Holy Bible

Aionian Edition®

Bibbia Vulgata Sistina

Sistina Vulgate Bible

Holy Bible Aionian Edition ®
Bibbia Vulgata Sistina
Sistina Vulgate Bible

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025
Source text: Crosswire.org
Source version: 1/17/2014
Source copyright: Public Domain
Revision of the Holy Vulgate, Sixtus Quintus Maximus, 405, 1590
ISBN: 978-1-67814-484-5

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Praefatio

Latine at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Latine at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Index Rerum

VETUS TESTAMENTUM

Genesis 1
Exodus 35
Leviticus 63
Liber Numeri 82
Deuteronomii 110
Iosue 135
Iudicum 152
Ruth 169
I Samuelis 172
Ii Samuelis 196
I Regum 215
Ii Regum 238
I Paralipomenon 259
Ii Paralipomenon 279
Esdræ 304
Nehemiæ 311
Esther 321
Job 327
Psalmorum 345
Proverbiorum 388
Ecclesiastes 403
Canticum Canticorum 408
Isaiæ 411
Jeremiæ 444
Lamentationes 483
Hiezechielis Prophetæ 487
Danihelis Prophetæ 522
Osee Propheta 533
Joël Propheta 538
Amos Propheta 540
Abdias Propheta 544
Jonas Propheta 545
Micha Propheta 547
Nahum Propheta 550
Habacuc Propheta 552
Sofonias Propheta 554
Aggæi Prophetæ 556
Zaccharias Propheta 558
Malachi Propheta 564

NOVUM TESTAMENTUM

Mattheum 569
Marcum 591
Lucam 605
Iohannem 629
Actuum Apostolorum 647
Romanos 671
Corinthios I 680
Corinthios Ii 689
Galatas 695
Ephesios 698
Philippenses 701
Colossenes 704
Thessalonicenses I 706
Thessalonicenses Ii 708
Timotheum I 710
Timotheum Ii 713
Titum 715
Philemonem 716
Hebræos 717
Iacobi 724
Petri I 727
Petri Ii 730
Iohannis I 732
Iohannis Ii 735
Iohannis Iii 736
Iudæ 737
Apocalypsis 738

SUPPLEMENTA

Adiutorium Lectoris
Glossarium
Mappae
Sors
Picturae, Doré

VETUS TESTAMENTUM

Eiecitque Adam: et collocavit ante paradisum voluptatis Cherubim, et flammeum gladium, atque versatilem, ad custodiendam viam ligni vitae.

Genesis 3:24

Genesis

1 In principio creavit Deus caelum, et terram. **2** Terra autem erat inanis et vacua, et tenebrae
erant super faciem abyssi: et Spiritus Domini
ferebatur super aquas. **3** Dixitque Deus: Fiat lux. Et
facta est lux. **4** Et vidit Deus lucem quod esset bona:
et divisit lucem a tenebris. **5** Appellavitque lucem
Diem, et tenebras Noctem: factumque est vespere
et mane, dies unus. **6** Dixit quoque Deus: Fiat
firmamentum in medio aquarum: et dividat aquas
ab aquis. **7** Et fecit Deus firmamentum, divisitque
aquas, quae erant sub firmamento, ab his, quae
erant super firmamentum. Et factum est ita. **8**
Vocavitque Deus firmamentum, Caelum: et factum
est vespere et mane, dies secundus. **9** Dixit vero
Deus: Congregentur aquae, quae sub caelo sunt, in
locum unum: et appareat arida. Et factum est ita. **10**
Et vocavit Deus aridam, Terram, congregationesque
aquarum appellavit Maria. Et vidit Deus quod
esset bonum. **11** Et ait: Germinet terra herbam
virentem, et facientem semen, et lignum pomiferum
faciens fructum iuxta genus suum, cuius semen in
semetipso sit super terram. Et factum est ita. **12** Et
protulit terra herbam virentem, et facientem semen
iuxta genus suum, lignumque faciens fructum,
et habens unumquodque sementem secundum
speciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. **13**
Et factum est vespere et mane, dies tertius. **14** Dixit
autem Deus: Fiant luminaria in firmamento caeli, et
dividant diem ac noctem, et sint in signa et tempora,
et dies et annos: **15** ut luceant in firmamento caeli,
et illuminent terram. Et factum est ita. **16** Fecitque
Deus duo luminaria magna: luminare maius, ut
praeesset diei: et luminare minus, ut praeesset
nocti: et stellas. **17** Et posuit eas in firmamento
caeli, ut lucerent super terram, **18** et praeessent diei
ac nocti, et dividerent lucem ac tenebras. Et vidit
Deus quod esset bonum. **19** Et factum est vespere et
mane, dies quartus. **20** Dixit etiam Deus: Producant
aquae reptile animae viventis, et volatile super
terram sub firmamento caeli. **21** Creavitque Deus
Cete grandia, et omnem animam viventem atque
motabilem, quam produxerant aquae in species
suas, et omne volatile secundum genus suum. Et
vidit Deus quod esset bonum. **22** Benedixitque eis,
dicens: Crescite, et multiplicamini, et replete aquas
maris: avesque multiplicentur super terram. **23** Et
factum est vespere et mane, dies quintus. **24** Dixit
quoque Deus: Producat terra animam viventem in
genere suo, iumenta, et reptilia, et bestias terrae
secundum species suas. Factumque est ita. **25** Et
fecit Deus bestias terrae iuxta species suas, et
iumenta, et omne reptile terrae in genere suo. Et
vidit Deus quod esset bonum, **26** et ait: Faciamus
Hominem ad imaginem, et similitudinem nostram:
et praesit piscibus maris, et volatilibus caeli, et
bestiis, universaeque terrae, omnique reptili, quod
movetur in terra. **27** Et creavit Deus hominem ad
imaginem et similitudinem suam: ad imaginem
Dei creavit illum, masculum et feminam creavit
eos. **28** Benedixitque illis Deus, et ait: Crescite et
multiplicamini, et replete terram, et subiicite eam,
et dominamini piscibus maris, et volatilibus caeli,
et universis animantibus, quae moventur super
terram. **29** Dixitque Deus: Ecce dedi vobis omnem
herbam afferentem semen super terram, et universa
ligna quae habent in semetipsis sementem generis
sui, ut sint vobis in escam: **30** et cunctis animantibus
terrae, omnique volucri caeli, et universis quae
moventur in terra, et in quibus est anima vivens,
ut habeant ad vescendum. Et factum est ita. **31**
Viditque Deus cuncta quae fecerat: et erant valde
bona. Et factum est vespere et mane, dies sextus.

2 Igitur perfecti sunt caeli et terra, et omnis
ornatus eorum. **2** Complevitque Deus die septimo
opus suum quod fecerat: et requievit die septimo
ab universo opere quod patrarat. **3** Et benedixit
diei septimo; et sanctificavit illum: quia in ipso
cessaverat ab omni opere suo quod creavit Deus ut
faceret. **4** Istae sunt generationes caeli et terrae,
quando creata sunt, in die quo fecit Dominus
Deus caelum et terram: **5** Et omne virgultum agri
antequam oriretur in terra, omnemque herbam
regionis priusquam germinaret: non enim pluerat
Dominus Deus super terram, et homo non erat qui
operaretur terram: **6** Sed fons ascendebat e terra,
irrigans universam superficiem terrae. **7** Formavit
igitur Dominus Deus hominem de limo terrae, et
inspiravit in faciem eius spiraculum vitae, et factus
est homo in animam viventem. **8** Plantaverat autem
Dominus Deus Paradisum voluptatis a principio:
in quo posuit hominem quem formaverat. **9**
Produxitque Dominus Deus de humo omne lignum
pulchrum visu, et ad vescendum suave: lignum
etiam vitae in medio paradisi, lignumque scientiae
boni et mali. **10** Et fluvius egrediebatur de loco
voluptatis ad irrigandum paradisum, qui inde
dividitur in quattuor capita. **11** Nomen uni Phison:
ipse est qui circuit omnem terram Hevilath, ubi
nascitur aurum: **12** et aurum terrae illius optimum
est: ibique invenitur bdellium, et lapis onychinus.
13 Et nomen fluvii secundi Gehon: ipse est qui
circumit omnem terram Aethiopiae. **14** Nomen vero

fluminis tertii, Tigris: ipse vadit contra Assyrios.
Fluvius autem quartus, ipse est Euphrates. **15** Tulit
ergo Dominus Deus hominem, et posuit eum in
paradisum voluptatis, ut operaretur, et custodiret
illum: **16** Praecepitque ei dicens: Ex omni ligno
paradisi comede: **17** De ligno autem scientiae
boni et mali ne comedas. in quocumque enim die
comederis ex eo, morte morieris. **18** Dixit quoque
Dominus Deus: Non est bonum esse hominem solum:
faciamus ei adiutorium simile sibi. **19** Formatis
igitur, Dominus Deus, de humo cunctis animantibus
terrae, et universis volatilibus caeli, adduxit ea ad
Adam, ut videret quid vocaret ea: omne enim quod
vocavit Adam animae viventis, ipsum est nomen
eius. **20** Appellavitque Adam nominibus suis cuncta
animantia, et universa volatilia caeli, et omnes
bestias terrae: Adae vero non inveniebatur adiutor
similis eius. **21** Immisit ergo Dominus Deus soporem
in Adam: cumque obdormisset, tulit unam de costis
eius, et replevit carnem pro ea. **22** Et aedificavit
Dominus Deus costam, quam tulerat de Adam, in
mulierem: et adduxit eam ad Adam. **23** Dixitque
Adam: Hoc nunc, os ex ossibus meis, et caro de
carne mea: haec vocabitur Virago, quoniam de viro
sumpta est. **24** Quamobrem relinquet homo patrem
suum, et matrem, et adhaerebit uxori suae: et erunt
duo in carne una. **25** Erat autem uterque nudus,
Adam scilicet et uxor eius: et non erubescebant.

3 Sed et serpens erat callidior cunctis animantibus
terrae quae fecerat Dominus Deus. Qui dixit
ad mulierem: Cur praecepit vobis Deus ut non
comederetis ex omni ligno paradisi? **2** Cui respondit
mulier: De fructu lignorum, quae sunt in paradiso,
vescimur: **3** de fructu vero ligni, quod est in medio
paradisi, praecepit nobis Deus ne comederemus: et
ne tangeremus illud, ne forte moriamur. **4** Dixit
autem serpens ad mulierem: Nequaquam morte
moriemini. **5** Scit enim Deus quod in quocumque die
comederitis ex eo, aperientur oculi vestri: et eritis
sicut dii, scientes bonum et malum. **6** Vidit igitur
mulier quod bonum esset lignum ad vescendum, et
pulchrum oculis, aspectuque delectabile: et tulit
de fructu illius, et comedit: deditque viro suo, qui
comedit. **7** Et aperti sunt oculi amborum: cumque
cognovissent se esse nudos, consuerunt folia ficus, et
fecerunt sibi perizomata. **8** Et cum audissent vocem
Domini Dei deambulantis in paradiso ad auram post
meridiem, abscondit se Adam et uxor eius a facie
Domini Dei in medio ligni paradisi. **9** Vocavitque
Dominus Deus Adam, et dixit ei: Ubi es? **10** Qui ait:
Vocem tuam audivi in paradiso: et timui, eo quod
nudus essem, et abscondi me. **11** Cui dixit Dominus:
Quis enim indicavit tibi quod nudus esses, nisi quod
ex ligno de quo praeceperam tibi ne comederes,
comedisti? **12** Dixitque Adam: Mulier, quam dedisti
mihi sociam, dedit mihi de ligno, et comedi. **13**
Et dixit Dominus Deus ad mulierem: Quare hoc
fecisti? Quae respondit: Serpens decepit me, et
comedi. **14** Et ait Dominus Deus ad serpentem: Quia
fecisti hoc, maledictus es inter omnia animantia,
et bestias terrae: super pectus tuum gradieris,
et terram comedes cunctis diebus vitae tuae. **15**
Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen
tuum et semen illius: ipsa conteret caput tuum, et tu
insidiaberis calcaneo eius. **16** Mulieri quoque dixit:
Multiplicabo aerumnas tuas, et conceptus tuos: in
dolore paries filios, et sub viri potestate eris, et ipse
dominabitur tui. **17** Adae vero dixit: Quia audisti
vocem uxoris tuae, et comedisti de ligno, ex quo,
praeceperam tibi, ne comederes, maledicta terra
in opere tuo: in laboribus comedes ex ea cunctis
diebus vitae tuae. **18** Spinas et tribulos germinabit
tibi, et comedes herbas terrae. **19** In sudore vultus
tui vesceris pane tuo, donec revertaris in terram
de qua sumptus es: quia pulvis es, et in pulverem
reverteris. **20** Et vocavit Adam nomen uxoris suae,
Heva: eo quod mater esset cunctorum viventium.
21 Fecit quoque Dominus Deus Adae et uxori eius
tunicas pelliceas, et induit eos: **22** Et ait: Ecce Adam
quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum et
malum: nunc ergo ne forte mittat manum suam, et
sumat etiam de ligno vitae, et comedat, et vivat in
aeternum. **23** Emisit eum Dominus Deus de paradiso
voluptatis, ut operaretur terram de qua sumptus
est. **24** Eiecitque Adam: et collocavit ante paradisum
voluptatis Cherubim, et flammeum gladium, atque
versatilem, ad custodiendam viam ligni vitae.

4 Adam vero cognovit uxorem suam Hevam:
quae concepit et peperit Cain, dicens: Possedi
hominem per Deum. **2** Rursumque peperit fratrem
eius Abel. Fuit autem Abel pastor ovium, et Cain
agricola. **3** Factum est autem post multos dies ut
offerret Cain de fructibus terrae munera Domino. **4**
Abel quoque obtulit de primogenitis gregis sui, et
de adipibus eorum: et respexit Dominus ad Abel, et
ad munera eius. **5** Ad Cain autem, et ad munera
illius non respexit: iratusque est Cain vehementer,
et concidit vultus eius. **6** Dixitque Dominus ad
eum: Quare iratus es? et cur concidit facies tua?
7 Nonne si bene egeris, recipies: sin autem male,
statim in foribus peccatum tuum aderit? sed sub
te erit appetitus eius, et tu dominaberis illius. **8**
Dixitque Cain ad Abel fratrem suum: Egrediamur
foras. Cumque essent in agro, consurrexit Cain

adversus fratrem suum Abel, et interfecit eum. **9**
Et ait Dominus ad Cain: Ubi est Abel frater tuus?
Qui respondit: Nescio: Numquid custos fratris mei
sum ego? **10** Dixitque ad eum: Quid fecisti? vox
sanguinis fratris tui clamat ad me de terra. **11** Nunc
igitur maledictus eris super terram, quae aperuit os
suum, et suscepit sanguinem fratris tui de manu
tua. **12** Cum operatus fueris eam, non dabit tibi
fructus suos: vagus et profugus eris super terram. **13**
Dixitque Cain ad Dominum: Maior est iniquitas mea,
quam ut veniam merear. **14** Ecce eiicis me hodie a
facie terrae, et a facie tua abscondar, et ero vagus
et profugus in terra: omnis igitur qui invenerit me,
occidet me. **15** Dixitque ei Dominus: Nequaquam
ita fiet: sed omnis qui occiderit Cain, septuplum
punietur. Posuitque Dominus in Cain signum, ut
non interficeret eum omnis qui invenisset eum. **16**
Egressusque Cain a facie Domini, habitavit profugus
in terra ad orientalem plagam Eden. **17** Cognovit
autem Cain uxorem suam, quae concepit, et peperit
Henoch: et aedificavit civitatem, vocavitque nomen
eius ex nomine filii sui, Henoch. **18** Porro Henoch
genuit Irad, et Irad genuit Maviael, et Maviael
genuit Mathusael, et Mathusael genuit Lamech.
19 Qui accepit duas uxores, nomen uni Ada, et
nomen alteri Sella. **20** Genuitque Ada Iabel, qui fuit
pater habitantium in tentoriis, atque pastorum.
21 Et nomen fratris eius Iubal: ipse fuit pater
canentium cithara et organo. **22** Sella quoque genuit
Tubalcain, qui fuit malleator et faber in cuncta
opera aeris et ferri. Soror vero Tubalcain, Noema.
23 Dixitque Lamech uxoribus suis Adae et Sellae:
Audite vocem meam uxores Lamech, auscultate
sermonem meum: quoniam occidi virum in vulnus
meum, et adolescentulum in livorem meum. **24**
Septuplum ultio dabitur de Cain: de Lamech vero
septuagies septies. **25** Cognovit quoque adhuc Adam
uxorem suam: et peperit filium, vocavitque nomen
eius Seth, dicens: Posuit mihi Deus semen aliud
pro Abel, quem occidit Cain. **26** Sed et Seth natus
est filius, quem vocavit Enos: iste coepit invocare
nomen Domini.

5 Hic est liber generationis Adam. In die, qua
creavit Deus hominem, ad similitudinem Dei
fecit illum. **2** Masculum et feminam creavit eos, et
benedixit illis: et vocavit nomen eorum Adam, in die
quo creati sunt. **3** Vixit autem Adam centum triginta
annis: et genuit filium ad imaginem et similitudinem
suam, vocavitque nomen eius Seth. **4** Et facti sunt
dies Adam, postquam genuit Seth, octingenti anni:
genuitque filios et filias. **5** Et factum est omne
tempus quod vixit Adam, anni nongenti triginta, et
mortuus est. **6** Vixit quoque Seth centum quinque
annis, et genuit Enos. **7** Vixitque Seth postquam
genuit Enos, octingentis septem annis, genuitque
filios et filias. **8** Et facti sunt omnes dies Seth
nongentorum duodecim annorum, et mortuus est.
9 Vixit vero Enos nonaginta annis, et genuit Cainan.
10 Post cuius ortum vixit octingentis quindecim
annis, et genuit filios, et filias. **11** Factique sunt
omnes dies Enos nongenti quinque anni, et mortuus
est. **12** Vixit quoque Cainan septuaginta annis,
et genuit Malaleel. **13** Et vixit Cainan, postquam
genuit Malaleel, octingentis quadraginta annis,
genuitque filios et filias. **14** Et facti sunt omnes
dies Cainan nongenti decem anni, et mortuus est.
15 Vixit autem Malaleel sexaginta quinque annis,
et genuit Iared. **16** Et vixit Malaleel postquam
genuit Iared, octingentis triginta annis: et genuit
filios et filias. **17** Et facti sunt omnes dies Malaleel
octingenti nonaginta quinque anni, et mortuus est.
18 Vixitque Iared centum sexaginta duobus annis, et
genuit Henoch. **19** Et vixit Iared, postquam genuit
Henoch, octingentis annis, et genuit filios et filias.
20 Et facti sunt omnes dies Iared nongenti sexaginta
duo anni, et mortuus est. **21** Porro Henoch vixit
sexaginta quinque annis, et genuit Mathusalam.
22 Et vixit Henoch postquam genuit Mathusalam,
trecentis annis, et genuit filios et filias. **23** Et facti
sunt omnes dies Henoch trecenti sexaginta quinque
anni. **24** Ambulavitque cum Deo, et non apparuit:
quia tulit eum Deus. **25** Vixit quoque Mathusala
centum octoginta septem annis, et genuit Lamech.
26 Et vixit Mathusala, postquam genuit Lamech,
septingentis octoginta duobus annis, et genuit filios
et filias. **27** Et facti sunt omnes dies Mathusala
nongenti sexaginta novem anni, et mortuus est.
28 Vixit autem Lamech centum octoginta duobus
annis, et genuit filium: **29** vocavitque nomen eius
Noe, dicens: Iste consolabitur nos ab operibus et
laboribus manuum nostrarum in terra, cui maledixit
Dominus. **30** Vixitque Lamech, postquam genuit
Noe, quingentis nonaginta quinque annis, et genuit
filios et filias. **31** Et facti sunt omnes dies Lamech,
septingenti septuaginta septem anni, et mortuus
est. **32** Noe vero cum quingentorum esset annorum,
genuit Sem, Cham, et Iapheth.

6 Cumque coepissent homines multiplicari super
terram, et filias procreassent, **2** Videntes filii Dei
filias hominum quod essent pulchrae, acceperunt
sibi uxores ex omnibus, quas elegerant. **3** Dixitque
Deus: Non permanebit spiritus meus in homine in
aeternum, quia caro est: eruntque dies illius centum
viginti annorum. **4** Gigantes autem erant super

terram in diebus illis. postquam enim ingressi sunt
filii Dei ad filias hominum, illaeque genuerunt, isti
sunt potentes a saeculo viri famosi. 5 Videns autem
Deus quod multa malitia hominum esset in terra, et
cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum omni
tempore, 6 poenituit eum quod hominum fecisset in
terra. Et tactus dolore cordis intrinsecus, 7 Delebo,
inquit, hominem, quem creavi, a facie terrae, ab
homine usque ad animantia, a reptili usque ad
volucres caeli. poenitet enim me fecisse eos. 8 Noe
vero invenit gratiam coram Domino. 9 Hae sunt
generationes Noe: Noe vir iustus atque perfectus
fuit in generationibus suis, cum Deo ambulavit. 10 Et
genuit tres filios, Sem, Cham et Iapheth. 11 Corrupta
est autem terra coram Deo, et repleta est iniquitate.
12 Cumque vidisset Deus terram esse corruptam,
(omnis quippe caro corruperat viam suam super
terram) 13 dixit ad Noe: Finis universae carnis venit
coram me: repleta est terra iniquitate a facie eorum,
et ego disperdam eos cum terra. 14 Fac tibi arcam
de lignis laevigatis: mansiunculas in arca facies, et
bitumine linies intrinsecus, et extrinsecus. 15 Et sic
facies eam: Trecentorum cubitorum erit longitudo
arcae, quinquaginta cubitorum latitudo, et triginta
cubitorum altitudo illius. 16 Fenestram in arca facies,
et in cubito consummabis summitatem eius: ostium
autem arcae pones ex latere: deorsum, coenacula,
et tristega facies in ea. 17 Ecce ego adducam aquas
diluvii super terram, ut interficiam omnem carnem,
in qua spiritus vitae est subter caelum: et Universa
quae in terra sunt, consumentur. 18 Ponamque
foedus meum tecum: et ingredieris arcam tu et filii
tui, uxor tua, et uxores filiorum tuorum tecum. 19
Et ex cunctis animantibus universae carnis bina
induces in arcam, ut vivant tecum: masculini sexus
et feminini. 20 De volucribus iuxta genus suum,
et de iumentis in genere suo, et ex omni reptili
terrae secundum genus suum: bina de omnibus
ingredientur tecum, ut possint vivere. 21 Tolles
igitur tecum ex omnibus escis, quae mandi possunt,
et comportabis apud te: et erunt tam tibi, quam
illis in cibum. 22 Fecit igitur Noe omnia, quae
praeceperat illi Deus.

7 Dixitque Dominus ad eum: Ingredere tu, et omnis
domus tua in arcam: te enim vidi iustum coram
me in generatione hac. 2 Ex omnibus animantibus
mundis tolle septena et septena, masculum et
feminam: de animantibus vero immundis duo et
duo, masculum et feminam. 3 Sed et de volatilibus
caeli septena et septena, masculum et feminam:
ut salvetur semen super faciem universae terrae.
4 Adhuc enim, et post dies septem ego pluam
super terram quadraginta diebus et quadraginta
noctibus: et delebo omnem substantiam, quam feci,
de superficie terrae. 5 Fecit ergo Noe omnia, quae
mandaverat ei Dominus. 6 Eratque sexcentorum
annorum quando diluvii aquae inundaverunt super
terram. 7 Et ingressus est Noe et filii eius, uxor
eius et uxores filiorum eius cum eo in arcam
propter aquas diluvii. 8 De animantibus quoque
mundis et immundis, et de volucribus, et ex
omni, quod movetur super terram, 9 duo et
duo ingressa sunt ad Noe in arcam, masculus
et femina, sicut praeceperat Dominus Noe. 10
Cumque transissent septem dies, aquae diluvii
inundaverunt super terram. 11 Anno sexcentesimo
vitae Noe, mense secundo, septimodecimo die
mensis, rupti sunt omnes fontes abyssi magnae, et
cataractae caeli apertae sunt: 12 et facta est pluvia
super terram quadraginta diebus et quadraginta
noctibus. 13 In articulo diei illius ingressus est
Noe, et Sem, et Cham, et Iapheth filii eius: uxor
illius, et uxores filiorum eius cum eis in arcam:
14 ipsi et omne animal secundum genus suum,
universaque iumenta in genere suo, et omne quod
movetur super terram in genere suo, cunctumque
volatile secundum genus suum, universae aves,
omnesque volucres 15 ingressae sunt ad Noe in
arcam, bina et bina ex omni carne, in qua erat
spiritus vitae. 16 Et quae ingressa sunt, masculus et
femina ex omni carne introierunt, sicut praeceperat
ei Deus: et inclusit eum Dominus deforis. 17
Factumque est diluvium quadraginta diebus super
terram: et multiplicatae sunt aquae, et elevaverunt
arcam in sublime a terra. 18 Vehementer enim
inundaverunt: et omnia repleverunt in superficie
terrae: porro arca ferebatur super aquas. 19 Et
aquae praevaluerunt nimis super terram: opertique
sunt omnes montes excelsi sub universo caelo. 20
Quindecim cubitis altior fuit aqua super montes,
quos operuerat. 21 Consumptaque est omnis caro
quae movebatur super terram, volucrum, bestiarum,
omniumque reptilium, quae reptant super terram:
animantiumque omnium universi homines, 22 et
cuncta, in quibus spiraculum vitae est in terra,
mortua sunt. 23 Et delevit omnem substantiam,
quae erat super terram, ab homine usque ad pecus,
tam reptile quam volucres caeli: deleta sunt de
terra: remansit autem solus Noe, et qui cum eo
erant in arca. 24 Obtinueruntque aquae terram
centum quinquaginta diebus.

8 Recordatus autem Deus Noe, cunctorumque
animantium, et omnium iumentorum, quae
erant cum eo in arca, adduxit spiritum super terram,

et imminutae sunt aquae. 2 Et clausi sunt fontes
abyssi, et cataractae caeli: et prohibitae sunt pluviae
de caelo. 3 Reversaeque sunt aquae de terra euntes
et redeuntes: et coeperunt minui post centum
quinquaginta dies. 4 Requievitque arca mense
septimo, vigesimo septimo die mensis super montes
Armeniae. 5 At vero aquae ibant et decrescebant
usque ad decimum mensem: decimo enim mense,
primo die mensis, apparuerunt cacumina montium.
6 Cumque transissent quadraginta dies, aperiens
Noe fenestram arcae, quam fecerat, dimisit corvum:
7 qui egrediebatur, et non revertebatur, donec
siccarentur aquae super terram. 8 Emisit quoque
columbam post eum, ut videret si iam cessassent
aquae super faciem terrae. 9 Quae cum non
invenisset ubi requiesceret pes eius, reversa est ad
eum in arcam: aquae enim erant super universam
terram: extenditque manum suam, et apprehensam
intulit in arcam. 10 Expectatis autem ultra septem
diebus aliis, rursum dimisit columbam ex arca.
11 At illa venit ad eum ad vesperam, portans
ramum olivae virentibus foliis in ore suo. intellexit
ergo Noe quod cessassent aquae super terram. 12
Expectavitque nihilominus septem alios dies: et
emisit columbam, quae non est reversa ultra ad
eum. 13 Igitur sexcentesimo primo anno, primo
mense, prima die mensis imminutae sunt aquae
super terram: et aperiens Noe tectum arcae, aspexit,
viditque quod exiccata esset superficies terrae. 14
Mense secundo, septimo et vigesimo die mensis
arefacta est terra. 15 Locutus est autem Deus ad Noe,
dicens: 16 Egredere de arca, tu et uxor tua, filii tui et
uxores filiorum tuorum tecum. 17 Cuncta animantia,
quae sunt apud te, ex omni carne, tam in volatilibus
quam in bestiis et universis reptilibus, quae reptant
super terram, educ tecum, et ingredimini super
terram: crescite et multiplicamini super eam. 18
Egressus est ergo Noe, et filii eius: uxor illius,
et uxores filiorum eius cum eo. 19 Sed et omnia
animantia, iumenta, et reptilia quae reptant super
terram secundum genus suum, egressa sunt de
arca. 20 Aedificavit autem Noe altare Domino: et
tollens de cunctis pecoribus et volucribus mundis,
obtulit holocausta super altare. 21 Odoratusque
est Dominus odorem suavitatis, et ait: Nequaquam
ultra maledicam terrae propter homines: sensus
enim et cogitatio humani cordis in malum prona
sunt ab adolescentia sua: non igitur ultra percutiam
omnem animam viventem sicut feci. 22 Cunctis
diebus terrae, sementis et messis, frigus et aestus,
aestas et hiems, nox et dies non requiescent.

9 Benedixitque Deus Noe et filiis eius. Et dixit
ad eos: Crescite, et multiplicamini, et replete
terram. 2 Et terror vester ac tremor sit super
cuncta animalia terrae, et super omnes volucres
caeli, cum universis quae moventur super terram:
omnes pisces maris manui vestrae traditi sunt. 3 Et
omne, quod movetur et vivit, erit vobis in cibum:
quasi olera virentia tradidi vobis omnia. 4 Excepto,
quod carnem cum sanguine non comedetis. 5
Sanguinem enim animarum vestrarum requiram de
manu cunctarum bestiarum: et de manu hominis,
de manu viri, et de manu fratris eius requiram
animam hominis. 6 Quicumque effuderit humanum
sanguinem, fundetur sanguis illius: ad imaginem
quippe Dei factus est homo. 7 Vos autem crescite
et multiplicamini, et ingredimini super terram,
et implete eam. 8 Haec quoque dixit Deus ad
Noe, et ad filios eius cum eo: 9 Ecce ego statuam
pactum meum vobiscum, et cum semine vestro
post vos: 10 et ad omnem animam viventem, quae
est vobiscum, tam in volucribus quam in iumentis
et pecudibus terrae cunctis, quae egressa sunt
de arca, et universis bestiis terrae. 11 Statuam
pactum meum vobiscum, et nequaquam ultra
interficietur omnis caro aquis diluvii, neque erit
deinceps diluvium dissipans terram. 12 Dixitque
Deus: Hoc signum foederis quod do inter me et vos,
et ad omnem animam viventem, quae est vobiscum
in generationes sempiternas: 13 Arcum meum
ponam in nubibus, et erit signum foederis inter
me, et inter terram. 14 Cumque obduxero nubibus
caelum, apparebit arcus meus in nubibus: 15 et
recordabor foederis mei vobiscum, et cum omni
anima vivente quae carnem vegetat: et non erunt
ultra aquae diluvii ad delendum universam carnem.
16 Eritque arcus meus in nubibus, et videbo illum,
et recordabor foederis sempiterni quod pactum est
inter Deum et omnem animam viventem universae
carnis quae est super terram. 17 Dixitque Deus ad
Noe: Hoc est signum foederis, quod constitui inter
me et omnem carnem super terram. 18 Erant ergo
filii Noe, qui egressi sunt de arca, Sem, Cham, et
Iapheth: porro Cham ipse est pater Chanaan. 19
Tres isti filii sunt Noe: et ab his disseminatum est
omne genus hominum super universam terram.
20 Coepitque Noe vir agricola exercere terram, et
plantavit vineam. 21 Bibensque vinum inebriatus
est, et nudatus in tabernaculo suo. 22 Quod cum
vidisset Cham pater Chanaan, verenda scilicet patris
sui nudata, nunciavit duobus fratribus suis foras.
23 At vero Sem et Iapheth pallium imposuerunt
humeris suis, et incedentes retrorsum, operuerunt
verenda patris sui: faciesque eorum aversae erant,

et patris virilia non viderunt. 24 Evigilans autem
Noe ex vino, cum didicisset quae fecerat ei filius
suus minor, 25 ait: Maledictus Chanaan, servus
servorum erit fratribus suis. 26 Dixitque: Benedictus
Dominus Deus Sem, sit Chanaan servus eius. 27
Dilatet Deus Iapheth, et habitet in tabernaculis
Sem, sitque Chanaan servus eius. 28 Vixit autem
Noe post diluvium trecentis quinquaginta annis.
29 Et impleti sunt omnes dies eius nongentorum
quinquaginta annorum: et mortuus est.

10 Hae sunt generationes filiorum Noe, Sem,
Cham, et Iapheth: natique sunt eis filii post
diluvium. 2 Filii Iapheth: Gomer, et Magog, et Madai,
et Iavan, et Thubal, et Mosoch, et Thiras. 3 Porro
filii Gomer: Ascenez et Riphath et Thogorma. 4 Filii
autem Iavan: Elisa et Tharsis, Cetthim et Dodanim.
5 Ab his divisae sunt insulae gentium in regionibus
suis, unusquisque secundum linguam suam et
familias suas in nationibus suis. 6 Filii autem Cham:
Chus, et Mesraim, et Phuth, et Chanaan. 7 Filii
autem Chus: Saba, et Hevila, et Sabatha, et Regma,
et Sabatacha. Filii Regma: Saba, et Dadan. 8 Porro
Chus genuit Nemrod: ipse coepit esse potens in
terra, 9 et erat robustus venator coram Domino.
Ob hoc exivit proverbium: Quasi Nemrod robustus
venator coram Domino. 10 Fuit autem principium
regni eius Babylon, et Arach, et Achad, et Chalanne,
in terra Sennaar. 11 De terra illa egressus est Assur,
et aedificavit Niniven, et plateas civitatis, et Chale.
12 Resen quoque inter Niniven et Chale: haec est
civitas magna. 13 At vero Mesraim genuit Ludim, et
Anamim, et Laabim, et Nephthuim, 14 et Phetrusim,
et Chasluim: de quibus egressi sunt Philisthiim
et Caphtorim. 15 Chanaan autem genuit Sidonem
primogenitum suum, Hethaeum, 16 et Iebusaeum,
et Amorrhaeum, et Gergesaeum, 17 et Hevaeum, et
Aracaeum: Sinaeum, 18 et Aradium, Samaraeum
et Amathaeum: et per hos disseminati sunt populi
Chananaeorum. 19 Factique sunt termini Chanaan
venientibus a Sidone Geraram usque ad Gazam,
donec ingrediaris Sodomam et Gomorrham, et
Adamam, et Seboim usque Lasa. 20 Hi sunt filii Cham
in cognationibus, et linguis, et generationibus,
terrisque et gentibus suis. 21 De Sem quoque nati
sunt, patre omnium filiorum Heber, fratre Iapheth
maiore. 22 Filii Sem: Aelam et Assur, et Arphaxad,
et Lud, et Aram. 23 Filii Aram: Us, et Hul, et Gether,
et Mes. 24 At vero Arphaxad genuit Sale, de quo
ortus est Heber. 25 Natique sunt Heber filii duo:
nomen uni Phaleg, eo quod in diebus eius divisa sit
terra: et nomen fratris eius Iectan. 26 Qui Iectan
genuit Elmodad, et Saleph, et Asarmoth, Iare, 27 et
Aduram, et Uzal, et Decla, 28 et Ebal, et Abimael,
Saba, 29 et Ophir, et Hevila, et Iobab. omnes isti,
filii Iectan. 30 Et facta est habitatio eorum de Messa
pergentibus usque Sephar montem orientalem. 31
Isti sunt filii Sem secundum cognationes et linguas,
et regiones in gentibus suis. 32 Hae familiae Noe
iuxta populos et nationes suas. Ab his divisae sunt
gentes in terra post diluvium.

11 Erat autem terra labii unius, et sermonum
eorumdem. 2 Cumque proficiscerentur de
oriente, invenerunt campum in terra Sennaar, et
habitaverunt in eo. 3 Dixitque alter ad proximum
suum: Venite, faciamus lateres, et coquamus eos
igni. Habueruntque lateres pro saxis, et bitumen
pro caemento: 4 et dixerunt: Venite, faciamus nobis
civitatem et turrim, cuius culmen pertingat ad
caelum: et celebremus nomen nostrum antequam
dividamur in universas terras. 5 Descendit autem
Dominus ut videret civitatem et turrim, quam
aedificabant filii Adam, 6 et dixit: Ecce, unus est
populus, et unum est labium omnibus: coeperuntque
hoc facere, nec desistent a cogitationibus suis, donec
eas opere compleant. 7 Venite igitur, descendamus,
et confundamus ibi linguam eorum, ut non audiat
unusquisque vocem proximi sui. 8 Atque ita
divisit eos Dominus ex illo loco in universas
terras, et cessaverunt aedificare civitatem. 9 Et
idcirco vocatum est nomen eius Babel, quia ibi
confusum est labium universae terrae: et inde
dispersit eos Dominus super faciem cunctarum
regionum. 10 Hae sunt generationes Sem: Sem erat
centum annorum quando genuit Arphaxad, biennio
post diluvium. 11 Vixitque Sem postquam genuit
Arphaxad, quingentis annis: et genuit filios et filias.
12 Porro Arphaxad vixit triginta quinque annis,
et genuit Sale. 13 Vixitque Arphaxad postquam
genuit Sale, trecentis tribus annis: et genuit filios et
filias. 14 Sale quoque vixit triginta annis, et genuit
Heber. 15 Vixitque Sale postquam genuit Heber,
quadringentis tribus annis: et genuit filios et filias.
16 Vixit autem Heber triginta quattuor annis, et
genuit Phaleg. 17 Et vixit Heber postquam genuit
Phaleg, quadringentis triginta annis: et genuit filios
et filias. 18 Vixit quoque Phaleg triginta annis, et
genuit Reu. 19 Vixitque Phaleg postquam genuit
Reu, ducentis novem annis, et genuit filios et filias.
20 Vixit autem Reu triginta duobus annis, et genuit
Sarug. 21 Vixit quoque Reu postquam genuit Sarug,
ducentis septem annis: et genuit filios et filias. 22
Vixit vero Sarug triginta annis, et genuit Nachor. 23
Vixitque Sarug postquam genuit Nachor, ducentis
annis: et genuit filios et filias. 24 Vixit autem

Nachor viginti novem annis, et genuit Thare. 25
Vixitque Nachor postquam genuit Thare, centum
decem et novem annis: et genuit filios et filias. 26
Vixitque Thare septuaginta annis, et genuit Abram
et Nachor, et Aran. 27 Hae sunt autem generationes
Thare: Thare genuit Abram, Nachor, et Aran. Porro
Aran genuit Lot. 28 Mortuusque est Aran ante
Thare patrem suum, in terra nativitatis suae in Ur
Chaldaeorum. 29 Duxerunt autem Abram et Nachor
uxores: nomen uxoris Abram, Sarai: et nomen
uxoris Nachor, Melcha filia Aran patris Melchae,
et patris Ieschae. 30 Erat autem Sarai sterilis, nec
habebat liberos. 31 Tulit itaque Thare Abram filium
suum, et Lot filium Aran, filium filii sui, et Sarai
nurum suam, uxorem Abram filii sui, et eduxit eos
de Ur Chaldaeorum, ut irent in terram Chanaan:
veneruntque usque Haran, et habitaverunt ibi.
32 Et facti sunt dies Thare ducentorum quinque
annorum, et mortuus est in Haran.

12 Dixit autem Dominus ad Abram: Egredere de
terra tua, et de cognatione tua, et de domo
patris tui, et veni in terram, quam monstravero
tibi. 2 Faciamque te in gentem magnam, et
benedicam tibi, et magnificabo nomen tuum,
erisque benedictus. 3 Benedicam benedicentibus
tibi, et maledicam maledicentibus tibi, atque IN
TE benedicentur universae cognationes terrae. 4
Egressus est itaque Abram sicut praeceperat ei
Dominus, et ivit cum eo Lot: septuaginta quinque
annorum erat Abram cum egrederetur de Haran. 5
Tulitque Sarai uxorem suam, et Lot filium fratris
sui, universamque substantiam quam possederant,
et animas quas fecerant in Haran: et egressi sunt
ut irent in terram Chanaan. Cumque venissent
in eam, 6 pertransivit Abram terram usque ad
locum Sichem, et usque ad convallem illustrem:
Chananaeus autem tunc erat in terra. 7 Apparuit
autem Dominus Abram, et dixit ei: Semini tuo dabo
terram hanc. Qui aedificavit ibi altare Domino,
qui apparuerat ei. 8 Et inde transgrediens ad
montem, qui erat contra orientem Bethel, tetendit
ibi tabernaculum suum, ab occidente habens Bethel,
et ab oriente Hai: aedificavit quoque ibi altare
Domino, et invocavit nomen eius. 9 Perrexitque
Abram vadens, et ultra progrediens ad meridiem. 10
Facta est autem fames in terra: descenditque Abram
in Aegyptum, ut peregrinaretur ibi: praevaluerat
enim fames in terra. 11 Cumque prope esset ut
ingrederetur Aegyptum, dixit Sarai uxori suae:
Novi quod pulchra sis mulier: 12 et quod cum
viderint te Aegyptii, dicturi sunt: Uxor illius est:
et interficient me, et te reservabunt. 13 Dic ergo,
obsecro te, quod soror mea sis: ut bene sit mihi
propter te, et vivat anima mea ob gratiam tui.
14 Cum itaque ingressus esset Abram Aegyptum,
viderunt Aegyptii mulierem quod esset pulchra
nimis. 15 Et nunciaverunt principes Pharaoni, et
laudaverunt eam apud illum: et sublata est mulier
in domum Pharaonis. 16 Abram vero bene usi
sunt propter illam: Fueruntque ei oves et boves,
et asini, et servi et famulae, et asinae et cameli.
17 Flagellavit autem Dominus Pharaonem plagis
maximis, et domum eius propter Sarai uxorem
Abram. 18 Vocavitque Pharao Abram, et dixit ei:
Quidnam est hoc quod fecisti mihi? quare non
indicasti quod uxor tua esset? 19 Quam ob causam
dixisti esse sororem tuam, ut tollerem eam mihi in
uxorem? Nunc igitur ecce coniux tua, accipe eam,
et vade. 20 Praecepitque Pharao super Abram viris:
et deduxerunt eum, et uxorem illius, et omnia quae
habebat.

13 Ascendit ergo Abram de Aegypto, ipse et uxor
eius, et omnia quae habebat, et Lot cum eo
ad australem plagam. 2 Erat autem dives valde
in possessione auri et argenti. 3 Reversusque est
per iter, quo venerat, a meridie in Bethel usque ad
locum ubi prius fixerat tabernaculum inter Bethel et
Hai: 4 in loco altaris quod fecerat prius, et invocavit
ibi nomen Domini. 5 Sed et Lot qui erat cum Abram,
fuerunt greges ovium, et armenta, et tabernacula.
6 Nec poterat eos capere terra, ut habitarent simul:
erat quippe substantia eorum multa, et nequibant
habitare communiter. 7 Unde et facta est rixa
inter pastores gregum Abram et Lot. Eo autem
tempore Chananaeus et Pherezaeus habitabant in
terra illa. 8 Dixit ergo Abram ad Lot: Ne quaeso sit
iurgium inter me et te, et inter pastores meos, et
pastores tuos: fratres enim sumus. 9 Ecce universa
terra coram te est: recede a me, obsecro: si ad
sinistram ieris, ego dexteram tenebo: si tu dexteram
elegeris, ego ad sinistram pergam. 10 Elevatis itaque
Lot oculis, vidit omnem circa regionem Iordanis,
quae universa irrigabatur antequam subverteret
Dominus Sodomam et Gomorrham, sicut paradisus
Domini, et sicut Aegyptus venientibus in Segor.
11 Elegitque sibi Lot regionem circa Iordanem, et
recessit ab Oriente: divisique sunt alterutrum a
fratre suo. 12 Abram habitavit in terra Chanaan:
Lot vero moratus est in oppidis, quae erant circa
Iordanem, et habitavit in Sodomis. 13 Homines
autem Sodomitae pessimi erant, et peccatores
coram Domino nimis. 14 Dixitque Dominus ad
Abram, postquam divisus est ab eo Lot: Leva oculos
tuos in directum, et vide a loco, in quo nunc

es, ad aquilonem et meridiem, ad orientem et
occidentem. 15 Omnem terram, quam conspicis,
tibi dabo, et semini tuo usque in sempiternum. 16
Faciamque semen tuum sicut pulverem terrae: si
quis potest hominum numerare pulverem terrae,
semen quoque tuum numerare poterit. 17 Surge
ergo, et perambula terram in longitudine, et in
latitudine sua: quia tibi daturus sum eam. 18
Movens igitur tabernaculum suum Abram, venit
et habitavit iuxta convallem Mambre, quae est in
Hebron: aedificavitque ibi altare Domino.

14 Factum est autem in illo tempore, ut
Amraphel rex Sennaar, et Arioch rex Ponti,
et Chodorlahomor rex Elamitarum, et Thadal rex
Gentium 2 inirent bellum contra Bara regem
Sodomorum, et contra Bersa regem Gomorrhae, et
contra Sennaab regem Adamae, et contra Semeber
regem Seboim, contraque regem Balae, ipsa est
Segor. 3 Omnes hi convenerunt in vallem Silvestrem,
quae nunc est mare salis. 4 Duodecim enim annis
servierunt Chodorlahomor, et tertiodecimo anno
recesserunt ab eo. 5 Igitur quartodecimo anno
venit Chodorlahomor, et reges qui erant cum eo:
percusseruntque Raphaim in Astaroth et Carnaim,
et Zuzim cum eis, et Emim in Save Cariathaim, 6 et
Chorraeos in montibus Seir, usque ad Campestria
Pharan, quae est in solitudine. 7 Reversique sunt, et
venerunt usque ad fontem Misphat, ipsa est Cades:
et percusserunt omnem regionem Amalecitarum,
et Amorrhaeum, qui habitabat in Asasonthamar. 8
Et egressi sunt rex Sodomorum, et rex Gomorrhae,
rexque Adamae, et rex Seboim, necnon et rex Balae,
quae est Segor: et direxerunt aciem contra eos in
valle Silvestri: 9 scilicet adversus Chodorlahomor
regem Elamitarum, et Thadal regem gentium, et
Amraphel regem Sennaar, et Arioch regem Ponti:
quattuor reges adversus quinque. 10 Vallis autem
Silvestris habebat puteos multos bituminis. Itaque
rex Sodomorum, et rex Gomorrhae, terga verterunt,
ceciderunt que ibi: et qui remanserant, fugerunt ad
montem. 11 Tulerunt autem omnem substantiam
Sodomorum et Gomorrhae, et universa quae ad
cibum pertinent, et abierunt: 12 necnon et Lot
et substantiam eius, filium fratris Abram, qui
habitabat in Sodomis. 13 Et ecce unus, qui evaserat,
nunciavit Abram Hebraeo, qui habitabat in convalle
Mambre Amorrhaei fratris Escol, et fratris Aner: hi
enim pepigerant foedus cum Abram. 14 Quod cum
audisset Abram, captum videlicet Lot fratrem suum,
numeravit expeditos vernaculos suos trecentos
decem, et octo: et persecutus est eos usque Dan. 15
Et divisis sociis, irruit super eos nocte: percussitque
eos, et persecutus est eos usque Hoba, et Phoenicem,
quae est ad laevam Damasci. 16 Reduxitque omnem
substantiam, et Lot fratrem suum cum substantia
illius, mulieres quoque et populum. 17 Egressus est
autem rex Sodomorum in occursum eius postquam
reversus est a caede Chodorlahomor, et regum qui
cum eo erant in valle Save, quae est vallis regis. 18
At vero Melchisedech rex Salem, proferens panem
et vinum, erat enim Sacerdos Dei altissimi, 19
benedixit ei, et ait: Benedictus Abram Deo excelso,
qui creavit caelum et terram: 20 et benedictus
Deus excelsus, quo protegente, hostes in manibus
tuis sunt. Et dedit ei decimas ex omnibus. 21 Dixit
autem rex Sodomorum ad Abram: Da mihi animas,
cetera tolle tibi. 22 Qui respondit ei: Levo manum
meam ad Dominum Deum excelsum possessorem
caeli et terrae, 23 quod a filo subtegminis usque ad
corigiam caligae, non accipiam ex omnibus quae
tua sunt, ne dicas: Ego ditavi Abram: 24 exceptis
his, quae comederunt iuvenes, et partibus virorum,
qui venerunt mecum, Aner, Eschol, et Mambre: isti
accipient partes suas.

15 His itaque transactis, factus est sermo Domini
ad Abram per visionem dicens: Noli timere
Abram, ego protector tuus sum, et merces tua
magna nimis. 2 Dixitque Abram: Domine Deus,
quid dabis mihi? ego vadam absque liberis: et
filius procuratoris domus meae iste Damascus
Eliezer. 3 Addiditque Abram: Mihi autem non dedisti
semen: et ecce vernaculus meus, heres meus erit. 4
Statimque sermo Domini factus est ad eum, dicens:
Non erit hic heres tuus: sed qui egredietur de utero
tuo, ipsum habebis heredem. 5 Eduxitque eum
foras, et ait illi: Suspice caelum, et numera stellas,
si potes. Et dixit ei: Sic erit semen tuum. 6 Credidit
Abram Deo, et reputatum est illi ad iustitiam. 7
Dixitque ad eum: Ego Dominus qui eduxi te de
Ur Chaldaeorum ut darem tibi terram istam, et
possideres eam. 8 At ille ait: Domine Deus, unde
scire possum, quod possessurus sim eam? 9 Et
respondens Dominus: Sume, inquit, mihi vaccam
triennem, et capram trimam, et arietem annorum
trium, turturem quoque, et columbam. 10 Qui
tollens universa haec, divisit ea per medium, et
utrasque partes contra se altrinsecus posuit: aves
autem non divisit. 11 Descenderuntque volucres
super cadavera, et abigebat eas Abram. 12 Cumque
sol occumberet, sopor irruit super Abram, et horror
magnus et tenebrosus invasit eum. 13 Dictumque
est ad eum: Scito praenoscens quod peregrinum
futurum sit semen tuum in terra non sua, et
subiicient eos servituti, et affligent quadringentis

annis. 14 Verumtamen gentem, cui servituri sunt,
ego iudicabo: et post haec egredientur cum magna
substantia. 15 Tu autem ibis ad patres tuos in pace,
sepultus in senectute bona. 16 Generatione autem
quarta revertentur huc: necdum enim completae
sunt iniquitates Amorrhaeorum usque ad praesens
tempus. 17 Cum ergo occubuisset sol, facta est
caligo tenebrosa, et apparuit clibanus fumans, et
lampas ignis transiens inter divisiones illas. 18 In
illo die pepigit Dominus foedus cum Abram, dicens:
Semini tuo dabo terram hanc a fluvio Aegypti
usque ad fluvium magnum Euphraten, 19 Cinaeos,
et Cenezaeos, Cedmonaeos, 20 et Hethaeos, et
Pherezaeos, Raphaim quoque, 21 et Amorrhaeos, et
Chananaeos, et Gergesaeos, et Iebusaeos.

16 Igitur Sarai, uxor Abram, non genuerat
sibi liberos: sed habens ancillam Aegyptiam
nomine Agar, 2 dixit marito suo: Ecce, conclusit me
Dominus, ne parerem: ingredere ad ancillam meam,
si forte saltem ex illa suscipiam filios. Cumque ille
acquiesceret deprecanti, 3 tulit Agar Aegyptiam
ancillam suam post annos decem quam habitare
coeperant in terra Chanaan: et dedit eam viro
suo uxorem. 4 Qui ingressus est ad eam. At illa
concepisse se videns, despexit dominam suam. 5
Dixitque Sarai ad Abram: Inique agis contra me:
ego dedi ancillam meam in sinum tuum, quae
videns quod conceperit, despectui me habet. iudicet
Dominus inter me, et te. 6 Cui respondens Abram:
Ecce, ait, ancilla tua in manu tua est, utere ea
ut libet. Affligente igitur eam Sarai, fugam iniit.
7 Cumque invenisset eam angelus Domini iuxta
fontem aquae in solitudine, quae est in via Sur in
deserto, 8 dixit ad illam: Agar ancilla Sarai, unde
venis? et quo vadis? quae respondit: A facie Sarai
dominae meae ego fugio. 9 Dixitque ei angelus
Domini: Revertere ad dominam tuam, et humiliare
sub manu illius. 10 Et rursum: Multiplicans, inquit,
multiplicabo semen tuum, et non numerabitur prae
multitudine. 11 Ac deinceps: Ecce, ait, concepisti, et
paries filium: vocabisque nomen eius Ismael, eo
quod audierit Dominus afflictionem tuam. 12 Hic
erit ferus homo: manus eius contra omnes, et manus
omnium contra eum: et e regione universorum
fratrum suorum figet tabernacula. 13 Vocavit autem
nomen Domini qui loquebatur ad eam: Tu Deus qui
vidisti me. Dixit enim: Profecto hic vidi posteriora
videntis me. 14 Propterea appellavit puteum illum,
Puteum viventis et videntis me. Ipse est inter
Cades et Barad. 15 Peperitque Agar Abrae filium:
qui vocavit nomen eius Ismael. 16 Octoginta et
sex annorum erat Abram quando peperit ei Agar
Ismaelem.

17 Postquam vero nonaginta et novem annorum
esse coeperat, apparuit ei Dominus: dixitque
ad eum: Ego Deus omnipotens: ambula coram me,
et esto perfectus. 2 Ponamque foedus meum inter
me et te, et multiplicabo te vehementer nimis.
3 Cecidit Abram pronus in faciem. 4 Dixitque ei
Deus: Ego sum, et pactum meum tecum, erisque
pater multarum gentium. 5 Nec ultra vocabitur
nomen tuum Abram: sed appellaberis Abraham:
quia patrem multarum gentium constitui te. 6
Faciamque te crescere vehementissime, et ponam
te in gentibus, regesque ex te egredientur. 7 Et
statuam pactum meum inter me et te, et inter
semen tuum post te in generationibus suis foedere
sempiterno: ut sim Deus tuus, et seminis tui post te.
8 Daboque tibi et semini tuo terram peregrinationis
tuae, omnem terram Chanaan in possessionem
aeternam, eroque Deus eorum. 9 Dixit iterum Deus
ad Abraham: Et tu ergo custodies pactum meum, et
semen tuum post te in generationibus suis. 10 Hoc
est pactum meum quod observabitis inter me et
vos, et semen tuum post te: Circumcidetur ex vobis
omne masculinum: 11 et circumcidetis carnem
praeputii vestri, ut sit in signum foederis inter me
et vos. 12 Infans octo dierum circumcidetur in
vobis, omne masculinum in generationibus vestris:
tam vernaculus, quam emptitius circumcidetur, et
quicumque non fuerit de stirpe vestra: 13 eritque
pactum meum in carne vestra in foedus aeternum.
14 Masculus, cuius praeputii caro circumcisa non
fuerit, delebitur anima illa de populo suo: quia
pactum meum irritum fecit. 15 Dixit quoque Deus
ad Abraham: Sarai uxorem tuam non vocabis
Sarai, sed Saram. 16 Et benedicam ei, et ex illa
dabo tibi filium cui benedicturus sum, eritque in
nationes, et reges populorum orientur ex eo. 17
Cecidit Abraham in faciem suam, et risit, dicens
in corde suo: Putasne centenario nascetur filius?
et Sara nonagenaria pariet? 18 Dixitque ad Deum:
Utinam Ismael vivat coram te. 19 Et ait Deus
ad Abraham: Sara uxor tua pariet tibi filium,
vocabisque nomen eius Isaac, et constituam pactum
meum illi in foedus sempiternum, et semini eius
post eum. 20 Super Ismael quoque exaudivi te.
ecce, benedicam ei, et augebo, et multiplicabo eum
valde: duodecim duces generabit, et faciam illum in
gentem magnam. 21 Pactum vero meum statuam
ad Isaac, quem pariet tibi Sara tempore isto in anno
altero. 22 Cumque finitus esset sermo loquentis
cum eo, ascendit Deus ad Abraham. 23 Tulit autem

Abraham Ismael filium suum, et omnes vernaculos
domus suae, universosque quos emerat, cunctos
mares ex omnibus viris domus suae: et circumcidit
carnem praeputii eorum statim in ipsa die, sicut
praeceperat ei Deus. 24 Abraham nonaginta et
novem erat annorum quando circumcidit carnem
praeputii sui. 25 Et Ismael filius suus tredecim
annos impleverat tempore circumcisionis suae. 26
Eadem die circumcisus est Abraham et Ismael filius
eius. 27 Et omnes viri domus illius, tam vernaculi,
quam emptitii et alienigenae pariter circumcisi
sunt.

18 Apparuit autem ei Dominus in convalle
Mambre sedenti in ostio tabernaculi sui in
ipso fervore diei. 2 Cumque elevasset oculos,
apparuerunt ei tres viri stantes prope eum: quos
cum vidisset, cucurrit in occursum eorum de ostio
tabernaculi sui, et adoravit in terram. 3 Et dixit:
Domine, si inveni gratiam in oculis tuis, ne transeas
servum tuum: 4 sed afferam pauxillum aquae, et
laventur pedes vestri, et requiescite sub arbore.
5 Ponamque buccellam panis, et confortetur cor
vestrum, postea transibitis: idcirco enim declinastis
ad servum vestrum. Qui dixerunt: Fac ut locutus es.
6 Festinavit Abraham in tabernaculum ad Saram,
dixitque ei: Accelera, tria sata similae commisce, et
fac subcinericios panes. 7 Ipse vero ad armentum
cucurrit, et tulit inde vitulum tenerrimum et
optimum, deditque puero: qui festinavit, et coxit
illum. 8 Tulit quoque butyrum et lac, et vitulum
quem coxerat, et posuit coram eis: ipse vero stabat
iuxta eos sub arbore. 9 Cumque comedissent,
dixerunt ad eum: Ubi est Sara uxor tua? ille
respondit: Ecce in tabernaculo est. 10 Cui dixit:
Revertens veniam ad te tempore isto, vita comite,
et habebit filium Sara uxor tua. Quo audito, Sara
risit post ostium tabernaculi. 11 Erant autem
ambo senes, provectaeque aetatis, et desierant
Sarae fieri muliebria. 12 Quae risit occulte dicens:
Postquam consenui, et dominus meus vetulus est,
voluptati operam dabo? 13 Dixit autem Dominus
ad Abraham: Quare risit Sara, dicens: Num vere
paritura sum anus? 14 Numquid Deo quidquam est
difficile? iuxta condictum revertar ad te hoc eodem
tempore, vita comite, et habebit Sara filium. 15
Negavit Sara, dicens: Non risi, timore perterrita.
Dominus autem: Non est, inquit, ita: sed risisti. 16
Cum ergo surrexissent inde viri, direxerunt oculos
contra Sodomam: et Abraham simul gradiebatur,
deducens eos. 17 Dixitque Dominus: Num celare
potero Abraham quae gesturus sum: 18 cum
futurus sit in gentem magnam, ac robustissimam,
et BENEDICENDAe sint in illo omnes nationes
terrae? 19 Scio enim quod praecepturus sit filiis
suis, et domui suae post se ut custodiant viam
Domini, et faciant iudicium et iustitiam: ut adducat
Dominus propter Abraham omnia quae locutus
est ad eum. 20 Dixit itaque Dominus: Clamor
Sodomorum et Gomorrhaeorum multiplicatus est,
et peccatum eorum aggravatum est nimis. 21
Descendam, et videbo utrum clamorem qui venit ad
me, opere compleverint: an non est ita, ut sciam.
22 Converteruntque se inde, et abierunt Sodomam:
Abraham vero adhuc stabat coram Domino. 23 Et
appropinquans ait: Numquid perdes iustum cum
impio? 24 Si fuerint quinquaginta iusti in civitate,
peribunt simul? et non parces loco illi propter
quinquaginta iustos, si fuerint in eo? 25 Absit a te,
ut rem hanc facias, et occidas iustum cum impio,
fiatque iustus sicut impius, non est hoc tuum: qui
iudicas omnem terram, nequaquam facies iudicium
hoc. 26 Dixitque Dominus ad eum: Si invenero
Sodomis quinquaginta iustos in medio civitatis,
dimittam omni loco propter eos. 27 Respondensque
Abraham, ait: Quia semel coepi, loquar ad Dominum
meum, cum sim pulvis et cinis. 28 Quid si minus
quinquaginta iustis quinque fuerint? delebis, quia
quadraginta quinque, universam urbem? Et ait:
Non delebo, si invenero ibi quadraginta quinque.
29 Rursumque locutus est ad eum: Sin autem
quadraginta ibi inventi fuerint, quid facies? Ait:
Non percutiam propter quadraginta. 30 Ne quaeso,
inquit, indigneris Domine, si loquar: Quid si ibi
inventi fuerint triginta? Respondit: Non faciam,
si invenero ibi triginta. 31 Quia semel, ait, coepi
loquar ad Dominum meum: Quid si ibi inventi
fuerint viginti? Ait: Non interficiam propter viginti.
32 Obsecro, inquit, ne irascaris Domine, si loquar
adhuc semel: Quid si inventi fuerint ibi decem?
Et dixit: Non delebo propter decem. 33 Abiitque
Dominus, postquam cessavit loqui ad Abraham: et
ille reversus est in locum suum.

19 Veneruntque duo Angeli Sodomam vespere,
et sedente Lot in foribus civitatis. Qui cum
vidisset eos, surrexit, et ivit obviam eis: adoravitque
pronus in terram, 2 et dixit: Obsecro, domini,
declinate in domum pueri vestri, et manete ibi:
lavate pedes vestros, et mane proficiscemini in
viam vestram. Qui dixerunt: Minime, sed in platea
manebimus. 3 Compulit illos oppido ut diverterent
ad eum: ingressisque domum illius fecit convivium,
et coxit azyma: et comederunt. 4 Prius autem quam
irent cubitum, viri civitatis vallaverunt domum a
puero usque ad senem, omnis populus simul. 5

Vocaveruntque Lot, et dixerunt ei: Ubi sunt viri
qui introierunt ad te nocte? educ illos huc, ut
cognoscamus eos. **6** Egressus ad eos Lot, post tergum
occludens ostium, ait: **7** Nolite, quaeso, fratres mei,
nolite malum hoc facere. **8** Habeo duas filias, quae
necdum cognoverunt virum: educam eas ad vos,
et abutimini eis sicut vobis placuerit, dummodo
viris istis nihil mali faciatis, quia ingressi sunt sub
umbra culminis mei. **9** At illi dixerunt: Recede
illuc. Et rursus: Ingressus es, inquiunt, ut advena;
numquid ut iudices? te ergo ipsum magis quam hos
affligemus. Vimque faciebant Lot vehementissime:
iamque prope erat ut effringerent fores. **10** Et
ecce miserunt manum viri, et introduxerunt ad
se Lot, clauseruntque ostium: **11** et eos, qui foris
erant, percusserunt caecitate a minimo usque ad
maximum, ita ut ostium invenire non possent.
12 Dixerunt autem ad Lot: Habes hic quempiam
tuorum? generum, aut filios, aut filias, omnes, qui
tui sunt, educ de urbe hac: **13** delebimus enim locum
istum, eo quod increverit clamor eorum coram
Domino, qui misit nos ut perdamus illos. **14** Egressus
itaque Lot, locutus est ad generos suos qui accepturi
erant filias eius, et dixit: Surgite, et egredimini de
loco isto: quia delebit Dominus civitatem hanc. Et
visus est eis quasi ludens loqui. **15** Cumque esset
mane, cogebant eum Angeli, dicentes: Surge, tolle
uxorem tuam, et duas filias quas habes: ne et tu
pariter pereas in scelere civitatis. **16** Dissimulante
illo, apprehenderunt manum eius, et manum uxoris,
ac duarum filiarum eius, eo quod parceret Dominus
illi. **17** Eduxeruntque eum, et posuerunt extra
civitatem: ibique locuti sunt ad eum, dicentes: Salva
animam tuam: noli respicere post tergum, nec stes
in omni circa regione: sed in monte salvum te fac,
ne et tu simul pereas. **18** Dixitque Lot ad eos: Quaeso
Domine mi, **19** quia invenit servus tuus gratiam
coram te, et magnificasti misericordiam tuam quam
fecisti mecum, ut salvares animam meam, nec
possum in monte salvari, ne forte apprehendat
me malum, et moriar: **20** Est civitas haec iuxta,
ad quam possum fugere, parva, et salvabor in ea:
numquid non modica est, et vivet anima mea?
21 Dixitque ad eum: Ecce etiam in hoc suscepi
preces tuas, ut non subvertam urbem pro qua
locutus es. **22** Festina, et salvare ibi: quia non
potero facere quidquam donec ingrediaris illuc.
Idcirco vocatum est nomen urbis illius Segor. **23**
Sol egressus est super terram, et Lot ingressus est
Segor. **24** Igitur Dominus pluit super Sodomam et
Gomorrham sulphur et ignem a Domino de caelo: **25**
et subvertit civitates has, et omnem circa regionem,
universos habitatores urbium, et cuncta terrae
virentia. **26** Respiciensque uxor eius post se, versa
est in statuam salis. **27** Abraham autem consurgens
mane, ubi steterat prius cum Domino, **28** intuitus
est Sodomam et Gomorrham, et universam terram
regionis illius: viditque ascendentem favillam
de terra quasi fornacis fumum. **29** Cum autem
subverteret Deus civitates regionis illius, recordatus
Abrahae, liberavit Lot de subversione urbium in
quibus habitaverat. **30** Ascenditque Lot de Segor,
et mansit in monte, duae quoque filiae eius cum
eo (timuerat enim manere in Segor) et mansit
in spelunca ipse, et duae filiae eius cum eo. **31**
Dixitque maior ad minorem: Pater noster senex
est, et nullus virorum remansit in terra qui possit
ingredi ad nos iuxta morem universae terrae. **32**
Veni, inebriemus eum vino, dormiamusque cum
eo, ut servare possimus ex patre nostro semen.
33 Dederunt itaque patri suo bibere vinum nocte
illa: Et ingressa est maior, dormivitque cum patre:
at ille non sensit, nec quando accubuit filia, nec
quando surrexit. **34** Altera quoque die dixit maior
ad minorem: Ecce dormivi heri cum patre meo,
demus ei bibere vinum etiam hac nocte, et dormies
cum eo, ut salvemus semen de patre nostro. **35**
Dederunt etiam et illa nocte patri suo bibere vinum,
ingressaque minor filia, dormivit cum eo: et ne tunc
quidem sensit quando concubuerit, vel quando illa
surrexerit. **36** Conceperunt ergo duae filiae Lot de
patre suo. **37** Peperitque maior filium, et vocavit
nomen eius Moab: ipse est pater Moabitarum usque
in praesentem diem. **38** Minor quoque peperit
filium, et vocavit nomen eius Ammon, idest filius
populi mei: ipse est pater Ammonitarum usque
hodie.

20 Profectus inde Abraham in terram australem,
habitavit inter Cades, et Sur: et peregrinatus
est in Geraris. **2** Dixitque de Sara uxore suo, Soror
mea est. Misit ergo Abimelech rex Gerarae, et
tulit eam. **3** Venit autem Deus ad Abimelech per
somnium nocte, et ait illi: En morieris propter
mulierem, quam tulisti: habet enim virum. **4**
Abimelech vero non tetigerat eam, et ait: Domine,
num gentem ignorantem et iustam interficies?
5 Nonne ipse dixit mihi: Soror mea est: et ipsa
ait: Frater meus est? in simplicitate cordis mei, et
munditia manuum mearum feci hoc. **6** Dixitque ad
eum Deus: Et ego scio quod simplici corde feceris:
et ideo custodivi te ne peccares in me, et non
dimisi ut tangeres eam. **7** Nunc ergo redde viro
suo uxorem, et orabit pro te; quia propheta est, et
vives: si autem nolueris reddere, scito quod morte
morieris tu, et omnia quae tua sunt. **8** Statimque

de nocte consurgens Abimelech, vocavit omnes
servos suos: et locutus est universa verba haec in
auribus eorum, timueruntque omnes viri valde.
9 Vocavit autem Abimelech etiam Abraham, et
dixit ei: Quid fecisti nobis? quid peccavimus in te,
quia induxisti super me et super regnum meum
peccatum grande? quae non debuisti facere, fecisti
nobis. 10 Rursumque expostulans, ait: Quid vidisti,
ut hoc faceres? 11 Respondit Abraham: Cogitavi
mecum, dicens: Forsitan non est timor Dei in loco
isto: et interficient me propter uxorem meam: 12
alias autem et vere soror mea est, filia patris mei,
et non filia matris meae, et duxi eam in uxorem. 13
Postquam autem eduxit me Deus de domo patris
mei, dixi ad eam: Hanc misericordiam facies mecum:
In omni loco, ad quem ingrediemur, dices quod
frater tuus sim. 14 Tulit igitur Abimelech oves
et boves, et servos et ancillas, et dedit Abraham:
reddiditque illi Saram uxorem suam, 15 et ait: Terra
coram vobis est, ubicumque tibi placuerit habita. 16
Sarae autem dixit: Ecce mille argenteos dedi fratri
tuo, hoc erit tibi in velamen oculorum ad omnes qui
tecum sunt, et quocumque perrexeris: memento te
deprehensam. 17 Orante autem Abraham, sanavit
Deus Abimelech et uxorem, ancillasque eius, et
pepererunt: 18 concluserat enim Dominus omnem
vulvam domus Abimelech propter Saram uxorem
Abrahae.

21 Visitavit autem Dominus Saram, sicut
promiserat: et implevit quae locutus est. 2
Concepitque et peperit filium in senectute sua,
tempore quo praedixerat ei Deus. 3 Vocavitque
Abraham nomen filii sui, quem genuit ei Sara, Isaac:
4 et circumcidit eum octavo die, sicut praeceperat
ei Deus, 5 cum centum esset annorum: hac quippe
aetate patris, natus est Isaac. 6 Dixitque Sara: Risum
fecit mihi Deus: quicumque audierit, corridebit
mihi. 7 Rursumque ait: Quis auditurus crederet
Abraham quod Sara lactaret filium, quem peperit
ei iam seni? 8 Crevit igitur puer, et ablactatus
est: fecitque Abraham grande convivium in die
ablactationis eius. 9 Cumque vidisset Sara filium
Agar Aegyptiae ludentem cum Isaac filio suo, dixit
ad Abraham: 10 Eiice ancillam hanc, et filium
eius: non enim erit heres filius ancillae cum filio
meo Isaac. 11 Dure accepit hoc Abraham pro filio
suo. 12 Cui dixit Deus: Non tibi videatur asperum
super puero, et super ancilla tua: omnia quae
dixerit tibi Sara, audi vocem eius: quia in Isaac
vocabitur tibi semen. 13 Sed et filium ancillae
faciam in gentem magnam, quia semen tuum est.
14 Surrexit itaque Abraham mane, et tollens panem
et utrem aquae, imposuit scapulae eius, tradiditque
puerum, et dimisit eam. Quae cum abiisset, errabat
in solitudine Bersabee. 15 Cumque consumpta
esset aqua in utre, abiecit puerum subter unam
arborem, quae ibi erat. 16 Et abiit, seditque e
regione procul quantum potest arcus iacere. dixit
enim: Non videbo morientem puerum: et sedens
contra, levavit vocem suam et flevit. 17 Exaudivit
autem Deus vocem pueri: vocavitque Angelus Dei
Agar de caelo, dicens: Quid agis Agar? noli timere:
exaudivit enim Deus vocem pueri de loco in quo
est. 18 Surge, tolle puerum, et tene manum illius:
quia in gentem magnam faciam eum. 19 Aperuitque
oculos eius Deus: quae videns puteum aquae, abiit,
et implevit utrem, deditque puero bibere. 20 Et fuit
cum eo: qui crevit, et moratus est in solitudine,
factusque est iuvenis sagittarius. 21 Habitavitque in
deserto Pharan, et accepit illi mater sua uxorem de
terra Aegypti. 22 Eodem tempore dixit Abimelech,
et Phicol princeps exercitus eius ad Abraham:
Deus tecum est in universis quae agis. 23 Iura
ergo per Deum, ne noceas mihi, et posteris meis,
stirpique meae: sed iuxta misericordiam, quam
feci tibi, facies mihi, et terrae in qua versatus
es advena. 24 Dixitque Abraham: Ego iurabo. 25
Et increpavit Abimelech propter puteum aquae
quem vi abstulerunt servi eius. 26 Responditque
Abimelech: Nescivi quis fecerit hanc rem: sed et
tu non indicasti mihi, et ego non audivi praeter
hodie. 27 Tulit itaque Abraham oves et boves, et
dedit Abimelech: percusseruntque ambo foedus. 28
Et statuit Abraham septem agnas gregis seorsum.
29 Cui dixit Abimelech: Quid sibi volunt septem
agnae istae, quas stare fecisti seorsum? 30 At ille:
Septem, inquit, agnas accipies de manu mea: ut sint
mihi in testimonium, quoniam ego fodi puteum
istum. 31 Idcirco vocatus est locus ille Bersabee:
quia ibi uterque iuravit. 32 Et inierunt foedus pro
puteo iuramenti. 33 Surrexit autem Abimelech,
et Phicol princeps exercitus eius, reversique sunt
in terram Palaestinorum. Abraham vero plantavit
nemus in Bersabee, et invocavit ibi nomen Domini
Dei aeterni. 34 Et fuit colonus terrae Palaestinorum
diebus multis.

22 Quae postquam gesta sunt, tentavit Deus
Abraham, et dixit ad eum: Abraham, Abraham.
At ille respondit: Adsum. 2 Ait illi: Tolle filium tuum
unigenitum, quem diligis, Isaac, et vade in terram
visionis: atque ibi offeres eum in holocaustum
super unum montium quem monstravero tibi.
3 Igitur Abraham de nocte consurgens, stravit
asinum suum: ducens secum duos iuvenes, et

Isaac filium suum: cumque concidisset ligna in
holocaustum, abiit ad locum quem praeceperat
ei Deus. 4 Die autem tertio, elevatis oculis, vidit
locum procul: 5 dixitque ad pueros suos: Expectate
hic cum asino: ego autem et puer illuc usque
properantes, postquam adoraverimus, revertemur
ad vos. 6 Tulit quoque ligna holocausti, et imposuit
super Isaac filium suum: ipse vero portabat in
manibus ignem et gladium. Cumque duo pergerent
simul, 7 dixit Isaac patri suo: Pater mi. At ille
respondit: Quid vis fili? Ecce, inquit, ignis et ligna:
ubi est victima holocausti? 8 Dixit autem Abraham:
Deus providebit sibi victimam holocausti, fili mi.
Pergebant ergo pariter: 9 et venerunt ad locum
quem ostenderat ei Deus, in quo aedificavit altare,
et desuper ligna composuit: cumque alligasset Isaac
filium suum, posuit eum in altare super struem
lignorum. 10 Extenditque manum, et arripuit
gladium, ut immolaret filium suum. 11 Et ecce
Angelus Domini de caelo clamavit, dicens: Abraham,
Abraham. Qui respondit: Adsum. 12 Dixitque ei: Non
extendas manum tuam super puerum, neque facias
illi quidquam: nunc cognovi quod timeas Dominum,
et non pepercisti unigenito filio tuo propter me.
13 Levavit Abraham oculos suos, viditque post
tergum arietem inter vepres haerentem cornibus,
quem assumens obtulit holocaustum pro filio. 14
Appellavitque nomen loci illius, Dominus videt.
Unde usque hodie dicitur: In monte Dominus
videbit. 15 Vocavit autem Angelus Domini Abraham
secundo de caelo, dicens: 16 Per memetipsum
iuravi, dicit Dominus: quia fecisti hanc rem, et
non pepercisti filio tuo unigenito propter me:
17 benedicam tibi, et multiplicabo semen tuum
sicut stellas caeli, et velut arenam quae est
in littore maris: possidebit semen tuum portas
inimicorum suorum, 18 et BENEDICENTUR in
semine tuo omnes gentes terrae, quia obedisti voci
meae. 19 Reversus est Abraham ad pueros suos,
abieruntque Bersabee simul, et habitavit ibi. 20
His itaque gestis, nunciatum est Abrahae quod
Melcha quoque genuisset filios Nachor fratri suo, 21
Hus primogenitum, et Buz fratrem eius, et Camuel
patrem Syrorum, 22 et Cased, et Azau, Pheldas
quoque et Iedlaph, 23 ac Bathuel, de quo nata est
Rebecca: octo istos genuit Melcha, Nachor fratri
Abrahae. 24 Concubina vero illius, nomine Roma,
peperit Tabee, et Gaham, et Thahas, et Maacha.

23 Vixit autem Sara centum vigintiseptem annis.
2 Et mortua est in civitate Arbee, quae est
Hebron, in terra Chanaan: venitque Abraham ut
plangeret, et fleret eam. 3 Cumque surrexisset ab
officio funeris, locutus est ad filios Heth, dicens:
4 Advena sum et peregrinus apud vos: date mihi
ius sepulchri vobiscum, ut sepeliam mortuum
meum. 5 Responderunt filii Heth, dicentes: 6
Audi nos domine, princeps Dei es apud nos: in
electis sepulchris nostris sepeli mortuum tuum:
nullusque te prohibere poterit quin in monumento
eius sepelias mortuum tuum. 7 Surrexit Abraham,
et adoravit populum terrae, filios videlicet Heth: 8
dixitque ad eos: Si placet animae vestrae ut sepeliam
mortuum meum, audite me, et intercedite pro me
apud Ephron filium Seor: 9 ut det mihi speluncam
duplicem, quam habet in extrema parte agri sui:
pecunia digna tradat eam mihi coram vobis in
possessionem sepulchri. 10 Habitabat autem Ephron
in medio filiorum Heth. Responditque Ephron ad
Abraham cunctis audientibus qui ingrediebantur
portam civitatis illius, dicens: 11 Nequaquam ita
fiat, domine mi, sed tu magis ausculta quod loquor:
Agrum trado tibi, et speluncam, quae in eo est,
praesentibus filiis populi mei, sepeli mortuum
tuum. 12 Adoravit Abraham coram populo terrae.
13 Et locutus est ad Ephron circumstante plebe eius:
Quaeso, ut audias me: Dabo pecuniam pro agro:
suscipe eam, et sic sepeliam mortuum meum in
agro. 14 Responditque Ephron: 15 Domine mi, audi
me: Terra, quam postulas, quadringentos siclos
argenti valet: istud est pretium inter me et te:
sed quantum est hoc? sepeli mortuum tuum. 16
Quod cum audisset Abraham, appendit pecuniam,
quam Ephron postulaverat, audientibus filiis Heth,
quadringentos siclos argenti probatae monetae
publicae. 17 Confirmatusque est ager quondam
Ephronis, in quo erat spelunca duplex, respiciens
Mambre, tam ipse, quam spelunca, et omnes arbores
eius in cunctis terminis eius per circuitum, 18
Abrahae in possessionem, videntibus filiis Heth,
et cunctis qui intrabant portam civitatis illius. 19
Atque ita sepelivit Abraham Saram uxorem suam in
spelunca agri duplici, quae respiciebat Mambre.
Haec est Hebron in terra Chanaan. 20 Et confirmatus
est ager, et antrum, quod erat in eo, Abrahae in
possessionem monumenti a filiis Heth.

24 Erat autem Abraham senex, dierumque
multorum: et Dominus in cunctis benedixerat
ei. 2 Dixitque ad servum seniorem domus suae, qui
praeerat omnibus quae habebat: Pone manum tuam
subter femur meum, 3 ut adiurem te per Dominum,
Deum caeli et terrae, ut non accipias uxorem filio
meo de filiabus Chananaeorum, inter quos habito:
4 sed ad terram et cognationem meam proficiscaris,
et inde accipias uxorem filio meo Isaac. 5 Respondit

servus: Si noluerit mulier venire mecum in terram
hanc, numquid reducere debeo filium tuum ad
locum, de quo egressus es? **6** Dixitque Abraham:
Cave nequando reducas filium meum illuc. **7**
Dominus Deus caeli, qui tulit me de domo patris mei,
et de terra nativitatis meae, qui locutus est mihi, et
iuravit mihi, dicens: Semini tuo dabo terram hanc:
ipse mittet Angelum suum coram te, et accipies inde
uxorem filio meo: **8** sin autem mulier noluerit sequi
te, non teneberis iuramento: filium meum tantum
ne reducas illuc. **9** Posuit ergo servus manum sub
femore Abraham domini sui, et iuravit illi super
sermone hoc. **10** Tulitque decem camelos de grege
domini sui, et abiit, ex omnibus bonis eius portans
secum, profectusque perrexit in Mesopotamiam
ad urbem Nachor. **11** Cumque camelos fecisset
accumbere extra oppidum iuxta puteum aquae
vespere, tempore quo solent mulieres egredi ad
hauriendam aquam, dixit: **12** Domine Deus domini
mei Abraham, occurre, obsecro, mihi hodie, et fac
misericordiam cum domino meo Abraham. **13** Ecce
ego sto prope fontem aquae, et filiae habitatorum
huius civitatis egredientur ad hauriendam aquam.
14 Igitur puella, cui ego dixero: Inclina hydriam
tuam ut bibam: et illa responderit, Bibe, quin et
camelis tuis dabo potum: ipsa est, quam praeparasti
servo tuo Isaac: et per hoc intelligam quod feceris
misericordiam cum domino meo. **15** Necdum intra
se verba compleverat, et ecce Rebecca egrediebatur,
filia Bathuel, filii Melchae uxoris Nachor fratris
Abraham, habens hydriam in scapula sua: **16** puella
decora nimis, virgoque pulcherrima, et incognita
viro: descenderat autem ad fontem, et impleverat
hydriam, ac revertebatur. **17** Occurritque ei servus,
et ait: Pauxillum aquae mihi ad bibendum praebe
de hydria tua. **18** Quae respondit: Bibe domine mi.
celeriterque deposuit hydriam super ulnam suam, et
dedit ei potum. **19** Cumque ille bibisset, adiecit: Quin
et camelis tuis hauriam aquam, donec cuncti bibant.
20 Effundensque hydriam in canalibus, recurrit ad
puteum ut hauriret aquam: et haustam omnibus
camelis dedit. **21** Ipse autem contemplabatur eam
tacitus, scire volens utrum prosperum iter suum
fecisset Deus, an non. **22** Postquam autem biberunt
cameli, protulit vir inaures aureas, appendentes
siclos duos, et armillas totidem pondo siclorum
decem. **23** Dixitque ad eam: Cuius es filia? indica
mihi: est in domo patris tui locus ad manendum?
24 Quae respondit: Filia sum Bathuelis, filii Nachor,
quem peperit ei Melcha. **25** Et addidit, dicens:
Palearum quoque et foeni plurimum est apud nos,
et locus spatiosus ad manendum. **26** Inclinavit se
homo, et adoravit Dominum, **27** dicens: Benedictus
Dominus Deus domini mei Abraham, qui non
abstulit misericordiam et veritatem suam a domino
meo, et recto itinere me perduxit in domum fratris
domini mei. **28** Cucurrit itaque puella, et nunciavit
in domum matris suae omnia quae audierat. **29**
Habebat autem Rebecca fratrem nomine Laban, qui
festinus egressus est ad hominem, ubi erat fons.
30 Cumque vidisset inaures et armillas in manibus
sororis suae, et audisset cuncta verba referentis:
Haec locutus est mihi homo: venit ad virum, qui
stabat iuxta camelos, et prope fontem aquae: **31**
dixitque ad eum: Ingredere, benedicte Domini: cur
foris stas? praeparavi domum, et locum camelis.
32 Et introduxit eum in hospitium: ac destravit
camelos, deditque paleas et foenum, et aquam ad
lavandos pedes eius, et virorum qui venerant cum
eo. **33** Et appositus est in conspectu eius panis.
Qui ait: Non comedam, donec loquar sermones
meos. Respondit ei: Loquere. **34** At ille: Servus,
inquit, Abraham sum: **35** et Dominus benedixit
domino meo valde, magnificatusque est: et dedit
ei oves et boves, argentum et aurum, servos et
ancillas, camelos et asinos. **36** Et peperit Sara uxor
domini mei filium domino meo in senectute sua,
deditque illi omnia quae habuerat. **37** Et adiuravit
me dominus meus, dicens: Non accipies uxorem
filio meo de filiabus Chananaeorum, in quorum
terra habito: **38** sed ad domum patris mei perges, et
de cognatione mea accipies uxorem filio meo: **39**
ego vero respondi domino meo: Quid si noluerit
venire mecum mulier? **40** Dominus, ait, in cuius
conspectu ambulo, mittet angelum suum tecum, et
diriget viam tuam: accipiesque uxorem filio meo de
cognatione mea, et de domo patris mei. **41** Innocens
eris a maledictione mea, cum veneris ad propinquos
meos, et non dederit tibi. **42** Veni ergo hodie ad
fontem aquae, et dixi: Domine Deus domini mei
Abraham, si direxisti viam meam, in qua nunc
ambulo, **43** ecce sto iuxta fontem aquae, et virgo,
quae egredietur ad hauriendam aquam, audierit a
me: Da mihi pauxillum aquae ad bibendum de hydria
tua: **44** et dixerit mihi: Et tu bibe, et camelis tuis
hauriam: ipsa est mulier quam praeparavit Dominus
filio domini mei. **45** Dumque haec tacitus mecum
volverem, apparuit Rebecca veniens cum hydria,
quam portabat in scapula: descenditque ad fontem,
et hausit aquam. Et aio ad eam: Da mihi paululum
bibere. **46** Quae festinans deposuit hydriam de
humero, et dixit mihi: Et tu bibe, et camelis tuis
tribuam potum. Bibi, et adaquavit camelos. **47**
Interrogavique eam, et dixi: Cuius es filia? Quae
respondit: Filia Bathuelis sum, filii Nachor, quem
peperit ei Melcha. Suspendi itaque inaures ad

ornandam faciem eius, et armillas posui in manibus
eius. 48 Pronusque adoravi Dominum, benedicens
Domino Deo domini mei Abraham, qui perduxit me
recto itinere, ut sumerem filiam fratris domini mei
filio eius. 49 Quamobrem si facitis misericordiam
et veritatem cum domino meo, indicate mihi: sin
autem aliud placet, et hoc dicite mihi, ut vadam ad
dextram, sive ad sinistram. 50 Responderuntque
Laban et Bathuel: A Domino egressus est sermo: non
possumus extra placitum eius quidquam aliud loqui
tecum. 51 En Rebecca coram te est, tolle eam, et
proficiscere, et sit uxor filii domini tui, sicut locutus
est Dominus. 52 Quod cum audisset puer Abraham,
procidens adoravit in terra Dominum. 53 Prolatisque
vasis argenteis, et aureis, ac vestibus, dedit ea
Rebeccae pro munere: fratribus quoque eius, et
matri dona obtulit. 54 Inito convivio, vescentes
pariter et bibentes manserunt ibi. Surgens autem
mane, locutus est puer: Dimitte me, ut vadam
ad dominum meum. 55 Responderuntque fratres
eius, et mater: Maneat puella saltem decem dies
apud nos, et postea proficiscetur. 56 Nolite, ait,
me retinere, quia Dominus direxit viam meam:
dimittite me ut pergam ad dominum meum. 57 Et
dixerunt: Vocemus puellam, et quaeramus ipsius
voluntatem. 58 Cumque vocata venisset, sciscitati
sunt: Vis ire cum homine isto? Quae ait: Vadam. 59
Dimiserunt ergo eam, et nutricem illius, servumque
Abraham, et comites eius, 60 imprecantes prospera
sorori suae, atque dicentes: Soror nostra es, crescas
in mille millia, et possideat semen tuum portas
inimicorum suorum. 61 Igitur Rebecca, et puellae
illius, ascensis camelis, secutae sunt virum: qui
festinus revertebatur ad dominum suum: 62 eo
autem tempore deambulabat Isaac per viam quae
ducit ad Puteum, cuius nomen est Viventis, et
videntis: habitabat enim in terra australi: 63 et
egressus fuerat ad meditandum in agro, inclinata
iam die: cumque elevasset oculos, vidit camelos
venientes procul. 64 Rebecca quoque, conspecto
Isaac, descendit de camelo, 65 et ait ad puerum:
Quis est ille homo qui venit per agrum in occursum
nobis? Dixitque ei: Ipse est dominus meus. At illa
tollens cito pallium suum, operuit se. 66 Servus
autem cuncta, quae gesserat, narravit domino suo
Isaac. 67 Qui introduxit eam in tabernaculum Sarae
matris suae, et accepit eam uxorem: et in tantum
dilexit eam, ut dolorem, qui ex morte matris eius
acciderat, temperaret.

25 Abraham vero aliam duxit uxorem nomine
Ceturam: 2 quae peperit ei Zamran et Iecsan,
et Madan, et Madian, et Iesboc, et Sue. 3 Iecsan
quoque genuit Saba, et Dadan. Filii Dadan fuerunt
Assurim, et Latusim, et Loomin. 4 At vero ex Madian
ortus est Epha, et Opher, et Henoch, et Abida, et
Eldaa: omnes hi filii Ceturae. 5 Deditque Abraham
cuncta quae possederat, Isaac: 6 filiis autem
concubinarum largitus est munera, et separavit eos
ab Isaac filio suo, dum adhuc ipse viveret, ad plagam
orientalem. 7 Fuerunt autem dies vitae Abrahae,
centum septuaginta quinque anni. 8 Et deficiens
mortuus est in senectute bona, provectaeque aetatis,
et plenus dierum: congregatusque est ad populum
suum. 9 Et sepelierunt eum Isaac et Ismael filii sui
in spelunca duplici, quae sita est in agro Ephron
filii Seor Hethaei, e regione Mambre, 10 quam
emerat a filiis Heth: ibi sepultus est ipse, et Sara
uxor eius. 11 Et post obitum illius benedixit Deus
Isaac filio eius, qui habitabat iuxta puteum nomine
Viventis et videntis. 12 Hae sunt generationes
Ismael filii Abrahae, quem peperit ei Agar Aegyptia,
famula Sarae: et 13 haec nomina filiorum eius
in vocabulis et generationibus suis. Primogenitus
Ismaelis Nabaioth, deinde Cedar, et Adbeel, et
Mabsam, 14 Masma quoque, et Duma, et Massa, 15
Hadar, et Thema, et Itur, et Naphis, et Cedma. 16 Isti
sunt filii Ismaelis: et haec nomina per castella et
oppida eorum, duodecim principes tribuum suarum.
17 Et facti sunt anni vitae Ismaelis centum triginta
septem, deficiensque mortuus est, et appositus
ad populum suum. 18 Habitavit autem ab Hevila
usque Sur, quae respicit Aegyptum introeuntibus
Assyrios. coram cunctis fratribus suis obiit. 19
Hae quoque sunt generationes Isaac filii Abraham:
Abraham genuit Isaac: 20 qui cum quadraginta
esset annorum, duxit uxorem Rebeccam filiam
Bathuelis Syri de Mesopotamia, sororem Laban.
21 Deprecatusque est Isaac Dominum pro uxore
sua, eo quod esset sterilis: qui exaudivit eum, et
dedit conceptum Rebeccae. 22 Sed collidebantur in
utero eius parvuli; quae ait: Si sic mihi futurum
erat, quid necesse fuit concipere? Perrexitque ut
consuleret Dominum. 23 Qui respondens, ait: Duae
gentes sunt in utero tuo, et duo populi ex ventre
tuo dividentur, populusque populum superabit,
et maior serviet minori. 24 Iam tempus pariendi
advenerat, et ecce gemini in utero eius reperti
sunt. 25 Qui prior egressus est, rufus erat, et totus
in morem pellis hispidus: vocatumque est nomen
eius Esau. Protinus alter egrediens, plantam fratris
tenebat manu: et idcirco appellavit eum Iacob.
26 Sexagenarius erat Isaac quando nati sunt ei
parvuli. 27 Quibus adultis, factus est Esau vir gnarus
venandi, et homo agricola: Iacob autem vir simplex
habitabat in tabernaculis. 28 Isaac amabat Esau, eo

quod de venationibus illius vesceretur: et Rebecca
diligebat Iacob. 29 Coxit autem Iacob pulmentum:
ad quem cum venisset Esau de agro lassus, 30 ait: Da
mihi de coctione hac rufa, quia oppido lassus sum.
Quam ob causam vocatum est nomen eius Edom.
31 Cui dixit Iacob: Vende mihi primogenita tua.
32 Ille respondit: En morior, quid mihi proderunt
primogenita? 33 Ait Iacob: Iura ergo mihi. Iuravit
ei Esau, et vendidit primogenita. 34 Et sic accepto
pane et lentis edulio, comedit, et bibit, et abiit;
parvipendens quod primogenita vendidisset.

26 Orta autem fame super terram post eam
sterilitatem, quae acciderat in diebus
Abraham, abiit Isaac ad Abimelech regem
Palaestinorum in Gerara. 2 Apparuitque ei Dominus,
et ait: Ne descendas in Aegyptum, sed quiesce
in terra, quam dixero tibi. 3 Et peregrinare in
ea, eroque tecum, et benedicam tibi: tibi enim et
semini tuo dabo universas regiones has, complens
iuramentum quod spopondi Abraham patri tuo.
4 Et multiplicabo semen tuum sicut stellas caeli:
daboque posteris tuis universas regiones has:
et BENEDICENTUR in semine tuo omnes gentes
terrae, 5 eo quod obedierit Abraham voci meae,
et custodierit praecepta et mandata mea, et
ceremonias legesque servaverit. 6 Mansit itaque
Isaac in Geraris. 7 Qui cum interrogaretur a
viris loci illius super uxore sua, respondit: Soror
mea est. timuerat enim confiteri quod sibi esset
sociata coniugio, reputans ne forte interficerent
eum propter illius pulchritudinem. 8 Cumque
pertransissent dies plurimi, et ibidem moraretur,
prospiciens Abimelech rex Palaestinorum per
fenestram, vidit eum iocantem cum Rebecca uxore
sua. 9 Et accersito eo, ait: Perspicuum est quod
uxor tua sit: cur mentitus es eam sororem tuam
esse? Respondit: Timui ne morerer propter eam.
10 Dixitque Abimelech: Quare imposuisti nobis?
potuit coire quispiam de populo cum uxore tua, et
induxeras super nos grande peccatum. Praecepitque
omni populo, dicens: 11 Qui tetigerit hominis huius
uxorem, morte morietur. 12 Sevit autem Isaac
in terra illa, et invenit in ipso anno centuplum:
benedixitque ei Dominus. 13 Et locupletatus est
homo, et ibat proficiens atque succrescens, donec
magnus vehementer effectus est: 14 habuitque
possessiones ovium et armentorum, et familiae
plurimum. Ob hoc invidentes ei Palaestini, 15 omnes
puteos, quos foderant servi patris illius Abraham,
illo tempore obstruxerunt, implentes humo: 16
in tantum, ut ipse Abimelech diceret ad Isaac:
Recede a nobis, quoniam potentior nobis factus es
valde. 17 Et ille discedens, ut veniret ad torrentem
Gerarae, habitaretque ibi: 18 rursum fodit alios
puteos, quos foderant servi patris sui Abraham, et
quos, illo mortuo, olim obstruxerant Philisthiim:
appellavitque eos eisdem nominibus quibus ante
pater vocaverat. 19 Foderuntque in Torrente, et
repererunt aquam vivam. 20 Sed et ibi iurgium
fuit pastorum Gerarae adversus pastores Isaac,
dicentium: Nostra est aqua. quam ob rem nomen
putei ex eo, quod acciderat, vocavit Calumniam. 21
Foderunt autem et alium: et pro illo quoque rixati
sunt, appellavitque eum, Inimicitias. 22 Profectus
inde fodit alium puteum, pro quo non contenderunt:
itaque vocavit nomen eius, Latitudo, dicens: Nunc
dilatavit nos Dominus, et fecit crescere super
terram. 23 Ascendit autem ex illo loco in Bersabee,
24 ubi apparuit ei Dominus in ipsa nocte, dicens: Ego
sum Deus Abraham patris tui, noli timere, quia ego
tecum sum: benedicam tibi, et multiplicabo semen
tuum propter servum meum Abraham. 25 Itaque
aedificavit ibi altare: et invocato nomine Domini,
extendit tabernaculum: praecepitque servis suis ut
foderent puteum. 26 Ad quem locum cum venissent
de Geraris Abimelech, et Ochozath amicus illius, et
Phicol dux militum, 27 locutus est eis Isaac: Quid
venistis ad me hominem quem odistis, et expulistis
a vobis? 28 Qui responderunt: Vidimus tecum esse
Dominum, et idcirco nos diximus: Sit iuramentum
inter nos, et ineamus foedus, 29 ut non facias
nobis quidquam mali, sicut et nos nihil tuorum
attigimus, nec fecimus quod te laederet: sed cum
pace dimisimus auctum benedictione Domini. 30
Fecit ergo eis convivium, et post cibum et potum 31
surgentes mane, iuraverunt sibi mutuo: dimisitque
eos Isaac pacifice in locum suum. 32 Ecce autem
venerunt in ipso die servi Isaac annunciantes ei de
puteo, quem foderant, atque dicentes: Invenimus
aquam. 33 Unde appellavit eum, Abundantiam:
et nomen urbi impositum est Bersabee, usque in
praesentem diem. 34 Esau vero quadragenarius
duxit uxores duas, Iudith filiam Beeri Hethaei, et
Basemath filiam Elon eiusdem loci: 35 quae ambae
offenderant animum Isaac et Rebeccae.

27 Senuit autem Isaac, et caligaverunt oculi
eius, et videre non poterat: vocavitque Esau
filium suum maiorem, et dixit ei: Fili mi? Qui
respondit: Adsum. 2 Cui pater: Vides, inquit, quod
senuerim, et ignorem diem mortis meae. 3 Sume
arma tua, pharetram, et arcum, et egredere foras:
cumque venatu aliquid apprehenderis, 4 fac mihi
inde pulmentum sicut velle me nosti, et affer ut
comedam: et benedicat tibi anima mea antequam

moriar. 5 Quod cum audisset Rebecca, et ille abiisset
in agrum ut iussionem patris impleret, 6 dixit filio
suo Iacob: Audivi patrem tuum loquentem cum Esau
fratre tuo, et dicentem ei: 7 Affer mihi de venatione
tua, et fac cibos ut comedam, et benedicam tibi
coram Domino antequam moriar. 8 Nunc ergo
fili mi, acquiesce consiliis meis: 9 et pergens ad
gregem, affer mihi duos hoedos optimos, ut faciam
ex eis escas patri tuo, quibus libenter vescitur: 10
quas cum intuleris, et comederit, benedicat tibi
priusquam moriatur. 11 Cui ille respondit: Nosti
quod Esau frater meus homo pilosus sit, et ego lenis:
12 si attrectaverit me pater meus, et senserit, timeo
ne putet me sibi voluisse illudere, et inducat super
me maledictionem pro benedictione. 13 Ad quem
mater: In me sit, ait, ista maledictio, fili mi: tantum
audi vocem meam, et pergens affer quae dixi. 14
Abiit, et attulit, deditque matri. Paravit illa cibos,
sicut velle noverat patrem illius. 15 Et vestibus Esau
valde bonis, quas apud se habebat domi, induit eum:
16 pelliculasque hoedorum circumdedit manibus,
et colli nuda protexit. 17 Deditque pulmentum,
et panes, quos coxerat, tradidit. 18 Quibus illatis,
dixit: Pater mi? At ille respondit: Audio. Quis es tu
fili mi? 19 Dixitque Iacob: Ego sum primogenitus
tuus Esau: feci sicut praecepisti mihi: surge, sede,
et comede de venatione mea, ut benedicat mihi
anima tua. 20 Rursumque Isaac ad filium suum: Quo
modo, inquit, tam cito invenire potuisti, fili mi? Qui
respondit: Voluntas Dei fuit ut cito occurreret mihi
quod volebam: 21 Dixitque Isaac: Accede ad me,
ut tangam te fili mi, et probem utrum tu sis filius
meus Esau, an non. 22 Accessit ille ad patrem, et
palpato eo, dixit Isaac: Vox quidem, vox Iacob est:
sed manus, manus sunt Esau. 23 Et non cognovit
eum, quia pilosae manus similitudinem maioris
expresserant. Benedicens ergo illi, 24 ait: Tu es
filius meus Esau? Respondit: Ego sum. 25 At ille:
Affer mihi, inquit, cibos de venatione tua, fili mi,
ut benedicat tibi anima mea. Quos cum oblatos
comedisset, obtulit ei etiam vinum. quo hausto, 26
dixit ad eum: Accede ad me, et da mihi osculum, fili
mi. 27 Accessit, et osculatus est eum. Statimque ut
sensit vestimentorum illius fragrantiam, benedicens
illi, ait: Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni, cui
benedixit Dominus. 28 Det tibi Deus de rore caeli,
et de pinguedine terrae abundantiam frumenti et
vini. 29 Et serviant tibi populi, et adorent te tribus:
esto dominus fratrum tuorum, et incurventur ante
te filii matris tuae. qui maledixerit tibi, sit ille
maledictus: et qui benedixerit tibi, benedictionibus
repleatur. 30 Vix Isaac sermonem impleverat: et
egresso Iacob foras, venit Esau, 31 coctosque de
venatione cibos intulit patri, dicens: Surge pater
mi, et comede de venatione filii tui: ut benedicat
mihi anima tua. 32 Dixitque illi Isaac: Quis enim es
tu? Qui respondit: Ego sum filius tuus primogenitus
Esau. 33 Expavit Isaac stupore vehementi: et ultra
quam credi potest, admirans, ait: Quis igitur ille
est qui dudum captam venationem attulit mihi,
et comedi ex omnibus priusquam tu venires?
benedixique ei, et erit benedictus. 34 Auditis Esau
sermonibus patris, irrugiit clamore magno: et
consternatus, ait: Benedic etiam et mihi, pater mi.
35 Qui ait: Venit germanus tuus fraudulenter, et
accepit benedictionem tuam. 36 At ille subiunxit:
Iuste vocatum est nomen eius Iacob: supplantavit
enim me en altera vice: primogenita mea ante tulit,
et nunc secundo surripuit benedictionem meam.
Rursumque ad patrem: Numquid non reservasti,
ait, et mihi benedictionem? 37 Respondit Isaac:
Dominum tuum illum constitui, et omnes fratres
eius servituti illius subiugavi: frumento et vino
stabilivi eum, et tibi post haec, fili mi, ultra quid
faciam? 38 Cui Esau: Num unam, inquit, tantum
benedictionem habes, pater? mihi quoque obsecro
ut benedicas. Cumque eiulatu magno fleret, 39
motus Isaac, dixit ad eum: In pinguedine terrae,
et in rore caeli desuper 40 erit benedictio tua.
Vives in gladio, et fratri tuo servies: tempusque
veniet, cum excutias, et solvas iugum eius de
cervicibus tuis. 41 Oderat ergo semper Esau Iacob
pro benedictione qua benedixerat ei pater: dixitque
in corde suo: Venient dies luctus patris mei, et
occidam Iacob fratrem meum. 42 Nunciata sunt
haec Rebeccae: quae mittens et vocans Iacob filium
suum, dixit ad eum: Ecce Esau frater tuus minatur
ut occidat te. 43 Nunc ergo, fili mi, audi vocem
meam, et consurgens fuge ad Laban fratrem meum
in Haran: 44 habitabisque cum eo dies paucos,
donec requiescat furor fratris tui, 45 et cesset
indignatio eius, obliviscaturque eorum quae fecisti
in eum: postea mittam, et adducam te inde huc.
cur utroque orbabor filio in uno die? 46 Dixitque
Rebecca ad Isaac: Taedet me vitae meae propter
filias Heth: si acceperit Iacob uxorem de stirpe
huius terrae, nolo vivere.

28 Vocavit itaque Isaac Iacob, et benedixit eum,
praecepitque ei dicens: Noli accipere coniugem
de genere Chanaan: 2 sed vade, et proficiscere
in Mesopotamiam Syriae, ad domum Bathuel
patris matris tuae, et accipe tibi inde uxorem
de filiabus Laban avunculi tui. 3 Deus autem
omnipotens benedicat tibi, et crescere te faciat,
atque multiplicet: ut sis in turbas populorum. 4 Et

det tibi benedictiones Abrahae, et semini tuo post
te: ut possideas terram peregrinationis tuae, quam
pollicitus est avo tuo. 5 Cumque dimisisset eum
Isaac, profectus pervenit in Mesopotamiam Syriae
ad Laban filium Bathuel Syri, fratrem Rebeccae
matris suae. 6 Videns autem Esau quod benedixisset
pater suus Iacob, et misisset eum in Mesopotamiam
Syriae, ut inde uxorem duceret; et quod post
benedictionem praecepisset ei, dicens: Non accipies
uxorem de filiabus Chanaan: 7 quodque obediens
Iacob parentibus suis isset in Syriam: 8 probans
quoque quod non libenter aspiceret filias Chanaan
pater suus: 9 ivit ad Ismaelem, et duxit uxorem
absque iis, quas prius habebat, Maheleth filiam
Ismael filii Abraham, sororem Nabaioth. 10 Igitur
egressus Iacob de Bersabee, pergebat Haran. 11
Cumque venisset ad quemdam locum, et vellet in eo
requiescere post solis occubitum, tulit de lapidibus
qui iacebant, et supponens capiti suo, dormivit in
eodem loco. 12 Viditque in somnis scalam stantem
super terram, et cacumen illius tangens caelum:
Angelos quoque Dei ascendentes et descendentes
per eam, 13 et Dominum innixum scalae dicentem
sibi: Ego sum Dominus Deus Abraham patris tui,
et Deus Isaac: Terram, in qua dormis, tibi dabo et
semini tuo. 14 Eritque semen tuum quasi pulvis
terrae: dilataberis ad Orientem, et Occidentem, et
Septentrionem, et Meridiem: et BENEDICENTUR
IN TE et in semine tuo cunctae tribus terrae. 15 Et
ero custos tuus quocumque perrexeris, et reducam
te in terram hanc: nec dimittam nisi complevero
universa quae dixi. 16 Cumque evigilasset Iacob
de somno, ait: Vere Dominus est in loco isto, et
ego nesciebam. 17 Pavensque: Quam terribilis est,
inquit, locus iste! non est hic aliud nisi domus Dei,
et porta caeli. 18 Surgens ergo Iacob mane, tulit
lapidem quem supposuerat capiti suo, et erexit in
titulum, fundens oleum desuper. 19 Appellavitque
nomen urbis Bethel, quae prius Luza vocabatur.
20 Vovit etiam votum, dicens: Si fuerit Dominus
mecum, et custodierit me in via, per quam ego
ambulo, et dederit mihi panem ad vescendum, et
vestimentum ad induendum, 21 reversusque fuero
prospere ad domum patris mei: erit mihi Dominus
in Deum, 22 et lapis iste, quem erexi in titulum,
vocabitur Domus Dei: cunctorumque quae dederis
mihi, decimas offeram tibi.

29 Profectus ergo Iacob venit in terram
Orientalem. 2 Et vidit puteum in agro, tres
quoque greges ovium accubantes iuxta eum: nam
ex illo adaquabantur pecora, et os eius grandi
lapide claudebatur. 3 Morisque erat ut cunctis
ovibus congregatis devolverent lapidem, et refectis
gregibus rursum super os putei ponerent. 4 Dixitque
ad pastores: Fratres, unde estis? Qui responderunt:
De Haran. 5 Quos interrogans, Numquid, ait, nostis
Laban filium Nachor? Dixerunt: Novimus. 6 Sanusne
est? inquit: Valet, inquiunt: et ecce Rachel filia
eius venit cum grege suo. 7 Dixitque Iacob: Adhuc
multum diei superest, nec est tempus ut reducantur
ad caulas greges: date ante potum ovibus, et sic
eas ad pastum reducite. 8 Qui responderunt: Non
possumus, donec omnia pecora congregentur, et
amoveamus lapidem de ore putei, ut adaquemus
greges. 9 Adhuc loquebantur, et ecce Rachel veniebat
cum ovibus patris sui: nam gregem ipsa pascebat.
10 Quam cum vidisset Iacob, et sciret consobrinam
suam, ovesque Laban avunculi sui: amovit lapidem
quo puteus claudebatur. 11 Et adaquato grege,
osculatus est eam: et elevata voce flevit, 12 et
indicavit ei quod frater esset patris sui, et filius
Rebeccae: at illa festinans nunciavit patri suo. 13
Qui cum audisset venisse Iacob filium sororis suae,
occurrit obviam ei: complexusque eum, et in oscula
ruens, duxit in domum suam. Auditis autem causis
itineris, 14 respondit: Os meum es, et caro mea. Et
postquam impleti sunt dies mensis unius, 15 dixit
ei: Num quia frater meus es, gratis servies mihi?
dic quid mercedis accipias. 16 Habebat vero duas
filias, nomen maioris Lia: minor vero appellabatur
Rachel. 17 Sed Lia lippis erat oculis: Rachel decora
facie, et venusto aspectu. 18 Quam diligens Iacob,
ait: Serviam tibi pro Rachel filia tua minore, septem
annis. 19 Respondit Laban: Melius est ut tibi eam
dem quam alteri viro, mane apud me. 20 Servivit
ergo Iacob pro Rachel septem annis: et videbantur
illi pauci dies prae amoris magnitudine. 21 Dixitque
ad Laban: Da mihi uxorem meam: quia iam tempus
impletum est, ut ingrediar ad illam. 22 Qui vocatis
multis amicorum turbis ad convivium, fecit nuptias.
23 Et vespere Liam filiam suam introduxit ad eum,
24 dans ancillam filiae, Zelpham nomine. Ad quam
cum ex more Iacob fuisset ingressus, facto mane
vidit Lian: 25 et dixit ad socerum suum: Quid est
quod facere voluisti? nonne pro Rachel servivi
tibi? quare imposuisti mihi? 26 Respondit Laban:
Non est in loco nostro consuetudinis, ut minores
ante tradamus ad nuptias. 27 Imple hebdomadam
dierum huius copulae: et hanc quoque dabo tibi
pro opere quo serviturus es mihi septem annis
aliis. 28 Acquievit placito: et hebdomada transacta,
Rachel duxit uxorem: 29 cui pater servam Balam
tradiderat. 30 Tandemque potitus optatis nuptiis,
amorem sequentis priori praetulit, serviens apud
eum septem annis aliis. 31 Videns autem Dominus

quod despiceret Liam, aperuit vulvam eius, sorore
sterili permanente. 32 Quae conceptum genuit
filium, vocavitque nomen eius Ruben, dicens:
Vidit Dominus humilitatem meam, nunc amabit
me vir meus. 33 Rursumque concepit et peperit
filium, et ait: Quoniam audivit me Dominus haberi
contemptui, dedit etiam istum mihi. vocavitque
nomen eius Simeon. 34 Concepitque tertio, et genuit
alium filium: dixitque: Nunc quoque copulabitur
mihi maritus meus, eo quod pepererim ei tres filios:
et idcirco appellavit nomen eius, Levi. 35 Quarto
concepit, et peperit filium, et ait: Modo confitebor
Domino. et ob hoc vocavit eum, Iudam: cessavitque
parere.

30 Cernens autem Rachel quod infecunda esset,
invidit sorori suae, et ait marito suo: Da mihi
liberos, alioquin moriar. 2 Cui iratus respondit
Iacob: Num pro Deo ego sum, qui privavit te fructu
ventris tui? 3 At illa: Habeo, inquit, famulam Balam:
ingredere ad illam, ut pariat super genua mea,
et habeam ex illa filios. 4 Deditque illi Balam in
coniugium: quae, 5 ingresso ad se viro, concepit, et
peperit filium. 6 Dixitque Rachel: Iudicavit mihi
Dominus, et exaudivit vocem meam, dans mihi
filium. et idcirco appellavit nomen eius, Dan. 7
Rursumque Bala concipiens, peperit alterum, 8
pro quo ait Rachel: Comparavit me Dominus cum
sorore mea, et invalui: vocavitque eum, Nephthali. 9
Sentiens Lia quod parere desiisset, Zelpham ancillam
suam marito tradidit. 10 Qua post conceptum
edente filium, 11 dixit: Feliciter. et idcirco vocavit
nomen eius, Gad. 12 Peperit quoque Zelpha alterum.
13 Dixitque Lia: Hoc pro beatitudine mea: Beatam
quippe me dicent mulieres. propterea appellavit
eum, Aser. 14 Egressus autem Ruben tempore
messis triticeae in agrum, reperit mandragoras:
quas matri Liae detulit. Dixitque Rachel: Da mihi
partem de mandragoris filii tui. 15 Illa respondit:
Parumne tibi videtur quod praeripueris maritum
mihi, nisi etiam mandragoras filii mei tuleris? Ait
Rachel: Dormiat tecum hac nocte pro mandragoris
filii tui. 16 Redeuntique ad vesperam Iacob de
agro, egressa est in occursum eius Lia, et ait: Ad
me, inquit, intrabis: quia mercede conduxi te pro
mandragoris filii mei. Dormivitque cum ea nocte
illa. 17 Et exaudivit Deus preces eius: concepitque
et peperit filium quintum, 18 et ait: Dedit Deus
mercedem mihi, quia dedi ancillam meam viro meo.
appellavitque nomen eius, Issachar. 19 Rursum Lia
concipiens, peperit sextum filium, 20 et ait: Dotavit
me Deus dote bona: etiam hac vice mecum erit
maritus meus, eo quod genuerim ei sex filios: et
idcirco appellavit nomen eius, Zabulon. 21 Post
quem peperit filiam, nomine Dinam. 22 Recordatus
quoque Dominus Rachelis, exaudivit eam, et aperuit
vulvam eius. 23 Quae concepit, et peperit filium,
dicens: Abstulit Deus opprobrium meum. 24 Et
vocavit nomen eius, Ioseph, dicens: Addat mihi
Dominus filium alterum. 25 Nato autem Ioseph,
dixit Iacob socero suo: Dimitte me ut revertar in
patriam meam, et ad terram meam. 26 Da mihi
uxores, et liberos meos, pro quibus servivi tibi, ut
abeam: tu vero nosti servitutem qua servivi tibi.
27 Ait illi Laban: Inveniam gratiam in conspectu
tuo: experimento didici, quia benedixerit mihi
Deus propter te: 28 constitue mercedem tuam
quam dem tibi. 29 At ille respondit: Tu nosti
quo modo servierim tibi, et quanta in manibus
meis fuerit possessio tua. 30 Modicum habuisti
antequam venirem ad te, et nunc dives effectus
es: benedixitque tibi Deus ad introitum meum.
iustum est igitur ut aliquando provideam etiam
domui meae. 31 Dixitque Laban: Quid tibi dabo?
At ille ait: Nihil volo: sed si feceris quod postulo,
iterum pascam, et custodiam pecora tua. 32 Gyra
omnes greges tuos, et separa cunctas oves varias, et
sparso vellere; quodcumque furvum, et maculosum,
variumque fuerit, tam in ovibus quam in capris, erit
merces mea. 33 Respondebitque mihi cras iustitia
mea, quando placiti tempus advenerit coram te: et
omnia quae non fuerint varia, et maculosa, et furva,
tam in ovibus quam in capris, furti me argues. 34
Dixitque Laban: Gratum habeo quod petis. 35 Et
separavit in die illa capras, et oves, et hircos, et
arietes varios, atque maculosos: cunctum autem
gregem unicolorem, id est albi, et nigri velleris,
tradidit in manu filiorum suorum. 36 Et posuit
spatium itineris trium dierum inter se et generum,
qui pascebat reliquos greges eius. 37 Tollens ergo
Iacob virgas populeas virides, et amygdalinas, et
ex platanis, ex parte decorticavit eas: detractisque
corticibus, in his, quae spoliata fuerant, candor
apparuit: illa vero quae integra fuerant, viridia
permanserunt: atque in hunc modum color effectus
est varius. 38 Posuitque eas in canalibus, ubi
effundebatur aqua: ut cum venissent greges ad
bibendum, ante oculos haberent virgas, et in
aspectu earum conciperent. 39 Factumque est
ut in ipso calore coitus, oves intuerentur virgas,
et parerent maculosa, et varia, et diverso colore
respersa. 40 Divisitque gregem Iacob, et posuit
virgas in canalibus ante oculos arietum: erant
autem alba et nigra quaeque, Laban: cetera vero,
Iacob, separatis inter se gregibus. 41 Igitur quando
primo tempore ascendebantur oves, ponebat Iacob

virgas in canalibus aquarum ante oculos arietum et
ovium, ut in earum contemplatione conciperent: 42
quando vero serotina admissura erat, et conceptus
extremus, non ponebat eas. Factaque sunt ea quae
erant serotina, Laban: et quae primi temporis,
Iacob. 43 Ditatusque est homo ultra modum, et
habuit greges multos, ancillas et servos, camelos et
asinos.

31 Postquam autem audivit verba filiorum Laban
dicentium: Tulit Iacob omnia quae fuerunt
patris nostri, et de illius facultate ditatus, factus
est inclytus: 2 animadvertit quoque faciem Laban,
quod non esset erga se sicut heri et nudiustertius,
3 maxime dicente sibi Domino: Revertere in terram
patrum tuorum, et ad generationem tuam, eroque
tecum. 4 Misit, et vocavit Rachel et Liam in agrum,
ubi pascebat greges, 5 dixitque eis: Video faciem
patris vestri quod non sit erga me sicut heri, et
nudiustertius: Deus autem patris mei fuit mecum. 6
Et ipsae nostis quod totis viribus meis servierim
patri vestro. 7 Sed et pater vester circumvenit me, et
mutavit mercedem meam decem vicibus: et tamen
non dimisit eum Deus ut noceret mihi. 8 Si quando
dixit: Variae erunt mercedes tuae: pariebant omnes
oves varios foetus. quando vero econtrario ait: Alba
quaeque accipies pro mercede: omnes greges alba
pepererunt. 9 Tulitque Deus substantiam patris
vestri, et dedit mihi. 10 Postquam enim conceptus
ovium tempus advenerat, levavi oculos meos, et
vidi in somnis ascendentes mares super feminas,
varios et maculosos, et diversorum colorum. 11
Dixitque angelus Dei ad me in somnis: Iacob?
Et ego respondi: Adsum. 12 Qui ait: Leva oculos
tuos, et vide universos masculos ascendentes super
feminas, varios, maculosos, atque respersos. Vidi
enim omnia quae fecit tibi Laban. 13 Ego sum Deus
Bethel, ubi unxisti lapidem, et votum vovisti mihi.
Nunc ergo surge, et egredere de terra hac, revertens
in terram nativitatis tuae. 14 Responderuntque
Rachel et Lia: Numquid habemus residui quidquam
in facultatibus, et hereditate domus patris nostri?
15 Nonne quasi alienas reputavit nos, et vendidit,
comeditque pretium nostrum? 16 Sed Deus tulit
opes patris nostri, et eas tradidit nobis, ac filiis
nostris: unde omnia quae praecepit tibi Deus, fac.
17 Surrexit itaque Iacob, et impositis liberis, ac
coniugibus suis super camelos, abiit. 18 Tulitque
omnem substantiam suam, et greges, et quidquid in
Mesopotamia acquisierat, pergens ad Isaac patrem
suum in terram Chanaan. 19 Eo tempore ierat
Laban ad tondendas oves, et Rachel furata est idola
patris sui. 20 Noluitque Iacob confiteri socero suo
quod fugeret. 21 Cumque abiisset tam ipse quam
omnia quae iuris sui erant, et amne transmisso
pergeret contra montem Galaad, 22 nunciatum
est Laban die tertio quod fugeret Iacob. 23 Qui,
assumptis fratribus suis, persecutus est eum diebus
septem: et comprehendit eum in Monte Galaad. 24
Viditque in somnis dicentem sibi Deum: Cave ne
quidquam aspere loquaris contra Iacob. 25 Iamque
Iacob extenderat in monte tabernaculum: cumque
ille consecutus fuisset eum cum fratribus suis, in
eodem Monte Galaad fixit tentorium. 26 Et dixit ad
Iacob: Quare ita egisti, ut clam me abigeres filias
meas quasi captivas gladio? 27 Cur ignorante me
fugere voluisti, nec indicare mihi, ut prosequerer te
cum gaudio, et canticis, et tympanis, et citharis?
28 Non es passus ut oscularer filios meos et filias:
stulte operatus es: et nunc quidem 29 valet manus
mea reddere tibi malum: sed Deus patris tui heri
dixit mihi: Cave ne loquaris contra Iacob quidquam
durius. 30 Esto, ad tuos ire cupiebas, et desiderio
erat tibi domus patris tui: cur furatus es deos meos?
31 Respondit Iacob: Quod inscio te profectus sum,
timui ne violenter auferres filias tuas. 32 Quod
autem furti me arguis: apud quemcumque inveneris
deos tuos, necetur coram fratribus nostris. scrutare,
quidquid tuorum apud me inveneris, et aufer. haec
dicens, ignorabat quod Rachel furata esset idola. 33
Ingressus itaque Laban tabernaculum Iacob et Liae,
et utriusque famulae, non invenit. Cumque intrasset
tentorium Rachelis, 34 illa festinans abscondit
idola subter stramenta cameli, et sedit desuper:
scrutantique omne tentorium, et nihil invenienti,
35 ait: Ne irascatur dominus meus quod coram
te assurgere nequeo: quia iuxta consuetudinem
feminarum nunc accidit mihi. sic delusa solicitudo
quaerentis est. 36 Tumensque Iacob, cum iurgio
ait: Quam ob culpam meam, et ob quod peccatum
meum sic exarsisti post me, 37 et scrutatus es
omnem supellectilem meam? Quid invenisti de
cuncta substantia domus tuae? pone hic coram
fratribus meis, et fratribus tuis, et iudicent inter
me, et te. 38 Idcirco viginti annis fui tecum? oves
tuae et caprae steriles non fuerunt, arietes gregis
tui non comedi: 39 nec captum a bestia ostendi
tibi, ego damnum omne reddebam: quidquid furto
peribat, a me exigebas: 40 die noctuque aestu
urebar, et gelu, fugiebatque somnus ab oculis meis.
41 Sicque per viginti annos in domo tua servivi tibi,
quattuordecim pro filiabus, et sex pro gregibus tuis:
immutasti quoque mercedem meam decem vicibus.
42 Nisi Deus patris mei Abraham, et timor Isaac
affuisset mihi, forsitan modo nudum me dimisisses:
afflictionem meam et laborem manuum mearum

respexit Deus, et arguit te heri. **43** Respondit ei
Laban: Filiae meae et filii, et greges tui, et omnia
quae cernis, mea sunt: quid possum facere filiis et
nepotibus meis? **44** Veni ergo, et ineamus foedus:
ut sit in testimonium inter me et te. **45** Tulit itaque
Iacob lapidem, et erexit illum in titulum: **46** dixitque
fratribus suis: Afferte lapides. Qui congregantes
fecerunt tumulum, comederuntque super eum:
47 quem vocavit Laban Tumulum testis: et Iacob,
Acervum testimonii, uterque iuxta proprietatem
linguae suae. **48** Dixitque Laban: Tumulus iste erit
testis inter me et te hodie, et idcirco appellatum
est nomen eius Galaad, id est, Tumulus testis. **49**
Intueatur et iudicet Dominus inter nos quando
recesserimus a nobis, **50** si afflixeris filias meas,
et si introduxeris alias uxores super eas: nullus
sermonis nostri testis est absque Deo, qui praesens
respicit. **51** Dixitque rursus ad Iacob: En tumulus
hic, et lapis quem erexi inter me et te, **52** testis erit:
tumulus, inquam, iste et lapis sint in testimonium,
si aut ego transiero illum pergens ad te, aut
tu praeterieris, malum mihi cogitans. **53** Deus
Abraham, et Deus Nachor iudicet inter nos, Deus
patris eorum. Iuravit ergo Iacob per timorem patris
sui Isaac: **54** immolatisque victimis in monte,
vocavit fratres suos ut ederent panem. Qui cum
comedissent, manserunt ibi. **55** Laban vero de nocte
consurgens, osculatus est filios, et filias suas, et
benedixit illis: reversusque est in locum suum.

32 Iacob autem abiit in itinere quod coeperat:
fueruntque ei obviam Angeli Dei. **2** Quos cum
vidisset, ait: Castra Dei sunt haec. et appellavit
nomen loci illius Mahanaim, id est, Castra. **3** Misit
autem et nuncios ante se ad Esau fratrem suum in
terram Seir, in regionem Edom: **4** praecepitque eis,
dicens: Sic loquimini domino meo Esau: Haec dicit
frater tuus Iacob: Apud Laban peregrinatus sum,
et fui usque in praesentem diem. **5** Habeo boves,
et asinos, et oves, et servos, et ancillas: mittoque
nunc legationem ad dominum meum, ut inveniam
gratiam in conspectu tuo. **6** Reversique sunt nuncii
ad Iacob, dicentes: Venimus ad Esau fratrem tuum,
et ecce properat tibi in occursum cum quadringentis
viris. **7** Timuit Iacob valde: et perterritus divisit
populum qui secum erat, greges quoque et oves
et boves, et camelos in duas turmas, **8** dicens: Si
venerit Esau ad unam turmam, et percusserit eam,
alia turma, quae relicta est, salvabitur. **9** Dixitque
Iacob: Deus patris mei Abraham, et Deus patris mei
Isaac: Domine qui dixisti mihi: Revertere in terram
tuam, et in locum nativitatis tuae, et benefaciam
tibi: **10** minor sum cunctis miserationibus tuis, et
veritate tua quam explevisti servo tuo. In baculo
meo transivi Iordanem istum: et nunc cum duabus
turmis regredior. **11** Erue me de manu fratris
mei Esau, quia valde eum timeo: ne forte veniens
percutiat matrem cum filiis. **12** Tu locutus es quod
benefaceres mihi, et dilatares semen meum sicut
arenam maris, quae prae multitudine numerari non
potest. **13** Cumque dormisset ibi nocte illa, separavit
de his quae habebat, munera Esau fratri suo, **14**
capras ducentas, hircos viginti, oves ducentas, et
arietes viginti, **15** camelos foetas cum pullis suis
triginta, vaccas quadraginta, et tauros viginti, asinas
viginti, et pullos earum decem. **16** Et misit per
manus servorum suorum singulos seorsum greges,
dixitque pueris suis: Antecedite me, et sit spatium
inter gregem et gregem. **17** Et praecepit priori,
dicens: Si obvium habueris fratrem meum Esau, et
interrogaverit te, Cuius es? aut, Quo vadis? aut, Cuius
sunt ista quae sequeris? **18** respondebis: Servi tui
Iacob, munera misit domino suo Esau: ipse quoque
post nos venit. **19** Similiter dedit mandata secundo,
et tertio, et cunctis qui sequebantur greges, dicens:
Iisdem verbis loquimini ad Esau, cum inveneritis
eum. **20** Et addetis: Ipse quoque servus tuus Iacob
iter nostrum insequitur: dixit enim: Placabo illum
muneribus quae praecedunt, et postea videbo illum,
forsitan propitiabitur mihi. **21** Praecesserunt itaque
munera ante eum, ipse vero mansit nocte illa in
castris. **22** Cumque mature surrexisset, tulit duas
uxores suas, et totidem famulas cum undecim filiis,
et transivit vadum Iaboc. **23** Traductisque omnibus
quae ad se pertinebant, **24** mansit solus: et ecce vir
luctabatur cum eo usque mane. **25** Qui cum videret
quod eum superare non posset, tetigit nervum
femoris eius, et statim emarcuit. **26** Dixitque ad eum:
Dimitte me, iam enim ascendit aurora. Respondit:
Non dimittam te, nisi benedixeris mihi. **27** Ait
ergo: Quod nomen est tibi? Respondit: Iacob. **28** At
ille, Nequaquam, inquit, Iacob appellabitur nomen
tuum, sed Israel: quoniam si contra Deum fortis
fuisti, quanto magis contra homines praevalebis?
29 Interrogavit eum Iacob: Dic mihi, quo appellaris
nomine? Respondit: Cur quaeris nomen meum? Et
benedixit ei in eodem loco. **30** Vocavitque Iacob
nomen loci illius Phanuel, dicens: Vidi Dominum
facie ad faciem, et salva facta est anima mea. **31**
Ortusque est ei statim sol, postquam transgressus
est Phanuel: ipse vero claudicabat pede. **32** Quam
ob causam non comedunt nervum filii Israel, qui
emarcuit in femore Iacob, usque in praesentem
diem: eo quod tetigerit nervum femoris eius, et
obstupuerit.

33 Elevans autem Iacob oculos suos, vidit
venientem Esau, et cum eo quadringentos
viros: divisitque filios Liae et Rachel, ambarumque
famularum: **2** et posuit utramque ancillam, et
liberos earum in principio: Liam vero, et filios
eius in secundo loco: Rachel autem, et Ioseph
novissimos. **3** Et ipse progrediens adoravit pronus
in terram septies, donec appropinquaret frater
eius. **4** Currens itaque Esau obviam fratri suo,
amplexatus est eum: stringensque collum eius, et
osculans flevit. **5** Levatisque oculis, vidit mulieres et
parvulos earum, et ait: Quid sibi volunt isti? et si ad
te pertinent? Respondit: Parvuli sunt, quos donavit
mihi Deus servo tuo. **6** Et appropinquantes ancillae
et filii earum, incurvati sunt. **7** Accessit quoque
Lia cum pueris suis: et cum similiter adorassent,
extremi Ioseph et Rachel adoraverunt. **8** Dixitque
Esau: Quaenam sunt istae turmae quas obviam
habui? Respondit: Ut invenirem gratiam coram
domino meo. **9** At ille ait: Habeo plurima, frater mi,
sint tua tibi. **10** Dixitque Iacob: Noli ita, obsecro: sed
si inveni gratiam in oculis tuis, accipe munusculum
de manibus meis: sic enim vidi faciem tuam, quasi
viderim vultum Dei: esto mihi propitius, **11** et
suscipe benedictionem quam attuli tibi, et quam
donavit mihi Deus tribuens omnia. Vix fratre
compellente, suscipiens, **12** ait: Gradiamur simul,
eroque socius itineris tui. **13** Dixitque Iacob: Nosti
domine mi quod parvulos habeam teneros, et oves,
et boves foetas mecum: quas si plus in ambulando
fecero laborare, morientur una die cuncti greges. **14**
Praecedat dominus meus ante servum suum: et ego
sequar paulatim vestigia eius, sicut videro parvulos
meos posse, donec veniam ad dominum meum in
Seir. **15** Respondit Esau: Oro te, ut de populo qui
mecum est, saltem socri remaneant viae tuae. Non
est, inquit, necesse: hoc uno tantum indigeo, ut
inveniam gratiam in conspectu tuo domine mi. **16**
Reversus est itaque illo die Esau itinere quo venerat
in Seir. **17** Et Iacob venit in Socoth: ubi aedificata
domo et fixis tentoriis appellavit nomen loci illius
Socoth, id est, tabernacula. **18** Transivitque in Salem
urbem Sichimorum, quae est in terra Chanaan,
postquam reversus est de Mesopotamia Syriae: et
habitavit iuxta oppidum. **19** Emitque partem agri in
qua fixerat tabernacula, a filiis Hemor patris Sichem
centum agnis. **20** Et erecto ibi altari, invocavit super
illud fortissimum Deum Israel.

34 Egressa est autem Dina filia Liae ut videret
mulieres regionis illius. **2** Quam cum vidisset
Sichem filius Hemor Hevaei, princeps terrae illius,
adamavit eam: et rapuit, et dormivit cum illa, vi
opprimens virginem. **3** Et conglutinata est anima
eius cum ea, tristemque delinivit blanditiis. **4** Et
pergens ad Hemor patrem suum, Accipe, inquit, mihi
puellam hanc coniugem. **5** Quod cum audisset Iacob,
absentibus filiis, et in pastu pecorum occupatis,
siluit donec redirent. **6** Egresso autem Hemor
patre Sichem ut loqueretur ad Iacob, **7** ecce filii
eius veniebant de agro: auditoque quod acciderat,
irati sunt valde, eo quod foedam rem operatus
esset in Israel et, violata filia Iacob, rem illicitam
perpetrasset. **8** Locutus est itaque Hemor ad eos:
Sichem filii mei adhaesit anima filiae vestrae: date
eam illi uxorem: **9** et iungamus vicissim connubia:
filias vestras tradite nobis, et filias nostras accipite.
10 Et habitate nobiscum: terra in potestate vestra
est, exercete, negotiamini, et possidete eam. **11** Sed
et Sichem ad patrem et ad fratres eius ait: Inveniam
gratiam coram vobis: et quaecumque statueritis,
dabo: **12** augete dotem, et munera postulate, et
libenter tribuam quod petieritis: tantum date mihi
puellam hanc uxorem. **13** Responderunt filii Iacob
Sichem et patri eius in dolo, saevientes ob stuprum
sororis: **14** Non possumus facere quod petitis, nec
dare sororem nostram homini incircumciso: quod
illicitum et nefarium est apud nos. **15** Sed in hoc
valebimus foederari, si volueritis esse similes nostri,
et circumcidatur in vobis omnis masculini sexus; **16**
tunc dabimus et accipiemus mutuo filias vestras, ac
nostras: et habitabimus vobiscum, erimusque unus
populus: **17** si autem circumcidi nolueritis, tollemus
filiam nostram, et recedemus. **18** Placuit oblatio
eorum Hemor, et Sichem filio eius: **19** nec distulit
adolescens quin statim quod petebatur expleret:
amabat enim puellam valde, et ipse erat inclytus in
omni domo patris sui. **20** Ingressique portam urbis,
locuti sunt ad populum: **21** Viri isti pacifici sunt,
et volunt habitare nobiscum: negotientur in terra,
et exerceant eam, quae spatiosa et lata cultoribus
indiget: filias eorum accipiemus uxores, et nostras
illis dabimus. **22** Unum est quo differtur tantum
bonum: Si circumcidamus masculos nostros, ritum
gentis imitantes. **23** Et substantia eorum, et pecora,
et cuncta quae possident, nostra erunt: tantum
in hoc acquiescamus, et habitantes simul, unum
efficiamus populum. **24** Assensique sunt omnes,
circumcisis cunctis maribus. **25** Et ecce, die tertio
quando gravissimus vulnerum dolor est: arreptis,
duo filii Iacob, Simeon et Levi fratres Dinae, gladiis,
ingressi sunt urbem confidenter: interfectisque
omnibus masculis, **26** Hemor et Sichem pariter
necaverunt, tollentes Dinam de domo Sichem
sororem suam. **27** Quibus egressis, irruerunt super
occisos ceteri filii Iacob: et depopulati sunt urbem

in ultionem stupri. 28 Oves eorum, et armenta, et
asinos, cunctaque vastantes quae in domibus et in
agris erant, 29 parvulos quoque eorum et uxores
duxerunt captivas. 30 Quibus patratis audacter,
Iacob dixit ad Simeon et Levi: Turbastis me, et
odiosum fecistis me Chananaeis, et Pherezaeis
habitatoribus terrae huius. nos pauci sumus: illi
congregati percutient me, et delebor ego, et domus
mea. 31 Responderunt: Numquid ut scorto abuti
debuere sorore nostra?

35 Interea locutus est Deus ad Iacob: Surge, et
ascende Bethel, et habita ibi, facque altare
Deo qui apparuit tibi quando fugiebas Esau fratrem
tuum. 2 Iacob vero convocata omni domo sua,
ait: Abiicite deos alienos qui in medio vestri sunt,
et mundamini, ac mutate vestimenta vestra. 3
Surgite, et ascendamus in Bethel, ut faciamus ibi
altare Deo: qui exaudivit me in die tribulationis
meae, et socius fuit itineris mei. 4 Dederunt ergo
ei omnes deos alienos quos habebant, et inaures
quae erant in auribus eorum: at ille infodit eas
subter terebinthum, quae est post urbem Sichem. 5
Cumque profecti essent, terror Dei invasit omnes
per circuitum civitates, et non sunt ausi persequi
recedentes. 6 Venit igitur Iacob Luzam, quae est in
terra Chanaan, cognomento Bethel: ipse et omnis
populus cum eo. 7 Aedificavitque ibi altare, et
appellavit nomen loci illius, Domus Dei: ibi enim
apparuit ei Deus cum fugeret fratrem suum. 8
Eodem tempore mortua est Debora nutrix Rebeccae,
et sepulta est ad radices Bethel subter quercum:
vocatumque est nomen loci illius, Quercus fletus.
9 Apparuit autem iterum Deus Iacob postquam
reversus est de Mesopotamia Syriae, benedixitque
ei, 10 dicens: Non vocaberis ultra Iacob, sed
Israel erit nomen tuum. Et appellavit eum Israel,
11 dixitque ei: Ego Deus omnipotens, cresce, et
multiplicare: gentes, et populi nationum ex te erunt,
reges de lumbis tuis egredientur. 12 Terramque
quam dedi Abraham et Isaac, dabo tibi et semini
tuo post te. 13 Et recessit ab eo. 14 Ille vero erexit
titulum lapideum in loco quo locutus fuerat ei
Deus: libans super eum libamina, et effundens
oleum: 15 vocansque nomen loci illius, Bethel.
16 Egressus autem inde, venit verno tempore ad
terram quae ducit Ephratam: in qua cum parturiret
Rachel, 17 ob difficultatem partus periclitari coepit.
Dixitque ei obstetrix: Noli timere, quia et hunc
habebis filium. 18 Egrediente autem anima prae
dolore, et imminente iam morte, vocavit nomen
filii sui Benomi, id est filius doloris mei: pater vero
appellavit eum Beniamin, id est filius dextrae. 19
Mortua est ergo Rachel, et sepulta est in via quae
ducit Ephratam, haec est Bethlehem. 20 Erexitque
Iacob titulum super sepulchrum eius: hic est titulus
monumenti Rachel, usque in praesentem diem. 21
Egressus inde, fixit tabernaculum trans Turrem
gregis. 22 Cumque habitaret in illa regione, abiit
Ruben, et dormivit cum Bala concubina patris sui:
quod illum minime latuit. Erant autem filii Iacob
duodecim. 23 Filii Liae: primogenitus Ruben, et
Simeon, et Levi, et Iudas, et Issachar, et Zabulon.
24 Filii Rachel: Ioseph et Beniamin. 25 Filii Balae
ancillae Rachelis: Dan et Nephthali. 26 Filii Zelphae
ancillae Liae: Gad et Aser: hi sunt filii Iacob, qui
nati sunt ei in Mesopotamia Syriae. 27 Venit etiam
ad Isaac patrem suum in Mambre, Civitatem Arbee,
haec est Hebron: in qua peregrinatus est Abraham
et Isaac. 28 Et completi sunt dies Isaac centum
octoginta annorum. 29 Consumptusque aetate
mortuus est: et appositus est populo suo senex et
plenus dierum: et sepelierunt eum Esau et Iacob
filii sui.

36 Hae sunt autem generationes Esau, ipse est
Edom. 2 Esau accepit uxores de filiabus
Chanaan: Ada filiam Elon Hethaei, et Oolibama
filiam Anae filiae Sebeon Hevaei: 3 Basemath
quoque filiam Ismael sororem Nabaioth. 4 Peperit
autem Ada, Eliphaz: Basemath genuit Rahuel: 5
Oolibama genuit Iehus et Ihelon et Core. hi filii
Esau qui nati sunt ei in terra Chanaan. 6 Tulit
autem Esau uxores suas et filios et filias, et omnem
animam domus suae, et substantiam, et pecora,
et cuncta quae habere poterat in terra Chanaan:
et abiit in alteram regionem, recessitque a fratre
suo Iacob. 7 Divites enim erant valde, et simul
habitare non poterant: nec sustinebat eos terra
peregrinationis eorum prae multitudine gregum. 8
Habitavitque Esau in monte Seir, ipse est Edom.
9 Hae autem sunt generationes Esau patris Edom
in monte Seir, 10 et haec nomina filiorum eius:
Eliphaz filius Ada uxoris Esau: Rahuel quoque filius
Basemath uxoris eius. 11 Fueruntque Eliphaz filii:
Theman, Omar, Sepho, et Gatham, et Cenez. 12 Erat
autem Thamna, concubina Eliphaz filii Esau: quae
peperit ei Amalech. hi sunt filii Ada uxoris Esau. 13
Filii autem Rahuel: Nahath et Zara, Samma et Meza.
hi filii Basemath uxoris Esau. 14 Isti quoque erant
filii Oolibama filiae Anae filiae Sebeon, uxoris Esau,
quos genuit ei Iehus et Ihelon et Core. 15 Hi duces
filiorum Esau: Filii Eliphaz primogeniti Esau: dux
Theman, dux Omra, dux Sepho, dux Cenez, 16 dux
Core, dux Gathan, dux Amalech. hi filii Eliphaz in
terra Edom, et hi filii Ada. 17 Hi quoque filii Rahuel

filii Esau: dux Nahath, dux Zara, dux Samma, dux
Meza. hi autem duces Rahuel in terra Edom: isti filii
Basemath uxoris Esau. 18 Hi autem filii Oolibama
uxoris Esau: dux Iehus, dux Ihelon, dux Core. hi
duces Oolibama filiae Anae uxoris Esau. 19 Isti sunt
filii Esau, et hi duces eorum: ipse est Edom. 20 Isti
sunt filii Seir Horraei, habitatores terrae: Lotan,
et Sobal, et Sebeon, et Ana, 21 et Dison, et Eser, et
Disan. hi duces Horraei, filii Seir in Terra Edom. 22
Facti sunt autem filii Lotan: Hori et Heman. erat
autem soror Lotan, Thamna. 23 Et isti filii Sobal:
Alvan et Manahat et Ebal, et Sepho et Onam. 24 Et
hi filii Sebeon: Aia et Ana. Iste est Ana qui invenit
aquas calidas in solitudine, cum pasceret asinas
Sebeon patris sui: 25 habuitque filium Dison, et
filiam Oolibama. 26 Et isti filii Dison: Hamdan, et
Eseban, et Iethram, et Charan. 27 Hi quoque filii
Eser: Balaan, et Zavan, et Acan. 28 Habuit autem
filios Disan: Hus, et Aram. 29 Hi duces Horraeorum:
dux Lotan, dux Sobal, dux Sebeon, dux Ana, 30 dux
Dison, dux Eser, dux Disan: isti duces Horraeorum
qui imperaverunt in Terra Seir. 31 Reges autem qui
regnaverunt in Terra Edom antequam haberent
regem filii Israel, fuerunt hi: 32 Bela filius Beor,
nomenque urbis eius Denaba. 33 Mortuus est autem
Bela, et regnavit pro eo Iobab filius Zarae de Bosra.
34 Cumque mortuus esset Iobab, regnavit pro eo
Husam de terra Themanorum. 35 Hoc quoque
mortuo, regnavit pro eo Adad filius Badad, qui
percussit Madian in regione Moab: et nomen urbis
eius Avith. 36 Cumque mortuus esset Adad, regnavit
pro eo Semla de Masreca. 37 Hoc quoque mortuo
regnavit pro eo Saul de fluvio Rohoboth. 38 Cumque
et hic obiisset, successit in regnum Balanan filius
Achobor. 39 Isto quoque mortuo regnavit pro eo
Adar, nomenque urbis eius Phau: et appellabatur
uxor eius Meetabel, filia Matred filiae Mezaab. 40
Haec ergo nomina ducum Esau in cognationibus,
et locis, et vocabulis suis: dux Thamna, dux Alva,
dux Ietheth, 41 dux Oolibama, dux Ela, dux Phinon,
42 dux Cenez, dux Theman, dux Mabsar, 43 dux
Magdiel, dux Hiram: hi duces Edom habitantes in
terra imperii sui, ipse est Esau pater Idumaeorum.

37 Habitavit autem Iacob in terra Chanaan, in
qua pater suus peregrinatus est. 2 Et hae
sunt generationes eius: Ioseph cum sedecim esset
annorum, pascebat gregem cum fratribus suis adhuc
puer: et erat cum filiis Balae et Zelphae uxorum
patris sui: accusavitque fratres suos apud patrem
crimine pessimo. 3 Israel autem diligebat Ioseph
super omnes filios, eo quod in senectute genuisset
eum: fecitque ei tunicam polymitam. 4 Videntes
autem fratres eius quod a patre plus cunctis filiis
amaretur, oderant eum, nec poterant ei quidquam
pacifice loqui. 5 Accidit quoque ut visum somnium
referret fratribus suis: quae causa maioris odii
seminarium fuit. 6 Dixitque ad eos: Audite somnium
meum quod vidi: 7 Putabam nos ligare manipulos
in agro: et quasi consurgere manipulum meum, et
stare, vestrosque manipulos circumstantes adorare
manipulum meum. 8 Responderunt fratres eius:
Numquid rex noster eris? aut subiiciemur ditioni
tuae? Haec ergo causa somniorum atque sermonum,
invidiae et odii fomitem ministravit. 9 Aliud quoque
vidit somnium, quod narrans fratribus, ait: Vidi
per somnium, quasi solem, et lunam, et stellas
undecim adorare me. 10 Quod cum patri suo, et
fratribus retulisset, increpavit eum pater suus, et
dixit: Quid sibi vult hoc somnium quod vidisti? num
ego et mater tua, et fratres tui adorabimus te super
terram? 11 Invidebant ei igitur fratres sui: pater
vero rem tacitus considerabat. 12 Cumque fratres
illius in pascendis gregibus patris morarentur in
Sichem, 13 dixit ad eum Israel: Fratres tui pascunt
oves in Sichimis: veni, mittam te ad eos. Quo
respondente, 14 Praesto sum, ait ei: Vade, et vide si
cuncta prospera sint erga fratres tuos, et pecora: et
renuncia mihi quid agatur. Missus de Valle Hebron,
venit in Sichem: 15 invenitque eum vir errantem
in agro, et interrogavit quid quaereret. 16 At ille
respondit: Fratres meos quaero, indica mihi ubi
pascant greges. 17 Dixitque ei vir: Recesserunt
de loco isto: audivi autem eos dicentes: Eamus in
Dothain. Perrexit itaque Ioseph post fratres suos, et
invenit eos in Dothain. 18 Qui cum vidissent eum
procul, antequam accederet ad eos, cogitaverunt
illum occidere: 19 et mutuo loquebantur: Ecce
somniator venit: 20 venite, occidamus eum, et
mittamus in cisternam veterem: dicemusque: Fera
pessima devoravit eum: et tunc apparebit quid
illi prosint somnia sua. 21 Audiens autem hoc
Ruben, nitebatur liberare eum de manibus eorum,
et dicebat: 22 Non interficiatis animam eius,
nec effundatis sanguinem: sed proiicite eum in
cisternam hanc, quae est in solitudine, manusque
vestras servate innoxias: hoc autem dicebat, volens
eripere eum de manibus eorum, et reddere patri
suo. 23 Confestim igitur ut pervenit ad fratres
suos, nudaverunt eum tunica talari, et polymita:
24 miseruntque eum in cisternam veterem, quae
non habebat aquam. 25 Et sedentes ut comederent
panem, viderunt Ismaelitas viatores venire de
Galaad, et camelos eorum portantes aromata, et
resinam, et stacten in Aegyptum. 26 Dixit ergo Iudas
fratribus suis: Quid nobis prodest si occiderimus

fratrem nostrum, et celaverimus sanguinem ipsius?
27 Melius est ut venundetur Ismaelitis, et manus
nostrae non polluantur: frater enim, et caro
nostra est. Acquieverunt fratres sermonibus illius.
28 Et praetereuntibus Madianitis negotiatoribus,
extrahentes eum de cisterna, vendiderunt eum
Ismaelitis, viginti argenteis: qui duxerunt eum in
Aegyptum. 29 Reversusque Ruben ad cisternam,
non invenit puerum: 30 et scissis vestibus pergens
ad fratres suos, ait: Puer non comparet, et ego
quo ibo? 31 Tulerunt autem tunicam eius, et in
sanguinem hoedi, quem occiderant, tinxerunt: 32
mittentes qui ferrent ad patrem, et dicerent: Hanc
invenimus: vide utrum tunica filii tui sit, an non. 33
Quam cum agnovisset pater, ait: Tunica filii mei
est, fera pessima comedit eum, bestia devoravit
Ioseph. 34 Scissisque vestibus, indutus est cilicio,
lugens filium suum multo tempore. 35 Congregatis
autem cunctis liberis eius ut lenirent dolorem
patris, noluit consolationem accipere, sed ait:
Descendam ad filium meum lugens in infernum. Et
illo perseverante in fletu, (Sheol h7585) 36 Madianitae
vendiderunt Ioseph in Aegypto Phutiphari eunucho
Pharaonis magistro militum.

38 Eodem tempore descendens Iudas a fratribus
suis, divertit ad Virum Odollamitem, nomine
Hiram. 2 Viditque ibi filiam hominis Chananaei,
vocabulo Sue: et accepta uxore, ingressus est ad
eam. 3 Quae concepit, et peperit filium, et vocavit
nomen eius Her. 4 Rursumque concepto foetu,
natum filium vocavit Onan. 5 Tertium quoque
peperit: quem appellavit Sela. quo nato, parere ultra
cessavit. 6 Dedit autem Iudas uxorem primogenito
suo Her, nomine Thamar. 7 Fuit quoque Her
primogenitus Iudae, nequam in conspectu Domini:
et ab eo occisus est. 8 Dixit ergo Iudas ad Onan
filium suum: Ingredere uxorem fratris tui, et sociare
illi, ut suscites semen fratri tuo. 9 Ille sciens non
sibi nasci filios, introiens ad uxorem fratris sui,
semen fundebat in terram, ne liberi fratris nomine
nascerentur. 10 Et idcirco percussit eum Dominus,
eo quod rem detestabilem faceret. 11 Quam ob rem
dixit Iudas Thamar nurui suae: Esto vidua in domo
patris tui, donec crescat Sela filius meus: timebat
enim ne et ipse moreretur, sicut fratres eius. Quae
abiit, et habitavit in domo patris sui. 12 Evolutis
autem multis diebus, mortua est Sue uxor Iudae: qui
post luctum consolatione suscepta, ascendebat ad
tonsores ovium suarum, ipse et Hiras opilio gregis
Odollamites, in Thamnas. 13 Nunciatumque est
Thamar quod socer illius ascenderet in Thamnas
ad tondendas oves. 14 Quae, depositis viduitatis
vestibus, assumpsit theristrum: et mutato habitu,
sedit in bivio itineris, quod ducit Thamnam: eo
quod crevisset Sela, et non eum accepisset maritum.
15 Quam cum vidisset Iudas, suspicatus est esse
meretricem: operuerat enim vultum suum, ne
agnosceretur. 16 Ingrediensque ad eam, ait: Dimitte
me ut coeam tecum: nesciebat enim quod nurus sua
esset. Qua respondente: Quid dabis mihi ut fruaris
concubitu meo? 17 dixit: Mittam tibi hoedum
de gregibus. Rursumque illa dicente: Patiar quod
vis, si dederis mihi arrhabonem, donec mittas
quod polliceris. 18 Ait Iudas: Quid tibi vis pro
arrhabone dari? Respondit: Annulum tuum, et
armillam, et baculum quem manu tenes. Ad unum
igitur coitum mulier concepit, 19 et surgens abiit:
depositoque habitu, quem sumpserat, induta est
viduitatis vestibus. 20 Misit autem Iudas hoedum per
pastorem suum Odollamitem, ut reciperet pignus
quod dederat mulieri: qui cum non invenisset eam,
21 interrogavit homines loci illius: Ubi est mulier
quae sedebat in bivio? Respondentibus cunctis:
Non fuit in loco ista meretrix. 22 Reversus est ad
Iudam, et dixit ei: Non inveni eam: sed et homines
loci illius dixerunt mihi, numquam sedisse ibi
scortum. 23 Ait Iudas: Habeat sibi, certe mendacii
arguere nos non potest, ego misi hoedum quem
promiseram: et tu non invenisti eam. 24 Ecce autem
post tres menses nunciaverunt Iudae, dicentes:
Fornicata est Thamar nurus tua, et videtur uterus
illius intumescere. Dixitque Iudas: Producite eam ut
comburatur. 25 Quae cum duceretur ad poenam,
misit ad socerum suum, dicens: De viro, cuius
haec sunt, concepi: cognosce cuius sit annulus,
et armilla, et baculus. 26 Qui, agnitis muneribus,
ait: Iustior me est: quia non tradidi eam Sela filio
meo. Attamen ultra non cognovit eam. 27 Instante
autem partu, apparuerunt gemini in utero: atque
in ipsa effusione infantium unus protulit manum,
in qua obstetrix ligavit coccinum, dicens: 28 Iste
egredietur prior. 29 Illo vero retrahente manum,
egressus est alter: dixitque mulier: Quare divisa
est propter te maceria? et ob hanc causam vocavit
nomen eius Phares. 30 Postea egressus est frater
eius, in cuius manu erat coccinum: quem appellavit
Zara.

39 Igitur Ioseph ductus est in Aegyptum, emitque
eum Phutiphar eunuchus Pharaonis, princeps
exercitus sui, vir Aegyptius, de manu Ismaelitarum,
a quibus perductus erat. 2 Fuitque Dominus
cum eo, et erat vir in cunctis prospere agens:
habitavitque in domo domini sui, 3 qui optime
noverat Dominum esse cum eo, et omnia, quae

gerebat, ab eo dirigi in manu illius. 4 Invenitque
Ioseph gratiam coram domino suo, et ministrabat
ei, a quo praepositus omnibus gubernabat creditam
sibi domum, et universa quae ei tradita fuerant:
5 benedixitque Dominus domui Aegyptii propter
Ioseph, et multiplicavit tam in aedibus quam in agris
cunctam eius substantiam: 6 nec quidquam aliud
noverat, nisi panem quo vescebatur. Erat autem
Ioseph pulchra facie, et decorus aspectu. 7 Post
multos itaque dies iniecit domina sua oculos suos
in Ioseph, et ait: Dormi mecum. 8 Qui nequaquam
acquiescens operi nefario, dixit ad eam: Ecce
dominus meus, omnibus mihi traditis, ignorat quid
habeat in domo sua: 9 nec quidquam est quod non
in mea sit potestate, vel non tradiderit mihi, praeter
te, quae uxor eius es: quo modo ergo possum hoc
malum facere, et peccare in Dominum meum? 10
Huiuscemodi verbis per singulos dies et mulier
molesta erat adolescenti: et ille recusabat stuprum.
11 Accidit autem quadam die ut intraret Ioseph
domum, et operis quippiam absque arbitris faceret:
12 et illa, apprehensa lacinia vestimenti eius, diceret:
Dormi mecum. Qui relicto in manu eius pallio fugit,
et egressus est foras. 13 Cumque vidisset mulier
vestem in manibus suis, et se esse contemptam, 14
vocavit ad se homines domus suae, et ait ad eos:
En introduxit virum Hebraeum, ut illuderet nobis:
ingressus est ad me, ut coiret mecum: cumque
ego succlamassem, 15 et audisset vocem meam,
reliquit pallium quod tenebam, et fugit foras. 16 In
argumentum ergo fidei retentum pallium ostendit
marito revertenti domum, 17 et ait: Ingressus est
ad me servus Hebraeus quem adduxisti ut illuderet
mihi: 18 cumque audisset me clamare, reliquit
pallium quod tenebam, et fugit foras. 19 His auditis
dominus, et nimium credulus verbis coniugis, iratus
est valde: 20 tradiditque Ioseph in carcerem, ubi
vincti regis custodiebantur, et erat ibi clausus. 21
Fuit autem Dominus cum Ioseph, et misertus illius
dedit ei gratiam in conspectu principis carceris. 22
Qui tradidit in manu illius universos vinctos qui in
custodia tenebantur: et quidquid fiebat, sub ipso
erat. 23 Nec noverat aliquid, cunctis ei creditis:
Dominus enim erat cum illo, et omnia opera eius
dirigebat.

40 His itaque gestis, accidit ut peccarent duo
eunuchi, pincerna regis Aegypti, et pistor,
domino suo. 2 Iratusque contra eos Pharao (nam
alter pincernis praeerat, alter pistoribus) 3 misit
eos in carcerem principis militum, in quo erat
vinctus et Ioseph. 4 At custos carceris tradidit
eos Ioseph, qui et ministrabat eis: aliquantulum
temporis fluxerat, et illi in custodia tenebantur.
5 Videruntque ambo somnium nocte una iuxta
interpretationem congruam sibi: 6 ad quos cum
introisset Ioseph mane, et vidisset eos tristes, 7
sciscitatus est eos, dicens: Cur tristior est hodie
solito facies vestra? 8 Qui responderunt: Somnium
vidimus, et non est qui interpretetur nobis. Dixitque
ad eos Ioseph: Numquid non Dei est interpretatio?
referte mihi quid videritis. 9 Narravit prior,
praepositus pincernarum, somnium suum: Videbam
coram me vitem, 10 in qua erant tres propagines,
crescere paulatim in gemmas, et post flores uvas
maturescere: 11 calicemque Pharaonis in manu mea:
tuli ergo uvas, et expressi in calicem quem tenebam,
et tradidi poculum Pharaoni. 12 Respondit Ioseph:
Haec est interpretatio somnii: Tres propagines,
tres adhuc dies sunt: 13 post quos recordabitur
Pharao ministerii tui, et restituet te in gradum
pristinum: dabisque ei calicem iuxta officium
tuum, sicut ante facere consueveras. 14 Tantum
memento mei, cum bene tibi fuerit, et facias mecum
misericordiam: ut suggeras Pharaoni ut educat me
de isto carcere: 15 quia furtim sublatus sum de
terra Hebraeorum, et hic innocens in lacum missus
sum. 16 Videns pistorum magister quod prudenter
somnium dissolvisset, ait: Et ego vidi somnium,
Quod tria canistra farinae haberem super caput
meum: 17 et in uno canistro quod erat excelsius,
portare me omnes cibos qui fiunt arte pistoria,
avesque comedere ex eo. 18 Respondit Ioseph: Haec
est interpretatio somnii: Tria canistra, tres adhuc
dies sunt: 19 post quos auferet Pharao caput tuum, ac
suspendet te in cruce, et lacerabunt volucres carnes
tuas. 20 Exinde dies tertius natalitius Pharaonis
erat: qui faciens grande convivium pueris suis,
recordatus est inter epulas magistri pincernarum,
et pistorum principis. 21 Restituitque alterum
in locum suum, ut porrigeret ei poculum: 22
alterum suspendit in patibulo, ut coniectoris veritas
probaretur. 23 Et tamen succedentibus prosperis,
praepositus pincernarum oblitus est interpretis
sui.

41 Post duos annos vidit Pharao somnium.
Putabat se stare super fluvium, 2 de quo
ascendebant septem boves, pulchrae et crassae
nimis: et pascebantur in locis palustribus. 3 Aliae
quoque septem emergebant de flumine, foedae,
confectaeque macie: et pascebantur in ipsa amnis
ripa in locis virentibus: 4 devoraveruntque eas,
quarum mira species, et habitudo corporum erat.
Expergefactus Pharao, 5 rursum dormivit, et
vidit alterum somnium: Septem spicae pullulabant

in culmo uno plenae atque formosae: **6** aliae
quoque totidem spicae tenues, et percussae
uredine oriebantur, **7** devorantes omnium priorum
pulchritudinem. Evigilans Pharao post quietem,
8 et facto mane, pavore perterritus, misit ad
omnes coniectores Aegypti, cunctosque sapientes:
et accersitis narravit somnium, nec erat qui
interpretaretur. **9** Tunc demum reminiscens
pincernarum magister, ait: Confiteor peccatum
meum: **10** Iratus rex servis suis, me et magistrum
pistorum retrudi iussit in carcerem principis
militum: **11** ubi una nocte uterque vidimus somnium
praesagium futurorum. **12** Erat ibi puer Hebraeus,
eiusdem ducis militum famulus: cui narrantes
somnia, **13** audivimus quidquid postea rei probavit
eventus. ego enim redditus sum officio meo: et
ille suspensus est in cruce. **14** Protinus ad regis
imperium eductum de carcere Ioseph totonderunt:
ac veste mutata, obtulerunt ei. **15** Cui ille ait:
Vidi somnia, nec est qui edisserat: quae audivi
te sapientissime coniicere. **16** Respondit Ioseph:
Absque me Deus respondebit prospera Pharaoni. **17**
Narravit ergo Pharao quod viderat: Putabam me
stare super ripam fluminis, **18** et septem boves
de amne conscendere, pulchras nimis, et obesis
carnibus: quae in pastu paludis virecta carpebant.
19 et ecce, has sequebantur aliae septem boves in
tantum deformes et macilentae, ut numquam tales
in terra Aegypti viderim: **20** quae, devoratis et
consumptis prioribus, **21** nullum saturitatis dedere
vestigium: sed simili macie et squalore torpebant.
Evigilans, rursus sopore depressus, **22** vidi somnium:
Septem spicae pullulabant in culmo uno plenae
atque pulcherrimae. **23** Aliae quoque septem tenues
et percussae uredine, oriebantur e stipula: **24** quae
priorum pulchritudinem devoraverunt. Narravi
coniectoribus somnium, et nemo est qui edisserat.
25 Respondit Ioseph: Somnium regis unum est:
quae facturus est Deus, ostendit Pharaoni. **26**
Septem boves pulchrae, et septem spicae plenae:
septem hubertatis anni sunt: eandemque vim
somnii comprehendunt. **27** Septem quoque boves
tenues atque macilentae, quae ascenderunt post
eas, et septem spicae tenues, et vento urente
percussae, septem anni venturae sunt famis. **28**
Qui hoc ordine complebuntur: **29** Ecce septem
anni venient fertilitatis magnae in universa terra
Aegypti: **30** quos sequentur septem anni alii
tantae sterilitatis, ut oblivioni tradatur cuncta
retro abundantia: consumptura est enim fames
omnem terram, **31** et ubertatis magnitudinem
perditura est inopiae magnitudo. **32** Quod autem
vidisti secundo ad eandem rem pertinens somnium:
firmitatis indicium est, eo quod fiat sermo Dei, et
velocius impleatur. **33** Nunc ergo provideat rex
virum sapientem et industrium, et praeficiat eum
Terrae Aegypti: **34** Qui constituat praepositos per
cunctas regiones: et quintam partem fructuum per
septem annos fertilitatis, **35** qui iam nunc futuri
sunt, congreget in horrea: et omne frumentum
sub Pharaonis potestate condatur, serveturque
in urbibus. **36** Et praeparetur futurae septem
annorum fami, quae oppressura est Aegyptum, et
non consumetur terra inopia. **37** Placuit Pharaoni
consilium et cunctis ministris eius: **38** locutusque
est ad eos: Num invenire poterimus talem virum, qui
spiritu Dei plenus sit? **39** Dixit ergo ad Ioseph: Quia
ostendit tibi Deus omnia quae locutus es, numquid
sapientiorem et consimilem tui invenire potero? **40**
Tu eris super domum meam, et ad tui oris imperium
cunctus populus obediet: uno tantum regni solio te
praecedam. **41** Dixitque rursus Pharao ad Ioseph:
Ecce, constitui te super universam terram Aegypti.
42 Tulitque annulum de manu sua, et dedit eum
in manu eius: vestivitque eum stola byssina, et
collo torquem auream circumposuit. **43** Fecitque
eum ascendere super currum suum secundum,
clamante praecone, ut omnes coram eo genu
flecterent, et praepositum esse scirent universae
Terrae Aegypti. **44** Dixit quoque rex Aegypti ad
Ioseph: Ego sum Pharao: absque tuo imperio non
movebit quisquam manum aut pedem in omni terra
Aegypti. **45** Vertitque nomen eius, et vocavit eum
lingua Aegyptiaca, Salvatorem mundi. Deditque
illi uxorem Aseneth filiam Phutipharis sacerdotis
Heliopoleos. Egressus est itaque Ioseph ad terram
Aegypti **46** (Triginta autem annorum erat quando
stetit in conspectu regis Pharaonis) et circuivit
omnes regiones Aegypti. **47** Venitque fertilitas
septem annorum: et in manipulos redactae segetes
congregatae sunt in horrea Aegypti. **48** Omnis etiam
frugum abundantia in singulis urbibus condita est.
49 Tantaque fuit abundantia tritici, ut arenae maris
coaequaretur, et copia mensuram excederet. **50**
Natique sunt Ioseph filii duo antequam veniret
fames: quos peperit ei Aseneth filia Phutipharis
sacerdotis Heliopoleos. **51** Vocavitque nomen
primogeniti, Manasses, dicens: Oblivisci me fecit
Deus omnium laborum meorum, et domus patris
mei. **52** Nomen quoque secundi appellavit Ephraim,
dicens: Crescere me fecit Deus in terra paupertatis
meae. **53** Igitur transactis septem hubertatis annis,
qui fuerant in Aegypto: **54** coeperunt venire septem
anni inopiae: quos praedixerat Ioseph: et in universo
orbe fames praevaluit, in cuncta autem terra
Aegypti panis erat. **55** Qua esuriente, clamavit

populus ad Pharaonem, alimenta petens. Quibus
ille respondit: Ite ad Ioseph: et quidquid ipse vobis
dixerit, facite. 56 Crescebat autem quotidie fames in
omni terra: aperuitque Ioseph universa horrea, et
vendebat Aegyptiis: nam et illos oppresserat fames.
57 Omnesque provinciae veniebant in Aegyptum, ut
emerent escas, et malum inopiae temperarent.

42 Audiens autem Iacob quod alimenta
venderentur in Aegypto, dixit filiis suis: Quare
negligitis? 2 audivi quod triticum venundetur in
Aegypto: descendite, et emite nobis necessaria,
ut possimus vivere, et non consumamur inopia.
3 Descendentes igitur fratres Ioseph decem, ut
emerent frumenta in Aegypto, 4 Beniamin domi
retento a Iacob, qui dixerat fratribus eius: Ne
forte in itinere quidquam patiatur mali: 5 ingressi
sunt terram Aegypti cum aliis qui pergebant ad
emendum. Erat autem fames in terra Chanaan. 6
Et Ioseph erat princeps in terra Aegypti, atque ad
eius nutum frumenta populis vendebantur. Cumque
adorassent eum fratres sui, 7 et agnovisset eos,
quasi ad alienos durius loquebatur, interrogans
eos: Unde venistis? Qui responderunt: De terra
Chanaan, ut emamus victui necessaria. 8 Et tamen
fratres ipse cognoscens, non est cognitus ab eis. 9
Recordatusque somniorum, quae aliquando viderat,
ait ad eos: Exploratores estis: ut videatis infirmiora
terrae venistis. 10 Qui dixerunt: Non est ita,
domine, sed servi tui venerunt ut emerent cibos.
11 Omnes filii unius viri sumus: pacifici venimus,
nec quidquam famuli tui machinantur mali. 12
Quibus ille respondit: Aliter est: immunita terrae
huius considerare venistis. 13 At illi: Duodecim,
inquiunt, servi tui, fratres sumus, filii viri unius in
terra Chanaan: minimus cum patre nostro est, alius
non est super. 14 Hoc est, ait, quod locutus sum:
Exploratores estis. 15 Iam nunc experimentum vestri
capiam: per salutem Pharaonis non egrediemini
hinc, donec veniat frater vester minimus. 16 Mittite
ex vobis unum, et adducat eum: vos autem eritis
in vinculis, donec probentur quae dixistis utrum
vera an falsa sint: alioquin per salutem Pharaonis
exploratores estis. 17 Tradidit ergo illos custodiae
tribus diebus. 18 Die autem tertio eductis de carcere,
ait: Facite quae dixi, et vivetis: Deum enim timeo.
19 Si pacifici estis, frater vester unus ligetur in
carcere: vos autem abite, et ferte frumenta quae
emistis, in domos vestras, 20 et fratrem vestrum
minimum ad me adducite, ut possim vestros probare
sermones, et non moriamini. Fecerunt ut dixerat,
21 et locuti sunt ad invicem: Merito haec patimur,
quia peccavimus in fratrem nostrum, videntes
angustiam animae illius, dum deprecaretur nos,
et non audivimus: idcirco venit super nos ista
tribulatio. 22 E quibus unus Ruben, ait: Numquid
non dixi vobis: Nolite peccare in puerum: et
non audistis me? en sanguis eius exquiritur. 23
Nesciebant autem quod intelligeret Ioseph: eo quod
per interpretem loqueretur ad eos. 24 Avertitque se
parumper, et flevit: et reversus locutus est ad eos.
25 Tollensque Simeon, et ligans illis praesentibus,
iussit ministris ut implerent eorum saccos tritico,
et reponerent pecunias singulorum in sacculis suis,
datis supra cibariis in viam: qui fecerunt ita. 26 At
illi portantes frumenta in asinis suis, profecti sunt.
27 Apertoque unus sacco, ut daret iumento pabulum
in diversorio, contemplatus pecuniam in ore sacculi,
28 dixit fratribus suis: Reddita est mihi pecunia, en
habetur in sacco. Et obstupefacti, turbatique mutuo
dixerunt: Quidnam est hoc quod fecit nobis Deus?
29 Veneruntque ad Iacob patrem suum in terram
Chanaan, et narraverunt ei omnia quae accidissent
sibi, dicentes: 30 Locutus est nobis dominus terrae
dure, et putavit nos exploratores esse provinciae. 31
Cui respondimus: Pacifici sumus, nec ullas molimur
insidias. 32 Duodecim fratres uno patre geniti
sumus: unus non est super, minimus cum patre
nostro est in terra Chanaan. 33 Qui ait nobis:
Sic probabo quod pacifici sitis: Fratrem vestrum
unum dimittite apud me, et cibaria domibus vestris
necessaria sumite, et abite, 34 fratremque vestrum
minimum adducite ad me, ut sciam quod non sitis
exploratores: et istum, qui tenetur in vinculis,
recipere possitis: ac deinceps quae vultis, emendi
habeatis licentiam. 35 His dictis, cum frumenta
effunderent, singuli repererunt in ore saccorum
ligatas pecunias, exterritisque simul omnibus, 36
dixit pater Iacob: Absque liberis me esse fecistis,
Ioseph non est super, Simeon tenetur in vinculis,
et Beniamin auferetis: in me haec omnia mala
reciderunt. 37 Cui respondit Ruben: Duos filios
meos interfice, si non reduxero illum tibi: trade
illum in manu mea, et ego eum tibi restituam. 38 At
ille: Non descendet, inquit, filius meus vobiscum:
frater eius mortuus est, et ipse solus remansit: si
quid ei adversi acciderit in terra ad quam pergitis,
deducetis canos meos cum dolore ad inferos. (Sheol
h7585)

43 Interim fames omnem terram vehementer
premebat. 2 Consumptisque cibis quos ex
Aegypto detulerant, dixit Iacob ad filios suos:
Revertimini, et emite nobis pauxillum escarum.
3 Respondit Iudas: Denunciavit nobis vir ille sub
attestatione iurisiurandi, dicens: Non videbitis

faciem meam, nisi fratrem vestrum minimum
adduxeritis vobiscum. 4 Si ergo vis eum mittere
nobiscum, pergemus pariter, et ememus tibi
necessaria: 5 sin autem non vis, non ibimus: vir
enim, ut saepe diximus, denunciavit nobis, dicens:
Non videbitis faciem meam absque fratre vestro
minimo. 6 Dixit eis Israel: In meam hoc fecistis
miseriam, ut indicaretis ei et alium habere vos
fratrem. 7 At illi responderunt: Interrogavit nos
homo per ordinem nostram progeniem: si pater
viveret: si haberemus fratrem: et nos respondimus
ei consequenter iuxta id quod fuerat sciscitatus:
numquid scire poteramus quod dicturus esset:
Adducite fratrem vestrum vobiscum? 8 Iudas
quoque dixit patri suo: Mitte puerum mecum, ut
proficiscamur, et possimus vivere: ne moriamur nos
et parvuli nostri. 9 Ego suscipio puerum: de manu
mea require illum. nisi reduxero, et reddidero eum
tibi, ero peccati reus in te omni tempore. 10 Si non
intercessisset dilatio, iam vice alter venissemus.
11 Igitur Israel pater eorum dixit ad eos: Si sic
necesse est, facite quod vultis: sumite de optimis
terrae frugibus in vasis vestris, et deferte viro
munera, modicum resinae, et mellis, et storacis,
stactes, et terebinthi, et amygdalarum. 12 Pecuniam
quoque duplicem ferte vobiscum: et illam, quam
invenistis in sacculis, reportate, ne forte errore
factum sit: 13 sed et fratrem vestrum tollite, et ite
ad virum. 14 Deus autem meus omnipotens faciat
vobis eum placabilem: et remittat vobiscum fratrem
vestrum quem tenet in vinculis, et hunc Beniamin:
ego autem quasi orbatus absque liberis ero. 15
Tulerunt ergo viri munera, et pecuniam duplicem,
et Beniamin: descenderuntque in Aegyptum, et
steterunt coram Ioseph. 16 Quos cum ille vidisset,
et Beniamin simul, praecepit dispensatori domus
suae, dicens: Introduc viros domum, et occide
victimas, et instrue convivium: quoniam mecum
sunt comesturi meridie. 17 Fecit ille sicut fuerat
imperatum, et introduxit viros domum. 18 Ibique
exterriti, dixerunt mutuo: Propter pecuniam, quam
retulimus prius in saccis nostris, introducti sumus:
ut devolvat in nos calumniam, et violenter subiiciat
servituti et nos, et asinos nostros. 19 Quamobrem in
ipsis foribus accedentes ad dispensatorem domus 20
locuti sunt: Oramus domine ut audias nos. Iam ante
descendimus ut emeremus escas: 21 quibus emptis,
cum venissemus ad diversorium, aperuimus saccos
nostros, et invenimus pecuniam in ore saccorum:
quam nunc eodem pondere reportavimus. 22 Sed
et aliud attulimus argentum, ut emamus quae
nobis necessaria sunt: non est in nostra conscientia
quis posuerit eam in marsupiis nostris. 23 At
ille respondit: Pax vobiscum, nolite timere: Deus
vester, et Deus patris vestri dedit vobis thesauros in
saccis vestris. nam pecuniam, quam dedistis mihi,
probatam ego habeo. Eduxitque ad eos Simeon. 24
Et introductis domum, attulit aquam, et laverunt
pedes suos, deditque pabulum asinis eorum. 25 Illi
vero parabant munera, donec ingrederetur Ioseph
meridie: audierant enim quod ibi comesturi essent
panem. 26 Igitur ingressus est Ioseph domum suam,
obtuleruntque ei munera, tenentes in manibus
suis: et adoraverunt proni in terram. 27 At ille,
clementer resalutatis eis, interrogavit eos, dicens:
Sanusne est pater vester senex, de quo dixeratis
mihi? Adhuc vivit? 28 Qui responderunt: Sospes est
servus tuus pater noster, adhuc vivit. Et incurvati,
adoraverunt eum. 29 Attollens autem Ioseph oculos,
vidit Beniamin fratrem suum uterinum, et ait:
Iste est frater vester parvulus, de quo dixeratis
mihi? Et rursum: Deus, inquit, misereatur tui, fili
mi. 30 Festinavitque quia commota fuerant viscera
eius super fratre suo, et erumpebant lacrymae:
et introiens cubiculum flevit. 31 Rursumque lota
facie egressus, continuit se, et ait: Ponite panes.
32 Quibus appositis, seorsum Ioseph, et seorsum
fratribus, Aegyptiis quoque qui vescebantur simul,
seorsum (illicitum est enim Aegyptiis comedere
cum Hebraeis, et profanum putant huiuscemodi
convivium) 33 sederunt coram eo, primogenitus
iuxta primogenita sua, et minimus iuxta aetatem
suam. Et mirabantur nimis, 34 sumptis partibus quas
ab eo acceperant: maiorque pars venit Beniamin,
ita ut quinque partibus excederet. Biberuntque et
inebriati sunt cum eo.

44 Praecepit autem Ioseph dispensatori domus
suae, dicens: Imple saccos eorum frumento,
quantum possunt capere: et pone pecuniam
singulorum in summitate sacci. 2 Scyphum autem
meum argenteum, et pretium quod dedit tritici,
pone in ore sacci iunioris. factumque est ita. 3
Et orto mane, dimissi sunt cum asinis suis. 4
Iamque urbem exierant, et processerant paululum:
tunc Ioseph accersito dispensatore domus, Surge,
inquit, et persequere viros: et apprehensis dicito:
Quare reddidistis malum pro bono? 5 Scyphus,
quem furati estis, ipse est in quo bibit dominus
meus, et in quo augurari solet: pessimam rem
fecistis. 6 Fecit ille ut iusserat. Et apprehensis per
ordinem locutus est. 7 Qui responderunt: Quare sic
loquitur dominus noster, ut servi tui tantum flagitii
commiserint? 8 Pecuniam, quam invenimus in
summitate saccorum, reportavimus ad te de terra
Chanaan: et quo modo consequens est ut furati

simus de domo domini tui aurum vel argentum? **9** Apud quemcumque fuerit inventum servorum tuorum quod quaeris, moriatur, et nos erimus servi domini nostri. **10** Qui dixit eis: Fiat iuxta vestram sententiam: apud quemcumque fuerit inventus, ipse sit servus meus, vos autem eritis innoxii. **11** Itaque festinato deponentes in terram saccos, aperuerunt singuli. **12** Quos scrutatus, incipiens a maiore usque ad minimum, invenit scyphum in sacco Beniamin. **13** At illi, scissis vestibus, oneratisque rursum asinis, reversi sunt in oppidum. **14** Primusque Iudas cum fratribus ingressus est ad Ioseph (necdum enim de loco abierat) omnesque ante eum pariter in terram corruerunt. **15** Quibus ille ait: Cur sic agere voluistis? an ignoratis quod non sit similis mei in augurandi scientia? **16** Cui Iudas: Quid respondebimus, inquit, domino meo? vel quid loquemur aut iuste poterimus obtendere? Deus invenit iniquitatem servorum tuorum: en omnes servi sumus domini mei, et nos, et apud quem inventus est scyphus. **17** Responditque Ioseph: Absit a me ut sic agam: qui furatus est scyphum, ipse sit servus meus: vos autem abite liberi ad patrem vestrum. **18** Accedens autem propius Iudas, confidenter ait: Oro domini mi, loquatur servus tuus verbum in auribus tuis, et ne irascaris famulo tuo: tu es enim post Pharaonem **19** dominus meus. Interrogasti prius servos tuos: Habetis patrem, aut fratrem? **20** et nos respondimus tibi domino meo: Est nobis pater senex, et puer parvulus, qui in senectute illius natus est; cuius uterinus frater mortuus est: et ipsum solum habet mater sua, pater vero tenere diliget eum. **21** Dixistique servis tuis: Adducite eum ad me, et ponam oculos meos super illum. **22** Suggessimus domino meo: Non potest puer relinquere patrem suum: si enim illum dimiserit, morietur. **23** Et dixisti servis tuis: Nisi venerit frater vester minimus vobiscum, non videbitis amplius faciem meam. **24** Cum ergo ascendissemus ad famulum tuum patrem nostrum, narravimus ei omnia quae locutus est dominus meus. **25** Et dixit pater noster: Revertimini, et emite nobis parum tritici. **26** Cui diximus: Ire non possumus: si frater noster minimus descenderit nobiscum, proficiscemur simul: alioquin illo absente, non audemus videre faciem viri. **27** Ad quae ille respondit: Vos scitis quod duos genuerit mihi uxor mea. **28** Egressus est unus, et dixistis: Bestia devoravit eum: et hucusque non comparet. **29** Si tuleritis et istum, et aliquid ei in via contigerit, deducetis canos meos cum moerore ad inferos. **(Sheol h7585)** **30** Igitur si intravero ad servum tuum patrem nostrum, et puer defuerit, (cum anima illius ex huius anima dependeat) **31** videritque eum non esse nobiscum, morietur, et deducent famuli tui canos eius cum dolore ad inferos. **(Sheol h7585)** **32** Ego proprie servus tuus sim qui in meam hunc recepi fidem, et spopondi dicens: Nisi reduxero eum, peccati reus ero in patrem meum omni tempore. **33** Manebo itaque servus tuus pro puero in ministerio domini mei, et puer ascendat cum fratribus suis. **34** Non enim possum redire ad patrem meum, absente puero: ne calamitatis, quae oppressura est patrem meum, testis assistam.

45 Non se poterat ultra cohibere Ioseph multis coram astantibus: unde praecepit ut egrederentur cuncti foras, et nullus interesset alienus agnitioni mutuae. **2** Elevavitque vocem cum fletu: quam audierunt Aegyptii, omnisque domus Pharaonis. **3** Et dixit fratribus suis: Ego sum Ioseph: adhuc pater meus vivit? Non poterant respondere fratres nimio terrore perterriti. **4** Ad quos ille clementer: Accedite, inquit, ad me. Et cum accessissent prope, Ego sum, ait, Ioseph, frater vester, quem vendidistis in Aegyptum. **5** Nolite pavere, neque vobis durum esse videatur quod vendidistis me in his regionibus: pro salute enim vestra misit me Deus ante vos in Aegyptum. **6** Biennium est enim quod coepit fames esse in terra: et adhuc quinque anni restant, quibus nec arari poterit nec meti. **7** Praemisitque me Deus ut reservemini super terram, et escas ad vivendum habere possitis. **8** Non vestro consilio, sed Dei voluntate huc missum sum: qui fecit me quasi patrem Pharaonis, et dominum universae domus eius, ac principem in omni terra Aegypti. **9** Festinate, et ascendite ad patrem meum, et dicetis ei: Haec mandat filius tuus Ioseph: Deus fecit me dominum universae terrae Aegypti: descende ad me, ne moreris, **10** et habitabis in terra Gessen: erisque iuxta me tu, et filii tui, et filii filiorum tuorum, oves tuae, et armenta tua, et universa quae possides. **11** Ibique te pascam (adhuc enim quinque anni residui sunt famis) ne et tu pereas, et domus tua, et omnia quae possides. **12** En oculi vestri, et oculi fratris mei Beniamin vident quod os meum loquatur ad vos. **13** Nunciate patri meo universam gloriam meam, et cuncta quae vidistis in Aegypto: festinate, et adducite eum ad me. **14** Cumque amplexatus recidisset in collum Beniamin fratris sui, flevit: illo quoque similiter flente super collum eius. **15** Osculatusque est Ioseph omnes fratres suos, et ploravit super singulos: post quae ausi sunt loqui ad eum. **16** Auditumque est, et celebri sermone vulgatum in aula regis: Venerunt fratres Ioseph:

et gavisus est Pharao, atque omnis familia eius.
17 Dixitque ad Ioseph ut imperaret fratribus suis,
dicens: Onerantes iumenta, ite in terram Chanaan,
18 et tollite inde patrem vestrum et cognationem, et
venite ad me: et ego dabo vobis omnia bona Aegypti,
ut comedatis medullam terrae. 19 Praecipe etiam ut
tollant plaustra de terra Aegypti, ad subvectionem
parvulorum suorum ac coniugum: et dicito: Tollite
patrem vestrum, et properate quantocyus venientes.
20 Nec demittatis quidquam de supellectili vestra:
quia omnes opes Aegypti, vestrae erunt. 21
Feceruntque filii Israel ut eis mandatum fuerat.
Quibus dedit Ioseph plaustra, secundum Pharaonis
imperium: et cibaria in itinere. 22 Singulis quoque
proferri iussit binas stolas: Beniamin vero dedit
trecentos argenteos cum quinque stolis optimis:
23 tantumdem pecuniae et vestium mittens patri
suo, addens et asinos decem, qui subveherent ex
omnibus divitiis Aegypti: et totidem asinas, triticum
in itinere, panesque portantes. 24 Dimisit ergo
fratres suos, et proficiscentibus ait: Ne irascamini
in via. 25 Qui ascendentes ex Aegypto, venerunt
in terram Chanaan ad patrem suum Iacob. 26 Et
nunciaverunt ei, dicentes: Ioseph filius tuus vivit: et
ipse dominatur in omni terra Aegypti. Quo audito
Iacob, quasi de gravi somno evigilans, tamen non
credebat eis. 27 Illi econtra referebant omnem
ordinem rei. Cumque vidisset plaustra, et universa
quae miserat, revixit spiritus eius, 28 et ait: Sufficit
mihi si adhuc Ioseph filius meus vivit: vadam, et
videbo illum antequam moriar.

46 Profectusque Israel cum omnibus quae
habebat, venit ad Puteum iuramenti. et
mactatis ibi victimis Deo patris sui Isaac, 2 audivit
eum per visionem nocte vocantem se, et dicentem
sibi: Iacob, Iacob. Cui respondit: Ecce adsum. 3
Ait illi Deus: Ego sum fortissimus Deus patris tui:
noli timere, descende in Aegyptum, quia in gentem
magnam faciam te ibi. 4 Ego descendam tecum illuc,
et ego inde adducam te revertentem: Ioseph quoque
ponet manus suas super oculos tuos. 5 Surrexit
autem Iacob a Puteo iuramenti: tuleruntque eum
filii cum parvulis et uxoribus suis in plaustris quae
miserat Pharao ad portandum senem, 6 et omnia
quae possederat in Terra Chanaan: venitque in
Aegyptum cum omni semine suo, 7 filii eius, et
nepotes, filiae, et cuncta simul progenies. 8 Haec
sunt autem nomina filiorum Israel, qui ingressi sunt
in Aegyptum, ipse cum liberis suis. Primogenitus
Ruben. 9 Filii Ruben: Henoch et Phallu et Hesron et
Charmi. 10 Filii Simeon: Iamuel et Iamin et Ahod,
et Iachin et Sohar, et Saul filius Chanaanitidis. 11
Filii Levi: Gerson et Caath et Merari. 12 Filii Iuda:
Her et Onan et Sela et Phares et Zara. mortui sunt
autem Her et Onan in terra Chanaan. Natique sunt
filii Phares: Hesron et Hamul. 13 Filii Issachar:
Thola et Phua et Iob et Semron. 14 Filii Zabulon:
Sared et Elon et Iahelel. 15 Hi filii Lia quos genuit
in Mesopotamia Syriae cum Dina filia sua. omnes
animae filiorum eius et filiarum, triginta tres. 16
Filii Gad: Sephion et Haggi et Suni et Esebon et
Heri et Arodi et Areli. 17 Filii Aser: Iamne et Iesua
et Iessui et Beria, Sara quoque soror eorum. Filii
Beria: Heber et Melchiel. 18 hi filii Zelphae, quam
dedit Laban Liae filiae suae. et hos genuit Iacob
sedecim animas. 19 Filii Rachel uxoris Iacob: Ioseph
et Beniamin. 20 Natique sunt Ioseph filii in Terra
Aegypti, quos genuit ei Aseneth filia Phutipharis
sacerdotis Heliopoleos: Manasses et Ephraim. 21
Filii Beniamin: Bela et Bechor et Asbel et Gera et
Naaman et Echi et Ros et Mophim et Ophim et
Ared. 22 hi filii Rachel quos genuit Iacob: omnes
animae, quattuordecim. 23 Filii Dan: Husim. 24 Filii
Nephthali: Iasiel et Guni et Ieser et Sallem. 25 Hi
filii Balae, quam dedit Laban Racheli filiae suae:
et hos genuit Iacob: omnes animae, septem. 26
Cunctae animae, quae ingressae sunt cum Iacob
in Aegyptum, et egressae sunt de femore illius,
absque uxoribus filiorum eius, sexaginta sex. 27
Filii autem Ioseph, qui nati sunt ei in terra Aegypti,
animae duae. Omnes animae domus Iacob, quae
ingressae sunt in Aegyptum, fuere septuaginta. 28
Misit autem Iudam ante se ad Ioseph, ut nunciaret
ei, et occurreret in Gessen. 29 Quo cum pervenisset,
iuncto Ioseph curro suo, ascendit obviam patri suo
ad eumdem locum: videnque eum, irruit super
collum eius, et inter amplexus flevit. 30 Dixitque
pater ad Ioseph: Iam laetus moriar, quia vidi faciem
tuam, et superstitem te relinquo. 31 At ille locutus
est ad fratres suos, et ad omnem domum patris
sui: Ascendam, et nunciabo Pharaoni dicamque
ei: Fratres mei, et domus patris mei, qui erant
in Terra Chanaan, venerunt ad me: 32 et sunt
viri pastores ovium, curamque habent alendorum
gregum: pecora sua, et armenta, et omnia quae
habere potuerunt, adduxerunt secum. 33 Cumque
vocaverit vos, et dixerit: Quod est opus vestrum?
34 Respondebitis: Viri pastores sumus servi tui, ab
infantia nostra usque in praesens, et nos et patres
nostri. Haec autem dicetis, ut habitare possitis in
Terra Gessen: quia detestantur Aegyptii omnes
pastores ovium.

47 Ingressus ergo Ioseph nunciavit Pharaoni,
dicens: Pater meus et fratres, oves eorum

et armenta, et cuncta quae possident, venerunt
de Terra Chanaan: et ecce consistunt in Terra
Gessen. 2 Extremos quoque fratrum suorum
quinque viros constituit coram rege: 3 quos ille
interrogavit: Quid habetis operis? Responderunt:
Pastores ovium sumus servi tui, et nos, et patres
nostri. 4 Ad peregrinandum in terram tuam
venimus: quoniam non est herba gregibus servorum
tuorum, ingravescente fame in terra Chanaan:
petimusque ut esse nos iubeas servos tuos in Terra
Gessen. 5 Dixit itaque rex ad Ioseph: Pater tuus
et fratres tui venerunt ad te. 6 Terra Aegypti in
conspectu tuo est: in optimo loco fac eos habitare,
et trade eis Terram Gessen. Quod si nosti in eis esse
viros industrios, constitue illos magistros pecorum
meorum. 7 Post haec introduxit Ioseph patrem suum
ad Regem, et statuit eum coram eo: qui benedicens
illi, 8 et interrogatus ab eo: Quot sunt dies annorum
vitae tuae? 9 Respondit: Dies peregrinationis meae
centum triginta annorum sunt, parvi et mali, et
non pervenerunt usque ad dies patrum meorum
quibus peregrinati sunt. 10 Et benedicto rege,
egressus est foras. 11 Ioseph vero patri et fratribus
suis dedit possessionem in Aegypto in optimo
terrae loco, Ramesses, ut praeceperat Pharao. 12 Et
alebat eos, omnemque domum patris sui, praebens
cibaria singulis. 13 In toto enim orbe panis deerat,
et oppresserat fames terram, maxime Aegypti et
Chanaan. 14 E quibus omnem pecuniam congregavit
pro venditione frumenti, et intulit eam in aerarium
regis. 15 Cumque defecisset emptoribus pretium,
venit cuncta Aegyptus ad Ioseph, dicens: Da nobis
panes: quare morimur coram te, deficiente pecunia?
16 Quibus ille respondit: Adducite pecora vestra, et
dabo vobis pro eis cibos, si pretium non habetis. 17
Quae cum adduxissent, dedit eis alimenta pro equis,
et ovibus, et bobus, et asinis: sustentavitque eos
illo anno pro commutatione pecorum. 18 Venerunt
quoque anno secundo, et dixerunt ei: Non celamus
domino nostro quod deficiente pecunia, pecora
simul defecerunt: nec clam te est, quod absque
corporibus et terra nihil habeamus. 19 Cur ergo
moriemur te vidente? et nos et terra nostra tui
erimus: eme nos in servitutem regiam, et praebe
semina, ne pereunte cultore redigatur terra in
solitudinem. 20 Emit igitur Ioseph omnem Terram
Aegypti, vendentibus singulis possessiones suas
prae magnitudine famis. Subiecitque eam Pharaoni,
21 et cunctos populos eius a novissimis terminis
Aegypti usque ad extremos fines eius, 22 praeter
terram sacerdotum, quae a rege tradita fuerat
eis: quibus et statuta cibaria ex horreis publicis
praebebantur, et idcirco non sunt compulsi vendere
possessiones suas. 23 Dixit ergo Ioseph ad populos:
En ut cernitis, et vos et terram vestram Pharao
possidet: accipite semina, et serite agros, 24 ut
fruges habere possitis. Quintam partem regi dabitis:
quattuor reliquas permitto vobis in sementem, et in
cibum familiis et liberis vestris. 25 Qui responderunt:
Salus nostra in manu tua est: respiciat nos tantum
dominus noster, et laeti serviemus regi. 26 Ex eo
tempore usque in praesentem diem in universa
terra Aegypti regibus quinta pars solvitur, et factum
est quasi in legem, absque terra sacerdotali, quae
libera ab hac conditione fuit. 27 Habitavit ergo Israel
in Aegypto, idest, in Terra Gessen, et possedit eam:
auctusque est, et multiplicatus nimis. 28 Et vixit in
ea decem et septem annis: factique sunt omnes dies
vitae illius centum quadraginta septem annorum.
29 Cumque appropinquare cerneret diem mortis
suae, vocavit filium suum Ioseph, et dixit ad eum:
Si inveni gratiam in conspectu tuo, pone manum
tuam sub femore meo: et facies mihi misericordiam
et veritatem, ut non sepelias me in Aegypto: 30 sed
dormiam cum patribus meis, et auferas me de terra
hac, condasque in sepulchro maiorum meorum. Cui
respondit Ioseph: Ego faciam quod iussisti. 31 Et
ille: Iura ergo, inquit, mihi. Quo iurante, adoravit
Israel Deum, conversus ad lectuli caput.

48 His itaque transactis, nunciatum est Ioseph
quod aegrotaret pater suus: qui, assumptis
duobus filiis Manasse et Ephraim, ire perrexit. 2
Dictumque est seni: Ecce filius tuus Ioseph venit ad
te. Qui confortatus sedit in lectulo. 3 Et ingresso ad
se Ioseph ait: Deus omnipotens apparuit mihi in
Luza, quae est in Terra Chanaan: benedixitque mihi,
4 et ait: Ego te augebo et multiplicabo, et faciam te
in turbas populorum: daboque tibi terram hanc, et
semini tuo post te in possessionem sempiternam. 5
Duo ergo filii tui, qui nati sunt tibi in Terra Aegypti,
antequam huc venirem ad te, mei erunt: Ephraim
et Manasses, sicut Ruben et Simeon reputabuntur
mihi. 6 Reliquos autem quos genueris post eos, tui
erunt, et nomine fratrum suorum vocabuntur in
possessionibus suis. 7 Mihi enim, quando veniebam
de Mesopotamia, mortua est Rachel in terra
Chanaan in ipso itinere, eratque vernum tempus: et
ingrediebar Ephratam, et sepelivi eam iuxta viam
Ephratae, quae alio nomine appellatur Bethlehem.
8 Videns autem filios eius dixit ad eum: Qui sunt
isti? 9 Respondit: Filii mei sunt, quos donavit mihi
Deus in hoc loco. Adduc, inquit, eos ad me, ut
benedicam illis. 10 Oculi enim Israel caligabant
prae nimia senectute, et clare videre non poterat.
Applicitosque ad se, deosculatus et circumplexus

eos, 11 dixit ad filium suum: Non sum fraudatus
aspectu tuo: insuper ostendit mihi Deus semen
tuum. 12 Cumque tulisset eos Ioseph de gremio
patris, adoravit pronus in terram. 13 Et posuit
Ephraim ad dexteram suam, id est, ad sinistram
Israel: Manassen vero in sinistra sua, ad dexteram
scilicet patris, applicuitque ambos ad eum. 14 Qui
extendens manum dexteram, posuit super caput
Ephraim minoris fratris: sinistram autem super
caput Manasse qui maior natu erat, commutans
manus. 15 Benedixitque Iacob filiis Ioseph, et ait:
Deus, in cuius conspectu ambulaverunt patres
mei Abraham, et Isaac, Deus qui pascit me ab
adolescentia mea usque in praesentem diem: 16
Angelus, qui eruit me de cunctis malis, benedicat
pueris istis: et invocetur super eos nomen meum,
nomina quoque patrum meorum Abraham, et Isaac,
et crescant in multitudinem super terram. 17 Videns
autem Ioseph quod posuisset pater suus dexteram
manum super caput Ephraim, graviter accepit: et
apprehensam manum patris levare conatus est de
capite Ephraim, et transferre super caput Manasse.
18 Dixitque ad patrem: Non ita convenit, pater: quia
hic est primogenitus, pone dexteram tuam super
caput eius. 19 Qui renuens, ait: Scio fili mi, scio:
et iste quidem erit in populos, et multiplicabitur:
sed frater eius minor, maior erit illo: et semen
illius crescet in gentes. 20 Benedixitque eis in
tempore illo, dicens: In te benedicetur Israel, atque
dicetur: Faciat tibi Deus sicut Ephraim, et sicut
Manasse. Constituitque Ephraim ante Manassen. 21
Et ait ad Ioseph filium suum: En ego morior, et erit
Deus vobiscum, reducetque vos ad terram patrum
vestrorum. 22 Do tibi partem unam extra fratres
tuos, quam tuli de manu Amorrhaei in gladio et
arcu meo.

49 Vocavit autem Iacob filios suos, et ait eis:
Congregamini, ut annunciem quae ventura
sunt vobis in diebus novissimis. 2 Congregamini,
et audite filii Iacob, audite Israel patrem vestrum:
3 Ruben primogenitus meus, tu fortitudo mea, et
principium doloris mei: prior in donis, maior in
imperio. 4 Effusus es sicut aqua, non crescas: quia
ascendisti cubile patris tui, et maculasti stratum
eius. 5 Simeon et Levi fratres: vasa iniquitatis
bellantia. 6 In consilium eorum non veniat anima
mea, et in coetu illorum non sit gloria mea: quia in
furore suo occiderunt virum, et in voluntate sua
suffoderunt murum. 7 Maledictus furor eorum, quia
pertinax: et indignatio eorum, quia dura: dividam
eos in Iacob, et dispergam eos in Israel. 8 Iuda,
te laudabunt fratres tui: manus tua in cervicibus
inimicorum tuorum, adorabunt te filii patris tui. 9
Catulus leonis Iuda: ad praedam fili mi ascendisti:
requiescens accubuisti ut leo, et quasi leaena, quis
suscitabit eum? 10 NON AUFERETUR sceptrum
de Iuda, et dux de femore eius, donec veniat qui
mittendus est, et ipse erit expectatio gentium. 11
Ligans ad vineam pullum suum, et ad vitem, o fili
mi, asinam suam. Lavabit in vino stolam suam, et in
sanguine uvae pallium suum. 12 Pulchriores sunt
oculi eius vino, et dentes eius lacte candidiores. 13
Zabulon in littore maris habitabit, et in statione
navium pertingens usque ad Sidonem. 14 Issachar
asinus fortis accubans inter terminos. 15 Vidit
requiem quod esset bona: et terram quod optima: et
supposuit humerum suum ad portandum, factusque
est tributis serviens. 16 Dan iudicabit populum suum
sicut et alia tribus in Israel. 17 Fiat Dan coluber
in via, cerastes in semita, mordens ungulas equi,
ut cadat ascensor eius retro. 18 SALUTARE tuum
expectabo Domine. 19 Gad, accinctus praeliabatur
ante eum: et ipse accingetur retrorsum. 20 Aser,
pinguis panis eius, et praebebit delicias regibus.
21 Nephthali, cervus emissus, et dans eloquia
pulchritudinis. 22 Filius accrescens Ioseph, filius
accrescens et decorus aspectu: filiae discurrerunt
super murum. 23 Sed exasperaverunt eum, et
iurgati sunt, invideruntque illi habentes iacula. 24
Sedit in forti arcus eius, et dissoluta sunt vincula
brachiorum et manuum illius per manus potentis
Iacob: inde pastor egressus est lapis Israel. 25 Deus
patris tui erit adiutor tuus, et omnipotens benedicet
tibi benedictionibus caeli desuper, benedictionibus
abyssi iacentis deorsum, benedictionibus huberum
et vulvae. 26 Benedictiones patris tui confortatae
sunt benedictionibus patrum eius: donec veniret
desiderium collium aeternorum: fiant in capite
Ioseph, et in vertice Nazaraei inter fratres suos. 27
Beniamin lupus rapax, mane comedat praedam,
et vespere dividet spolia. 28 Omnes hi in tribubus
Israel duodecim: haec locutus est eis pater suus,
benedixitque singulis benedictionibus propriis. 29
Et praecepit eis, dicens: Ego congregor ad populum
meum: sepelite me cum patribus meis in spelunca
duplici quae est in agro Ephron Hethaei, 30 contra
Mambre in Terra Chanaan, quam emit Abraham
cum agro ab Ephron Hethaeo in possessionem
sepulchri. 31 Ibi sepelierunt eum, et Saram uxorem
eius: ibi sepultus est Isaac cum Rebecca coniuge
sua: ibi et Lia condita iacet. 33 Finitisque mandatis
quibus filios instruebat, collegit pedes suos super
lectulum, et obiit: appositusque est ad populum
suum.

50 Quod cernens Ioseph, ruit super faciem patris
flens et deosculans eum. **2** Praecepitque servis
suis medicis ut aromatibus condirent patrem. **3**
Quibus iussa explentibus, transierunt quadraginta
dies: iste quippe mos erat cadaverum conditorum.
flevitque eum Aegyptus septuaginta diebus. **4** Et
expleto planctus tempore, locutus est Ioseph ad
familiam Pharaonis: Si inveni gratiam in conspectu
vestro, loquimini in auribus Pharaonis: **5** eo quod
pater meus adiuraverit me, dicens: En morior, in
sepulchro meo quod fodi mihi in terra Chanaan,
sepelies me. Ascendam igitur, et sepeliam patrem
meum, ac revertar. **6** Dixitque ei Pharao: Ascende
et sepeli patrem tuum sicut adiuratus es. **7** Quo
ascendente, ierunt cum eo omnes senes domus
Pharaonis, cunctique maiores natu Terrae Aegypti:
8 domus Ioseph cum fratribus suis, absque parvulis
et gregibus, atque armentis quae dereliquerunt
in Terra Gessen. **9** Habuit quoque in comitatu
currus et equites: et facta est turba non modica. **10**
Veneruntque ad Aream Arad, quae sita est trans
Iordanem: ubi celebrantes exequias planctu magno
atque vehementi, impleverunt septem dies. **11** Quod
cum vidissent habitatores Terrae Chanaan, dixerunt:
Planctus magnus est iste Aegyptiis. Et idcirco
vocatum est nomen loci illius, Planctus Aegypti. **12**
Fecerunt ergo filii Iacob sicut praeceperat eis: **13**
Et portantes eum in Terram Chanaan, sepelierunt
eum in spelunca duplici, quam emerat Abraham
cum agro in possessionem sepulchri ab Ephron
Hethaeo contra faciem Mambre. **14** Reversusque
est Ioseph in Aegyptum cum fratribus suis, et
omni comitatu, sepulto patre. **15** Quo mortuo,
timentes fratres eius, et mutuo colloquentes: Ne
forte memor sit iniuriae quam passus est, et reddat
nobis omne malum quod fecimus, **16** mandaverunt
ei dicentes: Pater tuus praecepit nobis antequam
moreretur, **17** ut haec tibi verbis illius diceremus:
Obsecro ut obliviscaris sceleris fratrum tuorum,
et peccati atque malitiae quam exercuerunt in te:
nos quoque oramus ut servo Dei patri tuo dimittas
iniquitatem hanc. Quibus auditis flevit Ioseph. **18**
Veneruntque ad eum fratres sui: et proni adorantes
in terram dixerunt: Servi tui sumus. **19** Quibus
ille respondit: Nolite timere: num Dei possumus
resistere voluntati? **20** Vos cogitastis de me malum:
sed Deus vertit illud in bonum, ut exaltaret me,
sicut in praesentiarum cernitis, et salvos faceret
multos populos. **21** Nolite timere: ego pascam vos et
parvulos vestros. consolatusque est eos, et blande
ac leniter est locutus. **22** Et habitavit in Aegypto
cum omni domo patris sui: vixitque centum decem
annis. **23** Et vidit Ephraim filios usque ad tertiam
generationem. Filii quoque Machir filii Manasse
nati sunt in genibus Ioseph. **24** Quibus transactis,
locutus est fratribus suis: Post mortem meam Deus
visitabit vos, et ascendere vos faciet de terra ista ad
terram quam iuravit Abraham, Isaac, et Iacob. **25**
Cumque adiurasset eos atque dixisset: Deus visitabit
vos: asportate ossa mea vobiscum de loco isto: **26**
mortuus est, expletis centum decem vitae suae
annis. Et conditus aromatibus, repositus est in
loculo in Aegypto.

Exodus

1 Haec sunt nomina filiorum Israel qui ingressi
sunt in Aegyptum cum Iacob: singuli cum
domibus suis introierunt: **2** Ruben, Simeon, Levi,
Iudas, **3** Issachar, Zabulon et Beniamin, **4** Dan,
et Nephthali, Gad, et Aser. **5** Erant igitur omnes
animae eorum qui egressi sunt de femore Iacob,
septuaginta: Ioseph autem in Aegypto erat. **6**
Quo mortuo, et universis fratribus eius, omnique
cognatione sua, **7** filii Israel creverunt, et quasi
germinantes multiplicati sunt: ac roborati nimis,
impleverunt terram. **8** Surrexit interea rex novus
super Aegyptum, qui ignorabat Ioseph: **9** et ait
ad populum suum: Ecce, populus filiorum Israel
multus, et fortior nobis est. **10** Venite, sapienter
opprimamus eum, ne forte multiplicetur: et si
ingruerit contra nos bellum, addatur inimicis
nostris, expugnatisque nobis egrediatur de terra.
11 Praeposuit itaque eis magistros operum, ut
affligerent eos oneribus: aedificaveruntque urbes
tabernaculorum Pharaoni, Phithom, et Ramesses.
12 Quantoque opprimebant eos, tanto magis
multiplicabantur, et crescebant: **13** oderantque
filios Israel Aegyptii, et affligebant illudentes eis: **14**
atque ad amaritudinem perducebant vitam eorum
operibus duris luti, et lateris, omnique famulatu,
quo in terrae operibus premebantur. **15** Dixit
autem Rex Aegypti obstetricibus Hebraeorum:
quarum una vocabatur Sephora, altera Phua, **16**
praecipiens eis: Quando obstetricabitis Hebraeas,
et partus tempus advenerit: si masculus fuerit,
interficite eum: si femina, reservate. **17** Timuerunt
autem obstetrices Deum, et non fecerunt iuxta
praeceptum regis Aegypti, sed conservabant mares.
18 Quibus accersitis ad se, rex ait: Quidnam est
hoc quod facere voluistis, ut pueros servaretis?
19 Quae responderunt: Non sunt Hebreae sicut
Aegyptiae mulieres: ipsae enim obstetricandi habent
scientiam, et priusquam veniamus ad eas, pariunt.
20 Bene ergo fecit Deus obstetricibus: et crevit
populus, confortatusque est nimis. **21** Et quia
timuerunt obstetrices Deum, aedificavit eis domos.
22 Praecepit ergo Pharao omni populo suo, dicens:
Quidquid masculini sexus natum fuerit, in flumen
proiicite: quidquid feminini, reservate.

2 Egressus est post haec vir de domo Levi: et
accepit uxorem stirpis suae. **2** quae concepit, et
peperit filium: et videns eum elegantem, abscondit
tribus mensibus. **3** Cumque iam celare non posset,
sumpsit fiscellam scirpeam, et linivit eam bitumine
ac pice: posuitque intus infantulum, et exposuit
eum in carecto ripae fluminis, **4** stante procul sorore
eius, et considerante eventum rei. **5** Ecce autem
descendebat filia Pharaonis ut lavaretur in flumine:
et puellae eius gradiebantur per crepidinem alvei.
Quae cum vidisset fiscellam in papyrione, misit
unam e famulabus suis: et allatam **6** aperiens,
cernensque in ea parvulum vagientem, miserta
eius, ait: De infantibus Hebraeorum est hic. **7**
Cui soror pueri: Vis, inquit, ut vadam, et vocem
tibi mulierem Hebraeam, quae nutrire possit
infantulum? **8** Respondit: Vade. Perrexit puella
et vocavit matrem suam. **9** Ad quam locuta filia
Pharaonis: Accipe, ait, puerum istum, et nutri
mihi: ego dabo tibi mercedem tuam. Suscepit
mulier, et nutrivit puerum: adultumque tradidit
filiae Pharaonis. **10** Quem illa adoptavit in locum
filii, vocavitque nomen eius Moyses, dicens: Quia
de aqua tuli eum. **11** In diebus illis postquam
creverat Moyses, egressus est ad fratres suos:
viditque afflictionem eorum, et virum Aegyptium
percutientem quemdam de Hebraeis fratribus suis.
12 Cumque circumspexisset huc atque illuc, et
nullum adesse vidisset, percussum Aegyptium
abscondit sabulo. **13** Et egressus die altero conspexit
duos Hebraeos rixantes: dixitque ei qui faciebat
iniuriam: Quare percutis proximum tuum? **14**
Qui respondit: Quis constituit te principem et
iudicem super nos? num occidere me tu vis, sicut
heri occidisti Aegyptium? Timuit Moyses, et ait:
Quomodo palam factum est verbum istud? **15**
Audivitque Pharao sermonem hunc, et quaerebat
occidere Moysen: qui fugiens de conspectu eius,
moratus est in Terra Madian, et sedit iuxta puteum.
16 Erant autem sacerdoti Madian septem filiae,
quae venerant ad hauriendam aquam: et impletis
canalibus adaquare cupiebant greges patris sui. **17**
Supervenere pastores, et eiecerunt eas: surrexitque
Moyses, et defensis puellis, adaquavit oves earum.
18 Quae cum revertissent ad Raguel patrem suum,
dixit ad eas: Cur velocius venistis solito? **19**
Responderunt: Vir Aegyptius liberavit nos de manu
pastorum: insuper et hausit aquam nobiscum,
potumque dedit ovibus. **20** At ille: Ubi est? inquit,
Quare dimisistis hominem? vocate eum ut comedat
panem. **21** Iuravit ergo Moyses quod habitaret
cum eo. Accepitque Sephoram filiam eius uxorem:
22 quae peperit ei filium, quem vocavit Gersam,
dicens: Advena fui in terra aliena. Alterum vero
peperit, quem vocavit Eliezer, dicens: Deus enim
patris mei adiutor meus et eripuit me de manu
Pharaonis. **23** Post multum vero tempore mortuus
est rex Aegypti: et ingemiscentes filii Israel, propter
opera vociferati sunt: ascenditque clamor eorum ad

Deum ab operibus. 24 Et audivit gemitum eorum, ac
recordatus est foederis quod pepigit cum Abraham,
Isaac, et Iacob. 25 Et respexit Dominus filios Israel
et liberavit eos.

3 Moyses autem pascebat oves Iethro soceri sui
sacerdotis Madian: cumque minasset gregem
ad interiora deserti, venit ad montem Dei Horeb.
2 Apparuitque ei Dominus in flamma ignis de
medio rubi: et videbat quod rubus ardebat, et
non combureretur. 3 Dixit ergo Moyses: Vadam,
et videbo visionem hanc magnam, quare non
comburatur rubus. 4 Cernens autem Dominus quod
pergeret ad videndum, vocavit eum de medio rubi,
et ait: Moyses, Moyses. Qui respondit: Adsum. 5 At
ille: Ne appropies, inquit, huc: solve calceamentum
de pedibus tuis: locus enim, in quo stas, terra
sancta est. 6 Et ait: Ego sum Deus patris tui, Deus
Abraham, Deus Isaac, et Deus Iacob. Abscondit
Moyses faciem suam: non enim audebat aspicere
contra Deum. 7 Cui ait Dominus: Vidi afflictionem
populi mei in Aegypto, et clamorem eius audivi
propter duritiam eorum qui praesunt operibus: 8
et sciens dolorem eius, descendi ut liberem eum de
manibus Aegyptiorum, et educam de terra illa in
terram bonam, et spatiosam, in terram quae fluit
lacte et melle, ad loca Chananaei, et Hethaei, et
Amorrhaei, et Pherezaei, et Hevaei, et Iebusaei. 9
Clamor ergo filiorum Israel venit ad me: vidique
afflictionem eorum, qua ab Aegyptiis opprimuntur.
10 Sed veni, et mittam te ad Pharaonem, ut educas
populum meum, filios Israel de Aegypto. 11 Dixitque
Moyses ad Deum: Quis sum ego ut vadam ad
Pharaonem, et educam filios Israel de Aegypto? 12
Qui dixit ei: Ego ero tecum: et hoc habebis signum,
quod miserim te: Cum eduxeris populum meum de
Aegypto, immolabis Deo super montem istum. 13
Ait Moyses ad Deum: Ecce ego vadam ad filios Israel,
et dicam eis: Deus patrum vestrorum misit me ad
vos. Si dixerint mihi: Quod est nomen eius? quid
dicam eis? 14 Dixit Dominus ad Moysen: EGO SUM
QUI SUM. Ait: Sic dices filiis Israel: QUI EST, misit
me ad vos. 15 Dixitque iterum Deus ad Moysen: Haec
dices filiis Israel: Dominus Deus patrum vestrorum,
Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Iacob misit me
ad vos: hoc nomen mihi est in aeternum, et hoc
memoriale meum in generatione et generationem.
16 Vade, et congrega seniores Israel, et dices ad eos:
Dominus Deus patrum vestrorum apparuit mihi,
Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Iacob, dicens:
Visitans visitavi vos, et vidi omnia quae acciderunt
vobis in Aegypto: 17 Et dixi ut educam vos de
afflictione Aegypti in terram Chananaei et Hethaei
et Amorrhaei et Pherezaei et Hevaei et Iebusaei,
ad terram fluentem lacte et melle. 18 Et audient
vocem tuam: ingredierisque tu, et seniores Israel
ad regem Aegypti, et dices ad eum: Dominus Deus
Hebraeorum vocavit nos: ibimus viam trium dierum
in solitudinem, ut immolemus Domino Deo nostro.
19 Sed ego scio quod non dimittet vos rex Aegypti
ut eatis nisi per manum validam. 20 Extendamque
manum meam, et percutiam Aegyptum in cunctis
mirabilibus meis, quae facturus sum in medio
eorum: post haec dimittet vos. 21 Daboque gratiam
populo huic coram Aegyptiis: et cum egrediemini,
non exibitis vacui: 22 sed postulabit mulier a vicina
sua, et ab hospita sua, vasa argentea et aurea, ac
vestes: ponetisque eas super filios et filias vestras,
et spoliabitis Aegyptum.

4 Respondens Moyses, ait: Non credent mihi, neque
audient vocem meam, sed dicent: Non apparuit
tibi Dominus. 2 Dixit ergo ad eum: Quid est quod
tenes in manu tua? Respondit: Virga. 3 Dixitque
Dominus: Proiice eam in terram. Proiecit, et versa
est in colubrum, ita ut fugeret Moyses. 4 Dixitque
Dominus: Extende manum tuam, et apprehende
caudam eius. Extendit, et tenuit, reversaque est
in virgam. 5 Ut credant, inquit, quod apparuerit
tibi Dominus Deus patrum suorum, Deus Abraham,
Deus Isaac, et Deus Iacob. 6 Dixitque Dominus
rursum: Mitte manum tuam in sinum tuum. Quam
cum misisset in sinum, protulit leprosam instar
nivis. 7 Retrahe, ait, manum tuam in sinum tuum.
Retraxit, et protulit iterum, et erat similis carni
reliquae. 8 Si non crediderint, inquit, tibi, neque
audierint sermonem signi prioris, credent verbo
signi sequentis. 9 Quod si nec duobus quidem
his signis crediderint, neque audierint vocem
tuam: sume aquam fluminis, et effunde eam super
aridam, et quidquid hauseris de fluvio, vertetur
in sanguinem. 10 Ait Moyses: Obsecro Domine,
non sum eloquens ab heri, et nudiustertius: et ex
quo locutus es ad servum tuum, impeditioris et
tardioris linguae sum. 11 Dixit Dominus ad eum:
Quis fecit os hominis? aut quis fabricatus est mutum
et surdum, videntem et caecum? nonne ego? 12
Perge igitur, et ego ero in ore tuo: doceboque te
quid loquaris. 13 At ille: Obsecro Domine, inquit,
mitte quem missurus es. 14 Iratus Dominus in
Moysen, ait: Aaron frater tuus levites, scio quod
eloquens sit: ecce ipse egredietur in occursum
tuum, videnque te laetabitur corde. 15 Loquere
ad eum, et pone verba mea in ore eius: et ego
ero in ore tuo, et in ore illius, et ostendam vobis
quid agere debeatis. 16 ipse loquetur pro te ad

populum, et erit os tuum: tu autem eris ei in his
quae ad Deum pertinent. 17 Virgam quoque hanc
sume in manu tua, in qua facturus es signa. 18
Abiit Moyses, et reversus est ad Iethro socerum
suum, dixitque ei: Vadam et revertar ad fratres
meos in Aegyptum, ut videam si adhuc vivant. Cui
ait Iethro: Vade in pace. 19 Dixit ergo Dominus ad
Moysen in Madian: Vade, et revertere in Aegyptum:
mortui sunt enim omnes qui quaerebant animam
tuam. 20 Tulit ergo Moyses uxorem suam, et filios
suos, et imposuit eos super asinum, reversusque
est in Aegyptum, portans virgam Dei in manu sua.
21 Dixitque ei Dominus revertenti in Aegyptum:
Vide ut omnia ostenta quae posui in manu tua,
facias coram Pharaone: ego indurabo cor eius, et
non dimittet populum. 22 Dicesque ad eum: Haec
dicit Dominus: Filius meus primogenitus Israel. 23
Dixi tibi: Dimitte filium meum ut serviat mihi; et
noluisti dimittere eum: ecce ego interficiam filium
tuum primogenitum. 24 Cumque esset in itinere, in
diversorio occurrit ei Dominus, et volebat occidere
eum. 25 Tulit idcirco Sephora acutissimam petram,
et circumcidit praeputium filii sui, tetigitque pedes
eius, et ait: Sponsus sanguinum tu mihi es. 26 Et
dimisit eum postquam dixerat: Sponsus sanguinum
tu mihi es ob circumcisionem. 27 Dixit autem
Dominus ad Aaron: Vade in occursum Moysi in
desertum. Qui perrexit obviam ei in Montem Dei, et
osculatus est eum. 28 Narravitque Moyses Aaron
omnia verba Domini pro quibus miserat eum, et
signa quae mandaverat. 29 Veneruntque simul, et
congregaverunt cunctos seniores filiorum Israel. 30
Locutusque est Aaron omnia verba quae dixerat
Dominus ad Moysen: et fecit signa coram populo,
31 et credidit populus. Audieruntque quod visitasset
Dominus filios Israel, et respexisset afflictionem
illorum: et proni adoraverunt.

5 Post haec ingressi sunt Moyses et Aaron, et
dixerunt Pharaoni: Haec dicit Dominus Deus
Israel: Dimitte populum meum ut sacrificet mihi
in deserto. 2 At ille respondit: Quis est Dominus,
ut audiam vocem eius, et dimittam Israel? nescio
Dominum, et Israel non dimittam. 3 Dixeruntque:
Deus Hebraeorum vocavit nos, ut eamus viam trium
dierum in solitudinem, et sacrificemus Domino Deo
nostro: ne forte accidat nobis pestis aut gladius.
4 Ait ad eos rex Aegypti: Quare Moyses et Aaron
solicitatis populum ab operibus suis? ite ad onera
vestra. 5 Dixitque Pharao: Multus est populus
terrae: videtis quod turba succreverit: quanto magis
si dederitis eis requiem ab operibus? 6 Praecepit
ergo in die illo praefectis operum et exactoribus
populi, dicens: 7 Nequaquam ultra dabitis paleas
populo ad conficiendos lateres, sicut prius: sed
ipsi vadant, et colligant stipulas. 8 Et mensuram
laterum, quam prius faciebant, imponetis super
eos, nec minuetis quidquam: vacant enim, et idcirco
vociferantur, dicentes: Eamus, et sacrificemus Deo
nostro. 9 Opprimantur operibus, et expleant ea:
ut non acquiescant verbis mendacibus. 10 Igitur
egressi praefecti operum et exactores, ad populum
dixerunt: Sic dicit Pharao: Non do vobis paleas: 11 ite,
et colligite sicubi invenire poteritis, nec minuetur
quidquam de opere vestro. 12 Dispersusque est
populus per omnem Terram Aegypti ad colligendas
paleas. 13 Praefecti quoque operum instabant,
dicentes: Complete opus vestrum quotidie, ut prius
facere solebatis quando dabantur vobis paleae. 14
Flagellatique sunt qui praeerant operibus filiorum
Israel, ab exactoribus Pharaonis, dicentibus: Quare
non implestis mensuram laterum sicut prius, nec
heri, nec hodie? 15 Veneruntque praepositi filiorum
Israel, et vociferati sunt ad Pharaonem dicentes: Cur
ita agis contra servos tuos? 16 Paleae non dantur
nobis, et lateres similiter imperantur: en famuli tui
flagellis caedimur, et iniuste agitur contra populum
tuum. 17 Qui ait: Vacatis otio, et idcirco dicitis:
Eamus, et sacrificemus Domino. 18 Ite ergo, et
operamini: paleae non dabuntur vobis, et reddetis
consuetum numerum laterum. 19 Videbantque
se praepositi filiorum Israel in malum, eo quod
diceretur eis: Non minuetur quidquam de lateribus
per singulos dies. 20 Occurreruntque Moysi et
Aaron, qui stabant ex adverso, egredientibus a
Pharaone: 21 et dixerunt ad eos: Videat Dominus et
iudicet, quoniam foetere fecistis odorem nostrum
coram Pharaone et servis eius, et praebuistis ei
gladium, ut occideret nos. 22 Reversusque est
Moyses ad Dominum, et ait: Domine, cur afflixisti
populum istum? quare misisti me? 23 Ex eo enim
quo ingressus sum ad Pharaonem ut loquerer in
nomine tuo, afflixit populum tuum: et non liberasti
eos.

6 Dixitque Dominus ad Moysen: Nunc videbis quae
facturus sum Pharaoni: per manum enim fortem
dimittet eos, et in manu robusta eiiciet illos de terra
sua. 2 Locutusque est Dominus ad Moysen dicens:
Ego Dominus 3 qui apparui Abraham, Isaac, et Iacob
in Deo omnipotente: et nomen meum ADONAI
non indicavi eis. 4 Pepigique foedus cum eis, ut
darem eis Terram Chanaan, terram peregrinationis
eorum, in qua fuerunt advenae. 5 Ego audivi
gemitum filiorum Israel, quo Aegyptii oppresserunt
eos: et recordatus sum pacti mei. 6 Ideo dic filiis

Israel: Ego Dominus qui educam vos de ergastulo
Aegyptiorum, et eruam de servitute: ac redimam in
brachio excelso, et iudiciis magnis. 7 Et assumam
vos mihi in populum, et ero vester Deus: et scietis
quod ego sum Dominus Deus vester qui eduxerim
vos de ergastulo Aegyptiorum: 8 et induxerim
in terram, super quam levavi manum meam ut
darem eam Abraham, Isaac, et Iacob: daboque illam
possidendam vobis, ego Dominus. 9 Narravit ergo
Moyses omnia filiis Israel: qui non acquieverunt ei
propter angustiam spiritus, et opus durissimum.
10 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 11
Ingredere, et loquere ad Pharaonem regem Aegypti,
ut dimittat filios Israel de terra sua. 12 Respondit
Moyses coram Domino: Ecce filii Israel non audiunt
me: et quo modo audiet Pharao, praesertim cum
incircumcisus sim labiis? 13 Locutusque est Dominus
ad Moysen et Aaron, et dedit mandatum ad filios
Israel, et ad Pharaonem regem Aegypti ut educerent
filios Israel de terra Aegypti. 14 Isti sunt principes
domorum per familias suas. Filii Ruben primogeniti
Israelis: Henoch et Phallu, Hesron et Charmi. 15
hae cognationes Ruben. Filii Simeon: Iamuel et
Iamin, et Ahod, et Iachin, et Soar, et Saul filius
Chananitidis: hae progenies Simeon. 16 Et haec
nomina filiorum Levi per cognationes suas: Gerson
et Caath et Merari. Anni autem vitae Levi fuerunt
centum triginta septem. 17 Filii Gerson: Lobni
et Semei, per cognationes suas. 18 Filii Caath:
Amram, et Isaar, et Hebron et Oziel. anni quoque
vitae Caath, centum triginta tres. 19 Filii Merari:
Moholi et Musi. hae cognationes Levi per familias
suas. 20 Accepit autem Amram uxorem Iochabed
patruelem suam: quae peperit ei Aaron et Moysen.
Fueruntque anni vitae Amram, centum triginta
septem. 21 Filii quoque Isaar: Core, et Nepheg, et
Zechri. 22 Filii quoque Oziel: Misael, et Elisaphan et
Zethri. 23 Accepit autem Aaron uxorem Elisabeth
filiam Aminadab, sororem Nahason, quae peperit
ei Nadab, et Abiu, et Eleazar, et Ithamar. 24 Filii
quoque Core: Aser, et Elcana, et Abiasaph. hae sunt
cognationes Coritarum. 25 At vero Eleazar filius
Aaron accepit uxorem de filiabus Phutiel: quae
peperit ei Phinees. hi sunt principes familiarum
Leviticarum per cognationes suas. 26 Iste est Aaron
et Moyses, quibus praecepit Dominus ut educerent
filios Israel de Terra Aegypti per turmas suas.
27 Hi sunt, qui loquuntur ad Pharaonem regem
Aegypti, ut educant filios Israel de Aegypto: iste
est Moyses et Aaron, 28 in die qua locutus est
Dominus ad Moysen, in Terra Aegypti. 29 Et locutus
est Dominus ad Moysen, dicens: Ego Dominus:
loquere ad Pharaonem regem Aegypti, omnia quae
loquor tibi. 30 Et ait Moyses coram Domino: En
incircumcisus labiis sum, quo modo audiet me
Pharao?

7 Dixitque Dominus ad Moysen: Ecce constitui
te Deum Pharaonis: et Aaron frater tuus erit
propheta tuus. 2 Tu loqueris ei omnia quae mando
tibi: et ille loquetur ad Pharaonem, ut dimittat
filios Israel de terra sua. 3 Sed ego indurabo cor
eius, et multiplicabo signa et ostenta mea in Terra
Aegypti, 4 et non audiet vos: immittamque manum
meam super Aegyptum, et educam exercitum et
populum meum filios Israel de Terra Aegypti per
iudicia maxima. 5 Et scient Aegyptii quia ego
sum Dominus qui extenderim manum meam super
Aegyptum, et eduxerim filios Israel de medio
eorum. 6 Fecit itaque Moyses et Aaron sicut
praeceperat Dominus: ita egerunt. 7 Erat autem
Moyses octoginta annorum, et Aaron octoginta
trium, quando locuti sunt ad Pharaonem. 8 Dixitque
Dominus ad Moysen et Aaron: 9 Cum dixerit vobis
Pharao, Ostendite signa: dices ad Aaron: Tolle
virgam tuam, et proiice eam coram Pharaone, ac
vertatur in colubrum. 10 Ingressi itaque Moyses et
Aaron ad Pharaonem, fecerunt sicut praeceperat
Dominus. tulitque Aaron virgam coram Pharaone et
servis eius, quae versa est in colubrum. 11 Vocavit
autem Pharao sapientes et maleficos: et fecerunt
etiam ipsi per incantationes Aegyptiacas et arcana
quaedam similiter. 12 Proieceruntque singuli virgas
suas, quae versae sunt in dracones: sed devoravit
virga Aaron virgas eorum. 13 Induratumque est cor
Pharaonis, et non audivit eos, sicut praeceperat
Dominus. 14 Dixit autem Dominus ad Moysen:
Ingravatum est cor Pharaonis, non vult dimittere
populum. 15 Vade ad eum mane, ecce egredietur
ad aquas: et stabis in occursum eius super ripam
fluminis: et virgam, quae conversa est in draconem,
tolles in manu tua. 16 Dicesque ad eum: Dominus
Deus Hebraeorum misit me ad te, dicens: Dimitte
populum meum ut sacrificet mihi in deserto: et
usque ad praesens audire noluisti. 17 Haec igitur
dicit Dominus: In hoc scies quod sim Dominus:
ecce percutiam virga, quae in manu mea est,
aquam fluminis, et vertetur in sanguinem. 18
Pisces quoque, qui sunt in fluvio, morientur,
et computrescent aquae, et affligentur Aegyptii
bibentes aquam fluminis. 19 Dixit quoque Dominus
ad Moysen: Dic ad Aaron, Tolle virgam tuam, et
extende manum tuam super aquas Aegypti, et super
fluvios eorum, et rivos ac paludes, et omnes lacus
aquarum, ut vertantur in sanguinem: et sit cruor
in omni Terra Aegypti, tam in ligneis vasis quam

in saxeis. 20 Feceruntque Moyses et Aaron sicut
praeceperat Dominus: et elevans virgam percussit
aquam fluminis coram Pharaone et servis eius: quae
versa est in sanguinem. 21 Et pisces, qui erant in
flumine, mortui sunt: computruitque fluvius, et
non poterant Aegyptii bibere aquam fluminis, et
fuit sanguis in tota Terra Aegypti. 22 Feceruntque
similiter malefici Aegyptiorum incantationibus suis:
et induratum est cor Pharaonis, nec audivit eos,
sicut praeceperat Dominus. 23 Avertitque se, et
ingressus est domum suam, nec apposuit cor etiam
hac vice. 24 Foderunt autem omnes Aegyptii per
circuitum fluminis aquam ut biberent: non enim
poterant bibere de aqua fluminis. 25 Impletique
sunt septem dies, postquam percussit Dominus
fluvium.

8 Dixit quoque Dominus ad Moysen: Ingredere ad
Pharaonem, et dices ad eum: Haec dicit Dominus:
Dimitte populum meum, ut sacrificet mihi: 2
si autem nolueris dimittere, ecce ego percutiam
omnes terminos tuos ranis. 3 Et ebulliet fluvius
ranas: quae ascendent, et ingredientur domum
tuam, et cubiculum lectuli tui, et super stratum
tuum, et in domos servorum tuorum, et in populum
tuum, et in furnos tuos, et in reliquias ciborum
tuorum: 4 et ad te, et ad populum tuum, et ad
omnes servos tuos intrabunt ranae. 5 Dixitque
Dominus ad Moysen: Dic ad Aaron: Extende manum
tuam super fluvios ac super rivos et paludes, et
educ ranas super Terram Aegypti. 6 Et extendit
Aaron manum super aquas Aegypti, et ascenderunt
ranae, operueruntque Terram Aegypti. 7 Fecerunt
autem et malefici per incantationes suas similiter,
eduxeruntque ranas super Terram Aegypti. 8
Vocavit autem Pharao Moysen et Aaron, et dixit eis:
Orate Dominum ut auferat ranas a me et a populo
meo: et dimittam populum ut sacrificet Domino.
9 Dixitque Moyses ad Pharaonem: Constitue mihi
quando deprecer pro te, et pro servis tuis, et pro
populo tuo, ut abigantur ranae a te et a domo
tua et a servis tuis et a populo tuo: et tantum
in flumine remaneant. 10 Qui respondit: Cras. At
ille: Iuxta, inquit, verbum tuum faciam: ut scias
quoniam non est sicut Dominus Deus noster. 11 Et
recedent ranae a te, et a domo tua, et a servis tuis,
et a populo tuo: et tantum in flumine remanebunt.
12 Egressique sunt Moyses et Aaron a Pharaone:
et clamavit Moyses ad Dominum pro sponsione
ranarum quam condixerat Pharaoni. 13 Fecitque
Dominus iuxta verbum Moysi: et mortuae sunt
ranae de domibus, et de villis, et de agris. 14
Congregaveruntque eas in immensos aggeres, et
computruit terra. 15 Videns autem Pharao quod
data esset requies, ingravavit cor suum, et non
audivit eos, sicut praeceperat Dominus. 16 Dixitque
Dominus ad Moysen: Loquere ad Aaron: Extende
virgam tuam, et percute pulverem terrae: et sint
ciniphes in universa Terra Aegypti. 17 Feceruntque
ita. Et extendit Aaron manum, virgam tenens:
percussitque pulverem terrae, et facti sunt sciniphes
in hominibus, et in iumentis: omnis pulvis terrae
versus est in sciniphes per totam Terram Aegypti.
18 Feceruntque similiter malefici incantationibus
suis, ut educerent sciniphes, et non potuerunt:
erantque sciniphes tam in hominibus quam in
iumentis. 19 Et dixerunt malefici ad Pharaonem:
Digitus Dei est hic. induratumque est cor Pharaonis,
et non audivit eos sicut praeceperat Dominus.
20 Dixit quoque Dominus ad Moysen: Consurge
diluculo, et sta coram Pharaone: egredietur enim
ad aquas: et dices ad eum: Haec dicit Dominus:
Dimitte populum meum ut sacrificet mihi. 21 Quod
si non dimiseris eum, ecce ego immittam in te, et
in servos tuos, et in populum tuum, et in domos
tuas omne genus muscarum: et implebuntur domus
Aegyptiorum muscis diversi generis, et universa
terra in qua fuerint. 22 Faciamque mirabilem in
die illa Terram Gessen, in qua populus meus est, ut
non sint ibi muscae: et scias quoniam ego Dominus
in medio terrae. 23 Ponamque divisionem inter
populum meum, et populum tuum: cras erit signum
istud. 24 Fecitque Dominus ita. Et venit musca
gravissima in domos Pharaonis et servorum eius, et
in omnem Terram Aegypti: corruptaque est terra ab
huiuscemodi muscis. 25 Vocavitque Pharao Moysen
et Aaron, et ait eis: Ite et sacrificate Deo vestro in
terra hac. 26 Et ait Moyses: Non potest ita fieri:
abominationes enim Aegyptiorum immolabimus
Domino Deo nostro? quod si mactaverimus ea
quae colunt Aegyptii coram eis, lapidibus nos
obruent. 27 Viam trium dierum pergemus in
solitudinem: et sacrificabimus Domino Deo nostro,
sicut praecepit nobis. 28 Dixitque Pharao: Ego
dimittam vos ut sacrificetis Domino Deo vestro in
deserto: verumtamen longius ne abeatis, rogate pro
me. 29 At ait Moyses: Egressus a te, orabo Dominum:
et recedet musca a Pharaone, et a servis suis, et a
populo eius cras: verumtamen noli ultra fallere,
ut non dimittas populum sacrificare Domino. 30
Egressusque Moyses a Pharaone, oravit Dominum.
31 Qui fecit iuxta verbum illius: et abstulit muscas a
Pharaone, et a servis suis, et a populo eius: non
superfuit ne una quidem. 32 Et ingravatum est cor
Pharaonis, ita ut nec hac quidem vice dimitteret
populum.

9 Dixit autem Dominus ad Moysen: Ingredere
ad Pharaonem, et loquere ad eum: Haec dicit
Dominus Deus Hebraeorum: Dimitte populum meum
ut sacrificet mihi. **2** Quod si adhuc renuis, et retines
eos: **3** ecce manus mea erit super agros tuos: et
super equos, et asinos, et camelos, et oves, et
boves, pestis valde gravis. **4** Et faciet Dominus
mirabile inter possessiones Israel, et possessiones
Aegyptiorum, ut nihil omnino pereat ex eis quae
pertinent ad filios Israel. **5** Constituitque Dominus
tempus, dicens: Cras faciet Dominus verbum istud
in terra. **6** Fecit ergo Dominus verbum hoc altera
die: mortuaque sunt omnia animantia Aegyptiorum:
de animalibus vero filiorum Israel nihil omnino
periit. **7** Et misit Pharao ad videndum: nec erat
quidquam mortuum de his quae possidebat Israel.
Ingravatumque est cor Pharaonis, et non dimisit
populum. **8** Et dixit Dominus ad Moysen, et Aaron:
Tollite plenas manus cineris de camino, et spargat
illum Moyses in caelum coram Pharaone. **9** Sitque
pulvis super omnem Terram Aegypti: erunt enim in
hominibus, et iumentis ulcera, et vesicae turgentes
in universa terra Aegypti. **10** Tuleruntque cinerem
de camino, et steterunt coram Pharaone, et sparsit
illum Moyses in caelum: factaque sunt ulcera
vesicarum turgentium in hominibus, et iumentis:
11 nec poterant malefici stare coram Moyse propter
ulcera quae in illis erant, et in omni Terra Aegypti:
12 Induravitque Dominus cor Pharaonis, et non
audivit eos, sicut locutus est Dominus ad Moysen.
13 Dixitque Dominus ad Moysen: Mane consurge,
et sta coram Pharaone, et dices ad eum: Haec
dicit Dominus Deus Hebraeorum: Dimitte populum
meum ut sacrificet mihi. **14** Quia in hac vice mittam
omnes plagas meas super cor tuum, et super servos
tuos, et super populum tuum: ut scias quod non sit
similis mei in omni terra. **15** Nunc enim extendens
manum percutiam te, et populum tuum peste,
peribisque de terra. **16** Idcirco autem posui te, ut
ostendam in te fortitudinem meam, et narretur
nomen meum in omni terra. **17** Adhuc retines
populum meum: et non vis dimittere eum? **18** En
pluam cras hac ipsa hora grandinem multam nimis,
qualis non fuit in Aegypto a die qua fundata est,
usque in praesens tempus. **19** Mitte ergo iam nunc,
et congrega iumenta tua, et omnia quae habes
in agro: homines enim, et iumenta, et universa
quae inventa fuerint foris, nec congregata de agris,
cecideritque super ea grando, morientur. **20** Qui
timuit verbum Domini de servis Pharaonis, facit
confugere servos suos, et iumenta in domos: **21** qui
autem neglexit sermonem Domini, dimisit servos
suos, et iumenta in agris. **22** Et dixit Dominus ad
Moysen: Extende manum tuam in caelum, ut fiat
grando in universa Terra Aegypti super homines, et
super iumenta, et super omnem herbam agri in
Terra Aegypti. **23** Extenditque Moyses virgam in
caelum, et Dominus dedit tonitrua, et grandinem,
ac discurrentia fulgura super terram: pluitque
Dominus grandinem super Terram Aegypti. **24** Et
grando et ignis mista pariter ferebantur: tantaeque
fuit magnitudinis, quanta ante numquam apparuit
in universa Terra Aegypti ex quo gens illa condita
est. **25** Et percussit grando in omni Terra Aegypti
cuncta quae fuerunt in agris, ab homine usque
ad iumentum: cunctamque herbam agri percussit
grando, et omne lignum regionis confregit. **26**
Tantum in Terra Gessen, ubi erant filii Israel,
grando non cecidit. **27** Misitque Pharao, et vocavit
Moysen et Aaron, dicens ad eos: Peccavi etiam
nunc: Dominus iustus: et ego et populus meus,
impii. **28** Orate Dominum ut desinant tonitrua
Dei, et grando: ut dimittam vos, et nequaquam hic
ultra maneatis. **29** Ait Moyses: Cum egressus fuero
de urbe, extendam palmas meas ad Dominum, et
cessabunt tonitrua, et grando non erit: ut scias quia
Domini est terra: **30** novi autem quod et tu, et servi
tui necdum timeatis Dominum Deum. **31** Linum
ergo, et hordeum laesum est, eo quod hordeum
esset virens, et linum iam folliculos germinaret: **32**
triticum autem, et far non sunt laesa, quia serotina
erant. **33** Egressusque Moyses a Pharaone ex
urbe, tetendit manus ad Dominum: et cessaverunt
tonitrua et grando, nec ultra stillavit pluvia super
terram. **34** Videns autem Pharao quod cessasset
pluvia, et grando et tonitrua, auxit peccatum: **35**
et ingravatum est cor eius, et servorum illius, et
induratum nimis: nec dimisit filios Israel, sicut
praeceperat Dominus per manum Moysi.

10 Et dixit Dominus ad Moysen: Ingredere ad
Pharaonem: ego enim induravi cor eius, et
servorum illius: ut faciam signa mea haec in eo, **2**
et narres in auribus filii tui, et nepotum tuorum,
quoties contriverim Aegyptios, et signa mea fecerim
in eis: et sciatis quia ego Dominus. **3** Introierunt
ergo Moyses et Aaron ad Pharaonem, et dixerunt ei:
Haec dicit Dominus Deus Hebraeorum: Usquequo
non vis subiici mihi? dimitte populum meum, ut
sacrificet mihi. **4** Sin autem resistis, et non vis
dimittere eum: ecce ego inducam cras locustam
in fines tuos: **5** quae operiet superficiem terrae,
ne quidquam eius appareat, sed comedatur quod
residuum fuerit grandini. corrodet enim omnia
ligna quae germinant in agris. **6** Et implebunt
domos tuas, et servorum tuorum, et omnium

Aegyptiorum: quantam non viderunt patres tui,
et avi, ex quo orti sunt super terram, usque in
praesentem diem. Avertitque se, et egressus est a
Pharaone. 7 Dixerunt autem servi Pharaonis ad
eum: Usquequo patiemur hoc scandalum: dimitte
homines, ut sacrificent Domino Deo suo. nonne
vides quod perierit Aegyptus? 8 Revocaveruntque
Moysen, et Aaron ad Pharaonem: qui dixit eis: Ite,
sacrificate Domino Deo vestro: quinam sunt qui
ituri sunt? 9 Ait Moyses: Cum parvulis nostris, et
senioribus pergemus, cum filiis et filiabus, cum
ovibus et armentis: est enim sollemnitas Domini
Dei nostri. 10 Et respondit Pharao: Sic Dominus sit
vobiscum, quo modo ego dimittam vos, et parvulos
vestros, cui dubium est quod pessime cogitetis?
11 Non fiet ita, sed ite tantum viri, et sacrificate
Domino: hoc enim et ipsi petistis. Statimque eiecti
sunt de conspectu Pharaonis. 12 Dixit autem
Dominus ad Moysen: Extende manum tuam super
Terram Aegypti ad locustam, ut ascendat super
eam, et devoret omnem herbam quae residua
fuerit grandini. 13 Et extendit Moyses virgam
super terram Aegypti: et Dominus induxit ventum
urentem tota die illa, et nocte: et mane facto,
ventus urens levavit locustas. 14 Quae ascenderunt
super universam Terram Aegypti: et sederunt in
cunctis finibus Aegyptiorum innumerabiles, quales
ante illud tempus non fuerant, nec postea futurae
sunt. 15 Operueruntque universam superficiem
terrae, vastantes omnia. Devorata est igitur herba
terrae, et quidquid pomorum in arboribus fuit,
quae grando dimiserat: nihilque omnino virens
relictum est in lignis, et in herbis terrae, in cuncta
Aegypto. 16 Quam ob rem festinus Pharao vocavit
Moysen et Aaron, et dixit eis: Peccavi in Dominum
Deum vestrum, et in vos. 17 Sed nunc dimittite
peccatum mihi etiam hac vice, et rogate Dominum
Deum vestrum, ut auferat a me mortem istam. 18
Egressusque Moyses de conspectu Pharaonis, oravit
Dominum. 19 Qui flare fecit ventum ab occidente
vehementissimum, et arreptam locustam proiecit
in Mare rubrum: non remansit ne una quidem in
cunctis finibus Aegypti. 20 Et induravit Dominus
cor Pharaonis, nec dimisit filios Israel. 21 Dixit
autem Dominus ad Moysen: Extende manum tuam
in caelum: et sint tenebrae super Terram Aegypti
tam densae, ut palpari queant. 22 Extenditque
Moyses manum in caelum: et factae sunt tenebrae
horribiles in universa Terra Aegypti tribus diebus.
23 Nemo vidit fratrem suum, nec movit se de loco
in quo erat: ubicumque autem habitabant filii
Israel, lux erat. 24 Vocavitque Pharao Moysen et
Aaron, et dixit eis: Ite, sacrificate Domino: oves
tantum vestrae, et armenta remaneant, parvuli
vestri eant vobiscum. 25 Ait Moyses: Hostias quoque
et holocausta dabis nobis, quae offeramus Domino
Deo nostro. 26 Cuncti greges pergent nobiscum:
non remanebit ex eis ungula: quae necessaria
sunt in cultum Domini Dei nostri: praesertim cum
ignoremus quid debeat immolari, donec ad ipsum
locum perveniamus. 27 Induravit autem Dominus
cor Pharaonis, et noluit dimittere eos. 28 Dixitque
Pharao ad Moysen: Recede a me, et cave ne ultra
videas faciem meam: quocumque die apparueris
mihi, morieris. 29 Respondit Moyses: Ita fiet ut
locutus es, non videbo ultra faciem tuam.

11 Et dixit Dominus ad Moysen: Adhuc una plaga
tangam Pharaonem et Aegyptum, et post haec
dimittet vos, et exire compellet. 2 Dices ergo omni
plebi ut postulet vir ab amico suo, et mulier a
vicina sua vasa argentea et aurea. 3 Dabit autem
Dominus gratiam populo suo coram Aegyptiis.
Fuitque Moyses vir magnus valde in Terra Aegypti
coram servis Pharaonis, et omni populo. 4 Et
ait: Haec dicit Dominus: Media nocte ingrediar
in Aegyptum: 5 et morietur omne primogenitum
in Terra Aegyptiorum, a primogenito Pharaonis
qui sedet in solio eius, usque ad primogenitum
ancillae quae est ad molam, et omnia primogenita
iumentorum. 6 Eritque clamor magnus in universa
Terra Aegypti, qualis nec ante fuit, nec postea
futurus est. 7 Apud omnes autem filios Israel non
mutiet canis ab homine usque ad pecus: ut sciatis
quanto miraculo dividat Dominus Aegyptios et
Israel. 8 Descendentque omnes servi tui isti ad
me, et adorabunt me, dicentes: Egredere tu, et
omnis populus qui subiectus est tibi: post haec
egrediemur. 9 Et exivit a Pharaone iratus nimis.
Dixit autem Dominus ad Moysen: Non audiet vos
Pharao ut multa signa fiant in Terra Aegypti. 10
Moyses autem et Aaron fecerunt omnia signa et
ostenta quae scripta sunt, coram Pharaone. Et
induravit Dominus cor Pharaonis, nec dimisit filios
Israel de terra sua.

12 Dixit quoque Dominus ad Moysen, et Aaron in
Terra Aegypti: 2 Mensis iste, vobis principium
mensium: primus erit in mensibus anni. 3 Loquimini
ad universum coetum filiorum Israel, et dicite eis:
Decima die mensis huius tollat unusquisque agnum
per familias et domos suas. 4 Sin autem minor est
numerus ut sufficere possit ad vescendum agnum,
assumet vicinum suum qui iunctus est domui suae,
iuxta numerum animarum quae sufficere possunt
ad esum agni. 5 Erit autem agnus absque macula,
masculus, anniculus: iuxta quem ritum tolletis et

hoedum. 6 Et servabitis eum usque ad quartam
decimam diem mensis huius: immolabitque eum
universa multitudo filiorum Israel ad vesperam. 7 Et
sument de sanguine eius, ac ponent super utrumque
postem, et in superliminaribus domorum, in quibus
comedent illum. 8 Et edent carnes nocte illa assas
igni, et azymos panes cum lactucis agrestibus. 9
Non comedetis ex eo crudum quid, nec coctum
aqua, sed assum tantum igni: caput cum pedibus
eius et intestinis vorabitis. 10 Nec remanebit
quidquam ex eo usque mane. si quid residuum
fuerit, igne comburetis. 11 Sic autem comedetis
illum: Renes vestros accingetis, et calceamenta
habebitis in pedibus, tenentes baculos in manibus,
et comedetis festinanter: est enim Phase (idest,
transitus) Domini. 12 Et transibo per Terram Aegypti
nocte illa, percutiamque omne primogenitum in
Terra Aegypti ab homine usque ad pecus: et in
cunctis diis Aegypti faciam iudicia, ego Dominus.
13 Erit autem sanguis vobis in signum in aedibus in
quibus eritis: et videbo sanguinem, et transibo vos:
nec erit in vobis plaga disperdens quando percussero
Terram Aegypti. 14 Habebitis autem hunc diem
in monumentum: et celebrabitis eam sollemnem
Domino in generationibus vestris cultu sempiterno.
15 Septem diebus azyma comedetis: in die primo
non erit fermentum in domibus vestris: quicumque
comederit fermentatum, peribit anima illa de Israel,
a primo die usque ad diem septimum. 16 Dies prima
erit sancta atque sollemnis, et dies septima eadem
festivitate venerabilis: nihil operis facietis in eis,
exceptis his, quae ad vescendum pertinent. 17 Et
observabitis azyma: in eadem enim ipsa die educam
exercitum vestrum de Terra Aegypti, et custodietis
diem istum in generationes vestras ritu perpetuo. 18
Primo mense, quartadecima die mensis ad vesperam
comedetis azyma usque ad diem vigesimam primam
eiusdem mensis ad vesperam. 19 Septem diebus
fermentatum non invenietur in domibus vestris: qui
comederit fermentatum, peribit anima eius de coetu
Israel, tam de advenis quam de indigenis terrae.
20 Omne fermentatum non comedetis: in cunctis
habitaculis vestris edetis azyma. 21 Vocavit autem
Moyses omnes seniores filiorum Israel, et dixit ad
eos: Ite tollentes animal per familias vestras, et
immolate Phase. 22 Fasciculumque hyssopi tingite
in sanguine qui est in limine, et aspergite ex eo
superliminare, et utrumque postem: nullus vestrum
egrediatur ostium domus suae usque mane. 23
Transibit enim Dominus percutiens Aegyptios:
cumque viderit sanguinem in superliminari, et
in utroque poste, transcendet ostium domus, et
non sinet percussorem ingredi domos vestras
et laedere. 24 Custodi verbum istud legitimum
tibi et filiis tuis usque in aeternum. 25 Cumque
introieritis terram, quam Dominus daturus est vobis
ut pollicitus est, observabitis ceremonias istas. 26 Et
cum dixerint vobis filii vestri: Quae est ista religio?
27 dicetis eis: Victima transitus Domini est, quando
transivit super domos filiorum Israel in Aegypto
percutiens Aegyptios, et domos nostras liberans.
Incurvatusque populus adoravit. 28 Et egressi filii
Israel fecerunt sicut praeceperat Dominus Moysi
et Aaron. 29 Factum est autem in noctis medio,
percussit Dominus omne primogenitum in Terra
Aegypti, a primogenito Pharaonis, qui in solio eius
sedebat, usque ad primogenitum captivae quae erat
in carcere, et omne primogenitum iumentorum.
30 Surrexitque Pharao nocte, et omnes servi eius,
cunctaque Aegyptus: et ortus est clamor magnus in
Aegypto: neque enim erat domus in qua non iaceret
mortuus. 31 Vocatisque Pharao, Moyse, et Aaron
nocte, ait: Surgite et egredimini a populo meo, vos
et filii Israel: ite, immolate Domino sicut dicitis. 32
Oves vestras et armenta assumite ut petieratis, et
abeuntes benedicite mihi. 33 Urgebantque Aegyptii
populum de terra exire velociter, dicentes: Omnes
moriemur. 34 Tulit igitur populus conspersam
farinam antequam fermentaretur: et ligans in
palliis, posuit super humeros suos. 35 Feceruntque
filii Israel sicut praeceperat Dominus Moysi: et
petierunt ab Aegyptiis vasa argentea et aurea,
vestemque plurimam. 36 Dominus autem dedit
gratiam populo coram Aegyptiis ut commodarent
eis: et spoliaverunt Aegyptios. 37 Profectique sunt
filii Israel de Ramesse in Socoth, sexcenta fere millia
peditum virorum, absque parvulis et mulieribus. 38
Sed et vulgus promiscuum innumerabile ascendit
cum eis, oves et armenta et animantia diversi
generis multa nimis. 39 Coxeruntque farinam,
quam dudum de Aegypto conspersam tulerant: et
fecerunt subcinericios panes azymos: neque enim
poterat fermentari cogentibus exire Aegyptiis, et
nullam facere sinentibus moram: nec pulmenti
quidquam occurrerat praeparare. 40 Habitatio
autem filiorum Israel qua manserunt in Aegypto,
fuit quadringentorum triginta annorum. 41 Quibus
expletis, eadem die egressus est omnis exercitus
Domini de Terra Aegypti. 42 Nox ista est observabilis
Domini, quando eduxit eos de Terra Aegypti: hanc
observare debent omnes filii Israel in generationibus
suis. 43 Dixitque Dominus ad Moysen et Aaron: Haec
est religio Phase: Omnis alienigena non comedet ex
eo. 44 Omnis autem servus emptitius circumcidetur,
et sic comedet. 45 Advena et mercenarius non
edent ex eo. 46 In una domo comedetur, nec

efferetis de carnibus eius foras, nec os illius
confringetis. 47 Omnis coetus filiorum Israel faciet
illud. 48 Quod si quis peregrinorum in vestram
voluerit transire coloniam, et facere Phase Domini,
circumcidetur prius omne masculinum eius, et tunc
rite celebrabit: eritque sicut indigena terrae: si
quis autem circumcisus non fuerit, non vescetur
ex eo. 49 Eadem lex erit indigenae et colono qui
peregrinatur apud vos. 50 Feceruntque omnes filii
Israel sicut praeceperat Dominus Moysi et Aaron.
51 Et eadem die eduxit Dominus filios Israel de terra
Aegypti per turmas suas.

13 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Sanctifica mihi omne primogenitum quod
aperit vulvam in filiis Israel, tam de hominibus
quam de iumentis: mea sunt enim omnia. 3 Et
ait Moyses ad populum: Mementote diei huius in
qua egressi estis de Aegypto et de domo servitutis,
quoniam in manu forti eduxit vos Dominus de loco
isto: ut non comedatis fermentatum panem. 4 Hodie
egredimini mense novarum frugum. 5 Cumque
introduxerit te Dominus in Terram Chananaei et
Hethaei et Amorrhaei et Hevaei et Iebusaei, quam
iuravit patribus tuis ut daret tibi, terram fluentem
lacte et melle, celebrabis hunc morem sacrorum
mense isto. 6 Septem diebus vesceris azymis: et
in die septimo erit sollemnitas Domini. 7 Azyma
comedes septem diebus: non apparebit apud te
aliquid fermentatum, nec in cunctis finibus tuis.
8 Narrabisque filio tuo in die illo, dicens: Hoc est
quod fecit mihi Dominus quando egressus sum
de Aegypto. 9 Et erit quasi signum in manu tua,
et quasi monumentum ante oculos tuos: et ut
lex Domini semper sit in ore tuo, in manu enim
forti eduxit te Dominus de Aegypto. 10 Custodies
huiuscemodi cultum statuto tempore a diebus
in dies. 11 Cumque introduxerit te Dominus in
Terram Chananaei, sicut iuravit tibi et patribus
tuis, et dederit tibi eam: 12 separabis omne quod
aperit vulvam Domino, et quod primitivum est
in pecoribus tuis: quidquid habueris masculini
sexus, consecrabis Domino. 13 Primogenitum asini
mutabis ove: quod si non redemeris, interficies.
Omne autem primogenitum hominis de filiis tuis,
pretio redimes. 14 Cumque interrogaverit te filius
tuus cras, dicens: Quid est hoc? respondebis ei: In
manu forti eduxit nos Dominus de terra Aegypti,
de domo servitutis. 15 Nam cum induratus esset
Pharao, et nollet nos dimittere, occidit Dominus
omne primogenitum in Terra Aegypti a primogenito
hominis usque ad primogenitum iumentorum:
idcirco immolo Domino omne quod aperit vulvam
masculini sexus, et omnia primogenita filiorum
meorum redimo. 16 Erit igitur quasi signum in manu
tua, et quasi appensum quid, ob recordationem,
ante oculos tuos: eo quod in manu forti eduxit
nos Dominus de Aegypto. 17 Igitur cum emisisset
Pharao populum, non eos duxit Dominus per viam
Terrae Philisthiim quae vicina est: reputans ne
forte poeniteret eum, si vidisset adversum se bella
consurgere, et reverteretur in Aegyptum. 18 Sed
circumduxit per viam deserti, quae est iuxta Mare
rubrum: et armati ascenderunt filii Israel de Terra
Aegypti. 19 Tulit quoque Moyses ossa Ioseph secum:
eo quod adiurasset filios Israel, dicens: Visitabit
vos Deus, efferte ossa mea hinc vobiscum. 20
Profectique de Socoth castrametati sunt in Etham
in extremis finibus solitudinis. 21 Dominus autem
praecedebat eos ad ostendendam viam per diem in
columna nubis, et per noctem in columna ignis: ut
dux esset itineris utroque tempore. 22 Numquam
defuit columna nubis per diem, nec columna ignis
per noctem, coram populo.

14 Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere filiis Israel: Reversi castrametentur
e regione Phihahiroth quae est inter Magdalum
et mare contra Beelsephon: in conspectu eius
castra ponetis super mare. 3 Dicturusque est
Pharao super filiis Israel: Coartati sunt in terra,
conclusit eos desertum. 4 Et indurabo cor eius, ac
persequetur vos: et glorificabor in Pharaone, et in
omni exercitu eius. scientque Aegyptii quia ego sum
Dominus. Feceruntque ita. 5 Et nunciatum est regi
Aegyptiorum quod fugisset populus: immutatumque
est cor Pharaonis et servorum eius super populum,
et dixerunt: Quid voluimus facere ut dimitteremus
Israel, ne serviret nobis? 6 Iunxit ergo currum,
et omnem populum suum assumpsit secum. 7
Tulitque sexcentos currus electos, et quidquid in
Aegypto curruum fuit: et duces totius exercitus. 8
Induravitque Dominus cor Pharaonis regis Aegypti,
et persecutus est filios Israel: at illi egressi sunt in
manu excelsa. 9 Cumque persequerentur Aegyptii
vestigia praecedentium, repererunt eos in castris
super mare: omnis equitatus et currus Pharaonis,
et universus exercitus erant in Phihahiroth contra
Beelsephon. 10 Cumque appropinquasset Pharao,
levantes filii Israel oculos, viderunt Aegyptios
post se: et timuerunt valde: clamaveruntque ad
Dominum, 11 et dixerunt ad Moysen: Forsitan non
erant sepulchra in Aegypto, ideo tulisti nos ut
moreremur in solitudine: quid hoc facere voluisti, ut
educeres nos ex Aegypto? 12 Nonne iste est sermo,
quem loquebamur ad te in Aegypto, dicentes:

Recede a nobis, ut serviamus Aegyptiis? multo enim
melius erat servire eis, quam mori in solitudine. 13
Et ait Moyses ad populum: Nolite timere: state, et
videte magnalia Domini quae facturus est hodie:
Aegyptios enim, quos nunc videtis, nequaquam
ultra videbitis usque in sempiternum. 14 Dominus
pugnabit pro vobis, et vos tacebitis. 15 Dixitque
Dominus ad Moysen: Quid clamas ad me? Loquere
filiis Israel ut proficiscantur. 16 Tu autem eleva
virgam tuam, et extende manum tuam super mare,
et divide illud: ut gradiantur filii Israel in medio mari
per siccum. 17 Ego autem indurabo cor Aegyptiorum
ut persequantur vos: et glorificabor in Pharaone, et
in omni exercitu eius, et in curribus et in equitibus
illius. 18 Et scient Aegyptii quia ego sum Dominus
cum glorificatus fuero in Pharaone, et in curribus
atque in equitibus eius. 19 Tollensque se angelus
Domini, qui praecedebat castra Israel, abiit post eos:
et cum eo pariter columna nubis, priora dimittens,
post tergum 20 stetit, inter castra Aegyptiorum et
castra Israel: et erat nubes tenebrosa, et illuminans
noctem, ita ut ad se invicem toto noctis tempore
accedere non valerent. 21 Cumque extendisset
Moyses manum super mare, abstulit illud Dominus
flante vento vehementi et urente tota nocte, et vertit
in siccum: divisaque est aqua. 22 Et ingressi sunt filii
Israel per medium sicci maris: erat enim aqua quasi
murus a dextra eorum et laeva. 23 Persequentesque
Aegyptii ingressi sunt post eos, et omnis equitatus
Pharaonis, currus eius et equites per medium
maris. 24 Iamque advenerat vigilia matutina, et
ecce respiciens Dominus super castra Aegyptiorum
per columnam ignis et nubis, interfecit exercitum
eorum: 25 et subvertit rotas curruum, ferebanturque
in profundum. Dixerunt ergo Aegyptii: Fugiamus
Israelem: Dominus enim pugnat pro eis contra nos.
26 Et ait Dominus ad Moysen: Extende manum tuam
super mare, ut revertantur aquae ad Aegyptios super
currus et equites eorum. 27 Cumque extendisset
Moyses manum contra mare, reversum est primo
diluculo ad priorem locum: fugientibusque Aegyptiis
occurrerunt aquae, et involvit eos Dominus in
mediis fluctibus. 28 Reversaeque sunt aquae, et
operuerunt currus et equites cuncti exercitus
Pharaonis, qui sequentes ingressi fuerant mare:
nec unus quidem superfuit ex eis. 29 Filii autem
Israel perrexerunt per medium sicci maris, et
aquae eis erant quasi pro muro a dextris et a
sinistris: 30 liberavitque Dominus in die illa Israel
de manu Aegyptiorum. 31 Et viderunt Aegyptios
mortuos super littus maris, et manum magnam
quam exercuerat Dominus contra eos: timuitque
populus Dominum, et crediderunt Domino, et Moysi
servo eius.

15 Tunc cecinit Moyses et filii Israel carmen
hoc Domino, et dixerunt: Cantemus Domino:
gloriose enim magnificatus est, equum et
ascensorem deiecit in mare. 2 Fortitudo mea, et
laus mea Dominus, et factus est mihi in salutem:
iste Deus meus, et glorificabo eum: Deus patris mei,
et exaltabo eum. 3 Dominus quasi vir pugnator,
omnipotens nomen eius. 4 Currus Pharaonis et
exercitum eius proiecit in mare: electi principes eius
submersi sunt in Mari rubro. 5 Abyssi operuerunt
eos, descenderunt in profundum quasi lapis. 6
Dextera tua Domine magnificata est in fortitudine:
dextera tua, Domine, percussit inimicum. 7 Et in
multitudine gloriae tuae deposuisti adversarios
tuos: misisti iram tuam, quae devoravit eos sicut
stipulam. 8 Et in spiritu furoris tui congregatae
sunt aquae: stetit unda fluens, congregata sunt
abyssi in medio mari. 9 Dixit inimicus: Persequar et
comprehendam, dividam spolia, implebitur anima
mea: evaginabo gladium meum, interficiet eos
manus mea. 10 Flavit spiritus tuus, et operuit
eos mare: submersi sunt quasi plumbum in aquis
vehementibus. 11 Quis similis tui in fortibus
Domine? quis similis tui, magnificus in sanctitate,
terribilis atque laudabilis, faciens mirabilia? 12
Extendisti manum tuam, et devoravit eos terra.
13 Dux fuisti in misericordia tua populo quem
redemisti: et portasti eum in fortitudine tua,
ad habitaculum sanctum tuum. 14 Ascenderunt
populi, et irati sunt: dolores obtinuerunt habitatores
Philisthiim. 15 Tunc conturbati sunt principes
Edom, robustos Moab obtinuit tremor: obriguerunt
omnes habitatores Chanaan. 16 Irruat super eos
formido et pavor, in magnitudine brachii tui: fiant
immobiles quasi lapis, donec pertranseat populus
tuus Domine, donec pertranseat populus tuus iste,
quem possedisti. 17 Introduces eos, et plantabis
in monte hereditatis tuae, firmissimo habitaculo
tuo quod operatus es Domine: sanctuarium tuum
Domine, quod firmaverunt manus tuae. 18 Dominus
regnabit in aeternum et ultra. 19 Ingressus est
enim eques Pharao cum curribus et equitibus
eius in mare: et reduxit super eos Dominus aquas
maris: filii autem Israel ambulaverunt per siccum
in medio eius. 20 Sumpsit ergo Maria prophetissa,
soror Aaron, tympanum in manu sua: egressaeque
sunt omnes mulieres post eam cum tympanis et
choris, 21 quibus praecinebat, dicens: Cantemus
Domino, gloriose enim magnificatus est, equum et
ascensorem eius deiecit in mare. 22 Tulit autem

Moyses Israel de mari rubro, et egressi sunt in
desertum Sur: ambulaveruntque tribus diebus per
solitudinem, et non inveniebant aquam. 23 Et
venerunt in Mara, nec poterant bibere aquas de
Mara, eo quod essent amarae: unde et congruum
loco nomen imposuit, vocans illum Mara, id est,
amaritudinem. 24 Et murmuravit populus contra
Moysen, dicens: Quid bibemus? 25 At ille clamavit
ad Dominum. qui ostendit ei lignum: quod cum
misisset in aquas, in dulcedinem versae sunt. ibi
constituit ei praecepta, atque iudicia, et ibi tentavit
eum, 26 dicens: Si audieris vocem Domini Dei tui,
et quod rectum est coram eo feceris, et obedieris
mandatis eius, custodierisque omnia praecepta
illius, cunctum languorem, quem posui in Aegypto,
non inducam super te: ego enim sum Dominus Deus
sanator tuus. 27 Venerunt autem in Elim filii Israel,
ubi erant duodecim fontes aquarum, et septuaginta
palmae: et castrametati sunt iuxta aquas.

16 Profectique sunt de Elim, et venit omnis
multitudo filiorum Israel in desertum Sin,
quod est inter Elim et Sinai: quintodecimo die
mensis secundi, postquam egressi sunt de terra
Aegypti. 2 Et murmuravit omnis congregatio
filiorum Israel contra Moysen et Aaron in
solitudine. 3 Dixeruntque filii Israel ad eos: Utinam
mortui essemus per manum Domini in Terra
Aegypti, quando sedebamus super ollas carnium, et
comedebamus panem in saturitate: cur induxistis
nos in desertum istud, ut occideretis omnem
multitudinem fame? 4 Dixit autem Dominus ad
Moysen: Ecce, ego pluam vobis panes de caelo:
egrediatur populus, et colligat quae sufficiunt per
singulos dies: ut tentem eum utrum ambulet in
lege mea, an non. 5 Die autem sexto parent quod
inferant: et sit duplum quam colligere solebant per
singulos dies. 6 Dixeruntque Moyses et Aaron ad
omnes filios Israel: Vespere scietis quod Dominus
eduxerit vos de terra Aegypti: 7 et mane videbitis
gloriam Domini: audivi enim murmur vestrum
contra Dominum: nos vero quid sumus, quia
mussitastis contra nos? 8 Et ait Moyses: Dabit vobis
Dominus vespere carnes edere, et mane panes in
saturitate: eo quod audierit murmurationes vestras
quibus murmurati estis contra eum, nos enim
quid sumus? nec contra nos est murmur vestrum,
sed contra Dominum. 9 Dixit quoque Moyses ad
Aaron: Dic universae congregationi filiorum Israel:
Accedite coram Domino: audivit enim murmur
vestrum. 10 Cumque loqueretur Aaron ad omnem
coetum filiorum Israel, respexerunt ad solitudinem:
et ecce gloria Domini apparuit in nube. 11 Locutus
est autem Dominus ad Moysen, dicens: 12 Audivi
murmurationes filiorum Israel, loquere ad eos:
Vespere comedetis carnes, et mane saturabimini
panibus: scietisque quod ego sum Dominus Deus
vester. 13 Factum est ergo vespere, et ascendens
coturnix, cooperuit castra: mane quoque ros iacuit
per circuitum castrorum. 14 Cumque operuisset
superficiem terrae, apparuit in solitudine minutum,
et quasi pilo tusum in similitudinem pruinae
super terram. 15 Quod cum vidissent filii Israel,
dixerunt ad invicem: Manhu? quod significat: Quid
est hoc? ignorabant enim quid esset. Quibus ait
Moyses: Iste est panis, quem Dominus dedit vobis
ad vescendum. 16 Hic est sermo, quem praecepit
Dominus: Colligat unusquisque ex eo quantum
sufficit ad vescendum: gomor per singula capita,
iuxta numerum animarum vestrarum quae habitant
in tabernaculo sic tolletis. 17 Feceruntque ita filii
Israel: et collegerunt, alius plus, alius minus. 18
Et mensi sunt ad mensuram gomor: nec qui plus
collegerat, habuit amplius: nec qui minus paraverat,
reperit minus: sed singuli iuxta id quod edere
poterant, congregaverunt. 19 Dixitque Moyses ad
eos: Nullus relinquat ex eo in mane. 20 Qui non
audierunt eum, sed dimiserunt quidam ex eis usque
mane, et scatere coepit vermibus, atque computruit.
et iratus est contra eos Moyses. 21 Colligebant
autem mane singuli, quantum sufficere poterat ad
vescendum: cumque incaluisset sol, liquefiebat. 22
In die autem sexta collegerunt cibos duplices, id
est, duo gomor per singulos homines: venerunt
autem omnes principes multitudinis, et narraverunt
Moysi. 23 Qui ait eis: Hoc est quod locutus est
Dominus: Requies sabbati sanctificata est Domino
cras. quodcumque operandum est, facite: et quae
coquenda sunt coquite: quidquid autem reliquum
fuerit, reponite usque in mane. 24 Feceruntque
ita ut praeceperat Moyses, et non computruit,
neque vermis inventus est in eo. 25 Dixitque
Moyses: Comedite illud hodie, quia sabbatum est
Domini: non invenietur hodie in agro. 26 Sex
diebus colligite: in die autem septimo sabbatum
est Domini, idcirco non invenietur. 27 Venitque
septima dies: et egressi de populo ut colligerent,
non invenerunt. 28 Dixit autem Dominus ad Moysen:
Usquequo non vultis custodire mandata mea, et
legem meam? 29 Videte quod Dominus dederit
vobis sabbatum, et propter hoc die sexta tribuit
vobis cibos duplices: maneat unusquisque apud
semetipsum: nullus egrediatur de loco suo die
septimo. 30 Et sabbatizavit populus die septimo. 31
Appellavitque domus Israel nomen eius Man: quod
erat quasi semen coriandri album, gustusque eius

quasi similae cum melle. 32 Dixit autem Moyses: Iste
est sermo, quem praecepit Dominus: Imple gomor
ex eo, et custodiatur in futuras retro generationes:
ut noverint panem, quo alui vos in solitudine,
quando educti estis de Terra Aegypti. 33 Dixitque
Moyses ad Aaron: Sume vas unum, et mitte ibi Man,
quantum potest capere gomor: et repone coram
Domino ad servandum in generationes vestras: 34
sicut praecepit Dominus Moysi. Posuitque illud
Aaron in tabernaculo reservandum. 35 Filii autem
Israel comederunt Man quadraginta annis, donec
venirent in terram habitabilem: hoc cibo aliti sunt,
usquequo tangerent fines terrae Chanaan. 36 Gomor
autem decima pars est ephi.

17 Igitur profecta omnis multitudo filiorum Israel
de deserto Sin per mansiones suas, iuxta
sermonem Domini, castrametati sunt in Raphidim,
ubi non erat aqua ad bibendum populo. 2 Qui
iurgatus contra Moysen, ait: Da nobis aquam, ut
bibamus. Quibus respondit Moyses: Quid iurgamini
contra me? cur tentatis Dominum? 3 Sitivit ergo ibi
populus prae aquae penuria, et murmuravit contra
Moysen, dicens: Cur fecisti nos exire de Aegypto,
ut occideres nos, et liberos nostros, ac iumenta
siti? 4 Clamavit autem Moyses ad Dominum, dicens:
Quid faciam populo huic? adhuc paululum, et
lapidabit me. 5 Et ait Dominus ad Moysen: Antecede
populum, et sume tecum de senioribus Israel: et
virgam qua percussisti fluvium, tolle in manu tua,
et vade. 6 En ego stabo ibi coram te, supra petram
Horeb: percutiesque petram, et exibit ex ea aqua,
ut bibat populus. Fecit Moyses ita coram senioribus
Israel: 7 et vocavit nomen loci illius, Tentatio,
propter iurgium filiorum Israel, et quia tentaverunt
Dominum, dicentes: Est ne Dominus in nobis, an
non? 8 Venit autem Amalec, et pugnabat contra
Israel in Raphidim. 9 Dixitque Moyses ad Iosue:
Elige viros: et egressus, pugna contra Amalec: cras
ego stabo in vertice collis, habens virgam Dei in
manu mea. 10 Fecit Iosue ut locutus erat Moyses, et
pugnavit contra Amalec: Moyses autem et Aaron, et
Hur ascenderunt super verticem collis. 11 Cumque
levaret Moyses manus, vincebat Israel: sin autem
paululum remisisset, superabat Amalec. 12 Manus
autem Moysi erant graves: sumentes igitur lapidem,
posuerunt subter eum, in quo sedit: Aaron autem
et Hur sustentabant manus eius ex utraque parte.
Et factum est ut manus illius non lassarentur usque
ad occasum solis. 13 Fugavitque Iosue Amalec, et
populum eius in ore gladii. 14 Dixit autem Dominus
ad Moysen: Scribe hoc ob monumentum in libro, et
trade auribus Iosue: delebo enim memoriam Amalec
sub caelo. 15 Aedificavitque Moyses altare: et
vocavit nomen eius, Dominus exaltatio mea, dicens:
16 Quia manus solii Domini, et bellum Domini erit
contra Amalec, a generatione in generationem.

18 Cumque audisset Iethro, sacerdos Madian,
cognatus Moysi, omnia quae fecerat Deus
Moysi, et Israeli populo suo, et quod eduxisset
Dominus Israel de Aegypto: 2 tulit Sephoram
uxorem Moysi quam remiserat: 3 et duos filios eius,
quorum unus vocabatur Gersam, dicente patre:
Advena fui in terra aliena. 4 Alter vero Eliezer:
Deus enim, ait, patris mei adiutor meus, et eruit me
de gladio Pharaonis. 5 Venit ergo Iethro cognatus
Moysi, et filii eius, et uxor eius ad Moysen in
desertum, ubi erat castrametatus iuxta montem Dei.
6 Et mandavit Moysi, dicens: Ego Iethro cognatus
tuus venio ad te, et uxor tua, et duo filii cum ea.
7 Qui egressus in occursum cognati sui, adoravit,
et osculatus est eum: salutaveruntque se mutuo
verbis pacificis. Cumque intrasset tabernaculum, 8
narravit Moyses cognato suo cuncta quae fecerat
Dominus Pharaoni, et Aegyptiis propter Israel:
universumque laborem, qui accidisset eis in itinere,
et quod liberaverat eos Dominus. 9 Laetatusque est
Iethro super omnibus bonis, quae fecerat Dominus
Israeli, eo quod eruisset eum de manu Aegyptiorum,
10 et ait: Benedictus Dominus, qui liberavit vos de
manu Aegyptiorum, et de manu Pharaonis, qui
eruit populum suum de manu Aegypti. 11 Nunc
cognovi, quia magnus Dominus super omnes deos:
eo quod superbe egerint contra illos. 12 Obtulit
ergo Iethro cognatus Moysi holocausta et hostias
Domino: veneruntque Aaron et omnes seniores
Israel, ut comederent panem cum eo coram Deo. 13
Altera autem die sedit Moyses ut iudicaret populum,
qui assistebat Moysi a mane usque ad vesperam. 14
Quod cum vidisset cognatus eius, omnia scilicet
quae agebat in populo, ait: Quid est hoc quod
facis in plebe? cur solus sedes, et omnis populus
praestolatur de mane usque ad vesperam? 15 Cui
respondit Moyses: Venit ad me populus quaerens
sententiam Dei. 16 Cumque acciderit eis aliqua
disceptatio, veniunt ad me ut iudicem inter eos,
et ostendam praecepta Dei, et leges eius. 17 At
ille: Non bonam, inquit, rem facis: 18 stulto labore
consumeris et tu, et populus iste qui tecum est:
ultra vires tuas est negotium, solus illud non poteris
sustinere. 19 Sed audi verba mea atque consilia, et
erit Dominus tecum. Esto tu populo in his quae ad
Deum pertinent, ut referas quae dicuntur ad eum:
20 ostendasque populo ceremonias et ritum colendi,
viamque per quam ingredi debeant, et opus quod

facere debeant. 21 Provide autem de omni plebe
viros sapientes, et timentes Deum, in quibus sit
veritas, et qui oderint avaritiam, et constitue ex eis
tribunos, et centuriones, et quinquagenarios, et
decanos 22 qui iudicent populum omni tempore:
quidquid autem maius fuerit, referant ad te, et ipsi
minora tantummodo iudicent: leviusque sit tibi,
partito in alios onere. 23 Si hoc feceris, implebis
imperium Dei, et praecepta eius poteris sustentare:
et omnis hic populus revertetur ad loca sua cum
pace. 24 Quibus auditis, Moyses fecit omnia quae ille
suggesserat. 25 Et electis viris strenuis de cuncto
Israel, constituit eos principes populi, tribunos, et
centuriones, et quinquagenarios, et decanos. 26
Qui iudicabant plebem omni tempore: quidquid
autem gravius erat, referebant ad eum, faciliora
tantummodo iudicantes. 27 Dimisitque cognatum
suum: qui reversus abiit in terram suam.

19 Mense tertio egressionis Israel de Terra
Aegypti, in die hac venerunt in solitudinem
Sinai. 2 Nam profecti de Raphidim, et pervenientes
usque in desertum Sinai, castrametati sunt in eodem
loco, ibique Israel fixit tentoria e regione montis. 3
Moyses autem ascendit ad Deum, vocavitque eum
Dominus de monte, et ait: Haec dices domui Iacob,
et annunciabis filiis Israel: 4 Vos ipsi vidistis, quae
fecerim Aegyptiis, quo modo portaverim vos super
alas aquilarum, et assumpserim mihi. 5 Si ergo
audieritis vocem meam, et custodieritis pactum
meum, eritis mihi in peculium de cunctis populis:
mea est enim omnis terra. 6 Et vos eritis mihi
in regnum sacerdotale, et gens sancta. haec sunt
verba quae loqueris ad filios Israel. 7 Venit Moyses:
et convocatis maioribus natu populi, exposuit
omnes sermones quos mandaverat Dominus. 8
Responditque omnis populus simul: Cuncta quae
locutus est Dominus, faciemus. Cumque retulisset
Moyses verba populi ad Dominum, 9 ait ei Dominus:
Iam nunc veniam ad te in caligine nubis, ut audiat
me populus loquentem ad te, et credat tibi in
perpetuum. Nunciavit ergo Moyses verba populi
ad Dominum. 10 Qui dixit ei: Vade ad populum, et
sanctifica illos hodie, et cras, laventque vestimenta
sua. 11 Et sint parati in diem tertium: in die
enim tertia descendet Dominus coram omni plebe
super montem Sinai. 12 Constituesque terminos
populo per circuitum, et dices ad eos: Cavete ne
ascendatis in montem, nec tangatis fines illius:
omnis qui tetigerit montem, morte morietur. 13
Manus non tanget eum, sed lapidibus opprimetur,
aut confodietur iaculis: sive iumentum fuerit, sive
homo, non vivet. cum coeperit clangere buccina,
tunc ascendant in montem. 14 Descenditque Moyses
de monte ad populum, et sanctificavit eum. Cumque
lavissent vestimenta sua, 15 ait ad eos: Estote
parati in diem tertium, et ne appropinquetis
uxoribus vestris. 16 Iamque advenerat tertius dies,
et mane inclaruerat: et ecce coeperunt audiri
tonitrua, ac micare fulgura, et nubes densissima
operire montem, clangorque buccinae vehementius
perstrepebat: et timuit populus qui erat in castris.
17 Cumque eduxisset eos Moyses in occursum Dei de
loco castrorum, steterunt ad radices montis. 18 Totus
autem mons Sinai fumabat: eo quod descendisset
Dominus Deus super eum in igne, et ascenderet
fumus ex eo quasi de fornace: eratque omnis
mons terribilis. 19 Et sonitus buccinae paulatim
crescebat in maius, et prolixius tendebatur: Moyses
loquebatur, et Deus respondebat ei. 20 Descenditque
Dominus super montem Sinai in ipso montis vertice,
et vocavit Moysen in cacumen eius. Quo cum
ascendisset, 21 dixit ad eum: Descende, et contestare
populum: ne forte velit transcendere terminos
ad videndum Dominum, et pereat ex eis plurima
multitudo. 22 Sacerdotes quoque qui accedunt
ad Dominum, sanctificentur, ne percutiat eos. 23
Dixitque Moyses ad Dominum: Non poterit vulgus
ascendere in montem Sinai: tu enim testificatus es,
et iussisti, dicens: Pone terminos circa montem, et
sanctifica illum. 24 Cui ait Dominus: Vade, descende:
ascendesque tu, et Aaron tecum: sacerdotes autem
et populus ne transeant terminos, nec ascendant ad
Dominum, ne forte interficiat illos. 25 Descenditque
Moyses ad populum, et omnia narravit eis.

20 Locutusque est Dominus cunctos sermones
hos: 2 Ego sum Dominus Deus tuus, qui eduxi
te de Terra Aegypti, de domo servitutis. 3 Non
habebis deos alienos coram me. 4 Non facies tibi
sculptile, neque omnem similitudinem quae est
in caelo desuper, et quae in terra deorsum, nec
eorum quae sunt in aquis sub terra. 5 Non adorabis
ea, neque coles: ego sum Dominus Deus tuus
fortis, zelotes, visitans iniquitatem patrum in filios,
in tertiam et quartam generationem eorum qui
oderunt me: 6 et faciens misericordiam in millia his
qui diligunt me, et custodiunt praecepta mea. 7 Non
assumes nomen Domini Dei tui in vanum. nec enim
habebit insontem Dominus eum qui assumpserit
nomen Domini Dei sui frustra. 8 Memento ut diem
sabbati sanctifices. 9 Sex diebus operaberis, et facies
omnia opera tua. 10 Septimo autem die sabbatum
Domini Dei tui est: non facies omne opus in eo,
tu, et filius tuus et filia tua, servus tuus et ancilla
tua, iumentum tuum, et advena qui est intra portas

tuas. 11 Sex enim diebus fecit Dominus caelum
et terram, et mare, et omnia quae in eis sunt, et
requievit in die septimo, idcirco benedixit Dominus
diei sabbati, et sanctificavit eum. 12 Honora patrem
tuum et matrem tuam, ut sis longaevus super
terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi. 13
Non occides. 14 Non moechaberis. 15 Non furtum
facies. 16 Non loqueris contra proximum tuum
falsum testimonium. 17 Non concupisces domum
proximi tui: nec desiderabis uxorem eius, non
servum, non ancillam, non bovem, non asinum,
nec omnia quae illius sunt. 18 Cunctus autem
populus videbat voces et lampades, et sonitum
buccinae, montemque fumantem: et perterriti ac
pavore concussi, steterunt procul, 19 dicentes
Moysi: Loquere tu nobis, et audiemus: non loquatur
nobis Dominus, ne forte moriamur. 20 Et ait Moyses
ad populum: Nolite timere: ut enim probaret vos
venit Deus, et ut terror illius esset in vobis, et non
peccaretis. 21 Stetitque populus de longe. Moyses
autem accessit ad caliginem in qua erat Deus. 22
Dixit praeterea Dominus ad Moysen: Haec dices
filiis Israel: Vos vidistis quod de caelo locutus sim
vobis. 23 Non facietis deos argenteos, nec deos
aureos facietis vobis. 24 Altare de terra facietis mihi,
et offeretis super eo holocausta et pacifica vestra,
oves vestras et boves in omni loco in quo memoria
fuerit nominis mei: veniam ad te, et benedicam
tibi. 25 Quod si altare lapideum feceris mihi, non
aedificabis illud de sectis lapidibus: si enim levaveris
cultrum super eum, polluetur. 26 Non ascendes per
gradus ad altare meum, ne reveletur turpitudo tua.

21 Haec sunt iudicia quae propones eis. 2 Si
emeris servum Hebraeum, sex annis serviet
tibi: in septimo egredietur liber gratis. 3 Cum
quali veste intraverit, cum tali exeat: si habens
uxorem, et uxor egredietur simul. 4 Sin autem
dominus dederit illi uxorem, et peperit filios
et filias: mulier et liberi eius erunt domini sui,
ipse vero exibit cum vestitu suo. 5 Quod si dixerit
servus: Diligo dominum meum et uxorem ac liberos,
non egrediar liber: 6 offeret eum dominus diis,
et applicabitur ad ostium et postes, perforabitque
aurem eius subula: et erit ei servus in saeculum.
7 Si quis vendiderit filiam suam in famulam, non
egredietur sicut ancillae exire consueverunt. 8 Si
displicuerit oculis domini sui cui tradita fuerat,
dimittet eam: populo autem alieno vendendi non
habebit potestatem, si spreverit eam. 9 Sin autem
filio suo desponderit eam, iuxta morem filiarum
faciet illi. 10 Quod si alteram ei acceperit, providebit
puellae nuptias, et vestimenta, et pretium pudicitiae
non negabit. 11 Si tria ista non fecerit, egredietur
gratis absque pecunia. 12 Qui percusserit hominem
volens occidere, morte moriatur. 13 Qui autem non
est insidiatus, sed Deus illum tradidit in manus
eius: constituam tibi locum in quem fugere debeat.
14 Si quis per industriam occiderit proximum suum,
et per insidias: ab altari meo evelles eum, ut
moriatur. 15 Qui percusserit patrem suum aut
matrem, morte moriatur. 16 Qui furatus fuerit
hominem, et vendiderit eum, convictus noxae,
morte moriatur. 17 Qui maledixerit patri suo, vel
matri, morte moriatur. 18 Si rixati fuerint viri,
et percusserit alter proximum suum lapide vel
pugno, et ille mortuus non fuerit, sed iacuerit
in lectulo: 19 si surrexerit, et ambulaverit foris
super baculum suum, innocens erit qui percusserit,
ita tamen ut operas eius, et impensas in medicos
restituat. 20 Qui percusserit servum suum, vel
ancillam virga, et mortui fuerint in manibus eius,
criminis reus erit. 21 Sin autem uno die vel duobus
supervixerit, non subiacebit poenae, quia pecunia
illius est. 22 Si rixati fuerint viri, et percusserit
quis mulierem praegnantem, et abortivum quidem
fecerit, sed ipsa vixerit: subiacebit damno quantum
maritus mulieris expetierit, et arbitri iudicaverint.
23 Sin autem mors eius fuerit subsecuta, reddet
animam pro anima, 24 oculum pro oculo, dentem
pro dente, manum pro manu, pedem pro pede,
25 adustionem pro adustione, vulnus pro vulnere,
livorem pro livore. 26 Si percusserit quispiam
oculum servi sui aut ancillae, et luscos eos fecerit,
dimittet eos liberos pro oculo quem eruit. 27
Dentem quoque si excusserit servo vel ancillae
suae, similiter dimittet eos liberos. 28 Si bos cornu
percusserit virum aut mulierem, et mortui fuerint,
lapidibus obruetur: et non comedentur carnes eius,
dominus quoque bovis innocens erit. 29 Quod si
bos cornupeta fuerit ab heri et nudiustertius, et
contestati sunt dominum eius, nec recluserit eum,
occideritque virum aut mulierem: et bos lapidibus
obruetur, et dominum eius occident. 30 Quod
si pretium fuerit ei impositum, dabit pro anima
sua quidquid fuerit postulatus. 31 Filium quoque
et filiam si cornu percusserit, simili sententiae
subiacebit. 32 Si servum, ancillamque invaserit,
triginta siclos argenti domino dabit, bos vero
lapidibus opprimetur. 33 Si quis aperuerit cisternam,
et foderit, et non operuerit eam, cecideritque bos aut
asinus in eam, 34 reddet dominus cisternae pretium
iumentorum: quod autem mortuum est, ipsius erit.
35 Si bos alienus bovem alterius vulneraverit, et ille
mortuus fuerit: vendent bovem vivum, et divident
pretium, cadaver autem mortui inter se dispertient.

36 Sin autem sciebat quod bos cornupeta esset
ab heri et nudiustertius, et non custodivit eum
dominus suus: reddet bovem pro bove, et cadaver
integrum accipiet.

22 Si quis furatus fuerit bovem, aut ovem, et
occiderit vel vendiderit: quinque boves pro
uno bove restituet, et quattuor oves pro una
ove. 2 Si effringens fur domum sive suffodiens
fuerit inventus, et accepto vulnere mortuus fuerit:
percussor non erit reus sanguinis. 3 Quod si orto
sole hoc fecerit, homicidium perpetravit, et ipse
morietur. Si non habuerit quod pro furto reddat, ipse
venundabitur. 4 si inventum fuerit apud eum quod
furatus est, vivens, sive bos, sive asinus, sive ovis:
duplum restituet. 5 Si laeserit quispiam agrum vel
vineam, et dimiserit iumentum suum ut depascatur
aliena: quidquid optimum habuerit in agro suo, vel
in vinea, pro damni aestimatione restituet. 6 Si
egressus ignis invenerit spicas, et comprehenderit
acervos frugum, sive stantes segetes in agris,
reddet damnum qui ignem succenderit. 7 Si
quis commendaverit amico pecuniam, aut vas in
custodiam, et ab eo, qui susceperat, furto ablata
fuerint: si invenitur fur, duplum reddet: 8 si latet
fur, dominus domus applicabitur ad deos, et iurabit
quod non extenderit manum in rem proximi sui, 9
ad perpetrandam fraudem, tam in bove, quam in
asino, et ove ac vestimento, et quidquid damnum
inferre potest: ad deos utriusque causa perveniet:
et si illi iudicaverit, duplum restituet proximo suo.
10 Si quis commendaverit proximo suo asinum,
bovem, ovem, et omne iumentum ad custodiam,
et mortuum fuerit, aut debilitatum, vel captum ab
hostibus, nullusque hoc viderit: 11 iusiurandum
erit in medio, quod non extenderit manum ad rem
proximi sui: suscipietque dominus iuramentum, et
ille reddere non cogetur. 12 Quod si furto ablatum
fuerit, restituet damnum domino. 13 Si comestum
a bestia, deferat ad eum quod occisum est, et
non restituet. 14 Qui a proximo suo quidquam
horum mutuo postulaverit, et debilitatum aut
mortuum fuerit domino non praesente, reddere
compelletur. 15 Quod si impraesentiarum dominus
fuerit, non restituet, maxime si conductum venerat
pro mercede operis sui. 16 Si seduxerit quis
virginem necdum desponsatam, dormieritque cum
ea: dotabit eam, et habebit eam uxorem. 17 Si
pater virginis dare noluerit, reddet pecuniam iuxta
modum dotis, quam virgines accipere consueverunt.
18 Maleficos non patieris vivere. 19 Qui coierit cum
iumento, morte moriatur. 20 Qui immolat diis,
occidetur, praeterquam Domino soli. 21 Advenam
non contristabis, neque affliges eum: advenae enim
et ipsi fuistis in Terra Aegypti. 22 Viduae et pupillo
non nocebitis. 23 Si laeseritis eos, vociferabuntur
ad me, et ego audiam clamorem eorum: 24 et
indignabitur furor meus, percutiamque vos gladio,
et erunt uxores vestrae viduae, et filii vestri pupilli.
25 Si pecuniam mutuam dederis populo meo pauperi
qui habitat tecum, non urgebis eum quasi exactor,
nec usuris opprimes. 26 Si pignus a proximo
tuo acceperis vestimentum, ante solis occasum
reddes ei. 27 Ipsum enim est solum, quo operitur,
indumentum carnis eius, nec habet aliud in quo
dormiat: si clamaverit ad me, exaudiam eum, quia
misericors sum. 28 Diis non detrahes, et principi
populi tui non maledices. 29 Decimas tuas et
primitias tuas non tardabis reddere, primogenitum
filiorum tuorum dabis mihi. 30 De bobus quoque,
et ovibus similiter facies: septem diebus sit cum
matre sua, die octava reddes illum mihi. 31 Viri
sancti eritis mihi: carnem, quae a bestiis fuerit
praegustata, non comedetis, sed proiicietis canibus.

23 Non suscipies vocem mendacii: nec iunges
manum tuam ut pro impio dicas falsum
testimonium. 2 Non sequeris turbam ad faciendum
malum: nec in iudicio, plurimorum acquiesces
sententiae, ut a vero devies. 3 Pauperis quoque
non misereberis in iudicio. 4 Si occurreris bovi
inimici tui, aut asino erranti, reduc ad eum. 5
Si videris asinum odientis te iacere sub onere,
non pertransibis, sed sublevabis cum eo. 6 Non
declinabis in iudicium pauperis. 7 Mendacium
fugies. Insontem et iustum non occides: quia
aversor impium. 8 Nec accipies munera, quae
etiam excaecant prudentes, et subvertunt verba
iustorum. 9 Peregrino molestus non eris. scitis enim
advenarum animas: quia et ipsi peregrini fuistis in
Terra Aegypti. 10 Sex annis seminabis terram tuam,
et congregabis fruges eius. 11 Anno autem septimo
dimittes eam, et requiescere facies, ut comedant
pauperes populi tui: et quidquid reliquum fuerit,
edant bestiae agri: ita facies in vinea et in oliveto
tuo. 12 Sex diebus operaberis: septimo die cessabis,
ut requiescat bos et asinus tuus: et refrigeretur
filius ancillae tuae, et advena. 13 Omnia quae
dixi vobis, custodite. Et per nomen externorum
deorum non iurabitis, neque audietur ex ore vestro.
14 Tribus vicibus per singulos annos mihi festa
celebrabitis. 15 Sollemnitatem azymorum custodies.
Septem diebus comedes azyma, sicut praecepi tibi,
tempore mensis novorum, quando egressus es de
Aegypto: non apparebis in conspectu meo vacuus.
16 Et sollemnitatem messis primitivorum operis tui,

quaecumque seminaveris in agro. sollemnitatem
quoque in exitu anni, quando congregaveris omnes
fruges tuas de agro. **17** Ter in anno apparebit omne
masculinum tuum coram Domino Deo tuo. **18** Non
immolabis super fermento sanguinem victimae
tuae, nec remanebit adeps sollemnitatis meae usque
mane. **19** Primitias frugum terrae tuae deferes in
domum Domini Dei tui. Non coques hoedum in lacte
matris suae. **20** Ecce ego mittam Angelum meum,
qui praecedat te, et custodiat in via, et introducat
in locum quem praeparavi. **21** Observa eum, et audi
vocem eius, nec contemnendum putes: quia non
dimittet cum peccaveris, et est nomen meum in
illo. **22** Quod si audieris vocem eius, et feceris omnia
quae loquor, inimicus ero inimicis tuis, et affligam
affligentes te. **23** Praecedetque te Angelus meus,
et introducet te ad Amorrhaeum, et Hethaeum,
et Pherezaeum, Chananaeumque, et Hevaeum, et
Iebusaeum, quos ego conteram. **24** Non adorabis
deos eorum, nec coles eos: non facies opera eorum,
sed destrues eos, et confringes statuas eorum. **25**
Servietisque Domino Deo vestro, ut benedicam
panibus tuis et aquis, et auferam infirmitatem de
medio tui. **26** Non erit infoecunda, nec sterilis in
terra tua: numerum dierum tuorum implebo. **27**
Terrorem meum mittam in praecursum tuum, et
occidam omnem populum, ad quem ingredieris:
cunctorumque inimicorum tuorum coram te terga
vertam: **28** emittens crabrones prius, qui fugabunt
Hevaeum, et Chananaeum, et Hethaeum, antequam
introeas. **29** Non eiiciam eos a facie tua anno
uno: ne terra in solitudinem redigatur, et crescant
contra te bestiae. **30** Paulatim expellam eos de
conspectu tuo, donec augearis, et possideas Terram.
31 Ponam autem terminos tuos a Mari rubro usque
ad Mare Palaestinorum, et a deserto usque ad
fluvium: tradam in manibus vestris habitatores
Terrae, et eiiciam eos de conspectu vestro. **32** Non
inibis cum eis foedus, nec cum diis eorum. **33** Non
habitent in terra tua, ne forte peccare te faciant in
me, si servieris diis eorum: quod tibi certe erit in
scandalum.

24 Moysi quoque dixit: Ascende ad Dominum tu,
et Aaron, Nadab, et Abiu, et septuaginta senes
ex Israel, et adorabitis procul. **2** Solusque Moyses
ascendet ad Dominum, et illi non appropinquabunt:
nec populus ascendet cum eo. **3** Venit ergo Moyses
et narravit plebi omnia verba Domini, atque iudicia:
responditque omnis populus una voce: Omnia verba
Domini, quae locutus est, faciemus. **4** Scripsit
autem Moyses universos sermones Domini: et mane
consurgens aedificavit altare ad radices montis,
et duodecim titulos per duodecim tribus Israel.
5 Misitque iuvenes de filiis Israel, et obtulerunt
holocausta, immolaveruntque victimas pacificas
Domino, vitulos duodecim. **6** Tulit itaque Moyses
dimidiam partem sanguinis, et misit in crateras:
partem autem residuam fudit super altare. **7**
Assumensque volumen foederis, legit audiente
populo: qui dixerunt: Omnia quae locutus est
Dominus, faciemus, et erimus obedientes. **8** Ille
vero sumptum sanguinem respersit in populum,
et ait: Hic est sanguis foederis quod pepigit
Dominus vobiscum super cunctis sermonibus his. **9**
Ascenderuntque Moyses et Aaron, Nadab et Abiu,
et septuaginta de senioribus Israel: **10** et viderunt
Deum Israel: et sub pedibus eius quasi opus lapidis
sapphirini, et quasi caelum, cum serenum est. **11** Nec
super eos qui procul recesserant de filiis Israel, misit
manum suam, videruntque Deum, et comederunt,
ac biberunt. **12** Dixit autem Dominus ad Moysen:
Ascende ad me in montem, et esto ibi: daboque tibi
tabulas lapideas, et legem ac mandata quae scripsi:
ut doceas eos. **13** Surrexerunt Moyses et Iosue
minister eius: ascendensque Moyses in montem Dei,
14 senioribus ait: Expectate hic donec revertamur ad
vos. Habetis Aaron et Hur vobiscum: si quid natum
fuerit quaestionis, referetis ad eos. **15** Cumque
ascendisset Moyses, operuit nubes montem, **16** et
habitavit gloria Domini super Sinai, tegens illum
nube sex diebus: septimo autem die vocavit eum
de medio caliginis. **17** Erat autem species gloriae
Domini, quasi ignis ardens super verticem montis in
conspectu filiorum Israel. **18** Ingressusque Moyses
medium nebulae, ascendit in montem: et fuit ibi
quadraginta diebus, et quadraginta noctibus.

25 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere filiis Israel ut tollant mihi primitias
ab omni homine qui offert ultroneus, accipietis
eas. **3** Haec sunt autem quae accipere debeatis:
Aurum, et argentum, et aes, **4** hyacinthum et
purpuram, coccumque bis tinctum, et byssum,
pilos caprarum, **5** et pelles arietum rubricatas,
pellesque ianthinas, et ligna setim: **6** oleum ad
luminaria concinnanda: aromata in unguentum,
et thymiamata boni odoris: **7** lapides onychinos,
et gemmas ad ornandum ephod, ac rationale. **8**
Facientque mihi sanctuarium, et habitabo in medio
eorum: **9** iuxta omnem similitudinem tabernaculi
quod ostendam tibi, et omnium vasorum in cultum
eius: sicque facietis illud: **10** Arcam de lignis setim
compingite, cuius longitudo habeat duos et semis
cubitos: latitudo, cubitum et dimidium: altitudo,
cubitum similiter ac semissem. **11** Et deaurabis eam

auro mundissimo intus et foris: faciesque supra,
coronam auream per circuitum: 12 et quattuor
circulos aureos, quos pones per quattuor arcae
angulos: duo circuli sint in latere uno, et duo in
altero. 13 Facies quoque vectes de lignis setim, et
operies eos auro. 14 Inducesque per circulos qui
sunt in arcae lateribus, ut portetur in eis: 15 qui
semper erunt in circulis, nec umquam extrahentur
ab eis. 16 Ponesque in arca testificationem quam
dabo tibi. 17 Facies et propitiatorium de auro
mundissimo: duos cubitos et dimidium tenebit
longitudo eius, et cubitum ac semissem latitudo.
18 Duos quoque Cherubim aureos, et productiles
facies, ex utraque parte oraculi. 19 Cherub unus sit
in latere uno, et alter in altero. 20 Utrumque latus
propitiatorii tegant expandentes alas, et operientes
oraculum, respiciantque se mutuo versis vultibus
in propitiatorium quo operienda est arca, 21 in
qua pones testimonium quod dabo tibi. 22 Inde
praecipiam, et loquar ad te supra propitiatorium, ac
de medio duorum Cherubim, qui erunt super arcam
testimonii, cuncta quae mandabo per te filiis Israel.
23 Facies et mensam de lignis setim, habentem duos
cubitos longitudinis, et in latitudine cubitum, et in
altitudine cubitum et semissem. 24 Et inaurabis
eam auro purissimo: faciesque illi labrum aureum
per circuitum, 25 et ipsi labro coronam interrasilem
altam quattuor digitis: et super illam, alteram
coronam aureolam. 26 Quattuor quoque circulos
aureos praeparabis, et pones eis in quattuor angulis
eiusdem mensae per singulos pedes. 27 Subter
coronam erunt circuli aurei, ut mittantur vectes
per eos, et possit mensa portari. 28 Ipsos quoque
vectes facies de lignis setim, et circumdabis auro ad
subvehendam mensam. 29 Parabis et acetabula, ac
phialas, thuribula, et cyathos, in quibus offerenda
sunt libamina, ex auro purissimo. 30 Et pones super
mensam panes propositionis in conspectu meo
semper. 31 Facies et candelabrum ductile de auro
mundissimo, hastile eius, et calamos, scyphos, et
sphaerulas, ac lilia ex ipso procedentia. 32 Sex
calami egredientur de lateribus, tres ex uno latere,
et tres ex altero. 33 Tres scyphi quasi in nucis
modum per calamos singulos, sphaerulaque simul,
et lilia: et tres similiter scyphi instar nucis in calamo
altero, sphaerulaque simul et lilia. hoc erit opus sex
calamorum, qui producendi sunt de hastili: 34 in
ipso autem candelabro erunt quattuor scyphi in
nucis modum, sphaerulaeque per singulos, et lilia.
35 Sphaerulae sub duobus calamis per tria loca, qui
simul sex fiunt procedentes de hastili uno. 36 Et
sphaerulae igitur et calami ex ipso erunt, universa
ductilia de auro purissimo. 37 Facies et lucernas
septem, et pones eas super candelabrum, ut luceant
ex adverso. 38 Emunctoria quoque, et ubi quae
emuncta sunt extinguantur, fiant auro purissimo.
39 Omne pondus candelabri cum universis vasis
suis habebit talentum auri purissimi. 40 Inspice,
et fac secundum exemplar quod tibi in monte
monstratum est.

26 Tabernaculum vero ita facies: Decem cortinas
de bysso retorta, et hyacintho, ac purpura,
coccoque bis tincto, variatas opere plumario facies.
2 Longitudo cortinae unius habebit vigintiocto
cubitos: latitudo, quattuor cubitorum erit. unius
mensurae fient universa tentoria. 3 Quinque
cortinae sibi iungentur mutuo, et aliae quinque
nexu simili cohaerebunt. 4 Ansulas hyacinthinas
in lateribus ac summitatibus facies cortinarum, ut
possint invicem copulari. 5 Quinquagenas ansulas
cortina habebit in utraque parte, ita insertas, ut
ansa contra ansam veniat, et altera alteri possit
adaptari. 6 Facies et quinquaginta circulos aureos
quibus cortinarum vela iungenda sunt, ut unum
tabernaculum fiat. 7 Facies et saga cilicina undecim,
ad operiendum tectum tabernaculi. 8 Longitudo
sagi unius habebit triginta cubitos: et latitudo,
quattuor: aequa erit mensura sagorum omnium.
9 E quibus quinque iunges seorsum, et sex sibi
mutuo copulabis, ita ut sextum sagum in fronte
tecti duplices. 10 Facies et quinquaginta ansas in
ora sagi unius, ut coniungi cum altero queat: et
quinquaginta ansas in ora sagi alterius, ut cum altero
copuletur. 11 Facies et quinquaginta fibulas aeneas,
quibus iungantur ansae, ut unum ex omnibus
operimentum fiat. 12 Quod autem superfuerit in
sagis quae parantur tecto, id est unum sagum quod
amplius est, ex medietate eius operies posteriora
tabernaculi. 13 Et cubitus ex una parte pendebit, et
alter ex altera qui plus est in sagorum longitudine,
utrumque latus tabernaculi protegens. 14 Facies
et operimentum aliud tecto de pellibus arietum
rubricatis: et super hoc rursum aliud operimentum
de ianthinis pellibus. 15 Facies et tabulas stantes
tabernaculi de lignis setim, 16 quae singulae denos
cubitos in longitudine habeant, et in latitudine
singulos ac semissem. 17 In lateribus tabulae, duae
incastraturae fient, quibus tabula alteri tabulae
connectatur: atque in hunc modum cunctae tabulae
parabuntur. 18 Quarum viginti erunt in latere
meridiano quod vergit ad Austrum. 19 Quibus
quadraginta bases argenteas fundes, ut binae bases
singulis tabulis per duos angulos subiiciantur. 20 In
latere quoque secundo tabernaculi quod vergit ad
Aquilonem, viginti tabulae erunt, 21 quadraginta

habentes bases argenteas. binae bases singulis
tabulis supponentur. 22 Ad occidentalem vero
plagam tabernaculi facies sex tabulas, 23 et rursum
alias duas quae in angulis erigantur post tergum
tabernaculi. 24 Eruntque coniunctae a deorsum
usque sursum, et una omnes compago retinebit.
Duabus quoque tabulis quae in angulis ponendae
sunt, similis iunctura servabitur. 25 Et erunt simul
tabulae octo, bases earum argenteae sedecim,
duabus basibus per unam tabulam supputatis.
26 Facies et vectes de lignis setim quinque ad
continendas tabulas in uno latere tabernaculi, 27
et quinque alios in altero, et eiusdem numeri ad
occidentalem plagam: 28 qui mittentur per medias
tabulas a summo usque ad summum. 29 Ipsas
quoque tabulas deaurabis, et fundes in eis annulos
aureos per quos vectes tabulata contineant: quos
operies laminis aureis. 30 Et eriges tabernaculum
iuxta exemplar quod tibi in Monte monstratum
est. 31 Facies et velum de hyacintho, et purpura,
coccoque bis tincto, et bysso retorta, opere plumario
et pulchra varietate contextum: 32 quod appendes
ante quattuor columnas de lignis setim, quae ipsae
quidem deauratae erunt, et habebunt capita aurea,
sed bases argenteas. 33 Inseretur autem velum per
circulos, intra quod pones arcam testimonii, quo et
Sanctuarium, et Sanctuarii sanctuaria dividentur.
34 Pones et propitiatorium super arcam testimonii
in Sancta sanctorum: 35 mensamque extra velum: et
contra mensam candelabrum in latere tabernaculi
meridiano: mensa enim stabit in parte Aquilonis.
36 Facies et tentorium in introitu tabernaculi
de hyacintho, et purpura, coccoque bis tincto,
et bysso retorta, opere plumarii. 37 Et quinque
columnas deaurabis lignorum setim, ante quas
ducetur tentorium: quarum erunt capita aurea, et
bases aeneae.

27 Facies et altare de lignis setim, quod habebit
quinque cubitus in longitudine, et totidem
in latitudine, idest quadrum, et tres cubitos in
altitudine. 2 Cornua autem per quattuor angulos ex
ipso erunt: et operies illud aere. 3 Faciesque in usus
eius lebetes ad suscipiendos cineres, et forcipes
atque fuscinulas, et ignium receptacula. omnia
vasa ex aere fabricabis. 4 Craticulamque in modum
retis aeneam: per cuius quattuor angulos erunt
quattuor annuli aenei, 5 quos pones subter arulam
altaris: eritque craticula usque ad altaris medium.
6 Facies et vectes altaris de lignis setim duos, quos
operies laminis aeneis: 7 et induces per circulos,
eruntque ex utroque latere altaris ad portandum. 8
Non solidum, sed inane et cavum intrinsecus facies
illud, sicut tibi in Monte monstratum est. 9 Facies
et atrium tabernaculi, in cuius australi plaga contra
meridiem erunt tentoria de bysso retorta: centum
cubitos unum latus tenebit in longitudine. 10 Et
columnas viginti cum basibus totidem aeneis, quae
capita cum caelaturis suis habebunt argentea. 11
Similiter et in latere aquilonis per longum erunt
tentoria centum cubitorum, columnae viginti, et
bases aeneae eiusdem numeri, et capita earum
cum caelaturis suis argentea. 12 In latitudine
vero atrii, quod respicit ad occidentem, erunt
tentoria per quinquaginta cubitos, et columnae
decem, basesque totidem. 13 In ea quoque atrii
latitudine, quae respicit ad orientem, quinquaginta
cubiti erunt. 14 in quibus quindecim cubitorum
tentoria lateri uno deputabuntur, columnaeque
tres et bases totidem: 15 et in latere altero erunt
tentoria cubitos obtinentia quindecim, columnae
tres, et bases totidem. 16 In introitu vero atrii
fiet tentorium cubitorum viginti ex hyacintho et
purpura, coccoque bis tincto, et bysso retorta, opere
plumarii: columnas habebit quattuor, cum basibus
totidem. 17 Omnes columnae atrii per circuitum
vestitae erunt argenteis laminis, capitibus argenteis,
et basibus aeneis. 18 In longitudine occupabit
atrium cubitos centum, in latitudine quinquaginta,
altitudo quinque cubitorum erit. fietque de bysso
retorta, et habebit bases aeneas. 19 Cuncta vasa
tabernaculi in omnes usus et ceremonias, tam
paxillos eius quam atrii, ex aere facies. 20 Praecipe
filiis Israel ut afferant tibi oleum de arboribus
olivarum purissimum, piloque contusum: ut ardeat
lucerna semper 21 in tabernaculo testimonii,
extra velum quod oppansum est testimonio. Et
collocabunt eam Aaron et filii eius, ut usque mane
luceat coram Domino. Perpetuus erit cultus per
successiones eorum coram filiis Israel.

28 Applica quoque ad te Aaron fratrem tuum
cum filiis suis de medio filiorum Israel, ut
sacerdotio fungantur mihi: Aaron, Nadab, et Abiu,
Eleazar, et Ithamar. 2 Faciesque vestem sanctam
Aaron fratri tuo in gloriam et decorem. 3 Et loqueris
cunctis sapientibus corde, quos replevi spiritu
prudentiae, ut faciant vestes Aaron, in quibus
sanctificatus ministret mihi. 4 Haec autem erunt
vestimenta quae faciet: Rationale, et superhumerale,
tunicam et lineam strictam, cidarim et balteum.
Facient vestimenta sancta fratri tuo Aaron et filiis
eius, ut sacerdotio fungantur mihi. 5 Accipientque
aurum, et hyacinthum, et purpuram, coccumque bis
tinctum, et byssum. 6 Facient autem superhumerale
de auro et hyacintho et purpura, coccoque bis

tincto, et bysso retorta, opere polymito. 7 Duas
oras iunctas habebit in utroque latere summitatum,
ut in unum redeant. 8 Ipsa quoque textura et
cuncta operis varietas erit ex auro et hyacintho, et
purpura, coccoque bis tincto, et bysso retorta. 9
Sumesque duos lapides onychinos, et sculpes in eis
nomina filiorum Israel: 10 sex nomina in lapide uno,
et sex reliqua in altero, iuxta ordinem nativitatis
eorum. 11 Opere sculptoris et caelatura gemmarii,
sculpes eos nominibus filiorum Israel, inclusos
auro atque circumdatos: 12 et pones in utroque
latere superhumeralis, memoriale filiis Israel.
Portabitque Aaron nomina eorum coram Domino
super utrumque humerum, ob recordationem. 13
Facies et uncinos ex auro, 14 et duas catenulas auri
purissimi sibi invicem cohaerentes, quas inseres
uncinis. 15 Rationale quoque iudicii facies opere
polymito iuxta texturam superhumeralis ex auro,
hyacintho, et purpura, coccoque bis tincto, et
bysso retorta. 16 Quadrangulum erit et duplex:
mensuram palmi habebit tam in longitudine quam
in latitudine. 17 Ponesque in eo quattuor ordines
lapidum: in primo versu erit lapis sardius, et
topazius, et smaragdus: 18 in secundo carbunculus,
sapphirus, et iaspis: 19 in tertio ligurius, achates, et
amethystus: 20 in quarto chrysolithus, onychinus,
et beryllus. inclusi auro erunt per ordines suos.
21 Habebuntque nomina filiorum Israel: duodecim
nominibus caelabuntur, singuli lapides nominibus
singulorum per duodecim tribus. 22 Facies in
rationali catenas sibi invicem cohaerentes ex auro
purissimo: 23 et duos annulos aureos, quos pones
in utraque rationalis summitate: 24 catenasque
aureas iunges annulis, qui sunt in marginibus
eius: 25 et ipsarum catenarum extrema duobus
copulabis uncinis in utroque latere superhumeralis
quod rationale respicit. 26 Facies et duos annulos
aureos, quos pones in summitatibus rationalis,
in oris, quae e regione sunt superhumeralis, et
posteriora eius aspiciunt. 27 Nec non et alios
duos annulos aureos, qui ponendi sunt in utroque
latere superhumeralis deorsum, quod respicit
contra faciem iuncturae inferioris, ut aptari possit
cum superhumerali, 28 et stringatur rationale
annulis suis cum annulis superhumeralis vitta
hyacinthina, ut maneat iunctura fabrefacta, et a
seinvicem rationale et superhumerale nequeant
separari. 29 Portabitque Aaron nomina filiorum
Israel in rationali iudicii super pectus suum, quando
ingredietur Sanctuarium, memoriale coram Domino
in aeternum. 30 Pones autem in rationali iudicii
Doctrinam et Veritatem, quae erunt in pectore
Aaron, quando ingredietur coram Domino: et
gestabit iudicium filiorum Israel in pectore suo,
in conspectu Domini semper. 31 Facies et tunicam
superhumeralis totam hyacinthinam, 32 in cuius
medio supra erit capitium, et ora per gyrum
eius textilis, sicut fieri solet in extremis vestium
partibus, ne facile rumpatur. 33 Deorsum vero, ad
pedes eiusdem tunicae, per circuitum, quasi mala
punica facies, ex hyacintho, et purpura, et cocco
bis tincto, mistis in medio tintinnabulis, 34 ita
ut tintinnabulum sit aureum et malum punicum:
rursumque tintinnabulum aliud aureum et malum
punicum. 35 Et vestietur ea Aaron in officio
ministerii, ut audiatur sonitus quando ingreditur et
egreditur Sanctuarium in conspectu Domini, et non
moriatur. 36 Facies et laminam de auro purissimo:
in qua sculpes opere caelatoris, Sanctum Domino.
37 Ligabisque eam vitta hyacinthina, et erit super
tiaram, 38 imminens fronti pontificis. Portabitque
Aaron iniquitates eorum, quae obtulerunt et
sanctificaverunt filii Israel, in cunctis muneribus et
donariis suis. Erit autem lamina semper in fronte
eius, ut placatus sit ei Dominus. 39 Stringesque
tunicam bysso, et tiaram byssinam facies, et balteum
opere plumarii. 40 Porro filiis Aaron tunicas lineas
parabis et balteos ac tiaras in gloriam et decorem:
41 vestiesque his omnibus Aaron fratrem tuum et
filios eius cum eo. Et cunctorum consecrabis manus,
sanctificabisque illos, ut sacerdotio fungantur
mihi. 42 Facies et feminalia linea, ut operiant
carnem turpitudinis suae, a renibus usque ad
femora: 43 et utentur eis Aaron et filii eius
quando ingredientur tabernaculum testimonii, vel
quando appropinquant ad altare ut ministrent in
sanctuario, ne iniquitatis rei moriantur. Legitimum
sempiternum erit Aaron, et semini eius post eum.

29 Sed et hoc facies, ut mihi in sacerdotio
consecrentur. Tolle vitulum de armento, et
arietes duos immaculatos, 2 panesque azymos,
et crustulam absque fermento, quae conspersa
sit oleo, lagana quoque azyma oleo lita: de simila
triticea cuncta facies. 3 Et posita in canistro offeres:
vitulum autem et duos arietes. 4 Et Aaron, ac filios
eius applicabis ad ostium tabernaculi testimonii.
Cumque laveris patrem cum filiis suis aqua, 5 indues
Aaron vestimentis suis, id est, linea et tunica, et
superhumerali et rationali, quod constringes balteo.
6 Et pones tiaram in capite eius, et laminam sanctam
super tiaram, 7 et oleum unctionis fundes super
caput eius: atque hoc ritu consecrabitur. 8 Filios
quoque illius applicabis, et indues tunicis lineis,
cingesque balteo, 9 Aaron scilicet et liberos eius,
et impones eis mitras: eruntque sacerdotes mihi

religione perpetua. Postquam initiaveris manus
eorum, 10 applicabis et vitulum coram tabernaculo
testimonii. Imponentque Aaron et filii eius manus
super caput illius, 11 et mactabis eum in conspectu
Domini, iuxta ostium tabernaculi testimonii. 12
Sumptumque de sanguine vituli, pones super cornua
altaris digito tuo, reliquum autem sanguinem
fundes iuxta basim eius. 13 Sumes et adipem totum
qui operit intestina, et reticulum iecoris, ac duos
renes, et adipem qui super eos est, et offeres
incensum super altare: 14 carnes vero vituli et
corium et fimum combures foris extra castra, eo
quod pro peccato sit. 15 Unum quoque arietem
sumes, super cuius caput ponent Aaron et filii
eius manus. 16 Quem cum mactaveris, tolles de
sanguine eius, et fundes circa altare. 17 ipsum
autem arietem secabis in frustra. lotaque intestina
eius ac pedes pones super concisas carnes, et
super caput illius. 18 Et offeres totum arietem in
incensum super altare: oblatio est Domino, odor
suavissimus victimae Domini. 19 Tolles quoque
arietem alterum, super cuius caput Aaron et filii
eius ponent manus. 20 Quem cum immolaveris,
sumes de sanguine eius, et pones super extremum
auriculae dextrae Aaron et filiorum eius, et super
pollices manus eorum ac pedis dextri, fundesque
sanguinem super altare per circuitum. 21 Cumque
tuleris de sanguine qui est super altare, et de oleo
unctionis, asperges Aaron et vestes eius, filios et
vestimenta eorum. Consecratisque ipsis et vestibus,
22 tolles adipem de ariete, et caudam et arvinam,
quae operit vitalia, ac reticulum iecoris, et duos
renes, atque adipem, qui super eos est, armumque
dextrum, eo quod sit aries consecrationis: 23
tortamque panis unius, crustulam conspersam oleo,
laganum de canistro azymorum, quod positum est
in conspectu Domini: 24 ponesque omnia super
manus Aaron et filiorum eius, et sanctificabis eos
elevans coram Domino. 25 Suscipiesque universa
de manibus eorum: et incendes super altare in
holocaustum, odorem suavissimum in conspectu
Domini, quia oblatio eius est. 26 Sumes quoque
pectusculum de ariete, quo initiatus est Aaron,
sanctificabisque illud elevatum coram Domino,
et cedet in partem tuam. 27 Sanctificabisque et
pectusculum consecratum, et armum quem de
ariete separasti, 28 quo initiatus est Aaron et filii
eius, cedentque in partem Aaron et filiorum eius
iure perpetuo a filiis Israel: quia primitiva sunt et
initia de victimis eorum pacificis quae offerunt
Domino. 29 Vestem autem sanctam, qua utetur
Aaron, habebunt filii eius post eum, ut ungantur in
ea, et consecrantur manus eorum. 30 Septem diebus
utetur illa qui pontifex pro eo fuerit constitutus
de filiis eius, et qui ingredietur tabernaculum
testimonii ut ministret in Sanctuario. 31 Arietem
autem consecrationis tolles, et coques carnes eius
in loco sancto: 32 quibus vescetur Aaron et filii eius.
Panes quoque, qui sunt in canistro, in vestibulo
tabernaculi testimonii comedent, 33 ut sit placabile
sacrificium, et sanctificentur offerentium manus.
Alienigena non vescetur ex eis, quia sancti sunt. 34
Quod si remanserit de carnibus consecratis, sive de
panibus usque mane, combures reliquias igni: non
comedentur, quia sanctificata sunt. 35 Omnia, quae
praecepi tibi, facies super Aaron et filiis eius. Septem
diebus consecrabis manus eorum: 36 et vitulum pro
peccato offeres per singulos dies ad expiandum.
Mundabisque altare cum immolaveris expiationis
hostiam, et unges illud in sanctificationem. 37
Septem diebus expiabis altare, et sanctificabis, et
erit Sanctum sanctorum. omnis, qui tetigerit illud,
sanctificabitur. 38 Hoc est quod facies in altari:
Agnos anniculos duos per singulos dies iugiter,
39 unum agnum mane, et alterum vespere, 40
decimam partem similae conspersae oleo tuso,
quod habeat mensuram quartam partem hin, et
vinum ad libandum eiusdem mensurae in agno
uno. 41 Alterum vero agnum offeres ad vesperam
iuxta ritum matutinae oblationis, et iuxta ea quae
diximus, in odorem suavitatis: 42 sacrificium est
Domino, oblatione perpetua in generationes vestras,
ad ostium tabernaculi testimonii coram Domino,
ubi constituam ut loquar ad te. 43 Ibique praecipiam
filiis Israel, et sanctificabitur altare in gloria mea. 44
Sanctificabo et tabernaculum testimonii cum altari,
et Aaron cum filiis suis, ut sacerdotio fungantur
mihi. 45 Et habitabo in medio filiorum Israel, eroque
eis Deus, 46 et scient quia ego Dominus Deus eorum,
qui eduxi eos de Terra Aegypti, ut manerem inter
illos, ego Dominus Deus ipsorum.

30 Facies quoque altare ad adolendum thymiama,
de lignis setim, 2 habens cubitum longitudinis,
et alterum latitudinis, id est, quadrangulum,
et duos cubitos in altitudine. Cornua ex ipso
procedent. 3 Vestiesque illud auro purissimo,
tam craticulam eius, quam parietes per circuitum,
et cornua. Faciesque ei coronam aureolam per
gyrum, 4 et duos annulos aureos sub corona
per singula latera, ut mittantur in eos vectes,
et altare portetur. 5 Ipsos quoque vectes facies
de lignis setim, et inaurabis. 6 Ponesque altare
contra velum, quod ante arcum pendet testimonii
coram propitiatorio quo tegitur testimonium, ubi
loquar tibi. 7 Et adolebit incensum super eo Aaron,

suave fragrans, mane. Quando componet lucernas,
incendet illud: 8 et quando collocabit eas ad
vesperum, uret thymiama sempiternum coram
Domino in generationes vestras. 9 Non offeretis
super eo thymiama compositionis alterius, nec
oblationem, et victimam, nec libabitis libamina. 10
Et deprecabitur Aaron super cornua eius semel per
annum, in sanguine quod oblatum est pro peccato,
et placabit super eo in generationibus vestris.
Sanctum sanctorum erit Domino. 11 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 12 Quando tuleris
summam filiorum Israel iuxta numerum, dabunt
singuli pretium pro animabus suis Domino, et non
erit plaga in eis, cum fuerint recensiti. 13 Hoc autem
dabit omnis qui transit ad nomen, dimidium sicli
iuxta mensuram templi. Siclus viginti obolos habet.
Media pars sicli offeretur Domino. 14 Qui habetur
in numero, a viginti annis et supra, dabit pretium.
15 Dives non addet ad medium sicli, et pauper nihil
minuet. 16 Susceptamque pecuniam, quae collata est
a filiis Israel, trades in usus tabernaculi testimonii,
ut sit monumentum eorum coram Domino, et
propitietur animabus eorum. 17 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 18 Facies et labrum
aeneum cum basi sua ad lavandum: ponesque
illud inter tabernaculum testimonii et altare. Et
missa aqua, 19 lavabunt in ea Aaron, et filii eius
manus suas ac pedes, 20 quando ingressuri sunt
tabernaculum testimonii, et quando accessuri sunt
ad altare, ut offerant in eo thymiama Domino, 21
ne forte moriantur. legitimum sempiternum erit
ipsi, et semini eius per successiones. 22 Locutusque
est Dominus ad Moysen, 23 dicens: Sume tibi
aromata, primae myrrhae et electae quingentos
siclos, et cinnamomi medium, id est, ducentos
quinquaginta siclos, calami similiter ducentos
quinquaginta, 24 casiae autem quingentos siclos in
pondere sanctuarii, olei de olivetis mensuram hin:
25 faciesque unctionis oleum sanctum, unguentum
compositum opere unguentarii, 26 et unges ex eo
tabernaculum testimonii, et arcam testamenti, 27
mensamque cum vasis suis, et candelabrum, et
utensilia eius, altaria thymiamatis, 28 et holocausti,
et universam supellectilem quae ad cultum eorum
pertinet. 29 Sanctificabisque omnia, et erunt Sancta
sanctorum: qui tetigerit ea, sanctificabitur. 30
Aaron et filios eius unges, sanctificabisque eos,
ut sacerdotio fungantur mihi. 31 Filiis quoque
Israel dices: Hoc oleum unctionis sanctum erit
mihi in generationes vestras. 32 Caro hominis non
ungetur ex eo, et iuxta compositionem eius non
facietis aliud, quia sanctificatum est, et sanctum
erit vobis. 33 Homo quicumque tale composuerit,
et dederit ex eo, alieno, exterminabitur de populo
suo. 34 Dixitque Dominus ad Moysen: Sume
tibi aromata, stacten et onycha, galbanum boni
odoris, et thus lucidissimum, aequalis ponderis
erunt omnia: 35 faciesque thymiama compositum
opere unguentarii, mistum diligenter, et purum,
et sanctificatione dignissimum. 36 Cumque in
tenuissimum pulverem universa contuderis, pones
ex eo coram tabernaculo testimonii, in quo loco
apparebo tibi. Sanctum sanctorum erit vobis
thymiama. 37 Talem compositionem non facietis in
usus vestros, quia sanctum est Domino. 38 Homo
quicumque fecerit simile, ut odore illius perfruatur,
peribit de populis suis.

31 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Ecce, vocavi ex nomine Beseleel filium Uri
filii Hur de tribu Iuda, 3 et implevi spiritu Dei,
sapientia, et intelligentia, et scientia in omni opere,
4 ad excogitandum quidquid fabrefieri potest ex
auro, et argento, et aere, 5 marmore, et gemmis, et
diversitate lignorum. 6 Dedique ei socium Ooliab
filium Achisamech de tribu Dan. Et in corde omnis
eruditi posui sapientiam: ut faciant cuncta quae
praecepi tibi, 7 tabernaculum foederis, et arcam
testimonii, et propitiatorium, quod super eam est,
et cuncta vasa tabernaculi, 8 mensamque et vasa
eius, candelabrum purissimum cum vasis suis, et
altaris thymiamatis, 9 et holocausti, et omnia vasa
eorum, labium cum basi sua, 10 vestes sanctas
in ministerio Aaron sacerdoti, et filiis eius, ut
fungantur officio suo in sacris. 11 oleum unctionis,
et thymiama aromathum in Sanctuario, omnia quae
praecepi tibi, facient. 12 Et locutus est Dominus ad
Moysen, dicens: 13 Loquere filiis Israel, et dices ad
eos: Videte ut sabbatum meum custodiatis: quia
signum est inter me et vos in generationibus vestris:
ut sciatis quia ego Dominus, qui sanctifico vos. 14
Custodite sabbatum meum. sanctum est enim vobis:
qui polluerit illud, morte morietur: qui fecerit in eo
opus, peribit anima illius de medio populi sui. 15
Sex diebus facietis opus: in die septimo sabbatum
est, requies sancta Domino. omnis qui fecerit opus
in hac die, morietur. 16 Custodiant filii Israel
Sabbatum, et celebrent illud in generationibus
suis. Pactum est sempiternum 17 inter me et filios
Israel, signumque perpetuum. sex enim diebus
fecit Dominus caelum et terram, et in septimo
ab opere cessavit. 18 Deditque Dominus Moysi,
completis huiuscemodi sermonibus in monte Sinai,
duas tabulas testimonii lapideas, scriptas digito
Dei.

32 Videns autem populus quod moram faceret
descendendi de monte Moyses, congregatus
adversus Aaron, dixit: Surge, fac nobis deos, qui
nos praecedant: Moysi enim huic viro, qui nos
eduxit de Terra Aegypti, ignoramus quid acciderit.
2 Dixitque ad eos Aaron: Tollite inaures aureas
de uxorum, filiorumque et filiarum vestrarum
auribus, et afferte ad me. **3** Fecitque populus quae
iusserat, deferens inaures ad Aaron. **4** Quas cum ille
accepisset, formavit opere fusorio, et fecit ex eis
vitulum conflatilem. dixeruntque: Hi sunt dii tui
Israel, qui te eduxerunt de terra Aegypti. **5** Quod
cum vidisset Aaron, aedificavit altare coram eo, et
praeconis voce clamavit dicens: Cras sollemnitas
Domini est. **6** Surgentesque mane, obtulerunt
holocausta, et hostias pacificas, et sedit populus
manducare, et bibere, et surrexerunt ludere. **7**
Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens:
Vade, descende: peccavit populus tuus, quem
eduxisti de Terra Aegypti. **8** Recesserunt cito de
via, quam ostendisti eis: feceruntque sibi vitulum
conflatilem, et adoraverunt, atque immolantes ei
hostias, dixerunt: Isti sunt dii tui Israel, qui te
eduxerunt de Terra Aegypti. **9** Rursumque ait
Dominus ad Moysen: Cerno quod populus iste durae
cervicis sit: **10** dimitte me, ut irascatur furor meus
contra eos, et deleam eos, faciamque te in gentem
magnam. **11** Moyses autem orabat Dominum Deum
suum, dicens: Cur, Domine, irascitur furor tuus
contra populum tuum, quem eduxisti de Terra
Aegypti, in fortitudine magna, et in manu robusta?
12 Ne quaeso dicant Aegyptii: Callide eduxit eos, ut
interficeret in montibus, et deleret e terra: quiescat
ira tua, et esto placabilis super nequitia populi tui.
13 Recordare Abraham, Isaac, et Israel servorum
tuorum, quibus iurasti per temetipsum, dicens:
Multiplicabo semen vestrum sicut stellas caeli:
et universam terram hanc, de qua locutus sum,
dabo semini vestro, et possidebitis eam semper. **14**
Placatusque est Dominus ne faceret malum quod
locutus fuerat adversus populum suum. **15** Et
reversus est Moyses de monte, portans duas tabulas
testimonii in manu sua, scriptas ex utraque parte,
16 et factas opere Domini: scriptura quoque Dei
erat sculpta in tabulis. **17** Audiens autem Iosue
tumultum populi vociferantis, dixit ad Moysen:
Ululatus pugnae auditur in castris. **18** Qui respondit:
Non est clamor adhortantium ad pugnam, neque
vociferatio compellentium ad fugam: sed vocem
cantantium ego audio. **19** Cumque appropinquasset
ad castra, vidit vitulum, et choros: iratusque valde,
proiecit de manu tabulas, et confregit eas ad
radicem montis: **20** arripiensque vitulum quem
fecerant, combussit, et contrivit usque ad pulverem,
quem sparsit in aquam, et dedit ex eo potum
filiis Israel. **21** Dixitque ad Aaron: Quid tibi fecit
hic populus, ut induceres super eum peccatum
maximum? **22** Cui ille respondit: Ne indignetur
dominus meus: tu enim nosti populum istum, quod
pronus sit ad malum: **23** dixerunt mihi: Fac nobis
deos, qui nos praecedant: huic enim Moysi, qui nos
eduxit de Terra Aegypti, nescimus quid acciderit.
24 Quibus ego dixi: Quis vestrum habet aurum?
Tulerunt, et dederunt mihi: et proieci illud in ignem,
egressusque est hic vitulus. **25** Videns ergo Moyses
populum quod esset nudatus, (spoliaverat enim
eum Aaron propter ignominiam sordis, et inter
hostes nudum constituerat) **26** et stans in porta
castrorum, ait: Si quis est Domini, iungatur mihi.
Congregatique sunt ad eum omnes filii Levi: **27**
quibus ait: Haec dicit Dominus Deus Israel: Ponat vir
gladium super femur suum: ite, et redite de porta
usque ad portam per medium castrorum, et occidat
unusquisque fratrem, et amicum, et proximum
suum. **28** Feceruntque filii Levi iuxta sermonem
Moysi, ceciderunt que in die illa quasi triginta tria
millia hominum. **29** Et ait Moyses: Consecrastis
manus vestras hodie Domino, unusquisque in filio,
et in fratre suo, ut detur vobis benedictio. **30**
Facto autem altero die, locutus est Moyses ad
populum: Peccastis peccatum maximum: ascendam
ad Dominum, si quo modo quivero eum deprecari
pro scelere vestro. **31** Reversusque ad Dominum, ait:
Obsecro, peccavit populus iste peccatum maximum,
feceruntque sibi deos aureos: aut dimitte eis hanc
noxam, **32** aut si non facis, dele me de libro tuo
quem scripsisti. **33** Cui respondit Dominus: Qui
peccaverit mihi, delebo eum de libro meo: **34** tu
autem vade, et duc populum istum quo locutus
sum tibi: angelus meus praecedet te. Ego autem in
die ultionis visitabo et hoc peccatum eorum. **35**
Percussit ergo Dominus populum pro reatu vituli,
quem fecerat Aaron.

33 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
Vade, ascende de loco isto tu, et populus tuus
quem eduxisti de Terra Aegypti, in terram quam
iuravi Abraham, Isaac, et Iacob, dicens: Semini
tuo dabo eam: **2** et mittam praecursorem tui
angelum, ut eiiciam Chananaeum, et Amorrhaeum,
et Hethaeum, et Pherezaeum, et Hevaeum, et
Iebusaeum, **3** et intres in terram fluentem lacte et
melle. Non enim ascendam tecum, quia populus
durae cervicis est: ne forte disperdam te in via. **4**
Audiensque populus sermonem hunc pessimum,
luxit: et nullus ex more indutus est cultu suo.

5 Dixitque Dominus ad Moysen: Loquere filiis
Israel: Populus durae cervicis es, semel ascendam
in medio tui, et delebo te. Iam nunc depone
ornatum tuum, ut sciam quid faciam tibi. 6
Deposuerunt ergo filii Israel ornatum suum a monte
Horeb. 7 Moyses quoque tollens tabernaculum,
tetendit extra castra procul, vocavitque nomen
eius, Tabernaculum foederis. Et omnis populus,
qui habebat aliquam quaestionem, egrediebatur
ad Tabernaculum foederis, extra castra. 8 Cumque
egrederetur Moyses ad tabernaculum, surgebat
universa plebs, et stabat unusquisque in ostio
papilionis sui, aspiciebantque tergum Moysi, donec
ingrederetur tentorium. 9 Ingresso autem illo
tabernaculum foederis, descendebat columna nubis,
et stabat ad ostium, loquebaturque cum Moyse, 10
cernentibus universis quod columna nubis staret ad
ostium Tabernaculi. Stabantque ipsi, et adorabant
per fores tabernaculorum suorum. 11 Loquebatur
autem Dominus ad Moysen facie ad faciem, sicut
solet loqui homo ad amicum suum. Cumque ille
reverteretur in castra, minister eius Iosue filius
Nun, puer, non recedebat de Tabernaculo. 12 Dixit
autem Moyses ad Dominum: Praecipis ut educam
populum istum: et non indicas mihi quem missurus
es mecum, praesertim cum dixeris: Novi te ex
nomine, et invenisti gratiam coram me. 13 Si ergo
inveni gratiam in conspectu tuo, ostende mihi
faciem tuam, ut sciam te, et inveniam gratiam ante
oculos tuos: respice populum tuum gentem hanc.
14 Dixitque Dominus: Facies mea praecedet te, et
requiem dabo tibi. 15 Et ait Moyses: Si non tu ipse
praecedas, ne educas nos de loco isto. 16 In quo
enim scire poterimus ego et populus tuus invenisse
nos gratiam in conspectu tuo, nisi ambulaveris
nobiscum, ut glorificemur ab omnibus populis qui
habitant super terram? 17 Dixit autem Dominus ad
Moysen: Et verbum istud, quod locutus es, faciam:
invenisti enim gratiam coram me, et teipsum novi
ex nomine. 18 Qui ait: Ostende mihi gloriam tuam.
19 Respondit: Ego ostendam omne bonum tibi, et
vocabo in nomine Domini coram te: et miserebor
cui voluero, et clemens ero in quem mihi placuerit.
20 Rursumque ait: Non poteris videre faciem meam:
non enim videbit me homo, et vivet. 21 Et iterum:
Ecce, inquit, est locus apud me, et stabis supra
petram. 22 Cumque transibit gloria mea, ponam
te in foramine petrae, et protegam dextera mea,
donec transeam: 23 tollamque manum meam, et
videbis posteriora mea: faciem autem meam videre
non poteris.

34 Ac deinceps: Praecide, ait, tibi duas tabulas
lapideas instar priorum, et scribam super eas
verba, quae habuerunt tabulae, quas fregisti. 2 Esto
paratus mane, ut ascendas statim in montem Sinai,
stabisque mecum super verticem montis. 3 Nullus
ascendat tecum, nec videatur quispiam per totum
montem: boves quoque et oves non pascantur
econtra. 4 Excidit ergo duas tabulas lapideas,
quales antea fuerant: et de nocte consurgens
ascendit in montem Sinai, sicut praeceperat ei
Dominus, portans secum tabulas. 5 Cumque
descendisset Dominus per nubem, stetit Moyses
cum eo, invocans nomen Domini. 6 Quo transeunte
coram eo, ait: Dominator Domine Deus, misericors
et clemens, patiens et multae miserationis, ac verax,
7 qui custodis misericordiam in millia: qui aufers
iniquitatem, et scelera, atque peccata, nullusque
apud te per se innocens est. Qui reddis iniquitatem
patrum filiis, ac nepotibus in tertiam et quartam
progeniem. 8 Festinusque Moyses, curvatus est
pronus in terram, et adorans 9 ait: Si inveni gratiam
in conspectu tuo Domine, obsecro ut gradiaris
nobiscum (populus enim durae cervicis est) et
auferas iniquitates nostras atque peccata, nosque
possideas. 10 Respondit Dominus: Ego inibo pactum
videntibus cunctis, signa faciam quae numquam
visa sunt super terram, nec in ullis gentibus:
ut cernat populus iste, in cuius es medio, opus
Domini terribile quod facturus sum. 11 Observa
cuncta quae hodie mando tibi: ego ipse eiiciam
ante faciem tuam Amorrhaeum, et Chananaeum, et
Hethaeum, Pherezaeum quoque, et Hevaeum, et
Iebusaeum. 12 Cave ne umquam cum habitatoribus
terrae illius iungas amicitias, quae sint tibi in
ruinam: 13 sed aras eorum destrue, confringe
statuas, lucosque succide: 14 noli adorare deum
alienum. Dominus zelotes nomen eius, Deus est
aemulator. 15 Ne ineas pactum cum hominibus
illarum regionum: ne, cum fornicati fuerint cum
diis suis, et adoraverint simulachra eorum, vocet
te quispiam ut comedas de immolatis. 16 Nec
uxorem de filiabus eorum accipies filiis tuis: ne,
postquam ipsae fuerint fornicatae, fornicari faciant
et filios tuos in deos suos. 17 Deos conflatiles non
facies tibi. 18 Sollemnitatem azymorum custodies.
Septem diebus vesceris azymis, sicut praecepi
tibi, in tempore mensis novorum: mense enim
verni temporis egressus es de Aegypto. 19 Omne,
quod aperit vulvam generis masculini, meum
erit. De cunctis animantibus tam de bobus, quam
de ovibus, meum erit. 20 Primogenitum asini
redimes ove: sin autem nec pretium pro eo dederis,
occidetur. Primogenitum filiorum tuorum redimes:

nec apparebis in conspectu meo vacuus. 21 Sex
diebus operaberis, die septimo cessabis arare, et
metere. 22 Sollemnitatem hebdomadarum facies
tibi in primitiis frugum messis tuae triticeae, et
sollemnitatem, quando redeunte anni tempore
cuncta conduntur. 23 Tribus temporibus anni
apparebit omne masculinum tuum in conspectu
omnipotentis Domini Dei Israel. 24 Cum enim tulero
gentes a facie tua, et dilatavero terminos tuos, nullus
insidiabitur terrae tuae, ascendente te, et apparente
in conspectu Domini Dei tui ter in anno. 25 Non
immolabis super fermento sanguinem hostiae meae:
neque residebit mane de victima sollemnitatis
Phase. 26 Primitias frugum terrae tuae offeres in
domo Domini Dei tui. Non coques hoedum in lacte
matris suae. 27 Dixitque Dominus ad Moysen: Scribe
tibi verba haec, quibus et tecum et cum Israel pepigi
foedus. 28 Fuit ergo ibi cum Domino quadraginta
dies et quadraginta noctes: panem non comedit, et
aquam non bibit, et scripsit in tabulis verba foederis
decem. 29 Cumque descenderet Moyses de monte
Sinai, tenebat duas tabulas testimonii, et ignorabat
quod cornuta esset facies sua ex consortio sermonis
Domini. 30 Videntes autem Aaron et filii Israel
cornutam Moysi faciem, timuerunt prope accedere.
31 Vocatique ab eo, reversi sunt tam Aaron, quam
principes synagogae. Et postquam locutus est ad
eos, 32 venerunt ad eum etiam omnes filii Israel:
quibus praecepit cuncta quae audierat a Domino
in monte Sinai. 33 Impletisque sermonibus, posuit
velamen super faciem suam. 34 Quod ingressus
ad Dominum, et loquens cum eo, auferebat donec
exiret, et tunc loquebatur ad filios Israel omnia
quae sibi fuerant imperata. 35 Qui videbant faciem
egredientis Moysi esse cornutam, sed operiebat ille
rursus faciem suam, si quando loquebatur ad eos.

35 Igitur congregata omni turba filiorum Israel,
dixit ad eos: Haec sunt quae iussit Dominus
fieri. 2 Sex diebus facietis opus: septimus dies erit
vobis sanctus, sabbatum, et requies Domini: qui
fecerit opus in eo, occidetur. 3 Non succendetis
ignem in omnibus habitaculis vestris per diem
sabbati. 4 Et ait Moyses ad omnem catervam filiorum
Israel: Iste est sermo quem praecepit Dominus,
dicens: 5 Separate apud vos primitias Domino.
Omnis voluntarius et prono animo offerat eas
Domino: aurum et argentum, et aes, 6 hyacinthum
et purpuram, coccumque bis tinctum, et byssum,
pilos caprarum, 7 pellesque arietum rubricatas,
et ianthinas, ligna setim, 8 et oleum ad luminaria
concinnanda, et ut conficiatur unguentum, et
thymiama suavissimum, 9 lapides onychinos, et
gemmas ad ornatum superhumeralis et rationalis.
10 Quisque vestrum sapiens est, veniat, et faciat
quod Dominus imperavit: 11 Tabernaculum scilicet,
et tectum eius, atque operimentum, annulos, et
tabulata cum vectibus, paxillos et bases: 12 Arcam
et vectes, propitiatorium, et velum, quod ante illud
oppanditur: 13 Mensam cum vectibus et vasis, et
propositionis panibus: 14 Candelabrum ad luminaria
sustentanda, vasa illius et lucernas, et oleum
ad nutrimenta ignium: 15 Altare thymiamatis,
et vectes, et oleum unctionis et thymiama ex
aromatibus: Tentorium ad ostium tabernaculi: 16
Altare holocausti, et craticulam eius aeneam cum
vectibus et vasis suis: labrum et bases eius: 17
Cortinas atrii cum columnis et basibus, tentorium
in foribus vestibuli, 18 paxillos tabernaculi et
atrii cum funiculis suis: 19 Vestimenta, quorum
usus est in ministerio sanctuarii, vestes Aaron
pontificis ac filiorum eius, ut sacerdotio fungantur
mihi. 20 Egressaque omnis multitudo filiorum
Israel de conspectu Moysi, 21 obtulerunt mente
promptissima atque devota primitias Domino, ad
faciendum opus tabernaculi testimonii. Quidquid
ad cultum et ad vestes sanctas necessarium erat,
22 viri cum mulieribus praebuerunt, armillas et
inaures, annulos et dextralia: omne vas aureum
in donaria Domini separatum est. 23 Si quis
habebat hyacinthum, et purpuram, coccumque bis
tinctum, byssum et pilos caprarum, pelles arietum
rubricatas, et hyacinthinas, 24 argenti, aerisque
metalla obtulerunt Domino, lignaque setim in varios
usus. 25 Sed et mulieres doctae, quae neverant,
dederunt hyacinthum, purpuram, et vermiculum,
ac byssum, 26 et pilos caprarum, sponte propria
cuncta tribuentes. 27 Principes vero obtulerunt
lapides onychinos, et gemmas ad superhumerale et
rationale, 28 aromataque et oleum ad luminaria
concinnanda, et ad praeparandum unguentum, ac
thymiama odoris suavissimi componendum. 29
Omnes viri et mulieres mente devota obtulerunt
donaria, ut fierent opera quae iusserat Dominus per
manum Moysi. Cuncti filii Israel voluntaria Domino
dedicaverunt. 30 Dixitque Moyses ad filios Israel:
Ecce, vocavit Dominus ex nomine Beseleel filium Uri
filii Hur de tribu Iuda. 31 Implevitque eum spiritu
Dei, sapientia et intelligentia, et scientia et omni
doctrina 32 ad excogitandum, et faciendum opus in
auro et argento, et aere, 33 sculpendisque lapidibus,
et opere carpentario. quidquid fabre adinveniri
potest, 34 dedit in corde eius: Ooliab quoque
filium Achisamech de tribu Dan: 35 ambos erudivit
sapientia, ut faciant opera abietarii, polymitarii, ac
plumarii de hyacintho ac purpura, coccoque bis

tincto, et bysso, et texant omnia, ac nova quaeque
reperiant.

36 Fecit ergo Beseleel, et Ooliab, et omnis vir
sapiens, quibus dedit Dominus sapientiam
et intellectum, ut scirent fabre operari quae in
usus Sanctuarii necessaria sunt, et quae praecepit
Dominus. **2** Cumque vocasset eos Moyses, et
omnem eruditum virum, cui dederat Dominus
sapientiam, et qui sponte sua obtulerant se ad
faciendum opus, **3** tradidit eis universa donaria
filiorum Israel. Qui cum instarent operi, quotidie
mane vota populus offerebat. **4** Unde artifices
venire compulsi, **5** dixerunt Moysi: Plus offert
populus quam necessarium est. **6** Iussit ergo Moyses
praeconis voce cantari: Nec vir nec mulier quidquam
offerat ultra in opere Sanctuarii. Sicque cessatum est
a muneribus offerendis, **7** eo quod oblata sufficerent
et superabundarent. **8** Feceruntque omnes corde
sapientes ad explendum opus tabernaculi, cortinas
decem de bysso retorta, et hyacintho, et purpura,
coccoque bis tincto, opere vario, et arte polymita:
9 quarum una habebat in longitudine vigintiocto
cubitos, et in latitudine quattuor. una mensura
erat omnium cortinarum. **10** Coniunxitque cortinas
quinque, alteram alteri, et alias quinque sibi
invicem copulavit. **11** Fecit et ansas hyacinthinas
in ora cortinae unius ex utroque latere, et in ora
cortinae alterius similiter, **12** ut contra se invicem
venirent ansae, et mutuo iungerentur. **13** unde et
quinquaginta fudit circulos aureos, qui morderent
cortinarum ansas, et fieret unum tabernaculum.
14 Fecit et saga undecim de pilis caprarum ad
operiendum tectum tabernaculi: **15** unum sagum in
longitudine habebat cubitos triginta, et in latitudine
cubitos quattuor: unius mensurae erant omnia
saga: **16** quorum quinque iunxit seorsum, et sex
alia separatim. **17** Fecitque ansas quinquaginta
in ora sagi unius, et quinquaginta in ora sagi
alterius, ut sibi invicem iungerentur. **18** Et fibulas
aeneas quinquaginta, quibus necteretur tectum,
ut unum pallium ex omnibus sagis fieret. **19** Fecit
et opertorium tabernaculi de pellibus arietum
rubricatis: aliudque desuper velamentum de pellibus
ianthinis. **20** Fecit et tabulas tabernaculi de lignis
setim stantes. **21** Decem cubitorum erat longitudo
tabulae unius: et unum ac semis cubitum latitudo
retinebat. **22** Binae incastraturae erant per singulas
tabulas, ut altera alteri iungeretur. Sic fecit in
omnibus tabernaculi tabulis. **23** E quibus viginti ad
plagam meridianam erant contra Austrum, **24** cum
quadraginta basibus argenteis. Duae bases sub una
tabula ponebantur ex utraque parte angulorum,
ubi incastraturae laterum in angulis terminantur.
25 Ad plagam quoque tabernaculi, quae respicit ad
Aquilonem, fecit viginti tabulas, **26** cum quadraginta
basibus argenteis, duas bases per singulas tabulas.
27 Contra Occidentem vero, idest, ad eam partem
tabernaculi, quae mare respicit, fecit sex tabulas, **28**
et duas alias per singulos angulos tabernaculi retro:
29 quae iunctae erant a deorsum usque sursum, et
in unam compaginem pariter ferebantur. Ita fecit
ex utraque parte per angulos: **30** ut octo essent
simul tabulae, et haberent bases argenteas sedecim,
binas scilicet bases sub singulis tabulis. **31** Fecit
et vectes de lignis setim, quinque ad continendas
tabulas unius lateris tabernaculi, **32** et quinque
alios ad alterius lateris coaptandas tabulas: et extra
hos, quinque alios vectes ad occidentalem plagam
tabernaculi contra mare. **33** Fecit quoque vectem
alium, qui per medias tabulas ab angulo usque
ad angulum perveniret. **34** Ipsa autem tabulata
deauravit, fusis basibus earum argenteis. Et circulos
eorum fecit aureos, per quos vectes induci possent:
quos et ipsos laminis aureis operuit. **35** Fecit et
velum de hyacintho, et purpura, vermiculo, ac
bysso retorta, opere polymitario, varium atque
distinctum: **36** et quattuor columnas de lignis
setim, quas cum capitibus deauravit, fusis basibus
earum argenteis. **37** Fecit et tentorium in introitu
tabernaculi ex hyacintho, purpura, vermiculo,
byssoque retorta, opere plumarii: **38** et columnas
quinque cum capitibus suis, quas operuit auro,
basesque earum fudit aeneas.

37 Fecit autem Beseleel et arcam de lignis setim,
habentem duos semis cubitos in longitudine,
et cubitum ac semissem in latitudine, altitudo
quoque unius cubiti fuit et dimidii: vestivitque eam
auro purissimo intus ac foris. **2** Et fecit illi coronam
auream per gyrum, **3** conflans quattuor annulos
aureos per quattuor angulos eius: duos annulos
in latere uno, et duos in altero. **4** Vectes quoque
fecit de lignis setim, quos vestivit auro, **5** et quos
misit in annulos, qui erant in lateribus arcae ad
portandum eam. **6** Fecit et propitiatorium, idest,
oraculum, de auro mundissimo, duorum cubitorum
et dimidii in longitudine, et cubiti ac semis in
latitudine. **7** Duos etiam Cherubim ex auro ductili,
quos posuit ex utraque parte propitiatorii: **8** Cherub
unum in summitate unius partis, et Cherub alterum
in summitate partis alterius: duos Cherubim in
singulis summitatibus propitiatorii, **9** extendentes
alas, et tegentes propitiatorium, seque mutuo et
illud respicientes. **10** Fecit et mensam de lignis
setim in longitudine duorum cubitorum, et in

latitudine unius cubiti, quae habebat in altitudine
cubitum ac semissem. 11 circumdeditque eam
auro mundissimo, et fecit illi labrum aureum
per gyrum, 12 ipsique labro coronam auream
interrasilem quattuor digitorum, et super eamdem,
alteram coronam auream. 13 Fudit et quattuor
circulos aureos, quos posuit in quattuor angulis
per singulos pedes mensae 14 contra coronam:
misitque in eos vectes, ut possit mensa portari.
15 Ipsos quoque vectes fecit de lignis setim, et
circumdedit eos auro. 16 Et vasa ad diversos usus
mensae, acetabula, phialas, et cyathos, et thuribula,
ex auro puro, in quibus offerenda sunt libamina. 17
Fecit et candelabrum ductile de auro mundissimo.
De cuius vecte calami, scyphi, sphaerulaeque ac lilia
procedebant: 18 sex in utroque latere, tres calami
ex parte una, et tres ex altera: 19 tres scyphi in
nucis modum per calamos singulos, sphaerulaeque
simul et lilia: et tres scyphi instar nucis in calamo
altero, sphaerulaeque simul et lilia. Aequum erat
opus sex calamorum, qui procedebant de stipite
candelabri. 20 In ipso autem vecte erant quattuor
scyphi in nucis modum, sphaerulaeque per singulos
simul et lilia: 21 et sphaerulae sub duobus calamis
per loca tria, qui simul sex fiunt calami procedentes
de vecte uno. 22 et sphaerulae igitur, et calami ex
ipso erant, universa ductilia ex auro purissimo. 23
Fecit et lucernas septem cum emunctoriis suis, et
vasa ubi ea quae emuncta sunt, extinguantur, de
auro mundissimo. 24 Talentum auri appendebat
candelabrum cum omnibus vasis suis. 25 Fecit et
altare thymiamatis de lignis setim, per quadrum
singulos habens cubitos, et in altitudine duos: e
cuius angulis procedebant cornua. 26 Vestivitque
illud auro purissimo cum craticula ac parietibus
et cornibus. 27 Fecitque ei coronam aureolam per
gyrum, et duos annulos aureos sub corona per
singula latera, ut mittantur in eos vectes, et possit
altare portari. 28 Ipsos autem vectes fecit de lignis
setim, et operuit laminis aureis. 29 Composuit et
oleum ad sanctificationis unguentum, et thymiama
de aromatibus mundissimis opere pigmentarii.

38 Fecit et altare holocausti de lignis setim,
quinque cubitorum per quadrum, et trium in
altitudine: 2 cuius cornua de angulis procedebant,
operuitque illum laminis aeneis. 3 Et in usus eius
paravit ex aere vasa diversa, lebetes, forcipes,
fuscinulas, uncinos, et ignium receptacula. 4
Craticulamque eius in modum retis fecit aeneam,
et subter eam in altaris medio arulam, 5 fusis
quattuor annulis per totidem retiaculi summitates,
ad immittendos vectes ad portandum: 6 quos
et ipsos fecit de lignis setim, et operuit laminis
aeneis: 7 induxitque in circulos, qui in lateribus
altaris eminebant. Ipsum autem altare non erat
solidum, sed cavum ex tabulatis, et intus vacuum. 8
Fecit et labrum aeneum cum basi sua de speculis
mulierum, quae excubabant in ostio tabernaculi.
9 Fecit et atrium, in cuius australi plaga erant
tentoria de bysso retorta, cubitorum centum, 10
columnae aeneae viginti cum basibus suis, capita
columnarum, et tota operis caelatura, argentea.
11 Aeque ad septentrionalem plagam tentoria,
columnae, basesque et capita columnarum eiusdem
mensurae, et operis ac metalli, erant. 12 In ea
vero plaga, quae ad Occidentem respicit, fuerunt
tentoria cubitorum quinquaginta, columnae decem
cum basibus suis aeneae, et capita columnarum,
et tota operis caelatura, argentea. 13 Porro contra
orientem quinquaginta cubitorum paravit tentoria:
14 e quibus, quindecim cubitos columnarum trium,
cum basibus suis unum tenebant latus: 15 et in parte
altera (quia inter utraque introitum tabernaculi
fecit) quindecim aeque cubitorum erant tentoria,
columnaeque tres, et bases totidem. 16 Cuncta
atrii tentoria byssus retorta texuerat. 17 Bases
columnarum fuere aeneae, capita autem earum
cum cunctis caelaturis suis argentea: sed et ipsas
columnas atrii vestivit argento. 18 Et in introitu
eius opere plumario fecit tentorium ex hyacintho,
purpura, vermiculo, ac bysso retorta, quod habebat
viginti cubitos in longitudine, altitudo vero quinque
cubitorum erat iuxta mensuram, quam cuncta atrii
tentoria habebant. 19 Columnae autem in ingressu
fuere quattuor cum basibus aeneis, capitaque
earum et caelaturae argenteae. 20 Paxillos quoque
tabernaculi et atrii per gyrum fecit aeneos. 21
Haec sunt instrumenta tabernaculi testimonii,
quae enumerata sunt iuxta praeceptum Moysi in
ceremoniis Levitarum per manum Ithamar filii
Aaron sacerdotis: 22 quae Beseleel filius Uri filii
Hur de tribu Iuda, Domino per Moysen iubente,
compleverat, 23 iuncto sibi socio Ooliab filio
Achisamech de tribu Dan: qui et ipse artifex
lignorum egregius fuit, et polymitarius atque
plumarius ex hyacintho, purpura, vermiculo, et
bysso. 24 Omne aurum quod expensum est in opere
Sanctuarii, et quod oblatum est in donariis, viginti
novem talentorum fuit, et septingentorum triginta
siclorum ad mensuram Sanctuarii. 25 Oblatum
est autem ab his qui transierunt ad numerum a
viginti annis et supra, de sexcentis tribus millibus,
et quingentis quinquaginta, armatorum. 26 Fuerunt
praeterea centum talenta argenti, e quibus conflatae
sunt bases Sanctuarii, et introitus ubi velum pendet.

27 Centum bases factae sunt de talentis centum,
singulis talentis per bases singulas supputatis.
28 De mille autem septingentis, et septuaginta
quinque fecit capita columnarum, quas et ipsas
vestivit argento. 29 Aeris quoque oblata sunt talenta
septuaginta duo millia, et quadringenti supra sicli,
30 ex quibus fusae sunt bases in introitu tabernaculi
testimonii, et altare aeneum cum craticula sua,
omniaque vasa, quae ad usum eius pertinent, 31 et
bases atrii tam in circuitu quam in ingressu eius, et
paxilli tabernaculi atque atrii, per gyrum.

39 De hyacintho vero et purpura, vermiculo ac
bysso fecit vestes, quibus indueretur Aaron
quando ministrabat in sanctis, sicut praecepit
Dominus Moysi. 2 Fecit igitur superhumerale
de auro, hyacintho, et purpura, coccoque bis
tincto, et bysso retorta, 3 opere polymitario,
inciditque bracteas aureas, et extenuavit in
fila, ut possent torqueri cum priorum colorum
subtegmine, 4 duasque oras sibi invicem
copulatas in utroque latere summitatum, 5 et
balteum ex eisdem coloribus, sicut praeceperat
Dominus Moysi. 6 Paravit et duos lapides
onychinos, astrictos et inclusos auro, et sculptos
arte gemmaria, nominibus filiorum Israel: 7
posuitque eos in lateribus superhumeralis in
monimentum filiorum Israel, sicut praeceperat
Dominus Moysi. 8 Fecit et rationale opere polymito
iuxta opus superhumeralis, ex auro, hyacintho,
purpura, coccoque bis tincto, et bysso retorta:
9 quadrangulum, duplex, mensurae palmi. 10
Et posuit in eo gemmarum ordines quattuor. In
primo versu erat sardius, topazius, smaragdus.
11 In secundo, carbunculus, sapphirus, et iaspis.
12 In tertio, ligurius, achates, et amethystus. 13
In quarto, chrysolithus, onychinus, et beryllus,
circumdati et inclusi auro per ordines suos. 14
Ipsique lapides duodecim, sculpti erant nominibus
duodecim tribuum Israel, singuli per nomina
singulorum. 15 Fecerunt in rationali et catenulas sibi
invicem cohaerentes, de auro purissimo: 16 et duos
uncinos, totidemque annulos aureos. Porro annulos
posuerunt in utroque latere rationalis, 17 e quibus
penderent duae catenae aureae, quas inseruerunt
uncinis, qui in superhumeralis angulis eminebant.
18 Haec et ante et retro ita conveniebant sibi, ut
superhumerale et rationale mutuo necterentur,
19 stricta ad balteum et annulis fortius copulata,
quos iungebat vitta hyacinthina, ne laxa fluerent,
et a se invicem moverentur, sicut praecepit
Dominus Moysi. 20 Feceruntque quoque tunicam
superhumeralis totam hyacinthinam, 21 et capitium
in superiori parte contra medium, oramque per
gyrum capitii textilem: 22 deorsum autem ad pedes
mala punica ex hyacintho, purpura, vermiculo, ac
bysso retorta: 23 et tintinnabula de auro purissimo,
quae posuerunt inter malogranata in extrema parte
tunicae per gyrum: 24 tintinnabulum autem aureum,
et malum punicum, quibus ornatus incedebat
pontifex quando ministerio fungebatur, sicut
praeceperat Dominus Moysi. 25 Fecerunt et tunicas
byssinas opere textili Aaron et filiis eius: 26 et mitras
cum coronulis suis ex bysso: 27 feminalia quoque
linea, byssina: 28 cingulum vero de bysso retorta,
hyacintho, purpura, ac vermiculo distinctum arte
plumaria, sicut praeceperat Dominus Moysi. 29
Fecerunt et laminam sacrae venerationis de auro
purissimo, scripseruntque in ea opere gemmario,
Sanctum Domini: 30 et strinxerunt eam cum mitra
vitta hyacinthina, sicut praeceperat Dominus Moysi.
31 Perfectum est igitur omne opus tabernaculi
et tecti testimonii: feceruntque filii Israel cuncta
quae praeceperat Dominus Moysi. 32 Et obtulerunt
tabernaculum et tectum et universam supellectilem,
annulos, tabulas, vectes, columnas ac bases, 33
opertorium de pellibus arietum rubricatis, et aliud
operimentum de hyacinthinis pellibus, 34 velum:
arcam, vectes, propitiatorium, 35 mensam cum
vasis suis et propositionis panibus: 36 candelabrum,
lucernas, et utensilia earum cum oleo: 37 altare
aureum, et unguentum, et thymiama ex aromatibus:
38 et tentorium in introitu tabernaculi: 39 altare
aeneum, retiaculum, vectes, et vasa eius omnia:
labrum cum basi sua: tentoria atrii, et columnas
cum basibus suis: 40 tentorium in introitu atrii,
funiculosque illius et paxillos. Nihil ex vasis defuit,
quae in ministerium tabernaculi, et in tectum
foederis iussa sunt fieri. 41 Vestes quoque, quibus
sacerdotes utuntur in Sanctuario, Aaron scilicet et
filii eius, 42 obtulerunt filii Israel, sicut praeceperat
Dominus. 43 Quae postquam Moyses cuncta vidit
completa, benedixit eis.

40 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Mense primo, prima die mensis, eriges
tabernaculum testimonii, 3 et pones in eo
arcam, dimittesque ante illam velum: 4 et illata
mensa, pones super eam quae rite praecepta
sunt. Candelabrum stabit cum lucernis suis, 5 et
altare aureum in quo adoletur incensum, coram
arca testimonii. Tentorium in introitu tabernaculi
testimonii pones, 6 et ante illud altare holocausti:
7 labrum inter altare et tabernaculum, quod
implebis aqua. 8 Circumdabisque atrium tentoriis, et
ingressum eius. 9 Et assumpto unctionis oleo unges

tabernaculum cum vasis suis, ut sanctificentur: **10** altare holocausti et omnia vasa eius: **11** labrum cum basi sua: omnia unctionis oleo consecrabis, ut sint Sancta sanctorum. **12** Applicabisque Aaron et filios eius ad fores tabernaculi testimonii, et lotos aqua **15** indues sanctis vestibus, ut ministrent mihi, et unctio eorum in sacerdotium sempiternum proficiat. **16** Fecitque Moyses omnia quae praeceperat Dominus. **17** Igitur mense primo anni secundi, prima die mensis, collocatum est tabernaculum. **18** Erexitque Moyses illud, et posuit tabulas ac bases et vectes, statuitque columnas, **19** et expandit tectum super tabernaculum, imposito desuper operimento, sicut Dominus imperaverat. **20** Posuit et testimonium in arca, subditis infra vectibus, et oraculum desuper. **21** Cumque intulisset arcam in tabernaculum, appendit ante eam velum ut expleret Domini iussionem. **22** Posuit et mensam in tabernaculo testimonii ad plagam Septentrionalem extra velum, **23** ordinatis coram propositionis panibus, sicut praeceperat Dominus Moysi. **24** Posuit et candelabrum in tabernaculo testimonii e regione mensae in parte australi, **25** locatis per ordinem lucernis, iuxta praeceptum Domini. **26** Posuit et altare aureum sub tecto testimonii contra velum, **27** et adolevit super eo incensum aromatum, sicut iusserat Dominus Moysi. **28** Posuit et tentorium in introitu tabernaculi testimonii, **29** et altare holocausti in vestibulo testimonii, offerens in eo holocaustum, et sacrificia, ut Dominus imperaverat. **30** Labrum quoque statuit inter tabernaculum testimonii et altare, implens illud aqua. **31** Laveruntque Moyses et Aaron, ac filii eius manus suas et pedes, **32** cum ingrederentur tectum foederis, et accederent ad altare, sicut praeceperat Dominus Moysi. **33** Erexit et atrium per gyrum tabernaculi et altaris, ducto in introitu eius tentorio. Postquam omnia perfecta sunt, **34** operuit nubes tabernaculum testimonii, et gloria Domini implevit illud. **35** Nec poterat Moyses ingredi tectum foederis, nube operiente omnia, et maiestate Domini coruscante, quia cuncta nubes operuerat. **36** Si quando nubes tabernaculum deserebat, proficiscebantur filii Israel per turmas suas: **37** si pendebat desuper, manebant in eodem loco. **38** Nubes quippe Domini incubabat per diem tabernaculo, et ignis in nocte, videntibus cunctis populis Israel per cunctas mansiones suas.

Leviticus

1 Vocavit autem Dominus Moysen et locutus est
ei de tabernaculo testimonii, dicens: **2** Loquere
filiis Israel, et dices ad eos: Homo, qui obtulerit ex
vobis hostiam Domino de pecoribus, id est, de bobus
et ovibus offerens victimas, **3** si holocaustum fuerit
eius oblatio, ac de armento; masculum immaculatum
offeret ad ostium tabernaculi testimonii, ad
placandum sibi Dominum: **4** ponetque manus
super caput hostiae, et acceptabilis erit, atque
in expiationem eius proficiens. **5** immolabitque
vitulum coram Domino, et offerent filii Aaron
sacerdotis sanguinem eius, fundentes per altaris
circuitum, quod est ante ostium tabernaculi. **6**
detractaque pelle hostiae, artus in frusta concident,
7 et subiicient in altari ignem, strue lignorum
ante composita: **8** et membra quae sunt caesa,
desuper ordinantes, caput videlicet, et cuncta quae
adhaerent iecori, **9** intestinis et pedibus lotis aqua:
adolebitque ea sacerdos super altare in holocaustum
et suavem odorem Domino. **10** Quod si de pecoribus
oblatio est, de ovibus sive de capris holocaustum
agnum anniculum, et absque macula offeret: **11**
immolabitque ad latus altaris, quod respicit ad
Aquilonem, coram Domino: sanguinem vero illius
fundent super altare filii Aaron per circuitum:
12 dividentque membra, caput, et omnia quae
adhaerent iecori: et ponent super ligna, quibus
subiiciendus est ignis: **13** intestina vero et pedes
lavabunt aqua. Et oblata omnia adolebit sacerdos
super altare in holocaustum et odorem suavissimum
Domino. **14** Si autem de avibus, holocausti oblatio
fuerit Domino, de turturibus, aut pullis columbae,
15 offeret eam sacerdos ad altare: et retorto ad
collum capite, ac rupto vulneris loco, decurrere
faciet sanguinem super crepidinem altaris: **16**
vesiculam vero gutturis, et plumas proiiciet prope
altare ad orientalem plagam, in loco in quo cineres
effundi solent, **17** confringetque ascellas eius, et
non secabit, neque ferro dividet eam, et adolebit
super altare, lignis igne supposito. Holocaustum est
et oblatio suavissimi odoris Domino.

2 Anima cum obtulerit oblationem sacrificii
Domino, simila erit eius oblatio. fundetque super
eam oleum, et ponet thus, **2** ac deferet ad filios
Aaron sacerdotis: quorum unus tollet pugillum
plenum similae et olei, ac totum thus, et ponet
memoriale super altare in odorem suavissimum
Domino. **3** quod autem reliquum fuerit de sacrificio,
erit Aaron et filiorum eius, Sanctum sanctorum
de oblationibus Domini. **4** Cum autem obtuleris
sacrificium coctum in clibano: de simila, panes
scilicet absque fermento, conspersos oleo, et lagana
azyma oleo lita. **5** Si oblatio tua fuerit de sartagine,
similae conspersae oleo et absque fermento, **6**
divides eam minutatim, et fundes super eam oleum.
7 Sin autem de craticula fuerit sacrificium, aeque
simila oleo conspergetur: **8** quam offerens Domino,
trades manibus sacerdotis. **9** Qui cum obtulerit eam,
tollet memoriale de sacrificio, et adolebit super
altare in odorem suavitatis Domino, **10** quidquid
autem reliquum est, erit Aaron, et filiorum eius,
Sanctum sanctorum de oblationibus Domini. **11**
Omnis oblatio, quae offeretur Domino, absque
fermento fiet, nec quidquam fermenti aut mellis
adolebitur in sacrificio Domini. **12** Primitias tantum
eorum offeretis ac munera: super altare vero non
imponentur in odorem suavitatis. **13** Quidquid
obtuleris sacrificii, sale condies, nec auferes sal
foederis Dei tui de sacrificio tuo. In omni oblatione
offeres sal. **14** Si autem obtuleris munus primarum
frugum tuarum Domino de spicis adhuc virentibus,
torrebis eas igni, et confringes in morem farris, et
sic offeres primitias tuas Domino, **15** fundens super
ea oleum, et tus imponens, quia oblatio Domini est.
16 de qua adolebit sacerdos in memoriam muneris
partem farris fracti, et olei, ac totum tus.

3 Quod si hostia pacificorum fuerit eius oblatio,
et de bobus voluerit offerre, marem sive
feminam, immaculata offeret coram Domino. **2**
Ponetque manum super caput victimae suae, quae
immolabitur in introitu tabernaculi testimonii,
fundentque filii Aaron sacerdotis, sanguinem per
altaris circuitum. **3** Et offerent de hostia pacificorum
in oblationem Domino, adipem qui operit vitalia, et
quidquid pinguedinis est intrinsecus: **4** duos renes
cum adipe quo teguntur ilia, et reticulum iecoris
cum renunculis. **5** adolebuntque ea super altare in
holocaustum, lignis igne supposito: in oblationem
suavissimi odoris Domino. **6** Si vero de ovibus fuerit
eius oblatio et pacificorum hostia, sive masculum
obtulerit, sive feminam, immaculata erunt. **7** Si
agnum obtulerit coram Domino, **8** ponet manum
suam super caput victimae suae: quae immolabitur
in vestibulo tabernaculi testimonii: fundentque
filii Aaron sanguinem eius per circuitum altaris.
9 Et offerent de pacificorum hostia sacrificium
Domino: adipem et caudam totam **10** cum renibus,
et pinguedinem quae operit ventrem atque universa
vitalia, et utrumque renunculum cum adipe qui
est iuxta ilia, reticulumque iecoris cum renunculis.
11 et adolebit ea sacerdos super altare in pabulum
ignis et oblationis Domini. **12** si capra fuerit eius

oblatio, et obtulerit eam Domino, 13 ponet manum
suam super caput eius: immolabitque eam in
introitu tabernaculi testimonii. Et fundent filii
Aaron sanguinem eius per altaris circuitum. 14
Tollentque ex ea in pastum ignis dominici, adipem
qui operit ventrem, et qui tegit universa vitalia: 15
duos renunculos cum reticulo, quod est super eos
iuxta ilia, et arvinam iecoris cum renunculis: 16
adolebitque ea super altare sacerdos in alimoniam
ignis, et suavissimi odoris. Omnis adeps, Domini
erit 17 iure perpetuo in generationibus, et cunctis
habitaculis vestris: nec sanguinem nec adipem
omnino comedetis.

4 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere filiis Israel: Anima cum peccaverit per
ignorantiam, et de universis mandatis Domini, quae
praecepit ut non fierent, quippiam fecerit: 3 si
sacerdos, qui unctus est, peccaverit, delinquere
faciens populum, offeret pro peccato suo vitulum
immaculatum Domino: 4 et adducet illum ad ostium
tabernaculi testimonii coram Domino, ponetque
manum super caput eius, et immolabit eum Domino.
5 Hauriet quoque de sanguine vituli, inferens
illum in tabernaculum testimonii. 6 Cumque
intinxerit digitum in sanguinem, asperget eum
septies coram Domino contra velum Sanctuarii.
7 ponetque de eodem sanguine super cornua
altaris thymiamatis gratissimi Domino, quod est in
tabernaculo testimonii. omnem autem reliquum
sanguinem fundet in basim altaris holocausti in
introitu tabernaculi. 8 Et adipem vituli offeret
pro peccato, tam eum qui vitalia operit quam
omnia quae intrinsecus sunt: 9 duos renunculos
et reticulum quod est super eos iuxta ilia, et
adipem iecoris cum renunculis, 10 sicut offertur
de vitulo hostiae pacificorum: et adolebit ea super
altare holocausti. 11 Pellem vero et omnes carnes
cum capite et pedibus et intestinis et fimo, 12
et reliquo corpore efferet extra castra in locum
mundum, ubi cineres effundi solent: incendetque
ea super lignorum struem, quae in loco effusorum
cinerum cremabuntur. 13 Quod si omnis turba Israel
ignoraverit, et per imperitiam fecerit quod contra
mandatum Domini est, 14 et postea intellexerit
peccatum suum, offeret pro peccato suo vitulum,
adducetque eum ad ostium tabernaculi. 15 Et
ponent seniores populi manus super caput eius
coram Domino. Immolatoque vitulo in conspectu
Domini, 16 inferet sacerdos, qui unctus est, de
sanguine eius in tabernaculum testimonii, 17
tincto digito aspergens septies contra velum. 18
ponetque de eodem sanguine in cornibus altaris,
quod est coram Domino in tabernaculo testimonii:
reliquum autem sanguinem fundet iuxta basim
altaris holocaustorum, quod est in ostio tabernaculi
testimonii. 19 Omnemque eius adipem tollet, et
adolebit super altare: 20 sic faciens et de hoc
vitulo quo modo fecit et prius: et rogante pro eis
sacerdote, propitius erit eis Dominus. 21 Ipsum
autem vitulum efferet extra castra, atque comburet
sicut et priorem vitulum: quia est pro peccato
multitudinis. 22 Si peccaverit princeps, et fecerit
unum e pluribus per ignorantiam, quod Domini
lege prohibetur: 23 et postea intellexerit peccatum
suum, offeret hostiam Domino, hircum de capris
immaculatum. 24 Ponetque manum suam super
caput eius: cumque immolaverit eum loco ubi
solet mactari holocaustum coram Domino, quia
pro peccato est, 25 tinget sacerdos digitum in
sanguine hostiae pro peccato, tangens cornua
altaris holocausti, et reliquum fundens ad basim
eius. 26 Adipem vero adolebit supra, sicut in victimis
pacificorum fieri solet: rogabitque pro eo sacerdos,
et pro peccato eius, et dimittetur ei. 27 Quod
si peccaverit anima per ignorantiam, de populo
terrae, ut faciat quidquam de his, quae Domini
lege prohibentur, atque delinquat, 28 et cognoverit
peccatum suum, offeret capram immaculatam. 29
Ponetque manus super caput hostiae quae pro
peccato est, et immolabit eam in loco holocausti.
30 Tolletque sacerdos de sanguine in digito suo:
et tangens cornua altaris holocausti, reliquum
fundet ad basim eius. 31 Omnem autem adipem
auferens, sicut auferri solet de victimis pacificorum,
adolebit super altare in odorem suavitatis Domino:
rogabitque pro eo, et dimittetur ei. 32 Sin autem de
pecoribus obtulerit victimam pro peccato, ovem
scilicet immaculatam; 33 ponet manum super caput
eius, et immolabit eam in loco ubi solent caedi
holocaustorum hostiae. 34 Sumetque sacerdos de
sanguine eius digito suo, et tangens cornua altaris
holocausti, reliquum fundet ad basim eius. 35
Omnem quoque adipem auferens, sicut auferri solet
adeps arietis, qui immolatur pro pacificis: cremabit
super altare in incensum Domini: rogabitque pro
eo, et pro peccato eius, et dimittetur ei.

5 Si peccaverit anima, et audierit vocem iurantis,
testisque fuerit quod aut ipse vidit, aut conscius
est: nisi indicaverit, portabit iniquitatem suam.
2 Anima, quae tetigerit aliquid immundum, sive
quod occisum a bestia est, aut per se mortuum, aut
quodlibet aliud reptile: et oblita fuerit immunditiae
suae, rea est, et deliquit: 3 et si tetigerit quidquam de
immunditia hominis iuxta omnem impuritatem, qua

pollui solet, oblitaque cognoverit postea, subiacebit
delicto. 4 Anima, quae iuraverit, et protulerit labiis
suis ut vel male quid faceret, vel bene, et idipsum
iuramento et sermone firmaverit, oblitaque postea
intellexerit delictum suum, 5 agat poenitentiam
pro peccato, 6 et offerat de gregibus agnam sive
capram, orabitque pro ea sacerdos et pro peccato
eius: 7 sin autem non potuerit offerre pecus, offerat
duos turtures, vel duos pullos columbarum Domino,
unum pro peccato, et alterum in holocaustum, 8
dabitque eos sacerdoti: qui primum offerens pro
peccato, retorquebit caput eius ad pennulas, ita
ut collo adhaereat, et non penitus abrumpatur.
9 Et asperget de sanguine eius parietem altaris.
quidquid autem reliquum fuerit, faciet distillare
ad fundamentum eius, quia pro peccato est. 10
Alterum vero adolebit in holocaustum, ut fieri
solet: rogabitque pro eo sacerdos et pro peccato
eius, et dimittetur ei. 11 Quod si non quiverit
manus eius duos offerre turtures, aut duos pullos
columbarum, offeret pro peccato suo similae partem
ephi decimam. non mittet in eam oleum, nec turis
aliquid imponet, quia pro peccato est. 12 tradetque
eam sacerdoti: qui plenum ex ea pugillum hauriens,
cremabit super altare in monimentum eius qui
obtulerit, 13 rogans pro illo et expians, reliquam
vero partem ipse habebit in munere. 14 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 15 Anima si
praevaricans ceremonias, per errorem in his, quae
Domino sunt sanctificata, peccaverit, offeret pro
delicto suo arietem immaculatum de gregibus, qui
emi potest duobus siclis, iuxta pondus Sanctuarii: 16
ipsumque quod intulit damni restituet, et quintam
partem ponet supra, tradens sacerdoti, qui rogabit
pro eo offerens arietem, et dimittetur ei. 17
Anima si peccaverit per ignorantiam, feceritque
unum ex his quae Domini lege prohibentur, et
peccati rea intellexerit iniquitatem suam, 18 offeret
arietem immaculatum de gregibus sacerdoti, iuxta
mensuram, aestimationemque peccati: qui orabit
pro eo, quia nesciens fecerit: et dimittetur ei, 19
quia per errorem deliquit in Dominum.

6 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Anima quae peccaverit, et contempto Domino,
negaverit proximo suo depositum quod fidei eius
creditum fuerat, vel vi aliquid extorserit, aut
calumniam fecerit, 3 sive rem perditam invenerit, et
inficians insuper peieraverit, et quodlibet aliud ex
pluribus fecerit, in quibus solent peccare homines,
4 convicta delicti, reddet 5 omnia quae per fraudem
voluit obtinere, integra, et quintam insuper partem
domino cui damnum intulerat. 6 Pro peccato autem
suo offeret arietem immaculatum de grege, et dabit
eum sacerdoti, iuxta aestimationem, mensuramque
delicti: 7 qui rogabit pro eo coram Domino, et
dimittetur illi pro singulis quae faciendo peccavit.
8 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 9
Praecipe Aaron et filiis eius: Haec est lex holocausti:
Cremabitur in altari tota nocte usque mane: ignis
in eodem altari erit. 10 vestietur tunica sacerdos et
feminalibus lineis: tolletque cineres, quos vorans
ignis exussit, et ponens iuxta altare, 11 spoliabitur
prioribus vestimentis, indutusque aliis, efferret
eos extra castra, et in loco mundissimo usque ad
favillam consumi faciet. 12 Ignis autem in altari
semper ardebit, quem nutriet sacerdos subiiciens
ligna mane per singulos dies, et imposito holocausto,
desuper adolebit adipes pacificorum. 13 Ignis est
iste perpetuus, qui numquam deficiet in altari.
14 Haec est lex sacrificii et libamentorum, quae
offerent filii Aaron coram Domino, et coram altari.
15 Tollet sacerdos pugillum similae, quae conspersa
est oleo, et totum tus, quod super similam positum
est: adolebitque illud in altari in monimentum
odoris suavissimi Domino: 16 reliquam autem
partem similae comedet Aaron cum filiis suis,
absque fermento: et comedet in loco Sanctuarii
tabernaculi. 17 Ideo autem non fermentabitur, quia
pars eius in Domini offertur incensum. Sanctum
sanctorum erit, sicut pro peccato atque delicto.
18 Mares tantum stirpis Aaron comedent illud.
Legitimum ac sempiternum erit in generationibus
vestris de sacrificiis Domini. omnis, qui tetigerit
illa, sanctificabitur. 19 Locutusque est Dominus
ad Moysen, dicens: 20 Haec est oblatio Aaron, et
filiorum eius, quam offerre debent Domino in die
unctionis suae. Decimam partem ephi offerent
similae in sacrificio sempiterno, medium eius mane,
et medium eius vespere: 21 quae in sartagine oleo
conspersa frigetur. Offeret autem eam calidam
in odorem suavissimum Domino 22 sacerdos,
qui iure patri successerit, et tota cremabitur in
altari. 23 Omne enim sacrificium sacerdotum igne
consumetur, nec quisquam comedet ex eo. 24
Locutus est autem Dominus ad Moysen, dicens:
25 Loquere Aaron et filiis eius: Ista est lex hostiae
pro peccato: In loco ubi offertur holocaustum,
immolabitur coram Domino. Sanctum sanctorum
est. 26 Sacerdos qui offert, comedet eam in loco
sancto, in atrio tabernaculi. 27 Quidquid tetigerit
carnes eius, sanctificabitur. Si de sanguine illius
vestis fuerit aspersa, lavabitur in loco sancto. 28
Vas autem fictile, in quo cocta est, confringetur.
quod si vas aeneum fuerit, defricabitur, et lavabitur
aqua. 29 Omnis masculus de genere sacerdotali

vescetur de carnibus eius, quia Sanctum sanctorum
est. 30 Hostia enim quae caeditur pro peccato,
cuius sanguis infertur in tabernaculum testimonii
ad expiandum in Sanctuario, non comedetur, sed
comburetur igni.

7 Haec quoque lex hostiae pro delicto, Sancta
sanctorum est: 2 idcirco ubi immolabitur
holocaustum, mactabitur et victima pro delicto:
sanguis eius per gyrum altaris fundetur. 3 Offerent
ex ea caudam et adipem qui operit vitalia: 4 Duos
renunculos, et pinguedinem quae iuxta ilia est,
reticulumque iecoris cum renunculis. 5 et adolebit
ea sacerdos super altare: incensum est Domini pro
delicto. 6 Omnis masculus de sacerdotali genere, in
loco sancto vescetur his carnibus, quia Sanctum
sanctorum est. 7 Sicut pro peccato offertur hostia,
ita et pro delicto: utriusque hostiae lex una erit:
ad sacerdotem, qui eam obtulerit, pertinebit. 8
Sacerdos qui offert holocausti victimam, habebit
pellem eius. 9 Et omne sacrificium similae, quod
coquitur in clibano, et quidquid in craticula, vel in
sartagine praeparatur, eius erit sacerdotis a quo
offertur: 10 sive oleo conspersa, sive arida fuerint,
cunctis filiis Aaron mensura aequa per singulos
dividentur. 11 Haec est lex hostiae pacificorum quae
offertur Domino. 12 Si pro gratiarum actione oblatio
fuerit, offerent panes absque fermento conspersos
oleo, et lagana azyma uncta oleo, coctamque
similam, et collyridas olei admistione conspersas:
13 panes quoque fermentatos cum hostia gratiarum,
quae immolatur pro pacificis: 14 ex quibus unus pro
primitiis offeretur Domino, et erit sacerdotis qui
fundet hostiae sanguinem. 15 cuius carnes eadem
comedentur die, nec remanebit ex eis quidquam
usque mane. 16 Si voto, vel sponte quispiam
obtulerit hostiam, eadem similiter edetur die: sed
et si quid in crastinum remanserit, vesci licitum
est: 17 quidquid autem tertius invenerit dies, ignis
absumet. 18 si quis de carnibus victimae pacificorum
die tertio comederit, irrita fiet oblatio, nec proderit
offerenti: quin potius quaecumque anima tali se
edulio contaminaverit, praevaricationis rea erit.
19 Caro, quae aliquod tetigerit immundum, non
comedetur, sed comburetur igni: qui fuerit mundus,
vescetur ex ea. 20 Anima polluta quae ederit
de carnibus hostiae pacificorum, quae oblata est
Domino, peribit de populis suis. 21 Et quae tetigerit
immunditiam hominis, vel iumenti, sive omnis rei,
quae polluere potest, et comederit de huiuscemodi
carnibus, interibit de populis suis. 22 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 23 Loquere filiis Israel:
Adipem ovis, et bovis, et caprae non comedetis. 24
Adipem cadaveris morticini, et eius animalis, quod
a bestia captum est, habebitis in varios usus. 25 Si
quis adipem, qui offerri debet in incensum Domini,
comederit, peribit de populo suo. 26 Sanguinem
quoque omnis animalis non sumetis in cibo, tam
de avibus quam de pecoribus. 27 Omnis anima,
quae ederit sanguinem, peribit de populis suis. 28
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 29
Loquere filiis Israel, dicens: Qui offert victimam
pacificorum Domino, offerat simul et sacrificium,
id est, libamenta eius. 30 tenebit manibus adipem
hostiae, et pectusculum: cumque ambo oblata
Domino consecraverit, tradet sacerdoti, 31 qui
adolebit adipem super altare, pectusculum autem
erit Aaron, et filiorum eius. 32 armus quoque
dexter de pacificorum hostiis cedet in primitias
sacerdotis. 33 Qui obtulerit sanguinem et adipem,
filiorum Aaron, ipse habebit et armum dextrum
in portione sua. 34 Pectusculum enim elevationis,
et armum separationis tuli a filiis Israel de hostiis
eorum pacificis, et dedi Aaron sacerdoti, et filiis
eius lege perpetua, ab omni populo Israel. 35 Haec
est unctio Aaron et filiorum eius in ceremoniis
Domini die qua obtulit eos Moyses, ut sacerdotio
fungerentur, 36 et quae praecepit eis dari Dominus
a filiis Israel religione perpetua in generationibus
suis. 37 Ista est lex holocausti, et sacrificii pro
peccato atque delicto, et pro consecratione et
pacificorum victimis: 38 quam constituit Dominus
Moysi in monte Sinai, quando mandabit filiis Israel
ut offerrent oblationes suas Domino in deserto
Sinai.

8 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Tolle Aaron cum filiis suis, vestes eorum,
et unctionis oleum, vitulum pro peccato, duos
arietes, canistrum cum azymis, 3 et congregabis
omnem coetum ad ostium tabernaculi. 4 Fecit
Moyses ut Dominus imperaverat. Congregataque
omni turba ante fores tabernaculi, 5 ait: Iste est
sermo, quem iussit Dominus fieri. 6 Statimque
obtulit Aaron et filios eius. Cumque lavisset eos,
7 vestivit pontificem subucula linea, accingens
eum balteo, et induens eum tunica hyacinthina,
et desuper humerale imposuit, 8 quod astringens
cingulo aptavit rationali, in quo erat Doctrina et
Veritas. 9 Cidari quoque texit caput: et super
eam, contra frontem, posuit laminam auream
consecratam in sanctificatione, sicut praeceperat
ei Dominus. 10 Tulit et unctionis oleum, quo
linivit tabernaculum cum omni supellectili sua.
11 Cumque sanctificans aspersisset altare septem
vicibus, unxit illud, et omnia vasa eius, labrumque

cum basi sua sanctificavit oleo. 12 Quod fundens
super caput Aaron, unxit eum, et consecravit: 13
filios quoque eius oblatos vestivit tunicis lineis,
et cinxit balteis, imposuitque mitras, ut iusserat
Dominus. 14 Obtulit et vitulum pro peccato. cumque
super caput eius posuisset Aaron, et filii eius manus
suas, 15 immolavit eum: hauriens sanguinem, et
tincto digito, tetigit cornua altaris per gyrum. quo
expiato et sanctificato, fudit reliquum sanguinem
ad fundamenta eius. 16 Adipem vero qui erat super
vitalia, et reticulum iecoris, duosque renunculos,
cum arvinulis suis adolevit super altare: 17 vitulum
cum pelle, et carnibus, et fimo, cremans extra
castra, sicut praeceperat Dominus. 18 Obtulit
et arietem in holocaustum: super cuius caput
cum imposuissent Aaron et filii eius manus suas,
19 immolavit eum, et fudit sanguinem eius per
circuitum altaris. 20 Ipsumque arietem in frusta
concidens, caput eius, et artus, et adipem adolevit
igni, 21 lotis prius intestinis et pedibus. totumque
simul arietem incendit super altare, eo quod
esset holocaustum suavissimi odoris Domino, sicut
praeceperat ei. 22 Obtulit et arietem secundum,
in consecratione sacerdotum: posueruntque super
caput eius Aaron et filii eius manus suas. 23
quem cum immolasset Moyses, sumens de sanguine
eius, tetigit extremum auriculae dextrae Aaron, et
pollicem manus eius dextrae, similiter et pedis.
24 Obtulit et filios Aaron. cumque de sanguine
arietis immolati tetigisset extremum auriculae
singulorum dextrae, et pollices manus ac pedis
dextri, reliquum fudit super altare per circuitum: 25
adipem vero, et caudam, omnemque pinguedinem
quae operit intestina, reticulumque iecoris, et duos
renes cum adipibus suis, et armo dextro separavit.
26 Tollens autem de canistro azymorum, quod
erat coram Domino, panem absque fermento, et
collyridam conspersam oleo, laganumque posuit
super adipes, et armum dextrum, 27 tradens simul
omnia Aaron et filiis eius. Qui postquam levaverunt
ea coram Domino, 28 rursum suscepta de manibus
eorum, adolevit super altare holocausti, eo quod
consecrationis esset oblatio, in odorem suavitatis,
sacrificii Domini. 29 Tulitque pectusculum elevans
illud coram Domino, de ariete consecrationis in
partem suam, sicut praeceperat ei Dominus. 30
Assumensque unguentum, et sanguinem qui erat
in altari, aspersit super Aaron et vestimenta eius,
et super filios illius ac vestes eorum. 31 Cumque
sanctificasset eos in vestitu suo, praecepit eis,
dicens: Coquite carnes ante fores tabernaculi, et
ibi comedite eas. panes quoque consecrationis
edite, qui positi sunt in canistro, sicut praecepit
mihi Dominus, dicens: Aaron et filii eius comedent
eos: 32 quidquid autem reliquum fuerit de carne
et panibus, ignis absumet. 33 De ostio quoque
tabernaculi non exibitis septem diebus, usque
ad diem quo complebitur tempus consecrationis
vestrae. septem enim diebus finitur consecratio:
34 sicut et impraesentiarum factum est, ut ritus
sacrificii compleretur. 35 Die ac nocte manebitis
in tabernaculo observantes custodias Domini, ne
moriamini: sic enim mihi praeceptum est. 36
Feceruntque Aaron et filii eius cuncta quae locutus
est Dominus per manum Moysi.

9 Facto autem octavo die, vocavit Moyses Aaron
et filios eius, ac maiores natu Israel, dixitque
ad Aaron: 2 Tolle de armento vitulum pro
peccato, et arietem in holocaustum, utrumque
immaculatum, et offer illos coram Domino. 3
Et ad filios Israel loqueris: Tollite hircum pro
peccato, et vitulum, atque agnum anniculum, et
sine macula in holocaustum, 4 bovem et arietem
pro pacificis: et immolate eos coram Domino, in
sacrificio singulorum similam conspersam oleo
offerentes. hodie enim Dominus apparebit vobis.
5 Tulerunt ergo cuncta quae iusserat Moyses ad
ostium tabernaculi: ubi cum omnis multitudo
astaret, 6 ait Moyses: Iste est sermo, quem praecepit
Dominus: facite, et apparebit vobis gloria eius. 7
Et dixit ad Aaron: Accede ad altare, et immola pro
peccato tuo: offer holocaustum, et deprecare pro te
et pro populo. cumque mactaveris hostiam populi,
ora pro eo, sicut praecepit Dominus. 8 Statimque
Aaron accedens ad altare, immolavit vitulum pro
peccato suo: 9 cuius sanguinem obtulerunt ei filii
sui: in quo tingens digitum, tetigit cornua altaris,
et fudit residuum ad basim eius. 10 Adipemque et
renunculos, ac reticulum iecoris, quae sunt pro
peccato, adolevit super altare, sicut praeceperat
Dominus Moysi: 11 carnes vero et pellem eius extra
castra combussit igni. 12 Immolavit et holocausti
victimam: obtuleruntque ei filii sui sanguinem
eius, quem fudit per altaris circuitum. 13 ipsam
etiam hostiam in frusta concisam, cum capite et
membris singulis obtulerunt. quae omnia super
altare cremavit igni, 14 lotis aqua prius intestinis et
pedibus. 15 Et pro peccato populi offerens, mactavit
hircum: expiatoque altari, 16 fecit holocaustum,
17 addens in sacrificio libamenta, quae pariter
offeruntur, et adolens ea super altare, absque
ceremoniis holocausti matutini. 18 Immolavit et
bovem atque arietem, hostias pacificas populi:
obtuleruntque ei filii sui sanguinem, quem fudit
super altare in circuitum. 19 Adipem autem bovis,

et caudam arietis, renunculosque cum adipibus suis,
et reticulum iecoris 20 posuerunt super pectora.
cumque cremati essent adipes super altare, 21
pectora eorum, et armos dextros separavit Aaron,
elevans coram Domino, sicut praeceperat Moyses.
22 Et extendens manum ad populum, benedixit ei.
Sicque completis hostiis pro peccato, et holocaustis,
et pacificis, descendit. 23 Ingressi autem Moyses
et Aaron in tabernaculum testimonii, et deinceps
egressi benedixerunt populo. Apparuitque gloria
Domini omni multitudini: 24 et ecce egressus ignis
a Domino, devoravit holocaustum, et adipes qui
erant super altare. Quod cum vidissent turbae,
laudaverunt Dominum, ruentes in facies suas.

10 Arreptisque Nadab, et Abiu filii Aaron
thuribulis, posuerunt ignem, et incensum
desuper, offerentes coram Domino ignem alienum:
quod eis praeceptum non erat. 2 Egressusque ignis
a Domino, devoravit eos, et mortui sunt coram
Domino. 3 Dixitque Moyses ad Aaron: Hoc est
quod locutus est Dominus: Sanctificabor in iis,
qui appropinquant mihi, et in conspectu omnis
populi glorificabor. Quod audiens tacuit Aaron. 4
Vocatis autem Moyses Misaele, et Elisaphan filiis
Oziel, patrui Aaron, ait ad eos: Ite et tollite fratres
vestros de conspectu Sanctuarii, et asportate extra
castra. 5 Confestimque pergentes, tulerunt eos sicut
iacebant, vestitos lineis tunicis, et eiecerunt foras,
ut sibi fuerat imperatum. 6 Locutusque est Moyses
ad Aaron, et ad Eleazar, et Ithamar filios eius: Capita
vestra nolite nudare, et vestimenta nolite scindere,
ne forte moriamini, et super omnem coetum oriatur
indignatio. Fratres vestri, et omnis domus Israel
plangant incendium quod Dominus suscitavit: 7 vos
autem non egrediemini fores tabernaculi, alioquin
peribitis: oleum quippe sanctae unctionis est super
vos. Qui fecerunt omnia iuxta praeceptum Moysi. 8
Dixitque Dominus ad Aaron: 9 Vinum, et omne quod
inebriare potest, non bibetis tu et filii tui, quando
intrabitis in tabernaculum testimonii, ne moriamini:
quia praeceptum sempiternum est in generationes
vestras. 10 Et ut habeatis scientiam discernendi
inter sanctum et profanum, inter pollutum et
mundum: 11 doceatisque filios Israel omnia legitima
mea quae locutus est Dominus ad eos per manum
Moysi. 12 Locutusque est Moyses ad Aaron, et ad
Eleazar, et Ithamar filios eius, qui erant residui:
Tollite sacrificium, quod remansit de oblatione
Domini, et comedite illud absque fermento iuxta
altare, quia Sanctum sanctorum est. 13 Comedetis
autem in loco sancto: quod datum est tibi et filiis
tuis de oblationibus Domini, sicut praeceptum est
mihi. 14 Pectusculum quoque quod oblatum est, et
armum qui separatus est, edetis in loco mundissimo
tu et filii tui, et filiae tuae tecum. tibi enim ac liberis
tuis reposita sunt de hostiis salutaribus filiorum
Israel: 15 eo quod armum et pectus, et adipes qui
cremantur in altari, elevaverunt coram Domino, et
pertineant ad te, et ad filios tuos lege perpetua,
sicut praecepit Dominus. 16 Inter haec, hircum,
qui oblatus fuerat pro peccato, cum quaereret
Moyses, exustum reperit: iratusque contra Eleazar
et Ithamar filios Aaron, qui remanserant, ait: 17
Cur non comedistis hostiam pro peccato in loco
sancto, quae Sancta sanctorum est, et data vobis
ut portetis iniquitatem multitudinis, et rogetis
pro ea in conspectu Domini, 18 praesertim cum
de sanguine illius non sit illatum intra sancta,
et comedere debueratis eam in Sanctuario, sicut
praeceptum est mihi? 19 Respondit Aaron: Oblata
est hodie victima pro peccato, et holocaustum
coram Domino: mihi autem accidit quod vides.
quomodo potui comedere eam, aut placere Domino
in ceremoniis mente lugubri? 20 Quod cum audisset
Moyses, recepit satisfactionem.

11 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Dicite filiis Israel: Haec sunt animalia
quae comedere debetis de cunctis animantibus
terrae: 3 Omne quod habet divisam ungulam,
et ruminat in pecoribus, comedetis. 4 Quidquid
autem ruminat quidem, et habet ungulam, sed
non dividit eam, sicut camelus et cetera, non
comedetis illud, et inter immunda reputabitis.
5 Choerogryllus qui ruminat, ungulamque non
dividit, immundus est. 6 Lepus quoque: nam et
ipse ruminat, sed ungulam non dividit. 7 Et sus:
qui cum ungulam dividat, non ruminat. 8 horum
carnibus non vescemini, nec cadavera contingetis,
quia immunda sunt vobis. 9 Haec sunt quae
gignuntur in aquis, et vesci licitum est. Omne quod
habet pinnulas et squamas, tam in mari quam
in fluminibus et stagnis, comedetis. 10 Quidquid
autem pinnulas et squamas non habet eorum quae
in aquis moventur et vivunt, abominabile vobis, 11
execrandumque erit, carnes eorum non comedetis,
et morticina vitabitis. 12 Cuncta quae non habent
pinnulas et squamas in aquis, polluta erunt. 13
Haec sunt quae de avibus comedere non debetis,
et vitanda sunt vobis: Aquilam, et gryphem, et
haliaeetum, 14 et milvum ac vulturem iuxta genus
suum. 15 et omne corvini generis in similitudinem
suam, 16 struthionem, et noctuam, et larum, et
accipitrem iuxta genus suum: 17 bubonem, et
mergulum, et ibin, 18 et cygnum, et onocrotalum, et

porphyrionem, **19** herodionem, et charadrion iuxta
genus suum, upupam quoque, et vespertilionem. **20**
Omne de volucribus quod graditur super quattuor
pedes, abominabile erit vobis. **21** Quidquid autem
ambulat quidem super quattuor pedes, sed habet
longiora retro crura, per quae salit super terram,
22 comedere debetis, ut est bruchus in genere suo,
et attacus atque ophiomachus, ac locusta, singula
iuxta genus suum. **23** Quidquid autem ex volucribus
quattuor tantum habet pedes, execrabile erit
vobis: **24** et quicumque morticina eorum tetigerit,
polluetur, et erit immundus usque ad vesperum:
25 et si necesse fuerit ut portet quippiam horum
mortuum, lavabit vestimenta sua, et immundus
erit usque ad occasum solis. **26** Omne animal quod
habet quidem ungulam, sed non dividit eam, nec
ruminat, immundum erit: et quidquid tetigerit illud,
contaminabitur. **27** Quod ambulat super manus ex
cunctis animantibus, quae incedunt quadrupedia,
immundum erit: qui tetigerit morticina eorum,
polluetur usque ad vesperum. **28** Et qui portaverit
huiuscemodi cadavera, lavabit vestimenta sua, et
immundus erit usque ad vesperum: quia omnia
haec immunda sunt vobis. **29** Haec quoque inter
polluta reputabuntur de his, quae moventur in
terra, mustela et mus et crocodilus, singula iuxta
genus suum, **30** mygale, et chamaeleon, et stellio,
et lacerta, et talpa: **31** omnia haec immunda sunt.
Qui tetigerit morticina eorum, immundus erit
usque ad vesperum: **32** et super quod ceciderit
quidquam de morticinis eorum, polluetur tam vas
ligneum et vestimentum, quam pelles et cilicia: et in
quocumque fit opus, tingentur aqua, et polluta erunt
usque ad vesperum, et sic postea mundabuntur. **33**
Vas autem fictile, in quod horum quidquam intro
cecidit, polluetur, et idcirco frangendum est. **34**
Omnis cibus, quem comedetis, si fusa fuerit super
eum aqua, immundus erit: et omne liquens quod
bibitur de universo vase, immundum erit. **35** Et
quidquid de morticinis huiuscemodi ceciderit super
illud, immundum erit: sive clibani, sive chytropodes,
destruentur, et immundi erunt. **36** Fontes vero et
cisternae, et omnis aquarum congregatio munda
erit. Qui morticinum eorum tetigerit, polluetur. **37**
Si ceciderit super sementem, non polluet eam. **38**
Si autem quispiam aqua sementem perfuderit, et
postea morticinis tacta fuerit, illico polluetur. **39** Si
mortuum fuerit animal, quod licet vobis comedere,
qui cadaver eius tetigerit, immundus erit usque ad
vesperum: **40** et qui comederit ex eo quippiam, sive
portaverit; lavabit vestimenta sua, et immundus
erit usque ad vesperum. **41** Omne quod reptat
super terram, abominabile erit, nec assumetur
in cibum. **42** Quidquid super pectus quadrupes
graditur, et multos habet pedes, sive per humum
trahitur, non comedetis, quia abominabile est. **43**
Nolite contaminare animas vestras, nec tangatis
quidquam eorum, ne immundi sitis. **44** Ego enim
sum Dominus Deus vester: sancti estote, quia ego
sanctus sum. Ne polluatis animas vestras in omni
reptili quod movetur super terram. **45** Ego enim
sum Dominus, qui eduxi vos de Terra Aegypti, ut
essem vobis in Deum. Sancti eritis, quia ego sanctus
sum. **46** Ista est lex animantium ac volucrum, et
omnis animae viventis, quae movetur in aqua, et
reptat in terra, **47** ut differentias noveritis mundi, et
immundi, et sciatis quid comedere et quid respuere
debeatis.

12 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **2**
Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Mulier, si
suscepto semine pepererit masculum, immunda erit
septem diebus iuxta dies separationis menstruae.
3 Et die octavo circumcidetur infantulus: **4** ipsa
vero triginta tribus diebus manebit in sanguine
purificationis suae. Omne sanctum non tanget, nec
ingredietur in Sanctuarium, donec impleantur dies
purificationis suae. **5** Sin autem feminam pepererit,
immunda erit duabus hebdomadibus iuxta ritum
fluxus menstrui, et sexaginta sex diebus manebit
in sanguine purificationis suae. **6** Cumque expleti
fuerint dies purificationis suae, pro filio, sive pro
filia, deferet agnum anniculum in holocaustum, et
pullum columbae sive turturem pro peccato, ad
ostium tabernaculi testimonii, et tradet sacerdoti **7**
qui offeret illa coram Domino, et orabit pro ea, et
sic mundabitur a profluvio sanguinis sui. ista est
lex parientis masculum aut feminam. **8** Quod si non
invenerit manus eius, nec potuerit offerre agnum,
sumet duos turtures vel duos pullos columbarum,
unum in holocaustum, et alterum pro peccato.
orabitque pro ea sacerdos, et sic mundabitur.

13 Locutusque est Dominus ad Moysen, et Aaron,
dicens: **2** Homo, in cuius cute et carne
ortus fuerit diversus color sive pustula, aut quasi
lucens quippiam, id est plaga leprae, adducetur ad
Aaron sacerdotem, vel ad unum quemlibet filiorum
eius. **3** Qui cum viderit lepram in cute, et pilos
in album mutatos colorem. ipsamque speciem
leprae humiliorem cute et carne reliqua; plaga
leprae est, et ad arbitrium eius separabitur. **4** Sin
autem lucens candor fuerit in cute, nec humilior
carne reliqua, et pili coloris pristini, recludet eum
sacerdos septem diebus, **5** et considerabit die
septimo: et siquidem lepra ultra non creverit,

nec transierit in cute priores terminos, rursum
recludet eum septem diebus aliis. **6** Et die septimo
contemplabitur: si obscurior fuerit lepra, et non
creverit in cute, mundabit eum, quia scabies est:
lavabitque homo vestimenta sua, et mundus erit. **7**
Quod si postquam a sacerdote visus est, et redditus
munditiae, iterum lepra creverit; adducetur ad eum,
8 et immunditiae condemnabitur. **9** Plaga leprae
si fuerit in homine, adducetur ad sacerdotem,
10 et videbit eum. Cumque color albus in cute
fuerit, et capillorum mutaverit aspectum, ipsa
quoque caro viva apparuerit: **11** lepra vetustissima
iudicabitur, atque inolita cuti. Contaminabit itaque
eum sacerdos, et non recludet, quia perspicuae
immunditiae est. **12** Sin autem effloruerit discurrens
lepra in cute, et operuerit omnem carnem a capite
usque ad pedes, quidquid sub aspectum oculorum
cadit, **13** considerabit eum sacerdos, et teneri lepra
mundissima iudicabit: eo quod omnis in candorem
versa sit, et idcirco homo mundus erit. **14** Quando
vero caro vivens in eo apparuerit, **15** tunc sacerdotis
iudicio polluetur, et inter immundos reputabitur.
caro enim viva si lepra aspergitur, immunda est. **16**
Quod si rursum versa fuerit in alborem, et totum
hominem operuerit, **17** considerabit eum sacerdos,
et mundum esse decernet. **18** Caro autem et cutis
in qua ulcus natum est et sanatum, **19** et in loco
hulceris cicatrix alba apparuerit, sive subrufa,
adducetur homo ad sacerdotem: **20** qui cum viderit
locum leprae humiliorem carne reliqua, et pilos
versos in candorem, contaminabit eum: plaga enim
leprae orta est in hulcere. **21** Quod si pilus coloris
est pristini, et cicatrix subobscura, et vicina carne
non est humilior, recludet eum septem diebus. **22**
et si quidem creverit, adiudicabit eum leprae. **23**
sin autem steterit in loco suo, hulceris est cicatrix,
et homo mundus erit. **24** Caro autem et cutis, quam
ignis exusserit, et sanata albam sive rufam habuerit
cicatricem, **25** considerabit eam sacerdos, et ecce
versa est in alborem, et locus eius reliqua cute est
humilior: contaminabit eum, quia plaga leprae in
cicatrice orta est. **26** Quod si pilorum color non fuerit
immutatus, nec humilior plaga carne reliqua, et
ipsa leprae species fuerit subobscura, recludet eum
septem diebus, **27** et die septimo contemplabitur: si
creverit in cute lepra, contaminabit eum. **28** sin
autem in loco suo candor steterit non satis clarus,
plaga combustionis est, et idcirco mundabitur, quia
cicatrix est combusturae. **29** Vir, sive mulier, in
cuius capite vel barba germinaverit lepra, videbit
eos sacerdos. **30** et si quidem humilior fuerit locus
carne reliqua, et capillus flavus, solitoque subtilior;
contaminabit eos, quia lepra capitis ac barbae est. **31**
Sin autem viderit locum maculae aequalem vicinae
carni, et capillum nigrum: recludet eum septem
diebus, **32** et die septimo intuebitur. Si non creverit
macula, et capillus sui coloris est, et locus plagae
carni reliquae aequalis: **33** radetur homo absque
loco maculae, et includetur septem diebus aliis.
34 Si die septimo visa fuerit stetisse plaga in loco
suo, nec humilior carne reliqua, mundabit eum,
lotisque vestibus suis mundus erit. **35** Sin autem
post emundationem rursus creverit macula in cute,
36 non quaeret amplius utrum capillus in flavum
colorem sit commutatus, quia aperte immundus est.
37 Porro si steterit macula, et capilli nigri fuerint,
noverit hominem sanatum esse, et confidenter eum
pronunciet mundum. **38** Vir, sive mulier, in cuius
cute candor apparuerit, **39** intuebitur eos sacerdos.
si deprehenderit subobscurum alborem lucere in
cute, sciat non esse lepram, sed maculam coloris
candidi, et hominem mundum. **40** Vir, de cuius
capite capilli fluunt, calvus et mundus est: **41** et si a
fronte ceciderint pili, recalvaster et mundus est. **42**
Sin autem in calvitio sive in recalvatione albus vel
rufus color fuerit exortus, **43** et hoc sacerdos viderit,
condemnabit eum haud dubiae leprae, quae orta
est in calvitio. **44** Quicumque ergo maculatus fuerit
lepra, et separatus est ad arbitrium sacerdotis, **45**
habebit vestimenta dissuta, caput nudum, os veste
contectum, contaminatum ac sordidum se clamabit.
46 Omni tempore quo leprosus est, et immundus,
solus habitabit extra castra. **47** Vestis lanea sive
linea, quae lepram habuerit **48** in stamine atque
subtegmine, aut certe pellis, vel quidquid ex pelle
confectum est, **49** si alba vel rufa macula fuerit
infecta, lepra reputabitur, ostendeturque sacerdoti.
50 qui consideratam recludet septem diebus: **51**
et die septimo rursus aspiciens si deprehenderit
crevisse, lepra perseverans est: pollutum iudicabit
vestimentum, et omne in quo fuerit inventa: **52** et
idcirco comburetur flammis. **53** Quod si eam viderit
non crevisse, **54** praecipiet, et lavabunt id, in quo
lepra est, recludetque illud septem diebus aliis.
55 Et cum viderit faciem quidem pristinam non
reversam, nec tamen crevisse lepram, immundum
iudicabit, et igne comburet, eo quod infusa sit
in superficie vestimenti vel per totum, lepra. **56**
Sin autem obscurior fuerit locus leprae, postquam
vestis est lota, abrumpet eum, et a solido dividet.
57 Quod si ultra apparuerit in his locis, quae prius
immaculata erant, lepra volatilis et vaga: debet
igne comburi. **58** si cessaverit, lavabit aqua ea,
quae pura sunt, secundo, et munda erunt. **59** Ista
est lex leprae vestimenti lanei et linei, staminis,

atque subtegminis, omnisque supellectilis pelliceae,
quomodo mundari debeat, vel contaminari.

14 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Hic est ritus leprosi, quando mundandus
est: Adducetur ad sacerdotem: **3** qui egressus de
castris, cum invenerit lepram esse mundatam,
4 praecipiet ei, qui purificatur, ut offerat duos
passeres vivos pro se, quibus vesci licitum est, et
lignum cedrinum, vermiculumque et hyssopum.
5 et unum ex passeribus immolari iubebit in vase
fictili super aquas viventes: **6** alium autem vivum
cum ligno cedrino, et cocco et hyssopo, tinget in
sanguine passeris immolati, **7** quo asperget illum,
qui mundandus est, septies, ut iure purgetur: et
dimittet passerem vivum, ut in agrum avolet. **8**
Cumque laverit homo vestimenta sua, radet omnes
pilos corporis, et lavabitur aqua: purificatusque
ingredietur castra, ita dumtaxat ut maneat extra
tabernaculum suum septem diebus, **9** et die septimo
radet capillos capitis, barbamque et supercilia,
ac totius corporis pilos. Et lotis rursum vestibus
et corpore, **10** die octavo assumet duos agnos
immaculatos, et ovem anniculam absque macula, et
tres decimas similae in sacrificium, quae conspersa
sit oleo, et seorsum olei sextarium. **11** Cumque
sacerdos purificans hominem, statuerit eum, et
haec omnia coram Domino in ostio tabernaculi
testimonii, **12** tollet agnum, et offeret eum pro
delicto, oleique sextarium. et oblatis ante Dominum
omnibus, **13** immolabit agnum, ubi solet immolari
hostia pro peccato, et holocaustum, id est, in loco
sancto. Sicut enim pro peccato, ita et pro delicto ad
sacerdotem pertinet hostia: Sancta sanctorum est.
14 Assumensque sacerdos de sanguine hostiae, quae
immolata est pro delicto, ponet super extremum
auriculae dextrae eius qui mundatur, et super
pollices manus dextrae et pedis: **15** et de olei
sextario mittet in manum suam sinistram, **16**
tingetque digitum dextrum in eo, et asperget coram
Domino septies. **17** quod autem reliquum est olei
in laeva manu, fundet super extremum auriculae
dextrae eius qui mundatur, et super pollices manus
ac pedis dextri, et super sanguinem qui effusus est
pro delicto, **18** et super caput eius. **19** Rogabitque
pro eo coram Domino, et faciet sacrificium pro
peccato. tunc immolabit holocaustum, **20** et ponet
illud in altari cum libamentis suis, et homo rite
mundabitur. **21** Quod si pauper est, et non potest
manus eius invenire quae dicta sunt, pro delicto
assumet agnum ad oblationem, ut roget pro eo
sacerdos, decimamque partem similae conspersae
oleo in sacrificium, et olei sextarium, **22** duosque
turtures sive duos pullos columbae, quorum unus sit
pro peccato, et alter in holocaustum: **23** offeretque
ea die octavo purificationis suae sacerdoti, ad
ostium tabernaculi testimonii coram Domino. **24**
qui suscipiens agnum pro delicto et sextarium olei,
levabit simul: **25** immolatoque agno, de sanguine
eius ponet super extremum auriculae dextrae illius
qui mundatur, et super pollices manus eius ac pedis
dextri: **26** olei vero partem mittet in manum suam
sinistram, **27** in quo tingens digitum dextrae manus
asperget septies coram Domino: **28** tangetque
extremum dextrae auriculae illius qui mundatur, et
pollices manus ac pedis dextri in loco sanguinis qui
effusus est pro delicto: **29** reliquam autem partem
olei, quae est in sinistra manu, mittet super caput
purificati, ut placet pro eo Dominum: **30** et turturem
sive pullum columbae offeret, **31** unum pro delicto,
et alterum in holocaustum cum libamentis suis. **32**
Hoc est sacrificium leprosi, qui habere non potest
omnia in emundationem sui. **33** Locutusque est
Dominus ad Moysen et Aaron, dicens: **34** Cum
ingressi fueritis Terram Chanaan, quam ego dabo
vobis in possessionem, si fuerit plaga leprae in
aedibus, **35** ibit cuius est domus, nuncians sacerdoti,
et dicet: Quasi plaga leprae videtur mihi esse in
domo mea. **36** At ille praecipiet ut efferant universa
de domo, priusquam ingrediatur eam, et videat
utrum leprosa sit, ne immunda fiant omnia quae
in domo sunt. Intrabitque postea ut consideret
lepram domus: **37** et cum viderit in parietibus illius
quasi valliculas pallore sive rubore deformes, et
humiliores superficie reliqua, **38** egredietur ostium
domus, et statim claudet illam septem diebus.
39 Reversusque die septimo, considerabit eam. si
invenerit crevisse lepram, **40** iubebit erui lapides
in quibus lepra est, et proiici eos extra civitatem
in locum immundum: **41** domum autem ipsam
radi intrinsecus per circuitum, et spargi pulverem
rasurae extra urbem in locum immundum, **42**
lapidesque alios reponi pro his qui ablati fuerint,
et luto alio liniri domum. **43** Sin autem postquam
eruti sunt lapides, et pulvis elatus, et alia terra lita,
44 ingressus sacerdos viderit reversam lepram, et
parietes respersos maculis, lepra est perseverans,
et immunda domus: **45** quam statim destruent, et
lapides eius ac ligna, atque universum pulverem
proiicient extra oppidum in locum immundum.
46 Qui intraverit domum quando clausa est, immundus
erit usque ad vesperum: **47** et qui dormierit in ea, et
comederit quippiam, lavabit vestimenta sua. **48** Quod
si introiens sacerdos viderit lepram non crevisse in
domo, postquam denuo lita fuerit, purificabit eam
reddita sanitate: **49** et in purificatione eius sumet

duos passeres, lignumque cedrinum, et vermiculum
atque hyssopum: 50 et immolato uno passere in vase
fictili super aquas vivas, 51 tollet lignum cedrinum,
et hyssopum, et coccum et passerem vivum, et
tinget omnia in sanguine passeris immolati, atque
in aquis viventibus, et asperget domum septies, 52
purificabitque eam tam in sanguine passeris quam
in aquis viventibus, et in passere vivo, lignoque
cedrino et hyssopo atque vermiculo. 53 Cumque
dimiserit passerem avolare in agrum libere, orabit
pro domo, et iure mundabitur. 54 Ista est lex
omnis leprae et percussurae, 55 leprae vestium et
domorum, 56 cicatricis et erumpentium papularum,
lucentis maculae, et in varias species, coloribus
immutatis, 57 ut possit sciri quo tempore mundum
quid, vel immundum sit.

15 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Loquimini filiis Israel, et dicite eis:
Vir, qui patitur fluxum seminis, immundus erit.
3 Et tunc iudicabitur huic vitio subiacere, cum
per singula momenta adhaeserit carni eius, atque
concreverit foedus humor. 4 Omne stratum, in quo
dormierit, immundum erit, et ubicumque sederit.
5 Si quis hominum tetigerit lectum eius, lavabit
vestimenta sua: et ipse lotus aqua, immundus
erit usque ad vesperum. 6 Si sederit ubi ille
sederat, et ipse lavabit vestimenta sua: et lotus
aqua, immundus erit usque ad vesperum. 7 Qui
tetigerit carnem eius, lavabit vestimenta sua: et
ipse lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.
8 Si salivam huiuscemodi homo iecerit super
eum qui mundus est, lavabit vestimenta sua: et
lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum. 9
Sagma, super quod sederit, immundum erit: 10 et
quidquid sub eo fuerit, qui fluxum seminis patitur,
pollutum erit usque ad vesperum. Qui portaverit
horum aliquid, lavabit vestimenta sua: et ipse
lotus aqua, immundus erit usque ad vesperum.
11 Omnis, quem tetigerit qui talis est, non lotis
ante manibus, lavabit vestimenta sua: et lotus
aqua, immundus erit usque ad vesperum. 12 Vas
fictile quod tetigerit, confringetur: vas autem
ligneum lavabitur aqua. 13 Si sanatus fuerit qui
huiuscemodi sustinet passionem, numerabit septem
dies post emundationem sui, et lotis vestibus et
toto corpore in aquis viventibus, erit mundus. 14
Die autem octavo sumet duos turtures, aut duos
pullos columbae, et veniet in conspectum Domini
ad ostium tabernaculi testimonii, dabitque eos
sacerdoti. 15 qui faciet unum pro peccato, et
alterum in holocaustum: rogabitque pro eo coram
Domino, ut emundetur a fluxi seminis sui. 16 Vir
de quo egreditur semen coitus, lavabit aqua omne
corpus suum: et immundus erit usque ad vesperum.
17 Vestem et pellem, quam habuerit, lavabit aqua,
et immunda erit usque ad vesperum. 18 Mulier,
cum qua coierit, lavabitur aqua, et immunda erit
usque ad vesperum. 19 Mulier, quae redeunte
mense patitur fluxum sanguinis, septem diebus
separabitur. 20 Omnis qui tetigerit eam, immundus
erit usque ad vesperum: 21 et in quo dormierit
vel sederit diebus separationis suae, polluetur.
22 Qui tetigerit lectum eius, lavabit vestimenta
sua: et ipse lotus aqua, immundus erit usque ad
vesperum. 23 Omne vas, super quod illa sederit,
quisquis attigerit, lavabit vestimenta sua: et ipse
lotus aqua, pollutus erit usque ad vesperum. 24 Si
coierit cum ea vir tempore sanguinis menstrualis,
immundus erit septem diebus: et omne stratum, in
quo dormierit, polluetur. 25 Mulier, quae patitur
multis diebus fluxum sanguinis non in tempore
menstruali, vel quae post menstruum sanguinem
fluere non cessat, quamdiu subiacet huic passioni,
immunda erit quasi sit in tempore menstruo. 26
omne stratum, in quo dormierit, et vas in quo
sederit, pollutum erit. 27 quicumque tetigerit
eam, lavabit vestimenta sua: et ipse lotus aqua,
immundus erit usque ad vesperam. 28 Si steterit
sanguis, et fluere cessaverit, numerabit septem
dies purificationis suae: 29 et die octavo offeret
pro se sacerdoti duos turtures, aut duos pullos
columbarum ad ostium tabernaculi testimonii:
30 qui unum faciet pro peccato, et alterum in
holocaustum, rogabitque pro ea coram Domino, et
pro fluxu immunditiae eius. 31 Docebitis ergo filios
Israel ut caveant immunditias, et non moriantur in
sordibus suis, cum polluerint tabernaculum meum
quod est inter eos. 32 Ista est lex eius, qui patitur
fluxum seminis, et qui polluitur coitu, 33 et quae
menstruis temporibus separatur, vel quae iugi fluit
sanguine, et hominis, qui dormierit cum ea.

16 Locutusque est Dominus ad Moysen post
mortem duorum filiorum Aaron, quando
offerentes ignem alienum interfecti sunt: 2 et
praecepit ei, dicens: Loquere ad Aaron fratrem tuum,
ne omni tempore ingrediatur Sanctuarium, quod
est intra velum coram propitiatorio quo tegitur
arca, ut non moriatur (quia in nube apparebo super
oraculum) 3 nisi haec ante fecerit: Vitulum pro
peccato offeret, et arietem in holocaustum. 4 Tunica
linea vestietur, feminalibus lineis verenda celabit:
accingetur zona linea, cidarim lineam imponet
capiti: haec enim vestimenta sunt sancta: quibus
cunctis, cum lotus fuerit, induetur. 5 Suscipietque

ab universa multitudine filiorum Israel duos hircos
pro peccato, et unum arietem in holocaustum. 6
Cumque obtulerit vitulum, et oraverit pro se et pro
domo sua, 7 duos hircos stare faciet coram Domino
in ostio tabernaculi testimonii: 8 mittensque super
utrumque sortem, unam Domino, alteram capro
emissario: 9 cuius exierit sors Domino, offeret illum
pro peccato: 10 cuius autem in caprum emissarium,
statuet eum vivum coram Domino, ut fundat preces
super eo, et emittat eum in solitudinem. 11 His
rite celebratis, offeret vitulum et rogans pro se et
pro domo sua, immolabit eum: 12 assumptoque
thuribulo, quod de prunis altaris impleverit, et
hauriens manu compositum thymiama in incensum,
ultra velum intrabit in Sancta: 13 ut positis super
ignem aromatibus, nebula eorum et vapor operiat
oraculum, quod est supra testimonium, et non
moriatur. 14 Tollet quoque de sanguine vituli,
et asperget digito septies contra propitiatorium
ad orientem. 15 Cumque mactaverit hircum pro
peccato populi, inferet sanguinem eius intra velum,
sicut praeceptum est de sanguine vituli, ut aspergat
e regione oraculi, 16 et expiet Sanctuarium ab
immunditiis filiorum Israel, et a praevaricationibus
eorum, cunctisque peccatis. Iuxta hunc ritum
faciet tabernaculo testimonii, quod fixum est
inter eos in medio sordium habitationis eorum.
17 Nullus hominum sit in tabernaculo quando
pontifex Sanctuarium ingreditur, ut roget pro se
et pro domo sua, et pro universo coetu Israel
donec egrediatur. 18 Cum autem exierit ad altare
quod coram Domino est, oret pro se, et sumptum
sanguinem vituli atque hirci fundat super cornua
eius per gyrum: 19 aspergensque digito septies,
expiet, et sanctificet illud ab immunditiis filiorum
Israel. 20 Postquam emundaverit Sanctuarium,
et tabernaculum, et altare, tunc offerat hircum
viventem: 21 et posita utraque manu super caput
eius, confiteatur omnes iniquitates filiorum Israel,
et universa delicta atque peccata eorum: quae
imprecans capiti eius, emittet illum per hominem
paratum, in desertum. 22 Cumque portaverit hircus
omnes iniquitates eorum in terram solitariam, et
dimissus fuerit in deserto, 23 revertetur Aaron
in tabernaculum testimonii, et depositis vestibus,
quibus prius indutus erat cum intraret Sanctuarium,
relictisque ibi, 24 lavabit carnem suam in loco
sancto, indueturque vestibus suis. Et postquam
egressus obtulerit holocaustum suum ac plebis,
rogabit tam pro se quam pro populo: 25 et adipem,
qui oblatus est pro peccatis, adolebit super altare.
26 ille vero, qui dimiserit caprum emissarium,
lavabit vestimenta sua et corpus aqua, et sic
ingredietur in castra. 27 Vitulum autem et hircum,
qui pro peccato fuerant immolati, et quorum
sanguis illatus est in Sanctuarium ut expiatio
compleretur, asportabunt foras castra, et comburent
igni tam pelles quam carnes eorum ac fimum: 28
et quicumque combusserit ea, lavabit vestimenta
sua, et carnem aqua, et sic ingredietur in castra. 29
Eritque vobis hoc legitimum sempiternum: Mense
septimo, decima die mensis affligetis animas vestras,
nullumque opus facietis, sive indigena, sive advena
qui peregrinatur inter vos. 30 In hac die expiatio
erit vestri, atque mundatio ab omnibus peccatis
vestris: coram Domino mundabimini. 31 sabbatum
enim requietionis est, et affligetis animas vestras
religione perpetua. 32 Expiabit autem sacerdos,
qui unctus fuerit, et cuius manus initiatae sunt ut
sacerdotio fungatur pro patre suo: indueturque stola
linea et vestibus sanctis, 33 et expiabit Sanctuarium
et tabernaculum testimonii atque altare, sacerdotes
quoque et universum populum. 34 Eritque vobis
hoc legitimum sempiternum, ut oretis pro filiis
Israel, et pro cunctis peccatis eorum semel in anno.
Fecit igitur sicut praeceperat Dominus Moysi.

17 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere Aaron et filiis eius, et cunctis filiis
Israel, dicens ad eos: Iste est sermo quem mandavit
Dominus, dicens: 3 Homo quilibet de domo Israel,
si occiderit bovem aut ovem, sive capram in castris
vel extra castra, 4 et non obtulerit ad ostium
tabernaculi oblationem Domino, sanguinis reus erit:
quasi si sanguinem fuderit, sic peribit de medio
populi sui. 5 Ideo sacerdoti offerre debent filii Israel
hostias suas, quas occident in agro, ut sanctificentur
Domino ante ostium tabernaculi testimonii, et
immolent eas hostias pacificas Domino. 6 Fundetque
sacerdos sanguinem super altare Domini ad ostium
tabernaculi testimonii, et adolebit adipem in
odorem suavitatis Domino: 7 et nequaquam ultra
immolabunt hostias suas daemonibus, cum quibus
fornicati sunt. Legitimum sempiternum erit illis et
posteris eorum. 8 Et ad ipsos dices: Homo de domo
Israel, et de advenis, qui peregrinantur apud vos,
qui obtulerit holocaustum sive victimam, 9 et ad
ostium tabernaculi testimonii non adduxerit eam,
ut offeratur Domino, interibit de populo suo. 10
Homo quilibet de domo Israel, et de advenis qui
peregrinantur inter vos, si comederit sanguinem,
obfirmabo faciem meam contra animam illius,
et disperdam eam de populo suo, 11 quia anima
carnis in sanguine est: et ego dedi illum vobis, ut
super altare in eo expietis pro animabus vestris,
et sanguis pro animae piaculo sit. 12 Idcirco dixi

filiis Israel: Omnis anima ex vobis non comedet
sanguinem, nec ex advenis, qui peregrinantur
apud vos. 13 Homo quicumque de filiis Israel,
et de advenis, qui peregrinantur apud vos, si
venatione, atque aucupio ceperit feram vel avem,
quibus vesci licitum est, fundat sanguinem eius, et
operiat illum terra. 14 Anima enim omnis carnis
in sanguine est: unde dixi filiis Israel: Sanguinem
universae carnis non comedetis, quia anima carnis
in sanguine est: et quicumque comederit illum,
interibit. 15 Anima, quae comederit morticinum, vel
captum a bestia, tam de indigenis, quam de advenis,
lavabit vestimenta sua et semetipsum aqua, et
contaminatus erit usque ad vesperum: et hoc ordine
mundus fiet. 16 Quod si non laverit vestimenta sua
et corpus, portabit iniquitatem suam.

18 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Ego
Dominus Deus vester: 3 iuxta consuetudinem
Terrae Aegypti, in qua habitastis, non facietis:
et iuxta morem Regionis Chanaan, ad quam ego
introducturus sum vos, non agetis, nec in legitimis
eorum ambulabitis. 4 Facietis iudicia mea, et
praecepta mea servabitis, et ambulabitis in eis.
ego Dominus Deus vester. 5 Custodite leges meas
atque iudicia, quae faciens homo, vivet in eis. Ego
Dominus. 6 Omnis homo ad proximam sanguinis
sui non accedet, ut revelet turpitudinem eius. Ego
Dominus. 7 Turpitudinem patris tui et turpitudinem
matris tuae non discooperies: mater tua est. non
revelabis turpitudinem eius. 8 Turpitudinem uxoris
patris tui non discooperies: turpitudo enim patris
tui est. 9 Turpitudinem sororis tuae ex patre, sive ex
matre, quae domi vel foris genita est, non revelabis.
10 Turpitudinem filiae filii tui vel neptis ex filia non
revelabis: quia turpitudo tua est. 11 Turpitudinem
filiae uxoris patris tui, quam peperit patri tuo,
et est soror tua, non revelabis. 12 Turpitudinem
sororis patris tui non discooperies: quia caro est
patris tui. 13 Turpitudinem sororis matris tuae
non revelabis, eo quod caro sit matris tuae. 14
Turpitudinem patrui tui non revelabis, nec accedes
ad uxorem eius, quae tibi affinitate coniungitur.
15 Turpitudinem nurus tuae non revelabis, quia
uxor filii tui est, nec discooperies ignominiam eius.
16 Turpitudinem uxoris fratris tui non revelabis:
quia turpitudo fratris tui est. 17 Turpitudinem
uxoris tuae et filiae eius non revelabis. Filiam filii
eius, et filiam filiae illius non sumes, ut reveles
ignominiam eius: quia caro illius sunt, et talis coitus
incestus est. 18 Sororem uxoris tuae in pellicatum
illius non accipies, nec revelabis turpitudinem eius
adhuc illa vivente. 19 Ad mulierem, quae patitur
menstrua, non accedes, nec revelabis foeditatem
eius. 20 Cum uxore proximi tui non coibis, nec
seminis commixtione maculaberis. 21 De semine
tuo non dabis ut consecretur idolo Moloch, nec
pollues nomen Dei tui. Ego Dominus. 22 Cum
masculo non commiscearis coitu femineo, quia
abominatio est. 23 Cum omni pecore non coibis,
nec maculaberis cum eo. Mulier non succumbet
iumento, nec miscebitur ei: quia scelus est. 24 Nec
polluamini in omnibus his, quibus contaminatae
sunt universae gentes, quas ego eiiciam ante
conspectum vestrum, 25 et quibus polluta est terra:
cuius ego scelera visitabo, ut evomat habitatores
suos. 26 Custodite legitima mea atque iudicia, et
non faciatis ex omnibus abominationibus istis, tam
indigena quam colonus qui peregrinantur apud vos.
27 Omnes enim execrationes istas fecerunt accolae
terrae qui fuerunt ante vos, et polluerunt eam. 28
Cavete ergo ne et vos similiter evomat, cum paria
feceritis, sicut evomuit gentem, quae fuit ante vos.
29 Omnis anima, quae fecerit de abominationibus
his quippiam, peribit de medio populi sui. 30
Custodite mandata mea. Nolite facere quae fecerunt
hi qui fuerunt ante vos, et ne polluamini in eis. Ego
Dominus Deus vester.

19 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere ad omnem coetum filiorum Israel, et
dices ad eos: Sancti estote, quia ego sanctus sum,
Dominus Deus vester. 3 Unusquisque patrem suum,
et matrem suam timeat. Sabbata mea custodite. Ego
Dominus Deus vester. 4 Nolite converti ad idola,
nec deos conflatiles faciatis vobis. Ego Dominus
Deus vester. 5 Si immolaveritis hostiam pacificorum
Domino ut sit placabilis, 6 eo die quo fuerit
immolata, comedetis eam, et die altero: quidquid
autem residuum fuerit in diem tertium, igne
comburetis. 7 Si quis post biduum comederit ex
ea, profanus erit, et impietatis reus: 8 portabitque
iniquitatem suam, quia sanctum Domini polluit,
et peribit anima illa de populo suo. 9 Cumque
messueris segetes terrae tuae, non tondebis usque
ad solum superficiem terrae: nec remanentes spicas
colliges. 10 Neque in vinea tua racemos et grana
decidentia congregabis, sed pauperibus et peregrinis
carpenda dimittes. ego Dominus Deus vester. 11
Non facietis furtum. Non mentiemini, nec decipiet
unusquisque proximum suum. 12 Non periurabis
in nomine meo, nec pollues nomen Dei tui. ego
Dominus. 13 Non facies calumniam proximo tuo, nec
vi opprimes eum. Non morabitur opus mercenarii
tui apud te usque mane. 14 Non maledices surdo,

nec coram caeco pones offendiculum: sed timebis
Dominum Deum tuum, quia ego sum Dominus. **15**
Non facies quod iniquum est, nec iniuste iudicabis.
Non consideres personam pauperis, nec honores
vultum potentis. Iuste iudica proximo tuo. **16** Non
eris criminator, nec susurro in populo. Non stabis
contra sanguinem proximi tui. ego Dominus. **17** Non
oderis fratrem tuum in corde tuo, sed publice argue
eum, ne habeas super illo peccatum. **18** Non quaeras
ultionem, nec memor eris iniuriae civium tuorum.
Diliges amicum tuum sicut teipsum. ego Dominus.
19 Leges meas custodite. Iumentum tuum non facies
coire cum alterius generis animantibus. Agrum
tuum non seres diverso semine. Veste, quae ex
duobus texta est, non indueris. **20** Homo si dormierit
cum muliere coitu seminis, quae sit ancilla etiam
nobilis, et tamen pretio non redempta, nec libertate
donata: vapulabunt ambo, et non morientur, quia
non fuit libera. **21** pro delicto autem suo offeret
Domino ad ostium tabernaculi testimonii arietem:
22 orabitque pro eo sacerdos, et pro peccato eius
coram Domino, et repropitiabitur ei, dimitteturque
peccatum. **23** Quando ingressi fueritis terram,
et plantaveritis in ea ligna pomifera, auferetis
praeputia eorum: poma, quae germinant, immunda
erunt vobis, nec edetis ex eis. **24** Quarto autem
anno omnis fructus eorum sanctificabitur laudabilis
Domino. **25** Quinto autem anno comedetis fructus,
congregantes poma quae proferunt. ego Dominus
Deus vester. **26** Non comedetis cum sanguine. Non
augurabimini, nec observabitis somnia. **27** Neque in
rotundum attondebitis comam: nec radetis barbam.
28 Et super mortuo non incidetis carnem vestram,
neque figuras aliquas, aut stigmata facietis vobis.
ego Dominus. **29** Ne prostituas filiam tuam, ne
contaminetur terra, et impleatur piaculo. **30** Sabbata
mea custodite, et Sanctuarium meum metuite.
ego Dominus. **31** Non declinetis ad magos, nec
ab ariolis aliquid sciscitemini, ut polluamini per
eos. ego Dominus Deus vester. **32** Coram cano
capite consurge, et honora personam senis: et
time Dominum Deum tuum. ego sum Dominus. **33**
Si habitaverit advena in terra vestra, et moratus
fuerit inter vos, non exprobretis ei: **34** sed sit
inter vos quasi indigena: et diligetis eum quasi
vosmetipsos: fuistis enim et vos advenae in Terra
Aegypti. ego Dominus Deus vester. **35** Nolite facere
iniquum aliquid in iudicio, in regula, in pondere, in
mensura. **36** Statera iusta, et aequa sint pondera,
iustus modius, aequusque sextarius. ego Dominus
Deus vester, qui eduxi vos de Terra Aegypti. **37**
Custodite omnia praecepta mea, et universa iudicia,
et facite ea. ego Dominus.

20 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Haec loqueris filiis Israel: Homo de filiis
Israel, et de advenis, qui habitant in Israel, si
quis dederit de semine suo idolo Moloch, morte
moriatur: populus terrae lapidabit eum. **3** Et ego
ponam faciem meam contra illum: succidamque
eum de medio populi sui, eo quod dederit de semine
suo Moloch, et contaminaverit Sanctuarium meum,
ac polluerit nomen sanctum meum. **4** Quod si
negligens populus terrae, et quasi parvipendens
imperium meum, dimiserit hominem qui dedit de
semine suo Moloch, nec voluerit eum occidere: **5**
ponam faciem meam super hominem illum, et super
cognationem eius, succidamque et ipsum, et omnes
qui consenserunt ei ut fornicarentur cum Moloch,
de medio populi sui. **6** Anima, quae declinaverit
ad magos et ariolos, et fornicata fuerit cum eis,
ponam faciem meam contra eam, et interficiam
illam de medio populi sui. **7** Sanctificamini et
estote sancti, quia ego sum Dominus Deus vester. **8**
Custodite praecepta mea, et facite ea: Ego Dominus
qui sanctifico vos. **9** Qui maledixerit patri suo, aut
matri, morte moriatur: sanguis eius sit super eum.
10 Si moechatus quis fuerit cum uxore alterius,
et adulterium perpetraverit cum coniuge proximi
sui, morte moriantur et moechus et adultera. **11**
Qui dormierit cum noverca sua, et revelaverit
ignominiam patris sui, morte moriantur ambo:
sanguis eorum sit super eos. **12** Si quis dormierit
cum nuru sua, uterque moriatur, quia scelus operati
sunt: sanguis eorum sit super eos. **13** Qui dormierit
cum masculo coitu femineo, uterque operatus est
nefas, morte moriantur: sit sanguis eorum super
eos. **14** Qui supra uxorem filiam, duxerit matrem
eius, scelus operatus est: vivus ardebit cum eis, nec
permanebit tantum nefas in medio vestri. **15** Qui
cum iumento et pecore coierit, morte moriatur:
pecus quoque occidite. **16** Mulier, quae succubuerit
cuilibet iumento, simul interficietur cum eo: sanguis
eorum sit super eos. **17** Qui acceperit sororem
suam filiam patris sui, vel filiam matris suae, et
viderit turpitudinem eius, illaque conspexerit fratris
ignominiam: nefariam rem operati sunt: occidentur
in conspectu populi sui, eo quod turpitudinem
suam mutuo revelaverint, et portabunt iniquitatem
suam. **18** Qui coierit cum muliere in fluxu menstruo,
et revelaverit turpitudinem eius, ipsaque aperuerit
fontem sanguinis sui, interficientur ambo de medio
populi sui. **19** Turpitudinem materterae, et amitae
tuae non discooperies: qui hoc fecerit, ignominiam
carnis suae nudavit, portabunt ambo iniquitatem
suam. **20** Qui coierit cum uxore patrui, vel avunculi
sui, et revelaverit ignominiam cognationis suae,

portabunt ambo peccatum suum: absque liberis
morientur. 21 Qui duxerit uxorem fratris sui, rem
facit illicitam, turpitudinem fratris sui revelavit:
absque liberis erunt. 22 Custodite leges meas, atque
iudicia, et facite ea: ne et vos evomat terra quam
intraturi estis et habitaturi. 23 Nolite ambulare
in legitimis nationum, quas ego expulsurus sum
ante vos. Omnia enim haec fecerunt, et abominatus
sum eas. 24 Vobis autem loquor: Possidete terram
eorum, quam dabo vobis in hereditatem, terram
fluentem lacte et melle. ego Dominus Deus vester,
qui separavi vos a ceteris populis. 25 Separate ergo
et vos iumentum mundum ab immundo, et avem
mundam ab immunda: ne polluatis animas vestras
in pecore, et avibus, et cunctis quae moventur in
terra, et quae vobis ostendi esse polluta. 26 Eritis
mihi sancti, quia sanctus sum ego Dominus, et
separavi vos a ceteris populis, ut essetis mei. 27 Vir,
sive mulier, in quibus pythonicus, vel divinationis
fuerit spiritus, morte moriantur. lapidibus obruent
eos: sanguis eorum sit super illos.

21 Dixit quoque Dominus ad Moysen: Loquere
ad sacerdotes filios Aaron, et dices ad eos: Ne
contaminetur sacerdos in mortibus civium suorum,
2 nisi tantum in consanguineis, ac propinquis, id
est, super patre et matre, et filio, et filia, fratre
quoque, 3 et sorore virgine quae non est nupta viro:
4 sed nec in principe populi sui contaminabitur. 5
Non radent sacerdotes caput, nec barbam, neque
in carnibus suis facient incisuras. 6 Sancti erunt
Deo suo, et non polluent nomen eius: incensum
enim Domini, et panes Dei sui offerunt, et ideo
sancti erunt. 7 Scortum et vile prostibulum non
ducent uxorem, nec eam, quae repudiata est a
marito: quia consecrati sunt Deo suo, 8 et panes
propositionis offerunt. Sint ergo sancti, quia et
ego sanctus sum, Dominus, qui sanctifico eos. 9
Sacerdotis filia si deprehensa fuerit in stupro, et
violaverit nomen patris sui, flammis exuretur. 10
Pontifex, id est, sacerdos maximus inter fratres
suos, super cuius caput fusum est unctionis oleum,
et cuius manus in sacerdotio consecratae sunt,
vestitusque est sanctis vestibus, caput suum non
discooperiet, vestimenta non scindet: 11 et ad
omnem mortuum non ingredietur omnino. super
patre quoque suo, et matre non contaminabitur. 12
Nec egredietur de sanctis, ne polluat Sanctuarium
Domini, quia oleum sanctae unctionis Dei sui super
eum est. ego Dominus. 13 Virginem ducet uxorem:
14 Viduam autem et repudiatam, et sordidam, atque
meretricem non accipiet, sed puellam de populo
suo: 15 ne commisceat stirpem generis sui vulgo
gentis suae: quia ego Dominus qui sanctifico eum.
16 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 17
Loquere ad Aaron: Homo de semine tuo per familias
qui habuerit maculam, non offeret panes Deo suo,
18 nec accedet ad ministerium eius: si caecus fuerit,
si claudus, si vel parvo vel grandi, vel torto naso, 19
si fracto pede, si manu, 20 si gibbus, si lippus, si
albuginem habens in oculo, si iugem scabiem, si
impetiginem in corpore, vel herniosus. 21 Omnis
qui habuerit maculam de semine Aaron sacerdotis,
non accedet offerre hostias Domino, nec panes Deo
suo: 22 vescetur tamen panibus, qui offeruntur in
Sanctuario, 23 ita dumtaxat, ut intra velum non
ingrediatur, nec accedat ad altare, qui maculam
habet, et contaminare non debet Sanctuarium
meum. Ego Dominus qui sanctifico eos. 24 Locutus
est ergo Moyses ad Aaron, et ad filios eius, et ad
omnem Israel cuncta quae fuerant sibi imperata.

22 Locutus quoque est Dominus ad Moysen,
dicens: 2 Loquere ad Aaron et ad filios eius,
ut caveant ab his quae consecrata sunt filiorum
Israel, et non contaminent nomen sanctificatorum
mihi, quae ipsi offerunt. ego Dominus. 3 Dic
ad eos, et ad posteros eorum: Omnis homo, qui
accesserit de stirpe vestra ad ea quae consecrata
sunt, et quae obtulerunt filii Israel Domino, in
quo est immunditia, peribit coram Domino. ego
sum Dominus. 4 Homo de semine Aaron, qui
fuerit leprosus, aut patiens fluxum seminis, non
vescetur de his quae sanctificata sunt mihi donec
sanetur. Qui tetigerit immundum super mortuo, et
ex quo egreditur semen quasi coitus, 5 et qui tangit
reptile, et quodlibet immundum, cuius tactus est
sordidus, 6 immundus erit usque ad vesperum, et
non vescetur his quae sanctificata sunt: sed cum
laverit carnem suam aqua, 7 et occubuerit sol,
tunc mundatus vescetur de sanctificatis, quia cibus
illius est. 8 Morticinum et captum a bestia non
comedent, nec polluentur in eis. ego sum Dominus.
9 Custodiant praecepta mea, ut non subiaceant
peccato, et moriantur in Sanctuario, cum polluerint
illud. ego Dominus qui sanctifico eos. 10 Omnis
alienigena non comedet de sanctificatis, inquilinus
sacerdotis, et mercenarius non vescentur ex eis. 11
Quem autem sacerdos emerit, et qui vernaculus
domus eius fuerit, his comedent ex eis. 12 Si
filia sacerdotis cuilibet ex populo nupta fuerit:
de his quae sanctificata sunt, et de primitiis non
vescetur. 13 sin autem vidua, vel repudiata, et
absque liberis reversa fuerit ad domum patris sui:
sicut puella consueverat, aletur cibis patris sui.
Omnis alienigena comedendi ex eis non habet

potestatem. 14 Qui comederit de sanctificatis per
ignorantiam, addet quintam partem cum eo quod
comedit, et dabit sacerdoti in Sanctuarium. 15
Nec contaminabunt sanctificata filiorum Israel,
quae offerunt Domino: 16 ne forte sustineant
iniquitatem delicti sui, cum sanctificata comederint.
ego Dominus qui sanctifico eos. 17 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 18 Loquere ad Aaron
et filios eius et ad omnes filios Israel, dicesque
ad eos: Homo de domo Israel, et de advenis qui
habitant apud vos, qui obtulerit oblationem suam,
vel vota solvens, vel sponte offerens, quidquid illud
obtulerit in holocaustum Domini, 19 ut offeratur
per vos, masculus immaculatus erit ex bobus, et
ovibus, et ex capris: 20 si maculam habuerit, non
offeretis, neque erit acceptabile. 21 Homo qui
obtulerit victimam pacificorum Domino, vel vota
solvens, vel sponte offerens, tam de bobus quam
de ovibus, immaculatum offeret, ut acceptabile sit:
omnis macula non erit in eo. 22 Si caecum fuerit,
si fractum, si cicatricem habens, si papulas, aut
scabiem, aut impetiginem: non offeretis ea Domino,
nec adolebitis ex eis super altare Domini. 23 Bovem
et ovem, aure et cauda amputatis, voluntarie offerre
potes, votum autem ex eis solvi non potest. 24
Omne animal, quod vel contritis vel tonsis, vel sectis
ablatisque testiculis est, non offeretis Domino,
et in terra vestra hoc omnino ne faciatis. 25 De
manu alienigenae non offeretis panes Deo vestro,
et quidquid aliud dare voluerit: quia corrupta,
et maculata sunt omnia: non suscipietis ea. 26
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 27 Bos,
ovis, et capra cum genita fuerint, septem diebus
erunt sub ubere matris suae: die autem octavo, et
deinceps offerri poterunt Domino. 28 Sive illa bos,
sive ovis, non immolabuntur una die cum foetibus
suis. 29 Si immolaveritis hostiam pro gratiarum
actione Domino, ut possit esse placabilis, 30 eodem
die comedetis eam, non remanebit quidquam in
mane alterius diei. ego Dominus. 31 Custodite
mandata mea, et facite ea. ego Dominus. 32 Ne
polluatis nomen meum sanctum, ut sanctificer in
medio filiorum Israel. Ego Dominus qui sanctifico
vos, 33 et eduxi de Terra Aegypti, ut essem vobis in
Deum. ego Dominus.

23 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Hae
sunt feriae Domini, quas vocabitis sanctas. 3 Sex
diebus facietis opus: dies septimus, quia sabbati
requies est, vocabitur sanctus. omne opus non
facietis in eo. sabbatum Domini est in cunctis
habitationibus vestris. 4 Hae sunt ergo feriae
Domini sanctae, quas celebrare debetis temporibus
suis. 5 Mense primo, quartadecima die mensis ad
vesperum, Phase Domini est: 6 et quintadecima die
mensis huius, sollemnitas azymorum Domini est.
Septem diebus azyma comedetis. 7 dies primus erit
vobis celeberrimus, sanctusque: omne opus servile
non facietis in eo: 8 sed offeretis sacrificium in
igne Domino septem diebus. dies autem septimus
erit celebrior et sanctior: nullumque servile opus
facietis in eo. 9 Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens: 10 Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Cum
ingressi fueritis terram, quam ego dabo vobis, et
messueritis segetem, feretis manipulos spicarum,
primitias messis vestrae ad sacerdotem: 11 qui
elevabit fasciculum coram Domino, ut acceptabile
sit pro vobis, altero die Sabbati, et sanctificabit
illum. 12 Atque in eodem die quo manipulus
consecratur, caedetur agnus immaculatus anniculus
in holocaustum Domini. 13 Et libamenta offerentur
cum eo, duae decimae similae conspersae oleo
in incensum Domini, odoremque suavissimum:
liba quoque vini, quarta pars hin. 14 Panem, et
polentam, et pultes non comedetis ex segete,
usque ad diem qua offeratis ex ea Deo vestro.
Praeceptum est sempiternum in generationibus,
cunctisque habitaculis vestris. 15 Numerabitis
ergo ab altero die Sabbati, in quo obtulistis
manipulum primitiarum, septem hebdomadas
plenas, 16 usque ad alteram diem expletionis
hebdomadae septimae, id est quinquaginta dies:
et sic offeretis sacrificium novum Domino 17 ex
omnibus habitaculis vestris, panes primitiarum
duos de duabus decimis similae fermentatae, quos
coquetis in primitias Domini. 18 Offeretisque cum
panibus septem agnos immaculatos anniculos,
et vitulum de armento unum, et arietes duos,
et erunt in holocaustum cum libamentis suis,
in odorem suavissimum Domini. 19 Facietis et
hircum pro peccato, duosque agnos anniculos
hostias pacificorum. 20 Cumque elevaverit eos
sacerdos cum panibus primitiarum coram Domino,
cedent in usum eius. 21 Et vocabitis hunc diem
celeberrimum, atque sanctissimum: omne opus
servile non facietis in eo. Legitimum sempiternum
erit in cunctis habitaculis, et generationibus vestris.
22 Postquam autem messueritis segetem terrae
vestrae, nec secabitis eam usque ad solum: nec
remanentes spicas colligetis, sed pauperibus et
peregrinis dimittetis eas. Ego sum Dominus Deus
vester. 23 Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens: 24 Loquere filiis Israel: Mense septimo,
prima die mensis, erit vobis sabbatum, memoriale,
clangentibus tubis, et vocabitur sanctum: 25

omne opus servile non facietis in eo, et offeretis
holocaustum Domino. 26 Locutusque est Dominus
ad Moysen, dicens: 27 Decimo die mensis huius
septimi, dies expiationum erit celeberrimus, et
vocabitur sanctus: affligetisque animas vestras in
eo, et offeretis holocaustum Domino. 28 Omne opus
servile non facietis in tempore diei huius: quia dies
propitiationis est, ut propitietur vobis Dominus
Deus vester. 29 Omnis anima, quae afflicta non
fuerit die hac, peribit de populis suis: 30 et quae
operis quippiam fecerit, delebo eam de populo
suo. 31 Nihil ergo operis facietis in eo: legitimum
sempiternum erit vobis in cunctis generationibus,
et habitationibus vestris. 32 sabbatum requietionis
est, et affligetis animas vestras die nono mensis: A
vespera usque ad vesperam celebrabitis sabbata
vestra. 33 Et locutus est Dominus ad Moysen,
dicens: 34 Loquere filiis Israel: A quintodecimo die
mensis huius septimi, erunt feriae tabernaculorum
septem diebus Domino. 35 Dies primus vocabitur
celeberrimus atque sanctissimus: omne opus
servile non facietis in eo. 36 Et septem diebus
offeretis holocausta Domino. dies quoque octavus
erit celeberrimus atque sanctissimus, et offeretis
holocaustum Domino: est enim coetus atque
collectae: omne opus servile non facietis in eo. 37
Hae sunt feriae Domini, quas vocabitis celeberrimas
atque sanctissimas, offeretisque in eis oblationes
Domino, holocausta et libamenta iuxta ritum
uniuscuiusque diei: 38 exceptis sabbatis Domini,
donisque vestris, et quae offeretis ex voto, vel
quae sponte tribuetis Domino. 39 A quintodecimo
ergo die mensis septimi, quando congregaveritis
omnes fructus terrae vestrae, celebrabitis ferias
Domini septem diebus. die primo et die octavo erit
sabbatum, id est requies. 40 Sumetisque vobis die
primo fructus arboris pulcherrimae, spatulasque
palmarum, et ramos ligni densarum frondium, et
salices de torrente, et laetabimini coram Domino
Deo vestro. 41 celebrabitisque sollemnitatem eius
septem diebus per annum. legitimum sempiternum
erit in generationibus vestris. Mense septimo festa
celebrabitis, 42 et habitabitis in umbraculis septem
diebus. omnis, qui de genere est Israel, manebit
in tabernaculis: 43 ut discant posteri vestri quod
in tabernaculis habitare fecerim filios Israel, cum
educerem eos de Terra Aegypti. ego Dominus
Deus vester. 44 Locutusque est Moyses super
sollemnitatibus Domini ad filios Israel.

24 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Praecipe filiis Israel, ut afferant tibi oleum de
olivis purissimum, ac lucidum, ad concinnandas
lucernas iugiter, 3 extra velum testimonii in
tabernaculo foederis. Ponetque eas Aaron a vespere
usque ad mane coram Domino, cultu rituque
perpetuo in generationibus vestris. 4 Super
candelabrum mundissimum ponentur semper in
conspectu Domini. 5 Accipies quoque similam, et
coques ex ea duodecim panes, qui singuli habebunt
duas decimas: 6 quorum senos altrinsecus super
mensam purissimam coram Domino statues: 7 et
pones super eos thus lucidissimum, ut sit panis
in monimentum oblationis Domini. 8 Per singula
sabbata mutabuntur coram Domino suscepti a filiis
Israel foedere sempiterno: 9 eruntque Aaron et
filiorum eius, ut comedant eos in loco sancto: quia
Sanctum sanctorum est de sacrificiis Domini iure
perpetuo. 10 Ecce autem egressus filius mulieris
Israelitidis, quem pepererat de viro Aegyptio inter
filios Israel, iurgatus est in castris cum viro Israelita.
11 Cumque blasphemasset nomen, et maledixisset
ei, adductus est ad Moysen. (Vocabatur autem
mater eius Salumith, filia Dabri de tribu Dan.) 12
Miseruntque eum in carcerem, donec nossent quid
iuberet Dominus. 13 Qui locutus est ad Moysen, 14
dicens: Educ blasphemum extra castra, et ponant
omnes qui audierunt, manus suas super caput eius,
et lapidet eum populus universus. 15 Et ad filios
Israel loqueris: Homo, qui maledixerit Deo suo,
portabit peccatum suum: 16 et qui blasphemaverit
nomen Domini, morte moriatur: lapidibus opprimet
eum omnis multitudo populi, sive ille civis, sive
peregrinus fuerit. Qui blasphemaverit nomen
Domini, morte moriatur. 17 Qui percusserit,
et occiderit hominem, morte moriatur. 18 Qui
percusserit animal, reddet vicarium, id est animam
pro anima. 19 Qui irrogaverit maculam cuilibet
civium suorum: sicut fecit, sic fiet ei: 20 fracturam
pro fractura, oculum pro oculo, dentem pro
dente restituet. qualem inflixerit maculam, talem
sustinere cogetur. 21 Qui percusserit iumentum,
reddet aliud. Qui percusserit hominem, punietur.
22 Aequum iudicium sit inter vos, sive peregrinus,
sive civis peccaverit: quia ego sum Dominus Deus
vester. 23 Locutusque est Moyses ad filios Israel: et
eduxerunt eum, qui blasphemaverat, extra castra,
ac lapidibus oppresserunt. Feceruntque filii Israel
sicut praeceperat Dominus Moysi.

25 Locutusque est Dominus ad Moysen in monte
Sinai, dicens: 2 Loquere filiis Israel, et dices
ad eos: Quando ingressi fueritis terram quam ego
dabo vobis, sabbatizes sabbatum Domini. 3 Sex
annis seres agrum tuum, et sex annis putabis
vineam tuam, colligesque fructus eius: 4 septimo

autem anno sabbatum erit terrae, requietionis
Domini: agrum non seres, et vineam non putabis.
5 Quae sponte gignet humus, non metes: et uvas
primitiarum tuarum non colliges quasi vindemiam:
annus enim requietionis terrae est: 6 sed erunt vobis
in cibum, tibi et servo tuo, ancillae et mercenario
tuo, et advenae qui peregrinatur apud te: 7
iumentis tuis et pecoribus omnia quae nascuntur,
praebebunt cibum. 8 Numerabis quoque tibi septem
hebdomadas annorum, id est, septies septem, quae
simul faciunt annos quadraginta novem: 9 et
clanges buccina mense septimo, decima die mensis,
propitiationis tempore, in universa terra vestra.
10 Sanctificabisque annum quinquagesimum, et
vocabis remissionem cunctis habitatoribus terrae
tuae: ipse est enim iubilaeus. Revertetur homo
ad possessionem suam, et unusquisque rediet
ad familiam pristinam: 11 quia iubilaeus est et
quinquagesimus annus. Non seretis, neque metetis
sponte in agro nascentia, et primitias vindemiae non
colligetis, 12 ob sanctificationem iubilaei, sed statim
oblata comedetis. 13 Anno iubilaei redient omnes
ad possessiones suas. 14 quando vendes quippiam
civi tuo, vel emes ab eo, ne contristes fratrem tuum,
sed iuxta numerum annorum iubilei emes ab eo,
15 et iuxta supputationem frugum vendet tibi. 16
Quanto plures anni remanserint post iubilaeum,
tanto crescet et pretium: et quanto minus temporis
numeraveris, tanto minoris et emptio constabit.
tempus enim frugum vendet tibi. 17 Nolite affligere
contribules vestros, sed timeat unusquisque Deum
suum, quia ego Dominus Deus vester. 18 Facite
praecepta mea, et iudicia custodite, et implete ea,
ut habitare possitis in terra absque ullo pavore,
19 et gignat vobis humus fructus suos, quibus
vescamini usque ad saturitatem, nullius impetum
formidantes. 20 Quod si dixeritis: Quid comedemus
anno septimo, si non severimus, neque collegerimus
fruges nostras? 21 Dabo benedictionem meam vobis
anno sexto, et faciet fructus trium annorum: 22
seretisque anno octavo, et comedetis veteres fruges
usque ad nonum annum: donec nova nascantur,
edetis vetera. 23 Terra quoque non vendetur
in perpetuum: quia mea est, et vos advenae et
coloni mei estis. 24 unde cuncta regio possessionis
vestrae sub redemptionis conditione vendetur. 25 Si
attenuatus frater tuus vendiderit possessiunculam
suam, et voluerit propinquus eius, potest redimere
quod ille vendiderat. 26 sin autem non habuerit
proximum, et ipse pretium ad redimendum potuerit
invenire: 27 computabuntur fructus ex eo tempore
quo vendidit: et quod reliquum est, reddet emptori,
sicque recipiet possessionem suam. 28 quod si non
invenerit manus eius ut reddat pretium, habebit
emptor quod emerat, usque ad annum iubileum. In
ipso enim omnis venditio redibit ad dominum, et ad
possessorem pristinum. 29 Qui vendiderit domum
intra urbis muros, habebit licentiam redimendi,
donec unus impleatur annus. 30 si non redemerit,
et anni circulus fuerit evolutus, emptor possidebit
eam, et posteri eius in perpetuum, et redimi non
poterit, etiam in iubileo. 31 Sin autem in villa domus,
quae muros non habet, agrorum iure vendetur. si
ante redempta non fuerit, in iubileo revertetur ad
dominum. 32 Aedes Levitarum, quae in urbibus
sunt, semper possunt redimi: 33 si redemptae
non fuerint, in iubileo revertentur ad dominos,
quia domus urbium Levitarum pro possessionibus
sunt inter filios Israel. 34 Suburbana autem eorum
non veneant, quia possessio sempiterna est. 35 Si
attenuatus fuerit frater tuus, et infirmus manu,
et susceperis eum quasi advenam, et peregrinum,
et vixerit tecum, 36 ne accipias usuras ab eo, nec
amplius quam dedisti. Time Deum tuum, ut vivere
possit frater tuus apud te. 37 Pecuniam tuam non
dabis ei ad usuram, et frugum superabundantiam
non exiges. 38 Ego Dominus Deus vester, qui eduxi
vos de Terra Aegypti, ut darem vobis Terram
Chanaan, et essem vester Deus. 39 Si paupertate
compulsus vendiderit se tibi frater tuus, non
eum opprimes servitute famulorum, 40 sed quasi
mercenarius et colonus erit: usque ad annum
iubileum operabitur apud te, 41 et postea egredietur
cum liberis suis, et revertetur ad cognationem
ad possessionem patrum suorum. 42 mei enim
servi sunt, et ego eduxi eos de Terra Aegypti. non
veneant conditione servorum: 43 ne affligas eum
per potentiam, sed metuito Deum tuum. 44 Servus
et ancilla sint vobis de nationibus quae in circuitu
vestro sunt. 45 Et de advenis qui peregrinantur
apud vos, vel qui ex his nati fuerint in terra
vestra, hos habebitis famulos: 46 et hereditario
iure transmittetis ad posteros, ac possidebitis in
aeternum. fratres autem vestros filios Israel ne
opprimatis per potentiam. 47 Si invaluerit apud
vos manus advenae atque peregrini, et attenuatus
frater tuus vendiderit se ei, aut cuiquam de stirpe
eius: 48 post venditionem potest redimi. Qui
voluerit ex fratribus suis, redimet eum, 49 et
patruus, et patruelis, et consanguineus, et affinis.
Sin autem et ipse potuerit, redimet se, 50 supputatis
dumtaxat annis a tempore venditionis suae usque
in annum iubileum: et pecunia, qua venditus fuerat,
iuxta annorum numerum et rationem mercenarii
supputata. 51 Si plures fuerint anni qui remanent
usque ad iubileum, secundum hos reddet et pretium.

52 si pauci, ponet rationem cum eo iuxta annorum
numerum, et reddet emptori quod reliquum est
annorum, 53 quibus ante servivit mercedibus
imputatis: non affliget eum violenter in conspectu
tuo. 54 Quod si per haec redimi non potuerit, anno
iubileo egredietur cum liberis suis. 55 Mei enim
sunt servi, filii Israel, quos eduxi de Terra Aegypti.

26 Ego Dominus Deus vester: Non facietis vobis
idolum et sculptile, nec titulos erigetis, nec
insignem lapidem ponetis in terra vestra, ut adoretis
eum. ego enim sum Dominus Deus vester. 2
Custodite sabbata mea, et pavete ad Sanctuarium
meum. ego Dominus. 3 Si in praeceptis meis
ambulaveritis, et mandata mea custodieritis, et
feceritis ea, dabo vobis pluvias temporibus suis,
4 et terra gignet germen suum, et pomis arbores
replebuntur. 5 Apprehendet messium tritura
vindemiam, et vindemia occupabit sementem:
et comedetis panem vestrum in saturitate, et
absque pavore habitabitis in terra vestra. 6 Dabo
pacem in finibus vestris: dormietis, et non erit qui
exterreat. Auferam malas bestias: et gladius non
transibit terminos vestros. 7 Persequemini inimicos
vestros, et corruent coram vobis. 8 persequentur
quinque de vestris centum alienos, et centum de
vobis decem millia: cadent inimici vestri gladio
in conspectu vestro. 9 Respiciam vos, et crescere
faciam: multiplicabimini, et firmabo pactum meum
vobiscum. 10 Comedetis vetustissima veterum,
et vetera novis supervenientibus proiicietis. 11
Ponam tabernaculum meum in medio vestri, et non
abiiciet vos anima mea. 12 Ambulabo inter vos, et
ero Deus vester, vosque eritis populus meus. 13
Ego Dominus Deus vester: qui eduxi vos de Terra
Aegyptiorum, ne serviretis eis, et qui confregi
catenas cervicum vestrarum, ut incederetis erecti.
14 Quod si non audieritis me, nec feceritis omnia
mandata mea, 15 si spreveritis leges meas, et iudicia
mea contempseritis, ut non faciatis ea quae a me
constituta sunt, et ad irritum perducatis pactum
meum: 16 ego quoque haec faciam vobis: Visitabo
vos velociter in egestate, et ardore, qui conficiat
oculos vestros, et consumat animas vestras. Frustra
seretis sementem, quae ab hostibus devorabitur.
17 Ponam faciem meam contra vos, et corruetis
coram hostibus vestris, et subiiciemini his qui
oderunt vos. fugietis, nemine persequente. 18 Sin
autem nec sic obedieritis mihi, addam correptiones
vestras septuplum propter peccata vestra, 19 et
conteram superbiam duritiae vestrae. Daboque
vobis caelum desuper sicut ferrum, et terram
aeneam. 20 Consumetur incassum labor vester,
non proferet terra germen, nec arbores poma
praebebunt. 21 Si ambulaveritis ex adverso mihi,
nec volueritis audire me, addam plagas vestras in
septuplum propter peccata vestra: 22 immittamque
in vos bestias agri, quae consumant vos, et
pecora vestra, et ad paucitatem cuncta redigant,
desertaeque fiant viae vestrae. 23 Quod si nec sic
volueritis recipere disciplinam, sed ambulaveritis
ex adverso mihi: 24 ego quoque contra vos adversus
incedam, et percutiam vos septies propter peccata
vestra. 25 inducamque super vos gladium ultorem
foederis mei. Cumque confugeritis in urbes, mittam
pestilentiam in medio vestri, et trademini in
manibus hostium, 26 postquam confregero baculum
panis vestri: ita ut decem mulieres in uno clibano
coquant panes, et reddant eos ad pondus: et
comedetis, et non saturabimini. 27 Sin autem nec
per haec audieritis me, sed ambulaveritis contra
me: 28 et ego incedam adversus vos in furore
contrario, et corripiam vos septem plagis propter
peccata vestra, 29 ita ut comedatis carnes filiorum
vestrorum et filiarum vestrarum. 30 destruam
excelsa vestra, et simulachra confringam. Cadetis
inter ruinas idolorum vestrorum, et abominabitur
vos anima mea, 31 in tantum ut urbes vestras
redigam in solitudinem, et deserta faciam Sanctuaria
vestra, nec recipiam ultra odorem suavissimum. 32
Disperdamque terram vestram, et stupebunt super
ea inimici vestri, cum habitatores illius fuerint.
33 Vos autem dispergam in Gentes, et evaginabo
post vos gladium, eritque terra vestra deserta, et
civitates vestrae dirutae. 34 Tunc placebunt terrae
sabbata sua cunctis diebus solitudinis suae: quando
fueritis 35 in terra hostili, sabbatizabit, et requiescet
in sabbatis solitudinis suae, eo quod non requieverit
in sabbatis vestris quando habitabatis in ea. 36 Et
qui de vobis remanserint, dabo pavorem in cordibus
eorum in regionibus hostium, terrebit eos sonitus
folii volantis, et ita fugient quasi gladium: cadent,
nullo persequente, 37 et corruent singuli super
fratres suos quasi bella fugientes, nemo vestrum
inimicis audebit resistere. 38 peribitis inter Gentes,
et hostilis vos terra consumet. 39 Quod si et de
iis aliqui remanserint, tabescent in iniquitatibus
suis, in terra inimicorum suorum, et propter
peccata patrum suorum et sua affligentur: 40 donec
confiteantur iniquitates suas, et maiorum suorum,
quibus praevaricati sunt in me, et ambulaverunt
ex adverso mihi. 41 Ambulabo igitur et ego contra
eos, et inducam illos in terram hostilem, donec
erubescat incircumcisa mens eorum: tunc orabunt
pro impietatibus suis. 42 Et recordabor foederis mei
quod pepigi cum Iacob, et Isaac, et Abraham. Terrae

quoque memor ero: 43 quae cum relicta fuerit
ab eis, complacebit sibi in sabbatis suis, patiens
solitudinem propter illos. Ipsi vero rogabunt pro
peccatis suis, eo quod abiecerint iudicia mea, et
leges meas despexerint. 44 Attamen etiam cum
essent in terra hostili, non penitus abieci eos, neque
sic despexi ut consumerentur, et irritum facerent
pactum meum cum eis. Ego enim sum Dominus
Deus eorum, 45 et recordabor foederis mei pristini,
quando eduxi eos de Terra Aegypti in conspectu
Gentium, ut essem Deus eorum. ego Dominus Deus.
46 Haec sunt iudicia atque praecepta et leges, quas
dedit Dominus inter se et inter filios Israel in monte
Sinai per manum Moysi.

27 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere filiis Israel, et dices ad eos: Homo qui
votum fecerit, et spoponderit Deo animam suam,
sub aestimatione dabit pretium. 3 Si fuerit masculus
a vigesimo anno usque ad sexagesimum annum,
dabit quinquaginta siclos argenti ad mensuram
Sanctuarii: 4 si mulier, triginta. 5 A quinto autem
anno usque ad vigesimum, masculus dabit viginti
siclos: femina decem. 6 Ab uno mense usque ad
annum quintum, pro masculo dabuntur quinque
sicli: pro femina, tres. 7 Sexagenarius et ultra
masculus dabit quindecim siclos: femina decem. 8 Si
pauper fuerit, et aestimationem reddere non valebit,
stabit coram sacerdote: et quantum ille aestimaverit,
et viderit eum posse reddere, tantum dabit. 9
Animal autem, quod immolari potest Domino, si
quis voverit, sanctum erit, 10 et mutari non poterit,
id est, nec melius malo, nec peius bono. quod si
mutaverit: et ipsum quod mutatum est, et illud pro
quo mutatum est, consecratum erit Domino. 11
Animal immundum, quod immolari Domino non
potest, si quis voverit, adducetur ante sacerdotem.
12 qui diiudicans utrum bonum an malum sit, statuet
pretium. 13 quod si dare voluerit is, qui offert, addet
supra aestimationem quintam partem. 14 Homo si
voverit domum suam, et sanctificaverit Domino,
considerabit eam sacerdos utrum bona an mala sit,
et iuxta pretium, quod ab eo fuerit constitutum,
venundabitur: 15 sin autem ille qui voverat,
voluerit redimere eam, dabit quintam partem
aestimationis supra, et habebit domum. 16 Quod si
agrum possessionis suae voverit, et consecraverit
Domino: iuxta mensuram sementis aestimabitur
pretium. si triginta modiis hordei seritur terra,
quinquaginta siclis venundetur argenti. 17 Si
statim ab anno incipientis iubilei voverit agrum,
quanto valere potest, tanto aestimabitur. 18
sin autem post aliquantum temporis: supputabit
sacerdos pecuniam iuxta annorum, qui reliqui sunt,
numerum usque ad iubileum, et detrahetur ex
pretio. 19 Quod si voluerit redimere agrum ille,
qui voverat, addet quintam partem aestimatae
pecuniae, et possidebit eum. 20 Sin autem noluerit
redimere, sed alteri cuilibet fuerit venundatus,
ultra eum qui voverat redimere non poterit: 21
quia cum iubilei venerit dies, sanctificatus erit
Domino, et possessio consecrata ad ius pertinet
sacerdotum. 22 Si ager emptus est, et non de
possessione maiorum sanctificatus fuerit Domino,
23 supputabit sacerdos iuxta annorum numerum
usque ad iubileum, pretium: et dabit ille qui voverat
eum, Domino. 24 in iubileo autem revertetur
ad priorem dominum, qui vendiderat eum, et
habuerat in sorte possessionis suae. 25 Omnis
aestimatio siclo sanctuarii ponderabitur. Siclus
viginti obolos habet. 26 Primogenita, quae ad Deum
pertinent, nemo sanctificare poterit et vovere:
sive bos, sive ovis fuerit, Domini sunt. 27 Quod
si immundum est animal, redimet qui obtulit,
iuxta aestimationem suam, et addet quintam
partem pretii: si redimere noluerit, vendetur alteri
quantumcumque ante fuerit aestimatum. 28 Omne,
quod Domino consecratur, sive homo fuerit, sive
animal, sive ager, non veniet, nec redimi poterit.
Quidquid semel fuerit consecratum, sanctum
sanctorum erit Domino. 29 Et omnis consecratio,
quae offertur ab homine, non redimetur, sed
morte morietur. 30 Omnes decimae terrae, sive de
frugibus, sive de pomis arborum, Domini sunt, et illi
sanctificantur. 31 Si quis autem voluerit redimere
decimas suas, addet quintam partem earum. 32
Omnium decimarum bovis et ovis et caprae, quae
sub pastoris virga transeunt, quidquid decimum
venerit, sanctificabitur Domino. 33 Non eligetur
nec bonum nec malum, nec altero commutabitur.
si quis mutaverit: et quod mutatum est, et pro
quo mutatum est, sanctificabitur Domino, et non
redimetur. 34 Haec sunt praecepta, quae mandavit
Dominus Moysi ad filios Israel in monte Sinai.

Liber Numeri

1 Locutusque est Dominus ad Moysen in deserto
Sinai in tabernaculo foederis, prima die mensis
secundi, anno altero egressionis eorum ex Aegypto,
dicens: **2** Tollite summam universae congregationis
filiorum Israel per cognationes et domos suas, et
nomina singulorum, quidquid sexus est masculini **3**
a vigesimo anno et supra, omnium virorum fortium
ex Israel, et numerabitis eos per turmas suas, tu et
Aaron. **4** Eruntque vobiscum principes tribuum ac
domorum in cognationibus suis, **5** quorum ista sunt
nomina: De Ruben, Elisur filius Sedeur. **6** de Simeon,
Salamiel filius Surisaddai. **7** de Iuda, Nahasson,
filius Aminadab. **8** de Issachar, Nathanael filius
Suar. **9** de Zabulon, Eliab filius Helon. **10** Filiorum
autem Ioseph, de Ephraim, Elisama filius Ammiud.
de Manasse, Gamaliel filius Phadasseur. **11** De
Beniamin, Abidan filius Gedeonis. **12** de Dan, Ahiezer
filius Ammisaddai. **13** de Aser, Phegiel filius Ochran.
14 de Gad, Eliasaph filius Duel. **15** de Nephthali, Ahira
filius Enan. **16** Hi nobilissimi principes multitudinis
per tribus et cognationes suas, et capita exercitus
Israel: **17** quos tulerunt Moyses et Aaron cum
omni vulgi multitudine: **18** et congregaverunt
primo die mensis secundi, recensentes eos per
cognationes, et domos, ac familias, et capita, et
nomina singulorum a vigesimo anno et supra, **19**
sicut praeceperat Dominus Moysi. Numeratique
sunt in deserto Sinai. **20** De Ruben primogenito
Israelis per generationes et familias ac domos suas,
et nomina capitum singulorum, omne quod sexus est
masculini a vigesimo anno et supra, procedentium
ad bellum, **21** quadraginta sex millia quingenti.
22 De filiis Simeon per generationes et familias
ac domos cognationum suarum recensiti sunt per
nomina et capita singulorum, omne quod sexus est
masculini a vigesimo anno et supra, procedentium
ad bellum, **23** quinquaginta novem millia trecenti.
24 De filiis Gad per generationes et familias ac
domos cognationum suarum recensiti sunt per
nomina singulorum a viginti annis et supra, omnes
qui ad bella procederent, **25** quadragintaquinque
millia sexcenti quinquaginta. **26** De filiis Iuda per
generationes et familias ac domos cognationum
suarum, per nomina singulorum a vigesimo anno
et supra, omnes qui poterant ad bella procedere, **27**
recensiti sunt septuaginta quattuor millia sexcenti.
28 De filiis Issachar, per generationes et familias
ac domos cognationum suarum, per nomina
singulorum a vigesimo anno et supra, omnes qui ad
bella procederent, **29** recensiti sunt quinquaginta
quattuor millia quadringenti. **30** De filiis Zabulon
per generationes et familias, ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad
bella procedere, **31** quinquaginta septem millia
quadringenti. **32** De filiis Ioseph, filiorum Ephraim
per generationes, et familias, ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad
bella procedere, **33** quadraginta millia quingenti.
34 Porro filiorum Manasse per generationes et
familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt per nomina singulorum a viginti annis et
supra, omnes qui poterant ad bella procedere, **35**
triginta duo millia ducenti. **36** De filiis Beniamin
per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt nominibus singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant
ad bella procedere, **37** triginta quinque millia
quadringenti. **38** De filiis Dan per generationes, et
familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt nominibus singulorum a vigesimo anno et
supra, omnes qui poterant ad bella procedere, **39**
sexaginta duo millia septingenti. **40** De filiis Aser
per generationes et familias ac domos cognationum
suarum recensiti sunt per nomina singulorum a
vigesimo anno et supra, omnes qui poterant ad
bella procedere, **41** quadraginta millia et mille
quingenti. **42** De filiis Nephthali per generationes
et familias ac domos cognationum suarum recensiti
sunt nominibus singulorum a vigesimo anno et
supra, omnes qui poterant ad bella procedere, **43**
quinquaginta tria millia quadringenti. **44** Hi sunt,
quos numeraverunt Moyses et Aaron, et duodecim
principes Israel, singulos per domos cognationum
suarum. **45** Fueruntque omnis numerus filiorum
Israel per domos et familias suas a vigesimo anno et
supra, qui poterant ad bella procedere, **46** sexcenta
tria millia virorum quingenti quinquaginta. **47**
Levitae autem in tribu familiarum suarum non sunt
numerati cum eis. **48** Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: **49** Tribum Levi noli numerare,
neque pones summam eorum cum filiis Israel: **50**
sed constitue eos super tabernaculum testimonii
et cuncta vasa eius, et quidquid ad ceremonias
pertinet. Ipsi portabunt tabernaculum et omnia
utensilia eius: et erunt in ministerio, ac per gyrum
tabernaculi metabuntur. **51** Cum proficiscendum
fuerit, deponent Levitae tabernaculum: cum
castrametanda, erigent. quisquis externorum
accesserit, occidetur. **52** Metabuntur autem castra
filii Israel unusquisque per turmas et cuneos atque
exercitum suum. **53** Porro Levitae per gyrum

tabernaculi figent tentoria, ne fiat indignatio super
multitudinem filiorum Israel, et excubabunt in
custodiis tabernaculi testimonii. 54 Fecerunt ergo
filii Israel iuxta omnia quae praeceperat Dominus
Moysi.

2 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron
dicens: 2 Singuli per turmas, signa, atque vexilla,
et domos cognationum suarum castrametabuntur
filiorum Israel, per gyrum tabernaculi foederis. 3 Ad
Orientem Iudas figet tentoria per turmas exercitus
sui: eritque princeps filiorum eius Nahasson filius
Aminadab. 4 et omnis de stirpe eius summa
pugnantium, septuaginta quattuor millia sexcenti.
5 Iuxta eum castrametati sunt de tribu Issachar,
quorum princeps fuit Nathanael filius Suar. 6 et
omnis numerus pugnatorum eius quinquaginta
quattuor millia quadringenti. 7 In tribu Zabulon
princeps fuit Eliab filius Helon. 8 Omnisque de
stirpe eius exercitus pugnatorum, quinquaginta
septem millia quadringenti. 9 Universi qui in
castris Iudae annumerati sunt, fuerunt centum
octoginta sex millia quadringenti: et per turmas
suas primi egredientur. 10 In castris filiorum
Ruben ad meridianam plagam erit princeps Elisur
filius Sedeur: 11 et cunctus exercitus pugnatorum
eius qui numerati sunt, quadraginta sex millia
quingenti. 12 Iuxta eum castrametati sunt de
tribu Simeon: quorum princeps fuit Salamiel filius
Surisaddai. 13 et cunctus exercitus pugnatorum
eius, qui numerati sunt, quinquaginta novem millia
trecenti. 14 In tribu Gad princeps fuit Eliasaph
filius Duel. 15 et cunctus exercitus pugnatorum
eius, qui numerati sunt, quadraginta quinque millia
sexcenti quinquaginta. 16 Omnes qui recensiti sunt
in castris Ruben, centum quinquaginta millia et
mille quadringenti quinquaginta per turmas suas:
in secundo loco proficiscentur. 17 Levabitur autem
tabernaculum testimonii per officia Levitarum et
turmas eorum. quomodo erigetur, ita et deponetur.
Singuli per loca et ordines suos proficiscentur. 18 Ad
occidentalem plagam erunt castra filiorum Ephraim,
quorum princeps fuit Elisama filius Ammiud. 19
cunctus exercitus pugnatorum eius, qui numerati
sunt, quadraginta millia quingenti. 20 Et cum eis
tribus filiorum Manasse, quorum princeps fuit
Gamaliel filius Phadassur. 21 cunctusque exercitus
pugnatorum eius, qui numerati sunt, triginta duo
millia ducenti. 22 In tribu filiorum Beniamin
princeps fuit Abidan filius Gedeonis. 23 et cunctus
exercitus pugnatorum eius, qui recensiti sunt,
triginta quinque millia quadringenti. 24 Omnes
qui numerati sunt in castris Ephraim, centum octo
millia centum per turmas suas: tertii proficiscentur.
25 Ad Aquilonis partem castrametati sunt filii Dan:
quorum princeps fuit Ahiezer filius Ammisaddai. 26
cunctus exercitus pugnatorum eius, qui numerati
sunt, sexaginta duo millia septingenti. 27 Iuxta
eum fixere tentoria de tribu Aser: quorum princeps
fuit Phegiel filius Ochran. 28 cunctus exercitus
pugnatorum eius, qui numerati sunt, quadraginta
millia et mille quingenti. 29 De tribu filiorum
Nephthali princeps fuit Ahira filius Enan. 30 cunctus
exercitus pugnatorum eius, quinquaginta tria millia
quadringenti. 31 Omnes, qui numerati sunt in
castris Dan, fuerunt centum quinquaginta septem
millia sexcenti: et novissimi proficiscentur. 32 Hic
numerus filiorum Israel, per domos cognationum
suarum et turmas divisi exercitus, sexcenta tria
millia quingenti quinquaginta. 33 Levitae autem
non sunt numerati inter filios Israel: sic enim
praeceperat Dominus Moysi. 34 Feceruntque filii
Israel iuxta omnia quae mandaverat Dominus.
Castrametati sunt per turmas suas, et profecti per
familias ac domos patrum suorum.

3 Hae sunt generationes Aaron et Moysi in die qua
locutus est Dominus ad Moysen in monte Sinai.
2 Et haec nomina filiorum Aaron: primogenitus
eius Nadab, deinde Abiu, et Eleazar, et Ithamar. 3
Haec nomina filiorum Aaron sacerdotum qui uncti
sunt, et quorum repletae et consecratae manus
ut sacerdotio fungerentur. 4 Mortui sunt enim
Nadab et Abiu cum offerrent ignem alienum in
conspectu Domini in deserto Sinai, absque liberis:
functique sunt sacerdotio Eleazar et Ithamar coram
Aaron patre suo. 5 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 6 Applica tribum Levi, et fac stare
in conspectu Aaron sacerdotis ut ministrent ei,
et excubent, 7 et observent quidquid ad cultum
pertinet multitudinis coram tabernaculo testimonii,
8 et custodiant vasa tabernaculi, servientes in
ministerio eius. 9 Dabisque dono Levitas 10
Aaron et filiis eius, quibus traditi sunt a filiis
Israel. Aaron autem et filios eius constitues super
cultum sacerdotii. Externus, qui ad ministrandum
accesserit, morietur. 11 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 12 Ego tuli Levitas a filiis Israel pro
omni primogenito, qui aperit vulvam in filiis Israel,
eruntque Levitae mei. 13 Meum est enim omne
primogenitum: ex quo percussi primogenitos in
Terra Aegypti: sanctificavi mihi quidquid primum
nascitur in Israel ab homine usque ad pecus, mei
sunt: ego Dominus. 14 Locutusque est Dominus ad
Moysen in deserto Sinai, dicens: 15 Numera filios
Levi per domos patrum suorum et familias, omnem

masculum ab uno mense, et supra. 16 Numeravit
Moyses, ut praeceperat Dominus, 17 et inventi sunt
filii Levi per nomina sua, Gerson et Caath et Merari.
18 Filii Gerson: Lebni et Semei. 19 Filii Caath: Amram
et Iesaar, Hebron et Oziel. 20 Filii Merari: Moholi et
Musi. 21 De Gerson fuere familiae duae, Lebnitica, et
Semeitica: 22 quarum numeratus est populus sexus
masculini ab uno mense et supra, septem millia
quingenti. 23 Hi post tabernaculum metabuntur ad
Occidentem 24 sub principe Eliasaph filio Lael. 25 Et
habebunt excubias in tabernaculo foederis, 26 ipsum
tabernaculum et operimentum eius, tentorium
quod trahitur ante fores tecti foederis, et cortinas
atrii: tentorium quoque quod appenditur in introitu
atrii tabernaculi, et quidquid ad ritum altaris
pertinet, funes tabernaculi et omnia utensilia eius.
27 Cognatio Caath habebit populos Amramitas et
Iesaaritas et Hebronitas et Ozielitas. Hae sunt
familiae Caathitarum recensitae per nomina sua: 28
omnes generis masculini ab uno mense et supra,
octo millia sexcenti habebunt excubias Sanctuarii,
29 et castrametabuntur ad meridianam plagam. 30
Princepsque eorum erit Elisaphan filius Oziel: 31
et custodient arcam, mensamque et candelabrum,
altaria et vasa Sanctuarii, in quibus ministratur, et
velum, cunctamque huiuscemodi supellectilem. 32
Princeps autem principum Levitarum Eleazar filius
Aaron sacerdotis, erit super excubitores custodiae
Sanctuarii. 33 At vero de Merari erunt populi
Moholitae et Musitae recensiti per nomina sua: 34
omnes generis masculini ab uno mense et supra,
sex millia ducenti. 35 Princeps eorum Suriel filius
Abihaiel: in plaga septentrionali castrametabuntur.
36 Erunt sub custodia eorum tabulae tabernaculi et
vectes, et columnae ac bases earum, et omnia quae
ad cultum huiuscemodi pertinent: 37 columnaeque
atrii per circuitum cum basibus suis, et paxilli cum
funibus. 38 Castrametabuntur ante tabernaculum
foederis, idest ad orientalem plagam, Moyses et
Aaron cum filiis suis, habentes custodiam Sanctuarii
in medio filiorum Israel. quisquis alienus accesserit,
morietur. 39 Omnes Levitae, quos numeraverunt
Moyses et Aaron iuxta praeceptum Domini per
familias suas in genere masculino a mense uno
et supra, fuerunt viginti duo millia. 40 Et ait
Dominus ad Moysen: Numera primogenitos sexus
masculini de filiis Israel ab uno mense et supra,
et habebis summam eorum. 41 Tollesque Levitas
mihi pro omni primogenito filiorum Israel, ego
sum Dominus: et pecora eorum pro universis
primogenitis pecorum filiorum Israel. 42 Recensuit
Moyses, sicut praeceperat Dominus, primogenitos
filiorum Israel. 43 et fuerunt masculi per nomina
sua, a mense uno et supra, viginti duo millia ducenti
septuaginta tres. 44 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 45 Tolle Levitas pro primogenitis
filiorum Israel, et pecora Levitarum pro pecoribus
eorum, eruntque Levitae mei. ego sum Dominus. 46
In pretio autem ducentorum septuaginta trium,
qui excedunt numerum Levitarum de primogenitis
filiorum Israel, 47 accipies quinque siclos per
singula capita ad mensuram Sanctuarii. Siclus habet
viginti obolos. 48 Dabisque pecuniam Aaron et filiis
eius pretium eorum qui supra sunt. 49 Tulit igitur
Moyses pecuniam eorum, qui fuerant amplius,
et quos redemerat a Levitis 50 pro primogenitis
filiorum Israel, mille trecentorum sexagintaquinque
siclorum iuxta pondus Sanctuarii, 51 et dedit eam
Aaron et filiis eius iuxta verbum quod praeceperat
sibi Dominus.

4 Locutusque est Dominus ad Moysen et Aaron,
dicens: 2 Tolle summam filiorum Caath de medio
Levitarum per domos et familias suas, 3 a trigesimo
anno et supra, usque ad quinquagesimum annum,
omnium qui ingrediuntur ut stent et ministrent in
tabernaculo foederis. 4 Hic est cultus filiorum Caath:
Tabernaculum foederis, et Sanctum sanctorum 5
ingredientur Aaron et filii eius, quando movenda
sunt castra, et deponent velum quod pendet
ante fores, involventque eo arcam testimonii,
6 et operient rursum velamen ianthinarum
pellium, extendentque desuper pallium totum
hyacinthinum, et inducent vectes. 7 Mensam
quoque propositionis involvent hyacinthino pallio,
et ponent cum ea thuribula et mortariola, cyathos
et crateras ad liba fundenda: panes semper in ea
erunt: 8 extendentque desuper pallium coccineum,
quod rursum operient velamento ianthinarum
pellium, et inducent vectes. 9 Sument et pallium
hyacinthinum quo operient candelabrum cum
lucernis et forcipibus suis et emunctoriis et cunctis
vasis olei, quae ad concinnandas lucernas necessaria
sunt: 10 et super omnia ponent operimentum
ianthinarum pellium, et inducent vectes. 11
Nec non et altare aureum involvent hyacinthino
vestimento, et extendent desuper operimentum
ianthinarum pellium, inducentque vectes. 12
Omnia vasa, quibus ministratur in Sanctuario,
involvent hyacinthino pallio, et extendent desuper
operimentum ianthinarum pellium, inducentque
vectes. 13 Sed et altare mundabunt cinere, et
involvent illud purpureo vestimento, 14 ponentque
cum eo omnia vasa, quibus in ministerio eius
utuntur, id est, ignium receptacula, fuscinulas ac
tridentes, uncinos et batilla. Cuncta vasa altaris

operient simul velamine ianthinarum pellium, et
inducent vectes. 15 Cumque involverint Aaron
et filii eius Sanctuarium et omnia vasa eius in
commotione castrorum, tunc intrabunt filii Caath
ut portent involuta: et non tangent vasa Sanctuarii,
ne moriantur. Ista sunt onera filiorum Caath in
tabernaculo foederis: 16 super quos erit Eleazar
filius Aaron sacerdotis, ad cuius curam pertinet
oleum ad concinnandas lucernas, et compositionis
incensum, et sacrificium, quod semper offertur, et
oleum unctionis, et quidquid ad cultum tabernaculi
pertinet, omniumque vasorum, quae in Sanctuario
sunt. 17 Locutusque est Dominus ad Moysen, et
Aaron, dicens: 18 Nolite perdere populum Caath de
medio Levitarum: 19 sed hoc facite eis, ut vivant,
et non moriantur, si tetigerint Sancta sanctorum.
Aaron et filii eius intrabunt, ipsique disponent
opera singulorum, et divident quid portare quis
debeat. 20 Alii nulla curiositate videant quae sunt
in Sanctuario priusquam involvantur, alioquin
morientur. 21 Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens: 22 Tolle summam etiam filiorum Gerson per
domos ac familias et cognationes suas, 23 a triginta
annis et supra, usque ad annos quinquaginta.
Numera omnes qui ingrediuntur et ministrant in
tabernaculo foederis. 24 Hoc est officium familiae
Gersonitarum, 25 ut portent cortinas tabernaculi et
tectum foederis operimentum aliud, et super omnia
velamen ianthinum tentoriumque quod pendet
in introitu tabernaculi foederis, 26 cortinas atrii,
et velum in introitu quod est ante tabernaculum.
Omnia quae ad altare pertinent funiculos, et vasa
ministerii, 27 iubente Aaron et filiis eius, portabunt
filii Gerson: et scient singuli cui debeant oneri
mancipari. 28 Hic est cultus familiae Gersonitarum
in tabernaculo foederis, eruntque sub manu Ithamar
filii Aaron sacerdotis. 29 Filios quoque Merari
per familias et domos patrum suorum recensebis
30 a triginta annis et supra, usque ad annos
quinquaginta, omnes qui ingrediuntur ad officium
ministerii sui et cultum foederis testimonii. 31 Haec
sunt onera eorum: Portabunt tabulas tabernaculi et
vectes eius, columnas ac bases earum, 32 columnas
quoque atrii per circuitum cum basibus et paxillis
et funibus suis. Omnia vasa et supellectilem ad
numerum accipient, sicque portabunt. 33 Hoc est
officium familiae Meraritarum et ministerium in
tabernaculo foederis: eruntque sub manu Ithamar
filii Aaron sacerdotis. 34 Recensuerunt igitur
Moyses et Aaron et principes synagogae filios
Caath per cognationes et domos patrum suorum
35 a triginta annis et supra, usque ad annum
quinquagesimum, omnes qui ingrediuntur ad
ministerium tabernaculi foederis: 36 et inventi sunt
duo millia septingenti quinquaginta. 37 Hic est
numerus populi Caath qui intrant tabernaculum
foederis: hos numeravit Moyses et Aaron iuxta
sermonem Domini per manum Moysi. 38 Numerati
sunt et filii Gerson per cognationes et domos
patrum suorum, 39 a triginta annos et supra,
usque ad quinquagesimum annum, omnes qui
ingrediuntur ut ministrent in tabernaculo foederis:
40 et inventi sunt duo millia sexcenti triginta. 41
Hic est populus Gersonitarum, quos numeraverunt
Moyses et Aaron iuxta verbum Domini. 42 Numerati
sunt et filii Merari per cognationes et domos patrum
suorum 43 a triginta annis et supra, usque ad
annum quinquagesimum, omnes qui ingrediuntur
ad explendos ritus tabernaculi foederis: 44 et
inventi sunt tria millia ducenti. 45 hic est numerus
filiorum Merari, quos recensuerunt Moyses et
Aaron iuxta imperium Domini per manum Moysi.
46 Omnes qui recensiti sunt de Levitis, et quos fecit
ad nomen Moyses et Aaron, et principes Israel per
cognationes et domos patrum suorum 47 a triginta
annis et supra, usque ad annum quinquagesimum,
ingredientes ad ministerium tabernaculi, et onera
portanda, 48 fuerunt simul octo millia quingenti
octoginta. 49 Iuxta verbum Domini recensuit eos
Moyses, unumquemque iuxta officium et onera sua,
sicut praeceperat ei Dominus.

5 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Praecipe filiis Israel, ut eiiciant de castris omnem
leprosum, et qui semine fluit, pollutusque est super
mortuo: 3 tam masculum quam feminam eiicite
de castris, ne contaminent ea cum habitaverint
vobiscum. 4 Feceruntque ita filii Israel, et eiecerunt
eos extra castra, sicut locutus erat Dominus
Moysi. 5 Locutusque est Dominus ad Moysen,
dicens: 6 Loquere ad filios Israel: Vir, sive mulier,
cum fecerint ex omnibus peccatis, quae solent
hominibus accidere, et per negligentiam transgressi
fuerint mandatum Domini, atque deliquerint, 7
confitebuntur peccatum suum, et reddent ipsum
caput, quintamque partem desuper ei, in quem
peccaverint. 8 Sin autem non fuerit qui recipiat,
dabunt Domino, et erit sacerdotis, excepto ariete,
qui offertur pro expiatione, ut sit placabilis hostia.
9 Omnes quoque primitiae, quas offerunt filii
Israel, ad sacerdotem pertinent: 10 et quidquid
in Sanctuarium offertur a singulis, et traditur
manibus sacerdotis, ipsius erit. 11 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 12 Loquere ad
filios Israel, et dices ad eos: Vir, cuius uxor
erraverit, maritumque contemnens 13 dormierit

cum altero viro, et hoc maritus deprehendere non
quiverit, sed latet adulterium, et testibus argui
non potest, quia non est inventa in stupro: **14**
si spiritus zelotypiae concitaverit virum contra
uxorem suam, quae vel polluta est, vel falsa
suspicione appetitur, **15** adducet eam ad sacerdotem,
et offeret oblationem pro illa decimam partem sati
farinae hordeaceae: non fundet super eam oleum,
nec imponet thus: quia sacrificium zelotypiae est, et
oblatio investigans adulterium. **16** Offeret igitur eam
sacerdos, et statuet coram Domino. **17** assumetque
aquam sanctam in vase fictili, et pauxillum terrae
de pavimento tabernaculi mittet in eam. **18**
Cumque steterit mulier in conspectu Domini,
discooperiet caput eius, et ponet super manus
illius sacrificium recordationis, et oblationem
zelotypiae: ipse autem tenebit aquas amarissimas,
in quibus cum execratione maledicta congessit.
19 adiurabitque eam, et dicet: Si non dormivit vir
alienus tecum, et si non polluta es deserto mariti
thoro, non te nocebunt aquae istae amarissimae, in
quas maledicta congessi. **20** Sin autem declinasti
a viro tuo, atque polluta es, et concubuisti cum
altero viro: **21** his maledictionibus subiacebis:
Det te Dominus in maledictionem, exemplumque
cunctorum in populo suo: putrescere faciat femur
tuum, et tumens uterus tuus disrumpatur. **22**
ingrediantur aquae maledictae in ventrem tuum, et
utero tumescente putrescat femur. Et respondebit
mulier, Amen, amen. **23** Scribetque sacerdos in
libello ista maledicta, et delebit ea aquis amarissimis,
in quas maledicta congessit, **24** et dabit ei bibere.
Quas cum exhauserit, **25** tollet sacerdos de manu
eius sacrificium zelotypiae, et elevabit illud coram
Domino, imponetque illud super altare: ita dumtaxat
ut prius, **26** pugillum sacrificii tollat de eo, quod
offertur, et incendat super altare: et sic potum det
mulieri aquas amarissimas. **27** Quas cum biberit,
si polluta est, et contempto viro adulterii rea,
pertransibunt eam aquae maledictionis, et inflato
ventre computrescet femur: eritque mulier in
maledictionem, et in exemplum omni populo. **28**
Quod si polluta non fuerit, erit innoxia, et faciet
liberos. **29** Ista est lex zelotypiae. Si declinaverit
mulier a viro suo, et si polluta fuerit, **30** maritusque
zelotypiae spiritu concitatus adduxerit eam in
conspectu Domini, et fecerit ei sacerdos iuxta omnia
quae scripta sunt: **31** maritus absque culpa erit, et
illa recipiet iniquitatem suam.

6 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **2**
Loquere ad filios Israel, et dices ad eos: Vir, sive
mulier, cum fecerint votum ut sanctificentur, et se
voluerint Domino consecrare: **3** a vino, et omni,
quod inebriare potest, abstinebunt. Acetum ex vino,
et ex qualibet alia potione, et quidquid de uva
exprimitur, non bibent: uvas recentes siccasque non
comedent **4** cunctis diebus quibus ex voto Domino
consecrantur: quidquid ex vinea esse potest, ab
uva passa usque ad acinum non comedent. **5**
Omni tempore separationis suae novacula non
transibit per caput eius usque ad completum diem,
quo Domino consecratur. Sanctus erit, crescente
caesarie capitis eius. **6** Omni tempore consecrationis
suae super mortuum non ingredietur, **7** nec super
patris quidem et matris et fratris sororisque funere
contaminabitur, quia consecratio Dei sui super
caput eius est. **8** Omnibus diebus separationis
suae sanctus erit Domino. **9** Sin autem mortuus
fuerit subito quispiam coram eo, polluetur caput
consecrationis eius: quod radet illico in eadem die
purgationis suae, et rursum septima. **10** in octava
autem die offeret duos turtures, vel duos pullos
columbae sacerdoti in introitu foederis testimonii.
11 facietque sacerdos unum pro peccato, et alterum
in holocaustum, et deprecabitur pro eo, quia
peccavit super mortuo: sanctificabitque caput eius
in die illo: **12** et consecrabit Domino dies separationis
illius, offerens agnum anniculum pro peccato: ita
tamen ut dies priores irriti fiant, quoniam polluta
est sanctificatio eius. **13** Ista est lex consecrationis.
Cum dies, quos ex voto decreverat, complebuntur:
adducet eum ad ostium tabernaculi foederis, **14** et
offeret oblationes eius Domino, agnum anniculum
immaculatum in holocaustum, et ovem anniculam
immaculatam pro peccato, et arietem immaculatum,
hostiam pacificam, **15** canistrum quoque panum
azymorum qui conspersi sint oleo, et lagana absque
fermento uncta oleo, ac libamina singulorum: **16**
quae offeret sacerdos coram Domino, et faciet tam
pro peccato, quam in holocaustum. **17** Arietem vero
immolabit hostiam pacificam Domino, offerens
simul canistrum azymorum, et libamenta quae ex
more debentur. **18** Tunc radetur nazaraeus ante
ostium tabernaculi foederis caesarie consecrationis
suae: tolletque capillos eius, et ponet super ignem,
qui est suppositus sacrificio pacificorum. **19** Et
armum coctum arietis, tortamque absque fermento
unam de canistro, et laganum azymum unum, et
tradet in manus nazaraei, postquam rasum fuerit
caput eius. **20** Susceptaque rursum ab eo, elevabit
in conspectu Domini: et sanctificata sacerdotis
erunt, sicut pectusculum, quod separari iussum
est, et femur. post haec, potest bibere nazaraeus
vinum. **21** Ista est lex nazaraei, cum voverit
oblationem suam Domino tempore consecrationis

suae, exceptis his, quae invenerit manus eius. iuxta
quod mente devoverat, ita faciet ad perfectionem
sanctificationis suae. 22 Locutusque est Dominus ad
Moysen, dicens: 23 Loquere Aaron et filiis eius: Sic
benedicetis filiis Israel, et dicetis eis: 24 Benedicat
tibi Dominus, et custodiat te. 25 Ostendat Dominus
faciem suam tibi, et misereatur tui. 26 Convertat
Dominus vultum suum ad te, et det tibi pacem. 27
Invocabuntque nomen meum super filios Israel, et
ego benedicam eis.

7 Factum est autem in die qua complevit Moyses
tabernaculum, et erexit illud: unxitque et
sanctificavit cum omnibus vasis suis, altare similiter
et omnia vasa eius. 2 Obtulerunt principes Israel et
capita familiarum, qui erant per singulas tribus,
praefecti eorum, qui numerati fuerant, 3 munera
coram Domino sex plaustra tecta cum duodecim
bobus. Unum plaustrum obtulere duo duces, et
unum bovem singuli, obtuleruntque ea in conspectu
tabernaculi. 4 Ait autem Dominus ad Moysen: 5
Suscipe ab eis ut serviant in ministerio tabernaculi,
et trades ea Levitis iuxta ordinem ministerii
sui. 6 Itaque cum suscepisset Moyses plaustra
et boves, tradidit eos Levitis. 7 Duo plaustra et
quattuor boves dedit filiis Gerson, iuxta id quod
habebant necessarium. 8 quattuor alia plaustra,
et octo boves dedit filiis Merari secundum officia
et cultum suum, sub manu Ithamar filii Aaron
sacerdotis. 9 filiis autem Caath non dedit plaustra
et boves: quia in Sanctuario serviunt, et onera
propriis portant humeris. 10 Igitur obtulerunt
duces in dedicationem altaris, die qua unctum est,
oblationem suam ante altare. 11 Dixitque Dominus
ad Moysen: Singuli duces per singulos dies offerant
munera in dedicationem altaris. 12 Primo die
obtulit oblationem suam Nahasson filius Aminadab
de tribu Iuda: 13 fueruntque in ea acetabulum
argenteum pondo centum triginta siclorum, phiala
argentea habens septuaginta siclos iuxta pondus
Sanctuarii, utrumque plenum simila conspersa oleo
in sacrificium: 14 mortariolum ex decem siclis
aureis plenum incenso: 15 bovem de armento,
et arietem, et agnum anniculum in holocaustum:
16 hircumque pro peccato: 17 et in sacrificio
pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos
quinque, agnos anniculos quinque. haec est oblatio
Nahasson filii Aminadab. 18 Secundo die obtulit
Nathanael filius Suar, dux de tribu Issachar, 19
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos, iuxta pondus Sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificium: 20 mortariolum
aureum habens decem siclos plenum incenso: 21
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 22 hircumque pro peccato: 23
et in sacrificio pacificorum boves duos, arietes
quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque.
haec fuit oblatio Nathanael filii Suar. 24 Tertio die
princeps filiorum Zabulon Eliab filius Helon, 25
obtulit acetabulum argenteum appendens centum
triginta siclos, phialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque
plenum similia conspersa oleo in sacrificium:
26 mortariolum aureum appendens decem siclos
plenum incenso: 27 bovem de armento, et
arietem, et agnum anniculum in holocaustum:
28 hircumque pro peccato: 29 et in sacrificio
pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos
quinque, agnos anniculos quinque. haec est oblatio
Eliab filii Helon. 30 Die quarto princeps filiorum
Ruben, Elisur filius Sedeur, 31 obtulit acetabulum
argenteum appendens centum triginta siclos,
phialam argenteam habentem septuaginta siclos
ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: 32 mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: 33
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 34 hircumque pro peccato: 35 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. haec fuit
oblatio Elisur filii Sedeur. 36 Die quinto princeps
filiorum Simeon Salamiel filius Surisaddai 37 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificum: 38 mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: 39
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 40 hircumque pro peccato: 41 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. haec
fuit oblatio Salamiel filii Surisaddai. 42 Die sexto
princeps filiorum Gad, Eliasaph filius Duel 43 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificum: 44 mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: 45
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: 46 hircumque pro peccato: 47 et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. haec fuit
oblatio Eliasaph filii Duel. 48 Die septimo princeps
filiorum Ephraim, Elisama filius Ammiud 49 obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta

siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificum: **50** mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: **51**
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: **52** hircumque pro peccato: **53** et in
hostias pacificorum, boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. haec fuit
oblatio Elisama filii Ammiud. **54** Die octavo, princeps
filiorum Manasse, Gamaliel filius Phadassur, **55**
obtulit acetabulum argenteum appendens centum
triginta siclos, phialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque
plenum simila conspersa oleo in sacrificum: **56**
mortariolum aureum appendens decem siclos,
plenum incenso: **57** bovem de armento, et arietem,
et agnum anniculum in holocaustum: **58** hircumque
pro peccato: **59** et in hostias pacificorum boves
duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos
anniculos quinque. haec fuit oblatio Gamaliel filii
Phadassur. **60** Die nono princeps filiorum Beniamin,
Abidan filius Gedeonis, **61** obtulit acetabulum
argenteum appendens centum triginta siclos,
phialam argenteam habentem septuaginta siclos
ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila
conspersa oleo in sacrificum: **62** et mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: **63**
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: **64** hircumque pro peccato: **65** et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. haec fuit
oblatio Abidan filii Gedeonis. **66** Die decimo princeps
filiorum Dan, Ahiezer filius Ammisaddai **67** obtulit
acetabulum argenteum appendens centum triginta
siclos, phialam argenteam habentem septuaginta
siclos, ad pondus Sanctuarii, utrumque plenum
simila conspersa oleo in sacrificum: **68** mortariolum
aureum appendens decem siclos plenum incenso: **69**
bovem de armento, et arietem, et agnum anniculum
in holocaustum: **70** hircumque pro peccato: **71** et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. haec fuit
oblatio Ahiezer filii Ammisaddai. **72** Die undecimo
princeps filiorum Aser, Phegiel filius Ochran **73**
obtulit acetabulum argenteum appendens centum
triginta siclos, phialam argenteam habentem
septuaginta siclos ad pondus Sanctuarii, utrumque
plenum simila conspersa oleo in sacrificum: **74**
mortariolum aureum appendens decem siclos
plenum incenso: **75** bovem de armento, et arietem,
et agnum anniculum in holocaustum: **76** hircumque
pro peccato: **77** et in hostias pacificorum boves
duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos
anniculos quinque. haec fuit oblatio Phegiel filii
Ochran. **78** Die duodecimo princeps filiorum
Nephthali, Ahira filius Enan **79** obtulit acetabulum
argenteum appendens centum triginta siclos,
phialam argenteam habentem septuaginta siclos ad
pondus Sanctuarii, utrumque plenum simila oleo
conspersa in sacrificum: **80** mortariolum aureum
appendens decem siclos, plenum incenso: **81** bovem
de armento, et arietem, et agnum anniculum in
holocaustum: **82** hircumque pro peccato: **83** et in
hostias pacificorum boves duos, arietes quinque,
hircos quinque, agnos anniculos quinque. haec fuit
oblatio Ahira filii Enan. **84** Haec in dedicationem
altaris oblata sunt a principibus Israel, in die qua
consecratum est. acetabula argentea duodecim:
phialae argenteae duodecim: mortariola aurea
duodecim: **85** ita ut centum triginta siclos argenti
haberet unum acetabulum, et septuaginta siclos
haberet una phiala: id est, in commune vasorum
omnium ex argento sicli duo millia quadringenti,
pondere Sanctuarii. **86** mortariola aurea duodecim
plena incenso denos siclos appendentia pondere
Sanctuarii: id est, simul auri sicli centum viginti:
87 boves de armento in holocaustum duodecim,
arietes duodecim, agni anniculi duodecim, et
libamenta eorum: hirci duodecim pro peccato. **88** In
hostias pacificorum, boves viginti quattuor, arietes
sexaginta, hirci sexaginta, agni anniculi sexaginta.
Haec oblata sunt in dedicationem altaris, quando
unctum est. **89** Cumque ingrederetur Moyses
tabernaculum foederis, ut consuleret oraculum,
audiebat vocem loquentis ad se de propitiatorio
quod erat super arcam testimonii inter duos
Cherubim, unde et loquebatur ei.

8 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere Aaron, et dices ad eum: Cum
posueris septem lucernas, candelabrum in australi
parte erigatur. Hoc igitur praecipe ut lucernae
contra borean e regione respiciant ad mensam
panum propositionis, contra eam partem, quam
candelabrum respicit, lucere debebunt. **3** Fecitque
Aaron, et imposuit lucernas super candelabrum, ut
praeceperat Dominus Moysi. **4** Haec autem erat
factura candelabri, ex auro ductili, tam medius
stipes, quam cuncta quae ex utroque calamorum
latere nascebantur: iuxta exemplum quod ostendit
Dominus Moysi, ita operatus est candelabrum. **5**
Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: **6** Tolle
Levitas de medio filiorum Israel, et purificabis eos
7 iuxta hunc ritum: Aspergantur aqua lustrationis,
et radant omnes pilos carnis suae. Cumque laverint
vestimenta sua, et mundati fuerint, **8** tollent bovem

de armentis, et libamentum eius similam oleo
conspersam: bovem autem alterum de armento tu
accipies pro peccato: 9 et applicabis Levitas coram
tabernaculo foederis, convocata omni multitudine
filiorum Israel. 10 Cumque Levitae fuerint coram
Domino, ponent filii Israel manus suas super eos.
11 et offeret Aaron Levitas, munus in conspectu
Domini a filiis Israel, ut serviant in ministerio
eius. 12 Levitae quoque ponent manus suas super
capita boum, e quibus unum facies pro peccato, et
alterum in holocaustum Domini, ut depreceris pro
eis. 13 Statuesque Levitas in conspectu Aaron et
filiorum eius, et consecrabis oblatos Domino, 14
ac separabis de medio filiorum Israel, ut sint mei.
15 et postea ingrediantur tabernaculum foederis,
ut serviant mihi. Sicque purificabis et consecrabis
eos in oblationem Domini: quoniam dono donati
sunt mihi a filiis Israel. 16 Pro primogenitis quae
aperiunt omnem vulvam in Israel, accepi eos. 17
Mea sunt enim omnia primogenita filiorum Israel,
tam ex hominibus quam ex iumentis. Ex die quo
percussi omne primogenitum in Terra Aegypti,
sanctificavi eos mihi: 18 et tuli Levitas pro cunctis
primogenitis filiorum Israel: 19 tradidique eos dono
Aaron et filiis eius de medio populi, ut serviant
mihi pro Israel in tabernaculo foederis, et orent pro
eis ne sit in populo plaga, si ausi fuerint accedere
ad Sanctuarium. 20 Feceruntque Moyses et Aaron et
omnis multitudo filiorum Israel super Levitas quae
praeceperat Dominus Moysi: 21 purificatique sunt,
et laverunt vestimenta sua. Elevavitque eos Aaron in
conspectu Domini, et oravit pro eis, 22 ut purificati
ingrederentur ad officia sua in tabernaculum
foederis coram Aaron et filiis eius. Sicut praeceperat
Dominus Moysi de Levitis, ita factum est. 23
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 24
Haec est lex Levitarum, A viginti quinque annis et
supra, ingredientur ut ministrent in tabernaculo
foederis. 25 Cumque quinquagesimum annum
aetatis impleverint, servire cessabunt: 26 eruntque
ministri fratrum suorum in tabernaculo foederis,
ut custodiant quae sibi fuerunt commendata, opera
autem ipsa non faciant. Sic dispones Levitis in
custodiis suis.

9 Locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sinai
anno secundo, postquam egressi sunt de Terra
Aegypti, mense primo dicens: 2 Faciant filii Israel
Phase in tempore suo, 3 quartadecima die mensis
huius ad vesperam, iuxta omnes ceremonias et
iustificationes eius. 4 Praecepitque Moyses filiis
Israel ut facerent Phase. 5 Qui fecerunt tempore
suo: quartadecima die mensis ad vesperam in monte
Sinai. Iuxta omnia quae mandaverat Dominus Moysi,
fecerunt filii Israel. 6 Ecce autem quidam immundi
super anima hominis, qui non poterant facere
Phase in die illo, accedentes ad Moysen et Aaron, 7
dixerunt eis: Immundi sumus super anima hominis.
quare fraudamur ut non valeamus oblationem
offerre Domino in tempore suo inter filios Israel? 8
Quibus respondit Moyses: State ut consulam quid
praecipiat Dominus de vobis. 9 Locutusque est
Dominus ad Moysen, dicens: 10 Loquere filiis Israel:
Homo qui fuerit immundus super anima, sive in
via procul in gente vestra, faciat Phase Domino
11 in mense secundo, quartadecima die mensis
ad vesperam: cum azymis et lactucis agrestibus
comedent illud: 12 non relinquent ex eo quippiam
usque mane, et os eius non confringent, omnem
ritum Phase observabunt. 13 Si quis autem et
mundus est, et in itinere non fuit, et tamen non fecit
Phase, exterminabitur anima illa de populis suis,
quia sacrificium Domino non obtulit tempore suo:
peccatum suum ipse portabit. 14 Peregrinus quoque
et advena si fuerint apud vos, facient Phase Domino
iuxta ceremonias et iustificationes eius. Praeceptum
idem erit apud vos tam advenae quam indigenae.
15 Igitur die qua erectum est tabernaculum, operuit
illud nubes. A vespere autem super tentorium
erat quasi species ignis usque mane. 16 sic fiebat
iugiter: per diem operiebat illud nubes, et per
noctem quasi species ignis. 17 Cumque ablata
fuisset nubes, quae tabernaculum protegebat, tunc
proficiscebantur filii Israel: et in loco ubi stetisset
nubes, ibi castrametabantur. 18 Ad imperium Domini
proficiscebantur, et ad imperium illius figebant
tabernaculum. Cunctis diebus quibus stabat nubes
super tabernaculum, manebant in eodem loco: 19
et si evenisset ut multo tempore maneret super
illud, erant filii Israel in excubiis Domini, et non
proficiscebantur 20 quot diebus fuisset nubes super
tabernaculum. Ad imperium Domini erigebant
tentoria, et ad imperium illius deponebant. 21
Si fuisset nubes a vespere usque mane, et statim
diluculo tabernaculum reliquisset, proficiscebantur:
et, si post diem et noctem recessisset, dissipabant
tentoria. 22 Si vero biduo aut uno mense vel longiori
tempore fuisset super tabernaculum, manebant
filii Israel in eodem loco, et non proficiscebantur:
statim autem ut recessisset, movebant castra. 23 Per
verbum Domini figebant tentoria, et per verbum
illius proficiscebantur: erantque in excubiis Domini
iuxta imperium eius per manum Moysi.

10 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Fac tibi duas tubas argenteas ductiles,

quibus convocare possis multitudinem quando
movenda sunt castra. 3 Cumque increpueris
tubis, congregabitur ad te omnis turba ad ostium
tabernaculi foederis. 4 Si semel clangueris, venient
ad te principes, et capita multitudinis Israel. 5 Si
autem prolixior atque concisus clangor increpuerit,
movebunt castra primi qui sunt ad orientalem
plagam. 6 In secundo autem sonitu et pari
ululatu tubae, levabunt tentoria qui habitant ad
meridiem. et iuxta hunc modum reliqui facient,
ululantibus tubis in profectionem. 7 Quando autem
congregandus est populus, simplex tubarum clangor
erit, et non concise ululabunt. 8 Filii autem Aaron
sacerdotis clangent tubis: eritque hoc legitimum
sempiternum in generationibus vestris. 9 Si exieritis
ad bellum de terra vestra contra hostes qui dimicant
adversum vos, clangetis ululantibus tubis, et erit
recordatio vestri coram Domino Deo vestro, ut
eruamini de manibus inimicorum vestrorum. 10 Si
quando habebitis epulum, et dies festos, et calendas,
canetis tubis super holocaustis, et pacificis victimis,
ut sint vobis in recordationem Dei vestri. ego
Dominus Deus vester. 11 Anno secundo, mense
secundo, vigesima die mensis elevata est nubes
de tabernaculo foederis: 12 profectique sunt filii
Israel per turmas suas de deserto Sinai, et recubuit
nubes in solitudine Pharan. 13 Moveruntque castra
primi iuxta imperium Domini per manum Moysi.
14 Filii Iuda per turmas suas: quorum princeps erat
Nahasson filius Aminadab. 15 In tribu filiorum
Issachar fuit princeps Nathanael filius Suar. 16 In
tribu Zabulon erat princeps Eliab filius Helon. 17
Depositumque est tabernaculum, quod portantes
egressi sunt filii Gerson et Merari. 18 Profectique
sunt et filii Ruben, per turmas et ordinem suum:
quorum princeps erat Helisur filius Sedeur. 19 In
tribu autem filiorum Simeon, princeps fuit Salamiel
filius Surisaddai. 20 Porro in tribu Gad erat princeps
Eliasaph filius Duel. 21 Profectique sunt et Caathitae
portantes Sanctuarium. Tamdiu tabernaculum
portabatur, donec venirent ad erectionis locum.
22 Moverunt castra et filii Ephraim per turmas
suas, in quorum exercitu princeps erat Elisama
filius Ammiud. 23 In tribu autem filiorum Manasse
princeps fuit Gamaliel filius Phadasseur. 24 et in
tribu Beniamin erat dux Abidan filius Gedeonis.
25 Novissimi castrorum omnium profecti sunt
filii Dan per turmas suas, in quorum exercitu
princeps fuit Ahiezer filius Ammisaddai. 26 In
tribu autem filiorum Aser erat princeps Phegiel
filius Ochran. 27 Et in tribu filiorum Nephthali
princeps fuit Ahira filius Enan. 28 Haec sunt castra,
et profectiones filiorum Israel per turmas suas
quando egrediebantur. 29 Dixitque Moyses Hobab
filio Raguel Madianitae, cognato suo: Proficiscimur
ad locum, quem Dominus daturus est nobis: veni
nobiscum, ut benefaciamus tibi: quia Dominus bona
promisit Israeli. 30 Cui ille respondit: Non vadam
tecum, sed revertar in terram meam, in qua natus
sum. 31 Et ille: Noli, inquit, nos relinquere: tu
enim nosti in quibus locis per desertum castra
ponere debeamus, et eris ductor noster. 32 Cumque
nobiscum veneris, quidquid optimum fuerit ex
opibus, quas nobis traditurus est Dominus, dabimus
tibi. 33 Profecti sunt ergo de Monte Domini viam
trium dierum, arcaque foederis Domini praecedebat
eos, per dies tres providens castrorum locum. 34
Nubes quoque Domini super eos erat per diem cum
incederent. 35 Cumque elevaretur arca, dicebat
Moyses: Surge Domine, et dissipentur inimici tui,
et fugiant qui oderunt te, a facie tua. 36 Cum
autem deponeretur, aiebat: Revertere Domine, ad
multitudinem exercitus Israel.

11 Interea ortum est murmur populi, quasi
dolentium pro labore, contra Dominum. Quod
cum audisset Dominus, iratus est. Et accensus in
eos ignis Domini devoravit extremam castrorum
partem. 2 Cumque clamasset populus ad Moysen,
oravit Moyses ad Dominum, et absorptus est ignis.
3 Vocavitque nomen loci illius, Incensio: eo quod
incensus fuisset contra eos ignis Domini. 4 Vulgus
quippe promiscuum, quod ascenderat cum eis,
flagravit desiderio, sedens et flens, iunctis sibi
pariter filiis Israel, et ait: Quis dabit nobis ad
vescendum carnes? 5 Recordamur piscium quos
comedebamus in Aegypto gratis: in mentem nobis
veniunt cucumeres, et pepones, porrique, et cepe, et
allia. 6 Anima nostra arida est, nihil aliud respiciunt
oculi nostri nisi Man. 7 Erat autem Man quasi
semen coriandri, coloris bdellii. 8 Circuibatque
populus, et colligens illud, frangebat mola, sive
terebat in mortario, coquens in olla, et faciens ex
eo tortulas saporis quasi panis oleati. 9 Cumque
descenderet nocte super castra ros, descendebat
pariter et Man. 10 Audivit ergo Moyses flentem
populum per familias, singulos per ostia tentorii
sui. Iratusque est furor Domini valde: sed et Moysi
intoleranda res visa est. 11 et ait ad Dominum: Cur
afflixisti servum tuum? quare non invenio gratiam
coram te? et cur imposuisti pondus universi populi
huius super me? 12 Numquid ego concepi omnem
hanc multitudinem, vel genui eam, ut dicas mihi:
Porta eos in sinu tuo sicut portare solet nutrix
infantulum, et defer in terram, pro qua iurasti
patribus eorum? 13 Unde mihi carnes ut dem

tantae multitudini? flent contra me, dicentes: Da
nobis carnes ut comedamus. 14 Non possum solus
sustinere omnem hunc populum, quia gravis est
mihi. 15 Sin aliter tibi videtur, obsecro ut interficias
me, et inveniam gratiam in oculis tuis, ne tantis
afficiar malis. 16 Et dixit Dominus ad Moysen:
Congrega mihi septuaginta viros de senibus Israel,
quos tu nosti quod senes populi sint ac magistri: et
duces eos ad ostium tabernaculi foederis, faciesque
ibi stare tecum, 17 ut descendam et loquar tibi: et
auferam de spiritu tuo, tradamque eis, ut sustentent
tecum onus populi, et non tu solus graveris. 18
Populo quoque dices: Sanctificamini: cras comedetis
carnes. ego enim audivi vos dicere: Quis dabit
nobis escas carnium? bene nobis erat in Aegypto.
Ut det vobis Dominus carnes, et comedatis: 19
non uno die, nec duobus, vel quinque aut decem,
nec viginti quidem, 20 sed usque ad mensem
dierum, donec exeat per nares vestras, et vertatur
in nauseam, eo quod repuleritis Dominum, qui in
medio vestri est, et fleveritis coram eo, dicentes:
Quare egressi sumus ex Aegypto? 21 Et ait Moyses
ad Dominum: Sexcenta millia peditum huius populi
sunt. et tu dicis: Dabo eis esum carnium mense
integro? 22 Numquid ovium et boum multitudo
caedetur, ut possit sufficere ad cibum? vel omnes
pisces maris in unum congregabuntur, ut eos
satient? 23 Cui respondit Dominus: Numquid manus
Domini invalida est? Iam nunc videbis utrum meus
sermo opere compleatur. 24 Venit igitur Moyses,
et narravit populo verba Domini, congregans
septuaginta viros de senibus Israel, quos stare fecit
circa tabernaculum. 25 Descenditque Dominus per
nubem, et locutus est ad eum, auferens de spiritu
qui erat in Moyse, et dans septuaginta viris. Cumque
requievisset in eis Spiritus, prophetaverunt, nec
ultra cessaverunt. 26 Remanserat autem in castris
duo viri, quorum unus vocabatur Eldad, et alter
Medad, super quos requievit Spiritus. nam et ipsi
descripti fuerant, et non exierant ad tabernaculum.
27 Cumque prophetarent in castris, cucurrit puer, et
nunciavit Moysi, dicens: Eldad et Medad prophetant
in castris. 28 Statim Iosue filius Nun, minister
Moysi, et electus e pluribus, ait: Domine mi Moyses
prohibe eos. 29 At ille: Quid, inquit, aemularis pro
me? quis tribuat ut omnis populus prophetet, et
det eis Dominus Spiritum suum? 30 Reversusque
est Moyses, et maiores natu Israel in castra.
31 Ventus autem egrediens a Domino arreptas
trans mare coturnices detulit, et demisit in castra
itinere quantum uno die confici potest, ex omni
parte castrorum per circuitum, volabantque in
aere duobus cubitis altitudine super terram. 32
Surgens ergo populus toto die illo, et nocte, ac die
altero, congregavit coturnicum multitudinem, qui
parum, decem coros: et siccaverunt eas per gyrum
castrorum. 33 Adhuc carnes erant in dentibus
eorum, nec defecerat huiuscemodi cibus: et ecce
furor Domini concitatus in populum, percussit eum
plaga magna nimis. 34 Vocatusque est ille locus,
Sepulchra concupiscentiae: ibi enim sepelierunt
populum qui desideraverat. 35 Egressi autem de
Sepulchris concupiscentiae, venerunt in Haseroth,
et manserunt ibi.

12 Locutaque est Maria et Aaron contra Moysen
propter uxorem eius Aethiopissam, 2 et
dixerunt: Num per solum Moysen locutus est
Dominus? nonne et nobis similiter est locutus?
Quod cum audisset Dominus iratus est, 3 (Erat enim
Moyses vir mitissimus super omnes homines qui
morabantur in terra) 4 statim locutus est Dominus
ad eum, et ad Aaron et Mariam: Egredimini vos
tantum tres ad tabernaculum foederis. Cumque
fuissent egressi, 5 descendit Dominus in columna
nubis, et stetit in introitu tabernaculi vocans Aaron
et Mariam. Qui cum issent, 6 dixit ad eos: Audite
sermones meos: si quis fuerit inter vos propheta
Domini, in visione apparebo ei, vel per somnium
loquar ad illum. 7 At non talis servus meus Moyses,
qui in omni domo mea fidelissimus est: 8 ore enim
ad os loquor ei: et palam, et non per aenigmata et
figuras Dominum videt. Quare ergo non timuistis
detrahere servo meo Moysi? 9 Iratusque contra
eos, abiit: 10 nubes quoque recessit quae erat super
tabernaculum: et ecce Maria apparuit candens
lepra quasi nix. Cumque respexisset eam Aaron, et
vidisset perfusam lepra, 11 ait ad Moysen: Obsecro
domine mi, ne imponas nobis hoc peccatum quod
stulte commisimus, 12 ne fiat haec quasi mortua, et
ut abortivum quod proiicitur de vulva matris suae.
ecce iam medium carnis eius devoratum est a lepra.
13 Clamavitque Moyses ad Dominum, dicens: Deus,
obsecro, sana eam. 14 Cui respondit Dominus: Si
pater eius spuisset in faciem illius, nonne debuerat
saltem septem diebus rubore suffundi? Separetur
septem diebus extra castra, et postea revocabitur.
15 Exclusa est itaque Maria extra castra septem
diebus: et populus non est motus de loco illo, donec
revocata est Maria. 16 Profectusque est populus de
Haseroth fixis tentoriis in deserto Pharan.

13 ibique locutus est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Mitte viros, qui considerent Terram Chanaan,
quam daturus sum filiis Israel, singulos de singulis
tribubus, ex principibus. 3 Fecit Moyses quod
Dominus imperaverat, de deserto Pharan mittens

principes viros, quorum ista sunt nomina. 4 De
tribu Ruben, Sammua filium Zechur. 5 De tribu
Simeon, Saphat filium Huri. 6 De tribu Iuda, Caleb
filium Iephone. 7 De tribu Issachar, Igal filium
Ioseph. 8 De tribu Ephraim, Osee filium Nun. 9
De tribu Beniamin, Phalti filium Raphu. 10 De
tribu Zabulon, Geddiel filium Sodi. 11 De tribu
Ioseph, sceptri Manasse, Gaddi filium Susi. 12 De
tribu Dan, Ammiel filium Gemalli. 13 De tribu
Aser, Sthur filium Michael. 14 De tribu Nephthali,
Nahabi filium Vapsi. 15 De tribu Gad, Guel filium
Machi. 16 haec sunt nomina virorum, quos misit
Moyses ad considerandam Terram: vocavitque
Osee filium Nun, Iosue. 17 misit ergo eos Moyses
ad considerandam Terram Chanaan, et dixit ad
eos: Ascendite per meridianam plagam. Cumque
veneritis ad montes, 18 considerate Terram, qualis
sit: et populum qui habitator est eius, utrum fortis
sit an infirmus: si pauci numero an plures: 19
ipsa terra, bona an mala: urbes quales, muratae
an absque muris: 20 humus, pinguis an sterilis,
nemorosa an absque arboribus. Confortamini, et
afferte nobis de fructibus Terrae. Erat autem
tempus quando iam praecoquae uvae vesci possunt.
21 Cumque ascendissent, exploraverunt Terram
a deserto Sin, usque Rohob intrantibus Emath.
22 Ascenderuntque ad meridiem, et venerunt in
Hebron, ubi erant Achiman et Sisai et Tholmai
filii Enac. nam Hebron septem annis ante Tanim
urbem Aegypti condita est. 23 Pergentesque usque
ad Torrentem botri, absciderunt palmitem cum
uva sua, quem portaverunt in vecte duo viri. De
malis quoque granatis et de ficis loci illius tulerunt:
24 qui appellatus est Nehelescol, id est Torrens
botri, eo quod botrum portassent inde filii Israel.
25 Reversique exploratores Terrae post quadraginta
dies, omni regione circuita, 26 venerunt ad Moysen
et Aaron et ad omnem coetum filiorum Israel in
desertum Pharan, quod est in Cades. Locutique eis
et omni multitudini ostenderunt fructus Terrae: 27
et narraverunt, dicentes: Venimus in Terram, ad
quam misisti nos, quae revera fluit lacte et melle,
ut ex his fructibus cognosci potest: 28 sed cultores
fortissimos habet, et urbes grandes atque muratas.
Stirpem Enac vidimus ibi. 29 Amalec habitat in
meridie, Hethaeus et Iebusaeus et Amorrhaeus in
montanis: Chananaeus vero moratur iuxta mare
et circa fluenta Iordanis. 30 Inter haec Caleb
compescens murmur populi, qui oriebatur contra
Moysen, ait: Ascendamus, et possideamus Terram,
quoniam poterimus obtinere eam. 31 Alii vero, qui
fuerant cum eo, dicebant: Nequaquam ad hunc
populum valemus ascendere, quia fortior nobis est.
32 Detraxeruntque Terrae, quam inspexerant, apud
filios Israel, dicentes: Terra, quam lustravimus,
devorat habitatores suos: populus, quem aspeximus,
procerae staturae est. 33 Ibi vidimus monstra
quaedam filiorum Enac de genere giganteo: quibus
comparati, quasi locustae videbamur.

14 Igitur vociferans omnis turba flevit nocte
illa, 2 et murmurati sunt contra Moysen et
Aaron cuncti filii Israel, dicentes: 3 Utinam mortui
essemus in Aegypto: et in hac vasta solitudine
utinam pereamus, et non inducat nos Dominus in
Terram istam, ne cadamus gladio, et uxores ac liberi
nostri ducantur captivi. Nonne melius est reverti
in Aegyptum? 4 Dixeruntque alter ad alterum:
Constituamus nobis ducem, et revertamur in
Aegyptum. 5 Quo audito Moyses et Aaron ceciderunt
proni in terram coram omni multitudine filiorum
Israel. 6 At vero Iosue filius Nun, et Caleb filius
Iephone, qui et ipsi lustraverant terram, sciderunt
vestimenta sua, 7 et ad omnem multitudinem
filiorum Israel locuti sunt: Terra, quam circuivimus,
valde bona est. 8 si propitius fuerit Dominus,
inducet nos in eam, et tradet humum lacte et melle
manantem. 9 Nolite rebelles esse contra Dominum:
neque timeatis populum terrae huius, quia sicut
panem ita eos possumus devorare. recessit ab eis
omne praesidium: Dominus nobiscum est, nolite
metuere. 10 Cumque clamaret omnis multitudo,
et lapidibus eos vellet opprimere, apparuit gloria
Domini super tectum foederis cunctis videntibus
filiis Israel. 11 Et dixit Dominus ad Moysen: Usquequo
detrahet mihi populus iste? Quousque non credent
mihi in omnibus signis, quae feci coram eis? 12
Feriam igitur eos pestilentia, atque consumam: te
autem faciam principem super gentem magnam,
et fortiorem quam haec est. 13 Et ait Moyses ad
Dominum: Ut audiant Aegyptii, de quorum medio
eduxisti populum istum, 14 et habitatores Terrae
huius, qui audierunt quod tu Domine in populo isto
sis, et facie videaris ad faciem, et nubes tua protegat
illos, et in columna nubis praecedas eos per diem,
et in columna ignis per noctem: 15 quod occideris
tantam multitudinem quasi unum hominem, et
dicant: 16 Non poterat introducere populum in
Terram, pro qua iuraverat: idcirco occidit eos in
solitudine. 17 Magnificetur ergo fortitudo Domini
sicut iurasti, dicens: 18 Dominus patiens et multae
misericordiae, auferens iniquitatem et scelera,
nullumque innoxium derelinquens, qui visitas
peccata patrum in filios in tertiam et quartam
generationem. 19 Dimitte, obsecro, peccatum populi
tui huius secundum magnitudinem misericordiae

tuae, sicut propitius fuisti egredientibus de Aegypto
usque ad locum istum. 20 Dixitque Dominus: Dimisi
iuxta verbum tuum. 21 Vivo ego: et implebitur
gloria Domini universa terra. 22 Attamen omnes
homines qui viderunt maiestatem meam, et signa
quae feci in Aegypto et in solitudine, et tentaverunt
me iam per decem vices, nec obedierunt voci meae,
23 non videbunt Terram pro qua iuravi patribus
eorum, nec quisquam ex illis qui detraxit mihi,
intuebitur eam. 24 Servum meum Caleb, qui plenus
alio spiritu secutus est me, inducam in Terram
hanc, quam circuivit: et semen eius possidebit eam.
25 Quoniam Amalecites et Chananaeus habitant
in vallibus. Cras movete castra, et revertimini in
solitudinem per viam Maris rubri. 26 Locutusque est
Dominus ad Moysen et Aaron, dicens: 27 Usquequo
multitudo haec pessima murmurat contra me?
querelas filiorum Israel audivi. 28 Dic ergo eis:
Vivo ego, ait Dominus: sicut locuti estis audiente
me, sic faciam vobis. 29 In solitudine hac iacebunt
cadavera vestra. Omnes qui numerati estis a viginti
annis et supra, et murmurastis contra me, 30
non intrabitis Terram, super quam levavi manum
meam ut habitare vos facerem, praeter Caleb
filium Iephone, et Iosue filium Nun. 31 Parvulos
autem vestros, de quibus dixistis quod praedae
hostibus forent, introducam: ut videant Terram,
quae vobis displicuit. 32 Vestra cadavera iacebunt in
solitudine. 33 Filii vestri erunt vagi in deserto annis
quadraginta, et portabunt fornicationem vestram,
donec consumantur cadavera patrum in deserto,
34 iuxta numerum quadraginta dierum, quibus
considerastis Terram: annus pro die imputabitur. Et
quadraginta annis recipietis iniquitates vestras, et
scietis ultionem meam: 35 quoniam sicut locutus
sum, ita faciam omni multitudini huic pessimae,
quae consurrexit adversum me: in solitudine hac
deficiet, et morietur. 36 Igitur omnes viri, quos
miserat Moyses ad contemplandam Terram, et qui
reversi murmurare fecerant contra eum omnem
multitudinem, detrahentes Terrae quod esset
mala, 37 mortui sunt atque percussi in conspectu
Domini. 38 Iosue autem filius Nun, et Caleb filius
Iephone vixerunt ex omnibus, qui perrexerant ad
considerandam Terram. 39 Locutusque est Moyses
universa verba haec ad omnes filios Israel, et luxit
populus nimis. 40 Et ecce mane primo surgentes
ascenderunt verticem montis, atque dixerunt:
Parati sumus ascendere ad locum, de quo Dominus
locutus est: quia peccavimus. 41 Quibus Moyses:
Cur, inquit, transgredimini verbum Domini, quod
vobis non cedet in prosperum? 42 Nolite ascendere:
non enim est Dominus vobiscum: ne corruatis
coram inimicis vestris. 43 Amalecites et Chananaeus
ante vos sunt, quorum gladio corruetis, eo quod
nolueritis acquiescere Domino, nec erit Dominus
vobiscum. 44 At illi contenebrati ascenderunt in
verticem montis. Arca autem testamenti Domini et
Moyses non recesserunt de castris. 45 Descenditque
Amalecites et Chananaeus, qui habitabat in monte:
et percutiens eos atque concidens, persecutus est
eos usque Horma.

15 Locutus est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Loquere ad filios Israel, et dices ad eos:
Cum ingressi fueritis Terram habitationis vestrae,
quam ego dabo vobis, 3 et feceritis oblationem
Domino in holocaustum, aut victimam pacificam,
vota solventes, vel sponte offerentes munera,
aut in sollemnitatibus vestris adolentes odorem
suavitatis Domino, de bobus sive de ovibus: 4 offeret
quicumque immolaverit victimam, sacrificium
similae, decimam partem ephi, conspersam oleo,
quod mensuram habebit quartam partem hin: 5
et vinum ad liba fundenda eiusdem mensurae
dabit in holocaustum sive in victimam. Per agnos
singulos 6 et arietes erit sacrificium similae
duarum decimarum, quae conspersa sit oleo
tertiae partis hin: 7 et vinum ad libamentum
tertiae partis eiusdem mensurae offeret in odorem
suavitatis Domino. 8 Quando vero de bobus feceris
holocaustum aut hostiam, ut impleas votum vel
pacificas victimas, 9 dabis per singulos boves
similae tres decimas conspersae oleo, quod habeat
medium mensurae hin: 10 et vinum ad liba fundenda
eiusdem mensurae in oblationem suavissimi odoris
Domino. 11 Sic facies 12 per singulos boves et
arietis et agnos et hoedos. 13 Tam indigenae quam
peregrini 14 eodem ritu offerent sacrificia. 15
Unum praeceptum erit atque iudicium tam vobis
quam advenis terrae. 16 Locutus est Dominus
ad Moysen, dicens: 17 Loquere filiis Israel, et
dices ad eos: 18 Cum veneritis in terram, quam
dabo vobis, 19 et comederitis de panibus regionis
illius, separabitis primitias Domino 20 de cibis
vestris. Sicut de areis primitias separabitis, 21
ita et de pulmentis dabitis primitiva Domino. 22
Quod si per ignorantiam praeterieritis quidquam
horum, quae locutus est Dominus ad Moysen, 23
et mandavit per eum ad vos, a die qua coepit
iubere et ultra, 24 oblitaque fuerit facere multitudo:
offeret vitulum de armento, holocaustum in odorem
suavissimum Domino, et sacrificum eius ac liba, ut
ceremoniae postulant, hircumque pro peccato: 25
et rogabit sacerdos pro omni multitudine filiorum
Israel: et dimittetur eis, quoniam non sponte

peccaverunt, nihilominus offerentes incensum
Domino pro se et pro peccato atque errore suo:
26 et dimittetur universae plebi filiorum Israel,
et advenis, qui peregrinantur inter eos: quoniam
culpa est omnis populi per ignorantiam. 27 Quod
si anima una nesciens peccaverit, offeret capram
anniculam pro peccato suo: 28 et deprecabitur pro
ea sacerdos, quod inscia peccaverit coram Domino:
impetrabitque ei veniam, et dimittetur illi. 29
Tam indigenis quam advenis una lex erit omnium,
qui peccaverint ignorantes. 30 Anima vero, quae
per superbiam aliquid commiserit, sive civis sit
ille, sive peregrinus, (quoniam adversus Dominum
rebellis fuit) peribit de populo suo: 31 verbum
enim Domini contempsit, et praeceptum illius fecit
irritum: idcirco delebitur, et portabit iniquitatem
suam. 32 Factum est autem, cum essent filii Israel
in solitudine, et invenissent hominem colligentem
ligna in die Sabbati, 33 obtulerunt eum Moysi et
Aaron et universae multitudini. 34 Qui recluserunt
eum in carcerem, nescientes quid super eo facere
deberent. 35 Dixitque Dominus ad Moysen: Morte
moriatur homo iste, obruat eum lapidibus omnis
turba extra castra. 36 Cumque eduxissent eum foras,
obruerunt eum lapidibus, et mortuus est, sicut
praeceperat Dominus. 37 Dixit quoque Dominus
ad Moysen: 38 Loquere filiis Israel, et dices ad
eos ut faciant sibi fimbrias per angulos palliorum,
ponentes in eis vittas hyacinthinas: 39 quas cum
viderint, recordentur omnium mandatorum Domini,
nec sequantur cogitationes suas et oculos per
res varias fornicantes, 40 sed magis memores
praeceptorum Domini faciant ea, sintque sancti
Deo suo. 41 Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos
de Terra Aegypti, ut essem Deus vester.

16 Ecce autem Core filius Isaar, filii Caath, filii
Levi, et Dathan atque Abiron filii Eliab, Hon
quoque filius Pheleth de filiis Ruben, 2 surrexerunt
contra Moysen, aliique filiorum Israel ducenti
quinquaginta viri proceres synagogae, et qui
tempore concilii per nomina vocabantur. 3 Cumque
stetissent adversum Moysen et Aaron, dixerunt:
Sufficiat vobis, quia omnis multitudo sanctorum
est, et in ipsis est Dominus: Cur elevamini super
populum Domini? 4 Quod cum audisset Moyses,
cecidit pronus in faciem: 5 locutusque ad Core et ad
omnem multitudinem: Mane, inquit, notum faciet
Dominus qui ad se pertineant, et sanctos applicabit
sibi: et quos elegerit, appropinquabunt ei. 6 Hoc
igitur facite: Tollat unusquisque thuribula sua, tu
Core, et omne concilium tuum: 7 et hausto cras
igne, ponite desuper thymiama coram Domino: et
quemcumque elegerit, ipse erit sanctus: multum
erigimini filii Levi. 8 Dixitque rursum ad Core:
Audite filii Levi: 9 Num parum vobis est quod
separavit vos Deus Israel ab omni populo, et iunxit
sibi, ut serviretis ei in cultu tabernaculi, et staretis
coram frequentia populi, et ministraretis ei? 10
idcirco ad se fecit accedere te et omnes fratres tuos
filios Levi, ut vobis etiam sacerdotium vindicetis, 11
et omnis globus tuus stet contra Dominum? quis est
enim Aaron ut murmuretis contra eum? 12 Misit
ergo Moyses ut vocaret Dathan et Abiron filios
Eliab. Qui responderunt: Non venimus. 13 numquid
parum est tibi quod eduxisti nos de terra, quae
lacte et melle manabat, ut occideres in deserto,
nisi et dominatus fueris nostri? 14 Revera induxisti
nos in terram, quae fluit rivis lactis et mellis, et
dedisti nobis possessiones agrorum et vinearum.
an et oculos nostros vis eruere? non venimus.
15 Iratusque Moyses valde, ait ad Dominum: Ne
respicias sacrificia eorum: tu scis quod nec asellum
quidem umquam acceperim ab eis, nec afflixerim
quempiam eorum. 16 Dixitque ad Core: Tu, et omnis
congregatio tua, state seorsum coram Domino, et
Aaron die crastino separatim. 17 Tollite singuli
thuribula vestra, et ponite super ea incensum,
offerentes Domino ducenta quinquaginta thuribula:
Aaron quoque teneat thuribulum suum. 18 Quod
cum fecissent, stantibus Moyses et Aaron, 19 et
coacervassent adversum eos omnem multitudinem
ad ostium tabernaculi, apparuit cunctis gloria
Domini. 20 Locutusque Dominus ad Moysen et
Aaron, ait: 21 Separamini de medio congregationis
huius, ut eos repente disperdam. 22 Qui ceciderunt
proni in faciem, atque dixerunt: Fortissime Deus
spirituum universae carnis, num uno peccante,
contra omnes ira tua desaeviet? 23 Et ait Dominus ad
Moysen: 24 Praecipe universo populo ut separetur
a tabernaculis Core, et Dathan et Abiron. 25
Surrexitque Moyses, et abiit ad Dathan et Abiron:
et sequentibus eum senioribus Israel, 26 dixit
ad turbam: Recedite a tabernaculis hominum
impiorum, et nolite tangere quae ad eos pertinent,
ne involvamini in peccatis eorum. 27 Cumque
recessissent a tentoriis eorum per circuitum, Dathan
et Abiron egressi stabant in introitu papilionum
suorum cum uxoribus et liberis, omnique frequentia.
28 Et ait Moyses: In hoc scietis, quod Dominus
miserit me ut facerem universa quae cernitis,
et non ex proprio ea corde protulerim: 29 Si
consueta hominum morte interierint, et visitaverit
eos plaga, qua et ceteri visitari solent, non misit me
Dominus: 30 sin autem novam rem fecerit Dominus,
ut aperiens terra os suum deglutiat eos et omnia

quae ad illos pertinent, descenderintque viventes in
infernum, scietis quod blasphemaverint Dominum.
(Sheol h7585) 31 Confestim igitur ut cessavit loqui,
dirupta est terra sub pedibus eorum: 32 et aperiens
os suum, devoravit illos cum tabernaculis suis et
universa substantia eorum. 33 descenderuntque
vivi in infernum operti humo, et perierunt de medio
multitudinis. (Sheol h7585) 34 At vero omnis Israel,
qui stabat per gyrum, fugit a clamore pereuntium,
dicens: Ne forte et nos terra deglutiat. 35 Sed
et ignis egressus a Domino, interfecit ducentos
quinquaginta viros, qui offerebant incensum. 36
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 37
Praecipe Eleazaro filio Aaron sacerdotis ut tollat
thuribula quae iacent in incendio, et ignem huc
illucque dispergat: quoniam sanctificata sunt 38 in
mortibus peccatorum: producatque ea in laminas,
et affigat altari, eo quod oblatum sit in eis incensum
Domino, et sanctificata sint, ut cernant ea pro signo
et monimento filii Israel. 39 Tulit ergo Eleazar
sacerdos thuribula aenea, in quibus obtulerant hi
quos incendium devoravit, et produxit ea in laminas,
affigens altari: 40 ut haberent postea filii Israel,
quibus commonerentur ne quis accedat alienigena,
et qui non est de semine Aaron ad offerendum
incensum Domino, ne patiatur sicut passus est
Core, et omnis congregatio eius, loquente Domino
ad Moysen. 41 Murmuravit autem omnis multitudo
filiorum Israel sequenti die contra Moysen et
Aaron, dicens: Vos interfecistis populum Domini. 42
Cumque oriretur seditio, et tumultus incresceret, 43
Moyses et Aaron fugerunt ad tabernaculum foederis.
Quod, postquam ingressi sunt, operuit nubes, et
apparuit gloria Domini. 44 Dixitque Dominus ad
Moysen: 45 Recedite de medio huius multitudinis,
etiam nunc delebo eos. Cumque iacerent in terra, 46
dixit Moyses ad Aaron: Tolle thuribulum, et hausto
igne de altari, mitte incensum desuper, pergens cito
ad populum ut roges pro eis: iam enim egressa est
ira a Domino, et plaga desaevit. 47 Quod cum fecisset
Aaron, et cucurrisset ad mediam multitudinem,
quam iam vastabat incendium, obtulit thymiama:
48 et stans inter mortuos ac viventes, pro populo
deprecatus est, et plaga cessavit. 49 Fuerunt autem
qui percussi sunt, quattuordecim millia hominum,
et septingenti, absque his qui perierant in seditione
Core. 50 Reversusque est Aaron ad Moysen ad ostium
tabernaculi foederis postquam quievit interitus.

17 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Loquere ad filios Israel, et accipe ab eis virgas
singulas per cognationes suas, a cunctis principibus
tribuum, virgas duodecim, et uniuscuiusque nomen
superscribes virgae suae. 3 nomen autem Aaron erit
in tribu Levi, et una virga cunctas eorum familias
continebit: 4 ponesque eas in tabernaculo foederis
coram testimonio, ubi loquar ad te. 5 quem ex
his elegero, germinabit virga eius: et cohibebo a
me querimonias filiorum Israel, quibus contra vos
murmurant. 6 Locutusque est Moyses ad filios Israel:
et dederunt ei omnes principes virgas per singulas
tribus: fueruntque virgae duodecim absque virga
Aaron. 7 Quas cum posuisset Moyses coram Domino
in tabernaculo testimonii: 8 sequenti die regressus
invenit germinasse virgam Aaron in domo Levi:
et turgentibus gemmis eruperant flores, qui, foliis
dilatatis, in amygdalas deformati sunt. 9 Protulit
ergo Moyses omnes virgas de conspectu Domini
ad cunctos filios Israel: videruntque et receperunt
singuli virgas suas. 10 Dixitque Dominus ad Moysen:
Refer virgam Aaron in tabernaculum testimonii, ut
servetur ibi in signum rebellium filiorum Israel,
et quiescant querelae eorum a me, ne moriantur.
11 Fecitque Moyses sicut praeceperat Dominus.
12 Dixerunt autem filii Israel ad Moysen: Ecce
consumpti sumus, omnes peribimus. 13 quicumque
accedit ad tabernaculum Domini, moritur. num
usque ad internecionem cuncti delendi sumus?

18 Dixitque Dominus ad Aaron: Tu, et filii tui, et
domus patris tui tecum portabitis iniquitatem
Sanctuarii: et tu et filii tui simul sustinebitis
peccata sacerdotii vestri. 2 sed et fratres tuos de
tribu Levi, et sceptrum patris tui sume tecum,
praestoque sint, et ministrent tibi: tu autem et
filii tui ministrabitis in tabernaculo testimonii. 3
Excubabuntque Levitae ad praecepta tua, et ad
cuncta opera tabernaculi: ita dumtaxat, ut ad vasa
Sanctuarii et ad altare non accedant, ne et illi
moriantur, et vos pereatis simul. 4 sint autem tecum,
et excubent in custodiis tabernaculi, et in omnibus
ceremoniis eius. Alienigena non miscebitur vobis. 5
Excubate in custodia Sanctuarii, et in ministerio
altaris: ne oriatur indignatio super filios Israel. 6 Ego
dedi vobis fratres vestros Levitas de medio filiorum
Israel, et tradidi donum Domino, ut serviant in
ministeriis tabernaculi eius. 7 Tu autem et filii
tui custodite sacerdotium vestrum: et omnia quae
ad cultum altaris pertinent, et intra velum sunt,
per sacerdotes administrabuntur. si quis externus
accesserit, occidetur. 8 Locutusque est Dominus
ad Aaron: Ecce dedi tibi custodiam primitiarum
mearum. Omnia quae sanctificantur a filiis Israel,
tradidi tibi et filiis tuis pro officio sacerdotali
legitima sempiterna. 9 Haec ergo accipies de his,
quae sanctificantur et oblata sunt Domino. Omnis

oblatio, et sacrificium, et quidquid pro peccato atque
delicto redditur mihi, et cedit in Sancta sanctorum,
tuum erit, et filiorum tuorum. 10 In Sanctuario
comedes illud: mares tantum edent ex eo, quia
consecratum est tibi. 11 Primitias autem, quas
voverint et obtulerint filii Israel, tibi dedi, et filiis
tuis, ac filiabus tuis iure perpetuo. qui mundus est
in domo tua, vescetur eis. 12 Omnem medullam olei,
et vini, ac frumenti, quidquid offerunt primitiarum
Domino, tibi dedi. 13 Universa frugum initia, quae
gignit humus, et Domino deportantur, cedent in
usus tuos: qui mundus est in domo tua, vescetur
eis. 14 Omne quod ex voto reddiderint filii Israel,
tuum erit. 15 Quidquid primum erumpit e vulva
cunctae carnis, quam offerunt Domino, sive ex
hominibus, sive de pecoribus fuerit, tui iuris erit:
ita dumtaxat, ut pro hominis primogenito pretium
accipias, et omne animal quod immundum est,
redimi facias, 16 cuius redemptio erit post unum
mensem, siclis argenti quinque, pondere Sanctuarii.
Siclus viginti obolos habet. 17 Primogenitum
autem bovis et ovis et caprae non facies redimi,
quia sanctificata sunt Domino. sanguinem tantum
eorum fundes super altare, et adipes adolebis in
suavissimum odorem Domino. 18 Carnes vero in
usum tuum cedent, sicut pectusculum consecratum,
et armus dexter, tua erunt. 19 Omnes primitias
Sanctuarii, quas offerunt filii Israel Domino, tibi
dedi et filiis, ac filiabus tuis iure perpetuo. Pactum
salis est sempiternum coram Domino, tibi ac filiis
tuis. 20 Dixitque Dominus ad Aaron: In terra
eorum nihil possidebitis, nec habebitis partem
inter eos: ego pars et hereditas tua in medio
filiorum Israel. 21 Filiis autem Levi dedi omnes
decimas Israelis in possessionem pro ministerio
quo serviunt mihi in tabernaculo foederis: 22 ut
non accedant ultra filii Israel ad tabernaculum, nec
committant peccatum mortiferum, 23 solis filiis Levi
mihi in tabernaculo servientibus, et portantibus
peccata populi. legitimum sempiternum erit in
generationibus vestris. Nihil aliud possidebunt, 24
decimarum oblatione contenti, quas in usus eorum
et necessaria separavi. 25 Locutusque est Dominus
ad Moysen, dicens: 26 Praecipe Levitis, atque
denuncia: Cum acceperitis a filiis Israel decimas,
quas dedi vobis, primitias earum offerte Domino,
id est, decimam partem decimae, 27 ut reputetur
vobis in oblationem primitivorum, tam de areis
quam de torcularibus: 28 et universis quorum
accipitis primitias, offerte Domino, et date ea Aaron
sacerdoti. 29 Omnia quae offeretis ex decimis, et
in donaria Domini separabitis, optima et electa
erunt cuncta. 30 Dicesque ad eos: Si praeclara et
meliora quaeque obtuleritis ex decimis, reputabitur
vobis quasi de area et torculari dederitis primitias:
31 et comedetis eas in omnibus locis vestris, tam
vos quam familiae vestrae: quia pretium est pro
ministerio, quo servitis in tabernaculo testimonii.
32 Et non peccabitis super hoc, egregia vobis et
pinguia reservantes ne polluatis oblationes filiorum
Israel, et moriamini.

19 Locutusque est Dominus ad Moysen et
Aaron, dicens: 2 Ista est religio victimae,
quam constituit Dominus. Praecipe filiis Israel,
ut adducant ad te vaccam rufam aetatis integrae,
in qua nulla sit macula, nec portaverit iugum: 3
tradetisque eam Eleazaro sacerdoti. qui eductam
extra castra, immolabit in conspectu omnium: 4 et
tingens digitum in sanguine eius, asperget contra
fores tabernaculi septem vicibus, 5 comburetque
eam cunctis videntibus, tam pelle et carnibus eius
quam sanguine et fimo flammae traditis. 6 Lignum
quoque cedrinum, et hyssopum, coccumque bis
tinctum sacerdos mittet in flammam, quae vaccam
vorat. 7 Et tunc demum, lotis vestibus et corpore
suo, ingredietur in castra, commaculatusque erit
usque ad vesperum. 8 Sed et ille, qui combusserit
eam, lavabit vestimenta sua, et corpus, et immundus
erit usque ad vesperum. 9 Colliget autem vir
mundus cineres vaccae, et effundet eos extra castra
in loco purissimo, ut sint multitudini filiorum Israel
in custodiam, et in aquam aspersionis: quia pro
peccato vacca combusta est. 10 Cumque laverit
qui vaccae portaverat cineres, vestimenta sua,
immundus erit usque ad vesperum. Habebunt
hoc filii Israel et advenae, qui habitant inter eos,
sanctum iure perpetuo. 11 Qui tetigerit cadaver
hominis, et propter hoc septem diebus fuerit
immundus: 12 aspergetur ex hac aqua die tertio et
septimo, et sic mundabitur. Si die tertio aspersus
non fuerit, septimo non poterit emundari. 13
Omnis qui tetigerit humanae animae morticinum,
et aspersus hac commistione non fuerit, polluet
tabernaculum Domini, et peribit ex Israel: quia
aqua expiationis non est aspersus, immundus erit,
et manebit spurcitia eius super eum. 14 Ista est lex
hominis qui moritur in tabernaculo: Omnes qui
ingrediuntur tentorium illius, et universa vasa quae
ibi sunt, polluta erunt septem diebus. 15 Vas, quod
non habuerit operculum, nec ligaturam desuper,
immundum erit. 16 Si quis in agro tetigerit cadaver
occisi hominis, aut per se mortui, sive os illius,
vel sepulchrum, immundus erit septem diebus. 17
Tollentque de cineribus combustionis atque peccati,
et mittent aquas vivas super eos in vas. 18 in quibus

cum homo mundus tinxerit hyssopum, asperget
ex eo omne tentorium, et cunctam supellectilem,
et homines huiuscemodi contagione pollutos: 19
atque hoc modo mundus lustrabit immundum
tertio et septimo die. expiatusque die septimo,
lavabit et se et vestimenta sua, et immundus
erit usque ad vesperum. 20 Si quis hoc ritu non
fuerit expiatus, peribit anima illius de medio
Ecclesiae: quia sanctuarium Domini polluit, et
non est aqua lustrationis aspersus. 21 erit hoc
praeceptum legitimum sempiternum. Ipse quoque
qui aspergit aquas, lavabit vestimenta sua: Omnis
qui tetigerit aquas expiationis, immundus erit usque
ad vesperum. 22 Quidquid tetigerit immundus,
immundum faciet: et anima, quae horum quippiam
tetigerit, immunda erit usque ad vesperum.

20 Veneruntque filii Israel, et omnis multitudo in
desertum Sin, mense primo: et mansit populus
in Cades. Mortuaque est ibi Maria, et sepulta in
eodem loco. 2 Cumque indigeret aqua populus,
convenerunt adversum Moysen et Aaron: 3 et versi
in seditionem, dixerunt: Utinam periissemus inter
fratres nostros coram Domino. 4 Cur eduxistis
Ecclesiam Domini in solitudinem, ut et nos et nostra
iumenta moriamur? 5 Quare nos fecistis ascendere
de Aegypto, et adduxistis in locum istum pessimum,
qui seri non potest, qui nec ficum gignit, nec vineas,
nec malogranata, insuper et aquam non habet ad
bibendum? 6 Ingressusque Moyses et Aaron, dimissa
multitudine, in tabernaculum foederis, corruerunt
proni in terram, clamaveruntque ad Dominum,
atque dixerunt: Domine Deus audi clamorem huius
populi, et aperi eis thesaurum tuum fontem aquae
vivae, ut satiati, cesset murmuratio eorum. Et
apparuit gloria Domini super eos. 7 Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: 8 Tolle virgam,
et congrega populum, tu et Aaron frater tuus,
et loquimini ad petram coram eis, et illa dabit
aquas. Cumque eduxeris aquam de petra, bibet
omnis multitudo et iumenta eius. 9 Tulit igitur
Moyses virgam, quae erat in conspectu Domini,
sicut praeceperat ei, 10 congregata multitudine ante
petram, dixitque eis: Audite rebelles et increduli:
Num de petra hac vobis aquam poterimus eiicere?
11 Cumque elevasset Moyses manum, percutiens
virga bis silicem, egressae sunt aquae largissimae,
ita ut populus biberet et iumenta. 12 Dixitque
Dominus ad Moysen et Aaron: Quia non credidistis
mihi, ut sanctificaretis me coram filiis Israel, non
introducetis hos populos in terram, quam dabo
eis. 13 Haec est aqua contradictionis, ubi iurgati
sunt filii Israel contra Dominum, et sanctificatus
est in eis. 14 Misit interea nuncios Moyses de Cades
ad regem Edom, qui dicerent: Haec mandat frater
tuus Israel: Nosti omnem laborem qui apprehendit
nos, 15 quo modo descenderint patres nostri in
Aegyptum, et habitaverimus ibi multo tempore,
afflixerintque nos Aegyptii, et patres nostros:
16 et quo modo clamaverimus ad Dominum, et
exaudierit nos, miseritque angelum, qui eduxerit
nos de Aegypto. Ecce in urbe Cades, quae est in
extremis finibus tuis, positi, 17 obsecramus ut
nobis transire liceat per terram tuam. Non ibimus
per agros, nec per vineas, non bibemus aquas
de puteis tuis, sed gradiemur via publica, nec
ad dexteram nec ad sinistram declinantes, donec
transeamus terminos tuos. 18 Cui respondit Edom:
Non transibis per me, alioquin armatus occurram
tibi. 19 Dixeruntque filii Israel: Per tritam gradiemur
viam: et si biberimus aquas tuas nos et pecora
nostra, dabimus quod iustum est: nulla erit in pretio
difficultas, tantum velociter transeamus. 20 At ille
respondit: Non transibitis. Statimque egressus est
obvius, cum infinita multitudo, et manu forti, 21
nec voluit acquiescere deprecanti, ut concederet
transitum per fines suos. quam ob rem divertit ab
eo Israel. 22 Cumque castra movissent de Cades,
venerunt in montem Hor, qui est in finibus terrae
Edom: 23 ubi locutus est Dominus ad Moysen: 24
Pergat, inquit, Aaron ad populos suos: non enim
intrabit Terram, quam dedi filiis Israel, eo quod
incredulus fuerit ori meo, ad Aquas contradictionis.
25 Tolle Aaron et filium eius cum eo, et duces
eos in montem Hor. 26 Cumque nudaveris patrem
veste sua, indues ea Eleazarum filium eius: Aaron
colligetur, et morietur ibi. 27 Fecit Moyses ut
praeceperat Dominus: et ascenderunt in montem
Hor coram omni multitudine. 28 Cumque Aaron
spoliasset vestibus suis, induit eis Eleazarum filium
eius. Illo mortuo in montis supercilio, descendit
cum Eleazaro. 29 Omnis autem multitudo videns
occubuisse Aaron, flevit super eo triginta diebus
per cunctas familias suas.

21 Quod cum audisset Chananaeus rex Arad,
qui habitabat ad meridiem, venisse scilicet
Israel per exploratorum viam, pugnavit contra
illum, et victor existens, duxit ex eo praedam. 2 At
Israel voto se Domino obligans, ait: Si tradideris
populum istum in manu mea, delebo urbes eius.
3 Exaudivitque Dominus preces Israel, et tradidit
Chananaeum, quem ille interfecit subversis urbibus
eius: et vocavit nomen loci illius Horma, id est,
anathema. 4 Profecti sunt autem et de monte Hor,
per viam, quae ducit ad Mare rubrum, ut circumirent

terram Edom. Et taedere coepit populum itineris
ac laboris: 5 locutusque contra Deum et Moysen,
ait: Cur eduxisti nos de Aegypto, ut moreremur
in solitudine? Deest panis, non sunt aquae: anima
nostra iam nauseat super cibo isto levissimo. 6
Quamobrem misit Dominus in populum ignitos
serpentes, ad quorum plagas et mortes plurimorum,
7 venerunt ad Moysen, atque dixerunt: Peccavimus,
quia locuti sumus contra Dominum et te: ora ut
tollat a nobis serpentes. Oravitque Moyses pro
populo, 8 et locutus est Dominus ad eum: Fac
serpentem aeneum, et pone eum pro signo: qui
percussus aspexerit eum, vivet. 9 Fecit ergo Moyses
SERPENTEM AeNEUM, et posuit eum pro signo:
quem cum percussi aspicerent, sanabantur. 10
Profectique filii Israel castrametati sunt in Oboth.
11 Unde egressi fixere tentoria in Ieabarim, in
solitudine, quae respicit Moab contra orientalem
plagam. 12 Et inde moventes, venerunt ad Torrentem
Zared. 13 Quem relinquentes castrametati sunt
contra Arnon, quae est in deserto, et prominet in
finibus Amorrhaei. siquidem Arnon terminus est
Moab, dividens Moabitas et Amorrhaeos. 14 Unde
dicitur in libro bellorum Domini: Sicut fecit in Mari
rubro, sic faciet in torrentibus Arnon. 15 Scopuli
torrentium inclinati sunt, ut requiescerent in Arnon,
et recumberent in finibus Moabitarum. 16 Ex eo loco
apparuit puteus, super quo locutus est Dominus ad
Moysen: Congrega populum, et dabo ei aquam. 17
Tunc cecinit Israel carmen istud: Ascendat puteus.
Concinebant: 18 Puteus, quem foderunt principes,
et paraverunt duces multitudinis in datore legis,
et in baculis suis. Profectique sunt de solitudine,
Matthana. 19 De Matthana in Nahaliel: de Nahaliel,
in Bamoth. 20 Bamoth, vallis est in regione Moab,
in vertice Phasga, quod respicit contra desertum.
21 Misit autem Israel nuncios ad Sehon regem
Amorrhaeorum, dicens: 22 Obsecro ut transire mihi
liceat per terram tuam: non declinabimus in agros
et vineas, non bibemus aquas ex puteis, via regia
gradiemur, donec transeamus terminos tuos. 23
Qui concedere noluit ut transiret Israel per fines
suos: quin potius exercitu congregato, egressus est
obviam in desertum, et venit in Iasa, pugnavitque
contra eum. 24 A quo percussus est in ore gladii, et
possessa est terra eius ab Arnon usque Ieboc, et filios
Ammon: quia forti praesidio tenebantur termini
Ammonitarum. 25 Tulit ergo Israel omnes civitates
eius, et habitavit in urbibus Amorrhaei, in Hesebon
scilicet, et viculis eius. 26 Urbs Hesebon fuit Sehon
regis Amorrhaei, qui pugnavit contra regem Moab:
et tulit omnem terram, quae ditionis illius fuerat,
usque Arnon. 27 Idcirco dicitur in Proverbio: Venite
in Hesebon, aedificetur, et construatur civitas
Sehon: 28 Ignis egressus est de Hesebon, flamma
de oppido Sehon, et devoravit Ar Moabitarum, et
habitatores excelsorum Arnon. 29 Vae tibi Moab,
peristi populo Chamos. Dedit filios eius in fugam, et
filias in captivitatem regi Amorrhaeorum Sehon. 30
Iugum ipsorum disperiit ad Hesebon usque Dibon,
lassi pervenerunt in Nophe, et usque Medaba.
31 Habitavit itaque Israel in Terra Amorrhaei.
32 Misitque Moyses qui explorarent Iazer: cuius
ceperunt viculos, et possederunt habitatores. 33
Verteruntque se, et ascenderunt per viam Basan,
et occurrit eis Og rex Basan cum omni populo
suo, pugnaturus in Edrai. 34 Dixitque Dominus
ad Moysen: Ne timeas eum, quia in manu tua
tradidi illum, et omnem populum, ac terram eius:
faciesque illi sicut fecisti Sehon regi Amorrhaeorum
habitatori Hesebon. 35 Percusserunt igitur et hunc
cum filiis suis, universumque populum eius usque
ad internecionem, et possederunt terram illius.

22 Profectique castrametati sunt in campestribus
Moab, ubi trans Iordanem Iericho sita est.
2 Videns autem Balac filius Sephor omnia quae
fecerat Israel Amorrhaeo, 3 et quod pertimuissent
eum Moabitae, et impetum eius ferre non possent,
4 dixit ad maiores natu Madian: Ita delebit hic
populus omnes, qui in nostris finibus commorantur,
quo modo solet bos herbas usque ad radices carpere.
Ipse autem erat eo tempore rex in Moab. 5 Misit
ergo nuncios ad Balaam filium Beor ariolum, qui
habitabat super flumen terrae filiorum Ammon,
ut vocarent eum, et dicerent: Ecce egressus est
populus ex Aegypto, qui operuit superficiem terrae,
sedens contra me. 6 Veni igitur, et maledic populo
huic, quia fortior me est: siquo modo possim
percutere et eiicere eum de terra mea. novi enim
quod benedictus sit cui benedixeris, et maledictus
in quem maledicta congesseris. 7 Perrexeruntque
seniores Moab, et maiores natu Madian, habentes
divinationis pretium in manibus. Cumque venissent
ad Balaam, et narrassent ei omnia verba Balac: 8
ille respondit: Manete hic nocte, et respondebo
quidquid mihi dixerit Dominus. Manentibus autem
illis apud Balaam, venit Deus, et ait ad eum: 9 Quid
sibi volunt homines isti apud te? 10 Respondit:
Balac filius Sephor rex Moabitarum misit ad me, 11
dicens: Ecce populus qui egressus est de Aegypto,
operuit superficiem terrae: veni, et maledic ei,
siquo modo possim pugnans abigere eum. 12
Dixitque Deus ad Balaam: Noli ire cum eis, neque
maledicas populo: quia benedictus est. 13 Qui mane
consurgens dixit ad principes: Ite in terram vestram,

quia prohibuit me Dominus venire vobiscum. **14** Reversi principes dixerunt ad Balac: Noluit Balaam venire nobiscum. **15** Rursum ille multo plures et nobiliores quam ante miserat, misit. **16** Qui cum venissent ad Balaam, dixerunt: Sic dicit Balac filius Sephor: Ne cuncteris venire ad me: **17** paratus sum honorare te, et quidquid volueris dabo tibi: veni, et maledic populo isti. **18** Respondit Balaam: Si dederit mihi Balac plenam domum argenti et auri, non potero immutare verbum Domini Dei mei, ut vel plus, vel minus loquar. **19** Obsecro ut hic maneatis etiam hac nocte, et scire queam quid mihi rursum respondeat Dominus. **20** Venit ergo Deus ad Balaam nocte, et ait ei: Si vocare te venerint homines isti, surge, et vade cum eis: ita dumtaxat, ut quod tibi praecepero, facias. **21** Surrexit Balaam mane, et strata asina sua profectus est cum eis. **22** Et iratus est Deus. Stetitque angelus Domini in via contra Balaam, qui insidebat asinae, et duos pueros habebat secum. **23** Cernens asina angelum stantem in via, evaginato gladio, avertit se de itinere, et ibat per agrum. Quam cum verberaret Balaam, et vellet ad semitam reducere, **24** stetit angelus in angustiis duarum maceriarum, quibus vineae cingebantur. **25** Quem videns asina, iunxit se parieti, et attrivit sedentis pedem. At ille iterum verberabat eam: **26** et nihilominus angelus ad locum angustum transiens, ubi nec ad dexteram, nec ad sinistram poterat deviare, obvius stetit. **27** Cumque vidisset asina stantem angelum, concidit sub pedibus sedentis. qui iratus, vehementius caedebat fuste latera eius. **28** Aperuitque Dominus os asinae, et locuta est: Quid feci tibi? cur percutis me? ecce iam tertio? **29** Respondit Balaam: Quia commeruisti, et illusisti mihi: utinam haberem gladium, ut te percuterem. **30** Dixit asina: Nonne animal tuum sum, cui semper sedere consuevisti usque in praesentem diem? dic quid simile umquam fecerim tibi. At ille ait: Numquam. **31** Protinus aperuit Dominus oculos Balaam, et vidit angelum stantem in via evaginato gladio, adoravitque eum pronus in terram. **32** Cui angelus: Cur, inquit, tertio verberas asinam tuam? Ego veni ut adversarer tibi, quia perversa est via tua, mihique contraria: **33** et nisi asina declinasset de via, dans locum resistenti, te occidissem, et illa viveret. **34** Dixit Balaam: Peccavi, nesciens quod tu stares contra me: et nunc si displicet tibi ut vadam, revertar. **35** Ait angelus: Vade cum istis, et cave ne aliud quam praecepero tibi loquaris. Ivit igitur cum principibus. **36** Quod cum audisset Balac, egressus est in occursum eius in oppido Moabitarum, quod situm est in extremis finibus Arnon. **37** Dixitque ad Balaam: Misi nuncios ut vocarent te, cur non statim venisti ad me? an quia mercedem adventui tuo reddere nequeo? **38** Cui ille respondit: Ecce adsum: numquid loqui potero aliud, nisi quod Deus posuerit in ore meo? **39** Perrexerunt ergo simul, et venerunt in urbem, quae in extremis regni eius finibus erat. **40** Cumque occidisset Balac boves et oves, misit ad Balaam, et principes qui cum eo erant, munera. **41** Mane autem facto duxit eum ad excelsa Baal, et intuitus est extremam partem populi.

23 Dixitque Balaam ad Balac: Aedifica mihi hic septem aras, et para totidem vitulos, eiusdemque numeri arietes. **2** Cumque fecisset iuxta sermonem Balaam, imposuerunt simul vitulum et arietem super aram. **3** Dixitque Balaam ad Balac: Sta paulisper iuxta holocaustum tuum, donec vadam, si forte occurrat mihi Dominus, et quodcumque imperaverit, loquar tibi. **4** Cumque abiisset velociter, occurrit illi Deus. Locutusque ad eum Balaam: Septem, inquit, aras erexi, et imposui vitulum et arietem desuper. **5** Dominus autem posuit verbum in ore eius, et ait: Revertere ad Balac, et haec loqueris. **6** Reversus invenit stantem Balac iuxta holocaustum suum, et omnes principes Moabitarum: **7** assumptaque parabola sua, dixit: De Aram adduxit me Balac rex Moabitarum, de montibus Orientis: Veni, inquit, et maledic Iacob: propera, et detestare Israel. **8** Quo modo maledicam, cui non maledixit Deus? Qua ratione detester, quem Dominus non detestatur? **9** De summis silicibus videbo eum, et de collibus considerabo illum. Populus solus habitabit, et inter gentes non reputabitur. **10** Quis dinumerare possit pulverem Iacob, et nosse numerum stirpis Israel? Moriatur anima mea morte iustorum, et fiant novissima mea horum similia. **11** Dixitque Balac ad Balaam: Quid est hoc quod agis? Ut malediceres inimicis meis vocavi te: et tu econtrario benedicis eis. **12** Cui ille respondit: Num aliud possum loqui, nisi quod iusserit Dominus? **13** Dixit ergo Balac: Veni mecum in alterum locum unde partem Israel videas, et totum videre non possis, inde maledicito ei. **14** Cumque duxisset eum in locum sublimem, super verticem montis Phasga, aedificavit Balaam septem aras, et impositis supra vitulis atque arietibus, **15** dixit ad Balac: Sta hic iuxta holocaustum tuum, donec ego obvius pergam. **16** Cui cum Dominus occurrisset, posuissetque verbum in ore eius, ait: Revertere ad Balac, et haec loqueris ei. **17** Reversus invenit eum stantem iuxta holocaustum suum, et principes Moabitarum cum eo. Ad quem Balac: Quid, inquit, locutus est Dominus? **18** At ille assumpta parabola sua, ait: Sta Balac, et ausculta,

audi fili Sephor: 19 Non est Deus quasi homo, ut
mentiatur: nec ut filius hominis, ut mutetur. Dixit
ergo, et non faciet? locutus est, et non implebit? 20
Ad benedicendum adductus sum, benedictionem
prohibere non valeo. 21 Non est idolum in Iacob,
nec videtur simulacrum in Israel. Dominus Deus
eius cum eo est, et clangor victoriae regis in illo.
22 Deus eduxit illum de Aegypto, cuius fortitudo
similis est rhinocerotis. 23 Non est augurium in
Iacob, nec divinatio in Israel. Temporibus suis
dicetur Iacob et Israeli quid operatus sit Deus. 24
Ecce populus ut leaena consurget, et quasi leo
erigetur: non accubabit donec devoret praedam,
et occisorum sanguinem bibat. 25 Dixitque Balac
ad Balaam: Nec maledicas ei, nec benedicas. 26 Et
ille ait: Nonne dixi tibi quod quidquid mihi Deus
imperaret, hoc facerem? 27 Et ait Balac ad eum:
Veni, et ducam te ad alium locum: si forte placeat
Deo ut inde maledicas eis. 28 Cumque duxisset
eum super verticem montis Phogor, qui respicit
solitudinem, 29 dixit ei Balaam: Aedifica mihi hic
septem aras, et para totidem vitulos, eiusdemque
numeri arietes. 30 Fecit Balac ut Balaam dixerat:
imposuitque vitulos et arietes per singulas aras.

24 Cumque vidisset Balaam quod placeret Domino
ut benediceret Israeli, nequaquam abiit ut ante
perrexerat, ut augurium quaereret: sed dirigens
contra desertum vultum suum, 2 et elevans
oculos, vidit Israel in tentoriis commorantem
per tribus suas: et irruente in se spiritu Dei, 3
assumpta parabola ait: Dixit Balaam filius Beor:
dixit homo, cuius obturatus est oculus: 4 dixit
auditor sermonum Dei, qui visionem Omnipotentis
intuitus est, qui cadit, et sic aperiuntur oculi eius: 5
Quam pulchra tabernacula tua Iacob, et tentoria tua
Israel! 6 ut valles nemorosae, ut horti iuxta fluvios
irrigui, ut tabernacula quae fixit Dominus, quasi
cedri prope aquas. 7 Fluet aqua de situla eius, et
semen illius erit in aquas multas. Tolletur propter
Agag, rex eius, et auferetur regnum illius. 8 Deus
eduxit illum de Aegypto, cuius fortitudo similis
est rhinocerotis. Devorabunt gentes hostes illius,
ossaque eorum confringent, et perforabunt sagittis.
9 Accubans dormivit ut leo, et quasi leaena, quam
suscitare nullus audebit. Qui benedixerit tibi, erit et
ipse benedictus: qui maledixerit, in maledictione
reputabitur. 10 Iratusque Balac contra Balaam,
complosis manibus ait: Ad maledicendum inimicis
meis vocavi te, quibus econtrario tertio benedixisti:
11 revertere ad locum tuum. Decreveram quidem
magnifice honorare te, sed Dominus privavit te
honore disposito. 12 Respondit Balaam ad Balac:
Nonne nunciis tuis, quos misisti ad me, dixi: 13
Si dederit mihi Balac: plenam domum argenti et
auri, non potero praeterire sermonem Domini
Dei mei, ut vel boni quid, vel mali proferam ex
corde meo: sed quidquid Dominus dixerit, hoc
loquar? 14 Verumtamen pergens ad populum
meum, dabo consilium, quid populus tuus populo
huic faciat extremo tempore. 15 Sumpta igitur
parabola, rursum ait: Dixit Balaam filius Beor: dixit
homo, cuius obturatus est oculus: 16 dixit auditor
sermonum Dei, qui novit doctrinam Altissimi, et
visiones Omnipotentis videt, qui cadens apertos
habet oculos. 17 Videbo eum, sed non modo:
intuebor illum, sed non prope. ORIETUR STELLA
ex Iacob, et consurget virga de Israel: et percutiet
duces Moab, vastabitque omnes filios Seth. 18 Et
erit Idumaea possessio eius: hereditas Seir cedet
inimicis suis: Israel vero fortiter aget. 19 De Iacob
erit qui dominetur. et perdat reliquias civitatis.
20 Cumque vidisset Amalec, assumens parabolam,
ait: Principium Gentium Amalec, cuius extrema
perdentur. 21 Vidit quoque Cinaeum: et assumpta
parabola, ait: Robustum quidem est habitaculum
tuum: sed si in petra posueris nidum tuum, 22
et fueris electus de stirpe Cin, quamdiu poteris
permanere? Assur enim capiet te. 23 Assumptaque
parabola iterum locutus est: Heu, quis victurus est,
quando ista faciet Deus? 24 Venient in trieribus de
Italia, superabunt Assyrios, vastabuntque Hebraeos,
et ad extremum etiam ipsi peribunt. 25 Surrexitque
Balaam, et reversus est in locum suum: Balac
quoque via, qua venerat, rediit.

25 Morabatur autem eo tempore Israel in
Setim, et fornicatus est populus cum filiabus
Moab, 2 quae vocaverunt eos ad sacrificia sua.
At ille comederunt et adoraverunt deos earum.
3 Initiatusque est Israel Beelphegor: et iratus
Dominus, 4 ait ad Moysen: Tolle cunctos principes
populi, et suspende eos contra solem in patibulis:
ut avertatur furor meus ab Israel. 5 Dixitque
Moyses ad Iudices Israel: Occidat unusquisque
proximos suos, qui initiati sunt Beelphegor. 6 Et
ecce unus de filiis Israel intravit coram fratribus
suis ad scortum Madianitidem, vidente Moyse,
et omni turba filiorum Israel, qui flebant ante
fores tabernaculi. 7 Quod cum vidisset Phinees
filius Eleazari filii Aaron sacerdotis, surrexit de
medio multitudinis, et arrepto pugione, 8 ingressus
est post virum Israelitem in lupanar, et perfodit
ambos simul, virum scilicet et mulierem in locis
genitalibus. Cessavitque plaga a filiis Israel: 9 et
occisi sunt vigintiquattuor millia hominum. 10

Dixitque Dominus ad Moysen: **11** Phinees filius
Eleazari filii Aaron sacerdotis avertit iram meam a
filiis Israel: quia zelo meo commotus est contra eos,
ut non ipse delerem filios Israel in zelo meo. **12**
idcirco loquere ad eum: Ecce do ei pacem foederis
mei, **13** et erit tam ipsi quam semini eius pactum
sacerdotii sempiternum, quia zelatus est pro Deo
suo, et expiavit scelus filiorum Israel. **14** Erat
autem nomen viri Israelitae, qui occisus est cum
Madianitide, Zambri filius Salu, dux de cognatione
et tribu Simeonis. **15** Porro mulier Madianitis, quae
pariter interfecta est, vocabatur Cozbi filia Sur
principis nobilissimi Madianitarum. **16** Locutusque
est Dominus ad Moysen, dicens: **17** Hostes vos
sentiant Madianitae, et percutite eos: **18** quia et ipsi
hostiliter egerunt contra vos, et decepere insidiis
per idolum Phogor, et Cozbi filiam ducis Madian
sororem suam, quae percussa est in die plagae pro
sacrilegio Phogor.

26 Postquam noxiorum sanguis effusus est, dixit
Dominus ad Moysen et Eleazarum filium
Aaron sacerdotem: **2** Numerate omnem summam
filiorum Israel a viginti annis et supra, per domos
et cognationes suas, cunctos, qui possunt ad bella
procedere. **3** Locuti sunt itaque Moyses et Eleazar
sacerdos, in campestribus Moab super Iordanem
contra Iericho, ad eos, qui erant **4** a viginti annis
et supra, sicut Dominus imperaverat, quorum
iste est numerus: **5** Ruben primogenitus Israel.
huius filius, Henoch, a quo familia Henochitarum:
et Phallu, a quo familia Phalluitarum: **6** et
Hesron, a quo familia Hesronitarum: et Charmi,
a quo familia Charmitarum. **7** hae sunt familiae
de stirpe Ruben: quarum numerus inventus est
quadraginta tria millia, et septingenti triginta. **8**
Filius Phallu, Eliab. **9** huius filii, Namuel et Dathan
et Abiron. isti sunt Dathan et Abiron principes
populi, qui surrexerunt contra Moysen et Aaron
in seditione Core, quando adversus Dominum
rebellaverunt: **10** et aperiens terra os suum devoravit
Core, morientibus plurimis, quando combussit
ignis ducentos quinquaginta viros. Et factum est
grande miraculum, **11** ut, Core pereunte, filii illius
non perirent. **12** Filii Simeon per cognationes
suas: Namuel, ab hoc familia Namuelitarum: et
Iamin, ab hoc familia Iaminitarum: Iachin, ab
hoc familia Iachinitarum: **13** Zare, ab hoc familia
Zareitarum: Saul, ab hoc familia Saulitarum. **14**
hae sunt familiae de stirpe Simeon, quarum omnis
numerus fuit viginti duo millia ducenti. **15** Filii
Gad per cognationes suas: Sephon, ab hoc familia
Sephonitarum: Aggi, ab hoc familia Aggitarum:
Suni, ab hoc familia Sunitarum: **16** Ozni, ab hoc
familia Oznitarum: Her, ab hoc familia Heritarum:
17 Arod, ab hoc familia Aroditarum: Ariel, ab hoc
familia Arielitarum. **18** istae sunt familiae Gad,
quarum omnis numerus fuit quadraginta millia
quingenti. **19** Filii Iuda, Her et Onan, qui ambo
mortui sunt in Terra Chanaan. **20** Fueruntque filii
Iuda, per cognationes suas: Sela, a quo familia
Selaitarum: Phares, a quo familia Pharesitarum:
Zare, a quo familia Zareitarum. **21** Porro filii
Phares: Hesron, a quo familia Hesronitarum: et
Hamul, a quo familia Hamulitarum. **22** Istae
sunt familiae Iuda, quarum omnis numerus fuit
septuaginta sex millia quingenti. **23** Filii Issachar, per
cognationes suas: Thola, a quo familia Tholaitarum:
Phua, a quo familia Phuaitarum: **24** Iasub, a
quo familia Iasubitarum: Semran, a quo familia
Semranitarum. **25** hae sunt cognationes Issachar,
quarum numerus fuit sexaginta quattuor millia
trecenti. **26** Filii Zabulon per cognationes suas:
Sared, a quo familia Sareditarum: Elon, a quo familia
Elonitarum: Ialel, a quo familia Ialelitarum. **27**
hae sunt cognationes Zabulon, quarum numerus
fuit sexaginta millia quingenti. **28** Filii Ioseph
per cognationes suas, Manasse et Ephraim. **29**
De Manasse ortus est Machir, a quo familia
Machiritarum. Machir genuit Galaad, a quo familia
Galaaditarum. **30** Galaad habuit filios: Iezer, a
quo familia Iezeritarum: et Helec, a quo familia
Helecitarum: **31** et Asriel, a quo familia Asrielitarum:
et Sechem, a quo familia Sechemitarum: **32** et
Semida, a quo familia Semidaitarum: et Hepher,
a quo familia Hepheritarum. **33** Fuit autem
Hepher pater Salphaad, qui filios non habebat,
sed tantum filias, quarum ista sunt nomina:
Maala, et Noa, et Hegla, et Melcha, et Thersa. **34**
hae sunt familiae Manasse, et numerus earum,
quinquaginta duo millia septingenti. **35** Filii autem
Ephraim per cognationes suas fuerunt hi: Suthala, a
quo familia Suthalaitarum: Becher, a quo familia
Becheritarum: Thehen, a quo familia Thehenitarum.
36 porro filius Suthala fuit Heran, a quo familia
Heranitarum. **37** hae sunt cognationes filiorum
Ephraim, quarum numerus fuit triginta duo millia
quingenti. **38** Isti sunt filii Ioseph per familias
suas. Filii Beniamin in cognationibus suis: Bela,
a quo familia Belaitarum: Asbel, a quo familia
Asbelitarum: Ahiram, a quo familia Ahiramitarum:
39 Supham, a quo familia Suphamitarum: Hupham,
a quo familia Huphamitarum. **40** Filii Bela: Hered,
et Noeman. De Hered, familia Hereditarum: de
Noeman, familia Noemanitarum. **41** hi sunt
filii Beniamin per cognationes suas, quorum

numerus fuit quadragintaquinque millia sexcenti.
42 Filii Dan per cognationes suas: Suham, a quo
familia Suhamitarum. hae sunt cognationes Dan
per familias suas. **43** omnes fuere Suhamitae,
quorum numerus erat sexaginta quattuor millia
quadringenti. **44** Filii Aser per cognationes suas:
Iemna, a quo familia Iemnaitarum: Iessui, a quo
familia Iessuitarum: Brie, a quo familia Brieitarum.
45 Filii Brie: Heber, a quo familia Heberitarum:
et Melchiel, a quo familia Melchielitarum. **46**
Nomen autem filiae Aser, fuit Sara. **47** hae
cognationes filiorum Aser, et numerus eorum
quinquaginta tria millia quadringenti. **48** Filii
Nephthali per cognationes suas: Iesiel, a quo familia
Iesielitarum: Guni, a quo familia Gunitarum: **49**
Ieser, a quo familia Ieseritarum: Sellem, a quo
familia Sellemitarum. **50** hae sunt cognationes
filiorum Nephthali per familias suas: quorum
numerus quadraginta quinque millia quadringenti.
51 Ista est summa filiorum Israel, qui recensiti sunt,
sexcenta millia, et mille septingenti triginta. **52**
Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: **53** Istis
dividetur terra iuxta numerum vocabulorum in
possessiones suas. **54** Pluribus maiorem partem
dabis, et paucioribus minorem: singulis, sicut nunc
recensiti sunt, tradetur possessio: **55** ita dumtaxat
ut sors Terram tribubus dividat et familiis. **56**
Quidquid sorte contigerit, hoc vel plures accipiant,
vel pauciores. **57** Hic quoque est numerus filiorum
Levi per familias suas: Gerson, a quo familia
Gersonitarum: Caath, a quo familia Caathitarum:
Merari, a quo familia Meraritarum. **58** hae sunt
familiae Levi: Familia Lobni, familia Hebroni, familia
Moholi, familia Musi, familia Core. At vero Caath
genuit Amram: **59** qui habuit uxorem Iochabed
filiam Levi, quae nata est ei in Aegypto. haec genuit
Amram viro suo filios, Aaron et Moysen, et Mariam
sororem eorum: **60** De Aaron orti sunt Nadab et
Abiu, et Eleazar et Ithamar: **61** quorum Nadab et
Abiu mortui sunt, cum obtulissent ignem alienum
coram Domino. **62** Fueruntque omnes, qui numerati
sunt, viginti tria millia generis masculini ab uno
mense et supra: qui non sunt recensiti inter filios
Israel, nec eis cum ceteris data possessio est. **63**
Hic est numerus filiorum Israel, qui descripti sunt
a Moyse et Eleazaro sacerdote, in campestribus
Moab supra Iordanem contra Iericho. **64** inter quos
nullus fuit eorum, qui ante numerati sunt a Moyse
et Aaron in deserto Sinai: **65** Praedixerat enim
Dominus quod omnes morerentur in solitudine.
Nullusque remansit ex eis, nisi Caleb filius Iephone,
et Iosue filius Nun.

27 Accesserunt autem filiae Salphaad, filii
Hepher, filii Galaad, filii Machir, filii Manasse,
qui fuit filius Ioseph: quarum sunt nomina, Maala, et
Noa, et Hegla, et Melcha, et Thersa. **2** Steteruntque
coram Moyse et Eleazaro sacerdote, et cunctis
principibus populi ad ostium tabernaculi foederis,
atque dixerunt: **3** Pater noster mortuus est in
deserto, nec fuit in seditione, quae concitata est
contra Dominum sub Core, sed in peccato suo
mortuus est: hic non habet mares filios. Cur tollitur
nomen illius de familia sua, quia non habuit filium?
Date nobis possessionem inter cognatos patris
nostri. **4** Retulitque Moyses causam earum ad
iudicium Domini. **5** Qui dixit ad eum: **6** Iustam rem
postulant filiae Salphaad: da eis possessionem inter
cognatos patris sui, et ei in hereditatem succedant.
7 Ad filios autem Israel loqueris haec: **8** Homo
cum mortuus fuerit absque filio, ad filiam eius
transibit hereditas. **9** si filiam non habuerit, habebit
successores fratres suos. **10** quod si et fratres non
fuerint, dabitis hereditatem fratribus patris eius. **11**
sin autem nec patruos habuerit, dabitur hereditas
his, qui ei proximi sunt. eritque hoc filiis Israel
sanctum lege perpetua, sicut praecepit Dominus
Moysi. **12** Dixit quoque Dominus ad Moysen:
Ascende in montem istum Abarim, et contemplare
inde Terram, quam daturus sum filiis Israel. **13**
cumque videris eam, ibis et tu ad populum tuum,
sicut ivit frater tuus Aaron: **14** quia offendistis me
in deserto Sin in contradictione multitudinis, nec
sanctificare me voluistis coram ea super aquas. hae
sunt aquae contradictionis in Cades deserti Sin. **15**
Cui respondit Moyses: **16** Provideat Dominus Deus
spirituum omnis carnis, hominem, qui sit super
multitudinem hanc: **17** et possit exire et intrare ante
eos, et educere eos vel introducere: ne sit populus
Domini sicut oves absque pastore. **18** Dixitque
Dominus ad eum: Tolle Iosue filium Nun virum in
quo est Spiritus Dei, et pone manum tuam super
eum. **19** Qui stabit coram Eleazaro sacerdote et
omni multitudine: **20** et dabis ei praecepta cunctis
videntibus, et partem gloriae tuae, ut audiat eum
omnis synagoga filiorum Israel. **21** Pro hoc, siquid
agendum erit, Eleazar sacerdos consulet Dominum.
Ad verbum eius egredietur et ingredietur ipse, et
omnes filii Israel cum eo, et cetera multitudo. **22**
Fecit Moyses ut praeceperat Dominus. Cumque
tulisset Iosue, statuit eum coram Eleazaro sacerdote
et omni frequentia populi. **23** Et impositis capiti
eius manibus, cuncta replicavit quae mandaverat
Dominus.

28 Dixit quoque Dominus ad Moysen: **2** Praecipe
filiis Israel, et dices ad eos: Oblationem meam
et panes, et incensum odoris suavissimi offerte
per tempora sua. **3** Haec sunt sacrificia quae
offerre debetis: Agnos anniculos immaculatos
duos quotidie in holocaustum sempiternum: **4**
unum offeretis mane, et alterum ad vesperum: **5**
decimam partem ephi similae, quae conspersa sit
oleo purissimo, et habeat quartam partem hin.
6 holocaustum iuge est quod obtulistis in monte
Sinai in odorem suavissimum incensi Domini. **7**
et libabitis vini quartam partem hin per agnos
singulos in Sanctuario Domini. **8** Alterumque
agnum similiter offeretis ad vesperam iuxta omnem
ritum sacrificii matutini, et libamentorum eius,
oblationem suavissimi odoris Domino. **9** Die autem
sabbati offeretis duos agnos anniculos immaculatos,
et duas decimas similae oleo conspersae in sacrificio,
et liba **10** quae rite funduntur per singula sabbata
in holocaustum sempiternum. **11** In calendis autem
offeretis holocaustum Domino, vitulos de armento
duos, arietem unum, agnos anniculos septem
immaculatos, **12** et tres decimas similae oleo
conspersae in sacrificio per singulos vitulos: et
duas decimas similae oleo conspersae per singulos
arietes: **13** et decimam decimae similae ex oleo
in sacrificio per agnos singulos. holocaustum
suavissimi odoris atque incensi est Domino. **14**
Libamenta autem vini, quae per singulas fundenda
sunt victimas, ista erunt: media pars hin per
singulos vitulos, tertia per arietem, quarta per
agnum. hoc erit holocaustum per omnes menses,
qui sibi anno vertente succedunt. **15** Hircus quoque
offeretur Domino pro peccatis in holocaustum
sempiternum cum libamentis suis. **16** Mense autem
primo, quartadecima die mensis Phase Domini erit,
17 et quintadecima die sollemnitas: septem diebus
vescentur azymis. **18** Quarum dies prima venerabilis
et sancta erit: omne opus servile non facietis in
ea. **19** Offeretisque incensum holocaustum Domino,
vitulos de armento duos, arietem unum, agnos
anniculos immaculatos septem: **20** et sacrificia
singulorum ex simila quae conspersa sit oleo, tres
decimas per singulos vitulos, et duas decimas per
arietem, **21** et decimam decimae per agnos singulos,
id est, per septem agnos. **22** Et hircum pro peccato
unum, ut expietur pro vobis, **23** praeter holocaustum
matutinum quod semper offeretis. **24** Ita facietis
per singulos dies septem dierum in fomitem ignis,
et in odorem suavissimum Domino, qui surget
de holocausto, et de libationibus singulorum. **25**
Dies quoque septimus celeberrimus et sanctus erit
vobis: omne opus servile non facietis in eo. **26** Dies
etiam primitivorum quando offeretis novas fruges
Domino, expletis hebdomadibus, venerabilis et
sancta erit: omne opus servile non facietis in ea. **27**
Offeretisque holocaustum in odorem suavissimum
Domino, vitulos de armento duos, arietem unum,
et agnos anniculos immaculatos septem: **28** atque
in sacrificiis eorum similae oleo conspersae tres
decimas per singulos vitulos, per arietes duas,
29 per agnos decimam decimae, qui simul sunt
agni septem. hircum quoque **30** qui mactatur
pro expiatione: praeter holocaustum sempiternum
et liba eius. **31** Immaculata offeretis omnia cum
libationibus suis.

29 Mensis etiam septimi prima dies venerabilis
et sancta erit vobis. omne opus servile non
facietis in ea, quia dies clangoris est et tubarum. **2**
Offeretisque holocaustum in odorem suavissimum
Domino, vitulum de armento unum, arietem unum,
et agnos anniculos immaculatos septem: **3** et
in sacrificiis eorum similae oleo conspersae tres
decimas per singulos vitulos, duas decimas per
arietem, **4** unam decimam per agnum, qui simul
sunt agni septem: **5** et hircum pro peccato,
qui offertur in expiationem populi, **6** praeter
holocaustum calendarum cum sacrificiis suis,
et holocaustum sempiternum cum libationibus
solitis. eisdem ceremoniis offeretis in odorem
suavissimum incensum Domino. **7** Decima quoque
dies mensis huius septimi erit vobis sancta atque
venerabilis, et affligetis animas vestras: omne
opus servile non facietis in ea. **8** Offeretisque
holocaustum Domino in odorem suavissimum,
vitulum de armento unum, arietem unum, agnos
anniculos immaculatos septem: **9** et in sacrificiis
eorum similae oleo conspersae tres decimas per
singulos vitulos, duas decimas per arietem, **10**
decimam decimae per agnos singulos, qui sunt
simul agni septem: **11** et hircum pro peccato,
absque his quae offerri pro delicto solent in
expiationem, et holocaustum sempiternum, cum
sacrificio et libaminibus eorum. **12** Quintadecima
vero die mensis septimi, quae vobis sancta erit atque
venerabilis, omne opus servile non facietis in ea, sed
celebrabitis sollemnitatem Domino septem diebus.
13 offeretisque holocaustum in odorem suavissimum
Domino, vitulos de armento tredecim, arietes duos,
agnos anniculos immaculatos quattuordecim: **14** et
in libamentis eorum similae oleo conspersae tres
decimas per vitulos singulos, qui sunt simul vituli
tredecim: et duas decimas arieti uno, id est, simul
arietibus duobus, **15** et decimam decimae agnis
singulis, qui sunt simul agni quattuordecim: **16** et

hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
et sacrificio, et libamine eius. 17 In die altero
offeretis vitulos de armento duodecim, arietes duos,
agnos anniculos immaculatos quattuordecim: 18
sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos
et arietes et agnos rite celebrabitis: 19 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
sacrificioque et libamine eius. 20 Die tertio offeretis
vitulos undecim, arietes duos, agnos anniculos
immaculatos quattuordecim: 21 sacrificiaque et
libamina singulorum per vitulos et arietes et agnos
rite celebrabitis: 22 et hircum pro peccato, absque
holocausto sempiterno, sacrificioque et libamine
eius. 23 Die quarto offeretis vitulos decem, arietes
duos, agnos anniculos immaculatos quattuordecim:
24 sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos
et arietes et agnos rite celebrabitis: 25 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
sacrificioque eius et libamine. 26 Die quinto offeretis
vitulos novem, arietes duos, agnos anniculos
immaculatos quattuordecim: 27 sacrificiaque et
libamina singulorum per vitulos et arietes et
agnos rite celebrabitis: 28 et hircum pro peccato,
absque holocausto sempiterno, sacrificioque eius et
libamine. 29 Die sexto offeretis vitulos octo, arietes
duos, agnos anniculos immaculatos quattuordecim:
30 sacrificiaque et libamina singulorum per
vitulos et arietes et agnos rite celebrabitis:
31 et hircum pro peccato, absque holocausto
sempiterno, sacrificioque eius et libamine. 32 Die
septimo offeretis vitulos septem, et arietes duos,
agnos anniculos immaculatos quattuordecim: 33
sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos
et arietes et agnos rite celebrabitis: 34 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
sacrificioque eius et libamine. 35 Die octavo,
qui est celeberrimus, omne opus servile non
facietis, 36 offerentes holocaustum in odorem
suavissimum Domino, vitulum unum, arietem
unum, agnos anniculos immaculatos septem: 37
sacrificiaque et libamina singulorum per vitulos
et arietes et agnos rite celebrabitis: 38 et
hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno,
sacrificioque eius et libamine. 39 Haec offeretis
Domino in sollemnitatibus vestris: praeter vota et
oblationes spontaneas in holocausto, in sacrificio,
in libamine, et in hostiis pacificis. 40 Narravitque
Moyses filiis Israel omnia quae ei Dominus
imperarat:

30 et locutus est ad principes tribuum filiorum
Israel: Iste est sermo quem praecepit Dominus:
2 Si quis virorum votum Domino voverit, aut se
constrinxerit iuramento: non faciet irritum verbum
suum, sed omne quod promisit, implebit. 3 Mulier
si quippiam voverit, et se constrinxerit iuramento,
quae est in domo patris sui, et in aetate adhuc
puellari: si cognoverit pater votum quod pollicita
est, et iuramentum quo obligavit animam suam,
et tacuerit, voti rea erit: 4 quidquid pollicita est
et iuravit, opere complebit. 5 sin autem statim ut
audierit, contradixerit pater: et vota et iuramenta
eius irrita erunt, nec obnoxia tenebitur sponsioni,
eo quod contradixerit pater. 6 Si maritum habuerit,
et voverit aliquid, et semel de ore eius verbum
egrediens animam eius obligaverit iuramento: 7
quo die audierit vir, et non contradixerit, voti rea
erit, reddetque quodcumque promiserat. 8 sin
autem audiens statim contradixerit, et irritas fecerit
pollicitationes eius, verbaque quibus obstrinxerat
animam suam: propitius erit ei Dominus. 9 Vidua
et repudiata quidquid voverint, reddent. 10 Uxor
in domo viri 13 Si voverit, et iuramento se
constrinxerit, ut per ieiunium, vel ceterarum rerum
abstinentiam affligat animam suam, in arbitrio viri
erit ut faciat, sive non faciat. 14 quod si audiens vir
tacuerit, et in alteram diem distulerit sententiam:
quidquid voverat atque promiserat, reddet: quia
statim ut audivit, tacuit. 15 sin autem contradixerit
postquam rescivit, portabit ipse iniquitatem eius.
16 Istae sunt leges, quas constituit Dominus Moysi
inter virum et uxorem, inter patrem et filiam, quae
in puellari adhuc aetate est, vel quae manet in
parentis domo.

31 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: 2
Ulciscere prius filios Israel de Madianitis, et sic
colligeris ad populum tuum. 3 Statimque Moyses,
Armate, inquit, ex vobis viros ad pugnam, qui
possint ultionem Domini expetere de Madianitis.
4 mille viri de singulis tribubus eligantur ex
Israel qui mittantur ad bellum. 5 Dederuntque
millenos de singulis tribubus, id est, duodecim
millia expeditorum ad pugnam: 6 quos misit
Moyses cum Phinees filio Eleazari sacerdotis,
vasaque sancta, et tubas ad clangendum tradidit
ei. 7 Cumque pugnassent contra Madianitas
atque vicissent, omnes mares occiderunt, 8 et
reges eorum Evi, et Recem, et Sur, et Hur, et
Rebe, quinque principes gentis: Balaam quoque
filium Beor interfecerunt gladio. 9 Ceperuntque
mulieres eorum, et parvulos, omniaque pecora, et
cunctam supellectilem: quidquid habere potuerant
depopulati sunt: 10 tam urbes quam viculos et
castella flamma consumpsit. 11 Et tulerunt praedam,
et universa quae ceperant tam ex hominibus quam

ex iumentis, 12 et adduxerunt ad Moysen, et
Eleazarum sacerdotem, et ad omnem multitudinem
filiorum Israel. reliqua autem utensilia portaverunt
ad castra in campestribus Moab iuxta Iordanem
contra Iericho. 13 Egressi sunt autem Moyses, et
Eleazar sacerdos, et omnes principes synagogae in
occursum eorum extra castra. 14 Iratusque Moyses
principibus exercitus, tribunis, et centurionibus qui
venerant de bello, 15 ait: Cur feminas reservastis?
16 Nonne istae sunt, quae deceperunt filios Israel
ad suggestionem Balaam, et praevaricari vos
fecerunt in Dominum super peccato Phogor, unde
et percussus est populus? 17 Ergo cunctos interficite
quidquid est generis masculinis, etiam in parvulis: et
mulieres, quae noverunt viros in coitu, iugulate: 18
puellas autem et omnes feminas virgines reservate
vobis: 19 et manete extra castra septem diebus.
Qui occiderit hominem, vel occisum tetigerit,
lustrabitur die tertio et septimo. 20 Et de omni
praeda, sive vestimentum fuerit, sive vas, et aliquid
in utensilia praeparatum, de caprarum pellibus, et
pilis, et ligno expiabitur. 21 Eleazar quoque sacerdos
ad viros exercitus, qui pugnaverunt, sic locutus est:
Hoc est praeceptum legis, quod mandavit Dominus
Moysi: 22 Aurum, et argentum, et aes, et ferrum, et
plumbum, et stannum, 23 et omne, quod potest
transire per flammas, igne purgabitur. quidquid
autem ignem non potest sustinere, aqua expiationis
sanctificabitur: 24 et lavabitis vestimenta vestra
die septimo, et purificati postea castra intrabitis.
25 Dixit quoque Dominus ad Moysen: 26 Tollite
summam eorum, quae capta sunt ab homine usque
ad pecus, tu et Eleazar sacerdos et principes vulgi:
27 dividesque ex aequo praedam inter eos, qui
pugnaverunt egressique sunt ad bellum, et inter
omnem reliquam multitudinem. 28 et separabis
partem Domino ab his, qui pugnaverunt et fuerunt
in bello, unam animam de quingentis tam ex
hominibus quam ex bobus et asinis et ovibus, 29 et
dabis eam Eleazaro sacerdoti, quia primitiae Domini
sunt. 30 Ex media quoque parte filiorum Israel
accipies quinquagesimum caput hominum, et boum,
et asinorum, et ovium, cunctorum animantium,
et dabis ea Levitis, qui excubant in custodiis
tabernaculi Domini. 31 Feceruntque Moyses, et
Eleazar, sicut praeceperat Dominus. 32 Fuit autem
praeda, quam exercitus ceperat, ovium sexcenta
septuaginta quinque millia, 33 boum septuaginta
duo millia, 34 asinorum sexaginta millia et mille:
35 animae hominum sexus feminei, quae non
cognoverant viros, triginta duo millia. 36 Dataque
est media pars his, qui in praelio fuerant, ovium
trecenta triginta septem millia quingentae: 37 e
quibus in partem Domini supputatae sunt oves
sexcentae septuaginta quinque. 38 Et de bobus
triginta sex millibus, boves septuaginta et duo: 39 de
asinis triginta millibus quingentis, asini sexaginta
unus: 40 de animabus hominum sedecim millibus,
cesserunt in partem Domini triginta duae animae. 41
Tradiditque Moyses numerum primitiarum Domini
Eleazaro sacerdoti, sicut fuerat ei imperatum, 42 ex
media parte filiorum Israel, quam separaverat his,
qui in praelio fuerant. 43 De media vero parte, quae
contigerat reliquae multitudini, id est, de ovibus
trecentis triginta septem millibus quingentis, 44 et
de bobus triginta sex millibus, 45 et de asinis triginta
millibus quingentis, 46 et de hominibus sedecim
millibus, 47 tulit Moyses quinquagesimum caput,
et dedit Levitis, qui excubabant in tabernaculo
Domini, sicut praeceperat Dominus. 48 Cumque
accessissent principes exercitus ad Moysen, et
tribuni, centurionesque dixerunt: 49 Nos servi tui
recensuimus numerum pugnatorum, quos habuimus
sub manu nostra: et ne unus quidem defuit. 50 Ob
hanc causam offerimus in donariis Domini singuli
quod in praeda auri potuimus invenire, periscelides
et armillas, annulos et dextralia, ac muraenulas, ut
depreceris pro nobis Dominum. 51 Susceperuntque
Moyses, et Eleazar sacerdos omne aurum in diversis
speciebus, 52 pondo sedecim millia, septingentos
quinquaginta siclos a tribunis et centurionibus. 53
Unusquisque enim quod in praeda rapuerat, suum
erat. 54 Et susceptum intulerunt in tabernaculum
testimonii, in monimentum filiorum Israel coram
Domino.

32 Filii autem Ruben et Gad habebant pecora
multa, et erat illis in iumentis infinita
substantia. Cumque vidissent Iazer, et Galaad
aptas animalibus alendis terras, 2 venerunt ad
Moysen, et ad Elezarum sacerdotem, et principes
multitudinis, atque dixerunt: 3 Ataroth, et Dibon,
et Iazer, et Nemra, Hesebon, et Eleale, et Saba, et
Nebo, et Beon, 4 terra, quam percussit Dominus
in conspectu filiorum Israel, regio uberrima est
ad pastum animalium: et nos servi tui habemus
iumenta plurima: 5 precamurque si invenimus
gratiam coram te, ut des nobis famulis tuis eam in
possessionem, nec facias nos transire Iordanem. 6
Quibus respondit Moyses: Numquid fratres vestri
ibunt ad pugnam, et vos hic sedebitis? 7 Cur
subvertitis mentes filiorum Israel, ne transire
audeant in locum, quem eis daturus est Dominus?
8 nonne ita egerunt patres vestri, quando misi de
Cadesbarne ad explorandam Terram? 9 Cumque
venissent usque ad Vallem botri, lustrata omni

regione, subverterunt cor filiorum Israel, ut non
intrarent fines, quos eis Dominus dedit. **10** Qui
iratus iuravit, dicens: **11** Si videbunt homines
isti, qui ascenderunt ex Aegypto a viginti annis
et supra, Terram, quam sub iuramento pollicitus
sum Abraham, Isaac, et Iacob: et noluerunt sequi
me, **12** praeter Caleb filium Iephone Cenezaeum,
et Iosue filium Nun: isti impleverunt voluntatem
meam. **13** Iratusque Dominus adversum Israel,
circumduxit eum per desertum quadraginta annis,
donec consumeretur universa generatio, quae
fecerat malum in conspectu eius. **14** Et ecce, inquit,
vos surrexistis pro patribus vestris, incrementa,
et alumni hominum peccatorum, ut augeretis
furorem Domini contra Israel. **15** Quod si nolueritis
sequi eum, in solitudine populum derelinquet, et
vos causa eritis necis omnium. **16** At illi prope
accedentes, dixerunt: Caulas ovium fabricabimus,
et stabula iumentorum, parvulis quoque nostris
urbes munitas: **17** nos autem ipsi armati et accincti
pergemus ad praelium ante filios Israel, donec
introducamus eos ad loca sua. Parvuli nostri,
et quidquid habere possumus, erunt in urbibus
muratis, propter habitatorum insidias. **18** Non
revertemur in domos nostras, usque dum possideant
filii Israel hereditatem suam: **19** nec quidquam
quaeremus trans Iordanem, quia iam habemus
nostram possessionem in orientali eius plaga. **20**
Quibus Moyses ait: Si facitis quod promittitis,
expediti pergite coram Domino ad pugnam: **21**
et omnis vir bellator armatus Iordanem transeat,
donec subvertat Dominus inimicos suos, **22** et
subiiciatur ei omnis Terra: tunc eritis inculpabiles
apud Dominum et apud Israel, et obtinebitis
regiones, quas vultis coram Domino. **23** Sin autem
quod dicitis, non feceritis, nulli dubium est quin
peccetis in Deum: et scitote quoniam peccatum
vestrum apprehendet vos. **24** Aedificate ergo
urbes parvulis vestris, et caulas, et stabula ovibus
ac iumentis: et quod polliciti estis implete. **25**
Dixeruntque filii Gad et Ruben ad Moysen: Servi tui
sumus, faciemus quod iubet dominus noster. **26**
Parvulos nostros, et mulieres, et pecora, ac iumenta
relinquemus in urbibus Galaad: **27** nos autem
famuli tui omnes expediti pergemus ad bellum,
sicut tu domine loqueris. **28** Praecepit ergo Moyses
Eleazaro sacerdoti, et Iosue filio Nun, et principibus
familiarum per tribus Israel, et dixit ad eos: **29**
Si transierint filii Gad, et filii Ruben vobiscum
Iordanem omnes armati ad bellum coram Domino,
et vobis fuerit Terra subiecta: date eis Galaad in
possessionem. **30** Sin autem noluerint transire
armati vobiscum in Terram Chanaan, inter vos
habitandi accipiant loca. **31** Responderuntque filii
Gad, et filii Ruben: Sicut locutus est Dominus servis
suis, ita faciemus: **32** ipsi armati pergemus coram
Domino in Terram Chanaan, et possessionem iam
suscepisse nos confitemur trans Iordanem. **33** Dedit
itaque Moyses filiis Gad et Ruben, et dimidiae tribui
Manasse filii Ioseph regnum Sehon regis Amorrhaei,
et regnum Og regis Basan, et terram eorum cum
urbibus suis per circuitum. **34** Igitur extruxerunt
filii Gad, Dibon, et Ataroth, et Aroer, **35** et Roth,
et Sophan, et Iazer, et Iegbaa, **36** et Bethnemra,
et Betharan, urbes munitas, et caulas pecoribus
suis. **37** Filii vero Ruben aedificaverunt Hesebon, et
Eleale, et Cariathaim, **38** et Nabo, et Baalmeon versis
nominibus, Sabama quoque: imponentes vocabula
urbibus, quas extruxerunt. **39** Porro filii Machir
filii Manasse perrexerunt in Galaad, et vastaverunt
eam interfecto Amorrhaeo habitatore eius. **40** Dedit
ergo Moyses Terram Galaad Machir filio Manasse,
qui habitavit in ea. **41** Iair autem filius Manasse
abiit et occupavit vicos eius, quos appellavit Havoth
Iair, id est, Villas Iair. **42** Nobe quoque perrexit, et
apprehendit Chanath cum viculis suis: vocavitque
eam ex nomine suo Nobe.

33 Hae sunt mansiones filiorum Israel, qui
egressi sunt de Aegypto per turmas suas
in manu Moysi et Aaron, **2** quas descripsit
Moyses iuxta castrorum loca, quae Domini iussione
mutabant. **3** Profecti igitur de Ramesse mense primo,
quintadecima die mensis primi, fecerunt altera
die Phase filii Israel in manu excelsa videntibus
cunctis Aegyptiis, **4** et sepelientibus primogenitos,
quos percusserat Dominus (nam et in diis eorum
exercuerat ultionem) **5** castrametati sunt in Soccoth.
6 Et de Soccoth venerunt in Etham, quae est in
extremis finibus solitudinis. **7** Inde egressi venerunt
contra Phihahiroth, quae respicit Beelsephon, et
castrametati sunt ante Magdalum. **8** Profectique
de Phihahiroth, transierunt per medium mare
in solitudinem: et ambulantes tribus diebus per
desertum Etham, castrametati sunt in Mara. **9**
Profectique de Mara venerunt in Elim, ubi erant
duodecim fontes aquarum, et palmae septuaginta:
ibique castrametati sunt. **10** Sed et inde egressi,
fixerunt tentoria super Mare rubrum. Profectique
de Mari rubro, **11** castrametati sunt in deserto
Sin. **12** Unde egressi, venerunt in Daphca. **13**
Profectique de Daphca, castrametati sunt in Alus.
14 Egressique de Alus, in Raphidim fixere tentoria,
ubi populo defuit aqua ad bibendum. **15** Profectique
de Raphidim, castrametati sunt in deserto Sinai.
16 Sed et de solitudine Sinai egressi, venerunt

ad sepulchra concupiscentiae. 17 Profectique de
sepulchris concupiscentiae, castrametati sunt in
Haseroth. 18 Et de Haseroth venerunt in Rethma.
19 Profectique de Rethma, castrametati sunt in
Remmomphares. 20 Unde egressi venerunt in
Lebna. 21 De Lebna castrametati sunt in Ressa.
22 Egressique de Ressa, venerunt in Ceelatha. 23
Unde profecti castrametati sunt in monte Sepher.
24 Egressi de monte Sepher, venerunt in Arada. 25
Inde proficiscentes, castrametati sunt in Maceloth.
26 Profectique de Maceloth, venerunt in Thahath.
27 De Thahath castrametati sunt in Thare. 28 Unde
egressi, fixere tentoria in Methca. 29 Et de Methca
castrametati sunt in Hesmona. 30 Profectique de
Hesmona, venerunt in Moseroth. 31 Et de Moseroth
castrametati sunt in Beneiaacan. 32 Profectique de
Beneiaacan, venerunt in montem Gadgad. 33 Unde
profecti, castrametati sunt in Ietebatha. 34 Et de
Ietebatha venerunt in Hebrona. 35 Egressique de
Hebrona, castrametati sunt in Asiongaber. 36 Inde
profecti, venerunt in desertum Sin, haec est Cades.
37 Egressique de Cades, castrametati sunt in monte
Hor, in extremis finibus Terrae Edom. 38 Ascenditque
Aaron sacerdos in montem Hor iubente Domino:
et ibi mortuus est anno quadragesimo egressionis
filiorum Israel ex Aegypto, mense quinto, prima die
mensis, 39 cum esset annorum centum viginti trium.
40 Audivitque Chananaeus rex Arad, qui habitabat
ad meridiem, in Terram Chanaan venisse filios
Israel. 41 Et profecti de monte Hor, castrametati
sunt in Salmona. 42 Unde egressi, venerunt in
Phunon. 43 Profectique de Phunon, castrametati
sunt in Oboth. 44 Et de Oboth, venerunt in Ieabarim,
quae est in finibus Moabitarum. 45 Profectique
de Ieabarim, fixere tentoria in Dibongad. 46 Unde
egressi, castrametati sunt in Helmondeblathaim.
47 Egressique de Helmondeblathaim, venerunt
ad montes Abarim contra Nabo. 48 Profectique
de montibus Abarim, transierunt ad campestria
Moab, supra Iordanem contra Iericho. 49 Ibique
castrametati sunt de Bethsimoth usque ad Abelsatim
in planioribus locis Moabitarum, 50 ubi locutus
est Dominus ad Moysen: 51 Praecipe filiis Israel,
et dic ad eos: Quando transieritis Iordanem,
intrantes Terram Chanaan, 52 disperdite cunctos
habitatores Terrae illius: confringite titulos, et
statuas comminuite, atque omnia excelsa vastate,
53 mundantes terram, et habitantes in ea. ego enim
dedi vobis illam in possessionem, 54 quam dividetis
vobis sorte. Pluribus dabitis latiorem, et paucioribus
angustiorem. Singulis ut sors ceciderit, ita tribuetur
hereditas. Per tribus et familias possessio dividetur.
55 Sin autem nolueritis interficere habitatores
Terrae: qui remanserint, erunt vobis quasi clavi in
oculis, et lanceae in lateribus, et adversabuntur
vobis in Terra habitationis vestrae: 56 et quidquid
illis cogitaveram facere, vobis faciam.

34 Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens:
2 Praecipe filiis Israel, et dices ad eos: Cum
ingressi fueritis Terram Chanaan, et in possessionem
vobis sorte ceciderit, his finibus terminabitur. 3 Pars
meridiana incipiet a solitudine Sin, quae est iuxta
Edom: et habebit terminos contra Orientem mare
salsissimum. 4 qui circuibunt australem plagam
per ascensum Scorpionis, ita ut transeant in Senna,
et perveniant ad meridiem usque ad Cadesbarne,
unde egredientur confinia ad villam nomine Adar,
et tendent usque ad Asemona. 5 ibitque per gyrum
terminus ab Asemona usque ad Torrentem Aegypti,
et maris magni littore finietur. 6 Plaga autem
occidentalis a mari magno incipiet, et ipso fine
claudetur. 7 Porro ad septentrionalem plagam a
mari magno termini incipient, pervenientes usque
ad montem altissimum, 8 a quo venient in Emath
usque ad terminos Sedada: 9 ibuntque confinia
usque ad Zephrona, et villam Enan. hi erunt termini
in parte Aquilonis. 10 Inde metabuntur fines contra
orientalem plagam de villa Enan usque Sephama,
11 et de Sephama descendent termini in Reblatha
contra fontem Daphnim: inde pervenient contra
Orientem ad mare Cenereth, 12 et tendent usque
ad Iordanem, et ad ultimum salsissimo claudentur
mari. Hanc habebitis Terram per fines suos in
circuitu. 13 Praecepitque Moyses filiis Israel, dicens:
Haec erit Terra, quam possidebitis sorte, et quam
iussit Dominus dari novem tribubus, et dimidiae
tribui. 14 Tribus enim filiorum Ruben per familias
suas, et tribus filiorum Gad iuxta cognationum
numerum, media quoque tribus Manasse, 15 id
est, duae semis tribus, acceperunt partem suam
trans Iordanem contra Iericho ad orientalem
plagam. 16 Et ait Dominus ad Moysen: 17 Haec
sunt nomina virorum, qui Terram vobis divident,
Eleazar sacerdos, et Iosue filius Nun, 18 et singuli
principes de tribubus singulis, 19 quorum ista
sunt vocabula: De tribu Iuda, Caleb filius Iephone.
20 De tribu Simeon, Samuel filius Ammiud. 21
De tribu Beniamin, Elidad filius Chaselon. 22 De
tribu filiorum Dan, Bocci filius Iogli. 23 Filiorum
Ioseph de tribu Manasse, Haniel filius Ephod. 24 De
tribu Ephraim, Camuel filius Sephthan. 25 De tribu
Zabulon, Elisaphan filius Pharnach. 26 De tribu
Issachar, dux Phaltiel filius Ozan. 27 De tribu Aser,
Ahiud filius Salomi. 28 De tribu Nephthali, Phedael

filius Ammiud. 29 Hi sunt, quibus praeceperat
Dominus ut dividerent filiis Israel Terram Chanaan.

35 Haec quoque locutus est Dominus ad Moysen
in campestribus Moab supra Iordanem, contra
Iericho: 2 Praecipe filiis Israel ut dent Levitis
de possessionibus suis 3 urbes ad habitandum,
et suburbana earum per circuitum: ut ipsi in
oppidis maneant, et suburbana sint pecoribus ac
iumentis: 4 quae a muris civitatum forinsecus, per
circuitum, mille passuum spatio tendentur. 5 contra
Orientem duo millia erunt cubiti, et contra Meridiem
similiter erunt duo millia: ad mare quoque, quod
respicit ad Occidentem, eadem mensura erit, et
septentrionalis plaga aequali termino finietur.
eruntque urbes in medio, et foris suburbana. 6
De ipsis autem oppidis, quae Levitis dabitis, sex
erunt in fugitivorum auxilia separata, ut fugiat
ad ea qui fuderit sanguinem: et exceptis his, alia
quadraginta duo oppida, 7 id est, simul quadraginta
octo cum suburbanis suis. 8 Ipsaeque urbes, quae
dabuntur de possessionibus filiorum Israel, ab his,
qui plus habent, plures auferentur: et qui minus,
pauciores. singuli iuxta mensuram hereditatis
suae dabunt oppida Levitis. 9 Ait Dominus ad
Moysen: 10 Loquere filiis Israel, et dices ad eos:
Quando transgressi fueritis Iordanem in Terram
Chanaan, 11 decernite quae urbes esse debeant
in praesidia fugitivorum, qui nolentes sanguinem
fuderint: 12 in quibus cum fuerit profugus, cognatus
occisi non poterit eum occidere, donec stet in
conspectu multitudinis, et causa illius iudicetur. 13
De ipsis autem urbibus, quae ad fugitivorum subsidia
separantur, 14 tres erunt trans Iordanem, et tres in
Terra Chanaan, 15 tam filiis Israel quam advenis
atque peregrinis, ut confugiat ad eas qui nolens
sanguinem fuderit. 16 Si quis ferro percusserit, et
mortuus fuerit qui percussus est: reus erit homicidii,
et ipse morietur. 17 Si lapidem iecerit, et ictus
occubuerit: similiter punietur. 18 Si ligno percussus
interierit: percussoris sanguine vindicabitur. 19
Propinquus occisi, homicidam interficiet, statim ut
apprehenderit eum. 20 Si per odium quis hominem
impulerit, vel iecerit quippiam in eum per insidias:
21 aut cum esset inimicus, manu percusserit,
et ille mortuus fuerit: percussor, homicidii reus
erit. cognatus occisi statim ut invenerit eum,
iugulabit. 22 Quod si fortuitu, et absque odio,
23 et inimicitiis quidquam horum fecerit, 24
et hoc audiente populo fuerit comprobatum,
atque inter percussorem et propinquum sanguinis
quaestio ventilata: 25 liberabitur innocens de ultoris
manu, et reducetur per sententiam in urbem, ad
quam confugerat, manebitque ibi, donec sacerdos
magnus, qui oleo sancto unctus est, moriatur. 26
Si interfector extra fines urbium, quae exulibus
deputatae sunt, 27 fuerit inventus, et percussus
ab eo qui ultor est sanguinis: absque noxa erit qui
eum occiderit. 28 debuerat enim profugus usque
ad mortem Pontificis in urbe residere. postquam
autem ille obierit, homicida revertetur in terram
suam. 29 Haec sempiterna erunt, et legitima in
cunctis habitationibus vestris. 30 Homicida sub
testibus punietur: ad unius testimonium nullus
condemnabitur. 31 Non accipietis pretium ab eo,
qui reus est sanguinis, statim et ipse morietur.
32 Exules et profugi ante mortem Pontificis nullo
modo in urbes suas reverti poterunt: 33 ne polluatis
terram habitationis vestrae, quae insontium cruore
maculatur: nec aliter expiari potest, nisi per eius
sanguinem, qui alterius sanguinem fuderit. 34 Atque
ita emundabitur vestra possessio, me commorante
vobiscum. ego enim sum Dominus qui habito inter
filios Israel.

36 Accesserunt autem et principes familiarum
Galaad filii Machir, filii Manasse de stirpe
filiorum Ioseph: locutique sunt Moysi coram
principibus Israel, atque dixerunt: 2 Tibi domino
nostro praecepit Dominus ut Terram sorte divideres
filiis Israel, et ut filiabus Salphaad fratris nostri
dares possessionem debitam patri: 3 quas si
alterius tribus homines uxores acceperint, sequetur
possessio sua, et translata ad aliam tribum de
nostra hereditate minuetur. 4 atque ita fiet, ut cum
iubilaeus, id est quinquagesimus annus remissionis
advenerit, confundatur sortium distributio, et
aliorum possessio ad alios transeat. 5 Respondit
Moyses filiis Israel, et Domino praecipiente, ait:
Recte tribus filiorum Ioseph locuta est. 6 et haec
lex super filiabus Salphaad a Domino promulgata
est: Nubant quibus volunt, tantum ut suae tribus
hominibus: 7 ne commisceatur possessio filiorum
Israel de tribu in tribum. Omnes enim viri
ducent uxores de tribu et cognatione sua: 8 et
cunctae feminae de eadem tribu maritos accipient:
ut hereditas permaneat in familiis, 9 nec sibi
misceantur tribus, sed ita maneant 10 ut a Domino
separatae sunt. Feceruntque filiae Salphaad ut
fuerat imperatum: 11 et nupserunt Maala, et Thersa,
et Hegla, et Melcha, et Noa filiis patrui sui 12 de
familia Manasse, qui fuit filius Ioseph: et possessio,
quae illis fuerat attributa, mansit in tribu et familia
patris earum. 13 Haec sunt mandata atque iudicia,
quae mandavit Dominus per manum Moysi ad

filios Israel, in campestribus Moab supra Iordanem
contra Iericho.

Deuteronomii

1 Haec sunt verba, quae locutus est Moyses ad
omnem Israel trans Iordanem in solitudine
campestri, contra Mare rubrum, inter Pharan
et Thophel et Laban et Haseroth, ubi auri est
plurimum: **2** undecim diebus de Horeb per viam
montis Seir usque ad Cadesbarne. **3** Quadragesimo
anno, undecimo mense, prima die mensis locutus
est Moyses ad filios Israel omnia quae praeceperat
illi Dominus ut diceret eis: **4** postquam percussit
Sehon regem Amorrhaeorum, qui habitavit in
Hesebon: et Og regem Basan, qui mansit in Astaroth,
et in Edrai, **5** trans Iordanem in Terra Moab.
Coepitque Moyses explanare legem, et dicere: **6**
Dominus Deus noster locutus est ad nos in Horeb,
dicens: Sufficit vobis quod in hoc monte mansistis:
7 revertimini, et venite ad montem Amorrhaeorum,
et ad cetera quae ei proxima sunt campestria
atque montana et humiliora loca contra Meridiem,
et iuxta littus maris, Terram Chananaeorum, et
Libani usque ad flumen magnum Euphraten. **8**
En, inquit, tradidi vobis: ingredimini et possidete
eam, super qua iuravit Dominus patribus vestris
Abraham, Isaac, et Iacob, ut daret illam eis, et
semini eorum post eos. **9** Dixique vobis illo in
tempore: **10** Non possum solus sustinere vos: quia
Dominus Deus vester multiplicavit vos, et estis
hodie sicut stellae caeli, plurimi. **11** (Dominus Deus
patrum vestrorum addat ad hunc numerum multa
millia, et benedicat vobis sicut locutus est.) **12** Non
valeo solus negotia vestra sustinere, et pondus ac
iurgia. **13** Date ex vobis viros sapientes et gnaros, et
quorum conversatio sit probata in tribubus vestris,
ut ponam eos vobis principes. **14** Tunc respondistis
mihi: Bona res est, quam vis facere. **15** Tulique
de tribubus vestris viros sapientes et nobiles, et
constitui eos principes, tribunos, et centuriones,
et quinquagenarios ac decanos, qui docerent vos
singula. **16** Praecepique eis, dicens: Audite illos,
et quod iustum est iudicate: sive civis sit ille, sive
peregrinus. **17** Nulla erit distantia personarum,
ita parvum audietis ut magnum: nec accipietis
cuiusquam personam, quia Dei iudicium est. Quod
si difficile vobis visum aliquid fuerit, referte ad me,
et ego audiam. **18** Praecepique omnia quae facere
deberetis. **19** Profecti autem de Horeb, transivimus
per eremum terribilem et maximam solitudinem,
quam vidistis, per viam montis Amorrhaei, sicut
praeceperat Dominus Deus noster nobis. Cumque
venissemus in Cadesbarne, **20** dixi vobis: Venistis
ad montem Amorrhaei, quem Dominus Deus noster
daturus est nobis. **21** Vide Terram, quam Dominus
Deus tuus dat tibi: ascende et posside eam, sicut
locutus est Dominus Deus noster patribus tuis: noli
timere, nec quidquam paveas. **22** Et accessistis
ad me omnes, atque dixistis: Mittamus viros qui
considerent Terram: et renuncient per quod iter
debeamus ascendere, et ad quas pergere civitates.
23 Cumque mihi sermo placuisset, misi ex vobis
duodecim viros, singulos de tribubus suis. **24** Qui
cum perrexissent, et ascendissent in montana,
venerunt usque ad Vallem botri: et considerata
terra, **25** sumentes de fructibus eius, ut ostenderent
ubertatem, attulerunt ad nos, atque dixerunt: Bona
est terra, quam Dominus Deus noster daturus est
nobis. **26** Et noluistis ascendere, sed increduli
ad sermonem Domini Dei nostri **27** murmurastis
in tabernaculis vestris, atque dixistis: Odit nos
Dominus, et idcirco eduxit nos de Terra Aegypti, ut
traderet nos in manu Amorrhaei, atque deleret. **28**
Quo ascendemus? nuncii terruerunt cor nostrum,
dicentes: Maxima multitudo est, et nobis statura
procerior: urbes magnae, et ad caelum usque
munitae: filios Enacim vidimus ibi. **29** Et dixi vobis:
Nolite metuere, nec timeatis eos: **30** Dominus Deus,
qui ductor est vester, pro vobis ipse pugnabit,
sicut fecit in Aegypto cunctis videntibus. **31** Et in
solitudine (ipsi vidistis) portavit te Dominus Deus
tuus, ut solet homo gestare parvulum filium suum,
in omni via, per quam ambulastis, donec veniretis
ad locum istum. **32** Et nec sic quidem credidistis
Domino Deo vestro, **33** qui praecessit vos in via, et
metatus est locum, in quo tentoria figere deberetis,
nocte ostendens vobis iter per ignem, et die per
columnam nubis. **34** Cumque audisset Dominus
vocem sermonum vestrorum, iratus iuravit et ait:
35 Non videbit quispiam de hominibus generationis
huius pessimae Terram bonam, quam sub iuramento
pollicitus sum patribus vestris: **36** praeter Caleb
filium Iephone. ipse enim videbit eam, et ipsi
dabo Terram, quam calcavit, et filiis eius, quia
secutus est Dominum. **37** Nec miranda indignatio
in populum, cum mihi quoque iratus Dominus
propter vos dixerit: Nec tu ingredieris illuc: **38**
sed Iosue filius Nun minister tuus, ipse intrabit
pro te. hunc exhortare et robora, et ipse sorte
Terram dividet Israeli. **39** Parvuli vestri, de quibus
dixistis quod captivi ducerentur, et filii qui hodie
boni ac mali ignorant distantiam, ipsi ingredientur:
et ipsis dabo Terram, et possidebunt eam. **40**
Vos autem revertimini et abite in solitudinem
per viam Maris rubri. **41** Et respondistis mihi:
Peccavimus Domino: ascendemus et pugnabimus,
sicut praecepit Dominus Deus noster. Cumque

instructi armis pergeretis in montem, **42** ait mihi
Dominus: Dic ad eos: Nolite ascendere, neque
pugnetis, non enim sum vobiscum: ne cadatis coram
inimicis vestris. **43** Locutus sum, et non audistis:
sed adversantes imperio Domini, et tumentes
superbia ascendistis in montem. **44** Itaque egressus
Amorrhaeus, qui habitabat in montibus, et obviam
veniens persecutus est vos, sicut solent apes
persequi: et cecidit de Seir usque Horma. **45** Cumque
reversi ploraretis coram Domino, non audivit vos,
nec voci vestrae voluit acquiescere. **46** Sedistis ergo
in Cadesbarne multo tempore.

2 Profectique inde venimus in solitudinem, quae
ducit ad Mare rubrum, sicut mihi dixerat
Dominus: et circuivimus montem Seir longo
tempore. **2** Dixitque Dominus ad me: **3** Sufficit
vobis circuire montem istum: ite contra Aquilonem:
4 et populo praecipe, dicens: Transibitis per
terminos fratrum vestrorum filiorum Esau, qui
habitant in Seir, et timebunt vos. **5** Videte ergo
diligenter ne moveamini contra eos. neque enim
dabo vobis de terra eorum quantum potest unius
pedis calcare vestigium, quia in possessionem
Esau dedi montem Seir. **6** Cibos emetis ab eis
pecunia, et comedetis: aquam emptam haurietis,
et bibetis. **7** Dominus Deus tuus benedixit tibi
in omni opere manuum tuarum: novit iter tuum,
quomodo transieris solitudinem hanc magnam, per
quadraginta annos habitans tecum Dominus Deus
tuus, et nihil tibi defuit. **8** Cumque transissemus
fratres nostros filios Esau, qui habitabant in Seir,
per viam campestrem de Elath, et de Asiongaber,
venimus ad iter, quod ducit in desertum Moab.
9 Dixitque Dominus ad me: Non pugnes contra
Moabitas, nec ineas adversus eos praelium: non
enim dabo tibi quidquam de terra eorum, quia
filiis Loth tradidi Ar in possessionem. **10** Emim
primi fuerunt habitatores eius, populus magnus,
et validus, et tam excelsus ut de Enacim stirpe,
11 quasi gigantes crederentur, et essent similes
filiorum Enacim. Denique Moabitae appellant eos
Emim. **12** In Seir autem prius habitaverunt Horrhaei:
quibus expulsis atque deletis, habitaverunt filii
Esau, sicut fecit Israel in terra possessionis suae,
quam dedit illi Dominus. **13** Surgentes ergo ut
transiremus Torrentem Zared, venimus ad eum. **14**
Tempus autem, quo ambulavimus de Cadesbarne
usque ad transitum torrentis Zared, triginta et
octo annorum fuit: donec consumeretur omnis
generatio hominum bellatorum de castris, sicut
iuraverat Dominus: **15** cuius manus fuit adversum
eos, ut interirent de castrorum medio. **16** Postquam
autem universi ceciderunt pugnatores, **17** locutus
est Dominus ad me, dicens: **18** Tu transibis hodie
terminos Moab, urbem nomine Ar: **19** et accedens
in vicina filiorum Ammon, cave ne pugnes contra
eos, nec movearis ad praelium: non enim dabo
tibi de terra filiorum Ammon, quia filiis Loth
dedi eam in possessionem. **20** Terra gigantum
reputata est: et in ipsa olim habitaverunt gigantes,
quos Ammonitae vocant Zomzommim, **21** populus
magnus, et procerae longitudinis, sicut Enacim,
quos delevit Dominus a facie eorum: et fecit illos
habitare pro eis, **22** sicut fecerat filiis Esau, qui
habitant in Seir, delens Horrhaeos, et terram eorum
illis tradens, quam possident usque in praesens.
23 Hevaeos quoque, qui habitabant in Haserim
usque Gazan, Cappadoces expulerunt: qui egressi de
Cappadocia deleverunt eos, et habitaverunt pro illis.
24 Surgite, et transite torrentem Arnon: ecce tradidi
in manu tua Sehon regem Hesebon Amorrhaeum,
et terram eius incipe possidere, et committe
adversus eum praelium. **25** Hodie incipiam mittere
terrorem atque formidinem tuam in populos, qui
habitant sub omni caelo: ut audito nomine tuo
paveant, et in morem parturientium contremiscant,
et dolore teneantur. **26** Misi ergo nuncios de
solitudine Cademoth ad Sehon regem Hesebon
verbis pacificis, dicens: **27** Transibimus per terram
tuam, publica gradiemur via: non declinabimus
neque ad dexteram, neque ad sinistram. **28** Alimenta
pretio vende nobis, ut vescamur: aquam pecunia
tribue, et sic bibemus. Tantum est ut nobis concedas
transitum, **29** sicut fecerunt filii Esau, qui habitant
in Seir, et Moabitae, qui morantur in Ar: donec
veniamus ad Iordanem, et transeamus ad Terram,
quam Dominus Deus noster daturus est nobis. **30**
Noluitque Sehon rex Hesebon dare nobis transitum:
quia induraverat Dominus Deus tuus spiritum
eius, et obfirmaverat cor illius, ut traderetur in
manus tuas, sicut nunc vides. **31** Dixitque Dominus
ad me: Ecce coepi tibi tradere Sehon, et terram
eius, incipe possidere eam. **32** Egressusque est
Sehon obviam nobis cum omni populo suo ad
praelium in Iasa. **33** Et tradidit eum Dominus Deus
noster nobis: percussimusque eum cum filiis suis et
omni populo suo. **34** Cunctasque urbes in tempore
illo cepimus, interfectis habitatoribus earum,
viris ac mulieribus et parvulis. non reliquimus
in eis quidquam. **35** Absque iumentis, quae in
partem venere praedantium: et spoliis urbium,
quas cepimus **36** ab Aroer, quae est super ripam
torrentis Arnon, oppido quod in valle situm est,
usque Galaad. Non fuit vicus et civitas, quae nostras
effugeret manus: omnes tradidit Dominus Deus

noster nobis. 37 Absque terra filiorum Ammon,
ad quam non accessimus: et cunctis quae adiacent
torrenti Ieboc, et urbibus montanis, universisque
locis, a quibus nos prohibuit Dominus Deus noster.

3 Itaque conversi ascendimus per iter Basan:
egressusque est Og rex Basan in occursum nobis
cum populo suo ad bellandum in Edrai. 2 Dixitque
Dominus ad me: Ne timeas eum: quia in manu tua
traditus est cum omni populo ac terra sua: faciesque
ei sicut fecisti Sehon regi Amorrhaeorum, qui
habitavit in Hesebon. 3 Tradidit ergo Dominus Deus
noster in manibus nostris etiam Og regem Basan, et
universum populum eius: percussimusque eos usque
ad internecionem, 4 vastantes cunctas civitates
illius uno tempore. non fuit oppidum, quod nos
effugeret: sexaginta urbes, omnem regionem Argob
regni Og in Basan. 5 Cunctae urbes erant munitae
muris altissimis, portisque et vectibus, absque
oppidis innumeris, quae non habebant muros.
6 Et delevimus eos, sicut feceramus Sehon regi
Hesebon, disperdentes omnem civitatem, virosque
ac mulieres et parvulos: 7 iumenta autem et spolia
urbium diripuimus. 8 Tulimusque illo in tempore
terram de manu duorum regum Amorrhaeorum,
qui erant trans Iordanem: a torrente Arnon usque
ad montem Hernon, 9 quem Sidonii Sarion vocant,
et Amorrhaei Sanir: 10 omnes civitates, quae sitae
sunt in planitie, et universam Terram Galaad et
Basan usque ad Selcha, et Edrai civitates regni Og
in Basan. 11 Solus quippe Og rex Basan restiterat de
stirpe gigantum. Monstratur lectus eius ferreus,
qui est in Rabbath filiorum Ammon, novem cubitos
habens longitudinis, et quattuor latitudinis ad
mensuram cubiti virilis manus. 12 Terramque
possedimus tempore illo ab Aroer, quae est super
ripam torrentis Arnon, usque ad mediam partem
montis Galaad: et civitates illius dedi Ruben et Gad.
13 Reliquam autem partem Galaad, et omnem Basan
regni Og, tradidi mediae tribui Manasse, omnem
regionem Argob: cunctaque Basan vocatur Terra
gigantum. 14 Iair filius Manasse possedit omnem
regionem Argob usque ad terminos Gessuri, et
Machati. Vocavitque ex nomine suo Basan, Havoth
Iair, id est, Villas Iair, usque in praesentem diem. 15
Machir quoque dedi Galaad. 16 Et tribubus Ruben
et Gad dedi de Terra Galaad usque ad Torrentem
Arnon medium torrentis, et confinium usque ad
torrentem Ieboc, qui est terminus filiorum Ammon:
17 et planitiem solitudinis, atque Iordanem, et
terminos Cenereth usque ad mare deserti, quod
est salsissimum, ad radices montis Phasga contra
orientem. 18 Praecepique vobis in tempore illo,
dicens: Dominus Deus vester dat vobis terram
hanc in hereditatem: expediti praecedite fratres
vestros filios Israel omnes viri robusti: 19 absque
uxoribus, et parvulis atque iumentis. Novi enim
quod plura habeatis pecora, et in urbibus remanere
debebunt, quas tradidi vobis, 20 donec requiem
tribuat Dominus fratribus vestris, sicut vobis tribuit:
et possideant ipsi etiam Terram, quam daturus est
eis trans Iordanem: tunc revertetur unusquisque
in possessionem suam, quam dedi vobis. 21 Iosue
quoque in tempore illo praecepi, dicens: Oculi tui
viderunt quae fecit Dominus Deus vester duobus
his regibus: sic faciet omnibus regnis, ad quae
transiturus es. 22 Ne timeas eos: Dominus enim
Deus vester pugnabit pro vobis. 23 Precatusque sum
Dominum in tempore illo, dicens: 24 Domine Deus tu
coepisti ostendere servo tuo magnitudinem tuam,
manumque fortissimam. neque enim est alius Deus
vel in caelo, vel in terra, qui possit facere opera tua,
et comparari fortitudini tuae. 25 Transibo igitur, et
videbo Terram hanc optimam trans Iordanem, et
montem istum egregium, et Libanum. 26 Iratusque
est Dominus mihi propter vos, nec exaudivit me, sed
dixit mihi: Sufficit tibi: nequaquam ultra loquaris
de hac re ad me. 27 Ascende cacumen Phasgae,
et oculos tuos circumfer ad occidentem, et ad
aquilonem, austrumque et orientem, et aspice.
nec enim transibis Iordanem istum. 28 Praecipe
Iosue, et corrobora eum atque conforta: quia ipse
praecedet populum istum, et dividet eis Terram,
quam visurus es. 29 Mansimusque in valle contra
fanum Phogor.

4 Et nunc Israel audi praecepta et iudicia, quae
ego doceo te: ut faciens ea, vivas, et ingrediens
possideas Terram, quam Dominus Deus patrum
vestrorum daturus est vobis. 2 Non addetis ad
verbum, quod vobis loquor, nec auferetis ex eo:
custodite mandata Domini Dei vestri quae ego
praecipio vobis. 3 Oculi vestri viderunt omnia
quae fecit Dominus contra Beelphegor, quomodo
contriverit omnes cultores eius de medio vestri.
4 Vos autem qui adhaeretis Domino Deo vestro,
vivitis universi usque in praesentem diem. 5 Scitis
quod docuerim vos praecepta atque iustitias, sicut
mandavit mihi Dominus Deus meus: sic facietis ea
in Terra, quam possessuri estis: 6 et observabitis et
implebitis opere. Haec est enim vestra sapientia, et
intellectus coram populis, ut audientes universi
praecepta haec, dicant: En populus sapiens et
intelligens, gens magna. 7 Nec est alia natio tam
grandis, quae habeat deos appropinquantes sibi,
sicut Deus noster adest cunctis obsecrationibus

nostris. 8 Quae est enim alia gens sic inclyta ut
habeat ceremonias, iustaque iudicia, et universam
legem, quam ego proponam hodie ante oculos
vestros? 9 Custodi igitur temetipsum, et animam
tuam solicite. Ne obliviscaris verborum, quae
viderunt oculi tui, et ne excidant de corde tuo
cunctis diebus vitae tuae. Docebis ea filios ac
nepotes tuos, 10 a die in quo stetisti coram Domino
Deo tuo in Horeb, quando Dominus locutus est
mihi dicens: Congrega ad me populum, ut audiant
sermones meos, et discant timere me omni tempore
quo vivunt in terra, doceantque filios suos. 11 Et
accessistis ad radices montis, qui ardebat usque ad
caelum: erantque in eo tenebrae, et nubes, et caligo.
12 Locutusque est Dominus ad vos de medio ignis.
Vocem verborum eius audistis, et formam penitus
non vidistis. 13 Et ostendit vobis pactum suum, quod
praecepit ut faceretis, et decem verba, quae scripsit
in duabus tabulis lapideis. 14 Mihique mandavit in
illo tempore ut docerem vos ceremonias et iudicia,
quae facere deberetis in Terra, quam possessuri
estis. 15 Custodite igitur solicite animas vestras.
Non vidistis aliquam similitudinem in die, qua
locutus est vobis Dominus in Horeb de medio
ignis: 16 ne forte decepti faciatis vobis sculptam
similitudinem, aut imaginem masculi vel feminae,
17 similitudinem omnium iumentorum, quae sunt
super terram, vel avium sub caelo volantium,
18 atque reptilium, quae moventur in terra, sive
piscium qui sub terra morantur in aquis: 19 ne
forte elevatis oculis ad caelum, videas Solem et
Lunam, et omnia astra caeli, et errore deceptus
adores ea et colas quae creavit Dominus Deus
tuus in ministerium cunctis gentibus, quae sub
caelo sunt. 20 Vos autem tulit Dominus, et eduxit
de fornace ferrea Aegypti, ut haberet populum
hereditarium, sicut est in praesenti die. 21 Iratusque
est Dominus contra me propter sermones vestros, et
iuravit ut non transirem Iordanem, nec ingrederer
Terram optimam, quam daturus est vobis. 22
Ecce moriar in hac humo, non transibo Iordanem:
vos transibitis, et possidebitis terram egregiam.
23 Cave ne quando obliviscaris pacti Domini Dei
tui, quod pepigit tecum: et facias tibi sculptam
similitudinem eorum, quae fieri Dominus prohibuit:
24 quia Dominus Deus tuus ignis consumens est,
Deus aemulator. 25 Si genueritis filios ac nepotes,
et morati fueritis in Terra, deceptique feceritis
vobis aliquam similitudinem, patrantes malum
coram Domino Deo vestro, ut eum ad iracundiam
provocetis: 26 testes invoco hodie caelum et terram,
cito perituros vos esse de Terra, quam transito
Iordane possessuri estis. non habitabitis in ea
longo tempore, sed delebit vos Dominus, 27 atque
disperget in omnes gentes, et remanebitis pauci in
nationibus, ad quas vos ducturus est Dominus. 28
ibique servietis diis, qui hominum manu fabricati
sunt, ligno et lapidi qui non vident, nec audiunt, nec
comedunt, nec odorant. 29 Cumque quaesieris ibi
Dominum Deum tuum, invenies eum: si tamen toto
corde quaesieris, et tota tribulatione animae tuae. 30
Postquam te invenerint omnia quae praedicta sunt,
novissimo autem tempore reverteris ad Dominum
Deum tuum, et audies vocem eius. 31 Quia Deus
misericors Dominus Deus tuus est: non dimittet te,
nec omnino delebit, neque obliviscetur pacti, in
quo iuravit patribus tuis. 32 Interroga de diebus
antiquis, qui fuerunt ante te ex die quo creavit Deus
hominem super terram, a summo caelo usque ad
summum eius, si facta est aliquando huiuscemodi
res, aut umquam cognitum est, 33 ut audiret
populus vocem Dei loquentis de medio ignis, sicut
tu audisti, et vidisti: 34 si fecit Deus ut ingrederetur,
et tolleret sibi Gentem de medio nationum, per
tentationes, signa, atque portenta, per pugnam,
et robustam manum, extentumque brachium, et
horribiles visiones iuxta omnia, quae fecit pro vobis
Dominus Deus vester in Aegypto, videntibus oculis
tuis: 35 ut scires quoniam Dominus ipse est Deus, et
non est alius praeter eum. 36 De caelo te fecit audire
vocem suam, ut doceret te, et in terra ostendit tibi
ignem suum maximum, et audisti verba illius de
medio ignis, 37 quia dilexit patres tuos, et elegit
semen eorum post eos. Eduxitque te praecedens
in virtute sua magna ex Aegypto, 38 ut deleret
nationes maximas et fortiores te in introitu tuo:
et introduceret te, daretque tibi terram earum in
possessionem, sicut cernis in praesenti die. 39 Scito
ergo hodie, et cogitato in corde tuo quod Dominus
ipse est Deus in caelo sursum, et in terra deorsum,
et non sit alius. 40 Custodi praecepta eius atque
mandata, quae ego praecipio tibi: ut bene sit tibi,
et filiis tuis post te, et permaneas multo tempore
super Terram, quam Dominus Deus tuus daturus est
tibi. 41 Tunc separavit Moyses tres civitates trans
Iordanem ad Orientalem plagam, 42 ut confugiat ad
eas qui occiderit nolens proximum suum, nec sibi
fuerit inimicus ante unum et alterum diem, et ad
harum aliquam urbium possit evadere: 43 Bosor in
solitudine, quae sita est in terra campestri de tribu
Ruben: et Ramoth in Galaad, quae est in tribu Gad:
et Golan in Basan, quae est in tribu Manasse. 44 Ista
est lex, quam proposuit Moyses coram filiis Israel,
45 et haec testimonia et ceremoniae atque iudicia,
quae locutus est ad filios Israel, quando egressi
sunt de Aegypto, 46 trans Iordanem in valle contra

fanum Phogor in terra Sehon regis Amorrhaei, qui
habitavit in Hesebon, quem percussit Moyses. Filii
quoque Israel egressi ex Aegypto 47 possederunt
terram eius, et terram Og regis Basan, duorum
regum Amorrhaeorum, qui erant trans Iordanem ad
solis ortum: 48 Ab Aroer, quae sita est super ripam
torrentis Arnon, usque ad montem Sion, qui est et
Hermon, 49 omnem planitiem trans Iordanem ad
Orientalem plagam, usque ad mare solitudinis, et
usque ad radices montis Phasga.

5 Vocavitque Moyses omnem Israelem, et dixit
ad eum: Audi Israel ceremonias atque iudicia,
quae ego loquor in auribus vestris hodie: discite
ea, et opere complete. 2 Dominus Deus noster
pepigit nobiscum foedus in Horeb. 3 Non cum
patribus nostris iniit pactum, sed nobiscum qui
in praesentiarum sumus, et vivimus. 4 Facie ad
faciem locutus est nobis in monte de medio ignis.
5 Ego sequester et medius fui inter Dominum et
vos in tempore illo, ut annunciarem vobis verba
eius. timuistis enim ignem, et non ascendistis in
montem, et ait: 6 Ego Dominus Deus tuus, qui eduxi
te de Terra Aegypti de domo servitutis. 7 Non
habebis deos alienos in conspectu meo. 8 Non facies
tibi sculptile, nec similitudinem omnium, quae in
caelo sunt desuper, et quae in terra deorsum, et
quae versantur in aquis sub terra. 9 Non adorabis
ea, et non coles. Ego enim sum Dominus Deus
tuus: Deus aemulator, reddens iniquitatem patrum
super filios in tertiam et quartam generationem
his qui oderunt me, 10 et faciens misericordiam
in multa millia diligentibus me, et custodientibus
praecepta mea. 11 Non usurpabis nomen Domini
Dei tui frustra: quia non erit impunitus qui super
re vana nomen eius assumpserit. 12 Observa diem
Sabbati, ut sanctifices eum, sicut praecepit tibi
Dominus Deus tuus. 13 Sex diebus operaberis, et
facies omnia opera tua. 14 Septimus dies Sabbati
est, id est, requies Domini Dei tui. Non facies in eo
quidquam operis tu, et filius tuus, et filia, servus
et ancilla, et bos, et asinus, et omne iumentum
tuum, et peregrinus qui est intra portas tuas: ut
requiescat servus tuus, et ancilla tua, sicut et tu.
15 Memento quod et ipse servieris in Aegypto,
et eduxerit te inde Dominus Deus tuus in manu
forti, et brachio extento. Idcirco praecepit tibi ut
observares diem Sabbati. 16 Honora patrem tuum
et matrem, sicut praecepit tibi Dominus Deus tuus,
ut longo vivas tempore, et bene sit tibi in Terra,
quam Dominus Deus tuus daturus est tibi. 17 Non
occides. 18 Neque moechaberis. 19 Furtumque non
facies. 20 Nec loqueris contra proximum tuum
falsum testimonium. 21 Non concupisces uxorem
proximi tui: non domum, non agrum, non servum,
non ancillam, non bovem, non asinum, et universa
quae illius sunt. 22 Haec verba locutus est Dominus
ad omnem multitudinem vestram in monte de
medio ignis et nubis, et caliginis, voce magna, nihil
addens amplius: et scripsit ea in duabus tabulis
lapideis, quas tradidit mihi. 23 Vos autem postquam
audistis vocem de medio tenebrarum, et montem
ardere vidistis, accessistis ad me omnes principes
tribuum et maiores natu, atque dixistis: 24 Ecce
ostendit nobis Dominus Deus noster maiestatem et
magnitudinem suam. vocem enim eius audivimus
de medio ignis, et probavimus hodie quod loquente
Deo cum homine, vixerit homo. 25 Cur ergo
moriemur, et devorabit nos ignis hic maximus? Si
enim audierimus ultra vocem Domini Dei nostri,
moriemur. 26 Quid est omnis caro, ut audiat vocem
Dei viventis, qui de medio ignis loquitur sicut nos
audivimus, et possit vivere? 27 Tu magis accede: et
audi cuncta quae dixerit Dominus Deus noster tibi:
loquerisque ad nos, et nos audientes faciemus ea.
28 Quod cum audisset Dominus, ait ad me: Audivi
vocem verborum populi huius quae locuti sunt
tibi: bene omnia sunt locuti. 29 Quis det talem
eos habere mentem, ut timeant me, et custodiant
universa mandata mea in omni tempore, ut bene
sit eis et filiis eorum in sempiternum? 30 Vade et
dic eis: Revertimini in tentoria vestra. 31 Tu vero
hic sta mecum, et loquar tibi omnia mandata mea,
et ceremonias atque iudicia: quae docebis eos, ut
faciant ea in Terra, quam dabo illis in possessionem.
32 Custodite igitur et facite quae praecepit Dominus
Deus vobis: non declinabitis neque ad dexteram,
neque ad sinistram: 33 sed per viam, quam praecepit
Dominus Deus vester, ambulabitis, ut vivatis, et bene
sit vobis, et protelentur dies in terra possessionis
vestrae.

6 Haec sunt praecepta, et ceremoniae, atque
iudicia, quae mandavit Dominus Deus vester
ut docerem vos, et faciatis ea in Terra, ad quam
transgredimini possidendam: 2 ut timeas Dominum
Deum tuum, et custodias omnia mandata et
praecepta eius, quae ego praecipio tibi, et filiis,
ac nepotibus tuis, cunctis diebus vitae tuae, ut
prolongentur dies tui. 3 Audi Israel, et observa ut
facias quae praecepit tibi Dominus, et bene sit tibi,
et multipliceris amplius, sicut pollicitus est Dominus
Deus patrum tuorum tibi terram lacte et melle
manantem. 4 Audi Israel, Dominus Deus noster,
Deus unus est. 5 Diliges Dominum Deum tuum ex
toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota

fortitudine tua. 6 Eruntque verba haec, quae ego
praecipio tibi hodie, in corde tuo: 7 et narrabis ea
filiis tuis, et meditaberis in eis sedens in domo tua,
et ambulans in itinere, dormiens atque consurgens.
8 Et ligabis ea quasi signum in manu tua, eruntque
et movebuntur inter oculos tuos, 9 scribesque
ea in limine, et ostiis domus tuae. 10 Cumque
introduxerit te Dominus Deus tuus in Terram, pro
qua iuravit patribus tuis Abraham, Isaac, et Iacob: et
dederit tibi civitates magnas et optimas, quas non
aedificasti, 11 domos plenas cunctarum opum, quas
non extruxisti, cisternas, quas non fodisti, vineta
et oliveta, quae non plantasti, 12 et comederis, et
saturatus fueris: 13 cave diligenter ne obliviscaris
Domini, qui eduxit te de Terra Aegypti, de domo
servitutis. Dominum Deum tuum timebis, et illi
soli servies, ac per nomen illius iurabis. 14 Non
ibitis post deos alienos cunctarum Gentium, quae
in circuitu vestro sunt: 15 quoniam Deus aemulator
Dominus Deus tuus in medio tui: nequando irascatur
furor Domini Dei tui contra te, et auferat te
de superficie terrae. 16 Non tentabis Dominum
Deum tuum, sicut tentasti in loco tentationis. 17
Custodi praecepta Domini Dei tui, ac testimonia
et ceremonias, quas praecepit tibi: 18 et fac quod
placitum est et bonum in conspectu Domini, ut bene
sit tibi: et ingressus possideas terram optimam, de
qua iuravit Dominus patribus tuis, 19 ut deleret
omnes inimicos tuos coram te, sicut locutus est. 20
Cumque interrogaverit te filius tuus cras, dicens:
Quid sibi volunt testimonia haec, et ceremoniae,
atque iudicia, quae praecepit Dominus Deus noster
nobis? 21 dices ei: Servi eramus Pharaonis in
Aegypto, et eduxit nos Dominus de Aegypto in
manu forti: 22 fecitque signa atque prodigia magna
et pessima in Aegypto contra Pharaonem, et omnem
domum illius in conspectu nostro, 23 et eduxit nos
inde, ut introductis daret Terram, super qua iuravit
patribus nostris. 24 Praecepitque nobis Dominus
ut faciamus omnia legitima haec, et timeamus
Dominum Deum nostrum, ut bene sit nobis cunctis
diebus vitae nostrae, sicut est hodie. 25 Eritque
nostri misericors, si custodierimus et fecerimus
omnia praecepta eius coram Domino Deo nostro,
sicut mandavit nobis.

7 Cum introduxerit te Dominus Deus tuus
in terram, quam possessurus ingredieris, et
deleverit Gentes multas coram te, Hethaeum, et
Gergezaeum, et Amorrhaeum, Chananaeum, et
Pherezaeum, et Hevaeum, et Iebusaeum, septem
gentes multo maioris numeri quam tu es, et
robustiores te: 2 tradideritque eas Dominus Deus
tuus tibi, percuties eas usque ad internecionem.
Non inibis cum eis foedus, nec misereberis earum,
3 neque sociabis cum eis coniugia. Filiam tuam
non dabis filio eius, nec filiam illius accipies filio
tuo: 4 quia seducet filium tuum, ne sequatur me,
et ut magis serviat diis alienis. irasceturque furor
Domini, et delebit te cito. 5 Quin potius haec
facietis eis: Aras eorum subvertite, et confringite
statuas, lucosque succidite, et sculptilia comburite.
6 Quia populus sanctus es Domino Deo tuo. Te elegit
Dominus Deus tuus, ut sis ei populus peculiaris de
cunctis populis, qui sunt super terram. 7 Non quia
cunctas gentes numero vincebatis, vobis iunctus
est Dominus, et elegit vos, cum omnibus sitis
populis pauciores: 8 sed quia dilexit vos Dominus,
et custodivit iuramentum, quod iuravit patribus
vestris: eduxitque vos in manu forti, et redemit de
domo servitutis, de manu Pharaonis regis Aegypti.
9 Et scies quia Dominus Deus tuus, ipse est Deus
fortis et fidelis, custodiens pactum et misericordiam
diligentibus se, et his qui custodiunt praecepta eius
in mille generationes: 10 et reddens odientibus se
statim, ita ut disperdat eos, et ultra non differat,
protinus eis restituens quod merentur. 11 Custodi
ergo praecepta et ceremonias atque iudicia, quae
ego mando tibi hodie ut facias. 12 Si postquam
audieris haec iudicia, custodieris ea et feceris,
custodiet et Dominus Deus tuus pactum tibi, et
misericordiam quam iuravit patribus tuis: 13 et
diliget te ac multiplicabit, benedicetque fructui
ventris tui, et fructui terrae tuae, frumento tuo,
atque vindemiae, oleo, et armentis, gregibus ovium
tuarum super Terram, pro qua iuravit patribus tuis
ut daret eam tibi. 14 Benedictus eris inter omnes
populos. Non erit apud te sterilis utriusque sexus,
tam in hominibus quam in gregibus tuis. 15 Auferet
Dominus a te omnem languorem: et infirmitates
Aegypti pessimas, quas novisti, non inferet tibi, sed
cunctis hostibus tuis. 16 Devorabis omnes populos,
quos Dominus Deus tuus daturus est tibi. Non parcet
eis oculus tuus, nec servies diis eorum, ne sint in
ruinam tui. 17 Si dixeris in corde tuo: Plures sunt
gentes istae quam ego, quo modo potero delere
eas? 18 noli metuere, sed recordare quae fecerit
Dominus Deus tuus Pharaoni, et cunctis Aegyptiis,
19 plagas maximas, quas viderunt oculi tui, et signa
atque portenta, manumque robustam, et extentum
brachium, ut educeret te Dominus Deus tuus. sic
faciet cunctis populis, quos metuis. 20 Insuper et
crabrones mittet Dominus Deus tuus in eos, donec
deleat omnes atque disperdat qui te fugerint, et
latere potuerint. 21 Non timebis eos, quia Dominus
Deus tuus in medio tui est, Deus magnus et terribilis:

22 ipse consumet nationes has in conspectu tuo
paulatim atque per partes. Non poteris eas delere
pariter: ne forte multiplicentur contra te bestiae
terrae. 23 Dabitque eos Dominus Deus tuus in
conspectu tuo: et interficiet illos donec penitus
deleantur. 24 Tradetque reges eorum in manus tuas,
et disperdes nomina eorum sub caelo: nullus poterit
resistere tibi, donec conteras eos. 25 Sculptilia
eorum igne combures: non concupisces argentum
et aurum, de quibus facta sunt, neque assumes
ex eis tibi quidquam, ne offendas, propterea quia
abominatio est Domini tui. 26 Nec inferes quippiam
ex idolo in domum tuam, ne fias anathema, sicut
et illud est. Quasi spurcitiam detestaberis, et velut
inquinamentum ac sordes abominationi habebis,
quia anathema est.

8 Omne mandatum, quod ego praecipio tibi hodie,
attende diligenter ut facias: ut possitis vivere,
et multiplicemini, ingressique possideatis Terram,
pro qua iuravit Dominus patribus vestris. 2 Et
recordaberis cuncti itineris, per quod adduxit te
Dominus Deus tuus quadraginta annis per desertum,
ut affligeret te, atque tentaret, et nota fierent
quae in tuo animo versabantur, utrum custodires
mandata illius, an non. 3 Afflixit te penuria, et
dedit tibi cibum Manna, quod ignorabas tu et patres
tui: ut ostenderet tibi quod non in solo pane vivat
homo, sed in omni verbo quod egreditur de ore Dei.
4 Vestimentum tuum, quo operiebaris, nequaquam
vetustate defecit, et pes tuus non est subtritus,
en quadragesimus annus est. 5 Ut recogites in
corde tuo, quia sicut erudit filium suum homo,
sic Dominus Deus tuus erudivit te, 6 ut custodias
mandata Domini Dei tui, et ambules in viis eius, et
timeas eum. 7 Dominus enim Deus tuus introducet
te in terram bonam, terram rivorum aquarumque
et fontium: in cuius campis et montibus erumpunt
fluviorum abyssi: 8 terram frumenti, hordei, ac
vinearum, in qua ficus, et malogranata, et oliveta
nascuntur: terram olei ac mellis. 9 Ubi absque ulla
penuria comedes panem tuum, et rerum omnium
abundantia perfrueris: cuius lapides ferrum sunt,
et de montibus eius aeris metalla fodiuntur: 10
ut cum comederis, et satiatus fueris, benedicas
Domino Deo tuo pro terra optima, quam dedit tibi.
11 Observa, et cave nequando obliviscaris Domini
Dei tui, et negligas mandata eius atque iudicia
et ceremonias, quas ego praecipio tibi hodie: 12
ne postquam comederis et satiatus fueris, domos
pulchras aedificaveris, et habitaveris in eis, 13
habuerisque armenta boum et ovium greges, argenti
et auri, cunctarumque rerum copiam, 14 elevetur
cor tuum, et non reminiscaris Domini Dei tui, qui
eduxit te de Terra Aegypti, de domo servitutis: 15 et
ductor tuus fuit in solitudine magna atque terribili,
in qua erat serpens flatu adurens, et scorpio ac
dipsas, et nullae omnino aquae: qui eduxit rivos
de petra durissima, 16 et cibavit te Manna in
solitudine, quod nescierunt patres tui. Et postquam
afflixit ac probavit, ad extremum misertus est tui,
17 ne diceres in corde tuo: Fortitudo mea, et robur
manus meae, haec mihi omnia praestiterunt. 18
Sed recorderis Domini Dei tui, quod ipse vires tibi
praebuerit, ut impleret pactum suum super quo
iuravit patribus tuis, sicut praesens indicat dies. 19
Sin autem oblitus Domini Dei tui, secutus fueris
deos alienos, coluerisque illos et adoraveris: ecce
nunc praedico tibi quod omnino dispereas. 20 Sicut
Gentes, quas delevit Dominus in introitu tuo, ita et
vos peribitis, si inobedientes fueritis voci Domini
Dei vestri.

9 Audi Israel: Tu transgredieris hodie Iordanem,
ut possideas nationes maximas et fortiores te,
civitates ingentes, et ad caelum usque muratas, 2
populum magnum atque sublimem, filios Enacim,
quos ipse vidisti, et audisti, quibus nullus potest
ex adverso resistere. 3 Scies ergo hodie quod
Dominus Deus tuus ipse transibit ante te, ignis
devorans atque consumens, qui conterat eos et
deleat atque disperdat ante faciem tuam velociter,
sicut locutus est tibi. 4 Ne dicas in corde tuo, cum
deleverit eos Dominus Deus tuus in conspectu tuo:
Propter iustitiam meam introduxit me Dominus ut
terram hanc possiderem, cum propter impietates
suas istae deletae sint nationes. 5 Neque enim
propter iustitias tuas, et aequitatem cordis tui
ingredieris ut possideas terras earum: sed quia
illae egerunt impie, introeunte te deletae sunt: et
ut compleret verbum suum Dominus, quod sub
iuramento pollicitus est patribus tuis Abraham,
Isaac, et Iacob. 6 scito ergo quod non propter
iustitias tuas Dominus Deus tuus dederit tibi terram
hanc optimam in possessionem, cum durissimae
cervicis sis populus. 7 Memento, et ne obliviscaris
quomodo ad iracundiam provocaveris Dominum
Deum tuum in solitudine. Ex eo die, quo egressus
es ex Aegypto usque ad locum istum, semper
adversum Dominum contendisti. 8 Nam et in Horeb
provocasti eum, et iratus delere te voluit, 9 quando
ascendi in montem, ut acciperem tabulas lapideas,
pacti quod pepigit vobiscum Deus: et perseveravi
in monte quadraginta diebus ac noctibus, panem
non comedens, et aquam non bibens. 10 Deditque
mihi Dominus duas tabulas lapideas scriptas digito

Dei, et continentes omnia verba quae vobis locutus
est in monte de medio ignis, quando concio populi
congregata est. 11 Cumque transissent quadraginta
dies, et totidem noctes, dedit mihi Dominus duas
tabulas lapideas, tabulas foederis, 12 dixitque mihi:
Surge, et descende hinc cito: quia populus tuus,
quem eduxisti de Aegypto, deseruerunt velociter
viam, quam demonstrasti eis, feceruntque sibi
conflatile. 13 Rursumque ait Dominus ad me: Cerno
quod populus iste durae cervicis sit: 14 dimitte me
ut conteram eum, et deleam nomen eius de sub
caelo, et constituam te super Gentem, quae hac
maior et fortior sit. 15 Cumque de monte ardente
descenderem, et duas tabulas foederis utraque
tenerem manu, 16 vidissemque vos peccasse Domino
Deo vestro, et fecisse vobis vitulum conflatilem,
ac deseruisse velociter viam eius, quam vobis
ostenderat: 17 proieci tabulas de manibus meis,
confregique eas in conspectu vestro. 18 Et procidi
ante Dominum sicut prius, quadraginta diebus et
noctibus panem non comedens, et aquam non
bibens propter omnia peccata vestra quae gessistis
contra Dominum, et eum ad iracundiam provocastis:
19 timui enim indignationem et iram illius, qua
adversum vos concitatus, delere vos voluit. Et
exaudivit me Dominus etiam hac vice. 20 Adversum
Aaron quoque vehementer iratus, voluit eum
conterere, et pro illo similiter deprecatus sum. 21
Peccatum autem vestrum quod feceratis, id est
vitulum, arripiens, igne combussi, et in frusta
comminuens, omninoque in pulverem redigens,
proieci in torrentem, qui de monte descendit. 22 In
incendio quoque et in tentatione, et in Sepulchris
concupiscentiae provocastis Dominum: 23 et quando
misit vos de Cadesbarne, dicens: Ascendite, et
possidete Terram, quam dedi vobis, et contempsistis
imperium Domini Dei vestri, et non credidistis ei,
neque vocem eius audire voluistis: 24 sed semper
fuistis rebelles a die qua nosse vos coepi. 25 Et iacui
coram Domino quadraginta diebus ac noctibus,
quibus eum suppliciter deprecabar, ne deleret vos
ut fuerat comminatus: 26 et orans dixi: Domine
Deus, ne disperdas populum tuum, et hereditatem
tuam, quam redemisti in magnitudine tua, quos
eduxisti de Aegypto in manu forti. 27 Recordare
servorum tuorum Abraham, Isaac, et Iacob: ne
aspicias duritiam populi huius, et impietatem atque
peccatum: 28 ne forte dicant habitatores terrae, de
qua eduxisti nos: Non poterat Dominus introducere
eos in Terram, quam pollicitus est eis, et oderat
illos: idcirco eduxit, ut interficeret eos in solitudine.
29 qui sunt populus tuus et hereditas tua, quos
eduxisti in fortitudine tua magna, et in brachio tuo
extento.

10 In tempore illo dixit Dominus ad me: Dola tibi
duas tabulas lapideas, sicut priores fuerunt,
et ascende ad me in montem: faciesque arcam
ligneam, 2 et scribam in tabulis verba quae fuerunt
in his, qui ante confregisti, ponesque eas in arca. 3
Feci igitur arcam de lignis setim. Cumque dolassem
duas tabulas lapideas instar priorum, ascendi in
montem, habens eas in manibus. 4 Scripsitque in
tabulis iuxta id, quod prius scripserat, verba decem,
quae locutus est Dominus ad vos in monte de medio
ignis, quando populus congregatus est: et dedit eas
mihi. 5 Reversusque de monte, descendi, et posui
tabulas in arcam, quam feceram, quae hucusque ibi
sunt, sicut mihi praecepit Dominus. 6 Filii autem
Israel moverunt castra ex Beroth filiorum Iacan
in Mosera, ubi Aaron mortuus ac sepultus est, pro
quo, sacerdotio functus est Eleazar filius eius. 7
Inde venerunt in Gadgad: de quo loco profecti,
castrametati sunt in Ietebatha, in Terra aquarum
atque torrentium. 8 Eo tempore separavit tribum
Levi, ut portaret arcam foederis Domini, et staret
coram eo in ministerio, ac benediceret in nomine
illius usque in praesentem diem. 9 Quam ob rem
non habuit Levi partem, neque possessionem cum
fratribus suis: quia ipse Dominus possessio eius est,
sicut promisit ei Dominus Deus tuus. 10 Ego autem
steti in monte, sicut prius, quadraginta diebus ac
noctibus: exaudivitque me Dominus etiam hac vice,
et te perdere noluit. 11 Dixitque mihi: Vade, et
praecede populum, ut ingrediatur, et possideat
Terram, quam iuravi patribus eorum ut traderem
eis. 12 Et nunc Israel, quid Dominus Deus tuus
petit a te, nisi ut timeas Dominum Deum tuum,
et ambules in viis eius, et diligas eum, ac servias
Domino Deo tuo in toto corde tuo, et in tota
anima tua: 13 custodiasque mandata Domini, et
ceremonias eius, quas ego hodie praecipio tibi, ut
bene sit tibi? 14 En Domini Dei tui caelum est, et
caelum caeli, terra et omnia, quae in ea sunt: 15 et
tamen patribus tuis conglutinatus est Dominus, et
amavit eos, elegitque semen eorum post eos, id est
vos, de cunctis Gentibus, sicut hodie comprobatur.
16 Circumcidite igitur praeputium cordis vestri, et
cervicem vestram ne induretis amplius: 17 quia
Dominus Deus vester ipse est Deus deorum, et
Dominus dominantium, Deus magnus et potens, et
terribilis, qui personam non accipit, nec munera. 18
Facit iudicium pupillo et viduae, amat peregrinum,
et dat ei victum atque vestitum. 19 et vos ergo
amate peregrinos, quia et ipsi fuistis advenae in

Terra Aegypti. 20 Dominum Deum tuum timebis,
et ei soli servies: ipsi adhaerebis, iurabisque in
nomine illius. 21 Ipse est laus tua, et Deus tuus, qui
fecit tibi haec magnalia et terribilia, quae viderunt
oculi tui. 22 In septuaginta animabus descenderunt
patres tui in Aegyptum: et ecce nunc multiplicavit
te Dominus Deus tuus sicut astra caeli.

11 Ama itaque Dominum Deum tuum, et observa
praecepta eius et ceremonias, iudicia atque
mandata omni tempore. 2 Cognoscite hodie quae
ignorant filii vestri, qui non viderunt disciplinam
Domini Dei vestri, magnalia eius et robustam
manum, extentumque brachium, 3 signa et
opera quae fecit in medio Aegypti Pharaoni regi,
et universae terrae eius, 4 omnique exercitui
Aegyptiorum, et equis ac curribus: quo modo
operuerint eos aquae maris rubri, cum vos
persequerentur, et deleverit eos Dominus usque
in praesentem diem: 5 vobisque quae fecerit in
solitudine donec veniretis ad hunc locum: 6 et
Dathan atque Abiron filiis Eliab, qui fuit filius Ruben:
quos aperto ore suo terra absorbuit cum domibus et
tabernaculis, et universa substantia eorum, quam
habebant in medio Israel. 7 Oculi vestri viderunt
opera Domini magna quae fecit, 8 ut custodiatis
universa mandata illius, quae ego hodie praecipio
vobis, et possitis introire, et possidere Terram, ad
quam ingredimini, 9 multoque in ea vivatis tempore:
quam sub iuramento pollicitus est Dominus patribus
vestris, et semini eorum, lacte et melle manantem.
10 Terra enim, ad quam ingredieris possidendam,
non est sicut Terra Aegypti, de qua existi, ubi
iacto semine in hortorum morem aquae ducuntur
irriguae: 11 sed montuosa est et campestris, de caelo
expectans pluvias. 12 quam Dominus Deus tuus
semper invisit, et oculi illius in ea sunt a principio
anni usque ad finem eius. 13 Si ergo obedieritis
mandatis meis, quae ego hodie praecipio vobis,
ut diligatis Dominum Deum vestrum, et serviatis
ei in toto corde vestro, et in tota anima vestra:
14 dabit pluviam terrae vestrae temporaneam et
serotinam, ut colligatis frumentum, et vinum,
et oleum, 15 foenumque ex agris ad pascenda
iumenta, et ut ipsi comedatis ac saturemini. 16
Cavete ne forte decipiatur cor vestrum, et recedatis
a Domino, serviatisque diis alienis, et adoretis
eos: 17 iratusque Dominus claudat caelum, et
pluviae non descendant, nec terra det germen
suum, pereatisque velociter de Terra optima, quam
Dominus daturus est vobis. 18 Ponite haec verba
mea in cordibus et in animis vestris, et suspendite
ea pro signo in manibus, et inter oculos vestros
collocate. 19 Docete filios vestros ut illa meditentur,
quando sederis in domo tua, et ambulaveris in via,
et accubueris atque surrexeris. 20 Scribes ea super
postes et ianuas domus tuae: 21 ut multiplicentur
dies tui, et filiorum tuorum in Terra, quam iuravit
Dominus patribus tuis, ut daret eis quamdiu
caelum imminet terrae. 22 Si enim custodieritis
mandata quae ego praecipio vobis, et feceritis ea,
ut diligatis Dominum Deum vestrum, et ambuletis
in omnibus viis eius, adhaerentes ei, 23 disperdet
Dominus omnes gentes istas ante faciem vestram,
et possidebitis eas, quae maiores et fortiores vobis
sunt. 24 Omnis locus, quem calcaverit pes vester,
vester erit. A deserto, et a Libano, a flumine
magno Euphrate usque ad mare occidentale erunt
termini vestri. 25 Nullus stabit contra vos: terrorem
vestrum et formidinem dabit Dominus Deus vester
super omnem terram quam calcaturi estis, sicut
locutus est vobis. 26 En propono in conspectu
vestro hodie benedictionem et maledictionem: 27
benedictionem, si obedieritis mandatis Domini
Dei vestri, quae ego hodie praecipio vobis: 28
maledictionem, si non obedieritis mandatis Domini
Dei vestri, sed recesseritis de via, quam ego
nunc ostendo vobis, et ambulaveritis post deos
alienos, quos ignoratis. 29 Cum vero introduxerit
te Dominus Deus tuus in Terram, ad quam pergis
habitandam, pones benedictionem super montem
Garizim, maledictionem super montem Hebal: 30
qui sunt trans Iordanem post viam, quae vergit ad
solis occubitum in Terra Chananaei, qui habitat
in campestribus contra Galgalam, quae est iuxta
vallem tendentem et intrantem procul. 31 Vos enim
transibitis Iordanem, ut possideatis Terram, quam
Dominus Deus vester daturus est vobis, ut habeatis
et possideatis illam. 32 Videte ergo ut impleatis
ceremonias atque iudicia, quae ego hodie ponam in
conspectu vestro.

12 Haec sunt praecepta atque iudicia, quae facere
debetis in Terra, quam Dominus Deus patrum
tuorum daturus est tibi, ut possideas eam cunctis
diebus, quibus super humum gradieris. 2 Subvertite
omnia loca, in quibus coluerunt gentes, quas
possessuri estis, deos suos super montes excelsos,
et colles, et subter omne lignum frondosum. 3
Dissipate aras earum, et confringite statuas, lucos
igne comburite, et idola comminuite: disperdite
nomina earum de locis illis. 4 Non facietis ita
Domino Deo vestro: 5 sed ad locum, quem elegerit
Dominus Deus vester de cunctis tribubus vestris, ut
ponat nomen suum ibi, et habitet in eo, venietis:
6 et offeretis in loco illo holocausta et victimas

vestras, decimas et primitias manuum vestrarum,
et vota atque donaria, primogenita boum et ovium.
7 Et comedetis ibi in conspectu Domini Dei vestri:
ac laetabimini in cunctis, ad quae miseritis manum
vos et domus vestrae, in quibus benedixerit vobis
Dominus Deus vester. 8 Non facietis ibi quae nos
hic facimus hodie, singuli quod sibi rectum videtur.
9 Neque enim usque in praesens tempus venistis
ad requiem, et possessionem, quam Dominus Deus
vester daturus est vobis. 10 Transibitis Iordanem,
et habitabitis in Terra, quam Dominus Deus vester
daturus est vobis, ut requiescatis a cunctis hostibus
per circuitum: et absque ullo timore habitetis 11
in loco, quem elegerit Dominus Deus vester, ut
sit nomen eius in eo. illuc omnia, quae praecipio,
conferetis, holocausta, et hostias, ac decimas,
et primitias manuum vestrarum: et quidquid
praecipuum est in muneribus, quae vovistis Domino.
12 Ibi epulabimini coram Domino Deo vestro, vos
et filii ac filiae vestrae, famuli et famulae atque
Levites, qui in urbibus vestris commorantur. neque
enim habet aliam partem et possessionem inter
vos. 13 Cave ne offeras holocausta tua in omni
loco, quem videris: 14 sed in eo, quem elegerit
Dominus, in una tribuum tuarum offeres hostias,
et facies quaecumque praecipio tibi. 15 Si autem
comedere volueris, et te esus carnium delectaverit,
occide, comede iuxta benedictionem Domini Dei
tui, quam dedit tibi in urbibus tuis: sive immundum
fuerit, hoc est, maculatum et debile: sive mundum,
hoc est, integrum et sine macula, quod offerri
licet, sicut capream et cervum, comedes, 16 absque
esu dumtaxat sanguinis, quem super terram quasi
aquam effundes. 17 Non poteris comedere in
oppidis tuis decimam frumenti, et vini, et olei tui,
primogenita armentorum et pecorum, et omnia
quae voveris, et sponte offerre volueris, et primitias
manuum tuarum: 18 sed coram Domino Deo tuo
comedes ea in loco, quem elegerit Dominus Deus
tuus, tu et filius tuus et filia tua, et servus et
famula, atque Levites, qui manet in urbibus tuis:
et laetaberis et reficieris coram Domino Deo tuo
in cunctis, ad quae extenderis manum tuam. 19
Cave ne derelinquas Levitem in omni tempore quo
versaris in terra. 20 Quando dilataverit Dominus
Deus tuus terminos tuos, sicut locutus est tibi, et
volueris vesci carnibus, quas desiderat anima tua:
21 locus autem, quem elegerit Dominus Deus tuus
ut sit nomen eius ibi, si procul fuerit, occides de
armentis et pecoribus, quae habueris, sicut praecepi
tibi, et comedes in oppidis tuis, ut tibi placet. 22
Sicut comeditur caprea et cervus, ita vesceris eis: et
mundus et immundus in commune vescentur. 23
Hoc solum cave, ne sanguinem comedas. sanguis
enim eorum pro anima est: et idcirco non debes
animam comedere cum carnibus: 24 sed super
terram fundes quasi aquam, 25 ut bene sit tibi
et filiis tuis post te, cum feceris quod placet in
conspectu Domini. 26 Quae autem sanctificaveris,
et voveris Domino, tolles, et venies ad locum, quem
elegerit Dominus: 27 et offeres oblationes tuas
carnem et sanguinem super altare Domini Dei tui:
sanguinem hostiarum fundes in altari: carnibus
autem ipse vesceris. 28 Observa et audi omnia quae
ego praecipio tibi, ut bene sit tibi et filiis tuis post
te in sempiternum, cum feceris quod bonum est et
placitum in conspectu Domini Dei tui. 29 Quando
disperdiderit Dominus Deus tuus ante faciem
tuam gentes, ad quas ingredieris possidendas, et
possederis eas, atque habitaveris in terra earum: 30
cave ne imiteris eas, postquam te fuerint introeunte
subversae, et requiras ceremonias earum, dicens:
Sicut coluerunt gentes istae deos suos, ita et
ego colam. 31 Non facies similiter Domino Deo
tuo. Omnes enim abominationes, quas aversatur
Dominus, fecerunt diis suis, offerentes filios et
filias, et comburentes igni. 32 Quod praecipio tibi,
hoc tantum facito Domino: nec addas quidquam,
nec minuas.

13 Si surrexerit in medio tui prophetes, aut
qui somnium vidisse se dicat, et praedixerit
signum atque portentum, 2 et evenerit quod locutus
est, et dixerit tibi: Eamus, et sequamur deos alienos
quos ignoras, et serviamus eis: 3 non audies verba
prophetae illius aut somniatoris: quia tentat vos
Dominus Deus vester, ut palam fiat utrum diligatis
eum an non, in toto corde, et in tota anima vestra.
4 Dominum Deum vestrum sequimini, et ipsum
timete, et mandata illius custodite, et audite vocem
eius: ipsi servietis, et ipsi adhaerebitis. 5 Propheta
autem ille aut fictor somniorum interficietur: quia
locutus est ut vos averteret a Domino Deo vestro,
qui eduxit vos de Terra Aegypti, et redemit vos
de domo servitutis: ut errare te faceret de via,
quam tibi praecepit Dominus Deus tuus: et auferes
malum de medio tui. 6 Si tibi voluerit persuadere
frater tuus filius matris tuae, aut filius tuus vel filia,
sive uxor quae est in sinu tuo, aut amicus, quem
diligis ut animam tuam, clam dicens: Eamus, et
serviamus diis alienis, quos ignoras tu, et patres tui,
7 cunctarum in circuitu gentium, quae iuxta vel
procul sunt, ab initio usque ad finem terrae, 8 non
acquiescas ei, nec audias, neque parcat ei oculus
tuus ut miserearis et occultes eum, 9 sed statim
interficies. sit primum manus tua super eum, et

post te omnis populus mittat manum. 10 Lapidibus
obrutus necabitur: quia voluit te abstrahere a
Domino Deo tuo, qui eduxit te de Terra Aegypti
de domo servitutis: 11 ut omnis Israel audiens
timeat, et nequaquam ultra faciat quippiam huius
rei simile. 12 Si audieris in una urbium tuarum,
quas Dominus Deus tuus dabit tibi ad habitandum,
dicentes aliquos: 13 Egressi sunt filii Belial de
medio tui, et averterunt habitatores urbis suae,
atque dixerunt: Eamus, et serviamus diis alienis
quos ignoratis: 14 quare solicite et diligenter, rei
veritate perspecta, si inveneris certum esse quod
dicitur, et abominationem hanc opere perpetratam,
15 statim percuties habitatores urbis illius in ore
gladii, et delebis eam ac omnia quae in illa sunt,
usque ad pecora. 16 quidquid etiam supellectilis
fuerit, congregabis in medio platearum eius, et cum
ipsa civitate succendes, ita ut universa consumas
Domino Deo tuo, et sit tumulus sempiternus. non
aedificabitur amplius, 17 et non adhaerebit de illo
anathemate quidquam in manu tua: ut avertatur
Dominus ab ira furoris sui, et misereatur tui,
multiplicetque te sicut iuravit patribus tuis, 18
quando audieris vocem Domini Dei tui, custodiens
omnia praecepta eius, quae ego praecipio tibi hodie,
ut facias quod placitum est in conspectu Domini
Dei tui.

14 Filii estote Domini Dei vestri: non vos incidetis,
nec facietis calvitium super mortuo. 2
quoniam populus sanctus es Domino Deo tuo:
et te elegit ut sis ei in populum peculiarem de
cunctis gentibus, quae sunt super terram. 3 Ne
comedatis quae immunda sunt. 4 Hoc est animal,
quod comedere debetis, Bovem, et ovem, et capram,
5 cervum et capream, bubalum, tragelaphum,
pygargum, orygem, camelopardalum. 6 Omne
animal quod in duas partes findit ungulam, et
ruminat, comedetis. 7 De his autem, quae ruminant,
et ungulam non findunt, comedere non debetis,
ut camelum, leporem, choerogryllum: haec quia
ruminant, et non dividunt ungulam, immunda erunt
vobis. 8 Sus quoque quoniam dividat ungulam,
et non ruminat, immunda erit. carnibus eorum
non vescemini, et cadavera non tangetis. 9 Haec
comedetis ex omnibus quae morantur in aquis:
Quae habent pinnulas et squamas, comedite: 10
quae absque pinnulis et squamis sunt, ne comedatis,
quia immunda sunt. 11 Omnes aves mundas
comedite. 12 Immundas ne comedatis: aquilam
scilicet, et gryphem, et haliaeetum, 13 ixion,
et vulturem ac milvum iuxta genus suum: 14
et omne corvini generis, 15 et struthionem, ac
noctuam, et larum, atque accipitrem iuxta genus
suum: 16 herodium ac cygnum, et ibin, 17 ac
mergulum, porphyrionem, et nycticoracem, 18
onocrotalum, et charadrium, singula in genere suo:
upupam quoque et vespertilionem. 19 Et omne
quod reptat et pennulas habet, immundum erit,
et non comedetur. 20 Omne quod mundum est,
comedite. 21 Quidquid autem morticinum est, ne
vescamini ex eo. Peregrino, qui intra portas tuas
est, da ut comedat, aut vende ei: quia tu populus
sanctus Domini Dei tui es. Non coques hoedum in
lacte matris suae. 22 Decimam partem separabis de
cunctis fructibus tuis qui nascuntur in terra per
annos singulos, 23 et comedes in conspectu Domini
Dei tui in loco, quem elegerit, ut in eo nomen
illius invocetur, decimam frumenti tui, et vini, et
olei, et primogenita de armentis et ovibus tuis: ut
discas timere Dominum Deum tuum omni tempore.
24 Cum autem longior fuerit via, et locus quem
elegerit Dominus Deus tuus, tibique benedixerit,
nec potueris ad eum haec cuncta portare, 25 vendes
omnia, et in pretium rediges, portabisque manu tua,
et proficisceris ad locum, quem elegerit Dominus
Deus tuus: 26 et emes ex eadem pecunia quidquid
tibi placuerit, sive ex armentis, sive ex ovibus,
vinum quoque et siceram, et omne quod desiderat
anima tua: et comedes coram Domino Deo tuo, et
epulaberis tu et domus tua: 27 et Levites qui intra
portas tuas est, cave ne derelinquas eum, quia non
habet aliam partem in possessione tua. 28 Anno
tertio separabis aliam decimam ex omnibus quae
nascuntur tibi eo tempore: et repones intra ianuas
tuas. 29 Venietque Levites qui aliam non habet
partem nec possessionem tecum, et peregrinus
ac pupillus et vidua, qui intra portas tuas sunt,
et comedent et saturabuntur: ut benedicat tibi
Dominus Deus tuus in cunctis operibus manuum
tuarum quae feceris.

15 Septimo anno facies remissionem, 2 quae
hoc ordine celebrabitur. Cui debetur aliquid
ab amico vel proximo ac fratre suo, repetere non
poterit, quia annus remissionis est Domini. 3 A
peregrino et advena exiges: civem et propinquum
repetendi non habebis potestatem. 4 Et omnino
indigens et mendicus non erit inter vos: ut benedicat
tibi Dominus Deus tuus in terra, quam traditurus
est tibi in possessionem. 5 Si tamen audieris vocem
Domini Dei tui, et custodieris universa quae iussit,
et quae ego hodie praecipio tibi, benedicet tibi,
ut pollicitus est. 6 Foenerabis gentibus multis,
et ipse a nullo accipies mutuum. Dominaberis
nationibus plurimis, et tui nemo dominabitur. 7 Si

unus de fratribus tuis, qui morantur intra portas
civitatis tuae in terra, quam Dominus Deus tuus
daturus est tibi, ad paupertatem devenerit: non
obdurabis cor tuum, nec contrahes manum, **8** sed
aperies eam pauperi, et dabis mutuum, quo eum
indigere perspexeris. **9** Cave ne forte subrepat tibi
impia cogitatio, et dicas in corde tuo: Appropinquat
septimus annus remissionis; et avertas oculos tuos a
paupere fratre tuo, nolens ei quod postulat mutuum
commodare: ne clamet contra te ad Dominum, et
fiat tibi in peccatum. **10** Sed dabis ei: nec ages
quippiam callide in eius necessitatibus sublevandis:
ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni
tempore, et in cunctis ad quae manum miseris.
11 Non deerunt pauperes in terra habitationis
tuae: idcirco ego praecipio tibi ut aperias manum
fratri tuo egeno et pauperi, qui tecum versatur
in terra. **12** Cum tibi venditus fuerit frater tuus
Hebraeus, aut Hebraea, et sex annis servierit tibi,
in septimo anno dimittes eum liberum: **13** et
quem libertate donaveris, nequaquam vacuum abire
patieris: **14** sed dabis viaticum de gregibus, et de
area, et torculari tuo, quibus Dominus Deus tuus
benedixerit tibi. **15** Memento quod et ipse servieris
in Terra Aegypti, et liberaverit te Dominus Deus
tuus, et idcirco ego nunc praecipio tibi. **16** Sin
autem dixerit: Nolo egredi: eo quod diligat te, et
domum tuam, et bene sibi apud te esse sentiat: **17**
assumes subulam, et perforabis aurem eius in ianua
domus tuae, et serviet tibi usque in aeternum.
ancillae quoque similiter facies. **18** Non avertas
ab eis oculos tuos, quando dimiseris eos liberos:
quoniam iuxta mercedem mercenarii per sex annos
servivit tibi: ut benedicat tibi Dominus Deus tuus
in cunctis operibus quae agis. **19** De primogenitis,
quae nascuntur in armentis, et in ovibus tuis,
quidquid est sexus masculini, sanctificabis Domino
Deo tuo. Non operaberis in primogenito bovis, et
non tondebis primogenita ovium. **20** In conspectu
Domini Dei tui comedes ea per annos singulos in
loco, quem elegerit Dominus, tu et domus tua. **21**
Sin autem habuerit maculam, vel claudum fuerit,
vel caecum, aut in aliqua parte deforme vel debile,
non immolabitur Domino Deo tuo. **22** sed intra
portas urbis tuae comedes illud: tam mundus quam
immundus similiter vescentur eis quasi caprea,
et cervo. **23** Hoc solum observabis, ut sanguinem
eorum non comedas, sed effundes in terram quasi
aquam.

16 Observa mensem novarum frugum, et verni
primum temporis, ut facias Phase Domino
Deo tuo: quoniam in isto mense eduxit te Dominus
Deus tuus de Aegypto nocte. **2** Immolabisque
Phase Domino Deo tuo de ovibus, et de bobus
in loco, quem elegerit Dominus Deus tuus, ut
habitet nomen eius ibi. **3** Non comedes in eo
panem fermentatum: Septem diebus comedes
absque fermento, afflictionis panem, quoniam in
pavore egressus es de Aegypto: ut memineris diei
egressionis tuae de Aegypto, omnibus diebus vitae
tuae. **4** Non apparebit fermentatum in omnibus
terminis tuis septem diebus, et non remanebit
de carnibus eius quod immolatum est vespere in
die primo usque mane. **5** Non poteris immolare
Phase in qualibet urbium tuarum, quas Dominus
Deus tuus daturus est tibi; **6** sed in loco, quem
elegerit Dominus Deus tuus, ut habitet nomen eius
ibi: immolabis Phase vespere ad solis occasum,
quando egressus es de Aegypto. **7** Et coques, et
comedes in loco, quem elegerit Dominus Deus tuus,
maneque consurgens vades in tabernacula tua.
8 Sex diebus comedes azyma: et in die septima,
quia collecta est Domini Dei tui, non facies opus.
9 Septem hebdomadas numerabis tibi ab ea die
qua falcem in segetem miseris. **10** et celebraris
diem festum hebdomadarum Domino Deo tuo,
oblationem spontaneam manus tuae, quam offeres
iuxta benedictionem Domini Dei tui: **11** et epulaberis
coram Domino Deo tuo, tu, filius tuus, et filia
tua, servus tuus, et ancilla tua, et Levites qui est
intra portas tuas, advena ac pupillus et vidua,
qui morantur vobiscum: in loco quem elegerit
Dominus Deus tuus, ut habitet nomen eius ibi: **12**
et recordaberis quoniam servus fueris in Aegypto:
custodiesque ac facies quae praecepta sunt. **13**
Sollemnitatem quoque tabernaculorum celebrabis
per septem dies, quando collegeris de area et
torculari fruges tuas: **14** et epulaberis in festivitate
tua, tu, filius tuus, et filia, servus tuus et ancilla,
Levites quoque et advena, pupillus et vidua qui intra
portas tuas sunt. **15** Septem diebus Domino Deo
tuo festa celebrabis in loco quem elegerit Dominus:
benedicetque tibi Dominus Deus tuus in cunctis
frugibus tuis, et in omni opere manuum tuarum,
erisque in laetitia. **16** Tribus vicibus per annum
apparebit omne masculinum tuum in conspectu
Domini Dei tui in loco quem elegerit: in sollemnitate
azymorum, in sollemnitate hebdomadarum, et
in sollemnitate tabernaculorum. Non apparebit
ante Dominum vacuus: **17** sed offeret unusquisque
secundum quod habuerit iuxta benedictionem
Domini Dei sui, quam dederit ei. **18** Iudices et
magistros constitues in omnibus portis tuis, quas
Dominus Deus tuus dederit tibi, per singulas
tribus tuas: ut iudicent populum iusto iudicio, **19**

nec in alteram partem declinent. Non accipies
personam, nec munera: quia munera excaecant
oculos sapientum, et mutant verba iustorum. 20
Iuste quod iustum est persequeris: ut vivas et
possideas Terram, quam Dominus Deus tuus dederit
tibi. 21 Non plantabis lucum, et omnem arborem
iuxta altare Domini Dei tui. 22 Nec facies tibi
statuam: neque constituas quae odit Dominus Deus
tuus.

17 Non immolabis Domino Deo tuo ovem, et
bovem, in quo est macula, aut quippiam
vitii: quia abominatio est Domino Deo tuo. 2
Cum reperti fuerint apud te intra unam portarum
tuarum, quas Dominus Deus tuus dabit tibi, vir
aut mulier qui faciant malum in conspectu Domini
Dei tui, et transgrediantur pactum illius, 3 ut
vadant et servant diis alienis, et adorent eos, solem
et lunam, et omnem militiam caeli, quae non
praecepi: 4 et hoc tibi fuerit nunciatum, audiensque
inquisieris diligenter, et verum esse repereris, et
abominatio facta est in Israel: 5 educes virum ac
mulierem, qui rem sceleratissimam perpetrarunt,
ad portas civitatis tuae, et lapidibus obruentur.
6 In ore duorum, aut trium testium peribit qui
interficietur. Nemo occidatur, uno contra se dicente
testimonium. 7 Manus testium prima interficiet
eum, et manus reliqui populi extrema mittetur:
ut auferas malum de medio tui. 8 Si difficile
et ambiguum apud te iudicium esse perspexeris
inter sanguinem et sanguinem, causam et causam,
lepram et non lepram: et iudicum inter portas tuas
videris verba variari: surge, et ascende ad locum,
quem elegerit Dominus Deus tuus. 9 Veniesque ad
sacerdotes Levitici generis, et ad iudicem, qui fuerit
illo tempore: quaeresque ab eis, qui indicabunt
tibi iudicii veritatem. 10 Et facies quodcumque
dixerint qui praesunt loco, quem elegerit Dominus,
et docuerint te 11 iuxta legem eius; sequerisque
sententiam eorum. nec declinabis ad dexteram
neque ad sinistram. 12 Qui autem superbierit,
nolens obedire sacerdotis imperio, qui eo tempore
ministrat Domino Deo tuo, ex decreto iudicis,
morietur homo ille, et auferes malum de Israel:
13 cunctusque populus audiens timebit, ut nullus
deinceps intumescat superbia. 14 Cum ingressus
fueris Terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi,
et possederis eam, habitaverisque in illa, et dixeris:
Constituam super me regem, sicut habent omnes
per circuitum nationes: 15 eum constitues, quem
Dominus Deus tuus elegerit de numero fratrum
tuorum. Non poteris alterius gentis hominem
regem facere, qui non sit frater tuus. 16 Cumque
fuerit constitutus, non multiplicabit sibi equos, nec
reducet populum in Aegyptum, equitatus numero
sublevatus, praesertim cum Dominus praeceperit
vobis ut nequaquam amplius per eamdem viam
revertamini. 17 Non habebit uxores plurimas,
quae alliciant animum eius, neque argenti et auri
immensa pondera. 18 Postquam autem sederit
in solio regni sui, describet sibi Deuteronomium
legis huius in volumine accipiens exemplar a
sacerdotibus Leviticae tribus, 19 et habebit secum,
legetque illud omnibus diebus vitae suae, ut discat
timere Dominum Deum suum, et custodire verba et
ceremonias eius, quae in lege praecepta sunt. 20 Nec
elevetur cor eius in superbiam super fratres suos,
neque declinet in partem dexteram vel sinistram,
ut longo tempore regnet ipse, et filii eius super
Israel.

18 Non habebunt sacerdotes et Levitae, et
omnes qui de eadem tribu sunt, partem
et hereditatem cum reliquo populo Israel, quia
sacrificia Domini, et oblationes eius comedent, 2 et
nihil aliud accipient de possessione fratrum suorum:
Dominus enim ipse est hereditas eorum, sicut
locutus est illis. 3 Hoc erit iudicium sacerdotum
a populo, et ab his qui offerunt victimas: sive
bovem, sive ovem immolaverint, dabunt sacerdoti
armum ac ventriculum: 4 primitias frumenti, vini,
et olei, et lanarum partem ex ovium tonsione. 5
Ipsum enim elegit Dominus Deus tuus de cunctis
tribubus tuis, ut stet, et ministret nomini Domini
ipse, et filii eius in sempiternum. 6 Si exierit
Levites ex una urbium tuarum ex omni Israel in
qua habitat, et voluerit venire, desiderans locum
quem elegerit Dominus, 7 ministrabit in nomine
Domini Dei sui, sicut omnes fratres eius Levitae,
qui stabunt eo tempore coram Domino. 8 Partem
ciborum eamdem accipiet, quam et ceteri: excepto
eo, quod in urbe sua ex paterna ei successione
debetur. 9 Quando ingressus fueris Terram, quam
Dominus Deus tuus dabit tibi, cave ne imitari velis
abominationes illarum gentium. 10 nec inveniatur
in te qui lustret filium suum, aut filiam, ducens
per ignem: aut qui ariolos sciscitetur, et observet
somnia atque auguria, non sit maleficus, 11 nec
incantator, nec qui pythones consulat, nec divinos,
aut quaerat a mortuis veritatem. 12 omnia enim
haec abominatur Dominus, et propter istiusmodi
scelera delebit eos in introitu tuo. 13 perfectus
eris, et absque macula cum Domino Deo tuo. 14
Gentes istae, quarum possidebis terram, augures
et divinos audiunt: tu autem a Domino Deo tuo
aliter institutus es. 15 PROPHETAM de gente tua et

de fratribus tuis sicut me, suscitabit tibi Dominus
Deus tuus: ipsum audies, 16 ut petisti a Domino Deo
tuo in Horeb, quando concio congregata est, atque
dixisti: Ultra non audiam vocem Domini Dei mei,
et ignem hunc maximum amplius non videbo, ne
moriar. 17 Et ait Dominus mihi: Bene omnia sunt
locuti. 18 Prophetam suscitabo eis de medio fratrum
suorum similem tui: et ponam verba mea in ore
eius, loqueturque ad eos omnia quae praecepero illi.
19 qui autem verba eius, quae loquetur in nomine
meo, audire noluerit, ego ultor existam. 20 Propheta
autem qui arrogantia depravatus voluerit loqui in
nomine meo, quae ego non praecepi illi ut diceret,
aut ex nomine alienorum deorum, interficietur. 21
Quod si tacita cogitatione responderis: Quo modo
possum intelligere verbum, quod Dominus non est
locutus? 22 hoc habebis signum: Quod in nomine
Domini propheta ille praedixerit, et non evenerit:
hoc Dominus non est locutus, sed per tumorem
animi sui propheta confinxit: et idcirco non timebis
eum.

19 Cum disperdiderit Dominus Deus tuus gentes,
quarum tibi traditurus est terram, et
possederis eam, habitaverisque in urbibus eius
et in aedibus: 2 tres civitates separabis tibi in
medio Terrae, quam Dominus Deus tuus dabit tibi
in possessionem, 3 sternens diligenter viam: et in
tres aequaliter partes totam Terrae tuae provinciam
divides: ut habeat e vicino qui propter homicidium
profugus est, quo possit evadere. 4 Haec erit lex
homicidae fugientis, cuius vita servanda est: Qui
percusserit proximum suum nesciens, et qui heri et
nudiustertius nullum contra eum odium habuisse
comprobatur: 5 sed abiisse cum eo simpliciter
in silvam ad ligna caedenda, et in succisione
lignorum securis fugerit manu, ferrumque lapsum
de manubrio amicum eius percusserit, et occiderit:
hic ad unam supradictarum urbium confugiet, et
vivet: 6 ne forsitan proximus eius, cuius effusus
est sanguis, dolore stimulatus, persequatur, et
apprehendat eum si longior via fuerit, et percutiat
animam eius, qui non est reus mortis: quia nullum
contra eum, qui occisus est, odium prius habuisse
monstratur. 7 Idcirco praecipio tibi, ut tres civitates
aequalis inter se spatii dividas. 8 Cum autem
dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos, sicut
iuravit patribus tuis, et dederit tibi cunctam Terram,
quam eis pollicitus est 9 (si tamen custodieris
mandata eius, et feceris quae hodie praecipio
tibi, ut diligas Dominum Deum tuum, et ambules
in viis eius omni tempore) addes tibi tres alias
civitates, et supradictarum trium urbium numerum
duplicabis: 10 ut non effundatur sanguis innoxius in
medio Terrae, quam Dominus Deus tuus dabit tibi
possidendam, ne sis sanguinis reus. 11 Si quis autem
odio habens proximum suum, insidiatus fuerit vitae
eius, surgensque percusserit illum, et mortuus
fuerit, fugeritque ad unam de supradictis urbibus,
12 mittent seniores civitatis illius, et arripient eum
de loco effugii, tradentque in manu proximi, cuius
sanguis effusus est, et morietur. 13 Non miseraberis
eius, et auferes innoxium sanguinem de Israel,
ut bene sit tibi. 14 Non assumes, et transferes
terminos proximi tui, quos fixerunt priores in
possessione tua, quam Dominus Deus tuus dabit
tibi in Terra, quam acceperis possidendam. 15 Non
stabit testis unus contra aliquem, quidquid illud
peccati, et facinoris fuerit: sed in ore duorum aut
trium testium stabit omne verbum. 16 Si steterit
testis mendax contra hominem, accusans eum
praevaricationis, 17 stabunt ambo, quorum causa
est, ante Dominum in conspectu sacerdotum et
iudicum qui fuerint in diebus illis. 18 Cumque
diligentissime perscrutantes, invenerint falsum
testem dixisse contra fratrem suum mendacium: 19
reddent ei sicut fratri suo facere cogitavit, et auferes
malum de medio tui: 20 ut audientes ceteri timorem
habeant, et nequaquam talia audeant facere. 21 Non
misereberis eius, sed animam pro anima, oculum
pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu,
pedem pro pede exiges.

20 Si exieris ad bellum contra hostes tuos, et
videris equitatus et currus, et maiorem quam
tu habeas adversarii exercitus multitudinem, non
timebis eos: quia Dominus Deus tuus tecum est,
qui eduxit te de Terra Aegypti. 2 Appropinquante
autem iam praelio, stabit sacerdos ante aciem, et
sic loquetur ad populum: 3 Audi Israel, vos hodie
contra inimicos vestros pugnam committitis, non
pertimescat cor vestrum, nolite metuere, nolite
cedere, nec formidetis eos: 4 quia Dominus Deus
vester in medio vestri est, et pro vobis contra
adversarios dimicabit, ut eruat vos de periculo. 5
Duces quoque per singulas turmas audiente exercitu
proclamabunt: Quis est homo, qui aedificavit
domum novam, et non dedicavit eam? vadat, et
revertatur in domum suam, ne forte moriatur
in bello, et alius dedicet eam. 6 Quis est homo
qui plantavit vineam, et necdum fecit eam esse
communem, de qua vesci omnibus liceat? vadat, et
revertatur in domum suam: ne forte moriatur in
bello, et alius homo eius fungatur officio. 7 Quis
est homo, qui despondit uxorem, et non accepit
eam? vadat, et revertatur in domum suam, ne

forte moriatur in bello, et alius homo accipiat
eam. 8 His dictis addent reliqua, et loquentur ad
populum: Quis est homo formidolosus, et corde
pavido? vadat, et revertatur in domum suam, ne
pavere faciat corda fratrum suorum, sicut ipse
timore perterritus est. 9 Cumque siluerint duces
exercitus, et finem loquendi fecerint, unusquisque
suos ad bellandum cuneos praeparabit. 10 Si
quando accesseris ad expugnandam civitatem,
offeres ei primum pacem. 11 Si receperit, et
aperuerit tibi portas, cunctus populus, qui in ea est,
salvabitur, et serviet tibi sub tributo. 12 Sin autem
foedus inire noluerit, et coeperit contra te bellum,
oppugnabis eam. 13 Cumque tradiderit Dominus
Deus tuus illam in manu tua, percuties omne,
quod in ea generis masculini est, in ore gladii, 14
absque mulieribus et infantibus, iumentis et ceteris,
quae in civitate sunt. Omnem praedam exercitui
divides, et comedes de spoliis hostium tuorum,
quae Dominus Deus tuus dederit tibi. 15 Sic facies
cunctis civitatibus, quae a te procul valde sunt,
et non sunt de his urbibus, quas in possessionem
accepturus es. 16 De his autem civitatibus, quae
dabuntur tibi, nullum omnino permittes vivere: 17
sed interficies in ore gladii, Hethaeum videlicet,
et Amorrhaeum, et Chananaeum, Pherezaeum,
et Hevaeum, et Iebusaeum, sicut praecepit tibi
Dominus Deus tuus: 18 ne forte doceant vos facere
cunctas abominationes, quas ipsi operati sunt diis
suis: et peccetis in Dominum Deum vestrum. 19
Quando obsederis civitatem multo tempore, et
munitionibus circumdederis ut expugnes eam,
non succides arbores, de quibus vesci potest, nec
securibus per circuitum debes vastare regionem:
quoniam lignum est, et non homo, nec potest
bellantium contra te augere numerum. 20 Si qua
autem ligna non sunt pomifera, sed agrestia, et in
ceteros apta usus, succide, et instrue machinas,
donec capias civitatem, quae contra te dimicat.

21 Quando inventum fuerit in terra, quam
Dominus Deus tuus daturus est tibi, hominis
cadaver occisi, et ignorabitur caedis reus, 2
egredientur maiores natu, et iudices tui, et
metientur a loco cadaveris singularum per circuitum
spatia civitatum: 3 et quam viciniorem ceteris
esse perspexerint, seniores civitatis illius tollent
vitulam de armento, quae non traxit iugum,
nec terram scidit vomere, 4 et ducent eam ad
vallem asperam atque saxosam, quae numquam
arata est, nec sementem recepit: et caedent in ea
cervices vitulae: 5 accedentque sacerdotes filii Levi,
quos elegerit Dominus Deus tuus ut ministrent
ei, et benedicant in nomine eius, et ad verbum
eorum omne negotium, et quidquid mundum, vel
immundum est, iudicetur. 6 Et venient maiores
natu civitatis illius ad interfectum, lavabuntque
manus suas super vitulam, quae in valle percussa
est, 7 et dicent: Manus nostrae non effuderunt
sanguinem hunc, nec oculi viderunt. 8 propitius
esto populo tuo Israel, quem redemisti Domine, et
ne reputes sanguinem innocentem in medio populi
tui Israel. Et auferetur ab eis reatus sanguinis: 9
tu autem alienus eris ab innocentis cruore, qui
fusus est, cum feceris quod praecepit Dominus.
10 Si egressus fueris ad pugnam contra inimicos
tuos, et tradiderit eos Dominus Deus tuus in manu
tua, captivosque duxeris, 11 et videris in numero
captivorum mulierem pulchram, et adamaveris
eam, voluerisque habere uxorem, 12 introduces
eam in domum tuam: quae radet caesariem, et
circumcidet ungues, 13 et deponet vestem, in
qua capta est: sedensque in domo tua, flebit
patrem et matrem suam uno mense: et postea
intrabis ad eam, dormiesque cum illa, et erit uxor
tua. 14 Si autem postea non sederit animo tuo,
dimittes eam liberam, nec vendere poteris pecunia,
nec opprimere per potentiam: quia humiliasti
eam. 15 Si habuerit homo uxores duas, unam
dilectam, et alteram odiosam, genueritque ex eis
liberos, et fuerit filius odiosae primogenitus, 16
volueritque substantiam inter filios suos dividere:
non poterit filium dilectae facere primogenitum,
et praeferre filio odiosae, 17 sed filium odiosae
agnoscet primogenitum, dabitque ei de his quae
habuerit cuncta duplicia: iste est enim principium
liberorum eius, et huic debentur primogenita. 18 Si
genuerit homo filium contumacem et protervum,
qui non audierit patris aut matris imperium, et
coercitus obedire contempserit: 19 apprehendent
eum, et ducent ad seniores civitatis illius, et ad
portam iudicii, 20 dicentque ad eos: Filius noster iste
protervus et contumax est, monita nostra audire
contemnit, comessationibus vacat, et luxuriae atque
conviviis: 21 lapidibus eum obruet populus civitatis:
et morietur, ut auferatis malum de medio vestri, et
universus Israel audiens pertimescat. 22 Quando
peccaverit homo quod morte plectendum est, et
adiudicatus morti appensus fuerit in patibulo:
23 non permanebit cadaver eius in ligno, sed in
eadem die sepelietur: quia maledictus a Deo est
qui pendet in ligno: et nequaquam contaminabis
Terram tuam, quam Dominus Deus tuus dederit tibi
in possessionem.

22 Non videbis bovem fratris tui, aut ovem
errantem, et praeteribis: sed reduces fratri
tuo, **2** etiamsi non est propinquus frater tuus, nec
nosti eum: duces in domum tuam, et erunt apud
te quamdiu quaerat ea frater tuus, et recipiat. **3**
Similiter facies de asino, et de vestimento, et de
omni re fratris tui, quae perierit: si inveneris eam,
ne negligas quasi alienam. **4** Si videris asinum
fratris tui aut bovem cecidisse in via, non despicies,
sed sublevabis cum eo. **5** Non induetur mulier veste
virili, nec vir utetur veste feminea: abominabilis
enim apud Deum est qui facit haec. **6** Si ambulans
per viam, in arbore vel in terra nidum avis inveneris,
et matrem pullis vel ovis desuper incubantem:
non tenebis eam cum filiis, **7** sed abire patieris,
captos tenens filios: ut bene sit tibi, et longo vivas
tempore. **8** Cum aedificaveris domum novam, facies
murum tecti per circuitum: ne effundatur sanguis
in domo tua, et sis reus labente illo, et in praeceps
ruente. **9** Non seres vineam tuam altero semine:
ne et sementis quam sevisti, et quae nascuntur
ex vinea, pariter sanctificentur. **10** Non arabis in
bove simul et asino. **11** Non indueris vestimento,
quod ex lana linoque contextum est. **12** Funiculos
in fimbriis facies per quattuor angulos pallii tui,
quo operieris. **13** Si duxerit vir uxorem, et postea
odio habuerit eam, **14** quaesieritque occasiones
quibus dimittat eam, obiiciens ei nomen pessimum,
et dixerit: Uxorem hanc accepi, et ingressus ad
eam non inveni virginem: **15** tollent eam pater
et mater eius, et ferent secum signa virginitatis
eius ad seniores urbis qui in porta sunt: **16** et dicet
pater: Filiam meam dedi huic uxorem: quam quia
odit, **17** imponit ei nomen pessimum, ut dicat: Non
inveni filiam tuam virginem: et ecce haec sunt signa
virginitatis filiae meae. expandent vestimentum
coram senioribus civitatis: **18** apprehendentque
senes urbis illius virum, et verberabunt illum, **19**
condemnantes insuper centum siclis argenti, quos
dabit patri puellae, quoniam diffamavit nomen
pessimum super virginem Israel: habebitque eam
uxorem, et non poterit dimittere eam omnibus
diebus vitae suae. **20** Quod si verum est quod obiicit,
et non est in puella inventa virginitas: **21** eiicient
eam extra fores domus patris sui, et lapidibus
obruent viri civitatis illius, et morietur: quoniam
fecit nefas in Israel, ut fornicaretur in domo patris
sui: et auferes malum de medio tui. **22** Si dormierit
vir cum uxore alterius, uterque morietur, id est,
adulter et adultera: et auferes malum de Israel. **23**
Si puellam virginem desponderit vir, et invenerit
eam aliquis in civitate, et concubuerit cum ea,
24 educes utrumque ad portam civitatis illius, et
lapidibus obruentur: puella, quia non clamavit,
cum esset in civitate: vir, quia humiliavit uxorem
proximi sui. et auferes malum de medio tui. **25**
Sin autem in agro repererit vir puellam, quae
desponsata est, et apprehendens concubuerit cum
ea, ipse morietur solus: **26** puella nihil patietur,
nec est rea mortis: quoniam sicut latro consurgit
contra fratrem suum, et occidit animam eius, ita et
puella perpessa est. **27** sola erat in agro: clamavit,
et nullus affuit qui liberaret eam. **28** Si invenerit
vir puellam virginem, quae non habet sponsum,
et apprehendens concubuerit cum illa, et res ad
iudicium venerit: **29** dabit qui dormivit cum ea,
patri puellae quinquaginta siclos argenti, et habebit
eam uxorem, quia humiliavit illam: non poterit
dimittere eam cunctis diebus vitae suae. **30** Non
accipiet homo uxorem patris sui, nec revelabit
operimentum eius.

23 Non intravit eunuchus attritis vel amputatis
testiculis et abscisso veretro, ecclesiam
Domini. **2** Non ingredietur mamzer, hoc est,
de scorto natus, in ecclesiam Domini, usque ad
decimam generationem. **3** Ammonites et Moabites
etiam post decimam generationem non intrabunt
ecclesiam Domini, in aeternum: **4** quia noluerunt
vobis occurrere cum pane et aqua in via quando
egressi estis de Aegypto: et quia conduxerunt
contra te Balaam filium Beor de Mesopotamia
Syriae, ut malediceret tibi: **5** et noluit Dominus
Deus tuus audire Balaam, vertitque maledictionem
eius in benedictionem tuam, eo quod diligeret
te. **6** Non facies cum eis pacem, nec quaeras eis
bona cunctis diebus vitae tuae in sempiternum.
7 Non abominaberis Idumaeum, quia frater tuus
est: nec Aegyptium, quia advena fuisti in terra
eius. **8** Qui nati fuerint ex eis, tertia generatione
intrabunt in ecclesiam Domini. **9** Quando egressus
fueris adversus hostes tuos in pugnam, custodies
te ab omni re mala. **10** Si fuerit inter vos homo,
qui nocturno pollutus sit somnio, egredietur extra
castra, **11** et non revertetur, priusquam ad vesperam
lavetur aqua: et post solis occasum regredietur in
castra. **12** Habebis locum extra castra, ad quem
egrediaris ad requisita naturae, **13** gerens paxillum
in balteo. cumque sederis, fodies per circuitum, et
egesta humo operies **14** quo revelatus es (Dominus
enim Deus tuus ambulat in medio castrorum, ut
eruat te, et tradat tibi inimicos tuos) et sint castra
tua sancta, et nihil in eis appareat foeditatis ne
derelinquat te. **15** Non trades servum Domino
suo, qui ad te confugerit. **16** habitabit tecum in
loco, qui ei placuerit, et in una urbium tuarum

requiescet: ne contristes eum. 17 Non erit meretrix
de filiabus Israel, nec scortator de filiis Israel. 18
Non offeres mercedem prostibuli, nec pretium
canis in domo Domini Dei tui, quidquid illud est
quod voveris: quia abominatio est utrumque apud
Dominum Deum tuum. 19 Non foenerabis fratri tuo
ad usuram pecuniam, nec fruges, nec quamlibet
aliam rem: 20 sed alieno. Fratri autem tuo absque
usura id, quo indiget, commodabis: ut benedicat
tibi Dominus Deus tuus in omni opere tuo in Terra,
ad quam ingredieris possidendam. 21 Cum votum
voveris Domino Deo tuo, non tardabis reddere: quia
requiret illud Dominus Deus tuus. et si moratus
fueris, reputabitur tibi in peccatum. 22 Si nolueris
polliceri, absque peccato eris. 23 Quod autem semel
egressum est de labiis tuis, observabis, et facies sicut
promisisti Domino Deo tuo, et propria voluntate et
ore tuo locutus es. 24 Ingressus vineam proximi tui,
comede uvas quantum tibi placuerit: foras autem
ne efferas tecum. 25 Si intraveris in segetem amici
tui, franges spicas, et manu conteres: falce autem
non metes.

24 Si acceperit homo uxorem, et habuerit eam, et
non invenerit gratiam ante oculos eius propter
aliquam foeditatem: scribet libellum repudii, et
dabit in manu illius, et dimittet eam de domo sua. 2
Cumque egressa alterum maritum duxerit, 3 et ille
quoque oderit eam, dederitque ei libellum repudii,
et dimiserit de domo sua, vel certe mortuus fuerit:
4 non poterit prior maritus recipere eam in uxorem:
quia polluta est, et abominabilis facta est coram
Domino: ne peccare facias Terram tuam, quam
Dominus Deus tuus tradiderit tibi possidendam. 5
Cum acceperit homo nuper uxorem, non procedet
ad bellum, nec ei quippiam necessitatis iniungetur
publicae, sed vacabit absque culpa domui suae, ut
uno anno laetetur cum uxore sua. 6 Non accipies
loco pignoris inferiorem, et superiorem molam:
quia animam suam apposuit tibi. 7 Si deprehensus
fuerit homo solicitans fratrem suum de filiis Israel,
et vendito eo acceperit pretium, interficietur, et
auferes malum de medio tui. 8 Observa diligenter
ne incurras plagam leprae, sed facies quaecumque
docuerint te sacerdotes Levitici generis iuxta id,
quod praecepi eis, et imple solicite. 9 Mementote
quae fecerit Dominus Deus vester Mariae in via cum
egrederemini de Aegypto. 10 Cum repetes a proximo
tuo rem aliquam, quam debet tibi, non ingredieris
domum eius ut pignus auferas: 11 sed stabis foris,
et ille tibi proferet quod habuerit. 12 sin autem
pauper est, non pernoctabit apud te pignus, 13 sed
statim reddes ei ante solis occasum: ut dormiens in
vestimento suo, benedicat tibi, et habeas iustitiam
coram Domino Deo tuo. 14 Non negabis mercedem
indigentis, et pauperis fratris tui, sive advenae,
qui tecum moratur in terra, et intra portas tuas
est: 15 sed eadem die reddes ei pretium laboris
sui ante solis occasum, quia pauper est, et ex eo
sustentat animam suam: ne clamet contra te ad
Dominum, et reputetur tibi in peccatum. 16 Non
occidentur patres pro filiis, nec filii pro patribus,
sed unusquisque pro peccato suo morietur. 17 Non
pervertes iudicium advenae et pupilli, nec auferes
pignoris loco viduae vestimentum. 18 Memento
quod servieris in Aegypto, et eruerit te Dominus
Deus tuus inde. Idcirco praecipio tibi ut facias hanc
rem. 19 Quando messueris segetem in agro tuo,
et oblitus manipulum reliqueris, non reverteris
ut tollas illum: sed advenam, et pupillum, et
viduam auferre patieris, ut benedicat tibi Dominus
Deus tuus in omni opere manuum tuarum. 20 Si
fruges collegeris olivarum, quidquid remanserit in
arboribus, non reverteris ut colligas: sed relinques
advenae, pupillo, ac viduae. 21 Si vindemiaveris
vineam tuam, non colliges remanentes racemos,
sed cedent in usus advenae, pupilli, ac viduae. 22
Memento quod et tu servieris in Aegypto, et idcirco
praecipio tibi ut facias hanc rem.

25 Si fuerit causa inter aliquos, et interpellaverint
iudices: quem iustum esse perspexerint,
illi iustitiae palmam dabunt: quem impium,
condemnabunt impietatis. 2 Sin autem eum, qui
peccavit, dignum viderint plagis: prosternent, et
coram se facient verberari. Pro mensura peccati
erit et plagarum modus: 3 ita dumtaxat, ut
quadragenarium numerum non excedant: ne foede
laceratus ante oculos tuos abeat frater tuus. 4
Non ligabis os bovis terentis in area fruges tuas.
5 Quando habitaverint fratres simul, et unus ex
eis absque liberis mortuus fuerit, uxor defuncti
non nubet alteri: sed accipiet eam frater eius, et
suscitabit semen fratris sui: 6 et primogenitum ex
ea filium nomine illius appellabit, ut non deleatur
nomen eius ex Israel. 7 Sin autem noluerit accipere
uxorem fratris sui, quae ei lege debetur, perget
mulier ad portam civitatis, et interpellabit maiores
natu, dicetque: Non vult frater viri mei suscitare
semen fratris sui in Israel: nec me in coniugium
sumere. 8 Statimque accersiri eum facient, et
interrogabunt. Si responderit: Nolo eam uxorem
accipere: 9 accedet mulier ad eum coram senioribus,
et tollet calceamentum de pede eius, spuetque
in faciem illius, et dicet: Sic fiet homini, qui non
aedificat domum fratris sui. 10 Et vocabitur nomen

illius in Israel, Domus discalceati. 11 Si habuerint
inter se iurgium viri duo, et unus contra alterum
rixari coeperit, volensque uxor alterius eruere
virum suum de manu fortioris, miseritque manum,
et apprehenderit verenda eius: 12 abscindes manum
illius, nec flecteris super eam ulla misericordia.
13 Non habebis in sacculo diversa pondera, maius
et minus: 14 nec erit in domo tua modius maior
et minor. 15 pondus habebis iustum et verum, et
modius aequalis et verus erit tibi: ut multo vivas
tempore super Terram, quam Dominus Deus tuus
dederit tibi. 16 abominatur enim Dominus tuus
eum, qui facit haec, et aversatur omnem iniustitiam.
17 Memento quae fecerit tibi Amalec in via quando
egrediebaris ex Aegypto: 18 quomodo occurrerit
tibi: et extremos agminis tui, qui lassi residebant,
ceciderit, quando tu eras fame et labore confectus,
et non timuerit Deum. 19 Cum ergo Dominus Deus
tuus dederit tibi requiem, et subiecerit cunctas per
circuitum nationes in Terra, quam tibi pollicitus est:
delebis nomen eius sub caelo. Cave ne obliviscaris.

26 Cumque intraveris Terram, quam Dominus
Deus tuus tibi daturus est possidendam, et
obtinueris eam, atque habitaveris in ea: 2 tolles de
cunctis frugibus tuis primitias, et pones in cartallo,
pergesque ad locum, quem Dominus Deus tuus
elegerit, ut ibi invocetur nomen eius: 3 accedesque
ad sacerdotem, qui fuerit in diebus illis, et dices
ad eum: Profiteor hodie coram Domino Deo tuo,
quod ingressus sum in Terram, pro qua iuravit
patribus nostris, ut daret eam nobis. 4 Suscipiensque
sacerdos cartallum de manu eius, ponet ante
altare Domini Dei tui: 5 et loqueris in conspectu
Domini Dei tui: Syrus persequebatur patrem meum,
qui descendit in Aegyptum, et ibi peregrinatus
est in paucissimo numero: crevitque in gentem
magnam ac robustam et infinitae multitudinis.
6 Afflixeruntque nos Aegyptii, et persecuti sunt
imponentes onera gravissima: 7 et clamavimus ad
Dominum Deum patrum nostrorum: qui exaudivit
nos, et respexit humilitatem nostram, et laborem,
atque angustiam: 8 et eduxit nos de Aegypto in
manu forti, et brachio extento, in ingenti pavore, in
signis atque portentis: 9 et introduxit ad locum
istum, et tradidit nobis Terram lacte et melle
manantem. 10 Et idcirco nunc offero primitias
frugum Terrae, quam Dominus dedit mihi. Et
dimittes eas in conspectu Domini Dei tui, et adorato
Domino Deo tuo. 11 Epulaberis in omnibus bonis,
quae Dominus Deus tuus dederit tibi, et domui tuae,
tu et Levites, et advena qui tecum est. 12 Quando
compleveris decimam cunctarum frugum tuarum,
anno decimarum tertio dabis Levitae, et advenae,
et pupillo et viduae, ut comedant intra portas tuas,
et saturentur. 13 loquerisque in conspectu Domini
Deo tui: Abstuli quod sanctificatum est de domo
mea, et dedi illud Levitae et advenae, et pupillo ac
viduae, sicut iussisti mihi: non praeterivi mandata
tua, nec sum oblitus imperii tui. 14 Non comedi
ex eis in luctu meo, nec separavi ea in qualibet
immunditia, nec expendi ex his quidquam in re
funebri. Obedivi voci Domini Dei mei, et feci omnia
sicut praecepisti mihi. 15 Respice de sanctuario
tuo, et de excelso caelorum habitaculo, et benedic
populo tuo Israel, et Terrae, quam dedisti nobis,
sicut iurasti patribus nostris, terrae lacte et melle
mananti. 16 Hodie Dominus Deus tuus praecepit tibi
ut facias mandata haec atque iudicia: ut custodias
et impleas ex toto corde tuo, et ex tota anima
tua. 17 Dominum elegisti hodie, ut sit tibi Deus, et
ambules in viis eius, ut custodias ceremonias illius,
et mandata atque iudicia, et obedias eius imperio.
18 En Dominus elegit te hodie ut sis ei populus
peculiaris, sicut locutus est tibi, et custodias omnia
praecepta illius: 19 et faciat te excelsiorem cunctis
gentibus quas creavit, in laudem, et nomen, et
gloriam suam: ut sis populus sanctus Domini Dei
tui, sicut locutus est.

27 Praecepit autem Moyses et seniores Israel,
populo dicentes: Custodite omne mandatum
quod praecipio vobis hodie. 2 Cumque transieritis
Iordanem in Terram, quam Dominus Deus tuus
dabit tibi, eriges ingentes lapides, et calce levigabis
eos, 3 ut possis in eis scribere omnia verba legis
huius, Iordane transmisso: ut introeas Terram,
quam Dominus Deus tuus dabit tibi, terram lacte
et melle manantem, sicut iuravit patribus tuis. 4
Quando ergo transieritis Iordanem, erigite lapides,
quos ego hodie praecipio vobis in monte Hebal, et
levigabis eos calce: 5 et aedificabis ibi altare Domino
Deo tuo de lapidibus, quos ferrum non tetigit, 6 et
de saxis informibus et impolitis: et offeres super eo
holocausta Domino Deo tuo, 7 et immolabis hostias
pacificas, comedesque ibi, et epulaberis coram
Domino Deo tuo. 8 Et scribes super lapides omnia
verba legis huius plane et lucide. 9 Dixeruntque
Moyses et sacerdotes Levitici generis ad omnem
Israelem: Attende, et audi Israel: Hodie factus es
populus Domini Dei tui: 10 audies vocem eius, et
facies mandata atque iustitias, quas ego praecipio
tibi. 11 Praecepitque Moyses populo in die illo,
dicens: 12 Hi stabunt ad benedicendum populo super
montem Garizim, Iordane transmisso: Simeon, Levi,
Iudas, Issachar, Ioseph, et Beniamin. 13 Et e regione

isti stabunt ad maledicendum in monte Hebal:
Ruben, Gad, et Aser, et Zabulon, Dan et Nephthali.
14 Et pronunciabunt Levitae, dicentque ad omnes
viros Israel excelsa voce: 15 Maledictus homo,
qui facit sculptile et conflatile, abominationem
Domini, opus manuum artificum, ponetque illud
in abscondito. et respondebit omnis populus, et
dicet: Amen. 16 Maledictus qui non honorat patrem
suum, et matrem. et dicet omnis populus: Amen.
17 Maledictus qui transfert terminos proximi sui.
et dicet omnis populus: Amen. 18 Maledictus qui
errare facit caecum in itinere. et dicet omnis
populus: Amen. 19 Maledictus qui pervertit iudicium
advenae, pupilli et viduae. et dicet omnis populus:
Amen. 20 Maledictus qui dormit cum uxore patris
sui, et revelat operimentum lectuli eius. et dicet
omnis populus: Amen. 21 Maledictus qui dormit
cum omni iumento. et dicet omnis populus: Amen.
22 Maledictus qui dormit cum sorore sua, filia
patris sui, vel matris suae. et dicet omnis populus:
Amen. 23 Maledictus qui dormit cum socru sua.
et dicet omnis populus: Amen. 24 Maledictus qui
clam percusserit proximum suum. et dicet omnis
populus: Amen. 25 Maledictus qui accipit munera,
ut percutiat animam sanguinis innocentis. et dicet
omnis populus: Amen. 26 Maledictus qui non
permanet in sermonibus legis huius, nec eos opere
perficit. et dicet omnis populus: Amen.

28 Si autem audieris vocem Domini Dei tui, ut
facias atque custodias omnia mandata eius,
quae ego praecipio tibi hodie, faciet te Dominus
Deus tuus excelsiorem cunctis gentibus, quae
versantur in terra. 2 Venientque super te universae
benedictiones istae, et apprehendent te: si tamen
praecepta eius audieris. 3 Benedictus tu in civitate,
et benedictus in agro. 4 Benedictus fructus ventris
tui, et fructus terrae tuae, fructusque iumentorum
tuorum, greges armentorum tuorum, et caulae
ovium tuarum. 5 Benedicta horrea tua, et benedictae
reliquiae tuae. 6 Benedictus eris tu ingrediens
et egrediens. 7 Dabit Dominus inimicos tuos, qui
consurgunt adversum te, corruentes in conspectu
tuo: per unam viam venient contra te, et per
septem fugient a facie tua. 8 Emittet Dominus
benedictionem super cellaria tua, et super omnia
opera manuum tuarum: benedicetque tibi in terra,
quam acceperis. 9 Suscitabit te Dominus sibi in
populum sanctum, sicut iuravit tibi: si custodieris
mandata Domini Dei tui, et ambulaveris in viis
eius. 10 Videbuntque omnes terrarum populi quod
nomen Domini invocatum sit super te, et timebunt
te. 11 Abundare te faciet Dominus omnibus bonis,
fructu uteri tui, et fructu iumentorum tuorum,
fructu terrae tuae, quam iuravit Dominus patribus
tuis ut daret tibi. 12 Aperiet Dominus thesaurum
suum optimum, caelum, ut tribuat pluviam terrae
tuae in tempore suo: benedicetque cunctis operibus
manuum tuarum. Et foenerabis gentibus multis,
et ipse a nullo foenus accipies. 13 Constituet te
Dominus in caput, et non in caudam: et eris semper
supra, et non subter: si tamen audieris mandata
Domini Dei tui quae ego praecipio tibi hodie, et
custodieris et feceris, 14 ac non declinaveris ab eis
nec ad dexteram, nec ad sinistram, nec secutus
fueris deos alienos, neque colueris eos. 15 Quod si
audire nolueris vocem Domini Dei tui, ut custodias,
et facias omnia mandata eius et ceremonias,
quas ego praecipio tibi hodie, venient super te
omnes maledictiones istae, et apprehendent te. 16
Maledictus eris in civitate, maledictus in agro. 17
Maledictum horreum tuum, et maledictae reliquiae
tuae. 18 Maledictus fructus ventris tui, et fructus
terrae tuae, armenta boum tuorum, et greges
ovium tuarum. 19 Maledictus eris ingrediens, et
maledictus egrediens. 20 Mittet Dominus super te
famem et esuriem, et increpationem in omnia opera
tua, quae tu facies: donec conterat te, et perdat
velociter, propter adinventiones tuas pessimas in
quibus reliquisti me. 21 Adiungat tibi Dominus
pestilentiam, donec consumat te de terra, ad quam
ingredieris possidendam. 22 Percutiat te Dominus
egestate, febri et frigore, ardore et aestu, et aere
corrupto ac rubigine, et persequatur donec pereas.
23 Sit caelum, quod supra te est, aeneum: et terra,
quam calcas, ferrea. 24 Det Dominus imbrem terrae
tuae pulverem, et de caelo descendat super te cinis,
donec conteraris. 25 Tradat te Dominus corruentem
ante hostes tuos. per unam viam egrediaris contra
eos, et per septem fugias, et dispergaris per omnia
regna terrae. 26 sitque cadaver tuum in escam
cunctis volatilibus caeli, et bestiis terrae, et non
sit qui abigat. 27 Percutiat te Dominus ulcere
Aegypti, et partem corporis, per quam stercora
egeruntur, scabie quoque et prurigine: ita ut curari
nequeas. 28 Percutiat te Dominus amentia et
caecitate ac furore mentis, 29 et palpes in meridie
sicut palpare solet caecus in tenebris, et non dirigas
vias tuas. Omnique tempore calumniam sustineas,
et opprimaris violentia, nec habeas qui liberet te. 30
Uxorem accipias, et alius dormiat cum ea. Domum
aedifices, et non habites in ea. Plantes vineam, et
non vindemies eam. 31 Bos tuus immoletur coram
te, et non comedas ex eo. Asinus tuus rapiatur
in conspectu tuo, et non reddatur tibi. Oves tuae
dentur inimicis tuis, et non sit qui te adiuvet. 32 Filii

tui et filiae tuae tradantur alteri populo, videntibus
oculis tuis, et deficientibus ad conspectum eorum
tota die, et non sit fortitudo in manu tua. **33**
Fructus terrae tuae, et omnes labores tuos comedat
populus, quem ignoras: et sis semper calumniam
sustinens, et oppressus cunctis diebus, **34** et stupens
ad terrorem eorum quae videbunt oculi tui. **35**
Percutiat te Dominus ulcere pessimo in genibus
et in suris, sanarique non possis a planta pedis
usque ad verticem tuum. **36** Ducet te Dominus,
et regem tuum, quem constitueris super te, in
gentem, quam ignoras tu et patres tui: et servies ibi
diis alienis, ligno et lapidi. **37** Et eris perditus in
proverbium ac fabulam omnibus populis, ad quos
te introduxerit Dominus. **38** Sementem multam
iacies in terram, et modicum congregabis: quia
locustae devorabunt omnia. **39** Vineam plantabis,
et fodies: et vinum non bibes, nec colliges ex
ea quippiam: quoniam vastabitur vermibus. **40**
Olivas habebis in omnibus terminis tuis, et non
ungeris oleo: quia defluent, et deperibunt. **41** Filios
generabis et filias, et non frueris eis: quoniam
ducentur in captivitatem. **42** Omnes arbores tuas et
fruges terrae tuae rubigo consumet. **43** Advena, qui
tecum versatur in terra, ascendet super te, eritque
sublimior: tu autem descendes, et eris inferior. **44**
Ipse foenerabit tibi, et tu non foenerabis ei. Ipse
erit in caput, et tu eris in caudam. **45** Et venient
super te omnes maledictiones istae, et persequentes
apprehendent te, donec intereas: quia non audisti
vocem Domini Dei tui, nec servasti mandata eius
et ceremonias, quas praecepit tibi. **46** Et erunt in
te signa atque prodigia, et in semine tuo usque in
sempiternum: **47** eo quod non servieris Domino
Deo tuo in gaudio, cordisque laetitia, propter rerum
omnium abundantiam: **48** servies inimico tuo, quem
immittet tibi Dominus, in fame, et siti, et nuditate,
et omni penuria: et ponet iugum ferreum super
cervicem tuam, donec te conterat. **49** Adducet
Dominus super te Gentem de longinquo, et de
extremis terrae finibus in similitudinem aquilae
volantis cum impetu: cuius linguam intelligere non
possis: **50** Gentem procacissimam, quae non deferat
seni, nec misereatur parvuli, **51** et devoret fructum
iumentorum tuorum, ac fruges Terrae tuae: donec
intereas, et non relinquat tibi triticum, vinum,
et oleum, armenta boum, et greges ovium: donec
te disperdat, **52** et conterat in cunctis urbibus
tuis, et destruantur muri tui firmi atque sublimes,
in quibus habebas fiduciam in omni Terra tua.
Obsideberis intra portas tuas in omni Terra tua,
quam dabit tibi Dominus Deus tuus: **53** et comedes
fructum uteri tui, et carnes filiorum tuorum et
filiarum tuarum, quas dederit tibi Dominus Deus
tuus, in angustia et vastitate qua opprimet te
hostis tuus. **54** Homo delicatus in te, et luxuriosus
valde, invidebit fratri suo, et uxori, quae cubat
in sinu suo, **55** ne det eis de carnibus filiorum
suorum, quas comedet: eo quod nihil aliud habeat
in obsidione et penuria, qua vastaverint te inimici
tui intra omnes portas tuas. **56** Tenera mulier et
delicata, quae super terram ingredi non valebat,
nec pedis vestigium figere propter mollitiem et
teneritudinem nimiam, invidebit viro suo, qui cubat
in sinu eius, super filii et filiae carnibus, **57** et
illuvie secundinarum, quae egrediuntur de medio
feminum eius, et super liberis qui eadem hora
nati sunt. comedent enim eos clam propter rerum
omnium penuriam in obsidione et vastitate, qua
opprimet te inimicus tuus intra portas tuas. **58** Nisi
custodieris, et feceris omnia verba legis huius, quae
scripta sunt in hoc volumine, et timueris nomen
eius gloriosum et terribile, hoc est, Dominum
Deum tuum: **59** augebit Dominus plagas tuas, et
plagas seminis tui, plagas magnas et perseverantes,
infirmitates pessimas et perpetuas. **60** et convertet
in te omnes afflictiones Aegypti, quas timuisti, et
adhaerebunt tibi: **61** Insuper et universos languores,
et plagas, quae non sunt scriptae in volumine legis
huius, inducet Dominus super te, donec te conterat:
62 et remanebitis pauci numero, qui prius eratis
sicut astra caeli prae multitudine, quoniam non
audisti vocem Domini Dei tui. **63** Et sicut ante
laetatus est Dominus super vos, bene vobis faciens,
vosque multiplicans: sic laetabitur disperdens vos
atque subvertens, ut auferamini de Terra, ad quam
ingredieris possidendam. **64** Disperget te Dominus
in omnes populos a summitate terrae usque ad
terminos eius: et servies ibi diis alienis, quos et
tu ignoras et patres tui, lignis et lapidibus. **65**
In gentibus quoque illis non quiesces, neque erit
requies vestigio pedis tui. Dabit enim tibi Dominus
ibi cor pavidum, et deficientes oculos, et animam
consumptam moerore: **66** Et erit vita tua quasi
pendens ante te. Timebis nocte et die, et non credes
vitae tuae. **67** Mane dices: Quis mihi det vesperum?
et vespere: Quis mihi det mane? propter cordis tui
formidinem, qua terreberis, et propter ea, quae
tuis videbis oculis. **68** Reducet te Dominus classibus
in Aegyptum per viam, de qua dixit tibi ut eam
amplius non videres. Ibi venderis inimicis tuis in
servos et ancillas, et non erit qui emat.

29 Haec sunt verba foederis quod praecepit
Dominus Moysi ut feriret cum filiis Israel in
Terra Moab: praeter illud foedus, quod cum eis

pepigit in Horeb. 2 Vocavitque Moyses omnem
Israel, et dixit ad eos: Vos vidistis universa, quae fecit
Dominus coram vobis in Terra Aegypti Pharaoni, et
omnibus servis eius, universaeque terrae illius, 3
tentationes magnas, quas viderunt oculi tui, signa
illa, portentaque ingentia, 4 et non dedit vobis
Dominus cor intelligens, et oculos videntes, et aures
quae possunt audire, usque in praesentem diem. 5
Adduxit vos quadraginta annis per desertum: non
sunt attrita vestimenta vestra, nec calceamenta
pedum vestrorum vetustate consumpta sunt. 6
Panem non comedistis, vinum et siceram non
bibistis: ut sciretis quia ipsa est Dominus Deus
vester. 7 Et venistis ad hunc locum: egressusque est
Sehon rex Hesebon, et Og rex Basan, occurrentes
nobis ad pugnam. Et percussimus eos, 8 et tulimus
terram eorum, ac tradidimus possidendam Ruben
et Gad, et dimidiae tribui Manasse. 9 Custodite
ergo verba pacti huius, et implete ea: ut intelligatis
universa quae facitis. 10 Vos statis hodie cuncti
coram Domino Deo vestro, principes vestri, et
tribus, ac maiores natu, atque doctores, omnis
populus Israel, 11 liberi et uxores vestrae, et advenae
qui tecum morantur in castris, exceptis lignorum
caesoribus, et his, qui comportant aquas: 12 ut
transeas in foedere Domini Dei tui, et in iureiurando
quod hodie Dominus Deus tuus percutit tecum: 13
ut suscitet te sibi in populum, et ipse sit Deus tuus
sicut locutus est tibi, et sicut iuravit patribus tuis,
Abraham, Isaac, et Iacob. 14 Nec vobis solis ego hoc
foedus ferio, et haec iuramenta confirmo, 15 sed
cunctis praesentibus et absentibus. 16 Vos enim
nostis quo modo habitaverimus in Terra Aegypti, et
quo modo transierimus per medium nationum, quas
transeuntes 17 vidistis abominationes et sordes, id
est, idola eorum, lignum et lapidem, argentum et
aurum, quae colebant. 18 Ne forte sit inter vos vir
aut mulier, familia aut tribus, cuius cor aversum est
hodie a Domino Deo nostro: ut vadat et serviat diis
illarum Gentium: et sit inter vos radix germinans
fel et amaritudinem. 19 Cumque audierit verba
iuramenti huius, benedicat sibi in corde suo, dicens:
Pax erit mihi, et ambulabo in pravitate cordis mei:
et assumat ebria sitientem, 20 et Dominus non
ignoscat ei: sed tunc quammaxime furor eius fumet,
et zelus contra hominem illum, et sedeant super
eum omnia maledicta, quae scripta sunt in hoc
volumine: et deleat Dominus nomen eius sub caelo,
21 et consumat eum in perditionem ex omnibus
tribubus Israel, iuxta maledictiones, quae in Libro
legis huius ac foederis continentur. 22 Dicetque
sequens generatio, et filii qui nascentur deinceps,
et peregrini, qui de longe venerint, videntes plagas
Terrae illius, et infirmitates, quibus eam afflixerit
Dominus, 23 sulphure, et salis ardore comburens, ita
ut ultra non seratur, nec virens quippiam germinet,
in exemplum subversionis Sodomae et Gomorrhae,
Adamae et Seboim, quas subvertit Dominus in ira et
furore suo. 24 Et dicent omnes Gentes: Quare sic fecit
Dominus Terrae huic? quae est haec ira furoris eius
immensa? 25 Et respondebunt: Quia dereliquerunt
pactum Domini, quod pepigit cum patribus eorum,
quando eduxit eos de Terra Aegypti: 26 et servierunt
diis alienis, et adoraverunt eos, quos nesciebant, et
quibus non fuerant attributi: 27 idcirco iratus est
furor Domini contra Terram istam, ut induceret
super eam omnia maledicta, quae in hoc volumine
scripta sunt: 28 et eiecit eos de terra sua in ira et
in furore, et in indignatione maxima, proiecitque
in terram alienam, sicut hodie comprobatur. 29
Abscondita, Domino Deo nostro: quae manifesta
sunt, nobis et filiis nostris usque in sempiternum,
ut faciamus universa verba legis huius.

30 Cum ergo venerint super te omnes sermones
isti, benedictio, sive maledictio, quam proposui
in conspectu tuo: et ductus poenitudine cordis tui in
universis gentibus, in quas disperserit te Dominus
Deus tuus, 2 et reversus fueris ad eum, et obedieris
eius imperiis, sicut ego hodie praecipio tibi, cum
filiis tuis, in toto corde tuo, et in tota anima tua: 3
reducet te Dominus Deus tuus de captivitate tua, ac
miserebitur tui, et rursum congregabit te de cunctis
populis, in quos te ante dispersit. 4 Si ad cardines
caeli fueris dissipatus, inde te retrahet Dominus
Deus tuus, 5 et assumet, atque introducet in Terram,
quam possederunt patres tui, et obtinebis eam: et
benedicens tibi, maioris numeri te esse faciat quam
fuerint patres tui. 6 Circumcidet Dominus Deus tuus
cor tuum, et cor seminis tui: ut diligas Dominum
Deum tuum in toto corde tuo, et in tota anima tua,
ut possis vivere. 7 Omnes autem maledictiones has
convertet super inimicos tuos, et eos, qui oderunt
te et persequuntur. 8 Tu autem reverteris, et audies
vocem Domini Dei tui: faciesque universa mandata
quae ego praecipio tibi hodie: 9 et abundare te
faciet Dominus Deus tuus in cunctis operibus
manuum tuarum, in sobole uteri tui, et in fructu
iumentorum tuorum, in ubertate terrae tuae, et in
rerum omnium largitate. Revertetur enim Dominus,
ut gaudeat super te in omnibus bonis, sicut gavisus
est in patribus tuis: 10 si tamen audieris vocem
Domini Dei tui, et custodieris praecepta eius et
ceremonias, quae in hac lege conscripta sunt: et
revertaris ad Dominum Deum tuum in toto corde
tuo, et in tota anima tua. 11 Mandatum hoc, quod

ego praecipio tibi hodie, non supra te est, neque
procul positum, 12 nec in caelo situm, ut possis
dicere: Quis nostrum valet ad caelum ascendere,
ut deferat illud ad nos, et audiamus atque opere
compleamus? 13 Neque trans mare positum: ut
causeris, et dicas: Quis ex nobis poterit transfretare
mare, et illud ad nos usque deferre: ut possimus
audire, et facere quod praeceptum est? 14 Sed iuxta
te est sermo valde, in ore tuo, et in corde tuo, ut
facias illum. 15 Considera quod hodie proposuerim
in conspectu tuo vitam et bonum, et econtrario
mortem et malum: 16 ut diligas Dominum Deum
tuum, et ambules in viis eius, et custodias mandata
illius ac ceremonias atque iudicia: et vivas, atque
multiplicet te, benedicatque tibi in Terra, ad quam
ingredieris possidendam. 17 Si autem aversum
fuerit cor tuum, et audire nolueris, atque errore
deceptus adoraveris deos alienos, et servieris eis: 18
praedico tibi hodie quod pereas, et parvo tempore
moreris in Terra, ad quam, Iordane transmisso,
ingredieris possidendam. 19 Testes invoco hodie
caelum et terram, quod proposuerim vobis vitam et
mortem, benedictionem et maledictionem. Elige
ergo vitam, ut et tu vivas, et semen tuum: 20 et
diligas Dominum Deum tuum, atque obedias voci
eius, et illi adhaereas (ipse est enim vita tua, et
longitudo dierum tuorum) ut habites in Terra, pro
qua iuravit Dominus patribus tuis, Abraham, Isaac,
et Iacob, ut daret eam illis.

31 Abiit itaque Moyses, et locutus est omnia
verba haec ad universum Israel, 2 et dixit
ad eos: Centum viginti annorum sum hodie, non
possum ultra egredi, et ingredi, praesertim cum
et Dominus dixerit mihi: Non transibis Iordanem
istum. 3 Dominus ergo Deus tuus transibit ante te:
ipse delebit omnes gentes has in conspectu tuo, et
possidebis eas: et Iosue iste transibit ante te, sicut
locutus est Dominus. 4 Facietque Dominus eis sicut
fecit Sehon et Og regibus Amorrhaeorum, et terrae
eorum, delebitque eos. 5 Cum ergo et hos tradiderit
vobis, similiter facietis eis sicut praecepi vobis.
6 Viriliter agite, et confortamini: nolite timere,
nec paveatis conspectum eorum: quia Dominus
Deus tuus ipse est ductor tuus, et non dimittet,
nec derelinquet te. 7 Vocavitque Moyses Iosue,
et dixit ei coram omni Israel: Confortare, et esto
robustus: tu enim introduces populum istum in
Terram, quam daturum se patribus eorum iuravit
Dominus, et tu eam sorte divides. 8 Et Dominus
qui ductor est vester, ipse erit tecum: non dimittet,
nec derelinquet te: noli timere, nec paveas. 9
Scripsit itaque Moyses legem hanc, et tradidit
eam sacerdotibus filiis Levi, qui portabant arcam
foederis Domini, et cunctis senioribus Israel. 10
Praecepitque eis, dicens: Post septem annos, anno
remissionis, in sollemnitate tabernaculorum, 11
convenientibus cunctis ex Israel, ut appareant in
conspectu Domini Dei tui in loco, quem elegerit
Dominus, leges verba legis huius coram omni
Israel, audientibus eis, 12 et in unum omni populo
congregato, tam viris quam mulieribus, parvulis, et
advenis, qui sunt intra portas tuas: ut audientes
discant, et timeant Dominum Deum vestrum, et
custodiant, impleantque omnes sermones legis
huius. 13 filii quoque eorum qui nunc ignorant; ut
audire possint, et timeant Dominum Deum suum
cunctis diebus quibus versantur in Terra, ad quam
vos, Iordane transmisso, pergitis obtinendam. 14 Et
ait Dominus ad Moysen: Ecce prope sunt dies mortis
tuae: voca Iosue, et state in tabernaculo testimonii,
ut praecipiam ei. Abierunt ergo Moyses et Iosue, et
steterunt in tabernaculo testimonii: 15 apparuitque
Dominus ibi in columna nubis, quae stetit in introitu
tabernaculi. 16 Dixitque Dominus ad Moysen: Ecce
tu dormies cum patribus tuis, et populus iste
consurgens fornicabitur post deos alienos in Terra,
ad quam ingreditur ut habitet in ea: ibi derelinquet
me, et irritum faciet foedus, quod pepigi cum eo.
17 Et irascetur furor meus contra eum in die illo: et
derelinquam eum, et abscondam faciem meam ab
eo, et erit in devorationem: invenient eum omnia
mala et afflictiones, ita ut dicat in illo die: Vere quia
non est Deus mecum, invenerunt me haec mala. 18
Ego autem abscondam, et celabo faciem meam in die
illo propter omnia mala, quae fecit, quia secutus est
deos alienos. 19 Nunc itaque scribite vobis canticum
istud, et docete filios Israel: ut memoriter teneant,
et ore decantent, et sit mihi carmen istud pro
testimonio inter filios Israel. 20 Introducam enim
eum in Terram, pro qua iuravi patribus eius, lacte et
melle manantem. Cumque comederint, et saturati,
crassique fuerint, avertentur ad deos alienos, et
servient eis: detrahentque mihi, et irritum facient
pactum meum. 21 Postquam invenerint eum mala
multa et afflictiones, respondebit ei canticum istud
pro testimonio, quod nulla delebit oblivio ex ore
seminis sui. Scio enim cogitationes eius, quae
facturus sit hodie, antequam introducam eum
in Terram, quam ei pollicitus sum. 22 Scripsit
ergo Moyses canticum, et docuit filios Israel. 23
Praecepitque Dominus Iosue filio Nun, et ait:
Confortare, et esto robustus: tu enim introduces
filios Israel in Terram, quam pollicitus sum, et
ego ero tecum. 24 Postquam ergo scripsit Moyses
verba legis huius in volumine, atque complevit:

25 praecepit Levitis, qui portabant arcam foederis
Domini, dicens: 26 Tollite librum istum, et ponite
eum in latere arcae foederis Domini Dei vestri: ut
sit ibi contra te in testimonium. 27 Ego enim scio
contentionem tuam, et cervicem tuam durissimam.
Adhuc vivente me et ingrediente vobiscum, semper
contentiose egistis contra Dominum: quanto magis
cum mortuus fuero? 28 Congregate ad me omnes
maiores natu per tribus vestras, atque doctores, et
loquar audientibus eis sermones istos, et invocabo
contra eos caelum et terram. 29 Novi enim quod
post mortem meam inique agetis, et declinabitis
cito de via, quam praecepi vobis: et occurrent vobis
mala in extremo tempore, quando feceritis malum
in conspectu Domini, ut irritetis eum per opera
manuum vestrarum. 30 Locutus est ergo Moyses,
audiente universo coetu Israel, verba carminis
huius, et ad finem usque complevit.

32 Audite caeli quae loquor, audiat terra verba
oris mei. 2 Concrescat ut pluvia doctrina mea,
fluat ut ros eloquium meum, quasi imber super
herbam, et quasi stillae super gramina. 3 Quia
nomen Domini invocabo: date magnificentiam Deo
nostro. 4 Dei perfecta sunt opera, et omnes viae
eius iudicia: Deus fidelis, et absque ulla iniquitate,
iustus et rectus. 5 Peccaverunt ei, et non filii eius
in sordibus: generatio prava atque perversa. 6
Haeccine reddis Domino popule stulte et insipiens?
numquid non ipse est pater tuus, qui possedit
te, et fecit, et creavit te? 7 Memento dierum
antiquorum, cogita generationes singulas: interroga
patrem tuum, et annunciabit tibi: maiores tuos, et
dicent tibi. 8 Quando dividebat Altissimus gentes:
quando separabat filios Adam, constituit terminos
populorum iuxta numerum filiorum Israel. 9
Pars autem Domini, populus eius: Iacob funiculus
hereditatis eius. 10 Invenit eum in terra deserta,
in loco horroris, et vastae solitudinis: circumduxit
eum, et docuit: et custodivit quasi pupillam oculi
sui. 11 Sicut aquila provocans ad volandum pullos
suos, et super eos volitans, expandit alas suas, et
assumpsit eum, atque portavit in humeris suis. 12
Dominus solus dux eius fuit: et non erat cum eo
Deus alienus. 13 Constituit eum super excelsam
terram: ut comederet fructus agrorum, ut sugeret
mel de petra, oleumque de saxo durissimo. 14
Butyrum de armento, et lac de ovibus cum adipe
agnorum, et arietum filiorum Basan: et hircos
cum medulla tritici, et sanguinem uvae biberet
meracissimum. 15 Incrassatus est dilectus, et
recalcitravit: incrassatus, impinguatus, dilatatus,
dereliquit Deum factorem suum, et recessit a Deo
salutari suo. 16 Provocaverunt eum in diis alienis, et
in abominationibus ad iracundiam concitaverunt.
17 Immolaverunt daemoniis et non Deo, diis, quos
ignorabant: novi recentesque venerunt, quos non
coluerunt patres eorum. 18 Deum, qui te genuit
dereliquisti, et oblitus es Domini creatoris tui. 19
Vidit Dominus, et ad iracundiam concitatus est:
quia provocaverunt eum filii sui et filiae. 20 Et ait:
Abscondam faciem meam ab eis, et considerabo
novissima eorum: generatio enim perversa est, et
infideles filii. 21 Ipsi me provocaverunt in eo, qui
non erat Deus, et irritaverunt in vanitatibus suis: et
ego provocabo eos in eo, qui non est populus, et in
gente stulta irritabo illos. 22 Ignis succensus est in
furore meo, et ardebit usque ad inferni novissima:
devorabitque terram cum germine suo, et montium
fundamenta comburet. (Sheol h7585) 23 Congregabo
super eos mala, et sagittas meas complebo in eis.
24 Consumentur fame, et devorabunt eos aves
morsu amarissimo: dentes bestiarum immittam in
eos, cum furore trahentium super terram, atque
serpentium. 25 Foris vastabit eos gladius, et intus
pavor, iuvenem simul ac virginem, lactentem cum
homine sene. 26 Dixi: Ubinam sunt? cessare faciam
ex hominibus memoriam eorum. 27 Sed propter
iram inimicorum distuli: ne forte superbirent hostes
eorum, et dicerent: Manus nostra excelsa, et non
Dominus, fecit haec omnia. 28 Gens absque consilio
est, et sine prudentia. 29 Utinam saperent, et
intelligerent, ac novissima providerent. 30 Quo
modo persequebatur unus mille, et duo fugabant
decem millia? nonne ideo, quia Deus suus vendidit
eos, et Dominus conclusit illos? 31 Non enim est
Deus noster ut dii eorum: et inimici nostri sunt
iudices. 32 De vinea Sodomorum, vinea eorum, et
de suburbanis Gomorrhae: uva eorum uva fellis, et
botri amarissimi. 33 Fel draconum vinum eorum,
et venenum aspidum insanabile. 34 Nonne haec
condita sunt apud me, et signata in thesauris meis?
35 Mea est ultio, et ego retribuam eis in tempore,
ut labatur pes eorum: iuxta est dies perditionis,
et adesse festinant tempora. 36 Iudicabit Dominus
populum suum, et in servis suis miserebitur:
videbit quod infirmata sit manus, et clausi quoque
defecerunt, residuique consumpti sunt. 37 Et dicet:
Ubi sunt dii eorum, in quibus habebant fiduciam? 38
De quorum victimis comedebant adipes, et bibebant
vinum libaminum: surgant, et opitulentur vobis, et
in necessitate vos protegant. 39 Videte quod ego sim
solus, et non sit alius Deus praeter me: ego occido,
et ego vivere facio: percutiam, et ego sanabo, et
non est qui de manu mea possit eruere. 40 Levabo
ad caelum manum meam, et dicam: Vivo ego in

aeternum. 41 Si acuero ut fulgur gladium meum, et
arripuerit iudicium manus mea: reddam ultionem
hostibus meis, et his qui oderunt me retribuam.
42 Inebriabo sagittas meas sanguine, et gladius
meus devorabit carnes, de cruore occisorum, et de
captivitate, nudati inimicorum capitis. 43 Laudate
gentes populum eius, quia sanguinem servorum
suorum ulciscetur: et vindictam retribuet in hostes
eorum, et propitius erit terrae populi sui. 44 Venit
ergo Moyses, et locutus est omnia verba cantici
huius in auribus populi, ipse et Iosue filius Nun.
45 Complevitque omnes sermones istos, loquens
ad universum Israel. 46 et dixit ad eos: Ponite
corda vestra in omnia verba, quae ego testificor
vobis hodie: ut mandetis ea filiis vestris custodire
et facere, et implere universa quae scripta sunt
legis huius: 47 quia non incassum praecepta sunt
vobis, sed ut singuli in eis viverent: quae facientes
longo perseveretis tempore in Terra, ad quam,
Iordane transmisso, ingredimini possidendam. 48
Locutusque est Dominus ad Moysen in eadem die,
dicens: 49 Ascende in montem istum Abarim, id
est, transitum, in montem Nebo, qui est in Terra
Moab contra Iericho: et vide Terram Chanaan,
quam ego tradam filiis Israel obtinendam, et
morere in monte. 50 Quem conscendens iungeris
populis tuis, sicut mortuus est Aaron frater tuus
in monte Hor, et appositus populis suis: 51 quia
praevaricati estis contra me in medio filiorum Israel
ad Aquas contradictionis in Cades deserti Sin: et
non sanctificastis me inter filios Israel. 52 Econtra
videbis terram, et non ingredieris in eam, quam
ego dabo filiis Israel.

33 Haec est benedictio, qua benedixit Moyses,
homo Dei, filiis Israel ante mortem suam. 2
Et ait: Dominus de Sinai venit, et de Seir ortus
est nobis: apparuit de monte Pharan, et cum eo
sanctorum millia. In dextera eius ignea lex. 3 Dilexit
populos, omnes sancti in manu illius sunt: et qui
appropinquant pedibus eius, accipient de doctrina
illius. 4 Legem praecepit nobis Moyses, hereditatem
multitudinis Iacob. 5 Erit apud rectissimum rex,
congregatis principibus populi cum tribubus Israel.
6 Vivat Ruben, et non moriatur, et sit parvus in
numero. 7 Haec est Iudae benedictio: Audi Domine
vocem Iudae, et ad populum suum introduc eum:
manus eius pugnabunt pro eo, et adiutor illius
contra adversarios eius erit. 8 Levi quoque ait:
Perfectio tua, et doctrina tua viro sancto tuo,
quem probasti in tentatione, et iudicasti ad Aquas
contradictionis. 9 Qui dixit patri suo, et matri
suae: Nescio vos; et fratribus suis: Ignoro vos: et
nescierunt filios suos. Hi custodierunt eloquium
tuum, et pactum tuum servaverunt, 10 iudicia tua o
Iacob, et legem tuam o Israel: ponent thymiama in
furore tuo, et holocaustum super altare tuum. 11
Benedic Domine fortitudini eius, et opera manuum
illius suscipe. Percute dorsa inimicorum eius: et
qui oderunt eum, non consurgant. 12 Et Beniamin
ait: Amantissimus Domini habitabit confidenter in
eo: quasi in thalamo tota die morabitur, et inter
humeros illius requiescet. 13 Ioseph quoque ait: De
benedictione Domini terra eius, de pomis caeli, et
rore, atque abysso subiacente. 14 De pomis fructuum
solis ac lunae. 15 de vertice antiquorum montium,
de pomis collium aeternorum: 16 et de frugibus
terrae, et de plenitudine eius. Benedictio illius,
qui apparuit in rubo, veniat super caput Ioseph,
et super verticem nazaraei inter fratres suos. 17
Quasi primogeniti tauri pulchritudo eius, cornua
rhinocerotis cornua illius: in ipsis ventilabit Gentes
usque ad terminos terrae. hae sunt multitudines
Ephraim: et haec millia Manasse. 18 Et Zabulon
ait: Laetare Zabulon in exitu tuo, et Issachar in
tabernaculis tuis. 19 Populos vocabunt ad montem:
ibi immolabunt victimas iustitiae. Qui inundationem
maris quasi lac sugent, et thesauros absconditos
arenarum. 20 Et Gad ait: Benedictus in latitudine
Gad: quasi leo requievit, cepitque brachium et
verticem. 21 Et vidit principatum suum, quod
in parte sua doctor esset repositus: qui fuit cum
principibus populi, et fecit iustitias Domini, et
iudicium suum cum Israel. 22 Dan quoque ait:
Dan catulus leonis, fluet largiter de Basan. 23 Et
Nephthali dixit: Nephthali abundantia perfruetur,
et plenus erit benedictionibus Domini: mare et
meridiem possidebit. 24 Aser quoque ait: Benedictus
in filiis Aser, sit placens fratribus suis, et tingat in
oleo pedem suum. 25 Ferrum et aes calceamentum
eius. Sicut dies iuventutis tuae, ita et senectus tua.
26 Non est Deus alius ut Deus rectissimi: ascensor
caeli auxiliator tuus. Magnificentia eius discurrunt
nubes, 27 habitaculum eius sursum, et subter
brachia sempiterna: eiiciet a facie tua inimicum,
dicetque: Conterere. 28 Habitabit Israel confidenter,
et solus. Oculus Iacob in terra frumenti et vini,
caelique caligabunt rore. 29 Beatus es tu Israel:
quis similis tui popule, qui salvaris in Domino?
scutum auxilii tui, et gladius gloriae tuae: negabunt
te inimici tui, et tu eorum colla calcabis.

34 Ascendit ergo Moyses de campestribus Moab
super montem Nebo, in verticem Phasga
contra Iericho: ostenditque ei Dominus omnem
Terram Galaad usque Dan, 2 et universum Nephthali,

terramque Ephraim et Manasse, et omnem terram
usque ad mare novissimum, **3** et australem partem,
et latitudinem campi Iericho civitatis palmarum
usque Segor. **4** Dixitque Dominus ad eum: Haec
est terra, pro qua iuravi Abraham, Isaac, et Iacob,
dicens: Semini tuo dabo eam. Vidisti eam oculis
tuis, et non transibis ad illam. **5** Mortuusque est
ibi Moyses servus Domini, in terra Moab, iubente
Domino: **6** et sepelivit eum in valle Terrae Moab
contra Phogor: et non cognovit homo sepulchrum
eius usque in praesentem diem. **7** Moyses centum
et viginti annorum erat quando mortuus est: non
caligavit oculus eius, nec dentes illius moti sunt.
8 Fleveruntque eum filii Israel in campestribus
Moab triginta diebus: et completi sunt dies planctus
lugentium Moysen. **9** Iosue vero filius Nun repletus
est Spiritu sapientiae, quia Moyses posuit super eum
manus suas. Et obedierunt ei filii Israel, feceruntque
sicut praecepit Dominus Moysi. **10** Et non surrexit
ultra propheta in Israel sicut Moyses, quem nosset
Dominus facie ad faciem, **11** in omnibus signis
atque portentis, quae misit per eum, ut faceret in
Terra Aegypti Pharaoni, et omnibus servis eius,
universaeque terrae illius, **12** et cunctam manum
robustam, magnaque mirabilia, quae fecit Moyses
coram universo Israel.

Iosue

1 Et factum est post mortem Moysi servi Domini,
ut loqueretur Dominus ad Iosue filium Nun,
ministrum Moysi, et diceret ei: **2** Moyses servus
meus mortuus est: surge. et transi Iordanem istum
tu et omnis populus tecum, in Terram, quam ego
dabo filiis Israel. **3** Omnem locum, quem calcaverit
vestigium pedis vestri, vobis tradam, sicut locutus
sum Moysi. **4** A deserto et Libano usque ad fluvium
magnum Euphraten, omnis terra Hethaeorum usque
ad mare magnum contra solis occasum erit terminus
vester. **5** Nullus poterit vobis resistere cunctis diebus
vitae tuae: sicut fui cum Moyse, ita ero tecum: non
dimittam, nec derelinquam te. **6** Confortare, et
esto robustus: tu enim sorte divides populo huic
Terram, pro qua iuravi patribus tuis, ut traderem
eam illis. **7** Confortare igitur, et esto robustus
valde: ut custodias, et facias omnem legem, quam
praecepit tibi Moyses servus meus: ne declines ab
ea ad dexteram vel ad sinistram, ut intelligas cuncta
quae agis. **8** Non recedat volumen legis huius ab
ore tuo: sed meditaberis in eo diebus ac noctibus,
ut custodias et facias omnia quae scripta sunt in
eo: tunc diriges viam tuam, et intelliges eam. **9**
Ecce praecipio tibi, confortare, et esto robustus.
Noli metuere, et noli timere: quoniam tecum est
Dominus Deus tuus in omnibus ad quaecumque
perrexeris. **10** Praecepitque Iosue principibus populi,
dicens: Transite per medium castrorum, et imperate
populo, ac dicite: **11** Praeparate vobis cibaria:
quoniam post diem tertium transibitis Iordanem, et
intrabitis ad possidendam Terram, quam Dominus
Deus vester daturus est vobis. **12** Rubenitis quoque
et Gaditis, et dimidiae tribui Manasse ait: **13**
Mementote sermonis, quem praecepit vobis Moyses
famulus Domini, dicens: Dominus Deus vester
dedit vobis requiem, et omnem Terram. **14** Uxores
vestrae, et filii, ac iumenta manebunt in Terra, quam
tradidit vobis Moyses trans Iordanem: vos autem
transite armati ante fratres vestros, omnes fortes
manu, et pugnate pro eis, **15** donec det Dominus
requiem fratribus vestris sicut et vobis dedit, et
possideant ipsi quoque Terram, quam Dominus
Deus vester daturus est eis: et sic revertimini in
Terram possessionis vestrae, et habitabitis in ea,
quam vobis dedit Moyses famulus Domini trans
Iordanem contra solis ortum. **16** Responderuntque
ad Iosue, atque dixerunt: Omnia, quae praecepisti
nobis, faciemus: et quocumque miseris, ibimus. **17**
Sicut obedivimus in cunctis Moysi, ita obediemus
et tibi: tantum sit Dominus Deus tuus tecum, sicut
fuit cum Moyse. **18** Qui contradixerit ori tuo, et non
obedierit cunctis sermonibus, quos praeceperis ei,
moriatur. tu tantum confortare, et viriliter age.

2 Misit igitur Iosue filius Nun de Setim duos
viros exploratores in abscondito: et dixit eis:
Ite, et considerate Terram, urbemque Iericho.
Qui pergentes ingressi sunt domum mulieris
meretricis, nomine Rahab, et quieverunt apud eam.
2 Nunciatumque est regi Iericho, et dictum: Ecce
viri ingressi sunt huc per noctem de filiis Israel,
ut explorarent Terram. **3** Misitque rex Iericho ad
Rahab dicens: Educ viros, qui venerunt ad te, et
ingressi sunt domum tuam: exploratores quippe
sunt, et omnem Terram considerare venerunt. **4**
Tollensque mulier viros, abscondit, et ait: Fateor,
venerunt ad me, sed nesciebam unde essent: **5**
cumque porta clauderetur in tenebris, et illi pariter
exierunt, nescio quo abierunt: persequimini cito, et
comprehendetis eos. **6** Ipsa autem fecit ascendere
viros in solarium domus suae, operuitque eos
stipula lini, quae ibi erat. **7** Hi autem, qui missi
fuerant, secuti sunt eos per viam, quae ducit ad
vadum Iordanis: illisque egressis statim porta clausa
est. **8** Necdum obdormierant qui latebant, et ecce
mulier ascendit ad eos, et ait: **9** Novi quod Dominus
tradiderit vobis Terram: etenim irruit in nos terror
vester, et elanguerunt omnes habitatores Terrae. **10**
Audivimus quod siccaverit Dominus aquas Maris
rubri ad vestrum introitum, quando egressi estis ex
Aegypto: et quae feceritis duobus Amorrhaeorum
regibus, qui erant trans Iordanem: Sehon et Og, quos
interfecistis. **11** Et haec audientes pertimuimus,
et elanguit cor nostrum, nec remansit in nobis
spiritus ad introitum vestrum: Dominus enim Deus
vester ipse est Deus in caelo sursum, et in terra
deorsum. **12** Nunc ergo iurate mihi per Dominum,
ut quomodo ego misericordiam feci vobiscum,
ita et vos faciatis cum domo patris mei: detisque
mihi verum signum, **13** ut salvetis patrem meum
et matrem, et fratres ac sorores meas, et omnia
quae illorum sunt, et eruatis animas nostras a
morte. **14** Qui responderunt ei: Anima nostra sit
pro vobis in mortem, si tamen non prodideris
nos. cumque tradiderit nobis Dominus terram,
faciemus in te misericordiam et veritatem. **15**
Demisit ergo eos per funem de fenestra: domus enim
eius haerebat muro. **16** Dixitque ad eos: Ad montana
conscendite, ne forte occurrant vobis revertentes:
ibique latitate tribus diebus, donec redeant, et
sic ibitis per viam vestram. **17** Qui dixerunt ad
eam: Innoxii erimus a iuramento hoc, quo adiurasti
nos: **18** si ingredientibus nobis Terram, signum non

fuerit funiculus iste coccineus, et ligaveris eum in
fenestra, per quam demisisti nos: et patrem tuum
ac matrem, fratresque et omnem cognationem
tuam congregaveris in domum tuam. 19 Qui ostium
domus tuae egressus fuerit, sanguis ipsius erit in
caput eius, et nos erimus alieni. Cunctorum autem
sanguis, qui tecum in domo fuerint, redundabit in
caput nostrum, si eos aliquis tetigerit. 20 Quod si
nos prodere volueris, et sermonem istum proferre
in medium, erimus mundi ab hoc iuramento, quo
adiurasti nos. 21 Et illa respondit: Sicut locuti estis,
ita fiat. dimittensque eos ut pergerent, appendit
funiculum coccineum in fenestra. 22 Illi vero
ambulantes pervenerunt ad montana, et manserunt
ibi tres dies, donec reverterentur qui fuerant
persecuti: quaerentes enim per omnem viam, non
repererunt eos. 23 Quibus urbem ingressis, reversi
sunt, et descenderunt exploratores de monte: et,
transmisso Iordane, venerunt ad Iosue filium Nun,
narraveruntque ei omnia quae acciderant sibi, 24
atque dixerunt: Tradidit Dominus omnem terram
hanc in manus nostras, et timore prostrati sunt
cuncti habitatores eius.

3 Igitur Iosue de nocte consurgens movit castra:
egredientesque de Setim, venerunt ad Iordanem
ipse, et omnes filii Israel, et morati sunt ibi per
tres dies. 2 Quibus evolutis, transierunt praecones
per castrorum medium, 3 et clamare coeperunt:
Quando videritis arcam foederis Domini Dei vestri,
et sacerdotes stirpis Leviticae portantes eam, vos
quoque consurgite, et sequimini praecedentes:
4 sitque inter vos et arcam spatium cubitorum
duum millium: ut procul videre possitis, et nosse
per quam viam ingrediamini: quia prius non
ambulastis per eam: et cavete ne appropinquetis ad
arcam. 5 Dixitque Iosue ad populum: Sanctificamini:
cras enim faciet Dominus inter vos mirabilia. 6
Et ait ad sacerdotes: Tollite arcam foederis, et
praecedite populum. Qui iussa complentes, tulerunt,
et ambulaverunt ante eos. 7 Dixitque Dominus ad
Iosue: Hodie incipiam exaltare te coram omni Israel:
ut sciant quod sicut cum Moyse fui, ita et tecum
sim. 8 Tu autem praecipe sacerdotibus, qui portant
arcam foederis, et dic eis: Cum ingressi fueritis
partem aquae Iordanis, state in ea. 9 Dixitque Iosue
ad filios Israel: Accedite huc, et audite verbum
Domini Dei vestri. 10 Et rursum: In hoc, inquit,
scietis quod Dominus Deus vivens in medio vestri
est, et disperdet in conspectu vestro Chananaeum et
Hethaeum, Hevaeum et Pherezaeum, Gergesaeum
quoque et Iebusaeum, et Amorrhaeum. 11 Ecce,
arca foederis Domini omnis terrae antecedet vos
per Iordanem. 12 Parate duodecim viros de tribubus
Israel, singulos per singulas tribus. 13 Et cum
posuerint vestigia pedum suorum sacerdotes qui
portant arcam Domini Dei universae terrae in aquis
Iordanis, aquae, quae inferiores sunt, decurrent
atque deficient: quae autem desuper veniunt, in
una mole consistent. 14 Igitur egressus est populus
de tabernaculis suis, ut transiret Iordanem: et
sacerdotes, qui portabant arcam foederis, pergebant
ante eum. 15 Ingressisque eis Iordanem, et pedibus
eorum in parte aquae tinctis (Iordanis autem ripas
alvei sui tempore messis impleverat) 16 steterunt
aquae descendentes in loco uno, et ad instar
montis intumescentes apparebant procul ab urbe,
quae vocatur Adom usque ad locum Sarthan: quae
autem inferiores erant, in Mare solitudinis (quod
nunc vocatur mortuum) descenderunt, usquequo
omnino deficerent. 17 Populus autem incedebat
contra Iordanem: et sacerdotes qui portabant arcam
foederis Domini, stabant super siccam humum in
medio Iordanis accincti, omnisque populus per
arentem alveum transibat.

4 Quibus transgressis, dixit Dominus ad Iosue:
2 Elige duodecim viros singulos per singulas
tribus: 3 et praecipe eis ut tollant de medio Iordanis
alveo, ubi steterunt pedes sacerdotum, duodecim
durissimos lapides, quos ponetis in loco castrorum,
ubi fixeritis hac nocte tentoria. 4 Vocavitque
Iosue duodecim viros, quos elegerat de filiis Israel,
singulos de singulis tribubus, 5 et ait ad eos: Ite
ante arcam Domini Dei vestri ad Iordanis medium,
et portate inde singuli singulos lapides in humeris
vestris, iuxta numerum filiorum Israel, 6 ut sit
signum inter vos: et quando interrogaverint vos filii
vestri cras, dicentes: Quid sibi volunt isti lapides? 7
respondebitis eis: Defecerunt aquae Iordanis ante
arcam foederis Domini, cum transiret eum: idcirco
positi sunt lapides isti in monimentum filiorum
Israel usque in aeternum. 8 Fecerunt ergo filii
Israel sicut praecepit eis Iosue, portantes de medio
Iordanis alveo duodecim lapides, ut Dominus ei
imperarat, iuxta numerum filiorum Israel, usque ad
locum, in quo castrametati sunt, ibique posuerunt
eos. 9 Alios quoque duodecim lapides posuit Iosue
in medio Iordanis alveo, ubi steterunt sacerdotes,
qui portabant arcam foederis Domini: et sunt
ibi usque in praesentem diem. 10 Sacerdotes
autem, qui portabant arcam, stabant in Iordanis
medio, donec omnia complerentur, quae Iosue,
ut loqueretur ad populum, praeceperat Dominus,
et dixerat ei Moyses. Festinavitque populus, et
transiit. 11 Cumque transissent omnes, transivit

et arca Domini, sacerdotesque pergebant ante
populum. 12 Filii quoque Ruben, et Gad, et dimidia
tribus Manasse, armati praecedebant fratres suos
filios Israel, sicut eis praeceperat Moyses: 13 et
quadraginta pugnatorum millia per turmas, et
cuneos, incedebant per plana atque campestria urbis
Iericho. 14 In die illo magnificavit Dominus Iosue
coram omni Israel, ut timerent eum, sicut timuerant
Moysen, adhuc viveret. 15 Dixitque ad eum: 16
Praecipe sacerdotibus, qui portant arcam foederis,
ut ascendant de Iordane. 17 Qui praecepit eis, dicens:
Ascendite de Iordane. 18 Cumque ascendissent
portantes arcam foederis Domini, et siccam humum
calcare coepissent, reversae sunt aquae in alveum
suum, et fluebant sicut ante consueverant. 19
Populus autem ascendit de Iordane, decimo die
mensis primi, et castrametati sunt in Galgalis contra
Orientalem plagam urbis Iericho. 20 Duodecim
quoque lapides, quos de Iordanis alveo sumpserant,
posuit Iosue in Galgalis, 21 et dixit ad filios Israel:
Quando interrogaverint filii vestri cras patres suos,
et dixerint eis: Quid sibi volunt lapides isti? 22
docebitis eos, atque dicetis: Per arentem alveum
transivit Israel Iordanem istum, 23 siccante Domino
Deo nostro aquas eius in conspectu vestro, donec
transiretis: sicut fecerat prius in mari rubro, quod
siccavit donec transiremus: 24 ut discant omnes
terrarum populi fortissimam Domini manum, ut
et vos timeatis Dominum Deum vestrum omni
tempore.

5 Postquam ergo audierunt omnes reges
Amorrhaeorum, qui habitabant trans Iordanem
ad Occidentalem plagam, et cuncti reges Chanaan,
qui propinqua possidebant magni maris loca, quod
siccasset Dominus fluenta Iordanis coram filiis
Israel donec transirent, dissolutum est cor eorum,
et non remansit in eis spiritus, timentium introitum
filiorum Israel. 2 Eo tempore ait Dominus ad Iosue:
Fac tibi cultros lapideos, et circumcide secundo
filios Israel. 3 Fecit quod iusserat Dominus, et
circumcidit filios Israel in colle praeputiorum. 4
Haec autem causa est secundae circumcisionis:
Omnis populus, qui egressus est de Aegypto generis
masculini, universi bellatores viri, mortui sunt in
deserto per longissimos viae circuitus, 5 qui omnes
circumcisi erant. Populus autem qui natus est in
deserto, 6 per quadraginta annos itineris latissimae
solitudinis incircumcisus fuit: donec consumerentur
qui non audierant vocem Domini, et quibus ante
iuraverat ut non ostenderet eis terram lacte et melle
manantem. 7 Horum filii in locum successerunt
patrum, et circumcisi sunt a Iosue: quia sicut nati
fuerant, in praeputio erant, nec eos in via aliquis
circumciderat. 8 Postquam autem omnes circumcisi
sunt, manserunt in eodem castrorum loco, donec
sanarentur. 9 Dixitque Dominus ad Iosue: Hodie
abstuli opprobrium Aegypti a vobis. Vocatumque est
nomen loci illius Galgala, usque in praesentem diem.
10 Manseruntque filii Israel in Galgalis, et fecerunt
Phase, quartadecima die mensis ad vesperum in
campestribus Iericho: 11 et comederunt de frugibus
Terrae die altero, azymos panes, et polentam
eiusdem anni. 12 Defecitque manna postquam
comederunt de frugibus Terrae, nec usi sunt ultra
cibo illo filii Israel, sed comederunt de frugibus
praesentis anni Terrae Chanaan. 13 Cum autem esset
Iosue in agro urbis Iericho, levavit oculos, et vidit
virum stantem contra se, evaginatum tenentem
gladium, perrexitque ad eum, et ait: Noster es,
an adversariorum? 14 Qui respondit: Nequaquam:
sed sum princeps exercitus Domini, et nunc venio.
Cecidit Iosue pronus in terram. Et adorans ait: Quid
dominus meus loquitur ad servum suum? 15 Solve,
inquit, calceamentum tuum de pedibus tuis: locus
enim, in quo stas, sanctus est. Fecitque Iosue ut sibi
fuerat imperatum.

6 Iericho autem clausa erat atque munita, timore
filiorum Israel, et nullus egredi audebat aut
ingredi. 2 Dixitque Dominus ad Iosue: Ecce dedi in
manus tuas Iericho, et regem eius, omnesque fortes
viros. 3 Circuite urbem cuncti bellatores semel
per diem: sic facietis sex diebus. 4 Septimo autem
die sacerdotes tollent septem buccinas, quarum
usus est in iubilaeo, et praecedant arcam foederis:
septiesque circuibitis civitatem, et sacerdotes
clangent buccinis. 5 Cumque insonuerit vox
tubae longior atque concisior, et in auribus
vestris increpuerit, conclamabit omnis populus
vociferatione maxima, et muri funditus corruent
civitatis, ingredienturque singuli per locum contra
quem steterint. 6 Vocavit ergo Iosue filius Nun
sacerdotes, et dixit ad eos: Tollite arcam foederis: et
septem alii sacerdotes tollant septem iubilaeorum
buccinas, et incedant ante arcam Domini. 7 Ad
populum quoque ait: Ite, et circuite civitatem,
armati, praecedentes arcam Domini. 8 Cumque Iosue
verba finisset, et septem sacerdotes septem buccinis
clangerent ante arcam foederis Domini, 9 omnisque
praecederet armatus exercitus, reliquum vulgus
arcam sequebatur, ac buccinis omnia concrepabant.
10 Praeceperat autem Iosue populo, dicens: Non
clamabitis, nec audietur vox vestra, neque ullus
sermo ex ore vestro egredietur: donec veniat dies
in quo dicam vobis: Clamate, et vociferamini. 11

Circuivit ergo arca Domini civitatem semel per
diem, et reversa in castra, mansit ibi. 12 Igitur
Iosue de nocte consurgente, tulerunt sacerdotes
arcam Domini, 13 et septem ex eis septem buccinas,
quarum in iubileo usus est: praecedebantque arcam
Domini ambulantes atque clangentes: et armatus
populus ibat ante eos, vulgus autem reliquum
sequebatur arcam, et buccinis personabat. 14
Circuieruntque civitatem secundo die semel, et
reversi sunt in castra. Sic fecerunt sex diebus. 15 Dies
autem septimo, diluculo consurgentes, circuierunt
urbem, sicut dispositum erat, septies. 16 Cumque
septimo circuitu clangerent buccinis sacerdotes,
dixit Iosue ad omnem Israel: Vociferamini: tradidit
enim vobis Dominus civitatem: 17 sitque civitas haec
anathema: et omnia quae in ea sunt, Domino. sola
Rahab meretrix vivat cum universis, qui cum ea in
domo sunt: abscondit enim nuncios quos direximus.
18 Vos autem cavete ne de his, quae praecepta
sunt, quippiam contingatis, et sitis praevaricationis
rei, et omnia castra Israel sub peccato sint atque
turbentur. 19 Quidquid autem auri aut argenti fuerit,
et vasorum aeneorum ac ferri, Domino consecretur,
repositum in thesauris eius. 20 Igitur omni populo
vociferante, et clangentibus tubis, postquam in
aures multitudinis vox sonitusque increpuit, muri
illico corruerunt: et ascendit unusquisque per
locum, qui contra se erat: ceperuntque civitatem, 21
et interfecerunt omnia quae erant in ea, a viro usque
ad mulierem, ab infante usque ad senem. Boves
quoque et oves et asinos in ore gladii percusserunt.
22 Duobus autem viris, qui exploratores missi
fuerant, dixit Iosue: Ingredimini domum mulieris
meretricis, et producite eam, et omnia quae illius
sunt, sicut illi iuramento firmastis. 23 Ingressique
iuvenes, eduxerunt Rahab, et parentes eius, fratres
quoque, et cunctam supellectilem ac cognationem
illius, et extra castra Israel manere fecerunt. 24
Urbem autem, et omnia, quae inventa sunt in
ea, succenderunt; absque auro et argento, et
vasis aeneis, ac ferro, quae in aerarium Domini
consecrarunt. 25 Rahab vero meretricem, et domum
patris eius, et omnia quae habebat, fecit Iosue
vivere, et habitaverunt in medio Israel usque in
praesentem diem: eo quod absconderit nuncios,
quos miserat ut explorarent Iericho. In tempore
illo, imprecatus est Iosue, dicens: 26 Maledictus
vir coram Domino, qui suscitaverit et aedificaverit
civitatem Iericho. In primogenito suo fundamenta
illius iaciat, et in novissimo liberorum ponat portas
eius. 27 Fuit ergo Dominus cum Iosue, et nomen
eius vulgatum est in omni terra.

7 Filii autem Israel praevaricati sunt mandatum,
et usurpaverunt de anathemate. Nam Achan
filius Charmi, filii Zabdi, filii Zare de tribu Iuda,
tulit aliquid de anathemate: iratusque est Dominus
contra filios Israel. 2 Cumque mitteret Iosue de
Iericho viros contra Hai, quae est iuxta Bethaven,
ad Orientalem plagam oppidi Bethel, dixit eis:
Ascendite, et explorate Terram. Qui praecepta
complentes exploraverunt Hai. 3 Et reversi dixerunt
ei: Non ascendat omnis populus, sed duo vel
tria millia virorum pergant, et deleant civitatem:
quare omnis populus frustra vexabitur contra
hostes paucissimos? 4 Ascenderunt ergo tria millia
pugnatorum. Qui statim terga vertentes, 5 percussi
sunt a viris urbis Hai, et corruerunt ex eis triginta
et sex homines: persecutique sunt eos adversarii
de porta usque ad Sabarim, et ceciderunt per
prona fugientes: pertimuitque cor populi, et ad
instar aquae liquefactum est. 6 Iosue vero scidit
vestimenta sua, et pronus cecidit in terram coram
arca Domini usque ad vesperam, tam ipse quam
omnes senes Israel: miseruntque pulverem super
capita sua, 7 et dixit Iosue: Heu Domine Deus,
quid voluisti traducere populum istum Iordanem
fluvium, ut traderes nos in manus Amorrhaei,
et perderes? utinam ut coepimus, mansissemus
trans Iordanem. 8 Mi Domine Deus quid dicam,
videns Israelem hostibus suis terga vertentem? 9
Audient Chananaei, et omnes habitatores Terrae,
et pariter conglobati circumdabunt nos, atque
delebunt nomen nostrum de terra: et quid facies
magno nomini tuo? 10 Dixitque Dominus ad Iosue:
Surge, cur iaces pronus in terra? 11 Peccavit Israel,
et praevaricatus est pactum meum: tuleruntque
de anathemate, et furati sunt atque mentiti, et
absconderunt inter vasa sua. 12 Nec poterit Israel
stare ante hostes suos, eosque fugiet: quia pollutus
est anathemate. non ero ultra vobiscum, donec
conteratis eum, qui huius sceleris reus est. 13 Surge,
sanctifica populum, et dic eis: Sanctificamini in
crastinum: haec enim dicit Dominus Deus Israel:
Anathema in medio tui est Israel: non poteris stare
coram hostibus tuis, donec deleatur ex te qui hoc
contaminatus est scelere. 14 Accedetisque mane
singuli per tribus vestras: et quamcumque tribum
sors invenerit, accedet per cognationes suas, et
cognatio per domos, domusque per viros. 15 Et
quicumque ille in hoc facinore fuerit deprehensus,
comburetur igni cum omni substantia sua: quoniam
praevaricatus est pactum Domini, et fecit nefas
in Israel. 16 Surgens itaque Iosue mane, applicuit
Israel per tribus suas, et inventa est tribus Iuda. 17
Quae cum iuxta familias suas esset oblata, inventa

est familia Zare. Illam quoque per domos offerens,
reperit Zabdi: 18 cuius domum in singulos dividens
viros, invenit Achan filium Charmi, filii Zabdi: filii
Zare de tribu Iuda. 19 Et ait Iosue ad Achan: Fili
mi, da gloriam Domino Deo Israel, et confitere,
atque indica mihi quid feceris, ne abscondas. 20
Responditque Achan Iosue, et dixit ei: Vere ego
peccavi Domino Deo Israel, et sic et sic feci. 21 vidi
enim inter spolia pallium coccineum valde bonum,
et ducentos siclos argenti, regulamque auream
quinquaginta siclorum: et concupiscens abstuli,
et abscondi in terra contra medium tabernaculi
mei, argentumque fossa humo operui. 22 Misit ergo
Iosue ministros: qui currentes ad tabernaculum
illius, repererunt cuncta abscondita in eodem loco,
et argentum simul. 23 Auferentesque de tentorio
tulerunt ea ad Iosue, et ad omnes filios Israel,
proieceruntque ante Dominum. 24 Tollens itaque
Iosue Achan filium Zare, argentumque et pallium, et
auream regulam, filios quoque et filias eius, boves et
asinos, et oves, ipsumque tabernaculum, et cunctam
supellectilem: (et omnis Israel cum eo) duxerunt eos
ad Vallem Achor: 25 ubi dixit Iosue: Quia turbasti
nos, exturbet te Dominus in die hac. Lapidavitque
eum omnis Israel: et cuncta quae illius erant, igne
consumpta sunt. 26 Congregaveruntque super eum
acervum magnum lapidum, qui permanet usque in
praesentem diem. Et aversus est furor Domini ab
eis. Vocatumque est nomen loci illius, Vallis Achor,
usque hodie.

8 Dixit autem Dominus ad Iosue: Ne timeas, neque
formides: tolle tecum omnem multitudinem
pugnatorum, et consurgens ascende in oppidum
Hai. ecce tradidi in manum tuam regem eius, et
populum, urbemque et terram. 2 Faciesque urbi
Hai, et regi eius, sicut fecisti Iericho, et regi illius:
praedam vero, et omnia animantia diripietis vobis:
pone insidias urbi post eam. 3 Surrexitque Iosue, et
omnis exercitus bellatorum cum eo, ut ascenderent
in Hai: et electa triginta millia virorum fortium misit
nocte, 4 praecepitque eis, dicens: Ponite insidias
post civitatem, nec longius recedatis: et eritis omnes
parati. 5 ego autem, et reliqua multitudo, quae
mecum est, ascendemus ex adverso contra urbem.
Cumque exierint contra nos, sicut ante fecimus,
fugiemus, et terga vertemus: 6 donec persequentes
ab urbe longius protrahantur: putabunt enim nos
fugere sicut prius. 7 Nobis ergo fugientibus, et illis
persequentibus, consurgetis de insidiis, et vastabitis
civitatem: tradetque eam Dominus Deus vester in
manus vestras. 8 Cumque ceperitis, succendite eam,
et sic omnia facietis, ut iussi. 9 Dimisitque eos,
et perrexerunt ad locum insidiarum, sederuntque
inter Bethel, et Hai, ad Occidentalem plagam urbis
Hai: Iosue autem nocte illa in medio mansit populi,
10 surgensque diluculo recensuit socios, et ascendit
cum senioribus in fronte exercitus, vallatus auxilio
pugnatorum. 11 Cumque venissent, et ascendissent
ex adverso civitatis, steterunt ad Septentrionalem
urbis plagam, inter quam et eos erat vallis media.
12 Quinque autem millia viros elegerat, et posuerat
in insidiis inter Bethel et Hai ex occidentali parte
eiusdem civitatis: 13 omnis vero reliquus exercitus
ad aquilonem aciem dirigebat, ita ut novissimi
illius multitudinis Occidentalem plagam urbis
attingerent. Abiit ergo Iosue nocte illa, et stetit in
vallis medio. 14 Quod cum vidisset rex Hai, festinavit
mane, et egressus est cum omni exercitu civitatis,
direxitque aciem contra desertum, ignorans quod
post tergum laterent insidiae. 15 Iosue vero, et
omnis Israel cesserunt loco, simulantes metum, et
fugientes per solitudinis viam. 16 At illi vociferantes
pariter, et se mutuo cohortantes, persecuti sunt
eos. Cumque recessissent a civitate, 17 et ne
unus quidem in urbe Hai et Bethel remansisset
qui non persequeretur Israel (sicut eruperant
aperta oppida relinquentes,) 18 dixit Dominus
ad Iosue: Leva clypeum, qui in manu tua est,
contra urbem Hai, quoniam tibi tradam eam. 19
Cumque elevasset clypeum ex adverso civitatis,
insidiae, quae latebant, surrexerunt confestim: et
pergentes ad civitatem, ceperunt, et succenderunt
eam. 20 Viri autem civitatis, qui persequebantur
Iosue, respicientes et videntes fumum urbis ad
caelum usque conscendere, non potuerunt ultra
huc illucque diffugere: praesertim cum hi, qui
simulaverant fugam, et tendebant ad solitudinem,
contra persequentes fortissime restitissent. 21
Videnque Iosue et omnis Israel quod capta esset
civitas, et fumus urbis ascenderet, reversus percussit
viros Hai. 22 Siquidem et illi qui ceperant et
succenderant civitatem, egressi ex urbe contra
suos, medios hostium ferire coeperunt. Cum ergo
ex utraque parte adversarii caederentur, ita ut
nullus de tanta multitudine salvaretur, 23 regem
quoque urbis Hai apprehenderunt viventem, et
obtulerunt Iosue. 24 Igitur omnibus interfectis, qui
Israelem ad deserta tendentem fuerant persecuti,
et in eodem loco gladio corruentibus, reversi filii
Israel percusserunt civitatem. 25 Erant autem
qui in eodem die conciderant a viro usque ad
mulierem, duodecim millia hominum, omnes urbis
Hai. 26 Iosue vero non contraxit manum, quam
in sublime porrexerat, tenens clypeum donec
interficerentur omnes habitatores Hai. 27 Iumenta

autem et praedam civitatis diviserunt sibi filii Israel,
sicut praeceperat Dominus Iosue. 28 Qui succendit
urbem, et fecit eam tumulum sempiternum: 29
regem quoque eius suspendit in patibulo usque ad
vesperam et solis occasum. Praecepitque Iosue, et
deposuerunt cadaver eius de cruce: proieceruntque
in ipso introitu civitatis, congesto super eum
magno acervo lapidum, qui permanet usque in
praesentem diem. 30 Tunc aedificavit Iosue altare
Domino Deo Israel in monte Hebal: 31 sicut
praeceperat Moyses famulus Domini filiis Israel, et
scriptum est in volumine legis Moysi: Altare vero
de lapidibus impolitis, quos ferrum non tetigit: et
obtulit super eo holocausta Domino, immolavitque
pacificas victimas. 32 Et scripsit super lapides
Deuteronomium legis Moysi, quod ille digesserat
coram filiis Israel. 33 Omnis autem populus, et
omnes maiores natu, ducesque ac iudices stabant
ex utraque parte arcae, in conspectu sacerdotum
qui portabant arcam foederis Domini, ut advena
ita et indigena. Media pars eorum iuxta montem
Garizim, et media iuxta montem Hebal, sicut
praeceperat Moyses famulus Domini. Et primum
quidem benedixit populo Israel. 34 Post haec legit
omnia verba benedictionis et maledictionis, et
cuncta quae scripta erant in legis volumine. 35 Nihil
ex his, quae Moyses iusserat, reliquit intactum, sed
universa replicavit coram omni multitudine Israel,
mulieribus ac parvulis et advenis, qui inter eos
morabantur.

9 Quibus auditis, cuncti reges trans Iordanem, qui
versabantur in montanis et campestribus, in
maritimis ac littore magni maris, hi quoque qui
habitabant iuxta Libanum, Hethaeus et Amorrhaeus,
Chananaeus, Pherezaeus, et Hevaeus, et Iebusaeus
2 congregati sunt pariter, ut pugnarent contra
Iosue et Israel uno animo, eademque sententia.
3 At hi, qui habitabant in Gabaon, audientes
cuncta quae fecerat Iosue, Iericho et Hai: 4 callide
cogitantes tulerunt sibi cibaria, saccos veteres asinis
imponentes, et utres vinarios scissos atque consutos,
5 calceamentaque perantiqua quae ad indicium
vetustatis pittaciis consuta erant, induti veteribus
vestimentis: panes quoque, quos portabant ob
viaticum, duri erant, et in frustra comminuti:
6 perrexeruntque ad Iosue, qui tunc morabatur
in castris Galgalae, et dixerunt ei, atque simul
omni Israeli: De terra longinqua venimus, pacem
vobiscum facere cupientes. Responderuntque viri
Israel ad eos, atque dixerunt: 7 Ne forte in terra,
quae nobis sorte debetur, habitetis, et non possimus
foedus inire vobiscum. 8 At illi ad Iosue, Servi,
inquiunt, tui sumus. Quibus Iosue ait: Qui nam
estis vos? aut unde venistis? 9 Responderunt:
De terra longinqua valde venerunt servi tui in
nomine Domini Dei tui. Audivimus enim famam
potentiae eius, cuncta quae fecit in Aegypto, 10
et duobus regibus Amorrhaeorum qui fuerunt
trans Iordanem, Sehon regi Hesebon, et Og regi
Basan, qui erant in Astaroth: 11 dixeruntque nobis
seniores, et omnes habitatores Terrae nostrae:
Tollite in manibus cibaria ob longissimam viam, et
occurrite eis, et dicite: Servi vestri sumus, foedus
inite nobiscum. 12 En, panes quando egressi sumus
de domibus nostris, ut veniremus ad vos, calidos
sumpsimus, nunc sicci facti sunt, et vetustate
nimia comminuti. 13 utres vini novos implevimus,
nunc rupti sunt et soluti. vestes et calceamenta
quibus induimur, et quae habemus in pedibus, ob
longitudinem longioris viae trita sunt, et pene
consumpta. 14 Susceperunt igitur de cibariis eorum,
et os Domini non interrogaverunt. 15 Fecitque Iosue
cum eis pacem, et inito foedere pollicitus est quod
non occiderentur: principes quoque multitudinis
iuraverunt eis. 16 Post dies autem tres initi foederis,
audierunt quod in vicino habitarent, et inter eos
futuri essent. 17 Moveruntque castra filii Israel,
et venerunt in civitates eorum die tertio, quarum
haec vocabula sunt, Gabaon, et Caphira, et Beroth,
et Cariathiarim. 18 Et non percusserunt eos,
eo quod iurassent eis principes multitudinis in
nomine Domini Dei Israel. Murmuravit itaque omne
vulgus contra principes. 19 Qui responderunt eis:
Iuravimus illis in nomine Domini Dei Israel, et
idcirco non possumus eos contingere. 20 Sed hoc
faciemus eis: Reserventur quidem ut vivant, ne
contra nos ira Domini concitetur, si peieraverimus:
21 sed sic vivant, ut in usus universae multitudinis
ligna caedant, aquasque comportent. Quibus haec
loquentibus: 22 vocavit Gabaonitas Iosue, et dixit
eis: Cur nos decipere fraude voluistis, ut diceretis:
Procul valde habitamus a vobis, cum in medio
nostri sitis? 23 Itaque sub maledictione eritis,
et non deficiet de stirpe vestra ligna caedens,
aquasque comportans in domum Dei mei. 24 Qui
responderunt: Nunciatum est nobis servis tuis,
quod promisisset Dominus Deus tuus Moysi servo
suo ut traderet vobis omnem Terram, et disperderet
cunctos habitatores eius. Timuimus igitur valde,
et providimus animabus nostris, vestro terrore
compulsi, et hoc consilium inivimus. 25 Nunc
autem in manu tua sumus: quod tibi bonum et
rectum videtur, fac nobis. 26 Fecit ergo Iosue ut
dixerat, et liberavit eos de manu filiorum Israel,
ut non occiderentur. 27 Decrevitque in illo die eos

esse in ministerio cuncti populi, et altaris Domini,
caedentes ligna, et aquas comportantes, usque in
praesens tempus, in loco, quem Dominus elegisset.

10 Quae cum audisset Adonisedec rex Ierusalem,
quod scilicet cepisset Iosue Hai, et subvertisset
eam (sicut enim fecerat Iericho et regi eius, sic
fecit Hai, et regi illius) et quod transfugissent
Gabaonitae ad Israel, et essent foederati eorum,
2 timuit valde. Urbs enim magna erat Gabaon,
et una civitatum regalium, et maior oppido Hai,
omnesque bellatores eius fortissimi. **3** Misit ergo
Adonisedec rex Ierusalem ad Oham regem Hebron,
et ad Pharam regem Ierimoth, ad Iaphia quoque
regem Lachis, et ad Dabir regem Eglon, dicens: **4** Ad
me ascendite, et ferte praesidium, ut expugnemus
Gabaon, quare transfugerit ad Iosue, et ad filios
Israel. **5** Congregati igitur ascenderunt quinque
reges Amorrhaeorum: rex Ierusalem, rex Hebron,
rex Ierimoth, rex Lachis, rex Eglon, simul cum
exercitibus suis, et castrametati sunt circa Gabaon,
oppugnantes eam. **6** Habitatores autem Gabaon urbis
obsessae miserunt ad Iosue, qui tunc morabatur in
castris apud Galgalam, et dixerunt ei: Ne retrahas
manus tuas ab auxilio servorum tuorum: ascende
cito, et libera nos, ferque praesidium: convenerunt
enim adversum nos omnes reges Amorrhaeorum,
qui habitant in montanis. **7** Ascenditque Iosue de
Galgalis, et omnis exercitus bellatorum cum eo, viri
fortissimi. **8** Dixitque Dominus ad Iosue: Ne timeas
eos: in manus enim tuas tradidi illos: nullus ex eis
tibi resistere poterit. **9** Irruit itaque Iosue super eos
repente, tota nocte ascendens de Galgalis: **10** Et
conturbavit eos Dominus a facie Israel: contrivitque
plaga magna in Gabaon, ac persecutus est eos per
viam ascensus Beth horon, et percussit usque Azeca
et Maceda. **11** Cumque fugerent filios Israel, et
essent in descensu Beth horon, Dominus misit
super eos lapides magnos de caelo usque ad Azeca:
et mortui sunt multo plures lapidibus grandinis,
quam quos gladio percusserant filii Israel. **12**
Tunc locutus est Iosue Domino in die, qua tradidit
Amorrhaeum in conspectu filiorum Israel, dixitque
coram eis: Sol contra Gabaon ne movearis, et Luna
contra vallem Aialon. **13** Steteruntque Sol et Luna,
donec ulcisceretur se gens de inimicis suis. Nonne
scriptum est hoc in libro iustorum? Stetit itaque
Sol in medio caeli, et non festinavit occumbere
spatio unius diei. **14** Non fuit antea nec postea
tam longa dies, obediente Domino voci hominis,
et pugnante pro Israel. **15** Reversusque est Iosue
cum omni Israel in castra Galgalae. **16** Fugerant
enim quinque reges, et se absconderant in spelunca
urbis Maceda. **17** Nunciatumque est Iosue quod
inventi essent quinque reges latentes in spelunca
urbis Maceda. **18** Qui praecepit sociis, et ait: Volvite
saxa ingentia ad os speluncae, et ponite viros
industrios, qui clausos custodiant: **19** vos autem
nolite stare, sed persequimini hostes, et extremos
quosque fugientium caedite: nec dimittatis eos
urbium suarum intrare praesidia, quos tradidit
Dominus Deus in manus vestras. **20** Caesis ergo
adversariis plaga magna, et usque ad internecionem
pene consumptis, hi, qui Israel effugere potuerunt,
ingressi sunt civitates munitas. **21** Reversusque est
omnis exercitus ad Iosue in Maceda, ubi tunc erant
castra, sani et integro numero: nullusque contra
filios Israel mutire ausus est. **22** Praecepitque Iosue,
dicens: Aperite os speluncae, et adducite ad me
quinque reges, qui in ea latitant. **23** Feceruntque
ministri ut sibi fuerat imperatum: et eduxerunt ad
eum quinque reges de spelunca, regem Ierusalem,
regem Hebron, regem Ierimoth, regem Lachis,
regem Eglon. **24** Cumque adducti essent ad eum,
vocavit omnes viros Israel, et ait ad principes
exercitus qui secum erant: Ite, et ponite pedes
super colla regum istorum. Qui cum perrexissent,
et subiectorum colla pedibus calcarent, **25** rursum
ait ad eos: Nolite timere, nec paveatis, confortamini
et estote robusti: sic enim faciet Dominus cunctis
hostibus vestris, adversum quos dimicatis. **26**
Percussitque Iosue, et interfecit eos, atque suspendit
super quinque stipites: fueruntque suspensi usque
ad vesperum. **27** Cumque occumberet sol, praecepit
sociis ut deponerent eos de patibulis. Qui depositos
proiecerunt in speluncam, in qua latuerant, et
posuerunt super os eius saxa ingentia, quae
permanent usque in praesens. **28** Eodem quoque
die Macedam cepit Iosue, et percussit eam in
ore gladii, regemque illius interfecit, et omnes
habitatores eius: non dimisit in ea saltem parvas
reliquias. Fecitque regi Maceda, sicut fecerat regi
Iericho. **29** Transivit autem cum omni Israel de
Maceda in Lebna, et pugnabat contra eam: **30**
quam tradidit Dominus cum rege suo in manus
Israel: percusseruntque urbem in ore gladii, et
omnes habitatores eius. non dimiserunt in ea ullas
reliquias. Feceruntque regi Lebna, sicut fecerant regi
Iericho. **31** De Lebna transivit in Lachis cum omni
Israel: et exercitu per gyrum disposito oppugnabat
eam. **32** Tradiditque Dominus Lachis in manus
Israel, et cepit eam die altero, atque percussit in ore
gladii, omnemque animam quae fuerat in ea, sicut
fecerat Lebna. **33** Eo tempore ascendit Horam rex
Gazer, ut auxiliaretur Lachis: quem percussit Iosue
cum omni populo eius usque ad internecionem. **34**

Transivitque de Lachis in Eglon, et circumdedit, 35
atque expugnavit eam eadem die: percussitque in
ore gladii omnes animas, quae erant in ea iuxta
omnia quae fecerat Lachis. 36 Ascendit quoque
cum omni Israel de Eglon in Hebron, et pugnavit
contra eam: 37 cepit eam, et percussit in ore
gladii, regem quoque eius, et omnia oppida regionis
illius, universasque animas, quae in ea fuerant
commoratae: non reliquit in ea ullas reliquias: sicut
fecerat Eglon, sic fecit et Hebron, cuncta quae in ea
reperit consumens gladio. 38 Inde reversus in Dabir,
39 cepit eam atque vastavit: regem quoque eius
atque omnia per circuitum oppida percussit in ore
gladii: non dimisit in ea ullas reliquias: sicut fecerat
Hebron et Lebna et regibus earum, sic fecit Dabir et
regi illius. 40 Percussit itaque Iosue omnem Terram
montanam et meridianam atque campestrem, et
Asedoth cum regibus suis: non dimisit in ea ullas
reliquias, sed omne quod spirare poterat interfecit,
sicut praeceperat ei Dominus Deus Israel, 41 a
Cadesbarne usque Gazam. Omnem Terram Gessen
usque Gabaon, 42 universosque reges, et regiones
eorum uno impetu cepit atque vastavit: Dominus
enim Deus Israel pugnavit pro eo. 43 reversusque
est cum omni Israel ad locum castrorum in Galgala.

11 Quae cum audisset Iabin rex Asor, misit ad
Iobab regem Madon, et ad regem Semeron,
atque ad regem Achsaph: 2 ad reges quoque
Aquilonis, qui habitabant in montanis et in planitie
contra meridiem Ceneroth, in campestribus quoque
et regionibus Dor iuxta mare: 3 Chananaeum
quoque ab Oriente et Occidente, et Amorrhaeum
atque Hethaeum ac Pherezaeum et Iebusaeum
in montanis: Hevaeum quoque qui habitabat ad
radices Hermon in Terra Maspha. 4 Egressique sunt
omnes cum turmis suis, populus multus nimis sicut
arena, quae est in littore maris, equi quoque et
currus immensae multitudinis. 5 Conveneruntque
omnes reges isti in unum ad Aquas Merom, ut
pugnarent contra Israel. 6 Dixitque Dominus
ad Iosue: Ne timeas eos: cras enim hac eadem
hora ego tradam omnes istos vulnerandos in
conspectu Israel: equos eorum subnervabis, et
currus igne combures. 7 Venitque Iosue, et omnis
exercitus cum eo adversus illos ad Aquas Merom
subito, et irruerunt super eos, 8 tradiditque illos
Dominus in manus Israel. Qui percusserunt eos,
et persecuti sunt usque ad Sidonem magnam, et
Aquas Maserephoth, campumque Masphe, qui est
ad Orientalem illius partem. Itaque percussit omnes,
ut nullas dimitteret ex eis reliquias: 9 fecitque sicut
praeceperat ei Dominus, equos eorum subnervavit,
currusque combussit igni. 10 Reversusque statim
cepit Asor: et regem eius percussit gladio. Asor enim
antiquitus inter omnia regna haec principatum
tenebat. 11 Percussitque omnes animas, quae ibidem
morabantur: non dimisit in ea ullas reliquias,
sed usque ad internecionem universa vastavit,
ipsamque urbem peremit incendio. 12 Et omnes
per circuitum civitates, reges quoque earum cepit,
percussit atque delevit, sicut praeceperat ei Moyses
famulus Domini. 13 Absque urbibus, quae erant
in collibus, et in tumulis sitae, ceteras succendit
Israel: unam tantum Asor munitissimam flamma
consumpsit. 14 Omnemque praedam istarum
urbium ac iumenta diviserunt sibi filii Israel,
cunctis hominibus interfectis. 15 Sicut praeceperat
Dominus Moysi servo suo, ita praecepit Moyses
Iosue, et ille universa complevit: non praeteriit
de universis mandatis, nec unum quidem verbum
quod iusserat Dominus Moysi. 16 Cepit itaque
Iosue omnem Terram montanam, et meridianam,
terramque Gessen, et planitiem, et Occidentalem
plagam, montemque Israel, et campestria eius: 17
et partem montis, quae ascendit Seir usque Baalgad
per planitiem Libani subter montem Hermon:
omnes reges eorum cepit, percussit, et occidit. 18
Multo tempore pugnavit Iosue contra reges istos.
19 Non fuit civitas quae se non traderet filiis Israel,
praeter Hevaeum, qui habitabat in Gabaon: omnes
enim bellando cepit. 20 Domini enim sententia
fuerat, ut indurarentur corda eorum, et pugnarent
contra Israel, et caderent, et non mererentur ullam
clementiam, ac perirent, sicut praeceperat Dominus
Moysi. 21 In illo tempore venit Iosue, et interfecit
Enacim de montanis, Hebron, et Dabir, et Anab, et de
omni monte Iuda et Israel, urbesque eorum delevit.
22 Non reliquit ullum de stirpe Enacim, in Terra
filiorum Israel: absque civitatibus Gaza, et Geth, et
Azoto, in quibus solum relicti sunt. 23 Cepit ergo
Iosue omnem Terram, sicut locutus est Dominus
ad Moysen, et tradidit eam in possessionem filiis
Israel secundum partes et tribus suas. quievitque
Terra a praeliis.

12 Hi sunt reges, quos percusserunt filii Israel,
et possederunt Terram eorum trans Iordanem
ad solis ortum, a torrente Arnon usque ad montem
Hermon, et omnem Orientalem plagam, quae
respicit solitudinem. 2 Sehon rex Amorrhaeorum,
qui habitavit in Hesebon, dominatus est ab Aroer,
quae sita est super ripam torrentis Arnon, et
mediae partis in valle, dimidiaeque Galaad, usque ad
torrentem Ieboc, qui est terminus filiorum Ammon.
3 et a solitudine usque ad Mare Ceneroth contra

Orientem, et usque ad Mare deserti, quod est mare
salsissimum, ad Orientalem plagam per viam quae
ducit Bethsimoth: et ab australi parte, quae subiacet
Asedoth, Phasga. 4 Terminus Og regis Basan, de
reliquiis Raphaim, qui habitavit in Astaroth, et
in Edrai, et dominatus est in monte Hermon, et
in Salecha, atque in universa Basan, usque ad
terminos 5 Gessuri, et Machati, et dimidiae partis
Galaad: terminos Sehon regis Hesebon. 6 Moyses
famulus Domini, et filii Israel percusserunt eos,
tradiditque Terram eorum Moyses in possessionem
Rubenitis, et Gaditis, et dimidiae tribui Manasse. 7
Hi sunt reges Terrae, quos percussit Iosue et filii
Israel trans Iordanem ad Occidentalem plagam,
a Baalgad in campo Libani, usque ad montem,
cuius pars ascendit in Seir: tradiditque eam Iosue
in possessionem tribubus Israel, singulis partes
suas, 8 tam in montanis quam in planis atque
campestribus. In Aseroth, et in solitudine, ac in
meridie Hethaeus fuit et Amorrhaeus, Chananaeus
et Pherezaeus, Hevaeus et Iebusaeus. 9 Rex Iericho
unus: rex Hai, quae est ex latere Bethel, unus: 10 rex
Ierusalem unus, rex Hebron unus, 11 rex Ierimoth
unus, rex Lachis unus, 12 rex Eglon unus, rex Gazer
unus, 13 rex Dabir unus, rex Gader unus, 14 rex
Herma unus, rex Hered unus, 15 rex Lebna unus,
rex Adullam unus, 16 rex Maceda unus, rex Bethel
unus, 17 rex Taphua unus, rex Opher unus, 18 rex
Aphec unus, rex Saron unus, 19 rex Madon unus,
rex Asor unus, 20 rex Semeron unus, rex Achsaph
unus, 21 rex Thenac unus, rex Mageddo unus, 22
rex Cades unus, rex Iachanan Carmeli unus, 23 rex
Dor, et provinciae Dor unus, rex Gentium Galgal
unus, 24 rex Thersa unus: omnes reges triginta
unus.

13 Iosue senex, provectaeque aetatis erat, et
dixit Dominus ad eum: Senuisti, et longaevus
es, terraque latissima derelicta est, quae necdum
sorte divisa est: 2 omnis videlicet Galilaea,
Philisthiim, et universa Gessuri. 3 A fluvio
turbido, qui irrigat Aegyptum, usque ad terminos
Accaron contra Aquilonem: Terra Chanaan, quae
in quinque regulos Philisthiim dividitur, Gazaeos,
et Azotios, Ascalonitas, Gethaeos, et Accaronitas.
4 Ad meridiem vero sunt Hevaei, omnis Terra
Chanaan, et Maara Sidoniorum usque Apheca et
terminos Amorrhaei, 5 eiusque confinia. Libani
quoque regio contra Orientem a Baalgad sub monte
Hermon, donec ingrediaris Emath. 6 Omnium
qui habitant in monte a Libano usque ad Aquas
Maserephoth, universique Sidonii. Ego sum qui
delebo eos a facie filiorum Israel. Veniat ergo in
partem hereditatis Israel, sicut praecepi tibi. 7
Et nunc divide terram in possessionem novem
tribubus, et dimidiae tribui Manasse, 8 cum qua
Ruben et Gad possederunt terram, quam tradidit
eis Moyses famulus Domini trans fluenta Iordanis,
ad orientalem plagam. 9 Ab Aroer, quae sita
est in ripa torrentis Arnon, et in vallis medio,
universaque campestria Medaba, usque Dibon. 10
et cunctas civitates Sehon, regis Amorrhaei, qui
regnavit in Hesebon usque ad terminos filiorum
Ammon. 11 et Galaad, ac terminum Gessuri et
Machati, et omnem montem Hermon, et universam
Basan, usque ad Salecha, 12 omne regnum Og
in Basan, qui regnavit in Astaroth et Edrai,
ipse fuit de reliquiis Raphaim: percussitque eos
Moyses, atque delevit. 13 Nolueruntque disperdere
filii Israel Gessuri et Machati: et habitaverunt
in medio Israel usque in praesentem diem. 14
Tribui autem Levi non dedit possessionem: sed
sacrificia et victimae Domini Dei Israel, ipsa est
eius hereditas, sicut locutus est illi. 15 Dedit ergo
Moyses possessionem tribui filiorum Ruben iuxta
cognationes suas. 16 Fuitque terminus eorum ab
Aroer, quae sita est in ripa torrentis Arnon, et in
valle eiusdem torrentis media: universam planitiem,
quae ducit Medaba, 17 et Hesebon, cunctosque
viculos earum, qui sunt in campestribus: Dibon
quoque, et Bamothbaal, et oppidum Baalmaon,
18 et Iassa, et Cedimoth, et Mephaath, 19 et
Cariathaim, et Sabama, et Sarathasar in monte
convallis. 20 Bethphogor et Asedoth, Phasga et
Bethiesimoth, 21 et omnes urbes campestres,
universaque regna Sehon regis Amorrhaei, qui
regnavit in Hesebon, quem percussit Moyses cum
principibus Madian: Hevaeum, et Recem, et Sur,
et Hur, et Rebe duces Sehon habitatores Terrae.
22 Et Balaam filium Beor ariolum occiderunt filii
Israel gladio cum ceteris interfectis. 23 Factusque
est terminus filiorum Ruben Iordanis fluvius. Haec
est possessio Rubenitarum per cognationes suas
urbium et viculorum. 24 Deditque Moyses tribui
Gad et filiis eius per cognationes suas possessionem,
cuius haec divisio est. 25 Terminus Iaser, et omnes
civitates Galaad, et dimidiam partem terrae filiorum
Ammon, usque ad Aroer, quae est contra Rabba. 26
et ab Hesebon usque Ramoth, Masphe et Betonim:
et a Manaim usque ad terminos Dabir. 27 in
valle quoque Betharan, et Bethnemra, et Socoth,
et Saphon reliquam partem regni Sehon regis
Hesebon: huius quoque finis, Iordanis est usque ad
extremam partem maris Cenereth trans Iordanem
ad orientalem plagam. 28 haec est possessio filiorum
Gad per familias suas, civitates, et villae earum.

29 Dedit et dimidiae tribui Manasse, filiisque eius
iuxta cognationes suas possessionem, 30 cuius
hoc principium est: a Manaim universam Basan,
et cuncta regna Og regis Basan, omnesque vicos
Iair, qui sunt in Basan, sexaginta oppida. 31 et
dimidiam partem Galaad, et Astaroth, et Edrai
urbes regni Og in Basan: filiis Machir, filii Manasse,
dimidiae parti filiorum Machir iuxta cognationes
suas. 32 Hanc possessionem divisit Moyses in
campestribus Moab trans Iordanem contra Iericho
ad Orientalem plagam. 33 Tribui autem Levi non
dedit possessionem: quoniam Dominus Deus Israel
ipse est possessio eius, ut locutus est illi.

14 Hoc est, quod possederunt filii Israel in Terra
Chanaan, quam dederunt eis Eleazar sacerdos,
et Iosue filius Nun, et principes familiarum per
tribus Israel: 2 sorte omnia dividentes, sicut
praeceperat Dominus in manu Moysi, novem
tribubus, et dimidiae tribui. 3 Duabus enim tribubus,
et dimidiae dederat Moyses trans Iordanem
possessionem: absque Levitis, qui nihil terrae
acceperunt inter fratres suos: 4 sed in eorum
successerunt locum filii Ioseph in duas divisi tribus,
Manasse et Ephraim: nec acceperunt Levitae aliam
in Terra partem, nisi urbes ad habitandum, et
suburbana earum ad alenda iumenta et pecora sua.
5 Sicut praeceperat Dominus Moysi, ita fecerunt
filii Israel, et diviserunt Terram. 6 Accesserunt
itaque filii Iuda ad Iosue in Galgala, locutusque est
ad eum Caleb filius Iephone Cenezaeus: Nosti quid
locutus sit Dominus ad Moysen hominem Dei de
me et te in Cadesbarne. 7 Quadraginta annorum
eram quando misit me Moyses famulus Domini de
Cadesbarne, ut considerarem Terram, nunciavique
ei quod mihi verum videbatur. 8 Fratres autem mei,
qui ascenderant mecum, dissolverunt cor populi:
et nihilominus ego secutus sum Dominum Deum
meum. 9 Iuravitque Moyses in die illo, dicens:
Terra, quam calcavit pes tuus, erit possessio tua,
et filiorum tuorum in aeternum: quia secutus es
Dominum Deum meum. 10 Concessit ergo Dominus
vitam mihi, sicut pollicitus est usque in praesentem
diem. Quadraginta et quinque anni sunt, ex quo
locutus est Dominus verbum istud ad Moysen,
quando ambulabat Israel per solitudinem: hodie
octoginta quinque annorum sum 11 sic valens,
ut eo valebam tempore quando ad explorandum
missus sum: illius in me temporis fortitudo usque
hodie perseverat, tam ad bellandum quam ad
gradiendum. 12 Da ergo mihi montem istum, quem
pollicitus est Dominus, te quoque audiente, in quo
Enacim sunt, et urbes magnae atque munitae: si
forte sit Dominus mecum, et potuero delere eos:
sicut promisit mihi. 13 Benedixitque ei Iosue: et
tradidit ei Hebron in possessionem. 14 atque ex eo
fuit Hebron Caleb filio Iephone Cenezaeo usque in
praesentem diem: quia secutus est Dominum Deum
Israel. 15 Nomen Hebron ante vocabatur Cariath
Arbe: Adam maximus ibi inter Enacim situs est: et
Terra cessavit a praeliis.

15 Igitur sors filiorum Iudae per cognationes suas
ista fuit: A termino Edom, usque ad desertum
Sin contra Meridiem, et usque ad extremam partem
australis plagae. 2 initium eius a summitate maris
salsissimi, et a lingua eius, quae respicit Meridiem.
3 Egrediturque contra Ascensum Scorpionis, et
pertransit in Sina: ascenditque in Cadesbarne, et
pervenit in Esron, ascendens ad Addar, et circuiens
Carcaa, 4 atque inde pertransiens in Asemona,
et perveniens ad Torrentem Aegypti: eruntque
termini eius mare magnum. hic erit finis meridianae
plagae. 5 Ab Oriente vero erit initium, mare
salsissimum usque ad extrema Iordanis: et ea quae
respiciunt ad Aquilonem a lingua maris usque ad
eumdem Iordanis fluvium. 6 ascenditque terminus
in Beth hagla, et transit ab Aquilone in Beth Araba:
ascendens ad lapidem Boen filii Ruben. 7 et tendens
usque ad terminos Debera de Valle Achor, contra
Aquilonem respiciens Galgala, quae est ex adverso
Ascensionis Adommim, ab australi parte torrentis:
transitque aquas, quae vocantur Fons solis: et
erunt exitus eius ad Fontem rogel. 8 ascenditque
per convallem filii Ennom ex latere Iebusaei ad
Meridiem, haec est Ierusalem: et inde se erigens
ad verticem montis, qui est contra Geennom ad
Occidentem in summitate Vallis Raphaim contra
Aquilonem. 9 pertransitque a vertice montis usque
ad fontem aquae Nephtoa: et pervenit usque ad
vicos montis Ephron: inclinaturque in Baala, quae
est Cariathiarim, id est, urbs silvarum. 10 et circuit
de Baala contra Occidentem, usque ad montem Seir:
transitque iuxta latus montis Iarim ad Aquilonem
in Cheslon: et descendit in Bethsames, transitque
in Thamna. 11 et pervenit contra Aquilonem
partis Accaron ex latere: inclinaturque Sechrona, et
transit montem Baala: pervenitque in Iebneel, et
magni maris contra occidentem fine concluditur.
12 hi sunt termini filiorum Iuda per circuitum in
cognationibus suis. 13 Caleb vero filio Iephone dedit
partem in medio filiorum Iuda, sicut praeceperat
ei Dominus: Cariath Arbe patris Enac, ipsa est
Hebron. 14 Delevitque ex ea Caleb tres filios Enac,
Sesai et Ahiman et Tholmai de stirpe Enac. 15
Atque inde conscendens venit ad habitatores Dabir,

quae prius vocabatur Cariath Sepher, id est, civitas
litterarum. 16 Dixitque Caleb: Qui percusserit
Cariath Sepher, et ceperit eam, dabo ei Axam
filiam meam uxorem. 17 Cepitque eam Othoniel
filius Cenez frater Caleb iunior: deditque ei Axam
filiam suam uxorem. 18 Quae, cum pergerent
simul, suasa est a viro suo ut peteret a patre
suo agrum, suspiravitque ut sedebat in asino. Cui
Caleb: Quid habes, inquit? 19 At illa respondit: Da
mihi benedictionem: Terram australem et arentem
dedisti mihi, iunge et irriguam. Dedit itaque ei
Caleb irriguum superius et inferius. 20 Haec est
possessio tribus filiorum Iuda per cognationes suas.
21 Erantque civitates ab extremis partibus filiorum
Iuda iuxta terminos Edom a Meridie: Cabseel et
Eder et Iagur, 22 et Cyna et Dimona et Adada, 23
et Cades, et Asor, et Iethnam, 24 Ziph et Telem et
Baloth, 25 Asor nova et Carioth, Hesron, haec est
Asor. 26 Amam, Sama, et Molada, 27 et Asergadda
et Hassemon et Bethphelet, 28 et Hasersual et
Bersabee et Baziothia, 29 et Baala et Im et Esem,
30 et Eltholad et Cesil et Harma, 31 et Siceleg et
Medemena et Sensenna, 32 Lebaoth et Selim et Aen
et Remon. omnes civitates vigintinovem, et villae
earum. 33 In campestribus vero: Estaol et Sarea
et Asena, 34 et Zanoe et Aengannim et Taphua et
Enaim, 35 et Ierimoth et Adullam, Socho et Azeca,
36 et Saraim et Adithaim et Gedera et Gederothaim:
urbes quattuordecim, et villae earum. 37 Sanan et
Hadassa et Magdalgad, 38 Delean et Masepha et
Iecthel, 39 Lachis et Bascath et Eglon, 40 Chebbon
et Leheman et Cethlis 41 et Gideroth et Bethdagon
et Naama et Maceda: civitates sedecim, et villae
earum. 42 Labana et Ether et Asan, 43 Iephtha
et Esna et Nesib, 44 et Ceila et Achzib et Maresa:
civitates novem, et villae earum. 45 Accaron cum
vicis et villulis suis. 46 Ab Accaron usque ad mare:
omnia quae vergunt ad Azotum et viculos eius. 47
Azotus cum vicis et villulis suis. Gaza cum vicis et
villulis suis, usque ad torrentem Aegypti, et mare
magnum terminus eius. 48 Et in monte: Samir et
Iether et Socoth 49 et Danna et Cariathsenna, haec
est Dabir: 50 Anab et Istemo et Anim, 51 Gosen et
Olon et Gilo: civitates undecim et villae earum. 52
Arab et Ruma et Esaan, 53 et Ianum et Beththaphua
et Apheca, 54 Athmatha et Cariath Arbe, haec est
Hebron, et Sior: civitates novem, et villae earum.
55 Maon et Carmel et Ziph et Iota, 56 Iezrael et
Iucadam et Zanoe, 57 Accain Gabaa et Thamna:
civitates decem, et villae earum. 58 Halhul, et Besur,
et Gedor, 59 Mareth, et Bethanoth, et Eltecon:
civitates sex et villae earum. 60 Cariathbaal, haec
est Cariathiarim urbs silvarum, et Arebba: civitates
duae, et villae earum. 61 In deserto Betharaba,
Meddin, et Sachacha 62 et Nebsan, et civitas salis, et
Engaddi: civitates sex, et villae earum. 63 Iebusaeum
autem habitatorem Ierusalem non potuerunt filii
Iuda delere: habitavitque Iebusaeus cum filiis Iuda
in Ierusalem usque in praesentem diem.

16 Cecidit quoque sors filiorum Ioseph ab Iordane
contra Iericho et aquas eius ab Oriente:
solitudo quae ascendit de Iericho ad montem Bethel:
2 et egreditur de Bethel Luzam: transitque terminum
Archi, Ataroth. 3 et descendit ad Occidentem
iuxta terminum Iephleti, usque ad terminos Beth
horon inferioris, et Gazer: finiunturque regiones
eius mari magno: 4 possederuntque filii Ioseph
Manasses et Ephraim. 5 Et factus est terminus
filiorum Ephraim per cognationes suas: et possessio
eorum contra Orientem Ataroth addar usque Beth
horon superiorem. 6 Egrediunturque confinia in
mare: Machmethath vero Aquilonem respicit, et
circuit terminos contra Orientem in Thanathselo:
et pertransit ab Oriente Ianoe. 7 descenditque
de Ianoe in Ataroth et Naaratha: et pervenit in
Iericho, egrediturque ad Iordanem. 8 De Taphua
pertransit contra mare in Vallem arundineti,
suntque egressus eius in mare salsissimum. haec est
possessio tribus filiorum Ephraim per familias suas.
9 Urbesque separatae sunt filiis Ephraim in medio
possessionis filiorum Manasse, et villae earum. 10
Et non interfecerunt filii Ephraim Chananaeum,
qui habitabat in Gazer: habitavitque Chananaeus in
medio Ephraim usque in diem hanc tributarius.

17 Cecidit autem sors tribui Manasse: (ipse enim
est primogenitus Ioseph) Machir primogenito
Manasse patri Galaad, qui fuit vir pugnator,
habuitque possessionem Galaad et Basan: 2 et
reliquis filiorum Manasse iuxta familias suas, filiis
Abiezer, et filiis Helec, et filiis Esriel, et filiis
Sechem, et filiis Hepher, et filiis Semida. isti sunt
filii Manasse filii Ioseph, mares, per cognationes
suas. 3 Salphaad vero filio Hepher filii Galaad
filii Machir filii Manasse non erant filii, sed solae
filiae: quarum ista sunt nomina, Maala et Noa
et Hegla et Melcha et Thersa. 4 Veneruntque in
conspectu Eleazari sacerdotis, et Iosue filii Nun,
et principum dicentes: Dominus praecepit per
manum Moysi, ut daretur nobis possessio in medio
fratrum nostrorum. Deditque eis iuxta imperium
Domini possessionem in medio fratrum patris
earum. 5 Et ceciderunt funiculi Manasse, decem,
absque Terra Galaad et Basan trans Iordanem. 6
Filiae enim Manasse possederunt hereditatem in
medio filiorum eius. Terra autem Galaad cecidit

in sortem filiorum Manasse qui reliqui erant. 7
Fuitque terminus Manasse ab Aser, Machmathath
quae respicit Sichem: et egreditur ad dexteram
iuxta habitatores Fontis Taphuae. 8 Etenim in sorte
Manasse ceciderat Terra Taphuae, quae est iuxta
terminos Manasse filiorum Ephraim. 9 Descenditque
terminus Vallis arundineti in meridiem torrentis
civitatum Ephraim, quae in medio sunt urbium
Manasse: terminus Manasse ab Aquilone torrentis,
et exitus eius pergit ad mare: 10 ita ut possessio
Ephraim sit ab Austro, et ab Aquilone Manasse,
et utramque claudat mare, et coniungantur sibi
in tribu Aser ab Aquilone, et in tribu Issachar ab
Oriente. 11 Fuitque hereditas Manasse in Issachar
et in Aser, Bethsan et viculi eius, et Ieblaam
cum viculis suis, et habitatores Dor cum oppidis
suis, habitatores quoque Endor cum viculis suis:
similiterque habitatores Thenac cum viculis suis, et
habitatores Mageddo cum viculis suis, et tertia pars
urbis Nopheth. 12 Nec potuerunt filii Manasse has
civitates subvertere, sed coepit Chananaeus habitare
in terra ipsa. 13 Postquam autem convaluerunt filii
Israel, subiecerunt Chananaeos, et fecerunt sibi
tributarios, nec interfecerunt eos. 14 Locutique
sunt filii Ioseph ad Iosue, et dixerunt: Quare dedisti
mihi possessionem sortis et funiculi unius, cum sim
tantae multitudinis, et benedixerit mihi Dominus?
15 Ad quos Iosue ait: Si populus multus es, ascende
in silvam, et succide tibi spatia in Terra Pherezaei
et Raphaim: quia angusta est tibi possessio montis
Ephraim. 16 Cui responderunt filii Ioseph: Non
poterimus ad montana conscendere, cum ferreis
curribus utantur Chananaei, qui habitant in terra
campestri, in qua sitae sunt Bethsan cum viculis
suis, et Iezrael mediam possidens vallem. 17 Dixitque
Iosue ad domum Ioseph, Ephraim et Manasse:
Populus multus es, et magnae fortitudinis, non
habebis sortem unam, 18 sed transibis ad montem,
et succides tibi, atque purgabis ad habitandum
spatia: et poteris ultra procedere cum subverteris
Chananaeum, quem dicis ferreos habere currus, et
esse fortissimum.

18 Congregatique sunt omnes filii Israel in Silo,
ibique fixerunt tabernaculum testimonii, et
fuit eis Terra subiecta. 2 Remanserunt autem
filiorum Israel septem tribus, quae necdum
acceperant possessiones suas. 3 Ad quos Iosue
ait: Usquequo marcetis ignavia, et non intratis
ad possidendam Terram, quam Dominus Deus
patrum vestrorum dedit vobis? 4 Eligite de singulis
tribubus ternos viros, ut mittam eos, et pergant
atque circumeant Terram, et describant eam iuxta
numerum uniuscuiusque multitudinis: referantque
ad me quod descripserint. 5 Dividite vobis Terram in
septem partes: Iudas sit in terminis suis ab australi
plaga, et domus Ioseph ab Aquilone. 6 mediam
inter hos Terram in septem partes describite: et
huc venietis ad me, ut coram Domino Deo vestro
mittam vobis hic sortem: 7 quia non est inter vos
pars Levitarum, sed sacerdotium Domini est eorum
hereditas. Gad autem et Ruben, et dimidia tribus
Manasse iam acceperant possessiones suas trans
Iordanem ad Orientalem plagam: quas dedit eis
Moyses famulus Domini. 8 Cumque surrexissent viri,
ut pergerent ad describendam terram, praecepit eis
Iosue, dicens: Circuite Terram, et describite eam,
ac revertimini ad me: ut hic coram Domino, in
Silo, mittam vobis sortem. 9 Itaque perrexerunt:
et lustrantes eam, in septem partes diviserunt,
scribentes in volumine. Reversique sunt ad Iosue in
castra Silo. 10 Qui misit sortes coram Domino in
Silo, divisitque Terram filiis Israel in septem partes.
11 Et ascendit sors prima filiorum Beniamin per
familias suas, ut possiderent Terram inter filios Iuda
et filios Ioseph. 12 Fuitque terminus eorum contra
Aquilonem a Iordane: pergens iuxta latus Iericho
septentrionalis plagae, et inde contra Occidentem ad
montana conscendens, et perveniens ad solitudinem
Bethaven, 13 atque pertransiens iuxta Luzam ad
Meridiem, ipsa est Bethel: descenditque in Ataroth
addar in montem, qui est ad Meridiem Beth horon
inferioris: 14 Et inclinatur circuiens contra mare ad
Meridiem montis qui respicit Beth horon contra
Africum: suntque exitus eius in Cariath baal, quae
vocatur et Cariathiarim, urbem filiorum Iuda. haec
est plaga contra mare, ad Occidentem. 15 A Meridie
autem ex parte Cariathiarim egreditur terminus
contra mare, et pervenit usque ad fontem aquarum
Nephtoa. 16 Descenditque in partem montis, qui
respicit Vallem filiorum Ennom: et est contra
septentrionalem plagam in extrema parte Vallis
Raphaim. Descenditque in Geennom (id est, Vallem
Ennom) iuxta latus Iebusaei ad Austrum: et pervenit
ad Fontem rogel, 17 transiens ad Aquilonem, et
egrediens ad Ensemes, id est fontem solis: 18 et
pertransit usque ad tumulos, qui sunt e regione
Ascensus Adommim: descenditque ad Abenboen, id
est, lapidem Boen filii Ruben: et pertransit ex latere
Aquilonis ad campestria: descenditque in planitiem,
19 et praetergreditur contra Aquilonem Beth hagla:
suntque exitus eius contra linguam maris salsissimi
ab Aquilone in fine Iordanis ad australem plagam:
20 qui est terminus illius ab Oriente. haec est
possessio filiorum Beniamin per terminos suos in
circuitu, et familias suas. 21 Fueruntque civitates

eius, Iericho et Beth hagla et Vallis Casis, 22 Beth
Araba et Samaraim et Bethel 23 et Avim et Aphara et
Ophera, 24 villa Emona et Ophni et Gabee: civitates
duodecim, et villae earum. 25 Gabaon et Rama et
Beroth, 26 et Mesphe et Caphara, et Amosa 27
et Recem, Iarephel et Tharela, 28 et Sela, Eleph,
et Iebus, quae est Ierusalem, Gabaath et Cariath:
civitates quattuordecim, et villae earum. Haec est
possessio filiorum Beniamin iuxta familias suas.

19 Et egressa est sors secunda filiorum Simeon
per cognationes suas: fuitque hereditas 2
eorum in medio possessionis filiorum Iuda: Bersabee
et Sabee et Molada 3 et Hasersual, Bala et Asem
4 et Eltholad, Bethul et Harma 5 et Siceleg et
Bethmarchaboth et Hasersusa 6 et Bethlebaoth
et Sarohen: civitates tredecim, et villae earum.
7 Ain et Remmon et Athar et Asan: civitates
quattuor, et villae earum: 8 omnes viculi per
circuitum urbium istarum usque ad Baalath Beer
Ramath contra australem plagam. Haec est hereditas
filiorum Simeon iuxta cognationes suas, 9 in
possessione et funiculo filiorum Iuda: quia maior
erat. et idcirco filii Simeon possederunt in medio
hereditatis eorum. 10 Ceciditque sors tertia filiorum
Zabulon per cognationes suas: factus est terminus
possessionis eorum usque Sarid. 11 Ascenditque de
Mari et Medalaa, et pervenit in Debbaseth, usque ad
torrentem qui est contra Ieconam. 12 Et revertitur
de Sared contra Orientem in fines Ceseleththabor:
et egreditur ad Dabereth, ascenditque contra
Iaphie. 13 Et inde pertransit usque ad orientalem
plagam Gethhepher et Thacasin: et egreditur in
Remmon, Amthar et Noa. 14 Et circuit ad Aquilonem
Hanathon: suntque egressus eius Vallis Iephthael,
15 et Cateth et Naalol et Semeron et Iedala et
Bethlehem: civitates duodecim, et villae earum.
16 Haec est hereditas tribus filiorum Zabulon per
cognationes suas, urbes et viculi earum. 17 Issachar
egressa est sors quarta per cognationes suas. 18
fuitque eius hereditas Iezrael et Casaloth et Sunem
19 et Hapharaim et Seon, et Anaharath 20 et Rabboth
et Cesion, Abes, 21 et Rameth, et Engannim, et
Enhadda et Bethpheses. 22 Et pervenit terminus eius
usque Thabor et Sehesima et Bethsames: eruntque
exitus eius Iordanis: civitates sedecim, et villae
earum. 23 Haec est possessio filiorum Issachar
per cognationes suas, urbes, et viculi earum. 24
Ceciditque sors quinta tribui filiorum Aser per
cognationes suas: 25 fuitque terminus eorum
Halcath et Chali et Beten et Axaph 26 et Elmelech
et Amaad et Messal: et pervenit usque ad Carmelum
maris et Sihor et Labanath. 27 Ac revertitur contra
orientem Bethdagon: et pertransit usque Zabulon et
Vallem Iephthael contra Aquilonem in Bethemec et
Nehiel. Egrediturque ad laevam Cabul, 28 et Abran
et Rohob et Hamon et Cana, usque ad Sidonem
magnam. 29 revertiturque in Horma usque ad
civitatem munitissimam Tyrum, et usque Hosa:
eruntque exitus eius in mare de funiculo Achziba: 30
et Amma et Aphec et Rohob. civitates viginti duae,
et villae earum. 31 Haec est possessio filiorum Aser
per cognationes suas, urbesque et viculi earum. 32
Filiorum Nephthali sexta sors cecidit per familias
suas: 33 et coepit terminus de Heleph et Elon in
Saananim, et Adami, quae est Neceb, et Iebnael
usque Lecum: et egressus eorum usque ad Iordanem:
34 revertiturque terminus contra Occidentem in
Azanotthabor, atque inde egreditur in Hucuca, et
pertransit in Zabulon contra Meridiem, et in Aser
contra Occidentem, et in Iuda ad Iordanem contra
ortum solis. 35 civitates munitissimae, Assedim, Ser,
et Emath, et Reccath et Cenereth, 36 et Edema et
Arama, Asor 37 et Cedes et Edrai, Enhasor 38 et Ieron
et Magdalel, Horem et Bethanath et Bethsames:
civitates decem et novem, et villae earum. 39
Haec est possessio tribus filiorum Nephthali per
cognationes suas, urbes et viculi earum. 40 Tribui
filiorum Dan per familias suas egressa est sors
septima: 41 et fuit terminus possessionis eius Sara
et Esthaol, et Hirsemes, id est civitas solis. 42
Selebin et Aialon et Iethela, 43 Elon et Themna et
Acron, 44 Elthece, Gebbethon et Balaath, 45 et Iud
et Bane et Barach et Gethremmon: 46 et Meiarcon
et Arecon, cum termino qui respicit Ioppen, 47 et
ipso fine concluditur. Ascenderuntque filii Dan, et
pugnaverunt contra Lesem, ceperuntque eam: et
percusserunt eam in ore gladii, et possederunt, et
habitaverunt in ea, vocantes nomen eius Lesem
Dan, ex nomine Dan patris sui. 48 Haec est possessio
tribus filiorum Dan, per cognationes suas, urbes
et viculi earum. 49 Cumque complesset sorte
dividere Terram singulis per tribus suas, dederunt
filii Israel possessionem Iosue filio Nun in medio
sui, 50 iuxta praeceptum Domini, urbem quam
postulavit, Thamnath Saraa in monte Ephraim: et
aedificavit civitatem, habitavitque in ea. 51 Hae sunt
possessiones, quas sorte diviserunt Eleazar sacerdos,
et Iosue filius Nun, et principes familiarum, ac
tribuum filiorum Israel in Silo, coram Domino
ad ostium tabernaculi testimonii, partitique sunt
Terram.

20 Et locutus est Dominus ad Iosue, dicens:
Loquere filiis Israel, et dic eis: 2 Separate
urbes fugitivorum, de quibus locutus sum ad vos

per manum Moysi; 3 ut confugiat ad eas quicumque
animam percusserit nescius: et possit evadere iram
proximi, qui ultor est sanguinis: 4 cum ad unam
harum confugerit civitatum, stabit ante portam
civitatis, et loquetur senioribus urbis illius ea, quae
se comprobent innocentem: sicque suscipient eum,
et dabunt ei locum ad habitandum. 5 Cumque ultor
sanguinis eum fuerit persecutus, non tradent in
manus eius: quia ignorans percussit proximum
eius, nec ante biduum, triduumve eius probatur
inimicus. 6 Et habitabit in civitate illa, donec stet
ante iudicium causam reddens facti sui, et moriatur
sacerdos magnus, qui fuerit in illo tempore: tunc
revertetur homicida, et ingredietur civitatem et
domum suam de qua fugerat. 7 Decreveruntque
Cedes in Galilaea montis Nephthali, et Sichem in
monte Ephraim, et Cariatharbe, ipsa est Hebron in
monte Iuda. 8 Et trans Iordanem contra Orientalem
plagam Iericho, statuerunt Bosor, quae sita est in
campestri solitudine de tribu Ruben, et Ramoth
in Galaad de tribu Gad, et Gaulon in Basan de
tribu Manasse. 9 Hae civitates constitutae sunt
cunctis filiis Israel, et advenis, qui habitabant
inter eos: ut fugeret ad eas qui animam nescius
percussisset, et non moreretur in manu proximi,
effusum sanguinem vindicare cupientis, donec
staret ante populum expositurus causam suam.

21 Accesseruntque principes familiarum Levi ad
Eleazarum sacerdotem, et Iosue filium Nun, et
ad duces cognationum per singulas tribus filiorum
Israel: 2 locutique sunt ad eos in Silo Terrae Chanaan,
atque dixerunt: Dominus praecepit per manum
Moysi, ut darentur nobis urbes ad habitandum, et
suburbana earum ad alenda iumenta. 3 Dederuntque
filii Israel de possessionibus suis iuxta imperium
Domini, civitates et suburbana earum. 4 Egressaque
est sors in familiam Caath filiorum Aaron sacerdotis
de tribubus Iuda, et Simeon, et Beniamin, civitates
tredecim: 5 Et reliquis filiorum Caath, id est Levitis,
qui superfuerant de tribubus Ephraim, et Dan, et
dimidia tribu Manasse, civitates decem. 6 Porro filii
Gerson egressa est sors, ut acciperent de tribubus
Issachar et Aser et Nephthali, dimidiaque tribu
Manasse in Basan civitates numero tredecim. 7 Et
filiis Merari per cognationes suas de tribubus Ruben
et Gad et Zabulon urbes duodecim. 8 Dederuntque
filii Israel Levitis civitates et suburbana earum,
sicut praecepit Dominus per manum Moysi, singulis
sorte tribuentes. 9 De tribubus filiorum Iuda et
Simeon dedit Iosue civitates: quarum ista sunt
nomina, 10 filiis Aaron per familias Caath Levitici
generis (prima enim sors illis egressa est) 11
Cariatharbe patris Enac, quae vocatur Hebron,
in monte Iuda, et suburbana eius per circuitum.
12 Agros vero, et villas eius dederat Caleb filio
Iephone ad possidendum. 13 Dedit ergo filiis Aaron
sacerdotis Hebron confugii civitatem, ac suburbana
eius: et Lobnam cum suburbanis suis: 14 et Iether,
et Esthemo, 15 et Holon, et Dabir, 16 et Ain, et
Ieta, et Bethsames, cum suburbanis suis: civitates
novem de tribubus, ut dictum est, duabus. 17 De
tribu autem filiorum Beniamin, Gabaon, et Gabae,
18 et Anathoth et Almon, cum suburbanis suis:
civitates quattuor. 19 Omnes simul civitates filiorum
Aaron sacerdotis, tredecim, cum suburbanis suis.
20 Reliquis vero per familias filiorum Caath Levitici
generis haec est data possessio. 21 De tribu Ephraim
urbes confugii, Sichem cum suburbanis suis in
monte Ephraim, et Gazer 22 et Cibsaim et Beth
horon, cum suburbanis suis, civitates quattuor.
23 De tribu quoque Dan, Eltheco et Gabathon,
24 et Aialon et Gethremmon, cum suburbanis
suis, civitates quattuor. 25 Porro de dimidia tribu
Manasse, Thanach et Gethremmon, cum suburbanis
suis civitates duae. 26 Omnes civitates decem, et
suburbana earum, datae sunt filiis Caath inferioris
gradus. 27 Filiis quoque Gerson Levitici generis
dedit de dimidia tribu Manasse confugii civitates,
Gaulon in Basan, et Bosram, cum suburbanis suis,
civitates duas. 28 Porro de tribu Issachar, Cesion,
et Dabereth, 29 et Iaramoth, et Engannim, cum
suburbanis suis, civitates quattuor. 30 De tribu
autem Aser, Masal et Abdon, 31 et Helcath, et
Rohob, cum suburbanis suis, civitates quattuor.
32 De tribu quoque Nephthali civitates confugii,
Cedes in Galilaea, et Hammoth Dor, et Carthan,
cum suburbanis suis, civitates tres. 33 Omnes urbes
familiarum Gerson, tredecim, cum suburbanis suis.
34 Filiis autem Merari Levitis inferioris gradus per
familias suas data est de tribu Zabulon, Iecnam et
Cartha 35 et Damna et Naalol, civitates quattuor
cum suburbanis suis. 36 De tribu Ruben ultra
Iordanem contra Iericho civitates refugii, Bosor in
solitudine, Misor et Iaser et Iethson et Mephaath,
civitates quattuor cum suburbanis suis. 37 De
tribu Gad civitates confugii, Ramoth in Galaad, et
Manaim et Hesebon et Iazer, civitates quattuor cum
suburbanis suis. 40 Omnes urbes filiorum Merari per
familias et cognationes suas, duodecim. 41 Itaque
civitates universae Levitarum in medio possessionis
filiorum Israel fuerunt quadraginta octo 42 cum
suburbanis suis, singulae per familias distributae.
43 Deditque Dominus Deus Israeli omnem Terram,
quam traditurum se patribus eorum iuraverat: et
possederunt illam, atque habitaverunt in ea. 44

Dataque est ab eo pax in omnes per circuitum
nationes: nullusque eis hostium resistere ausus est,
sed cuncti in eorum ditionem redacti sunt. 45 Ne
unum quidem verbum, quod illis praestiturum se
esse promiserat, irritum fuit, sed rebus expleta sunt
omnia.

22 Eodem tempore vocavit Iosue Rubenitas, et
Gaditas, et dimidiam tribum Manasse, 2
dixitque ad eos: Fecistis omnia quae praecepit vobis
Moyses famulus Domini: mihi quoque in omnibus
obedistis, 3 nec reliquistis fratres vestros longo
tempore, usque in praesentem diem, custodientes
imperium Domini Dei vestri. 4 Quia igitur dedit
Dominus Deus vester fratribus vestris quietem
et pacem, sicut pollicitus est: revertimini, et ite
in tabernacula vestra, et in terram possessionis,
quam tradidit vobis Moyses famulus Domini
trans Iordanem: 5 ita dumtaxat, ut custodiatis
attente, et opere compleatis mandatum et legem
quam praecepit vobis Moyses famulus Domini, ut
diligatis Dominum Deum vestrum, et ambuletis
in omnibus viis eius, et observetis mandata illius,
adhaereatisque ei, ac serviatis in omni corde, et
in omni anima vestra. 6 Benedixitque eis Iosue, et
dimisit eos. Qui reversi sunt in tabernacula sua.
7 Dimidiae autem tribui Manasse possessionem
Moyses dederat in Basan: et idcirco mediae, quae
superfuit, dedit Iosue sortem inter ceteros fratres
suos trans Iordanem ad Occidentalem plagam.
Cumque dimitteret eos in tabernacula sua, et
benedixisset eis, 8 dixit ad eos: In multa substantia
atque divitiis revertimini ad sedes vestras, cum
argento et auro, aere ac ferro, et veste multiplici:
dividite praedam hostium cum fratribus vestris.
9 Reversique sunt, et abierunt filii Ruben, et filii
Gad, et dimidia tribus Manasse, a filiis Israel de
Silo, quae sita est in Chanaan, ut intrarent Galaad
Terram possessionis suae, quam obtinuerant iuxta
imperium Domini in manu Moysi. 10 Cumque
venissent ad tumulos Iordanis in Terram Chanaan,
aedificaverunt iuxta Iordanem altare infinitae
magnitudinis. 11 Quod cum audissent filii Israel,
et ad eos certi nuncii detulissent aedificasse filios
Ruben, et Gad, et dimidiae tribus Manasse, altare
in Terra Chanaan, super Iordanis tumulos, contra
filios Israel: 12 convenerunt omnes in Silo, ut
ascenderent, et dimicarent contra eos. 13 Et interim
miserunt ad illos in Terram Galaad Phinees filium
Eleazari sacerdotem, 14 et decem principes cum eo,
singulos de singulis tribubus. 15 Qui venerunt ad
filios Ruben, et Gad, et dimidiae tribus Manasse in
Terram Galaad, dixeruntque ad eos: 16 Haec mandat
omnis populus Domini: Quae est ista transgressio?
Cur reliquistis Dominum Deum Israel, aedificantes
altare sacrilegum, et a cultu illius recedentes? 17
An parum vobis est quod peccastis in Beelphegor, et
usque in praesentem diem macula huius sceleris in
nobis permanet? multi enim de populo corruerunt.
18 Et vos hodie reliquistis Dominum, et cras in
universum Israel ira eius desaeviet. 19 Quod si
putatis immundam esse terram possessionis vestrae,
transite ad Terram, in qua tabernaculum Domini
est, et habitate inter nos: tantum ut a Domino, et
a nostro consortio non recedatis, aedificato altari
praeter altare Domini Dei nostri. 20 Nonne Achan
filius Zare praeteriit mandatum Domini, et super
omnem populum Israel ira eius incubuit? Et ille
erat unus homo, atque utinam solum periisset in
scelere suo. 21 Responderuntque filii Ruben et Gad,
et dimidia tribus Manasse principibus legationis
Israel: 22 Fortissimus Deus Dominus, ipse novit, et
Israel simul intelliget: si praevaricationis animo,
hoc altare construximus, non custodiat nos, sed
puniat nos in praesenti: 23 et si ea mente fecimus
ut holocausta, et sacrificium, et pacificas victimas
super eo imponeremus, ipse quaerat et iudicet:
24 et non ea magis cogitatione atque tractatu, ut
diceremus: Cras dicent filii vestri filiis nostris: Quid
vobis et Domino Deo Israel? 25 terminum posuit
Dominus inter nos et vos, o filii Ruben, et filii Gad,
Iordanem fluvium: et idcirco partem non habetis in
Domino. Et per hanc occasionem avertent filii vestri
filios nostros a timore Domini. Putavimus itaque
melius, 26 et diximus: Extruamus nobis altare, non
in holocausta, neque ad victimas offerendas, 27 sed
in testimonium inter nos et vos, et sobolem nostram
vestramque progeniem, ut serviamus Domino, et
iuris nostri sit offerre et holocausta, et victimas,
et pacificas hostias: et nequaquam dicant cras filii
vestri filiis nostris: Non est vobis pars in Domino.
28 Quod si voluerint dicere, respondebunt eis: Ecce
altare Domini, quod fecerunt patres nostri, non in
holocausta, neque in sacrificium, sed in testimonium
nostrum ac vestrum. 29 Absit a nobis hoc scelus ut
recedamus a Domino, et eius vestigia relinquamus,
extructo altari ad holocausta, et sacrificia, et
victimas offerendas, praeter altare Domini Dei
nostri, quod extructum est ante tabernaculum eius.
30 Quibus auditis, Phinees sacerdos, et principes
legationis Israel, qui erant cum eo, placati sunt: et
verba filiorum Ruben, et Gad, et dimidiae tribus
Manasse, libentissime susceperunt. 31 Dixtque
Phinees filius Eleazari sacerdos ad eos: Nunc scimus
quod nobiscum sit Dominus, quoniam alieni estis
a praevaricatione hac, et liberastis filios Israel de

manu Domini. 32 Reversusque est cum principibus a
filiis Ruben et Gad de Terra Galaad, finium Chanaan
ad filios Israel, et retulit eis. 33 Placuitque sermo
cunctis audientibus. Et laudaverunt Deum filii
Israel, et nequaquam ultra dixerunt, ut ascenderent
contra eos, atque pugnarent, et delerent Terram
possessionis eorum. 34 Vocaveruntque filii Ruben,
et filii Gad altare, quod extruxerant, Testimonium
nostrum, quod Dominus ipse sit Deus.

23 Evoluto autem multo tempore, postquam
pacem dederat Dominus Israeli, subiectis in
gyro nationibus universis, et Iosue iam longaevo, et
persenilis aetatis: 2 vocavit Iosue omnem Israelem,
maioresque natu, et principes ac duces, et magistros,
dixitque ad eos: Ego senui, et progressioris aetatis
sum: 3 vosque cernitis omnia, quae fecerit Dominus
Deus vester cunctis per circuitum nationibus, quo
modo pro vobis ipse pugnaverit: 4 et nunc quia
vobis sorte divisit omnem Terram, ab Orientali
parte Iordanis usque ad mare magnum, multaeque
adhuc supersunt nationes: 5 Dominus Deus vester
disperdet eas et auferet a facie vestra, et possidebitis
Terram, sicut vobis pollicitus est. 6 tantum
confortamini, et estote soliciti, ut custodiatis cuncta
quae scripta sunt in volumine legis Moysi: et non
declinetis ab eis neque ad dexteram neque ad
sinistram: 7 ne postquam intraveritis ad Gentes,
quae inter vos futurae sunt, iuretis in nomine
deorum earum, et serviatis eis, et adoretis illos: 8
sed adhaereatis Domino Deo vestro: quod fecistis
usque in diem hanc. 9 Et tunc auferet Dominus Deus
in conspectu vestro gentes magnas et robustissimas,
et nullus vobis resistere poterit. 10 Unus e vobis
persequetur hostium mille viros: quia Dominus
Deus vester pro vobis ipse pugnabit, sicut pollicitus
est. 11 Hoc tantum diligentissime praecavete, ut
diligatis Dominum Deum vestrum. 12 Quod si
volueritis gentium harum, quae inter vos habitant,
erroribus adhaerere, et cum eis miscere connubia,
atque amicitias copulare: 13 iam nunc scitote quod
Dominus Deus vester non eas deleat ante faciem
vestram, sed sint vobis in foveam ac laqueum, et
offendiculum ex latere vestro, et sudes in oculis
vestris, donec vos auferat atque disperdat de Terra
hac optima, quam tradidit vobis. 14 En ego hodie
ingredior viam universae terrae, et toto animo
cognoscetis quod de omnibus verbis, quae se
Dominus praestiturum vobis esse pollicitus est,
unum non praeterierit incassum. 15 Sicut ergo
implevit opere quod promisit, et prospera cuncta
venerunt: sic adducet super vos quidquid malorum
comminatus est, donec vos auferat atque disperdat
de Terra hac optima, quam tradidit vobis, 16 eo
quod praeterieritis pactum Domini Dei vestri, quod
pepigit vobiscum, et servieritis diis alienis, ad
adoraveritis eos: cito atque velociter consurget
in vos furor Domini, et auferemini ab hac Terra
optima, quam tradidit vobis.

24 Congregavitque Iosue omnes tribus Israel in
Sichem, et vocavit maiores natu, ac principes,
et iudices, et magistros: steteruntque in conspectu
Domini: 2 et ad populum sic locutus est: Haec dicit
Dominus Deus Israel: Trans fluvium habitaverunt
patres vestri ab initio, Thare pater Abraham, et
Nachor: servieruntque diis alienis. 3 Tuli ergo
patrem vestrum Abraham de Mesopotamiae finibus:
et adduxi eum in Terram Chanaan: multiplicavique
semen eius, 4 et dedi ei Isaac: illique rursum
dedi Iacob et Esau. E quibus, Esau dedi montem
Seir ad possidendum: Iacob vero, et filii eius
descenderunt in Aegyptum. 5 Misique Moysen et
Aaron, et percussi Aegyptum multis signis atque
portentis. 6 Eduxique vos et patres vestros de
Aegypto, et venistis ad mare: persecutique sunt
Aegyptii patres vestros cum curribus et equitatu,
usque ad Mare rubrum. 7 Clamaverunt autem ad
Dominum filii Israel: qui posuit tenebras inter vos
et Aegyptios, et adduxit super eos mare, et operuit
eos. Viderunt oculi vestri cuncta quae in Aegypto
fecerim, et habitastis in solitudine multo tempore: 8
et introduxi vos in Terram Amorrhaei, qui habitabat
trans Iordanem. Cumque pugnarent contra vos,
tradidi eos in manus vestras, et possedistis Terram
eorum, atque interfecistis eos. 9 Surrexit autem
Balac filius Sephor rex Moab, et pugnavit contra
Israelem. Misitque et vocavit Balaam filium Beor,
ut malediceret vobis: 10 et ego nolui audire eum,
sed econtrario per illum benedixi vobis, et liberavi
vos de manu eius. 11 Transistisque Iordanem, et
venistis ad Iericho. Pugnaveruntque contra vos
viri civitatis eius, Amorrhaeus, et Pherezaeus,
et Chananaeus, et Hethaeus, et Gergezaeus, et
Hevaeus, et Iebusaeus: et tradidi illos in manus
vestras. 12 Misique ante vos crabrones: et eieci eos
de locis suis, duos reges Amorrhaeorum, non in
gladio nec in arcu tuo. 13 Dedique vobis Terram, in
qua non laborastis, et urbes quas non aedificastis,
ut habitaretis in eis: vineas et oliveta, quae non
plantastis. 14 Nunc ergo timete Dominum, et servite
ei perfecto corde atque verissimo: et auferte deos,
quibus servierunt patres vestri in Mesopotamia et
in Aegypto, ac servite Domino. 15 Sin autem malum
vobis videtur ut Domino serviatis, optio vobis datur:
eligite hodie quod placet, cui servire potissimum

debeatis, utrum diis, quibus servierunt patres
vestri in Mesopotamia, an diis Amorrhaeorum,
in quorum Terra habitatis: ego autem et domus
mea serviemus Domino. **16** Responditque populus,
et ait: Absit a nobis ut relinquamus Dominum, et
serviamus diis alienis. **17** Dominus Deus noster
ipse eduxit nos, et patres nostros de Terra Aegypti,
de domo servitutis: fecitque videntibus nobis
signa ingentia, et custodivit nos in omni via,
per quam ambulavimus, et in cunctis populis,
per quos transivimus. **18** Et eiecit universas
gentes, Amorrhaeum habitatorem Terrae, quam
nos intravimus. Serviemus igitur Domino, quia ipse
est Deus noster. **19** Dixitque Iosue ad populum:
Non poteritis servire Domino: Deus enim sanctus,
et fortis aemulator est, nec ignoscet sceleribus
vestris atque peccatis. **20** Si dimiseritis Dominum,
et servieritis diis alienis, convertet se, et affliget
vos, atque subvertet postquam vobis praestiterit
bona. **21** Dixitque populus ad Iosue: Nequaquam
ita ut loqueris, erit, sed Domino serviemus. **22**
Et Iosue ad populum, Testes, inquit, vos estis,
quia ipsi elegeritis vobis Dominum ut serviatis
ei. Responderuntque: Testes. **23** Nunc ergo, ait,
auferte deos alienos de medio vestri, et inclinate
corda vestra ad Dominum Deum Israel. **24** Dixitque
populus ad Iosue: Domino Deo nostro serviemus,
et obedientes erimus praeceptis eius. **25** Percussit
ergo Iosue in die illo foedus, et proposuit populo
praecepta atque iudicia in Sichem. **26** Scripsit
quoque omnia verba haec in volumine legis Domini:
et tulit lapidem pergrandem, posuitque eum subter
quercum, quae erat in Sanctuario Domini: **27**
et dixit ad omnem populum: En lapis iste erit
vobis in testimonium quod audieritis omnia verba
Domini, quae locutus est vobis: ne forte postea
negare velitis, et mentiri Domino Deo vestro. **28**
Dimisitque populum, singulos in possessionem
suam. **29** Et post haec mortuus est Iosue filius Nun
servus Domini, centum et decem annorum: **30**
sepelieruntque eum in finibus possessionis suae in
Thamnathsare, quae est sita in monte Ephraim, a
Septentrionali parte montis Gaas. **31** Servivitque
Israel Domino cunctis diebus Iosue et seniorum, qui
longo vixerunt tempore post Iosue, et qui noverunt
omnia opera Domini quae fecerat in Israel. **32**
Ossa quoque Ioseph, quae tulerant filii Israel de
Aegypto, sepelierunt in Sichem, in parte agri, quem
emerat Iacob a filiis Hemor patris Sichem, centum
novellis ovibus, et fuit in possessionem filiorum
Ioseph. **33** Eleazar quoque filius Aaron mortuus est:
et sepelierunt eum in Gabaath Phinees filii eius,
quae data est ei in monte Ephraim.

Iudicum

1 Post mortem Iosue consuluerunt filii Israel
Dominum, dicentes: Quis ascendet ante nos
contra Chananaeum, et erit dux belli? **2** Dixitque
Dominus: Iudas ascendet: ecce tradidi Terram in
manus eius. **3** Et ait Iudas Simeoni fratri suo:
Ascende mecum in sortem meam, et pugna contra
Chananaeum, ut et ego pergam tecum in sortem
tuam. Et abiit cum eo Simeon. **4** Ascenditque Iudas,
et tradidit Dominus Chananaeum, ac Pherezaeum
in manus eorum: et percusserunt in Bezec decem
millia virorum. **5** Inveneruntque Adonibezec in
Bezec, et pugnaverunt contra eum, ac percusserunt
Chananaeum, et Pherezaeum. **6** Fugit autem
Adonibezec: quem persecuti comprehenderunt,
caesis summitatibus manuum eius ac pedum. **7**
Dixitque Adonibezec: Septuaginta reges amputatis
manuum ac pedum summitatibus colligebant sub
mensa mea ciborum reliquias: sicut feci, ita reddidit
mihi Deus. Adduxeruntque eum in Ierusalem,
et ibi mortuus est. **8** Oppugnantes ergo filii
Iuda Ierusalem, ceperunt eam, et percusserunt in
ore gladii, tradentes cunctam incendio civitatem.
9 Et postea descendentes pugnaverunt contra
Chananaeum, qui habitabat in montanis, et ad
meridiem, in campestribus. **10** Pergensque Iudas
contra Chananaeum, qui habitabat in Hebron, (cuius
nomen fuit antiquitus Cariatharbe) percussit Sesai,
et Ahiman, et Tholmai: **11** atque inde profectus
abiit ad habitatores Dabir, cuius nomen vetus
erat Cariath Sepher, id est, civitas litterarum. **12**
Dixitque Caleb: Qui percusserit Cariath Sepher,
et vastaverit eam, dabo ei Axam filiam meam
uxorem. **13** Cumque cepisset eam Othoniel filius
Cenez frater Caleb minor, dedit ei Axam filiam
suam coniugem. **14** Quam pergentem in itinere
monuit vir suus ut peteret a patre suo agrum.
Quae cum suspirasset sedens in asino, dixit ei
Caleb: Quid habes? **15** At illa respondit: Da mihi
benedictionem, quia terram arentem dedisti mihi:
da et irriguam aquis. Dedit ergo ei Caleb irriguum
superius, et irriguum inferius. **16** Filii autem Cinaei
cognati Moysi ascenderunt de civitate palmarum,
cum filiis Iuda in desertum sortis eius, quod est
ad meridiem Arad, et habitaverunt cum eo. **17**
Abiit autem Iudas cum Simeone fratre suo, et
percusserunt simul Chananaeum qui habitabat in
Sephaath, et interfecerunt eum. Vocatumque est
nomen urbis, Horma, id est, anathema. **18** Cepitque
Iudas Gazam cum finibus suis, et Ascalonem, atque
Accaron cum terminis suis. **19** Fuitque Dominus
cum Iuda, et montana possedit: nec potuit delere
habitatores vallis, quia falcatis curribus abundabant.
20 Dederuntque Caleb Hebron, sicut dixerat Moyses,
qui delevit ex ea tres filios Enac. **21** Iebusaeum
autem habitatorem Ierusalem non deleverunt
filii Beniamin: habitavitque Iebusaeus cum filiis
Beniamin in Ierusalem, usque in praesentem diem.
22 Domus quoque Ioseph ascendit in Bethel, fuitque
Dominus cum eis. **23** Nam cum obsiderent urbem,
quae prius Luza vocabatur, **24** viderunt hominem
egredientem de civitate, dixeruntque ad eum:
Ostende nobis introitum civitatis, et faciemus
tecum misericordiam. **25** Qui cum ostendisset eis,
percusserunt urbem in ore gladii: hominem autem
illum, et omnem cognationem eius dimiserunt. **26**
Qui dimissus, abiit in Terram Hethim, et aedificavit
ibi civitatem, vocavitque eam Luzam: quae ita
appellatur usque in praesentem diem. **27** Manasses
quoque non delevit Bethsan, et Thanac cum viculis
suis, et habitatores Dor, et Ieblaam, et Mageddo cum
viculis suis, coepitque Chananaeus habitare cum eis.
28 Postquam autem confortatus est Israel, fecit eos
tributarios, et delere noluit. **29** Ephraim etiam non
interfecit Chananaeum, qui habitabat in Gazer, sed
habitavit cum eo. **30** Zabulon non delevit habitatores
Cetron, et Naalon: sed habitavit Chananaeus in
medio eius, factusque est ei tributarius. **31** Aser
quoque non delevit habitatores Accho, et Sidonis,
Ahalab, et Achazib, et Helba, et Aphec, et Rohob: **32**
habitavitque in medio Chananaei habitatoris illius
terrae, nec interfecit eum. **33** Nephthali quoque
non delevit habitatores Bethsames, et Bethanath:
et habitavit inter Chananaeum habitatorem Terrae,
fueruntque ei Bethsamitae et Bethanitae tributarii.
34 Arctavitque Amorrhaeus filios Dan in monte, nec
dedit eis locum ut ad planiora descenderent: **35**
habitavitque in monte Hares, quod interpretatur
testatio, in Aialon et Salebim. Et aggravata est
manus domus Ioseph, factusque est ei tributarius.
36 Fuit autem terminus Amorrhaei ab Ascensu
Scorpionis, petra, et superiora loca.

2 Ascenditque Angelus Domini de Galgalis ad
Locum flentium, et ait: Eduxi vos de Aegypto, et
introduxi in Terram, pro qua iuravi patribus vestris:
et pollicitus sum ut non facerem irritum pactum
meum vobiscum in sempiternum: **2** ita dumtaxat ut
non feriretis foedus cum habitatoribus Terrae huius,
sed aras eorum subverteretis: et noluistis audire
vocem meam: cur hoc fecistis? **3** Quam ob rem nolui
delere eos a facie vestra: ut habeatis hostes, et dii
eorum sint vobis in ruinam. **4** Cumque loqueretur
Angelus Domini haec verba ad omnes filios Israel:

elevaverunt ipsi vocem suam, et fleverunt. 5 Et
vocatum est nomen loci illius: Locus flentium, sive
lacrymarum: immolaveruntque ibi hostias Domini.
6 Dimisit ergo Iosue populum, et abierunt filii Israel
unusquisque in possessionem suam, ut obtinerent
eam: 7 servieruntque Domino cunctis diebus eius,
et seniorum, qui longo post eum vixerunt tempore,
et noverant omnia opera Domini, quae fecerat
cum Israel. 8 Mortuus est autem Iosue filius Nun,
famulus Domini, centum et decem annorum, 9
et sepelierunt eum in finibus possessionis suae in
Thamnathsare in monte Ephraim, a Septentrionali
plaga montis Gaas. 10 Omnisque illa generatio
congregata est ad patres suos: et surrexerunt alii,
qui non noverant Dominum, et opera quae fecerat
cum Israel. 11 Feceruntque filii Israel malum in
conspectu Domini, et servierunt Baalim. 12 Ac
dimiserunt Dominum Deum patrum suorum, qui
eduxerat eos de Terra Aegypti: et secuti sunt
deos alienos, deosque populorum, qui habitabant
in circuitu eorum, et adoraverunt eos: et ad
iracundiam concitaverunt Dominum, 13 dimittentes
eum, et servientes Baal et Astaroth. 14 Iratusque
Dominus contra Israel, tradidit eos in manus
diripientium: qui ceperunt eos, et vendiderunt
hostibus, qui habitabant per gyrum: nec potuerunt
resistere adversariis suis: 15 sed quocumque pergere
voluissent, manus Domini super eos erat, sicut
locutus est, et iuravit eis: et vehementer afflicti sunt.
16 Suscitavitque Dominus iudices, qui liberarent
eos de vastantium manibus: sed nec eos audire
voluerunt, 17 fornicantes cum diis alienis, et
adorantes eos. Cito deseruerunt viam, per quam
ingressi fuerant patres eorum: et audientes mandata
Domini, omnia fecere contraria. 18 Cumque Dominus
iudices suscitaret, in diebus eorum flectebatur
misericordia, et audiebat afflictorum gemitus, et
liberabat eos de caede vastantium. 19 Postquam
autem mortuus esset iudex, revertebantur, et multo
faciebant peiora quam fecerant patres eorum,
sequentes deos alienos, servientes eis, et adorantes
illos. Non dimiserunt adinventiones suas, et viam
durissimam, per quam ambulare consueverunt.
20 Iratusque est furor Domini in Israel, et ait:
Quia irritum fecit gens ista pactum meum, quod
pepigeram cum patribus eorum, et vocem meam
audire contempsit: 21 et ego non delebo gentes,
quas dimisit Iosue, et mortuus est: 22 ut in ipsis
experiar Israel, utrum custodiant viam Domini, et
ambulent in ea, sicut custodierunt patres eorum,
an non. 23 Dimisit ergo Dominus omnes nationes
has, et cito subvertere noluit, nec tradidit in manus
Iosue.

3 Hae sunt gentes, quas Dominus dereliquit,
ut erudiret in eis Israelem, et omnes, qui
non noverant bella Chananaeorum: 2 ut postea
discerent filii eorum certare cum hostibus, et
habere consuetudinem praeliandi: 3 quinque
satrapas Philisthinorum, omnemque Chananaeum,
et Sidonium, atque Hevaeum, qui habitabat in monte
Libano, de monte Baal Hermon usque ad introitum
Emath. 4 Dimisitque eos, ut in ipsis experiretur
Israelem, utrum audiret mandata Domini quae
praeceperat patribus eorum per manum Moysi,
an non. 5 Itaque filii Israel habitaverunt in medio
Chananaei, et Hethaei, et Amorrhaei, et Pherezaei,
et Hevaei, et Iebusaei: 6 et duxerunt uxores filias
eorum, ipsique filias suas filiis eorum tradiderunt,
et servierunt diis eorum. 7 Feceruntque malum in
conspectu Domini, et obliti sunt Dei sui, servientes
Baalim et Astaroth. 8 Iratusque contra Israel
Dominus, tradidit eos in manus Chusan Rasathaim
regis Mesopotamiae, servieruntque ei octo annis.
9 Et clamaverunt ad Dominum: qui suscitavit eis
salvatorem, et liberavit eos, Othoniel videlicet
filium Cenez, fratrem Caleb minorem: 10 fuitque in
eo Spiritus Domini, et iudicavit Israel. Egressusque
est ad pugnam, et tradidit Dominus in manus eius
Chusan Rasathaim regem Syriae, et oppressit eum.
11 Quievitque terra quadraginta annis, et mortuus
est Othoniel filius Cenez. 12 Addiderunt autem
filii Israel facere malum in conspectu Domini: qui
confortavit adversum eos Eglon regem Moab: quia
fecerunt malum in conspectu eius. 13 Et copulavit ei
filios Ammon, et Amalec: abiitque et percussit Israel,
atque possedit Urbem palmarum. 14 Servieruntque
filii Israel Eglon regi Moab decem et octo annis: 15
et postea clamaverunt ad Dominum: qui suscitavit
eis salvatorem vocabulo Aod, filium Gera, filii
Iemini, qui utraque manu pro dextera utebatur.
Miseruntque filii Israel per illum munera Eglon
regi Moab. 16 Qui fecit sibi gladium ancipitem,
habentem in medio capulum longitudinis palmae
manus, et accinctus est eo subter sagum in dextro
femore. 17 Obtulitque munera Eglon regi Moab. Erat
autem Eglon crassus nimis. 18 Cumque obtulisset ei
munera, prosecutus est socios, qui cum eo venerant.
19 Et reversus de Galgalis, ubi erant idola, dixit ad
Regem: Verbum secretum habeo ad te o Rex. Et ille
imperavit silentium: egressisque omnibus, qui circa
eum erant, 20 ingressus est Aod ad eum: sedebat
autem in aestivo coenaculo solus, dixitque: Verbum
Dei habeo ad te. Qui statim surrexit de throno. 21
Extenditque Aod sinistram manum, et tulit sicam
de dextro femore suo, infixitque eam in ventrem
eius 22 tam valide, ut capulus sequeretur ferrum

in vulnere, ac pinguissimo adipe stringeretur. Nec
eduxit gladium, sed ita ut percusserat, reliquit in
corpore: statimque per secreta naturae alvi stercora
proruperunt. 23 Aod autem clausis diligentissime
ostiis coenaculi, et obfirmatis sera, 24 per posticum
egressus est. Servique regis ingressi viderunt clausas
fores coenaculi, atque dixerunt: Forsitan purgat
alvum in aestivo coenaculo. 25 Expectantesque
diu donec erubescerent, et videntes quod nullus
aperiret, tulerunt clavem: et aperientes invenerunt
dominum suum in terra iacentem mortuum. 26 Aod
autem, dum illi turbarentur, effugit, et pertransiit
Locum idolorum, unde reversus fuerat. Venitque
in Seirath: 27 et statim insonuit buccina in monte
Ephraim: descenderuntque cum eo filii Israel, ipso in
fronte gradiente. 28 Qui dixit ad eos: Sequimini me:
tradidit enim Dominus inimicos nostros Moabitas
in manus nostras. Descenderuntque post eum, et
occupaverunt vada Iordanis quae transmittunt in
Moab: et non dimiserunt transire quemquam: 29
sed percusserunt Moabitas in tempore illo, circiter
decem millia, omnes robustos et fortes viros. nullus
eorum evadere potuit. 30 Humiliatusque est Moab
in die illo sub manu Israel: et quievit Terra octoginta
annis. 31 Post hunc fuit Samgar filius Anath, qui
percussit de Philisthiim sexcentos viros vomere: et
ipse quoque defendit Israel.

4 Addideruntque filii Israel facere malum in
conspectu Domini post mortem Aod, 2 et tradidit
illos Dominus in manus Iabin regis Chanaan, qui
regnavit in Asor: habuitque ducem exercitus sui
nomine Sisaram, ipse autem habitabat in Haroseth
gentium. 3 Clamaveruntque filii Israel ad Dominum:
nongentos enim habebat falcatos currus, et per
viginti annos vehementer oppresserat eos. 4 Erat
autem Debbora prophetis uxor Lapidoth, quae
iudicabat populum in illo tempore. 5 Et sedebat sub
palma, quae nomine illius vocabatur, inter Rama et
Bethel in monte Ephraim: ascendebantque ad eam
filii Israel in omne iudicium. 6 Quae misit et vocavit
Barac filium Abinoem de Cedes Nephthali: dixitque
ad eum: Praecepit tibi Dominus Deus Israel, vade, et
duc exercitum in montem Thabor, tollesque tecum
decem millia pugnatorum de filiis Nephthali, et
de filiis Zabulon: 7 ego autem adducam ad te in
loco torrentis Cison, Sisaram principem exercitus
Iabin, et currus eius, atque omnem multitudinem,
et tradam eos in manu tua. 8 Dixitque ad eam Barac:
Si venis mecum, vadam: si nolueris venire mecum,
non pergam. 9 Quae dixit ad eum: Ibo quidem
tecum, sed in hac vice victoria non reputabitur
tibi, quia in manu mulieris tradetur Sisara. Surrexit
itaque Debbora, et perrexit cum Barac in Cedes.
10 Qui, accitis Zabulon et Nephthali, ascendit cum
decem millibus pugnatorum, habens Debboram in
comitatu suo. 11 Haber autem Cinaeus recesserat
quondam a ceteris Cinaeis fratribus suis filiis Hobab,
cognati Moysi: et tetenderat tabernacula usque ad
vallem, quae vocatur Sennim, et erat iuxta Cedes.
12 Nunciatumque est Sisarae quod ascendisset
Barac filius Abinoem, in montem Thabor: 13 et
congregavit nongentos falcatos currus, et omnem
exercitum de Haroseth gentium ad torrentem Cison.
14 Dixitque Debbora ad Barac: Surge, haec est enim
dies, in qua tradidit Dominus Sisaram in manus
tuas: en ipse ductor est tuus. Descendit itaque Barac
de monte Thabor, et decem millia pugnatorum
cum eo. 15 Perterruitque Dominus Sisaram, et
omnes currus eius, universamque multitudinem
in ore gladii ad conspectum Barac: in tantum, ut
Sisara de curru desiliens, pedibus fugeret, 16 et
Barac persequeretur fugientes currus, et exercitum
usque ad Haroseth gentium, et omnis hostium
multitudo usque ad internecionem caderet. 17
Sisara autem fugiens pervenit ad tentorium Iahel
uxoris Haber Cinaei. Erat autem pax inter Iabin
regem Asor, et domum Haber Cinaei. 18 Egressa
igitur Iahel in occursum Sisarae, dixit ad eum: Intra
ad me domine mi: intra, ne timeas. Qui ingressus
tabernaculum eius, et opertus ab ea pallio, 19
dixit ad eam: Da mihi, obsecro, paululum aquae,
quia sitio valde. Quae aperuit utrem lactis, et dedit
ei bibere, et operuit illum. 20 Dixitque Sisara ad
eam: Sta ante ostium tabernaculi: et cum venerit
aliquis interrogans te, et dicens: Numquid hic est
aliquis? Respondebis: Nullus est. 21 Tulit itaque
Iahel uxor Haber clavum tabernaculi, assumens
pariter et malleum: et ingressa abscondite, et cum
silentio posuit supra tempus capitis eius clavum,
percussumque malleo defixit in cerebrum usque
ad terram: qui soporem morti socians defecit, et
mortuus est. 22 Et ecce Barac sequens Sisaram
veniebat: egressaque Iahel in occursum eius, et
dixit ei: Veni, et ostendam tibi virum, quem quaeris.
Qui cum intrasset ad eam, vidit Sisaram iacentem
mortuum, et clavum infixum in tempore eius.
23 Humiliavit ergo Deus in die illo Iabin regem
Chanaan coram filiis Israel: 24 qui crescebant
quotidie, et forti manu opprimebant Iabin regem
Chanaan, donec delerent eum.

5 Cecineruntque Debbora et Barac filius Abinoem
in illo die, dicentes: 2 Qui sponte obtulistis
de Israel animas vestras ad periculum, benedicite
Domino. 3 Audite reges, auribus percipite principes:

Ego sum, ego sum quae Domino canam, psallam
Domino Deo Israel. 4 Domine cum exires de Seir,
et transires per regiones Edom, terra mota est,
caelique ac nubes distillaverunt aquis. 5 Montes
fluxerunt a facie Domini, et Sinai a facie Domini
Dei Israel. 6 In diebus Samgar filii Anath, in diebus
Iahel quieverunt semitae: et qui ingrediebantur per
eas, ambulaverunt per calles devios. 7 Cessaverunt
fortes in Israel, et quieverunt: donec surgeret
Debbora, surgeret mater in Israel. 8 Nova bella
elegit Dominus, et portas hostium ipse subvertit:
clypeus et hasta si apparuerint in quadraginta
millibus Israel. 9 Cor meum diligit principes Israel:
qui propria voluntate obtulistis vos discrimini,
benedicite Domino. 10 Qui ascenditis super nitentes
asinos, et sedetis in iudicio, et ambulatis in via,
loquimini. 11 Ubi collisi sunt currus, et hostium
suffocatus est exercitus, ibi narrentur iustitiae
Domini et clementia in fortes Israel: tunc descendit
populus Domini ad portas, et obtinuit principatum.
12 Surge, surge Debbora, surge, surge, et loquere
canticum: surge Barac, et apprehende captivos tuos
fili Abinoem. 13 Salvatae sunt reliquiae populi,
Dominus in fortibus dimicavit. 14 Ex Ephraim
delevit eos in Amalec, et post eum ex Beniamin
in populos tuos o Amalec: de Machir principes
descenderunt, et de Zabulon qui exercitum ducerent
ad bellandum. 15 Duces Issachar fuere cum Debbora,
et Barac vestigia sunt secuti, qui quasi in praeceps
ac barathrum se discrimini dedit: diviso contra se
Ruben, magnanimorum reperta est contentio. 16
Quare habitas inter duos terminos, ut audias sibilos
gregum? diviso contra se Ruben, magnanimorum
reperta est contentio. 17 Galaad trans Iordanem
quiescebat, et Dan vacabat navibus: Aser habitabat
in littore maris, et in portubus morabatur. 18
Zabulon vero et Nephthali obtulerunt animas suas
morti in regione Merome. 19 Venerunt reges
et pugnaverunt, pugnaverunt reges Chanaan in
Thanach iuxta aquas Mageddo, et tamen nihil
tulere praedantes. 20 De caelo dimicatum est
contra eos: stellae manentes in ordine et cursu
suo, adversus Sisaram pugnaverunt. 21 Torrens
Cison traxit cadavera eorum, torrens Cadumim,
torrens Cison: conculca anima mea robustos. 22
Ungulae equorum ceciderunt, fugientibus impetu,
et per praeceps ruentibus fortissimis hostium. 23
Maledicite terrae Meroz, dixit Angelus Domini:
maledicite habitatoribus eius, quia non venerunt
ad auxilium Domini, in adiutorium fortissimorum
eius. 24 Benedicta inter mulieres Iahel uxor Haber
Cinaei, et benedicatur in tabernaculo suo. 25 Aquam
petenti lac dedit, et in phiala principum obtulit
butyrum. 26 Sinistram manum misit ad clavum,
et dexteram ad fabrorum malleos, percussitque
Sisaram quaerens in capite vulneri locum, et tempus
valide perforans. 27 Inter pedes eius ruit: defecit, et
mortuus est: volvebatur ante pedes eius, et iacebat
exanimis et miserabilis. 28 Per fenestram respiciens,
ululabat mater eius: et de coenaculo loquebatur:
Cur moratur regredi currus eius? quare tardaverunt
pedes quadrigarum illius? 29 Una sapientior
ceteris uxoribus eius, haec socrui verba respondit:
30 Forsitan nunc dividit spolia, et pulcherrima
feminarum eligitur ei: vestes diversorum colorum
Sisarae traduntur in praedam, et supellex varia ad
ornanda colla congeritur. 31 Sic pereant omnes
inimici tui Domine: qui autem diligunt te, sicut Sol
in ortu suo splendet, ita rutilent. Quievitque Terra
per quadraginta annos.

6 Fecerunt autem filii Israel malum in conspectu
Domini: qui tradidit illos in manu Madian
septem annis, 2 et oppressi sunt valde ab eis.
Feceruntque sibi antra et speluncas in montibus,
et munitissima ad repugnandum loca. 3 Cumque
sevisset Israel, ascendebat Madian et Amalec,
ceterique Orientalium nationum: 4 et apud eos
figentes tentoria, sicut erant in herbis cuncta
vastabant usque ad introitum Gazae: nihilque
omnino ad vitam pertinens relinquebant in Israel,
non oves, non boves, non asinos. 5 Ipsi enim et
universi greges eorum veniebant cum tabernaculis
suis, et instar locustarum universa complebant,
innumera multitudo hominum, et camelorum,
quidquid tetigerant devastantes. 6 Humiliatusque
est Israel valde in conspectu Madian. 7 Et clamavit
ad Dominum postulans auxilium contra Madianitas.
8 Qui misit ad eos virum prophetam, et locutus
est: Haec dicit Dominus Deus Israel: Ego vos feci
conscendere de Aegypto, et eduxi vos de domo
servitutis, 9 et liberavi de manu Aegyptiorum, et
omnium inimicorum, qui affligebant vos: eiecique
eos ad introitum vestrum, et tradidi vobis Terram
eorum. 10 Et dixi: Ego Dominus Deus vester, ne
timeatis deos Amorrhaeorum, in quorum terra
habitatis. Et noluistis audire vocem meam. 11 Venit
autem Angelus Domini, et sedit sub quercu, quae
erat in Ephra, et pertinebat ad Ioas patrem familiae
Ezri. Cumque Gedeon filius eius excuteret atque
purgaret frumenta in torculari, ut fugeret Madian,
12 apparuit ei Angelus Domini, et ait: Dominus
tecum virorum fortissime. 13 Dixitque ei Gedeon:
Obsecro mi Domine, si Dominus nobiscum est,
cur apprehenderunt nos haec omnia? ubi sunt
mirabilia eius, quae narraverunt patres nostri,

atque dixerunt: De Aegypto eduxit nos Dominus?
Nunc autem dereliquit nos Dominus et tradidit in
manus Madian. 14 Respexitque ad eum Dominus,
et ait: Vade in hac fortitudine tua, et liberabis
Israel de manu Madian: scito quod miserim te. 15
Qui respondens ait: Obsecro, mi Domine, in quo
liberabo Israel? ecce familia mea infima est in
Manasse, et ego minimus in domo patris mei. 16
Dixitque ei Dominus: Ego ero tecum: et percuties
Madian quasi unum virum. 17 Et ille, Si inveni,
inquit, gratiam coram te, da mihi signum quod tu
sis qui loquaris ad me. 18 Nec recedas hinc, donec
revertar ad te, portans sacrificium, et offerens tibi.
Qui respondit: Ego praestolabor adventum tuum.
19 Ingressus est itaque Gedeon, et coxit hoedum,
et de farinae modio azymos panes: carnesque
ponens in canistro, et ius carnium mittens in ollam,
tulit omnia sub quercu, et obtulit ei. 20 Cui dixit
Angelus Domini: Tolle carnes et azymos panes, et
pone supra petram illam, et ius desuper funde.
Cumque fecisset ita, 21 extendit Angelus Domini
summitatem virgae, quam tenebat in manu, et
tetigit carnes et panes azymos: ascenditque ignis
de petra, et carnes, azymosque panes consumpsit:
Angelus autem Domini evanuit ex oculis eius. 22
Videnque Gedeon quod esset Angelus Domini, ait:
Heu mi Domine Deus: quia vidi Angelum Domini
facie ad faciem. 23 Dixitque ei Dominus: Pax tecum:
ne timeas, non morieris. 24 Aedificavit ergo ibi
Gedeon altare Domino, vocavitque illud, Domini
pax, usque in praesentem diem. Cumque adhuc
esset in Ephra, quae est familiae Ezri, 25 nocte
illa dixit Dominus ad eum: Tolle taurum patris tui,
et alterum taurum annorum septem, destruesque
aram Baal, quae est patris tui: et nemus, quod
circa aram est, succide: 26 et aedificabis altare
Domino Deo tuo in summitate petrae huius, super
quam ante sacrificium posuisti: tollesque taurum
secundum, et offeres holocaustum super struem
lignorum, quae de nemore succideris. 27 Assumptis
ergo Gedeon decem viris de servis suis, fecit sicut
praeceperat ei Dominus. Timens autem domum
patris sui, et homines illius civitatis, per diem
noluit id facere, sed omnia nocte complevit. 28
Cumque surrexissent viri oppidi eius mane, viderunt
destructam aram Baal, lucumque succisum, et
taurum alterum impositum super altare, quod tunc
aedificatum erat. 29 Dixeruntque ad invicem: Quis
hoc fecit? Cumque perquirerent auctorem facti,
dictum est: Gedeon filius Ioas fecit haec omnia.
30 Et dixerunt ad Ioas: Produc filium tuum huc,
ut moriatur: quia destruxit aram Baal, et succidit
nemus. 31 Quibus ille respondit: Numquid ultores
estis Baal, ut pugnetis pro eo? qui adversarius
est eius, moriatur antequam lux crastina veniat:
si Deus est, vindicet se de eo, qui suffodit aram
eius. 32 Ex illo die vocatus est Gedeon, Ierobaal,
eo quod dixisset Ioas: Ulciscatur se de eo Baal,
qui suffodit aram eius. 33 Igitur omnis Madian,
et Amalec, et Orientales populi congregati sunt
simul. et transeuntes Iordanem, castrametati sunt
in valle Iezrael. 34 Spiritus autem Domini induit
Gedeon, qui clangens buccina convocavit domum
Abiezer, ut sequeretur se. 35 Misitque nuncios in
universum Manassen, qui et ipse secutus est eum:
et alios nuncios in Aser et Zabulon et Nephthali, qui
occurrerunt ei. 36 Dixitque Gedeon ad Dominum: Si
salvum facis per manum meam Israel, sicut locutus
es, 37 ponam hoc vellus lanae in area: si ros in
solo vellere fuerit, et in omni terra siccitas, sciam
quod per manum meam, sicut locutus es, liberabis
Israel. 38 Factumque est ita. Et de nocte consurgens
expresso vellere, concham rore implevit. 39 Dixitque
rursus ad Dominum: Ne irascatur furor tuus contra
me si adhuc semel tentavero, signum quaerens in
vellere. Oro ut solum vellus siccum sit, et omnis
terra rore madens. 40 Fecitque Dominus nocte illa
ut postulaverat: et fuit siccitas in solo vellere, et ros
in omni terra.

7 Igitur Ierobaal qui et Gedeon, de nocte
consurgens, et omnis populus cum eo, venit
ad fontem qui vocatur Harad. erant autem castra
Madian in valle ad Septentrionalem plagam collis
excelsi. 2 Dixitque Dominus ad Gedeon: Multus
tecum est populus, nec tradetur Madian in manus
eius: ne glorietur contra me Israel, et dicat: Meis
viribus liberatus sum. 3 Loquere ad populum, et
cunctis audientibus praedica: Qui formidolosus et
timidus est, revertatur. Recesseruntque de monte
Galaad, et reversi sunt. Ex populo viginti duo millia
virorum, et tantum decem millia remanserunt.
4 Dixitque Dominus ad Gedeon: Adhuc populus
multus est, duc eos ad aquas, et ibi probabo illos: et
de quo dixero tibi ut tecum vadat, ipse pergat: quem
ire prohibuero, revertatur. 5 Cumque descendisset
populus ad aquas, dixit Dominus ad Gedeon: Qui
lingua lambuerint aquas, sicut solent canes lambere,
separabis eos seorsum: qui autem curvatis genibus
biberint, in altera parte erunt. 6 Fuit itaque numerus
eorum qui manu ad os proiiciente, lambuerunt
aquas, trecenti viri: omnis autem reliqua multitudo
flexo poplite biberat. 7 Et ait Dominus ad Gedeon:
In trecentis viris qui lambuerunt aquas, liberabo
vos, et tradam in manu tua Madian: omnis autem
reliqua multitudo revertatur in locum suum. 8

Sumptis itaque pro numero cibariis et tubis,
omnem reliquam multitudinem abire praecepit
ad tabernacula sua: et ipse cum trecentis viris se
certamini dedit. Castra autem Madian erant subter
in valle. 9 Eadem nocte dixit Dominus ad eum:
Surge, et descende in castra: quia tradidi eos in
manu tua. 10 sin autem solus ire formidas, descendat
tecum Phara puer tuus. 11 Et cum audieris quid
loquantur, tunc confortabuntur manus tuae, et
securior ad hostium castra descendes. Descendit
ergo ipse et Phara puer eius in partem castrorum,
ubi erant armatorum vigiliae. 12 Madian autem et
Amalec, et omnes Orientales populi fusi iacebant
in valle, ut locustarum multitudo: cameli quoque
innumerabiles erant, sicut arena quae iacet in
littore maris. 13 Cumque venisset Gedeon, narrabat
aliquis somnium proximo suo: et in hunc modum
referebat quod viderat: Vidi somnium, et videbatur
mihi quasi subcinericius panis ex hordeo volvi, et
in castra Madian descendere: cumque pervenisset
ad tabernaculum, percussit illud, atque subvertit,
et terrae funditus coaequavit. 14 Respondit is,
cui loquebatur: Non est hoc aliud, nisi gladius
Gedeonis filii Ioas viri Israelitae: tradidit enim
Dominus in manus eius Madian, et omnia castra
eius. 15 Cumque audisset Gedeon somnium, et
interpretationem eius, adoravit: et reversus est ad
castra Israel, et ait: Surgite, tradidit enim Dominus
in manus nostras castra Madian. 16 Divisitque
trecentos viros in tres partes, et dedit tubas in
manibus eorum, lagenasque vacuas ac lampades in
medio lagenarum. 17 Et dixit ad eos: Quod me facere
videritis, hoc facite: ingrediar partem castrorum, et
quod fecero sectamini. 18 Quando personuerit tuba
in manu mea, vos quoque per castrorum circuitum
clangite, et conclamate, Domino et Gedeoni. 19
Ingressusque est Gedeon, et trecenti viri qui
erant cum eo in partem castrorum, incipientibus
vigiliis noctis mediae, et custodibus suscitatis,
coeperunt buccinis clangere, et complodere inter
se lagenas. 20 Cumque per gyrum castrorum in
tribus personarent locis, et hydrias confregissent,
tenuerunt sinistris manibus lampades, et dextris
sonantes tubas, clamaveruntque: Gladius Domini
et Gedeonis: 21 stantes singuli in loco suo per
circuitum castrorum hostilium. Omnia itaque
castra turbata sunt, et vociferantes, ululantesque
fugerunt: 22 et nihilominus insistebant trecenti
viri buccinis personantes. Immisitque Dominus
gladium omnibus castris, et mutua se caede
truncabant, 23 fugientes usque ad Bethseca, et
crepidinem Abelmehula in Tabbath. Conclamantes
autem viri Israel de Nephthali, et Aser, et omni
Manasse persequebantur Madian. 24 Misitque
Gedeon nuncios in omnem montem Ephraim,
dicens: Descendite in occursum Madian, et occupate
aquas usque Bethbera atque Iordanem. Clamavitque
omnis Ephraim, et praeoccupavit aquas atque
Iordanem usque Bethbera. 25 Apprehensosque duos
viros Madian, Oreb, et Zeb, interfecit Oreb in Petra
Oreb, Zeb vero in Torculari Zeb. Et persecuti sunt
Madian, capita Oreb et Zeb portantes ad Gedeon
trans fluenta Iordanis.

8 Dixeruntque ad eum viri Ephraim: Quid est hoc
quod facere voluisti, ut nos non vocares, cum ad
pugnam pergeres contra Madian? iurgantes fortiter,
et prope vim inferentes. 2 Quibus ille respondit:
Quod enim tale facere potui, quale vos fecistis?
nonne melior est racemus Ephraim, vindemiis
Abiezer? 3 In manus vestras Dominus tradidit
principes Madian, Oreb, et Zeb: quid tale facere
potui, quale vos fecistis? Quod cum locutus esset,
requievit spiritus eorum, quo tumebant contra eum.
4 Cumque venisset Gedeon ad Iordanem, transivit
eum cum trecentis viris, qui secum erant: et prae
lassitudine, fugientes persequi non poterant. 5
Dixitque ad viros Soccoth: Date, obsecro, panes
populo, qui mecum est, quia valde defecerunt:
ut possimus persequi Zebee, et Salmana reges
Madian. 6 Responderunt principes Soccoth: Forsitan
palmae manuum Zebee et Salmana in manu tua
sunt, et idcirco postulas ut demus exercitui tuo
panes. 7 Quibus ille ait: Cum ergo tradiderit
Dominus Zebee et Salmana in manus meas,
conteram carnes vestras cum spinis, tribulisque
deserti. 8 Et inde conscendens, venit in Phanuel:
locutusque est ad viros loci illius similia. Cui et illi
responderunt, sicut responderant viri Soccoth. 9
Dixit itaque et eis: Cum reversus fuero victor in
pace, destruam turrim hanc. 10 Zebee autem et
Salmana requiescebant cum omni exercitu suo.
Quindecim enim millia viri remanserant ex omnibus
turmis Orientalium populorum, caesis centum
viginti millibus bellatorum educentium gladium.
11 Ascendensque Gedeon per viam eorum, qui in
tabernaculis morabantur, ad Orientalem partem
Nobe, et Iegbaa, percussit castra hostium, qui
securi erant, et nihil adversi suspicabantur. 12
Fugeruntque Zebee et Salmana, quos persequens
Gedeon comprehendit, turbato omni exercitu
eorum. 13 Revertensque de bello ante solis
ortum, 14 apprehendit puerum de viris Soccoth:
interrogavitque eum nomina principum et seniorum
Soccoth, et descripsit septuaginta septem viros.
15 Venitque ad Soccoth, et dixit eis: En Zebee, et

Salmana super quibus exprobrastis mihi, dicentes:
Forsitan manus Zebee et Salmana in manibus
tuis sunt, et idcirco postulas ut demus viris qui
lassi sunt, et defecerunt panes. 16 Tulit ergo
seniores civitatis et spinas deserti ac tribulos,
et contrivit cum eis, atque comminuit viros
Soccoth. 17 Turrim quoque Phanuel subvertit,
occisis habitatoribus civitatis. 18 Dixitque ad Zebee
et Salmana: Quales fuerunt viri, quos occidistis in
Thabor? Qui responderunt: Similes tui, et unus ex
eis quasi filius regis. 19 Quibus ille respondit: Fratres
mei fuerunt, filii matris meae. vivit Dominus, quia
si servassetis eos, non vos occiderem. 20 Dixitque
Iether primogenito suo: Surge, et interfice eos. Qui
non eduxit gladium: timebat enim, quia adhuc puer
erat. 21 Dixeruntque Zebee et Salmana: Tu surge, et
irrue in nos: quia iuxta aetatem robur est hominis.
Surrexit Gedeon, et interfecit Zebee et Salmana: et
tulit ornamenta ac bullas, quibus colla regalium
camelorum decorari solent. 22 Dixeruntque omnes
viri Israel ad Gedeon: Dominare nostri tu, et filius
tuus, et filius filii tui: quia liberasti nos de manu
Madian. 23 Quibus ille ait: Non dominabor vestri,
nec dominabitur in vos filius meus, sed dominabitur
vobis Dominus. 24 Dixitque ad eos: Unam petitionem
postulo a vobis: Date mihi inaures ex praeda
vestra. Inaures enim aureas Ismaelitae habere
consueverant. 25 Qui responderunt: Libentissime
dabimus. Expandentesque super terram pallium,
proiecerunt in eo inaures de praeda: 26 et fuit
pondus postulatarum inaurium, mille septingenti
auri sicli, absque ornamentis, et monilibus, et
veste purpurea, quibus reges Madian uti soliti
erant, et praeter torques aureas camelorum. 27
Fecitque ex eo Gedeon Ephod, et posuit illud in
civitate sua Ephra. Fornicatusque est omnis Israel
in eo, et factum est Gedeoni et omni domui eius in
ruinam. 28 Humiliatus est autem Madian coram
filiis Israel, nec potuerunt ultra cervices elevare:
sed quievit terra per quadraginta annos, quibus
Gedeon praefuit. 29 Abiit itaque Ierobaal filius Ioas,
et habitavit in domo sua: 30 habuitque septuaginta
filios, qui egressi sunt de femore eius: eo quod
plures haberet uxores. 31 Concubina autem illius,
quam habebat in Sichem, genuit ei filium nomine
Abimelech. 32 Mortuusque est Gedeon filius Ioas in
senectute bona, et sepultus est in sepulchro Ioas
patris sui in Ephra de familia Ezri. 33 Postquam
autem mortuus est Gedeon, aversi sunt filii Israel,
et fornicati sunt cum Baalim. Percusseruntque cum
Baal foedus, ut esset eis in deum: 34 nec recordati
sunt Domini Dei sui, qui eruit eos de manibus
inimicorum suorum omnium per circuitum: 35 nec
fecerunt misericordiam cum domo Ierobaal Gedeon
iuxta omnia bona, quae fecerat Israeli.

9 Abiit autem Abimelech filius Ierobaal in Sichem
ad fratres matris suae, et locutus est ad eos, et
ad omnem cognationem domus patris matris suae,
dicens: 2 Loquimini ad omnes viros Sichem: Quid
vobis est melius, ut dominentur vestri septuaginta
viri omnes filii Ierobaal, an ut dominetur unus vir?
simulque considerate quod os vestrum, et caro
vestra sum. 3 Locutique sunt fratres matris eius
de eo ad omnes viros Sichem universos sermones
istos, et inclinaverunt cor eorum post Abimelech,
dicentes: Frater noster est. 4 Dederuntque illi
septuaginta pondo argenti de fano Baalberit. Qui
conduxit sibi ex eo viros inopes et vagos, secutique
sunt eum. 5 Et venit in domum patris sui in Ephra, et
occidit fratres suos filios Ierobaal septuaginta viros,
super lapidem unum: remansitque Ioatham filius
Ierobaal minimus, et absconditus est. 6 Congregati
sunt autem omnes viri Sichem, et universae familiae
urbis Mello: abieruntque et constituerunt regem
Abimelech iuxta quercum, quae stabat in Sichem.
7 Quod cum nunciatum esset Ioatham, ivit, et
stetit in vertice montis Garizim: elevataque voce,
clamavit, et dixit: Audite me viri Sichem, ita ut
audiat vos Deus. 8 Ierunt ligna, ut ungerent super
se regem: dixeruntque olivae: Impera nobis. 9 Quae
respondit: Numquid possum deserere pinguedinem
meam, qua et dii utuntur, et homines, et venire ut
inter ligna promovear? 10 Dixeruntque ligna ad
arborem ficum: Veni, et super nos regnum accipe.
11 Quae respondit eis: Numquid possum deserere
dulcedinem meam, fructusque suavissimos, et ire
ut inter cetera ligna promovear? 12 Locutaque sunt
ligna ad vitem: Veni, et impera nobis. 13 Quae
respondit eis: Numquid possum deserere vinum
meum, quod laetificat Deum et homines, et inter
ligna cetera promoveri? 14 Dixeruntque omnia ligna
ad rhamnum: Veni, et impera super nos. 15 Quae
respondit eis: Si vere me regem vobis constituitis,
venite, et sub umbra mea requiescite. si autem
non vultis, egrediatur ignis de rhamno, et devoret
cedros Libani. 16 Nunc igitur, si recte, et absque
peccato constituistis super vos regem Abimelech,
et bene egistis cum Ierobaal, et cum domo eius,
et reddidistis vicem beneficiis eius, qui pugnavit
pro vobis, 17 et animam suam dedit periculis, ut
erueret vos de manu Madian, 18 qui nunc surrexistis
contra domum patris mei, et interfecistis filios
eius septuaginta viros super unum lapidem, et
constituistis regem Abimelech filium ancillae eius
super habitatores Sichem, eo quod frater vester sit:

19 si ergo recte, et absque vitio egistis cum Ierobaal,
et domo eius, hodie laetemini in Abimelech, et ille
laetetur in vobis. 20 Sin autem perverse: egrediatur
ignis ex eo, et consumat habitatores Sichem, et
oppidum Mello: egrediaturque ignis de viris Sichem,
et de oppido Mello, et devoret Abimelech. 21 Quae
cum dixisset, fugit, et abiit in Bera: habitavitque ibi
ob metum Abimelech fratris sui. 22 Regnavit itaque
Abimelech super Israel tribus annis. 23 Misitque
Dominus spiritum pessimum inter Abimelech et
habitatores Sichem: qui coeperunt eum detestari,
24 et scelus interfectionis septuaginta filiorum
Ierobaal, et effusionem sanguinis eorum conferre in
Abimelech fratrem suum, et in ceteros Sichimorum
principes, qui eum adiuverant. 25 Posueruntque
insidias adversus eum in summitate montium: et
dum illius praestolabantur adventum, exercebant
latrocinia, agentes praedas de praetereuntibus.
nunciatumque est Abimelech. 26 Venit autem
Gaal filius Obed cum fratribus suis, et transivit in
Sichimam. Ad cuius adventum erecti habitatores
Sichem, 27 egressi sunt in agros, vastantes vineas,
uvasque calcantes: et factis cantantium choris,
ingressi sunt fanum dei sui, et inter epulas et pocula
maledicebant Abimelech, 28 clamante Gaal filio
Obed: Quis est Abimelech, et quae est Sichem, ut
serviamus ei? numquid non est filius Ierobaal, et
constituit principem Zebul servum suum super
viros Emor patris Sichem? Cur ergo serviemus ei?
29 utinam daret aliquis populum istum sub manu
mea, ut auferrem de medio Abimelech. Dictumque
est Abimelech: Congrega exercitus multitudinem,
et veni. 30 Zebul enim princeps civitatis auditis
sermonibus Gaal filii Obed, iratus est valde, 31 et
misit clam ad Abimelech nuncios, dicens: Ecce,
Gaal filius Obed venit in Sichimam cum fratribus
suis, et oppugnat adversum te civitatem. 32 Surge
itaque nocte cum populo, qui tecum est, et latita
in agro: 33 et primo mane oriente sole, irrue
super civitatem. illo autem egrediente adversum te
cum populo suo, fac ei quod potueris. 34 Surrexit
itaque Abimelech cum omni exercitu suo nocte,
et tetendit insidias iuxta Sichimam in quattuor
locis. 35 Egressusque est Gaal filius Obed, et stetit in
introitu portae civitatis. Surrexit autem Abimelech,
et omnis exercitus cum eo de insidiarum loco. 36
Cumque vidisset populum Gaal, dixit ad Zebul: Ecce
de montibus multitudo descendit. Cui ille respondit:
Umbras montium vides quasi capita hominum,
et hoc errore deciperis. 37 Rursumque Gaal ait:
Ecce populus de umbilico terrae descendit, et unus
cuneus venit per viam quae respicit quercum.
38 Cui dixit Zebul: Ubi est nunc os tuum, quo
loquebaris? Quis est Abimelech ut serviamus ei?
Nonne hic populus est, quem despiciebas? Egredere,
et pugna contra eum. 39 Abiit ergo Gaal, spectante
Sichimorum populo, et pugnavit contra Abimelech,
40 qui persecutus est eum fugientem, et in urbem
compulit: ecciderunt que ex parte eius plurimi,
usque ad portam civitatis: 41 et Abimelech sedit
in Ruma: Zebul autem, Gaal, et socios eius expulit
de urbe, nec in ea passus est commorari. 42
Sequenti ergo die egressus est populus in campum.
Quod cum nunciatum esset Abimelech, 43 tulit
exercitum suum, et divisit in tres turmas, tendens
insidias in agris. Videnque quod egrederetur
populus de civitate, surrexit, et irruit in eos 44 cum
cuneo suo, oppugnans, et obsidens civitatem: duae
autem turmae palantes per campum adversarios
persequebantur. 45 Porro Abimelech omni die
illo oppugnabat urbem: quam cepit, interfectis
habitatoribus eius, ipsaque destructa, ita ut sal in ea
dispergeret. 46 Quod cum audissent qui habitabant
in turre Sichimorum, ingressi sunt fanum dei sui
Berith, ubi foedus cum eo pepigerant, et ex eo
locus nomen acceperat, qui erat munitus valde. 47
Abimelech quoque audiens viros turris Sichimorum
pariter conglobatos, 48 ascendit in montem Selmon
cum omni populo suo: et arrepta securi, praecidit
arboris ramum, impositumque ferens humero, dixit
ad socios: Quod me videtis facere, cito facite. 49
Igitur certatim ramos de arboribus praecidentes,
sequebantur ducem. Qui circumdantes praesidium,
succenderunt: atque ita factum est, ut fumo et
igne mille homines necarentur, viri pariter et
mulieres, habitatorum turris Sichem. 50 Abimelech
autem inde proficiscens venit ad oppidum Thebes,
quod circumdans obsidebat exercitu. 51 Erat
autem turris excelsa in media civitate, ad quam
confugerant simul viri ac mulieres, et omnes
principes civitatis, clausa firmissime ianua, et
super turris tectum stantes per propugnacula. 52
Accedensque Abimelech iuxta turrim, pugnabat
fortiter: et appropinquans ostio, ignem supponere
nitebatur: 53 et ecce una mulier fragmen molae
desuper iaciens, illisit capiti Abimelech, et confregit
cerebrum eius. 54 Qui vocavit cito armigerum suum,
et ait ad eum: Evagina gladium tuum, et percute
me: ne forte dicatur quod a femina interfectus
sim. Qui iussa perficiens, interfecit eum. 55 Illoque
mortuo, omnes qui cum eo erant de Israel, reversi
sunt in sedes suas: 56 et reddidit Deus malum, quod
fecerat Abimelech contra patrem suum, interfectis
septuaginta fratribus suis. 57 Sichimitis quoque
quod operati erant, retributum est, et venit super
eos maledictio Ioatham filii Ierobaal.

10 Post Abimelech surrexit dux in Israel Thola
filius Phua patrui Abimelech, vir de Issachar,
qui habitavit in Samir montis Ephraim: **2** et iudicavit
Israelem viginti et tribus annis, mortuusque est, ac
sepultus in Samir. **3** Huic successit Iair Galaadites,
qui iudicavit Israel per viginti et duos annos, **4**
habens triginta filios sedentes super triginta pullos
asinarum, et principes triginta civitatum, quae
ex nomine eius sunt appellatae Avoth Iair, id est,
oppida Iair, usque in praesentem diem in Terra
Galaad. **5** Mortuusque est Iair; ac sepultus in loco,
cui est vocabulum Camon. **6** Filii autem Israel
peccatis veteribus iungentes nova, fecerunt malum
in conspectu Domini, et servierunt idolis, Baalim
et Astaroth, et diis Syriae ac Sidonis et Moab et
filiorum Ammon et Philisthiim: dimiseruntque
Dominum, et non coluerunt eum. **7** Contra quos
Dominus iratus, tradidit eos in manus Philisthiim et
filiorum Ammon. **8** Afflictique sunt, et vehementer
oppressi per annos decem et octo, omnes qui
habitabant trans Iordanem in Terra Amorrhaei,
quae est in Galaad: **9** in tantum, ut filii Ammon,
Iordane transmisso, vastarent Iudam et Beniamin
et Ephraim: afflictusque est Israel nimis. **10** Et
clamantes ad Dominum, dixerunt: Peccavimus tibi,
quia dereliquimus Dominum Deum nostrum, et
servivimus Baalim. **11** Quibus locutus est Dominus:
Numquid non Aegyptii et Amorrhaei, filiique
Ammon et Philisthiim, **12** Sidonii quoque et Amalec
et Chanaan oppresserunt vos, et clamastis ad me, et
erui vos de manu eorum? **13** Et tamen reliquistis
me, et coluistis deos alienos: idcirco non addam
ut ultra vos liberem: **14** ite, et invocate deos quos
elegistis: ipsi vos liberent in tempore angustiae. **15**
Dixeruntque filii Israel ad Dominum: Peccavimus,
redde tu nobis quidquid tibi placet: tantum nunc
libera nos. **16** Quae dicentes, omnia de finibus suis
alienorum deorum idola proiecerunt, et servierunt
Domino Deo: qui doluit super miseriis eorum. **17**
Itaque filii Ammon conclamantes in Galaad fixere
tentoria: contra quos congregati filii Israel, in
Maspha castrametati sunt. **18** Dixeruntque principes
Galaad singuli ad proximos suos: Qui primus ex
nobis contra filios Ammon coeperit dimicare, erit
dux populi Galaad.

11 Fuit itaque illo in tempore Iephte Galaadites
vir fortissimus atque pugnator, filius mulieris
meretricis, qui natus est de Galaad. **2** Habuit autem
Galaad uxorem, de qua suscepit filios: qui postquam
creverant, eiecerunt Iephte, dicentes: Heres in
domo patris nostri esse non poteris, quia de altera
matre natus es. **3** Quos ille fugiens atque devitans,
habitavit in Terra Tob: congregatique sunt ad eum
viri inopes, et latrocinantes, et quasi principem
sequebantur. **4** In illis diebus pugnabant filii
Ammon contra Israel. **5** Quibus acriter instantibus
perrexerunt maiores natu de Galaad, ut tollerent in
auxilium sui Iephte de Terra Tob: **6** dixeruntque ad
eum: Veni et esto princeps noster, et pugna contra
filios Ammon. **7** Quibus ille respondit: Nonne vos
estis, qui odistis me, et eiecistis de domo patris
mei, et nunc venistis ad me necessitate compulsi?
8 Dixeruntque principes Galaad ad Iephte: Ob hanc
igitur causam nunc ad te venimus, ut proficiscaris
nobiscum, et pugnes contra filios Ammon, sisque
dux omnium qui habitant in Galaad. **9** Iephte
quoque dixit eis: Si vere venistis ad me, ut pugnem
pro vobis contra filios Ammon, tradideritque eos
Dominus in manus meas, ego ero vester princeps?
10 Qui responderunt ei: Dominus, qui haec audit,
ipse mediator ac testis est quod nostra promissa
faciemus. **11** Abiit itaque Iephte cum principibus
Galaad, fecitque eum omnis populus principem sui.
Locutusque est Iephte omnes sermones suos coram
Domino in Maspha. **12** Et misit nuncios ad regem
filiorum Ammon, qui ex persona sua dicerent:
Quid mihi et tibi est, quia venisti contra me, ut
vastares terram meam? **13** Quibus ille respondit:
Quia tulit Israel terram meam, quando ascendit
de Aegypto a finibus Arnon usque Ieboc atque
Iordanem: nunc ergo cum pace redde mihi eam.
14 Per quos rursum mandavit Iephte, et imperavit
eis ut dicerent regi Ammon: **15** Haec dicit Iephte:
Non tulit Israel Terram Moab, nec Terram filiorum
Ammon: **16** sed quando de Aegypto conscenderunt,
ambulavit per solitudinem usque ad Mare rubrum,
et venit in Cades. **17** Misitque nuncios ad regem
Edom, dicens: Dimitte me ut transeam per terram
tuam. Qui noluit acquiescere precibus eius. Misit
quoque ad regem Moab, qui et ipse transitum
praebere contempsit. Mansit itaque in Cades, **18** et
circuivit ex latere Terram Edom, et Terram Moab:
venitque contra Orientalem plagam Terrae Moab,
et castrametatus est trans Arnon: nec voluit intrare
terminos Moab: Arnon quippe confinium est Terrae
Moab. **19** Misit itaque Israel nuncios ad Sehon
regem Amorrhaeorum, qui habitabat in Hesebon,
et dixerunt ei: Dimitte ut transeam per terram
tuam usque ad fluvium. **20** Qui et ipse Israel verba
despiciens, non dimisit eum transire per terminos
suos: sed infinita multitudine congregata egressus
est contra eum in Iasa, et fortiter resistebat. **21**
Tradiditque eum Dominus in manus Israel cum
omni exercitu suo, qui percussit eum, et possedit
omnem Terram Amorrhaei habitatoris regionis

illius, 22 et universos fines eius de Arnon usque
Iaboc, et de solitudine usque ad Iordanem. 23
Dominus ergo Deus Israel subvertit Amorrhaeum,
pugnante contra illum populo suo Israel, et tu
nunc vis possidere terram eius? 24 Nonne ea quae
possidet Chamos Deus tuus, tibi iure debentur?
Quae autem Dominus Deus noster victor obtinuit, in
nostram cedent possessionem: 25 nisi forte melior
es Balac filio Sephor rege Moab: aut docere potes,
quod iurgatus sit contra Israel, et pugnaverit contra
eum, 26 quando habitavit in Hesebon, et viculis eius,
et in Aroer, et villis illius, vel in cunctis civitatibus
iuxta Iordanem, per trecentos annos. Quare tanto
tempore nihil super hac repetitione tentastis? 27
Igitur non ego pecco in te, sed tu contra me male
agis, indicens mihi bella non iusta. Iudicet Dominus
arbiter huius diei inter Israel, et inter filios Ammon.
28 Noluitque acquiescere rex filiorum Ammon verbis
Iephte, quae per nuncios mandaverat. 29 Factus
est ergo super Iephte Spiritus Domini, et circuiens
Galaad, et Manasse, Maspha quoque Galaad, et inde
transiens ad filios Ammon, 30 votum vovit Domino,
dicens: Si tradideris filios Ammon in manus meas,
31 quicumque primus fuerit egressus de foribus
domus meae, mihique occurrerit revertenti cum
pace a filiis Ammon, eum holocaustum offeram
Domino. 32 Transivitque Iephte ad filios Ammon,
ut pugnaret contra eos: quos tradidit Dominus in
manus eius. 33 Percussitque ab Aroer usque dum
venias in Mennith, viginti civitates, et usque ad
Abel, quae est vineis consita, plaga magna nimis.
humiliatique sunt filii Ammon a filiis Israel. 34
Revertente autem Iephte in Maspha domum suam,
occurrit ei unigenita filia sua cum tympanis et
choris. non enim habebat alios liberos. 35 Qua
visa, scidit vestimenta sua, et ait: Heu me filia mea
decepisti me, et ipsa decepta es: aperui enim os
meum ad Dominum, et aliud facere non potero. 36
Cui illa respondit: Pater mi, si aperuisti os tuum
ad Dominum, fac mihi quodcumque pollicitus es,
concessa tibi ultione atque victoria de hostibus
tuis. 37 Dixitque ad patrem: Hoc solum mihi praesta
quod deprecor: Dimitte me ut duobus mensibus
circumeam montes, et plangam virginitatem meam
cum sodalibus meis. 38 Cui ille respondit: Vade. Et
dimisit eam duobus mensibus. Cumque abiisset cum
sociis ac sodalibus suis, flebat virginitatem suam in
montibus. 39 Expletisque duobus mensibus, reversa
est ad patrem suum, et fecit ei sicut voverat, quae
ignorabat virum. Exinde mos increbruit in Israel, et
consuetudo servata est: 40 ut post anni circulum
conveniant in unum filiae Israel, et plangant filiam
Iephte Galaaditae diebus quattuor.

12 Ecce autem in Ephraim orta est seditio. nam
transeuntes contra aquilonem, dixerunt ad
Iephte: Quare vadens ad pugnam contra filios
Ammon, vocare nos noluisti, ut pergeremus tecum?
Igitur incendemus domum tuam. 2 Quibus ille
respondit: Disceptatio erat mihi et populo meo
contra filios Ammon vehemens: vocavique vos, ut
praeberetis mihi auxilium, et facere noluistis. 3
Quod cernens posui animam meam in manibus meis,
transivique ad filios Ammon, et tradidit eos Dominus
in manus meas. Quid commerui, ut adversum me
consurgatis in praelium? 4 Vocatis itaque ad se
cunctis viris Galaad, pugnabat contra Ephraim:
percusseruntque viri Galaad Ephraim, quia dixerat:
Fugitivus est Galaad de Ephraim, et habitat in medio
Ephraim et Manasse. 5 Occupaveruntque Galaaditae
vada Iordanis, per quae Ephraim reversurus erat.
Cumque venisset ad ea de Ephraim numero, fugiens,
atque dixisset: Obsecro ut me transire permittatis:
dicebant ei Galaaditae: Numquid Ephrathaeus es?
quo dicente: Non sum: 6 interrogabant eum:
Dic ergo Scibboleth, quod interpretatur Spica.
Qui respondebat, Sibboleth: eadem littera spicam
exprimere non valens. Statimque apprehensum
iugulabant in ipso Iordanis transitu. Et ceciderunt
in illo tempore de Ephraim quadraginta duo millia.
7 Iudicavit itaque Iephte Galaadites Israel sex
annis: et mortuus est, ac sepultus in civitate sua
Galaad. 8 Post hunc iudicavit Israel Abesan de
Bethlehem: 9 qui habuit triginta filios, et totidem
filias, quas emittens foras, maritis dedit, et eiusdem
numeri filiis suis accepit uxores, introducens in
domum suam. Qui septem annis iudicavit Israel. 10
mortuusque est, ac sepultus in Bethlehem. 11 Cui
successit Ahialon Zabulonites: et iudicavit Israel
decem annis: 12 mortuusque est, ac sepultus in
Zabulon. 13 Post hunc iudicavit Israel Abdon,
filius Elel Pharathonites: 14 qui habuit quadraginta
filios, et triginta ex eis nepotes, ascendentes super
septuaginta pullos asinarum, et iudicavit Israel octo
annis: 15 mortuusque est, ac sepultus in Pharathon
terrae Ephraim, in monte Amalec.

13 Rursumque filii Israel fecerunt malum in
conspectu Domini: qui tradidit eos in manus
Philisthinorum quadraginta annis. 2 Erat autem
quidam vir de Saraa, et de stirpe Dan, nomine
Manue, habens uxorem sterilem. 3 Cui apparuit
Angelus Domini, et dixit ad eam: Sterilis es et
absque liberis: sed concipies et paries filium: 4 Cave
ergo ne bibas vinum ac siceram, nec immundum
quidquam comedas: 5 quia paries filium, cuius non
tanget caput novacula: erit enim nazaraeus Dei ab

infantia sua, et ex matris utero, et ipse incipiet
liberare Israel de manu Philisthinorum. 6 Quae
cum venisset ad maritum suum, dixit ei: Vir Dei
venit ad me, habens vultum angelicum, terribilis
nimis. Quem cum interrogassem, quis esset, et
unde venisset, et quo nomine vocaretur, noluit
mihi dicere: 7 sed hoc respondit: Ecce concipies et
paries filium: cave ne vinum bibas, nec siceram,
et ne aliquo vescaris immundo: erit enim puer
nazaraeus Dei ab infantia sua, et ex utero matris
suae usque ad diem mortis suae. 8 Oravit itaque
Manue Dominum, et ait: Obsecro Domine, ut vir
Dei, quem misisti, veniat iterum, et doceat nos
quid debeamus facere de puero, qui nasciturus est.
9 Exaudivitque Dominus deprecantem Manue, et
apparuit rursum Angelus Dei uxori eius sedenti
in agro. Manue autem maritus eius non erat cum
ea. Quae cum vidisset Angelum, 10 festinavit, et
cucurrit ad virum suum: nunciavitque ei, dicens:
Ecce apparuit mihi vir, quem ante videram. 11 Qui
surrexit, et secutus est uxorem suam: veniensque ad
virum, dixit ei: Tu es qui locutus es mulieri? Et ille
respondit: Ego sum. 12 Cui Manue: Quando, inquit,
sermo tuus fuerit expletus, quid vis ut faciat puer?
aut a quo se observare debebit? 13 Dixitque Angelus
Domini ad Manue: Ab omnibus, quae locutus sum
uxori tuae, abstineat se: 14 et quidquid ex vinea
nascitur, non comedat: vinum et siceram non bibat,
nullo vescatur immundo: et quod ei praecepi,
impleat atque custodiat. 15 Dixitque Manue ad
Angelum Domini: Obsecro te ut acquiescas precibus
meis, et faciamus tibi hoedum de capris. 16 Cui
respondit Angelus: Si me cogis, non comedam panes
tuos: si autem vis holocaustum facere, offer illud
Domino. Et nesciebat Manue quod Angelus Domini
esset. 17 Dixitque ad eum: Quod est tibi nomen,
ut, si sermo tuus fuerit expletus, honoremus te?
18 Cui ille respondit: Cur quaeris nomen meum,
quod est mirabile? 19 Tulit itaque Manue hoedum
de capris, et libamenta, et posuit super petram,
offerens Domino, qui facit mirabilia: ipse autem
et uxor eius intuebantur. 20 Cumque ascenderet
flamma altaris in caelum, Angelus Domini pariter
in flamma ascendit. Quod cum vidissent Manue
et uxor eius, proni ceciderunt in terram, 21 et
ultra eis non apparuit Angelus Domini. Statimque
intellexit Manue, Angelum Domini esse, 22 et dixit
ad uxorem suam: Morte moriemur, quia vidimus
Dominum. 23 Cui respondit mulier: Si Dominus nos
vellet occidere, de manibus nostris holocaustum et
libamenta non suscepisset, nec ostendisset nobis
haec omnia neque ea, quae sunt ventura, dixisset.
24 Peperit itaque filium, et vocavit nomen eius
Samson. Crevitque puer, et benedixit ei Dominus.
25 Coepitque Spiritus Domini esse cum eo in castris
Dan inter Saraa et Esthaol.

14 Descendit ergo Samson in Thamnatha.
videnque ibi mulierem de filiabus Philisthiim,
2 ascendit, et nunciavit patri suo, et matri suae,
dicens: Vidi mulierem in Thamnatha de filiabus
Philisthinorum: quam quaeso ut mihi accipiatis
uxorem. 3 Cui dixerunt pater et mater sua: Numquid
non est mulier in filiabus fratrum tuorum, et in
omni populo tuo, quia vis accipere uxorem de
Philisthiim, qui incircumcisi sunt? Dixitque Samson
ad patrem suum: Hanc mihi accipe: quia placuit
oculis meis. 4 Parentes autem eius nesciebant
quod res a Domino fieret, et quaereret occasionem
contra Philisthiim. eo enim tempore Philisthiim
dominabantur Israeli. 5 Descendit itaque Samson
cum patre suo et matre in Thamnatha. Cumque
venissent ad vineas oppidi, apparuit catulus leonis
saevus, et rugiens, et occurrit ei. 6 Irruit autem
Spiritus Domini in Samson, et dilaceravit leonem,
quasi hoedum in frustra discerpens, nihil omnino
habens in manu: et hoc patri et matri noluit
indicare. 7 Descenditque et locutus est mulieri,
quae placuerat oculis eius. 8 Et post aliquot dies
revertens ut acciperet eam, declinavit ut videret
cadaver leonis, et ecce examen apum in ore leonis
erat ac favus mellis. 9 Quem cum sumpsisset in
manibus, comedebat in via: veniensque ad patrem
suum et matrem, dedit eis partem, qui et ipsi
comederunt: nec tamen eis voluit indicare quod mel
de corpore leonis assumpserat. 10 Descendit itaque
pater eius ad mulierem, et fecit filio suo Samson
convivium. sic enim iuvenes facere consueverant.
11 Cum ergo cives loci illius vidissent eum, dederunt
ei sodales triginta qui essent cum eo. 12 Quibus
locutus est Samson: Proponam vobis problema:
quod si solveritis mihi intra septem dies convivii,
dabo vobis triginta sindones, et totidem tunicas: 13
sin autem non potueritis solvere, vos dabitis mihi
triginta sindones, et eiusdem numeri tunicas. Qui
responderunt ei: Propone problema, ut audiamus.
14 Dixitque eis: De comedente exivit cibus, et de
forti egressa est dulcedo. nec potuerunt per tres
dies propositionem solvere. 15 Cumque adesset dies
septimus, dixerunt ad uxorem Samson: Blandire
viro tuo, et suade ei ut indicet tibi quid significet
problema. quod si facere nolueris, incendemus
te, et domum patris tui. an idcirco vocastis nos
ad nuptias ut spoliaretis? 16 Quae fundebat apud
Samson lacrymas, et quaerebatur dicens: Odisti me,
et non diligis: idcirco problema, quod proposuisti

filiis populi mei, non vis mihi exponere. At ille
respondit: Patri meo et matri nolui dicere: et tibi
indicare potero? 17 Septem igitur diebus convivii
flebat ante eum: tandemque die septimo cum
ei esset molesta, exposuit. Quae statim indicavit
civibus suis. 18 Et illi dixerunt ei die septimo ante
solis occubitum: Quid dulcius melle, et quid fortius
leone? Qui ait ad eos: Si non arassetis in vitula
mea, non invenissetis propositionem meam. 19
Irruit itaque in eum Spiritus Domini, descenditque
Ascalonem, et percussit ibi triginta viros. quorum
ablatas vestes dedit iis, qui problema solverant.
Iratusque nimis ascendit in domum patris sui: 20
uxor autem eius accepit maritum unum de amicis
eius et pronubis.

15 Post aliquantulum autem temporis, cum dies
triticeae messis instarent, venit Samson,
invisere volens uxorem suam, et attulit ei hoedum
de capris. Cumque cubiculum eius solito vellet
intrare, prohibuit eum pater illius, dicens: 2 Putavi
quod odisses eam, et ideo tradidi illam amico tuo:
sed habet sororem, quae iunior et pulchrior illa est,
sit tibi pro ea uxor. 3 Cui Samson respondit: Ab hac
die non erit culpa in me contra Philisthaeos: faciam
enim vobis mala. 4 Perrexitque et cepit trecentas
vulpes, caudasque earum iunxit ad caudas, et
faces ligavit in medio: 5 quas igne succendens,
dimisit, ut huc illucque discurrerent. Quae statim
perrexerunt in segetes Philisthinorum. Quibus
succensis, et comportatae iam fruges, et adhuc
stantes in stipula, concrematae sunt, in tantum,
ut vineas quoque et oliveta flamma consumeret.
6 Dixeruntque Philisthiim: Quis fecit hanc rem?
Quibus dictum est: Samson gener Thamnathaei: quia
tulit uxorem eius, et alteri tradidit, haec operatus
est. Ascenderuntque Philisthiim: et combusserunt
tam mulierem quam patrem eius. 7 Quibus ait
Samson: Licet haec feceritis, tamen adhuc ex
vobis expetam ultionem, et tunc quiescam. 8
Percussitque eos ingenti plaga, ita ut stupentes
suram femori imponerent. Et descendens habitavit
in spelunca petrae Etam. 9 Igitur ascendentes
Philisthiim in Terram Iuda castrametati sunt in
loco, qui postea vocatus est Lechi, id est, maxilla,
ubi eorum fusus est exercitus. 10 Dixeruntque ad
eos de tribu Iuda: Cur ascendistis adversum nos?
Qui responderunt: Ut ligemus Samson, venimus,
et reddamus ei quae in nos operatus est. 11
Descenderunt ergo tria millia virorum de Iuda,
ad specum silicis Etam, dixeruntque ad Samson:
Nescis quod Philisthiim imperent nobis? quare
hoc facere voluisti? Quibus ille ait: Sicut fecerunt
mihi, sic feci eis. 12 Ligare, inquiunt, te venimus, et
tradere in manus Philisthinorum. Quibus Samson,
Iurate, ait, et spondete mihi quod non occidatis
me. 13 Dixerunt: Non te occidemus, sed vinctum
trademus. Ligaveruntque eum duobus novis funibus,
et tulerunt eum de petra Etam. 14 Qui cum venisset
ad locum Maxillae, et Philisthiim vociferantes
occurrissent ei, irruit Spiritus Domini in eum: et
sicut solent ad odorem ignis ligna consumi, ita
vincula quibus ligatus erat, dissipata sunt et soluta.
15 Inventamque maxillam, id est, mandibulam
asini, quae iacebat, arripiens, interfecit in ea mille
viros, 16 et ait: In maxilla asini, in mandibula pulli
asinarum delevi eos, et percussi mille viros. 17
Cumque haec verba canens complesset, proiecit
mandibulam de manu, et vocavit nomen loci illius
Ramathlechi, quod interpretatur elevatio maxillae.
18 Sitiensque valde, clamavit ad Dominum, et ait: Tu
dedisti in manu servi tui salutem hanc maximam
atque victoriam: en siti morior, incidamque in
manus incircumcisorum. 19 Aperuit itaque Dominus
molarem dentem in maxilla asini, et egressae sunt
ex eo aquae. Quibus haustis, refocillavit spiritum,
et vires recepit. Idcirco appellatum est nomen
loci illius, Fons invocantis de maxilla, usque in
praesentem diem. 20 Iudicavitque Israel in diebus
Philisthiim viginti annis.

16 Abiit quoque in Gazam, et vidit ibi mulierem
meretricem, ingressusque est ad eam. 2 Quod
cum audissent Philisthiim, et percrebruisset apud
eos, intrasse urbem Samson, circumdederunt eum,
positis in porta civitatis custodibus: et ibi tota
nocte cum silentio praestolantes, ut facto mane
exeuntem occiderent. 3 Dormivit autem Samson
usque ad medium noctem: et inde consurgens
apprehendit ambas portae fores cum postibus suis,
et sera, impositasque humeris suis portavit ad
verticem montis, qui respicit Hebron. 4 Post haec
amavit mulierem, quae habitabat in Valle Sorec, et
vocabatur Dalila. 5 Veneruntque ad eam principes
Philisthinorum, atque dixerunt: Decipe eum, et
disce ab illo, in quo habeat tantam fortitudinem,
et quo modo eum superare valeamus, et vinctum
affligere. quod si feceris, dabimus tibi singuli mille
et centum argenteos. 6 Locuta est ergo Dalila ad
Samson: Dic mihi, obsecro, in quo sit tua maxima
fortitudo, et quid sit quo ligatus erumpere nequeas?
7 Cui respondit Samson: Si septem nerviceis funibus
necdum siccis, et adhuc humentibus ligatus fuero,
infirmus ero ut ceteri homines. 8 Attuleruntque
ad eam satrapae Philisthinorum septem funes, ut
dixerat: quibus vinxit eam, 9 latentibus apud se

insidiis, et in cubiculo finem rei expectantibus,
clamavitque ad eum: Philisthiim super te Samson.
Qui rupit vincula, quo modo si rumpat quis filum
de stupa tortum sputamine, cum odorem ignis
acceperit: et non est cognitum in quo esset fortitudo
eius. 10 Dixitque ad eum Dalila: Ecce illusisti mihi,
et falsum locutus es: saltem nunc indica mihi quo
ligari debeas. 11 Cui ille respondit: Si ligatus fuero
novis funibus, qui numquam fuerunt in opere,
infirmus ero, et aliorum hominum similis. 12 Quibus
rursum Dalila vinxit eum, et clamavit: Philisthiim
super te Samson, in cubiculo insidiis praeparatis.
Qui ita rupit vincula quasi fila telarum. 13 Dixitque
Dalila rursum ad eum: Usquequo decipis me, et
falsum loqueris? ostende quo vinciri debeas. Cui
respondit Samson: Si septem crines capitis mei cum
licio plexueris, et clavum his circumligatum terrae
fixeris, infirmus ero. 14 Quod cum fecisset Dalila,
dixit ad eum: Philisthiim super te Samson. Qui
consurgens de somno extraxit clavum cum crinibus
et licio. 15 Dixitque ad eum Dalila: Quo modo dicis
quod amas me, cum animus tuus non sit mecum? Per
tres vices mentitus es mihi, et noluisti dicere in quo
sit maxima fortitudo tua. 16 Cumque molesta esset
ei, et per multos dies iugiter adhaereret, spatium
ad quietem non tribuens, defecit anima eius, et
ad mortem usque lassata est. 17 Tunc aperiens
veritatem rei, dixit ad eam: Ferrum numquam
ascendit super caput meum, quia nazaraeus, id
est, consecratus Deo sum de utero matris meae: si
rasum fuerit caput meum, recedet a me fortitudo
mea, et deficiam, eroque sicut ceteri homines. 18
Videnque illa quod confessus ei esset omnem
animum suum, misit ad principes Philisthinorum
ac mandavit: Ascende adhuc semel, quia nunc
mihi aperuit cor suum. Qui ascenderunt assumpta
pecunia, quam promiserant. 19 At illa dormire eum
fecit super genua sua, et in sinu suo reclinare caput.
Vocavitque tonsorem, et rasit septem crines eius, et
coepit abigere eum, et a se repellere: statim enim
ab eo fortitudo discessit: 20 dixitque: Philisthiim
super te Samson. Qui de somno consurgens, dixit in
animo suo: Egrediar sicut ante feci, et me excutiam,
nesciens quod recessisset ab eo Dominus. 21 Quem
cum apprehendissent Philisthiim, statim eruerunt
oculos eius, et duxerunt Gazam vinctum catenis,
et clausum in carcere molere fecerunt. 22 Iamque
capilli eius renasci coeperunt, 23 et principes
Philisthinorum convenerunt in unum ut immolarent
hostias magnificas Dagon deo suo, et epularentur,
dicentes: Tradidit Deus noster inimicum nostrum
Samson in manus nostras. 24 Quod etiam populus
videns, laudabat deum suum, eademque dicebat:
Tradidit Deus noster adversarium nostrum in manus
nostras, qui delevit terram nostram, et occidit
plurimos. 25 Laetantesque per convivia, sumptis iam
epulis, praeceperunt ut vocaretur Samson, et ante
eos luderet. Qui adductus de carcere ludebat ante
eos, feceruntque eum stare inter duas columnas. 26
Qui dixit puero regenti gressus suos: Dimitte me, ut
tangam columnas, quibus omnis imminet domus,
et recliner super eas, et paululum requiescam. 27
Domus autem erat plena virorum ac mulierum, et
erant ibi omnes principes Philisthinorum, ac de
tecto et solario circiter tria millia utriusque sexus
spectantes ludentem Samson. 28 At ille invocato
Domino ait: Domine Deus, memento mei, et redde
mihi nunc fortitudinem pristinam Deus meus, ut
ulciscar me de hostibus meis, et pro amissione
duorum luminum unam ultionem recipiam. 29 Et
apprehendens ambas columnas, quibus innitebatur
domus, alteramque earum dextera, et alteram laeva
tenens, 30 ait: Moriatur anima mea cum Philisthiim.
concussisque fortiter columnis, cecidit domus super
omnes principes, et ceteram multitudinem, quae
ibi erat: multoque plures interfecit moriens, quam
ante vivus occiderat. 31 Descendentes autem fratres
eius et universa cognatio tulerunt corpus eius, et
sepelierunt inter Saraa et Esthaol in sepulchro
patris sui Manue: iudicavitque Israel viginti annis.

17 Fuitque eo tempore vir quidam de monte
Ephraim nomine Michas, 2 qui dixit matri
suae: Mille et centum argenteos, quos separaveras
tibi, et super quibus me audiente iuraveras, ecce
ego habeo, et apud me sunt. Cui illa respondit:
Benedictus filius meus a Domino. 3 Consecravi
enim et vovi hoc argentum Domino, ut de manu
mea suscipiat filius meus, et faciat sculptile atque
conflatile: et nunc trado illud tibi. 4 Reddidit igitur
eos matri suae: quae tulit ducentos argenteos, et
dedit eos argentario, ut faceret ex eis sculptile
atque conflatile, quod fuit in domo Michae. 5 Qui
aediculam quoque in ea Deo separavit, et fecit
ephod, et theraphim, id est, vestem sacerdotalem, et
idola: implevitque unius filiorum suorum manum, et
factus est ei sacerdos. 6 In diebus illis non erat rex in
Israel, sed unusquisque quod sibi rectum videbatur,
hoc faciebat. 7 Fuit quoque alter adolescens de
Bethlehem Iuda, ex cognatione eius: eratque ipse
Levites, et habitabat ibi. 8 Egressusque de civitate
Bethlehem, peregrinari voluit ubicumque sibi
commodum reperisset. Cumque venisset in montem
Ephraim, iter faciens, et declinasset parumper in
domum Michae, 9 interrogatus est ab eo unde
venisset. Qui respondit: Levita sum de Bethlehem

Iuda, et vado ut habitem ubi potuero, et utile mihi
esse perspexero. 10 Dixitque Michas: Mane apud
me, et esto mihi parens ac sacerdos: daboque tibi
per annos singulos decem argenteos, ac vestem
duplicem, et quae ad victum sunt necessaria. 11
Acquievit, et mansit apud hominem, fuitque illi
quasi unus de filiis. 12 implevitque Michas manum
eius, et habuit puerum sacerdotem apud se, 13 Nunc
scio, dicens, quod benefaciet mihi Deus habenti
Levitici generis sacerdotem.

18 In diebus illis necdum erat rex in Israel, et
tribus Dan quaerebat possessionem sibi, ut
habitaret in ea: usque ad illum enim diem inter
ceteras tribus sortem non acceperat. 2 Miserunt
ergo filii Dan, stirpis et familiae suae quinque viros
fortissimos de Saraa et Esthaol, ut explorarent
terram, et diligenter inspicerent: dixeruntque eis:
Ite, et considerate terram. Qui cum pergentes
venissent in montem Ephraim, et intrassent domum
Michae, requieverunt ibi: 3 et agnoscentes vocem
adolescentis Levitae, utentesque illius diversorio,
dixerunt ad eum: Quis te huc adducit? quid hic
agis? quam ob causam huc venire voluisti? 4 Qui
respondit eis: Haec, et haec praestitit mihi Michas,
et me mercede conduxit ut sim ei sacerdos. 5
Rogaverunt autem eum ut consuleret Dominum,
ut scire possent an prospero itinere pergerent, et
res haberet effectum. 6 Qui respondit eis: Ite in
pace: Dominus respicit viam vestram, et iter quo
pergitis. 7 Euntes igitur quinque viri venerunt Lais:
videruntque populum habitantem in ea absque
ullo timore, iuxta consuetudinem Sidoniorum,
securum et quietum, nullo ei penitus resistente,
magnarumque opum, et procul a Sidone atque a
cunctis hominibus separatum. 8 Reversi itaque ad
fratres suos in Saraa et Esthaol, et quid egissent
sciscitantibus responderunt: 9 Surgite, ascendamus
ad eos: vidimus enim terram valde opulentam et
uberem: nolite negligere, nolite cessare. eamus, et
possideamus eam, nullus erit labor. 10 Intrabimus
ad securos, in regionem latissimam, tradetque
nobis Dominus locum, in quo nullius rei est
penuria eorum, quae gignuntur in terra. 11 Profecti
igitur sunt de cognatione Dan, id est, de Saraa
et Esthaol sexcenti viri accincti armis bellicis, 12
ascendentesque manserunt in Cariathiarim Iudae:
qui locus ex eo tempore Castrorum Dan, nomen
accepit, et est post tergum Cariathiarim. 13 Inde
transierunt in montem Ephraim. Cumque venissent
ad domum Michae, 14 dixerunt quinque viri, qui
prius missi fuerant ad considerandam Terram Lais,
ceteris fratribus suis: Nostis quod in domibus istis sit
ephod, et theraphim, et sculptile, atque conflatile:
videte quid vobis placeat. 15 Et cum paululum
declinassent, ingressi sunt domum adolescentis
Levitae, qui erat in domo Michae: salutaveruntque
eum verbis pacificis. 16 Sexcenti autem viri ita ut
erant armati, stabant ante ostium. 17 At illi, qui
ingressi fuerant domum iuvenis, sculptile, et ephod,
et theraphim, atque conflatile tollere nitebantur,
et sacerdos stabat ante ostium, sexcentis viris
fortissimis haud procul expectantibus. 18 Tulerunt
igitur qui intraverant sculptile, ephod, et idola,
atque conflatile. Quibus dixit sacerdos: Quid facitis?
19 Cui responderunt: Tace, et pone digitum super os
tuum: venique nobiscum, ut habeamus te patrem, ac
sacerdotem. Quid tibi melius est, ut sis sacerdos in
domo unius viri, an in una tribu et familia in Israel?
20 Quod cum audisset, acquievit sermonibus eorum,
et tulit ephod, et idola, ac sculptile, et profectus
est cum eis. 21 Qui cum pergerent, et ante se ire
fecissent parvulos ac iumenta, et omne quod erat
pretiosum, 22 et iam a domo Michae essent procul,
viri qui habitabant in aedibus Michae conclamantes
secuti sunt, 23 et post tergum clamare coeperunt.
Qui cum respexissent, dixerunt ad Micham: Quid tibi
vis? cur clamas? 24 Qui respondit: Deos meos, quos
mihi feci, tulistis, et sacerdotem, et omnia quae
habeo, et dicitis: Quid tibi est? 25 Dixeruntque ei
filii Dan: Cave ne ultra loquaris ad nos, et veniant ad
te viri animo concitati, et ipse cum omni domo tua
pereas. 26 Et sic coepto itinere perrexerunt. Videns
autem Michas, quod fortiores se essent, reversus est
in domum suam. 27 Sexcenti autem viri tulerunt
sacerdotem, et quae supra diximus: veneruntque in
Lais ad populum quiescentem atque securum, et
percusserunt eos in ore gladii: urbemque incendio
tradiderunt, 28 nullo penitus ferente praesidium,
eo quod procul habitarent a Sidone, et cum nullo
hominum haberent quidquam societatis ac negotii.
Erat autem civitas sita in regione Rohob: quam
rursum extruentes habitaverunt in ea, 29 vocato
nomine civitatis Dan iuxta vocabulum patris sui,
quem genuerat Israel, quae prius Lais dicebatur.
30 Posueruntque sibi sculptile, et Ionathan filium
Gersam filii Moysi, ac filios eius sacerdotes in tribu
Dan, usque ad diem captivitatis suae. 31 Mansitque
apud eos idolum Michae omni tempore, quo fuit
domus Dei in Silo. in diebus illis nec erat rex in
Israel.

19 Fuit quidam vir Levites habitans in latere
montis Ephraim, qui accepit uxorem de
Bethlehem Iuda: 2 quae reliquit eum, et reversa
est in domum patris sui in Bethlehem, mansitque

apud eum quattuor mensibus. 3 Secutusque est
eam vir suus, volens reconciliari ei, atque blandiri,
et secum reducere, habens in comitatu puerum
et duos asinos: quae suscepit eum, et introduxit
in domum patris sui. Quod cum audisset socer
eius, eumque vidisset, occurrit ei laetus, 4 et
amplexatus est hominem. Mansitque gener in
domo soceri tribus diebus, comedens cum eo et
bibens familiariter. 5 Die autem quarto de nocte
consurgens, proficisci voluit. Quem tenuit socer, et
ait ad eum: Gusta prius pusillum panis, et conforta
stomachum, et sic proficisceris. 6 Sederuntque
simul, ac comederunt et biberunt. Dixitque pater
puellae ad generum suum: Quaeso te ut hodie hic
maneas, pariterque laetemur. 7 At ille consurgens,
coepit velle proficisci. Et nihilominus obnixe eum
socer tenuit, et apud se fecit manere. 8 Mane autem
facto, parabat Levites iter. Cui socer rursum: Oro
te, inquit, ut paululum cibi capias, et assumptis
viribus, donec increscat dies, postea proficiscaris.
Comederunt ergo simul. 9 Surrexitque adolescens,
ut pergeret cum uxore sua et puero. Cui rursum
locutus est socer: Considera quod dies ad occasum
declivior sit, et propinquat ad vesperum: mane
apud me etiam hodie, et duc laetum diem, et
cras proficisceris ut vadas in domum tuam. 10
Noluit gener acquiescere sermonibus eius: sed
statim perrexit, et venit contra Iebus, quae altero
nomine vocatur Ierusalem, ducens secum duos
asinos onustos, et concubinam. 11 Iamque aderant
iuxta Iebus, et dies mutabatur in noctem: dixitque
puer ad dominum suum: Veni, obsecro, declinemus
ad urbem Iebusaeorum, et maneamus in ea. 12 Cui
respondit dominus: Non ingrediar oppidum gentis
alienae, quae non est de filiis Israel, sed transibo
usque Gabaa: 13 et cum illuc pervenero, manebimus
in ea, aut certe in urbe Rama. 14 Transierunt ergo
Iebus, et coeptum carpebant iter, occubuitque eis
sol iuxta Gabaa, quae est in tribu Beniamin: 15
diverteruntque ad eam, ut manerent ibi. Quo cum
intrassent, sedebant in platea civitatis, et nullus eos
recipere voluit hospitio. 16 Et ecce, apparuit homo
senex, revertens de agro et de opere suo vesperi,
qui et ipse de monte erat Ephraim, et peregrinus
habitabat in Gabaa. homines autem regionis illius
erant filii Iemini. 17 Elevatisque oculis, vidit senex
sedentem hominem cum sarcinulis suis in platea
civitatis: et dixit ad eum: Unde venis? et quo vadis?
18 Qui respondit ei: Profecti sumus de Bethlehem
Iuda, et pergimus ad locum nostrum, qui est in
latere montis Ephraim, unde ieramus in Bethlehem:
et nunc vadimus ad domum Dei, nullusque sub
tectum suum nos vult recipere, 19 habentes paleas
et foenum in asinorum pabulum, et panem ac
vinum in meos et ancillae tuae usus, et pueri, qui
mecum est: nulla re indigemus nisi hospitio. 20 Cui
respondit senex: Pax tecum sit, ego praebebo omnia
quae necessaria sunt: tantum, quaeso, ne in platea
maneas. 21 Introduxitque eum in domum suam,
et pabulum asinis praebuit: ac postquam laverunt
pedes suos, recepit eos in convivium. 22 Illis
epulantibus, et post laborem itineris, cibo et potu
reficientibus corpora, venerunt viri civitatis illius,
filii Belial, (id est, absque iugo) et circumdantes
domum senis, fores pulsare coeperunt, clamantes
ad dominum domus, atque dicentes: Educ virum,
qui ingressus est domum tuam, ut abutamur eo.
23 Egressusque est ad eos senex, et ait: Nolite
fratres, nolite facere malum hoc: quia ingressus
est homo hospitium meum, et cessate ab hac
stultitia: 24 habeo filiam virginem, et hic homo
habet concubinam, educam eas ad vos, ut humilietis
eas, et vestram libidinem compleatis: tantum,
obsecro, ne scelus hoc contra naturam operemini in
virum. 25 Nolebant acquiescere sermonibus illius.
quod cernens homo, eduxit ad eos concubinam
suam, et eis tradidit illudendam: qua cum tota
nocte abusi essent, dimiserunt eam mane. 26 At
mulier, recedentibus tenebris, venit ad ostium
domus, ubi manebat dominus suus, et ibi corruit.
27 Mane facto, surrexit homo, et aperuit ostium,
ut coeptam expleret viam: et ecce concubina eius
iacebat ante ostium sparsis in limine manibus. 28
Cui ille, putans eam quiescere, loquebatur: Surge,
et ambulemus. Qua nihil respondente, intelligens
quod erat mortua; tulit eam, et imposuit asino,
reversusque est in domum suam. 29 Quam cum
esset ingressus, arripuit gladium, et cadaver uxoris
cum ossibus suis in duodecim partes ac frustra
concidens, misit in omnes terminos Israel. 30 Quod
cum vidissent singuli, conclamabant. Numquam res
talis facta est in Israel ex eo die, quo ascenderunt
patres nostri de Aegypto, usque in praesens tempus:
ferte sententiam, et in commune decernite quid
facto opus sit.

20 Egressi itaque sunt omnes filii Israel, et
pariter congregati, quasi vir unus, de Dan,
usque Bersabee, et Terra Galaad ad Dominum in
Maspha: 2 Omnesque anguli populorum, et cunctae
tribus Israel in ecclesiam populi Dei convenerunt
quadringenta millia peditum pugnatorum. 3 (Nec
latuit filios Beniamin quod ascendissent filii Israel in
Maspha.) Interrogatusque Levita, maritus mulieris
interfectae, quomodo tantum scelus perpetratum
esset, 4 respondit: Veni in Gabaa Beniamin cum

uxore mea, illucque diverti: 5 et ecce homines
civitatis illius circumdederunt nocte domum, in
qua manebam, volentes me occidere, et uxorem
meam incredibili furore libidinis vexantes, denique
mortua est. 6 Quam arreptam, in frustra concidi,
misique partes in omnes terminos possessionis
vestrae: quia numquam tantum nefas, et tam
grande piaculum factum est in Israel. 7 Adestis
omnes filii Israel, decernite quid facere debeatis.
8 Stansque omnis populus, quasi unius hominis
sermone respondit: Non recedemus in tabernacula
nostra, nec suam quisquam intrabit domum: 9 sed
hoc contra Gabaa in commune faciamus. 10 Decem
viri eligantur e centum ex omnibus tribubus Israel,
et centum de mille, et mille de decem millibus, ut
comportent exercitui cibaria, et possimus pugnare
contra Gabaa Beniamin, et reddere ei pro scelere,
quod meretur. 11 Convenitque universus Israel
ad civitatem, quasi homo unus eadem mente,
unoque consilio. 12 et miserunt nuncios ad omnem
tribum Beniamin, qui dicerent: Cur tantum nefas in
vobis repertum est? 13 Tradite homines de Gabaa,
qui hoc flagitium perpetrarunt, ut moriantur, et
auferatur malum de Israel. Qui noluerunt fratrum
suorum filiorum Israel audire mandatum: 14
sed ex cunctis urbibus, quae sortis suae erant,
convenerunt in Gabaa, ut illis ferrent auxilium, et
contra universum populum Israel dimicarent. 15
Inventique sunt viginti quinque millia de Beniamin
educentium gladium, praeter habitatores Gabaa, 16
qui septingenti erant viri fortissimi, ita sinistra ut
dextra proeliantes: et sic fundis lapides ad certum
iacientes, ut capillum quoque possent percutere,
et nequaquam in alteram partem ictus lapidis
deferretur. 17 Virorum quoque Israel, absque
filiis Beniamin, inventa sunt quadringenta millia
educentium gladium, et paratorum ad pugnam. 18
Qui surgentes venerunt in domum Dei, hoc est, in
Silo: consulueruntque Dominum, atque dixerunt:
Quis erit in exercitu nostro princeps certaminis
contra filios Beniamin? Quibus respondit Dominus:
Iudas sit dux vester. 19 Statimque filii Israel
surgentes mane, castrametati sunt iuxta Gabaa: 20
et inde procedentes ad pugnam contra Beniamin,
urbem oppugnare coeperunt. 21 Egressique filii
Beniamin de Gabaa, occiderunt de filiis Israel die
illo viginti duo millia virorum. 22 Rursum filii Israel
et fortitudine et numero confidentes, in eodem
loco, in quo prius certaverant, aciem direxerunt: 23
ita tamen ut prius ascenderent et flerent coram
Domino usque ad noctem: consulerentque eum, et
dicerent: Debeo ultra procedere ad dimicandum
contra filios Beniamin fratres meos, an non?
Quibus ille respondit: Ascendite ad eos, et inite
certamen. 24 Cumque filii Israel altera die contra
filios Beniamin ad proelium processissent, 25
eruperunt filii Beniamin de portis Gabaa: et
occurrentes eis tanta in illos caede bacchati sunt,
ut decem et octo millia virorum educentium
gladium prosternerent. 26 Quamobrem omnes
filii Israel venerunt in domum Dei, et sedentes
flebant coram Domino: ieiunaveruntque die illo
usque ad vesperam, et obtulerunt ei holocausta,
atque pacificas victimas, 27 et super statu suo
interrogaverunt. Eo tempore ibi erat arca foederis
Domini, 28 et Phinees filius Eleazari filii Aaron
praepositus domus. Consuluerunt igitur Dominum,
atque dixerunt: Exire ultra debemus ad pugnam
contra filios Beniamin fratres nostros, an quiescere?
Quibus ait Dominus: Ascendite, cras enim tradam
eos in manus vestras. 29 Posueruntque filii Israel
insidias per circuitum urbis Gabaa: 30 et tertia
vice, sicut semel et bis, contra Beniamin exercitum
produxerunt. 31 Sed et filii Beniamin audacter
eruperunt de civitate, et fugientes adversarios
longius persecuti sunt, ita ut vulnerarent ex eis
sicut primo die et secundo, et caederent per duas
semitas vertentes terga, quarum una ferebatur in
Bethel, et altera in Gabaa, atque prosternerent
triginta circiter viros: 32 putaverunt enim solito eos
more cedere. Qui fugam arte simulantes inierunt
consilium ut abstraherent eos de civitate, et quasi
fugientes ad supradictas semitas perducerent. 33
Omnes itaque filii Israel surgentes de sedibus suis,
tetenderunt aciem in loco, qui vocatur Baalthamar.
Insidiae quoque, quae circa urbem erant, paulatim
se aperire coeperunt, 34 et ab Occidentali urbis
parte procedere. Sed et alia decem millia virorum
de universo Israel, habitatores urbis ad certamina
provocabant. Ingravatumque est bellum contra
filios Beniamin: et non intellexerunt quod ex
omni parte illis instaret interitus. 35 Percussitque
eos Dominus in conspectu filiorum Israel, et
interfecerunt ex eis in illo die viginti quinque millia,
et centum viros, omnes bellatores et educentes
gladium. 36 Filii autem Beniamin cum se inferiores
esse vidissent, coeperunt fugere. Quod cernentes
filii Israel, dederunt eis ad fugiendum locum, ut
ad praeparatas insidias devenirent, quas iuxta
urbem posuerant. 37 Qui cum repente de latibulis
surrexissent, et Beniamin terga caedentibus daret,
ingressi sunt civitatem, et percusserunt eam in
ore gladii. 38 Signum autem dederant filii Israel
his, quos in insidiis collocaverant, ut postquam
urbem cepissent, ignem accenderent: ut ascendente
in altum fumo, captam urbem demonstrarent. 39

Quod cum cernerent filii Israel in ipso certamine
positi (putaverunt enim filii Beniamin eos fugere, et
instantius persequebantur, caesis de exercitu eorum
triginta viris.) 40 et viderunt quasi columnam
fumi de civitate conscendere. Beniamin quoque
aspiciens retro, cum captam cerneret civitatem, et
flammas in sublime ferri: 41 qui prius simulaverant
fugam, versa facie fortius resistebant. Quod cum
vidissent filii Beniamin, in fugam versi sunt, 42
et ad viam deserti ire coeperunt, illuc quoque eos
adversariis persequentibus. sed et hi, qui urbem
succenderant, occurrerunt eis. 43 Atque ita factum
est, ut ex utraque parte ab hostibus caederentur,
nec erat ulla requies morientium. Ceciderunt,
atque prostrati sunt ad Orientalem plagam urbis
Gabaa. 44 Fuerunt autem qui in eodem loco
interfecti sunt, decem et octo millia virorum, omnes
robustissimi pugnatores. 45 Quod cum vidissent, qui
remanserant de Beniamin, fugerunt in solitudinem:
et pergebant ad Petram, cuius vocabulum est
Remmon. In illa quoque fuga palantes, et in diversa
tendentes, occiderunt quinque millia virorum.
Et cum ultra tenderent, persecuti sunt eos, et
interfecerunt etiam alia duo millia. 46 Et sic
factum est, ut omnes qui ceciderant de Beniamin
in diversis locis essent vigintiquinque millia,
pugnatores ad bella promptissimi. 47 Remanserunt
itaque de omni numero Beniamin, qui evadere,
et fugere in solitudinem potuerunt, sexcenti viri:
sederuntque in Petra Remmon mensibus quattuor.
48 Regressi autem filii Israel, omnes reliquias civitatis
a viris usque ad iumenta gladio percusserunt,
cunctasque urbes et viculos Beniamin vorax flamma
consumpsit.

21 Iuraverunt quoque filii Israel in Maspha et
dixerunt: Nullus nostrum dabit filiis Beniamin
de filiabus suis uxorem. 2 Veneruntque omnes ad
domum Dei in Silo, et in conspectu eius sedentes
usque ad vesperam, levaverunt vocem, et magno
ululatu coeperunt flere, dicentes: 3 Quare Domine
Deus Israel factum est hoc malum in populo tuo, ut
hodie una tribus auferretur ex nobis? 4 Altera autem
die diluculo consurgentes, extruxerunt altare:
obtuleruntque ibi holocausta, et pacificas victimas,
et dixerunt: 5 Quis non ascendit in exercitu Domini
de universis tribubus Israel? Grandi enim iuramento
se constrinxerant, cum essent in Maspha, interfici
eos qui defuissent. 6 Ductique poenitentia filii Israel
super fratre suo Beniamin, coeperunt dicere: Ablata
est tribus una de Israel, 7 unde uxores accipient?
omnes enim in commune iuravimus, non daturos
nos his filias nostras. 8 Idcirco dixerunt: Quis
est de universis tribubus Israel, qui non ascendit
ad Dominum in Maspha? Et ecce inventi sunt
habitatores Iabes Galaad in illo exercitu non fuisse.
9 (Eo quoque tempore cum essent in Silo, nullus
ex eis ibi repertus est.) 10 Miserunt itaque decem
millia viros robustissimos, et praeceperunt eis:
Ite, et percutite habitatores Iabes Galaad in ore
gladii, tam uxores quam parvulos eorum. 11 Et
hoc erit quod observare debebitis: Omne generis
masculini, et mulieres, quae cognoverunt viros,
interficite, virgines autem reservate. 12 Inventaeque
sunt de Iabes Galaad quadringentae virgines, quae
nescierunt viri thorum, et adduxerunt eas ad castra
in Silo, in Terram Chanaan. 13 Miseruntque nuncios
ad filios Beniamin, qui erant in Petra Remmon,
et praeceperunt eis, ut eas susciperent in pace.
14 Veneruntque filii Beniamin in illo tempore, et
datae sunt eis uxores de filiabus Iabes Galaad:
alias autem non repererunt, quas simili modo
traderent. 15 Universusque Israel valde doluit,
et egit poenitentiam super interfectione unius
tribus ex Israel. 16 Dixeruntque maiores natu:
Quid faciemus reliquis, qui non acceperunt uxores?
omnes in Beniamin feminae conciderunt, 17 et
magna nobis cura, ingentique studio providendum
est, ne una tribus deleatur ex Israel. 18 Filias
enim nostras eis dare non possumus, constricti
iuramento et maledictione, qua diximus: Maledictus
qui dederit de filiabus suis uxorem Beniamin.
19 Ceperuntque consilium, atque dixerunt: Ecce
sollemnitas Domini est in Silo anniversaria, quae
sita est ad Septentrionem urbis Bethel, et ad
Orientalem plagam viae, quae de Bethel tendit
ad Sichimam, et ad Meridiem oppidi Lebona. 20
Praeceperuntque filiis Beniamin, atque dixerunt:
Ite, ad latitate in vineis. 21 Cumque videritis filias
Silo ad ducendos choros ex more procedere, exite
repente de vineis, et rapite ex eis singuli uxores
singulas, et pergite in Terram Beniamin. 22 Cumque
venerint patres earum, ac fratres, et adversum
vos queri coeperint, atque iurgari, dicemus eis:
Miseremini eorum: non enim rapuerunt eas iure
bellantium atque victorum, sed rogantibus ut
acciperent, non dedistis, et a vestra parte peccatum
est. 23 Feceruntque filii Beniamin, ut sibi fuerat
imperatum: et iuxta numerum suum rapuerunt
sibi de his, quae ducebant choros, uxores singulas:
abieruntque in possessionem suam aedificantes
urbes, et habitantes in eis. 24 Filii quoque Israel
reversi sunt per tribus, et familias in tabernacula
sua. 25 In diebus illis nec erat rex in Israel:
sed unusquisque quod sibi rectum videbatur, hoc
faciebat.

Ruth

1 In diebus unius iudicis, quando iudices praeerant,
facta est fames in Terra. Abiitque homo de
Bethlehem Iuda, ut peregrinaretur in regione
Moabitide cum uxore sua, ac duobus liberis. **2** ipse
vocabatur Elimelech, et uxor eius Noemi: et duo
filii, alter Mahalon, et alter Chelion, Ephrathaei de
Bethlehem Iuda. Ingressique regionem Moabitidem,
morabantur ibi. **3** Et mortuus est Elimelech maritus
Noemi: remansitque ipsa cum filiis. **4** Qui acceperunt
uxores Moabitidas, quarum una vocabatur Orpha,
altera vero Ruth. Manseruntque ibi decem annis,
5 et ambo mortui sunt, Mahalon videlicet et
Chelion: remansitque mulier orbata duobus liberis
ac marito. **6** Et surrexit ut in patriam pergeret cum
utraque nuru sua de regione Moabitide: audierat
enim quod respexisset Dominus populum suum,
et dedisset eis escas. **7** Egressa est itaque de loco
peregrinationis suae, cum utraque nuru: et iam in
via revertendi posita in Terram Iuda, **8** dixit ad
eas: Ite in domum matris vestrae, faciat vobiscum
Dominus misericordiam, sicut fecistis cum mortuis
et mecum. **9** Det vobis invenire requiem in domibus
virorum, quos sortiturae estis. Et osculata est eas.
Quae elevata voce flere coeperunt, **10** et dicere:
Tecum pergemus ad populum tuum. **11** Quibus illa
respondit: Revertimini filiae mi, cur venitis mecum?
num ultra habebo filios in utero meo, ut viros ex me
sperare possitis? **12** Revertimini filiae mi, et abite:
iam enim senectute confecta sum, nec apta vinculo
coniugali. etiam si possem hac nocte concipere,
et parere filios, **13** si eos expectare velitis donec
crescant, et annos pubertatis impleant, ante eritis
vetulae quam nubatis. Nolite, quaeso, filiae mi:
quia vestra angustia magis me premit, et egressa
est manus Domini contra me. **14** Elevata igitur
voce, rursum flere coeperunt, Orpha osculata est
socrum, ac reversa est: Ruth adhaesit socrui suae.
15 cui dixit Noemi: En reversa est cognata tua ad
populum suum, et ad deos suos, vade cum ea. **16**
Quae respondit: Ne adverseris mihi ut relinquam te
et abeam: quocumque enim perrexeris, pergam: et
ubi morata fueris, et ego pariter morabor. Populus
tuus populus meus, et Deus tuus Deus meus. **17** Quae
te terra morientem susceperit, in ea moriar: ibique
locum accipiam sepulturae. Haec mihi faciat Deus,
et haec addat, si non sola mors me et te separaverit.
18 Videns ergo Noemi, quod obstinato animo Ruth
decrevisset secum pergere, adversari noluit, nec ad
suos ultra reditum persuadere: **19** profectaeque sunt
simul, et venerunt in Bethlehem. Quibus urbem
ingressis, velox apud cunctos fama percrebruit:
dicebantque mulieres: Haec est illa Noemi. **20** Quibus
ait: Ne vocetis me Noemi (id est, pulchram) sed
vocate me Mara (id est, amaram) quia amaritudine
valde replevit me Omnipotens. **21** Egressa sum
plena, et vacuam reduxit me Dominus. Cur ergo
vocatis me Noemi, quam Dominus humiliavit, et
afflixit Omnipotens? **22** Venit ergo Noemi cum
Ruth Moabitide nuru sua, de terra peregrinationis
suae: ac reversa est in Bethlehem, quando primum
hordea metebantur.

2 Erat autem viro Elimelech consanguineus, homo
potens, et magnarum opum, nomine Booz. **2**
Dixitque Ruth Moabitis ad socrum suam: Si iubes,
vadam in agrum, et colligam spicas quae fugerint
manus metentium, ubicumque clementis in me
patris familias reperero gratiam. Cui illa respondit:
Vade filia mi. **3** Abiit itaque et colligebat spicas
post terga metentium. Accidit autem ut ager
ille haberet dominum nomine Booz, qui erat de
cognatione Elimelech. **4** Et ecce, ipse veniebat
de Bethlehem, dixitque messoribus: Dominus
vobiscum. Qui responderunt ei: Benedicat tibi
Dominus. **5** Dixitque Booz iuveni, qui messoribus
praeerat: Cuius est haec puella? **6** Cui respondit:
Haec est Moabitis, quae venit cum Noemi, de
regione Moabitide, **7** et rogavit ut spicas colligeret
remanentes, sequens messorum vestigia: et de mane
usque nunc stat in agro, et ne ad momentum quidem
domum reversa est. **8** Et ait Booz ad Ruth: Audi
filia, ne vadas in alterum agrum ad colligendum,
nec recedas ab hoc loco: sed iungere puellis meis, **9**
et ubi messuerint, sequere. Mandavi enim pueris
meis, ut nemo molestus sit tibi: sed etiam si sitieris,
vade ad sarcinulas, et bibe aquas, de quibus et
pueri bibunt. **10** Quae cadens in faciem suam et
adorans super terram, dixit ad eum: Unde mihi hoc,
ut invenirem gratiam ante oculos tuos, et nosse
me dignareris peregrinam mulierem? **11** Cui ille
respondit: Nunciata sunt mihi omnia, quae feceris
socrui tuae post mortem viri tui: et quod reliqueris
parentes tuos, et terram in qua nata es, et veneris
ad populum, quem antea nesciebas. **12** Reddat
tibi Dominus pro opere tuo, et plenam mercedem
recipias a Domino Deo Israel, ad quem venisti, et
sub cuius confugisti alas. **13** Quae ait: Inveni gratiam
apud oculos tuos domine mi, qui consolatus es me,
et locutus es ad cor ancillae tuae, quae non sum
similis unius puellarum tuarum. **14** Dixitque ad
eam Booz: Quando hora vescendi fuerit, veni huc,
et comede panem, et intinge buccellam tuam in
aceto. Sedit itaque ad messorum latus, et congessit

polentam sibi, comeditque et saturata est, et tulit
reliquias. 15 Atque inde surrexit, ut spicas ex more
colligeret. Praecepit autem Booz pueris suis, dicens:
Etiamsi vobiscum metere voluerit, ne prohibeatis
eam: 16 et de vestris quoque manipulis proiicite de
industria, et remanere permittite, ut absque rubore
colligat, et colligentem nemo corripiat. 17 Collegit
ergo in agro usque ad vesperam: et quae collegerat
virga caedens et excutiens, invenit hordei quasi
ephi mensuram, id est, tres modios. 18 Quos portans
reversa est in civitatem, et ostendit socrui suae:
insuper protulit, et dedit ei de reliquiis cibi sui, quo
saturata fuerat. 19 Dixitque ei socrus sua: Ubi hodie
collegisti, et ubi fecisti opus? sit benedictus qui
misertus est tui. Indicavitque ei apud quem fuisset
operata: et nomen dixit viri, quod Booz vocaretur.
20 Cui respondit Noemi: Benedictus sit a Domino:
quoniam eamdem gratiam, quam praebuerat vivis,
servavit et mortuis. Rursumque ait: Propinquus
noster est homo. 21 Et Ruth, Hoc quoque, inquit,
praecepit mihi, ut tamdiu messoribus eius iungerer,
donec omnes segetes meterentur. 22 Cui dixit
socrus: Melius est, filia mi, ut cum puellis eius
exeas ad metendum, ne in alieno agro quispiam
resistat tibi. 23 Iuncta est itaque puellis Booz: et
tamdiu cum eis messuit, donec hordea et triticum
in horreis conderentur.

3 Postquam autem reversa est ad socrum suam,
audivit ab ea: Filia mi, quaeram tibi requiem, et
providebo ut bene sit tibi. 2 Booz iste, cuius puellis
in agro iuncta es, propinquus noster est, et hac nocte
aream hordei ventilat. 3 Lavare igitur, et ungere,
et induere cultioribus vestimentis, et descende in
aream. non te videat homo, donec esum potumque
finierit. 4 Quando autem ierit ad dormiendum, nota
locum in quo dormiat: veniesque et discooperies
pallium, quo operitur a parte pedum, et proiicies
te, et ibi iacebis: ipse autem dicet tibi quid agere
debeas. 5 Quae respondit: Quidquid praeceperis,
faciam. 6 Descenditque in aream, et fecit omnia,
quae sibi imperaverat socrus. 7 Cumque comedisset
Booz, et bibisset, et factus esset hilarior, issetque ad
dormiendum iuxta acervum manipulorum, venit
abscondite, et discooperto pallio a pedibus eius, se
proiecit. 8 Et ecce, nocte iam media expavit homo,
et conturbatus est: viditque mulierem iacentem ad
pedes suos, 9 et ait illi: Quae es? Illaque respondit:
Ego sum Ruth ancilla tua: expande pallium tuum
super famulam tuam, quia propinquus es. 10 Et
ille, Benedicta, inquit, es a Domino filia, et priorem
misericordiam posteriore superasti: quia non est
secuta iuvenes pauperes, sive divites. 11 Noli ergo
metuere, sed quidquid dixeris mihi, faciam tibi.
Scit enim omnis populus, qui habitat intra portas
urbis meae, mulierem te esse virtutis. 12 Nec abnuo
me propinquum, sed est alius me propinquior. 13
Quiesce hac nocte: et facto mane, si te voluerit
propinquitatis iure retinere, bene res acta est: sin
autem ille noluerit, ego te absque ulla dubitatione
suscipiam, vivit Dominus. dormi usque mane. 14
Dormivit itaque ad pedes eius, usque ad noctis
abscessum. Surrexit itaque antequam homines se
cognoscerent mutuo, et dixit Booz: Cave ne quis
noverit quod huc veneris. 15 Et rursum, Expande,
inquit, pallium tuum, quo operiris, et tene utraque
manu. Qua extendente, et tenente, mensus est sex
modios hordei, et posuit super eam. Quae portans
ingressa est civitatem, 16 et venit ad socrum suam.
Quae dixit ei: Quid egisti filia? Narravitque ei omnia,
quae sibi fecisset homo. 17 Et ait: Ecce sex modios
hordei dedit mihi, et ait: Nolo vacuam te reverti
ad socrum tuam. 18 Dixitque Noemi: Expecta filia
donec videamus quem res exitum habeat. neque
enim cessabit homo nisi compleverit quod locutus
est.

4 Ascendit ergo Booz ad portam, et sedit ibi.
Cumque vidisset propinquum praeterire, de quo
prius sermo habitus est, dixit ad eum: Declina
paulisper, et sede hic: vocans eum nomine suo. Qui
divertit, et sedit. 2 Tollens autem Booz decem viros
de senioribus civitatis, dixit ad eos: Sedete hic.
3 Quibus sedentibus, locutus est ad propinquum:
Partem agri fratris nostri Elimelech vendet Noemi,
quae reversa est de regione Moabitide: 4 quod audire
te volui, et tibi dicere coram cunctis sedentibus,
et maioribus natu de populo meo. Si vis possidere
iure propinquitatis: eme, et posside. Sin autem
displicet tibi, hoc ipsum indica mihi, ut sciam
quid facere debeam. nullus enim est propinquus,
excepto te, qui prior es: et me, qui secundus sum.
At ille respondit: Ego agrum emam. 5 Cui dixit
Booz: Quando emeris agrum de manu mulieris,
Ruth quoque Moabitidem, quae uxor defuncti
fuit, debes accipere: ut suscites nomen propinqui
tui in hereditate sua. 6 Qui respondit: Cedo iuri
propinquitatis: neque enim posteritatem familiae
meae delere debeo. tu meo utere privilegio, quo
me libenter carere profiteor. 7 Hic autem erat
mos antiquitus in Israel inter propinquos, ut si
quando alter alteri suo iuri cedebat: ut esset firma
concessio, solvebat homo calceamentum suum, et
dabat proximo suo. hoc erat testimonium cessionis
in Israel. 8 Dixit ergo propinquo suo Booz: Tolle
calceamentum tuum. Quod statim solvit de pede suo.

9 At ille maioribus natu, et universo populo, Testes
vos, inquit, estis hodie, quod possederim omnis
quae fuerunt Elimelech; et Chelion, et Mahalon,
tradente Noemi: **10** et Ruth Moabitidem, uxorem
Mahalon, in coniugium sumpserim, ut suscitem
nomen defuncti in hereditate sua, ne vocabulum
eius de familia sua ac fratribus et populo deleatur.
Vos, inquam, huius rei testes estis. **11** Respondit
omnis populus, qui erat in porta, et maiores natu:
Nos testes sumus: faciat Dominus hanc mulierem,
quae ingreditur domum tuam, sicut Rachel, et Liam,
quae aedificaverunt domum Israel: ut sit exemplum
virtutis in Ephratha, et habeat celebre nomen in
Bethlehem: **12** fiatque domus tua, sicut domus
Phares, quem Thamar peperit Iudae, de semine
quod tibi dederit Dominus ex hac puella. **13** Tulit
itaque Booz Ruth, et accepit uxorem: ingressusque
est ad eam, et dedit illi Dominus ut conciperet, et
pareret filium. **14** Dixeruntque mulieres ad Noemi:
Benedictus Dominus, qui non est passus ut deficeret
successor familiae tuae, et vocaretur nomen eius in
Israel. **15** Et habeas qui consoletur animam tuam, et
enutriat senectutem. de nuru enim tua natus est, qui
te diliget: et multo tibi melior est, quam si septem
haberes filios. **16** Susceptumque Noemi puerum
posuit in sinu suo, et nutricis ac gerulae fungebatur
officio. **17** Vicinae autem mulieris congratulantes
ei, et dicentes: Natus est filius Noemi: vocaverunt
nomen eius Obed: hic est pater Isai, patris David. **18**
Hae sunt generationes Phares: Phares genuit Esron,
19 Esron genuit Aram, Aram genuit Aminadab,
20 Aminadab genuit Nahasson, Nahasson genuit
Salmon, **21** Salmon genuit Booz, Booz genuit Obed,
22 Obed genuit Isai, Isai genuit David.

I Samuelis

1 Fuit vir unus de Ramathaimsophim, de monte
Ephraim, et nomen eius Elcana, filius Ieroham,
filii Eliu, filii Thohu, filii Suph, Ephrathaeus: **2** et
habuit duas uxores, nomen uni Anna, et nomen
secundae Phenenna. Fueruntque Phenennae filii:
Annae autem non erant liberi. **3** Et ascendebat
vir ille de civitate sua statutis diebus, ut adoraret
et sacrificaret Domino exercituum in Silo. Erant
autem ibi duo filii Heli, Ophni et Phinees, sacerdotes
Domini. **4** Venit ergo dies, et immolavit Elcana,
deditque Phenennae uxori suae, et cunctis filiis
eius, et filiabus partes: **5** Annae autem dedit partem
unam tristis, quia Annam diligebat. Dominus autem
concluserat vulvam eius. **6** Affligebat quoque eam
aemula eius, et vehementer angebat, in tantum,
ut exprobraret quod Dominus conclusisset vulvam
eius: **7** sicque faciebat per singulos annos, cum
redeunte tempore ascenderent ad templum Domini:
et sic provocabat eam. porro illa flebat, et non
capiebat cibum. **8** Dixit ergo ei Elcana vir suus:
Anna, cur fles? et quare non comedis? et quam
ob rem affligitur cor tuum? numquid non ego
melior tibi sum, quam decem filii? **9** Surrexit
autem Anna postquam comederat, et biberat in
Silo. Et Heli sacerdote sedente super Sellam ante
postes domus Domini, **10** cum esset Anna amaro
animo, oravit ad Dominum, flens largiter, **11**
et votum vovit, dicens: Domine exercituum, si
respiciens videris afflictionem famulae tuae, et
recordatus mei fueris, nec oblitus ancillae tuae,
dederisque servae tuae sexum virilem: dabo eum
Domino omnibus diebus vitae eius, et novacula non
ascendet super caput eius. **12** Factum est autem,
cum illa multiplicaret preces coram Domino, ut
Heli observaret os eius. **13** Porro Anna loquebatur
in corde suo, tantumque labia illius movebantur,
et vox penitus non audiebatur. Aestimavit ergo
eam Heli temulentam, **14** dixitque ei: Usquequo
ebria eris? digere paulisper vinum, quo mades. **15**
Respondens Anna, Nequaquam, inquit, domine mi:
nam mulier infelix nimis ego sum, vinumque et
omne quod inebriare potest, non bibi, sed effudi
animam meam in conspectu Domini. **16** Ne reputes
ancillam tuam quasi unam de filiabus Belial: quia
ex multitudine doloris, et moeroris mei locuta
sum usque in praesens. **17** Tunc Heli ait ei: Vade
in pace: et Deus Israel det tibi petitionem tuam,
quam rogasti eum. **18** Et illa dixit: Utinam inveniat
ancilla tua gratiam in oculis tuis. Et abiit mulier
in viam suam, et comedit, vultusque illius non
sunt amplius in diversa mutati. **19** Et surrexerunt
mane, et adoraverunt coram Domino: reversique
sunt, et venerunt in domum suam in Ramatha.
Cognovit autem Elcana Annam uxorem suam: et
recordatus est eius Dominus. **20** Et factum est
post circulum dierum, concepit Anna, et peperit
filium, vocavitque nomen eius Samuel: eo quod a
Domino postulasset eum. **21** Ascendit autem vir
eius Elcana, et omnis domus eius, ut immolaret
Domino hostiam sollemnem, et votum suum, **22** et
Anna non ascendit: dixit enim viro suo: Non vadam,
donec ablactetur infans, et ducam eum, ut appareat
ante conspectum Domini, et maneat ibi iugiter.
23 Et ait ei Elcana vir suus: Fac quod bonum tibi
videtur, et mane donec ablactes eum: precorque
ut impleat Dominus verbum suum. Mansit ergo
mulier, et lactavit filium suum, donec amoveret
eum a lacte. **24** Et adduxit eum secum, postquam
ablactaverat, in vitulis tribus, et tribus modiis
farinae, et amphora vini, et adduxit eum ad domum
Domini in Silo. Puer autem erat adhuc infantulus:
25 et immolaverunt vitulum, et obtulerunt puerum
Heli. **26** Et ait Anna: Obsecro mi domine, vivit anima
tua domine: ego sum illa mulier, quae steti coram
te hic orans Dominum. **27** Pro puero isto oravi,
et dedit mihi Dominus petitionem meam, quam
postulavi eum. **28** Idcirco et ego commodavi eum
Domino cunctis diebus, quibus fuerit commodatus
Domino. Et adoraverunt ibi Dominum. Et oravit
Anna, et ait:

2 Exultavit cor meum in Domino, et exaltatum
est cornu meum in Deo meo: dilatatum est os
meum super inimicos meos: quia laetata sum in
salutari tuo. **2** Non est sanctus, ut est Dominus:
neque enim est alius extra te, et non est fortis sicut
Deus noster. **3** Nolite multiplicare loqui sublimia,
gloriantes: recedant vetera de ore vestro: quia Deus
scientiarum, Dominus est, et ipsi praeparantur
cogitationes. **4** Arcus fortium superatus est, et
infirmi accincti sunt robore. **5** Repleti prius,
pro panibus se locaverunt: et famelici saturati
sunt, donec sterilis peperit plurimos: et quae
multos habebat filios, infirmata est. **6** Dominus
mortificat et vivificat, deducit ad inferos et reducit.
(Sheol h7585) **7** Dominus pauperem facit et ditat,
humiliat et sublevat. **8** Suscitat de pulvere egenum,
et de stercore elevat pauperem: ut sedeat cum
principibus, et solium gloriae teneat. Domini enim
sunt cardines terrae, et posuit super eos orbem.
9 Pedes sanctorum suorum servabit, et impii in
tenebris conticescent: quia non in fortitudine sua
roborabitur vir. **10** Dominum formidabunt adversarii

eius: et super ipsos in caelis tonabit: Dominus
iudicabit fines Terrae, et dabit imperium regi suo,
et sublimabit cornu Christi sui. 11 Et abiit Elcana in
Ramatha, in domum suam: puer autem erat minister
in conspectu Domini ante faciem Heli sacerdotis.
12 Porro filii Heli, filii Belial, nescientes Dominum,
13 neque officium sacerdotum ad populum: sed
quicumque immolasset victimam, veniebat puer
sacerdotis, dum coquerentur carnes, et habebat
fuscinulam tridentem in manu sua, 14 et mittebat
eam in lebetem, vel in caldariam, aut in ollam,
sive in cacabum: et omne, quod levabat fuscinula,
tollebat sacerdos sibi. sic faciebant universo Israeli
venientium in Silo. 15 Etiam antequam adolerent
adipem, veniebat puer sacerdotis, et dicebat
immolanti: Da mihi carnem, ut coquam sacerdoti:
non enim accipiam a te carnem coctam, sed
crudam. 16 Dicebatque illi immolans: Incendatur
primum iuxta morem hodie adeps, et tolle
tibi quantumcumque desiderat anima tua. Qui
respondens aiebat ei: Nequaquam: nunc enim dabis,
alioquin tollam vi. 17 Erat ergo peccatum puerorum
grande nimis coram Domino: quia retrahebant
homines a sacrificio Domini. 18 Samuel autem
ministrabat ante faciem Domini, puer accinctus
ephod lineo. 19 Et tunicam parvam faciebat ei mater
sua, quam afferebat statutis diebus, ascendens cum
viro suo, ut immolaret hostiam sollemnem. 20 Et
benedixit Heli Elcanae et uxori eius: dixitque ei:
Reddat tibi Dominus semen de muliere hac, pro
foenore quod commodasti Domino. Et abierunt in
locum suum. 21 Visitavit ergo Dominus Annam,
et concepit, et peperit tres filios, et duas filias:
et magnificatus est puer Samuel apud Dominum.
22 Heli autem erat senex valde, et audivit omnia
quae faciebant filii sui universo Israeli: et quomodo
dormiebant cum mulieribus quae observabant ad
ostium tabernaculi: 23 et dixit eis: Quare facitis res
huiuscemodi, quas ego audio, res pessimas, ab omni
populo? 24 Nolite filii mei: non enim est bona fama,
quam ego audio, ut transgredi faciatis populum
Domini. 25 Si peccaverit vir in virum, placari
ei potest Deus: si autem in Dominum peccaverit
vir, quis orabit pro eo? Et non audierunt vocem
patris sui: quia voluit Dominus occidere eos. 26
Puer autem Samuel proficiebat, atque crescebat, et
placebat tam Deo quam hominibus. 27 Venit autem
vir Dei ad Heli, et ait ad eum: Haec dicit Dominus:
Numquid non aperte revelatus sum domui patris
tui, cum essent in Aegypto in domo Pharaonis?
28 Et elegi eum ex omnibus tribubus Israel mihi
in sacerdotem, ut ascenderet ad altare meum, et
adoleret mihi incensum, et portaret ephod coram
me: et dedi domui patris tui omnia de sacrificiis
filiorum Israel. 29 Quare calce abiecistis victimam
meam, et munera mea quae praecepi ut offerrentur
in templo: et magis honorasti filios tuos quam
me, ut comederetis primitias omnis sacrificii Israel
populi mei? 30 Propterea ait Dominus Deus Israel:
Loquens locutus sum, ut domus tua, et domus
patris tui ministraret in conspectu meo, usque in
sempiternum. Nunc autem dicit Dominus: Absit hoc
a me: sed quicumque honorificaverit me, glorificabo
eum: qui autem contemnunt me, erunt ignobiles.
31 Ecce dies veniunt: et praecidam brachium tuum,
et brachium domus patris tui, ut non sit senex in
domo tua. 32 Et videbis aemulum tuum in templo,
in universis prosperis Israel: et non erit senex in
domo tua omnibus diebus. 33 Verumtamen non
auferam penitus virum ex te ab altari meo: sed
ut deficiant oculi tui, et tabescat anima tua: et
pars magna domus tuae morietur cum ad virilem
aetatem venerit. 34 Hoc autem erit tibi signum,
quod venturum est duobus filiis tuis, Ophni et
Phinees: In die uno morientur ambo. 35 Et suscitabo
mihi sacerdotem fidelem, qui iuxta cor meum,
et animam meam faciet: et aedificabo ei domum
fidelem, et ambulabit coram Christo meo cunctis
diebus. 36 Futurum est autem, ut quicumque
remanserit in domo tua, veniat ut oretur pro eo,
et offerat nummum argenteum, et tortam panis,
dicatque: Dimitte me obsecro ad unam partem
sacerdotalem, ut comedam buccellam panis.

3 Puer autem Samuel ministrabat Domino coram
Heli, et sermo Domini erat pretiosus in diebus
illis, non erat visio manifesta. 2 Factum est ergo in
die quadam, Heli iacebat in loco suo, et oculi eius
caligaverant, nec poterat videre: 3 lucernam Dei
antequam extingueretur, Samuel autem dormiebat
in templo Domini, ubi erat arca Dei. 4 Et vocavit
Dominus Samuel. Qui respondens, ait: Ecce ego. 5 Et
cucurrit ad Heli, et dixit: Ecce ego: vocasti enim me.
Qui dixit: Non vocavi: revertere, et dormi. Et abiit,
et dormivit. 6 Et adiecit Dominus rursum vocare
Samuelem. Consurgensque Samuel, abiit ad Heli, et
dixit: Ecce ego: quia vocasti me. Qui respondit: Non
vocavi te fili mi: revertere et dormi. 7 Porro Samuel
necdum sciebat Dominum, neque revelatus fuerat
ei sermo Domini. 8 Et adiecit Dominus, et vocavit
adhuc Samuelem tertio. Qui consurgens abiit ad
Heli, 9 et ait: Ecce ego: quia vocasti me. Intellexit
ergo Heli quia Dominus vocaret puerum: et ait ad
Samuelem: Vade, et dormi: et si deinceps vocaverit
te, dices: Loquere Domine, quia audit servus tuus.
Abiit ergo Samuel, et dormivit in loco suo. 10 Et

venit Dominus, et stetit: et vocavit, sicut vocaverat
secundo, Samuel, Samuel. Et ait Samuel: Loquere
Domine, quia audit servus tuus. 11 Et dixit Dominus
ad Samuelem: Ecce ego facio verbum in Israel: quod
quicumque audierit, tinnient ambae aures eius. 12 In
die illa suscitabo adversum Heli omnia quae locutus
sum super domum eius: incipiam, et complebo. 13
Praedixi enim ei quod iudicaturus essem domum
eius in aeternum, propter iniquitatem, eo quod
noverat indigne agere filios suos, et non corripuerit
eos. 14 Idcirco iuravi Domui Heli quod non expietur
iniquitas domus eius victimis et muneribus usque
in aeternum. 15 Dormivit autem Samuel usque
mane, aperuitque ostia domus Domini. Et Samuel
timebat indicare visionem Heli. 16 Vocavit ergo Heli
Samuelem, et dixit: Samuel fili mi? Qui respondens,
ait: Praesto sum. 17 Et interrogavit eum: Quis est
sermo, quem locutus est Dominus ad te? oro te ne
celaveris me. haec faciat tibi Deus, et haec addat, si
absconderis a me sermonem ex omnibus verbis,
quae dicta sunt tibi. 18 Indicavit itaque ei Samuel
universos sermones, et non abscondit ab eo. Et ille
respondit: Dominus est: quod bonum est in oculis
suis faciat. 19 Crevit autem Samuel, et Dominus
erat cum eo, et non cecidit ex omnibus verbis eius
in terram. 20 Et cognovit universus Israel a Dan,
usque Bersabee, quod fidelis Samuel propheta esset
Domini. 21 Et addidit Dominus ut appareret in Silo,
quoniam revelatus fuerat Dominus Samueli in Silo,
iuxta verbum Domini. Et evenit sermo Samuelis
universo Israeli.

4 Et factum est in diebus illis, convenerunt
Philisthiim in pugnam: egressus est namque
Israel obviam Philisthiim in praelium, et
castrametatus est iuxta Lapidem adiutorii. Porro
Philisthiim venerunt in Aphec, 2 et instruxerunt
aciem contra Israel. Inito autem certamine, terga
vertit Israel Philisthaeis: et caesa sunt in illo
certamine passim per agros, quasi quattuor millia
virorum. 3 Et reversus est populus ad castra:
dixeruntque maiores natu de Israel: Quare percussit
nos Dominus hodie coram Philisthiim? Afferamus
ad nos de Silo arcam foederis Domini, et veniat in
medium nostri, ut salvet nos de manu inimicorum
nostrorum. 4 Misit ergo populus in Silo, et tulerunt
inde arcam foederis Domini exercituum sedentis
super Cherubim: erantque duo filii Heli cum arca
foederis Domini, Ophni et Phinees. 5 Cumque
venisset arca foederis Domini in castra, vociferatus
est omnis Israel clamore grandi, et personuit
terra. 6 Et audierunt Philisthiim vocem clamoris,
dixeruntque: Quaenam est haec vox clamoris
magni in castris Hebraeorum? Et cognoverunt quod
arca Domini venisset in castra. 7 Timueruntque
Philisthiim, dicentes: Venit Deus in castra. Et
ingemuerunt, dicentes: 8 Vae nobis: non enim fuit
tanta exultatio heri et nudiustertius: vae nobis.
Quis nos salvabit de manu Deorum sublimium
istorum? hi sunt Dii, qui percusserunt Aegyptum
omni plaga, in deserto. 9 Confortamini, et estote
viri, Philisthiim: ne serviatis Hebraeis, sicut et
illi servierunt nobis: confortamini, et bellate. 10
Pugnaverunt ergo Philisthiim, et caesus est Israel,
et fugit unusquisque in tabernaculum suum: et
facta est plaga magna nimis: et ceciderunt de Israel
triginta millia peditum. 11 Et arca Dei capta est: duo
quoque filii Heli mortui sunt, Ophni et Phinees. 12
Currens autem vir de Beniamin ex acie, venit in Silo
in die illa, scissa veste, et conspersus pulvere caput.
13 Cumque ille venisset, Heli sedebat super sellam
contra viam spectans. Erat enim cor eius pavens
pro arca Dei. Vir autem ille postquam ingressus
est, nunciavit urbi: et ululavit omnis civitas. 14 Et
audivit Heli sonitum clamoris, dixitque: Quis est hic
sonitus tumultus huius? At ille festinavit, et venit,
et nunciavit Heli. 15 Heli autem erat nonaginta et
octo annorum, et oculi eius caligaverant, et videre
non poterat. 16 Et dixit ad Heli: Ego sum qui veni
de praelio, et ego qui de acie fugi hodie. Cui ille ait:
Quid actum est fili mi? 17 Respondens autem ille, qui
nunciabat, Fugit, inquit, Israel coram Philisthiim, et
ruina magna facta est in populo: insuper et duo
filii tui mortui sunt, Ophni et Phinees: et arca Dei
capta est. 18 Cumque ille nominasset arcam Dei,
cecidit de sella retrorsum iuxta ostium, et fractis
cervicibus mortuus est. Senex enim erat vir et
grandaevus: et ipse iudicavit Israel quadraginta
annis. 19 Nurus autem eius, uxor Phinees, praegnans
erat, vicinaque partui: et audito nuncio quod capta
esset arca Dei, et mortuus esset socer suus, et vir
suus, incurvavit se et peperit: irruerant enim in
eam dolores subiti. 20 In ipso autem momento
mortis eius, dixerunt ei quae stabant circa eam: Ne
timeas, quia filium peperisti. Quae non respondit
eis, neque animadvertit. 21 Et vocabit puerum,
Ichabod, dicens: Translata est gloria de Israel, pro
socero suo et pro viro suo; 22 et ait: Translata est
gloria ab Israel, eo quod capta esset arca Dei.

5 Philisthiim autem tulerunt arcam Dei, et
asportaverunt eam a Lapide adiutorii in Azotum.
2 Tuleruntque Philisthiim arcam Dei, et intulerunt
eam in templum Dagon, et statuerunt eam iuxta
Dagon. 3 Cumque surrexissent diluculo Azotii
altera die, ecce Dagon iacebat pronus in terra ante

arcam Domini: et tulerunt Dagon, et restituerunt
eum in locum suum. 4 Rursumque mane die
altera consurgentes, invenerunt Dagon iacentem
super faciem suam in terra coram arca Domini:
caput autem Dagon, et duae palmae manuum
eius abscissae erant super limen: 5 porro Dagon
solus truncus remanserat in loco suo. Propter
hanc causam non calcant sacerdotes Dagon, et
omnes qui ingrediuntur templum eius, super limen
Dagon in Azoto, usque in hodiernum diem. 6
Aggravata est autem manus Domini super Azotios,
et demolitus est eos: et percussit in secretiori
parte natium Azotum, et fines eius. Et ebullierunt
villae et agri in medio regionis illius, et nati sunt
mures, et facta est confusio mortis magnae in
civitate. 7 Videntes autem viri Azotii huiuscemodi
plagam, dixerunt: Non maneat arca Dei Israel apud
nos: quoniam dura est manus eius super nos,
et super Dagon deum nostrum. 8 Et mittentes
congregaverunt omnes satrapas Philisthinorum ad
se, et dixerunt: Quid faciemus de arca Dei Israel?
Responderuntque Gethaei: Circumducatur arca Dei
Israel. Et circumduxerunt arcam Dei Israel. 9 Illis
autem circumducentibus eam, fiebat manus Domini
per singulas civitates interfectionis magnae nimis: et
percutiebat viros uniuscuiusque urbis, a parvo usque
ad maiorem, et computrescebant prominentes
extales eorum. Inieruntque Gethaei consilium, et
fecerunt sibi sedes pelliceas. 10 Miserunt ergo
arcam Dei in Accaron. Cumque venisset arca Dei
in Accaron, exclamaverunt Accaronitae, dicentes:
Adduxerunt ad nos arcam Dei Israel, ut interficiat
nos et populum nostrum. 11 Miserunt itaque et
congregaverunt omnes satrapas Philisthinorum: qui
dixerunt: Dimittite arcam Dei Israel, et revertatur
in locum suum, et non interficiat nos cum populo
nostro. 12 Fiebat enim pavor mortis in singulis
urbibus, et gravissima valde manus Dei. viri quoque,
qui mortui non fuerant, percutiebantur in secretiori
parte natium: et ascendebat ululatus uniuscuiusque
civitatis in caelum.

6 Fuit ergo arca Domini in regione Philisthinorum
septem mensibus. 2 Et vocaverunt Philisthiim
sacerdotes et divinos, dicentes: Quid faciemus de
arca Domini? indicate nobis quomodo remittamus
eam in locum suum. Qui dixerunt: 3 Si remittitis
arcam Dei Israel, nolite dimittere eam vacuam,
sed quod debetis, reddite ei pro peccato, et tunc
curabimini: et scietis quare non recedat manus
eius a vobis. 4 Qui dixerunt: Quid est quod pro
delicto reddere debeamus ei? Responderuntque
illi: 5 Iuxta numerum provinciarum Philisthinorum
quinque anos aureos facietis, et quinque mures
aureos: quia plaga una fuit omnibus vobis, et
satrapis vestris. Facietisque similitudines anorum
vestrorum, et similitudines murium, qui demoliti
sunt terram. et dabitis Deo Israel gloriam: si forte
relevet manum suam a vobis, et a diis vestris, et
a terra vestra. 6 Quare aggravatis corda vestra,
sicut aggravavit Aegyptus, et Pharao cor suum?
nonne postquam percussus est, tunc dimisit eos, et
abierunt? 7 Nunc ergo arripite et facite plaustrum
novum unum: et duas vaccas foetas, quibus non est
impositum iugum, iungite in plaustro, et recludite
vitulos earum domi. 8 Tolletisque arcam Domini, et
ponetis in plaustro, et vasa aurea, quae exolvistis
ei pro delicto, ponetis in capsellam ad latus eius:
et dimittite eam ut vadat. 9 Et aspicietis: et si
quidem per viam finium suorum ascenderit contra
Bethsames, ipse fecit nobis hoc malum grande: si
autem, minime: sciemus quia nequaquam manus
eius tetigit nos, sed casu accidit. 10 Fecerunt ergo illi
hoc modo: et tollentes duas vaccas, quae lactabant
vitulos, iunxerunt ad plaustrum, vitulosque earum
concluserunt domi. 11 Et posuerunt arcam Dei
super plaustrum, et capsellam, quae habebat
mures aureos et similitudines anorum. 12 Ibant
autem in directum vaccae per viam, quae ducit
Bethsames, et itinere uno gradiebantur, pergentes
et mugientes: et non declinabant neque ad dextram
neque ad sinistram: sed et satrapae Philisthiim
sequebantur usque ad terminos Bethsames. 13
Porro Bethsamitae metebant triticum in valle: et
elevantes oculos suos, viderunt arcam, et gavisi
sunt cum vidissent. 14 Et plaustrum venit in
agrum Iosue Bethsamitae, et stetit ibi. Erat autem
ibi lapis magnus, et conciderunt ligna plaustri,
vaccasque imposuerunt super ea holocaustum
Domino. 15 Levitae autem deposuerunt arcam Dei,
et capsellam, quae erat iuxta eam, in qua erant
vasa aurea, et posuerunt super lapidem grandem.
Viri autem Bethsamitae obtulerunt holocausta,
et immolaverunt victimas in die illa Domino. 16
Et quinque satrapae Philisthinorum viderunt, et
reversi sunt in Accaron in die illa. 17 Hi sunt autem
ani aurei, quos reddiderunt Philisthiim pro delicto,
Domino: Azotus unum, Gaza unum, Ascalon unum,
Geth unum, Accaron unum: 18 et mures aureos
secundum numerum urbium Philisthiim, quinque
provinciarum, ab urbe murata, usque ad villam, quae
erat absque muro, et usque ad Abelmagnum, super
quem posuerunt arcam Domini, quae erat usque in
illum diem in agro Iosue Bethsamitis. 19 Percussit
autem de viris Bethsamitibus, eo quod vidissent
arcam Domini: et percussit de populo septuaginta

viros, et quinquaginta millia plebis. Luxitque
populus, eo quod Dominus percussisset plebem
plaga magna. 20 Et dixerunt viri Bethsamitae: Quis
poterit stare in conspectu Domini Dei sancti huius?
et ad quem ascendet a nobis? 21 Miseruntque
nuncios ad habitatores Cariathiarim, dicentes:
Reduxerunt Philisthiim arcam Domini, descendite,
et reducite eam ad vos.

7 Venerunt ergo viri Cariathiarim, et reduxerunt
arcam Domini, et intulerunt eam in domum
Abinadab in Gabaa: Eleazarum autem filium eius
sanctificaverunt, ut custodiret arcam Domini. 2
Et factum est, ex qua die mansit arca Domini in
Cariathiarim, multiplicati sunt dies (erat quippe iam
annus vigesimus) et requievit omnis domus Israel
post Dominum. 3 Ait autem Samuel ad universam
domum Israel, dicens: Si in toto corde vestro
revertimini ad Dominum, auferte deos alienos de
medio vestri, Baalim et Astaroth: et praeparate corda
vestra Domino, et servite ei soli, et eruet vos de manu
Philisthiim. 4 Abstulerunt ergo filii Israel Baalim et
Astaroth, et servierunt Domino soli. 5 Dixit autem
Samuel: Congregate universum Israel in Masphath,
ut orem pro vobis Dominum. 6 Et convenerunt in
Masphath: hauseruntque aquam, et effuderunt in
conspectu Domini, et ieiunaverunt in die illa, atque
dixerunt ibi: Peccavimus Domino. Iudicavitque
Samuel filios Israel in Masphath. 7 Et audierunt
Philisthiim quod congregati essent filii Israel in
Masphath, et ascenderunt satrapae Philisthinorum
ad Israel. Quod cum audissent filii Israel, timuerunt
a facie Philisthinorum. 8 Dixeruntque ad Samuelem:
Ne cesses pro nobis clamare ad Dominum Deum
nostrum, ut salvet nos de manu Philisthinorum.
9 Tulit autem Samuel agnum lactentem unum,
et obtulit illum holocaustum integrum Domino:
et clamavit Samuel ad Dominum pro Israel, et
exaudivit eum Dominus. 10 Factum est autem, cum
Samuel offerret holocaustum, Philisthiim iniere
proelium contra Israel: intonuit autem Dominus
fragore magno in die illa super Philisthiim, et
exterruit eos, et caesi sunt a filiis Israel. 11
Egressique viri Israel de Masphath persecuti sunt
Philisthaeos, et percusserunt eos usque ad locum,
qui erat subter Bethchar. 12 Tulit autem Samuel
lapidem unum, et posuit eum inter Masphath
et inter Sen: et vocavit nomen loci illius, Lapis
adiutorii. Dixitque: Hucusque auxiliatus est nobis
Dominus. 13 Et humiliati sunt Philisthiim, nec
apposuerunt ultra ut venirent in terminos Israel.
Facta est itaque manus Domini super Philisthaeos,
cunctis diebus Samuelis. 14 Et redditae sunt urbes,
quas tulerant Philisthiim ab Israel, Israeli, ab
Accaron usque Geth, et terminos suos: liberavitque
Israel de manu Philisthinorum, eratque pax inter
Israel et Amorrhaeum. 15 Iudicabat quoque Samuel
Israelem cunctis diebus vitae suae: 16 et ibat
per singulos annos circuiens Bethel et Galgala
et Masphath, et iudicabat Israelem in supradictis
locis. 17 Revertebaturque in Ramatha: ibi enim erat
domus eius, et ibi iudicabat Israelem: aedificavit
etiam ibi altare Domino.

8 Factum est autem cum senuisset Samuel, posuit
filios suos iudices Israel. 2 Fuitque nomen filii
eius primogeniti Ioel: et nomen secundi Abia,
iudicum in Bersabee. 3 Et non ambulaverunt filii
illius in viis eius: sed declinaverunt post avaritiam,
acceperuntque munera, et perverterunt iudicium.
4 Congregati ergo universi maiores natu Israel,
venerunt ad Samuelem in Ramatha. 5 Dixeruntque
ei: Ecce tu senuisti, et filii tui non ambulant in
viis tuis: constitue nobis regem, ut iudicet nos,
sicut et universae habent nationes. 6 Displicuit
sermo in oculis Samuelis, eo quod dixissent: Da
nobis regem, ut iudicet nos. Et oravit Samuel ad
Dominum. 7 Dixit autem Dominus ad Samuelem:
Audi vocem populi in omnibus quae loquuntur tibi.
non enim te abiecerunt, sed me, ne regnem super
eos. 8 Iuxta omnia opera sua, quae fecerunt a die
qua eduxi eos de Aegypto usque ad diem hanc:
sicut dereliquerunt me, et servierunt diis alienis,
sic faciunt etiam tibi. 9 Nunc ergo vocem eorum
audi: verumtamen contestare eos, et praedic eis
ius regis, qui regnaturus est super eos. 10 Dixit
itaque Samuel omnia verba Domini ad populum,
qui petierat a se regem, 11 et ait: Hoc erit ius regis,
qui imperaturus est vobis: filios vestros tollet, et
ponet in curribus suis, facietque sibi equites et
praecursores quadrigarum suarum, 12 et constituet
sibi tribunos, et centuriones, et aratores agrorum
suorum, et messores segetum, et fabros armorum
et curruum suorum. 13 Filias quoque vestras faciet
sibi unguentarias, et focarias, et panificas. 14 Agros
quoque vestros, et vineas, et oliveta optima tollet,
et dabit servis suis. 15 Sed et segetes vestras, et
vinearum reditus addecimabit, ut det eunuchis et
famulis suis. 16 Servos etiam vestros, et ancillas,
et iuvenes optimos, et asinos, auferet, et ponet in
opere suo. 17 Greges quoque vestros addecimabit,
vosque eritis ei servi. 18 Et clamabitis in die illa
a facie regis vestri, quem elegistis vobis: et non
exaudiet vos Dominus in die illa, quia petistis vobis
regem. 19 Noluit autem populus audire vocem
Samuelis, sed dixerunt: Nequaquam: rex enim erit

super nos, 20 et erimus nos quoque sicut omnes
gentes: et iudicabit nos rex noster, et egredietur
ante nos, et pugnabit bella nostra pro nobis. 21 Et
audivit Samuel omnia verba populi, et locutus est
ea in auribus Domini. 22 Dixit autem Dominus ad
Samuelem: Audi vocem eorum, et constitue super
eos regem. Et ait Samuel ad viros Israel: Vadat
unusquisque in civitatem suam.

9 Et erat vir de Beniamin nomine Cis, filius Abiel,
filii Seor, filii Bechorath, filii Aphia, filii viri
Iemini, fortis robore. 2 Et erat ei filius vocabulo
Saul, electus et bonus: et non erat vir de filiis Israel
melior illo. ab humero et sursum eminebat super
omnem populum. 3 Perierant autem asinae Cis
patris Saul: et dixit Cis ad Saul filium suum: Tolle
tecum unum de pueris, et consurgens vade, et
quaere asinas. Qui cum transissent per montem
Ephraim, 4 et per terram Salisa, et non invenissent,
transierunt etiam per Terram Salim, et non erant:
sed et per Terram Iemini, et minime repererunt. 5
Cum autem venissent in Terram Suph, dixit Saul ad
puerum, qui erat cum eo: Veni et revertamur, ne
forte dimiserit pater meus asinas, et solicitus sit pro
nobis. 6 Qui ait ei: Ecce vir Dei est in civitate hac,
vir nobilis: omne, quod loquitur, sine ambiguitate
venit. nunc ergo eamus illuc, si forte indicet nobis
de via nostra, propter quam venimus. 7 Dixitque
Saul ad puerum suum: Ecce ibimus: quid feremus
ad virum Dei? panis defecit in sitachiis nostris: et
sportulam non habemus, ut demus homini Dei, nec
quidquam aliud. 8 Rursum puer respondit Sauli,
et ait: Ecce inventa est in manu mea, quarta pars
stateris argenti, demus homini Dei, ut indicet nobis
viam nostram. 9 (Olim in Israel sic loquebatur
unusquisque vadens consulere Deum: Venite, et
eamus ad Videntem. Qui enim Propheta dicitur
hodie, vocabatur olim Videns.) 10 Et dixit Saul ad
puerum suum: Optimus sermo tuus, Veni, eamus. Et
ierunt in civitatem, in qua erat vir Dei. 11 Cumque
ascenderent clivum civitatis, invenerunt puellas
egredientes ad hauriendam aquam, et dixerunt
eis: Num hic est Videns? 12 Quae respondentes,
dixerunt illis: Hic est: ecce ante te, festina nunc:
hodie enim venit in civitatem, quia sacrificium est
hodie populi in excelso. 13 Ingredientes urbem,
statim invenietis eum antequam ascendat excelsum
ad vescendum. neque enim comesurus est populus
donec ille veniat: quia ipse benedicit hostiae, et
deinceps comedunt qui vocati sunt. Nunc ergo
conscendite, quia hodie reperietis eum. 14 Et
ascenderunt in civitatem. Cumque illi ambularent
in medio urbis, apparuit Samuel egrediens obviam
eis, ut ascenderet in excelsum. 15 Dominus autem
revelaverat auriculam Samuelis ante unam diem
quam veniret Saul, dicens: 16 Hac ipsa hora,
quae nunc est, cras mittam virum ad te de Terra
Beniamin, et unges eum ducem super populum
meum Israel: et salvabit populum meum de manu
Philisthinorum: quia respexi populum meum, venit
enim clamor eorum ad me. 17 Cumque aspexisset
Samuel Saulem, Dominus dixit ei: Ecce, vir, quem
dixeram tibi, iste dominabitur populo meo. 18
Accessit autem Saul ad Samuelem in medio portae,
et ait: Indica, oro, mihi, ubi est domus Videntis.
19 Et respondit Samuel Sauli dicens: Ego sum
Videns. ascende ante me in excelsum, ut comedatis
mecum hodie, et dimittam te mane: et omnia, quae
sunt in corde tuo, indicabo tibi. 20 Et de asinis,
quas nudiustertius perdidisti, ne solicitus sis, quia
inventae sunt. Et cuius erunt optima quaeque Israel?
nonne tibi et omni domui patris tui? 21 Respondens
autem Saul, ait: Numquid non filius Iemini ego sum
de minima tribu Israel, et cognatio mea novissima
inter omnes familias de tribu Beniamin? quare ergo
locutus es mihi sermonem istum? 22 Assumens
itaque Samuel Saulem, et puerum eius, introduxit
eos in triclinium, et dedit eis locum in capite eorum,
qui fuerant invitati. erant enim quasi triginta viri.
23 Dixitque Samuel coco: Da partem, quam dedi
tibi, et praecepi ut reponeres seorsum apud te.
24 Levavit autem cocus armum, et posuit ante
Saul. Dixitque Samuel: Ecce quod remansit, pone
ante te, et comede: quia de industria servatum
est tibi, quando populum vocavi. Et comedit Saul
cum Samuele in die illa. 25 Et descenderunt de
excelso in oppidum, et locutus est cum Saule in
solario: stravitque Saul in solario, et dormivit. 26
Cumque mane surrexissent, et iam elucesceret,
vocavit Samuel Saulem in solario, dicens: Surge, ut
dimittam te. Et surrexit Saul: egressique sunt ambo,
ipse videlicet, et Samuel. 27 Cumque descenderent
in extrema parte civitatis, Samuel dixit ad Saul:
Dic puero ut antecedat nos, et transeat: tu autem
subsiste paulisper, ut indicem tibi verbum Domini.

10 Tulit autem Samuel lenticulam olei, et effudit
super caput eius, et deosculatus est eum,
et ait: Ecce, unxit te Dominus super hereditatem
suam in principem, et liberabis populum suum
de manibus inimicorum eius, qui in circuitu eius
sunt. Et hoc tibi signum, quia unxit te Deus in
principem. 2 Cum abieris hodie a me, invenies duos
viros iuxta sepulchrum Rachel in finibus Beniamin,
in Meridie, dicentque tibi: Inventae sunt asinae,
ad quas ieras perquirendas: et intermissis pater

tuus asinis, solicitus est pro vobis, et dicit: Quid
faciam de filio meo? 3 Cumque abieris inde, et
ultra transieris, et veneris ad quercum Thabor,
invenient te ibi tres viri ascendentes ad Deum
in Bethel, unus portans tres hoedos, et alius tres
tortas panis, et alius portans lagenam vini. 4
Cumque te salutaverint, dabunt tibi duos panes,
et accipies de manu eorum. 5 Post haec venies
in collem Dei, ubi est statio Philisthinorum: et
cum ingressus fueris ibi urbem, obvium habebis
gregem prophetarum descendentium de excelso,
et ante eos psalterium et tympanum, et tibiam,
et citharam, ipsosque prophetantes. 6 Et insiliet
in te Spiritus Domini, et prophetabis cum eis, et
mutaberis in virum alium. 7 Quando ergo evenerint
signa haec omnia tibi, fac quaecumque invenerit
manus tua, quia Dominus tecum est. 8 Et descendes
ante me in Galgala, (ego quippe descendam ad te) ut
offeras oblationem, et immoles victimas pacificas:
septem diebus expectabis, donec veniam ad te, et
ostendam tibi quid facias. 9 Itaque cum avertisset
humerum suum ut abiret a Samuele, immutavit
ei Deus cor aliud, et venerunt omnia signa haec
in die illa. 10 Veneruntque ad praedictum collem,
et ecce cuneus prophetarum obvius ei: et insiluit
super eum Spiritus Domini, et prophetavit in medio
eorum. 11 Videntes autem omnes qui noverant eum
heri et nudiustertius, quod esset cum prophetis,
et prophetaret, dixerunt ad invicem: Quaenam
res accidit filio Cis? num et Saul inter prophetas?
12 Responditque alius ad alterum, dicens: Et quis
pater eius? propterea versum est in proverbium:
Num et Saul inter prophetas? 13 Cessavit autem
prophetare, et venit ad excelsum. 14 Dixitque
patruus Saul ad eum, et ad puerum eius: Quo abistis?
Qui responderunt: Quaerere asinas: quas cum non
reperissemus, venimus ad Samuelem. 15 Et dixit ei
patruus suus: Indica mihi quid dixerit tibi Samuel.
16 Et ait Saul ad patruum suum: Indicavit nobis quia
inventae essent asinae. De sermone autem regni
non indicavit ei quem locutus fuerat ei Samuel.
17 Et convocavit Samuel populum ad Dominum in
Maspha: 18 et ait ad filios Israel: Haec dicit Dominus
Deus Israel: Ego eduxi Israel de Aegypto, et erui
vos de manu Aegyptiorum, et de manu omnium
regum qui affligebant vos. 19 Vos autem hodie
proiecistis Deum vestrum, qui solus salvavit vos de
universis malis et tribulationibus vestris: et dixistis:
Nequaquam: sed regem constitue super nos. Nunc
ergo state coram Domino per tribus vestras, et per
familias. 20 Et applicuit Samuel omnes tribus Israel,
et cecidit sors tribus Beniamin. 21 Et applicuit
tribum Beniamin et cognationes eius, et cecidit
cognatio Metri, et pervenit usque ad Saul filium
Cis. Quaesierunt ergo eum, et non est inventus. 22
Et consuluerunt post haec Dominum utrumnam
venturus esset illuc. Responditque Dominus: Ecce
absconditus est domi. 23 Cucurrerunt itaque et
tulerunt eum inde: stetitque in medio populi, et
altior fuit universo populo ab humero et sursum.
24 Et ait Samuel ad omnem populum: Certe videtis
quem elegit Dominus, quoniam non sit similis
illi in omni populo. Et clamavit omnis populus,
et ait: Vivat rex. 25 Locutus est autem Samuel
ad populum legem regni, et scripsit in libro, et
reposuit coram Domino: et dimisit Samuel omnem
populum, singulos in domum suam. 26 Sed et Saul
abiit in domum suam in Gabaa: et abiit cum eo pars
exercitus, quorum tetigerat Deus corda. 27 Filii vero
Belial dixerunt: Num salvare nos poterit iste? Et
despexerunt eum, et non attulerunt ei munera: ille
vero dissimulabat se audire.

11 Et factum est quasi post mensem, ascendit
Naas Ammonites, et pugnare coepit adversum
Iabes Galaad. Dixeruntque omnes viri Iabes ad
Naas: Habeto nos foederatos, et serviemus tibi.
2 Et respondit ad eos Naas Ammonites: In hoc
feriam vobiscum foedus, ut eruam omnium vestrum
oculos dextros, ponamque vos opprobrium in
universo Israel. 3 Et dixerunt ad eum seniores Iabes:
Concede nobis septem dies, ut mittamus nuncios
ad universos terminos Israel: et si non fuerit qui
defendat nos, egrediemur ad te. 4 Venerunt ergo
nuncii in Gabaa Saulis: et locuti sunt verba haec,
audiente populo: et levavit omnis populus vocem
suam, et flevit. 5 Et ecce Saul veniebat, sequens
boves de agro, et ait: Quid habet populus quod
plorat? Et narraverunt ei verba virorum Iabes. 6 Et
insilivit Spiritus Domini in Saul, cum audisset verba
haec, et iratus est furor eius nimis. 7 Et assumens
utrumque bovem, concidit in frustra, misitque in
omnes terminos Israel per manum nunciorum,
dicens: Quicumque non exierit, et secutus fuerit
Saul et Samuel, sic fiet bobus eius. Invasit ergo timor
Domini populum, et egressi sunt quasi vir unus.
8 Et recensuit eos in Bezech: fueruntque filiorum
Israel trecenta millia: virorum autem Iuda triginta
millia. 9 Et dixerunt nunciis qui venerant: Sic
dicetis viris, qui sunt in Iabes Galaad: Cras erit vobis
salus, cum incaluerit sol. Venerunt ergo nuncii, et
annunciaverunt viris Iabes: qui laetati sunt. 10 Et
dixerunt: Mane exibimus ad vos: et facietis nobis
omne quod placuerit vobis. 11 Et factum est, cum
dies crastinus venisset, constituit Saul populum
in tres partes: et ingressus est media castra in

vigilia matutina, et percussit Ammon usque dum
incalesceret dies: reliqui autem dispersi sunt, ita
ut non relinquerentur in eis duo pariter. 12 Et ait
populus ad Samuelem: Quis est iste qui dixit: Saul
num regnabit super nos? Date viros, et interficiemus
eos. 13 Et ait Saul: Non occidetur quisquam in die
hac, quia hodie fecit Dominus salutem in Israel. 14
Dixit autem Samuel ad populum: Venite, et eamus
in Galgala, et innovemus ibi regnum. 15 Et perrexit
omnis populus in Galgala, et fecerunt ibi regem
Saul coram Domino in Galgala, et immolaverunt ibi
victimas pacificas coram Domino. Et laetatus est ibi
Saul, et cuncti viri Israel nimis.

12 Dixit autem Samuel ad universum Israel:
Ecce audivi vocem vestram iuxta omnia quae
locuti estis ad me, et constitui super vos regem. 2
Et nunc rex graditur ante vos: ego autem senui,
et incanui: porro filii mei vobiscum sunt: itaque
conversatus coram vobis ab adolescentia mea usque
ad hanc diem, ecce praesto sum. 3 Loquimini de
me coram Domino, et coram Christo eius, utrum
bovem cuiusquam tulerim, aut asinum: si quempiam
calumniatus sum, si oppressi aliquem, si de manu
cuiusquam munus accepi: et contemnam illud
hodie, restituamque vobis. 4 Et dixerunt: Non es
calumniatus nos, neque oppressisti, neque tulisti
de manu alicuius quippiam. 5 Dixitque ad eos:
Testis est Dominus adversum vos, et testis Christus
eius in die hac, quia non inveneritis in manu mea
quippiam. Et dixerunt: Testis. 6 Et ait Samuel ad
populum: Dominus qui fecit Moysen et Aaron, et
eduxit patres nostros de Terra Aegypti, adest. 7
Nunc ergo state, ut iudicio contendam adversum vos
coram Domino de omnibus misericordiis Domini,
quas fecit vobiscum et cum patribus vestris: 8
quo modo Iacob ingressus est in Aegyptum, et
clamaverunt patres vestri ad Dominum: et misit
Dominus Moysen et Aaron, et eduxit patres vestros
de Aegypto: et collocavit eos in loco hoc. 9 Qui obliti
sunt Domini Dei sui, et tradidit eos in manu Sisarae
magistri militiae Hasor, et in manu Philisthinorum,
et in manu regis Moab, et pugnaverunt adversum
eos. 10 Postea autem clamaverunt ad Dominum, et
dixerunt: Peccavimus, quia dereliquimus Dominum,
et servivimus Baalim et Astaroth: nunc ergo erue
nos de manu inimicorum nostrorum, et serviemus
tibi. 11 Et misit Dominus Ierobaal, et Badan, et
Samson, et Barac, et Iephte, et Samuel, et eruit vos
de manu inimicorum vestrorum per circuitum, et
habitastis confidenter. 12 Videntes autem quod
Naas rex filiorum Ammon venisset adversum vos,
dixistis mihi: Nequaquam, sed rex imperabit nobis:
cum Dominus Deus vester regnaret in vobis. 13
Nunc ergo praesto est rex vester, quem elegistis
et petistis: ecce dedit vobis Dominus regem. 14 Si
timueritis Dominum, et servieritis ei, et audieritis
vocem eius, et non exasperaveritis os Domini: eritis
et vos, et rex qui imperat vobis, sequentes Dominum
Deum vestrum. 15 si autem non audieritis vocem
Domini, sed exasperaveritis sermones eius, erit
manus Domini super vos, sicut et super patres
vestros. 16 Sed et nunc state, et videte rem istam
grandem quam facturus est Dominus in conspectu
vestro. 17 Numquid non messis tritici est hodie?
invocabo Dominum, et dabit voces et pluvias: et
scietis, et videbitis quia grande malum feceritis
vobis in conspectu Domini, petentes super vos
regem. 18 Et clamavit Samuel ad Dominum, et dedit
Dominus voces et pluvias in illa die. 19 Et timuit
omnis populus nimis Dominum et Samuelem, et
dixit universus populus ad Samuelem: Ora pro servis
tuis ad Dominum Deum tuum, ut non moriamur.
addidimus enim universis peccatis nostris malum,
ut peteremus nobis regem. 20 Dixit autem Samuel
ad populum: Nolite timere, vos fecistis universum
malum hoc: verumtamen nolite recedere a tergo
Domini, sed servite Domino in omni corde vestro.
21 Et nolite declinare post vana, quae non proderunt
vobis, neque eruent vos, quia vana sunt. 22 Et
non derelinquet Dominus populum suum propter
nomen suum magnum: quia iuravit Dominus facere
vos sibi populum. 23 Absit autem a me hoc peccatum
in Domino, ut cessem orare pro vobis, et docebo vos
viam bonam et rectam. 24 Igitur timete Dominum,
et servite ei in veritate, et ex toto corde vestro.
vidistis enim magnifica quae in vobis gesserit. 25
Quod si perseveraveritis in malitia: et vos et rex
vester pariter peribitis.

13 Filius unius anni erat Saul cum regnare
coepisset, duobus autem annis regnavit super
Israel. 2 Et elegit sibi Saul tria millia de Israel:
et erant cum Saul duo millia in Machmas, et
in monte Bethel: mille autem cum Ionatha in
Gabaa Beniamin. porro ceterum populum remisit
unumquemque in tabernacula sua. 3 Et percussit
Ionathas stationem Philisthinorum, quae erat
in Gabaa. Quod cum audissent Philisthiim, Saul
cecinit buccina in omni terra, dicens: Audiant
Hebraei. 4 Et universus Israel audivit huiuscemodi
famam: Percussit Saul stationem Philisthinorum:
et erexit se Israel adversus Philisthiim. Clamavit
ergo populus post Saul in Galgala. 5 Et Philisthiim
congregati sunt ad proeliandum contra Israel,
triginta millia curruum, et sex millia equitum, et

reliquum vulgus, sicut arena quae est in littore
maris plurima. Et ascendentes castrametati sunt
in Machmas ad Orientem Bethaven. 6 Quod cum
vidissent viri Israel se in arcto positos, (afflictus
enim erat populus) absconderunt se in speluncis,
et in abditis, in petris quoque, et in antris, et in
cisternis. 7 Hebraei autem transierunt Iordanem in
Terram Gad et Galaad. Cumque adhuc esset Saul
in Galgala, universus populus perterritus est, qui
sequebatur eum. 8 Et expectavit septem diebus
iuxta placitum Samuelis, et non venit Samuel
in Galgala, dilapsusque est populus ab eo. 9 Ait
ergo Saul: Afferte mihi holocaustum, et pacifica.
Et obtulit holocaustum. 10 Cumque complesset
offerens holocaustum, ecce Samuel veniebat: et
egressus est Saul obviam ei ut salutaret eum.
11 Locutusque est ad eum Samuel: Quid fecisti?
Respondit Saul: Quia vidi quod populus dilaberetur
a me, et tu non veneras iuxta placitos dies, porro
Philisthiim congregati fuerant in Machmas, 12 dixi:
Nunc descendent Philisthiim ad me in Galgala, et
faciem Domini non placavi. Necessitate compulsus,
obtuli holocaustum. 13 Dixitque Samuel ad Saul:
Stulte egisti, nec custodisti mandata Domini Dei tui,
quae praecepit tibi. Quod si non fecisses, iam nunc
praeparasset Dominus regnum tuum super Israel
in sempiternum, 14 sed nequaquam regnum tuum
ultra consurget. Quaesivit Dominus sibi virum iuxta
cor suum: et praecepit ei Dominus ut esset dux
super populum suum, eo quod non servaveris quae
praecepit Dominus. 15 Surrexit autem Samuel, et
ascendit de Galgalis in Gabaa Beniamin. Et reliqui
populi ascenderunt post Saul obviam populo, qui
expugnabant eos venientes de Galgala in Gabaa,
in colle Beniamin. Et recensuit Saul populum, qui
inventi fuerant cum eo, quasi sexcentos viros. 16 Et
Saul et Ionathas filius eius, populusque qui inventus
fuerat cum eis, erat in Gabaa Beniamin: porro
Philisthiim consederant in Machmas. 17 Et egressi
sunt ad praedandum de castris Philisthinorum tres
cunei. Unus cuneus pergebat contra viam Ephra
ad Terram Sual. 18 porro alius ingrediebatur per
viam Beth horon. tertius autem verterat se ad iter
termini in terra Sabaa imminentis valli Seboim
contra desertum. 19 Porro faber ferrarius non
inveniebatur in omni Terra Israel. caverant enim
Philisthiim, ne forte facerent Hebraei gladium aut
lanceam. 20 Descendebat ergo omnis Israel ad
Philisthiim, ut exacueret unusquisque vomerem
suum, et ligonem et securim et sarculum. 21
Retusae itaque erant acies vomerum, et ligonum,
et tridentum, et securium, usque ad stimulum
corrigendum. 22 Cumque venisset dies proelii,
non est inventus ensis et lancea in manu totius
populi, qui erat cum Saule et Ionatha, excepto Saul
et Ionatha filio eius. 23 Egressa est autem statio
Philisthiim, ut transcenderet in Machmas.

14 Et accidit quadam die ut diceret Ionathas
filius Saul ad adolescentem armigerum suum:
Veni, et transeamus ad stationem Philisthinorum,
quae est trans locum illum. Patri autem suo hoc
ipsum non indicavit. 2 Porro Saul morabatur
in extrema parte Gabaa sub malogranato, quae
erat in agro Gabaa: et erat populus cum eo quasi
sexcentorum virorum. 3 Et Achias filius Achitob
fratris Ichabod filii Phinees, qui ortus fuerat ex
Heli sacerdote Domini in Silo, portabat ephod.
Sed et populus ignorabat quo isset Ionathas. 4
Erant autem inter ascensus, per quos nitebatur
Ionathas transire ad stationem Philisthinorum,
eminentes petrae ex utraque parte, et quasi in
modum dentium scopuli hinc et inde praerupti,
nomen uni Boses, et nomen alteri Sene: 5 unus
scopulus prominens ad Aquilonem ex adverso
Machmas, et alter ad Meridiem contra Gabaa. 6 Dixit
autem Ionathas ad adolescentem armigerum suum:
Veni, transeamus ad stationem incircumcisorum
horum, si forte faciat Dominus pro nobis: quia non
est Domino difficile salvare, vel in multis, vel in
paucis. 7 Dixitque ei armiger suus: Fac omnia, quae
placent animo tuo: perge quo cupis, et ero tecum
ubicumque volueris. 8 Et ait Ionathas: Ecce nos
transimus ad viros istos. Cumque apparuerimus
eis, 9 si taliter locuti fuerint ad nos, manete
donec veniamus ad vos: stemus in loco nostro, nec
ascendamus ad eos. 10 Si autem dixerint: Ascendite
ad nos: ascendamus, quia tradidit eos Dominus in
manibus nostris, hoc erit nobis signum. 11 Apparuit
igitur uterque stationi Philisthinorum: dixeruntque
Philisthiim: En Hebraei egrediuntur de cavernis,
in quibus absconditi fuerant. 12 Et locuti sunt
viri de statione ad Ionathan, et ad armigerum
eius, dixeruntque: Ascendite ad nos, et ostendemus
vobis rem. Et ait Ionathas ad armigerum suum:
Ascendamus, sequere me: tradidit enim Dominus
eos in manus Israel. 13 Ascendit autem Ionathas
manibus et pedibus reptans, et armiger eius post
eum. Itaque alii cadebant ante Ionathan, alios
armiger eius interficiebat sequens eum. 14 Et
facta est plaga prima, qua percussit Ionathas et
armiger eius, quasi viginti virorum in media parte
iugeris, quam par boum in die arare consuevit. 15
Et factum est miraculum in castris, et per agros:
sed et omnis populus stationis eorum, qui ierant
ad praedandum, obstupuit, et conturbata sunt

castra: et accidit quasi miraculum a Deo. **16** Et
respexerunt speculatores Saul, qui erant in Gabaa
Beniamin, et ecce multitudo prostrata, et huc
illucque diffugiens. **17** Et ait Saul populo, qui erat
cum eo: Requirite, et videte quis abierit ex nobis.
Cumque requisissent, repertum est non adesse
Ionathan, et armigerum eius. **18** Et ait Saul ad
Achiam: Applica arcam Dei. (Erat enim ibi arca Dei
in die illa cum filiis Israel.) **19** Cumque loqueretur
Saul ad sacerdotem, tumultus magnus exortus est
in castris Philisthinorum: crescebatque paulatim,
et clarius resonabat. Et ait Saul ad sacerdotem:
Contrahe manum tuam. **20** Conclamavit ergo Saul,
et omnis populus, qui erat cum eo, et venerunt
usque ad locum certaminis: et ecce versus fuerat
gladius uniuscuiusque ad proximum suum, et caedes
magna nimis. **21** Sed et Hebraei qui fuerant cum
Philisthiim heri et nudiustertius, ascenderantque
cum eis in castris, reversi sunt ut essent cum
Israel, qui erant cum Saul et Ionatha. **22** Omnes
quoque Israelitae, qui se absconderant in monte
Ephraim, audientes quod fugissent Philisthaei,
sociaverunt se cum suis in praelio. Et erant cum
Saul, quasi decem millia virorum. **23** Et salvavit
Dominus in die illa Israel. pugna autem pervenit
usque ad Bethaven. **24** Et viri Israel sociati sunt
sibi in die illa: adiuravit autem Saul populum,
dicens: Maledictus vir, qui comederit panem usque
ad vesperam, donec ulciscar de inimicis meis. Et
non manducavit universus populus panem: **25**
omneque terrae vulgus venit in saltum, in quo
erat mel super faciem agri. **26** Ingressus est itaque
populus saltum, et apparuit fluens mel, nullusque
applicuit manum ad os suum. timebat enim populus
iuramentum. **27** Porro Ionathas non audierat
cum adiuraret pater eius populum: extenditque
summitatem virgae, quam habebat in manu, et
intinxit in favum mellis: et convertit manum suam
ad os suum, et illuminati sunt oculi eius. **28**
Respondensque unus de populo, ait: Iureiurando
constrinxit pater tuus populum, dicens: Maledictus
vir, qui comederit panem hodie. (defecerat autem
populus) **29** Dixitque Ionathas: Turbavit pater meus
terram: vidistis ipsi quia illuminati sunt oculi mei,
eo quod gustaverim paululum de melle isto: **30**
quanto magis si comedisset populus de praeda
inimicorum suorum, quam reperit? nonne maior
plaga facta fuisset in Philisthiim? **31** Percusserunt
ergo in die illa Philisthaeos a Machmis usque in
Aialon. Defatigatus est autem populus nimis: **32** et
versus ad praedam tulit oves, et boves, et vitulos,
et mactaverunt in terra: comeditque populus cum
sanguine. **33** Nunciaverunt autem Sauli dicentes
quod populus peccasset Domino, comedens cum
sanguine. Qui ait: Praevaricati estis: volvite ad
me iam nunc saxum grande. **34** Et dixit Saul:
Dispergimini in vulgus, et dicite eis ut adducat ad
me unusquisque bovem suum et arietem, et occidite
super istud, et vescimini, et non peccabitis Domino
comedentes cum sanguine. Adduxit itaque omnis
populus unusquisque bovem in manu sua usque ad
noctem: et occiderunt ibi. **35** Aedificavit autem Saul
altare Domino; tuncque primum coepit aedificare
altare Domino. **36** Et dixit Saul: Irruamus super
Philisthaeos nocte, et vastemus eos usquedum
illucescat mane, nec relinquamus ex eis virum.
Dixitque populus: Omne quod bonum videtur in
oculis tuis, fac. Et ait sacerdos: Accedamus huc
ad Deum. **37** Et consuluit Saul Dominum: Num
persequar Philisthiim? si trades eos in manus
Israel? Et non respondit ei in die illa. **38** Dixitque
Saul: Applicate huc universos angulos populi: et
scitote, et videte per quem acciderit peccatum
hoc hodie. **39** Vivit Dominus salvator Israel, quia
si per Ionathan filium meum factum est, absque
retractione morietur. Ad quod nullus contradixit
ei de omni populo. **40** Et ait ad universum Israel:
Separamini vos in partem unam, et ego cum
Ionatha filio meo ero in parte altera. Responditque
populus ad Saul: Quod bonum videtur in oculis
tuis, fac. **41** Et dixit Saul ad Dominum Deum
Israel: Domine Deus Israel da indicium: quid est
quod non responderis servo tuo hodie? Si in me,
aut in Ionatha filio meo est iniquitas haec, da
ostensionem: aut si haec iniquitas est in populo
tuo, da sanctitatem. Et deprehensus est Ionathas et
Saul, populus autem exivit. **42** Et ait Saul: Mittite
sortem inter me, et inter Ionathan filium meum.
Et captus est Ionathas. **43** Dixit autem Saul ad
Ionathan: Indica mihi quid feceris. Et indicavit
ei Ionathas, et ait: Gustans gustavi in summitate
virgae, quae erat in manu mea, paululum mellis, et
ecce ego morior. **44** Et ait Saul: Haec faciat mihi
Deus, et haec addat, quia morte morieris Ionatha. **45**
Dixitque populus ad Saul: Ergone Ionathas morietur,
qui fecit salutem hanc magnam in Israel? hoc
nefas est: vivit Dominus, si ceciderit capillus de
capite eius in terram, quia cum Deo operatus est
hodie. Liberavit ergo populus Ionathan, ut non
moreretur. **46** Recessitque Saul, nec persecutus est
Philisthiim: porro Philisthiim abierunt in loca sua.
47 Et Saul, confirmato regno super Israel, pugnabat
per circuitum adversum omnes inimicos eius,
contra Moab, et filios Ammon, et Edom, et reges
Soba, et Philisthaeos: et quocumque se verterat,
superabat. **48** Congregatoque exercitu, percussit

Amalec, et eruit Israel de manu vastatorum eius.
49 Fuerunt autem filii Saul, Ionathas et Iessui, et
Melchisua: et nomina duarum filiarum eius, nomen
primogenitae Merob, et nomen minoris Michol. 50
Et nomen uxoris Saul, Achinoam filia Achimaas:
et nomen principis militiae eius Abner, filius Ner,
patruelis Saul. 51 Porro Cis fuit pater Saul, et Ner
pater Abner, filius Abiel. 52 Erat autem bellum
potens adversum Philisthaeos omnibus diebus Saul.
Nam quemcumque viderat Saul virum fortem, et
aptum ad praelium, sociabat eum sibi.

15 Et dixit Samuel ad Saul: Me misit Dominus,
ut ungerem te in regem super populum eius
Israel: nunc ergo audi vocem Domini: 2 Haec dicit
Dominus exercituum: Recensui quaecumque fecit
Amalec Israeli: quomodo restitit ei in via cum
ascenderet de Aegypto. 3 Nunc ergo vade, et percute
Amalec, et demolire universa eius: non parcas ei,
et non concupiscas ex rebus ipsius aliquid: sed
interfice a viro usque ad mulierem, et parvulum
atque lactentem, bovem et ovem, camelum et
asinum. 4 Praecepit itaque Saul populo, et recensuit
eos quasi agnos: ducenta millia peditum, et decem
millia virorum Iuda. 5 Cumque venisset Saul
usque ad civitatem Amalec, tetendit insidias in
torrente. 6 Dixitque Saul Cinaeo: Abite, recedite,
atque descendite ab Amalec: ne forte involvam te
cum eo. tu enim fecisti misericordiam cum omnibus
filiis Israel, cum ascenderent de Aegypto. Et recessit
Cinaeus de medio Amalec. 7 Percussitque Saul
Amalec ab Hevila, donec venias ad Sur, quae est
e regione Aegypti. 8 Et apprehendit Agag regem
Amalec vivum: omne autem vulgus interfecit in
ore gladii. 9 Et pepercit Saul, et populus Agag,
et optimis gregibus ovium et armentorum, et
vestibus et arietibus, et universis, quae pulchra
erant, nec voluerunt disperdere ea: quidquid vero
vile fuit et reprobum, hoc demoliti sunt. 10
Factum est autem verbum Domini ad Samuel,
dicens: 11 Poenitet me quod constituerim Saul
regem: quia dereliquit me, et verba mea opere non
implevit. Contristatusque est Samuel, et clamavit
ad Dominum tota nocte. 12 Cumque de nocte
surrexisset Samuel, ut iret ad Saul mane, nunciatum
est Samueli, eo quod venisset Saul in Carmelum, et
erexisset sibi fornicem triumphalem, et reversus
transisset, descendissetque in Galgala. Venit ergo
Samuel ad Saul, et Saul offerebat holocaustum
Domino de initiis praedarum quae attulerat ex
Amalec. 13 Et cum venisset Samuel ad Saul, dixit
ei Saul: Benedictus tu Domino, implevi verbum
Domini. 14 Dixitque Samuel: Et quae est haec
vox gregum, quae resonat in auribus meis, et
armentorum, quam ego audio? 15 Et ait Saul: De
Amalec adduxerunt ea: pepercit enim populus
melioribus ovibus et armentis ut immolarentur
Domino Deo tuo, reliqua vero occidimus. 16 Ait
autem Samuel ad Saul: Sine me, et indicabo tibi
quae locutus sit Dominus ad me nocte. Dixitque
ei: Loquere. 17 Et ait Samuel: Nonne cum parvulus
esses in oculis tuis, caput in tribubus Israel factus
es? unxitque te Dominus in regem super Israel,
18 et misit te Dominus in viam, et ait: Vade, et
interfice peccatores Amalec, et pugnabis contra
eos usque ad internecionem eorum. 19 Quare
ergo non audisti vocem Domini: sed versus ad
praedam es, et fecisti malum in oculis Domini?
20 Et ait Saul ad Samuelem: Immo audivi vocem
Domini, et ambulavi in via per quam misit me
Dominus, et adduxi Agag regem Amalec, et Amalec
interfeci. 21 Tulit autem de praeda populus oves et
boves, primitias eorum quae caesa sunt, ut immolet
Domino Deo suo in Galgalis. 22 Et ait Samuel:
Numquid vult Dominus holocausta et victimas, et
non potius ut obediatur voci eius? MELIOR est enim
obedientia quam victimae: et auscultare magis
quam offerre adipem arietum. 23 quoniam quasi
peccatum ariolandi est, repugnare: et quasi scelus
idololatriae, nolle acquiescere. Pro eo ergo quod
abiecisti sermonem Domini, abiecit te Dominus ne
sis rex. 24 Dixitque Saul ad Samuelem: Peccavi, quia
praevaricatus sum sermonem Domini, et verba tua,
timens populum, et obediens voci eorum. 25 Sed
nunc porta, quaeso, peccatum meum, et revertere
mecum, ut adorem Dominum. 26 Et ait Samuel ad
Saul: Non revertar tecum, quia proiecisti sermonem
Domini, et proiecit te Dominus ne sis rex super
Israel. 27 Et conversus est Samuel ut abiret: ille
autem apprehendit summitatem pallii eius, quae et
scissa est. 28 Et ait ad eum Samuel: Scidit Dominus
regnum Israel a te hodie, et tradidit illud proximo
tuo meliori te. 29 Porro Triumphator in Israel
non parcet, et poenitudine non flectetur: neque
enim homo est ut agat poenitentiam. 30 At ille
ait: Peccavi: sed nunc honora me coram senioribus
populi mei, et coram Israel, et revertere mecum,
ut adorem Dominum Deum tuum. 31 Reversus
ergo Samuel secutus est Saulem: et adoravit Saul
Dominum. 32 Dixitque Samuel: Adducite ad me Agag
regem Amalec. Et oblatus est ei Agag pinguissimus,
et tremens. Et dixit Samuel Agag: Siccine separat
amara mors? 33 Et ait: Sicut fecit absque liberis
mulieres gladius tuus, sic absque liberis erit inter
mulieres mater tua. Et in frustra concidit eum
Samuel coram Domino in Galgalis. 34 Abiit autem

Samuel in Ramatha: Saul vero ascendit in domum
suam in Gabaa 35 Et non vidit Samuel ultra Saul
usque ad diem mortis suae: verumtamen lugebat
Samuel Saulem, quoniam Dominum poenitebat
quod constituisset eum regem super Israel.

16 Dixitque Dominus ad Samuelem: Usquequo
tu luges Saul, cum ego proiecerim eum ne
regnet super Israel? imple cornu tuum oleo, et
veni, ut mittam te ad Isai Bethlehemitem: providi
enim in filiis eius mihi regem. 2 Et ait Samuel:
Quo modo vadam? audiet enim Saul, et interficiet
me. Et ait Dominus: Vitulum de armento tolles in
manu tua, et dices: Ad immolandum Domino veni.
3 Et vocabis Isai ad victimam, et ego ostendam tibi
quid facias, et unges quemcumque monstravero
tibi. 4 Fecit ergo Samuel, sicut locutus est ei
Dominus. Venitque in Bethlehem, et admirati sunt
seniores civitatis, occurrentes ei, dixeruntque:
Pacificusne est ingressus tuus? 5 Et ait: Pacificus:
ad immolandum Domino veni, sanctificamini, et
venite mecum ut immolem. Sanctificavit ergo Isai
et filios eius, et vocavit eos ad sacrificium. 6
Cumque ingressi essent, vidit Eliab, et ait: Num
coram Domino est Christus eius? 7 Et dixit Dominus
ad Samuelem: Ne respicias vultum eius, neque
altitudinem staturae eius: quoniam abieci eum,
nec iuxta intuitum hominis ego iudico: homo enim
videt ea quae apparent, Dominus autem intuetur
cor. 8 Et vocavit Isai Abinadab, et adduxit eum
coram Samuele. Qui dixit: Nec hunc elegit Dominus.
9 Adduxit autem Isai Samma, de quo ait: Etiam hunc
non elegit Dominus. 10 Adduxit itaque Isai septem
filios suos coram Samuele: et ait Samuel ad Isai: Non
elegit Dominus ex istis. 11 Dixitque Samuel ad Isai:
Numquid iam completi sunt filii? Qui respondit:
Adhuc reliquus est parvulus, et pascit oves. Et ait
Samuel ad Isai: Mitte, et adduc eum: nec enim
discumbemus prius quam huc ille veniat. 12 Misit
ergo, et adduxit eum. Erat autem rufus, et pulcher
aspectu, decoraque facie. et ait Dominus: Surge,
et unge eum, ipse est enim. 13 Tulit ergo Samuel
cornu olei, et unxit eum in medio fratrum eius: et
directus est Spiritus Domini a die illa in David, et
deinceps: surgensque Samuel abiit in Ramatha. 14
Spiritus autem Domini recessit a Saul et exagitabat
eum spiritus nequam, a Domino. 15 Dixeruntque
servi Saul ad eum: Ecce spiritus Dei malus exagitat
te. 16 Iubeat dominus noster, et servi tui, qui
coram te sunt, quaerent hominem scientem psallere
cithara, ut quando arripuerit te spiritus Domini
malus, psallat manu sua, et levius feras. 17 Et ait
Saul ad servos suos: Providete ergo mihi aliquem
bene psallentem, et adducite eum ad me. 18 Et
respondens unus de pueris, ait: Ecce vidi filium Isai
Bethlehemitem scientem psallere, et fortissimum
robore, et virum bellicosum, et prudentem in verbis,
et virum pulchrum: et Dominus est cum eo. 19
Misit ergo Saul nuncios ad Isai, dicens: Mitte ad me
David filium tuum, qui est in pascuis. 20 Tulit itaque
Isai asinum plenum panibus, et lagenam vini, et
hoedum de capris unum, et misit per manum David
filii sui Sauli. 21 Et venit David ad Saul, et stetit
coram eo: at ille dilexit eum nimis, et factus est eius
armiger. 22 Misitque Saul ad Isai, dicens: Stet David
in conspectu meo: invenit enim gratiam in oculis
meis. 23 Igitur quandocumque spiritus Domini
malus arripiebat Saul, David tollebat citharam,
et percutiebat manu sua, et refocillabatur Saul,
et levius habebat. recedebat enim ab eo spiritus
malus.

17 Congregantes autem Philisthiim agmina sua
in praelium, convenerunt in Socho Iudae: et
castrametati sunt inter Socho et Azeca in finibus
Dommim. 2 Porro Saul et filii Israel congregati
venerunt in Vallem terebinthi, et direxerunt aciem
ad pugnandum contra Philisthiim. 3 Et Philisthiim
stabant super montem ex parte hac, et Israel
stabat supra montem ex altera parte: vallisque
erat inter eos. 4 Et egressus est vir spurius de
castris Philisthinorum nomine Goliath, de Geth,
altitudinis sex cubitorum et palmi: 5 et cassis aerea
super caput eius, et lorica hamata induebatur. porro
pondus loricae eius, quinque millia siclorum aeris
erat: 6 et ocreas aereas habebat in cruribus: et
clypeus aereus tegebat humeros eius. 7 hastile
autem hastae eius erat quasi liciatorium texentium.
ipsum autem ferrum hastae eius sexcentos siclos
habebat ferri: et armiger eius antecedebat eum.
8 Stansque clamabat adversum phalangas Israel,
et dicebat eis: Quare venistis parati ad praelium?
Numquid ego non sum Philisthaeus, et vos servi
Saul? Eligite ex vobis virum, et descendat ad
singulare certamen. 9 si quiverit pugnare mecum,
et percusserit me, erimus vobis servi: si autem
ego praevaluero, et percussero eum, vos servi
eritis, et servietis nobis. 10 Et aiebat Philisthaeus:
Ego exprobravi agminibus Israel hodie: Date mihi
virum, et ineat mecum singulare certamen. 11
Audiens autem Saul, et omnes Israelitae sermones
Philisthaei huiuscemodi, stupebant, et metuebant
nimis. 12 David autem erat filius viri Ephrathaei,
de quo supra dictum est, de Bethlehem Iuda, cui
nomen erat Isai, qui habebat octo filios, et erat vir
in diebus Saul senex, et grandaevus inter viros. 13

Abierunt autem tres filii eius maiores post Saul
in praelium: et nomina trium filiorum eius, qui
perrexerunt ad bellum, Eliab primogenitus, et
secundus Abinadab, tertius quoque Samma. **14**
David autem erat minimus. Tribus ergo maioribus
secutis Saulem, **15** abiit David, et reversus est a
Saul, ut pasceret gregem patris sui in Bethlehem.
16 Procedebat vero Philisthaeus mane et vespere,
et stabat quadraginta diebus. **17** Dixit autem Isai
ad David filium suum: Accipe fratribus tuis ephi
polentae, et decem panes istos, et curre in castra ad
fratres tuos, **18** et decem formellas casei has deferes
ad tribunum: et fratres tuos visitabis, si recte agant:
et cum quibus ordinati sunt, disce. **19** Saul autem,
et illi, et omnes filii Israel, in Valle terebinthi
pugnabant adversum Philisthiim. **20** Surrexit itaque
David mane, et commendavit gregem custodi: et
onustus abiit, sicut praeceperat ei Isai. Et venit ad
locum Magala, et ad exercitum, qui egressus ad
pugnam vociferatus erat in certamine. **21** Direxerat
enim aciem Israel, sed et Philisthiim ex adverso
fuerant praeparati. **22** Derelinquens ergo David
vasa, quae attulerat, sub manu custodis ad sarcinas,
cucurrit ad locum certaminis, et interrogabat
si omnia recte agerentur erga fratres suos. **23**
Cumque adhuc ille loqueretur eis, apparuit vir ille
spurius ascendens, Goliath nomine, Philisthaeus,
de Geth, de castris Philisthinorum: et loquente
eo haec eadem verba audivit David. **24** Omnes
autem Israelitae, cum vidissent virum, fugerunt
a facie eius, timentes eum valde. **25** Et dixit unus
quispiam de Israel: Num vidistis virum hunc, qui
ascendit? ad exprobrandum enim Israeli ascendit.
Virum ergo, qui percusserit eum, ditabit rex divitiis
magnis, et filiam suam dabit ei, et domum patris
eius faciet absque tributo in Israel. **26** Et ait David
ad viros, qui stabant secum, dicens: Quid dabitur
viro, qui percusserit Philisthaeum hunc, et tulerit
opprobrium de Israel? quis enim est hic Philisthaeus
incircumcisus, qui exprobravit acies Dei viventis?
27 Referebat autem ei populus eumdem sermonem,
dicens: Haec dabuntur viro, qui percusserit eum.
28 Quod cum audisset Eliab frater eius maior,
loquente eo cum aliis, iratus est contra David, et
ait: Quare venisti, et quare dereliquisti pauculas
oves illas in deserto? ego novi superbiam tuam,
et nequitiam cordis tui: quia ut videres praelium,
descendisti. **29** Et dixit David: Quid feci? numquid
non verbum est? **30** Et declinavit paululum ab eo ad
alium: dixitque eundem sermonem. Et respondit ei
populus verbum sicut prius. **31** Audita sunt autem
verba, quae locutus est David, et annunciata in
conspectu Saul. **32** Ad quem cum fuisset adductus,
locutus est ei: Non concidat cor cuiusquam in
eo: ego servus tuus vadam, et pugnabo adversus
Philisthaeum. **33** Et ait Saul ad David: Non vales
resistere Philisthaeo isti, nec pugnare adversus
eum: quia puer es, hic autem vir bellator est ab
adolescentia sua. **34** Dixitque David ad Saul: Pascebat
servus tuus patris sui gregem, et veniebat leo, vel
ursus, et tollebat arietem de medio gregis: **35** et
persequebar eos, et percutiebam, eruebamque de
ore eorum: et illi consurgebant adversum me, et
apprehendebam mentum eorum, et suffocabam,
interficiebamque eos. **36** Nam et leonem, et ursum
interfeci ego servus tuus: erit igitur et Philisthaeus
hic incircumcisus, quasi unus ex eis. Nunc vadam, et
auferam opprobrium populi: quoniam quis est iste
Philisthaeus incircumcisus, qui ausus est maledicere
exercitui Dei viventis? **37** Et ait David: Dominus
qui eripuit me de manu leonis, et de manu ursi,
ipse me liberabit de manu Philisthaei huius. Dixit
autem Saul ad David: Vade, et Dominus tecum
sit. **38** Et induit Saul David vestimentis suis, et
imposuit galeam aeream super caput eius, et vestivit
eum lorica. **39** Accinctus ergo David gladio eius
super vestem suam, coepit tentare si armatus
posset incedere: non enim habebat consuetudinem.
Dixitque David ad Saul: Non possum sic incedere,
quia non usum habeo. Et deposuit ea, **40** et tulit
baculum suum, quem semper habebat in manibus:
et elegit sibi quinque limpidissimos lapides de
torrente, et misit eos in peram pastoralem, quam
habebat secum, et fundam manu tulit: et processit
adversum Philisthaeum. **41** ibat autem Philisthaeus
incedens, et appropinquans adversum David, et
armiger eius ante eum. **42** Cumque inspexisset
Philisthaeus, et vidisset David, despexit eum. Erat
autem adolescens: rufus, et pulcher aspectu. **43**
Et dixit Philisthaeus ad David: Numquid ego canis
sum, quod tu venis ad me cum baculo? Et maledixit
Philisthaeus David in diis suis: **44** dixitque ad David:
Veni ad me, et dabo carnes tuas volatilibus caeli et
bestiis terrae. **45** Dixit autem David ad Philisthaeum:
Tu venis ad me cum gladio, et hasta, et clypeo: ego
autem venio ad te in nomine Domini exercituum,
Dei agminum Israel, quibus exprobrasti **46** hodie,
et dabit te Dominus in manu mea, et percutiam
te, et auferam caput tuum a te: et dabo cadavera
castrorum Philisthiim hodie volatilibus caeli, et
bestiis terrae: ut sciat omnis terra quia est Deus in
Israel. **47** Et noverit universa ecclesia haec, quia
non in gladio, nec in hasta salvat Dominus: ipsius
enim est bellum, et tradet vos in manus nostras.
48 Cum ergo surrexisset Philisthaeus, et veniret,
et appropinquaret contra David, festinavit David,

et cucurrit ad pugnam ex adverso Philisthaei. **49**
Et misit manum suam in peram, tulitque unum
lapidem, et funda iecit, et circumducens percussit
Philisthaeum in fronte: et infixus est lapis in
fronte eius, et cecidit in faciem suam super terram.
50 Praevaluitque David adversum Philisthaeum
in funda et lapide, percussumque Philisthaeum
interfecit. Cumque gladium non haberet in manu
David, **51** cucurrit, et stetit super Philisthaeum,
et tulit gladium eius, et eduxit eum de vagina
sua: et interfecit eum, praeciditque caput eius.
Videntes autem Philisthiim, quod mortuus esset
fortissimus eorum, fugerunt. **52** Et consurgentes
viri Israel et Iuda vociferati sunt, et persecuti sunt
Philisthaeos usque dum venirent in vallem, et usque
ad portas Accaron, cecideruntque vulnerati de
Philisthiim in via Saraim, usque ad Geth, et usque
ad Accaron. **53** Et revertentes filii Israel postquam
persecuti fuerant Philisthaeos, invaserunt castra
eorum. **54** Assumens autem David caput Philisthaei,
attulit illud in Ierusalem: arma vero eius posuit in
tabernaculo suo. **55** Eo autem tempore, quo viderat
Saul David egredientem contra Philisthaeum, ait ad
Abner principem militiae: De qua stirpe descendit
hic adolescens? Dixitque Abner: Vivit anima tua,
rex, si novi. **56** Et ait rex: Interroga tu, cuius filius sit
iste puer. **57** Cumque regressus esset David, percusso
Philisthaeo, tulit eum Abner, et introduxit coram
Saule, caput Philisthaei habentem in manu. **58** Et
ait ad eum Saul: De qua progenie es o adolescens?
Dixitque David: Filius servi tui Isai Bethlehemitae
ego sum.

18 Et factum est cum complesset loqui ad Saul:
anima Ionathae conglutinata est animae David,
et dilexit eum Ionathas quasi animam suam. **2**
Tulitque eum Saul in die illa, et non concessit ei
ut reverteretur in domum patris sui. **3** Inierunt
autem David et Ionathas foedus: diligebat enim
eum quasi animam suam. **4** Nam expoliavit se
Ionathas tunica, qua erat indutus, et dedit eam
David, et reliqua vestimenta sua usque ad gladium
et arcum suum, et usque ad balteum. **5** Egrediebatur
quoque David ad omnia quaecumque misisset eum
Saul, et prudenter se agebat: posuitque eum Saul
super viros belli, et acceptus erat in oculis universi
populi, maximeque in conspectu famulorum Saul. **6**
Porro cum reverteretur percusso Philisthaeo David,
et ferret caput eius in Ierusalem egressae sunt
mulieres de universis urbibus Israel, cantantes,
chorosque ducentes in occursum Saul regis, in
tympanis laetitiae, et in sistris. **7** Et praecinebant
mulieres ludentes, atque dicentes: Percussit Saul
mille, et David decem millia. **8** Iratus est autem
Saul nimis, et displicuit in oculis eius sermo iste:
dixitque: Dederunt David decem millia, et mihi mille
dederunt: quid ei superest, nisi solum regnum? **9**
Non rectis ergo oculis Saul aspiciebat David a die
illa, et deinceps. **10** Post diem autem alteram, invasit
spiritus Dei malus Saul, et prophetabat in medio
domus suae: David autem psallebat manu sua, sicut
per singulos dies. tenebatque Saul lanceam, **11** et
misit eam, putans quod configere posset David cum
pariete: et declinavit David a facie eius secundo. **12**
Et timuit Saul David, eo quod Dominus esset cum
eo, et a se recessisset. **13** Amovit ergo eum Saul
a se, et fecit eum tribunum super mille viros: et
egrediebatur, et intrabat in conspectu populi. **14** In
omnibus quoque viis suis David prudenter agebat,
et Dominus erat cum eo. **15** Vidit itaque Saul quod
prudens esset nimis, et coepit cavere eum. **16** Omnis
autem Israel et Iuda diligebat David: ipse enim
ingrediebatur et egrediebatur ante eos. **17** Dixitque
Saul ad David: Ecce filia mea maior Merob, ipsam
dabo tibi uxorem: tantummodo esto vir fortis,
et praeliare bella Domini. Saul autem reputabat,
dicens: Non sit manus mea in eo, sed sit super
eum manus Philisthinorum. **18** Ait autem David
ad Saul: Quis ego sum, aut quae est vita mea, aut
cognatio patris mei in Israel, ut fiam gener regis?
19 Factum est autem tempus cum deberet dari
Merob filia Saul David, data est Hadrieli Molathitae
uxor. **20** Dilexit autem David Michol filiam Saul
alteram. Et nunciatum est Saul, et placuit ei. **21**
Dixitque Saul: Dabo eam illi, ut fiat ei in scandalum,
et sit super eum manus Philisthinorum. Dixitque
Saul ad David: In duabus rebus gener meus eris
hodie. **22** Et mandavit Saul servis suis: Loquimini
ad David clam me, dicentes: Ecce places regi, et
omnes servi eius diligunt te. Nunc ergo esto gener
regis. **23** Et locuti sunt servi Saul in auribus David
omnia verba haec. Et ait David: Num parum videtur
vobis, generum esse regis? Ego autem sum vir
pauper et tenuis. **24** Et renunciaverunt servi Saul,
dicentes: Huiuscemodi verba locutus est David.
25 Dixit autem Saul: Sic loquimini ad David: Non
habet rex sponsalia necesse, nisi tantum centum
praeputia Philisthinorum, ut fiat ultio de inimicis
regis. Porro Saul cogitabat tradere David in manus
Philisthinorum. **26** Cumque renunciassent servi
eius David verba, quae dixerat Saul, placuit sermo
in oculis David, ut fieret gener regis. **27** Et post
paucos dies surgens David, abiit cum viris, qui sub
eo erant. Et percussit ex Philisthiim ducentos viros,
et attulit eorum praeputia, et annumeravit ea regi,
ut esset gener eius. Dedit itaque Saul ei Michol

filiam suam uxorem. 28 Et vidit Saul, et intellexit
quod Dominus esset cum David. Michol autem filia
Saul diligebat eum. 29 Et Saul magis coepit timere
David: factusque est Saul inimicus David cunctis
diebus. 30 Et egressi sunt principes Philisthinorum.
a principio autem egressionis eorum, prudentius se
gerebat David quam omnes servi Saul, et celebre
factum est nomen eius nimis.

19 Locutus est autem Saul ad Ionathan filium
suum, et ad omnes servos suos, ut occiderent
David. Porro Ionathas filius Saul diligebat David
valde. 2 Et indicavit Ionathas David, dicens: Quaerit
Saul pater meus occidere te: quapropter observa te,
quaeso, mane, et manebis clam, et absconderis. 3
Ego autem egrediens stabo iuxta patrem meum,
in agro ubicumque fuerit: et ego loquar de te ad
patrem meum: et quodcumque videro, nunciabo
tibi. 4 Locutus est ergo Ionathas de David bona ad
Saul patrem suum: dixitque ad eum: Ne pecces rex
in servum tuum David, quia non peccavit tibi, et
opera eius bona sunt tibi valde. 5 Et posuit animam
suam in manu sua, et percussit Philisthaeum, et
fecit Dominus salutem magnam universo Israeli:
vidisti, et laetatus es. Quare ergo peccas in sanguine
innoxio, interficiens David, qui est absque culpa? 6
Quod cum audisset Saul, placatus voce Ionathae,
iuravit: Vivit Dominus, quia non occidetur. 7 Vocavit
itaque Ionathas David, et indicavit ei omnia verba
haec: et introduxit Ionathas David ad Saul, et fuit
ante eum, sicut fuerat heri et nudiustertius. 8
Motum est autem rursum bellum: et egressus David,
pugnavit adversum Philisthiim: percussitque eos
plaga magna, et fugerunt a facie eius. 9 Et factus
est spiritus Domini malus in Saul. sedebat autem
in domo sua, et tenebat lanceam: porro David
psallebat manu sua. 10 Nisusque est Saul configere
David lancea in pariete, et declinavit David a facie
Saul: lancea autem casso vulnere perlata est in
parietem, et David fugit, et salvatus est nocte
illa. 11 Misit ergo Saul satellites suos in domum
David, ut custodirent eum, et interficeretur mane.
Quod cum annunciasset David Michol uxor sua,
dicens: Nisi salvaveris te nocte hac, cras morieris:
12 deposuit eum per fenestram. porro ille abiit
et aufugit, atque salvatus est. 13 Tulit autem
Michol statuam, et posuit eam super lectum, et
pellem pilosam caprarum posuit ad caput eius,
et operuit eam vestimentis. 14 Misit autem Saul
apparitores, qui raperent David: et responsum est
quod aegrotaret. 15 Rursumque misit Saul nuncios
ut viderent David, dicens: Afferte eum ad me in
lecto, ut occidatur. 16 Cumque venissent nuncii,
inventum est simulacrum super lectum, et pellis
caprarum ad caput eius. 17 Dixitque Saul ad Michol:
Quare sic illusisti mihi, et dimisisti inimicum meum
ut fugeret? Et respondit Michol ad Saul: Quia ipse
locutus est mihi: Dimitte me, alioquin interficiam
te. 18 David autem fugiens salvatus est, et venit
ad Samuel in Ramatha, et nunciavit ei omnia quae
fecerat sibi Saul: et abierunt ipse et Samuel, et
morati sunt in Naioth. 19 Nunciatum est autem
Sauli a dicentibus: Ecce David in Naioth in Ramatha.
20 Misit ergo Saul lictores, ut raperent David: qui
cum vidissent cuneum prophetarum vaticinantium,
et Samuelem stantem super eos, factus est etiam
Spiritus Domini in illis, et prophetare coeperunt
etiam ipsi. 21 Quod cum nunciatum esset Sauli,
misit et alios nuncios: prophetaverunt autem et
illi. Et rursum misit Saul tertios nuncios: qui et ipsi
prophetaverunt. Et iratus iracundia Saul, 22 abiit
etiam ipse in Ramatha, et venit usque ad cisternam
magnam, quae est in Socho, et interrogavit, et dixit:
In quo loco sunt Samuel et David? Dictumque est
ei: Ecce in Naioth sunt in Ramatha. 23 Et abiit
in Naioth in Ramatha, et factus est etiam super
eum Spiritus Domini, et ambulabat ingrediens,
et prophetabat usque dum veniret in Naioth in
Ramatha. 24 Et expoliavit etiam ipse se vestimentis
suis, et prophetavit cum ceteris coram Samuele, et
cecinit nudus tota die illa et nocte. Unde et exivit
proverbium: Num et Saul inter prophetas?

20 Fugit autem David de Naioth, quae est
in Ramatha, veniensque locutus est coram
Ionatha: Quid feci? quae est iniquitas mea, et quod
peccatum meum in patrem tuum, quia quaerit
animam meam? 2 Qui dixit ei: Absit, non morieris:
neque enim faciet pater meus quidquam grande
vel parvum, nisi prius indicaverit mihi: hunc ergo
celavit me pater meus sermonem tantummodo?
nequaquam erit istud. 3 Et iuravit rursum Davidi. Et
ille ait: Scit profecto pater tuus quia inveni gratiam
in oculis tuis, et dicet: Nesciat hoc Ionathas, ne
forte tristetur. Quinimmo vivit Dominus, et vivit
anima tua, quia uno tantum (ut ita dicam) gradu,
ego morsque dividimur. 4 Et ait Ionathas ad David:
Quodcumque dixerit mihi anima tua, faciam tibi. 5
Dixit autem David ad Ionathan: Ecce calendae sunt
crastino, et ego ex more sedere soleo iuxta regem
ad vescendum: dimitte ergo me ut abscondar in
agro usque ad vesperam diei tertiae. 6 Si respiciens
requisierit me pater tuus, respondebis ei: Rogavit
me David, ut iret celeriter in Bethlehem civitatem
suam: quia victimae sollemnes ibi sunt universis
contribulibus suis. 7 Si dixerit, Bene: pax erit servo

tuo. si autem fuerit iratus, scito quia completa est
malitia eius. 8 Fac ergo misericordiam in servum
tuum: quia foedus Domini me famulum tuum tecum
inire fecisti. si autem est iniquitas aliqua in me, tu
me interfice, et ad patrem tuum ne introducas me.
9 Et ait Ionathas: Absit hoc a me: neque enim fieri
potest, ut si certe cognovero completam esse patris
mei malitiam contra te, non annunciem tibi. 10
Responditque David ad Ionathan: Quis renunciabit
mihi, si quid forte responderit tibi pater tuus
dure de me? 11 Et ait Ionathas ad David: Veni,
et egrediamur foras in agrum. Cumque exissent
ambo in agrum, 12 ait Ionathas ad David: Domine
Deus Israel, si investigavero sententiam patris mei
crastino vel perendie: et aliquid boni fuerit super
David, et non statim misero ad te, et notum tibi
fecero, 13 haec faciat Dominus Ionathae, et haec
addat. Si autem perseveraverit patris mei malitia
adversum te, revelabo aurem tuam, et dimittam
te, ut vadas in pace, et sit Dominus tecum, sicut
fuit cum patre meo. 14 Et si vixero, facies mihi
misericordiam Domini: si vero mortuus fuero, 15
non auferes misericordiam tuam a domo mea usque
in sempiternum, quando eradicaverit Dominus
inimicos David, unumquemque de terra: auferat
Ionathan de domo sua, et requirat Dominus de
manu inimicorum David. 16 Pepigit ergo Ionathas
foedus cum domo David: et requisivit Dominus de
manu inimicorum David. 17 Et addidit Ionathas
deierare David, eo quod diligeret illum: sicut enim
animam suam, ita diligebat eum. 18 Dixitque ad
eum Ionathas: Cras calendae sunt, et requireris:
19 requiretur enim sessio tua usque perendie.
Descendes ergo festinus, et venies in locum ubi
celandus es in die qua operari licet, et sedebis
iuxta lapidem, cui nomen est Ezel. 20 Et ego tres
sagittas mittam iuxta eum, et iaciam quasi exercens
me ad signum. 21 Mittam quoque et puerum,
dicens ei: Vade, et affer mihi sagittas. 22 Si dixero
puero: Ecce sagittae intra te sunt, tolle eas: tu veni
ad me, quia pax tibi est, et nihil est mali, vivit
Dominus. Si autem sic locutus fuero puero: Ecce
sagittae citra te sunt: vade in pace, quia dimisit te
Dominus. 23 De verbo autem quod locuti sumus
ego et tu, sit Dominus inter me et te usque in
sempiternum. 24 Absconditus est ergo David in agro,
et venerunt calendae, et sedit rex ad comedendum
panem. 25 Cumque sedisset rex super cathedram
suam (secundum consuetudinem) quae erat iuxta
parietem, surrexit Ionathas, et sedit Abner ex latere
Saul, vacuusque apparuit locus David. 26 Et non
est locutus Saul quidquam in die illa: cogitabat
enim quod forte evenisset ei, ut non esset mundus,
nec purificatus. 27 Cumque illuxisset dies secunda
post calendas, rursus apparuit vacuus locus David.
Dixitque Saul ad Ionathan filium suum: Cur non
venit filius Isai nec heri, nec hodie ad vescendum?
28 Responditque Ionathas Sauli: Rogavit me obnixe,
ut iret in Bethlehem, 29 et ait: Dimitte me,
quoniam sacrificium sollemne est in civitate, unus
de fratribus meis accersivit me: nunc ergo si inveni
gratiam in oculis tuis, vadam cito, et videbo fratres
meos. Ob hanc causam non venit ad mensam regis.
30 Iratus autem Saul adversum Ionathan, dixit ei:
Fili mulieris virum ultro rapientis, numquid ignoro
quia diligis filium Isai in confusionem tuam, et in
confusionem ignominiosae matris tuae? 31 Omnibus
enim diebus, quibus filius Isai vixerit super terram,
non stabilieris tu, neque regnum tuum. Itaque iam
nunc mitte, et adduc eum ad me: quia filius mortis
est. 32 Respondens autem Ionathas Sauli patri suo,
ait: Quare morietur? quid fecit? 33 Et arripuit Saul
lanceam ut percuteret eum. Et intellexit Ionathas
quod definitum esset a patre suo, ut interficeret
David. 34 Surrexit ergo Ionathas a mensa in ira
furoris, et non comedit in die calendarum secunda
panem. Contristatus est enim super David, eo quod
confudisset eum pater suus. 35 Cumque illuxisset
mane, venit Ionathas in agrum iuxta placitum
David, et puer parvulus cum eo, 36 et ait ad puerum
suum: Vade, et affer mihi sagittas, quas ego iacio.
Cumque puer cucurrisset, iecit aliam sagittam trans
puerum. 37 Venit itaque puer ad locum iaculi, quod
miserat Ionathas: et clamavit Ionathas post tergum
pueri, et ait: Ecce ibi est sagitta porro ultra te. 38
Clamavitque iterum Ionathas post tergum pueri,
dicens: Festina velociter, ne steteris. Collegit autem
puer Ionathae sagittas, et attulit ad dominum suum:
39 et quid ageretur, penitus ignorabat: tantummodo
enim Ionathas et David rem noverant. 40 Dedit ergo
Ionathas arma sua puero, et dixit ei: Vade, et defer
in civitatem. 41 Cumque abiisset puer, surrexit
David de loco, qui vergebat ad Austrum, et cadens
pronus in terram, adoravit tertio: et osculantes se
alterutrum, fleverunt pariter, David autem amplius.
42 Dixit ergo Ionathas ad David: Vade in pace:
quaecumque iuravimus ambo in nomine Domini,
dicentes: Dominus sit inter me et te, et inter semen
tuum et semen meum usque in sempiternum. Et
surrexit David, et abiit: sed et Ionathas ingressus
est civitatem.

21 Venit autem David in Nobe ad Achimelech
sacerdotem: et obstupuit Achimelech, eo quod
venisset David. Et dixit ei: Quare tu solus, et
nullus est tecum? 2 Et ait David ad Achimelech

sacerdotem: Rex praecepit mihi sermonem, et
dixit: Nemo sciat rem, propter quam missus es a
me, et cuiusmodi praecepta tibi dederim: nam et
pueris condixi in illum et illum locum. 3 Nunc
ergo siquid habes ad manum, vel quinque panes,
da mihi, aut quidquid inveneris. 4 Et respondens
sacerdos ad David, ait illi: Non habeo laicos panes ad
manum, sed tantum panem sanctum: si mundi sunt
pueri, maxime a mulieribus? 5 Et respondit David
sacerdoti, et dixit ei: Equidem, si de mulieribus
agitur: continuimus nos ab heri et nudiustertius,
quando egrediebamur, et fuerunt vasa puerorum
sancta. porro via haec polluta est, sed et ipsa hodie
sanctificabitur in vasis. 6 Dedit ergo ei sacerdos
sanctificatum panem. neque enim erat ibi panis,
nisi tantum panes propositionis, qui sublati fuerant
a facie Domini, ut ponerentur panes calidi. 7 Erat
autem ibi vir quidam de servis Saul, in die illa,
intus in tabernaculo Domini: et nomen eius Doeg
Idumaeus, potentissimus pastorum Saul. 8 Dixit
autem David ad Achimelech: Si habes hic ad manum
hastam, aut gladium? quia gladium meum, et arma
mea non tuli mecum. sermo enim regis urgebat. 9 Et
dixit sacerdos: Ecce hic gladius Goliath Philisthaei,
quem percussisti in Valle terebinthi, est involutus
pallio post ephod: si istum vis tollere, tolle. neque
enim hic est alius absque eo. Et ait David: Non
est huic alter similis, da mihi eum. 10 Surrexit
itaque David, et fugit in die illa a facie Saul: et
venit ad Achis regem Geth: 11 dixeruntque servi
Achis ad eum cum vidissent David: Numquid non
iste est David rex terrae? nonne huic cantabant
per choros, dicentes: Percussit Saul mille, et David
decem millia? 12 Posuit autem David sermones
istos in corde suo, et extimuit valde a facie Achis
regis Geth. 13 Et immutavit os suum coram eis, et
collabebatur inter manus eorum: et impingebat in
ostia portae, defluebantque salivae eius in barbam.
14 Et ait Achis ad servos suos: Vidistis hominem
insanum: quare adduxistis eum ad me? 15 An desunt
nobis furiosi, quod introduxistis istum, ut fureret
me praesente? hiccine ingredietur domum meam?

22 Abiit ergo David inde, et fugit in speluncam
Odollam. Quod cum audissent fratres eius, et
omnis domus patris eius, descenderunt ad eum
illuc. 2 Et convenerunt ad eum omnes, qui erant in
angustia constituti, et oppressi aere alieno, et amaro
animo: et factus est eorum princeps, fueruntque
cum eo quasi quadringenti viri. 3 Et profectus est
David inde in Maspha, quae est Moab: et dixit ad
regem Moab: Maneat, oro, pater meus et mater mea
vobiscum, donec sciam quid faciat mihi Deus. 4 Et
reliquit eos ante faciem regis Moab: manseruntque
apud eum cunctis diebus, quibus David fuit in
praesidio. 5 Dixitque Gad propheta ad David: Noli
manere in praesidio, proficiscere, et vade in Terram
Iuda. Et profectus est David, et venit in saltum
Haret. 6 Et audivit Saul quod apparuisset David, et
viri qui erant cum eo. Saul autem cum maneret in
Gabaa, et esset in nemore, quod est in Rama, hastam
manu tenens, cunctique servi eius circumstarent
eum, 7 ait ad servos suos qui assistebant ei: Audite
me nunc filii Iemini: numquid omnibus vobis dabit
filius Isai agros et vineas, et universos vos faciet
tribunos, et centuriones: 8 quoniam coniurastis
omnes adversum me, et non est qui mihi renunciet,
maxime cum et filius meus foedus inierit cum filio
Isai? Non est qui vicem meam doleat ex vobis, nec
qui annunciet mihi: eo quod suscitaverit filius meus
servum meum adversum me, insidiantem mihi
usque hodie. 9 Respondens autem Doeg Idumaeus,
qui assistebat, et erat primus inter servos Saul,
Vidi, inquit, filium Isai in Nobe apud Achimelech
filium Achitob sacerdotem. 10 Qui consuluit pro
eo Dominum, et cibaria dedit ei: sed et gladium
Goliath Philisthaei dedit illi. 11 Misit ergo rex
ad accersendum Achimelech sacerdotem filium
Achitob, et omnem domum patris eius, sacerdotum,
qui erant in Nobe, qui universi venerunt ad regem.
12 Et ait Saul ad Achimelech: Audi fili Achitob.
Qui respondit: Praesto sum Domine. 13 Dixitque
ad eum Saul: Quare coniurastis adversum me,
tu et filius Isai, et dedisti ei panes et gladium,
et consuluisti pro eo Dominum, ut consurgeret
adversum me, insidiator usque hodie permanens?
14 Respondensque Achimelech regi, ait: Et quis
in omnibus servis tuis, sicut David fidelis, et
gener regis, et pergens ad imperium tuum, et
gloriosus in domo tua? 15 Num hodie coepi pro eo
consulere Dominum? absit hoc a me: ne suspicetur
rex adversus servum suum rem huiuscemodi, in
universa domo patris mei: non enim scivit servus
tuus quidquam super hoc negotio, vel modicum vel
grande. 16 Dixitque rex: Morte morieris Achimelech,
tu, et omnis domus patris tui. 17 Et ait rex emissariis
qui circumstabant eum: Convertimini, et interficite
sacerdotes Domini: nam manus eorum cum David
est: scientes quod fugisset, et non indicaverunt
mihi. Noluerunt autem servi regis extendere manus
suas in sacerdotes Domini. 18 Et ait rex ad Doeg:
Convertere tu, et irrue in sacerdotes. Conversusque
Doeg Idumaeus, irruit in sacerdotes, et trucidavit in
die illa octogintaquinque viros vestitos ephod lineo.
19 Nobe autem civitatem sacerdotum percussit
in ore gladii, viros et mulieres, et parvulos, et

lactentes, bovemque et asinum, et ovem in ore
gladii. 20 Evadens autem unus filius Achimelech, filii
Achitob, cuius nomen erat Abiathar, fugit ad David,
21 et annunciavit ei quod occidisset Saul sacerdotes
Domini. 22 Et ait David ad Abiathar: Sciebam in die
illa, quod cum ibi esset Doeg Idumaeus, proculdubio
annunciaret Sauli: ego sum reus omnium animarum
patris tui. 23 Mane mecum, ne timeas: si quis
quaesierit animam meam, quaeret et animam tuam,
mecumque servaberis.

23 Et annunciaverunt David, dicentes: Ecce
Philisthiim oppugnant Ceilam, et diripiunt
areas. 2 Consuluit ergo David Dominum, dicens:
Num vadam, et percutiam Philisthaeos istos? Et ait
Dominus ad David: Vade, et percuties Philisthaeos,
et Ceilam salvabis. 3 Et dixerunt viri, qui erant cum
David, ad eum: Ecce nos hic in Iudaea consistentes
timemus: quanto magis si ierimus in Ceilam
adversum agmina Philisthinorum? 4 Rursum ergo
David consuluit Dominum. Qui respondens, ait
ei: Surge, et vade in Ceilam: ego enim tradam
Philisthaeos in manu tua. 5 Abiit ergo David, et viri
eius in Ceilam, et pugnavit adversum Philisthaeos,
et abegit iumenta eorum, et percussit eos plaga
magna: et salvavit David habitatores Ceilae. 6
Porro eo tempore, quo fugiebat Abiathar filius
Achimelech ad David in Ceilam, ephod secum
habens descenderat. 7 Nunciatum est autem Sauli
quod venisset David in Ceilam: et ait Saul: Tradidit
eum Dominus in manus meas, conclususque est
introgressus urbem, in qua portae et serae sunt.
8 Et praecepit Saul omni populo ut ad pugnam
descenderet in Ceilam: et obsideret David, et viros
eius. 9 Quod cum David rescisset quia praepararet
ei Saul clam malum, dixit ad Abiathar sacerdotem:
Applica ephod. 10 Et ait David: Domine Deus
Israel, audivit famam servus tuus, quod disponat
Saul venire in Ceilam, ut evertat urbem propter
me: 11 Si tradent me viri Ceilae in manus eius?
et si descendet Saul, sicut audivit servus tuus?
Domine Deus Israel indica servo tuo. Et ait Dominus:
Descendet. 12 Dixitque David: Si tradent me viri
Ceilae, et viros qui sunt mecum, in manus Saul? et
dixit Dominus: Tradent. 13 Surrexit ergo David et
viri eius quasi sexcenti, et egressi de Ceila, huc atque
illuc vagabantur incerti: nunciatumque est Sauli
quod fugisset David de Ceila, et salvatus esset: quam
ob rem dissimulavit exire. 14 Morabatur autem
David in deserto in locis firmissimis, mansitque in
monte solitudinis Ziph, in monte opaco: quaerebat
eum tamen Saul cunctis diebus: et non tradidit
eum Dominus in manus eius. 15 Et vidit David
quod egressus esset Saul ut quaereret animam eius.
Porro David erat in deserto Ziph in silva. 16 Et
surrexit Ionathas filius Saul, et abiit ad David in
silvam, et confortavit manus eius in Deo: dixitque
ei: 17 Ne timeas: neque enim inveniet te manus
Saul patris mei, et tu regnabis super Israel, et ego
ero tibi secundus, sed et Saul pater meus scit hoc.
18 Percussit ergo uterque foedus coram Domino:
mansitque David in silva: Ionathas autem reversus
est in domum suam. 19 Ascenderunt autem Ziphaei
ad Saul in Gabaa, dicentes: Nonne ecce David latitat
apud nos in locis tutissimis silvae, in Colle Hachila,
quae est ad dexteram deserti? 20 Nunc ergo, sicut
desideravit anima tua ut descenderes, descende:
nostrum autem erit ut tradamus eum in manus
regis. 21 Dixitque Saul: Benedicti vos a Domino,
quia doluistis vicem meam. 22 Abite ergo, oro,
et diligentius praeparate, et curiosius agite, et
considerate locum ubi sit pes eius, vel quis viderit
eum ibi, recogitat enim de me, quod callide insidier
ei. 23 Considerate et videte omnia latibula eius,
in quibus absconditur: et revertimini ad me ad
rem certam, ut vadam vobiscum. quod si etiam in
terram se obstruxerit, perscrutabor eum in cunctis
millibus Iuda. 24 At illi surgentes abierunt in Ziph
ante Saul: David autem et viri eius erant in deserto
Maon, in campestribus ad dexteram Iesimon. 25
Ivit ergo Saul et socii eius ad quaerendum eum:
et nunciatum est David, statimque descendit ad
petram, et versabatur in deserto Maon. quod cum
audisset Saul, persecutus est David in deserto Maon.
26 Et ibat Saul ad latus montis ex parte una: David
autem et viri eius erant in latere montis ex parte
altera: porro David desperabat se posse evadere a
facie Saul: itaque Saul, et viri eius in modum coronae
cingebant David, et viros eius, ut caperent eos. 27
Et nuncius venit ad Saul, dicens: Festina, et veni,
quoniam infuderunt se Philisthiim super terram.
28 Reversus est ergo Saul desistens persequi David,
et perrexit in occursum Philisthinorum. propter
hoc vocaverunt locum illum, Petram dividentem.
29 Ascendit ergo David inde: et habitavit in locis
tutissimis Engaddi.

24 Cumque reversus esset Saul, postquam
persecutus est Philisthaeos, nunciaverunt ei,
dicentes: Ecce, David in deserto est Engaddi. 2
Assumens ergo Saul tria millia electorum virorum
ex omni Israel, perrexit ad investigandum David
et viros eius, etiam super abruptissimas petras,
quae solis ibicibus perviae sunt. 3 Et venit ad
caulas ovium, quae se offerebant vianti. eratque
ibi spelunca, quam ingressus est Saul, ut purgaret

ventrem: porro David et viri eius in interiore parte
speluncae latebant. 4 Et dixerunt servi David ad
eum: Ecce dies, de qua locutus est Dominus ad
te: Ego tradam tibi inimicum tuum, ut facias ei
sicut placuerit in oculis tuis. Surrexit ergo David, et
praecidit oram chlamydis Saul silenter. 5 Post haec
percussit cor suum David, eo quod abscidisset oram
chlamydis Saul. 6 Dixitque ad viros suos: Propitius
sit mihi Dominus, ne faciam hanc rem domino
meo, christo Domini, ut mittam manum meam
in eum, quia christus Domini est. Vivit dominus,
quia nisi Dominus percusserit eum, aut dies eius
venerit ut moriatur, aut descendens in proelium
perierit, propitius mihi sit Dominus, ut non mittam
manu meam in Christum Domini. 7 Et confregit
David viros suos sermonibus, et non permisit
eos ut consurgerent in Saul: porro Saul exurgens
de spelunca, pergebat coepto itinere. 8 Surrexit
autem David post eum: et egressus de spelunca,
clamavit post tergum Saul, dicens: Domine mi rex.
Et respexit Saul post se: et inclinans se David pronus
in terram, adoravit, 9 dixitque ad Saul: Quare
audis verba hominum loquentium, David quaerit
malum adversum te? 10 Ecce hodie viderunt oculi
tui quod tradiderit te Dominus in manu mea in
spelunca: et cogitavi ut occiderem te, sed pepercit
tibi oculus meus. dixi enim: Non extendam manum
meam in dominum meum, quia christus Domini
est. 11 Quin potius pater mi, vide, et cognosce
oram chlamydis tuae in manu mea: quoniam cum
praescinderem summitatem chlamydis tuae, nolui
extendere manum meam in te. animadverte, et
vide, quoniam non est in manu mea malum, neque
iniquitas, neque peccavi in te: tu autem insidiaris
animae meae ut auferas eam. 12 Iudicet Dominus
inter me et te, et ulciscatur me Dominus ex te:
manus autem mea non sit in te. 13 Sicut et in
proverbio antiquo dicitur: AB IMPIIS egredietur
impietas: manus ergo mea non sit in te. 14 Quem
persequeris, rex Israel? quem persequeris? canem
mortuum persequeris, et pulicem unum. 15 Sit
Dominus iudex, et iudicet inter me et te: et videat,
et iudicet causam meam, et eruat me de manu tua.
16 Cum autem complesset David loquens sermones
huiuscemodi ad Saul, dixit Saul: Numquid vox haec
tua est fili mi David? Et levavit Saul vocem suam,
et flevit: 17 dixitque ad David: Iustior tu es quam
ego: tu enim tribuisti mihi bona: ego autem reddidi
tibi mala. 18 Et tu indicasti hodie quae feceris
mihi bona: quomodo tradiderit me Dominus in
manum tuam, et non occideris me. 19 Quis enim
cum invenerit inimicum suum, dimittet eum in
via bona? Sed Dominus reddat tibi vicissitudinem
hanc pro eo quod hodie operatus es in me. 20 Et
nunc quia scio quod certissime regnaturus sis, et
habiturus in manu tua regnum Israel: 21 iura mihi
in Domino, ne deleas semen meum post me, neque
auferas nomen meum de domo patris mei. 22 Et
iuravit David Sauli. Abiit ergo Saul in domum suam:
et David, et viri eius ascenderunt ad tutiora loca.

25 Mortuus est autem Samuel, et congregatus
est universus Israel, et planxerunt eum,
et sepelierunt eum in domo sua in Ramatha.
Consurgensque David descendit in desertum Pharan.
2 Erat autem vir quispiam in solitudine Maon, et
possessio eius in Carmelo, et homo ille magnus
nimis: erantque ei oves tria millia, et mille caprae:
et accidit ut tonderetur grex eius in Carmelo. 3
Nomen autem viri illius erat Nabal: et nomen uxoris
eius Abigail. eratque mulier illa prudentissima
et speciosa: porro vir eius durus, et pessimus, et
malitiosus: erat autem de genere Caleb. 4 Cum
ergo audisset David in deserto quod tonderet Nabal
gregem suum, 5 misit decem iuvenes, et dixit
eis: Ascendite in Carmelum, et venietis ad Nabal,
et salutabitis eum ex nomine meo pacifice. 6 Et
dicetis: Sit fratribus meis, et tibi pax, et domui
tuae pax, et omnibus, quaecumque habes, sit pax.
Ex multis annis salvos faciens tuos, et omnia tua.
7 Audivi quod tonderent pastores tui, qui erant
nobiscum in deserto: numquam eis molesti fuimus,
nec aliquando defuit quidquam eis de grege, omni
tempore quo fuerunt nobiscum in Carmelo. 8
Interroga pueros tuos, et indicabunt tibi. Nunc
ergo inveniant pueri tui gratiam in oculis tuis: in
die enim bona venimus. quodcumque invenerit
manus tua, da servis tuis, et filio tuo David. 9
Cumque venissent pueri David, locuti sunt ad Nabal
omnia verba haec ex nomine David: et siluerunt. 10
Respondens autem Nabal pueris David, ait: Quis est
David? et quis est filius Isai? hodie increverunt servi
qui fugiunt dominos suos. 11 Tollam ergo panes
meos, et aquas meas, et carnes pecorum, quae occidi
tonsoribus meis, et dabo viris quos nescio unde
sint? 12 Regressi sunt itaque pueri David per viam
suam, et reversi venerunt, et annunciaverunt ei
omnia verba quae dixerat. 13 Tunc ait David pueris
suis: Accingatur unusquisque gladio suo. Et accincti
sunt singuli gladiis suis, accinctusque est et David
ense suo: et secuti sunt David quasi quadringenti
viri: porro ducenti remanserunt ad sarcinas. 14
Abigail autem uxori Nabal nunciavit unus de pueris
suis, dicens: Ecce David misit nuncios de deserto,
ut benedicerent domino nostro: et aversatus est
eos. 15 homines isti, boni satis fuerant nobis, et

non molesti: nec quidquam aliquando periit omni
tempore, quo fuimus conversati cum eis in deserto:
16 pro muro erant nobis tam in nocte quam in die,
omnibus diebus quibus pavimus apud eos greges.
17 Quam ob rem considera, et recogita quid facias:
quoniam completa est malitia adversum virum
tuum, et adversum domum tuam, et ipse est filius
Belial, ita ut nemo possit ei loqui. 18 Festinavit
igitur Abigail, et tulit ducentos panes, et duos
utres vini, et quinque arietes coctos, et quinque
sata polentae, et centum ligaturas uvae passae, et
ducentas massas caricarum, et posuit super asinos:
19 dixitque pueris suis: Praecedite me: ecce, ego
post tergum sequar vos: viro autem suo Nabal
non indicavit. 20 Cum ergo ascendisset asinum,
et descenderet ad radices montis, David et viri
eius descendebant in occursum eius: quibus et illa
occurrit. 21 Et ait David: Vere frustra servavi omnia
quae huius erant in deserto, et non periit quidquam
de cunctis quae ad eum pertinebant: et reddidit
mihi malum pro bono. 22 Haec faciat Deus inimicis
David, et haec addat, si reliquero de omnibus quae
ad ipsum pertinent usque mane, mingentem ad
parietem. 23 Cum autem vidisset Abigail David,
festinavit, et descendit de asino, et procidit coram
David super faciem suam, et adoravit super terram,
24 et cecidit ad pedes eius, et dixit: In me sit, domine
mi, haec iniquitas: loquatur, obsecro, ancilla tua
in auribus tuis: et audi verba famulae tuae. 25 Ne
ponat, oro, dominus meus rex cor suum super virum
istum iniquum Nabal: quoniam secundum nomen
suum stultus est, et stultitia est cum eo: ego autem
ancilla tua non vidi pueros tuos, domine mi, quos
misisti. 26 Nunc ergo domine mi, vivit Dominus,
et vivit anima tua, qui prohibuit te ne venires in
sanguinem, et salvavit manum tuam tibi: et nunc
fiant sicut Nabal inimici tui, et qui quaerunt domino
meo malum. 27 Quapropter suscipe benedictionem
hanc, quam attulit ancilla tua tibi domino meo: et
da pueris qui sequuntur te dominum meum. 28
Aufer iniquitatem famulae tuae: faciens enim faciet
Dominus tibi domino meo domum fidelem, quia
praelia Domini, domine mi, tu praeliaris: malitia
ergo non inveniatur in te omnibus diebus vitae tuae.
29 Si enim surrexerit aliquando homo persequens
te, et quaerens animam tuam, erit anima domini
mei custodita quasi in fasciculo viventium, apud
Dominum Deum tuum: porro inimicorum tuorum
anima rotabitur, quasi in impetu et circulo fundae.
30 Cum ergo fecerit Dominus tibi domino meo
omnia quae locutus est bona de te, et constituerit
te ducem super Israel, 31 non erit tibi hoc in
singultum, et in scrupulum cordis domino meo,
quod effuderis sanguinem innoxium, aut ipse te
ultus fueris: et cum benefecerit Dominus domino
meo, recordaberis ancillae tuae. 32 Et ait David
ad Abigail: Benedictus Dominus Deus Israel, qui
misit hodie te in occursum meum, et benedictum
eloquium tuum, 33 et benedicta tu, quae prohibuisti
me hodie ne irem ad sanguinem, et ulciscerer me
manu mea. 34 Alioquin vivit Dominus Deus Israel
qui prohibuit me ne malum facerem tibi: nisi cito
venisses in occursum mihi, non remansisset Nabal
usque ad lucem matutinam, mingens ad parietem.
35 Suscepit ergo David de manu eius omnia quae
attulerat ei, dixitque ei: Vade pacifice in domum
tuam, ecce audivi vocem tuam, et honoravi faciem
tuam. 36 Venit autem Abigail ad Nabal: et ecce erat
ei convivium in domo eius, quasi convivium regis,
et cor Nabal iucundum: erat enim ebrius nimis:
et non indicavit ei verbum pusillum aut grande
usque mane. 37 Diluculo autem cum digessisset
vinum Nabal, indicavit ei uxor sua verba haec, et
emortuum est cor eius intrinsecus, et factus est
quasi lapis. 38 Cumque pertransissent decem dies,
percussit Dominus Nabal, et mortuus est. 39 Quod
cum audisset David mortuum Nabal, ait: Benedictus
Dominus, qui iudicavit causam opprobrii mei de
manu Nabal, et servum suum custodivit a malo,
et malitiam Nabal reddidit Dominus in caput eius.
Misit ergo David, et locutus est ad Abigail, ut
sumeret eam sibi in uxorem. 40 Et venerunt pueri
David ad Abigail in Carmelum, et locuti sunt ad
eam, dicentes: David misit nos ad te, ut accipiat te
sibi in uxorem. 41 Quae consurgens adoravit prona
in terram, et ait: Ecce famula tua sit in ancillam, ut
lavet pedes servorum domini mei. 42 Et festinavit,
et surrexit Abigail, et ascendit super asinum, et
quinque puellae ierunt cum ea, pedissequae eius,
et secuta est nuncios David: et facta est illi uxor.
43 Sed et Achinoam accepit David de Iezrael: et
fuit utraque uxor eius. 44 Saul autem dedit Michol
filiam suam uxorem David Phalti, filio Lais, qui erat
de Gallim.

26 Et venerunt Ziphaei ad Saul in Gabaa, dicentes:
Ecce, David absconditus est in colle Hachila,
quae est ex adverso solitudinis. 2 Et surrexit Saul,
et descendit in desertum Ziph, et cum eo tria
millia virorum de electis Israel, ut quaereret David
in deserto Ziph. 3 Et castrametatus est Saul in
Gabaa Hachila, quae erat ex adverso solitudinis
in via: David autem habitabat in deserto. Videns
autem quod venisset Saul post se in desertum, 4
misit exploratores, et didicit quod illuc venisset
certissime. 5 Et surrexit David clam, et venit ad

locum ubi erat Saul: cumque vidisset locum, in
quo dormiebat Saul, et Abner filius Ner, princeps
militiae eius, et Saulem dormientem in tentorio,
et reliquum vulgus per circuitum eius, **6** ait David
ad Achimelech Hethaeum, et Abisai filium Sarviae,
fratrem Ioab, dicens: Quis descendet mecum ad Saul
in castra? Dixitque Abisai: Ego descendam tecum. **7**
Venerunt ergo David, et Abisai ad populum nocte,
et invenerunt Saul iacentem et dormientem in
tentorio, et hastam fixam in terra ad caput eius:
Abner autem et populum dormientes in circuitu
eius. **8** Dixitque Abisai ad David: Conclusit Deus
inimicum tuum hodie in manus tuas: nunc ergo
perfodiam eum lancea in terra, semel, et secundo
opus non erit. **9** Et dixit David ad Abisai: Ne
interficias eum: quis enim extendet manum suam in
christum Domini, et innocens erit? **10** Et dixit David:
Vivit Dominus, quia nisi Dominus percusserit eum,
aut dies eius venerit ut moriatur, aut in praelium
descendens perierit: **11** propitius sit mihi Dominus
ne extendam manum meam in christum Domini.
nunc igitur tolle hastam, quae est ad caput eius, et
scyphum aquae, et abeamus. **12** Tulit igitur David
hastam, et scyphum aquae, qui erat ad caput Saul,
et abierunt: et non erat quisquam, qui videret, et
intelligeret, et evigilaret, sed omnes dormiebant,
quia sopor Domini irruerat super eos. **13** Cumque
transisset David ex adverso, et stetisset in vertice
montis de longe, et esset grande intervallum inter
eos, **14** clamavit David ad populum, et ad Abner
filium Ner, dicens: Nonne respondebis, Abner? Et
respondens Abner, ait: Quis es tu, qui clamas, et
inquietas regem? **15** Et ait David ad Abner: Numquid
non vir tu es? et quis alius similis tui in Israel?
quare ergo non custodisti dominum tuum regem?
ingressus est enim unus de turba ut interficeret
regem, dominum tuum. **16** Non est bonum hoc, quod
fecisti: vivit Dominus, quoniam filii mortis estis vos,
qui non custodistis dominum vestrum, christum
Domini. nunc ergo vide ubi sit hasta regis, et ubi sit
scyphus aquae, qui erat ad caput eius. **17** Cognovit
autem Saul vocem David, et dixit: Numquid vox
haec tua, fili mi David? Et ait David: Vox mea,
domine mi rex. **18** Et ait: Quam ob causam dominus
meus persequitur servum suum? Quid feci? aut
quod est malum in manu mea? **19** Nunc ergo audi,
oro, domine mi rex, verba servi tui: si Dominus
incitat te adversum me, odoretur sacrificium: si
autem filii hominum, maledicti sunt in conspectu
Domini: qui eiecerunt me hodie, ut non habitem
in hereditate Domini, dicentes: Vade, servi diis
alienis. **20** Et nunc non effundatur sanguis meus in
terram coram Domino: quia egressus est rex Israel
ut quaerat pulicem unum, sicut persequitur perdix
in montibus. **21** Et ait Saul: Peccavi, revertere fili mi
David: nequaquam enim ultra tibi malefaciam, eo
quod pretiosa fuerit anima mea in oculis tuis hodie:
apparet enim quod stulte egerim, et ignoraverim
multa nimis. **22** Et respondens David, ait: Ecce hasta
regis: transeat unus de pueris regis, et tollat eam.
23 Dominus autem retribuet unicuique secundum
iustitiam suam, et fidem: tradidit enim te Dominus
hodie in manum meam, et nolui extendere manum
meam in christum Domini. **24** Et sicut magnificata
est anima tua hodie in oculis meis, sic magnificetur
anima mea in oculis Domini, et liberet me de omni
angustia. **25** Ait ergo Saul ad David: Benedictus tu
fili mi David: et quidem faciens facies, et potens
poteris. Abiit autem David in viam suam, et Saul
reversus est in locum suum.

27 Et ait David in corde suo: Aliquando incidam
una die in manus Saul: nonne melius est
ut fugiam, et salver in Terra Philisthinorum, ut
desperet Saul, cessetque me quaerere in cunctis
finibus Israel? fugiam ergo manus eius. **2** Et surrexit
David, et abiit ipse, et sexcenti viri cum eo, ad
Achis filium Maoch regem Geth. **3** Et habitavit
David cum Achis in Geth, ipse et viri eius; et domus
eius; et David, et duae uxores eius, Achinoam
Iezrahelitis, et Abigail uxor Nabal Carmeli. **4** Et
nunciatum est Sauli quod fugisset David in Geth,
et non addidit ultra quaerere eum. **5** Dixit autem
David ad Achis: Si inveni gratiam in oculis tuis,
detur mihi locus in una urbium regionis huius,
ut habitem ibi: cur enim manet servus tuus in
civitate regis tecum? **6** Dedit itaque ei Achis in
die illa Siceleg: propter quam causam facta est
Siceleg regum Iuda, usque in diem hanc. **7** Fuit
autem numerus dierum, quibus habitavit David
in regione Philisthinorum, quattuor mensium. **8**
Et ascendit David, et viri eius, et agebant praedas
de Gessuri, et de Gerzi, et de Amalecitis: hi enim
pagi habitabantur in terra antiquitus, euntibus
Sur usque ad Terram Aegypti. **9** Et percutiebat
David omnem terram, nec relinquebat viventem
virum et mulierem: tollensque oves, et boves,
et asinos, et camelos, et vestes, revertebatur, et
veniebat ad Achis. **10** Dicebat autem ei Achis: In
quem irruisti hodie? Respondebat David: Contra
meridiem Iudae, et contra meridiem Ierameel, et
contra meridiem Ceni. **11** Virum et mulierem non
vivificabat David, nec adducebat in Geth, dicens: Ne
forte loquantur adversum nos: Haec fecit David:
et hoc erat decretum illi omnibus diebus quibus
habitavit in regione Philisthinorum. **12** Credidit

ergo Achis David, dicens: Multa mala operatus est
contra populum suum Israel: erit igitur mihi servus
sempiternus.

28 Factum est autem in diebus illis,
congregaverunt Philisthiim agmina sua, ut
praepararentur ad bellum contra Israel: dixitque
Achis ad David: Sciens nunc scito, quoniam mecum
egredieris in castris tu, et viri tui. **2** Dixitque David
ad Achis: Nunc scies quae facturus est servus tuus.
Et ait Achis ad David: Et ego custodem capitis
mei ponam te cunctis diebus. **3** Samuel autem
mortuus est, planxitque eum omnis Israel, et
sepelierunt eum in Ramatha urbe sua. Et Saul
abstulit magos, et hariolos de terra. et interfecit eos
qui pythones habebant in ventre. **4** Congregatique
sunt Philisthiim, et venerunt, et castrametati sunt
in Sunam: congregavit autem et Saul universum
Israel, et venit in Gelboe. **5** Et vidit Saul castra
Philisthiim, et timuit, et expavit cor eius nimis.
6 Consuluitque Dominum, et non respondit ei
neque per somnia, neque per sacerdotes, neque per
prophetas. **7** Dixitque Saul servis suis: Quaerite
mihi mulierem habentem pythonem, et vadam ad
eam, et sciscitabor per illam. Et dixerunt servi eius
ad eum: Est mulier pythonem habens in Endor.
8 Mutavit ergo habitum suum, vestitusque est
aliis vestimentis, et abiit ipse, et duo viri cum eo,
veneruntque ad mulierem nocte, et ait illi: Divina
mihi in pythone, et suscita mihi quem dixero
tibi. **9** Et ait mulier ad eum: Ecce, tu nosti quanta
fecerit Saul, et quo modo eraserit magos et hariolos
de terra: quare ergo insidiaris animae meae, ut
occidar? **10** Et iuravit ei Saul in Domino, dicens:
Vivit Dominus, quia non eveniet tibi quidquam
mali propter hanc rem. **11** Dixitque ei mulier: Quem
suscitabo tibi? Qui ait: Samuelem mihi suscita. **12**
Cum autem vidisset mulier Samuelem, exclamavit
voce magna, et dixit ad Saul: Quare imposuisti
mihi? Tu es enim Saul. **13** Dixitque ei rex: Noli
timere: quid vidisti? Et ait mulier ad Saul: Deos
vidi ascendentes de terra. **14** Dixitque ei: Qualis est
forma eius? Quae ait: Vir senex ascendit, et ipse
amictus est pallio. Et intellexit Saul quod Samuel
esset, et inclinavit se super faciem suam in terra, et
adoravit. **15** Dixit autem Samuel ad Saul: Quare
inquietasti me ut suscitarer? Et ait Saul: Coarctor
nimis: siquidem Philisthiim pugnant adversum
me, et Deus recessit a me, et exaudire me noluit
neque in manu prophetarum, neque per somnia:
vocavi ergo te, ut ostenderes mihi quid faciam. **16**
Et ait Samuel: Quid interrogas me, cum Dominus
recesserit a te, et transierit ad aemulum tuum? **17**
Faciet enim tibi Dominus sicut locutus est in manu
mea, et scindet regnum tuum de manu tua, et
dabit illud proximo tuo David: **18** quia non obedisti
voci Domini, neque fecisti iram furoris eius in
Amalec. idcirco quod pateris, fecit tibi Dominus
hodie. **19** Et dabit Dominus etiam Israel tecum in
manus Philisthiim: cras autem tu et filii tui mecum
eritis: sed et castra Israel tradet Dominus in manus
Philisthiim. **20** Statimque Saul cecidit porrectus in
terram: extimuerat enim verba Samuelis, et robur
non erat in eo, quia non comederat panem tota
die illa. **21** Ingressa est itaque mulier illa ad Saul,
(conturbatus enim erat valde) dixitque ad eum:
Ecce obedivit ancilla tua voci tuae, et posui animam
meam in manu tua: et audivi sermones tuos, quos
locutus es ad me. **22** Nunc igitur audi et tu vocem
ancillae tuae, et ponam coram te buccellam panis,
ut comedens convalescas, et possis iter agere. **23**
Qui renuit, et ait: Non comedam. Coegerunt autem
eum servi sui et mulier, et tandem audita voce
eorum surrexit de terra, et sedit super lectum.
24 Mulier autem illa habebat vitulum pascualem
in domo, et festinavit, et occidit eum: tollensque
farinam, miscuit eam, et coxit azyma, **25** et posuit
ante Saul et ante servos eius. Qui cum comedissent,
surrexerunt, et ambulaverunt per totam noctem
illam.

29 Congregata sunt ergo Philisthiim universa
agmina in Aphec: sed et Israel castrametatus
est super fontem, qui erat in Iezrahel. **2** Et
satrapae quidem Philisthiim incedebant in centuriis
et millibus: David autem et viri eius erant in
novissimo agmine cum Achis. **3** Dixeruntque
principes Philisthiim ad Achis: Quid sibi volunt
Hebraei isti? Et ait Achis ad principes Philisthiim:
Num ignoratis David, qui fuit servus Saul regis
Israel, et est apud me multis diebus, vel annis, et
non inveni in eo quidquam ex die qua transfugit
ad me, usque ad diem hanc? **4** Irati sunt autem
adversus eum principes Philisthiim, et dixerunt ei:
Revertatur vir iste, et sedeat in loco suo, in quo
constituisti eum, et non descendat nobiscum in
praelium, ne fiat nobis adversarius, cum praeliari
coeperimus: quomodo enim aliter poterit placare
dominum suum, nisi in capitibus nostris? **5** Nonne
iste est David, cui cantabant in choris, dicentes:
Percussit Saul in millibus suis, et David in decem
millibus suis? **6** Vocavit ergo Achis David, et ait
ei: Vivit Dominus, quia rectus es tu, et bonus in
conspectu meo: et exitus tuus, et introitus tuus
mecum est in castris: et non inveni in te quidquam
mali ex die qua venisti ad me, usque in diem

hanc: sed satrapis non places. 7 Revertere ergo, et
vade in pace, et non offendas oculos satraparum
Philisthiim. 8 Dixitque David ad Achis: Quid enim
feci, et quid invenisti in me servo tuo a die qua
fui in conspectu tuo usque in diem hanc, ut non
veniam, et pugnem contra inimicos domini mei
regis? 9 Respondens autem Achis, locutus est ad
David: Scio quia bonus es tu in oculis meis, sicut
Angelus Dei: sed principes Philisthinorum dixerunt:
Non ascendet nobiscum in praelium. 10 Igitur
consurge mane tu, et servi domini tui, qui venerunt
tecum: et cum de nocte surrexeritis, et coeperit
dilucescere, pergite. 11 Surrexit itaque de nocte
David ipse et viri eius, ut proficiscerentur mane, et
reverterentur ad Terram Philisthiim: Philisthiim
autem ascenderunt in Iezrahel.

30 Cumque venissent David et viri eius in Siceleg
die tertia, Amalecitae impetum fecerant ex
parte australi in Siceleg, et percusserant Siceleg,
et succenderant eam igni. 2 Et captivas duxerant
mulieres ex ea, a minimo usque ad magnum: et
non interfecerant quemquam, sed secum duxerant,
et pergebant itinere suo. 3 Cum ergo venissent
David et viri eius ad civitatem, et invenissent
eam succensam igni, et uxores suas, et filios
suos, et filias ductas esse captivas, 4 levaverunt
David et populus qui erat cum eo voces suas, et
planxerunt donec deficerent in eis lacrymae. 5
Siquidem et duae uxores David captivae ductae
fuerant, Achinoam Iezrahelites, et Abigail uxor
Nabal Carmeli. 6 Et contristatus est David valde:
volebat enim eum populus lapidare, quia amara erat
anima uniuscuiusque viri super filiis suis et filiabus:
confortatus est autem David in Domino Deo suo. 7
Et ait ad Abiathar sacerdotem filium Achimelech:
Applica ad me ephod. Et applicavit Abiathar ephod
ad David, 8 et consuluit David Dominum, dicens:
Persequar latrunculos hos, et comprehendam eos,
an non? Dixitque ei Dominus: Persequere: absque
dubio enim comprehendes eos, et excuties praedam.
9 Abiit ergo David ipse, et sexcenti viri qui erant
cum eo, et venerunt usque ad Torrentem Besor: et
lassi quidam substiterunt. 10 Persecutus est autem
David ipse, et quadringenti viri: substiterant enim
ducenti, qui lassi transire non poterant Torrentem
Besor. 11 Et invenerunt virum Aegyptium in agro, et
adduxerunt eum ad David: dederuntque ei panem
ut comederet, et biberet aquam, 12 sed et fragmen
massae caricarum, et duas ligaturas uvae passae.
Quae cum comedisset, reversus est spiritus eius, et
refocillatus est: non enim comederat panem, neque
biberat aquam, tribus diebus et tribus noctibus. 13
Dixit itaque ei David: Cuius es tu? vel unde? et quo
pergis? Qui ait: Puer Aegyptius ego sum, servus viri
Amalecitae: dereliquit autem me dominus meus,
quia aegrotare coepi nudiustertius. 14 Siquidem
nos erupimus ad australem plagam Cerethi, et
contra Iudam, et ad meridiem Caleb, et Siceleg
succendimus igni. 15 Dixitque ei David: Potes me
ducere ad cuneum istum? Qui ait: Iura mihi per
Deum, quod non occidas me, et non tradas me in
manus domini mei, et ego ducam te ad cuneum
istum. Et iuravit ei David. 16 Qui cum duxisset
eum, ecce illi discumbebant super faciem universae
terrae comedentes et bibentes, et quasi festum
celebrantes diem, pro cuncta praeda, et spoliis quae
ceperant de Terra Philisthiim, et de Terra Iuda. 17
Et percussit eos David a vespere usque ad vesperam
alterius diei, et non evasit ex eis quisquam, nisi
quadringenti viri adolescentes, qui ascenderant
camelos, et fugerant. 18 Eruit ergo David omnia,
quae tulerant Amalecitae, et duas uxores suas eruit.
19 Nec defuit quisquam a parvo usque ad magnum,
tam de filiis quam de filiabus, et de spoliis, et
quaecumque rapuerant, omnia reduxit David. 20 Et
tulit universos greges et armenta, et minavit ante
faciem suam: dixeruntque: Haec est praeda David.
21 Venit autem David ad ducentos viros, qui lassi
substiterant, nec sequi potuerant David, et residere
eos iusserat in Torrente Besor: qui egressi sunt
obviam David, et populo qui erat cum eo. Accedens
autem David ad populum, salutavit eos pacifice. 22
Respondensque omnis vir pessimus, et iniquus de
viris, qui ierant cum David, dixit: Quia non venerunt
nobiscum, non dabimus eis quidquam de praeda,
quam eruimus: sed sufficiat unicuique uxor sua
et filii: quos cum acceperint, recedant. 23 Dixit
autem David: Non sic facietis fratres mei de his,
quae tradidit nobis Dominus, et custodivit nos, et
dedit latrunculos, qui eruperant adversum nos, in
manus nostras: 24 nec audiet vos quisquam super
sermone hoc. aequa enim pars erit descendentis ad
praelium, et remanentis ad sarcinas, et similiter
divident. 25 Et factum est hoc ex die illa, et deinceps
constitutum et praefinitum, et quasi lex in Israel
usque in diem hanc. 26 Venit ergo David in Siceleg,
et misit dona de praeda senioribus Iuda proximis
suis, dicens: Accipite benedictionem de praeda
hostium Domini: 27 His, qui erant in Bethel, et qui
in Ramoth ad Meridiem, et qui in Geter, 28 et qui
in Aroer, et qui in Sephamoth, et qui in Esthamo,
29 et qui in Rachal, et qui in urbibus Ierameel, et
qui in urbibus Ceni, 30 et qui in Harama, et qui in
lacu Asan, et qui in Athach, 31 et qui in Hebron, et

reliquis qui erant in his locis, in quibus commoratus
fuerat David ipse, et viri eius.

31 Philisthiim autem pugnabant adversum Israel:
et fugerunt viri Israel ante faciem Philisthiim,
et ceciderunt interfecti in monte Gelboe. **2**
Irrueruntque Philisthiim in Saul, et in filios eius, et
percusserunt Ionathan, et Abinadab, et Melchisua
filios Saul, **3** totumque pondus praelii versum est
in Saul: et consecuti sunt eum viri sagittarii, et
vulneratus est vehementer a sagittariis. **4** Dixitque
Saul ad armigerum suum: Evagina gladium tuum,
et percute me: ne forte veniant incircumcisi isti, et
interficiant me, illudentes mihi. Et noluit armiger
eius: fuerat enim nimio terrore perterritus. arripuit
itaque Saul gladium suum, et irruit super eum. **5**
Quod cum vidisset armiger eius, videlicet quod
mortuus esset Saul, irruit etiam ipse super gladium
suum, et mortuus est cum eo. **6** Mortuus est
ergo Saul, et tres filii eius, et armiger illius, et
universi viri eius in die illa pariter. **7** Videntes
autem filii Israel, qui erant trans vallem, et trans
Iordanem, quod fugissent viri Israelitae, et quod
mortuus esset Saul, et filii eius, reliquerunt civitates
suas, et fugerunt: veneruntque Philisthiim, et
habitaverunt ibi. **8** Facta autem die altera, venerunt
Philisthiim, ut spoliarent interfectos, et invenerunt
Saul et tres filios eius iacentes in monte Gelboe. **9**
Et praeciderunt caput Saul, et spoliaverunt eum
armis: et miserunt in Terram Philisthinorum per
circuitum, ut annunciaretur in templo idolorum, et
in populis. **10** Et posuerunt arma eius in templo
Astaroth, corpus vero eius suspenderunt in muro
Bethsan. **11** Quod cum audissent habitatores Iabes
Galaad, quaecumque fecerant Philisthiim Saul, **12**
surrexerunt omnes viri fortissimi, et ambulaverunt
tota nocte, et tulerunt cadaver Saul, et cadavera
filiorum eius de muro Bethsan: veneruntque Iabes
Galaad, et combusserunt ea ibi igni: **13** et tulerunt
ossa eorum, et sepelierunt in nemore Iabes, et
ieiunaverunt septem diebus.

Ii Samuelis

1 Factum est autem, postquam mortuus est Saul,
ut David reverteretur a caede Amalec, et maneret
in Siceleg duos dies. **2** In die autem tertia apparuit
homo veniens de castris Saul veste conscissa, et
pulvere conspersus caput. et ut venit ad David,
cecidit super faciem suam, et adoravit. **3** Dixitque
ad eum David: Unde venis? Qui ait ad eum: De
castris Israel fugi. **4** Et dixit ad eum David: Quod
est verbum quod factum est? indica mihi. Qui ait:
Fugit populus ex praelio, et multi corruentes e
populo mortui sunt: sed et Saul et Ionathas filius
eius interierunt. **5** Dixitque David ad adolescentem,
qui nunciabat ei: Unde scis quia mortuus est Saul,
et Ionathas filius eius? **6** Et ait adolescens, qui
nunciabat ei: Casu veni in montem Gelboe, et Saul
incumbebat super hastam suam: porro currus et
equites appropinquabant ei, **7** et conversus post
tergum suum, videnque me vocavit. Cui cum
respondissem: Adsum: **8** dixit mihi: Quisnam es tu?
Et aio ad eum: Amalecites ego sum. **9** Et locutus est
mihi: Sta super me, et interfice me: quoniam tenent
me angustiae, et adhuc tota anima mea in me
est. **10** Stansque super eum, occidi illum: sciebam
enim quod vivere non poterat post ruinam: et tuli
diadema quod erat in capite eius, et armillam de
brachio illius, et attuli ad te dominum meum huc.
11 Apprehendens autem David vestimenta sua scidit,
omnesque viri, qui erant cum eo, **12** et planxerunt,
et fleverunt, et ieiunaverunt usque ad vesperam
super Saul, et super Ionathan filium eius, et super
populum Domini, et super domum Israel, eo quod
corruissent gladio. **13** Dixitque David ad iuvenem
qui nunciaverat ei: Unde es tu? Qui respondit:
Filius hominis advenae Amalecitae ego sum. **14**
Et ait ad eum David: Quare non timuisti mittere
manum tuam ut occideres christum Domini? **15**
Vocansque David unum de pueris suis, ait: Accedens
irrue in eum. Qui percussit illum, et mortuus est.
16 Et ait ad eum David: Sanguis tuus super caput
tuum: os enim tuum locutum est adversum te,
dicens: Ego interfeci christum Domini. **17** Planxit
autem David planctum huiuscemodi super Saul,
et super Ionathan filium eius, **18** (et praecepit ut
docerent filios Iuda arcum, sicut scriptum est in
Libro iustorum.) Et ait: Considera Israel pro his,
qui mortui sunt super excelsa tua vulnerati. **19**
Inclyti, Israel, super montes tuos interfecti sunt:
quo modo ceciderunt fortes? **20** Nolite annunciare
in Geth, neque annuncietis in compitis Ascalonis:
ne forte laetentur filiae Philisthiim, ne exultent
filiae incircumcisorum. **21** Montes Gelboe, nec
ros, nec pluvia veniant super vos, neque sint agri
primitiarum: quia ibi abiectus est clypeus fortium,
clypeus Saul, quasi non esset unctus oleo. **22** A
sanguine interfectorum, ab adipe fortium, sagitta
Ionathae numquam rediit retrorsum, et gladius
Saul non est reversus inanis. **23** Saul et Ionathas
amabiles, et decori in vita sua, in morte quoque non
sunt divisi: aquilis velociores, leonibus fortiores.
24 Filiae Israel super Saul flete, qui vestiebat vos
coccino in deliciis, qui praebebat ornamenta aurea
cultui vestro. **25** Quo modo ceciderunt fortes in
praelio? Ionathas in excelsis tuis occisus est? **26**
Doleo super te frater mi Ionatha decore nimis,
et amabilis super amorem mulierum. Sicut mater
unicum amat filium suum, ita ego te diligebam. **27**
Quo modo ceciderunt robusti, et perierunt arma
bellica?

2 Igitur post haec consuluit David Dominum,
dicens: Num ascendam in unam de civitatibus
Iuda? Et ait Dominus ad eum: Ascende. Dixitque
David: Quo ascendam? Et respondit ei: In Hebron. **2**
Ascendit ergo David, et duae uxores eius, Achinoam
Iezraelites, et Abigail uxor Nabal Carmeli: **3** sed
et viros, qui erant cum eo, duxit David singulos
cum domo sua: et manserunt in oppidis Hebron.
4 Veneruntque viri Iuda, et unxerunt ibi David,
ut regnaret super domum Iuda. Et nunciatum est
David, quod viri Iabes Galaad sepelissent Saul. **5**
Misit ergo David nuncios ad viros Iabes Galaad,
dixitque ad eos: Benedicti vos a Domino, qui
fecistis misericordiam hanc cum domino vestro
Saul, et sepelistis eum. **6** Et nunc retribuet vobis
quidem Dominus misericordiam et veritatem: sed
et ego reddam gratiam, eo quod fecistis verbum
istud. **7** Confortentur manus vestrae, et estote
filii fortitudinis: licet enim mortuus sit dominus
vester Saul, tamen me unxit domus Iuda in regem
sibi. **8** Abner autem filius Ner princeps exercitus
Saul tulit Isboseth filium Saul, et circumduxit eum
per castra, **9** regemque constituit super Galaad, et
super Gessuri, et super Iezrael, et super Ephraim,
et super Beniamin, et super Israel universum. **10**
Quadraginta annorum erat Isboseth filius Saul cum
regnare coepisset super Israel, et duobus annis
regnavit: sola autem domus Iuda sequebatur David.
11 Et fuit numerus dierum, quos commoratus est
David, imperans in Hebron super domum Iuda,
septem annorum, et sex mensium. **12** Egressusque
est Abner filius Ner, et pueri Isboseth filii Saul de
castris in Gabaon. **13** Porro Ioab filius Sarviae, et
pueri David egressi sunt, et occurrerunt eis iuxta

piscinam Gabaon. Et cum in unum convenissent,
e regione sederunt: hi in una parte piscinae, et
illi ex altera. 14 Dixitque Abner ad Ioab: Surgant
pueri, et ludant coram nobis. Et respondit Ioab:
Surgant. 15 Surrexerunt ergo, et transierunt numero
duodecim de Beniamin, ex parte Isboseth filii Saul,
et duodecim de pueris David. 16 Apprehensoque
unusquisque capite comparis sui, defixit gladium in
latus contrarii, et ceciderunt simul: vocatumque est
nomen loci illius: Ager robustorum, in Gabaon. 17 Et
ortum est bellum durum satis in die illa: fugatusque
est Abner, et viri Israel a pueris David. 18 Erant
autem ibi tres filii Sarviae, Ioab, et Abisai, et Asael:
porro Asael cursor velocissimus fuit, quasi unus de
capreis, quae morantur in silvis. 19 Persequebatur
autem Asael Abner, et non declinavit ad dextram
neque ad sinistram omittens persequi Abner. 20
Respexit itaque Abner post tergum suum, et ait:
Tune es Asael? Qui respondit: Ego sum. 21 Dixitque
ei Abner: Vade ad dexteram, sive ad sinistram,
et apprehende unum de adolescentibus, et tolle
tibi spolia eius. Noluit autem Asael omittere quin
urgeret eum. 22 Rursumque locutus est Abner
ad Asael: recede, et noli me sequi, ne compellar
confodere te in terram, et levare non potero
faciem meam ad Ioab fratrem tuum. 23 Qui audire
contempsit, et noluit declinare: percussit ergo eum
Abner aversa hasta in inguine, et transfodit, et
mortuus est in eodem loco: omnesque qui transibant
per locum illum, in quo ceciderat Asael, et mortuus
erat, subsistebant. 24 Persequentibus autem Ioab, et
Abisai fugientem Abner, sol occubuit: et venerunt
usque ad Collem aquae ductus, qui est ex adverso
vallis et itineris deserti in Gabaon. 25 Congregatique
sunt filii Beniamin ad Abner: et conglobati in
unum cuneum, steterunt in summitate tumuli
unius. 26 Et exclamavit Abner ad Ioab, et ait: Num
usque ad internecionem tuus mucro desaeviet? an
ignoras quod periculosa sit desperatio? usquequo
non dicis populo ut omittat persequi fratres suos?
27 et ait Ioab: Vivit Dominus, si locutus fuisses,
mane recessisset populus persequens fratrem
suum. 28 Insonuit ergo Ioab buccina, et stetit
omnis exercitus, nec persecuti sunt ultra Israel,
neque iniere certamen. 29 Abner autem et viri
eius abierunt per campestria, tota nocte illa: et
transierunt Iordanem, et lustrata omni Beth horon,
venerunt ad castra. 30 Porro Ioab reversus, omisso
Abner, congregavit omnem populum: et defuerunt
de pueris David decem et novem viri, excepto
Asaele. 31 Servi autem David percusserunt de
Beniamin, et de viris, qui erant cum Abner trecentos
sexaginta, qui et mortui sunt. 32 Tuleruntque
Asael, et sepelierunt eum in sepulchro patris sui in
Bethlehem: et ambulaverunt tota nocte Ioab et viri
qui erant cum eo, et in ipso crepusculo pervenerunt
in Hebron.

3 Facta est ergo longa concertatio inter domum
David, et inter domum Saulis: David proficiscens,
et semper seipso robustior, domus autem Saul
decrescens quotidie. 2 Natique sunt filii David
in Hebron: fuitque primogenitus eius Amnon de
Achinoam Iezraelitide. 3 Et post eum Cheleab de
Abigail uxore Nabal Carmeli: porro tertius Absalom
filius Maacha filiae Tholmai regis Gessur. 4 Quartus
autem Adonias, filius Haggith: et quintus Saphathia,
filius Abital. 5 Sextus quoque Iethraam de Egla uxore
David. hi nati sunt David in Hebron. 6 Cum ergo
esset praelium inter domum Saul et domum David,
Abner filius Ner regebat domum Saul. 7 Fuerat
autem Sauli concubina nomine Respha, filia Aia.
Dixitque Isboseth ad Abner: 8 Quare ingressus es ad
concubinam patris mei? Qui iratus nimis propter
verba Isboseth, ait: Numquid caput canis ego sum
adversum Iudam hodie, qui fecerim misericordiam
super domum Saul patris tui, et super fratres et
proximos eius, et non tradidi te in manus David,
et tu requisisti in me quod argueres pro muliere
hodie? 9 Haec faciat Deus Abner, et haec addat ei,
nisi quomodo iuravit Dominus David, sic faciam
cum eo, 10 ut transferatur regnum de domo Saul,
et elevetur thronus David super Israel, et super
Iudam, a Dan usque Bersabee. 11 Et non potuit
respondere ei quidquam, quia metuebat illum. 12
Misit ergo Abner nuncios ad David pro se dicentes:
Cuius est terra? Et ut loquerentur: Fac mecum
amicitias, et erit manus mea tecum, et reducam ad
te universum Israel. 13 Qui ait: Optime: ego faciam
tecum amicitias: sed unam rem peto a te, dicens:
Non videbis faciem meam antequam adduxeris
Michol filiam Saul: et sic venies, et videbis me.
14 Misit autem David nuncios ad Isboseth filium
Saul, dicens: Redde uxorem meam Michol, quam
despondi mihi centum praeputiis Philisthiim. 15
Misit ergo Isboseth, et tulit eam a viro suo Phaltiel,
filio Lais. 16 Sequebaturque eam vir suus, plorans
usque Bahurim: et dixit ad eum Abner: Vade, et
revertere. Qui reversus est. 17 Sermonem quoque
intulit Abner ad seniores Israel, dicens: Tam heri
quam nudiustertius quaerebatis David ut regnaret
super vos. 18 Nunc ergo facite: quoniam Dominus
locutus est ad David, dicens: In manu servi mei David
salvabo populum meum Israel de manu Philisthiim,
et omnium inimicorum eius. 19 Locutus est autem
Abner etiam ad Beniamin. Et abiit ut loqueretur ad

David in Hebron omnia quae placuerant Israeli, et
universo Beniamin. 20 Venitque ad David in Hebron
cum viginti viris: et fecit David Abner, et viri eius
qui venerant cum eo, convivium. 21 Et dixit Abner
ad David: Surgam, ut congregem ad te dominum
meum regem omnem Israel, et ineam tecum foedus,
et imperes omnibus, sicut desiderat anima tua.
Cum ergo deduxisset David Abner, et ille isset in
pace, 22 statim pueri David, et Ioab venerunt, caesis
latronibus, cum praeda magna nimis: Abner autem
non erat cum David in Hebron, quia iam dimiserat
eum, et profectus fuerat in pace. 23 Et Ioab, et
omnis exercitus, qui erant cum eo, postea venerunt:
nunciatum est itaque Ioab a narrantibus: Venit
Abner filius Ner ad regem, et dimisit eum, et abiit
in pace. 24 Et ingressus est Ioab ad regem, et ait:
Quid fecisti? Ecce venit Abner ad te: quare dimisisti
eum, et abiit et recessit? 25 ignoras Abner filium
Ner, quoniam ad hoc venit ad te ut deciperet te, et
sciret exitum tuum, et introitum tuum, et nosset
omnia quae agis? 26 Egressus itaque Ioab a David,
misit nuncios post Abner, et reduxit eum a cisterna
Sira, ignorante David. 27 Cumque rediisset Abner
in Hebron, seorsum adduxit eum Ioab ad medium
portae, ut loqueretur ei, in dolo: et percussit
illum ibi in inguine, et mortuus est in ultionem
sanguinis Asael fratris eius. 28 Quod cum audisset
David rem iam gestam, ait: Mundus ego sum, et
regnum meum apud Deum usque in sempiternum a
sanguine Abner filii Ner, 29 et veniat super caput
Ioab, et super omnem domum patris eius: nec
deficiat de domo Ioab fluxum seminis sustinens,
et leprosus, et tenens fusum, et cadens gladio,
et indigens pane. 30 Igitur Ioab et Abisai frater
eius interfecerunt Abner, eo quod occidisset Asael
fratrem eorum in Gabaon in praelio. 31 Dixit autem
David ad Ioab, et ad omnem populum, qui erat
cum eo: Scindite vestimenta vestra, et accingimini
saccis, et plangite ante exequias Abner. porro rex
David sequebatur feretrum. 32 Cumque sepelissent
Abner in Hebron, levavit rex David vocem suam,
et flevit super tumulum Abner: flevit autem et
omnis populus. 33 Plangensque rex et lugens Abner,
ait: Nequaquam ut mori solent ignavi, mortuus
est Abner. 34 Manus tuae ligatae non sunt, et
pedes tui non sunt compedibus aggravati: sed sicut
solent cadere coram filiis iniquitatis, sic corruisti.
Congeminansque omnis populus flevit super eum.
35 Cumque venisset universa multitudo cibum
capere cum David, clara adhuc die iuravit David,
dicens: Haec faciat mihi Deus, et haec addat, si ante
occasum solis gustavero panem vel aliud quidquam.
36 Omnisque populus audivit, et placuerunt eis
cuncta quae fecit rex in conspectu totius populi.
37 et cognovit omne vulgus, et universus Israel
in die illa quoniam non actum fuisset a rege ut
occideretur Abner filius Ner. 38 Dixit quoque rex
ad servos suos: Num ignoratis quoniam princeps
et maximus cecidit hodie in Israel? 39 Ego autem
adhuc delicatus, et unctus rex: porro viri isti filii
Sarviae duri sunt mihi: retribuat Dominus facienti
malum iuxta malitiam suam.

4 Audivit autem Isboseth filius Saul quod cecidisset
Abner in Hebron: et dissolutae sunt manus eius,
omnisque Israel perturbatus est. 2 Duo autem
viri principes latronum erant filio Saul, nomen
uni Baana, et nomen alteri Rechab, filii Remmon
Berothitae de filiis Beniamin: siquidem et Beroth
reputata est in Beniamin. 3 et fugerunt Berothitae
in Gethaim, fueruntque ibi advenae usque ad
tempus illud. 4 Erat autem Ionathae filio Saul filius
debilis pedibus: quinquennis enim fuit, quando
venit nuncius de Saul et Ionatha ex Iezrahel. tollens
itaque eum nutrix sua, fugit: cumque festinaret ut
fugeret, cecidit, et claudus effectus est: habuitque
vocabulum Miphiboseth. 5 Venientes igitur filii
Remmon Berothitae, Rechab et Baana, ingressi
sunt fervente die domum Isboseth: qui dormiebat
super stratum suum meridie. Et ostiaria domus
purgans triticum, obdormivit. 6 Ingressi sunt
autem domum latenter assumentes spicas tritici,
et percusserunt eum in inguine Rechab et Baana
frater eius, et fugerunt. 7 Cum autem ingressi
fuissent domum, ille dormiebat super lectum suum
in conclavi, et percutientes interfecerunt eum:
sublatoque capite eius, abierunt per viam deserti
tota nocte, 8 et attulerunt caput Isboseth ad David
in Hebron: dixeruntque ad regem: Ecce caput
Isboseth filii Saul inimici tui, qui quaerebat animam
tuam: et dedit Dominus domino meo regi ultionem
hodie de Saul, et de semine eius. 9 Respondens
autem David Rechab, et Baana fratri eius, filiis
Remmon Berothitae, dixit ad eos: Vivit Dominus,
qui eruit animam meam de omni angustia, 10
quoniam eum, qui annunciaverat mihi, et dixerat:
Mortuus est Saul: qui putabat se prospera nunciare,
tenui, et occidi eum in Siceleg, cui oportebat
mercedem dare pro nuncio. 11 Quanto magis nunc
cum homines impii interfecerunt virum innoxium
in domo sua, super lectum suum, non quaeram
sanguinem eius de manu vestra, et auferam vos
de terra? 12 Praecepit itaque David pueris suis, et
interfecerunt eos: praecidentesque manus et pedes
eorum, suspenderunt eos super piscinam in Hebron:

caput autem Isboseth tulerunt, et sepelierunt in
sepulchro Abner in Hebron.

5 Et venerunt universae tribus Israel ad David in
Hebron, dicentes: Ecce nos, os tuum, et caro tua
sumus. **2** Sed et heri et nudiustertius cum esset Saul
rex super nos, tu eras educens et reducens Israel:
dixit autem Dominus ad te: Tu pasces populum
meum Israel, et tu eris dux super Israel. **3** Venerunt
quoque et seniores Israel ad regem in Hebron,
et percussit cum eis rex David foedus in Hebron
coram Domino: unxeruntque David in regem super
Israel. **4** Filius triginta annorum erat David, cum
regnare coepisset, et quadraginta annis regnavit. **5**
In Hebron regnavit super Iudam septem annis et
sex mensibus: in Ierusalem autem regnavit triginta
tribus annis super omnem Israel et Iudam. **6** Et abiit
rex, et omnes viri qui erant cum eo, in Ierusalem,
ad Iebusaeum habitatorem terrae: dictumque est
David ab eis: Non ingredieris huc, nisi abstuleris
caecos et claudos dicentes: Non ingredietur David
huc. **7** Cepit autem David arcem Sion, haec est
civitas David. **8** Proposuerat enim David in die
illa praemium, qui percussisset Iebusaeum, et
tetigisset domatum fistulas, et abstulisset caecos
et claudos odientes animam David. idcirco dicitur
in proverbio: Caecus et claudus non intrabunt in
templum. **9** Habitavit autem David in arce, et
vocavit eam, Civitatem David: et aedificavit per
gyrum a Mello et intrinsecus. **10** Et ingrediebatur
proficiens atque succrescens, et Dominus Deus
exercituum erat cum eo. **11** Misit quoque Hiram
rex Tyri nuncios ad David, et ligna cedrina, et
artifices lignorum, artificesque lapidum ad parietes:
et aedificaverunt domum David. **12** Et cognovit
David quoniam confirmasset eum Dominus regem
super Israel, et quoniam exaltasset regnum eius
super populum suum Israel. **13** Accepit ergo David
adhuc concubinas et uxores de Ierusalem, postquam
venerat de Hebron: natique sunt David et alii filii et
filiae: **14** et haec nomina eorum, qui nati sunt ei in
Ierusalem, Samua, et Sobab, et Nathan, et Salomon,
15 et Iebahar, et Elisua, et Nepheg, **16** et Iaphia, et
Elisama, et Elioda, et Eliphaleth. **17** Audierunt ergo
Philisthiim quod unxissent David in regem super
Israel: et ascenderunt universi ut quaererent David:
quod cum audisset David, descendit in praesidium.
18 Philisthiim autem venientes diffusi sunt in Valle
Raphaim. **19** et consuluit David Dominum, dicens:
Si ascendam ad Philisthiim? et si dabis eos in manu
mea? Et dixit Dominus ad David: Ascende, quia
tradens dabo Philisthiim in manu tua. **20** Venit ergo
David in Baal Pharasim. et percussit eos ibi, et dixit:
Divisit Dominus inimicos meos coram me, sicut
dividuntur aquae. Propterea vocatum est nomen
loci illius, Baal Pharasim. **21** Et reliquerunt ibi
sculptilia sua: quae tulit David, et viri eius. **22** Et
addiderunt adhuc Philisthiim ut ascenderent, et
diffusi sunt in Valle Raphaim. **23** Consuluit autem
David Dominum: Si ascendam contra Philisthaeos,
et tradas eos in manus meas? Qui respondit: Non
ascendas contra eos, sed gyra post tergum eorum,
et venies ad eos ex adverso pyrorum. **24** Et cum
audieris sonitum gradientis in cacumine pyrorum,
tunc inibis praelium: quia tunc egredietur Dominus
ante faciem tuam, ut percutiat castra Philisthiim.
25 Fecit itaque David sicut praeceperat ei Dominus,
et percussit Philisthiim de Gabaa, usque dum venias
Gezer.

6 Congregavit autem rursum David omnes electos
ex Israel triginta millia. **2** Surrexitque David,
et abiit, et universus populus, qui erat cum eo de
viris Iuda, ut adducerent arcam Dei, super quam
invocatum est nomen Domini exercituum, sedentis
in cherubim super eam. **3** Et imposuerunt arcam
Dei super plaustrum novum: tuleruntque eam de
domo Abinadab, qui erat in Gabaa: Oza autem, et
Ahio filii Abinadab, minabant plaustrum novum. **4**
Cumque tulissent eam de domo Abinadab, qui erat
in Gabaa, custodiens arcam Dei Ahio praecedebat
arcam. **5** David autem, et omnis Israel ludebant
coram Domino in omnibus lignis fabrefactis, et
citharis et lyris et tympanis et sistris et cymbalis.
6 Postquam autem venerunt ad Aream Nachor,
extendit Oza manum ad arcam Dei, et tenuit eam:
quoniam calcitrabant boves, et declinaverunt eam.
7 Iratusque est indignatione Dominus contra Ozam,
et percussit eum super temeritate: qui mortuus est
ibi iuxta arcam Dei. **8** Contristatus est autem David,
eo quod percussisset Dominus Ozam, et vocatum est
nomen loci illius: Percussio Ozae usque in diem hanc.
9 Et extimuit David Dominum in die illa, dicens: Quo
modo ingredietur ad me arca Domini? **10** Et noluit
divertere ad se arcam Domini in civitatem David:
sed divertit eam in domum Obededom Gethaei. **11** Et
habitavit arca Domini in domo Obededom Gethaei
tribus mensibus: et benedixit Dominus Obededom,
et omnem domum eius. **12** Nunciatumque est regi
David quod benedixisset Dominus Obededom, et
omnia eius propter arcam Dei. Dixitque David: Ibo,
et reducam arcam cum benedictione in domum
meam. Abiit ergo David, et adduxit arcam Dei de
domo Obededom in civitatem David cum gaudio: et
erant cum David septem chori, et victima vituli.
13 Cumque transcendissent qui portabant arcam

Domini sex passus, immolabat bovem et ovem
et arietem, 14 et David percutiebat in organis
armigatis, et saltabat totis viribus ante Dominum.
porro David erat accinctus ephod lineo. 15 Et David,
et omnis domus Israel ducebant arcam testamenti
Domini, in iubilo, et in clangore buccinae. 16
Cumque intrasset arca Domini in civitatem David,
Michol filia Saul prospiciens per fenestram, vidit
regem David subsilientem, atque saltantem coram
Domino: et despexit eum in corde suo. 17 Et
introduxerunt arcam Domini, et imposuerunt eam
in loco suo in medio tabernaculi, quod tetenderat ei
David: et obtulit David holocausta, et pacifica coram
Domino. 18 Cumque complesset offerens holocausta
et pacifica, benedixit populo in nomine Domini
exercituum. 19 Et partitus est universae multitudini
Israel tam viro quam mulieri singulis collyridam
panis unam, et assaturam bubalae carnis unam,
et similam frixam oleo: et abiit omnis populus,
unusquisque in domum suam. 20 Reversusque est
David ut benediceret domui suae: et egressa Michol
filia Saul in occursum David, ait: Quam gloriosus
fuit hodie rex Israel discooperiens se ante ancillas
servorum suorum, et nudatus est, quasi si nudetur
unus de scurris. 21 Dixitque David ad Michol: Vivit
Dominus, quia ludam, Ante Dominum, qui elegit
me potius quam patrem tuum, et quam omnem
domum eius, et praecepit mihi ut essem dux super
populum Domini in Israel, 22 et ludam, et vilior
fiam plus quam factus sum: et ero humilis in oculis
meis: et cum ancillis, de quibus locuta es, gloriosior
apparebo. 23 Igitur Michol filiae Saul non est natus
filius usque in diem mortis suae.

7 Factum est autem cum sedisset rex in domo
sua, et Dominus dedisset ei requiem undique ab
universis inimicis suis, 2 dixit ad Nathan prophetam:
Videsne quod ego habitem in domo cedrina, et arca
Dei posita sit in medio pellium? 3 Dixitque Nathan
ad regem: Omne quod est in corde tuo, vade fac:
quia Dominus tecum est. 4 Factum est autem in illa
nocte: et ecce sermo Domini ad Nathan, dicens: 5
Vade, et loquere ad servum meum David: Haec dicit
Dominus: Numquid tu aedificabis mihi domum ad
habitandum? 6 Neque enim habitavi in domo ex
die illa, qua eduxi filios Israel de Terra Aegypti,
usque in diem hanc: sed ambulabam in tabernaculo,
et in tentorio. 7 Per cuncta loca, quae transivi
cum omnibus filiis Israel, numquid loquens locutus
sum ad unam de tribubus Israel, cui praecepi ut
pasceret populum meum Israel, dicens: Quare non
aedificastis mihi domum cedrinam? 8 Et nunc
haec dices servo meo David: Haec dicit Dominus
exercituum: Ego tuli te de pascuis sequentem
greges, ut esses dux super populum meum Israel: 9
et fui tecum in omnibus ubicumque ambulasti, et
interfeci universos inimicos tuos a facie tua: fecique
tibi nomen grande, iuxta nomen magnorum, qui
sunt in terra. 10 Et ponam locum populo meo
Israel, et plantabo eum, et habitabit sub eo, et non
turbabitur amplius: nec addent filii iniquitatis ut
affligant eum sicut prius, 11 ex die qua constitui
iudices super populum meum Israel: et requiem
dabo tibi ab omnibus inimicis tuis. praedicitque
tibi Dominus, quod domum faciat tibi Dominus. 12
Cumque completi fuerint dies tui, et dormieris cum
patribus tuis, suscitabo semen tuum post te, quod
egredietur de utero tuo, et firmabo regnum eius. 13
ipse aedificabit domum nomini meo, et stabiliam
thronum regni eius usque in sempiternum. 14
Ego ero ei in patrem, et ipse erit mihi in filium:
qui si inique aliquid gesserit, arguam eum in
virga virorum, et in plagis filiorum hominum. 15
Misericordiam autem meam non auferam ab eo,
sicut abstuli a Saul, quem amovi a facie mea. 16 Et
fidelis erit domus tua, et regnum tuum usque in
aeternum ante faciem tuam, et thronus tuus erit
firmus iugiter. 17 Secundum omnia verba haec, et
iuxta universam visionem istam, sic locutus est
Nathan ad David. 18 Ingressus est autem rex David,
et sedit coram Domino, et dixit: Quis ego sum
Domine Deus, et quae domus mea, quia adduxisti
me hucusque? 19 Sed et hoc parum visum est in
conspectu tuo Domine Deus, nisi loquereris etiam
de domo servi tui in longinquum: ista est enim lex
Adam, Domine Deus. 20 Quid ergo addere poterit
adhuc David, ut loquatur ad te? tu enim scis servum
tuum Domine Deus. 21 Propter verbum tuum, et
secundum cor tuum fecisti omnia magnalia haec, ita
ut notum faceres servo tuo. 22 Idcirco magnificatus
es Domine Deus, quia non est similis tui, neque
est Deus extra te, in omnibus quae audivimus
auribus nostris. 23 Quae est autem, ut populus tuus
Israel, gens in terra, propter quam ivit Deus, ut
redimeret eam sibi in populum, et poneret sibi
nomen, faceretque eis magnalia, et horribilia super
terram, a facie populi tui, quem redemisti tibi ex
Aegypto, gentem, et deum eius. 24 Firmasti enim
tibi populum tuum Israel in populum sempiternum:
et tu Domine Deus factus es eis in Deum. 25
Nunc ergo Domine Deus verbum, quod locutus es
super servum tuum, et super domum eius, suscita
in sempiternum: et fac sicut locutus es, 26 ut
magnificetur nomen tuum usque in sempiternum,
atque dicatur: Dominus exercituum, Deus super
Israel. Et domus servi tui David erit stabilita coram

Domino, 27 quia tu Domine exercituum Deus Israel
revelasti aurem servi tui, dicens: Domum aedificabo
tibi: propterea invenit servus tuus cor suum ut
oraret te oratione hac. 28 Nunc ergo Domine Deus,
tu es Deus, et verba tua erunt vera: locutus es
enim ad servum tuum bona haec. 29 Incipe ergo,
et benedic domui servi tui, ut sit in sempiternum
coram te: quia tu Domine Deus locutus es, et
benedictione tua benedicetur domus servi tui in
sempiternum.

8 Factum est autem post haec percussit David
Philisthiim, et humiliavit eos, et tulit David
Frenum tributi de manu Philisthiim. 2 Et percussit
Moab, et mensus est eos funiculo, coaequans
terrae: mensus est autem duos funiculos, unum ad
occidendum, et unum ad vivificandum: factusque
est Moab David serviens sub tributo. 3 Et
percussit David Adarezer filium Rohob regem Soba,
quando profectus est ut dominaretur super flumen
Euphraten. 4 Et captis David ex parte eius mille
septingentis equitibus, et viginti millibus peditum,
subnervavit omnes iugales curruum: dereliquit
autem ex eis centum currus. 5 Venit quoque
Syria Damasci, ut praesidium ferret Adarezer regi
Soba: et percussit David de Syria viginti duo millia
virorum. 6 Et posuit David praesidium in Syria
Damasci: factaque est Syria David serviens sub
tributo: servavitque Dominus David in omnibus ad
quaecumque profectus est. 7 Et tulit David arma
aurea, quae habebant servi Adarezer, et detulit ea
in Ierusalem. 8 Et de Bete, et de Beroth, civitatibus
Adarezer tulit rex David aes multum nimis, de quo
fecit Salomon omnia vasa aurea in templo: et mare
aeneum, et columnas et altare. 9 Audivit autem
Thou rex Emath, quod percussisset David omne
robur Adarezer, 10 et misit Thou Ioram filium suum
ad regem David, ut salutaret eum congratulans, et
gratias ageret: eo quod expugnasset Adarezer, et
percussisset eum. Hostis quippe erat Thou Adarezer,
et in manu eius erant vasa aurea, et vasa argentea,
et vasa aerea: 11 quae et ipsa sanctificavit rex David
Domino cum argento et auro, quae sanctificaverat
de universis gentibus, quas subegerat, 12 de Syria,
et Moab, et filiis Ammon, et Philisthiim, et Amalec,
et de manubiis Adarezer filii Rohob regis Soba. 13
Fecit quoque sibi David nomen cum reverteretur
capta Syria in Valle Salinarum, caesis decem et octo
millibus et in Gebelem ad viginti tria millia: 14 et
posuit in Idumaea custodes, statuitque praesidium:
et facta est universa Idumaea serviens David. et
servavit Dominus David in omnibus ad quaecumque
profectus est. 15 Et regnavit David super omnem
Israel: faciebat quoque David iudicium et iustitiam
omni populo suo. 16 Ioab autem filius Sarviae
erat super exercitum: porro Iosaphat filius Ahilud
erat a commentariis: 17 et Sadoc filius Achitob,
et Achimelech filius Abiathar, erant sacerdotes: et
Saraias, scriba: 18 Banaias autem filius Ioiadae super
cerethi et phelethi: filii autem David sacerdotes
erant.

9 Et dixit David: Putasne est aliquis qui remanserit
de domo Saul, ut faciam cum eo misericordiam
propter Ionathan? 2 Erat autem de domo Saul,
servus nomine Siba: quem cum vocasset rex ad se,
dixit ei: Tune es Siba? Et ille respondit: Ego sum
servus tuus. 3 Et ait rex: Numquid superest aliquis
de domo Saul. ut faciam cum eo misericordiam Dei?
Dixitque Siba regi: Superest filius Ionathae, debilis
pedibus. 4 Ubi, inquit, est? Et Siba ad regem, Ecce,
ait, in domo est Machir filii Ammiel in Lodabar. 5
Misit ergo rex David, et tulit eum de domo Machir
filii Ammiel de Lodabar. 6 Cum autem venisset
Miphiboseth filius Ionathae filii Saul ad David,
corruit in faciem suam, et adoravit. Dixitque David:
Miphiboseth? Qui respondit: Adsum servus tuus. 7
Et ait ei David: Ne timeas, quia faciens faciam in
te misericordiam propter Ionathan patrem tuum,
et restituam tibi omnes agros Saul patris tui, et
tu comedes panem in mensa mea semper. 8 Qui
adorans eum, dixit: Quis ego sum servus tuus,
quoniam respexisti super canem mortuum similem
mei? 9 Vocavit itaque rex Sibam puerum Saul,
et dixit ei: Omnia quaecumque fuerunt Saul, et
universam domum eius, dedi filio domini tui. 10
Operare igitur ei terram tu, et filii tui, et servi tui: et
inferes filio domini tui cibos ut alatur: Miphiboseth
autem filius domini tui comedet semper panem
super mensam meam. Erant autem Sibae quindecim
filii, et viginti servi. 11 Dixitque Siba ad regem:
Sicut iussisti domine mi rex servo tuo, sic faciet
servus tuus: et Miphiboseth comedet super mensam
tuam, quasi unus de filiis regis. 12 Habebat autem
Miphiboseth filium parvulum nomine Micha: omnis
vero cognatio domus Sibae serviebat Miphiboseth.
13 Porro Miphiboseth habitabat in Ierusalem: quia
de mensa regis iugiter vescebatur: et erat claudus
utroque pede.

10 Factum est autem post haec, ut moreretur rex
filiorum Ammon, et regnavit Hanon filius eius
pro eo. 2 Dixitque David: Faciam misericordiam
cum Hanon filio Naas, sicut fecit pater eius mecum
misericordiam. Misit ergo David, consolans eum
per servos suos super patris interitu. Cum autem

venissent servi David in terram filiorum Ammon,
3 dixerunt principes filiorum Ammon ad Hanon
dominum suum: Putas quod propter honorem
patris tui miserit David ad te consolatores, et non
ideo ut investigaret, et exploraret civitatem, et
everteret eam, misit David servos suos ad te? 4
Tulit itaque Hanon servos David, rasitque dimidiam
partem barbae eorum, et praescidit vestes eorum
medias usque ad nates, et dimisit eos. 5 Quod cum
nunciatum esset David, misit in occursum eorum:
erant enim viri confusi turpiter valde, et mandavit
eis David: Manete in Iericho, donec crescat barba
vestra, et tunc revertimini. 6 Videntes autem filii
Ammon quod iniuriam fecissent David, miserunt,
et conduxerunt mercede Syrum Rohob, et Syrum
Soba, viginti millia peditum, et a rege Maacha mille
viros, et ab Istob duodecim millia virorum. 7 Quod
cum audisset David, misit Ioab et omnem exercitum
bellatorum. 8 Egressi sunt ergo filii Ammon, et
direxerunt aciem ante ipsum introitum portae:
Syrus autem Soba, et Rohob, et Istob, et Maacha
seorsum erant in campo. 9 Videns igitur Ioab quod
praeparatum esset adversum se praelium, et ex
adverso et post tergum, elegit ex omnibus electis
Israel, et instruxit aciem contra Syrum: 10 reliquam
autem partem populi tradidit Abisai fratri suo, qui
direxit aciem adversus filios Ammon. 11 Et ait Ioab:
Si praevaluerint adversum me Syri, eris mihi in
adiutorium: si autem filii Ammon praevaluerint
adversum te, auxiliabor tibi. 12 Esto vir fortis, et
pugnemus pro populo nostro, et civitate Dei nostri:
Dominus autem faciet quod bonum est in conspectu
suo. 13 Iniit itaque Ioab et populus qui erat cum
eo, certamen contra Syros: qui statim fugerunt a
facie eius. 14 Filii autem Ammon videntes quia
fugissent Syri, fugerunt et ipsi a facie Abisai, et
ingressi sunt civitatem: reversusque est Ioab a filiis
Ammon, et venit Ierusalem. 15 Videntes igitur
filii Ammon, quoniam Syrus expavit, et quoniam
corruissent coram Israel, congregati sunt pariter.
16 Misitque Adarezer, et eduxit Syros, qui erant
trans fluvium, et adduxit eorum exercitum: Sobach
autem, magister militiae Adarezer, erat princeps
eorum. 17 Quod cum nunciatum esset David,
contraxit omnem Israelem, et transivit Iordanem,
venitque in Helam: et direxerunt aciem Syri ex
adverso David, et pugnaverunt contra eum. 18
Fugeruntque Syri a facie Israel, et occidit David de
Syris septingentos currus, et quadraginta millia
equitum: et Sobach principem militiae percussit:
qui statim mortuus est. 19 Videntes autem universi
reges, qui erant in praesidio Adarezer, se victos esse
ab Israel, expaverunt et fugerunt quinquaginta et
octo millia coram Israel. Et fecerunt pacem cum
Israel: et servierunt eis, timueruntque Syri auxilium
praebere filiis Ammon.

11 Factum est autem, vertente anno, eo tempore
quo solent reges ad bella procedere, misit
David Ioab, et servos suos cum eo, et universum
Israel, et vastaverunt filios Ammon, et obsederunt
Rabba: David autem remansit in Ierusalem. 2
Dum haec agerentur, accidit ut surgeret David de
strato suo post meridiem, et deambularet in solario
domus regiae: viditque mulierem se lavantem, ex
adverso super solarium suum: erat autem mulier
pulchra valde. 3 Misit ergo rex, et requisivit
quae esset mulier. Nunciatumque est ei quod ipsa
esset Bethsabee filia Eliam, uxor Uriae Hethaei. 4
Missis itaque David nunciis, tulit eam. quae cum
ingressa esset ad illum, dormivit cum ea: statimque
sanctificata est ab immunditia sua: 5 et reversa est
domum suam concepto foetu. Mittensque nunciavit
David, et ait: Concepi. 6 Misit autem David ad Ioab,
dicens: Mitte ad me Uriam Hethaeum. Misitque
Ioab Uriam ad David. 7 Et venit Urias ad David.
Quaesivitque David quam recte ageret Ioab, et
populus, et quomodo administraretur bellum. 8
et dixit David ad Uriam: Vade in domum tuam,
et lava pedes tuos. Et egressus est Urias de domo
regis, secutusque est eum cibus regius. 9 Dormivit
autem Urias ante portam domus regiae cum aliis
servis domini sui, et non descendit ad domum
suam. 10 Nunciatumque est David a dicentibus: Non
ivit Urias in domum suam. Et ait David ad Uriam:
Numquid non de via venisti? quare non descendisti
in domum tuam? 11 Et ait Urias ad David: Arca
Dei et Israel et Iuda habitant in papilionibus, et
dominus meus Ioab, et servi domini mei super
faciem terrae manent: et ego ingrediar domum
meam, ut comedam et bibam, et dormiam cum
uxore mea? per salutem tuam, et per salutem
animae tuae non faciam rem hanc. 12 Ait ergo David
ad Uriam: Mane hic etiam hodie, et cras dimittam te.
Mansit Urias in Ierusalem in die illa et altera: 13 et
vocavit eum David ut comederet coram se et biberet,
et inebriavit eum: qui egressus vespere, dormivit
in stratu suo cum servis domini sui, et in domum
suam non descendit. 14 Factum est ergo mane,
et scripsit David epistolam ad Ioab: misitque per
manum Uriae, 15 scribens in epistola: Ponite Uriam
ex adverso belli, ubi fortissimum est praelium: et
derelinquite eum, ut percussus intereat. 16 Igitur
cum Ioab obsideret urbem, posuit Uriam in loco ubi
sciebat viros esse fortissimos. 17 Egressique viri de
civitate, bellabant adversum Ioab, et ceciderunt

de populo servorum David, et mortuus est etiam
Urias Hethaeus. 18 Misit itaque Ioab, et nunciavit
David omnia verba praelii: 19 praecepitque nuncio,
dicens: Cum compleveris universos sermones belli
ad regem, 20 si eum videris indignari, et dixerit:
Quare accessistis ad murum, ut praeliaremini?
an ignorabatis quod multa desuper ex muro tela
mittantur? 21 Quis percussit Abimelech filium
Ierobaal? nonne mulier misit super eum fragmen
molae de muro, et interfecit eum in Thebes? quare
iuxta murum accessistis? dices: Etiam servus tuus
Urias Hethaeus occubuit. 22 Abiit ergo nuncius, et
venit, et narravit David omnia quae ei praeceperat
Ioab. 23 Et dixit nuncius ad David: Praevaluerunt
adversum nos viri, et egressi sunt ad nos in agrum:
nos autem facto impetu persecuti eos sumus usque
ad portam civitatis. 24 Et direxerunt iacula sagittarii
ad servos tuos ex muro desuper: mortuique sunt de
servis regis, quinetiam servus tuus Urias Hethaeus
mortuus est. 25 Et dixit David ad nuncium: Haec
dices Ioab: Non te frangat ista res: varius enim
eventus est belli, et nunc hunc, et nunc illum
consumit gladius: conforta bellatores tuos adversus
urbem, ut destruas eam, et exhortare eos. 26
Audivit autem uxor Uriae, quod mortuus esset Urias
vir suus, et planxit eum. 27 Transactoque luctu
misit David, et introduxit eam in domum suam, et
facta est ei uxor, peperitque ei filium: et displicuit
verbum hoc, quod fecerat David, coram Domino.

12 Misit ergo Dominus Nathan ad David: qui
cum venisset ad eum, dixit ei: Duo viri erant
in civitate una, unus dives, et alter pauper. 2
Dives habebat oves, et boves plurimos valde. 3
Pauper autem nihil habebat omnino, praeter ovem
unam parvulam, quam emerat et nutrierat, et quae
creverat apud eum cum filiis eius simul, de pane
illius comedens, et de calice eius bibens, et in sinu
illius dormiens: eratque illi sicut filia. 4 Cum autem
peregrinus quidam venisset ad divitem, parcens ille
sumere de ovibus et de bobus suis, ut exhiberet
convivium peregrino illi, qui venerat ad se, tulit
ovem viri pauperis, et praeparavit cibos homini qui
venerat ad se. 5 Iratus autem indignatione David
adversus hominem illum nimis, dixit ad Nathan:
Vivit Dominus, quoniam filius mortis est vir qui fecit
hoc. 6 Ovem reddet in quadruplum, eo quod fecerit
verbum istud, et non pepercerit. 7 Dixit autem
Nathan ad David: Tu es ille vir. Haec dicit Dominus
Deus Israel: Ego unxi te in regem super Israel, et ego
erui te de manu Saul, 8 et dedi tibi domum domini
tui, et uxores domini tui in sinu tuo, dedique tibi
domum Israel et Iuda: et si parva sunt ista, adiiciam
tibi multo maiora. 9 Quare ergo contempsisti
verbum Domini ut faceres malum in conspectu
meo? Uriam Hethaeum percussisti gladio, et uxorem
illius accepisti in uxorem tibi, et interfecisti eum
gladio filiorum Ammon. 10 Quam ob rem non
recedet gladius de domo tua usque in sempiternum,
eo quod despexeris me, et tuleris uxorem Uriae
Hethaei, ut esset uxor tua. 11 Itaque haec dicit
Dominus: Ecce, ego suscitabo super te malum de
domo tua, et tollam uxores tuas in oculis tuis, et
dabo proximo tuo, et dormiet cum uxoribus tuis in
oculis Solis huius. 12 Tu enim fecisti abscondite:
ego autem faciam verbum istud in conspectu omnis
Israel, et in conspectu Solis. 13 Et dixit David ad
Nathan: Peccavi Domino. Dixitque Nathan ad David:
Dominus quoque transtulit peccatum tuum: non
morieris. 14 Verumtamen, quoniam blasphemare
fecisti inimicos Domini, propter verbum hoc, filius,
qui natus est tibi, morte morietur. 15 Et reversus
est Nathan in domum suam. Percussit quoque
Dominus parvulum, quem pepererat uxor Uriae
David, et desperatus est. 16 Deprecatusque est David
Dominum pro parvulo: et ieiunavit David ieiunio,
et ingressus seorsum, iacuit super terram. 17
Venerunt autem seniores domus eius, cogentes eum
ut surgeret de terra: qui noluit, nec comedit cum eis
cibum. 18 Accidit autem die septima ut moreretur
infans: timueruntque servi David nunciare ei quod
mortuus esset parvulus. dixerunt enim: Ecce cum
parvulus adhuc viveret, loquebamur ad eum, et
non audiebat vocem nostram: quanto magis si
dixerimus: Mortuus est puer, se affliget? 19 Cum ergo
David audisset servos suos mussitantes, intellexit
quod mortuus esset infantulus: dixitque ad servos
suos: Num mortuus est puer? Qui responderunt ei:
Mortuus est. 20 Surrexit ergo David de terra: et lotus
unctusque est: cumque mutasset vestem, ingressus
est domum Domini: et adoravit, et venit in domum
suam, petivitque ut ponerent ei panem, et comedit.
21 Dixerunt autem ei servi sui: Quis est sermo,
quem fecisti? propter infantem, cum adhuc viveret,
ieiunasti et flebas: mortuo autem puero, surrexisti,
et comedisti panem. 22 Qui ait: Propter infantem,
dum adhuc viveret, ieiunavi et flevi: dicebam enim:
Quis scit si forte donet eum mihi Dominus, et vivat
infans? 23 Nunc autem quia mortuus est, quare
ieiuno? Numquid potero revocare eum amplius?
ego vadam magis ad eum: ille vero non revertetur
ad me. 24 Et consolatus est David Bethsabee uxorem
suam, ingressusque ad eam, dormivit cum ea: quae
genuit filium, et vocavit nomen eius Salomon,
et Dominus dilexit eum. 25 Misitque in manu
Nathan prophetae, et vocavit nomen eius, Amabilis

Domino, eo quod diligeret eum Dominus. 26 Igitur
pugnabat Ioab contra Rabbath filiorum Ammon, et
expugnabat urbem regiam. 27 Misitque Ioab nuncios
ad David, dicens: Dimicavi adversum Rabbath, et
capienda est Urbs aquarum. 28 Nunc igitur congrega
reliquam partem populi, et obside civitatem, et
cape eam: ne, cum a me vastata fuerit urbs, nomini
meo ascribatur victoria. 29 Congregavit itaque
David omnem populum, et profectus est adversum
Rabbath: cumque dimicasset, cepit eam. 30 Et
tulit diadema regis eorum de capite eius, pondo
auri talentum, habens gemmas pretiosissimas, et
impositum est super caput David. Sed et praedam
civitatis asportavit multam valde: 31 populum
quoque eius adducens serravit, et circumegit super
eos ferrata carpenta: divisitque cultris, et traduxit
in typo laterum: sic fecit universis civitatibus
filiorum Ammon: et reversus est David, et omnis
exercitus in Ierusalem.

13 Factum est autem post haec, ut Absalom
filii David sororem speciosissimam, vocabulo
Thamar, adamaret Amnon filius David, 2 et deperiret
in eam valde, ita ut propter amorem eius aegrotaret:
quia cum esset virgo, difficile ei videbatur ut
quippiam inhoneste ageret cum ea. 3 Erat autem
Amnon amicus, nomine Ionadab filius Semmaa
fratris David, vir prudens valde. 4 Qui dixit ad eum:
Quare sic attenuaris macie fili regis per singulos
dies? cur non indicas mihi? Dixitque ei Amnon:
Thamar sororem fratris mei Absalom amo. 5 Cui
respondit Ionadab: Cuba super lectum tuum, et
languorem simula: cumque venerit pater tuus
ut visitet te, dic ei: Veniat, oro, Thamar soror
mea, ut det mihi cibum, et faciat pulmentum, ut
comedam de manu eius. 6 Accubuit itaque Amnon,
et quasi aegrotare coepit: cumque venisset rex
ad visitandum eum, ait Amnon ad regem: Veniat,
obsecro, Thamar soror mea, ut faciat in oculis
meis duas sorbitiunculas, et cibum capiam de
manu eius. 7 Misit ergo David ad Thamar domum,
dicens: Veni in domum Amnon fratris tui, et fac
ei pulmentum. 8 Venitque Thamar in domum
Amnon fratris sui: ille autem iacebat: quae tollens
farinam commiscuit: et liquefaciens, in oculis eius
coxit sorbitiunculas. 9 Tollensque quod coxerat,
effudit, et posuit coram eo, et noluit comedere:
dixitque Amnon: Eiicite universos a me. Cumque
eiecissent omnes, 10 dixit Amnon ad Thamar: Infer
cibum in conclave, ut vescar de manu tua. Tulit
ergo Thamar sorbitiunculas, quas fecerat, et intulit
ad Amnon fratrem suum in conclavi. 11 Cumque
obtulisset ei cibum, apprehendit eam, et ait: Veni,
cuba mecum soror mea. 12 Quae respondit ei: Noli
frater mi, noli opprimere me, neque enim hoc
fas est in Israel: noli facere stultitiam hanc. 13
Ego enim ferre non potero opprobrium meum,
et tu eris quasi unus de insipientibus in Israel:
quin potius loquere ad regem, et non negabit me
tibi. 14 Noluit autem acquiescere precibus eius,
sed praevalens viribus oppressit eam, et cubavit
cum ea. 15 Et exosam eam habuit Amnon odio
magno nimis: ita ut maius esset odium, quo oderat
eam, amore quo ante dilexerat. Dixitque ei Amnon:
Surge, et vade. 16 Quae respondit ei: Maius est
hoc malum, quod nunc agis adversum me, quam
quod ante fecisti, expellens me. Et noluit audire
eam: 17 sed vocato puero, qui ministrabat ei, dixit:
Eiice hanc a me foras, et claude ostium post eam.
18 Quae induta erat talari tunica: huiuscemodi
enim filiae regis virgines vestibus utebantur. Eiecit
itaque eam minister illius foras: clausitque fores
post eam. 19 Quae aspergens cinerem capiti suo,
scissa talari tunica, impositisque manibus super
caput suum, ibat ingrediens, et clamans. 20 Dixit
autem ei Absalom frater suus: Numquid Amnon
frater tuus concubuit tecum? sed nunc soror tace,
frater tuus est: neque affligas cor tuum pro hac
re. Mansit itaque Thamar contabescens in domo
Absalom fratris sui. 21 Cum autem audisset rex
David verba haec, contristatus est valde, et noluit
contristare spiritum Amnon filii sui, quoniam
diligebat eum, quia primogenitus erat ei. 22 Porro
non est locutus Absalom ad Amnon nec malum,
nec bonum: oderat enim Absalom Amnon, eo quod
violasset Thamar sororem suam. 23 Factum est
autem post tempus biennii, ut tonderentur oves
Absalom in Baalhasor, quae est iuxta Ephraim: et
vocavit Absalom omnes filios regis, 24 venitque ad
regem, et ait ad eum: Ecce tondentur oves servi tui:
veniat, oro, rex cum servis suis ad servum suum. 25
Dixitque rex ad Absalom: Noli fili mi, noli rogare
ut veniamus omnes, et gravemus te. Cum autem
cogeret eum, et noluisset ire, benedixit ei. 26 Et
ait Absalom: Si non vis venire, veniat, obsecro,
nobiscum saltem Amnon frater meus. Dixitque
ad eum rex: Non est necesse ut vadat tecum. 27
Coegit itaque Absalom eum, et dimisit cum eo
Amnon et universos filios regis. Feceratque Absalom
convivium quasi convivium regis. 28 Praeceperat
autem Absalom pueris suis, dicens: Observate cum
temulentus fuerit Amnon vino, et dixero vobis:
Percutite eum, et interficite, nolite timere: ego
enim sum qui praecipio vobis: roboramini, et
estote viri fortes. 29 Fecerunt ergo pueri Absalom
adversum Amnon, sicut praeceperat eis Absalom.

Surgentesque omnes filii regis ascenderunt singuli
mulas suas, et fugerunt. 30 Cumque adhuc pergerent
in itinere, fama pervenit ad David, dicens: Percussit
Absalom omnes filios regis, et non remansit ex
eis saltem unus. 31 Surrexit itaque rex, et scidit
vestimenta sua: et cecidit super terram, et omnes
servi illius, qui assistebant ei, sciderunt vestimenta
sua. 32 Respondens autem Ionadab filius Semmaa
fratris David, dixit: Ne aestimet dominus meus rex,
quod omnes pueri filii regis occisi sint: Amnon solus
mortuus est, quoniam in ore Absalom erat positus
ex die qua oppressit Thamar sororem eius. 33 Nunc
ergo ne ponat dominus meus rex super cor suum
verbum istud, dicens: Omnes filii regis occisi sunt:
quoniam Amnon solus mortuus est. 34 Fugit autem
Absalom: et elevavit puer speculator oculos suos, et
aspexit: et ecce populus multus veniebat per iter
devium ex latere montis. 35 Dixit autem Ionadab
ad regem: Ecce filii regis adsunt: iuxta verbum
servi tui sic factum est. 36 Cumque cessasset loqui,
apparuerunt et filii regis: et intrantes levaverunt
vocem suam, et fleverunt: sed et rex et omnes
servi eius fleverunt ploratu magno nimis. 37 Porro
Absalom fugiens, abiit ad Tholomai filium Ammiud
regem Gessur. Luxit ergo David filium suum multis
diebus. 38 Absalom autem cum fugisset, et venisset
in Gessur, fuit ibi tribus annis. 39 Cessavitque rex
David persequi Absalom, eo quod consolatus esset
super Amnon interitu.

14 Intelligens autem Ioab filius Sarviae, quod
cor regis versum esset ad Absalom, 2 misit
Thecuam, et tulit inde mulierem sapientem: dixitque
ad eam: Lugere te simula, et induere veste lugubri,
et ne ungaris oleo, ut sis quasi mulier iam plurimo
tempore lugens mortuum: 3 et ingredieris ad
regem, et loqueris ad eum sermones huiuscemodi.
Posuit autem Ioab verba in ore eius. 4 Itaque
cum ingressa fuisset mulier Thecuitis ad regem,
cecidit coram eo super terram, et adoravit, et dixit:
Serva me rex. 5 Et ait ad eam rex: Quid causae
habes? Quae respondit: Heu, mulier vidua ego
sum: mortuus est enim vir meus. 6 Et ancillae
tuae erant duo filii: qui rixati sunt adversum se in
agro, nullusque erat, qui eos prohibere posset: et
percussit alter alterum, et interfecit eum. 7 Et ecce
consurgens universa cognatio adversum ancillam
tuam, dicit: Trade eum, qui percussit fratrem
suum, ut occidamus eum pro anima fratris sui,
quem interfecit, et deleamus heredem: et quaerunt
extinguere scintillam meam, quae relicta est, ut non
supersit viro meo nomen, et reliquiae super terram.
8 Et ait rex ad mulierem: Vade in domum tuam,
et ego iubebo pro te. 9 Dixitque mulier Thecuitis
ad regem: In me, domine mi rex, sit iniquitas, et
in domum patris mei: rex autem et thronus eius
sit innocens. 10 Et ait rex: Qui contradixerit tibi,
adduc eum ad me, et ultra non addet ut tangat te.
11 Quae ait: Recordetur rex Domini Dei sui, ut non
multiplicentur proximi sanguinis ad ulciscendum,
et nequaquam interficiant filium meum. Qui ait:
Vivit Dominus, quia non cadet de capillis filii
tui super terram. 12 Dixit ergo mulier: Loquatur
ancilla tua ad dominum meum regem verbum. Et
ait: Loquere. 13 Dixitque mulier: Quare cogitasti
huiuscemodi rem contra populum Dei, et locutus
est rex verbum istud, ut peccet, et non reducat
eiectum suum? 14 Omnes morimur, et quasi aquae
dilabimur in terram, quae non revertuntur: nec
vult Deus perire animam, sed retractat cogitans
ne penitus pereat qui abiectus est. 15 Nunc igitur
veni, ut loquar ad dominum meum regem verbum
hoc, praesente populo. Et dixit ancilla tua: Loquar
ad regem, si quo modo faciat rex verbum ancillae
suae. 16 Et audivit rex, ut liberaret ancillam suam
de manu omnium, qui volebant de hereditate Dei
delere me, et filium meum simul. 17 Dicat ergo
ancilla tua, ut fiat verbum domini mei regis sicut
sacrificium. Sicut enim Angelus Dei, sic est Dominus
meus rex, ut nec benedictione, nec maledictione
moveatur: unde et Dominus Deus tuus est tecum. 18
Et respondens rex, dixit ad mulierem: Ne abscondas
a me verbum, quod te interrogo. Dixitque ei mulier:
Loquere domine mi rex. 19 Et ait rex: Numquid
manus Ioab tecum est in omnibus istis? Respondit
mulier, et ait: Per salutem animae tuae, domine
mi rex, nec ad sinistram, nec ad dexteram est ex
omnibus his, quae locutus est dominus meus rex:
servus enim tuus Ioab, ipse praecepit mihi, et ipse
posuit in os ancillae tuae omnia verba haec. 20
Ut verterem figuram sermonis huius, servus tuus
Ioab praecepit istud: tu autem domine mi rex,
sapiens es, sicut habet sapientiam Angelus Dei,
ut intelligas omnia super terram. 21 Et ait rex
ad Ioab: Ecce placatus feci verbum tuum: vade
ergo, et revoca puerum Absalom. 22 Cadensque
Ioab super faciem suam in terram, adoravit, et
benedixit regi: et dixit Ioab: Hodie intellexit servus
tuus, quia inveni gratiam in oculis tuis, domine mi
rex: fecisti enim sermonem servi tui. 23 Surrexit
ergo Ioab et abiit in Gessur, et adduxit Absalom
in Ierusalem. 24 Dixit autem rex: Revertatur in
domum suam, et faciem meam non videat. Reversus
est itaque Absalom in domum suam, et faciem
regis non vidit. 25 Porro sicut Absalom, vir non
erat pulcher in omni Israel, et decorus nimis: a

vestigio pedis usque ad verticem non erat in eo ulla
macula. 26 Et quando tondebat capillum (semel
autem in anno tondebatur, quia gravabat eum
caesaries) ponderabat capillos capitis sui ducentis
siclis, pondere publico. 27 Nati sunt autem Absalom
filii tres: et filia una nomine Thamar, elegantis
formae. 28 Mansitque Absalom in Ierusalem duobus
annis, et faciem regis non vidit. 29 Misit itaque ad
Ioab, ut mitteret eum ad regem: qui noluit venire
ad eum. Cumque secundo misisset, et ille noluisset
venire ad eum, 30 dixit servis suis: Scitis agrum Ioab
iuxta agrum meum, habentem messem hordei: ite
igitur, et succendite eum igni. Succenderunt ergo
servi Absalom segetem igni. Et venientes servi Ioab,
scissis vestibus suis, dixerunt: Succenderunt servi
Absalom partem agri igni. 31 Surrexitque Ioab, et
venit ad Absalom in domum eius, et dixit: Quare
succenderunt servi tui segetem meam igni? 32 Et
respondit Absalom ad Ioab: Misi ad te obsecrans
ut venires ad me, et mitterem te ad regem, et
diceres ei: Quare veni de Gessur? melius mihi
erat ibi esse: obsecro ergo ut videam faciem regis:
quod si memor est iniquitatis meae, interficiat
me. 33 Ingressus itaque Ioab ad regem, nunciavit
ei omnia: vocatusque est Absalom, et intravit ad
regem, et adoravit super faciem terrae coram eo:
osculatusque est rex Absalom.

15 Igitur post haec fecit sibi Absalom currus,
et equites, et quinquaginta viros, qui
praecederent eum. 2 Et mane consurgens Absalom,
stabat iuxta introitum portae in via, et omnem
virum, qui habebat negotium ut veniret ad regis
iudicium, vocabat Absalom ad se, et dicebat: De
qua civitate es tu? Qui respondens aiebat: Ex una
tribu Israel ego sum servus tuus. 3 Respondebatque
ei Absalom: Videntur mihi sermones tui boni et
iusti. Sed non est qui te audiat constitutus a rege.
dicebatque Absalom: 4 Quis me constituat iudicem
super terram, ut ad me veniant omnes, qui habent
negotium, et iuste iudicem? 5 Sed et cum accederet
ad eum homo ut salutaret illum, extendebat
manum suam, et apprehendens, osculabatur eum.
6 Faciebatque hoc omni Israel venienti ad iudicium,
ut audiretur a rege, et solicitabat corda virorum
Israel. 7 Post quattuor autem annos, dixit Absalom
ad regem David: Vadam, et reddam vota mea quae
vovi Domino in Hebron. 8 Vovens enim vovit
servus tuus, cum esset in Gessur Syriae, dicens: Si
reduxerit me Dominus in Ierusalem, sacrificabo
Domino. 9 Dixitque ei rex David: Vade in pace.
Et surrexit, et abiit in Hebron. 10 Misit autem
Absalom exploratores in universas tribus Israel,
dicens: Statim ut audieritis clangorem buccinae,
dicite: Regnabit Absalom in Hebron. 11 Porro cum
Absalom ierunt ducenti viri de Ierusalem vocati,
euntes simplici corde, et causam penitus ignorantes.
12 Accersivit quoque Absalom Achitophel Gilonitem
consiliarium David, de civitate sua Gilo. Cumque
immolaret victimas, facta est coniuratio valida,
populusque concurrens augebatur cum Absalom.
13 Venit igitur nuncius ad David, dicens: Toto corde
universus Israel sequitur Absalom. 14 Et ait David
servis suis, qui erant cum eo in Ierusalem: Surgite,
fugiamus: neque enim erit nobis effugium a facie
Absalom: festinate egredi, ne forte veniens occupet
nos, et impleat super nos ruinam, et percutiat
civitatem in ore gladii. 15 Dixeruntque servi regis
ad eum: omnia quaecumque praeceperit dominus
noster rex, libenter exequemur servi tui. 16 Egressus
est ergo rex, et universa domus eius pedibus
suis: et reliquit rex decem mulieres concubinas
ad custodiendam domum. 17 Egressusque rex et
omnis Israel pedibus suis, stetit procul a domo: 18
et universi servi eius ambulabant iuxta eum, et
legiones Cerethi, et Phelethi, et omnes Gethaei,
pugnatores validi, sexcenti viri qui secuti eum
fuerant de Geth pedites, praecedebant regem. 19
Dixit autem rex ad Ethai Gethaeum: Cur venis
nobiscum? revertere, et habita cum rege, quia
peregrinus es, et egressus es de loco tuo. 20 Heri
venisti, et hodie compelleris nobiscum egredi?
ego autem vadam quo iturus sum: revertere, et
reduc tecum fratres tuos, et Dominus faciet tecum
misericordiam, et veritatem, quia ostendisti gratiam
et fidem. 21 Et respondit Ethai regi, dicens: Vivit
Dominus, et vivit dominus meus rex: quoniam in
quocumque loco fueris domine mi rex, sive in morte,
sive in vita, ibi erit servus tuus. 22 Et ait David Ethai:
Veni, et transi. Et transivit Ethai Gethaeus, et omnes
viri, qui cum eo erant, et reliqua multitudo. 23
Omnesque flebant voce magna, et universus populus
transibat: rex quoque transgrediebatur Torrentem
Cedron, et cunctus populus incedebat contra viam
olivae, quae respicit ad desertum. 24 Venit autem
et Sadoc sacerdos, et universi Levitae cum eo,
portantes arcam foederis Dei, et deposuerunt arcam
Dei: et ascendit Abiathar, donec expletus esset
omnis populus, qui egressus fuerat de civitate. 25
Et dixit rex ad Sadoc: Reporta arcam Dei in urbem:
si invenero gratiam in oculis Domini, reducet me,
et ostendet mihi eam, et tabernaculum suum. 26
Si autem dixerit mihi: Non places: praesto sum,
faciat quod bonum est coram se. 27 Et dixit rex ad
Sadoc sacerdotem: O videns revertere in civitatem
in pace: et Achimaas filius tuus, et Ionathas filius

Abiathar duo filii vestri, sint vobiscum. 28 Ecce ego
abscondar in campestribus deserti, donec veniat
sermo a vobis indicans mihi. 29 Reportaverunt
ergo Sadoc, et Abiathar arcam Dei in Ierusalem: et
manserunt ibi. 30 Porro David ascendebat Clivum
olivarum, scandens et flens, nudis pedibus incedens,
et operto capite, sed et omnis populus, qui erat
cum eo, operto capite ascendebat plorans. 31
Nunciatum est autem David quod et Achitophel
esset in coniuratione cum Absalom, dixitque David:
Infatua, quaeso, Domine consilium Achitophel. 32
Cumque ascenderet David summitatem montis,
in quo adoraturus erat Dominum, ecce occurrit
ei Chusai Arachites, scissa veste, et terra pleno
capite. 33 Et dixit ei David: Si veneris mecum, eris
mihi oneri: 34 si autem in civitatem revertaris,
et dixeris Absalom: Servus tuus sum, rex: patere
me vivere sicut fui servus patris tui, sic ero servus
tuus: dissipabis consilium Achitophel. 35 Habes
autem tecum Sadoc, et Abiathar sacerdotes: et
omne verbum quodcumque audieris de domo regis,
indicabis Sadoc, et Abiathar sacerdotibus. 36 Sunt
enim cum eis duo filii eorum Achimaas filius Sadoc,
et Ionathas filius Abiathar: et mittetis per eos ad
me omne verbum quod audieritis. 37 Veniente ergo
Chusai amico David in civitatem, Absalom quoque
ingressus est Ierusalem.

16 Cumque David transisset paululum montis
verticem, apparuit Siba puer Miphiboseth
in occursum eius, cum duobus asinis, qui onerati
erant ducentis panibus, et centum alligaturis uvae
passae, et centum massis palatharum, et duobus
utribus vini. 2 Et dixit rex Sibae. Quid sibi volunt
haec? Responditque Siba: Domine mi rex, asini pro
domesticis regis sunt, ut sedeant: panes et palathae
ad vescendum pueris tuis: vinum autem ut bibat
siquis defecerit in deserto. 3 Et ait rex: Ubi est
filius domini tui? Responditque Siba regi: Remansit
in Ierusalem, dicens: Hodie restituet mihi domus
Israel regnum patris mei. 4 Et ait rex Sibae: Tua
sint omnia quae fuerunt Miphiboseth. Dixitque
Siba: Oro ut inveniam gratiam coram te, domine mi
rex. 5 Venit ergo rex David usque Bahurim: et ecce
egrediebatur inde vir de cognatione domus Saul,
nomine Semei, filius Gera, procedebatque egrediens,
et maledicebat, 6 mittebatque lapides contra David,
et contra universos servos regis David: omnis
autem populus, et universi bellatores a dextro,
et a sinistro latere regis incedebant. 7 Ita autem
loquebatur Semei cum malediceret regi: Egredere,
egredere vir sanguinum, et vir Belial. 8 Reddidit
tibi Dominus universum sanguinem domus Saul:
quoniam invasisti regnum pro eo, et dedit Dominus
regnum in manu Absalom filii tui, et ecce premunt
te mala tua, quoniam vir sanguinum es. 9 Dixit
autem Abisai filius Sarviae, regi: Quare maledicit
canis hic moriturus domino meo regi? vadam, et
amputabo caput eius. 10 Et ait rex: Quid mihi et
vobis est filii Sarviae? dimittite eum, ut maledicat:
Dominus enim praecepit ei ut malediceret David: et
quis est qui audeat dicere, quare sic fecerit? 11 Et ait
rex Abisai, et universis servis suis: Ecce filius meus,
qui egressus est de utero meo, quaerit animam
meam: quanto magis hic filius Iemini? dimittite
eum ut maledicat iuxta praeceptum Domini: 12
si forte respiciat Dominus afflictionem meam, et
reddat mihi Dominus bonum pro maledictione hac
hodierna. 13 Ambulabat itaque David et socii eius
per viam cum eo. Semei autem per iugum montis
ex latere, contra illum gradiebatur, maledicens, et
mittens lapides adversum eum, terramque spargens.
14 Venit itaque rex, et universus populus cum eo
lassus, et refocillati sunt ibi. 15 Absalom autem et
omnis populus eius ingressi sunt Ierusalem, sed et
Achitophel cum eo. 16 Cum autem venisset Chusai
Arachites amicus David ad Absalom, locutus est ad
eum: Salve rex, salve rex. 17 Ad quem Absalom,
Haec est, inquit, gratia tua ad amicum tuum?
quare non ivisti cum amico tuo? 18 Responditque
Chusai ad Absalom: Nequaquam: quia illius ero,
quem elegit Dominus, et omnis hic populus, et
universus Israel, et cum eo manebo. 19 Sed ut
et hoc inferam, cui ego serviturus sum? nonne
filio regis? sicut parui patri tuo, ita parebo et
tibi. 20 Dixit autem Absalom ad Achitophel: Inite
consilium quid agere debeamus. 21 Et ait Achitophel
ad Absalom: Ingredere ad concubinas patris tui,
quas dimisit ad custodiendam domum: ut cum
audierit omnis Israel quod foedaveris patrem tuum,
roborentur tecum manus eorum. 22 Tetenderunt
ergo Absalom tabernaculum in solario, ingressusque
est ad concubinas patris sui coram universo Israel.
23 Consilium autem Achitophel, quod dabat in
diebus illis, quasi siquis consuleret Deum: sic erat
omne consilium Achitophel, et cum esset cum
David, et cum esset cum Absalom.

17 Dixit ergo Achitophel ad Absalom: Eligam
mihi duodecim millia virorum, et consurgens
persequar David hac nocte. 2 Et irruens super
eum (quippe qui lassus est, et solutis manibus)
percutiam eum: cumque fugerit omnis populus,
qui cum eo est, percutiam regem desolatum. 3
Et reducam universum populum, quomodo unus
homo reverti solet: unum enim virum tu quaeris:

et omnis populus erit in pace. 4 Placuitque sermo
eius Absalom, et cunctis maioribus natu Israel.
5 Ait autem Absalom: Vocate Chusai Arachiten,
et audiamus quid etiam ipse dicat. 6 Cumque
venisset Chusai ad Absalom, ait Absalom ad eum:
Huiuscemodi sermonem locutus est Achitophel:
facere debemus an non? quod das consilium? 7 Et
dixit Chusai ad Absalom: Non est bonum consilium,
quod dedit Achitophel hac vice. 8 Et rursum intulit
Chusai: Tu nosti patrem tuum, et viros, qui cum eo
sunt, esse fortissimos et amaro animo, veluti si ursa
raptis catulis in saltu saeviat: sed et pater tuus vir
bellator est, nec morabitur cum populo. 9 Forsitan
nunc latitat in foveis, aut in uno, quo voluerit, loco:
et cum ceciderit unus quilibet in principio, audiet
quicumque audierit, et dicet: Facta est plaga in
populo qui sequebatur Absalom. 10 Et fortissimus
quisque, cuius cor est quasi leonis, pavore solvetur:
scit enim omnis populus Israel fortem esse patrem
tuum, et robustos omnes qui cum eo sunt. 11 Sed hoc
mihi videtur rectum esse consilium: Congregetur
ad te universus Israel, a Dan usque Bersabee, quasi
arena maris innumerabilis: et tu eris in medio
eorum. 12 Et irruemus super eum in quocumque
loco inventus fuerit: et operiemus eum, sicut cadere
solet ros super terram: et non relinquemus de
viris, qui cum eo sunt, ne unum quidem. 13 Quod
si urbem aliquam fuerit ingressus, circumdabit
omnis Israel civitati illi funes, et trahemus eam in
torrentem, ut non reperiatur ne calculus quidem
ex ea. 14 Dixitque Absalom, et omnes viri Israel:
Melius est consilium Chusai Arachitae, consilio
Achitophel: Domini autem nutu dissipatum est
consilium Achitophel utile, ut induceret Dominus
super Absalom malum. 15 Et ait Chusai Sadoc, et
Abiathar sacerdotibus: Hoc et hoc modo consilium
dedit Achitophel Absalom, et senioribus Israel:
et ego tale et tale dedi consilium. 16 Nunc ergo
mittite cito, et nunciate David, dicentes: Ne moreris
nocte hac in campestribus deserti, sed absque
dilatione transgredere: ne forte absorbeatur rex,
et omnis populus qui cum eo est. 17 Ionathas
autem et Achimaas stabant iuxta Fontem rogel:
abiit ancilla et nunciavit eis: et illi profecti sunt,
ut referrent ad regem David nuncium: non enim
poterant videri, aut introire civitatem. 18 Vidit
autem eos quidam puer, et indicavit Absalom: illi
vero concito gradu ingressi sunt domum cuiusdam
viri in Bahurim, qui habebat puteum in vestibulo
suo, et descenderunt in eum. 19 Tulit autem mulier,
et expandit velamen super os putei, quasi siccans
ptisanas: et sic latuit res. 20 Cumque venissent servi
Absalom in domum, ad mulierem dixerunt: Ubi
est Achimaas et Ionathas? Et respondit eis mulier:
Transierunt festinanter, gustata paululum aqua. At
hi qui quaerebant, cum non reperissent, reversi sunt
in Ierusalem. 21 Cumque abiissent, ascenderunt illi
de puteo, et pergentes nunciaverunt regi David, et
dixerunt: Surgite, et transite cito fluvium: quoniam
huiuscemodi dedit consilium contra vos Achitophel.
22 Surrexit ergo David, et omnis populus qui cum eo
erat, et transierunt Iordanem, donec dilucesceret:
et ne unus quidem residuus fuit, qui non transisset
fluvium. 23 Porro Achitophel videns quod non
fuisset factum consilium suum, stravit asinum suum,
surrexitque et abiit in domum suam et in civitatem
suam: et disposita domo sua, suspendio interiit, et
sepultus est in sepulchro patris sui. 24 David autem
venit in Castra, et Absalom transivit Iordanem,
ipse et omnes viri Israel cum eo. 25 Amasam vero
constituit Absalom pro Ioab super exercitum: Amasa
autem erat filius viri, qui vocabatur Ietra de Iesraeli,
qui ingressus est ad Abigail filiam Naas, sororem
Sarviae, quae fuit mater Ioab. 26 Et castrametatus
est Israel cum Absalom in Terra Galaad. 27 Cumque
venisset David in Castra, Sobi filius Naas de Rabbath
filiorum Ammon, et Machir filius Ammihel de
Lodabar, et Berzellai Galaadites de Rogelim, 28
obtulerunt ei stratoria, et tapetia, et vasa fictilia,
frumentum, et hordeum, et farinam, et polentam,
et fabam, et lentem, et frixum cicer, 29 et mel, et
butyrum, oves, et pingues vitulos. dederuntque
David, et populo, qui cum eo erat, ad vescendum:
suspicati enim sunt, populum fame, et siti fatigari
in deserto.

18 Igitur considerato David populo suo constituit
super eos tribunos et centuriones, 2 et dedit
populi tertiam partem sub manu Ioab, et tertiam
partem sub manu Abisai filii Sarviae fratris Ioab,
et tertiam partem sub manu Ethai, qui erat de
Geth, dixitque rex ad populum: Egrediar et ego
vobiscum. 3 Et respondit populus: Non exibis: sive
enim fugerimus, non magnopere ad eos de nobis
pertinebit: sive media pars ceciderit e nobis, non
satis curabunt: quia tu unus pro decem millibus
computaris: melius est igitur ut sis nobis in urbe
praesidio. 4 Ad quos rex ait: Quod vobis videtur
rectum, hoc faciam. Stetit ergo rex iuxta portam:
egrediebaturque populus per turmas suas centeni,
et milleni. 5 Et praecepit rex Ioab, et Abisai, et Ethai,
dicens: Servate mihi puerum Absalom. Et omnis
populus audiebat praecipientem regem cunctis
principibus pro Absalom. 6 Itaque egressus est
populus in campum contra Israel, et factum est
praelium in saltu Ephraim. 7 Et caesus est ibi

populus Israel ab exercitu David, factaque est plaga
magna in die illa, viginti millium. 8 Fuit autem ibi
praelium dispersum super faciem omnis terrae,
et multo plures erant, quos saltus consumpserat
de populo, quam hi, quos voraverat gladius in die
illa. 9 Accidit autem ut occurreret Absalom servis
David, sedens mulo: cumque ingressus fuisset mulus
subter condensam quercum et magnam, adhaesit
caput eius quercui: et illo suspenso inter caelum et
terram, mulus, cui insederat, pertransivit. 10 Vidit
autem hoc quispiam, et nunciavit Ioab, dicens: Vidi
Absalom pendere de quercu. 11 Et ait Ioab viro,
qui nunciaverat ei: Si vidisti, quare non confodisti
eum cum terra, et ego dedissem tibi decem argenti
siclos, et unum balteum? 12 Qui dixit ad Ioab:
Si appenderes in manibus meis mille argenteos,
nequaquam mitterem manum meam in filium regis:
audientibus enim nobis praecepit rex tibi, et Abisai,
et Ethai, dicens: Custodite mihi puerum Absalom.
13 Sed et si fecissem contra animam meam audacter,
nequaquam hoc regem latere potuisset, et tu stares
ex adverso? 14 Et ait Ioab: Non sicut tu vis, sed
aggrediar eum coram te. Tulit ergo tres lanceas in
manu sua, et infixit eas in corde Absalom: cumque
adhuc palpitaret haerens in quercu, 15 cucurrerunt
decem iuvenes armigeri Ioab, et percutientes
interfecerunt eum. 16 Cecinit autem Ioab buccina,
et retinuit populum, ne persequeretur fugientem
Israel, volens parcere multitudini. 17 Et tulerunt
Absalom, et proiecerunt eum in saltu, in foveam
grandem, et comportaverunt super eum acervum
lapidum magnum nimis: omnis autem Israel fugit
in tabernacula sua. 18 Porro Absalom erexerat
sibi, cum adhuc viveret, titulum qui est in Valle
regis: dixerat enim: Non habeo filium, et hoc erit
monimentum nominis mei. Vocavitque titulum
nomine suo, et appellatur Manus Absalom, usque
ad hanc diem. 19 Achimaas autem filius Sadoc, ait:
Curram, et nunciabo regi, quia iudicium fecerit ei
Dominus de manu inimicorum eius. 20 Ad quem
Ioab dixit: Non eris nuncius in hac die, sed nunciabis
in alia: hodie nolo te nunciare, filius enim regis
est mortuus. 21 Et ait Ioab Chusi: Vade, et nuncia
regi quae vidisti. Adoravit Chusi Ioab, et cucurrit.
22 Rursus autem Achimaas filius Sadoc dixit ad
Ioab: Quid impedit si etiam ego curram post Chusi?
Dixitque ei Ioab: Quid vis currere fili mi? Veni huc!
non eris boni nuncii baiulus. 23 Qui respondit: Quid
enim si cucurrero? Et ait ei: Curre. Currens ergo
Achimaas per viam compendii, transivit Chusi. 24
David autem sedebat inter duas portas: speculator
vero, qui erat in fastigio portae super murum,
elevans oculos, vidit hominem currentem solum. 25
Et exclamans indicavit regi: dixitque rex: Si solus est,
bonus est nuncius in ore eius. Properante autem illo,
et accedente propius, 26 vidit speculator hominem
alterum currentem, et vociferans in culmine, ait:
Apparet mihi alter homo currens solus. Dixitque
rex: Et iste bonus est nuncius. 27 Speculator autem:
Contemplor, ait, cursum prioris, quasi cursum
Achimaas filii Sadoc. Et ait rex: Vir bonus est: et
nuncium portans bonum, venit. 28 Clamans autem
Achimaas, dixit ad regem: Salve rex. Et adorans
regem coram eo pronus in terram, ait: Benedictus
Dominus Deus tuus, qui conclusit homines qui
levaverunt manus suas contra dominum meum
regem. 29 Et ait rex: Estne pax puero Absalom?
Dixitque Achimaas: Vidi tumultum magnum, cum
mitteret Ioab servus tuus, o rex, me servum tuum:
nescio aliud. 30 Ad quem rex: Transi, ait, et sta hic.
Cumque ille transisset, et staret, 31 apparuit Chusi:
et veniens ait: Bonum apporto nuncium, domine
mi rex: iudicavit enim pro te Dominus hodie de
manu omnium qui surrexerunt contra te. 32 Dixit
autem rex ad Chusi: Estne pax puero Absalom?
Cui respondens Chusi, Fiant, inquit, sicut puer,
inimici domini mei regis, et universi qui consurgunt
adversus eum in malum. 33 Contristatus itaque
rex, ascendit coenaculum portae, et flevit. Et sic
loquebatur, vadens: Fili mi Absalom, Absalom fili
mi: quis mihi tribuat ut ego moriar pro te, Absalom
fili mi, fili mi Absalom?

19 Nunciatum est autem Ioab quod rex fleret et
lugeret filium suum: 2 et versa est victoria
in luctum in die illa omni populo: audivit enim
populus in die illa dici: Dolet rex super filio suo. 3
Et declinavit populus in die illa ingredi civitatem,
quomodo declinare solet populus versus et fugiens
de praelio. 4 Porro rex operuit caput suum, et
clamabat voce magna: Fili mi Absalom, Absalom fili
mi. 5 Ingressus ergo Ioab ad regem in domum, dixit:
Confudisti hodie vultus omnium servorum tuorum,
qui salvam fecerunt animam tuam, et animam
filiorum tuorum, et filiarum tuarum, et animam
uxorum tuarum, et animam concubinarum tuarum.
6 Diligis odientes te, et odio habes diligentes te: et
ostendisti hodie quia non curas de ducibus tuis, et
de servis tuis: et vere cognovi modo, quia si Absalom
viveret, et omnes nos occubuissemus, tunc placeret
tibi. 7 Nunc igitur surge, et procede, et alloquens
satisfac servis tuis: iuro enim tibi per Dominum,
quod si non exieris, ne unus quidem remansurus
sit tecum nocte hac: et peius erit hoc tibi, quam
omnia mala, quae venerunt super te ab adolescentia
tua usque in praesens. 8 Surrexit ergo rex et

sedit in porta: et omni populo nunciatum est quod
rex sederet in porta: venitque universa multitudo
coram rege: Israel autem fugit in tabernacula
sua. **9** Omnis quoque populus certabat in cunctis
tribubus Israel, dicens: Rex liberavit nos de manu
inimicorum nostrorum, ipse salvavit nos de manu
Philisthinorum: et nunc fugit de terra propter
Absalom. **10** Absalom autem, quem unximus super
nos, mortuus est in bello: usquequo siletis, et non
reducitis regem? Et consilium totius Israel venit ad
regem. **11** Rex vero David misit ad Sadoc et Abiathar
sacerdotes, dicens: Loquimini ad maiores natu Iuda,
dicentes: Cur venitis novissimi ad reducendum
regem in domum suam? (Sermo autem omnis Israel
pervenerat ad regem in domo eius.) quia dixerat rex:
Haec dicetis ad populum Iuda: **12** Fratres mei vos, os
meum, et caro mea vos, quare novissimi reducitis
regem? **13** Et Amasae dicite: Nonne os meum, et caro
mea es? Haec faciat mihi Deus, et haec addat, si non
magister militiae fueris coram me omni tempore
pro Ioab. **14** Et inclinavit cor omnium virorum Iuda,
quasi viri unius: miseruntque ad regem, dicentes:
Revertere tu, et omnes servi tui. **15** Et reversus est
rex: et venit usque ad Iordanem, et omnis Iuda venit
usque in Galgalam ut occurreret regi, et traduceret
eum Iordanem. **16** Festinavit autem Semei filius
Gera filii Iemini de Bahurim, et descendit cum
viris Iuda in occursum regis David **17** cum mille
viris de Beniamin, et Siba puer de domo Saul: et
quindecim filii eius, ac viginti servi erant cum eo: et
irrumpentes Iordanem, ante regem **18** transierunt
vada, ut traducerent domum regis, et facerent iuxta
iussionem eius: Semei autem filius Gera prostratus
coram rege, cum iam transisset Iordanem, **19** dixit
ad eum: Ne reputes mihi domine mi iniquitatem,
neque memineris iniuriarum servi tui in die qua
egressus es domine mi rex de Ierusalem, neque
ponas rex in corde tuo. **20** Agnosco enim servus
tuus peccatum meum: et idcirco hodie primus veni
de omni domo Ioseph, descendique in occursum
domini mei regis. **21** Respondens vero Abisai filius
Sarviae, dixit: Numquid pro his verbis non occidetur
Semei, quia maledixit christo Domini? **22** Et ait
David: Quid mihi, et vobis filii Sarviae? cur efficimini
mihi hodie in satan? ergone hodie interficietur
vir in Israel? an ignoro hodie me factum regem
super Israel? **23** Et ait rex Semei: Non morieris.
Iuravitque ei. **24** Miphiboseth quoque filius Saul
descendit in occursum regis illotis pedibus, et
intonsa barba: vestesque suas non laverat a die qua
egressus fuerat rex, usque ad diem reversionis eius
in pace. **25** Cumque Ierusalem occurrisset regi, dixit
ei rex: Quare non venisti mecum Miphiboseth? **26**
Et respondens ait: Domine mi rex, servus meus
contempsit me: dixique ei ego famulus tuus ut
sterneret mihi asinum, et ascendens abirem cum
rege: claudus enim sum servus tuus. **27** Insuper et
accusavit me servum tuum ad te dominum meum
regem: tu autem domine mi rex, sicut angelus Dei es,
fac quod placitum est tibi. **28** Neque enim fuit domus
patris mei, nisi morti obnoxia domino meo regi:
tu autem posuisti me servum tuum inter convivas
mensae tuae: quid ergo habeo iustae querelae?
aut quid possum ultra vociferari ad regem? **29**
Ait ergo ei rex: Quid ultra loqueris? fixum est
quod locutus sum: tu, et Siba dividite possessiones.
30 Responditque Miphiboseth regi: Etiam cuncta
accipiat, postquam reversus est dominus meus
rex pacifice in domum suam. **31** Berzellai quoque
Galaadites, descendens de Rogelim, traduxit regem
Iordanem, paratus etiam ultra fluvium prosequi
eum. **32** Erat autem Berzellai Galaadites senex valde,
id est octogenarius, et ipse praebuit alimenta regi,
cum moraretur in Castris: fuit quippe vir dives
nimis. **33** Dixit itaque rex ad Berzellai: Veni mecum,
ut requiescas securus mecum in Ierusalem. **34** Et
ait Berzellai ad regem: Quot sunt dies annorum
vitae meae, ut ascendam cum rege in Ierusalem? **35**
Octogenarius sum hodie: numquid vigent sensus
mei ad discernendum suave, aut amarum? aut
delectare potest servum tuum cibus aut potus?
vel audire possum ultra vocem cantorum, atque
cantatricum? quare servus tuus sit oneri domino
meo regi? **36** Paululum procedam famulus tuus ab
Iordane tecum: non indigeo hac vicissitudine, **37** sed
obsecro ut revertar servus tuus, et moriar in civitate
mea, et sepeliar iuxta sepulchrum patris mei, et
matris meae. Est autem servus tuus Chamaam, ipse
vadat tecum, domine mi rex, et fac ei quidquid
tibi bonum videtur. **38** Dixit itaque ei rex: Mecum
transeat Chamaam, et ego faciam ei quidquid tibi
placuerit, et omne, quod petieris a me, impetrabis.
39 Cumque transisset universus populus et rex
Iordanem, osculatus est rex Berzellai, et benedixit ei:
et ille reversus est in locum suum. **40** Transivit ergo
rex in Galgalam, et Chamaam cum eo. omnis autem
populus Iuda traduxerat regem, et media tantum
pars adfuerat de populo Israel. **41** Itaque omnes viri
Israel concurrentes ad regem dixerunt ei: Quare te
furati sunt fratres nostri viri Iuda, et traduxerunt
regem et domum eius Iordanem, omnesque viros
David cum eo? **42** Et respondit omnis vir Iuda ad
viros Israel: Quia mihi propior est rex: cur irasceris
super hac re? numquid comedimus aliquid ex rege,
aut munera nobis data sunt? **43** Et respondit vir
Israel ad viros Iuda, et ait: Decem partibus maior

ego sum apud regem, magisque ad me pertinet
David quam ad te: cur fecisti mihi iniuriam, et non
mihi nunciatum est priori, ut reducerem regem
meum? Durius autem responderunt viri Iuda viris
Israel.

20 Accidit quoque ut ibi esset vir Belial, nomine
Seba, filius Bochri, vir Iemineus: et cecinit
buccina, et ait: Non est nobis pars in David, neque
hereditas in filio Isai: revertere in tabernacula
tua Israel. **2** Et separatus est omnis Israel a
David, secutusque est Seba filium Bochri: viri
autem Iuda adhaeserunt regi suo a Iordane usque
Ierusalem. **3** Cumque venisset rex in domum suam
in Ierusalem, tulit decem mulieres concubinas, quas
dereliquerat ad custodiendam domum, et tradidit
eas in custodiam, alimenta eis praebens: et non est
ingressus ad eas, sed erant clausae usque in diem
mortis suae in viduitate viventes. **4** Dixit autem rex
Amasae: Convoca mihi omnes viros Iuda in diem
tertium, et tu adesto praesens. **5** Abiit ergo Amasa
ut convocaret Iudam, et moratus est extra placitum
quod ei constituerat rex. **6** Ait autem David ad
Abisai: Nunc magis afflicturus est nos Seba filius
Bochri quam Absalom: tolle igitur servos domini
tui, et persequere eum, ne forte inveniat civitates
munitas, et effugiat nos. **7** Egressi sunt ergo cum
eo viri Ioab, Cerethi quoque et Phelethi: et omnes
robusti exierunt de Ierusalem ad persequendum
Seba filium Bochri. **8** Cumque illi essent iuxta
lapidem grandem, qui est in Gabaon, Amasa veniens
occurrit eis. Porro Ioab vestitus erat tunica stricta ad
mensuram habitus sui, et desuper accinctus gladio
dependente usque ad ilia, in vagina, qui fabricatus
levi motu egredi poterat, et percutere. **9** Dixit itaque
Ioab ad Amasam: Salve mi frater. Et tenuit manu
dextera mentum Amasae, quasi osculans eum. **10**
Porro Amasa non observavit gladium, quem habebat
Ioab, qui percussit eum in latere, et effudit intestina
eius in terram, nec secundum vulnus apposuit. Ioab
autem, et Abisai frater eius persecuti sunt Seba
filium Bochri. **11** Interea quidam viri, cum stetissent
iuxta cadaver Amasae, de sociis Ioab, dixerunt:
Ecce qui esse voluit pro Ioab comes David. **12**
Amasa autem conspersus sanguine, iacebat in media
via. Vidit hoc quidam vir quod subsisteret omnis
populus ad videndum eum, et amovit Amasam
de via in agrum, operuitque eum vestimento, ne
subsisterent transeuntes propter eum. **13** Amoto
ergo illo de via, transibat omnis vir sequens Ioab
ad persequendum Seba filium Bochri. **14** Porro ille
transierat per omnes tribus Israel usque in Abelam,
et Bethmaacha: omnesque viri electi congregati
fuerant ad eum. **15** Venerunt itaque et oppugnabant
eum in Abela, et in Bethmaacha, et circumdederunt
munitionibus civitatem, et obsessa est urbs: omnis
autem turba, quae erat cum Ioab, moliebatur
destruere muros. **16** Et exclamavit mulier sapiens
de civitate: Audite, audite, dicite Ioab: Appropinqua
huc, et loquar tecum. **17** Qui cum accessisset ad eam,
ait illi: Tu es Ioab? Et ille respondit: Ego. Ad quem
sic locuta est: Audi sermones ancillae tuae. Qui
respondit: Audio. **18** Rursumque illa, Sermo, inquit,
dicebatur in veteri proverbio: Qui interrogant,
interrogent in Abela: et sic proficiebant. **19** Nonne
ego sum quae respondeo veritatem in Israel, et tu
quaeris subvertere civitatem, et evertere matrem
in Israel? Quare praecipitas hereditatem Domini?
20 Respondensque Ioab, ait: Absit, absit hoc a me:
non praecipito, neque demolior. **21** Non sic se habet
res, sed homo de monte Ephraim Seba, filius Bochri
cognomine, levavit manum suam contra regem
David: tradite illum solum, et recedemus a civitate.
Et ait mulier ad Ioab: Ecce caput eius mittetur ad
te per murum. **22** Ingressa est ergo ad omnem
populum, et locuta est eis sapienter: qui abscissum
caput Sebae filii Bochri proiecerunt ad Ioab. et ille
cecinit tuba, et recesserunt ab urbe, unusquisque in
tabernacula sua: Ioab autem reversus est Ierusalem
ad regem. **23** Fuit ergo Ioab super omnem exercitum
Israel: Banaias autem filius Ioiadae super Cerethaeos
et Phelethaeos. **24** Aduram vero super tributa: porro
Iosaphat filius Ahilud, a commentariis. **25** Siva
autem, scriba: Sadoc vero et Abiathar, sacerdotes.
26 Ira autem Iairites erat sacerdos David.

21 Facta est quoque fames in diebus David
tribus annis iugiter: et consuluit David
oraculum Domini. Dixitque Dominus: Propter Saul,
et domum eius sanguinum, quia occidit Gabaonitas.
2 Vocatis ergo Gabaonitis rex, dixit ad eos. (Porro
Gabaonitae non erant de filiis Israel, sed reliquiae
Amorrhaeorum: filii quippe Israel iuraverant eis,
et voluit Saul percutere eos zelo, quasi pro filiis
Israel et Iuda.) **3** Dixit ergo David ad Gabaonitas:
Quid faciam vobis? et quod erit vestri piaculum, ut
benedicatis hereditati Domini? **4** Dixeruntque ei
Gabaonitae: Non est nobis super argento et auro
quaestio, sed contra Saul, et contra domum eius:
neque volumus ut interficiatur homo de Israel.
Ad quos rex ait: Quid ergo vultis ut faciam vobis?
5 Qui dixerunt regi: Virum, qui attrivit nos et
oppressit inique, ita delere debemus, ut ne unus
quidem residuus sit de stirpe eius in cunctis finibus
Israel. **6** Dentur nobis septem viri de filiis eius, ut
crucifigamus eos Domino in Gabaa Saul, quondam

electi Domini. Et ait rex: Ego dabo. 7 Pepercitque
rex Miphiboseth filio Ionathae filii Saul, propter
iusiurandum Domini, quod fuerat inter David et
inter Ionathan filium Saul. 8 Tulit itaque rex duos
filios Respha filiae Aia, quos peperit Sauli, Armoni,
et Miphiboseth: et quinque filios Michol filiae Saul,
quos genuerat Hadrieli filio Berzellai, qui fuit de
Molathi, 9 et dedit eos in manus Gabaonitarum:
qui crucifixerunt eos in monte coram Domino: et
ceciderunt hi septem simul occisi in diebus messis
primis, incipiente messione hordei. 10 Tollens
autem Respha filia Aia, cilicium substravit sibi
supra petram ab initio messis, donec stillaret aqua
super eos de caelo: et non dimisit aves lacerare
eos per diem, neque bestias per noctem. 11 Et
nunciata sunt David quae fecerat Respha, filia Aia,
concubina Saul. 12 Et abiit David, et tulit ossa
Saul, et ossa Ionathae filii eius a viris Iabes Galaad,
qui furati fuerant ea de platea Bethsan, in qua
suspenderant eos Philisthiim cum interfecissent
Saul in Gelboe: 13 et asportavit inde ossa Saul, et
ossa Ionathae filii eius: et colligentes ossa eorum,
qui affixi fuerant, 14 sepelierunt ea cum ossibus
Saul et Ionathae filii eius in Terra Beniamin, in
latere, in sepulchro Cis patris eius: feceruntque
omnia, quae praeceperat rex, et repropitiatus
est Deus terrae post haec. 15 Factum est autem
rursum praelium Philisthinorum adversum Israel,
et descendit David, et servi eius cum eo, et
pugnabant contra Philisthiim. Deficiente autem
David, 16 Iesbibenob, qui fuit de genere arapha,
cuius ferrum hastae trecentas uncias appendebat,
et accinctus erat ense novo, nisus est percutere
David. 17 Praesidioque ei fuit Abisai filius Sarviae, et
percussum Philisthaeum interfecit. Tunc iuraverunt
viri David, dicentes: Iam non egredieris nobiscum in
bellum, ne extinguas lucernam Israel. 18 Secundum
quoque bellum fuit in Gob contra Philisthaeos:
tunc percussit Sobochai de Husati, Saph de stirpe
arapha de genere gigantum. 19 Tertium quoque fuit
bellum in Gob contra Philisthaeos, in quo percussit
Adeodatus filius Saltus polymitarius Bethlehemites
Goliath Gethaeum, cuius hastile hastae erat quasi
liciatorium texentium. 20 Quartum bellum fuit in
Geth: in quo vir fuit excelsus, qui senos in manibus
pedibusque habebat digitos, id est viginti quattuor,
et erat de origine arapha. 21 Et blasphemavit Israel:
percussit autem eum Ionathan filius Samaa fratris
David. 22 Hi quattuor nati sunt de arapha in Geth,
et ceciderunt in manu David, et servorum eius.

22 Locutus est autem David Domino verba
carminis huius, in die qua liberavit eum
Dominus de manu omnium inimicorum suorum,
et de manu Saul. 2 et ait: Dominus petra mea, et
robur meum, et salvator meus. 3 Deus fortis meus
sperabo in eum: scutum meum, et cornu salutis
meae: elevator meus, et refugium meum: salvator
meus, de iniquitate liberabis me. 4 Laudabilem
invocabo Dominum: et ab inimicis meis salvus
ero. 5 Quia circumdederunt me contritiones
mortis: torrentes Belial terruerunt me. 6 Funes
inferni circumdederunt me: praevenerunt me
laquei mortis. (Sheol h7585) 7 In tribulatione mea
invocabo Dominum, et ad Deum meum clamabo:
et exaudiet de templo sancto suo vocem meam,
et clamor meus veniet ad aures eius. 8 Commota
est et contremuit terra: fundamenta montium
concussa sunt, et conquassata, quoniam iratus est
eis. 9 Ascendit fumus de naribus eius, et ignis
de ore eius vorabit: carbones succensi sunt ab
eo. 10 Inclinavit caelos, et descendit: et caligo sub
pedibus eius. 11 Et ascendit super cherubim, et
volavit: et lapsus est super pennas venti. 12 Posuit
tenebras in circuitu suo latibulum: cribrans aquas
de nubibus caelorum. 13 Prae fulgore in conspectu
eius, succensi sunt carbones ignis. 14 Tonabit de
caelo Dominus: et excelsus dabit vocem suam. 15
Misit sagittas et dissipavit eos: fulgur, et consumpsit
eos. 16 Et apparuerunt effusiones maris, et revelata
sunt fundamenta orbis ab increpatione Domini, ab
inspiratione spiritus furoris eius. 17 Misit de coelo,
et assumpsit me: et extraxit me de aquis multis. 18
Liberavit me ab inimico meo potentissimo, et ab
his qui oderant me: quoniam robustiores me erant.
19 Praevenit me in die afflictionis meae, et factus
est Dominus firmamentum meum. 20 Et eduxit me
in latitudinem: liberavit me, quia complacui ei. 21
Retribuet mihi Dominus secundum iustitiam meam:
et secundum munditiam manuum mearum reddet
mihi. 22 Quia custodivi vias Domini, et non egi impie,
a Deo meo. 23 Omnia enim iudicia eius in conspectu
meo: et praecepta eius non amovi a me. 24 Et ero
perfectus cum eo: et custodiam me ab iniquitate
mea. 25 Et restituet mihi Dominus secundum
iustitiam meam: et secundum munditiam manuum
mearum, in conspectu oculorum suorum. 26 Cum
sancto sanctus eris: et cum robusto perfectus. 27
Cum electo electus eris: et cum perverso perverteris.
28 Et populum pauperem salvum facies: oculisque
tuis excelsos humiliabis. 29 Quia tu lucerna mea
Domine: et tu Domine illuminabis tenebras meas. 30
In te enim curram accinctus: in Deo meo transiliam
murum. 31 Deus, immaculata via eius, eloquium
Domini igne examinatum: scutum est omnium
sperantium in se. 32 Quis est Deus praeter Dominum:

et quis fortis praeter Deum nostrum? 33 Deus qui
accinxit me fortitudine: et complanavit perfectam
viam meam. 34 Coaequans pedes meos cervis, et
super excelsa mea statuens me. 35 Docens manus
meas ad praelium, et componens quasi arcum
aereum brachia mea. 36 Dedisti mihi clypeum salutis
tuae: et mansuetudo mea multiplicavit me. 37
Dilatabis gressus meos subtus me: et non deficient
tali mei. 38 Persequar inimicos meos, et conteram: et
non convertar donec consumam eos. 39 Consumam
eos et confringam, ut non consurgant: cadent
sub pedibus meis. 40 Accinxisti me fortitudine ad
praelium: incurvasti resistentes mihi subtus me. 41
Inimicos meos dedisti mihi dorsum: odientes me,
et disperdam eos. 42 Clamabunt, et non erit qui
salvet, ad Dominum, et non exaudiet eos. 43 Delebo
eos ut pulverem terrae: quasi lutum platearum
comminuam eos atque confringam. 44 Salvabis me
a contradictionibus populi mei: custodies me in
caput Gentium: populus, quem ignoro, serviet mihi.
45 Filii alieni resistent mihi, auditu auris obedient
mihi. 46 Filii alieni defluxerunt, et contrahentur
in angustiis suis. 47 Vivit Dominus, et benedictus
Deus meus: et exaltabitur Deus fortis salutis meae.
48 Deus qui das vindictas mihi, et deiicis populos
sub me. 49 Qui educis me ab inimicis meis, et a
resistentibus mihi elevas me: a viro iniquo liberabis
me: 50 Propterea confitebor tibi Domine in gentibus:
et nomini tuo cantabo. 51 Magnificans salutes regis
sui, et faciens misericordiam christo suo David, et
semini eius in sempiternum.

23 Haec autem sunt verba novissima, quae dixit
David. Dixit David filius Isai: Dixit vir, cui
constitutum est de christo Dei Iacob, egregius
psaltes Israel: 2 Spiritus Domini locutus est per
me, et sermo eius per linguam meam. 3 Dixit Deus
Israel mihi, locutus est Fortis Israel, Dominator
hominum, iustus dominator in timore Dei. 4 Sicut
lux aurorae, oriente sole, mane absque nubibus
rutilat, et sicut pluviis germinat herba de terra. 5
Nec tanta est domus mea apud Deum, ut pactum
aeternum iniret mecum firmum in omnibus atque
munitum. Cuncta enim salus mea, et omnis voluntas:
nec est quidquam ex ea quod non germinet. 6
Praevaricatores autem quasi spinae evellentur
universi: quae non tolluntur manibus. 7 Et si
quis tangere voluerit eas, armabitur ferro et ligno
lanceato, igneque succensae comburentur, usque
ad nihilum. 8 Haec nomina fortium David. David
sedens in cathedra sapientissimus princeps inter
tres, ipse est quasi tenerrimus ligni vermiculus,
qui octingentos interfecit impetu uno. 9 Post
hunc, Eleazar filius patrui eius Ahohites inter tres
fortes, qui erant cum David quando exprobraverunt
Philisthiim, et congregati sunt illuc in praelium.
10 Cumque ascendissent viri Israel, ipse stetit
et percussit Philisthaeos donec deficeret manus
eius, et obrigesceret cum gladio: fecitque Dominus
salutem magnam in die illa: et populus, qui fugerat,
reversus est ad caesorum spolia detrahenda. 11 Et
post hunc, Semma filius Age de Arari. et congregati
sunt Philisthiim in statione: erat quippe ibi ager
lente plenus. Cumque fugisset populus a facie
Philisthiim, 12 stetit ille in medio agri, et tuitus est
eum, percussitque Philisthaeos: et fecit Dominus
salutem magnam. 13 Necnon et ante descenderant
tres qui erant principes inter triginta, et venerant
tempore messis ad David in speluncam Odollam:
castra autem Philisthinorum erant posita in Valle
gigantum. 14 Et David erat in praesidio: porro
statio Philisthinorum tunc erat in Bethlehem. 15
Desideravit ergo David, aquam de lacu et ait: O si
quis mihi daret potum aquae de cisterna, quae est
in Bethlehem iuxta portam! 16 Irruperunt ergo
tres fortes castra Philisthinorum, et hauserunt
aquam de cisterna Bethlehem, quae erat iuxta
portam, et attulerunt ad David: at ille noluit bibere,
sed libavit eam Domino, 17 dicens: Propitius sit
mihi Dominus, ne faciam hoc: num sanguinem
hominum istorum, qui profecti sunt, et animarum
periculum bibam? Noluit ergo bibere. Haec fecerunt
tres robustissimi. 18 Abisai quoque frater Ioab
filius Sarviae, princeps erat de tribus: ipse est
qui levavit hastam suam contra trecentos, quos
interfecit, nominatus in tribus, 19 et inter tres
nobilior, eratque eorum princeps, sed usque ad tres
primos non pervenerat. 20 Et Banaias filius Ioiadae
viri fortissimi, magnorum operum, de Cabseel: ipse
percussit duos leones Moab, et ipse descendit, et
percussit leonem in media cisterna in diebus nivis.
21 Ipse quoque interfecit virum Aegyptium, virum
dignum spectaculo, habentem in manu hastam:
itaque cum descendisset ad eum in virga, vi extorsit
hastam de manu Aegyptii, et interfecit eum hasta
sua. 22 haec fecit Banaias filius Ioiadae. 23 Et
ipse nominatus inter tres robustos, qui erant inter
triginta nobiliores: verumtamen usque ad tres non
pervenerat: fecitque eum sibi David auricularium, a
secreto. 24 Asael frater Ioab inter triginta, Elehanan
filius patrui eius de Bethlehem, 25 Semma de Harodi,
Elica de Harodi, 26 Heles de Phalti, Hira filius Acces
de Thecua, 27 Abiezer de Anathoth, Mobonnai de
Husati, 28 Selmon Ahohites, Maharai Netophathites,
29 Heled filius Baana, et ipse Netophathites, Ithai
filius Ribai de Gabaath filiorum Beniamin, 30

Banaia Pharathonites, Heddai de Torrente Gaas,
31 Abialbon Arbathites, Azmaveth de Beromi, 32
Eliaba de Salaboni. Filii Iassen, Ionathan, 33 Semma
de Orodi, Aiam filius Sarar Arorites, 34 Eliphelet
filius Aasbai filii Machati, Eliam filius Achitophel
Gelonites, 35 Hesrai de Carmelo, Pharai de Arbi, 36
Igaal filius Nathan de Soba, Bonni de Gadi, 37 Selec
de Ammoni, Naharai Berothites armiger Ioab filii
Sarviae, 38 Ira Iethrites, Gareb et ipse Iethrites, 39
Urias Hethaeus. Omnes triginta septem.

24 Et addidit furor Domini irasci contra Israel,
commovitque David in eis dicentem: Vade,
numera Israel et Iudam. 2 Dixitque rex ad
Ioab principem exercitus sui: Perambula omnes
tribus Israel a Dan usque Bersabee, et numerate
populum, ut sciam numerum eius. 3 Dixitque Ioab
regi: Adaugeat Dominus Deus tuus ad populum
tuum, quantus nunc est, iterumque centuplicet in
conspectu domini mei regis: sed quid sibi dominus
meus rex vult in re huiuscemodi? 4 Obtinuit autem
sermo regis verba Ioab, et principum exercitus:
egressusque est Ioab, et princeps militum a facie
regis, ut numerarent populum Israel. 5 Cumque
pertransissent Iordanem, venerunt in Aroer ad
dexteram urbis, quae est in Valle Gad: 6 et per Iazer
transierunt in Galaad, et in terram inferiorem Hadsi,
et venerunt in Dan silvestria. Circumeuntesque
iuxta Sidonem, 7 transierunt prope moenia Tyri, et
omnem terram Hevaei et Chananaei, veneruntque
ad meridiem Iuda in Bersabee: 8 et lustrata universa
terra, affuerunt post novem menses et viginti dies in
Ierusalem. 9 Dedit ergo Ioab numerum descriptionis
populi regi, et inventa sunt de Israel octingenta
millia virorum fortium, qui educerent gladium: et
de Iuda quingenta millia pugnatorum. 10 Percussit
autem cor David eum, postquam numeratus est
populus: et dixit David ad Dominum: Peccavi valde
in hoc facto: sed precor Domine, ut transferas
iniquitatem servi tui, quia stulte egi nimis. 11
Surrexit itaque David mane, et sermo Domini factus
est ad Gad prophetam et Videntem David, dicens:
12 Vade, et loquere ad David: Haec dicit Dominus:
Trium tibi datur optio, elige unum quod volueris
ex his, ut faciam tibi. 13 Cumque venisset Gad
ad David, nunciavit ei, dicens: Aut septem annis
veniet tibi fames in terra tua: aut tribus mensibus
fugies adversarios tuos, et ille te persequentur: aut
certe tribus diebus erit pestilentia in terra tua.
Nunc ergo delibera, et vide quem respondeam ei,
qui me misit, sermonem. 14 Dixit autem David ad
Gad: Coarctor nimis: sed melius est ut incidam in
manus Domini (multae enim misericordiae eius
sunt) quam in manus hominum. 15 Immisitque
Dominus pestilentiam in Israel, de mane usque ad
tempus constitutum, et mortui sunt ex populo a Dan
usque ad Bersabee septuaginta millia virorum. 16
Cumque extendisset manum suam Angelus Domini
super Ierusalem ut disperderet eam, misertus
est Dominus super afflictionem, et ait Angelo
percutienti populum: Sufficit: nunc contine manum
tuam. erat autem Angelus Domini iuxta aream
Areuna Iebusaei. 17 Dixitque David ad Dominum
cum vidisset Angelum caedentem populum: Ego
sum qui peccavi, ego inique egi: isti qui oves sunt,
quid fecerunt? vertatur, obsecro, manus tua contra
me, et contra domum patris mei. 18 Venit autem
Gad ad David in die illa, et dixit ei: Ascende, et
constitue altare Domino in area Areuna Iebusaei.
19 Et ascendit David iuxta sermonem Gad, quem
praeceperat ei Dominus. 20 Conspiciensque Areuna,
animadvertit regem et servos eius transire ad se: 21
et egressus adoravit regem prono vultu in terram,
et ait: Quid causae est ut veniat dominus meus
rex ad servum suum? Cui David ait: Ut emam a
te aream, et aedificem altare Domino, et cesset
interfectio quae grassatur in populo. 22 Et ait
Areuna ad David: Accipiat, et offerat dominus meus
rex, sicut placet ei: habes boves in holocaustum,
et plaustrum, et iuga boum in usum lignorum.
23 Omnia dedit Areuna regi: dixitque Areuna ad
regem: Dominus Deus tuus suscipiat votum tuum.
24 Cui respondens rex, ait: Nequaquam ut vis, sed
emam pretio a te, et non offeram Domino Deo meo
holocausta gratuita. Emit ergo David aream, et
boves, argenti siclis quinquaginta: 25 et aedificavit
ibi David altare Domino, et obtulit holocausta
et pacifica: et propitiatus est Dominus terrae, et
cohibita est plaga ab Israel.

I Regum

1 Et rex David senuerat, habebatque aetatis
plurimos dies: cumque operiretur vestibus, non
calefiebat. **2** Dixerunt ergo ei servi sui: Quaeramus
domino nostro regi adolescentulam virginem, et
stet coram rege, et foveat eum, dormiatque in
sinu suo, et calefaciat dominum nostrum regem.
3 Quaesierunt igitur adolescentulam speciosam
in omnibus finibus Israel, et invenerunt Abisag
Sunamitidem, et adduxerunt eam ad regem. **4**
Erat autem puella pulchra nimis, dormiebatque
cum rege, et ministrabat ei, rex vero non cognovit
eam. **5** Adonias autem filius Haggith elevabatur,
dicens: Ego regnabo. Fecitque sibi currus et equites,
et quinquaginta viros, qui currerent ante eum. **6**
Nec corripuit eum pater suus aliquando, dicens:
Quare hoc fecisti? Erat autem et ipse pulcher valde,
secundus natu post Absalom. **7** Et sermo ei cum
Ioab filio Sarviae, et cum Abiathar sacerdote, qui
adiuvabant partes Adoniae. **8** Sadoc vero sacerdos,
et Banaias filius Ioiadae, et Nathan propheta, et
Semei, et Cerethi et Phelethi, et robur exercitus
David non erat cum Adonia. **9** Immolatis ergo
Adonias arietibus et vitulis, et universis pinguibus
iuxta Lapidem zoheleth, qui erat vicinus Fonti rogel,
vocavit universos fratres suos filios regis, et omnes
viros Iuda servos regis. **10** Nathan autem prophetam,
et Banaiam, et robustos quosque, et Salomonem
fratrem suum non vocavit. **11** Dixit itaque Nathan
ad Bethsabee matrem Salomonis: Num audisti,
quod regnaverit Adonias filius Haggith, et dominus
noster David hoc ignorat? **12** Nunc ergo veni, accipe
consilium a me, et salva animam tuam, filiique tui
Salomonis. **13** Vade, et ingredere ad regem David,
et dic ei: Nonne tu domine mi rex iurasti mihi
ancillae tuae, dicens: Salomon filius tuus regnabit
post me, et ipse sedebit in solio meo? quare ergo
regnat Adonias? **14** Et adhuc ibi te loquente cum
rege, ego veniam post te, et complebo sermones
tuos. **15** Ingressa est itaque Bethsabee ad regem
in cubiculo: rex autem senuerat nimis, et Abisag
Sunamitis ministrabat ei. **16** inclinavit se Bethsabee,
et adoravit regem. Ad quam rex, Quid tibi, inquit,
vis? **17** Quae respondens, ait: Domine mi, tu iurasti
per Dominum Deum tuum ancillae tuae, Salomon
filius tuus regnabit post me, et ipse sedebit in
solio meo. **18** Et ecce nunc Adonias regnat, te,
domine mi rex, ignorante. **19** Mactavit boves, et
pinguia quaeque, et arietes plurimos, et vocavit
omnes filios regis, Abiathar quoque sacerdotem, et
Ioab principem militiae: Salomonem autem servum
tuum non vocavit. **20** Verumtamen domine mi
rex, in te oculi respiciunt totius Israel, ut indices
eis, quis sedere debeat in solio tuo domine mi rex
post te. **21** Eritque cum dormierit dominus meus
rex cum patribus suis, erimus ego et filius meus
Salomon peccatores. **22** Adhuc illa loquente cum
rege, Nathan propheta venit. **23** Et nunciaverunt
regi, dicentes: Adest Nathan propheta. Cumque
introisset in conspectu regis, et adorasset eum
pronus in terram, **24** dixit Nathan: Domine mi rex,
tu dixisti: Adonias regnet post me, et ipse sedeat
super thronum meum? **25** Quia descendit hodie, et
immolavit boves, et pinguia, et arietes plurimos, et
vocavit universos filios regis et principes exercitus,
Abiathar quoque sacerdotem: illisque vescentibus,
et bibentibus coram eo, et dicentibus: Vivat rex
Adonias: **26** Me servum tuum, et Sadoc sacerdotem,
et Banaiam filium Ioiadae, et Salomonem famulum
tuum non vocavit. **27** Numquid a domino meo rege
exivit hoc verbum, et mihi non indicasti servo
tuo quis sessurus esset super thronum domini
mei regis post eum? **28** Et respondit rex David,
dicens: Vocate ad me Bethsabee. Quae cum fuisset
ingressa coram rege, et stetisset ante eum, **29**
iuravit rex, et ait: Vivit Dominus, qui eruit animam
meam de omni angustia, **30** quia sicut iuravi tibi
per Dominum Deum Israel, dicens: Salomon filius
tuus regnabit post me, et ipse sedebit super solium
meum pro me: sic faciam hodie. **31** Summissoque
Bethsabee in terram vultu, adoravit regem, dicens:
Vivat dominus meus David in aeternum. **32** Dixit
quoque rex David: Vocate mihi Sadoc sacerdotem,
et Nathan prophetam, et Banaiam filium Ioiadae.
Qui cum ingressi fuissent coram rege, **33** dixit
ad eos: Tollite vobiscum servos domini vestri, et
imponite Salomonem filium meum super mulam
meam: et ducite eum in Gihon. **34** et ungat eum ibi
Sadoc sacerdos, et Nathan propheta in regem super
Israel: et canetis buccina, atque dicetis: Vivat rex
Salomon. **35** Et ascendetis post eum, et venietis,
et sedebit super solium meum, et ipse regnabit
pro me: illique praecipiam ut sit dux super Israel,
et super Iudam. **36** Et respondit Banaias filius
Ioiadae, regi, dicens: Amen: sic loquatur Dominus
Deus domini mei regis. **37** Quomodo fuit Dominus
cum domino meo rege, sic sit cum Salomone, et
sublimius faciat solium eius a solio domini mei
regis David. **38** Descendit ergo Sadoc sacerdos,
et Nathan propheta, et Banaias filius Ioiadae, et
Cerethi, et Phelethi: et imposuerunt Salomonem
super mulam regis David, et adduxerunt eum in
Gihon. **39** Sumpsitque Sadoc sacerdos cornu olei de
tabernaculo, et unxit Salomonem: et cecinerunt

buccina, et dixit omnis populus: Vivat rex Salomon.
40 Et ascendit universa multitudo post eum, et
populus canentium tibiis, et laetantium gaudio
magno, et insonuit terra a clamore eorum. 41 Audivit
autem Adonias, et omnes, qui invitati fuerant ab
eo, iamque convivium finitum erat: sed et Ioab,
audita voce tubae, ait: Quid sibi vult clamor civitatis
tumultuantis? 42 Adhuc illo loquente, Ionathas
filius Abiathar sacerdotis venit: cui dixit Adonias:
Ingredere, quia vir fortis es, et bona nuncians.
43 Responditque Ionathas Adoniae: Nequaquam:
Dominus enim noster rex David regem constituit
Salomonem: 44 misitque cum eo Sadoc sacerdotem,
et Nathan prophetam, et Banaiam filium Ioiadae,
et Cerethi, et Phelethi, et imposuerunt eum super
mulam regis. 45 Unxeruntque eum Sadoc sacerdos,
et Nathan propheta regem in Gihon: et ascenderunt
inde laetantes, et insonuit civitas: haec est vox,
quam audistis. 46 Sed et Salomon sedet super
solium regni. 47 Et ingressi servi regis benedixerunt
domino nostro regi David, dicentes: Amplificet Deus
nomen Salomonis super nomen tuum, et magnificet
thronus eius super thronum tuum. Et adoravit
rex in lectulo suo: 48 et locutus est: Benedictus
Dominus Deus Israel, qui dedit hodie sedentem in
solio meo, videntibus oculis meis. 49 Territi sunt
ergo, et surrexerunt omnes, qui invitati fuerant
ab Adonia, et ivit unusquisque in viam suam. 50
Adonias autem timens Salomonem, surrexit, et
abiit in tabernaculum Domini, tenuitque cornu
altaris. 51 Et nunciaverunt Salomoni, dicentes: Ecce
Adonias timens regem Salomonem, tenuit cornu
altaris, dicens: Iuret mihi rex Salomon hodie, quod
non interficiat servum suum gladio. 52 Dixitque
Salomon: Si fuerit vir bonus, non cadet ne unus
quidem capillus eius in terram: sin autem malum
inventum fuerit in eo, morietur. 53 Misit ergo
rex Salomon, et eduxit eum ab altari: et ingressus
adoravit regem Salomonem: dixitque ei Salomon:
Vade in domum tuam.

2 Appropinquaverunt autem dies David ut
moreretur, praecepitque Salomoni filio suo,
dicens: 2 Ego ingredior viam universae terrae:
confortare, et esto vir. 3 Et observa ut custodias
mandata Domini Dei tui, ut ambules in viis eius,
ut custodias ceremonias eius, et praecepta eius,
et iudicia, et testimonia, sicut scriptum est in
lege Moysi: ut intelligas universa quae facis, et
quocumque te verteris: 4 ut confirmet Dominus
sermones suos, quos locutus est de me, dicens: Si
custodierint filii tui vias meas, et ambulaverint
coram me in veritate, in omni corde suo, et in
omni anima sua, non auferetur tibi vir de solio
Israel. 5 Tu quoque nosti quae fecerit mihi Ioab
filius Sarviae, quae fecerit duobus principibus
exercitus Israel, Abner filio Ner, et Amasae filio
Iether: quos occidit, et effudit sanguinem belli in
pace, et posuit cruorem praelii in balteo suo, qui
erat circa lumbos eius, et in calceamento suo, quod
erat in pedibus eius. 6 Facies ergo iuxta sapientiam
tuam, et non deduces canitiem eius pacifice ad
inferos. (Sheol h7585) 7 Sed et filiis Berzellai Galaaditis
reddes gratiam, eruntque comedentes in mensa
tua: occurrerunt enim mihi quando fugiebam a
facie Absalom fratris tui. 8 Habes quoque apud
te Semei filium Gera filii Iemini de Bahurim, qui
maledixit mihi maledictione pessima, quando ibam
ad Castra: sed quia descendit mihi in occursum cum
transirem Iordanem, et iuravi ei per Dominum,
dicens: Non te interficiam gladio: 9 tu noli pati
eum esse innoxium. Vir autem sapiens es, ut scias
quae facies ei, deducesque canos eius cum sanguine
ad inferos. (Sheol h7585) 10 Dormivit igitur David
cum patribus suis, et sepultus est in civitate David.
11 Dies autem, quibus regnavit David super Israel,
quadraginta anni sunt: in Hebron regnavit septem
annis: in Ierusalem, triginta tribus. 12 Salomon
autem sedit super thronum David patris sui, et
firmatum est regnum eius nimis. 13 Et ingressus
est Adonias filius Haggith ad Bethsabee matrem
Salomonis. Quae dixit ei: Pacificusne est ingressus
tuus? Qui respondit: Pacificus. 14 Addiditque:
Sermo mihi est ad te. Cui ait: Loquere. Et ille:
15 Tu, inquit, nosti, quia meum erat regnum, et
me praeposuerat omnis Israel sibi in regem: sed
translatum est regnum, et factum est fratris mei:
a Domino enim constitutum est ei. 16 Nunc ergo
petitionem unam precor a te; ne confundas faciem
meam. Quae dixit ad eum: Loquere. 17 Et ille
ait: Precor ut dicas Salomoni regi (neque enim
negare tibi quidquam potest) ut det mihi Abisag
Sunamitidem uxorem. 18 Et ait Bethsabee: Bene,
ego loquar pro te regi. 19 Venit ergo Bethsabee ad
regem Salomonem, ut loqueretur ei pro Adonia: et
surrexit rex in occursum eius, adoravitque eam, et
sedit super thronum suum: positusque est thronus
matri regis, quae sedit ad dexteram eius. 20 Dixitque
ei: Petitionem unam parvulam ego deprecor a te, ne
confundas faciem meam. Et dixit ei rex: Pete mater
mea: neque enim fas est ut avertam faciem tuam.
21 Quae ait: Detur Abisag Sunamitis Adoniae fratri
tuo uxor. 22 Responditque rex Salomon, et dixit
matri suae: Quare postulas Abisag Sunamitidem
Adoniae? postula ei et regnum: ipse est enim frater
meus maior me, et habet Abiathar sacerdotem, et

Ioab filium Sarviae. 23 Iuravit itaque rex Salomon
per Dominum, dicens: Haec faciat mihi Deus, et
haec addat, quia contra animam suam locutus est
Adonias verbum hoc. 24 Et nunc vivit Dominus, qui
firmavit me, et collocavit me super solium David
patris mei, et qui fecit mihi domum, sicut locutus
est, quia hodie occidetur Adonias. 25 Misitque
rex Salomon per manum Banaiae filii Ioiadae, qui
interfecit eum, et mortuus est. 26 Abiathar quoque
sacerdoti dixit rex: Vade in Anathoth ad agrum
tuum, equidem vir mortis es: sed hodie te non
interficiam, quia portasti arcam Domini Dei coram
David patre meo, et sustinuisti laborem in omnibus,
in quibus laboravit pater meus. 27 Eiecit ergo
Salomon Abiathar, ut non esset sacerdos Domini, ut
impleretur sermo Domini, quem locutus est super
domum Heli in Silo. 28 Venit autem nuncius ad
Salomonem, quod Ioab declinasset post Adoniam,
et post Salomonem non declinasset: fugit ergo Ioab
in tabernaculum Domini, et apprehendit cornu
altaris. 29 Nunciatumque est regi Salomoni quod
fugisset Ioab in tabernaculum Domini, et esset iuxta
altare: misitque Salomon Banaiam filium Ioiadae,
dicens: Vade, interfice eum. 30 Et venit Banaias ad
tabernaculum Domini, et dixit ei: Haec dicit rex:
Egredere. Qui ait: Non egrediar, sed hic moriar.
Renunciavit Banaias regi sermonem, dicens: Haec
locutus est Ioab, et haec respondit mihi. 31 Dixitque
ei rex: Fac sicut locutus est: et interfice eum, et
sepeli, et amovebis sanguinem innocentem, qui
effusus est a Ioab, a me, et a domo patris mei. 32 Et
reddet Dominus sanguinem eius super caput eius
quia interfecit duos viros iustos, melioresque se:
et occidit eos gladio, patre meo David ignorante,
Abner filium Ner principem militiae Israel, et
Amasam filium Iether principem exercitus Iuda:
33 et revertetur sanguis illorum in caput Ioab,
et in caput seminis eius in sempiternum. David
autem et semini eius, et domui, et throno illius
sit pax usque in aeternum a Domino. 34 Ascendit
itaque Banaias filius Ioiadae, et aggressus eum
interfecit: sepultusque est in domo sua in deserto.
35 Et constituit rex Banaiam filium Ioiadae pro eo
super exercitum, et Sadoc sacerdotem posuit pro
Abiathar. 36 Misit quoque rex, et vocavit Semei,
dixitque ei: Aedifica tibi domum in Ierusalem, et
habita ibi: et non egredieris inde huc atque illuc. 37
Quacumque autem die egressus fueris, et transieris
Torrentem Cedron, scito te interficiendum: sanguis
tuus erit super caput tuum. 38 Dixitque Semei regi:
Bonus sermo. sicut locutus est dominus meus rex,
sic faciet servus tuus. Habitavit itaque Semei in
Ierusalem diebus multis. 39 Factum est autem post
annos tres ut fugerent servi Semei ad Achis filium
Maacha regem Geth: nunciatumque est Semei quod
servi eius issent in Geth. 40 Et surrexit Semei, et
stravit asinum suum: ivitque ad Achis in Geth ad
requirendum servos suos, et adduxit eos de Geth. 41
Nunciatum est autem Salomoni quod isset Semei in
Geth de Ierusalem, et rediisset. 42 Et mittens vocavit
eum, dixitque illi: Nonne testificatus sum tibi per
Dominum, et praedixi tibi: Quacumque die egressus,
fueris huc et illuc, scito te esse moriturum? Et
respondisti mihi: Bonus sermo, quem audivi. 43
Quare ergo non custodisti iusiurandum Domini, et
praeceptum quod praeceperam tibi? 44 Dixitque rex
ad Semei: Tu nosti omne malum, cuius tibi conscium
est cor tuum, quod fecisti David patri meo: reddidit
Dominus malitiam tuam in caput tuum. 45 Et rex
Salomon benedictus, et thronus David erit stabilis
coram Domino usque in sempiternum. 46 Iussit
itaque rex Banaiae filio Ioiadae: qui aggressus,
percussit eum, et mortuus est.

3 Confirmatum est igitur regnum in manu
Salomonis, et affinitate coniunctus est Pharaoni
regi Aegypti: accepit namque filiam eius, et adduxit
in civitatem David, donec compleret aedificans
domum suam, et domum Domini, et murum
Ierusalem per circuitum. 2 Attamen populus
immolabat in excelsis: non enim aedificatum erat
templum nomini Domini usque in diem illum. 3
Dilexit autem Salomon Dominum, ambulans in
praeceptis David patris sui, excepto quod in excelsis
immolabat, et accendebat thymiama. 4 Abiit itaque
in Gabaon, ut immolaret ibi: illud quippe erat
excelsum maximum: mille hostias in holocaustum
obtulit Salomon super altare illud in Gabaon. 5
Apparuit autem Dominus Salomoni per somnium
nocte, dicens: Postula quod vis ut dem tibi. 6 Et
ait Salomon: Tu fecisti cum servo tuo David patre
meo misericordiam magnam, sicut ambulavit in
conspectu tuo in veritate, et iustitia, et recto corde
tecum: custodisti ei misericordiam tuam grandem,
et dedisti ei filium sedentem super thronum
eius, sicut est hodie. 7 Et nunc Domine Deus,
tu regnare fecisti servum tuum pro David patre
meo: ego autem sum puer parvulus, et ignorans
egressum, et introitum meum. 8 Et servus tuus in
medio est populi, quem elegisti, populi infiniti, qui
numerari et supputari non potest prae multitudine.
9 Dabis ergo servo tuo cor docile, ut populum
tuum iudicare possit, et discernere inter bonum et
malum. quis enim poterit iudicare populum istum,
populum tuum hunc multum? 10 Placuit ergo
sermo coram Domino, quod Salomon postulasset

huiuscemodi rem. 11 Et dixit Dominus Salomoni:
Quia postulasti verbum hoc, et non petisti tibi dies
multos, nec divitias, aut animas inimicorum tuorum,
sed postulasti tibi sapientiam ad discernendum
iudicium: 12 ecce feci tibi secundum sermones
tuos, et dedi tibi cor sapiens et intelligens, in
tantum ut nullus ante te similis tui fuerit, nec
post te surrecturus sit. 13 Sed et haec, quae non
postulasti, dedi tibi: divitias scilicet, et gloriam,
ut nemo fuerit similis tui in regibus cunctis retro
diebus. 14 Si autem ambulaveris in viis meis, et
custodieris praecepta mea, et mandata mea, sicut
ambulavit pater tuus, longos faciam dies tuos. 15
Igitur evigilavit Salomon, et intellexit quod esset
somnium: cumque venisset Ierusalem, stetit coram
arca foederis Domini, et obtulit holocausta, et fecit
victimas pacificas, et grande convivium universis
famulis suis. 16 Tunc venerunt duae mulieres
meretrices ad regem, steteruntque coram eo, 17
quarum una ait: Obsecro, mi Domine: ego et mulier
haec habitabamus in domo una, et peperi apud
eam in cubiculo. 18 Tertia autem die postquam ego
peperi, peperit et haec: et eramus simul, nullusque
alius nobiscum in domo, exceptis nobis duabus.
19 Mortuus est autem filius mulieris huius nocte.
dormiens quippe oppressit eum. 20 Et consurgens
intempestae noctis silentio, tulit filium meum de
latere meo ancillae tuae dormientis, et collocavit
in sinu suo: suum autem filium, qui erat mortuus,
posuit in sinu meo. 21 Cumque surrexissem mane
ut darem lac filio meo, apparuit mortuus: quem
diligentius intuens clara luce, deprehendi non esse
meum quem genueram. 22 Responditque altera
mulier: Non est ita ut dicis, sed filius tuus mortuus
est, meus autem vivit. Econtrario illa dicebat:
Mentiris: filius quippe meus vivit, et filius tuus
mortuus est. Atque in hunc modum contendebant
coram rege. 23 Tunc rex ait: Haec dicit, Filius meus
vivit, et filius tuus mortuus est. Et ista respondit,
Non, sed filius tuus mortuus est, meus autem vivit.
24 Dixit ergo rex: Afferte mihi gladium. Cumque
attulissent gladium coram rege, 25 Dividite, inquit,
infantem vivum in duas partes, et date dimidiam
partem uni, et dimidiam partem alteri. 26 Dixit
autem mulier, cuius filius erat vivus, ad regem:
(commota sunt quippe viscera eius super filio suo)
Obsecro domine, date illi infantem vivum, et nolite
interficere eum. Econtrario illa dicebat: Nec mihi,
nec tibi sit, sed dividatur. 27 Respondit rex, et ait:
Date huic infantem vivum, et non occidatur: haec
est enim mater eius. 28 Audivit itaque omnis Israel
iudicium quod iudicasset rex, et timuerunt regem,
videntes sapientiam Dei esse in eo ad faciendum
iudicium.

4 Erat autem rex Salomon regnans super omnem
Israel: 2 et hi principes quos habebat: Azarias
filius Sadoc sacerdotis: 3 Elihoreph, et Ahia filii Sisa
scribae: Iosaphat filius Ahilud a commentariis: 4
Banaias filius Ioiadae super exercitum: Sadoc autem,
et Abiathar sacerdotes. 5 Azarias filius Nathan
super eos qui assistebant regi: Zabud filius Nathan
sacerdos, amicus regis: 6 et Ahisar praepositus
domus: et Adoniram filius Abda super tributa. 7
Habebat autem Salomon duodecim praefectos super
omnem Israel, qui praebebant annonam regi et
domui eius: per singulos enim menses in anno,
singuli necessaria ministrabant. 8 Et haec nomina
eorum: Benhur, in monte Ephraim. 9 Bendecar, in
Macces, et in Salebim, et in Bethsames, et in Elon,
et in Bethanan. 10 Bethhesed in Aruboth: ipsius
erat Socho, et omnis terra Epher. 11 Benabinadab,
cuius omnis Nephath Dor, Tapheth filiam Salomonis
habebat uxorem. 12 Bana filius Ahilud regebat
Thanac et Mageddo, et universam Bethsan, quae
est iuxta Sarthana subter Iezrael, a Bethsan usque
Abelmehula e regione Iecmaan. 13 Bengaber in
Ramoth Galaad: habebat Avothiair filii Manasse in
Galaad, ipse praeerat in omni regione Argob, quae
est in Basan, sexaginta civitatibus magnis atque
muratis, quae habebant seras aereas. 14 Ahinadab
filius Addo praeerat in Manaim. 15 Achimaas in
Nephthali: sed et ipse habebat Basemath filiam
Salomonis in coniugio. 16 Baana filius Husi, in Aser,
et in Baloth. 17 Iosaphat filius Pharue, in Issachar.
18 Semei filius Ela, in Beniamin. 19 Gaber filius Uri,
in terra Galaad, in terra Sehon regis Amorrhaei
et Og regis Basan, super omnia quae erant in illa
terra. 20 Iuda et Israel innumerabiles, sicut arena
maris in multitudine: comedentes, et bibentes,
atque laetantes. 21 Salomon autem erat in ditione
sua, habens omnia regna secum a flumine terrae
Philisthiim usque ad terminum Aegypti: offerentium
sibi munera, et servientium ei cunctis diebus vitae
eius. 22 Erat autem cibus Salomonis per dies singulos
triginta cori similae, et sexaginta cori farinae, 23
decem boves pingues, et viginti boves pascuales,
et centum arietes, excepta venatione cervorum,
caprearum, atque bubalorum, et avium altilium. 24
Ipse enim obtinebat omnem regionem, quae erat
trans flumen, quasi a Thaphsa usque ad Gazan, et
cunctos reges illarum regionum: et habebat pacem
ex omni parte in circuitu. 25 Habitabatque Iuda, et
Israel absque timore ullo, unusquisque sub vite sua,
et sub ficu sua, a Dan usque Bersabee cunctis diebus

Salomonis. 26 Et habebat Salomon quadraginta
millia praesepia equorum currulium, et duodecim
millia equestrium. 27 Nutriebantque eos supradicti
regis praefecti: sed et necessaria mensae regis
Salomonis cum ingenti cura praebebant in tempore
suo. 28 Hordeum quoque, et paleas equorum, et
iumentorum deferebant in locum ubi erat rex,
iuxta constitutum sibi. 29 Dedit quoque Deus
sapientiam Salomoni et prudentiam multam nimis,
et latitudinem cordis quasi arenam, quae est in
littore maris. 30 Et praecedebat sapientia Salomonis
sapientiam omnium Orientalium et Aegyptiorum,
31 et erat sapientior cunctis hominibus: sapientior
Ethan Ezrahitae, et Heman, et Chalcol, et Dorda
filiis Mahol: et erat nominatus in universis gentibus
per circuitum. 32 Locutus est quoque Salomon tria
millia parabolas: et fuerunt carmina eius quinque
millia. 33 Et disputavit super lignis a cedro, quae
est in Libano, usque ad hyssopum, quae egreditur
de pariete: et disseruit de iumentis, et volucribus,
et reptilibus, et piscibus. 34 Et veniebant de cunctis
populis ad audiendam sapientiam Salomonis, et ab
universis regibus terrae, qui audiebant sapientiam
eius.

5 Misit quoque Hiram rex Tyri servos suos ad
Salomonem: audivit enim quod ipsum unxissent
regem pro patre eius: quia amicus fuerat Hiram
David omni tempore. 2 Misit autem Salomon
ad Hiram, dicens: 3 Tu scis voluntatem David
patris mei, et quia non potuerit aedificare domum
nomini Domini Dei sui propter bella imminentia
per circuitum, donec daret Dominus eos sub
vestigio pedum eius. 4 Nunc autem requiem dedit
Dominus Deus meus mihi per circuitum: et non est
satan, neque occursus malus. 5 Quamobrem cogito
aedificare templum nomini Domini Dei mei, sicut
locutus est Dominus David patri meo, dicens: Filius
tuus, quem dabo pro te super solium tuum, ipse
aedificabit domum nomini meo. 6 Praecipe igitur
ut praecidant mihi servi tui cedros de Libano, et
servi mei sint cum servis tuis: mercedem autem
servorum tuorum dabo tibi quamcumque petieris:
scis enim quomodo non est in populo meo vir
qui noverit ligna caedere sicut Sidonii. 7 Cum
ergo audisset Hiram verba Salomonis, laetatus est
valde, et ait: Benedictus Dominus Deus hodie, qui
dedit David filium sapientissimum super populum
hunc plurimum. 8 Et misit Hiram ad Salomonem,
dicens: Audivi quaecumque mandasti mihi: ego
faciam omnem voluntatem tuam in lignis cedrinis
et abiegnis. 9 Servi mei deponent ea de Libano
ad mare: et ego componam ea in ratibus in mari
usque ad locum, quem significaveris mihi; et
applicabo ea ibi, et tu tolles ea: praebebisque
necessaria mihi, ut detur cibus domui meae. 10
Itaque Hiram dabat Salomoni ligna cedrina, et
ligna abiegna, iuxta omnem voluntatem eius. 11
Salomon autem praebebat Hiram coros tritici,
viginti millia, in cibum domui eius, et viginti
coros purissimi olei: haec tribuebat Salomon Hiram
per singulos annos. 12 Dedit quoque Dominus
sapientiam Salomoni, sicut locutus est ei: et erat
pax inter Hiram et Salomonem, et percusserunt
ambo foedus. 13 Elegitque rex Salomon operarios de
omni Israel, et erat indictio triginta millia virorum.
14 Mittebatque eos in Libanum, decem millia per
menses singulos vicissim, ita ut duobus mensibus
essent in domibus suis: et Adoniram erat super
huiuscemodi indictione. 15 Fueruntque Salomoni
septuaginta millia eorum qui onera portabant, et
octoginta millia latomorum in monte: 16 absque
praepositis qui praeerant singulis operibus, numero
trium millium, et trecentorum praecipientium
populo et his qui faciebant opus. 17 Praecepitque
rex, ut tollerent lapides grandes, lapides pretiosos
in fundamentum templi, et quadrarent eos: 18 quos
dolaverunt caementarii Salomonis, et caementarii
Hiram: porro Giblii praeparaverunt ligna et lapides
ad aedificandam domum.

6 Factum est ergo quadringentesimo et octogesimo
anno egressionis filiorum Israel de Terra Aegypti,
in anno quarto, mense Zio, (ipse est mensis
secundus) regni Salomonis super Israel, aedificari
coepit domus Domino. 2 Domus autem, quam
aedificabat rex Salomon Domino, habebat sexaginta
cubitos in longitudine, et viginti cubitos in
latitudine, et triginta cubitos in altitudine. 3 Et
porticus erat ante templum viginti cubitorum
longitudinis, iuxta mensuram latitudinis templi:
et habebat decem cubitos latitudinis ante faciem
templi. 4 Fecitque in templo fenestras obliquas.
5 Et aedificavit super parietem templi tabulata
per gyrum, in parietibus domus per circuitum
templi et oraculi, et fecit latera in circuitu. 6
Tabulatum, quod subter erat, quinque cubitos
habebat latitudinis, et medium tabulatum sex
cubitorum latitudinis, et tertium tabulatum septem
habens cubitos latitudinis. Trabes autem posuit in
domo per circuitum forinsecus, ut non haererent
muris templi. 7 Domus autem cum aedificaretur, de
lapidibus dolatis atque perfectis aedificata est: et
malleus, et securis, et omne ferramentum non sunt
audita in domo cum aedificaretur. 8 Ostium lateris
medii in pariete erat domus dextrae: et per cochleam

ascendebant in medium coenaculum, et a medio in
tertium. 9 Et aedificavit domum, et consummavit
eam: texit quoque domum laquearibus cedrinis.
10 Et aedificavit tabulatum super omnem domum
quinque cubitis altitudinis, et operuit domum
lignis cedrinis. 11 Et factus est sermo Domini ad
Salomonem, dicens: 12 Domus haec, quam aedificas,
si ambulaveris in praeceptis meis, et iudicia mea
feceris, et custodieris omnia mandata mea, gradiens
per ea: firmabo sermonem meum tibi, quem locutus
sum ad David patrem tuum. 13 Et habitabo in
medio filiorum Israel, et non derelinquam populum
meum Israel. 14 Igitur aedificavit Salomon domum,
et consummavit eam. 15 Et aedificavit parietes
domus intrinsecus, tabulatis cedrinis, a pavimento
domus usque ad summitatem parietum, et usque
ad laquearia, operuit lignis cedrinis intrinsecus:
et texit pavimentum domus tabulis abiegnis. 16
Aedificavitque viginti cubitorum ad posteriorem
partem templi tabulata cedrina, a pavimento usque
ad superiora: et fecit interiorem domum oraculi
in sanctum Sanctorum. 17 Porro quadraginta
cubitorum erat ipsum templum pro foribus oraculi.
18 Et cedro omnis domus intrinsecus vestiebatur,
habens tornaturas, et iuncturas suas fabrefactas
et caelaturas eminentes: omnia cedrinis tabulis
vestiebantur: nec omnino lapis apparere poterat
in pariete. 19 Oraculum autem in medio domus,
in interiori parte fecerat, ut poneret ibi arcam
foederis Domini. 20 Porro oraculum habebat viginti
cubitos longitudinis, et viginti cubitos latitudinis,
et viginti cubitos altitudinis: et operuit illud atque
vestivit auro purissimo. sed et altare vestivit cedro.
21 Domum quoque ante oraculum operuit auro
purissimo, et affixit laminas clavis aureis. 22
Nihilque erat in templo quod non auro tegeretur:
sed et totum altare oraculi texit auro. 23 Et fecit in
oraculo duos cherubim de lignis olivarum, decem
cubitorum altitudinis. 24 Quinque cubitorum ala
cherub una, et quinque cubitorum ala cherub
altera: id est, decem cubitos habentes, a summitate
alae unius usque ad alae alterius summitatem. 25
Decem quoque cubitorum erat cherub secundus:
in mensura pari, et opus unum erat in duobus
cherubim, 26 id est, altitudinem habebat unus
cherub decem cubitorum, et similiter cherub
secundus. 27 Posuitque cherubim in medio templi
interioris: extendebant autem alas suas cherubim,
et tangebat ala una parietem, et ala cherub secundi
tangebat parietem alterum: alae autem alterae in
media parte templi se invicem contingebant. 28
Texit quoque cherubim auro. 29 Et omnes parietes
templi per circuitum sculpsit variis caelaturis et
torno: et fecit in eis cherubim, et palmas, et picturas
varias, quasi prominentes de pariete, et egredientes.
30 Sed et pavimentum domus texit auro intrinsecus
et extrinsecus. 31 Et in ingressu oraculi fecit ostiola
de lignis olivarum, postesque angulorum quinque.
32 Et duo ostia de lignis olivarum: et sculpsit in
eis picturam cherubim, et palmarum species, et
anaglypha valde prominentia: et texit ea auro: et
operuit tam cherubim quam palmas, et cetera,
auro. 33 Fecitque in introitu templi postes de
lignis olivarum quadrangulatos: 34 et duo ostia
de lignis abiegnis altrinsecus: et utrumque ostium
duplex erat, et se invicem tenens aperiebatur. 35 Et
sculpsit cherubim, et palmas, et caelaturas valde
eminentes: operuitque omnia laminis aureis opere
quadro ad regulam. 36 Et aedificavit atrium interius
tribus ordinibus lapidum politorum, et uno ordine
lignorum cedri. 37 Anno quarto fundata est domus
Domini in mense Zio: 38 et in anno undecimo,
mense Bul (ipse est mensis octavus) perfecta est
domus in omni opere suo, et in universis utensilibus
suis: aedificavitque eam annis septem.

7 Domum autem suam aedificavit Salomon
tredecim annis, et ad perfectum usque perduxit.
2 Aedificavit quoque domum saltus Libani centum
cubitorum longitudinis, et quinquaginta cubitorum
latitudinis, et triginta cubitorum altitudinis: et
quattuor deambulacra inter columnas cedrinas:
ligna quippe cedrina exciderat in columnas. 3
Et tabulatis cedrinis vestivit totam cameram,
quae quadragintaquinque columnis sustentabatur.
Unus autem ordo habebat columnas quindecim
4 contra se invicem positas, 5 et e regione se
respicientes, aequali spatio inter columnas, et super
columnas quadrangulata ligna in cunctis aequalia.
6 Et porticum columnarum fecit quinquaginta
cubitorum longitudinis, et triginta cubitorum
latitudinis: et alteram porticum in facie maioris
porticus: et columnas, et epistylia super columnas.
7 Porticum quoque solii, in qua tribunal est, fecit:
et texit lignis cedrinis a pavimento usque ad
summitatem. 8 Et domuncula, in qua sedebatur
ad iudicandum, erat in media porticu, simili
opere. Domum quoque fecit filiae Pharaonis (quam
uxorem duxerat Salomon) tali opere, quali et hanc
porticum. 9 Omnia lapidibus pretiosis, qui ad
normam quandam atque mensuram tam intrinsecus
quam extrinsecus serrati erant: a fundamento
usque ad summitatem parietum, et intrinsecus
usque ad atrium maius. 10 Fundamenta autem de
lapidibus pretiosis, lapidibus magnis decem sive
octo cubitorum. 11 Et desuper lapides pretiosi

aequalis mensurae secti erant, similiterque de
cedro. 12 Et atrium maius rotundum trium ordinum
de lapidibus sectis, et unius ordinis de dolata cedro:
necnon et in atrio domus Domini interiori, et in
porticu domus. 13 Misit quoque rex Salomon, et
tulit Hiram de Tyro, 14 filium mulieris viduae de
tribu Nephthali, patre Tyrio, artificem aerarium, et
plenum sapientia, et intelligentia, et doctrina ad
faciendum omne opus ex aere. Qui cum venisset ad
regem Salomonem, fecit omne opus eius. 15 Et finxit
duas columnas aereas, decem et octo cubitorum
altitudinis columnam unam: et linea duodecim
cubitorum ambiebat columnam utramque. 16 Duo
quoque capitella fecit, quae ponerentur super capita
columnarum, fusilia ex aere: quinque cubitorum
altitudinis capitellum unum, et quinque cubitorum
altitudinis capitellum alterum: 17 et quasi in
modum retis, et catenarum sibi invicem miro opere
contextarum. Utrumque capitellum columnarum
fusile erat: septena versuum retiacula in capitello
uno, et septena retiacula in capitello altero. 18 Et
perfecit columnas, et duos ordines per circuitum
retiaculorum singulorum, ut tegerent capitella, quae
erant super summitatem, malogranatorum: eodem
modo fecit et capitello secundo. 19 Capitella autem,
quae erant super capita columnarum, quasi opere
lilii fabricata erant in porticu quattuor cubitorum.
20 Et rursum alia capitella in summitate columnarum
desuper iuxta mensuram columnae contra retiacula:
malogranatorum autem ducenti ordines erant
in circuitu capitelli secundi. 21 Et statuit duas
columnas in porticu templi: cumque statuisset
columnam dexteram, vocavit eam nomine Iachin:
similiter erexit columnam secundam: et vocavit
nomen eius Booz. 22 Et super capita columnarum
opus in modum lilii posuit: perfectumque est opus
columnarum. 23 Fecit quoque mare fusile decem
cubitorum a labio usque ad labium, rotundum
in circuitu: quinque cubitorum altitudo eius, et
resticula triginta cubitorum cingebat illud per
circuitum. 24 Et sculptura subter labium circuibat
illud decem cubitis ambiens mare: duo ordines
sculpturarum histriatarum erant fusiles. 25 Et
stabant super duodecim boves, e quibus tres
respiciebant ad Aquilonem, et tres ad Occidentem,
et tres ad Meridiem, et tres ad Orientem, et mare
super eos desuper erat: quorum posteriora universa
intrinsecus latitabant. 26 Grossitudo autem luteris,
trium unciarum erat: labiumque eius, quasi labium
calicis, et folium repandi lilii: duo millia batos
capiebat et tria millia metretas. 27 Et fecit decem
bases aeneas, quattuor cubitorum longitudinis bases
singulas, et quattuor cubitorum latitudinis, et trium
cubitorum altitudinis. 28 Et ipsum opus basium,
interrasile erat: et sculpturae inter iuncturas. 29
Et inter coronulas et plectas, leones et boves et
cherubim: et in iuncturis similiter desuper: et subter
leones, et boves quasi lora ex aere dependentia.
30 Et quattuor rotae per bases singulas, et axes
aerei: et per quattuor partes quasi humeruli subter
luterem fusiles, contra se invicem respectantes.
31 Os quoque luteris intrinsecus erat in capitis
summitate: et quod forinsecus apparebat, unius
cubiti erat totum rotundum, pariterque habebat
unum cubitum et dimidium: in angulis autem
columnarum variae caelaturae erant: et media
intercolumnia, quadrata non rotunda. 32 Quattuor
quoque rotae, quae per quattuor angulos basis
erant, cohaerebant sibi subter basim: una rota
habebat altitudinis cubitum et semis. 33 Tales
autem rotae erant quales solent in curru fieri:
et axes earum, et radii, et canthi, et modioli,
omnia fusilia. 34 Nam et humeruli illi quattuor per
singulos angulos basis unius, ex ipsa basi fusiles
et coniuncti erant. 35 In summitate autem basis
erat quaedam rotunditas unius et dimidii cubiti, ita
fabrefacta, ut luter desuper posset imponi, habens
caelaturas suas, variasque sculpturas ex semetipsa.
36 Sculpsit quoque in tabulatis illis, quae erant ex
aere, et in angulis, cherubim, et leones, et palmas,
quasi in similitudinem hominis stantis, ut non
caelata, sed apposita per circuitum viderentur. 37
In hunc modum fecit decem bases, fusura una, et
mensura, sculpturaque consimili. 38 Fecit quoque
decem luteres aeneos: quadraginta batos capiebat
luter unus, eratque quattuor cubitorum: singulos
quoque luteres per singulas, id est, decem bases,
posuit. 39 Et constituit decem bases, quinque ad
dexteram partem templi, et quinque ad sinistram:
mare autem posuit ad dexteram partem templi
contra Orientem ad Meridiem. 40 Fecit ergo Hiram
lebetes, et scutras, et amulas, et perfecit omne opus
regis Salomonis in templo Domini. 41 Columnas
duas, et funiculos capitellorum super capitella
columnarum duos: et retiacula duo, ut operirent
duos funiculos, qui erant super capita columnarum.
42 Et malogranata quadringenta in duobus retiaculis:
duos versus malogranatorum in retiaculis singulis,
ad operiendos funiculos capitellorum, qui erant
super capita columnarum. 43 Et bases decem, et
luteres decem super bases. 44 Et mare unum, et boves
duodecim subter mare. 45 Et lebetes, et scutras, et
amulas. omnia vasa, quae fecit Hiram regi Salomoni
in domo Domini, de auricalco erant. 46 In campestri
regione Iordanis fudit ea rex in argillosa terra, inter
Sochoth et Sarthan. 47 Et posuit Salomon omnia

vasa: propter multitudinem autem nimiam non erat
pondus aeris. 48 Fecitque Salomon omnia vasa in
domo Domini: altare aureum, et mensam, super
quam ponerentur panes propositionis, auream:
49 et candelabra aurea, quinque ad dexteram, et
quinque ad sinistram contra oraculum ex auro
puro: et quasi lilii flores, et lucernas desuper aureas:
et forcipes aureos, 50 et hydrias, et fuscinulas,
et phialas, et mortariola, et thuribula, de auro
purissimo: et cardines ostiorum domus interioris
Sancti sanctorum, et ostiorum domus templi,
ex auro erant. 51 Et perfecit omne opus quod
faciebat Salomon in domo Domini, et intulit quae
sanctificaverat David pater suus, argentum et
aurum, et vasa, reposuitque in thesauris domus
Domini.

8 Tunc congregati sunt omnes maiores natu Israel
cum principibus tribuum, et duces familiarum
filiorum Israel ad regem Salomonem in Ierusalem:
ut deferrent arcam foederis Domini, de civitate
David, id est, de Sion. 2 Convenitque ad regem
Salomonem universus Israel in mense Bethanim,
in sollemni die, ipse est mensis septimus. 3
Veneruntque cuncti senes de Israel, et tulerunt
arcam sacerdotes, 4 et portaverunt arcam Domini,
et tabernaculum foederis, et omnia vasa Sanctuarii,
quae erant in tabernaculo: et ferebant ea sacerdotes
et Levitae. 5 Rex autem Salomon, et omnis multitudo
Israel, quae convenerat ad eum, gradiebatur cum
illo ante arcam, et immolabant oves et boves
absque aestimatione et numero. 6 Et intulerunt
sacerdotes arcam foederis Domini in locum suum,
in oraculum templi, in Sanctum sanctorum subter
alas cherubim. 7 Siquidem cherubim expandebant
alas super locum arcae, et protegebant arcam, et
vectes eius desuper. 8 Cumque eminerent vectes, et
apparerent summitates eorum foris Sanctuarium
ante oraculum, non apparebant ultra extrinsecus,
qui et fuerunt ibi usque in praesentem diem. 9
In arca autem non erat aliud nisi duae tabulae
lapideae, quas posuerat in ea Moyses in Horeb,
quando pepigit Dominus foedus cum filiis Israel,
cum egrederentur de Terra Aegypti. 10 Factum
est autem, cum exissent sacerdotes de Sanctuario,
nebula implevit domum Domini, 11 et non poterant
sacerdotes stare et ministrare propter nebulam:
impleverat enim gloria Domini domum Domini.
12 Tunc ait Salomon: Dominus dixit ut habitaret
in nebula. 13 Aedificans aedificavi domum in
habitaculum tuum, firmissimum solium tuum in
sempiternum. 14 Convertitque rex faciem suam, et
benedixit omni ecclesiae Israel: omnia enim ecclesia
Israel stabat. 15 Et ait Salomon: Benedictus Dominus
Deus Israel, qui locutus est ore suo ad David patrem
meum, et in manibus eius perfecit, dicens: 16 A
die, qua eduxi populum meum Israel de Aegypto,
non elegi civitatem de universis tribubus Israel,
ut aedificaretur domus, et esset nomen meum ibi:
sed elegi David ut esset super populum meum
Israel. 17 Voluitque David pater meus aedificare
domum nomini Domini Dei Israel: 18 et ait Dominus
ad David patrem meum: Quod cogitasti in corde
tuo aedificare domum nomini meo, bene fecisti,
hoc ipsum mente tractans. 19 Verumtamen tu
non aedificabis mihi domum, sed filius tuus, qui
egredietur de renibus tuis, ipse aedificabit domum
nomini meo. 20 Confirmavit Dominus sermonem
suum, quem locutus est: stetique pro David patre
meo, et sedi super thronum Israel, sicut locutus est
Dominus: et aedificavi domum nomini Domini Dei
Israel. 21 Et constitui ibi locum arcae, in qua foedus
Domini est, quod percussit cum patribus nostris,
quando egressi sunt de Terra Aegypti. 22 Stetit
autem Salomon ante altare Domini in conspectu
ecclesiae Israel, et expandit manus suas in caelum,
23 et ait: Domine Deus Israel, non est similis tui
Deus in caelo desuper, et super terram deorsum:
qui custodis pactum et misericordiam servis tuis,
qui ambulant coram te in toto corde suo. 24 Qui
custodisti servo tuo David patri meo quae locutus es
ei: ore locutus es, et manibus perfecisti, ut haec dies
probat. 25 Nunc igitur Domine Deus Israel, conserva
famulo tuo David patri meo quae locutus es ei,
dicens: Non auferetur de te vir coram me, qui sedeat
super thronum Israel: ita tamen si custodierint
filii tui viam suam, ut ambulent coram me sicut tu
ambulasti in conspectu meo. 26 Et nunc Domine
Deus Israel firmentur verba tua, quae locutus es
servo tuo David patri meo. 27 Ergone putandum
est quod vere Deus habitet super terram? si enim
caelum, et caeli caelorum te capere non possunt,
quanto magis domus haec, quam aedificavi? 28 Sed
respice ad orationem servi tui, et ad preces eius
Domine Deus meus: audi hymnum et orationem,
quam servus tuus orat coram te hodie: 29 ut sint
oculi tui aperti super domum hanc nocte ac die:
super domum, de qua dixisti: Erit nomen meum
ibi: ut exaudias orationem, quam orat in loco isto
ad te servus tuus. 30 Ut exaudias deprecationem
servi tui et populi tui Israel, quodcumque oraverint
in loco isto, et exaudies in loco habitaculi tui
in caelo, et cum exaudieris, propitius eris. 31 Si
peccaverit homo in proximum suum, et habuerit
aliquod iuramentum, quo teneatur astrictus; et
venerit propter iuramentum coram altari tuo in

domum tuam, 32 tu exaudies in caelo: et facies,
et iudicabis servos tuos, condemnans impium, et
reddens viam suam super caput eius, iustificansque
iustum, et retribuens ei secundum iustitiam suam.
33 Si fugerit populus tuus Israel inimicos suos (quia
peccaturus est tibi) et agentes poenitentiam, et
confitentes nomini tuo, venerint, et oraverint, et
deprecati te fuerint in domo hac; 34 exaudi in caelo,
et dimitte peccatum populi tui Israel, et reduces
eos in terram, quam dedisti patribus eorum. 35
Si clausum fuerit caelum, et non pluerit propter
peccata eorum, et orantes in loco isto, poenitentiam
egerint nomini tuo, et a peccatis suis conversi
fuerint propter afflictionem suam: 36 exaudi eos
in caelo, et dimitte peccata servorum tuorum,
et populi tui Israel: et ostende eis viam bonam
per quam ambulent, et da pluviam super terram
tuam, quam dedisti populo tuo in possessionem. 37
Fames si oborta fuerit in terra, aut pestilentia, aut
corruptus aer, aut aerugo, aut locusta, vel rubigo, et
afflixerit eum inimicus eius portas obsidens, omnis
plaga, universa infirmitas, 38 cuncta devotatio, et
imprecatio, quae acciderit omni homini de populo
tuo Israel: si quis cognoverit plagam cordis sui, et
expanderit manus suas in domo hac, 39 tu exaudies
in caelo in loco habitationis tuae, et repropitiaberis,
et facies ut des unicuique secundum omnes vias
suas, sicut videris cor eius (quia tu nosti solus cor
omnium filiorum hominum) 40 ut timeant te cunctis
diebus, quibus vivunt super faciem terrae, quam
dedisti patribus nostris. 41 Insuper et alienigena,
qui non est de populo tuo Israel, cum venerit de
terra longinqua propter nomen tuum (audietur
enim nomen tuum magnum, et manus tua fortis, et
brachium tuum 42 extentum ubique) cum venerit
ergo, et oraverit in hoc loco, 43 tu exaudies in
caelo, in firmamento habitaculi tui et facies omnia,
pro quibus invocaverit te alienigena: ut discant
universi populi terrarum nomen tuum timere,
sicut populus tuus Israel, et probent quia nomen
tuum invocatum est super domum hanc, quam
aedificavi. 44 Si egressus fuerit populus tuus ad
bellum contra inimicos suos, per viam, quocumque
miseris eos, orabunt te contra viam civitatis, quam
elegisti, et contra domum, quam aedificavi nomini
tuo, 45 et exaudies in caelo orationes eorum, et
preces eorum, et facies iudicium eorum. 46 Quod
si peccaverint tibi (non est enim homo qui non
peccet) et iratus tradideris eos inimicis suis, et
captivi ducti fuerint in terram inimicorum longe
vel prope, 47 et egerint poenitentiam in corde
suo in loco captivitatis, et conversi deprecati te
fuerint in captivitate sua, dicentes: Peccavimus,
inique egimus, impie gessimus: 48 et reversi fuerint
ad te in universo corde suo, et tota anima sua in
terra inimicorum suorum, ad quam captivi ducti
fuerint: et oraverint te contra viam terrae suae,
quam dedisti patribus eorum, et civitatis quam
elegisti, et templi quod aedificavi nomini tuo: 49
exaudies in caelo, in firmamento solii tui orationes
eorum, et preces eorum, et facies iudicium eorum:
50 et propitiaberis populo tuo qui peccavit tibi, et
omnibus iniquitatibus eorum, quibus praevaricati
sunt in te: et dabis misericordiam coram eis, qui
eos captivos habuerint, ut misereantur eis. 51
Populus enim tuus est, et hereditas tua, quos
eduxisti de Terra Aegypti, de medio fornacis
ferreae. 52 Ut sint oculi tui aperti ad deprecationem
servi tui, et populi tui Israel, et exaudias eos
in universis pro quibus invocaverint te. 53 Tu
enim separasti eos tibi in hereditatem de universis
populis terrae, sicut locutus es per Moysen servum
tuum, quando eduxisti patres nostros de Aegypto
Domine Deus. 54 Factum est autem, cum complesset
Salomon orans Dominum omnem orationem, et
deprecationem hanc, surrexit de conspectu altaris
Domini: utrumque enim genu in terram fixerat,
et manus expanderat in caelum. 55 Stetit ergo, et
benedixit omni ecclesiae Israel voce magna, dicens:
56 Benedictus Dominus, qui dedit requiem populo
suo Israel, iuxta omnia quae locutus est: non cecidit
ne unus quidem sermo ex omnibus bonis, quae
locutus est per Moysen servum suum. 57 Sit Dominus
Deus noster nobiscum, sicut fuit cum patribus
nostris, non derelinquens nos, neque proiiciens.
58 Sed inclinet corda nostra ad se, ut ambulemus
in universis viis eius, et custodiamus mandata
eius, et ceremonias eius, et iudicia quaecumque
mandavit patribus nostris. 59 Et sint sermones
mei isti, quibus deprecatus sum coram Domino,
appropinquantes Domino Deo nostro die ac nocte,
ut faciat iudicium servo suo, et populo suo Israel
per singulos dies: 60 et sciant omnes populi terrae,
quia Dominus ipse est Deus, et non est ultra absque
eo. 61 Sit quoque cor nostrum perfectum cum
Domino Deo nostro, ut ambulemus in decretis eius,
et custodiamus mandata eius, sicut et hodie. 62
Igitur rex, et omnis Israel cum eo, immolabant
victimas coram Domino. 63 Mactavitque Salomon
hostias pacificas, quas immolavit Domino, boum
viginti duo millia, et ovium centum viginti millia:
et dedicaverunt templum Domini rex, et filii Israel.
64 In die illa sanctificavit rex medium atrii, quod
erat ante domum Domini: fecit quippe holocaustum
ibi, et sacrificium, et adipem pacificorum: quoniam
altare aereum, quod erat coram Domino, minus erat,

et capere non poterat holocaustum, et sacrificium,
et adipem pacificorum. 65 Fecit ergo Salomon
in tempore illo festivitatem celebrem, et omnis
Israel cum eo, multitudo magna ab introitu Emath
usque ad Rivum Aegypti, coram Domino Deo
nostro, septem diebus et septem diebus, id est,
quattuordecim diebus. 66 Et in die octava dimisit
populos: qui benedicentes regi, profecti sunt in
tabernacula sua laetantes, et alacri corde super
omnibus bonis, quae fecerat Dominus David servo
suo, et Israel populo suo.

9 Factum est autem cum perfecisset Salomon
aedificium domus Domini, et aedificium regis, et
omne quod optaverat et voluerat facere, 2 apparuit
ei Dominus secundo sicut apparuerat ei in Gabaon. 3
Dixitque Dominus ad eum: Exaudivi orationem tuam
et deprecationem tuam, quam deprecatus es coram
me: sanctificavi domum hanc, quam aedificasti,
ut ponerem nomen meum ibi in sempiternum, et
erunt oculi mei et cor meum ibi cunctis diebus. 4 Tu
quoque si ambulaveris coram me, sicut ambulavit
pater tuus, in simplicitate cordis, et in aequitate: et
feceris omnia, quae praecepi tibi, et legitima mea
et iudicia mea servaveris, 5 ponam thronum regni
tui super Israel in sempiternum, sicut locutus sum
David patri tuo, dicens: Non auferetur vir de genere
tuo de solio Israel. 6 Si autem aversione aversi
fueritis vos et filii vestri, non sequentes me, nec
custodientes mandata mea, et ceremonias meas,
quas proposui vobis, sed abieritis et colueritis deos
alienos, et adoraveritis eos: 7 auferam Israel de
superficie terrae, quam dedi eis: et templum quod
sanctificavi nomini meo, proiiciam a conspectu meo,
eritque Israel in proverbium, et in fabulam cunctis
populis. 8 Et domus haec erit in exemplum: omnis,
qui transierit per eam, stupebit, et sibilabit, et dicet:
Quare fecit Dominus sic terrae huic, et domui huic?
9 Et respondebunt: Quia dereliquerunt Dominum
Deum suum, qui eduxit patres eorum de Terra
Aegypti, et secuti sunt deos alienos, et adoraverunt
eos, et coluerunt eos: idcirco induxit Dominus
super eos omne malum hoc. 10 Expletis autem
annis viginti postquam aedificaverat Salomon duas
domos, id est domum Domini, et domum regis,
11 (Hiram rege Tyri praebente Salomoni ligna
cedrina et abiegna, et aurum iuxta omne quod opus
habuerat) tunc dedit Salomon Hiram viginti oppida
in Terra Galilaeae. 12 Et egressus est Hiram de Tyro,
ut videret oppida, quae dederat ei Salomon, et non
placuerunt ei, 13 et ait: Haecine sunt civitates,
quas dedisti mihi, frater? Et appellavit eas Terram
chabul, usque in diem hanc. 14 Misit quoque Hiram
ad regem Salomonem centum viginti talenta auri.
15 Haec est summa expensarum, quam obtulit
rex Salomon ad aedificandam domum Domini et
domum suam, et Mello, et murum Ierusalem, et
Heser, et Mageddo et Gazer. 16 Pharao rex Aegypti
ascendit, et cepit Gazar, succenditque eam igni: et
Chananaeum, qui habitabat in civitate, interfecit,
et dedit eam in dotem filiae suae uxori Salomonis.
17 Aedificavit ergo Salomon Gazer, et Bethoron
inferiorem, 18 et Balaath, et Palmiram in Terra
solitudinis. 19 Et omnes vicos, qui ad se pertinebant,
et erant absque muro, munivit, et civitates curruum
et civitates equitum, et quodcumque ei placuit
ut aedificaret in Ierusalem, et in Libano, et in
omni terra potestatis suae. 20 Universum populum,
qui remanserat de Amorrhaeis, et Hethaeis, et
Pherezaeis, et Hevaeis, et Iebusaeis, qui non sunt
de filiis Israel: 21 horum filios, qui remanserant
in terra, quos scilicet non potuerant filii Israel
exterminare: fecit Salomon tributarios, usque
in diem hanc. 22 De filiis autem Israel non
constituit Salomon servire quemquam, sed erant viri
bellatores, et ministri eius, et principes, et duces,
et praefecti curruum et equorum. 23 Erant autem
principes super omnia opera Salomonis praepositi
quingenti quinquaginta, qui habebant subiectum
populum, et statutis operibus imperabant. 24 Filia
autem Pharaonis ascendit de civitate David in
domum suam, quam aedificaverat ei Salomon: tunc
aedificavit Mello. 25 Offerebat quoque Salomon
tribus vicibus per annos singulos holocausta, et
pacificas victimas super altare, quod aedificaverat
Domino, et adolebat thymiama coram Domino:
perfectumque est templum. 26 Classem quoque
fecit rex Salomon in Asiongaber, quae est iuxta
Ailath in littore Maris rubri, in Terra Idumaeae.
27 Misitque Hiram in classe illa servos suos viros
nauticos et gnaros maris, cum servis Salomonis. 28
Qui cum venissent in Ophir, sumptum inde aurum
quadringentorum viginti talentorum, detulerunt
ad regem Salomonem.

10 Sed et Regina Saba, audita fama Salomonis
in nomine Domini, venit tentare eum in
aenigmatibus. 2 Et ingressa Ierusalem multo cum
comitatu, et divitiis, camelis portantibus aromata,
et aurum infinitum nimis, et gemmas pretiosas,
venit ad regem Salomonem, et locuta est ei universa
quae habebat in corde suo. 3 Et docuit eam Salomon
omnia verba, quae proposuerat: non fuit sermo, qui
regem posset latere, et non responderet ei. 4 Videns
autem regina Saba omnem sapientiam Salomonis, et
domum, quam aedificaverat, 5 et cibos mensae eius,

et habitacula servorum, et ordines ministrantium,
vestesque eorum, et pincernas, et holocausta,
quae offerebat in domo Domini: non habebat ultra
spiritum. 6 dixitque ad regem: Verus est sermo,
quem audivi in terra mea 7 super sermonibus tuis,
et super sapientia tua: et non credebam narrantibus
mihi, donec ipsa veni, et vidi oculis meis, et probavi
quod media pars mihi nunciata non fuerit: maior
est sapientia et opera tua, quam rumor, quem
audivi. 8 Beati viri tui, et beati servi tui, qui stant
coram te semper, et audiunt sapientiam tuam. 9 Sit
Dominus Deus tuus benedictus, cui complacuisti, et
posuit te super thronum Israel, eo quod dilexerit
Dominus Israel in sempiternum, et constituit te
regem, ut faceres iudicium et iustitiam. 10 Dedit
ergo regi centum viginti talenta auri, et aromata
multa nimis, et gemmas pretiosas: non sunt allata
ultra aromata tam multa, quam ea quae dedit
regina Saba regi Salomoni. 11 (Sed et classis Hiram,
quae portabat aurum de Ophir, attulit ex Ophir
ligna thyina multa nimis, et gemmas pretiosas.
12 Fecitque rex de lignis thyinis fulcra domus
Domini, et domus regiae, et citharas lyrasque
cantoribus: non sunt allata huiuscemodi ligna
thyina, neque visa usque in praesentem diem.) 13
Rex autem Salomon dedit reginae Saba omnia quae
voluit, et petivit ab eo: exceptis his, quae ultro
obtulerat ei munere regio. Quae reversa est, et abiit
in terram suam cum servis suis. 14 Erat autem
pondus auri, quod afferebatur Salomoni per annos
singulos, sexcentorum sexaginta sex talentorum
auri: 15 excepto eo, quod afferebant viri, qui
super vectigalia erant, et negotiatores, universique
scruta vendentes, et omnes reges Arabiae, ducesque
terrae. 16 Fecit quoque rex Salomon ducenta scuta
de auro purissimo, sexcentos auri siclos dedit in
laminas scuti unius. 17 Et trecentas peltas ex
auro probato: trecentae minae auri unam peltam
vestiebant: posuitque eas rex in domo saltus Libani.
18 Fecit etiam rex Salomon thronum de ebore
grandem: et vestivit eum auro fulvo nimis, 19 qui
habebat sex gradus: et summitas throni rotunda
erat in parte posteriori: et duae manus hinc atque
inde tenentes sedile: et duo leones stabant iuxta
manus singulas. 20 Et duodecim leunculi stantes
super sex gradus hinc atque inde: non est factum
tale opus in universis regnis. 21 Sed et omnia
vasa, quibus potabat rex Salomon, erant aurea:
et universa supellex domus saltus Libani de auro
purissimo: non erat argentum, nec alicuius pretii
putabatur in diebus Salomonis, 22 quia classis
regis per mare cum classe Hiram semel per tres
annos ibat in Tharsis, deferens inde aurum, et
argentum, et dentes elephantorum, et simias, et
pavos. 23 Magnificatus est ergo rex Salomon super
omnes reges terrae divitiis, et sapientia. 24 Et
universa terra desiderabat vultum Salomonis, ut
audiret sapientiam eius, quam dederat Deus in
corde eius. 25 Et singuli deferebant ei munera,
vasa argentea et aurea, vestes et arma bellica,
aromata quoque, et equos et mulos per annos
singulos. 26 Congregavitque Salomon currus et
equites, et facti sunt ei mille quadringenti currus,
et duodecim millia equitum: et disposuit eos per
civitates munitas, et cum rege in Ierusalem. 27
Fecitque ut tanta esset abundantia argenti in
Ierusalem, quanta et lapidum: et cedrorum praebuit
multitudinem quasi sycomoros, quae nascuntur in
campestribus. 28 Et educebantur equi Salomoni
de Aegypto, et de Coa. Negotiatores enim regis
emebant de Coa, et statuto pretio perducebant. 29
Egrediebatur autem quadriga ex Aegypto sexcentis
siclis argenti, et equus centum quinquaginta. Atque
in hunc modum cuncti reges Hethaeorum et Syriae
equos venundabant.

11 Rex autem Salomon adamavit mulieres
alienigenas multas, filiam quoque Pharaonis, et
Moabitidas, et Ammonitidas, Idumaeas, et Sidonias,
et Cethaeas: 2 de gentibus, super quibus dixit
Dominus filiis Israel: Non ingrediemini ad eas, neque
de illis ingredientur ad vestras: certissime enim
avertent corda vestra ut sequamini deos earum. His
itaque copulatus est Salomon ardentissimo amore.
3 Fueruntque ei uxores quasi reginae septingentae,
et concubinae trecentae: et averterunt mulieres cor
eius. 4 Cumque iam esset senex, depravatum est
cor eius per mulieres, ut sequeretur deos alienos:
nec erat cor eius perfectum cum Domino Deo
suo, sicut cor David patris eius. 5 Sed colebat
Salomon Astarthen deam Sidoniorum, et Chamos
Deus Moabitarum, et Moloch idolum Ammonitarum.
6 Fecitque Salomon quod non placuerat coram
Domino, et non adimplevit ut sequeretur Dominum,
sicut David pater eius. 7 Tunc aedificavit Salomon
fanum Chamos, idolo Moab, in monte qui est contra
Ierusalem, et Moloch idolo filiorum Ammon. 8
Atque in hunc modum fecit universis uxoribus suis
alienigenis, quae adolebant thura, et immolabant
diis suis. 9 Igitur iratus est Dominus Salomoni,
quod aversa esset mens eius a Domino Deo Israel,
qui apparuerat ei secundo, 10 et praeceperat de
verbo hoc ne sequeretur deos alienos, et non
custodivit quae mandavit ei Dominus. 11 Dixit itaque
Dominus Salomoni: Quia habuisti hoc apud te, et
non custodisti pactum meum, et praecepta mea,

quae mandavi tibi, disrumpens scindam regnum
tuum, et dabo illud servo tuo. 12 Verumtamen
in diebus tuis non faciam propter David patrem
tuum: de manu filii tui scindam illud, 13 nec totum
regnum auferam, sed tribum unam dabo filio tuo
propter David servum meum, et Ierusalem quam
elegi. 14 Suscitavit autem Dominus adversarium
Salomoni Adad Idumaeum de semine regio, qui erat
in Edom. 15 Cum enim esset David in Idumaea, et
ascendisset Ioab princeps militiae ad sepeliendum
eos, qui fuerant interfecti, et occidisset omnem
masculinum in Idumaea 16 (sex enim mensibus ibi
moratus est Ioab, et omnis Israel, donec interimeret
omne masculinum in Idumaea) 17 fugit Adad ipse,
et viri Idumaei de servis patris eius cum eo, ut
ingrederetur Aegyptum: erat autem Adad puer
parvulus. 18 Cumque surrexissent de Madian,
venerunt in Pharan, tuleruntque secum viros de
Pharan, et introierunt Aegyptum ad Pharaonem
regem Aegypti: qui dedit ei domum, et cibos
constituit, et terram delegavit. 19 Et invenit Adad
gratiam coram Pharaone valde, in tantum ut daret
ei uxorem, sororem uxoris suae germanam Taphnes
reginae. 20 Genuitque ei soror Taphnes Genubath
filium, et nutrivit eum Taphnes in domo Pharaonis:
eratque Genubath habitans apud Pharaonem cum
filiis eius. 21 Cumque audisset Adad in Aegypto,
dormisse David cum patribus suis, et mortuum esse
Ioab principem militiae, dixit Pharaoni: Dimitte
me, ut vadam in terram meam. 22 Dixitque ei
Pharao: Qua enim re apud me indiges, ut quaeras
ire ad terram tuam? At ille respondit: Nulla: sed
obsecro te ut dimittas me. 23 Suscitavit quoque
ei Deus adversarium Razon filium Eliada, qui
fugerat Adarezer regem Soba dominum suum: 24 et
congregavit contra eum viros, et factus est princeps
latronum cum interficeret eos David: abieruntque
Damascum, et habitaverunt ibi, et constituerunt
eum regem in Damasco, 25 eratque adversarius
Israeli cunctis diebus Salomonis: et hoc est malum
Adad, et odium contra Israel, regnavitque in Syria.
26 Ieroboam quoque filius Nabat, Ephrathaeus, de
Sareda, servus Salomonis, cuius mater erat nomine
Sarva, mulier vidua: levavit manum contra regem.
27 Et haec est causa rebellionis adversus eum, quia
Salomon aedificavit Mello, et coaequavit voraginem
civitatis David patris sui. 28 Erat autem Ieroboam vir
fortis et potens: videnque Salomon adolescentem
bonae indolis et industrium, constituerat eum
praefectum super tributa universae domus Ioseph.
29 Factum est igitur in tempore illo, ut Ieroboam
egrederetur de Ierusalem, et inveniret eum Ahias
Silonites propheta in via, opertus pallio novo: erant
autem duo tantum in agro. 30 Apprehendensque
Ahias pallium suum novum, quo coopertus erat,
scidit in duodecim partes. 31 Et ait ad Ieroboam:
Tolle tibi decem scissuras: haec enim dicit Dominus
Deus Israel: Ecce ego scindam regnum de manu
Salomonis, et dabo tibi decem tribus. 32 Porro una
tribus remanebit ei propter servum meum David,
et Ierusalem civitatem, quam elegi ex omnibus
tribubus Israel: 33 eo quod dereliquerit me, et
adoraverit Astarthen deam Sidoniorum, et Chamos
deum Moab, et Moloch deum filiorum Ammon: et
non ambulaverit in viis meis, ut faceret iustitiam
coram me, et praecepta mea, et iudicia sicut David
pater eius. 34 Nec auferam omne regnum de manu
eius, sed ducem ponam eum cunctis diebus vitae
suae, propter David servum meum, quem elegi,
qui custodivit mandata mea et praecepta mea. 35
Auferam autem regnum de manu filii eius, et dabo
tibi decem tribus: 36 filio autem eius dabo tribum
unam, ut remaneat lucerna David servo meo cunctis
diebus coram me in Ierusalem civitate, quam elegi
ut esset nomen meum ibi. 37 Te autem assumam, et
regnabis super omnia, quae desiderat anima tua,
erisque rex super Israel. 38 Si igitur audieris omnia,
quae praecepero tibi, et ambulaveris in viis meis,
et feceris quod rectum est coram me, custodiens
mandata mea et praecepta mea, sicut fecit David
servus meus: ero tecum, et aedificabo tibi domum
fidelem, quomodo aedificavi David domum, et
tradam tibi Israel: 39 et affligam semen David super
hoc, verumtamen non cunctis diebus. 40 Voluit
ergo Salomon interficere Ieroboam: qui surrexit, et
aufugit in Aegyptum ad Sesac regem Aegypti, et
fuit in Aegypto usque ad mortem Salomonis. 41
Reliquum autem verborum Salomonis, et omnia
quae fecit, et sapientia eius: ecce universa scripta
sunt in Libro verborum dierum Salomonis. 42
Dies autem, quos regnavit Salomon in Ierusalem
super omnem Israel, quadraginta anni sunt. 43
Dormivitque Salomon cum patribus suis, et sepultus
est in Civitate David patris sui, regnavitque Roboam
filius eius pro eo.

12 Venit autem Roboam in Sichem: illuc
enim congregatus erat omnis Israel ad
constituendum eum regem. 2 At vero Ieroboam
filius Nabat, cum adhuc esset in Aegypto profugus
a facie regis Salomonis, audita morte eius, reversus
est de Aegypto. 3 Miseruntque et vocaverunt
eum: venit ergo Ieroboam, et omnis multitudo
Israel, et locuti sunt ad Roboam, dicentes: 4 Pater
tuus durissimum iugum imposuit nobis: tu itaque
nunc imminue paululum de imperio patris tui

durissimo, et de iugo gravissimo, quod imposuit
nobis, et serviemus tibi. 5 Qui ait eis: Ite usque
ad tertium diem, et revertimini ad me. Cumque
abiisset populus, 6 iniit consilium rex Roboam
cum senioribus, qui assistebant coram Salomone
patre eius, cum adhuc viveret, et ait: Quod datis
mihi consilium, ut respondeam populo huic? 7
Qui dixerunt ei: Si hodie obedieris populo huic, et
servieris, et petitioni eorum cesseris, locutusque
fueris ad eos verba lenia, erunt tibi servi cunctis
diebus. 8 Qui dereliquit consilium senum, quod
dederant ei, et adhibuit adolescentes, qui nutriti
fuerant cum eo, et assistebant illi, 9 dixitque ad
eos: Quod mihi datis consilium, ut respondeam
populo huic, qui dixerunt mihi: Levius fac iugum
quod imposuit pater tuus super nos? 10 Et dixerunt
ei iuvenes qui nutriti fuerant cum eo: Sic loqueris
populo huic, qui locuti sunt ad te, dicentes: Pater
tuus aggravavit iugum nostrum, tu releva nos.
Minimus digitus meus grossior est dorso patris
mei. 11 Et nunc pater meus posuit super vos iugum
grave, ego autem addam super iugum vestrum:
pater meus cecidit vos flagellis, ego autem caedam
vos scorpionibus 12 Venit ergo Ieroboam, et omnis
populus ad Roboam die tertia, sicut locutus fuerat
rex, dicens: Revertimini ad me die tertia. 13
Responditque rex populo dura, derelicto consilio
seniorum, quod ei dederant, 14 et locutus est eis
secundum consilium iuvenum, dicens: Pater meus
aggravavit iugum vestrum, ego autem addam iugo
vestro: pater meus cecidit vos flagellis, ego autem
caedam vos scorpionibus. 15 Et non acquievit rex
populo: quoniam aversatus fuerat eum Dominus,
ut suscitaret verbum suum, quod locutus fuerat in
manu Ahiae Silonitae, ad Ieroboam filium Nabat. 16
Videns itaque populus quod noluisset eos audire rex,
respondit ei dicens: Quae nobis pars in David? vel
quae hereditas in filio Isai? Vade in tabernacula tua
Israel, nunc vide domum tuam David. Et abiit Israel
in tabernacula sua. 17 Super filios autem Israel,
quicumque habitabant in civitatibus Iuda, regnavit
Roboam. 18 Misit ergo rex Roboam Aduram, qui
erat super tributa: et lapidavit eum omnis Israel, et
mortuus est. Porro rex Roboam festinus ascendit
currum, et fugit in Ierusalem: 19 recessitque Israel
a domo David, usque in praesentem diem. 20
Factum est autem cum audisset omnis Israel, quod
reversus esset Ieroboam, miserunt, et vocaverunt
eum congregato coetu, et constituerunt eum regem
super omnem Israel, nec secutus est quisquam
domum David praeter tribum Iuda solam. 21
Venit autem Roboam Ierusalem, et congregavit
universam domum Iuda, et tribum Beniamin,
centum octoginta millia electorum virorum et
bellatorum, ut pugnarent contra domum Israel,
et reducerent regnum Roboam filio Salomonis.
22 Factus est autem sermo Domini ad Semeiam
virum Dei, dicens: 23 Loquere ad Roboam filium
Salomonis regem Iuda, et ad omnem domum Iuda,
et Beniamin, et reliquos de populo, dicens: 24 Haec
dicit Dominus: Non ascendetis, neque bellabitis
contra fratres vestros filios Israel: revertatur vir in
domum suam, a me enim factum est verbum hoc.
Audierunt sermonem Domini, et reversi sunt de
itinere sicut eis praeceperat Dominus. 25 Aedificavit
autem Ieroboam Sichem in monte Ephraim, et
habitavit ibi: et egressus inde aedificavit Phanuel.
26 Dixitque Ieroboam in corde suo: Nunc revertetur
regnum ad domum David, 27 si ascenderit populus
iste ut faciat sacrificia in domo Domini in Ierusalem:
et convertetur cor populi huius ad dominum
suum Roboam regem Iuda, interficientque me,
et revertentur ad eum. 28 Et excogitato consilio
fecit duos vitulos aureos, et dixit eis: Nolite ultra
ascendere in Ierusalem: Ecce dii tui Israel, qui te
eduxerunt de Terra Aegypti. 29 Posuitque unum in
Bethel, et alterum in Dan: 30 et factum est verbum
hoc in peccatum: ibat enim populus ad adorandum
vitulum usque in Dan. 31 Et fecit fana in excelsis,
et sacerdotes de extremis populi, qui non erant
de filiis Levi. 32 Constituitque diem sollemnem
in mense octavo, quintadecima die mensis, in
similitudinem sollemnitatis, quae celebrabatur
in Iuda. Et ascendens altare, similiter fecit in
Bethel, ut immolaret vitulis, quos fabricatus fuerat:
constituitque in Bethel sacerdotes excelsorum, quae
fecerat. 33 Et ascendit super altare quod extruxerat
in Bethel, quintadecima die mensis octavi, quem
finxerat de corde suo: et fecit sollemnitatem
filiis Israel, et ascendit super altare, ut adoleret
incensum.

13 Et ecce vir Dei venit de Iuda in sermone
Domini in Bethel, Ieroboam stante super
altare, et thus iaciente. 2 Et exclamavit contra
altare in sermone Domini, et ait: Altare, altare, haec
dicit Dominus: Ecce filius nascetur domui David,
Iosias nomine, et immolabit super te sacerdotes
excelsorum, qui nunc in te thura succendunt, et
ossa hominum super te incendet. 3 Deditque in illa
die signum, dicens: Hoc erit signum quod locutus
est Dominus: Ecce altare scindetur, et effundetur
cinis qui in eo est. 4 Cumque audisset rex sermonem
hominis Dei, quem inclamaverat contra altare in
Bethel, extendit manum suam de altari, dicens:
Apprehendite eum. Et exaruit manus eius, quam

extenderat contra eum: nec valuit retrahere eam
ad se. 5 Altare quoque scissum est, et effusus est
cinis de altari, iuxta signum quod praedixerat vir
Dei in sermone Domini. 6 Et ait rex ad virum Dei:
Deprecare faciem Domini Dei tui, et ora pro me,
ut restituatur manus mea mihi. Oravitque vir Dei
faciem Domini, et reversa est manus regis ad eum,
et facta est sicut prius fuerat. 7 Locutus est autem
rex ad virum Dei: Veni mecum domum ut prandeas,
et dabo tibi munera. 8 Responditque vir Dei ad
regem: Si dederis mihi mediam partem domus tuae,
non veniam tecum, nec comedam panem, neque
bibam aquam in loco isto: 9 sic enim mandatum
est mihi in sermone Domini praecipientis: Non
comedes panem, neque bibes aquam, nec reverteris
per viam qua venisti. 10 Abiit ergo per aliam viam,
et non est reversus per iter, quo venerat in Bethel.
11 Prophetes autem quidam senex habitabat in
Bethel, ad quem venerunt filii sui, et narraverunt
ei omnia opera, quae fecerat vir Dei illa die in
Bethel: et verba quae locutus fuerat ad regem,
narraverunt patri suo. 12 Et dixit eis pater eorum:
Per quam viam abiit? Ostenderunt ei filii sui viam,
per quam abierat vir Dei, qui venerat de Iuda. 13
Et ait filiis suis: Sternite mihi asinum. Qui cum
stravissent, ascendit, 14 et abiit post virum Dei, et
invenit eum sedentem subtus terebinthum: et ait
illi: Tune es vir Dei qui venisti de Iuda? Respondit
ille: Ego sum. 15 Dixitque ad eum: Veni mecum
domum, ut comedas panem. 16 Qui ait: Non possum
reverti, neque venire tecum, nec comedam panem,
neque bibam aquam in loco isto: 17 quia locutus
est Dominus ad me in sermone Domini, dicens:
Non comedes panem, et non bibes aquam ibi, nec
reverteris per viam, qua ieris. 18 Qui ait illi: Et ego
propheta sum similis tui: et angelus locutus est mihi
in sermone Domini, dicens: Reduc eum tecum in
domum tuam, ut comedat panem, et bibat aquam.
Fefellit eum, 19 et reduxit secum: comedit ergo
panem in domo eius, et bibit aquam. 20 Cumque
sederent ad mensam, factus est sermo Domini ad
prophetam, qui reduxerat eum. 21 Et exclamavit
ad virum Dei, qui venerat de Iuda, dicens: Haec
dicit Dominus: Quia non obediens fuisti ori Domini,
et non custodisti mandatum, quod praecepit tibi
Dominus Deus tuus, 22 et reversus es, et comedisti
panem, et bibisti aquam in loco in quo praecepit
tibi ne comederes panem, neque biberes aquam,
non inferetur cadaver tuum in sepulchrum patrum
tuorum. 23 Cumque comedisset et bibisset, stravit
asinum suum propheta, quem reduxerat. 24 Qui
cum abiisset, invenit eum leo in via, et occidit, et
erat cadaver eius proiectum in itinere: asinus autem
stabat iuxta illum, et leo stabat iuxta cadaver. 25 Et
ecce, viri transeuntes viderunt cadaver proiectum
in via, et leonem stantem iuxta cadaver. Et venerunt
et divulgaverunt in civitate, in qua prophetes ille
senex habitabat. 26 Quod cum audisset propheta
ille, qui reduxerat eum de via, ait: Vir Dei est, qui
inobediens fuit ori Domini, et tradidit eum Dominus
leoni, et confregit eum, et occidit iuxta verbum
Domini, quod locutus est ei. 27 Dixitque ad filios
suos: Sternite mihi asinum. Qui cum stravissent, 28
et ille abiisset, invenit cadaver eius proiectum in
via, et asinum et leonem stantes iuxta cadaver: non
comedit leo de cadavere, nec laesit asinum. 29 Tulit
ergo prophetes cadaver viri Dei, et posuit illud super
asinum, et reversus intulit in civitatem prophetae
senis ut plangeret eum. 30 Et posuit cadaver eius
in sepulchro suo: et planxerunt eum: Heu heu mi
frater. 31 Cumque planxissent eum, dixit ad filios
suos: Cum mortuus fuero, sepelite me in sepulchro,
in quo vir Dei sepultus est: iuxta ossa eius ponite
ossa mea. 32 Profecto enim veniet sermo, quem
praedixit in sermone Domini contra altare quod
est in Bethel, et contra omnia phana excelsorum,
quae sunt in urbibus Samariae. 33 Post verba haec
non est reversus Ieroboam de via sua pessima, sed
econtrario fecit de novissimis populi sacerdotes
excelsorum: quicumque volebat, implebat manum
suam, et fiebat sacerdos excelsorum. 34 Et propter
hanc causam peccavit domus Ieroboam, et eversa
est, et deleta de superficie terrae.

14 In tempore illo aegrotavit Abia filius Ieroboam.
2 Dixitque Ieroboam uxori suae: Surge, et
commuta habitum, ne cognoscaris quod sis uxor
Ieroboam: et vade in Silo, ubi est Ahias propheta,
qui locutus est mihi, quod regnaturus essem super
populum hunc. 3 Tolle quoque in manu tua decem
panes, et crustulam, et vas mellis, et vade ad
illum: ipse enim indicabit tibi quid eventurum sit
puero huic. 4 Fecit ut dixerat, uxor Ieroboam: et
consurgens abiit in Silo, et venit in domum Ahiae:
at ille non poterat videre, quia caligaverant oculi
eius prae senectute. 5 Dixit autem Dominus ad
Ahiam: Ecce uxor Ieroboam ingreditur ut consulat
te super filio suo qui aegrotat. haec et haec loqueris
ei. Cum ergo illa intraret, et dissimularet se esse
quae erat, 6 audivit Ahias sonitum pedum eius
introeuntis per ostium, et ait: Ingredere uxor
Ieroboam: quare aliam te esse simulas? ego autem
missus sum ad te durus nuncius. 7 Vade, et dic
Ieroboam: Haec dicit Dominus Deus Israel: Quia
exaltavi te de medio populi, et dedi te ducem super
populum meum Israel: 8 et scidi regnum domus

David, et dedi illud tibi, et non fuisti sicut servus
meus David, qui custodivit mandata mea, et secutus
est me in toto corde suo, faciens quod placitum
esset in conspectu meo: 9 sed operatus es mala
super omnes, qui fuerunt ante te, et fecisti tibi
deos alienos et conflatiles, ut me ad iracundiam
provocares, me autem proiecisti post corpus tuum:
10 idcirco ecce ego inducam mala super domum
Ieroboam, et percutiam de Ieroboam mingentem ad
parietem, et clausum, et novissimum in Israel: et
mundabo reliquias domus Ieroboam, sicut mundari
solet fimus usque ad purum. 11 Qui mortui fuerint
de Ieroboam in civitate, comedent eos canes:
qui autem mortui fuerint in agro, vorabunt eos
aves caeli: quia Dominus locutus est. 12 Tu igitur
surge, et vade in domum tuam: et in ipso introitu
pedum tuorum in urbem, morietur puer, 13 et
planget eum omnis Israel, et sepeliet: iste enim
solus inferetur de Ieroboam in sepulchrum, quia
inventus est super eo sermo bonus a Domino Deo
Israel, in domo Ieroboam. 14 Constituet autem
sibi Dominus regem super Israel, qui percutiet
domum Ieroboam in hac die, et in hoc tempore:
15 et percutiet Dominus Deus Israel, sicut moveri
solet arundo in aqua: et evellet Israel de terra bona
hac, quam dedit patribus eorum, et ventilabit eos
trans Flumen: quia fecerunt sibi lucos, ut irritarent
Dominum. 16 Et tradet Dominus Israel propter
peccata Ieroboam, qui peccavit, et peccare fecit
Israel. 17 Surrexit itaque uxor Ieroboam, et abiit, et
venit in Thersa: cumque illa ingrederetur limen
domus, puer mortuus est, 18 et sepelierunt eum. Et
planxit eum omnis Israel iuxta sermonem Domini,
quem locutus est in manu servi sui Ahiae prophetae.
19 Reliqua autem verborum Ieroboam, quomodo
pugnaverit, et quomodo regnaverit, ecce scripta
sunt in Libro verborum dierum regum Israel. 20 Dies
autem, quibus regnavit Ieroboam, viginti duo anni
sunt: et dormivit cum patribus suis: regnavitque
Nadab filius eius pro eo. 21 Porro Roboam filius
Salomonis regnavit in Iuda. Quadraginta et unius
anni erat Roboam, cum regnare coepisset: decem
et septem annos regnavit in Ierusalem civitate,
quam elegit Dominus ut poneret nomen suum ibi,
ex omnibus tribubus Israel. Nomen autem matris
eius Naama Ammanitis. 22 Et fecit Iudas malum
coram Domino, et irritaverunt eum super omnibus,
quae fecerant patres eorum in peccatis suis, quae
peccaverunt. 23 Aedificaverunt enim et ipsi sibi aras,
et statuas, et lucos super omnem collem excelsum,
et subter omnem arborem frondosam: 24 sed et
effeminati fuerunt in terra, feceruntque omnes
abominationes gentium, quas attrivit Dominus
ante faciem filiorum Israel. 25 In quinto autem
anno regni Roboam, ascendit Sesac rex Aegypti in
Ierusalem, 26 et tulit thesauros domus Domini, et
thesauros regios, et universa diripuit: scuta quoque
aurea, quae fecerat Salomon: 27 pro quibus fecit rex
Roboam scuta aerea, et tradidit ea in manum ducum
scutariorum, et eorum qui excubabant ante ostium
domus regis. 28 Cumque ingrederetur rex in domum
Domini, portabant ea qui praeeundi habebant
officium: et postea reportabant ad armamentarium
scutariorum. 29 Reliqua autem sermonum Roboam,
et omnia quae fecit, ecce scripta sunt in Libro
sermonum dierum regum Iuda. 30 Fuitque bellum
inter Roboam et Ieroboam cunctis diebus. 31
Dormivitque Roboam cum patribus suis, et sepultus
est cum eis in civitate David: nomen autem matris
eius Naama Ammanitis: et regnavit Abiam filius
eius pro eo.

15 Igitur in octavo decimo anno regni Ieroboam
filii Nabat, regnavit Abias super Iudam. 2
Tribus annis regnavit in Ierusalem: nomen matris
eius Maacha filia Abessalom. 3 Ambulavitque in
omnibus peccatis patris sui, quae fecerat ante eum:
nec erat cor eius perfectum cum Domino Deo suo,
sicut cor David patris eius. 4 Sed propter David
dedit ei Dominus Deus suus lucernam in Ierusalem,
ut suscitaret filium eius post eum, et statueret
Ierusalem: 5 eo quod fecisset David rectum in
oculis Domini, et non declinasset ab omnibus,
quae praeceperat ei cunctis diebus vitae suae,
excepto sermone Uriae Hethaei. 6 Attamen bellum
fuit inter Roboam, et Ieroboam omni tempore
vitae eius. 7 Reliqua autem sermonum Abiae, et
omnia quae fecit, nonne haec scripta sunt in Libro
verborum dierum regum Iuda? Fuitque praelium
inter Abiam et inter Ieroboam. 8 Et dormivit Abias
cum patribus suis, et sepelierunt eum in civitate
David: regnavitque Asa filius eius pro eo. 9 In anno
ergo vigesimo Ieroboam regis Israel regnavit Asa
rex Iuda, 10 et quadraginta et uno anno regnavit
in Ierusalem. Nomen matris eius Maacha, filia
Abessalom. 11 Et fecit Asa rectum ante conspectum
Domini, sicut David pater eius: 12 et abstulit
effeminatos de terra, purgavitque universas sordes
idolorum, quae fecerant patres eius. 13 Insuper et
Maacham matrem suam amovit, ne esset princeps
in sacris Priapi, et in luco eius, quem consecraverat:
subvertitque specum eius, et confregit simulacrum
turpissimum, et combussit in Torrente Cedron: 14
excelsa autem non abstulit. Verumtamen cor Asa
perfectum erat cum Domino cunctis diebus suis:
15 et intulit ea, quae sanctificaverat pater suus, et

voverat, in domum Domini, argentum et aurum,
et vasa. 16 Bellum autem erat inter Asa, et Baasa
regem Israel cunctis diebus eorum. 17 Ascendit
quoque Baasa rex Israel in Iudam, et aedificavit
Rama, ut non posset quispiam egredi vel ingredi
de parte Asa regis Iuda. 18 Tollens itaque Asa
omne argentum, et aurum, quod remanserat in
thesauris domus Domini, et in thesauris domus
regiae, et dedit illud in manus servorum suorum:
et misit ad Benadad filium Tabremon filii Hezion,
regem Syriae, qui habitabat in Damasco, dicens: 19
Foedus est inter me et te, et inter patrem meum et
patrem tuum: ideo misi tibi munera, argentum et
aurum: et peto ut venias, et irritum facias foedus,
quod habes cum Baasa rege Israel, et recedat a me.
20 Acquiescens Benadad regi Asa, misit principes
exercitus sui in civitates Israel, et percusserunt
Ahion, et Dan, et Abeldomum Maacha, et universam
Cenneroth, omnem scilicet Terram Nephthali. 21
Quod cum audisset Baasa, intermisit aedificare
Rama, et reversus est in Thersa. 22 Rex autem Asa
nuncium misit in omnem Iudam dicens: Nemo sit
excusatus. et tulerunt lapides de Rama, et ligna eius,
quibus aedificaverat Baasa, et extruxit de eis rex
Asa Gabaa Beniamin, et Maspha. 23 Reliqua autem
omnium sermonum Asa, et universae fortitudines
eius, et cuncta quae fecit, et civitates, quas extruxit,
nonne haec scripta sunt in Libro verborum dierum
regum Iuda? Verumtamen in tempore senectutis
suae doluit pedes. 24 Et dormivit cum patribus
suis, et sepultus est cum eis in Civitate David patris
sui. Regnavitque Iosaphat filius eius pro eo. 25
Nadab vero filius Ieroboam regnavit super Israel
anno secundo Asa regis Iuda: regnavitque super
Israel duobus annis. 26 Et fecit quod malum est in
conspectu Domini, et ambulavit in viis patris sui,
et in peccatis eius, quibus peccare fecit Israel. 27
Insidiatus est autem ei Baasa filius Ahiae de domo
Issachar, et percussit eum in Gebbethon, quae est
urbs Philisthinorum: siquidem Nadab et omnis
Israel obsidebant Gebbethon. 28 Interfecit ergo
illum Baasa in anno tertio Asa regis Iuda, et regnavit
pro eo. 29 Cumque regnasset, percussit omnem
domum Ieroboam: non dimisit ne unam quidem
animam de semine eius, donec deleret eum iuxta
verbum Domini, quod locutus fuerat in manu servi
sui Ahiae Silonitis, 30 propter peccata Ieroboam,
quae peccaverat, et quibus peccare fecerat Israel:
et propter delictum, quo irritaverat Dominum
Deum Israel. 31 Reliqua autem sermonum Nadab,
et omnia quae operatus est, nonne haec scripta
sunt in Libro verborum dierum regum Israel? 32
Fuitque bellum inter Asa, et Baasa regem Israel
cunctis diebus eorum. 33 Anno tertio Asa regis Iuda
regnavit Baasa filius Ahiae, super omnem Israel in
Thersa vigintiquattuor annis. 34 Et fecit malum
coram Domino, ambulavitque in viis Ieroboam, et
in peccatis eius, quibus peccare fecit Israel.

16 Factus est autem sermo Domini ad Iehu filium
Hanani contra Baasa, dicens: 2 Pro eo quod
exaltavi te de pulvere, et posui te ducem super
populum meum Israel, tu autem ambulasti in via
Ieroboam, et peccare fecisti populum meum Israel,
ut me irritares in peccatis eorum: 3 ecce, ego
demetam posteriora Baasa, et posteriora domus
eius: et faciam domum tuam sicut domum Ieroboam
filii Nabat. 4 Qui mortuus fuerit de Baasa in civitate,
comedent eum canes: et qui mortuus fuerit ex eo in
regione, comedent eum volucres caeli. 5 Reliqua
autem sermonum Baasa, et quaecumque fecit, et
praelia eius, nonne haec scripta sunt in Libro
verborum dierum regum Israel? 6 Dormivit ergo
Baasa cum patribus suis, sepultusque est in Thersa:
et regnavit Ela filius eius pro eo. 7 Cum autem in
manu Iehu filii Hanani prophetae verbum Domini
factum esset contra Baasa, et contra domum eius, et
contra omne malum, quod fecerat coram Domino,
ad irritandum eum in operibus manuum suarum, ut
fieret sicut domus Ieroboam: ob hanc causam occidit
eum, hoc est, Iehu filium Hanani, prophetam. 8
Anno vigesimo sexto Asa regis Iuda, regnavit Ela
filius Baasa super Israel in Thersa duobus annis.
9 Et rebellavit contra eum servus suus Zambri,
dux mediae partis equitum: erat autem Ela in
Thersa bibens, et temulentus in domo Arsa praefecti
Thersa. 10 Irruens ergo Zambri, percussit, et occidit
eum anno vigesimo septimo Asa regis Iuda, et
regnavit pro eo. 11 Cumque regnasset, et sedisset
super solium eius, percussit omnem domum Baasa,
et non dereliquit ex ea mingentem ad parietem, et
propinquos et amicos eius. 12 Delevitque Zambri
omnem domum Baasa, iuxta verbum Domini, quod
locutus fuerat ad Baasa in manu Iehu prophetae, 13
propter universa peccata Baasa, et peccata Ela filii
eius, qui peccaverunt, et peccare fecerunt Israel
provocantes Dominum Deum Israel in vanitatibus
suis. 14 Reliqua autem sermonum Ela, et omnia quae
fecit, nonne haec scripta sunt in Libro verborum
dierum regum Israel? 15 Anno vigesimo septimo
Asa regis Iuda, regnavit Zambri septem diebus in
Thersa: porro exercitus obsidebat Gebbethon urbem
Philisthinorum. 16 Cumque audisset rebellasse
Zambri, et occidisse regem, fecit sibi regem omnis
Israel Amri, qui erat princeps militiae super Israel
in die illa in castris. 17 Ascendit ergo Amri, et

omnis Israel cum eo de Gebbethon, et obsidebant
Thersa. 18 Videns autem Zambri quod expugnanda
esset civitas, ingressus est palatium, et succendit se
cum domo regia: et mortuus est 19 in peccatis suis,
quae peccaverat faciens malum coram Domino, et
ambulans in via Ieroboam, et in peccato eius, quo
fecit peccare Israel. 20 Reliqua autem sermonum
Zambri, et insidiarum eius, et tyrannidis, nonne
haec scripta sunt in Libro verborum dierum regum
Israel? 21 Tunc divisus est populus Israel in duas
partes: media pars populi sequebatur Thebni filium
Gineth, ut constitueret eum regem: et media pars
Amri. 22 Praevaluit autem populus, qui erat cum
Amri, populo qui sequebatur Thebni filium Gineth:
mortuusque est Thebni, et regnavit Amri. 23 Anno
trigesimo primo Asa regis Iuda regnavit Amri
super Israel, duodecim annis: in Thersa regnavit
sex annis. 24 Emitque montem Samariae a Somer
duobus talentis argenti: et aedificavit eum, et
vocavit nomen civitatis, quam extruxerat, nomine
Semer Domini montis Samariae. 25 Fecit autem
Amri malum in conspectu Domini, et operatus est
nequiter super omnes, qui fuerunt ante eum. 26
Ambulavitque in omni via Ieroboam filii Nabat,
et in peccatis eius quibus peccare fecerat Israel:
ut irritaret Dominum Deum Israel in vanitatibus
suis. 27 Reliqua autem sermonum Amri, et praelia
eius, quae gessit, nonne haec scripta sunt in Libro
verborum dierum regum Israel? 28 Dormivitque
Amri cum patribus suis, et sepultus est in Samaria:
regnavitque Achab filius eius pro eo. 29 Achab vero
filius Amri regnavit super Israel anno trigesimo
octavo Asa regis Iuda. Et regnavit Achab filius Amri
super Israel in Samaria viginti et duobus annis. 30 Et
fecit Achab filius Amri malum in conspectu Domini
super omnes, qui fuerunt ante eum. 31 Nec suffecit
ei ut ambularet in peccatis Ieroboam, filii Nabat:
insuper duxit uxorem Iezabel filiam Ethbaal regis
Sidoniorum. Et abiit, et servivit Baal, et adoravit
eum. 32 Et posuit aram Baal in templo Baal, quod
aedificaverat in Samaria, 33 et plantavit lucum:
et addidit Achab in opere suo, irritans Dominum
Deum Israel super omnes reges Israel, qui fuerunt
ante eum. 34 In diebus eius aedificavit Hiel de
Bethel, Iericho: in Abiram primitivo suo fundavit
eam, et in Segub novissimo suo posuit portas eius:
iuxta verbum Domini, quod locutus fuerat in manu
Iosue filii Nun.

17 Et dixit Elias Thesbites de habitatoribus Galaad
ad Achab: Vivit Dominus Deus Israel, in cuius
conspectu sto, si erit annis his ros et pluvia, nisi
iuxta oris mei verba. 2 Et factum est verbum Domini
ad eum, dicens: 3 Recede hinc, et vade contra
Orientem, et abscondere in Torrente carith, qui
est contra Iordanem, 4 et ibi de torrente bibes:
corvisque praecepi ut pascant te ibi. 5 Abiit ergo,
et fecit iuxta verbum Domini: cumque abiisset,
sedit in Torrente carith, qui est contra Iordanem. 6
Corvi quoque deferebant ei panem et carnes mane,
similiter panem et carnes vesperi, et bibebat de
torrente. 7 Post dies autem siccatus est torrens:
non enim pluerat super terram. 8 Factus est ergo
sermo Domini ad eum, dicens: 9 Surge, et vade
in Sarephta Sidoniorum, et manebis ibi: praecepi
enim ibi mulieri viduae ut pascat te. 10 Surrexit,
et abiit in Sarephta. Cumque venisset ad portam
civitatis, apparuit ei mulier vidua colligens ligna,
et vocavit eam, dixitque ei: Da mihi paululum
aquae in vase, ut bibam. 11 Cumque illa pergeret ut
afferret, clamavit post tergum eius, dicens: Affer
mihi, obsecro, et buccellam panis in manu tua.
12 Quae respondit: Vivit Dominus Deus tuus, quia
non habeo panem, nisi quantum pugillus capere
potest farinae in hydria, et paululum olei in lecytho:
en colligo duo ligna ut ingrediar et faciam illum
mihi et filio meo, ut comedamus, et moriamur. 13
Ad quam Elias ait: Noli timere, sed vade, et fac
sicut dixisti: verumtamen mihi primum fac de ipsa
farinula subcinericium panem parvulum, et affer
ad me: tibi autem et filio tuo facies postea. 14 Haec
autem dicit Dominus Deus Israel: Hydria farinae
non deficiet, nec lecythus olei minuetur usque ad
diem, in qua Dominus daturus est pluviam super
faciem terrae. 15 Quae abiit, et fecit iuxta verbum
Eliae: et comedit ipse, et illa, et domus eius: et ex
illa die 16 hydria farinae non defecit, et lecythus
olei non est imminutus, iuxta verbum Domini, quod
locutus fuerat in manu Eliae. 17 Factum est autem
post haec, aegrotavit filius mulieris matris familias,
et erat languor fortissimus ita ut non remaneret in
eo halitus. 18 Dixit ergo ad Eliam: Quid mihi et tibi
vir Dei? ingressus es ad me, ut rememorarentur
iniquitates meae, et interficeres filium meum? 19
Et ait ad eam Elias: Da mihi filium tuum. Tulitque
eum de sinu eius, et portavit in caenaculum ubi
ipse manebat, et posuit super lectulum suum. 20
Et clamavit ad Dominum, et dixit: Domine Deus
meus, etiam ne viduam, apud quam ego utcumque
sustentor, afflixisti ut interficeres filium eius? 21
Et expandit se, atque mensus est super puerum
tribus vicibus, et clamavit ad Dominum, et ait:
Domine Deus meus, revertatur obsecro anima pueri
huius in viscera eius. 22 Et exaudivit Dominus
vocem Eliae: et reversa est anima pueri intra eum,
et revixit. 23 Tulitque Elias puerum, et deposuit

eum de caenaculo in inferiorem domum, et tradidit
matri suae, et ait illi: En vivit filius tuus. 24 Dixitque
mulier ad Eliam: Nunc, in isto cognovi quoniam vir
Dei es tu, et verbum Domini in ore tuo verum est.

18 Post dies multos factum est verbum Domini
ad Eliam, in anno tertio dicens: Vade, et
ostende te Achab, ut dem pluviam super faciem
terrae. 2 Ivit ergo Elias, ut ostenderet se Achab: erat
autem fames vehemens in Samaria. 3 Vocavitque
Achab Abdiam dispensatorem domus suae: Abdias
autem timebat Dominum valde. 4 Nam cum
interficeret Iezabel prophetas Domini, tulit ille
centum prophetas, et abscondit eos quinquagenos
et quinquagenos in speluncis, et pavit eos pane
et aqua. 5 Dixit ergo Achab ad Abdiam: Vade in
terram ad universos fontes aquarum, et in cunctas
valles, si forte possimus invenire herbam, et salvare
equos et mulos, et non penitus iumenta intereant.
6 Diviseruntque sibi regiones, ut circuirent eas:
Achab ibat per viam unam, et Abdias per viam
alteram seorsum. 7 Cumque esset Abdias in via,
Elias occurrit ei: qui cum cognovisset eum, cecidit
super faciem suam, et ait: Non tu es, domine mi,
Elias? 8 Cui ille respondit: Ego. Vade, et dic domino
tuo: Adest Elias. 9 Et ille, Quid peccavi, inquit,
quoniam tradis me servum tuum in manu Achab,
ut interficiat me? 10 Vivit Dominus Deus tuus, quia
non est gens aut regnum, quo non miserit dominus
meus te requirens: et respondentibus cunctis: Non
est hic: adiuravit regna singula et gentes, eo quod
minime reperireris. 11 Et nunc tu dicis mihi: Vade,
et dic domino tuo: Adest Elias. 12 Cumque recessero
a te, Spiritus Domini asportabit te in locum, quem
ego ignoro: et ingressus nunciabo Achab, et non
inveniens te, interficiet me: servus autem tuus
timet Dominum ab infantia sua. 13 Numquid
non indicatum est tibi domino meo, quid fecerim
cum interficeret Iezabel prophetas Domini, quod
absconderim de prophetis Domini centum viros,
quinquagenos et quinquagenos in speluncis, et
paverim eos pane et aqua? 14 Et nunc tu dicis: Vade,
et dic domino tuo: Adest Elias: ut interficiat me? 15
Et dixit Elias: Vivit Dominus exercituum, ante cuius
vultum sto, quia hodie apparebo ei. 16 Abiit ergo
Abdias in occursum Achab, et indicavit ei: venitque
Achab in occursum Eliae. 17 Et cum vidisset eum,
ait: Tune es ille, qui conturbas Israel? 18 Et ille ait:
Non ego turbavi Israel, sed tu, et domus patris tui,
qui dereliquistis mandata Domini, et secuti estis
Baalim. 19 Verumtamen nunc mitte, et congrega ad
me universum Israel in monte Carmeli, et prophetas
Baal quadringentos quinquaginta, prophetasque
lucorum quadringentos, qui comedunt de mensa
Iezabel. 20 Misit Achab ad omnes filios Israel,
et congregavit prophetas in monte Carmeli. 21
Accedens autem Elias ad omnem populum, ait:
Usquequo claudicatis in duas partes? si Dominus
est Deus, sequimini eum: si autem Baal, sequimini
illum. Et non respondit ei populus verbum. 22 Et
ait rursus Elias ad populum: Ego remansi propheta
Domini solus: prophetae autem Baal quadringenti
et quinquaginta viri sunt. 23 Dentur nobis duo
boves, et illi eligant sibi bovem unum, et in
frusta caedentes ponant super ligna, ignem autem
non supponant: et ego faciam bovem alterum, et
imponam super ligna, ignem autem non supponam.
24 Invocate nomina deorum vestrorum, et ego
invocabo nomen Domini mei: et Deus qui exaudierit
per ignem, ipse sit Deus. Respondens omnis populus
ait: Optima propositio. 25 Dixit ergo Elias prophetis
Baal: Eligite vobis bovem unum, et facite primi,
quia vos plures estis: et invocate nomina deorum
vestrorum, ignemque non supponatis. 26 Qui cum
tulissent bovem, quem dederat eis, fecerunt: et
invocabant nomen Baal de mane usque ad meridiem,
dicentes: Baal exaudi nos. Et non erat vox, nec qui
responderet: transiliebantque altare quod fecerant.
27 Cumque esset iam meridies, illudebat illis Elias,
dicens: Clamate voce maiore: Deus enim est, et
forsitan loquitur, aut in diversorio est, aut in
itinere, aut certe dormit, ut excitetur. 28 Clamabant
ergo voce magna, et incidebant se iuxta ritum
suum cultris et lanceolis, donec perfunderentur
sanguine. 29 Postquam autem transiit meridies, et
illis prophetantibus venerat tempus, quo sacrificium
offerri solet, nec audiebatur vox, nec aliquis
respondebat, nec attendebat orantes: 30 dixit Elias
omni populo: Venite ad me. Et accedente ad se
populo, curavit altare Domini, quod destructum
fuerat. 31 Et tulit duodecim lapides iuxta numerum
tribuum filiorum Iacob, ad quem factus est sermo
Domini, dicens: Israel erit nomen tuum. 32 Et
aedificavit de lapidibus altare in nomine Domini:
fecitque aquaeductum, quasi per duas aratiunculas
in circuitu altaris, 33 et composuit ligna: divisitque
per membra bovem, et posuit super ligna, 34 et ait:
Implete quattuor hydrias aqua, et fundite super
holocaustum, et super ligna. Rursumque dixit: Etiam
secundo hoc facite. Qui cum fecissent secundo, ait:
Etiam tertio idipsum facite. Feceruntque tertio,
35 et currebant aquae circum altare, et fossa
aquaeductus repleta est. 36 Cumque iam tempus
esset ut offerretur holocaustum, accedens Elias
propheta, ait: Domine Deus Abraham, et Isaac, et
Israel, ostende hodie quia tu es Deus Israel, et ego

servus tuus, et iuxta praeceptum tuum feci omnia
verba haec. 37 Exaudi me Domine, exaudi me: ut
discat populus iste, quia tu es Dominus Deus, et
tu convertisti cor eorum iterum. 38 Cecidit autem
ignis Domini, et voravit holocaustum, et ligna, et
lapides, pulverem quoque, et aquam, quae erat in
aquaeductu lambens. 39 Quod cum vidisset omnis
populus, cecidit in faciem suam, et ait: Dominus ipse
est Deus, Dominus ipse est Deus. 40 Dixitque Elias
ad eos: Apprehendite prophetas Baal, et ne unus
quidem effugiat ex eis. Quos cum apprehendissent,
duxit eos Elias ad Torrentem cison, et interfecit eos
ibi. 41 Et ait Elias ad Achab: Ascende, comede, et
bibe: quia sonus multae pluviae est. 42 Ascendit
Achab ut comederet et biberet: Elias autem ascendit
in verticem Carmeli, et pronus in terram posuit
faciem suam inter genua sua, 43 et dixit ad puerum
suum: Ascende, et prospice contra mare. Qui cum
ascendisset, et contemplatus esset, ait: Non est
quidquam. Et rursum ait illi: Revertere septem
vicibus. 44 In septima autem vice, Ecce nubecula
parva quasi vestigium hominis ascendebat de mari.
Qui ait: Ascende, et dic Achab: Iunge currum tuum
et descende, ne occupet te pluvia. 45 Cumque se
verteret huc atque illuc, ecce caeli contenebrati
sunt, et nubes, et ventus, et facta est pluvia grandis.
Ascendens itaque Achab abiit in Iezrahel: 46 et
manus Domini facta est super Eliam, accinctisque
lumbis currebat ante Achab, donec veniret in
Iezrahel.

19 Nunciavit autem Achab Iezabel omnia quae
fecerat Elias, et quo modo occidisset universos
prophetas gladio. 2 Misitque Iezabel nuncium
ad Eliam, dicens: Haec mihi faciant dii, et haec
addant, nisi hac hora cras posuero animam tuam
sicut animam unius ex illis. 3 Timuit ergo Elias,
et surgens abiit quocumque eum ferebat voluntas:
venitque in Bersabee Iuda, et dimisit ibi puerum
suum, 4 et perrexit in desertum, viam unius
diei. Cumque venisset, et sederet subter unam
iuniperum, petivit animae suae ut moreretur, et ait:
Sufficit mihi Domine, tolle animam meam: neque
enim melior sum, quam patres mei. 5 Proiecitque
se, et obdormivit in umbra iuniperi: et ecce Angelus
Domini tetigit eum, et dixit illi: Surge, et comede. 6
Respexit, et ecce ad caput suum subcinericius panis,
et vas aquae: comedit ergo, et bibit, et rursum
obdormivit. 7 Reversusque est Angelus Domini
secundo, et tetigit eum, dixitque illi: Surge, comede:
grandis enim tibi restat via. 8 Qui cum surrexisset,
comedit et bibit, et ambulavit in fortitudine cibi
illius quadraginta diebus, et quadraginta noctibus,
usque ad montem Dei Horeb. 9 Cumque venisset
illuc, mansit in spelunca: et ecce sermo Domini
ad eum, dixitque illi: Quid hic agis Elia? 10 At
ille respondit: Zelo zelatus sum pro Domino Deo
exercituum, quia dereliquerunt pactum tuum filii
Israel: altaria tua destruxerunt, prophetas tuos
occiderunt gladio, derelictus sum ego solus, et
quaerunt animam meam ut auferant eam. 11 Et
ait ei: Egredere, et sta in monte coram Domino:
et ecce Dominus transit, et spiritus grandis et
fortis subvertens montes, et conterens petras ante
Dominum: non in spiritu Dominus, et post spiritum
commotio: non in commotione Dominus, 12 et
post commotionem ignis: non in igne Dominus,
et post ignem sibilus aurae tenuis. 13 Quod cum
audisset Elias, operuit vultum suum pallio, et
egressus stetit in ostio speluncae, et ecce vox ad
eum dicens: Quid hic agis Elia? Et ille respondit: 14
Zelo zelatus sum pro Domino Deo exercituum: quia
dereliquerunt pactum tuum filii Israel: altaria tua
destruxerunt, prophetas tuos occiderunt gladio,
derelictus sum ego solus, et quaerunt animam
meam ut auferant eam. 15 Et ait Dominus ad eum:
Vade, et revertere in viam tuam per desertum in
Damascum: cumque perveneris illuc, unges Hazael
regem super Syriam, 16 et Iehu filium Namsi unges
regem super Israel: Eliseum autem filium Saphat,
qui est de Abelmeula, unges prophetam pro te. 17
Et erit, quicumque fugerit gladium Hazael, occidet
eum Iehu: et quicumque fugerit gladium Iehu,
interficiet eum Eliseus. 18 Et derelinquam mihi in
Israel septem millia virorum, quorum genua non
sunt incurvata ante Baal, et omne os, quod non
adoravit eum osculans manum. 19 Profectus ergo
inde Elias, reperit Eliseum filium Saphat, arantem
in duodecim iugis boum. et ipse in duodecim iugis
boum arantibus unus erat: cumque venisset Elias
ad eum, misit pallium suum super illum. 20 Qui
statim relictis bobus cucurrit post Eliam, et ait:
Osculer, oro, patrem meum, et matrem meam,
et sic sequar te. Dixitque ei: Vade, et revertere:
quod enim meum erat, feci tibi. 21 Reversus autem
ab eo, tulit par boum, et mactavit illud, et in
aratro boum coxit carnes, et dedit populo, et
comederunt: consurgensque abiit, et secutus est
Eliam, et ministrabat ei.

20 Porro Benadad rex Syriae, congregavit omnem
exercitum suum, et triginta duos reges secum,
et equos, et currus: et ascendens pugnabat contra
Samariam, et obsidebat eam. 2 Mittensque nuncios
ad Achab regem Israel in civitatem, 3 ait: Haec
dicit Benadad: Argentum tuum, et aurum tuum

meum est: et uxores tuae, et filii tui optimi, mei
sunt. 4 Responditque rex Israel: Iuxta verbum
tuum, domine mi rex, tuus sum ego, et omnia
mea. 5 Revertentesque nuncii, dixerunt: Haec dicit
Benadad, qui misit nos ad te: Argentum tuum, et
aurum tuum, et uxores tuas, et filios tuos dabis mihi.
6 Cras igitur hac eadem hora mittam servos meos
ad te, et scrutabuntur domum tuam, et domum
servorum tuorum: et omne, quod eis placuerit,
ponent in manibus suis, et auferent. 7 Vocavit
autem rex Israel omnes seniores terrae, et ait:
Animadvertite, et videte quoniam insidietur nobis.
misit enim ad me pro uxoribus meis, et filiis, et pro
argento et auro: et non abnui. 8 Dixeruntque omnes
maiores natu, et universus populus ad eum: Non
audias, neque acquiescas illi. 9 Respondit itaque
nunciis Benadad: Dicite domino meo regi: Omnia
propter quae misisti ad me servum tuum in initio,
faciam: hanc autem rem facere non possum. 10
Reversique nuncii retulerunt ei. Qui remisit, et ait:
Haec faciant mihi dii, et haec addant, si suffecerit
pulvis Samariae pugillis omnis populi, qui sequitur
me. 11 Et respondens rex Israel, ait: Dicite ei: Ne
glorietur accinctus aeque ut discinctus. 12 Factum
est autem, cum audisset Benadad verbum istud,
bibebat ipse et reges in umbraculis, et ait servis suis:
Circumdate civitatem. Et circumdederunt eam. 13 Et
ecce propheta unus accedens ad Achab regem Israel,
ait ei: Haec dicit Dominus: Certe vidisti omnem
multitudinem hanc nimiam? ecce, ego tradam eam
in manu tua hodie: ut scias, quia ego sum Dominus.
14 Et ait Achab: Per quem? Dixitque ei: Haec dicit
Dominus: Per pedissequos principum provinciarum.
Et ait: Quis incipiet praeliari? Et ille dixit: Tu. 15
Recensuit ergo pueros principum provinciarum, et
reperit numerum ducentorum triginta duorum: et
recensuit post eos populum, omnes filios Israel,
septem millia. 16 et egressi sunt meridie. Benadad
autem bibebat temulentus in umbraculo suo, et
reges triginta duo cum eo, qui ad auxilium eius
venerant. 17 Egressi sunt autem pueri principum
provinciarum in prima fronte. Misit itaque Benadad.
Qui nunciaverunt ei, dicentes: Viri egressi sunt
de Samaria. 18 Et ille ait: Sive pro pace veniunt,
apprehendite eos vivos: sive ut praelientur, vivos
eos capite. 19 Egressi sunt ergo pueri principum
provinciarum, ac reliquus exercitus sequebatur:
20 et percussit unusquisque virum, qui contra se
veniebat: fugeruntque Syri, et persecutus est eos
Israel. Fugit quoque Benadad rex Syriae in equo
cum equitibus suis. 21 Necnon egressus rex Israel
percussit equos et currus, et percussit Syriam plaga
magna. 22 (Accedens autem propheta ad regem
Israel, dixit ei: Vade, et confortare, et scito, et vide
quid facias: sequenti enim anno rex Syriae ascendet
contra te.) 23 Servi vero regis Syriae dixerunt ei: Dii
montium sunt dii eorum, ideo superaverunt nos: sed
melius est ut pugnemus contra eos in campestribus,
et obtinebimus eos. 24 Tu ergo verbum hoc fac:
Amove reges singulos ab exercitu tuo, et pone
principes pro eis: 25 et instaura numerum militum,
qui ceciderunt de tuis, et equos secundum equos
pristinos, et currus secundum currus, quos ante
habuisti: et pugnabimus contra eos in campestribus,
et videbis quod obtinebimus eos. Credidit consilio
eorum, et fecit ita. 26 Igitur postquam annus
transierat, recensuit Benadad Syros, et ascendit
in Aphec ut pugnaret contra Israel. 27 Porro filii
Israel recensiti sunt, et acceptis cibariis profecti ex
adverso, castraque metati sunt contra eos, quasi
duo parvi greges caprarum: Syri autem repleverunt
terram. 28 (Et accedens unus vir Dei, dixit ad
regem Israel: Haec dicit Dominus: Quia dixerunt
Syri: Deus montium est dominus, et non est Deus
Vallium: dabo omnem multitudinem hanc grandem
in manu tua, et scietis quia ego sum Dominus.)
29 Dirigebantque septem diebus ex adverso hi,
atque illi acies, septima autem die commissum est
bellum: percusseruntque filii Israel de Syris centum
millia peditum in die una. 30 Fugerunt autem
qui remanserant in Aphec, in civitatem: et cecidit
murus super viginti septem millia hominum, qui
remanserant. Porro Benadad fugiens ingressus est
civitatem, in cubiculum quod erat intra cubiculum.
31 dixeruntque ei servi sui: Ecce, audivimus quod
reges domus Israel clementes sint: ponamus itaque
saccos in lumbis nostris, et funiculos in capitibus
nostris, et egrediamur ad regem Israel: forsitan
salvabit animas nostras. 32 Accinxerunt saccis
lumbos suos, et posuerunt funiculos in capitibus
suis, veneruntque ad regem Israel, et dixerunt ei:
Servus tuus Benadad dicit: Vivat, oro te, anima
mea. Et ille ait: Si adhuc vivit, frater meus est. 33
Quod acceperunt viri pro omine: et festinantes
rapuerunt verbum ex ore eius, atque dixerunt:
Frater tuus Benadad. Et dixit eis: Ite, et adducite
eum ad me. Egressus est ergo ad eum Benadad,
et levavit eum in currum suum. 34 Qui dixit ei:
Civitates, quas tulit pater meus a patre tuo, reddam:
et plateas fac tibi in Damasco, sicut fecit pater meus
in Samaria, et ego foederatus recedam a te. Pepigit
ergo foedus, et dimisit eum. 35 Tunc vir quidam de
filiis prophetarum dixit ad socium suum in sermone
Domini: Percute me. At ille noluit percutere. 36
Cui ait: Quia noluisti audire vocem Domini, ecce
recedes a me, et percutiet te leo. Cumque paululum

recessisset ab eo, invenit eum leo, atque percussit.
37 Sed alterum inveniens virum, dixit ad eum:
Percute me. Qui percussit eum, et vulneravit. 38
Abiit ergo propheta, et occurrit regi in via, et
mutavit aspersione pulveris os et oculos suos. 39
Cumque rex transisset, clamavit ad regem, et ait:
Servus tuus egressus est ad praeliandum cominus:
cumque fugisset vir unus, adduxit eum quidam
ad me, et ait: Custodi virum istum: qui si lapsus
fuerit, erit anima tua pro anima eius, aut talentum
argenti appendes. 40 Dum autem ego turbatus huc
illucque me verterem, subito non comparuit. Et ait
rex Israel ad eum: Hoc est iudicium tuum, quod ipse
decrevisti. 41 At ille statim abstersit pulverem de
facie sua, et cognovit eum rex Israel, quod esset de
prophetis. 42 Qui ait ad eum: Haec dicit Dominus:
Quia dimisisti virum dignum morte de manu tua,
erit anima tua pro anima eius, et populus tuus pro
populo eius. 43 Reversus est igitur rex Israel in
domum suam, audire contemnens, et furibundus
venit in Samariam.

21 Post verba autem haec, tempore illo vinea erat
Naboth Iezrahelitae, quae erat in Iezrahel,
iuxta palatium Achab regis Samariae. 2 Locutus est
ergo Achab ad Naboth, dicens: Da mihi vineam tuam,
ut faciam mihi hortum olerum, quia vicina est, et
prope domum meam, daboque tibi pro ea vineam
meliorem: aut si commodius tibi putas, argenti
pretium, quanto digna est. 3 Cui respondit Naboth:
Propitius sit mihi Dominus, ne dem hereditatem
patrum meorum tibi. 4 Venit ergo Achab in domum
suam indignans, et frendens super verbo, quod
locutus fuerat ad eum Naboth Iezrahelites, dicens:
Non dabo tibi hereditatem patrum meorum. Et
proiiciens se in lectulum suum, avertit faciem suam
ad parietem, et non comedit panem. 5 Ingressa est
autem ad eum Iezabel uxor sua, dixitque ei: Quid
est hoc, unde anima tua contristata est? et quare
non comedis panem? 6 Qui respondit ei: Locutus
sum Naboth Iezrahelitae, et dixi ei: Da mihi vineam
tuam, accepta pecunia: aut, si tibi placet, dabo tibi
vineam meliorem pro ea. Et ille ait: Non dabo tibi
vineam meam. 7 Dixit ergo ad eum Iezabel uxor eius:
Grandis auctoritatis es, et bene regis regnum Israel.
Surge, et comede panem, et aequo animo esto, ego
dabo tibi vineam Naboth Iezrahelitae. 8 Scripsit
itaque litteras ex nomine Achab, et signavit eas
annulo eius, et misit ad maiores natu, et optimates,
qui erant in civitate eius, et habitabant cum Naboth.
9 Litterarum autem haec erat sententia: Praedicate
ieiunium, et sedere facite Naboth inter primos
populi, 10 et submittite duos viros filios Belial contra
eum, et falsum testimonium dicant: Benedixit
Deum et regem: et educite eum, et lapidate, sicque
moriatur. 11 Fecerunt ergo cives eius maiores natu
et optimates, qui habitabant cum eo in urbe, sicut
praeceperat eis Iezabel, et sicut scriptum erat in
litteris quas miserat ad eos: 12 praedicaverunt
ieiunium, et sedere fecerunt Naboth inter primos
populi. 13 Et adductis duobus viris filiis diaboli,
fecerunt eos sedere contra eum: at illi, scilicet ut viri
diabolici, dixerunt contra eum testimonium coram
multitudine: Benedixit Naboth Deum et regem:
quam ob rem eduxerunt eum extra civitatem, et
lapidibus interfecerunt. 14 Miseruntque ad Iezabel,
dicentes: Lapidatus est Naboth, et mortuus est. 15
Factum est autem, cum audisset Iezabel lapidatum
Naboth, et mortuum, locuta est ad Achab: Surge,
et posside vineam Naboth Iezrahelitae, qui noluit
tibi acquiescere, et dare eam accepta pecunia: non
enim vivit Naboth, sed mortuus est. 16 Quod cum
audisset Achab, mortuum videlicet Naboth, surrexit,
et descendebat in vineam Naboth Iezrahelitae, ut
possideret eam. 17 Factum est igitur sermo Domini
ad Eliam Thesbiten, dicens: 18 Surge, et descende
in occursum Achab regis Israel, qui est in Samaria:
ecce ad vineam Naboth descendit, ut possideat
eam: 19 et loqueris ad eum, dicens: Haec dicit
Dominus: Occidisti, insuper et possedisti. Et post
haec addes: Haec dicit Dominus: In loco hoc, in quo
linxerunt canes sanguinem Naboth, lambent quoque
sanguinem tuum. 20 Et ait Achab ad Eliam: Num
invenisti me inimicum tibi? Qui dixit: Inveni, eo
quod venundatus sis, ut faceres malum in conspectu
Domini. 21 Ecce ego inducam super te malum, et
demetam posteriora tua, et interficiam de Achab
mingentem ad parietem, et clausum et ultimum
in Israel. 22 Et dabo domum tuam sicut domum
Ieroboam filii Nabat, et sicut domum Baasa filii
Ahia: quia egisti, ut me ad iracundiam provocares,
et peccare fecisti Israel. 23 Sed et de Iezabel locutus
est Dominus, dicens: Canes comedent Iezabel in
agro Iezrahel. 24 Si mortuus fuerit Achab in civitate,
comedent eum canes: si autem mortuus fuerit in
agro, comedent eum volucres caeli. 25 Igitur non
fuit alter talis sicut Achab, qui venundatus est ut
faceret malum in conspectu Domini: concitavit
enim eum Iezabel uxor sua, 26 et abominabilis
factus est, in tantum ut sequeretur idola, quae
fecerant Amorrhaei, quos consumpsit Dominus a
facie filiorum Israel. 27 Itaque cum audisset Achab
sermones istos, scidit vestimenta sua, et operuit
cilicio carnem suam, ieiunavitque et dormivit in
sacco, et ambulavit demisso capite. 28 Et factus est
sermo Domini ad Eliam Thesbiten, dicens: 29 Nonne

vidisti humiliatum Achab coram me? quia igitur humiliatus est mei causa, non inducam malum in diebus eius, sed in diebus filii sui inferam malum domui eius.

22 Transierunt igitur tres anni absque bello inter Syriam et Israel. **2** In anno autem tertio, descendit Iosaphat rex Iuda ad regem Israel. **3** (Dixitque rex Israel ad servos suos: Ignoratis quod nostra sit Ramoth Galaad, et negligimus tollere eam de manu regis Syriae?) **4** Et ait ad Iosaphat: Veniesne mecum ad praeliandum in Ramoth Galaad? **5** Dixitque Iosaphat ad regem Israel: Sicut ego sum, ita et tu: populus meus, et populus tuus unum sunt: et equites mei, equites tui. Dixitque Iosaphat ad regem Israel: Quaere, oro te, hodie sermonem Domini. **6** Congregavit ergo rex Israel prophetas, quadringentos circiter viros, et ait ad eos: Ire debeo in Ramoth Galaad ad bellandum, an quiescere? Qui responderunt: Ascende, et dabit eam Dominus in manu regis. **7** Dixit autem Iosaphat: Non est hic propheta Domini quispiam, ut interrogemus per eum? **8** Et ait rex Israel ad Iosaphat: Remansit vir unus, per quem possumus interrogare Dominum: sed ego odi eum, quia non prophetat mihi bonum, sed malum, Michaeas filius Iemla. Cui Iosaphat ait: Ne loquaris ita rex. **9** Vocavit ergo rex Israel eunuchum quendam, et dixit ei: Festina adducere Michaeam filium Iemla. **10** Rex autem Israel, et Iosaphat rex Iuda sedebant unusquisque in solio suo vestiti cultu regio, in area iuxta ostium portae Samariae, et universi prophetae prophetabant in conspectu eorum. **11** Fecit quoque sibi Sedecias filius Chanaana cornua ferrea, et ait: Haec dicit Dominus: His ventilabis Syriam, donec deleas eam. **12** Omnesque prophetae similiter prophetabant, dicentes: Ascende in Ramoth Galaad, et vade prospere, et tradet Dominus in manus regis. **13** Nuncius vero, qui ierat ut vocaret Michaeam, locutus est ad eum, dicens: Ecce sermones prophetarum ore uno regi bona praedicunt: sit ergo sermo tuus similis eorum, et loquere bona. **14** Cui Michaeas ait: Vivit Dominus, quia quodcumque dixerit mihi Dominus, hoc loquar. **15** Venit itaque ad regem, et ait illi rex: Michaea, ire debemus in Ramoth Galaad ad praeliandum, an cessare? Cui ille respondit: Ascende, et vade prospere, et tradet eum Dominus in manus regis. **16** Dixit autem rex ad eum: Iterum atque iterum adiuro te, ut non loquaris mihi nisi quod verum est, in nomine Domini. **17** Et ille ait: Vidi cunctum Israel dispersum in montibus, quasi oves non habentes pastorem. et ait Dominus: Non habent isti dominum: revertatur unusquisque in domum suam in pace. **18** (Dixit ergo rex Israel ad Iosaphat: Numquid non dixi tibi, quia non prophetat mihi bonum, sed semper malum?) **19** Ille vero addens, ait: Propterea audi sermonem Domini: Vidi Dominum sedentem super solium suum, et omnem exercitum caeli assistentem ei a dextris et a sinistris: **20** et ait Dominus: Quis decipiet Achab regem Israel, ut ascendat, et cadat in Ramoth Galaad? Et dixit unus verba huiuscemodi, et alius aliter. **21** Egressus est autem spiritus, et stetit coram Domino, et ait: Ego decipiam illum. Cui locutus est Dominus: In quo? **22** Et ille ait: Egrediar, et ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius. Et dixit Dominus: Decipies, et praevalebis: egredere, et fac ita. **23** Nunc igitur ecce dedit Dominus spiritum mendacii in ore omnium prophetarum tuorum, qui hic sunt, et Dominus locutus est contra te malum. **24** Accessit autem Sedecias filius Chanaana, et percussit Michaeam in maxillam, et dixit: Me ne ergo dimisit Spiritus Domini, et locutus est tibi? **25** Et ait Michaeas: Visurus es in die illa, quando ingredieris cubiculum, intra cubiculum ut abscondaris. **26** Et ait rex Israel: Tollite Michaeam, et maneat apud Amon principem civitatis, et apud Ioas filium Amelech, **27** et dicite eis: Haec dicit rex: Mittite virum istum in carcerem, et sustentate eum pane tribulationis, et aqua angustiae, donec revertar in pace. **28** Dixitque Michaeas: Si reversus fueris in pace, non est locutus in me Dominus. Et ait: Audite populi omnes. **29** Ascendit itaque rex Israel, et Iosaphat rex Iuda in Ramoth Galaad. **30** Dixit itaque rex Israel ad Iosaphat: Sume arma, et ingredere praelium, et induere vestibus tuis. porro rex Israel mutavit habitum suum, et ingressus est bellum. **31** Rex autem Syriae praeceperat principibus curruum triginta duobus, dicens: Non pugnabitis contra minorem, et maiorem quempiam, nisi contra regem Israel, solum. **32** Cum ergo vidissent principes curruum Iosaphat, suspicati sunt quod ipse esset rex Israel, et impetu facto pugnabant contra eum: et exclamavit Iosaphat. **33** Intellexeruntque principes curruum quod non esset rex Israel, et cessaverunt ab eo. **34** Vir autem quidam tetendit arcum, in incertum sagittam dirigens, et casu percussit regem Israel inter pulmonem et stomachum. At ille dixit aurigae suo: Verte manum tuam, et eiice me de exercitu, quia graviter vulneratus sum. **35** Commissum est ergo praelium in die illa, et rex Israel stabat in curru suo contra Syros, et mortuus est vespere: fluebat autem sanguis plagae in sinum currus, **36** et praeco insonuit in universo exercitu antequam sol occumberet, dicens: Unusquisque revertatur in

civitatem, et in terram suam. **37** Mortuus est autem
rex, et perlatus est in Samariam: sepelieruntque
regem in Samaria, **38** et laverunt currum eius in
piscina Samariae, et linxerunt canes sanguinem
eius, et habenas laverunt, iuxta verbum Domini quod
locutus fuerat. **39** Reliqua autem sermonum Achab,
et universa quae fecit, et domus eburnea, quam
aedificavit, cunctarumque urbium quas extruxit,
nonne haec scripta sunt in Libro sermonum dierum
regum Israel? **40** Dormivit ergo Achab cum patribus
suis, et regnavit Ochozias filius eius pro eo. **41**
Iosaphat vero filius Asa regnare coeperat super
Iudam anno quarto Achab regis Israel. **42** Triginta
quinque annorum erat cum regnare coepisset, et
vigintiquinque annis regnavit in Ierusalem: nomen
matris eius Azuba filia Salai. **43** Et ambulavit in
omni via Asa patris sui, et non declinavit ex ea:
fecitque quod rectum erat in conspectu Domini.
Verumtamen excelsa non abstulit: adhuc enim
populus sacrificabat, et adolebat incensum in
excelsis. **44** Pacemque habuit Iosaphat cum rege
Israel. **45** Reliqua autem verborum Iosaphat, et
opera eius, quae gessit, et praelia, nonne haec
scripta sunt in Libro verborum dierum regum Iuda?
46 Sed et reliquias effeminatorum, qui remanserant
in diebus Asa patris eius, abstulit de terra. **47** Nec
erat tunc rex constitutus in Edom. **48** Rex vero
Iosaphat fecerat classes in mari, quae navigarent
in Ophir propter aurum: et ire non potuerunt,
quia confractae sunt in Asiongaber. **49** Tunc ait
Ochozias filius Achab ad Iosaphat: Vadant servi
mei cum servis tuis in navibus. Et noluit Iosaphat.
50 Dormivitque Iosaphat cum patribus suis, et
sepultus est cum eis in Civitate David patris sui:
regnavitque Ioram filius eius pro eo. **51** Ochozias
autem filius Achab regnare coeperat super Israel in
Samaria, anno septimodecimo Iosaphat regis Iuda,
regnavitque super Israel duobus annis. **52** Et fecit
malum in conspectu Domini, et ambulavit in via
patris sui et matris suae, et in via Ieroboam filii
Nabat, qui peccare fecit Israel. **53** Servivit quoque
Baal, et adoravit eum, et irritavit Dominum Deum
Israel, iuxta omnia quae fecerat pater eius.

Ii Regum

1 Praevaricatus est autem Moab in Israel, postquam
mortuus est Achab. **2** Ceciditque Ochozias per
cancellos coenaculi sui, quod habebat in Samaria,
et aegrotavit: misitque nuncios, dicens ad eos: Ite,
consulite Beelzebub deum Accaron, utrum vivere
queam de infirmitate mea hac. **3** Angelus autem
Domini locutus est ad Eliam Thesbiten, dicens:
Surge, et ascende in occursum nunciorum regis
Samariae, et dices ad eos: Numquid non est Deus in
Israel, ut eatis ad consulendum Beelzebub deum
Accaron? **4** Quam ob rem haec dicit Dominus: De
lectulo, super quem ascendisti, non descendes,
sed morte morieris. Et abiit Elias. **5** Reversique
sunt nuncii ad Ochoziam. Qui dixit eis: Quare
reversi estis? **6** At illi responderunt ei: Vir occurrit
nobis, et dixit ad nos: Ite, et revertimini ad regem,
qui misit vos, et dicetis ei: Haec dicit Dominus:
Numquid, quia non erat Deus in Israel, mittis ut
consulatur Beelzebub deus Accaron? Idcirco de
lectulo, super quem ascendisti, non descendes, sed
morte morieris. **7** Qui dixit eis: Cuius figurae et
habitus est vir ille, qui occurrit vobis, et locutus
est verba haec? **8** At illi dixerunt: Vir pilosus,
et zona pellicea accinctus renibus. Qui ait: Elias
Thesbites est. **9** Misitque ad eum quinquagenarium
principem, et quinquaginta qui erant sub eo. Qui
ascendit ad eum: sedentique in vertice montis,
ait: Homo Dei, rex praecepit ut descendas. **10**
Respondensque Elias, dixit quinquagenario: Si homo
Dei sum, descendat ignis de caelo, et devoret te,
et quinquaginta tuos. Descendit itaque ignis de
caelo, et devoravit eum, et quinquaginta qui erant
cum eo. **11** Rursumque misit ad eum principem
quinquagenarium alterum, et quinquaginta cum
eo. Qui locutus est illi: Homo Dei, haec dicit rex:
Festina, descende. **12** Respondens Elias ait: Si homo
Dei ego sum, descendat ignis de caelo, et devoret
te, et quinquaginta tuos. Descendit ergo ignis de
caelo, et devoravit illum, et quinquaginta eius. **13**
Iterum misit principem quinquagenarium tertium,
et quinquaginta qui erant cum eo. Qui cum venisset,
curvavit genua contra Eliam, et precatus est eum,
et ait: Homo Dei, noli despicere animam meam, et
animas servorum tuorum qui mecum sunt. **14** Ecce
descendit ignis de caelo, et devoravit duos principes
quinquagenarios primos, et quinquagenos, qui cum
eis erant: sed nunc obsecro ut miserearis animae
meae. **15** Locutus est autem Angelus Domini ad
Eliam, dicens: Descende cum eo, ne timeas. Surrexit
igitur, et descendit cum eo ad regem, **16** et locutus
est ei: Haec dicit Dominus: Quia misisti nuncios
ad consulendum Beelzebub deum Accaron, quasi
non esset Deus in Israel, a quo posses interrogare
sermonem, ideo de lectulo, super quem ascendisti,
non descendes, sed morte morieris. **17** Mortuus
est ergo iuxta sermonem Domini, quem locutus
est Elias, et regnavit Ioram frater eius pro eo,
anno secundo Ioram filii Iosaphat regis Iudae: non
enim habebat filium. **18** Reliqua autem verborum
Ochoziae, quae operatus est, nonne haec scripta
sunt in Libro sermonum dierum regum Israel?

2 Factum est autem, cum levare vellet Dominus
Eliam per turbinem in caelum, ibant Elias et
Eliseus de Galgalis. **2** Dixitque Elias ad Eliseum:
Sede hic, quia Dominus misit me usque in Bethel.
Cui ait Eliseus: Vivit Dominus, et vivit anima tua,
quia non derelinquam te. Cumque descendissent
Bethel, **3** egressi sunt filii prophetarum, qui erant in
Bethel, ad Eliseum, et dixerunt ei: Numquid nosti,
quia hodie Dominus tollet dominum tuum a te? Qui
respondit: Et ego novi: silete. **4** Dixit autem Elias
ad Eliseum: Sede hic, quia Dominus misit me in
Iericho. Et ille ait: Vivit Dominus, et vivit anima
tua, quia non derelinquam te. Cumque venissent
Iericho, **5** accesserunt filii prophetarum, qui erant
in Iericho, ad Eliseum, et dixerunt ei: Numquid nosti
quia Dominus hodie tollet dominum tuum a te? Et
ait: Et ego novi: silete. **6** Dixit autem ei Elias: Sede
hic, quia Dominus misit me usque ad Iordanem.
Qui ait: Vivit Dominus, et vivit anima tua, quia non
derelinquam te. Ierunt igitur ambo pariter, **7** et
quinquaginta viri de filiis prophetarum secuti sunt
eos, qui et steterunt econtra, longe: illi autem ambo
stabant super Iordanem. **8** Tulitque Elias pallium
suum, et involvit illud, et percussit aquas, quae
divisae sunt in utramque partem, et transierunt
ambo per siccum. **9** Cumque transissent, Elias
dixit ad Eliseum: Postula quod vis ut faciam tibi,
antequam tollar a te. Dixitque Eliseus: Obsecro ut
fiat in me duplex spiritus tuus. **10** Qui respondit:
Rem difficilem postulasti: attamen si videris me,
quando tollar a te, erit tibi quod petisti: si autem
non videris, non erit. **11** Cumque pergerent, et
incedentes sermocinarentur, ecce currus igneus, et
equi ignei diviserunt utrumque: et ascendit Elias
per turbinem in caelum, **12** Eliseus autem videbat, et
clamabat: Pater mi, pater mi, currus Israel, et auriga
eius. Et non vidit eum amplius: apprehenditque
vestimenta sua, et scidit illa in duas partes. **13** Et
levavit pallium Eliae, quod ceciderat ei: reversusque
stetit super ripam Iordanis, **14** et pallio Eliae, quod
ceciderat ei, percussit aquas, et non sunt divisae. et

dixit: Ubi est Deus Eliae etiam nunc? Percussitque
aquas, et divisae sunt huc, atque illuc, et transiit
Eliseus. **15** Videntes autem filii prophetarum, qui
erant in Iericho econtra, dixerunt: Requievit spiritus
Eliae super Eliseum. Et venientes in occursum eius,
adoraverunt eum proni in terram, **16** dixeruntque
illi: Ecce, cum servis tuis sunt quinquaginta viri
fortes, qui possunt ire, et quaerere dominum tuum,
ne forte tulerit eum Spiritus Domini, et proiecerit
eum in unum montium, aut in unam vallium.
Qui ait: Nolite mittere. **17** Coegeruntque eum,
donec acquiesceret, et diceret: Mittite. Et miserunt
quinquaginta viros: qui cum quaesissent tribus
diebus, non invenerunt. **18** Et reversi sunt ad eum:
at ille habitabat in Iericho, et dixit eis: Numquid
non dixi vobis: Nolite mittere? **19** Dixerunt quoque
viri civitatis ad Eliseum: Ecce habitatio civitatis
huius optima est, sicut tu ipse domine perspicis: sed
aquae pessimae sunt, et terra sterilis. **20** At ille ait:
Afferte mihi vas novum, et mittite in illud sal. Quod
cum attulissent, **21** egressus ad fontem aquarum,
misit in illum sal, et ait: Haec dicit Dominus: Sanavi
aquas has, et non erit ultra in eis mors, neque
sterilitas. **22** Sanatae sunt ergo aquae usque in diem
hanc, iuxta verbum Elisei, quod locutus est. **23**
Ascendit autem inde in Bethel: cumque ascenderet
per viam, pueri parvi egressi sunt de civitate, et
illudebant ei, dicentes: Ascende calve, ascende
calve. **24** Qui cum respexisset, vidit eos, et maledixit
eis in nomine Domini: egressique sunt duo ursi
de saltu, et laceraverunt ex eis quadraginta duos
pueros. **25** Abiit autem inde in montem Carmeli, et
inde reversus est in Samariam.

3 Ioram vero filius Achab regnavit super Israel
in Samaria anno decimo octavo Iosaphat regis
Iudae. Regnavitque duodecim annis. **2** Et fecit
malum coram Domino, sed non sicut pater suus et
mater: tulit enim statuas Baal, quas fecerat pater
eius. **3** Verumtamen in peccatis Ieroboam filii Nabat,
qui peccare fecit Israel, adhaesit, nec recessit ab eis.
4 Porro Mesa rex Moab, nutriebat pecora multa,
et solvebat regi Israel centum millia agnorum,
et centum millia arietum cum velleribus suis. **5**
Cumque mortuus fuisset Achab, praevaricatus est
foedus, quod habebat cum rege Israel. **6** Egressus
est igitur rex Ioram in die illa de Samaria, et
recensuit universum Israel. **7** Misitque ad Iosaphat
regem Iuda, dicens: Rex Moab recessit a me, veni
mecum contra eum ad praelium. Qui respondit:
Ascendam: qui meus est, tuus est: populus meus,
populus tuus: et equi mei, equi tui. **8** Dixitque:
Per quam viam ascendemus? At ille respondit: Per
desertum Idumaeae. **9** Perrexerunt igitur rex Israel,
et rex Iuda, et rex Edom, et circuierunt per viam
septem dierum, nec erat aqua exercitui, et iumentis,
quae sequebantur eos. **10** Dixitque rex Israel: Heu
heu heu, congregavit nos Dominus tres reges, ut
traderet in manus Moab. **11** Et ait Iosaphat: Est
ne hic propheta Domini, ut deprecemur Dominum
per eum? Et respondit unus de servis regis Israel:
Est hic Eliseus filius Saphat, qui fundebat aquam
super manus Eliae. **12** Et ait Iosaphat: Est apud eum
sermo Domini. Descenditque ad eum rex Israel,
et Iosaphat rex Iuda, et rex Edom. **13** Dixit autem
Eliseus ad regem Israel: Quid mihi et tibi est? vade
ad prophetas patris tui, et matris tuae. Et ait illi
rex Israel: Quare congregavit Dominus tres reges
hos, ut traderet eos in manus Moab? **14** Dixitque ad
eum Eliseus: Vivit Dominus exercituum, in cuius
conspectu sto, quod si non vultum Iosaphat regis
Iudae erubescerem, non attendissem quidem te,
nec respexissem. **15** Nunc autem adducite mihi
psaltem. Cumque caneret psaltes, facta est super
eum manus Domini, et ait: **16** Haec dicit Dominus:
Facite alveum torrentis huius fossas, et fossas. **17**
Haec enim dicit Dominus: Non videbitis ventum,
neque pluviam: et alveus iste replebitur aquis,
et bibetis vos, et familiae vestrae, et iumenta
vestra. **18** Parumque est hoc in conspectu Domini:
insuper tradet etiam Moab in manus vestras. **19** Et
percutietis omnem civitatem munitam, et omnem
urbem electam, et universum lignum fructiferum
succidetis, cunctosque fontes aquarum obturabitis,
et omnem agrum egregium operietis lapidibus. **20**
Factum est igitur mane, quando sacrificium offerri
solet, et ecce, aquae veniebant per viam Edom, et
repleta est terra aquis. **21** Universi autem Moabitae
audientes quod ascendissent reges ut pugnarent
adversum eos, convocaverunt omnes qui accincti
erant balteo desuper, et steterunt in terminis. **22**
Primoque mane surgentes, et orto iam sole ex
adverso aquarum, viderunt Moabitae econtra aquas
rubras quasi sanguinem, **23** dixeruntque: Sanguis
gladii est: pugnaverunt reges contra se, et caesi
sunt mutuo: nunc perge ad praedam Moab. **24**
Perrexeruntque in castra Israel: porro consurgens
Israel, percussit Moab: at illi fugerunt coram eis.
Venerunt igitur qui vicerant, et percusserunt Moab,
25 et civitates destruxerunt: et omnem agrum
optimum, mittentes singuli lapides, repleverunt: et
universos fontes aquarum obturaverunt: et omnia
ligna fructifera succiderunt, ita ut muri tantum
fictiles remanerent: et circumdata est civitas a
fundibulariis, et magna ex parte percussa. **26** Quod
cum vidisset rex Moab, praevaluisse scilicet hostes,

tulit secum septingentos viros educentes gladios,
ut irrumperent ad regem Edom: et non potuerunt.
27 Arripiensque filium suum primogenitum, qui
regnaturus erat pro eo, obtulit holocaustum super
murum: et facta est indignatio magna in Israel,
statimque recesserunt ab eo, et reversi sunt in
terram suam.

4 Mulier autem quaedam de uxoribus prophetarum
clamabat ad Eliseum, dicens: Servus tuus vir
meus mortuus est, et tu nosti quia servus tuus fuit
timens Deum: et ecce creditor venit ut tollat duos
filios meos ad serviendum sibi. 2 Cui dixit Eliseus:
Quid vis ut faciam tibi? Dic mihi, quid habes in
domo tua? At illa respondit: Non habeo ancilla tua
quidquam in domo mea, nisi parum olei, quo ungar.
3 Cui ait: Vade, pete mutuo ab omnibus vicinis tuis
vasa vacua non pauca. 4 Et ingredere, et claude
ostium tuum, cum intrinsecus fueris tu, et filii tui: et
mitte inde in omnia vasa haec: et cum plena fuerint,
tolles. 5 Ivit itaque mulier, et clausit ostium super
se, et super filios suos: illi offerebant vasa, et illa
infundebat. 6 Cumque plena fuissent vasa, dixit ad
filium suum: Affer mihi adhuc vas. Et ille respondit:
Non habeo. Stetitque oleum. 7 Venit autem illa, et
indicavit homini Dei. Et ille, Vade, inquit, vende
oleum, et redde creditori tuo: tu autem, et filii tui
vivite de reliquo. 8 Facta est autem quaedam dies, et
transibat Eliseus per Sunam: erat autem ibi mulier
magna, quae tenuit eum ut comederet panem:
cumque frequenter inde transiret, divertebat ad
eam ut comederet panem. 9 Quae dixit ad virum
suum: Animadverto quod vir Dei sanctus est iste,
qui transit per nos frequenter. 10 Faciamus ergo ei
coenaculum parvum, et ponamus ei in eo lectulum,
et mensam, et sellam, et candelabrum, ut cum
venerit ad nos, maneat ibi. 11 Facta est ergo dies
quaedam, et veniens divertit in coenaculum, et
requievit ibi. 12 Dixitque ad Giezi puerum suum:
Voca Sunamitidem istam. Qui cum vocasset eam,
et illa stetisset coram eo, 13 dixit ad puerum
suum: Loquere ad eam: Ecce, sedule in omnibus
ministrasti nobis, quid vis ut faciam tibi? numquid
habes negotium, et vis ut loquar regi, sive principi
militiae? Quae respondit: In medio populi mei
habito. 14 Et ait: Quid ergo vult ut faciam ei?
Dixitque Giezi: Ne quaeras: filium enim non habet,
et vir eius senex est. 15 Praecepit itaque ut vocaret
eam: quae cum vocata fuisset, et stetisset ante
ostium, 16 dixit ad eam: In tempore isto, et in hac
eadem hora, si vita comes fuerit, habebis in utero
filium. At illa respondit: Noli quaeso, domine mi,
vir Dei, noli mentiri ancillae tuae. 17 Et concepit
mulier, et peperit filium in tempore, et in hora
eadem, qua dixerat Eliseus. 18 Crevit autem puer. Et
cum esset quaedam dies, et egressus isset ad patrem
suum, ad messores, 19 ait patri suo: Caput meum
doleo, caput meum doleo. At ille dixit puero: Tolle,
et duc eum ad matrem suam. 20 Qui cum tulisset,
et duxisset eum ad matrem suam, posuit eum illa
super genua sua usque ad meridiem, et mortuus est.
21 Ascendit autem, et collocavit eum super lectulum
hominis Dei, et clausit ostium: et egressa, 22 vocavit
virum suum, et ait: Mitte mecum, obsecro, unum de
pueris, et asinam, ut excurram usque ad hominem
Dei, et revertar. 23 Qui ait illi: Quam ob causam vadis
ad eum? hodie non sunt Calendae, neque Sabbatum.
Quae respondit: Vadam: 24 Stravitque asinam, et
praecepit puero: Mina, et propera, ne mihi moram
facias in eundo: et hoc age quod praecipio tibi. 25
Profecta est igitur, et venit ad virum Dei in montem
Carmeli: cumque vidisset eam vir Dei econtra, ait
ad Giezi puerum suum: Ecce Sunamitis illa. 26
Vade ergo in occursum eius, et dic ei: Recte ne
agitur circa te, et circa virum tuum, et circa filium
tuum? Quae respondit: Recte. 27 Cumque venisset
ad virum Dei in montem, apprehendit pedes eius:
et accessit Giezi ut amoveret eam. Et ait homo
Dei: Dimitte illam: anima enim eius in amaritudine
est, et Dominus celavit, et non indicavit mihi. 28
Quae dixit illi: Numquid petivi filium a Domino
meo? numquid non dixi tibi: Ne illudas me? 29
Et ille ait ad Giezi: Accinge lumbos tuos, et tolle
baculum meum in manu tua, et vade. Si occurrerit
tibi homo, non salutes eum: et si salutaverit te
quispiam, non respondeas illi: et pones baculum
meum super faciem pueri. 30 Porro mater pueri ait:
Vivit dominus, et vivit anima tua, non dimittam
te. Surrexit ergo, et secutus est eam. 31 Giezi
autem praecesserat ante eos, et posuerat baculum
super faciem pueri, et non erat vox, neque sensus:
reversusque est in occursum eius, et nunciavit ei,
dicens: Non surrexit puer. 32 Ingressus est ergo
Eliseus domum, et ecce puer mortuus iacebat in
lectulo eius: 33 ingressusque clausit ostium super
se, et super puerum: et oravit ad Dominum. 34 Et
ascendit, et incubuit super puerum: posuitque os
suum super os eius, et oculos suos super oculos
eius, et manus suas super manus eius: et incurvavit
se super eum, et calefacta est caro pueri. 35 At ille
reversus, deambulabat in domo, semel huc atque
illuc: et ascendit, et incubuit super eum: et oscitavit
puer septies, aperuitque oculos. 36 At ille vocavit
Giezi, et dixit ei: Voca Sunamitidem hanc. Quae
vocata, ingressa est ad eum. Qui ait: Tolle filium
tuum. 37 Venit illa, et corruit ad pedes eius, et

adoravit super terram: tulitque filium suum, et
egressa est, 38 et Eliseus reversus est in Galgala.
Erat autem fames in terra, et filii prophetarum
habitabant coram eo. dixitque uni de pueris suis:
Pone ollam grandem, et coque pulmentum filiis
prophetarum. 39 Et egressus est unus in agrum ut
colligeret herbas agrestes: invenitque quasi vitem
silvestrem, et collegit ex ea colocynthidas agri, et
implevit pallium suum, et reversus concidit in ollam
pulmenti: nesciebat enim quid esset. 40 Infuderunt
ergo sociis, ut comederent: cumque gustassent de
coctione, clamaverunt, dicentes: Mors in olla vir
Dei. Et non potuerunt comedere. 41 At ille, Afferte,
inquit, farinam. Cumque tulissent, misit in ollam,
et ait: Infunde turbae, ut comedant. Et non fuit
amplius quidquam amaritudinis in olla. 42 Vir
autem quidam venit de Baalsalisa deferens viro Dei
panes primitiarum et, viginti panes hordeaceos,
et frumentum novum in pera sua. At ille dixit: Da
populo, ut comedat. 43 Responditque ei minister
eius: Quantum est hoc, ut apponam centum viris?
Rursum ille ait: Da populo, ut comedat: haec enim
dicit Dominus: Comedent, et supererit. 44 Posuit
itaque coram eis: qui comederunt, et superfuit
iuxta verbum Domini.

5 Naaman princeps militiae regis Syriae, erat vir
magnus apud dominum suum, et honoratus:
per illum enim dedit Dominus salutem Syriae: erat
autem vir fortis et dives, sed leprosus. 2 Porro
de Syria egressi fuerant latrunculi, et captivam
duxerant de Terra Israel puellam parvulam, quae
erat in obsequio uxoris Naaman, 3 quae ait ad
dominam suam: Utinam fuisset dominus meus ad
prophetam, qui est in Samaria: profecto curasset
eum a lepra, quam habet. 4 Ingressus est itaque
Naaman ad dominum suum, et nunciavit ei, dicens:
Sic et sic locuta est puella de Terra Israel. 5 Dixitque
ei rex Syriae: Vade, et mittam litteras ad regem
Israel. Qui cum profectus esset, et tulisset secum
decem talenta argenti, et sex millia aureos, et
decem mutatoria vestimentorum, 6 detulit litteras
ad regem Israel, in haec verba: Cum acceperis
epistolam hanc, scito quod miserim ad te Naaman
servum meum, ut cures eum a lepra sua. 7 Cumque
legisset rex Israel litteras, scidit vestimenta sua, et
ait: Numquid Deus ego sum, ut occidere possim,
et vivificare, quia iste misit ad me, ut curem
hominem a lepra sua? animadvertite, et videte
quod occasiones quaerat adversum me. 8 Quod cum
audisset Eliseus vir Dei, scidisse videlicet regem
Israel vestimenta sua, misit ad eum, dicens: Quare
scidisti vestimenta tua? veniat ad me, et sciat esse
prophetam in Israel. 9 Venit ergo Naaman cum
equis, et curribus, et stetit ad ostium domus Elisei:
10 misitque ad eum Eliseus nuncium, dicens: Vade,
et lavare septies in Iordane, et recipiet sanitatem
caro tua, atque mundaberis. 11 Iratus Naaman
recedebat, dicens: Putabam quod egrederetur ad
me, et stans invocaret nomen Domini Dei sui, et
tangeret manu sua locum leprae, et curaret me. 12
Numquid non meliores sunt Abana, et Pharphar
fluvii Damasci omnibus aquis Israel, ut laver in
eis, et munder? Cum ergo vertisset se, et abiret
indignans, 13 accesserunt ad eum servi sui, et
locuti sunt ei: Pater, et si rem grandem dixisset
tibi propheta, certe facere debueras: quanto magis
quia tantum dixit tibi: Lavare, et mundaberis?
14 Descendit, et lavit in Iordane septies iuxta
sermonem viri Dei, et restituta est caro eius, sicut
caro pueri parvuli, et mundatus est. 15 Reversusque
ad virum Dei cum universo comitatu suo, venit,
et stetit coram eo, et ait: Vere scio quod non
sit alius Deus in universa terra, nisi tantum in
Israel. Obsecro itaque ut accipias benedictionem a
servo tuo. 16 At ille respondit: Vivit Dominus, ante
quem sto, quia non accipiam. Cumque vim faceret,
penitus non acquievit. 17 Dixitque Naaman: Si vis:
sed, obsecro, concede mihi servo tuo ut tollam
onus duorum burdonum de terra: non enim faciet
ultra servus tuus holocaustum, aut victimam diis
alienis, nisi domino. 18 Hoc autem solum est, de
quo depreceris Dominum pro servo tuo, quando
ingredietur dominus meus templum Remmon, ut
adoret: et illo innitente super manum meam, si
adoravero in templo Remmon, adorante eo in
eodem loco, ut ignoscat mihi Dominus servo tuo
pro hac re. 19 Qui dixit ei: Vade in pace. Abiit ergo
ab eo electo terrae tempore. 20 Dixitque Giezi puer
viri Dei: Pepercit dominus meus Naaman Syro isti,
ut non acciperet ab eo quae attulit: vivit Dominus,
quia curram post eum, et accipiam ab eo aliquid. 21
Et secutus est Giezi post tergum Naaman: quem
cum vidisset ille currentem ad se, desiliit de curru
in occursum eius, et ait: Recte ne sunt omnia? 22
Et ille ait: Recte. dominus meus misit me ad te,
dicens: Modo venerunt ad me duo adolescentes
de monte Ephraim, ex filiis prophetarum: da eis
talentum argenti, et vestes mutatorias duplices. 23
Dixitque Naaman: Melius est ut accipias duo talenta.
Et coegit eum, ligavitque duo talenta argenti in
duobus saccis, et duplicia vestimenta, et imposuit
duobus pueris suis, qui et portaverunt coram eo. 24
Cumque venisset iam vesperi, tulit de manu eorum,
et reposuit in domo, dimisitque viros, et abierunt.
25 ipse autem ingressus, stetit coram domino suo.

Et dixit Eliseus: Unde venis Giezi? Qui respondit:
Non ivit servus tuus quoquam. 26 At ille ait: Nonne
cor meum in praesenti erat, quando reversus est
homo de curru suo in occursum tui? Nunc igitur
accepisti argentum, et accepisti vestes ut emas
oliveta, et vineas, et oves, et boves, et servos, et
ancillas. 27 Sed et lepra Naaman adhaerebit tibi, et
semini tuo, usque in sempiternum. Et egressus est
ab eo leprosus quasi nix.

6 Dixerunt autem filii prophetarum ad Eliseum:
Ecce locus, in quo habitamus coram te, angustus
est nobis. 2 Eamus usque ad Iordanem, et tollant
singuli de silva materias singulas, ut aedificemus
nobis ibi locum ad habitandum. Qui dixit: Ite. 3 Et
ait unus ex illis: Veni ergo et tu cum servis tuis.
Respondit: Ego veniam. 4 Et abiit cum eis. Cumque
venissent ad Iordanem, caedebant ligna. 5 Accidit
autem, ut cum unus materiam succidisset, caderet
ferrum securis in aquam: exclamavitque ille, et
ait: Heu heu heu domine mi, et hoc ipsum mutuo
acceperam. 6 Dixit autem homo Dei: Ubi cecidit?
At ille monstravit ei locum. praecidit ergo lignum,
et misit illuc: natavitque ferrum, 7 et ait: Tolle.
Qui extendit manum, et tulit illud. 8 Rex autem
Syriae pugnabat contra Israel, consiliumque iniit
cum servis suis, dicens: In loco illo, et illo ponamus
insidias. 9 Misit itaque vir Dei ad regem Israel,
dicens: Cave ne transeas in locum illum: quia ibi
Syri in insidiis sunt. 10 Misit itaque rex Israel ad
locum, quem dixerat ei vir Dei, et praeoccupavit
eum, et observavit se ibi non semel neque bis. 11
Conturbatumque est cor regis Syriae pro hac re: et
convocatis servis suis, ait: Quare non indicatis mihi
quis proditor mei sit apud regem Israel? 12 Dixitque
unus servorum eius: Nequaquam domine mi rex,
sed Eliseus propheta, qui est in Israel, indicat regi
Israel omnia verba quaecumque locutus fueris in
conclavi tuo. 13 Dixitque eis: Ite, et videte ubi sit:
ut mittam, et capiam eum. Annunciaveruntque ei,
dicentes: Ecce in Dothain. 14 Misit ergo illuc equos
et currus, et robur exercitus: qui cum venissent
nocte, circumdederunt civitatem. 15 Consurgens
autem diluculo minister viri Dei, egressus portam,
vidit exercitum in circuitu civitatis, et equos et
currus: nunciavitque ei, dicens: Heu heu heu
domine mi, quid faciemus? 16 At ille respondit:
Noli timere: plures enim nobiscum sunt, quam cum
illis. 17 Cumque orasset Eliseus, ait: Domine, aperi
oculos huius, ut videat. Et aperuit Dominus oculos
pueri, et vidit: et ecce mons plenus equorum, et
curruum igneorum, in circuitu Elisei. 18 Hostes
vero descenderunt ad eum: porro Eliseus oravit ad
Dominum, dicens: Percute, obsecro, gentem hanc
caecitate. Percussitque eos Dominus, ne viderent,
iuxta verbum Elisei. 19 Dixit autem ad eos Eliseus:
Non est haec via, neque ista est civitas: sequimini
me, et ostendam vobis virum, quem quaeritis. Duxit
ergo eos in Samariam: 20 cumque ingressi fuissent
in Samariam, dixit Eliseus: Domine aperi oculos
istorum, ut videant. Aperuitque Dominus oculos
eorum, et viderunt se esse in medio Samariae. 21
Dixitque rex Israel ad Eliseum, cum vidisset eos:
Numquid percutiam eos, pater mi? 22 At ille ait:
Non percuties: neque enim cepisti eos gladio, et
arcu tuo, ut percutias: sed pone panem, et aquam
coram eis, ut comedant, et bibant, et vadant ad
dominum suum. 23 Appositaque est eis ciborum
magna praeparatio, et comederunt, et biberunt,
et dimisit eos, abieruntque ad dominum suum,
et ultra non venerunt latrones Syriae in Terram
Israel. 24 Factum est autem post haec, congregavit
Benadad rex Syriae, universum exercitum suum,
et ascendit, et obsidebat Samariam. 25 Factaque
est fames magna in Samaria: et tandiu obsessa
est, donec venundaretur caput asini octoginta
argenteis, et quarta pars cabi stercoris columbarum
quinque argenteis. 26 Cumque rex Israel transiret
per murum, mulier quaedam exclamavit ad eum,
dicens: Salva me domine mi rex. 27 Qui ait: Non te
salvat Dominus: unde te possum salvare? de area,
vel de torculari? Dixitque ad eam rex: Quid tibi vis?
Quae respondit: 28 Mulier ista dixit mihi: Da filium
tuum, ut comedamus eum hodie, et filium meum
comedemus cras. 29 Coximus ergo filium meum, et
comedimus. Dixique ei die altera: Da filium tuum,
ut comedamus eum. Quae abscondit filium suum.
30 Quod cum audisset rex, scidit vestimenta sua,
et transibat per murum. Viditque omnis populus
cilicium, quo vestitus erat ad carnem intrinsecus.
31 Et ait rex: Haec mihi faciat Deus, et haec addat,
si steterit caput Elisei filii Saphat super ipsum
hodie. 32 Eliseus autem sedebat in domo sua, et
senes sedebant cum eo. Praemisit itaque virum:
et antequam veniret nuncius ille, dixit ad senes:
Numquid scitis quod miserit filius homicidae hic,
ut praecidatur caput meum? videte ergo, cum
venerit nuncius, claudite ostium, et non sinatis
eum introire: ecce enim sonitus pedum domini eius
post eum est. 33 Adhuc illo loquente eis, apparuit
nuncius, qui veniebat ad eum. Et ait: Ecce, tantum
malum a Domino est: quid amplius expectabo a
Domino?

7 Dixit autem Eliseus: Audite verbum Domini:
Haec dicit Dominus: In tempore hoc cras

modius similae uno statere erit, et duo modii
hordei statere uno, in porta Samariae. **2**
Respondens unus de ducibus, super cuius manum
rex incumbebat, homini Dei, ait: Si Dominus fecerit
etiam cataractas in caelo, numquid poterit esse
quod loqueris? Qui ait: Videbis oculis tuis, et inde
non comedes. **3** Quattuor ergo viri erant leprosi
iuxta introitum portae: qui dixerunt ad invicem:
Quid hic esse volumus donec moriamur? **4** sive
ingredi voluerimus civitatem, fame moriemur: sive
manserimus hic, moriendum nobis est: venite ergo,
et transfugiamus ad castra Syriae. si pepercerint
nobis, vivemus: si autem occidere voluerint,
nihilominus moriemur. **5** Surrexerunt ergo vesperi,
ut venirent ad castra Syriae. Cumque venissent
ad principium castrorum Syriae, nullum ibidem
repererunt. **6** Siquidem Dominus sonitum audiri
fecerat in castris Syriae, curruum, et equorum,
et exercitus plurimi: dixeruntque ad invicem:
Ecce mercede conduxit adversum nos rex Israel
reges Hethaeorum, et Aegyptiorum, et venerunt
super nos. **7** Surrexerunt ergo, et fugerunt in
tenebris, et dereliquerunt tentoria sua, et equos
et asinos in castris, fugeruntque animas tantum
suas salvare cupientes. **8** Igitur cum venissent
leprosi illi ad principium castrorum, ingressi sunt
unum tabernaculum, et comederunt et biberunt:
tuleruntque inde argentum, et aurum, et vestes, et
abierunt, et absconderunt: et rursum reversi sunt
ad aliud tabernaculum, et inde similiter auferentes
absconderunt. **9** Dixeruntque ad invicem: Non
recte facimus: haec enim dies boni nuncii est. Si
tacuerimus, et noluerimus nunciare usque mane,
sceleris arguemur: venite, eamus, et nunciemus in
aula regis. **10** Cumque venissent ad portam civitatis,
narraverunt eis, dicentes: Ivimus ad castra Syriae,
et nullum ibidem reperimus hominem, nisi equos,
et asinos alligatos, et fixa tentoria. **11** Ierunt ergo
portarii, et nunciaverunt in palatio regis intrinsecus.
12 Qui surrexit nocte, et ait ad servos suos: Dico vobis
quid fecerint nobis Syri: sciunt quia fame laboramus,
et idcirco egressi sunt de castris, et latitant in
agris, dicentes: Cum egressi fuerint de civitate,
capiemus eos vivos, et tunc civitatem ingredi
poterimus. **13** Respondit autem unus servorum
eius: Tollamus quinque equos, qui remanserunt in
urbe (quia ipsi tantum sunt in universa multitudine
Israel, alii enim consumpti sunt) et mittentes,
explorare poterimus. **14** Adduxerunt ergo duos
equos, misitque rex in castra Syrorum, dicens:
Ite, et videte. **15** Qui abierunt post eos usque ad
Iordanem: ecce autem omnis via plena erat vestibus,
et vasis, quae proiecerant Syri cum turbarentur:
reversique nuncii indicaverunt regi. **16** Et egressus
populus diripuit castra Syriae: factusque est modius
similae statere uno, et duo modii hordei statere
uno, iuxta verbum Domini. **17** Porro rex ducem
illum, in cuius manu incumbebat, constituit ad
portam: quem conculcavit turba in introitu portae,
et mortuus est, iuxta quod locutus fuerat vir Dei,
quando descenderat rex ad eum. **18** Factumque est
secundum sermonem viri Dei, quem dixerat regi,
quando ait: Duo modii hordei statere uno erunt, et
modius similae statere uno, hoc eodem tempore
cras in porta Samariae: **19** quando responderat dux
ille viro Dei, et dixerat: Etiamsi Dominus fecerit
cataractas in caelo, numquid poterit fieri quod
loqueris? Et dixit ei: Videbis oculis tuis, et inde non
comedes. **20** Evenit ergo ei sicut praedictum fuerat,
et conculcavit eum populus in porta, et mortuus
est.

8 Eliseus autem locutus est ad mulierem, cuius
vivere fecerat filium, dicens: Surge, vade tu et
domus tua, et peregrinare ubicumque repereris:
vocavit enim Dominus famem, et veniet super
terram septem annis. **2** Quae surrexit, et fecit
iuxta verbum hominis Dei: et vadens cum domo
sua, peregrinata est in Terra Philisthiim diebus
multis. **3** Cumque finiti essent anni septem, reversa
est mulier de Terra Philisthiim: et egressa est ut
interpellaret regem pro domo sua, et pro agris
suis. **4** Rex autem loquebatur cum Giezi puero
viri Dei, dicens: Narra mihi omnia magnalia quae
fecit Eliseus. **5** Cumque ille narraret regi quo
modo mortuum suscitasset, apparuit mulier, cuius
vivificaverat filium, clamans ad regem pro domo
sua, et pro agris suis. Dixitque Giezi: Domine mi
rex, haec est mulier, et hic est filius eius, quem
suscitavit Eliseus. **6** Et interrogavit rex mulierem:
quae narravit ei. Deditque ei rex eunuchum unum,
dicens: Restitue ei omnia quae sua sunt, et universos
reditus agrorum a die, qua reliquit terram usque
ad praesens. **7** Venit quoque Eliseus Damascum, et
Benadad rex Syriae aegrotabat: nunciaveruntque
ei, dicentes: Venit vir Dei huc. **8** Et ait rex ad
Hazael: Tolle tecum munera, et vade in occursum
viri Dei, et consule Dominum per eum, dicens:
Si evadere potero de infirmitate mea hac? **9** Ivit
igitur Hazael in occursum eius, habens secum
munera, et omnia bona Damasci, onera quadraginta
camelorum. Cumque stetisset coram eo, ait: Filius
tuus Benadad rex Syriae misit me ad te, dicens: Si
sanari potero de infirmitate mea hac? **10** Dixitque ei
Eliseus: Vade, dic ei: Sanaberis: porro ostendit mihi
Dominus quia morte morietur. **11** Stetique cum eo,

et conturbatus est usque ad suffusionem vultus:
flevitque vir Dei. 12 Cui Hazael ait: Quare dominus
meus flet? At ille dixit: Quia scio quae facturus
sis filiis Israel mala. Civitates eorum munitas igne
succendes, et iuvenes eorum interficies gladio,
et parvulos eorum elides, et praegnantes divides.
13 Dixitque Hazael: Quid enim sum servus tuus
canis, ut faciam rem istam magnam? Et ait Eliseus:
Ostendit mihi Dominus te regem Syriae fore. 14 Qui
cum recessisset ab Eliseo, venit ad dominum suum.
Qui ait ei: Quid dixit tibi Eliseus? At ille respondit:
Dixit mihi: Recipies sanitatem. 15 Cumque venisset
dies altera, tulit stragulum, et infudit aquam, et
expandit super faciem eius: quo mortuo, regnavit
Hazael pro eo. 16 Anno quinto Ioram filii Achab regis
Israel, et Iosaphat regis Iuda, regnavit Ioram filius
Iosaphat rex Iuda. 17 Triginta duorum annorum
erat cum regnare coepisset, et octo annis regnavit
in Ierusalem. 18 Ambulavitque in viis regum
Israel, sicut ambulaverat domus Achab: filia enim
Achab erat uxor eius: et fecit quod malum est
in conspectu Domini. 19 Noluit autem Dominus
disperdere Iudam, propter David servum suum,
sicut promiserat ei, ut daret illi lucernam, et filiis
eius cunctis diebus. 20 In diebus eius recessit Edom,
ne esset sub Iuda, et constituit sibi regem. 21
Venitque Ioram Seira, et omnes currus cum eo: et
surrexit nocte, percussitque Idumaeos, qui eum
circumdederant, et principes curruum, populus
autem fugit in tabernacula sua. 22 Recessit ergo
Edom ne esset sub Iuda, usque ad diem hanc.
Tunc recessit et Lobna in tempore illo. 23 Reliqua
autem sermonum Ioram, et universa, quae fecit,
nonne haec scripta sunt in Libro verborum dierum
regum Iuda? 24 Et dormivit Ioram cum patribus
suis, sepultusque est cum eis in Civitate David,
et regnavit Ochozias filius eius pro eo. 25 Anno
duodecimo Ioram filii Achab regis Israel regnavit
Ochozias filius Ioram regis Iudae. 26 Viginti duorum
annorum erat Ochozias cum regnare coepisset, et
uno anno regnavit in Ierusalem: nomen matris eius
Athalia filia Amri regis Israel. 27 Et ambulavit in
viis domus Achab: et fecit quod malum est coram
Domino, sicut domus Achab: gener enim domus
Achab fuit. 28 Abiit quoque cum Ioram filio Achab,
ad praeliandum contra Hazael regem Syriae in
Ramoth Galaad, et vulneraverunt Syri Ioram: 29
qui reversus est ut curaretur, in Iezrahel: quia
vulneraverant eum Syri in Ramoth praeliantem
contra Hazael regem Syriae. Porro Ochozias filius
Ioram rex Iuda, descendit invisere Ioram filium
Achab in Iezrahel, quia aegrotabat ibi.

9 Eliseus autem prophetes vocavit unum de filiis
prophetarum, et ait illi: Accinge lumbos tuos, et
tolle lenticulam olei hanc in manu tua, et vade in
Ramoth Galaad. 2 Cumque veneris illuc, videbis Iehu
filium Iosaphat filii Namsi: et ingressus suscitabis
eum de medio fratrum suorum, et introduces
in interius cubiculum. 3 Tenensque lenticulam
olei, fundes super caput eius, et dices: Haec dicit
Dominus: Unxi te regem super Israel. Aperiesque
ostium, et fugies, et non ibi subsistes. 4 Abiit ergo
adolescens puer prophetae in Ramoth Galaad, 5 et
ingressus est illuc: ecce autem principes exercitus
sedebant, et ait: Verbum mihi ad te o princeps.
Dixitque Iehu: Ad quem ex omnibus nobis? At ille
dixit: Ad te o princeps. 6 Et surrexit et ingressus
est cubiculum: at ille fudit oleum super caput eius,
et ait: Haec dicit Dominus Deus Israel: Unxi te
regem super populum Domini Israel, 7 et percuties
domum Achab domini tui, et ulciscar sanguinem
servorum meorum prophetarum, et sanguinem
omnium servorum Domini de manu Iezabel. 8
Perdamque omnem domum Achab: et interficiam
de Achab mingentem ad parietem, et clausum, et
novissimum in Israel. 9 Et dabo domum Achab, sicut
domum Ieroboam filii Nabat, et sicut domum Baasa
filii Ahia. 10 Iezabel quoque comedent canes in
agro Iezrahel, nec erit qui sepeliat eam. Aperuitque
ostium, et fugit. 11 Iehu autem egressus est ad
servos domini sui: qui dixerunt ei: Recte ne sunt
omnia? quid venit insanus iste ad te? Qui ait
eis: Nostis hominem, et quid locutus sit. 12 At
ille responderunt: Falsum est, sed magis narra
nobis. Qui ait eis: Haec et haec locutus est mihi,
et ait: Haec dicit Dominus: Unxi te regem super
Israel. 13 Festinaverunt itaque, et unusquisque
tollens pallium suum posuerunt sub pedibus eius,
in similitudinem tribunalis, et cecinerunt tuba,
atque dixerunt: Regnavit Iehu. 14 Coniuravit ergo
Iehu filius Iosaphat filii Namsi contra Ioram: porro
Ioram obsederat Ramoth Galaad, ipse, et omnis
Israel contra Hazael regem Syriae: 15 et reversus
fuerat ut curaretur in Iezrahel propter vulnera,
quia percusserant eum Syri, praeliantem contra
Hazael regem Syriae: Dixitque Iehu: Si placet vobis,
nemo egrediatur profugus de civitate, ne vadat, et
nunciet in Iezrahel. 16 Et ascendit, et profectus est
in Iezrahel: Ioram enim aegrotabat ibi, et Ochozias
rex Iuda descenderat ad visitandum Ioram. 17 Igitur
speculator, qui stabat super turrim Iezrahel, vidit
globum Iehu venientis, et ait: Video ego globum.
Dixitque Ioram: Tolle currum, et mitte in occursum
eorum, et dicat vadens: Recte ne sunt omnia? 18
Abiit ergo, qui ascenderat currum, in occursum

eius, et ait: Haec dicit rex: Pacata ne sunt omnia?
Dixitque Iehu: Quid tibi et paci? transi, et sequere
me. Nunciavit quoque speculator, dicens: Venit
nuncius ad eos, et non revertitur. 19 Misit etiam
currum equorum secundum: venitque ad eos, et ait:
Haec dicit rex: Numquid pax est? Et ait Iehu: Quid
tibi et paci? transi, et sequere me. 20 Nunciavit
autem speculator, dicens: Venit usque ad eos, et
non revertitur: est autem incessus quasi incessus
Iehu filii Namsi, praeceps enim graditur. 21 Et ait
Ioram: Iunge currum. Iunxeruntque currum eius,
et egressus est Ioram rex Israel, et Ochozias rex
Iuda, singuli in curribus suis, egressique sunt in
occursum Iehu, et invenerunt eum in agro Naboth
Iezrahelitae. 22 Cumque vidisset Ioram Iehu, dixit:
Pax est Iehu? At ille respondit: Quae pax? adhuc
fornicationes Iezabel matris tuae, et veneficia eius
multa vigent. 23 Convertit autem Ioram manum
suam, et fugiens ait ad Ochoziam: Insidiae Ochozia.
24 Porro Iehu tetendit arcum manu, et percussit
Ioram inter scapulas: et egressa est sagitta per cor
eius, statimque corruit in curru suo. 25 Dixitque
Iehu ad Badacer ducem: Tolle, proiice eum in
agro Naboth Iezrahelitae: memini enim quando
ego et tu sedentes in curru sequebamur Achab
patrem huius, quod Dominus onus hoc levaverit
super eum, dicens: 26 Si non pro sanguine Naboth,
quem vidi heri, ait Dominus, sanguinem filiorum
eius reddam tibi in agro isto, dicit Dominus.
Nunc ergo tolle, et proiice eum in agrum iuxta
verbum Domini. 27 Ochozias autem rex Iuda videns
hoc, fugit per viam domus horti: persecutusque
est eum Iehu, et ait: Etiam hunc percutite in
curru suo. Et percusserunt eum in ascensu Gaber,
qui est iuxta Ieblaam: qui fugit in Mageddo, et
mortuus est ibi. 28 Et imposuerunt eum servi
eius super currum suum, et tulerunt in Ierusalem:
sepelieruntque eum in sepulchro cum patribus suis
in Civitate David. 29 Anno undecimo Ioram filii
Achab, regnavit Ochozias super Iudam, 30 venitque
Iehu in Iezrahel. Porro Iezabel introitu eius audito,
depinxit oculos suos stibio, et ornavit caput suum,
et respexit per fenestram 31 ingredientem Iehu per
portam, et ait: Numquid pax potest esse Zambri,
qui interfecit dominum suum? 32 Levavitque Iehu
faciem suam ad fenestram, et ait: Quae est ista?
et inclinaverunt se ad eum duo, vel tres eunuchi.
33 At ille dixit eis: Praecipitate eam deorsum. et
praecipitaverunt eam, aspersusque est sanguine
paries, et equorum ungulae conculcaverunt eam.
34 Cumque introgressus esset, ut comederet,
biberetque, ait: Ite, et videte maledictam illam, et
sepelite eam: quia filia regis est. 35 Cumque issent
ut sepelirent eam, non invenerunt nisi calvariam,
et pedes, et summas manus. 36 Reversique
nunciaverunt ei. Et ait Iehu: Sermo Domini est,
quem locutus est per servum suum Eliam Thesbiten,
dicens: In agro Iezrahel comedent canes carnes
Iezabel, 37 et erunt carnes Iezabel sicut stercus super
faciem terrae in agro Iezrahel, ita ut praetereuntes
dicant: Haeccine est illa Iezabel?

10 Erant autem Achab septuaginta filii in
Samaria: scripsit ergo Iehu litteras, et misit
in Samariam, ad optimates civitatis, et ad maiores
natu, et ad nutritios Achab, dicens: 2 Statim ut
acceperitis litteras has, qui habetis filios domini
vestri, et currus, et equos, et civitates firmas, et
arma, 3 eligite meliorem, et eum qui vobis placuerit
de filiis domini vestri, et eum ponite super solium
patris sui, et pugnate pro domo domini vestri.
4 Timuerunt illi vehementer, et dixerunt: Ecce
duo reges non potuerunt stare coram eo, et quo
modo nos valebimus resistere? 5 Miserunt ergo
praepositi domus, et praefecti civitatis, et maiores
natu, et nutritii, ad Iehu, dicentes: Servi tui sumus,
quaecumque iusseris faciemus, nec constituemus
nobis regem: quaecumque tibi placent, fac. 6
Rescripsit autem eis litteras secundo, dicens: Si
mei estis, et obeditis mihi, tollite capita filiorum
domini vestri, et venite ad me hac eadem hora
cras in Iezrahel. Porro filii regis, septuaginta viri
apud optimates civitates nutriebantur. 7 Cumque
venissent litteras ad eos, tulerunt filios regis, et
occiderunt septuaginta viros, et posuerunt capita
eorum in cophinis, et miserunt ad eum in Iezrahel.
8 Venit autem nuncius, et indicavit ei, dicens:
Attulerunt capita filiorum regis. Qui respondit:
Ponite ea ad duos acervos iuxta introitum portae
usque mane. 9 Cumque diluxisset, egressus est,
et stans dixit ad omnem populum: Iusti estis: si
ego coniuravi contra dominum meum, et interfeci
eum, quis percussit omnes hos? 10 Videte ergo
nunc quoniam non cecidit de sermonibus Domini
in terram, quos locutus est Dominus super domum
Achab, et Dominus fecit quod locutus est in manu
servi sui Eliae. 11 Percussit igitur Iehu omnes,
qui reliqui erant de domo Achab in Iezrahel, et
universos optimates eius, et notos, et sacerdotes,
donec non remanerent ex eo reliquiae. 12 Et
surrexit, et venit in Samariam: cumque venisset
ad Cameram pastorum in via, 13 invenit fratres
Ochoziae regis Iuda, dixitque ad eos: Quinam estis
vos? Qui responderunt: Fratres Ochoziae sumus,
et descendimus ad salutandos filios regis, et filios
reginae. 14 Qui ait: Comprehendite eos vivos. Quos

cum comprehendissent vivos, iugulaverunt eos in
cisterna iuxta Cameram, quadraginta duos viros, et
non reliquit ex eis quemquam. 15 Cumque abiisset
inde, invenit Ionadab filium Rechab in occursum
sibi, et benedixit ei. Et ait ad eum: Numquid est
cor tuum rectum, sicut cor meum cum corde tuo?
Et ait Ionadab: Est. Si est, inquit, da manum tuam.
Qui dedit ei manum suam. At ille levavit eum ad
se in currum: 16 dixitque ad eum: Veni mecum,
et vide zelum meum pro Domino. Et impositum
in curru suo 17 duxit in Samariam. Et percussit
omnes qui reliqui fuerant de Achab in Samaria
usque ad unum, iuxta verbum Domini, quod locutus
est per Eliam. 18 Congregavit ergo Iehu omnem
populum, et dixit ad eos: Achab coluit Baal parum,
ego autem colam eum amplius. 19 Nunc igitur
omnes prophetas Baal, et universos servos eius,
et cunctos sacerdotes ipsius vocate ad me: nullus
sit qui non veniat, sacrificium enim grande est
mihi Baal: quicumque defuerit, non vivet. Porro
Iehu faciebat hoc insidiose, ut disperderet cultores
Baal. 20 Et dixit: Sanctificate diem sollemnem Baal.
Vocavitque 21 et misit in universos terminos Israel,
et venerunt cuncti servi Baal: non fuit residuus
ne unus quidem qui non veniret. Et ingressi sunt
templum Baal: et repleta est domus Baal, a summo
usque ad summum. 22 Dixitque his, qui erant
super vestes: Proferte vestimenta universis servis
Baal. Et protulerunt eis vestes. 23 Ingressusque
Iehu, et Ionadab filius Rechab templum Baal, ait
cultoribus Baal: Perquirite, et videte, ne quis forte
vobiscum sit de servis Domini, sed ut sint servi Baal
soli. 24 Ingressi sunt igitur ut facerent victimas
et holocausta: Iehu autem praeparaverat sibi foris
octoginta viros, et dixerat eis: Quicumque fugerit de
hominibus his, quos ego adduxero in manus vestras,
anima eius erit pro anima illius. 25 Factum est autem,
cum completum esset holocaustum, praecepit Iehu
militibus et ducibus suis: Ingredimini, et percutite
eos, nullus evadat. Percusseruntque eos in ore
gladii, et proiecerunt milites et duces: et ierunt in
civitatem templi Baal, 26 et protulerunt statuam de
fano Baal, et combusserunt, 27 et comminuerunt
eam. Destruxerunt quoque aedem Baal, et fecerunt
pro ea latrinas usque in diem hanc. 28 Delevit
itaque Iehu Baal de Israel: 29 verumtamen a peccatis
Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit Israel, non
recessit, nec dereliquit vitulos aureos, qui erant
in Bethel, et in Dan. 30 Dixit autem Dominus ad
Iehu: Quia studiose egisti quod rectum erat, et
placebat in oculis meis, et omnia quae erant in
corde meo fecisti contra domum Achab: filii tui
usque ad quartam generationem sedebunt super
thronum Israel. 31 Porro Iehu non custodivit ut
ambularet in lege Domini Dei Israel in toto corde
suo: non enim recessit a peccatis Ieroboam, qui
peccare fecerat Israel. 32 In diebus illis coepit
Dominus taedere super Israel: percussitque eos
Hazael in universis finibus Israel, 33 a Iordane
contra Orientalem plagam, omnem Terram Galaad,
et Gad, et Ruben, et Manasse, ab Aroer, quae est
super Torrentem Arnon, et Galaad, et Basan. 34
Reliqua autem verborum Iehu, et universa quae
fecit, et fortitudo eius, nonne haec scripta sunt
in Libro verborum dierum regum Israel? 35 Et
dormivit Iehu cum patribus suis, sepelieruntque
eum in Samaria: et regnavit Ioachaz filius eius pro
eo. 36 Dies autem, quos regnavit Iehu super Israel,
viginti et octo anni sunt, in Samaria.

11 Athalia vero mater Ochoziae, videns mortuum
filium suum, surrexit, et interfecit omne semen
regium. 2 Tollens autem Iosaba filia regis Ioram,
soror Ochoziae, Ioas filium Ochoziae, furata est eum
de medio filiorum regis, qui interficiebantur, et
nutricem eius de triclinio: et abscondit eum a facie
Athaliae ut non interficeretur. 3 Eratque cum ea sex
annis clam in domo Domini: porro Athalia regnavit
super terram. 4 Anno autem septimo misit Ioiada,
et assumens centuriones, et milites introduxit ad se
in templum Domini, pepigitque cum eis foedus: et
adiurans eos in domo Domini, ostendit eis filium
regis: 5 et praecepit illis, dicens: Iste est sermo,
quem facere debetis: 6 Tertia pars vestrum introeat
sabbato, et observet excubias domus regis. Tertia
autem pars sit ad portam Seir, et tertia pars sit ad
portam, quae est post habitaculum scutariorum:
et custodietis excubias domus Messa. 7 Duae
vero partes e vobis, omnes egredientes sabbato,
custodiant excubias domus Domini circa regem. 8
Et vallabitis eum, habentes arma in manibus vestris:
si quis autem ingressus fuerit septum templi,
interficiatur: eritisque cum rege introeunte et
egrediente. 9 Et fecerunt centuriones iuxta omnia,
quae praeceperat eis Ioiada sacerdos: et assumentes
singuli viros suos, qui ingrediebantur sabbato,
cum his qui egrediebantur sabbato, venerunt ad
Ioiadam sacerdotem. 10 Qui dedit eis hastas, et
arma regis David, quae erant in domo Domini. 11
Et steterunt singuli habentes arma in manu sua a
parte templi dextera, usque ad partem sinistram
altaris, et aedis, circum regem. 12 Produxitque
filium regis, et posuit super eum diadema, et
testimonium: feceruntque eum regem, et unxerunt:
et plaudentes manu, dixerunt: Vivat rex. 13
Audivit autem Athalia vocem populi currentis: et

ingressa ad turbas in templum Domini, 14 vidit
regem stantem super tribunal iuxta morem, et
cantores, et tubas prope eum, omnemque populum
terrae laetantem, et canentem tubis: et scidit
vestimenta sua, clamavitque: Coniuratio, coniuratio.
15 Praecepit autem Ioiada centurionibus, qui erant
super exercitum, et ait eis: Educite eam extra septa
templi, et quicumque eam secutus fuerit, feriatur
gladio. Dixerat enim sacerdos: Non occidatur in
templo Domini. 16 Imposueruntque ei manus, et
impegerunt eam per viam introitus equorum, iuxta
palatium, et interfecta est ibi. 17 Pepigit ergo Ioiada
foedus inter Dominum et populum, et inter regem,
et inter populum, ut esset populus Domini, et inter
regem et populum. 18 Ingressusque est omnis
populus terrae templum Baal, et destruxerunt
aras eius, et imagines contriverunt valide: Mathan
quoque sacerdotem Baal occiderunt coram altari.
Et posuit sacerdos custodias in domo Domini.
19 Tulitque centuriones, et Cerethi et Phelethi
legiones, et omnem populum terrae, deduxeruntque
regem de domo Domini: et venerunt per viam
portae scutariorum in palatium, et sedit super
thronum regum. 20 Laetatusque est omnis populus
terrae, et civitas conquievit: Athalia autem occisa
est gladio in domo regis. 21 Septemque annorum
erat Ioas, cum regnare coepisset.

12 Anno septimo Iehu regnavit Ioas: et
quadraginta annis regnavit in Ierusalem.
nomen matris eius Sebia de Bersabee. 2 Fecitque
Ioas rectum coram Domino cunctis diebus, quibus
docuit eum Ioiada sacerdos. 3 Verumtamen excelsa
non abstulit: adhuc enim populus immolabat, et
adolebat in excelsis incensum. 4 Dixitque Ioas ad
sacerdotes: Omnem pecuniam sanctorum, quae
illata fuerit in templum Domini a praetereuntibus,
quae offertur pro pretio animae, et quam sponte et
arbitrio cordis sui inferunt in templum Domini: 5
accipiant illam sacerdotes iuxta ordinem suum, et
instaurent sartatecta domus, siquid necessarium
viderint instauratione. 6 Igitur usque ad vigesimum
tertium annum regis Ioas, non instauraverunt
sacerdotes sartatecta templi. 7 Vocavitque rex
Ioas Ioiadam pontificem et sacerdotes, dicens eis:
Quare sartatecta non instauratis templi? nolite
ergo amplius accipere pecuniam iuxta ordinem
vestrum, sed ad instaurationem templi reddite
eam. 8 Prohibitique sunt sacerdotes ultra accipere
pecuniam a populo, et instaurare sartatecta domus.
9 Et tulit Ioiada pontifex gazophylacium unum,
aperuitque foramen desuper, et posuit illud iuxta
altare ad dexteram ingredientium domum Domini,
mittebantque in eo sacerdotes, qui custodiebant
ostia, omnem pecuniam, quae deferebatur ad
templum Domini. 10 Cumque viderent nimiam
pecuniam esse in gazophylacio, ascendebat scriba
regis, et pontifex, effundebantque et numerabant
pecuniam, quae inveniebatur in domo Domini: 11
et dabant eam iuxta numerum atque mensuram in
manu eorum, qui praeerant caementariis domus
Domini: qui impendebant eam in fabris lignorum,
et in caementariis iis, qui operabantur in domo
Domini, 12 et sartatecta faciebant: et in iis, qui
caedebant saxa, et ut emerent ligna, et lapides, qui
excidebantur, ita ut impleretur instauratio domus
Domini in universis, quae indigebant expensa
ad muniendam domum. 13 Verumtamen non
fiebant ex eadem pecunia hydriae templi Domini,
et fuscinulae, et thuribula, et tubae, et omne vas
aureum et argenteum de pecunia, quae inferebatur
in templum Domini. 14 iis enim, qui faciebant
opus, dabatur ut instauraretur templum Domini: 15
et non fiebat ratio iis hominibus, qui accipiebant
pecuniam ut distribuerent eam artificibus, sed
in fide tractabant eam. 16 Pecuniam vero pro
delicto, et pecuniam pro peccatis non inferebant in
templum Domini, quia sacerdotum erat. 17 Tunc
ascendit Hazael rex Syriae, et pugnabat contra Geth,
cepitque eam: et direxit faciem suam ut ascenderet
in Ierusalem. 18 Quam ob rem tulit Ioas rex Iuda
omnia sanctificata, quae consecraverant Iosaphat,
et Ioram, et Ochozias patres eius reges Iuda, et
quae ipse obtulerat: et universum argentum, quod
inveniri potuit in thesauris templi Domini, et
in palatio regis: misitque Hazaeli regi Syriae, et
recessit ab Ierusalem. 19 Reliqua autem sermonum
Ioas, et universa quae fecit, nonne haec scripta
sunt in Libro verborum dierum regum Iuda? 20
Surrexerunt autem servi eius, et coniuraverunt
inter se, percusseruntque Ioas in Domo Mello in
descensu Sella. 21 Iosachar namque filius Semaath,
et Iozabad filius Somer servi eius, percusserunt
eum, et mortuus est: et sepelierunt eum cum
patribus suis in Civitate David, regnavitque Amasias
filius eius pro eo.

13 Anno vigesimo tertio Ioas filii Ochoziae regis
Iuda, regnavit Ioachaz filius Iehu super Israel
in Samaria decem et septem annis. 2 Et fecit malum
coram Domino, secutusque est peccata Ieroboam
filii Nabat, qui peccare fecit Israel, et non declinavit
ab eis. 3 Iratusque est furor Domini contra Israel,
et tradidit eos in manu Hazael regis Syriae, et
in manu Benadad filii Hazael cunctis diebus. 4
Deprecatus est autem Ioachaz faciem Domini, et

audivit eum Dominus: vidit enim angustiam Israel,
quia attriverat eos rex Syriae: 5 et dedit Dominus
salvatorem Israeli, et liberatus est de manu regis
Syriae: habitaveruntque filii Israel in tabernaculis
suis sicut heri et nudiustertius. 6 Verumtamen non
recesserunt a peccatis domus Ieroboam, qui peccare
fecit Israel, sed in ipsis ambulaverunt: siquidem et
lucus permansit in Samaria. 7 Et non sunt derelicti
Ioachaz de populo nisi quinquaginta equites, et
decem currus, et decem millia peditum: interfecerat
enim eos rex Syriae, et redegerat quasi pulverem in
tritura areae. 8 Reliqua autem sermonum Ioachaz,
et universa quae fecit, et fortitudo eius, nonne
haec scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Israel? 9 Dormivitque Ioachaz cum patribus suis,
et sepelierunt eum in Samaria: regnavitque Ioas
filius eius pro eo. 10 Anno trigesimo septimo Ioas
regis Iuda regnavit Ioas filius Ioachaz super Israel
in Samaria sedecim annis, 11 et fecit quod malum
est in conspectu Domini: non declinavit ab omnibus
peccatis Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit
Israel, sed in ipsis ambulavit. 12 Reliqua autem
sermonum Ioas, et universa quae fecit, et fortitudo
eius, quo modo pugnaverit contra Amasiam regem
Iuda, nonne haec scripta sunt in Libro sermonum
dierum regum Israel? 13 Et dormivit Ioas cum
patribus suis: Ieroboam autem sedit super solium
eius. Porro Ioas sepultus est in Samaria cum regibus
Israel. 14 Eliseus autem aegrotabat infirmitate,
qua et mortuus est: descenditque ad eum Ioas rex
Israel, et flebat coram eo, dicebatque: Pater mi,
pater mi, currus Israel et auriga eius. 15 Et ait illi
Eliseus: Affer arcum, et sagittas. Cumque attulisset
ad eum arcum, et sagittas, 16 dixit ad regem Israel:
Pone manum tuam super arcum. Et cum posuisset
ille manum suam, superposuit Eliseus manus suas
manibus regis, 17 et ait: Aperi fenestram orientalem.
Cumque aperuisset, dixit Eliseus: Iace sagittam.
Et iecit. Et ait Eliseus: Sagitta salutis Domini, et
sagitta salutis contra Syriam: percutiesque Syriam
in Aphec, donec consumas eam. 18 Et ait: Tolle
sagittas. Qui cum tulisset, rursum dixit ei: Percute
iaculo terram. Et cum percussisset tribus vicibus, et
stetisset, 19 iratus est vir Dei contra eum, et ait:
Si percussisses quinquies, aut sexies, sive septies,
percussisses Syriam usque ad consumptionem: nunc
autem tribus vicibus percuties eam. 20 Mortuus
est ergo Eliseus, et sepelierunt eum. Latrunculi
autem de Moab venerunt in terram in ipso anno.
21 Quidam autem sepelientes hominem, viderunt
latrunculos, et proiecerunt cadaver in sepulchro
Elisei. Quod cum tetigisset ossa Elisei, revixit homo,
et stetit super pedes suos. 22 Igitur Hazael rex
Syriae afflixit Israel cunctis diebus Ioachaz: 23
et misertus est Dominus eorum, et reversus est
ad eos propter pactum suum, quod habebat cum
Abraham, et Isaac, et Iacob: et noluit disperdere
eos, neque proiicere penitus usque in praesens
tempus. 24 Mortuus est autem Hazael rex Syriae,
et regnavit Benadad filius eius pro eo. 25 Porro
Ioas filius Ioachaz tulit urbes de manu Benadad filii
Hazael, quas tulerat de manu Ioachaz patris sui
iure praelii, tribus vicibus percussit eum Ioas, et
reddidit civitates Israel.

14 In anno secundo Ioas filii Ioachaz regis Israel
regnavit Amasias filius Ioas regis Iuda. 2 Viginti
quinque annorum erat cum regnare coepisset:
viginti autem et novem annis regnavit in Ierusalem,
nomen matris eius Ioadan de Ierusalem. 3 Et
fecit rectum coram Domino, verumtamen non ut
David pater eius. Iuxta omnia, quae fecit Ioas pater
suus, fecit: 4 nisi hoc tantum quod excelsa non
abstulit: adhuc enim populus immolabat, et adolebat
incensum in excelsis. 5 Cumque obtinuisset regnum,
percussit servos suos, qui interfecerant regem
patrem suum: 6 filios autem eorum, qui occiderant,
non occidit, iuxta quod scriptum est in libro
legis Moysi, sicut praecepit Dominus, dicens: Non
morientur patres pro filiis, neque filii morientur pro
patribus: sed unusquisque in peccato suo morietur.
7 Ipse percussit Edom in Valle Salinarum decem
millia, et apprehendit petram in praelio, vocavitque
nomen eius Iectehel usque in praesentem diem. 8
Tunc misit Amasias nuncios ad Ioas filium Ioachaz,
filii Iehu regis Israel, dicens: Veni, et videamus nos.
9 Remisitque Ioas rex Israel ad Amasiam regem Iuda,
dicens: Carduus Libani misit ad cedrum, quae est in
Libano, dicens: Da filiam tuam filio meo uxorem.
Transieruntque bestiae saltus, quae sunt in Libano,
et conculcaverunt carduum. 10 Percutiens invaluisti
super Edom, et sublevavit te cor tuum: contentus
esto gloria, et sede in domo tua: quare provocas
malum, ut cadas tu et Iudas tecum? 11 Et non
acquievit Amasias: Ascenditque Ioas rex Israel, et
viderunt se, ipse et Amasias rex Iuda in Bethsames
oppido Iudae. 12 Percussusque est Iuda coram
Israel, et fugerunt unusquisque in tabernacula
sua. 13 Amasiam vero regem Iuda filium Ioas filii
Ochoziae cepit Ioas rex Israel in Bethsames, et
adduxit eum in Ierusalem: et interrupit murum
Ierusalem, a porta Ephraim usque ad portam anguli,
quadringentis cubitis. 14 Tulitque omne aurum,
et argentum, et universa vasa, quae inventa sunt
in domo Domini, et in thesauris regis, et obsides,
et reversus est in Samariam. 15 Reliqua autem

verborum Ioas quae fecit, et fortitudo eius qua
pugnavit contra Amasiam regem Iuda, nonne haec
scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Israel? 16 Dormivitque Ioas cum patribus suis,
et sepultus est in Samaria cum regibus Israel: et
regnavit Ieroboam filius eius pro eo. 17 Vixit autem
Amasias, filius Ioas, rex Iuda, postquam mortuus
est Ioas filius Ioachaz regis Israel viginti quinque
annis. 18 Reliqua autem sermonum Amasiae, nonne
haec scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Iuda? 19 Factaque est contra eum coniuratio in
Ierusalem: at ille fugit in Lachis. Miseruntque post
eum in Lachis, et interfecerunt eum ibi. 20 Et
asportaverunt in equis, sepultusque est in Ierusalem
cum patribus suis in Civitate David. 21 Tulit autem
universus populus Iudae Azariam annos natum
sedecim, et constituerunt eum regem pro patre eius
Amasia. 22 Ipse aedificavit Ailam, et restituit eam
Iudae, postquam dormivit rex cum patribus suis. 23
Anno quintodecimo Amasiae filii Ioas regis Iuda,
regnavit Ieroboam filius Ioias regis Israel in Samaria,
quadraginta et uno anno: 24 et fecit quod malum est
coram Domino. Non recessit ab omnibus peccatis
Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit Israel. 25 Ipse
restituit terminos Israel ab introitu Emath, usque
ad Mare solitudinis, iuxta sermonem Domini Dei
Israel, quem locutus est per servum suum Ionam
filium Amathi prophetam, qui erat de Geth, quae
est in Opher. 26 Vidit enim Dominus afflictionem
Israel amaram nimis, et quod consumpti essent
usque ad clausos carcere, et extremos, et non
esset qui auxiliaretur Israeli. 27 Nec locutus est
Dominus ut deleret nomen Israel de sub caelo, sed
salvavit eos in manu Ieroboam filii Ioas. 28 Reliqua
autem sermonum Ieroboam, et universa quae fecit,
et fortitudo eius, qua praeliatus est, et quomodo
restituit Damascum, et Emath Iudae in Israel, nonne
haec scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Israel? 29 Dormivitque Ieroboam cum patribus suis
regibus Israel, et regnavit Zacharias filius eius pro
eo.

15 Anno vigesimo septimo Ieroboam regis Israel
regnavit Azarias filius Amasiae regis Iuda. 2
Sedecim annorum erat cum regnare coepisset, et
quinquaginta duobus annis regnavit in Ierusalem:
nomen matris eius Iechelia de Ierusalem. 3 Fecitque
quod erat placitum coram Domino, iuxta omnia quae
fecit Amasias pater eius. 4 Verumtamen excelsa
non est demolitus: adhuc populus sacrificabat, et
adolebat incensum in excelsis. 5 Percussit autem
Dominus regem, et fuit leprosus usque in diem
mortis suae, et habitabat in domo libera seorsum:
Ioatham vero filius regis gubernabat palatium,
et iudicabit populum terrae. 6 Reliqua autem
sermonum Azariae, et universa quae fecit, nonne
haec scripta sunt in Libro verborum dierum regum
Iuda? 7 Et dormivit Azarias cum patribus suis:
sepelieruntque eum cum maioribus suis in civitate
David, et regnavit Ioatham filius eius pro eo. 8
Anno trigesimo octavo Azariae regis Iuda, regnavit
Zacharias filius Ieroboam super Israel in Samaria sex
mensibus: 9 et fecit quod malum est coram Domino,
sicut fecerant patres eius: non recessit a peccatis
Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit Israel. 10
Coniuravit autem contra eum Sellum filius Iabes:
percussitque eum palam, et interfecit, regnavitque
pro eo. 11 Reliqua autem verborum Zachariae,
nonne haec scripta sunt in Libro sermonum dierum
regum Israel? 12 Iste est sermo Domini, quem
locutus est ad Iehu, dicens: Filii tui usque ad
quartam generationem sedebunt super thronum
Israel. Factumque est ita. 13 Sellum filius Iabes
regnavit trigesimo novo anno Azariae regis Iuda:
regnavit autem uno mense in Samaria. 14 Et
ascendit Manahem filius Gadi de Thersa: venitque
in Samariam, et percussit Sellum filium Iabes in
Samaria, et interfecit eum, regnavitque pro eo.
15 Reliqua autem verborum Sellum, et coniuratio
eius, per quam tetendit insidias, nonne haec scripta
sunt in Libro sermonum dierum regum Israel? 16
Tunc percussit Manahem Thapsam, et omnes qui
erant in ea, et terminos eius de Thersa. noluerant
enim aperire ei: et interfecit omnes praegnantes
eius, et scidit eas. 17 Anno trigesimo nono Azariae
regis Iuda regnavit Manahem filius Gadi super
Israel decem annis in Samaria. 18 Fecitque quod
erat malum coram Domino: non recessit a peccatis
Ieroboam filii Nabat, qui peccare fecit Israel cunctis
diebus eius. 19 Veniebat Phul rex Assyriorum in
Thersam, et dabat Manahem Phul mille talenta
argenti, ut esset ei in auxilium, et firmaret regnum
eius. 20 Indixitque Manahem argentum super
Israel cunctis potentibus et divitibus, ut daret
regi Assyriorum quinquaginta siclos argenti per
singulos: reversusque est rex Assyriorum, et non
est moratus in Thersa. 21 Reliqua autem sermonum
Manahem, et universa quae fecit, nonne haec
scripta sunt in Libro sermonum dierum regum
Israel? 22 Et dormivit Manahem cum patribus suis:
regnavitque Phaceia filius eius pro eo. 23 Anno
quinquagesimo Azariae regis Iuda, regnavit Phaceia
filius Manahem super Israel in Samaria biennio:
24 et fecit quod erat malum coram Domino: non
recessit a peccatis Ieroboam filii Nabat, qui peccare
fecit Israel. 25 Coniuravit autem adversus eum

Phacee filius Romeliae, dux eius, et percussit eum
in Samaria in turre domus regiae iuxta Argob,
et iuxta Arie, et cum eo quinquaginta viros de
filiis Galaaditarum, et interfecit eum, regnavitque
pro eo. 26 Reliqua autem sermonum Phaceia, et
universa quae fecit, nonne haec scripta sunt in
Libro sermonum dierum regum Israel? 27 Anno
quinquagesimo secundo Azariae regis Iuda regnavit
Phacee filius Romeliae super Israel in Samaria
viginti annis. 28 Et fecit quod erat malum coram
Domino: non recessit a peccatis Ieroboam filii
Nabat, qui peccare fecit Israel. 29 In diebus Phacee
regis Israel venit Theglathphalasar rex Assur, et
cepit Aion, et Abel Domum, Maacha et Ianoe, et
Cedes, et Asor, et Galaad, et Galilaeam, et universam
Terram Nephthali: et transtulit eos in Assyrios. 30
Coniuravit autem, et tetendit insidias Osee filius Ela
contra Phacee filium Romeliae, et percussit eum,
et interfecit: regnavitque pro eo vigesimo anno
Ioatham filii Oziae. 31 Reliqua autem sermonum
Phacee, et universa quae fecit, nonne haec scripta
sunt in Libro sermonum dierum regum Israel? 32
Anno secundo Phacee, filii Romeliae regis Israel,
regnavit Ioatham filius Oziae regis Iuda. 33 Viginti
quinque annorum erat cum regnare coepisset,
et sedecim annis regnavit in Ierusalem: nomen
matris eius Ierusa, filia Sadoc. 34 Fecitque quod erat
placitum coram Domino: iuxta omnia, quae fecerat
Ozias pater suus, operatus est. 35 Verumtamen
excelsa non abstulit: adhuc populus immolabat,
et adolebat incensum in excelsis: ipse aedificavit
portam domus Domini sublimissimam. 36 Reliqua
autem sermonum Ioatham, et universa quae fecit,
nonne haec scripta sunt in Libro verborum dierum
regum Iuda? 37 In diebus illis coepit Dominus
mittere in Iudam Rasin regem Syriae, et Phacee
filium Romeliae. 38 Et dormivit Ioatham cum
patribus suis, sepultusque est cum eis in Civitate
David patris sui, et regnavit Achaz filius eius pro
eo.

16 Anno decimo septimo Phacee filii Romeliae
regnavit Achaz filius Ioatham regis Iuda. 2
Viginti annorum erat Achaz cum regnare coepisset,
et sedecim annis regnavit in Ierusalem: non fecit
quod erat placitum in conspectu Domini Dei sui,
sicut David pater eius. 3 sed ambulavit in via
regum Israel: insuper et filium suum consecravit,
transferens per ignem secundum idola Gentium,
quae dissipavit Dominus coram filiis Israel. 4
Immolabat quoque victimas, et adolebat incensum
in excelsis, et in collibus, et sub omni ligno frondoso.
5 Tunc ascendit Rasin rex Syriae, et Phacee filius
Romeliae rex Israel in Ierusalem ad praeliandum:
cumque obsiderent Achaz, non valuerunt superare
eum. 6 In tempore illo restituit Rasin rex Syriae,
Ailam Syriae, et eiecit Iudaeos de Aila: et Idumaei
venerunt in Ailam, et habitaverunt ibi usque in
diem hanc. 7 Misit autem Achaz nuncios ad
Theglathphalasar regem Assyriorum, dicens: Servus
tuus, et filius tuus ego sum: ascende, et salvum
me fac de manu regis Syriae, et de manu regis
Israel, qui consurrexerunt adversum me. 8 Et cum
collegisset argentum et aurum, quod inveniri potuit
in domo Domini, et in thesauris regis, misit regi
Assyriorum munera. 9 Qui et acquievit voluntati
eius: ascendit enim rex Assyriorum in Damascum, et
vastavit eam: et transtulit habitatores eius Cyrenen,
Rasin autem interfecit. 10 Perrexitque rex Achaz
in occursum Theglathphalasar regis Assyriorum
in Damascum. cumque vidisset altare Damasci,
misit rex Achaz ad Uriam sacerdotem exemplar
eius, et similitudinem iuxta omne opus eius. 11
Extruxitque Urias sacerdos altare iuxta omnia,
quae praeceperat rex Achaz, de Damasco, ita fecit
sacerdos Urias, donec veniret rex Achaz de Damasco.
12 Cumque venisset rex, vidit altare, et veneratus
est illud: ascenditque et immolavit holocausta,
et sacrificium suum, 13 et libavit libamina, et
fudit sanguinem pacificorum, quae obtulerat super
altare. 14 Porro altare aereum, quod erat coram
Domino, transtulit de facie templi, et de loco
altaris, et de loco templi Domini: posuitque illud ex
latere altaris ad Aquilonem. 15 Praecepit quoque
rex Achaz Uriae sacerdoti, dicens: Super altare
maius offer holocaustum matutinum, et sacrificium
vespertinum, et holocaustum regis, et sacrificium
eius, et holocaustum universi populi terrae, et
sacrificia eorum, et libamina eorum: et omnem
sanguinem holocausti, et universum sanguinem
victimae super illud effundes: altare vero aereum
erit paratum ad voluntatem meam. 16 Fecit igitur
Urias sacerdos iuxta omnia, quae praeceperat rex
Achaz. 17 Tulit autem rex Achaz caelatas bases,
et luterem, qui erat desuper: et mare deposuit de
bobus aereis, qui sustentabant illud, et posuit super
pavimentum stratum lapide. 18 Musach quoque
sabbati, quod aedificaverat in templo: et ingressum
regis exterius convertit in templum Domini propter
regem Assyriorum. 19 Reliqua autem verborum
Achaz, quae fecit, nonne haec scripta sunt in Libro
sermonum dierum regum Iuda? 20 Dormivitque
Achaz cum patribus suis, et sepultus est cum eis in
Civitate David, et regnavit Ezechias filius eius pro
eo.

17 Anno duodecimo Achaz regis Iuda, regnavit
Osee filius Ela in Samaria super Israel novem
annis. **2** Fecitque malum coram Domino: sed non
sicut reges Israel, qui ante eum fuerant. **3** Contra
hunc ascendit Salmanasar rex Assyriorum, et factus
est ei Osee servus, reddebatque illi tributa. **4**
Cumque deprehendisset rex Assyriorum Osee, quod
rebellare nitens misisset nuncios ad Sua regem
Aegypti, ne praestaret tributa regi Assyriorum
sicut singulis annis solitus erat, obsedit eum, et
vinctum misit in carcerem. **5** Pervagatusque est
omnem terram: et ascendens Samariam, obsedit
eam tribus annis. **6** Anno autem nono Osee, cepit
rex Assyriorum Samariam, et transtulit Israel
in Assyrios: posuitque eos in Hala, et in Habor
iuxta fluvium Gozan, in civitatibus Medorum. **7**
Factum est enim, cum peccassent filii Israel Domino
Deo suo, qui eduxerat eos de Terra Aegypti, de
manu Pharaonis regis Aegypti, coluerunt deos
alienos. **8** Et ambulaverunt iuxta ritum Gentium,
quas consumpserat Dominus in conspectu filiorum
Israel, et regum Israel: quia similiter fecerant. **9** Et
offenderunt filii Israel verbis non rectis Dominum
Deum suum: et aedificaverunt sibi excelsa in cunctis
urbibus suis a Turre custodum usque ad Civitatem
munitam. **10** Feceruntque sibi statuas, et lucos
in omni colle sublimi, et subter omne lignum
nemorosum: **11** et adolebant ibi incensum super
aras in morem Gentium, quas transtulerat Dominus
a facie eorum: feceruntque verba pessima irritantes
Dominum. **12** et coluerunt immunditias, de quibus
praecepit eis Dominus ne facerent verbum hoc. **13**
Et testificatus est Dominus in Israel et in Iuda per
manum omnium Prophetarum et Videntium, dicens:
Revertimini a viis vestris pessimis, et custodite
praecepta mea, et ceremonias iuxta omnem legem,
quam praecepi patribus vestris: et sicut misi ad
vos in manu servorum meorum Prophetarum. **14**
Qui non audierunt, sed induraverunt cervicem
suam iuxta cervicem patrum suorum, qui noluerunt
obedire Domino Deo suo. **15** Et abiecerunt legitima
eius, et pactum, quod pepigit cum patribus eorum,
et testificationes, quibus contestatus est eos:
secutique sunt vanitates, et vane egerunt: et secuti
sunt Gentes, quae erant per circuitum eorum,
super quibus praeceperat Dominus eis ut non
facerent sicut et illae faciebant. **16** Et dereliquerunt
omnia praecepta Domini Dei sui: feceruntque sibi
conflatiles duos vitulos, et lucos, et adoraverunt
universam militiam caeli: servieruntque Baal, **17**
et consecraverunt filios suos, et filias suas per
ignem: et divinationibus inserviebant, et auguriis:
et tradiderunt se ut facerent malum coram Domino,
ut irritarent eum. **18** Iratusque est Dominus
vehementer Israeli, et abstulit eos a conspectu
suo, et non remansit nisi tribus Iuda tantummodo.
19 Sed nec ipse Iuda custodivit mandata Domini
Dei sui: verum ambulavit in erroribus Israel, quos
operatus fuerat. **20** Proiecitque Dominus omne
semen Israel, et afflixit eos, et tradidit eos in
manu diripientium, donec proiiceret eos a facie
sua: **21** ex eo iam tempore, quo scissus est Israel a
domo David, et constituerunt sibi regem Ieroboam
filium Nabat: separavit enim Ieroboam Israel a
Domino, et peccare eos fecit peccatum magnum. **22**
Et ambulaverunt filii Israel in universis peccatis
Ieroboam quae fecerat: et non recesserunt ab eis,
23 usque quo Dominus auferret Israel a facie sua,
sicut locutus fuerat in manu omnium servorum
suorum Prophetarum: translatusque est Israel de
terra sua in Assyrios, usque in diem hanc. **24**
Adduxit autem rex Assyriorum de Babylone, et de
Cutha, et de Avah, et de Emath, et de Sepharvaim:
et collocavit eos in civitatibus Samariae pro filiis
Israel: qui possederunt Samariam, et habitaverunt
in urbibus eius. **25** Cumque ibi habitare coepissent,
non timebant Dominum: et immisit in eos Dominus
leones, qui interficiebant eos. **26** Nunciatumque est
regi Assyriorum, et dictum: Gentes, quas transtulisti,
et habitare fecisti in civitatibus Samariae, ignorant
legitima Dei terrae: et immisit in eos Dominus
leones, et ecce interficiunt eos, eo quod ignorent
ritum Dei terrae. **27** Praecepit autem rex Assyriorum,
dicens: Ducite illuc unum de sacerdotibus, quos
inde captivos adduxistis, et vadat, et habitet cum
eis: et doceat eos legitima Dei terrae. **28** Igitur
cum venisset unus de sacerdotibus his, qui captivi
ducti fuerant de Samaria, habitavit in Bethel,
et docebat eos quomodo colerent Dominum. **29**
Et unaquaeque Gens fabricata est deum suum:
posueruntque eos in fanis excelsis, quae fecerant
Samaritae, Gens et Gens in urbibus suis, in
quibus habitabat. **30** Viri enim Babylonii fecerunt
Sochothbenoth: viri autem Cuthaei fecerunt Nergel:
et viri de Emath fecerunt Asima. **31** Porro Hevaei
fecerunt Nebahaz et Tharthac. Hi autem, qui
erant de Sepharvaim, comburebant filios suos
igni, Adramelech et Anamelech diis Sepharvaim,
32 et nihilominus colebant Dominum. Fecerunt
autem sibi de novissimis sacerdotes excelsorum,
et ponebant eos in fanis sublimibus. **33** Et cum
Dominum colerent, diis quoque suis serviebant
iuxta consuetudinem Gentium, de quibus translati
fuerant Samariam: **34** usque in praesentem diem
morem sequuntur antiquum: non timent Dominum,
neque custodiunt ceremonias eius, iudicia, et

legem, et mandatum, quod praeceperat Dominus
filiis Iacob, quem cognominavit Israel: 35 et
percusserat cum eis pactum, et mandaverat eis,
dicens: Nolite timere deos alienos, et non adoretis
eos, neque colatis eos, et non immoletis eis: 36
Sed Dominum Deum vestrum, qui eduxit vos de
Terra Aegypti in fortitudine magna, et in brachio
extento, ipsum timete, et illum adorate, et ipsi
immolate. 37 Ceremonias quoque, et iudicia, et
legem, et mandatum, quod scripsit vobis, custodite
ut faciatis cunctis diebus: et non timeatis deos
alienos. 38 Et pactum, quod percussit vobiscum,
nolite oblivisci: nec colatis deos alienos, 39 sed
Dominum Deum vestrum timete, et ipse eruet vos
de manu omnium inimicorum vestrorum. 40 Illi
vero non audierunt, sed iuxta consuetudinem suam
pristinam perpetrabant. 41 Fuerunt igitur Gentes
istae timentes quidem Dominum, sed nihilominus
et idolis suis servientes: nam et filii eorum, et
nepotes, sicut fecerunt patres sui, ita faciunt usque
in praesentem diem.

18 Anno tertio Osee filii Ela regis Israel,
regnavit Ezechias filius Achaz regis Iuda.
2 Vigintiquinque annorum erat, cum regnare
coepisset: et vigintinovem annis regnavit in
Ierusalem: nomen matris eius Abi filia Zachariae. 3
Fecitque quod erat bonum coram Domino, iuxta
omnia quae fecerat David pater eius. 4 Ipse dissipavit
excelsa, et contrivit statuas, et succidit lucos,
confregitque serpentem aeneum, quem fecerat
Moyses: siquidem usque ad illud tempus filii Israel
adolebant ei incensum: vocavitque nomen eius
Nohestan. 5 In Domino Deo Israel speravit: itaque
post eum non fuit similis ei de cunctis regibus Iuda,
sed neque in his, qui ante eum fuerunt: 6 et adhaesit
Domino, et non recessit a vestigiis eius, fecitque
mandata eius, quae praeceperat Dominus Moysi.
7 Unde et erat Dominus cum eo, et in cunctis, ad
quae procedebat, sapienter se agebat. Rebellavit
quoque contra regem Assyriorum, et non servivit
ei. 8 Ipse percussit Philisthaeos usque ad Gazam, et
omnes terminos eorum, a Turre custodum usque ad
Civitatem munitam. 9 Anno quarto regis Ezechiae,
qui erat annus septimus Osee filii Ela regis Israel,
ascendit Salmanasar rex Assyriorum in Samariam,
et oppugnavit eam, 10 et cepit. Nam post annos
tres, anno sexto Ezechiae, id est nono anno Osee
regis Israel, capta est Samaria: 11 et transtulit rex
Assyriorum Israel in Assyrios, collocavitque eos
in Hala, et in Habor fluviis Gozan in civitatibus
Medorum: 12 quia non audierunt vocem Domini Dei
sui, sed praetergressi sunt pactum eius: omnia, quae
praeceperat Moyses servus Domini, non audierunt,
neque fecerunt. 13 Anno quartodecimo regis
Ezechiae, ascendit Sennacherib rex Assyriorum ad
universas civitates Iuda munitas: et cepit eas. 14
Tunc misit Ezechias rex Iuda nuncios ad regem
Assyriorum in Lachis, dicens: Peccavi, recede a
me: et omne, quod imposueris mihi, feram. Indixit
itaque rex Assyriorum Ezechiae regi Iudae trecenta
talenta argenti, et triginta talenta auri. 15 Deditque
Ezechias omne argentum quod repertum fuerat in
domo Domini, et in thesauris regis. 16 In tempore
illo confregit Ezechias valvas templi Domini, et
laminas auri, quas ipse affixerat, et dedit eas
regi Assyriorum. 17 Misit autem rex Assyriorum
Tharthan, et Rabsaris, et Rabsacen de Lachis ad
regem Ezechiam cum manu valida Ierusalem: qui
cum ascendissent, venerunt Ierusalem, et steterunt
iuxta aquaeductum piscinae superioris, quae est in
via Agrifullonis. 18 Vocaveruntque regem: egressus
est autem ad eos Eliacim filius Helciae praepositus
domus, et Sobna scriba, et Ioahe filius Asaph
a commentariis. 19 Dixitque ad eos Rabsaces:
Loquimini Ezechiae: Haec dicit rex magnus, rex
Assyriorum: Quae est ista fiducia, qua niteris?
20 Forsitan inisti consilium, ut praepares te ad
praelium. In quo confidis, ut audeas rebellare? 21 an
speras in baculo arundineo atque confracto Aegypto,
super quem, si incubuerit homo, comminutus
ingredietur manum eius, et perforabit eam? sic
est Pharao rex Aegypti omnibus, qui confidunt
in se. 22 Quod si dixeritis mihi: In Domino Deo
nostro habemus fiduciam: nonne iste est, cuius
abstulit Ezechias excelsa et altaria: et praecepit
Iudae et Ierusalem: Ante altare hoc adorabitis in
Ierusalem? 23 Nunc igitur transite ad dominum
meum regem Assyriorum, et dabo vobis duo millia
equorum, et videte an habere valeatis ascensores
eorum. 24 Et quo modo potestis resistere ante
unum satrapam de servis domini mei minimis?
An fiduciam habes in Aegypto propter currus et
equites? 25 Numquid sine Domini voluntate ascendi
ad locum istum, ut demolirer eum? Dominus dixit
mihi: Ascende ad terram hanc, et demolire eam. 26
Dixerunt autem Eliacim filius Helciae, et Sobna, et
Ioahe Rabsaci: Precamur ut loquaris nobis servis
tuis Syriace: siquidem intelligimus hanc linguam:
et non loquaris nobis Iudaice, audiente populo, qui
est super murum. 27 Responditque eis Rabsaces,
dicens: Numquid ad dominum tuum, et ad te misit
me dominus meus, ut loquerer sermones hos, et
non potius ad viros, qui sedent super murum, ut
comedant stercora sua, et bibant urinam suam
vobiscum? 28 Stetit itaque Rabsaces, et exclamavit

voce magna Iudaice, et ait: Audite verba regis
magni, regis Assyriorum. 29 Haec dicit rex: Non vos
seducat Ezechias: non enim poterit eruere vos de
manu mea. 30 Neque fiduciam vobis tribuat super
Dominum, dicens: Eruens liberabit nos Dominus, et
non tradetur civitas haec in manu regis Assyriorum.
31 Nolite audire Ezechiam. Haec enim dicit rex
Assyriorum: Facite mecum quod vobis est utile,
et egredimini ad me: et comedet unusquisque
de vinea sua, et de ficu sua: et bibetis aquas de
cisternis vestris, 32 donec veniam, et transferam
vos in terram, quae similis est terrae vestrae, in
terram fructiferam, et fertilem vini, terram panis
et vinearum, terram olivarum, et olei ac mellis, et
vivetis, et non moriemini. Nolite audire Ezechiam,
qui vos decipit, dicens: Dominus liberabit nos. 33
Numquid liberaverunt dii Gentium terram suam de
manu regis Assyriorum? 34 Ubi est Deus Emath,
et Arphad? ubi est Deus Sepharvaim, Ana, et Ava?
numquid liberaverunt Samariam de manu mea?
35 Quinam illi sunt in universis diis terrarum, qui
eruerunt regionem suam de manu mea ut possit
eruere Dominus Ierusalem de manu mea? 36 Tacuit
itaque populus, et non respondit ei quidquam:
siquidem praeceptum regis acceperant ut non
responderent ei. 37 Venitque Eliacim filius Helciae,
praepositus domus, et Sobna scriba, et Ioahe filius
Asaph a commentariis ad Ezechiam scissis vestibus,
et nunciaverunt ei verba Rabsacis.

19 Quae cum audisset Ezechias rex, scidit
vestimenta sua, et opertus est sacco,
ingressusque est domum Domini. 2 Et misit Eliacim
praepositum domus, et Sobnam scribam, et senes de
sacerdotibus opertos saccis, ad Isaiam prophetam
filium Amos. 3 Qui dixerunt: Haec dicit Ezechias:
Dies tribulationis, et increpationis, et blasphemiae
dies iste: venerunt filii usque ad partum, et vires
non habet parturiens. 4 Si forte audiat Dominus
Deus tuus universa verba Rabsacis, quem misit
rex Assyriorum dominus suus, ut exprobraret
Deum viventem, et argueret verbis, quae audivit
Dominus Deus tuus: et fac orationem pro reliquiis,
quae repertae sunt. 5 Venerunt ergo servi regis
Ezechiae ad Isaiam. 6 Dixitque eis Isaias: Haec
dicetis domino vestro: Haec dicit Dominus: Noli
timere a facie sermonum, quos audisti, quibus
blasphemaverunt pueri regis Assyriorum me. 7
Ecce, ego immittam ei spiritum, et audiet nuncium,
et revertetur in terram suam, et deiiciam eum
gladio in terra sua. 8 Reversus est ergo Rabsaces, et
invenit regem Assyriorum expugnantem Lobnam:
Audierat enim quod recessisset de Lachis. 9 Cumque
audisset de Tharaca rege Aethiopiae, dicentes:
Ecce, egressus est ut pugnet adversum te: et iret
contra eum, misit nuncios ad Ezechiam dicens:
10 Haec dicite Ezechiae regi Iuda: Non te seducat
Deus tuus, in quo habes fiduciam: neque dicas: Non
tradetur Ierusalem in manus regis Assyriorum. 11 Tu
enim ipse audisti quae fecerunt reges Assyriorum
universis terris, quo modo vastaverunt eas: num
ergo solus poteris liberari? 12 Numquid liberaverunt
dii Gentium singulos, quos vastaverunt patres mei,
Gozan videlicet, et Haran, et Reseph, et filios Eden,
qui erant in Thelassar? 13 Ubi est rex Emath, et
rex Arphad, et rex civitatis Sepharvaim, Ana, et
Ava? 14 Itaque cum accepisset Ezechias litteras
de manu nunciorum, et legisset eas, ascendit in
domum Domini, et expandit eas coram Domino, 15
et oravit in conspectu eius, dicens: Domine Deus
Israel, qui sedes super cherubim, tu es Deus solus
regum omnium terrae: tu fecisti caelum et terram.
16 Inclina aurem tuam, et audi: aperi Domine oculos
tuos, et vide: audi omnia verba Sennacherib, qui
misit ut exprobraret nobis Deum viventem. 17 Vere
Domine dissipaverunt reges Assyriorum Gentes,
et terras omnium. 18 Et miserunt deos eorum in
ignem: non enim erant dii, sed opera manuum
hominum ex ligno et lapide, et perdiderunt eos.
19 Nunc igitur Domine Deus noster, salvos nos
fac de manu eius, ut sciant omnia regna terrae,
quia tu es Dominus Deus solus. 20 Misit autem
Isaias filius Amos ad Ezechiam, dicens: Haec dicit
Dominus Deus Israel: Quae deprecatus es me super
Sennacherib rege Assyriorum, audivi. 21 Iste est
sermo, quem locutus est Dominus de eo: Sprevit te,
et subsannavit te virgo filia Sion: post tergum tuum
caput movit, filia Ierusalem. 22 Cui exprobrasti, et
quem blasphemasti? contra quem exaltasti vocem
tuam, et elevasti in excelsum oculos tuos? contra
sanctum Israel. 23 Per manum servorum tuorum
exprobrasti Domino, et dixisti: In multitudine
curruum meorum ascendi excelsa montium in
summitate Libani, et succidi sublimes cedros eius,
et electas abietes illius. Et ingressus sum usque ad
terminos eius, et saltum carmeli eius 24 ego succidi.
Et bibi aquas alienas, et siccavi vestigiis pedum
meorum omnes aquas clausas. 25 Numquid non
audisti quid ab initio fecerim? Ex diebus antiquis
plasmavi illud, et nunc adduxi: eruntque in ruinam
collium compugnantium civitates munitae. 26 Et
qui sedent in eis, humiles manu, contremuerunt
et confusi sunt, facti sunt velut foenum agri, et
virens herba tectorum, quae arefacta est antequam
veniret ad maturitatem. 27 Habitaculum tuum,
et egressum tuum, et introitum tuum, et viam

tuam ego praescivi, et furorem tuum contra me.
28 Insanisti in me, et superbia tua ascendit in
aures meas: ponam itaque circulum in naribus
tuis, et camum in labiis tuis, et reducam te in
viam, per quam venisti. 29 Tibi autem Ezechia hoc
erit signum: Comede hoc anno quae repereris: in
secundo autem anno, quae sponte nascuntur: porro
in tertio anno seminate et metite: plantate vineas,
et comedite fructum earum. 30 Et quodcumque
reliquum fuerit de domo Iuda, mittet radicem
deorsum, et faciet fructum sursum. 31 De Ierusalem
quippe egredientur reliquiae, et quod salvetur
de monte Sion: zelus Domini exercituum faciet
hoc. 32 Quam ob rem haec dicit Dominus de
rege Assyriorum: Non ingredietur urbem hanc,
nec mittet in eam sagittam, nec occupabit eam
clypeus, nec circumdabit eam munitio. 33 Per
viam, qua venit, revertetur: et civitatem hanc
non ingredietur, dicit Dominus. 34 Protegamque
urbem hanc, et salvabo eam propter me, et propter
David servum meum. 35 Factum est igitur in
nocte illa, venit Angelus Domini, et percussit in
castris Assyriorum centum octogintaquinque millia.
Cumque diluculo surrexisset, vidit omnia corpora
mortuorum: et recedens abiit, 36 et reversus est
Sennacherib rex Assyriorum, et mansit in Ninive.
37 Cumque adoraret in templo Nesroch deum suum,
Adramelech et Sarasar filii eius percusserunt eum
gladio, fugeruntque in terram Armenorum, et
regnavit Asarhaddon filius eius pro eo.

20 In diebus illis aegrotavit Ezechias usque ad
mortem: et venit ad eum Isaias filius Amos,
propheta, dixitque ei: Haec dicit Dominus Deus:
Dispone domui tuae: morieris enim tu, et non vives.
2 Qui convertit faciem suam ad parietem, et oravit
Dominum, dicens: 3 Obsecro Domine, memento
quaeso quomodo ambulaverim coram te in veritate,
et in corde perfecto, et quod placitum est coram te,
fecerim. Flevit itaque Ezechias fletu magno. 4 Et
antequam egrederetur Isaias mediam partem atrii,
factus est sermo Domini ad eum, dicens: 5 Revertere,
et dic Ezechiae duci populi mei: Haec dicit Dominus
Deus David patris tui: Audivi orationem tuam, et
vidi lacrymas tuas: et ecce sanavi te, die tertio
ascendes templum Domini. 6 Et addam diebus tuis
quindecim annos: sed et de manu regis Assyriorum
liberabo te, et civitatem hanc, et protegam urbem
istam propter me, et propter David servum meum.
7 Dixitque Isaias: Afferte massam ficorum. Quam
cum attulissent, et posuissent super hulcus eius,
curatus est. 8 Dixerat autem Ezechias ad Isaiam:
Quod erit signum, quia Dominus me sanabit, et quia
ascensurus sum die tertia templum Domini? 9 Cui
ait Isaias: Hoc erit signum a Domino, quod facturus
sit Dominus sermonem, quem locutus est: Vis ut
ascendat umbra decem lineis, an ut revertatur
totidem gradibus? 10 Et ait Ezechias: Facile est,
umbram crescere decem lineis: nec hoc volo ut
fiat, sed ut revertatur retrorsum decem gradibus.
11 Invocavit itaque Isaias propheta Dominum, et
reduxit umbram per lineas, quibus iam descenderat
in horologio Achaz, retrorsum decem gradibus.
12 In tempore illo misit Berodach Baladan, filius
Baladan, rex Babyloniorum litteras et munera
ad Ezechiam: audierat enim quod aegrotasset
Ezechias. 13 Laetatus est autem in adventu eorum
Ezechias, et ostendit eis domum aromatum, et
aurum et argentum, et pigmenta varia, unguenta
quoque, et domum vasorum suorum, et omnia
quae habere poterat in thesauris suis. Non fuit
quod non monstraret eis Ezechias in domo sua,
et in omni potestate sua. 14 Venit autem Isaias
propheta ad regem Ezechiam, dixitque ei: Quid
dixerunt viri isti? aut unde venerunt ad te? Cui
ait Ezechias: De terra longinqua venerunt ad me
de Babylone. 15 At ille respondit: Quid viderunt
in domo tua? Ait Ezechias: Omnia quaecumque
sunt in domo mea, viderunt: nihil est quod non
monstraverim eis in thesauris meis. 16 Dixit itaque
Isaias Ezechiae: Audi sermonem Domini: 17 Ecce dies
venient, et auferentur omnia, quae sunt in domo
tua, et quae condiderunt patres tui usque in diem
hanc, in Babylonem: non remanebit quidquam, ait
Dominus. 18 Sed et de filiis tuis qui egredientur
ex te, quos generabis, tollentur, et erunt eunuchi
in palatio regis Babylonis. 19 Dixit Ezechias ad
Isaiam: Bonus sermo Domini, quem locutus es: sit
pax et veritas in diebus meis. 20 Reliqua autem
sermonum Ezechiae, et omnis fortitudo eius, et
quomodo fecerit piscinam, et aquaeductum, et
introduxerit aquas in civitatem, nonne haec scripta
sunt in Libro sermonum dierum regum Iuda? 21
Dormivitque Ezechias cum patribus suis, et regnavit
Manasses filius eius pro eo.

21 Duodecim annorum erat Manasses cum
regnare coepisset, et quinquaginta quinque
annis regnavit in Ierusalem: nomen matris eius
Haphsiba. 2 Fecitque malum in conspectu Domini,
iuxta idola Gentium, quas delevit Dominus a facie
filiorum Israel. 3 Conversusque est, et aedificavit
excelsa, quae dissipaverat Ezechias pater eius: et
erexit aras Baal, et fecit lucos sicut fecerat Achab rex
Israel, et adoravit omnem militiam caeli, et coluit
eam. 4 Extruxitque aras in domo Domini, de qua

dixit Dominus: In Ierusalem ponam nomen meum. **5** Et extruxit altaria universae militiae caeli in duobus atriis templi Domini. **6** Et traduxit filium suum per ignem: et ariolatus est, et observavit auguria, et fecit pythones, et aruspices multiplicavit, ut faceret malum coram Domino, et irritaret eum. **7** Posuit quoque idolum luci, quem fecerat in templo Domini, super quod locutus est Dominus ad David, et ad Salomonem filium eius: In templo hoc, et in Ierusalem, quam elegi de cunctis tribubus Israel, ponam nomen meum in sempiternum. **8** Et ultra non faciam commoveri pedem Israel de terra, quam dedi patribus eorum: si tamen custodierint opere omnia quae praecepi eis, et universam legem, quam mandavit eis servus meus Moyses. **9** Illi vero non audierunt: sed seducti sunt a Manasse, ut facerent malum super Gentes, quas contrivit Dominus a facie filiorum Israel. **10** Locutusque est Dominus in manu servorum suorum Prophetarum, dicens: **11** Quia fecit Manasses rex Iuda abominationes istas pessimas, super omnia quae fecerunt Amorrhaei ante eum, et peccare fecit etiam Iudam in immunditiis suis: **12** propterea haec dicit Dominus Deus Israel: Ecce ego inducam mala super Ierusalem et Iudam: ut quicumque audierit, tinniant ambae aures eius. **13** Et extendam super Ierusalem funiculum Samariae, et pondus domus Achab: et delebo Ierusalem, sicut deleri solent tabulae: et delens vertam, et ducam crebrius stylum super faciem eius. **14** Dimittam vero reliquias hereditatis meae, et tradam eas in manus inimicorum eius: eruntque in vastitatem, et in rapinam cunctis adversariis suis: **15** eo quod fecerint malum coram me, et perseveraverint irritantes me, ex die qua egressi sunt patres eorum ex Aegypto, usque ad hanc diem. **16** Insuper et sanguinem innoxium fudit Manasses multum nimis, donec impleret Ierusalem usque ad os: absque peccatis suis, quibus peccare fecit Iudam, ut faceret malum coram Domino. **17** Reliqua autem sermonum Manasse, ut universa quae fecit, et peccatum eius, quod peccavit, nonne haec scripta sunt in Libro sermonum dierum regum Iuda? **18** Dormivitque Manasses cum patribus suis, et sepultus est in horto domus suae, in horto Oza: et regnavit Amon filius eius pro eo. **19** Viginti duorum annorum erat Amon cum regnare coepisset: duobus quoque annis regnavit in Ierusalem. nomen matris eius Messalemeth filia Harus de Ieteba. **20** Fecitque malum in conspectu Domini, sicut fecerat Manasses pater eius. **21** Et ambulavit in omni via, per quam ambulaverat pater eius: servivitque immunditiis, quibus servierat pater eius, et adoravit eas, **22** et dereliquit Dominum Deum patrum suorum, et non ambulavit in via Domini. **23** Tetenderuntque ei insidias servi sui, et interfecerunt regem in domo sua. **24** Percussit autem populus terrae omnes, qui coniuraverant contra regem Amon: et constituerunt sibi regem Iosiam filium eius pro eo. **25** Reliqua autem sermonum Amon quae fecit, nonne haec scripta sunt in Libro sermonum dierum regum Iuda? **26** Sepelieruntque eum in sepulchro suo, in horto Oza: et regnavit Iosias filius eius pro eo.

22 Octo annorum erat Iosias cum regnare coepisset, triginta et uno anno regnavit in Ierusalem: nomen matris eius Idida, filia Hadaia de Besecath. **2** Fecitque quod placitum erat coram Domino, et ambulavit per omnes vias David patris sui: non declinavit ad dexteram, sive ad sinistram. **3** Anno autem octavo decimo regis Iosiae, misit rex Saphan filium Assia, filii Messulam scribam templi Domini, dicens ei: **4** Vade ad Helciam sacerdotem magnum, ut confletur pecunia, quae illata est in templum Domini, quam collegerunt ianitores templi a populo, **5** deturque fabris per praepositos domus Domini: qui et distribuant eam his qui operantur in templo Domini, ad instauranda sartatecta templi: **6** tignariis videlicet et caementariis, et iis, qui interrupta componunt: et ut emantur ligna, et lapides de lapicidinis ad instaurandum templum Domini. **7** Verumtamen non supputetur eis argentum quod accipiunt, sed in potestate habeant, et in fide. **8** Dixit autem Helcias pontifex ad Saphan scribam: Librum Legis reperi in domo Domini: deditque Helcias volumen Saphan, qui et legit illud. **9** Venit quoque Saphan scriba ad regem, et renunciavit ei quod praeceperat, et ait: Conflaverunt servi tui pecuniam, quae reperta est in domo Domini: et dederunt ut distribueretur fabris a praefectis operum templi Domini. **10** Narravit quoque Saphan scriba regi, dicens: Librum dedit mihi Helcias sacerdos. Quem cum legisset Saphan coram rege, **11** et audisset rex verba Libri Legis Domini, scidit vestimenta sua. **12** Et praecepit Helciae sacerdoti, et Ahicam filio Saphan, et Achobor filio Micha, et Saphan scribae, et Asaiae servo regis, dicens: **13** Ite et consulite Dominum super me, et super populo, et super omni Iuda, de verbis voluminis istius, quod inventum est: magna enim ira Domini succensa est contra nos: quia non audierunt patres nostri verba Libri huius, ut facerent omne quod scriptum est nobis. **14** Ierunt itaque Helcias sacerdos, et Ahicam, et Achobor, et Sapham, et Asaia, ad Holdam prophetidem, uxorem Sellum filii Thecuae, filii Araas custodis vestium, quae habitabat in Ierusalem in Secunda: locutique

sunt ad eam. 15 Et illa respondit eis: Haec dicit
Dominus Deus Israel: Dicite viro, qui misit vos ad
me: 16 Haec dicit Dominus: Ecce, ego adducam
mala super locum istum, et super habitatores eius,
omnia verba Legis quae legit rex Iuda: 17 quia
dereliquerunt me, et sacrificaverunt diis alienis,
irritantes me in cunctis operibus manuum suarum:
et succendetur indignatio mea in loco hoc, et non
extinguetur. 18 Regi autem Iuda, qui misit vos
ut consuleretis Dominum, sic dicetis: Haec dicit
Dominus Deus Israel: Pro eo quod audisti verba
voluminis, 19 et perterritum est cor tuum, et
humiliatus es coram Domino, auditis sermonibus
contra locum istum, et habitatores eius, quod
videlicet fierent in stuporem et in maledictum: et
scidisti vestimenta tua, et flevisti coram me, et
ego audivi, ait Dominus: 20 idcirco colligam te ad
patres tuos, et colligeris ad sepulchrum tuum in
pace, ut non videant oculi tui omnia mala quae
introducturus sum super locum istum.

23 Et renunciaverunt regi quod dixerat. Qui misit:
et congregati sunt ad eum omnes senes Iuda
et Ierusalem. 2 Ascenditque rex templum Domini,
et omnes viri Iuda, universique qui habitabant
in Ierusalem cum eo sacerdotes et prophetae, et
omnis populus a parvo usque ad magnum: legitque
cunctis audientibus omnia verba libri foederis,
qui inventus est in domo Domini. 3 Stetitque rex
super gradum: et foedus percussit coram Domino,
ut ambularent post Dominum, et custodirent
praecepta eius, et testimonia, et ceremonias in
omni corde, et in tota anima, et suscitarent verba
foederis huius, quae scripta erant in libro illo:
acquievitque populus pacto. 4 Et praecepit rex
Helciae pontifici, et sacerdotibus secundi ordinis,
et ianitoribus, ut proiicerent de templo Domini
omnia vasa, quae facta fuerant Baal, et in luco,
et universae militiae caeli: et combussit ea foris
Ierusalem in Convalle cedron, et tulit pulverem
eorum in Bethel. 5 Et delevit aruspices, quos
posuerant reges Iuda ad sacrificandum in excelsis
per civitates Iuda, et in circuitu Ierusalem: et eos,
qui adolebant incensum Baal, et Soli, et Lunae, et
duodecim signis, et omni militiae caeli. 6 Et efferri
fecit lucum de domo Domini foras Ierusalem in
Convalle cedron, et combussit eum ibi, et redegit
in pulverem, et proiecit super sepulchra vulgi. 7
Destruxit quoque aediculas effeminatorum, quae
erant in domo Domini, pro quibus mulieres texebant
quasi domunculas luci. 8 Congregavitque omnes
sacerdotes de civitatibus Iuda: et contaminavit
excelsa, ubi sacrificabant sacerdotes de Gabaa
usque Bersabee: et destruxit aras portarum in
introitu ostii Iosue principis civitatis, quod erat
ad sinistram portae civitatis. 9 Verumtamen
non ascendebant sacerdotes excelsorum ad altare
Domini in Ierusalem: sed tantum comedebant
azyma in medio fratrum suorum. 10 Contaminavit
quoque Topheth, quod est in Convalle filii Ennom:
ut nemo consecraret filium suum aut filiam per
ignem, Moloch. 11 Abstulit quoque equos, quos
dederant reges Iuda, Soli, in introitu templi Domini
iuxta exedram Nathamelech eunuchi, qui erat in
Pharurim: currus autem Solis combussit igni. 12
Altaria quoque, quae erant super tecta coenaculi
Achaz, quae fecerant reges Iuda, et altaria quae
fecerat Manasses in duobus atriis templi Domini,
destruxit rex: et cucurrit inde, et dispersit cinerem
eorum in Torrentem cedron. 13 Excelsa quoque,
quae erant in Ierusalem ad dexteram partem Montis
offensionis, quae aedificaverat Salomon rex Israel
Astaroth idolo Sidoniorum, et Chamos offensioni
Moab, et Melchom abominationi filiorum Ammon,
polluit rex. 14 Et contrivit statuas, et succidit lucos:
replevitque loca eorum ossibus mortuorum. 15
Insuper et altare, quod erat in Bethel, et excelsum,
quod fecerat Ieroboam filius Nabat, qui peccare fecit
Israel: et altare illud, et excelsum destruxit, atque
combussit, et comminuit in pulverem, succenditque
etiam lucum. 16 Et conversus Iosias, vidit ibi
sepulchra, quae erant in monte: misitque et tulit
ossa de sepulchris, et combussit ea super altare, et
polluit illud iuxta verbum Domini, quod locutus
est vir Dei, qui praedixerat verba haec. 17 Et ait:
Quis est titulus ille, quem video? Responderuntque
ei cives urbis illius: Sepulchrum est hominis Dei,
qui venit de Iuda, et praedixit verba haec, quae
fecisti super altare Bethel. 18 Et ait: Dimitte eum,
nemo commoveat ossa eius. Et intacta manserunt
ossa illius cum ossibus prophetae, qui venerat de
Samaria. 19 Insuper et omnia fana excelsorum,
quae erant in civitatibus Samariae, quae fecerant
reges Israel ad irritandum Dominum, abstulit
Iosias: et fecit eis secundum omnia opera, quae
fecerat in Bethel. 20 Et occidit universos sacerdotes
excelsorum, qui erant ibi super altaria: et combussit
ossa humana super ea: reversusque est Ierusalem.
21 Et praecepit omni populo, dicens: Facite Phase
Domino Deo vestro, secundum quod scriptum est
in libro foederis huius. 22 Nec enim factum est
Phase tale a diebus iudicum, qui iudicaverunt
Israel, et omnium dierum regum Israel, et regum
Iuda, 23 sicut in octavo decimo anno regis Iosiae
factum est Phase istud Domino in Ierusalem. 24
Sed et pythones, et ariolos, et figuras idolorum, et

immunditias, et abominationes, quae fuerant in
terra Iuda et Ierusalem, abstulit Iosias: ut statueret
verba legis, quae scripta sunt in Libro, quem invenit
Helcias sacerdos in templo Domini. **25** Similis illi
non fuit ante eum rex, qui reverteretur ad Dominum
in omni corde suo, et in tota anima sua, et in
universa virtute sua iuxta omnem legem Moysi:
neque post eum surrexit similis illi. **26** Verumtamen
non est aversus Dominus ab ira furoris sui magni,
quo iratus est furor eius contra Iudam: propter
irritationes, quibus provocaverat eum Manasses. **27**
Dixit itaque Dominus: Etiam Iudam auferam a facie
mea, sicut abstuli Israel: et proiiciam civitatem
hanc, quam elegi Ierusalem, et domum, de qua dixi:
Erit nomen meum ibi. **28** Reliqua autem sermonum
Iosiae, et universa quae fecit, nonne haec scripta
sunt in Libro verborum dierum regum Iuda? **29** In
diebus eius ascendit Pharao Nechao rex Aegypti,
contra regem Assyriorum ad flumen Euphraten:
et abiit Iosias rex in occursum eius: et occisus est
in Mageddo, cum vidisset eum. **30** Et portaverunt
eum servi sui mortuum de Mageddo: et pertulerunt
in Ierusalem, et sepelierunt eum in sepulchro
suo. Tulitque populus terrae Ioachaz filium Iosiae:
et unxerunt eum, et constituerunt eum regem
pro patre suo. **31** Viginti trium annorum erat
Ioachaz cum regnare coepisset, et tribus mensibus
regnavit in Ierusalem: nomen matris eius Amital,
filia Ieremiae, de Lobna. **32** Et fecit malum coram
Domino, iuxta omnia quae fecerant patres eius. **33**
Vinxitque eum Pharao Nechao in Reblath, quae
est in terra Emath, ne regnaret in Ierusalem: et
imposuit mulctam terrae centum talentis argenti,
et talento auri. **34** Regemque constituit Pharao
Nechao Eliacim filium Iosiae pro Iosia patre eius:
vertitque nomen eius Ioakim. porro Ioachaz tulit,
et duxit in Aegyptum. **35** Argentum autem, et
aurum dedit Ioakim Pharaoni cum indixisset terrae
per singulos, ut conferretur iuxta praeceptum
Pharaonis: et unumquemque iuxta vires suas exegit,
tam argentum quam aurum de populo terrae: ut
daret Pharaoni Nechao. **36** Vigintiquinque annorum
erat Ioakim cum regnare coepisset: et undecim
annis regnavit in Ierusalem: nomen matris eius
Zebida filia Phadaia de Ruma. **37** Et fecit malum
coram Domino iuxta omnia, quae fecerant patres
eius.

24 In diebus eius ascendit Nabuchodonosor rex
Babylonis, et factus est ei Ioakim servus tribus
annis: et rursum rebellavit contra eum. **2** Immisitque
ei Dominus latrunculos Chaldaeorum, et latrunculos
Syriae, et latrunculos Moab, et latrunculos filiorum
Ammon: et immisit eos in Iudam, ut disperderent
eum, iuxta verbum Domini, quod locutus fuerat
per servos suos prophetas. **3** Factum est autem
hoc per verbum Domini contra Iudam, ut auferret
eum coram se propter peccata Manasse universa
quae fecit, **4** et propter sanguinem innoxium, quem
effudit, et implevit Ierusalem cruore innocentium:
et ob hanc rem noluit Dominus propitiari. **5** Reliqua
autem sermonum Ioakim, et universa quae fecit,
nonne haec scripta sunt in Libro sermonum dierum
regum Iuda? Et dormivit Ioakim cum patribus suis:
6 et regnavit Ioachin filius eius pro eo. **7** Et ultra
non addidit rex Aegypti, ut egrederetur de terra
sua: tulerat enim rex Babylonis a rivo Aegypti
usque ad fluvium Euphraten, omnia quae fuerant
regis Aegypti. **8** Decem et octo annorum erat
Ioachin cum regnare coepisset, et tribus mensibus
regnavit in Ierusalem: nomen matris eius Nohesta
filia Elnathan de Ierusalem. **9** Et fecit malum coram
Domino, iuxta omnia quae fecerat pater eius. **10** In
tempore illo ascenderunt servi Nabuchodonosor
regis Babylonis in Ierusalem, et circumdata est
urbs munitionibus. **11** Venitque Nabuchodonosor
rex Babylonis ad civitatem cum servis suis ut
oppugnarent eam. **12** Egressusque est Ioachin rex
Iuda ad regem Babylonis, ipse et mater eius, et servi
eius, et principes eius, et eunuchi eius: et suscepit
eum rex Babylonis anno octavo regni sui. **13** Et
protulit inde omnes thesauros domus Domini, et
thesauros domus regiae: et concidit universa vasa
aurea, quae fecerat Salomon rex Israel in templo
Domini iuxta verbum Domini. **14** Et transtulit
omnem Ierusalem, et universos principes, et omnes
fortes exercitus, decem millia, in captivitatem: et
omnem artificem et inclusorem: nihilque relictum
est, exceptis pauperibus populi terrae. **15** Transtulit
quoque Ioachin in Babylonem, et matrem regis, et
uxores regis, et eunuchos eius: et iudices terrae
duxit in captivitatem de Ierusalem in Babylonem. **16**
Et omnes viros robustos, septem millia, et artifices,
et inclusores mille, omnes viros fortes et bellatores:
duxitque eos rex Babylonis captivos in Babylonem.
17 Et constituit Matthaniam patruum eius pro eo:
imposuitque nomen ei Sedechiam. **18** Vigesimum
et primum annum aetatis habebat Sedecias cum
regnare coepisset, et undecim annis regnavit in
Ierusalem: nomen matris eius erat Amital, filia
Ieremiae de Lobna. **19** Et fecit malum coram Domino,
iuxta omnia quae fecerat Ioakin. **20** Irascebatur enim
Dominus contra Ierusalem et contra Iudam, donec
proiiceret eos a facie sua: recessitque Sedechias a
rege Babylonis.

25 Factum est autem anno nono regni eius,
mense decimo, decima die mensis, venit
Nabuchodonosor rex Babylonis, ipse et omnis
exercitus eius in Ierusalem, et circumdederunt
eam: et extruxerunt in circuitu eius munitiones.
2 Et clausa est civitas atque vallata usque ad
undecimum annum regis Sedechiae, **3** nona
die mensis: praevaluitque fames in civitate, nec
erat panis populo terrae. **4** Et interrupta est
civitas: et omnes viri bellatores nocte fugerunt
per viam portae, quae est inter duplicem murum
ad hortum regis (porro Chaldaei obsidebant in
circuitu civitatem) fugit itaque Sedechias per
viam, quae ducit ad campestria solitudinis. **5**
Et persecutus est exercitus Chaldaeorum regem,
comprehenditque eum in planitie Iericho: et omnes
bellatores, qui erant cum eo, dispersi sunt, et
reliquerunt eum. **6** Apprehensum ergo regem
duxerunt ad regem Babylonis in Reblatha: qui
locutus est cum eo iudicium. **7** Filios autem
Sedechiae occidit coram eo, et oculos eius effodit,
vinxitque eum catenis, et adduxit in Babylonem. **8**
Mense quinto, septima die mensis, ipse est annus
nonus decimus regis Babylonis: venit Nabuzardan
princeps exercitus, servus regis Babylonis, in
Ierusalem. **9** Et succendit domum Domini, et domum
regis: et domos Ierusalem, omnemque domum
combussit igni. **10** Et muros Ierusalem in circuitu
destruxit omnis exercitus Chaldaeorum, qui erat
cum principe militum. **11** Reliquam autem populi
partem, quae remanserat in civitate, et perfugas,
qui transfugerant ad regem Babylonis, et reliquum
vulgus transtulit Nabuzardan princeps militiae. **12** Et
de pauperibus terrae reliquit vinitores et agricolas.
13 Columnas autem aereas, quae erant in templo
Domini, et bases, et mare aereum, quod erat in domo
Domini, confregerunt Chaldaei, et transtulerunt
aes omne in Babylonem. **14** Ollas quoque aereas, et
trullas, et tridentes, et scyphos, et mortariola, et
omnia vasa aerea, in quibus ministrabant, tulerunt.
15 Necnon et thuribula, et phialas: quae aurea,
aurea: et quae argentea, argentea tulit princeps
militiae, **16** id est, columnas duas, mare unum,
et bases quas fecerat Salomon in templo Domini:
non erat pondus aeris omnium vasorum. **17**
Decem et octo cubitos altitudinis habebat columna
una: et capitellum aereum super se altitudinis
trium cubitorum: et retiaculum, et malogranata
super capitellum columnae, omnia aerea: similem
et columna secunda habebat ornatum. **18** Tulit
quoque princeps militiae Saraiam sacerdotem
primum, et Sophoniam sacerdotem secundum, et
tres ianitores. **19** Et de civitate eunuchum unum, qui
erat praefectus super bellatores viros: et quinque
viros de his, qui steterant coram rege, quos reperit
in civitate: et Sopher principem exercitus, qui
probabat tyrones de populo terrae: et sex viros
e vulgo, qui inventi fuerant in civitate. **20** Quos
tollens Nabuzardan princeps militum, duxit ad
regem Babylonis in Reblatha. **21** Percussitque eos
rex Babylonis, et interfecit eos in Reblatha in
terra Emath: et translatus est Iuda de terra sua.
22 Populo autem, qui relictus erat in Terra Iuda,
quem dimiserat Nabuchodonosor rex Babylonis,
praefecit Godoliam filium Ahicam filii Saphan. **23**
Quod cum audissent omnes duces militum, ipsi et
viri qui erant cum eis, videlicet quod constituisset
rex Babylonis Godoliam: venerunt ad Godoliam in
Maspha, Ismahel filius Nathaniae, et Iohanan filius
Caree, et Saraia filius Thanehumeth Metophathites,
et Iezonias filius Maachathi, ipsi et socii eorum. **24**
Iuravitque Godolias ipsis et sociis eorum, dicens:
Nolite timere servire Chaldaeis: manete in terra,
et servite regi Babylonis, et bene erit vobis. **25**
Factum est autem in mense septimo, venit Ismahel
filius Nathaniae, filii Elisama de semine regio, et
decem viri cum eo: percusseruntque Godoliam,
qui et mortuus est: sed et Iudaeos et Chaldaeos,
qui erant cum eo in Maspha. **26** Consurgensque
omnis populus a parvo usque ad magnum, et
principes militum venerunt in Aegyptum timentes
Chaldaeos. **27** Factum est vero in anno trigesimo
septimo transmigrationis Ioachin regis Iuda, mense
duodecimo, vigesima septima die mensis: sublevavit
Evilmerodach rex Babylonis, anno, quo regnare
coeperat, caput Ioachin regis Iuda de carcere. **28** Et
locutus est ei benigne: et posuit thronum eius super
thronum regum, qui erant cum eo in Babylone. **29**
Et mutavit vestes eius, quas habuerat in carcere,
et comedebat panem semper in conspectu eius
cunctis diebus vitae suae. **30** Annonam quoque
constituit ei sine intermissione, quae et dabatur ei
a rege per singulos dies omnibus diebus vitae suae.

I Paralipomenon

1 Adam, Seth, Enos, **2** Cainan, Malaleel, Iared, **3** Henoch, Mathusale, Lamech, **4** Noe, Sem, Cham, et Iaptheth. **5** Filii Iapheth: Gomer, et Magog, et Madai, et Iavan, Thubal, Mosoch, Thiras. **6** Porro filii Gomer: Ascenez, et Riphath, et Thogorma. **7** Filii autem Iavan: Elisa et Tharsis, Cethim et Dodanim. **8** Filii Cham: Chus, et Mesraim, et Phut, et Chanaan. **9** Filii autem Chus: Saba, et Hevila, Sabatha, et Regma, et Sabathacha. Porro filii Regma: Saba, et Dadan. **10** Chus autem genuit Nemrod: iste coepit esse potens in terra. **11** Mesraim vero genuit Ludim, et Anamim, et Laabim, et Nephtuim, **12** Phetrusim quoque, et Casluim: de quibus egressi sunt Philisthiim, et Caphtorim. **13** Chanaan vero genuit Sidonem primogenitum suum, Hethaeum quoque, **14** et Iebusaeum, et Amorrhaeum, et Gergesaeum, **15** Hevaeumque et Aracaeum, et Sinaeum. **16** Aradium quoque, et Samaraeum, et Hamathaeum. **17** Filii Sem: Aelam, et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram, et Hus, et Hul, et Gether, et Mosoch. **18** Arphaxad autem genuit Sale, qui et ipse genuit Heber. **19** Porro Heber nati sunt duo filii, nomen uni Phaleg, quia in diebus eius divisa est terra; et nomen fratris eius Iectan. **20** Iectan autem genuit Elmodad, et Saleph, et Asarmoth, et Iare, **21** Adoram quoque, et Huzal, et Decla, **22** Hebal etiam, et Abimael, et Saba, necnon **23** et Ophir, et Hevila, et Iobab. omnes isti filii Iectan: **24** Sem, Arphaxad, Sale, **25** Heber, Phaleg, Ragau, **26** Serug, Nachor, Thare, **27** Abram, iste est Abraham. **28** Filii autem Abraham, Isaac et Ismahel. **29** Et hae generationes eorum. Primogenitus Ismahelis, Nabaioth, et Cedar, et Adbeel, et Mabsam, **30** et Masma, et Duma, Massa, Hadad, et Thema, **31** Iachur, Naphis, Cedma. hi sunt filii Ismahelis. **32** Filii autem Ceturae concubinae Abraham, quos genuit: Zamran, Iecsan, Madan, Madian, Iesboc, et Sue. Porro filii Iecsan: Saba, et Dadan. Filii autem Dadan: Assurim, et Latussim, et Laomim. **33** Filii autem Madian: Epha, et Epher, et Henoch, et Abida, et Eldaa. omnes hi, filii Ceturae. **34** Genuit autem Abraham Isaac: cuius fuerunt filii Esau, et Israel. **35** Filii Esau: Eliphaz, Rahuel, Iehus, Ihelom, et Core. **36** Filii Eliphaz: Theman, Omar, Sephi, Gathan, Cenez, Thamna, Amalec. **37** Filii Rahuel: Nahath, Zara, Samma, Meza. **38** Filii Seir: Lotan, Sobal, Sebeon, Ava, Dison, Eser, Disan. **39** Filii Lotan: Hori, Homam. Soror autem Lotan fuit Thamna. **40** Filii Sobal: Alian, et Manahath, et Ebal, Sephi et Onam. Filii Sebeon: Aia et Ana. Filii Ana: Dison. **41** Filii Dison: Hamran, et Eseban et Iethran, et Charan. **42** Filii Eser: Balaan, et Zavan, et Iacan. Filii Disan: Hus et Aran. **43** Isti sunt reges, qui imperaverunt in Terra Edom antequam esset rex super filios Israel: Bale filius Beor: et nomen civitatis eius, Denaba. **44** Mortuus est autem Bale, et regnavit pro eo Iobab filius Zare de Bosra. **45** Cumque et Iobab fuisset mortuus, regnavit pro eo Husam de Terra Themanorum. **46** Obiit quoque et Husam, et regnavit pro eo Adad filius Badad, qui percussit Madian in Terra Moab: et nomen civitatis eius Avith. **47** Cumque et Adad fuisset mortuus, regnavit pro eo Semla de Masreca. **48** Sed et Semla mortuus est, et regnavit pro eo Saul de Rohoboth, quae iuxta amnem sita est. **49** Mortuo quoque Saul, regnavit pro eo Balanan filius Achobor. **50** Sed et hic mortuus est, et regnavit pro eo Adad: cuius urbis nomen fuit Phau, et appellata est uxor eius Meetabel filia Matred filiae Mezaab. **51** Adad autem mortuo, duces pro regibus in Edom esse coeperunt: dux Thamna, dux Alva, dux Ietheth, **52** dux Oolibama, dux Ela, dux Phinon, **53** dux Cenez, dux Theman, dux Mabsar, **54** dux Magdiel, dux Hiram. hi duces Edom.

2 Filii autem Israel: Ruben, Simeon, Levi, Iuda, Issachar, et Zabulon, **2** Dan, Ioseph, Beniamin, Nephthali, Gad et Aser. **3** Filii Iuda: Her, Onan, et Sela. hi tres nati sunt ei de filia Suae Chananitidis. Fuit autem Her primogenitus Iuda, malus coram Domino, et occidit eum. **4** Thamar autem nurus eius peperit ei Phares et Zara. omnes ergo filii Iuda, quinque. **5** Filii autem Phares: Hesron et Hamul. **6** Filii quoque Zarae: Zamri, et Ethan, et Eman, Chalchal quoque, et Darda, simul quinque. **7** Filii Charmi: Achar, qui turbavit Israel, et peccavit in furto anathematis. **8** Filii Ethan: Azarias. **9** Filii autem Hesron qui nati sunt ei: Ierameel, et Ram, et Calubi. **10** Porro Ram genuit Aminadab. Aminadab autem genuit Nahasson, principem filiorum Iuda. **11** Nahasson quoque genuit Salma, de quo ortus est Booz. **12** Booz vero genuit Obed, qui et ipse genuit Isai. **13** Isai autem genuit primogenitum Eliab, secundum Aminadab, tertium Simmaa, **14** quartum Nathanael, quintum Raddai, **15** sextum Asom, septimum David. **16** quorum sorores fuerunt Sarvia, et Abigail. Filii Sarviae: Abisai, Ioab, et Asael, tres. **17** Abigail autem genuit Amasa, cuius pater fuit Iether Ismahelites. **18** Caleb vero filius Hesron accepit uxorem nomine Azuba, de qua genuit Ierioth: fueruntque filii eius Iaser, et Sobab, et Ardon. **19** Cumque mortua fuisset Azuba, accepit uxorem Caleb, Ephratha: quae peperit ei Hur. **20** Porro Hur genuit Uri: et Uri genuit Bezeleel. **21**

Post haec ingressus est Hesron ad filiam Machir
patris Galaad, et accepit eam cum esset annorum
sexaginta: quae peperit ei Segub. 22 Sed et Segub
genuit Iair, et possedit viginti tres civitates in
Terra Galaad. 23 Cepitque Gessur, et Aram oppida
Iair, et Canath, et viculos eius sexaginta civitatum.
omnes isti, filii Machir patris Galaad. 24 Cum
autem mortuus esset Hesron, ingressus est Caleb
ad Ephratha. Habuit quoque Hesron uxorem Abia,
quae peperit ei Assur patrem Thecuae. 25 Nati
sunt autem filii Ierameel primogeniti Hesron, Ram
primogenitus eius, et Buna, et Aram, et Asom, et
Achia. 26 Duxit quoque uxorem alteram Ierameel,
nomine Atara, quae fuit mater Onam. 27 Sed et filii
Ram primogeniti Ierameel, fuerunt Moos, Iamin, et
Achar. 28 Onam autem habuit filios Semei, et Iada.
Filii autem Semei: Nadab, et Abisur. 29 Nomen vero
uxoris Abisur, Abihail, quae peperit ei Ahobban,
et Molid. 30 Filii autem Nadab fuerunt Saled, et
Apphaim. Mortuus est autem Saled absque liberis.
31 Filius vero Apphaim, Iesi: qui Iesi genuit Sesan.
Porro Sesan genuit Oholai. 32 Filii autem Iada
fratris Semei: Iether, et Ionathan. Sed et Iether
mortuus est absque liberis. 33 Porro Ionathan
genuit Phaleth, et Ziza. Isti fuerunt filii Ierameel. 34
Sesan autem non habuit filios, sed filias: et servum
Aegyptium nomine Ieraa. 35 Deditque ei filiam
suam uxorem: quae peperit ei Ethei. 36 Ethei autem
genuit Nathan, et Nathan genuit Zabad. 37 Zabad
quoque genuit Ophlal, et Ophlal genuit Obed, 38
Obed genuit Iehu, Iehu genuit Azariam, 39 Azarias
genuit Helles, et Helles genuit Elasa. 40 Elasa genuit
Sisamoi, Sisamoi genuit Sellum, 41 Sellum genuit
Icamiam, Icamia autem genuit Elisama. 42 Filii
autem Caleb fratris Ierameel: Mesa primogenitus
eius, ipse est pater Ziph: et filii Maresa patris
Hebron. 43 Porro filii Hebron, Core, et Taphua, et
Recem, et Samma. 44 Samma autem genuit Raham,
patrem Iercaam, et Recem genuit Sammai. 45 Filius
Sammai, Maon: et Maon pater Bethsur. 46 Epha
autem concubina Caleb peperit Haran, et Mosa, et
Gezez. Porro Haran genuit Gezez. 47 Filii autem
Iahaddai, Regom, et Ioathan, et Gesan, et Phalet,
et Epha, et Saaph. 48 Concubina Caleb Maacha,
peperit Saber, et Tharana. 49 Genuit autem Saaph
pater Madmena, Sue patrem Machbena, et patrem
Gabaa. Filia vero Caleb, fuit Achsa. 50 Hi erant
filii Caleb, filii Hur primogeniti Ephratha, Sobal
pater Cariathiarim. 51 Salma pater Bethlehem,
Hariph pater Bethgader. 52 Fuerunt autem filii
Sobal patris Cariathiarim, Qui videbat dimidium
requietionum. 53 Et de cognatione Cariathiarim,
Iethrei, et Aphuthei, et Semathei, et Maserei. Ex his
egressi sunt Saraitae, et Esthaolitae. 54 Filii Salma,
Bethlehem, et Netophathi, Coronae domus Ioab,
et Dimidium requietionis Sarai. 55 Cognationes
quoque scribarum habitantium in Iabes, canentes
atque Resonantes, et in tabernaculis commorantes.
Hi sunt Cinaei, qui venerunt de Calore patris domus
Rechab.

3 David vero hos habuit filios, qui ei nati
sunt in Hebron; primogenitum Amnon ex
Achinoam Iezrahelitide, secundum Daniel de Abigail
Carmelitide, 2 tertium Absalom filium Maacha filiae
Tholmai regis Gessur, quartum Adoniam filium
Aggith, 3 quintum Saphathiam ex Abital, sextum
Iethraham de Egla uxore sua. 4 Sex ergo nati sunt
ei in Hebron, ubi regnavit septem annis et sex
mensibus. Triginta autem et tribus annis regnavit
in Ierusalem. 5 Porro in Ierusalem nati sunt ei
filii Simmaa, et Sobab, et Nathan, et Salomon,
quattuor de Bethsabee filia Ammiel, 6 Iebaar
quoque et Elisama, 7 et Eliphaleth, et Noge, et
Nepheg, et Iaphia, 8 necnon Elisama, et Eliada, et
Elipheleth, novem: 9 omnes hi, filii David absque
filiis concubinarum: habueruntque sororem Thamar.
10 Filius autem Salomonis, Roboam: cuius Abia filius
genuit Asa. De hoc quoque natus est Iosaphat, 11
pater Ioram: qui Ioram genuit Ochoziam, ex quo
ortus est Ioas: 12 et huius Amasias filius genuit
Azariam. Porro Azariae filius Ioatham 13 procreavit
Achaz patrem Ezechiae, de quo natus est Manasses.
14 Sed et Manasses genuit Amon patrem Iosiae. 15
Filii autem Iosiae fuerunt, primogenitus Iohanan,
secundus Ioakim, tertius Sedechias, quartus Sellum.
16 De Ioakim natus est Iechonias, et Sedechias. 17
Filii Iechoniae fuerunt, Asir, Salathiel, 18 Melchiram,
Phadaia, Senneser et Iecemia, Sama, et Nadabia. 19
De Phadaia orti sunt Zorobabel et Semei. Zorobabel
genuit Mosollam, Hananiam, et Salomith sororem
eorum: 20 Hasaban quoque, et Ohol, et Barachian,
et Hasadian, Iosabhesed, quinque. 21 Filius autem
Hananiae, Phaltias pater Ieseiae, cuius filius Raphaia.
huius quoque filius, Arnan, de quo natus est Obdia,
cuius filius fuit Sechenias. 22 Filius Secheniae,
Semeia: cuius filii Hattus, et Iegaal, et Baria, et
Naaria, et Saphat, et Sesa, sex numero. 23 Filius
Naariae, Elioenai, et Ezechias, et Ezricam, tres. 24
Filii Elioenai, Oduia, et Eliasub, et Pheleia, et Accub,
et Iohanan, et Dalaia, et Anani, septem.

4 Filii Iuda: Phares, Hesron, et Charmi, et Hur, et
Sobal. 2 Raia vero filius Sobal genuit Iahath, de
quo nati sunt Ahumai, et Laad. hae cognationes
Sarathi. 3 Ista quoque stirps Etam: Iezrahel, et
Iesema, et Iedebos. Nomen quoque sororis eorum,

Asalelphuni. 4 Phanuel autem pater Gedor, et Ezer
pater Hosa. isti sunt filii Hur primogeniti Ephratha
patris Bethlehem. 5 Assur vero patri Thecuae erant
duae uxores, Halaa, et Naara. 6 Peperit autem ei
Naara, Oozam, et Hepher, et Themani, et Ahasthari.
isti sunt filii Naara. 7 Porro filii Halaa, Sereth, et
Sahar, et Ethnan. 8 Cos autem genuit Anob, et
Soboba, et cognationem Aharehel filii Arum. 9
Fuit autem Iabes inclytus prae fratribus suis, et
mater eius vocavit nomen illius Iabes, dicens: Quia
peperi eum in dolore. 10 Invocavit vero Iabes Deum
Israel, dicens: Si benedicens benedixeris mihi, et
dilataveris terminos meos, et fuerit manus tua
mecum, et feceris me a malitia non opprimi. Et
praestitit Deus quae precatus est. 11 Caleb autem
frater Sua genuit Mahir, qui fuit pater Esthon.
12 Porro Esthon genuit Bethrapha, et Phesse, et
Tehinna patrem urbis Naas: hi sunt viri Recha.
13 Filii autem Cenez, Othoniel, et Saraia. Porro
filii Othoniel, Hathath, et Maonathi. 14 Maonathi
genuit Ophra, Saraia autem genuit Ioab patrem
Vallis artificum: ibi quippe artifices erant. 15 Filii
vero Caleb filii Iephone, Hir, et Ela, et Naham. Filii
quoque Ela: Cenez. 16 Filii quoque Ialeleel: Ziph,
et Zipha, Thiria, et Asrael. 17 Et filii Ezra, Iether,
et Mered, et Epher, et Ialon, genuitque Mariam, et
Sammai, et Iesba patrem Esthamo. 18 Uxor quoque
eius Iudaia, peperit Iared patrem Gedor, et Heber
patrem Socho, et Icuthiel patrem Zanoe. hi autem
filii Bethiae filiae Pharaonis, quam accepit Mered.
19 Et filii uxoris Odaiae sororis Naham patris Ceila,
Garmi, et Esthamo, qui fuit de Machathi. 20 Filii
quoque Simon, Ammon, et Rinna filius Hanan, et
Thilon. Et filii Iesi, Zoheth, et Benzoheth. 21 Filii
Sela, filii Iuda: Her pater Lecha, et Laada pater
Maresa, et cognationes domus operantium byssum
in Domo iuramenti. 22 Et qui stare fecit Solem,
virique Mendacii, et Securus, et Incendens, qui
principes fuerunt in Moab, et qui reversi sunt
in Lahem. haec autem verba vetera. 23 Hi sunt
figuli habitantes in Plantationibus, et in Sepibus,
apud regem in operibus eius, commoratique sunt
ibi. 24 Filii Simeon: Namuel et Iamin, Iarib, Zara,
Saul. 25 Sellum filius eius, Mapsam filius eius,
Masma filius eius. 26 Filii Masma: Hamuel filius
eius, Zachur filius eius, Semei filius eius. 27 Filii
Semei sedecim, et filiae sex: fratres autem eius
non habuerunt filios multos, et universa cognatio
non potuit adaequare summam filiorum Iuda. 28
Habitaverunt autem in Bersabee, et Molada, et
Hasarsuhal, 29 et in Bala, et in Asom, et in Tholad,
30 et in Bathuel, et in Horma, et in Siceleg, 31
et in Bethmarchaboth, et in Hasarsusim, et in
Bethberai, et in Saarim. hae civitates eorum usque
ad regem David. 32 Villae quoque eorum: Etam,
et Aen, Remmon, et Thochen, et Asan, civitates
quinque. 33 Et universi viculi eorum per circuitum
civitatum istarum usque ad Baal. haec est habitatio
eorum, et sedium distributio. 34 Mosobab quoque
et Iemlech, et Iosa filius Amasiae, 35 et Ioel, et
Iehu filius Iosabiae filii Saraiae filii Asiel, 36 et
Elioenai, et Iacoba, et Isuhaia, et Asaia, et Adiel, et
Ismiel, et Banaia, 37 Ziza quoque filius Sephei filii
Allon filii Idaia filii Semri filii Samaia. 38 Isti sunt
nominati principes in cognationibus suis, et in domo
affinitatum suarum multiplicati sunt vehementer.
39 Et profecti sunt ut ingrederentur in Gador
usque ad Orientem vallis, et ut quaererent pascua
gregibus suis. 40 Inveneruntque pascuas uberes,
et valde bonas, et terram latissimam et quietam
et fertilem, in qua ante habitaverant de stirpe
Cham. 41 Hi ergo venerunt, quos supra descripsimus
nominatim, in diebus Ezechiae regis Iuda: et
percusserunt tabernacula eorum, et habitatores
qui inventi fuerant ibi, et deleverunt eos usque
in praesentem diem: habitaveruntque pro eis,
quoniam uberrimas pascuas ibidem repererunt.
42 De filiis quoque Simeon abierunt in montem
Seir viri quingenti, habentes principes Phalthiam
et Naariam et Raphaiam et Oziel filios Iesi: 43 et
percusserunt reliquias, quae evadere potuerant,
Amalecitarum, et habitaverunt ibi pro eis usque ad
diem hanc.

5 Filii quoque Ruben primogeniti Israel (Ipse
quippe fuit primogenitus eius: sed cum violasset
thorum patris sui, data sunt primogenita eius
filiis Ioseph filii Israel, et non est ille reputatus in
primogenitum. 2 Porro Iudas, qui erat fortissimus
inter fratres suos, de stirpe eius principes germinati
sunt: primogenita autem reputata sunt Ioseph.) 3
filii ergo Ruben primogeniti Israel: Enoch, et Phallu,
Esron, et Carmi. 4 Filii Ioel: Samia filius eius, Gog
filius eius, Semei filius eius, 5 Micha filius eius, Reia
filius eius, Baal filius eius, 6 Beera filius eius, quem
captivum duxit Thelgathphalnasar rex Assyriorum,
et fuit princeps in tribu Ruben. 7 Fratres autem eius,
et universa cognatio eius, quando numerabantur
per familias suas, habuerunt principes Iehiel, et
Zachariam. 8 Porro Bala filius Azaz, filii Samma,
filii Ioel, ipse habitavit in Aroer usque ad Nebo, et
Beelmeon. 9 Contra orientalem quoque plagam
habitavit usque ad introitum eremi, et flumen
Euphraten. Multum quippe iumentorum numerum
possidebant in Terra Galaad. 10 In diebus autem
Saul praeliati sunt contra Agarenos, et interfecerunt

illos, habitaveruntque pro eis in tabernaculis eorum,
in omni plaga, quae respicit ad Orientem Galaad. **11**
Filii vero Gad e regione eorum habitaverunt in Terra
Basan usque Selcha: **12** Ioel in capite, et Saphan
secundus: Ianai autem, et Saphat in Basan. **13**
Fratres vero eorum secundum domos cognationum
suarum, Michael, et Mosollam, et Sebe, et Iorai,
et Iachan, et Zie, et Heber, septem. **14** Hi filii
Abihail, filii Huri, filii Iara, filii Galaad, filii Michael,
filii Iesesi, filii Ieddo, filii Buz. **15** Fratres quoque
filii Abdiel, filii Guni, princeps domus in familiis
suis. **16** Et habitaverunt in Galaad, et in Basan,
et in viculis eius, et in cunctis suburbanis Saron,
usque ad terminos. **17** Omnes hi, numerati sunt in
diebus Ioathan regis Iuda, et in diebus Ieroboam
regis Israel. **18** Filii Ruben, et Gad, et dimidiae
tribus Manasse viri bellatores, scuta portantes, et
gladios, et tendentes arcum, eruditique ad praelia
quadragintaquattuor millia, et septingenti sexaginta
procedentes ad pugnam. **19** Dimicaverunt contra
Agarenos: Ituraei vero, et Naphis, et Nodab **20**
praebuerunt eis auxilium. Traditique sunt in manus
eorum Agareni, et universi, qui fuerant cum eis, quia
Deum invocaverunt cum praeliarentur: et exaudivit
eos, eo quod credidissent in eum. **21** Ceperuntque
omnia quae possederant, camelorum quinquaginta
millia, et ovium ducenta quinquaginta millia, et
asinos duo millia, et animas hominum centum
millia. **22** Vulnerati autem multi corruerunt: fuit
enim bellum Domini. Habitaveruntque pro eis usque
ad transmigrationem. **23** Filii quoque dimidiae
tribus Manasse possederunt terram a finibus Basan
usque Baal, Hermon, et Sanir, et montem Hermon,
ingens quippe numerus erat. **24** Et hi fuerunt
principes domus cognationis eorum, Epher, et Iesi,
et Eliel, et Ezriel, et Ieremia, et Odoia, et Iediel viri
fortissimi et potentes, et nominati duces in familiis
suis. **25** Reliquerunt autem Deum patrum suorum,
et fornicati sunt post deos populorum terrae, quos
abstulit Deus coram eis. **26** et suscitavit Deus
Israel spiritum Phul regis Assyriorum, et spiritum
Thelgathphalnasar regis Assur: et transtulit Ruben,
et Gad, et dimidiam tribum Manasse, et adduxit eos
in Lahela, et in Habor, et Ara, et fluvium Gozan,
usque ad diem hanc.

6 Filii Levi: Gerson, Caath, et Merari. **2** Filii Caath:
Amram, Isaar, Hebron, et Oziel. **3** Filii Amram:
Aaron, Moyses, et Maria: Filii Aaron: Nadab et
Abiu, Eleazar, et Ithamar. **4** Eleazar genuit Phinees,
et Phinees genuit Abisue, **5** Abisue vero genuit
Bocci, et Bocci genuit Ozi. **6** Ozi genuit Zaraiam, et
Zaraias genuit Meraioth. **7** Porro Meraioth genuit
Amariam, et Amarias genuit Achitob. **8** Achitob
genuit Sadoc, et Sadoc genuit Achimaas, **9** Achimaas
genuit Azariam, Azarias genuit Iohanan, **10** Iohanan
genuit Azariam. ipse est qui sacerdotio functus est
in domo, quam aedificavit Salomon in Ierusalem. **11**
Genuit autem Azarias Amariam, et Amarias genuit
Achitob, **12** Achitob genuit Sadoc, et Sadoc genuit
Sellum, **13** Sellum genuit Helciam, et Helcias genuit
Azariam, **14** Azarias genuit Saraiam, et Saraias
genuit Iosedec. **15** Porro Iosedec egressus est,
quando transtulit Dominus Iudam, et Ierusalem per
manus Nabuchodonosor. **16** Filii ergo Levi: Gersom,
Caath, et Merari. **17** Et haec nomina filiorum
Gersom: Lobni, et Semei. **18** Filii Caath: Amram, et
Isaar, et Hebron, et Oziel. **19** Filii Merari: Moholi
et Musi. Hae autem cognationes Levi secundum
familias eorum. **20** Gersom, Lobni filius eius, Iahath
filius eius, Zamma filius eius, **21** Ioah filius eius,
Addo filius eius, Zara filius eius, Iethrai filius eius.
22 Filii Caath, Aminadab filius eius, Core filius eius,
Asir filius eius, **23** Elcana filius eius, Abiasaph filius
eius, Asir filius eius. **24** Thahath filius eius, Uriel
filius eius, Ozias filius eius, Saul filius eius. **25**
Filii Elcana, Amasai et Achimoth **26** et Elcana: Filii
Elcana: Sophai filius eius, Nahath filius eius, **27** Eliab
filius eius, Ieroham filius eius, Elcana filius eius.
28 Filii Samuel primogenitus Vasseni, et Ahaia. **29**
Filii autem Merari, Moholi: Lobni filius eius, Semei
filius eius, Oza filius eius, **30** Sammaa filius eius,
Haggia filius eius, Asaia filius eius. **31** Isti sunt, quos
constituit David super cantores domus Domini, ex
quo collocata est arca: **32** et ministrabant coram
tabernaculo testimonii, canentes donec aedificaret
Salomon domum Domini in Ierusalem: stabant
autem iuxta ordinem suum in ministerio. **33** Hi
vero sunt, qui assistebant cum filiis suis, de filiis
Caath, Hemam cantor filius Ioel, filii Samuel, **34**
filii Elcana, filii Ieroham, filii Eliel, filii Thohu, **35**
filii Suph, filii Elcana, filii Mahath, filii Amasai, **36**
filii Elcana, filii Iohel, filii Azariae, filii Sophoniae,
37 filii Thahath, filii Asir, filii Abiasaph, filii Core,
38 filii Isaar, filii Caath, filii Levi, filii Israel. **39** Et
frater eius Asaph, qui stabat a dextris eius, Asaph
filius Barachiae, filii Samaa, **40** filii Michael, filii
Basaiae, filii Melchiae, **41** filii Athanai, filii Zara, filii
Adaia, **42** filii Ethan, filii Zamma, filii Semei, **43** filii
Ieth, filii Gersom, filii Levi. **44** Filii autem Merari
fratres eorum, ad sinistram, Ethan filius Cusi, filii
Abdi, filii Maloch, **45** filii Hasabiae, filii Amasiae,
filii Helciae, **46** filii Amasai, filii Boni, filii Somer,
47 filii Moholi, filii Musi, filii Merari, filii Levi. **48**
Fratres quoque eorum Levitae, qui ordinati sunt in
cunctum ministerium tabernaculi domus Domini.

49 Aaron vero, et filii eius adolebant incensum super
altare holocausti, et super altare thymiamatis, in
omne opus Sancti sanctorum: et ut precarentur pro
Israel iuxta omnia, quae praeceperat Moyses servus
Dei. 50 Hi sunt autem filii Aaron: Eleazar filius eius,
Phinees filius eius, Abisue filius eius, 51 Bocci filius
eius, Ozi filius eius, Zarahia filius eius, 52 Meraioth
filius eius, Amarias filius eius, Achitob filius eius, 53
Sadoc filius eius, Achimaas filius eius. 54 Et haec
habitacula eorum per vicos atque confinia, filiorum
scilicet Aaron, iuxta cognationes Caathitarum:
ipsis enim sorte contigerant. 55 Dederunt igitur
eis Hebron in terra Iuda, et suburbana eius per
circuitum: 56 agros autem civitatis, et villas, Caleb
filio Iephone. 57 Porro filiis Aaron dederunt civitates
ad confugiendum Hebron, et Lobna, et suburbana
eius, 58 Iether quoque, et Esthemo cum suburbanis
suis, sed et Helon, et Dabir cum suburbanis suis, 59
Asan quoque, et Bethsemes, et suburbana earum. 60
De tribu autem Beniamin, Gabee et suburbana eius,
et Almath cum suburbanis suis, Anathoth quoque
cum suburbanis suis. omnes civitates, tredecim, per
cognationes suas. 61 Filiis autem Caath residuis de
cognatione sua dederunt ex dimidia tribu Manasse
in possessionem urbes decem. 62 Porro filiis Gersom
per cognationes suas de tribu Issachar, et de tribu
Asser, et de tribu Nephthali, et de tribu Manasse
in Basan, urbes tredecim. 63 Filiis autem Merari
per cognationes suas de tribu Ruben, et de tribu
Gad, et de tribu Zabulon, dederunt sorte civitates
duodecim. 64 Dederunt quoque filii Israel Levitis
civitates, et suburbana earum: 65 dederuntque per
sortem, ex tribu filiorum Iuda, et ex tribu filiorum
Simeon, et ex tribu filiorum Beniamin urbes has,
quas vocaverunt nominibus suis, 66 et his, qui
erant de cognatione filiorum Caath, fueruntque
civitates in terminis eorum de tribu Ephraim. 67
Dederunt ergo eis urbes ad confugiendum, Sichem
cum suburbanis suis in monte Ephraim, et Gazer
cum suburbanis suis, 68 Iecmaam quoque cum
suburbanis suis, et Bethoron similiter, 69 necnon
et Helon cum suburbanis suis, et Gethremmon
in eundem modum. 70 Porro ex dimidia tribu
Manasse, Aner et suburbana eius, Balaam et
suburbana eius: his videlicet, qui de cognatione
filiorum Caath reliqui erant. 71 Filiis autem Gersom
de cognatione dimidiae tribus Manasse Gaulon
in Basan, et suburbana eius, et Astaroth cum
suburbanis suis. 72 De tribu Issachar, Cedes et
suburbanis suis, et Dabereth cum suburbanis suis,
73 Ramoth quoque et suburbana eius, et Anem
cum suburbanis suis. 74 De tribu vero Aser: Masal
cum suburbanis suis, et Abdon similiter, 75 Asach
quoque et suburbana eius, et Rohob cum suburbanis
suis. 76 Porro de tribu Nephthali, Cedes in Galilaea
et suburbana eius, Hamon cum suburbanis suis,
et Cariathaim, et suburbana eius. 77 Filiis autem
Merari residuis: de tribu Zabulon, Remmono et
suburbana eius, et Thabor cum suburbanis sus:
78 trans Iordanem quoque ex adverso Iericho
contra Orientem Iordanis, de tribu Ruben, Bosor
in solitudine cum suburbanis suis, et Iassa cum
suburbanis suis, 79 Cademoth quoque et suburbana
eius, et Mephaat cum suburbanis suis. 80 Necnon et
de tribu Gad, Ramoth in Galaad et suburbana eius,
et Manaim cum suburbanis suis, 81 sed et Hesebon
cum suburbanis suis, et Iezer cum suburbanis suis.

7 Porro filii Issachar: Thola, et Phua, Iasub, et
Simeron, quattuor. 2 Filii Thola: Ozi et Raphaia,
et Ieriel, et Iemai, et Iebsem, et Samuel, principes
per domos cognationum suarum. De stirpe Thola
viri fortissimi numerati sunt in diebus David, viginti
duo millia sexcenti. 3 Filii Ozi: Izrahia, de quo nati
sunt Michael, et Obadia, et Ioel, et Iesia, quinque
omnes principes. 4 Cumque eis per familias, et
populos suos, accincti ad praelium, viri fortissimi,
triginta sex millia: multas enim habuerunt uxores,
et filios. 5 Fratres quoque eorum per omnem
cognationem Issachar robustissimi ad pugnandum,
octoginta septem millia numerati sunt. 6 Filii
Beniamin: Bela, et Bechor, et Iadihel, tres. 7 Filii
Bela: Esbon, et Ozi, et Oziel, et Ierimoth, et Urai,
quinque principes familiarum, et ad pugnandum
robustissimi: numerus autem eorum, viginti duo
millia et triginta quattuor. 8 Porro filii Bechor:
Zamira, et Ioas, et Eliezer, et Elioenai, et Amri, et
Ierimoth, et Abia, et Anathoth, et Almath: omnes hi,
filii Bechor. 9 Numerati sunt autem per familias suas
principes cognationum suarum ad bella fortissimi,
viginti millia et ducenti. 10 Porro filii Iadihel:
Balan. Filii autem Balan: Iehus, et Beniamin, et
Aod, et Chanana, et Zethan, et Tharsis, et Ahisahar.
11 omnes hi filii Iadihel, principes cognationum
suarum, viri fortissimi, decem et septem millia,
et ducenti ad praelium procedentes. 12 Sepham
quoque, et Hapham filii Hir: et Hasim filii Aher. 13
Filii autem Nephthali: Iaziel, et Guni, et Ieser, et
Sellum, filii Bala. 14 Porro filius Manasse, Esriel:
concubinaque eius Syra peperit Machir patrem
Galaad. 15 Machir autem accepit uxorem filiis suis
Happhim, et Saphan: et habuit sororem nomine
Maacha: nomen autem secundi, Salphaad, nataeque
sunt Salphaad filiae. 16 et peperit Maacha uxor
Machir filium, vocavitque nomen eius Phares: porro
nomen fratris eius, Sares: et filii eius, Ulam, et

Recen. 17 Filius autem Ulam, Badan. hi sunt filii
Galaad, filii Machir, filii Manasse. 18 Soror autem
eius Regina peperit Virumdecorum, et Abiezer,
et Mohola. 19 Erant autem filii Semida, Ahin, et
Sechem, et Leci, et Aniam. 20 Filii autem Ephraim:
Suthala, Bared filius eius, Thahath filius eius, Elada
filius eius, Thahath filius eius, huius filius Zabad, 21
et huius filius Suthula, et huius filius Ezer et Elad:
occiderunt autem eos viri Geth indigenae, quia
descenderant ut invaderent possessiones eorum. 22
Luxit igitur Ephraim pater eorum multis diebus,
et venerunt fratres eius ut consolarentur eum. 23
Ingressusque est ad uxorem suam: quae concepit,
et peperit filium, et vocavit nomen eius Beria, eo
quod in malis domus eius ortus esset: 24 filia autem
eius fuit Sara, quae aedificavit Bethoron inferiorem
et superiorem, et Ozensara. 25 Porro filius eius
Rapha, et Reseph, et Thale, de quo natus est Thaan,
26 qui genuit Laadan: huius quoque filius Ammiud,
qui genuit Elisama, 27 de quo ortus est Nun, qui
habuit filium Iosue. 28 Possessio autem eorum
et habitatio, Bethel cum filiabus suis, et contra
orientem Noran ac Occidentalem plagam Gazer et
filiae eius, Sichem quoque cum filiabus suis, usque
ad Asa cum filiabus eius. 29 Iuxta filios quoque
Manasse Bethsan et filias eius, Thanach et filias
eius, Mageddo et filias eius: Dor et filias eius: in his
habitaverunt filii Ioseph, filii Israel. 30 Filii Aser:
Iemna, et Iesua, et Iessui, et Baria, et Sara soror
eorum. 31 Filii autem Baria: Heber, et Melchiel: ipse
est pater Barsaith. 32 Heber autem genuit Iephlat,
et Somer, et Hotham, et Suaa sororem eorum. 33
Filii Iephlat: Phosech, et Chamaal, et Asoth: hi filii
Iephlat. 34 Porro filii Somer: Ahi, et Roaga, et Haba,
et Aram. 35 Filii autem Helem fratris eius: Supha,
et Iemna, et Selles, et Amal. 36 Filii Supha: Sue,
Harnapher, et Sual, et Beri, et Iamra, 37 Bosor, et
Hod, et Samma, et Salusa, et Iethran, et Bera. 38 Filii
Iether: Iephone, et Phaspha, et Ara. 39 Filii autem
Olla: Aree, et Haniel, et Resia. 40 Omnes hi filii
Aser, principes cognationum, electi atque fortissimi
duces ducum: numerus autem eorum aetatis, quae
apta esset ad bellum, viginti sex millia.

8 Beniamin autem genuit Bale primogenitum
suum, Asbel secundum, Ahara tertium, 2 Nohaa
quartum, et Rapha quintum. 3 Fueruntque filii Bale:
Addar, et Gera, et Abiud, 4 Abisue quoque et Naaman,
et Ahoe, 5 sed et Gera, et Sephuphan, et Huram. 6 Hi
sunt filii Ahod, principes cognationum habitantium
in Gabaa, qui translati sunt in Manahath. 7 Naaman
autem, et Achia, et Gera ipse transtulit eos, et genuit
Osa, et Ahiud. 8 Porro Saharaim genuit in regione
Moab, postquam dimisit Husim, et Bara uxores
suas. 9 Genuit autem de Hodes uxore sua Iobab,
et Sebia, et Mosa, et Molchom, 10 Iehus quoque,
et Sechia, et Marma. hi sunt filii eius principes in
familiis suis. 11 Mehusim vero genuit Abitob, et
Elphaal. 12 Porro filii Elphaal: Heber, et Misaam, et
Samad: hic aedificavit Ono, et Lod, et filias eius.
13 Baria autem, et Sama principes cognationum
habitantium in Aialon: hi fugaverunt habitatores
Geth. 14 Et Ahio, et Sesac, et Ierimoth, 15 et Zabadia,
et Arod, et Heder, 16 Michael quoque, et Iespha,
et Ioha filii Baria. 17 Et Zabadia, et Mosollam, et
Hezeci, et Heber, 18 et Iesamari, et Iezlia, et Iobab
filii Elphaal, 19 et Iacim, et Zechri, et Zabdi, 20 et
Elioenai, et Selethai, et Eliel, 21 et Adaia, et Baraia,
et Samarath filii Semei. 22 Et Iespham, et Heber,
et Eliel, 23 et Abdon, et Zechri, et Hanan, 24 et
Hanania, et Aelam, et Anathothia, 25 et Iephdaia,
et Phanuel filii Sesac. 26 et Samsari, et Sohoria, et
Otholia, 27 et Iersia, et Elia, et Zechri, filii Ieroham.
28 hi patriarchae, et cognationum principes, qui
habitaverunt in Ierusalem. 29 In Gabaon autem
habitaverunt Abigabaon, et nomen uxoris eius
Maacha: 30 filiusque eius primogenitus Abdon, et
Sur, et Cis, et Baal, et Nadab. 31 Gedor quoque,
et Ahio, et Zacher, et Macelloth: 32 et Macelloth
genuit Samaa: habitaveruntque ex adverso fratrum
suorum in Ierusalem cum fratribus suis. 33 Ner
autem genuit Cis, et Cis genuit Saul. Porro Saul
genuit Ionathan, et Melchisua, et Abinadab, et
Esbaal. 34 Filius autem Ionathan, Meribbaal: et
Meribbaal genuit Micha. 35 Filii Micha, Phithon, et
Melech, et Tharaa, et Ahaz. 36 et Ahaz genuit Ioada:
et Ioada genuit Alamath, et Azmoth, et Zamri: porro
Zamri genuit Mosa, 37 et Mosa genuit Banaa, cuius
filius fuit Rapha, de quo ortus est Elasa, qui genuit
Asel. 38 Porro Asel sex filii fuerunt his nominibus,
Ezricam, Bocru, Ismahel, Saria, Obdia, et Hanan.
omnes hi filii Asel. 39 Filii autem Esec fratris eius,
Ulam primogenitus, et Iehus secundus, et Eliphalet
tertius. 40 Fueruntque filii Ulam viri robustissimi, et
magno robore tendentes arcum: et multos habentes
filios ac nepotes, usque ad centum quinquaginta
millia. Omnes hi, filii Beniamin.

9 Universus ergo Israel dinumeratus est: et summa
eorum scripta est in Libro regum Israel, et
Iuda: translatique sunt in Babylonem propter
delictum suum. 2 Qui autem habitaverunt primi
in possessionibus, et in urbibus suis: Israel, et
Sacerdotes, et Levitae, et Nathinaei. 3 Commorati
sunt in Ierusalem de filiis Iuda, et de filiis Beniamin,
de filiis quoque Ephraim, et Manasse. 4 Othei

filius Ammiud, filii Amri, filii Omrai, filii Bonni,
de filiis Phares filii Iuda. 5 Et de Siloni: Asaia
primogenitus, et filii eius. 6 De filiis autem Zara:
Iehuel, et fratres eorum, sexcenti nonaginta. 7
Porro de filiis Beniamin: Salo filius Mosollam, filii
Oduia, filii Asana: 8 et Iobania filius Ieroham: et Ela
filius Ozi, filii Mochori: et Mosollam filius Saphatiae,
filii Rahuel, filii Iebaniae, 9 et fratres eorum per
familias suas, nongenti quinquaginta sex. Omnes hi,
principes cognationum per domos patrum suorum.
10 De sacerdotibus autem: Iedaia, Ioiarib, et Iachin:
11 Azarias quoque filius Helciae, filii Mosollam,
filii Sadoc, filii Maraioth, filii Achitob, pontifex
domus Dei. 12 Porro Adaias filius Ieroham, filii
Phassur, filii Melchiae: et Maasai filius Adiel, filii
Iezra, filii Mosollam, filii Mosollamith, filii Emmer.
13 fratres quoque eorum principes per familias
suas, mille septingenti sexaginta, fortissimi robore
ad faciendum opus ministerii in domo Dei. 14 De
Levitis autem: Semeia filius Hassub filii Ezricam,
filii Hasebia de filiis Merari. 15 Bacbacar quoque
carpentarius, et Galal, et Mathania filius Micha, filii
Zechri, filii Asaph: 16 et Obdia filius Semeiae, filii
Galal, filii Idithun: et Barachia filius Asa, filii Elcana,
qui habitavit in atriis Netophati. 17 Ianitores autem:
Sellum, et Accub, et Telmon, et Ahimam: et frater
eorum Sellum princeps, 18 usque ad illud tempus, in
porta regis ad orientem, observabant per vices suas
de filiis Levi. 19 Sellum vero filius Core filii Abiasaph,
filii Core, cum fratribus suis, et domo patris sui,
hi sunt Coritae super opera ministerii, custodes
vestibulorum tabernaculi: et familiae eorum per
vices castrorum Domini custodientes introitum. 20
Phinees autem filius Eleazari, erat dux eorum coram
Domino. 21 Porro Zacharias filius Mosollamia,
ianitor portae tabernaculi testimonii. 22 Omnes hi
electi in ostiarios per portas, ducenti duodecim:
et descripti in villis propriis: quos constituerunt
David, et Samuel Videns, in fide sua 23 tam ipsos,
quam filios eorum in ostiis domus Domini, et in
tabernaculo vicibus suis. 24 Per quattuor ventos
erant ostiarii: id est ad Orientem, et ad Occidentem,
et ad Aquilonem, et ad Austrum. 25 Fratres autem
eorum in viculis morabantur, et veniebant in
sabbatis suis de tempore usque ad tempus. 26
His quattuor Levitis creditus erat omnis numerus
ianitorum, et erant super exedras, et thesauros
domus Domini. 27 Per gyrum quoque templi Domini
morabantur in custodiis suis: ut cum tempus fuisset,
ipsi mane aperirent fores. 28 De horum grege erant
et super vasa ministerii: ad numerum enim et
inferebantur vasa, et efferebantur. 29 De ipsis et
qui credita habebant utensilia sanctuarii, praeerant
similae, et vino, et oleo, et thuri, et aromatibus. 30
Filii autem sacerdotum unguenta ex aromatibus
conficiebant. 31 Et Mathathias Levites primogenitus
Sellum Coritae, praefectus erat eorum, quae in
sartagine frigebantur. 32 Porro de filiis Caath
fratribus eorum, super panes erant propositionis, ut
semper novos per singula sabbata praepararent. 33
Hi sunt principes cantorum per familias Levitarum,
qui in exedris morabantur, ut die ac nocte iugiter
suo ministerio deservirent. 34 Capita Levitarum, per
familias suas principes, manserunt in Ierusalem. 35
In Gabaon autem commorati sunt pater Gabaon
Iehiel, et nomen uxoris eius Maacha. 36 Filius
primogenitus eius Abdon, et Sur, et Cis, et Baal,
et Ner, et Nadab, 37 Gedor quoque, et Ahio,
et Zacharias, et Macelloth. 38 Porro Macelloth
genuit Samaan: isti habitaverunt e regione fratrum
suorum in Ierusalem, cum fratribus suis. 39 Ner
autem genuit Cis: et Cis genuit Saul: et Saul genuit
Ionathan, et Melchisua, et Abinadab, et Esbaal. 40
Filius autem Ionathan, Meribbaal: et Meribbaal
genuit Micha. 41 Porro filii Micha, Phithon, et
Melech, et Tharaa, et Ahaz. 42 Ahaz autem genuit
Iara, et Iara genuit Alamath, et Azmoth, et Zamri.
Zamri autem genuit Mosa. 43 Mosa vero genuit
Banaa: cuius filius Raphaia, genuit Elasa: de quo
ortus est Asel. 44 Porro Asel sex filios habuit his
nominibus, Ezricam, Bocru, Ismahel, Saria, Obdia,
Hanan. hi sunt filii Asel.

10 Philisthiim autem pugnabant contra Israel,
fugeruntque viri Israel Palaesthinos, et
ceciderunt vulnerati in monte Gelboe. 2 Cumque
appropinquassent Philisthaei persequentes Saul, et
filios eius, percusserunt Ionathan, et Abinadab, et
Melchisua filios Saul. 3 Et aggravatum est praelium
contra Saul, inveneruntque eum sagittarii, et
vulneraverunt iaculis. 4 Et dixit Saul ad armigerum
suum: Evagina gladium tuum, et interfice me: ne
forte veniant incircumcisi isti, et illudant mihi.
Noluit autem armiger eius hoc facere, timore
perterritus: arripuit ergo Saul ensem, et irruit in
eum. 5 Quod cum vidisset armiger eius, videlicet
mortuum esse Saul, irruit etiam ipse in gladium
suum, et mortuus est. 6 Interiit ergo Saul, et tres
filii eius, et omnis domus illius pariter concidit. 7
Quod cum vidissent viri Israel, qui habitabant in
campestribus, fugerunt: et Saul ac filiis eius mortuis,
dereliquerunt urbes suas, et huc illucque dispersi
sunt: veneruntque Philisthiim, et habitaverunt in
eis. 8 Die igitur altero detrahentes Philisthiim spolia
caesorum, invenerunt Saul, et filios eius iacentes
in monte Gelboe. 9 Cumque spoliassent eum, et

amputassent caput, armisque nudassent, miserunt
in terram suam, ut circumferretur, et ostenderetur
idolorum templis, et populis: 10 arma autem eius
consecraverunt in fano dei sui, et caput affixerunt
in templo Dagon. 11 Hoc cum audissent viri Iabes
Galaad, omnia scilicet quae Philisthiim fecerant
super Saul, 12 consurrexerunt singuli virorum
fortium, et tulerunt cadavera Saul et filiorum
eius: attuleruntque ea in Iabes, et sepelierunt ossa
eorum subter quercum, quae erat in Iabes, et
ieiunaverunt septem diebus. 13 Mortuus est ergo
Saul propter iniquitates suas, eo quod praevaricatus
sit mandatum Domini quod praeceperat, et non
custodierit illud: sed insuper etiam pythonissam
consuluerit, 14 nec speraverit in Domino: propter
quod interfecit eum, et transtulit regnum eius ad
David filium Isai.

11 Congregatus est igitur omnis Israel ad David
in Hebron, dicens: Os tuum sumus, et caro
tua. 2 Heri quoque, et nudiustertius cum adhuc
regnaret Saul, tu eras qui educebas, et introducebas
Israel: tibi enim dixit Dominus Deus tuus: Tu
pasces populum meum Israel, et tu eris princeps
super eum. 3 Venerunt ergo omnes maiores natu
Israel ad regem in Hebron, et iniit David cum eis
foedus coram Domino: unxeruntque eum regem
super Israel, iuxta sermonem Domini, quem locutus
est in manu Samuel. 4 Abiit quoque David, et
omnis Israel in Ierusalem. haec est Iebus, ubi erant
Iebusaei habitatores terrae. 5 Dixeruntque qui
habitabant in Iebus ad David: Non ingredieris huc.
Porro David cepit arcem Sion, quae est Civitas
David, 6 dixitque: Omnis qui percusserit Iebusaeum
in primis, erit princeps et dux. Ascendit igitur
primus Ioab filius Sarviae, et factus est princeps. 7
Habitavit autem David in arce, et idcirco appellata
est Civitas David. 8 Aedificavitque urbem in circuitu
a Mello usque ad gyrum, Ioab autem reliqua
urbis extruxit. 9 Proficiebatque David vadens
et crescens, et Dominus exercituum erat cum
eo. 10 Hi principes virorum fortium David, qui
adiuverunt eum ut rex fieret super omnem Israel
iuxta verbum Domini, quod locutus est ad Israel. 11
Et iste numerus robustorum David: Iesbaam filius
Hachamoni princeps inter triginta: iste levavit
hastam suam super trecentos vulneratos una vice.
12 Et post eum Eleazar filius patrui eius Ahohites,
qui erat inter tres potentes. 13 Iste fuit cum
David in Phesdomim, quando Philisthiim congregati
sunt ad locum illum in praelium: et erat ager
regionis illius plenus hordeo, fugeratque populus
a facie Philisthinorum. 14 Hi steterunt in medio
agri, et defenderunt eum: cumque percussissent
Philisthaeos, dedit Dominus salutem magnam
populo suo. 15 Descenderunt autem tres de triginta
principibus ad petram, in qua erat David, ad
speluncam Odollam, quando Philisthiim fuerant
castrametati in Valle raphaim. 16 Porro David erat
in praesidio, et statio Philisthinorum in Bethlehem.
17 Desideravit igitur David, et dixit: O si quis
daret mihi aquam de cisterna Bethlehem, quae
est in porta. 18 Tres ergo isti per media castra
Philisthinorum perrexerunt, et hauserunt aquam
de cisterna Bethlehem, quae erat in porta, et
attulerunt ad David ut biberet: qui noluit, sed
magis libavit illam Domino, 19 dicens: Absit ut
in conspectu Dei mei hoc faciam, et sanguinem
istorum virorum bibam: quia in periculo animarum
suarum attulerunt mihi aquam. Et ob hanc causam
noluit bibere. haec fecerunt tres robustissimi.
20 Abisai quoque frater Ioab ipse erat princeps
trium, et ipse levavit hastam suam contra trecentos
vulneratos, et ipse erat inter tres nominatissimus,
21 et inter tres secundus inclytus, et princeps eorum:
verumtamen usque ad tres primos non pervenerat.
22 Banaias filius Ioiadae viri robustissimi, qui
multa opera perpetrarat, de Cabseel: ipse percussit
duos ariel Moab: et ipse descendit, et interfecit
leonem in media cisterna tempore nivis. 23 Et
ipse percussit virum Aegyptium, cuius statura
erat quinque cubitorum, et habebat lanceam ut
liciatorium texentium: descendit igitur ad eum cum
virga, et rapuit hastam, quam tenebat manu. et
interfecit eum hasta sua. 24 Haec fecit Banaias filius
Ioiadae, qui erat inter tres robustos nominatissimus,
25 inter triginta primus, verumtamen ad tres
usque non pervenerat: posuit autem eum David
ad auriculam suam. 26 Porro fortissimi viri in
exercitu, Asahel frater Ioab, et Elchanan filius
patrui eius de Bethlehem, 27 Sammoth Arorites,
Helles Pharonites, 28 Ira filius Acces Thecuites,
Abiezer Anathothites, 29 Sobbochai Husathites,
Ilai Ahohites, 30 Maharai Netophathites, Heled
filius Baana Netophathites, 31 Ethai filius Ribai de
Gabaath filiorum Beniamin, Banaia Pharatonites, 32
Hurai de Torrente Gaas, Abiel Arbathites, Azmoth
Bauramites, Eliaba Salabonites. 33 Filii Assem
Gezonites, Ionathan filius Sage Ararites, 34 Ahiam
filius Sachar Ararites, 35 Eliphal filius Ur, 36
Hepher Mecherathites, Ahia Phelonites, 37 Hesro
Carmelites, Naarai filius Asbai, 38 Ioel frater
Nathan, Mibahar filius Agarai. 39 Selec Ammonites,
Naharai Berothites armiger Ioab filii Sarviae. 40
Ira Iethraeus, Gareb Iethraeus, 41 Urias Hethaeus,
Zabad filius Oholi, 42 Adina filius Siza Rubenites

princeps Rubenitarum, et cum eo triginta: **43** Hanan
filius Maacha, et Iosaphat Mathanites, **44** Ozia
Astarothites, Samma, et Iehiel filii Hotham Arorites,
45 Iedihel filius Samri, et Ioha frater eius Thosaites,
46 Eliel Mahumites, et Ieribai, et Iosaia filii Elnaem,
et Iethma Moabites, **47** Eliel, et Obed, et Iasiel de
Masobia.

12 Hi quoque venerunt ad David in Siceleg,
cum adhuc fugeret Saul filium Cis, qui erant
fortissimi et egregii pugnatores, **2** tendentes
arcum, et utraque manu fundis saxa iacientes, et
dirigentes sagittas: de fratribus Saul ex Beniamin. **3**
Princeps Ahiecer, et Ioas filii Samaa Gabaathites,
et Iaziel, et Phallet filii Azmoth, et Baracha, et
Iehu Anathotites. **4** Samaias quoque Gabaonites
fortissimus inter triginta et super triginta. Ieremias,
et Ieheziel, et Iohanan, et Iezabad Gaderothites.
5 et Eluzai et Ierimuth, et Baalia, et Samaria, et
Saphatia Haruphites. **6** Elcana, et Iesia, et Azareel,
et Ioezer, et Iesbaam de Carehim: **7** Ioela quoque, et
Zabadia filii Ieroham de Gedor. **8** Sed et de Gaddi
transfugerunt ad David, cum lateret in deserto,
viri robustissimi, et pugnatores optimi, tenentes
clypeum et hastam: facies eorum quasi facies
leonis, et veloces quasi capreae in montibus: **9**
Ezer princeps, Obdias secundus, Eliab tertius, **10**
Masmana quartus, Ieremias quintus, **11** Ethi sextus,
Eliel septimus, **12** Iohanan octavus, Elzebad nonus,
13 Ieremias decimus, Machbanai undecimus. **14** hi
de filiis Gad principes exercitus: novissimus centum
militibus praeerat, et maximus, mille. **15** Isti sunt
qui transierunt Iordanem mense primo, quando
inundare consuevit super ripas suas: et omnes
fugaverunt qui morabantur in vallibus ad orientalem
plagam et occidentalem. **16** Venerunt autem et
de Beniamin, et de Iuda ad praesidium, in quo
morabatur David. **17** Egressusque est David obviam
eis, et ait: Si pacifice venistis ad me ut auxiliemini
mihi, cor meum iungatur vobis: si autem insidiamini
mihi pro adversariis meis, cum ego iniquitatem
in manibus non habeam, videat Deus patrum
nostrorum, et iudicet. **18** Spiritus vero induit Amasai
principem inter triginta, et ait: Tui sumus o David,
et tecum fili Isai: pax, pax tibi, et pax adiutoribus
tuis. te enim adiuvat Deus tuus. Suscepit ergo eos
David, et constituit principes turmae. **19** Porro de
Manasse transfugerunt ad David, quando veniebat
cum Philisthiim adversus Saul, ut pugnaret: et non
dimicavit cum eis. quia inito consilio remiserunt
eum principes Philisthinorum, dicentes: Periculo
capitis nostri revertetur ad dominum suum Saul. **20**
Quando igitur reversus est in Siceleg, transfugerunt
ad eum de Manasse, Ednas, et Iozabad, et Iedihel, et
Michael, et Ednas, et Iozabad, et Eliu, et Salathi,
principes militum in Manasse. **21** hi praebuerunt
auxilium David adversus latrunculos: omnes enim
erant viri fortissimi, et facti sunt principes in
exercitu. **22** Sed et per singulos dies veniebant
ad David ad auxiliandum ei, usque dum fieret
grandis numerus, quasi exercitus Dei. **23** Iste quoque
est numerus principum exercitus, qui venerunt
ad David, cum esset in Hebron, ut transferrent
regnum Saul ad eum, iuxta verbum Domini. **24**
Filii Iuda portantes clypeum et hastam, sex millia
octingenti expediti ad praelium. **25** De filiis Simeon
virorum fortissimorum ad pugnandum, septem
millia centum. **26** De filiis Levi, quattuor millia
sexcenti. **27** Ioioda quoque princeps de stirpe
Aaron, et cum eo tria millia septingenti. **28** Sadoc
etiam puer egregiae indolis, et domus patris eius,
principes viginti duo. **29** De filiis autem Beniamin
fratribus Saul, tria millia: magna enim pars eorum
adhuc sequebatur domum Saul. **30** Porro de filiis
Ephraim viginti millia octingenti, fortissimi robore,
viri nominati in cognationibus suis. **31** Et ex dimidia
tribu Manasse, decem et octo millia, singuli per
nomina sua venerunt ut constituerent regem David.
32 De filiis quoque Issachar viri eruditi, qui noverant
singula tempora ad praecipiendum quid facere
deberet Israel, principes ducenti: omnis autem
reliqua tribus eorum consilium sequebatur. **33**
Porro de Zabulon qui egrediebantur ad praelium, et
stabant in acie instructi armis bellicis, quinquaginta
millia venerunt in auxilium, non in corde duplici.
34 Et de Nephthali, principes mille: et cum eis
instructi clypeo et hasta, triginta et septem millia.
35 De Dan etiam praeparati ad praelium, viginti
octo millia sexcenti. **36** Et de Aser egredientes
ad pugnam, et in acie provocantes, quadraginta
millia. **37** Trans Iordanem autem de filiis Ruben, et
de Gad, et dimidia parte tribus Manasse instructi
armis bellicis, centum viginti millia. **38** Omnes
isti viri bellatores expediti ad pugnandum, corde
perfecto venerunt in Hebron, ut constituerent
regem David super universum Israel: sed et omnes
reliqui ex Israel, uno corde erant, ut rex fieret
David. **39** Fueruntque ibi apud David tribus diebus
comedentes et bibentes. praeparaverant enim eis
fratres sui. **40** Sed et qui iuxta eos erant, usque
ad Issachar, et Zabulon, et Nephthali, afferebant
panes in asinis, et camelis, et mulis, et bobus
ad vescendum: farinam, palathas, uvam passam,
vinum, oleum, boves, arietes ad omnem copiam.
gaudium quippe erat in Israel.

13 Iniit autem consilium David cum tribunis,
et centurionibus, et universis principibus, **2**
et ait ad omnem coetum Israel: Si placet vobis: a
Domino Deo nostro egreditur sermo, quem loquor:
mittamus ad fratres nostros reliquos in universas
regiones Israel, et ad Sacerdotes, et Levitas, qui
habitant in suburbanis urbium, ut congregentur
ad nos, **3** et reducamus arcam Dei nostri ad nos:
non enim requisivimus eam in diebus Saul. **4** Et
respondit universa multitudo ut ita fieret: placuerat
enim sermo omni populo. **5** Congregavit ergo
David cunctum Israel a Sihor Aegypti, usque dum
ingrediaris Emath, ut adduceret arcam Dei de
Cariathiarim. **6** Et ascendit David, et omnis vir Israel
ad collem Cariathiarim, qui est in Iuda, ut afferret
inde arcam Domini Dei sedentis super cherubim, ubi
invocatum est nomen eius. **7** Imposueruntque arcam
Dei super plaustrum novum, de domo Abinadab:
Oza autem, et frater eius minabant plaustrum. **8**
Porro David, et universus Israel ludebant coram Deo
omni virtute in canticis, et in citharis, et psalteriis,
et tympanis, et cymbalis, et tubis. **9** Cum autem
pervenisset ad Aream Chidon, tetendit Oza manum
suam, ut sustentaret arcam: bos quippe lasciviens
paululum inclinaverat eam. **10** Iratus est itaque
Dominus contra Ozam, et percussit eum, eo quod
tetigisset arcam: et mortuus est ibi coram Domino.
11 Contristatusque est David, eo quod divisisset
Dominus Ozam: vocavitque locum illum: Divisio
Ozae usque in praesentem diem. **12** Et timuit Deum
tunc temporis, dicens: Quo modo possum ad me
introducere arcam Dei? **13** Et ob hanc causam non
adduxit eam ad se, hoc est, in Civitatem David, sed
avertit in domum Obededom Gethaei. **14** Mansit
ergo arca Dei in domo Obededom tribus mensibus:
et benedixit Dominus domui eius, et omnibus quae
habebat.

14 Misit quoque Hiram rex Tyri nuncios ad
David, et ligna cedrina, et artifices parietum,
lignorumque: ut aedificarent ei domum. **2**
Cognovitque David eo quod confirmasset eum
Dominus in regem super Israel, et sublevatum est
regnum suum super populum eius Israel. **3** Accepit
quoque David alias uxores in Ierusalem: genuitque
filios, et filias. **4** Et haec nomina eorum, qui nati
sunt ei in Ierusalem: Samua, et Sobab, Nathan, et
Salomon, **5** Iebahar, et Elisua, et Eliphalet, **6** Noga
quoque, et Napheg, et Iaphia, **7** Elisama, et Baaliada,
et Eliphalet. **8** Audientes autem Philisthiim eo
quod unctus esset David regem super universum
Israel, ascenderunt omnes ut quaererent eum: quod
cum audisset David, egressus est obviam eis. **9**
Porro Philisthiim venientes, diffusi sunt in Valle
Raphaim. **10** Consuluitque David Dominum, dicens:
Si ascendam ad Philisthaeos, et si trades eos in
manu mea? Et dixit ei Dominus: Ascende, et tradam
eos in manu tua. **11** Cumque illi ascendissent in
Baalpharasim, percussit eos ibi David, et dixit:
Divisit Deus inimicos meos per manum meam, sicut
dividuntur aquae: et idcirco vocatum est nomen
illius loci Baalpharasim. **12** Dereliqueruntque ibi
deos suos, quos David iussit exuri. **13** Alia etiam
vice Philisthiim irruerunt, et diffusi sunt in valle.
14 Consuluitque rursum David Deum, et dixit ei
Deus: Non ascendas post eos, recede ab eis, et
venies contra illos ex adverso pyrorum. **15** Cumque
audieris sonitum gradientis in cacumine pyrorum,
tunc egredieris ad bellum. Egressus est enim Deus
ante te, ut percutiat castra Philisthiim. **16** Fecit
ergo David sicut praeceperat ei Deus, et percussit
castra Philisthinorum, de Gabaon usque Gazera.
17 Divulgatumque est nomen David in universis
regionibus, et Dominus dedit pavorem eius super
omnes gentes.

15 Fecit quoque sibi domos in Civitate David:
et aedificavit locum arcae Dei, tetenditque
ei tabernaculum. **2** Tunc dixit David: illicitum
est ut a quocumque portetur arca Dei nisi a
Levitis, quos elegit Dominus ad portandum eam,
et ad ministrandum sibi usque in aeternum. **3**
Congregavitque universum Israel in Ierusalem,
ut afferretur arca Dei in locum suum, quem
praeparaverat ei. **4** Necnon et filios Aaron, et Levitas.
5 de filiis Caath, Uriel princeps fuit, et fratres eius
centum viginti. **6** De filiis Merari, Asaia princeps: et
fratres eius ducenti viginti. **7** De filiis Gersom, Ioel
princeps; et fratres eius centum triginta. **8** De filiis
Elisaphan, Semeias princeps, et fratres eius ducenti.
9 De filiis Hebron, Eliel princeps; et fratres eius
octoginta. **10** De filiis Oziel, Aminadab princeps:
et fratres eius centum duodecim. **11** Vocavitque
David Sadoc, et Abiathar Sacerdotes, et Levitas,
Uriel, Asaiam, Ioel, Semeiam, Eliel, et Aminadab: **12**
et dixit ad eos: Vos qui estis principes familiarum
Leviticarum, sanctificamini cum fratribus vestris,
et afferte arcam Domini Dei Israel ad locum, qui
ei praeparatus est: **13** ne ut a principio, quia
non eratis praesentes, percussit nos Dominus; sic
et nunc fiat, illicitum quid nobis agentibus. **14**
Sanctificati sunt ergo Sacerdotes, et Levitae, ut
portarent arcam Domini Dei Israel. **15** Et tulerunt
filii Levi arcam Dei, sicut praeceperat Moyses iuxta
verbum Domini humeris suis in vectibus. **16** Dixitque
David principibus Levitarum, ut constituerent de

fratribus suis cantores in organis musicorum, nablis
videlicet, et lyris, et cymbalis, ut resonaret in
excelsis sonitus laetitiae. 17 Constitueruntque
Levitas: Heman filium Ioel, et de fratribus eius Asaph
filium Barachiae: de filiis vero Merari, fratribus
eorum: Ethan filium Casaiae. 18 Et cum eis fratres
eorum: in secundo ordine, Zachariam, et Ben, et
Iaziel, et Semiramoth, et Iahiel, et Ani, Eliab, et
Banaiam, et Maasiam, et Mathathiam, et Eliphalu,
et Maceniam, et Obededom, et Iehiel, ianitores. 19
Porro cantores, Heman, Asaph, et Ethan; in cymbalis
aeneis concrepantes. 20 Zacharias autem, et Oziel,
et Semiramoth, et Iahiel, et Ani, et Eliab, et Maasias,
et Banaias in nablis arcana cantabant. 21 Porro
Mathathias, et Eliphalu, et Macenias, et Obededom,
et Iehiel, et Ozaziu, in citharis pro octava canebant
epinicion. 22 Chonenias autem princeps Levitarum,
prophetiae praeerat, ad praecinendam melodiam:
erat quippe valde sapiens. 23 Et Barachias, et Elcana:
ianitores arcae. 24 Porro Sebenias, et Iosaphat, et
Nathanael, et Amasai, et Zacharias, et Banaias, et
Eliezer sacerdotes, clangebant tubis coram arca Dei:
et Obededom et Iehias erant ianitores arcae. 25
Igitur David et omnes maiores natu Israel, et tribuni
ierunt ad deportandam arcam foederis Domini de
domo Obededom cum laetitia. 26 Cumque adiuvisset
Deus Levitas, qui portabant arcam foederis Domini,
immolabantur septem tauri, et septem arietes.
27 Porro David erat indutus stola byssina, et
universi Levitae qui portabant arcam, cantoresque
et Chonenias princeps prophetiae inter cantores:
David autem etiam indutus erat ephod lineo. 28
Universusque Israel deducebant arcam foederis
Domini in iubilo, et sonitu buccinae, et tubis, et
cymbalis, et nablis, et citharis concrepantes. 29
Cumque pervenisset arca foederis Domini usque
ad Civitatem David, Michol filia Saul prospiciens
per fenestram, vidit regem David saltantem atque
ludentem, et despexit eum in corde suo.

16 Attulerunt igitur arcam Dei, et constituerunt
eam in medio tabernaculi, quod tetenderat
ei David: et obtulerunt holocausta, et pacifica
coram Deo. 2 Cumque complesset David offerens
holocausta, et pacifica, benedixit populo in nomine
Domini. 3 Et divisit universis per singulos, a
viro usque ad mulierem tortam panis, et partem
assae carnis bubalae, et frixam oleo similam. 4
Constituitque coram arca Domini de Levitis, qui
ministrarent, et recordarentur operum eius, et
glorificarent, atque laudarent Dominum Deum
Israel: 5 Asaph principem, et secundum eius
Zachariam: Porro Iahiel, et Semiramoth, et Iehiel,
et Mathathiam, et Eliab, et Banaiam, et Obededom:
Iehiel super organa psalterii, et lyras: Asaph autem
ut cymbalis personaret; 6 Banaiam vero, et Iaziel
sacerdotes, canere tuba iugiter coram arca foederis
Domini. 7 In illo die fecit David principem ad
confitendum Domino Asaph, et fratres eius. 8
Confitemini Domino, et invocate nomen eius: notas
facite in populis adinventiones eius. 9 Cantate
ei, et psallite ei: et narrate omnia mirabilia eius.
10 Laudate nomen sanctum eius: laetetur cor
quaerentium Dominum. 11 Quaerite Dominum,
et virtutem eius: quaerite faciem eius semper. 12
Recordamini mirabilium eius quae fecit: signorum
illius, et iudiciorum oris eius. 13 Semen Israel
servi eius: filii Iacob electi eius. 14 Ipse Dominus
Deus noster: in universa terra iudicia eius. 15
Recordamini in sempiternum pacti eius: sermonis,
quem praecepit in mille generationes. 16 Quem
pepigit cum Abraham: et iuramenti illius cum
Isaac. 17 Et constituit illud Iacob in praeceptum:
et Israel in pactum sempiternum, 18 Dicens:
Tibi dabo Terram Chanaan, funiculum hereditatis
vestrae. 19 Cum essent pauci numero, parvi et
coloni eius. 20 Et transierunt de gente in gentem,
et de regno ad populum alterum. 21 Non dimisit
quemquam calumniari eos, sed increpavit pro
eis reges. 22 Nolite tangere christos meos: et
in prophetis meis nolite malignari. 23 Cantate
Domino omnis terra, annunciate ex die in diem
salutare eius. 24 Narrate in gentibus gloriam
eius: in cunctis populis mirabilia eius. 25 Quia
magnus Dominus, et laudabilis nimis: et horribilis
super omnes deos. 26 Omnes enim dii populorum,
idola: Dominus autem caelos fecit. 27 Confessio et
magnificentia coram eo: fortitudo et gaudium in
loco eius. 28 Afferte Domino familiae populorum:
afferte Domino gloriam et imperium. 29 Date
Domino gloriam, nomini eius, levate sacrificium,
et venite in conspectu eius: et adorate Dominum
in decore sancto. 30 Commoveatur a facie eius
omnis terra: ipse enim fundavit orbem immobilem.
31 Laetentur caeli, et exultet terra: et dicant in
nationibus, Dominus regnavit. 32 Tonet mare, et
plenitudo eius: exultent agri, et omnia quae in
eis sunt. 33 Tunc laudabunt ligna saltus coram
Domino: quia venit iudicare terram. 34 Confitemini
Domino, quoniam bonus: quoniam in aeternum
misericordia eius. 35 Et dicite: Salva nos Deus
salvator noster; et congrega nos, et erue de gentibus,
ut confiteamur nomini sancto tuo, et exultemus
in carminibus tuis. 36 Benedictus Dominus Deus
Israel ab aeterno usque in aeternum: et dicat omnis
populo: Amen, et hymnum Deo. 37 Reliquit itaque

ibi coram arca foederis Domini Asaph, et fratres
eius ut ministrarent in conspectu arcae iugiter per
singulos dies, et vices suas. 38 Porro Obededom,
et fratres eius sexaginta octo; et Obededom filium
Idithun, et Hosa constituit ianitores. 39 Sadoc
autem sacerdotem, et fratres eius sacerdotes, coram
tabernaculo Domini in excelso, quod erat in Gabaon,
40 ut offerrent holocausta Domino super altare
holocautomatis iugiter, mane et vesperi, iuxta
omnia quae scripta sunt in lege Domini, quam
praecepit Israeli. 41 Et post eum Heman, et Idithun,
et reliquos electos, unumquemque vocabulo suo
ad confitendum Domino: Quoniam in aeternum
misericordia eius. 42 Heman quoque, et Idithun
canentes tuba, et quatientes cymbala, et omnia
musicorum organa ad canendum Domino; filios
autem Idithun fecit esse portarios. 43 Reversusque
est omnis populus in domum suam: et David, ut
benediceret etiam domui suae.

17 Cum autem habitaret David in domo sua, dixit
ad Nathan prophetam: Ecce ego habito in
domo cedrina: arca autem foederis Domini sub
pellibus est. 2 Et ait Nathan ad David: Omnia, quae
in corde tuo sunt, fac: Deus enim tecum est. 3
Igitur nocte illa factus est sermo Domini ad Nathan,
dicens: 4 Vade, et loquere David servo meo: Haec
dicit Dominus: Non aedificabis tu mihi domum ad
habitandum. 5 Neque enim mansi in domo ex eo
tempore, quo eduxi Israel, usque ad diem hanc: sed
fui semper mutans loca tabernaculi, et in tentorio
6 manens cum omni Israel. Numquid locutus sum
saltem uni Iudicum Israel, quibus praeceperam,
ut pascerent populum meum, et dixi: Quare non
aedificastis mihi domum cedrinam? 7 Nunc itaque
sic loqueris ad servum meum David: Haec dicit
Dominus exercituum: Ego tuli te, cum in pascuis
sequereris gregem, ut esses dux populi mei Israel.
8 Et fui tecum quocumque perrexisti: et interfeci
omnes inimicos tuos coram te, fecique tibi nomen
quasi unius magnorum, qui celebrantur in terra. 9
Et dedi locum populo meo Israel: plantabitur, et
habitabit in eo, et ultra non commovebitur: nec
filii iniquitatis atterent eos, sicut a principio, 10 ex
diebus quibus dedi iudices populo meo Israel, et
humiliavi universos inimicos tuos. Annuncio ergo
tibi, quod aedificaturus sit tibi Dominus domum. 11
Cumque impleveris dies tuos ut vadas ad patres
tuos, suscitabo semen tuum post te, quod erit
de filiis tuis: et stabiliam regnum eius. 12 Ipse
aedificabit mihi domum, et firmabo solium eius
usque in aeternum. 13 Ego ero ei in patrem, et ipse
erit mihi in filium: et misericordiam meam non
auferam ab eo, sicut abstuli ab eo, qui ante te fuit. 14
Et statuam eum in domo mea, et in regno meo usque
in sempiternum: et thronus eius erit firmissimus in
perpetuum. 15 Iuxta omnia verba haec, et iuxta
universam visionem istam, sic locutus est Nathan
ad David. 16 Cumque venisset rex David, et sedisset
coram Domino, dixit: Quis ego sum Domine Deus, et
quae domus mea, ut praestares mihi talia? 17 Sed
et hoc parum visum est in conspectu tuo, ideoque
locutus es super domum servi tui etiam in futurum:
et fecisti me spectabilem super omnes homines
Domine Deus. 18 Quid ultra addere potest David,
cum ita glorificaveris servum tuum, et cognoveris
eum? 19 Domine propter famulum tuum iuxta cor
tuum fecisti omnem magnificentiam hanc, et nota
esse voluisti universa magnalia. 20 Domine, non
est similis tui: et non est alius Deus absque te, ex
omnibus, quos audivimus auribus nostris. 21 Quis
enim est alius, ut populus tuus Israel, gens una in
terra, ad quam perrexit Deus, ut liberaret, et faceret
populum sibi, et magnitudine sua atque terroribus
eiiceret nationes a facie eius, quem de Aegypto
liberarat? 22 Et posuisti populum tuum Israel tibi
in populum usque in aeternum, et tu Domine
factus es Deus eius. 23 Nunc igitur Domine, sermo,
quem locutus es famulo tuo, et super domum eius,
confirmetur in perpetuum, et fac sicut locutus es. 24
Permaneatque et magnificetur nomen tuum usque
in sempiternum: et dicatur: Dominus exercituum
Deus Israel, et domus David servi eius permanens
coram eo. 25 Tu enim Domine Deus meus revelasti
auriculam servi tui, ut aedificares ei domum: et
idcirco invenit servus tuus fiduciam, ut oret coram
te. 26 Nunc ergo Domine tu es Deus: et locutus
es ad servum tuum tanta beneficia. 27 Et coepisti
benedicere domui servi tui, ut sit semper coram
te: te enim Domine benedicente, benedicta erit in
perpetuum.

18 Factum est autem post haec, ut percuteret
David Philisthiim, et humiliaret eos, et tolleret
Geth, et filias eius de manu Philisthiim, 2
percuteretque Moab, et fierent Moabitae servi
David, offerentes ei munera. 3 Eo tempore percussit
David etiam Adarezer regem Soba regionis Hemath,
quando perrexit ut dilataret imperium suum usque
ad flumen Euphraten. 4 Cepit ergo David mille
quadrigas eius, et septem millia equitum, ac viginti
millia virorum peditum, subnervavitque omnes
equos curruum, exceptis centum quadrigis, quas
reservavit sibi. 5 Supervenit autem et Syrus
Damascenus, ut auxilium praeberet Adarezer regi
Soba: sed et huius percussit David vigintiduo millia

virorum. 6 Et posuit milites in Damasco, ut Syria
quoque serviret sibi, et offerret munera. Adiuvitque
eum Dominus in cunctis, ad quae perrexerat. 7 Tulit
quoque David pharetras aureas, quas habuerant
servi Adarezer, et attulit eas in Ierusalem. 8
Necnon de Thebath, et Chun urbibus Adarezer aeris
plurimum, de quo fecit Salomon mare aeneum, et
columnas, et vasa aenea. 9 Quod cum audisset Thou
rex Hemath, percussisse videlicet David omnem
exercitum Adarezer regis Soba, 10 misit Adoram
filium suum ad regem David, ut postularet ab eo
pacem, et congratularetur ei quod percussisset,
et expugnasset Adarezer: adversarius quippe erat
Thou Adarezer. 11 Sed et omnia vasa aurea, et
argentea, et aenea consecravit David rex Domino,
cum argento et auro, quod tulerat ex universis
gentibus, tam de Idumaea, et Moab, et filiis Ammon,
quam de Philisthiim et Amalec. 12 Abisai vero filius
Sarviae percussit Edom in Valle Salinarum, decem
et octo millia: 13 et constituit in Edom praesidium,
ut serviret Idumaea David: salvavitque Dominus
David in cunctis, ad quae perrexerat. 14 Regnavit
ergo David super universum Israel, et faciebat
iudicium atque iustitiam cuncto populo suo. 15
Porro Ioab filius Sarviae erat super exercitum, et
Iosaphat filius Ahilud a commentariis. 16 Sadoc
autem filius Achitob, et Ahimelech, filius Abiathar,
sacerdotes: et Susa, scriba. 17 Banaias quoque filius
Ioiadae super legiones Cerethi, et Phelethi: porro
filii David, primi ad manum regis.

19 Accidit autem ut moreretur Naas rex filiorum
Ammon, et regnaret filius eius pro eo. 2
Dixitque David: Faciam misericordiam cum Hanon
filio Naas: praestitit enim mihi pater eius gratiam.
Misitque David nuncios ad consolandum eum
super morte patris sui. Qui cum pervenissent in
terram filiorum Ammon, ut consolarentur Hanon,
3 dixerunt principes filiorum Ammon ad Hanon:
Tu forsitan putas, quod David honoris causa in
patrem tuum miserit qui consolentur te: nec
animadvertis quod ut explorent, et investigent,
et scrutentur terram tuam, venerint ad te servi
eius. 4 Igitur Hanon pueros David decalvavit, et
rasit, et praecidit tunicas eorum a natibus usque
ad pedes, et dimisit eos. 5 Qui cum abiissent,
et hoc amandassent David, misit in occursum
eorum (grandem enim contumeliam sustinuerant)
et praecepit ut manerent in Iericho, donec cresceret
barba eorum, et tunc reverterentur. 6 Videntes
autem filii Ammon, quod iniuriam fecissent David,
tam Hanon, quam reliquus populus, miserunt
mille talenta argenti, ut conducerent sibi de
Mesopotamia, et de Syria Maacha, et de Soba currus
et equites. 7 Conduxeruntque triginta duo millia
curruum, et regem Maacha cum populo eius. Qui
cum venissent, castrametati sunt e regione Medaba.
Filii quoque Ammon congregati de urbibus suis,
venerunt ad bellum. 8 Quod cum audisset David,
misit Ioab, et omnem exercitum virorum fortium:
9 egressique filii Ammon, direxerunt aciem iuxta
portam civitatis: reges autem, qui ad auxilium eius
venerant, separatim in agro steterunt. 10 Igitur
Ioab intelligens bellum ex adverso, et post tergum
contra se fieri, elegit viros fortissimos de universo
Israel, et perrexit contra Syrum. 11 Reliquam autem
partem populi dedit sub manu Abisai fratris sui;
et perrexerunt contra filios Ammon. 12 Dixitque:
Si vicerit me Syrus, auxilio eris mihi: si autem
superaverint te filii Ammon, ero tibi in praesidium.
13 Confortare, et agamus viriliter pro populo nostro,
et pro urbibus Dei nostri: Dominus autem quod in
conspectu suo bonum est, faciet. 14 Perrexit ergo
Ioab, et populus qui cum eo erat, contra Syrum
ad praelium: et fugavit eos. 15 Porro filii Ammon
videntes quod fugisset Syrus, ipsi quoque fugerunt
Abisai fratrem eius, et ingressi sunt civitatem:
reversusque est etiam Ioab in Ierusalem. 16 Videns
autem Syrus quod cecidisset coram Israel, misit
nuncios, et adduxit Syrum, qui erat trans fluvium:
Sophach autem princeps militiae Adarezer, erat
dux eorum. 17 Quod cum annunciatum esset David,
congregavit universum Israel, et transivit Iordanem,
irruitque in eos, et direxit ex adverso aciem, illis
contra pugnantibus. 18 Fugit autem Syrus Israel: et
interfecit David de Syris septem millia curruum, et
quadraginta millia peditum, et Sophach exercitus
principem. 19 Videntes autem servi Adarezer se
ab Israel esse superatos, transfugerunt ad David,
et servierunt ei: noluitque ultra Syria auxilium
praebere filiis Ammon.

20 Factum est autem post anni circulum, eo
tempore, quo solent reges ad bella procedere,
congregavit Ioab exercitum, et robur militiae, et
vastavit terram filiorum Ammon; perrexitque et
obsedit Rabba: porro David manebat in Ierusalem
quando Ioab percussit Rabba, et destruxit eam. 2
Tulit autem David coronam Melchom de capite
eius, et invenit in ea auri pondo talentum, et
pretiosissimas gemmas, fecitque sibi inde diadema:
manubias quoque urbis plurimas tulit: 3 populum
autem, qui erat in ea, eduxit: et fecit super eos
tribulas, et trahas, et ferrata carpenta transire, ita
ut dissecarentur, et contererentur: sic fecit David
cunctis urbibus filiorum Ammon: et reversus est

cum omni populo suo in Ierusalem. 4 Post haec
initum est bellum in Gazer adversum Philisthaeos:
in quo percussit Sobochai Husathites, Saphai de
genere Raphaim, et humiliavit eos. 5 Aliud quoque
bellum gestum est adversus Philisthaeos, in quo
percussit Adeodatus filius Saltus Bethlehemites
fratrem Goliath Gethaei, cuius hastae lignum erat
quasi liciatorium texentium. 6 Sed et aliud bellum
accidit in Geth, in quo fuit homo longissimus, senos
habens digitos, id est, simul viginti quattuor: qui
et ipse de Rapha fuerat stirpe generatus. 7 Hic
blasphemavit Israel: et percussit eum Ionathan
filius Samaa fratris David. 8 Hi sunt filii Rapha in
Geth, qui ceciderunt in manu David et servorum
eius.

21 Consurrexit autem Satan contra Israel: et
incitavit David ut numeraret Israel. 2 Dixitque
David ad Ioab, et ad principes populi: Ite, et
numerate Israel a Bersabee usque Dan: et afferte
mihi numerum ut sciam. 3 Responditque Ioab:
Augeat Dominus populum suum centuplum, quam
sunt: nonne domine mi rex, omnes servi tui
sunt? quare hoc quaerit dominus meus, quod in
peccatum reputetur Israeli? 4 Sed sermo regis
magis praevaluit: egressusque est Ioab, et circuivit
universum Israel; et reversus est Ierusalem: 5
Deditque David numerum eorum, quos circuierat:
et inventus est omnis numerus Israel, mille millia
et centum millia virorum educentium gladium:
de Iuda autem quadringenta septuaginta millia
bellatorum. 6 Nam Levi, et Beniamin non numeravit:
eo quod Ioab invitus exequeretur regis imperium. 7
Displicuit autem Deo quod iussum erat; et percussit
Israel. 8 Dixitque David ad Deum: Peccavi nimis ut
hoc facerem: obsecro aufer iniquitatem servi tui,
quia insipienter egi. 9 Et locutus est Dominus ad
Gad Videntem Davidis, dicens: 10 Vade, et loquere
ad David, et dic ei: Haec dicit Dominus: Trium tibi
optionem do; unum, quod volueris, elige, et faciam
tibi. 11 Cumque venisset Gad ad David, dixit ei:
Haec dicit Dominus: Elige quod volueris: 12 aut
tribus annis famem: aut tribus mensibus te fugere
hostes tuos, et gladium eorum non posse evadere:
aut tribus diebus gladium Domini, et pestilentiam
versari in terra, et angelum Domini interficere
in universis finibus Israel: nunc igitur vide quid
respondeam ei, qui misit me. 13 Et dixit David ad
Gad: Ex omni parte me angustiae premunt: sed
melius mihi est, ut incidam in manus Domini, quia
multae sunt miserationes eius, quam in manus
hominum. 14 Misit ergo Dominus pestilentiam in
Israel: et ceciderunt de Israel septuaginta millia
virorum. 15 Misit quoque angelum in Ierusalem,
ut percuteret eam: cumque percuteretur, vidit
Dominus, et misertus est super magnitudine mali:
et imperavit angelo, qui percutiebat: Sufficit, iam
cesset manus tua. Porro angelus Domini stabat iuxta
aream Ornan Iebusaei. 16 Levansque David oculos
suos, vidit angelum Domini stantem inter caelum
et terram, et evaginatum gladium in manu eius, et
versum contra Ierusalem: et ceciderunt tam ipse,
quam maiores natu vestiti ciliciis, proni in terram.
17 Dixitque David ad Deum: Nonne ego sum, qui
iussi ut numeraretur populus? Ego, qui peccavi: ego,
qui malum feci: iste grex quid commeruit? Domine
Deus meus vertatur obsecro manus tua in me, et
in domum patris mei: populus autem tuus non
percutiatur. 18 Angelus autem Domini praecepit
Gad ut diceret Davidi ut ascenderet, extrueretque
altare Domino Deo in area Ornan Iebusaei. 19
Ascendit ergo David iuxta sermonem Gad, quem
locutus ei fuerat ex nomine Domini. 20 Porro Ornan
cum suspexisset et vidisset angelum, quattuorque
filii eius cum eo, absconderunt se: nam eo tempore
terebat in area triticum. 21 Igitur cum veniret David
ad Ornan, conspexit eum Ornan, et processit ei
obviam de area, et adoravit eum pronus in terram.
22 Dixitque ei David: Da mihi locum areae tuae, ut
aedificem in ea altare Domino: ita ut quantum valet
argenti accipias, et cesset plaga a populo. 23 Dixit
autem Ornan ad David: Tolle, et faciat dominus
meus rex quodcumque ei placet: sed et boves do
in holocaustum, et tribulas in ligna, et triticum in
sacrificium: Omnia libens praebebo. 24 Dixitque ei
rex David: Nequaquam ita fiet, sed argentum dabo
quantum valet: neque enim tibi auferre debeo, et sic
offerre Domino holocausta gratuita. 25 Dedit ergo
David Ornan pro loco siclos auri iustissimi ponderis
sexcentos. 26 Et aedificavit ibi altare Domino:
obtulitque holocausta, et pacifica, et invocavit
Dominum, et exaudivit eum in igne de caelo super
altare holocausti. 27 Praecepitque Dominus Angelo:
et convertit gladium suum in vaginam. 28 Protinus
ergo David, videns quod exaudisset eum Dominus
in area Ornan Iebusaei, immolavit ibi victimas. 29
Tabernaculum autem Domini, quod fecerat Moyses
in deserto, et altare holocaustorum, ea tempestate
erat in excelso Gabaon. 30 Et non praevaluit David
ire ad altare ut ibi obsecraret Deum: nimio enim
fuerat in timore perterritus, videns gladium Angeli
Domini.

22 Dixitque David: Haec est domus Dei, et hoc
altare in holocaustum Israeli. 2 Et praecepit
ut congregarentur omnes proselyti de Terra Israel,

et constituit ex eis latomos ad caedendos lapides et
poliendos, ut aedificaretur domus Dei. 3 Ferrum
quoque plurimum ad clavos ianuarum, et ad
commissuras atque iuncturas praeparavit David:
et aeris pondus innumerabile. 4 Ligna quoque
cedrina non poterant aestimari, quae Sidonii, et
Tyrii deportaverant ad David. 5 Et dixit David:
Solomon filius meus puer parvulus est et delicatus;
domus autem, quam aedificari volo Domino, talis
esse debet ut in cunctis regionibus nominetur:
praeparabo ergo ei necessaria. Et ob hanc causam
ante mortem suam omnes praeparavit impensas. 6
Vocavitque Salomonem filium suum: et praecepit ei
ut aedificaret domum Domino Deo Israel. 7 Dixitque
David ad Salomonem: Fili mi, voluntatis meae fuit
ut aedificarem domum nomini Domini Dei mei, 8
sed factus est sermo Domini ad me, dicens: Multum
sanguinem effudisti, et plurima bella bellasti: non
poteris aedificare domum nomini meo, tanto effuso
sanguine coram me: 9 filius, qui nascetur tibi, erit
vir quietissimus: faciam enim eum requiescere ab
omnibus inimicis suis per circuitum: et ob hanc
causam Pacificus vocabitur: et pacem et otium dabo
in Israel cunctis diebus eius. 10 Ipse aedificabit
domum nomini meo, et ipse erit mihi in filium,
et ego ero illi in patrem: firmaboque solium regni
eius super Israel in aeternum. 11 Nunc ergo fili
mi, sit Dominus tecum, et prosperare, et aedifica
domum Domino Deo tuo, sicut locutus est de te.
12 Det quoque Dominus prudentiam et sensum, ut
regere possis Israel, et custodire legem Domini Dei
tui. 13 Tunc enim proficere poteris, si custodieris
mandata, et iudicia, quae praecepit Dominus Moysi
ut doceret Israel: confortare et viriliter age, ne
timeas, neque paveas. 14 Ecce ego in paupertate mea
praeparavi impensas domus Domini, auri talenta
centum millia, et argenti mille millia talentorum:
aeris vero, et ferri non est pondus, vincitur enim
numerus magnitudine: ligna et lapides praeparavi
ad universa impendia. 15 Habes quoque plurimos
artifices, latomos, et caementarios, artificesque
lignorum, et omnium artium ad faciendum opus
prudentissimos, 16 in auro et argento et aere
et ferro, cuius non est numerus. Surge igitur, et
fac, et erit Dominus tecum. 17 Praecepit quoque
David cunctis principibus Israel, ut adiuvarent
Salomonem filium suum. 18 Cernitis, inquiens,
quod Dominus Deus vester vobiscum sit, et dederit
vobis requiem per circuitum, et tradiderit omnes
inimicos vestros in manus vestras, et subiecta sit
terra coram Domino, et coram populo eius. 19
Praebete igitur corda vestra et animas vestras, ut
quaeratis Dominum Deum vestrum: et consurgite, et
aedificate sanctuarium Domino Deo, ut introducatur
arca foederis Domini, et vasa Domino consecrata, in
domum, quae aedificatur nomini Domini.

23 Igitur David senex et plenus dierum, regem
constituit Salomonem filium suum super
Israel. 2 Et congregavit omnes principes Israel,
et Sacerdotes atque Levitas. 3 Numeratique sunt
Levitae a viginti annis, et supra: et inventa sunt
triginta octo millia virorum. 4 Ex his electi sunt,
et distributi in ministerium domus Domini viginti
quattuor millia: praepositorum autem et iudicum
sex millia. 5 Porro quattuor millia ianitores: et
totidem psaltes canentes Domino in organis, quae
fecerat ad canendum. 6 Et distribuit eos David
per vices filiorum Levi, Gerson videlicet, et Caath,
et Merari. 7 Filii Gerson: Leedan, et Semei. 8
Filii Leedan: princeps Iahiel, et Zethan, et Ioel,
tres. 9 Filii Semei: Salomith, et Hosiel, et Aran,
tres: isti principes familiarum Leedan. 10 Porro
filii Semei, Leheth, et Ziza, et Iaus, et Baria: isti
filii Semei, quattuor. 11 Erat autem Leheth prior,
Ziza secundus: porro Iaus et Baria non habuerunt
plurimos filios, et idcirco in una familia, unaque
domo computati sunt. 12 Filii Caath: Amram, et Isaar,
Hebron, et Oziel, quattuor. 13 Filii Amram, Aaron et
Moyses. Separatusque est Aaron ut ministraret in
Sancto sanctorum, ipse et filii eius in sempiternum,
et adoleret incensum Domino secundum ritum
suum, ac benediceret nomini eius in perpetuum.
14 Moysi quoque hominis Dei filii annumerati
sunt in tribu Levi. 15 Filii Moysi: Gersom, et
Eliezer. 16 Filii Gersom: Subuel primus. 17 Fuerunt
autem filii Eliezer: Rohobia primus: et non erant
Eliezer filii alii. Porro filii Rohobia multiplicati
sunt nimis. 18 Filii Isaar: Salomith primus. 19 Filii
Hebron: Ieriau primus, Amarias secundus, Iahaziel
tertius, Iecmaam quartus. 20 Filii Oziel: Micha
primus, Iesia secundus. 21 Filii Merari: Moholi,
et Musi. Filii Moholi: Eleazar, et Cis. 22 Mortuus
est autem Eleazar, et non habuit filios, sed filias:
acceperuntque eas filii Cis fratres earum. 23 Filii
Musi: Moholi, et Eder, et Ierimoth, tres. 24 Hi filii
Levi in cognationibus, et familiis suis, principes
per vices, et numerum capitum singulorum, qui
faciebant opera ministerii domus Domini a viginti
annis, et supra. 25 Dixit enim David: Requiem dedit
Dominus Deus Israel populo suo, et habitationem
Ierusalem usque in aeternum. 26 Nec erit officii
Levitarum ut ultra portent tabernaculum, et omnia
vasa eius ad ministrandum. 27 Iuxta praecepta
quoque David novissima supputabitur numerus
filiorum Levi a viginti annis et supra. 28 Et erunt

sub manu filiorum Aaron in cultum domus Domini,
in vestibulis, et in exedris, et in loco purificationis,
et in sanctuario, et in universis operibus ministerii
templi Domini. 29 Sacerdotes autem, super panes
propositionis, et ad similae sacrificium, et ad lagana
et azyma, et sartaginem, et ad torrendum, et super
omne pondus atque mensuram. 30 Levitae vero ut
stent mane ad confitendum, et canendum Domino:
similiterque ad vesperam 31 tam in oblatione
holocaustorum Domini, quam in sabbatis et
Calendis et sollemnitatibus reliquis iuxta numerum,
et ceremonias uniuscuiusque rei, iugiter coram
Domino. 32 Et custodiant observationes tabernaculi
foederis, et ritum sanctuarii, et observationem
filiorum Aaron fratrum suorum, ut ministrent in
domo Domini.

24 Porro filiis Aaron hae partitiones erant: Filii
Aaron: Nadab, et Abiu, et Eleazar, et Ithamar. 2
Mortui sunt autem Nadab, et Abiu ante patrem suum
absque liberis: sacerdotioque functus est Eleazar, et
Ithamar. 3 Et divisit eos David, id est Sadoc de filiis
Eleazari, et Ahimelech de filiis Ithamar, secundum
vices suas et ministerium. 4 Inventique sunt multo
plures filii Eleazar in principibus viris, quam filii
Ithamar. Divisit autem eis, hoc est filiis Eleazar
principes per familias sedecim: et filiis Ithamar
per familias et domos suas octo. 5 Porro divisit
utrasque inter se familias sortibus: erant enim
principes sanctuarii, et principes Dei, tam de filiis
Eleazar, quam de filiis Ithamar. 6 Descripsitque eos
Semeias filius Nathanael scriba Levites, coram rege
et principibus, et Sadoc sacerdote, et Ahimelech
filio Abiathar, principibus quoque familiarum
sacerdotalium et Leviticarum: unam domum, quae
ceteris praeerat, Eleazar: et alteram domum, quae
sub se habebat ceteros, Ithamar. 7 Exivit autem
sors prima Ioiarib, secunda Iedei, 8 tertia Harim,
quarta Seorim, 9 quinta Melchia, sexta Maiman,
10 septima Accos, octava Abia, 11 nona Iesua,
decima Sechenia, 12 undecima Eliasib, duodecima
Iacim, 13 tertiadecima Hoppha, decimaquarta
Isbaab, 14 decimaquinta Belga, decimasexta Emmer,
15 decimaseptima Hezir, decimaoctava Aphses,
16 decimanona Pheteia, vigesima Hezechiel, 17
vigesimaprima Iachin, vigesimasecunda Gamul, 18
vigesimatertia Dalaiau, vigesimaquarta Maaziau.
19 Hae vices eorum secundum ministeria sua, ut
ingrediantur domum Domini, et iuxta ritum suum
sub manu Aaron patris eorum: sicut praeceperat
Dominus Deus Israel. 20 Porro filiorum Levi, qui
reliqui fuerant, de filiis Amram erat Subael, et de
filiis Subael, Iehedeia. 21 De filiis quoque Rohobiae
princeps Iesias. 22 Isaari vero filius Salemoth,
filiusque Salemoth Iahath: 23 filiusque eius Ieriau
primus, Amarias secundus, Iahaziel tertius, Iecmaan
quartus. 24 Filius Oziel, Micha: filius Micha, Samir. 25
Frater Micha, Iesia: filiusque Iesiae, Zacharias. 26 Filii
Merari: Moholi et Musi. Filius Oziau: Benno. 27 Filius
quoque Merari: Oziau et Soam et Zachur et Hebri. 28
Porro Moholi filius: Eleazar, qui non habebat liberos.
29 Filius vero Cis, Ierameel. 30 Filii Musi: Moholi,
Eder, et Ierimoth. isti filii Levi secundum domos
familiarum suarum. 31 Miseruntque et ipsi sortes
contra fratres suos filios Aaron coram David rege,
et Sadoc, et Ahimelech, et principibus familiarum
Sacerdotalium et Leviticarum, tam maiores, quam
minores. omnes sors aequaliter dividebat.

25 Igitur David, et magistratus exercitus
segregaverunt in ministerium filios Asaph, et
Heman, et Idithun: qui prophetarent in citharis,
et psalteriis, et cymbalis secundum numerum
suum dedicato sibi officio servientes. 2 De filiis
Asaph: Zachur, et Ioseph, et Nathania, et Asarela,
filii Asaph: sub manu Asaph prophetantes iuxta
regem. 3 Porro Idithun: filii Idithun, Godolias,
Sori, Ieseias, et Hasabias, et Mathathias, sex, sub
manu patris sui Idithun, qui in cithara prophetabat
super confitentes et laudantes Dominum. 4 Heman
quoque: filii Heman, Bocciau, Mathaniau, Oziel,
Subuel, et Ierimoth, Hananias, Hanani, Eliatha,
Geddelthi, et Romemthiezer, et Iesbacassa, Mellothi,
Othir, Mahazioth: 5 omnes isti filii Heman Videntes
regis in sermonibus Dei, ut exaltaret cornu: deditque
Deus Heman filios quattuordecim, et filias tres.
6 Universi sub manu patris sui ad cantandum in
templo Domini distributi erant, in cymbalis, et
psalteriis, et citharis, in ministeria domus Domini
iuxta regem: Asaph videlicet, et Idithun, et Heman.
7 Fuit autem numerus eorum cum fratribus suis,
qui erudiebant canticum Domini, cuncti doctores,
ducenti octogintaocto. 8 Miseruntque sortes per
vices suas, ex aequo tam maior quam minor, doctus
pariter et indoctus. 9 Egressaque est sors prima
Ioseph, qui erat de Asaph. Secunda Godoliae, ipsi
et filiis eius, et fratribus eius duodecim. 10 Tertia
Zachur, filiis et fratribus eius duodecim. 11 Quarta
Isari, filiis et fratribus eius duodecim. 12 Quinta
Nathaniae, filiis et fratribus eius duodecim. 13 Sexta
Bocciau, filiis et fratribus eius duodecim. 14 Septima
Isreela, filiis et fratribus eius duodecim. 15 Octava
Iesaiae, filiis et fratribus eius duodecim. 16 Nona
Mathaniae, filiis et fratribus eius duodecim. 17
Decima Semeiae, filiis et fratribus eius duodecim. 18
Undecima Azareel, filiis et fratribus eius duodecim.

19 Duodecima Hasabiae, filiis et fratribus eius
duodecim. 20 Tertiadecima Subael, filiis et fratribus
eius duodecim. 21 Quartadecima Mathathiae, filiis et
fratribus eius duodecim. 22 Quintadecima Ierimoth,
filiis et fratribus eius duodecim. 23 Sextadecima
Hananiae, filiis et fratribus eius duodecim. 24
Septimadecima Iesbacassae, filiis et fratribus eius
duodecim. 25 Octavadecima Hanani, filiis et fratribus
eius duodecim. 26 Nonadecima Mellothi, filiis et
fratribus eius duodecim. 27 Vigesima Eliatha, filiis
et fratribus eius duodecim. 28 Vigesimaprima Othir,
filiis et fratribus eius duodecim. 29 Vigesimasecunda
Geddelthi, filiis et fratribus eius duodecim. 30
Vigesimatertia Mahazioth, filiis et fratribus eius
duodecim. 31 Vigesimaquarta Romemthiezer, filiis
et fratribus eius duodecim.

26 Divisiones autem ianitorum: de Coritis
Meselemia, filius Core, de filiis Asaph. 2
Filii Meselemiae: Zacharias primogenitus, Iadihel
secundus, Zabadias tertius, Iathanael quartus, 3
Aelam quintus, Iohanan sextus, Elioenai septimus.
4 Filii autem Obededom: Semeias primogenitus,
Iozabad secundus, Ioaha tertius, Sachar quartus,
Nathanael quintus, 5 Ammiel sextus, Issachar
septimus, Phollathi octavus: quia benedixit illi
Dominus. 6 Semei autem filio eius nati sunt
filii, praefecti familiarum suarum: erant enim
viri fortissimi. 7 filii ergo Semeiae: Othni, et
Raphael, et Obed, Elzabad et, fratres eius viri
fortissimi: Eliu quoque, et Samachias. 8 Omnes
hi, de filiis Obededom: ipsi, et filii, et fratres
eorum fortissimi ad ministrandum, sexaginta duo
de Obededom. 9 Porro Meselemiae filii, et fratres
eorum robustissimi, decem et octo. 10 De Hosa
autem, id est de filiis Merari: Semri princeps (non
enim habuerat primogenitum, et idcirco posuerat
eum pater eius in principem) 11 Helcias secundus,
Tabelias tertius, Zacharias quartus. omnes hi filii,
et fratres Hosa, tredecim. 12 Hi divisi sunt in
ianitores, ut semper principes custodiarum, sicut
et fratres eorum ministrarent in domo Domini.
13 Missae sunt ergo sortes ex aequo, et parvis,
et magnis, per familias suas in unamquamque
portarum. 14 Cecidit ergo sors Orientalis, Selemiae.
Porro Zachariae filio eius, viro prudentissimo, et
erudito, sortito obtigit plaga Septentrionalis. 15
Obededom vero et filiis eius ad Austrum: in qua
parte domus erat seniorum concilium. 16 Sephim,
et Hosa ad Occidentem, iuxta portam, quae ducit
ad viam ascensionis: custodia contra custodiam.
17 Ad Orientem vero Levitae sex: et ad Aquilonem
quattuor per diem: atque ad Meridiem similiter in
die quattuor: et ubi erat concilium bini et bini. 18 In
cellulis quoque ianitorum ad Occidentem quattuor
in via, binique per cellulas. 19 Hae sunt divisiones
ianitorum filiorum Core, et Merari. 20 Porro Achias
erat super thesauros domus Dei, et vasa sanctorum.
21 Filii quoque Ledan, filii Gersonni: de Ledan
principes familiarum, Ledan, et Gersonni, Iehieli.
22 Filii Iehieli: Zathan, et Ioel fratres eius super
thesauros domus Domini, 23 Amramitis, et Isaaritis,
et Hebronitis, et Ozihelitis. 24 Subael autem filius
Gersom, filii Moysi, praepositus thesauris. 25 Frater
quoque eius Eliezer, cuius filius Rahabia, et huius
filius Isaias, et huius filius Ioram, huius quoque filius
Zechri. et huius filius Selemith. 26 Ipse Selemith,
et fratres eius super thesauros sanctorum, quae
sanctificavit David rex, et principes familiarum, et
tribuni, et centuriones, et duces exercitus 27 de
bellis, et manubiis praeliorum, quae consecraverant
ad instaurationem, et supellectilem templi Domini.
28 Haec autem universa sanctificavit Samuel Videns,
et Saul filius Cis, et Abner filius Ner, et Ioab filius
Sarviae: omnesque sanctificaverant ea per manum
Selemith, et fratrum eius. 29 Isaaritis vero praeerat
Chonenias, et filiis eius ad opera forinsecus super
Israel ad docendum et iudicandum eos. 30 Porro de
Hebronitis Hasabias, et fratres eius viri fortissimi,
mille septingenti praeerant Israeli trans Iordanem
contra Occidentem, in cunctis operibus Domini,
et in ministerium regis. 31 Hebronitarum autem
princeps fuit Ieria secundum familias et cognationes
eorum. Quadragesimo anno regni David recensiti
sunt, et inventi sunt viri fortissimi in Iazer Galaad,
32 fratresque eius robustioris aetatis, duo millia
septingenti principes familiarum. Praeposuit autem
eos David rex Rubenitis, et Gadditis, et dimidiae
tribui Manasse, in omne ministerium Dei, et regis.

27 Filii autem Israel secundum numerum suum,
principes familiarum, tribuni, et centuriones,
et praefecti, qui ministrabant regi iuxta turmas
suas, ingredientes et egredientes per singulos
menses in anno, viginti quattuor millibus singuli
praeerant. 2 Primae turmae in primo mense Iesboam
praeerat filius Zabdiel, et sub eo vigintiquattuor
millia. 3 De filiis Phares, princeps cunctorum
principum in exercitu mense primo. 4 Secundi
mensis habebat turmam Dudia Ahohites, et post
se alter nomine Macelloth, qui regebat partem
exercitus viginti quattuor millium. 5 Dux quoque
turmae tertiae in mense tertio, erat Banaias filius
Ioiadae sacerdos: et in divisione sua viginti quattuor
millia. 6 Ipse est Banaias fortissimus inter triginta,
et super triginta. praeerat autem turmae ipsius

Amizabad filius eius. 7 Quartus, mense quarto,
Asahel frater Ioab, et Zabadias filius eius post eum:
et in turma eius vigintiquattuor millia. 8 Quintus,
mense quinto, princeps Samaoth Iezerites: et in
turma eius vigintiquattuor millia. 9 Sextus, mense
sexto, Hira filius Acces Thecuites: et in turma
eius vigintiquattuor millia. 10 Septimus, mense
septimo, Helles Phallonites de filiis Ephraim: et
in turma eius vigintiquattuor millia. 11 Octavus,
mense octavo, Sobochai Husathites de stirpe Zarahi:
et in turma eius vigintiquattuor millia. 12 Nonus,
mense nono, Abiezer Anathothites de filiis Iemini:
et in turma eius vigintiquattuor millia. 13 Decimus,
mense decimo, Marai, et ipse Netophathites de
stirpe Zarai: et in turma eius vigintiquattuor
millia. 14 Undecimus, mense undecimo, Banaias
Pharathonites de filiis Ephraim: et in turma
eius vigintiquattuor millia. 15 Duodecimus,
mense duodecimo, Holdai Netophathites, de stirpe
Gothoniel: et in turma eius vigintiquattuor millia.
16 Porro tribubus praeerant in Israel, Rubenitis,
dux Eliezer filius Zechri: Simeonitis, dux Saphatias
filius Maacha: 17 Levitis, Hasabias filius Camuel:
Aaronitis, Sadoc: 18 Iuda, Eliu, frater David: Issachar,
Amri filius Michael. 19 Zabulonitis, Iesmaias filius
Abdiae: Nephthalitibus, Ierimoth filius Ozriel: 20
filiis Ephraim, Osee filius Ozaziu: dimidiae tribui
Manasse, Ioel filius Phadaiae: 21 et dimidiae tribui
Manasse in Galaad, Iaddo filius Zachariae: Beniamin
autem, Iasiel filius Abner. 22 Dan vero, Ezrihel
filius Ieroham: hi principes filiorum Israel. 23
Noluit autem David numerare eos a viginti annis
inferius: quia dixerat Dominus ut multiplicaret
Israel quasi stellas caeli. 24 Ioab filius Sarviae
coeperat numerare, nec complevit: quia super
hoc ira irruerat in Israel: et idcirco numerus
eorum qui fuerant recensiti, non est relatus in
fastos regis David. 25 Super thesauros autem
regis fuit Azmoth filius Adiel. his autem thesauris,
qui erant in urbibus, et in vicis, et in turribus,
praesidebat Ionathan filius Oziae. 26 Operi autem
rustico, et agricolis, qui exercebant terram, praeerat
Ezri filius Chelub: 27 vinearumque cultoribus,
Semeias Romathites: cellis autem vinariis, Zabdias
Aphonites. 28 Nam super oliveta et ficeta, quae
erant in campestribus, Balanam Gederites: super
apothecas autem olei, Ioas. 29 Porro armentis,
quae pascebantur in Saron, praepositus fuit Setrai
Saronites: et super boves in vallibus Saphat filius
Adli: 30 super camelos vero, Ubil Ismahelites:
et super asinos, Iadias Meronathites. 31 super
oves quoque Iaziz Agarenus. omnes hi, principes
substantiae regis David. 32 Ionathan autem patruus
David, consiliarius, vir prudens et litteratus: ipse
et Iahiel filius Hachamoni erant cum filiis regis.
33 Achitophel etiam consiliarius regis, et Chusai
Arachites amicus regis. 34 Post Achitophel fuit
Ioiada filius Banaiae, et Abiathar. Princeps autem
exercitus regis erat Ioab.

28 Convocavit igitur David omnes principes
Israel, duces tribuum, et praepositos
turmarum, qui ministrabant regi: tribunos quoque
et centuriones, et qui praeerant substantiae et
possessionibus regis, filiosque suos cum eunuchis,
et potentes, et robustissimos quosque in exercitu
Ierusalem. 2 Cumque surrexisset rex, et stetisset,
ait: Audite me fratres mei, et populus meus: Cogitavi
ut aedificarem domum, in qua requiesceret arca
foederis Domini, et scabellum pedum Dei nostri: et
ad aedificandum, omnia praeparavi. 3 Deus autem
dixit mihi: Non aedificabis domum nomini meo,
eo quod sis vir bellator, et sanguinem fuderis. 4
Sed elegit Dominus Deus Israel me de universa
domo patris mei, ut essem rex super Israel in
sempiternum: de Iuda enim elegit principes: porro
de domo Iuda, domum patris mei: et de filiis
patris mei, placuit ei ut me eligeret regem super
cunctum Israel. 5 Sed et de filiis meis (filios enim
mihi multos dedit Dominus) elegit Salomonem
filium meum, ut sederet in throno regni Domini
super Israel, 6 dixitque mihi: Salomon filius tuus
aedificabit domum meam, et atria mea: ipsum enim
elegi mihi in filium, et ego ero ei in patrem. 7
Et firmabo regnum eius usque in aeternum, si
perseveraverit facere praecepta mea, et iudicia,
sicut et hodie. 8 Nunc ergo coram universo
coetu Israel audiente Deo nostro, custodite, et
perquirite cuncta mandata Domini Dei nostri: ut
possideatis Terram bonam, et relinquatis eam
filiis vestris post vos usque in sempiternum. 9
Tu autem Salomon fili mi, scito Deum patris tui,
et servito ei corde perfecto, animo voluntario:
omnia enim corda scrutatur Dominus, et universas
mentium cogitationes intelligit. Si quaesieris eum,
invenies: si autem dereliqueris eum, proiiciet te
in aeternum. 10 Nunc ergo quia elegit te Dominus
ut aedificares domum Sanctuarii, confortare,
et perfice. 11 Dedit autem David Salomoni
filio suo descriptionem porticus, et templi, et
cellariorum, et coenaculi, et cubiculorum in adytis,
et domus propitiationis, 12 necnon et omnium quae
cogitaverat atriorum, et exedrarum per circuitum
in thesauros domus Domini, et in thesauros
sanctorum, 13 divisionumque Sacerdotalium et
Leviticarum, in omnia opera domus Domini, et

in universa vasa ministerii templi Domini. **14** Aurum in pondere per singula vasa ministerii. Argenti quoque pondus pro vasorum et operum diversitate. **15** Sed et in candelabra aurea, et ad lucernas eorum, aurum pro mensura uniuscuiusque candelabri et lucernarum. Similiter et in candelabra argentea, et in lucernas eorum, pro diversitate mensurae, pondus argenti tradidit. **16** Aurum quoque dedit in mensas propositionis pro diversitate mensarum: similiter et argentum in alias mensas argenteas. **17** Ad fuscinulas quoque, et phialas, et thuribula ex auro purissimo, et leunculos aureos pro qualitate mensurae pondus distribuit in leunculum, et leunculum. Similiter et in leones argenteos diversum argenti pondus separavit. **18** Altari autem, in quo adoletur incensum, aurum purissimum dedit: ut ex ipso fieret similitudo quadrigae cherubim extendentium alas, et velantium arcam foederis Domini. **19** Omnia, inquit, venerunt scripta manu Domini ad me, ut intelligerem universa opera exemplaris. **20** Dixit quoque David Salomoni filio suo: Viriliter age, et confortare, et fac: ne timeas, et ne paveas: Dominus enim Deus meus tecum erit, et non dimittet te, nec derelinquet donec perficias omne opus ministerii domus Domini. **21** Ecce divisiones Sacerdotum et Levitarum, in omne ministerium domus Domini assistunt tibi, et parati sunt, et noverunt tam principes quam populus facere omnia praecepta tua.

29 Locutusque est David rex ad omnem ecclesiam: Salomonem filium meum unum elegit Deus, adhuc puerum et tenellum: opus namque grande est, neque enim homini praeparatur habitatio, sed Deo. **2** Ego autem totis viribus meis praeparavi impensas domus Dei mei. Aurum ad vasa aurea, et argentum in argentea, aes in aenea, ferrum in ferrea, ligna ad lignea: et lapides onychinos, et quasi stibinos, et diversorum colorum, omnemque pretiosum lapidem, et marmor Parium abundantissime: **3** et super haec, quae obtuli in domum Dei mei de peculio meo aurum et argentum, do in templum Dei mei, exceptis his, quae praeparavi in aedem sanctam. **4** Tria millia talenta auri de auro Ophir: et septem millia talentorum argenti probatissimi ad deaurandos parietes templi. **5** Et, ubicumque opus est aurum de auro, et ubicumque opus est argentum de argento, opera fiant per manus artificum: et si quis sponte offert, impleat manum suam hodie, et offerat quod voluerit Domino. **6** Polliciti sunt itaque principes familiarum, et proceres tribuum Israel, tribuni quoque, et centuriones, et principes possessionum regis. **7** Dederuntque in opera domus Dei auri talenta quinque millia, et solidos decem millia: argenti talenta decem millia, et aeris talenta decem et octo millia: ferri quoque centum millia talentorum. **8** Et apud quemcumque inventi sunt lapides, dederunt in thesauros domus Domini, per manum Iahiel Gersonitis. **9** Laetatusque est populus, cum vota sponte promitterent: quia corde toto offerebant ea Domino: sed et David rex laetatus est gaudio magno. **10** Et benedixit Domino coram universa multitudine, et ait: Benedictus es Domine Deus Israel patris nostri ab aeterno in aeternum. **11** Tua est Domine magnificentia, et potentia, et gloria, atque victoria: et tibi laus: cuncta enim quae in caelo sunt, et in terra, tua sunt: tuum Domine regnum, et tu es super omnes principes. **12** Tuae divitiae, et tua est gloria: tu dominaris omnium, in manu tua virtus et potentia: in manu tua magnitudo, et imperium omnium. **13** Nunc igitur Deus noster confitemur tibi, et laudamus nomen tuum inclytum. **14** Quis ego, et quis populus meus, ut possimus haec tibi universa promittere? tua sunt omnia: et quae de manu tua accepimus dedimus tibi. **15** Peregrini enim sumus coram te, et advenae, sicut omnes patres nostri. Dies nostri quasi umbra super terram, et nulla est mora. **16** Domine Deus noster, omnis haec copia, quam paravimus ut aedificaretur domus nomini sancto tuo, de manu tua est, et tua sunt omnia. **17** Scio Deus meus quod probes corda, et simplicitatem diligas, unde et ego in simplicitate cordis mei laetus obtuli universa haec: et populum tuum, qui hic repertus est, vidi cum ingenti gaudio tibi offerre donaria. **18** Domine Deus Abraham, et Isaac, et Israel patrum nostrorum, custodi in aeternum hanc voluntatem cordis eorum, et semper in venerationem tui mens ista permaneat. **19** Salomoni quoque filio meo da cor perfectum, ut custodiat mandata tua, testimonia tua, et ceremonias tuas, et faciat universa: et aedificet aedem, cuius impensas paravi. **20** Praecepit autem David universae ecclesiae: Benedicite Domino Deo nostro. Et benedixit omnis ecclesia Domino Deo patrum suorum: et inclinaverunt se, et adoraverunt Deum, et deinde regem. **21** Immolaveruntque victimas Domino: et obtulerunt holocausta die sequenti, tauros mille, arietes mille, agnos mille cum libaminibus suis, et universo ritu abundantissime in omnem Israel. **22** Et comederunt, et biberunt coram Domino in die illo cum grandi laetitia. Et unxerunt secundo Salomonem filium David. Unxerunt autem eum Domino in principem, et Sadoc in pontificem. **23** Seditque Salomon super solium Domini in regem pro David patre suo, et cunctis placuit: et paruit illi omnis Israel. **24** Sed et universi principes, et

potentes, et cuncti filii regis David dederunt manum,
et subiecti fuerunt Salomoni regi. **25** Magnificavit
ergo Dominus Salomonem super omnem Israel:
et dedit illi gloriam regni, qualem nullus habuit
ante eum rex Israel. **26** Igitur David filius Isai
regnavit super universum Israel. **27** Et dies, quibus
regnavit super Israel, fuerunt quadraginta anni: in
Hebron regnavit septem annis, et in Ierusalem annis
trigintatribus. **28** Et mortuus est in senectute bona,
plenus dierum, et divitiis, et gloria. et regnavit
Salomon filius eius pro eo. **29** Gesta autem David
regis priora, et novissima scripta sunt in Libro
Samuelis Videntis, et in Libro Nathan prophetae,
atque in volumine Gad Videntis: **30** Universique
regni eius, et fortitudinis, et temporum, quae
transierunt sub eo, sive in Israel, sive in cunctis
regnis terrarum.

Ii Paralipomenon

1 Confortatus est ergo Salomon filius David
in regno suo, et Dominus erat cum eo, et
magnificavit eum in excelsum. **2** Praecepitque
Salomon universo Israeli, tribunis, et centurionibus,
et ducibus, et iudicibus omnis Israel, et principibus
familiarum: **3** et abiit cum universa multitudine in
Excelsum Gabaon, ubi erat tabernaculum foederis
Domini, quod fecit Moyses famulus Dei in solitudine.
4 Arcam autem Dei adduxerat David de Cariathiarim
in locum, quem praeparaverat ei, et ubi fixerat
illi tabernaculum, hoc est, in Ierusalem. **5** Altare
quoque aeneum, quod fabricatus fuerat Beseleel
filius Uri filii Hur, ibi erat coram tabernaculo
Domini: quod et requisivit Salomon, et omnis
ecclesia. **6** Ascenditque Salomon ad altare aeneum,
coram tabernaculo foederis Domini, et obtulit in eo
mille hostias. **7** Ecce autem in ipsa nocte apparuit
ei Deus, dicens: Postula quod vis, ut dem tibi. **8**
Dixitque Salomon Deo: Tu fecisti cum David patre
meo misericordiam magnam: et constituisti me
regem pro eo. **9** Nunc ergo Domine Deus impleatur
sermo tuus, quem pollicitus es David patri meo:
tu enim me fecisti regem super populum tuum
multum, qui tam innumerabilis est, quam pulvis
terrae. **10** Da mihi sapientiam et intelligentiam, ut
ingrediar et egrediar coram populo tuo: quis enim
potest hunc populum tuum digne, qui tam grandis
est, iudicare? **11** Dixit autem Deus ad Salomonem:
Quia hoc magis placuit cordi tuo, et non postulasti
divitias, et substantiam, et gloriam, neque animas
eorum qui te oderant, sed nec dies vitae plurimos:
petisti autem sapientiam et scientiam, ut iudicare
possis populum meum, super quem constitui te
regem. **12** Sapientia et scientia data sunt tibi:
divitias autem et substantiam et gloriam dabo tibi,
ita ut nullus in regibus nec ante te nec post te
fuerit similis tui. **13** Venit ergo Salomon ab Excelso
Gabaon in Ierusalem coram tabernaculo foederis,
et regnavit super Israel. **14** Congregavitque sibi
currus et equites, et facti sunt ei mille quadringenti
currus, et duodecim millia equitum: et fecit eos esse
in urbibus quadrigarum, et cum rege in Ierusalem.
15 Praebuitque rex argentum et aurum in Ierusalem
quasi lapides, et cedros quasi sycomoros, quae
nascuntur in campestribus multitudine magna. **16**
Adducebantur autem ei equi de Aegypto, et de Coa
a negotiatoribus regis, qui ibant, et emebant pretio,
17 quadrigam equorum sexcentis argenteis, et
equum centum quinquaginta: similiter de universis
regnis Cethaeorum, et a regibus Syriae emptio
celebrabatur.

2 Decrevit autem Salomon aedificare domum
nomini Domini, et palatium sibi. **2** Et numeravit
septuaginta millia virorum portantium humeris, et
octoginta millia qui caederent lapides in montibus,
praepositosque eorum tria millia sexcentos. **3** Misit
quoque ad Hiram regem Tyri, dicens: Sicut egisti
cum David patre meo, et misisti ei ligna cedrina
ut aedificaret sibi domum, in qua et habitavit:
4 sic fac mecum ut aedificem domum nomini
Domini Dei mei, ut consecrem eam ad adolendum
incensum coram illo, et fumiganda aromata, et
ad propositionem panum sempiternam, et ad
holocautomata mane, et vespere, sabbatis quoque,
et neomeniis, et sollemnitatibus Domini Dei nostri
in sempiternum, quae mandata sunt Israeli. **5**
Domus enim, quam aedificare cupio, magna est:
magnus est enim Deus noster super omnes deos. **6**
Quis ergo poterit praevalere, ut aedificet ei dignam
domum? si caelum, et caeli caelorum capere eum
nequeunt: quantus ego sum, ut possim aedificare ei
domum? sed ad hoc tantum, ut adoleatur incensum
coram illo. **7** Mitte ergo mihi virum eruditum,
qui noverit operari in auro, et argento, aere, et
ferro, purpura, coccino, et hyacintho, et qui sciat
sculpere caelaturas cum his artificibus, quos mecum
habeo in Iudaea, et Ierusalem, quos praeparavit
David pater meus. **8** Sed et ligna cedrina mitte
mihi, et arceuthina, et pinea de Libano: scio enim
quod servi tui noverint caedere ligna de Libano, et
erunt servi mei cum servis tuis, **9** ut parentur mihi
ligna plurima. Domus enim, quam cupio aedificare,
magna est nimis, et inclyta. **10** Praeterea operariis,
qui caesuri sunt ligna, servis tuis dabo in cibaria
tritici coros viginti millia, et hordei coros totidem,
olei quoque sata viginti millia. **11** Dixit autem Hiram
rex Tyri per litteras, quas miserat Salomoni: Quia
dilexit Dominus populum suum, idcirco te regnare
fecit super eum. **12** Et addidit, dicens: Benedictus
Dominus Deus Israel, qui fecit caelum et terram, qui
dedit David regi filium sapientem et eruditum et
sensatum atque prudentem, ut aedificaret domum
Domino, et palatium sibi. **13** Misi ergo tibi virum
prudentem et scientissimum Hiram, ut patrem
meum, **14** filium mulieris de filiabus Dan, cuius
pater fuit Tyrius, qui novit operari in auro, et
argento, aere, et ferro, et marmore, et lignis, in
purpura quoque, et hyacintho, et bysso, et coccino:
et qui scit caelare omnem sculpturam, et adinvenire
prudenter quodcumque in opere necessarium est
cum artificibus tuis, et cum artificibus domini mei

David patris tui. 15 Triticum ergo, et hordeum, et
oleum, et vinum, quae pollicitus es domine mi, mitte
servis tuis. 16 Nos autem caedemus ligna de Libano,
quot necessaria habueris, et applicabimus ea ratibus
per mare in Ioppe: tuum autem erit transferre ea
in Ierusalem. 17 Numeravit igitur Salomon omnes
viros proselytos, qui erant in terra Israel, post
dinumerationem, quam dinumeravit David pater
eius, et inventi sunt centum quinquaginta tria millia
et sexcenti. 18 Fecitque ex eis septuaginta millia, qui
humeris onera portarent, et octoginta millia, qui
lapides de montibus caederent: tria autem millia et
sexcentos praepositos operum populi.

3 Et coepit Salomon aedificare domum Domini in
Ierusalem in monte Moria, qui demonstratus
fuerat David patri eius, in loco, quem paraverat
David in area Ornan Iebusaei. 2 Coepit autem
aedificare mense secundo, anno quarto regni sui.
3 Et haec sunt fundamenta, quae iecit Salomon,
ut aedificaret domum Dei, longitudinis cubitos in
mensura prima sexaginta, latitudinis cubitos viginti.
4 Porticum vero ante frontem, quae tendebatur
in longum iuxta mensuram latitudinis domus,
cubitorum viginti: porro altitudo centum viginti
cubitorum erat: et deauravit eam intrinsecus auro
mundissimo. 5 Domum quoque maiorem texit
tabulis ligneis abiegnis, et laminas auri obrizi
affixit per totum: sculpsitque in ea palmas, et
quasi catenulas se invicem complectentes. 6 Stravit
quoque pavimentum templi pretiosissimo marmore,
decore multo. 7 Porro aurum erat probatissimum,
de cuius laminis texit domum, et trabes eius, et
postes, et parietes, et ostia: et caelavit cherubim in
parietibus. 8 Fecit quoque domum Sancti sanctorum:
longitudinem iuxta latitudinem domus cubitorum
viginti: et latitudinem similiter viginti cubitorum:
et laminis aureis texit eam, quasi talentis sexcentis.
9 Sed et clavos fecit aureos, ita ut singuli clavi siclos
quinquagenos appenderent: caenacula quoque texit
auro. 10 Fecit etiam in domo Sancti sanctorum
cherubim duos, opere statuario: et texit eos auro.
11 Alae cherubim viginti cubitis extendebantur, ita
ut una ala haberet cubitos quinque et tangeret
parietem domus: et altera quinque cubitos habens,
alam tangeret alterius cherub. 12 Similiter cherub
alterius ala, quinque habebat cubitos, et tangebat
parietem: et ala eius altera quinque cubitorum, alam
cherub alterius contingebat. 13 Igitur alae utriusque
cherubim expansae erant, et extendebantur per
cubitos viginti: ipsi autem stabant erectis pedibus,
et facies eorum erant versae ad exteriorem domum.
14 Fecit quoque velum ex hyacintho, purpura,
cocco, et bysso: et intexuit ei cherubim. 15 Ante
fores etiam templi duas columnas, quae triginta et
quinque cubitos habebant altitudinis: porro capita
earum, quinque cubitorum. 16 Necnon et quasi
catenulas in oraculo, et superposuit eas capitibus
columnarum: malogranata etiam centum, quae
catenulis interposuit. 17 Ipsas quoque columnas
posuit in vestibulo templi, unam a dextris, et
alteram a sinistris: eam, quae a dextris erat, vocavit
Iachin: et quae ad laevam, Booz.

4 Fecit quoque altare aeneum viginti cubitorum
longitudinis, et viginti cubitorum latitudinis, et
decem cubitorum altitudinis. 2 Mare etiam fusile
decem cubitis a labio usque ad labium, rotundum
per circuitum: quinque cubitos habebat altitudinis,
et funiculus triginta cubitorum ambiebat gyrum
eius. 3 Similitudo quoque boum erat subter illud,
et decem cubitis quaedam extrinsecus caelaturae,
quasi duobus versibus alvum maris circuibant. Boves
autem erant fusiles: 4 et ipsum Mare super duodecim
boves impositum erat, quorum tres respiciebant ad
Aquilonem, et alii tres ad Occidentem: porro tres
alii Meridiem, et tres qui reliqui erant, Orientem,
habentes mare superpositum: posteriora autem
boum erant intrinsecus sub mari. 5 Porro vastitas
eius habebat mensuram palmi, et labium illius erat
quasi labium calicis, vel repandi lilii: capiebatque
tria millia metretas. 6 Fecit quoque conchas decem:
et posuit quinque a dextris, et quinque a sinistris,
ut lavarent in eis omnia, quae in holocaustum
oblaturi erant: porro in mari sacerdotes lavabantur.
7 Fecit autem et candelabra aurea decem secundum
speciem, qua iusserat fieri: et posuit ea in templo,
quinque a dextris, et quinque a sinistris. 8 Necnon
et mensas decem: et posuit eas in templo, quinque
a dextris, et quinque a sinistris: phialas quoque
aureas centum. 9 Fecit etiam atrium sacerdotum,
et basilicam grandem: et ostia in basilica, quae
texit aere. 10 Porro mare posuit in latere dextro
contra Orientem ad Meridiem. 11 Fecit autem
Hiram lebetes, et creagras, et phialas: et complevit
omne opus regis in domo Dei: 12 hoc est, columnas
duas, et epistylia, et capita, et quasi quaedam
retiacula, quae capita tegerent super epistylia. 13
Malogranata quoque quadringenta, et retiacula
duo ita ut bini ordines malogranatorum singulis
retiaculis iungerentur, quae protegerent epistylia,
et capita columnarum. 14 Bases etiam fecit, et
conchas, quas superposuit basibus: 15 mare unum,
boves quoque duodecim sub mari. 16 Et lebetes,
et creagras, et phialas. Omnia vasa fecit Salomoni
Hiram in domo Domini ex aere mundissimo. 17

In regione Iordanis fudit ea rex in argillosa terra
inter Sochot, et Saredatha. 18 Erat autem multitudo
vasorum innumerabilis, ita ut ignoraretur pondus
aeris. 19 Fecitque Salomon omnia vasa domus Dei,
et altare aureum, et mensas, et super eas panes
propositionis: 20 candelabra quoque cum lucernis
suis ut lucerent ante oraculum iuxta ritum ex auro
purissimo: 21 et florentia quaedam, et lucernas,
et forcipes aureos: omnia de auro mundissimo
facta sunt. 22 Thymiateria quoque, et thuribula,
et phialas, et mortariola ex auro purissimo. Et
ostia caelavit templi interioris, id est, in Sancto
sanctorum: et ostia templi forinsecus aurea. Sicque
completum est omne opus, quod fecit Salomon in
domo Domini.

5 Intulit igitur Salomon omnia, quae voverat
David pater suus, argentum, et aurum, et
universa vasa posuit in thesauris domus Dei. 2
Post quae congregavit maiores natu Israel, et
cunctos principes tribuum, et capita familiarum
de filiis Israel in Ierusalem, ut adducerent arcam
foederis Domini de Civitate David, quae est Sion. 3
Venerunt itaque ad regem omnes viri Israel in die
sollemni mensis septimi. 4 Cumque venissent cuncti
seniorum Israel, portaverunt Levitae arcam, 5 et
intulerunt eam, et omnem paraturam tabernaculi.
Porro vasa sanctuarii, quae erant in tabernaculo,
portaverunt Sacerdotes cum Levitis. 6 Rex autem
Salomon, et universus coetus Israel, et omnes, qui
fuerunt congregati ante arcam, immolabant arietes,
et boves absque ullo numero: tanta enim erat
multitudo victimarum. 7 Et intulerunt Sacerdotes
arcam foederis Domini in locum suum, id est,
ad oraculum templi, in Sancta sanctorum subter
alas cherubim: 8 ita ut cherubim expanderent
alas suas super locum, in quo posita erat arca, et
ipsam arcam tegerent cum vectibus suis. 9 Vectium
autem, quibus portabatur arca, quia paululum
longiores erant, capita parebant ante oraculum:
si vero quis paululum fuisset extrinsecus, eos
videre non poterat. Fuit itaque arca ibi usque
in praesentem diem. 10 Nihilque erat aliud in
arca, nisi duae tabulae, quas posuerat Moyses in
Horeb, quando legem dedit Dominus filiis Israel
egredientibus ex Aegypto. 11 Egressis autem
Sacerdotibus de sanctuario (omnes enim Sacerdotes,
qui ibi potuerant inveniri, sanctificati sunt: nec
adhuc in illo tempore vices, et ministeriorum
ordo inter eos divisus erat) 12 tam Levitae quam
cantores, id est, et qui sub Asaph erant, et qui sub
Eman, et qui sub Idithun, filii, et fratres eorum
vestiti byssinis, cymbalis, et psalteriis, et citharis
concrepabant, stantes ad Orientalem plagam altaris,
et cum eis Sacerdotes centum viginti canentes
tubis. 13 Igitur cunctis pariter, et tubis, et voce, et
cymbalis, et organis, et diversi generis musicorum
concinentibus, et vocem in sublime tollentibus;
longe sonitus audiebatur, ita ut cum Dominum
laudare coepissent et dicere: Confitemini Domino
quoniam bonus, quoniam in aeternum misericordia
eius; impleretur ita domus Dei nube, 14 ne possent
Sacerdotes stare et ministrare propter caliginem.
Compleverat enim gloria Domini domum Dei.

6 Tunc Salomon ait: Dominus pollicitus est ut
habitaret in caligine: 2 ego autem aedificavi
domum nomini eius, ut habitaret ibi in perpetuum. 3
Et convertit rex faciem suam, et benedixit universae
multitudini Israel (nam omnis turba stabat intenta)
et ait: 4 Benedictus Dominus Deus Israel, qui quod
locutus est David patri meo, opere complevit,
dicens: 5 A die, qua eduxi populum meum de Terra
Aegypti, non elegi civitatem de cunctis tribubus
Israel, ut aedificaretur in ea domus nomini meo:
neque elegi quemquam alium virum, ut esset dux
in populo Israel, 6 sed elegi Ierusalem, ut sit nomen
meum in ea, et elegi David, ut constituerem eum
super populum meum Israel. 7 Cumque fuisset
voluntatis David patris mei, ut aedificaret domum
nomini Domini Dei Israel, 8 dixit Dominus ad eum:
Quia haec fuit voluntas tua, ut aedificares domum
nomini meo, bene quidem fecisti huiuscemodi
habere voluntatem: 9 sed non tu aedificabis domum,
verum filius tuus, qui egredietur de lumbis tuis,
ipse aedificabit domum nomini meo. 10 Complevit
ergo Dominus sermonem suum, quem locutus
fuerat: et ego surrexi pro David patre meo, et sedi
super thronum Israel, sicut locutus est Dominus:
et aedificavi domum nomini Domini Dei Israel. 11
Et posui in ea arcam, in qua est pactum Domini,
quod pepigit cum filiis Israel. 12 Stetit ergo coram
altari Domini ex adverso universae multitudinis
Israel, et extendit manus suas. 13 Siquidem fecerat
Salomon basim aeneam, et posuerat eam in medio
basilicae, habentem quinque cubitos longitudinis,
et quinque cubitos latitudinis, et tres cubitos
altitudinis: stetitque super eam: et deinceps flexis
genibus contra universam multitudinem Israel, et
palmis in caelum levatis, 14 ait: Domine Deus Israel,
non est similis tui Deus in caelo et in terra: qui
custodis pactum et misericordiam cum servis tuis,
qui ambulant coram te in toto corde suo: 15 Qui
praestitisti servo tuo David patri meo quaecumque
locutus fueras ei: et quae ore promiseras, opere
complesti, sicut et praesens tempus probat. 16

Nunc ergo Domine Deus Israel, imple servo tuo
patri meo David quaecumque locutus es, dicens:
Non deficiet ex te vir coram me, qui sedeat super
thronum Israel: ita tamen si custodierint filii tui
vias meas, et ambulaverint in lege mea, sicut et
tu ambulasti coram me. 17 Et nunc Domine Deus
Israel, firmetur sermo tuus, quem locutus es servo
tuo David. 18 Ergone credibile est ut habitet Deus
cum hominibus super terram? Si caelum et caeli
caelorum non te capiunt, quanto magis domus ista,
quam aedificavi? 19 Sed ad hoc tantum facta est,
ut respicias orationem servi tui, et obsecrationem
eius, Domine Deus meus: et audias preces, quas
fundit famulus tuus coram te: 20 ut aperias oculos
tuos super domum istam diebus ac noctibus, super
locum, in quo pollicitus es ut invocaretur nomen
tuum, 21 et exaudires orationem, quam servus tuus
orat in eo: et exaudias preces famuli tui, et populi
tui Israel. Quicumque oraverit in loco isto, exaudi
de habitaculo tuo, id est, de caelis, et propitiare.
22 Si peccaverit quispiam in proximum suum, et
iurare contra eum paratus venerit, seque maledicto
constrinxerit coram altari in domo ista: 23 tu audies
de caelo, et facies iudicium servorum tuorum, ita
ut reddas iniquo viam suam in caput proprium, et
ulciscaris iustum, retribuens ei secundum iustitiam
suam. 24 Si superatus fuerit populus tuus Israel ab
inimicis (peccabunt enim tibi) et conversi egerint
poenitentiam, et obsecraverint nomen tuum, et
fuerint deprecati in loco isto, 25 tu exaudies de
caelo, et propitiare peccato populi tui Israel, et
reduc eos in terram, quam dedisti eis, et patribus
eorum. 26 Si clauso caelo pluvia non fluxerit
propter peccata populi, et deprecati te fuerint
in loco isto, et confessi nomini tuo, et conversi
a peccatis suis, cum eos afflixeris, 27 exaudi de
caelo Domine, et dimitte peccata servis tuis et
populi tui Israel, et doce eos viam bonam, per quam
ingrediantur: et da pluviam terrae, quam dedisti
populo tuo ad possidendum. 28 Fames si orta fuerit
in terra et pestilentia, aerugo, et aurugo, et locusta,
et bruchus, et hostes, vastatis regionibus, portas
obsederint civitatis, omnisque plaga et infirmitas
presserit: 29 si quis de populo tuo Israel fuerit
deprecatus, cognoscens plagam et infirmitatem
suam, et expanderit manus suas in domo hac, 30 tu
exaudies de caelo, de sublimi scilicet habitaculo
tuo, et propitiare, et redde unicuique secundum
vias suas, quas nosti eum habere in corde suo: (tu
enim solus nosti corda filiorum hominum.) 31 ut
timeant te, et ambulent in viis tuis cunctis diebus,
quibus vivunt super faciem terrae, quam dedisti
patribus nostris. 32 Externum quoque, qui non est
de populo tuo Israel, si venerit de terra longinqua,
propter nomen tuum magnum, et propter manum
tuam robustam, et brachium tuum extentum, et
adoraverit in loco isto, 33 tu exaudies de caelo
firmissimo habitaculo tuo, et facies cuncta, pro
quibus invocaverit te ille peregrinus: ut sciant
omnes populi terrae nomen tuum, et timeant
te sicut populus tuus Israel. et cognoscant, quia
nomen tuum invocatum est super domum hanc,
quam aedificavi. 34 Si egressus fuerit populus tuus
ad bellum contra adversarios suos per viam in
qua miseris eos, adorabunt te contra viam, in qua
civitas haec est, quam elegisti, et domus, quam
aedificavi nomini tuo: 35 tu exaudies de caelo preces
eorum, et obsecrationem, et ulciscaris. 36 Si autem
peccaverint tibi (neque enim est homo, qui non
peccet) et iratus fueris eis, et tradideris hostibus,
et captivos duxerint eos in terram longinquam,
vel certe quae iuxta est, 37 et conversi in corde
suo in terra, ad quam captivi ducti fuerant, egerint
poenitentiam, et deprecati te fuerint in terra
captivitatis suae, dicentes: Peccavimus, inique
fecimus, iniuste egimus: 38 et reversi fuerint ad
te in toto corde suo, et in tota anima sua, in terra
captivitatis suae, ad quam ducti sunt, adorabunt
te contra viam terrae suae, quam dedisti patribus
eorum, et urbis, quam elegisti, et domus, quam
aedificavi nomini tuo: 39 tu exaudies de caelo,
hoc est, de firmo habitaculo tuo preces eorum, et
facias iudicium, et dimittas populo tuo, quamvis
peccatori: 40 tu es enim Deus meus: aperiantur,
quaeso, oculi tui, et aures tuae intentae sint ad
orationem, quae fit in loco isto. 41 Nunc igitur
consurge Domine Deus in requiem tuam, tu et
arca fortitudinis tuae: Sacerdotes tui Domine Deus
induantur salutem, et sancti tui laetentur in bonis.
42 Domine Deus ne avertaris faciem christi tui:
memento misericordiarum David servi tui.

7 Cumque complesset Salomon fundens preces,
ignis descendit de caelo, et devoravit holocausta
et victimas: et maiestas Domini implevit domum. 2
Nec poterant sacerdotes ingredi templum Domini,
eo quod implesset maiestas Domini templum
Domini. 3 Sed et omnes filii Israel videbant
descendentem ignem, et gloriam Domini super
domum: et corruentes proni in terram super
pavimentum stratum lapide, adoraverunt, et
laudaverunt Dominum: Quoniam bonus, quoniam
in saeculum misericordia eius. 4 Rex autem, et
omnis populus immolabant victimas coram Domino.
5 Mactavit igitur rex Salomon hostias, boum
vigintiduo millia, arietum centum viginti millia: et

dedicavit domum Dei rex, et universus populus. 6
Sacerdotes autem stabant in officiis suis: et Levitae
in organis carminum Domini, quae fecit David rex
ad laudandum Dominum: Quoniam in aeternum
misericordia eius, hymnos David canentes per
manus suas: porro Sacerdotes canebant tubis ante
eos, cunctusque Israel stabat. 7 Sanctificavit quoque
Salomon medium atrii ante templum Domini:
obtulerat enim ibi holocausta et adipes pacificorum:
quia altare aeneum, quod fecerat, non poterat
sustinere holocausta et sacrificia et adipes. 8 Fecit
ergo Salomon sollemnitatem in tempore illo septem
diebus, et omnis Israel cum eo, ecclesia magna valde,
ab introitu Emath usque ad Torrentem Aegypti. 9
Fecitque die octavo collectam, eo quod dedicasset
altare septem diebus, et sollemnitatem celebrasset
diebus septem. 10 Igitur in die vigesimo tertio
mensis septimi dimisit populos ad tabernacula sua,
laetantes atque gaudentes super bono, quod fecerat
Dominus Davidi, et Salomoni, et Israeli populo
suo. 11 Complevitque Salomon domum Domini, et
domum regis, et omnia quae disposuerat in corde
suo, ut faceret in domo Domini, et in domo sua,
et prosperatus est. 12 Apparuit autem ei Dominus
nocte, et ait: Audivi orationem tuam, et elegi locum
istum mihi in domum sacrificii. 13 Si clausero
caelum, et pluvia non fluxerit, et mandavero et
praecepero locustae, ut devoret terram, et misero
pestilentiam in populum meum: 14 conversus
autem populus meus, super quos invocatum est
nomen meum, deprecatus me fuerit, et exquisierit
faciem meam, et egerit poenitentiam a viis suis
pessimis: et ego exaudiam de caelo, et propitius
ero peccatis eorum, et sanabo terram eorum. 15
Oculi quoque mei erunt aperti, et aures meae
erectae ad orationem eius, qui in loco isto oraverit.
16 Elegi enim, et sanctificavi locum istum, ut sit
nomen meum ibi in sempiternum, et permaneant
oculi mei, et cor meum ibi cunctis diebus. 17 Tu
quoque si ambulaveris coram me, sicut ambulaverit
David pater tuus, et feceris iuxta omnia, quae
praecepi tibi, et iustitias meas iudiciaque servaveris:
18 suscitabo thronum regni tui, sicut pollicitus
sum David patri tuo, dicens: Non auferetur de
stirpe tua vir, qui non sit princeps in Israel. 19
Si autem aversi fueritis, et dereliqueritis iustitias
meas, et praecepta mea, quae proposui vobis, et
abeuntes servieritis diis alienis, et adoraveritis
eos, 20 evellam vos de terra mea, quam dedi vobis:
et domum hanc, quam sanctificavi nomini meo,
proiiciam a facie mea, et tradam eam in parabolam,
et in exemplum cunctis populis. 21 Et domus
ista erit in proverbium universis transeuntibus, et
dicent stupentes: Quare fecit Dominus sic terrae
huic, et domui huic? 22 Respondebuntque: Quia
dereliquerunt Dominum Deum patrum suorum, qui
eduxit eos de Terra Aegypti, et apprehenderunt
deos alienos, et adoraverunt eos, et coluerunt:
idcirco venerunt super eos universa haec mala.

8 Expletis autem viginti annis postquam aedificavit
Salomon domum Domini et domum suam: 2
civitates, quas dederat Hiram Salomoni, aedificavit,
et habitare ibi fecit filios Israel. 3 Abiit quoque
in Emath Suba, et obtinuit eam. 4 Et aedificavit
Palmiram in deserto, et alias civitates munitissimas
aedificavit in Emath. 5 Extruxitque Bethoron
superiorem, et Bethoron inferiorem, civitates
muratas habentes portas et vectes et seras: 6 Balaath
etiam et omnes urbes firmissimas, quae fuerunt
Salomonis, cunctasque urbes quadrigarum, et urbes
equitum. omnia quaecumque voluit Salomon atque
disposuit, aedificavit in Ierusalem et in Libano, et in
universa terra potestatis suae. 7 Omnem populum,
qui derelictus fuerat de Hethaeis, et Amorrhaeis, et
Pherezaeis, et Hevaeis, et Iebusaeis, qui non erant
de stirpe Israel, 8 de filiis eorum: et de posteris, quos
non interfecerant filii Israel, subiugavit Salomon
in tributarios, usque in diem hanc. 9 Porro de
filiis Israel non posuit ut servirent operibus regis:
ipsi enim erant viri bellatores, et duces primi, et
principes quadrigarum et equitum eius. 10 Omnes
autem principes exercitus regis Salomonis fuerunt
ducenti quinquaginta, qui erudiebant populum. 11
Filiam vero Pharaonis transtulit de Civitate David
in domum, quam aedificaverat ei. Dixit enim rex:
Non habitabit uxor mea in domo David regis Israel,
eo quod sanctificata sit: quia ingressa est in eam
arca Domini. 12 Tunc obtulit Salomon holocausta
Domino super altare Domini, quod extruxerat
ante porticum, 13 ut per singulos dies offerretur
in eo iuxta praeceptum Moysi in sabbatis et in
calendis, et in festis diebus, ter per annum, id est,
in sollemnitate azymorum, et in sollemnitatem
hebdomadarum, et in sollemnitate tabernaculorum.
14 Et constituit iuxta dispositionem David patris sui
officia Sacerdotum in ministeriis suis: et Levitas
in ordine suo, ut laudarent, et ministrarent coram
Sacerdotibus iuxta ritum uniuscuiusque diei: et
ianitores in divisionibus suis per portam et portam:
sic enim praeceperat David homo Dei. 15 Nec
praetergressi sunt de mandatis regis tam Sacerdotes,
quam Levitae ex omnibus, quae praeceperat, etiam
in custodiis thesaurorum. 16 Omnes impensas
praeparatas habuit Salomon ex eo die, quo fundavit
domum Domini usque in diem, quo perfecit eam.

17 Tunc abiit Salomon in Asiongaber, et in Ailath ad
oram Maris rubri, quae est in Terra Edom. 18 Misit
autem ei Hiram per manus servorum suorum naves,
et nautas gnaros maris, et abierunt cum servis
Salomonis in Ophir, tuleruntque inde quadringenta
quinquaginta talenta auri, et attulerunt ad regem
Salomonem.

9 Regina quoque Saba, cum audisset famam
Salomonis, venit ut tentaret eum in aenigmatibus
in Ierusalem, cum magnis opibus et camelis, qui
portabant aromata, et auri plurimum, gemmasque
pretiosas. Cumque venisset ad Salomonem, locuta
est ei quaecumque erant in corde suo. 2 Et exposuit
ei Salomon omnia quae proposuerat: nec quidquam
fuit, quod non perspicuum ei fecerit. 3 Quae
postquam vidit, sapientiam scilicet Salomonis, et
domum quam aedificaverat, 4 necnon et cibaria
mensae eius, et habitacula servorum, et officia
ministrorum eius, et vestimenta eorum, pincernas
quoque et vestes eorum, et victimas quas immolabat
in domo Domini: non erat prae stupore ultra in ea
spiritus. 5 Dixitque ad regem: Verus est sermo, quem
audieram in terra mea de virtutibus et sapientia
tua. 6 Non credebam narrantibus donec ipsa
venissem, et vidissent oculi mei, et probassem vix
medietatem sapientiae tuae mihi fuisse narratam:
vicisti famam virtutibus tuis. 7 Beati viri tui, et beati
servi tui, qui assistunt coram te omni tempore, et
audiunt sapientiam tuam. 8 Sit Dominus Deus tuus
benedictus, qui voluit te ordinare super thronum
suum, regem Domini Dei tui. Quia diligit Deus Israel,
et vult servare eum in aeternum, idcirco posuit te
super eum regem ut facias iudicia atque iustitiam.
9 Dedit autem regi centum viginti talenta auri, et
aromata multa nimis, et gemmas pretiosissimas:
non fuerunt aromata talia ut haec, quae dedit
regina Saba regi Salomoni. 10 Sed et servi Hiram
cum servis Salomonis attulerunt aurum de Ophir,
et ligna thyina, et gemmas pretiosissimas: 11 de
quibus fecit rex, de lignis scilicet thyinis, gradus in
domo Domini, et in domo regia, citharas quoque,
et psalteria cantoribus: numquam visa sunt in
Terra Iuda ligna talia. 12 Rex autem Salomon dedit
reginae Saba cuncta quae voluit, et quae postulavit,
et multo plura quam attulerat ad eum: quae reversa,
abiit in terram suam cum servis suis. 13 Erat
autem pondus auri, quod afferebatur Salomoni
per singulos annos, sexcenta sexaginta sex talenta
auri: 14 excepta ea summa, quam legati diversarum
gentium, et negotiatores afferre consueverant,
omnesque reges Arabiae, et satrapae terrarum, qui
comportabant aurum, et argentum Salomoni. 15
Fecit igitur rex Salomon ducentas hastas aureas
de summa sexcentorum aureorum, qui in singulis
hastis expendebantur: 16 trecenta quoque scuta
aurea trecentorum aureorum, quibus tegebantur
singula scuta: posuitque ea rex in armentario,
quod erat consitum nemore. 17 Fecit quoque
rex solium eburneum grande, et vestivit illud
auro mundissimo. 18 Sex quoque gradus, quibus
ascendebatur ad solium, et scabellum aureum, et
brachiola duo altrinsecus, et duos leones stantes
iuxta brachiola, 19 sed et alios duodecim leunculos
stantes super sex gradus ex utraque parte: non
fuit tale solium in universis regnis. 20 Omnia
quoque vasa convivii regis erant aurea, et vasa
domus saltus Libani ex auro purissimo. Argentum
enim in diebus illis pro nihilo reputabatur. 21
Siquidem naves regis ibant in Tharsis cum servis
Hiram, semel in annis tribus: et deferebant inde
aurum et argentum, et ebur, et simias, et pavos. 22
Magnificatus est igitur Salomon super omnes reges
terrae prae divitiis et gloria. 23 Omnesque reges
terrarum desiderabant videre faciem Salomonis,
ut audirent sapientiam, quam dederat Deus in
corde eius: 24 et deferebant ei munera, vasa
argentea, et aurea, et vestes, et arma, et aromata,
equos, et mulos, per singulos annos. 25 Habuit
quoque Salomon quadraginta millia equorum in
stabulis, et curruum, equitumque duodecim millia,
constituitque eos in urbibus quadrigarum, et ubi
erat rex in Ierusalem. 26 Exercuit etiam potestatem
super cunctos reges a flumine Euphrate usque
ad terram Philisthinorum, et usque ad terminos
Aegypti. 27 Tantamque copiam praebuit argenti
in Ierusalem quasi lapidum: et cedrorum tantam
multitudinem velut sycomororum, quae gignuntur
in campestribus. 28 Adducebantur autem ei equi de
Aegypto, cunctisque regionibus. 29 Reliqua autem
operum Salomonis priorum et novissimorum scripta
sunt in verbis Nathan Prophetae, et in libris Ahiae
Silonitis, in visione quoque Addo Videntis, contra
Ieroboam filium Nabat. 30 Regnavit autem Salomon
in Ierusalem super omnem Israel quadraginta annis.
31 Dormivitque cum patribus suis, et sepelierunt
eum in Civitate David: regnavitque Roboam filius
eius pro eo.

10 Profectus est autem Roboam in Sichem:
illuc enim cunctus Israel convenerat ut
constituerent eum regem. 2 Quod cum audisset
Ieroboam filius Nabat, qui erat in Aegypto (fugerat
quippe illuc ante Salomonem) statim reversus est.
3 Vocaveruntque eum, et venit cum universo Israel,
et locuti sunt ad Roboam, dicentes: 4 Pater tuus

durissimo iugo nos pressit, tu leviora impera patre
tuo, qui nobis imposuit gravem servitutem, et
paululum de onere subleva, ut serviamus tibi. 5
Qui ait: Post tres dies revertimini ad me. Cumque
abiisset populus, 6 iniit consilium cum senibus, qui
steterant coram patre eius Salomone dum adhuc
viveret, dicens: Quid datis consilii ut respondeam
populo? 7 Qui dixerunt ei: Si placueris populo
huic, et leniveris eos verbis clementibus, servient
tibi omni tempore. 8 At ille reliquit consilium
senum, et cum iuvenibus tractare coepit, qui cum
eo nutriti fuerant, et erant in comitatu illius. 9
Dixitque ad eos: Quid vobis videtur? vel respondere
quid debeo populo huic, qui dixit mihi: Subleva
iugum quod imposuit nobis pater tuus? 10 At
illi responderunt ut iuvenes, et nutriti cum eo in
deliciis, atque dixerunt: Sic loqueris populo, qui
dixit tibi: Pater tuus aggravavit iugum nostrum,
tu subleva: et sic respondebis ei: Minimus digitus
meus grossior est lumbis patris mei. 11 Pater
meus imposuit vobis grave iugum, et ego maius
pondus apponam: pater meus cecidit vos flagellis,
ego vero caedam vos scorpionibus. 12 Venit ergo
Ieroboam, et universus populus ad Roboam die
tertio, sicut praeceperat eis. 13 Responditque rex
dura, derelicto consilio seniorum: 14 locutusque est
iuxta iuvenum voluntatem: Pater meus grave vobis
imposuit iugum, quod ego gravius faciam: pater
meus cecidit vos flagellis, ego vero caedam vos
scorpionibus. 15 Et non acquievit populi precibus:
erat enim voluntatis Dei ut compleretur sermo eius,
quem locutus fuerat per manum Ahiae Silonitis ad
Ieroboam filium Nabat. 16 Populus autem universus
rege duriora dicente, sic locutus est ad eum: Non
est nobis pars in David, neque hereditas in filio Isai.
Revertere in tabernacula tua Israel, tu autem pasce
domum tuam David. Et abiit Israel in tabernacula
sua. 17 Super filios autem Israel, qui habitabant
in civitatibus Iuda, regnavit Roboam. 18 Misitque
rex Roboam Aduram, qui praeerat tributis, et
lapidaverunt eum filii Israel, et mortuus est: porro
rex Roboam currum festinavit ascendere, et fugit
in Ierusalem. 19 Recessitque Israel a domo David,
usque ad diem hanc.

11 Venit autem Roboam in Ierusalem, et
convocavit universam domum Iuda et
Beniamin, centum octoginta millia electorum
atque bellantium, ut dimicaret contra Israel, et
converteret ad se regnum suum. 2 Factusque est
sermo Domini ad Semeiam hominem Dei, dicens:
3 Loquere ad Roboam filium Salomonis regem
Iuda, et ad universum Israel, qui est in Iuda et
Beniamin: 4 Haec dicit Dominus: Non ascendetis,
neque pugnabitis contra fratres vestros: revertatur
unusquisque in domum suam, quia mea hoc gestum
est voluntate. Qui cum audissent sermonem Domini
reversi sunt, nec perrexerunt contra Ieroboam. 5
Habitavit autem Roboam in Ierusalem, et aedificavit
civitates muratas in Iuda. 6 Extruxitque Bethlehem,
et Etam, et Thecue, 7 Bethsur quoque, et Socho,
et Odollam, 8 necnon et Geth, et Maresa, et
Ziph, 9 sed et Aduram, et Lachis, et Azeca, 10
Saraa quoque, et Aialon, et Hebron, quae erant
in Iuda et Beniamin, civitates munitissimas. 11
Cumque clausisset eas muris, posuit in eis principes,
ciborumque horrea, hoc est, olei, et vini. 12
Sed et in singulis urbibus fecit armamentarium
scutorum et hastarum, firmavitque eas summa
diligentia, et imperavit super Iudam, et Beniamin.
13 Sacerdotes autem et Levitae, qui erant in
universo Israel, venerunt ad eum de cunctis sedibus
suis, 14 relinquentes suburbana, et possessiones
suas, et transeuntes ad Iudam, et Ierusalem: eo
quod abiecisset eos Ieroboam, et posteri eius, ne
sacerdotio Domini fungerentur. 15 Qui constituit
sibi sacerdotes excelsorum, et daemoniorum,
vitulorumque quos fecerat. 16 Sed et de cunctis
tribubus Israel, quicumque dederant cor suum ut
quaererent Dominum Deum Israel, venerunt in
Ierusalem ad immolandum victimas suas coram
Domino Deo patrum suorum. 17 Et roboraverunt
regnum Iuda, et confirmaverunt Roboam filium
Salomonis per tres annos: ambulaverunt enim in
viis David et Salomonis, annis tantum tribus. 18
Duxit autem Roboam uxorem Mahalath, filiam
Ierimoth, filii David: Abihail quoque filiam Eliab filii
Isai, 19 quae peperit ei filios Iehus, et Somoriam,
et Zoom. 20 Post hanc quoque accepit Maacha
filiam Absalom, quae peperit ei Abia, et Ethai,
et Ziza, et Salomith. 21 Amavit autem Roboam
Maacha filiam Absalom super omnes uxores suas,
et concubinas: nam uxores decem et octo duxerat,
concubinas autem sexaginta: et genuit viginti octo
filios, et sexaginta filias. 22 Constituit vero in capite,
Abiam filium Maacha ducem super omnes fratres
suos: ipsum enim regem facere cogitabat, 23 quia
sapientior fuit, et potentior super omnes filios
eius, et in cunctis finibus Iuda, et Beniamin, et in
universis civitatibus muratis: praebuitque eis escas
plurimas, et multas petivit uxores.

12 Cumque roboratum fuisset regnum Roboam
et confortatum, dereliquit legem Domini,
et omnis Israel cum eo. 2 Anno autem quinto
regni Roboam, ascendit Sesac rex Aegypti in

Ierusalem (quia peccaverant Domino) **3** cum mille
ducentis curribus, et sexaginta millibus equitum:
nec erat numerus vulgi quod venerat cum eo
ex Aegypto, Libyes scilicet, et Troglodytae, et
Aethiopes. **4** Cepitque civitates munitissimas in
Iuda, et venit usque in Ierusalem. **5** Semeias autem
propheta ingressus est ad Roboam, et principes
Iuda, qui congregati fuerant in Ierusalem, fugientes
Sesac, dixitque ad eos: Haec dicit Dominus: Vos
reliquistis me, et ego reliqui vos in manu Sesac.
6 Consternatique principes Israel et rex dixerunt:
Iustus est Dominus. **7** Cumque vidisset Dominus,
quod humiliati essent, factus est sermo Domini
ad Semeiam, dicens: Quia humiliati sunt, non
disperdam eos, daboque eis pauxillum auxilii,
et non stillabit furor meus super Ierusalem per
manum Sesac. **8** Verumtamen servient ei, ut sciant
distantiam servitutis meae, et servitutis regni
terrarum. **9** Recessit itaque Sesac rex Aegypti ab
Ierusalem, sublatis thesauris domus Domini, et
domus regis, omniaque secum tulit, et clypeos
aureos, quos fecerat Salomon, **10** pro quibus fecit rex
aeneos, et tradidit illos principibus scutariorum, qui
custodiebant vestibulum palatii. **11** Cumque introiret
rex domum Domini, veniebant scutarii, et tollebant
eos, iterumque referebant eos ad armamentarium
suum. **12** Verumtamen quia humiliati sunt, aversa
est ab eis ira Domini, nec deleti sunt penitus:
siquidem et in Iuda inventa sunt opera bona. **13**
Confortatus est ergo rex Roboam in Ierusalem, atque
regnavit: quadraginta autem et unius anni erat
cum regnare coepisset, et decem et septem annis
regnavit in Ierusalem, urbe, quam elegit Dominus,
ut confirmaret nomen suum ibi, de cunctis tribubus
Israel: nomen autem matris eius Naama Ammanitis.
14 Fecit autem malum, et non praeparavit cor suum
ut quaereret Dominum. **15** Opera vero Roboam
prima et novissima scripta sunt in Libris Semeiae
prophetae, et Addo Videntis, et diligenter exposita:
pugnaveruntque adversum se Roboam, et Ieroboam
cunctis diebus. **16** Et dormivit Roboam cum patribus
suis, sepultusque est in Civitate David. Et regnavit
Abia filius eius pro eo.

13 Anno octavodecimo regis Ieroboam, regnavit
Abia super Iudam. **2** Tribus annis regnavit
in Ierusalem, nomenque matris eius Michaia,
filia Uriel de Gabaa: et erat bellum inter Abiam
et Ieroboam. **3** Cumque iniisset Abia certamen,
et haberet bellicosissimos viros, et electorum
quadraginta millia: Ieroboam instruxit econtra
aciem octoginta millia virorum, qui et ipsi electi
erant, et ad bella fortissimi. **4** Stetit ergo Abia super
montem Semeron, qui erat in Ephraim, et ait: Audi
Ieroboam, et omnis Israel. **5** Num ignoratis quod
Dominus Deus Israel dederit regnum David super
Israel in sempiternum, ipsi et filiis eius in pactum
salis? **6** Et surrexit Ieroboam filius Nabat, servus
Salomonis filii David: et rebellavit contra dominum
suum. **7** Congregatique sunt ad eum viri vanissimi,
et filii Belial: et praevaluerunt contra Roboam
filium Salomonis: porro Roboam erat rudis, et corde
pavido, nec potuit resistere eis. **8** Nunc ergo vos
dicitis quod resistere possitis regno Domini, quod
possidet per filios David, habetisque grandem populi
multitudinem, atque vitulos aureos, quos fecit
vobis Ieroboam in deos. **9** Et eiecistis Sacerdotes
Domini, filios Aaron, atque Levitas: et fecistis vobis
Sacerdotes sicut omnes populi terrarum: quicumque
venerit, et initiaverit manum suam in tauro de
bobus, et in arietibus septem, fit sacerdos eorum,
qui non sunt dii. **10** Noster autem Dominus, Deus est,
quem non relinquimus, Sacerdotesque ministrant
Domino de filiis Aaron, et Levitae sunt in ordine
suo: **11** Holocausta quoque offerunt Domino per
singulos dies mane et vespere, et thymiama iuxta
legis praecepta confectum, et proponuntur panes in
mensa mundissima, estque apud nos candelabrum
aureum, et lucernae eius, ut accendantur semper
ad vesperam: nos quippe custodimus praecepta
Domini Dei nostri, quem vos reliquistis. **12** Ergo
in exercitu nostro dux Deus est, et Sacerdotes
eius, qui clangunt tubis, et resonant contra vos:
filii Israel nolite pugnare contra Dominum Deum
patrum vestrorum, quia non vobis expedit. **13** Haec
illo loquente, Ieroboam retro moliebatur insidias.
Cumque ex adverso hostium staret, ignorantem
Iudam suo ambiebat exercitu. **14** Respiciensque
Iudas vidit instare bellum ex adverso et post tergum,
et clamavit ad Dominum: ac Sacerdotes tubis canere
coeperunt. **15** Omnesque viri Iuda vociferati sunt:
et ecce illis clamantibus, perterruit Deus Ieroboam,
et omnem Israel qui stabat ex adverso Abia et
Iuda. **16** Fugeruntque filii Israel Iudam, et tradidit
eos Deus in manu eorum. **17** Percussit ergo eos
Abia, et populus eius plaga magna: et corruerunt
vulnerati ex Israel quinquaginta millia virorum
fortium. **18** Humiliatique sunt filii Israel in tempore
illo, et vehementissime confortati filii Iuda eo quod
sperassent in Domino Deo patrum suorum. **19**
Persecutus est autem Abia fugientem Ieroboam, et
cepit civitates eius, Bethel et filias eius, et Iesana
cum filiabus suis, Ephron quoque et filias eius:
20 nec valuit ultra resistere Ieroboam in diebus
Abia: quem percussit Dominus, et mortuus est. **21**
Igitur Abia, confortato imperio suo, accepit uxores

quattuordecim: procreavitque viginti duos filios,
et sedecim filias. 22 Reliqua autem sermonum
Abia, viarumque et operum eius, scripta sunt
diligentissime in Libro Addo Prophetae.

14 Dormivit autem Abia cum patribus suis, et
sepelierunt eum in Civitate David: regnavitque
Asa filius eius pro eo, in cuius diebus quievit terra
annis decem. 2 Fecit autem Asa quod bonum et
placitum erat in conspectu Dei sui, et subvertit
altaria peregrini cultus, et excelsa, 3 et confregit
statuas, lucosque succidit: 4 et praecepit Iudae
ut quaereret Dominum Deum patrum suorum, et
faceret legem, et universa mandata: 5 et abstulit
de cunctis urbibus Iuda aras, et fana, et regnavit
in pace. 6 Aedificavit quoque urbes munitas in
Iuda, quia quietus erat, et nulla temporibus eius
bella surrexerant, pacem Domino largiente. 7
Dixit autem Iudae: Aedificemus civitates istas, et
vallemus muris, et roboremus turribus, et portis,
et seris, donec a bellis quieta sunt omnia, eo quod
quaesierimus Dominum Deum patrum nostrorum,
et dederit nobis pacem per gyrum. Aedificaverunt
igitur, et nullum in extruendo impedimentum fuit.
8 Habuit autem Asa in exercitu suo portantium scuta
et hastas de Iuda trecenta millia, de Beniamin vero
scutariorum et sagittariorum ducenta octoginta
millia, omnes isti viri fortissimi. 9 Egressus est
autem contra eos Zara Aethiops cum exercitu suo,
decies centena millia, et curribus trecentis: et venit
usque Maresa. 10 Porro Asa perrexit obviam ei,
et instruxit aciem ad bellum in Valle Sephata,
quae est iuxta Maresa: 11 et invocavit Dominum
Deum, et ait: Domine non est apud te ulla distantia
utrum in paucis auxilieris, an in pluribus: adiuva
nos Domine Deus noster: in te enim, et in tuo
nomine habentes fiduciam venimus contra hanc
multitudinem. Domine, Deus noster tu es, non
praevaleat contra te homo. 12 Exterruit itaque
Dominus Aethiopes coram Asa et Iuda: fugeruntque
Aethiopes. 13 Et persecutus est eos Asa, et populus,
qui cum eo erat, usque Gerara: et ruerunt Aethiopes
usque ad internecionem, quia Domino caedente
contriti sunt, et exercitu illius praeliante. Tulerunt
ergo spolia multa, 14 et percusserunt civitates
omnes per circuitum Gerarae: grandis quippe
cunctos terror invaserat: et diripuerunt urbes, et
multam praedam asportaverunt. 15 Sed et caulas
ovium destruentes, tulerunt pecorum infinitam
multitudinem, et camelorum: reversique sunt in
Ierusalem.

15 Azarias autem filius Obed, facto in se spiritu
Dei, 2 egressus est in occursum Asa, et dixit ei:
Audite me Asa, et omnis Iuda et Beniamin: Dominus
vobiscum, quia fuistis cum eo. Si quaesieritis eum,
invenietis: si autem dereliqueritis eum, derelinquet
vos. 3 Transibant autem multi dies in Israel absque
Deo vero, et absque sacerdote doctore, et absque
lege. 4 Cumque reversi fuerint in angustia sua
ad Dominum Deum Israel, et quaesierint eum,
reperient eum. 5 In tempore illo non erit pax
egredienti et ingredienti, sed terrores undique in
cunctis habitatoribus terrarum: 6 pugnavit enim
gens contra gentem, et civitas contra civitatem,
quia Dominus conturbabit eos in omni angustia. 7
Vos ergo confortamini, et non dissolvantur manus
vestrae: erit enim merces operi vestro. 8 Quod cum
audisset Asa verba scilicet, et prophetiam Azariae
filii Obed prophetae, confortatus est, et abstulit
idola de omni terra Iuda, et de Beniamin, et ex
urbibus, quas ceperat, montis Ephraim, et dedicavit
altare Domini quod erat ante porticum Domini. 9
Congregavitque universum Iudam et Beniamin, et
advenas cum eis de Ephraim, et de Manasse, et de
Simeon: plures enim ad eum confugerant ex Israel,
videntes quod Dominus Deus illius esset cum eo. 10
Cumque venissent in Ierusalem mense tertio, anno
decimoquinto regni Asa, 11 immolaverunt Domino
in die illa de manubiis, et praeda, quam adduxerant,
boves septingentos, et arietes septem millia. 12
Et intravit ex more ad corroborandum foedus ut
quaererent Dominum Deum patrum suorum in toto
corde, et in tota anima sua. 13 Si quis autem, inquit,
non quaesierit Dominum Deum Israel, moriatur,
a minimo usque ad maximum, a viro usque ad
mulierem. 14 Iuraveruntque Domino voce magna in
iubilo, et in clangore tubae, et in sonitu buccinarum
15 omnes qui erant in Iuda cum execratione: in omni
enim corde suo iuraverunt, et in tota voluntate
quaesierunt eum, et invenerunt: praestititque eis
Dominus requiem per circuitum. 16 Sed et Maacham
matrem Asa regis ex augusto deposuit imperio, eo
quod fecisset in luco simulacrum Priapi: quod omne
contrivit, et in frustra comminuens combussit in
Torrente cedron: 17 Excelsa autem derelicta sunt
in Israel: attamen cor Asa erat perfectum cunctis
diebus eius, 18 Eaque quae voverat pater suus, et
ipse, intulit in domum Domini, argentum, et aurum,
vasorumque diversam supellectilem. 19 Bellum
vero non fuit usque ad trigesimum quintum annum
regni Asa.

16 Anno autem trigesimo sexto regni eius,
ascendit Baasa rex Israel in Iudam, et muro
circumdabat Rama, ut nullus tute posset egredi
et ingredi de regno Asa. 2 Protulit ergo Asa

argentum et aurum de thesauris domus Domini,
et de thesauris regis, misitque ad Benadad regem
Syriae, qui habitabat in Damasco, dicens: 3 Foedus
inter me et te est, pater quoque meus et pater
tuus habuere concordiam: quam ob rem misi tibi
argentum et aurum, ut rupto foedere, quod habes
cum Baasa rege Israel, facias eum a me recedere. 4
Quo comperto, Benadad misit principes exercituum
suorum ad urbes Israel: qui percusserunt Ahion, et
Dan, et Abelmaim, et universas urbes Nephthali
muratas. 5 Quod cum audisset Baasa desiit aedificare
Rama, et intermisit opus suum. 6 Porro Asa rex
assumpsit universum Iudam, et tulerunt lapides
de Rama, et ligna quae aedificationi praeparaverat
Baasa, aedificavitque ex eis Gabaa, et Maspha. 7
In tempore illo venit Hanani propheta ad Asam
regem Iuda, et dixit ei: Quia habuisti fiduciam in
rege Syriae, et non in Domino Deo tuo, idcirco
evasit Syriae regis exercitus de manu tua. 8
Nonne Aethiopes, et Libyes multo plures erant
quadrigis, et equitibus, et multitudine nimia: quos,
cum in Domino credidisses, tradidit in manu tua?
9 Oculi enim Domini contemplantur universam
terram, et praebent fortitudinem his, qui corde
perfecto credunt in eum. Stulte igitur egisti, et
propter hoc ex praesenti tempore adversum te bella
consurgent. 10 Iratusque Asa adversus Videntem,
iussit eum mitti in nervum: valde quippe super
hoc fuerat indignatus: et interfecit de populo in
tempore illo plurimos. 11 Opera autem Asa prima
et novissima scripta sunt in Libro regum Iuda et
Israel. 12 Aegrotavit etiam Asa anno trigesimo
nono regni sui, dolore pedum vehementissimo,
et nec in infirmitate sua quaesivit Dominum,
sed magis in medicorum arte confisus est. 13
Dormivitque cum patribus suis: et mortuus est anno
quadragesimo primo regni sui. 14 Et sepelierunt eum
in sepulchro suo quod foderat sibi in Civitate David:
posueruntque eum super lectum suum plenum
aromatibus et unguentibus meretriciis, quae erant
pigmentariorum arte confecta, et combusserunt
super eum ambitione nimia.

17 Regnavit autem Iosaphat filius eius pro eo, et
invaluit contra Israel. 2 Constituitque militum
numeros in cunctis urbibus Iuda, quae erant vallatae
muris. Praesidiaque disposuit in terra Iuda, et in
civitatibus Ephraim, quas ceperat Asa pater eius. 3
Et fuit Dominus cum Iosaphat, quia ambulavit in viis
David patris sui primis: et non speravit in Baalim,
4 sed in Deo patris sui, et perrexit in praeceptis
illius et non iuxta peccata Israel. 5 Confirmavitque
Dominus regnum in manu eius, et dedit omnis
Iuda munera Iosaphat: factaeque sunt ei infinitae
divitiae, et multa gloria. 6 Cumque sumpsisset cor
eius audaciam propter vias Domini, etiam excelsa
et lucos de Iuda abstulit. 7 Tertio autem anno regni
sui misit de principibus suis Benhail, et Obdiam, et
Zachariam, et Nathanael, et Michaeam ut docerent
in civitatibus Iuda: 8 et cum eis Levitas Semeiam,
et Nathaniam, et Zabadiam, Asael quoque, et
Semiramoth, et Ionathan, Adoniamque et Thobiam,
et Thobadoniam Levitas, et cum eis Elisama, et
Ioran Sacerdotes, 9 docebantque populum in
Iuda, habentes librum legis Domini, et circuibant
cunctas urbes Iuda, atque erudiebant populum. 10
Itaque factus est pavor Domini super omnia regna
terrarum, quae erant per gyrum Iuda, nec audebant
bellare contra Iosaphat. 11 Sed et Philisthaei
Iosaphat munera deferebant, et vectigal argenti,
Arabes quoque adducebant pecora, arietum septem
millia septingenta, et hircorum totidem. 12 Crevit
ergo Iosaphat, et magnificatus est usque in sublime:
atque aedificavit in Iuda domos ad instar turrium,
urbesque muratas. 13 Et multa opera paravit in
urbibus Iuda: viri quoque bellatores, et robusti
erant in Ierusalem, 14 quorum iste numerus per
domos atque familias singulorum: In Iuda princeps
exercitus, Ednas dux, et cum eo robustissimi viri
trecenta millia. 15 Post hunc Iohanan princeps,
et cum eo ducenta octoginta millia. 16 Post istum
quoque Amasias filius Zechri, consecratus Domino,
et cum eo ducenta millia virorum fortium. 17 Hunc
sequebatur robustus ad praelia Eliada, et cum eo
tenentium arcum et clypeum ducenta millia. 18 Post
istum etiam Iozabad, et cum eo centum octoginta
millia expeditorum militum. 19 Hi omnes erant
ad manum regis, exceptis aliis, quos posuerat in
urbibus muratis, in universo Iuda.

18 Fuit ergo Iosaphat dives et inclytus multum,
et affinitate coniunctus est Achab. 2
Descenditque post annos ad eum in Samariam:
ad cuius adventum mactavit Achab arietes, et
boves plurimos ipsi, et populo qui venerat cum eo:
persuasitque illi ut ascenderet in Ramoth Galaad. 3
Dixitque Achab rex Israel ad Iosaphat regem Iuda:
Veni mecum in Ramoth Galaad. Cui ille respondit:
Ut ego, et tu: sicut populus tuus, et populus meus:
tecumque erimus in bello. 4 Dixitque Iosaphat ad
regem Israel: Consule obsecro impraesentiarum
sermonem Domini. 5 Congregavit igitur rex Israel
prophetarum quadringentos viros, et dixit ad eos:
In Ramoth Galaad ad bellandum ire debemus an
quiescere? At illi, Ascende, inquiunt, et tradet
Deus in manu regis. 6 Dixitque Iosaphat: Numquid

non est hic prophetes Domini, ut ab illo etiam
requiramus? 7 Et ait rex Israel ad Iosaphat: Est vir
unus, a quo possumus quaerere Domini voluntatem:
sed ego odi eum, quia non prophetat mihi bonum,
sed malum omni tempore: est autem Michaeas filius
Iemla. Dixitque Iosaphat: Ne loquaris rex hoc modo.
8 Vocavit ergo rex Israel unum de eunuchis, et dixit
ei: Voca cito Michaeam filium Iemla. 9 Porro rex
Israel, et Iosaphat rex Iuda uterque sedebant in
solio suo, vestiti cultu regio: sedebant autem in
area iuxta portam Samariae, omnesque prophetae
vaticinabantur coram eis. 10 Sedechias vero filius
Chanaana fecit sibi cornua ferrea, et ait: Haec dicit
Dominus: His ventilabis Syriam, donec conteras eam.
11 Omnesque prophetae similiter prophetabant,
atque dicebant: Ascende in Ramoth Galaad, et
prosperaberis, et tradet eos Dominus in manu
regis. 12 Nuncius autem, qui ierat ad vocandum
Michaeam, ait illi: En verba omnium prophetarum
uno ore bona regi annunciant: quaeso ergo te ut
et sermo tuus ab eis non dissentiat, loquarisque
prospera. 13 Cui respondit Michaeas: Vivit Dominus,
quia quodcumque dixerit mihi Deus meus, hoc
loquar. 14 Venit ergo ad regem. Cui rex ait: Michaea,
ire debemus in Ramoth Galaad ad bellandum, an
quiescere? Cui ille respondit: Ascendite: cuncta
enim prospera evenient, et tradentur hostes in
manus vestras. 15 Dixitque rex: Iterum, atque
iterum te adiuro, ut mihi non loquaris, nisi quod
verum est in nomine Domini. 16 At ille ait: Vidi
universum Israel dispersum in montibus, sicut oves
absque pastore: et dixit Dominus: Non habent isti
dominos: revertatur unusquisque in domum suam
in pace. 17 Et ait rex Israel ad Iosaphat: Nonne
dixi tibi, quod non prophetaret iste mihi quidquam
boni, sed ea, quae mala sunt? 18 At ille, Idcirco, ait,
audite verbum Domini: Vidi Dominum sedentem in
solio suo, et omnem exercitum caeli assistentem
ei a dextris et a sinistris. 19 Et dixit Dominus:
Quis decipiet Achab regem Israel ut ascendat et
corruat in Ramoth Galaad? Cumque diceret unus
hoc modo, et alter alio: 20 processit spiritus, et
stetit coram Domino, et ait: Ego decipiam eum.
Cui Dominus, In quo, inquit, decipies? 21 At ille
respondit: Egrediar, et ero spiritus mendax in ore
omnium prophetarum eius. Dixitque Dominus:
Decipies, et praevalebis: egredere, et fac ita. 22
Nunc igitur, ecce Dominus dedit spiritum mendacii
in ore omnium prophetarum tuorum, et Dominus
locutus est de te mala. 23 Accessit autem Sedechias
filius Chanaana, et percussit Michaeae maxillam,
et ait: Per quam viam transivit Spiritus Domini a
me, ut loqueretur tibi? 24 Dixitque Michaeas: Tu
ipse videbis in die illo, quando ingressus fueris
cubiculum de cubiculo ut abscondaris. 25 Praecepit
autem rex Israel, dicens: Tollite Michaeam, et ducite
eum ad Amon principem civitatis, et ad Ioas filium
Amelech. 26 Et dicetis: Haec dicit rex: Mittite hunc
in carcerem, et date ei panis modicum, et aquae
pauxillum, donec revertar in pace. 27 Dixitque
Michaeas: Si reversus fueris in pace, non est locutus
Dominus in me. Et ait: Audite omnes populi. 28
Igitur ascenderunt rex Israel et Iosaphat rex Iuda in
Ramoth Galaad. 29 Dixitque rex Israel ad Iosaphat:
Mutabo habitum, et sic ad pugnam vadam, tu autem
induere vestibus tuis. Mutatoque rex Israel habitu,
venit ad bellum. 30 Rex autem Syriae praeceperat
ducibus equitatus sui, dicens: Ne pugnetis contra
minimum, aut contra maximum, nisi contra solum
regem Israel. 31 Itaque cum vidissent principes
equitatus Iosaphat, dixerunt: Rex Israel est iste. Et
circumdederunt eum dimicantes: at ille clamavit ad
Dominum, et auxiliatus est ei, atque avertit eos ab
illo. 32 Cum enim vidissent duces equitatus, quod
non esset rex Israel, reliquerunt eum. 33 Accidit
autem ut unus e populo sagittam in incertum
iaceret, et percuteret regem Israel inter cervicem
et scapulas, at ille aurigae suo ait: Converte manum
tuam, et educ me de acie, quia vulneratus sum. 34
Et finita est pugna in die illo: porro rex Israel stabat
in curru suo contra Syros usque ad vesperam, et
mortuus est occidente sole.

19 Reversus est autem Iosaphat rex Iuda in
domum suam pacifice in Ierusalem. 2 Cui
occurrit Iehu filius Henani Videns, et ait ad eum:
Impio praebes auxilium, et his qui oderunt Dominum
amicitia iungeris, et idcirco iram quidem Domini
merebaris: 3 sed bona opera inventa sunt in te, eo
quod abstuleris lucos de terra Iuda, et praeparaveris
cor tuum ut requireres Dominum Deum patrum
tuorum. 4 Habitavit ergo Iosaphat in Ierusalem:
rursumque egressus est ad populum de Bersabee
usque ad montem Ephraim, et revocavit eos ad
Dominum Deum patrum suorum. 5 Constituitque
iudices terrae in cunctis civitatibus Iuda munitis
per singula loca, 6 et praecipiens iudicibus, Videte,
ait, quid faciatis: non enim hominis exercetis
iudicium, sed Domini: et quodcumque iudicaveritis,
in vos redundabit. 7 Sit timor Domini vobiscum, et
cum diligentia cuncta facite: non est enim apud
Dominum Deum nostrum iniquitas, nec personarum
acceptio, nec cupido munerum. 8 In Ierusalem
quoque constituit Iosaphat Levitas, et Sacerdotes,
et Principes familiarum ex Israel, ut iudicium et
causam Domini iudicarent habitatoribus eius. 9

Praecepitque eis, dicens: Sic agetis in timore Domini
fideliter et corde perfecto. 10 Omnem causam, quae
venerit ad vos fratrum vestrorum, qui habitant in
urbibus suis inter cognationem et cognationem,
ubicumque quaestio est de lege, de mandato, de
ceremoniis, de iustificationibus: ostendite eis, ut
non peccent in Dominum, et ne veniat ira super
vos et super fratres vestros: sic ergo agentes non
peccabitis. 11 Amarias autem sacerdos et pontifex
vester, in his, quae ad Deum pertinent, praesidebit:
porro Zabadias filius Ismahel, qui est dux in domo
Iuda, super ea opera erit, quae ad regis officium
pertinent: habetisque magistros Levitas coram
vobis, confortamini, et agite diligenter, et erit
Dominus vobiscum in bonis.

20 Post haec congregati sunt filii Moab, et
filii Ammon, et cum eis de Ammonitis ad
Iosaphat ut pugnarent contra eum. 2 Veneruntque
nuncii, et indicaverunt Iosaphat, dicentes: Venit
contra te multitudo magna de his locis, quae
trans mare sunt, et de Syria, et ecce consistunt
in Asasonthamar, quae est Engaddi. 3 Iosaphat
autem timore perterritus, totum se contulit ad
rogandum Dominum, et praedicavit ieiunium
universo Iuda. 4 Congregatusque est Iudas ad
deprecandum Dominum: sed et omnes de urbibus
suis venerunt ad obsecrandum eum. 5 Cumque
stetisset Iosaphat in medio coetu Iuda, et Ierusalem,
in domo Domini ante atrium novum, 6 ait: Domine
Deus patrum nostrorum, tu es Deus in caelo, et
dominaris cunctis regnis Gentium, in manu tua
est fortitudo et potentia, nec quisquam tibi potest
resistere. 7 Nonne tu Deus noster interfecisti
omnes habitatores terrae huius coram populo
tuo Israel, et dedisti eam semini Abraham amici
tui in sempiternum? 8 Habitaveruntque in ea,
et extruxerunt in illa sanctuarium nomini tuo,
dicentes: 9 Si irruerint super nos mala, gladius
iudicii, pestilentia, et fames, stabimus coram domo
hac in conspectu tuo, in qua invocatum est nomen
tuum: et clamabimus ad te in tribulationibus
nostris, et exaudies, salvosque facies. 10 Nunc
igitur ecce filii Ammon, et Moab, et mons Seir, per
quos non concessisti Israel ut transirent quando
egrediebantur de Aegypto, sed declinaverunt ab eis,
et non interfecerunt illos: 11 econtrario agunt, et
nituntur eiicere nos de possessione, quam tradidisti
nobis. 12 Deus noster, ergo non iudicabis eos? In
nobis quidem non est tanta fortitudo, ut possimus
huic multitudini resistere, quae irruit super nos.
Sed cum ignoremus quid agere debeamus, hoc
solum habemus residui, ut oculos nostros dirigamus
ad te. 13 Omnis vero Iuda stabat coram Domino cum
parvulis, et uxoribus, et liberis suis. 14 Erat autem
Iahaziel filius Zachariae, filii Banaiae, filii Iehiel,
filii Mathaniae, Levites de filiis Asaph, super quem
factus est Spiritus Domini in medio turbae, 15 et ait:
Attendite omnis Iuda, et qui habitatis Ierusalem,
et tu rex Iosaphat: Haec dicit Dominus vobis:
Nolite timere, nec paveatis hanc multitudinem:
non est enim vestra pugna, sed Dei. 16 Cras
descendetis contra eos: ascensuri enim sunt per
clivum nomine Sis, et invenietis illos in summitate
torrentis, qui est contra solitudinem Ieruel. 17
Non eritis vos qui dimicabitis, sed tantummodo
confidenter state, et videbitis auxilium Domini
super vos, o Iuda, et Ierusalem: nolite timere, nec
paveatis: cras egrediemini contra eos, et Dominus
erit vobiscum. 18 Iosaphat ergo, et Iuda, et omnes
habitatores Ierusalem ceciderunt proni in terram
coram Domino, et adoraverunt eum. 19 Porro
Levitae de filiis Caath, et de filiis Core laudabant
Dominum Deum Israel voce magna, in excelsum.
20 Cumque mane surrexissent, egressi sunt per
desertum Thecue: profectisque eis, stans Iosaphat
in medio eorum, dixit: Audite me viri Iuda, et
omnes habitatores Ierusalem: credite in Domino
Deo vestro, et securi eritis: credite prophetis eius,
et cuncta evenient prospera. 21 Deditque consilium
populo, et statuit cantores Domini, ut laudarent eum
in turmis suis, et antecederent exercitum, ac voce
consona dicerent: Confitemini Domino, quoniam in
aeternum misericordia eius. 22 Cumque coepissent
laudes canere, vertit Dominus insidias eorum in
semetipsos, filiorum scilicet Ammon, et Moab, et
montis Seir, qui egressi fuerant ut pugnarent contra
Iudam, et percussi sunt. 23 Namque filii Ammon,
et Moab consurrexerunt adversum habitatores
montis Seir, ut interficerent et delerent eos: cumque
hoc opere perpetrassent, etiam in semetipsos
versi, mutuis concidere vulneribus. 24 Porro
Iuda cum venisset ad speculam, quae respicit
solitudinem, vidit procul omnem late regionem
plenam cadaveribus, nec superesse quemquam, qui
necem potuisset evadere. 25 Venit ergo Iosaphat,
et omnis populus cum eo ad detrahenda spolia
mortuorum: inveneruntque inter cadavera variam
supellectilem, vestes quoque, et vasa pretiosissima,
et diripuerunt ita ut omnia portare non possent,
nec per tres dies spolia auferre prae praedae
magnitudine. 26 Die autem quarto congregati
sunt in Valle benedictionis: etenim quoniam ibi
benedixerant Domino, vocaverunt locum illum
Vallis benedictionis usque in praesentem diem.
27 Reversusque est omnis vir Iuda, et habitatores

Ierusalem, et Iosaphat ante eos in Ierusalem cum
laetitia magna, eo quod dedisset eis Dominus
gaudium de inimicis suis. 28 Ingressique sunt in
Ierusalem cum psalteriis, et citharis, et tubis in
domum Domini. 29 Irruit autem pavor Domini
super universa regna terrarum cum audissent
quod pugnasset Dominus contra inimicos Israel. 30
Quievitque regnum Iosaphat, et praebuit ei Deus
pacem per circuitum. 31 Regnavit igitur Iosaphat
super Iudam, et erat triginta quinque annorum
cum regnare coepisset: viginti autem et quinque
annis regnavit in Ierusalem, et nomen matris eius
Azuba filia Selahi. 32 Et ambulavit in via patris
suis Asa, nec declinavit ab ea, faciens quae placita
erant coram Domino. 33 Verumtamen excelsa non
abstulit, et adhuc populus non direxerat cor suum
ad Dominum Deum patrum suorum. 34 Reliqua
autem gestorum Iosaphat priorum et novissimorum
scripta sunt in verbis Iehu filii Hanani, quae digessit
in Libros regum Israel. 35 Post haec iniit amicitias
Iosaphat rex Iuda cum Ochozia rege Israel, cuius
opera fuerunt impiissima. 36 Et particeps fuit ut
faceret naves, quae irent in Tharsis: feceruntque
classem in Asiongaber. 37 Prophetavit autem Eliezer
filius Dodau de Maresa ad Iosaphat, dicens: Quia
habuisti foedus cum Ochozia, percussit Dominus
opera tua, contritaeque sunt naves, nec potuerunt
ire in Tharsis.

21 Dormivit autem Iosaphat cum patribus suis,
et sepultus est cum eis in Civitate David:
regnavitque Ioram filius eius pro eo. 2 Qui
habuit fratres filios Iosaphat, Azariam, et Iahiel, et
Zachariam, et Azariam, et Michael, et Saphatiam.
omnes hi, filii Iosaphat regis Iuda. 3 Deditque
eis pater suus multa munera argenti, et auri,
et pensitationes, cum civitatibus munitissimis in
Iuda: regnum autem tradidit Ioram, eo quod esset
primogenitus. 4 Surrexit ergo Ioram super regnum
patris sui: cumque se confirmasset, occidit omnes
fratres suos gladio, et quosdam de principibus Israel.
5 Trigintaduorum annorum erat Ioram cum regnare
coepisset: et octo annis regnavit in Ierusalem. 6
Ambulavitque in viis regum Israel, sicut egerat
domus Achab: filia quippe Achab erat uxor eius, et
fecit malum in conspectu Domini. 7 Noluit autem
Dominus disperdere domum David propter pactum,
quod inierat cum eo: et quia promiserat ut daret ei
lucernam, et filiis eius omni tempore. 8 In diebus
illis rebellavit Edom, ne esset subditus Iudae, et
constituit sibi regem. 9 Cumque transisset Ioram
cum principibus suis, et cuncto equitatu, qui erat
secum, surrexit nocte, et percussit Edom qui se
circumdederat, et omnes duces equitatus eius. 10
Attamen rebellavit Edom, ne esset sub ditione
Iuda usque ad hanc diem: eo tempore et Lobna
recessit ne esset sub manu illius. Dereliquerat enim
Dominum Deum patrum suorum: 11 insuper et
excelsa fabricatus est in urbibus Iuda, et fornicari
fecit habitatores Ierusalem, et praevaricari Iudam.
12 Allatae sunt autem ei litterae ab Elia propheta,
in quibus scriptum erat: Haec dicit Dominus Deus
David patris tui: Quoniam non ambulasti in via
Iosaphat patris tui, et in viis Asa regis Iuda, 13
sed incessisti per iter regum Israel, et fornicari
fecisti Iudam, et habitatores Ierusalem, imitatus
fornicationem domus Achab, insuper et fratres tuos
domum patris tui, meliores te occidisti: 14 ecce
Dominus percutiet te plaga magna cum populo tuo,
et filiis, et uxoribus tuis, universaque substantia
tua. 15 tu autem aegrotabis pessimo languore uteri
tui, donec egrediantur vitalia tua paulatim per
singulos dies. 16 Suscitavit ergo Dominus contra
Ioram spiritum Philisthinorum, et Arabum, qui
confines sunt Aethiopibus. 17 et ascenderunt in
Terram Iuda, et vastaverunt eam, diripueruntque
cunctam substantiam, quae inventa est in domo
regis, insuper et filios eius, et uxores: nec remansit
ei filius, nisi Ioachaz, qui minimus natu erat. 18
Et super haec omnia percussit eum Dominus alvi
languore insanabili. 19 Cumque diei succederet dies,
et temporum spatia volverentur, duorum annorum
expletus est circulus: et sic longa consumptus
tabe, ita ut egereret etiam viscera sua, languore
pariter, et vita caruit. Mortuusque est in infirmitate
pessima, et non fecit ei populus secundum morem
combustionis, exequias, sicut fecerat maioribus
eius. 20 Trigintaduorum annorum fuit, cum regnare
coepisset, et octo annis regnavit in Ierusalem.
Ambulavitque non recte, et sepelierunt eum in
Civitate David: verumtamen non in sepulchro
regum.

22 Constituerunt autem habitatores Ierusalem
Ochoziam filium eius minimum, regem pro eo:
omnes enim maiores natu, qui ante eum fuerant,
interfecerant latrones Arabum, qui irruerant in
castra: regnavitque Ochozias filius Ioram regis Iuda.
2 Quadraginta duorum annorum erat Ochozias
cum regnare coepisset, et uno anno regnavit in
Ierusalem, et nomen matris eius Athalia filia Amri.
3 Sed et ipse ingressus est per vias domus Achab:
mater enim eius impulit eum ut impie ageret. 4 Fecit
igitur malum in conspectu Domini, sicut domus
Achab: ipsi enim fuerunt ei consiliarii post mortem
patris sui, in interitum eius. 5 Ambulavitque in

consiliis eorum. Et perrexit cum Ioram filio Achab
rege Israel, in bellum contra Hazael regem Syriae in
Ramoth Galaad: vulneraveruntque Syri Ioram. 6 Qui
reversus est ut curaretur in Iezrahel: multas enim
plagas acceperat in supradicto certamine. Igitur
Ochozias filius Ioram rex Iuda, descendit ut inviseret
Ioram filium Achab in Iezrahel aegrotantem. 7
Voluntatis quippe fuit Dei adversus Ochoziam, ut
veniret ad Ioram: et cum venisset, et egrederetur
cum eo adversum Iehu filium Namsi, quem unxit
Dominus ut deleret domum Achab. 8 Cum ergo
everteret Iehu domum Achab, invenit principes
Iuda, et filios fratrum Ochoziae, qui ministrabant
ei, et interfecit illos. 9 Ipsum quoque perquirens
Ochoziam, comprehendit latitantem in Samaria:
adductumque ad se, occidit, et sepelierunt eum: eo
quod esset filius Iosaphat, qui quaesierat Dominum
in toto corde suo. nec erat ultra spes aliqua ut
de stirpe quis regnaret Ochoziae. 10 siquidem
Athalia mater eius videns quod mortuus esset filius
suus, surrexit, et interfecit omnem stirpem regiam
domus Ioram. 11 Porro Iosabeth filia regis tulit Ioas
filium Ochoziae, et furata est eum de medio filiorum
regis, cum interficerentur: absconditque eum cum
nutrice sua in cubiculo lectulorum: Iosabeth autem,
quae absconderat eum, erat filia regis Ioram, uxor
Ioiadae pontificis, soror Ochoziae, et idcirco Athalia
non interfecit eum. 12 Fuit ergo cum eis in domo
Dei absconditus sex annis, quibus regnavit Athalia
super terram.

23 Anno autem septimo confortatus Ioiada,
assumpsit centuriones, Azariam videlicet
filium Ieroham, et Ismahel filium Iohanan, Azariam
quoque filium Obed, et Maasiam filium Adaiae, et
Elisaphat filium Zechri: et iniit cum eis foedus. 2
Qui circumeuntes Iudam, congregaverunt Levitas
de cunctis urbibus Iuda, et principes familiarum
Israel, veneruntque in Ierusalem. 3 Iniit ergo omnis
multitudo pactum in domo Dei cum rege: dixitque
ad eos Ioiada: Ecce filius regis regnabit, sicut locutus
est Dominus super filios David. 4 Iste est ergo sermo
quem facietis: 5 Tertia pars vestrum qui veniunt ad
Sabbatum, Sacerdotum, et Levitarum, et ianitorum
erit in portis: tertia vero pars ad domum regis:
et tertia ad portam, quae appellatur Fundamenti:
omne vero reliquum vulgus sit in atriis domus
Domini. 6 Nec quispiam alius ingrediatur domum
Domini, nisi Sacerdotes, et qui ministrant de Levitis:
ipsi tantummodo ingrediantur, quia sanctificati
sunt: et omne reliquum vulgus observet custodias
Domini. 7 Levitae autem circumdent regem,
habentes singuli arma sua: (et si quis alius ingressus
fuerit templum, interficiatur) sintque cum rege et
intrante et egrediente. 8 Fecerunt ergo Levitae,
et universus Iuda iuxta omnia, quae praeceperat
Ioiada pontifex: et assumpserunt singuli viros qui
sub se erant, et veniebant per ordinem sabbati,
cum his qui impleverant sabbatum, et egressi
erant. siquidem Ioiada pontifex non dimiserat
abire turmas, quae sibi per singulas hebdomadas
succedere consueverant. 9 Deditque Ioiada sacerdos
centurionibus lanceas, clypeosque et peltas regis
David, quas consecraverat in domo Domini. 10
Constituitque omnem populum tenentium pugiones
a parte templi dextra, usque ad partem templi
sinistram, coram altari, et templo, per circuitum
regis. 11 Et eduxerunt filium regis, et imposuerunt
ei diadema, et testimonium, dederuntque in manu
eius tenendam legem, et constituerunt eum regem:
unxit quoque illum Ioiada pontifex, et filii eius:
imprecatique sunt ei, atque dixerunt: Vivat rex.
12 Quod cum audisset Athalia, vocem scilicet
currentium atque laudantium regem, ingressa
est ad populum in templum Domini. 13 Cumque
vidisset regem stantem super gradum in introitu,
et principes, turmasque circa eum, omnemque
populum terrae gaudentem, atque clangentem
tubis, et diversi generis organis concinentem,
vocemque laudantium, scidit vestimenta sua, et ait:
Insidiae, insidiae. 14 Egressus autem Ioiada pontifex
ad centuriones, et principes exercitus, dixit eis:
Educite illam extra septa templi, et interficiatur
foris gladio. Praecepitque sacerdos ne occideretur
in domo Domini. 15 Et imposuerunt cervicibus eius
manus: cumque intrasset portam equorum domus
regis, interfecerunt eam ibi. 16 Pepigit autem Ioiada
foedus inter se, universumque populum, et regem,
ut esset populus Domini. 17 Itaque ingressus est
omnis populus domum Baal, et destruxerunt eam:
et altaria ac simulacra illius confregerunt: Mathan
quoque sacerdotem Baal interfecerunt ante aras.
18 Constituit autem Ioiada praepositos in domo
Domini, sub manibus Sacerdotum, et Levitarum,
quos distribuit David in domo Domini: ut offerrent
holocausta Domino, sicut scriptum est in lege Moysi,
in gaudio et canticis, iuxta dispositionem David. 19
Constituit quoque ianitores in portis domus Domini,
ut non ingrederetur eam immundus in omni re. 20
Assumpsitque centuriones, et fortissimos viros ac
principes populi, et omne vulgus terrae, et fecerunt
descendere regem de domo Domini, et introire
per medium portae superioris in domum regis, et
collocaverunt eum in solio regali. 21 Laetatusque
est omnis populus terrae, et urbs quievit: porro
Athalia interfecta est gladio.

24 Septem annorum erat Ioas cum regnare
coepisset: et quadraginta annis regnavit in
Ierusalem, nomen matris eius Sebia de Bersabee. **2**
Fecitque quod bonum est coram Domino cunctis
diebus Ioiadae sacerdotis. **3** Accepit autem ei Ioiada
uxores duas, e quibus genuit filios et filias. **4** Post
quae placuit Ioas ut instauraret domum Domini.
5 Congregavitque Sacerdotes, et Levitas, et dixit
eis: Egredimini ad civitates Iuda, et colligite de
universo Israel pecuniam ad sartatecta templi Dei
nostri, per singulos annos, festinatoque hoc facite:
porro Levitae egere negligentius. **6** Vocavitque
rex Ioiadam principem, et dixit ei: Quare tibi non
fuit curae, ut cogeres Levitas inferre de Iuda et de
Ierusalem pecuniam, quae constituta est a Moyse
servo Domini, ut inferret eam omnis multitudo
Israel in tabernaculum testimonii? **7** Athalia enim
impiissima, et filii eius destruxerunt domum Dei, et
de universis, quae sanctificata fuerant in templo
Domini, ornaverunt fanum Baalim. **8** Praecepit
ergo rex, et fecerunt arcam: posueruntque eam
iuxta portam domus Domini forinsecus. **9** Et
praedicatum est in Iuda et Ierusalem ut deferrent
singuli pretium Domino, quod constituit Moyses
servus Dei super omnem Israel in deserto. **10**
Laetatique sunt cuncti principes, et omnis populus:
et ingressi contulerunt in arcam Domini, atque
miserunt ita ut impleretur. **11** Cumque tempus
esset ut deferrent arcam coram rege per manus
Levitarum (videbant enim multam pecuniam)
ingrediebatur scriba regis, et quem primus sacerdos
constituerat: effundebantque pecuniam quae erat
in arca: porro arcam reportabant ad locum suum:
sicque faciebant per singulos dies, et congregata est
infinita pecunia. **12** Quam dederunt rex et Ioiada
his, qui praeerant operibus domus Domini: at illi
conducebant ex ea caesores lapidum, et artifices
operum singulorum ut instaurarent domum Domini:
fabros quoque ferri et aeris, ut quod cadere coeperat,
fulciretur. **13** Egeruntque hi qui operabantur
industrie, et obducebatur parietum cicatrix per
manus eorum, ac suscitaverunt domum Domini in
statum pristinum, et firmiter eam stare fecerunt.
14 Cumque complessent omnia opera, detulerunt
coram rege, et Ioiada reliquam partem pecuniae: de
qua facta sunt vasa templi in ministerium, et ad
holocausta, phialae quoque, et cetera vasa aurea et
argentea: offerebantur holocausta in domo Domini
iugiter cunctis diebus Ioiadae. **15** Senuit autem
Ioiada plenus dierum, et mortuus est cum esset
centum triginta annorum. **16** sepelieruntque eum
in civitate David cum regibus, eo quod fecisset
bonum cum Israel, et cum domo eius. **17** Postquam
autem obiit Ioiada, ingressi sunt principes Iuda,
et adoraverunt regem, qui delinitus obsequiis
eorum, acquievit eis. **18** Et dereliquerunt templum
Domini Dei patrum suorum, servieruntque lucis et
sculptilibus, et facta est ira contra Iuda, et Ierusalem
propter hoc peccatum. **19** Mittebatque eis prophetas
ut reverterentur ad Dominum, quos protestantes,
illi audire nolebant. **20** Spiritus itaque Dei induit
Zachariam filium Ioiadae sacerdotem, et stetit in
conspectu populi, et dixit eis: Haec dicit Dominus
Deus: Quare transgredimini praeceptum Domini,
quod vobis non proderit, et dereliquistis Dominum
ut derelinqueret vos? **21** Qui congregati adversus
eum, miserunt lapides iuxta regis imperium in
atrio domus Domini. **22** Et non est recordatus
Ioas rex misericordiae, quam fecerat Ioiada pater
illius secum, sed interfecit filium eius. Qui cum
moreretur, ait: Videat Dominus, et requirat. **23**
Cumque evolutus esset annus, ascendit contra eum
exercitus Syriae: venitque in Iuda et Ierusalem, et
interfecit cunctos principes populi, atque universam
praedam miserunt regi in Damascum. **24** Et
certe cum permodicus venisset numerus Syrorum,
tradidit Dominus in manibus eorum infinitam
multitudinem, eo quod dereliquissent Dominum
Deum patrum suorum: in Ioas quoque ignominiosa
exercuere iudicia. **25** Et abeuntes dimiserunt eum
in languoribus magnis: surrexerunt autem contra
eum servi sui in ultionem sanguinis filii Ioiadae
sacerdotis, et occiderunt eum in lectulo suo, et
mortuus est: sepelieruntque eum in Civitate David,
sed non in sepulchris regum. **26** Insidiati vero sunt
ei Zabad filius Semmaath Ammanitidis, et Iozabad
filius Semarith Moabitidis. **27** Porro filii eius, ac
summa pecuniae, quae adunata fuerat sub eo, et
instauratio domus Dei scripta sunt diligentius in
Libro regum: regnavit autem Amasias filius eius pro
eo.

25 Vigintiquinque annorum erat Amasias cum
regnare coepisset, et vigintinovem annis
regnavit in Ierusalem, nomen matris eius Ioadau de
Ierusalem. **2** Fecitque bonum in conspectu Domini:
verumtamen non in corde perfecto. **3** Cumque
roboratum sibi videret imperium, iugulavit servos,
qui occiderant regem patrem suum, **4** sed filios
eorum non interfecit sicut scriptum est in Libro
legis Moysi, ubi praecepit Dominus, dicens: Non
occidentur patres pro filiis, neque filii pro patribus
suis, sed unusquisque in suo peccato morietur.
5 Congregavit igitur Amasias Iuda, et constituit
eos per familias, tribunosque et centuriones in
universo Iuda, et Beniamin: et recensuit a viginti

annis sursum, invenitque triginta millia iuvenum,
qui egrederentur ad pugnam, et tenerent hastam
et clypeum: 6 Mercede quoque conduxit de Israel
centum millia robustorum, centum talentis argenti.
7 Venit autem homo Dei ad illum, et ait: O rex, ne
egrediatur tecum exercitus Israel: non est enim
Dominus cum Israel, et cunctis filiis Ephraim: 8
quod si putas in robore exercitus bella consistere,
superari te faciet Deus ab hostibus: Dei quippe est et
adiuvare, et in fugam convertere. 9 Dixitque Amasias
ad hominem Dei: Quid ergo fiet de centum talentis,
quae dedi militibus Israel? Et respondit ei homo
Dei: Habet Dominus unde tibi dare possit multo
his plura. 10 Separavit itaque Amasias exercitum,
qui venerat ad eum ex Ephraim, ut reverteretur in
locum suum: at illi contra Iuda vehementer irati,
reversi sunt in regionem suam. 11 Porro Amasias
confidenter eduxit populum suum, et abiit in Vallem
salinarum, percussitque filios Seir decem millia. 12
Et alia decem millia virorum ceperunt filii Iuda,
et adduxerunt ad praeruptum cuiusdam petrae,
praecipitaveruntque eos de summo in praeceps,
qui universi crepuerunt. 13 At ille exercitus, quem
remiserat Amasias ne secum iret ad praelium,
diffusus est in civitatibus Iuda a Samaria usque ad
Bethoron, et interfectis tribus millibus, diripuit
praedam magnam. 14 Amasias vero post caedem
Idumaeorum, et allatos deos filiorum Seir, statuit
illos in deos sibi, et adorabat eos, et illis adolebat
incensum. 15 Quam ob rem iratus Dominus contra
Amasiam misit ad illum prophetam, qui diceret ei:
Cur adorasti deos, qui non liberaverunt populum
suum de manu tua? 16 Cumque haec ille loqueretur,
respondit ei: Num consiliarius regis es? quiesce ne
interficiam te. Discedensque propheta, Scio, inquit,
quod cogitaverit Deus occidere te, quia fecisti hoc
malum, et insuper non acquievisti consilio meo.
17 Igitur Amasias rex Iuda inito pessimo consilio,
misit ad Ioas filium Ioahaz filii Iehu, regem Israel,
dicens: Veni, videamus nos mutuo. 18 At ille remisit
nuncios, dicens: Carduus, qui est in Libano, misit
ad cedrum Libani, dicens: Da filiam tuam filio meo
uxorem: et ecce bestiae, quae erant in silva Libani,
transierunt, et conculcaverunt carduum. 19 Dixisti:
Percussi Edom, et idcirco erigitur cor tuum in
superbiam: sede in domo tua, cur malum adversum
te provocas, ut cadas et tu, et Iuda tecum? 20 Noluit
audire Amasias, eo quod Domini esset voluntas ut
traderetur in manus hostium propter deos Edom.
21 Ascendit igitur Ioas rex Israel, et mutuos sibi
praebuere conspectus: Amasias autem rex Iuda erat
in Bethsames Iuda: 22 corruitque Iuda coram Israel,
et fugit in tabernacula sua. 23 Porro Amasiam
regem Iuda, filium Ioas filii Ioahaz, cepit Ioas
rex Israel in Bethsames, et adduxit in Ierusalem:
destruxitque murum eius a porta Ephraim usque
ad portam anguli quadringentis cubitis. 24 Omne
quoque aurum, et argentum, et universa vasa,
quae repererat in domo Dei, et apud Obededom
in thesauris etiam domus regiae, necnon et filios
obsidum reduxit in Samariam. 25 Vixit autem
Amasias filius Ioas rex Iuda, postquam mortuus
est Ioas filius Ioahaz rex Israel, quindecim annis.
26 Reliqua autem sermonum Amasiae priorum et
novissimorum scripta sunt in Libro regum Iuda
et Israel. 27 Qui postquam recessit a Domino,
tetenderunt ei insidias in Ierusalem. Cumque
fugisset in Lachis, miserunt, et interfecerunt eum
ibi. 28 Reportantesque super equos, sepelierunt
eum cum patribus suis in Civitate David.

26 Omnis autem populus Iuda filium eius Oziam
annorum sedecim, constituit regem pro
Amasia patre suo. 2 Ipse aedificavit Ailath, et
restituit eam ditioni Iuda, postquam dormivit rex
cum patribus suis. 3 Sedecim annorum erat Ozias
cum regnare coepisset, et quinquagintaduobus
annis regnavit in Ierusalem, nomen matris eius
Iechelia de Ierusalem. 4 Fecitque quod erat rectum
in oculis Domini iuxta omnia, quae fecerat Amasias
pater eius. 5 Et exquisivit Dominum in diebus
Zachariae intelligentis et videntis Deum: cumque
requireret Dominum, direxit eum in omnibus. 6
Denique egressus est, et pugnavit contra Philisthiim,
et destruxit murum Geth, et murum Iabniae,
murumque Azoti: aedificavit quoque oppida in
Azoto, et in Philisthiim. 7 Et adiuvit eum Deus contra
Philisthiim, et contra Arabes, qui habitabant in
Gurbaal, et contra Ammonitas. 8 Appendebantque
Ammonitae munera Oziae: et divulgatum est nomen
eius usque ad introitum Aegypti propter crebras
victorias. 9 Aedificavitque Ozias turres in Ierusalem
super portam anguli, et super portam vallis, et
reliquas in eodem muri latere, firmavitque eas.
10 Extruxit etiam turres in solitudine, et effodit
cisternas plurimas, eo quod haberet multa pecora
tam in campestribus, quam in eremi vastitate:
vineas quoque habuit et vinitores in montibus,
et in carmelo: erat quippe homo agriculturae
deditus. 11 Fuit autem exercitus bellatorum eius,
qui procedebant ad praelia sub manu Iehiel scribae,
Maasiaeque doctoris, et sub manu Hananiae, qui erat
de ducibus regis. 12 Omnisque numerus principum
per familias virorum fortium, duorum millium
sexcentorum. 13 Et sub eis universus exercitus
trecentorum et septem millium quingentorum: qui

erant apti ad bella, et pro rege contra adversarios
dimicabant. 14 Praeparavit quoque eis Ozias,
id est, cuncto exercitui, clypeos, et hastas, et
galeas, et loricas, arcusque et fundas ad iaciendos
lapides. 15 Et fecit in Ierusalem diversi generis
machinas, quas in turribus collocavit, et in angulis
murorum ut mitterent sagittas, et saxa grandia:
egressumque est nomen eius procul, eo quod
auxiliaretur ei Dominus, et corroborasset illum.
16 Sed cum roboratus esset, elevatum est cor eius
in interitum suum, et neglexit Dominum Deum
suum: ingressusque templum Domini, adolere
voluit incensum super altare thymiamatis. 17
Statimque ingressus post eum Azarias sacerdos, et
cum eo Sacerdotes Domini octoginta, viri fortissimi,
18 restiterunt regi, atque dixerunt: Non est tui
officii Ozia ut adoleas incensum Domino, sed
Sacerdotum, hoc est, filiorum Aaron, qui consecrati
sunt ad huiuscemodi ministerium: egredere de
sanctuario, ne contempseris: quia non reputabitur
tibi in gloriam hoc a Domino Deo. 19 Iratusque
Ozias, tenens in manu thuribulum ut adoleret
incensum, minabatur Sacerdotibus. Statimque orta
est lepra in fronte eius coram Sacerdotibus, in
domo Domini super altare thymiamatis. 20 Cumque
respexisset eum Azarias pontifex, et omnes reliqui
Sacerdotes, viderunt lepram in fronte eius, et
festinato expulerunt eum. Sed et ipse perterritus,
acceleravit egredi, eo quod sensisset illico plagam
Domini. 21 Fuit igitur Ozias rex leprosus usque ad
diem mortis suae, et habitavit in domo separata
plenus lepra, ob quam eiectus fuerat de domo
Domini. Porro Ioatham filius eius rexit domum
regis, et iudicabat populum terrae. 22 Reliqua
autem sermonum Oziae priorum et novissimorum
scripsit Isaias filius Amos, propheta. 23 Dormivitque
Ozias cum patribus suis, et sepelierunt eum in agro
regalium sepulchrorum, eo quod esset leprosus:
regnavitque Ioatham filius eius pro eo.

27 Vigintiquinque annorum erat Ioatham cum
regnare coepisset, et sedecim annis regnavit
in Ierusalem: nomen matris eius Ierusa filia Sadoc.
2 Fecitque quod rectum erat coram Domino iuxta
omnia quae fecerat Ozias pater suus, excepto
quod non est ingressus templum Domini, et adhuc
populus delinquebat. 3 Ipse aedificavit portam
domus Domini excelsam, et in muro Ophel multa
construxit. 4 Urbes quoque aedificavit in montibus
Iuda, et in saltibus castella, et turres. 5 Ipse
pugnavit contra regem filiorum Ammon, et vicit
eos, dederuntque ei filii Ammon in tempore
illo centum talenta argenti, et decem millia
coros tritici, ac totidem coros hordei: haec ei
praebuerunt filii Ammon in anno secundo et
tertio. 6 Corroboratusque est Ioatham eo quod
direxisset vias suas coram Domino Deo suo. 7
Reliqua autem sermonum Ioatham, et omnes
pugnae eius, et opera, scripta sunt in Libro regum
Israel et Iuda. 8 Vigintiquinque annorum erat cum
regnare coepisset, et sedecim annis regnavit in
Ierusalem. 9 Dormivitque Ioatham cum patribus
suis, et sepelierunt eum in Civitate David: et regnavit
Achaz filius eius pro eo.

28 Viginti annorum erat Achaz cum regnare
coepisset: et sedecim annis regnavit in
Ierusalem: non fecit rectum in conspectu Domini
sicut David pater eius: 2 sed ambulavit in viis
regum Israel, insuper et statuas fudit Baalim. 3 Ipse
est, qui adolevit incensum in Valle benennom, et
lustravit filios suos in igne iuxta ritum gentium,
quas interfecit Dominus in adventu filiorum Israel.
4 Sacrificabat quoque, et thymiama succendebat
in excelsis, et in collibus, et sub omni ligno
frondoso. 5 Tradiditque eum Dominus Deus eius in
manu regis Syriae, qui percussit eum, magnamque
praedam cepit de eius imperio, et adduxit in
Damascum: manibus quoque regis Israel traditus
est, et percussus plaga grandi. 6 Occiditque Phacee,
filius Romeliae, de Iuda centum viginti millia in die
uno, omnes viros bellatores: eo quod reliquissent
Dominum Deum patrum suorum. 7 Eodem tempore
occidit Zechri, vir potens ex Ephraim, Maasiam
filium regis, et Ezricam ducem domus eius, Elcanam
quoque secundum a rege. 8 Ceperuntque filii
Israel de fratribus suis ducenta millia mulierum,
puerorum, et puellarum, et infinitam praedam:
pertuleruntque eam in Samariam. 9 Ea tempestate
erat ibi propheta Domini, nomine Obed: qui egressus
obviam exercitui venienti in Samariam, dixit eis:
Ecce iratus Dominus Deus patrum vestrorum contra
Iuda, tradidit eos in manibus vestris, et occidistis
eos atrociter, ita ut ad caelum pertingeret vestra
crudelitas. 10 Insuper filios Iuda, et Ierusalem
vultis vobis subiicere in servos et ancillas. quod
nequaquam facto opus est: peccastis enim super
hoc Domino Deo vestro. 11 Sed audite consilium
meum, et reducite captivos, quos adduxistis de
fratribus vestris, quia magnus furor Domini imminet
vobis. 12 Steterunt itaque viri de principibus
filiorum Ephraim, Azarias filius Iohanan, Barachias
filius Mosollamoth, Ezechias filius Sellum, et
Amasa filius Hadali, contra eos, qui veniebant
de praelio, 13 et dixerunt eis: Non introducetis
huc captivos, ne peccemus Domino. Quare vultis

adiicere super peccata nostra, et vetera cumulare
delicta? grande quippe peccatum est, et ira furoris
Domini imminet super Israel. 14 Dimiseruntque
viri bellatores praedam, et universa quae ceperant
coram principibus, et omni multitudine. 15
Steteruntque viri, quos supra memoravimus, et
apprehendentes captivos, omnesque qui nudi
erant, vestierunt de spoliis: cumque vestissent
eos, et calceassent, et refecissent cibo ac potu,
unxissentque propter laborem, et adhibuissent
eis curam: quicumque ambulare non poterant, et
erant imbecillo corpore, imposuerunt eos iumentis,
et adduxerunt Iericho Civitatem palmarum ad
fratres eorum, ipsique reversi sunt in Samariam. 16
Tempore illo misit rex Achaz ad regem Assyriorum,
postulans auxilium. 17 Veneruntque Idumaei, et
percusserunt multos ex Iuda, et ceperunt praedam
magnam. 18 Philisthiim quoque diffusi sunt per
urbes campestres, et ad Meridiem Iuda: ceperuntque
Bethsames, et Aialon, et Gaderoth, Socho quoque,
et Thamnan, et Gamzo, cum viculis suis, et
habitaverunt in eis. 19 Humiliaverat enim Dominus
Iudam propter Achaz regem Iuda, eo quod nudasset
eum auxilio, et contemptui habuisset Dominum. 20
Adduxitque contra eum Thelgathphalnasar regem
Assyriorum, qui et afflixit eum, et nullo resistente
vastavit. 21 Igitur Achaz spoliata domo Domini, et
domo regum, ac principum, dedit regi Assyriorum
munera, et tamen nihil ei profuit. 22 Insuper
et tempore angustiae suae auxit contemptum in
Dominum, ipse per se rex Achaz, 23 immolavit
diis Damasci victimas percussoribus suis, et dixit:
Dii regum Syriae auxiliantur eis, quos ego placabo
hostiis, et aderunt mihi, cum econtrario ipsi fuerint
ruinae ei, et universo Israel. 24 Direptis itaque
Achaz omnibus vasis domus Dei, atque confractis,
clausit ianuas templi Dei, et fecit sibi altaria in
universis angulis Ierusalem. 25 In omnibus quoque
urbibus Iuda extruxit aras ad cremandum thus,
atque ad iracundiam provocavit Dominum Deum
patrum suorum. 26 Reliqua autem sermonum
eius, et omnium operum suorum priorum et
novissimorum scripta sunt in Libro regum Iuda et
Israel. 27 Dormivitque Achaz cum patribus suis,
et sepelierunt eum in civitate Ierusalem: neque
enim receperunt eum in sepulchra regum Israel.
Regnavitque Ezechias filius eius pro eo.

29 Igitur Ezechias regnare coepit, cum
vigintiquinque esset annorum, et
vigintinovem annis regnavit in Ierusalem: nomen
matris eius Abia, filia Zachariae. 2 Fecitque
quod erat placitum in conspectu Domini iuxta
omnia quae fecerat David pater eius. 3 Ipse
anno, et mense primo regni sui aperuit valvas
domus Domini, et instauravit eas. 4 adduxitque
Sacerdotes atque Levitas, et congregavit eos in
plateam Orientalem. 5 Dixitque ad eos: Audite
me Levitae, et sanctificamini, mundate domum
Domini Dei patrum vestrorum, et auferte omnem
immunditiam de sanctuario. 6 Peccaverunt
patres nostri, et fecerunt malum in conspectu
Domini Dei nostri, derelinquentes eum: averterunt
facies suas a tabernaculo Domini, et praebuerunt
dorsum. 7 Clauserunt ostia, quae erant in
porticu, et extinxerunt lucernas, incensumque
non adoleverunt, et holocausta non obtulerunt in
sanctuario Deo Israel. 8 Concitatus est itaque furor
Domini super Iudam et Ierusalem, tradiditque eos
in commotionem, et in interitum, et in sibilum,
sicut ipsi cernitis oculis vestris. 9 En, corruerunt
patres nostri gladiis, filii nostri, et filiae nostrae,
et coniuges captivae ductae sunt propter hoc
scelus. 10 Nunc ergo placet mihi ut ineamus
foedus cum Domino Deo Israel, et avertet a nobis
furorem irae suae. 11 Filii mei nolite negligere: vos
elegit Dominus ut stetis coram eo, et ministretis
illi, colatisque eum, et cremetis ei incensum. 12
Surrexerunt ergo Levitae: Mahath filius Amasai,
et Ioel filius Azariae de filiis Caath: Porro de filiis
Merari, Cis filius Abdi, et Azarias filius Ialaleel. De
filiis autem Gersom, Ioah filius Zemma, et Eden
filius Ioah. 13 At vero de filiis Elisaphan, Samri,
et Iahiel. De filiis quoque Asaph, Zacharias, et
Mathanias: 14 Necnon de filiis Heman, Iahiel, et
Semei: Sed et de filiis Idithun, Semeias, et Oziel. 15
Congregaveruntque fratres suos, et sanctificati sunt,
et ingressi sunt iuxta mandatum regis et imperium
Domini, ut expiarent domum Dei. 16 Sacerdotes
quoque ingressi templum Domini ut sanctificarent
illud, extulerunt omnem immunditiam, quam
intro repererant in vestibulo domus Domini, quam
tulerunt Levitae, et asportaverunt ad Torrentem
cedron foras. 17 Coeperunt autem prima die
mensis primi mundare, et in die octavo eiusdem
mensis ingressi sunt porticum templi Domini,
expiaveruntque templum diebus octo, et in die
sextadecima mensis eiusdem, quod coeperant
impleverunt. 18 Ingressi quoque sunt ad Ezechiam
regem, et dixerunt ei: Sanctificavimus omnem
domum Domini, et altare holocausti, vasaque eius,
necnon et mensam propositionis cum omnibus
vasis suis, 19 cunctamque templi supellectilem,
quam polluerat rex Achaz in regno suo, postquam
praevaricatus est: et ecce exposita sunt omnia
coram altare Domini. 20 Consurgensque diluculo

Ezechias rex, adunavit omnes principes civitatis,
et ascendit in domum Domini: 21 obtuleruntque
simul tauros septem, et arietes septem, agnos
septem, et hircos septem pro peccato, pro regno,
pro sanctuario, pro Iuda, dixitque sacerdotibus
filiis Aaron ut offerrent super altare Domini.
22 Mactaverunt igitur tauros, et susceperunt
sanguinem Sacerdotes, et fuderunt illum super
altare, mactaverunt etiam arietes, et illorum
sanguinem super altare fuderunt, immolaveruntque
agnos, et fuderunt super altare sanguinem. 23
Applicuerunt hircos pro peccato coram rege, et
universa multitudine, imposueruntque manus suas
super eos: 24 et immolaverunt illos Sacerdotes,
et asperserunt sanguinem eorum coram altare
pro piaculo universi Israelis: pro omni quippe
Israel praeceperat rex ut holocaustum fieret et
pro peccato. 25 Constituit quoque Levitas in domo
Domini cum cymbalis, et psalteriis, et citharis
secundum dispositionem David regis, et Gad
Videntis, et Nathan prophetae: siquidem Domini
praeceptum fuit per manum prophetarum eius. 26
Steteruntque Levitae tenentes organa David, et
Sacerdotes tubas. 27 Et iussit Ezechias ut offerrent
holocausta super altare: cumque offerrentur
holocausta, coeperunt laudes canere Domino, et
clangere tubis, atque in diversis organis, quae David
rex Israel praeparaverat, concrepare. 28 Omni
autem turba adorante, cantores, et ii, qui tenebant
tubas, erant in officio suo donec compleretur
holocaustum. 29 Cumque finita esset oblatio,
incurvatus est rex, et omnes qui erant cum eo, et
adoraverunt. 30 Praecepitque Ezechias, et principes
Levitis ut laudarent Dominum sermonibus David,
et Asaph Videntis: qui laudaverunt eum magna
laetitia, et incurvato genu adoraverunt. 31 Ezechias
autem etiam haec addidit: Implestis manus vestras
Domino, accedite, et offerte victimas, et laudes
in domo Domini. Obtulit ergo universa multitudo
hostias, et laudes, et holocausta mente devota.
32 Porro numerus holocaustorum, quae obtulit
multitudo, hic fuit, Tauros septuaginta, arietes
centum, agnos ducentos. 33 Sanctificaveruntque
Domino boves sexcentos, et oves tria millia. 34
Sacerdotes vero pauci erant, nec poterant sufficere
ut pelles holocaustorum detraherent: unde et
Levitae fratres eorum adiuverunt eos, donec
impleretur opus, et sanctificarentur antistites:
Levitae quippe faciliori ritu sanctificantur, quam
Sacerdotes. 35 Fuerunt ergo holocausta plurima,
adipes pacificorum, et libamina holocaustorum: et
completus est cultus domus Domini. 36 Laetatusque
est Ezechias, et omnis populus eo quod ministerium
Domini esset expletum. De repente quippe hoc fieri
placuerat.

30 Misit quoque Ezechias ad omnem Israel
et Iudam: scripsitque epistolas ad Ephraim
et Manassen ut venirent ad domum Domini in
Ierusalem, et facerent Phase Domino Deo Israel. 2
Inito ergo consilio regis et principum, et universi
coetus Ierusalem, decreverunt ut facerent Phase
mense secundo. 3 Non enim occurerant facere
in tempore suo, quia sacerdotes, qui possent
sufficere, sanctificati non fuerant, et populus
nondum congregatus fuerat in Ierusalem. 4
Placuitque sermo regi, et omni multitudini. 5 Et
decreverunt ut mitterent nuncios in universum
Israel de Bersabee usque Dan ut venirent, et
facerent Phase Domino Deo Israel in Ierusalem:
multi enim non fecerant sicut lege praescriptum est.
6 Perrexeruntque cursores cum epistolis ex regis
imperio, et principum eius, in universum Israel et
Iudam iuxta id, quod rex iusserat, praedicantes: Filii
Israel revertimini ad Dominum Deum Abraham,
et Isaac, et Israel: et revertetur ad reliquias, quae
effugerunt manum regis Assyriorum. 7 Nolite fieri
sicut patres vestri, et fratres qui recesserunt a
Domino Deo patrum suorum, qui tradidit eos in
interitum, ut ipsi cernitis. 8 Nolite indurare cervices
vestras, sicut patres vestri: tradite manus Domino,
et venite ad sanctuarium eius, quod sanctificavit in
aeternum: servite Domino Deo patrum vestrorum,
et avertetur a vobis ira furoris eius. 9 Si enim
vos reversi fueritis ad Dominum: fratres vestri,
et filii habebunt misericordiam coram dominis
suis, qui illos duxerunt captivos, et revertentur in
terram hanc: pius enim et clemens est Dominus
Deus vester, et non avertet faciem suam a vobis,
si reversi fueritis ad eum. 10 Igitur cursores
pergebant velociter de civitate in civitatem per
terram Ephraim, et Manasse usque ad Zabulon, illis
irridentibus et subsannantibus eos. 11 Attamen
quidam viri ex Aser, et Manasse, et Zabulon
acquiescentes consilio, venerunt Ierusalem. 12
In Iuda vero facta est manus Domini ut daret eis
cor unum, ut facerent iuxta praeceptum regis, et
principum verbum Domini. 13 Congregatique sunt
in Ierusalem populi multi ut facerent sollemnitatem
azymorum, in mense secundo: 14 et surgentes
destruxerunt altaria quae erant in Ierusalem, atque
universa, in quibus idolis adolebatur incensum,
subvertentes, proiecerunt in Torrentem cedron.
15 Immolaverunt autem Phase quartadecima die
mensis secundi. Sacerdotes quoque, atque Levitae
tandem sanctificati obtulerunt holocausta in

domo Domini: 16 Steteruntque in ordine suo
iuxta dispositionem, et legem Moysi hominis
Dei: Sacerdotes vero suscipiebant effundendum
sanguinem de manibus Levitarum, 17 eo quod multa
turba sanctificata non esset: et idcirco immolarent
Levitae Phase his, qui non occurrerant sanctificari
Domino. 18 Magna etiam pars populi de Ephraim, et
Manasse, et Issachar, et Zabulon, quae sanctificata
non fuerat, comedit Phase, non iuxta quod scriptum
est: et oravit pro eis Ezechias, dicens: Dominus
bonus propitiabitur 19 cunctis, qui in toto corde
requirunt Dominum Deum patrum suorum: et non
imputabit eis quod minus sanctificati sunt. 20
Quem exaudivit Dominus, et placatus est populo.
21 Feceruntque filii Israel, qui inventi sunt in
Ierusalem, sollemnitatem azymorum septem diebus
in laetitia magna, laudantes Dominum per singulos
dies: Levitae quoque, et Sacerdotes per organa,
quae suo officio congruebant. 22 Et locutus est
Ezechias ad cor omnium Levitarum, qui habebant
intelligentiam bonam super Domino: et comederunt
septem diebus sollemnitatis, immolantes victimas
pacificorum, et laudantes Dominum Deum patrum
suorum. 23 Placuitque universae multitudini ut
celebrarent etiam alios dies septem: quod et
fecerunt cum ingenti gaudio. 24 Ezechias enim rex
Iuda praebuerat multitudini mille tauros, et septem
millia ovium: principes vero dederant populo
tauros mille, et oves decem millia: sanctificata
est ergo sacerdotum plurima multitudo. 25 Et
hilaritate perfusa omnis turba Iuda tam Sacerdotum
et Levitarum, quam universae frequentiae, quae
venerat ex Israel; proselytorum quoque de Terra
Israel, et habitantium in Iuda. 26 Factaque est
grandis celebritas in Ierusalem, qualis a diebus
Salomonis filii David regis Israel in ea urbe non
fuerat. 27 Surrexerunt autem Sacerdotes atque
Levitae benedicentes populo: et exaudita est vox
eorum: pervenitque oratio in habitaculum sanctum
caeli.

31 Cumque haec fuissent rite celebrata, egressus
est omnis Israel, qui inventus fuerat in urbibus
Iuda, et fregerunt simulacra, succideruntque lucos,
demoliti sunt excelsa, et altaria destruxerunt,
non solum de universo Iuda et Beniamin, sed et
de Ephraim quoque et Manasse, donec penitus
everterent: reversique sunt omnes filii Israel
in possessiones et civitates suas. 2 Ezechias
autem constituit turmas Sacerdotales, et Leviticas
per divisiones suas, unumquemque in officio
proprio, tam Sacerdotum videlicet quam Levitarum
ad holocausta, et pacifica ut ministrarent et
confiterentur, canerentque in portis castrorum
Domini. 3 Pars autem regis erat, ut de propria
eius substantia offerretur holocaustum, mane
semper et vespere. Sabbatis quoque, et Calendis,
et sollemnitatibus ceteris, sicut scriptum est in
lege Moysi. 4 Praecepit etiam populo habitantium
Ierusalem ut darent partes Sacerdotibus, et Levitis,
ut possent vacare legi Domini. 5 Quod cum
percrebruisset in auribus multitudinis, plurimas
obtulere primitias filii Israel frumenti, vini, et
olei, mellis quoque: et omnium, quae gignit
humus, decimas obtulerunt. 6 Sed et filii Israel et
Iuda, qui habitabant in urbibus Iuda, obtulerunt
decimas boum et ovium, decimasque sanctorum,
quae voverant Domino Deo suo: atque universa
portantes, fecerunt acervos plurimos. 7 Mense
tertio coeperunt acervorum iacere fundamenta,
et mense septimo compleverunt eos. 8 Cumque
ingressi fuissent Ezechias, et principes eius, viderunt
acervos, et benedixerunt Domino ac populo Israel. 9
Interrogavitque Ezechias Sacerdotes, et Levitas cur
ita iacerent acervi. 10 Respondit illi Azarias Sacerdos
primus de stirpe Sadoc, dicens: Ex quo coeperunt
offerri primitiae in domo Domini, comedimus,
et saturati sumus, et remanserunt plurima, eo
quod benedixerit Dominus populo suo: reliquarum
autem copia est ista, quam cernis. 11 Praecepit
igitur Ezechias ut praepararent horrea in domo
Domini. Quod cum fecissent, 12 intulerunt tam
primitias, quam decimas, et quaecumque voverant,
fideliter. Fuit autem praefectus eorum Chonenias
Levita, et Semei frater eius, secundus, 13 post quem
Iahiel, et Azarias, et Nahath, et Asael, et Ierimoth,
Iozabad quoque, et Eliel, et Iesmachias, et Mahath,
et Banaias, praepositi sub manibus Choneniae,
et Semei fratris eius, ex imperio Ezechiae regis
et Azariae pontificis domus Dei, ad quos omnia
pertinebant. 14 Core vero filius Iemna Levites
et ianitor Orientalis portae, praepositus erat iis,
quae sponte offerebantur Domino, primitiisque et
consecratis in Sancta sanctorum. 15 Et sub cura
eius Eden, et Beniamin, Iesue, et Semeias, Amarias
quoque, et Sechenias in civitatibus Sacerdotum
ut fideliter distribuerent fratribus suis partes,
minoribus atque maioribus: 16 exceptis maribus ab
annis tribus et supra, cunctis qui ingrediebantur
templum Domini, et quidquid per singulos dies
conducebat in ministerio, atque observationibus
iuxta divisiones suas, 17 Sacerdotibus per familias,
et Levitis a vigesimo anno et supra, per ordines
et turmas suas, 18 universaeque multitudini tam
uxoribus, quam liberis eorum utriusque sexus,
fideliter cibi de his, quae sanctificata fuerant,

praebebantur. 19 Sed et filiorum Aaron per agros, et
suburbana urbium singularum dispositi erant viri,
qui partes distribuerent universo sexui masculino
de Sacerdotibus, et Levitis. 20 Fecit ergo Ezechias
universa quae diximus in omni Iuda: operatusque
est bonum et rectum, et verum coram Domino Deo
suo 21 in universa cultura ministerii domus Domini,
iuxta legem et ceremonias, volens requirere Deum
suum in toto corde suo: fecitque et prosperatus est.

32 Post quae et huiuscemodi veritatem, venit
Sennacherib rex Assyriorum, et ingressus Iuda,
obsedit civitates munitas, volens eas capere. 2 Quod
cum vidisset Ezechias, venisse scilicet Sennacherib,
et totum belli impetum verti contra Ierusalem, 3
inito cum principibus consilio, virisque fortissimis
ut obturarent capita fontium, qui erant extra urbem:
et hoc omnium decernente sententia, 4 congregavit
plurimam multitudinem, et obturaverunt cunctos
fontes, et rivum, qui fluebat in medio terrae,
dicentes: Ne veniant reges Assyriorum, et inveniant
aquarum abundantiam. 5 Aedificavit quoque, agens
industrie, omnem murum, qui fuerat dissipatus,
et extruxit turres desuper, et forinsecus alterum
murum: instauravitque Mello in Civitate David,
et fecit universi generis armaturam et clypeos: 6
constituitque principes bellatorum in exercitu: et
convocavit universos in platea portae civitatis, ac
locutus est ad cor eorum dicens: 7 Viriliter agite, et
confortamini: nolite timere, nec paveatis regem
Assyriorum, et universam multitudinem, quae est
cum eo: multo enim plures nobiscum sunt, quam
cum illo. 8 Cum illo enim est brachium carneum:
nobiscum Dominus Deus noster, qui auxiliator est
noster, pugnatque pro nobis. Confortatusque est
populus huiuscemodi verbis Ezechiae regis Iuda.
9 Quae postquam gesta sunt, misit Sennacherib
rex Assyriorum servos suos in Ierusalem (ipse
enim cum universo exercitu obsidebat Lachis) ad
Ezechiam regem Iuda, et ad omnem populum, qui
erat in urbe, dicens: 10 Haec dicit Sennacherib
rex Assyriorum: In quo habentes fiduciam sedetis
obsessi in Ierusalem? 11 Num Ezechias decipit vos,
ut tradat morti in fame et siti, affirmans quod
Dominus Deus vester liberet vos de manu regis
Assyriorum? 12 Numquid non iste est Ezechias, qui
destruxit excelsa illius, et altaria, et praecepit Iuda
et Ierusalem, dicens: Coram altare uno adorabitis, et
in ipso comburetis incensum? 13 An ignoratis quae
ego fecerim, et patres mei cunctis terrarum populis?
numquid praevaluerunt dii gentium, omniumque
terrarum liberare regionem suam de manu mea? 14
Quis est de universis diis gentium, quas vastaverunt
patres mei, qui potuerit eruere populum suum de
manu mea, ut possit etiam Deus vester eruere vos
de hac manu? 15 Non vos ergo decipiat Ezechias,
nec vana persuasione deludat, neque credatis ei. Si
enim nullus potuit deus cunctarum gentium atque
regnorum liberare populum suum de manu mea, et
de manu patrum meorum, consequenter nec Deus
vester poterit eruere vos de manu mea. 16 Sed et alia
multa locuti sunt servi eius contra Dominum Deum,
et contra Ezechiam servum eius. 17 epistolas quoque
scripsit plenas blasphemiae in Dominum Deum
Israel, et locutus est adversus eum: Sicut dii gentium
ceterarum non potuerunt liberare populum suum
de manu mea, sic et Deus Ezechiae eruere non
poterit populum suum de manu ista. 18 Insuper et
clamore magno, lingua Iudaica contra populum, qui
sedebat in muris Ierusalem, personabat, ut terreret
eos, et caperet civitatem. 19 Locutusque est contra
Deum Ierusalem, sicut adversum deos populorum
terrae, opera manuum hominum. 20 Oraverunt
igitur Ezechias rex, et Isaias filius Amos prophetes,
adversum hanc blasphemiam, ac vociferati sunt
usque in caelum. 21 Et misit Dominus angelum, qui
percussit omnem virum robustum, et bellatorem, et
principem exercitus regis Assyriorum: Reversusque
est cum ignominia in terram suam. Cumque
ingressus esset domum Dei sui, filii qui egressi
fuerant de utero eius, interfecerunt eum gladio.
22 Salvavitque Dominus Ezechiam et habitatores
Ierusalem de manu Sennacherib regis Assyriorum,
et de manu omnium, et praestitit eis quietem
per circuitum. 23 Multi etiam deferebant hostias,
et sacrificia Domino in Ierusalem, et munera
Ezechiae regi Iuda: qui exaltatus est post haec
coram cunctis gentibus. 24 In diebus illis aegrotavit
Ezechias usque ad mortem, et oravit Dominum:
exaudivitque eum, et dedit ei signum. 25 Sed non
iuxta beneficia, quae acceperat, retribuit, quia
elevatum est cor eius: et facta est contra eum ira,
et contra Iuda et Ierusalem. 26 Humiliatusque est
postea eo quod exaltatum fuisset cor eius, tam
ipse, quam habitatores Ierusalem: et idcirco non
venit super eos ira Domini in diebus Ezechiae. 27
Fuit autem Ezechias dives, et inclytus valde, et
thesauros sibi plurimos congregavit argenti et auri
et lapidis pretiosi, aromatum, et armorum universi
generis, et vasorum magni pretii. 28 Apothecas
quoque frumenti, vini, et olei, et praesepia omnium
iumentorum, caulasque pecorum, 29 et urbes sex
aedificavit sibi: habebat quippe greges ovium, et
armentorum innumerabiles, eo quod dedisset ei
Dominus substantiam multam nimis. 30 Ipse est
Ezechias, qui obturavit superiorem fontem aquarum

Gihon, et avertit eas subter ad Occidentem Urbis
David: in omnibus operibus suis fecit prospere quae
voluit. 31 Attamen in legatione principum Babylonis,
qui missi fuerant ad eum, ut interrogarent de
portento, quod acciderat super terram, dereliquit
eum Deus ut tentaretur, et nota fierent omnia, quae
erant in corde eius. 32 Reliqua autem sermonum
Ezechiae, et misericordiarum eius scripta sunt in
visione Isaiae filii Amos prophetae, et in libro
regum Iuda et Israel. 33 Dormivitque Ezechias cum
patribus suis, et sepelierunt eum super sepulchra
filiorum David: et celebravit eius exequias universus
Iuda, et omnes habitatores Ierusalem: regnavitque
Manasses filius eius pro eo.

33 Duodecim annorum erat Manasses cum
regnare coepisset, et quinquagintaquinque
annis regnavit in Ierusalem. 2 Fecit autem malum
coram Domino iuxta abominationes gentium, quas
subvertit Dominus coram filiis Israel: 3 et conversus
instauravit excelsa, quae demolitus fuerat Ezechias
pater eius: construxitque aras Baalim, et fecit lucos,
et adoravit omnem militiam caeli, et coluit eam. 4
Aedificavit quoque altaria in domo Domini, de qua
dixerat Dominus: In Ierusalem erit nomen meum in
aeternum. 5 Aedificavit autem ea cuncto exercitui
caeli in duobus atriis domus Domini. 6 Transireque
fecit filios suos per ignem in Vallebenennom:
observabat somnia, sectabatur auguria, maleficis
artibus inserviebat, habebat secum magos, et
incantatores: multaque mala operatus est coram
Domino ut irritaret eum. 7 Sculptile quoque, et
conflatile signum posuit in domo Domini, de qua
locutus est Dominus ad David, et ad Salomonem
filium eius, dicens: In domo hac et in Ierusalem,
quam elegi de cunctis tribubus Israel, ponam nomen
meum in sempiternum. 8 Et moveri non faciam
pedem Israel de terra, quam tradidi patribus eorum:
ita dumtaxat si custodierint facere quae praecepi
eis, cunctamque legem, et ceremonias, atque iudicia
per manum Moysi. 9 Igitur Manasses seduxit Iuda,
et habitatores Ierusalem ut facerent malum super
omnes gentes, quas subverterat Dominus a facie
filiorum Israel. 10 Locutusque est Dominus ad eum,
et ad populum illius, et attendere noluerunt. 11
Idcirco superinduxit eis principes exercitus regis
Assyriorum: ceperuntque Manassen, et vinctum
catenis, atque compedibus duxerunt in Babylonem.
12 Qui postquam coangustatus est, oravit Dominum
Deum suum: et egit poenitentiam valde coram Deo
patrum suorum. 13 Deprecatusque est eum, et
obsecravit intente: et exaudivit orationem eius,
reduxitque eum Ierusalem in regnum suum, et
cognovit Manasses quod Dominus ipse esset Deus.
14 Post haec aedificavit murum extra civitatem
David ad Occidentem Gihon in convalle, ab introitu
portae piscium per circuitum usque ad Ophel, et
exaltavit illum vehementer: constituitque principes
exercitus in cunctis civitatibus Iuda munitis: 15
et abstulit deos alienos, et simulacrum de domo
Domini: aras quoque, quas fecerat in monte domus
Domini, et in Ierusalem, et proiecit omnia extra
urbem. 16 Porro instauravit altare Domini, et
immolavit super illud victimas, et pacifica, et
laudem: praecepitque Iuda ut serviret Domino
Deo Israel. 17 Attamen adhuc populus immolabat
in excelsis Domino Deo suo. 18 Reliqua autem
gestorum Manasse: et obsecratio eius ad Deum
suum: verba quoque Videntium, qui loquebantur
ad eum in nomine Domini Dei Israel, continentur in
sermonibus regum Israel. 19 Oratio quoque eius et
exauditio, et cuncta peccata, atque contemptus,
loca etiam, in quibus aedificavit excelsa, et fecit
lucos, et statuas antequam ageret poenitentiam,
scripta sunt in sermonibus Hozai. 20 Dormivit
ergo Manasses cum patribus suis, et sepelierunt
eum in domo sua: regnavitque pro eo filius eius
Amon. 21 Vigintiduorum annorum erat Amon cum
regnare coepisset, et duobus annis regnavit in
Ierusalem. 22 Fecitque malum in conspectu Domini,
sicut fecerat Manasses pater eius: et cunctis idolis,
quae Manasses fuerat fabricatus, immolavit atque
servivit. 23 Et non est reveritus faciem Domini,
sicut reveritus est Manasses pater eius: et multo
maiora deliquit. 24 Cumque coniurassent adversus
eum servi sui, interfecerunt eum in domo sua. 25
Porro reliqua populi multitudo, caesis iis, qui Amon
percusserant, constituit regem Iosiam filium eius
pro eo.

34 Octo annorum erat Iosias cum regnare
coepisset, et triginta et uno anno regnavit in
Ierusalem. 2 Fecitque quod erat rectum in conspectu
Domini, et ambulavit in viis David patris sui: non
declinavit neque ad dextram, neque ad sinistram.
3 Octavo autem anno regni sui, cum adhuc esset
puer, coepit quaerere Deum patris sui David: et
duodecimo anno postquam coeperat, mundavit
Iuda et Ierusalem ab excelsis, et lucis, simulacrisque
et sculptilibus. 4 Destruxeruntque coram eo aras
Baalim: et simulacra, quae superposita fuerant,
demoliti sunt: lucos etiam, et sculptilia succidit
atque comminuit: et super tumulos eorum, qui eis
immolare consueverant, fragmenta dispersit. 5
Ossa praeterea sacerdotum combussit in altaribus
idolorum, mundavitque Iuda et Ierusalem. 6 Sed

et in urbibus Manasse, et Ephraim, et Simeon,
usque Nephthali cuncta subvertit. 7 Cumque altaria
dissipasset, et lucos, et sculptilia contrivisset in
frustra, cunctaque delubra demolitus esset de
universa Terra Israel, reversus est in Ierusalem.
8 Igitur anno octavodecimo regni sui, mundata
iam terra, et templo Domini, misit Saphan filium
Eseliae, et Maasiam principem civitatis, et Ioha
filium Ioachaz a commentariis, ut instaurarent
domum Domini Dei sui. 9 Qui venerunt ad
Helciam Sacerdotem magnum: acceptamque ab eo
pecuniam, quae illata fuerat in domum Domini,
et quam congregaverant Levitae, et ianitores
de Manasse, et Ephraim, et universis reliquiis
Israel, ab omni quoque Iuda, et Beniamin, et
habitatoribus Ierusalem, 10 tradiderunt in manibus
eorum, qui praeerant operariis in domo Domini
ut instaurarent templum, et infirma quaeque
sarcirent. 11 At illi dederunt eam artificibus, et
caementariis ut emerent lapides de lapicidinis, et
ligna ad commissuras aedificii, et ad contignationem
domorum, quas destruxerant reges Iuda. 12 Qui
fideliter cuncta faciebant. Erant autem praepositi
operantium, Iahath et Abdias de filiis Merari,
Zacharias et Mosollam de filiis Caath, qui urgebant
opus: omnes Levitae scientes organis canere. 13
Super eos vero, qui ad diversos usus onera portabant,
erant scribae, et magistri de Levitis ianitores. 14
Cumque efferrent pecuniam, quae illata fuerat in
templum Domini, reperit Helcias Sacerdos Librum
legis Domini per manum Moysi. 15 Et ait ad Saphan
scribam: Librum legis inveni in domo Domini: et
tradidit ei. 16 At ille intulit volumen ad regem, et
nunciavit ei dicens: Omnia, quae dedisti in manu
servorum tuorum, ecce complentur. 17 Argentum,
quod repertum est in domo Domini, conflaverunt:
datumque est praefectis artificum, et diversa opera
fabricantium. 18 Praeterea tradidit mihi Helcias
sacerdos hunc librum. Quem cum rege praesente
recitasset, 19 audissetque ille verba legis, scidit
vestimenta sua: 20 et praecepit Helciae, et Ahicam
filio Saphan, et Abdon filio Micha, Saphan quoque
scribae, et Asaae servo regis, dicens: 21 Ite, et orate
Dominum pro me, et pro reliquiis Israel, et Iuda,
super universis sermonibus Libri istius, qui repertus
est: magnus enim furor Domini stillavit super
nos, eo quod non custodierint patres nostri verba
Domini ut facerent omnia, quae scripta sunt in isto
volumine. 22 Abiit ergo Helcias, et hi qui simul a
rege missi fuerant, ad Oldam prophetidem, uxorem
Sellum filii Thecuath, filii Hasra custodis vestium:
quae habitabat in Ierusalem in Secunda: et locuti
sunt ei verba, quae supra narravimus. 23 At illa
respondit eis: Haec dicit Dominus Deus Israel: Dicite
viro, qui misit vos ad me: 24 Haec dicit Dominus:
Ecce ego inducam mala super locum istum, et super
habitatores eius, cunctaque maledicta, quae scripta
sunt in Libro hoc, quem legerunt coram rege Iuda.
25 Quia dereliquerunt me, et sacrificaverunt diis
alienis, ut me ad iracundiam provocarent in cunctis
operibus manuum suarum, idcirco stillabit furor
meus super locum istum, et non extinguetur. 26
Ad regem autem Iuda, qui misit vos pro Domino
deprecando, sic loquimini: Haec dicit Dominus
Deus Israel: Quoniam audisti verba voluminis, 27
atque emollitum est cor tuum, et humiliatus es in
conspectu Domini super his, quae dicta sunt contra
locum hunc, et habitatores Ierusalem, reveritusque
faciem meam, scidisti vestimenta tua, et flevisti
coram me: ego quoque exaudivi te, dicit Dominus.
28 Iam enim colligam te ad patres tuos, et infereris
in sepulchrum tuum in pace: nec videbunt oculi
tui omne malum, quod ego inducturus sum super
locum istum, et super habitatores eius. Retulerunt
itaque regi cuncta quae dixerat. 29 At ille convocatis
universis maioribus natu Iuda et Ierusalem, 30
ascendit in domum Domini, unaque omnes viri Iuda
et habitatores Ierusalem, Sacerdotes et Levitae, et
cunctus populus a minimo usque ad maximum.
Quibus audientibus in domo Domini, legit rex
omnia verba voluminis: 31 et stans in tribunali
suo, percussit foedus coram Domino ut ambularet
post eum, et custodiret praecepta, et testimonia,
et iustificationes eius in toto corde suo, et in
tota anima sua, faceretque quae scripta sunt in
volumine illo, quod legerat. 32 Adiuravit quoque
super hoc omnes, qui reperti fuerant in Ierusalem,
et Beniamin: et fecerunt habitatores Ierusalem iuxta
pactum Domini Dei patrum suorum. 33 Abstulit
ergo Iosias cunctas abominationes de universis
regionibus filiorum Israel: et fecit omnes, qui residui
erant in Israel, servire Domino Deo suo. Cunctis
diebus eius non recesserunt a Domino Deo patrum
suorum.

35 Fecit autem Iosias in Ierusalem Phase Domino,
quod immolatum est quartadecima die mensis
primi: 2 et constituit Sacerdotes in officiis suis,
hortatusque est eos ut ministrarent in domo
Domini. 3 Levitis quoque, ad quorum eruditionem
omnis Israel sanctificabatur Domino, locutus est:
Ponite arcam in sanctuario templi, quod aedificavit
Salomon filius David rex Israel, nequaquam enim
eam ultra portabitis: nunc autem ministrate Domino
Deo vestro, et populo eius Israel. 4 Et praeparate vos
per domos, et cognationes vestras in divisionibus

singulorum, sicut praecepit David rex Israel, et
descripsit Salomon filius eius. 5 Et ministrate
in sanctuario per familias turmasque Leviticas,
6 et sanctificati immolate Phase: fratres etiam
vestros, ut possint iuxta verba, quae locutus est
Dominus in manu Moysi facere, praeparate. 7
Dedit praeterea Iosias omni populo, qui ibi fuerat
inventus in sollemnitate Phase, agnos et hoedos de
gregibus, et reliqui pecoris triginta millia, boum
quoque tria millia. haec de regis universa substantia.
8 Duces quoque eius, sponte quod voverant,
obtulerunt, tam populo, quam Sacerdotibus et
Levitis. Porro Helcias, et Zacharias, et Iahiel
principes domus Domini, dederunt sacerdotibus
ad faciendum Phase pecora commixtim duo millia
sexcenta, et boves trecentos. 9 Chonenias autem, et
Semeias, etiam Nathanael et fratres eius, necnon
Hasabias, et Iehiel, et Iosabad principes Levitarum,
dederunt ceteris Levitis ad celebrandum Phase
quinque millia pecorum, et boves quingentos.
10 Praeparatumque est ministerium, et steterunt
Sacerdotes in officio suo: Levitae quoque in turmis,
iuxta regis imperium. 11 Et immolatum est Phase:
asperseruntque Sacerdotes manu sua sanguinem,
et Levitae detraxerunt pelles holocaustorum: 12 et
separaverunt ea ut darent per domos et familias
singulorum, et offerrentur Domino, sicut scriptum
est in Libro Moysi: de bobus quoque fecerunt
similiter. 13 Et assaverunt Phase super ignem,
iuxta quod in lege scriptum est: pacificas vero
hostias coxerunt in lebetibus, et cacabis, et ollis,
et festinato distribuerunt universae plebi: 14
sibi autem, et Sacerdotibus postea paraverunt:
nam in oblatione holocaustorum et adipum usque
ad noctem Sacerdotes fuerunt occupati: unde
Levitae sibi, et Sacerdotibus filiis Aaron paraverunt
novissimis. 15 Porro cantores filii Asaph stabant in
ordine suo, iuxta praeceptum David, et Asaph, et
Heman, et Idithun prophetarum regis: Ianitores
vero per portas singulas observabant, ita ut nec
puncto quidem discederent a ministerio: quam ob
rem et fratres eorum Levitae paraverunt eis cibos.
16 Omnis igitur cultura Domini rite completa est in
die illa ut facerent Phase, et offerrent holocausta
super altare Domini, iuxta praeceptum regis Iosiae.
17 Feceruntque filii Israel, qui reperti fuerant ibi,
Phase in tempore illo, et sollemnitatem azymorum
septem diebus. 18 Non fuit Phase simile huic
in Israel a diebus Samuelis prophetae: sed nec
quisquam de cunctis regibus Israel fecit Phase
sicut Iosias, Sacerdotibus, et Levitis, et omni Iuda,
et Israel qui repertus fuerat, et habitantibus in
Ierusalem. 19 Octavodecimo anno regni Iosiae hoc
Phase celebratum est. 20 Postquam instauraverat
Iosias templum, ascendit Nechao rex Aegypti ad
pugnandum in Charcamis iuxta Euphraten: et
processit in occursum eius Iosias. 21 At ille, missis
ad eum nunciis, ait: Quid mihi et tibi est rex
Iuda? non adversum te hodie venio, sed contra
aliam pugno domum, ad quam me Deus festinato
ire praecepit: desine adversum Deum facere, qui
mecum est, ne interficiat te. 22 Noluit Iosias
reverti, sed praeparavit contra eum bellum, nec
acquievit sermonibus Nechao ex ore Dei: verum
perrexit ut dimicaret in campo Mageddo. 23 Ibique
vulneratus a sagittariis, dixit pueris suis: Educite
me de praelio, quia oppido vulneratus sum. 24 Qui
transtulerunt eum de curru in alterum currum,
qui sequebatur eum more regio, et asportaverunt
eum in Ierusalem, mortuusque est, et sepultus
in mausoleo patrum suorum: et universus Iuda
et Ierusalem luxerunt eum. 25 Ieremias maxime:
cuius omnes cantores atque cantatrices, usque
in praesentem diem lamentationes super Iosiam
replicant, et quasi lex obtinuit in Israel: Ecce
scriptum fertur in lamentationibus. 26 Reliqua
autem sermonum Iosiae et misericordiarum eius:
quae lege praecepta sunt Domini: 27 opera quoque
illius prima et novissima, scripta sunt in Libro
regum Iuda et Israel.

36 Tulit ergo populus terrae Ioachaz filium Iosiae,
et constituit regem pro patre suo in Ierusalem.
2 Vigintitrium annorum erat Ioachaz, cum regnare
coepisset, et tribus mensibus regnavit in Ierusalem.
3 Amovit autem eum rex Aegypti cum venisset
in Ierusalem, et condemnavit terram centum
talentis argenti, et talento auri. 4 Constituitque
pro eo regem, Eliakim fratrem eius, super Iuda et
Ierusalem: et vertit nomen eius Ioakim: ipsum vero
Ioachaz tulit secum, et abduxit in Aegyptum. 5
Vigintiquinque annorum erat Ioakim cum regnare
coepisset, et undecim annis regnavit in Ierusalem:
fecitque malum coram Domino Deo suo. 6 Contra
hunc ascendit Nabuchodonosor rex Chaldaeorum,
et vinctum catenis duxit in Babylonem. 7 Ad
quam et vasa Domini transtulit, et posuit ea in
templo suo. 8 Reliqua autem verborum Ioakim, et
abominationum eius, quas operatus est, et quae
inventa sunt in eo, continentur in Libro regum
Iuda et Israel. Regnavit autem Ioachin filius eius
pro eo. 9 Octo annorum erat Ioachin cum regnare
coepisset, et tribus mensibus, ac decem diebus
regnavit in Ierusalem, fecitque malum in conspectu
Domini. 10 Cumque anni circulus volveretur, misit
Nabuchodonosor rex, qui adduxerunt eum in

Babylonem, asportatis simul pretiosissimis vasis
domus Domini: Regem vero constituit Sedechiam
patruum eius super Iuda et Ierusalem. **11** Viginti et
unius anni erat Sedechias cum regnare coepisset, et
undecim annis regnavit in Ierusalem. **12** Fecitque
malum in oculis Domini Dei sui, nec erubuit faciem
Ieremiae prophetae, loquentis ad se ex ore Domini.
13 A rege quoque Nabuchodonosor recessit, qui
adiuraverat eum per Deum: et induravit cervicem
suam et cor ut non reverteretur ad Dominum Deum
Israel. **14** Sed et universi principes sacerdotum, et
populus, praevaricati sunt inique iuxta universas
abominationes Gentium, et polluerunt domum
Domini, quam sanctificaverat sibi in Ierusalem.
15 Mittebat autem Dominus Deus patrum suorum
ad illos per manum nunciorum suorum de nocte
consurgens, et quotidie commonens: eo quod
parceret populo et habitaculo suo. **16** At illi
subsannabant nuncios Dei, et parvipendebant
sermones eius, illudebantque prophetis, donec
ascenderet furor Domini in populum eius, et esset
nulla curatio. **17** Adduxit enim super eos regem
Chaldaeorum, et interfecit iuvenes eorum gladio in
domo sanctuarii sui, non est misertus adolescentis,
et virginis, et senis, nec decrepiti quidem, sed
omnes tradidit in manibus eius. **18** Universaque
vasa domus Domini tam maiora, quam minora, et
thesauros templi, et regis, et principum transtulit
in Babylonem. **19** Incenderunt hostes domum
Dei, destruxeruntque murum Ierusalem, universas
turres combusserunt, et quidquid pretiosum fuerat,
demoliti sunt. **20** Siquis evaserat gladium, ductus
in Babylonem servivit regi et filiis eius, donec
imperaret rex Persarum, **21** ut compleretur sermo
Domini ex ore Ieremiae, et celebraret terra sabbata
sua: cunctis enim diebus desolationis egit sabbatum
usque dum complerentur septuaginta anni. **22** Anno
autem primo Cyri regis Persarum ad explendum
sermonem Domini, quem locutus fuerat per os
Ieremiae, suscitavit Dominus spiritum Cyri regis
Persarum: qui iussit praedicari in universo regno
suo, etiam per scripturam, dicens: **23** Haec dicit
Cyrus rex Persarum: Omnia regna terrae dedit
mihi Dominus Deus caeli, et ipse praecepit mihi ut
aedificarem ei domum in Ierusalem, quae est in
Iudaea: quis ex vobis est in omni populo eius? sit
Dominus Deis suus cum eo, et ascendat.

Esdræ

1 In anno primo Cyri regis Persarum ut compleretur verbum Domini ex ore Ieremiae,
suscitavit Dominus spiritum Cyri regis Persarum:
et traduxit vocem in omni regno suo, etiam per
scripturam, dicens: **2** Haec dicit Cyrus rex Persarum:
Omnia regna terrae dedit mihi Dominus Deus caeli,
et ipse praecepit mihi ut aedificarem ei domum
in Ierusalem, quae est in Iudaea. **3** Quis est in
vobis de universo populo eius? Sit Deus illius cum
ipso. Ascendat in Ierusalem, quae est in Iudaea, et
aedificet domum Domini Dei Israel, ipse est Deus
qui est in Ierusalem. **4** Et omnes reliqui in cunctis
locis ubicumque habitant, adiuvent eum viri de loco
suo argento et auro, et substantia, et pecoribus,
excepto quod voluntarie offerunt templo Dei,
quod est in Ierusalem. **5** Et surrexerunt principes
patrum de Iuda, et Beniamin, et Sacerdotes, et
Levitae, et omnis, cuius Deus suscitavit spiritum,
ut ascenderent ad aedificandum templum Domini,
quod erat in Ierusalem. **6** Universique qui erant in
circuitu, adiuverunt manus eorum in vasis argenteis
et aureis, in substantia et iumentis, in supellectili,
exceptis his, quae sponte obtulerant. **7** Rex quoque
Cyrus protulit vasa templi Domini, quae tulerat
Nabuchodonosor de Ierusalem, et posuerat ea in
templo Dei sui. **8** Protulit autem ea Cyrus rex
Persarum per manum Mithridatis filii Gazabar, et
annumeravit ea Sassabasar principi Iuda. **9** Et hic
est numerus eorum: Phialae aureae triginta, phialae
argenteae mille, cultri vigintinovem, scyphi aurei
triginta, **10** scyphi argentei secundi quadringenti
decem: vasa alia mille. **11** Omnia vasa aurea et
argentea quinque millia quadringenta: universa
tulit Sassabasar cum his, qui ascendebant de
transmigratione Babylonis in Ierusalem.

2 Hi sunt autem provinciae filii, qui ascenderunt de
captivitate, quam transtulerat Nabuchodonosor
rex Babylonis in Babylonem, et reversi sunt
in Ierusalem et Iuda, unusquisque in civitatem
suam. **2** Qui venerunt cum Zorobabel, Iosue,
Nehemia, Saraia, Rahelaia, Mardochai, Belsan,
Mesphar, Beguai, Rehum, Baana. Numerus
virorum populi Israel: **3** Filii Pharos duo
millia centum septuagintaduo. **4** Filii Sephatia,
trecenti septuagintaduo. **5** Filii Area, septingenti
septuagintaquinque. **6** Filii Phahath Moab, filiorum
Iosue: Ioab duo millia octingenti duodecim. **7**
Filii Aelam mille ducenti quinquagintaquattuor.
8 Filii Zethua, nongenti quadragintaquinque. **9**
Filii Zachai, septingenti sexaginta. **10** Filii Bani,
sexcenti quadragintaduo. **11** Filii Bebai, sexcenti
vigintitres. **12** Filii Azgad, mille ducenti viginti duo.
13 Filii Adonicam, sexcenti sexagintasex. **14** Filii
Beguai, duo millia quinquagintasex. **15** Filii Adin,
quadringenti quinquagintaquattuor. **16** Filii Ather,
qui erant ex Ezechia, nonagintaocto. **17** Filii Besai,
trecenti vigintitres. **18** Filii Iora, centum duodecim.
19 Filii Hasum, ducenti vigintitres. **20** Filii Gebbar,
nonagintaquinque. **21** Filii Bethlehem, centum
vigintitres. **22** Viri Netupha, quinquagintasex. **23** Viri
Anathoth, centum vigintiocto. **24** Filii Azmaveth,
quadraginta duo. **25** Filii Cariathiarim, Cephira, et
Beroth, septingenti quadragintatres. **26** Filii Rama
et Gabaa, sexcenti vigintiunus. **27** Viri Machmas,
centum viginti duo. **28** Viri Bethel et Hai, ducenti
vigintitres. **29** Filii Nebo, quinquagintaduo. **30** Filii
Megbis, centum quinquagintasex. **31** Filii Aelam
alterius, mille ducenti quinquagintaquattuor. **32**
Filii Harim, trecenti viginti. **33** Filii Lod Hadid, et
Ono, septingenti vigintiquinque. **34** Filii Iericho,
trecenti quadragintaquinque. **35** Filii Senaa, tria
millia sexcenti triginta. **36** Sacerdotes: Filii Iadaia
in domo Iosue nongenti septuaginta tres. **37** Filii
Emmer, mille quinquagintaduo. **38** Filii Pheshur,
mille ducenti quadraginta septem. **39** Filii Harim,
mille decem et septem. **40** Levitae: Filii Iosue et
Cedmihel filiorum Odoviae septuagintaquattuor.
41 Cantores: Filii Asaph, centum vigintiocto. **42**
Filii Ianitorum: filii Sellum, filii Ater, filii Telmon,
filii Accub, filii Hatita, filii Sobai: universi centum
trigintanovem. **43** Nathinaei: filii Siha, filii Hasupha,
filii Tabbaoth, **44** filii Ceros, filii Siaa, filii Phadon,
45 filii Lebana, filii Hagaba, filii Accub, **46** filii Hagab,
filii Semlai, filii Hanan, **47** filii Gaddel, filii Gaher,
filii Raaia, **48** filii Rasin, filii Necoda, filii Gazam,
49 filii Aza, filii Phasea, filii Besee, **50** filii Asena,
filii Munim, filii Nephusim, **51** filii Bacbuc, filii
Hacupha, filii Harhur, **52** filii Besluth, filii Mahida,
filii Harsa, **53** filii Bercos, filii Sisara, filii Thema, **54**
filii Nasia, filii Hatipha, **55** filii servorum Salomonis,
filii Sotai, filii Sophereth, filii Pharuda, **56** filii
Iala, filii Dercon, filii Geddel, **57** filii Saphatia,
filii Hatil, filii Phochereth, qui erant de Asebaim,
filii Ami. **58** omnes Nathinaei, et filii servorum
Salomonis, trecenti nonagintaduo. **59** Et hi qui
ascenderunt de Thelmala, Thelharsa, Cherub, et
Adon, et Emer: et non potuerunt indicare domum
patrum suorum et semen suum, utrum ex Israel
essent. **60** Filii Dalaia, filii Tobia, filii Necoda, sexcenti
quinquagintaduo. **61** Et de filiis Sacerdotum: Filii
Hobia, filii Accos, filii Berzellai, qui accepit de
filiabus Berzellai Galaaditis, uxorem, et vocatus
est nomine eorum: **62** hi quaesierunt scripturam

genealogiae suae, et non invenerunt, et eiecti sunt
de sacerdotio. 63 Et dixit Athersatha eis ut non
comederent de Sancto sanctorum, donec surgeret
sacerdos doctus atque perfectus. 64 Omnis multitudo
quasi unus, quadraginta duo millia trecenti
sexaginta: 65 exceptis servis eorum, et ancillis,
qui erant septem millia trecenti trigintaseptem:
et in ipsis cantores, atque cantatrices ducenti.
66 Equi eorum sexcenti triginta sex, muli eorum,
ducenti quadragintaquinque, 67 cameli eorum,
quadringenti trigintaquinque, asini eorum, sex
millia septingenti viginti. 68 Et de principibus
patrum, cum ingrederentur templum Domini, quod
est in Ierusalem, sponte obtulerunt in domum Dei ad
extruendam eam in loco suo. 69 Secundum vires suas
dederunt impensas operis, auri solidos quadraginta
millia et mille, argenti mnas quinque millia, et
vestes sacerdotales centum. 70 Habitaverunt ergo
Sacerdotes, et Levitae, et de populo, et cantores, et
ianitores, et Nathinaei in urbibus suis, universusque
Israel in civitatibus suis.

3 Iamque venerat mensis septimus, et erant filii
Israel in civitatibus suis: congregatus est ergo
populus quasi vir unus in Ierusalem. 2 Et surrexit
Iosue filius Iosedec, et fratres eius sacerdotes,
et Zorobabel filius Salathiel, et fratres eius, et
aedificaverunt altare Dei Israel ut offerrent in
eo holocaustomata, sicut scriptum est in lege
Moysi viri Dei: 3 Collocaverunt autem altare
Dei super bases suas deterrentibus eos per
circuitum populis terrarum, et obtulerunt super
illud holocaustum Domino mane et vespere: 4
Feceruntque sollemnitatem tabernaculorum, sicut
scriptum est, et holocaustum diebus singulis per
ordinem secundum praeceptum opus diei in die suo.
5 Et post haec holocaustum iuge, tam in Calendis
quam in universis sollemnitatibus Domini, quae
erant consecratae, et in omnibus in quibus ultro
offerebatur munus Domino. 6 A primo die mensis
septimi coeperunt offerre holocaustum Domino:
porro templum Dei nondum fundatum erat. 7
Dederunt autem pecunias latomis et caementariis:
cibum quoque, et potum, et oleum Sidoniis,
Tyriisque ut deferrent ligna cedrina de Libano ad
mare Ioppes, iuxta quod praeceperat Cyrus rex
Persarum eis. 8 Anno autem secundo adventus
eorum ad templum Dei in Ierusalem mense secundo,
coeperunt Zorobabel filius Salathiel, et Iosue filius
Iosedec, et reliqui de fratribus eorum Sacerdotes, et
Levitae, et omnes qui venerant de captivitate in
Ierusalem, et constituerunt Levitas a viginti annis
et supra, ut urgerent opus Domini. 9 Stetitque Iosue
et filii eius, et fratres eius, Cedmihel, et filii eius,
et filii Iuda, quasi vir unus, ut instarent super eos
qui faciebant opus in templo Dei: filii Henadad, et
filii eorum, et fratres eorum Levitae. 10 Fundato
igitur a caementariis templo Domini, steterunt
sacerdotes in ornatu suo cum tubis: et Levitae filii
Asaph in cymbalis, ut laudarent Deum per manus
David regis Israel. 11 Et concinebant in hymnis,
et confessione Domino: Quoniam bonus, quoniam
in aeternum misericordia eius super Israel. Omnis
quoque populus vociferabatur clamore magno
in laudando Dominum, eo quod fundatum esset
templum Domini. 12 plurimi etiam de Sacerdotibus
et Levitis, et principes patrum, et seniores, qui
viderant templum prius cum fundatum esset, et
hoc templum in oculis eorum, flebant voce magna:
et multi vociferantes in laetitia, elevabant vocem.
13 Nec poterat quisquam agnoscere vocem clamoris
laetantium, et vocem fletus populi: commixtim
enim populus vociferabatur clamore magno, et vox
audiebatur procul.

4 Audierunt autem hostes Iuda, et Beniamin, quia
filii captivitatis aedificarent templum Domino
Deo Israel: 2 et accedentes ad Zorobabel, et
ad principes patrum dixerunt eis: Aedificemus
vobiscum, quia ita ut vos, quaerimus Deum
vestrum: ecce nos immolavimus victimas a diebus
Asor Haddan regis Assur, qui adduxit nos huc.
3 Et dixit eis Zorobabel, et Iosue, et reliqui
principes patrum Israel: Non est vobis et nobis ut
aedificemus domum Deo nostro, sed nosipsi soli
aedificabimus Domino Deo nostro, sicut praecepit
nobis Cyrus rex Persarum. 4 Factum est igitur ut
populus terrae impediret manus populi Iudae, et
turbaret eos in aedificando. 5 Conduxerunt autem
adversus eos consiliatores, ut destruerent consilium
eorum omnibus diebus Cyri regis Persarum, et
usque ad regnum Darii regis Persarum. 6 In
regno autem Assueri, in principio regni eius,
scripserunt accusationem adversus habitatores
Iudae et Ierusalem. 7 Et in diebus Artaxerxis scripsit
Beselam Mithridates, et Thabeel, et reliqui, qui erant
in consilio eorum, ad Artaxerxem regem Persarum:
epistola autem accusationis scripta erat Syriace,
et legebatur sermone Syro. 8 Reum Beelteem,
et Samsai scriba scripserunt epistolam unam de
Ierusalem Artaxerxi regi, huiuscemodi: 9 Reum
Beelteem, et Samsai scriba, et reliqui consiliatores
eorum, Dinaei, et Apharsathachaei, Terphalaei,
Apharsaei, Erchuae, Babylonii, Susanechaei, Dievi, et
Aelamitae, 10 et ceteri de Gentibus, quas transtulit
Asenaphar magnus et gloriosus: et habitare eas fecit

in civitatibus Samariae, et in reliquis regionibus
trans Flumen in pace: **11** (Hoc est exemplar epistolae,
quam miserunt ad eum) Artaxerxi regi, servi tui,
viri qui sunt trans Fluvium, salutem dicunt. **12**
Notum sit regi, quia Iudaei, qui ascenderunt a te ad
nos, venerunt in Ierusalem civitatem rebellem et
pessimam, quam aedificant extruentes muros eius,
et parietes componentes. **13** Nunc igitur notum sit
regi, quia si civitas illa aedificata fuerit, et muri
eius instaurati, tributum, et vectigal, et annuos
reditus non dabunt, et usque ad reges haec noxa
perveniet. **14** Nos autem memores salis, quod in
palatio comedimus, et quia laesiones regis videre
nefas ducimus, idcirco misimus et nunciavimus
regi, **15** ut recenseas in libris historiarum patrum
tuorum, et invenies scriptum in commentariis: et
scies quoniam urbs illa, urbs rebellis est, et nocens
regibus et provinciis, et bella concitantur in ea
ex diebus antiquis: quam ob rem et civitas ipsa
destructa est. **16** Nunciamus nos regi, quoniam si
civitas illa aedificata fuerit, et muri ipsius instaurati,
possessionem trans Fluvium non habebis. **17** Verbum
misit rex ad Reum Beelteem, et Samsai scribam, et
ad reliquos, qui erant in consilio eorum habitatores
Samariae, et ceteris trans Fluvium, salutem dicens
et pacem. **18** Accusatio, quam misistis ad nos,
manifeste lecta est coram me. **19** et a me praeceptum
est: et recensuerunt, inveneruntque quoniam civitas
illa a diebus antiquis adversum reges rebellat, et
seditiones, et praelia concitantur in ea: **20** nam
et reges fortissimi fuerunt in Ierusalem, qui et
dominati sunt omni regioni. quae trans Fluvium est:
tributum quoque et vectigal, et reditus accipiebant.
21 Nunc ergo audite sententiam: Prohibeatis viros
illos ut urbs illa non aedificetur, donec si forte a
me iussum fuerit. **22** Videte ne negligenter hoc
impleatis, et paulatim crescat malum contra reges.
23 Itaque exemplum edicti Artaxerxis regis lectum
est coram Reum Beelteem, et Samsai scriba, et
consiliariis eorum: et abierunt festini in Ierusalem
ad Iudaeos, et prohibuerunt eos in brachio et robore.
24 Tunc intermissum est opus domus Domini in
Ierusalem, et non fiebat usque ad annum secundum
regni Darii regis Persarum.

5 Prophetaverunt autem Aggaeus Propheta, et
Zacharias filius Addo prophetantes ad Iudaeos,
qui erant in Iudaea et Ierusalem, in nomine Dei
Israel. **2** Tunc surrexerunt Zorobabel filius Salathiel,
et Iosue filius Iosedec, et coeperunt aedificare
templum Dei in Ierusalem, et cum eis prophetae
Dei adiuvantes eos. **3** In ipso autem tempore venit
ad eos Thathanai, qui erat dux trans Flumen, et
Stharbuzanai, et consiliarii eorum: sicque dixerunt
eis: Quis dedit vobis consilium ut domum hanc
aedificaretis, et muros eius instauraretis? **4** Ad quod
respondimus eis, quae essent nomina hominum
auctorum aedificationis illius. **5** Oculus autem
Dei eorum factus est super senes Iudaeorum, et
non potuerunt inhibere eos. Placuitque ut res ad
Darium referretur, et tunc satisfacerent adversus
accusationem illam. **6** Exemplar epistolae, quam
misit Thathanai dux regionis trans Flumen, et
Stharbuzanai, et consiliatores eius Arphasachaei,
qui erant trans Flumen, ad Darium regem. **7**
Sermo, quem miserant ei, sic scriptus erat: Dario
regi pax omnis. **8** Notum sit regi, isse nos ad
Iudaeam provinciam, ad domum Dei magni, quae
aedificatur lapide impolito, et ligna ponuntur
in parietibus: opusque illud diligenter extruitur,
et crescit in manibus eorum. **9** Interrogavimus
ergo senes illos, et ita diximus eis: Quis dedit
vobis potestatem ut domum hanc aedificaretis,
et muros hos instauraretis? **10** Sed et nomina
eorum quaesivimus ab eis, ut nunciaremus tibi:
scripsimusque nomina eorum virorum, qui sunt
principes in eis. **11** Huiuscemodi autem sermonem
responderunt nobis, dicentes: Nos sumus servi
Dei caeli et terrae, et aedificamus templum, quod
erat extructum ante hos annos multos, quodque
rex Israel magnus aedificaverat, et extruxerat. **12**
Postquam autem ad iracundiam provocaverunt
patres nostri Deum caeli, tradidit eos in manus
Nabuchodonosor regis Babylonis Chaldaei, domum
quoque hanc destruxit, et populum eius transtulit
in Babylonem. **13** Anno autem primo Cyri regis
Babylonis, Cyrus rex proposuit edictum ut domus
Dei aedificaretur. **14** Nam et vasa templi Dei aurea et
argentea, quae Nabuchodonosor tulerat de templo,
quod erat in Ierusalem, et asportaverat ea in
templum Babylonis, protulit Cyrus rex de templo
Babylonis, et data sunt Sassabasar vocabulo, quem et
principem constituit, **15** dixitque ei: Haec vasa tolle,
et vade, et pone ea in templo, quod est in Ierusalem,
et domus Dei aedificetur in loco suo. **16** Tunc
itaque Sassabasar ille venit et posuit fundamenta
templi Dei in Ierusalem, et ex eo tempore usque
nunc aedificatur, et necdum completum est. **17**
Nunc ergo, si videtur regi bonum, recenseat in
bibliotheca regis, quae est in Babylone, utrumnam
a Cyro rege iussum fuerit ut aedificaretur domus
Dei in Ierusalem, et voluntatem regis super hac re
mittat ad nos.

6 Tunc Darius rex praecepit: et recensuerunt
in bibliotheca librorum, qui erant repositi in

Babylone, 2 et inventum est in Ecbatanis, quod
est castrum in Medena provincia volumen unum,
talisque scriptus erat in eo commentarius: 3 Anno
primo Cyri regis: Cyrus rex decrevit ut domus
Dei aedificaretur, quae est in Ierusalem, in loco
ubi immolent hostias, et ut ponant fundamenta
supportantia altitudinem cubitorum sexaginta, et
latitudinem cubitorum sexaginta, 4 ordines de
lapidibus impolitis tres, et sic ordines de lignis
novis: sumptus autem de domo regis dabuntur.
5 Sed et vasa templi Dei aurea et argentea, quae
Nabuchodonosor tulerat de templo Ierusalem, et
attulerat ea in Babylonem, reddantur, et referantur
in templum in Ierusalem in locum suum, quae et
posita sunt in templo Dei. 6 Nunc ergo Thathanai
dux regionis, quae est trans Flumen, Stharbuzanai,
et consiliarii vestri Apharsachaei, qui estis trans
Flumen, procul recedite ab illis, 7 et dimittite fieri
templum Dei illud a duce Iudaeorum, et a senioribus
eorum, ut domum Dei illam aedificent in loco suo.
8 Sed et a me praeceptum est quid oporteat fieri a
presbyteris Iudaeorum illis ut aedificetur domus
Dei, scilicet ut de arca regis, id est, de tributis, quae
dantur de regione trans Flumen, studiose sumptus
dentur viris illis ne impediatur opus. 9 Quod si
necesse fuerit, et vitulos, et agnos, et hoedos in
holocaustum Deo caeli, frumentum, sal, vinum,
et oleum, secundum ritum Sacerdotum, qui sunt
in Ierusalem, detur eis per singulos dies, ne sit in
aliquo querimonia. 10 Et offerant oblationes Deo
caeli, orentque pro vita regis, et filiorum eius. 11 A
me ergo positum est decretum: Ut omnis homo,
qui hanc mutaverit iussionem, tollatur lignum de
domum ipsius, et erigatur, et configatur in eo,
domus autem eius publicetur. 12 Deus autem, qui
habitare fecit nomen suum ibi, dissipet omnia
regna, et populum qui extenderit manum suam
ut repugnet, et dissipet domum Dei illam, quae
est in Ierusalem. Ego Darius statui decretum,
quod studiose impleri volo. 13 Igitur Thathanai
dux regionis trans Flumen, et Stharbuzanai, et
consiliarii eius, secundum quod praeceperat Darius
rex, sic diligenter executi sunt. 14 Seniores autem
Iudaeorum aedificabant, et prosperabantur iuxta
prophetiam Aggaei prophetae, et Zachariae filii
Addo: et aedificaverunt et construxerunt iubente
Deo Israel, et iubente Cyro, et Dario, et Artaxerxe
regibus Persarum: 15 et compleverunt domum
Dei istam, usque ad diem tertium mensis Adar,
qui est annus sextus Darii regis. 16 Fecerunt
autem filii Israel Sacerdotes et Levitae, et reliqui
filiorum transmigrationis, dedicationem Domus
Dei in gaudio. 17 Et obtulerunt in dedicationem
domus Dei, vitulos centum, arietes ducentos,
agnos quadringentos, hircos caprarum pro peccato
totius Israel duodecim, iuxta numerum tribuum
Israel. 18 Et statuerunt Sacerdotes in ordinibus
suis, et Levitas in vicibus suis super opera Dei in
Ierusalem, sicut scriptum est in libro Moysi. 19
Fecerunt autem filii Israel transmigrationis, Pascha,
quartadecima die mensis primi. 20 Purificati enim
fuerant Sacerdotes et Levitae quasi unus: omnes
mundi ad immolandum pascha universis filiis
transmigrationis, et fratribus suis Sacerdotibus, et
sibi. 21 Et comederunt filii Israel, qui reversi fuerant
de transmigratione, et omnes qui se separaverant a
coinquinatione Gentium terrae ad eos, ut quaererent
Dominum Deum Israel. 22 Et fecerunt sollemnitatem
azymorum septem diebus in laetitia, quoniam
laetificaverat eos Dominus, et converterat cor regis
Assur ad eos, ut adiuvaret manus eorum in opere
domus Domini Dei Israel.

7 Post haec autem verba in regno Artaxerxis regis
Persarum, Esdras filius Saraiae, filii Azariae, filii
Helciae, 2 filii Sellum, filii Sadoc, filii Achitob, 3 filii
Amariae, filii Azariae, filii Maraioth, 4 filii Zarahiae,
filii Ozi, filii Bocci, 5 filii Abisue, filii Phinees, filii
Eleazar, filii Aaron sacerdotis ab initio. 6 Ipse Esdras
ascendit de Babylone, et ipse scriba velox in lege
Moysi, quam Dominus Deus dedit Israel: et dedit ei
rex secundum manum Domini Dei eius super eum,
omnem petitionem eius. 7 Et ascenderunt de filiis
Israel, et de filiis Sacerdotum, et de filiis Levitarum,
et de cantoribus, et de ianitoribus, et de Nathinaeis,
in Ierusalem anno septimo Artaxerxis regis. 8
Et venerunt in Ierusalem mense quinto, ipse est
annus septimus regis. 9 Quia in primo die mensis
primi coepit ascendere de Babylone, et in primo
die mensis quinti venit in Ierusalem, iuxta manum
Dei sui bonam super se. 10 Esdras enim paravit cor
suum, ut investigaret legem Domini, et faceret et
doceret in Israel praeceptum et iudicium. 11 Hoc
est autem exemplar epistolae edicti, quod dedit
rex Artaxerxes Esdrae sacerdoti, scribae erudito in
sermonibus et praeceptis Domini, et ceremoniis eius
in Israel. 12 Artaxerxes rex regum Esdrae sacerdoti,
scribae legis Dei caeli doctissimo, salutem. 13 A
me decretum est, ut cuicumque placuerit in regno
meo de populo Israel, et de Sacerdotibus eius, et de
Levitis ire in Ierusalem, tecum vadat. 14 A facie
enim regis, et septem consiliatorum eius missus es,
ut visites Iudaeam et Ierusalem in lege Dei tui, quae
est in manu tua: 15 et ut feras argentum et aurum
quod rex, et consiliatores eius sponte obtulerunt
Deo Israel, cuius in Ierusalem tabernaculum est. 16

Et omne argentum et aurum quodcumque inveneris
in universa provincia Babylonis, et populus offerre
voluerit, et de Sacerdotibus quae sponte obtulerint
domui Dei sui, quae est in Ierusalem, 17 libere
accipe, et studiose eme de hac pecunia vitulos,
arietes, agnos et sacrificia et libamina eorum, et
offer ea super altare templi Dei vestri, quod est in
Ierusalem. 18 Sed et si quid tibi, et fratribus tuis
placuerit de reliquo argento et auro ut faciatis, iuxta
voluntatem Dei vestri facite. 19 Vasa quoque, quae
dantur tibi in ministerium domus Dei tui, trade in
conspectu Dei in Ierusalem. 20 Sed et cetera, quibus
opus fuerit in domum Dei tui, quantumcumque
necesse est ut expendas, dabitur de thesauro, et de
fisco regis, 21 et a me. Ego Artaxerxes rex, statui
atque decrevi omnibus custodibus arcae publicae,
qui sunt trans Flumen, ut quodcumque petierit a
vobis Esdras sacerdos, scriba legis Dei caeli, absque
mora detis 22 usque ad argenti talenta centum,
et usque ad frumenti coros centum, et usque ad
vini batos centum, et usque ad batos olei centum,
sal vero absque mensura. 23 Omne, quod ad ritum
Dei caeli pertinet, tribuatur diligenter in domo Dei
caeli: ne forte irascatur contra regnum regis, et
filiorum eius. 24 Vobis quoque notum facimus de
universis Sacerdotibus, et Levitis, et cantoribus,
et ianitoribus, Nathinaeis, et ministris domus Dei
huius, ut vectigal, et tributum, et annonas non
habeatis potestatem imponendi super eos. 25 Tu
autem Esdra secundum sapientiam Dei tui, quae
est in manu tua, constitue iudices et praesides
ut iudicent omni populo, qui est trans Flumen,
his videlicet qui noverunt legem Dei tui, sed et
imperitos docete libere. 26 Et omnis qui non
fecerit legem Dei tui, et legem regis diligenter,
iudicium erit de eo sive in mortem, sive in exilium,
sive in condemnationem substantiae eius, vel
certe in carcerem. 27 Benedictus Dominus Deus
patrum nostrorum, qui dedit hoc in corde regis ut
glorificaret domum Domini, quae est in Ierusalem,
28 et in me inclinavit misericordiam suam coram
rege et consiliatoribus eius, et universis principibus
regis potentibus: et ego confortatus manu Domini
Dei mei, quae erat in me, congregavi de Israel
principes qui ascenderent mecum.

8 Hi sunt autem principes familiarum, et
genealogia eorum, qui ascenderunt mecum in
regno Artaxerxis regis de Babylone. 2 De filiis
Phinees, Gersom. De filiis Ithamar, Daniel. De filiis
David, Hattus. 3 De filiis Secheniae, et de filiis
Pharos, Zacharias: et cum eo numerati sunt viri
centum quinquaginta. 4 De filiis Phahath Moab,
Elioenai filius Zarehe, et cum eo ducenti viri. 5 De
filiis Secheniae, filius Ezechiel, et cum eo trecenti
viri. 6 De filiis Adan, Abed filius Ionathan, et
cum eo quinquaginta viri. 7 De filiis Alam, Isaias
filius Athaliae, et cum eo septuaginta viri. 8 De
filiis Saphatiae, Zebedia filius Michael, et cum
eo octoginta viri. 9 De filiis Ioab, Obedia filius
Iahiel, et cum eo ducenti decem et octo viri. 10 De
filiis Selomith, filius Iosphiae, et cum eo centum
sexaginta viri. 11 De filiis Bebai, Zacharias filius
Bebai, et cum eo vigintiocto viri. 12 De filiis Azgad,
Iohanan filius Eccetan, et cum eo centum et decem
viri. 13 De filiis Adonicam, qui erant novissimi:
et haec nomina eorum: Elipheleth, et Iehiel, et
Samaias, et cum eis sexaginta viri. 14 De filii Begui,
Uthai et Zachur, et cum eis septuaginta viri. 15
Congregavi autem eos ad fluvium, qui decurrit ad
Ahava, et mansimus ibi tribus diebus: quaesivique in
populo et in sacerdotibus de filiis Levi, et non inveni
ibi. 16 Itaque misi Eliezer, et Ariel, et Semeiam, et
Elnathan, et Iarib, et alterum Elnathan, et Nathan,
et Zachariam, et Mosollam principes: et Ioiarib,
et Elnathan sapientes. 17 Et misi eos ad Eddo, qui
est primus in Casphiae loco, et posui in ore eorum
verba, quae loquerentur ad Eddo, et fratres eius
Nathinaeos in loco Casphiae ut adducerent nobis
ministros domus Dei nostri. 18 Et adduxerunt nobis
per manum Dei nostri bonam super nos, virum
doctissimum de filiis Moholi filii Levi filii Israel,
et Sarabiam et filios eius et fratres eius decem et
octo, 19 et Hasabiam, et cum eo Isaiam de filiis
Merari, fratresque eius, et filios eius viginti: 20
et de Nathinaeis, quos dederat David et principes
ad ministeria Levitarum, Nathinaeos ducentos
viginti: omnes hi suis nominibus vocabantur. 21
Et praedicavi ibi ieiunium iuxta fluvium Ahava
ut affligeremur coram Domino Deo nostro, et
peteremus ab eo viam rectam nobis et filiis nostris,
universaeque substantiae nostrae. 22 Erubui enim
petere a rege auxilium et equites, qui defenderent
nos ab inimico in via: quia dixeramus regi: Manus
Dei nostri est super omnes, qui quaerunt eum in
bonitate: et imperium eius et fortitudo eius, et furor
super omnes, qui derelinquunt eum. 23 Ieiunavimus
autem, et rogavimus Deum nostrum per hoc: et
evenit nobis prospere. 24 Et separavi de principibus
Sacerdotum duodecim, Sarabiam, et Hasabiam, et
cum eis de fratribus eorum decem. 25 appendique
eis argentum et aurum, et vasa consecrata domus
Dei nostri, quae obtulerat rex et consiliatores eius,
et principes eius, universusque Israel eorum, qui
inventi fuerant: 26 et appendi in manibus eorum
argenti talenta sexcenta quinquaginta, et vasa

argentea centum, auri centum talenta: 27 et crateres
aureos viginti, qui habebant solidos millenos, et
vasa aeris fulgentis optimi duo, pulchra, ut aurum.
28 Et dixi eis: Vos sancti Domini, et vasa sancta,
et argentum et aurum, quod sponte oblatum est
Domino Deo patrum nostrorum: 29 vigilate et
custodite, donec appendatis coram principibus
Sacerdotum, et Levitarum, et ducibus familiarum
Israel in Ierusalem, in thesaurum domus Domini.
30 Susceperunt autem Sacerdotes et Levitae pondus
argenti, et auri, et vasorum ut deferrent Ierusalem
in domum Dei nostri. 31 Promovimus ergo a flumine
Ahava duodecimo die mensis primi ut pergeremus
Ierusalem: et manus Dei nostri fuit super nos, et
liberavit nos de manu inimici et insidiatoris in
via. 32 Et venimus Ierusalem, et mansimus ibi
tribus diebus. 33 Die autem quarta appensum est
argentum, et aurum, et vasa in domo Dei nostri per
manum Meremoth filii Uriae Sacerdotis, et cum
eo Eleazar filius Phinees, cumque eis Iozabed filius
Iosue, et Noadaia filius Bennoi Levitae, 34 iuxta
numerum et pondus omnium: descriptumque est
omne pondus in tempore illo. 35 Sed et qui venerant
de captivitate filii transmigrationis, obtulerunt
holocaustomata Deo Israel, vitulos duodecim pro
omni populo Israel, arietes nonaginta sex, agnos
septuaginta septem, hircos pro peccato, duodecim:
omnia in holocaustum Domino. 36 Dederunt autem
edicta regis satrapis, qui erant de conspectu regis
et ducibus trans Flumen, et elevaverunt populum
et domum Dei.

9 Postquam autem haec completa sunt,
accesserunt ad me principes, dicentes: Non est
separatus populus Israel, Sacerdotes et Levitae
a populis terrarum, et abominationibus eorum
Chananaei videlicet, et Hethaei, et Pherezaei,
et Iebusaei, et Ammonitarum, et Moabitarum,
et Aegyptiorum, et Amorrhaeorum: 2 tulerunt
enim de filiabus eorum sibi et filiis suis, et
commiscuerunt semen sanctum cum populis
terrarum: manus etiam principum et magistratuum
fuit in transgressione hac prima. 3 Cumque
audissem sermonem istum, scidi pallium meum et
tunicam, et evelli capillos capitis mei et barbae, et
sedi moerens. 4 Convenerunt autem ad me omnes,
qui timebant verbum Dei Israel, pro transgressione
eorum, qui de captivitate venerant, et ego sedebam
tristis usque ad sacrificium vespertinum: 5 et in
sacrificio vespertino surrexi de afflictione mea,
et scisso pallio et tunica, curvavi genua mea, et
expandi manus meas ad Dominum Deum meum, 6
et dixi: Deus meus, confundor et erubesco levare
faciem meam ad te: quoniam iniquitates nostrae
multiplicatae sunt super caput nostrum, et delicta
nostra creverunt usque ad caelum 7 a diebus
patrum nostrorum: sed et nos ipsi peccavimus
graviter usque ad diem hanc, et in iniquitatibus
nostris traditi sumus ipsi, et reges nostri, et
Sacerdotes nostri in manum regum terrarum, et in
gladium, et in captivitatem, et in rapinam, et in
confusionem vultus, sicut et die hac. 8 Et nunc quasi
parum et ad momentum facta est deprecatio nostra
apud Dominum Deum nostrum, ut dimitterentur
nobis reliquiae, et daretur nobis paxillus in loco
sancto eius, et illuminaret oculos nostros Deus
noster, et daret nobis vitam modicam in servitute
nostra, 9 quia servi sumus, et in servitute nostra
non dereliquit nos Deus noster, sed inclinavit
super nos misericordiam coram rege Persarum,
ut daret nobis vitam, et sublimaret domum Dei
nostri, et extrueret solitudines eius, et daret nobis
sepem in Iuda et Ierusalem. 10 Et nunc quid
dicemus Deus noster post haec? quia dereliquimus
mandata tua, 11 quae praecepisti in manu servorum
tuorum prophetarum, dicens: Terra, ad quam vos
ingredimini ut possideatis eam, terra immunda
est iuxta immunditiam populorum, ceterarumque
terrarum, abominationibus eorum qui repleverunt
eam ab ore usque ad os in coinquinatione sua. 12
Nunc ergo filias vestras ne detis filiis eorum, et filias
eorum ne accipiatis filiis vestris, et non quaeratis
pacem eorum, et prosperitatem eorum usque in
aeternum: ut confortemini, et comedatis quae
bona sunt terrae, et heredes habeatis filios vestros
usque in saeculum. 13 Et post omnia quae venerunt
super nos in operibus nostris pessimis, et in delicto
nostro magno, quia tu Deus noster liberasti nos de
iniquitate nostra, et dedisti nobis salutem sicut est
hodie, 14 ut non averteremur, et irrita faceremus
mandata tua, neque matrimonia iungeremus cum
populis abominationum istarum. Numquid iratus es
nobis usque ad consummationem ne dimitteres
nobis reliquias ad salutem? 15 Domine Deus
Israel iustus es tu: quoniam derelicti sumus, qui
salvaremur sicut die hac. Ecce coram te sumus in
delicto nostro. non enim stari potest coram te
super hoc.

10 Sic ergo orante Esdra, et implorante Deum, et
flente, et iacente ante templum Dei, collectus
est ad eum de Israel coetus grandis nimis virorum et
mulierum et puerorum, et flevit populus fletu multo.
2 Et respondit Sechenias filius Iehiel de filiis Aelam,
et dixit Esdrae: Nos praevaricati sumus in Deum
nostrum, et duximus uxores alienigenas de populis

terrae: et nunc, si est poenitentia in Israel super hoc,
3 percutiamus foedus cum Domino Deo nostro, ut
proiiciamus universas uxores, et eos qui de his nati
sunt iuxta voluntatem Domini, et eorum qui timent
praeceptum Domini Dei nostri: secundum legem
fiat. 4 Surge, tuum est decernere, nosque erimus
tecum: confortare, et fac. 5 Surrexit ergo Esdras, et
adiuravit principes Sacerdotum et Levitarum, et
omnem Israel ut facerent secundum verbum hoc,
et iuraverunt. 6 Et surrexit Esdras ante domum
Dei, et abiit ad cubiculum Iohanan filii Eliasib, et
ingressus est illuc, panem non comedit, et aquam
non bibit: lugebat enim transgressionem eorum,
qui venerant de captivitate. 7 et missa est vox in
Iuda et in Ierusalem omnibus filiis transmigrationis,
ut congregarentur in Ierusalem: 8 et omnis qui non
venerit in tribus diebus iuxta consilium principum
et seniorum, auferetur universa substantia eius,
et ipse abiicietur de coetu transmigrationis. 9
Convenerunt igitur omnes viri Iuda, et Beniamin
in Ierusalem tribus diebus, ipse est mensis nonus,
vigesimo die mensis: et sedit omnis populus in
platea domus Dei, trementes pro peccato, et pluviis.
10 Et surrexit Esdras sacerdos, et dixit ad eos: Vos
transgressi estis, et duxistis uxores alienigenas ut
adderetis super delictum Israel. 11 Et nunc date
confessionem Domino Deo patrum vestrorum, et
facite placitum eius, et separamini a populis terrae,
et ab uxoribus alienigenis. 12 Et respondit universa
multitudo, dixitque voce magna: Iuxta verbum
tuum ad nos, sic fiat. 13 Verumtamen quia populus
multus est, et tempus pluviae, et non sustinemus
stare foris, et opus non est diei unius vel duorum
(vehementer quippe peccavimus in sermone isto)
14 constituantur principes in universa multitudine:
et omnes in civitatibus nostris qui duxerunt uxores
alienigenas veniant in temporibus statutis, et cum
his seniores per civitatem et civitatem, et iudices
eius donec avertatur ira Dei nostri a nobis super
peccato hoc. 15 Igitur Ionathan filius Azahel,
et Iaasia filius Thecue, steterunt super hoc, et
Messollam et Sebethai Levites adiuverunt eos: 16
Feceruntque sic filii transmigrationis. Et abierunt
Esdras Sacerdos, et viri principes familiarum in
domos patrum suorum, et omnes per nomina sua, et
sederunt in die primo mensis decimi ut quaererent
rem. 17 Et consummati sunt omnes viri, qui
duxerant uxores alienigenas, usque ad diem primam
mensis primi. 18 Et inventi sunt de filiis sacerdotum
qui duxerant uxores alienigenas. De filiis Iosue
filii Iosedec, et fratres eius, Maasia, et Eliezer, et
Iarib, et Godolia. 19 Et dederunt manus suas ut
eiicerent uxores suas, et pro delicto suo arietem de
ovibus offerrent. 20 Et de filiis Emmer, Hanani, et
Zebedia. 21 Et de filiis Harim, Maasia, et Elia, et
Semeia, et Iehiel, et Ozias. 22 Et de filiis Pheshur,
Elioenai, Maasia, Ismael, Nathanael, Iozabed, et
Elasa. 23 Et de filiis Levitarum, Iosabed, et Semei, et
Celaia, ipse est Calita, Phataia, Iuda, et Eliezer. 24 Et
de cantoribus, Eliasib. Et de ianitoribus, Sellum,
et Telem, et Uri. 25 Et ex Israel, de filiis Pharos,
Remeia, et Iesia, et Melchia, et Miamin, et Eliezer, et
Melchia, et Banea. 26 Et de filiis Aelam, Mathania,
Zacharias, et Iehiel, et Abdi, et Ierimoth, et Elia. 27
Et de filiis Zethua, Elioenai, Eliasib, Mathania, et
Ierimuth, et Zabad, et Aziza. 28 Et de filiis Bebai,
Iohanan, Hanania, Zabbai, Athalai. 29 Et de filiis
Bani, Mosollam, et Melluch, et Adaia, Iasub, et Saal,
et Ramoth. 30 Et de filiis Phahath Moab, Edna, et
Chalal, Bananias, et Maasias, Mathanias, Beseleel,
Bennui, et Manasse. 31 Et de filiis Herem, Eliezer,
Iesue, Melchias, Semeias, Simeon, 32 Beniamin,
Maloch, Samarias. 33 Et de filiis Hasom, Mathanai,
Mathatha, Zabad, Eliphelet, Iermai, Manasse, Semei.
34 De filiis Bani, Maadi, Amram, et Vel, 35 Baneas, et
Badaias, Cheliau, 36 Vania, Marimuth, et Eliasib, 37
Mathanias, Mathanai, et Iasi, 38 et Bani, et Bennui,
Semei, 39 et Salmias, et Nathan, et Adaias, 40 et
Mechnedebai, Sisai, Sarai, 41 Ezrel, et Selemiau,
Semeria, 42 Sellum, Amaria, Ioseph. 43 De filiis Nebo,
Iehiel, Mathathias, Zabad, Zabina, Ieddu, et Ioal, et
Banaia. 44 Omnes hi acceperant uxores alienigenas,
et fuerunt ex eis mulieres, quae peperérant filios.

Nehemiæ

1 Verba Nehemiae filii Helchiae. Et factum est in
mense Casleu, anno vigesimo, et ego eram in
Susis castro. **2** Et venit Hanani unus de fratribus
meis, ipse et viri Iuda: et interrogavi eos de Iudaeis,
qui remanserant, et supererant de captivitate, et
Ierusalem. **3** Et dixerunt mihi: Qui remanserunt,
et relicti sunt de captivitate ibi in provincia, in
afflictione magna sunt, et in opprobrio: et murus
Ierusalem dissipatus est, et portae eius combustae
sunt igni. **4** Cumque audissem verba huiuscemodi,
sedi, et flevi, et luxi diebus multis: ieiunabam, et
orabam ante faciem Dei caeli. **5** Et dixi: Quaeso
Domine Deus caeli fortis, magne atque terribilis,
qui custodis pactum et misericordiam cum his qui
te diligunt, et custodiunt mandata tua: **6** fiant
aures tuae auscultantes, et oculi tui aperti ut audias
orationem servi tui, quam ego oro coram te hodie
nocte et die pro filiis Israel servis tuis: et confiteor
pro peccatis filiorum Israel, quibus peccaverunt tibi:
ego, et domus patris mei peccavimus, **7** vanitate
seducti sumus, et non custodivimus mandatum
tuum, et ceremonias, et iudicia quae praecepisti
Moysi famulo tuo. **8** Memento verbi, quod mandasti
Moysi servo tuo, dicens: Cum transgressi fueritis,
ego dispergam vos in populos: **9** et si revertamini
ad me, et custodiatis praecepta mea, et faciatis
ea; etiamsi abducti fueritis ad extrema caeli, inde
congregabo vos, et reducam in locum, quem elegi
ut habitaret nomen meum ibi. **10** Et ipsi servi tui,
et populus tuus: quos redemisti in fortitudine tua
magna, et in manu tua valida. **11** Obsecro Domine,
sit auris tua attendens ad orationem servi tui, et
ad orationem servorum tuorum, qui volunt timere
nomen tuum: et dirige servum tuum hodie, et da ei
misericordiam ante virum hunc. ego enim eram
pincerna regis.

2 Factum est autem in mense Nisan, anno vigesimo
Artaxerxis regis: et vinum erat ante eum, et
levavi vinum, et dedi regi: et eram quasi languidus
ante faciem eius. **2** Dixitque mihi rex: Quare vultus
tuus tristis est, cum te aegrotum non videam? non
est hoc frustra, sed malum nescio quod in corde
tuo est. Et timui valde, ac nimis: **3** et dixi regi:
Rex in aeternum vive: quare non moereat vultus
meus, quia civitas domus sepulchrorum patris mei
deserta est, et portae eius combustae sunt igni?
4 Et ait mihi rex: Pro qua re postulas? Et oravi
Deum caeli, **5** et dixi ad regem: Si videtur regi
bonum, et si placet servus tuus ante faciem tuam,
ut mittas me in Iudaeam ad civitatem sepulchri
patris mei, et aedificabo eam. **6** Dixitque mihi rex,
et regina quae sedebat iuxta eum: Usque ad quod
tempus erit iter tuum, et quando reverteris? Et
placuit ante vultum regis, et misit me: et constitui
ei tempus. **7** Et dixi regi: Si regi videtur bonum,
epistolas det mihi ad duces regionis trans Flumen,
ut traducant me, donec veniam in Iudaeam: **8**
et epistolam ad Asaph custodem saltus regis, ut
det mihi ligna, ut tegere possim portas templi,
turres, domus, et muros civitatis, et domum, quam
ingressus fuero. Et dedit mihi rex iuxta manum Dei
mei bonam mecum. **9** Et veni ad duces regionis
trans Flumen, dedique eis epistolas regis. Miserat
autem rex mecum principes militum, et equites. **10**
Et audierunt Sanaballat Horonites, et Tobias servus
Ammanites: et contristati sunt afflictione magna,
quod venisset homo, qui quaereret prosperitatem
filiorum Israel. **11** Et veni Ierusalem, et eram ibi
tribus diebus, **12** et surrexi nocte ego, et viri
pauci mecum, et non indicavi cuiquam quid Deus
dedisset in corde meo ut facerem in Ierusalem,
et iumentum non erat mecum, nisi animal, cui
sedebam. **13** Et egressus sum per portam vallis nocte,
et ante fontem draconis, et ad portam stercoris,
et considerabam murum Ierusalem dissipatum,
et portas eius consumptas igni. **14** Et transivi ad
portam fontis, et ad aquaeductum regis, et non
erat locus iumento, cui sedebam, ut transiret. **15**
Et ascendi per torrentem nocte, et considerabam
murum, et reversus veni ad portam vallis, et redii.
16 Magistratus autem nesciebant quo abiissem, aut
quid ego facerem: sed et Iudaeis et sacerdotibus,
et optimatibus, et magistratibus, et reliquis qui
faciebant opus, usque ad id loci nihil indicaveram. **17**
Et dixi eis: Vos nostis afflictionem in qua sumus; quia
Ierusalem deserta est, et portae eius consumptae
sunt igni: venite, et aedificemus muros Ierusalem,
et non simus ultra opprobrium. **18** Et indicavi eis
manum Dei mei, quod esset bona mecum, et verba
regis, quae locutus esset mihi, et aio: Surgamus, et
aedificemus. Et confortatae sunt manus eorum in
bono. **19** Audierunt autem Sanaballat Horonites,
et Tobias servus Ammanites, et Gosem Arabs, et
subsannaverunt nos, et despexerunt, dixeruntque:
Quae est haec res, quam facitis? numquid contra
regem vos rebellatis? **20** Et reddidi eis sermonem,
dixique ad eos: Deus caeli ipse nos iuvat, et nos servi
eius sumus: surgamus et aedificemus: vobis autem
non est pars, et iustitia, et memoria in Ierusalem.

3 Et surrexit Eliasib sacerdos magnus, et fratres
eius sacerdotes, et aedificaverunt portam gregis:
ipsi sanctificaverunt eam, et statuerunt valvas

eius, et usque ad turrim centum cubitorum
sanctificaverunt eam, usque ad turrim Hananeel. 2
Et iuxta eum aedificaverunt viri Iericho: et iuxta
eum aedificavit Zachur filius Amri. 3 Portam
autem piscium aedificaverunt filii Asnaa: ipsi
texerunt eam, et statuerunt valvas eius, et seras,
et vectes. Et iuxta eos aedificavit Marimuth filius
Uriae, filii Accus. 4 Et iuxta eum aedificavit
Mosollam filius Barachiae, filii Mesezebel: et iuxta
eos aedificavit Sadoc filius Baana: 5 Et iuxta eos
aedificaverunt Thecueni: optimates autem eorum
non supposuerunt colla sua in opere Domini sui.
6 Et portam veterem aedificaverunt Ioiada filius
Phasea, et Mosollam filius Besodia: ipsi texuerunt
eam, et statuerunt valvas eius, et seras, et vectes:
7 Et iuxta eos aedificaverunt Meltias Gabaonites,
et Iadon Meronathites, viri de Gabaon et Maspha,
pro duce qui erat in regione trans Flumen. 8 Et
iuxta eum aedificavit Eziel filius Araia aurifex: et
iuxta eum aedificavit Ananias filius pigmentarii:
et dimiserunt Ierusalem usque ad murum plateae
latioris. 9 Et iuxta eum aedificavit Raphaia filius Hur,
princeps vici Ierusalem. 10 Et iuxta eum aedificavit
Iedaia filius Haromaph contra domum suam: et
iuxta eum aedificavit Hattus filius Haseboniae.
11 Mediam partem vici aedificavit Melchias filius
Herem, et Hasub filius Phahath Moab, et turrim
furnorum. 12 Et iuxta eum aedificavit Sellum filius
Alohes princeps mediae partis vici Ierusalem, ipse
et filiae eius. 13 Et portam vallis aedificavit Hanun,
et habitatores Zanoe: ipsi aedificaverunt eam, et
statuerunt valvas eius, et seras, et vectes, et mille
cubitos in muro usque ad portam sterquilinii. 14
Et portam sterquilinii aedificavit Melchias filius
Rechab, princeps vici Bethacharam: ipse aedificavit
eam, et statuit valvas eius, et seras, et vectes. 15 Et
portam fontis aedificavit Sellum filius Cholhoza,
princeps pagi Maspha: ipse aedificavit eam, et texit,
et statuit valvas eius, et seras, et vectes, et muros
piscinae Siloe in hortum regis, et usque ad gradus,
qui descendunt de Civitate David. 16 Post eum
aedificavit Nehemias filius Azboc princeps dimidiae
partis vici Bethsur usque contra sepulchrum David
et usque ad piscinam, quae grandi opere constructa
est, et usque ad domum fortium. 17 Post eum
aedificaverunt Levitae, Rehum filius Benni: post
eum aedificavit Hasebias princeps dimidiae partis
vici Ceilae in vico suo. 18 Post eum aedificaverunt
fratres eorum Bavai filius Enadad, princeps dimidiae
partis Ceilae. 19 Et aedificavit iuxta eum Azer
filius Iosue, princeps Maspha mensuram secundam,
contra ascensum firmissimi anguli. 20 Post eum in
monte aedificavit Baruch filius Zachai mensuram
secundam, ab angulo usque ad portam domus Eliasib
sacerdotis magni. 21 Post eum aedificavit Merimuth
filius Uriae filii Haccus, mensuram secundam, a
porta domus Eliasib, donec extenderetur domus
Eliasib. 22 Et post eum aedificaverunt sacerdotes viri
de campestribus Iordanis. 23 Post eum aedificavit
Beniamin et Hasub contra domum suam: et post
eum aedificavit Azarias filius Maasiae filii Ananiae
contra domum suam. 24 Post eum aedificavit
Bennui filius Henadad mensuram secundam, a
domo Azariae usque ad flexuram, et usque ad
angulum. 25 Phalel filius Ozi contra flexuram et
turrim, quae eminet de domo regis excelsa, id est,
in atrio carceris: post eum Phadaia filius Pharos. 26
Nathinaei autem habitabant in Ophel usque contra
portam aquarum ad Orientem, et turrim, quae
prominebat. 27 Post eum aedificaverunt Thecueni
mensuram secundam e regione, a turre magna et
eminente usque ad murum templi. 28 Sursum autem
ad portam equorum aedificaverunt sacerdotes,
unusquisque contra domum suam. 29 Post eos
aedificavit Sadoc filius Emmer contra domum suam.
Et post eum aedificavit Semaia filius Secheniae,
custos portae Orientalis. 30 Post eum aedificavit
Hanania filius Selemiae, et Hanun filius Seleph
sextus, mensuram secundam: post eum aedificavit
Mosollam filius Barachiae, contra gazophylacium
suum. 31 Post eum aedificavit Melchias filius
aurificis usque ad domum Nathinaeorum, et scruta
vendentium contra portam iudicialem, et usque
ad coenaculum anguli. 32 Et inter coenaculum
anguli in porta gregis aedificaverunt artifices et
negotiatores.

4 Factum est autem, cum audisset Sanaballat
quod aedificaremus murum, iratus est valde:
et motus nimis subsannavit Iudaeos, 2 et dixit
coram fratribus suis, et frequentia Samaritanorum:
Quid Iudaei faciunt imbecilles? Num dimittent
eos gentes? Num sacrificabunt, et complebunt
in una die? Numquid aedificare poterunt lapides
de acervis pulveris, qui combusti sunt? 3 Sed et
Tobias Ammanites proximus eius, ait: Aedificent:
si ascenderit vulpes, transiliet murum eorum
lapideum. 4 Audi Deus noster, quia facti sumus
despectui: converte opprobrium super caput eorum,
et da eos in despectionem in terra captivitatis.
5 Ne operias iniquitatem eorum, et peccatum
eorum coram facie tua non deleatur, quia irriserunt
aedificantes. 6 Itaque aedificavimus murum, et
coniunximus totum usque ad partem dimidiam: et
provocatum est cor populi ad operandum. 7 Factum
est autem, cum audisset Sanaballat, et Tobias, et

Arabes, et Ammanitae, et Azotii, quod obducta
esset cicatrix muri Ierusalem, et quod coepissent
interrupta concludi, irati sunt nimis. 8 Et congregati
sunt omnes pariter ut venirent, et pugnarent contra
Ierusalem, et molirentur insidias. 9 Et oravimus
Deum nostrum, et posuimus custodes super murum
die ac nocte contra eos. 10 Dixit autem Iudas:
Debilitata est fortitudo portantis, et humus nimia
est, et nos non poterimus aedificare murum. 11
Et dixerunt hostes nostri: Nesciant, et ignorent
donec veniamus in medium eorum, et interficiamus
eos, et cessare faciamus opus. 12 Factum est autem
venientibus Iudaeis, qui habitabant iuxta eos, et
dicentibus nobis per decem vices ex omnibus locis
quibus venerant ad nos, 13 statui in loco post murum
per circuitum populum in ordinem cum gladiis
suis, et lanceis, et arcubus. 14 Et perspexi atque
surrexi: et aio ad optimates et magistratus, et ad
reliquam partem vulgi: Nolite timere a facie eorum.
Domini magni et terribilis mementote, et pugnate
pro fratribus vestris, filiis vestris, et filiabus vestris,
et uxoribus vestris, et domibus vestris. 15 Factum
est autem, cum audissent inimici nostri nunciatum
esse nobis, dissipavit Deus consilium eorum. Et
reversi sumus omnes ad muros, unusquisque ad
opus suum. 16 Et factum est a die illa, media pars
iuvenum eorum faciebat opus, et media parata
erat ad bellum, et lanceae, et scuta, et arcus,
et loricae, et principes post eos in omni domo
Iuda 17 aedificantium in muro, et portantium
onera, et imponentium: una manu sua faciebat
opus, et altera tenebat gladium: 18 aedificentium
enim unusquisque gladio erat accinctus renes. Et
aedificabant, et clangebant buccina iuxta me. 19 Et
dixi ad optimates, et ad magistratus, et ad reliquam
partem vulgi: Opus grande est et latum, et nos
separati sumus in muro procul alter ab altero: 20
in loco quocumque audieritis clangorem tubae,
illuc concurrite ad nos: Deus noster pugnabit pro
nobis. 21 Et nosipsi faciamus opus: et media pars
nostrum teneat lanceas ab ascensu aurorae donec
egrediantur astra. 22 In tempore quoque illo dixi
populo: Unusquisque cum puero suo maneat in
medio Ierusalem, et sint vobis vices per noctem,
et diem, ad operandum. 23 Ego autem et fratres
mei, et pueri mei, et custodes, qui erant post me,
non deponebamus vestimenta nostra: unusquisque
tantum nudabatur ad baptismum.

5 Et factus est clamor populi, et uxorum eius
magnus adversus fratres suos Iudaeos. 2 Et
erant qui dicerent: Filii nostri, et filiae nostrae
multae sunt nimis: accipiamus pro pretio eorum
frumentum, et comedamus, et vivamus. 3 Et erant
qui dicerent: Agros nostros, et vineas, et domus
nostras opponamus, et accipiamus frumentum in
fame. 4 Et alii dicebant: Mutuo sumamus pecunias
in tributa regis, demusque agros nostros et vineas:
5 et nunc sicut carnes fratrum nostrorum, sic carnes
nostrae sunt: et sicut filii eorum, ita et filii nostri.
ecce nos subiugamus filios nostros, et filias nostras
in servitutem, et de filiabus nostris sunt famulae,
nec habemus unde possint redimi, et agros nostros
et vineas nostras alii possident. 6 Et iratus sum nimis
cum audissem clamorem eorum secundum verba
haec: 7 cogitavitque cor meum mecum: et increpavi
optimates et magistratus, et dixi eis: Usurasne
singuli a fratribus vestris exigitis? Et congregavi
adversum eos concionem magnam, 8 et dixi eis: Nos,
ut scitis, redemimus fratres nostros Iudaeos, qui
venditi fuerant gentibus secundum possibilitatem
nostram: et vos igitur vendetis fratres vestros,
et redimemus eos? Et siluerunt, nec invenerunt
quid responderent. 9 Dixique ad eos: Non est bona
res, quam facitis: quare non in timore Dei nostri
ambulastis, ne exprobretur nobis a gentibus inimicis
nostris? 10 Et ego, et fratres mei, et pueri mei
commodavimus plurimis pecuniam et frumentum:
non repetamus in commune istud, aes alienum
concedamus, quod debetur nobis. 11 Reddite eis
hodie agros suos, et vineas suas, et oliveta sua, et
domos suas: quin potius et centesimum pecuniae,
frumenti, vini et olei, quam exigere soletis ab eis,
date pro illis. 12 Et dixerunt: Reddemus, et ab eis
nihil quaeremus: sicque faciemus ut loqueris. Et
vocavi Sacerdotes, et adiuravi eos, ut facerent iuxta
quod dixeram. 13 Insuper excussi sinum meum,
et dixi: Sic excutiat Deus omnem virum, qui non
compleverit verbum istud, de domo sua, et de
laboribus suis: sic excutiatur, et vacuus fiat. Et
dixit universa multitudo: Amen. Et laudaverunt
Deum. Fecit ergo populus sicut erat dictum. 14 A
die autem illa, qua praeceperat rex mihi ut essem
dux in terra Iuda, ab anno vigesimo usque ad
annum trigesimum secundum Artaxerxis regis per
annos duodecim, ego et fratres mei annonas, quae
ducibus debebantur, non comedimus. 15 Duces
autem primi, qui fuerant ante me, gravaverunt
populum, et acceperunt ab eis in pane, et vino, et
pecunia quotidie siclos quadraginta: sed et ministri
eorum depresserunt populum. Ego autem non feci
ita propter timorem Dei: 16 quin potius in opere
muri aedificavi, et agrum non emi, et omnes pueri
mei congregati ad opus erant. 17 Iudaei quoque
et magistratus centum quinquaginta viri, et qui
veniebant ad nos de gentibus, quae in circuitu

nostro sunt, in mensa mea erant. 18 Parabatur
autem mihi per dies singulos bos unus, arietes sex
electi, exceptis volatilibus, et inter dies decem vina
diversa, et alia multa tribuebam: insuper et annonas
ducatus mei non quaesivi: valde enim attenuatus
erat populus. 19 Memento mei Deus meus in bonum
secundum omnia, quae feci populo huic.

6 Factum est autem, cum audisset Sanaballat, et
Tobias, et Gossem Arabs, et ceteri inimici nostri,
quod aedificassem ego murum, et non esset in
ipso residua interruptio (usque ad tempus autem
illud valvas non posueram in portis) 2 miserunt
Sanaballat, et Gossem ad me, dicentes: Veni, et
percutiamus foedus pariter in vitulis in Campoono.
Ipsi autem cogitabant ut facerent mihi malum. 3
Misi ergo ad eos nuncios, dicens: Opus grande ego
facio, et non possum descendere: ne forte negligatur
cum venero, et descendero ad vos. 4 Miserunt
autem ad me secundum verbum hoc per quattuor
vices: et respondi eis iuxta sermonem priorem. 5 Et
misit ad me Sanaballat iuxta verbum prius quinta
vice puerum suum, et epistolam habebat in manu
sua scriptam hoc modo: 6 IN GENTIBUS auditum
est, et Gossem dixit, quod tu et Iudaei cogitetis
rebellare, et propterea aedifices murum, et levare
te velis super eos regem: propter quam causam
7 et prophetas posueris, qui praedicent de te in
Ierusalem, dicentes: Rex in Iudaea est. Auditurus
est rex verba haec: idcirco nunc veni, ut ineamus
consilium pariter. 8 Et misi ad eos, dicens: Non est
factum secundum verba haec, quae tu loqueris: de
corde enim tuo tu componis haec. 9 Omnes enim hi
terrebant nos, cogitantes quod cessarent manus
nostrae ab opere, et quiesceremus. Quam ob causam
magis confortavi manus meas: 10 et ingressus sum
domum Semaiae filii Dalaiae filii Metabeel secreto.
Qui ait: Tractemus nobiscum in domo Dei in medio
templi, et claudamus portas aedis: quia venturi
sunt ut interficiant te, et nocte venturi sunt ad
occidendum te. 11 Et dixi: Num quisquam similis mei
fugit? et quis ut ego ingredietur templum, et vivet?
non ingrediar. 12 Et intellexi quod Deus non misisset
eum, sed quasi vaticinans locutus esset ad me, et
Tobias, et Sanaballat conduxissent eum. 13 acceperat
enim pretium, ut territus facerem, et peccarem,
et haberent malum, quod exprobrarent mihi. 14
Memento mei Domine pro Tobia et Sanaballat,
iuxta opera eorum talia: sed et Noadiae prophetae,
et ceterorum prophetarum, qui terrebant me. 15
Completus est autem murus vigesimoquinto die
mensis Elul, quinquaginta duobus diebus. 16 Factum
est ergo cum audissent omnes inimici nostri, ut
timerent universae gentes, quae erant in circuitu
nostro, et conciderent intra semetipsos, et scirent
quod a Deo factum esset opus hoc. 17 Sed et in
diebus illis multae optimatum Iudaeorum epistolae
mittebantur ad Tobiam, et a Tobia veniebant ad eos.
18 Multi enim erant in Iudaea habentes iuramentum
eius, quia gener erat Secheniae filii Area, et Iohanan
filius eius acceperat filiam Mosollam filii Barachiae:
19 sed et laudabant eum coram me, et verba mea
nunciabant ei: et Tobias mittebat epistolas ut
terreret me.

7 Postquam autem aedificatus est murus, et posui
valvas, et recensui ianitores, et cantores, et
Levitas: 2 praecepi Hanani fratri meo, et Hananiae
principi domus de Ierusalem (ipse enim quasi vir
verax et timens Deum plus ceteris videbatur) 3 et
dixi eis: Non aperiantur portae Ierusalem usque ad
calorem solis. Cumque adhuc assisterent, clausae
portae sunt, et oppilatae: et posui custodes de
habitatoribus Ierusalem, singulos per vices suas,
et unumquemque contra domum suam. 4 Civitas
autem erat lata nimis et grandis, et populus parvus
in medio eius, et non erant domus aedificatae.
5 Deus autem dedit in corde meo, et congregavi
optimates, et magistratus, et vulgus, ut recenserem
eos: et inveni librum census eorum, qui ascenderant
primum, et inventum est scriptum in eo. 6 Isti
filii provinciae, qui ascenderunt de captivitate
migrantium, quos transtulerat Nabuchodonosor
rex Babylonis, et reversi sunt in Ierusalem, et
in Iudaeam, unusquisque in civitatem suam. 7
Qui venerunt cum Zorobabel, Iosue, Nehemias,
Azarias, Raamias, Nahamani, Mardochaeus, Belsam,
Mespharath, Begoai, Nahum, Baana. Numerus
virorum populi Israel: 8 Filii Pharos, duo millia
centum septuaginta duo: 9 Filii Saphatia, trecenti
septuaginta duo: 10 Filii Area, sexcenti quinquaginta
duo: 11 Filii Phahathmoab filiorum Iosue et Ioab, duo
millia octingenti decem et octo: 12 Filii Aelam, mille
octigenti quinquagintaquattuor: 13 Filii Zethua,
octingenti quadragintaquinque: 14 Filii Zachai,
septingenti sexaginta: 15 Filii Bannui, sexcenti
quadragintaocto: 16 Filii Bebai, sexcenti vigintiocto:
17 Filii Azgad, duo millia trecenti vigintiduo: 18
Filii Adonicam, sexcenti sexagintaseptem: 19 Filii
Beguai, duo millia sexagintaseptem: 20 Filii Adin,
sexcenti quinquagintaquinque: 21 Filii Ater, filii
Hezeciae, nonagintaocto: 22 Filii Hasem, trecenti
vigintiocto: 23 Filii Besai, trecenti vigintiquattuor:
24 Filii Hareph, centum duodecim: 25 Filii Gabaon,
nonagintaquinque: 26 Filii Bethlehem, et Netupha,
centum octogintaocto. 27 Viri Anathoth, centum

vigintiocto. 28 Viri Bethazmoth, quadragintaduo.
29 Viri Cariathiarim, Cephira, et Beroth, septingenti
quadragintatres. 30 Viri Rama et Geba, sexcenti
vigintiunus. 31 Viri Machmas, centum vigintiduo.
32 Viri Bethel et Hai, centum vigintitres. 33 Viri
Nebo alterius, quinquagintaduo. 34 Viri Aelam
alterius, mille ducenti quinquagintaquattuor. 35
Filii Harem, trecenti viginti. 36 Filii Iericho, trecenti
quadragintaquinque. 37 Filii Lod Hadid et Ono,
septingenti vigintiunus. 38 Filii Senaa, tria millia
nongenti triginta. 39 Sacerdotes: Filii Idaia in
domo Iosue, nongenti septuagintatres. 40 Filii
Emmer, mille quinquagintaduo. 41 Filii Phashur,
mille ducenti quadragintaseptem. 42 Filii Arem,
mille decem et septem. Levitae: 43 Filii Iosue et
Cedmihel filiorum 44 Oduiae, septuagintaquattuor.
Cantores: 45 Filii Asaph, centum quadragintaocto.
46 Ianitores: filii Sellum, filii Ater, filii Telmon, filii
Accub, filii Hatita, filii Sobai: centum trigintaocto.
47 Nathinaei: filii Soha, filii Hasupha, filii Tebbaoth,
48 filii Ceros, filii Siaa, filii Phadon, filii Lebana,
filii Hagaba, filii Selmai, 49 filii Hanan, filii Geddel,
filii Gaher, 50 filii Raaia, filii Rasin, filii Necoda,
51 filii Gezem, filii Aza, filii Phasea, 52 filii Besai,
filii Munim, filii Nephussim, 53 filii Bacbuc, filii
Hacupha, filii Harhur, 54 filii Besloth, filii Mahida,
filii Harsa, 55 filii Bercos, filii Sisara, filii Thema, 56
filii Nasia, filii Hatipha, 57 filii servorum Salomonis,
filii Sothai, filii Sophereth, filii Pharida, 58 filii
Iahala, filii Darcon, filii Ieddel, 59 filii Saphatia, filii
Hatil, filii Phochereth, qui erat ortus ex Sabaim,
filio Amon. 60 Omnes Nathinaei, et filii servorum
Salomonis, trecenti nonagintaduo. 61 Hi sunt autem,
qui ascenderunt de Thelmela, Thelharsa, Cherub,
Addon, et Emmer: et non potuerunt indicare domum
patrum suorum, et semen suum, utrum ex Israel
essent. 62 Filii Dalaia, filii Tobia, filii Necoda, sexcenti
quadragintaduo. 63 Et de Sacerdotibus, filii Habia,
filii Accos, filii Berzellai, qui accepit de filiabus
Berzellai Galaaditis uxorem: et vocatus est nomine
eorum. 64 Hi quaesierunt scripturam suam in censu,
et non invenerunt: et eiecti sunt de sacerdotio. 65
Dixitque Athersatha eis ut non manducarent de
Sanctis sanctorum, donec staret Sacerdos doctus
et eruditus. 66 Omnis multitudo quasi vir unus
quadragintaduo millia sexcenti sexaginta, 67 absque
servis et ancillis eorum, qui erant septem millia
trecenti trigintaseptem, et inter eos cantores, et
cantatrices, ducenti quadragintaquinque. 68 Equi
eorum, septingenti trigintasex: muli eorum, ducenti
quadragintaquinque: 69 cameli eorum, quadringenti
trigintaquinque: asini, sex millia septingenti
viginti. 70 Nonnulli autem de principibus
familiarum dederunt in opus. Athersatha dedit
in thesaurum auri drachmas mille, phialas
quinquaginta, tunicas sacerdotales quingentas
triginta. 71 Et de principibus familiarum dederunt
in thesaurum operis auri drachmas viginti millia,
et argenti mnas duo millia ducentas. 72 Et quod
dedit reliquus populus, auri drachmas viginti
millia, et argenti mnas duo millia, et tunicas
sacerdotales sexagintaseptem. 73 Habitaverunt
autem Sacerdotes, et Levitae, et ianitores, et
cantores, et reliquum vulgus, et Nathinaei, et omnis
Israel in civitatibus suis.

8 Et venerat mensis septimus: filii autem Israel
erant in civitatibus suis. Congregatusque est
omnis populus quasi vir unus ad plateam, quae est
ante portam aquarum: et dixerunt Esdrae scribae
ut afferret Librum legis Moysi, quam praeceperat
Dominus Israeli. 2 Attulit ergo Esdras sacerdos
legem coram multitudine virorum et mulierum,
cunctisque qui poterant intelligere, in die prima
mensis septimi. 3 Et legit in eo aperte in platea
quae erat ante portam aquarum, de mane usque ad
mediam diem, in conspectu virorum et mulierum,
et sapientium: et aures omnis populi erant erectae
ad Librum. 4 Stetit autem Esdras scriba super
gradum ligneum, quem fecerat ad loquendum: et
steterunt iuxta eum Mathathias, et Semeia, et Ania,
et Uria, et Helcia, et Maasia, ad dexteram eius: et ad
sinistram, Phadaia, Misael, et Melchia, et Hasum,
et Hasbadana, Zacharia, et Mosollam. 5 Et aperuit
Esdras Librum coram omni populo: super universum
quippe populum eminebat: et cum aperuisset eum,
stetit omnis populus. 6 Et benedixit Esdras Domino
Deo voce magna: et respondit omnis populus: Amen,
Amen: elevans manus suas. et incurvati sunt, et
adoraverunt Deum proni in terram. 7 Porro Iosue, et
Bani, et Serebia, Iamin, Accub, Septhai, Odia, Maasia,
Celita, Azarias, Iozabed, Hanan, Phalaia, Levitae,
silentium faciebant in populo ad audiendam legem:
populus autem stabat in gradu suo. 8 Et legerunt in
Libro legis Dei distincte, et aperte ad intelligendum:
et intellexerunt cum legeretur. 9 Dixit autem
Nehemias (ipse est Athersatha) et Esdras sacerdos
et scriba, et Levitae interpretantes universo populo:
Dies sanctificatus est Domino Deo nostro, nolite
lugere, et nolite flere. Flebat enim omnis populus
cum audiret verba legis. 10 Et dixit eis: Ite, comedite
pinguia, et bibite mulsum, et mittite partes his, qui
non praeparaverunt sibi: quia sanctus dies Domini
est, et nolite contristari: gaudium etenim Domini
est fortitudo nostra. 11 Levitae autem silentium
faciebant in omni populo, dicentes: Tacete, quia dies

sanctus est, et nolite dolere. 12 Abiit itaque omnis
populus ut comederet et biberet, et mitteret partes,
et faceret laetitiam magnam: quia intellexerant
verba, quae docuerat eos. 13 Et in die secundo
congregati sunt principes familiarum universi
populi, Sacerdotes et Levitae ad Esdram scribam, ut
interpretaretur eis verba Legis. 14 Et invenerunt
scriptum in Lege praecepisse Dominum in manu
Moysi ut habitent filii Israel in tabernaculis, in
die sollemni, mense septimo: 15 et ut praedicent,
et divulgent vocem in universis urbibus suis, et
in Ierusalem, dicentes: Egredimini in montem, et
afferte frondes olivae, et frondes ligni pulcherrimi,
frondes myrti, et ramos palmarum, et frondes ligni
nemorosi ut fiant tabernacula, sicut scriptum est. 16
Et egressus est populus, et attulerunt. Feceruntque
sibi tabernacula unusquisque in domate suo, et
in atriis suis, et in atriis domus Dei, et in platea
portae aquarum, et in platea portae Ephraim. 17
Fecit ergo universa ecclesia eorum, qui redierant
de captivitate, tabernacula, et habitaverunt in
tabernaculis: non enim fecerant a diebus Iosue filii
Nun taliter filii Israel usque ad diem illum. Et fuit
laetitia magna nimis. 18 Legit autem in Libro legis
Dei per dies singulos, a die primo usque ad diem
novissimum. et fecerunt sollemnitatem septem
diebus, et in die octavo collectam iuxta ritum.

9 In die autem vigesimoquarto mensis huius
convenerunt filii Israel in ieiunio et in saccis,
et humus super eos. 2 Et separatum est semen
filiorum Israel ab omni filio alienigena: et steterunt,
et confitebantur peccata sua, et iniquitates patrum
suorum. 3 Et consurrexerunt ad standum: et
legerunt in volumine Legis Domini Dei sui, quater in
die, et quater confitebantur, et adorabant Dominum
Deum suum. 4 Surrexerunt autem super gradum
Levitarum Iosue, et Bani, et Cedmihel, Sabania,
Bonni, Sarebias, Bani, et Chanani: et clamaverunt
voce magna ad Dominum Deum suum. 5 Et dixerunt
Levitae Iosue, et Cedmihel, Bonni, Hasebnia, Serebia,
Odaia, Sebnia, Phathathia: Surgite, benedicite
Domino Deo vestro ab aeterno usque in aeternum:
et benedicant nomini gloriae tuae excelso in omni
benedictione et laude. 6 Tu ipse, Domine, solus,
tu fecisti caelum, et caelum caelorum, et omnem
exercitum eorum: terram, et universa quae in ea
sunt: maria, et omnia quae in eis sunt: et tu vivificas
omnia haec, et exercitus caeli te adorat. 7 Tu
ipse, Domine Deus, qui elegisti Abram, et eduxisti
eum de igne Chaldaeorum, et posuisti nomen eius
Abraham. 8 Et invenisti cor eius fidele coram te:
et percussisti cum eo foedus ut dares ei Terram
Chananaei, Hethaei, et Hevaei, et Amorrhaei, et
Pherezaei, et Iebusaei, et Gergesaei, ut dares semini
eius: et implesti verba tua, quoniam iustus es. 9 Et
vidisti afflictionem patrum nostrorum in Aegypto:
clamoremque eorum audisti super Mare rubrum.
10 Et dedisti signa atque portenta in Pharaone, et
in universis servis eius, et in omni populo terrae
illius: cognovisti enim quia superbe egerant contra
eos: et fecisti tibi nomen, sicut et in hac die. 11 Et
mare divisisti ante eos, et transierunt per medium
maris in sicco: persecutores autem eorum proiecisti
in profundum, quasi lapidem in aquas validas.
12 Et in columna nubis ductor eorum fuisti per
diem, et in columna ignis per noctem, ut appareret
eis via, per quam ingrediebantur. 13 Ad montem
quoque Sinai descendisti, et locutus es cum eis de
caelo, et dedisti eis iudicia recta, et legem veritatis,
ceremonias, et praecepta bona: 14 et sabbatum
sanctificatum tuum ostendisti eis, et mandata,
et ceremonias, et legem praecepisti eis in manu
Moysi servi tui. 15 Panem quoque de caelo dedisti
eis in fame eorum, et aquam de petra eduxisti
eis sitientibus, et dixisti eis ut ingrederentur et
possiderent terram, super quam levasti manum
tuam ut traderes eis. 16 Ipsi vero et patres nostri
superbe egerunt, et induraverunt cervices suas,
et non audierunt mandata tua. 17 Et noluerunt
audire, et non sunt recordati mirabilium tuorum
quae feceras eis. Et induraverunt cervices suas, et
dederunt caput ut converterentur ad servitutem
suam, quasi per contentionem. Tu autem Deus
propitius, clemens, et misericors, longanimis, et
multae miserationis, non dereliquisti eos, 18 et
quidem cum fecissent sibi vitulum conflatilem,
et dixissent: Iste est deus tuus, qui eduxit te de
Aegypto: feceruntque blasphemias magnas. 19 Tu
autem in misericordiis tuis multis non dimisisti
eos in deserto: columna nubis non recessit ab
eis per diem ut duceret eos in viam, et columna
ignis per noctem ut ostenderet eis iter per quod
ingrederentur. 20 Et spiritum tuum bonum dedisti
qui doceret eos, et manna tuum non prohibuisti
ab ore eorum, et aquam dedisti eis in siti. 21
Quadraginta annis pavisti eos in deserto, nihilque
eis defuit: vestimenta eorum non inveteraverunt, et
pedes eorum non sunt attriti. 22 Et dedisti eis regna,
et populos, et partitus es eis sortes: et possederunt
terram Sehon, et terram regis Hesebon, et terram
Og regis Basan. 23 Et multiplicasti filios eorum
sicut stellas caeli, et adduxisti eos ad terram, de
qua dixeras patribus eorum ut ingrederentur et
possiderent. 24 Et venerunt filii, et possederunt
terram, et humiliasti coram eis habitatores terrae

Chananaeos, et dedisti eos in manu eorum et
reges eorum et populos terrae ut facerent eis sicut
placebant illis. 25 Ceperunt itaque urbes munitas
et humum pinguem, et possederunt domos plenas
cunctis bonis: cisternas ab aliis fabricatas, vineas, et
oliveta, et ligna pomifera multa: et comederunt, et
saturati sunt, et impinguati sunt, et abundaverunt
deliciis in bonitate tua magna. 26 Provocaverunt
autem te ad iracundiam, et recesserunt a te,
et proiecerunt legem tuam post terga sua: et
prophetas tuos occiderunt, qui contestabantur eos
ut reverterentur ad te: feceruntque blasphemias
grandes. 27 Et dedisti eos in manu hostium suorum,
et afflixerunt eos. Et in tempore tribulationis
suae clamaverunt ad te, et tu de caelo audisti,
et secundum miserationes tuas multas dedisti eis
salvatores, qui salvarent eos de manu hostium
suorum. 28 Cumque requievissent, reversi sunt ut
facerent malum in conspectu tuo: et dereliquisti eos
in manu inimicorum suorum, et possederunt eos.
Conversique sunt, et clamaverunt ad te: tu autem
de caelo exaudisti, et liberasti eos in misericordiis
tuis, multis temporibus. 29 Et contestatus es eos ut
reverterentur ad Legem tuam. Ipsi vero superbe
egerunt, et non audierunt mandata tua, et in iudiciis
tuis peccaverunt, quae faciet homo, vivet in eis:
et dederunt humerum recedentem, et cervicem
suam induraverunt, nec audierunt. 30 Et protraxisti
super eos annos multos, et contestatus es eos in
spiritu tuo per manum prophetarum tuorum: et
non audierunt, et tradidisti eos in manu populorum
terrarum. 31 In misericordiis autem tuis plurimis
non fecisti eos in consumptionem, nec dereliquisti
eos: quoniam Deus miserationum, et clemens es
tu. 32 Nunc itaque Deus noster magne, fortis, et
terribilis, custodiens pactum et misericordiam, ne
avertas a facie tua omnem laborem, qui invenit nos,
reges nostros, et principes nostros, et sacerdotes
nostros, et prophetas nostros, et patres nostros, et
omnem populum tuum a diebus regis Assur usque
in diem hanc. 33 Et tu iustus es in omnibus, quae
venerunt super nos: quia veritatem fecisti, nos
autem impie egimus. 34 Reges nostri, principes
nostri, sacerdotes nostri, et patres nostri non
fecerunt legem tuam, et non attenderunt mandata
tua, et testimonia tua quae testificatus es in eis. 35
Et ipsi in regnis suis, et in bonitate tua multa, quam
dederas eis, et in terra latissima et pingui, quam
tradideras in conspectu eorum, non servierunt tibi,
nec reversi sunt a studiis suis pessimis. 36 Ecce
nosipsi hodie servi sumus: et terra, quam dedisti
patribus nostris ut comederent panem eius, et quae
bona sunt eius, et nosipsi servi sumus in ea. 37 Et
fruges eius multiplicantur regibus, quos posuisti
super nos propter peccata nostra, et corporibus
nostris dominantur, et iumentis nostris secundum
voluntatem suam, et in tribulatione magna sumus.
38 Super omnibus ergo his nosipsi percutimus
foedus, et scribimus, et signant principes nostri,
Levitae nostri, et Sacerdotes nostri.

10 Signatores autem fuerunt, Nehemias,
Athersatha filius Hachelai, et Sedechias, 2
Saraias, Azarias, Ieremias, 3 Pheshur, Amarias,
Melchias, 4 Hattus, Sebenia, Melluch, 5 Harem,
Merimuth, Obdias, 6 Daniel, Genthon, Baruch, 7
Mosollam, Abia, Miamin, 8 Maazia, Belgai, Semeia:
hi sacerdotes. 9 Porro Levitae, Iosue filius Azaniae,
Bennui de filiis Henadad, Cedmihel, 10 et fratres
eorum, Sebenia, Odaia, Celita, Phalaia, Hanan, 11
Micha, Rohob, Hasebia, 12 Zachur, Serebia, Sabania,
13 Odaia, Bani, Baninu. 14 Capita populi, Pharos,
Phahathmoab, Aelam, Zethu, Bani, 15 Bonni,
Azgad, Bebai, 16 Adonia, Begoai, Adin, 17 Ater,
Hezecia, Azur, 18 Odaia, Hasum, Besai, 19 Hareph,
Anathoth, Nebai, 20 Megphias, Mosollam, Hazir, 21
Mesizabel, Sadoc, Ieddua, 22 Pheltia, Hanan, Anaia,
23 Osee, Hanania, Hasub, 24 Alohes, Phalea, Sobec,
25 Rehum, Hasebna, Maasia, 26 Echaia, Hanan,
Anan, 27 Melluch, Haran, Baana: 28 et reliqui de
populo, Sacerdotes, Levitae, ianitores, et cantores,
Nathinaei, et omnes qui se separaverunt de populis
terrarum ad legem Dei, uxores eorum, filii eorum,
et filiae eorum, 29 omnes qui poterant sapere
spondentes pro fratribus suis, optimates eorum,
et qui veniebant ad pollicendum, et iurandum ut
ambularent in lege Dei, quam dederat in manu
Moysi servi Dei, ut facerent et custodirent universa
mandata Domini Dei nostri, et iudicia eius et
ceremonias eius, 30 et ut non daremus filias nostras
populo terrae, et filias eorum non acciperemus filiis
nostris. 31 Populi quoque terrae, qui important
venalia, et omnia ad usum, per diem sabbati ut
vendant, non accipiemus ab eis in sabbato et in
die sanctificato. Et dimittemus annum septimum,
et exactionem universae manus. 32 Et statuemus
super nos praecepta, ut demus tertiam partem sicli
per annum ad opus domus Dei nostri, 33 ad panes
propositionis, et ad sacrificium sempiternum, et in
holocaustum sempiternum in sabbatis, in calendis,
in sollemnitatibus, et in sanctificatis, et pro peccato:
ut exoretur pro Israel, et in omnem usum domus
Dei nostri. 34 Sortes ergo misimus super oblationem
lignorum inter Sacerdotes, et Levitas, et populum,
ut inferrentur in domum Dei nostri per domos
patrum nostrorum, per tempora, a temporibus

anni usque ad annum: ut arderent super altare
Domini Dei nostri, sicut scriptum est in lege Moysi:
35 et ut afferremus primogenita terrae nostrae, et
primitiva universi fructus omnis ligni, ab anno in
annum, in domo Domini. 36 et primitiva filiorum
nostrorum, et pecorum nostrorum, sicut scriptum
est in lege, et primitiva boum nostrorum, et ovium
nostrarum, ut offerrentur in domo Dei nostri,
Sacerdotibus qui ministrant in domo Dei nostri:
37 et primitias ciborum nostrorum, et libaminum
nostrorum, et poma omnis ligni, vindemiae quoque
et olei afferemus Sacerdotibus ad gazophylacium
Dei nostri, et decimam partem terrae nostrae
Levitis. Ipsi Levitae decimas accipient ex omnibus
civitatibus operum nostrorum. 38 Erit autem
Sacerdos filius Aaron cum Levitis in decimis
Levitarum, et Levitae offerent decimam partem
decimae suae in domo Dei nostri, ad gazophylacium
in domum thesauri. 39 Ad gazophylacium enim
deportabunt filii Israel, et filii Levi primitias
frumenti, vini, et olei: et ibi erunt vasa sanctificata,
et Sacerdotes, et cantores, et ianitores, et ministri,
et non dimittemus domum Dei nostri.

11 Habitaverunt autem principes populi in
Ierusalem: reliqua vero plebs misit sortem,
ut tollerent unam partem de decem qui habitaturi
essent in Ierusalem civitate sancta, novem vero
partes in civitatibus. 2 Benedixit autem populus
omnibus viris qui se sponte obtulerant ut habitarent
in Ierusalem. 3 Hi sunt itaque principes provinciae
qui habitaverunt in Ierusalem, et in civitatibus
Iuda. Habitavit autem unusquisque in possessione
sua, in urbibus suis, Israel, Sacerdotes, Levitae,
Nathinaei, et filii servorum Salomonis. 4 Et in
Ierusalem habitaverunt de filiis Iuda, et de filiis
Beniamin: de filiis Iuda, Athaias filius Aziam, filii
Zachariae, filii Amariae, filii Saphatiae, filii Malaleel:
de filiis Phares, 5 Maasia filius Baruch, filius
Cholhoza, filius Hazia, filius Adaia, filius Ioiarib,
filius Zachariae, filius Silonitis: 6 omnes hi filii
Phares, qui habitaverunt in Ierusalem, quadringenti
sexaginta octo viri fortes. 7 Hi sunt autem filii
Beniamin: Sellum filius Mosollam, filius Ioed, filius
Phadaia, filius Colaia, filius Masia, filius Etheel,
filius Isaia, 8 et post eum Gebbai, Sellai, nongenti
vigintiocto, 9 et Ioel filius Zechri praepositus eorum,
et Iudas filius Senua super civitatem secundus. 10 Et
de sacerdotibus, Idaia filius Ioarib, Iachin, 11 Saraia
filius Helciae, filius Mosollam, filius Sadoc, filius
Meraioth, filius Achitob princeps domus Dei, 12 et
fratres eorum facientes opera templi: octingenti
viginti duo. Et Adaia filius Ieroham, filius Phelelia,
filius Amsi, filius Zachariae, filius Pheshur, filius
Melchiae, 13 et fratres eius principes patrum:
ducenti quadragintaduo. Et Amassai filius Azreel,
filius Ahazi, filius Mosollamoth, filius Emmer, 14 et
fratres eorum potentes nimis: centum vigintiocto,
et praepositus eorum Zabdiel filius potentium. 15 Et
de Levitis Semeia filius Hasub, filius Azaricam, filius
Hasabia, filius Boni, 16 et Sabathai et Iozabed, super
omnia opera, quae erant forinsecus in domo Dei, a
principibus Levitarum. 17 Et Mathania filius Micha,
filius Zebedei, filius Asaph princeps ad laudandum,
et ad confitendum in oratione, et Becbecia secundus
de fratribus eius, et Abda filius Samua, filius Galal,
filius Idithun: 18 omnes Levitae in civitate sancta
ducenti octogintaquattuor. 19 Et ianitores, Accub,
Telmon, et fratres eorum, qui custodiebant ostia:
centum septuaginta duo. 20 Et reliqui ex Israel
Sacerdotes et Levitae in universis civitatibus Iuda,
unusquisque in possessione sua. 21 Et Nathinaei,
qui habitabant in Ophel, et Siaha, et Gaspha de
Nathinaeis. 22 Et episcopus Levitarum in Ierusalem,
Azzi filius Bani, filius Hasabiae, filius Mathaniae,
filius Michae. De filiis Asaph, cantores in ministerio
domus Dei. 23 Praeceptum quippe regis super eos
erat, et ordo in cantoribus per dies singulos, 24 et
Phathahia filius Mesezebel, de filiis Zara filii Iudae
in manu regis, iuxta omne verbum populi, 25 et in
domibus per omnes regiones eorum. De filiis Iudae
habitaverunt in Cariatharbe et in filiabus eius: et in
Dibon, et in filiabus eius: et in Cabseel, et in viculis
eius, 26 et in Iesue, et in Molada, et in Bethphaleth,
27 et in Hasersual, et in Bersabee, et in filiabus eius,
28 et in Siceleg, et in Mochona, et in filiabus eius, 29
et in Remmon, et in Saraa, et in Ierimuth, 30 Zanoa,
Odollam, et in villis earum, in Lachis et regionibus
eius, et in Azeca, et filiabus eius. Et manserunt in
Bersabee usque ad vallem Ennom. 31 Filii autem
Beniamin, a Geba, Mechmas, et Hai, et Bethel et
filiabus eius: 32 Anathoth, Nob, Anania, 33 Asor,
Rama, Gethaim, 34 Hadid, Seboim, et Neballat, Lod
35 et Ono valle artificum. 36 Et de Levitis portiones
Iuda et Beniamin.

12 Hi sunt autem Sacerdotes et Levitae, qui
ascenderunt cum Zorobabel filio Salathiel, et
Iosue: Saraia, Ieremias, Esdras, 2 Amaria, Melluch,
Hattus, 3 Sebenias, Rheum, Merimuth, 4 Addo,
Genthom, Abia, 5 Miamin, Madia, Belga, 6 Semeia,
et Ioiarib, Idaia, Sellum, Amoc, Helcias, 7 Idaia. Isti
principes Sacerdotum, et fratres eorum in diebus
Iosue. 8 Porro Levitae, Iesua, Bennui, Cedmihel,
Sarebia, Iuda, Mathanias, super hymnos ipsi et
fratres eorum: 9 et Becbecia atque Hanni, et fratres

eorum unusquisque in officio suo. **10** Iosue autem
genuit Ioachim, et Ioachim genuit Eliasib, et Eliasib
genuit Ioiada, **11** et Ioiada genuit Ionathan, et
Ionathan genuit Ieddoa. **12** In diebus autem Ioachim
erant Sacerdotes et principes familiarum: Saraiae,
Maraia: Ieremiae, Hanania: **13** Esdrae, Mosollam:
Amariae, Iohanan: **14** Milicho, Ionathan, Sebeniae,
Ioseph: **15** Haram, Edna: Maraioth, Helci: **16** Adaiae,
Zacharia, Genthon, Mosollam: **17** Abiae, Zechri,
Miamin et Moadiae, Phelti: **18** Belgae, Sammua:
Semaiae, Ionathan, **19** Ioiarib, Mathanai: Iodaiae,
Azzi: **20** Sellai, Celai: Amoc, Heber: **21** Helciae,
Hasebia: Idaiae, Nathanael. **22** Levitae in diebus
Eliasib, et Ioiada, et Iohanan, et Ieddoa scripti
principes familiarum, et Sacerdotes in regno Darii
Persae. **23** Filii Levi principes familiarum, scripti in
Libro verborum dierum, et usque ad dies Ionathan,
filii Eliasib. **24** Et principes Levitarum, Hasebia,
Serebia, et Iosue filius Cedmihel: et fratres eorum
per vices suas, ut laudarent et confiterentur iuxta
praeceptum David viri Dei, et observarent aeque
per ordinem. **25** Mathania, et Becbecia, Obedia,
Mosollam, Telmon, Accub custodes portarum et
vestibulorum ante portas. **26** Hi in diebus Ioachim
filii Iosue, filii Iosedec, et in diebus Nehemiae ducis,
et Esdrae sacerdotis scribaeque. **27** In dedicatione
autem muri Ierusalem requisierunt Levitas de
omnibus locis suis ut adducerent eos in Ierusalem,
et facerent dedicationem et laetitiam in actione
gratiarum, et cantico, et in cymbalis, psalteriis, et
citharis. **28** Congregati sunt autem filii cantorum
de campestribus circa Ierusalem, et de villis
Nethuphathi, **29** et de domo Galgal, et de regionibus
Geba et Azmaveth: quoniam villas aedificaverunt sibi
cantores in circuitu Ierusalem. **30** Et mundati sunt
Sacerdotes et Levitae, et mundaverunt populum,
et portas, et murum. **31** Ascendere autem feci
principes Iuda super murum, et statui duos magnos
choros laudantium. Et ierunt ad dexteram super
murum ad portam sterquilinii. **32** Et ivit post eos
Osaias, et media pars principum Iuda, **33** et Azarias,
Esdras, et Mosollam, **34** Iudas, et Beniamin, et
Semeia, et Ieremias. **35** Et de filiis sacerdotum
in tubis, Zacharias filius Ionathan, filius Semeiae,
filius Mathaniae, filius Michaiae, filius Zechur, filius
Asaph, **36** et fratres eius Semeia, et Azareel, Malalai,
Galalai, Maai, Nathanael, et Iudas, et Hanani, in
vasis cantici David viri Dei: et Esdras scriba ante
eos in porta Fontis. **37** Et contra eos ascenderunt
in gradibus civitatis David in ascensu muri super
domum David, et usque ad portam Aquarum ad
Orientem. **38** Et chorus secundus gratias referentium
ibat ex adverso, et ego post eum, et media pars
populi super murum et super turrim furnorum, et
usque ad murum latissimum, **39** et super portam
Ephraim, et super portam antiquam, et super
portam piscium et turrim Hananeel, et turrim
Emath, et usque ad portam gregis: et steterunt
in porta custodiae, **40** steteruntque duo chori
laudantium in domo Dei, et ego, et dimidia pars
magistratuum mecum. **41** Et Sacerdotes, Eliachim,
Maasia, Miamin, Michea, Elioenai, Zacharia, Hanania
in tubis, **42** et Maasia, et Semeia, et Eleazar, et Azzi,
et Iohanan, et Melchia, et Aelam, et Ezer. Et clare
cecinerunt cantores, et Iezraia praepositus: **43** et
immolaverunt in die illa victimas magnas, et laetati
sunt: Deus enim laetificaverat eos laetitia magna:
sed et uxores eorum et liberi gavisi sunt, et audita
est laetitia Ierusalem procul. **44** Recensuerunt
quoque in die illa viros super gazophylacia thesauri
ad libamina, et ad primitias, et ad decimas, ut
introferrent per eos principes civitatis in decore
gratiarum actionis, Sacerdotes et Levitas: quia
laetificatus est Iuda in Sacerdotibus et Levitis
astantibus. **45** Et custodierunt observationem Dei
sui, et observationem expiationis, et cantores, et
ianitores iuxta praeceptum David, et Salomonis filii
eius, **46** quia in diebus David et Asaph ab exordio
erant principes constituti cantorum in carmine
laudantium, et confitentium Deo. **47** Et omnis Israel,
in diebus Zorobabel, et in diebus Nehemiae dabant
partes cantoribus et ianitoribus per dies singulos,
et sanctificabant Levitas, et Levitae sanctificabant
filios Aaron.

13 In die autem illo lectum est in volumine Moysi
audiente populo: et inventum est scriptum
in eo, quod non debeant introire Ammonites et
Moabites in ecclesiam Dei usque in aeternum: **2**
eo quod non occurrerint filiis Israel cum pane
et aqua: et conduxerint adversum eos Balaam,
ad maledicendum eis: et convertit Deus noster
maledictionem in benedictionem. **3** Factum est
autem, cum audissent legem, separaverunt omnem
alienigenam ab Israel. **4** Et super hoc erat Eliasib
sacerdos, qui fuerat praepositus in gazophylacio
domus Dei nostri, et proximus Tobiae. **5** Fecit
ergo sibi gazophylacium grande, et ibi erant ante
eum reponentes munera, et thus, et vasa, et
decimam frumenti, vini, et olei, partes Levitarum, et
cantorum, et ianitorum, et primitias sacerdotales.
6 In omnibus autem his non fui in Ierusalem, quia
anno trigesimo secundo Artaxerxis regis Babylonis
veni ad regem, et in fine dierum rogavi regem. **7** Et
veni in Ierusalem, et intellexi malum, quod fecerat
Eliasib Tobiae ut faceret ei thesaurum in vestibulis

domus Dei. 8 Et malum mihi visum est valde. Et
proieci vasa domus Tobiae foras de gazophylacio:
9 praecepique et emundaverunt gazophylacium:
et retuli ibi vasa domus Dei, sacrificium, et thus.
10 Et cognovi quod partes Levitarum non fuissent
datae: et fugisset unusquisque in regionem suam de
Levitis, et cantoribus, et de his, qui ministrabant:
11 et egi causam adversus magistratus, et dixi:
Quare dereliquimus domum Dei? Et congregavi
eos, et feci stare in stationibus suis. 12 Et omnis
Iuda apportabat decimam frumenti, vini, et olei in
horrea. 13 Et constituimus super horrea Selemiam
Sacerdotem, et Sadoc scribam, et Phadaiam de
Levitis, et iuxta eos Hanan filium Zachur, filium
Mathaniae: quoniam fideles comprobati sunt, et
ipsis creditae sunt partes fratrum suorum. 14
Memento mei Deus meus pro hoc, et ne deleas
miserationes meas, quas feci in domo Dei mei,
et in ceremoniis eius. 15 In diebus illis vidi in
Iuda calcantes torcularia in sabbato, portantes
acervos, et onerantes super asinos vinum, et uvas,
et ficus, et omne onus, et inferentes in Ierusalem die
sabbati. Et contestatus sum ut in die qua vendere
liceret, venderent. 16 Et Tyrii habitaverunt in ea
inferentes pisces, et omnia venalia: et vendebant
in sabbatis filiis Iuda in Ierusalem: 17 et obiurgavi
optimates Iuda, et dixi eis: Quae est haec res
mala, quam vos facitis et profanatis diem Sabbati?
18 Numquid non haec fecerunt patres nostri, et
adduxit Deus noster super nos omne malum hoc, et
super civitatem hanc? Et vos additis iracundiam
super Israel violando Sabbatum. 19 Factum est
autem, cum quievissent portae Ierusalem in die
Sabbati, dixi: et clauserunt ianuas, et praecepi ut
non aperirent eas usque post Sabbatum: et de pueris
meis constitui super portas, ut nullus inferret onus
in die Sabbati. 20 Et manserunt negotiatores, et
vendentes universa venalia foris Ierusalem semel
et bis. 21 Et contestatus sum eos, et dixi eis: Quare
manetis ex adverso muri? si secundo hoc feceritis,
manum mittam in vos. Itaque ex tempore illo non
venerunt in Sabbato. 22 Dixi quoque Levitis ut
mundarentur, et venirent ad custodiendas portas,
et sanctificandam diem Sabbati: et pro hoc ergo
memento mei Deus meus, et parce mihi secundum
multitudinem miserationum tuarum. 23 Sed et in
diebus illis vidi Iudaeos ducentes uxores Azotidas,
Ammonitidas, et Moabitidas. 24 Et filii eorum ex
media parte loquebantur Azotice, et nesciebant
loqui Iudaice, et loquebantur iuxta linguam populi,
et populi. 25 Et obiurgavi eos, et maledixi. Et cecidi
ex eis viros, et decalvavi eos, et adiuravi in Deo, ut
non darent filias suas filiis eorum, et non acciperent
de filiabus eorum filiis suis, et sibimetipsis, dicens:
26 Numquid non in huiuscemodi re peccavit Salomon
rex Israel? et certe in gentibus multis non erat
rex similis ei, et dilectus Deo suo erat, et posuit
eum Deus regem super omnem Israel: et ipsum
ergo duxerunt ad peccatum mulieres alienigenae.
27 Numquid et nos inobedientes faciemus omne
malum grande hoc ut praevaricemur in Deo
nostro, et ducamus uxores peregrinas? 28 De
filiis autem Ioiada filii Eliasib sacerdotis magni,
gener erat Sanaballat Horonites, quem fugavi a
me. 29 Recordare Domine Deus meus adversum
eos, qui polluunt sacerdotium, iusque Sacerdotale
et Leviticum. 30 Igitur mundavi eos ab omnibus
alienigenis, et constitui ordines Sacerdotum et
Levitarum, unumquemque in ministerio suo: 31 et
in oblatione lignorum in temporibus constitutis, et
in primitivis: memento mei Deus meus in bonum.
Amen.

Esther

1 In diebus Assueri, qui regnavit ab India
usque Aethiopiam super centum viginti septem
provincias: **2** quando sedit in solio regni sui, Susan
civitas regni eius exordium fuit. **3** Tertio igitur
anno imperii sui fecit grande convivium cunctis
principibus, et pueris suis, fortissimis Persarum,
et Medorum inclytis, et praefectis provinciarum
coram se, **4** ut ostenderet divitias gloriae regni
sui, ac magnitudinem, atque iactantiam potentiae
suae, multo tempore, centum videlicet et octoginta
diebus. **5** Cumque implerentur dies convivii,
invitavit omnem populum, qui inventus est in Susan,
a maximo usque ad minimum: et iussit septem
diebus convivium praeparari in vestibulo horti, et
nemoris, quod regio cultu et manu consitum erat.
6 Et pendebant ex omni parte tentoria aerii coloris
et carbasini ac hyacinthini, sustentata funibus
byssinis, atque purpureis, qui eburneis circulis
inserti erant, et columnis marmoreis fulciebantur.
Lectuli quoque aurei et argentei, super pavimentum
smaragdino et pario stratum lapide, dispositi erant:
quod mira varietate pictura decorabat. **7** Bibebant
autem qui invitati erant, aureis poculis, et aliis
atque aliis vasis cibi inferebantur. Vinum quoque,
ut magnificentia regia dignum erat, abundans, et
praecipuum ponebatur. **8** Nec erat qui nolentes
cogeret ad bibendum, sed sicut rex statuerat,
praeponens mensis singulos de principibus suis ut
sumeret unusquisque quod vellet. **9** Vasthi quoque
regina fecit convivium feminarum in palatio, ubi
rex Assuerus manere consueverat. **10** Itaque die
septimo, cum rex esset hilarior, et post nimiam
potationem incaluisset mero, praecepit Maumam,
et Bazatha, et Harbona, et Bagatha, et Abgatha,
et Zethar, et Charchas, septem eunuchis, qui in
conspectu eius ministrabant, **11** ut introducerent
reginam Vasthi coram rege, posito super caput
eius diademate, ut ostenderet cunctis populis
et principibus pulchritudinem illius: erat enim
pulchra valde. **12** Quae renuit, et ad regis imperium,
quod per eunuchos mandaverat, venire contempsit.
Unde iratus rex, et nimio furore succensus, **13**
interrogavit sapientes, qui ex more regio semper
ei aderant, et illorum faciebat cuncta consilio,
scientium leges, ac iura maiorum: **14** (erant autem
primi et proximi, Charsena, et Sethar, et Admatha, et
Tharsis, et Mares, et Marsana, et Mamuchan, septem
duces Persarum, atque Medorum, qui videbant
faciem regis, et primi post eum residere soliti
erant) **15** cui sententiae Vasthi regina subiaceret,
quae Assueri regis imperium, quod per eunuchos
mandaverat, facere noluisset. **16** Responditque
Mamuchan, audiente rege, atque principibus, Non
solum regem laesit regina Vasthi, sed et omnes
populos, et principes, qui sunt in cunctis provinciis
regis Assueri. **17** Egredietur enim sermo reginae
ad omnes mulieres, ut contemnant viros suos, et
dicant: Rex Assuerus iussit ut regina Vasthi intraret
ad eum, et illa noluit. **18** Atque hoc exemplo omnes
principum coniuges Persarum atque Medorum,
parvipendent imperia maritorum: unde regis iusta
est indignatio. **19** Si tibi placet, egrediatur edictum
a facie tua, et scribatur iuxta legem Persarum
atque Medorum, quam praeteriri illicitum est, ut
nequaquam ultra Vasthi ingrediatur ad regem,
sed regnum illius, altera, quae melior est illa,
accipiat. **20** Et hoc in omne (quod latissimum
est) provinciarum tuarum divulgetur imperium,
et cunctae uxores tam maiorum, quam minorum
deferant maritis suis honorem. **21** placuit consilium
eius regi, et principibus: fecitque rex iuxta consilium
Mamuchan, **22** et misit epistolas ad universas
provincias regni sui, ut quaeque gens audire et
legere poterat, diversis linguis et litteris, esse viros
principes ac maiores in domibus suis: et hoc per
cunctos populos divulgari.

2 His ita gestis, postquam regis Assueri indignatio
deferbuerat, recordatus est Vasthi, et quae
fecisset, vel quae passa esset: **2** dixeruntque pueri
regis, ac ministri eius: Quaerantur regi puellae
virgines ac speciosae, **3** et mittantur qui considerent
per universas provincias puellas speciosas et
virgines: et adducant eas ad civitatem Susan, et
tradant eas in domum feminarum sub manu Egei
eunuchi, qui est praepositus et custos mulierum
regiarum: et accipiant mundum muliebrem, et
cetera ad usus necessaria. **4** Et quaecumque inter
omnes oculis regis placuerit, ipsa regnet pro
Vasthi. Placuit sermo regi: et ita, ut suggesserant,
iussit fieri. **5** Erat vir Iudaeus in Susan civitate,
vocabulo Mardochaeus filius Iair, filii Semei, filii
Cis, de stirpe Iemini, **6** qui translatus fuerat de
Ierusalem eo tempore, quo Iechoniam regem Iuda
Nabuchodonosor rex Babylonis transtulerat, **7**
qui fuit nutritius filiae fratris sui Edissae, quae
altero nomine vocabatur Esther: et utrumque
parentem amiserat: pulchra nimis, et decora facie.
Mortuisque patre eius ac matre, Mardochaeus sibi
eam adoptavit in filiam. **8** Cumque percrebruisset
regis imperium, et iuxta mandatum illius multae
pulchrae virgines adducerentur Susan, et Egeo
traderentur Eunucho; Esther quoque inter ceteras

puellas ei tradita est, ut servaretur in numero
feminarum. 9 Quae placuit ei, et invenit gratiam
in conspectu illius. Et praecepit eunucho, ut
acceleraret mundum muliebrem, et traderet ei
partes suas, et septem puellas speciosissimas de
domo regis, et tam ipsam, quam pedissequas eius
ornaret atque excoleret. 10 Quae noluit indicare
ei populum et patriam suam: Mardochaeus enim
praeceperat ei, ut de hac re omnino reticeret: 11
qui deambulabat quotidie ante vestibulum domus,
in qua electae virgines servabantur, curam agens
salutis Esther, et scire volens quid ei accideret.
12 Cum autem venisset tempus singularum per
ordinem puellarum, ut intrarent ad regem, expletis
omnibus, quae ad cultum muliebrem pertinebant,
mensis duodecimus vertebatur: ita dumtaxat, ut
sex mensibus oleo ungerentur myrrhino, et aliis
sex quibusdam pigmentis et aromatibus uterentur.
13 Ingredientesque ad regem, quidquid postulassent
ad ornatum pertinens, accipiebant: et ut eis
placuerat, compositae de triclinio feminarum ad
regis cubiculum transibant. 14 Et quae intraverat
vespere, egrediebatur mane, atque inde in secundas
aedes deducebantur, quae sub manu Susagazi
eunuchi erant, qui concubinis regis praesidebat:
nec habebat potestatem ad regem ultra redeundi,
nisi voluisset rex, et eam venire iussisset ex nomine.
15 Evoluto autem tempore per ordinem, instabat
dies, quo Esther filia Abihail fratris Mardochaei,
quam sibi adoptaverat in filiam, deberet intrare
ad regem. Quae non quaesivit muliebrem cultum,
sed quaecumque voluit Egeus eunuchus custos
virginum, haec ei ad ornatum dedit. Erat enim
formosa valde, et incredibili pulchritudine, omnium
oculis gratiosa et amabilis videbatur. 16 Ducta est
itaque ad cubiculum regis Assueri mense decimo,
qui vocatur Tebeth, septimo anno regni eius. 17
Et adamavit eam rex plus quam omnes mulieres,
habuitque gratiam et misericordiam coram eo
super omnes mulieres, et posuit diadema regni in
capite eius, fecitque eam regnare in loco Vasthi.
18 Et iussit convivium praeparari permagnificum
cunctis principibus, et servis suis pro coniunctione,
et nuptiis Esther. Et dedit requiem universis
provinciis, ac dona largitus est iuxta magnificentiam
principalem. 19 Cumque secundo quaererentur
virgines et congregarentur, Mardochaeus manebat
ad ianuam regis: 20 necdum prodiderat Esther
patriam, et populum suum, iuxta mandatum eius.
Quidquid enim ille praecipiebat, observabat Esther:
et ita cuncta faciebat ut eo tempore solita erat,
quo eam parvulam nutriebat. 21 Eo igitur tempore,
quo Mardochaeus ad regis ianuam morabatur,
irati sunt Bagathan, et Thares duo eunuchi regis,
qui ianitores erant, et in primo palatii limine
praesidebant: volueruntque insurgere in regem, et
occidere eum. 22 Quod Mardochaeum non latuit,
statimque nunciavit reginae Esther: et illa regi ex
nomine Mardochaei, qui ad se rem detulerat. 23
Quaesitum est, et inventum: et appensus est uterque
eorum in patibulo. Mandatumque est historiis, et
annalibus traditum coram rege.

3 Post haec rex Assuerus exaltavit Aman filium
Amadathi, qui erat de stirpe Agag: et posuit
solium eius super omnes principes, quos habebat.
2 Cunctique servi regis, qui in foribus palatii
versabantur, flectebant genua, et adorabant
Aman: sic enim praeceperat eis imperator. solus
Mardochaeus non flectebat genu, neque adorabat
eum. 3 Cui dixerunt pueri regis, qui ad fores palatii
praesidebant: Cur praeter ceteros non observas
mandatum regis? 4 Cumque hoc crebrius dicerent,
et ille nollet audire, nunciaverunt Aman, scire
cupientes utrum perseveraret in sententia: dixerat
enim eis se esse Iudaeum. 5 Quod cum audisset
Aman, et experimento probasset quod Mardochaeus
non flecteret sibi genu, nec se adoraret, iratus est
valde, 6 et pro nihilo duxit in unum Mardochaeum
mittere manus suas: audierat enim quod esset
gentis Iudaeae. Magisque voluit omnem Iudaeorum,
qui erant in regno Assueri, perdere nationem. 7
Mense primo (cuius vocabulum est Nisan) anno
duodecimo regni Assueri, missa est sors in urnam,
quae Hebraice dicitur phur, coram Aman, quo die
et quo mense gens Iudaeorum deberet interfici:
et exivit mensis duodecimus, qui vocatur Adar.
8 Dixitque Aman regi Assuero: Est populus per
omnes provincias regni tui dispersus, et a se mutuo
separatus, novis utens legibus et ceremoniis, insuper
et regis scita contemnens. Et optime nosti quod
non expediat regno tuo ut insolescat per licentiam.
9 si tibi placet, decerne, ut pereat, et decem millia
talentorum appendam arcariis gazae tuae. 10 Tulit
ergo rex annulum, quo utebatur, de manu sua, et
dedit eum Aman filio Amadathi de progenie Agag,
hosti Iudaeorum, 11 dixitque ad eum: Argentum,
quod tu polliceris, tuum sit. De populo age quod tibi
placet. 12 Vocatique sunt scribae regis mense primo
Nisan, tertiadecima die eiusdem mensis: et scriptum
est, ut iusserat Aman, ad omnes satrapas regis, et
iudices provinciarum, diversarumque gentium, ut
quaeque gens legere poterat, et audire pro varietate
linguarum ex nomine regis Assueri: et litterae
signatae ipsius annulo, 13 missae sunt per cursores
regis ad universas provincias ut occiderent atque

delerent omnes Iudaeos, a puero usque ad senem,
parvulos, et mulieres, uno die, hoc est tertiodecimo
mensis duodecimi, qui vocatur Adar, et bona eorum
diriperent. 14 Summa autem epistolarum haec
fuit, ut omnes provinciae scirent, et pararent se
ad praedictam diem. 15 Festinabant cursores, qui
missi erant, regis imperium explere. Statimque in
Susan pependit edictum, rege et Aman celebrante
convivium, et cunctis Iudaeis, qui in urbe erant,
flentibus.

4 Quae cum audisset Mardochaeus, scidit
vestimenta sua, et indutus est sacco, spargens
cinerem capiti: et in platea mediae civitatis voce
magna clamabat, ostendens amaritudinem animi
sui, 2 et hoc eiulatu usque ad fores palatii gradiens.
Non enim erat licitum indutum sacco aulam regis
intrare. 3 In omnibus quoque provinciis, oppidis,
ac locis, ad quae crudele regis dogma pervenerat,
planctus ingens erat apud Iudaeos, ieiunium,
ululatus, et fletus, sacco et cinere multis pro strato
utentibus. 4 Ingressae autem sunt puellae Esther
et eunuchi, nunciaveruntque ei. Quod audiens
consternata est: et vestem misit, ut ablato sacco
indueret eam: quam accipere noluit. 5 Accitoque
Athach eunucho, quem rex ministrum ei dederat,
praecepit ei ut iret ad Mardochaeum, et disceret
ab eo cur hoc faceret. 6 Egressusque Athach,
ivit ad Mardochaeum stantem in platea civitatis,
ante ostium palatii: 7 qui indicavit ei omnia,
quae acciderant, quo modo Aman promisisset, ut
in thesauros regis pro Iudaeorum nece inferret
argentum. 8 exemplar quoque edicti, quod pendebat
in Susan, dedit ei, ut reginae ostenderet, et moneret
eam, ut intraret ad regem, et deprecaretur eum
pro populo suo. 9 Regressus Athach, nunciavit
Esther omnia, quae Mardochaeus dixerat. 10 Quae
respondit ei, et iussit ut diceret Mardochaeo: 11
Omnes servi regis, et cunctae, quae sub ditione
eius sunt, norunt provinciae, quod sive vir, sive
mulier non vocatus, interius atrium regis intraverit,
absque ulla cunctatione statim interficiatur: nisi
forte rex auream virgam ad eum tetenderit pro
signo clementiae, atque ita possit vivere. Ego igitur
quo modo ad regem intrare potero, quae triginta
iam diebus non sum vocata ad eum? 12 Quod
cum audisset Mardochaeus, 13 rursum mandavit
Esther, dicens: Ne putes quod animam tuam tantum
liberes, quia in domo regis es prae cunctis Iudaeis:
14 si enim nunc silueris, per aliam occasionem
liberabuntur Iudaei: et tu, et domus patris tui
peribitis. Et quis novit utrum idcirco ad regnum
veneris, ut in tali tempore parareris? 15 Rursumque
Esther haec Mardochaeo verba mandavit: 16 Vade et
congrega omnes Iudaeos, quos in Susan repereris,
et orate pro me. Non comedatis, et non bibatis
tribus diebus, et tribus noctibus: et ego cum ancillis
meis similiter ieiunabo, et tunc ingrediar ad regem
contra legem faciens, non vocata, tradensque me
morti et periculo. 17 Ivit itaque Mardochaeus, et
fecit omnia, quae ei Esther praeceperat.

5 Die autem tertio induta est Esther regalibus
vestimentis, et stetit in atrio domus regiae, quod
erat interius, contra basilicam regis: at ille sedebat
super solium suum in consistorio palatii contra
ostium domus. 2 Cumque vidisset Esther reginam
stantem, placuit oculis eius, et extendit contra
eam virgam auream, quam tenebat manu: Quae
accedens, osculata est summitatem virgae eius: 3
Dixitque ad eam rex: Quid vis Esther regina? quae est
petitio tua? etiam si dimidiam partem regni petieris,
dabitur tibi. 4 At illa respondit: Si regi placet,
obsecro ut venias ad me hodie, et Aman tecum ad
convivium, quod paravi. 5 Statimque Rex, Vocate,
inquit, cito Aman ut Esther obediat voluntati.
Venerunt itaque rex et Aman ad convivium, quod
eis regina paraverat. 6 Dixitque ei rex, postquam
vinum biberat abundanter: Quid petis ut detur tibi?
et pro qua re postulas? etiam si dimidiam partem
regni mei petieris, impetrabis. 7 Cui respondit
Esther: Petitio mea, et preces sunt istae: 8 Si inveni
in conspectu regis gratiam, et si regi placet ut det
mihi quod postulo, et meam impleat petitionem:
veniat rex et Aman ad convivium quod paravi eis,
et cras aperiam regi voluntatem meam. 9 Egressus
est itaque illo die Aman laetus et alacer. Cumque
vidisset Mardochaeum sedentem ante fores palatii,
et non solum non assurrexisse sibi, sed nec motum
quidem de loco sessionis suae, indignatus est valde:
10 et dissimulata ira, reversus in domum suam,
convocavit ad se amicos suos, et Zares uxorem
suam: 11 et exposuit illis magnitudinem divitiarum
suarum, filiorumque turbam, et quanta eum gloria
super omnes principes et servos suos rex elevasset.
12 Et post haec ait: Regina quoque Esther nullum
alium vocavit ad convivium cum rege, praeter me:
apud quam etiam cras cum rege pransurus sum. 13
Et cum haec omnia habeam, nihil me habere puto,
quamdiu videro Mardochaeum Iudaeum sedentem
ante fores regias. 14 Responderuntque ei Zares uxor
eius, et ceteri amici: Iube parari excelsam trabem,
habentem altitudinis quinquaginta cubitos, et dic
mane regi ut appendatur super eam Mardochaeus,
et sic ibis cum rege laetus ad convivium. Placuit ei
consilium, et iussit excelsam parari crucem.

6 Noctem illam duxit rex insomnem, iussitque sibi
afferri historias et annales priorum temporum.
Quae cum illo praesente legerentur, 2 ventum
est ad illum locum ubi scriptum erat quomodo
nunciasset Mardochaeus insidias Bagathan, et
Thares eunuchorum, regem Assuerum iugulare
cupientium. 3 Quod cum audisset rex, ait: Quid
pro hac fide honoris ac praemii Mardochaeus
consecutus est? Dixerunt ei servi illius ac ministri:
Nihil omnino mercedis accepit. 4 Statimque rex,
Quis est, inquit, in atrio? Aman quippe interius
atrium domus regiae intraverat, ut suggereret regi,
et iuberet Mardochaeum affigi patibulo, quod ei
fuerat praeparatum. 5 Responderunt pueri: Aman
stat in atrio. Dixitque rex: Ingrediatur. 6 Cumque
esset ingressus, ait illi: Quid debet fieri viro, quem
rex honorare desiderat? Cogitans autem in corde
suo Aman, et reputans quod nullum alium rex,
nisi se, vellet honorare, 7 respondit: Homo, quem
rex honorare cupit, 8 debet indui vestibus regiis,
et imponi super equum, qui de sella regis est, et
accipere regium diadema super caput suum, 9 et
primus de regiis principibus, ac tyrannis teneat
equum eius, et per plateam civitatis incedens
clamet, et dicat: Sic honorabitur, quemcumque
voluerit rex honorare. 10 Dixitque ei rex: Festina, et
sumpta stola et equo, fac, ut locutus es, Mardochaeo
Iudaeo, qui sedet ante fores palatii. Cave ne
quidquam de his, quae locutus es, praetermittas. 11
Tulit itaque Aman stolam et equum, indutumque
Mardochaeum in platea civitatis, et impositum
equo praecedebat, atque clamabat: Hoc honore
condignus est, quemcumque rex voluerit honorare.
12 Reversusque est Mardochaeus ad ianuam palatii:
et Aman festinavit ire in domum suam, lugens et
operto capite: 13 narravitque Zares uxori suae, et
amicis omnia quae evenissent sibi. Cui responderunt
sapientes, quos habebat in consilio, et uxor eius:
Si de semine Iudaeorum est Mardochaeus, ante
quem cadere coepisti, non poteris ei resistere, sed
cades in conspectu eius. 14 Adhuc illis loquentibus,
venerunt eunuchi regis, et cito eum ad convivium,
quod regina paraverat, pergere compulerunt.

7 Intravit itaque rex et Aman, ut biberent cum
regina. 2 Dixitque ei rex etiam secunda die,
postquam vino incaluerat: Quae est petitio tua
Esther ut detur tibi? et quid vis fieri? etiam si
dimidiam partem regni mei petieris, impetrabis. 3
Ad quem illa respondit: Si inveni gratiam in oculis
tuis o rex, et si tibi placet, dona mihi animam
meam pro qua rogo, et populum meum pro quo
obsecro. 4 Traditi enim sumus ego et populus
meus, ut conteramur, iugulemur, et pereamus.
Atque utinam in servos et famulas venderemur:
esset tolerabile malum, et gemens tacerem: nunc
autem hostis noster est, cuius crudelitas redundat
in regem. 5 Respondensque rex Assuerus ait: Quis
est iste, et cuius potentiae, ut haec audeat facere? 6
Dixitque Esther: Hostis et inimicus noster pessimus
iste est Aman. Quod ille audiens, illico obstupuit,
vultum regis ac reginae ferre non sustinens. 7 Rex
autem iratus surrexit, et de loco convivii intravit
in hortum arboribus consitum. Aman quoque
surrexit ut rogaret Esther reginam pro anima sua,
intellexit enim a rege sibi paratum malum. 8 Qui
cum reversus esset de horto nemoribus consito,
et intrasset convivii locum, reperit Aman super
lectulum corruisse, in quo iacebat Esther, et ait:
Etiam reginam vult opprimere, me praesente, in
domo mea. Necdum verbum de ore regis exierat, et
statim operuerunt faciem eius. 9 Dixitque Harbona,
unus de eunuchis, qui stabant in ministerio regis:
En lignum, quod paraverat Mardochaeo, qui locutus
est pro rege, stat in domo Aman, habens altitudinis
quinquaginta cubitos. Cui dixit rex: Appendite eum
in eo. 10 Suspensus est itaque Aman in patibulo
quod paraverat Mardochaeo: et regis ira quievit.

8 Die illo dedit rex Assuerus Esther reginae domum
Aman adversarii Iudaeorum, et Mardochaeus
ingressus est ante faciem regis. Confessa est enim
ei Esther quod esset patruus suus. 2 Tulitque rex
annulum, quem ab Aman recipi iusserat, et tradidit
Mardochaeo. Esther autem constituit Mardochaeum
super domum suam. 3 Nec his contenta, procidit
ad pedes regis, flevitque et locuta ad eum oravit
ut malitiam Aman Agagitae, et machinationes
eius pessimas, quas excogitaverat contra Iudaeos,
iuberet irritas fieri. 4 At ille ex more sceptrum
aureum protendit manu, quo signum clementiae
monstrabatur: illaque consurgens stetit ante eum,
5 et ait: Si placet regi, et si inveni gratiam in
oculis eius, et deprecatio mea non ei videtur
esse contraria, obsecro, ut novis epistolis, veteres
Aman litterae, insidiatoris et hostis Iudaeorum,
quibus eos in cunctis regis provinciis perire
praeceperat, corrigantur. 6 Quo modo enim
potero sustinere necem et interfectionem populi
mei? 7 Responditque rex Assuerus Esther reginae,
et Mardochaeo Iudaeo: Domum Aman concessi
Esther, et ipsum iussi affigi cruci, quia ausus
est manum mittere in Iudaeos. 8 Scribite ergo
Iudaeis, sicut vobis placet, regis nomine, signantes
litteras annulo meo. Haec enim consuetudo erat,
ut epistolis, quae ex regis nomine mittebantur,

et illius annulo signatae erant, nemo auderet
contradicere. 9 Accitisque scribis et librariis regis
(erat autem tempus tertii mensis, qui appellatur
Siban) vigesima et tertia die illius scriptae sunt
epistolae, ut Mardochaeus voluerat, ad Iudaeos,
et ad principes, procuratoresque et iudices, qui
centum vigintiseptem provinciis ab India usque
ad Aethiopiam praesidebant: provinciae atque
provinciae, populo et populo iuxta linguas et litteras
suas, et Iudaeis, prout legere poterant, et audire. 10
Ipsaeque epistolae, quae regis nomine mittebantur,
annulo ipsius obsignatae sunt, et missae per
veredarios: qui per omnes provincias discurrentes,
veteres litteras novis nunciis praevenirent. 11 Quibus
imperavit rex, ut convenirent Iudaeos per singulas
civitates, et in unum praeciperent congregari ut
starent pro animabus suis, et omnes inimicos suos
cum coniugibus ac liberis et universis domibus,
interficerent atque delerent. 12 Et constituta est
per omnes provincias una ultionis dies, id est
tertiadecima mensis duodecimi Adar. 13 Summaque
epistolae haec fuit, ut in omnibus terris ac populis,
qui regis Assueri subiacebant imperio, notum fieret,
paratos esse Iudaeos ad capiendam vindictam de
hostibus suis. 14 Egressique sunt veredarii celeres
nuncia perferentes, et edictum regis pependit in
Susan. 15 Mardochaeus autem de palatio, et de
conspectu regis egrediens, fulgebat vestibus regiis,
hyacinthinis videlicet et aeriis, coronam auream
portans in capite, et amictus serico pallio atque
purpureo. Omnisque civitas exultavit, atque laetata
est. 16 Iudaeis autem nova lux oriri visa est, gaudium,
honor, et tripudium. 17 Apud omnes populos, urbes,
atque provincias, quocumque regis iussa veniebant,
mira exultatio, epulae atque convivia, et festus dies:
in tantum ut plures alterius gentis et sectae eorum
religioni et ceremoniis iungerentur. Grandis enim
cunctos Iudaici nominis terror invaserat.

9 Igitur duodecimi mensis, quem Adar vocari ante
iam diximus, tertiadecima die, quando cunctis
Iudaeis interfectio parabatur, et hostes eorum
inhiabant sanguini, versa vice Iudaei superiores
esse coeperunt, et se de adversariis vindicare. 2
Congregatique sunt per singulas civitates, oppida,
et loca ut extenderent manum contra inimicos, et
persecutores suos. Nullusque ausus est resistere, eo
quod omnes populos magnitudinis eorum formido
penetrarat. 3 Nam et provinciarum iudices, et duces,
et procuratores, omnisque dignitas, quae singulis
locis ac operibus praeerat, extollebant Iudaeos
timore Mardochaei: 4 quem principem esse palatii,
et plurimum posse cognoverant: fama quoque
nominis eius crescebat quotidie, et per cunctorum
ora volitabat. 5 Itaque percusserunt Iudaei inimicos
suos plaga magna, et occiderunt eos, reddentes
eis quod sibi paraverant facere: 6 in tantum ut
etiam in Susan quingentos viros interficerent, extra
decem filios Aman Agagitae hostis Iudaeorum:
quorum ista sunt nomina: 7 Pharsandatha, et
Delphon, et Esphatha, 8 et Phoratha, et Adalia,
et Aridatha, 9 et Phermesta et Arisai, et Aridai,
et Iezatha. 10 Quos cum occidissent, praedas de
substantiis eorum agere noluerunt. 11 Statimque
numerus eorum, qui occisi erant in Susan, ad
regem relatus est. 12 Qui dixit reginae: In urbe
Susan interfecerunt Iudaei quingentos viros, et alios
decem filios Aman: quantam putas eos exercere
caedem in universis provinciis? Quid ultra postulas,
et quid vis ut fieri iubeam? 13 Cui illa respondit:
Si regi placet, detur potestas Iudaeis, ut sicut
fecerunt hodie in Susan, sic et cras faciant, et
decem filii Aman in patibulis suspendantur. 14
Praecepitque rex ut ita fieret. Statimque in Susan
pependit edictum, et decem filii Aman suspensi
sunt. 15 Congregatis Iudaeis quartadecima die
mensis Adar, interfecti sunt in Susan trecenti
viri: nec eorum ab illis direpta substantia est.
16 Sed et per omnes provincias, quae ditioni
regis subiacebant, pro animabus suis steterunt
Iudaei, interfectis hostibus ac persecutoribus
suis: in tantum ut septuagintaquinque millia
occisorum implerentur, et nullus de substantiis
eorum quidquam contingeret. 17 Dies autem
tertiusdecimus mensis Adar primus apud omnes
interfectionis fuit, et quartadecima die caedere
desierunt. Quem constituerunt esse sollemnem,
ut in eo omni tempore deinceps vacarent epulis,
gaudio atque conviviis. 18 At hi, qui in urbe Susan
caedem exercuerant, tertiodecimo et quartodecimo
die eiusdem mensis in caede versati sunt:
quintodecimo autem die percutere desierunt. Et
idcirco eundem diem constituerunt sollemnem
epularum atque laetitiae. 19 Hi vero Iudaei, qui
in oppidis non muratis ac villis morabantur,
quartumdecimum diem mensis Adar conviviorum
et gaudii decreverunt, ita ut exultent in eo, et
mittant sibi mutuo partes epularum et ciborum.
20 Scripsit itaque Mardochaeus omnia haec, et
litteris comprehensa misit ad Iudaeos, qui in
omnibus regis provinciis morabantur, tam in vicino
positis, quam procul, 21 ut quartamdecimam et
quintamdecimam diem mensis Adar pro festis
susciperent, et revertente semper anno sollemni
celebrarent honore: 22 quia in ipsis diebus se ulti
sunt Iudaei de inimicis suis, et luctus atque tristitia

in hilaritatem gaudiumque conversa sunt, essentque
dies isti epularum atque laetitiae, et mitterent sibi
invicem ciborum partes, et pauperibus munuscula
largirentur. 23 Susceperuntque Iudaei in sollemnem
ritum cuncta quae eo tempore facere coeperant, et
quae Mardochaeus litteris facienda mandaverat. 24
Aman enim, filius Amadathi stirpis Agag, hostis et
adversarius Iudaeorum, cogitavit contra eos malum,
ut occideret illos, atque deleret: et misit phur,
quod nostra lingua vertitur in sortem. 25 Et postea
ingressa est Esther ad regem, obsecrans ut conatus
eius, litteris regis irriti fierent: et malum, quod
contra Iudaeos cogitaverat, reverteretur in caput
eius. Denique et ipsum et filios eius affixerunt cruci,
26 atque ex illo tempore dies isti appellati sunt
phurim, id est sortium: eo quod phur, id est sors,
in urnam missa fuerit. Et cuncta, quae gesta sunt,
epistolae, id est libri huius volumine continentur: 27
quaeque sustinuerunt, et quae deinceps immutata
sunt, susceperunt Iudaei super se et semen suum,
et super cunctos, qui religioni eorum voluerunt
copulari, ut nulli liceat duos hos dies absque
sollemnitate transigere: quos scriptura testatur,
et certa expetunt tempora, annis sibi iugiter
succedentibus. 28 Isti sunt dies, quos nulla umquam
delebit oblivio: et per singulas generationes cunctae
in toto orbe provinciae celebrabunt: nec est ulla
civitas, in qua dies phurim, id est sortium, non
observentur a Iudaeis, et ab eorum progenie, quae
his ceremoniis obligata est. 29 Scripseruntque
Esther regina filia Abihail, et Mardochaeus Iudaeus
etiam secundam epistolam, ut omni studio dies ista
sollemnis sanciretur in posterum. 30 et miserunt
ad omnes Iudaeos, qui in centum viginti septem
provinciis regis Assueri versabantur, ut haberent
pacem, et susciperent veritatem, 31 observantes Dies
sortium, et suo tempore cum gaudio celebrarent:
sicut constituerant Mardochaeus et Esther, et illi
observanda susceperunt a se, et a semine suo ieiunia,
et clamores, et Sortium dies, 32 et omnia, quae libri
huius, qui vocatur Esther, historia continentur.

10 Rex vero Assuerus omnem terram, et cunctas
maris insulas fecit tributarias: 2 cuius
fortitudo et imperium, et dignitas atque sublimitas,
qua exaltavit Mardochaeum, scripta sunt in
libris Medorum, atque Persarum: 3 et quomodo
Mardochaeus Iudaici generis secundus a rege
Assuero fuerit: et magnus apud Iudaeos et
acceptabilis plebi fratrum suorum, quaerens bona
populo suo, et loquens ea, quae ad pacem seminis
sui pertinerent.

Job

1 Vir erat in Terra Hus, nomine Iob, et erat vir ille simplex, et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo: **2** Natique sunt ei septem filii, et tres filiae. **3** Et fuit possessio eius septem millia ovium, et tria millia camelorum, quingenta quoque iuga boum, et quingentae asinae, ac familia multa nimis: eratque vir ille magnus inter omnes Orientales. **4** Et ibant filii eius, et faciebant convivium per domos, unusquisque in die suo. Et mittentes vocabant tres sorores suas, ut comederent et biberent cum eis. **5** Cumque in orbem transissent dies convivii, mittebat ad eos Iob, et sanctificabat illos, consurgensque diluculo offerebat holocausta pro singulis. Dicebat enim: Ne forte peccaverint filii mei, et benedixerint Deo in cordibus suis. Sic faciebat Iob cunctis diebus. **6** Quadam autem die cum venissent filii Dei ut assisterent coram Domino, affuit inter eos etiam Satan. **7** Cui dixit Dominus: Unde venis? Qui respondens, ait: Circuivi terram, et perambulavi eam. **8** Dixitque Dominus ad eum: Numquid considerasti servum meum Iob, quod non sit ei similis in terra, homo simplex, et rectus ac timens Deum, et recedens a malo? **9** Cui respondens Satan, ait: Numquid Iob frustra timet Deum? **10** nonne tu vallasti eum, ac domum eius, universamque substantiam per circuitum, operibus manuum eius benedixisti, et possessio eius crevit in terra? **11** Sed extende paululum manum tuam, et tange cuncta quae possidet nisi in faciem benedixerit tibi. **12** Dixit ergo Dominus ad Satan: Ecce, universa quae habet, in manu tua sunt: tantum in eum ne extendas manum tuam. Egressusque est Satan a facie Domini. **13** Cum autem quadam die filii et filiae eius comederent et biberent vinum in domo fratris sui primogeniti, **14** nuncius venit ad Iob, qui diceret: Boves arabant, et asinae pascebantur iuxta eos, **15** et irruerunt Sabaei, tuleruntque omnia, et pueros percusserunt gladio, et evasi ego solus ut nunciarem tibi. **16** Cumque adhuc ille loqueretur, venit alter, et dixit: Ignis Dei cecidit e caelo, et tactas oves puerosque consumpsit, et effugi ego solus ut nunciarem tibi. **17** Sed et illo adhuc loquente, venit alius, et dixit: Chaldaei fecerunt tres turmas, et invaserunt camelos, et tulerunt eos, necnon et pueros percusserunt gladio, et ego fugi solus ut nunciarem tibi. **18** Adhuc loquebatur ille, et ecce alius intravit, et dixit: Filiis tuis et filiabus vescentibus et bibentibus vinum in domo fratris sui primogeniti, **19** repente ventus vehemens irruit a regione deserti, et concussit quattuor angulos domus, quae corruens oppressit liberos tuos et mortui sunt, et effugi ego solus ut nunciarem tibi. **20** Tunc surrexit Iob, et scidit vestimenta sua, et tonso capite corruens in terram, adoravit, **21** et dixit: Nudus egressus sum de utero matris meae, et nudus revertar illuc: Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum est: sit nomen Domini benedictum. **22** In omnibus his non peccavit Iob labiis suis, neque stultum quid contra Deum locutus est.

2 Factum est autem cum quadam die venissent filii Dei, et starent coram Domino, venisset quoque Satan inter eos, et staret in conspectu eius, **2** ut diceret Dominus ad Satan: Unde venis? Qui respondens ait: Circuivi terram, et perambulavi eam. **3** Et dixit Dominus ad Satan: Numquid considerasti servum meum Iob, quod non sit ei similis in terra, vir simplex et rectus, ac timens Deum, et recedens a malo, et adhuc retinens innocentiam? Tu autem commovisti me adversus eum, ut affligerem eum frustra. **4** Cui respondens Satan, ait: Pellem pro pelle, et cuncta quae habet homo, dabit pro anima sua: **5** alioquin mitte manum tuam, et tange os eius et carnem, et tunc videbis quod in faciem benedicat tibi. **6** Dixit ergo Dominus ad Satan: Ecce in manu tua est, verumtamen animam illius serva. **7** Egressus igitur Satan a facie Domini, percussit Iob ulcere pessimo, a planta pedis usque ad verticem eius: **8** qui testa saniem radebat, sedens in sterquilinio. **9** Dixit autem illi uxor sua: Adhuc tu permanes in simplicitate tua? benedic Deo et morere. **10** Qui ait ad illam: Quasi una de stultis mulieribus locuta es. si bona suscepimus de manu Dei, mala quare non suscipiamus? in omnibus his non peccavit Iob labiis suis. **11** Igitur audientes tres amici Iob omne malum, quod accidisset ei, venerunt singuli de loco suo, Eliphaz Themanites, et Baldad Suhites, et Sophar Naamathites. Condixerant enim, ut pariter venientes visitarent eum, et consolarentur. **12** Cumque elevassent procul oculos suos, non cognoverunt eum, et exclamantes ploraverunt, scissisque vestibus sparserunt pulverem super caput suum in caelum. **13** Et sederunt cum eo in terra septem diebus et septem noctibus, et nemo loquebatur ei verbum: videbant enim dolorem esse vehementem.

3 Post haec aperuit Iob os suum, et maledixit diei suo, **2** et locutus est. **3** Pereat dies in qua natus sum, et nox in qua dictum est: Conceptus est homo. **4** Dies ille vertatur in tenebras, non requirat eum Deus desuper, et non illustretur lumine. **5** Obscurent eum tenebrae et umbra mortis, occupet

eum caligo, et involvatur amaritudine. 6 Noctem
illam tenebrosus turbo possideat, non computetur
in diebus anni, nec numeretur in mensibus: 7 Sit
nox illa solitaria, nec laude digna: 8 Maledicant
ei qui maledicunt diei, qui parati sunt suscitare
Leviathan: 9 Obtenebrentur stellae caligine eius:
expectet lucem et non videat, nec ortum surgentis
aurorae: 10 Quia non conclusit ostia ventris, qui
portavit me, nec abstulit mala ab oculis meis. 11
Quare non in vulva mortuus sum, egressus ex
utero non statim perii? 12 Quare exceptus genibus?
cur lactatus uberibus? 13 Nunc enim dormiens
silerem, et somno meo requiescerem: 14 Cum
regibus et consulibus terrae, qui aedificant sibi
solitudines: 15 Aut cum principibus, qui possident
aurum, et replent domos suas argento: 16 Aut
sicut abortivum absconditum non subsisterem,
vel qui concepti non viderunt lucem. 17 Ibi impii
cessaverunt a tumultu, et ibi requieverunt fessi
robore. 18 Et quondam vincti pariter sine molestia,
non audierunt vocem exactoris. 19 Parvus et magnus
ibi sunt, et servus liber a domino suo. 20 Quare
misero data est lux, et vita his, qui in amaritudine
animae sunt? 21 qui expectant mortem, et non
venit, quasi effodientes thesaurum: 22 Gaudentque
vehementer cum invenerint sepulchrum. 23 Viro
cuius abscondita est via, et circumdedit eum
Deus tenebris? 24 Antequam comedam suspiro: et
tamquam inundantes aquae, sic rugitus meus: 25
Quia timor, quem timebam, evenit mihi: et quod
verebar accidit. 26 Nonne dissimulavi? nonne silui?
nonne quievi? et venit super me indignatio.

4 Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2 Si coeperimus loqui tibi, forsitan moleste
accipies, sed conceptum sermonem tenere quis
poterit? 3 Ecce docuisti multos, et manus lassas
roborasti: 4 Vacillantes confirmaverunt sermones
tui, et genua trementia confortasti: 5 Nunc autem
venit super te plaga, et defecisti: tetigit te, et
conturbatus es. 6 Ubi est timor tuus, fortitudo
tua, patientia tua, et perfectio viarum tuarum?
7 Recordare obsecro te, quis umquam innocens
periit? aut quando recti deleti sunt? 8 Quin potius
vidi eos, qui operantur iniquitatem, et seminant
dolores, et metunt eos, 9 Flante Deo perisse, et
spiritu irae eius esse consumptos: 10 Rugitus leonis,
et vox leaenae, et dentes catulorum leonum contriti
sunt. 11 Tigris periit, eo quod non haberet praedam,
et catuli leonis dissipati sunt. 12 Porro ad me
dictum est verbum absconditum, et quasi furtive
suscepit auris mea venas susurri eius. 13 In horrore
visionis nocturnae, quando solet sopor occupare
homines, 14 Pavor tenuit me, et tremor, et omnia
ossa mea perterrita sunt: 15 Et cum spiritus me
praesente transiret, inhorruerunt pili carnis meae.
16 Stetit quidam, cuius non agnoscebam vultum,
imago coram oculis meis, et vocem quasi aurae
lenis audivi. 17 Numquid homo, Dei comparatione
iustificabitur, aut factore suo purior erit vir? 18 Ecce
qui serviunt ei, non sunt stabiles, et in angelis suis
reperit pravitatem: 19 Quanto magis hi qui habitant
domos luteas, qui terrenum habent fundamentum,
consumentur velut a tinea? 20 De mane usque ad
vesperam succidentur: et quia nullus intelligit, in
aeternum peribunt. 21 Qui autem reliqui fuerint,
auferentur ex eis: morientur, et non in sapientia.

5 Voca ergo, si est qui tibi respondeat, et ad aliquem
sanctorum convertere. 2 Vere stultum interficit
iracundia, et parvulum occidit invidia. 3 Ego vidi
stultum firma radice, et maledixi pulchritudini eius
statim. 4 Longe fient filii eius a salute, et conterentur
in porta, et non erit qui eruat. 5 Cuius messem
famelicus comedet, et ipsum rapiet armatus, et
bibent sitientes divitias eius. 6 Nihil in terra sine
causa fit, et de humo non oritur dolor. 7 Homo
nascitur ad laborem, et avis ad volatum. 8 Quam ob
rem ego deprecabor Dominum, et ad Deum ponam
eloquium meum: 9 Qui facit magna et inscrutabilia
et mirabilia absque numero: 10 Qui dat pluviam
super faciem terrae, et irrigat aquis universa: 11
Qui ponit humiles in sublime, et moerentes erigit
sospitate: 12 Qui dissipat cogitationes malignorum,
ne possint implere manus eorum quod coeperant:
13 Qui apprehendit sapientes in astutia eorum, et
consilium pravorum dissipat: 14 Per diem incurrent
tenebras, et quasi in nocte sic palpabunt in meridie.
15 Porro salvum faciet egenum a gladio oris eorum,
et de manu violenti pauperem. 16 Et erit egeno spes,
iniquitas autem contrahet os suum. 17 Beatus homo
qui corripitur a Deo: increpationem ergo Domini ne
reprobes: 18 Quia ipse vulnerat, et medetur: percutit,
et manus eius sanabunt. 19 In sex tribulationibus
liberabit te, et in septima non tangent te malum. 20
In fame eruet te de morte, et in bello de manu gladii.
21 A flagello linguae absconderis, et non timebis
calamitatem cum venerit. 22 In vastitate, et fame
ridebis, et bestias terrae non formidabis. 23 Sed cum
lapidibus regionum pactum tuum, et bestiae terrae
pacificae erunt tibi. 24 Et scies quod pacem habeat
tabernaculum tuum, et visitans speciem tuam,
non peccabis. 25 Scies quoque quoniam multiplex
erit semen tuum, et progenies tua quasi herba
terrae. 26 Ingredieris in abundantia sepulchrum,
sicut infertur acervus tritici in tempore suo. 27

Ecce, hoc, ut investigavimus, ita est: quod auditum, mente pertracta.

6 Respondens autem Iob, dixit: **2** Utinam appenderentur peccata mea, quibus iram merui: et calamitas, quam patior, in statera. **3** Quasi arena maris haec gravior appareret: unde et verba mea dolore sunt plena: **4** Quia sagittae Domini in me sunt, quarum indignatio ebibit spiritum meum, et terrores Domini militant contra me. **5** Numquid rugiet onager cum habuerit herbam? aut mugiet bos cum ante praesepe plenum steterit? **6** Aut poterit comedi insulsum, quod non est sale conditum? aut potest aliquis gustare, quod gustatum affert mortem? **7** Quae prius nolebat tangere anima mea, nunc prae angustia, cibi mei sunt. **8** Quis det ut veniat petitio mea: et quod expecto, tribuat mihi Deus? **9** Et qui coepit, ipse me conterat: solvat manum suam, et succidat me? **10** Et haec mihi sit consolatio ut affligens me dolore, non parcat, nec contradicam sermonibus Sancti. **11** Quae est enim fortitudo mea ut sustineam? aut quis finis meus, ut patienter agam? **12** Nec fortitudo lapidum fortitudo mea, nec caro mea aenea est. **13** Ecce, non est auxilium mihi in me, et necessarii quoque mei recesserunt a me. **14** Qui tollit ab amico suo misericordiam, timorem Domini derelinquit. **15** Fratres mei praeterierunt me, sicut torrens qui raptim transit in convallibus. **16** Qui timent pruinam, irruet super eos nix. **17** Tempore, quo fuerint dissipati, peribunt: et ut incaluerint, solventur de loco suo. **18** Involutae sunt semitae gressuum eorum: ambulabunt in vacuum, et peribunt. **19** Considerate semitas Thema, itinera Saba, et expectate paulisper. **20** Confusi sunt, quia speravi: venerunt quoque usque ad me, et pudore cooperti sunt. **21** Nunc venistis: et modo videntes plagam meam timetis. **22** Numquid dixi: Afferte mihi, et de substantia vestra donate mihi? **23** Vel, Liberate me de manu hostis, et de manu robustorum eruite me? **24** Docete me, et ego tacebo: et siquid forte ignoravi, instruite me. **25** Quare detraxistis sermonibus veritatis, cum e vobis nullus sit qui possit arguere me? **26** Ad increpandum tantum eloquia concinnatis, et in ventum verba profertis. **27** Super pupillum irruitis, et subvertere nitimini amicum vestrum. **28** Verumtamen quod coepistis explete: praebete aurem, et videte an mentiar. **29** Respondete obsecro absque contentione: et loquentes id quod iustum est, iudicate. **30** Et non invenietis in lingua mea iniquitatem, nec in faucibus meis stultitia personabit.

7 Militia est vita hominis super terram: et sicut dies mercenarii, dies eius. **2** Sicut servus desiderat umbram, et sicut mercenarius praestolatur finem operis sui: **3** Sic et ego habui menses vacuos, et noctes laboriosas enumeravi mihi. **4** Si dormiero, dicam: Quando consurgam? et rursum expectabo vesperam, et replebor doloribus usque ad tenebras. **5** Induta est caro mea putredine et sordibus pulveris, cutis mea aruit, et contracta est. **6** Dies mei velocius transierunt quam a texente tela succiditur, et consumpti sunt absque ulla spe. **7** Memento quia ventus est vita mea, et non revertetur oculus meus ut videat bona. **8** Nec aspiciet me visus hominis: oculi tui in me, et non subsistam. **9** Sicut consumitur nubes, et pertransit: sic qui descenderit ad inferos, non ascendet. **(Sheol h7585)** **10** Nec revertetur ultra in domum suam, neque cognoscet eum amplius locus eius. **11** Quapropter et ego non parcam ori meo, loquar in tribulatione spiritus mei: confabulabor cum amaritudine animae meae. **12** Numquid mare ego sum, aut cetus, quia circumdedisti me carcere? **13** Si dixero: Consolabitur me lectulus meus, et relevabor loquens mecum in strato meo: **14** Terrebis me per somnia, et per visiones horrore concuties. **15** Quam ob rem elegit suspendium anima mea, et mortem ossa mea. **16** Desperavi, nequaquam ultra iam vivam: parce mihi, nihil enim sunt dies mei. **17** Quid est homo, quia magnificas eum? aut quid apponis erga eum cor tuum? **18** Visitas eum diluculo, et subito probas illum: **19** Usquequo non parcis mihi, nec dimittis me ut glutiam salivam meam? **20** Peccavi, quid faciam tibi o custos hominum? quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum mihimetipsi gravis? **21** Cur non tollis peccatum meum, et quare non aufers iniquitatem meam? ecce, nunc in pulvere dormiam: et si mane me quaesieris, non subsistam.

8 Respondens autem Baldad Suhites, dixit: **2** Usquequo loqueris talia, et spiritus multiplex sermones oris tui? **3** Numquid Deus supplantat iudicium? aut Omnipotens subvertit quod iustum est? **4** Etiam si filii tui peccaverunt ei, et dimisit eos in manu iniquitatis suae: **5** Tu tamen si diluculo consurrexeris ad Deum, et Omnipotentem fueris deprecatus: **6** Si mundus et rectus incesseris, statim evigilabit ad te, et pacatum reddet habitaculum iustitiae tuae: **7** In tantum, ut si priora tua fuerint parva, et novissima tua multiplicentur nimis. **8** Interroga enim generationem pristinam, et diligenter investiga patrum memoriam: **9** (Hesterni quippe sumus, et ignoramus quoniam sicut umbra dies nostri sunt super terram.) **10** Et ipsi docebunt

te: loquentur tibi, et de corde suo proferent eloquia.
11 Numquid vivere potest scirpus absque humore?
aut crescere carectum sine aqua? 12 Cum adhuc sit
in flore, nec carpatur manu, ante omnes herbas
arescit: 13 Sic viae omnium, qui obliviscuntur
Deum, et spes hypocritae peribit: 14 Non ei placebit
vecordia sua, et sicut tela aranearum fiducia eius.
15 Innitetur super domum suam, et non stabit:
fulciet eam, et non consurget: 16 Humectus videtur
antequam veniat Sol, et in ortu suo germen eius
egredietur. 17 Super acervum petrarum radices
eius densabuntur, et inter lapides commorabitur.
18 Si absorbuerit eum de loco suo, negabit eum,
et dicet: Non novi te. 19 Haec est enim laetitia
viae eius, ut rursum de terra alii germinentur. 20
Deus non proiiciet simplicem, nec porriget manum
malignis: 21 Donec impleatur risu os tuum, et labia
tua iubilo. 22 Qui oderunt te, induentur confusione:
et tabernaculum impiorum non subsistet.

9 Et respondens Iob, ait: 2 Vere scio quod ita sit,
et quod non iustificetur homo compositus Deo.
3 Si voluerit contendere cum eo, non poterit ei
respondere unum pro mille. 4 Sapiens corde est, et
fortis robore: quis restitit ei, et pacem habuit? 5 Qui
transtulit montes, et nescierunt hi quos subvertit
in furore suo. 6 Qui commovet terram de loco suo,
et columnae eius concutiuntur. 7 Qui praecipit
Soli, et non oritur: et stellas claudit quasi sub
signaculo: 8 Qui extendit caelos solus, et graditur
super fluctus maris. 9 Qui facit Arcturum, et Oriona,
et Hyadas, et interiora austri. 10 Qui facit magna, et
incomprehensibilia, et mirabilia, quorum non est
numerus. 11 Si venerit ad me, non videbo eum: si
abierit, non intelligam. 12 Si repente interroget, quis
respondebit ei? vel quis dicere potest: Cur ita facis?
13 Deus, cuius irae nemo resistere potest, et sub
quo curvantur qui portant orbem. 14 Quantus ergo
sum ego, ut respondeam ei, et loquar verbis meis
cum eo? 15 Qui etiam si habuero quippiam iustum,
non respondebo, sed meum iudicem deprecabor. 16
Et cum invocantem exaudierit me, non credo quod
audierit vocem meam. 17 In turbine enim conteret
me, et multiplicabit vulnera mea etiam sine causa.
18 Non concedit requiescere spiritum meum, et
implet me amaritudinibus. 19 Si fortitudo quaeritur,
robustissimus est: si aequitas iudicii, nemo audet
pro me testimonium dicere. 20 Si iustificare me
voluero, os meum condemnabit me: si innocentem
ostendero, pravum me comprobabit. 21 Etiam si
simplex fuero, hoc ipsum ignorabit anima mea, et
taedebit me vitae meae. 22 Unum est quod locutus
sum, et innocentem et impium ipse consumit.
23 Si flagellat, occidat semel, et non de poenis
innocentum rideat. 24 Terra data est in manus impii,
vultum iudicum eius operit: quod si non ille est, quis
ergo est? 25 Dies mei velociores fuerunt cursore:
fugerunt, et non viderunt bonum. 26 Pertransierunt
quasi naves poma portantes, sicut aquila volans
ad escam. 27 Cum dixero: Nequaquam ita loquar:
commuto faciem meam, et dolore torqueor. 28
Verebar omnia opera mea, sciens quod non parceres
delinquenti. 29 Si autem et sic impius sum, quare
frustra laboravi? 30 Si lotus fuero quasi aquis nivis,
et fulserint velut mundissimae manus meae: 31
Tamen sordibus intinges me, et abominabuntur me
vestimenta mea. 32 Neque enim viro qui similis
mei est, respondebo: nec qui mecum in iudicio ex
aequo possit audiri. 33 Non est qui utrumque valeat
arguere, et ponere manum suam in ambobus. 34
Auferat a me virgam suam, et pavor eius non me
terreat. 35 Loquar, et non timebo eum: neque enim
possum metuens respondere.

10 Taedet animam meam vitae meae, dimittam
adversum me eloquium meum, loquar in
amaritudine animae meae. 2 Dicam Deo: Noli me
condemnare: indica mihi cur me ita iudices. 3
Numquid bonum tibi videtur, si calumnieris me, et
opprimas me opus manuum tuarum, et consilium
impiorum adiuves? 4 Numquid oculi carnei tibi
sunt: aut sicut videt homo, et tu videbis? 5 Numquid
sicut dies hominis dies tui, et anni tui sicut humana
sunt tempora, 6 Ut quaeras iniquitatem meam,
et peccatum meum scruteris? 7 Et scias quia
nihil impium fecerim, cum sit nemo qui de manu
tua possit eruere. 8 Manus tuae fecerunt me, et
plasmaverunt me totum in circuitu: et sic repente
praecipitas me? 9 Memento quaeso quod sicut
lutum feceris me, et in pulverem reduces me. 10
Nonne sicut lac mulsisti me, et sicut caseum me
coagulasti? 11 Pelle et carnibus vestisti me: ossibus
et nervis compegisti me. 12 Vitam et misericordiam
tribuisti mihi, et visitatio tua custodivit spiritum
meum. 13 Licet haec celes in corde tuo, tamen
scio quia universorum memineris. 14 Si peccavi, et
ad horam pepercisti mihi: cur ab iniquitate mea
mundum me esse non pateris? 15 Et si impius
fuero, vae mihi est: et si iustus, non levabo caput,
saturatus afflictione et miseria. 16 Et propter
superbiam quasi leaenam capies me, reversusque
mirabiliter me crucias. 17 Instauras testes tuos
contra me, et multiplicas iram tuam adversum me,
et poenae militant in me. 18 Quare de vulva eduxisti
me? qui utinam consumptus essem ne oculus me
videret. 19 Fuissem quasi non essem, de utero

translatus ad tumulum. 20 Numquid non paucitas
dierum meorum finietur brevi? dimitte ergo me, ut
plangam paululum dolorem meum: 21 Antequam
vadam et non revertar, ad terram tenebrosam, et
opertam mortis caligine: 22 Terram miseriae et
tenebrarum, ubi umbra mortis, et nullus ordo, sed
sempiternus horror inhabitat.

11 Respondens autem Sophar Naamathites,
dixit: 2 Numquid qui multa loquitur, non et
audiet? aut vir verbosus iustificabitur? 3 Tibi soli
tacebunt homines? et cum ceteros irriseris, a nullo
confutaberis? 4 Dixisti enim: Purus est sermo meus,
et mundus sum in conspectu tuo. 5 Atque utinam
Deus loqueretur tecum, et aperiret labia sua tibi,
6 Ut ostenderet tibi secreta sapientiae, et quod
multiplex esset lex eius, et intelligeres quod multo
minora exigaris ab eo, quam meretur iniquitas tua.
7 Forsitan vestigia Dei comprehendes, et usque ad
perfectum Omnipotentem reperies? 8 Excelsior
caelo est, et quid facies? profundior inferno, et unde
cognosces? (Sheol h7585) 9 Longior terra mensura
eius, et latior mari. 10 Si subverterit omnia, vel in
unum coarctaverit, quis contradicet ei? 11 Ipse enim
novit hominum vanitatem, et videns iniquitatem,
nonne considerat? 12 Vir vanus in superbiam
erigitur, et tamquam pullum onagri se liberum
natum putat. 13 Tu autem firmasti cor tuum, et
expandisti ad eum manus tuas. 14 Si iniquitatem,
quae est in manu tua, abstuleris a te, et non manserit
in tabernaculo tuo iniustitia: 15 Tunc levare poteris
faciem tuam absque macula, et eris stabilis, et
non timebis. 16 Miseriae quoque oblivisceris, et
quasi aquarum quae praeterierunt recordaberis.
17 Et quasi meridianus fulgor consurget tibi ad
vesperam: et cum te consumptum putaveris, orieris
ut lucifer. 18 Et habebis fiduciam, proposita tibi spe,
et defossus securus dormies. 19 Requiesces, et non
erit qui te exterreat: et deprecabuntur faciem tuam
plurimi. 20 Oculi autem impiorum deficient, et
effugium peribit ab eis, et spes illorum abominatio
animae.

12 Respondens autem Iob, dixit: 2 Ergo vos estis
soli homines, et vobiscum morietur sapientia?
3 Et mihi est cor sicut et vobis, nec inferior vestri
sum: quis enim haec, quae nostis, ignorat? 4 Qui
deridetur ab amico suo sicut ego, invocabit Deum,
et exaudiet eum: deridetur enim iusti simplicitas.
5 Lampas contempta apud cogitationes divitum,
parata ad tempus statutum. 6 Abundant tabernacula
praedonum, et audacter provocant Deum, cum
ipse dederit omnia in manus eorum. 7 Nimirum
interroga iumenta, et docebunt te: et volatilia caeli,
et indicabunt tibi. 8 Loquere terrae, et respondebit
tibi: et narrabunt pisces maris. 9 Quis ignorat quod
omnia haec manus Domini fecerit? 10 In cuius manu
anima omnis viventis, et spiritus universae carnis
hominis. 11 Nonne auris verba diiudicat, et fauces
comedentis, saporem? 12 In antiquis est sapientia,
et in multo tempore prudentia. 13 Apud ipsum
est sapientia et fortitudo, ipse habet consilium
et intelligentiam. 14 Si destruxerit, nemo est qui
aedificet: si incluserit hominem, nullus est qui
aperiat. 15 Si continuerit aquas, omnia siccabuntur:
et si emiserit eas, subvertent terram. 16 Apud ipsum
est fortitudo et sapientia: ipse novit et decipientem,
et eum qui decipitur. 17 Adducit consiliarios in
stultum finem, et iudices in stuporem. 18 Balteum
regum dissolvit, et praecingit fune renes eorum. 19
Ducit sacerdotes inglorios, et optimates supplantat:
20 Commutans labium veracium, et doctrinam
senum auferens. 21 Effundit despectionem super
principes, eos, qui oppressi fuerant, relevans. 22
Qui revelat profunda de tenebris, et producit in
lucem umbram mortis. 23 Qui multiplicat gentes et
perdit eas, et subversas in integrum restituit. 24 Qui
immutat cor principum populi terrae, et decipit
eos ut frustra incedant per invium: 25 Palpabunt
quasi in tenebris, et non in luce, et errare eos faciet
quasi ebrios.

13 Ecce omnia haec vidit oculus meus, et audivit
auris mea, et intellexi singula. 2 Secundum
scientiam vestram et ego novi: nec inferior vestri
sum. 3 Sed tamen ad Omnipotentem loquar, et
disputare cum Deo cupio: 4 Prius vos ostendens
fabricatores mendacii, et cultores perversorum
dogmatum. 5 Atque utinam taceretis, ut putaremini
esse sapientes. 6 Audite ergo correptionem meam,
et iudicium labiorum meorum attendite. 7 Numquid
Deus indiget vestro mendacio, ut pro illo loquamini
dolos? 8 Numquid faciem eius accipitis, et pro
Deo iudicare nitimini? 9 Aut placebit ei quem
celare nihil potest? aut decipietur ut homo,
vestris fraudulentiis? 10 Ipse vos arguet, quoniam
in abscondito faciem eius accipitis. 11 Statim
ut se commoverit, turbabit vos, et terror eius
irruet super vos. 12 Memoria vestra comparabitur
cineri, et redigentur in lutum cervices vestrae. 13
Tacete paulisper ut loquar quodcumque mihi mens
suggesserit. 14 Quare lacero carnes meas dentibus
meis, et animam meam porto in manibus meis? 15
Etiam si occiderit me, in ipso sperabo: verumtamen
vias meas in conspectu eius arguam. 16 Et ipse erit
salvator meus: non enim veniet in conspectu eius
omnis hypocrita. 17 Audite sermonem meum, et

aenigmata percipite auribus vestris. 18 Si fuero
iudicatus, scio quod iustus inveniar. 19 Quis est qui
iudicetur mecum? veniat: quare tacens consumor?
20 Duo tantum ne facias mihi, et tunc a facie tua
non abscondar: 21 Manum tuam longe fac a me, et
formido tua non me terreat. 22 Voca me, et ego
respondebo tibi: aut certe loquar, et tu responde
mihi. 23 Quantas habeo iniquitates et peccata,
scelera mea et delicta ostende mihi. 24 Cur faciem
tuam abscondis, et arbitraris me inimicum tuum?
25 Contra folium, quod vento rapitur, ostendis
potentiam tuam, et stipulam siccam persequeris: 26
Scribis enim contra me amaritudines, et consumere
me vis peccatis adolescentiae meae. 27 Posuisti in
nervo pedem meum, et observasti omnes semitas
meas, et vestigia pedum meorum considerasti:
28 Qui quasi putredo consumendus sum, et quasi
vestimentum quod comeditur a tinea.

14 Homo natus de muliere, brevi vivens tempore,
repletur multis miseriis. 2 Qui quasi flos
egreditur et conteritur, et fugit velut umbra, et
numquam in eodem statu permanet. 3 Et dignum
ducis super huiuscemodi aperire oculos tuos, et
adducere eum tecum in iudicium? 4 Quis potest
facere mundum de immundo conceptum semine?
nonne tu qui solus es? 5 Breves dies hominis sunt:
numerus mensium eius apud te est: constituisti
terminos eius, qui praeteriri non poterunt. 6 Recede
paululum ab eo, ut quiescat, donec optata veniat,
sicut mercenarii, dies eius. 7 Lignum habet spem:
si praecisum fuerit, rursum virescit, et rami eius
pullulant. 8 Si senuerit in terra radix eius, et
in pulvere emortuus fuerit truncus illius, 9 Ad
odorem aquae germinabit, et faciet comam quasi
cum primum plantatum est: 10 Homo vero cum
mortuus fuerit, et nudatus atque consumptus, ubi
quaeso est? 11 Quomodo si recedant aquae de mari,
et fluvius vacuefactus arescat: 12 Sic homo cum
dormierit, non resurget, donec atteratur caelum,
non evigilabit, nec consurget de somno suo. 13
Quis mihi hoc tribuat, ut in inferno protegas me,
et abscondas me, donec pertranseat furor tuus, et
constituas mihi tempus, in quo recorderis mei?
(Sheol h7585) 14 Putasne mortuus homo rursum
vivat? cunctis diebus, quibus nunc milito, expecto
donec veniat immutatio mea. 15 Vocabis me, et ego
respondebo tibi: operi manuum tuarum porriges
dexteram. 16 Tu quidem gressus meos dinumerasti,
sed parce peccatis meis. 17 Signasti quasi in sacculo
delicta mea, sed curasti iniquitatem meam. 18
Mons cadens defluit, et saxum transfertur de
loco suo. 19 Lapides excavant aquae, et alluvione
paulatim terra consumitur: et hominem ergo
similiter perdes. 20 Roborasti eum paululum ut
in perpetuum transiret: immutabis faciem eius,
et emittes eum. 21 Sive nobiles fuerint filii eius,
sive ignobiles, non intelliget. 22 Attamen caro eius
dum vivet dolebit, et anima illius super semetipso
lugebit.

15 Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2 Numquid sapiens respondebit quasi in
ventum loquens, et implebit ardore stomachum
suum? 3 Arguis verbis eum, qui non est aequalis
tibi, et loqueris quod tibi non expedit. 4 Quantum
in te est evacuasti timorem, et tulisti preces coram
Deo. 5 Docuit enim iniquitas tua os tuum, et imitaris
linguam blasphemantium. 6 Condemnabit te os
tuum, et non ego: et labia tua respondebunt tibi. 7
Numquid primus homo tu natus es, et ante colles
formatus? 8 Numquid consilium Dei audisti, et
inferior te erit eius sapientia? 9 Quid nosti quod
ignoremus? quid intelligis quod nesciamus? 10 Et
senes, et antiqui sunt in nobis multo vetustiores
quam patres tui. 11 Numquid grande est ut
consoletur te Deus? sed verba tua prava hoc
prohibent 12 Quid te elevat cor tuum, et quasi
magna cogitans, attonitos habes oculos? 13 Quid
tumet contra Deum spiritus tuus, ut proferas de
ore tuo huiuscemodi sermones? 14 Quid est homo,
ut immaculatus sit, et ut iustus appareat natus
de muliere? 15 Ecce inter sanctos eius nemo
immutabilis, et caeli non sunt mundi in conspectu
eius. 16 Quanto magis abominabilis et inutilis homo,
qui bibit quasi aquam iniquitatem? 17 Ostendam
tibi, audi me: quod vidi narrabo tibi. 18 Sapientes
confitentur, et non abscondunt patres suos. 19
Quibus solis data est terra, et non transivit alienus
per eos. 20 Cunctis diebus suis impius superbit,
et numerus annorum incertus est tyrannidis eius.
21 Sonitus terroris semper in auribus illius: et
cum pax sit, ille semper insidias suspicatur. 22
Non credit quod reverti possit de tenebris ad
lucem, circumspectans undique gladium. 23 Cum se
moverit ad quaerendum panem, novit quod paratus
sit in manu eius tenebrarum dies. 24 Terrebit eum
tribulatio, et angustia vallabit eum, sicut regem, qui
praeparatur ad praelium. 25 Tetendit enim adversus
Deum manum suam, et contra Omnipotentem
roboratus est. 26 Cucurrit adversus eum erecto
collo, et pingui cervice armatus est. 27 Operuit
faciem eius crassitudo, et de lateribus eius arvina
dependet. 28 Habitavit in civitatibus desolatis, et in
domibus desertis, quae in tumulos sunt redactae. 29
Non ditabitur, nec perseverabit substantia eius, nec

mittet in terra radicem suam. **30** Non recedet de
tenebris: ramos eius arefaciet flamma, et auferetur
spiritu oris sui. **31** Non credet frustra errore
deceptus, quod aliquo pretio redimendus sit. **32**
Antequam dies eius impleantur, peribit: et manus
eius arescent. **33** Laedetur quasi vinea in primo
flore botrus eius, et quasi oliva proiiciens florem
suum. **34** Congregatio enim hypocritae sterilis, et
et ignis devorabit tabernacula eorum, qui munera
libenter accipiunt. **35** Concepit dolorem, et peperit
iniquitatem, et uterus eius praeparat dolos.

16 Respondens autem Iob, dixit: **2** Audivi
frequenter talia, consolatores onerosi omnes
vos estis. **3** Numquid habebunt finem verba ventosa?
aut aliquid tibi molestum est si loquaris? **4** Poteram
et ego similia vestri loqui: atque utinam esset
anima vestra pro anima mea: Consolarer et ego vos
sermonibus, et moverem caput meum super vos: **5**
Roborarem vos ore meo: et moverem labia mea,
quasi parcens vobis. **6** Sed quid agam? Si locutus
fuero, non quiescet dolor meus: et si tacuero,
non recedet a me. **7** Nunc autem oppressit me
dolor meus, et in nihilum redacti sunt omnes
artus mei. **8** Rugae meae testimonium dicunt
contra me, et suscitatur falsiloquus adversus faciem
meam contradicens mihi. **9** Collegit furorem suum
in me, et comminans mihi, infremuit contra me
dentibus suis: hostis meus terribilibus oculis me
intuitus est. **10** Aperuerunt super me ora sua,
et exprobrantes percusserunt maxillam meam,
satiati sunt poenis meis. **11** Conclusit me Deus apud
iniquum, et manibus impiorum me tradidit. **12** Ego
ille quondam opulentus repente contritus sum:
tenuit cervicem meam, confregit me, et posuit me
sibi quasi in signum. **13** Circumdedit me lanceis
suis, convulneravit lumbos meos, non pepercit, et
effudit in terra viscera mea. **14** Concidit me vulnere
super vulnus, irruit in me quasi gigas. **15** Saccum
consui super cutem meam, et operui cinere carnem
meam. **16** Facies mea intumuit a fletu, et palpebrae
meae caligaverunt. **17** Haec passus sum absque
iniquitate manus meae, cum haberem mundas ad
Deum preces. **18** Terra ne operias sanguinem meum,
neque inveniat in te locum latendi clamor meus. **19**
Ecce enim in caelo testis meus, et conscius meus
in excelsis. **20** Verbosi amici mei: ad Deum stillat
oculus meus. **21** Atque utinam sic iudicaretur vir
cum Deo, quomodo iudicatur filius hominis cum
collega suo. **22** Ecce enim breves anni transeunt, et
semitam, per quam non revertar, ambulo.

17 Spiritus meus attenuabitur, dies mei
breviabuntur, et solum mihi superest
sepulchrum. **2** Non peccavi, et in amaritudinibus
moratur oculus meus. **3** Libera me Domine, et pone
me iuxta te, et cuiusvis manus pugnet contra me.
4 Cor eorum longe fecisti a disciplina, propterea
non exaltabuntur. **5** Praedam pollicetur sociis, et
oculi filiorum eius deficient. **6** Posuit me quasi in
proverbium vulgi, et exemplum sum coram eis. **7**
Caligavit ab indignatione oculus meus, et membra
mea quasi in nihilum redacta sunt. **8** Stupebunt
iusti super hoc, et innocens contra hypocritam
suscitabitur. **9** Et tenebit iustus viam suam, et
mundis manibus addet fortitudinem. **10** Igitur
omnes vos convertimini, et venite, et non inveniam
in vobis ullum sapientem. **11** Dies mei transierunt,
cogitationes meae dissipatae sunt, torquentes cor
meum: **12** Noctem verterunt in diem, et rursum post
tenebras spero lucem. **13** Si sustinuero, infernus
domus mea est, et in tenebris stravi lectulum
meum. **(Sheol h7585)** **14** Putredini dixi: Pater meus
es, mater mea, et soror mea, vermibus. **15** Ubi est
ergo nunc praestolatio mea, et patientiam meam
quis considerat? **16** In profundissimum infernum
descendent omnia mea: putasne saltem ibi erit
requies mihi? **(Sheol h7585)**

18 Respondens autem Baldad Suhites, dixit:
2 Usque ad quem finem verba iactabitis?
intelligite prius, et sic loquamur. **3** Quare reputati
sumus ut iumenta, et sorduimus coram vobis? **4** Qui
perdis animam tuam in furore tuo, numquid propter
te derelinquetur terra, et transferentur rupes de
loco suo? **5** Nonne lux impii extinguetur, nec
splendebit flamma ignis eius? **6** Lux obtenebrescet
in tabernaculo illius, et lucerna, quae super eum
est, extinguetur. **7** Arctabuntur gressus virtutis eius,
et praecipitabit eum consilium suum. **8** Immisit
enim in rete pedes suos, et in maculis eius ambulat.
9 Tenebitur planta illius laqueo, et exardescet
contra eum sitis. **10** Abscondita est in terra pedica
eius, et decipula illius super semitam. **11** Undique
terrebunt eum formidines, et involvent pedes eius.
12 Attenuetur fame robur eius, et inedia invadat
costas illius. **13** Devoret pulchritudinem cutis eius,
consumat brachia illius primogenita mors. **14**
Avellatur de tabernaculo suo fiducia eius, et calcet
super eum, quasi rex, interitus. **15** Habitent in
tabernaculo illius socii eius, qui non est, aspergatur
in tabernaculo eius sulphur. **16** Deorsum radices
eius siccentur, sursum autem atteratur messis eius.
17 Memoria illius pereat de terra, et non celebretur
nomen eius in plateis. **18** Expellet eum de luce in
tenebras, et de orbe transferet eum. **19** Non erit
semen eius, neque progenies in populo suo, nec

ullae reliquiae in regionibus eius. 20 In die eius
stupebunt novissimi, et primos invadet horror. 21
Haec sunt ergo tabernacula iniqui, et iste locus
eius, qui ignorat Deum.

19 Respondens autem Iob, dixit: 2 Usquequo
affligitis animam meam, et atteritis me
sermonibus? 3 En, decies confunditis me, et
non erubescitis opprimentes me. 4 Nempe, et si
ignoravi, mecum erit ignorantia mea. 5 At vos
contra me erigimini, et arguitis me opprobriis
meis. 6 Saltem nunc intelligite quia Deus non
aequo iudicio afflixerit me, et flagellis suis me
cinxerit. 7 Ecce clamabo vim patiens, et nemo
audiet: vociferabor, et non est qui iudicet. 8 Semitam
meam circumsepsit, et transire non possum, et in
calle meo tenebras posuit. 9 Spoliavit me gloria mea,
et abstulit coronam de capite meo. 10 Destruxit me
undique, et pereo, et quasi evulsae arbori abstulit
spem meam. 11 Iratus est contra me furor eius,
et sic me habuit quasi hostem suum. 12 Simul
venerunt latrones eius, et fecerunt sibi viam per
me, et obsederunt in gyro tabernaculum meum.
13 Fratres meos longe fecit a me, et noti mei
quasi alieni recesserunt a me. 14 Dereliquerunt
me propinqui mei: et qui me noverant, obliti sunt
mei. 15 Inquilini domus meae, et ancillae meae
sicut alienum habuerunt me, et quasi peregrinus
fui in oculis eorum. 16 Servum meum vocavi, et
non respondit, ore proprio deprecabar illum. 17
Halitum meum exhorruit uxor mea, et orabam
filios uteri mei. 18 Stulti quoque despiciebant me,
et cum ab eis recessissem, detrahebant mihi. 19
Abominati sunt me quondam consiliarii mei: et
quem maxime diligebam, aversatus est me. 20 Pelli
meae, consumptis carnibus, adhaesit os meum,
et derelicta sunt tantummodo labia circa dentes
meos. 21 Miseremini mei, miseremini mei, saltem
vos amici mei, quia manus Domini tetigit me. 22
Quare persequimini me sicut Deus, et carnibus
meis saturamini? 23 Quis mihi tribuat ut scribantur
sermones mei? quis mihi det ut exarentur in libro 24
stylo ferreo, et plumbi lamina, vel celte sculpantur
in silice? 25 Scio enim quod Redemptor meus vivit,
et in novissimo die de terra surrecturus sum: 26 Et
rursum circumdabor pelle mea, et in carne mea
videbo Deum Salvatorem meum. 27 Quem visurus
sum ego ipse, et oculi mei conspecturi sunt, et
non alius: reposita est haec spes mea in sinu meo.
28 Quare ergo nunc dicitis: Persequamur eum, et
radicem verbi inveniamus contra eum? 29 Fugite
ergo a facie gladii, quoniam ultor iniquitatum
gladius est: et scitote esse iudicium.

20 Respondens autem Sophar Naamathites, dixit:
2 Idcirco cogitationes meae variae succedunt
sibi, et mens in diversa rapitur. 3 Doctrinam,
qua me arguis, audiam, et spiritus intelligentiae
meae respondebit mihi. 4 Hoc scio a principio,
ex quo positus est homo super terram, 5 Quod
laus impiorum brevis sit, et gaudium hypocritae
ad instar puncti. 6 Si ascenderit usque ad caelum
superbia eius, et caput eius nubes tetigerit: 7 Quasi
sterquilinium in fine perdetur: et qui eum viderant,
dicent: Ubi est? 8 Velut somnium avolans non
invenietur, transiet sicut visio nocturna. 9 Oculus,
qui eum viderat, non videbit, neque ultra intuebitur
eum locus suus. 10 Filii eius atterentur egestate, et
manus illius reddent ei dolorem suum. 11 Ossa eius
implebuntur vitiis adolescentiae eius, et cum eo
in pulvere dormient. 12 Cum enim dulce fuerit in
ore eius malum, abscondet illud sub lingua sua. 13
Parcet illi, et non derelinquet illud, et celabit in
gutture suo. 14 Panis eius in utero illius vertetur in
fel aspidum intrinsecus. 15 Divitias, quas devoravit,
evomet, et de ventre illius extrahet eas Deus. 16
Caput aspidum suget, et occidet eum lingua viperae.
17 (Non videat rivulos fluminis, torrentes mellis,
et butyri.) 18 Luet quae fecit omnia, nec tamen
consumetur: iuxta multitudinem adinventionum
suarum, sic et sustinebit. 19 Quoniam confringens
nudavit pauperes: domum rapuit, et non aedificavit
eam. 20 Nec est satiatus venter eius: et cum
habuerit quae concupierat, possidere non poterit.
21 Non remansit de cibo eius, et propterea nihil
permanebit de bonis eius. 22 Cum satiatus fuerit,
arctabitur, aestuabit, et omnis dolor irruet super
eum. 23 Utinam impleatur venter eius, ut emittat
in eum iram furoris sui, et pluat super illum bellum
suum. 24 Fugiet arma ferrea, et irruet in arcum
aereum. 25 Gladius eductus, et egrediens de vagina
sua, et fulgurans in amaritudine sua: vadent, et
venient super eum horribiles. 26 Omnes tenebrae
absconditae sunt in occultis eius: devorabit eum
ignis, qui non succenditur, affligetur relictus in
tabernaculo suo. 27 Revelabunt caeli iniquitatem
eius, et terra consurget adversus eum. 28 Apertum
erit germen domus illius, detrahetur in die furoris
Dei. 29 Haec est pars hominis impii a Deo, et
hereditas verborum eius a Domino.

21 Respondens autem Iob, dixit: 2 Audite quaeso
sermones meos, et agite poenitentiam. 3
Sustinete me, et ego loquar, et post mea, si videbitur,
verba ridete. 4 Numquid contra hominem disputatio
mea est, ut merito non debeam contristari? 5
Attendite me, et obstupescite, et superponite

digitum ori vestro: 6 Et ego quando recordatus
fuero, pertimesco, et concutit carnem meam
tremor. 7 Quare ergo impii vivunt, sublevati sunt,
confortatique divitiis? 8 Semen eorum permanet
coram eis, propinquorum turba, et nepotum in
conspectu eorum. 9 Domus eorum securae sunt
et pacatae, et non est virga Dei super illos. 10 Bos
eorum concepit, et non abortivit: vacca peperit,
et non est privata foetu suo. 11 Egrediuntur quasi
greges parvuli eorum, et infantes eorum exultant
lusibus. 12 Tenent tympanum, et citharam, et
gaudent ad sonitum organi. 13 Ducunt in bonis
dies suos, et in puncto ad inferna descendunt.
(Sheol h7585) 14 Qui dixerunt Deo: Recede a nobis,
et scientiam viarum tuarum nolumus. 15 Quis est
Omnipotens, ut serviamus ei? et quid nobis prodest
si oraverimus illum? 16 Verumtamen quia non
sunt in manu eorum bona sua, consilium impiorum
longe sit a me. 17 Quoties lucerna impiorum
extinguetur, et superveniet eis inundatio, et dolores
dividet furoris sui? 18 Erunt sicut paleae ante
faciem venti, et sicut favilla quam turbo dispergit.
19 Deus servabit filiis illius dolorem patris: et
cum reddiderit, tunc sciet. 20 Videbunt oculi eius
interfectionem suam, et de furore Omnipotentis
bibet. 21 Quid enim ad eum pertinet de domo sua
post se? et si numerus mensium eius dimidietur?
22 Numquid Deus docebit quispiam scientiam, qui
excelsos iudicat? 23 Iste moritur robustus et sanus,
dives et felix. 24 Viscera eius plena sunt adipe,
et medullis ossa illius irrigantur: 25 Alius vero
moritur in amaritudine animae absque ullis opibus:
26 Et tamen simul in pulvere dormient, et vermes
operient eos. 27 Certe novi cogitationes vestras, et
sententias contra me iniquas. 28 Dicitis enim: Ubi
est domus principis? et ubi tabernacula impiorum?
29 Interrogate quemlibet de viatoribus, et haec
eadem illum intelligere cognoscetis: 30 Quia in
diem perditionis servatur malus, et ad diem furoris
ducetur. 31 Quis arguet coram eo viam eius? et quae
fecit, quis reddet illi? 32 Ipse ad sepulchra ducetur,
et in congerie mortuorum vigilabit. 33 Dulcis
fuit glareis Cocyti, et post se omnem hominem
trahet, et ante se innumerabiles. 34 Quomodo
igitur consolamini me frustra, cum responsio vestra
repugnare ostensa sit veritati?

22 Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit:
2 Numquid Deo potest comparari homo, etiam
cum perfectae fuerit scientiae? 3 Quid prodest Deo
si iustus fueris? aut quid ei confers si immaculata
fuerit via tua? 4 Numquid timens arguet te, et veniet
tecum in iudicium, 5 Et non propter malitiam tuam
plurimam, et infinitas iniquitates tuas? 6 Abstulisti
enim pignus fratrum tuorum sine causa, et nudos
spoliasti vestibus. 7 Aquam lasso non dedisti,
et esurienti subtraxisti panem. 8 In fortitudine
brachii tui possidebas terram, et potentissimus
obtinebas eam. 9 Viduas dimisisti vacuas, et lacertos
pupillorum comminuisti. 10 Propterea circumdatus
es laqueis, et conturbat te formido subita. 11
Et putabas te tenebras non visurum, et impetu
aquarum inundantium non oppressum iri? 12 An
non cogitas quod Deus excelsior caelo sit, et super
stellarum verticem sublimetur? 13 Et dicis: Quid
enim novit Deus? et quasi per caliginem iudicat. 14
Nubes latibulum eius, nec nostra considerat, et circa
cardines caeli perambulat. 15 Numquid semitam
saeculorum custodire cupis, quam calcaverunt viri
iniqui? 16 Qui sublati sunt ante tempus suum,
et fluvius subvertit fundamentum eorum: 17 Qui
dicebant Deo: Recede a nobis: et quasi nihil posset
facere Omnipotens, aestimabant eum: 18 Cum ille
implesset domos eorum bonis, quorum sententia
procul sit a me. 19 Videbunt iusti, et laetabuntur,
et innocens subsannabit eos. 20 Nonne succisa est
erectio eorum, et reliquias eorum devoravit ignis?
21 Acquiesce igitur ei, et habeto pacem: et per haec
habebis fructus optimos. 22 Suscipe ex ore illius
legem, et pone sermones eius in corde tuo. 23 Si
reversus fueris ad Omnipotentem, aedificaberis,
et longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo. 24
Dabit pro terra silicem, et pro silice torrentes
aureos. 25 Eritque Omnipotens contra hostes tuos,
et argentum coacervabitur tibi. 26 Tunc super
Omnipotentem deliciis afflues, et elevabis ad Deum
faciem tuam. 27 Rogabis eum, et exaudiet te, et vota
tua reddes. 28 Decernes rem, et veniet tibi, et in
viis tuis splendebit lumen. 29 Qui enim humiliatus
fuerit, erit in gloria: et qui inclinaverit oculos, ipse
salvabitur. 30 Salvabitur innocens, salvabitur autem
in munditia manuum suarum.

23 Respondens autem Iob, ait: 2 Nunc quoque in
amaritudine est sermo meus, et manus plagae
meae aggravata est super gemitum meum. 3 Quis
mihi tribuat ut cognoscam et inveniam illum, et
veniam usque ad solium eius? 4 Ponam coram eo
iudicium, et os meum replebo increpationibus. 5 Ut
sciam verba, quae mihi respondeat, et intelligam
quid loquatur mihi. 6 Nolo multa fortitudine
contendat mecum, nec magnitudinis suae mole
me premat. 7 Proponat aequitatem contra me, et
perveniet ad victoriam iudicium meum. 8 Si ad
Orientem iero, non apparet: si ad Occidentem, non
intelligam eum. 9 Si ad sinistram, quid agam? non

apprehendam eum: si me vertam ad dexteram,
non videbo illum. 10 Ipse vero scit viam meam, et
probavit me quasi aurum, quod per ignem transit:
11 Vestigia eius secutus est pes meus, viam eius
custodivi, et non declinavi ex ea. 12 A mandatis
labiorum eius non recessi, et in sinu meo abscondi
verba oris eius. 13 Ipse enim solus est, et nemo
avertere potest cogitationem eius: et anima eius
quodcumque voluit, hoc fecit. 14 Cum expleverit in
me voluntatem suam, et alia multa similia praesto
sunt ei. 15 Et idcirco a facie eius turbatus sum, et
considerans eum, timore solicitor. 16 Deus mollivit
cor meum, et Omnipotens conturbavit me. 17
Non enim perii propter imminentes tenebras, nec
faciem meam operuit caligo.

24 Ab Omnipotente non sunt abscondita tempora:
qui autem noverunt eum, ignorant dies illius.
2 Alii terminos transtulerunt, diripuerunt greges,
et paverunt eos. 3 Asinum pupillorum abegerunt,
et abstulerunt pro pignore bovem viduae. 4
Subverterunt pauperum viam, et oppresserunt
pariter mansuetos terrae. 5 Alii quasi onagri in
deserto egrediuntur ad opus suum: vigilantes ad
praedam, praeparant panem liberis. 6 Agrum
non suum demetunt: et vineam eius, quem vi
oppresserint, vindemiant. 7 Nudos dimittunt
homines, indumenta tollentes, quibus non est
operimentum in frigore: 8 Quos imbres montium
rigant: et non habentes velamen, amplexantur
lapides. 9 Vim fecerunt depraedantes pupillos,
et vulgum pauperem spoliaverunt. 10 Nudis
et incedentibus absque vestitu, et esurientibus
tulerunt spicas. 11 Inter acervos eorum meridiati
sunt, qui calcatis torcularibus sitiunt. 12 De
civitatibus fecerunt viros gemere, et anima
vulneratorum clamavit, et Deus inultum abire non
patitur. 13 Ipsi fuerunt rebelles lumini, nescierunt
vias eius, nec reversi sunt per semitas eius. 14
Mane primo consurgit homicida, interficit egenum
et pauperem: per noctem vero erit quasi fur. 15
Oculus adulteri observat caliginem, dicens: Non me
videbit oculus: et operiet vultum suum. 16 Perfodit
in tenebris domos, sicut in die condixerant sibi, et
ignoraverunt lucem. 17 Si subito apparuerit aurora,
arbitrantur umbram mortis: et sic in tenebris quasi
in luce ambulant. 18 Levis est super faciem aquae:
maledicta sit pars eius in terra, nec ambulet per
viam vinearum. 19 Ad nimium calorem transeat
ab aquis nivium, et usque ad inferos peccatum
illius. (Sheol h7585) 20 Obliviscatur eius misericordia:
dulcedo illius vermes: non sit in recordatione, sed
conteratur quasi lignum infructuosum. 21 Pavit
enim sterilem, et quae non parit, et viduae bene
non fecit. 22 Detraxit fortes in fortitudine sua:
et cum steterit, non credet vitae suae. 23 Dedit
ei Deus locum poenitentiae, et ille abutitur eo in
superbiam: oculi autem eius sunt in viis illius. 24
Elevati sunt ad modicum, et non subsistent, et
humiliabuntur sicut omnia, et auferentur, et sicut
summitates spicarum conterentur. 25 Quod si non
est ita, quis me potest arguere esse mentitum, et
ponere ante Deum verba mea?

25 Respondens autem Baldad Suhites, dixit: 2
Potestas et terror apud eum est, qui facit
concordiam in sublimibus suis. 3 Numquid est
numerus militum eius? et super quem non surget
lumen illius? 4 Numquid iustificari potest homo
comparatus Deo, aut apparere mundus natus de
muliere? 5 Ecce luna etiam non splendet, et stellae
non sunt mundae in conspectu eius: 6 Quanto
magis homo putredo, et filius hominis vermis?

26 Respondens autem Iob, dixit: 2 Cuius adiutor
es? numquid imbecillis? et sustentas brachium
eius, qui non est fortis? 3 Cui dedisti consilium?
forsitan illi qui non habet sapientiam, et prudentiam
tuam ostendisti plurimam. 4 Quem docere voluisti?
nonne eum, qui fecit spiramentum? 5 Ecce gigantes
gemunt sub aquis, et qui habitant cum eis. 6 Nudus
est infernus coram illo, et nullum est operimentum
perditioni. (Sheol h7585) 7 Qui extendit Aquilonem
super vacuum, et appendit terram super nihilum. 8
Qui ligat aquas in nubibus suis, ut non erumpant
pariter deorsum. 9 Qui tenet vultum solii sui, et
expandit super illud nebulam suam. 10 Terminum
circumdedit aquis, usque dum finiantur lux et
tenebrae. 11 Columnae caeli contremiscunt, et
pavent ad nutum eius. 12 In fortitudine illius
repente maria congregata sunt, et prudentia eius
percussit superbum. 13 Spiritus eius ornavit caelos:
et obstetricante manu eius, eductus est coluber
tortuosus. 14 Ecce, haec ex parte dicta sunt viarum
eius: et cum vix parvam stillam sermonis eius
audierimus, quis poterit tonitruum magnitudinis
illius intueri?

27 Addidit quoque Iob, assumens parabolam
suam, et dixit: 2 Vivit Deus, qui
abstulit iudicium meum, et Omnipotens, qui ad
amaritudinem adduxit animam meam. 3 Quia donec
superest halitus in me, et spiritus Dei in naribus
meis, 4 Non loquentur labia mea iniquitatem, nec
lingua mea meditabitur mendacium. 5 Absit a
me ut iustos vos esse iudicem: donec deficiam,
non recedam ab innocentia mea. 6 Iustificationem

meam, quam coepi tenere, non deseram: neque
enim reprehendit me cor meum in omni vita mea.
7 Sit ut impius, inimicus meus: et adversarius meus,
quasi iniquus. 8 Quae est enim spes hypocritae si
avare rapiat, et non liberet Deus animam eius? 9
Numquid Deus audiet clamorem eius cum venerit
super eum angustia? 10 Aut poterit in Omnipotente
delectari, et invocare Deum omni tempore? 11
Docebo vos per manum Dei quae Omnipotens
habeat, nec abscondam. 12 Ecce, vos omnes nostis,
et quid sine causa vana loquimini? 13 Haec est pars
hominis impii apud Deum, et hereditas violentorum,
quam ob Omnipotente suscipient. 14 Si multiplicati
fuerint filii eius, in gladio erunt, et nepotes eius
non saturabuntur pane. 15 Qui reliqui fuerint
ex eo, sepelientur in interitu, et viduae illius
non plorabunt. 16 Si comportaverit quasi terram
argentum, et sicut lutum praeparaverit vestimenta:
17 Praeparabit quidem, sed iustus vestietur illis: et
argentum innocens dividet. 18 Aedificavit sicut tinea
domum suam, et sicut custos fecit umbraculum. 19
Dives cum dormierit, nihil secum auferet: aperiet
oculos suos, et nihil inveniet. 20 Apprehendet eum
quasi aqua inopia, nocte opprimet eum tempestas.
21 Tollet eum ventus urens, et auferet, et velut
turbo rapiet eum de loco suo. 22 Et mittet super
eum, et non parcet: de manu eius fugiens fugiet. 23
Stringet super eum manus suas, et sibilabit super
illum, intuens locum eius.

28 Habet argentum, venarum suarum principia:
et auro locus est, in quo conflatur. 2 Ferrum
de terra tollitur: et lapis solutus calore, in aes
vertitur. 3 Tempus posuit tenebris, et universorum
finem ipse considerat, lapidem quoque caliginis,
et umbram mortis. 4 Dividit torrens a populo
peregrinante, eos, quos oblitus est pes egentis
hominis, et invios. 5 Terra, de qua oriebatur panis in
loco suo, igni subversa est. 6 Locus sapphiri lapides
eius, et glebae illius aurum. 7 Semitam ignoravit
avis, nec intuitus est eam oculus vulturis. 8 Non
calcaverunt eam filii institorum, nec pertransivit
per eam leaena. 9 Ad silicem extendit manum
suam, subvertit a radicibus montes. 10 In petris
rivos excidit, et omne pretiosum vidit oculus eius.
11 Profunda quoque fluviorum scrutatus est, et
abscondita in lucem produxit. 12 Sapientia vero
ubi invenitur? et quis est locus intelligentiae? 13
Nescit homo pretium eius, nec invenitur in terra
suaviter viventium. 14 Abyssus dicit: Non est in me:
et mare loquitur: Non est mecum. 15 Non dabitur
aurum obrizum pro ea, nec appendetur argentum in
commutatione eius. 16 Non conferetur tinctis Indiae
coloribus, nec lapidi sardonycho pretiosissimo, vel
sapphiro. 17 Non adaequabitur ei aurum vel vitrum,
nec commutabuntur pro ea vasa auri: 18 Excelsa
et eminentia non memorabuntur comparatione
eius: trahitur autem sapientia de occultis. 19 Non
adaequabitur ei topazius de Aethiopia, nec tincturae
mundissimae componetur. 20 Unde ergo sapientia
venit? et quis est locus intelligentiae? 21 Abscondita
est ab oculis omnium viventium, volucres quoque
caeli latet. 22 Perditio et mors dixerunt: Auribus
nostris audivimus famam eius. 23 Deus intelligit
viam eius, et ipse novit locum illius. 24 Ipse enim
fines mundi intuetur: et omnia, quae sub caelo
sunt, respicit. 25 Qui fecit ventis pondus, et aquas
appendit in mensura. 26 Quando ponebat pluviis
legem, et viam procellis sonantibus: 27 Tunc vidit
illam, et enarravit, et praeparavit, et investigavit.
28 Et dixit homini: Ecce timor Domini, ipsa est
sapientia: et recedere a malo, intelligentia.

29 Addidit quoque Iob, assumens parabolam
suam, et dixit: 2 Quis mihi tribuat, ut sim
iuxta menses pristinos secundum dies, quibus Deus
custodiebat me? 3 Quando splendebat lucerna eius
super caput meum, et ad lumen eius ambulabam
in tenebris? 4 Sicut fui in diebus adolescentiae
meae, quando secreto Deus erat in tabernaculo
meo? 5 Quando erat Omnipotens mecum: et in
circuitu meo pueri mei? 6 Quando lavabam pedes
meos butyro, et petra fundebat mihi rivos olei?
7 Quando procedebam ad portam civitatis, et in
platea parabant cathedram mihi? 8 Videbant me
iuvenes, et abscondebantur: et senes assurgentes
stabant. 9 Principes cessabant loqui, et digitum
superponebant ori suo. 10 Vocem suam cohibebant
duces, et lingua eorum gutturi suo adhaerebat. 11
Auris audiens beatificabat me, et oculus videns
testimonium reddebat mihi. 12 Eo quod liberassem
pauperem vociferantem, et pupillum, cui non esset
adiutor. 13 Benedictio perituri super me veniebat,
et cor viduae consolatus sum. 14 Iustitia indutus
sum: et vestivi me, sicut vestimento et diademate,
iudicio meo. 15 Oculus fui caeco, et pes claudo. 16
Pater eram pauperum: et causam quam nesciebam,
diligentissime investigabam. 17 Conterebam molas
iniqui, et de dentibus illius auferebam praedam. 18
Dicebamque: In nidulo meo moriar, et sicut palma
multiplicabo dies. 19 Radix mea aperta est secus
aquas, et ros morabitur in messione mea. 20 Gloria
mea semper innovabitur, et arcus meus in manu mea
instaurabitur. 21 Qui me audiebant, expectabant
sententiam, et intenti tacebant ad consilium meum.
22 Verbis meis addere nihil audebant, et super

illos stillabat eloquium meum. 23 Expectabant
me sicut pluviam, et os suum aperiebant quasi ad
imbrem serotinum. 24 Siquando ridebam ad eos,
non credebant, et lux vultus mei non cadebat in
terram. 25 Si voluissem ire ad eos, sedebam primus:
cumque sederem quasi rex, circumstante exercitu,
eram tamen moerentium consolator.

30 Nunc autem derident me iuniores tempore,
quorum non dignabar patres ponere cum
canibus gregis mei: 2 Quorum virtus manuum
mihi erat pro nihilo, et vita ipsa putabantur
indigni. 3 Egestate et fame steriles, qui rodebant in
solitudine, squallentes calamitate, et miseria. 4 Et
mandebant herbas, et arborum cortices, et radix
iuniperorum erat cibus eorum. 5 Qui de convallibus
ista rapientes, cum singula reperissent, ad ea
cum clamore currebant. 6 In desertis habitabant
torrentium, et in cavernis terrae, vel super glaream.
7 Qui inter huiuscemodi laetabantur, et esse sub
sentibus delicias computabant. 8 Filii stultorum et
ignobilium, et in terra penitus non parentes. 9 Nunc
in eorum canticum versus sum, et factus sum eis in
proverbium. 10 Abominantur me, et longe fugiunt
a me, et faciem meam conspuere non verentur.
11 Pharetram enim suam aperuit, et afflixit me,
et frenum posuit in os meum. 12 Ad dexteram
orientis calamitatis meae illico surrexerunt: pedes
meos subverterunt, et oppresserunt quasi fluctibus
semitis suis. 13 Dissipaverunt itinera mea, insidiati
sunt mihi, et praevaluerunt, et non fuit qui ferret
auxilium. 14 Quasi rupto muro, et aperta ianua,
irruerunt super me, et ad meas miserias devoluti
sunt. 15 Redactus sum in nihilum: abiit quasi
ventus desiderium meum: et velut nubes pertransiit
salus mea. 16 Nunc autem in memetipso marcescit
anima mea, et possident me dies afflictionis. 17
Nocte os meum perforatur doloribus: et qui me
comedunt, non dormiunt. 18 In multitudine eorum
consumitur vestimentum meum, et quasi capito
tunicae succinxerunt me. 19 Comparatus sum luto,
et assimilatus sum favillae et cineri. 20 Clamo
ad te, et non exaudis me: sto, et non respicis
me. 21 Mutatus es mihi in crudelem, et in duritia
manus tuae adversaris mihi. 22 Elevasti me, et
quasi super ventum ponens elisisti me valide.
23 Scio quia morti trades me, ubi constituta est
domus omni viventi. 24 Verumtamen non ad
consumptionem meam emittis manum tuam: et si
corruerim, ipse salvabis. 25 Flebam quondam super
eo, qui afflictus erat, et compatiebatur anima mea
pauperi. 26 Expectabam bona, et venerunt mihi
mala: praestolabar lucem, et eruperunt tenebrae.
27 Interiora mea efferbuerunt absque ulla requie,
praevenerunt me dies afflictionis. 28 Moerens
incedebam, sine furore, consurgens, in turba
clamabam. 29 Frater fui draconum, et socius
struthionum. 30 Cutis mea denigrata est super me,
et ossa mea aruerunt prae caumate. 31 Versa est in
luctum cithara mea, et organum meum in vocem
flentium.

31 Pepigi foedus cum oculis meis ut ne cogitarem
quidem de virgine. 2 Quam enim partem
haberet in me Deus desuper, et hereditatem
Omnipotens de excelsis? 3 Numquid non perditio
est iniquo, et alienatio operantibus iniustitiam? 4
Nonne ipse considerat vias meas, et cunctos gressus
meos dinumerat? 5 Si ambulavi in vanitate, et
festinavit in dolo pes meus: 6 Appendat me in
statera iusta, et sciat Deus simplicitatem meam. 7
Si declinavit gressus meus de via, et si secutus est
oculus meus cor meum, et si manibus meis adhaesit
macula: 8 Seram, et alius comedat: et progenies
mea eradicetur. 9 Si deceptum est cor meum
super muliere, et si ad ostium amici mei insidiatus
sum: 10 Scortum alterius sit uxor mea, et super
illam incurventur alii. 11 Hoc enim nefas est, et
iniquitas maxima. 12 Ignis est usque ad perditionem
devorans, et omnia eradicans genimina. 13 Si
contempsi subire iudicium cum servo meo, et
ancilla mea, cum disceptarent adversum me. 14
Quid enim faciam cum surrexerit ad iudicandum
Deus? et cum quaesierit, quid respondebo illi?
15 Numquid non in utero fecit me qui et illum
operatus est: et formavit me in vulva unus? 16 Si
negavi, quod volebant, pauperibus, et oculos viduae
expectare feci: 17 Si comedi buccellam meam solus,
et non comedit pupillus ex ea: 18 (Quia ab infantia
mea crevit mecum miseratio: et de utero matris
meae egressa est mecum.) 19 Si despexi pereuntem,
eo quod non habuerit indumentum, et absque
operimento pauperem: 20 Si non benedixerunt
mihi latera eius, et de velleribus ovium mearum
calefactus est: 21 Si levavi super pupillum manum
meam, etiam cum viderem me in porta superiorem:
22 Humerus meus a iunctura sua cadat, et brachium
meum cum suis ossibus confringatur. 23 Semper
enim quasi tumentes super me fluctus timui Deum,
et pondus eius ferre non potui. 24 Si putavi aurum
robur meum, et obrizo dixi: Fiducia mea. 25 Si
laetatus sum super multis divitiis meis, et quia
plurima reperit manus mea. 26 Si vidi solem cum
fulgeret, et lunam incedentem clare: 27 Et laetatum
est in abscondito cor meum, et osculatus sum
manum meam ore meo. 28 Quae est iniquitas

maxima, et negatio contra Deum altissimum. 29
Si gavisus sum ad ruinam eius, qui me oderat, et
exultavi quod invenisset eum malum. 30 Non enim
dedi ad peccandum guttur meum, ut expeterem
maledicens animam eius. 31 Si non dixerunt viri
tabernaculi mei: Quis det de carnibus eius ut
saturemur? 32 Foris non mansit peregrinus, ostium
meum viatori patuit. 33 Si abscondi quasi homo
peccatum meum, et celavi in sinu meo iniquitatem
meam. 34 Si expavi ad multitudinem nimiam,
et despectio propinquorum terruit me: et non
magis tacui, nec egressus sum ostium. 35 Quis mihi
tribuat auditorem, ut desiderium meum audiat
Omnipotens: et librum scribat ipse qui iudicat. 36
Ut in humero meo portem illum, et circumdem
illum quasi coronam mihi? 37 Per singulos gradus
meos pronunciabo illum, et quasi principi offeram
eum. 38 Si adversum me terra mea clamat, et cum
ipsa sulci eius deflent: 39 Si fructus eius comedi
absque pecunia, et animam agricolarum eius afflixi:
40 Pro frumento oriatur mihi tribulus, et pro hordeo
spina.

32 Omiserunt autem tres viri isti respondere
Iob, eo quod iustus sibi videretur. 2 Et iratus,
indignatusque est Eliu filius Barachel Buzites, de
cognatione Ram: iratus est autem adversum Iob,
eo quod iustum se esse diceret coram Deo. 3
Porro adversum amicos eius indignatus est, eo
quod non invenissent responsionem rationabilem,
sed tantummodo condemnassent Iob. 4 Igitur
Eliu expectavit Iob loquentem: eo quod seniores
essent qui loquebantur. 5 Cum autem vidisset
quod tres respondere non potuissent, iratus est
vehementer. 6 Respondensque Eliu filius Barachel
Buzites, dixit: Iunior sum tempore, vos autem
antiquiores, idcirco demisso capite, veritus sum
vobis indicare meam sententiam. 7 Sperabam
enim quod aetas prolixior loqueretur, et annorum
multitudo doceret sapientiam. 8 Sed, ut video,
Spiritus est in hominibus, et inspiratio Omnipotentis
dat intelligentiam. 9 Non sunt longaevi sapientes,
nec senes intelligunt iudicium. 10 Ideo dicam:
Audite me, ostendam vobis etiam ego meam
sapientiam. 11 Expectavi enim sermones vestros,
audivi prudentiam vestram, donec disceptaremini
sermonibus: 12 Et donec putabam vos aliquid dicere,
considerabam: sed, ut video, non est qui possit
arguere Iob, et respondere ex vobis sermonibus
eius. 13 Ne forte dicatis: Invenimus sapientiam,
Deus proiecit eum, non homo. 14 Nihil locutus
est mihi, et ego non secundum sermones vestros
respondebo illi. 15 Extimuerunt, nec responderunt
ultra, abstuleruntque a se eloquia. 16 Quoniam
igitur expectavi, et non sunt locuti: steterunt, nec
ultra responderunt: 17 Respondebo et ego partem
meam, et ostendam scientiam meam. 18 Plenus
sum enim sermonibus, et coarctat me spiritus uteri
mei. 19 En venter meus quasi mustum absque
spiraculo, quod lagunculas novas disrumpit. 20
Loquar, et respirabo paululum: aperiam labia mea,
et respondebo. 21 Non accipiam personam viri,
et Deum homini non aequabo. 22 Nescio enim
quamdiu subsistam, et si post modicum tollat me
Factor meus.

33 Audi igitur Iob eloquia mea, et omnes
sermones meos ausculta. 2 Ecce aperui os
meum, loquatur lingua mea in faucibus meis. 3
Simplici corde meo sermones mei, et sententiam
puram labia mea loquentur. 4 Spiritus Dei fecit
me, et spiraculum Omnipotentis vivificavit me.
5 Si potes, responde mihi, et adversus faciem
meam consiste. 6 Ecce, et me sicut et te fecit
Deus, et de eodem luto ego quoque formatus
sum. 7 Verumtamen miraculum meum non te
terreat, et eloquentia mea non sit tibi gravis. 8
Dixisti ergo in auribus meis, et vocem verborum
tuorum audivi: 9 Mundus sum ego, et absque
delicto: immaculatus, et non est iniquitas in me.
10 Quia querelas in me reperit, ideo arbitratus
est me inimicum sibi. 11 Posuit in nervo pedes
meos, custodivit omnes semitas meas. 12 Hoc est
ergo, in quo non es iustificatus: respondebo tibi,
quia maior sit Deus homine. 13 Adversus eum
contendis quod non ad omnia verba responderit
tibi? 14 Semel loquitur Deus, et secundo idipsum
non repetit. 15 Per somnium in visione nocturna,
quando irruit sopor super homines, et dormiunt in
lectulo: 16 Tunc aperit aures virorum, et erudiens
eos instruit disciplina, 17 Ut avertat hominem
ab his, quae facit, et liberet eum de superbia:
18 Eruens animam eius a corruptione: et vitam
illius, ut non transeat in gladium. 19 Increpat
quoque per dolorem in lectulo, et omnia ossa eius
marcescere facit. 20 Abominabilis ei fit in vita sua
panis, et animae illius cibus ante desiderabilis. 21
Tabescet caro eius, et ossa, quae tecta fuerant,
nudabuntur. 22 Appropinquavit corruptioni anima
eius, et vita illius mortiferis. 23 Si fuerit pro eo
Angelus loquens, unus de millibus, ut annunciet
hominis aequitatem: 24 Miserebitur eius, et dicet:
Libera eum, ut non descendat in corruptionem:
inveni in quo ei propitier. 25 Consumpta est caro
eius a suppliciis, revertatur ad dies adolescentiae
suae. 26 Deprecabitur Deum, et placabilis ei erit:

et videbit faciem eius in iubilo, et reddet homini
iustitiam suam. 27 Respiciet homines, et dicet:
Peccavi, et vere deliqui, et, ut eram dignus, non
recepi. 28 Liberavit animam suam ne pergeret in
interitum, sed vivens lucem videret. 29 Ecce, haec
omnia operatur Deus tribus vicibus per singulos. 30
Ut revocet animas eorum a corruptione, et illuminet
luce viventium. 31 Attende Iob, et audi me: et tace,
dum ego loquor. 32 Si autem habes quod loquaris,
responde mihi, loquere: volo enim, te apparere
iustum. 33 Quod si non habes, audi me: tace, et
docebo te sapientiam.

34 Pronuncians itaque Eliu, etiam haec locutus
est: 2 Audite sapientes verba mea, et eruditi
auscultate me: 3 Auris enim verba probat, et guttur
escas gustu diiudicat. 4 Iudicium eligamus nobis, et
inter nos videamus quid sit melius. 5 Quia dixit Iob:
Iustus sum, et Deus subvertit iudicium meum. 6
In iudicando enim me, mendacium est: violenta
sagitta mea absque ullo peccato. 7 Quis est vir ut est
Iob, qui bibit subsannationem quasi aquam: 8 Qui
graditur cum operantibus iniquitatem, et ambulat
cum viris impiis? 9 Dixit enim: Non placebit vir
Deo, etiam si cucurrerit cum eo. 10 Ideo viri cordati
audite me, absit a Deo impietas, et ab Omnipotente
iniquitas. 11 Opus enim hominis reddet ei, et iuxta
vias singulorum restituet eis. 12 Vere enim Deus non
condemnabit frustra, nec Omnipotens subvertet
iudicium. 13 Quem constituit alium super terram?
aut quem posuit super orbem, quem fabricatus est?
14 Si direxerit ad eum cor suum, spiritum illius et
flatum ad se trahet. 15 Deficiet omnis caro simul,
et homo in cinerem revertetur. 16 Si habes ergo
intellectum, audi quod dicitur, et ausculta vocem
eloquii mei. 17 Numquid qui non amat iudicium,
sanari potest? et quomodo tu eum, qui iustus est,
in tantum condemnas? 18 Qui dicit regi, apostata:
qui vocat duces impios: 19 Qui non accipit personas
principum: nec cognovit tyrannum, cum disceptaret
contra pauperem: opus enim manuum eius sunt
universi. 20 Subito morientur, et in media nocte
turbabuntur populi, et pertransibunt, et auferent
violentum absque manu. 21 Oculi enim eius super
vias hominum, et omnes gressus eorum considerat.
22 Non sunt tenebrae, et non est umbra mortis,
ut abscondantur ibi qui operantur iniquitatem.
23 Neque enim ultra in hominis potestate est, ut
veniat ad Deum in iudicium. 24 Conteret multos, et
innumerabiles, et stare faciet alios pro eis. 25 Novit
enim opera eorum: et idcirco inducet noctem, et
conterentur. 26 Quasi impios percussit eos in loco
videntium. 27 Qui quasi de industria recesserunt
ab eo, et omnes vias eius intelligere noluerunt: 28
Ut pervenire facerent ad eum clamorem egeni, et
audiret vocem pauperum. 29 Ipso enim concedente
pacem, quis est qui condemnet? ex quo absconderit
vultum, quis est qui contempletur eum et super
gentes et super omnes homines? 30 Qui regnare facit
hominem hypocritam propter peccata populi. 31
Quia ergo ego locutus sum ad Deum, te quoque non
prohibebo. 32 Si erravi, tu doce me: si iniquitatem
locutus sum, ultra non addam. 33 Numquid a te
Deus expetit eam, quia displicuit tibi? tu enim
coepisti loqui, et non ego: quod si quid nosti melius,
loquere. 34 Viri intelligentes loquantur mihi, et
vir sapiens audiat me. 35 Iob autem stulte locutus
est, et verba illius non sonant disciplinam. 36 Pater
mi, probetur Iob usque ad finem: ne desinas ab
homine iniquitatis. 37 Qui addit super peccata sua
blasphemiam, inter nos interim constringatur: et
tunc ad iudicium provocet sermonibus suis Deum.

35 Igitur Eliu haec rursum locutus est: 2 Numquid
aequa tibi videtur tua cogitatio, ut diceres:
Iustior sum Deo? 3 Dixisti enim: Non tibi placet
quod rectum est: vel quid tibi proderit, si ego
peccavero? 4 Itaque ego respondebo sermonibus
tuis, et amicis tuis tecum. 5 Suspice caelum et
intuere, et contemplare aethera quod altior te sit. 6
Si peccaveris, quid ei nocebis? et si multiplicatae
fuerint iniquitates tuae, quid facies contra eum?
7 Porro si iuste egeris, quid donabis ei, aut quid
de manu tua accipiet? 8 Homini, qui similis
tui est, nocebit impietas tua: et filium hominis
adiuvabit iustitia tua. 9 Propter multitudinem
calumniatorum clamabunt: et eiulabunt propter
vim brachii tyrannorum. 10 Et non dixit: Ubi est
Deus, qui fecit me, qui dedit carmina in nocte,
11 Qui docet nos super iumenta terrae, et super
volucres caeli erudit nos. 12 Ibi clamabunt, et non
exaudiet, propter superbiam malorum. 13 Non
ergo frustra audiet Deus, et Omnipotens causas
singulorum intuebitur. 14 Etiam cum dixeris: Non
considerat: iudicare coram illo, et expecta eum. 15
Nunc enim non infert furorem suum, nec ulciscitur
scelus valde. 16 Ergo Iob frustra aperit os suum, et
absque scientia verba multiplicat.

36 Addens quoque Eliu, haec locutus est: 2
Sustine me paululum, et indicabo tibi: adhuc
enim habeo quod pro Deo loquar. 3 Repetam
scientiam meam a principio, et operatorem meum
probabo iustum. 4 Vere enim absque mendacio
sermones mei, et perfecta scientia probabitur tibi.
5 Deus potentes non abiicit, cum et ipse sit potens.
6 Sed non salvat impios, et iudicium pauperibus

tribuit. 7 Non auferet a iusto oculos suos, et reges in
solio collocat in perpetuum, et illic eriguntur. 8 Et si
fuerint in catenis, et vinciantur funibus paupertatis.
9 Indicabit eis opera eorum, et scelera eorum,
quia violenti fuerunt. 10 Revelabit quoque aurem
eorum, ut corripiat: et loquetur, ut revertantur
ab iniquitate. 11 Si audierint et observaverint,
complebunt dies suos in bono, et annos suos in
gloria: 12 Si autem non audierint, transibunt per
gladium, et consumentur in stultitia. 13 Simulatores
et callidi provocant iram Dei, neque clamabunt
cum vincti fuerint. 14 Morietur in tempestate
anima eorum, et vita eorum inter effeminatos. 15
Eripiet de angustia sua pauperem, et revelabit in
tribulatione aurem eius. 16 Igitur salvabit te de ore
angusto latissime, et non habente fundamentum
subter se: requies autem mensae tuae erit plena
pinguedine. 17 Causa tua quasi impii iudicata est,
causam iudiciumque recipies. 18 Non te ergo superet
ira, ut aliquem opprimas: nec multitudo donorum
inclinet te. 19 Depone magnitudinem tuam absque
tribulatione, et omnes robustos fortitudine. 20 Ne
protrahas noctem, ut ascendant populi pro eis. 21
Cave ne declines ad iniquitatem: hanc enim coepisti
sequi post miseriam. 22 Ecce, Deus excelsus in
fortitudine sua, et nullus ei similis in legislatoribus.
23 Quis poterit scrutari vias eius? aut quis potest
ei dicere: Operatus es iniquitatem? 24 Memento
quod ignores opus eius, de quo cecinerunt viri. 25
Omnes homines vident eum, unusquisque intuetur
procul. 26 Ecce, Deus magnus vincens scientiam
nostram: numerus annorum eius inaestimabilis.
27 Qui aufert stillas pluviae, et effundit imbres ad
instar gurgitum. 28 Qui de nubibus fluunt, quae
praetexunt cuncta desuper. 29 Si voluerit extendere
nubes quasi tentorium suum. 30 Et fulgurare lumine
suo desuper, cardines quoque maris operiet. 31
Per haec enim iudicat populos, et dat escas multis
mortalibus. 32 In manibus abscondit lucem, et
praecepit ei ut rursus adveniat. 33 Annunciat de ea
amico suo, quod possessio eius sit, ut ad eam possit
ascendere.

37 Super hoc expavit cor meum, et emotum est
de loco suo. 2 Audite auditionem in terrore
vocis eius, et sonum de ore illius procedentem.
3 Subter omnes caelos ipse considerat, et lumen
illius super terminos terrae. 4 Post eum rugiet
sonitus, tonabit voce magnitudinis suae, et non
investigabitur, cum audita fuerit vox eius. 5 Tonabit
Deus in voce sua mirabiliter, qui facit magna et
inscrutabilia. 6 Qui praecipit nivi ut descendat in
terram, et hiemis pluviis, et imbri fortitudinis suae.
7 Qui in manu omnium hominum signat, ut noverint
singuli opera sua. 8 Ingredietur bestia latibulum, et
in antro suo morabitur. 9 Ab interioribus austri
egredietur tempestas, et ab Arcturo frigus. 10
Flante Deo concrescit gelu, et rursum latissimae
funduntur aquae. 11 Frumentum desiderat nubes, et
nubes spargunt lumen suum. 12 Quae lustrant per
circuitum, quocumque eas voluntas gubernantis
duxerit, ad omne quod praeceperit illis super
faciem orbis terrarum: 13 Sive in una tribu, sive in
terra sua, sive in quocumque loco misericordiae
suae eas iusserit inveniri. 14 Ausculta haec Iob:
sta, et considera mirabilia Dei. 15 Numquid scis
quando praeceperit Deus pluviis, ut ostenderent
lucem nubium eius? 16 Numquid nosti semitas
nubium magnas, et perfectas scientias? 17 Nonne
vestimenta tua calida sunt, cum perflata fuerit terra
Austro? 18 Tu forsitan cum eo fabricatus es caelos,
qui solidissimi quasi aere fusi sunt. 19 Ostende
nobis quid dicamus illi: nos quippe involvimur
tenebris. 20 Quis narrabit ei quae loquor? etiam
si locutus fuerit homo, devorabitur. 21 At nunc
non vident lucem: subito aer cogetur in nubes, et
ventus transiens fugabit eas. 22 Ab Aquilone aurum
venit, et ad Deum formidolosa laudatio. 23 Digne
eum invenire non possumus: magnus fortitudine,
et iudicio, et iustitia et enarrari non potest. 24 Ideo
timebunt eum viri, et non audebunt contemplari
omnes, qui sibi videntur esse sapientes.

38 Respondens autem Dominus Iob de turbine,
dixit: 2 Quis est iste involvens sententias
sermonibus imperitis? 3 Accinge sicut vir lumbos
tuos: interrogabo te, et responde mihi. 4 Ubi eras
quando ponebam fundamenta terrae? indica mihi si
habes intelligentiam. 5 Quis posuit mensuras eius, si
nosti? vel quis tetendit super eam lineam? 6 Super
quo bases illius solidatae sunt? aut quis demisit
lapidem angularem eius, 7 Cum me laudarent
simul astra matutina, et iubilarent omnes filii Dei?
8 Quis conclusit ostiis mare, quando erumpebat
quasi de vulva procedens: 9 Cum ponerem nubem
vestimentum eius, et caligine illud quasi pannis
infantiae obvolverem? 10 Circumdedi illud terminis
meis, et posui vectem, et ostia: 11 Et dixi: Usque huc
venies, et non procedes amplius, et hic confringes
tumentes fluctus tuos. 12 Numquid post ortum
tuum praecepisti diluculo, et ostendisti aurorae
locum suum? 13 Et tenuisti concutiens extrema
terrae, et excussisti impios ex ea? 14 Restituetur ut
lutum signaculum, et stabit sicut vestimentum: 15
Auferetur ab impiis lux sua, et brachium excelsum
confringetur. 16 Numquid ingressus es profunda

maris, et in novissimis abyssi deambulasti? **17** Numquid apertae sunt tibi portae mortis, et ostia tenebrosa vidisti? **18** Numquid considerasti latitudinem terrae? indica mihi, si nosti, omnia, **19** In qua via lux habitet, et tenebrarum quis locus sit: **20** Ut ducas unumquodque ad terminos suos, et intelligas semitas domus eius. **21** Sciebas tunc quod nasciturus esses? et numerum dierum tuorum noveras? **22** Numquid ingressus es thesauros nivis, aut thesauros grandinis aspexisti, **23** Quae praeparavi in tempus hostis, in diem pugnae et belli? **24** Per quam viam spargitur lux, dividitur aestus super terram? **25** Quis dedit vehementissimo imbri cursum, et viam sonantis tonitrui, **26** Ut plueret super terram absque homine in deserto, ubi nullus mortalium commoratur, **27** Ut impleret inviam et desolatam, et produceret herbas virentes? **28** Quis est pluviae pater? vel quis genuit stillas roris? **29** De cuius utero egressa est glacies? et gelu de caelo quis genuit? **30** In similitudinem lapidis aquae durantur, et superficies abyssi constringitur. **31** Numquid coniungere valebis micantes stellas Pleiadas, aut gyrum Arcturi poteris dissipare? **32** Numquid producis Luciferum in tempore suo, et Vesperum super filios terrae consurgere facis? **33** Numquid nosti ordinem caeli, et pones rationem eius in terra? **34** Numquid elevabis in nebula vocem tuam, et impetus aquarum operiet te? **35** Numquid mittes fulgura, et ibunt, et revertentia dicent tibi: Adsumus? **36** Quis posuit in visceribus hominis sapientiam? vel quis dedit gallo intelligentiam? **37** Quis enarrabit caelorum rationem, et concentum caeli quis dormire faciet? **38** Quando fundebatur pulvis in terra, et glebae compingebantur? **39** Numquid capies leaenae praedam, et animam catulorum eius implebis, **40** Quando cubant in antris, et in specubus insidiantur? **41** Quis praeparat corvo escam suam, quando pulli eius clamant ad eum, vagientes, eo quod non habeant cibos?

39 Numquid nosti tempus partus ibicum in petris, vel parturientes cervas observasti? **2** Dinumerasti menses conceptus earum, et scisti tempus partus earum? **3** Incurvantur ad foetum, et pariunt, et rugitus emittunt. **4** Separantur filii earum, et pergunt ad pastum: egrediuntur, et non revertuntur ad eas. **5** Quis dimisit onagrum liberum, et vincula eius quis solvit? **6** Cui dedi in solitudine domum, et tabernacula eius in terra salsuginis. **7** Contemnit multitudinem civitatis, clamorem exactoris non audit. **8** Circumspicit montes pascuae suae, et virentia quaeque perquirit. **9** Numquid volet rhinoceros servire tibi, aut morabitur ad praesepe tuum? **10** Numquid alligabis rhinocerota ad arandum loro tuo? aut confringet glebas vallium post te? **11** Numquid fiduciam habebis in magna fortitudine eius, et derelinques ei labores tuos? **12** Numquid credes illi quod sementem reddat tibi, et aream tuam congreget? **13** Penna struthionis similis est pennis herodii, et accipitris. **14** Quando derelinquit ova sua in terra, tu forsitan in pulvere calefacies ea? **15** Obliviscitur quod pes conculcet ea, aut bestia agri conterat. **16** Duratur ad filios suos quasi non sint sui, frustra laboravit nullo timore cogente. **17** Privavit enim eam Deus sapientia, nec dedit illi intelligentiam. **18** Cum tempus fuerit, in altum alas erigit: deridet equum et ascensorem eius. **19** Numquid praebebis equo fortitudinem, aut circumdabis collo eius hinnitum? **20** Numquid suscitabis eum quasi locustas? gloria narium eius terror. **21** Terram ungula fodit, exultat audacter: in occursum pergit armatis. **22** Contemnit pavorem, nec cedit gladio. **23** Super ipsum sonabit pharetra, vibrabit hasta et clypeus. **24** Fervens et fremens sorbet terram, nec reputat tubae sonare clangorem. **25** Ubi audierit buccinam, dicit: Vah, procul odoratur bellum, exhortationem ducum, et ululatum exercitus. **26** Numquid per sapientiam tuam plumescit accipiter, expandens alas suas ad Austrum? **27** Numquid ad praeceptum tuum elevabitur aquila, et in arduis ponet nidum suum? **28** In petris manet, et in praeruptis silicibus commoratur, atque inaccessis rupibus. **29** Inde contemplatur escam, et de longe oculi eius prospiciunt, **30** Pulli eius lambent sanguinem: et ubicumque cadaver fuerit, statim adest.

40 Et adiecit Dominus, et locutus est ad Iob: **2** Numquid qui contendit cum Deo, tam facile conquiescit? utique qui arguit Deum, debet respondere ei. **3** Respondens autem Iob Domino, dixit: **4** Qui leviter locutus sum, respondere quid possum? manum meam ponam super os meum. **5** Unum locutus sum, quod utinam non dixissem: et alterum, quibus ultra non addam. **6** Respondens autem Dominus Iob de turbine, dixit: **7** Accinge sicut vir lumbos tuos: interrogabo te: et indica mihi. **8** Numquid irritum facies iudicium meum: et condemnabis me, ut tu iustificeris? **9** Et si habes brachium sicut Deus, et si voce simili tonas? **10** Circumda tibi decorem, et in sublime erigere, et esto gloriosus, et speciosis induere vestibus. **11** Disperge superbos in furore tuo, et respiciens omnem arrogantem humilia. **12** Respice cunctos superbos, et confunde eos, et contere impios in loco suo. **13** Absconde eos in pulvere simul, et facies

eorum demerge in foveam: **14** Et ego confitebor quod
salvare te possit dextera tua. **15** Ecce, Behemoth,
quem feci tecum, foenum quasi bos comedet: **16**
Fortitudo eius in lumbis eius, et virtus illius in
umbilico ventris eius. **17** Stringit caudam suam
quasi cedrum, nervi testiculorum eius perplexi
sunt. **18** Ossa eius velut fistulae aeris, cartilago
illius quasi laminae ferreae. **19** Ipse est principium
viarum Dei, qui fecit eum, applicabit gladium eius.
20 Huic montes herbas ferunt: omnes bestiae agri
ludent ibi. **21** Sub umbra dormit in secreto calami, et
in locis humentibus. **22** Protegunt umbrae umbram
eius, circumdabunt eum salices torrentis. **23** Ecce,
absorbebit fluvium, et non mirabitur: et habet
fiduciam quod influat Iordanis in os eius. **24** In
oculis eius quasi hamo capiet eum, et in sudibus
perforabit nares eius.

41 An extrahere poteris leviathan hamo, et
fune ligabis linguam eius? **2** Numquid pones
circulum in naribus eius, aut armilla perforabis
maxillam eius? **3** Numquid multiplicabit ad te
preces, aut loquetur tibi mollia? **4** Numquid
feriet tecum pactum, et accipies eum servum
sempiternum? **5** Numquid illudes ei quasi avi,
aut ligabis eum ancillis tuis? **6** Concident eum
amici, divident illum negotiatores? **7** Numquid
implebis sagenas pelle eius, et gurgustium piscium
capite illius? **8** Pone super eum manum tuam:
memento belli, nec ultra addas loqui. **9** Ecce,
spes eius frustrabitur eum, et videntibus cunctis
praecipitabitur. **10** Non quasi crudelis suscitabo eum:
quis enim resistere potest vultui meo? **11** Quis ante
dedit mihi, ut reddam ei? omnia quae sub caelo sunt,
mea sunt. **12** Non parcam ei, et verbis potentibus,
et ad deprecandum compositis. **13** Quis revelabit
faciem indumenti eius? et in medium oris eius quis
intrabit? **14** Portas vultus eius quis aperiet? per
gyrum dentium eius formido. **15** Corpus illius quasi
scuta fusilia, compactum squamis se prementibus.
16 Una uni coniungitur, et ne spiraculum quidem
incedit per eas: **17** Una alteri adhaerebit, et tenentes
se nequaquam separabuntur. **18** Sternutatio eius
splendor ignis, et oculi eius, ut palpebrae diluculi.
19 De ore eius lampades procedunt, sicut taedae
ignis accensae. **20** De naribus eius procedit fumus,
sicut ollae succensae atque ferventis. **21** Halitus eius
prunas ardere facit, et flamma de ore eius egreditur.
22 In collo eius morabitur fortitudo, et faciem
eius praecedit egestas. **23** Membra carnium eius
cohaerentia sibi: mittet contra eum flumina, et ad
locum alium non ferentur. **24** Cor eius indurabitur
tamquam lapis, et stringetur quasi malleatoris
incus. **25** Cum sublatus fuerit, timebunt angeli, et
territi purgabuntur. **26** Cum apprehenderit eum
gladius, subsistere non poterit neque hasta, neque
thorax: **27** Reputabit enim quasi paleas ferrum, et
quasi lignum putridum, aes. **28** Non fugabit eum vir
sagittarius, in stipulam versi sunt ei lapides fundae.
29 Quasi stipulam aestimabit malleum, et deridebit
vibrantem hastam. **30** Sub ipso erunt radii solis,
et sternet sibi aurum quasi lutum. **31** Fervescere
faciet quasi ollam profundum mare, et ponet quasi
cum unguenta bulliunt. **32** Post eum lucebit semita,
aestimabit abyssum quasi senescentem. **33** Non
est super terram potestas, quae comparetur ei, qui
factus est ut nullum timeret. **34** Omne sublime
videt, ipse est rex super universos filios superbiae.

42 Respondens autem Iob Domino, dixit: **2** Scio
quia omnia potes, et nulla te latet cogitatio. **3**
Quis est iste, qui celat consilium absque scientia?
ideo insipienter locutus sum, et quae ultra modum
excederent scientiam meam. **4** Audi, et ego loquar:
interrogabo te, et responde mihi. **5** Auditu auris
audivi te, nunc autem oculus meus videt te. **6**
Idcirco ipse me reprehendo, et ago poenitentiam
in favilla et cinere. **7** Postquam autem locutus
est Dominus verba haec ad Iob, dixit ad Eliphaz
Themanitem: Iratus est furor meus in te, et in duos
amicos tuos, quoniam non estis locuti coram me
rectum, sicut servus meus Iob. **8** Sumite ergo vobis
septem tauros, et septem arietes, et ite ad servum
meum Iob, et offerte holocaustum pro vobis: Iob
autem servus meum orabit pro vobis: faciem eius
suscipiam ut non vobis imputetur stultitia: neque
enim locuti estis ad me recta, sicut servus meus
Iob. **9** Abierunt ergo Eliphaz Themanites, et Baldad
Suhites, et Sophar Naamathites, et fecerunt sicut
locutus fuerat Dominus ad eos, et suscepit Dominus
faciem Iob. **10** Dominus quoque conversus est ad
poenitentiam Iob, cum oraret ille pro amicis suis.
Et addidit Dominus omnia quaecumque fuerant Iob,
duplicia. **11** Venerunt autem ad eum omnes fratres
sui, et universae sorores suae, et cuncti qui noverant
eum prius, et comederunt cum eo panem in domo
eius: et moverunt super eum caput, et consolati
sunt eum super omni malo quod intulerat Dominus
super eum: Et dederunt ei unusquisque ovem unam,
et inaurem auream unam. **12** Dominus autem
benedixit novissimis Iob magis quam principio
eius. Et facta sunt ei quattuordecim millia ovium,
et sex millia camelorum, et mille iuga boum, et
mille asinae. **13** Et fuerunt ei septem filii, et tres
filiae. **14** Et vocavit nomen unius Diem, et nomen
secundae Cassiam, et nomen tertiae Cornustibii. **15**

Non sunt autem inventae mulieres speciosae sicut
filiae Iob in universa terra: deditque eis pater suus
hereditatem inter fratres earum. **16** Vixit autem Iob
post haec, centum quadraginta annis, et vidit filios
suos, et filios filiorum suorum usque ad quartam
generationem, **17** et mortuus est senex, et plenus
dierum.

Psalmorum

1 Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum,
et in via peccatorum non stetit, et in cathedra
pestilentiae non sedit: **2** Sed in lege Domini voluntas
eius, et in lege eius meditabitur die ac nocte. **3** Et
erit tamquam lignum, quod plantatum est secus
decursus aquarum, quod fructum suum dabit in
tempore suo: Et folium eius non defluet: et omnia
quaecumque faciet, prosperabuntur. **4** Non sic
impii, non sic: sed tamquam pulvis, quem proiicit
ventus a facie terrae. **5** Ideo non resurgunt impii
in iudicio: neque peccatores in concilio iustorum.
6 Quoniam novit Dominus viam iustorum: et iter
impiorum peribit.

2 Quare fremuerunt Gentes, et populi meditati
sunt inania? Astiterunt reges terrae, et principes
convenerunt in unum adversus Dominum, et
adversus Christum eius. **2** Dirumpamus vincula
eorum: et proiiciamus a nobis iugum ipsorum.
3 Qui habitat in caelis irridebit eos: et Dominus
subsannabit eos. **4** Tunc loquetur ad eos in ira
sua, et in furore suo conturbabit eos. **5** Ego
autem constitutus sum rex ab eo super Sion
montem sanctum eius, praedicans praeceptum
eius. **6** Dominus dixit ad me: Filius meus es tu,
ego hodie genui te. **7** Postula a me, et dabo tibi
Gentes hereditatem tuam, et possessionem tuam
terminos terrae. **8** Reges eos in virga ferrea, et
tamquam vas figuli confringes eos. **9** Et nunc reges
intelligite: erudimini qui iudicatis terram. **10** Servite
Domino in timore: et exultate ei cum tremore.
11 Apprehendite disciplinam nequando irascatur
Dominus, et pereatis de via iusta. **12** Cum exarserit
in brevi ira eius, beati omnes, qui confidunt in eo.

3 Psalmus David, Cum fugeret a facie Absalom filii
sui. Domine quid multiplicati sunt qui tribulant
me? multi insurgunt adversum me. **2** Multi dicunt
animae meae: Non est salus ipsi in Deo eius. **3** Tu
autem Domine susceptor meus es, gloria mea, et
exaltans caput meum. **4** Voce mea ad Dominum
clamavi: et exaudivit me de monte sancto suo.
5 Ego dormivi, et soporatus sum: et exurrexi,
quia Dominus suscepit me. **6** Non timebo millia
populi circumdantis me: exurge Domine: salvum
me fac Deus meus. **7** Quoniam tu percussisti omnes
adversantes mihi sine causa: dentes peccatorum
contrivisti. **8** Domini est salus: et super populum
tuum benedictio tua.

4 Psalmus cantici David, in finem. Cum invocarem
exaudivit me Deus iustitiae meae: in tribulatione
dilatasti mihi. Miserere mei, et exaudi orationem
meam. Filii hominum usquequo gravi corde? ut
quid diligitis vanitatem, et quaeritis mendacium? **2**
Scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum:
Dominus exaudiet me cum clamavero ad eum. **3**
Irascimini, et nolite peccare: quae dicitis in cordibus
vestris, et in cubilibus vestris compungimini.
4 Sacrificate sacrificium iustitiae, et sperate in
Domino. multi dicunt: Quis ostendit nobis bona? **5**
Signatum est super nos lumen vultus tui Domine:
dedisti laetitiam in corde meo. **6** A fructu frumenti,
vini, et olei sui multiplicati sunt. **7** In pace in
idipsum dormiam, et requiescam; **8** Quoniam tu
Domine singulariter in spe constituisti me.

5 Psalmus David, pro ea, quae hereditatem accepit.
Verba mea auribus percipe Domine, intellige
clamorem meum. **2** Intende voci orationis meae, rex
meus et Deus meus. **3** Quoniam ad te orabo: Domine
mane exaudies vocem meam. **4** Mane astabo tibi
et videbo: quoniam non Deus volens iniquitatem
tu es. **5** Neque habitabit iuxta te malignus: neque
permanebunt iniusti ante oculos tuos. **6** Odisti
omnes, qui operantur iniquitatem: perdes omnes,
qui loquuntur mendacium. Virum sanguinum et
dolosum abominabitur Dominus: **7** ego autem
in multitudine misericordiae tuae. Introibo in
domum tuam: adorabo ad templum sanctum tuum
in timore tuo. **8** Domine deduc me in iustitia tua:
propter inimicos meos dirige in conspectu tuo
viam meam. **9** Quoniam non est in ore eorum
veritas: cor eorum vanum est. **10** Sepulchrum patens
est guttur eorum, linguis suis dolose agebant,
iudica illos Deus. Decidant a cogitationibus suis,
secundum multitudinem impietatum eorum expelle
eos, quoniam irritaverunt te Domine. **11** Et laetentur
omnes, qui sperant in te, in aeternum exultabunt:
et habitabis in eis. Et gloriabuntur in te omnes, qui
diligunt nomen tuum, **12** quoniam tu benedices
iusto. Domine, ut scuto bonae voluntatis tuae
coronasti nos.

6 Psalmus David in finem, in hymnis pro octava.
Domine, ne in furore tuo arguas me, neque in ira
tua corripias me, **2** Miserere mei Domine quoniam
infirmus sum: sana me Domine quoniam conturbata
sunt ossa mea. **3** Et anima mea turbata est valde:
sed tu Domine usquequo? **4** Convertere Domine,
et eripe animam meam: salvum me fac propter
misericordiam tuam, **5** Quoniam non est in morte
qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur
tibi? **(Sheol h7585)** **6** Laboravi in gemitu meo, lavabo
per singulas noctes lectum meum: lacrymis meis

stratum meum rigabo. 7 Turbatus est a furore
oculus meus: inveteravi inter omnes inimicos
meos. 8 Discedite a me omnes qui operamini
iniquitatem: quoniam exaudivit Dominus vocem
fletus mei. 9 Exaudivit Dominus deprecationem
meam, Dominus orationem meam suscepit. 10
Erubescant, et conturbentur vehementer omnes
inimici mei: convertantur et erubescant valde
velociter.

7 Psalmus David, quem cantavit Domino pro verbis
Chusi filii Iemini. Domine Deus meus in te
speravi: salvum me fac ex omnibus persequentibus
me, et libera me. 2 Nequando rapiat ut leo
animam meam, dum non est qui redimat, neque
qui salvum faciat. 3 Domine Deus meus si feci
istud, si est iniquitas in manibus meis: 4 Si
reddidi retribuentibus mihi mala, decidam merito
ab inimicis meis inanis. 5 Persequatur inimicus
animam meam, et comprehendat, et conculcet in
terra vitam meam, et gloriam meam in pulverem
deducat. 6 Exurge Domine in ira tua: et exaltare
in finibus inimicorum meorum. Et exurge Domine
Deus meus in praecepto quod mandasti: 7 et
synagoga populorum circumdabit te. Et propter
hanc in altum regredere: 8 Dominus iudicat populos.
Iudica me Domine secundum iustitiam meam,
et secundum innocentiam meam super me. 9
Consumetur nequitia peccatorum, et diriges iustum,
scrutans corda et renes Deus. Iustum 10 adiutorium
meum a Domino, qui salvos facit rectos corde.
11 Deus iudex iustus, fortis, et patiens: numquid
irascitur per singulos dies? 12 Nisi conversi fueritis,
gladium suum vibrabit: arcum suum tetendit, et
paravit illum. 13 Et in eo paravit vasa mortis, sagittas
suas ardentibus effecit. 14 Ecce parturiit iniustitiam:
concepit dolorem, et peperit iniquitatem. 15 Lacum
aperuit, et effodit eum: et incidit in foveam, quam
fecit. 16 Convertetur dolor eius in caput eius: et
in verticem ipsius iniquitas eius descendet. 17
Confitebor Domino secundum iustitiam eius: et
psallam nomini Domini altissimi.

8 Psalmus David, in finem, pro torcularibus.
Domine Dominus noster, quam admirabile est
nomen tuum in universa terra! Quoniam elevata
est magnificentia tua, super caelos. 2 Ex ore
infantium et lactentium perfecisti laudem propter
inimicos tuos, ut destruas inimicum et ultorem.
3 Quoniam videbo caelos tuos, opera digitorum
tuorum: lunam et stellas, quae tu fundasti. 4 Quid
est homo, quod memor es eius? aut filius hominis,
quoniam visitas eum? 5 Minuisti eum paulominus
ab angelis, gloria et honore coronasti eum: 6 et
constituisti eum super opera manuum tuarum. 7
Omnia subiecisti sub pedibus eius, oves et boves
universas: insuper et pecora campi. 8 Volucres
caeli, et pisces maris, qui perambulant semitas
maris. 9 Domine Dominus noster, quam admirabile
est nomen tuum in universa terra!

9 Psalmus David, in finem pro occultis filii.
Confitebor tibi Domine in toto corde meo:
narrabo omnia mirabilia tua. 2 Laetabor et exultabo
in te: psallam nomini tuo Altissime, 3 In convertendo
inimicum meum retrorsum: infirmabuntur, et
peribunt a facie tua. 4 Quoniam fecisti iudicium
meum et causam meam: sedisti super thronum
qui iudicas iustitiam. 5 Increpasti Gentes, et periit
impius: nomen eorum delesti in aeternum et in
saeculum saeculi. 6 Inimici defecerunt frameae
in finem: et civitates eorum destruxisti. Periit
memoria eorum cum sonitu: 7 et Dominus in
aeternum permanet. Paravit in iudicio thronum
suum: 8 et ipse iudicabit orbem terrae in aequitate,
iudicabit populos in iustitia. 9 Et factus est Dominus
refugium pauperi: adiutor in opportunitatibus,
in tribulatione. 10 Et sperent in te qui noverunt
nomen tuum: quoniam non dereliquisti quaerentes
te Domine. 11 Psallite Domino, qui habitat in
Sion: annunciate inter Gentes studia eius: 12
Quoniam requirens sanguinem eorum recordatus
est: non est oblitus clamorem pauperum. 13
Miserere mei Domine: vide humilitatem meam de
inimicis meis. 14 Qui exaltas me de portis mortis,
ut annunciem omnes laudationes tuas in portis
filiae Sion. 15 Exultabo in salutari tuo: infixae
sunt Gentes in interitu, quem fecerunt. In laqueo
isto, quem absconderunt, comprehensus est pes
eorum. 16 Cognoscetur Dominus iudicia faciens:
in operibus manuum suarum comprehensus est
peccator. 17 Convertantur peccatores in infernum,
omnes Gentes quae obliviscuntur Deum. (Sheol h7585)
18 Quoniam non in finem oblivio erit pauperis:
patientia pauperum non peribit in finem. 19 Exurge
Domine, non confortetur homo: iudicentur Gentes
in conspectu tuo: 20 Constitue Domine legislatorem
super eos: ut sciant Gentes quoniam homines sunt.

10 Ut quid Domine recessisti longe, despicis
in opportunitatibus, in tribulatione? 2
Dum superbit impius, incenditur pauper:
comprehenduntur in consiliis quibus cogitant. 3
Quoniam laudatur peccator in desideriis animae
suae: et iniquus benedicitur. 4 Exacerbavit Dominum
peccator, secundum multitudinem irae suae non
quaeret. 5 Non est Deus in conspectu eius:
inquinatae sunt viae illius in omni tempore.

Auferuntur iudicia tua a facie eius: omnium
inimicorum suorum dominabitur. 6 Dixit enim
in corde suo: Non movebor a generatione in
generationem, sine malo. 7 Cuius maledictione os
plenum est, et amaritudine, et dolo: sub lingua eius
labor et dolor. 8 Sedet in insidiis cum divitibus in
occultis, ut interficiat innocentem. 9 Oculi eius
in pauperem respiciunt: insidiatur in abscondito,
quasi leo in spelunca sua. Insidiatur ut rapiat
pauperem: rapere pauperem dum attrahit eum.
10 In laqueo suo humiliabit eum, inclinabit se, et
cadet cum dominatus fuerit pauperum. 11 Dixit
enim in corde suo: Oblitus est Deus, avertit faciem
suam ne videat in finem. 12 Exurge Domine Deus,
exaltetur manus tua: ne obliviscaris pauperum. 13
Propter quid irritavit impius Deum? dixit enim
in corde suo: Non requiret. 14 Vides, quoniam tu
laborem et dolorem consideras: ut tradas eos in
manus tuas. Tibi derelictus est pauper: orphano
tu eris adiutor. 15 Contere brachium peccatoris
et maligni: quaeretur peccatum illius, et non
invenietur. 16 Dominus regnabit in aeternum,
et in saeculum saeculi: peribitis Gentes de terra
illius. 17 Desiderium pauperum exaudivit Dominus:
praeparationem cordis eorum audivit auris tua. 18
Iudicare pupillo et humili, ut non apponat ultra
magnificare se homo super terram.

11 Psalmus David, in finem. In Domino confido:
quomodo dicitis animae meae: Transmigra in
montem sicut passer? 2 Quoniam ecce peccatores
intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in
pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde.
3 Quoniam quae perfecisti, destruxerunt: iustus
autem quid fecit? 4 Dominus in templo sancto
suo, Dominus in caelo sedes eius: Oculi eius in
pauperem respiciunt: palpebrae eius interrogant
filios hominum. 5 Dominus interrogat iustum et
impium: qui autem diligit iniquitatem, odit animam
suam. 6 Pluet super peccatores laqueos: ignis,
et sulphur, et spiritus procellarum pars calicis
eorum. 7 Quoniam iustus Dominus et iustitias
dilexit: aequitatem vidit vultus eius.

12 Psalmus David in finem, pro octava. Salvum
me fac Domine, quoniam defecit sanctus:
quoniam diminutae sunt veritates a filiis hominum.
2 Vana locuti sunt unusquisque ad proximum suum:
labia dolosa, in corde et corde locuti sunt. 3
Disperdat Dominus universa labia dolosa, et linguam
magniloquam. 4 Qui dixerunt: Linguam nostram
magnificabimus, labia nostra a nobis sunt, quis
noster Dominus est? 5 Propter miseriam inopum, et
gemitum pauperum nunc exurgam, dicit Dominus.
Ponam in salutari: fiducialiter agam in eo. 6 Eloquia
Domini, eloquia casta: argentum igne examinatum,
probatum terrae purgatum septuplum. 7 Tu Domine
servabis nos: et custodies nos a generatione hac in
aeternum. 8 In circuitu impii ambulant: secundum
altitudinem tuam multiplicasti filios hominum.

13 Psalmus David, in finem. Usquequo Domine
oblivisceris me in finem? Usquequo avertis
faciem tuam a me? 2 Quamdiu ponam consilia in
anima mea, dolorem in corde meo per diem? 3
Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? 4
respice, et exaudi me Domine Deus meus. Illumina
oculos meos ne umquam obdormiam in morte: 5
ne quando dicat inimicus meus: Praevalui adversus
eum. Qui tribulant me, exultabunt si motus fuero: 6
ego autem in misericordia tua speravi. Exultabit
cor meum in salutari tuo: cantabo Domino qui bona
tribuit mihi: et psallam nomini Domini altissimi.

14 Psalmus David, in finem. Dixit insipiens in
corde suo: Non est Deus. Corrupti sunt, et
abominabiles facti sunt in studiis suis: non est
qui faciat bonum, non est usque ad unum. 2
Dominus de caelo prospexit super filios hominum,
ut videat si est intelligens, aut requirens Deum.
3 Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt:
non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.
Sepulchrum patens est guttur eorum: linguis suis
dolose agebant, venenum aspidum sub labiis eorum.
Quorum os maledictione et amaritudine plenum est:
veloces pedes eorum ad effundendum sanguinem.
Contritio et infelicitas in viis eorum, et viam pacis
non cognoverunt: non est timor Dei ante oculos
eorum. 4 Nonne cognoscent omnes qui operantur
iniquitatem, qui devorant plebem meam sicut
escam panis? 5 Dominum non invocaverunt, illic
trepidaverunt timore, ubi non erat timor. 6 Quoniam
Dominus in generatione iusta est, consilium inopis
confudistis, quoniam Dominus spes eius est. 7
Quis dabit ex Sion salutare Israel? cum averterit
Dominus captivitatem plebis suae, exultabit Iacob,
et laetabitur Israel.

15 Psalmus David. Domine quis habitabit in
tabernaculo tuo? aut quis requiescet in monte
sancto tuo? 2 Qui ingreditur sine macula, et
operatur iustitiam: 3 Qui loquitur veritatem in corde
suo, qui non egit dolum in lingua sua: Nec fecit
proximo suo malum, et opprobrium non accepit
adversus proximos suos. 4 Ad nihilum deductus
est in conspectu eius malignus: timentes autem
Dominum glorificat: Qui iurat proximo suo, et non
decipit, 5 qui pecuniam suam non dedit ad usuram,

et munera super innocentem non accepit: Qui facit
haec, non movebitur in aeternum.

16 Psalmus David. Conserva me Domine, quoniam
speravi in te. **2** Dixi Domino: Deus meus es tu,
quoniam bonorum meorum non eges. **3** Sanctis,
qui sunt in terra eius, mirificavit omnes voluntates
meas in eis. **4** Multiplicatae sunt infirmitates
eorum: postea acceleraverunt. Non congregabo
conventicula eorum de sanguinibus: nec memor
ero nominum eorum per labia mea. **5** Dominus pars
hereditatis meae, et calicis mei: tu es, qui restitues
hereditatem meam mihi. **6** Funes ceciderunt mihi in
praeclaris: etenim hereditas mea praeclara est mihi.
7 Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum:
insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes
mei. **8** Providebam Dominum in conspectu meo
semper: quoniam a dextris est mihi, ne commovear.
9 Propter hoc laetatum est cor meum, et exultavit
lingua mea: insuper et caro mea requiescet in spe. **10**
Quoniam non derelinques animam meam in inferno:
nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. **(Sheol
h7585)** **11** Notas mihi fecisti vias vitae, adimplebis
me laetitia cum vultu tuo: delectationes in dextera
tua usque in finem.

17 Psalm: Oratio David. Exaudi Domine iustitiam
meam: intende deprecationem meam. Auribus
percipe orationem meam, non in labiis dolosis. **2**
De vultu tuo iudicium meum prodeat: oculi tui
videant aequitates. **3** Probasti cor meum, et visitasti
nocte: igne me examinasti, et non est inventa in
me iniquitas. **4** Ut non loquatur os meum opera
hominum: propter verba labiorum tuorum ego
custodivi vias duras. **5** Perfice gressus meos in
semitis tuis: ut non moveantur vestigia mea. **6**
Ego clamavi, quoniam exaudisti me Deus: inclina
aurem tuam mihi, et exaudi verba mea. **7** Mirifica
misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in
te. **8** A resistentibus dexterae tuae custodi me,
ut pupillam oculi. Sub umbra alarum tuarum
protege me: **9** a facie impiorum qui me afflixerunt.
Inimici mei animam meam circumdederunt, **10**
adipem suum concluserunt: os eorum locutum est
superbiam. **11** Proiicientes me nunc circumdederunt
me: oculos suos statuerunt declinare in terram. **12**
Susceperunt me sicut leo paratus ad praedam: et sic
catulus leonis habitans in abditis. **13** Exurge Domine,
praeveni eum, et supplanta eum: eripe animam
meam ab impio, frameam tuam **14** ab inimicis
manus tuae. Domine a paucis de terra divide eos
in vita eorum: de absconditis tuis adimpletus est
venter eorum. Saturati sunt filiis: et dimiserunt
reliquias suas parvulis suis. **15** Ego autem in iustitia
apparebo conspectui tuo: satiabor cum apparuerit
gloria tua.

18 Psalmus David, in finem, pro puero Domini
in die, qua eripuit eum Dominus de manu
omnium inimicorum eius, et de manu Saul,
et dixit: Diligam te Domine fortitudo mea: **2**
Dominus firmamentum meum, et refugium meum,
et liberator meus. Deus meus adiutor meus, et
sperabo in eum. Protector meus, et cornu salutis
meae, et susceptor meus. **3** Laudans invocabo
Dominum: et ab inimicis meis salvus ero. **4**
Circumdederunt me dolores mortis: et torrentes
iniquitatis conturbaverunt me. **5** Dolores inferni
circumdederunt me: praeoccupaverunt me laquei
mortis. **(Sheol h7585)** **6** In tribulatione mea invocavi
Dominum, et ad Deum meum clamavi: et exaudivit
de templo sancto suo vocem meam: et clamor meus
in conspectu eius, introivit in aures eius. **7** Commota
est, et contremuit terra: fundamenta montium
conturbata sunt, et commota sunt, quoniam iratus
est eis. **8** Ascendit fumus in ira eius: et ignis
a facie eius exarsit: carbones succensi sunt ab
eo. **9** Inclinavit caelos, et descendit: et caligo sub
pedibus eius. **10** Et ascendit super cherubim, et
volavit: volavit super pennas ventorum. **11** Et
posuit tenebras latibulum suum, in circuitu eius
tabernaculum eius: tenebrosa aqua in nubibus aeris.
12 Prae fulgore in conspectu eius nubes transierunt,
grando et carbones ignis. **13** Et intonuit de caelo
Dominus, et Altissimus dedit vocem suam: grando
et carbones ignis. **14** Et misit sagittas suas, et
dissipavit eos: fulgura multiplicavit, et conturbavit
eos. **15** Et apparuerunt fontes aquarum, et revelata
sunt fundamenta orbis terrarum: Ab increpatione
tua Domine, ab inspiratione spiritus irae tuae. **16**
Misit de summo, et accepit me: et assumpsit me
de aquis multis. **17** Eripuit me de inimicis meis
fortissimis, et ab his qui oderunt me: quoniam
confortati sunt super me. **18** Praevenerunt me in die
afflictionis meae: et factus est Dominus protector
meus. **19** Et eduxit me in latitudinem: salvum me
fecit, quoniam voluit me. **20** Et retribuet mihi
Dominus secundum iustitiam meam, et secundum
puritatem manuum mearum retribuet mihi: **21** Quia
custodivi vias Domini, nec impie gessi a Deo meo.
22 Quoniam omnia iudicia eius in conspectu meo: et
iustitias eius non repuli a me. **23** Et ero immaculatus
cum eo: et observabo me ab iniquitate mea. **24**
Et retribuet mihi Dominus secundum iustitiam
meam: et secundum puritatem manuum mearum
in conspectu oculorum eius. **25** Cum sancto sanctus
eris, et cum viro innocente innocens eris: **26** et cum

electo electus eris: et cum perverso perverteris.
27 Quoniam tu populum humilem salvum facies:
et oculos superborum humiliabis. **28** Quoniam tu
illuminas lucernam meam Domine: Deus meus
illumina tenebras meas. **29** Quoniam in te eripiar a
tentatione, et in Deo meo transgrediar murum. **30**
Deus meus impolluta via eius: eloquia Domini igne
examinata: protector est omnium sperantium in se.
31 Quoniam quis deus praeter Dominum? aut quis
Deus praeter Deum nostrum? **32** Deus qui praecinxit
me virtute: et posuit immaculatam viam meam. **33**
Qui perfecit pedes meos tamquam cervorum, et
super excelsa statuens me. **34** Qui docet manus meas
ad praelium: et posuisti, ut arcum aereum, brachia
mea. **35** Et dedisti mihi protectionem salutis tuae: et
dextera tua suscepit me: Et disciplina tua correxit
me in finem: et disciplina tua ipsa me docebit.
36 Dilatasti gressus meos subtus me: et non sunt
infirmata vestigia mea: **37** Persequar inimicos meos,
et comprehendam illos: et non convertar donec
deficiant. **38** Confringam illos, nec poterunt stare:
cadent subtus pedes meos. **39** Et praecinxisti me
virtute ad bellum: et supplantasti insurgentes in me
subtus me. **40** Et inimicos meos dedisti mihi dorsum,
et odientes me disperdidisti. **41** Clamaverunt, nec
erat qui salvos faceret, ad Dominum: nec exaudivit
eos. **42** Et comminuam eos, ut pulverem ante faciem
venti: ut lutum platearum delebo eos. **43** Eripies
me de contradictionibus populi: constitues me in
caput Gentium. **44** Populus, quem non cognovi,
servivit mihi: in auditu auris obedivit mihi. **45** Filii
alieni mentiti sunt mihi, filii alieni inveterati sunt,
et claudicaverunt a semitis suis. **46** Vivit Dominus,
et benedictus Deus meus, et exaltetur Deus salutis
meae. **47** Deus qui das vindictas mihi, et subdis
populos sub me, liberator meus de inimicis meis
iracundis. **48** Et ab insurgentibus in me exaltabis me:
a viro iniquo eripies me. **49** Propterea confitebor
tibi in nationibus Domine: et nomini tuo psalmum
dicam, **50** Magnificans salutes regis eius, et faciens
misericordiam christo suo David, et semini eius
usque in saeculum.

19 Psalmus David, in finem. Caeli enarrant
gloriam Dei, et opera manuum eius annunciat
firmamentum. **2** Dies diei eructat verbum, et nox
nocti indicat scientiam. **3** Non sunt loquelae, neque
sermones, quorum non audiantur voces eorum.
4 In omnem terram exivit sonus eorum: et in
fines orbis terrae verba eorum. **5** In sole posuit
tabernaculum suum: et ipse tamquam sponsus
procedens de thalamo suo: Exultavit ut gigas ad
currendam viam, **6** a summo caelo egressio eius: Et
occursus eius usque ad summum eius: nec est qui se
abscondat a calore eius. **7** Lex Domini immaculata
convertens animas: testimonium Domini fidele,
sapientiam praestans parvulis. **8** Iustitiae Domini
rectae, laetificantes corda: praeceptum Domini
lucidum; illuminans oculos. **9** Timor Domini sanctus,
permanens in saeculum saeculi: iudicia Domini
vera, iustificata in semetipsa. **10** Desiderabilia super
aurum et lapidem pretiosum multum: et dulciora
super mel et favum. **11** Etenim servus tuus custodit
ea, in custodiendis illis retributio multa. **12** Delicta
quis intelligit? ab occultis meis munda me: **13**
et ab alienis parce servo tuo. Si mei non fuerint
dominati, tunc immaculatus ero: et emundabor a
delicto maximo. **14** Et erunt ut complaceant eloquia
oris mei: et meditatio cordis mei in conspectu tuo
semper. Domine adiutor meus, et redemptor meus.

20 Psalmus David, in finem. Exaudiat te Dominus
in die tribulationis: protegat te nomen Dei
Iacob. **2** Mittat tibi auxilium de sancto: et de
Sion tueatur te. **3** Memor sit omnis sacrificii tui:
et holocaustum tuum pingue fiat. **4** Tribuat tibi
secundum cor tuum: et omne consilium tuum
confirmet. **5** Laetabimur in salutari tuo: et in
nomine Dei nostri magnificabimur. **6** Impleat
Dominus omnes petitiones tuas: nunc cognovi
quoniam salvum fecit Dominus CHRISTUM suum.
Exaudiat illum de caelo sancto suo: in potentatibus
salus dexterae eius. **7** Hi in curribus, et hi in
equis: nos autem in nomine Domini Dei nostri
invocabimus. **8** Ipsi obligati sunt, et ceciderunt: nos
autem surreximus et erecti sumus. **9** Domine salvum
fac regem: et exaudi nos in die, qua invocaverimus
te.

21 Psalmus David, in finem. Domine in virtute
tua laetabitur rex: et super salutare tuum
exultabit vehementer. **2** Desiderium cordis eius
tribuisti ei: et voluntate labiorum eius non fraudasti
eum. **3** Quoniam praevenisti eum in benedictionibus
dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de
lapide pretioso. **4** Vitam petiit a te: et tribuisti ei
longitudinem dierum in saeculum, et in saeculum
saeculi. **5** Magna est gloria eius in salutari tuo:
gloriam et magnum decorem impones super eum. **6**
Quoniam dabis eum in benedictionem in saeculum
saeculi: laetificabis eum in gaudio cum vultu tuo. **7**
Quoniam rex sperat in Domino: et in misericordia
Altissimi non commovebitur. **8** Inveniatur manus
tua omnibus inimicis tuis: dextera tua inveniat
omnes, qui te oderunt. **9** Pones eos ut clibanum
ignis in tempore vultus tui: Dominus in ira sua

conturbabit eos, et devorabit eos ignis. 10 Fructum
eorum de terra perdes: et semen eorum a filiis
hominum. 11 Quoniam declinaverunt in te mala;
cogitaverunt consilia, quae non potuerunt stabilire.
12 Quoniam pones eos dorsum: in reliquiis tuis
praeparabis vultum eorum. 13 Exaltare Domine in
virtute tua: cantabimus et psallemus virtutes tuas.

22 Psalmus David, in finem pro susceptione
matutina. Deus Deus meus respice in me:
quare me dereliquisti? longe a salute mea verba
delictorum meorum. 2 Deus meus clamabo per diem,
et non exaudies: et nocte, et non ad insipientiam
mihi. 3 Tu autem in sancto habitas, Laus Israel.
4 In te speraverunt patres nostri: speraverunt, et
liberasti eos. 5 Ad te clamaverunt, et salvi facti
sunt: in te speraverunt, et non sunt confusi. 6
Ego autem sum vermis, et non homo: opprobrium
hominum, et abiectio plebis. 7 Omnes videntes
me, deriserunt me: locuti sunt labiis, et moverunt
caput. 8 Speravit in Domino, eripiat eum: salvum
faciat eum, quoniam vult eum. 9 Quoniam tu es,
qui extraxisti me de ventre: spes mea ab uberibus
matris meae. 10 In te proiectus sum ex utero:
de ventre matris meae Deus meus es tu, 11 ne
discesseris a me: Quoniam tribulatio proxima est:
quoniam non est qui adiuvet. 12 Circumdederunt
me vituli multi: tauri pingues obsederunt me. 13
Aperuerunt super me os suum, sicut leo rapiens et
rugiens. 14 Sicut aqua effusus sum: et dispersa sunt
omnia ossa mea. Factum est cor meum tamquam
cera liquescens in medio ventris mei. 15 Aruit
tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhaesit
faucibus meis: et in pulverem mortis deduxisti
me. 16 Quoniam circumdederunt me canes multi:
concilium malignantium obsedit me. Foderunt
manus meas et pedes meos: 17 dinumeraverunt
omnia ossa mea. Ipsi vero consideraverunt et
inspexerunt me: 18 diviserunt sibi vestimenta mea,
et super vestem meam miserunt sortem. 19 Tu
autem Domine ne elongaveris auxilium tuum a me:
ad defensionem meam conspice. 20 Erue a framea
Deus animam meam: et de manu canis unicam
meam: 21 Salva me ex ore leonis: et a cornibus
unicornium humilitatem meam. 22 Narrabo nomen
tuum fratribus meis: in medio ecclesiae laudabo te.
23 Qui timetis Dominum laudate eum: universum
semen Iacob glorificate eum: 24 Timeat eum omne
semen Israel: quoniam non sprevit, neque despexit
deprecationem pauperis: Nec avertit faciem suam
a me: et cum clamarem ad eum exaudivit me. 25
Apud te laus mea in ecclesia magna: vota mea
reddam in conspectu timentium eum. 26 Edent
pauperes, et saturabuntur: et laudabunt Dominum
qui requirunt eum: vivent corda eorum in saeculum
saeculi. 27 Reminiscentur et convertentur ad
Dominum universi fines terrae: Et adorabunt in
conspectu eius universae familiae Gentium. 28
Quoniam Domini est regnum: et ipse dominabitur
Gentium. 29 Manducaverunt et adoraverunt omnes
pingues terrae: in conspectu eius cadent omnes qui
descendunt in terram. 30 Et anima mea illi vivet: et
semen meum serviet ipsi. 31 Annunciabitur Domino
generatio ventura: et annunciabunt caeli iustitiam
eius populo qui nascetur, quem fecit Dominus.

23 Psalmus David, in finem. Dominus regit me,
et nihil mihi deerit: 2 in loco pascuae ibi
me collocavit. Super aquam refectionis educavit
me: 3 animam meam convertit. Deduxit me super
semitas iustitiae, propter nomen suum. 4 Nam,
et si ambulavero in medio umbrae mortis, non
timebo mala: quoniam tu mecum es. Virga tua, et
baculus tuus: ipsa me consolata sunt. 5 Parasti in
conspectu meo mensam, adversus eos, qui tribulant
me. Impinguasti in oleo caput meum: et calix meus
inebrians quam praeclarus est! 6 Et misericordia
tua subsequetur me omnibus diebus vitae meae:
et ut inhabitem in domo Domini, in longitudinem
dierum.

24 Psalmus David, Prima sabbathi. Domini est
terra, et plenitudo eius: orbis terrarum, et
universi, qui habitant in eo. 2 Quia ipse super maria
fundavit eum: et super flumina praeparavit eum. 3
Quis ascendet in montem Domini? aut quis stabit in
loco sancto eius? 4 Innocens manibus et mundo
corde, qui non accepit in vano animam suam,
nec iuravit in dolo proximo suo. 5 Hic accipiet
benedictionem a Domino: et misericordiam a Deo
salutari suo. 6 Haec est generatio quaerentium eum,
quaerentium faciem Dei Iacob. 7 Attollite portas
principes vestras, et elevamini portae aeternales: et
introibit rex gloriae. 8 Quis est iste rex gloriae?
Dominus fortis et potens: Dominus potens in praelio.
9 Attollite portas principes vestras, et elevamini
portae aeternales: et introibit rex gloriae. 10 Quis
est iste rex gloriae? Dominus virtutum ipse est rex
gloriae.

25 Psalmus David, in finem. Ad te Domine levavi
animam meam: 2 Deus meus in te confido,
non erubescam: 3 Neque irrideant me inimici mei:
etenim universi, qui sustinent te, non confundentur.
4 Confundantur omnes iniqua agentes supervacue.
Vias tuas Domine demonstra mihi: et semitas tuas
edoce me. 5 Dirige me in veritate tua, et doce

me: quia tu es Deus salvator meus, et te sustinui
tota die. 6 Reminiscere miserationum tuarum
Domine, et misericordiarum tuarum, quae a saeculo
sunt. 7 Delicta iuventutis meae, et ignorantias
meas ne memineris. Secundum misericordiam tuam
memento mei tu: propter bonitatem tuam Domine.
8 Dulcis et rectus Dominus: propter hoc legem
dabit delinquentibus in via. 9 Diriget mansuetos
in iudicio: docebit mites vias suas. 10 Universae
viae Domini, misericordia et veritas, requirentibus
testamentum eius et testimonia eius. 11 Propter
nomen tuum Domine propitiaberis peccato meo:
multum est enim. 12 Quis est homo qui timet
Dominum? legem statuit ei in via, quam elegit.
13 Anima eius in bonis demorabitur: et semen
eius hereditabit terram. 14 Firmamentum est
Dominus timentibus eum: et testamentum ipsius
ut manifestetur illis. 15 Oculi mei semper ad
Dominum: quoniam ipse evellet de laqueo pedes
meos. 16 Respice in me, et miserere mei: quia
unicus et pauper sum ego. 17 Tribulationes cordis
mei multiplicatae sunt: de necessitatibus meis erue
me. 18 Vide humilitatem meam, et laborem meum:
et dimitte universa delicta mea. 19 Respice inimicos
meos quoniam multiplicati sunt, et odio iniquo
oderunt me. 20 Custodi animam meam, et erue
me: non erubescam, quoniam speravi in te. 21
Innocentes et recti adhaeserunt mihi: quia sustinui
te. 22 Libera Deus Israel ex omnibus tribulationibus
suis.

26 Psalmus David. Iudica me Domine, quoniam
ego in innocentia mea ingressus sum: et
in Domino sperans non infirmabor. 2 Proba me
Domine, et tenta me: ure renes meos et cor meum.
3 Quoniam misericordia tua ante oculos meos est: et
complacui in veritate tua. 4 Non sedi cum concilio
vanitatis: et cum iniqua gerentibus non introibo. 5
Odivi ecclesiam malignantium: et cum impiis non
sedebo. 6 Lavabo inter innocentes manus meas:
et circumdabo altare tuum Domine: 7 Ut audiam
vocem laudis tuae, et enarrem universa mirabilia
tua. 8 Domine dilexi decorem domus tuae, et locum
habitationis gloriae tuae. 9 Ne perdas cum impiis
Deus animam meam, et cum viris sanguinum vitam
meam: 10 In quorum manibus iniquitates sunt:
dextera eorum repleta est muneribus. 11 Ego autem
in innocentia mea ingressus sum: redime me, et
miserere mei. 12 Pes meus stetit in directo: in
ecclesiis benedicam te Domine.

27 Psalmus David priusquam liniretur. Dominus
illuminatio mea, et salus mea, quem timebo?
Dominus protector vitae meae, a quo trepidabo? 2
Dum appropiant super me nocentes, ut edant carnes
meas: Qui tribulant me inimici mei, ipsi infirmati
sunt et ceciderunt. 3 Si consistant adversum me
castra, non timebit cor meum. Si exurgat adversum
me praelium, in hoc ego sperabo. 4 Unam petii
a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo
Domini omnibus diebus vitae meae: Ut videam
voluntatem Domini, et visitem templum eius. 5
Quoniam abscondit me in tabernaculo suo: in die
malorum protexit me in abscondito tabernaculi
sui. 6 In petra exaltavit me: et nunc exaltavit caput
meum super inimicos meos. Circuivi, et immolavi in
tabernaculo eius hostiam vociferationis: cantabo, et
psalmum dicam Domino. 7 Exaudi Domine vocem
meam, qua clamavi ad te: miserere mei, et exaudi
me. 8 Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea:
faciem tuam Domine requiram. 9 Ne avertas faciem
tuam a me: ne declines in ira a servo tuo. Adiutor
meus esto: ne derelinquas me, neque despicias
me Deus salutaris meus. 10 Quoniam pater meus,
et mater mea dereliquerunt me: Dominus autem
assumpsit me. 11 Legem pone mihi Domine in
via tua: et dirige me in semitam rectam propter
inimicos meos. 12 Ne tradideris me in animas
tribulantium me: quoniam insurrexerunt in me
testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi. 13 Credo
videre bona Domini in terra viventium. 14 Expecta
Dominum, viriliter age: et confortetur cor tuum, et
sustine Dominum.

28 Psalmus David. Ad te Domine clamabo, Deus
meus ne sileas a me: ne quando taceas a me,
et assimilabor descendentibus in lacum. 2 Exaudi
Domine vocem deprecationis meae dum oro ad
te: dum extollo manus meas ad templum sanctum
tuum. 3 Ne simul tradas me cum peccatoribus: et
cum operantibus iniquitatem ne perdas me: Qui
loquuntur pacem cum proximo suo, mala autem
in cordibus eorum. 4 Da illis secundum opera
eorum, et secundum nequitiam adinventionum
ipsorum. Secundum opera manuum eorum tribue
illis: redde retributionem eorum ipsis. 5 Quoniam
non intellexerunt opera Domini, et in opera
manuum eius destrues illos, et non aedificabis eos.
6 Benedictus Dominus: quoniam exaudivit vocem
deprecationis meae. 7 Dominus adiutor meus, et
protector meus: et in ipso speravit cor meum, et
adiutus sum. Et refloruit caro mea: et ex voluntate
mea confitebor ei. 8 Dominus fortitudo plebis suae:
et protector salvationum christi sui est. 9 Salvum
fac populum tuum Domine, et benedic hereditati
tuae: et rege eos, et extolle illos usque in aeternum.

29 Psalmus David, In consummatione tabernaculi.
Afferte Domino filii Dei: afferte Domino filios
arietum: **2** Afferte Domino gloriam et honorem,
afferte Domino gloriam nomini eius: adorate
Dominum in atrio sancto eius. **3** Vox Domini super
aquas, Deus maiestatis intonuit: Dominus super
aquas multas. **4** Vox Domini in virtute: vox Domini
in magnificentia. **5** Vox Domini confringentis
cedros: et confringet Dominus cedros Libani: **6**
Et comminuet eas tamquam vitulum Libani: et
dilectus quemadmodum filius unicornium. **7** Vox
Domini intercidentis flammam ignis: **8** vox Domini
concutientis desertum: et commovebit Dominus
desertum Cades. **9** Vox Domini praeparantis cervos,
et revelabit condensa: et in templo eius omnes
dicent gloriam. **10** Dominus diluvium inhabitare
facit: et sedebit Dominus rex in aeternum. **11**
Dominus virtutem populo suo dabit: Dominus
benedicet populo suo in pace.

30 Psalmus Cantici, in finem, in dedicatione
domus David. Exaltabo te Domine quoniam
suscepisti me: nec delectasti inimicos meos super
me. **2** Domine Deus meus clamavi ad te, et sanasti
me. **3** Domine eduxisti ab inferno animam meam:
salvasti me a descendentibus in lacum. **(Sheol h7585)** **4**
Psallite Domino sancti eius: et confitemini memoriae
sanctitatis eius. **5** Quoniam ira in indignatione eius:
et vita in voluntate eius. Ad vesperum demorabitur
fletus: et ad matutinum laetitia. **6** Ego autem dixi
in abundantia mea: Non movebor in aeternum. **7**
Domine in voluntate tua, praestitisti decori meo
virtutem. Avertisti faciem tuam a me, et factus
sum conturbatus. **8** Ad te Domine clamabo: et ad
Deum meum deprecabor. **9** Quae utilitas in sanguine
meo, dum descendo in corruptionem? Numquid
confitebitur tibi pulvis, aut annunciabit veritatem
tuam? **10** Audivit Dominus, et misertus est mei:
Dominus factus est adiutor meus. **11** Convertisti
planctum meum in gaudium mihi: conscidisti
saccum meum, et circumdedisti me laetitia: **12** Ut
cantet tibi gloria mea: et non compungar: Domine
Deus meus in aeternum confitebor tibi.

31 Psalmus David, in finem, pro ecstasi. In te
Domine speravi non confundar in aeternum:
in iustitia tua libera me. **2** Inclina ad me aurem
tuam, accelera ut eruas me. Esto mihi in Deum
protectorem: et in domum refugii, ut salvum me
facias. **3** Quoniam fortitudo mea, et refugium
meum es tu: et propter nomen tuum deduces
me, et enutries me. **4** Educes me de laqueo hoc,
quem absconderunt mihi: quoniam tu es protector
meus. **5** In manus tuas commendo spiritum meum:
redemisti me Domine Deus veritatis. **6** Odisti
observantes vanitates, supervacue. Ego autem
in Domino speravi: **7** exultabo, et laetabor in
misericordia tua. Quoniam respexisti humilitatem
meam, salvasti de necessitatibus animam meam. **8**
Nec conclusisti me in manibus inimici: statuisti in
loco spatioso pedes meos. **9** Miserere mei Domine
quoniam tribulor: conturbatus est in ira oculus
meus, anima mea, et venter meus: **10** Quoniam
defecit in dolore vita mea: et anni mei in gemitibus.
Infirmata est in paupertate virtus mea: et ossa mea
conturbata sunt. **11** Super omnes inimicos meos
factus sum opprobrium vicinis meis valde: et timor
notis meis. Qui videbant me, foras fugerunt a me:
12 oblivioni datus sum, tamquam mortuus a corde.
Factus sum tamquam vas perditum: **13** quoniam
audivi vituperationem multorum commorantium
in circuitu: In eo dum convenirent simul adversum
me, accipere animam meam consiliati sunt. **14** Ego
autem in te speravi Domine: dixi: Deus meus es
tu: **15** in manibus tuis sortes meae. Eripe me de
manu inimicorum meorum, et a persequentibus
me. **16** Illustra faciem tuam super servum tuum,
salvum me fac in misericordia tua: **17** Domine non
confundar, quoniam invocavi te. Erubescant impii,
et deducantur in infernum: **(Sheol h7585)** **18** muta
fiant labia dolosa. Quae loquuntur adversus iustum
iniquitatem, in superbia, et in abusione. **19** Quam
magna multitudo dulcedinis tuae Domine, quam
abscondisti timentibus te. Perfecisti eis, qui sperant
in te, in conspectu filiorum hominum. **20** Abscondes
eos in abscondito faciei tuae a conturbatione
hominum. Proteges eos in tabernaculo tuo a
contradictione linguarum. **21** Benedictus Dominus:
quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in
civitate munita. **22** Ego autem dixi in excessu
mentis meae: Proiectus sum a facie oculorum
tuorum. Ideo exaudisti vocem orationis meae,
dum clamarem ad te. **23** Diligite Dominum omnes
sancti eius: quoniam veritatem requiret Dominus,
et retribuet abundanter facientibus superbiam. **24**
Viriliter agite, et confortetur cor vestrum, omnes
qui speratis in Domino.

32 Psalmus David, intelligentia. Beati, quorum
remissae sunt iniquitates: et quorum tecta
sunt peccata. **2** Beatus vir, cui non imputavit
Dominus peccatum, nec est in spiritu eius dolus.
3 Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, dum
clamarem tota die. **4** Quoniam die ac nocte
gravata est super me manus tua: conversus sum in
aerumna mea, dum configitur spina. **5** Delictum

meum cognitum tibi feci: et iniustitiam meam non
abscondi. Dixi: Confitebor adversum me iniustitiam
meam Domino: et tu remisisti impietatem peccati
mei. 6 Pro hac orabit ad te omnis sanctus, in tempore
opportuno. Verumtamen in diluvio aquarum
multarum, ad eum non approximabunt. 7 Tu es
refugium meum a tribulatione, quae circumdedit
me: exultatio mea erue me a circumdantibus me.
8 Intellectum tibi dabo, et instruam te in via
hac, qua gradieris: firmabo super te oculos meos.
9 Nolite fieri sicut equus et mulus, quibus non
est intellectus. In camo et freno maxillas eorum
constringe, qui non approximant ad te. 10 Multa
flagella peccatoris, sperantem autem in Domino
misericordia circumdabit. 11 Laetamini in Domino
et exultate iusti, et gloriamini omnes recti corde.

33 Psalmus David. Exultate iusti in Domino: rectos
decet collaudatio. 2 Confitemini Domino in
cithara: in psalterio decem chordarum psallite
illi. 3 Cantate ei canticum novum: bene psallite
ei in vociferatione. 4 Quia rectum est verbum
Domini, et omnia opera eius in fide. 5 Diligit
misericordiam et iudicium: misericordia Domini
plena est terra. 6 Verbo Domini caeli firmati sunt: et
spiritu oris eius omnis virtus eorum. 7 Congregans
sicut in utre aquas maris: ponens in thesauris
abyssos. 8 Timeat Dominum omnis terra: ab eo
autem commoveantur omnes inhabitantes orbem.
9 Quoniam ipse dixit, et facta sunt: ipse mandavit, et
creata sunt. 10 Dominus dissipat consilia gentium:
reprobat autem cogitationes populorum, et reprobat
consilia principum. 11 Consilium autem Domini
in aeternum manet: cogitationes cordis eius in
generatione et generationem. 12 Beata gens, cuius
est Dominus, Deus eius: populus, quem elegit in
hereditatem sibi. 13 De caelo respexit Dominus:
vidit omnes filios hominum. 14 De praeparato
habitaculo suo respexit super omnes, qui habitant
terram. 15 Qui finxit sigillatim corda eorum: qui
intelligit omnia opera eorum. 16 Non salvatur
rex per multam virtutem: et gigas non salvabitur
in multitudine virtutis suae. 17 Fallax equus ad
salutem: in abundantia autem virtutis suae non
salvabitur. 18 Ecce oculi Domini super metuentes
eum: et in eis, qui sperant super misericordia eius.
19 Ut eruat a morte animas eorum: et alat eos in
fame. 20 Anima nostra sustinet Dominum: quoniam
adiutor et protector noster est. 21 Quia in eo
laetabitur cor nostrum: et in nomine sancto eius
speravimus. 22 Fiat misericordia tua Domine super
nos: quemadmodum speravimus in te.

34 Psalmus David, cum immutavit vultum suum
coram Achimelech, et dimisit eum et abiit.
Benedicam Dominum in omni tempore: semper
laus eius in ore meo. 2 In Domino laudabitur anima
mea: audiant mansueti, et laetentur. 3 Magnificate
Dominum mecum: et exaltemus nomen eius in
idipsum. 4 Exquisivi Dominum, et exaudivit me: et ex
omnibus tribulationibus meis eripuit me. 5 Accedite
ad eum, et illuminamini: et facies vestrae non
confundentur. 6 Iste pauper clamavit, et Dominus
exaudivit eum: et de omnibus tribulationibus eius
salvavit eum. 7 Immittet angelus Domini in circuitu
timentium eum: et eripiet eos. 8 Gustate, et
videte quoniam suavis est Dominus: beatus vir,
qui sperat in eo. 9 Timete Dominum omnes sancti
eius: quoniam non est inopia timentibus eum. 10
Divites eguerunt et esurierunt: inquirentes autem
Dominum non minuentur omni bono. 11 Venite
filii, audite me: timorem Domini docebo vos. 12
Quis est homo qui vult vitam: diligit dies videre
bonos? 13 Prohibe linguam tuam a malo: et labia
tua ne loquantur dolum. 14 Diverte a malo, et
fac bonum: inquire pacem, et persequere eam. 15
Oculi Domini super iustos: et aures eius in preces
eorum. 16 Vultus autem Domini super facientes
mala: ut perdat de terra memoriam eorum. 17
Clamaverunt iusti, et Dominus exaudivit eos: et ex
omnibus tribulationibus eorum liberavit eos. 18
Iuxta est Dominus iis, qui tribulato sunt corde: et
humiles spiritu salvabit. 19 Multae tribulationes
iustorum: et de omnibus his liberabit eos Dominus.
20 Custodit Dominus omnia ossa eorum: unum ex his
non conteretur. 21 Mors peccatorum pessima: et qui
oderunt iustum delinquent. 22 Redimet Dominus
animas servorum suorum: et non delinquent omnes
qui sperant in eo.

35 Psalmus David. Iudica Domine nocentes me,
expugna impugnantes me. 2 Apprehende
arma et scutum: et exurge in adiutorium mihi.
3 Effunde frameam, et conclude adversus eos,
qui persequuntur me: dic animae meae: Salus
tua ego sum. 4 Confundantur et revereantur,
quaerentes animam meam. Avertantur retrorsum,
et confundantur cogitantes mihi mala. 5 Fiant
tamquam pulvis ante faciem venti: et angelus
Domini coarctans eos. 6 Fiat via illorum tenebrae
et lubricum: et angelus Domini persequens eos. 7
Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei
sui: supervacue exprobraverunt animam meam. 8
Veniat illi laqueus, quem ignorat: et captio, quam
abscondit, apprehendat eum: et in laqueum cadat in
ipsum. 9 Anima autem mea exultabit in Domino: et

delectabitur super salutari suo. 10 Omnia ossa mea
dicent: Domine, quis similis tibi? Eripiens inopem
de manu fortiorum eius: egenum et pauperem a
diripientibus eum. 11 Surgentes testes iniqui, quae
ignorabam interrogabant me. 12 Retribuebant mihi
mala pro bonis: sterilitatem animae meae. 13 Ego
autem cum mihi molesti essent, induebar cilicio.
Humiliabam in ieiunio animam meam: et oratio
mea in sinu meo convertetur. 14 Quasi proximum,
et quasi fratrem nostrum, sic complacebam: quasi
lugens et contristatus sic humiliabar. 15 Et adversum
me laetati sunt, et convenerunt: congregata sunt
super me flagella, et ignoravi. 16 Dissipati sunt,
nec compuncti, tentaverunt me, subsannaverunt
me subsannatione: frenduerunt super me dentibus
suis. 17 Domine quando respicies? restitue animam
meam a malignitate eorum, a leonibus unicam
meam. 18 Confitebor tibi in ecclesia magna, in
populo gravi laudabo te. 19 Non supergaudeant
mihi qui adversantur mihi inique: qui oderunt
me gratis et annuunt oculis. 20 Quoniam mihi
quidem pacifice loquebantur: et in iracundia terrae
loquentes, dolos cogitabant. 21 Et dilataverunt
super me os suum: dixerunt: Euge, euge, viderunt
oculi nostri. 22 Vidisti Domine, ne sileas: Domine
ne discedas a me. 23 Exurge et intende iudicio meo:
Deus meus, et Dominus meus in causam meam.
24 Iudica me secundum iustitiam tuam Domine
Deus meus, et non supergaudeant mihi. 25 Non
dicant in cordibus suis: Euge, euge, animae nostrae:
nec dicant: Devorabimus eum. 26 Erubescant et
revereantur simul, qui gratulantur malis meis.
Induantur confusione et reverentia qui maligna
loquuntur super me. 27 Exultent et laetentur
qui volunt iustitiam meam: et dicant semper:
Magnificetur Dominus, qui volunt pacem servi eius.
28 Et lingua mea meditabitur iustitiam tuam, tota
die laudem tuam.

36 Psalmus David, in finem, servo Domini. Dixit
iniustus ut delinquat in semetipso: non est
timor Dei ante oculos eius. 2 Quoniam dolose egit
in conspectu eius: ut inveniatur iniquitas eius ad
odium. 3 Verba oris eius iniquitas, et dolus: noluit
intelligere ut bene ageret. 4 Iniquitatem meditatus
est in cubili suo: astitit omni viae non bonae,
malitiam autem non odivit. 5 Domine in caelo
misericordia tua: et veritas tua usque ad nubes. 6
Iustitia tua sicut montes Dei: iudicia tua abyssus
multa. Homines, et iumenta salvabis Domine: 7
quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam
Deus. Filii autem hominum, in tegmine alarum
tuarum sperabunt. 8 Inebriabuntur ab ubertate
domus tuae: et torrente voluptatis tuae potabis eos.
9 Quoniam apud te est fons vitae: et in lumine tuo
videbimus lumen. 10 Praetende misericordiam tuam
scientibus te, et iustitiam tuam his, qui recto sunt
corde. 11 Non veniat mihi pes superbiae: et manus
peccatoris non moveat me. 12 Ibi ceciderunt qui
operantur iniquitatem: expulsi sunt, nec potuerunt
stare.

37 Psalmus David. Noli aemulari in
malignantibus: neque zelaveris facientes
iniquitatem. 2 Quoniam tamquam foenum velociter
arescent: quemadmodum olera herbarum cito
decident. 3 Spera in Domino, et fac bonitatem:
et inhabita terram, et pasceris in divitiis eius.
4 Delectare in Domino: et dabit tibi petitiones
cordis tui. 5 Revela Domino viam tuam, et spera
in eo: et ipse faciet. 6 Et educet quasi lumen
iustitiam tuam: et iudicium tuum tamquam
meridiem: 7 subditus esto Domino, et ora eum.
Noli aemulari in eo, qui prosperatur in via sua:
in homine faciente iniustitias. 8 Desine ab ira, et
derelinque furorem: noli aemulari ut maligneris.
9 Quoniam qui malignantur, exterminabuntur:
sustinentes autem Dominum, ipsi hereditabunt
terram. 10 Et adhuc pusillum, et non erit peccator:
et quaeres locum eius, et non invenies. 11 Mansueti
autem hereditabunt terram, et delectabuntur in
multitudine pacis. 12 Observabit peccator iustum:
et stridebit super eum dentibus suis. 13 Dominus
autem irridebit eum: quoniam prospicit quod veniet
dies eius. 14 Gladium evaginaverunt peccatores:
intenderunt arcum suum. Ut decipiant pauperem
et inopem: ut trucident rectos corde. 15 Gladius
eorum intret in corda ipsorum: et arcus eorum
confringatur. 16 Melius est modicum iusto, super
divitias peccatorum multas. 17 Quoniam brachia
peccatorum conterentur: confirmat autem iustos
Dominus. 18 Novit Dominus dies immaculatorum:
et hereditas eorum in aeternum erit. 19 Non
confundentur in tempore malo, et in diebus famis
saturabuntur: 20 quia peccatores peribunt. Inimici
vero Domini mox ut honorificati fuerint et exaltati:
deficientes, quemadmodum fumus deficient. 21
Mutuabitur peccator, et non solvet: iustus autem
miseretur et retribuet. 22 Quia benedicentes
ei hereditabunt terram: maledicentes autem ei
disperibunt. 23 Apud Dominum gressus hominis
dirigentur: et viam eius volet. 24 Cum ceciderit,
non collidetur: quia Dominus supponit manum
suam. 25 Iunior fui, etenim senui: et non vidi
iustum derelictum, nec semen eius quaerens
panem. 26 Tota die miseretur et commodat: et

semen illius in benedictione erit. 27 Declina a malo,
et fac bonum: et inhabita in saeculum saeculi. 28
Quia Dominus amat iudicium, et non derelinquet
sanctos suos: in aeternum conservabuntur. Iniusti
punientur: et semen impiorum peribit. 29 Iusti
autem hereditabunt terram: et inhabitabunt in
saeculum saeculi super eam. 30 Os iusti meditabitur
sapientiam, et lingua eius loquetur iudicium. 31 Lex
Dei eius in corde ipsius: et non supplantabuntur
gressus eius. 32 Considerat peccator iustum: et
quaerit mortificare eum. 33 Dominus autem non
derelinquet eum in manibus eius: nec damnabit
eum cum iudicabitur illi. 34 Expecta Dominum,
et custodi viam eius: et exaltabit te ut hereditate
capias terram: cum perierint peccatores videbis. 35
Vidi impium superexaltatum, et elevatum sicut
cedros Libani. 36 Et transivi, et ecce non erat:
quaesivi eum, et non est inventus locus eius. 37
Custodi innocentiam, et vide aequitatem: quoniam
sunt reliquiae homini pacifico. 38 Iniusti autem
disperibunt simul: reliquiae impiorum interibunt.
39 Salus autem iustorum a Domino: et protector
eorum in tempore tribulationis. 40 Et adiuvabit
eos Dominus, et liberabit eos: et eruet eos a
peccatoribus, et salvabit eos: quia speraverunt in
eo.

38 Psalmus David, in recordationem sabbati.
Domine ne in furore tuo arguas me, neque
in ira tua corripias me. 2 Quoniam sagittae tuae
infixae sunt mihi: et confirmasti super me manum
tuam. 3 Non est sanitas in carne mea a facie irae
tuae: non est pax ossibus meis a facie peccatorum
meorum. 4 Quoniam iniquitates meae supergressae
sunt caput meum: et sicut onus grave gravatae
sunt super me. 5 Putruerunt et corruptae sunt
cicatrices meae, a facie insipientiae meae. 6 Miser
factus sum, et curvatus sum usque in finem: tota
die contristatus ingrediebar. 7 Quoniam lumbi mei
impleti sunt illusionibus: et non est sanitas in carne
mea. 8 Afflictus sum, et humiliatus sum nimis:
rugiebam a gemitu cordis mei. 9 Domine, ante
te omne desiderium meum: et gemitus meus a te
non est absconditus. 10 Cor meum conturbatum
est, dereliquit me virtus mea: et lumen oculorum
meorum, et ipsum non est mecum. 11 Amici mei
et proximi mei adversum me appropinquaverunt,
et steterunt. Et qui iuxta me erant, de longe
steterunt: et vim faciebant qui quaerebant animam
meam. 12 Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt
vanitates: et dolos tota die meditabantur. 13 Ego
autem tamquam surdus non audiebam: et sicut
mutus non aperiens os suum. 14 Et factus sum
sicut homo non audiens: et non habens in ore suo
redargutiones. 15 Quoniam in te Domine speravi:
tu exaudies me Domine Deus meus. 16 Quia dixi:
Nequando supergaudeant mihi inimici mei: et dum
commoventur pedes mei, super me magna locuti
sunt. 17 Quoniam ego in flagella paratus sum: et
dolor meus in conspectu meo semper. 18 Quoniam
iniquitatem meam annunciabo: et cogitabo pro
peccato meo. 19 Inimici autem mei vivunt, et
confirmati sunt super me: et multiplicati sunt
qui oderunt me inique. 20 Qui retribuunt mala
pro bonis, detrahebant mihi: quoniam sequebar
bonitatem. 21 Ne derelinquas me Domine Deus
meus: ne discesseris a me. 22 Intende in adiutorium
meum, Domine Deus salutis meae.

39 Psalm. Canticum David, in finem, pro Idithum.
Dixi: Custodiam vias meas: ut non delinquam
in lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum
consisteret peccator adversum me. 2 Obmutui, et
humiliatus sum, et silui a bonis: et dolor meus
renovatus est. 3 Concaluit cor meum intra me: et
in meditatione mea exardescet ignis. 4 Locutus
sum in lingua mea: Notum fac mihi Domine finem
meum. Et numerum dierum meorum quis est: ut
sciam quid desit mihi. 5 Ecce mensurabiles posuisti
dies meos: et substantia mea tamquam nihilum
ante te. Verumtamen universa vanitas, omnis
homo vivens. 6 Verumtamen in imagine pertransit
homo: sed et frustra conturbatur. Thesaurizat: et
ignorat cui congregabit ea. 7 Et nunc quae est
expectatio mea? nonne Dominus? et substantia
mea apud te est. 8 Ab omnibus iniquitatibus meis
erue me: opprobrium insipienti dedisti me. 9
Obmutui, et non aperui os meum, quoniam tu
fecisti: 10 amove a me plagas tuas. 11 A fortitudine
manus tuae ego defeci in increpationibus: propter
iniquitatem corripuisti hominem. Et tabescere
fecisti sicut araneam animam eius: verumtamen
vane conturbatur omnis homo. 12 Exaudi orationem
meam Domine, et deprecationem meam: auribus
percipe lacrymas meas. Ne sileas: quoniam advena
ego sum apud te, et peregrinus, sicut omnes patres
mei. 13 Remitte mihi, ut refrigerer priusquam
abeam, et amplius non ero.

40 Psalmus David, in finem, Expectans expectavi
Dominum, et intendit mihi. 2 Et exaudivit
preces meas: et eduxit me de lacu miseriae, et de
luto faecis. Et statuit super petram pedes meos:
et direxit gressus meos. 3 Et immisit in os meum
canticum novum, carmen Deo nostro. Videbunt
multi, et timebunt: et sperabunt in Domino. 4
Beatus vir, cuius est nomen Domini spes eius:

et non respexit in vanitates et insanias falsas. 5
Multa fecisti tu Domine Deus meus mirabilia tua:
et cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.
Annunciavi et locutus sum: multiplicati sunt super
numerum. 6 Sacrificium et oblationem noluisti:
aures autem perfecisti mihi. Holocaustum et pro
peccato non postulasti: 7 tunc dixi: Ecce venio.
In capite libri scriptum est de me 8 ut facerem
voluntatem tuam: Deus meus volui, et legem tuam
in medio cordis mei. 9 Annunciavi iustitiam tuam
in ecclesia magna, ecce labia mea non prohibebo:
Domine tu scisti. 10 Iustitiam tuam non abscondi in
corde meo: veritatem tuam et salutare tuum dixi.
Non abscondi misericordiam tuam, et veritatem
tuam a concilio multo. 11 Tu autem Domine ne longe
facias miserationes tuas a me: misericordia tua et
veritas tua semper susceperunt me. 12 Quoniam
circumdederunt me mala, quorum non est numerus:
comprehenderunt me iniquitates meae, et non potui
ut viderem. Multiplicatae sunt super capillos capitis
mei: et cor meum dereliquit me. 13 Complaceat
tibi Domine ut eruas me: Domine, ad adiuvandum
me respice. 14 Confundantur et revereantur simul,
qui quaerunt animam meam, ut auferant eam.
Convertantur retrorsum, et revereantur qui volunt
mihi mala. 15 Ferant confestim confusionem suam,
qui dicunt mihi: Euge, euge. 16 Exultent et laetentur
super te omnes quaerentes te: et dicant semper:
Magnificetur Dominus: qui diligunt salutare tuum.
17 Ego autem mendicus sum, et pauper: Dominus
solicitus est mei. Adiutor meus, et protector meus
tu es: Deus meus ne tardaveris.

41 Psalmus David, in finem. Beatus vir qui
intelligit super egenum, et pauperem: in die
mala liberabit eum Dominus. 2 Dominus conservet
eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in
terra: et non tradat eum in animam inimicorum
eius. 3 Dominus opem ferat illi super lectum
doloris eius: universum stratum eius versasti in
infirmitate eius. 4 Ego dixi: Domine miserere mei:
sana animam meam, quia peccavi tibi. 5 Inimici mei
dixerunt mala mihi: Quando morietur, et peribit
nomen eius? 6 Et si ingrediebatur ut videret, vana
loquebatur, cor eius congregavit iniquitatem sibi.
Egrediebatur foras, et loquebatur 7 in idipsum.
Adversum me susurrabant omnes inimici mei:
adversum me cogitabant mala mihi. 8 Verbum
iniquum constituerunt adversum me: Numquid qui
dormit non adiiciet ut resurgat? 9 Etenim homo
pacis meae, in quo speravi: qui edebat panes meos,
magnificavit super me supplantationem. 10 Tu
autem Domine miserere mei, et resuscita me: et
retribuam eis. 11 In hoc cognovi quoniam voluisti
me: quoniam non gaudebit inimicus meus super
me. 12 Me autem propter innocentiam suscepisti:
et confirmasti me in conspectu tuo in aeternum. 13
Benedictus Dominus Deus Israel a saeculo, et usque
in saeculum: fiat, fiat.

42 Psalmus, in finem. Intellectus filiis Core.
Quemadmodum desiderat cervus ad fontes
aquarum: ita desiderat anima mea ad te Deus. 2
Sitivit anima mea ad Deum fontem vivum: quando
veniam et apparebo ante faciem Dei? 3 Fuerunt
mihi lacrymae meae panes die ac nocte: dum dicitur
mihi quotidie: Ubi est Deus tuus? 4 Haec recordatus
sum, et effudi in me animam meam: quoniam
transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad
domum Dei: In voce exultationis, et confessionis:
sonus epulantis. 5 Quare tristis es anima mea? et
quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam adhuc
confitebor illi: salutare vultus mei, 6 et Deus meus.
Ad meipsum anima mea conturbata est: propterea
memor ero tui de terra Iordanis, et Hermoniim
a monte modico. 7 Abyssus abyssum invocat, in
voce cataractarum tuarum. Omnia excelsa tua, et
fluctus tui super me transierunt. 8 In die mandavit
Dominus misericordiam suam: et nocte canticum
eius. Apud me oratio Deo vitae meae, 9 dicam Deo:
Susceptor meus es, Quare oblitus es mei? et quare
contristatus incedo, dum affligit me inimicus? 10
Dum confringuntur ossa mea, exprobraverunt mihi
qui tribulant me inimici mei: Dum dicunt mihi per
singulos dies: Ubi est Deus tuus? 11 quare tristis es
anima mea? et quare conturbas me? Spera in Deo,
quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei,
et Deus meus.

43 Psalmus David, in finem. Iudica me Deus, et
discerne causam meam de gente non sancta,
ab homine iniquo, et doloso erue me. 2 Quia tu es
Deus fortitudo mea: quare me repulisti? et quare
tristis incedo, dum affligit me inimicus? 3 Emitte
lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt,
et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in
tabernacula tua. 4 Et introibo ad altare Dei: ad
Deum, qui laetificat iuventutem meam. Confitebor
tibi in cithara Deus Deus meus: 5 quare tristis es
anima mea? et quare conturbas me? Spera in Deo,
quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei,
et Deus meus.

44 Psalmus, filiis Core ad intellectum. 2 Deus
auribus nostris audivimus: patres nostri
annunciaverunt nobis. Opus, quod operatus es
in diebus eorum: et in diebus antiquis. 3 Manus

tua gentes disperdidit, et plantasti eos: afflixisti
populos, et expulisti eos: **4** Nec enim in gladio
suo possederunt terram, et brachium eorum non
salvavit eos: Sed dextera tua, et brachium tuum,
et illuminatio vultus tui: quoniam complacuisti
in eis. **5** Tu es ipse rex meus et Deus meus: qui
mandas salutes Iacob. **6** In te inimicos nostros
ventilabimus cornu, et in nomine tuo spernemus
insurgentes in nobis. **7** Non enim in arcu meo
sperabo: et gladius meus non salvabit me. **8**
Salvasti enim nos de affligentibus nos: et odientes
nos confudisti. **9** In Deo laudabimur tota die:
et in nomine tuo confitebimur in saeculum. **10**
Nunc autem repulisti et confudisti nos: et non
egredieris Deus in virtutibus nostris. **11** Avertisti
nos retrorsum post inimicos nostros: et qui oderunt
nos, diripiebant sibi. **12** Dedisti nos tamquam
oves escarum: et in gentibus dispersisti nos. **13**
Vendidisti populum tuum sine pretio: et non fuit
multitudo in commutationibus eorum. **14** Posuisti
nos opprobrium vicinis nostris, subsannationem et
derisum his, qui sunt in circuitu nostro. **15** Posuisti
nos in similitudinem Gentibus: commotionem
capitis in populis. **16** Tota die verecundia mea
contra me est, et confusio faciei meae cooperuit
me. **17** A voce exprobrantis, et obloquentis: a facie
inimici, et persequentis. **18** Haec omnia venerunt
super nos, nec obliti sumus te: et inique non egimus
in testamento tuo. **19** Et non recessit retro cor
nostrum: et declinasti semitas nostras a via tua:
20 Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis, et
cooperuit nos umbra mortis. **21** Si obliti sumus
nomen Dei nostri, et si expandimus manus nostras
ad deum alienum: **22** Nonne Deus requiret ista? ipse
enim novit abscondita cordis. Quoniam propter te
mortificamur tota die: aestimati sumus sicut oves
occisionis. **23** Exurge, quare obdormis Domine?
exurge, et ne repellas in finem. **24** Quare faciem tuam
avertis, oblivisceris inopiae nostrae et tribulationis
nostrae? **25** Quoniam humiliata est in pulvere anima
nostra: conglutinatus est in terra venter noster. **26**
Exurge Domine, adiuva nos: et redime nos propter
nomen tuum.

45 Psalm: filiis Core pro iis, qui commutabuntur,
in intellectu Canticum pro dilecto. Eructavit
cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.
Lingua mea calamus scribae, velociter scribentis. **2**
Speciosus forma prae filiis hominum, diffusa est
gratia in labiis tuis: propterea benedixit te Deus
in aeternum. **3** Accingere gladio tuo super femur
tuum, potentissime, **4** Specie tua et pulchritudine
tua intende, prospere procede, et regna, Propter
veritatem et mansuetudinem, et iustitiam: et
deducet te mirabiliter dextera tua. **5** Sagittae tuae
acutae, populi sub te cadent, in corda inimicorum
regis. **6** Sedes tua Deus in saeculum saeculi: virga
directionis virga regni tui. **7** Dilexisti iustitiam,
et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus
Deus tuus oleo laetitiae prae consortibus tuis. **8**
Myrrha, et gutta, et casia a vestimentis tuis, a
domibus eburneis: ex quibus delectaverunt te **9**
filiae regum in honore tuo. Astitit regina a dextris
tuis in vestitu deaurato: circumdata varietate.
10 Audi filia, et vide, et inclina aurem tuam: et
obliviscere populum tuum, et domum patris tui. **11**
Et concupiscet rex decorem tuum: quoniam ipse est
Dominus Deus tuus, et adorabunt eum. **12** Et filiae
Tyri in muneribus vultum tuum deprecabuntur:
omnes divites plebis. **13** Omnis gloria eius filiae
regis ab intus, in fimbriis aureis **14** circumamicta
varietatibus. Adducentur regi virgines post eam:
proximae eius afferentur tibi. **15** Afferentur in
laetitia et exultatione: adducentur in templum regis.
16 Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: constitues eos
principes super omnem terram. **17** Memores erunt
nominis tui in omni generatione et generationem.
Propterea populi confitebuntur tibi in aeternum: et
in saeculum saeculi.

46 Psalmus, in finem, pro filiis Core pro occultis.
Deus noster refugium, et virtus: adiutor in
tribulationibus, quae invenerunt nos nimis. **2**
Propterea non timebimus dum turbabitur terra: et
transferentur montes in cor maris. **3** Sonuerunt,
et turbatae sunt aquae eorum: conturbati sunt
montes in fortitudine eius. **4** Fluminis impetus
laetificat civitatem Dei: sanctificavit tabernaculum
suum Altissimus. **5** Deus, in medio eius, non
commovebitur: adiuvabit eam Deus mane diluculo.
6 Conturbatae sunt gentes, et inclinata sunt regna:
dedit vocem suam, mota est terra. **7** Dominus
virtutum nobiscum: susceptor noster Deus Iacob. **8**
Venite, et videte opera Domini, quae posuit prodigia
super terram: **9** auferens bella usque ad finem
terrae. Arcum conteret, et confringet arma: et scuta
comburet igni: **10** Vacate, et videte quoniam ego
sum Deus: exaltabor in gentibus, et exaltabor in
terra. **11** Dominus virtutum nobiscum: susceptor
noster Deus Iacob.

47 Psalmus David, in finem, pro filiis Core. Omnes
Gentes plaudite manibus: iubilate Deo in
voce exultationis. **2** Quoniam Dominus excelsus,
terribilis: Rex magnus super omnem terram. **3**
Subiecit populos nobis: et gentes sub pedibus
nostris. **4** Elegit nobis hereditatem suam: speciem

Iacob, quam dilexit. 5 Ascendit Deus in iubilo:
et Dominus in voce tubae. 6 Psallite Deo nostro,
psallite: psallite Regi nostro, psallite. 7 Quoniam Rex
omnis terrae Deus: psallite sapienter. 8 Regnabit
Deus super gentes: Deus sedet super sedem sanctam
suam. 9 Principes populorum congregati sunt
cum Deo Abraham: quoniam dii fortes terrae,
vehementer elevati sunt.

48 Psalmus, Laus Cantici filiis Core secunda
sabbati. Magnus Dominus, et laudabilis nimis
in civitate Dei nostri, in monte sancto eius. 2
Fundatur exultatione universae terrae mons Sion,
latera Aquilonis, civitas Regis magni. 3 Deus in
domibus eius cognoscetur, cum suscipiet eam.
4 Quoniam ecce reges terrae congregati sunt:
convenerunt in unum. 5 Ipsi videntes sic admirati
sunt, conturbati sunt, commoti sunt: 6 tremor
apprehendit eos. Ibi dolores ut parturientis, 7
in spiritu vehementi conteres naves Tharsis. 8
Sicut audivimus, sic vidimus in civitate Domini
virtutum, in civitate Dei nostri: Deus fundavit eam
in aeternum. 9 Suscepimus Deus misericordiam
tuam, in medio templi tui. 10 Secundum nomen
tuum Deus, sic et laus tua in fines terrae: iustitia
plena est dextera tua. 11 Laetetur mons Sion, et
exultent filiae Iudae, propter iudicia tua Domine. 12
Circumdate Sion, et complectimini eam: narrate in
turribus eius. 13 Ponite corda vestra in virtute eius:
et distribuite domos eius, ut enarretis in progenie
altera. 14 Quoniam hic est Deus, Deus noster in
aeternum, et in saeculum saeculi: ipse reget nos in
saecula.

49 Psalmus David, in finem, filiis Core. Audite
haec omnes Gentes: auribus percipite omnes,
qui habitatis orbem: 2 Quique terrigenae, et filii
hominum: simul in unum dives et pauper. 3 Os
meum loquetur sapientiam: et meditatio cordis
mei prudentiam. 4 Inclinabo in parabolam aurem
meam: aperiam in psalterio propositionem meam.
5 Cur timebo in die mala? iniquitas calcanei mei
circumdabit me: 6 Qui confidunt in virtute sua:
et in multitudine divitiarum suarum gloriantur.
7 Frater non redimit, redimet homo: non dabit
Deo placationem suam. 8 Et pretium redemptionis
animae suae: et laborabit in aeternum, 9 et vivet
adhuc in finem. 10 Non videbit interitum, cum
viderit sapientes morientes: simul insipiens, et
stultus peribunt. Et relinquent alienis divitias
suas: 11 et sepulchra eorum domus illorum in
aeternum. Tabernacula eorum in progenie, et
progenie: vocaverunt nomina sua in terris suis.
12 Et homo, cum in honore esset, non intellexit:
comparatus est iumentis insipientibus, et similis
factus est illis. 13 Haec via illorum scandalum
ipsis: et postea in ore suo complacebunt. 14 Sicut
oves in inferno positi sunt: mors depascet eos. Et
dominabuntur eorum iusti in matutino: et auxilium
eorum veterascet in inferno a gloria eorum. (Sheol
h7585) 15 Verumtamen Deus redimet animam meam
de manu inferi, cum acceperit me. (Sheol h7585) 16
Ne timueris cum dives factus fuerit homo: et cum
multiplicata fuerit gloria domus eius. 17 Quoniam
cum interierit, non sumet omnia: neque descendet
cum eo gloria eius. 18 Quia anima eius in vita ipsius
benedicetur: confitebitur tibi cum benefeceris ei.
19 Introibit usque in progenies patrum suorum: et
usque in aeternum non videbit lumen. 20 Homo,
cum in honore esset, non intellexit: comparatus est
iumentis insipientibus, et similis factus est illis.

50 Psalmus Asaph. Deus deorum Dominus locutus
est: et vocavit terram, A solis ortu usque ad
occasum: 2 ex Sion species decoris eius. 3 Deus
manifeste veniet: Deus noster et non silebit. Ignis
in conspectu eius exardescet: et in circuitu eius
tempestas valida. 4 Advocavit caelum desursum: et
terram discernere populum suum. 5 Congregate illi
sanctos eius: qui ordinant testamentum eius super
sacrificia. 6 Et annunciabunt caeli iustitiam eius:
quoniam Deus iudex est. 7 Audi populus meus, et
loquar Israel, et testificabor tibi: Deus Deus tuus ego
sum. 8 Non in sacrificiis tuis arguam te: holocausta
autem tua in conspectu meo sunt semper. 9 Non
accipiam de domo tua vitulos: neque de gregibus
tuis hircos. 10 Quoniam meae sunt omnes ferae
silvarum, iumenta in montibus et boves. 11 Cognovi
omnia volatilia caeli: et pulchritudo agri mecum est.
12 Si esuriero, non dicam tibi: meus est enim orbis
terrae, et plenitudo eius. 13 Numquid manducabo
carnes taurorum? aut sanguinem hircorum potabo?
14 Immola Deo sacrificium laudis: et redde Altissimo
vota tua. 15 Et invoca me in die tribulationis: eruam
te, et honorificabis me. 16 Peccatori autem dixit
Deus: Quare tu enarras iustitias meas, et assumis
testamentum meum per os tuum? 17 Tu vero
odisti disciplinam: et proiecisti sermones meos
retrorsum: 18 Si videbas furem, currebas cum eo: et
cum adulteris portionem tuam ponebas. 19 Os tuum
abundavit malitia: et lingua tua concinnabat dolos.
20 Sedens adversus fratrem tuum loquebaris, et
adversus filium matris tuae ponebas scandalum: 21
haec fecisti, et tacui. Existimasti inique quod ero tui
similis: arguam te, et statuam contra faciem tuam.
22 Intelligite haec qui obliviscimini Deum: nequando
rapiat, et non sit qui eripiat. 23 Sacrificium laudis

honorificabit me: et illic iter, quo ostendam illi
salutare Dei.

51 Psalmus David, Cum venit ad eum
Nathan Propheta, quando intravit ad
Bethsabee. Miserere mei Deus, secundum magnam
misericordiam tuam. Et secundum multitudinem
miserationum tuarum, dele iniquitatem meam. **2**
Amplius lava me ab iniquitate mea: et a peccato
meo munda me. **3** Quoniam iniquitatem meam
ego cognosco: et peccatum meum contra me est
semper. **4** Tibi soli peccavi, et malum coram te feci:
ut iustificeris in sermonibus tuis, et vincas cum
iudicaris. **5** Ecce enim in iniquitatibus conceptus
sum: et in peccatis concepit me mater mea. **6**
Ecce enim veritatem dilexisti: incerta, et occulta
sapientiae tuae manifestasti mihi. **7** Asperges me
hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem
dealbabor. **8** Auditui meo dabis gaudium et laetitiam:
et exultabunt ossa humiliata. **9** Averte faciem tuam
a peccatis meis: et omnes iniquitates meas dele. **10**
Cor mundum crea in me Deus: et spiritum rectum
innova in visceribus meis. **11** Ne proiicias me a
facie tua: et spiritum sanctum tuum ne auferas a
me. **12** Redde mihi laetitiam salutaris tui: et spiritu
principali confirma me. **13** Docebo iniquos vias
tuas: et impii ad te convertentur. **14** Libera me de
sanguinibus Deus, Deus salutis meae: et exaltabit
lingua mea iustitiam tuam. **15** Domine, labia mea
aperies: et os meum annunciabit laudem tuam. **16**
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique:
holocaustis non delectaberis. **17** Sacrificium Deo
spiritus contribulatus: cor contritum, et humiliatum
Deus non despicies. **18** Benigne fac Domine in bona
voluntate tua Sion: ut aedificentur muri Ierusalem.
19 Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes,
et holocausta: tunc imponent super altare tuum
vitulos.

52 Psalmus In finem, Intellectus David, Cum venit
Doeg Idumaeus, et nunciavit Sauli: Venit David
in domum Abimelech. Quid gloriaris in malitia,
qui potens es in iniquitate? **2** Tota die iniustitiam
cogitavit lingua tua: sicut novacula acuta fecisti
dolum. **3** Dilexisti malitiam super benignitatem:
iniquitatem magis quam loqui aequitatem. **4**
Dilexisti omnia verba praecipitationis, lingua dolosa.
5 Propterea Deus destruet te in finem, evellet te, et
emigrabit te de tabernaculo tuo: et radicem tuam
de terra viventium. **6** Videbunt iusti, et timebunt,
et super eum ridebunt, et dicent: **7** ecce homo, qui
non posuit Deum adiutorem suum: Sed speravit in
multitudine divitiarum suarum: et praevaluit in
vanitate sua. **8** Ego autem, sicut oliva fructifera in
domo Dei, speravi in misericordia Dei in aeternum:
et in saeculum saeculi. **9** Confitebor tibi in saeculum
quia fecisti: et expectabo nomen tuum, quoniam
bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

53 Psalmus, in finem, pro Amalech, intellectus
David. Dixit insipiens in corde suo: Non est
Deus. Corrupti sunt, et abominabiles facti sunt in
iniquitatibus: non est qui faciat bonum. **2** Deus de
caelo prospexit super filios hominum: ut videat
si est intelligens, aut requirens Deum. **3** Omnes
declinaverunt, simul inutiles facti sunt: non est
qui faciat bonum, non est usque ad unum. **4**
Nonne scient omnes qui operantur iniquitatem, qui
devorant plebem meam ut cibum panis? **5** Deum
non invocaverunt: illic trepidaverunt timore, ubi
non erat timor. Quoniam Deus dissipavit ossa eorum
qui hominibus placent: confusi sunt, quoniam Deus
sprevit eos. **6** Quis dabit ex Sion salutare Israel?
cum converterit Dominus captivitatem plebis suae,
exultabit Iacob, et laetabitur Israel.

54 Psalmus, in finem, In hymnis intellectus
David, cum venerunt Ziphaei, et dixerunt ad
Saul: Nonne ecce David absconditus est apud nos?
Deus in nomine tuo salvum me fac: et in virtute
tua iudica me. **2** Deus exaudi orationem meam:
auribus percipe verba oris mei. **3** Quoniam alieni
insurrexerunt adversum me, et fortes quaesierunt
animam meam: et non proposuerunt Deum ante
conspectum suum. **4** Ecce enim Deus adiuvat me: et
Dominus susceptor est animae meae. **5** Averte mala
inimicis meis: et in veritate tua disperde illos. **6**
Voluntarie sacrificabo tibi, et confitebor nomini
tuo Domine: quoniam bonum est: **7** Quoniam ex
omni tribulatione eripuisti me: et super inimicos
meos despexit oculus meus.

55 Psalmus, in finem, In hymnis intellectus
David. Exaudi Deus orationem meam, et ne
despexeris deprecationem meam: **2** intende mihi,
et exaudi me. Contristatus sum in exercitatione
mea: et conturbatus sum **3** a voce inimici, et a
tribulatione peccatoris. Quoniam declinaverunt in
me iniquitates, et in ira molesti erant mihi. **4** Cor
meum conturbatum est in me: et formido mortis
cecidit super me. **5** Timor et tremor venerunt
super me: et contexerunt me tenebrae: **6** Et dixi:
Quis dabit mihi pennas sicut columbae, et volabo,
et requiescam? **7** Ecce elongavi fugiens: et mansi
in solitudine. **8** Expectabam eum, qui salvum me
fecit a pusillanimitate spiritus, et tempestate. **9**
Praecipita Domine, divide linguas eorum: quoniam
vidi iniquitatem, et contradictionem in civitate.

10 Die ac nocte circumdabit eam super muros eius
iniquitas: et labor in medio eius, 11 et iniustitia.
Et non defecit de plateis eius usura et dolus.
12 Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi,
sustinuissem utique. Et si is, qui oderat me, super
me magna locutus fuisset: abscondissem me forsitan
ab eo. 13 Tu vero homo unanimis: dux meus, et
notus meus: 14 Qui simul mecum dulces capiebas
cibos: in domo Dei ambulavimus cum consensu. 15
Veniat mors super illos: et descendant in infernum
viventes: Quoniam nequitiae in habitaculis eorum:
in medio eorum. (Sheol h7585) 16 Ego autem ad Deum
clamavi: et Dominus salvabit me. 17 Vespere, et
mane, et meridie narrabo et annunciabo: et exaudiet
vocem meam. 18 Redimet in pace animam meam ab
his, qui appropinquant mihi: quoniam inter multos
erant mecum. 19 Exaudiet Deus, et humiliabit illos,
qui est ante saecula. Non enim est illis commutatio,
et non timuerunt Deum: 20 extendit manum suam in
retribuendo. Contaminaverunt testamentum eius,
21 divisi sunt ab ira vultus eius: et appropinquavit
cor illius. Molliti sunt sermones eius super oleum:
et ipsi sunt iacula. 22 Iacta super Dominum curam
tuam, et ipse te enutriet: non dabit in aeternum
fluctuationem iusto. 23 Tu vero Deus deduces eos,
in puteum interitus. Viri sanguinum, et dolosi non
dimidiabunt dies suos: ego autem sperabo in te
Domine.

56 Psalmus In finem, Pro populo, qui a Sanctis
longe factus est, David in tituli inscriptionem,
cum tenuerunt eum Allophyli in Geth. Miserere
mei Deus, quoniam conculcavit me homo: tota
die impugnans tribulavit me. 2 Conculcaverunt
me inimici mei tota die: quoniam multi bellantes
adversum me. 3 Ab altitudine diei timebo: ego vero
in te sperabo. 4 In Deo laudabo sermones meos, in
Deo speravi: non timebo quid faciat mihi caro. 5 Tota
die verba mea execrabantur: adversum me omnes
cogitationes eorum, in malum. 6 Inhabitabunt et
abscondent: ipsi calcaneum meum observabunt.
Sicut sustinuerunt animam meam, 7 pro nihilo
salvos facies illos: in ira populos confringes. 8 Deus,
vitam meam annunciavi tibi: posuisti lacrymas
meas in conspectu tuo, Sicut et in promissione
tua: 9 tunc convertentur inimici mei retrorsum:
In quacumque die invocavero te: ecce cognovi
quoniam Deus meus es. 10 In Deo laudabo verbum,
in Domino laudabo sermonem: 11 in Deo speravi,
non timebo quid faciat mihi homo. 12 In me sunt
Deus vota tua, quae reddam, laudationes tibi. 13
Quoniam eripuisti animam meam de morte, et
pedes meos de lapsu: ut placeam coram Deo in
lumine viventium.

57 Psalmus, in finem, ne corrumpas, David in
tituli inscriptionem, cum fugeret a facie
Saul in speluncam. Miserere mei Deus, miserere
mei: quoniam in te confidit anima mea. Et in
umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat
iniquitas. 2 Clamabo ad Deum altissimum: Deum
qui benefecit mihi. 3 Misit de caelo, et liberavit
me: dedit in opprobrium conculcantes me. Misit
Deus misericordiam suam, et veritatem suam, 4
et eripuit animam meam de medio catulorum
leonum: dormivi conturbatus. Filii hominum dentes
eorum arma et sagittae: et lingua eorum gladius
acutus. 5 Exaltare super caelos Deus: et in omnem
terram gloria tua. 6 Laqueum paraverunt pedibus
meis: et incurvaverunt animam meam. Foderunt
ante faciem meam foveam: et inciderunt in eam.
7 Paratum cor meum Deus, paratum cor meum:
cantabo, et psalmum dicam. 8 Exurge gloria mea,
exurge psalterium et cithara: exurgam diluculo.
9 Confitebor tibi in populis Domine: et psalmum
dicam tibi in gentibus: 10 Quoniam magnificata est
usque ad caelos misericordia tua, et usque ad nubes
veritas tua. 11 Exaltare super caelos Deus: et super
omnem terram gloria tua.

58 Psalmus, in finem, ne corrumpas, David in
tituli inscriptionem. Si vere utique iustitiam
loquimini: recte iudicate filii hominum. 2 Etenim
in corde iniquitates operamini: in terra iniustitias
manus vestrae concinnant. 3 Alienati sunt
peccatores a vulva, erraverunt ab utero: locuti
sunt falsa. 4 Furor illis secundum similitudinem
serpentis: sicut aspidis surdae, et obturantis aures
suas, 5 Quae non exaudiet vocem incantantium:
et venefici incantantis sapienter. 6 Deus conteret
dentes eorum in ore ipsorum: molas leonum
confringet Dominus. 7 Ad nihilum devenient
tamquam aqua decurrens: intendit arcum suum
donec infirmentur. 8 Sicut cera, quae fluit,
auferentur: supercecidit ignis, et non viderunt
solem. 9 Priusquam intelligerent spinae vestrae
rhamnum: sicut viventes, sic in ira absorbet eos.
10 Laetabitur iustus cum viderit vindictam: manus
suas lavabit in sanguine peccatoris. 11 Et dicet
homo: Si utique est fructus iusto: utique est Deus
iudicans eos in terra.

59 Psalmus, in finem, ne corrumpas, David in
tituli inscriptionem, quando misit Saul, et
custodivit domum eius, ut eum interficeret. Eripe me
de inimicis meis Deus meus: et ab insurgentibus in

me libera me. 2 Eripe me de operantibus iniquitatem:
et de viris sanguinum salva me. 3 Quia ecce ceperunt
animam meam: irruerunt in me fortes. 4 Neque
iniquitas mea, neque peccatum meum Domine: sine
iniquitate cucurri, et direxi. 5 Exurge in occursum
meum, et vide: et tu Domine Deus virtutum, Deus
Israel, Intende ad visitandas omnes gentes: non
miserearis omnibus, qui operantur iniquitatem. 6
Convertentur ad vesperam: et famem patientur ut
canes, et circuibunt civitatem. 7 Ecce loquentur
in ore suo, et gladius in labiis eorum: quoniam
quis audivit? 8 Et tu Domine deridebis eos: ad
nihilum deduces omnes gentes. 9 Fortitudinem
meam ad te custodiam, quia Deus susceptor meus
es: 10 Deus meus misericordia eius praeveniet me.
11 Deus ostendit mihi super inimicos meos, ne
occidas eos: nequando obliviscantur populi mei.
Disperge illos in virtute tua: et depone eos protector
meus Domine: 12 Delictum oris eorum, sermonem
labiorum ipsorum: et comprehendantur in superbia
sua. Et de execratione et mendacio annunciabuntur
13 in consummatione: in ira consummationis, et
non erunt. Et scient quia Deus dominabitur Iacob:
et finium terrae. 14 Convertentur ad vesperam, et
famem patientur ut canes: et circuibunt civitatem.
15 Ipsi dispergentur ad manducandum: si vero
non fuerint saturati, et murmurabunt. 16 Ego
autem cantabo fortitudinem tuam: et exaltabo
mane misericordiam tuam. Quia factus es susceptor
meus, et refugium meum, in die tribulationis meae.
17 Adiutor meus tibi psallam, quia Deus susceptor
meus es: Deus meus misericordia mea.

60 Psalmus In finem, Pro his, qui immutabuntur,
in tituli inscriptionem David in doctrinam,
cum succendit Mesopotamiam Syriam, et Sobal, et
convertit Ioab, et percussit Edom in valle Salinarum
duodecim millia. Deus repulisti nos, et destruxisti
nos: iratus es, et misertus es nobis. 2 Commovisti
terram, et conturbasti eam: sana contritiones
eius, quia commota est. 3 Ostendisti populo tuo
dura: potasti nos vino compunctionis. 4 Dedisti
metuentibus te significationem: ut fugiant a facie
arcus: Ut liberentur dilecti tui: 5 salvum fac dextera
tua, et exaudi me. 6 Deus locutus est in sancto
suo: Laetabor, et partibor Sichimam: et convallem
tabernaculorum metibor. 7 Meus est Galaad, et
meus est Manasses: et Ephraim fortitudo capitis
mei. Iuda rex meus: 8 Moab olla spei meae. In
Idumaeam extendam calceamentum meum: mihi
alienigenae subditi sunt. 9 Quis deducet me in
civitatem munitam? quis deducet me usque in
Idumaeam? 10 Nonne tu Deus, qui repulisti nos:
et non egredieris Deus in virtutibus nostris? 11
Da nobis auxilium de tribulatione: quia vana salus
hominis. 12 In Deo faciemus virtutem: et ipse ad
nihilum deducet tribulantes nos.

61 Psalmus In finem, In hymnis David. Exaudi
Deus deprecationem meam: intende orationi
meae. 2 A finibus terrae ad te clamavi: dum
anxiaretur cor meum, in petra exaltasti me.
Deduxisti me, 3 quia factus es spes mea: turris
fortitudinis a facie inimici. 4 Inhabitabo in
tabernaculo tuo in saecula: protegar in velamento
alarum tuarum. 5 Quoniam tu Deus meus
exaudisti orationem meam: dedisti hereditatem
timentibus nomen tuum. 6 Dies super dies regis
adiicies: annos eius usque in diem generationis et
generationis. 7 Permanet in aeternum in conspectu
Dei: misericordiam et veritatem eius quis requiret?
8 Sic psalmum dicam nomini tuo in saeculum
saeculi: ut reddam vota mea de die in diem.

62 Psalmus David, in finem, pro Idithum. Nonne
Deo subiecta erit anima mea? ab ipso enim
salutare meum. 2 Nam et ipse Deus meus, et
salutaris meus: susceptor meus, non movebor
amplius. 3 Quousque irruitis in hominem?
interficitis universi vos: tamquam parieti inclinato
et maceriae depulsae. 4 Verumtamen pretium
meum cogitaverunt repellere, cucurri in siti: ore
suo benedicebant, et corde suo maledicebant. 5
Verumtamen Deo subiecta esto anima mea: quoniam
ab ipso patientia mea. 6 Quia ipse Deus meus, et
salvator meus: adiutor meus, non emigrabo. 7 In
Deo salutare meum, et gloria mea: Deus auxilii
mei, et spes mea in Deo est. 8 Sperate in eo
omnis congregatio populi, effundite coram illo
corda vestra: Deus adiutor noster in aeternum. 9
Verumtamen vani filii hominum, mendaces filii
hominum in stateris: ut decipiant ipsi de vanitate in
idipsum. 10 Nolite sperare in iniquitate, et rapinas
nolite concupiscere: divitiae si affluant, nolite cor
apponere. 11 Semel locutus est Deus, duo haec
audivi, quia potestas Dei est, 12 et tibi Domine
misericordia: quia tu reddes unicuique iuxta opera
sua.

63 Psalmus David, Cum esset in deserto Idumaeae.
Deus Deus meus ad te de luce vigilo. Sitivit in
te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea. 2
In terra deserta, et invia, et inaquosa: sic in sancto
apparui tibi, ut viderem virtutem tuam, et gloriam
tuam. 3 Quoniam melior est misericordia tua super
vitas: labia mea laudabunt te. 4 Sic benedicam te in
vita mea: et in nomine tuo levabo manus meas. 5

Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea: et
labiis exultationis laudabit os meum. 6 Sic memor
fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor
in te: 7 quia fuisti adiutor meus. Et in velamento
alarum tuarum exultabo, 8 adhaesit anima mea post
te: me suscepit dextera tua. 9 Ipsi vero in vanum
quaesierunt animam meam, introibunt in inferiora
terrae: 10 tradentur in manus gladii, partes vulpium
erunt. 11 Rex vero laetabitur in Deo, laudabuntur
omnes qui iurant in eo: quia obstructum est os
loquentium iniqua.

64 Psalmus David, in finem. Exaudi Deus
orationem meam cum deprecor: a timore
inimici eripe animam meam. 2 Protexisti me a
conventu malignantium: a multitudine operantium
iniquitatem. 3 Quia exacuerunt ut gladium linguas
suas: intenderunt arcum rem amaram, 4 ut
sagittent in occultis immaculatum. 5 Subito
sagittabunt eum, et non timebunt: firmaverunt sibi
sermonem nequam. Narraverunt ut absconderent
laqueos: dixerunt: Quis videbit eos? 6 Scrutati
sunt iniquitates: defecerunt scrutantes scrutinio.
Accedet homo ad cor altum: 7 et exaltabitur Deus.
Sagittae parvulorum factae sunt plagae eorum:
8 et infirmatae sunt contra eos linguae eorum.
Conturbati sunt omnes qui videbant eos: 9 et timuit
omnis homo. Et annunciaverunt opera Dei: et facta
eius intellexerunt. 10 Laetabitur iustus in Domino,
et sperabit in eo, et laudabuntur omnes recti corde.

65 Psalmus David, in finem. Canticum Hieremiae,
et Ezechielis ex populo transmigrationis, cum
inciperent exire. Te decet hymnus Deus in Sion:
et tibi reddetur votum in Ierusalem. 2 Exaudi
orationem meam: ad te omnis caro veniet. 3
Verba iniquorum praevaluerunt super nos: et
impietatibus nostris tu propitiaberis. 4 Beatus,
quem elegisti, et assumpsisti: inhabitabit in atriis
tuis. Replebimur in bonis domus tuae: sanctum est
templum tuum, 5 mirabile in aequitate. Exaudi nos
Deus salutaris noster, spes omnium finium terrae,
et in mari longe. 6 Praeparans montes in virtute
tua, accinctus potentia: 7 qui conturbas profundum
maris sonum fluctuum eius. Turbabuntur gentes,
8 et timebunt qui habitant terminos a signis
tuis: exitus matutini et vespere delectabis. 9
Visitasti terram et inebriasti eam: multiplicasti
locupletare eam. Flumen Dei repletum est aquis,
parasti cibum illorum: quoniam ita est praeparatio
eius. 10 Rivos eius inebria, multiplica genimina
eius: in stillicidiis eius laetabitur germinans. 11
Benedices coronae anni benignitatis tuae: et campi
tui replebuntur ubertate. 12 Pinguescent speciosa
deserti: et exultatione colles accingentur. 13 Induti
sunt arietes ovium, et valles abundabunt frumento:
clamabunt, etenim hymnum dicent.

66 Psalmus In finem, Canticum Psalmi
resurrectionis. Iubilate Deo omnis terra, 2
psalmum dicite nomini eius: date gloriam laudi
eius. 3 Dicite Deo quam terribilia sunt opera tua
Domine! in multitudine virtutis tuae mentientur
tibi inimici tui. 4 Omnis terra adoret te, et psallat
tibi: psalmum dicat nomini tuo. 5 Venite, et
videte opera Dei: terribilis in consiliis super filios
hominum. 6 Qui convertit mare in aridam, in
flumine pertransibunt pede: ibi laetabimur in
ipso. 7 Qui dominatur in virtute sua in aeternum,
oculi eius super gentes respiciunt: qui exasperant
non exaltentur in semetipsis. 8 Benedicite Gentes
Deum nostrum: et auditam facite vocem laudis
eius, 9 Qui posuit animam meam ad vitam: et non
dedit in commotionem pedes meos. 10 Quoniam
probasti nos Deus: igne nos examinasti, sicut
examinatur argentum. 11 Induxisti nos in laqueum,
posuisti tribulationes in dorso nostro: 12 imposuisti
homines super capita nostra. Transivimus per
ignem et aquam: et eduxisti nos in refrigerium. 13
Introibo in domum tuam in holocaustis: reddam
tibi vota mea, 14 quae distinxerunt labia mea. Et
locutum est os meum, in tribulatione mea. 15
Holocausta medullata offeram tibi cum incenso
arietum: offeram tibi boves cum hircis. 16 Venite,
audite, et narrabo, omnes qui timetis Deum, quanta
fecit animae meae. 17 Ad ipsum ore meo clamavi,
et exultavi sub lingua mea. 18 Iniquitatem si aspexi
in corde meo, non exaudiet Dominus. 19 Propterea
exaudivit Deus, et attendit voci deprecationis meae.
20 Benedictus Deus, qui non amovit orationem
meam, et misericordiam suam a me.

67 Psalmus Cantici David, in finem, In hymnis.
Deus misereatur nostri, et benedicat nobis:
illuminet vultum suum super nos, et misereatur
nostri. 2 Ut cognoscamus in terra viam tuam: in
omnibus gentibus salutare tuum. 3 Confiteantur
tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes.
4 Laetentur et exultent gentes: quoniam iudicas
populos in aequitate, et gentes in terra dirigis. 5
Confiteantur tibi populi Deus: confiteantur tibi
populi omnes. 6 terra dedit fructum suum. Benedicat
nos Deus, Deus noster, 7 benedicat nos Deus: et
metuant eum omnes fines terrae.

68 Psalmus Cantici David, in finem. Exurgat
Deus, et dissipentur inimici eius, et fugiant
qui oderunt eum, a facie eius. 2 Sicut deficit

fumus, deficiant: sicut fluit cera a facie ignis, sic
pereant peccatores a facie Dei. **3** Et iusti epulentur,
et exultent in conspectu Dei: et delectentur in
laetitia. **4** Cantate Deo, psalmum dicite nomini
eius: iter facite ei, qui ascendit super occasum:
Dominus nomen illi. Exultate in conspectu eius,
turbabuntur a facie eius, **5** patris orphanorum, et
iudicis viduarum. Deus in loco sancto suo: **6** Deus
qui inhabitare facit unius moris in domo: Qui educit
vinctos in fortitudine, similiter eos, qui exasperant,
qui habitant in sepulchris. **7** Deus cum egredereris
in conspectu populi tui, cum pertransires in deserto:
8 Terra mota est, etenim caeli distillaverunt a facie
Dei Sinai, a facie Dei Israel. **9** Pluviam voluntariam
segregabis Deus hereditati tuae: et infirmata est, tu
vero perfecisti eam. **10** Animalia tua habitabunt
in ea: parasti in dulcedine tua pauperi, Deus. **11**
Dominus dabit verbum evangelizantibus, virtute
multa. **12** Rex virtutum dilecti dilecti: et speciei
domus dividere spolia. **13** Si dormiatis inter medios
cleros, pennae columbae deargentatae, et posteriora
dorsi eius in pallore auri. **14** Dum discernit caelestis
reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon:
15 mons Dei, mons pinguis. Mons coagulatus,
mons pinguis: **16** ut quid suspicamini montes
coagulatos? Mons, in quo beneplacitum est Deo
habitare in eo: etenim Dominus habitabit in
finem. **17** Currus Dei decem millibus multiplex,
millia laetantium: Dominus in eis in Sina in
sancto. **18** Ascendisti in altum, cepisti captivitatem:
accepisti dona in hominibus: Etenim non credentes,
inhabitare Dominum Deum. **19** Benedictus Dominus
die quotidie: prosperum iter faciet nobis Deus
salutarium nostrorum. **20** Deus noster, Deus salvos
faciendi: et Domini Domini exitus mortis. **21**
Verumtamen Deus confringet capita inimicorum
suorum: verticem capilli perambulantium in delictis
suis. **22** Dixit Dominus: Ex Basan convertam,
convertam in profundum maris: **23** Ut intingatur
pes tuus in sanguine: lingua canum tuorum ex
inimicis, ab ipso. **24** Viderunt ingressus tuos Deus,
ingressus Dei mei: regis mei qui est in sancto.
25 Praevenerunt principes coniuncti psallentibus,
in medio iuvencularum tympanistriarum. **26** In
ecclesiis benedicite Deo Domino, de fontibus Israel.
27 Ibi Beniamin adolescentulus, in mentis excessu.
Principes Iuda, duces eorum: principes Zabulon,
principes Nephthali. **28** Manda Deus virtuti tuae:
confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis. **29** A
templo tuo in Ierusalem, tibi offerent reges munera.
30 Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in
vaccis populorum: ut excludant eos, qui probati
sunt argento. Dissipa gentes, quae bella volunt: **31**
venient legati ex Aegypto: Aethiopia praeveniet
manus eius Deo. **32** Regna terrae, cantate Deo:
psallite Domino: psallite Deo. **33** qui ascendit super
caelum caeli, ad Orientem. Ecce dabit voci suae
vocem virtutis, **34** date gloriam Deo super Israel,
magnificentia eius, et virtus eius in nubibus. **35**
Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit
virtutem, et fortitudinem plebi suae, benedictus
Deus.

69 Psalmus David, in finem, pro iis, qui
commutabuntur. Salvum me fac Deus:
quoniam intraverunt aquae usque ad animam
meam. **2** Infixus sum in limo profundi: et non est
substantia. Veni in altitudinem maris: et tempestas
demersit me. **3** Laboravi clamans, raucae factae
sunt fauces meae: defecerunt oculi mei, dum spero
in Deum meum. **4** Multiplicati sunt super capillos
capitis mei, qui oderunt me gratis. Confortati sunt
qui persecuti sunt me inimici mei iniuste: quae non
rapui, tunc exolvebam. **5** Deus tu scis insipientiam
meam: et delicta mea a te non sunt abscondita. **6** Non
erubescant in me qui expectant te Domine, Domine
virtutum. Non confundantur super me qui quaerunt
te, Deus Israel. **7** Quoniam propter te sustinui
opprobrium: operuit confusio faciem meam. **8**
Extraneus factus sum fratribus meis, et peregrinus
filiis matris meae. **9** Quoniam zelus domus tuae
comedit me: et opprobria exprobrantium tibi,
ceciderunt super me. **10** Et operui in ieiunio animam
meam: et factum est in opprobrium mihi. **11** Et
posui vestimentum meum cilicium: et factus sum
illis in parabolam. **12** Adversum me loquebantur
qui sedebant in porta: et in me psallebant qui
bibebant vinum. **13** Ego vero orationem meam ad
te Domine: tempus beneplaciti Deus. In multitudine
misericordiae tuae exaudi me, in veritate salutis
tuae: **14** Eripe me de luto, ut non infigar: libera me ab
iis, qui oderunt me, et de profundis aquarum. **15** Non
me demergat tempestas aquae, neque absorbeat
me profundum: neque urgeat super me puteus os
suum. **16** Exaudi me Domine, quoniam benigna
est misericordia tua: secundum multitudinem
miserationum tuarum respice in me. **17** Et ne
avertas faciem tuam a puero tuo: quoniam tribulor,
velociter exaudi me. **18** Intende animae meae,
et libera eam: propter inimicos meos eripe me.
19 Tu scis improperium meum, et confusionem
meam, et reverentiam meam. **20** In conspectu
tuo sunt omnes qui tribulant me, improperium
expectavit cor meum et miseriam. Et sustinui qui
simul contristaretur, et non fuit: et qui consolaretur,
et non inveni. **21** Et dederunt in escam meam fel:

et in siti mea potaverunt me aceto. 22 Fiat mensa
eorum coram ipsis in laqueum, et in retributiones,
et in scandalum. 23 Obscurentur oculi eorum ne
videant: et dorsum eorum semper incurva. 24
Effunde super eos iram tuam: et furor irae tuae
comprehendat eos. 25 Fiat habitatio eorum deserta:
et in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.
26 Quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt:
et super dolorem vulnerum meorum addiderunt.
27 Appone iniquitatem super iniquitatem eorum:
et non intrent in iustitiam tuam. 28 Deleantur
de Libro viventium: et cum iustis non scribantur.
29 Ego sum pauper et dolens: salus tua Deus
suscepit me. 30 Laudabo nomen Dei cum cantico:
et magnificabo eum in laude: 31 Et placebit Deo
super vitulum novellum: cornua producentem et
ungulas. 32 Videant pauperes et laetentur: quaerite
Deum, et vivet anima vestra: 33 Quoniam exaudivit
pauperes Dominus: et vinctos suos non despexit.
34 Laudent illum caeli et terra, mare, et omnia
reptilia in eis. 35 Quoniam Deus salvam faciet Sion:
et aedificabuntur civitates Iuda. Et inhabitabunt ibi,
et hereditate acquirent eam. 36 Et semen servorum
eius possidebit eam, et qui diligunt nomen eius,
habitabunt in ea.

70 Psalmus David, in finem, In rememorationem,
quod salvum fecit eum Dominus. Deus in
adiutorium meum intende: Domine ad adiuvandum
me festina. 2 Confundantur, et revereantur, qui
quaerunt animam meam: 3 Avertantur retrorsum,
et erubescant, qui volunt mihi mala: Avertantur
statim erubescentes, qui dicunt mihi: Euge, euge. 4
Exultent et laetentur in te omnes qui quaerunt te, et
dicant semper: Magnificetur Dominus: qui diligunt
salutare tuum. 5 Ego vero egenus, et pauper sum:
Deus adiuva me. Adiutor meus, et liberator meus es
tu: Domine ne moreris.

71 Psalmus David, Filiorum Ionadab, et eorum,
qui primi captivi ducti sunt. In te Domine
speravi, non confundar in aeternum: 2 in iustitia tua
libera me, et eripe me. Inclina ad me aurem tuam,
et salva me. 3 Esto mihi in Deum protectorem, et
in locum munitum: ut salvum me facias, Quoniam
firmamentum meum, et refugium meum es tu. 4
Deus meus eripe me de manu peccatoris, et de
manu contra legem agentis et iniqui: 5 Quoniam
tu es patientia mea Domine: Domine spes mea a
iuventute mea. 6 In te confirmatus sum ex utero:
de ventre matris meae tu es protector meus: In
te cantatio mea semper: 7 tamquam prodigium
factus sum multis: et tu adiutor fortis. 8 Repleatur
os meum laude, ut cantem gloriam tuam: tota
die magnitudinem tuam. 9 Ne proiicias me in
tempore senectutis: cum defecerit virtus mea,
ne derelinquas me. 10 Quia dixerunt inimici mei
mihi: et qui custodiebant animam meam, consilium
fecerunt in unum, 11 Dicentes: Deus dereliquit eum,
persequimini, et comprehendite eum: quia non
est qui eripiat. 12 Deus ne elongeris a me: Deus
meus in auxilium meum respice. 13 Confundantur,
et deficiant detrahentes animae meae: operiantur
confusione, et pudore qui quaerunt mala mihi.
14 Ego autem semper sperabo: et adiiciam super
omnem laudem tuam. 15 Os meum annunciabit
iustitiam tuam: tota die salutare tuum. Quoniam
non cognovi litteraturam, 16 introibo in potentias
Domini: Domine, memorabor iustitiae tuae solius.
17 Deus docuisti me a iuventute mea: et usque
nunc pronunciabo mirabilia tua. 18 Et usque in
senectam et senium: Deus ne derelinquas me,
Donec annunciem brachium tuum generationi
omni, quae ventura est: Potentiam tuam, 19 et
iustitiam tuam Deus usque in altissima, quae
fecisti magnalia: Deus quis similis tibi? 20 Quantas
ostendisti mihi tribulationes multas, et malas: et
conversus vivificasti me: et de abyssis terrae iterum
reduxisti me: 21 Multiplicasti magnificentiam tuam:
et conversus consolatus es me. 22 Nam et ego
confitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam: Deus
psallam tibi in cithara, sanctus Israel. 23 Exultabunt
labia mea cum cantavero tibi: et anima mea, quam
redemisti. 24 Sed et lingua mea tota die meditabitur
iustitiam tuam: cum confusi et reveriti fuerint qui
quaerunt mala mihi.

72 Psalmus, In Salomonem. 2 Deus iudicium
tuum regi da: et iustitiam tuam filio regis:
Iudicare populum tuum in iustitia, et pauperes
tuos in iudicio. 3 Suscipiant montes pacem populo:
et colles iustitiam. 4 Iudicabit pauperes populi,
et salvos faciet filios pauperum: et humiliabit
calumniatorem. 5 Et permanebit cum Sole, et
ante Lunam, in generatione et generationem. 6
Descendet sicut pluvia in vellus: et sicut stillicidia
stillantia super terram. 7 Orietur in diebus eius
iustitia, et abundantia pacis: donec auferatur luna.
8 Et dominabitur a mari usque ad mare: et a
flumine usque ad terminos orbis terrarum. 9
Coram illo procident Aethiopes: et inimici eius
terram lingent. 10 Reges Tharsis, et insulae munera
offerent: reges Arabum, et Saba dona adducent:
11 Et adorabunt eum omnes reges terrae: omnes
gentes servient ei: 12 Quia liberabit pauperem a
potente: et pauperem, cui non erat adiutor. 13
Parcet pauperi et inopi: et animas pauperum salvas

faciet. 14 Ex usuris et iniquitate redimet animas
eorum: et honorabile nomen eorum coram illo. 15
Et vivet, et dabitur ei de auro Arabiae, et adorabunt
de ipso semper: tota die benedicent ei. 16 Et
erit firmamentum in terra in summis montium,
superextolletur super Libanum fructus eius: et
florebunt de civitate sicut foenum terrae. 17 Sit
nomen eius benedictum in saecula: ante Solem
permanet nomen eius. Et benedicentur in ipso
omnes tribus terrae: omnes gentes magnificabunt
eum. 18 Benedictus Dominus Deus Israel, qui facit
mirabilia solus: 19 Et benedictum nomen maiestatis
eius in aeternum: et replebitur maiestate eius omnis
terra: fiat, fiat.

73 Psalmus Asaph. Defecerunt hymni David filii
Iesse. Quam bonus Israel Deus his qui recto
sunt corde! 2 Mei autem pene moti sunt pedes:
pene effusi sunt gressus mei. 3 Quia zelavi super
iniquos, pacem peccatorum videns. 4 Quia non est
respectus morti eorum: et firmamentum in plaga
eorum. 5 In labore hominum non sunt, et cum
hominibus non flagellabuntur: 6 Ideo tenuit eos
superbia, operti sunt iniquitate et impietate sua. 7
Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum: transierunt
in affectum cordis. 8 Cogitaverunt, et locuti sunt
nequitiam: iniquitatem in excelso locuti sunt. 9
Posuerunt in caelum os suum: et lingua eorum
transivit in terra. 10 Ideo convertetur populus
meus hic: et dies pleni invenientur in eis. 11 Et
dixerunt: Quomodo scit Deus, et si est scientia in
excelso? 12 Ecce ipsi peccatores, et abundantes in
saeculo, obtinuerunt divitias. 13 Et dixi: Ergo sine
causa iustificavi cor meum, et lavi inter innocentes
manus meas: 14 Et fui flagellatus tota die, et
castigatio mea in matutinis. 15 Si dicebam: Narrabo
sic: ecce nationem filiorum tuorum reprobavi. 16
Existimabam ut cognoscerem hoc, labor est ante me:
17 Donec intrem in Sanctuarium Dei: et intelligam
in novissimis eorum. 18 Verumtamen propter
dolos posuisti eis: deiecisti eos dum allevarentur.
19 Quomodo facti sunt in desolationem, subito
defecerunt: perierunt propter iniquitatem suam.
20 Velut somnium surgentium Domine, in civitate
tua imaginem ipsorum ad nihilum rediges. 21
Quia inflammatum est cor meum, et renes mei
commutati sunt: 22 et ego ad nihilum redactus sum,
et nescivi. 23 Ut iumentum factus sum apud te: et
ego semper tecum. 24 Tenuisti manum dexteram
meam: et in voluntate tua deduxisti me, et cum
gloria suscepisti me. 25 Quid enim mihi est in caelo?
et a te quid volui super terram? 26 Defecit caro mea
et cor meum: Deus cordis mei, et pars mea Deus
in aeternum. 27 Quia ecce, qui elongant se a te,
peribunt: perdidisti omnes, qui fornicantur abs te.
28 Mihi autem adhaerere Deo bonum est: ponere
in Domino Deo spem meam: ut annunciem omnes
praedicationes tuas, in portis filiae Sion.

74 Psalmus Intellectus Asaph. Ut quid Deus
repulisti in finem: iratus est furor tuus super
oves pascuae tuae? 2 Memor esto congregationis
tuae, quam possedisti ab initio. Redemisti virgam
hereditatis tuae: mons Sion, in quo habitasti
in eo. 3 Leva manus tuas in superbias eorum
in finem: quanta malignatus est inimicus in
sancto! 4 Et gloriati sunt qui oderunt te: in medio
sollemnitatis tuae. Posuerunt signa sua, signa: 5 et
non cognoverunt sicut in exitu super summum.
Quasi in silva lignorum securibus 6 exciderunt
ianuas eius in idipsum: in securi, et ascia deiecerunt
eam. 7 Incenderunt igni Sanctuarium tuum: in terra
polluerunt tabernaculum nominis tui. 8 Dixerunt in
corde suo cognatio eorum simul: quiescere faciamus
omnes dies festos Dei a terra. 9 Signa nostra non
vidimus, iam non est propheta: et nos non cognoscet
amplius. 10 Usquequo Deus improperabit inimicus:
irritat adversarius nomen tuum in finem? 11 Ut
quid avertis manum tuam, et dexteram tuam, de
medio sinu tuo in finem? 12 Deus autem rex noster
ante saecula: operatus est salutem in medio terrae.
13 Tu confirmasti in virtute tua mare: contribulasti
capita draconum in aquis. 14 Tu confregisti capita
draconis: dedisti eum escam populis Aethiopum.
15 Tu dirupisti fontes, et torrentes: tu siccasti
fluvios Ethan. 16 Tuus est dies, et tua est nox: tu
fabricatus es auroram et solem. 17 Tu fecisti omnes
terminos terrae: aestatem et ver tu plasmasti ea. 18
Memor esto huius, inimicus improperavit Domino:
et populus insipiens incitavit nomen tuum. 19 Ne
tradas bestiis animas confitentes tibi, et animas
pauperum tuorum ne obliviscaris in finem. 20
Respice in testamentum tuum: quia repleti sunt,
qui obscurati sunt terrae domibus iniquitatum. 21
Ne avertatur humilis factus confusus: pauper et
inops laudabunt nomen tuum. 22 Exurge Deus,
iudica causam tuam: memor esto improperiorum
tuorum, eorum quae ab insipiente sunt tota die. 23
Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum: superbia
eorum, qui te oderunt, ascendit semper.

75 Psalmus Cantici Asaph, in finem, ne
corrumpas. Confitebimur tibi Deus:
confitebimur, et invocabimus nomen tuum.
Narrabimus mirabilia tua: 2 cum accepero tempus,
ego iustitias iudicabo. 3 Liquefacta est terra,

et omnes qui habitant in ea: ego confirmavi
columnas eius. 4 Dixi iniquis: Nolite inique agere:
et delinquentibus: Nolite exaltare cornu: 5 Nolite
extollere in altum cornu vestrum: nolite loqui
adversus Deum iniquitatem. 6 Quia neque ab
Oriente, neque ab Occidente, neque a desertis
montibus: 7 quoniam Deus iudex est. Hunc humiliat,
et hunc exaltat: 8 quia calix in manu Domini vini
meri plenus misto. Et inclinavit ex hoc in hoc:
verumtamen faex eius non est exinanita: bibent
omnes peccatores terrae. 9 Ego autem annunciabo
in saeculum: cantabo Deo Iacob. 10 Et omnia cornua
peccatorum confringam: et exaltabuntur cornua
iusti.

76 Psalmus Asaph, in finem, in Laudibus,
canticum ad Assyrios. Notus in Iudaea Deus: in
Israel magnum nomen eius. 2 Et factus est in pace
locus eius: et habitatio eius in Sion. 3 Ibi confregit
potentias arcum, scutum, gladium, et bellum. 4
Illuminans tu mirabiliter a montibus aeternis: 5
turbati sunt omnes insipientes corde. Dormierunt
somnum suum: et nihil invenerunt omnes viri
divitiarum in manibus suis. 6 Ab increpatione tua
Deus Iacob dormitaverunt qui ascenderunt equos.
7 Tu terribilis es, et quis resistet tibi? ex tunc ira
tua. 8 De caelo auditum fecisti iudicium: terra
tremuit et quievit, 9 Cum exurgeret in iudicium
Deus, ut salvos faceret omnes mansuetos terrae.
10 Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi: et
reliquiae cogitationis diem festum agent tibi. 11
Vovete, et reddite Domino Deo vestro: omnes qui
in circuitu eius affertis munera. Terribili 12 et ei
qui aufert spiritum principum, terribili apud reges
terrae.

77 Psalmus Asaph, in finem, pro Idithum. Voce
mea ad Dominum clamavi: voce mea ad Deum,
et intendit mihi. 2 In die tribulationis meae Deum
exquisivi, manibus meis nocte contra eum: et non
sum deceptus. Renuit consolari anima mea, 3
memor fui Dei, et delectatus sum, et exercitatus
sum: et defecit spiritus meus. 4 Anticipaverunt
vigilias oculi mei: turbatus sum, et non sum locutus.
5 Cogitavi dies antiquos: et annos aeternos in mente
habui. 6 Et meditatus sum nocte cum corde meo,
et exercitabar, et scopebam spiritum meum. 7
Numquid in aeternum proiiciet Deus: aut non
apponet ut complacitior sit adhuc? 8 Aut in finem
misericordiam suam abscindet, a generatione in
generationem? 9 Aut obliviscetur misereri Deus?
aut continebit in ira sua misericordias suas? 10
Et dixi nunc coepi: haec mutatio dexterae Excelsi.
11 Memor fui operum Domini: quia memor ero
ab initio mirabilium tuorum, 12 Et meditabor in
omnibus operibus tuis: et in adinventionibus tuis
exercebor. 13 Deus in sancto via tua: quis Deus
magnus sicut Deus noster? 14 tu es Deus qui facis
mirabilia. Notam fecisti in populis virtutem tuam: 15
redemisti in brachio tuo populum tuum, filios Iacob,
et Ioseph. 16 Viderunt te aquae Deus, viderunt te
aquae: et timuerunt, et turbatae sunt abyssi. 17
Multitudo sonitus aquarum: vocem dederunt nubes.
Etenim sagittae tuae transeunt: 18 vox tonitrui tui
in rota. Illuxerunt coruscationes tuae orbi terrae:
commota est et contremuit terra. 19 In mari via
tua, et semitae tuae in aquis multis: et vestigia tua
non cognoscentur. 20 Deduxisti sicut oves populum
tuum, in manu Moysi et Aaron.

78 Psalmus. Intellectus Asaph. Attendite popule
meus legem meam: inclinate aurem vestram
in verba oris mei. 2 Aperiam in parabolis os meum:
loquar propositiones ab initio. 3 Quanta audivimus
et cognovimus ea: et patres nostri narraverunt
nobis. 4 Non sunt occultata a filiis eorum, in
generatione altera. Narrantes laudes Domini, et
virtutes eius, et mirabilia eius quae fecit. 5 Et
suscitavit testimonium in Iacob: et legem posuit in
Israel. Quanta mandavit patribus nostris nota facere
ea filiis suis: 6 ut cognoscat generatio altera. Filii
qui nascentur, et exurgent, et narrabunt filiis suis,
7 Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscantur
operum Dei: et mandata eius exquirant. 8 Ne fiant
sicut patres eorum: generatio prava et exasperans.
Generatio, quae non direxit cor suum: et non est
creditus cum Deo spiritus eius. 9 Filii Ephrem
intendentes et mittentes arcum: conversi sunt
in die belli. 10 Non custodierunt testamentum
Dei, et in lege eius noluerunt ambulare. 11 Et
obliti sunt benefactorum eius, et mirabilium eius
quae ostendit eis. 12 Coram patribus eorum fecit
mirabilia in terra Aegypti, in campo Taneos. 13
Interrupit mare, et perduxit eos: et statuit aquas
quasi in utre. 14 Et deduxit eos in nube diei: et tota
nocte in illuminatione ignis. 15 Interrupit petram
in eremo: et adaquavit eos velut in abysso multa.
16 Et eduxit aquam de petra: et deduxit tamquam
flumina aquas. 17 Et apposuerunt adhuc peccare
ei: in iram excitaverunt Excelsum in inaquoso. 18
Et tentaverunt Deum in cordibus suis: ut peterent
escas animabus suis. 19 Et male locuti sunt de Deo:
dixerunt: Numquid poterit Deus parare mensam in
deserto? 20 Quoniam percussit petram, et fluxerunt
aquae, et torrentes inundaverunt. Numquid et
panem poterit dare, aut parare mensam populo suo?

21 Ideo audivit Dominus, et distulit: et ignis accensus
est in Iacob, et ira ascendit in Israel: 22 Quia non
crediderunt in Deo, nec speraverunt in salutari eius:
23 Et mandavit nubibus desuper, et ianuas caeli
aperuit. 24 Et pluit illis manna ad manducandum,
et panem caeli dedit eis. 25 Panem angelorum
manducavit homo: cibaria misit eis in abundantia.
26 Transtulit Austrum de caelo: et induxit in virtute
sua Africum. 27 Et pluit super eos sicut pulverem
carnes, et sicut arenam maris volatilia pennata.
28 Et ceciderunt in medio castrorum eorum: circa
tabernacula eorum. 29 Et manducaverunt et saturati
sunt nimis, et desiderium eorum attulit eis: 30
non sunt fraudati a desiderio suo. Adhuc escae
eorum erant in ore ipsorum, 31 et ira Dei ascendit
super eos. Et occidit pingues eorum, et electos
Israel impedivit. 32 In omnibus his peccaverunt
adhuc: et non crediderunt in mirabilibus eius. 33 Et
defecerunt in vanitate dies eorum: et anni eorum
cum festinatione. 34 Cum occideret eos, quaerebant
eum: et revertebantur, et diluculo veniebant ad
eum. 35 Et rememorati sunt quia Deus adiutor est
eorum: et Deus excelsus redemptor eorum est. 36
Et dilexerunt eum in ore suo, et lingua sua mentiti
sunt ei: 37 Cor autem eorum non erat rectum cum
eo: nec fideles habiti sunt in testamento eius. 38
Ipse autem est misericors, et propitius fiet peccatis
eorum: et non disperdet eos. Et abundavit ut
averteret iram suam: et non accendit omnem iram
suam: 39 Et recordatus est quia caro sunt: spiritus
vadens, et non rediens. 40 Quoties exacerbaverunt
eum in deserto, in iram concitaverunt eum in
inaquoso? 41 Et conversi sunt, et tentaverunt
Deum: et sanctum Israel exacerbaverunt. 42 Non
sunt recordati manus eius, die qua redemit eos
de manu tribulantis, 43 Sicut posuit in Aegypto
signa sua, et prodigia sua in campo Taneos. 44 Et
convertit in sanguinem flumina eorum, et imbres
eorum, ne biberent. 45 Misit in eos cynomyiam,
et comedit eos: et ranam, et disperdidit eos. 46
Et dedit aerugini fructus eorum: et labores eorum
locustae. 47 Et occidit in grandine vineas eorum:
et moros eorum in pruina. 48 Et tradidit grandini
iumenta eorum: et possessionem eorum igni. 49
Misit in eos iram indignationis suae: indignationem,
et iram, et tribulationem: immissiones per angelos
malos. 50 Viam fecit semitae irae suae, non
pepercit a morte animabus eorum: et iumenta
eorum in morte conclusit. 51 Et percussit omne
primogenitum in terra Aegypti: primitias omnis
laboris eorum in tabernaculis Cham. 52 Et abstulit
sicut oves populum suum: et perduxit eos tamquam
gregem in deserto. 53 Et eduxit eos in spe, et non
timuerunt: et inimicos eorum operuit mare. 54
Et induxit eos in montem sanctificationis suae,
montem, quem acquisivit dextera eius. Et eiecit
a facie eorum Gentes: et sorte divisit eis terram
in funiculo distributionis. 55 Et habitare fecit in
tabernaculis eorum tribus Israel. 56 Et tentaverunt,
et exacerbaverunt Deum excelsum: et testimonia
eius non custodierunt. 57 Et averterunt se, et
non servaverunt pactum: quemadmodum patres
eorum, conversi sunt in arcum pravum. 58 In iram
concitaverunt eum in collibus suis: et in sculptilibus
suis ad aemulationem eum provocaverunt. 59
Audivit Deus, et sprevit: et ad nihilum redegit
valde Israel. 60 Et repulit tabernaculum Silo,
tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.
61 Et tradidit in captivitatem virtutem eorum: et
pulchritudinem eorum in manus inimici. 62 Et
conclusit in gladio populum suum: et hereditatem
suam sprevit. 63 Iuvenes eorum comedit ignis: et
virgines eorum non sunt lamentatae. 64 Sacerdotes
eorum in gladio ceciderunt: et viduae eorum non
plorabantur. 65 Et excitatus est tamquam dormiens
Dominus, tamquam potens crapulatus a vino. 66 Et
percussit inimicos suos in posteriora: opprobrium
sempiternum dedit illis. 67 Et repulit tabernaculum
Ioseph: et tribum Ephraim non elegit: 68 Sed elegit
tribum Iuda, montem Sion quem dilexit. 69 Et
aedificavit sicut unicornium sanctificium suum in
terra, quam fundavit in saecula. 70 Et elegit David
servum suum, et sustulit eum de gregibus ovium:
de post foetantes accepit eum. 71 Pascere Iacob
servum suum, et Israel hereditatem suam: 72 Et
pavit eos in innocentia cordis sui: et in intellectibus
manuum suarum deduxit eos.

79 Psalmus Asaph. Deus venerunt Gentes in
hereditatem tuam, polluerunt templum
sanctum tuum: posuerunt Ierusalem in pomorum
custodiam. 2 Posuerunt morticina servorum
tuorum, escas volatilibus caeli: carnes sanctorum
tuorum bestiis terrae. 3 Effuderunt sanguinem
eorum tamquam aquam in circuitu Ierusalem: et
non erat qui sepeliret. 4 Facti sumus opprobrium
vicinis nostris: subsannatio et illusio his, qui in
circuitu nostro sunt. 5 Usquequo Domine irasceris in
finem: accendetur velut ignis zelus tuus? 6 Effunde
iram tuam in Gentes, quae te non noverunt: et in
regna, quae nomen tuum non invocaverunt: 7 Quia
comederunt Iacob: et locum eius desolaverunt. 8 Ne
memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, cito
anticipent nos misericordiae tuae: quia pauperes
facti sumus nimis. 9 Adiuva nos Deus salutaris
noster: et propter gloriam nominis tui Domine

libera nos: et propitius esto peccatis nostris, propter
nomen tuum: 10 Ne forte dicant in Gentibus: Ubi
est Deus eorum? et innotescat in nationibus coram
oculis nostris. Ultio sanguinis servorum tuorum,
qui effusus est: 11 introeat in conspectu tuo gemitus
compeditorum. Secundum magnitudinem brachii
tui, posside filios mortificatorum. 12 Et redde vicinis
nostris septuplum in sinu eorum: improperium
ipsorum, quod exprobraverunt tibi Domine. 13
Nos autem populus tuus, et oves pascuae tuae,
confitebimur tibi in saeculum: In generatione et
generationem annunciabimus laudem tuam.

80 Psalmus, in finem, pro iis, qui commutabuntur,
testimonium Asaph. Qui regis Israel, intende:
qui deducis velut ovem Ioseph. Qui sedes super
cherubim, manifestare 2 coram Ephraim, Beniamin,
et Manasse. Excita potentiam tuam, et veni, ut
salvos facias nos. 3 Deus converte nos: et ostende
faciem tuam, et salvi erimus. 4 Domine Deus
virtutum, quousque irasceris super orationem servi
tui? 5 Cibabis nos pane lacrymarum: et potum dabis
nobis in lacrymis in mensura? 6 Posuisti nos in
contradictionem vicinis nostris: et inimici nostri
subsannaverunt nos. 7 Deus virtutum converte
nos: et ostende faciem tuam: et salvi erimus. 8
Vineam de Aegypto transtulisti: eiecisti Gentes, et
plantasti eam. 9 Dux itineris fuisti in conspectu eius:
plantasti radices eius, et implevit terram. 10 Operuit
montes umbra eius: et arbusta eius cedros Dei. 11
Extendit palmites suos usque ad mare: et usque
ad flumen propagines eius. 12 Ut quid destruxisti
maceriam eius: et vindemiant eam omnes, qui
praetergrediuntur viam? 13 Exterminavit eam aper
de silva: et singularis ferus depastus est eam. 14
Deus virtutum convertere: respice de caelo, et vide,
et visita vineam istam. 15 Et perfice eam, quam
plantavit dextera tua: et super filium hominis,
quem confirmasti tibi. 16 Incensa igni, et suffossa ab
increpatione vultus tui peribunt. 17 Fiat manus tua
super virum dexterae tuae: et super filium hominis,
quem confirmasti tibi. 18 Et non discedimus a te,
vivificabis nos: et nomen tuum invocabimus. 19
Domine Deus virtutum converte nos: et ostende
faciem tuam, et salvi erimus.

81 Psalmus Asaph, in finem, pro torcularibus,
quinta sabbati. Exultate Deo adiutori nostro:
iubilate Deo Iacob. 2 Sumite psalmum, et date
tympanum: psalterium iucundum cum cithara.
3 Buccinate in Neomenia tuba, in insigni die
sollemnitatis vestrae: 4 Quia praeceptum in Israel
est: et iudicium Deo Iacob. 5 Testimonium in Ioseph
posuit illud, cum exiret de Terra Aegypti: linguam,
quam non noverat, audivit. 6 Divertit ab oneribus
dorsum eius: manus eius in cophino servierunt. 7
In tribulatione invocasti me, et liberavi te: exaudivi
te in abscondito tempestatis: probavi te apud
aquam contradictionis. 8 Audi populus meus, et
contestabor te: Israel si audieris me, 9 non erit in te
deus recens, neque adorabis deum alienum. 10 Ego
enim sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra
Aegypti: dilata os tuum, et implebo illud. 11 Et non
audivit populus meus vocem meam: et Israel non
intendit mihi. 12 Et dimisi eos secundum desideria
cordis eorum, ibunt in adinventionibus suis. 13 Si
populus meus audisset me: Israel si in viis meis
ambulasset: 14 Pro nihilo forsitan inimicos eorum
humiliassem: et super tribulantes eos misissem
manum meam. 15 Inimici Domini mentiti sunt ei:
et erit tempus eorum in saecula. 16 Et cibavit eos
ex adipe frumenti: et de petra, melle saturavit eos.

82 Psalmus Asaph. Deus stetit in synagoga
deorum: in medio autem deos diiudicat.
2 Usquequo iudicatis iniquitatem: et facies
peccatorum sumitis? 3 Iudicate egeno, et pupillo:
humilem, et pauperem iustificate. 4 Eripite
pauperem: et egenum de manu peccatoris liberate.
5 Nescierunt, neque intellexerunt, in tenebris
ambulant: movebuntur omnia fundamenta terrae.
6 Ego dixi: Dii estis, et filii excelsi omnes. 7 Vos
autem sicut homines moriemini: et sicut unus de
principibus cadetis. 8 Surge Deus, iudica terram:
quoniam tu hereditabis in omnibus Gentibus.

83 Canticum Psalmi Asaph. Deus, quis similis
erit tibi? ne taceas, neque compescaris Deus:
2 Quoniam ecce inimici tui sonuerunt: et qui
oderunt te, extulerunt caput. 3 Super populum
tuum malignaverunt consilium: et cogitaverunt
adversus sanctos tuos. 4 Dixerunt: Venite, et
disperdamus eos de gente: et non memoretur nomen
Israel ultra. 5 Quoniam cogitaverunt unanimiter:
simul adversum te testamentum disposuerunt, 6
tabernacula Idumaeorum et Ismahelitae: Moab, et
Agareni, 7 Gebal, et Ammon, et Amalec: alienigenae
cum habitantibus Tyrum. 8 Etenim Assur venit
cum illis: facti sunt in adiutorium filiis Lot. 9 Fac
illis sicut Madian et Sisarae: sicut Iabin in torrente
Cisson. 10 Disperierunt in Endor: facti sunt ut
stercus terrae. 11 Pone principes eorum sicut Oreb,
et Zeb, et Zebee, et Salmana: Omnes principes
eorum: 12 qui dixerunt: Hereditate possideamus
Sanctuarium Dei. 13 Deus meus pone illos ut rotam:
et sicut stipulam ante faciem venti. 14 Sicut ignis,

qui comburit silvam: et sicut flamma comburens
montes: 15 Ita persequeris illos in tempestate tua:
et in ira tua turbabis eos. 16 Imple facies eorum
ignominia: et quaerent nomen tuum, Domine. 17
Erubescant, et conturbentur in saeculum saeculi: et
confundantur, et pereant. 18 Et cognoscant quia
nomen tibi Dominus: tu solus Altissimus in omni
terra.

84 Psalmus, in finem, Pro torcularibus filiis
Core. Quam dilecta tabernacula tua Domine
virtutum: 2 concupiscit, et deficit anima mea in
atria Domini: Cor meum, et caro mea exultaverunt
in Deum vivum. 3 Etenim passer invenit sibi
domum: et turtur nidum, ubi ponat pullos suos.
Altaria tua Domine virtutum: rex meus, et Deus
meus. 4 Beati, qui habitant in domo tua Domine:
in saecula saeculorum laudabunt te. 5 Beatus vir,
cuius est auxilium abs te: ascensiones in corde suo
disposuit, 6 in valle lacrymarum in loco, quem
posuit. 7 Etenim benedictionem dabit legislator,
ibunt de virtute in virtutem: videbitur Deus deorum
in Sion. 8 Domine Deus virtutum exaudi orationem
meam: auribus percipe Deus Iacob. 9 Protector
noster aspice Deus: et respice in faciem Christi
tui. 10 Quia melior est dies una in atriis tuis super
millia. Elegi abiectus esse in domo Dei mei: magis
quam habitare in tabernaculis peccatorum. 11 Quia
misericordiam, et veritatem diligit Deus: gratiam,
et gloriam dabit Dominus. 12 Non privabit bonis
eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum,
beatus homo, qui sperat in te.

85 Psalmus, in finem, filiis Core. Benedixisti
Domine terram tuam: avertisti captivitatem
Iacob. 2 Remisisti iniquitatem plebis tuae: operuisti
omnia peccata eorum. 3 Mitigasti omnem iram
tuam: avertisti ab ira indignationis tuae. 4 Converte
nos Deus salutaris noster: et averte iram tuam a
nobis. 5 Numquid in aeternum irasceris nobis? aut
extendes iram tuam a generatione in generationem?
6 Deus tu conversus vivificabis nos: et plebs
tua laetabitur in te. 7 Ostende nobis Domine
misericordiam tuam: et salutare tuum da nobis.
8 Audiam quid loquatur in me Dominus Deus:
quoniam loquetur pacem in plebem suam. Et super
sanctos suos: et in eos, qui convertuntur ad cor. 9
Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius:
ut inhabitet gloria in terra nostra. 10 Misericordia,
et veritas obviaverunt sibi: iustitia, et pax osculatae
sunt. 11 Veritas de terra orta est: et iustitia de caelo
prospexit. 12 Etenim Dominus dabit benignitatem:
et terra nostra dabit fructum suum. 13 Iustitia ante
eum ambulabit: et ponet in via gressus suos.

86 Psalmus, Oratio David. Inclina Domine aurem
tuam, et exaudi me: quoniam inops, et pauper
sum ego. 2 Custodi animam meam, quoniam
sanctus sum: salvum fac servum tuum, Deus meus,
sperantem in te. 3 Miserere mei Domine, quoniam
ad te clamavi tota die: 4 laetifica animam servi
tui, quoniam ad te Domine animam meam levavi.
5 Quoniam tu Domine suavis, et mitis: et multae
misericordiae omnibus invocantibus te. 6 Auribus
percipe Domine orationem meam: et intende voci
deprecationis meae. 7 In die tribulationis meae
clamavi ad te: quia exaudisti me, 8 Non est similis
tui in diis Domine: et non est secundum opera
tua. 9 Omnes gentes quascumque fecisti, venient,
et adorabunt coram te Domine: et glorificabunt
nomen tuum. 10 Quoniam magnus es tu, et faciens
mirabilia: tu es Deus solus. 11 Deduc me Domine in
via tua, et ingrediar in veritate tua: laetetur cor
meum ut timeat nomen tuum. 12 Confitebor tibi
Domine Deus meus in toto corde meo. et glorificabo
nomen tuum in aeternum: 13 Quia misericordia
tua magna est super me: et eruisti animam meam
ex inferno inferiori. (Sheol h7585) 14 Deus, iniqui
insurrexerunt super me, et synagoga potentium
quaesierunt animam meam: et non proposuerunt te
in conspectu suo. 15 Et tu Domine Deus miserator
et misericors, patiens, et multae misericordiae,
et verax, 16 Respice in me, et miserere mei, da
imperium tuum puero tuo: et salvum fac filium
ancillae tuae. 17 Fac mecum signum in bonum, ut
videant qui oderunt me, et confundantur: quoniam
tu Domine adiuvisti me, et consolatus es me.

87 Psalmus Cantici, filiis Core. Fundamenta eius
in montibus sanctis: 2 diligit Dominus portas
Sion super omnia tabernacula Iacob. 3 Gloriosa
dicta sunt de te, civitas Dei. 4 Memor ero Rahab, et
Babylonis scientium me. Ecce alienigenae, et Tyrus,
et populus Aethiopum, hi fuerunt illic. 5 Numquid
Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: et ipse
fundavit eam Altissimus? 6 Dominus narrabit in
scripturis populorum, et principum: horum, qui
fuerunt in ea. 7 Sicut laetantium omnium habitatio
est in te.

88 Psalmus, Canticum psalmi, in finem, filiis Core,
pro Maheleth ad respondendum, intellectus
Eman Israelitae. Domine Deus salutis meae: in
die clamavi, et nocte coram te. 2 Intret in
conspectu tuo oratio mea: inclina aurem tuam ad
precem meam: 3 Quia repleta est malis anima

mea: et vita mea inferno appropinquavit. (Sheol h7585) 4 Aestimatus sum cum descendentibus in
lacum: factus sum sicut homo sine adiutorio, 5 inter mortuos liber, Sicut vulnerati dormientes
in sepulchris, quorum non es memor amplius: et ipsi de manu tua repulsi sunt. 6 Posuerunt me in
lacu inferiori: in tenebrosis, et in umbra mortis. 7 Super me confirmatus est furor tuus: et omnes
fluctus tuos induxisti super me. 8 Longe fecisti notos meos a me: posuerunt me abominationem
sibi. Traditus sum, et non egrediebar: 9 oculi mei languerunt prae inopia. Clamavi ad te Domine
tota die: expandi ad te manus meas. 10 Numquid mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabunt, et
confitebuntur tibi? 11 Numquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiam tuam, et veritatem
tuam in perditione? 12 Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua: et iustitia tua in terra
oblivionis? 13 Et ego ad te, Domine, clamavi, et mane oratio mea praeveniet te. 14 Ut quid
Domine repellis orationem meam: avertis faciem tuam a me? 15 Pauper sum ego, et in laboribus a
iuventute mea: exaltatus autem, humiliatus sum et conturbatus. 16 In me transierunt irae tuae: et
terrores tui conturbaverunt me. 17 Circumdederunt me sicut aqua tota die: circumdederunt me simul.
18 Elongasti a me amicum, et proximum: et notos meos a miseria.

89 Psalmus, Intellectus Ethan Israelitae. Misericordias Domini in aeternum cantabo. In
generatione et generationem annunciabo veritatem tuam in ore meo. 2 Quoniam dixisti: In aeternum
misericordia aedificabitur in caelis: praeparabitur veritas tua in eis. 3 Disposui testamentum
electis meis, iuravi David servo meo: 4 usque in aeternum praeparabo semen tuum. Et aedificabo
in generatione, et generationem sedem tuam. 5 Confitebuntur caeli mirabilia tua Domine: etenim
veritatem tuam in ecclesia sanctorum. 6 Quoniam quis in nubibus aequabitur Domino: similis erit Deo
in filiis Dei? 7 Deus, qui glorificatur in concilio sanctorum: magnus et terribilis super omnes qui
in circuitu eius sunt. 8 Domine Deus virtutum quis similis tibi? potens es Domine, et veritas tua
in circuitu tuo. 9 Tu dominaris potestati maris: motum autem fluctuum eius tu mitigas. 10 Tu
humiliasti sicut vulneratum, superbum: in brachio virtutis tuae dispersisti inimicos tuos. 11 Tui sunt
caeli, et tua est terra, orbem terrae et plenitudinem eius tu fundasti: 12 aquilonem, et mare tu creasti.
Thabor et Hermon in nomine tuo exultabunt: 13 tuum brachium cum potentia. Firmetur manus tua,
et exaltetur dextera tua: 14 iustitia et iudicium praeparatio sedis tuae. Misericordia et veritas
praecedent faciem tuam: 15 beatus populus, qui scit iubilationem. Domine, in lumine vultus tui
ambulabunt, 16 et in nomine tuo exultabunt tota die: et in iustitia tua exaltabuntur. 17 Quoniam
gloria virtutis eorum tu es: et in beneplacito tuo exaltabitur cornu nostrum. 18 Quia Domini est
assumptio nostra: et sancti Israel regis nostri. 19 Tunc locutus es in visione sanctis tuis, et dixisti:
Posui adiutorium in potente: et exaltavi electum de plebe mea. 20 Inveni David servum meum:
oleo sancto meo unxi eum. 21 Manus enim mea auxiliabitur ei: et brachium meum confortabit eum.
22 Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitatis non apponet nocere ei. 23 Et concidam a facie
ipsius inimicos eius: et odientes eum in fugam convertam. 24 Et veritas mea, et misericordia
mea cum ipso: et in nomine meo exaltabitur cornu eius. 25 Et ponam in mari manum eius: et
in fluminibus dexteram eius. 26 Ipse invocabit me: Pater meus es tu: Deus meus, et susceptor
salutis meae: 27 Et ego primogenitum ponam illum excelsum prae regibus terrae. 28 In aeternum
servabo illi misericordiam meam: et testamentum meum fidele ipsi. 29 Et ponam in saeculum saeculi
semen eius: et thronum eius sicut dies caeli. 30 Si autem dereliquerint filii eius legem meam: et in
iudiciis meis non ambulaverint: 31 Si iustitias meas profanaverint: et mandata mea non custodierint: 32
Visitabo in virga iniquitates eorum: et in verberibus peccata eorum. 33 Misericordiam autem meam non
dispergam ab eo: neque nocebo in veritate mea: 34 Neque prophanabo testamentum meum: et quae
procedunt de labiis meis non faciam irrita. 35 Semel iuravi in sancto meo, si David mentiar: 36 semen
eius in aeternum manebit. Et thronus eius sicut Sol in conspectu meo, 37 et sicut Luna perfecta
in aeternum: et testis in caelo fidelis. 38 Tu vero repulisti et despexisti: distulisti Christum tuum. 39
Evertisti testamentum servi tui: prophanasti in terra Sanctuarium eius. 40 Destruxisti omnes sepes
eius: posuisti firmamentum eius formidinem. 41 Diripuerunt eum omnes transeuntes viam: factus
est opprobrium vicinis suis. 42 Exaltasti dexteram deprimentium eum: laetificasti omnes inimicos
eius. 43 Avertisti adiutorium gladii eius: et non es auxiliatus ei in bello. 44 Destruxisti eum ab
emundatione: et sedem eius in terram collisisti. 45 Minorasti dies temporis eius: perfudisti eum
confusione. 46 Usquequo Domine avertis in finem: exardescet sicut ignis ira tua? 47 Memorare quae
mea substantia: numquid enim vane constituisti

omnes filios hominum? 48 Quis est homo, qui vivet,
et non videbit mortem: eruet animam suam de
manu inferi? (Sheol h7585) 49 Ubi sunt misericordiae
tuae antiquae Domine, sicut iurasti David in veritate
tua? 50 Memor esto Domine opprobrii servorum
tuorum (quod continui in sinu meo) multarum
gentium. 51 Quod exprobraverunt inimici tui
Domine, quod exprobraverunt commutationem
Christi tui. 52 Benedictus Dominus in aeternum:
fiat, fiat.

90 Oratio Moysi hominis Dei. Domine, refugium
factus es nobis: a generatione in generationem.
2 Priusquam montes fierent, aut formaretur terra,
et orbis: a saeculo et usque in saeculum tu es Deus.
3 Ne avertas hominem in humilitatem: et dixisti:
Convertimini filii hominum. 4 Quoniam mille anni
ante oculos tuos, tamquam dies hesterna, quae
praeteriit, Et custodia in nocte, 5 quae pro nihilo
habentur, eorum anni erunt. 6 Mane sicut herba
transeat, mane floreat, et transeat: vespere decidat,
induret, et arescat. 7 Quia defecimus in ira tua, et
in furore tuo turbati sumus. 8 Posuisti iniquitates
nostras in conspectu tuo: saeculum nostrum in
illuminatione vultus tui. 9 Quoniam omnes dies
nostri defecerunt: et in ira tua defecimus. Anni
nostri sicut aranea meditabuntur: 10 dies annorum
nostrorum in ipsis, septuaginta anni. Si autem in
potentatibus octoginta anni: et amplius eorum,
labor et dolor. Quoniam supervenit mansuetudo: et
corripiemur. 11 Quis novit potestatem irae tuae:
et prae timore tuo iram tuam 12 dinumerare?
Dexteram tuam sic notam fac: et eruditos corde
in sapientia. 13 Convertere Domine usquequo?
et deprecabilis esto super servos tuos. 14 Repleti
sumus mane misericordia tua: exultavimus, et
delectati sumus omnibus diebus nostris. 15 Laetati
sumus pro diebus, quibus nos humiliasti: annis,
quibus vidimus mala. 16 Respice in servos tuos,
et in opera tua: et dirige filios eorum. 17 Et sit
splendor Domini Dei nostri super nos, et opera
manuum nostrarum dirige super nos: et opus
manuum nostrarum dirige.

91 Laus Cantici David. Qui habitat in
adiutorio Altissimi, in protectione Dei caeli
commorabitur. 2 Dicet Domino: Susceptor meus
es tu, et refugium meum: Deus meus sperabo
in eum. 3 Quoniam ipse liberavit me de laqueo
venantium, et a verbo aspero. 4 Scapulis suis
obumbrabit tibi: et sub pennis eius sperabis: 5
Scuto circumdabit te veritas eius: non timebis
a timore nocturno, 6 A sagitta volante in die, a
negotio perambulante in tenebris: ab incursu,
et daemonio meridiano. 7 Cadent a latere tuo
mille, et decem millia a dextris tuis: ad te autem
non appropinquabit. 8 Verumtamen oculis tuis
considerabis: et retributionem peccatorum videbis.
9 Quoniam tu es Domine spes mea: Altissimum
posuisti refugium tuum. 10 Non accedet ad
te malum: et flagellum non appropinquabit
tabernaculo tuo. 11 Quoniam angelis suis mandavit
de te: ut custodiant te in omnibus viis tuis. 12 In
manibus portabunt te: ne forte offendas ad lapidem
pedem tuum. 13 Super aspidem, et basiliscum
ambulabis: et conculcabis leonem et draconem. 14
Quoniam in me speravit, liberabo eum: protegam
eum, quoniam cognovit nomen meum. 15 Clamabit
ad me, et ego exaudiam eum: cum ipso sum in
tribulatione: eripiam eum et glorificabo eum. 16
Longitudine dierum replebo eum: et ostendam illi
salutare meum.

92 Psalmus Cantici, In die sabbati. Bonum est
confiteri Domino: et psallere nomini tuo
Altissime. 2 Ad annunciandum mane misericordiam
tuam: et veritatem tuam per noctem. 3 In
decachordo, psalterio: cum cantico, in cithara. 4 Quia
delectasti me Domine in factura tua: et in operibus
manuum tuarum exultabo. 5 Quam magnificata
sunt opera tua Domine! nimis profundae factae sunt
cogitationes tuae: 6 Vir insipiens non cognoscet:
et stultus non intelliget haec. 7 Cum exorti
fuerint peccatores sicut foenum: et apparuerint
omnes, qui operantur iniquitatem: Ut intereant
in saeculum saeculi: 8 tu autem Altissimus in
aeternum Domine. 9 Quoniam ecce inimici tui
Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt: et
dispergentur omnes, qui operantur iniquitatem.
10 Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum: et
senectus mea in misericordia uberi. 11 Et despexit
oculus meus inimicos meos: et insurgentibus in me
malignantibus audiet auris mea. 12 Iustus ut palma
florebit: sicut cedrus Libani multiplicabitur. 13
Plantati in domo Domini, in atriis domus Dei nostri
florebunt. 14 Adhuc multiplicabuntur in senecta
uberi: et bene patientes erunt, 15 ut annuncient:
Quoniam rectus Dominus Deus noster: et non est
iniquitas in eo.

93 Psalmus, laus Cantici David in die ante
sabbatum, quando fundata est terra. Dominus
regnavit, decorem indutus est: indutus est Dominus
fortitudinem, et praecinxit se. Etenim firmavit
orbem terrae, qui non commovebitur. 2 Parata sedes
tua Deus ex tunc: a saeculo tu es. 3 Elevaverunt

flumina Domine: elevaverunt flumina vocem suam.
Elevaverunt flumina fluctus suos, 4 a vocibus
aquarum multarum. Mirabiles elationes maris,
mirabilis in altis Dominus. 5 Testimonia tua
credibilia facta sunt nimis: domum tuam decet
sanctitudo Domine in longitudine dierum.

94 Psalmus David, Quarta sabbati. Deus ultionum
Dominus: Deus ultionum libere egit. 2
Exaltare qui iudicas terram: redde retributionem
superbis. 3 Usquequo peccatores Domine:
usquequo peccatores gloriabuntur: 4 Effabuntur,
et loquentur iniquitatem: loquentur omnes, qui
operantur iniustitiam? 5 Populum tuum Domine
humiliaverunt: et hereditatem tuam vexaverunt.
6 Viduam, et advenam interfecerunt: et pupillos
occiderunt. 7 Et dixerunt: Non videbit Dominus,
nec intelliget Deus Iacob. 8 Intelligite insipientes in
populo: et stulti aliquando sapite. 9 Qui plantavit
aurem, non audiet? aut qui finxit oculum, non
considerat? 10 Qui corripit gentes, non arguet:
qui docet hominem scientiam? 11 Dominus scit
cogitationes hominum, quoniam vanae sunt. 12
Beatus homo, quem tu erudieris Domine: et de
lege tua docueris eum. 13 Ut mitiges ei a diebus
malis: donec fodiatur peccatori fovea. 14 Quia non
repellet Dominus plebem suam: et hereditatem
suam non derelinquet. 15 Quoadusque iustitia
convertatur in iudicium: et qui iuxta illam omnes
qui recto sunt corde. 16 Quis consurget mihi
adversus malignantes? aut quis stabit mecum
adversus operantes iniquitatem? 17 Nisi quia
Dominus adiuvit me: paulominus habitasset in
inferno anima mea. **(questioned)** 18 Si dicebam: Motus
est pes meus: misericordia tua Domine adiuvabat
me. 19 Secundum multitudinem dolorum meorum
in corde meo: consolationes tuae laetificaverunt
animam meam. 20 Numquid adhaeret tibi sedes
iniquitatis: qui fingis laborem in praecepto?
21 Captabunt in animam iusti: et sanguinem
innocentem condemnabunt. 22 Et factus est mihi
Dominus in refugium: et Deus meus in adiutorium
spei meae. 23 Et reddet illis iniquitatem ipsorum:
et in malitia eorum disperdet eos: disperdet illos
Dominus Deus noster.

95 Laus Cantici David. Venite, exultemus
Domino: iubilemus Deo salutari nostro: 2
Praeoccupemus faciem eius in confessione: et in
psalmis iubilemus ei. 3 Quoniam Deus magnus
Dominus: et rex magnus super omnes deos. 4
Quia in manu eius sunt omnes fines terrae: et
altitudines montium ipsius sunt. 5 Quoniam ipsius
est mare, et ipse fecit illud: et siccam manus eius
formaverunt. 6 Venite adoremus, et procidamus: et
ploremus ante Dominum, qui fecit nos. 7 Quia ipse
est Dominus Deus noster: et nos populus pascuae
eius, et oves manus eius. 8 Hodie si vocem eius
audieritis, nolite obdurare corda vestra; 9 Sicut in
irritatione secundum diem tentationis in deserto:
ubi tentaverunt me patres vestri, probaverunt, et
viderunt opera mea. 10 Quadraginta annis offensus
fui generationi illi, et dixi: Semper hi errant corde.
11 Et isti non cognoverunt vias meas: ut iuravi in ira
mea: Si introibunt in requiem meam.

96 Canticum David, Quando domus aedificabatur
post captivitatem. Cantate Domino canticum
novum: cantate Domino omnis terra. 2 Cantate
Domino, et benedicite nomini eius: annunciate de
die in diem salutare eius. 3 Annunciate inter Gentes
gloriam eius, in omnibus populis mirabilia eius.
4 Quoniam magnus Dominus, et laudabilis nimis:
terribilis est super omnes deos. 5 Quoniam omnes
dii Gentium daemonia: Dominus autem caelos
fecit. 6 Confessio, et pulchritudo in conspectu eius:
sanctimonia, et magnificentia in sanctificatione
eius. 7 Afferte Domino patriae gentium, afferte
Domino gloriam et honorem: 8 afferte Domino
gloriam nomini eius. Tollite hostias, et introite in
atria eius: 9 adorate Dominum in atrio sancto eius.
Commoveatur a facie eius universa terra: 10 dicite
in Gentibus quia Dominus regnavit. Etenim correxit
orbem terrae qui non commovebitur: iudicabit
populos in aequitate. 11 Laetentur caeli, et exultet
terra, commoveatur mare, et plenitudo eius: 12
gaudebunt campi, et omnia quae in eis sunt. Tunc
exultabunt omnia ligna silvarum 13 a facie Domini,
quia venit: quoniam venit iudicare terram. Iudicabit
orbem terrae in aequitate, et populos in veritate
sua.

97 Psalmus David, Quando terra eius restituta est
ei. Dominus regnavit, exultet terra: laetentur
insulae multae. 2 Nubes, et caligo in circuitu
eius: iustitia, et iudicium correctio sedis eius. 3
Ignis ante ipsum praecedet, et inflammabit in
circuitu inimicos eius. 4 Alluxerunt fulgura eius
orbi terrae: vidit, et commota est terra. 5 Montes,
sicut cera fluxerunt a facie Domini: a facie Domini
omnis terra. 6 Annunciaverunt caeli iustitiam
eius: et viderunt omnes populi gloriam eius. 7
Confundantur omnes, qui adorant sculptilia: et
qui gloriantur in simulacris suis. Adorate eum
omnes angeli eius: 8 audivit, et laetata est Sion. Et
exultaverunt filiae Iuda, propter iudicia tua Domine:
9 Quoniam tu Dominus altissimus super omnem
terram: nimis exaltatus es super omnes deos. 10 Qui

diligitis Dominum, odite malum: custodit Dominus
animas sanctorum suorum, de manu peccatoris
liberabit eos. 11 Lux orta est iusto, et rectis corde
laetitia. 12 Laetamini iusti in Domino: et confitemini
memoriae sanctificationis eius.

98 Psalmus David. Cantate Domino canticum
novum: quia mirabilia fecit. Salvavit sibi
dextera eius: et brachium sanctum eius. 2
Notum fecit Dominus salutare suum: in conspectu
gentium revelavit iustitiam suam. 3 Recordatus est
misericordiae suae, et veritatis suae domui Israel.
Viderunt omnes termini terrae salutare Dei nostri.
4 Iubilate Deo omnis terra: cantate, et exultate, et
psallite. 5 Psallite Domino in cithara, in cithara et
voce psalmi: 6 in tubis ductilibus, et voce tubae
corneae. Iubilate in conspectu regis Domini: 7
moveatur mare, et plenitudo eius: orbis terrarum,
et qui habitant in eo. 8 Flumina plaudent manu,
simul montes exultabunt 9 a conspectu Domini:
quoniam venit iudicare terram. Iudicabit orbem
terrarum in iustitia, et populos in aequitate.

99 Psalmus David. Dominus regnavit, irascantur
populi: qui sedet super cherubim, moveatur
terra. 2 Dominus in Sion magnus: et excelsus
super omnes populos. 3 Confiteantur nomini tuo
magno: quoniam terribile, et sanctum est: 4 et
honor regis iudicium diligit. Tu parasti directiones:
iudicium et iustitiam in Iacob tu fecisti. 5 Exaltate
Dominum Deum nostrum, et adorate scabellum
pedum eius: quoniam sanctum est. 6 Moyses et
Aaron in sacerdotibus eius: et Samuel inter eos, qui
invocant nomen eius: Invocabant Dominum, et ipse
exaudiebat eos: 7 in columna nubis loquebatur ad
eos. Custodiebant testimonia eius, et praeceptum
quod dedit illis. 8 Domine Deus noster tu exaudiebas
eos: Deus tu propitius fuisti eis, et ulciscens in
omnes adinventiones eorum. 9 Exaltate Dominum
Deum nostrum, et adorate in monte sancto eius:
quoniam sanctus Dominus Deus noster.

100 Psalmus in confessione. 2 Iubilate Deo omnis
terra: servite Domino in laetitia. Introite in
conspectu eius, in exultatione. 3 Scitote quoniam
Dominus ipse est Deus: ipse fecit nos, et non ipsi
nos: Populus eius, et oves pascuae eius: 4 introite
portas eius in confessione, atria eius in hymnis:
confitemini illi. Laudate nomen eius: 5 quoniam
suavis est Dominus, in aeternum misericordia eius,
et usque in generatione et generationem veritas
eius.

101 Psalmus David. Misericordiam, et iudicium
cantabo tibi Domine: Psallam, 2 et
intelligam in via immaculata, quando venies ad me.
Perambulabam in innocentia cordis mei, in medio
domus meae. 3 Non proponebam ante oculos meos
rem iniustam: facientes praevaricationes odivi. Non
adhaesit mihi 4 cor pravum: declinantem a me
malignum non cognoscebam. 5 Detrahentem secreto
proximo suo, hunc persequebar. Superbo oculo, et
insatiabili corde, cum hoc non edebam. 6 Oculi mei
ad fideles terrae ut sedeant mecum: ambulans in via
immaculata, hic mihi ministrabat. 7 Non habitabit in
medio domus meae qui facit superbiam: qui loquitur
iniqua, non direxit in conspectu oculorum meorum.
8 In matutino interficiebam omnes peccatores
terrae: ut disperderem de civitate Domini omnes
operantes iniquitatem.

102 Oratio inopis, cum augeretur, Cum anxius
fuerit, et in conspectu Domini effunderet
precem suam. Domine exaudi orationem meam: et
clamor meus ad te veniat. 2 Non avertas faciem
tuam a me: in quacumque die tribulor, inclina ad
me aurem tuam. In quacumque die invocavero te,
velociter exaudi me. 3 Quia defecerunt sicut fumus
dies mei: et ossa mea sicut cremium aruerunt.
4 Percussus sum ut foenum, et aruit cor meum:
quia oblitus sum comedere panem meum. 5 A
voce gemitus mei adhaesit os meum carni meae. 6
Similis factus sum pellicano solitudinis: factus sum
sicut nycticorax in domicilio. 7 Vigilavi, et factus
sum sicut passer solitarius in tecto. 8 Tota die
exprobrabant mihi inimici mei: et qui laudabant me
adversum me iurabant. 9 Quia cinerem tamquam
panem manducabam, et potum meum cum fletu
miscebam. 10 A facie irae indignationis tuae:
quia elevans allisisti me. 11 Dies mei sicut umbra
declinaverunt: et ego sicut foenum arui. 12 Tu autem
Domine in aeternum permanes: et memoriale tuum
in generatione et generationem. 13 Tu exurgens
misereberis Sion: quia tempus miserendi eius, quia
venit tempus. 14 Quoniam placuerunt servis tuis
lapides eius: et terrae eius miserebuntur. 15 Et
timebunt Gentes nomen tuum Domine, et omnes
reges terrae gloriam tuam. 16 Quia aedificavit
Dominus Sion: et videbitur in gloria sua. 17 Respexit
in orationem humilium: et non sprevit precem
eorum. 18 Scribantur haec in generatione altera:
et populus, qui creabitur, laudabit Dominum: 19
Quia prospexit de excelso sancto suo: Dominus
de caelo in terram aspexit: 20 Ut audiret gemitus
compeditorum: ut solveret filios interemptorum:
21 Ut annuncient in Sion nomen Domini: et laudem
eius in Ierusalem. 22 In conveniendo populos in
unum, et reges ut serviant Domino. 23 Respondit ei

in via virtutis suae: Paucitatem dierum meorum
nuncia mihi. 24 Ne revoces me in dimidio dierum
meorum: in generatione et generationem anni
tui. 25 Initio tu Domine terram fundasti: et opera
manuum tuarum sunt caeli. 26 Ipsi peribunt, tu
autem permanes: et omnes sicut vestimentum
veterascent. Et sicut opertorium mutabis eos, et
mutabuntur: 27 tu autem idem ipse es, et anni tui
non deficient. 28 Filii servorum tuorum habitabunt:
et semen eorum in saeculum dirigetur.

103 Psalmus David. Benedic anima mea Domino
et omnia, quae intra me sunt, nomini
sancto eius. 2 Benedic anima mea Domino: et
noli oblivisci omnes retributiones eius: 3 Qui
propitiatur omnibus iniquitatibus tuis: qui sanat
omnes infirmitates tuas. 4 Qui redimit de interitu
vitam tuam: qui coronat te in misericordia et
miserationibus. 5 Qui replet in bonis desiderium
tuum: renovabitur ut aquilae iuventus tua: 6
Faciens misericordias Dominus: et iudicium omnibus
iniuriam patientibus. 7 Notas fecit vias suas Moysi,
filiis Israel voluntates suas. 8 Miserator, et misericors
Dominus: longanimis, et multum misericors. 9
Non in perpetuum irascetur: neque aeternum
comminabitur. 10 Non secundum peccata nostra
fecit nobis: neque secundum iniquitates nostras
retribuit nobis. 11 Quoniam secundum altitudinem
caeli a terra: corroboravit misericordiam suam super
timentes se. 12 Quantum distat Ortus ab occidente:
longe fecit a nobis iniquitates nostras. 13 Quomodo
miseretur pater filiorum, misertus est Dominus
timentibus se: 14 quoniam ipse cognovit figmentum
nostrum. Recordatus est quoniam pulvis sumus: 15
homo, sicut foenum dies eius, tamquam flos agri
sic efflorebit. 16 Quoniam spiritus pertransibit in
illo, et non subsistet: et non cognoscet amplius
locum suum. 17 Misericordia autem Domini ab
aeterno, et usque in aeternum super timentes eum.
Et iustitia illius in filios filiorum, 18 his qui servant
testamentum eius: Et memores sunt mandatorum
ipsius, ad faciendum ea. 19 Dominus in caelo
paravit sedem suam: et regnum ipsius omnibus
dominabitur. 20 Benedicite Domino omnes angeli
eius: potentes virtute, facientes verbum illius, ad
audiendam vocem sermonum eius. 21 Benedicite
Domino omnes virtutes eius: ministri eius, qui
facitis voluntatem eius. 22 Benedicite Domino
omnia opera eius: in omni loco dominationis eius,
benedic anima mea Domino.

104 Psalmus David. Benedic anima mea Domino:
Domine Deus meus magnificatus es
vehementer. Confessionem, et decorem induisti: 2
amictus lumine sicut vestimento: Extendens caelum
sicut pellem: 3 qui tegis aquis superiora eius.
Qui ponis nubem ascensum tuum: qui ambulas
super pennas ventorum. 4 Qui facis angelos tuos,
spiritus: et ministros tuos ignem urentem. 5 Qui
fundasti terram super stabilitatem suam: non
inclinabitur in saeculum saeculi. 6 Abyssus, sicut
vestimentum, amictus eius: super montes stabunt
aquae. 7 Ab increpatione tua fugient: a voce
tonitrui tui formidabunt. 8 Ascendunt montes: et
descendunt campi in locum, quem fundasti eis.
9 Terminum posuisti, quem non transgredientur:
neque convertentur operire terram. 10 Qui emittis
fontes in convallibus: inter medium montium
pertransibunt aquae. 11 Potabunt omnes bestiae
agri: expectabunt onagri in siti sua. 12 Super
ea volucres caeli habitabunt: de medio petrarum
dabunt voces. 13 Rigans montes de superioribus
suis: de fructu operum tuorum satiabitur terra: 14
Producens foenum iumentis, et herbam servituti
hominum: Ut educas panem de terra: 15 et vinum
laetificet cor hominis: Ut exhilaret faciem in oleo:
et panis cor hominis confirmet. 16 Saturabuntur
ligna campi, et cedri Libani, quas plantavit: 17
illic passeres nidificabunt. Herodii domus dux est
eorum: 18 montes excelsi cervis: petra refugium
herinaciis. 19 Fecit lunam in tempora: sol cognovit
occasum suum. 20 Posuisti tenebras, et facta est nox:
in ipsa pertransibunt omnes bestiae silvae. 21 Catuli
leonum rugientes, ut rapiant, et quaerant a Deo
escam sibi. 22 Ortus est sol, et congregati sunt: et in
cubilibus suis collocabuntur. 23 Exibit homo ad opus
suum: et ad operationem suam usque ad vesperum.
24 Quam magnificata sunt opera tua Domine! omnia
in sapientia fecisti: impleta est terra possessione
tua. 25 Hoc mare magnum, et spatiosum manibus:
illic reptilia, quorum non est numerus. Animalia
pusilla cum magnis: 26 illic naves pertransibunt.
Draco iste, quem formasti ad illudendum ei: 27
omnia a te expectant ut des illis escam in tempore.
28 Dante te illis, colligent: aperiente te manum tuam,
omnia implebuntur bonitate. 29 Avertente autem
te faciem, turbabuntur: auferes spiritum eorum,
et deficient, et in pulverem suum revertentur. 30
Emittes spiritum tuum, et creabuntur: et renovabis
faciem terrae. 31 Sit gloria Domini in saeculum:
laetabitur Dominus in operibus suis: 32 Qui respicit
terram, et facit eam tremere: qui tangit montes, et
fumigant. 33 Cantabo Domino in vita mea: psallam
Deo meo quamdiu sum. 34 Iucundum sit ei eloquium
meum: ego vero delectabor in Domino. 35 Deficiant

peccatores a terra, et iniqui ita ut non sint: benedic
anima mea Domino.

105 Alleluia. Confitemini Domino, et invocate
nomen eius: annunciate inter gentes opera
eius. **2** Cantate ei, et psallite ei: narrate omnia
mirabilia eius. **3** Laudamini in nomine sancto eius:
laetetur cor quaerentium Dominum. **4** Quaerite
Dominum, et confirmamini: quaerite faciem eius
semper. **5** Mementote mirabilium eius, quae fecit:
prodigia eius, et iudicia oris eius. **6** Semen Abraham,
servi eius: filii Iacob electi eius. **7** Ipse Dominus
Deus noster: in universa terra iudicia eius. **8**
Memor fuit in saeculum testamenti sui: verbi,
quod mandavit in mille generationes: **9** Quod
disposuit ad Abraham: et iuramenti sui ad Isaac:
10 Et statuit illud Iacob in praeceptum: et Israel
in testamentum aeternum: **11** Dicens: Tibi dabo
Terram Chanaan, funiculum hereditatis vestrae. **12**
Cum essent numero brevi, paucissimi et incolae
eius: **13** Et pertransierunt de gente in gentem, et
de regno ad populum alterum. **14** Non reliquit
hominem nocere eis: et corripuit pro eis reges.
15 Nolite tangere christos meos: et in prophetis
meis nolite malignari. **16** Et vocavit famem super
terram: et omne firmamentum panis contrivit. **17**
Misit ante eos virum: in servum venundatus est
Ioseph. **18** Humiliaverunt in compedibus pedes eius,
ferrum pertransiit animam eius, **19** donec veniret
verbum eius. Eloquium Domini inflammavit eum:
20 misit rex, et solvit eum; princeps populorum, et
dimisit eum. **21** Constituit eum dominum domus
suae: et principem omnis possessionis suae: **22**
Ut erudiret principes eius sicut semetipsum: et
senes eius prudentiam doceret. **23** Et intravit
Israel in Aegyptum: et Iacob accola fuit in Terra
Cham. **24** Et auxit populum suum vehementer: et
firmavit eum super inimicos eius. **25** Convertit
cor eorum ut odirent populum eius: et dolum
facerent in servos eius. **26** Misit Moysen servum
suum: Aaron, quem elegit ipsum. **27** Posuit in eis
verba signorum suorum, et prodigiorum in Terra
Cham. **28** Misit tenebras, et obscuravit: et non
exacerbavit sermones suos. **29** Convertit aquas
eorum in sanguinem: et occidit pisces eorum. **30**
Edidit terra eorum ranas in penetralibus regum
ipsorum. **31** Dixit, et venit cynomyia: et cinifes in
omnibus finibus eorum. **32** Posuit pluvias eorum
grandinem: ignem comburentem in terra ipsorum.
33 Et percussit vineas eorum, et ficulneas eorum: et
contrivit lignum finium eorum. **34** Dixit, et venit
locusta, et bruchus, cuius non erat numerus: **35** Et
comedit omne foenum in terra eorum: et comedit
omnem fructum terrae eorum. **36** Et percussit omne
primogenitum in terra eorum: primitias omnis
laboris eorum. **37** Et eduxit eos cum argento et
auro: et non erat in tribubus eorum infirmus. **38**
Laetata est Aegyptus in profectione eorum: quia
incubuit timor eorum super eos. **39** Expandit nubem
in protectionem eorum, et ignem ut luceret eis
per noctem. **40** Petierunt, et venit coturnix: et
pane caeli saturavit eos. **41** Dirupit petram, et
fluxerunt aquae: abierunt in sicco flumina; **42**
Quoniam memor fuit verbi sancti sui, quod habuit
ad Abraham puerum suum. **43** Et eduxit populum
suum in exultatione, et electos suos in laetitia. **44** Et
dedit illis regiones gentium: et labores populorum
possederunt: **45** Ut custodiant iustificationes eius,
et legem eius requirant.

106 Alleluia. Confitemini Domino quoniam
bonus: quoniam in saeculum misericordia
eius. **2** Quis loquetur potentias Domini, auditas
faciet omnes laudes eius? **3** Beati, qui custodiunt
iudicium, et faciunt iustitiam in omni tempore.
4 Memento nostri Domine in beneplacito populi
tui: visita nos in salutari tuo: **5** Ad videndum
in bonitate electorum tuorum, ad laetandum in
laetitia gentis tuae: ut lauderis cum hereditate tua.
6 Peccavimus cum patribus nostris: iniuste egimus,
iniquitatem fecimus. **7** Patres nostri in Aegypto non
intellexerunt mirabilia tua: non fuerunt memores
multitudinis misericordiae tuae. Et irritaverunt
ascendentes in mare, Mare rubrum. **8** Et salvavit eos
propter nomen suum: ut notam faceret potentiam
suam. **9** Et increpuit Mare rubrum, et exiccatum
est: et deduxit eos in abyssis sicut in deserto. **10** Et
salvavit eos de manu odientium: et redemit eos de
manu inimici. **11** Et operuit aqua tribulantes eos:
unus ex eis non remansit. **12** Et crediderunt verbis
eius: et laudaverunt laudem eius. **13** Cito fecerunt,
obliti sunt operum eius: et non sustinuerunt
consilium eius. **14** Et concupierunt concupiscentiam
in deserto: et tentaverunt Deum in inaquoso **15** Et
dedit eis petitionem ipsorum: et misit saturitatem in
animas eorum. **16** Et irritaverunt Moysen in castris:
Aaron sanctum Domini. **17** Aperta est terra, et
deglutivit Dathan: et operuit super congregationem
Abiron. **18** Et exarsit ignis in synagoga eorum:
flamma combussit peccatores. **19** Et fecerunt
vitulum in Horeb: et adoraverunt sculptile. **20** Et
mutaverunt gloriam suam in similitudinem vituli
comedentis foenum. **21** Obliti sunt Deum, qui salvavit
eos, qui fecit magnalia in Aegypto, **22** mirabilia in
Terra Cham: terribilia in mari rubro. **23** Et dixit ut
disperderet eos: si non Moyses electus eius stetisset

in confractione in conspectu eius: Ut averteret iram
eius ne disperderet eos: 24 et pro nihilo habuerunt
terram desiderabilem: Non crediderunt verbo eius,
25 et murmuraverunt in tabernaculis suis: non
exaudierunt vocem Domini. 26 Et elevavit manum
suam super eos: ut prosterneret eos in deserto:
27 Et ut deiiceret semen eorum in Nationibus: et
dispergeret eos in regionibus. 28 Et initiati sunt
Beelphegor: et comederunt sacrificia mortuorum.
29 Et irritaverunt eum in adinventionibus suis: et
multiplicata est in eis ruina. 30 Et stetit Phinees, et
placavit: et cessavit quassatio. 31 Et reputatum est ei
in iustitiam, in generatione et generationem usque
in sempiternum. 32 Et irritaverunt eum ad Aquas
contradictionis: et vexatus est Moyses propter eos:
33 quia exacerbaverunt spiritum eius. Et distinxit
in labiis suis: 34 non disperdiderunt gentes, quas
dixit Dominus illis. 35 Et commisti sunt inter
gentes, et didicerunt opera eorum: 36 et servierunt
sculptilibus eorum: et factum est illis in scandalum.
37 Et immolaverunt filios suos, et filias suas
daemoniis. 38 Et effuderunt sanguinem innocentem:
sanguinem filiorum suorum et filiarum suarum,
quas sacrificaverunt sculptilibus Chanaan. Et infecta
est terra in sanguinibus, 39 et contaminata est in
operibus eorum: et fornicati sunt in adinventionibus
suis. 40 Et iratus est furore Dominus in populum
suum: et abominatus est hereditatem suam. 41 Et
tradidit eos in manus gentium: et dominati sunt
eorum qui oderunt eos. 42 Et tribulaverunt eos
inimici eorum, et humiliati sunt sub manibus eorum:
43 saepe liberavit eos. Ipsi autem exacerbaverunt
eum in consilio suo: et humiliati sunt in iniquitatibus
suis. 44 Et vidit cum tribularentur: et audivit
orationem eorum. 45 Et memor fuit testamenti
sui: et poenituit eum secundum multitudinem
misericordiae suae. 46 Et dedit eos in misericordias
in conspectu omnium qui ceperant eos. 47 Salvos
nos fac Domine Deus noster: et congrega nos de
Nationibus: Ut confiteamur nomini sancto tuo: et
gloriemur in laude tua. 48 Benedictus Dominus
Deus Israel a saeculo et usque in saeculum: et dicet
omnis populus: Fiat, fiat.

107 Alleluia alleluia. Confitemini Domino
quoniam bonus: quoniam in saeculum
misericordia eius. 2 Dicant qui redempti sunt a
Domino, quos redemit de manu inimici: et de
regionibus congregavit eos: 3 A solis ortu, et
occasu: ab aquilone, et mari. 4 Erraverunt in
solitudine in inaquoso: viam civitatis habitaculi non
invenerunt, 5 Esurientes, et sitientes: anima eorum
in ipsis defecit. 6 Et clamaverunt ad Dominum
cum tribularentur: et de necessitatibus eorum
eripuit eos. 7 Et deduxit eos in viam rectam: ut
irent in civitatem habitationis. 8 Confiteantur
Domino misericordiae eius: et mirabilia eius filiis
hominum. 9 Quia satiavit animam inanem: et
animam esurientem satiavit bonis. 10 Sedentes in
tenebris, et umbra mortis: vinctos in mendicitate,
et ferro. 11 Quia exacerbaverunt eloquia Dei: et
consilium Altissimi irritaverunt. 12 Et humiliatum
est in laboribus cor eorum: infirmati sunt, nec fuit
qui adiuvaret. 13 Et clamaverunt ad Dominum cum
tribularentur: et de necessitatibus eorum liberavit
eos. 14 Et eduxit eos de tenebris, et umbra mortis:
et vincula eorum dirupit. 15 Confiteantur Domino
misericordiae eius: et mirabilia eius filiis hominum.
16 Quia contrivit portas aereas: et vectes ferreos
confregit. 17 Suscepit eos de via iniquitatis eorum:
propter iniustitias enim suas humiliati sunt. 18
Omnem escam abominata est anima eorum: et
appropinquaverunt usque ad portas mortis. 19
Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur:
et de necessitatibus eorum liberavit eos. 20 Misit
verbum suum, et sanavit eos: et eripuit eos de
interitionibus eorum. 21 Confiteantur Domino
misericordiae eius: et mirabilia eius filiis hominum.
22 Et sacrificent sacrificium laudis: et annuncient
opera eius in exultatione. 23 Qui descendunt mare
in navibus, facientes operationem in aquis multis.
24 Ipsi viderunt opera Domini, et mirabilia eius
in profundo. 25 Dixit, et stetit spiritus procellae:
et exaltati sunt fluctus eius. 26 Ascendunt usque
ad caelos, et descendunt usque ad abyssos: anima
eorum in malis tabescebat. 27 Turbati sunt, et
moti sunt sicut ebrius: et omnis sapientia eorum
devorata est. 28 Et clamaverunt ad Dominum
cum tribularentur, et de necessitatibus eorum
eduxit eos. 29 Et statuit procellam eius in auram:
et siluerunt fluctus eius. 30 Et laetati sunt quia
siluerunt: et deduxit eos in portum voluntatis
eorum. 31 Confiteantur Domino misericordiae eius:
et mirabilia eius filiis hominum. 32 Et exaltent
eum in ecclesia plebis: et in cathedra seniorum
laudent eum. 33 Posuit flumina in desertum: et
exitus aquarum in sitim. 34 Terram fructiferam
in salsuginem, a malitia inhabitantium in ea. 35
Posuit desertum in stagna aquarum: et terram
sine aqua in exitus aquarum. 36 Et collocavit illic
esurientes: et constituerunt civitatem habitationis.
37 Et seminaverunt agros, et plantaverunt vineas: et
fecerunt fructum nativitatis. 38 Et benedixit eis,
et multiplicati sunt nimis: et iumenta eorum non
minoravit. 39 Et pauci facti sunt: et vexati sunt
a tribulatione malorum, et dolore. 40 Effusa est

contentio super principes: et errare fecit eos in
invio, et non in via. 41 Et adiuvit pauperem de
inopia: et posuit sicut oves familias. 42 Videbunt
recti, et laetabuntur: et omnis iniquitas oppilabit
os suum. 43 Quis sapiens et custodiet haec? et
intelliget misericordias Domini?

108 Canticum Psalmi David. Paratum cor meum
Deus, paratum cor meum: cantabo, et
psallam in gloria mea. 2 Exurge gloria mea,
exurge psalterium, et cithara: exurgam diluculo.
3 Confitebor tibi in populis Domine: et psallam
tibi in nationibus. 4 Quia magna est super caelos
misericordia tua: et usque ad nubes veritas tua: 5
Exaltare super caelos Deus, et super omnem terram
gloria tua: 6 ut liberentur dilecti tui. Salvum fac
dextera tua, et exaudi me: 7 Deus locutus est in
sancto suo: Exultabo, et dividam Sichimam, et
convallem tabernaculorum dimetiar. 8 Meus est
Galaad, et meus est Manasses: et Ephraim susceptio
capitis mei. Iuda rex meus: 9 Moab lebes spei meae.
In Idumaeam extendam calceamentum meum: mihi
alienigenae amici facti sunt. 10 Quis deducet me
in civitatem munitam? quis deducet me usque in
Idumaeam? 11 Nonne tu Deus, qui repulisti nos, et
non exibis Deus in virtutibus nostris? 12 Da nobis
auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis.
13 In Deo faciemus virtutem: et ipse ad nihilum
deducet inimicos nostros.

109 Psalmus David, in finem. 2 Deus laudem
meam ne tacueris: quia os peccatoris, et
os dolosi super me apertum est. 3 Locuti sunt
adversum me lingua dolosa, et sermonibus odii
circumdederunt me: et expugnaverunt me gratis.
4 Pro eo ut me diligerent, detrahebant mihi: ego
autem orabam. 5 Et posuerunt adversum me mala
pro bonis: et odium pro dilectione mea. 6 Constitue
super eum peccatorem: et diabolus stet a dextris
eius. 7 Cum iudicatur, exeat condemnatus. et oratio
eius fiat in peccatum. 8 Fiant dies eius pauci:
et episcopatum eius accipiat alter. 9 Fiant filii
eius orphani: et uxor eius vidua. 10 Nutantes
transferantur filii eius, et mendicent: et eiiciantur de
habitationibus suis. 11 Scrutetur foenerator omnem
substantiam eius: et diripiant alieni labores eius. 12
Non sit illi adiutor: nec sit qui misereatur pupillis
eius. 13 Fiant nati eius in interitum: in generatione
una deleatur nomen eius. 14 In memoriam redeat
iniquitas patrum eius in conspectu Domini: et
peccatum matris eius non deleatur. 15 Fiant contra
Dominum semper, et dispereat de terra memoria
eorum: 16 pro eo quod non est recordatus facere
misericordiam. 17 Et persecutus est hominem
inopem, et mendicum, et compunctum corde
mortificare. 18 Et dilexit maledictionem, et veniet
ei: et noluit benedictionem, et elongabitur ab eo. Et
induit maledictionem sicut vestimentum, et intravit
sicut aqua in interiora eius, et sicut oleum in ossibus
eius. 19 Fiat ei sicut vestimentum, quo operitur:
et sicut zona, qua semper praecingitur. 20 Hoc
opus eorum, qui detrahunt mihi apud Dominum: et
qui loquuntur mala adversus animam meam. 21
Et tu Domine, Domine, fac mecum propter nomen
tuum: quia suavis est misericordia tua. Libera
me 22 quia egenus, et pauper ego sum: et cor
meum conturbatum est intra me. 23 Sicut umbra
cum declinat, ablatus sum: et excussus sum sicut
locustae. 24 Genua mea infirmata sunt a ieiunio:
et caro mea immutata est propter oleum. 25 Et
ego factus sum opprobrium illis: viderunt me, et
moverunt capita sua. 26 Adiuva me Domine Deus
meus: salvum me fac propter misericordiam tuam.
27 Et sciant quia manus tua haec: et tu Domine
fecisti eam. 28 Maledicent illi, et tu benedices:
qui insurgunt in me, confundantur: servus autem
tuus laetabitur. 29 Induantur qui detrahunt mihi,
pudore: et operiantur sicut diploide confusione
sua. 30 Confitebor Domino nimis in ore meo: et in
medio multorum laudabo eum. 31 Quia astitit a
dextris pauperis, ut salvam faceret a persequentibus
animam meam.

110 Psalmus David. Dixit Dominus Domino
meo: Sede a dextris meis: Donec ponam
inimicos tuos, scabellum pedum tuorum. 2 Virgam
virtutis tuae emittet Dominus ex Sion: dominare in
medio inimicorum tuorum. 3 Tecum principium
in die virtutis tuae in splendoribus sanctorum:
ex utero ante luciferum genui te. 4 Iuravit
Dominus, et non poenitebit eum: Tu es sacerdos
in aeternum secundum ordinem Melchisedech.
5 Dominus a dextris tuis, confregit in die irae
suae reges. 6 Iudicabit in nationibus, implebit
ruinas: conquassabit capita in terra multorum. 7 De
torrente in via bibit: propterea exaltabit caput.

111 Alleluia. Confitebor tibi Domine in toto corde
meo: in consilio iustorum, et congregatione.
2 Magna opera Domini: exquisita in omnes
voluntates eius. 3 Confessio et magnificentia opus
eius: et iustitia eius manet in saeculum saeculi. 4
Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors
et miserator Dominus: 5 escam dedit timentibus
se. Memor erit in saeculum testamenti sui: 6
virtutem operum suorum annunciabit populo
suo: 7 Ut det illis hereditatem gentium: opera
manuum eius veritas, et iudicium. 8 Fidelia omnia

mandata eius: confirmata in saeculum saeculi, facta
in veritate et aequitate. 9 Redemptionem misit
populo suo: mandavit in aeternum testamentum
suum. Sanctum, et terribile nomen eius: 10 initium
sapientiae timor Domini. Intellectus bonus omnibus
facientibus eum: laudatio eius manet in saeculum
saeculi.

112 Alleluia, conversio Aggaei, et Zachariae.
Beatus vir, qui timet Dominum: in mandatis
eius volet nimis. 2 Potens in terra erit semen eius:
generatio rectorum benedicetur. 3 Gloria, et divitiae
in domo eius: et iustitia eius manet in saeculum
saeculi. 4 Exortum est in tenebris lumen rectis:
misericors, et miserator, et iustus. 5 Iucundus homo
qui miseretur et commodat, disponet sermones suos
in iudicio: 6 quia in aeternum non commovebitur.
7 In memoria aeterna erit iustus: ab auditione mala
non timebit. Paratum cor eius sperare in Domino,
8 confirmatum est cor eius: non commovebitur
donec despiciat inimicos suos. 9 Dispersit, dedit
pauperibus: iustitia eius manet in saeculum saeculi,
cornu eius exaltabitur in gloria. 10 Peccator videbit,
et irascetur, dentibus suis fremet et tabescet:
desiderium peccatorum peribit.

113 Alleluia. Laudate pueri Dominum: laudate
nomen Domini. 2 Sit nomen Domini
benedictum, ex hoc nunc, et usque in saeculum. 3
A solis ortu usque ad occasum, laudabile nomen
Domini. 4 Excelsus super omnes gentes Dominus, et
super caelos gloria eius. 5 Quis sicut Dominus Deus
noster, qui in altis habitat, 6 et humilia respicit in
caelo et in terra? 7 Suscitans a terra inopem, et
de stercore erigens pauperem: 8 Ut collocet eum
cum principibus, cum principibus populi sui. 9 Qui
habitare facit sterilem in domo, matrem filiorum
laetantem.

114 Alleluia. In exitu Israel de Aegypto, domus
Iacob de populo barbaro: 2 Facta est Iudaea
sanctificatio eius, Israel potestas eius. 3 Mare vidit,
et fugit: Iordanis conversus est retrorsum. 4 Montes
exultaverunt ut arietes: et colles sicut agni ovium.
5 Quid est tibi mare quod fugisti: et tu Iordanis,
quia conversus es retrorsum? 6 Montes exultastis
sicut arietes, et colles sicut agni ovium? 7 A facie
Domini mota est terra, a facie Dei Iacob. 8 Qui
convertit petram in stagna aquarum, et rupem in
fontes aquarum.

115 NON NOBIS DOMINE, NON NOBIS: sed
nomini tuo da gloriam. 2 Super misericordia
tua, et veritate tua: nequando dicant Gentes: Ubi est
Deus eorum? 3 Deus autem noster in caelo: omnia
quaecumque voluit, fecit. 4 Simulacra gentium
argentum, et aurum, opera manuum hominum. 5
Os habent, et non loquentur: oculos habent, et non
videbunt. 6 Aures habent, et non audient: nares
habent, et non odorabunt. 7 Manus habent, et
non palpabunt: pedes habent, et non ambulabunt:
non clamabunt in gutture suo. 8 Similes illis
fiant qui faciunt ea: et omnes qui confidunt in
eis. 9 Domus Israel speravit in Domino: adiutor
eorum et protector eorum est. 10 Domus Aaron
speravit in Domino: adiutor eorum et protector
eorum est. 11 Qui timent Dominum, speraverunt
in Domino: adiutor eorum et protector eorum est.
12 Dominus memor fuit nostri: et benedixit nobis:
Benedixit domui Israel: benedixit domui Aaron. 13
Benedixit omnibus, qui timent Dominum, pusillis
cum maioribus. 14 Adiiciat Dominus super vos:
super vos, et super filios vestros. 15 Benedicti vos
a Domino, qui fecit caelum, et terram. 16 Caelum
caeli Domino: terram autem dedit filiis hominum.
17 Non mortui laudabunt te Domine: neque omnes,
qui descendunt in infernum. (questioned) 18 Sed nos
qui vivimus, benedicimus Domino, ex hoc nunc et
usque in saeculum.

116 Alleluia. Dilexi, quoniam exaudiet Dominus
vocem orationis meae. 2 Quia inclinavit
aurem suam mihi: et in diebus meis invocabo. 3
Circumdederunt me dolores mortis: et pericula
inferni invenerunt me. Tribulationem et dolorem
inveni: (Sheol h7585) 4 et nomen Domini invocavi.
O Domine libera animam meam: 5 misericors
Dominus, et iustus, et Deus noster miseretur. 6
Custodiens parvulos Dominus: humiliatus sum, et
liberavit me. 7 Convertere anima mea in requiem
tuam: quia Dominus benefecit tibi. 8 Quia eripuit
animam meam de morte: oculos meos a lacrymis,
pedes meos a lapsu. 9 Placebo Domino in regione
vivorum. 10 Alleluia. Credidi, propter quod locutus
sum: ego autem humiliatus sum nimis. 11 Ego dixi
in excessu meo: Omnis homo mendax. 12 Quid
retribuam Domino, pro omnibus, quae retribuit
mihi? 13 Calicem salutaris accipiam: et nomen
Domini invocabo. 14 Vota mea Domino reddam
coram omni populo eius: 15 pretiosa in conspectu
Domini mors Sanctorum eius: 16 O Domine quia ego
servus tuus: ego servus tuus, et filius ancillae tuae.
Dirupisti vincula mea: 17 tibi sacrificabo hostiam
laudis, et nomen Domini invocabo. 18 Vota mea
Domino reddam in conspectu omnis populi eius: 19
in atriis domus Domini, in medio tui Ierusalem.

117 Alleluia. Laudate Dominum omnes Gentes:
laudate eum omnes populi: 2 Quoniam

confirmata est super nos misericordia eius: et
veritas Domini manet in aeternum.

118 Alleluia. Confitemini Domino quoniam
bonus: quoniam in saeculum misericordia
eius. **2** Dicat nunc Israel quoniam bonus: quoniam
in saeculum misericordia eius. **3** Dicat nunc domus
Aaron: quoniam in saeculum misericordia eius. **4**
Dicant nunc omnes qui timent Dominum: quoniam
in saeculum misericordia eius. **5** De tribulatione
invocavi Dominum: et exaudivit me in latitudine
Dominus. **6** Dominus mihi adiutor: non timebo
quid faciat mihi homo. **7** Dominus mihi adiutor:
et ego despiciam inimicos meos. **8** Bonum est
confidere in Domino, quam confidere in homine:
9 Bonum est sperare in Domino, quam sperare
in principibus. **10** Omnes gentes circuierunt me:
et in nomine Domini quia ultus sum in eos. **11**
Circumdantes circumdederunt me: et in nomine
Domini quia ultus sum in eos. **12** Circumdederunt
me sicut apes, et exarserunt sicut ignis in spinis:
et in nomine Domini quia ultus sum in eos. **13**
Impulsus eversus sum ut caderem: et Dominus
suscepit me. **14** Fortitudo mea, et laus mea Dominus:
et factus est mihi in salutem. **15** Vox exultationis, et
salutis in tabernaculis iustorum. **16** Dextera Domini
fecit virtutem: dextera Domini exaltavit me, dextera
Domini fecit virtutem. **17** Non moriar, sed vivam: et
narrabo opera Domini. **18** Castigans castigavit me
Dominus: et morti non tradidit me. **19** Aperite mihi
portas iustitiae, ingressus in eas confitebor Domino:
20 haec porta Domini, iusti intrabunt in eam. **21**
Confitebor tibi quoniam exaudisti me: et factus es
mihi in salutem. **22** Lapidem, quem reprobaverunt
aedificantes: hic factus est in caput anguli. **23** A
Domino factum est istud: et est mirabile in oculis
nostris. **24** Haec est dies, quam fecit Dominus:
exultemus, et laetemur in ea. **25** O Domine salvum
me fac, o Domine bene prosperare: **26** benedictus
qui venit in nomine Domini. Benediximus vobis de
domo Domini: **27** Deus Dominus, et illuxit nobis.
Constituite diem sollemnem in condensis, usque
ad cornu altaris. **28** Deus meus es tu, et confitebor
tibi: Deus meus es tu, et exaltabo te. Confitebor tibi
quoniam exaudisti me: et factus es mihi in salutem.
29 Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in
saeculum misericordia eius.

119 Alleluia. ALEPH. Beati immaculati in via:
qui ambulant in lege Domini. **2** Beati, qui
scrutantur testimonia eius: in toto corde exquirunt
eum. **3** Non enim qui operantur iniquitatem, in viis
eius ambulaverunt. **4** Tu mandasti mandata tua
custodiri nimis. **5** Utinam dirigantur viae meae,
ad custodiendas iustificationes tuas. **6** Tunc non
confundar, cum perspexero in omnibus mandatis
tuis. **7** Confitebor tibi in directione cordis: in eo
quod didici iudicia iustitiae tuae. **8** Iustificationes
tuas custodiam: non me derelinquas usquequaque.
9 BETH. In quo corrigit adolescentior viam suam? in
custodiendo sermones tuos. **10** In toto corde meo
exquisivi te: ne repellas me a mandatis tuis. **11** In
corde meo abscondi eloquia tua: ut non peccem tibi.
12 Benedictus es Domine: doce me iustificationes
tuas. **13** In labiis meis, pronunciavi omnia iudicia
oris tui. **14** In via testimoniorum tuorum delectatus
sum, sicut in omnibus divitiis. **15** In mandatis
tuis exercebor: et considerabo vias tuas. **16** In
iustificationibus tuis meditabor: non obliviscar
sermones tuos. **17** GHIMEL. Retribue servo tuo,
vivifica me: et custodiam sermones tuos. **18** Revela
oculos meos: et considerabo mirabilia de lege tua.
19 Incola ego sum in terra: non abscondas a me
mandata tua. **20** Concupivit anima mea desiderare
iustificationes tuas, in omni tempore. **21** Increpasti
superbos: maledicti qui declinant a mandatis tuis.
22 Aufer a me opprobrium, et contemptum: quia
testimonia tua exquisivi. **23** Etenim sederunt
principes, et adversum me loquebantur: servus
autem tuus exercebatur in iustificationibus tuis.
24 Nam et testimonia tua meditatio mea est: et
consilium meum iustificationes tuae. **25** DALETH.
Adhaesit pavimento anima mea: vivifica me
secundum verbum tuum. **26** Vias meas enunciavi, et
exaudisti me: doce me iustificationes tuas. **27** Viam
iustificationum tuarum instrue me: et exercebor
in mirabilibus tuis. **28** Dormitavit anima mea
prae taedio: confirma me in verbis tuis. **29** Viam
iniquitatis amove a me: et de lege tua miserere
mei. **30** Viam veritatis elegi: iudicia tua non sum
oblitus. **31** Adhaesi testimoniis tuis Domine: noli me
confundere. **32** Viam mandatorum tuorum cucurri,
cum dilatasti cor meum. **33** HE. Legem pone mihi
Domine viam iustificationum tuarum: et exquiram
eam semper. **34** Da mihi intellectum, et scrutabor
legem tuam: et custodiam illam in toto corde meo.
35 Deduc me in semitam mandatorum tuorum: quia
ipsam volui. **36** Inclina cor meum in testimonia
tua: et non in avaritiam. **37** Averte oculos meos
ne videant vanitatem: in via tua vivifica me. **38**
Statue servo tuo eloquium tuum, in timore tuo.
39 Amputa opprobrium meum, quod suspicatus
sum: quia iudicia tua iucunda. **40** Ecce concupivi
mandata tua: in aequitate tua vivifica me. **41**
VAU. Et veniat super me misericordia tua Domine:
salutare tuum secundum eloquium tuum. **42** Et
respondebo exprobrantibus mihi verbum: quia

speravi in sermonibus tuis. **43** Et ne auferas de
ore meo verbum veritatis usquequaque: quia in
iudiciis tuis supersperavi. **44** Et custodiam legem
tuam semper: in saeculum et in saeculum saeculi.
45 Et ambulabam in latitudine: quia mandata tua
exquisivi. **46** Et loquebar in testimoniis tuis in
conspectu regum: et non confundebar. **47** Et
meditabar in mandatis tuis, quae dilexi. **48** Et
levavi manus meas ad mandata tua, quae dilexi:
et exercebor in iustificationibus tuis. **49** ZAIN.
Memor esto verbi tui servo tuo, in quo mihi spem
dedisti. **50** Haec me consolata est in humilitate
mea: quia eloquium tuum vivificavit me. **51** Superbi
inique agebant usquequaque: a lege autem tua
non declinavi. **52** Memor fui iudiciorum tuorum
a saeculo Domine: et consolatus sum. **53** Defectio
tenuit me, pro peccatoribus derelinquentibus legem
tuam. **54** Cantabiles mihi erant iustificationes
tuae, in loco peregrinationis meae. **55** Memor
fui nocte nominis tui Domine: et custodivi legem
tuam. **56** Haec facta est mihi: quia iustificationes
tuas exquisivi. **57** HETH. Portio mea Domine, dixi
custodire legem tuam. **58** Deprecatus sum faciem
tuam in toto corde meo: miserere mei secundum
eloquium tuum. **59** Cogitavi vias meas: et converti
pedes meos in testimonia tua. **60** Paratus sum, et
non sum turbatus: ut custodiam mandata tua. **61**
Funes peccatorum circumplexi sunt me: et legem
tuam non sum oblitus. **62** Media nocte surgebam
ad confitendum tibi, super iudicia iustificationis
tuae. **63** Particeps ego sum omnium timentium
te: et custodientium mandata tua. **64** Misericordia
tua Domine plena est terra: iustificationes tuas
doce me. **65** TETH. Bonitatem fecisti cum servo tuo
Domine, secundum verbum tuum. **66** Bonitatem, et
disciplinam, et scientiam doce me: quia mandatis
tuis credidi. **67** Priusquam humiliarer ego deliqui:
propterea eloquium tuum custodivi. **68** Bonus es tu:
et in bonitate tua doce me iustificationes tuas. **69**
Multiplicata est super me iniquitas superborum:
ego autem in toto corde scrutabor mandata tua. **70**
Coagulatum est sicut lac cor eorum: ego vero legem
tuam meditatus sum. **71** Bonum mihi quia humiliasti
me: ut discam iustificationes tuas. **72** Bonum mihi
lex oris tui, super millia auri, et argenti. **73** IOD.
Manus tuae fecerunt me, et plasmaverunt me: da
mihi intellectum, ut discam mandata tua. **74** Qui
timent te videbunt me, et laetabuntur: quia in
verba tua supersperavi. **75** Cognovi Domine quia
aequitas iudicia tua: et in veritate tua humiliasti
me. **76** Fiat misericordia tua ut consoletur me,
secundum eloquium tuum servo tuo. **77** Veniant
mihi miserationes tuae, et vivam: quia lex tua
meditatio mea est. **78** Confundantur superbi, quia
iniuste iniquitatem fecerunt in me: ego autem
exercebor in mandatis tuis. **79** Convertantur mihi
timentes te: et qui noverunt testimonia tua. **80**
Fiat cor meum immaculatum in iustificationibus
tuis, ut non confundar. **81** CAPH. Defecit in
salutare tuum anima mea: et in verbum tuum
supersperavi. **82** Defecerunt oculi mei in eloquium
tuum, dicentes: Quando consolaberis me? **83** Quia
factus sum sicut uter in pruina: iustificationes
tuas non sum oblitus. **84** Quot sunt dies servi tui:
quando facies de persequentibus me iudicium?
85 Narraverunt mihi iniqui fabulationes: sed non
ut lex tua. **86** Omnia mandata tua veritas: iniqui
persecuti sunt me, adiuva me. **87** Paulominus
consummaverunt me in terra: ego autem non
dereliqui mandata tua. **88** Secundum misericordiam
tuam vivifica me: et custodiam testimonia oris
tui. **89** LAMED. In aeternum Domine, verbum
tuum permanet in caelo. **90** In generatione et
generationem veritas tua: fundasti terram, et
permanet. **91** Ordinatione tua perseverat dies:
quoniam omnia serviunt tibi. **92** Nisi quod lex tua
meditatio mea est: tunc forte periissem in humilitate
mea. **93** In aeternum non obliviscar iustificationes
tuas: quia in ipsis vivificasti me. **94** Tuus sum
ego, salvum me fac: quoniam iustificationes tuas
exquisivi. **95** Me expectaverunt peccatores ut
perderent me: testimonia tua intellexi. **96** Omnis
consummationis vidi finem: latum mandatum
tuum nimis. **97** MEM. Quomodo dilexi legem tuam
Domine? tota die meditatio mea est. **98** Super
inimicos meos prudentem me fecisti mandato tuo:
quia in aeternum mihi est. **99** Super omnes docentes
me intellexi: quia testimonia tua meditatio mea
est. **100** Super senes intellexi: quia mandata tua
quaesivi. **101** Ab omni via mala prohibui pedes
meos: ut custodiam verba tua. **102** A iudiciis tuis
non declinavi: quia tu legem posuisti mihi. **103**
Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel
ori meo! **104** A mandatis tuis intellexi: propterea
odivi omnem viam iniquitatis. **105** NUN. Lucerna
pedibus meis verbum tuum, et lumen semitis meis.
106 Iuravi, et statui custodire iudicia iustitiae tuae.
107 Humiliatus sum usquequaque Domine: vivifica
me secundum verbum tuum. **108** Voluntaria oris
mei beneplacita fac Domine: et iudicia tua doce me.
109 Anima mea in manibus meis semper: et legem
tuam non sum oblitus. **110** Posuerunt peccatores
laqueum mihi: et de mandatis tuis non erravi. **111**
Hereditate acquisivi testimonia tua in aeternum:
quia exultatio cordis mei sunt. **112** Inclinavi cor
meum ad faciendas iustificationes tuas in aeternum,

propter retributionem. **113** SAMECH. Iniquos odio
habui: et legem tuam dilexi. **114** Adiutor, et susceptor
meus es tu: et in verbum tuum supersperavi. **115**
Declinate a me maligni: et scrutabor mandata Dei
mei. **116** Suscipe me secundum eloquium tuum,
et vivam: et non confundas me ab expectatione
mea. **117** Adiuva me, et salvus ero: et meditabor
in iustificationibus tuis semper. **118** Sprevisti
omnes discedentes a iudiciis tuis: quia iniusta
cogitatio eorum. **119** Praevaricantes reputavi omnes
peccatores terrae: ideo dilexi testimonia tua. **120**
Confige timore tuo carnes meas: a iudiciis enim tuis
timui. **121** AIN. Feci iudicium et iustitiam: non tradas
me calumniantibus me. **122** Suscipe servum tuum
in bonum: non calumnientur me superbi. **123** Oculi
mei defecerunt in salutare tuum: et in eloquium
iustitiae tuae. **124** Fac cum servo tuo secundum
misericordiam tuam: et iustificationes tuas doce
me. **125** Servus tuus sum ego: da mihi intellectum, ut
sciam testimonia tua. **126** Tempus faciendi Domine:
dissipaverunt legem tuam. **127** Ideo dilexi mandata
tua, super aurum et topazion. **128** Propterea ad
omnia mandata tua dirigebar: omnem viam iniquam
odio habui. **129** PHE. Mirabilia testimonia tua: ideo
scrutata est ea anima mea. **130** Declaratio sermonum
tuorum illuminat: et intellectum dat parvulis. **131**
Os meum aperui, et attraxi spiritum: quia mandata
tua desiderabam. **132** Aspice in me, et miserere mei,
secundum iudicium diligentium nomen tuum. **133**
Gressus meos dirige secundum eloquium tuum: et
non dominetur mei omnis iniustitia. **134** Redime
me a calumniis hominum: ut custodiam mandata
tua. **135** Faciem tuam illumina super servum tuum:
et doce me iustificationes tuas. **136** Exitus aquarum
deduxerunt oculi mei: quia non custodierunt legem
tuam. **137** SADE. Iustus es Domine: et rectum
iudicium tuum. **138** Mandasti iustitiam testimonia
tua: et veritatem tuam nimis. **139** Tabescere me
fecit zelus meus: quia obliti sunt verba tua inimici
mei. **140** Ignitum eloquium tuum vehementer: et
servus tuus dilexit illud. **141** Adolescentulus sum
ego, et contemptus: iustificationes tuas non sum
oblitus. **142** Iustitia tua, iustitia in aeternum: et lex
tua veritas. **143** Tribulatio, et angustia invenerunt
me: mandata tua meditatio mea est. **144** Aequitas
testimonia tua in aeternum: intellectum da mihi,
et vivam. **145** COPH. Clamavi in toto corde meo,
exaudi me Domine: iustificationes tuas requiram.
146 Clamavi ad te, salvum me fac: ut custodiam
mandata tua. **147** Praeveni in maturitate, et clamavi:
quia in verba tua supersperavi. **148** Praevenerunt
oculi mei ad te diluculo: ut meditarer eloquia tua.
149 Vocem meam audi secundum misericordiam
tuam Domine: et secundum iudicium tuum vivifica
me. **150** Appropinquaverunt persequentes me
iniquitati: a lege autem tua longe facti sunt. **151**
Prope es tu Domine: et omnes viae tuae veritas.
152 Initio cognovi de testimoniis tuis: quia in
aeternum fundasti ea. **153** RES. Vide humilitatem
meam, et eripe me: quia legem tuam non sum
oblitus. **154** Iudica iudicium meum, et redime
me: propter eloquium tuum vivifica me. **155**
Longe a peccatoribus salus: quia iustificationes
tuas non exquisierunt. **156** Misericordiae tuae
multae Domine: secundum iudicium tuum vivifica
me. **157** Multi qui persequuntur me, et tribulant
me: a testimoniis tuis non declinavi. **158** Vidi
praevaricantes, et tabescebam: quia eloquia tua
non custodierunt. **159** Vide quoniam mandata
tua dilexi Domine: in misericordia tua vivifica
me. **160** Principium verborum tuorum, veritas: in
aeternum omnia iudicia iustitiae tuae. **161** SIN.
Principes persecuti sunt me gratis: et a verbis
tuis formidavit cor meum. **162** Laetabor ego super
eloquia tua: sicut qui invenit spolia multa. **163**
Iniquitatem odio habui, et abominatus sum: legem
autem tuam dilexi. **164** Septies in die laudem dixi
tibi, super iudicia iustitiae tuae. **165** Pax multa
diligentibus legem tuam: et non est illis scandalum.
166 Expectabam salutare tuum Domine: et mandata
tua dilexi. **167** Custodivit anima mea testimonia
tua: et dilexit ea vehementer. **168** Servavi mandata
tua, et testimonia tua: quia omnes viae meae in
conspectu tuo. **169** TAU. Appropinquet deprecatio
mea in conspectu tuo Domine: iuxta eloquium tuum
da mihi intellectum. **170** Intret postulatio mea in
conspectu tuo: secundum eloquium tuum eripe me.
171 Eructabunt labia mea hymnum, cum docueris
me iustificationes tuas. **172** Pronunciabit lingua mea
eloquium tuum: quia omnia mandata tua aequitas.
173 Fiat manus tua ut salvet me: quoniam mandata
tua elegi. **174** Concupivi salutare tuum Domine: et
lex tua meditatio mea est. **175** Vivet anima mea,
et laudabit te: et iudicia tua adiuvabunt me. **176**
Erravi, sicut ovis, quae periit: quaere servum tuum,
quia mandata tua non sum oblitus.

120 Canticum graduum. Ad Dominum cum
tribularer clamavi: et exaudivit me. **2**
Domine libera animam meam a labiis iniquis, et a
lingua dolosa. **3** Quid detur tibi, aut quid apponatur
tibi ad linguam dolosam? **4** Sagittae potentis
acutae, cum carbonibus desolatoriis. **5** Heu mihi,
quia incolatus meus prolongatus est: habitavi cum
habitantibus Cedar: **6** multum incola fuit anima

mea. 7 Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus:
cum loquebar illis, impugnabant me gratis.

121 Canticum graduum. Levavi oculos meos
in montes, unde veniet auxilium mihi.
2 Auxilium meum a Domino, qui fecit caelum
et terram. 3 Non det in commotionem pedem
tuum: neque dormitet qui custodit te. 4 Ecce non
dormitabit neque dormiet, qui custodit Israel. 5
Dominus custodit te, Dominus protectio tua, super
manum dexteram tuam. 6 Per diem sol non uret
te: neque luna per noctem. 7 Dominus custodit te
ab omni malo: custodiat animam tuam Dominus.
8 Dominus custodiat introitum tuum, et exitum
tuum: ex hoc nunc, et usque in saeculum.

122 Canticum graduum. Laetatus sum in his,
quae dicta sunt mihi: In domum Domini
ibimus. 2 Stantes erant pedes nostri, in atriis tuis
Ierusalem. 3 Ierusalem, quae aedificatur ut civitas:
cuius participatio eius in idipsum. 4 Illuc enim
ascenderunt tribus, tribus Domini: testimonium
Israel ad confitendum nomini Domini. 5 Quia illic
sederunt sedes in iudicio, sedes super domum
David. 6 Rogate quae ad pacem sunt Ierusalem: et
abundantia diligentibus te. 7 Fiat pax in virtute tua:
et abundantia in turribus tuis. 8 Propter fratres
meos, et proximos meos, loquebar pacem de te: 9
Propter domum Domini Dei nostri, quaesivi bona
tibi.

123 Canticum graduum. Ad te levavi oculos
meos, qui habitas in caelis. 2 Ecce sicut
oculi servorum, in manibus dominorum suorum,
Sicut oculi ancillae in manibus dominae suae: ita
oculi nostri ad Dominum Deum nostrum donec
misereatur nostri. 3 Miserere nostri Domine,
miserere nostri: quia multum repleti sumus
despectione: 4 Quia multum repleta est anima
nostra: opprobrium abundantibus, et despectio
superbis.

124 Canticum graduum. Nisi quia Dominus erat
in nobis, dicat nunc Israel: 2 nisi quia
Dominus erat in nobis, Cum exurgerent homines in
nos, 3 forte vivos deglutissent nos: Cum irasceretur
furor eorum in nos, 4 forsitan aqua absorbuisset
nos. 5 Torrentem pertransivit anima nostra: forsitan
pertransisset anima nostra aquam intolerabilem. 6
Benedictus Dominus qui non dedit nos, in captionem
dentibus eorum. 7 Anima nostra sicut passer erepta
est de laqueo venantium: Laqueus contritus est,
et nos liberati sumus. 8 Adiutorium nostrum in
nomine Domini, qui fecit caelum et terram.

125 Canticum graduum. Qui confidunt
in Domino, sicut mons Sion: non
commovebitur in aeternum, qui habitat 2 in
Ierusalem. Montes in circuitu eius: et Dominus
in circuitu populi sui, ex hoc nunc et usque
in saeculum. 3 Quia non relinquet Dominus
virgam peccatorum super sortem iustorum: ut
non extendant iusti ad iniquitatem manus suas. 4
Benefac Domine bonis, et rectis corde. 5 Declinantes
autem in obligationes, adducet Dominus cum
operantibus iniquitatem: pax super Israel.

126 Canticum graduum. In convertendo
Dominus captivitatem Sion: facti sumus
sicut consolati: 2 Tunc repletum est gaudio os
nostrum: et lingua nostra exultatione. Tunc dicent
inter gentes: Magnificavit Dominus facere cum
eis. 3 Magnificavit Dominus facere nobiscum: facti
sumus laetantes. 4 Converte Domine captivitatem
nostram, sicut torrens in Austro. 5 Qui seminant
in lacrymis, in exultatione metent. 6 Euntes ibant
et flebant, mittentes semina sua. Venientes autem
venient cum exultatione, portantes manipulos suos.

127 Canticum graduum Salomonis. Nisi
Dominus aedificaverit domum, in vanum
laboraverunt qui aedificant eam. Nisi Dominus
custodierit civitatem, frustra vigilat qui custodit
eam. 2 Vanum est vobis ante lucem surgere: surgite
postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.
Cum dederit dilectis suis somnum: 3 ecce hereditas
Domini filii: merces, fructus ventris. 4 Sicut sagittae
in manu potentis: ita filii excussorum. 5 Beatus
vir qui implevit desiderium suum ex ipsis: non
confundetur cum loquetur inimicis suis in porta.

128 Canticum graduum. Beati omnes, qui timent
Dominum, qui ambulant in viis eius. 2
Labores manuum tuarum quia manducabis: beatus
es, et bene tibi erit. 3 Uxor tua sicut vitis abundans,
in lateribus domus tuae. Filii tui sicut novellae
olivarum, in circuitu mensae tuae. 4 Ecce sic
benedicetur homo, qui timet Dominum. 5 Benedicat
tibi Dominus ex Sion: et videas bona Ierusalem
omnibus diebus vitae tuae. 6 Et videas filios filiorum
tuorum, pacem super Israel.

129 Canticum graduum. Saepe expugnaverunt
me a iuventute mea, dicat nunc Israel.
2 Saepe expugnaverunt me a iuventute mea:
etenim non potuerunt mihi. 3 Supra dorsum
meum fabricaverunt peccatores: prolongaverunt
iniquitatem suam. 4 Dominus iustus concidet
cervices peccatorum: 5 confundantur et
convertantur retrorsum omnes, qui oderunt Sion.

6 Fiant sicut foenum tectorum: quod priusquam
evellatur, exaruit: 7 De quo non implebit manum
suam qui metit, et sinum suum qui manipulos
colligit. 8 Et non dixerunt qui praeteribant:
Benedictio Domini super vos: benediximus vobis in
nomine Domini.

130 Canticum graduum. De profundis clamavi
ad te Domine: 2 Domine exaudi vocem
meam: Fiant aures tuae intendentes, in vocem
deprecationis meae. 3 Si iniquitates observaveris
Domine: Domine quis sustinebit? 4 Quia apud te
propitiatio est: et propter legem tuam sustinui
te Domine. Sustinuit anima mea in verbo eius:
5 speravit anima mea in Domino. 6 A custodia
matutina usque ad noctem: speret Israel in Domino.
7 Quia apud Dominum misericordia: et copiosa
apud eum redemptio. 8 Et ipse redimet Israel, ex
omnibus iniquitatibus eius.

131 Canticum graduum David. Domine non
est exaltatum cor meum: neque elati sunt
oculi mei. Neque ambulavi in magnis: neque in
mirabilibus super me. 2 Si non humiliter sentiebam:
sed exaltavi animam meam: Sicut ablactatus est
super matre sua, ita retributio in anima mea. 3
Speret Israel in Domino, ex hoc nunc et usque in
saeculum.

132 Canticum graduum. Memento Domine
David, et omnis mansuetudinis eius: 2 Sicut
iuravit Domino, votum vovit Deo Iacob: 3 Si introiero
in tabernaculum domus meae, si ascendero in
lectum strati mei: 4 Si dedero somnum oculis meis,
et palpebris meis dormitationem: 5 Et requiem
temporibus meis: donec inveniam locum Domino,
tabernaculum Deo Iacob. 6 Ecce audivimus eam
in Ephrata: invenimus eam in campis silvae. 7
Introibimus in tabernaculum eius: adorabimus in
loco, ubi steterunt pedes eius. 8 Surge Domine in
requiem tuam, tu et arca sanctificationis tuae. 9
Sacerdotes tui induantur iustitiam: et sancti tui
exultent. 10 Propter David servum tuum, non
avertas faciem Christi tui. 11 Iuravit Dominus David
veritatem, et non frustrabitur eum: de fructu ventris
tui ponam super sedem tuam. 12 Si custodierint filii
tui testamentum meum, et testimonia mea haec,
quae docebo eos: Et filii eorum usque in saeculum,
sedebunt super sedem tuam. 13 Quoniam elegit
Dominus Sion: elegit eam in habitationem sibi. 14
Haec requies mea in saeculum saeculi: hic habitabo
quoniam elegi eam. 15 Viduam eius benedicens
benedicam: pauperes eius saturabo panibus. 16
Sacerdotes eius induam salutari: et sancti eius
exultatione exultabunt. 17 Illuc producam cornu
David, paravi lucernam Christo meo. 18 Inimicos eius
induam confusione: super ipsum autem efflorebit
sanctificatio mea.

133 Canticum graduum. Ecce quam bonum et
quam iucundum habitare fratres in unum:
2 Sicut unguentum in capite, quod descendit in
barbam, barbam Aaron, Quod descendit in oram
vestimenti eius: 3 sicut ros Hermon, qui descendit
in montem Sion. Quoniam illic mandavit Dominus
benedictionem, et vitam usque in saeculum.

134 Canticum graduum. Ecce nunc benedicite
Dominum, omnes servi Domini: Qui statis
in domo Domini, in atriis domus Dei nostri, 2
In noctibus extollite manus vestras in sancta, et
benedicite Dominum. 3 Benedicat te Dominus ex
Sion, qui fecit caelum et terram.

135 Alleluia. Laudate nomen Domini, laudate
servi Dominum: 2 Qui statis in domo Domini,
in atriis domus Dei nostri. 3 Laudate Dominum,
quia bonus Dominus: psallite nomini eius, quoniam
suave. 4 Quoniam Iacob elegit sibi Dominus Israel
in possessionem sibi. 5 Quia ego cognovi quod
magnus est Dominus, et Deus noster prae omnibus
diis. 6 Omnia quaecumque voluit, Dominus fecit
in caelo, in terra, in mari, et in omnibus abyssis.
7 Educens nubes ab extremo terrae: fulgura in
pluviam fecit. Qui producit ventos de thesauris suis:
8 qui percussit primogenita Aegypti ab homine
usque ad pecus. 9 Et misit signa, et prodigia in medio
tui Aegypte: in Pharaonem, et in omnes servos
eius. 10 Qui percussit gentes multas: et occidit reges
fortes: 11 Sehon regem Amorrhaeorum, et Og regem
Basan, et omnia regna Chanaan. 12 Et dedit terram
eorum hereditatem, hereditatem Israel populo
suo. 13 Domine nomen tuum in aeternum: Domine
memoriale tuum in generatione et generationem.
14 Quia iudicabit Dominus populum suum: et in
servis suis deprecabitur. 15 Simulacra Gentium
argentum, et aurum, opera manuum hominum.
16 Os habent, et non loquentur: oculos habent, et
non videbunt. 17 Aures habent, et non audient:
neque enim est spiritus in ore ipsorum. 18 Similes
illis fiant qui faciunt ea: et omnes, qui confidunt
in eis. 19 Domus Israel benedicite Domino: domus
Aaron benedicite Domino. 20 Domus Levi benedicite
Domino: qui timetis Dominum, benedicite Domino.
21 Benedictus Dominus ex Sion, qui habitat in
Ierusalem.

136 Alleluia. Confitemini Domino quoniam
bonus: quoniam in aeternum misericordia

eius. 2 Confitemini Deo deorum: quoniam in
aeternum misericordia eius. 3 Confitemini Domino
dominorum: quoniam in aeternum misericordia
eius. 4 Qui facit mirabilia magna solus: quoniam
in aeternum misericordia eius. 5 Qui fecit caelos
in intellectu: quoniam in aeternum misericordia
eius. 6 Qui firmavit terram super aquas: quoniam in
aeternum misericordia eius. 7 Qui fecit luminaria
magna: quoniam in aeternum misericordia eius. 8
Solem in potestatem diei: quoniam in aeternum
misericordia eius. 9 Lunam, et stellas in potestatem
noctis: quoniam in aeternum misericordia eius. 10
Qui percussit Aegyptum cum primogenitis eorum:
quoniam in aeternum misericordia eius. 11 Qui
eduxit Israel de medio eorum: quoniam in aeternum
misericordia eius. 12 In manu potenti, et brachio
excelso: quoniam in aeternum misericordia eius. 13
Qui divisit Mare rubrum in divisiones: quoniam in
aeternum misericordia eius. 14 Et eduxit Israel per
medium eius: quoniam in aeternum misericordia
eius. 15 Et excussit Pharaonem, et virtutem eius
in Mari rubro: quoniam in aeternum misericordia
eius. 16 Qui traduxit populum suum per desertum:
quoniam in aeternum misericordia eius. 17 Qui
percussit reges magnos: quoniam in aeternum
misericordia eius. 18 Et occidit reges fortes: quoniam
in aeternum misericordia eius. 19 Sehon regem
Amorrhaeorum: quoniam in aeternum misericordia
eius. 20 Et Og regem Basan: quoniam in aeternum
misericordia eius: 21 Et dedit terram eorum
hereditatem: quoniam in aeternum misericordia
eius. 22 Hereditatem Israel servo suo: quoniam in
aeternum misericordia eius. 23 Quia in humilitate
nostra memor fuit nostri: quoniam in aeternum
misericordia eius. 24 Et redemit nos ab inimicis
nostris: quoniam in aeternum misericordia eius. 25
Qui dat escam omni carni: quoniam in aeternum
misericordia eius. 26 Confitemini Deo caeli: quoniam
in aeternum misericordia eius. Confitemini Domino
dominorum: quoniam in aeternum misericordia
eius.

137 Psalmus David, propter Hieremiam. Super
flumina Babylonis, illic sedimus et flevimus:
cum recordaremur Sion: 2 In salicibus in medio
eius, suspendimus organa nostra. 3 Quia illic
interrogaverunt nos, qui captivos duxerunt nos,
verba cantionum: Et qui abduxerunt nos: Hymnum
cantate nobis de canticis Sion. 4 Quomodo
cantabimus canticum Domini in terra aliena? 5
Si oblitus fuero tui Ierusalem, oblivioni detur
dextera mea. 6 Adhaereat lingua mea faucibus
meis, si non meminero tui: Si non proposuero
Ierusalem, in principio laetitiae meae. 7 Memor
esto Domine filiorum Edom, in die Ierusalem: Qui
dicunt: Exinanite, exinanite usque ad fundamentum
in ea. 8 Filia Babylonis misera: beatus, qui retribuet
tibi retributionem tuam, quam retribuisti nobis.
9 Beatus, qui tenebit, et allidet parvulos suos ad
petram.

138 David. Confitebor tibi Domine in toto
corde meo: quoniam audisti verba oris
mei. In conspectu angelorum psallam tibi: 2
adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor
nomini tuo. Super misericordia tua, et veritate
tua: quoniam magnificasti super omne, nomen
sanctum tuum. 3 In quacumque die invocavero te,
exaudi me: multiplicabis in anima mea virtutem. 4
Confiteantur tibi Domine omnes reges terrae: quia
audierunt omnia verba oris tui: 5 Et cantent in
viis Domini: quoniam magna est gloria Domini. 6
Quoniam excelsus Dominus, et humilia respicit:
et alta a longe cognoscit. 7 Si ambulavero in
medio tribulationis, vivificabis me: et super iram
inimicorum meorum extendisti manum tuam, et
salvum me fecit dextera tua. 8 Dominus retribuet
pro me: Domine misericordia tua in saeculum:
opera manuum tuarum ne despicias.

139 Psalmus David, in finem. Domine probasti
me, et cognovisti me: 2 tu cognovisti
sessionem meam, et resurrectionem meam. 3
Intellexisti cogitationes meas de longe: semitam
meam, et funiculum meum investigasti. 4 Et omnes
vias meas praevidisti: quia non est sermo in lingua
mea. 5 Ecce Domine tu cognovisti omnia novissima,
et antiqua: tu formasti me, et posuisti super me
manum tuam. 6 Mirabilis facta est scientia tua
ex me: confortata est, et non potero ad eam. 7
Quo ibo a spiritu tuo? et quo a facie tua fugiam? 8
Si ascendero in caelum, tu illic es: si descendero
in infernum, ades. (Sheol h7585) 9 Si sumpsero
pennas meas diluculo, et habitavero in extremis
maris: 10 Etenim illuc manus tua deducet me: et
tenebit me dextera tua. 11 Et dixi: Forsitan tenebrae
conculcabunt me: et nox illuminatio mea in deliciis
meis. 12 Quia tenebrae non obscurabuntur a te, et
nox sicut dies illuminabitur: sicut tenebrae eius,
ita et lumen eius. 13 Quia tu possedisti renes
meos: suscepisti me de utero matris meae. 14
Confitebor tibi quia terribiliter magnificatus es:
mirabilia opera tua, et anima mea cognoscet nimis.
15 Non est occultatum os meum a te, quod fecisti in
occulto: et substantia mea in inferioribus terrae. 16
Imperfectum meum viderunt oculi tui, et in libro
tuo omnes scribentur: dies formabuntur, et nemo in

eis. 17 Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui,
Deus: nimis confortatus est principatus eorum. 18
Dinumerabo eos, et super arenam multiplicabuntur:
exurrexi, et adhuc sum tecum. 19 Si occideris Deus
peccatores: viri sanguinum declinate a me: 20 Quia
dicitis in cogitatione: accipient in vanitate civitates
suas. 21 Nonne qui oderunt te Domine, oderam: et
super inimicos tuos tabescebam? 22 Perfecto odio
oderam illos: et inimici facti sunt mihi. 23 Proba me
Deus, et scito cor meum: interroga me, et cognosce
semitas meas. 24 Et vide, si via iniquitatis in me est:
et deduc me in via aeterna.

140 Psalmus David, in finem. Eripe me Domine
ab homine malo: a viro iniquo eripe me.
2 Qui cogitaverunt iniquitates in corde: tota die
constituebant praelia. 3 Acuerunt linguas suas sicut
serpentes: venenum aspidum sub labiis eorum.
4 Custodi me Domine de manu peccatoris: et ab
hominibus iniquis eripe me. Qui cogitaverunt
supplantare gressus meos: 5 absconderunt superbi
laqueum mihi: Et funes extenderunt in laqueum:
iuxta iter scandalum posuerunt mihi. 6 Dixi
Domino: Deus meus es tu: exaudi Domine vocem
deprecationis meae. 7 Domine, Domine virtus
salutis meae: obumbrasti super caput meum in
die belli: 8 Ne tradas me Domine a desiderio meo
peccatori: cogitaverunt contra me, ne derelinquas
me, ne forte exaltentur. 9 Caput circuitus eorum:
labor labiorum ipsorum operiet eos. 10 Cadent super
eos carbones, in ignem deiicies eos: in miseriis non
subsistent. 11 Vir linguosus non dirigetur in terra:
virum iniustum mala capient in interitu. 12 Cognovi
quia faciet Dominus iudicium inopis: et vindictam
pauperum. 13 Verumtamen iusti confitebuntur
nomini tuo: et habitabunt recti cum vultu tuo.

141 Psalmus David. Domine clamavi ad te,
exaudi me: intende voci meae, cum
clamavero ad te. 2 Dirigatur oratio mea sicut
incensum in conspectu tuo: elevatio manuum
mearum sacrificium vespertinum. 3 Pone Domine
custodiam ori meo: et ostium circumstantiae
labiis meis. 4 Non declines cor meum in verba
malitiae, ad excusandas excusationes in peccatis.
Cum hominibus operantibus iniquitatem: et non
communicabo cum electis eorum. 5 Corripiet me
iustus in misericordia, et increpabit me: oleum
autem peccatoris non impinguet caput meum.
Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum:
6 absorpti sunt iuncti petrae iudices eorum. Audient
verba mea quoniam potuerunt: 7 sicut crassitudo
terrae erupta est super terram. Dissipata sunt
ossa nostra secus infernum: (Sheol h7585) 8 quia ad
te Domine, Domine oculi mei: in te speravi, non
auferas animam meam. 9 Custodi me a laqueo,
quem statuerunt mihi: et a scandalis operantium
iniquitatem. 10 Cadent in retiaculo eius peccatores:
singulariter sum ego donec transeam.

142 Intellectus David, Cum esset in spelunca,
oratio. Voce mea ad Dominum clamavi: voce
mea ad Dominum deprecatus sum: 2 Effundo in
conspectu eius orationem meam, et tribulationem
meam ante ipsum pronuncio. 3 In deficiendo ex me
spiritum meum, et tu cognovisti semitas meas. In
via hac, qua ambulabam, absconderunt laqueum
mihi. 4 Considerabam ad dexteram, et videbam:
et non erat qui cognosceret me. Periit fuga a me,
et non est qui requirat animam meam. 5 Clamavi
ad te Domine, dixi: Tu es spes mea, portio mea
in terra viventium. 6 Intende ad deprecationem
meam: quia humiliatus sum nimis. Libera me a
persequentibus me: quia confortati sunt super me.
7 Educ de custodia animam meam ad confitendum
nomini tuo: me expectant iusti, donec retribuas
mihi.

143 Psalmus David, Quando eum filius suus
persequebatur eum Absalom filius eius.
Domine exaudi orationem meam: auribus percipe
obsecrationem meam in veritate tua: exaudi me
in tua iustitia. 2 Et non intres in iudicium cum
servo tuo: quia non iustificabitur in conspectu
tuo omnis vivens. 3 Quia persecutus est inimicus
animam meam: humiliavit in terra vitam meam.
Collocavit me in obscuris sicut mortuos saeculi:
4 et anxiatus est super me spiritus meus, in me
turbatum est cor meum. 5 Memor fui dierum
antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus
tuis: in factis manuum tuarum meditabar. 6 Expandi
manus meas ad te: anima mea sicut terra sine aqua
tibi: 7 Velociter exaudi me Domine: defecit spiritus
meus. Non avertas faciem tuam a me: et similis ero
descendentibus in lacum. 8 Auditam fac mihi mane
misericordiam tuam: quia in te speravi. Notam
fac mihi viam, in qua ambulem: quia ad te levavi
animam meam. 9 Eripe me de inimicis meis Domine,
ad te confugi: 10 doce me facere voluntatem tuam,
quia Deus meus es tu. Spiritus tuus bonus deducet
me in terram rectam: 11 propter nomen tuum
Domine vivificabis me, in aequitate tua. Educes de
tribulatione animam meam: 12 et in misericordia
tua disperdes inimicos meos. Et perdes omnes, qui
tribulant animam meam: quoniam ego servus tuus
sum.

144 Psalmus David Adversus Goliath. Benedictus
Dominus Deus meus, qui docet manus
meas ad praelium, et digitos meos ad bellum. **2**
Misericordia mea, et refugium meum: susceptor
meus, et liberator meus: Protector meus, et in ipso
speravi: qui subdit populum meum sub me. **3** Domine
quid est homo, quia innotuisti ei? aut filius hominis,
quia reputas eum? **4** Homo vanitati similis factus
est: dies eius sicut umbra praetereunt. **5** Domine
inclina caelos tuos, et descende: tange montes, et
fumigabunt. **6** Fulgura coruscationem, et dissipabis
eos: emitte sagittas tuas, et conturbabis eos: **7**
Emitte manum tuam de alto, eripe me, et libera
me de aquis multis: de manu filiorum alienorum.
8 Quorum os locutum est vanitatem: et dextera
eorum, dextera iniquitatis. **9** Deus canticum novum
cantabo tibi: in psalterio, decachordo psallam
tibi. **10** Qui das salutem regibus: qui redemisti
David servum tuum de gladio maligno: **11** eripe
me. Et erue me de manu filiorum alienorum,
quorum os locutum est vanitatem: et dextera
eorum, dextera iniquitatis: **12** Quorum filii, sicut
novellae plantationes in iuventute sua. Filiae eorum
compositae: circumornatae ut similitudo templi. **13**
Promptuaria eorum plena, eructantia ex hoc in illud.
Oves eorum foetosae, abundantes in egressibus suis:
14 boves eorum crassae. Non est ruina maceriae,
neque transitus: neque clamor in plateis eorum. **15**
Beatum dixerunt populum, cui haec sunt: beatus
populus, cuius Dominus Deus eius.

145 Laudatio David. Exaltabo te Deus meus rex:
et benedicam nomini tuo in saeculum, et in
saeculum saeculi. **2** Per singulos dies benedicam
tibi: et laudabo nomen tuum in saeculum, et in
saeculum saeculi. **3** Magnus Dominus et laudabilis
nimis: et magnitudinis eius non est finis. **4**
Generatio et generatio laudabit opera tua: et
potentiam tuam pronunciabunt. **5** Magnificentiam
gloriae sanctitatis tuae loquentur: et mirabilia tua
narrabunt. **6** Et virtutem terribilium tuorum dicent:
et magnitudinem tuam narrabunt. **7** Memoriam
abundantiae suavitatis tuae eructabunt: et iustitia
tua exultabunt. **8** Miserator et misericors Dominus:
patiens, et multum misericors. **9** Suavis Dominus
universis: et miserationes eius super omnia opera
eius. **10** Confiteantur tibi Domine omnia opera tua:
et sancti tui benedicant tibi. **11** Gloriam regni tui
dicent: et potentiam tuam loquentur: **12** Ut notam
faciant filiis hominum potentiam tuam: et gloriam
magnificentiae regni tui. **13** Regnum tuum regnum
omnium saeculorum: et dominatio tua in omni
generatione et generationem. Fidelis Dominus in
omnibus verbis suis: et sanctus in omnibus operibus
suis. **14** Allevat Dominus omnes, qui corruunt:
et erigit omnes elisos. **15** Oculi omnium in te
sperant Domine: et tu das escam illorum in tempore
opportuno. **16** Aperis tu manum tuam: et imples
omne animal benedictione. **17** Iustus Dominus in
omnibus viis suis: et sanctus in omnibus operibus
suis. **18** Prope est Dominus omnibus invocantibus
eum: omnibus invocantibus eum in veritate. **19**
Voluntatem timentium se faciet, et deprecationem
eorum exaudiet: et salvos faciet eos. **20** Custodit
Dominus omnes diligentes se: et omnes peccatores
disperdet. **21** Laudationem Domini loquetur os
meum: et benedicat omnis caro nomini sancto eius
in saeculum, et in saeculum saeculi.

146 Alleluia, Aggaei, et Zachariae. **2** Lauda
anima mea Dominum, laudabo Dominum in
vita mea: psallam Deo meo quamdiu fuero. Nolite
confidere in principibus: **3** in filiis hominum, in
quibus non est salus. **4** Exibit spiritus eius, et
revertetur in terram suam: in illa die peribunt
omnes cogitationes eorum. **5** Beatus, cuius Deus
Iacob adiutor eius, spes eius in Domino Deo ipsius:
6 qui fecit caelum et terram, mare, et omnia,
quae in eis sunt. **7** Qui custodit veritatem in
saeculum, facit iudicium iniuriam patientibus: dat
escam esurientibus. Dominus solvit compeditos: **8**
Dominus illuminat caecos. Dominus erigit elisos,
Dominus diligit iustos. **9** Dominus custodit advenas,
pupillum et viduam suscipiet: et vias peccatorum
disperdet. **10** Regnabit Dominus in saecula Deus
tuus Sion, in generatione et generationem.

147 Alleluia. Laudate Dominum quoniam bonus
est psalmus: Deo nostro sit iucunda,
decoraque laudatio. **2** Aedificans Ierusalem
Dominus: dispersiones Israelis congregabit. **3**
Qui sanat contritos corde: et alligat contritiones
eorum. **4** Qui numerat multitudinem stellarum:
et omnibus eis nomina vocat. **5** Magnus Dominus
noster, et magna virtus eius: et sapientiae eius non
est numerus. **6** Suscipiens mansuetos Dominus:
humilians autem peccatores usque ad terram. **7**
Praecinite Domino in confessione: psallite Deo
nostro in cithara. **8** Qui operit caelum nubibus: et
parat terrae pluviam. Qui producit in montibus
foenum: et herbam servituti hominum. **9** Qui
dat iumentis escam ipsorum: et pullis corvorum
invocantibus eum. **10** Non in fortitudine equi
voluntatem habebit: nec in tibiis viri beneplacitum
erit ei. **11** Beneplacitum est Domino super timentes
eum: et in eis, qui sperant super misericordia
eius. **12** Alleluia. Lauda Ierusalem Dominum: lauda

Deum tuum Sion. 13 Quoniam confortavit seras
portarum tuarum: benedixit filiis tuis in te. 14 Qui
posuit fines tuos pacem: et adipe frumenti satiat
te. 15 Qui emittit eloquium suum terrae: velociter
currit sermo eius. 16 Qui dat nivem sicut lanam:
nebulam sicut cinerem spargit, 17 Mittit crystallum
suam sicut buccellas: ante faciem frigoris eius quis
sustinebit? 18 Emittet verbum suum, et liquefaciet
ea: flabit spiritus eius, et fluent aquae. 19 Qui
annunciat verbum suum Iacob: iustitias, et iudicia
sua Israel. 20 Non fecit taliter omni nationi: et
iudicia sua non manifestavit eis. Alleluia.

148 Alleluia. Laudate Dominum de caelis:
laudate eum in excelsis. 2 Laudate eum
omnes angeli eius: laudate eum omnes virtutes
eius. 3 Laudate eum sol et luna: laudate eum omnes
stellae, et lumen. 4 Laudate eum caeli caelorum: et
aquae omnes, quae super caelos sunt, 5 laudent
nomen Domini. Quia ipse dixit, et facta sunt: ipse
mandavit, et creata sunt. 6 Statuit ea in aeternum,
et in saeculum saeculi: praeceptum posuit, et non
praeteribit. 7 Laudate Dominum de terra, dracones,
et omnes abyssi. 8 Ignis, grando, nix, glacies,
spiritus procellarum: quae faciunt verbum eius: 9
Montes, et omnes colles: ligna fructifera, et omnes
cedri. 10 Bestiae, et universa pecora: serpentes, et
volucres pennatae: 11 Reges terrae, et omnes populi:
principes, et omnes iudices terrae. 12 Iuvenes,
et virgines: senes cum iunioribus laudent nomen
Domini: 13 quia exaltatum est nomen eius solius. 14
Confessio eius super caelum, et terram: et exaltavit
cornu populi sui. Hymnus omnibus sanctis eius:
filiis Israel, populo appropinquanti sibi. Alleluia.

149 Alleluia. Cantate Domino canticum novum:
laus eius in ecclesia sanctorum. 2 Laetetur
Israel in eo, qui fecit eum: et filiae Sion exultent
in rege suo. 3 Laudent nomen eius in choro:
in tympano, et psalterio psallant ei: 4 Quia
beneplacitum est Domino in populo suo: et exaltavit
mansuetos in salutem. 5 Exultabunt sancti in gloria:
laetabuntur in cubilibus suis. 6 Exultationes Dei
in gutture eorum: et gladii ancipites in manibus
eorum: 7 Ad faciendam vindictam in nationibus:
increpationes in populis. 8 Ad alligandos reges
eorum in compedibus: et nobiles eorum in manicis
ferreis. 9 Ut faciant in eis iudicium conscriptum:
gloria haec est omnibus sanctis eius. Alleluia.

150 Alleluia. Laudate Dominum in sanctis eius:
laudate eum in firmamento virtutis eius.
2 Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum
secundum multitudinem magnitudinis eius. 3
Laudate eum in sono tubae: laudate eum in psalterio,
et cithara. 4 Laudate eum in tympano, et choro:
laudate eum in chordis, et organo. 5 Laudate eum in
cymbalis benesonantibus: laudate eum in cymbalis
iubilationis: 6 omnis spiritus laudet Dominum.
Alleluia.

Proverbiorum

1 Parabolae Salomonis, filii David, regis Israel. **2** Ad sciendam sapientiam, et disciplinam: **3** ad intelligenda verba prudentiae: et suscipiendam eruditionem doctrinae, iustitiam, et iudicium, et aequitatem: **4** ut detur parvulis astutia, adolescenti scientia, et intellectus. **5** Audiens sapiens, sapientior erit: et intelligens, gubernacula possidebit. **6** Animadvertet parabolam, et interpretationem, verba sapientum, et aenigmata eorum. **7** Timor Domini principium sapientiae. Sapientiam, atque doctrinam stulti despiciunt. **8** Audi, fili mi, disciplinam patris tui, et ne dimittas legem matris tuae: **9** ut addatur gratia capiti tuo, et torques collo tuo. **10** Fili mi, si te lactaverint peccatores, ne acquiescas eis. **11** Si dixerint: Veni nobiscum, insidiemur sanguini, abscondamus tendiculas contra insontem frustra: **12** deglutiamus eum sicut infernus viventem, et integrum quasi descendentem in lacum. **(Sheol h7585)** **13** Omnem pretiosam substantiam reperiemus, implebimus domos nostras spoliis. **14** Sortem mitte nobiscum, marsupium unum sit omnium nostrum. **15** Fili mi, ne ambules cum eis, prohibe pedem tuum a semitis eorum. **16** Pedes enim illorum ad malum currunt, et festinant ut effundant sanguinem. **17** Frustra autem iacitur rete ante oculos pennatorum. **18** Ipsi quoque contra sanguinem suum insidiantur, et moliuntur fraudes contra animas suas. **19** Sic semitae omnis avari, animas possidentium rapiunt. **20** Sapientia foris praedicat, in plateis dat vocem suam: **21** in capite turbarum clamitat, in foribus portarum urbis profert verba sua, dicens: **22** Usquequo parvuli diligitis infantiam, et stulti ea, quae sibi sunt noxia, cupient, et imprudentes odibunt scientiam? **23** Convertimini ad correptionem meam: en proferam vobis spiritum meum, et ostendam vobis verba mea. **24** Quia vocavi, et renuistis: extendi manum meam, et non fuit qui aspiceret. **25** Despexistis omne consilium meum, et increpationes meas neglexistis. **26** Ego quoque in interitu vestro ridebo, et subsannabo, cum vobis id, quod timebatis, advenerit. **27** Cum irruerit repentina calamitas, et interitus quasi tempestas ingruerit: quando venerit super vos tribulatio, et angustia: **28** Tunc invocabunt me, et non exaudiam: mane consurgent, et non invenient me: **29** eo quod exosam habuerint disciplinam, et timorem Domini non susceperint, **30** nec acquieverint consilio meo, et detraxerint universae correptioni meae. **31** Comedent igitur fructus viae suae, suisque consiliis saturabuntur. **32** Aversio parvulorum interficiet eos, et prosperitas stultorum perdet illos. **33** Qui autem me audierit, absque terrore requiescet, et abundantia perfruetur, timore malorum sublato.

2 Fili mi, si susceperis sermones meos, et mandata mea absconderis penes te, **2** ut audiat sapientiam auris tua: inclina cor tuum ad cognoscendam prudentiam. **3** Si enim sapientiam invocaveris, et inclinaveris cor tuum prudentiae: **4** si quaesieris eam quasi pecuniam, et sicut thesauros effoderis illam: **5** tunc intelliges timorem Domini, et scientiam Dei invenies: **6** quia Dominus dat sapientiam: et ex ore eius prudentia, et scientia. **7** Custodiet rectorum salutem, et proteget gradientes simpliciter, **8** servans semitas iustitiae, et vias sanctorum custodiens. **9** Tunc intelliges iustitiam, et iudicium, et aequitatem, et omnem semitam bonam. **10** Si intraverit sapientia cor tuum, et scientia animae tuae placuerit: **11** consilium custodiet te, et prudentia servabit te, **12** ut eruaris a via mala, et ab homine, qui perversa loquitur: **13** qui relinquunt iter rectum, et ambulant per vias tenebrosas: **14** qui laetantur cum malefecerint, et exultant in rebus pessimis: **15** quorum viae perversae sunt, et infames gressus eorum. **16** Ut eruaris a muliere aliena, et ab extranea, quae mollit sermones suos, **17** et relinquit ducem pubertatis suae, **18** et pacti Dei sui oblita est. inclinata est enim ad mortem domus eius, et ad inferos semitae ipsius. **(questioned)** **19** omnes, qui ingrediuntur ad eam, non revertentur, nec apprehendent semitas vitae. **20** Ut ambules in via bona: et calles iustorum custodias. **21** Qui enim recti sunt, habitabunt in terra, et simplices permanebunt in ea. **22** Impii vero de terra perdentur: et qui inique agunt, auferentur ex ea.

3 Fili mi, ne obliviscaris legis meae, et praecepta mea cor tuum custodiat. **2** longitudinem enim dierum, et annos vitae, et pacem apponent tibi. **3** Misericordia, et veritas te non deserant, circumda eas gutturi tuo, et describe in tabulis cordis tui: **4** et invenies gratiam, et disciplinam bonam coram Deo et hominibus. **5** Habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo, et ne innitaris prudentiae tuae. **6** In omnibus viis tuis cogita illum, et ipse diriget gressus tuos. **7** Ne sis sapiens apud temetipsum: time Deum, et recede a malo: **8** sanitas quippe erit umbilico tuo, et irrigatio ossium tuorum. **9** Honora Dominum de tua substantia, et de primitiis omnium frugum tuarum da pauperibus: **10** et implebuntur horrea tua saturitate, et vino torcularia tua redundabunt. **11** Disciplinam Domini, fili mi, ne abiicias: nec deficias cum ab eo corriperis: **12**

quem enim diligit Dominus, corripit: et quasi pater
in filio complacet sibi. 13 Beatus homo, qui invenit
sapientiam, et qui affluit prudentia: 14 melior est
acquisitio eius negotiatione auri, et argenti primi
et purissimi fructus eius: 15 pretiosior est cunctis
opibus: et omnia, quae desiderantur, huic non valent
comparari. 16 Longitudo dierum in dextera eius,
et in sinistra illius divitiae, et gloria. 17 Viae eius
viae pulchrae, et omnes semitae illius pacificae. 18
Lignum vitae est his, qui apprehenderint eam: et qui
tenuerit eam, beatus. 19 Dominus sapientia fundavit
terram, stabilivit caelos prudentia. 20 Sapientia
illius eruperunt abyssi, et nubes rore concrescunt.
21 Fili mi, ne effluant haec ab oculis tuis: Custodi
legem atque consilium: 22 et erit vita animae
tuae, et gratia faucibus tuis. 23 tunc ambulabis
fiducialiter in via tua, et pes tuus non impinget:
24 si dormieris, non timebis: quiesces, et suavis
erit somnus tuus. 25 ne paveas repentino terrore,
et irruentes tibi potentias impiorum. 26 Dominus
enim erit in latere tuo, et custodiet pedem tuum
ne capiaris. 27 Noli prohibere benefacere eum, qui
potest: si vales, et ipse benefac: 28 Ne dicas amico
tuo: Vade, et revertere: cras dabo tibi: cum statim
possis dare. 29 Ne moliaris amico tuo malum, cum
ille in te habeat fiduciam. 30 Ne contendas adversus
hominem frustra, cum ipse tibi nihil mali fecerit.
31 Ne aemuleris hominem iniustum, nec imiteris
vias eius: 32 quia abominatio Domini est omnis
illusor, et cum simplicibus sermocinatio eius. 33
Egestas a Domino in domo impii: habitacula autem
iustorum benedicentur. 34 Ipse deludet illusores,
et mansuetis dabit gratiam. 35 Gloriam sapientes
possidebunt: stultorum exaltatio, ignominia.

4 Audite filii disciplinam patris, et attendite ut
sciatis prudentiam. 2 Donum bonum tribuam
vobis, legem meam ne derelinquatis. 3 Nam et
ego filius fui patris mei, tenellus, et unigenitus
coram matre mea: 4 et docebat me, atque dicebat:
Suscipiat verba mea cor tuum, custodi praecepta
mea, et vives. 5 Posside sapientiam, posside
prudentiam: ne obliviscaris, neque declines a verbis
oris mei. 6 Ne dimittas eam, et custodiet te: dilige
eam, et conservabit te. 7 Principium sapientiae,
posside sapientiam, et in omni possessione tua
acquire prudentiam: 8 arripe illam, et exaltabit te:
glorificaberis ab ea, cum eam fueris amplexatus.
9 dabit capiti tuo augmenta gratiarum, et corona
inclyta proteget te. 10 Audi fili mi, et suscipe
verba mea, ut multiplicentur tibi anni vitae. 11
Viam sapientiae monstrabo tibi, ducam te per
semitas aequitatis: 12 quas cum ingressus fueris,
non arctabuntur gressus tui, et currens non habebis
offendiculum. 13 Tene disciplinam, ne dimittas
eam: custodi illam, quia ipsa est via tua. 14 Ne
delecteris in semitis impiorum, nec tibi placeat
malorum via. 15 Fuge ab ea, nec transeas per illam:
declina, et desere eam. 16 non enim dormiunt nisi
malefecerint: et non capitur somnus ab eis nisi
supplantaverint. 17 comedunt panem impietatis, et
vinum iniquitatis bibunt. 18 Iustorum autem semita
quasi lux splendens, procedit et crescit usque
ad perfectam diem. 19 Via impiorum tenebrosa:
nesciunt ubi corruant. 20 Fili mi, ausculta sermones
meos, et ad eloquia mea inclina aurem tuam. 21 ne
recedant ab oculis tuis, custodi ea in medio cordis
tui: 22 vita enim sunt invenientibus ea, et universae
carni sanitas. 23 Omni custodia serva cor tuum, quia
ex ipso vita procedit. 24 Remove a te os pravum, et
detrahentia labia sint procul a te. 25 Oculi tui recta
videant, et palpebrae tuae praecedant gressus tuos.
26 Dirige semitam pedibus tuis, et omnes viae tuae
stabilientur. 27 Ne declines ad dexteram, neque ad
sinistram: averte pedem tuum a malo. vias enim,
quae a dextris sunt, novit Dominus: perversae vero
sunt quae a sinistris sunt. Ipse autem rectos faciet
cursus tuos, itinera autem tua in pace producet.

5 Fili mi, attende ad sapientiam meam, et
prudentiae meae inclina aurem tuam, 2 ut
custodias cogitationes, et disciplinam labia tua
conservent. Ne attendas fallaciae mulieris. 3 favus
enim distillans labia meretricis, et nitidius oleo
guttur eius. 4 novissima autem illius amara quasi
absinthium, et acuta quasi gladius biceps. 5 Pedes
eius descendunt in mortem, et ad inferos gressus
illius penetrant. (Sheol h7585) 6 Per semitam vitae non
ambulant, vagi sunt gressus eius, et investigabiles.
7 Nunc ergo fili mi audi me, et ne recedas a
verbis oris mei. 8 Longe fac ab ea viam tuam,
et ne appropinques foribus domus eius. 9 Ne
des alienis honorem tuum, et annos tuos crudeli.
10 ne forte implentur extranei viribus tuis, et
labores tui sint in domo aliena, 11 et gemas in
novissimis, quando consumpseris carnes tuas et
corpus tuum, et dicas: 12 Cur detestatus sum
disciplinam, et increpationibus non acquievit cor
meum, 13 nec audivi vocem docentium me, et
magistris non inclinavi aurem meam? 14 Pene fui
in omni malo, in medio ecclesiae et synagogae.
15 Bibe aquam de cisterna tua, et fluenta putei
tui: 16 Deriventur fontes tui foras, et in plateis
aquas tuas divide. 17 Habeto eas solus, nec sint
alieni participes tui. 18 Sit vena tua benedicta,
et laetare cum muliere adolescentiae tuae: 19

cerva charissima, et gratissimus hinnulus. ubera
eius inebrient te in omni tempore, in amore eius
delectare iugiter. 20 Quare seduceris fili mi ab aliena,
et foveris in sinu alterius? 21 Respicit Dominus
vias hominis, et omnes gressus eius considerat.
22 Iniquitates suas capiunt impium, et funibus
peccatorum suorum constringitur. 23 Ipse morietur,
quia non habuit disciplinam, et in multitudine
stultitiae suae decipietur.

6 Fili mi, si spoponderis pro amico tuo, defixisti
apud extraneum manum tuam, 2 illaqueatus es
verbis oris tui, et captus propriis sermonibus. 3
Fac ergo quod dico fili mi, et temetipsum libera:
quia incidisti in manum proximi tui. Discurre,
festina, suscita amicum tuum: 4 ne dederis somnum
oculis tuis, nec dormitent palpebrae tuae. 5 Eruere
quasi damula de manu, et quasi avis de manu
aucupis. 6 Vade ad formicam o piger, et considera
vias eius, et disce sapientiam: 7 quae cum non
habeat ducem, nec praeceptorem, nec principem, 8
parat in aestate cibum sibi, et congregat in messe
quod comedat. 9 Usquequo piger dormies? quando
consurges e somno tuo? 10 Paululum dormies,
paululum dormitabis, paululum conseres manus
ut dormias: 11 et veniet tibi quasi viator, egestas,
et pauperies quasi vir armatus. Si vero impiger
fueris, veniet ut fons messis tua, et egestas longe
fugiet a te. 12 Homo apostata, vir inutilis, graditur
ore perverso, 13 annuit oculis, terit pede, digito
loquitur, 14 pravo corde machinatur malum, et
omni tempore iurgia seminat. 15 huic extemplo
veniet perditio sua, et subito conteretur, nec habebit
ultra medicinam. 16 Sex sunt, quae odit Dominus,
et septimum detestatur anima eius: 17 Oculos
sublimes, linguam mendacem, manus effundentes
innoxium sanguinem, 18 cor machinans cogitationes
pessimas, pedes veloces ad currendum in malum,
19 proferentem mendacia testem fallacem, et eum,
qui seminat inter fratres discordias. 20 Conserva fili
mi praecepta patris tui, et ne dimittas legem matris
tuae. 21 Liga ea in corde tuo iugiter, et circumda
gutturi tuo. 22 Cum ambulaveris, gradiantur tecum:
cum dormieris, custodiant te, et evigilans loquere
cum eis. 23 quia mandatum lucerna est, et lex lux,
et via vitae increpatio disciplinae: 24 ut custodiant
te a muliere mala, et a blanda lingua extraneae. 25
Non concupiscat pulchritudinem eius cor tuum,
nec capiaris nutibus illius: 26 pretium enim scorti
vix est unius panis: mulier autem viri pretiosam
animam capit. 27 Numquid potest homo abscondere
ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeant?
28 aut ambulare super prunas, ut non comburantur
plantae eius? 29 sic qui ingreditur ad mulierem
proximi sui, non erit mundus cum tetigerit eam.
30 Non grandis est culpa, cum quis furatus fuerit:
ut esurientem impleat animam: 31 deprehensus
tamen reddet septuplum, et omnem substantiam
domus suae tradet. 32 Qui autem adulter est,
propter cordis inopiam perdet animam suam: 33
turpitudinem et ignominiam congregat sibi, et
opprobrium illius non delebitur. 34 quia zelus
et furor viri non parcet in die vindictae, 35 nec
acquiescet cuiusquam precibus, nec suscipiet pro
redemptione dona plurima.

7 Fili mi, custodi sermones meos, et praecepta
mea reconde tibi. Fili 2 serva mandata mea,
et vives: et legem meam quasi pupillam oculi tui:
3 liga eam in digitis tuis, scribe illam in tabulis
cordis tui. 4 Dic sapientiae, soror mea es: et
prudentiam voca amicam tuam, 5 ut custodiant te
a muliere extranea, et ab aliena, quae verba sua
dulcia facit. 6 De fenestra enim domus meae per
cancellos prospexi, 7 et video parvulos, considero
vecordem iuvenem, 8 qui transit per plateam iuxta
angulum, et prope viam domus illius, graditur 9 in
obscuro, advesperascente die, in noctis tenebris,
et caligine. 10 Et ecce occurrit illi mulier ornatu
meretricio, praeparata ad decipiendas animas:
garrula, et vaga, 11 quietis impatiens, nec valens
in domo consistere pedibus suis, 12 nunc foris,
nunc in plateis, nunc iuxta angulos insidians. 13
Apprehensumque deosculatur iuvenem, et procaci
vultu blanditur, dicens: 14 Victimas pro salute
vovi, hodie reddidi vota mea. 15 idcirco egressa
sum in occursum tuum, desiderans te videre, et
reperi. 16 Intexui funibus lectulum meum, stravi
tapetibus pictis ex Aegypto. 17 aspersi cubile meum
myrrha, et aloe, et cinnamomo. 18 Veni, inebriemur
uberibus, et fruamur cupitis amplexibus, donec
illucescat dies. 19 non est enim vir in domo sua, abiit
via longissima. 20 sacculum pecuniae secum tulit:
in die plenae lunae reversurus est in domum suam.
21 Irretivit eum multis sermonibus, et blanditiis
labiorum protraxit illum. 22 Statim eam sequitur
quasi bos ductus ad victimam, et quasi agnus
lasciviens, et ignorans quod ad vincula stultus
trahatur, 23 donec transfigat sagitta iecur eius:
velut si avis festinet ad laqueum, et nescit quod
de periculo animae illius agitur. 24 Nunc ergo fili
mi, audi me, et attende verbis oris mei. 25 Ne
abstrahatur in viis illius mens tua: neque decipiaris
semitis eius. 26 multos enim vulneratos deiecit,
et fortissimi quique interfecti sunt ab ea. 27 Viae

inferi domus eius, penetrantes in interiora mortis.
(Sheol h7585)

8 Numquid non sapientia clamitat, et prudentia
dat vocem suam? 2 In summis, excelsisque
verticibus supra viam, in mediis semitis stans,
3 iuxta portas civitatis in ipsis foribus loquitur,
dicens: 4 O viri, ad vos clamito, et vox mea ad
filios hominum. 5 Intelligite parvuli astutiam, et
insipientes animadvertite. 6 Audite, quoniam de
rebus magnis locutura sum: et aperientur labia
mea, ut recta praedicent. 7 Veritatem meditabitur
guttur meum, et labia mea detestabuntur impium.
8 Iusti sunt omnes sermones mei, non est in
eis pravum quid, neque perversum. 9 recti sunt
intelligentibus, et aequi invenientibus scientiam.
10 Accipite disciplinam meam, et non pecuniam:
doctrinam magis, quam aurum eligite. 11 Melior
est enim sapientia cunctis opibus pretiosissimis:
et omne desiderabile ei non potest comparari.
12 Ego sapientia habito in consilio, et eruditis
intersum cogitationibus. 13 Timor Domini odit
malum: arrogantiam, et superbiam, et viam pravam,
et os bilingue detestor. 14 Meum est consilium,
et aequitas, mea est prudentia, mea est fortitudo.
15 Per me reges regnant, et legum conditores
iusta decernunt: 16 Per me principes imperant, et
potentes decernunt iustitiam. 17 Ego diligentes me
diligo: et qui mane vigilant ad me, invenient me.
18 Mecum sunt divitiae, et gloria, opes superbae,
et iustitia. 19 Melior est enim fructus meus auro,
et lapide pretioso, et genimina me argento electo.
20 In viis iustitiae ambulo, in medio semitarum
iudicii, 21 ut ditem diligentes me, et thesauros
eorum repleam. 22 Dominus possedit me in initio
viarum suarum, antequam quidquam faceret a
principio. 23 Ab aeterno ordinata sum, et ex
antiquis antequam terra fieret. 24 Nondum erant
abyssi, et ego iam concepta eram: necdum fontes
aquarum eruperant: 25 necdum montes gravi mole
constiterant: ante colles ego parturiebar: 26 adhuc
terram non fecerat, et flumina, et cardines orbis
terrae. 27 Quando praeparabat caelos, aderam:
quando certa lege, et gyro vallabat abyssos: 28
quando aethera firmabat sursum, et librabat fontes
aquarum: 29 quando circumdabat mari terminum
suum, et legem ponebat aquis, ne transirent fines
suos: quando appendebat fundamenta terrae: 30
Cum eo eram cuncta componens: et delectabar per
singulos dies, ludens coram eo omni tempore; 31
ludens in orbe terrarum: et deliciae meae esse, cum
filiis hominum. 32 Nunc ergo filii audite me: Beati,
qui custodiunt vias meas. 33 Audite disciplinam, et
estote sapientes, et nolite abiicere eam. 34 Beatus
homo qui audit me, et qui vigilat ad fores meas
quotidie, et observat ad postes ostii mei. 35 Qui
me invenerit, inveniet vitam, et hauriet salutem
a Domino: 36 qui autem in me peccaverit, laedet
animam suam. Omnes, qui me oderunt, diligunt
mortem.

9 Sapientia aedificavit sibi domum, excidit
columnas septem. 2 Immolavit victimas suas,
miscuit vinum, et proposuit mensam suam. 3
Misit ancillas suas ut vocarent ad arcem, et ad
moenia civitatis: 4 Siquis est parvulus, veniat ad
me. Et insipientibus locuta est: 5 Venite, comedite
panem meum, et bibite vinum quod miscui vobis. 6
Relinquite infantiam, et vivite, et ambulate per vias
prudentiae. 7 Qui erudit derisorem, ipse iniuriam
sibi facit: et qui arguit impium, sibi maculam
generat. 8 Noli arguere derisorem, ne oderit te.
Argue sapientem, et diliget te. 9 Da sapienti
occasionem, et addetur ei sapientia. Doce iustum,
et festinabit accipere. 10 Principium sapientiae
timor Domini: et scientia sanctorum, prudentia. 11
Per me enim multiplicabuntur dies tui, et addentur
tibi anni vitae. 12 Si sapiens fueris, tibimetipsi
eris: si autem illusor, solus portabis malum. 13
Mulier stulta et clamosa, plenaque illecebris, et
nihil omnino sciens, 14 sedit in foribus domus suae
super sellam in excelso urbis loco, 15 ut vocaret
transeuntes per viam, et pergentes itinere suo:
16 Qui est parvulus, declinet ad me. Et vecordi
locuta est: 17 Aquae furtivae dulciores sunt, et
panis absconditus suavior. 18 Et ignoravit quod ibi
sint gigantes, et in profundis inferni convivae eius.
(Sheol h7585)

10 Filius sapiens laetificat patrem: filius vero
stultus moestitia est matris suae. 2 Nil
proderunt thesauri impietatis: iustitia vero liberabit
a morte. 3 Non affliget Dominus fame animam
iusti, et insidias impiorum subvertet. 4 Egestatem
operata est manus remissa: manus autem fortium
divitias parat. Qui nititur mendaciis, hic pascit
ventos: idem autem ipse sequitur aves volantes. 5
Qui congregat in messe, filius sapiens est: qui autem
stertit aestate, filius confusionis. 6 Benedictio
Domini super caput iusti: os autem impiorum
operit iniquitas. 7 Memoria iusti cum laudibus:
et nomen impiorum putrescet. 8 Sapiens corde
praecepta suscipit: stultus caeditur labiis. 9 Qui
ambulat simpliciter, ambulat confidenter: qui
autem depravat vias suas, manifestus erit. 10
Qui annuit oculo, dabit dolorem: et stultus labiis
verberabitur. 11 Vena vitae, os iusti: et os impiorum

operit iniquitatem. 12 Odium suscitat rixas: et
universa delicta operit charitas. 13 In labiis sapientis
invenitur sapientia: et virga in dorso eius qui indiget
corde. 14 Sapientes abscondunt scientiam: os autem
stulti confusioni proximum est. 15 Substantia
divitis, urbs fortitudinis eius: pavor pauperum,
egestas eorum. 16 Opus iusti ad vitam: fructus
autem impii ad peccatum. 17 Via vitae, custodienti
disciplinam: qui autem increpationes relinquit,
errat. 18 Abscondunt odium labia mendacia: qui
profert contumeliam, insipiens est. 19 In multiloquio
non deerit peccatum: qui autem moderatur labia
sua prudentissimus est. 20 Argentum electum,
lingua iusti: cor autem impiorum pro nihilo. 21
Labia iusti erudiunt plurimos: qui autem indocti
sunt, in cordis egestate morientur. 22 Benedictio
Domini divites facit, nec sociabitur eis afflictio. 23
Quasi per risum stultus operatur scelus: sapientia
autem est viro prudentia. 24 Quod timet impius,
veniet super eum: desiderium suum iustus dabitur.
25 Quasi tempestas transiens non erit impius: iustus
autem quasi fundamentum sempiternum. 26 Sicut
acetum dentibus, et fumus oculis, sic piger his,
qui miserunt eum. 27 Timor Domini apponet dies:
et anni impiorum breviabuntur. 28 Expectatio
iustorum laetitia: spes autem impiorum peribit.
29 Fortitudo simplicis via Domini: et pavor his,
qui operantur malum. 30 Iustus in aeternum non
commovebitur: impii autem non habitabunt super
terram. 31 Os iusti parturiet sapientiam: lingua
pravorum peribit. 32 Labia iusti considerant placita:
et os impiorum perversa.

11 Statera dolosa, abominatio est apud Deum:
et pondus aequum, voluntas eius. 2 Ubi fuerit
superbia, ibi erit et contumelia: ubi autem est
humilitas, ibi et sapientia. 3 Simplicitas iustorum
diriget eos: et supplantatio perversorum vastabit
illos. 4 Non proderunt divitiae in die ultionis:
iustitia autem liberabit a morte. 5 Iustitia simplicis
diriget viam eius: et in impietate sua corruet impius.
6 Iustitia rectorum liberabit eos: et in insidiis suis
capientur iniqui. 7 Mortuo homine impio, nulla erit
ultra spes: et expectatio solicitorum peribit. 8 Iustus
de angustia liberatus est: et tradetur impius pro eo.
9 Simulator ore decipit amicum suum: iusti autem
liberabuntur scientia. 10 In bonis iustorum exultabit
civitas: et in perditione impiorum erit laudatio. 11
Benedictione iustorum exaltabitur civitas: et ore
impiorum subvertetur. 12 Qui despicit amicum
suum, indigens corde est: vir autem prudens tacebit.
13 Qui ambulat fraudulenter, revelat arcana: qui
autem fidelis est, celat amici commissum. 14
Ubi non est gubernator, populus corruet: salus
autem, ubi multa consilia. 15 Affligetur malo,
qui fidem facit pro extraneo: qui autem cavet
laqueos, securus erit. 16 Mulier gratiosa inveniet
gloriam: et robusti habebunt divitias. 17 Benefacit
animae suae vir misericors: qui autem crudelis
est, etiam propinquos abiicit. 18 Impius facit opus
instabile: seminanti autem iustitiam merces fidelis.
19 Clementia praeparat vitam: et sectatio malorum
mortem. 20 Abominabile Domino cor pravum: et
voluntas eius in iis, qui simpliciter ambulant. 21
Manus in manu non erit innocens malus: semen
autem iustorum salvabitur. 22 Circulus aureus in
naribus suis, mulier pulchra et fatua. 23 Desiderium
iustorum omne bonum est: praestolatio impiorum
furor. 24 Alii dividunt propria, et ditiores fiunt:
alii rapiunt non sua, et semper in egestate sunt.
25 Anima, quae benedicit, impinguabitur: et qui
inebriat, ipse quoque inebriabitur. 26 Qui abscondit
frumenta, maledicetur in populis: benedictio autem
super caput vendentium. 27 Bene consurgit diluculo
qui quaerit bona: qui autem investigator malorum
est, opprimetur ab eis. 28 Qui confidit in divitiis
suis, corruet: iusti autem quasi virens folium
germinabunt. 29 Qui conturbat domum suam,
possidebit ventos: et qui stultus est, serviet sapienti.
30 Fructus iusti lignum vitae: et qui suscipit animas,
sapiens est. 31 Si iustus in terra recipit, quanto
magis impius et peccator?

12 Qui diligit disciplinam, diligit scientiam: qui
autem odit increpationes, insipiens est. 2 Qui
bonus est, hauriet gratiam a Domino: qui autem
confidit in cogitationibus suis, impie agit, 3 Non
roborabitur homo ex impietate: et radix iustorum
non commovebitur. 4 Mulier diligens, corona est
viro suo: et putredo in ossibus eius, quae confusione
res dignas gerit. 5 Cogitationes iustorum iudicia: et
consilia impiorum fraudulenta: 6 Verba impiorum
insidiantur sanguini: os iustorum liberabit eos. 7
Verte impios, et non erunt: domus autem iustorum
permanebit. 8 Doctrina sua noscitur vir: qui autem
vanus et excors est, patebit contemptui. 9 Melior
est pauper et sufficiens sibi, quam gloriosus et
indigens pane. 10 Novit iustus iumentorum suorum
animas: viscera autem impiorum crudelia. 11 Qui
operatur terram suam, satiabitur panibus: qui autem
sectatur otium, stultissimus est. Qui suavis est in
vini morationibus, in suis munitionibus relinquit
contumeliam. 12 Desiderium impii monumentum
est pessimorum: radix autem iustorum proficiet.
13 Propter peccata labiorum ruina proximat malo:
effugiet autem iustus de angustia. 14 De fructu

oris sui unusquisque replebitur bonis, et iuxta
opera manuum suarum retribuetur ei. 15 Via
stulti recta in oculis eius: qui autem sapiens est,
audit consilia. 16 Fatuus statim indicat iram suam:
qui autem dissimulat iniuriam, callidus est. 17
Qui quod novit loquitur, iudex iustitiae est: qui
autem mentitur, testis est fraudulentus. 18 Est qui
promittit, et quasi gladio pungitur conscientiae:
lingua autem sapientium sanitas est. 19 Labium
veritatis firmum erit in perpetuum: qui autem
testis est repentinus, concinnat linguam mendacii.
20 Dolus in corde cogitantium mala: qui autem
pacis ineunt consilia, sequitur eos gaudium. 21
Non contristabit iustum quidquid ei acciderit:
impii autem replebuntur malo. 22 Abominatio est
Domino labia mendacia: qui autem fideliter agunt,
placent ei. 23 Homo versatus celat scientiam: et cor
insipientium provocat stultitiam. 24 Manus fortium
dominabitur: quae autem remissa est, tributis
serviet. 25 Moeror in corde viri humiliabit illum, et
sermone bono laetificabitur. 26 Qui negligit damnum
propter amicum, iustus est: iter autem impiorum
decipiet eos. 27 Non inveniet fraudulentus lucrum:
et substantia hominis erit auri pretium. 28 In semita
iustitiae, vita: iter autem devium ducit ad mortem.

13 Filius sapiens, doctrina patris: qui autem
illusor est, non audit cum arguitur. 2 De
fructu oris sui homo satiabitur bonis: anima autem
praevaricatorum iniqua. 3 Qui custodit os suum,
custodit animam suam: qui autem inconsideratus
est ad loquendum, sentiet mala. 4 Vult et non vult
piger: anima autem operantium impinguabitur.
5 Verbum mendax iustus detestabitur: impius
autem confundit, et confundetur. 6 Iustitia custodit
innocentis viam: impietas autem peccatorem
supplantat. 7 Est quasi dives cum nihil habeat: et est
quasi pauper, cum in multis divitiis sit. 8 Redemptio
animae viri, divitiae suae: qui autem pauper
est, increpationem non sustinet. 9 Lux iustorum
laetificat: lucerna autem impiorum extinguetur.
10 Inter superbos semper iurgia sunt: qui autem
agunt omnia cum consilio, reguntur sapientia. 11
Substantia festinata minuetur: quae autem paulatim
colligitur manu, multiplicabitur. 12 Spes, quae
differtur, affligit animam: lignum vitae desiderium
veniens. 13 Qui detrahit alicui rei, ipse se in
futurum obligat: qui autem timet praeceptum, in
pace versabitur. Animae dolosae errant in peccatis:
iusti autem misericordes sunt, et miserantur.
14 Lex sapientis fons vitae, ut declinet a ruina
mortis. 15 Doctrina bona dabit gratiam: in itinere
contemptorum vorago. 16 Astutus omnia agit cum
consilio: qui autem fatuus est, aperit stultitiam.
17 Nuncius impii cadet in malum: legatus autem
fidelis, sanitas. 18 Egestas, et ignominia ei, qui
deserit disciplinam: qui autem acquiescit arguenti,
glorificabitur. 19 Desiderium si compleatur, delectat
animam: detestantur stulti eos, qui fugiunt mala.
20 Qui cum sapientibus graditur, sapiens erit:
amicus stultorum similis efficietur. 21 Peccatores
persequitur malum: et iustis retribuentur bona.
22 Bonus reliquit heredes filios, et nepotes: et
custoditur iusto substantia peccatoris. 23 Multi cibi
in novalibus patrum: et aliis congregantur absque
iudicio. 24 Qui parcit virgae, odit filium suum:
qui autem diligit illum, instanter erudit. 25 Iustus
comedit, et replet animam suam: venter autem
impiorum insaturabilis.

14 Sapiens mulier aedificat domum suam:
insipiens extructam quoque manibus destruet.
2 Ambulans recto itinere, et timens Deum, despicitur
ab eo, qui infami graditur via. 3 In ore stulti virga
superbiae: labia autem sapientium custodiunt eos.
4 Ubi non sunt boves, praesepe vacuum est: ubi
autem plurimae segetes, ibi manifesta est fortitudo
bovis. 5 Testis fidelis non mentietur: profert
autem mendacium dolosus testis. 6 Quaerit derisor
sapientiam, et non invenit: doctrina prudentium
facilis. 7 Vade contra virum stultum, et nescit labia
prudentiae. 8 Sapientia callidi est intelligere viam
suam: et imprudentia stultorum errans. 9 Stultis
illudet peccatum, et inter iustos morabitur gratia.
10 Cor quod novit amaritudinem animae suae, in
gaudio eius non miscebitur extraneus. 11 Domus
impiorum delebitur: tabernacula vero iustorum
germinabunt. 12 Est via, quae videtur homini iusta:
novissima autem eius deducunt ad mortem. 13
Risus dolore miscebitur, et extrema gaudii luctus
occupat. 14 Viis suis replebitur stultus, et super
eum erit vir bonus. 15 Innocens credit omni verbo:
astutus considerat gressus suos. Filio doloso nihil
erit boni: servo autem sapienti prosperi erunt
actus, et dirigetur via eius. 16 Sapiens timet, et
declinat a malo: stultus transilit, et confidit. 17
Impatiens operabitur stultitiam: et vir versutus
odiosus est. 18 Possidebunt parvuli stultitiam, et
expectabunt astuti scientiam. 19 Iacebunt mali
ante bonos: et impii ante portas iustorum. 20
Etiam proximo suo pauper odiosus erit: amici
vero divitum multi. 21 Qui despicit proximum
suum, peccat: qui autem miseretur pauperis, beatus
erit. Qui credit in Domino, misericordiam diligit.
22 Errant qui operantur malum: misericordia et
veritas praeparant bona. 23 In omni opere bono

erit abundantia: ubi autem verba sunt plurima, ibi
frequenter egestas. 24 Corona sapientium, divitiae
eorum: fatuitas stultorum, imprudentia. 25 Liberat
animas testis fidelis: et profert mendacia versipellis.
26 In timore Domini fiducia fortitudinis, et filiis eius
erit spes. 27 Timor Domini fons vitae, ut declinet
a ruina mortis. 28 In multitudine populi dignitas
regis: et in paucitate plebis ignominia principis.
29 Qui patiens est, multa gubernatur prudentia:
qui autem impatiens est, exaltat stultitiam suam.
30 Vita carnium, sanitas cordis: putredo ossium,
invidia. 31 Qui calumniatur egentem, exprobrat
factori eius: honorat autem eum, qui miseretur
pauperis. 32 In malitia sua expelletur impius: sperat
autem iustus in morte sua. 33 In corde prudentis
requiescit sapientia, et indoctos quosque erudiet. 34
Iustitia elevat gentem: miseros autem facit populos
peccatum. 35 Acceptus est regi minister intelligens:
iracundiam eius inutilis sustinebit.

15 Responsio mollis frangit iram: sermo durus
suscitat furorem. 2 Lingua sapientium ornat
scientiam: os fatuorum ebullit stultitiam. 3 In
omni loco oculi Domini contemplantur bonos et
malos. 4 Lingua placabilis, lignum vitae: quae
autem immoderata est, conteret spiritum. 5 Stultus
irridet disciplinam patris sui: qui autem custodit
increpationes, astutior fiet. In abundanti iustitia
virtus maxima est: cogitationes autem impiorum
eradicabuntur. 6 Domus iusti plurima fortitudo: et
in fructibus impii conturbatio. 7 Labia sapientium
disseminabunt scientiam: cor stultorum dissimile
erit. 8 Victimae impiorum abominabiles Domino:
vota iustorum placabilia: 9 Abominatio est Domino
via impii: qui sequitur iustitiam, diligitur ab eo.
10 Doctrina mala deserentium viam vitae: qui
increpationes odit, morietur. 11 Infernus, et perditio
coram Domino: quanto magis corda filiorum
hominum? (Sheol h7585) 12 Non amat pestilens eum,
qui se corripit: nec ad sapientes graditur. 13 Cor
gaudens exhilarat faciem: in moerore animi deiicitur
spiritus. 14 Cor sapientis quaerit doctrinam: et
os stultorum pascitur imperitia. 15 Omnes dies
pauperis, mali: secura mens quasi iuge convivium.
16 Melius est parum cum timore Domini, quam
thesauri magni et insatiabiles. 17 Melius est vocari
ad olera cum charitate: quam ad vitulum saginatum
cum odio. 18 Vir iracundus provocat rixas: qui
patiens est, mitigat suscitatas. 19 Iter pigrorum quasi
sepes spinarum: via iustorum absque offendiculo.
20 Filius sapiens laetificat patrem: et stultus homo
despicit matrem suam. 21 Stultitia gaudium stulto:
et vir prudens dirigit gressus suos. 22 Dissipantur
cogitationes ubi non est consilium: ubi vero sunt
plures consiliarii, confirmantur. 23 Laetatur homo
in sententia oris sui: et sermo opportunus est
optimus. 24 Semita vitae super eruditum, ut
declinet de inferno novissimo. (Sheol h7585) 25
Domum superborum demolietur Dominus: et firmos
faciet terminos viduae. 26 Abominatio Domini
cogitationes malae: et purus sermo pulcherrimus
firmabitur ab eo. 27 Conturbat domum suam qui
sectatur avaritiam: qui autem odit munera, vivet.
Per misericordiam et fidem purgantur peccata:
per timorem autem Domini declinat omnis a
malo. 28 Mens iusti meditatur obedientiam: os
impiorum redundat malis. 29 Longe est Dominus
ab impiis: et orationes iustorum exaudiet. 30 Lux
oculorum laetificat animam: fama bona impinguat
ossa. 31 Auris, quae audit increpationes vitae, in
medio sapientium commorabitur. 32 Qui abiicit
disciplinam, despicit animam suam: qui autem
acquiescit increpationibus, possessor est cordis.
33 Timor Domini, disciplina sapientiae: et gloriam
praecedit humilitas.

16 Hominis est animam praeparare: et Domini
gubernare linguam. 2 Omnes viae hominis
patent oculis eius: spirituum ponderator est
Dominus. 3 Revela Domino opera tua, et dirigentur
cogitationes tuae. 4 Universa propter semetipsum
operatus est Dominus: impium quoque ad diem
malum. 5 Abominatio Domini est omnis arrogans:
etiamsi manus ad manum fuerit, non est innocens.
Initium viae bonae, facere iustitiam: accepta est
autem apud Deum magis, quam immolare hostias.
6 Misericordia et veritate redimitur iniquitas:
et in timore Domini declinatur a malo. 7 Cum
placuerint Domino viae hominis, inimicos quoque
eius convertet ad pacem. 8 Melius est parum cum
iustitia, quam multi fructus cum iniquitate. 9 Cor
hominis disponit viam suam: sed Domini est dirigere
gressus eius. 10 Divinatio in labiis regis, in iudicio
non errabit os eius. 11 Pondus et statera iudicia
Domini sunt: et opera eius omnes lapides sacculi.
12 Abominabiles regi qui agunt impie: quoniam
iustitia firmatur solium. 13 Voluntas regum labia
iusta: qui recta loquitur, diligetur: 14 Indignatio
regis, nuncii mortis: et vir sapiens placabit eam.
15 In hilaritate vultus regis, vita: et clementia
eius quasi imber serotinus. 16 Posside sapientiam,
quia auro melior est: et acquire prudentiam, quia
pretiosior est argento. 17 Semita iustorum declinat
mala: custos animae suae servat viam suam. 18
Contritionem praecedit superbia: et ante ruinam
exaltatur spiritus. 19 Melius est humiliari cum

mitibus, quam dividere spolia cum superbis. **20** Eruditus in verbo reperiet bona: et qui sperat in Domino, beatus est. **21** Qui sapiens est corde, appellabitur prudens: et qui dulcis eloquio, maiora reperiet. **22** Fons vitae eruditio possidentis: doctrina stultorum fatuitas. **23** Cor sapientis erudiet os eius: et labiis eius addet gratiam. **24** Favus mellis, composita verba: dulcedo animae, sanitas ossium. **25** Est via quae videtur homini recta: et novissima eius ducunt ad mortem. **26** Anima laborantis laborat sibi, quia compulit eum os suum: **27** Vir impius fodit malum, et in labiis eius ignis ardescit. **28** Homo perversus suscitat lites: et verbosus separat principes. **29** Vir iniquus lactat amicum suum: et ducit eum per viam non bonam. **30** Qui attonitis oculis cogitat prava, mordens labia sua perficit malum. **31** Corona dignitatis senectus, quae in viis iustitiae reperietur. **32** Melior est patiens viro forti: et qui dominatur animo suo, expugnatore urbium. **33** Sortes mittuntur in sinum, sed a Domino temperantur.

17 Melior est buccella sicca cum gaudio, quam domus plena victimis cum iurgio. **2** Servus sapiens dominabitur filiis stultis, et inter fratres hereditatem dividet. **3** Sicut igne probatur argentum, et aurum camino: ita corda probat Dominus. **4** Malus obedit linguae iniquae: et fallax obtemperat labiis mendacibus. **5** Qui despicit pauperem, exprobrat factori eius: et qui ruina laetatur alterius, non erit impunitus. **6** Corona senum filii filiorum: et gloria filiorum patres eorum. **7** Non decent stultum verba composita: nec principem labium mentiens. **8** Gemma gratissima, expectatio praestolantis: quocumque se vertit, prudenter intelligit. **9** Qui celat delictum, quaerit amicitias: qui altero sermone repetit, separat foederatos. **10** Plus proficit correptio apud prudentem, quam centum plagae apud stultum. **11** Semper iurgia quaerit malus: angelus autem crudelis mittetur contra eum. **12** Expedit magis ursae occurrere raptis foetibus, quam fatuo confidenti in stultitia sua. **13** Qui reddit mala pro bonis, non recedet malum de domo eius. **14** Qui dimittit aquam, caput est iurgiorum: et antequam patiatur contumeliam, iudicium deserit. **15** Qui iustificat impium, et qui condemnat iustum, abominabilis est uterque apud Deum. **16** Quid prodest stulto habere divitias, cum sapientiam emere non possit? Qui altum facit domum suam, quaerit ruinam: et qui evitat discere, incidet in mala. **17** Omni tempore diligit qui amicus est: et frater in angustiis comprobatur. **18** Stultus homo plaudet manibus cum spoponderit pro amico suo. **19** Qui meditatur discordias, diligit rixas: et qui exaltat os suum, quaerit ruinam. **20** Qui perversi cordis est, non inveniet bonum: et qui vertit linguam, incidet in malum. **21** Natus est stultus in ignominiam suam: sed nec pater in fatuo laetabitur. **22** Animus gaudens aetatem floridam facit: spiritus tristis exiccat ossa. **23** Munera de sinu impius accipit, ut pervertat semitas iudicii. **24** In facie prudentis lucet sapientia: oculi stultorum in finibus terrae. **25** Ira patris, filius stultus: et dolor matris quae genuit eum. **26** Non est bonum, damnum inferre iusto: nec percutere principem, qui recta iudicat. **27** Qui moderatur sermones suos, doctus et prudens est: et pretiosi spiritus vir eruditus. **28** Stultus quoque si tacuerit, sapiens reputabitur: et si compresserit labia sua, intelligens.

18 Occasiones quaerit qui vult recedere ab amico: omni tempore erit exprobrabilis. **2** Non recipit stultus verba prudentiae: nisi ea dixeris quae versantur in corde eius. **3** Impius, cum in profundum venerit peccatorum, contemnit: sed sequitur eum ignominia et opprobrium. **4** Aqua profunda verba ex ore viri: et torrens redundans fons sapientiae. **5** Accipere personam impii in iudicio non est bonum, ut declines a veritate iudicii. **6** Labia stulti miscent se rixis: et os eius iurgia provocat. **7** Os stulti contritio eius: et labia ipsius, ruina animae eius. **8** Verba bilinguis, quasi simplicia: et ipsa perveniunt usque ad interiora ventris. Pigrum deiicit timor: animae autem effeminatorum esurient. **9** Qui mollis et dissolutus est in opere suo, frater est sua opera dissipantis. **10** Turris fortissima, nomen Domini: ad ipsam currit iustus, et exaltabitur. **11** Substantia divitis urbs roboris eius, et quasi murus validus circumdans eum. **12** Antequam conteratur, exaltatur cor hominis: et antequam glorificetur, humiliatur. **13** Qui prius respondet quam audiat, stultum se esse demonstrat, et confusione dignum. **14** Spiritus viri sustentat imbecillitatem suam: spiritum vero ad irascendum facilem quis poterit sustinere? **15** Cor prudens possidebit scientiam: et auris sapientium quaerit doctrinam. **16** Donum hominis dilatat viam eius, et ante principes spatium ei facit. **17** Iustus, prior est accusator sui: venit amicus eius, et investigabit eum. **18** Contradictiones comprimit sors, et inter potentes quoque diiudicat. **19** Frater, qui adiuvatur a fratre, quasi civitas firma: et iudicia quasi vectes urbium. **20** De fructu oris viri replebitur venter eius: et genimina labiorum ipsius saturabunt eum. **21** Mors, et vita in manu linguae: qui diligunt eam, comedent fructus eius. **22** Qui

invenit mulierem bonam, invenit bonum: et hauriet
iucunditatem a Domino. Qui expellit mulierem
bonam, expellit bonum: qui autem tenet adulteram,
stultus est et insipiens. 23 Cum obsecrationibus
loquitur pauper: et dives effabitur rigide. 24 Vir
amicabilis ad societatem, magis amicus erit, quam
frater.

19 Melior est pauper, qui ambulat in simplicitate
sua, quam dives torquens labia sua, et
insipiens. 2 Ubi non est scientia animae, non est
bonum: et qui festinus est pedibus, offendet. 3
Stultitia hominis supplantat gressus eius: et contra
Deum fervet animo suo. 4 Divitiae addunt amicos
plurimos: a paupere autem et hi, quos habuit,
separantur. 5 Testis falsus non erit impunitus: et
qui mendacia loquitur, non effugiet. 6 Multi colunt
personam potentis, et amici sunt dona tribuentis. 7
Fratres hominis pauperis oderunt eum: insuper et
amici procul recesserunt ab eo. Qui tantum verba
sectatur, nihil habebit: 8 qui autem possessor est
mentis, diligit animam suam, et custos prudentiae
inveniet bona. 9 Falsus testis non erit impunitus:
et qui loquitur mendacia, peribit. 10 Non decent
stultum deliciae: nec servum dominari principibus.
11 Doctrina viri per patientiam noscitur: et gloria
eius est iniqua praetergredi. 12 Sicut fremitus
leonis, ita et regis ira: et sicut ros super herbam,
ita et hilaritas eius. 13 Dolor patris, filius stultus:
et tecta iugiter perstillantia, litigiosa mulier. 14
Domus, et divitiae dantur a parentibus: a Domino
autem proprie uxor prudens. 15 Pigredo immittit
soporem, et anima dissoluta esuriet. 16 Qui custodit
mandatum, custodit animam suam: qui autem
negligit viam suam, mortificabitur. 17 Foeneratur
Domino qui miseretur pauperis: et vicissitudinem
suam reddet ei. 18 Erudi filium tuum, ne desperes:
ad interfectionem autem eius ne ponas animam
tuam. 19 Qui impatiens est, sustinebit damnum: et
cum rapuerit, aliud apponet. 20 Audi consilium, et
suscipe disciplinam, ut sis sapiens in novissimis tuis.
21 Multae cogitationes in corde viri: voluntas autem
Domini permanebit. 22 Homo indigens misericors
est: et melior est pauper quam vir mendax. 23 Timor
Domini ad vitam: et in plenitudine commorabitur,
absque visitatione pessimi. 24 Abscondit piger
manum suam sub ascella, nec ad os suum applicat
eam. 25 Pestilente flagellato stultus sapientior
erit: si autem corripueris sapientem, intelliget
disciplinam. 26 Qui affligit patrem, et fugit matrem,
ignominiosus est et infelix. 27 Non cesses fili audire
doctrinam, nec ignores sermones scientiae. 28 Testis
iniquus deridet iudicium: et os impiorum devorat
iniquitatem. 29 Parata sunt derisoribus iudicia: et
mallei percutientes stultorum corporibus.

20 Luxuriosa res, vinum, et tumultuosa ebrietas:
quicumque his delectatur, non erit sapiens. 2
Sicut rugitus leonis, ita et terror regis: qui provocat
eum, peccat in animam suam. 3 Honor est homini,
qui separat se a contentionibus: omnes autem stulti
miscentur contumeliis. 4 Propter frigus piger arare
noluit: mendicabit ergo aestate, et non dabitur illi.
5 Sicut aqua profunda, sic consilium in corde viri:
sed homo sapiens exhauriet illud. 6 Multi homines
misericordes vocantur: virum autem fidelem quis
inveniet? 7 Iustus, qui ambulat in simplicitate sua,
beatos post se filios derelinquet. 8 Rex, qui sedet in
solio iudicii, dissipat omne malum intuitu suo. 9
Quis potest dicere: Mundum est cor meum, purus
sum a peccato? 10 Pondus et pondus, mensura et
mensura: utrumque abominabile est apud Deum. 11
Ex studiis suis intelligitur puer, si munda et recta
sint opera eius. 12 Aurem audientem, et oculum
videntem, Dominus fecit utrumque. 13 Noli diligere
somnum, ne te egestas opprimat: aperi oculos
tuos, et saturare panibus. 14 Malum est, malum
est, dicit omnis emptor: et cum recesserit, tunc
gloriabitur. 15 Est aurum, et multitudo gemmarum:
vas autem pretiosum labia scientiae. 16 Tolle
vestimentum eius, qui fideiussor extitit alieni, et
pro extraneis aufer pignus ab eo. 17 Suavis est
homini panis mendacii: et postea implebitur os
eius calculo. 18 Cogitationes consiliis roborantur: et
gubernaculis tractanda sunt bella. 19 Ei, qui revelat
mysteria, et ambulat fraudulenter, et dilatat labia
sua, ne commiscearis. 20 Qui maledicit patri suo, et
matri, extinguetur lucerna eius in mediis tenebris.
21 Hereditas, ad quam festinatur in principio,
in novissimo benedictione carebit. 22 Ne dicas:
Reddam malum: expecta Dominum, et liberabit te.
23 Abominatio est apud Dominum pondus et pondus:
statera dolosa non est bona. 24 A Domino diriguntur
gressus viri: quis autem hominum intelligere potest
viam suam? 25 Ruina est homini devotare sanctos, et
post vota retractare. 26 Dissipat impios rex sapiens,
et incurvat super eos fornicem. 27 Lucerna Domini
spiraculum hominis, quae investigat omnia secreta
ventris. 28 Misericordia, et veritas custodiunt
regem, et roboratur clementia thronus eius. 29
Exultatio iuvenum, fortitudo eorum: et dignitas
senum canities. 30 Livor vulneris absterget mala: et
plagae in secretioribus ventris.

21 Sicut divisiones aquarum, ita cor regis in
manu Domini: quocumque voluerit, inclinabit
illud. 2 Omnis via viri recta sibi videtur: appendit

autem corda Dominus. 3 Facere misericordiam et
iudicium, magis placet Domino quam victimae. 4
Exaltatio oculorum est dilatatio cordis: lucerna
impiorum peccatum. 5 Cogitationes robusti semper
in abundantia: omnis autem piger semper in
egestate est. 6 Qui congregat thesauros lingua
mendacii, vanus et excors est, et impingetur ad
laqueos mortis. 7 Rapinae impiorum detrahent
eos, quia noluerunt facere iudicium. 8 Perversa
via viri, aliena est: qui autem mundus est, rectum
opus eius. 9 Melius est sedere in angulo domatis,
quam cum muliere litigiosa, et in domo communi.
10 Anima impii desiderat malum, non miserebitur
proximo suo. 11 Mulctato pestilente sapientior
erit parvulus: et si sectetur sapientem, sumet
scientiam. 12 Excogitat iustus de domo impii, ut
detrahat impios a malo. 13 Qui obturat aurem
suam ad clamorem pauperis, et ipse clamabit, et
non exaudietur. 14 Munus absconditum extinguit
iras: et donum in sinu indignationem maximam.
15 Gaudium iusto est facere iudicium: et pavor
operantibus iniquitatem. 16 Vir, qui erraverit a via
doctrinae, in coetu gigantum commorabitur. 17 Qui
diligit epulas, in egestate erit: qui amat vinum, et
pinguia, non ditabitur. 18 Pro iusto dabitur impius:
et pro rectis iniquus. 19 Melius est habitare in terra
deserta, quam cum muliere rixosa et iracunda. 20
Thesaurus desiderabilis, et oleum in habitaculo
iusti: et imprudens homo dissipabit illud. 21 Qui
sequitur iustitiam et misericordiam, inveniet vitam,
et gloriam. 22 Civitatem fortium ascendit sapiens,
detraxitque robur fiduciae eius. 23 Qui custodit
os suum, et linguam suam, custodit ab angustiis
animam suam. 24 Superbus et arrogans vocatur
indoctus, qui in ira operatur superbiam. 25 Desideria
occidunt pigrum: noluerunt enim quidquam manus
eius operari: 26 tota die concupiscit et desiderat: qui
autem iustus est, tribuet, et non cessabit. 27 Hostiae
impiorum abominabiles, quae offeruntur ex scelere.
28 Testis mendax peribit: vir obediens loquetur
victoriam. 29 Vir impius procaciter obfirmat vultum
suum: qui autem rectus est, corrigit viam suam.
30 Non est sapientia, non est prudentia, non est
consilium contra Dominum. 31 Equus paratur ad
diem belli: Dominus autem salutem tribuit.

22 Melius est nomen bonum, quam divitiae
multae: super argentum et aurum, gratia
bona. 2 Dives, et pauper obviaverunt sibi: utriusque
operator est Dominus. 3 Callidus videt malum,
et abscondit se: innocens pertransiit, et afflictus
est damno. 4 Finis modestiae timor Domini,
divitiae et gloria et vita. 5 Arma et gladii in via
perversi: custos autem animae suae longe recedit
ab eis. 6 Proverbium est: Adolescens iuxta viam
suam, etiam cum senuerit, non recedet ab ea. 7
Dives pauperibus imperat: et qui accipit mutuum,
servus est foenerantis. 8 Qui seminat iniquitatem,
metet mala, et virga irae suae consummabitur.
9 Qui pronus est ad misericordiam, benedicetur:
de panibus enim suis dedit pauperi. Victoriam
et honorem acquiret qui dat munera: animam
autem aufert accipientium. 10 Eiice derisorem,
et exibit cum eo iurgium, cessabuntque causae
et contumeliae. 11 Qui diligit cordis munditiam,
propter gratiam labiorum suorum habebit amicum
regem. 12 Oculi Domini custodiunt scientiam: et
supplantantur verba iniqui. 13 Dicit piger: Leo est
foris, in medio platearum occidendus sum. 14 Fovea
profunda, os alienae: cui iratus est Dominus, incidet
in eam. 15 Stultitia colligata est in corde pueri, et
virga disciplinae fugabit eam. 16 Qui calumniatur
pauperem, ut augeat divitias suas, dabit ipse ditiori,
et egebit. 17 Fili mi! Inclina aurem tuam, et audi
verba sapientium: appone autem cor ad doctrinam
meam. 18 quae pulchra erit tibi, cum servaveris
eam in ventre tuo, et redundabit in labiis tuis: 19
Ut sit in Domino fiducia tua, unde et ostendi eam
tibi hodie. 20 Ecce descripsi eam tibi tripliciter,
in cogitationibus et scientia: 21 ut ostenderem
tibi firmitatem, et eloquia veritatis, respondere ex
his illis, qui miserunt te. 22 Non facias violentiam
pauperi, quia pauper est: neque conteras egenum
in porta: 23 quia iudicabit Dominus causam eius,
et configet eos, qui confixerunt animam eius. 24
Noli esse amicus homini iracundo, neque ambules
cum viro furioso: 25 ne forte discas semitas eius,
et sumas scandalum animae tuae. 26 Noli esse
cum his, qui defigunt manus suas, et qui vades se
offerunt pro debitis: 27 si enim non habes unde
restituas, quid causae est ut tollat operimentum de
cubili tuo? 28 Ne transgrediaris terminos antiquos,
quos posuerunt patres tui. 29 Vidisti virum velocem
in opere suo? coram regibus stabit, nec erit ante
ignobiles.

23 Quando sederis ut comedas cum principe,
diligenter attende quae apposita sunt ante
faciem tuam: 2 et statue cultrum in gutture tuo,
si tamen habes in potestate animam tuam, 3 ne
desideres de cibis eius, in quo est panis mendacii. 4
Noli laborare ut diteris: sed prudentiae tuae pone
modum. 5 Ne erigas oculos tuos ad opes, quas non
potes habere: quia facient sibi pennas quasi aquilae,
et volabunt in caelum. 6 Ne comedas cum homine
invido, et ne desideres cibos eius: 7 quoniam in

similitudinem arioli, et coniectoris, aestimat quod
ignorat. Comede et bibe, dicet tibi: et mens eius
non est tecum. 8 Cibos, quos comederas, evomes:
et perdes pulchros sermones tuos. 9 In auribus
insipientium ne loquaris: qui despicient doctrinam
eloquii tui. 10 Ne attingas parvulorum terminos:
et agrum pupillorum ne introeas: 11 Propinquus
enim illorum fortis est: et ipse iudicabit contra
te causam illorum. 12 Ingrediatur ad doctrinam
cor tuum: et aures tuae ad verba scientiae. 13 Noli
subtrahere a puero disciplinam: si enim percusseris
eum virga, non morietur. 14 Tu virga percuties eum:
et animam eius de inferno liberabis. (Sheol h7585)
15 Fili mi, si sapiens fuerit animus tuus, gaudebit
tecum cor meum: 16 et exultabunt renes mei, cum
locuta fuerint recta labia tua. 17 Non aemuletur
cor tuum peccatores: sed in timore Domini esto
tota die: 18 quia habebis spem in novissimo, et
praestolatio tua non auferetur. 19 Audi fili mi, et
esto sapiens: et dirige in via animum tuum. 20 Noli
esse in conviviis potatorum, nec in comessationibus
eorum, qui carnes ad vescendum conferunt: 21 quia
vacantes potibus, et dantes symbola consumentur,
et vestietur pannis dormitatio. 22 Audi patrem
tuum, qui genuit te: et ne contemnas cum senuerit
mater tua. 23 Veritatem eme, et noli vendere
sapientiam, et doctrinam, et intelligentiam. 24
Exultat gaudio pater iusti: qui sapientem genuit,
laetabitur in eo. 25 Gaudeat pater tuus, et mater
tua, et exultet quae genuit te. 26 Praebe fili mi
cor tuum mihi: et oculi tui vias meas custodiant.
27 Fovea enim profunda est meretrix: et puteus
angustus, aliena. 28 Insidiatur in via quasi latro,
et quos incautos viderit, interficiet. 29 Cui vae?
cuius patri vae? cui rixae? cui foveae? cui sine
causa vulnera? cui suffusio oculorum? 30 Nonne
his, qui commorantur in vino, et student calicibus
epotandis? 31 Ne intuearis vinum quando flavescit,
cum splenduerit in vitro color eius: ingreditur
blande, 32 sed in novissimo mordebit ut coluber, et
sicut regulus venena diffundet. 33 Oculi tui videbunt
extraneas, et cor tuum loquetur perversa. 34 Et
eris sicut dormiens in medio mari, et quasi sopitus
gubernator, amisso clavo: 35 et dices: Verberaverunt
me, sed non dolui: traxerunt me, et ego non sensi:
quando evigilabo, et rursus vina reperiam?

24 Ne aemuleris viros malos, nec desideres esse
cum eis: 2 quia rapinas meditatur mens eorum,
et fraudes labia eorum loquuntur. 3 Sapientia
aedificabitur domus, et prudentia roborabitur. 4 In
doctrina replebuntur cellaria, universa substantia
pretiosa et pulcherrima. 5 Vir sapiens, fortis est:
et vir doctus, robustus et validus. 6 Quia cum
dispositione initur bellum: et erit salus ubi multa
consilia sunt. 7 Excelsa stulto sapientia, in porta
non aperiet os suum. 8 Qui cogitat mala facere,
stultus vocabitur. 9 Cogitatio stulti peccatum est: et
abominatio hominum detractor. 10 Si desperaveris
lapsus in die angustiae: imminuetur fortitudo
tua. 11 Erue eos, qui ducuntur ad mortem: et
qui trahuntur ad interitum liberare ne cesses.
12 Si dixeris: Vires non suppetunt: qui inspector
est cordis, ipse intelligit, et servatorem animae
tuae nihil fallit, reddetque homini iuxta opera
sua. 13 Comede, fili mi, mel, quia bonum est, et
favum dulcissimum gutturi tuo: 14 Sic et doctrina
sapientiae animae tuae: quam cum inveneris,
habebis in novissimis spem, et spes tua non peribit.
15 Ne insidieris, et quaeras impietatem in domo
iusti, neque vastes requiem eius. 16 Septies enim in
die cadit iustus, et resurgit: impii autem corruent
in malum. 17 Cum ceciderit inimicus tuus, ne
gaudeas, et in ruina eius ne exultet cor tuum:
18 ne forte videat Dominus, et displiceat ei, et
auferat ab eo iram suam. 19 Ne contendas cum
pessimis, nec aemuleris impios: 20 quoniam non
habent futurorum spem mali, et lucerna impiorum
extinguetur. 21 Time Dominum, fili mi, et regem: et
cum detractoribus non commiscearis: 22 quoniam
repente consurget perditio eorum: et ruinam
utriusque quis novit? 23 Haec quoque sapientibus
dico: Cognoscere personam in iudicio non est
bonum. 24 Qui dicunt impio: Iustus es: maledicent
eis populi, et detestabuntur eos tribus. 25 Qui
arguunt eum, laudabuntur: et super ipsos veniet
benedictio. 26 Labia deosculabitur, qui recta verba
respondet. 27 Praepara foris opus tuum, et diligenter
exerce agrum tuum: et postea aedifices domum
tuam. 28 Ne sis testis frustra contra proximum
tuum: nec lactes quemquam labiis tuis. 29 Ne dicas:
Quomodo fecit mihi, sic faciam ei: reddam unicuique
secundum opus suum. 30 Per agrum hominis pigri
transivi, et per vineam viri stulti: 31 et ecce totum
repleverant urticae, et operuerant superficiem eius
spinae, et maceria lapidum destructa erat. 32 Quod
cum vidissem, posui in corde meo, et exemplo didici
disciplinam. 33 Usquequo piger dormies? usquequo
de somno consurgens? Parum, inquam, dormies,
modicum dormitabis, pauxillum manus conseres,
ut quiescas: 34 et veniet tibi quasi cursor egestas, et
mendicitas quasi vir armatus.

25 Hae quoque parabolae Salomonis, quas
transtulerunt viri Ezechiae regis Iuda. 2 Gloria
Dei est celare verbum, et gloria regum investigare

sermonem. 3 Caelum sursum, et terra deorsum,
et cor regum inscrutabile. 4 Aufer rubiginem de
argento, et egredietur vas purissimum: 5 Aufer
impietatem de vultu regis, et firmabitur iustitia
thronus eius. 6 Ne gloriosus appareas coram rege, et
in loco magnorum ne steteris. 7 Melius est enim ut
dicatur tibi: Ascende huc; quam ut humilieris coram
principe. 8 Quae viderunt oculi tui, ne proferas in
iurgio cito: ne postea emendare non possis, cum
dehonestaveris amicum tuum. 9 Causam tuam tracta
cum amico tuo, et secretum extraneo ne reveles: 10
ne forte insultet tibi cum audierit, et exprobrare
non cesset. Gratia et amicitia liberant: quas tibi
serva, ne exprobrabilis fias. 11 Mala aurea in lectis
argenteis, qui loquitur verbum in tempore suo. 12
Inauris aurea, et margaritum fulgens, qui arguit
sapientem, et aurem obedientem. 13 Sicut frigus
nivis in die messis, ita legatus fidelis ei, qui misit
eum, animam ipsius requiescere facit. 14 Nubes,
et ventus, et pluviae non sequentes, vir gloriosus,
et promissa non complens. 15 Patientia lenietur
princeps, et lingua mollis confringet duritiam.
16 Mel invenisti, comede quod sufficit tibi, ne
forte satiatus evomas illud. 17 Subtrahe pedem
tuum de domo proximi tui, nequando satiatus
oderit te. 18 Iaculum, et gladius, et sagitta acuta,
homo qui loquitur contra proximum suum falsum
testimonium. 19 Dens putridus, et pes lassus, qui
sperat super infideli in die angustiae, 20 et amittit
pallium in die frigoris. Acetum in nitro, qui cantat
carmina cordi pessimo. Sicut tinea vestimento,
et vermis ligno: ita tristitia viri nocet cordi. 21
Si esurierit inimicus tuus, ciba illum: si sitierit,
da ei aquam bibere: 22 prunas enim congregabis
super caput eius, et Dominus reddet tibi. 23 Ventus
aquilo dissipat pluvias, et facies tristis linguam
detrahentem. 25 Aqua frigida animae sitienti, et
nuncius bonus de terra longinqua. 26 Fons turbatus
pede, et vena corrupta, iustus cadens coram impio.
27 Sicut qui mel multum comedit, non est ei bonum:
sic qui scrutator est maiestatis, opprimetur a gloria.
28 Sicut urbs patens et absque murorum ambitu, ita
vir, qui non potest in loquendo cohibere spiritum
suum.

26 Quomodo nix in aestate, et pluviae in messe:
sic indecens est stulto gloria. 2 Sicut avis
ad alta transvolans, et passer quo libet vadens:
sic maledictum frustra prolatum in quempiam
superveniet. 3 Flagellum equo, et camus asino, et
virga in dorso imprudentium. 4 Ne respondeas
stulto iuxta stultitiam suam, ne efficiaris ei similis.
5 Responde stulto iuxta stultitiam suam, ne sibi
sapiens esse videatur. 6 Claudus pedibus, et
iniquitatem bibens, qui mittit verba per nuncium
stultum. 7 Quomodo pulchras frustra habet claudus
tibias: sic indecens est in ore stultorum parabola.
8 Sicut qui mittit lapidem in acervum Mercurii:
ita qui tribuit insipienti honorem. 9 Quomodo si
spina nascatur in manu temulenti: sic parabola
in ore stultorum. 10 Iudicium determinat causas:
et qui imponit stulto silentium, iras mitigat. 11
Sicut canis, qui revertitur ad vomitum suum, sic
imprudens, qui iterat stultitiam suam. 12 Vidisti
hominem sapientem sibi videri? magis illo spem
habebit insipiens. 13 Dicit piger: Leo est in via, et
leaena in itineribus: 14 sicut ostium vertitur in
cardine suo, ita piger in lectulo suo. 15 Abscondit
piger manum sub ascella sua, et laborat si ad os
suum eam converterit. 16 Sapientior sibi piger
videtur septem viris loquentibus sententias. 17
Sicut qui apprehendit auribus canem, sic qui transit
impatiens, et commiscetur rixae alterius. 18 Sicut
noxius est qui mittit sagittas, et lanceas in mortem:
19 ita vir, fraudulenter nocet amico suo: et cum
fuerit deprehensus, dicit: Ludens feci. 20 Cum
defecerint ligna, extinguetur ignis: et susurrone
subtracto, iurgia conquiescunt. 21 Sicut carbones
ad prunas, et ligna ad ignem, sic homo iracundus
suscitat rixas. 22 Verba susurronis quasi simplicia,
et ipsa perveniunt ad intima ventris. 23 Quomodo
si argento sordido ornare velis vas fictile, sic labia
tumentia cum pessimo corde sociata. 24 Labiis suis
intelligitur inimicus, cum in corde tractaverit dolos.
25 Quando submiserit vocem suam, ne credideris ei:
quoniam septem nequitiae sunt in corde illius. 26
Qui operit odium fraudulenter, revelabitur malitia
eius in consilio. 27 Qui fodit foveam, incidet in eam:
et qui volvit lapidem, revertetur ad eum. 28 Lingua
fallax non amat veritatem: et os lubricum operatur
ruinas.

27 Ne glorieris in crastinum, ignorans quid
superventura pariat dies. 2 Laudet te alienus,
et non os tuum: extraneus, et non labia tua. 3
Grave est saxum, et onerosa arena: sed ira stulti
utroque gravior. 4 Ira non habet misericordiam, nec
erumpens furor: et impetum concitati spiritus ferre
quis poterit? 5 Melior est manifesta correptio, quam
amor absconditus. 6 Meliora sunt vulnera diligentis,
quam fraudulenta oscula odientis 7 Anima saturata
calcabit favum: et anima esuriens etiam amarum
pro dulci sumet. 8 Sicut avis transmigrans de nido
suo, sic vir qui derelinquit locum suum. 9 Unguento
et variis odoribus delectatur cor: et bonis amici
consiliis anima dulcoratur. 10 Amicum tuum, et

amicum patris tui ne dimiseris: et domum fratris
tui ne ingrediaris in die afflictionis tuae. Melior
est vicinus iuxta, quam frater procul. 11 Stude
sapientiae fili mi, et laetifica cor meum, ut possim
exprobranti respondere sermonem. 12 Astutus
videns malum, absconditus est: parvuli transeuntes
sustinuerunt dispendia. 13 Tolle vestimentum eius,
qui spopondit pro extraneo: et pro alienis, aufer ei
pignus. 14 Qui benedicit proximo suo voce grandi,
de nocte consurgens maledicenti similis erit. 15
Tecta perstillantia in die frigoris, et litigiosa mulier
comparantur: 16 qui retinet eam, quasi qui ventum
teneat, et oleum dexterae suae evacuabit. 17 Ferrum
ferro exacuitur, et homo exacuit faciem amici sui.
18 Qui servat ficum, comedet fructus eius: et qui
custos est domini sui, glorificabitur. 19 Quomodo
in aquis resplendent vultus prospicientium, sic
corda hominum manifesta sunt prudentibus. 20
Infernus et perditio numquam implentur: similiter
et oculi hominum insatiabiles: (Sheol h7585) 21
Quomodo probatur in conflatorio argentum, et in
fornace aurum: sic probatur homo ore laudantis.
Cor iniqui inquirit mala, cor autem rectum inquirit
scientiam. 22 Si contuderis stultum in pila quasi
ptisanas feriente desuper pilo, non auferetur ab
eo stultitia eius. 23 Diligenter agnosce vultum
pecoris tui, tuosque greges considera: 24 Non enim
habebis iugiter potestatem: sed corona tribuetur in
generatione et generationem. 25 Aperta sunt prata,
et apparuerunt herbae virentes, et collecta sunt
foena de montibus. 26 Agni ad vestimentum tuum:
et hoedi, agri pretium. 27 Sufficiat tibi lac caprarum
in cibos tuos, et in necessaria domus tuae: et ad
victum ancillis tuis.

28 Fugit impius, nemine persequente: iustus
autem quasi leo confidens, absque terrore
erit. 2 Propter peccata terrae multi principes eius:
et propter hominis sapientiam, et horum scientiam
quae dicuntur, vita ducis longior erit. 3 Vir pauper
calumnians pauperes, similis est imbri vehementi,
in quo paratur fames. 4 Qui derelinquunt legem,
laudant impium: qui custodiunt, succenduntur
contra eum. 5 Viri mali non cogitant iudicium: qui
autem inquirunt Dominum, animadvertunt omnia.
6 Melior est pauper ambulans in simplicitate sua,
quam dives in pravis itineribus. 7 Qui custodit legem,
filius sapiens est: qui autem comessatores pascit,
confundit patrem suum. 8 Qui coacervat divitias
usuris et foenore liberali, in pauperes congregat
eas. 9 Qui declinat aures suas ne audiat legem,
oratio eius erit execrabilis. 10 Qui decipit iustos
in via mala, in interitu suo corruet: et simplices
possidebunt bona eius. 11 Sapiens sibi videtur vir
dives: pauper autem prudens scrutabitur eum. 12 In
exultatione iustorum multa gloria est: regnantibus
impiis ruinae hominum. 13 Qui abscondit scelera
sua, non dirigetur: qui autem confessus fuerit, et
reliquerit ea, misericordiam consequetur. 14 Beatus
homo, qui semper est pavidus: qui vero mentis
est durae, corruet in malum. 15 Leo rugiens, et
ursus esuriens, princeps impius super populum
pauperem. 16 Dux indigens prudentia, multos
opprimet per calumniam: qui autem odit avaritiam,
longi fient dies eius. 17 Hominem, qui calumniatur
animae sanguinem, si usque ad lacum fugerit, nemo
sustinet. 18 Qui ambulat simpliciter, salvus erit:
qui perversis graditur viis, concidet semel. 19
Qui operatur terram suam, satiabitur panibus: qui
autem sectatur otium, replebitur egestate. 20 Vir
fidelis multum laudabitur: qui autem festinat ditari,
non erit innocens. 21 Qui cognoscit in iudicio faciem,
non benefacit: iste et pro buccella panis deserit
veritatem. 22 Vir, qui festinat ditari, et aliis invidet,
ignorat quod egestas superveniet ei. 23 Qui corripit
hominem, gratiam postea inveniet apud eum magis
quam ille, qui per linguae blandimenta decipit. 24
Qui subtrahit aliquid a patre suo, et a matre: et
dicit hoc non esse peccatum, particeps homicidae
est. 25 Qui se iactat, et dilatat, iurgia concitat: qui
vero sperat in Domino, sanabitur. 26 Qui confidit in
corde suo, stultus est: qui autem graditur sapienter,
ipse laudabitur. 27 Qui dat pauperi, non indigebit:
qui despicit deprecantem, sustinebit penuriam. 28
Cum surrexerint impii, abscondentur homines: cum
illi perierint, multiplicabuntur iusti.

29 Viro, qui corripientem dura cervice contemnit,
repentinus ei superveniet interitus: et eum
sanitas non sequetur. 2 In multiplicatione
iustorum laetabitur vulgus: cum impii sumpserint
principatum, gemet populus. 3 Vir, qui amat
sapientiam, laetificat patrem suum: qui autem
nutrit scorta, perdet substantiam. 4 Rex iustus
erigit terram, vir avarus destruet eam. 5 Homo, qui
blandis, fictisque sermonibus loquitur amico suo,
rete expandit gressibus eius. 6 Peccantem virum
iniquum involvet laqueus: et iustus laudabit atque
gaudebit. 7 Novit iustus causam pauperum: impius
ignorat scientiam. 8 Homines pestilentes dissipant
civitatem: sapientes vero avertunt furorem. 9 Vir
sapiens, si cum stulto contenderit, sive irascatur,
sive rideat, non inveniet requiem. 10 Viri sanguinum
oderunt simplicem: iusti autem quaerunt animam
eius. 11 Totum spiritum suum profert stultus:
sapiens differt, et reservat in posterum. 12 Princeps,

qui libenter audit verba mendacii, omnes ministros
habet impios. 13 Pauper, et creditor obviaverunt
sibi: utriusque illuminator est Dominus. 14 Rex,
qui iudicat in veritate pauperes, thronus eius in
aeternum firmabitur. 15 Virga atque correptio
tribuit sapientiam: puer autem, qui dimittitur
voluntati suae, confundit matrem suam. 16 In
multiplicatione impiorum multiplicabuntur scelera:
et iusti ruinas eorum videbunt. 17 Erudi filium
tuum, et refrigerabit te, et dabit delicias animae
tuae. 18 Cum prophetia defecerit, dissipabitur
populus: qui vero custodit legem, beatus est. 19
Servus verbis non potest erudiri: quia quod dicis
intelligit, et respondere contemnit. 20 Vidisti
hominem velocem ad loquendum? stultitia magis
speranda est, quam illius correptio. 21 Qui delicate
a pueritia nutrit servum suum, postea sentiet eum
contumacem. 22 Vir iracundus provocat rixas: et
qui ad indignandum facilis est, erit ad peccandum
proclivior. 23 Superbum sequitur humilitas: et
humilem spiritu suscipiet gloria. 24 Qui cum fure
participat, odit animam suam: adiurantem audit, et
non indicat. 25 Qui timet hominem, cito corruet: qui
sperat in Domino, sublevabitur. 26 Multi requirunt
faciem principis: et iudicium a Domino egreditur
singulorum. 27 Abominantur iusti virum impium:
et abominantur impii eos, qui in recta sunt via.
Verbum custodiens filius, extra perditionem erit.

30 Verba Congregantis filii Vomentis. Visio,
quam locutus est vir, cum quo est Deus,
et qui Deo secum morante confortatus, ait: 2
Stultissimus sum virorum, et sapientia hominum
non est mecum. 3 Non didici sapientiam, et non
novi scientiam sanctorum. 4 Quis ascendit in
caelum atque descendit? quis continuit spiritum
in manibus suis? quis colligavit aquas quasi in
vestimento? quis suscitavit omnes terminos terrae?
quod nomen est eius, et quod nomen filii eius,
si nosti? 5 Omnis sermo Dei ignitus, clypeus est
sperantibus in se: 6 ne addas quidquam verbis illius,
et arguaris inveniarisque mendax. 7 Duo rogavi te,
ne deneges mihi antequam moriar. 8 Vanitatem, et
verba mendacia longe fac a me. Mendicitatem, et
divitias ne dederis mihi: tribue tantum victui meo
necessaria: 9 ne forte satiatus illiciar ad negandum,
et dicam: Quis est Dominus? aut egestate compulsus
furer, et periurem nomen Dei mei. 10 Ne accuses
servum ad Dominum suum, ne forte maledicat tibi,
et corruas. 11 Generatio, quae patri suo maledicit,
et quae matri suae non benedicit. 12 Generatio,
quae sibi munda videtur, et tamen non est lota a
sordibus suis. 13 Generatio, cuius excelsi sunt oculi,
et palpebrae eius in alta surrectae. 14 Generatio,
quae pro dentibus gladios habet, et commandit
molaribus suis, ut comedat inopes de terra, et
pauperes ex hominibus. 15 Sanguisugae duae sunt
filiae, dicentes: Affer, Affer. Tria sunt insaturabilia,
et quartum, quod numquam dicit: Sufficit. 16
Infernus, et os vulvae, et terra, quae non satiatur
aqua: ignis vero numquam dicit: Sufficit. (Sheol h7585)
17 Oculum, qui subsannat patrem, et qui despicit
partum matris suae, effodiant corvi de torrentibus,
et comedant eum filii aquilae. 18 Tria sunt difficilia
mihi, et quartum penitus ignoro: 19 Viam aquilae
in caelo, viam colubri super petram, viam navis in
medio mari, et viam viri in adolescentia. 20 Talis est
et via mulieris adulterae, quae comedit, et tergens
os suum dicit: Non sum operata malum. 21 Per tria
movetur terra, et quartum non potest sustinere:
22 Per servum cum regnaverit: per stultum cum
saturatus fuerit cibo: 23 per odiosam mulierem cum
in matrimonio fuerit assumpta: et per ancillam
cum fuerit heres dominae suae. 24 Quattuor sunt
minima terrae, et ipsa sunt sapientiora sapientibus.
25 Formicae, populus infirmus, qui praeparat in
messe cibum sibi: 26 lepusculus, plebs invalida, qui
collocat in petra cubile suum: 27 regem locusta
non habet, et egreditur universa per turmas suas:
28 stellio manibus nititur, et moratur in aedibus
regis. 29 Tria sunt, quae bene gradiuntur, et
quartum, quod incedit feliciter: 30 Leo fortissimus
bestiarum, ad nullius pavebit occursum: 31 gallus
succinctus lumbos: et aries: et rex, cui non est, qui
resistat ei. 32 Est qui stultus apparuit postquam
elevatus est in sublime: si enim intellexisset, ori
suo imposuisset manum. 33 Qui autem fortiter
premit ubera ad eliciendum lac, exprimit butyrum:
et qui vehementer emungit, elicit sanguinem: et
qui provocat iras, producit discordias.

31 Verba Lamuelis regis. Visio, qua erudivit eum
mater sua. 2 Quid dilecte mi, quid dilecte uteri
mei, quid dilecte votorum meorum? 3 Ne dederis
mulieribus substantiam tuam, et divitias tuas ad
delendos reges. 4 Noli regibus, o Lamuel, noli
regibus dare vinum: quia nullum secretum est ubi
regnat ebrietas. 5 et ne forte bibant, et obliviscantur
iudiciorum, et mutent causam filiorum pauperis. 6
Date siceram moerentibus, et vinum his, qui amaro
sunt animo: 7 ut bibant, et obliviscantur egestatis
suae, et doloris sui non recordentur amplius. 8
Aperi os tuum muto, et causis omnium filiorum qui
pertranseunt: 9 aperi os tuum, decerne quod iustum
est, et iudica inopem et pauperem. 10 Mulierem
fortem quis inveniet? procul, et de ultimis finibus

pretium eius. **11** Confidit in ea cor viri sui, et spoliis
non indigebit. **12** Reddet ei bonum, et non malum,
omnibus diebus vitae suae. **13** Quaesivit lanam et
linum, et operata est consilia manuum suarum. **14**
Facta est quasi navis institoris, de longe portans
panem suum. **15** Et de nocte surrexit, deditque
praedam domesticis suis, et cibaria ancillis suis. **16**
Consideravit agrum, et emit eum: de fructu manuum
suarum plantavit vineam. **17** Accinxit fortitudine
lumbos suos, et roboravit brachium suum. **18**
Gustavit, et vidit quia bona est negotiatio eius:
non extinguetur in nocte lucerna eius. **19** Manum
suam misit ad fortia, et digiti eius apprehenderunt
fusum. **20** Manum suam aperuit inopi, et palmas
suas extendit ad pauperem. **21** Non timebit domui
suae a frigoribus nivis: omnes enim domestici eius
vestiti sunt duplicibus. **22** Stragulatam vestem
fecit sibi: byssus, et purpura indumentum eius.
23 Nobilis in portis vir eius, quando sederit cum
senatoribus terrae. **24** Sindonem fecit, et vendidit,
et cingulum tradidit Chananaeo. **25** Fortitudo et
decor indumentum eius, et ridebit in die novissimo.
26 Os suum aperuit sapientiae, et lex clementiae in
lingua eius. **27** Consideravit semitas domus suae, et
panem otiosa non comedit. **28** Surrexerunt filii eius,
et beatissimam praedicaverunt: vir eius, et laudavit
eam. **29** Multae filiae congregaverunt sibi divitias:
tu supergressa es universas. **30** Fallax gratia, et
vana est pulchritudo: mulier timens Dominum ipsa
laudabitur. **31** Date ei de fructu manuum suarum: et
laudent eam in portis opera eius.

Ecclesiastes

1 Verba Ecclesiastae, filii David, regis Ierusalem. **2** Vanitas vanitatum, dixit Ecclesiastes: vanitas
vanitatum, et omnia vanitas. **3** Quid habet amplius
homo de universo labore suo, quo laborat sub sole?
4 Generatio praeterit, et generatio advenit: terra
autem in aeternum stat. **5** Oritur sol, et occidit,
et ad locum suum revertitur: ibique renascens,
6 gyrat per Meridiem, et flectitur ad Aquilonem:
lustrans universa in circuitu pergit spiritus, et in
circulos suos revertitur. **7** Omnia flumina intrant
in mare, et mare non redundat: ad locum, unde
exeunt flumina, revertuntur ut iterum fluant. **8**
Cunctae res difficiles: non potest eas homo explicare
sermone. Non saturatur oculus visu, nec auris
auditu impletur. **9** Quid est quod fuit? ipsum quod
futurum est. Quid est quod factum est? ipsum quod
faciendum est. **10** Nihil sub sole novum, nec valet
quisquam dicere: Ecce hoc recens est: iam enim
praecessit in saeculis, quae fuerunt ante nos. **11**
Non est priorum memoria: sed nec eorum quidem,
quae postea futura sunt, erit recordatio apud eos,
qui futuri sunt in novissimo. **12** Ego Ecclesiastes fui
rex Israel in Ierusalem, **13** et proposui in animo meo
quaerere et investigare sapienter de omnibus, quae
fiunt sub sole. Hanc occupationem pessimam dedit
Deus filiis hominum, ut occuparentur in ea. **14** Vidi
cuncta, quae fiunt sub sole, et ecce universa vanitas,
et afflictio spiritus. **15** Perversi difficile corriguntur,
et stultorum infinitus est numerus. **16** Locutus
sum in corde meo, dicens: Ecce magnus effectus
sum, et praecessi omnes sapientia, qui fuerunt ante
me in Ierusalem: et mens mea contemplata est
multa sapienter, et didici. **17** Dedique cor meum ut
scirem prudentiam, atque doctrinam, erroresque et
stultitiam: et agnovi quod in his quoque esset labor,
et afflictio spiritus, **18** eo quod in multa sapientia
multa sit indignatio: et qui addit scientiam, addit et
laborem.

2 Dixi ergo in corde meo: Vadam, et affluam
deliciis, et fruar bonis. Et vidi quod hoc quoque
esset vanitas. **2** Risum reputavi errorem: et gaudio
dixi: Quid frustra deciperis? **3** Cogitavi in corde
meo abstrahere a vino carnem meam, ut animam
meam transferrem ad sapientiam, devitaremque
stultitiam, donec viderem quid esset utile filiis
hominum: quo facto opus est sub sole numero
dierum vitae suae. **4** Magnificavi opera mea,
aedificavi mihi domos, et plantavi vineas, **5** feci
hortos, et pomaria, et consevi ea cuncti generis
arboribus, **6** et extruxi mihi piscinas aquarum,
ut irrigarem silvam lignorum germinantium, **7**
possedi servos et ancillas, multamque familiam
habui: armenta quoque, et magnos ovium greges
ultra omnes qui fuerunt ante me in Ierusalem: **8**
coacervavi mihi argentum, et aurum, et substantias
regum, ac provinciarum: feci mihi cantores, et
cantatrices, et delicias filiorum hominum, scyphos,
et urceos in ministerio ad vina fundenda: **9** et
supergressus sum opibus omnes, qui ante me
fuerunt in Ierusalem: sapientia quoque perseveravit
mecum. **10** Et omnia, quae desideraverunt oculi mei,
non negavi eis: nec prohibui cor meum quin omni
voluptate frueretur, et oblectaret se in his, quae
praeparaveram: et hanc ratus sum partem meam, si
uterer labore meo. **11** Cumque me convertissem
ad universa opera, quae fecerant manus meae, et
ad labores, in quibus frustra sudaveram, vidi in
omnibus vanitatem et afflictionem animi, et nihil
permanere sub sole. **12** Transivi ad contemplandam
sapientiam, erroresque et stultitiam (quid est,
inquam, homo, ut sequi possit regem Factorem
suum?) **13** et vidi quod tantum praecederet sapientia
stultitiam, quantum differt lux a tenebris. **14**
Sapientis oculi in capite eius: stultus in tenebris
ambulat: et didici quod unus utriusque esset
interitus. **15** Et dixi in corde meo: Si unus et
stulti et meus occasus erit, quid mihi prodest
quod maiorem sapientiae dedi operam? Locutusque
cum mente mea, animadverti quod hoc quoque
esset vanitas. **16** Non enim erit memoria sapientis
similiter ut stulti in perpetuum, et futura tempora
oblivione cuncta pariter operient: moritur doctus
similiter et indoctus. **17** Et idcirco taeduit me vite
meae videntem mala universa esse sub sole, et
cuncta vanitatem et afflictionem spiritus. **18** Rursus
detestatus sum omnem industriam meam, qua sub
sole studiosissime laboravi, habiturus heredem
post me, **19** quem ignoro, utrum sapiens an stultus
futurus sit, et dominabitur in laboribus meis, quibus
desudavi et solicitus fui. et est quidquam tam
vanum? **20** Unde cessavi, renunciavitque cor meum
ultra laborare sub sole. **21** Nam cum alius laboret
in sapientia, et doctrina, et solicitudine, homini
otioso quaesita dimittit: et hoc ergo, vanitas, et
magnum malum. **22** Quid enim proderit homini de
universo labore suo, et afflictione spiritus, qua sub
sole cruciatus est? **23** Cuncti dies eius doloribus
et aerumnis pleni sunt, nec per noctem mente
requiescit: et hoc nonne vanitas est? **24** Nonne
melius est comedere et bibere, et ostendere animae
suae bona de laboribus suis? et hoc de manu Dei
est. **25** Quis ita devorabit, et deliciis affluet ut
ego? **26** Homini bono in conspectu suo dedit Deus

sapientiam, et scientiam, et laetitiam: peccatori
autem dedit afflictionem, et curam superfluam, ut
addat, et congreget, et tradat ei qui placuit Deo: sed
et hoc vanitas est, et cassa solicitudo mentis.

3 Omnia tempus habent, et suis spatiis transeunt
universa sub caelo. **2** Tempus nascendi, et
tempus moriendi. Tempus plantandi, et tempus
evellendi quod plantatum est. **3** Tempus occidendi,
et tempus sanandi: Tempus destruendi, et tempus
aedificandi. **4** Tempus flendi, et tempus ridendi.
Tempus plangendi, et tempus saltandi. **5** Tempus
spargendi lapides, et tempus colligendi. Tempus
amplexandi, et tempus longe fieri ab amplexibus. **6**
Tempus acquirendi, et tempus perdendi. Tempus
custodiendi, et tempus abiiciendi. **7** Tempus
scindendi, et tempus consuendi. Tempus tacendi, et
tempus loquendi. **8** Tempus dilectionis, et tempus
odii. Tempus belli, et tempus pacis. **9** Quid habet
amplius homo de labore suo? **10** Vidi afflictionem,
quam dedit Deus filiis hominum, ut distendantur in
ea. **11** Cuncta fecit bona in tempore suo, et mundum
tradidit disputationi eorum, ut non inveniat homo
opus, quod operatus est Deus ab initio usque ad
finem. **12** Et cognovi quod non esset melius nisi
laetari, et facere bene in vita sua. **13** Omnis enim
homo, qui comedit et bibit, et videt bonum de
labore suo, hoc donum Dei est. **14** Didici quod omnia
opera, quae fecit Deus, perseverent in perpetuum:
non possumus eis quidquam addere, nec auferre,
quae fecit Deus ut timeatur. **15** Quod factum est,
ipsum permanet: quae futura sunt, iam fuerunt: et
Deus instaurat quod abiit. **16** Vidi sub sole in loco
iudicii impietatem, et in loco iustitiae iniquitatem.
17 Et dixi in corde meo: Iustum, et impium iudicabit
Deus, et tempus omnis rei tunc erit. **18** Dixi in
corde meo de filiis hominum, ut probaret eos Deus,
et ostenderet similes esse bestiis. **19** Idcirco unus
interitus est hominis, et iumentorum, et aequa
utriusque conditio: sicut moritur homo, sic et illa
moriuntur: similiter spirant omnia, et nihil habet
homo iumento amplius: cuncta subiacent vanitati,
20 et omnia pergunt ad unum locum: de terra facta
sunt, et in terram pariter revertuntur. **21** Quis novit
si spiritus filiorum Adam ascendat sursum, et si
spiritus iumentorum descendat deorsum? **22** Et
deprehendi nihil esse melius quam laetari hominem
in opere suo, et hanc esse partem illius. Quis enim
eum adducet, ut post se futura cognoscat?

4 Verti me ad alia, et vidi calumnias, quae sub sole
geruntur, et lacrymas innocentium, et neminem
consolatorem: nec posse resistere eorum violentiae,
cunctorum auxilio destitutos. **2** Et laudavi magis
mortuos, quam viventes: **3** et feliciorem utroque
iudicavi, qui necdum natus est, nec vidit mala quae
sub sole fiunt. **4** Rursum contemplatus sum omnes
labores hominum, et industrias animadverti patere
invidiae proximi: et in hoc ergo vanitas, et cura
superflua est. **5** Stultus complicat manus suas, et
comedit carnes suas, dicens: **6** Melior est pugillus
cum requie, quam plena utraque manus cum labore,
et afflictione animi. **7** Considerans reperi et aliam
vanitatem sub sole: **8** unus est, et secundum non
habet, non filium, non fratrem, et tamen laborare
non cessat, nec satiantur oculi eius divitiis: nec
recogitat, dicens: Cui laboro, et fraudo animam
meam bonis? in hoc quoque vanitas est, et afflictio
pessima. **9** Melius est ergo duos esse simul, quam
unum: habent enim emolumentum societatis suae:
10 si unus ceciderit, ab altero fulcietur. vae soli:
quia cum ceciderit, non habet sublevantem se.
11 Et si dormierint duo, fovebuntur mutuo: unus
quomodo calefiet? **12** Et si quispiam praevaluerit
contra unum, duo resistunt ei: funiculus triplex
difficile rumpitur. **13** Melior est puer pauper et
sapiens, rege sene et stulto, qui nescit praevidere in
posterum. **14** Quod de carcere, catenisque interdum
quis egrediatur ad regnum: et alius natus in regno,
inopia consumatur. **15** Vidi cunctos viventes, qui
ambulant sub sole cum adolescente secundo, qui
consurget pro eo. **16** Infinitus numerus est populi
omnium, qui fuerunt ante eum: et qui postea futuri
sunt, non laetabuntur in eo. sed et hoc, vanitas et
afflictio spiritus.

5 Custodi pedem tuum ingrediens domum Dei,
et appropinqua ut audias. Multo enim melior
est obedientia, quam stultorum victimae, qui
nesciunt quid faciunt mali. **2** Ne temere quid
loquaris, neque cor tuum sit velox ad proferendum
sermonem coram Deo. Deus enim in caelo, et tu
super terram: idcirco sint pauci sermones tui.
3 Multas curas sequuntur somnia, et in multis
sermonibus invenietur stultitia. **4** Si quid vovisti
Deo, ne moreris reddere: displicet enim ei infidelis
et stulta promissio. sed quodcumque voveris, redde:
5 multoque melius est non vovere, quam post
votum promissa non reddere. **6** Ne dederis os
tuum ut peccare facias carnem tuam: neque dicas
coram angelo: Non est providentia: ne forte iratus
Deus contra sermones tuos, dissipet cuncta opera
manuum tuarum. **7** Ubi multa sunt somnia, plurimae
sunt vanitates, et sermones innumeri: tu vero Deum
time. **8** Si videris calumnias egenorum, et violenta
iudicia, et subverti iustitiam in provincia, non
mireris super hoc negotio: quia excelso excelsior

est alius, et super hos quoque eminentiores sunt
alii, 9 et insuper universae terrae rex imperat
servienti. 10 Avarus non implebitur pecunia: et
qui amat divitias, fructum non capiet ex eis: et
hoc ergo vanitas. 11 Ubi multae sunt opes, multi
et qui comedunt eas. Et quid prodest possessori,
nisi quod cernit divitias oculis suis? 12 Dulcis est
somnus operanti, sive parum, sive multum comedat:
saturitas autem divitis non sinit eum dormire.
13 Est et alia infirmitas pessima, quam vidi sub
sole: divitiae conservatae in malum domini sui.
14 Pereunt enim in afflictione pessima: generavit
filium, qui in summa egestate erit. 15 Sicut egressus
est nudus de utero matris suae, sic revertetur, et
nihil auferet secum de labore suo. 16 Miserabilis
prorsus infirmitas: quo modo venit, sic revertetur.
Quid ergo prodest ei quod laboravit in ventum?
17 Cunctis diebus vitae suae comedit in tenebris
et in curis multis, et in aerumna atque tristitia.
18 Hoc itaque visum est mihi bonum ut comedat
quis, et bibat, et fruatur laetitia ex labore suo, quo
laboravit ipse sub sole numero dierum vitae suae,
quos dedit ei Deus, et haec est pars illius. 19 Et omni
homini, cui dedit Deus divitias, atque substantiam,
potestatemque ei tribuit ut comedat ex eis, et
fruatur parte sua, et laetetur de labore suo: hoc est
donum Dei. 20 Non enim satis recordabitur dierum
vitae suae, eo quod Deus occupet deliciis cor eius.

6 Est et aliud malum, quod vidi sub sole, et quidem
frequens apud homines: 2 Vir, cui dedit Deus
divitias, et substantiam, et honorem, et nihil deest
animae suae ex omnibus, quae desiderat: nec tribuit
ei potestatem Deus ut comedat ex eo, sed homo
extraneus vorabit illud. hoc vanitas, et miseria
magna est. 3 Si genuerit quispiam centum liberos, et
vixerit multos annos, et plures dies aetatis habuerit,
et anima illius non utatur bonis substantiae suae,
sepulturaque careat: de hoc ergo pronuncio quod
melior illo sit abortivus. 4 Frustra enim venit, et
pergit ad tenebras, et oblivione delebitur nomen
eius. 5 Non vidit solem, neque cognovit distantiam
boni et mali: 6 etiam si duobus millibus annis
vixerit, et non fuerit perfruitus bonis: nonne ad
unum locum properant omnia? 7 Omnis labor
hominis in ore eius: sed anima eius non implebitur.
8 Quid habet amplius sapiens a stulto? et quid
pauper nisi ut pergat illuc, ubi est vita? 9 Melius est
videre quod cupias, quam desiderare quod nescias.
sed et hoc vanitas est, et praesumptio spiritus. 10
Qui futurus est, iam vocatum est nomen eius: et
scitur quod homo sit, et non possit contra fortiorem
se in iudicio contendere. 11 Verba sunt plurima,
multamque in disputando habentia vanitatem. 12
Quid necesse est homini maiora se quaerere, cum
ignoret quid conducat sibi in vita sua numero
dierum peregrinationis suae, et tempore, quod
velut umbra praeterit? Aut quis ei poterit indicare
quod post eum futurum sub sole sit?

7 Melius est nomen bonum, quam unguenta
pretiosa: et dies mortis die nativitatis. 2 Melius
est ire ad domum luctus, quam ad domum convivii:
in illa enim finis cunctorum admonetur hominum,
et vivens cogitat quid futurum sit. 3 Melior est ira
risu: quia per tristitiam vultus, corrigitur animus
delinquentis. 4 Cor sapientium ubi tristitia est, et
cor stultorum ubi laetitia. 5 Melius est a sapiente
corripi, quam stultorum adulatione decipi. 6 quia
sicut sonitus spinarum ardentium sub olla, sic risus
stulti: sed et hoc vanitas. 7 Calumnia conturbat
sapientem, et perdet robur cordis illius. 8 Melior est
finis orationis, quam principium. Melior est patiens
arrogante. 9 Ne sis velox ad irascendum: quia ira in
sinu stulti requiescit. 10 Ne dicas: Quid putas causae
est quod priora tempora meliora fuere quam nunc
sunt? stulta enim est huiuscemodi interrogatio. 11
Utilior est sapientia cum divitiis, et magis prodest
videntibus solem. 12 Sicut enim protegit sapientia,
sic protegit pecunia. hoc autem plus habet eruditio
et sapientia, quod vitam tribuunt possessori suo. 13
Considera opera Dei, quod nemo possit corrigere
quem ille despexerit. 14 In die bona fruere bonis, et
malam diem praecave. sicut enim hanc, sic et illam
fecit Deus, ut non inveniat homo contra eum iustas
querimonias. 15 Haec quoque vidi in diebus vanitatis
meae: Iustus perit in iustitia sua, et impius multo
vivit tempore in malitia sua. 16 Noli esse iustus
multum: neque plus sapias quam necesse est, ne
obstupescas. 17 Ne impie agas multum: et noli esse
stultus, ne moriaris in tempore non tuo. 18 Bonum
est te sustentare iustum, et ab illo ne subtrahas
manum tuam: quia qui timet Deum, nihil negligit.
19 Sapientia confortavit sapientem super decem
principes civitatis. 20 Non est enim homo iustus in
terra, qui faciat bonum, et non peccet. 21 Sed et
cunctis sermonibus, qui dicuntur, ne accomodes cor
tuum: ne forte audias servum tuum maledicentem
tibi. 22 scit enim conscientia tua, quia et tu crebro
maledixisti aliis. 23 Cuncta tentavi in sapientia.
Dixi: Sapiens efficiar: et ipsa longius recessit a me
24 multo magis quam erat: et alta profunditas, quis
inveniet eam? 25 Lustravi universa animo meo, ut
scirem, et considerarem, et quaererem sapientiam,
et rationem: et ut cognoscerem impietatem stulti,
et errorem imprudentium: 26 et inveni amariorem

morte mulierem, quae laqueus venatorum est, et
sagena cor eius, vincula sunt manus illius. qui placet
Deo, effugiet illam: qui autem peccator est, capietur
ab illa. 27 Ecce hoc inveni, dixit Ecclesiastes, unum
et alterum, ut invenirem rationem, 28 quam adhuc
quaerit anima mea, et non inveni. Virum de mille
unum reperi, mulierem ex omnibus non inveni. 29
Solummodo hoc inveni, quod fecerit Deus hominem
rectum, et ipse se infinitis miscuerit quaestionibus.
Quis talis ut sapiens est? et quis cognovit solutionem
verbi?

8 Sapientia hominis lucet in vultu eius, et
potentissimus faciem illius commutabit. 2
Ego os regis observo, et praecepta iuramenti
Dei. 3 Ne festines recedere a facie eius, neque
permaneas in opere malo: quia omne, quod
voluerit, faciet: 4 et sermo illius potestate plenus
est: nec dicere ei quisquam potest: Quare ita
facis? 5 Qui custodit praeceptum, non experietur
quidquam mali. Tempus et responsionem cor
sapientis intelligit. 6 Omni negotio tempus est, et
opportunitas, et multa hominis afflictio: 7 quia
ignorat praeterita, et futura nullo scire potest
nuncio. 8 Non est in hominis potestate prohibere
spiritum, nec habet potestatem in die mortis, nec
sinitur quiescere ingruente bello, neque salvabit
impietas impium. 9 Omnia haec consideravi, et
dedi cor meum in cunctis operibus, quae fiunt sub
sole. Interdum dominatur homo homini in malum
suum. 10 Vidi impios sepultos: qui etiam cum adhuc
viverent, in loco sancto erant, et laudabantur in
civitate quasi iustorum operum. sed et hoc vanitas
est. 11 Etenim quia non profertur cito contra
malos sententia, absque timore ullo filii hominum
perpetrant mala. 12 Attamen peccator ex eo quod
centies facit malum, et per patientiam sustentatur,
ego cognovi quod erit bonum timentibus Deum, qui
verentur faciem eius. 13 Non sit bonum impio, nec
prolongentur dies eius, sed quasi umbra transeant
qui non timent faciem Domini. 14 Est et alia vanitas,
super terram. sunt iusti, quibus mala proveniunt,
quasi opera egerint impiorum: et sunt impii, qui ita
securi sunt, quasi iustorum facta habeant. sed et
hoc vanissimum iudico. 15 Laudavi igitur laetitiam
quod non esset homini bonum sub sole, nisi quod
comederet, et biberet, atque gauderet: et hoc solum
secum auferret de labore suo in diebus vitae suae,
quos dedit ei Deus sub sole. 16 Et apposui cor meum
ut scirem sapientiam, et intelligerem distentionem,
quae versatur in terra: est homo, qui diebus et
noctibus somnum non capit oculis. 17 Et intellexi
quod omnium operum Dei nullam possit homo
invenire rationem eorum, quae fiunt sub sole:
et quanto plus laboraverit ad quaerendum, tanto
minus inveniat: etiam si dixerit sapiens se nosse,
non poterit reperire.

9 Omnia haec tractavi in corde meo, ut curiose
intelligerem: Sunt iusti atque sapientes, et opera
eorum in manu Dei: et tamen nescit homo utrum
amore, an odio dignus sit: 2 sed omnia in futurum
servantur incerta, eo quod universa aeque eveniant
iusto et impio, bono et malo, mundo et immundo,
immolanti victimas, et sacrificia contemnenti. sicut
bonus, sic et peccator: ut periurus, ita et ille qui
verum deierat. 3 Hoc est pessimum inter omnia,
quae sub sole fiunt, quia eadem cunctis eveniunt.
unde et corda filiorum hominum implentur malitia,
et contemptu in vita sua, et post haec ad inferos
deducentur. (questioned) 4 Nemo est qui semper
vivat, et qui huius rei habeat fiduciam: melior est
canis vivus leone mortuo. 5 Viventes enim sciunt se
esse morituros, mortui vero nihil noverunt amplius,
nec habent ultra mercedem: quia oblivioni tradita
est memoria eorum. 6 Amor quoque, et odium, et
invidiae simul perierunt, nec habent partem in hoc
saeculo, et in opere, quod sub sole geritur. 7 Vade
ergo et comede in laetitia panem tuum, et bibe
cum gaudio vinum tuum: quia Deo placent opera
tua. 8 Omni tempore sint vestimenta tua candida,
et oleum de capite tuo non deficiat. 9 Perfruere
vita cum uxore, quam diligis, cunctis diebus vitae
instabilitatis tuae, qui dati sunt tibi sub sole omni
tempore vanitatis tuae: haec est enim pars in vita, et
in labore tuo, quo laboras sub sole. 10 Quodcumque
facere potest manus tua, instanter operare: quia nec
opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt
apud inferos, quo tu properas. (Sheol h7585) 11 Verti
me ad aliud, et vidi sub sole, nec velocium esse
cursum, nec fortium bellum, nec sapientium panem,
nec doctorum divitias, nec artificum gratiam:
sed tempus, casumque in omnibus. 12 Nescit
homo finem suum: sed sicut pisces capiuntur
hamo, et sicut aves laqueo comprehenduntur,
sic capiuntur homines in tempore malo, cum eis
extemplo supervenerit. 13 Hanc quoque sub sole
vidi sapientiam, et probavi maximam: 14 Civitas
parva, et pauci in ea viri: venit contra eam rex
magnus, et vallavit eam, extruxitque munitiones
per gyrum, et perfecta est obsidio. 15 Inventusque
est in ea vir pauper et sapiens, et liberavit urbem
per sapientiam suam, et nullus deinceps recordatus
est hominis illius pauperis. 16 Et dicebam ego,
meliorem esse sapientiam fortitudine: quomodo
ergo sapientia pauperis contempta est, et verba eius

non sunt audita? 17 Verba sapientium audiuntur in
silentio plus quam clamor principis inter stultos.
18 Melior est sapientia, quam arma bellica: et qui in
uno peccaverit, multa bona perdet.

10 Muscae morientes perdunt suavitatem
unguenti. Pretiosior est sapientia et gloria,
parva et ad tempus stultitia. 2 Cor sapientis in
dextera eius, et cor stulti in sinistra illius. 3 Sed et in
via stultus ambulans, cum ipse insipiens sit, omnes
stultos aestimat. 4 Si spiritus potestatem habentis
ascenderit super te, locum tuum ne demiseris:
quia curatio faciet cessare peccata maxima. 5
Est malum quod vidi sub sole, quasi per errorem
egrediens a facie principis: 6 positum stultum in
dignitate sublimi, et divites sedere deorsum. 7
Vidi servos in equis: et principes ambulantes super
terram quasi servos. 8 Qui fodit foveam, incidet in
eam: et qui dissipat sepem, mordebit eum coluber.
9 Qui transfert lapides, affligetur in eis: et qui
scindit ligna, vulnerabitur ab eis. 10 Si retusum
fuerit ferrum, et hoc non ut prius, sed hebetatum
fuerit, multo labore exacuetur, et post industriam
sequetur sapientia. 11 Si mordeat serpens in silentio,
nihil eo minus habet qui occulte detrahit. 12
Verba oris sapientis gratia: et labia insipientis
praecipitabunt eum: 13 Initium verborum eius
stultitia, et novissimum oris illius error pessimus.
14 Stultus verba multiplicat. Ignorat homo quid
ante se fuerit: et quid post se futurum sit, quis
ei poterit indicare? 15 Labor stultorum affliget
eos, qui nesciunt in urbem pergere. 16 Vae tibi
terra, cuius rex puer est, et cuius principes mane
comedunt. 17 Beata terra, cuius rex nobilis est,
et cuius principes vescuntur in tempore suo ad
reficiendum, et non ad luxuriam. 18 In pigritiis
humiliabitur contignatio, et in infirmitate manuum
perstillabit domus. 19 In risum faciunt panem, et
vinum ut epulentur viventes: et pecuniae obediunt
omnia. 20 In cogitatione tua regi ne detrahas, et
in secreto cubiculi tui ne maledixeris diviti: quia
et aves caeli portabunt vocem tuam, et qui habet
pennas annunciabit sententiam.

11 Mitte panem tuum super transeuntes aquas:
quia post tempora multa invenies illum. 2
Da partes septem, necnon et octo: quia ignoras
quid futurum sit mali super terram. 3 Si repletae
fuerint nubes, imbrem super terram effundent. Si
ceciderit lignum ad Austrum, aut ad Aquilonem, in
quocumque loco ceciderit, ibi erit. 4 Qui observat
ventum, non seminat: et qui considerat nubes,
numquam metet. 5 Quomodo ignoras quae sit
via spiritus, et qua ratione compingantur ossa
in ventre praegnantis; sic nescis opera Dei, qui
fabricator est omnium. 6 Mane semina semen tuum,
et vespere ne cesset manus tua: quia nescis quid
magis oriatur, hoc aut illud: et si utrumque simul,
melius erit. 7 Dulce lumen, et delectabile est oculis
videre solem. 8 Si annis multis vixerit homo, et
in his omnibus laetatus fuerit, meminisse debet
tenebrosi temporis, et dierum multorum: qui cum
venerint, vanitatis arguentur praeterita. 9 Laetare
ergo iuvenis in adolescentia tua, et in bono sit cor
tuum in diebus iuventutis tuae, et ambula in viis
cordis tui, et in intuitu oculorum tuorum: et scito
quod pro omnibus his adducet te Deus in iudicium.
10 Aufer iram a corde tuo, et amove malitiam a
carne tua. Adolescentia enim et voluptas vana sunt.

12 Memento Creatoris tui in diebus iuventutis
tuae, antequam veniat tempus afflictionis, et
appropinquent anni, de quibus dicas: Non mihi
placent, 2 antequam tenebrescat sol, et lumen, et
luna, et stellae, et revertantur nubes post pluviam:
3 quando commovebuntur custodes domus, et
nutabunt viri fortissimi, et otiosae erunt molentes
in minuto numero, et tenebrescent videntes per
foramina: 4 et claudent ostia in platea, in humilitate
vocis molentis, et consurgent ad vocem volucris,
et obsurdescent omnes filiae carminis. 5 Excelsa
quoque timebunt, et formidabunt in via, florebit
amygdalus, impinguabitur locusta, et dissipabitur
capparis: quoniam ibit homo in domum aeternitatis
suae, et circuibunt in platea plangentes. 6 Antequam
rumpatur funiculus argenteus, et recurrat vitta
aurea, et conteratur hydria super fontem, et
confringatur rota super cisternam, 7 et revertatur
pulvis in terram suam unde erat, et spiritus redeat
ad Deum, qui dedit illum. 8 Vanitas vanitatum,
dixit Ecclesiastes, et omnia vanitas. 9 Cumque esset
sapientissimus Ecclesiastes, docuit populum, et
enarravit quae fecerat: et investigans composuit
parabolas multas. 10 Quaesivit verba utilia, et
conscripsit sermones rectissimos, ac veritate plenos.
11 Verba sapientium sicut stimuli, et quasi clavi
in altum defixi, quae per magistrorum consilium
data sunt a pastore uno. 12 His amplius fili mi
ne requiras. Faciendi plures libros nullus est finis:
frequensque meditatio, carnis afflictio est. 13 Finem
loquendi pariter omnes audiamus. Deum time, et
mandata eius observa: hoc est enim omnis homo:
14 et cuncta, quae fiunt, adducet Deus in iudicium
pro omni errato, sive bonum, sive malum illud sit.

Canticum Canticorum

1 **2** Osculetur me osculo oris sui: quia meliora sunt
ubera tua vino, **3** fragrantia unguentis optimis.
Oleum effusum nomen tuum: ideo adolescentulae
dilexerunt te. **4** Trahe me: post te curremus
in odorem unguentorum tuorum. Introduxit me
rex in cellaria sua: exultabimus et laetabimur
in te, memores uberum tuorum super vinum:
recti diligunt te. **5** Nigra sum, sed formosa, filiae
Ierusalem, sicut tabernacula Cedar, sicut pelles
Salomonis. **6** Nolite me considerare quod fusca
sim, quia decoloravit me sol: filii matris meae
pugnaverunt contra me, posuerunt me custodem in
vineis: vineam meam non custodivi. **7** Indica mihi,
quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in
meridie, ne vagari incipiam post greges sodalium
tuorum. **8** Si ignoras te o pulcherrima inter mulieres,
egredere, et abi post vestigia gregum tuorum, et
pasce hoedos tuos iuxta tabernacula pastorum.
9 Equitatui meo in curribus Pharaonis assimilavi
te amica mea. **10** Pulchrae sunt genae tuae sicut
turturis: collum tuum sicut monilia. **11** Murenulas
aureas faciemus tibi, vermiculatas argento. **12** Dum
esset rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem
suum. **13** Fasciculus myrrhae dilectus meus mihi,
inter ubera mea commorabitur. **14** Botrus cypri
dilectus meus mihi, in vineis Engaddi. **15** Ecce tu
pulchra es amica mea, ecce tu pulchra es, oculi tui
columbarum. **16** Ecce tu pulcher es dilecte mi, et
decorus. Lectulus noster floridus: **17** tigna domorum
nostrarum cedrina, laquearia nostra cypressina.

2 Ego flos campi, et lilium convallium. **2** Sicut
lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. **3**
Sicut malus inter ligna silvarum, sic dilectus meus
inter filios. Sub umbra illius quem desideraveram,
sedi: et fructus eius dulcis gutturi meo. **4** Introduxit
me in cellam vinariam, ordinavit in me charitatem.
5 Fulcite me floribus, stipate me malis: quia amore
langueo. **6** Laeva eius sub capite meo, et dextera illius
amplexabitur me. **7** Adiuro vos filiae Ierusalem per
capreas, cervosque camporum, ne suscitetis, neque
evigilare faciatis dilectam, quoadusque ipsa velit. **8**
Vox dilecti mei, ecce iste venit saliens in montibus,
transiliens colles: **9** similis est dilectus meus capreae,
hinnuloque cervorum. en ipse stat post parietem
nostrum respiciens per fenestras, prospiciens per
cancellos. **10** En dilectus meus loquitur mihi: Surge,
propera amica mea, columba mea, formosa mea,
et veni. **11** Iam enim hiems transiit, imber abiit,
et recessit. **12** Flores apparuerunt in terra nostra,
tempus putationis advenit: vox turturis audita est
in terra nostra: **13** ficus protulit grossos suos: vineae
florentes dederunt odorem suum. Surge, propera
amica mea, speciosa mea, et veni: **14** columba mea
in foraminibus petrae, in caverna maceriae, ostende
mihi faciem tuam, sonet vox tua in auribus meis:
vox enim tua dulcis, et facies tua decora. **15** Capite
nobis vulpes parvulas, quae demoliuntur vineas:
nam vinea nostra floruit. **16** Dilectus meus mihi,
et ego illi, qui pascitur inter lilia **17** donec aspiret
dies, et inclinentur umbrae. Revertere: similis esto,
dilecte mi, capreae, hinnuloque cervorum super
montes Bethel.

3 In lectulo meo per noctes quaesivi quem diligit
anima mea: quaesivi illum, et non inveni. **2**
Surgam, et circuibo civitatem: per vicos et plateas
quaeram quem diligit anima mea: quaesivi illum, et
non inveni. **3** Invenerunt me vigiles, qui custodiunt
civitatem: Num quem diligit anima mea, vidistis?
4 Paululum cum pertransissem eos, inveni quem
diligit anima mea: tenui eum, nec dimittam donec
introducam illum in domum matris meae, et in
cubiculum genetricis meae. **5** Adiuro vos filiae
Ierusalem per capreas, cervosque camporum, ne
suscitetis, neque evigilare faciatis dilectam donec
ipsa velit. **6** Quae est ista, quae ascendit per
desertum sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhae,
et thuris, et universi pulveris pigmentarii? **7** En
lectulum Salomonis sexaginta fortes ambiunt ex
fortissimis Israel: **8** omnes tenentes gladios, et ad
bella doctissimi: uniuscuiusque ensis super femur
suum propter timores nocturnos. **9** Ferculum fecit
sibi rex Salomon de lignis Libani: **10** columnas eius
fecit argenteas, reclinatorium aureum, ascensum
purpureum: media charitate constravit propter
filias Ierusalem: **11** Egredimini et videte filiae Sion
regem Salomonem in diademate, quo coronavit
illum mater sua in die desponsationis illius, et in
die laetitiae cordis eius.

4 Quam pulchra es amica mea, quam pulchra
es! Oculi tui columbarum, absque eo, quod
intrinsecus latet. Capilli tui sicut greges caprarum,
quae ascenderunt de monte Galaad. **2** Dentes
tui sicut greges tonsarum, quae ascenderunt de
lavacro, omnes gemellis foetibus, et sterilis non
est inter eas. **3** Sicut vitta coccinea, labia tua: et
eloquium tuum, dulce. Sicut fragmen mali punici,
ita genae tuae, absque eo, quod intrinsecus latet.
4 Sicut turris David collum tuum, quae aedificata
est cum propugnaculis: mille clypei pendent ex

ea, omnis armatura fortium. 5 Duo ubera tua,
sicut duo hinnuli capreae gemelli, qui pascuntur in
liliis, 6 donec aspiret dies, et inclinentur umbrae,
vadam ad montem myrrhae, et ad collem thuris. 7
Tota pulchra es amica mea, et macula non est in
te. 8 Veni de Libano sponsa mea, veni de Libano,
veni: coronaberis de capite Amana, de vertice Sanir
et Hermon, de cubilibus leonum, de montibus
pardorum. 9 Vulnerasti cor meum soror mea
sponsa, vulnerasti cor meum in uno oculorum
tuorum, et in uno crine colli tui. 10 Quam pulchrae
sunt mammae tuae soror mea sponsa! pulchriora
sunt ubera tua vino, et odor unguentorum tuorum
super omnia aromata. 11 Favus distillans labia
tua sponsa, mel et lac sub lingua tua: et odor
vestimentorum tuorum sicut odor thuris. 12 Hortus
conclusus soror mea sponsa, hortus conclusus, fons
signatus. 13 Emissiones tuae paradisus malorum
punicorum cum pomorum fructibus. Cypri cum
nardo, 14 nardus et crocus, fistula et cinnamomum
cum universis lignis Libani, myrrha et aloe cum
omnibus primis unguentis. 15 Fons hortorum:
puteus aquarum viventium, quae fluunt impetu
de Libano. 16 Surge Aquilo, et veni Auster, perfla
hortum meum, et fluant aromata illius. Veniat
dilectus meus in hortum suum, et comedat fructum
pomorum suorum.

5 Veni in hortum meum soror mea sponsa, messui
myrrham meam cum aromatibus meis: comedi
favum cum melle meo, bibi vinum meum cum
lacte meo: comedite amici, et bibite, et inebriamini
charissimi. 2 Ego dormio, et cor meum vigilat:
vox dilecti mei pulsantis: Aperi mihi soror mea,
amica mea, columba mea, immaculata mea: quia
caput meum plenum est rore, et cincinni mei guttis
noctium. 3 Expoliavi me tunica mea, quomodo
induar illa? lavi pedes meos, quomodo inquinabo
illos? 4 Dilectus meus misit manum suam per
foramen, et venter meus intremuit ad tactum eius.
5 Surrexi, ut aperirem dilecto meo: manus meae
stillaverunt myrrham, et digiti mei pleni myrrha
probatissima. 6 Pessulum ostii mei aperui dilecto
meo: at ille declinaverat, atque transierat. Anima
mea liquefacta est, ut locutus est: quaesivi, et non
inveni illum: vocavi, et non respondit mihi. 7
Invenerunt me custodes qui circumeunt civitatem:
percusserunt me, et vulneraverunt me: tulerunt
pallium meum mihi custodes murorum. 8 Adiuro
vos filiae Ierusalem, si inveneritis dilectum meum,
ut nuncietis ei quia amore langueo. 9 Qualis est
dilectus tuus ex dilecto, o pulcherrima mulierum?
qualis est dilectus tuus ex dilecto, quia sic adiurasti
nos? 10 Dilectus meus candidus et rubicundus,
electus ex millibus. 11 Caput eius aurum optimum:
Comae eius sicut elatae palmarum, nigrae quasi
corvus. 12 Oculi eius sicut columbae super rivulos
aquarum, quae lacte sunt lotae, et resident iuxta
fluenta plenissima. 13 Genae illius sicut areolae
aromatum consitae a pigmentariis. Labia eius lilia
distillantia myrrham primam. 14 Manus illius
tornatiles aureae, plenae hyacinthis. Venter eius
eburneus, distinctus sapphiris. 15 Crura illius
columnae marmoreae, quae fundatae sunt super
bases aureas. Species eius ut Libani, electus ut cedri.
16 Guttur illius suavissimum, et totus desiderabilis:
talis est dilectus meus, et ipse est amicus meus,
filiae Ierusalem.

6 Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum?
quo declinavit dilectus tuus, et quaeremus eum
tecum? 2 Dilectus meus descendit in hortum suum
ad areolam aromatum, ut pascatur in hortis, et
lilia colligat. 3 Ego dilecto meo, et dilectus meus
mihi, qui pascitur inter lilia. 4 Pulchra es amica
mea, suavis, et decora sicut Ierusalem: terribilis ut
castrorum acies ordinata. 5 Averte oculos tuos a
me, quia ipsi me avolare fecerunt. Capilli tui sicut
grex caprarum, quae apparuerunt de Galaad. 6
Dentes tui sicut grex ovium, quae ascenderunt de
lavacro, omnes gemellis foetibus, et sterilis non est
in eis. 7 Sicut cortex mali punici, sic genae tuae
absque occultis tuis. 8 Sexaginta sunt reginae, et
octoginta concubinae, et adolescentularum non est
numerus. 9 Una est columba mea, perfecta mea,
una est matris suae, electa genetrici suae. Viderunt
eam filiae, et beatissimam praedicaverunt: reginae
et concubinae, et laudaverunt eam. 10 Quae est ista,
quae progreditur quasi aurora consurgens, pulchra
ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies
ordinata? 11 Descendi in hortum nucum, ut viderem
poma convallium, et inspicerem si floruisset vinea,
et germinassent mala punica. 12 Nescivi: anima mea
conturbavit me propter quadrigas Aminadab. 13
Revertere, revertere Sunamitis: revertere revertere,
ut intueamur te. Quid videbis in Sunamite, nisi
choros castrorum?

7 Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis,
filia principis! Iuncturae femorum tuorum, sicut
monilia, quae fabricata sunt manu artificis. 2
Umbilicus tuus crater tornatilis, numquam indigens
poculis. Venter tuus sicut acervus tritici, vallatus
liliis. 3 Duo ubera tua, sicut duo hinnuli gemelli
capreae. 4 Collum tuum sicut turris eburnea. Oculi
tui sicut piscinae in Hesebon, quae sunt in porta
filiae multitudinis. Nasus tuus sicut turris Libani,

quae respicit contra Damascum. 5 Caput tuum ut
Carmelus: et comae capitis tui, sicut purpura regis
vincta canalibus. 6 Quam pulchra es, et quam decora
charissima, in deliciis! 7 Statura tua assimilata est
palmae, et ubera tua botris. 8 Dixi: Ascendam in
palmam, et apprehendam fructus eius: et erunt
ubera tua sicut botri vineae: et odor oris tui sicut
malorum. 9 Guttur tuum sicut vinum optimum,
dignum dilecto meo ad potandum, labiisque et
dentibus illius ad ruminandum. 10 Ego dilecto
meo, et ad me conversio eius. 11 Veni dilecte mi,
egrediamur in agrum, commoremur in villis. 12
Mane surgamus ad vineas, videamus si floruit vinea,
si flores fructus parturiunt, si floruerunt mala
punica: ibi dabo tibi ubera mea. 13 Mandragorae
dederunt odorem. In portis nostris omnia poma:
nova et vetera, dilecte mi, servavi tibi.

8 Quis mihi det te fratrem meum sugentem ubera
matris meae, ut inveniam te foris, et deosculer
te, et iam me nemo despiciat? 2 Apprehendam te,
et ducam in domum matris meae: ibi me docebis,
et dabo tibi poculum ex vino condito, et mustum
malorum granatorum meorum. 3 Laeva eius sub
capite meo, et dextera illius amplexabitur me. 4
Adiuro vos filiae Ierusalem, ne suscitetis, neque
evigilare faciatis dilectam donec ipsa velit. 5
Quae est ista, quae ascendit de deserto, deliciis
affluens, innixa super dilectum suum? Sub arbore
malo suscitavi te: ibi corrupta est mater tua, ibi
violata est genitrix tua. 6 Pone me ut signaculum
super cor tuum, ut signaculum super brachium
tuum: quia fortis est ut mors dilectio. dura sicut
infernus aemulatio, lampades eius lampades ignis
atque flammarum. (Sheol h7585) 7 Aquae multae
non potuerunt extinguere charitatem, nec flumina
obruent illam: si dederit homo omnem substantiam
domus suae pro dilectione, quasi nihil despiciet
eam. 8 Soror nostra parva, et ubera non habet. quid
faciemus sorori nostrae in die quando alloquenda
est? 9 Si murus est, aedificemus super eum
propugnacula argentea: si ostium est, compingamus
illud tabulis cedrinis. 10 Ego murus: et ubera mea
sicut turris, ex quo facta sum coram eo quasi
pacem reperiens. 11 Vinea fuit pacifico in ea, quae
habet populos: tradidit eam custodibus, vir affert
pro fructu eius mille argenteos. 12 Vinea mea
coram me est. Mille tui pacifici, et ducenti his, qui
custodiunt fructus eius. 13 Quae habitas in hortis,
amici auscultant: fac me audire vocem tuam. 14
Fuge dilecte mi, et assimilare capreae, hinnuloque
cervorum super montes aromatum.

Isaiæ

1 Visio Isaiae filii Amos, quam vidit super
Iudam et Ierusalem in diebus Oziae, Ioathan,
Achaz, et Ezechiae regum Iuda. **2** Audite caeli,
et auribus percipe terra, quoniam Dominus
locutus est. Filios enutrivi, et exaltavi: ipsi autem
spreverunt me. **3** Cognovit bos possessorem
suum, et asinus praesepe Domini sui: Israel
autem me non cognovit, et populus meus
non intellexit. **4** Vae genti peccatrici, populo
gravi iniquitate, semini nequam, filiis sceleratis:
dereliquerunt Dominum, blasphemaverunt sanctum
Israel, abalienati sunt retrorsum. **5** Super quo
percutiam vos ultra, addentes praevaricationem?
omne caput languidum, et omne cor moerens.
6 A planta pedis usque ad verticem non est in
eo sanitas: vulnus, et livor, et plaga tumens, non
est circumligata, nec curata medicamine, neque
fota oleo. **7** Terra vestra deserta, civitates vestrae
succensae igni: regionem vestram coram vobis
alieni devorant, et desolabitur sicut in vastitate
hostili. **8** Et derelinquetur filia Sion ut umbraculum
in vinea, et sicut tugurium in cucumerario, et sicut
civitas, quae vastatur. **9** Nisi Dominus exercituum
reliquisset nobis semen, quasi Sodoma fuissemus,
et quasi Gomorrha similes essemus. **10** Audite
verbum Domini principes Sodomorum, percipite
auribus legem Dei nostri populus Gomorrhae. **11**
Quo mihi multitudinem victimarum vestrarum,
dicit Dominus? plenus sum. holocausta arietum,
et adipem pinguium, et sanguinem vitulorum. et
agnorum, et hircorum nolui. **12** Cum veniretis ante
conspectum meum, quis quaesivit haec de manibus
vestris, ut ambularetis in atriis meis? **13** ne offeratis
ultra sacrificium frustra: incensum abominatio est
mihi. Neomeniam, et sabbatum, et festivitates alias
non feram, iniqui sunt coetus vestri: **14** calendas
vestras, et sollemnitates vestras, odivit anima mea:
facta sunt mihi molesta, laboravi sustinens. **15** Et
cum extenderitis manus vestras, avertam oculos
meos a vobis: et cum multiplicaveritis orationem,
non exaudiam: manus enim vestrae sanguine plenae
sunt. **16** Lavamini, mundi estote, auferte malum
cogitationum vestrarum ab oculis meis: quiescite
agere perverse, **17** discite benefacere: quaerite
iudicium, subvenite oppresso, iudicate pupillo,
defendite viduam. **18** Et venite, et arguite me, dicit
Dominus: si fuerint peccata vestra ut coccinum,
quasi nix dealbabuntur: et si fuerint rubra quasi
vermiculus, velut lana alba erunt. **19** Si volueritis,
et audieritis me, bona terrae comeditis. **20** Quod
si nolueritis, et me ad iracundiam provocaveritis:
gladius devorabit vos, quia os Domini locutum
est. **21** Quomodo facta est meretrix civitas fidelis,
plena iudicii? iustitia habitavit in ea, nunc autem
homicidae. **22** Argentum tuum versum est in
scoriam: vinum tuum mistum est aqua. **23** Principes
tui infideles, socii furum: omnes diligunt munera,
sequuntur retributiones. Pupillo non iudicant: et
causa viduae non ingreditur ad illos. **24** Propter
hoc ait Dominus Deus exercituum fortis Israel: Heu,
consolabor super hostibus meis, et vindicabor de
inimicis meis. **25** Et convertam manum meam ad te,
et excoquam ad puram scoriam tuam, et auferam
omne stannum tuum. **26** Et restituam iudices tuos ut
fuerunt prius, et consiliarios tuos sicut antiquitus:
post haec vocaberis civitas iusti, urbs fidelis. **27** Sion
in iudicio redimetur, et reducent eam in iustitia:
28 et conteret scelestos, et peccatores simul: et
qui dereliquerunt Dominum, consumentur. **29**
Confundentur enim ab idolis, quibus sacrificaverunt:
et erubescetis super hortis, quos elegeratis, **30** cum
fueritis velut quercus defluentibus foliis, et velut
hortus absque aqua. **31** Et erit fortitudo vestra,
ut favilla stuppae, et opus vestrum quasi scintilla:
et succendetur utrumque simul, et non erit qui
extinguat.

2 Verbum, quod vidit Isaias, filius Amos, super
Iuda et Ierusalem. **2** Et erit in novissimis
diebus praeparatus mons domus Domini in vertice
montium, et elevabitur super colles, et fluent ad
eum omnes gentes. **3** Et ibunt populi multi, et
dicent: Venite et ascendamus ad montem Domini,
et ad domum Dei Iacob, et docebit nos vias suas,
et ambulabimus in semitis eius: quia de Sion
exibit lex, et verbum Domini de Ierusalem. **4** Et
iudicabit Gentes, et arguet populos multos: et
conflabunt gladios suos in vomeres, et lanceas suas
in falces: non levabit gens contra gentem gladium,
nec exercebuntur ultra ad praelium. **5** Domus
Iacob venite, et ambulemus in lumine Domini.
6 Proiecisti enim populum tuum, domum Iacob:
quia repleti sunt ut olim, et augeres habuerunt
ut Philisthiim, et pueris alienis adhaeserunt. **7**
Repleta est terra argento et auro: et non est finis
thesaurorum eius: **8** et repleta est terra eius equis:
et innumerabiles quadrigae eius. Et repleta est terra
eius idolis: opus manuum suarum adoraverunt,
quod fecerunt digiti eorum. **9** Et incurvavit se
homo, et humiliatus est vir: ne ergo dimittas eis.
10 Ingredere in petram, et abscondere in fossa
humo a facie timoris Domini, et a gloria maiestatis
eius. **11** Oculi sublimes hominis humiliati sunt, et

incurvabitur altitudo virorum: exaltabitur autem
Dominus solus in die illa. 12 Quia dies Domini
exercituum super omnem superbum, et excelsum,
et super omnem arrogantem: et humiliabitur. 13
Et super omnes cedros Libani sublimes, et erectas,
et super omnes quercus Basan. 14 Et super omnes
montes excelsos, et super omnes colles elevatos. 15
Et super omnem turrim excelsam, et super omnem
murum munitum, 16 et super omnes naves Tharsis,
et super omne, quod visu pulchrum est. 17 Et
incurvabitur sublimitas hominum, et humiliabitur
altitudo virorum, et elevabitur Dominus solus in die
illa: 18 et idola penitus conterentur: 19 et introibunt
in speluncas petrarum, et in voragines terrae a facie
formidinis Domini, et a gloria maiestatis eius, cum
surrexerit percutere terram. 20 In die illa proiiciet
homo idola argenti sui, et simulacra auri sui, quae
fecerat sibi ut adoraret, talpas et vespertiliones.
21 Et ingreditur scissuras petrarum, et in cavernas
saxorum a facie formidinis Domini, et a gloria
maiestatis eius, cum surrexerit percutere terram. 22
Quiescite ergo ab homine, cuius spiritus in naribus
eius est, quia excelsus reputatus est ipse.

3 Ecce dominator Dominus exercituum auferet a
Ierusalem, et a Iuda validum et fortem, omne
robur panis, et omne robor aquae: 2 fortem,
et virum bellatorem, iudicem, et prophetam, et
ariolum, et senem: 3 Principem super quinquaginta,
et honorabilem vultu, et consiliarium, et sapientem
de architectis, et prudentem eloquii mystici. 4
Et dabo pueros principes eorum, et effeminati
dominabuntur eis. 5 Et irruet populus, vir ad virum,
et unusquisque ad proximum suum: tumultuabitur
puer contra senem, et ignobilis contra nobilem. 6
Apprehendet enim vir fratrem suum domesticum
patris sui dicens: Vestimentum tibi est, princeps
esto noster, ruina autem haec sub manu tua. 7
Respondebitque in die illa, dicens: Non sum medicus,
et in domo mea non est panis, neque vestimentum:
nolite constituere me principem populi. 8 Ruit
Ierusalem, et Iudas concidit: quia lingua eorum
et adinventiones eorum contra Dominum, ut
provocarent oculos maiestatis eius. 9 Agnitio vultus
eorum respondit eis: et peccatum suum quasi
Sodoma praedicaverunt, nec absconderunt: vae
animae eorum, quoniam reddita sunt eis mala.
10 Dicite iusto quoniam bene, quoniam fructum
adinventionum suarum comedet. 11 Vae impio
in malum: retributio enim manuum eius fiet ei.
12 populum meum exactores sui spoliaverunt,
et mulieres dominatae sunt eis. Popule meus,
qui te beatum dicunt, ipsi te decipiunt, et viam
gressuum tuorum dissipant. 13 Stat ad iudicandum
Dominus, et stat ad iudicandos populos. 14 Dominus
ad iudicium veniet cum senibus populi sui, et
principibus eius: vos enim depasti estis vineam
meam, et rapina pauperis in domo vestra. 15
Quare atteritis populum meum, et facies pauperum
commolitis, dicit Dominus Deus exercituum? 16 Et
dixit Dominus: Pro eo quod elevatae sunt filiae Sion,
et ambulaverunt extento collo, et nutibus oculorum
ibant, et plaudebant, ambulabant, pedibus suis,
et composito gradu incedebant: 17 Decalvabit
Dominus verticem filiarum Sion, et Dominus crinem
earum nudabit. 18 In die illa auferet Dominus
ornamentum calceamentum, 19 et lunulas, et
torques, et monilia, et armillas, et mitras, 20 et
discriminalia, et periscelidas, et murenulas, et
olfactoriola, et inaures, 21 et annulos, et gemmas
in fronte pendentes, 22 et mutatoria, et palliola,
et linteamina, et acus, 23 et specula, et sindones,
et vittas, et theristra. 24 Et erit pro suavi odore
foetor, et pro zona funiculus, et pro crispanti
crine calvitium, et pro fascia pectorali cilicium. 25
Pulcherrimi quoque viri tui gladio cadent, et fortes
tui in praelio. 26 Et moerebunt atque lugebunt
portae eius, et desolata in terra sedebit.

4 Et apprehendent septem mulieres virum unum
in die illa, dicentes: Panem nostrum comedemus,
et vestimentis nostris operiemur: tantummodo
invocetur nomen tuum super nos, aufer opprobrium
nostrum. 2 In die illa erit germen Domini in
magnificentia, et gloria, et fructus terrae sublimis,
et exultatio his, qui salvati fuerint de Israel. 3 Et
erit: Omnis qui relictus fuerit in Sion, et residuus in
Ierusalem, sanctus vocabitur, omnis qui scriptus est
in vita in Ierusalem. 4 Si abluerit Dominus sordes
filiarum Sion, et sanguinem Ierusalem laverit de
medio eius in spiritu iudicii, et spiritu ardoris. 5 Et
creabit Dominus super omnem locum Montis Sion,
et ubi invocatus est, nubem per diem, et fumum
et splendorem ignis flammantis in nocte: super
omnem enim gloriam protectio. 6 Et tabernaculum
erit in umbraculum diei ab aestu, et in securitatem,
et absconsionem a turbine, et a pluvia.

5 Cantabo dilecto meo canticum patruelis mei
vineae suae. Vinea facta est dilecto meo in
cornu filio olei. 2 Et sepivit eam, et lapides elegit
ex illa, et plantavit eam electam, et aedificavit
turrim in medio eius, et torcular extruxit in ea:
et expectavit ut faceret uvas, et fecit labruscas.
3 Nunc ergo habitatores Ierusalem, et viri Iuda,
iudicate inter me et vineam meam. 4 Quid est
quod debui ultra facere vineae meae, et non feci

ei? an quod expectavi ut faceret uvas, et fecit
labruscas? 5 Et nunc ostendam vobis quid ego
faciam vineae meae, auferam sepem eius, et erit
in direptionem: diruam maceriam eius, et erit in
conculcationem. 6 Et ponam eam desertam: non
putabitur, et non fodietur: et ascendent vepres et
spinae: et nubibus mandabo ne pluant super eam
imbrem. 7 Vinea enim Domini exercituum domus
Israel est: et vir Iuda germen eius delectabile: et
expectavi ut faceret iudicium, et ecce iniquitas:
et iustitiam, et ecce clamor. 8 Vae qui coniungitis
domum ad domum, et agrum agro copulatis usque
ad terminum loci: numquid habitabitis vos soli in
medio terrae? 9 In auribus meis sunt haec, dicit
Dominus exercituum. Nisi domus multae desertae
fuerint grandes, et pulchrae absque habitatore. 10
Decem enim iugera vinearum facient lagunculam
unam, et triginta modii sementis facient modios
tres. 11 Vae qui consurgitis mane ad ebrietatem
sectandam, et potandum usque ad vesperam, ut
vino aestuetis. 12 Cithara, et lyra, et tympanum, et
tibia, et vinum in conviviis vestris: et opus Domini
non respicitis, nec opera manuum eius consideratis.
13 Propterea captivus ductus est populus meus, quia
non habuit scientiam, et nobiles eius interierunt
fame, et multitudo eius siti exaruit. 14 Propterea
dilatavit infernus animam suam, et aperuit os
suum absque ullo termino: et descendent fortes
eius, et populus eius, et sublimes, gloriosique eius
ad eum. (Sheol h7585) 15 Et incurvabitur homo, et
humiliabitur vir, et oculi sublimium deprimentur.
16 Et exaltabitur Dominus exercituum in iudicio,
et Deus sanctus sanctificabitur in iustitia. 17 Et
pascentur agni iuxta ordinem suum, et deserta
in ubertatem versa advenae comedent. 18 Vae
qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis, et
quasi vinculum plaustri peccatum. 19 Qui dicitis:
Festinet, et cito veniat opus eius, ut videamus:
et appropiet, et veniat consilium sancti Israel, et
sciemus illud. 20 Vae qui dicitis malum bonum,
et bonum malum: ponentes tenebras lucem, et
lucem tenebras: ponentes amarum in dulce, et
dulce in amarum. 21 Vae qui sapientes estis in
oculis vestris, et coram vobismetipsis prudentes. 22
Vae qui potentes estis ad bibendum vinum, et viri
fortes ad miscendam ebrietatem. 23 Qui iustificatis
impium pro muneribus, et iustitiam iusti aufertis
ab eo. 24 Propter hoc, sicut devorat stipulam lingua
ignis, et calor flammae exurit; sic radix eorum quasi
favilla erit, et germen eorum ut pulvis ascendet.
Abiecerunt enim legem Domini exercituum, et
eloquium sancti Israel blasphemaverunt. 25 Ideo
iratus est furor Domini in populum suum, et
extendit manum suam super eum, et percussit
eum: et conturbati sunt montes, et facta sunt
morticina eorum quasi stercus in medio platearum.
In his omnibus non est adversus furor eius, sed
adhuc manus eius extenta. 26 Et elevabit signum in
nationibus procul, et sibilabit ad eum de finibus
terrae: et ecce festinus velociter veniet. 27 Non est
deficiens, neque laborans in eo: non dormitabit,
neque dormiet, neque solvetur cingulum renum
eius, nec rumpetur corigia calceamenti eius. 28
Sagittae eius acutae, et omnes arcus eius extenti.
Ungulae equorum eius ut silex, et rotae eius quasi
impetus tempestatis. 29 Rugitus eius ut leonis,
rugiet ut catuli leonum: et frendet et tenebit
praedam: et amplexabitur, et non erit qui eruat. 30
Et sonabit super eum in die illa sicut sonitus maris:
aspiciemus in terram, et ecce tenebrae tribulationis,
et lux obtenebrata est in caligine eius.

6 In anno, quo mortuus est rex Ozias, vidi Dominum
sedentem super solium excelsum et elevatum: et
ea, quae sub ipso erant, replebant templum et plena
erat domus a maiestate eius: 2 Seraphim stabant
super illud: sex alae uni, et sex alae alteri: duabus
velabant faciem eius, et duabus velabant pedes eius,
et duabus volabant. 3 Et clamabant alter ad alterum,
et dicebant: Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus
Deus exercituum, plena est omnis terra gloria eius.
4 Et commota sunt superliminaria cardinum a voce
clamantis, et domus repleta est fumo. 5 Et dixi:
Vae mihi, quia tacui, quia vir pollutus labiis ego
sum, et in medio populi polluta labia habentis ego
habito, et regem Dominum exercituum vidi oculis
meis. 6 Et volavit ad me unus de Seraphim, et in
manu eius calculus, quem forcipe tulerat de altari.
7 Et tetigit os meum, et dixit: Ecce tetigi hoc labia
tua, et auferetur iniquitas tua, et peccatum tuum
mundabitur. 8 Et audivi vocem Domini dicentis:
Quem mittam? et quis ibit nobis? Et dixi: Ecce
ego, mitte me. 9 Et dixit: Vade, et dices populo
huic: Audite audientes, et nolite intelligere: videte
visionem, et nolite cognoscere. 10 Excaeca cor
populi huius, et aures eius aggrava: et oculos eius
claude: ne forte videat oculis suis, et auribus suis
audiat, et corde suo intelligat, et convertatur, et
sanem eum. 11 Et dixi: Usquequo Domine? et dixit:
Donec desolentur civitates absque habitatore, et
domus sine homine, et terra relinquetur deserta. 12
Et longe faciet Dominus homines, et multiplicabitur
quae derelicta fuerat in medio terrae. 13 Et adhuc in
ea decimatio, et convertetur, et erit in ostensionem
sicut terebinthus, et sicut quercus, quae expandit

ramos suos: semen sanctum erit id, quod steterit in
ea.

7 Et factum est in diebus Achaz filii Ioathan, filii
Oziae regis Iuda, ascendit Rasin rex Syriae, et
Phacee filius Romeliae rex Israel, in Ierusalem, ad
praeliandum contra eam: et non potuerunt debellare
eam. **2** Et nunciaverunt domui David, dicentes:
Requievit Syria super Ephraim, et commotum est
cor eius, et cor populi eius, sicut moventur ligna
silvarum a facie venti. **3** Et dixit Dominus ad Isaiam:
Egredere in occursum Achaz tu, et qui derelictus est
Iasub filius tuus, ad extremum aquaeductus piscinae
superioris in via Agri fullonis. **4** Et dices ad eum:
Vide ut sileas: noli timere, et cor tuum ne formidet
a duabus caudis titionum fumigantium istorum in
ira furoris Rasin regis Syriae, et filii Romeliae: **5** eo
quod consilium inierit contra te Syria in malum
Ephraim, et filius Romeliae, dicentes: **6** Ascendamus
ad Iudam, et suscitemus eum, et avellamus eum
ad nos, et ponamus regem in medio eius filium
Tabeel. **7** Haec dicit Dominus Deus: Non stabit,
et non erit istud: **8** sed caput Syriae Damascus,
et caput Damasci Rasin: et adhuc sexaginta et
quinque anni, et desinet Ephraim esse populus: **9** et
caput Ephraim Samaria, et caput Samariae filius
Romeliae. Si non credideritis, non permanebitis.
10 Et adiecit Dominus loqui ad Achaz, dicens: **11** Pete
tibi signum a Domino Deo tuo in profundum inferni,
sive in excelsum supra. **(Sheol h7585)** **12** Et dixit
Achaz: Non petam, et non tentabo Dominum. **13** Et
dixit: Audite ergo domus David: Numquid parum
vobis est, molestos esse hominibus, quia molesti
estis et Deo meo? **14** Propter hoc dabit Dominus
ipse vobis signum. Ecce virgo concipiet, et pariet
filium, et vocabitur nomen eius Emmanuel. **15**
Butyrum et mel comedet, ut sciat reprobare malum,
et eligere bonum. **16** Quia antequam sciat puer
reprobare malum, et eligere bonum, derelinquetur
terra, quam tu detestaris a facie duorum regum
suorum. **17** Adducet Dominus super te, et super
populum tuum, et super domum patris tui dies,
qui non venerunt a diebus separationis Ephraim a
Iuda cum rege Assyriorum. **18** Et erit in die illa:
Sibilabit Dominus muscae, quae est in extremo
fluminum Aegypti, et api, quae est in terra Assur,
19 et venient, et requiescent omnes in torrentibus
vallium, et in cavernis petrarum, et in omnibus
frutetis, et in universis foraminibus. **20** In die illa
radet Dominus in novacula conducta in his, qui
trans flumen sunt, in rege Assyriorum, caput et
pilos pedum, et barbam universam. **21** Et erit in die
illa: Nutriet homo vaccam boum, et duas oves, **22** et
prae ubertate lactis comedet butyrum: butyrum
enim et mel manducabit omnis qui relictus fuerit in
medio terrae. **23** Et erit in die illa: Omnis locus ubi
fuerint mille vites, mille argenteis, in spinas et in
vepres erunt. **24** Cum sagittis et arcu ingredientur
illuc: vepres enim et spinae erunt in universa terra.
25 Et omnes montes, qui in sarculo sarrientur, non
veniet illuc terror spinarum et veprium. et erit in
pascua bovis, et in conculcationem pecoris.

8 Et dixit Dominus ad me: Sume tibi librum
grandem, et scribe in eo stylo hominis: Velociter
spolia detrahe, cito praedare. **2** Et adhibui mihi
testes fideles, Uriam sacerdotem, et Zachariam
filium Barachiae: **3** et accessi ad prophetissam,
et concepit et peperit filium. Et dixit Dominus ad
me: Voca nomen eius, Accelera spolia detrahere:
Festina praedari. **4** Quia antequam sciat puer vocare
patrem suum et matrem suam, auferetur fortitudo
Damasci, et spolia Samariae coram rege Assyriorum.
5 Et adiecit Dominus loqui ad me adhuc, dicens: **6**
Pro eo quod abiecit populus iste aquas Siloe, quae
vadunt cum silentio, et assumpsit magis Rasin,
et filium Romeliae: **7** propter hoc ecce Dominus
adducet super eos aquas fluminis fortes et multas,
regem Assyriorum, et omnem gloriam eius: et
ascendet super omnes rivos eius, et fluet super
universas ripas eius, **8** et ibit per Iudam, inundans,
et transiens usque ad collum veniet. Et erit extensio
alarum eius, implens latitudinem terrae tuae o
Emmanuel. **9** Congregamini populi, et vincimini,
et audite universae procul terrae: confortamini
et vincimini, accingite vos et vincimini: **10** inite
consilium, et dissipabitur: loquimini verbum et non
fiet: quia nobiscum Deus. **11** Haec enim ait Dominus
ad me: Sicut in manu forti erudivit me, ne irem in
via populi huius, dicens: **12** Non dicatis, coniuratio:
omnia enim quae loquitur populus iste, coniuratio
est: et timorem eius ne timeatis, neque paveatis.
13 Dominum exercituum ipsum sanctificate: ipse
pavor vester, et ipse terror vester. **14** Et erit vobis
in sanctificationem. In lapidem autem offensionis,
et in petram scandali duabus domibus Israel, in
laqueum et in ruinam habitantibus Ierusalem. **15** Et
offendent ex eis plurimi, et cadent, et conterentur,
et irretientur, et capientur. **16** Liga testimonium,
signa legem in discipulis meis. **17** Et expectabo
Dominum, qui abscondit faciem suam a domo
Iacob, et praestolabor eum. **18** Ecce ego et pueri
mei, quos dedit mihi Dominus in signum, et
in portentum Israel a Domino exercituum, qui
habitat in monte Sion. **19** Et cum dixerint ad vos:
Quaerite a pythonibus, et a divinis, qui strident

in incantationibus suis: Numquid non populus a
Deo suo requiret visionem pro vivis a mortuis? **20**
Ad legem magis, et ad testimonium. Quod si non
dixerint iuxta verbum hoc, non erit eis matutina
lux. **21** Et transibit per eam, corruet, et esuriet:
et cum esurierit, irascetur, et maledicet regi suo,
et Deo suo, et suscipiet sursum. **22** Et ad terram
intuebitur, et ecce tribulatio et tenebrae, dissolutio
et angustia, et caligo persequens, et non poterit
avolare de angustia sua.

9 Primo tempore alleviata est Terra Zabulon, et
Terra Nephthali: et novissimo aggravata est via
maris trans Iordanem Galilaeae Gentium. **2** Populus,
qui ambulabat in tenebris, vidit lucem magnam:
habitantibus in regione umbrae mortis, lux orta
est eis. **3** Multiplicasti gentem, et non magnificasti
laetitiam. Laetabuntur coram te, sicut qui laetantur
in messe, sicut exultant victores capta praeda,
quando dividunt spolia. **4** Iugum enim oneris
eius, et virgam humeri eius, et sceptrum exactoris
eius superasti sicut in die Madian. **5** Quia omnis
violentia praedatio cum tumultu, et vestimentum
mistum sanguine, erit in combustionem, et cibus
ignis. **6** PARVULUS enim NATUS est nobis, et
filius datus est nobis, et factus est principatus
super humerum eius: et vocabitur nomen eius,
Admirabilis, consiliarius, Deus, fortis, pater futuri
saeculi, princeps pacis. **7** Multiplicabitur eius
imperium, et pacis non erit finis: super solium
David, et super regnum eius sedebit: ut confirmet
illud, et corroboret in iudicio et iustitia, amodo et
usque in sempiternum: zelus Domini exercituum
faciet hoc. **8** Verbum misit Dominus in Iacob, et
cecidit in Israel. **9** Et sciet omnis populus Ephraim,
et habitantes Samariam in superbia et magnitudine
cordis dicentes: **10** Lateres ceciderunt, sed quadris
lapidibus aedificabimus: sycomoros succiderunt, sed
cedros immutabimus. **11** Et elevabit Dominus hostes
Rasin super eum, et inimicos eius in tumultum
vertet: **12** Syriam ab oriente, et Philisthiim ab
Occidente: et devorabunt Israel toto ore. In omnibus
his non est aversus furor eius, sed adhuc manus
eius extenta: **13** et populus non est reversus ad
percutientem se, et Dominum exercituum non
inquisierunt. **14** Et disperdet Dominus ab Israel
caput et caudam, incurvantem et refrenantem die
una. **15** Longaevus et honorabilis, ipse est caput: et
propheta docens mendacium, ipse est cauda. **16** Et
erunt, qui beatificant populum istum, seducentes:
et qui beatificantur, praecipitati. **17** propter hoc
super adolescentulis eius non laetabitur Dominus:
et pupillorum eius, et viduarum non miserebitur:
quia omnis hypocrita est et nequam, et universum
os locutum est stultitiam. In omnibus his non est
aversus furor eius, sed adhuc manus eius extenta.
18 Succensa est enim quasi ignis impietas, veprem et
spinam vorabit: et succendetur in densitate saltus,
et convolvetur superbia fumi. **19** In ira Domini
exercituum conturbata est terra, et erit populus
quasi esca ignis: vir fratri suo non parcet. **20** Et
declinabit ad dexteram, et esuriet: et comedet ad
sinistram, et non saturabitur: unusquisque carnem
brachii sui vorabit: Manasses Ephraim, et Ephraim
Manassen, simul ipsi contra Iudam. **21** In omnibus
his non est aversus furor eius, sed adhuc manus
eius extenta.

10 Vae qui condunt leges iniquas: et scribentes,
iniustitiam scripserunt: **2** ut opprimerent in
iudicio pauperes, et vim facerent causae humilium
populi mei: ut essent viduae praeda eorum,
et pupillos diriperent. **3** Quid facietis in die
visitationis, et calamitatis de longe venientis? ad
cuius confugietis auxilium? et ubi derelinquetis
gloriam vestram, **4** ne incurvemini sub vinculo, et
cum interfectis cadatis? Super omnibus his non est
aversus furor eius, sed adhuc manus eius extenta.
5 Vae Assur, virga furoris mei et baculus ipse est,
in manu eorum indignatio mea. **6** Ad gentem
fallacem mittam eum, et contra populum furoris
mei mandabo illi, ut auferat spolia, et diripiat
praedam, et ponat illum in conculcationem quasi
lutum platearum. **7** Ipse autem non sic arbitrabitur,
et cor eius non ita existimabit: sed ad conterendum
erit cor eius, et ad internecionem gentium non
paucarum. **8** Dicet enim: **9** Numquid non principes
mei simul reges sunt? numquid non ut Charcamis,
sic Calano: et ut Arphad, sic Emath? numquid non
ut Damascus, sic Samaria? **10** Quomodo invenit
manus mea regna idoli, sic et simulachra eorum de
Ierusalem, et de Samaria. **11** Numquid non sicut
feci Samariae et idolis eius, sic faciam Ierusalem et
simulachris eius? **12** Et erit: cum impleverit Dominus
cuncta opera sua in monte Sion, et in Ierusalem,
visitabo super fructum magnifici cordis regis Assur,
et super gloriam altitudinis oculorum eius. **13** Dixit
enim: In fortitudine manus meae feci, et in sapientia
mea intellexi: et abstuli terminos populorum, et
principes eorum depraedatus sum, et detraxi quasi
potens in sublimi residentes. **14** Et invenit quasi
nidum manus mea fortitudinem populorum: et sicut
colliguntur ova, quae derelicta sunt, sic universam
terram ego congregavi: et non fuit qui moveret
pennam, et aperiret os, et ganniret. **15** Numquid
gloriabitur securis contra eum, qui secat in ea?

aut exaltabitur serra contra eum, a quo trahitur?
quomodo si elevetur virga contra elevantem se,
et exaltetur baculus, qui utique lignum est. **16**
Propter hoc mittet dominator Dominus exercituum
in pinguibus eius tenuitatem: et subtus gloriam
eius succensa ardebit quasi combustio ignis. **17** Et
erit lumen Israel in igne, et Sanctus eius in flamma:
et succendetur, et devorabitur spina eius, et vepres
in die una. **18** Et gloria saltus eius, et carmeli
eius ab anima usque ad carnem consumetur, et
erit terrore profugus. **19** Et reliquiae ligni saltus
eius prae paucitate numerabuntur, et puer scribet
eos. **20** Et erit in die illa: non adiiciet residuum
Israel, et hi, qui fugerint de domo Iacob, inniti
super eo, qui percutit eos: sed innitetur super
Dominum sanctum Israel in veritate. **21** Reliquiae
convertentur, reliquiae, inquam, Iacob ad Deum
fortem. **22** Si enim fuerit populus tuus Israel
quasi arena maris, reliquiae convertentur ex eo,
consummatio abbreviata inundabit iustitiam. **23**
Consummationem enim et abbreviationem Dominus
Deus exercituum faciet in medio omnis terrae. **24**
Propter hoc, haec dicit Dominus Deus exercituum:
Noli timere populus meus habitator Sion, ab Assur:
in virga percutiet te, et baculum suum levabit
super te in via Aegypti. **25** Adhuc enim paululum
modicumque et consummabitur indignatio et
furor meus super scelus eorum. **26** Et suscitabit
super eum Dominus exercituum flagellum iuxta
plagam Madian in Petra Oreb, et virgam suam
super mare, et levabit eam in via Aegypti. **27** Et
erit in die illa: Auferetur onus eius de humero
tuo, et iugum eius de collo tuo, et computrescet
iugum a facie olei. **28** Veniet in Aiath, transibit
in Magron: apud Machmas commendabit vasa
sua. **29** Transierunt cursim Gaba sedes nostra:
obstupuit Rama, Gabaath Saulis fugit. **30** Hinni
voce tua filia Gallim, attende Laisa, paupercula
Anathoth. **31** Migravit Medemena: habitatores
Gabim confortamini. **32** Adhuc dies est, ut in
Nobe stetur: agitabit manum suam super montem
filiae Sion, collem Ierusalem. **33** Ecce dominator
Dominus exercituum confringet lagunculam in
terrore, et excelsi statura succidentur, et sublimes
humiliabuntur. **34** Et subvertentur condensa saltus
ferro: et Libanus cum excelsis cadet.

11 Et egredietur virga de radice Iesse, et flos de
radice eius ascendet. **2** Et requiescet super eum
spiritus Domini: spiritus sapientiae, et intellectus,
spiritus consilii, et fortitudinis, spiritus scientiae, et
pietatis, **3** et replebit eum spiritus timoris Domini:
non secundum visionem oculorum iudicabit, neque
secundum auditum aurium arguet: **4** sed iudicabit
in iustitia pauperes, et arguet in aequitate pro
mansuetis terrae: et percutiet terram virga oris sui,
et spiritu labiorum suorum interficiet impium. **5**
Et erit iustitia cingulum lumborum eius: et fides
cinctorium renum eius. **6** Habitabit lupus cum
agno: et pardus cum hoedo accubabit: vitulus et
leo, et ovis simul morabuntur, et puer parvulus
minabit eos. **7** Vitulus, et ursus pascentur: simul
requiescent catuli eorum: et leo quasi bos comedet
paleas. **8** Et delectabitur infans ab ubere super
foramine aspidis: et in caverna reguli, qui ablactatus
fuerit, manum suam mittet. **9** Non nocebunt, et
non occident in universo monte sancto meo: quia
repleta est terra scientia Domini, sicut aquae maris
operientes. **10** In die illa radix Iesse, qui stat in
signum populorum, ipsum gentes deprecabuntur,
et erit sepulchrum eius gloriosum. **11** Et erit in die
illa: Adiiciet Dominus secundo manum suam ad
possidendum residuum populi sui, quod relinquetur
ab Assyriis, et ab Aegypto, et a Phetros, et ab
Aethiopia, et ab Aelam, et a Sennaar, et ab Emath,
et ab insulis maris. **12** Et levabit signum in nationes,
et congregabit profugos Israel, et dispersos Iuda
colliget a quattuor plagis terrae. **13** Et auferetur
zelus Ephraim, et hostes Iuda peribunt: Ephraim non
aemulabitur Iudam, et Iudas non pugnabit contra
Ephraim. **14** Et volabunt in humeros Philisthiim per
mare, simul praedabuntur filios Orientis: Idumaea
et Moab praeceptum manus eorum, et filii Ammon
obedientes erunt. **15** Et desolabit Dominus linguam
maris Aegypti, et levabit manum suam super flumen
in fortitudine spiritus sui: et percutiet eum in
septem rivis, ita ut transeant per eum calceati. **16**
Et erit via residuo populo meo, qui relinquetur ab
Assyriis: sicut fuit Israeli in die illa, qua ascendit de
Terra Aegypti.

12 Et dices in die illa: Confitebor tibi Domine,
quoniam iratus es mihi: conversus est furor
tuus, et consolatus es me. **2** Ecce Deus salvator meus,
fiducialiter agam, et non timebo: quia fortitudo mea,
et laus mea Dominus, et factus est mihi in salutem.
3 Haurietis aquas in gaudio de fontibus salvatoris: **4**
et dicetis in die illa: Confitemini Domino, et invocate
nomen eius: notas facite in populis adinventiones
eius: mementote quoniam excelsum est nomen
eius. **5** Cantate Domino quoniam magnifice fecit:
annunciate hoc in universa terra. **6** Exulta, et lauda
habitatio Sion: quia magnus in medio tui sanctus
Israel.

13 Onus Babylonis, quod vidit Isaias filius Amos.
2 Super montem caliginosum levate signum,

exaltate vocem, levate manum, et ingrediantur
portas duces. 3 Ego mandavi sanctificatis meis,
et vocavi fortes meos in ira mea, exultantes in
gloria mea. 4 Vox multitudinis in montibus, quasi
populorum frequentium: vox sonitus regum, et
gentium congregatarum: Dominus exercituum
praecepit militiae belli, 5 venientibus de terra
procul, a summitate caeli: Dominus, et vasa furoris
eius, ut disperdat omnem terram. 6 Ululate, quia
prope est dies Domini: quasi vastitas a Domino
veniet. 7 Propter hoc, omnes manus dissolventur,
et omne cor hominis contabescet, 8 et conteretur.
Torsiones et dolores tenebunt, quasi parturiens,
dolebunt: unusquisque ad proximum suum stupebit,
facies combustae vultus eorum. 9 Ecce dies Domini
veniet, crudelis, et indignationis plenus, et irae,
furorisque ad ponendam terram in solitudinem,
et peccatores eius conterendos de ea. 10 Quoniam
stellae caeli, et splendor earum non expandent
lumen suum: obtenebratus est sol in ortu suo, et
luna non splendebit in lumine suo. 11 Et visitabo
super orbis mala, et contra impios iniquitatem
eorum, et quiescere faciam superbiam infidelium, et
arrogantiam fortium humiliabo. 12 Pretiosior erit vir
auro, et homo mundo obrizo. 13 Super hoc caelum
turbabo: et movebitur terra de loco suo propter
indignationem Domini exercituum, et propter diem
irae furoris eius. 14 Et erit quasi damula fugiens, et
quasi ovis: et non erit qui congreget: unusquisque
ad populum suum convertetur, et singuli ad terram
suam fugient. 15 Omnis, qui inventus fuerit,
occidetur: et omnis, qui supervenerit, cadet in
gladio. 16 Infantes eorum allidentur in oculis
eorum: diripientur domus eorum, et uxores eorum
violabuntur. 17 Ecce ego suscitabo super eos Medos,
qui argentum non quaerant, nec aurum velint: 18
sed sagittis parvulos interficient, et lactantibus
uteris non miserebuntur, et super filios non parcet
oculus eorum. 19 Et erit Babylon illa gloriosa
in regnis, inclyta superbia Chaldaeorum: sicut
subvertit Dominus Sodomam et Gomorrham. 20
Non habitabitur usque in finem, et non fundabitur
usque ad generationem et generationem: nec ponet
ibi tentoria Arabs, nec pastores requiescent ibi. 21
Sed requiescent ibi bestiae, et replebuntur domus
eorum draconibus: et habitabunt ibi struthiones, et
pilosi saltabunt ibi: 22 et respondebunt ibi ululae in
aedibus eius, et sirenes in delubris voluptatis.

14 Prope est ut veniat tempus eius, et dies eius
non elongabuntur. Miserebitur enim Dominus
Iacob, et eliget adhuc de Israel, et requiescere eos
faciet super humum suam: adiungetur advena ad
eos, et adhaerebit domui Iacob. 2 Et tenebunt
eos populi, et adducent eos in locum suum: et
possidebit eos domus Israel super terram Domini
in servos et ancillas: et erunt capientes eos,
qui se ceperant, et subiicient exactores suos.
3 Et erit in die illa: cum requiem dederit tibi
Deus a labore tuo, et a concussione tua, et
a servitute dura, qua ante servisti: 4 sumes
parabolam istam contra regem Babylonis, et dices:
Quomodo cessavit exactor, quievit tributum? 5
Contrivit Dominus baculum impiorum, virgam
dominantium, 6 caedentem populos in indignatione,
plaga insanabili, subiicientem in furore gentes,
persequentem crudeliter. 7 Conquievit et siluit
omnis terra, gavisa est et exultavit: 8 abietes quoque
laetatae sunt super te, et cedri Libani: ex quo
dormisti, non ascendet qui succidat nos. 9 Infernus
subter conturbatus est in occursum adventus
tui, suscitavit tibi gigantes. Omnes principes
terrae surrexerunt de soliis suis, omnes principes
nationum. (Sheol h7585) 10 Universi respondebunt, et
dicent tibi: Et tu vulneratus es sicut et nos, nostri
similis effectus es. 11 Detracta est ad inferos superbia
tua, concidit cadaver tuum: subter te sternetur
tinea, et operimentum tuum erunt vermes. (Sheol
h7585) 12 Quomodo cecidisti de caelo lucifer, qui
mane oriebaris? corruisti in terram, qui vulnerabas
gentes? 13 qui dicebas in corde tuo: In caelum
conscendam, super astra Dei exaltabo solium meum,
sedebo in monte testamenti, in lateribus Aquilonis,
14 Ascendam super altitudinem nubium, similis ero
Altissimo. 15 Verumtamen ad infernum detraheris
in profundum laci: (Sheol h7585) 16 qui te viderint, ad
te inclinentur, teque prospiciant: Numquid iste est
vir, qui conturbavit terram, qui concussit regna, 17
qui posuit orbem desertum, et urbes eius destruxit,
vinctis eius non aperuit carcerem? 18 Omnes reges
gentium universi dormierunt in gloria, vir in domo
sua. 19 Tu autem proiectus es de sepulchro tuo,
quasi stirps inutilis pollutus, et obvolutus cum
his, qui interfecti sunt gladio, et descenderunt ad
fundamenta laci, quasi cadaver putridum. 20 Non
habebis consortium, neque cum eis in sepultura:
tu enim terram tuam disperdidisti, tu populum
tuum occidisti: non vocabitur in aeternum semen
pessimorum. 21 Praeparate filios eius occisioni
in iniquitate patrum suorum: non consurgent,
nec hereditabunt terram, neque implebunt faciem
orbis civitatum. 22 Et consurgam super eos, dicit
Dominus exercituum: et perdam Babylonis nomen,
et reliquias, et germen, et progeniem, dicit Dominus.
23 Et ponam eam in possessionem ericii, et in
paludes aquarum, et scopabo eam in scopa terens,

dicit Dominus exercituum. 24 Iuravit Dominus
exercituum, dicens: Si non, ut putavi, ita erit:
et quo modo mente tractavi, 25 sic eveniet: Ut
conteram Assyrium in terra mea, et in montibus
meis conculcem eum: et auferetur ab eis iugum
eius, et onus illius ab humero eorum tolletur.
26 Hoc consilium, quod cogitavi super omnem
terram, et haec est manus extenta super universas
gentes. 27 Dominus enim exercituum decrevit: et
quis poterit infirmare? et manus eius extenta: et
quis avertet eam? 28 In anno, quo mortuus est
rex Achaz, factum est onus istud: 29 ne laetaris
Philisthaea omnis tu, quoniam comminuta est virga
percussoris tui: de radice enim colubri egredietur
regulus, et semen eius absorbens volucrem. 30
Et pascentur primogeniti pauperum, et pauperes
fiducialiter requiescent: et interire faciam in fame
radicem tuam, et reliquias tuas interficiam. 31
Ulula porta, clama civitas: prostrata est Philisthaea
omnis: ab Aquilone enim fumus veniet, et non est
qui effugiet agmen eius. 32 Et quid respondebitur
nunciis gentis? Quia Dominus fundavit Sion, et in
ipso sperabunt pauperes populi eius.

15 Onus Moab. Quia nocte vastata est Ar Moab,
conticuit: quia nocte vastatus est murus, Moab
conticuit. 2 Ascendit domus, et Dibon ad excelsa
in planctum super Nabo, et super Medaba, Moab
ululavit: in cunctis capitibus eius calvitium, et
omnis barba radetur. 3 In triviis eius accincti sunt
sacco: super tecta eius, et in plateis eius omnis
ululatus descendit in fletum. 4 Clamabit Hesebon, et
Eleale, usque Iasa audita est vox eorum. super hoc
expediti Moab ululabunt, anima eius ululabit sibi. 5
Cor meum ad Moab clamabit, vectes eius usque ad
Segor vitulam conternantem: per ascensum enim
Luith flens ascendet, et in via Oronaim clamorem
contritionis levabunt. 6 Aquae enim Nemrim
desertae erunt, quia aruit herba, defecit germen,
viror omnis interiit. 7 Secundum magnitudinem
operis et visitatio eorum: ad torrentem salicum
ducent eos. 8 Quoniam circuivit clamor terminum
Moab: usque ad Gallim ululatus eius, et usque ad
Puteum Elim clamor eius. 9 Quia aquae Dibon
repletae sunt sanguine: ponam enim super Dibon
additamenta: his, qui fugerint de Moab leonem, et
reliquiis terrae.

16 Emitte agnum Domine dominatorem terrae,
de Petra deserti ad montem filiae Sion. 2 Et
erit: Sicut avis fugiens, et pulli de nido avolantes,
sic erunt filiae Moab in transcensu Arnon. 3 Ini
consilium, coge concilium: pone quasi noctem
umbram tuam in meridie. absconde fugientes, et
vagos ne prodas. 4 Habitabunt apud te profugi
mei: Moab esto latibulum eorum a facie vastatoris:
finitus est enim pulvis, consummatus est miser:
defecit qui conculcabat terram. 5 Et praeparabitur
in misericordia solium, et sedebit super illud in
veritate in tabernaculo David, iudicans et quaerens
iudicium, et velociter reddens quod iustum est. 6
Audivimus superbiam Moab, superbus est valde:
superbia eius et arrogantia eius, et indignatio eius
plusquam fortitudo eius. 7 Idcirco ululabit Moab
ad Moab, universus ululabit: his, qui laetantur
super muros cocti lateris, loquimini plagas suas.
8 Quoniam suburbana Hesebon deserta sunt, et
vineam Sabama domini Gentium exciderunt: flagella
eius usque ad Iazer pervenerunt: erraverunt in
deserto, propagines eius relictae sunt, transierunt
mare. 9 Super hoc plorabo in fletu Iazer vineam
Sabama: inebriabo de lacryma mea Hesebon, et
Eleale: quoniam super vindemiam tuam, et super
messem tuam vox calcantium irruit. 10 Et auferetur
laetitia et exultatio de Carmelo, et in vineis non
exultabit neque iubilabit. vinum in torculari non
calcabit qui calcare consueverat: vocem calcantium
abstuli. 11 Super hoc venter meus ad Moab quasi
cithara sonabit, et viscera mea ad murum cocti
lateris. 12 Et erit: cum apparuerit quod laboravit
Moab super excelsis suis, ingredietur ad sancta sua
ut obsecret, et non valebit. 13 Hoc verbum, quod
locutus est Dominus ad Moab ex tunc: 14 et nunc
locutus est Dominus, dicens: In tribus annis quasi
anni mercenarii auferetur gloria Moab super omni
populo multo, et relinquetur parvus et modicus,
nequaquam multus.

17 Onus Damasci. Ecce Damascus desinet esse
civitas, et erit sicut acervus lapidum in ruina.
2 Derelictae civitates Aroer gregibus erunt, et
requiescent ibi, et non erit qui exterreat. 3 Et
cessabit adiutorium ab Ephraim, et regnum a
Damasco: et reliquiae Syriae sicut gloria filiorum
Israel erunt: dicit Dominus exercituum. 4 Et erit
in die illa: attenuabitur gloria Iacob, et pinguedo
carnis eius marcescet. 5 Et erit sicut congregans in
messe quod restiterit, et brachium eius spicas leget:
et erit sicut quaerens spicas in valle Raphaim. 6 Et
relinquetur in eo sicut racemus, et sicut excussio
oleae duarum vel trium olivarum in summitate
rami, sive quattuor aut quinque in cacuminibus eius
fructus eius: dicit Dominus Deus Israel. 7 In die illa
inclinabitur homo ad Factorem suum, et oculi eius
ad sanctum Israel respicient: 8 et non inclinabitur
ad altaria, quae fecerunt manus eius: et quae operati

sunt digiti eius non respiciet, lucos et delubra. 9 In
die illa erunt civitates fortitudinis eius derelictae
sicut aratra, et segetes quae derelictae sunt a facie
filiorum Israel, et eris deserta. 10 Quia oblitus es Dei
salvatoris tui, et fortis adiutoris tui non es recordata:
propterea plantabis plantationem infidelem, et
germen alienum seminabis. 11 In die plantationis
tuae labrusca, et mane semen tuum florebit: ablata
est messis in die hereditatis, et dolebit graviter. 12
Vae multitudini populorum multorum, ut multitudo
maris sonantis: et tumultus turbarum, sicut sonitus
aquarum multarum. 13 Sonabunt populi sicut
sonitus aquarum inundantium, et increpabit eum,
et fugiet procul: et rapietur sicut pulvis montium a
facie venti, et sicut turbo coram tempestate. 14 In
tempore vespere, et ecce turbatio: in matutino, et
non subsistet. haec est pars eorum, qui vastaverunt
nos, et sors diripientium nos.

18 Vae terrae cymbalo alarum, quae est trans
flumina Aethiopiae, 2 quae mittit in mare
legatos, et in vasis papyri super aquas. Ite angeli
veloces ad gentem convulsam, et dilaceratam:
ad populum terribilem, post quem non est
alius: ad gentem expectantem et conculcatam,
cuius diripuerunt flumina terram eius: 3 omnes
habitatores orbis, qui moramini in terra, cum
elevatum fuerit signum in montibus, videbitis, et
clangorem tubae audietis: 4 quia haec dicit Dominus
ad me: Quiescam, et considerabo in loco meo sicut
meridiana lux clara est, et sicut nubes roris in die
messis. 5 Ante messem enim totus effloruit, et
immatura perfectio germinabit, et praecidentur
ramusculi eius falcibus: et quae derelicta fuerint,
abscindentur, et excutientur. 6 Et relinquentur
simul avibus montium, et bestiis terrae: et aestate
perpetua erunt super eum volucres, et omnes
bestiae terrae super illum hiemabunt. 7 In tempore
illo deferetur munus Domino exercituum a populo
divulso et dilacerato: a populo terribili, post quem
non fuit alius, a gente expectante, expectante et
conculcata, cuius diripuerunt flumina terram eius,
ad locum nominis Domini exercituum montem
Sion.

19 Onus Aegypti. Ecce Dominus ascendet super
nubem levem, et ingredietur Aegyptum, et
commovebuntur simulachra Aegypti a facie eius,
et cor Aegypti tabescet in medio eius. 2 Et
concurrere faciam Aegyptios adversus Aegyptios:
et pugnabit vir contra fratrem suum, et vir
contra amicum suum, civitas adversus civitatem,
regnum adversus regnum. 3 Et dirumpetur spiritus
Aegypti in visceribus eius, et consilium eius
praecipitabo: et interrogabunt simulachra sua,
et divinos suos, et pythones, et ariolos. 4 Et
tradam Aegyptum in manu dominorum crudelium,
et rex fortis dominabitur eorum, ait Dominus
Deus exercituum. 5 Et arescet aqua de mari,
et fluvius desolabitur, atque siccabitur. 6 Et
deficient flumina: attenuabuntur, et siccabuntur rivi
aggerum. Calamus et iuncus marcescet: 7 nudabitur
alveus rivi a fonte suo, et omnis sementis irrigua
siccabitur, arescet, et non erit. 8 Et moerebunt
piscatores, et lugebunt omnes mittentes in flumen
hamum, et expandentes rete super faciem aquarum
emarcescent. 9 Confundentur qui operabantur
linum, pectentes, et texentes subtilia. 10 Et
erunt irrigua eius flaccentia: omnes qui faciebant
lacunas ad capiendos pisces. 11 Stulti principes
Taneos, sapientes consiliarii Pharaonis dederunt
consilium insipiens: quomodo dicitis Pharaoni:
Filius sapientium ego, filius regum antiquorum? 12
Ubi nunc sunt sapientes tui? annuncient tibi, et
indicent quid cogitaverit Dominus exercituum super
Aegyptum. 13 Stulti facti sunt principes Taneos,
emarcuerunt principes Mempheos, deceperunt
Aegyptum, angulum populorum eius. 14 Dominus
miscuit in medio eius spiritum vertiginis: et errare
fecerunt Aegyptum in omni opere suo, sicut errat
ebrius et vomens. 15 Et non erit Aegypto opus, quod
faciat caput et caudam incurvantem, et refrenantem.
16 In die illa erit Aegyptus quasi mulieres, et
stupebunt, et timebunt a facie commotionis manus
Domini exercituum. quam ipse movebit super
eam. 17 Et erit Terra Iuda Aegypto in pavorem:
omnis, qui illius fuerit recordatus, pavebit a facie
consilii Domini exercituum, quod ipse cogitavit
super eam. 18 In die illa erunt quinque civitates
in Terra Aegypti, loquentes lingua Chanaan, et
iurantes per Dominum exercituum: Civitas solis
vocabitur una. 19 In die illa erit altare Domini
in medio Terrae Aegypti, et titulus Domini iuxta
terminum eius 20 erit in signum, et in testimonium
Domino exercituum in Terra Aegypti. Clamabunt
enim ad Dominum a facie tribulationis, et mittet eis
salvatorem et propugnatorem, qui liberet eos. 21 Et
cognoscetur Dominus ab Aegypto, et cognoscent
Aegyptii Dominum in die illa, et colent eum in
hostiis et in muneribus: et vota vovebunt Domino,
et solvent. 22 Et percutiet Dominus Aegyptum plaga,
et sanabit eam, et revertentur ad Dominum, et
placabitur eis, et sanabit eos. 23 In die illa erit via de
Aegypto in Assyrios, et intrabit Assyrius Aegyptum,
et Aegyptius in Assyrios, et servient Aegyptii
Assur. 24 In die illa erit Israel tertius Aegyptio et
Assyrio: benedictio in medio terrae, 25 cui benedixit

Dominus exercituum, dicens: Benedictus populus
meus Aegypti, et opus manuum mearum Assyrio:
hereditas autem mea Israel.

20 In anno, quo ingressus est Thathan in Azotum,
cum misisset eum Sargon rex Assyriorum, et
pugnasset contra Azotum, et cepisset eam: **2** in
tempore illo locutus est Dominus in manu Isaiae filii
Amos, dicens: Vade, et solve saccum de lumbis tuis,
et calceamenta tua tolle de pedibus tuis. Et fecit sic
vadens nudus, et discalceatus. **3** Et dixit Dominus:
Sicut ambulavit servus meus Isaias nudus, et
discalceatus, trium annorum signum et portentum
erit super Aegyptum, et super Aethiopiam, **4** sic
minabit rex Assyriorum captivitatem Aegypti, et
transmigrationem Aethiopiae, iuvenem et senem,
nudam et discalceatam, discoopertis natibus ad
ignominiam Aegypti. **5** Et timebunt, et confundentur
ab Aethiopia spe sua, et ab Aegypto gloria sua. **6** Et
dicet habitator insulae huius in die illa: Ecce haec
erat spes nostra, ad quos confugimus in auxilium, ut
liberarent nos a facie regis Assyriorum: et quomodo
effugere poterimus nos?

21 Onus deserti maris. Sicut turbines ab Aphrico
veniunt, de deserto venit, de terra horribili.
2 Visio dura nunciata est mihi: qui incredulus
est, infideliter agit: et qui depopulator est, vastat.
Ascende Aelam, obside Mede: omnem gemitum
eius cessare feci. **3** Propterea repleti sunt lumbi
mei dolore, angustia possedit me sicut angustia
parturientis: corrui cum audirem, conturbatus sum
cum viderem. **4** Emarcuit cor meum, tenebrae
stupefecerunt me: Babylon dilecta mea posita est
mihi in miraculum. **5** Pone mensam, contemplare in
specula comedentes et bibentes: surgite principes,
arripite clypeum. **6** Haec enim dixit mihi Dominus:
Vade, et pone speculatorem: et quodcumque
viderit, annunciet. **7** Et vidit currum duorum
equitum, ascensorem asini, et ascensorem cameli:
et contemplatus est diligenter multo intuitu. **8**
Et clamavit leo: Super speculam Domini ego sum,
stans iugiter per diem: et super custodiam meam
ego sum, stans totis noctibus. **9** Ecce iste venit
ascensor vir bigae equitum, et respondit, et dixit:
Cecidit, cecidit Babylon, et omnia sculptilia deorum
eius contrita sunt in terram. **10** Tritura mea, et
filia areae meae, quae audivi a Domino exercituum
Deo Israel, annunciavi vobis. **11** Onus Duma ad me
clamat ex Seir: Custos quid de nocte? custos quid
de nocte? **12** Dixit custos: Venit mane et nox: si
quaeritis, quaerite: convertimini, venite. **13** Onus in
Arabia. In saltu ad vesperam dormietis, in semitis
Dedanim. **14** Occurrentes sitienti ferte aquam, qui
habitatis terram Austri, cum panibus occurrite
fugienti. **15** A facie enim gladiorum fugerunt, a
facie gladii imminentis, a facie arcus extenti, a facie
gravis praelii: **16** quoniam haec dicit Dominus ad
me: Adhuc in uno anno, quasi in anno mercenarii, et
auferetur omnis gloria Cedar. **17** Et reliquiae numeri
sagittariorum fortium de filiis Cedar imminuentur:
Dominus enim Deus Israel locutus est.

22 Onus vallis visionis. Quidnam quoque tibi
est, quia ascendisti et tu omnis in tecta? **2**
clamoris plena, urbs frequens, civitas exultans:
interfecti tui, non interfecti gladio, nec mortui
in bello. **3** Cuncti principes tui fugerunt simul,
dureque ligati sunt: omnes, qui inventi sunt, vincti
sunt pariter, procul fugerunt. **4** Propterea dixi:
Recedite a me, amare flebo: nolite incumbere ut
consolemini me super vastitate filiae populi mei.
5 Dies enim interfectionis, et conculcationis, et
fletuum Domino Deo exercituum in valle visionis
scrutans murum, et magnificus super montem. **6** Et
Aelam sumpsit pharetram, currum hominis equitis,
et parietem nudavit clypeus. **7** Et erunt electae
valles tuae plenae quadrigarum, et equites ponent
sedes suas in porta. **8** Et revelabitur operimentum
Iuda, et videbis in die illa armamentarium domus
saltus. **9** Et scissuras civitatis David videbitis, quia
multiplicatae sunt: et congregastis aquas piscinae
inferioris, **10** et domos Ierusalem numerastis, et
destruxistis domos ad muniendum murum. **11** Et
lacum fecistis inter duos muros ad aquam piscinae
veteris: et non suspexistis ad eum, qui fecerat
eam, et operatorem eius de longe non vidistis. **12**
Et vocabit Dominus Deus exercituum in die illa
ad fletum, et ad planctum, ad calvitium, et ad
cingulum sacci: **13** et ecce gaudium et laetitia,
occidere vitulos, et iugulare arietes, comedere
carnes, et bibere vinum: Comedamus, et bibamus:
cras enim moriemur. **14** Et revelata est in auribus
meis vox Domini exercituum. Si dimittetur iniquitas
haec vobis donec moriamini, dicit Dominus Deus
exercituum. **15** Haec dicit Dominus Deus exercituum:
Vade, ingredere ad eum, qui habitat in tabernaculo,
ad Sobnam praepositum templi, et dices ad eum:
16 Quid tu hic, aut quasi quis hic? quia excidisti
tibi hic sepulchrum, excidisti in excelso memoriale
diligenter, in petra tabernaculum tibi. **17** Ecce
Dominus asportari te faciet, sicut asportatur gallus
gallinaceus, et quasi amictum sic sublevabit te.
18 Coronas coronabit te tribulatione, quasi pilam
mittet te in terram latam et spatiosam: ibi morieris,
et ibi erit currus gloriae tuae, ignominia domus

Domini tui. 19 Et expellam te de statione tua, et de
ministerio tuo deponam te. 20 Et erit in die illa:
Vocabo servum meum Eliachim filium Helchiae,
21 et induam illum tunica tua, et cingulo tuo
confortabo eum, et potestatem tuam dabo in manu
eius: et erit quasi pater habitantibus Ierusalem, et
domui Iuda. 22 Et dabo clavem domus David super
humerum eius: et aperiet, et non erit qui claudat:
et claudet, et non erit qui aperiat. 23 Et figam illum
paxillum in loco fideli, et erit in solium gloriae
domui patris sui. 24 Et suspendent super eum
omnem gloriam domus patris eius, vasorum diversa
genera, omne vas parvulum a vasis craterarum
usque ad omne vas musicorum. 25 In die illa dicit
Dominus exercituum: Auferetur paxillus, qui fixus
fuerat in loco fideli: et frangetur, et cadet, et peribit
quod pependerat in eo, quia Dominus locutus est.

23 Onus Tyri. Ululate naves maris: quia vastata
est domus, unde venire consueverant: de Terra
Cethim revelatum est eis. 2 Tacete qui habitatis in
insula: negotiatores Sidonis transfretantes mare,
repleverunt te. 3 In aquis multis semen Nili,
messis fluminis fruges eius: et facta est negotiatio
gentium. 4 Erubesce Sidon: ait enim mare: fortitudo
maris dicit: Non parturivi, et non peperi, et non
enutrivi iuvenes, nec ad incrementum perduxi
virgines. 5 Cum auditum fuerit in Aegypto, dolebunt
cum audierint de Tiro: 6 Transite maria, ululate
qui habitatis in insula: 7 Numquid non vestra
haec est, quae gloriabatur a diebus pristinis in
antiquitate sua? ducent eam pedes sui longe ad
peregrinandum. 8 Quis cogitavit hoc super Tyrum
quondam coronatam, cuius negotiatores principes,
institores eius inclyti terrae? 9 Dominus exercituum
cogitavit hoc, ut detraheret superbiam omnis
gloriae, et ad ignominiam deduceret universos
inclytos terrae. 10 Transi terram tuam quasi flumen
filia maris, non est cingulum ultra tibi. 11 Manum
suam extendit super mare, conturbavit regna:
Dominus mandavit adversus Chanaan, ut contereret
fortes eius, 12 et dixit: Non adiicies ultra ut glorieris,
calumniam sustinens virgo filia Sidonis: in Cethim
consurgens transfreta, ibi quoque non erit requies
tibi. 13 Ecce terra Chaldaeorum talis populus
non fuit, Assur fundavit eam: in captivitatem
traduxerunt robustos eius, suffoderunt domos eius,
posuerunt eam in ruinam. 14 Ululate naves maris,
quia devastata est fortitudo vestra. 15 Et erit in die
illa: In oblivione eris o Tyre septuaginta annis, sicut
dies regis unius: post septuaginta autem annos erit
Tyro quasi canticum meretricis. 16 Sume citharam,
circui civitatem meretrix oblivioni tradita: bene
cane, frequenta canticum ut memoria tui sit. 17
Et erit post septuaginta annos: Visitabit Dominus
Tyrum, et reducet eam ad merces suas: et rursum
fornicabitur cum universis regnis terrae super
faciem terrae. 18 Et erunt negotiationes eius, et
merces eius sanctificatae Domino: non condentur,
neque reponentur: quia his, qui habitaverint coram
Domino, erit negotiatio eius, ut manducent in
saturitatem, et vestiantur usque ad vetustatem.

24 Ecce Dominus dissipabit terram, et nudabit
eam, et affliget faciem eius, et disperget
habitatores eius. 2 Et erit sicut populus, sic sacerdos:
et sicut servus, sic dominus eius: sicut ancilla, sic
domina eius: sicut emens, sic ille qui vendit: sicut
foenerator, sic is qui mutuum accipit: sicut qui
repetit, sic qui debet. 3 Dissipatione dissipabitur
terra, et direptione praedabitur. Dominus enim
locutus est verbum hoc. 4 Luxit, et defluxit terra, et
infirmata est: defluxit orbis, infirmata est altitudo
populi terrae. 5 Et terra infecta est ab habitatoribus
suis: quia transgressi sunt leges, mutaverunt ius,
dissipaverunt foedus sempiternum. 6 Propter hoc
maledictio vorabit terram, et peccabunt habitatores
eius: ideoque insanient cultores eius, et relinquentur
homines pauci. 7 Luxit vindemia, infirmata est
vitis, ingemuerunt omnes qui laetabantur corde.
8 Cessavit gaudium tympanorum, quievit sonitus
laetantium, conticuit dulcedo citharae. 9 Cum
cantico non bibent vinum: amara erit potio
bibentibus illam. 10 Attrita est civitas vanitatis,
clausa est omnis domus nullo introeunte. 11
Clamor erit super vino in plateis: deserta est
omnia laetitia: translatum est gaudium terrae. 12
Relicta est in urbe solitudo, et calamitas opprimet
portas. 13 Quia haec erunt in medio terrae, in
medio populorum: quomodo si paucae olivae,
quae remanserunt, excutiantur ex olea: et racemi,
cum fuerit finita vindemia. 14 Hi levabunt vocem
suam, atque laudabunt: cum glorificatus fuerit
Dominus, hinnient de mari. 15 Propter hoc in
doctrinis glorificate Dominum: in insulis maris
nomen Domini Dei Israel. 16 A finibus terrae
laudes audivimus, gloriam iusti. Et dixi: Secretum
meum mihi, secretum meum mihi, vae mihi:
praevaricantes praevaricati sunt, et praevaricatione
transgressorum praevaricati sunt. 17 Formido, et
fovea, et laqueus super te, qui habitator es terrae.
18 Et erit: Qui fugerit a voce formidinis, cadet in
foveam: et qui se explicaverit de fovea, tenebitur
laqueo: quia cataractae de excelsis apertae sunt, et
concutientur fundamenta terrae. 19 Confractione
confringetur terra, contritione conteretur terra,

commotione commovebitur terra, 20 agitatione
agitabitur terra sicut ebrius, et auferetur quasi
tabernaculum unius noctis: et gravabit eam iniquitas
sua, et corruet, et non adiiciet ut resurgat. 21 Et erit:
In die illa visitabit Dominus super militiam caeli
in excelso: et super reges terrae, qui sunt super
terram. 22 Et congregabuntur in congregatione
unius fascis in lacum, et claudentur ibi in carcere:
et post multos dies visitabuntur. 23 Et erubescet
luna, et confundetur sol, cum regnaverit Dominus
exercituum in monte Sion, et in Ierusalem, et in
conspectu senum suorum fuerit glorificatus.

25 Domine Deus meus es tu, exaltabo te,
et confitebor nomini tuo: quoniam fecisti
mirabilia, cogitationes antiquas fideles, amen. 2
Quia posuisti civitatem in tumulum, urbem fortem
in ruinam, domum alienorum: ut non sit civitas, et in
sempiternum non aedificetur. 3 Super hoc laudabit
te populus fortis, civitas gentium robustarum
timebit te. 4 Quia factus es fortitudo pauperi,
fortitudo egeno in tribulatione sua: spes a turbine,
umbraculum ab aestu. spiritus enim robustorum
quasi turbo impellens parietem. 5 Sicut aestus
in siti, tumultum alienorum humiliabis: et quasi
calore sub nube torrente propaginem fortium
marcescere facies. 6 Et faciet Dominus exercituum
omnibus populis in monte hoc convivium pinguium,
convivium vindemiae, pinguium medullatorum,
vindemiae defaecatae. 7 Et praecipitabit in
monte isto faciem vinculi colligati super omnes
populos, et telam quam orditus est super omnes
nationes. 8 Praecipitabit mortem in sempiternum:
et auferet Dominus Deus lacrymam ab omni facie,
et opprobrium populi sui auferet de universa terra:
quia Dominus locutus est. 9 Et dicet in die illa: Ecce
Deus noster iste, expectavimus eum, et salvabit
nos: iste Dominus, sustinuimus eum, exultabimus,
et laetabimur in salutari eius. 10 Quia requiescet
manus Domini in monte isto: et triturabitur Moab
sub eo, sicuti teruntur paleae in plaustro. 11 Et
extendet manus suas sub eo, sicut extendit natans
ad natandum: et humiliabit gloriam eius cum
allisione manuum eius. 12 Et munimenta sublimium
murorum tuorum concident, et humiliabuntur, et
detrahentur in terram usque ad pulverem.

26 In die illa cantabitur canticum istud in terra
Iuda: Urbs fortitudinis nostrae Sion salvator,
ponetur in ea murus et antemurale. 2 Aperite portas,
et ingrediatur gens iusta, custodiens veritatem. 3
Vetus error abiit: servabis pacem: pacem, quia in
te speravimus. 4 Sperastis in Domino in saeculis
aeternis, in Domino Deo forti in perpetuum. 5
Quia incurvabit habitantes in excelso, civitatem
sublimem humiliabit. Humiliabit eam usque ad
terram, detrahet eam usque ad pulverem. 6
Conculcabit eam pes, pedes pauperis, gressus
egenorum. 7 Semita iusti recta est, rectus callis iusti
ad ambulandum. 8 Et in semita iudiciorum tuorum
Domine sustinuimus te: nomen tuum, et memoriale
tuum in desiderio animae. 9 Anima mea desideravit
te in nocte: sed et spiritu meo in praecordiis meis
de mane vigilabo ad te. Cum feceris iudicia tua
in terra, iustitiam discent habitatores orbis. 10
Misereamur impio, et non discet iustitiam: in terra
sanctorum iniqua gessit, et non videbit gloriam
Domini. 11 Domine exaltetur manus tua, et non
videant: videant, et confundantur zelantes populi:
et ignis hostes tuos devoret. 12 Domine dabis
pacem nobis: omnia enim opera nostra operatus
es nobis. 13 Domine Deus noster, possederunt
nos domini absque te, tantum in te recordemur
nominis tui. 14 Morientes non vivant, gigantes
non resurgant: propterea visitasti et contrivisti
eos, et perdidisti omnem memoriam eorum. 15
Indulsisti genti Domine, indulsisti genti: numquid
glorificatus es? elongasti omnes terminos terrae. 16
Domine in angustia requisierunt te, in tribulatiene
murmuris doctrina tua eis. 17 Sicut quae concipit,
cum appropinquaverit ad partum, dolens clamat in
doloribus suis: sic facti sumus a facie tua Domine.
18 Concepimus, et quasi parturivimus, et peperimus
spiritum: salutes non fecimus in terra, ideo non
ceciderunt habitatores terrae. 19 Vivent mortui tui,
interfecti mei resurgent: expergiscimini, et laudate
qui habitatis in pulvere: quia ros lucis ros tuus,
et terram gigantum detrahes in ruinam. 20 Vade
populus meus, intra in cubicula tua, claude ostia
tua super te, abscondere modicum ad momentum,
donec pertranseat indignatio. 21 Ecce enim Dominus
egredietur de loco suo, ut visitet iniquitatem
habitatoris terrae contra eum: et revelabit terra
sanguinem suum, et non operiet ultra interfectos
suos.

27 In die illa visitabit Dominus in gladio suo duro,
et grandi, et forti, super Leviathan serpentem
vectem, et super Leviathan serpentem tortuosum,
et occidet cetum, qui in mari est. 2 In die illa vinea
meri cantabit ei. 3 Ego Dominus, qui servo eam,
repente propinabo ei: ne forte visitetur contra eam,
nocte et die servo eam. 4 Indignatio non est mihi:
quis dabit me spinam et veprem in praelio: gradiar
super eam, succendam eam pariter? 5 An potius
tenebit fortitudinem meam, faciet pacem mihi,

pacem faciet mihi? 6 Qui ingrediuntur impetu ad
Iacob, florebit et germinabit Israel, et implebunt
faciem orbis semine. 7 Numquid iuxta plagam
percutientis se percussit eum? aut sicut occidit
interfectos eius, sic occisus est? 8 In mensura
contra mensuram, cum abiecta fuerit, iudicabis eam:
meditata est in spiritu suo duro per diem aestus. 9
Idcirco super hoc dimittetur iniquitas domui Iacob:
et iste omnis fructus ut auferatur peccatum eius,
cum posuerit omnes lapides altaris sicut lapides
cineris allisos, non stabunt luci et delubra. 10 Civitas
enim munita desolata erit, speciosa relinquetur,
et dimittetur quasi desertum: ibi pascetur vitulus,
et ibi accubabit, et consumet summitates eius.
11 In siccitate messes illius conterentur, mulieres
venientes, et docentes eam: non est enim populus
sapiens, propterea non miserebitur eius, qui fecit
eum: et qui formavit eum, non parcet ei. 12 Et
erit: In die illa percutiet Dominus ab alveo fluminis
usque ad torrentem Aegypti, et vos congregabimini
unus et unus filii Israel. 13 Et erit: In die illa
clangetur in tuba magna, et venient qui perditi
fuerant de terra Assyriorum, et qui eiecti erant in
Terra Aegypti, et adorabunt Dominum in monte
sancto in Ierusalem.

28 Vae coronae superbiae, ebriis Ephraim, et
flori decidenti, gloriae exultationis eius, qui
erant in vertice vallis pinguissimae, errantes a
vino. 2 Ecce validus et fortis Dominus sicut
impetus grandinis: turbo confringens, sicut impetus
aquarum multarum inundantium, et emissarum
super terram spatiosam. 3 Pedibus conculcabitur
corona superbiae ebriorum Ephraim. 4 Et erit flos
decidens gloriae exultationis eius, qui est super
verticem vallis pinguium, quasi temporaneum ante
maturitatem autumni: quod cum aspexerit videns,
statim ut manu tenuerit, devorabit illud. 5 In die illa
erit Dominus exercituum corona gloriae, et sertum
exultationis residuo populi sui: 6 et spiritus iudicii
sedenti super iudicium, et fortitudo revertentibus
de bello ad portam. 7 Verum hi quoque prae vino
nescierunt, et prae ebrietate erraverunt: sacerdos
et propheta nescierunt prae ebrietate, absorpti
sunt a vino, erraverunt in ebrietate, nescierunt
videntem, ignoraverunt iudicium. 8 Omnes enim
mensae repletae sunt vomitu sordium, ita ut non
esset ultra locus. 9 Quem docebit scientiam? et
quem intelligere faciet auditum? ablactatos a lacte,
avulsos ab uberibus. 10 Quia manda remanda, manda
remanda, expecta reexpecta, expecta reexpecta,
modicum ibi, modicum ibi. 11 In loquela enim labii,
et lingua altera loquetur ad populum istum. 12 Cui
dixit: Haec est requies mea, reficite lassum, et hoc
est meum refrigerium: et noluerunt audire. 13 Et
erit eis verbum Domini: Manda remanda, manda
remanda, expecta reexpecta, expecta reexpecta,
modicum ibi, modicum ibi: ut vadant, et cadant
retrorsum, et conterantur, et illaqueentur, et
capiantur. 14 Propter hoc audite verbum Domini
viri illusores, qui dominamini super populum
meum, qui est in Ierusalem. 15 Dixistis enim:
Percussimus foedus cum morte, et cum inferno
fecimus pactum. Flagellum inundans cum transierit,
non veniet super nos: quia posuimus mendacium
spem nostram, et mendacio protecti sumus. (Sheol
h7585) 16 Idcirco haec dicit Dominus Deus: Ecce
ego mittam in fundamentis Sion lapidem, lapidem
probatum, angularem, pretiosum, in fundamento
fundatum, qui crediderit, non festinet. 17 Et ponam
in pondere iudicium, et iustitiam in mensura: et
subvertet grando spem mendacii: et protectionem
aquae inundabunt. 18 Et delebitur foedus vestrum
cum morte, et pactum vestrum cum inferno non
stabit: flagellum inundans cum transierit, eritis ei
in conculcationem. (Sheol h7585) 19 Quandocumque
pertransierit, tollet vos: quoniam in mane diluculo
pertransibit in die et in nocte, et tantummodo sola
vexatio intellectum dabit auditui. 20 Coangustatum
est enim stratum, ita ut alter decidat: et pallium
breve utrumque operire non potest. 21 Sicut
enim in monte divisionum stabit Dominus: sicut
in valle, quae est in Gabaon, irascetur: ut faciat
opus suum, alienum opus eius: ut operetur opus
suum, peregrinum est opus eius ab eo. 22 Et nunc
nolite illudere, ne forte constringantur vincula
vestra. consummationem enim et abbreviationem
audivi a Domino Deo exercituum super universam
terram. 23 Auribus percipite, et audite vocem
meam, attendite, et audite eloquium meum. 24
Numquid tota die arabit arans ut serat, proscindet et
sarriet humum suam? 25 Nonne cum adaequaverit
faciem eius, seret gith, et cyminum sparget, et
ponet triticum per ordinem, et hordeum, et milium,
et viciam in finibus suis? 26 Et erudiet illum in
iudicio: Deus suus docebit illum. 27 Non enim in
serris triturabitur gith, nec rota plaustri super
cyminum circuibit: sed in virga excutietur gith et
cyminum in baculo. 28 Panis autem comminuetur:
verum non in perpetuum triturans triturabit illum,
neque vexabit eum rota plaustri, neque ungulis
suis comminuet eum. 29 Et hoc a Domino Deo
exercituum exivit, ut mirabile faceret consilium, et
magnificaret iustitiam.

29 Vae Ariel, Ariel civitas, quam expugnavit
David: additus est annus ad annum:
sollemnitates evolutae sunt. **2** Et circumvallabo
Ariel, et erit tristis et moerens, et erit mihi quasi
Ariel. **3** Et circumdabo quasi sphaeram in circuitu
tuo, et iaciam contra te aggerem, et munimenta
ponam in obsidionem tuam. **4** Humiliaberis, de
terra loqueris, et de humo audietur eloquium tuum:
et erit quasi pythonis de terra vox tua, et de
humo eloquium tuum mussitabit. **5** Et erit sicut
pulvis tenuis multitudo ventilantium te: et sicut
favilla pertransiens multitudo eorum, qui contra
te praevaluerunt: **6** eritque repente confestim.
A Domino exercituum visitabitur in tonitruo, et
commotione terrae, et voce magna turbinis et
tempestatis, et flamma ignis devorantis. **7** Et
erit sicut somnium visionis nocturnae multitudo
omnium Gentium, quae dimicaverunt contra
Ariel, et omnes qui militaverunt, et obsederunt,
et praevaluerunt adversus eam. **8** Et sicut
somniat esuriens, et comedit, cum autem fuerit
expergefactus, vacua est anima eius: et sicut somniat
sitiens, et bibit, et postquam fuerit expergefactus,
lassus adhuc sitit, et anima eius vacua est: sic erit
multitudo omnium Gentium, quae dimicaverunt
contra montem Sion. **9** Obstupescite, et admiramini,
fluctuate, et vacillate: inebriamini, et non a vino:
movemini, et non ab ebrietate. **10** Quoniam miscuit
vobis Dominus spiritum soporis, claudet oculos
vestros, prophetas et principes vestros, qui vident
visiones, operiet. **11** Et erit vobis visio omnium
sicut verba libri signati, quem cum dederint
scienti litteras, dicent: Lege istum: et respondebit:
Non possum, signatus est enim: **12** Et dabitur
liber nescienti litteras, diceturque ei: Lege: et
respondebit: Nescio litteras. **13** Et dixit Dominus: Eo
quod appropinquat populus iste ore suo, et labiis
suis glorificat me, cor autem eius longe est a me,
et timuerunt me mandato hominum et doctrinis:
14 Ideo ecce ego addam ut admirationem faciam
populo huic miraculo grandi et stupendo: peribit
enim sapientia a sapientibus eius, et intellectus
prudentium eius abscondetur. **15** Vae qui profundi
estis corde, ut a Domino abscondatis consilium:
quorum sunt in tenebris opera, et dicunt: Quis
videt nos, et quis novit nos? **16** Perversa est haec
vestra cogitatio: quasi si lutum contra figulum
cogitet, et dicat opus factori suo: Non fecisti me: et
figmentum dicat fictori suo: Non intelligis. **17** Nonne
adhuc in modico et in brevi convertetur Libanus in
charmel, et charmel in saltum reputabitur? **18** Et
audient in die illa surdi verba libri, et de tenebris
et caligine oculi caecorum videbunt. **19** Et addent
mites in Domino laetitiam, et pauperes homines in
sancto Israel exultabunt: **20** quoniam defecit qui
praevalebat, consummatus est illusor, et succisi
sunt omnes qui vigilabant super iniquitatem: **21** qui
peccare faciebant homines in verbo, et arguentem
in porta supplantabant, et declinaverunt frustra a
iusto. **22** Propter hoc, haec dicit Dominus ad domum
Iacob, qui redemit Abraham: Non modo confundetur
Iacob, nec modo vultus eius erubescet: **23** sed cum
viderit filios suos, opera manuum mearum in medio
sui sanctificantes nomen meum, et sanctificabunt
sanctum Iacob, et Deum Israel praedicabunt, **24** et
scient errantes spiritu intellectum, et mussitatores
discent legem.

30 Vae filii desertores, dicit Dominus, ut faceretis
consilium, et non ex me: et ordiremini telam,
et non per spiritum meum, ut adderetis peccatum
super peccatum: **2** qui ambulatis ut descendatis
in Aegyptum, et os meum non interrogastis,
sperantes auxilium in fortitudine Pharaonis, et
habentes fiduciam in umbra Aegypti. **3** Et erit
vobis fortitudo Pharaonis in confusionem, et fiducia
umbrae Aegypti in ignominiam. **4** Erant enim in
Tani principes tui, et nuncii tui usque ad Hanes
pervenerunt. **5** Omnes confusi sunt super populo,
qui eis prodesse non potuit: non fuerunt in auxilium
et in aliquam utilitatem, sed in confusionem et
in opprobrium. **6** Onus iumentorum Austri. In
terra tribulationis et angustiae leaena, et leo
ex eis, vipera et regulus volans portantes super
humeros iumentorum divitias suas, et super gibbum
camelorum thesauros suos ad populum, qui eis
prodesse non poterit. **7** Aegyptus enim frustra et
vane auxiliabitur: ideo clamavi super hoc: Superbia
tantum est, quiesce. **8** Nunc ergo ingressus scribe ei
super buxum, et in libro diligenter exara illud, et erit
in die novissimo in testimonium usque in aeternum.
9 populus enim ad iracundiam provocans est, et filii
mendaces, filii nolentes audire legem Dei. **10** Qui
dicunt videntibus: Nolite videre: et aspicientibus:
Nolite aspicere nobis ea, quae recta sunt: loquimini
nobis placentia, videte nobis errores. **11** Auferte a
me viam, declinate a me semitam, cesset a facie
nostra sanctus Israel. **12** Propterea haec dicit
sanctus Israel: Pro eo quod reprobastis verbum hoc,
et sperastis in calumnia et in tumultu, et innixi estis
super eo: **13** propterea erit vobis iniquitas haec sicut
interruptio cadens, et requisita in muro excelso,
quoniam subito, dum non speratur, veniet contritio
eius. **14** Et comminuetur sicut conteritur lagena
figuli contritione pervalida: et non invenietur de
fragmentis eius testa, in qua portetur igniculus de

incendio, aut hauriatur parum aquae de fovea. **15** Quia haec dicit Dominus Deus Israel: Si revertamini et quiescatis, salvi eritis: in silentio, et in spe erit fortitudo vestra. Et noluistis: **16** et dixistis: Nequaquam, sed ad equos fugiemus: ideo fugietis. Et super veloces ascendemus: ideo velociores erunt, qui persequentur vos. **17** Mille homines a facie terroris unius: et a facie terroris quinque fugietis, donec relinquamini quasi malus navis in vertice montis, et quasi signum super collem. **18** Propterea expectat Dominus ut misereatur vestri: et ideo exaltabitur parcens vobis: quia Deus iudicii Dominus: beati omnes qui expectant eum. **19** Populus enim Sion habitabit in Ierusalem: plorans nequaquam plorabis, miserans miserebitur tui: ad vocem clamoris tui statim ut audierit, respondebit tibi. **20** Et dabit vobis Dominus panem arctum, et aquam brevem: et non faciet avolare a te ultra doctorem tuum: et erunt oculi tui videntes praeceptorem tuum. **21** Et aures tuae audient verbum post tergum monentis: Haec est via, ambulate in ea: et non declinetis neque ad dexteram, neque ad sinistram. **22** Et contaminabis laminas sculptilium argenti tui, et vestimentum conflatilis auri tui, et disperges ea sicut immunditiam menstruatae. Egredere, dices ei: **23** Et dabitur pluvia semini tuo, ubicumque seminaveris in terra: et panis frugum terrae erit uberrimus, et pinguis. pascetur in possessione tua in die illo agnus spatiose: **24** et tauri tui, et pulli asinorum, qui operantur terram, commistum migma comedent sicut in area ventilatum est. **25** Et erunt super omnem montem excelsum, et super omnem collem elevatum rivi currentium aquarum in die interfectionis multorum cum ceciderint turres. **26** Et erit lux lunae sicut lux solis, et lux solis erit septempliciter sicut lux septem dierum in die, qua alligaverit Dominus vulnus populi sui, et percussuram plagae eius sanaverit. **27** Ecce nomen Domini venit de longinquo, ardens furor eius, et gravis ad portandum: labia eius repleta sunt indignatione, et lingua eius quasi ignis devorans. **28** Spiritus eius velut torrens inundans usque ad medium colli ad perdendas gentes in nihilum, et frenum erroris, quod erat in maxillis populorum. **29** Canticum erit vobis sicut vox sanctificatae sollemnitatis, et laetitia cordis sicut qui pergit cum tibia, ut intret in montem Domini ad fortem Israel. **30** Et auditam faciet Dominus gloriam vocis suae, et terrorem brachii sui ostendet in comminatione furoris, et flamma ignis devorantis: allidet in turbine, et in lapide grandinis. **31** A voce enim Domini pavebit Assur virga percussus. **32** Et erit transitus virgae fundatus, quam requiescere faciet Dominus super eum in tympanis et citharis: et in bellis praecipuis expugnabit eos. **33** Praeparata est enim ab heri Topheth, a rege praeparata, profunda, et dilatata. Nutrimenta eius, ignis et ligna multa: flatus Domini sicut torrens sulphuris succendens eam.

31 Vae qui descendunt in Aegyptum ad auxilium, in equis sperantes, et habentes fiduciam super quadrigis, quia multae sunt: et super equitibus, quia praevalidi nimis: et non sunt confisi super sanctum Israel, et Dominum non requisierunt. **2** Ipse autem sapiens adduxit malum, et verba sua non abstulit: et consurget contra domum pessimorum, et contra auxilium operantium iniquitatem. **3** Aegyptus, homo, et non Deus: et equi eorum, caro, et non spiritus: et Dominus inclinabit manum suam, et corruet auxiliator, et cadet cui praestatur auxilium, simulque omnes consumentur. **4** Quia haec dicit Dominus ad me: Quomodo si rugiat leo, et catulus leonis super praedam suam, et cum occurrerit ei multitudo pastorum, a voce eorum non formidabit, et a multitudine eorum non pavebit: sic descendet Dominus exercituum ut praelietur super montem Sion, et super collem eius. **5** Sicut aves volantes, sic proteget Dominus exercituum Ierusalem, protegens et liberans, transiens et salvans. **6** Convertimini sicut in profundum recesseratis filii Israel. **7** In die enim illa abiiciet vir idola argenti sui, et idola auri sui, quae fecerunt vobis manus vestrae in peccatum. **8** Et cadet Assur in gladio non viri, et gladius non hominis vorabit eum, et fugiet non a facie gladii: et iuvenes eius vectigales erunt: **9** et fortitudo eius a terrore transibit, et pavebunt fugientes principes eius: dixit Dominus: cuius ignis est in Sion. et caminus eius in Ierusalem.

32 Ecce in iustitia regnabit rex, et principes in iudicio praeerunt. **2** Et erit vir sicut qui absconditur a vento, et celat se a tempestate, sicut rivi aquarum in siti, et umbra petrae prominentis in terra deserta. **3** Non caligabunt oculi videntium, et aures audientium diligenter auscultabunt. **4** Et cor stultorum intelliget scientiam, et lingua balborum velociter loquetur et plane. **5** Non vocabitur ultra is, qui insipiens est, princeps: neque fraudulentus appellabitur maior: **6** stultus enim fatua loquetur, et cor eius faciet iniquitatem, ut perficiat simulationem, et loquatur ad Dominum fraudulenter, et vacuam faciat animam esurientis, et potum sitienti auferat. **7** Fraudulenti vasa pessima sunt: ipse enim cogitationes concinnavit ad perdendos mites in sermone mendacii, cum loqueretur pauper iudicium. **8** Princeps vero ea,

quae digna sunt principe, cogitabit, et ipse super
duces stabit. 9 Mulieres opulentae surgite, et audite
vocem meam: filiae confidentes percipite auribus
eloquium meum. 10 Post dies enim, et annum vos
conturbabimini confidentes: consummata est enim
vindemia, collectio ultra non veniet. 11 Obstupescite
opulentae, conturbamini confidentes: exuite vos, et
confundimini, accingite lumbos vestros. 12 Super
ubera plangite, super regione desiderabili, super
vinea fertili. 13 Super humum populi mei spinae
et vepres ascendent: quanto magis super omnes
domos gaudii civitatis exultantis? 14 Domus enim
dimissa est, multitudo urbis relicta est, tenebrae
et palpatio factae sunt super speluncas usque in
aeternum. Gaudium onagrorum pascua gregum,
15 donec effundatur super nos spiritus de excelso:
et erit desertum in charmel, et charmel in saltum
reputabitur. 16 Et habitabit in solitudine iudicium,
et iustitia in charmel sedebit. 17 Et erit opus iustitiae
pax, et cultus iustitiae silentium, et securitas usque
in sempiternum. 18 Et sedebit populus meus in
pulchritudine pacis, et in tabernaculis fiduciae, et
in requie opulenta. 19 Grando autem in descensione
saltus, et humilitate humiliabitur civitas. 20 Beati,
qui seminatis super omnes aquas, immittentes
pedem bovis et asini.

33 Vae qui praedaris, nonne et ipse praedaberis?
et qui spernis, nonne et ipse sperneris? cum
consummaveris depraedationem, depraedaberis:
cum fatigatus desieris contemnere, contemneris.
2 Domine miserere nostri: te enim expectavimus:
esto brachium nostrum in mane, et salus nostra
in tempore tribulationis. 3 A voce angeli fugerunt
populi, et ab exaltatione tua dispersae sunt gentes.
4 Et congregabuntur spolia vestra sicut colligitur
bruchus, velut cum fossae plenae fuerint de eo. 5
Magnificatus est Dominus, quoniam habitavit in
excelso: implevit Sion iudicio et iustitia. 6 Et erit
fides in temporibus tuis: divitiae salutis sapientia et
scientia: timor Domini ipse est thesaurus eius. 7
Ecce videntes clamabunt foris, angeli pacis amare
flebunt. 8 Dissipatae sunt viae, cessavit transiens
per semitam, irritum factum est pactum, proiecit
civitates, non reputavit homines. 9 Luxit, et elanguit
terra: confusus est Libanus, et obsorduit, et factus
est Saron sicut desertum: et concussa est Basan, et
Carmelus. 10 Nunc consurgam, dicit Dominus: nunc
exaltabor, nunc sublevabor. 11 Concipietis ardorem,
parietis stipulam: spiritus vester ut ignis vorabit vos.
12 Et erunt populi quasi de incendio cinis, spinae
congregatae igni comburentur. 13 Audite qui longe
estis, quae fecerim, et cognoscite vicini fortitudinem
meam. 14 Conterriti sunt in Sion peccatores,
possedit tremor hypocritas. quis poterit habitare
de vobis cum igne devorante? quis habitabit ex
vobis cum ardoribus sempiternis? 15 Qui ambulat in
iustitiis, et loquitur veritatem, qui proiicit avaritiam
ex calumnia, et excutit manus suas ab omni munere,
qui obturat aures suas ne audiat sanguinem, et
claudit oculos suos ne videat malum. 16 Iste in
excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas
eius: panis ei datus est, aquae eius fideles sunt. 17
Regem in decore suo videbunt oculi eius, cernent
terram de longe. 18 Cor tuum meditabitur timorem:
ubi est litteratus? ubi legis verba ponderans? ubi
doctor parvulorum? 19 Populum imprudentem
non videbis, populum alti sermonis: ita ut non
possis intelligere disertitudinem linguae eius, in
quo nulla est sapientia. 20 Respice Sion civitatem
sollemnitatis nostrae: oculi tui videbunt Ierusalem,
habitationem opulentam, tabernaculum, quod
nequaquam transferri poterit: nec auferentur clavi
eius in sempiternum, et omnes funiculi eius non
rumpentur: 21 quia solummodo ibi magnificus est
Dominus noster: locus fluviorum rivi latissimi et
patentes: non transibit per eum navis remigum,
neque trieris magna transgredietur eum. 22
Dominus enim iudex noster: Dominus legifer noster,
Dominus rex noster: ipse salvabit nos. 23 Laxati
sunt funiculi tui, et non praevalebunt: sic erit
malus tuus ut dilatare signum non queas. Tunc
dividentur spolia praedarum multarum: claudi
diripient rapinam. 24 Nec dicet vicinus: Elangui:
populus qui habitat in ea, auferetur ab eo iniquitas.

34 Accedite Gentes, et audite, et populi attendite:
audiat terra, et plenitudo eius, orbis, et
omne germen eius. 2 Quia indignatio Domini
super omnes Gentes, et furor super universam
militiam eorum: interfecit eos, et dedit eos in
occisionem. 3 Interfecti eorum proiicientur, et
de cadaveribus eorum ascendet foetor: tabescent
montes a sanguine eorum. 4 Et tabescet omnis
militia caelorum, et complicabuntur sicut liber
caeli: et omnis militia eorum defluet sicut defluit
folium de vinea et de ficu. 5 Quoniam inebriatus
est in caelo gladius meus: ecce super Idumaeam
descendet, et super populum interfectionis meae ad
iudicium. 6 Gladius Domini repletus est sanguine,
incrassatus est adipe, de sanguine agnorum, et
hircorum, de sanguine medullatorum arietum:
victima enim Domini in Bosra, et interfectio magna
in Terra Edom. 7 Et descendent unicornes cum
eis, et tauri cum potentibus: inebriabitur terra
eorum sanguine, et humus eorum adipe pinguium:

8 quia dies ultionis Domini, annus retributionum
iudicii Sion. 9 Et convertentur torrentes eius in
picem, et humus eius in sulphur: et erit terra
eius in picem ardentem. 10 Nocte et die non
extinguetur, in sempiternum ascendet fumus eius: a
generatione in generationem desolabitur, in saecula
saeculorum non erit transiens per eam. 11 Et
possidebunt illam onocrotalus, et ericius: ibix, et
corvus habitabunt in ea: et extendetur super eam
mensura, ut redigatur ad nihilum, et perpendiculum
in desolationem. 12 Nobiles eius non erunt ibi:
regem potius invocabunt, et omnes principes eius
erunt in nihilum. 13 Et orientur in domibus eius
spinae, et urticae, et paliurus in munitionibus eius:
et erit cubile draconum, et pascua struthionum. 14
Et occurrent daemonia onocentaurus, et pilosus
clamabit alter ad alterum: ibi cubavit lamia, et
invenit sibi requiem. 15 Ibi habuit foveam ericius, et
enutrivit catulos, et circumfodit, et fovit in umbra
eius: illuc congregati sunt milvi, alter ad alterum. 16
Requirite diligenter in libro Domini, et legite: unum
ex eis non defuit, alter alterum non quaesivit: quia
quod ex ore meo procedit, ille mandavit, et spiritus
eius ipse congregavit ea. 17 Et ipse misit eis sortem,
et manus eius divisit eam illis in mensuram: usque
in aeternum possidebunt eam, in generatione et
generationem habitabunt in ea.

35 Laetabitur deserta et invia, et exultabit
solitudo, et florebit quasi lilium. 2 Germinans
germinabit, et exultabit laetabunda et laudans:
gloria Libani data est ei: decor Carmeli, et Saron, ipsi
videbunt gloriam Domini, et decorem Dei nostri.
3 Confortate manus dissolutas, et genua debilia
roborate. 4 Dicite pusillanimes: Confortamini, et
nolite timere: ecce Deus vester ultionem adducet
retributionis: Deus ipse veniet, et salvabit vos. 5
Tunc aperientur oculi caecorum, et aures surdorum
patebunt. 6 Tunc saliet sicut cervus claudus, et
aperta erit lingua mutorum: quia scissae sunt in
deserto aquae, et torrentes in solitudine. 7 Et quae
erat arida, erit in stagnum, et sitiens in fontes
aquarum. In cubilibus, in quibus prius dracones
habitabant, orietur viror calami et iunci. 8 Et erit ibi
semita et via, et via sancta vocabitur: non transibit
per eam pollutus, et haec erit vobis directa via,
ita ut stulti non errent per eam. 9 Non erit ibi
leo, et mala bestia non ascendet per eam, nec
invenietur ibi: et ambulabunt qui liberati fuerint.
10 Et redempti a Domino convertentur, et venient in
Sion cum laude: et laetitia sempiterna super caput
eorum: gaudium et laetitiam obtinebunt, et fugiet
dolor et gemitus.

36 Et factum est in quartodecimo anno
regis Ezechiae, ascendit Sennacherib rex
Assyriorum super omnes civitates Iuda munitas, et
cepit eas. 2 Et misit rex Assyriorum Rabsacen de
Lachis in Ierusalem, ad regem Ezechiam in manu
gravi, et stetit in aquaeductu piscinae superioris in
via Agri fullonis. 3 Et egressus est ad eum Eliachim
filius Helchiae, qui erat super domum, et Sobna
scriba, et Ioahe filius Asaph a commentariis. 4 Et
dixit ad eos Rabsaces: Dicite Ezechiae: Haec dicit
rex magnus, rex Assyriorum: Quae est ista fiducia,
qua confidis? 5 aut quo consilio vel fortitudine
rebellare disponis? super quem habes fiduciam,
quia recessisti a me? 6 Ecce confidis super baculum
arundineum confractum istum, super Aegyptum:
cui si innixus fuerit homo, intrabit in manum eius,
et perforabit eam: sic Pharao rex Aegypti omnibus,
qui confidunt in eo. 7 Quod si responderis mihi:
In Domino Deo nostro confidimus: nonne ipse est,
cuius abstulit Ezechias excelsa et altaria, et dixit
Iuda et Ierusalem: Coram altari isto adorabitis?
8 Et nunc trade te domino meo regi Assyriorum,
et dabo tibi duo millia equorum, nec poteris ex
te praebere ascensores eorum. 9 Et quomodo
sustinebis faciem iudicis unius loci ex servis domini
mei minoribus? Quod si confidis in Aegypto, in
quadrigis, et in equitibus: 10 et nunc numquid sine
Domino ascendi ad terram istam ut disperderem
eam? Dominus dixit ad me: Ascende super terram
istam, et disperde eam. 11 Et dixit Eliachim, et
Sobna, et Ioahe ad Rabsacen: Loquere ad servos
tuos Syra lingua: intelligimus enim: ne loquaris
ad nos Iudaice in auribus populi, qui est super
murum. 12 Et dixit ad eos Rabsaces: Numquid ad
dominum tuum et ad te misit me dominus meus, ut
loquerer omnia verba ista; et non potius ad viros,
qui sedent in muro, ut comedant stercora sua, et
bibant urinam pedum suorum vobiscum? 13 Et
stetit Rabsaces, et clamavit voce magna Iudaice, et
dixit: Audite verba regis magni, regis Assyriorum.
14 Haec dicit rex: Non seducat vos Ezechias, quia
non poterit eruere vos. 15 Et non vobis tribuat
fiduciam Ezechias super Domino, dicens: Eruens
liberabit nos Dominus, non dabitur civitas ista in
manu regis Assyriorum. 16 Nolite audire Ezechiam:
haec enim dicit rex Assyriorum: Facite mecum
benedictionem, et egredimini ad me, et comedite
unusquisque vineam suam, et unusquisque ficum
suam: et bibite unusquisque aquam cisternae suae,
17 donec veniam, et tollam vos ad terram, quae est ut
terra vestra, terram frumenti et vini, terram panum
et vinearum. 18 Nec conturbet vos Ezechias, dicens:
Dominus liberabit nos. Numquid liberaverunt dii

gentium unusquisque terram suam de manu regis
Assyriorum? 19 Ubi est deus Emath, et Arphad?
ubi est deus Sepharvaim? numquid liberaverunt
Samariam de manu mea? 20 Quis est ex omnibus diis
terrarum istarum, qui eruerit terram suam de manu
mea, ut eruat Dominus Ierusalem de manu mea?
21 Et siluerunt, et non responderunt ei verbum.
Mandaverat enim rex, dicens: Ne respondeatis ei.
22 Et ingressus est Eliachim filius Helchiae, qui erat
super domum, et Sobna scriba, et Ioahe filius Asaph
a commentariis ad Ezechiam scissis vestibus, et
nunciaverunt ei verba Rabsacis.

37 Et factum est, cum audisset rex Ezechias,
scidit vestimenta sua, et obvolutus est sacco,
et intravit in domum Domini. 2 Et misit Eliachim,
qui erat super domum, et Sobnam scribam, et
seniores de sacerdotibus opertos saccis ad Isaiam
filium Amos prophetam, 3 et dixerunt ad eum: Haec
dicit Ezechias: Dies tribulationis, et correptionis, et
blasphemiae dies haec: quia venerunt filii usque
ad partum, et virtus non est pariendi. 4 Si quo
modo audiat Dominus Deus tuus verba Rabsacis,
quem misit rex Assyriorum dominus suus ad
blasphemandum Deum viventem, et exprobrandum
sermonibus, quos audivit Dominus Deus tuus: leva
ergo orationem pro reliquiis, quae repertae sunt.
5 Et venerunt servi regis Ezechiae ad Isaiam. 6
et dixit ad eos Isaias: Haec dicetis domino vestro:
Haec dicit Dominus: Ne timeas a facie verborum,
quae audisti, quibus blasphemaverunt pueri regis
Assyriorum me. 7 Ecce ego dabo ei spiritum, et
audiet nuncium, et revertetur ad terram suam, et
corruere eum faciam gladio in terra sua. 8 Reversus
est autem Rabsaces, et invenit regem Assyriorum
praeliantem adversus Lobnam. Audierat enim quia
profectus esset de Lachis, 9 et audivit de Tharaca
rege Aethiopiae, dicentes: Egressus est ut pugnet
contra te. Quod cum audisset, misit nuncios ad
Ezechiam, dicens: 10 Haec dicetis Ezechiae regi
Iuda, loquentes: Non te decipiat Deus tuus, in quo
tu confidis, dicens: Non dabitur Ierusalem in manu
regis Assyriorum. 11 Ecce tu audisti omnia, quae
fecerunt reges Assyriorum omnibus terris, quas
subverterunt, et tu poteris liberari? 12 Numquid
eruerunt eos dii Gentium, quos subverterunt patres
mei Gozam, et Haram, et Reseph, et filios Eden,
qui erant in Thalassar? 13 Ubi est rex Emath, et
rex Arphad, et rex urbis Sepharvaim, Ana, et Ava?
14 Et tulit Ezechias libros de manu nunciorum, et
legit eos, et ascendit in domum Domini, et expandit
eos Ezechias coram Domino. 15 Et oravit Ezechias
ad Dominum, dicens: 16 Domine exercituum Deus
Israel, qui sedes super cherubim: tu es Deus solus
omnium regnorum terrae, tu fecisti caelum et
terram. 17 Inclina Domine aurem tuam, et audi:
aperi Domine oculos tuos, et vide, et audi omnia
verba Sennacherib, quae misit ad blasphemandum
Deum viventem. 18 Vere enim Domine desertas
fecerunt reges Assyriorum terras, et regiones
earum. 19 Et dederunt deos earum igni: non enim
erant dii, sed opera manuum hominum, lignum et
lapis: et comminuerunt eos. 20 Et nunc Domine
Deus noster salva nos de manu eius: et cognoscant
omnia regna terrae, quia tu es Dominus solus. 21 Et
misit Isaias filius Amos ad Ezechiam, dicens: Haec
dicit Dominus Deus Israel: Pro quibus rogasti me de
Sennacherib rege Assyriorum: 22 hoc est verbum,
quod locutus est Dominus super eum: Despexit te,
et subsannavit te virgo filia Sion: post te caput
movit filia Ierusalem. 23 Cui exprobrasti, et quem
blasphemasti, et super quem exaltasti vocem, et
levasti altitudinem oculorum tuorum? Ad Sanctum
Israel. 24 In manu servorum tuorum exprobrasti
Domino: et dixisti: In multitudine quadrigarum
mearum ego ascendi altitudinem montium, iuga
Libani: et succidam excelsa cedrorum eius, et electas
abietes illius, et introibo altitudinem summitatis
eius, saltum Carmeli eius. 25 Ego fodi, et bibi aquam,
et exiccavi vestigio pedis mei omnes rivos aggerum.
26 Numquid non audisti, quae olim fecerim ei?
ex diebus antiquis ego plasmavi illud: et nunc
adduxi: et factum est in eradicationem collium
compugnantium, et civitatum munitarum. 27
Habitatores earum breviata manu contremuerunt,
et confusi sunt: facti sunt sicut foenum agri, et
gramen pascuae, et herba tectorum, quae exaruit
antequam maturesceret. 28 Habitationem tuam,
et egressum tuum, et introitum tuum cognovi, et
insaniam tuam contra me. 29 Cum fureres adversum
me, superbia tua ascendit in aures meas: ponam
ergo circulum in naribus tuis, et frenum in labiis
tuis, et reducam te in viam, per quem venisti. 30
Tibi autem hoc erit signum: Comede hoc anno
quae sponte nascuntur, et in anno secundo pomis
vescere: in anno autem tertio seminate, et metite,
et plantate vineas, et comedite fructum earum. 31
Et mittet id, quod salvatum fuerit de domo Iuda,
et quod reliquum est, radicem deorsum, et faciet
fructum sursum: 32 quia de Ierusalem exibunt
reliquiae, et salvatio de monte Sion: zelus Domini
exercituum faciet istud. 33 Propterea haec dicit
Dominus de rege Assyriorum: Non intrabit civitatem
hanc, et non iaciet ibi sagittam, et non occupabit
eam clypeus, et non mittet in circuitu eius aggerem.
34 In via, qua venit, per eam revertetur, et civitatem

hanc non ingredietur, dicit Dominus: 35 et protegam
civitatem istam, ut salvem eam propter me, et
propter David servum meum. 36 Egressus est autem
Angelus Domini, et percussit in castris Assyriorum
centum octoginta quinque millia. Et surrexerunt
mane, et ecce omnes, cadavera mortuorum. 37 Et
egressus est, et abiit, et reversus est Sennacherib
rex Assyriorum, et habitavit in Ninive. 38 Et factum
est, cum adoraret in templo Nesroch deum suum,
Adramelech, et Sarasar filii eius percusserunt eum
gladio: fugeruntque in Terram Ararat, et regnavit
Asarhaddon filius eius pro eo.

38 In diebus illis aegrotavit Ezechias usque ad
mortem: et introivit ad eum Isaias filius Amos
propheta, et dixit ei: Haec dicit Dominus: Dispone
domui tuae, quia morieris tu, et non vives. 2 Et
convertit Ezechias faciem suam ad parietem, et
oravit ad Dominum, 3 et dixit: Obsecro Domine,
memento quaeso quomodo ambulaverim coram te
in veritate, et in corde perfecto, et quod bonum est
in oculis tuis fecerim. Et flevit Ezechias fletu magno.
4 Et factum est verbum Domini ad Isaiam, dicens: 5
Vade, et dic Ezechiae: Haec dicit Dominus Deus David
patris tui: Audivi orationem tuam, et vidi lacrymas
tuas: ecce ego adiiciam super dies tuos quindecim
annos: 6 et de manu regis Assyriorum eruam te, et
civitatem istam, et protegam eam. 7 Hoc autem
tibi erit signum a Domino, quia faciet Dominus
verbum hoc, quod locutus est: 8 Ecce ego reverti
faciam umbram linearum, per quas descenderat in
horologio Achaz in sole, retrorsum decem lineis.
Et reversus est sol decem lineis per gradus, quos
descenderat. 9 Scriptura Ezechiae regis Iuda cum
aegrotasset, et convaluisset de infirmitate sua. 10
Ego dixi: In dimidio dierum meorum vadam ad
portas inferi. Quaesivi residuum annorum meorum.
(Sheol h7585) 11 dixi: Non videbo Dominum Deum in
terra viventium. Non aspiciam hominem ultra, et
habitatorem quietis. 12 Generatio mea ablata est; et
convoluta est a me, quasi tabernaculum pastorum:
Praecisa est velut a texente, vita mea: dum adhuc
ordirer, succidit me: de mane usque ad vesperam
finies me. 13 Sperabam usque ad mane, quasi leo
sic contrivit omnia ossa mea: De mane usque ad
vesperam finies me: 14 sicut pullus hirundinis sic
clamabo, meditabor ut columba: Attenuati sunt
oculi mei, suspicientes in excelsum: Domine vim
patior, responde pro me. 15 Quid dicam, aut quid
respondebit mihi, cum ipse fecerit? Recogitabo
tibi omnes annos meos in amaritudine animae
meae. 16 Domine si sic vivitur, et in talibus vita
spiritus mei, corripies me, et vivificabis me. 17
Ecce in pace amaritudo mea amarissima: Tu autem
eruisti animam meam ut non periret, proiecisti
post tergum tuum omnia peccata mea. 18 Quia
non infernus confitebitur tibi, neque mors laudabit
te: non expectabunt qui descendunt in lacum,
veritatem tuam. (Sheol h7585) 19 Vivens vivens ipse
confitebitur tibi, sicut et ego hodie: pater filiis
notam faciet veritatem tuam. 20 Domine salvum me
fac, et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus
vitae nostrae in domo Domini. 21 Et iussit Isaias ut
tollerent massam de ficis, et cataplasmarent super
vulnus, et sanaretur. 22 Et dixit Ezechias: Quod erit
signum quia ascendam in domum Domini?

39 In tempore illo misit Merodach Baladan filius
Baladan rex Babylonis, libros et munera
ad Ezechiam: audierat enim quod aegrotasset,
et convaluisset. 2 Laetatus est autem super eis
Ezechias, et ostendit eis cellam aromatum, et
argenti, et auri, et odoramentorum, et unguenti
optimi, et omnes apothecas supellectilis suae, et
universa quae inventa sunt in thesauris eius. Non
fuit verbum, quod non ostenderet eis Ezechias in
domo sua, et in omni potestate sua. 3 Introivit
autem Isaias propheta ad Ezechiam regem, et dixit
ei: Quid dixerunt viri isti, et unde venerunt ad te? Et
dixit Ezechias: De terra longinqua venerunt ad me,
de Babylone. 4 Et dixit: Quid viderunt in domo tua?
Et dixit Ezechias: Omnia, quae in domo mea sunt,
viderunt: non fuit res, quam non ostenderim eis in
thesauris meis. 5 Et dixit Isaias ad Ezechiam: Audi
verbum Domini exercituum. 6 Ecce dies venient, et
auferentur omnia, quae in domo tua sunt, et quae
thesaurizaverunt patres tui usque ad diem hanc,
in Babylonem: non relinquetur quidquam, dicit
Dominus. 7 Et de filiis tuis, qui exibunt de te, quos
genueris, tollent, et erunt eunuchi in palatio regis
Babylonis. 8 Et dixit Ezechias ad Isaiam: Bonum
verbum Domini quod locutus est. Et dixit: Fiat
tantum pax, et veritas in diebus meis.

40 Consolamini, consolamini popule meus, dicit
Deus vester. 2 Loquimini ad cor Ierusalem,
et advocate eam: quoniam completa est malitia
eius, dimissa est iniquitas illius: suscepit de manu
Domini duplicia pro omnibus peccatis suis. 3 Vox
clamantis in deserto: Parate viam Domini, rectas
facite in solitudine semitas Dei nostri. 4 Omnis vallis
exaltabitur, et omnis mons et collis humiliabitur,
et erunt prava in directa, et aspera in vias planas.
5 Et revelabitur gloria Domini, et videbit omnis
caro pariter quod os Domini locutum est. 6 Vox
dicentis: Clama. Et dixi: Quid clamabo? Omnis caro
foenum, et omnis gloria eius quasi flos agri. 7

Exiccatum est foenum, et cecidit flos, quia spiritus
Domini sufflavit in eo. Vere foenum est populus: 8
exiccatum est foenum, et cecidit flos: Verbum autem
Domini nostri manet in aeternum. 9 Super montem
excelsum ascende, tu qui evangelizas Sion: exalta in
fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Ierusalem:
exalta, noli timere. Dic civitatibus Iuda: Ecce Deus
vester: 10 ecce Dominus Deus in fortitudine veniet,
et brachium eius dominabitur: ecce merces eius
cum eo, et opus illius coram illo. 11 Sicut pastor
gregem suum pascet: in brachio suo congregabit
agnos, et in sinu suo levabit, foetas ipse portabit.
12 Quis mensus est pugillo aquas, et caelos palmo
ponderavit? quis appendit tribus digitis molem
terrae, et libravit in pondere montes, et colles in
statera? 13 Quis adiuvit spiritum Domini? aut quis
consiliarius eius fuit, et ostendit illi? 14 Cum quo
iniit consilium, et instruxit eum, et docuit eum
semitam iustitiae, et erudivit eum scientiam, et
viam prudentiae ostendit illi? 15 Ecce Gentes quasi
stilla situlae, et quasi momentum staterae reputatae
sunt: ecce insulae quasi pulvis exiguus. 16 Et Libanus
non sufficiet ad succendendum, et animalia eius
non sufficient ad holocaustum. 17 Omnes gentes
quasi non sint, sic sunt coram eo, et quasi nihilum et
inane reputatae sunt ei. 18 Cui ergo similem fecisti
Deum? aut quam imaginem ponetis ei? 19 Numquid
sculptile conflavit faber? aut aurifex auro figuravit
illud, et laminis argenteis argentarius? 20 Forte
lignum, et imputribile elegit: artifex sapiens quaerit
quomodo statuat simulacrum, quod non moveatur.
21 Numquid non scitis? numquid non audistis?
numquid non annunciatum est vobis ab initio?
numquid non intellexistis fundamenta terrae? 22
Qui sedet super gyrum terrae, et habitatores eius
sunt quasi locustae: qui extendit velut nihilum
caelos, et expandit eos sicut tabernaculum ad
inhabitandum. 23 Qui dat secretorum scrutatores
quasi non sint, iudices terrae velut inane fecit: 24
et quidem neque plantatus, neque satus, neque
radicatus in terra truncus eorum: repente flavit in
eos, et aruerunt, et turbo quasi stipulam auferet
eos. 25 Et cui assimilastis me, et adaequastis,
dicit sanctus? 26 Levate in excelsum oculos
vestros, et videte quis creavit haec: qui educit
in numero militiam eorum, et omnes ex nomine
vocat: prae multitudine fortitudinis et roboris,
virtutisque eius, neque unum reliquum fuit. 27
Quare dicis Iacob, et loqueris Israel: Abscondita est
via mea a Domino, et a Deo meo iudicium meum
transivit? 28 Numquid nescis, aut non audisti? Deus
sempiternus Dominus, qui creavit terminos terrae:
non deficiet, neque laborabit, nec est investigatio
sapientiae eius. 29 Qui dat lasso virtutem: et his,
qui non sunt, fortitudinem et robur multiplicat.
30 Deficient pueri, et laborabunt, et iuvenes in
infirmitate cadent. 31 Qui autem sperant in Domino,
mutabunt fortitudinem, assument pennas sicut
aquilae, current et non laborabunt, ambulabunt et
non deficient.

41 Taceant ad me insulae, et Gentes mutent
fortitudinem: accedant, et tunc loquantur,
simul ad iudicium propinquemus. 2 Quis suscitavit
ab Oriente iustum, vocavit eum ut sequeretur se?
dabit in conspectu eius Gentes, et reges obtinebit:
dabit quasi pulverem gladio eius, sicut stipulam
vento raptam arcui eius. 3 Persequetur eos, transibit
in pace, semita in pedibus eius non apparebit. 4
Quis haec operatus est, et fecit, vocans generationes
ab exordio? Ego Dominus, primus et novissimus
ego sum. 5 Viderunt insulae, et timuerunt,
extrema terrae obstupuerunt, appropinquaverunt,
et accesserunt. 6 Unusquisque proximo suo
auxiliabitur, et fratri suo dicet: Confortare. 7
Confortavit faber aerarius percutiens malleo eum,
qui cudebat tunc temporis, dicens: Glutino bonum
est: et confortavit eum clavis, ut non moveretur. 8
Et tu Israel serve meus, Iacob quem elegi, semen
Abraham amici mei: 9 In quo apprehendi te ab
extremis terrae, et a longinquis eius vocavi te, et
dixi tibi: Servus meus es tu, elegi te, et non abieci
te. 10 Ne timeas, quia ego tecum sum: ne declines,
quia ego Deus tuus: confortavi te, et auxiliatus
sum tibi, et suscepit te dextera iusti mei. 11 Ecce
confundentur et erubescent omnes, qui pugnant
adversum te: erunt quasi non sint, et peribunt
viri, qui contradicunt tibi. 12 Quaeres eos, et non
invenies, viros rebelles tuos: erunt quasi non sint:
et veluti consumptio homines bellantes adversum
te. 13 Quia ego Dominus Deus tuus apprehendens
manum tuam, dicensque tibi: Ne timeas, ego adiuvi
te. 14 Noli timere vermis Iacob, qui mortui estis
ex Israel: ego auxiliatus sum tibi, dicit Dominus:
et redemptor tuus sanctus Israel. 15 Ego posui te
quasi plaustrum triturans novum, habens rostra
serrantia: triturabis montes, et comminues: et
colles quasi pulverem pones. 16 Ventilabis eos, et
ventus tollet, et turbo disperget eos: et tu exultabis
in Domino, in sancto Israel laetaberis. 17 Egeni,
et pauperes quaerunt aquas, et non sunt: lingua
eorum siti aruit. Ego Dominus exaudiam eos, Deus
Israel non derelinquam eos. 18 Aperiam in excelsis
collibus flumina, et in medio camporum fontes:
ponam desertum in stagna aquarum, et terram
inviam in rivos aquarum. 19 Dabo in solitudinem

cedrum, et spinam, et myrtum, et lignum olivae: ponam in deserto abietem, ulmum, et buxum simul: **20** Ut videant, et sciant, et recogitent, et intelligant pariter quia manus Domini fecit hoc, et sanctus Israel creavit illud. **21** Prope facite iudicium vestrum, dicit Dominus: afferte, siquid forte habetis, dicit rex Iacob. **22** Accedant, et nuncient nobis quaecumque ventura sunt: priora quae fuerunt nunciate: et ponemus cor nostrum, et sciemus novissima eorum, et quae ventura sunt indicate nobis. **23** Annunciate quae ventura sunt in futurum, et sciemus quia dii estis vos. bene quoque aut male, si potestis, facite: et loquamur, et videamus simul. **24** Ecce, vos estis ex nihilo, et opus vestrum ex eo, quod non est: abominatio est qui elegit vos. **25** Suscitavi ab Aquilone, et veniet ab Ortu solis: vocabit nomen meum, et adducet magistratus quasi lutum, et velut plastes conculcans humum. **26** Quis annunciavit ab exordio ut sciamus: et a principio ut dicamus: Iustus es? non est neque annuncians, neque praedicens, neque audiens sermones vestros. **27** Primus ad Sion dicet: Ecce adsum, et Ierusalem evangelistam dabo. **28** Et vidi, et non erat neque ex istis quisquam qui iniret consilium, et interrogatus responderet verbum. **29** Ecce omnes iniusti, et vana opera eorum: ventus et inane simulachra eorum.

42 Ecce servus meus, suscipiam eum: electus meus, complacuit sibi in illo anima mea: dedi spiritum meum super eum, iudicium Gentibus proferet. **2** Non clamabit, neque accipiet personam, nec audietur vox eius foris. **3** Calamum quassatum non conteret, et linum fumigans non extinguet: in veritate educet iudicium. **4** Non erit tristis, neque turbulentus, donec ponat in terra iudicium: et legem eius insulae expectabunt. **5** Haec dicit Dominus Deus creans caelos, et extendens eos: formans terram, et quae germinant ex ea: dans flatum populo, qui est super eam, et spiritum calcantibus eam. **6** Ego Dominus vocavi te in iustitia, et apprehendi manum tuam, et servavi te. Et dedi te in foedus populi, in lucem Gentium: **7** Ut aperires oculos caecorum, et educeres de conclusione vinctum, de domo carceris sedentes in tenebris. **8** Ego Dominus, hoc est nomen meum: gloriam meam alteri non dabo, et laudem meam sculptilibus. **9** Quae prima fuerunt, ecce venerunt: nova quoque ego annuncio: antequam oriantur, audita vobis faciam. **10** Cantate Domino canticum novum, laus eius ab extremis terrae: qui descenditis in mare, et plenitudo eius, insulae, et habitatores earum. **11** Sublevetur desertum, et civitates eius: in domibus habitabit Cedar: laudate habitatores Petrae, de vertice montium clamabunt. **12** Ponent Domino gloriam, et laudem eius in insulis nunciabunt. **13** Dominus sicut fortis egredietur, sicut vir praeliator suscitabit zelum: vociferabitur, et clamabit: super inimicos suos confortabitur. **14** Tacui semper, silui, patiens fui, sicut parturiens loquar: dissipabo, et absorbebo simul. **15** Desertos faciam montes, et colles, et omne gramen eorum exiccabo: et ponam flumina in insulas, et stagna arefaciam. **16** Et ducam caecos in viam, quam nesciunt, et in semitis, quas ignoraverunt, ambulare eos faciam: ponam tenebras coram eis in lucem, et prava in recta: haec verba feci eis, et non dereliqui eos. **17** Conversi sunt retrorsum: confundantur confusione qui confidunt in sculptili, qui dicunt conflatili: Vos dii nostri. **18** Surdi audite, et caeci intuemini ad videndum. **19** Quis caecus, nisi servus meus? et surdus, nisi ad quem nuncios meos misi? quis caecus, nisi qui venundatus est? et quis caecus, nisi servus Domini? **20** Qui vides multa, nonne custodies? qui apertas habes aures, nonne audies? **21** Et Dominus voluit ut sanctificaret eum, et magnificaret legem, et extolleret. **22** Ipse autem populus direptus, et vastatus: laqueus iuvenum omnes, et in domibus carcerum absconditi sunt: facti sunt in rapinam, nec est qui eruat: in direptionem, nec est qui dicat: Redde. **23** Quis est in vobis qui audiat hoc, attendat et auscultet futura? **24** Quis dedit in direptionem Iacob, et Israel vastantibus? nonne Dominus ipse, cui peccavimus? Et noluerunt in viis eius ambulare, et non audierunt legem eius. **25** Et effudit super eum indignationem furoris sui, et forte bellum, et combussit eum in circuitu, et non cognovit: et succendit eum, et non intellexit.

43 Et nunc haec dicit Dominus creans te Iacob, et formans te Israel: Noli timere, quia redemi te, et vocavi te nomine tuo: meus es tu. **2** Cum transieris per aquas, tecum ero, et flumina non operient te: cum ambulaveris in igne, non combureris, et flamma non ardebit in te: **3** Quia ego Dominus Deus tuus sanctus Israel salvator tuus, dedi propitiationem tuam Aegyptum, Aethopiam, et Saba pro te. **4** Ex quo honorabilis factus es in oculis meis, et gloriosus: ego dilexi te, et dabo homines pro te, et populos pro anima tua. **5** Noli timere, quia ego tecum sum: ab Oriente adducam semen tuum, et ab Occidente congregabo te. **6** Dicam Aquiloni: Da: et Austro: Noli prohibere: affer filios meos de longinquo, et filias meas ab extremis terrae. **7** Et omnem, qui invocat nomen meum, in gloriam meam creavi eum, formavi eum, et feci eum. **8** Educ foras populum caecum, et oculos habentem: surdum, et aures

ei sunt. 9 Omnes gentes congregatae sunt simul,
et collectae sunt tribus: quis in vobis annunciet
istud, et quae prima sunt audire nos faciet? dent
testes eorum, iustificentur, et audiant, et dicant:
Vere. 10 Vos testes mei, dicit Dominus, et servus
meus, quem elegi: ut sciatis, et credatis mihi, et
intelligatis quia ego ipse sum. Ante me non est
formatus Deus, et post me non erit. 11 Ego sum,
ego sum Dominus, et non est absque me salvator.
12 Ego annunciavi, et salvavi: auditum feci, et non
fuit in vobis alienus: vos testes mei, dicit Dominus,
et ego Deus. 13 Et ab initio ego ipse, et non est
qui de manu mea eruat: operabor, et quis avertet
illud? 14 Haec dicit Dominus redemptor vester,
sanctus Israel: Propter vos misi in Babylonem, et
detraxi vectes universos, et Chaldaeos in navibus
suis gloriantes. 15 Ego Dominus sanctus vester,
creans Israel rex vester. 16 Haec dicit Dominus,
qui dedit in mari viam, et in aquis torrentibus
semitam. 17 Qui eduxit quadrigam et equum: agmen
et robustum, simul obdormierunt, nec resurgent:
contriti sunt quasi linum, et extincti sunt. 18 Ne
memineritis priorum, et antiqua ne intueamini.
19 Ecce ego facio nova, et nunc orientur, utique
cognoscetis ea: ponam in deserto viam, et in invio
flumina. 20 Glorificabit me bestia agri, dracones et
struthiones: quia dedi in deserto aquas, flumina in
invio, ut darem potum populo meo, electo meo.
21 Populum istum formavi mihi, laudem meam
narrabit. 22 Non me invocasti Iacob, nec laborasti in
me Israel. 23 Non obtulisti mihi arietem holocausti
tui, et victimis tuis non glorificasti me: non te
servire feci in oblatione, nec laborem tibi praebui
in thure. 24 Non emisti mihi argento calamum,
et adipe victimarum tuarum non inebriasti me.
Verumtamen servire me fecisti in peccatis tuis,
praebuisti mihi laborem in iniquitatibus tuis. 25
Ego sum, ego sum ipse qui deleo iniquitates tuas
propter me, et peccatorum tuorum non recordabor.
26 Reduc me in memoriam, et iudicemur simul:
narra si quid habes ut iustificeris. 27 Pater tuus
primus peccavit, et interpretes tui praevaricati sunt
in me. 28 Et contaminavi principes sanctos, dedi ad
internecionem Iacob, et Israel in blasphemiam.

44 Et nunc audi Iacob serve meus, et Israel quem
elegi: 2 Haec dicit Dominus faciens et formans
te, ab utero auxiliator tuus: noli timere serve meus
Iacob, et rectissime, quem elegi. 3 Effundam enim
aquas super sitientem, et fluenta super aridam:
effundam spiritum meum super semen tuum,
et benedictionem meam super stirpem tuam. 4
Et germinabunt inter herbas quasi salices iuxta
praeterfluentes aquas. 5 Iste dicet: Domini ego sum:
et ille vocabit in nomine Iacob, et hic scribet manu
sua: Domino: et in nomine Israel assimilabitur. 6
Haec dicit Dominus rex Israel, et redemptor eius
Dominus exercituum: Ego primus, et ego novissimus,
et absque me non est Deus. 7 Quis similis mei?
vocet, et annunciet: et ordinem exponat mihi, ex
quo constitui populum antiquum: ventura et quae
futura sunt annuncient eis. 8 Nolite timere, neque
conturbemini: ex tunc audire te feci, et annunciavi:
vos estis testes mei. numquid est Deus absque me,
et formator, quem ego non noverim? 9 Plastae
idoli omnes nihil sunt, et amantissima eorum non
proderunt eis. ipsi sunt testes eorum, quia non
vident, neque intelligunt, ut confundantur. 10 Quis
formavit Deum, et sculptile conflavit ad nihil utile?
11 Ecce omnes participes eius confundentur: fabri
enim sunt ex hominibus: convenient omnes, stabunt
et pavebunt, et confundentur simul. 12 Faber
ferrarius lima operatus est: in prunis, et in malleis
formavit illud, et operatus est in brachio fortitudinis
suae: esuriet et deficiet, non bibet aquam, et
lassescet. 13 Artifex lignarius extendit normam,
formavit illud in runcina: fecit illud in angularibus,
et circino tornavit illud: et fecit imaginem viri
quasi speciosum hominem habitantem in domo.
14 Succidit cedros, tulit ilicem, et quercum, quae
steterat inter ligna saltus: plantavit pinum, quam
pluvia nutrivit. 15 Et facta est hominibus in focum:
sumpsit ex eis, et calefactus est: et succendit, et
coxit panes: de reliquo autem operatus est deum,
et adoravit: fecit sculptile, et curvatus est ante
illud. 16 Medium eius combussit igni, et de medio
eius carnes comedit: coxit pulmentum, et saturatus
est, et calefactus est, et dixit: Vah, calefactus sum,
vidi focum. 17 Reliquum autem eius deum fecit et
sculptile sibi: curvatur ante illud, et adorat illud,
et obsecrat, dicens: Libera me, quia Deus meus
es tu. 18 Nescierunt, neque intellexerunt: obliti
enim sunt ne videant oculi eorum, et ne intelligant
corde suo. 19 Non recogitant in mente sua, neque
cognoscunt, neque sentiunt, ut dicant: Medietatem
eius combussi igni, et coxi super carbones eius
panes: coxi carnes et comedi, et de reliquo eius
idolum faciam? ante truncum ligni procidam? 20
Pars eius cinis est: cor insipiens adoravit illud, et
non liberabit animam suam, neque dicet: Forte
mendacium est in dextera mea. 21 Memento horum
Iacob, et Israel, quoniam servus meus es tu. formavi
te, servus meus es tu Israel, ne obliviscaris mei. 22
Delevi ut nubem iniquitates tuas, et quasi nebulam
peccata tua: revertere ad me, quoniam redemi
te. 23 Laudate caeli, quoniam misericordiam fecit

Dominus: iubilate extrema terrae, resonate montes
laudationem, saltus et omne lignum eius: quoniam
redemit Dominus Iacob, et Israel gloriabitur. 24
Haec dicit Dominus redemptor tuus, et formator
tuus ex utero: Ego sum Dominus, faciens omnia,
extendens caelos solus, stabiliens terram, et nullus
mecum. 25 Irrita faciens signa divinorum, et
ariolos in furorem vertens. Convertens sapientes
retrorsum: et scientiam eorum stultam faciens. 26
Suscitans verbum servi sui, et consilium nunciorum
suorum complens. Qui dico Ierusalem: Habitaberis;
et civitatibus Iuda: Aedificabimini, et deserta eius
suscitabo. 27 Qui dico profundo: Desolare, et flumina
tua arefaciam. 28 Qui dico Cyro: Pastor meus es,
et omnem voluntatem meam complebis. Qui dico
Ierusalem: Aedificaberis; et templo: Fundaberis.

45 Haec dicit Dominus christo meo Cyro, cuius
apprehendi dexteram, ut subiiciam ante
faciem eius Gentes, et dorsa regum vertam,
et aperiam coram eo ianuas, et portae non
claudentur. 2 Ego ante te ibo: et gloriosos terrae
humiliabo: portas aereas conteram, et vectes ferreos
confringam. 3 Et dabo tibi thesauros absconditos, et
arcana secretorum: ut scias quia ego Dominus, qui
voco nomen tuum, Deus Israel. 4 Propter servum
meum Iacob, et Israel electum meum, vocavi te
nomine tuo: assimilavi te, et non cognovisti me. 5
Ego Dominus, et non est amplius: extra me non est
Deus: accinxi te, et non cognovisti me: 6 Ut sciant
hi, qui ab ortu solis, et qui ab occidente, quoniam
absque me non est Deus: ego Dominus, et non est
alter, 7 formans lucem, et creans tenebras, faciens
pacem, et creans malum: ego Dominus faciens
omnia haec. 8 Rorate caeli desuper, et nubes pluant
iustum: aperiatur terra, et germinet salvatorem:
et iustitia oriatur simul: ego Dominus creavi eum.
9 Vae qui contradicit fictori suo, testa de samiis
terrae: numquid dicet lutum figulo suo: Quid facis,
et opus tuum absque manibus est? 10 Vae qui dicit
patri: Quid generas? et mulieri: Quid parturis? 11
Haec dicit Dominus sanctus Israel plastes eius:
Ventura interrogate me, super filios meos, et super
opus manuum mearum mandate mihi. 12 Ego feci
terram, et hominem super eam creavi ego: manus
meae tetenderunt caelos, et omni militiae eorum
mandavi. 13 Ego suscitavi eum ad iustitiam, et
omnes vias eius dirigam: ipse aedificabit civitatem
meam, et captivitatem meam dimittet, non in
pretio, neque in muneribus, dicit Dominus Deus
exercituum. 14 Haec dicit Dominus: Labor Aegypti,
et negotiatio Aethiopiae, et Sabaim viri sublimes,
ad te transibunt, et tui erunt: Post te ambulabunt,
vincti manicis pergent: et te adorabunt, teque
deprecabuntur: Tantum in te est Deus, et non est
absque te Deus. 15 Vere tu es Deus absconditus,
Deus Israel salvator. 16 Confusi sunt, et erubuerunt
omnes: simul abierunt in confusionem fabricatores
errorum. 17 Israel salvatus est in Domino salute
aeterna: non confundemini, et non erubescetis
usque in saeculum saeculi. 18 Quia haec dicit
Dominus creans caelos, ipse Deus formans terram, et
faciens eam, ipse plastes eius: non in vanum creavit
eam: ut habitaretur, formavit eam. ego Dominus, et
non est alius. 19 Non in abscondito locutus sum
in loco terrae tenebroso: non dixi semini Iacob:
Frustra quaerite me. ego Dominus loquens iustitiam,
annuncians recta. 20 Congregamini, et venite,
et accedite simul qui salvati estis ex Gentibus:
nescierunt qui levant lignum sculpturae suae, et
rogant Deum non salvantem. 21 Annunciate, et
venite, et consiliamini simul: quis auditum fecit
hoc ab initio, et tunc praedixit illud? numquid
non ego Dominus, et non est ultra deus absque
me? Deus iustus, et salvans non est praeter me.
22 Convertimini ad me, et salvi eritis omnes fines
terrae: quia ego Deus, et non est alius. 23 In
memetipso iuravi, egredietur de ore meo iustitiae
verbum, et non revertetur: quia mihi curvabitur
omne genu, et iurabit omnis lingua. 24 Ergo in
Domino, dicet, meae sunt iustitiae et imperium: ad
eum venient, et confundentur omnes qui repugnant
ei. 25 In Domino iustificabitur, et laudabitur omne
semen Israel.

46 Confractus est Bel, contritus est Nabo: facta
sunt simulachra eorum bestiis et iumentis,
onera vestra gravi pondere usque ad lassitudinem. 2
Contabuerunt, et contrita sunt simul: non potuerunt
salvare portantem, et anima eorum in captivitatem
ibit. 3 Audite me domus Iacob, et omne residuum
domus Israel, qui portamini a meo utero, qui
gestamini a mea vulva. 4 Usque ad senectam
ego ipse, et usque ad canos ego portabo: ego
feci, et ego feram: ego portabo, et salvabo. 5 Cui
assimilastis me, et adaequastis, et comparastis me,
et fecistis similem? 6 Qui confertis aurum de sacculo,
et argentum statera ponderatis: conducentes
aurificem, ut faciat deum: et procidunt, et adorant.
7 Portant illum in humeris gestantes, et ponentes
in loco suo: stabit, ac de loco suo non movebitur.
sed et cum clamaverint ad eum, non audiet: de
tribulatione non salvabit eos. 8 Mementote istud,
et confundamini: redite praevaricatores ad cor.
9 Recordamini prioris saeculi, quoniam ego sum
Deus, et non est ultra Deus, nec est similis mei: 10

Annuncians ab exordio novissimum, et ab initio
quae necdum facta sunt, dicens: Consilium meum
stabit, et omnis voluntas mea fiet: 11 Vocans
ab Oriente iustum, et de terra longinqua virum
voluntatis meae. et locutus sum, et adducam illud:
creavi, et faciam illud. 12 Audite me duro corde, qui
longe estis a iustitia. 13 Prope feci iustitiam meam,
non elongabitur, et salus mea non morabitur. Dabo
in Sion salutem, et in Israel gloriam meam.

47 Descende, sede in pulvere virgo filia
Babylon, sede in terra: non est solium filiae
Chaldaeorum, quia ultra non vocaberis mollis et
tenera. 2 Tolle molam, et mole farinam: denuda
turpitudinem tuam, discooperi humerum, revela
crura, transi flumina. 3 Revelabitur ignominia tua,
et videbitur opprobrium tuum: ultionem capiam,
et non resistet mihi homo. 4 Redemptor noster,
Dominus exercituum nomen illius sanctus Israel. 5
Sede tacens, et intra in tenebras filia Chaldaeorum:
quia non vocaberis ultra domina regnorum. 6
Iratus sum super populum meum, contaminavi
hereditatem meam, et dedi eos in manu tua: non
posuisti eis misericordias: super senem aggravasti
iugum tuum valde. 7 Et dixisti: In sempiternum
ero domina: non posuisti haec super cor tuum,
neque recordata es novissimi tui. 8 Et nunc audi
haec delicata, et habitans confidenter, quae dicis
in corde tuo: Ego sum, et non est praeter me
amplius: non sedebo vidua, et ignorabo sterilitatem.
9 Venient tibi duo haec subito in die una, sterilitas
et viduitas. universa venerunt super te, propter
multitudinem maleficiorum tuorum, et propter
duritiam incantatorum tuorum vehementem. 10
Et fiduciam habuisti in malitia tua, et dixisti: Non
est qui videat me. sapientia tua et scientia tua
haec decepit te. Et dixisti in corde tuo: Ego sum, et
praeter me non est altera. 11 Veniet super te malum,
et nescies ortum eius: irruet super te calamitas,
quam non poteris expiare: veniet super te repente
miseria, quam nescies. 12 Sta cum incantatoribus
tuis, et cum multitudine maleficiorum tuorum, in
quibus laborasti ab adolescentia tua, si forte quod
prosit tibi, aut si possis fieri fortior. 13 Defecisti in
multitudine consiliorum tuorum: stent, et salvent
te augures caeli, qui contemplabantur sidera,
et supputabant menses, ut ex eis annunciarent
ventura tibi. 14 Ecce facti sunt quasi stipula, ignis
combussit eos: non liberabunt animam suam de
manu flammae: non sunt prunae, quibus calefiant,
nec focus, ut sedeant ad eum. 15 Sic facta sunt tibi
in quibuscumque laboraveras: negotiatores tui ab
adolescentia tua, unusquisque in via sua erraverunt:
non est qui salvet te.

48 Audite haec domus Iacob, qui vocamini
nomine Israel, et de aquis Iuda existis, qui
iuratis in nomine Domini, et Dei Israel recordamini
non in veritate, neque in iustitia. 2 De civitate enim
sancta vocati sunt, et super Deum Israel constabiliti
sunt: Dominus exercituum nomen eius. 3 Priora
ex tunc annunciavi, et ex ore meo exierunt, et
audita feci ea: repente operatus sum, et venerunt.
4 Scivi enim quia durus es tu, et nervus ferreus
cervix tua, et frons tua aerea. 5 Praedixi tibi ex
tunc: antequam venirent indicavi tibi, ne forte
diceres: Idola mea fecerunt haec, et sculptilia mea,
et conflatilia mandaverunt ista. 6 Quae audisti, vide
omnia: vos autem num annunciastis? Audita feci
tibi nova ex tunc, et conservata sunt quae nescis: 7
nunc creata sunt, et non ex tunc: et ante diem, et
non audisti ea, ne forte dicas: Ecce ego cognovi ea.
8 Neque audisti, neque cognovisti, neque ex tunc
aperta est auris tua: scio enim quia praevaricans
praevaricaberis, et transgressorem ex utero vocavi
te. 9 Propter nomen meum longe faciam furorem
meum: et laude mea infrenabo te, ne intereas. 10
Ecce excoxi te, sed non quasi argentum, elegi te
in camino paupertatis. 11 Propter me, propter me
faciam, ut non blasphemer: et gloriam meam alteri
non dabo. 12 Audi me Iacob, et Israel quem ego
voco: ego ipse, ego primus, et ego novissimus. 13
Manus quoque mea fundavit terram, et dextera
mea mensa est caelos: ego vocabo eos, et stabunt
simul. 14 Congregamini omnes vos, et audite: quis
de eis annunciavit haec? Dominus dilexit eum,
faciet voluntatem suam in Babylone, et brachium
suum in Chaldaeis. 15 Ego ego locutus sum, et
vocavi eum: adduxi eum, et directa est via eius.
16 Accedite ad me, et audite hoc: non a principio
in abscondito locutus sum: ex tempore antequam
fieret, ibi eram: et nunc Dominus Deus misit me, et
spiritus eius. 17 Haec dicit Dominus redemptor tuus
sanctus Israel: Ego Dominus Deus tuus docens te
utilia, gubernans te in via, qua ambulas. 18 Utinam
attendisses mandata mea: facta fuisset sicut flumen
pax tua, et iustitia tua sicut gurgites maris. 19 et
fuisset quasi arena semen tuum, et stirps uteri
tui ut lapilli eius: non interisset, et non fuisset
attritum nomen eius a facie mea. 20 Egredimini de
Babylone, fugite a Chaldaeis, in voce exultationis
annunciate: auditum facite hoc, et efferte illud
usque ad extrema terrae. Dicite: Redemit Dominus
servum suum Iacob. 21 Non sitierunt in deserto,
cum educeret eos: aquam de petra produxit eis, et

scidit petram, et fluxerunt aquae. 22 Non est pax
impiis, dicit Dominus.

49 Audite insulae, et attendite populi de longe:
Dominus ab utero vocavit me, de ventre matris
meae recordatus est nominis mei. 2 Et posuit os
meum quasi gladium acutum: in umbra manus suae
protexit me, et posuit me sicut sagittam electam:
in pharetra sua abscondit me. 3 Et dixit mihi:
Servus meus es tu Israel, quia in te gloriabor. 4
Et ego dixi: In vacuum laboravi, sine causa, et
vane fortitudinem meam consumpsi: ergo iudicium
meum cum Domino, et opus meum cum Deo meo.
5 Et nunc dicit Dominus, formans me ex utero
servum sibi, ut reducam Iacob ad eum, et Israel
non congregabitur: et glorificatus sum in oculis
Domini, et Deus meus factus est fortitudo mea. 6 Et
dixit: Parum est ut sis mihi servus ad suscitandas
tribus Iacob, et faeces Israel convertendas: Ecce
dedi te in lucem Gentium, ut sis salus mea usque ad
extremum terrae. 7 Haec dicit Dominus redemptor
Israel, sanctus eius, ad contemptibilem animam, ad
abominatam gentem, ad servum dominorum: Reges
videbunt, et consurgent principes, et adorabunt
propter Dominum, quia fidelis est, et sanctum Israel
qui elegit te. 8 Haec dicit Dominus: In tempore
placito exaudivi te, et in die salutis auxiliatus
sum tui: et servavi te, et dedi te in foedus populi,
ut suscitares terram, et possideres hereditates
dissipatas: 9 ut diceres his, qui vincti sunt: Exite:
et his, qui in tenebris: Revelamini. Super vias
pascentur, et in omnibus planis pascua eorum.
10 Non esurient, neque sitient, et non percutiet
eos aestus et sol: quia miserator eorum reget eos,
et ad fontes aquarum potabit eos. 11 Et ponam
omnes montes meos in viam, et semitae meae
exaltabuntur. 12 Ecce isti de longe venient, et ecce
illi ab Aquilone et mari, et isti de terra australi.
13 Laudate caeli, et exulta terra, iubilate montes
laudem: quia consolatus est Dominus populum
suum, et pauperum suorum miserebitur. 14 Et dixit
Sion: Dereliquit me Dominus, et Dominus oblitus est
mei. 15 Numquid oblivisci potest mulier infantem
suum, ut non misereatur filio uteri sui? et si illa
oblita fuerit, ego tamen non obliviscar tui. 16 Ecce
in manibus meis descripsi te: muri tui coram oculis
meis semper. 17 Venerunt structores tui: destruentes
te, et dissipantes a te exibunt. 18 Leva in circuitu
oculos tuos, et vide, omnes isti congregati sunt,
venerunt tibi: vivo ego, dicit Dominus, quia omnibus
his velut ornamento vestieris, et circumdabis tibi
eos quasi sponsa. 19 Quia deserta tua, et solitudines
tuae, et terra ruinae tuae nunc angusta erunt prae
habitatoribus, et longe fugabuntur qui absorbebant
te. 20 Adhuc dicent in auribus tuis filii sterilitatis
tuae: Angustus est mihi locus, fac spatium mihi ut
habitem. 21 Et dices in corde tuo: Quis genuit mihi
istos? ego sterilis, et non pariens, transmigrata,
et captiva: et istos quis enutrivit? ego destituta et
sola: et isti ubi hic erant? 22 Haec dicit Dominus
Deus: Ecce levabo ad Gentes manum meam, et
ad populos exaltabo signum meum. Et afferent
filios tuos in ulnis, et filias tuas super humeros
portabunt. 23 Et erunt reges nutritii tui, et reginae
nutrices tuae: vultu in terram demisso adorabunt
te, et pulverem pedum tuorum lingent. Et scies
quia ego Dominus, super quo non confundentur
qui expectant eum. 24 Numquid tolletur a forti
praeda? aut quod captum fuerit a robusto, salvum
esse poterit? 25 Quia haec dicit Dominus: Equidem,
et captivitas a forti tolletur: et quod ablatum fuerit
a robusto, salvabitur. Eos vero, qui iudicaverunt te,
ego iudicabo, et filios tuos ego salvabo. 26 Et cibabo
hostes tuos carnibus suis: et quasi musto, sanguine
suo inebriabuntur: et sciet omnis caro, quia ego
Dominus salvans te, et redemptor tuus fortis Iacob.

50 Haec dicit Dominus: Quis est hic liber repudii
matris vestrae, quo dimisi eam? aut quis est
creditor meus, cui vendidi vos? ecce in iniquitatibus
vestris venditi estis, et in sceleribus vestris dimisi
matrem vestram. 2 Quia veni, et non erat vir:
vocavi, et non erat qui audiret. numquid abbreviata
et parvula facta est manus mea, ut non possim
redimere? aut non est in me virtus ad liberandum?
Ecce in increpatione mea desertum faciam mare,
ponam flumina in siccum: computrescent pisces
sine aqua, et morientur in siti. 3 Induam caelos
tenebris, et saccum ponam operimentum eorum. 4
Dominus dedit mihi linguam eruditam, ut sciam
sustentare eum, qui lassus est verbo: erigit mane,
mane erigit mihi aurem, ut audiam quasi magistrum.
5 Dominus Deus aperuit mihi aurem, ego autem non
contradico: retrorsum non abii. 6 Corpus meum dedi
percutientibus, et genas meas vellentibus: faciem
meam non averti ab increpantibus, et conspuentibus
in me. 7 Dominus Deus auxiliator meus, ideo non
sum confusus: ideo posui faciem meam ut petram
durissimam, et scio quoniam non confundar. 8
Iuxta est qui iustificat me, quis contradicet mihi?
stemus simul, quis est adversarius meus? accedat
ad me. 9 Ecce Dominus Deus auxiliator meus:
quis est qui condemnet me? Ecce omnes quasi
vestimentum conterentur, tinea comedet eos. 10
Quis ex vobis timens Dominum, audiens vocem
servi sui? qui ambulavit in tenebris, et non est

lumen ei, speret in nomine Domini, et innitatur
super Deum suum. 11 Ecce vos omnes accendentes
ignem accincti flammis, ambulate in lumine ignis
vestri, et in flammis, quas succendistis: de manu
mea factum est hoc vobis, in doloribus dormietis.

51 Audite me qui sequimini quod iustum est,
et quaeritis Dominum: attendite ad petram
unde excisi estis, et ad cavernam laci, de qua
praecisi estis. 2 Attendite ad Abraham patrem
vestrum, et ad Saram, quae peperit vos: quia unum
vocavi eum, et benedixi ei, et multiplicavi eum. 3
Consolabitur ergo Dominus Sion, et consolabitur
omnes ruinas eius: et ponet desertum eius quasi
delicias, et solitudinem eius quasi hortum Domini.
Gaudium et laetitia invenietur in ea, gratiarum
actio, et vox laudis. 4 Attendite ad me popule meus,
et tribus mea me audite: quia lex a me exiet, et
iudicium meum in lucem populorum requiescet. 5
Prope est iustus meus, egressus est salvator meus,
et brachia mea populos iudicabunt: me insulae
expectabunt, et brachium meum sustinebunt. 6
Levate in caelum oculos vestros, et videte sub
terra deorsum: quia caeli sicut fumus liquescent, et
terra sicut vestimentum atteretur, et habitatores
eius sicut haec interibunt: Salus autem mea in
sempiternum erit, et iustitia mea non deficiet. 7
Audite me qui scitis iustum, populus meus lex
mea in corde eorum: nolite timere opprobrium
hominum, et blasphemias eorum ne metuatis. 8
Sicut enim vestimentum, sic comedet eos vermis: et
sicut lanam, sic devorabit eos tinea: salus autem mea
in sempiternum erit, et iustitia mea in generationes
generationum. 9 Consurge, consurge, induere
fortitudinem brachium Domini: consurge sicut in
diebus antiquis, in generationibus saeculorum.
Numquid non tu percussisti superbum, vulnerasti
draconem? 10 Numquid non tu siccasti mare,
aquam abyssi vehementis: qui posuisti profundum
maris viam, ut transirent liberati? 11 Et nunc qui
redempti sunt a Domino, revertentur, et venient
in Sion laudantes, et laetitia sempiterna super
capita eorum, gaudium et laetitiam tenebunt, fugiet
dolor et gemitus. 12 Ego, ego ipse consolabor
vos: quis tu ut timeres ab homine mortali, et a
filio hominis, qui quasi foenum ita arescet? 13 Et
oblitus es Domini factoris tui, qui tetendit caelos,
et fundavit terram: et formidasti iugiter tota die a
facie furoris eius, qui te tribulabat, et paraverat
ad perdendum: ubi nunc est furor tribulantis?
14 Cito veniet gradiens ad aperiendum, et non
interficiet usque ad internecionem, nec deficiet
panis eius. 15 Ego autem sum Dominus Deus tuus,
qui conturbo mare, et intumescunt fluctus eius:
Dominus exercituum nomen meum. 16 Posui verba
mea in ore tuo, et in umbra manus meae protexi te,
ut plantes caelos, et fundes terram: et dicas ad Sion:
Populus meus es tu. 17 Elevare, elevare, consurge
Ierusalem, quae bibisti de manu Domini calicem
irae eius: usque ad fundum calicis soporis bibisti, et
potasti usque ad faeces. 18 Non est qui sustentet
eam ex omnibus filiis, quos genuit: et non est qui
apprehendat manum eius ex omnibus filiis, quos
enutrivit. 19 Duo sunt quae occurrerunt tibi: quis
contristabitur super te? vastitas, et contritio, et
fames, et gladius, quis consolabitur te? 20 Filii tui
proiecti sunt, dormierunt in capite omnium viarum,
sicut oryx illaqueatus: pleni indignatione Domini,
increpatione Dei tui. 21 Idcirco audi hoc paupercula,
et ebria non a vino. 22 Haec dicit dominator tuus
Dominus, et Deus tuus, qui pugnabit pro populo
suo: Ecce tuli de manu tua calicem soporis, fundum
calicis indignationis meae, non adiicies ut bibas
illum ultra. 23 Et ponam illum in manu eorum,
qui te humiliaverunt, et dixerunt animae tuae:
Incurvare, ut transeamus: et posuisti ut terram
corpus tuum, et quasi viam transeuntibus.

52 Consurge, consurge, induere fortitudine
tua Sion, induere vestimentis gloriae tuae
Ierusalem civitas sancti: quia non adiiciet ultra
ut pertranseat per te incircumcisus et immundus.
2 Excutere de pulvere, consurge; sede Ierusalem:
solve vincula colli tui captiva filia Sion. 3 Quia
haec dicit Dominus: Gratis venundati estis, et sine
argento redimemini. 4 Quia haec dicit Dominus
Deus: In Aegyptum descendit populus meus in
principio ut colonus esset ibi: et Assur absque
ulla causa calumniatus est eum. 5 Et nunc quid
mihi est hic, dicit Dominus, quoniam ablatus est
populus meus gratis? Dominatores eius inique
agunt, dicit Dominus, et iugiter tota die nomen
meum blasphematur. 6 Propter hoc sciet populus
meus nomen meum in die illa: quia ego ipse
qui loquebar, ecce adsum. 7 Quam pulchri super
montes pedes annunciantis et praedicantis pacem:
annunciantis bonum, praedicantis salutem, dicentis
Sion: Regnabit Deus tuus! 8 Vox speculatorum
tuorum: levaverunt vocem, simul laudabunt: quia
oculo ad oculum videbunt cum converterit Dominus
Sion. 9 Gaudete, et laudate simul deserta Ierusalem:
quia consolatus est Dominus populum suum,
redemit Ierusalem. 10 Paravit Dominus brachium
sanctum suum in oculis omnium Gentium: et
videbunt omnes fines terrae salutare Dei nostri.
11 Recedite, recedite, exite inde, pollutum nolite

tangere: exite de medio eius, mundamini qui
fertis vasa Domini. 12 Quoniam non in tumultu
exibitis, nec in fuga properabitis: praecedet enim
vos Dominus, et congregabit vos Deus Israel. 13 Ecce
intelliget servus meus, exaltabitur, et elevabitur, et
sublimis erit valde. 14 Sicut obstupuerunt super
te multi, sic inglorius erit inter viros aspectus
eius, et forma eius inter filios hominum. 15 Iste
asperget gentes multas, super ipsum continebunt
reges os suum: quia quibus non est narratum de eo,
viderunt: et qui non audierunt, contemplati sunt.

53 Quis credidit auditui nostro? et brachium
Domini cui revelatum est? 2 Et ascendet sicut
virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti:
non est species ei, neque decor: et vidimus eum,
et non erat aspectus, et desideravimus eum: 3
Despectum, et novissimum virorum, virum dolorum,
et scientem infirmitatem: et quasi absconditus
vultus eius et despectus, unde nec reputavimus
eum. 4 Vere languores nostros ipse tulit, et dolores
nostros ipse portavit: et nos putavimus eum quasi
leprosum, et percussum a Deo et humiliatum. 5 Ipse
autem vulneratus est propter iniquitates nostras,
attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis
nostrae super eum, et livore eius sanati sumus.
6 Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque
in viam suam declinavit: et posuit Dominus in eo
iniquitatem omnium nostrum. 7 Oblatus est quia
ipse voluit, et non aperuit os suum: sicut ovis ad
occisionem ducetur, et quasi agnus coram tondente
se obmutescet, et non aperiet os suum. 8 De
angustia, et de iudicio sublatus est: generationem
eius quis enarrabit? quia abscissus est de terra
viventium: propter scelus populi mei percussi
eum. 9 Et dabit impios pro sepultura, et divitem
pro morte sua: eo quod iniquitatem non fecerit,
neque dolus fuerit in ore eius. 10 Et Dominus
voluit conterere eum in infirmitate: si posuerit pro
peccato animam suam, videbit semen longaevum,
et voluntas Domini in manu eius dirigetur. 11 Pro eo
quod laboravit anima eius, videbit et saturabitur:
in scientia sua iustificabit ipse iustus servus meus
multos, et iniquitates eorum ipse portabit. 12 Ideo
dispertiam ei plurimos: et fortium dividet spolia,
pro eo quod tradidit in mortem animam suam,
et cum sceleratis reputatus est: et ipse peccata
multorum tulit, et pro transgressoribus rogavit.

54 Lauda sterilis quae non paris: decanta laudem,
et hinni quae non pariebas: quoniam multi
filii desertae magis quam eius, quae habet virum,
dicit Dominus. 2 Dilata locum tentorii tui, et
pelles tabernaculorum tuorum extende, ne parcas:
longos fac funiculos tuos, et clavos tuos consolida.
3 Ad dexteram enim, et ad laevam penetrabis:
et semen tuum Gentes hereditabit, et civitates
desertas inhabitabit. 4 Noli timere quia non
confunderis, neque erubesces: non enim te pudebit,
quia confusionis adolescentiae tuae oblivisceris, et
opprobrii viduitatis tuae non recordaberis amplius.
5 Quia dominabitur tui qui fecit te, Dominus
exercituum nomen eius: et redemptor tuus sanctus
Israel, Deus omnis terrae vocabitur. 6 Quia et
mulierem derelictam et moerentem spiritu vocavit
te Dominus, et uxorem ab adolescentia abiectam,
dixit Deus tuus. 7 Ad punctum in modico dereliqui
te, et in miserationibus magnis congregabo te. 8
In momento indignationis abscondi faciem meam
parumper a te, et in misericordia sempiterna
misertus sum tui: dixit redemptor tuus Dominus.
9 Sicut in diebus Noe istud mihi est, cui iuravi ne
inducerem aquas Noe ultra super terram: sic iuravi
ut non irascar tibi, et non increpem te. 10 Montes
enim commovebuntur, et colles contremiscent:
misericordia autem mea non recedet a te, et foedus
pacis meae non movebitur: dixit miserator tuus
Dominus. 11 Paupercula tempestate convulsa,
absque ulla consolatione. Ecce ego sternam per
ordinem lapides tuos, et fundabo te in sapphiris,
12 et ponam iaspidem propugnacula tua: et portas
tuas in lapides sculptos, et omnes terminos tuos in
lapides desiderabiles. 13 Universos filios tuos doctos
a Domino: et multitudinem pacis filiis tuis. 14 Et in
iustitia fundaberis: recede procul a calumnia, quia
non timebis: et a pavore, quia non appropinquabit
tibi. 15 Ecce accola veniet, qui non erat mecum,
advena quondam tuus adiungetur tibi. 16 Ecce
ego creavi fabrum sufflantem in igne prunas,
et proferentem vas in opus suum, et ego creavi
interfectorem ad disperdendum. 17 Omne vas,
quod fictum est contra te, non dirigetur: et omnem
linguam resistentem tibi in iudicio, iudicabis. Haec
est hereditas servorum Domini, et iustitia eorum
apud me, dicit Dominus.

55 Omnes sitientes venite ad aquas: et qui
non habetis argentum, properate, emite, et
comedite: venite, emite absque argento, et absque
ulla commutatione vinum et lac. 2 Quare appenditis
argentum non in panibus, et laborem vestrum non
in saturitate? Audite audientes me, et comedite
bonum, et delectabitur in crassitudine anima vestra.
3 Inclinate aurem vestram, et venite ad me: audite,
et vivet anima vestra, et feriam vobiscum pactum
sempiternum, misericordias David fideles. 4 Ecce
testem populis dedi eum, ducem ac praeceptorem

Gentibus. 5 Ecce gentem, quam nesciebas, vocabis:
et Gentes, quae te non cognoverunt, ad te current
propter Dominum Deum tuum, et sanctum Israel,
qui glorificavit te. 6 Quaerite Dominum, dum
inveniri potest: invocate eum, dum prope est.
7 Derelinquat impius viam suam, et vir iniquus
cogitationes suas, et revertatur ad Dominum, et
miserebitur eius, et ad Deum nostrum: quoniam
multus est ad ignoscendum. 8 Non enim cogitationes
meae, cogitationes vestrae: neque viae vestrae, viae
meae, dicit Dominus. 9 Quia sicut exaltantur caeli a
terra, sic exaltatae sunt viae meae a viis vestris,
et cogitationes meae a cogitationibus vestris. 10
Et quomodo descendit imber, et nix de caelo, et
illuc ultra non revertitur, sed inebriat terram, et
infundit eam, et germinare eam facit, et dat semen
serenti, et panem comedenti: 11 Sic erit verbum
meum, quod egredietur de ore meo: non revertetur
ad me vacuum, sed faciet quaecumque volui, et
prosperabitur in his, ad quae misi illud. 12 Quia in
laetitia egrediemini, et in pace deducemini: montes
et colles cantabunt coram vobis laudem, et omnia
ligna regionis plaudent manu. 13 Pro saliunca
ascendet abies, et pro urtica crescet myrtus: et erit
Dominus nominatus in signum aeternum, quod non
auferetur.

56 Haec dicit Dominus: Custodite iudicium, et
facite iustitiam: quia iuxta est salus mea ut
veniat, et iustitia mea ut reveletur. 2 Beatus vir, qui
facit hoc, et filius hominis, qui apprehendet istud:
custodiens sabbatum ne polluat illud, custodiens
manus suas ne faciat omne malum. 3 Et non
dicat filius advenae, qui adhaeret Domino, dicens:
Separatione dividet me Dominus a populo suo: Et
non dicat Eunuchus: Ecce ego lignum aridum. 4
Quia haec dicit Dominus Eunuchis: Qui custodierint
sabbata mea, et elegerint quae ego volui, et
tenuerint foedus meum: 5 Dabo eis in domo mea,
et in muris meis locum, et nomen melius a filiis et
filiabus: nomen sempiternum dabo eis, quod non
peribit. 6 Et filios advenae, qui adhaerent Domino,
ut colant eum, et diligant nomen eius, ut sint ei in
servos: omnem custodientem sabbatum ne polluat
illud, et tenentem foedus meum: 7 Adducam eos in
montem sanctum meum, et laetificabo eos in domo
orationis meae: holocausta eorum, et victimae
eorum placebunt mihi super altari meo: quia domus
mea domus orationis vocabitur cunctis populis. 8
Ait Dominus Deus, qui congregat dispersos Israel:
Adhuc congregabo ad eum congregatos eius. 9
Omnes bestiae agri venite ad devorandum, universae
bestiae saltus. 10 Speculatores eius caeci omnes,
nescierunt universi: canes muti non valentes latrare,
videntes vana, dormientes, et amantes somnia. 11
Et canes imprudentissimi nescierunt saturitatem:
ipsi pastores ignoraverunt intelligentiam: omnes in
viam suam declinaverunt, unusquisque ad avaritiam
suam a summo usque ad novissimum. 12 Venite,
sumamus vinum, et impleamur ebrietate: et erit
sicut hodie, sic et cras, et multo amplius.

57 Iustus perit, et non est qui recogitet in corde
suo: et viri misericordiae colliguntur, quia non
est qui intelligat, a facie enim malitiae collectus est
iustus. 2 Veniat pax, requiescat in cubili suo qui
ambulavit in directione sua. 3 Vos autem accedite
huc filii auguratricis: semen adulteri, et fornicariae.
4 Super quem lusistis? super quem dilatastis os, et
eiecistis linguam? numquid non vos filii scelesti,
semen mendax? 5 qui consolamini in diis subter
omne lignum frondosum, immolantes parvulos in
torrentibus, subter eminentes petras? 6 In partibus
torrentis pars tua, haec est sors tua: et ipsis effudisti
libamen, obtulisti sacrificium. numquid super his
non indignabor? 7 Super montem excelsum et
sublimem posuisti cubile tuum, et illuc ascendisti
ut immolares hostias. 8 Et post ostium, et retro
postem posuisti memoriale tuum: quia iuxta me
discooperuisti, et suscepisti adulterum: dilatasti
cubile tuum, et pepigisti cum eis foedus: dilexisti
stratum eorum manu aperta. 9 Et ornasti te regio
unguento, et multiplicasti pigmenta tua. Misisti
legatos tuos procul, et humiliata es usque ad
inferos. (Sheol h7585) 10 In multitudine viae tuae
laborasti: non dixisti: Quiescam: vitam manus
tuae invenisti, propterea non rogasti. 11 Pro quo
solicita timuisti, quia mentita es, et mei non es
recordata, neque cogitasti in corde tuo? quia ego
tacens, et quasi non videns, et mei oblita es. 12
Ego annunciabo iustitiam tuam, et opera tua non
proderunt tibi. 13 Cum clamaveris, liberent te
congregati tui, et omnes eos auferet ventus, tollet
aura: Qui autem fiduciam habet mei, hereditabit
terram, et possidebit montem sanctum meum.
14 Et dicam: Viam facite, praebete iter, declinate
de semita, auferte offendicula de via populi mei.
15 Quia haec dicit Excelsus, et sublimis habitans
aeternitatem: et sanctum nomen eius in excelso et
in sancto habitans, et cum contrito et humili spiritu:
ut vivificet spiritum humilium, et vivificet cor
contritorum. 16 Non enim in sempiternum litigabo,
neque usque ad finem irascar: quia spiritus a facie
mea egredietur, et flatus ego faciam. 17 Propter
iniquitatem avaritiae eius iratus sum, et percussi
eum: abscondi a te faciem meam, et indignatus sum:

et abiit vagus in via cordis sui. 18 Vias eius vidi, et
sanavi eum, et reduxi eum, et reddidi consolationes
ipsi, et lugentibus eius. 19 Creavi fructum labiorum
pacem, pacem ei, qui longe est, et qui prope, dixit
Dominus, et sanavi eum. 20 Impii autem quasi mare
fervens, quod quiescere non potest, et redundant
fluctus eius in conculcationem et lutum. 21 Non est
pax impiis, dicit Dominus Deus.

58 Clama, ne cesses, quasi tuba exalta vocem
tuam, et annuncia populo meo scelera eorum,
et domui Iacob peccata eorum. 2 Me etenim de
die in diem quaerunt, et scire vias meas volunt:
quasi gens, quae iustitiam fecerit, et iudicium Dei
sui non dereliquerit: rogant me iudicia iustitiae:
appropinquare Deo volunt. 3 Quare ieiunavimus,
et non aspexisti: humiliavimus animas nostras, et
nescisti? Ecce in die ieiunii vestri invenitur voluntas
vestra, et omnes debitores vestros repetitis. 4 Ecce
ad lites et contentiones ieiunatis, et percutitis pugno
impie. Nolite ieiunare sicut usque ad hanc diem,
ut audiatur in excelso clamor vester. 5 Numquid
tale est ieiunium, quod elegi, per diem affligere
hominem animam suam? numquid contorquere
quasi circulum caput suum, et saccum et cinerem
sternere? numquid istud vocabis ieiunium, et
diem acceptabilem Domino? 6 Nonne hoc est
magis ieiunium, quod elegi? dissolve colligationes
impietatis, solve fasciculos deprimentes, dimitte
eos, qui confracti sunt, liberos, et omne onus
dirumpe. 7 Frange esurienti panem tuum, et
egenos, vagosque induc in domum tuam: cum
videris nudum, operi eum, et carnem tuam ne
despexeris. 8 Tunc erumpet quasi mane lumen
tuum, et sanitas tua citius orietur, et anteibit faciem
tuam iustitia tua, et gloria Domini colliget te. 9 Tunc
invocabis, et Dominus exaudiet: clamabis, et dicet:
Ecce adsum. si abstuleris de medio tui catenam,
et desieris extendere digitum, et loqui quod non
prodest. 10 Cum effuderis esurienti animam tuam,
et animam afflictam repleveris, orietur in tenebris
lux tua, et tenebrae tuae erunt sicut meridies. 11
Et requiem tibi dabit Dominus semper, et implebit
splendoribus animam tuam, et ossa tua liberabit, et
eris quasi hortus irriguus, et sicut fons aquarum,
cuius non deficient aquae. 12 Et aedificabuntur in
te deserta saeculorum: fundamenta generationis
et generationis suscitabis: et vocaberis aedificator
sepium, avertens semitas in quietem. 13 Si averteris
a sabbato pedem tuum, facere voluntatem tuam in
die sancto meo, et vocaveris sabbatum delicatum,
et sanctum Domini gloriosum, et glorificaveris eum
dum non facis vias tuas, et non invenitur voluntas
tua, ut loquaris sermonem: 14 Tunc delectaberis
super Domino, et sustollam te super altitudines
terrae, et cibabo te hereditate Iacob patris tui. os
enim Domini locutum est.

59 Ecce non est abbreviata manus Domini ut
salvare nequeat, neque aggravata est auris eius
ut non exaudiat: 2 Sed iniquitates vestrae diviserunt
inter vos et Deum vestrum, et peccata vestra
absconderunt faciem eius a vobis ne exaudiret.
3 Manus enim vestrae pollutae sunt sanguine, et
digiti vestri iniquitate: labia vestra locuta sunt
mendacium, et lingua vestra iniquitatem fatur.
4 Non est qui invocet iustitiam, neque est qui
iudicet vere: sed confidunt in nihilo, et loquuntur
vanitates: conceperunt laborem, et pepererunt
iniquitatem. 5 Ova aspidum ruperunt, et telas
araneae texuerunt: qui comederit de ovis eorum,
morietur: et quod confotum est, erumpet in
regulum. 6 Telae eorum non erunt in vestimentum,
neque operientur operibus suis: opera eorum opera
inutilia, et opus iniquitatis in manibus eorum. 7
Pedes eorum ad malum currunt, et festinant ut
effundant sanguinem innocentem, cogitationes
eorum cogitationes inutiles: vastitas et contritio
in viis eorum. 8 Viam pacis nescierunt, et non
est iudicium in gressibus eorum. semitae eorum
incurvatae sunt eis: omnis qui calcat in eis, ignorat
pacem. 9 Propter hoc elongatum est iudicium a
nobis, et non apprehendet vos iustitia: expectavimus
lucem, et ecce tenebrae: splendorem, et in tenebris
ambulavimus. 10 Palpavimus sicut caeci parietem,
et quasi absque oculis attrectavimus: impegimus
meridie quasi in tenebris, in caliginosis quasi
mortui. 11 Rugiemus quasi ursi omnes, et quasi
columbae meditantes gememus. expectavimus
iudicium, et non est: salutem, et elongata est a
nobis. 12 Multiplicatae sunt enim iniquitates nostrae
coram te, et peccata nostra responderunt nobis.
quia scelera nostra nobiscum, et iniquitates nostras
cognovimus, 13 peccare et mentiri contra Dominum:
et aversi sumus ne iremus post tergum Dei nostri,
ut loqueremur calumniam et transgressionem:
concepimus, et locuti sumus de corde verba
mendacii. 14 Et conversum est retrorsum iudicium,
et iustitia longe stetit: quia corruit in platea veritas,
et aequitas non potuit ingredi. 15 Et facta est veritas
in oblivionem: et qui recessit a malo, praedae patuit:
et vidit Dominus, et malum apparuit in oculis eius,
quia non est iudicium. 16 et vidit quia non est
vir: et aporiatus est, quia non est qui occurrat: et
salvavit sibi brachium suum, et iustitia eius ipsa
confirmavit eum. 17 Indutus est iustitia ut lorica, et

galea salutis in capite eius: indutus est vestimentis
ultionis, et opertus est quasi pallio zeli. 18 Sicut
ad vindictam quasi ad retributionem indignationis
hostibus suis, et vicissitudinem inimicis suis: insulis
vicem reddet. 19 Et timebunt qui ab Occidente,
nomen Domini: et qui ab ortu solis, gloriam eius:
cum venerit quasi fluvius violentus, quem spiritus
Domini cogit: 20 et venerit Sion redemptor, et eis,
qui redeunt ab iniquitate in Iacob, dicit Dominus. 21
Hoc foedus meum cum eis, dicit Dominus: Spiritus
meus, qui est in te, et verba mea, quae posui in ore
tuo, non recedent de ore tuo, et de ore seminis tui,
et de ore seminis seminis tui, dicit Dominus, amodo
et usque in sempiternum.

60 Surge illuminare Ierusalem: quia venit lumen
tuum, et gloria Domini super te orta est.
2 Quia ecce tenebrae operient terram, et caligo
populos: super te autem orietur Dominus, et gloria
eius in te videbitur. 3 Et ambulabunt Gentes in
lumine tuo, et reges in splendore ortus tui. 4
Leva in circuitu oculos tuos, et vide: omnes isti
congregati sunt, venerunt tibi: filii tui de longe
venient, et filiae tuae de latere surgent. 5 Tunc
videbis, et afflues, mirabitur et dilatabitur cor
tuum quando conversa fuerit ad te multitudo
maris, fortitudo Gentium venerit tibi: 6 Inundatio
camelorum operiet te, dromedarii Madian et Epha:
omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes, et
laudem Domino annunciantes. 7 Omne pecus Cedar
congregabitur tibi, arietes Nabaioth ministrabunt
tibi: offerentur super placabili altari meo, et domum
maiestatis meae glorificabo. 8 Qui sunt isti, qui ut
nubes volant, et quasi columbae ad fenestras suas?
9 Me enim insulae expectant, et naves maris in
principio ut adducam filios tuos de longe: argentum
eorum, et aurum eorum cum eis nomini Domini
Dei tui, et sancto Israel, qui glorificavit te. 10 Et
aedificabunt filii peregrinorum muros tuos, et reges
eorum ministrabunt tibi: in indignatione enim mea
percussi te: et in reconciliatione mea misertus sum
tui. 11 Et aperientur portae tuae iugiter: die ac
nocte non claudentur, ut afferatur ad te fortitudo
Gentium, et reges earum adducantur. 12 Gens enim
et regnum, quod non servierit tibi, peribit: et Gentes
solitudine vastabuntur. 13 Gloria Libani ad te veniet,
abies et buxus, et pinus simul ad ornandum locum
sanctificationis meae, et locum pedum meorum
glorificabo. 14 Et venient ad te curvi filii eorum,
qui humiliaverunt te, et adorabunt vestigia pedum
tuorum omnes, qui detrahebant tibi, et vocabunt te
Civitatem Domini, Sion sancti Israel. 15 Pro eo quod
fuisti derelicta, et odio habita, et non erat qui per
te transiret, ponam te in superbiam saeculorum,
gaudium in generatione et generationem: 16 et
suges lac Gentium, et mamilla regum lactaberis: et
scies quia ego Dominus salvans te, et redemptor
tuus fortis Iacob. 17 Pro aere afferam aurum, et
pro ferro afferam argentum: et pro lignis aes,
et pro lapidibus ferrum: et ponam visitationem
tuam pacem, et praepositos tuos iustitiam. 18
Non audietur ultra iniquitas in terra tua, vastitas
et contritio in terminis tuis, et occupabit salus
muros tuos, et portas tuas laudatio. 19 Non erit tibi
amplius sol ad lucendum per diem, nec splendor
lunae illuminabit te: sed erit tibi Dominus in lucem
sempiternam, et Deus tuus in gloriam tuam. 20 Non
occidet ultra sol tuus, et luna tua non minuetur:
quia erit tibi Dominus in lucem sempiternam, et
complebuntur dies luctus tui. 21 Populus autem tuus
omnes iusti, in perpetuum hereditabunt terram,
germen plantationis meae, opus manus meae ad
glorificandum. 22 Minimus erit in mille, et parvulus
in gentem fortissimam: ego Dominus in tempore
eius subito faciam istud.

61 Spiritus Domini super me, eo quod unxerit
me: ad annunciandum mansuetis misit
me, ut mederer contritis corde, et praedicarem
captivis indulgentiam, et clausis apertionem: 2
Ut praedicarem annum placabilem Domino, et
diem ultionis Deo nostro: ut consolarer omnes
lugentes: 3 et ponerem fortitudinem lugentibus
Sion: ut darem eis coronam pro cinere, oleum gaudii
pro luctu, pallium laudis pro spiritu moeroris: et
vocabuntur in ea fortes iustitiae, plantatio Domini
ad glorificandum. 4 Et aedificabunt deserta a
saeculo, et ruinas antiquas erigent, et instaurabunt
civitates desertas, dissipatas in generatione et
generationem. 5 Et stabunt alieni, et pascent
pecora vestra: et filii peregrinorum agricolae et
vinitores vestri erunt. 6 Vos autem Sacerdotes
Domini vocabimini: Ministri Dei nostri, dicetur
vobis: Fortitudinem Gentium comedetis, et in gloria
earum superbietis. 7 Pro confusione vestra duplici,
et rubore laudabunt partem eorum: propter hoc in
terra sua duplicia possidebunt, laetitia sempiterna
erit eis. 8 Quia ego Dominus diligens iudicium,
et odio habens rapinam in holocausto: et dabo
opus eorum in veritate, et foedus perpetuum
feriam eis. 9 Et scient in Gentibus semen eorum,
et germen eorum in medio populorum: omnes,
qui viderint eos, cognoscent illos, quia isti sunt
semen, cui benedixit Dominus. 10 Gaudens gaudebo
in Domino, et exultabit anima mea in Deo meo:
quia induit me vestimentis salutis: et indumento

iustitiae circumdedit me, quasi sponsum decoratum
corona, et quasi sponsam ornatam monilibus suis.
11 Sicut enim terra profert germen suum, et sicut
hortus semen suum germinat, sic Dominus Deus
germinabit iustitiam, et laudem coram universis
Gentibus.

62 Propter Sion non tacebo, et propter Ierusalem
non quiescam, donec egrediatur ut splendor
iustus eius, et salvator eius ut lampas accendatur. 2
Et videbunt Gentes iustum tuum, et cuncti reges
inclytum tuum: et vocabitur tibi nomen novum,
quod os Domini nominavit. 3 Et eris corona gloriae
in manu Domini, et diadema regni in manu Dei
tui. 4 Non vocaberis ultra Derelicta: et terra tua
non vocabitur amplius Desolata: sed vocaberis
Voluntas mea in ea, et terra tua inhabitata. quia
complacuit Domino in te: et terra tua inhabitabitur.
5 Habitabit enim iuvenis cum virgine, et habitabunt
in te filii tui. Et gaudebit sponsus super sponsam, et
gaudebit super te Deus tuus. 6 Super muros tuos
Ierusalem constitui custodes, tota die, et tota nocte
in perpetuum non tacebunt. Qui reminiscimini
Domini, ne taceatis, 7 et ne detis silentium ei, donec
stabiliat, et donec ponat Ierusalem laudem in terra.
8 Iuravit Dominus in dextera sua, et in brachio
fortitudinis suae: Si dedero triticum tuum ultra
cibum inimicis tuis: et si biberint filii alieni vinum
tuum, in quo laborasti. 9 Quia qui congregant
illud, comedent, et laudabunt Dominum: et qui
comportant illud, bibent in atriis sanctis meis.
10 Transite, transite per portas, praeparate viam
populo, planum facite iter, eligite lapides, et elevate
signum ad Populos. 11 Ecce Dominus auditum fecit
in extremis terrae, dicite filiae Sion: Ecce Salvator
tuus venit: ecce merces eius cum eo, et opus eius
coram illo. 12 Et vocabunt eos, Populus sanctus,
redempti a Domino. Tu autem vocaberis: Quaesita
civitas, et non Derelicta.

63 Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus
de Bosra? iste formosus in stola sua, gradiens
in multitudine fortitudinis suae. Ego, qui loquor
iustitiam, et propugnator sum ad salvandum. 2
Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et
vestimenta tua sicut calcantium in torculari? 3
Torcular calcavi solus, et de Gentibus non est vir
mecum: calcavi eos in furore meo, et conculcavi
eos in ira mea: et aspersus est sanguis eorum
super vestimenta mea, et omnia indumenta mea
inquinavi. 4 Dies enim ultionis in corde meo annus
retributionis meae venit. 5 Circumspexi, et non
erat auxiliator: quaesivi et non fuit qui adiuvaret:
et salvavit mihi brachium meum, et indignatio mea
ipsa auxiliata est mihi. 6 Et conculcavi populos
in furore meo, et inebriavi eos in indignatione
mea, et detraxi in terram virtutem eorum. 7
Miserationum Domini recordabor, laudem Domini
super omnibus, quae reddidit nobis Dominus, et
super multitudinem bonorum domui Israel, quae
largitus est eis secundum indulgentiam suam, et
secundum multitudinem misericordiarum suarum.
8 Et dixit: Verumtamen populus meus est, filii non
negantes: et factus est eis salvator. 9 In omni
tribulatione eorum non est tribulatus, et angelus
faciei eius salvavit eos: in dilectione sua, et in
indulgentia sua ipse redemit eos, et portavit eos, et
elevavit eos cunctis diebus saeculi. 10 Ipsi autem ad
iracundiam provocaverunt, et afflixerunt spiritum
sancti eius: et conversus est eis in inimicum, et ipse
debellavit eos. 11 Et recordatus est dierum saeculi
Moysi, et populi sui: Ubi est qui eduxit eos de mari
cum pastoribus gregis sui? ubi est qui posuit in
medio eius spiritum sancti sui? 12 Qui eduxit ad
dexteram Moysen brachio maiestatis suae, qui scidit
aquas ante eos, ut faceret sibi nomen sempiternum:
13 Qui eduxit eos per abyssos, quasi equum in
deserto non impingentem: 14 Quasi animal in
campo descendens, spiritus Domini ductor eius
fuit: sic adduxisti populum tuum ut faceres tibi
nomen gloriae. 15 Attende de caelo, et vide de
habitaculo sancto tuo, et gloriae tuae: ubi est zelus
tuus, et fortitudo tua, multitudo viscerum tuorum,
et miserationum tuarum? super me continuerunt
se. 16 Tu enim pater noster, et Abraham nescivit
nos, et Israel ignoravit nos: tu Domine pater noster,
redemptor noster, a saeculo nomen tuum. 17 Quare
errare nos fecisti Domine de viis tuis: indurasti
cor nostrum ne timeremus te? convertere propter
servos tuos, tribus hereditatis tuae. 18 Quasi nihilum
possederunt populum sanctum tuum: hostes nostri
conculcaverunt sanctificationem tuam. 19 Facti
sumus quasi in principio, cum non dominareris
nostri, neque invocaretur nomen tuum super nos.

64 Utinam dirumperes caelos, et descenderes:
a facie tua montes defluerent. 2 Sicut exustio
ignis tabescerent, aquae arderent igni, ut notum
fieret nomen tuum inimicis tuis: a facie tua
gentes turbarentur. 3 Cum feceris mirabilia,
non sustinebimus: descendisti, et a facie tua
montes defluxerunt. 4 A saeculo non audierunt,
neque auribus perceperunt: oculus non vidit,
Deus absque te, quae praeparasti expectantibus
te. 5 Occurristi laetanti, et facienti iustitiam: in
viis tuis recordabuntur tui: ecce tu iratus es, et

peccavimus: in ipsis fuimus semper, et salvabimur.
6 Et facti sumus ut immundi omnes nos, et quasi
pannus menstruatae universae iustitiae nostrae:
et cecidimus quasi folium universi, et iniquitates
nostrae quasi ventus abstulerunt nos. **7** Non est qui
invocet nomen tuum: qui consurgat, et teneat te:
abscondisti faciem tuam a nobis, et allisisti nos in
manu iniquitatis nostrae. **8** Et nunc Domine, pater
noster es tu, nos vero lutum: et fictor noster tu, et
opera manuum tuarum omnes nos. **9** Ne irascaris
Domine satis, et ne ultra memineris iniquitatis
nostrae: ecce respice, populus tuus omnes nos. **10**
Civitas sancti tui facta est deserta, Sion deserta facta
est, Ierusalem desolata est. **11** Domus sanctificationis
nostrae, et gloriae nostrae, ubi laudaverunt te
patres nostri, facta est in exustionem ignis, et
omnia desiderabilia nostra versa sunt in ruinas. **12**
Numquid super his continebis te Domine, tacebis,
et affliges nos vehementer?

65 Quaesierunt me qui ante non interrogabant,
invenerunt qui non quaesierunt me. dixi:
Ecce ego, ecce ego ad Gentem, quae non invocabat
nomen meum. **2** Expandi manus meas tota die
ad populum incredulum, qui graditur in via non
bona post cogitationes suas. **3** Populus qui ad
iracundiam provocat me ante faciem meam semper:
qui immolant in hortis, et sacrificant super lateres:
4 qui habitant in sepulchris, et in delubris idolorum
dormiunt: qui comedunt carnem suillam, et ius
profanum in vasis eorum. **5** Qui dicunt: Recede a
me, non appropinques mihi, quia immundus es:
isti fumus erunt in furore meo, ignis ardens tota
die. **6** Ecce scriptum est coram me: non tacebo, sed
reddam et retribuam in sinu eorum **7** iniquitates
vestras, et iniquitates patrum vestrorum simul,
dicit Dominus, qui sacrificaverunt super montes,
et super colles exprobraverunt mihi, et remetiar
opus eorum primum in sinu eorum. **8** Haec dicit
Dominus: Quomodo si inveniatur granum in botro,
et dicatur: Ne dissipes illud, quoniam benedictio est:
sic faciam propter servos meos, ut non disperdam
totum. **9** Et educam de Iacob semen, et de Iuda
possidentem montes meos: et hereditabunt eam
electi mei, et servi mei habitabunt ibi. **10** Et erunt
campestria in caulas gregum, et vallis Achor in
cubile armentorum populo meo qui requisierunt
me. **11** Et vos, qui dereliquistis Dominum, qui obliti
estis montem sanctum meum, qui ponitis Fortunae
mensam, et libatis super eam. **12** Numerabo vos in
gladio, et omnes in caede corruetis: pro eo quod
vocavi, et non respondistis: locutus sum, et non
audistis: et faciebatis malum in oculis meis, et quae
nolui, elegistis. **13** Propter hoc haec dicit Dominus
Deus: Ecce servi mei comedent, et vos esurietis: ecce
servi mei bibent, et vos sitietis: **14** Ecce servi mei
laetabuntur, et vos confundemini: Ecce servi mei
laudabunt prae exultatione cordis, et vos clamabitis
prae dolore cordis, et prae contritione spiritus
ululabitis. **15** Et dimittetis nomen vestrum in
iuramentum electis meis: et interficiet te Dominus
Deus, et servos suos vocabit nomine alio. **16** In quo
qui benedictus est super terram, benedicetur in
Deo amen: et qui iurat in terra, iurabit in Deo amen:
quia oblivioni traditae sunt angustiae priores, et
quia absconditae sunt ab oculis nostris. **17** Ecce
enim ego creo caelos novos, et terram novam: et
non erunt in memoria priora, et non ascendent
super cor. **18** Sed gaudebitis et exultabitis usque
in sempiternum in his, quae ego creo: quia ecce
ego creo Ierusalem exultationem, et populum eius
gaudium. **19** Et exultabo in Ierusalem, et gaudebo in
populo meo: et non audietur in eo ultra vox fletus et
vox clamoris. **20** Non erit ibi amplius infans dierum,
et senex qui non impleat dies suos: quoniam puer
centum annorum morietur, et peccator centum
annorum maledictus erit. **21** Et aedificabunt
domos, et habitabunt: et plantabunt vineas, et
comedent fructus earum. **22** Non aedificabunt, et
alius habitabit: non plantabunt, et alius comedet:
secundum enim dies ligni, erunt dies populi mei,
et opera manuum eorum inveterabunt: **23** electi
mei non laborabunt frustra, neque generabunt in
conturbatione: quia semen benedictorum Domini
est, et nepotes eorum cum eis. **24** Eritque antequam
clament, ego exaudiam: adhuc illis loquentibus, ego
audiam. **25** Lupus et agnus pascentur simul, leo
et bos comedent paleas: et serpenti pulvis panis
eius: non nocebunt, neque occident in omni monte
sancto meo, dicit Dominus.

66 Haec dicit Dominus: Caelum sedes mea, terra
autem scabellum pedum meorum: quae est
ista Domus, quam aedificabitis mihi? et quis est
iste locus quietis meae? **2** Omnia haec manus mea
fecit, et facta sunt universa ista, dicit Dominus.
ad quem autem respiciam, nisi ad pauperculum,
contritum spiritu, et trementem sermones meos? **3**
Qui immolat bovem, quasi qui interficiat virum: qui
mactat pecus, quasi qui excerebret canem: qui offert
oblationem, quasi qui sanguinem suillum offerat: qui
recordatur thuris, quasi qui benedicat idolo. Haec
omnia elegerunt in viis suis, et in abominationibus
suis anima eorum delectata est. **4** Unde et ego
eligam illusiones eorum: et quae timebant, adducam
eis: quia vocavi, et non erat qui responderet: locutus

sum, et non audierunt: feceruntque malum in oculis
meis, et quae nolui elegerunt. **5** Audite verbum
Domini, qui tremitis ad verbum eius: dixerunt
fratres vestri odientes vos, et abiicientes propter
nomen meum: glorificetur Dominus, et videbimus
in laetitia vestra: ipsi autem confundentur. **6** Vox
populi de civitate, vox de templo, vox Domini
reddentis retributionem inimicis suis. **7** Antequam
parturiret peperit: antequam veniret partus eius,
peperit masculum. **8** Quis audivit umquam tale? et
quis vidit huic simile? numquid parturiet terra in
die una? aut parietur gens simul, quia parturivit et
peperit Sion filios suos? **9** Numquid ego, qui alios
parere facio, ipse non pariam, dicit Dominus? si
ego, qui generationem ceteris tribuo, sterilis ero, ait
Dominus Deus tuus? **10** Laetamini cum Ierusalem,
et exultate in ea, omnes qui diligitis eam: gaudete
cum ea gaudio universi, qui lugetis super eam **11** ut
sugatis, et repleamini ab ubere consolationis eius: ut
mulgeatis, et deliciis affluatis ab omnimoda gloria
eius. **12** Quia haec dicit Dominus: Ecce ego declinabo
super eam quasi fluvium pacis, et quasi torrentem
inundantem gloriam Gentium, quam sugetis: ad
ubera portabimini, et super genua blandientur
vobis. **13** Quomodo si cui mater blandiatur, ita ego
consolabor vos, et in Ierusalem consolabimini. **14**
Videbitis, et gaudebit cor vestrum, et ossa vestra
quasi herba germinabunt, et cognoscetur manus
Domini servis eius, et indignabitur inimicis suis. **15**
Quia ecce Dominus in igne veniet, et quasi turbo
quadrigae eius: reddere in indignatione furorem
suum, et increpationem suam in flamma ignis: **16**
quia in igne Dominus diiudicabit, et in gladio suo
ad omnem carnem, et multiplicabuntur interfecti
a Domino, **17** qui sanctificabantur, et mundos se
putabant in hortis post ianuam intrinsecus, qui
comedebant carnem suillam, et abominationem et
murem: simul consumentur, dicit Dominus. **18** Ego
autem opera eorum, et cogitationes eorum: venio
ut congregem cum omnibus gentibus et linguis: et
venient et videbunt gloriam meam. **19** Et ponam in
eis signum, et mittam ex eis, qui salvati fuerint, ad
Gentes in mare, in Africam, et Lydiam tendentes
sagittam: in Italiam et Graeciam, ad insulas longe,
ad eos, qui non audierunt de me, et non viderunt
gloriam meam. Et annunciabunt gloriam meam
Gentibus, **20** et adducent omnes fratres vestros de
cunctis Gentibus donum Domino in equis, et in
quadrigis, et in lecticis, et in mulis, et in carrucis, ad
montem sanctum meum Ierusalem, dicit Dominus,
quomodo si inferant filii Israel munus in vase
mundo in domum Domini. **21** Et assumam ex eis
in sacerdotes, et levitas, dicit Dominus: **22** Quia
sicut caeli novi, et terra nova, quae ego facio stare
coram me, dicit Dominus: sic stabit semen vestrum,
et nomen vestrum. **23** Et erit mensis ex mense, et
sabbatum ex sabbato: veniet omnis caro ut adoret
coram facie mea, dicit Dominus. **24** Et egredientur,
et videbunt cadavera virorum, qui praevaricati sunt
in me: vermis eorum non morietur, et ignis eorum
non extinguetur: et erunt usque ad satietatem
visionis omni carni.

Jeremiæ

1 Verba Ieremiae filii Helciae, de sacerdotibus,
qui fuerunt in Anathoth, in Terra Beniamin.
2 Quod factum est verbum Domini ad eum in
diebus Iosiae filii Amon regis Iuda, in tertiodecimo
anno regni eius. **3** Et factum est in diebus Ioakim
filii Iosiae regis Iuda, usque ad consummationem
undecimi anni Sedeciae filii Iosiae regis Iuda,
usque ad transmigrationem Ierusalem, in mense
quinto. **4** Et factum est verbum Domini ad me,
dicens: **5** Priusquam te formarem in utero, novi
te: et antequam exires de vulva, sanctificavi te, et
prophetam in Gentibus dedi te. **6** Et dixi, A a a,
Domine Deus: ecce nescio loqui, quia puer ego sum.
7 Et dixit Dominus ad me: Noli dicere: Puer sum:
quoniam ad omnia, quae mittam te, ibis: et universa,
quaecumque mandavero tibi, loqueris. **8** Ne timeas
a facie eorum: quia tecum ego sum ut eruam te,
dicit Dominus. **9** Et misit Dominus manum suam, et
tetigit os meum: et dixit Dominus ad me: Ecce dedi
verba mea in ore tuo: **10** ecce constitui te hodie
super Gentes, et super regna ut evellas, et destruas,
et disperdas, et dissipes, et aedifices, et plantes. **11**
Et factum est verbum Domini ad me, dicens: Quid
tu vides Ieremia? Et dixi: Virgam vigilantem ego
video. **12** Et dixit Dominus ad me: Bene vidisti,
quia vigilabo ego super verbo meo ut faciam illud.
13 Et factum est verbum Domini secundo ad me,
dicens: Quid tu vides? Et dixi: Ollam succensam ego
video, et faciem eius a facie Aquilonis. **14** Et dixit
Dominus ad me: Ab Aquilone pandetur omne malum
super omnes habitatores terrae. **15** quia ecce ego
convocabo omnes cognationes regnorum Aquilonis,
ait Dominus: et venient et ponent unusquisque
solium suum in introitu portarum Ierusalem, et
super omnes muros eius in circuitu, et super
universas urbes Iuda. **16** Et loquar iudicia mea cum
eis super omnem malitiam eorum, qui dereliquerunt
me, et libaverunt diis alienis, et adoraverunt opus
manuum suarum. **17** Tu ergo accinge lumbos tuos,
et surge, et loquere ad eos omnia quae ego praecipio
tibi. Ne formides a facie eorum: nec enim timere te
faciam vultum eorum. **18** Ego quippe dedi te hodie in
civitatem munitam, et in columnam ferream, et in
murum aereum, super omnem terram, regibus Iuda,
principibus eius, et sacerdotibus, et populo terrae.
19 Et bellabunt adversum te, et non praevalebunt:
quia ego tecum sum, ait Dominus, ut liberem te.

2 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Vade, et clama in auribus Ierusalem, dicens:
Haec dicit Dominus: Recordatus sum tui, miserans
adolescentiam tuam, et charitatem desponsationis
tuae, quando secuta es me in deserto, in terra,
quae non seminatur. **3** Sanctus Israel Domino,
primitiae frugum eius: omnes, qui devorant eum,
delinquunt: mala venient super eos, dicit Dominus.
4 Audite verbum Domini domus Iacob, et omnes
cognationes domus Israel: **5** haec dicit Dominus:
Quid invenerunt patres vestri in me iniquitatis,
quia se elongaverunt a me, et ambulaverunt post
vanitatem, et vani facti sunt? **6** Et non dixerunt:
Ubi est Dominus, qui ascendere nos fecit de
Terra Aegypti: qui traduxit nos per desertum,
per terram inhabitabilem et inviam, per terram
sitis, et imaginem mortis, per terram, in qua non
ambulavit vir, neque habitavit homo? **7** Et induxi
vos in terram Carmeli, ut comederetis fructum
eius, et optima illius: et ingressi contaminastis
terram meam, et hereditatem meam posuistis in
abominationem. **8** Sacerdotes non dixerunt: Ubi
est Dominus? et tenentes legem nescierunt me,
et pastores praevaricati sunt in me: et prophetae
prophetaverunt in Baal, et idola secuti sunt. **9**
Propterea adhuc iudicio contendam vobiscum, ait
Dominus, et cum filiis vestris disceptabo. **10** Transite
ad insulas Cethim, et videte: et in Cedar mittite,
et considerate vehementer: et videte si factum
est huiuscemodi. **11** Si mutavit gens deos suos, et
certe ipsi non sunt dii: populus vero meus mutavit
gloriam suam in idolum. **12** Obstupescite caeli
super hoc, et portae eius desolamini vehementer,
dicit Dominus. **13** Duo enim mala fecit populus
meus: Me dereliquerunt fontem aquae vivae, et
foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas, quia
continere non valent aquas. **14** Numquid servus
est Israel, aut vernaculus? quare ergo factus est
in praedam? **15** Super eum rugierunt leones, et
dederunt vocem suam, posuerunt terram eius in
solitudinem: civitates eius exustae sunt, et non est
qui habitet in eis. **16** Filii quoque Mempheos et
Taphneos constupraverunt te usque ad verticem. **17**
Numquid non istud factum est tibi, quia dereliquisti
Dominum Deum tuum eo tempore, quo ducebat te
per viam? **18** Et nunc quid tibi vis in via Aegypti,
ut bibas aquam turbidam? et quid tibi cum via
Assyriorum, ut bibas aquam fluminis? **19** Arguet te
malitia tua, et aversio tua increpabit te. Scito, et vide
quia malum et amarum est reliquisse te Dominum
Deum tuum, et non esse timorem mei apud te, dicit
Dominus Deus exercituum. **20** A saeculo confregisti
iugum meum, rupisti vincula mea, et dixisti: Non
serviam. In omni enim colle sublimi, et sub omni
ligno frondoso tu prosternebaris meretrix. **21** Ego
autem plantavi te vineam electam, omne semen

verum: quomodo ergo conversa es mihi in pravum
vinea aliena? 22 Si laveris te nitro, et multiplicaveris
tibi herbam borith, maculata es in iniquitate tua
coram me, dicit Dominus Deus. 23 Quomodo dicis:
Non sum polluta, post Baalim non ambulavi? vide
vias tuas in convalle, scito quid feceris: cursor
levis explicans vias suas. 24 Onager assuetus in
solitudine, in desiderio animae suae attraxit ventum
amoris sui: nullus avertet eam: omnes, qui quaerunt
eam, non deficient: in menstruis eius invenient
eam. 25 Prohibe pedem tuum a nuditate, et guttur
tuum a siti. Et dixisti: Desperavi, nequaquam faciam:
adamavi quippe alienos, et post eos ambulabo. 26
Quomodo confunditur fur quando deprehenditur,
sic confusi sunt domus Israel, ipsi et reges eorum,
principes, et sacerdotes, et prophetae eorum, 27
dicentes ligno: Pater meus es tu: et lapidi: Tu me
genuisti. verterunt ad me tergum, et non faciem,
et in tempore afflictionis suae dicent: Surge, et
libera nos. 28 Ubi sunt dii tui, quos fecisti tibi?
surgant et liberent te in tempore afflictionis tuae:
secundum numerum quippe civitatum tuarum
erant dii tui Iuda. 29 Quid vultis mecum iudicio
contendere? omnes dereliquistis me, dicit Dominus.
30 Frustra percussi filios vestros, disciplinam non
receperunt: devoravit gladius vester prophetas
vestros, quasi leo vastator 31 generatio vestra.
Videte verbum Domini: Numquid solitudo factus
sum Israeli, aut terra serotina? quare ergo dixit
populus meus: Recessimus, non veniemus ultra ad
te? 32 Numquid obliviscetur virgo ornamenti sui,
aut sponsa fasciae pectoralis suae? populus vero
meus oblitus est mei diebus innumeris. 33 Quid
niteris bonam ostendere viam tuam ad quaerendam
dilectionem, quae insuper et malitias tuas docuisti
vias tuas, 34 et in alis tuis inventus est sanguis
animarum pauperum et innocentum? non in fossis
inveni eos, sed in omnibus, quae supra memoravi.
35 Et dixisti: Absque peccato et innocens ego sum:
et propterea avertatur furor tuus a me. Ecce ego
iudicio contendam tecum, eo quod dixeris: Non
peccavi. 36 Quam vilis facta es nimis, iterans vias
tuas! et ab Aegypto confunderis, sicut confusa es ab
Assur. 37 Nam et ab ista egredieris, et manus tuae
erunt super caput tuum: quoniam obtrivit Dominus
confidentiam tuam, et nihil habebis prosperum in
ea.

3 Vulgo dicitur: Si dimiserit vir uxorem suam, et
recedens ab eo, duxerit virum alterum: numquid
revertetur ad eam ultra? numquid non polluta, et
contaminata erit mulier illa? tu autem fornicata
es cum amatoribus multis: tamen revertere ad
me, dicit Dominus, et ego suscipiam te. 2 Leva
oculos tuos in directum, et vide ubi non prostrata
sis: in viis sedebas, expectans eos quasi latro in
solitudine: et polluisti terram in fornicationibus
tuis, et in malitiis tuis. 3 Quam ob rem prohibitae
sunt stillae pluviarum, et serotinus imber non fuit:
frons mulieris meretricis facta est tibi, noluisti
erubescere. 4 Ergo saltem amodo voca me: Pater
meus, dux virginitatis meae tu es: 5 Numquid
irasceris in perpetuum, aut perseverabis in finem?
Ecce locuta es, et fecisti mala, et potuisti. 6 Et dixit
Dominus ad me in diebus Iosiae regis: Numquid
vidisti quae fecerit aversatrix Israel? abiit sibimet
super omnem montem excelsum, et sub omni ligno
frondoso, et fornicata est ibi. 7 Et dixi, cum fecisset
haec omnia: Ad me revertere: et non est reversa. Et
vidit praevaricatrix soror eius Iuda, 8 quia pro eo,
quod moechata esset aversatrix Israel, dimisissem
eam, et dedissem ei libellum repudii: et non timuit
praevaricatrix Iuda soror eius, sed abiit, et fornicata
est etiam ipsa. 9 Et facilitate fornicationis suae
contaminavit terram, et moechata est cum lapide
et ligno. 10 Et in omnibus his non est reversa ad me
praevaricatrix soror eius Iuda in toto corde suo,
sed in mendacio, ait Dominus. 11 Et dixit Dominus
ad me: Iustificavit animam suam aversatrix Israel,
comparatione praevaricatricis Iuda. 12 Vade, et
clama sermones istos contra Aquilonem, et dices:
Revertere aversatrix Israel, ait Dominus, et non
avertam faciem meam a vobis: quia sanctus ego
sum, dicit Dominus, et non irascar in perpetuum.
13 Verumtamen scito iniquitatem tuam, quia in
Dominum Deum tuum praevaricata es: et dispersisti
vias tuas alienis sub omni ligno frondoso, et vocem
meam non audisti, ait Dominus. 14 Convertimini
filii revertentes, dicit Dominus: quia ego vir vester:
et assumam vos unum de civitate, et duos de
cognatione, et introducam vos in Sion. 15 Et dabo
vobis pastores iuxta cor meum, et pascent vos
scientia et doctrina. 16 Cumque multiplicati fueritis,
et creveritis in terra in diebus illis, ait Dominus:
non dicent ultra: Arca testamenti Domini: neque
ascendet super cor, neque recordabuntur illius: nec
visitabitur, nec fiet ultra. 17 In tempore illo vocabunt
Ierusalem Solium Domini: et congregabuntur ad
eam omnes Gentes in nomine Domini in Ierusalem,
et non ambulabunt post pravitatem cordis sui
pessimi. 18 In diebus illis ibit domus Iuda ad
domum Israel, et venient simul de terra Aquilonis
ad terram, quam dedi patribus vestris. 19 Ego
autem dixi: Quomodo ponam te in filios, et tribuam
tibi terram desiderabilem, hereditatem praeclaram
exercituum Gentium? Et dixi: Patrem vocabis me,

et post me ingredi non cessabis. 20 Sed quomodo si
contemnat mulier amatorem suum, sic contempsit
me domus Israel, dicit Dominus. 21 Vox in viis audita
est, ploratus et ululatus filiorum Israel: quoniam
iniquam fecerunt viam suam, obliti sunt Domini
Dei sui. 22 Convertimini filii revertentes, et sanabo
aversiones vestras. Ecce nos venimus ad te: tu enim
es Dominus Deus noster. 23 Vere mendaces erant
colles, et multitudo montium: vere in Domino Deo
nostro salus Israel. 24 Confusio comedit laborem
patrum nostrorum ab adolescentia nostra, greges
eorum, et armenta eorum, filios eorum, et filias
eorum. 25 Dormiemus in confusione nostra, et
operiet nos ignominia nostra: quoniam Domino
Deo nostro peccavimus nos, et patres nostri ab
adolescentia nostra usque ad diem hanc: et non
audivimus vocem Domini Dei nostri.

4 Si reverteris Israel, ait Dominus, ad me
convertere: si abstuleris offendicula tua a facie
mea, non commoveberis. 2 Et iurabis: Vivit Dominus
in veritate, et in iudicio, et in iustitia: et benedicent
eum Gentes, ipsumque laudabunt. 3 Haec enim
dicit Dominus viro Iuda, et habitatori Ierusalem:
Novate vobis novale, et nolite serere super spinas:
4 circumcidimini Domino, et auferte praeputia
cordium vestrorum viri Iuda, et habitatores
Ierusalem: ne forte egrediatur ut ignis indignatio
mea, et succendatur, et non sit qui extinguat,
propter malitiam cogitationum vestrarum. 5
Annunciate in Iuda, et in Ierusalem auditum facite:
loquimini, et canite tuba in terra: clamate fortiter,
et dicite: congregamini, et ingrediamur civitates
munitas, 6 levate signum in Sion. Confortamini,
nolite stare, quia malum ego adduco ab Aquilone, et
contritionem magnam. 7 Ascendit leo de cubili suo,
et praedo Gentium se levavit: egressus est de loco
suo ut ponat terram tuam in solitudinem: civitates
tuae vastabuntur, remanentes absque habitatore. 8
Super hoc accingite vos ciliciis, plangite et ululate:
quia non est aversa ira furoris Domini a vobis. 9
Et erit in die illa, dicit Dominus: Peribit cor regis,
et cor principum: et obstupescent sacerdotes, et
prophetae consternabuntur. 10 Et dixi: Heu, heu,
heu Domine Deus, ergone decepisti populum istum
et Ierusalem, dicens: Pax erit vobis: et ecce pervenit
gladius usque ad animam? 11 In tempore illo dicetur
populo huic et Ierusalem: Ventus urens in viis,
quae sunt in deserto viae filiae populi mei, non
ad ventilandum, et ad purgandum. 12 Spiritus
plenus ex his veniet mihi: et nunc ego loquar
iudicia mea cum eis. 13 Ecce quasi nubes ascendet,
et quasi tempestas currus eius: velociores aquilis
equi illius: vae nobis quoniam vastati sumus. 14
Lava a malitia cor tuum Ierusalem, ut salva fias:
usquequo morabuntur in te cogitationes noxiae? 15
Vox enim annunciantis a Dan, et notum facientis
idolum de monte Ephraim. 16 Concitate gentes:
Ecce auditum est in Ierusalem custodes venire de
terra longinqua, et dare super civitates Iuda vocem
suam. 17 Quasi custodes agrorum facti sunt super
eam in gyro: quia me ad iracundiam provocavit,
dicit Dominus. 18 Viae tuae, et cogitationes tuae
fecerunt haec tibi: ista malitia tua, quia amara,
quia tetigit cor tuum. 19 Ventrem meum, ventrem
meum doleo, sensus cordis mei turbati sunt in
me: non tacebo, quoniam vocem buccinae audivit
anima mea, clamorem praelii. 20 Contritio super
contritionem vocata est, et vastata est omnis terra:
repente vastata sunt tabernacula mea, subito pelles
meae. 21 Usquequo videbo fugientem, audiam
vocem buccinae? 22 Quia stultus populus meus me
non cognovit: filii insipientes sunt, et vecordes:
sapientes sunt ut faciant mala, bene autem facere
nescierunt. 23 Aspexi terram, et ecce vacua erat,
et nihili: et caelos, et non erat lux in eis. 24
Vidi montes, et ecce movebantur: et omnes colles
conturbati sunt. 25 Intuitus sum, et non erat homo:
et omne volatile caeli recessit. 26 Aspexi, et ecce
Carmelus desertus: et omnes urbes eius destructae
sunt a facie Domini, et a facie irae furoris eius.
27 Haec enim dicit Dominus: Deserta erit omnis
terra, sed tamen consummationem non faciam. 28
Lugebit terra, et moerebunt caeli desuper: eo quod
locutus sum, cogitavi, et non poenituit me, nec
aversus sum ab eo. 29 A voce equitis, et mittentis
sagittam fugit omnis civitas: ingressi sunt ardua, et
ascenderunt rupes: universae urbes derelictae sunt,
et non habitat in eis homo. 30 Tu autem vastata
quid facies? cum vestieris te coccino, cum ornata
fueris monili aureo, et pinxeris stibio oculos tuos,
frustra componeris: contempserunt te amatores
tui, animam tuam quaerent. 31 Vocem enim quasi
parturientis audivi, angustias ut puerperae: Vox
filiae Sion inter morientis, expandentisque manus
suas: vae mihi, quia defecit anima mea propter
interfectos.

5 Circuite vias Ierusalem, et aspicite, et
considerate, et quaerite in plateis eius, an
inveniatis virum facientem iudicium, et quaerentem
fidem: et propitius ero ei. 2 Quod si etiam Vivit
Dominus, dixerint: et hoc falso iurabunt. 3 Domine
oculi tui respiciunt fidem: percussisti eos, et non
doluerunt: attrivisti eos, et renuerunt accipere
disciplinam: induraverunt facies suas supra petram,

et noluerunt reverti. 4 Ego autem dixi: Forsitan
pauperes sunt et stulti, ignorantes viam Domini,
iudicium Dei sui. 5 Ibo igitur ad optimates, et
loquar eis: ipsi enim cognoverunt viam Domini,
iudicium Dei sui. et ecce magis hi simul confregerunt
iugum, ruperunt vincula. 6 Idcirco percussit eos
leo de silva, lupus ad vesperam vastavit eos,
pardus vigilans super civitates eorum: omnis, qui
egressus fuerit ex eis, capietur: quia multiplicatae
sunt praevaricationes eorum, confortatae sunt
aversiones eorum. 7 Super quo propitius tibi esse
potero? filii tui dereliquerunt me, et iurant in
his, qui non sunt dii: saturavi eos, et moechati
sunt, et in domo meretricis luxuriabantur. 8 Equi
amatores, et emissarii facti sunt: Unusquisque ad
uxorem proximi sui hinniebat. 9 Numquid super
his non visitabo, dicit Dominus? et in gente tali
non ulciscetur anima mea? 10 Ascendite muros
eius, et dissipate, consummationem autem nolite
facere: auferte propagines eius, quia non sunt
Domini. 11 Praevaricatione enim praevaricata est
in me domus Israel, et domus Iuda, ait Dominus.
12 Negaverunt Dominum, et dixerunt: Non est
ipse: neque veniet super nos malum: gladium et
famem non videbimus. 13 Prophetae fuerunt in
ventum locuti, et responsum non fuit in eis: haec
ergo evenient illis. 14 Haec dicit Dominus Deus
exercituum: Quia locuti estis verbum istud: ecce ego
do verba mea in ore tuo in ignem, et populum istum
in ligna, et vorabit eos. 15 Ecce ego adducam super
vos gentem de longinquo domus Israel, ait Dominus:
gentem robustam, gentem antiquam, gentem, cuius
ignorabis linguam, nec intelliges quid loquatur. 16
Pharetra eius quasi sepulchrum patens, universi
fortes. 17 Et comedet segetes tuas, et panem tuum:
devorabit filios tuos, et filias tuas: comedet gregem
tuum, et armenta tua: comedet vineam tuam et
ficum tuam: et conteret urbes munitas tuas, in
quibus tu habes fiduciam, gladio. 18 Verumtamen
in diebus illis, ait Dominus, non faciam vos in
consummationem. 19 Quod si dixeritis: Quare fecit
nobis Dominus Deus noster haec omnia? dices ad
eos: Sicut dereliquistis me, et servistis deo alieno
in terra vestra, sic servietis alienis in terra non
vestra. 20 Annunciate hoc domui Iacob, et auditum
facite in Iuda, dicentes: 21 Audi popule stulte, qui
non habes cor: qui habentes oculos non videtis: et
aures, et non auditis. 22 Me ergo non timebitis, ait
Dominus: et a facie mea non dolebitis? Qui posui
arenam terminum mari, praeceptum sempiternum,
quod non praeteribit: et commovebuntur, et non
poterunt: et intumescent fluctus eius, et non
transibunt illud: 23 populo autem huic factum
est cor incredulum et exasperans, recesserunt
et abierunt. 24 Et non dixerunt in corde suo:
Metuamus Dominum Deum nostrum, qui dat nobis
pluviam temporaneam et serotinam in tempore suo:
plenitudinem annuae messis custodientem nobis.
25 Iniquitates vestrae declinaverunt haec: et peccata
vestra prohibuerunt bonum a vobis: 26 Quia inventi
sunt in populo meo impii insidiantes quasi aucupes,
laqueos ponentes, et pedicas ad capiendos viros. 27
Sicut decipula plena avibus, sic domus eorum plenae
dolo: ideo magnificati sunt et ditati. 28 Incrassati
sunt et impinguati: et praeterierunt sermones meos
pessime. Causam viduae non iudicaverunt, causam
pupilli non direxerunt, et iudicium pauperum non
iudicaverunt. 29 Numquid super his non visitabo,
dicit Dominus? aut super gentem huiuscemodi
non ulciscetur anima mea? 30 Stupor et mirabilia
facta sunt in terra: 31 prophetae prophetabant
mendacium, et sacerdotes applaudebant manibus
suis: et populus meus dilexit talia: quid igitur fiet in
novissimo eius?

6 Confortamini filii Beniamin in medio Ierusalem,
et in Thecua clangite buccina, et super
Bethacarem levate vexillum: quia malum visum
est ab Aquilone, et contritio magna. 2 Speciosae
et delicatae assimilavi filiam Sion. 3 Ad eam
venient pastores, et greges eorum: fixerunt in
ea tentoria in circuitu: pascet unusquisque eos,
qui sub manu sua sunt. 4 Sanctificate super eam
bellum: consurgite, et ascendamus in meridie: vae
nobis, quia declinavit dies, quia longiores factae
sunt umbrae vesperi. 5 Surgite, et ascendamus
in nocte, et dissipemus domus eius. 6 Quia haec
dicit Dominus exercituum: Caedite lignum eius, et
fundite circa Ierusalem aggerem: haec est civitas
visitationis, omnis calumnia in medio eius. 7 Sicut
frigidam facit cisterna aquam suam, sic frigidam
fecit malitiam suam: iniquitas et vastitas audietur in
ea, coram me semper infirmitas et plaga. 8 Erudire
Ierusalem, ne forte recedat anima mea a te, ne
forte ponam te desertam terram inhabitabilem. 9
Haec dicit Dominus exercituum: Usque ad racemum
colligent quasi in vinea reliquias Israel: converte
manum tuam quasi vindemiator ad cartallum. 10
Cui loquar? et quem contestabor ut audiat? ecce
incircumcisae aures eorum, et audire non possunt:
ecce verbum Domini factum est eis in opprobrium:
et non suscipient illud. 11 Idcirco furore Domini
plenus sum, laboravi sustinens: effunde super
parvulum foris, et super consilium iuvenum simul:
vir enim cum muliere capietur, senex cum pleno
dierum. 12 Et transibunt domus eorum ad alteros,

agri et uxores pariter: quia extendam manum
meam super habitantes terram, dicit Dominus. 13 A
minore quippe usque ad maiorem omnes avaritiae
student: et a propheta usque ad sacerdotem cuncti
faciunt dolum. 14 Et curabant contritionem filiae
populi mei cum ignominia, dicentes: Pax, pax: et
non erat pax. 15 Confusi sunt, quia abominationem
fecerunt: quin potius confusione non sunt confusi,
et erubescere nescierunt. quam ob rem cadent
inter ruentes: in tempore visitationis suae corruent,
dicit Dominus. 16 Haec dicit Dominus: State super
vias, et videte, et interrogate de semitis antiquis,
quae sit via bona, et ambulate in ea: et invenietis
refrigerium animabus vestris. Et dixerunt: Non
ambulabimus. 17 Et constitui super vos speculatores.
Audite vocem tubae. Et dixerunt: Non audiemus. 18
Ideo audite Gentes, et cognosce congregatio, quanta
ego faciam eis. 19 Audi terra: Ecce ego adducam
mala super populum istum, fructum cogitationum
eius: quia verba mea non audierunt, et legem meam
proiecerunt. 20 Ut quid mihi thus de Saba affertis,
et calamum suave olentem de terra longinqua?
holocaustomata vestra non sunt accepta, et victimae
vestrae non placuerunt mihi. 21 Propterea haec
dicit Dominus: Ecce ego dabo in populum istum
ruinas, et ruent in eis patres et filii simul, vicinus,
et proximus peribunt. 22 Haec dicit Dominus: Ecce
populus venit de terra Aquilonis, et gens magna
consurget a finibus terrae. 23 Sagittam et scutum
arripiet: crudelis est, et non miserebitur. vox eius
quasi mare sonabit: et super equos ascendent,
praeparati quasi vir ad praelium, adversum te
filia Sion. 24 Audivimus famam eius, dissolutae
sunt manus nostrae: tribulatio apprehendit nos,
dolores ut parturientem. 25 Nolite exire ad agros,
et in via ne ambuletis: quoniam gladius inimici
pavor in circuitu. 26 Filia populi mei accingere
cilicio, et conspergere cinere: luctum unigeniti
fac tibi, planctum amarum, quia repente veniet
vastator super vos. 27 Probatorem dedi te in populo
meo robustum: et scies, et probabis viam eorum.
28 Omnes isti principes declinantes, ambulantes
fraudulenter, aes et ferrum: universi corrupti sunt.
29 Defecit sufflatorium, in igne consumptum est
plumbum, frustra conflavit conflator: malitiae
enim eorum non sunt consumptae. 30 Argentum
reprobum vocate eos, quia Dominus proiecit illos.

7 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino,
dicens: 2 Sta in porta domus Domini, et praedica
ibi verbum istud, et dic: Audite verbum Domini
omnis Iuda, qui ingredimini per portas has, ut
adoretis Dominum. 3 Haec dicit Dominus exercituum
Deus Israel: Bonas facite vias vestras, et studia
vestra: et habitabo vobiscum in loco isto. 4 Nolite
confidere in verbis mendacii, dicentes: Templum
Domini, templum Domini, templum Domini est.
5 Quoniam si bene direxeritis vias vestras, et
studia vestra: si feceritis iudicium inter virum et
proximum eius, 6 advenae, et pupillo, et viduae non
feceritis calumniam, nec sanguinem innocentem
effuderitis in loco hoc, et post deos alienos non
ambulaveritis in malum vobismetipsis: 7 habitabo
vobiscum in loco isto: in terra, quam dedi patribus
vestris a saeculo et usque in saeculum. 8 Ecce vos
confiditis vobis in sermonibus mendacii, qui non
proderunt vobis: 9 furari, occidere, adulterari, iurare
mendaciter, libare Baalim, et ire post deos alienos,
quos ignoratis. 10 Et venistis, et stetistis coram me
in domo hac, in qua invocatum est nomen meum,
et dixistis: Liberati sumus eo quod fecerimus omnes
abominationes istas. 11 Numquid ergo spelunca
latronum facta est domus ista, in qua invocatum est
nomen meum in oculis vestris? ego, ego sum: ego
vidi, dicit Dominus. 12 Ite ad locum meum in Silo,
ubi habitavit nomen meum a principio: et videte
quae fecerim ei propter malitiam populi mei Israel:
13 et nunc, quia fecistis omnia opera haec, dicit
Dominus: et locutus sum ad vos mane consurgens,
et loquens, et non audistis: et vocavi vos, et
non respondistis: 14 Faciam domui huic, in qua
invocatum est nomen meum, et in qua vos habetis
fiduciam: et loco, quem dedi vobis et patribus
vestris, sicut feci Silo. 15 Et proiiciam vos a facie
mea, sicut proieci omnes fratres vestros, universum
semen Ephraim. 16 Tu ergo noli orare pro populo
hoc, nec assumas pro eis laudem et orationem, et
non obsistas mihi: quia non exaudiam te. 17 Nonne
vides quid isti faciunt in civitatibus Iuda, et in
plateis Ierusalem? 18 Filii colligunt ligna, et patres
succendunt ignem, et mulieres conspergunt adipem,
ut faciant placentas reginae caeli, et libent diis
alienis, et me ad iracundiam provocent. 19 Numquid
me ad iracundiam provocant, dicit Dominus? nonne
semetipsos in confusionem vultus sui? 20 Ideo haec
dicit Dominus Deus: Ecce furor meus, et indignatio
mea conflatur super locum istum, super viros, et
super iumenta, et super lignum regionis, et super
fruges terrae, et succendetur, et non extinguetur.
21 Haec dicit Dominus exercituum Deus Israel:
Holocaustomata vestra addite victimis vestris, et
comedite carnes. 22 Quia non sum locutus cum
patribus vestris, et non praecepi eis in die, qua eduxi
eos de Terra Aegypti, de verbo holocaustomatum,
et victimarum. 23 Sed hoc verbum praecepi ei,
dicens: Audite vocem meam, et ero vobis Deus,

et vos eritis mihi populus: et ambulate in omni
via, quam mandavi vobis, ut bene sit vobis. 24 Et
non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam: sed
abierunt in voluptatibus, et in pravitate cordis sui
mali: factique sunt retrorsum, et non in ante, 25 a
die qua egressi sunt patres eorum de terra Aegypti,
usque ad diem hanc. Et misi ad vos omnes servos
meos prophetas per diem, consurgens diluculo, et
mittens. 26 Et non audierunt me, nec inclinaverunt
aurem suam: sed induraverunt cervicem suam:
et peius operati sunt, quam patres eorum. 27 Et
loqueris ad eos omnia verba haec, et non audient
te: et vocabis eos, et non respondebunt tibi. 28 Et
dices ad eos: Haec est gens, quae non audivit vocem
Domini Dei sui, nec recepit disciplinam: periit fides,
et ablata est de ore eorum. 29 Tonde capillum tuum,
et proiice, et sume in directum planctum: quia
proiecit Dominus, et reliquit generationem furoris
sui, 30 quia fecerunt filii Iuda malum in oculis meis,
dicit Dominus. Posuerunt offendicula sua in domo,
in qua invocatum est nomen meum, ut polluerent
eam: 31 et aedificaverunt excelsa Topheth, quae
est in valle filii Ennom: ut incenderent filios suos,
et filias suas igni: quae non praecepi, nec cogitavi
in corde meo. 32 Ideo ecce dies venient, dicit
Dominus, et non dicetur amplius, Topheth, et Vallis
filii Ennom: sed Vallis interfectionis: et sepelient
in Topheth, eo quod non sit locus. 33 Et erit
morticinum populi huius in cibos volucribus caeli,
et bestiis terrae, et non erit qui abigat. 34 Et
quiescere faciam de urbibus Iuda, et de plateis
Ierusalem vocem gaudii, et vocem laetitiae, vocem
sponsi, et vocem sponsae: in desolatione enim erit
terra.

8 In illo tempore, ait Dominus: Eiicient ossa
regum Iuda, et ossa principum eius, et ossa
sacerdotum, et ossa prophetarum, et ossa eorum,
qui habitaverunt Ierusalem, de sepulchris suis: 2
et expandent ea ad solem, et lunam, et omnem
militiam caeli, quae dilexerunt, et quibus servierunt,
et post quae ambulaverunt, et quae quaesierunt, et
adoraverunt: non colligentur, et non sepelientur: in
sterquilinium super faciem terrae erunt. 3 Et eligent
magis mortem quam vitam omnes qui residui
fuerint de cognatione hac pessima in universis
locis, quae derelicta sunt, ad quae eieci eos, dicit
Dominus exercituum. 4 Et dices ad eos: Haec dicit
Dominus: Numquid qui cadit, non resurget? et qui
aversus est, non revertetur? 5 Quare ergo aversus
est populus iste in Ierusalem aversione contentiosa?
Apprehenderunt mendacium, et noluerunt reverti.
6 Attendi, et auscultavi: nemo quod bonum est
loquitur, nullus est qui agat poenitentiam super
peccato suo, dicens: Quid feci? Omnes conversi sunt
ad cursum suum, quasi equus impetu vadens ad
praelium. 7 Milvus in caelo cognovit tempus suum:
turtur, et hirundo, et ciconia custodierunt tempus
adventus sui: populus autem meus non cognovit
iudicium Domini. 8 Quomodo dicitis: Sapientes
nos sumus, et lex Domini nobiscum est? vere
mendacium operatus est stylus mendax Scribarum.
9 Confusi sunt sapientes, perterriti et capti sunt:
verbum enim Domini proiecerunt, et sapientia
nulla est in eis. 10 Propterea dabo mulieres eorum
exteris, agros eorum heredibus: quia a minimo
usque ad maximum omnes avaritiam sequuntur:
a propheta usque ad sacerdotem cuncti faciunt
mendacium. 11 Et sanabant contritionem filiae
populi mei ad ignominiam, dicentes: Pax, pax: cum
non esset pax. 12 Confusi sunt quia abominationem
fecerunt: quinimmo confusione non sunt confusi,
et erubescere nescierunt: idcirco cadent inter
corruentes, in tempore visitationis suae corruent,
dicit Dominus. 13 Congregans congregabo eos,
ait Dominus: non est uva in vitibus, et non sunt
ficus in ficulnea: folium defluxit: et dedi eis quae
praetergressa sunt. 14 Quare sedemus? convenite,
et ingrediamur civitatem munitam, et sileamus
ibi: quia Dominus Deus noster silere nos fecit,
et potum dedit nobis aquam fellis: peccavimus
enim Domino. 15 Expectavimus pacem, et non
erat bonum: tempus medelae, et ecce formido.
16 A Dan auditus est fremitus equorum eius, a
voce hinnituum pugnatorum eius commota est
omnis terra. et venerunt, et devoraverunt terram,
et plenitudinem eius: urbem et habitatores eius.
17 Quia ecce ego mittam vobis serpentes regulos,
quibus non est incantatio: et mordebunt vos, ait
Dominus. 18 dolor meus super dolorem, in me cor
meum moerens. 19 Ecce vox clamoris filiae populi
mei de terra longinqua: Numquid Dominus non
est in Sion, aut rex eius non est in ea? Quare ergo
me ad iracundiam concitaverunt in sculptilibus
suis, et in vanitatibus alienis? 20 Transiit messis,
finita est aestas, et nos salvati non sumus. 21
Super contritione filiae populi mei contritus sum,
et contristatus, stupor obtinuit me. 22 Numquid
resina non est in Galaad? aut medicus non est ibi?
quare igitur non est obducta cicatrix filiae populi
mei?

9 Quis dabit capiti meo aquam, et oculis meis
fontem lacrymarum? et plorabo die ac nocte
interfectos filiae populi mei. 2 Quis dabit me in
solitudine diversorium viatorum, et derelinquam

populum meum, et recedam ab eis? quia omnes
adulteri sunt, coetus praevaricatorum. 3 Et
extenderunt linguam suam quasi arcum mendacii et
non veritatis: confortati sunt in terra, quia de malo
ad malum egressi sunt, et me non cognoverunt, dicit
Dominus. 4 Unusquisque se a proximo suo custodiat,
et in omni fratre suo non habeat fiduciam: quia
omnis frater supplantans supplantabit, et omnis
amicus fraudulenter incedet. 5 Et vir fratrem suum
deridebit, et veritatem non loquentur: docuerunt
enim linguam suam loqui mendacium: ut inique
agerent, laboraverunt. 6 Habitatio tua in medio
doli: in dolo renuerunt scire me, dicit Dominus. 7
Propterea haec dicit Dominus exercituum: Ecce ego
conflabo, et probabo eos: quid enim aliud faciam a
facie filiae populi mei? 8 Sagitta vulnerans lingua
eorum, dolum locuta est: in ore suo pacem cum
amico suo loquitur, et occulte ponit ei insidias. 9
Numquid super his non visitabo, dicit Dominus?
aut in gente huiusmodi non ulciscetur anima mea?
10 Super montes assumam fletum ac lamentum, et
super speciosa deserti planctum: quoniam incensa
sunt, eo quod non sit vir pertransiens: et non
audierunt vocem possidentis: a volucre caeli usque
ad pecora transmigraverunt et recesserunt. 11
Et dabo Ierusalem in acervos arenae, et cubilia
draconum: et civitates Iuda dabo in desolationem,
eo quod non sit habitator. 12 Quis est vir sapiens, qui
intelligat hoc, et ad quem verbum oris Domini fiat
ut annunciet istud, quare perierit terra, et exusta
sit quasi desertum, eo quod non sit qui pertranseat?
13 Et dixit Dominus: Quia dereliquerunt legem
meam, quam dedi eis, et non audierunt vocem
meam, et non ambulaverunt in ea: 14 et abierunt
post pravitatem cordis sui, et post Baalim: quod
didicerunt a patribus suis. 15 Idcirco haec dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Ecce ego cibabo
populum istum absinthio, et potum dabo eis aquam
fellis. 16 Et dispergam eos in Gentibus, quas non
noverunt ipsi et patres eorum: et mittam post
eos gladium, donec consumantur. 17 Haec dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Contemplamini,
et vocate lamentatrices ut veniant: et ad eas, quae
sapientes sunt, mittite, et properent: 18 festinent,
et assumant super nos lamentum: deducant oculi
nostri lacrymas, et palpebrae nostrae defluant
aquis. 19 Quia vox lamentationis audita est de Sion:
Quomodo vastati sumus et confusi vehementer?
quia dereliquimus terram, quoniam deiecta sunt
tabernacula nostra. 20 Audite ergo mulieres verbum
Domini: et assumant aures vestrae sermonem
oris eius: et docete filias vestras lamentum: et
unaquaeque proximam suam planctum. 21 quia
ascendit mors per fenestras nostras, ingressa est
domos nostras, disperdere parvulos deforis, iuvenes
de plateis. 22 Loquere: Haec dicit Dominus: Et cadet
morticinum hominis quasi stercus super faciem
regionis, et quasi foenum post tergum metentis, et
non est qui colligat. 23 Haec dicit Dominus: Non
glorietur sapiens in sapientia sua, et non glorietur
fortis in fortitudine sua, et non glorietur dives in
divitiis suis: 24 sed in hoc glorietur, qui gloriatur,
scire et nosse me, quia ego sum Dominus, qui
facio misericordiam, et iudicium, et iustitiam in
terra: haec enim placent mihi, ait Dominus. 25
Ecce dies veniunt, dicit Dominus: et visitabo super
omnem, qui circumcisum habet praeputium, 26
super Aegyptum, et super Iuda, et super Edom,
et super filios Ammon, et super Moab, et super
omnes qui attonsi sunt in comam, habitantes in
deserto: quia omnes gentes habent praeputium,
omnis autem domus Israel incircumcisi sunt corde.

10 Audite verbum, quod locutus est Dominus
super vos domus Israel. 2 Haec dicit Dominus:
Iuxta vias Gentium nolite discere: et a signis
caeli nolite metuere, quae timent Gentes: 3 quia
leges populorum vanae sunt: quia lignum de saltu
praecidit opus manus artificis in ascia. 4 Argento,
et auro decoravit illud: clavis et malleis compegit,
ut non dissolvatur. 5 In similitudinem palmae
fabricata sunt, et non loquentur: portata tollentur,
quia incedere non valent. nolite ergo timere ea,
quia nec male possunt facere, nec bene. 6 Non
est similis tui Domine: magnus es tu, et magnum
nomen tuum in fortitudine. 7 Quis non timebit
te o rex Gentium? tuum est enim decus: inter
cunctos sapientes Gentium, et in universis regnis
eorum nullus est similis tui. 8 Pariter insipientes et
fatui probabuntur: doctrina vanitatis eorum lignum
est. 9 Argentum involutum de Tharsis affertur, et
aurum de Ophaz: opus artificis, et manus aerarii,
hyacinthus et purpura indumentum eorum. opus
artificum universa haec. 10 Dominus autem Deus
verus est: ipse Deus vivens, et rex sempiternus.
ab indignatione eius commovebitur terra: et non
sustinebunt Gentes comminationem eius. 11 Sic ergo
dicetis eis: Dii, qui caelos et terram non fecerunt,
pereant de terra, et de his, quae sub caelo sunt. 12
Qui facit terram in fortitudine sua, praeparat orbem
in sapientia sua, et prudentia sua extendit caelos. 13
Ad vocem suam dat multitudinem aquarum in caelo,
et elevat nebulas ab extremitatibus terrae: fulgura
in pluviam facit, et educit ventum de thesauris
suis. 14 Stultus factus est omnis homo a scientia,
confusus est artifex omnis in sculptili: quoniam

falsum est quod conflavit, et non est spiritus in
eis. 15 Vana sunt, et opus risu dignum: in tempore
visitationis suae peribunt. 16 Non est his similis pars
Iacob: qui enim formavit omnia, ipse est: et Israel
virga hereditatis eius: Dominus exercituum nomen
illi. 17 Congrega de terra confusionem tuam, quae
habitas in obsidione: 18 quia haec dicit Dominus:
Ecce ego longe proiiciam habitatores terrae in hac
vice: et tribulabo eos ita ut non inveniantur. 19
Vae mihi super contritione mea, pessima plaga
mea. Ego autem dixi: Plane haec infirmitas mea
est, et portabo illam. 20 Tabernaculum meum
vastatum est, omnes funiculi mei dirupti sunt, filii
mei exierunt a me, et non subsistunt: non est qui
extendat ultra tentorium meum, et erigat pelles
meas. 21 Quia stulte egerunt pastores, et Dominum
non quaesierunt: propterea non intellexerunt, et
omnis grex eorum dispersus est. 22 Vox auditionis
ecce venit, et commotio magna de terra Aquilonis:
ut ponat civitates Iuda solitudinem, et habitaculum
draconum. 23 Scio Domine quia non est hominis via
eius: nec viri est ut ambulet, et dirigat gressus suos.
24 Corripe me Domine, verumtamen in iudicio:
et non in furore tuo, ne forte ad nihilum redigas
me. 25 Effunde indignationem tuam super Gentes,
quae non cognoverunt te, et super provincias, quae
nomen tuum non invocaverunt: quia comederunt
Iacob, et devoraverunt eum, et consumpserunt
illum, et decus eius dissipaverunt.

11 Verbum, quod factum est a Domino ad
Ieremiam, dicens: 2 Audite verba pacti huius,
et loquimini ad viros Iuda, et ad habitatores
Ierusalem, 3 et dices ad eos: Haec dicit Dominus
Deus Israel: Maledictus vir, qui non audierit verba
pacti huius, 4 quod praecepi patribus vestris in
die, qua eduxi eos de Terra Aegypti, de fornace
ferrea, dicens: Audite vocem meam, et facite omnia,
quae praecipio vobis, et eritis mihi in populum, et
ego ero vobis in Deum: 5 ut suscitem iuramentum,
quod iuravi patribus vestris daturum me eis terram
fluentem lacte, et melle, sicut est dies haec. Et
respondi, et dixi: Amen Domine. 6 Et dixit Dominus
ad me: Vociferare omnia verba haec in civitatibus
Iuda, et foris Ierusalem, dicens: Audite verba pacti
huius, et facite illa: 7 quia contestans contestatus
sum patres vestros in die, qua eduxi eos de Terra
Aegypti usque ad diem hanc: mane consurgens
contestatus sum, et dixi: Audite vocem meam: 8 et
non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam: sed
abierunt unusquisque in pravitate cordis sui mali:
et induxi super eos omnia verba pacti huius, quod
praecepi ut facerent, et non fecerunt. 9 Et dixit
Dominus ad me: Inventa est coniuratio in viris Iuda,
et in habitatoribus Ierusalem. 10 Reversi sunt ad
iniquitates patrum suorum priores, qui noluerunt
audire verba mea: et hi ergo abierunt post deos
alienos, ut servirent eis: irritum fecerunt domus
Israel, et domus Iuda pactum meum, quod pepigi
cum patribus eorum. 11 Quam ob rem haec dicit
Dominus: Ecce ego inducam super eos mala, de
quibus exire non poterunt: et clamabunt ad me, et
non exaudiam eos. 12 Et ibunt civitates Iuda, et
habitatores Ierusalem, et clamabunt ad eos, quibus
libant, et non salvabunt eos in tempore afflictionis
eorum. 13 Secundum numerum enim civitatum
tuarum erant dii tui Iuda: et secundum numerum
viarum Ierusalem posuisti aras confusionis, aras ad
libandum Baalim. 14 Tu ergo noli orare pro populo
hoc, et ne assumas pro eis laudem et orationem:
quia non exaudiam in tempore clamoris eorum ad
me, in tempore afflictionis eorum. 15 Quid est, quod
dilectus meus in domo mea fecit scelera multa?
numquid carnes sanctae auferent a te malitias
tuas, in quibus gloriata es? 16 Olivam uberem,
pulchram, fructiferam, speciosam vocavit Dominus
nomen tuum: ad vocem loquelae, grandis exarsit
ignis in ea, et combusta sunt fruteta eius. 17 Et
Dominus exercituum qui plantavit te, locutus est
super te malum: pro malis domus Israel et domus
Iuda, quae fecerunt sibi ad irritandum me, libantes
Baalim. 18 Tu autem Domine demonstrasti mihi,
et cognovi: tu ostendisti mihi studia eorum. 19
Et ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad
victimam: et non cognovi quia cogitaverunt super
me consilia, dicentes: Mittamus lignum in panem
eius, et eradamus eum de terra viventium, et nomen
eius non memoretur amplius. 20 Tu autem Domine
Sabaoth, qui iudicas iuste, et probas renes et corda,
videam ultionem tuam ex eis: tibi enim revelavi
causam meam. 21 Propterea haec dicit Dominus
ad viros Anathoth, qui quaerunt animam tuam, et
dicunt: Non prophetabis in nomine Domini, et non
morieris in manibus nostris. 22 Propterea haec dicit
Dominus exercituum: Ecce ego visitabo super eos:
iuvenes morientur in gladio, filii eorum, et filiae
eorum morientur in fame. 23 Et reliquiae non erunt
ex eis: inducam enim malum super viros Anathoth,
annum visitationis eorum.

12 Iustus quidem tu es Domine, si disputem
tecum: verumtamen iusta loquar ad te: Quare
via impiorum prosperatur: bene est omnibus, qui
praevaricantur, et inique agunt? 2 Plantasti eos, et
radicem miserunt: proficiunt et faciunt fructum:
prope es tu ori eorum, et longe a renibus eorum. 3 Et

tu Domine nosti me, vidisti me, et probasti cor meum
tecum: congrega eos quasi gregem ad victimam,
et sanctifica eos in die occisionis. 4 Usquequo
lugebit terra, et herba omnis regionis siccabitur
propter malitiam habitantium in ea? consumptum
est animal, et volucre, quoniam dixerunt: Non
videbit novissima nostra. 5 Si cum peditibus currens
laborasti: quomodo contendere poteris cum equis?
cum autem in terra pacis securus fueris, quid facies
in superbia Iordanis? 6 Nam et fratres tui, et domus
patris tui, etiam ipsi pugnaverunt adversum te,
et clamaverunt post te plena voce: ne credas eis
cum locuti fuerint tibi bona. 7 Reliqui domum
meam, dimisi hereditatem meam: dedi dilectam
animam meam in manu inimicorum eius. 8 Facta
est mihi hereditas mea quasi leo in silva: dedit
contra me vocem, ideo odivi eam. 9 Numquid avis
discolor hereditas mea mihi? numquid avis tincta
per totum? venite, congregamini omnes bestiae
terrae, properate ad devorandum. 10 Pastores multi
demoliti sunt vineam meam, conculcaverunt partem
meam: dederunt portionem meam desiderabilem
in desertum solitudinis. 11 Posuerunt eam in
dissipationem, luxitque super me: desolatione
desolata est omnis terra: quia nullus est qui
recogitet corde. 12 Super omnes vias deserti
venerunt vastatores, quia gladius Domini devorabit
ab extremo terrae usque ad extremum eius: non
est pax universae carni. 13 Seminaverunt triticum,
et spinas messuerunt: hereditatem acceperunt,
et non eis proderit: confundemini a fructibus
vestris, propter iram furoris Domini. 14 Haec dicit
Dominus adversum omnes vicinos meos pessimos,
qui tangunt hereditatem, quam distribui populo
meo Israel: Ecce ego evellam eos de terra sua, et
domum Iuda evellam de medio eorum. 15 Et cum
evulsero eos, convertar, et miserebor eorum: et
reducam eos, virum ad hereditatem suam, et virum
in terram suam. 16 Et erit: si eruditi didicerint
vias populi mei, ut iurent in nomine meo: Vivit
Dominus, sicut docuerunt populum meum iurare in
Baal: aedificabuntur in medio populi mei. 17 Quod
si non audierint, evellam gentem illam evulsione et
perditione, ait Dominus.

13 Haec dicit Dominus ad me: Vade, et posside
tibi lumbare lineum, et pones illud super
lumbos tuos, et in aquam non inferes illud. 2 Et
possedi lumbare iuxta verbum Domini, et posui
circa lumbos meos. 3 Et factus est sermo Domini
ad me, secundo, dicens: 4 Tolle lumbare, quod
possedisti, quod est circa lumbos tuos, et surgens
vade ad Euphraten, et absconde ibi illud in foramine
petrae. 5 Et abii, et abscondi illud in Euphrate, sicut
praeceperat mihi Dominus. 6 Et factum est post
dies plurimos, dixit Dominus ad me: Surge, vade ad
Euphraten: et tolle inde lumbare, quod praecepi
tibi ut absconderes illud ibi. 7 Et abii ad Euphraten,
et fodi, et tuli lumbare de loco, ubi absconderam
illud: et ecce computruerat lumbare, ita ut nulli
usui aptum esset. 8 Et factum est verbum Domini
ad me, dicens: 9 Haec dicit Dominus: Sic putrescere
faciam superbiam Iuda, et superbiam Ierusalem
multam. 10 Populum istum pessimum, qui nolunt
audire verba mea, et ambulant in pravitate cordis
sui: abieruntque post deos alienos ut servirent eis,
et adorarent eos: et erunt sicut lumbare istud, quod
nulli usui aptum est. 11 Sicut enim adhaeret lumbare
ad lumbos viri, sic agglutinavi mihi omnem domum
Israel, et omnem domum Iuda, dicit Dominus: ut
essent mihi in populum, et in nomen, et in laudem,
et in gloriam: et non audierunt. 12 Dices ergo ad
eos sermonem istum: Haec dicit Dominus Deus
Israel: Omnis laguncula implebitur vino. Et dicent
ad te: Numquid ignoramus quia omnis laguncula
implebitur vino? 13 Et dices ad eos: Haec dicit
Dominus: Ecce ego implebo omnes habitatores
terrae huius, et reges qui sedent de stirpe David
super thronum eius, et sacerdotes, et prophetas,
et omnes habitatores Ierusalem, ebrietate: 14 et
dispergam eos virum a fratre suo, et patres et
filios pariter, ait Dominus: non parcam, et non
concedam: neque miserebor ut non disperdam eos.
15 Audite, et auribus percipite. Nolite elevari, quia
Dominus locutus est. 16 Date Domino Deo vestro
gloriam antequam contenebrescat, et antequam
offendant pedes vestri ad montes caliginosos:
expectabitis lucem, et ponet eam in umbram
mortis, et in caliginem. 17 Quod si hoc non
audieritis, in abscondito plorabit anima mea a facie
superbiae: plorans plorabit, et deducet oculus meus
lacrymam, quia captus est grex Domini. 18 Dic
regi, et dominatrici: Humiliamini, sedete: quoniam
descendit de capite vestro corona gloriae vestrae.
19 Civitates Austri clausae sunt, et non est qui
aperiat: translata est omnis Iuda transmigratione
perfecta. 20 Levate oculos vestros, et videte qui
venitis ab Aquilone: ubi est grex, qui datus est tibi,
pecus inclytum tuum? 21 Quid dices cum visitaverit
te? tu enim docuisti eos adversum te, et erudisti in
caput tuum: numquid non dolores apprehendent
te, quasi mulierem parturientem? 22 Quod si
dixeris in corde tuo: Quare venerunt mihi haec?
Propter multitudinem iniquitatis tuae revelata
sunt verecundiora tua, pollutae sunt plantae tuae.
23 Si mutare potest aethiops pellem suam, aut

pardus varietates suas: et vos poteritis benefacere,
cum didiceritis malum. 24 Et disseminabo eos
quasi stipulam, quae vento raptatur in deserto.
25 Haec sors tua, parsque mensurae tuae a me,
dicit Dominus, quia oblita es mei, et confisa es in
mendacio. 26 unde et ego nudavi femora tua contra
faciem tuam, et apparuit ignominia tua, 27 adulteria
tua, et hinnitus tuus scelus fornicationis tuae: super
colles in agro vidi abominationes tuas. Vae tibi
Ierusalem, non mundaberis post me: usquequo
adhuc?

14 Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam
de sermonibus siccitatis. 2 Luxit Iudaea, et
portae eius corruerunt, et obscuratae sunt in terra,
et clamor Ierusalem ascendit. 3 Maiores miserunt
minores suos ad aquam: venerunt ad hauriendum,
non invenerunt aquam, reportaverunt vasa sua
vacua: confusi sunt et afflicti, et operuerunt capita
sua. 4 Propter terrae vastitatem, quia non venit
pluvia in terram, confusi sunt agricolae, operuerunt
capita sua. 5 Nam et cerva in agro peperit, et
reliquit: quia non erat herba. 6 Et onagri steterunt
in rupibus, traxerunt ventum quasi dracones,
defecerunt oculi eorum, quia non erat herba. 7
Si iniquitates nostrae responderint nobis: Domine
fac propter nomen tuum, quoniam multae sunt
aversiones nostrae, tibi peccavimus. 8 Expectatio
Israel, salvator eius in tempore tribulationis: quare
quasi colonus futurus es in terra, et quasi viator
declinans ad manendum? 9 Quare futurus es velut
vir vagus, ut fortis qui non potest salvare? tu autem
in nobis es Domine, et nomen tuum invocatum est
super nos, ne derelinquas nos. 10 Haec dicit Dominus
populo huic, qui dilexit movere pedes suos, et non
quievit, et Domino non placuit: Nunc recordabitur
iniquitatum eorum, et visitabit peccata eorum. 11
Et dixit Dominus ad me: Noli orare pro populo
isto in bonum. 12 Cum ieiunaverint, non exaudiam
preces eorum: et si obtulerint holocaustomata,
et victimas, non suscipiam ea: quoniam gladio,
et fame, et peste consumam eos. 13 Et dixi, A,
a, a, Domine Deus: Prophetae dicunt eis: Non
videbitis gladium, et fames non erit in vobis, sed
pacem veram dabit vobis in loco isto. 14 Et dicit
Dominus ad me: Falso prophetae vaticinantur in
nomine meo: non misi eos, et non praecepi eis,
neque locutus sum ad eos: visionem mendacem,
et divinationem fraudulentam, et seductionem
cordis sui prophetant vobis. 15 Idcirco haec dicit
Dominus de prophetis, qui prophetant in nomine
meo, quos ego non misi, dicentes: Gladius, et
fames non erit in terra hac: In gladio et fame
consumentur prophetae illi. 16 Et populi, quibus
prophetant, erunt proiecti in viis Ierusalem prae
fame et gladio, et non erit qui sepeliat eos; ipsi
et uxores eorum, filii et filiae eorum, et effundam
super eos malum suum. 17 Et dices ad eos verbum
istud: Deducant oculi mei lacrymam per noctem
et diem, et non taceant: quoniam contritione
magna contrita est virgo filia populi mei, plaga
pessima vehementer. 18 Si egressus fuero ad agros,
ecce occisi gladio: et si introiero in civitatem,
ecce attenuati fame. Propheta quoque et sacerdos
abierunt in terram, quam ignorabant. 19 Numquid
proiiciens abiecisti Iuda? aut Sion abominata est
anima tua? quare ergo percussisti nos, ita ut nulla sit
sanitas? expectavimus pacem, et non est bonum: et
tempus curationis, et ecce turbatio. 20 Cognovimus
Domine impietates nostras, iniquitates patrum
nostrorum, quia peccavimus tibi. 21 Ne des nos in
opprobrium propter nomen tuum, neque facias
nobis contumeliam solii gloriae tuae: recordare, ne
irritum facias foedus tuum nobiscum. 22 Numquid
sunt in sculptilibus Gentium qui pluant? aut caeli
possunt dare imbres? nonne tu es Dominus Deus
noster, quem expectavimus? tu enim fecisti omnia
haec.

15 Et dixit Dominus ad me: Si steterit Moyses,
et Samuel coram me, non est anima mea
ad populum istum: eiice illos a facie mea, et
egrediantur. 2 Quod si dixerint ad te: Quo
egrediemur? dices ad eos: Haec dicit Dominus:
Qui ad mortem, ad mortem: et qui ad gladium, ad
gladium: et qui ad famem, ad famem: et qui ad
captivitatem, ad captivitatem. 3 Et visitabo super
eos quattuor species, dicit Dominus: Gladium ad
occisionem, et canes ad lacerandum, et volatilia caeli
et bestias terrae ad devorandum et dissipandum.
4 et dabo eos in fervorem universis regnis terrae:
propter Manassen filium Ezechiae regis Iuda, super
omnibus quae fecit in Ierusalem. 5 Quis enim
miserebitur tui, Ierusalem? aut quis contristabitur
pro te? aut quis ibit ad rogandum pro pace
tua? 6 Tu reliquisti me, dicit Dominus, retrorsum
abiisti: et extendam manum meam super te, et
interficiam te: laboravi rogans. 7 Et dispergam eos
ventilabro in portis terrae: interfeci et disperdidi
populum meum, et tamen a viis suis non sunt
reversi. 8 Multiplicatae sunt mihi viduae eius super
arenam maris: induxi eis super matrem adolescentis
vastatorem meridie: misi super civitates repente
terrorem. 9 Infirmata est quae peperit septem,
defecit anima eius: occidit ei sol, cum adhuc esset
dies: confusa est, et erubuit: et residuos eius in

gladium dabo in conspectu inimicorum eorum, ait
Dominus. 10 Vae mihi mater mea: quare genuisti me
virum rixae, virum discordiae in universa terra? non
foeneravi, nec foeneravit mihi quisquam: omnes
maledicunt mihi. 11 Dicit Dominus: Si non reliquiae
tuae in bonum, si non occurri tibi in tempore
afflictionis, et in tempore tribulationis adversus
inimicum. 12 Numquid foederabitur ferrum ferro
ab Aquilone, et aes? 13 Divitias tuas et thesauros
tuos in direptionem dabo gratis in omnibus peccatis
tuis, et in omnibus terminis tuis. 14 Et adducam
inimicos tuos de terra, quam nescis: quia ignis
succensus est in furore meo, super vos ardebit.
15 Tu scis Domine, recordare mei, et visita me,
et tuere me ab his, qui persequuntur me, noli in
patientia furoris tui suscipere me: scito quoniam
sustinui propter te opprobrium. 16 Inventi sunt
sermones tui, et comedi eos, et factum est mihi
verbum tuum in gaudium et in laetitiam cordis
mei: quoniam invocatum est nomen tuum super me
Domine Deus exercituum. 17 Non sedi in concilio
ludentium, et gloriatus sum a facie manus tuae:
solus sedebam, quoniam comminatione replesti
me. 18 Quare factus est dolor meus perpetuus, et
plaga mea desperabilis renuit curari? facta est mihi
quasi mendacium aquarum infidelium. 19 Propter
hoc haec dicit Dominus: Si converteris, convertam
te, et ante faciem meam stabis: et si separaveris
pretiosum a vili, quasi os meum eris: convertentur
ipsi ad te, et tu non converteris ad eos. 20 Et dabo te
populo huic in murum aereum, fortem: et bellabunt
adversum te, et non praevalebunt: quia ego tecum
sum ut salvem te, et eruam te, dicit Dominus. 21 Et
liberabo te de manu pessimorum, et redimam te de
manu fortium.

16 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Non accipies uxorem, et non erunt tibi filii,
et filiae in loco isto. 3 Quia haec dicit Dominus
super filios et filias, qui generantur in loco isto, et
super matres eorum, quae genuerunt eos: et super
patres eorum, de quorum stirpe sunt nati in terra
hac: 4 Mortibus aegrotationum morientur: non
plangentur, et non sepelientur, in sterquilinium
super faciem terrae erunt: et gladio, et fame
consumentur: et erit cadaver eorum in escam
volatilibus caeli, et bestiis terrae. 5 Haec enim
dicit Dominus: Ne ingrediaris domum convivii,
neque vadas ad plangendum, neque consoleris
eos: quia abstuli pacem meam a populo isto, dicit
Dominus, misericordiam et miserationes. 6 Et
morientur grandes, et parvi in terra ista: non
sepelientur neque plangentur, et non se incident,
neque calvitium fiet pro eis. 7 Et non frangent inter
eos lugenti panem ad consolandum super mortuo:
et non dabunt eis potum calicis ad consolandum
super patre suo et matre. 8 Et domum convivii
non ingrediaris, ut sedeas cum eis, et comedas
et bibas: 9 quia haec dicit Dominus exercituum
Deus Israel: Ecce ego auferam de loco isto in oculis
vestris, et in diebus vestris vocem gaudii, et vocem
laetitiae, vocem sponsi, et vocem sponsae. 10 Et cum
annunciaveris populo huic omnia verba haec, et
dixerint tibi: Quare locutus est Dominus super nos
omne malum grande istud? quae iniquitas nostra? et
quod peccatum nostrum, quod peccavimus Domino
Deo nostro? 11 Dices ad eos: Quia dereliquerunt me
patres vestri, ait Dominus: et abierunt post deos
alienos, et servierunt eis, et adoraverunt eos: et me
dereliquerunt, et legem meam non custodierunt.
12 Sed et vos peius operati estis, quam patres vestri:
ecce enim ambulat unusquisque post pravitatem
cordis sui mali, ut me non audiat. 13 Et eiiciam vos
de terra hac in terram, quam ignoratis vos, et patres
vestri: et servietis ibi diis alienis die ac nocte, qui
non dabunt vobis requiem. 14 Propterea ecce dies
veniunt dicit Dominus, et non dicetur ultra: Vivit
Dominus, qui eduxit filios Israel de Terra Aegypti,
15 sed, Vivit Dominus, qui eduxit filios Israel de
Terra Aquilonis, et de universis terris, ad quas eieci
eos: et reducam eos in terram suam, quam dedi
patribus eorum. 16 Ecce ego mittam piscatores
multos dicit Dominus, et piscabuntur eos: et post
haec mittam eis multos venatores, et venabuntur
eos de omni monte, et de omni colle, et de cavernis
petrarum. 17 Quia oculi mei super omnes vias
eorum: non sunt absconditae a facie mea, et non
fuit occultata iniquitas eorum ab oculis meis. 18 Et
reddam primum duplices iniquitates, et peccata
eorum: quia contaminaverunt terram meam in
morticinis idolorum suorum, et abominationibus
suis impleverunt hereditatem meam. 19 Domine
fortitudo mea, et robur meum, et refugium meum in
die tribulationis: ad te Gentes venient ab extremis
terrae, et dicent: Vere mendacium possederunt
patres nostri, vanitatem, quae eis non profuit. 20
Numquid faciet sibi homo deos, et ipsi non sunt dii?
21 Idcirco ecce ego ostendam eis per vicem hanc,
ostendam eis manum meam, et virtutem meam: et
scient quia nomen mihi Dominus.

17 Peccatum Iuda scriptum est stylo ferreo
in ungue adamantino, exaratum super
latitudinem cordis eorum, et in cornibus ararum
eorum. 2 Cum recordati fuerint filii eorum
ararum suarum, et lucorum suorum, lignorumque

frondentium in montibus excelsis, **3** sacrificantes
in agro: fortitudinem tuam, et omnes thesauros
tuos in direptionem dabo, excelsa tua propter
peccata in universis finibus tuis. **4** Et relinqueris
sola ab hereditate tua, quam dedi tibi: et servire
te faciam inimicis tuis in terra, quam ignoras:
quoniam ignem succendisti in furore meo, usque in
aeternum ardebit. **5** Haec dicit Dominus: Maledictus
homo, qui confidit in homine, et ponit carnem
brachium suum, et a Domino recedit cor eius. **6** Erit
enim quasi myricae in deserto, et non videbit cum
venerit bonum: sed habitabit in siccitate in deserto,
in terra salsuginis, et inhabitabili. **7** Benedictus
vir, qui confidit in Domino, et erit Dominus fiducia
eius. **8** Et erit quasi lignum quod transplantatur
super aquas, quod ad humorem mittit radices
suas: et non timebit cum venerit aestus. Et erit
folium eius viride, et in tempore siccitatis non erit
solicitum, nec aliquando desinet facere fructum.
9 Pravum est cor hominis, et inscrutabile: quis
cognoscet illud? **10** Ego Dominus scrutans cor, et
probans renes: qui do unicuique iuxta viam suam,
et iuxta fructum adinventionum suarum. **11** Perdix
fovit quae non peperit: fecit divitias, et non in
iudicio: in dimidio dierum suorum derelinquet
eas, et in novissimo suo erit insipiens. **12** Solium
gloriae altitudinis a principio, locus sanctificationis
nostrae: **13** Expectatio Israel Domine: omnes, qui
te derelinquunt, confundentur: recedentes a te, in
terra scribentur: quoniam dereliquerunt venam
aquarum viventium Dominum. **14** Sana me Domine,
et sanabor: salvum me fac, et salvus ero: quoniam
laus mea tu es. **15** Ecce ipsi dicunt ad me: Ubi
est verbum Domini? veniat. **16** Et ego non sum
turbatus, te pastorem sequens: et diem hominis
non desideravi, tu scis. Quod egressum est de
labiis meis, rectum in conspectu tuo fuit. **17**
Non sis tu mihi formidini, spes mea tu in die
afflictionis. **18** Confundantur qui me persequuntur,
et non confundar ego: paveant illi, et non paveam
ego: induc super eos diem afflictionis, et duplici
contritione contere eos. **19** Haec dicit Dominus
ad me: Vade, et sta in porta filiorum populi, per
quam ingrediuntur reges Iuda, et egrediuntur, et
in cunctis portis Ierusalem: **20** et dices ad eos:
Audite verbum Domini reges Iuda, et omnis Iuda,
cunctique habitatores Ierusalem, qui ingredimini
per portas istas. **21** Haec dicit Dominus: Custodite
animas vestras, et nolite portare pondera in die
sabbati: nec inferatis per portas Ierusalem. **22**
Et nolite eiicere onera de domibus vestris in die
sabbati, et omne opus non facietis: sanctificate
diem sabbati, sicut praecepi patribus vestris. **23**
Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam:
sed induraverunt cervicem suam ne audirent
me, et ne acciperent disciplinam. **24** Et erit: Si
audieritis me, dicit Dominus, ut non inferatis onera
per portas civitatis huius in die sabbati: et si
sanctificaveritis diem sabbati, ne faciatis in eo
omne opus: **25** Ingredientur per portas civitatis
huius reges et principes, sedentes super solium
David, et ascendentes in curribus et equis, ipsi et
principes eorum, viri Iuda, et habitatores Ierusalem:
et habitabitur civitas haec in sempiternum. **26** Et
venient de civitatibus Iuda, et de circuitu Ierusalem,
et de terra Beniamin, et de campestribus, et de
montuosis, et ab Austro, portantes holocaustum,
et victimam, et sacrificium, et thus, et inferent
oblationem in domum Domini. **27** Si autem non
audieritis me ut sanctificetis diem sabbati, et ne
portetis onus, et ne inferatis per portas Ierusalem
in die sabbati: succendam ignem in portis eius, et
devorabit domos Ierusalem, et non extinguetur.

18 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a
Domino, dicens: **2** Surge, et descende in
domum figuli, et ibi audies verba mea. **3** Et descendi
in domum figuli, et ecce ipse faciebat opus super
rotam. **4** Et dissipatum est vas, quod ipse faciebat
e luto manibus suis: conversusque fecit illud vas
alterum, sicut placuerat in oculis eius ut faceret. **5** Et
factum est verbum Domini ad me, dicens: **6** Numquid
sicut figulus iste, non potero vobis facere, domus
Israel, ait Dominus? ecce sicut lutum in manu figuli,
sic vos in manu mea, domus Israel. **7** Repente loquar
adversum gentem et adversus regnum, ut eradicem,
et destruam, et disperdam illud. **8** Si poenitentiam
egerit gens illa a malo suo, quod locutus sum
adversus eam: agam et ego poenitentiam super
malo, quod cogitavi ut facerem ei. **9** Et subito loquar
de gente et de regno, ut aedificem et plantem illud.
10 Si fecerit malum in oculis meis, ut non audiat
vocem meam: poenitentiam agam super bono,
quod locutus sum ut facerem ei. **11** Nunc ergo dic
viro Iuda, et habitatoribus Ierusalem, dicens: Haec
dicit Dominus: Ecce ego fingo contra vos malum,
et cogito contra vos cogitationem: revertatur
unusquisque a via sua mala, et dirigite vias vestras
et studia vestra. **12** Qui dixerunt: Desperavimus: post
cogitationes enim nostras ibimus, et unusquisque
pravitatem cordis sui mali faciemus. **13** Ideo haec
dicit Dominus: Interrogate Gentes: Quis audivit
talia horribilia, quae fecit nimis virgo Israel? **14**
Numquid deficiet de petra agri nix Libani? aut evelli
possunt aquae erumpentes frigidae, et defluentes?
15 Quia oblitus est mei populus meus, frustra

libantes, et impingentes in viis suis, in semitis
saeculi, ut ambularent per eas in itinere non trito:
16 ut fieret terra eorum in desolationem, et in
sibilum sempiternum: omnis qui praeterierit per
eam obstupescet, et movebit caput suum. 17 Sicut
ventus urens dispergam eos coram inimico: dorsum,
et non faciem ostendam eis in die perditionis
eorum. 18 Et dixerunt: Venite, et cogitemus contra
Ieremiam cogitationes: non enim peribit lex a
sacerdote, neque consilium a sapiente, nec sermo a
propheta: venite, et percutiamus eum lingua, et non
attendamus ad universos sermones eius. 19 Attende
Domine ad me, et audi vocem adversariorum
meorum. 20 Numquid redditur pro bono malum,
quia foderunt foveam animae meae? Recordare
quod steterim in conspectu tuo, ut loquerer pro eis
bonum, et averterem indignationem tuam ab eis.
21 Propterea da filios eorum in famem, et deduc
eos in manus gladii: fiant uxores eorum absque
liberis, et viduae: et viri earum interficiantur morte:
iuvenes eorum confodiantur gladio in praelio. 22
Audiatur clamor de domibus eorum: adduces enim
super eos latronem repente: quia foderunt foveam
ut caperent me, et laqueos absconderunt pedibus
meis. 23 Tu autem Domine scis omne consilium
eorum adversum me in mortem: ne propitieris
iniquitati eorum, et peccatum eorum a facie tua
non deleatur: fiant corruentes in conspectu tuo, in
tempore furoris tui abutere eis.

19 Haec dicit Dominus: Vade, et accipe
lagunculam figuli testeam a senioribus populi,
et a senioribus sacerdotum: 2 Et egredere ad
vallem filii Ennom, quae est iuxta introitum
portae fictilis: et praedicabis ibi verba, quae ego
loquar ad te. 3 Et dices: Audite verbum Domini
reges Iuda, et habitatores Ierusalem: haec dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Ecce ego inducam
afflictionem super locum istum, ita ut omnis, qui
audierit illam, tinniant aures eius: 4 Eo quod
dereliquerint me, et alienum fecerint locum istum:
et libaverunt in eo diis alienis, quos nescierunt ipsi,
et patres eorum, et reges Iuda: et repleverunt locum
istum sanguine innocentum. 5 Et aedificaverunt
excelsa Baalim ad comburendos filios suos igni
in holocaustum Baalim: quae non praecepi, nec
locutus sum, nec ascenderunt in cor meum. 6
Propterea ecce dies veniunt, dicit Dominus: et
non vocabitur amplius locus iste, Topheth, et
Vallis filii Ennom, sed Vallis occisionis. 7 Et
dissipabo consilium Iuda et Ierusalem in loco isto:
et subvertam eos gladio in conspectu inimicorum
suorum, et in manu quaerentium animas eorum:
et dabo cadavera eorum escam volatilibus caeli,
et bestiis terrae. 8 Et ponam civitatem hanc in
stuporem, et in sibilum: omnis, qui praeterierit per
eam, obstupescet, et sibilabit super universa plaga
eius. 9 Et cibabo eos carnibus filiorum suorum, et
carnibus filiarum suarum: et unusquisque carnem
amici sui comedet in obsidione, et in angustia, in
qua concludent eos inimici eorum, et qui quaerunt
animas eorum. 10 Et conteres lagunculam in oculis
virorum, qui ibunt tecum. 11 Et dices ad eos:
Haec dicit Dominus exercituum: Sic conteram
populum istum et civitatem istam, sicut conteritur
vas figuli, quod non potest ultra instaurari: et in
Topheth sepelientur, eo quod non sit alius locus ad
sepeliendum. 12 Sic faciam loco huic, ait Dominus,
et habitatoribus eius: et ponam civitatem istam
sicut Topheth. 13 Et erunt domus Ierusalem, et
domus regum Iuda sicut locus Topheth, immundae:
omnes domus, in quarum domatibus sacrificaverunt
omni militiae caeli, et libaverunt libamina diis
alienis. 14 Venit autem Ieremias de Topheth, quo
miserat eum Dominus ad prophetandum, et stetit in
atrio domus Domini, et dixit ad omnem populum:
15 Haec dicit Dominus exercituum Deus Israel:
Ecce ego inducam super civitatem hanc, et super
omnes urbes eius universa mala, quae locutus sum
adversum eam: quoniam induraverunt cervicem
suam ut non audirent sermones meos.

20 Et audivit Phassur filius Emmer sacerdos, qui
constitutus erat princeps in domo Domini,
Ieremiam prophetantem sermones istos. 2 Et
percussit Phassur Ieremiam prophetam, et misit
eum in nervum, quod erat in porta Beniamin
superiori, in domo Domini. 3 Cumque illuxisset
in crastinum, eduxit Phassur Ieremiam de nervo.
et dixit ad eum Ieremias: Non Phassur vocavit
Dominus nomen tuum, sed pavorem undique. 4
Quia haec dicit Dominus: Ecce ego dabo te in
pavorem, te et omnes amicos tuos: et corruent
gladio inimicorum suorum, et oculi tui videbunt:
et omnem Iudam dabo in manum regis Babylonis:
et traducet eos in Babylonem, et percutiet eos
gladio. 5 Et dabo universam substantiam civitatis
huius, et omnem laborem eius, omneque pretium,
et cunctos thesauros regum Iuda dabo in manu
inimicorum eorum: et diripient eos, et tollent, et
ducent in Babylonem. 6 Tu autem Phassur, et omnes
habitatores domus tuae ibitis in captivitatem: et
in Babylonem tu venies, et ibi morieris, ibique
sepelieris tu, et omnes amici tui, quibus prophetasti
mendacium. 7 Seduxisti me Domine, et seductus
sum: fortior me fuisti, et invaluisti: factus sum

in derisum tota die, omnes subsannant me. **8** Quia iam olim loquor, vociferans iniquitatem, et vastitatem clamito: et factus est mihi sermo Domini in opprobrium, et in derisum tota die. **9** Et dixi: Non recordabor eius, neque loquar ultra in nomine illius: et factus est in corde meo quasi ignis exaestuans, claususque in ossibus meis: et defeci, ferre non sustinens. **10** Audivi enim contumelias multorum, et terrorem in circuitu: Persequimini, et persequamur eum: ab omnibus viris, qui erant pacifici mei, et custodientes latus meum: si quo modo decipiatur, et praevaleamus adversus eum, et consequamur ultionem ex eo. **11** Dominus autem mecum est quasi bellator fortis: idcirco qui persequuntur me, cadent, et infirmi erunt: confundentur vehementer, quia non intellexerunt opprobrium sempiternum, quod numquam delebitur. **12** Et tu Domine exercituum probator iusti, qui vides renes et cor: videam quaeso ultionem tuam ex eis: tibi enim revelavi causam meam. **13** Cantate Domino, laudate Dominum: quia liberavit animam pauperis de manu malorum. **14** Maledicta dies, in qua natus sum: dies, in qua peperit me mater mea, non sit benedicta. **15** Maledictus vir, qui nunciavit patri meo, dicens: Natus est tibi puer masculus: et quasi gaudio laetificavit eum. **16** Sit homo ille ut sunt civitates, quae subvertit Dominus, et non poenituit eum: audiat clamorem mane, et ululatum in tempore meridiano: **17** quia non me interfecit a vulva, ut fieret mihi mater mea sepulchrum, et vulva eius conceptus aeternus. **18** Quare de vulva egressus sum, ut viderem laborem et dolorem, et consumerentur in confusione dies mei?

21 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a Domino, quando misit ad eum rex Sedechias Phassur filium Melchiae, et Sophoniam filium Maasiae sacerdotem, dicens: **2** Interroga pro nobis Dominum, quia Nabuchodonosor rex Babylonis praeliatur adversum nos: si forte faciat Dominus nobiscum secundum omnia mirabilia sua, et recedat a nobis. **3** Et dixit Ieremias ad eos: Sic dicetis Sedechiae: **4** Haec dicit Dominus Deus Israel: Ecce ego convertam vasa belli, quae in manibus vestris sunt, et quibus vos pugnatis adversum regem Babylonis, et Chaldaeos, qui obsident vos in circuitu murorum: et congregabo ea in medio civitatis huius. **5** Et debellabo ego vos in manu extenta, et in brachio forti, et in furore, et in indignatione, et in ira grandi. **6** Et percutiam habitatores civitatis huius, homines et bestiae pestilentia magna morientur. **7** Et post haec ait Dominus: dabo Sedechiam regem Iuda, et servos eius, et populum eius, et qui derelicti sunt in civitate hac a peste et gladio, et fame, in manu Nabuchodonosor regis Babylonis, et in manu inimicorum eorum, et in manu quaerentium animam eorum, et percutiet eos in ore gladii, et non flectetur, neque parcet, nec miserebitur. **8** Et ad populum hunc dices: Haec dicit Dominus: Ecce ego do coram vobis viam vitae, et viam mortis. **9** Qui habitaverit in urbe hac, morietur gladio, et fame, et peste: qui autem egressus fuerit, et transfugerit ad Chaldaeos, qui obsident vos, vivet, et erit ei anima sua, quasi spolium. **10** Posui enim faciem meam super civitatem hanc in malum, et non in bonum, ait Dominus: in manu regis Babylonis dabitur, et exuret eam igni. **11** Et domui regis Iuda: Audite verba Domini, **12** domus David, haec dicit Dominus: Iudicate mane iudicium, et eruite vi oppressum de manu calumniantis: ne forte egrediatur ut ignis indignatio mea, et succendatur, et non sit qui extinguat propter malitiam studiorum vestrorum. **13** Ecce ego ad te habitatricem vallis solidae atque campestris, ait Dominus: qui dicitis: Quis percutiet nos? et quis ingredietur domos nostras? **14** Et visitabo super vos iuxta fructum studiorum vestrorum, dicit Dominus: et succendam ignem in saltu eius: et devorabit omnia in circuitu eius.

22 Haec dicit Dominus: Descende in domum regis Iuda, et loqueris ibi verbum hoc, **2** et dices: Audi verbum Domini rex Iuda, qui sedes super solium David: tu et servi tui, et populus tuus, qui ingredimini per portas istas. **3** Haec dicit Dominus: Facite iudicium et iustitiam, et liberate vi oppressum de manu calumniatoris: et advenam, et pupillum, et viduam nolite contristare, neque opprimatis inique: et sanguinem innocentem ne effundatis in loco isto. **4** Si enim facientes feceritis verbum istud: ingredientur per portas domus huius reges sedentes de genere David super thronum eius, et ascendentes currus et equos, ipsi et servi, et populus eorum. **5** Quod si non audieritis verba haec: in memetipso iuravi, dicit Dominus, quia in solitudinem erit domus haec. **6** Quia haec dicit Dominus super domum regis Iuda: Galaad tu mihi caput Libani: si non posuero te solitudinem, urbes inhabitabiles. **7** Et sanctificabo super te interficientem virum et arma eius: et succident electas cedros tuas, et praecipitabunt in ignem. **8** Et pertransibunt gentes multae per civitatem hanc: et dicet unusquisque proximo suo: Quare fecit Dominus sic civitati huic grandi? **9** Et respondebunt: Eo quod dereliquerint pactum Domini Dei sui, et adoraverint deos alienos, et servierint eis. **10** Nolite

flere mortuum, neque lugeatis super eum fletu:
plangite eum, qui egreditur, quia non revertetur
ultra, nec videbit terram nativitatis suae. 11 Quia
haec dicit Dominus ad Sellum filium Iosiae regem
Iuda, qui regnavit pro Iosia patre suo, qui egressus
est de loco isto. Non revertetur huc amplius: 12
sed in loco, ad quem transtuli eum, ibi morietur,
et terram istam non videbit amplius. 13 Vae qui
aedificat domum suam in iniustitia, et coenacula sua
non in iudicio: amicum suum opprimet frustra, et
mercedem eius non reddet ei. 14 Qui dicit: Aedificabo
mihi domum latam, et coenacula spatiosa: qui aperit
sibi fenestras, et facit laquearia cedrina, pingitque
sinopide. 15 Numquid regnabis, quoniam confers te
cedro? pater tuus numquid non comedit et bibit,
et fecit iudicium et iustitiam tunc cum bene erat
ei? 16 Iudicavit causam pauperis et egeni in bonum
suum: numquid non ideo quia cognovit me, dicit
Dominus? 17 Tui vero oculi et cor ad avaritiam,
et ad sanguinem innocentem fundendum, et ad
calumniam, et ad cursum mali operis. 18 Propterea
haec dicit Dominus ad Ioakim filium Iosiae regem
Iuda: Non plangent eum: Vae frater et vae soror:
non concrepabunt ei: Vae Domine, et vae inclyte. 19
Sepultura asini sepelietur, putrefactus et proiectus
extra portas Ierusalem. 20 Ascende Libanum, et
clama: et in Basan da vocem tuam, et clama ad
transeuntes, quia contriti sunt omnes amatores tui.
21 Locutus sum ad te in abundantia tua; et dixisti:
Non audiam: haec est via tua ab adolescentia tua,
quia non audisti vocem meam: 22 Omnes pastores
tuos pascet ventus, et amatores tui in captivitatem
ibunt: et tunc confunderis, et erubesces ab omni
malitia tua. 23 Quae sedes in Libano, et nidificas in
cedris, quomodo congemuisti cum venissent tibi
dolores, quasi dolores parturientis? 24 Vivo ego,
dicit Dominus: quia si fuerit Iechonias filius Ioakim
regis Iuda, annulus in manu dextera mea, inde
evellam eum. 25 Et dabo te in manu quaerentium
animam tuam, et in manu quorum tu formidas
faciem, et in manu Nabuchodonosor regis Babylonis,
et in manu Chaldaeorum. 26 Et mittam te, et matrem
tuam, quae genuit te, in terram alienam, in qua
nati non estis, ibique moriemini: 27 et in terram,
ad quam ipsi levant animam suam ut revertantur
illuc: non revertentur. 28 Numquid vas fictile atque
contritum vir iste Iechonias? numquid vas absque
omni voluptate? quare abiecti sunt ipse et semen
eius, et proiecti in terram, quam ignoraverunt? 29
Terra, terra, terra, audi sermonem Domini. 30 Haec
dicit Dominus: Scribe virum istum sterilem, virum,
qui in diebus suis non prosperabitur: nec enim erit
de semine eius vir, qui sedeat super solium David,
et potestatem habeat ultra in Iuda.

23 Vae pastoribus, qui disperdunt et dilacerant
gregem pascuae meae, dicit Dominus. 2 Ideo
haec dicit Dominus Deus Israel ad pastores, qui
pascunt populum meum: Vos dispersistis gregem
meum, et eiecistis eos, et non visitastis eos: ecce ego
visitabo super vos malitiam studiorum vestrorum,
ait Dominus. 3 Et ego congregabo reliquias gregis
mei de omnibus terris, ad quas eiecero eos illuc:
et convertam eos ad rura sua: et crescent et
multiplicabuntur. 4 Et suscitabo super eos pastores,
et pascent eos: non formidabunt ultra, et non
pavebunt: et nullus quaeretur ex numero, dicit
Dominus. 5 Ecce dies veniunt, dicit Dominus: et
suscitabo David germen iustum: et regnabit rex, et
sapiens erit: et faciet iudicium et iustitiam in terra.
6 In diebus illis salvabitur Iuda, et Israel habitabit
confidenter: et hoc est nomen, quod vocabunt eum,
Dominus iustus noster. 7 Propter hoc ecce dies
veniunt, dicit Dominus, et non dicent ultra: Vivit
Dominus, qui eduxit filios Israel de Terra Aegypti: 8
Sed: Vivit Dominus, qui eduxit et adduxit semen
domus Israel de Terra Aquilonis, et de cunctis terris,
ad quas eieceram eos illuc: et habitabunt in terra
sua. 9 Ad prophetas: Contritum est cor meum in
medio mei, contremuerunt omnia ossa mea: factus
sum quasi vir ebrius, et quasi homo madidus a
vino a facie Domini, et a facie verborum sanctorum
eius. 10 Quia adulteris repleta est terra, quia a facie
maledictionis luxit terra, arefacta sunt arva deserti:
factus est cursus eorum malus, et fortitudo eorum
dissimilis. 11 Propheta namque et sacerdos polluti
sunt: et in domo mea inveni malum eorum, ait
Dominus. 12 Idcirco via eorum erit quasi lubricum
in tenebris: impellentur enim, et corruent in ea:
afferam enim super eos mala, annum visitationis
eorum, ait Dominus. 13 Et in prophetis Samariae
vidi fatuitatem: prophetabant enim in Baal, et
decipiebant populum meum Israel. 14 Et in prophetis
Ierusalem vidi similitudinem adulterantium, et iter
mendacii: et confortaverunt manus pessimorum
ut non converteretur unusquisque a malitia sua:
facti sunt mihi omnes ut Sodoma, et habitatores
eius quasi Gomorrha. 15 Propterea haec dicit
Dominus exercituum ad prophetas: Ecce ego cibabo
eos absinthio, et potabo eos felle: a prophetis
enim Ierusalem egressa est pollutio super omnem
terram. 16 Haec dicit Dominus exercituum: Nolite
audire verba prophetarum, qui prophetant vobis,
et decipiunt vos: visionem cordis sui loquuntur,
non de ore Domini. 17 Dicunt his, qui blasphemant

me: Locutus est Dominus: Pax erit vobis, et omni,
qui ambulat in pravitate cordis sui, dixerunt: Non
veniet super vos malum. 18 Quis enim affuit in
consilio Domini, et vidit et audivit sermonem eius?
quis consideravit verbum illius et audivit? 19
Ecce turbo Dominicae indignationis egredietur, et
tempestas erumpens: super caput impiorum veniet.
20 Non revertetur furor Domini usque dum faciat,
et usque dum compleat cogitationem cordis sui:
in novissimis diebus intelligetis consilium eius.
21 Non mittebam prophetas, et ipsi currebant:
non loquebar ad eos, et ipsi prophetabant. 22
Si stetissent in consilio meo, et nota fecissent
verba mea populo meo, avertissem utique eos a
via sua mala, et a cogitationibus suis pessimis. 23
Putasne Deus e vicino ego sum, dicit Dominus?
et non Deus de longe? 24 Si occultabitur vir in
absconditis: et ego non videbo eum, dicit Dominus?
numquid non caelum et terram ego impleo, dicit
Dominus? 25 Audivi quae dixerunt prophetae,
prophetantes in nomine meo mendacium, atque
dicentes: Somniavi, somniavi. 26 Usquequo istud est
in corde prophetarum vaticinantium mendacium, et
prophetantium seductiones cordis sui? 27 Qui volunt
facere ut obliviscatur populus meus nominis mei
propter somnia eorum, quae narrat unusquisque
ad proximum suum: sicut obliti sunt patres eorum
nominis mei propter Baal. 28 Propheta, qui habet
somnium, narret somnium: et qui habet sermonem
meum, loquatur sermonem meum vere: quid paleis
ad triticum, dicit Dominus? 29 Numquid non verba
mea sunt quasi ignis, dicit Dominus: et quasi
malleus conterens petram? 30 Propterea ecce ego
ad prophetas, ait Dominus: qui furantur verba
mea unusquisque a proximo suo. 31 Ecce ego
ad prophetas, ait Dominus: qui assumunt linguas
suas, et aiunt: Dicit Dominus. 32 Ecce ego ad
prophetas somniantes mendacium, ait Dominus:
qui narraverunt ea, et seduxerunt populum meum
in mendacio suo, et in miraculis suis: cum ego
non misissem eos, nec mandassem eis, qui nihil
profuerunt populo huic, dicit Dominus. 33 Si igitur
interrogaverit te populus iste, vel propheta, aut
sacerdos, dicens: Quod est onus Domini? dices ad
eos: Ut quid vobis onus. proiiciam quippe vos, dicit
Dominus. 34 Et propheta, et sacerdos, et populus
qui dicit: Onus Domini: visitabo super virum illum,
et super domum eius. 35 Haec dicetis unusquisque
ad proximum, et ad fratrem suum: Quid respondit
Dominus? et quid locutus est Dominus? 36 Et
onus Domini ultra non memorabitur: quia onus
erit unicuique sermo suus: et pervertistis verba
Dei videntis, Domini exercituum Dei nostri. 37
Haec dices ad prophetam: Quid respondit tibi
Dominus? et quid locutus est Dominus? 38 Si
autem onus Domini dixeritis: propter hoc haec
dicit Dominus: Quia dixistis sermonem istum: Onus
Domini: et misi ad vos, dicens: Nolite dicere: Onus
Domini: 39 Propterea ecce ego tollam vos portans,
et derelinquam vos, et civitatem, quam dedi vobis,
et patribus vestris a facie mea. 40 Et dabo vos
in opprobrium sempiternum, et in ignominiam
aeternam, quae numquam oblivione delebitur.

24 Ostendit mihi Dominus: et ecce duo calathi
pleni ficis, positi ante templum Domini,
postquam transtulit Nabuchodonosor rex Babylonis
Iechoniam filium Ioakim regem Iuda, et principes
eius, et fabrum, et inclusorem, de Ierusalem, et
adduxit eos in Babylonem. 2 Calathus unus ficus
bonas habebat nimis, ut solent ficus esse primi
temporis: et calathus unus ficus habebat malas
nimis, quae comedi non poterant eo quod essent
malae. 3 Et dixit Dominus ad me: Quid tu vides
Ieremia? Et dixi: Ficus, ficus bonas, bonas valde:
et malas, malas valde: quae comedi non possunt,
eo quod sint malae. 4 Et factum est verbum
Domini ad me, dicens: 5 Haec dicit Dominus
Deus Israel: Sicut ficus hae bonae: sic cognoscam
transmigrationem Iuda, quam emisi de loco isto
in Terram Chaldaeorum, in bonum. 6 Et ponam
oculos meos super eos ad placandum, et reducam
eos in terram hanc: et aedificabo eos, et non
destruam: et plantabo eos, et non evellam. 7 Et
dabo eis cor ut sciant me, quia ego sum Dominus:
et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum:
quia revertentur ad me in toto corde suo. 8 Et
sicut ficus pessimae, quae comedi non possunt,
eo quod sint malae: haec dicit Dominus, sic dabo
Sedechiam regem Iuda, et principes eius, et reliquos
de Ierusalem, qui remanserunt in urbe hac, et
qui habitant in Terra Aegypti. 9 Et dabo eos in
vexationem, afflictionemque omnibus regnis terrae:
in opprobrium, et in parabolam, et in proverbium,
et in maledictionem in universis locis, ad quae
eieci eos. 10 Et mittam in eis gladium, et famem, et
pestem: donec consumantur de terra, quam dedi
eis, et patribus eorum.

25 Verbum, quod factum est ad Ieremiam de omni
populo Iuda in anno quarto Ioakim filii Iosiae
regis Iuda, (ipse est annus primus Nabuchodonosor
regis Babylonis.) 2 Quod locutus est Ieremias
propheta ad omnem populum Iuda, et ad universos
habitatores Ierusalem, dicens: 3 A tertiodecimo
anno Iosiae filii Amon regis Iuda usque ad diem
hanc; iste tertius et vigesimus annus, factum est

verbum Domini ad me, et locutus sum ad vos de
nocte consurgens, et loquens, et non audistis. **4** Et
misit Dominus ad vos omnes servos suos prophetas,
consurgens diluculo, mittensque et non audistis,
neque inclinastis aures vestras ut audiretis **5** cum
diceret: Revertimini unusquisque a via sua mala, et
a pessimis cogitationibus vestris: et habitabitis in
terra, quam dedit Dominus vobis, et patribus vestris
a saeculo et usque in saeculum. **6** Et nolite ire post
deos alienos ut serviatis eis, adoretisque eos: neque
me ad iracundiam provocetis in operibus manuum
vestrarum, et non affligam vos. **7** Et non audistis me,
dicit Dominus, ut me ad iracundiam provocaretis in
operibus manuum vestrarum in malum vestrum. **8**
Propterea haec dicit Dominus exercituum: Pro eo
quod non audistis verba mea: **9** ecce ego mittam,
et assumam universas cognationes Aquilonis, ait
Dominus, et Nabuchodonosor regem Babylonis
servum meum: et adducam eos super terram istam,
et super habitatores eius, et super omnes nationes,
quae in circuitu illius sunt: et interficiam eos,
et ponam eos in stuporem et in sibilum, et in
solitudines sempiternas. **10** Perdamque ex eis
vocem gaudii et vocem laetitiae, vocem sponsi, et
vocem sponsae, vocem molae, et lumen lucernae.
11 Et erit universa terra haec in solitudinem, et
in stuporem: et servient omnes gentes istae regi
Babylonis septuaginta annis. **12** Cumque impleti
fuerint septuaginta anni, visitabo super regem
Babylonis, et super gentem illam, dicit Dominus,
iniquitatem eorum, et super terram Chaldaeorum:
et ponam illam in solitudines sempiternas. **13** Et
adducam super terram illam, omnia verba mea,
quae locutus sum contra eam, omne quod scriptum
est in libro isto, quaecumque prophetavit Ieremias
adversum omnes gentes: **14** Quia servierunt eis cum
essent gentes multae, et reges magni: et reddam eis
secundum opera eorum, et secundum facta manuum
suarum. **15** Quia sic dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Sume calicem vini furoris huius de manu
mea: et propinabis de illo cunctis gentibus, ad quas
ego mittam te. **16** Et bibent, et turbabuntur, et
insanient a facie gladii, quem ego mittam inter eos.
17 Et accepi calicem de manu Domini, et propinavi
cunctis gentibus, ad quas misit me Dominus: **18**
Ierusalem, et civitatibus Iuda, et regibus eius, et
principibus eius: ut darem eos in solitudinem, et
in stuporem, et in sibilum, et in maledictionem,
sicut est dies ista: **19** Pharaoni regi Aegypti, et
servis eius, et principibus eius, et omni populo eius,
20 et universis generaliter: cunctis regibus terrae
Ausitidis, et cunctis regibus terrae Philisthiim, et
Ascalonis, et Gazae, et Accaron, et reliquiis Azoti, **21**
et Idumaeae, et Moab, et filiis Ammon: **22** Et cunctis
regibus Tyri, et universis regibus Sidonis: et regibus
terrae insularum, qui sunt trans mare. **23** Et Dedan,
et Thema, et Buz, et universis qui attonsi sunt in
comam. **24** Et cunctis regibus Arabiae, et cunctis
regibus Occidentis, qui habitant in deserto. **25** Et
cunctis regibus Zambri, et cunctis regibus Elam,
et cunctis regibus Medorum: **26** cunctis quoque
regibus Aquilonis de prope et de longe, unicuique
contra fratrem suum: et omnibus regnis terrae,
quae super faciem eius sunt: et rex Sesach bibet
post eos. **27** et dices ad eos: Haec dicit Dominus
exercituum Deus Israel: Bibite, et inebriamini, et
vomite: et cadite, neque surgatis a facie gladii, quem
ego mittam inter vos. **28** Cumque noluerint accipere
calicem de manu tua ut bibant, dices ad eos: Haec
dicit Dominus exercituum: Bibentes bibetis: **29** quia
ecce in civitate, in qua invocatum est nomen meum,
ego incipiam affligere, et vos quasi innocentes et
immunes eritis? non eritis immunes: gladium enim
ego voco super omnes habitatores terrae, dicit
Dominus exercituum. **30** Et tu prophetabis ad eos
omnia verba haec, et dices ad illos: Dominus de
excelso rugiet, et de habitaculo sancto suo dabit
vocem suam: rugiens rugiet super decorem suum:
celeuma quasi calcantium concinetur adversus
omnes habitatores terrae. **31** Pervenit sonitus usque
ad extrema terrae: quia iudicium Domino cum
gentibus: iudicatur ipse cum omni carne, impios
tradidi gladio, dicit Dominus. **32** Haec dicit Dominus
exercituum: Ecce afflictio egredietur de gente in
gentem: et turbo magnus egredietur a summitatibus
terrae. **33** Et erunt interfecti Domini in die illa
a summo terrae usque ad summum eius: non
plangentur, et non colligentur, neque sepelientur:
in sterquilinium super faciem terrae iacebunt.
34 Ululate pastores, et clamate: et aspergite vos
cinere optimates gregis: quia completi sunt dies
vestri ut interficiamini: et dissipationes vestrae,
et cadetis quasi vasa pretiosa. **35** Et peribit fuga a
pastoribus, et salvatio ab optimatibus gregis. **36**
Vox clamoris pastorum, et ululatus optimatum
gregis: quia vastavit Dominus pascua eorum. **37** Et
conticuerunt arva pacis a facie irae furoris Domini.
38 Dereliquit quasi leo umbraculum suum, quia
facta est terra eorum in desolationem a facie irae
columbae, et a facie irae furoris Domini.

26 In principio regni Ioakim filii Iosiae regis Iuda,
factum est verbum istud a Domino, dicens:
2 Haec dicit Dominus: Sta in atrio domus Domini,
et loqueris ad omnes civitates Iuda, de quibus
veniunt ut adorent in domo Domini, universos

sermones, quos ego mandavi tibi ut loquaris ad
eos: noli subtrahere verbum, 3 si forte audiant
et convertantur unusquisque a via sua mala: et
poeniteat me mali quod cogito facere eis propter
malitiam studiorum eorum. 4 Et dices ad eos: Haec
dicit Dominus: Si non audieritis me ut ambuletis in
lege mea, quam dedi vobis 5 ut audiatis sermones
servorum meorum Prophetarum, quos ego misi
ad vos de nocte consurgens, et dirigens, et non
audistis: 6 Dabo domum istam sicut Silo, et urbem
hanc dabo in maledictionem cunctis gentibus
terrae. 7 Et audierunt sacerdotes, et prophetae, et
omnis populus Ieremiam loquentem verba haec
in domo Domini. 8 Cumque complesset Ieremias
loquens omnia, quae praeceperat ei Dominus ut
loqueretur ad universum populum, apprehenderunt
eum sacerdotes, et prophetae, et omnis populus,
dicens: Morte moriatur. 9 Quare prophetavit in
nomine Domini, dicens: Sicut Silo erit domus haec:
et urbs ista desolabitur, eo quod non sit habitator? Et
congregatus est omnis populus adversus Ieremiam
in domo Domini. 10 Et audierunt principes Iuda
verba haec: et ascenderunt de domo regis in domum
Domini, et sederunt in introitu portae domus Domini
novae. 11 Et locuti sunt sacerdotes et prophetae
ad principes, et ad omnem populum, dicentes:
Iudicium mortis est viro huic: quia prophetavit
adversus civitatem istam, sicut audistis auribus
vestris. 12 Et ait Ieremias ad omnes principes, et ad
universum populum, dicens: Dominus misit me ut
prophetarem ad domum istam, et ad civitatem hanc
omnia verba quae audistis. 13 Nunc ergo bonas
facite vias vestras, et studia vestra, et audite vocem
Domini Dei vestri: et poenitebit Dominum mali,
quod locutus est adversum vos. 14 Ego autem ecce
in manibus vestris sum: facite mihi quod bonum et
rectum est in oculis vestris: 15 Verumtamen scitote
et cognoscite quod si occideritis me, sanguinem
innocentem tradetis contra vosmetipsos, et contra
civitatem istam, et habitatores eius. in veritate enim
misit me Dominus ad vos, ut loquerer in auribus
vestris omnia verba haec. 16 Et dixerunt principes,
et omnis populus ad sacerdotes et ad prophetas:
Non est viro huic iudicium mortis: quia in nomine
Domini Dei nostri locutus est ad nos. 17 Surrexerunt
ergo viri de senioribus terrae: et dixerunt ad omnem
coetum populi, loquentes: 18 Michaeas de Morasthi
fuit propheta in diebus Ezechiae regis Iuda, et
ait ad omnem populum Iuda, dicens: Haec dicit
Dominus exercituum: Sion quasi ager arabitur:
et Ierusalem in acervum lapidum erit: et mons
domus in excelsa silvarum. 19 Numquid morte
condemnavit eum Ezechias rex Iuda, et omnis Iuda?
numquid non timuerunt Dominum, et deprecati
sunt faciem Domini: et poenituit Dominum mali,
quod locutus fuerat adversum eos? Itaque nos
facimus malum grande contra animas nostras. 20
Fuit quoque vir prophetans in nomine Domini,
Urias filius Semei de Cariathiarim: et prophetavit
adversus civitatem istam, et adversus terram hanc
iuxta omnia verba Ieremiae. 21 Et audivit rex
Ioakim, et omnes potentes, et principes eius verba
haec: et quaesivit rex interficere eum. Et audivit
Urias, et timuit, fugitque et ingressus est Aegyptum.
22 Et misit rex Ioakim viros in Aegyptum, Elnathan
filium Achobor, et viros cum eo in Aegyptum. 23
Et eduxerunt Uriam de Aegypto: et adduxerunt
eum ad regem Ioakim, et percussit eum gladio: et
proiecit cadaver eius in sepulchris vulgi ignobilis. 24
Igitur manus Ahicam filii Saphan fuit cum Ieremia,
ut non traderetur in manus populi, et interficerent
eum.

27 In principio regni Ioakim filii Iosiae regis
Iuda, factum est verbum istud ad Ieremiam
a Domino, dicens: 2 Haec dicit Dominus ad me:
Fac tibi vincula, et catenas: et pones eas in collo
tuo. 3 Et mittes eas ad regem Edom, et ad regem
Moab, et ad regem filiorum Ammon, et ad regem
Tyri, et ad regem Sidonis: in manu nunciorum qui
venerunt Ierusalem ad Sedechiam regem Iuda. 4
Et praecipies eis ut ad dominos suos loquantur:
Haec dicit Dominus exercituum Deus Israel: Haec
dicetis ad dominos vestros: 5 Ego feci terram,
et homines, et iumenta, quae sunt super faciem
terrae, in fortitudine mea magna, et in brachio
meo extento: et dedi eam ei, qui placuit in oculis
meis. 6 Et nunc itaque ego dedi omnes terras istas
in manu Nabuchodonosor regis Babylonis servi
mei: insuper et bestias agri dedi ei ut serviant
illi. 7 Et servient ei omnes gentes, et filio eius,
et filio filii eius: donec veniat tempus terrae eius
et ipsius: et servient ei gentes multae, et reges
magni. 8 Gens autem et regnum, quod non servierit
Nabuchodonosor regi Babylonis, et quicumque non
curvaverit collum suum sub iugo regis Babylonis: in
gladio, et in fame, et in peste visitabo super gentem
illam, ait Dominus: donec consumam eos in manu
eius. 9 Vos ergo nolite audire prophetas vestros, et
divinos, et somniatores, et augures, et maleficos,
qui dicunt vobis: Non servietis regi Babylonis. 10
Quia mendacium prophetant vobis: ut longe vos
faciant de terra vestra, et eiiciant vos, et pereatis. 11
Porro gens, quae subiecerit cervicem suam sub iugo
regis Babylonis, et servierit ei; dimittam eam in
terra sua, dicit Dominus: et colet eam, et habitabit

in ea. 12 Et ad Sedechiam regem Iuda locutus sum
secundum omnia verba haec, dicens: Subiicite colla
vestra sub iugo regis Babylonis, et servite ei, et
populo eius, et vivetis. 13 Quare moriemini tu et
populus tuus gladio, et fame, et peste, sicut locutus
est Dominus ad gentem, quae servire noluerit regi
Babylonis? 14 Nolite audire verba prophetarum
dicentium vobis: Non servietis regi Babylonis: quia
mendacium ipsi loquuntur vobis. 15 Quia non misi
eos, ait Dominus: et ipsi prophetant in nomine
meo mendaciter: ut eiiciant vos, et pereatis tam
vos, quam prophetae, qui vaticinantur vobis. 16 Et
ad sacerdotes, et ad populum istum locutus sum,
dicens: Haec dicit Dominus: Nolite audire verba
prophetarum vestrorum, qui prophetant vobis,
dicentes: Ecce vasa domus Domini revertentur de
Babylone nunc cito, mendacium enim prophetant
vobis. 17 Nolite ergo audire eos, sed servite regi
Babylonis, ut vivatis. quare datur haec civitas in
solitudinem? 18 Et si prophetae sunt, et est verbum
Domini in eis: occurrant Domino exercituum, ut
non veniant vasa, quae derelicta fuerant in domo
Domini, et in domo regis Iuda, et in Ierusalem, in
Babylonem. 19 Quia haec dicit Dominus exercituum
ad columnas, et ad mare, et ad bases, et ad reliqua
vasorum, quae remanserunt in civitate hac: 20
quae non tulit Nabuchodonosor rex Babylonis, cum
transferret Iechoniam filium Ioakim regem Iuda
de Ierusalem in Babylonem, et omnes optimates
Iuda et Ierusalem. 21 Quia haec dicit Dominus
exercituum Deus Israel ad vasa, quae derelicta sunt
in domo Domini, et in domo regis Iuda et Ierusalem:
22 In Babylonem transferentur, et ibi erunt usque
ad diem visitationis suae, dicit Dominus, et afferri
faciam ea, et restitui in loco isto.

28 Et factum est in anno illo, in principio regni
Sedechiae regis Iuda, in anno quarto, in mense
quinto, dixit ad me Hananias filius Azur propheta de
Gabaon, in domo Domini coram sacerdotibus et omni
populo, dicens: 2 Haec dicit Dominus exercituum
Deus Israel: Contrivi iugum regis Babylonis. 3
Adhuc duo anni dierum, et ego referri faciam ad
locum istum omnia vasa domus Domini, quae tulit
Nabuchodonosor rex Babylonis de loco isto, et
transtulit ea in Babylonem. 4 Et Iechoniam filium
Ioakim regem Iuda, et omnem transmigrationem
Iuda, qui ingressi sunt in Babylonem, ego convertam
ad locum istum, ait Dominus: conteram enim iugum
regis Babylonis. 5 Et dixit Ieremias propheta ad
Hananiam prophetam in oculis sacerdotum, et in
oculis omnis populi, qui stabat in domo Domini. 6
et ait Ieremias propheta: Amen, sic faciat Dominus:
suscitet Dominus verba tua, quae prophetasti:
ut referantur vasa in domum Domini, et omnis
transmigratio de Babylone ad locum istum. 7
Verumtamen audi verbum hoc, quod ego loquor
in auribus tuis, et in auribus universi populi: 8
Prophetae, qui fuerunt ante me et ante te ab initio,
et prophetaverunt super terras multas, et super
regna magna de praelio, et de afflictione, et de
fame. 9 Propheta, qui vaticinatus est pacem: cum
venerit verbum eius, scietur propheta, quem misit
Dominus in veritate. 10 Et tulit Hananias propheta
catenam de collo Ieremiae prophetae, et confregit
eam. 11 Et ait Hananias in conspectu omnis populi,
dicens: Haec dicit Dominus: Sic confringam iugum
Nabuchodonosor regis Babylonis post duos annos
dierum de collo omnium gentium. 12 Et abiit
Ieremias propheta in viam suam. Et factum est
verbum Domini ad Ieremiam, postquam confregit
Hananias propheta catenam de collo Ieremiae
prophetae, dicens: 13 Vade, et dices Hananiae:
Haec dicit Dominus: Catenas ligneas contrivisti: et
facies pro eis catenas ferreas. 14 Quia haec dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Iugum ferreum
posui super collum cunctarum Gentium istarum,
ut serviant Nabuchodonosor regi Babylonis, et
servient ei: insuper et bestias terrae dedi ei. 15 Et
dixit Ieremias propheta ad Hananiam prophetam:
Audi Hanania: non misit te Dominus, et tu confidere
fecisti populum istum in mendacio. 16 Idcirco haec
dicit Dominus: Ecce ego mittam te a facie terrae: hoc
anno morieris: adversum enim Dominum locutus
es. 17 Et mortuus est Hananias propheta in anno
illo, mense septimo.

29 Et haec sunt verba libri, quae misit
Ieremias propheta de Ierusalem ad reliquias
seniorum transmigrationis, et ad sacerdotes, et ad
prophetas, et ad omnem populum, quem traduxerat
Nabuchodonosor de Ierusalem in Babylonem: 2
postquam egressus est Iechonias rex, et domina, et
eunuchi, et principes Iuda, et Ierusalem, et faber, et
inclusor de Ierusalem: 3 in manu Elasa filii Saphan,
et Gamariae filii Helchiae, quos misit Sedechias
rex Iuda ad Nabuchodonosor regem Babylonis
in Babylonem, dicens: 4 Haec dicit Dominus
exercituum Deus Israel omni transmigrationi, quam
transtuli de Ierusalem in Babylonem: 5 Aedificate
domos, et habitate: et plantate hortos, et comedite
fructum eorum. 6 Accipite uxores, et generate filios
et filias: et date filiis vestris uxores, et filias vestras
date viris, et pariant filios et filias: et multiplicamini
ibi, et nolite esse pauci numero. 7 Et quaerite pacem
civitatis, ad quam transmigrare vos feci: et orate

pro ea ad Dominum: quia in pace illius erit pax
vobis. 8 Haec enim dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Non vos seducant prophetae vestri, qui sunt
in medio vestrum, et divini vestri: et ne attendatis
ad somnia vestra, quae vos somniatis: 9 quia falso
ipsi prophetant vobis in nomine meo: et non misi
eos, dicit Dominus. 10 Quia haec dicit Dominus: Cum
coeperint impleri in Babylone septuaginta anni,
visitabo vos: et suscitabo super vos verbum meum
bonum, ut reducam vos ad locum istum. 11 Ego
enim scio cogitationes, quas ego cogito super vos,
ait Dominus, cogitationes pacis, et non afflictionis,
ut dem vobis finem et patientiam. 12 Et invocabitis
me, et ibitis: et orabitis me, et ego exaudiam vos.
13 Quaeretis me, et invenietis: cum quaesieritis
me in toto corde vestro. 14 Et inveniar a vobis,
ait Dominus: et reducam captivitatem vestram, et
congregabo vos de universis gentibus, et de cunctis
locis, ad quae expuli vos, dicit Dominus: et reverti
vos faciam de loco, ad quem transmigrare vos feci.
15 Quia dixistis: Suscitabit nobis Dominus Prophetas
in Babylone: 16 Quia haec dicit Dominus ad regem,
qui sedet super solium David, et ad omnem populum
habitatorem urbis huius, ad fratres vestros, qui non
sunt egressi vobiscum in transmigrationem. 17
Haec dicit Dominus exercituum: Ecce mittam in eos
gladium, et famem, et pestem: et ponam eos quasi
ficus malas, quae comedi non possunt, eo quod
pessimae sint. 18 Et persequar eos in gladio, et in
fame, et in pestilentia: et dabo eos in vexationem
universis regnis terrae: in maledictionem, et in
stuporem, et in sibilum, et in opprobrium cunctis
Gentibus, ad quas ego eieci eos: 19 eo quod non
audierint verba mea, dicit Dominus: quae misit ad
eos per servos meos prophetas de nocte consurgens,
et mittens: et non audistis, dicit Dominus. 20 Vos
ergo audite verbum Domini omnis transmigratio,
quam emisi de Ierusalem in Babylonem. 21 Haec
dicit Dominus exercituum Deus Israel ad Achab
filium Coliae, et ad Sedechiam filium Maasiae, qui
prophetant vobis in nomine meo mendaciter: Ecce
ego tradam eos in manus Nabuchodonosor regis
Babylonis: et percutiet eos in oculis vestris. 22 Et
assumetur ex eis maledictio omni transmigrationi
Iuda, quae est in Babylone, dicentium: Ponat te
Dominus sicut Sedechiam, et sicut Achab, quos
frixit rex Babylonis in igne: 23 pro eo quod
fecerint stultitiam in Israel, et moechati sunt in
uxores amicorum suorum, et locuti sunt verbum in
nomine meo mendaciter, quod non mandavi eis:
ego sum iudex et testis, dicit Dominus. 24 Et ad
Semeiam Nehelamiten dices: 25 Haec dicit Dominus
exercituum, Deus Israel: Pro eo quod misisti in
nomine tuo libros ad omnem populum, qui est
in Ierusalem, et ad Sophoniam filium Maasiae
sacerdotem, et ad universos sacerdotes, dicens: 26
Dominus dedit te sacerdotem pro Ioiade sacerdote,
ut sis dux in domo Domini super omnem virum
arreptitium et prophetantem, ut mittas eum in
nervum et in carcerem. 27 Et nunc quare non
increpasti Ieremiam Anathothiten, qui prophetat
vobis? 28 Quia super hoc misit in Babylonem ad nos,
dicens: Longum est: aedificate domos, et habitate:
et plantate hortos, et comedite fructus eorum.
29 Legit ergo Sophonias sacerdos librum istum
in auribus Ieremiae prophetae. 30 Et factum est
verbum Domini ad Ieremiam, dicens: 31 Mitte
ad omnem transmigrationem, dicens: Haec dicit
Dominus ad Semeiam Nehelamiten: Pro eo quod
prophetavit vobis Semeias, et ego non misi eum: et
fecit vos confidere in mendacio: 32 idcirco haec
dicit Dominus: Ecce ego visitabo super Semeiam
Nehelamiten, et super semen eius: non erit ei vir
sedens in medio populi huius, et non videbit bonum,
quod ego faciam populo meo, ait Dominus: quia
praevaricationem locutus est adversus Dominum.

30 Hoc verbum, quod factum est ad Ieremiam
a Domino, dicens: 2 Haec dicit Dominus Deus
Israel, dicens: Scribe tibi omnia verba, quae locutus
sum ad te, in libro. 3 Ecce enim dies veniunt, dicit
Dominus: et convertam conversionem populi mei
Israel et Iuda, ait Dominus: et convertam eos ad
terram, quam dedi patribus eorum: et possidebunt
eam. 4 Et haec verba, quae locutus est Dominus ad
Israel et ad Iuda: 5 Quoniam haec dicit Dominus:
Vocem terroris audivimus: formido, et non est pax.
6 Interrogate, et videte si generat masculus: quare
ergo vidi omnis viri manum super lumbum suum,
quasi parturientis, et conversae sunt universae
facies in auruginem? 7 Vae, quia magna dies illa, nec
est similis eius: tempusque tribulationis est Iacob,
et ex ipsa salvabitur. 8 Et erit in die illa, ait Dominus
exercituum: conteram iugum eius de collo tuo, et
vincula eius dirumpam, et non dominabuntur ei
amplius alieni: 9 sed servient Domino Deo suo,
et David regi suo, quem suscitabo eis. 10 Tu ergo
non timeas serve meus Iacob, ait Dominus, neque
paveas Israel: quia ecce ego salvabo te de terra
longinqua, et semen tuum de terra captivitatis
eorum: et revertetur Iacob, et quiescet, et cunctis
affluet bonis, et non erit quem formidet: 11
quoniam tecum ego sum, ait Dominus, ut salvem te:
faciam enim consummationem in cunctis Gentibus,
in quibus dispersi te: te autem non faciam in
consummationem: sed castigabo te in iudicio, ut non

videaris tibi innoxius. 12 Quia haec dicit Dominus:
Insanabilis fractura tua, pessima plaga tua. 13
Non est qui iudicet iudicium tuum ad alligandum:
curationum utilitas non est tibi. 14 Omnes amatores
tui obliti sunt tui, teque non quaerent: plaga enim
inimici percussi te castigatione crudeli: propter
multitudinem iniquitatis tuae dura facta sunt
peccata tua. 15 Quid clamas super contritione tua?
insanabilis est dolor tuus: propter multitudinem
iniquitatis tuae, et propter dura peccata tua feci
haec tibi. 16 Propterea omnes, qui comedunt te,
devorabuntur: et universi hostes tui in captivitatem
ducentur: et qui te vastant, vastabuntur, cunctosque
praedatores tuos dabo in praedam. 17 Obducam
enim cicatricem tibi, et a vulneribus tuis sanabo te,
dicit Dominus. Quia eiectam vocaverunt te Sion:
Haec est, quae non habebat requirentem. 18 Haec
dicit Dominus: Ecce ego convertam conversionem
tabernaculorum Iacob, et tectis eius miserebor, et
aedificabitur civitas in excelso suo, et templum
iuxta ordinem suum fundabitur. 19 Et egredietur
de eis laus, voxque ludentium: et multiplicabo
eos, et non minuentur: et glorificabo eos, et non
attenuabuntur. 20 Et erunt filii eius sicut a principio,
et coetus eius coram me permanebit: et visitabo
adversum omnes qui tribulant eum. 21 Et erit dux
eius ex eo: et princeps de medio eius producetur:
et applicabo eum, et accedet ad me. quis enim
iste est, qui applicet cor suum ut appropinquet
mihi, ait Dominus? 22 Et eritis mihi in populum,
et ego ero vobis in Deum. 23 Ecce turbo Domini,
furor egrediens, procella ruens, in capite impiorum
conquiescet. 24 Non avertet iram indignationis
Dominus, donec faciat et compleat cogitationem
cordis sui: in novissimo dierum intelligetis ea.

31 In tempore illo, dicit Dominus: Ero Deus
universis cognationibus Israel, et ipsi erunt
mihi in populum. 2 Haec dicit Dominus: Invenit
gratiam in deserto populus, qui remanserat a
gladio: vadet ad requiem suam Israel. 3 Longe
Dominus apparuit mihi. Et in charitate perpetua
dilexi te, ideo attraxi te, miserans tui. 4 Rursumque
aedificabo te, et aedificaberis virgo Israel: adhuc
ornaberis tympanis tuis, et egredieris in choro
ludentium. 5 Adhuc plantabis vineas in montibus
Samariae: plantabunt plantantes, et donec tempus
veniat, non vindemiabunt: 6 quia erit dies, in
qua clamabunt custodes in monte Samariae et in
monte Ephraim: Surgite, et ascendamus in Sion
ad Dominum Deum nostrum. 7 Quia haec dicit
Dominus: Exultate in laetitia Iacob, et hinnite contra
caput Gentium: personate, et canite, et dicite: Salva
Domine populum tuum reliquias Israel. 8 Ecce ego
adducam eos de terra Aquilonis, et congregabo
eos ab extremis terrae: inter quos erunt caecus
et claudus, praegnans et pariens simul, coetus
magnus revertentium huc. 9 In fletu venient: et
in misericordia reducam eos: et adducam eos per
torrentes aquarum in via recta, et non impingent
in ea: quia factus sum Israeli pater, et Ephraim
primogenitus meus est. 10 Audite verbum Domini
Gentes, et annunciate in insulis, quae procul sunt,
et dicite. Qui dispersit Israel, congregabit eum:
et custodiet eum sicut pastor gregem suum. 11
Redemit enim Dominus Iacob, et liberabit eum de
manu potentioris. 12 Et venient, et laudabunt in
monte Sion: et confluent ad bona Domini super
frumento, et vino, et oleo, et foetu pecorum et
armentorum: eritque anima eorum quasi hortus
irriguus, et ultra non esurient. 13 Tunc laetabitur
virgo in choro, iuvenes et senes simul: et convertam
luctum eorum in gaudium, et consolabor eos, et
laetificabo a dolore suo. 14 Et inebriabo animam
sacerdotum pinguedine: et populus meus bonis
meis adimplebitur, ait Dominus. 15 Haec dicit
Dominus: Vox in excelso audita est lamentationis,
luctus, et fletus Rachel plorantis filios suos, et
nolentis consolari super eis, quia non sunt. 16
Haec dicit Dominus: Quiescat vox tua a ploratu, et
oculi tui a lacrymis: quia est merces operi tuo, ait
Dominus: et revertentur de terra inimici. 17 Et est
spes novissimis tuis, ait Dominus: et revertentur
filii tui ad terminos suos. 18 Audiens audivi Ephraim
transmigrantem: Castigasti me Domine, et eruditus
sum, quasi iuvenculus indomitus: converte me, et
convertar: quia tu Dominus Deus meus. 19 Postquam
enim convertisti me, egi poenitentiam: et postquam
ostendisti mihi, percussi femur meum. Confusus
sum, et erubui, quoniam sustinui opprobrium
adolescentiae meae. 20 Si filius honorabilis mihi
Ephraim, si puer delicatus: quia ex quo locutus sum
de eo, adhuc recordabor eius. Idcirco conturbata
sunt viscera mea super eum: miserans miserebor
eius, ait Dominus. 21 Statue tibi speculam, pone tibi
amaritudines: dirige cor tuum in viam rectam, in
qua ambulasti: revertere virgo Israel, revertere ad
civitates tuas istas. 22 Usquequo deliciis dissolveris
filia vaga? quia creavit Dominus novum super
terram: FEMINA CIRCUMDABIT VIRUM. 23 Haec
dicit Dominus exercituum Deus Israel: Adhuc dicent
verbum istud in terra Iuda, et in urbibus eius,
cum convertero captivitatem eorum: Benedicat
tibi Dominus pulchritudo iustitiae, mons sanctus:
24 et habitabunt in eo Iuda, et omnes civitates
eius simul: agricolae et minantes greges. 25 Quia

inebriavi animam lassam, et omnem animam
esurientem saturavi. 26 Ideo quasi de somno
suscitatus sum: et vidi, et somnus meus dulcis mihi.
27 Ecce dies veniunt, dicit Dominus: et seminabo
domum Israel et domum Iuda semine hominum,
et semine iumentorum. 28 Et sicut vigilavi super
eos ut evellerem, et demolirer, et dissiparem, et
disperderem, et affligerem: sic vigilabo super eos ut
aedificem, et plantem, ait Dominus. 29 In diebus
illis non dicent ultra: Patres comederunt uvam
acerbam, et dentes filiorum obstupuerunt. 30 Sed
unusquisque in iniquitate sua morietur: omnis
homo, qui comederit uvam acerbam, obstupescent
dentes eius. 31 Ecce dies venient, dicit Dominus: et
feriam domui Israel et domui Iuda foedus novum:
32 non secundum pactum, quod pepigi cum patribus
eorum in die, qua apprehendi manum eorum, ut
educerem eos de Terra Aegypti: pactum, quod
irritum fecerunt, et ego dominatus sum eorum,
dicit Dominus. 33 Sed hoc erit pactum, quod feriam
cum domo Israel: post dies illos dicit Dominus:
Dabo legem meam in visceribus eorum, et in corde
eorum scribam eam: et ero eis in Deum, et ipsi
erunt mihi in populum. 34 Et non docebit ultra
vir proximum suum, et vir fratrem suum, dicens:
Cognosce Dominum: omnes enim cognoscent me a
minimo eorum usque ad maximum, ait Dominus:
quia propitiabor iniquitati eorum, et peccati eorum
non memorabor amplius. 35 Haec dicit Dominus, qui
dat solem in lumine diei, ordinem lunae et stellarum
in lumine noctis: qui turbat mare, et sonant
fluctus eius, Dominus exercituum nomen illi. 36 Si
defecerint leges istae coram me, dicit Dominus: tunc
et semen Israel deficiet, ut non sit gens coram me
cunctis diebus. 37 Haec dicit Dominus: Si mensurari
potuerint caeli sursum, et investigari fundamenta
terrae deorsum: et ego abiiciam universum semen
Israel propter omnia, quae fecerunt, dicit Dominus.
38 Ecce dies veniunt, dicit Dominus: et aedificabitur
civitas Domino a turre Hananeel usque ad portam
anguli. 39 Et exibit ultra norma mensurae in
conspectu eius super collem Gareb: et circuibit
Goatha, 40 et omnem vallem cadaverum, et cineris,
et universam regionem mortis, usque ad angulum
portae equorum Orientalis, et usque ad torrentem
Cedron, Sanctum Domini: non evelletur, et non
destruetur ultra in perpetuum.

32 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a
Domino in anno decimo Sedechiae regis Iuda:
ipse est annus decimus octavus Nabuchodonosor. 2
Tunc exercitus regis Babylonis obsidebat Ierusalem:
et Ieremias propheta erat clausus in atrio carceris,
qui erat in domo regis Iuda. 3 Clauserat enim eum
Sedechias rex Iuda, dicens: Quare vaticinaris, dicens:
Haec dicit Dominus: Ecce ego dabo civitatem istam in
manus regis Babylonis, et capiet eam? 4 Et Sedechias
rex Iuda non effugiet de manu Chaldaeorum: sed
tradetur in manus regis Babylonis: et loquetur
os eius cum ore illius, et oculi eius oculos illius
videbunt. 5 Et in Babylonem ducent Sedechiam: et
ibi erit donec visitem eum, ait Dominus. si autem
dimicaveritis adversum Chaldaeos, nihil prosperum
habebitis. 6 Et dixit Ieremias: Factum est verbum
Domini ad me, dicens: 7 Ecce Hanameel filius Sellum
patruelis tuus veniet ad te, dicens: Eme tibi agrum
meum, qui est in Anathoth: tibi enim competit ex
propinquitate ut emas. 8 Et venit ad me Hanameel
filius patrui mei secundum verbum Domini ad
vestibulum carceris, et ait ad me: Posside agrum
meum, qui est in Anathoth in terra Beniamin: quia
tibi competit hereditas, et tu propinquus es ut
possideas. Intellexi autem quod verbum Domini
esset. 9 Et emi agrum ab Hanameel filio patrui mei,
qui est in Anathoth: et appendi ei argentum septem
stateres, et decem argenteos. 10 Et scripsi in libro,
et signavi, et adhibui testes: et appendi argentum in
statera. 11 Et accepi librum possessionis signatum,
et stipulationes, et rata, et signa forinsecus. 12
Et dedi librum possessionis Baruch filio Neri filii
Maasiae in oculis Hanameel patruelis mei, et in
oculis testium, qui scripti erant in libro emptionis,
et in oculis omnium Iudaeorum, qui sedebant in
atrio carceris. 13 Et praecepi Baruch coram eis,
dicens: 14 Haec dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Sume libros istos, librum emptionis hunc
signatum, et librum hunc, qui apertus est: et pone
illos in vase fictili, ut permanere possint diebus
multis. 15 Haec enim dicit Dominus exercituum
Deus Israel: Adhuc possidebuntur domus, et agri,
et vineae in terra ista. 16 Et oravi ad Dominum,
postquam tradidi librum possessionis Baruch filio
Neri, dicens: 17 Heu, heu, heu, Domine Deus:
ecce tu fecisti caelum et terram in fortitudine tua
magna, et in brachio tuo extento: non erit tibi
difficile omne verbum: 18 Qui facis misericordiam
in millibus, et reddis iniquitatem patrum in sinum
filiorum eorum post eos: Fortissime, magne, et
potens, Dominus exercituum nomen tibi. 19 Magnus
consilio, et incomprehensibilis cogitatu: cuius oculi
aperti sunt super omnes vias filiorum Adam ut
reddas unicuique secundum vias suas, et secundum
fructum adinventionum eius. 20 Qui posuisti signa
et portenta in Terra Aegypti usque ad diem hanc,
et in Israel, et in hominibus, et fecisti tibi nomen
sicut est dies haec. 21 Et eduxisti populum tuum

Israel de Terra Aegypti, in signis, et in portentis,
et in manu robusta, et in brachio extento, et in
terrore magno. 22 Et dedisti eis terram hanc, quam
iurasti patribus eorum ut dares eis terram fluentem
lacte et melle. 23 Et ingressi sunt, et possederunt
eam: et non obedierunt voci tuae, et in lege tua
non ambulaverunt: omnia quae mandasti eis ut
facerent, non fecerunt: et evenerunt eis omnia mala
haec. 24 Ecce munitiones extructae sunt adversum
civitatem ut capiatur: et urbs data est in manus
Chaldaeorum, qui praeliantur adversus eam a facie
gladii, et famis, et pestilentiae: et quaecumque
locutus es acciderunt, ut tu ipse cernis. 25 Et
tu dicis mihi Domine Deus: Eme agrum argento,
et adhibe testes: cum urbs data sit in manus
Chaldaeorum? 26 Et factum est verbum Domini
ad Ieremiam, dicens: 27 Ecce ego Dominus Deus
universae carnis: numquid mihi difficile erit omne
verbum? 28 Propterea haec dicit Dominus: Ecce ego
tradam civitatem istam in manus Chaldaeorum,
et in manus regis Babylonis, et capient eam. 29
Et venient Chaldaei praeliantes adversum urbem
hanc, et succendent eam igne, et comburent eam, et
domos, in quarum domatibus sacrificabant Baal, et
libabant diis alienis libamina ad irritandum me. 30
Erant enim filii Israel, et filii Iuda iugiter facientes
malum in oculis meis ab adolescentia sua: filii Israel
qui usque nunc exacerbant me in opere manuum
suarum, dicit Dominus. 31 Quia in furore et in
indignatione mea facta est mihi civitas haec, a die
qua aedificaverunt eam, usque ad diem istam, qua
auferetur de conspectu meo. 32 Propter malitiam
filiorum Israel, et filiorum Iuda, quam fecerunt ad
iracundiam me provocantes, ipsi et reges eorum,
principes eorum, et sacerdotes eorum, et prophetae
eorum, viri Iuda et habitatores Ierusalem. 33 Et
verterunt ad me terga et non facies: cum docerem
eos diluculo, et erudirem, et nollent audire ut
acciperent disciplinam. 34 Et posuerunt idola sua
in domo, in qua invocatum est nomen meum, ut
polluerent eam. 35 Et aedificaverunt excelsa Baal,
quae sunt in valle filii Ennom ut initiarent filios suos
et filias suas Moloch: quod non mandavi eis, nec
ascendit in cor meum ut facerent abominationem
hanc, et in peccatum deducerent Iudam. 36 Et nunc
propter ista, haec dicit Dominus Deus Israel ad
civitatem hanc, de qua vos dicitis quod tradetur
in manus regis Babylonis in gladio, et in fame, et
in peste. 37 Ecce ego congregabo eos de universis
terris, ad quas eieci eos in furore meo, et in ira
mea, et indignatione grandi: et reducam eos ad
locum istum, et habitare eos faciam confidenter. 38
Et erunt mihi in populum, et ego ero eis in Deum.
39 Et dabo eis cor unum, et viam unam, ut timeant
me universis diebus: et bene sit eis, et filiis eorum
post eos. 40 Et feriam eis pactum sempiternum,
et non desinam eis benefacere: et timorem meum
dabo in corde eorum ut non recedant a me. 41 Et
laetabor super eis, cum bene eis fecero: et plantabo
eos in terra ista in veritate in toto corde meo et in
tota anima mea. 42 Quia haec dicit Dominus: Sicut
adduxi super populum istum omne malum hoc
grande: sic adducam super eos omne bonum, quod
ego loquor ad eos. 43 Et possidebuntur agri in terra
ista: de qua vos dicitis quod deserta sit, eo quod
non remanserit homo et iumentum, et data sit in
manus Chaldaeorum. 44 Agri ementur pecunia,
et scribentur in libro, et imprimetur signum, et
testis adhibebitur: in terra Beniamin, et in circuitu
Ierusalem, in civitatibus Iuda, et in civitatibus
montanis, et in civitatibus campestribus, et in
civitatibus, quae ad Austrum sunt: quia convertam
captivitatem eorum, ait Dominus.

33 Et factum est verbum Domini ad Ieremiam
secundo, cum adhuc clausus esset in atrio
carceris, dicens: 2 Haec dicit Dominus qui facturus
est, et formaturus illud, et paraturus, Dominus
nomen eius. 3 Clama ad me, et exaudiam te: et
annunciabo tibi grandia, et firma quae nescis. 4
Quia haec dicit Dominus Deus Israel ad domos urbis
huius, et ad domos regis Iuda, quae destructae sunt,
et ad munitiones, et ad gladium 5 venientium ut
dimicent cum Chaldaeis, et impleant eas cadaveribus
hominum, quos percussi in furore meo et in
indignatione mea, abscondens faciem meam a
civitate hac propter omnem malitiam eorum. 6
Ecce ego obducam eis cicatricem et sanitatem, et
curabo eos: et revelabo illis deprecationem pacis et
veritatis. 7 Et convertam conversionem Iuda, et
conversionem Ierusalem: et aedificabo eos sicut a
principio. 8 Et emundabo illos ab omni iniquitate
sua, in qua peccaverunt mihi: et propitius ero
cunctis iniquitatibus eorum, in quibus dereliquerunt
mihi, et spreverunt me. 9 Et erit mihi in nomen,
et in gaudium, et in laudem, et in exultationem
cunctis gentibus terrae, quae audierint omnia
bona, quae ego facturus sum eis: et pavebunt, et
turbabuntur in universis bonis, et in omni pace,
quam ego faciam eis. 10 Haec dicit Dominus:
Adhuc audietur in loco isto (quem vos dicitis esse
desertum, eo quod non sit homo nec iumentum: in
civitatibus Iuda, et foris Ierusalem, quae desolatae
sunt absque homine, et absque habitatore, et
absque pecore) 11 vox gaudii et vox laetitiae, vox
sponsi et vox sponsae, vox dicentium: Confitemini

Domino exercituum, quoniam bonus, quoniam in
aeternum misericordia eius: et portantium vota
in domum Domini: reducam enim conversionem
terrae sicut a principio, dicit Dominus. 12 Haec
dicit Dominus exercituum: Adhuc erit in loco isto
deserto absque homine, et absque iumento, et in
cunctis civitatibus eius, habitaculum pastorum
accubantium gregum. 13 In civitatibus montuosis,
et in civitatibus campestribus, et in civitatibus, quae
ad Austrum sunt: et in terra Beniamin, et in circuitu
Ierusalem, et in civitatibus Iuda adhuc transibunt
greges ad manum numerantis, ait Dominus. 14 Ecce
dies veniunt, dicit Dominus: et suscitabo verbum
bonum, quod locutus sum ad domum Israel et ad
domum Iuda. 15 In diebus illis, et in tempore illo
germinare faciam David germen iustitiae: et faciet
iudicium et iustitiam in terra. 16 In diebus illis
salvabitur Iuda, et Israel habitabit confidenter: et
hoc est nomen, quod vocabunt eum, Dominus iustus
noster. 17 Quia haec dicit Dominus: Non interibit de
David vir, qui sedeat super thronum domus Israel.
18 Et de Sacerdotibus et de Levitis non interibit vir
a facie mea, qui offerat holocaustomata, et incendat
sacrificum, et caedat victimas omnibus diebus. 19 Et
factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens: 20
Haec dicit Dominus: Si irritum potest fieri pactum
meum cum die, et pactum meum cum nocte, ut non
sit dies et nox in tempore suo: 21 Et pactum meum
irritum esse poterit cum David servo meo, ut non
sit ex eo filius qui regnet in throno eius, et Levitae
et Sacerdotes ministri mei. 22 Sicuti enumerari
non possunt stellae caeli, et metiri arena maris:
sic multiplicabo semen David servi mei, et Levitas
ministros meos. 23 Et factum est verbum Domini
ad Ieremiam, dicens: 24 Numquid non vidisti quid
populus hic locutus sit, dicens: Duae cognationes,
quas elegerat Dominus, abiectae sunt: et populum
meum despexerunt, eo quod non sit ultra gens
coram eis? 25 Haec dicit Dominus: Si pactum meum
inter diem et noctem, et leges caelo et terrae non
posui: 26 equidem et semen Iacob et David servi
mei proiiciam, ut non assumam de semine eius
principes seminis Abraham, Isaac, et Iacob: reducam
enim conversionem eorum, et miserebor eis.

34 Verbum, quod factum est ad Ieremiam
a Domino, quando Nabuchodonosor rex
Babylonis, et omnis exercitus eius, universaque
regna terrae, quae erant sub potestate manus eius,
et omnes populi bellabant contra Ierusalem, et
contra omnes urbes eius, dicens: 2 Haec dicit
Dominus Deus Israel: Vade, et loquere ad Sedechiam
regem Iuda: et dices ad eum: Haec dicit Dominus:
Ecce ego tradam civitatem hanc in manus regis
Babylonis, et succendet eam igne. 3 Et tu non
effugies de manu eius: sed comprehensione capieris,
et in manu eius traderis: et oculi tui oculos regis
Babylonis videbunt, et os eius cum ore tuo loquetur,
et Babylonem introibis. 4 Attamen audi verbum
Domini Sedecia rex Iuda: Haec dicit Dominus ad te:
Non morieris in gladio, 5 sed in pace morieris, et
secundum combustiones patrum tuorum regum
priorum qui fuerunt ante te, sic comburent te: et
vae domine, plangent te: quia verbum ego locutus
sum, dicit Dominus. 6 Et locutus est Ieremias
propheta ad Sedechiam regem Iuda universa verba
haec in Ierusalem. 7 Et exercitus regis Babylonis
pugnabat contra Ierusalem, et contra omnes
civitates Iuda, quae reliquae erant contra Lachis, et
contra Azecha: hae enim supererant de civitatibus
Iuda, urbes munitae. 8 Verbum, quod factum est
ad Ieremiam a Domino, postquam percussit rex
Sedechias foedus cum omni populo in Ierusalem,
praedicans: 9 Ut dimitteret unusquisque servum
suum, et unusquisque ancillam suam, Hebraeum
et Hebraeam liberos: et nequaquam dominarentur
eis, id est in Iudaeo et fratre suo. 10 Audierunt
ergo omnes principes et universus populus, qui
inierant pactum ut dimitteret unusquisque servum
suum, et unusquisque ancillam suam liberos, et
ultra non dominarentur eis: audierunt igitur,
et dimiserunt. 11 Et conversi sunt deinceps: et
retraxerunt servos et ancillas suas, quos dimiserant
liberos, et subiugaverunt in famulos et famulas.
12 Et factum est verbum Domini ad Ieremiam a
Domino, dicens: 13 Haec dicit Dominus Deus Israel:
Ego percussi foedus cum patribus vestris in die,
qua eduxi eos de Terra Aegypti de domo servitutis,
dicens: 14 Cum completi fuerint septem anni,
dimittat unusquisque fratrem suum Hebraeum, qui
venditus est ei, et serviet tibi sex annis: et dimittes
eum a te liberum: et non audierunt patres vestri
me, nec inclinaverunt aurem suam. 15 Et conversi
estis vos hodie, et fecistis quod rectum est in oculis
meis, ut praedicaretis libertatem unusquisque ad
amicum suum: et inistis pactum in conspectu meo
in domo, in qua invocatum est nomen meum super
eam. 16 Et reversi estis, et commaculastis nomen
meum: et reduxistis unusquisque servum suum, et
unusquisque ancillam suam, quos dimiseratis ut
essent liberi et suae potestatis: et subiugastis eos ut
sint vobis servi et ancillae. 17 Propterea haec dicit
Dominus: Vos non audistis me, ut praedicaretis
libertatem unusquisque fratri suo, et unusquisque
amico suo: ecce ego praedico vobis libertatem, ait
Dominus ad gladium, ad pestem, et ad famem: et

dabo vos in commotionem cunctis regnis terrae. 18
Et dabo viros, qui praevaricantur foedus meum, et
non observaverunt verba foederis, quibus assensi
sunt in conspectu meo, vitulum quem conciderunt
in duas partes, et transierunt inter divisiones
eius: 19 Principes Iuda et principes Ierusalem,
eunuchi et sacerdotes, et omnis populus terrae,
qui transierunt inter divisiones vituli: 20 Et dabo
eos in manus inimicorum suorum, et in manus
quaerentium animam eorum: et erit morticinum
eorum in escam volatilibus caeli, et bestiis terrae.
21 Et Sedechiam regem Iuda, et principes eius
dabo in manus inimicorum suorum, et in manus
quaerentium animas eorum, et in manus exercituum
regis Babylonis, qui recesserunt a vobis. 22 Ecce
ego praecipio, dicit Dominus, et reducam eos in
civitatem hanc, et praeliabuntur adversus eam, et
capient eam, et incendent igne: et civitates Iuda
dabo in solitudinem, eo quod non sit habitator.

35 Verbum, quod factum est ad Ieremiam a
Domino in diebus Ioakim filii Iosiae regis
Iuda, dicens: 2 Vade ad domum Rechabitarum: et
loquere eis, et introduces eos in domum Domini in
unam exedram thesaurorum, et dabis eis bibere
vinum. 3 Et assumpsi Iezoniam filium Ieremiae filii
Habsaniae, et fratres eius, et omnes filios eius, et
universam domum Rechabitarum: 4 Et introduxi
eos in domum Domini ad gazophylacium filiorum
Hanan, filii Iegedeliae hominis Dei, quod erat
iuxta gazophylacium principum, super thesaurum
Maasiae filii Sellum, qui erat custos vestibuli. 5 Et
posui coram filiis domus Rechabitarum scyphos
plenos vino, et calices: et dixi ad eos: Bibite vinum.
6 Qui responderunt: Non bibemus vinum: quia
Ionadab filius Rechab, pater noster, praecepit nobis,
dicens: Non bibetis vinum, vos et filii vestri usque
in sempiternum: 7 Et domum non aedificabitis, et
sementem non seretis, et vineas non plantabitis,
nec habebitis: sed in tabernaculis habitabitis cunctis
diebus vestris, ut vivatis diebus multis super faciem
terrae, in qua vos peregrinamini. 8 Obedivimus ergo
voci Ionadab filii Rechab, patris nostri, in omnibus,
quae praecepit nobis, ita ut non biberemus vinum
cunctis diebus nostris nos, et mulieres nostrae,
filii, et filiae nostrae: 9 et non aedificaremus
domos ad habitandum: et vineam, et agrum, et
sementem non habuimus: 10 sed habitavimus in
tabernaculis, et obedientes fuimus iuxta omnia,
quae praecepit nobis Ionadab pater noster. 11 Cum
autem ascendisset Nabuchodonosor rex Babylonis
ad terram nostram, diximus: Venite, et ingrediamur
Ierusalem a facie exercitus Chaldaeorum, et a facie
exercitus Syriae: et mansimus in Ierusalem. 12 Et
factum est verbum Domini ad Ieremiam, dicens:
13 Haec dicit Dominus exercituum Deus Israel:
Vade, et dic viris Iuda, et habitatoribus Ierusalem:
Numquid non recipietis disciplinam ut obediatis
verbis meis, dicit Dominus? 14 Praevaluerunt
sermones Ionadab filii Rechab, quos praecepit filiis
suis ut non biberent vinum: et non biberunt usque
ad diem hanc, quia obedierunt praecepto patris sui:
ego autem locutus sum ad vos, de mane consurgens
et loquens, et non obedistis mihi. 15 Misique ad vos
omnes servos meos prophetas, consurgens diluculo,
mittensque et dicens: Convertimini unusquisque
a via sua pessima, et bona facite studia vestra:
et nolite sequi deos alienos, neque colatis eos: et
habitabitis in terra, quam dedi vobis et patribus
vestris: et non inclinastis aurem vestram, neque
audistis me. 16 Firmaverunt igitur filii Ionadab filii
Rechab praeceptum patris sui, quod praeceperat
eis: populus autem iste non obedivit mihi. 17 Idcirco
haec dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Ecce
ego adducam super Iuda, et super omnes habitatores
Ierusalem universam afflictionem, quam locutus
sum adversum illos, eo quod locutus sum ad illos,
et non audierunt: vocavi illos, et non responderunt
mihi. 18 Domui autem Rechabitarum dixit Ieremias:
Haec dicit Dominus exercituum Deus Israel: Pro eo
quod obedistis praecepto Ionadab patris vestri, et
custodistis omnia mandata eius, et fecistis universa,
quae praecepit vobis: 19 Propterea haec dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Non deficiet vir
de stirpe Ionadab filii Rechab, stans in conspectu
meo cunctis diebus.

36 Et factum est in anno quarto Ioakim filii Iosiae
regis Iuda: factum est verbum hoc ad Ieremiam
a Domino, dicens: 2 Tolle volumen libri, et scribes
in eo omnia verba, quae locutus sum tibi adversum
Israel et Iuda, et adversum omnes gentes: a die, qua
locutus sum ad te ex diebus Iosiae usque ad diem
hanc: 3 Si forte audiente domo Iuda universa mala,
quae ego cogito facere eis, revertatur unusquisque
a via sua pessima: et propitius ero iniquitati, et
peccato eorum. 4 Vocavit ergo Ieremias Baruch
filium Neriae: et scripsit Baruch ex ore Ieremiae
omnes sermones Domini, quos locutus est ad eum
in volumine libri: 5 et praecepit Ieremias Baruch,
dicens: Ego clausus sum, nec valeo ingredi domum
Domini. 6 Ingredere ergo tu, et lege de volumine,
in quo scripsisti ex ore meo verba Domini audiente
populo in domo Domini in die ieiunii: insuper et
audiente universo Iuda, qui veniunt de civitatibus
suis, leges eis: 7 Si forte cadat oratio eorum in

conspectu Domini, et revertatur unusquisque a via
sua pessima: quoniam magnus furor et indignatio
est, quam locutus est Dominus adversus populum
hunc. 8 Et fecit Baruch filius Neriae iuxta omnia,
quae praeceperat ei Ieremias propheta, legens ex
volumine sermones Domini in domo Domini. 9
Factum est autem in anno quinto Ioakim filii Iosiae
regis Iuda, in mense nono: praedicaverunt ieiunium
in conspectu Domini omni populo in Ierusalem,
et universae multitudini, quae confluxerat de
civitatibus Iuda in Ierusalem. 10 Legitque Baruch
ex volumine sermones Ieremiae in domo Domini
in gazophylacio Gamariae filii Saphan scribae,
in vestibulo superiori, in introitu portae novae
domus Domini audiente omni populo. 11 Cumque
audisset Michaeas filius Gamariae filii Saphan
omnes sermones Domini ex libro: 12 descendit in
domum regis ad gazophylacium scribae: et ecce
ibi omnes principes sedebant: Elisama scriba, et
Dalaias filius Semeiae, et Elnathan filius Achobor, et
Gamarias filius Saphan, et Sedechias filius Hananiae,
et universi principes. 13 Et nunciavit eis Michaeas
omnia verba, quae audivit legente Baruch ex
volumine in auribus populi. 14 Miserunt itaque
omnes principes ad Baruch, Iudi filium Nathaniae
filii Selemiae, filii Chusi, dicentes: Volumen, ex
quo legisti audiente populo, sume in manu tua, et
veni. Tulit ergo Baruch filius Neriae volumen in
manu sua, et venit ad eos. 15 Et dixerunt ad eum:
Sede, et lege haec in auribus nostris. Et legit Baruch
in auribus eorum. 16 Igitur cum audissent omnia
verba, obstupuerunt unusquisque ad proximum
suum, et dixerunt ad Baruch: Nunciare debemus
regi omnes sermones istos. 17 Et interrogaverunt
eum, dicentes: Indica nobis quomodo scripsisti
omnes sermones istos ex ore eius. 18 Dixit autem
eis Baruch: Ex ore suo loquebatur quasi legens ad
me omnes sermones istos. et ego scribebam in
volumine atramento. 19 Et dixerunt principes ad
Baruch: Vade, et abscondere tu et Ieremias, et nemo
sciat ubi sitis. 20 Et ingressi sunt ad regem in atrium:
porro volumen commendaverunt in gazophylacio
Elisamae scribae: et nunciaverunt audiente rege
omnes sermones. 21 Misitque rex Iudi ut sumeret
volumen: qui tollens illud de gazophylacio Elisamae
scribae, legit audiente rege, et universis principibus,
qui stabant circa regem. 22 Rex autem sedebat in
domo hiemali in mense nono: et posita erat arula
coram eo plena prunis. 23 Cumque legisset Iudi tres
pagellas vel quattuor, scidit illud scalpello scribae,
et proiecit in ignem, qui erat super arulam donec
consumeretur omne volumen igne, qui erat in arula.
24 Et non timuerunt, neque sciderunt vestimenta
sua rex, et omnes servi eius, qui audierunt universos
sermones istos. 25 Verumtamen Elnathan, et Dalaias,
et Gamarias contradixerunt regi ne combureret
librum: et non audivit eos. 26 Et praecepit rex
Ieremiel filio Amelech, et Saraiae filio Ezriel, et
Selemiae filio Abdeel ut comprehenderent Baruch
scribam, et Ieremiam prophetam: abscondit autem
eos Dominus. 27 Et factum est verbum Domini ad
Ieremiam prophetam, postquam combusserat rex
volumen et sermones, quos scripserat Baruch ex ore
Ieremiae, dicens: 28 Rursum tolle volumen aliud:
et scribe in eo omnes sermones priores, qui erant
in primo volumine, quod combussit Ioakim rex
Iuda. 29 Et ad Ioakim regem Iuda, dices: Haec dicit
Dominus: Tu combussisti volumen illud, dicens:
Quare scripsisti in eo annuncians: Festinus veniet
rex Babylonis, et vastabit terram hanc, et cessare
faciet ex illa hominem, et iumentum? 30 Propterea
haec dicit Dominus contra Ioakim regem Iuda: Non
erit ex eo qui sedeat super solium David: et cadaver
eius proiicietur ad aestum per diem, et ad gelu
per noctem. 31 Et visitabo contra eum, et contra
semen eius, et contra servos eius iniquitates suas, et
adducam super eos et super habitatores Ierusalem,
et super viros Iuda omne malum, quod locutus sum
ad eos, et non audierunt. 32 Ieremias autem tulit
volumen aliud, et dedit illud Baruch filio Neriae
scribae: qui scripsit in eo ex ore Ieremiae omnes
sermones libri, quem combusserat Ioakim rex Iuda
igni: et insuper additi sunt sermones multo plures,
quam antea fuerant.

37 Et regnavit rex Sedechias filius Iosiae pro
Iechonia filio Ioakim: quem constituit regem
Nabuchodonosor rex Babylonis in Terra Iuda: 2 Et
non obedivit ipse, et servi eius, et populus terrae
verbis Domini, quae locutus est in manu Ieremiae
prophetae. 3 Et misit rex Sedechias Iuchal filium
Selemiae, et Sophoniam filium Maasiae sacerdotem
ad Ieremiam prophetam, dicens: Ora pro nobis
Dominum Deum nostrum. 4 Ieremias autem libere
ambulabat in medio populi: non enim miserant eum
in custodiam carceris. 5 Igitur exercitus Pharaonis
egressus est de Aegypto: et audientes Chaldaei,
qui obsidebant Ierusalem, huiuscemodi nuncium,
recesserunt ab Ierusalem. 6 Et factum est verbum
Domini ad Ieremiam prophetam, dicens: 7 Haec
dicit Dominus Deus Israel: Sic dicetis regi Iuda,
qui misit vos ad me interrogandum: Ecce exercitus
Pharaonis, qui egressus est vobis in auxilium,
revertetur in terram suam in Aegyptum. 8 et
redient Chaldaei, et bellabunt contra civitatem
hanc: et capient eam, et succendent eam igne.

9 Haec dicit Dominus: Nolite decipere animas
vestras, dicentes: Euntes abibunt, et recedent a
nobis Chaldaei, quia non abibunt. 10 Sed et si
percusseritis omnem exercitum Chaldaeorum, qui
praeliantur adversum vos, et derelicti fuerint ex eis
aliqui vulnerati: singuli de tentorio suo consurgent,
et incendent civitatem hanc igne. 11 Ergo cum
recessisset exercitus Chaldaeorum ab Ierusalem
propter exercitum Pharaonis, 12 egressus est
Ieremias de Ierusalem ut iret in Terram Beniamin,
et divideret ibi possessionem in conspectu civium.
13 Cumque pervenisset ad portam Beniamin, erat
ibi custos portae per vices, nomine Ierias, filius
Selemiae filii Hananiae, et apprehendit Ieremiam
prophetam, dicens: Ad Chaldaeos profugis. 14
Et respondit Ieremias: Falsum est, non fugio ad
Chaldaeos. Et non audivit eum: sed comprehendit
Ierias Ieremiam, et adduxit eum ad principes. 15
Quam ob rem irati principes contra Ieremiam,
caesum eum miserunt in carcerem, qui erat in
domo Ionathan scribae: ipse enim praepositus erat
super carcerem. 16 Itaque ingressus est Ieremias in
domum laci et in ergastulum: et sedit ibi Ieremias
diebus multis. 17 Mittens autem Sedechias rex tulit
eum: et interrogavit eum in domo sua abscondite, et
dixit: Putasne est sermo a Domino? Et dixit Ieremias:
Est. Et ait: In manus regis Babylonis traderis. 18 Et
dixit Ieremias ad regem Sedechiam: Quid peccavi
tibi, et servis tuis, et populo tuo, quia misisti me in
domum carceris? 19 Ubi sunt prophetae vestri, qui
prophetabant vobis, et dicebant: Non veniet rex
Babylonis super vos, et super terram hanc? 20 Nunc
ergo audi obsecro domine mi rex: Valeat deprecatio
mea in conspectu tuo: et ne me remittas in domum
Ionathan scribae, ne moriar ibi. 21 Praecepit ergo
rex Sedechias ut traderetur Ieremias in vestibulo
carceris: et daretur ei torta panis quotidie, excepto
pulmento, donec consumerentur omnes panes de
civitate: et mansit Ieremias in vestibulo carceris.

38 Audivit autem Saphatias filius Mathan,
et Gedelias filius Phassur, et Iuchal filius
Selemiae, et Phassur filius Melchiae, sermones,
quos Ieremias loquebatur ad omnem populum,
dicens: 2 Haec dicit Dominus: Quicumque manserit
in civitate hac, morietur gladio, et fame, et peste:
qui autem profugerit ad Chaldaeos, vivet, et erit
anima eius sospes et vivens. 3 Haec dicit Dominus:
Tradendo tradetur civitas haec in manu exercitus
regis Babylonis, et capiet eam. 4 Et dixerunt
principes regi: Rogamus ut occidatur homo iste: de
industria enim dissolvit manus virorum bellantium,
qui remanserunt in civitate hac, et manus universi
populi, loquens ad eos iuxta verba haec: siquidem
homo iste non quaerit pacem populo huic, sed
malum. 5 Et dixit rex Sedechias: Ecce ipse in
manibus vestris est: nec enim fas est regem vobis
quidquam negare. 6 Tulerunt ergo Ieremiam, et
proiecerunt eum in lacum Melchiae filii Amelech,
qui erat in vestibulo carceris: et submiserunt
Ieremiam funibus in lacum, in quo non erat aqua,
sed lutum: descendit itaque Ieremias in coenum. 7
Audivit autem Abdemelech Aethiops vir eunuchus,
qui erat in domo regis quod misissent Ieremiam
in lacum: porro rex sedebat in porta Beniamin.
8 Et egressus est Abdemelech de domo regis, et
locutus est ad regem, dicens: 9 Domine mi rex, male
fecerunt viri isti omnia quaecumque perpetrarunt
contra Ieremiam prophetam, mittentes eum in
lacum ut moriatur ibi fame, non sunt enim panes
ultra in civitate. 10 Praecepit itaque rex Abdemelech
Aethiopi, dicens: Tolle tecum hinc triginta viros,
et leva Ieremiam prophetam de lacu antequam
moriatur. 11 Assumptis ergo Abdemelech secum
viris, ingressus est domum regis, quae erat sub
cellario: et tulit inde veteres pannos et antiqua
vestimenta, quae computruerant, et submisit ea
ad Ieremiam in lacum per funiculos. 12 Dixitque
Abdemelech Aethiops ad Ieremiam: Pone veteres
pannos, et haec scissa et putrida sub cubito manuum
tuarum: et super funes: fecit ergo Ieremias sic: 13 Et
extraxerunt Ieremiam funibus, et eduxerunt eum de
lacu: mansit autem Ieremias in vestibulo carceris.
14 Et misit rex Sedechias, et tulit ad se Ieremiam
prophetam ad ostium tertium, quod erat in domo
Domini: et dixit rex ad Ieremiam: Interrogo ego
te sermonem, ne abscondas a me aliquid. 15 Dixit
autem Ieremias ad Sedechias: Si annunciavero tibi,
numquid non interficies me? et si consilium dedero
tibi, non me audies. 16 Iuravit ergo rex Sedechias
Ieremiae clam, dicens: Vivit Dominus, qui fecit
nobis animam hanc, si occidero te, et si tradidero te
in manus virorum istorum, qui quaerunt animam
tuam. 17 Et dixit Ieremias ad Sedechias: Haec dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Si profectus exieris
ad principes regis Babylonis, vivet anima tua, et
civitas haec non succendetur igne: et salvus eris tu,
et domus tua. 18 Si autem non exieris ad principes
regis Babylonis, tradetur civitas haec in manus
Chaldaeorum, et succendent eam igne: et tu non
effugies de manu eorum. 19 Et dixit rex Sedechias
ad Ieremiam: Solicitus sum propter Iudaeos, qui
transfugerunt ad Chaldaeos: ne forte tradar in
manus eorum, et illudant mihi. 20 Respondit
autem Ieremias: Non te tradent. audi quaeso vocem
Domini, quam ego loquor ad te, et bene tibi erit,

et vivet anima tua. 21 Quod si nolueris egredi:
iste est sermo, quem ostendit mihi Dominus: 22
Ecce omnes mulieres, quae remanserunt in domo
regis Iuda, educentur ad principes regis Babylonis:
et ipsae dicent: Seduxerunt te, et praevaluerunt
adversum te viri pacifici tui, demerserunt in coeno,
et in lubrico pedes tuos, et recesserunt a te. 23
Et omnes uxores tuae, et filii tui educentur ad
Chaldaeos: et non effugies manus eorum, sed in
manu regis Babylonis capieris: et civitatem hanc
comburet igne. 24 Dixit ergo Sedechias ad Ieremiam:
Nullus sciat verba haec, et non morieris. 25 Si
autem audierint principes quia locutus sum tecum,
et venerint ad te, et dixerint tibi: Indica nobis
quid locutus sis cum rege, ne celes nos, et non te
interficiemus: et quid locutus est tecum rex: 26
Dices ad eos: Prostravi ego preces meas coram rege,
ne me reduci iuberet in domum Ionathan, et ibi
morerer. 27 Venerunt ergo omnes principes ad
Ieremiam, et interrogaverunt eum: et locutus est
eis iuxta omnia verba, quae praeceperat ei rex, et
cessaverunt ab eo: nihil enim fuerat auditum. 28
Mansit vero Ieremias in vestibulo carceris usque
ad diem, quo capta est Ierusalem: et factum est ut
caperetur Ierusalem.

39 Anno nono Sedechiae regis Iuda, mense
decimo, venit Nabuchodonosor rex Babylonis,
et omnis exercitus eius ad Ierusalem, et obsidebant
eam. 2 Undecimo autem anno Sedechiae, mense
quarto, quinta mensis aperta est civitas. 3 Et ingressi
sunt omnes principes regis Babylonis, et sederunt
in porta media: Neregel, Sereser, Semegarnabu,
Sarsachim, Rabsares, Neregel, Sereser, Rebmag,
et omnes reliqui principes regis Babylonis. 4
Cumque vidisset eos Sedechiae rex Iuda, et omnes
viri bellatores, fugerunt: et egressi sunt nocte
de civitate per viam horti regis, et per portam,
quae erat inter duos muros, et egressi sunt ad
viam deserti. 5 Persecutus est autem eos exercitus
Chaldaeorum: et comprehenderunt Sedechiae
in campo solitudinis Ierichontinae, et captum
adduxerunt ad Nabuchodonosor regem Babylonis
in Reblatha, quae est in Terra Emath: et locutus
est ad eum iudicia. 6 Et occidit rex Babylonis
filios Sedechiae in Reblatha, in oculis eius: et
omnes nobiles Iuda occidit rex Babylonis. 7 Oculos
quoque Sedechiae eruit: et vinxit eum compedibus
ut duceretur in Babylonem. 8 Domum quoque
regis, et domum vulgi succenderunt Chaldaei
igne, et murum Ierusalem subverterunt. 9 Et
reliquias populi, qui remanserant in civitate, et
perfugas, qui transfugerant ad eum, et superfluos
vulgi, qui remanserant, transtulit Nabuzardan
magister militum in Babylonem. 10 Et de plebe
pauperum, qui nihil penitus habebant, dimisit
Nabuzardan magister militum in Terra Iuda: et dedit
eis vineas, et cisternas in die illa. 11 Praeceperat
autem Nabuchodonosor rex Babylonis de Ieremia
Nabuzardan magistro militum, dicens: 12 Tolle
illum, et pone super eum oculos tuos, nihilque ei
mali facias: sed, ut voluerit, sic facias ei. 13 Misit
ergo Nabuzardan princeps militiae, et Nabusezban,
et Rabsares, et Neregel, et Sereser, et Rebmag, et
omnes optimates regis Babylonis, 14 miserunt,
et tulerunt Ieremiam de vestibulo carceris, et
tradiderunt eum Godoliae filio Ahicam filii Saphan
ut intraret in domum, et habitaret in populo. 15
Ad Ieremiam autem factus fuerat sermo Domini
cum clausus esset in vestibulo carceris, dicens: 16
Vade, et dic Abdemelech Aethiopi, dicens: Haec
dicit Dominus exercituum Deus Israel: Ecce ego
inducam sermones meos super civitatem hanc in
malum, et non in bonum: et erunt in conspectu tuo
in die illa. 17 Et liberabo te in die illa, ait Dominus:
et non traderis in manus virorum, quos tu formidas:
18 Sed eruens liberabo te, et gladio non cades: sed
erit tibi anima tua in salutem, quia in me habuisti
fiduciam, ait Dominus.

40 Sermo, qui factus est ad Ieremiam a Domino,
postquam dimissus est a Nabuzardan magistro
militiae de Rama, quando tulit eum vinctum catenis
in medio omnium, qui migrabant de Ierusalem et
Iuda, et ducebantur in Babylonem. 2 Tollens ergo
princeps militiae Ieremiam, dixit ad eum: Dominus
Deus tuus locutus est malum hoc super locum
istum, 3 et adduxit: et fecit Dominus sicut locutus
est, quia peccastis Domino, et non audistis vocem
eius, et factus est vobis sermo hic. 4 Nunc ergo ecce
solvi te hodie de catenis, quae sunt in manibus tuis:
si placet tibi ut venias mecum in Babylonem, veni:
et ponam oculos meos super te: si autem displicet
tibi venire mecum in Babylonem, reside: ecce omnis
terra in conspectu tuo est: quod elegeris, et quo
placuerit tibi ut vadas, illuc perge. 5 Et mecum noli
venire: sed habita apud Godoliam filium Ahicam filii
Saphan, quem praeposuit rex Babylonis civitatibus
Iuda: habita ergo cum eo in medio populi: vel
quocumque placuerit tibi ut vadas, vade. Dedit
quoque ei magister militiae cibaria, et munuscula,
et dimisit eum. 6 Venit autem Ieremias ad Godoliam
filium Ahicam in Maspha, et habitavit cum eo in
medio populi, qui relictus fuerat in terra. 7 Cumque
audissent omnes principes exercitus, qui dispersi
fuerant per regiones, ipsi et socii eorum, quod

praefecisset rex Babylonis Godoliam filium Ahicam
terrae, et quod commendasset ei viros, et mulieres,
et parvulos, et de pauperibus terrae, qui non fuerant
translati in Babylonem. 8 Venerunt ad Godoliam in
Masphath: Ismahel filius Nathaniae, et Iohanan et
Ionathan filii Caree, et Sareas filius Thanehumeth,
et filii Ophi, qui erant de Netophathi, et Iezonias
filius Maachathi, ipsi et viri eorum. 9 Et iuravit eis
Godolias filius Ahicam filii Saphan, et comitibus
eorum, dicens: Nolite timere servire Chaldaeis,
habitate in terra, et servite regi Babylonis, et bene
erit vobis. 10 Ecce ego habito in Masphath ut
respondeam praecepto Chaldaeorum, qui mittuntur
ad nos: vos autem colligite vindemiam, et messem,
et oleum, et condite in vasis vestris, et manete in
urbibus vestris, quas tenetis. 11 Sed et omnes Iudaei,
qui erant in Moab, et in filiis Ammon, et in Idumaea,
et in universis regionibus, audito quod dedisset rex
Babylonis reliquias in Iudaea, et quod praeposuisset
super eos Godoliam filium Ahicam filii Saphan: 12
reversi sunt, inquam, omnes Iudaei de universis
locis, ad quae profugerant, et venerunt in Terram
Iuda ad Godoliam in Masphath: et collegerunt
vinum, et messem multam nimis. 13 Iohanan
autem filius Caree, et omnes principes exercitus,
qui dispersi fuerant in regionibus, venerunt ad
Godoliam in Masphath. 14 Et dixerunt ei: Scito
quod Baalis rex filiorum Ammon misit Ismahel
filium Nathaniae percutere animam tuam. Et non
credidit eis Godolias filius Ahicam. 15 Iohanan
autem filius Caree dixit ad Godoliam seorsum in
Masphath, loquens: Ibo, et percutiam Ismahel filium
Nathaniae nullo sciente, ne interficiat animam
tuam, et dissipentur omnes Iudaei, qui congregati
sunt ad te, et peribunt reliquiae Iuda. 16 Et ait
Godolias filius Ahicam ad Iohanan filium Caree:
Noli facere verbum hoc: falsum enim tu loqueris de
Ismahel.

41 Et factum est in mense septimo, venit Ismahel
filius Nathaniae, filii Elisama de semine
regali, et optimates regis, et decem viri cum
eo, ad Godoliam filium Ahicam in Masphath:
et comederunt ibi panes simul in Masphath. 2
Surrexit autem Ismahel filius Nathaniae, et decem
viri, qui cum eo erant, et percusserunt Godoliam
filium Ahicam filii Saphan gladio, et interfecerunt
eum, quem praefecerat rex Babylonis terrae. 3
Omnes quoque Iudaeos, qui erant cum Godolia
in Masphath, et Chaldaeos, qui reperti sunt ibi,
et viros bellatores percussit Ismahel. 4 Secundo
autem die postquam occiderat Godoliam, nullo
adhuc sciente, 5 venerunt viri de Sichem, et de
Silo, et de Samaria octoginta viri: rasi barba, et
scissis vestibus, et squallentes: et munera, et thus
habebant in manu, ut offerrent in domo Domini. 6
Egressus ergo Ismahel filius Nathaniae in occursum
eorum de Masphath, incedens et plorans ibat:
cum autem occurrisset eis, dixit ad eos: Venite
ad Godoliam filium Ahicam. 7 Qui cum venissent
ad medium civitatis, interfecit eos Ismahel filius
Nathaniae circa medium laci, ipse et viri, qui erant
cum eo. 8 Decem autem viri reperti sunt inter eos,
qui dixerunt ad Ismahel: Noli occidere nos: quia
habemus thesauros in agro, frumenti, et hordei, et
olei, et mellis. Et cessavit: et non interfecit eos cum
fratribus suis. 9 Lacus autem, in quem proiecerat
Ismahel omnia cadavera virorum, quos percussit
propter Godoliam, ipse est, quem fecit rex Asa
propter Baasa regem Israel: ipsum replevit Ismahel
filius Nathaniae occisis. 10 Et captivas duxit Ismahel
omnes reliquias populi, qui erant in Masphath:
filias regis, et universum populum, qui remanserat
in Masphath: quos commendaverat Nabuzardan
princeps militiae Godoliae filio Ahicam. Et cepit eos
Ismahel filius Nathaniae, et abiit ut transiret ad
filios Ammon. 11 Audivit autem Iohanan filius Caree,
et omnes principes bellatorum, qui erant cum eo,
omne malum, quod fecerat Ismahel filius Nathaniae.
12 Et assumptis universis viris, profecti sunt ut
bellarent adversum Ismahel filium Nathaniae, et
invenerunt eum ad aquas multas, quae sunt in
Gabaon. 13 Cumque vidisset omnis populus, qui erat
cum Ismahel, Iohanan filium Caree, et universos
principes bellatorum, qui erant cum eo, laetati
sunt. 14 Et reversus est omnis populus, quem
ceperat Ismahel, in Masphath: reversusque abiit
ad Iohanan filium Caree. 15 Ismahel autem filius
Nathaniae fugit cum octo viris a facie Iohanan, et
abiit ad filios Ammon. 16 Tulit ergo Iohanan filius
Caree, et omnes principes bellatorum, qui erant
cum eo, universas reliquias vulgi, quas reduxerat
ab Ismahel filio Nathaniae de Masphath, postquam
percussit Godoliam filium Ahicam: fortes viros
ad praelium, et mulieres, et pueros, et eunuchos,
quos reduxerat de Gabaon. 17 Et abierunt, et
sederunt peregrinantes in Chamaam, quae est iuxta
Bethlehem, ut pergerent, et introirent Aegyptum
18 a facie Chaldaeorum: timebant enim eos, quia
percusserat Ismahel filius Nathaniae Godoliam
filium Ahicam, quem praeposuerat rex Babylonis in
Terra Iuda.

42 Et accesserunt omnes principes bellatorum, et
Iohanan filius Caree, et Iezonias filius Osaiae,
et reliquum vulgus a parvo usque ad magnum:

2 Dixeruntque ad Ieremiam prophetam: Cadat
oratio nostra in conspectu tuo: et ora pro nobis ad
Dominum Deum tuum pro universis reliquiis istis,
quia derelicti sumus pauci de pluribus, sicut oculi
tui nos intuentur: 3 Et annunciet nobis Dominus
Deus tuus viam, per quam pergamus, et verbum,
quod faciamus. 4 Dixit autem ad eos Ieremias
propheta: Audivi: ecce ego oro ad Dominum Deum
vestrum secundum verba vestra. omne verbum,
quodcumque responderit mihi, indicabo vobis: nec
celabo vos quidquam. 5 Et illi dixerunt ad Ieremiam:
Sit Dominus inter nos testis veritatis et fidei, si
non iuxta omne verbum, in quo miserit te Dominus
Deus tuus ad nos, sic faciemus. 6 Sive bonum
est, sive malum, voci Domini Dei nostri, ad quem
mittimus te, obediemus. ut bene sit nobis cum
audierimus vocem Domini Dei nostri. 7 Cum autem
completi essent decem dies, factum est verbum
Domini ad Ieremiam. 8 Vocavitque Iohanan filium
Caree, et omnes principes bellatorum, qui erant
cum eo, et universum populum a minimo usque
ad magnum. 9 Et dixit ad eos: Haec dicit Dominus
Deus Israel, ad quem misistis me, ut prosternerem
preces vestras in conspectu eius: 10 Si quiescentes
manseritis in terra hac, aedificabo vos, et non
destruam; plantabo, et non evellam: iam enim
placatus sum super malo quod feci vobis. 11 Nolite
timere a facie regis Babylonis, quem vos pavidi
formidatis: nolite metuere eum, dicit Dominus: quia
vobiscum sum ego, ut salvos vos faciam, et eruam
de manu eius. 12 Et dabo vobis misericordias, et
miserebor vestri, et habitare vos faciam in terra
vestra. 13 Si autem dixeritis vos: Non habitabimus
in terra ista, nec audiemus vocem Domini Dei
nostri, 14 dicentes: Nequaquam, sed ad Terram
Aegypti pergemus: ubi non videbimus bellum, et
clangorem tubae non audiemus, et famem non
sustinebimus: et ibi habitabimus: 15 Propter hoc
nunc audite verbum Domini reliquiae Iuda: Haec
dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Si posueritis
faciem vestram ut ingrediamini Aegyptum, et
intraveritis ut ibi habitetis: 16 gladius, quem vos
formidatis, ibi comprehendet vos in Terra Aegypti:
et fames, pro qua estis soliciti, adhaerebit vobis in
Aegypto, et ibi moriemini. 17 Omnesque viri, qui
posuerint faciem suam ut ingrediantur Aegyptum,
ut habitent ibi, morientur gladio, et fame, et peste:
nullus de eis remanebit, nec effugiet a facie mali,
quod ego afferam super eos. 18 Quia haec dicit
Dominus exercituum, Deus Israel: Sicut conflatus
est furor meus, et indignatio mea super habitatores
Ierusalem: sic conflabitur indignatio mea super
vos, cum ingressi fueritis Aegyptum, et eritis in
iusiurandum, et in stuporem, et in maledictum,
et in opprobrium: et nequaquam ultra videbitis
locum istum. 19 Verbum Domini super vos reliquiae
Iuda: Nolite intrare Aegyptum: scientes scietis quia
obtestatus sum vos hodie, 20 quia decepistis animas
vestras: vos enim misistis me ad Dominum Deum
nostrum dicentes: Ora pro nobis ad Dominum
Deum nostrum, et iuxta omnia quaecumque dixerit
tibi Dominus Deus noster, sic annuncia nobis, et
faciemus. 21 Et annunciavi vobis hodie, et non
audistis vocem Domini Dei vestri super universis,
pro quibus misit me ad vos. 22 Nunc ergo scientes
scietis quia gladio, et fame, et peste moriemini in
loco, ad quem voluistis intrare ut habitaretis ibi.

43 Factum est autem, cum complesset Ieremias
loquens ad populum universos sermones
Domini Dei eorum, pro quibus miserat eum Dominus
Deus eorum ad illos, omnia verba haec: 2 dixit
Azarias filius Osaiae, et Iohanan filius Caree,
et omnes viri superbi, dicentes ad Ieremiam:
Mendacium tu loqueris: non misit te Dominus
Deus noster, dicens: Ne ingrediamini Aegyptum
ut habitetis illuc. 3 Sed Baruch filius Neriae
incitat te adversum nos, ut tradat nos in manus
Chaldaeorum, ut interficiat nos, et traduci faciat
in Babylonem. 4 Et non audivit Iohanan filius
Caree, et omnes principes bellatorum, et universus
populus vocem Domini ut manerent in Terra Iuda.
5 Sed tollens Iohanan filius Caree, et universi
principes bellatorum universos reliquiarum Iuda,
qui reversi fuerant de cunctis Gentibus, ad quas
fuerant ante dispersi, ut habitarent in Terra Iuda:
6 viros, et mulieres, et parvulos, et filias regis,
et omnem animam, quam reliquerat Nabuzardan
princeps militiae cum Godolia filio Ahicam, filii
Saphan, et Ieremiam prophetam, et Baruch filium
Neriae. 7 Et ingressi sunt Terram Aegypti, quia
non obedierunt voci Domini: et venerunt usque ad
Taphnis. 8 Et factus est sermo Domini ad Ieremiam
in Taphnis, dicens: 9 Sume lapides grandes in
manu tua, et abscondes eos in crypta, quae est
sub muro latericio in porta domus Pharaonis in
Taphnis, cernentibus viris Iudaeis: 10 Et dices ad eos:
Haec dicit Dominus exercituum Deus Israel: Ecce
ego mittam, et assumam Nabuchodonosor regem
Babylonis servum meum: et ponam thronum eius
super lapides istos, quos abscondi, et statuet solium
suum super eos. 11 Veniensque percutiet Terram
Aegypti: quos in mortem, in mortem: et quos in
captivitatem, in captivitatem: et quos in gladium, in
gladium. 12 Et succendet ignem in delubris deorum
Aegypti, et comburet ea, et captivos ducet illos:

et amicietur Terra Aegypti, sicut amicitur pastor
pallio suo: et egredietur inde in pace. 13 Et conteret
statuas domus Solis, quae sunt in Terra Aegypti: et
delubra deorum Aegypti comburet igne.

44 Verbum, quod factum est per Ieremiam
ad omnes Iudaeos, qui habitabant in Terra
Aegypti, habitantes in Magdalo, et in Taphnis, et in
Memphis, et in Terra Phatures, dicens: 2 Haec dicit
Dominus exercituum Deus Israel: Vos vidistis omne
malum istud, quod adduxi super Ierusalem, et super
omnes urbes Iuda: et ecce desertae sunt hodie,
et non est in eis habitator: 3 Propter malitiam,
quam fecerunt ut me ad iracundiam provocarent,
et irent ut sacrificarent, et colerent deos alienos,
quos nesciebant et illi, et vos, et patres vestri. 4 Et
misi ad vos omnes servos meos prophetas de nocte
consurgens, mittensque et dicens: Nolite facere
verbum abominationis huiuscemodi, quam odivi. 5
Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam ut
converterentur a malis suis, et non sacrificarent
diis alienis. 6 Et conflata est indignatio mea et
furor meus, et succensa est in civitatibus Iuda, et in
plateis Ierusalem: et versae sunt in solitudinem et
vastitatem secundum diem hanc. 7 Et nunc haec
dicit Dominus exercituum Deus Israel: Quare vos
facitis malum grande hoc contra animas vestras, ut
intereat ex vobis vir et mulier, parvulus et lactens
de medio Iuda, nec relinquatur vobis quidquam
residuum: 8 Provocantes me in operibus manuum
vestrarum, sacrificando diis alienis in Terra Aegypti,
in quam ingressi estis ut habitetis ibi: et dispereatis,
et sitis in maledictionem, et in opprobrium cunctis
gentibus terrae? 9 Numquid obliti estis mala patrum
vestrorum, et mala regum Iuda, et mala uxorum
eius, et mala vestra, et mala uxorum vestrarum, quae
fecerunt in Terra Iuda, et in regionibus Ierusalem?
10 Non sunt mundati usque ad diem hanc: et non
timuerunt, et non ambulaverunt in lege Domini,
et in praeceptis meis, quae dedi coram vobis et
coram patribus vestris. 11 Ideo haec dicit Dominus
exercituum Deus Israel: Ecce ego ponam faciem
meam in vobis in malum: et disperdam omnem
Iuda. 12 Et assumam reliquias Iuda, qui posuerunt
facies suas ut ingrederentur Terram Aegypti, et
habitarent ibi: et consumentur omnes in Terra
Aegypti: cadent in gladio et in fame: et consumentur
a minimo usque ad maximum in gladio, et in
fame morientur: et erunt in iusiurandum, et in
miraculum, et in maledictionem, et in opprobrium.
13 Et visitabo super habitatores Terrae Aegypti,
sicut visitavi super Ierusalem in gladio, et fame, et
peste. 14 Et non erit qui effugiat, et sit residuus de
reliquiis Iudaeorum, qui vadunt ut peregrinentur
in Terra Aegypti: et revertantur in Terram Iuda, ad
quam ipsi elevant animas suas ut revertantur, et
habitent ibi: non revertentur nisi qui fugerint. 15
Responderunt autem Ieremiae omnes viri scientes
quod sacrificarent uxores eorum diis alienis: et
universae mulieres, quarum stabat multitudo
grandis, et omnis populus habitantium in Terra
Aegypti in Phatures, dicentes: 16 Sermonem, quem
locutus es ad nos in nomine Domini, non audiemus
ex te: 17 sed facientes faciemus omne verbum,
quod egredietur de ore nostro ut sacrificemus
reginae caeli, et libemus ei libamina, sicut fecimus
nos, et patres nostri, reges nostri, et principes
nostri in urbibus Iuda, et in plateis Ierusalem:
et saturati sumus panibus, et bene nobis erat,
malumque non vidimus. 18 Ex eo autem tempore,
quo cessavimus sacrificare reginae caeli, et libare ei
libamina, indigemus omnibus, et gladio, et fame
consumpti sumus. 19 Quod si nos sacrificamus
reginae caeli, et libamus ei libamina: numquid sine
viris nostris fecimus ei placentas ad colendum eam,
et libandum ei libamina? 20 Et dixit Ieremias ad
omnem populum adversum viros, et adversum
mulieres, et adversum universam plebem, qui
responderant ei verbum, dicens: 21 Numquid non
sacrificium, quod sacrificastis in civitatibus Iuda,
et in plateis Ierusalem vos et patres vestri, reges
vestri, et principes vestri, et populus terrae, horum
recordatus est Dominus, et ascendit super cor
eius? 22 Et non poterat Dominus ultra portare
propter malitiam studiorum vestrorum, et propter
abominationes, quas fecistis, et facta est terra vestra
in desolationem, et in stuporem, et in maledictum,
eo quod non sit habitator, sicut est dies haec. 23
Propterea quod sacrificaveritis idolis, et peccaveritis
Domino: et non audieritis vocem Domini, et in
lege, et in praeceptis, et in testimoniis eius non
ambulaveritis: idcirco evenerunt vobis mala haec,
sicut est dies haec. 24 Dixit autem Ieremias ad
omnem populum, et ad universas mulieres: Audite
verbum Domini omnis Iuda, qui estis in Terra
Aegypti: 25 Haec inquit Dominus exercituum Deus
Israel, dicens: Vos, et uxores vestrae locuti estis
ore vestro, et manibus vestris implestis, dicentes:
Faciamus vota nostra, quae vovimus, ut sacrificemus
reginae caeli, et libemus ei libamina. implestis vota
vestra, et opere perpetrastis ea. 26 Ideo audite
verbum Domini omnis Iuda, qui habitatis in Terra
Aegypti: Ecce ego iuravi in nomine meo magno, ait
Dominus: quia nequaquam ultra vocabitur nomen
meum ex ore omnis viri Iudaei, dicentis: Vivit
Dominus Deus in omni Terra Aegypti. 27 Ecce ego

vigilabo super eos in malum, et non in bonum: et
consumentur omnes viri Iuda, qui sunt in Terra
Aegypti, gladio, et fame donec penitus consumantur.
28 Et qui fugerint gladium, revertentur de Terra
Aegypti in Terram Iuda viri pauci: et scient omnes
reliquiae Iuda ingredientium Terram Aegypti, ut
habitent ibi, cuius sermo compleatur, meus, an
illorum. 29 Et hoc vobis signum, ait Dominus, quod
visitem ego super vos in loco isto: ut sciatis quia vere
complebuntur sermones mei contra vos in malum.
30 Haec dicit Dominus: Ecce ego tradam Pharaonem
Ephree regem Aegypti in manu inimicorum eius, et
in manu quaerentium animam illius: sicut tradidi
Sedechiam regem Iuda in manu Nabuchodonosor
regis Babylonis inimici sui, et quaerentis animam
eius.

45 Verbum, quod locutus est Ieremias propheta
ad Baruch filium Neriae, cum scripsisset verba
haec in libro ex ore Ieremiae, anno quarto Ioakim
filii Iosiae regis Iuda, dicens: 2 Haec dicit Dominus
Deus Israel ad te Baruch: 3 Dixisti: Vae misero mihi,
quoniam addidit Dominus dolorem dolori meo:
laboravi in gemitu meo, et requiem non inveni. 4
Haec dicit Dominus: Sic dices ad eum: Ecce quos
aedificavi, ego destruo: et quos plantavi, ego evello,
et universam terram hanc. 5 Et tu quaeris tibi
grandia? noli quaerere: quia ecce ego adducam
malum super omnem carnem, ait Dominus: et dabo
tibi animam tuam in salutem in omnibus locis, ad
quaecumque perrexeris.

46 Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam
prophetam contra Gentes 2 ad Aegyptum
adversum exercitum Pharaonis Nechao regis
Aegypti, qui erat iuxta fluvium Euphraten in
Charcamis, quem percussit Nabuchodonosor rex
Babylonis, in quarto anno Ioakim filii Iosiae
regis Iuda. 3 Praeparate scutum, et clypeum, et
procedite ad bellum. 4 Iungite equos, et ascendite
equites: state in galeis, polite lanceas, induite vos
loricis. 5 Quid igitur? vidi ipsos pavidos, et terga
vertentes, fortes eorum caesos: fugerunt conciti,
nec respexerunt: terror undique, ait Dominus. 6
Non fugiat velox, nec salvari se putet fortis: Ad
Aquilonem iuxta flumen Euphraten victi sunt, et
ruerunt. 7 Quis est iste, qui quasi flumen ascendit:
et veluti fluviorum, intumescunt gurgites eius? 8
Aegyptus, fluminis instar ascendit, et velut flumina
movebuntur fluctus eius, et dicet: Ascendens
operiam terram: perdam civitatem, et habitatores
eius. 9 Ascendite equos, et exultate in curribus,
et procedant fortes, Aethiopia, et Libyes tenentes
scutum, et Lydii arripientes, et iacientes sagittas. 10
Dies autem ille Domini Dei exercituum dies ultionis,
ut sumat vindictam de inimicis suis: devorabit
gladius, et saturabitur, et inebriabitur sanguine
eorum: victima enim Domini Dei exercituum in
Terra Aquilonis iuxta flumen Euphraten. 11 Ascende
in Galaad, et tolle resinam virgo filia Aegypti:
frustra multiplicas medicamina, sanitas non erit
tibi. 12 Audierunt Gentes ignominiam tuam, et
ululatus tuus replevit terram: quia fortis impegit in
fortem, et ambo pariter conciderunt. 13 Verbum
quod locutus est Dominus ad Ieremiam prophetam,
super eo quod venturus esset Nabuchodonosor
rex Babylonis et percussurus Terram Aegypti: 14
Annunciate Aegypto, et auditum facite in Magdalo,
et resonet in Memphis, et in Taphnis, dicite: Sta,
et praepara te: quia devorabit gladius ea, quae
per circuitum tuum sunt. 15 Quare computruit
fortis tuus? non stetit: quoniam Dominus subvertit
eum. 16 Multiplicavit ruentes, ceciditque vir ad
proximum suum: et dicent: Surge, et revertamur
ad populum nostrum, et ad terram nativitatis
nostrae, a facie gladii columbae. 17 Vocate nomen
Pharaonis regis Aegypti, tumultum adduxit tempus.
18 Vivo ego (inquit rex, Dominus exercituum nomen
eius) quoniam sicut Thabor in montibus, et sicut
Carmelus in mari, veniet. 19 Vasa transmigrationis
fac tibi habitatrix filia Aegypti: quia Memphis
in solitudinem erit, et deseretur, et inhabitabilis
erit. 20 Vitula elegans atque formosa Aegyptus:
stimulator ab Aquilone veniet ei. 21 Mercenarii
quoque eius, qui versabantur in medio eius, quasi
vituli saginati versi sunt, et fugerunt simul, nec
stare potuerunt: quia dies interfectionis eorum
venit super eos, tempus visitationis eorum. 22 Vox
eius quasi aeris sonabit: quoniam cum exercitu
properabunt, et cum securibus venient ei, quasi
caedentes ligna. 23 Succiderunt saltum eius, ait
Dominus, qui supputari non potest: multiplicati
sunt super locustas, et non est eis numerus. 24
Confusa est filia Aegypti, et tradita in manu populi
Aquilonis. 25 Dixit Dominus exercituum Deus Israel:
Ecce ego visitabo super tumultum Alexandriae, et
super Pharaonem, et super Aegyptum, et super
deos eius, et super reges eius, et super Pharaonem,
et super eos, qui confidunt in eo. 26 Et dabo
eos in manu quaerentium animam eorum, et in
manu Nabuchodonosor regis Babylonis, et in manu
servorum eius: et post haec habitabitur sicut diebus
pristinis, ait Dominus. 27 Et tu ne timeas serve meus
Iacob, et ne paveas Israel: quia ecce ego salvum
te faciam de longinquo, et semen tuum de terra
captivitatis tuae: et revertetur Iacob, et requiescet,
et prosperabitur: et non erit qui exterreat eum. 28

Et tu noli timere serve meus Iacob, ait Dominus:
quia tecum ego sum, quia ego consumam cunctas
gentes, ad quas eieci te: te vero non consumam, sed
castigabo te in iudicio, nec quasi innocenti parcam
tibi.

47 Quod factum est verbum Domini ad Ieremiam
prophetam contra Palaesthinos, antequam
percuteret Pharao Gazam: **2** Haec dicit Dominus:
Ecce aquae descendunt ab Aquilone, et erunt
quasi torrens inundans, et operient terram,
et plenitudinem eius, urbem et habitatores
eius: clamabunt homines, et ululabunt omnes
habitatores terrae **3** a strepitu pompae armorum, et
bellatorum eius, a commotione quadrigarum eius, et
multitudine rotarum illius. Non respexerunt patres
filios manibus dissolutis **4** pro adventu diei, in
quo vastabuntur omnes Philisthiim, et dissipabitur
Tyrus, et Sidon cum omnibus reliquis auxiliis
suis. depopulatus est enim Dominus Palaesthinos,
reliquias insulae Cappadociae. **5** Venit calvitium
super Gazam: conticuit Ascalon, et reliquiae vallis
earum, usquequo concideris? **6** O mucro Domini
usquequo non quiesces? Ingredere in vaginam
tuam, refrigerare, et sile. **7** Quomodo quiescet cum
Dominus praeceperit ei adversus Ascalonem, et
adversus maritimas eius regiones, ibique condixerit
illi?

48 Ad Moab haec dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Vae super Nabo, quoniam vastata est,
et confusa: capta est Cariathaim: confusa est fortis,
et tremuit. **2** Non est ultra exultatio in Moab
contra Hesebon: cogitaverunt malum. Venite, et
disperdamus eam de gente. ergo silens conticesces,
sequeturque te gladius. **3** Vox clamoris de Oronaim:
vastitas, et contritio magna. **4** Contrita est Moab:
annunciate clamorem parvulis eius. **5** Per ascensum
enim Luith plorans ascendet in fletu: quoniam in
descensu Oronaim hostes ululatum contritionis
audierunt: **6** Fugite, salvate animas vestras: et
eritis quasi myricae in deserto. **7** Pro eo enim
quod habuisti fiduciam in munitionibus tuis, et in
thesauris tuis, tu quoque capieris: et ibit Chamos
in transmigrationem, sacerdotes eius, et principes
eius simul. **8** Et veniet praedo ad omnem urbem,
et urbs nulla salvabitur: et peribunt valles, et
dissipabuntur campestria: quoniam dixit Dominus:
9 Date florem Moab, quia florens egredietur: et
civitates eius desertae erunt, et inhabitabiles. **10**
Maledictus, qui facit opus Domini fraudulenter: et
maledictus, qui prohibet gladium suum a sanguine.
11 Fertilis fuit Moab ab adolescentia sua, et requievit
in foecibus suis: nec transfusus est de vase in vas, et
in transmigrationem non abiit: idcirco permansit
gustus eius in eo, et odor eius non est immutatus.
12 Propterea ecce dies veniunt, dicit Dominus: et
mittam ei ordinatores, et stratores laguncularum, et
sternent eum, et vasa eius exhaurient, et lagunculas
eorum collident. **13** Et confundetur Moab a Chamos,
sicut confusa est domus Israel a Bethel, in qua
habebat fiduciam. **14** Quomodo dicitis: Fortes sumus,
et viri robusti ad praeliandum? **15** Vastata est Moab,
et civitates illius succenderunt: et electi iuvenes
eius descenderunt in occisionem: ait rex, Dominus
exercituum nomen eius. **16** Prope est interitus Moab
ut veniat: et malum eius velociter accurret nimis. **17**
Consolamini eum omnes, qui estis in circuitu eius,
et universi, qui scitis nomen eius, dicite: Quomodo
confracta est virga fortis, baculus gloriosus? **18**
Descende de gloria, et sede in siti habitatio filiae
Dibon: quoniam vastator Moab ascendet ad te,
dissipabit munitiones tuas. **19** In via sta, et prospice
habitatio Aroer: interroga fugientem: et ei, qui
evasit, dic: Quid accidit? **20** Confusus est Moab,
quoniam victus est: ululate, et clamate, annunciate
in Arnon, quoniam vastata est Moab. **21** Et iudicium
venit ad terram campestrem: super Helon, et super
Iasa, et super Mephaath, **22** et super Dibon, et
super Nabo, et super domum Deblathaim, **23** et
super Cariathaim, et super Bethgamul, et super
Bethmaon, **24** et super Carioth, et super Bosra: et
super omnes civitates terrae Moab, quae longe, et
quae prope sunt. **25** Abscissum est cornu Moab,
et brachium eius contritum est, ait Dominus. **26**
Inebriate eum, quoniam contra Dominum erectus
est: et allidet manum Moab in vomitu suo, et erit in
derisum etiam ipse: **27** fuit enim in derisum tibi
Israel: quasi inter fures reperisses eum: propter
verba ergo tua, quae adversum illum locutus es,
captivus duceris. **28** Relinquite civitates, et habitate
in petra habitatores Moab: et estote quasi columba
nidificans in summo ore foraminis. **29** Audivimus
superbiam Moab, superbus est valde: sublimitatem
eius, et arrogantiam, et superbiam, et altitudinem
cordis eius. **30** Ego scio, ait Dominus, iactantiam eius:
eo quod non sit iuxta eam virtus eius, nec iuxta quod
poterat conata sit facere. **31** Ideo super Moab eiulabo,
et ad Moab universam clamabo, ad viros muri fictilis
lamentantes. **32** De planctu Iazer plorabo tibi vinea
Sabama: propagines tuae transierunt mare, usque
ad mare Iazer pervenerunt: super messem tuam, et
vindemiam tuam praedo irruit. **33** Ablata est laetitia
et exultatio de Carmelo, et de Terra Moab, et vinum
de torcularibus sustuli: nequaquam calcator uvae
solitum celeuma cantabit. **34** De clamore Hesebon

usque Eleale, et Iasa, dederunt vocem suam: a Segor
usque ad Oronaim vitulam conternante: aquae
quoque Nemrim pessimae erunt. 35 Et auferam
de Moab, ait Dominus, offerentem in excelsis, et
sacrificantem diis eius. 36 Propterea cor meum
ad Moab quasi tibia aeris resonabit: et cor meum
ad viros muri fictilis dabit sonitum tibiarum: quia
plus fecit quam potuit, idcirco perierunt. 37 Omne
enim caput calvitium, et omnis barba rasa erit: in
cunctis manibus colligatio, et super omne dorsum
cilicium. 38 Super omnia tecta Moab, et in plateis
eius omnis planctus: quoniam contrivi Moab sicut
vas inutile, ait Dominus. 39 Quomodo victa est,
et ululaverunt? quomodo deiecit cervicem Moab,
et confusus est? eritque Moab in derisum, et in
exemplum omnibus in circuitu suo. 40 Haec dicit
Dominus: Ecce quasi aquila volabit, et extendet alas
suas ad Moab. 41 Capta est Carioth, et munitiones
comprehensae sunt: et erit cor fortium Moab in die
illa, sicut cor mulieris parturientis. 42 Et cessabit
Moab esse populus: quoniam contra Dominum
gloriatus est. 43 Pavor, et fovea, et laqueus super te
o habitator Moab, dicit Dominus. 44 Qui fugerit a
facie pavoris, cadet in foveam: et qui conscenderit
de fovea, capietur laqueo: adducam enim super
Moab annum visitationis eorum, ait Dominus. 45
In umbra Hesebon steterunt de laqueo fugientes:
quia ignis egressus est de Hesebon, et flamma de
medio Sion, et devorabit partem Moab, et verticem
filiorum tumultus. 46 Vae tibi Moab, periisti popule
Chamos: quia comprehensi sunt filii tui, et filiae
tuae in captivitatem. 47 Et convertam captivitatem
Moab in novissimis diebus, ait Dominus. Hucusque
iudicia Moab.

49 Ad filios Ammon. Haec dicit Dominus:
Numquid non filii sunt Israel? aut heres non
est ei? Cur igitur hereditate possedit Melchom,
Gad: et populus eius in urbibus eius habitavit? 2
Ideo ecce dies veniunt, dicit Dominus: et auditum
faciam super Rabbath filiorum Ammon fremitum
praelii, et erit in tumultum dissipata, filiaeque eius
igne succendentur, et possidebit Israel possessores
suos, ait Dominus. 3 Ulula Hesebon, quoniam
vastata est Hai. clamate filiae Rabbath, accingite
vos ciliciis: plangite et circuite per sepes: quoniam
Melchom in transmigrationem ducetur, sacerdotes
eius, et principes eius simul. 4 Quid gloriaris in
vallibus? defluxit vallis tua filia delicata, quae
confidebas in thesauris tuis, et dicebas: Quis veniet
ad me? 5 Ecce ego inducam super te terrorem,
ait Dominus Deus exercituum, ab omnibus qui
sunt in circuitu tuo: et dispergemini singuli a
conspectu vestro, nec erit qui congreget fugientes.
6 Et post haec reverti faciam captivos filiorum
Ammon, ait Dominus. 7 Ad Idumaeam. Haec
dicit Dominus exercituum: Numquid non ultra
est sapientia in Theman? Periit consilium a filiis,
inutilis facta est sapientia eorum. 8 Fugite et
terga vertite, descendite in voraginem habitatores
Dedan: quoniam perditionem Esau adduxi super
eum, tempus visitationis eius. 9 Si vindemiatores
venissent super te, non reliquissent racemum: si
fures in nocte, rapuissent quod sufficeret sibi. 10
Ego vero discooperui Esau, revelavi abscondita
eius, et celari non poterit: vastatum est semen
eius, et fratres eius, et vicini eius, et non erit. 11
Relinque pupillos tuos: ego faciam eos vivere: et
viduae tuae in me sperabunt. 12 Quia haec dicit
Dominus: Ecce quibus non erat iudicium ut biberent
calicem, bibentes bibent: et tu quasi innocens
relinqueris? non eris innocens, sed bibens bibes. 13
Quia per memetipsum iuravi, dicit Dominus, quod
in solitudinem, et in opprobrium, et in desertum,
et in maledictionem erit Bosra: et omnes civitates
eius erunt in solitudines sempiternas. 14 Auditum
audivi a Domino, et legatus ad Gentes missus sum:
Congregamini, et venite contra eam, et consurgamus
in praelium: 15 Ecce enim parvulum dedi te
in Gentibus contemptibilem inter homines. 16
Arrogantia tua decepit te, et superbia cordis tui: qui
habitas in cavernis petrae, et apprehendere niteris
altitudinem collis. cum exaltaveris quasi aquila
nidum tuum, inde detraham te, dicit Dominus. 17 Et
erit Idumaea deserta: omnis qui transibit per eam,
stupebit, et sibilabit super omnes plagas eius. 18
Sicut subversa est Sodoma, et Gomorrha, et vicinae
eius, ait Dominus: non habitabit ibi vir, et non
incolet eam filius hominis. 19 Ecce quasi leo ascendet
de superbia Iordanis ad pulchritudinem robustam:
quia subito currere faciam eum ad illam: et quis erit
electus, quem praeponam ei? quis enim similis mei?
et quis sustinebit me? et quis est iste pastor, qui
resistat vultui meo? 20 Propterea audite consilium
Domini, quod iniit de Edom: et cogitationes eius,
quas cogitavit de habitatoribus Theman: Si non
deiecerint eos parvuli gregis, nisi dissipaverint cum
eis habitaculum eorum. 21 A voce ruinae eorum
commota est terra: clamor in Mari rubro auditus
est vocis eius. 22 Ecce quasi aquila ascendet, et
avolabit: et expandet alas suas super Bosran: et erit
cor fortium Idumaeae in die illa, quasi cor mulieris
parturientis. 23 Ad Damascum: Confusa est Emath,
et Arphad: quia auditum pessimum audierunt,
turbati sunt in mari: prae solicitudine quiescere
non potuit. 24 Dissoluta est Damascus, versa est

in fugam, tremor apprehendit eam: angustia et
dolores tenuerunt eam quasi parturientem. 25
Quomodo dereliquerunt civitatem laudabilem,
urbem laetitiae! 26 Ideo cadent iuvenes eius in
plateis eius: et omnes viri praelii conticescent in
die illa, ait Dominus exercituum. 27 Et succendam
ignem in muro Damasci, et devorabit moenia
Benadad. 28 Ad Cedar, et ad regna Asor, quae
percussit Nabuchodonosor rex Babylonis. Haec
dicit Dominus: Surgite, et ascendite ad Cedar, et
vastate filios Orientis. 29 Tabernacula eorum, et
greges eorum capient: pelles eorum, et omnia
vasa eorum, et camelos eorum tollent sibi: et
vocabunt super eos formidinem in circuitu. 30
Fugite, abite vehementer, in voraginibus sedete,
qui habitatis Asor, ait Dominus: iniit enim contra
vos Nabuchodonosor rex Babylonis consilium, et
cogitavit adversum vos cogitationes. 31 Consurgite,
et ascendite ad gentem quietam, et habitantem
confidenter, ait Dominus, non ostia, nec vectes
eis: soli habitant. 32 Et erunt cameli eorum in
direptionem, et multitudo iumentorum in praedam:
et dispergam eos in omnem ventum, qui sunt
attonsi in comam: et ex omni confinio eorum
adducam interitum super eos, ait Dominus. 33 Et
erit Asor in habitaculum draconum, deserta usque
in aeternum: non manebit ibi vir, nec incolet eam
filius hominis. 34 Quod facum est verbum Domini ad
Ieremiam prophetam adversus Aelam in principio
regni Sedechiae regis Iuda, dicens: 35 Haec dicit
Dominus exercituum: Ecce ego confringam arcum
Aelam, et summam fortitudinem eorum. 36 Et
inducam super Aelam quattuor ventos a quattuor
plagis caeli: et ventilabo eos in omnes ventos istos:
et non erit gens, ad quam non perveniant profugi
Aelam. 37 Et pavere faciam Aelam coram inimicis
suis, et in conspectu quaerentium animam eorum:
et adducam super eos malum, iram furoris mei,
dicit Dominus: et mittam post eos gladium donec
consumam eos. 38 Et ponam solium meum in Aelam,
et perdam inde reges et principes, ait Dominus. 39
In novissimis autem diebus reverti faciam captivos
Aelam, dicit Dominus.

50 Verbum, quod locutus est Dominus de
Babylone, et de terra Chaldaeorum in manu
Ieremiae prophetae. 2 Annunciate in Gentibus,
et auditum facite: levate signum, praedicate, et
nolite celare: dicite: Capta est Babylon, confusus est
Bel, victus est Merodach, confusa sunt sculptilia
eorum, superata sunt idola eorum. 3 Quoniam
ascendit contra eam gens ab Aquilone, quae ponet
terram eius in solitudinem: et non erit qui habitet
in ea ab homine usque ad pecus: et moti sunt, et
abierunt. 4 In diebus illis, et in tempore illo, ait
Dominus: venient filii Israel, ipsi et filii Iuda simul:
ambulantes et flentes properabunt, et Dominum
Deum suum quaerent. 5 In Sion interrogabunt
viam, huc facies eorum. Venient, et apponentur ad
Dominum foedere sempiterno, quod nulla oblivione
delebitur. 6 Grex perditus factus est populus meus:
pastores eorum seduxerunt eos, feceruntque vagari
in montibus: de monte in collem transierunt,
obliti sunt cubilis sui. 7 Omnes, qui invenerunt,
comederunt eos: et hostes eorum dixerunt: Non
peccavimus: pro eo quod peccaverunt Domino
decori iustitiae, et expectationi patrum eorum
Domino. 8 Recedite de medio Babylonis, et de
terra Chaldaeorum egredimini: et estote quasi
hoedi ante gregem. 9 Quoniam ecce ego suscito, et
adducam in Babylonem congregationem Gentium
magnarum de terra Aquilonis: et praeparabuntur
adversus eam, et inde capietur: sagitta eius quasi
viri fortis interfectoris, non revertetur vacua. 10 Et
erit Chaldaea in praedam: omnes vastantes eam
replebuntur, ait Dominus. 11 Quoniam exultatis, et
magna loquimini, diripientes hereditatem meam:
quoniam effusi estis sicut vituli super herbam, et
mugistis sicut tauri. 12 Confusa est mater vestra
nimis, et adaequata pulveri, quae genuit vos: ecce
novissima erit in Gentibus, deserta, invia, et arens.
13 Ab ira Domini non habitabitur, sed redigetur tota
in solitudinem: omnis, qui transibit per Babylonem,
stupebit, et sibilabit super universis plagis eius.
14 Praeparamini contra Babylonem per circuitum
omnes qui tenditis arcum; debellate eam, non
parcatis iaculis: quia Domino peccavit. 15 Clamate
adversus eam, ubique dedit manum, ceciderunt
fundamenta eius, destructi sunt muri eius, quoniam
ultio Domini est: ultionem accipite de ea, sicut
fecit, facite ei. 16 Disperdite satorem de Babylone,
et tenentem falcem in tempore messis: a facie
gladii columbae unusquisque ad populum suum
convertetur, et singuli ad terram suam fugient. 17
Grex dispersus Israel, leones eiecerunt eum: primus
comedit eum rex Assur: iste novissimus exossavit
eum Nabuchodonosor rex Babylonis. 18 Propterea
haec dicit Dominus exercituum Deus Israel: Ecce
ego visitabo regem Babylonis, et terram eius, sicut
visitavi regem Assur: 19 et reducam Israel ad
habitaculum suum: et pascetur Carmelus, et Basan,
et in monte Ephraim, et Galaad saturabitur anima
eius. 20 In diebus illis, et in tempore illo, ait Dominus:
quaeretur iniquitas Israel, et non erit: et peccatum
Iuda, et non invenietur: quoniam propitius ero
eis, quos reliquero. 21 Super terram dominantium

ascende, et super habitatores eius visita, dissipa, et
interfice quae post eos sunt, ait Dominus: et fac
iuxta omnia quae praecepi tibi. 22 Vox belli in terra,
et contritio magna. 23 Quomodo confractus est, et
contritus malleus universae terrae? quomodo versa
est in desertum Babylon in Gentibus? 24 Illaqueavi
te, et capta es Babylon, et nesciebas: inventa es
et apprehensa: quoniam Dominum provocasti. 25
Aperuit Dominus thesaurum suum, et protulit
vasa irae suae: quoniam opus est Domino Deo
exercituum in terra Chaldaeorum. 26 Venite ad eam
ab extremis finibus, aperite ut exeant qui conculcent
eam: tollite de via lapides, et redigite in acervos,
et interficite eam: nec sit quidquam reliquum.
27 Dissipate universos fortes eius, descendant in
occisionem: vae eis, quia venit dies eorum, tempus
visitationis eorum. 28 Vox fugientium, et eorum, qui
evaserunt de terra Babylonis, ut annuncient in Sion
ultionem Domini Dei nostri, ultionem templi eius.
29 Annunciate in Babylonem plurimis omnibus,
qui tendunt arcum: consistite adversus eam per
gyrum, et nullus evadat: reddite ei secundum opus
suum: iuxta omnia quae fecit, facite illi: quia contra
Dominum erecta est, adversum sanctum Israel. 30
Idcirco cadent iuvenes eius in plateis eius: et omnes
viri bellatores eius conticescent in die illa, ait
Dominus. 31 Ecce ego ad te superbe, dicit Dominus
Deus exercituum: quia venit dies tuus, tempus
visitationis tuae. 32 Et cadet superbus, et corruet,
et non erit qui suscitet eum: et succendam ignem
in urbibus eius, et devorabit omnia in circuitu
eius. 33 Haec dicit Dominus exercituum: Calumniam
sustinent filii Israel, et filii Iuda simul: omnes,
qui ceperunt eos, tenent, nolunt dimittere eos.
34 Redemptor eorum fortis, Dominus exercituum
nomen eius, iudicio defendet causam eorum,
ut exterreat terram, et commoveat habitatores
Babylonis. 35 Gladius ad Chaldaeos, ait Dominus,
et ad habitatores Babylonis, et ad principes, et
ad sapientes eius. 36 Gladius ad divinos eius, qui
stulti erunt: gladius ad fortes illius, qui timebunt.
37 Gladius ad equos eius, et ad currus eius, et ad
omne vulgus, quod est in medio eius: et erunt quasi
mulieres: gladius ad thesauros eius, qui diripientur.
38 Siccitas super aquas eius erit, et arescent: quia
terra sculptilium est, et in portentis gloriantur. 39
propterea habitabunt dracones cum faunis sicariis:
et habitabunt in ea struthiones: et non inhabitabitur
ultra usque in sempiternum, nec extruetur usque ad
generationem, et generationem. 40 Sicut subvertit
Dominus Sodomam et Gomorrham, et vicinas eius,
ait Dominus: non habitabit ibi vir, et non incolet
eam filius hominis. 41 Ecce populus venit ab
Aquilone, et gens magna, et reges multi consurgent
a finibus terrae. 42 Arcum et scutum apprehendent:
crudeles sunt et immisericordes: vox eorum quasi
mare sonabit, et super equos ascendent: sicut vir
paratus ad praelium contra te filia Babylon. 43
Audivit rex Babylonis famam eorum, et dissolutae
sunt manus eius: angustia apprehendit eum, dolor
quasi parturientem. 44 Ecce quasi leo ascendet de
superbia Iordanis ad pulchritudinem robustam:
quia subito currere faciam eum ad illam: et quis
erit electus, quem praeponam ei? quis est enim
similis mei? et quis sustinebit me? et quis est iste
pastor, qui resistat vultui meo? 45 Propterea audite
consilium Domini, quod mente concepit adversum
Babylonem: et cogitationes eius, quas cogitavit
super terram Chaldaeorum: Nisi detraxerint eos
parvuli gregum, nisi dissipatum fuerit cum ipsis
habitaculum eorum. 46 A voce captivitatis Babylonis
commota est terra, et clamor inter Gentes auditus
est.

51 Haec dicit Dominus: Ecce ego suscitabo super
Babylonem et super habitatores eius, qui
cor suum levaverunt contra me, quasi ventum
pestilentem. 2 Et mittam in Babylonem ventilatores,
et ventilabunt eam et demolientur terram eius:
quoniam venerunt super eam undique in die
afflictionis eius. 3 Non tendat qui tendit arcum
suum, et non ascendat loricatus, nolite parcere
iuvenibus eius, interficite omnem militiam eius.
4 Et cadent interfecti in terra Chaldaeorum, et
vulnerati in regionibus eius. 5 Quoniam non
fuit viduatus Israel et Iuda a Deo suo Domino
exercituum: terra autem eorum repleta est delicto
a sancto Israel. 6 Fugite de medio Babylonis, et
salvet unusquisque animam suam: nolite tacere
super iniquitatem eius: quoniam tempus ultionis
est a Domino, vicissitudinem ipse retribuet ei. 7
Calix aureus Babylon in manu Domini, inebrians
omnem terram: de vino eius biberunt Gentes, et
ideo commotae sunt. 8 Subito cecidit Babylon,
et contrita est: ululate super eam, tollite resinam
ad dolorem eius, si forte sanetur. 9 Curavimus
Babylonem, et non est sanata: derelinquamus eam,
et eamus unusquisque in terram suam: quoniam
pervenit usque ad caelos iudicium eius, et elevatum
est usque ad nubes. 10 Protulit Dominus iustitias
nostras: venite, et narremus in Sion opus Domini
Dei nostri. 11 Acuite sagittas, implete pharetras:
suscitavit Dominus spiritum regum Medorum: et
contra Babylonem mens eius est ut perdat eam,
quoniam ultio Domini est, ultio templi sui. 12 Super
muros Babylonis levate signum, augete custodiam:

levate custodes, praeparate insidias: quia cogitavit
Dominus, et fecit quaecumque locutus est contra
habitatores Babylonis. **13** Quae habitas super aquas
multas, locuples in thesauris: venit finis tuus pedalis
praecisionis tuae. **14** Iuravit Dominus exercituum
per animam suam: Quoniam replebo te hominibus
quasi brucho, et super te celeuma cantabitur. **15** Qui
fecit terram in fortitudine sua, praeparavit orbem
in sapientia sua, et prudentia sua extendit caelos. **16**
Dante eo vocem, multiplicantur aquae in caelo: qui
levat nubes ab extremo terrae, fulgura in pluviam
fecit: et produxit ventum de thesauris suis. **17**
Stultus factus est omnis homo a scientia: confusus
est omnis conflator in sculptili. quia mendax est
conflatio eorum, nec est spiritus in eis. **18** Vana sunt
opera, et risu digna, in tempore visitationis suae
peribunt. **19** Non sicut haec pars Iacob: quia qui fecit
omnia ipse est, et Israel sceptrum hereditatis eius:
Dominus exercituum nomen eius. **20** Collidis tu mihi
vasa belli, et ego collidam in te Gentes, et disperdam
in te regna: **21** et collidam in te equum, et equitem
eius: et collidam in te currum, et ascensorem eius:
22 et collidam in te virum et mulierem: et collidam
in te senem et puerum: et collidam in te iuvenem et
virginem: **23** et collidam in te pastorem et gregem
eius: et collidam in te agricolam et iugales eius: et
collidam in te duces et magistratus. **24** Et reddam
Babyloni, et cunctis habitatoribus Chaldaeae omne
malum suum, quod fecerunt in Sion, in oculis
vestris, ait Dominus. **25** Ecce ego ad te mons pestifer,
ait Dominus, qui corrumpis universam terram: et
extendam manum meam super te, et evolvam te
de petris, et dabo te in montem combustionis.
26 Et non tollent de te lapidem in angulum, et
lapidem in fundamenta, sed perditus in aeternum
eris, ait Dominus. **27** Levate signum in terra:
clangite buccina in montibus, sanctificate super
eam Gentes: annunciate contra illam regibus Ararat,
Menni, et Ascenez: numerate contra eam Taphsar,
adducite equum quasi bruchum aculeatum. **28**
Sanctificate contra eam Gentes, reges Mediae, duces
eius, et universos magistratus eius, cunctamque
terram potestatis eius. **29** Et commovebitur terra,
et conturbabitur: quia evigilabit contra Babylonem
cogitatio Domini ut ponat Terram Babylonis
desertam et inhabitabilem. **30** Cessaverunt fortes
Babylonis a praelio, habitaverunt in praesidiis:
devoratum est robur eorum, et facti sunt quasi
mulieres: incensa sunt tabernacula eius, contriti
sunt vectes eius. **31** Currens obviam currenti veniet:
et nuncius obvius nuncianti: ut annunciet regi
Babylonis quia capta est civitas eius a summo
usque ad summum: **32** et vada praeoccupata sunt,
et paludes incensae sunt igne, et viri bellatores
conturbati sunt. **33** Quia haec dicit Dominus
exercituum, Deus Israel: Filia Babylonis quasi
area, tempus triturae eius: adhuc modicum, et
veniet tempus messionis eius. **34** Comedit me,
devoravit me Nabuchodonosor rex Babylonis:
reddidit me quasi vas inane, absorbuit me quasi
draco, replevit ventrem suum teneritudine mea,
et eiecit me. **35** Iniquitas adversum me, et caro
mea super Babylonem, dicit habitatio Sion: et
sanguis meus super habitatores Chaldaeae, dicit
Ierusalem. **36** Propterea haec dicit Dominus: Ecce ego
iudicabo causam tuam, et ulciscar ultionem tuam, et
desertum faciam mare eius, et siccabo venam eius.
37 Et erit Babylon in tumulos, habitatio draconum,
stupor, et sibilus, eo quod non sit habitator. **38**
Simul ut leones rugient, excutient comas veluti
catuli leonum. **39** In calore eorum ponam potus
eorum, et inebriabo eos, ut sopiantur, et dormiant
somnum sempiternum, et non consurgant, dicit
Dominus. **40** Deducam eos quasi agnos ad victimam,
et quasi arietes cum hoedis. **41** Quomodo capta
est Sesach, et comprehensa est inclyta universae
terrae? quomodo facta est in stuporem Babylon
inter gentes? **42** Ascendit super Babylonem mare,
multitudine fluctuum eius operta est. **43** Factae
sunt civitates eius in stuporem, terra inhabitabilis
et deserta, terra in qua nullus habitet, nec transeat
per eam filius hominis. **44** Et visitabo super Bel in
Babylone, et eiiciam quod absorbuerat de ore eius,
et non confluent ad eum ultra Gentes, siquidem et
murus Babylonis corruet. **45** Egredimini de medio
eius populus meus: ut salvet unusquisque animam
suam ab ira furoris Domini. **46** Et ne forte mollescat
cor vestrum, et timeatis auditum, qui audietur in
terra: et veniet in anno auditio, et post hunc annum
auditio: et iniquitas in terra, et dominator super
dominatorem. **47** Propterea ecce dies veniunt, et
visitabo super sculptilia Babylonis: et omnis terra
eius confundetur, et universi interfecti eius cadent
in medio eius. **48** Et laudabunt super Babylonem
caeli et terra, et omnia quae in eis sunt: quia ab
Aquilone venient ei praedones, ait Dominus. **49**
Et quomodo fecit Babylon ut caderent occisi in
Israel: sic de Babylone cadent occisi in universa
terra. **50** Qui fugistis gladium, venite, nolite stare:
recordamini procul Domini, et Ierusalem ascendat
super cor vestrum. **51** Confusi sumus, quoniam
audivimus opprobrium: operuit ignominia facies
nostras: quia venerunt alieni super sanctificationem
domus Domini. **52** Propterea ecce dies veniunt, ait
Dominus: et visitabo super sculptilia eius, et in
omni terra eius mugiet vulneratus. **53** Si ascenderit

Babylon in caelum, et firmaverit in excelso robur
suum: a me venient vastatores eius, ait Dominus. 54
Vox clamoris de Babylone, et contritio magna de
Terra Chaldaeorum: 55 quoniam vastavit Dominus
Babylonem, et perdidit ex ea vocem magnam: et
sonabunt fluctus eorum quasi aquae multae: dedit
sonitum vox eorum: 56 Quia venit super eam, id
est super Babylonem praedo, et apprehensi sunt
fortes eius, et emarcuit arcus eorum, quia fortis
ultor Dominus reddens retribuet. 57 Et inebriabo
principes eius, et sapientes eius, et duces eius,
et magistratus eius, et fortes eius: et dormient
somnum sempiternum, et non expergiscentur, ait
rex, Dominus exercituum nomen eius. 58 Haec
dicit Dominus exercituum: Murus Babylonis ille
latissimus suffossione suffodietur, et portae eius
excelsae igne comburentur, et labores populorum ad
nihilum, et gentium in ignem erunt, et disperibunt.
59 Verbum, quod praecepit Ieremias propheta,
Saraiae filio Neriae filii Maasiae cum pergeret cum
Sedechia rege in Babylonem, in anno quarto regni
eius: Saraias autem erat princeps prophetiae. 60
Et scripsit Ieremias omne malum, quod venturum
erat super Babylonem in libro uno: omnia verba
haec, quae scripta sunt contra Babylonem. 61
Et dixit Ieremias ad Saraiam: Cum veneris in
Babylonem, et videris, et legeris omnia verba haec,
62 dices: Domine tu locutus es contra locum istum
ut disperderes eum: ne sit qui in eo habitet ab
homine usque ad pecus, et ut sit perpetua solitudo.
63 Cumque compleveris legere librum istum, ligabis
ad eum lapidem, et proiicies illum in medium
Euphraten: 64 et dices: Sic submergetur Babylon,
et non consurget a facie afflictionis, quam ego
adduco super eam, et dissolvetur. Hucusque verba
Ieremiae.

52 Filius viginti et unius anni erat Sedechia
cum regnare coepisset: et undecim annis
regnavit in Ierusalem, et nomen matris eius Amital,
filia Ieremiae de Lobna. 2 Et fecit malum in
oculis Domini, iuxta omnia quae fecerat Ioakim.
3 Quoniam furor Domini erat in Ierusalem et in
Iuda usquequo proiiceret eos a facie sua: et recessit
Sedechia a rege Babylonis. 4 Factum est autem in
anno nono regni eius, in mense decimo, decima
mensis: Venit Nabuchodonosor rex Babylonis, ipse
et omnis exercitus eius adversus Ierusalem, et
obsederunt eam, et aedificaverunt contra eam
munitiones in circuitu. 5 Et fuit civitas obsessa
usque ad undecimum annum regis Sedechia. 6
Mense autem quarto, nona mensis obtinuit fames
civitatem: et non erant alimenta populo terrae.
7 Et dirupta est civitas, et omnes viri bellatores
eius fugerunt, exieruntque de civitate nocte per
viam portae, quae est inter duos muros, et ducit
ad hortum regis (Chaldaeis obsidentibus urbem in
gyro) et abierunt per viam, quae ducit in eremum. 8
Persecutus est autem Chadaeorum exercitus regem:
et apprehenderunt Sedechia in deserto, quod est
iuxta Iericho: et omnis comitatus eius diffugit ab eo.
9 Cumque comprehendissent regem, adduxerunt
eum ad regem Babylonis in Reblatha, quae est
in terra Emath: et locutus est ad eum iudicia.
10 Et iugulavit rex Babylonis filios Sedechia in
oculis eius: sed et omnes principes Iuda occidit
in Reblatha. 11 Et oculos Sedechia eruit, et vinxit
eum compedibus, et adduxit eum rex Babylonis
in Babylonem, et posuit eum in domo carceris
usque ad diem mortis eius. 12 In mense autem
quinto, decima mensis, ipse est annus nonusdecimus
Nabuchodonosor regis Babylonis: venit Nabuzardan
princeps militiae, qui stabat coram rege Babylonis
in Ierusalem. 13 Et incendit domum Domini, et
domum regis, et omnes domos Ierusalem, et omnem
domum magnam igne combussit. 14 Et totum
murum Ierusalem per circuitum destruxit cunctus
exercitus Chaldaeorum, qui erat cum magistro
militiae. 15 De pauperibus autem populi, et de
reliquo vulgo, quod remanserat in civitate, et de
perfugis, qui transfugerant ad regem Babylonis,
et ceteros de multitudine, transtulit Nabuzardan
princeps militiae. 16 De pauperibus vero terrae
reliquit Nabuzardan princeps militiae vinitores,
et agricolas. 17 Columnas quoque aereas, quae
erant in domo Domini, et bases, et mare aeneum,
quod erat in domo Domini, confregerunt Chaldaei,
et tulerunt omne aes eorum in Babylonem. 18
Et lebetes, et creagras, et psalteria, et phialas, et
mortariola, et omnia vasa aerea, quae in ministerio
fuerant, tulerunt: et 19 hydrias, et thymiamateria,
et urceos, et pelves, et candelabra, et mortaria,
et cyathos: quotquot aurea, aurea: et quotquot
argentea, argentea tulit magister militiae: 20
et columnas duas, et mare unum, et vitulos
duodecim aereos, qui erant sub basibus, quas fecerat
rex Salomon in domo Domini: non erat pondus
aeris omnium horum vasorum. 21 De columnis
autem, decem et octo cubiti altitudinis erant in
columna una, et funiculus duodecim cubitorum
circuibat eam: porro grossitudo eius quattuor
digitorum, et intrinsecus cava erat. 22 Et capitella
super utramque aerea: altitudo capitelli unius
quinque cubitorum: et retiacula, et malogranata
super coronam in circuitu, omnia aerea. Similiter
columnae secundae, et malogranata. 23 Et fuerunt

malogranata nonagintasex dependentia: et omnia
malogranata centum, retiaculis circumdabantur.
24 Et tulit magister militiae Saraiam sacerdotem
primum, et Sophoniam sacerdotem secundum:
et tres custodes vestibuli. 25 Et de civitate tulit
eunuchum unum, qui erat praepositus super viros
bellatores: et septem viros de his, qui videbant
faciem regis, qui inventi sunt in civitate: et
scribam principem militum, qui probabat tyrones:
et sexaginta viros de populo terrae, qui inventi sunt
in medio civitatis. 26 Tulit autem eos Nabuzardan
magister militiae, et duxit eos ad regem Babylonis
in Reblatha. 27 Et percussit eos rex Babylonis,
et interfecit eos in Reblatha in terra Emath:
et translatus est Iuda de terra sua. 28 Iste est
populus, quem transtulit Nabuchodonosor: In anno
septimo tria millia et viginti tres Iudaeos: 29 In
anno octavodecimo Nabuchodonosor transtulit de
Ierusalem animas octingentas triginta duas: 30 In
anno vigesimotertio Nabuchodonosor, transtulit
Nabuzardan magister militiae animas Iudaeorum
septingentas quadraginta quinque. omnes ergo
animae, quattuor millia sexcentae. 31 Et factum est
in trigesimoseptimo anno transmigrationis Ioachin
regis Iuda, duodecimo mense, vigesimaquinta
mensis, elevavit Evilmerodach rex Babylonis ipso
anno regni sui, caput Ioachin regis Iuda, et eduxit
eum de domo carceris. 32 Et locutus est cum
eo bona, et posuit thronum eius super thronos
regum, qui erant post se in Babylone. 33 Et mutavit
vestimenta carceris eius, et comedebat panem
coram eo semper cunctis diebus vitae suae: 34 et
cibaria eius, cibaria perpetua dabantur ei a rege
Babylonis statuta per singulos dies, usque ad diem
mortis suae cunctis diebus vitae eius.

Lamentationes

1 Et factum est, postquam in captivitatem redactus est Israel, et Ierusalem deserta est, sedit Ieremias propheta flens, et planxit lamentatione hac in Ierusalem, et amaro animo suspirans, et eiulans dixit: ALEPH. Quomodo sedet sola civitas plena populo: facta est quasi vidua domina Gentium: princeps provinciarum facta est sub tributo. **2** BETH. Plorans ploravit in nocte, et lacrymae eius in maxillis eius: non est qui consoletur eam et omnibus charis eius: omnes amici eius spreverunt eam, et facti sunt ei inimici. **3** GHIMEL. Migravit Iuda propter afflictionem, et multitudinem servitutis: habitavit inter gentes, nec invenit requiem: omnes persecutores eius apprehenderunt eam inter angustias. **4** DALETH. Viae Sion lugent eo quod non sint qui veniant ad sollemnitatem: omnes portae eius destructae: sacerdotes eius gementes: virgines eius squalidae, et ipsa oppressa amaritudine. **5** HE. Facti sunt hostes eius in capite, inimici eius locupletati sunt: quia Dominus locutus est super eam propter multitudinem iniquitatum eius: parvuli eius ducti sunt in captivitatem ante faciem tribulantis. **6** VAU. Et egressus est a filia Sion omnis decor eius: facti sunt principes eius velut arietes non invenientes pascua: et abierunt absque fortitudine ante faciem subsequentis. **7** ZAIN. Recordata est Ierusalem dierum afflictionis suae, et praevaricationis omnium desiderabilium suorum, quae habuerat a diebus antiquis, cum caderet populus eius in manu hostili, et non esset auxiliator: viderunt eam hostes, et deriserunt sabbata eius. **8** HETH. Peccatum peccavit Ierusalem, propterea instabilis facta est: omnes, qui glorificabant eam, spreverunt illam, quia viderunt ignominiam eius: ipsa autem gemens conversa est retrorsum. **9** TETH. Sordes eius in pedibus eius, nec recordata est finis sui: deposita est vehementer, non habens consolatorem: vide Domine afflictionem meam, quoniam erectus est inimicus. **10** IOD. Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia eius: quia vidit Gentes ingressas sanctuarium suum, de quibus praeceperas ne intrarent in ecclesiam tuam. **11** CAPH. Omnis populus eius gemens, et quaerens panem: dederunt pretiosa quaeque pro cibo ad refocillandam animam. vide Domine et considera, quoniam facta sum vilis. **12** LAMED. O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, et videte si est dolor sicut dolor meus: quoniam vindemiavit me ut locutus est Dominus in die irae furoris sui. **13** MEM. De excelso misit ignem in ossibus meis, et erudivit me: expandit rete pedibus meis, convertit me retrorsum: posuit me desolatam, tota die moerore confectam. **14** NUN. Vigilavit iugum iniquitatum mearum: in manu eius convolutae sunt, et impositae collo meo: Infirmata est virtus mea: dedit me Dominus in manu, de qua non potero surgere. **15** SAMECH. Abstulit omnes magnificos meos Dominus de medio mei: vocavit adversum me tempus, ut contereret electos meos: torcular calcavit Dominus virgini filiae Iuda. **16** AIN. Idcirco ego plorans, et oculus meus deducens aquas: quia longe factus est a me consolator, convertens animam meam: facti sunt filii mei perditi, quoniam invaluit inimicus. **17** PHE. Expandit Sion manus suas, non est qui consoletur eam: mandavit Dominus adversum Iacob in circuitu eius hostes eius: facta est Ierusalem quasi polluta menstruis inter eos. **18** SADE. Iustus est Dominus, quia os eius ad iracundiam provocavi. audite obsecro universi populi, et videte dolorem meum: virgines meae, et iuvenes mei abierunt in captivitatem. **19** COPH. Vocavi amicos meos, et ipsi deceperunt me: sacerdotes mei, et senes mei in urbe consumpti sunt: quia quaesierunt cibum sibi ut refocillarent animam suam. **20** RES. Vide Domine quoniam tribulor, conturbatus est venter meus: subversum est cor meum in memetipsa, quoniam amaritudine plena sum. foris interfecit gladius, et domi mors similis est. **21** SIN. Audierunt quia ingemisco ego, et non est qui consoletur me: omnes inimici mei audierunt malum meum laetati sunt, quoniam tu fecisti: adduxisti diem consolationis, et fient similes mei. **22** THAU. Ingrediatur omne malum eorum coram te: et vindemia eos sicut vindemiasti me propter omnes iniquitates meas: multi enim gemitus mei, et cor meum moerens.

2 ALEPH. Quomodo obtexit caligine in furore suo Dominus filiam Sion: proiecit de caelo in terram inclytam Israel, et non est recordatus scabelli pedum suorum in die furoris sui. **2** BETH. Praecipitavit Dominus, nec pepercit, omnia speciosa Iacob: destruxit in furore suo munitiones virginis Iuda, et deiecit in terram: polluit regnum, et principes eius. **3** GHIMEL. Confregit in ira furoris sui omne cornu Israel: avertit retrorsum dexteram suam a facie inimici: et succendit in Iacob quasi ignem flammae devorantis in gyro: **4** DALETH. Tetendit arcum suum quasi inimicus, firmavit dexteram suam quasi hostis: et occidit omne, quod pulchrum erat visu in tabernaculo filiae Sion, effudit quasi ignem indignationem suam. **5** HE. Factus est Dominus velut inimicus: praecipitavit Israel, praecipitavit omnia moenia eius: dissipavit munitiones eius, et

replevit in filia Iuda humiliatum et humiliatam. **6** VAU. Et dissipavit quasi hortum tentorium suum, demolitus est tabernaculum suum: oblivioni tradidit Dominus in Sion festivitatem, et sabbatum: et in opprobrium, et in indignationem furoris sui regem, et sacerdotem. **7** ZAIN. Repulit Dominus altare suum, maledixit sanctificationi suae: tradidit in manu inimici muros turrium eius: vocem dederunt in domo Domini, sicut in die sollemni. **8** HETH. Cogitavit Dominus dissipare murum filiae Sion: tetendit funiculum suum, et non avertit manum suam a perditione: luxitque antemurale, et murus pariter dissipatus est. **9** TETH. Defixae sunt in terra portae eius: perdidit, et contrivit vectes eius: regem eius et principes eius in Gentibus: non est lex, et prophetae eius non invenerunt visionem a Domino. **10** IOD. Sederunt in terra, conticuerunt senes filiae Sion: consperserunt cinere capita sua, accincti sunt ciliciis, abiecerunt in terram capita sua virgines Ierusalem. **11** CAPH. Defecerunt prae lacrymis oculi mei, conturbata sunt viscera mea: effusum est in terra iecur meum super contritione filiae populi mei, cum deficeret parvulus, et lactens in plateis oppidi. **12** LAMED. Matribus suis dixerunt: Ubi est triticum et vinum? cum deficerent quasi vulnerati in plateis civitatis: cum exhalarent animas suas in sinu matrum suarum. **13** MEM. Cui comparabo te? vel cui assimilabo te filia Ierusalem? cui exaequabo te, et consolabor te virgo filia Sion? magna est enim velut mare contritio tua: quis medebitur tui? **14** NUN. Prophetae tui viderunt tibi falsa, et stulta, nec aperiebant iniquitatem tuam, ut te ad poenitentiam provocarent: viderunt autem tibi assumptiones falsas, et eiectiones. **15** SAMECH. Plauserunt super te manibus omnes transeuntes per viam: sibilaverunt, et moverunt caput suum super filiam Ierusalem: Haeccine est urbs, dicentes, perfecti decoris, gaudium universae terrae? **16** PHE. Aperuerunt super te os suum omnes inimici tui: sibilaverunt, et fremuerunt dentibus, et dixerunt: Devorabimus: en ista est dies, quam expectabamus: invenimus, vidimus. **17** AIN. Fecit Dominus quae cogitavit, complevit sermonem suum, quem praeceperat a diebus antiquis: destruxit, et non pepercit, et laetificavit super te inimicum, et exaltavit cornu hostium tuorum. **18** SADE. Clamavit cor eorum ad Dominum super muros filiae Sion: Deduc quasi torrentem lacrymas per diem, et noctem: non des requiem tibi neque taceat pupilla oculi tui. **19** COPH. Consurge, lauda in nocte in principio vigiliarum: effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum Domini: leva ad eum manus tuas pro anima parvulorum tuorum, qui defecerunt in fame in capite omnium compitorum. **20** RES. Vide Domine, et considera quem vindemiaveris ita: ergone comedent mulieres fructum suum, parvulos ad mensuram palmae? si occiditur in sanctuario Domini sacerdos, et propheta? **21** SIN. Iacuerunt in terra foris puer, et senex: virgines meae, et iuvenes mei ceciderunt in gladio: interfecisti in die furoris tui: percussisti, nec misertus es. **22** THAU. Vocasti quasi ad diem sollemnem, qui terrerent me de circuitu, et non fuit in die furoris Domini qui effugeret, et relinqueretur: quos educavi, et enutrivi, inimicus meus consumpsit eos.

3 ALEPH. Ego vir videns paupertatem meam in virga indignationis eius. **2** ALEPH. Me minavit, et adduxit in tenebras, et non in lucem. **3** ALEPH. Tantum in me vertit, et convertit manum suam tota die. **4** BETH. Vetustam fecit pellem meam, et carnem meam, contrivit ossa mea. **5** BETH. Aedificavit in gyro meo, et circumdedit me felle, et labore. **6** BETH. In tenebrosis collocavit me, quasi mortuos sempiternos. **7** GHIMEL. Circumaedificavit adversum me, ut non egrediar: aggravavit compedem meum. **8** GHIMEL. Sed et cum clamavero, et rogavero, exclusit orationem meam. **9** GHIMEL. Conclusit vias meas lapidibus quadris, semitas meas subvertit. **10** DALETH. Ursus insidians factus est mihi: leo in absconditis. **11** DALETH. Semitas meas subvertit, et confregit me: posuit me desolatam. **12** DALETH. Tetendit arcum suum, et posuit me quasi signum ad sagittam. **13** HE. Misit in renibus meis filias pharetrae suae. **14** HE. Factus sum in derisum omni populo meo, canticum eorum tota die. **15** HE. Replevit me amaritudinibus, inebriavit me absynthio. **16** VAU. Et fregit ad numerum dentes meos, cibavit me cinere. **17** VAU. Et repulsa est a pace anima mea, oblitus sum bonorum. **18** VAU. Et dixi: Periit finis meus, et spes mea a Domino. **19** ZAIN. Recordare paupertatis, et transgressionis meae, absinthii, et fellis. **20** ZAIN. Memoria memor ero, et tabescet in me anima mea. **21** ZAIN. Haec recolens in corde meo, ideo sperabo. **22** HETH. Misericordiae Domini quia non sumus consumpti: quia non defecerunt miserationes eius. **23** HETH. Novi diluculo, multa est fides tua. **24** HETH. Pars mea Dominus, dixit anima mea: propterea expectabo eum. **25** TETH. Bonus est Dominus sperantibus in eum, animae quaerenti illum. **26** TETH. Bonum est praestolari cum silentio salutare Dei. **27** TETH. Bonum est viro, cum portaverit iugum ab adolescentia sua. **28** IOD. Sedebit solitarius, et tacebit: quia levavit se super se. **29** IOD. Ponet in pulvere os suum, si forte sit spes. **30** IOD. Dabit

percutienti se maxillam, saturabitur opprobriis. **31** CAPH. Quia non repellet in sempiternum Dominus. **32** CAPH. Quia si abiecit, miserebitur secundum multitudinem misericordiarum suarum. **33** CAPH. Non enim humiliavit ex corde suo, et abiecit filios hominum, **34** LAMED. Ut conteret sub pedibus suis omnes vinctos terrae, **35** LAMED. Ut declinaret iudicium viri in conspectu vultus Altissimi. **36** LAMED. Ut perverteret hominem in iudicio suo, Dominus ignoravit. **37** MEM. Quis est iste, qui dixit ut fieret, Domino non iubente? **38** MEM. Ex ore Altissimi non egredientur nec mala nec bona? **39** MEM. Quid murmuravit homo vivens, vir pro peccatis suis? **40** NUN. Scrutemur vias nostras, et quaeramus, et revertamur ad Dominum. **41** NUN. Levemus corda nostra cum manibus ad Dominum in caelos. **42** NUN. Nos inique egimus, et ad iracundiam provocavimus: idcirco tu inexorabilis es. **43** SAMECH. Operuisti in furore, et percussisti nos: occidisti, nec pepercisti. **44** SAMECH. Opposuisti nubem tibi, ne transeat oratio. **45** SAMECH. Eradicationem, et abiectionem posuisti me in medio populorum. **46** PHE. Aperuerunt super nos os suum omnes inimici. **47** PHE. Formido, et laqueus facta est nobis vaticinatio, et contritio. **48** PHE. Divisiones aquarum deduxit oculus meus, in contritione filiae populi mei. **49** AIN. Oculus meus afflictus est, nec tacuit, eo quod non esset requies, **50** AIN. Donec respiceret et videret Dominus de caelis. **51** AIN. Oculus meus depraedatus est animam meam in cunctis filiabus urbis meae. **52** SADE. Venatione ceperunt me quasi avem inimici mei gratis. **53** SADE. Lapsa est in lacum vita mea, et posuerunt lapidem super me. **54** SADE. Inundaverunt aquae super caput meum: dixi: Perii. **55** COPH. Invocavi nomen tuum Domine de lacu novissimo. **56** COPH. Vocem meam audisti: ne avertas aurem tuam a singultu meo, et clamoribus. **57** COPH. Appropinquasti in die, quando invocavi te: dixisti: Ne timeas. **58** RES. Iudicasti Domine causam animae meae, redemptor vitae meae. **59** RES. Vidisti Domine iniquitatem illorum adversum me: iudica iudicium meum. **60** RES. Vidisti omnem furorem, universas cogitationes eorum adversum me. **61** SIN. Audisti opprobrium eorum Domine, omnes cogitationes eorum adversum me: **62** SIN. Labia insurgentium mihi; et meditationes eorum adversum me tota die. **63** SIN. Sessionem eorum, et resurrectionem eorum vide, ego sum psalmus eorum. **64** THAU. Redes eis vicem Domine iuxta opera manuum suarum. **65** THAU. Dabis eis scutum cordis laborem tuum. **66** THAU. Persequeris in furore, et conteres eos sub caelis Domine.

4 ALEPH. Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum? **2** BETH. Filii Sion inclyti, et amicti auro primo: quomodo reputati sunt in vasa testea, opus manuum figuli? **3** GHIMEL. Sed et lamiae nudaverunt mammam, lactaverunt catulos suos: filia populi mei crudelis, quasi struthio in deserto. **4** DALETH. Adhaesit lingua lactentis ad palatum eius in siti: parvuli petierunt panem, et non erat qui frangeret eis. **5** HE. Qui vescebantur voluptuose, interierunt in viis: qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt stercora. **6** VAU. Et maior effecta est iniquitas filiae populi mei peccato Sodomorum, quae subversa est in momento, et non ceperunt in ea manus. **7** ZAIN. Candidiores Nazaraei eius nive, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores. **8** HETH. Denigrata est super carbones facies eorum, et non sunt cogniti in plateis: adhaesit cutis eorum ossibus: aruit, et facta est quasi lignum. **9** TETH. Melius fuit occisis gladio, quam interfectis fame: quoniam isti extabuerunt consumpti a sterilitate terrae. **10** IOD. Manus mulierum misericordium coxerunt filios suos: facti sunt cibus earum in contritione filiae populi mei. **11** CAPH. Complevit Dominus furorem suum, effudit iram indignationis suae: et succendit ignem in Sion, et devoravit fundamenta eius. **12** LAMED. Non crediderunt reges terrae, et universi habitatores orbis, quoniam ingrederetur hostis et inimicus per portas Ierusalem: **13** MEM. Propter peccata prophetarum eius, et iniquitates sacerdotum eius, qui effuderunt in medio eius sanguinem iustorum. **14** NUN. Erraverunt caeci in plateis, polluti sunt in sanguine: cumque non possent intrare, tenuerunt lacinias suas. **15** SAMECH. Recedite polluti, clamaverunt eis: recedite, abite, nolite tangere: iurgati quippe sunt, et commoti dixerunt inter Gentes: Non addet ultra ut habitet in eis. **16** PHE. Facies Domini divisit eos, non addet ut respiciat eos: facies sacerdotum non erubuerunt, neque senum miserti sunt. **17** AIN. Cum adhuc subsisteremus, defecerunt oculi nostri ad auxilium nostrum vanum, cum respiceremus attenti ad gentem, quae salvare non poterat. **18** SADE. Lubricaverunt vestigia nostra in itinere platearum nostrarum, appropinquavit finis noster: completi sunt dies nostri, quia venit finis noster. **19** COPH. Velociores fuerunt persecutores nostri aquilis caeli: super montes persecuti sunt nos, in deserto insidiati sunt nobis. **20** RES. Spiritus oris nostri Christus Dominus captus est in peccatis nostris: cui diximus: In umbra tua vivemus in Gentibus. **21** SIN. Gaude, et laetare filia Edom, quae habitas in Terra Hus:

ad te quoque perveniet calix, inebriaberis, atque
nudaberis. 22 THAU. Completa est iniquitas tua filia
Sion, non addet ultra ut transmigret te: visitavit
iniquitatem tuam filia Edom, discooperuit peccata
tua.

5 Recordare Domine quid acciderit nobis: intuere,
et respice opprobrium nostrum. 2 Hereditas
nostra versa est ad alienos: domus nostrae ad
extraneos. 3 Pupilli facti sumus absque patre,
matres nostrae quasi viduae. 4 Aquam nostram
pecunia bibimus: ligna nostra pretio comparavimus.
5 Cervicibus nostris minabamur, lassis non dabatur
requies. 6 Aegypto dedimus manum, et Assyriis ut
saturaremur pane. 7 Patres nostri peccaverunt, et
non sunt: et nos iniquitates eorum portavimus. 8
Servi dominati sunt nostri: non fuit qui redimeret
de manu eorum. 9 In animabus nostris afferebamus
panem nobis, a facie gladii in deserto. 10 Pellis
nostra, quasi clibanus exusta est a facie tempestatum
famis. 11 Mulieres in Sion humiliaverunt, et virgines
in civitatibus Iuda. 12 Principes manu suspensi sunt:
facies senum non erubuerunt. 13 Adolescentibus
impudice abusi sunt: et pueri in ligno corruerunt.
14 Senes defecerunt de portis: iuvenes de choro
psallentium. 15 Defecit gaudium cordis nostri:
versus est in luctum chorus noster. 16 Cecidit
corona capitis nostri: vae nobis, quia peccavimus.
17 Propterea moestum factum est cor nostrum, ideo
contenebrati sunt oculi nostri. 18 Propter montem
Sion quia disperiit, vulpes ambulaverunt in eo. 19
Tu autem Domine in aeternum permanebis, solium
tuum in generatione et generationem. 20 Quare
in perpetuum oblivisceris nostri? derelinques nos
in longitudine dierum? 21 Converte nos Domine
ad te, et convertemur: innova dies nostros, sicut a
principio. 22 Sed proiiciens repulisti nos, iratus es
contra nos vehementer.

Hiezechielis Prophetæ

1 Et factum est in trigesimo anno, in quarto, in
quinta mensis, cum essem in medio captivorum
iuxta fluvium Chobar, aperti sunt caeli, et vidi
visiones Dei. **2** In quinta mensis, ipse est annus
quintus transmigrationis regis Ioachin, **3** factum
est verbum Domini ad Ezechielem filium Buzi
sacerdotem in terra Chaldaeorum, secus flumen
Chobar: et facta est super eum ibi manus Domini.
4 Et vidi, et ecce ventus turbinis veniebat ab
Aquilone: et nubes magna, et ignis involvens,
et splendor in circuitu eius: et de medio eius
quasi species electri, id est de medio ignis: **5**
et in medio eius similitudo quattuor animalium:
et hic aspectus eorum, similitudo hominis in
eis. **6** Quattuor facies uni, et quattuor pennae
uni. **7** Pedes eorum pedes recti, et planta pedis
eorum quasi planta pedis vituli, et scintillae quasi
aspectus aeris candentis. **8** Et manus hominis sub
pennis eorum in quattuor partibus: et facies, et
pennas per quattuor partes habebant. **9** Iunctaeque
erant pennae eorum alterius ad alterum. non
revertebantur cum incederent: sed unumquodque
ante faciem suam gradiebatur. **10** Similitudo autem
vultus eorum: facies hominis, et facies leonis a
dextris ipsorum quattuor: facies autem bovis, a
sinistris ipsorum quattuor, et facies aquilae desuper
ipsorum quattuor. **11** Facies eorum, et pennae
eorum extentae desuper: duae pennae singulorum
iungebantur, et duae tegebant corpora eorum: **12** et
unumquodque eorum coram facie sua ambulabat:
ubi erat impetus spiritus, illuc gradiebantur, nec
revertebantur cum ambularent. **13** Et similitudo
animalium, et aspectus eorum quasi carbonum
ignis ardentium, et quasi aspectus lampadarum.
Haec erat visio discurrens in medio animalium,
splendor ignis, et de igne fulgur egrediens. **14** Et
animalia ibant, et revertebantur in similitudinem
fulguris coruscantis. **15** Cumque aspicerem animalia,
apparuit rota una super terram iuxta animalia,
habens quattuor facies. **16** et aspectus rotarum, et
opus earum, quasi visio maris: et una similitudo
ipsarum quattuor: et aspectus earum et opera,
quasi sit rota in medio rotae. **17** Per quattuor
partes earum euntes ibant: et non revertebantur
cum ambularent. **18** Statura quoque erat rotis, et
altitudo, et horribilis aspectus: et totum corpus
oculis plenum in circuitu ipsarum quattuor. **19**
Cumque ambularent animalia, ambulabant pariter
et rotae iuxta ea: et cum elevarentur animalia de
terra, elevabantur simul et rotae. **20** Quocumque
ibat spiritus, illuc eunte spiritu, et rotae pariter
elevabantur, sequentes eum. Spiritus enim vitae erat
in rotis. **21** Cum euntibus ibant, et cum stantibus
stabant: et cum elevatis a terra, pariter elevabantur
et rotae, sequentes ea: quia spiritus vitae erat
in rotis. **22** Et similitudo super capita animalium
firmamenti, quasi aspectus crystalli horribilis,
et extenti super capita eorum desuper. **23** Sub
firmamento autem pennae eorum rectae alterius ad
alterum: unumquodque duabus alis velabat corpus
suum, et alterum similiter velabatur. **24** Et audiebam
sonum alarum, quasi sonum aquarum multarum,
quasi sonum sublimis Dei: cum ambularent quasi
sonus erat multitudinis ut sonus castrorum. cumque
starent, demittebantur pennae eorum. **25** Nam cum
fieret vox super firmamentum, quod erat super
caput eorum, stabant, et submittebant alas suas. **26**
Et super firmamentum, quod erat imminens capiti
eorum, quasi aspectus lapidis sapphiri similitudo
throni: et super similitudinem throni similitudo
quasi aspectus hominis desuper. **27** Et vidi quasi
speciem electri, velut aspectum ignis, intrinsecus
eius per circuitum: a lumbis eius et desuper, et
a lumbis eius usque deorsum, vidi quasi speciem
ignis splendentis in circuitu: **28** Velut aspectum
arcus cum fuerit in nube in die pluviae. hic erat
aspectus splendoris per gyrum.

2 Haec visio similitudinis gloriae Domini. et vidi,
et cecidi in faciem meam, et audivi vocem
loquentis. Et dixit ad me: Fili hominis sta super
pedes tuos, et loquar tecum. **2** Et ingressus est in
me spiritus postquam locutus est mihi, et statuit
me supra pedes meos: et audivi loquentem ad me,
3 et dicentem: Fili hominis, mitto ego te ad filios
Israel, ad Gentes apostatrices, quae recesserunt a
me: ipsi et patres eorum praevaricati sunt pactum
meum usque ad diem hanc. **4** Et filii dura facie,
et indomabili corde sunt, ad quos ego mitto te: et
dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus: **5** Si forte
vel ipsi audiant, et si forte quiescant, quoniam
domus exasperans est: et scient quia propheta
fuerit in medio eorum. **6** Tu ergo fili hominis
ne timeas eos, neque sermones eorum metuas:
quoniam increduli, et subversores sunt tecum, et
cum scorpionibus habitas. verba eorum ne timeas, et
vultus eorum ne formides: quia domus exasperans
est. **7** Loqueris ergo verba mea ad eos, si forte
audiant, et quiescant: quoniam irritatores sunt. **8**
Tu autem fili hominis audi quaecumque loquor ad
te: et noli esse exasperans sicut domus exasperatrix

est: aperi os tuum et comede quaecumque ego do
tibi. 9 Et vidi, et ecce manus missa ad me, in qua
erat involutus liber: 10 et expandit illum coram me,
qui erat scriptus intus, et foris: et scriptae erant in
eo lamentationes, et carmen, et vae.

3 Et dixit ad me: Fili hominis quodcumque
inveneris comede: comede volumen istud, et
vadens loquere ad filios Israel. 2 Et aperui os
meum, et cibavit me volumine illo: 3 et dixit ad me:
Fili hominis venter tuus comedet, et viscera tua
complebuntur volumine isto, quod ego do tibi. Et
comedi illud: et factum est in ore meo sicut mel
dulce. 4 Et dixit ad me: Fili hominis vade ad domum
Israel, et loqueris verba mea ad eos. 5 Non enim
ad populum profundi sermonis, et ignotae linguae
tu mitteris ad domum Israel: 6 neque ad populos
profundi sermonis, et ignotae linguae, quorum non
possis audire sermones: et si ad illos mittereris, ipsi
audirent te. 7 Domus autem Israel nolunt audire te:
quia nolunt audire me. omnis quippe domus Israel
attrita fronte est, et duro corde. 8 Ecce dedi faciem
tuam valentiorem faciebus eorum, et frontem tuam
duriorem frontibus eorum. 9 Ut adamantem, et
ut silicem dedi faciem tuam: ne timeas eos, neque
metuas a facie eorum: quia domus exasperans est.
10 Et dixit ad me: Fili hominis omnes sermones
meos, quos ego loquor ad te, assume in corde tuo, et
auribus tuis audi: 11 Et vade ad transmigrationem,
et ingredere ad filios populi tui, et loqueris ad eos, et
dices eis: Haec dicit Dominus Deus: si forte audiant,
et quiescant. 12 Et assumpsit me spiritus, et audivi
post me vocem commotionis magnae: Benedicta
gloria Domini de loco suo, 13 et vocem alarum
animalium percutientium alteram ad alteram, et
vocem rotarum sequentium animalia, et vocem
commotionis magnae. 14 Spiritus quoque levavit
me, et assumpsit me: et abii amarus in indignatione
spiritus mei: manus enim Domini erat mecum,
confortans me. 15 Et veni ad transmigrationem, ad
acervum novarum frugum, ad eos, qui habitabant
iuxta flumen Chobar, et sedi ubi illi sedebant: et
mansi ibi septem diebus moerens in medio eorum.
16 Cum autem pertransissent septem dies, factum
est verbum Domini ad me, dicens: 17 Fili hominis
speculatorem dedi te domui Israel: et audies de ore
meo verbum, et annunciabis eis ex me. 18 Si dicente
me ad impium: Morte morieris: non annunciaveris
ei, neque locutus fueris ut avertatur a via sua impia,
et vivat: ipse impius in iniquitate sua morietur,
sanguinem autem eius de manu tua requiram. 19 Si
autem tu annunciaveris impio, et ille non fuerit
conversus ab impietate sua, et a via sua impia:
ipse quidem in iniquitate sua morietur, tu autem
animam tuam liberasti. 20 Sed et si conversus
iustus a iustitia sua fuerit, et fecerit iniquitatem:
ponam offendiculum coram eo, ipse morietur, quia
non annunciasti ei: in peccato suo morietur, et
non erunt in memoria iustitiae eius, quas fecit:
sanguinem vero cuis de manu tua requiram. 21 Si
autem tu annunciaveris iusto ut non peccet iustus,
et ille non peccaverit: vivens vivet, quia annunciasti
ei, et tu animam tuam liberasti. 22 Et facta est ibi
super me manus Domini, et dixit ad me: Surgens
egredere in campum, et ibi loquar tecum. 23 Et
surgens egressus sum in campum: et ecce ibi gloria
Domini stabat quasi gloria, quam vidi iuxta fluvium
Chobar: et cecidi in faciem meam. 24 Et ingressus
est in me spiritus, et statuit me super pedes meos:
et locutus est mihi, et dixit ad me: Ingredere, et
includere in medio domus tuae. 25 Et tu fili hominis,
ecce data sunt super te vincula, et ligabunt te in eis:
et non egredieris de medio eorum. 26 Et linguam
tuam adhaerere faciam palato tuo, et eris mutus,
nec quasi vir obiurgans: quia domus exasperans
est. 27 Cum autem locutus fuero tibi, aperiam os
tuum, et dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Qui
audit, audiat: et qui quiescit, quiescat: quia domus
exasperans est.

4 Et tu fili hominis sume tibi laterem, et pones
eum coram te: et describes in eo civitatem
Ierusalem. 2 Et ordinabis adversus eam obsidionem,
et aedificabis munitiones, et comportabis aggerem,
et dabis contra eam castra, et pones arietes in
gyro. 3 Et tu sume tibi sartaginem ferream, et
pones eam in murum ferreum inter te, et inter
civitatem: et obfirmabis faciem tuam ad eam, et
erit in obsidionem, et circumdabis eam: signum
est domui Israel. 4 Et tu dormies super latus
tuum sinistrum, et pones iniquitates domus Israel
super eo numero dierum, quibus dormies super
illud, et assumes iniquitatem eorum. 5 Ego autem
dedi tibi annos iniquitatis eorum, numero dierum
trecentos et nonaginta dies: et portabis iniquitatem
domus Israel. 6 Et cum compleveris haec, dormies
super latus tuum dexterum secundo: et assumes
iniquitatem domus Iuda quadraginta diebus. diem
pro anno, diem, inquam, pro anno dedi tibi. 7 Et
ad obsidionem Ierusalem convertes faciem tuam,
et brachium tuum erit extentum: et prophetabis
adversus eam. 8 Ecce circumdedi te vinculis:
et non te convertes a latere tuo in latus aliud,
donec compleas dies obsidionis tuae. 9 Et tu
sume tibi frumentum, et hordeum, et fabam, et
lentem, et milium, et viciam: et mittes ea in vas

unum, et facies tibi panes numero dierum, quibus
dormies super latus tuum: trecentis et nonaginta
diebus comedes illud. 10 Cibus autem tuus, quo
vesceris, erit in pondere viginti stateres in die:
a tempore usque ad tempus comedes illud. 11
Et aquam in mensura bibes, sextam partem hin:
a tempore usque ad tempus bibes illud. 12 Et
quasi subcinericium hordeaceum comedes illud: et
stercore, quod egreditur de homine, operies illud in
oculis eorum. 13 Et dixit Dominus: Si comedent filii
Israel panem suum pollutum inter Gentes, ad quas
eiiciam eos. 14 Et dixi: Ah, ah, ah, Domine Deus,
ecce anima mea non est polluta, et morticinum,
et laceratum a bestiis non comedi ab infantia mea
usque nunc, et non est ingressa in os meum omnis
caro immunda. 15 Et dixit ad me: Ecce dedi tibi
fimum boum pro stercoribus humanis: et facies
panem tuum in eo. 16 Et dixit ad me: Fili hominis:
Ecce ego conteram baculum panis in Ierusalem:
et comedent panem in pondere, et in solicitudine:
et aquam in mensura, et in angustia bibent: 17 Ut
deficientibus pane et aqua, corruat unusquisque
ad fratrem suum: et contabescent in iniquitatibus
suis.

5 Et tu fili hominis sume tibi gladium acutum,
radentem pilos: et assumes eum, et duces per
caput tuum, et per barbam tuam: et assumes
tibi stateram ponderis, et divides eos. 2 Tertiam
partem igne combures in medio civitatis, iuxta
completionem dierum obsidionis: et assumes
tertiam partem, et concides gladio in circuitu eius:
tertiam vero aliam disperges in ventum, et gladium
nudabo post eos. 3 Et sumes inde parvum numerum:
et ligabis eos in summitate pallii tui. 4 Et ex eis
rursum tolles, et proiicies eos in medio ignis, et
combures eos igne: et ex eo egredietur ignis in
omnem domum Israel. 5 Haec dicit Dominus Deus:
Ista est Ierusalem, in medio Gentium posui eam, et
in circuitu eius terras. 6 Et contempsit iudicia mea,
ut plus esset impia quam Gentes: et praecepta mea
ultra quam terrae, quae in circuitu eius sunt. iudicia
enim ea proiecerunt, et in praeceptis meis non
ambulaverunt. 7 Idcirco haec dicit Dominus Deus:
Quia superastis Gentes, quae in circuitu vestro sunt,
et in praeceptis meis non ambulastis, et iudicia
mea non fecistis, et iuxta iustitias Gentium, quae
in circuitu vestro sunt, non estis operati; 8 Ideo
haec dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te, et ipse ego
faciam in medio tui iudicia in oculis Gentium. 9 et
faciam in te quod non feci, et quibus similia ultra
non faciam propter omnes abominationes tuas. 10
Ideo patres comedent filios suos in medio tui, et
filii comedent patres suos, et faciam in te iudicia,
et ventilabo universas reliquias tuas in omnem
ventum. 11 Idcirco vivo ego, dicit Dominus Deus:
Nisi pro eo quod sanctum meum violasti in omnibus
offensionibus tuis, et in cunctis abominationibus
tuis: ego quoque confringam, et non parcet oculus
meus, et non miserebor. 12 Tertia pars tui peste
morietur, et fame consumetur in medio tui: et
tertia pars tui in gladio cadet in circuitu tuo:
tertiam vero partem tuam in omnem ventum
dispergam, et gladium evaginabo post eos. 13 Et
complebo furorem meum, et requiescere faciam
indignationem meam in eis, et consolabor: et scient
quia ego Dominus locutus sum in zelo meo, cum
implevero indignationem meam in eis. 14 Et dabo
te in desertum, et in opprobrium Gentibus, quae in
circuitu tuo sunt, in conspectu omnis praetereuntis.
15 Et eris opprobrium, et blasphemia, exemplum, et
stupor in Gentibus, quae in circuitu tuo sunt, cum
fecero in te iudicia in furore, et in indignatione, et
in increpationibus irae. 16 Ego Dominus locutus
sum: Quando misero sagittas famis pessimas in eos:
quae erunt mortiferae, et quas mittam ut disperdam
vos: et famem congregabo super vos, et conteram in
vobis baculum panis. 17 Et immittam in vos famem,
et bestias pessimas usque ad internecionem: et
pestilentia, et sanguis transibunt per te, et gladium
inducam super te. ego Dominus locutus sum.

6 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis pone faciem tuam ad montes Israel,
et prophetabis ad eos, 3 et dices: Montes Israel
audite verbum Domini Dei: Haec dicit Dominus Deus
montibus, et collibus, rupibus, et vallibus: Ecce ego
inducam super vos gladium, et disperdam excelsa
vestra, 4 et demoliar aras vestras, et confringentur
simulachra vestra: et deiiciam interfectos vestros
ante idola vestra. 5 Et dabo cadavera filiorum
Israel ante faciem simulachrorum vestrorum: et
dispergam ossa vestra circum aras vestras 6 in
omnibus habitationibus vestris. Urbes desertae
erunt, et excelsa demolientur, et dissipabuntur:
et interibunt arae vestrae, et confringentur: et
cessabunt idola vestra, et conterentur delubra
vestra, et delebuntur opera vestra. 7 Et cadet
interfectus in medio vestri: et scietis quia ego
sum Dominus. 8 Et relinquam in vobis eos, qui
fugerint gladium in Gentibus, cum dispersero vos
in terris. 9 Et recordabuntur mei liberati vestri in
Gentibus, ad quas captivi ducti sunt: quia contrivi
cor eorum fornicans, et recedens a me; et oculos
eorum fornicantes post idola sua: et displicebunt
sibimet super malis quae fecerant in universis

abominationibus suis. 10 Et scient quia ego Dominus
non frustra locutus sum ut facerem eis malum
hoc. 11 Haec dicit Dominus Deus: Percute manum
tuam, et allide pedem tuum, et dic: Heu, ad omnes
abominationes malorum domus Israel: quia gladio,
fame, et peste ruituri sunt. 12 Qui longe est,
peste morietur: qui autem prope, gladio corruet:
et qui relictus fuerit, et obsessus, fame morietur:
et complebo indignationem meam in eis. 13 Et
scietis quia ego Dominus, cum fuerint interfecti
vestri in medio idolorum vestrorum in circuitu
ararum vestrarum, in omni colle excelso, et in
cunctis summitatibus montium, et subtus omne
lignum nemorosum, et subtus universam quercum
frondosam, locum ubi accenderunt thura redolentia
universis idolis suis. 14 Et extendam manum meam
super eos: et faciam terram desolatam, et destitutam
a deserto Deblatha in omnibus habitationibus
eorum: et scient quia ego Dominus.

7 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Et
tu fili hominis, haec dicit Dominus Deus terrae
Israel: Finis venit, venit finis super quattuor plagas
terrae. 3 Nunc finis super te, et immittam furorem
meum in te: et iudicabo te iuxta vias tuas: et ponam
contra te omnes abominationes tuas. 4 Et non
parcet oculus meus super te, et non miserebor: sed
vias tuas ponam super te, et abominationes tuae in
medio tui erunt: et scietis quia ego Dominus. 5 Haec
dicit Dominus Deus: Afflictio una, afflictio ecce
venit. 6 finis venit, venit finis, evigilavit adversum
te: ecce venit. 7 Venit contritio super te, qui habitas
in terra: venit tempus, prope est dies occisionis,
et non gloriae montium. 8 Nunc de propinquo
effundam iram meam super te, et complebo furorem
meum in te: et iudicabo te iuxta vias tuas, et
imponam tibi omnia scelera tua: 9 Et non parcet
oculus meus, nec miserebor, sed vias tuas imponam
tibi, et abominationes tuae in medio tui erunt: et
scietis quia ego sum Dominus percutiens. 10 Ecce
dies, ecce venit: egressa est contritio, floruit virga,
germinavit superbia: 11 Iniquitas surrexit in virga
impietatis: non ex eis, et non ex populo, neque ex
sonitu eorum: et non erit requies in eis. 12 Venit
tempus, appropinquavit dies: qui emit, non laetetur:
et qui vendit, non lugeat: quia ira super omnem
populum eius. 13 Quia qui vendit, ad id, quod
vendidit, non revertetur, et adhuc in viventibus vita
eorum. visio enim ad omnem multitudinem eius
non regredietur: et vir in iniquitate vitae suae non
confortabitur. 14 Canite tuba, praeparentur omnes,
et non est qui vadat ad praelium: ira enim mea
super universum populum eius. 15 Gladium foris: et
pestis, et fames intrinsecus: qui in agro est, gladio
morietur: et qui in civitate, pestilentia, et fame
devorabuntur. 16 Et salvabuntur qui fugerint ex eis:
et erunt in montibus quasi columbae convallium
omnes trepidi, unusquisque in iniquitate sua. 17
Omnes manus dissolventur, et omnia genua fluent
aquis. 18 Et accingent se ciliciis, et operiet eos
formido, et in omni facie confusio, et in universis
capitibus eorum calvitium. 19 Argentum eorum
foras proiicietur, et aurum eorum in sterquilinium
erit. Argentum eorum, et aurum eorum non valebit
liberare eos in die furoris Domini. Animam suam
non saturabunt, et ventres eorum non implebuntur:
quia scandalum iniquitatis eorum factum est. 20
Et ornamentum monilium suorum in superbiam
posuerunt, et imagines abominationum suarum,
et simulachrorum fecerunt ex eo: propter hoc
dedi eis illud in immunditiam: 21 et dabo illud in
manus alienorum ad diripiendum, et impiis terrae
in praedam, et contaminabunt illud. 22 Et avertam
faciem meam ab eis, et violabunt arcanum meum:
et introibunt in illud emissarii, et contaminabunt
illud. 23 Fac conclusionem: quoniam terra plena est
iudicio sanguinum, et civitas plena iniquitate. 24
Et adducam pessimos de Gentibus, et possidebunt
domos eorum. et quiescere faciam superbiam
potentium, et possidebunt sanctuaria eorum. 25
Angustia superveniente, requirent pacem, et non
erit. 26 Conturbatio super conturbationem veniet,
et auditus super auditum: et quaerent visionem de
propheta, et lex peribit a sacerdote, et consilium
a senioribus. 27 Rex lugebit, et princeps induetur
moerore, et manus populi terrae conturbabuntur.
Secundum viam eorum faciam eis, et secundum
iudicia eorum iudicabo eos: et scient quia ego
Dominus.

8 Et factum est in anno sexto, in sexto mense, in
quinta mensis: ego sedebam in domo mea, et
senes Iuda sedebant coram me, et cecidit ibi super
me manus Domini Dei. 2 Et vidi, et ecce similitudo
quasi aspectus ignis: ab aspectu lumborum eius,
et deorsum, ignis: et a lumbis eius, et sursum,
quasi aspectus splendoris, ut visio electri. 3
Et emissa similitudo manus apprehendit me in
cincinno capitis mei: et elevavit me Spiritus inter
terram, et caelum: et adduxit me in Ierusalem in
visione Dei, iuxta ostium interius, quod respiciebat
ad Aquilonem, ubi erat statutum idolum zeli ad
provocandam aemulationem. 4 Et ecce ibi gloria Dei
Israel secundum visionem, quam videram in campo.
5 Et dixit ad me: Fili hominis, leva oculos tuos
ad viam Aquilonis. Et levavi oculos meos ad viam

Aquilonis: et ecce ab Aquilone portae altaris idolum
zeli in ipso introitu. 6 Et dixit ad me: Fili hominis,
putasne, vides tu quid isti faciunt, abominationes
magnas, quas domus Israel facit hic, ut procul
recedam a sanctuario meo? et adhuc conversus
videbis abominationes maiores. 7 Et introduxit
me ad ostium atrii: et vidi, et ecce foramen unum
in pariete. 8 Et dixit ad me: Fili hominis fode
parietem. Et cum fodissem parietem, apparuit
ostium unum. 9 Et dixit ad me: Ingredere, et vide
abominationes pessimas, quas isti faciunt hic. 10 Et
ingressus vidi, et ecce omnis similitudo reptilium,
et animalium, abominatio, et universa idola domus
Israel depicta erant in pariete in circuitu per totum.
11 Et septuaginta viri de senioribus domus Israel,
et Iezonias filius Saphan stabat in medio eorum,
stantium ante picturas: et unusquisque habebat
thuribulum in manu sua: et vapor nebulae de thure
consurgebat. 12 Et dixit ad me: Certe vides fili
hominis quae seniores domus Israel faciunt in
tenebris, unusquisque in abscondito cubiculi sui:
dicunt enim: Non videt Dominus nos, dereliquit
Dominus terram. 13 Et dixit ad me: Adhuc conversus
videbis abominationes maiores, quas isti faciunt. 14
Et introduxit me per ostium portae domus Domini,
quod respiciebat ad Aquilonem: et ecce ibi mulieres
sedebant plangentes Adonidem. 15 Et dixit ad me:
Certe vidisti fili hominis: adhuc conversus videbis
abominationes maiores his. 16 Et introduxit me
in atrium domus Domini interius: et ecce in ostio
templi Domini inter vestibulum et altare, quasi
vigintiquinque viri dorsa habentes contra templum
Domini, et facies ad Orientem: et adorabant ad
ortum Solis. 17 Et dixit ad me: Certe vidisti fili
hominis: numquid leve est hoc domui Iuda ut
facerent abominationes istas, quas fecerunt hic:
quia replentes terram iniquitate conversi sunt ad
irritandum me? et ecce applicant ramum ad nares
suas. 18 Ergo et ego faciam in furore: non parcet
oculus meus, nec miserebor: et cum clamaverint ad
aures meas voce magna, non exaudiam eos.

9 Et clamavit in auribus meis voce magna,
dicens: Appropinquaverunt visitationes urbis, et
unusquisque vas interfectionis habet in manu sua.
2 Et ecce sex viri veniebant de via portae superioris,
quae respicit ad Aquilonem: et uniuscuiusque
vas interitus in manu eius: vir quoque unus in
medio eorum vestitus erat lineis, et atramentarium
scriptoris ad renes eius: et ingressi sunt, et steterunt
iuxta altare aereum: 3 Et gloria Domini Israel
assumpta est de cherub, quae erat super eum
ad limen domus: et vocavit virum, qui indutus
erat lineis, et atramentarium scriptoris habebat
in lumbis suis. 4 Et dixit Dominus ad eum: Transi
per mediam civitatem in medio Ierusalem: et
signa thau super frontes virorum gementium, et
dolentium super cunctis abominationibus, quae
fiunt in medio eius. 5 Et illis dixit, audiente me:
Transite per civitatem sequentes eum, et percutite:
non parcat oculus vester, neque misereamini. 6
Senem, adolescentulum, et virginem, parvulos,
et mulieres interficite usque ad internecionem:
omnem autem, super quem videritis thau, ne
occidatis, et a sanctuario meo incipite. Coeperunt
ergo a viris senioribus, qui erant ante faciem domus.
7 Et dixit ad eos: Contaminate domum, et implete
atria interfectis: egredimini. Et egressi sunt, et
percutiebant eos, qui erant in civitate. 8 Et caede
completa, remansi ego: ruique super faciem meam,
et clamans aio: Heu, heu, heu Domine Deus: ergone
disperdes omnes reliquias Israel, effundens furorem
tuum super Ierusalem? 9 Et dixit ad me: Iniquitas
domus Israel, et Iuda, magna est nimis valde, et
repleta est terra sanguinibus, et civitas repleta
est aversione: dixerunt enim: Dereliquit Dominus
terram, et Dominus non videt. 10 Igitur et meus
non parcet oculus, neque miserebor: viam eorum
super caput eorum reddam. 11 Et ecce vir, qui erat
indutus lineis, qui habebat atramentarium in dorso
suo, respondit verbum, dicens: Feci sicut praecepisti
mihi.

10 Et vidi, et ecce in firmamento, quod erat super
caput cherubim, quasi lapis sapphirus, quasi
species similitudinis solii, apparuit super ea. 2
Et dixit ad virum, qui indutus erat lineis, et ait:
Ingredere in medio rotarum, quae sunt subtus
cherubim, et imple manum tuam prunis ignis, quae
sunt inter cherubim, et effunde super civitatem.
Ingressusque est in conspectu meo: 3 cherubim
autem stabant a dextris domus cum ingrederetur
vir, et nubes implevit atrium interius. 4 Et elevata
est gloria Domini desuper cherub ad limen domus:
et repleta est domus nube, et atrium repletum
est splendore gloriae Domini. 5 Et sonitus alarum
cherubim audiebatur usque ad atrium exterius,
quasi vox Dei omnipotentis loquentis. 6 Cumque
praecepisset viro, qui indutus erat lineis, dicens:
Sume ignem de medio rotarum, quae sunt inter
cherubim: ingressus ille stetit iuxta rotam. 7 Et
extendit cherub manum de medio cherubim ad
ignem, qui erat inter cherubim: et sumpsit, et
dedit in manus eius, qui indutus erat lineis: qui
accipiens egressus est. 8 Et apparuit in cherubim
similitudo manus hominis subtus pennas eorum.

9 et vidi, et ecce quattuor rotae iuxta cherubim:
rota una iuxta cherub unum, et rota alia iuxta
cherub unum: species autem rotarum erat quasi
visio lapidis chrysolithi. 10 et aspectus earum
similitudo una quattuor: quasi sit rota in medio
rotae. 11 Cumque ambularent, in quattuor partes
gradiebantur: et non revertebantur ambulantes,
sed ad locum, ad quem ire declinabat quae prima
erat, sequebantur et ceterae, nec convertebantur.
12 Et omne corpus earum, et colla, et manus, et
pennae, et circuli plena erant oculis, in circuitu
quattuor rotarum. 13 Et rotas istas vocavit volubiles,
audiente me. 14 Quattuor autem facies habebat
unum: facies una, facies cherub: et facies secunda,
facies hominis: et in tertio facies leonis: et in quarto
facies aquilae. 15 Et elevata sunt cherubim: ipsum
est animal, quod videram iuxta fluvium Chobar.
16 Cumque ambularent cherubim, ibant pariter et
rotae iuxta ea: et cum elevarent cherubim alas suas
ut exaltarentur de terra, non residebant rotae, sed
et ipsae iuxta erant. 17 Stantibus illis, stabant: et
cum elevatis elevabantur. spiritus enim vitae erat
in eis. 18 Et egressa est gloria Domini a limine
templi: et stetit super cherubim. 19 Et elevantia
cherubim alas suas, exaltata sunt a terra coram
me: et illis egredientibus, rotae quoque subsecutae
sunt: et stetit in introitu portae domus Domini
orientalis: et gloria Dei Israel erat super ea. 20
Ipsum est animal quod vidi subter Deum Israel
iuxta fluvium Chobar: et intellexi quia cherubim
essent. 21 Quattuor vultus uni, et quattuor alae
uni: et similitudo manus hominis sub alis eorum.
22 Et similitudo vultuum eorum, ipsi vultus quos
videram iuxta fluvium Chobar, et intuitus eorum,
et impetus singulorum ante faciem suam ingredi.

11 Et elevavit me spiritus, et introduxit me
ad portam domus Domini orientalem, quae
respicit ad solis ortum: et ecce in introitu portae
viginti quinque viri: et vidi in medio eorum Iezoniam
filium Azur, et Pheltiam filium Banaiae, principes
populi. 2 Dixitque ad me: Fili hominis, hi sunt
viri, qui cogitant iniquitatem, et tractant consilium
pessimum in urbe ista, 3 dicentes: Nonne dudum
aedificatae sunt domus? haec est lebes, nos autem
carnes. 4 Idcirco vaticinare de eis, vaticinare fili
hominis. 5 Et irruit in me spiritus Domini, et dixit
ad me: Loquere: Haec dicit Dominus: Sic locuti estis
domus Israel, et cogitationes cordis vestri ego novi.
6 Plurimos occidistis in urbe hac, et implestis vias
eius interfectis. 7 Propterea haec dicit Dominus
Deus: Interfecti vestri, quos posuistis in medio eius,
hi sunt carnes, et haec est lebes: et educam vos
de medio eius. 8 Gladium metuistis, et gladium
inducam super vos, ait Dominus Deus. 9 Et eiiciam
vos de medio eius, daboque vos in manu hostium, et
faciam in vobis iudicia. 10 Gladio cadetis: in finibus
Israel iudicabo vos, et scietis quia ego Dominus.
11 Haec non erit vobis in lebetem, et vos non
eritis in medio eius in carnes: in finibus Israel
iudicabo vos. 12 Et scietis quia ego Dominus: quia in
praeceptis meis non ambulastis, et iudicia mea non
fecistis, sed iuxta iudicia Gentium, quae in circuitu
vestro sunt, estis operati. 13 Et factum est, cum
prophetarem, Pheltias filius Banaiae mortuus est:
et cecidi in faciem meam clamans voce magna, et
dixi: Heu, heu, heu Domine Deus: consummationem
tu facis reliquiarum Israel? 14 Et factum est verbum
Domini ad me, dicens: 15 Fili hominis, fratres
tui, viri propinqui tui, et omnis domus Israel,
universi, quibus dixerunt habitatores Ierusalem:
Longe recedite a Domino, nobis data est terra in
possessionem. 16 Propterea haec dicit Dominus
Deus, quia longe feci eos in Gentibus, et quia
dispersi eos in terris: ero eis in sanctificationem
modicam in terris, ad quas venerunt. 17 Propterea
loquere: Haec dicit Dominus Deus: Congregabo
vos de populis, et adunabo de terris, in quibus
dispersi estis, daboque vobis humum Israel. 18 Et
ingredientur illuc, et auferent omnes offensiones,
cunctasque abominationes eius de illa. 19 Et dabo eis
cor unum, et spiritum novum tribuam in visceribus
eorum: et auferam cor lapideum de carne eorum,
et dabo eis cor carneum: 20 Ut in praeceptis meis
ambulent, et iudicia mea custodiant, faciantque ea:
et sint mihi in populum, et ego sim eis in Deum. 21
Quorum cor post offendicula et abominationes suas
ambulat, horum viam in capite suo ponam, dicit
Dominus Deus. 22 Et elevaverunt cherubim alas
suas, et rotae cum eis: et gloria Dei Israel erat super
ea. 23 Et ascendit gloria Domini de medio civitatis,
stetitque super montem, qui est ad Orientem urbis.
24 Et spiritus levavit me, adduxitque in Chaldaeam
ad transmigrationem, in visione in spiritu Dei: et
sublata est a me visio, quam videram. 25 Et locutus
sum ad transmigrationem omnia verba Domini,
quae ostenderat mihi.

12 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis in medio domus exasperantis tu
habitas: qui oculos habent ad videndum, et non
vident: et aures ad audiendum, et non audiunt:
quia domus exasperans est. 3 Tu ergo fili hominis,
fac tibi vasa transmigrationis, et transmigrabis per
diem coram eis: transmigrabis autem de loco tuo
ad locum alterum in conspectu eorum, si forte

aspiciant: quia domus exasperans est. 4 Et efferes
foras vasa tua quasi vasa transmigrantis per diem
in conspectu eorum: tu autem egredieris vespere
coram eis, sicut egreditur migrans. 5 Ante oculos
eorum perfode tibi parietem: et egredieris per
eum. 6 In conspectu eorum in humeris portaberis,
in caligine effereris: faciem tuam velabis, et non
videbis terram. quia portentum dedi te domui Israel.
7 Feci ergo sicut praeceperat mihi Dominus: vasa
mea protuli quasi vasa transmigrantis per diem: et
vespere perfodi mihi parietem manu: et in caligine
egressus sum, in humeris portatus in conspectu
eorum. 8 Et factus est sermo Domini mane ad me,
dicens: 9 Fili hominis, numquid non dixerunt ad te
domus Israel, domus exasperans: Quid tu facis? 10
Dic ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Super ducem
onus istud, qui est in Ierusalem, et super omnem
domum Israel, quae est in medio eorum. 11 Dic: Ego
portentum vestrum: quomodo feci, sic fiet illis. in
transmigrationem, et in captivitatem ibunt. 12 Et
dux, qui est in medio eorum, in humeris portabitur,
in caligine egredietur: parietem perfodient ut
educant eum: facies eius operietur ut non videat
oculo terram. 13 Et extendam rete meum super
eum, et capietur in sagena mea: et adducam eum
in Babylonem in terram Chaldaeorum: et ipsam
non videbit, ibique morietur. 14 Et omnes, qui
circa eum sunt, praesidium eius, et agmina eius
dispergam in omnem ventum: et gladium evaginabo
post eos. 15 Et scient quia ego Dominus, quando
dispersero illos in Gentibus, et disseminavero eos
in terris. 16 Et relinquam ex eis viros paucos a
gladio, et fame, et pestilentia: ut enarrent omnia
scelera eorum in Gentibus, ad quas ingredientur: et
scient quia ego Dominus. 17 Et factus est sermo
Domini ad me, dicens: 18 Fili hominis, panem
tuum in conturbatione comede: sed et aquam tuam
in festinatione, et moerore bibe. 19 Et dices ad
populum terrae: Haec dicit Dominus Deus ad eos,
qui habitant in Ierusalem in terra Israel: Panem
suum in solicitudine comedent, et aquam suam in
desolatione bibent: ut desoletur terra a multitudine
sua, propter iniquitatem omnium, qui habitant in
ea. 20 Et civitates, quae nunc habitantur, desolatae
erunt, terraque deserta: et scietis quia ego Dominus.
21 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 22
Fili hominis, quod est proverbium istud vobis in
terra Israel? dicentium: In longum differentur dies,
et peribit omnis visio. 23 Ideo dic ad eos: Haec
dicit Dominus Deus: Quiescere faciam proverbium
istud, neque vulgo dicetur ultra in Israel: et loquere
ad eos quod appropinquaverint dies, et sermo
omnis visionis. 24 Non enim erit ultra omnis visio
cassa, neque divinatio ambigua in medio filiorum
Israel. 25 Quia ego Dominus loquar: et quodcumque
locutus fuero verbum, fiet, et non prolongabitur
amplius: sed in diebus vestris domus exasperans
loquar verbum, et faciam illud, dicit Dominus Deus.
26 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 27
Fili hominis, ecce domus Israel dicentium: Visio,
quam hic videt, in dies multos: et in tempora
longa iste prophetat. 28 Propterea dic ad eos:
Haec dicit Dominus Deus: Non prolongabitur ultra
omnis sermo meus: verbum, quod locutus fuero,
complebitur, dicit Dominus Deus.

13 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis, vaticinare ad prophetas Israel, qui
prophetant: et dices prophetantibus de corde suo:
Audite verbum Domini. 3 Haec dicit Dominus Deus:
Vae prophetis insipientibus, qui sequuntur spiritum
suum, et nihil vident. 4 Quasi vulpes in desertis,
prophetae tui Israel erant. 5 Non ascendistis ex
adverso, neque opposuistis murum pro domo Israel,
ut staretis in praelio in die Domini. 6 Vident vana,
et divinant mendacium, dicentes: Ait Dominus:
cum Dominus non miserit eos: et perseveraverunt
confirmare sermonem. 7 Numquid non visionem
cassam vidistis, et divinationem mendacem locuti
estis? et dicitis, ait Dominus: cum ego non sim
locutus. 8 Propterea haec dicit Dominus Deus:
Quia locuti estis vana, et vidistis mendacium: ideo
ecce ego ad vos, dicit Dominus Deus: 9 Et erit
manus mea super prophetas, qui vident vana, et
divinant mendacium: in consilio populi mei non
erunt, et in scriptura domus Israel non scribentur,
nec in terram Israel ingredientur: et scietis quia
ego Dominus Deus: 10 Eo quod deceperint populum
meum, dicentes: Pax, et non est pax: et ipse
aedificabat parietem, illi autem liniebant eum luto
absque paleis. 11 Dic ad eos, qui liniunt absque
temperatura, quod casurus sit: erit enim imber
inundans, et dabo lapides praegrandes desuper
irruentes, et ventum procellae dissipantem. 12
Siquidem ecce cecidit paries: numquid non dicetur
vobis: Ubi est litura, qua linistis? 13 Propterea
haec dicit Dominus Deus: Et erumpere faciam
spiritum tempestatum in indignatione mea, et
imber inundans in furore meo erit: et lapides
grandes in ira in consumptionem. 14 Et destruam
parietem, quem linistis absque temperamento: et
adaequabo eum terrae, et revelabitur fundamentum
eius: et cadet, et consumetur in medio eius: et
scietis quia ego sum Dominus. 15 Et complebo
indignationem meam in pariete, et in his, qui
liniunt eum absque temperamento, dicamque vobis:

Non est paries, et non sunt qui liniunt eum. 16
Prophetae Israel, qui prophetant ad Ierusalem,
et vident ei visionem pacis: et non est pax, ait
Dominus Deus. 17 Et tu fili hominis, pone faciem
tuam contra filias populi tui, quae prophetant de
corde suo: et vaticinare super eas, 18 et dic: Haec
dicit Dominus Deus: Vae quae consuunt pulvillos
sub omni cubito manus: et faciunt cervicalia sub
capite universae aetatis ad capiendas animas: et
cum caperent animas populi mei, vivificabant
animas eorum. 19 Et violabant me ad populum
meum propter pugillum hordei, et fragmen panis,
ut interficerent animas, quae non moriuntur, et
vivificarent animas, quae non vivunt, mentientes
populo meo credenti mendaciis. 20 Propter hoc haec
dicit Dominus Deus: Ecce ego ad pulvillos vestros,
quibus vos capitis animas volantes: et dirumpam
eos de brachiis vestris: et dimittam animas, quas
vos capitis, animas ad volandum. 21 Et dirumpam
cervicalia vestra, et liberabo populum meum de
manu vestra, neque erunt ultra in manibus vestris
ad praedandum: et scietis quia ego Dominus. 22
Pro eo quod moerere fecistis cor iusti mendaciter,
quem ego non contristavi: et confortastis manus
impii, ut non reverteretur a via sua mala, et viveret:
23 propterea vana non videbitis, et divinationes non
divinabitis amplius, et eruam populum meum de
manu vestra: et scietis quia ego Dominus.

14 Et venerunt ad me viri seniorum Israel, et
sederunt coram me. 2 Et factus est sermo
Domini ad me, dicens: 3 Fili hominis, viri isti
posuerunt immunditias suas in cordibus suis, et
scandalum iniquitatis suae statuerunt contra faciem
suam: numquid interrogatus respondebo eis? 4
Propter hoc loquere eis, et dices ad eos: Haec
dicit Dominus Deus: Homo homo de domo Israel,
qui posuerit immunditias suas in corde suo, et
scandalum iniquitatis suae statuerit contra faciem
suam, et venerit ad prophetam interrogans per
eum me: ego Dominus respondebo ei in multitudine
immunditiarum suarum: 5 ut capiatur domus Israel
in corde suo, quo recesserunt a me in cunctis
idolis suis. 6 Propterea dic ad domum Israel: Haec
dicit Dominus Deus: Convertimini, et recedite ab
idolis vestris, et ab universis contaminationibus
vestris avertite facies vestras. 7 Quia homo homo
de domo Israel, et de proselytis quicumque advena
fuerit in Israel, si alienatus fuerit a me, et posuerit
idola sua in corde suo, et scandalum iniquitatis
suae statuerit contra faciem suam, et venerit ad
prophetam ut interroget per eum me: ego Dominus
respondebo ei per me. 8 Et ponam faciem meam
super hominem illum, et faciam eum in exemplum,
et in proverbium, et disperdam eum de medio
populi mei: et scietis quia ego Dominus. 9 Et
propheta cum erraverit, et locutus fuerit verbum:
ego Dominus decepi prophetam illum: et extendam
manum meam super illum, et delebo eum de medio
populi mei Israel. 10 Et portabunt iniquitatem
suam: iuxta iniquitatem interrogantis, sic iniquitas
prophetae erit: 11 ut non erret ultra domus Israel a
me, neque polluatur in universis praevaricationibus
suis: sed sint mihi in populum, et ego sim eis in
Deum, ait Dominus exercituum. 12 Et factus est
sermo Domini ad me, dicens: 13 Fili hominis, terra
cum peccaverit mihi, ut praevaricetur praevaricans,
extendam manum meam super eam, et conteram
virgam panis eius: et immittam in eam famem, et
interficiam de ea hominem, et iumentum. 14 Et
si fuerint tres viri isti in medio eius, Noe, Daniel,
et Iob: ipsi iustitia sua liberabunt animas suas, ait
Dominus exercituum. 15 Quod si et bestias pessimas
induxero super terram ut vastem eam; et fuerit
invia, eo quod non sit pertransiens propter bestias:
16 Tres viri isti si fuerint in ea, vivo ego, dicit
Dominus Deus, quia nec filios, nec filias liberabunt:
sed ipsi soli liberabuntur, terra autem desolabitur.
17 Vel si gladium induxero super terram illam, et
dixero gladio: Transi per terram: et interfecero
de ea hominem, et iumentum: 18 et tres viri isti
fuerint in medio eius: vivo ego, dicit Dominus Deus,
non liberabunt filios, neque filias: sed ipsi soli
liberabuntur. 19 Si autem et pestilentiam immisero
super terram illam, et effudero indignationem
meam super eam in sanguine, ut auferam ex ea
hominem, et iumentum: 20 Et Noe, et Daniel, et Iob
fuerint in medio eius: vivo ego, dicit Dominus Deus,
quia filium, et filiam non liberabunt: sed ipsi iustitia
sua liberabunt animas suas. 21 Quoniam haec dicit
Dominus Deus: Quod et si quattuor iudicia mea
pessima, gladium, et famem, ac bestias malas, et
pestilentiam immisero in Ierusalem ut interficiam
de ea hominem, et pecus: 22 tamen relinquetur
in ea salvatio educentium filios, et filias: ecce
ipsi egredientur ad vos, et videbitis viam eorum,
et adinventiones eorum, et consolabimini super
malo, quod induxi in Ierusalem in omnibus, quae
importavi super eam. 23 Et consolabuntur vos, cum
videritis viam eorum, et adinventiones eorum: et
cognoscetis quod non frustra fecerim omnia, quae
feci in ea, ait Dominus Deus.

15 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis, quid fiet de ligno vitis ex omnibus
lignis nemorum, quae sunt inter ligna silvarum?

3 Numquid tolletur de ea lignum, ut fiat opus,
aut fabricabitur de ea paxillus, ut dependeat in
eo quodcumque vas? 4 Ecce igni datum est in
escam: utramque partem eius consumpsit ignis,
et medietas eius redacta est in favillam: numquid
utile erit ad opus? 5 Etiam cum esset integrum,
non erat aptum ad opus: quanto magis cum illud
ignis devoraverit, et combusserit, nihil ex eo fiet
operis? 6 Propterea haec dicit Dominus Deus:
Quomodo lignum vitis inter ligna silvarum, quod
dedi igni ad devorandum, sic tradam habitatores
Ierusalem. 7 Et ponam faciem meam in eos: de igne
egredientur, et ignis consumet eos: et scietis quia
ego Dominus, cum posuero faciem meam in eos, 8
et dedero terram inviam, et desolatam: eo quod
praevaricatores extiterint, dicit Dominus Deus.

16 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis notas fac Ierusalem abominationes
suas: 3 et dices: Haec dicit Dominus Deus Ierusalem:
Radix tua, et generatio tua de terra Chanaan: pater
tuus Amorrhaeus, et mater tua Cethaea. 4 Et quando
nata es in die ortus tui non est praecisus umbilicus
tuus, et aqua non es lota in salutem, nec sale
salita, nec involuta pannis. 5 Non pepercit super te
oculus ut faceret tibi unum de his, misertus tui:
sed proiecta es super faciem terrae in abiectione
animae tuae, in die qua nata es. 6 Transiens autem
per te, vidi te conculcari in sanguine tuo. et dixi tibi
cum esses in sanguine tuo: Vive. dixi, inquam, tibi:
In sanguine tuo vive. 7 Multiplicatam quasi germen
agri dedi te: et multiplicata es, et grandis effecta, et
ingressa es, et pervenisti ad mundum muliebrem:
ubera tua intumuerunt, et pilus tuus germinavit: et
eras nuda, et confusione plena. 8 Et transivi per te,
et vidi te: et ecce tempus tuum, tempus amantium:
et expandi amictum meum super te, et operui
ignominiam tuam. Et iuravi tibi, et ingressus sum
pactum tecum: ait Dominus Deus: et facta es mihi.
9 Et lavi te aqua, et emundavi sanguinem tuum ex
te: et unxi te oleo. 10 Et vestivi te discoloribus, et
calceavi te hyacintho: et cinxi te bysso, et indui
te subtilibus. 11 Et ornavi te ornamento, et dedi
armillas in manibus tuis, et torquem circa collum
tuum. 12 Et dedi inaurem super os tuum, et circulos
auribus tuis, et coronam decoris in capite tuo. 13 Et
ornata es auro, et argento, et vestita es bysso, et
polymito, similam, et mel, et oleum comedisti, et
decora facta es vehementer nimis: et profecisti in
regnum. 14 Et egressum est nomen tuum in Gentes
propter speciem tuam: quia perfecta eras in decore
meo, quem posueram super te, dicit Dominus Deus.
15 Et habens fiduciam in pulchritudine tua fornicata
es in nomine tuo: et exposuisti fornicationem
tuam omni transeunti ut eius fieres. 16 Et sumens
de vestimentis meis fecisti tibi excelsa hinc inde
consuta: et fornicata es super eis, sicut non est
factum, neque futurum est. 17 Et tulisti vasa
decoris tui de auro meo, atque argento meo, quae
dedi tibi: et fecisti tibi imagines masculinas, et
fornicata es in eis. 18 Et sumpsisti vestimenta tua
multicoloria, et restita es eis: et oleum meum, et
thymiama meum posuisti coram eis. 19 Et panem
meum, quem dedi tibi, similam, et oleum, et mel,
quibus enutrivi te, posuisti in conspectu eorum
in odorem suavitatis, et factum est, ait Dominus
Deus. 20 Et tulisti filios tuos, et filias tuas, quas
generasti mihi: et immolasti eis ad devorandum.
Numquid parva est fornicatio tua? 21 Immolasti
filios meos, et dedisti, illos consecrans, eis. 22 Et post
omnes abominationes tuas, et fornicationes, non es
recordata dierum adolescentiae tuae, quando eras
nuda, et confusione plena, conculcata in sanguine
tuo. 23 Et accidit post omnem malitiam tuam
(vae, vae tibi, ait Dominus Deus) 24 et aedificasti
tibi lupanar, et fecisti tibi prostibulum in cunctis
plateis. 25 Ad omne caput viae aedificasti signum
prostitutionis tuae: et abominabilem fecisti decorem
tuum: et divisisti pedes tuos omni transeunti, et
multiplicasti fornicationes tuas. 26 Et fornicata es
cum filiis Aegypti vicinis tuis magnarum carnium:
et multiplicasti fornicationem tuam ad irritandum
me. 27 Ecce ego extendam manum meam super
te, et auferam iustificationem tuam: et dabo te in
animas odientium te filiarum Palaestinarum, quae
erubescunt in via tua scelerata. 28 Et fornicata es in
filiis Assyriorum, eo quod necdum fueris expleta:
et postquam fornicata es, nec sic es satiata. 29 Et
multiplicasti fornicationem tuam in Terra Chanaan
cum Chaldaeis: et nec sic satiata es. 30 In quo
mundabo cor tuum, ait Dominus Deus; cum facias
omnia haec opera mulieris meretricis, et procacis?
31 Quia fabricasti lupanar tuum in capite omnis viae,
et excelsum tuum fecisti in omni platea: nec facta es
quasi meretrix fastidio augens pretium, 32 sed quasi
mulier adultera, quae super virum suum inducit
alienos. 33 Omnibus meretricibus dantur mercedes:
tu autem dedisti mercedes cunctis amatoribus tuis,
et dona donabas eis vi intrarent ad te undique ad
fornicandum tecum. 34 Factumque est in te contra
consuetudinem mulierum in fornicationibus tuis, et
post te non erit fornicatio: in eo enim quod dedisti
mercedes, et mercedes non accepisti, factum est in
te contrarium. 35 Propterea meretrix audi verbum
Domini. 36 Haec dicit Dominus Deus: Quia effusum
est aes tuum, et revelata est ignominia tua in

fornicationibus tuis super amatores tuos, et super
idola abominationum tuarum in sanguine filiorum
tuorum, quos dedisti eis: **37** Ecce ego congregabo
omnes amatores tuos, quibus commixta es, et
omnes, quos dilexisti cum universis, quos oderas:
et congregabo eos super te undique, et nudabo
ignominiam tuam coram eis, et videbunt omnem
turpitudinem tuam. **38** Et iudicabo te iudiciis
adulterarum, et effundentium sanguinem: et dabo te
in sanguinem furoris et zeli. **39** Et dabo te in manus
eorum, et destruent lupanar tuum: et demolientur
prostibulum tuum: et denudabunt te vestimentis
tuis, et auferent vasa decoris tui: et derelinquent te
nudam, plenamque ignominia: **40** et adducent super
te multitudinem, et lapidabunt te lapidibus, et
trucidabunt te gladiis suis. **41** Et comburent domos
tuas igne, et facient in te iudicia in oculis mulierum
plurimarum: et desines fornicari, et mercedes ultra
non dabis. **42** Et requiescet indignatio mea in te: et
auferetur zelus meus a te, et quiescam, nec irascar
amplius. **43** Eo quod non fueris recordata dierum
adolescentiae tuae, et provocasti me in omnibus
his: quapropter et ego vias tuas in capite tuo dedi,
ait Dominus Deus, et non feci iuxta scelera tua in
omnibus abominationibus tuis. **44** Ecce omnis, qui
dicit vulgo proverbium, in te assumet illud, dicens:
Sicut mater, ita et filia eius. **45** Filia matris tuae
es tu, quae proiecit virum suum, et filios suos: et
soror sororum tuarum es tu, quae proiecerunt viros
suos, et filios suos: mater vestra Cethaea, et pater
vester Amorrhaeus. **46** Et soror tua maior, Samaria,
ipsa et filiae eius, quae habitant ad sinistram
tuam: soror autem tua minor te, quae habitat a
dextris tuis, Sodoma, et filiae eius. **47** Sed nec in
viis earum ambulasti, neque secundum scelera
earum fecisti pauxillum minus: pene sceleratiora
fecisti illis in omnibus viis tuis. **48** Vivo ego, dicit
Dominus Deus, quia non fecit Sodoma soror tua
ipsa, et filiae eius, sicut fecisti tu, et filiae tuae.
49 Ecce haec fuit iniquitas Sodomae sororis tuae,
superbia, saturitas panis et abundantia, et otium
ipsius, et filiarum eius: et manum egeno, et pauperi
non porrigebant. **50** Et elevatae sunt, et fecerunt
abominationes coram me: et abstuli eas sicut vidisti.
51 Et Samaria dimidium peccatorum tuorum non
peccavit: sed vicisti eas sceleribus tuis, et iustificasti
sorores tuas in omnibus abominationibus tuis, quas
operata es. **52** Ergo et tu porta confusionem tuam,
quae vicisti sorores tuas peccatis tuis, sceleratius
agens ab eis: iustificatae sunt enim a te: ergo
et tu confundere, et porta ignominiam tuam,
quae iustificasti sorores tuas. **53** Et convertam
restituens eas conversione Sodomorum cum filiabus
suis, et conversione Samariae, et filiarum eius:
et convertam reversionem tuam in medio earum,
54 ut portes ignominiam tuam, et confundaris in
omnibus, quae fecisti consolans eas. **55** Et soror tua
Sodoma, et filiae eius revertentur ad antiquitatem
suam: et Samaria, et filiae eius revertentur ad
antiquitatem suam: et tu, et filiae tuae revertemini
ad antiquitatem vestram. **56** Non fuit autem Sodoma
soror tua audita in ore tuo, in die superbiae
tuae, **57** antequam revelaretur malitia tua: sicut
hoc tempore in opprobrium filiarum Syriae, et
cunctarum in circuitu tuo filiarum Palaesthinarum,
quae ambiunt te per gyrum. **58** scelus tuum, et
ignominiam tuam tu portasti, ait Dominus Deus.
59 Quia haec dicit Dominus Deus: Et faciam tibi
sicut despexisti iuramentum, ut irritum faceres
pactum: **60** et recordabor ego pacti mei tecum in
diebus adolescentiae tuae: et suscitabo tibi pactum
sempiternum. **61** Et recordaberis viarum tuarum, et
confunderis: cum receperis sorores tuas te maiores
cum minoribus tuis: et dabo eas tibi in filias, sed
non ex pacto tuo. **62** Et suscitabo ego pactum meum
tecum: et scies quia ego Dominus, **63** ut recorderis,
et confundaris, et non sit tibi ultra aperire os prae
confusione tua, cum placatus tibi fuero in omnibus,
quae fecisti, ait Dominus Deus.

17 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis propone aenigma, et narra
parabolam ad domum Israel, **3** et dices: Haec dicit
Dominus Deus: Aquila grandis magnarum alarum,
longo membrorum ductu, plena plumis, et varietate,
venit ad Libanum, et tulit medullam cedri. **4**
Summitatem frondium eius avulsit: et transportavit
eam in Terram Chanaan, in urbe negotiatorum
posuit illam. **5** Et tulit de semine terrae, et posuit
illud in terra pro semine, ut firmaret radicem
super aquas multas: in superficie posuit illud. **6**
Cumque germinasset, crevit in vineam latiorem,
humili statura, respicientibus ramis eius ad eam: et
radices eius sub illa erant. facta est ergo vinea, et
fructificavit in palmites, et emisit propagines. **7** Et
facta est aquila altera grandis magnis alis, multisque
plumis: et ecce vinea ista quasi mittens radices suas
ad eam, palmites suos extendit ad illam, ut irrigaret
eam de areolis germinis sui. **8** In terra bona super
aquas multas plantata est: ut faciat frondes, et
portet fructum, ut sit in vineam grandem. **9** Dic:
Haec dicit Dominus Deus: Ergone prosperabitur?
nonne radices eius evellet, et fructus eius distringet,
et siccabit omnes palmites germinis eius, et arescet:
et non in brachio grandi, neque in populo multo,
ut evelleret eam radicitus? **10** Ecce plantata est:

ergone prosperabitur? nonne cum tetigerit eam
ventus urens siccabitur, et in areis germinis sui
arescet? 11 Et factum est verbum Domini ad me,
dicens: 12 Dic ad domum exasperantem: Nescitis
quid ista significent? Dic: Ecce venit rex Babylonis
in Ierusalem: et assumet regem, et principes eius,
et adducet eos ad semetipsum in Babylonem. 13 Et
tollet de semine regni, ferietque cum eo foedus:
et ab eo accipiet iusiurandum. sed et fortes terrae
tollet, 14 ut sit regnum humile, et non elevetur,
sed custodiat pactum eius, et servet illud. 15 Qui
recedens ab eo misit nuncios ad Aegyptum ut
daret sibi equos, et populum multum. Numquid
prosperabitur, vel consequetur salutem qui fecit
haec? et qui dissolvit pactum, numquid effugiet?
16 Vivo ego, dicit Dominus Deus: quoniam in loco
regis, qui constituit eum regem, cuius fecit irritum
iuramentum, et solvit pactum, quod habebat cum
eo, in medio Babylonis morietur. 17 Et non in
exercitu grandi, neque in populo multo faciet
contra eum Pharao praelium: in iactu aggeris, et in
extructione vallorum ut interficiat animas multas.
18 Spreverat enim iuramentum ut solveret foedus, et
ecce dedit manum suam: et cum omnia haec fecerit,
non effugiet. 19 Propterea haec dicit Dominus Deus:
Vivo ego, quoniam iuramentum, quod sprevit, et
foedus, quod praevaricatus est, ponam in caput
eius. 20 Et expandam super eum rete meum, et
comprehendetur in sagena mea: et adducam eum in
Babylonem, et iudicabo eum ibi in praevaricatione,
qua despexit me. 21 Et omnes profugi eius cum
universo agmine suo, gladio cadent: residui autem
in omnem ventum dispergentur: et scietis quia ego
Dominus locutus sum. 22 Haec dicit Dominus Deus:
Et sumam ego de medulla cedri sublimis, et ponam:
de vertice ramorum eius tenerum distringam, et
plantabo super montem excelsum et eminentem. 23
In monte sublimi Israel plantabo illud, et erumpet
in germen, et faciet fructum, et erit in cedrum
magnam: et habitabunt sub ea omnes volucres,
et universum volatile sub umbra frondium eius
nidificabit. 24 Et scient omnia ligna regionis, quia
ego Dominus humiliavi lignum sublime, et exaltavi
lignum humile: et siccavi lignum viride, et frondere
feci lignum aridum. Ego Dominus locutus sum, et
feci.

18 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Quid est quod inter vos parabolam vertitis in
proverbium istud in terra Israel, dicentes: Patres
comederunt uvam acerbam, et dentes filiorum
obstupescunt? 3 Vivo ego, dicit Dominus Deus,
si erit ultra vobis parabola haec in proverbium
in Israel. 4 Ecce omnes animae, meae sunt: ut
anima patris, ita et anima filii mea est: anima,
quae peccaverit, ipsa morietur. 5 Et vir si fuerit
iustus, et fecerit iudicium, et iustitiam, 6 in
montibus non comederit, et oculos suos non
levaverit ad idola domus Israel: et uxorem proximi
sui non violaverit, et ad mulierem menstruatam
non accesserit: 7 et hominem non contristaverit:
pignus debitori reddiderit, per vim nihil rapuerit:
panem suum esurienti dederit, et nudum operuerit
vestimento: 8 ad usuram non commodaverit, et
amplius non acceperit: ab iniquitate averterit
manum suam, et iudicium verum fecerit inter
virum et virum: 9 in praeceptis meis ambulaverit,
et iudicia mea custodierit ut faciat veritatem: hic
iustus est, vita vivet, ait Dominus Deus. 10 Quod si
genuerit filium latronem effundentem sanguinem,
et fecerit unum de istis: 11 et haec quidem omnia
non facientem, sed in montibus comedentem,
et uxorem proximi sui polluentem: 12 egenum,
et pauperem contristantem, rapientem rapinas,
pignus non reddentem, et ad idola levantem oculos
suos, abominationem facientem: 13 ad usuram
dantem, et amplius accipientem: numquid vivet?
non vivet. cum universa haec detestanda fecerit,
morte morietur, sanguis eius in ipso erit. 14 Quod si
genuerit filium, qui videns omnia peccata patris
sui, quae fecit, timuerit, et non fecerit simile eis: 15
super montes non comederit, et oculos suos non
levaverit ad idola domus Israel, et uxorem proximi
sui non violaverit: 16 et virum non contristaverit,
pignus non retinuerit, et rapinam non rapuerit,
panem suum esurienti dederit, et nudum operuerit
vestimento: 17 a pauperis iniuria averterit manum
suam, usuram et superabundantiam non acceperit,
iudicia mea fecerit, in praeceptis meis ambulaverit:
hic non morietur in iniquitate patris sui, sed vita
vivet. 18 Pater eius quia calumniatus est, et vim
fecit fratri, et malum operatus est in medio populi
sui, ecce mortuus est in iniquitate sua. 19 Et
dicitis: Quare non portabit filius iniquitatem patris?
Videlicet, quia filius iudicium, et iustitiam operatus
est, omnia praecepta mea custodivit, et fecit illa,
vivet vita. 20 Anima quae peccaverit, ipsa morietur:
filius non portabit iniquitatem patris, et pater
non portabit iniquitatem filii: iustitia iusti super
eum erit, et impietas impii erit super eum. 21
Si autem impius egerit poenitentiam ab omnibus
peccatis suis, quae operatus est, et custodierit omnia
praecepta mea, et fecerit iudicium, et iustitiam: vita
vivet, et non morietur. 22 Omnium iniquitatum eius,
quas operatus est, non recordabor: in iustitia sua,
quam operatus est, vivet. 23 Numquid voluntatis

meae est mors impii, dicit Dominus Deus, et non ut
convertatur a viis suis, et vivat? 24 Si autem averterit
se iustus a iustitia sua, et fecerit iniquitatem
secundum omnes abominationes, quas operari solet
impius, numquid vivet? omnes iustitiae eius, quas
fecerat, non recordabuntur: in praevaricatione,
qua praevaricatus est, et in peccato suo, quod
peccavit, in ipsis morietur. 25 Et dixistis: Non
est aequa via Domini. Audite ergo domus Israel:
Numquid via mea non est aequa, et non magis viae
vestrae pravae sunt? 26 Cum enim averterit se
iustus a iustitia sua, et fecerit iniquitatem, morietur
in eis: in iniustitia, quam operatus est, morietur.
27 Et cum averterit se impius ab impietate sua,
quam operatus est, et fecerit iudicium, et iustitiam:
ipse animam suam vivificabit. 28 Considerans
enim, et avertens se ab omnibus iniquitatibus suis,
quas operatus est, vita vivet, et non morietur. 29
Et dicunt filii Israel: Non est aequa via Domini.
Numquid viae meae non sunt aequae, domus Israel,
et non magis viae vestrae pravae? 30 Idcirco
unumquemque iuxta vias suas iudicabo domus
Israel, ait Dominus Deus. Convertimini, et agite
poenitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris: et
non erit vobis in ruinam iniquitas. 31 Proiicite a
vobis omnes praevaricationes vestras, in quibus
praevaricati estis, et facite vobis cor novum, et
spiritum novum: et quare moriemini domus Israel?
32 Quia nolo mortem morientis, dicit Dominus Deus,
revertimini, et vivite.

19 Et tu fili hominis assume planctum super
principes Israel, 2 et dices: Quare mater tua
leaena inter leones cubavit, in medio leunculorum
enutrivit catulos suos? 3 Et eduxit unum de
leunculis suis, et leo factus est: et didicit capere
praedam, hominemque comedere. 4 Et audierunt de
eo Gentes, et non absque vulneribus suis ceperunt
eum: et adduxerunt eum in catenis in Terram
Aegypti. 5 Quae cum vidisset quoniam infirmata
est, et periit expectatio eius: tulit unum de leunculis
suis, leonem constituit eum. 6 Qui incedebat inter
leones, et factus est leo: et didicit praedam capere,
et homines devorare: 7 Didicit viduas facere, et
civitates earum in desertum adducere: et desolata
est terra, et plenitudo eius a voce rugitus illius. 8
Et convenerunt adversus eum Gentes undique de
provinciis, et expanderunt super eum rete suum,
in vulneribus earum captus est. 9 Et miserunt
eum in caveam, in catenis adduxerunt eum ad
regem Babylonis: miseruntque eum in carcerem,
ne audiretur vox eius ultra super montes Israel.
10 Mater tua quasi vinea in sanguine tuo super
aquam plantata est: fructus eius, et frondes eius
creverunt ex aquis multis. 11 Et factae sunt ei
virgae solidae in sceptra dominantium, et exaltata
est statura eius inter frondes: et vidit altitudinem
suam in multitudine palmitum suorum. 12 Et evulsa
est in ira, in terramque proiecta, et ventus urens
siccavit fructum eius: marcuerunt, et arefactae sunt
virgae roboris eius: ignis comedit eam. 13 Et nunc
transplantata est in desertum, in terra invia, et
sitienti. 14 Et egressus est ignis de virga ramorum
eius, qui fructum eius comedit: et non fuit in ea
virga fortis, sceptrum dominantium. Planctus est,
et erit in planctum.

20 Et factum est in anno septimo, in quinto, in
decima mensis: venerunt viri de senioribus
Israel ut interrogarent Dominum, et sederunt coram
me. 2 Et factus est sermo Domini ad me, dicens:
3 Fili hominis loquere senioribus Israel, et dices
ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Numquid ad
interrogandum me vos venistis? vivo ego quia non
respondebo vobis, ait Dominus Deus. 4 Si iudicas
eos, si iudicas fili hominis, abominationes patrum
eorum ostende eis. 5 Et dices ad eos: Haec dicit
Dominus Deus: In die, qua elegi Israel, et levavi
manum meam pro stirpe domus Iacob, et apparui
eis in Terra Aegypti, et levavi manum meam pro
eis, dicens: Ego Dominus Deus vester: 6 in die
illa levavi manum meam pro eis, ut educerem eos
de Terra Aegypti, in Terram, quam provideram
eis, fluentem lacte, et melle: quae est egregia
inter omnes terras. 7 Et dixi ad eos: Unusquisque
offensiones oculorum suorum abiiciat, et in idolis
Aegypti nolite pollui: ego Dominus Deus vester.
8 Et irritaverunt me, nolueruntque me audire:
unusquisque abominationes oculorum suorum non
proiecit, nec idola Aegypti reliquerunt: et dixi
ut effunderem indignationem meam super eos,
et implerem iram meam in eis, in medio Terrae
Aegypti. 9 Et feci propter nomen meum, ut non
violaretur coram Gentibus, in quarum medio erant,
et inter quas apparui eis ut educerem eos de Terra
Aegypti. 10 Eieci ergo eos de Terra Aegypti, et eduxi
eos in desertum. 11 Et dedi eis praecepta mea, et
iudicia mea ostendi eis, quae faciens homo, vivet in
eis. 12 Insuper et sabbata mea dedi eis, ut essent
signum inter me et eos: et scirent quia ego Dominus
sanctificans eos. 13 Et irritaverunt me domus Israel
in deserto, in praeceptis meis non ambulaverunt, et
iudicia mea proiecerunt, quae faciens homo vivet
in eis: et sabbata mea violaverunt vehementer: dixi
ergo ut effunderem furorem meum super eos in
deserto, et consumerem eos. 14 Et feci propter

nomen meum, ne violaretur coram Gentibus de
quibus eieci eos in conspectu earum. **15** Ego igitur
levavi manum meam super eos in deserto, ne
inducerem eos in Terram, quam dedi eis fluentem
lacte, et melle, praecipuam terrarum omnium: **16**
Quia iudicia mea proiecerunt, et in praeceptis meis
non ambulaverunt, et sabbata mea violaverunt: post
idola enim cor eorum gradiebatur. **17** Et pepercit
oculus meus super eos ut non interficerem eos:
nec consumpsi eos in deserto. **18** Dixi autem ad
filios eorum in solitudine: In praeceptis patrum
vestrorum nolite incedere, nec iudicia eorum
custodiatis, nec in idolis eorum polluamini: **19** Ego
Dominus Deus vester: in praeceptis meis ambulate,
iudicia mea custodite, et facite ea: **20** Et sabbata
mea sanctificate ut sint signum inter me et vos,
et sciatis quia ego sum Dominus Deus vester. **21**
Et exacerbaverunt me filii, in praeceptis meis non
ambulaverunt: et iudicia mea non custodierunt
ut facerent ea: quae cum fecerit homo, vivet in
eis: et sabbata mea violaverunt: et comminatus
sum ut effunderem furorem meum super eos, et
implerem iram meam in eis in deserto. **22** Averti
autem manum meam, et feci propter nomen meum,
ut non violaretur coram Gentibus, de quibus eieci
eos in oculis earum. **23** Iterum levavi manum
meam in eos in solitudine, ut dispergerem illos in
nationes, et ventilarem in terras: **24** eo quod iudicia
mea non fecissent, et praecepta mea reprobassent,
et sabbata mea violassent, et post idola patrum
suorum fuissent oculi eorum. **25** Ergo et ego dedi
eis praecepta non bona, et iudicia, in quibus non
vivent: **26** Et pollui eos in muneribus suis cum
offerrent omne, quod aperit vulvam, propter delicta
sua: et scient quia ego Dominus. **27** Quamobrem
loquere ad domum Israel, fili hominis: et dices ad
eos: Haec dicit Dominus Deus: Adhuc et in hoc
blasphemaverunt me patres vestri, cum sprevissent
me contemnentes: **28** et induxissem eos in Terram,
super quam levavi manum meam ut darem eis:
viderunt omnem collem excelsum, et omne lignum
nemorosum, et immolaverunt ibi victimas suas:
et dederunt ibi irritationem oblationis suae, et
posuerunt ibi odorem suavitatis suae, et libaverunt
libationes suas. **29** Et dixi ad eos: Quid est excelsum,
ad quod vos ingredimini? et vocatum est nomen
eius Excelsum usque ad hanc diem. **30** Propterea
dic ad domum Israel: Haec dicit Dominus Deus:
Certe in via patrum vestrorum vos polluimini,
et post offendicula eorum vos fornicamini: **31** et
in oblatione donorum vestrorum, cum traducitis
filios vestros per ignem, vos polluimini in omnibus
idolis vestris usque hodie: et ego respondebo vobis
domus Israel? Vivo ego, dicit Dominus Deus, quia
non respondebo vobis. **32** Neque cogitatio mentis
vestrae fiet, dicentium: Erimus sicut Gentes, et sicut
cognationes terrae ut colamus ligna, et lapides. **33**
Vivo ego, dicit Dominus Deus, quoniam in manu
forti, et in brachio extento, et in furore effuso
regnabo super vos. **34** Et educam vos de populis:
et congregabo vos de terris, in quibus dispersi
estis, in manu valida, et in brachio extento, et in
furore effuso regnabo super vos. **35** Et adducam
vos in desertum populorum, et iudicabor vobiscum
ibi facie ad faciem. **36** Sicut iudicio contendi
adversum patres vestros in deserto Terrae Aegypti,
sic iudicabo vos, dicit Dominus. **37** Et subiiciam vos
sceptro meo, et inducam vos in vinculis foederis.
38 Et eligam de vobis transgressores, et impios,
et de terra incolatus eorum educam eos, et in
terram Israel non ingredientur: et scietis quia
ego Dominus. **39** Et vos domus Israel, Haec dicit
Dominus Deus: Singuli post idola vestra ambulate,
et servite eis. Quod si et in hoc non audieritis
me, et nomen meum sanctum pollueritis ultra in
muneribus vestris, et in idolis vestris: **40** in monte
sancto meo, in monte excelso Israel, ait Dominus
Deus, ibi serviet mihi omnis domus Israel; omnes,
inquam, in terra, in qua placebunt mihi, et ibi
quaeram primitias vestras, et initium decimarum
vestrarum in omnibus sanctificationibus vestris. **41**
In odorem suavitatis suscipiam vos, cum eduxero
vos de populis, et congregavero vos de terris, in
quas dispersi estis, et sanctificabor in vobis in
oculis nationum. **42** Et scietis quia ego Dominus,
cum induxero vos ad terram Israel, in Terram, pro
qua levavi manum meam, ut darem eam patribus
vestris. **43** Et recordabimini ibi viarum vestrarum,
et omnium scelerum vestrorum, quibus polluti
estis in eis: et displicebitis vobis in conspectu
vestro in omnibus malitiis vestris, quas fecistis.
44 Et scietis quia ego Dominus, cum benefecero
vobis propter nomen meum, et non secundum
vias vestras malas, neque secundum scelera vestra
pessima domus Israel, ait Dominus Deus. **45** Et factus
est sermo Domini ad me, dicens: **46** Fili hominis,
pone faciem tuam contra viam Austri, et stilla ad
Aphricum, et propheta ad saltum agri meridiani.
47 Et dices saltui meridiano: Audi verbum Domini:
haec dicit Dominus Deus: Ecce ego succendam
in te ignem, et comburam in te omne lignum
viride, et omne lignum aridum: non extinguetur
flamma succensionis: et comburetur in ea omnis
facies ab Austro usque ad Aquilonem. **48** Et videbit
universa caro quia ego Dominus succendi eam, nec
extinguetur. **49** Et dixi: Ah, ah, ah, Domine Deus: ipsi

dicunt de me: Numquid non per parabolas loquitur iste?

21 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: **2** Fili hominis pone faciem tuam ad Ierusalem, et stilla ad sanctuaria, et propheta contra humum Israel: **3** Et dices terrae Israel: Haec dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te, et eiiciam gladium meum de vagina sua, et occidam in te iustum, et impium. **4** Pro eo autem quod occidi in te iustum, et impium, idcirco egredietur gladius meus de vagina sua ad omnem carnem ab Austro usque ad Aquilonem: **5** Ut sciat omnis caro quia ego Dominus eduxi gladium meum de vagina sua irrevocabilem. **6** Et tu fili hominis ingemisce in contritione lumborum, et in amaritudinibus ingemisce coram eis. **7** Cumque dixerint ad te: Quare tu gemis? dices: Pro auditu: quia venit, et tabescet omne cor, et dissolventur universae manus, et infirmabitur omnis spiritus, et per cuncta genua fluent aquae: ecce venit, et fiet, ait Dominus Deus. **8** Et factus est sermo Domini ad me, dicens: **9** Fili hominis propheta, et dices: Haec dicit Dominus Deus: Loquere: Gladius, gladius exacutus est, et limatus. **10** Ut caedat victimas, exacutus est: ut splendeat, limatus est: qui moves sceptrum filii mei, succidisti omne lignum. **11** Et dedi eum ad levigandum ut teneatur manu: iste exacutus est gladius, et iste limatus est ut sit in manu interficientis. **12** Clama, et ulula fili hominis, quia hic factus est in populo meo, hic in cunctis ducibus Israel, qui fugerant: gladio traditi sunt cum populo meo, idcirco plaude super foemur, **13** quia probatus est: et hoc, cum sceptrum subverterit, et non erit, dicit Dominus Deus. **14** Tu ergo fili hominis propheta, et percute manu ad manum, et duplicetur gladius, ac triplicetur gladius interfectorum: hic est gladius occisionis magnae, qui obstupescere eos facit, **15** et corde tabescere, et multiplicat ruinas. In omnibus portis eorum dedi conturbationem gladii acuti, et limati ad fulgendum, amicti ad caedem. **16** Exacuere, vade ad dexteram, sive ad sinistram, quocumque faciei tuae est appetitus. **17** Quin et ego plaudam manu ad manum, et implebo indignationem meam ego Dominus locutus sum. **18** Et factus est sermo Domini ad me, dicens: **19** Et tu fili hominis pone tibi duas vias, ut veniat gladius regis Babylonis: de terra una egredientur ambae: et manu capiet coniecturam, in capite viae civitatis coniiciet. **20** Viam pones ut veniat gladius ad Rabbath filiorum Ammon, et ad Iudam in Ierusalem munitissimam. **21** Stetit enim rex Babylonis in bivio, in capite duarum viarum, divinationem quaerens, commiscens sagittas: interrogavit idola, exta consuluit. **22** Ad dexteram eius facta est divinatio super Ierusalem ut ponat arietes, ut aperiat os in caede, ut elevet vocem in ululatu, ut ponat arietes contra portas, ut comportet aggerem, ut aedificet munitiones. **23** Eritque quasi consulens frustra oraculum in oculis eorum, et sabbatorum otium imitans: ipse autem recordabitur iniquitatis ad capiendum. **24** Idcirco haec dicit Dominus Deus: Pro eo quod recordati estis iniquitatis vestrae, et revelastis praevaricationes vestras, et apparuerunt peccata vestra in omnibus cogitationibus vestris: pro eo, inquam, quod recordati estis, manu capiemini. **25** Tu autem profane, impie dux Israel, cuius venit dies in tempore iniquitatis praefinita: **26** Haec dicit Dominus Deus: Aufer cidarim, tolle coronam: nonne haec est, quae humilem sublevavit, et sublimem humiliavit? **27** Iniquitatem, iniquitatem, iniquitatem ponam eam: et hoc non factum est donec veniret cuius est iudicium, et tradam ei. **28** Et tu fili hominis propheta, et dic: Haec dicit Dominus Deus ad filios Ammon, et ad opprobrium eorum, et dices: Mucro, mucro evagina te ad occidendum, lima te ut interficias, et fulgeas, **29** cum tibi viderentur vana, et divinarentur mendacia: ut dareris super colla vulneratorum impiorum, quorum venit dies in tempore iniquitatis praefinita. **30** Revertere ad vaginam tuam in loco, in quo creatus es, in terra nativitatis tuae iudicabo te, **31** et effundam super te indignationem meam: in igne furoris mei sufflabo in te, daboque te in manus hominum insipientium, et fabricantium interitum. **32** Igni eris cibus, sanguis tuus erit in medio terrae, oblivioni traderis: quia ego Dominus locutus sum.

22 Et factum est verbum Domini ad me, dicens: **2** Et tu fili hominis nonne iudicas, nonne iudicas civitatem sanguinum? **3** et ostendes ei omnes abominationes suas, et dices: Haec dicit Dominus Deus: Civitas effundens sanguinem in medio sui ut veniat tempus eius: et quae fecit idola contra semetipsam ut pollueretur. **4** In sanguine tuo, qui a te effusus est, deliquisti: et in idolis tuis, quae fecisti, polluta es: et appropinquare fecisti dies tuos, et adduxisti tempus annorum tuorum: propterea dedi te opprobrium Gentibus, et irrisionem universis terris. **5** Quae iuxta sunt, et quae procul a te, triumphabunt de te: sordida, nobilis, grandis interitu. **6** Ecce principes Israel singuli in brachio suo fuerunt in te ad effundendum sanguinem. **7** Patrem, et matrem contumeliis affecerunt in te, advenam calumniati sunt in medio tui, pupillum et viduam contristaverunt apud te: **8** Sanctuaria mea sprevistis, et sabbata

mea polluistis. 9 Viri detractores fuerunt in te
ad effundendum sanguinem, et super montes
comederunt in te, scelus operati sunt in medio
tui. 10 Verecundiora patris discooperuerunt in
te, immunditiam menstruatae humiliaverunt in
te. 11 Et unusquisque in uxorem proximi sui
operatus est abominationem, et socer nurum
suam polluit nefarie, frater sororem suam filiam
patris sui oppressit in te. 12 Munera acceperunt
apud te ad effundendum sanguinem: usuram, et
superabundantiam accepisti, et avare proximos tuos
calumniabaris: meique oblita es, ait Dominus Deus.
13 Ecce complosi manus meas super avaritiam tuam,
quam fecisti, et super sanguinem, qui effusus est in
medio tui. 14 Numquid sustinebit cor tuum, aut
praevalebunt manus tuae in diebus, quos ego faciam
tibi? ego Dominus locutus sum, et faciam. 15 Et
dispergam te in nationes, et ventilabo te in terras,
et deficere faciam immunditiam tuam a te. 16 Et
possidebo te in conspectu Gentium: et scies quia ego
Dominus. 17 Et factum est verbum Domini ad me,
dicens: 18 Fili hominis, versa est mihi domus Israel
in scoriam: omnes isti aes, et stannum, et ferrum,
et plumbum in medio fornacis: scoria argenti
facti sunt. 19 Propterea haec dicit Dominus Deus:
Eo quod versi estis omnes in scoriam, propterea
ecce ego congregabo vos in medio Ierusalem, 20
congregatione argenti, et aeris, et stanni, et ferri, et
plumbi in medio fornacis: ut succendam in ea ignem
ad conflandum. sic congregabo in furore meo, et
in ira mea, et requiescam: et conflabo vos. 21 Et
congregabo vos, et succendam vos in igne furoris
mei, et conflabimini in medio eius. 22 Ut conflatur
argentum in medio fornacis, sic eritis in medio
eius: et scietis quia ego Dominus, cum effuderim
indignationem meam super vos. 23 Et factum est
verbum Domini ad me, dicens: 24 Fili hominis,
dic ei: Tu es terra immunda, et non compluta
in die furoris. 25 Coniuratio prophetarum in
medio eius, sicut leo rugiens, rapiensque praedam,
animas devoraverunt, opes et pretium acceperunt,
viduas eius multiplicaverunt in medio illius. 26
Sacerdotes eius contempserunt legem meam,
et polluerunt sanctuaria mea: inter sanctum et
profanum non habuerunt distantiam: et inter
pollutum et mundum non intellexerunt: et a sabbatis
meis averterunt oculos suos, et coinquinabar in
medio eorum. 27 Principes eius in medio illius, quasi
lupi rapientes praedam ad effundendum sanguinem,
et ad perdendas animas, et avare ad sectanda
lucra. 28 Prophetae autem eius liniebant eos absque
temperamento, videntes vana, et divinantes eis
mendacium, dicentes: Haec dicit Dominus Deus,
cum Dominus non sit locutus. 29 Populi terrae
calumniabantur calumniam, et rapiebant violenter:
egenum, et pauperem affligebant, et advenam
opprimebant calumnia absque iudicio. 30 Et quaesivi
de eis virum, qui interponeret sepem, et staret
oppositus contra me pro terra, ne dissiparem eam:
et non inveni. 31 Et effudi super eos indignationem
meam, in igne irae meae consumpsi eos: viam
eorum in caput eorum reddidi, ait Dominus Deus.

23 Et factus est sermo Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis, duae mulieres filiae matris
unius fuerunt, 3 et fornicatae sunt in Aegypto, in
adolescentia sua fornicatae sunt: ibi subacta sunt
ubera earum, et fractae sunt mammae pubertatis
earum. 4 Nomina autem earum Oolla maior, et
Ooliba soror eius minor: et habui eas, et pepererunt
filios, et filias. Porro earum nomina Samaria Oolla,
et Ierusalem Ooliba. 5 Fornicata est igitur super
me Oolla, et insanivit in amatores suos, in Assyrios
propinquantes, 6 vestitos hyacintho, principes, et
magistratus, iuvenes cupidinis, universos equites,
ascensores equorum. 7 Et dedit fornicationes suas
super eos electos, filios Assyriorum universos:
et in omnibus, in quos insanivit, in immunditiis
eorum polluta est. 8 Insuper et fornicationes suas,
quas habuerat in Aegypto, non reliquit: nam et
illi dormierunt cum ea in adolescentia eius, et illi
confregerunt ubera pubertatis eius, et effuderunt
fornicationem suam super eam. 9 Propterea tradidi
eam in manus amatorum suorum, in manus filiorum
Assur, super quorum insanivit libidine. 10 Ipsi
discooperuerunt ignominiam eius, filios, et filias
eius tulerunt, et ipsam occiderunt gladio: et factae
sunt famosae mulieres, et iudicia perpetraverunt
in ea. 11 Quod cum vidisset soror eius Ooliba,
plusquam illa insanivit libidine: et fornicationem
suam super fornicationem sororis suae 12 ad
filios Assyriorum praebuit impudenter, ducibus, et
magistratibus ad se venientibus indutis veste varia,
equitibus qui vectabantur equis, et adolescentibus
forma cunctis egregia. 13 Et vidi quod polluta esset
via una ambarum. 14 Et auxit fornicationes suas:
cumque vidisset viros depictos in pariete, imagines
Chaldaeorum expressas coloribus, 15 et accinctos
balteis renes, et tiaras tinctas in capitibus eorum,
formam ducum omnium, similitudinem filiorum
Babylonis, terraeque Chaldaeorum, in qua orti sunt,
16 insanivit super eos concupiscentia oculorum
suorum, et misit nuncios ad eos in Chaldaeam.
17 Cumque venissent ad eam filii Babylonis ad
cubile mammarum, polluerunt eam stupris suis,
et polluta est ab eis, et saturata est anima eius

ab illis. 18 Denudavit quoque fornicationes suas,
et discooperuit ignominiam suam: et recessit
anima mea ab ea, sicut recesserat anima mea a
sorore eius. 19 Multiplicavit enim fornicationes
suas, recordans dies adolescentiae suae, quibus
fornicata est in Terra Aegypti. 20 Et insanivit
libidine super concubitum eorum, quorum carnes
sunt ut carnes asinorum: et sicut fluxus equorum
fluxus eorum. 21 Et visitasti scelus adolescentiae
tuae, quando subacta sunt in Aegypto ubera tua,
et confractae sunt mammae pubertatis tuae. 22
Propterea Ooliba, haec dicit Dominus Deus: Ecce
ego suscitabo omnes amatores tuos contra te,
de quibus satiata est anima tua: et congregabo
eos adversum te in circuitu, 23 Filios Babylonis,
et universos Chaldaeos, nobiles, tyrannosque et
principes, omnes filios Assyriorum, iuvenes forma
egregia, duces, et magistratus universos, principes
principum, et nominatos ascensores equorum: 24 et
venient super te instructi curru, et rota, multitudo
populorum: lorica, et clypeo, et galea armabuntur
contra te undique: et dabo coram eis iudicium, et
iudicabunt te iudiciis suis. 25 Et ponam zelum meum
in te, quem exercent tecum in furore: nasum tuum,
et aures tuas praecident: et quae remanserint,
gladio concident: ipsi filios tuos, et filias tuas
capient, et novissimum tuum devorabitur igne. 26
Et denudabunt te vestimentis tuis, et tollent vasa
gloriae tuae. 27 Et requiescere faciam scelus tuum
de te, et fornicationem tuam de Terra Aegypti:
nec levabis oculos tuos ad eos, et Aegypti non
recordaberis amplius. 28 Quia haec dicit Dominus
Deus: Ecce ego tradam te in manus eorum, quos
odisti, in manus, de quibus satiata est anima tua. 29
Et agent tecum in odio, et tollent omnes labores
tuos, et dimittent te nudam, et ignominia plenam,
et revelabitur ignominia fornicationum tuarum,
scelus tuum, et fornicationes tuae. 30 Fecerunt
haec tibi quia fornicata es post Gentes, inter quas
polluta es in idolis earum. 31 In via sororis tuae
ambulasti, et dabo calicem eius in manu tua. 32
Haec dicit Dominus Deus: Calicem sororis tuae
bibes profundum, et latum: eris in derisum, et in
subsannationem, quae est capacissima. 33 Ebrietate,
et dolore repleberis: calice moeroris, et tristitiae,
calice sororis tuae Samariae. 34 Et bibes illum,
et epotabis usque ad faeces, et fragmenta eius
devorabis, et ubera tua lacerabis: quia ego locutus
sum, ait Dominus Deus. 35 Propterea haec dicit
Dominus Deus: Quia oblita es mei, et proiecisti me
post corpus tuum, tu quoque porta scelus tuum, et
fornicationes tuas. 36 Et ait Dominus ad me, dicens:
Fili hominis numquid iudicas Oollam, et Oolibam,
et annuncias eis scelera earum? 37 Quia adulteratae
sunt, et sanguis in manibus earum, et cum idolis
suis fornicatae sunt: insuper et filios suos, quos
genuerunt mihi, obtulerunt eis ad devorandum. 38
Sed et hoc fecerunt mihi: Polluerunt sanctuarium
meum in die illa, et sabbata mea profanaverunt.
39 Cumque immolarent filios suos idolis suis, et
ingrederentur sanctuarium meum in die illa ut
polluerent illud: etiam haec fecerunt in medio
domus meae. 40 Miserunt ad viros venientes de
longe, ad quos nuncium miserant: itaque ecce
venerunt: quibus te lavisti, et circumlinisti stibio
oculos tuos, et ornata es mundo muliebri. 41 Sedisti
in lecto pulcherrimo, et mensa ornata est ante te:
thymiama meum, et unguentum meum posuisti
super eam. 42 Et vox multitudinis exultantis erat
in ea: et in viris, qui de multitudine hominum
adducebantur, et veniebant de deserto, posuerunt
armillas in manibus eorum, et coronas speciosas
in capitibus eorum. 43 Et dixi ei, quae attrita est
in adulteriis: Nunc fornicabitur in fornicatione
sua etiam haec. 44 Et ingressi sunt ad eam quasi
ad mulierem meretricem: sic ingrediebantur ad
Oollam, et Oolibam mulieres nefarias. 45 Viri ergo
iusti sunt: hi iudicabunt eas iudicio adulterarum, et
iudicio effundentium sanguinem: quia adulterae
sunt, et sanguis in manibus earum et cum idolis
suis fornicatae sunt. 46 Haec enim dicit Dominus
Deus: Adduc ad eas multitudinem, et trade eas in
tumultum, et in rapinam: 47 Et lapidentur lapidibus
populorum, et confodiantur gladiis eorum: filios,
et filias earum interficient, et domos earum igne
succendent. 48 Et auferam scelus de terra, et discent
omnes mulieres ne faciant secundum scelus earum.
49 Et dabunt scelus vestrum super vos, et peccata
idolorum vestrorum portabitis: et scietis quia ego
Dominus Deus.

24 Et factum est verbum Domini ad me in anno
nono, in mense decimo, decima die mensis,
dicens: 2 Fili hominis scribe tibi nomen diei huius,
in qua confirmatus est rex Babylonis adversum
Ierusalem hodie. 3 Et dices per proverbium ad
domum irritatricem parabolam, et loqueris ad eos:
Haec dicit Dominus Deus: Pone ollam; pone, inquam,
et mitte in eam aquam. 4 Congere frusta eius in
eam, omnem partem bonam, femur et armum,
electa et ossibus plena. 5 Pinguissimum pecus
assume, compone quoque strues ossium sub ea:
efferbuit coctio eius, et discocta sunt ossa illius in
medio eius. 6 Propterea haec dicit Dominus Deus:
Vae civitati sanguinum, ollae, cuius rubigo in ea
est, et rubigo eius non exivit de ea: per partes et

per partes suas eiice eam, non cecidit super eam
sors. 7 Sanguis enim eius in medio eius est, super
limpidissimam petram effudit illum: non effudit
illum super terram ut possit operiri pulvere. 8 Ut
superinducerem indignationem meam, et vindicta
ulciscerer: dedi sanguinem eius super petram
limpidissimam ne operiretur. 9 Propterea haec
dicit Dominus Deus: Vae civitati sanguinum, cuius
ego grandem faciam pyram. 10 Congere ossa, quae
igne succendam: consumentur carnes, et coquetur
universa compositio, et ossa tabescent. 11 Pone
quoque eam super prunas vacuam, ut incalescat,
et liquefiat aes eius: et confletur in medio eius
inquinamentum eius, et consumatur rubigo eius:
12 multo labore sudatum est, et non exivit de ea
nimia rubigo eius, neque per ignem. 13 Immunditia
tua execrabilis: quia mundare te volui, et non es
mundata a sordibus tuis: sed nec mundaberis prius,
donec quiescere faciam indignationem meam in
te. 14 Ego Dominus locutus sum: Veniet, et faciam:
non transeam, nec parcam, nec placabor: iuxta
vias tuas, et iuxta adinventiones tuas iudicabo te,
dicit Dominus. 15 Et factum est verbum Domini
ad me, dicens: 16 Fili hominis, ecce ego tollo a
te desiderabile oculorum tuorum in plaga: et non
planges, neque plorabis, neque fluent lacrymae tuae.
17 Ingemisce tacens, mortuorum luctum non facies:
corona tua circumligata sit tibi, et calceamenta tua
erunt in pedibus tuis, nec amictu ora velabis, nec
cibos lugentium comedes. 18 Locutus sum ergo ad
populum mane, et mortua est uxor mea vespere:
fecique mane sicut praeceperat mihi. 19 Et dixit
ad me populus: Quare non indicas nobis quid ista
significent, quae tu facis? 20 Et dixi ad eos: Sermo
Domini factus est ad me, dicens: 21 Loquere domui
Israel: Haec dicit Dominus Deus: Ecce ego polluam
sanctuarium meum, superbiam imperii vestri, et
desiderabile oculorum vestrorum, et super quo
pavet anima vestra: et filii vestri, filiae vestrae, quas
reliquistis, gladio cadent. 22 Et facietis sicut feci:
Ora amictu non velabitis, et cibos lugentium non
comedetis. 23 Coronas habebitis in capitibus vestris,
et calceamenta in pedibus: non plangetis neque
flebitis, sed tabescetis in iniquitatibus vestris, et
unusquisque gemet ad fratrem suum. 24 Eritque
Ezechiel vobis in portentum: iuxta omnia, quae
fecit, facietis cum venerit istud: et scietis quia ego
Dominus Deus. 25 Et tu fili hominis ecce in die,
qua tollam ab eis fortitudinem eorum, et gaudium
dignitatis, et desiderium oculorum eorum, super
quo requiescunt animae eorum, filios, et filias
eorum: 26 In die illa cum venerit fugiens ad te, ut
annunciet tibi: 27 In die, inquam, illa aperietur os
tuum cum eo, qui fugit: et loqueris, et non silebis
ultra: erisque eis in portentum, et scietis quia ego
Dominus.

25 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis pone faciem tuam contra filios
Ammon, et prophetabis de eis. 3 Et dices filiis
Ammon: Audite verbum Domini Dei: Haec dicit
Dominus Deus: Pro eo quod dixisti: Euge, euge super
sanctuarium meum, quia pollutum est: et super
terram Israel, quoniam desolata est: et super domum
Iuda, quoniam ducti sunt in captivitatem: 4 Idcirco
ego tradam te filiis orientalibus in hereditatem,
et collocabunt caulas suas in te, et ponent in te
tentoria sua: ipsi comedent fruges tuas: et ipsi
bibent lac tuum. 5 Daboque Rabbath in habitaculum
camelorum, et filios Ammon in cubile pecorum: et
scietis quia ego Dominus. 6 Quia haec dicit Dominus
Deus: Pro eo quod plausisti manu, et percussisti
pede, et gavisa es ex toto affectu super terram
Israel: 7 idcirco ecce ego extendam manum meam
super te, et tradam te in direptionem Gentium,
et interficiam te de populis, et perdam de terris,
et conteram: et scies quia ego Dominus. 8 Haec
dicit Dominus Deus: Pro eo quod dixerunt Moab,
et Seir: Ecce sicut omnes Gentes, domus Iuda:
9 idcirco ecce ego aperiam humerum Moab de
civitatibus, de civitatibus, inquam, eius, et de finibus
eius inclytas terrae Bethiesimoth, et Beelmeon, et
Cariathaim, 10 filios Orientis cum filiis Ammon,
et dabo eam in hereditatem: ut non sit ultra
memoria filiorum Ammon in Gentibus. 11 Et in
Moab faciam iudicia: et scient quia ego Dominus.
12 Haec dicit Dominus Deus: Pro eo quod fecit
Idumaea ultionem ut se vindicaret de filiis Iuda,
peccavitque delinquens, et vindictam expetivit de
eis; 13 idcirco haec dicit Dominus Deus: Extendam
manum meam super Idumaeam, et auferam de ea
hominem, et iumentum, et faciam eam desertam
ab Austro: et qui sunt in Dedan, gladio cadent.
14 Et dabo ultionem meam super Idumaeam per
manum populi mei Israel: et facient in Edom iuxta
iram meam, et furorem meum: et scient vindictam
meam, dicit Dominus Deus. 15 Haec dicit Dominus
Deus: Pro eo quod fecerunt Palaestini vindictam, et
ulti se sunt toto animo, interficientes, et implentes
inimicitias veteres: 16 propterea haec dicit Dominus
Deus: Ecce ego extendam manum meam super
Palaestinos, et interficiam interfectores, et perdam
reliquias maritimae regionis: 17 faciamque in eis
ultiones magnas arguens in furore: et scient quia
ego Dominus, cum dedero vindictam meam super
eos.

26 Et factum est in undecimo anno, prima mensis,
factus est sermo Domini ad me, dicens: **2** Fili
hominis, pro eo quod dixit Tyrus de Ierusalem:
Euge confractae sunt portae populorum, conversa
est ad me: implebor, deserta est. **3** Propterea haec
dicit Dominus Deus: Ecce ego super te Tyre, et
ascendere faciam ad te gentes multas, sicut ascendit
mare fluctuans. **4** Et dissipabunt muros Tyri, et
destruent turres eius: et radam pulverem eius de
ea, et dabo eam in limpidissimam petram. **5** Siccatio
sagenarum erit in medio maris, quia ego locutus
sum, ait Dominus Deus: et erit in direptionem
Gentibus. **6** Filiae quoque eius, quae sunt in agro,
gladio interficientur: et scient quia ego Dominus. **7**
Quia haec dicit Dominus Deus: Ecce ego adducam
ad Tyrum Nabuchodonosor regem Babylonis ab
Aquilone regem regum, cum equis, et curribus, et
equitibus, et coetu, populoque magno. **8** Filias tuas,
quae sunt in agro, gladio interficiet: et circumdabit
te munitionibus, et comportabit aggerem in gyro:
et elevabit contra te clypeum. **9** Et vineas, et
arietes temperabit in muros tuos, et turres tuas
destruet in armatura sua. **10** Inundatione equorum
eius operiet te pulvis eorum: a sonitu equitum, et
rotarum, et curruum movebuntur muri tui, cum
ingressus fuerit portas tuas quasi per introitum urbis
dissipatae. **11** Ungulis equorum suorum conculcabit
omnes plateas tuas: populum tuum gladio caedet,
et statuae tuae nobiles in terram corruent. **12**
Vastabunt opes tuas, diripient negotiationes tuas:
et destruent muros tuos, et domos tuas praeclaras
subvertent: et lapides tuos, et ligna tua, et pulverem
tuum in medio aquarum ponent. **13** Et quiescere
faciam multitudinem canticorum tuorum, et sonitus
cithararum tuarum non audietur amplius. **14**
Et dabo te in limpidissimam petram, siccatio
sagenarum eris, nec aedificaberis ultra: quia ego
locutus sum, ait Dominus Deus. **15** Haec dicit
Dominus Deus Tyro: Numquid non a sonitu ruinae
tuae, et gemitu interfectorum tuorum cum occisi
fuerint, in medio tui commovebuntur insulae? **16** Et
descendent de sedibus suis omnes principes maris:
et auferent exuvias suas, et vestimenta sua varia
abiicient, et induentur stupore: in terra sedebunt,
et attoniti super repentino casu tuo admirabuntur.
17 Et assumentes super te lamentum, dicent tibi:
Quomodo peristi, quae habitas in mari, urbs inclyta,
quae fuisti fortis in mari cum habitatoribus tuis,
quos formidabant universi? **18** Nunc stupebunt
naves in die pavoris tui: et turbabuntur insulae
in mari, eo quod nullus egrediatur ex te. **19** Quia
haec dicit Dominus Deus: Cum dedero te urbem
desolatam sicut civitates, quae non habitantur: et
adduxero super te abyssum, et operuerint te aquae
multae: **20** Et detraxero te cum his, qui descendunt
in lacum ad populum sempiternum et collocavero
te in terra novissima sicut solitudines veteres cum
his, qui deducuntur in lacum, ut non habiteris:
porro cum dedero gloriam in terra viventium, **21** in
nihilum redigam te, et non eris, et requisita non
invenieris ultra in sempiternum, dicit Dominus
Deus.

27 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Tu ergo fili hominis assume super Tyrum
lamentum: **3** Et dices Tyro, quae habitat in introitu
maris, negotiationi populorum ad insulas multas:
Haec dicit Dominus Deus: O Tyre, tu dixisti: Perfecti
decoris ego sum, **4** et in corde maris sita. Finitimi tui,
qui te aedificaverunt, impleverunt decorem tuum:
5 abietibus de Sanir extruxerunt te cum omnibus
tabulatis maris: cedrum de Libano tulerunt ut
facerent tibi malum. **6** Quercus de Basan dolaverunt
in remos tuos: et transtra tua fecerunt tibi ex
ebore Indico, et praetoriola de insulis Italiae. **7**
Byssus varia de Aegypto texta est tibi in velum
ut poneretur in malo: hyacinthus, et purpura de
insulis Elisa facta sunt operimentum tuum. **8**
Habitatores Sidonis, et Aradii fuerunt remiges tui:
sapientes tui, Tyre, facti sunt gubernatores tui. **9**
Senes Giblii, et prudentes eius habuerunt nautas
ad ministerium variae supellectilis tuae: omnes
naves maris, et nautae earum fuerunt in populo
negotiationis tuae. **10** Persae, et Lydii, et Libyes
erant in exercitu tuo viri bellatores tui: clypeum, et
galeam suspenderunt in te pro ornatu tuo. **11** Filii
Aradii cum exercitu tuo erant super muros tuos
in circuitu: sed et Pigmaei, qui erant in turribus
tuis, pharetras suas suspenderunt in muris tuis per
gyrum: ipsi compleverunt pulchritudinem tuam.
12 Chartaginenses negotiatores tui, a multitudine
cunctarum divitiarum, argento, ferro, stanno,
plumboque repleverunt nundinas tuas. **13** Graecia,
Thubal, et Mosoch, ipsi institores tui: mancipia, et
vasa aerea adduxerunt populo tuo. **14** De domo
Thogorma, equos, et equites, et mulos adduxerunt
ad forum tuum. **15** Filii Dedan negotiatores tui:
insulae multae negotiatio manus tuae: dentes
eburneos, et hebeninos commutaverunt in pretio
tuo. **16** Syrus negotiator tuus propter multitudinem
operum tuorum, gemmam, et purpuram, et
scutulata, et byssum, et sericum, et chodchod
proposuerunt in mercatu tuo. **17** Iuda et terra Israel
ipsi institores tui in frumento primo, balsamum,
et mel, et oleum, et resinam proposuerunt in
nundinis tuis. **18** Damascenus negotiator tuus

in multitudine operum tuorum, in multitudine
diversarum opum, in vino pingui, in lanis coloris
optimi. 19 Dan, et Graecia, et Mosel in nundinis
tuis proposuerunt ferrum fabrefactum: stacte, et
calamus in negotiatione tua. 20 Dedan institores
tui in tapetibus ad sedendum. 21 Arabia, et
universi principes Cedar, ipsi negotiatores manus
tuae: cum agnis, et arietibus, et hoedis venerunt
ad te negotiatores tui. 22 Venditores Saba, et
Reema, ipsi negotiatores tui: cum universis primis
aromatibus, et lapide pretioso, et auro, quod
proposuerunt in mercatu tuo. 23 Haran, et Chene,
et Eden negotiatores tui: Saba, Assur, et Chelmad
venditores tui. 24 ipsi negotiatores tui multifariam
involucris hyacinthi, et polymitorum, gazarumque
pretiosarum, quae obvolutae, et astrictae erant
funibus: cedros quoque habebant in negotiationibus
tuis. 25 Naves maris, principes tui in negotiatione
tua: et repleta es, et glorificata nimis in corde
maris. 26 In aquis multis adduxerunt te remiges
tui: ventus auster contrivit te in corde maris.
27 Divitiae tuae, et thesauri tui, et multiplex
instrumentum tuum, nautae tui et gubernatores
tui, qui tenebant supellectilem tuam, et populo
tuo praeerant: viri quoque bellatores tui, qui
erant in te cum universa multitudine tua, quae
est in medio tui: cadent in corde maris in die
ruinae tuae. 28 A sonitu clamoris gubernatorum
tuorum conturbabuntur classes: 29 Et descendent
de navibus suis omnes, qui tenebant remum: nautae,
et universi gubernatores maris in terra stabunt: 30
et eiulabunt super te voce magna, et clamabunt
amare: et superiacient pulverem capitibus suis,
et cinere conspergentur. 31 Et radent super te
calvitium, et accingentur ciliciis: et plorabunt te
in amaritudine animae ploratu amarissimo. 32 Et
assument super te carmen lugubre, et plangent te:
Quae est ut Tyrus, quae obmutuit in medio maris?
33 Quae in exitu negotiationum tuarum de mari
implesti populos multos: in multitudine divitiarum
tuarum, et populorum tuorum ditasti reges terrae.
34 Nunc contrita es a mari, in profundis aquarum
opes tuae, et omnis multitudo tua, quae erat in
medio tui, ceciderunt. 35 Universi habitatores
insularum obstupuerunt super te: et reges earum
omnes tempestate percussi mutaverunt vultus. 36
Negotiatores populorum sibilaverunt super te: ad
nihilum deducta es, et non eris usque in perpetuum.

28 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2 Fili
hominis, dic principi Tyri: Haec dicit Dominus
Deus: Eo quod elevatum est cor tuum, et dixisti:
Deus ego sum, et in cathedra Dei sedi in corde
maris: cum sis homo, et non Deus, et dedisti cor
tuum quasi cor Dei. 3 Ecce sapientior es tu Daniele:
omne secretum non est absconditum a te. 4 In
sapientia et prudentia tua fecisti tibi fortitudinem:
et acquisisti aurum, et argentum in thesauris tuis.
5 In multitudine sapientiae tuae, et in negotiatione
tua multiplicasti tibi fortitudinem: et elevatum est
cor tuum in robore tuo. 6 Propterea haec dicit
Dominus Deus: Eo quod elevatum est cor tuum quasi
cor Dei: 7 idcirco ecce ego adducam super te alienos
robustissimos Gentium: et nudabunt gladios suos
super pulchritudinem sapientiae tuae, et polluent
decorem tuum. 8 Interficient, et detrahent te: et
morieris in interitu occisorum in corde maris. 9
Numquid dicens loqueris: Deus ego sum, coram
interficientibus te: cum sis homo, et non Deus, in
manu occidentium te? 10 Morte incircumcisorum
morieris in manu alienorum: quia ego locutus sum,
ait Dominus Deus. 11 Et factus est sermo Domini
ad me, dicens: Fili hominis leva planctum super
regem Tyri: 12 et dices ei: Haec dicit Dominus
Deus: Tu signaculum similitudinis, plenus sapientia,
et perfectus decore, 13 in deliciis paradisi Dei
fuisti: omnis lapis pretiosus operimentum tuum:
sardius, topazius, et iaspis, chrysolithus, et onyx, et
beryllus, sapphirus, et carbunculus, et smaragdus:
aurum opus decoris tui: et foramina tua in die, qua
conditus es, praeparata sunt. 14 Tu cherub extentus,
et protegens, et posui te in monte sancto Dei, in
medio lapidum ignitorum ambulasti. 15 Perfectus
in viis tuis a die conditionis tuae, donec inventa est
iniquitas in te. 16 In multitudine negotiationis tuae
repleta sunt interiora tua iniquitate, et peccasti:
et eieci te de monte sancto Dei, et perdidi te, o
cherub protegens, de medio lapidum ignitorum. 17
Et elevatum est cor tuum in decore tuo: perdidisti
sapientiam tuam in decore tuo, in terram proieci
te: ante faciem regum dedi te ut cernerent te. 18
In multitudine iniquitatum tuarum, et iniquitate
negotiationis tuae polluisti sanctificationem tuam:
producam ergo ignem de medio tui, qui comedat
te, et dabo te in cinerem super terram in conspectu
omnium videntium te. 19 Omnes, qui viderint te
in Gentibus, obstupescent super te: nihili factus
es, et non eris in perpetuum. 20 Et factus est
sermo Domini ad me, dicens: 21 Fili hominis pone
faciem tuam contra Sidonem: et prophetabis de
ea, 22 et dices: Haec dicit Dominus Deus: Ecce
ego ad te Sidon, et glorificabor in medio tui:
et scient quia ego Dominus, cum fecero in ea
iudicia, et sanctificatus fuero in ea. 23 Et immittam
ei pestilentiam, et sanguinem in plateis eius:
et corruent interfecti in medio eius gladio per

circuitum: et scient quia ego Dominus. 24 Et non
erit ultra domui Israel offendiculum amaritudinis,
et spina dolorem inferens undique per circuitum
eorum, qui adversantur eis: et scient quia ego
Dominus Deus. 25 Haec dicit Dominus Deus: Quando
congregavero domum Israel de populis, in quibus
dispersi sunt, sanctificabor in eis coram Gentibus: et
habitabunt in terra sua, quam dedi servo meo Iacob.
26 Et habitabunt in ea securi: et aedificabunt domos,
et plantabunt vineas, et habitabunt confidenter,
cum fecero iudicia in omnibus, qui adversantur eis
per circuitum: et scient quia ego Dominus Deus
eorum.

29 In anno decimo, decimo mense, undecima
die mensis, factum est verbum Domini ad
me, dicens: 2 Fili hominis pone faciem tuam
contra Pharaonem regem Aegypti, et prophetabis
de eo, et de Aegypto universa: 3 Loquere, et
dices: Haec dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te
Pharao rex Aegypti, draco magne, qui cubas in
medio fluminum tuorum, et dicis: Meus est fluvius,
et ego feci memetipsum. 4 Et ponam frenum
in maxillis tuis: et agglutinabo pisces fluminum
tuorum squamis tuis: et extraham te de medio
fluminum tuorum, et universi pisces tui squamis
tuis adhaerebunt. 5 Et proiiciam te in desertum,
et omnes pisces fluminis tui: super faciem terrae
cades, non colligeris, neque congregaberis: bestiis
terrae, et volatilibus caeli dedi te ad devorandum.
6 Et scient omnes habitatores Aegypti quia ego
Dominus: pro eo quod fuisti baculus arundineus
domui Israel. 7 Quando apprehenderunt te manu,
et confractus es, et lacerasti omnem humerum
eorum: et innitentibus eis super te, comminutus
es, et dissolvisti omnes renes eorum. 8 Propterea
haec dicit Dominus Deus: Ecce ego adducam super
te gladium: et interficiam de te hominem, et
iumentum. 9 Et erit Terra Aegypti in desertum, et
in solitudinem: et scient quia ego Dominus: pro eo
quod dixeris: Fluvius meus est, et ego feci eum. 10
Idcirco ecce ego ad te, et ad flumina tua: daboque
Terram Aegypti in solitudines, gladio dissipatam, a
turre Syenes, usque ad terminos Aethiopiae. 11 Non
pertransibit eam pes hominis, neque pes iumenti
gradietur in ea: et non habitabitur quadraginta
annis. 12 Daboque Terram Aegypti desertam in
medio terrarum desertarum, et civitates eius in
medio urbium subversarum, et erunt desolatae
quadraginta annis: et dispergam Aegyptios in
nationes, et ventilabo eos in terras. 13 Quia haec dicit
Dominus Deus: Post finem quadraginta annorum
congregabo Aegyptum de populis, in quibus dispersi
fuerant. 14 Et reducam captivitatem Aegypti, et
collocabo eos in terra Phathures, in terra nativitatis
suae: et erunt ibi in regnum humile: 15 inter
cetera regna erit humillima, et non elevabitur ultra
super nationes, et imminuam eos ne imperent
Gentibus. 16 Neque erunt ultra domui Israel in
confidentia, docentes iniquitatem, ut fugiant, et
sequantur eos: et scient quia ego Dominus Deus.
17 Et factum est in vigesimo et septimo anno, in
primo, in una mensis: factum est verbum Domini
ad me, dicens: 18 Fili hominis Nabuchodonosor rex
Babylonis servire fecit exercitum suum servitute
magna adversum Tyrum: omne caput decalvatum,
et omnis humerus depilatus est: et merces non
est reddita ei, neque exercitui eius de Tyro pro
servitute, qua servivit mihi adversus eam. 19
Propterea haec dicit Dominus Deus: Ecce ego dabo
Nabuchodonosor regem Babylonis in Terra Aegypti:
et accipiet multitudinem eius, et depraedabitur
manubias eius, et diripiet spolia eius: et erit merces
exercitui illius, 20 et operi, quo servivit adversus
eam: dedi ei Terram Aegypti, pro eo quod laboraverit
mihi, ait Dominus Deus. 21 In die illo pullulabit
cornu domui Israel, et tibi dabo apertum os in
medio eorum: et scient quia ego Dominus.

30 Et factum est verbum Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis propheta, et dic: Haec dicit
Dominus Deus: Ululate, vae, vae diei: 3 quia
iuxta est dies, et appropinquat dies Domini: dies
nubis, tempus Gentium erit. 4 Et veniet gladius in
Aegyptum: et erit pavor in Aethiopia, cum ceciderint
vulnerati in Aegypto, et ablata fuerit multitudo
illius, et destructa fundamenta eius. 5 Aethiopia, et
Libya, et Lydi, et omne reliquum vulgus, et Chub,
et filii terrae foederis, cum eis gladio cadent. 6
Haec dicit Dominus Deus: Et corruent fulcientes
Aegyptum, et destruetur superbia imperii eius: a
turre Syenes gladio cadent in ea, ait Dominus Deus
exercituum. 7 et dissipabuntur in medio terrarum
desolatarum, et urbes eius in medio civitatum
desertarum erunt. 8 Et scient quia ego Dominus: cum
dedero ignem in Aegypto, et attriti fuerint omnes
auxiliatores eius. 9 In die illa egredientur nuncii a
facie mea in trieribus ad conterendam Aethiopiae
confidentiam, et erit pavor in eis in die Aegypti,
quia absque dubio veniet. 10 Haec dicit Dominus
Deus: cessare faciam multitudinem Aegypti in manu
Nabuchodonosor regis Babylonis. 11 Ipse et populus
eius cum eo fortissimi Gentium adducentur ad
disperdendam terram: et evaginabunt gladios suos
super Aegyptum: et implebunt terram interfectis.
12 Et faciam alveos fluminum aridos, et tradam

terram in manus pessimorum: et dissipabo terram,
et plenitudinem eius manu alienorum, ego Dominus
locutus sum. 13 Haec dicit Dominus Deus: Et
disperdam simulachra, et cessare faciam idola de
Memphis: et dux de Terra Aegypti non erit amplius:
et dabo terrorem in Terra Aegypti. 14 Et disperdam
terram Phathures, et dabo ignem in Taphnis,
et faciam iudicia in Alexandria. 15 Et effundam
indignationem meam super Pelusium robur Aegypti,
et interficiam multitudinem Alexandriae, 16 et
dabo ignem in Aegypto: quasi parturiens dolebit
Pelusium, et Alexandria erit dissipata, et in Memphis
angustiae quotidianae. 17 Iuvenes Heliopoleos, et
Bubasti gladio cadent, et ipsae captivae ducentur.
18 Et in Taphnis nigrescet dies, cum contrivero
ibi sceptra Aegypti, et defecerit in ea superbia
potentiae eius: ipsam nubes operiet, filiae autem
eius in captivitatem ducentur. 19 Et iudicia faciam
in Aegypto: et scient quia ego Dominus. 20 Et
factum est in undecimo anno, in primo mense,
in septima mensis, factum est verbum Domini ad
me, dicens: 21 Fili hominis brachium Pharaonis
regis Aegypti confregi: et ecce non est obvolutum
ut restitueretur ei sanitas, ut ligaretur pannis,
et fasciaretur linteolis, ut recepto robore posset
tenere gladium. 22 Propterea haec dicit Dominus
Deus: Ecce ego ad Pharaonem regem Aegypti, et
comminuam brachium eius forte, sed confractum:
et deiiciam gladium de manu eius: 23 et dispergam
Aegyptum in Gentibus, et ventilabo eos in terris.
24 Et confortabo brachia regis Babylonis, daboque
gladium meum in manu eius: et confringam brachia
Pharaonis, et gement gemitibus interfecti coram
facie eius. 25 Et confortabo brachia regis Babylonis,
et brachia Pharaonis concident: et scient quia ego
Dominus, cum dedero gladium meum in manu regis
Babylonis, et extenderit eum super Terram Aegypti.
26 Et dispergam Aegyptum in nationes, et ventilabo
eos in terras, et scient quia ego Dominus.

31 Et factum est in anno undecimo, tertio mense,
una mensis, factum est verbum Domini ad me,
dicens: 2 Fili hominis dic Pharaoni regi Aegypti, et
populo eius: Cui similis factus es in magnitudine tua?
3 Ecce Assur quasi cedrus in Libano, pulcher ramis,
et frondibus nemorosus, excelsusque altitudine,
et inter condensas frondes elevatum est cacumen
eius. 4 Aquae nutrierunt illum, abyssus exaltavit
illum: flumina eius manabant in circuitu radicum
eius, et rivos suos emisit ad universa ligna regionis.
5 Propterea elevata est altitudo eius super omnia
ligna regionis: et multiplicata sunt arbusta eius, et
elevati sunt rami eius prae aquis multis. 6 Cumque
extendisset umbram suam, in ramis eius fecerunt
nidos omnia volatilia caeli, et sub frondibus eius
genuerunt omnes bestiae saltuum, et sub umbraculo
illius habitabat coetus Gentium plurimarum. 7
Eratque pulcherrimus in magnitudine sua, et
in dilatatione arbustorum suorum: erat enim
radix illius iuxta aquas multas. 8 Cedri non
fuerunt altiores illo in paradiso Dei, abietes non
adaequaverunt summitatem eius, et platani non
fuerunt aequae frondibus illius: omne lignum
paradisi Dei non est assimilatum illi, et pulchritudini
eius. 9 Quoniam speciosum feci eum, et multis,
condensisque frondibus: et aemulata sunt eum
omnia ligna voluptatis, quae erant in paradiso Dei.
10 Propterea haec dicit Dominus Deus: Pro eo quod
sublimatus est in altitudine, et dedit summitatem
suam virentem atque condensam, et elevatum
est cor eius in altitudine sua: 11 Tradidi eum in
manu fortissimi Gentium, faciens faciet ei: iuxta
impietatem eius eieci eum. 12 Et succident eum
alieni, et crudelissimi nationum, et proiicient eum
super montes, et in cunctis convallibus corruent
rami eius, et confringentur arbusta eius in universis
rupibus terrae: et recedent de umbraculo eius
omnes populi terrae, et relinquent eum. 13 In ruina
eius habitaverunt omnia volatilia caeli, et in ramis
eius fuerunt universae bestiae regionis. 14 Quam
ob rem non elevabuntur in altitudine sua omnia
ligna aquarum, nec ponent sublimitatem suam
inter nemorosa atque frondosa, nec stabunt in
sublimitate sua omnia, quae irrigantur aquis: quia
omnes traditi sunt in mortem ad terram ultimam in
medio filiorum hominum ad eos, qui descendunt in
lacum. 15 Haec dicit Dominus Deus: In die quando
descendit ad inferos, induxi luctum, operui eum
abysso: et prohibui flumina eius, et coercui aquas
multas: contristatus est super eum Libanus, et
omnia ligna agri concussa sunt. (Sheol h7585) 16 A
sonitu ruinae eius commovi Gentes, cum deducerem
eum ad infernum cum his, qui descendebant in
lacum: et consolata sunt in terra infima omnia
ligna voluptatis egregia, atque praeclara in Libano,
universa quae irrigabantur aquis. (Sheol h7585) 17
Nam et ipsi cum eo descendent ad infernum
ad interfectos gladio: et brachium uniuscuiusque
sedebit sub umbraculo eius in medio nationum.
(Sheol h7585) 18 Cui assimilatus es o inclyte atque
sublimis inter ligna voluptatis? Ecce deductus es
cum lignis voluptatis ad terram ultimam: in medio
incircumcisorum dormies, cum eis, qui interfecti
sunt gladio, ipse est Pharao, et omnis multitudo
eius, dicit Dominus Deus.

32 Et factum est, duodecimo anno, in mense
duodecimo, in una mensis, factum est verbum
Domini ad me, dicens: **2** Fili hominis assume
lamentum super Pharaonem regem Aegypti, et
dices ad eum: Leoni Gentium assimilatus es, et
draconi, qui est in mari: et ventilabas cornu in
fluminibus tuis, et conturbabas aquas pedibus
tuis, et conculcabas flumina earum. **3** Propterea
haec dicit Dominus Deus: Expandam super te
rete meum in multitudine populorum multorum,
et extraham te in sagena mea. **4** Et proiiciam
te in terram, super faciem agri abiiciam te: et
habitare faciam super te omnia volatilia caeli, et
saturabo de te bestias universae terrae. **5** Et dabo
carnes tuas super montes, et implebo colles tuos
sanie tua. **6** Et irrigabo terram foetore sanguinis
tui super montes, et valles implebuntur ex te.
7 Et operiam, cum extinctus fueris, caelum, et
nigrescere faciam stellas eius: solem nube tegam, et
luna non dabit lumen suum. **8** Omnia luminaria
caeli moerere faciam super te: et dabo tenebras
super terram tuam, dicit Dominus Deus, cum
ceciderint vulnerati tui in medio terrae, ait Dominus
Deus. **9** Et irritabo cor populorum multorum cum
induxero contritionem tuam in Gentibus super
terras, quas nescis. **10** Et stupescere faciam super
te populos multos: et reges eorum horrore nimio
formidabunt super te, propter universas iniquitates,
quas operatus es, cum volare coeperit gladius meus
super facies eorum: et obstupescent repente singuli
pro anima sua in die ruinae suae. **11** Quia haec dicit
Dominus Deus: Gladius regis Babylonis veniet tibi,
12 in gladiis fortium deiiciam multitudinem tuam:
inexpugnabiles omnes Gentes hae: et vastabunt
superbiam Aegypti, et dissipabitur multitudo eius.
13 Et perdam omnia iumenta eius, quae erant
super aquas plurimas: et non conturbabit eas pes
hominis ultra, neque ungula iumentorum turbabit
eas. **14** Tunc purissimas reddam aquas eorum, et
flumina eorum quasi oleum adducam, ait Dominus
Deus: **15** Cum dedero Terram Aegypti desolatam:
deseretur autem terra a plenitudine sua, quando
percussero omnes habitatores eius: et scient quia
ego Dominus. **16** Planctus est, et plangent eum:
filiae Gentium plangent eum: super Aegyptum, et
super multitudinem eius plangent eum, ait Dominus
Deus. **17** Et factum est in duodecimo anno, in
quintadecima mensis, factum est verbum Domini
ad me, dicens: **18** Fili hominis cane carmen lugubre
super multitudinem Aegypti: et detrahe eam ipsam,
et filias Gentium robustarum ad terram ultimam
cum his, qui descendunt in lacum. **19** Quo pulchrior
es? descende, et dormi cum incircumcisis. **20** In
medio interfectorum gladio cadent: gladius datus
est, attraxerunt eam, et omnes populos eius. **21**
Loquentur ei potentissimi robustorum de medio
inferni, qui cum auxiliatoribus eius descenderunt,
et dormierunt incircumcisi, interfecti gladio. **(Sheol h7585)** **22** Ibi Assur, et omnis multitudo eius: in
circuitu illius sepulchra eius: omnes interfecti, et qui
ceciderunt gladio. **23** Quorum data sunt sepulchra in
novissimis laci: et facta est multitudo eius per gyrum
sepulchri eius: universi interfecti, cadentesque
gladio, qui dederant quondam formidinem in terra
viventium. **24** Ibi Aelam, et omnis multitudo eius
per gyrum sepulchri sui, omnes hi interfecti,
ruentesque gladio: qui descenderunt incircumcisi
ad terram ultimam: qui posuerunt terrorem suum
in terra viventium, et portaverunt ignominiam
suam cum his, qui descenderunt in lacum. **25**
In medio interfectorum posuerunt cubile eius in
universis populis eius: in circuitu eius sepulchrum
illius: omnes hi incircumcisi, interfectique gladio.
dederunt enim terrorem suum in terra viventium,
et portaverunt ignominiam suam cum his, qui
descendunt in lacum: in medio interfectorum positi
sunt. **26** Ibi Mosoch, et Thubal, et omnis multitudo
eius: in circuitu eius sepulchra illius. omnes hi
incircumcisi, interfectique et cadentes gladio: quia
dederunt formidinem suam in terra viventium. **27**
Et non dormient cum fortibus, cadentibusque et
incircumcisis, qui descenderunt ad infernum cum
armis suis, et posuerunt gladios suos sub capitibus
suis, et fuerunt iniquitates eorum in ossibus eorum:
quia terror fortium facti sunt in terra viventium.
(Sheol h7585) **28** Et tu ergo in medio incircumcisorum
contereris, et dormies cum interfectis gladio. **29** Ibi
Idumaea, et reges eius, et omnes duces eius, qui dati
sunt cum exercitu suo cum interfectis gladio: et
qui cum incircumcisis dormierunt, et cum his, qui
descenderunt in lacum. **30** Ibi principes Aquilonis
omnes, et universi venatores: qui deducti sunt cum
interfectis, paventes, et in sua fortitudine confusi:
qui dormierunt incircumcisi cum interfectis gladio,
et portaverunt confusionem suam cum his, qui
descendunt in lacum. **31** Vidit eos Pharao, et
consolatus est super universa multitudine sua, quae
interfecta est gladio, Pharao, et omnis exercitus
eius, ait Dominus Deus: **32** quia dedit terrorem
suum in terra viventium, et dormivit in medio
incircumcisorum cum interfectis gladio: Pharao et
omnis multitudo eius: ait Dominus Deus.

33 Et factum est verbum Domini ad me dicens:
2 Fili hominis loquere ad filios populi tui,
et dices ad eos: Terra cum induxero super eam

gladium, et tulerit populus terrae virum unum
de novissimis suis, et constituerit eum super se
speculatorem: 3 et ille viderit gladium venientem
super terram, et cecinerit buccina, et annunciaverit
populo: 4 Audiens autem, quisquis ille est, sonitum
buccinae, et non se observaverit, veneritque gladius,
et tulerit eum: sanguis ipsius super caput eius erit.
5 Sonum buccinae audivit, et non se observavit,
sanguis eius in ipso erit: si autem se custodierit,
animam suam salvabit. 6 Quod si speculator
viderit gladium venientem, et non insonuerit
buccina: et populus se non custodierit, veneritque
gladius, et tulerit de eis animam: ille quidem in
iniquitate sua captus est, sanguinem autem eius de
manu speculatoris requiram. 7 Et tu fili hominis,
speculatorem dedi te domui Israel: audiens ergo
ex ore meo sermonem, annunciabis eis ex me. 8
Si me dicente ad impium: Impie, morte morieris:
non fueris locutus ut se custodiat impius a via sua:
ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem
autem eius de manu tua requiram. 9 Si autem
annunciante te ad impium ut a viis suis convertatur,
non fuerit conversus a via sua: ipse in iniquitate
sua morietur: porro tu animam tuam liberasti.
10 Tu ergo fili hominis dic ad domum Israel: Sic
locuti estis, dicentes: Iniquitates nostrae, et peccata
nostra super nos sunt, et in ipsis nos tabescimus:
quomodo ergo vivere poterimus? 11 Dic ad eos: Vivo
ego, dicit Dominus Deus: nolo mortem impii, sed ut
convertatur impius a via sua, et vivat. Convertimini
a viis vestris pessimis: et quare moriemini domus
Israel? 12 Tu itaque fili hominis dic ad filios populi
tui: Iustitia iusti non liberabit eum in quacumque
die peccaverit: et impietas impii non nocebit ei,
in quacumque die conversus fuerit ab impietate
sua: et iustus non poterit vivere in iustitia sua,
in quacumque die peccaverit. 13 Etiam si dixero
iusto quod vita vivat, et confisus in iustitia sua
fecerit iniquitatem: omnes iustitiae eius oblivioni
tradentur, et in iniquitate sua, quam operatus
est, in ipsa morietur. 14 Si autem dixero impio:
Morte morieris: et egerit poenitentiam a peccato
suo, feceritque iudicium et iustitiam, 15 et pignus
restituerit ille impius, rapinamque reddiderit, in
mandatis vitae ambulaverit, nec fecerit quidquam
iniustum: vita vivet, et non morietur. 16 Omnia
peccata eius, quae peccavit, non imputabuntur ei:
iudicium, et iustitiam fecit, vita vivet. 17 Et dixerunt
filii populi tui: Non est aequi ponderis via Domini,
et ipsorum via iniusta est. 18 Cum enim recesserit
iustus a iustitia sua, feceritque iniquitates, morietur
in eis. 19 Et cum recesserit impius ab impietate sua,
feceritque iudicium, et iustitiam, vivet in eis. 20 Et
dicitis: Non est recta via Domini. Unumquemque
iuxta vias suas iudicabo de vobis, domus Israel. 21
Et factum est in duodecimo anno, in decimo mense,
in quinta mensis transmigrationis nostrae, venit ad
me qui fugerat de Ierusalem, dicens: Vastata est
civitas. 22 Manus autem Domini facta fuerat ad me
vespere, antequam veniret qui fugerat: aperuitque
os meum donec veniret ad me mane, et aperto ore
meo non silui amplius. 23 Et factum est verbum
Domini ad me, dicens: 24 Fili hominis, qui habitant
in ruinosis his super humum Israel, loquentes
aiunt: Unus erat Abraham, et hereditate possedit
terram: nos autem multi sumus, nobis data est
terra in possessionem. 25 Idcirco dices ad eos: Haec
dicit Dominus Deus: Qui in sanguine comeditis, et
oculos vestros levatis ad immunditias vestras, et
sanguinem funditis: numquid terram hereditate
possidebitis? 26 Stetistis in gladiis vestris, fecistis
abominationes, et unusquisque uxorem proximi
sui polluit: et terram hereditate possidebitis? 27
Haec dices ad eos: Sic dicit Dominus Deus: Vivo
ego, quia qui in ruinosis habitant, gladio cadent: et
qui in agro est, bestiis tradetur ad devorandum:
qui autem in praesidiis, et speluncis sunt, peste
morientur. 28 Et dabo terram in solitudinem, et
in desertum, et deficiet superba fortitudo eius: et
desolabuntur montes Israel, eo quod nullus sit qui
per eos transeat. 29 Et scient quia ego Dominus,
cum dedero terram eorum desolatam, et desertam
propter universas abominationes suas, quas operati
sunt. 30 Et tu fili hominis: filii populi tui, qui
loquuntur de te iuxta muros, et in ostiis domorum,
et dicunt unus ad alterum, vir ad proximum suum
loquentes: Venite, et audiamus quis sit sermo
egrediens a Domino. 31 Et veniunt ad te, quasi si
ingrediatur populus, et sedent coram te populus
meus: et audiunt sermones tuos, et non faciunt eos:
quia in canticum oris sui vertunt illos, et avaritiam
suam sequitur cor eorum. 32 Et es eis quasi carmen
musicum, quod suavi, dulcique sono canitur: et
audiunt verba tua, et non faciunt ea. 33 Et cum
venerit quod praedictum est (ecce enim venit) tunc
scient quod prophetes fuerit inter eos.

34 Et factum est verbum Domini ad me,
dicens: 2 Fili hominis propheta de pastoribus
Israel: propheta, et dices pastoribus: Haec dicit
Dominus Deus: Vae pastoribus Israel, qui pascebant
semetipsos: nonne greges a pastoribus pascuntur?
3 Lac comedebatis, et lanis operiebamini, et quod
crassum erat occidebatis: gregem autem meum non
pascebatis. 4 Quod infirmum fuit non consolidastis,
et quod aegrotum non sanastis, quod confractum

est non alligastis, et quod abiectum est non
reduxistis, et quod perierat non quaesistis: sed
cum austeritate imperabatis eis, et cum potentia.
5 Et dispersae sunt oves meae, eo quod non esset
pastor: et factae sunt in devorationem omnium
bestiarum agri, et dispersae sunt. 6 Erraverunt
greges mei in cunctis montibus, et in universo colle
excelso: et super omnem faciem terrae dispersi
sunt greges mei, et non erat qui requireret, non
erat, inquam, qui requireret. 7 Propterea pastores
audite verbum Domini: 8 Vivo ego, dicit Dominus
Deus: quia pro eo quod facti sunt greges mei in
rapinam, et oves meae in devorationem omnium
bestiarum agri, eo quod non esset pastor (neque
enim quaesierunt pastores mei gregem meum:)
sed pascebant pastores semetipsos, et greges meos
non pascebant: 9 propterea pastores audite verbum
Domini: 10 Haec dicit Dominus Deus: Ecce ego ipse
super pastores requiram gregem meum de manu
eorum, et cessare faciam eos ut ultra non pascant
gregem, nec pascant amplius pastores semetipsos:
et liberabo gregem meum de ore eorum: et non erit
ultra eis in escam. 11 Quia haec dicit Dominus Deus:
Ecce ego ipse requiram oves meas, et visitabo eas.
12 Sicut visitat pastor gregem suum in die, quando
fuerit in medio ovium suarum dissipatarum: sic
visitabo oves meas, et liberabo eas de omnibus locis,
in quibus dispersae fuerant in die nubis, et caliginis.
13 Et educam eas de populis, et congregabo eas de
terris, et inducam eas in terram suam: et pascam
eas in montibus Israel, in rivis, et in cunctis sedibus
terrae. 14 In pascuis uberrimis pascam eas, et
in montibus excelsis Israel erunt pascua earum:
ibi requiescent in herbis virentibus, et in pascuis
pinguibus pascentur super montes Israel. 15 Ego
pascam oves meas: et ego eas accubare faciam, dicit
Dominus Deus. 16 Quod perierat requiram, et quod
abiectum erat reducam, et quod confractum fuerat
alligabo, et quod infirmum fuerat consolidabo,
et quod pingue et forte custodiam: et pascam
illas in iudicio. 17 Vos autem greges mei, haec
dicit Dominus Deus: Ecce ego iudico inter pecus
et pecus, arietum, et hircorum. 18 Nonne satis
vobis erat pascua bona depasci? insuper et reliquias
pascuarum vestrarum conculcastis pedibus vestris:
et cum purissimam aquam biberetis, reliquam
pedibus vestris turbabatis. 19 Et oves meae his, quae
conculcata pedibus vestris fuerant, pascebantur: et
quae pedes vestri turbaverant, haec bibebant. 20
Propterea haec dicit Dominus Deus ad vos: Ecce ego
ipse iudico inter pecus pingue, et macilentum: 21
pro eo quod lateribus, et humeris impingebatis, et
cornibus vestris ventilabatis omnia infirma pecora,
donec dispergerentur foras: 22 salvabo gregem
meum, et non erit ultra in rapinam, et iudicabo
inter pecus et pecus. 23 ET SUSCITABO SUPER
EAS PASTOREM UNUM, qui pascat eas, servum
meum David: ipse pascet eas, et ipse erit eis in
pastorem. 24 Ego autem Dominus ero eis in Deum:
et servus meus David princeps in medio eorum:
ego Dominus locutus sum. 25 Et faciam cum eis
pactum pacis, et cessare faciam bestias pessimas de
terra: et qui habitant in deserto, securi dormient
in saltibus. 26 Et ponam eos in circuitu collis mei
benedictionem: et deducam imbrem in tempore suo:
et pluviae benedictionis erunt. 27 Et dabit lignum
agri fructum suum, et terra dabit germen suum, et
erunt in terra sua absque timore: et scient quia ego
Dominus, cum contrivero catenas iugi eorum, et
eruero eos de manu imperantium sibi. 28 Et non
erunt ultra in rapinam in Gentibus, neque bestiae
terrae devorabunt eos: sed habitabunt confidenter
absque ullo terrore. 29 Et suscitabo eis germen
nominatum: et non erunt ultra imminuti fame in
terra, neque portabunt ultra opprobrium Gentium.
30 Et scient quia ego Dominus Deus eorum cum eis,
et ipsi populus meus domus Israel: ait Dominus
Deus. 31 Vos autem greges mei, greges pascuae
meae homines estis: et ego Dominus Deus vester,
dicit Dominus Deus.

35 Et factus est sermo Domini ad me, dicens:
2 Fili hominis pone faciem tuam adversum
montem Seir, et prophetabis de eo, et dices illi:
3 Haec dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te mons
Seir, et extendam manum meam super te, et
dabo te desolatum atque desertum. 4 Urbes tuas
demoliar, et tu desertus eris: et scies quia ego
Dominus. 5 Eo quod fueris inimicus sempiternus, et
concluseris filios Israel in manus gladii in tempore
afflictionis eorum, in tempore iniquitatis extremae:
6 Propterea vivo ego, dicit Dominus Deus: quoniam
sanguini tradam te, et sanguis te persequetur: et
cum sanguinem oderis, sanguis persequetur te. 7 Et
dabo montem Seir desolatum atque desertum: et
auferam de eo euntem, et redeuntem. 8 Et implebo
montes eius occisorum suorum: in collibus tuis,
et in vallibus tuis, atque in torrentibus interfecti
gladio cadent. 9 In solitudines sempiternas tradam
te, et civitates tuae non habitabuntur: et scietis
quia ego Dominus Deus. 10 Eo quod dixeris: Duae
gentes, et duae terrae meae erunt, et hereditate
possidebo eas: cum Dominus esset ibi: 11 Propterea
vivo ego, dicit Dominus Deus, quia faciam iuxta
iram tuam, et secundum zelum tuum, quem fecisti
odio habens eos: et notus efficiar per eos cum te

iudicavero. 12 Et scies quia ego Dominus audivi
universa opprobria tua, quae locutus es de montibus
Israel, dicens: Deserti, nobis ad devorandum dati
sunt. 13 Et insurrexistis super me ore vestro, et
rogastis adversum me verba vestra: ego audivi. 14
Haec dicit Dominus Deus: Laetante universa terra,
in solitudinem te redigam. 15 Sicuti gavisus es
super hereditatem domus Israel, eo quod fuerit
dissipata, sic faciam tibi: dissipatus eris mons Seir,
et Idumaea omnis: et scient quia ego Dominus.

36 Tu autem fili hominis propheta super montes
Israel, et dices: Montes Israel audite verbum
Domini: 2 Haec dicit Dominus Deus: Eo quod dixerit
inimicus de vobis: Euge, altitudines sempiternae
in hereditatem datae sunt nobis: 3 propterea
vaticinare, et dic: Haec dicit Dominus Deus: Pro eo
quod desolati estis, et conculcati per circuitum, et
facti in hereditatem reliquis Gentibus, et ascendistis
super labium linguae, et opprobrium populi: 4
propterea montes Israel audite verbum Domini Dei:
Haec dicit Dominus Deus montibus, et collibus,
torrentibus, vallibus et desertis, parietinis, et
urbibus derelictis, quae depopulatae sunt, et
subsannatae a reliquis Gentibus per circuitum. 5
Propterea haec dicit Dominus Deus: Quoniam in
igne zeli mei locutus sum de reliquis Gentibus, et
de Idumaea universa, quae dederunt terram meam
sibi in hereditatem cum gaudio, et toto corde, et
ex animo: et eiecerunt eam ut vastarent: 6 idcirco
vaticinare super humum Israel, et dices montibus,
et collibus, iugis, et vallibus: Haec dicit Dominus
Deus: Ecce ego in zelo meo, et in furore meo locutus
sum, eo quod confusionem gentium sustinueritis. 7
Idcirco haec dicit Dominus Deus: Ego levavi manum
meam ut Gentes, quae in circuitu vestro sunt,
ipsae confusionem suam portent. 8 Vos autem
montes Israel ramos vestros germinetis, et fructum
vestrum afferatis populo meo Israel: prope enim
est ut veniat: 9 Quia ecce ego ad vos, et convertar
ad vos, et arabimini, et accipietis sementem. 10
Et multiplicabo in vobis homines, omnemque
domum Israel: et habitabuntur civitates, et ruinosa
instaurabuntur. 11 Et replebo vos hominibus,
et iumentis: et multiplicabuntur, et crescent: et
habitare vos faciam sicut a principio, bonisque
donabo maioribus, quam habuistis ab initio: et
scietis quia ego Dominus. 12 Et adducam super
vos homines populum meum Israel, et hereditate
possidebunt te: et eris eis in hereditatem, et non
addes ultra ut absque eis sis. 13 Haec dicit Dominus
Deus: Pro eo quod dicunt de vobis: Devoratrix
hominum es, et suffocans gentem tuam: 14
Propterea homines non comedes amplius, et gentem
tuam non necabis ultra, ait Dominus Deus: 15 Nec
auditam faciam in te amplius confusionem Gentium,
et opprobrium populorum nequaquam portabis, et
gentem tuam non amittes amplius, ait Dominus
Deus. 16 Et factum est verbum Domini ad me,
dicens: 17 Fili hominis domus Israel habitaverunt
in humo sua, et polluerunt eam in viis suis, et in
studiis suis iuxta immunditiam menstruatae facta
est via eorum coram me. 18 Et effudi indignationem
meam super eos pro sanguine, quem fuderunt
super terram, et in idolis suis polluerunt eam.
19 Et dispersi eos in Gentes, et ventilati sunt in
terras: iuxta vias eorum, et adinventiones eorum
iudicavi eos. 20 Et ingressi sunt ad Gentes, ad
quas introierunt, et polluerunt nomen sanctum
meum, cum diceretur de eis: Populus Domini iste
est, et de terra eius egressi sunt. 21 Et peperci
nomini sancto meo, quod polluerat domus Israel in
Gentibus, ad quas ingressi sunt. 22 Idcirco dices
domui Israel: Haec dicit Dominus Deus: Non propter
vos ego faciam, domus Israel, sed propter nomen
sanctum meum, quod polluistis in Gentibus, ad quas
intrastis. 23 Et sanctificabo nomen meum magnum,
quod pollutum est inter Gentes, quod polluistis in
medio earum: ut sciant Gentes quia ego Dominus,
ait Dominus exercituum, cum sanctificatus fuero
in vobis coram eis: 24 Tollam quippe vos de
Gentibus, et congregabo vos de universis terris, et
adducam vos in terram vestram. 25 Et effundam
super vos aquam mundam, et mundabimini ab
omnibus inquinamentis vestris, et ab universis
idolis vestris mundabo vos. 26 Et dabo vobis cor
novum, et spiritum novum ponam in medio vestri:
et auferam cor lapideum de carne vestra, et dabo
vobis cor carneum. 27 Et spiritum meum ponam
in medio vestri: et faciam ut in praeceptis meis
ambuletis, et iudicia mea custodiatis, et operemini.
28 Et habitabitis in terra, quam dedi patribus
vestris: et eritis mihi in populum, et ego ero
vobis in Deum. 29 Et salvabo vos ex universis
inquinamentis vestris: et vocabo frumentum, et
multiplicabo illud, et non imponam vobis famem.
30 Et multiplicabo fructum ligni, et genimina agri,
ut non portetis ultra opprobrium famis in Gentibus.
31 Et recordabimini viarum vestrarum pessimarum,
studiorumque non bonorum: et displicebunt vobis
iniquitates vestrae, et scelera vestra. 32 Non propter
vos ego faciam, ait Dominus Deus, notum sit vobis:
confundimini, et erubescite super viis vestris,
domus Israel. 33 Haec dicit Dominus Deus: In
die, qua mundavero vos ex omnibus iniquitatibus
vestris, et inhabitari fecero urbes, et instauravero

ruinosa, 34 et terra deserta fuerit exculta, quae
quondam erat desolata in oculis omnis viatoris,
35 dicent: Terra illa inculta, facta est ut hortus
voluptatis: et civitates desertae, et destitutae atque
suffossae, munitae sederunt. 36 Et scient Gentes
quaecumque derelictae fuerint in circuitu vestro,
quia ego Dominus aedificavi dissipata, plantavique
inculta, ego Dominus locutus sim, et fecerim. 37
Haec dicit Dominus Deus: Adhuc in hoc invenient
me domus Israel, ut faciam eis: Multiplicabo eos
sicut gregem hominum, 38 ut gregem sanctum, ut
gregem Ierusalem in sollemnitatibus eius: Sic erunt
civitates desertae, plenae gregibus hominum: et
scient quia ego Dominus.

37 Facta est super me manus Domini, et eduxit
me in spiritu Domini: et dimisit me in medio
campi, qui erat plenus ossibus: 2 Et circumduxit
me per ea in gyro: erant autem multa valde super
faciem campi, siccaque vehementer. 3 Et dixit ad
me: Fili hominis putasne vivent ossa ista? Et dixi:
Domine Deus, tu nosti. 4 Et dixit ad me: Vaticinare
de ossibus istis: et dices eis: Ossa arida audite
verbum Domini. 5 Haec dicit Dominus Deus ossibus
his: Ecce ego intromittam in vos spiritum, et vivetis.
6 Et dabo super vos nervos, et succrescere faciam
super vos carnes, et superextendam in vobis cutem:
et dabo vobis spiritum, et vivetis, et scietis quia
ego Dominus. 7 Et prophetavi sicut praeceperat
mihi: factus est autem sonitus, prophetante me,
et ecce commotio: et accesserunt ossa ad ossa,
unumquodque ad iuncturam suam. 8 Et vidi, et
ecce super ea nervi, et carnes ascenderunt: et
extenta est in eis cutis desuper, et spiritum non
habebant. 9 Et dixit ad me: Vaticinare ad spiritum,
vaticinare fili hominis, et dices ad spiritum: Haec
dicit Dominus Deus: A quattuor ventis veni spiritus,
et insuffla super interfectos istos, et reviviscant. 10
Et prophetavi sicut praeceperat mihi: et ingressus
est in ea spiritus, et vixerunt: steteruntque super
pedes suos exercitus grandis nimis valde. 11 Et dixit
ad me: Fili hominis, ossa haec universa, domus
Israel est: ipsi dicunt: Aruerunt ossa nostra, et
periit spes nostra, et abscissi sumus. 12 Propterea
vaticinare, et dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus:
Ecce ego aperiam tumulos vestros, et educam vos
de sepulchris vestris populus meus: et inducam vos
in terram Israel. 13 Et scietis quia ego Dominus,
cum aperuero sepulchra vestra, et eduxero vos de
tumulis vestris popule meus: 14 Et dedero spiritum
meum in vobis, et vixeritis, et requiescere vos
faciam super humum vestram: et scietis quia ego
Dominus locutus sum, et feci, ait Dominus Deus.
15 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 16 Et
tu fili hominis sume tibi lignum unum: et scribe
super illud: Iudae, et filiis Israel sociis eius: et tolle
lignum alterum, et scribe super illud: Ioseph ligno
Ephraim, et cunctae domui Israel sociis eius. 17
Et adiunge illa, unum ad alterum tibi in lignum
unum: et erunt in unionem in manu tua. 18 Cum
autem dixerint ad te filii populi tui loquentes: Non
indicas nobis quid in his tibi velis? 19 loqueris ad
eos: Haec dicit Dominus Deus: Ecce ego assumam
lignum Ioseph, quod est in manu Ephraim, et tribus
Israel, quae sunt ei adiunctae: et dabo eas pariter
cum ligno Iuda, et faciam eas in lignum unum: et
erunt unum in manu eius. 20 Erunt autem ligna,
super quae scripseris in manu tua, in oculis eorum.
21 Et dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Ecce
ego assumam filios Israel de medio nationum,
ad quas abierunt: et congregabo eos undique, et
adducam eos ad humum suam. 22 Et faciam eos
in gentem unam in terra in montibus Israel, et
rex unus erit omnibus imperans: et non erunt
ultra duae gentes, nec dividentur amplius in duo
regna. 23 Neque polluentur ultra in idolis suis, et
abominationibus suis, et cunctis iniquitatibus suis:
et salvos eos faciam de universis sedibus suis, in
quibus peccaverunt, et emundabo eos: et erunt
mihi populus, et ego ero eis Deus. 24 Et servus meus
David rex super eos, et pastor unus erit omnium
eorum: in iudiciis meis ambulabunt, et mandata
mea custodient, et facient ea. 25 Et habitabunt
super terram, quam dedi servo meo Iacob, in qua
habitaverunt patres vestri: et habitabunt super eam
ipsi, et filii eorum, et filii filiorum eorum, usque
in sempiternum: et David servus meus princeps
eorum in perpetuum. 26 Et percutiam illis foedus
pacis, pactum sempiternum erit eis: et fundabo eos,
et multiplicabo, et dabo sanctificationem meam in
medio eorum in perpetuum. 27 Et erit tabernaculum
meum in eis: et ero eis Deus, et ipsi erunt mihi
populus. 28 Et scient Gentes quia ego Dominus
sanctificator Israel, cum fuerit sanctificatio mea in
medio eorum in perpetuum.

38 Et factus est sermo Domini ad me, dicens: 2
Fili hominis pone faciem tuam contra Gog,
et terram Magog, principem capitis Mosoch, et
Thubal: et vaticinare de eo, 3 et dices ad eum: Haec
dicit Dominus Deus: Ecce ego ad te Gog principem
capitis Mosoch et Thubal, 4 et circumagam te, et
ponam frenum in maxillis tuis: et educam te, et
omnem exercitum tuum, equos et equites vestitos
loricis universos, multitudinem magnam, hastam
et clypeum arripientium et gladium. 5 Persae,

Aethiopes, et Libyes cum eis, omnes scutati et
galeati. 6 Gomer, et universa agmina eius, domus
Thogorma, latera Aquilonis, et totum robur eius,
populique multi tecum. 7 Praepara, et instrue te, et
omnem multitudinem tuam, quae coacervata est ad
te: et esto eis in praeceptum. 8 Post dies multos
visitaberis: in novissimo annorum venies ad terram,
quae reversa est a gladio, et congregata est de
populis multis ad montes Israel, qui fuerunt deserti
iugiter: haec de populis educta est, et habitabunt
in ea confidenter universi. 9 Ascendens autem
quasi tempestas venies, et quasi nubes, ut operias
terram tu, et omnia agmina tua, et populi multi
tecum. 10 Haec dicit Dominus Deus: In die illa
ascendent sermones super cor tuum, et cogitabis
cogitationem pessimam: 11 et dices: Ascendam
ad terram absque muro: veniam ad quiescentes,
habitantesque secure: hi omnes habitant sine muro,
vectes, et portae non sunt eis: 12 Ut diripias spolia,
et invadas praedam, ut inferas manum tuam super
eos, qui deserti fuerant, et postea restituti, et super
populum, qui est congregatus ex Gentibus, qui
possidere coepit, et esse habitator umbilici terrae.
13 Saba, et Dedan, et negotiatores Tharsis, et omnes
leones eius dicent tibi: Numquid ad sumenda spolia
tu venis? ecce ad diripiendam praedam congregasti
multitudinem tuam, ut tollas argentum, et aurum,
et auferas supellectilem, atque substantiam, et
diripias manubias infinitas. 14 Propterea vaticinare
fili hominis, et dices ad Gog: Haec dicit Dominus
Deus: Numquid non in die illo, cum habitaverit
populus meus Israel confidenter, scies? 15 Et venies
de loco tuo a lateribus Aquilonis tu et populi
multi tecum ascensores equorum universi, coetus
magnus, et exercitus vehemens. 16 Et ascendes
super populum meum Israel quasi nubes, ut operias
terram. In novissimis diebus eris, et adducam te
super terram meam: ut sciant Gentes me, cum
sanctificatus fuero in te in oculis eorum, o Gog. 17
Haec dicit Dominus Deus: Tu ergo ille es, de quo
locutus sum in diebus antiquis in manu servorum
meorum prophetarum Israel, qui prophetaverunt in
diebus illorum temporum, ut adducerem te super
eos. 18 Et erit in die illa, in die adventus Gog super
terram Israel, ait Dominus Deus, ascendet indignatio
mea in furore meo. 19 Et in zelo meo, in igne irae
meae locutus sum. Quia in die illa erit commotio
magna super terram Israel: 20 et commovebuntur a
facie mea pisces maris, et volucres caeli, et bestiae
agri, et omne reptile, quod movetur super humum,
cunctique homines, qui sunt super faciem terrae:
et subvertentur montes, et cadent sepes, et omnis
murus corruet in terram. 21 Et convocabo adversus
eum in cunctis montibus meis gladium, ait Dominus
Deus: gladius uniuscuiusque in fratrem suum
dirigetur. 22 Et iudicabo eum peste, et sanguine, et
imbre vehementi et lapidibus immensis: ignem, et
sulphur pluam super eum, et super exercitum eius,
et super populos multos, qui sunt cum eo. 23 Et
magnificabor, et sanctificabor: et notus ero in oculis
multarum gentium, et scient quia ego Dominus.

39 Tu autem fili hominis vaticinare adversum
Gog, et dices: Haec dicit Dominus Deus: Ecce
ego super te Gog principem capitis Mosoch et
Thubal: 2 et circumagam te, et seducam te, et
ascendere te faciam de lateribus Aquilonis: et
adducam te super montes Israel. 3 Et percutiam
arcum tuum in manu sinistra tua, et sagittas tuas de
manu dextera tua deiiciam. 4 Super montes Israel
cades tu, et omnia agmina tua, et populi tui, qui
sunt tecum: feris, avibus, omnique volatili, et bestiis
terrae dedi te ad devorandum. 5 Super faciem
agri cades: quia ego locutus sum, ait Dominus
Deus. 6 Et immittam ignem in Magog, et in his,
qui habitant in insulis confidenter: et scient quia
ego Dominus. 7 Et nomen sanctum meum notum
faciam in medio populi mei Israel, et non polluam
nomen sanctum meum amplius: et scient Gentes
quia ego Dominus sanctus Israel. 8 Ecce venit,
et factum est, ait Dominus Deus: haec est dies,
de qua locutus sum. 9 Et egredientur habitatores
de civitatibus Israel, et succendent et comburent
arma, clypeum, et hastas, arcum, et sagittas, et
baculos manuum, et contos: et succendent ea
igne septem annis. 10 Et non portabunt ligna de
regionibus, neque succident de saltibus: quoniam
arma succendent igne, et depraedabuntur eos,
quibus praedae fuerant, et diripient vastatores suos,
ait Dominus Deus. 11 Et erit in die illa: dabo Gog
locum nominatum sepulchrum in Israel: vallem
viatorum ad Orientem maris, quae obstupescere
faciet praetereuntes: et sepelient ibi Gog, et omnem
multitudinem eius, et vocabitur vallis multitudinis
Gog. 12 Et sepelient eos domus Israel, ut mundent
terram septem mensibus. 13 Sepeliet autem eum
omnis populus terrae, et erit eis nominata dies,
in qua glorificatus sum, ait Dominus Deus. 14 Et
viros iugiter constituent lustrantes terram, qui
sepeliant, et requirant eos, qui remanserant super
faciem terrae, ut emundent eam: post menses
autem septem quaerere incipient. 15 Et circuibunt
peragrantes terram: cumque viderint os hominis,
statuent iuxta illud titulum, donec sepeliant illud
pollinctores in valle multitudinis Gog. 16 Nomen
autem civitatis Amona, et mundabunt terram. 17

Tu ergo fili hominis, haec dicit Dominus Deus: Dic
omni volucri, et universis avibus, cunctisque bestiis
agri: Convenite, properate, concurrite undique ad
victimam meam, quam ego immolo vobis, victimam
grandem super montes Israel: ut comedatis carnem,
et bibatis sanguinem. 18 Carnes fortium comedetis,
et sanguinem principum terrae bibetis: arietum, et
agnorum, et hircorum, taurorumque et altilium,
et pinguium omnium. 19 Et comedetis adipem in
saturitatem, et bibetis sanguinem in ebrietatem,
de victima, quam ego immolabo vobis: 20 et
saturabimini super mensam meam de equo, et
equite forti, et de universis viris bellatoribus,
ait Dominus Deus. 21 Et ponam gloriam meam
in Gentibus: et videbunt omnes gentes iudicium
meum, quod fecerim, et manum meam, quam
posuerim super eos. 22 Et scient domus Israel quia
ego Dominus Deus eorum a die illa, et deinceps. 23
Et scient Gentes quoniam in iniquitate sua capta
sit domus Israel, eo quod dereliquerint me, et
absconderim faciem meam ab eis: et tradiderim eos
in manus hostium, et ceciderint in gladio universi.
24 Iuxta immunditiam eorum, et scelus feci eis, et
abscondi faciem meam ab illis. 25 Propterea haec
dicit Dominus Deus: Nunc reducam captivitatem
Iacob, et miserebor omnis domus Israel: et assumam
zelum pro nomine sancto meo. 26 Et portabunt
confusionem suam, et omnem praevaricationem,
qua praevaricati sunt in me, cum habitaverint in
terra sua confidenter neminem formidantes: 27 et
reduxero eos de populis, et congregavero de terris
inimicorum suorum, et sanctificatus fuero in eis, in
oculis gentium plurimarum. 28 Et scient quia ego
Dominus Deus eorum, eo quod transtulerim eos in
nationes; et congregaverim eos super terram suam,
et non dereliquerim quemquam ex eis ibi. 29 Et
non abscondam ultra faciem meam ab eis, eo quod
effuderim spiritum meum super omnem domum
Israel, ait Dominus Deus.

40 In vigesimo quinto anno transmigrationis
nostrae, in exordio anni, decima mensis,
quartodecimo anno postquam percussa est civitas:
in ipsa hac die facta est super me manus Domini,
et adduxit me illuc. 2 In visionibus Dei adduxit
me in terram Israel, et dimisit me super montem
excelsum nimis: super quem erat quasi aedificium
civitatis vergentis ad Austrum. 3 Et introduxit me
illuc: et ecce vir, cuius erat species quasi species
aeris, et funiculus lineus in manu eius, et calamus
mensurae in manu eius: stabat autem in porta. 4
Et locutus est ad me idem vir: Fili hominis vide
oculis tuis, et auribus tuis audi, et pone cor tuum in
omnia, quae ego ostendam tibi: quia ut ostendantur
tibi adductus es huc: annuncia omnia, quae tu
vides, domui Israel. 5 Et ecce murus forinsecus in
circuitu domus undique, et in manu viri calamus
mensurae sex cubitorum, et palmo: et mensus
est latitudinem aedificii calamo uno, altitudinem
quoque calamo uno. 6 Et venit ad portam quae
respiciebat viam orientalem, et ascendit per gradus
eius: et mensus est limen portae calamo uno
latitudinem, id est, limen unum calamo uno in
latitudine: 7 et thalamum uno calamo in longum,
et uno calamo in latum: et inter thalamos, quinque
cubitos: 8 et limen portae iuxta vestibulum portae
intrinsecus, calamo uno. 9 Et mensus est vestibulum
portae octo cubitorum, et frontem eius duobus
cubitis: vestibulum autem portae erat intrinsecus.
10 Porro thalami portae ad viam Orientalem, tres
hinc et tres inde: mensura una trium, et mensura
una frontium ex utraque parte. 11 Et mensus est
latitudinem liminis portae, decem cubitorum: et
longitudinem portae, tredecim cubitorum: 12 Et
marginem ante thalamos cubiti unius: et cubitus
unus finis utrimque: thalami autem, sex cubitorum
erant hinc et inde. 13 Et mensus est portam a
tecto thalami, usque ad tectum eius, latitudinem
vigintiquinque cubitorum: ostium contra ostium.
14 Et fecit frontes per sexaginta cubitos: et ad
frontem atrium portae undique per circuitum. 15
Et ante faciem portae, quae pertingebat usque ad
faciem vestibuli portae interioris, quinquaginta
cubitos. 16 Et fenestras obliquas in thalamis,
et in frontibus eorum, quae erant intra portam
undique per circuitum: similiter autem erant et
in vestibulis fenestrae per gyrum intrinsecus,
et ante frontes pictura palmarum. 17 Et eduxit
me ad atrium exterius, et ecce gazophylacia, et
pavimentum stratum lapide in atrio per circuitum:
triginta gazophylacia in circuitu pavimenti. 18
Et pavimentum in fronte portarum secundum
longitudinem portarum erat inferius. 19 Et mensus
est latitudinem a facie portae inferioris usque
ad frontem atrii interioris extrinsecus, centum
cubitos ad Orientem, et ad Aquilonem. 20 Portam
quoque, quae respiciebat viam Aquilonis atrii
exterioris, mensus est tam in longitudine, quam
in latitudine. 21 Et thalamos eius tres hinc, et
tres inde: et frontem eius, et vestibulum eius
secundum mensuram portae prioris, quinquaginta
cubitorum longitudinem eius, et latitudinem viginti
quinque cubitorum. 22 Fenestrae autem eius, et
vestibulum, et sculpturae secundum mensuram
portae, quae respiciebat ad Orientem: et septem
graduum erat ascensus eius, et vestibulum ante

eam. 23 Et porta atrii interioris contra portam
Aquilonis, et Orientalem: et mensus est a porta
usque ad portam centum cubitos. 24 Et eduxit me ad
viam australem, et ecce porta, quae respiciebat ad
Austrum: et mensus est frontem eius, et vestibulum
eius iuxta mensuras superiores. 25 Et fenestras
eius, et vestibula in circuitu, sicut fenestras ceteras:
quinquaginta cubitorum longitudine, et latitudine
vigintiquinque cubitorum. 26 Et in gradibus septem
ascendebatur ad eam: et vestibulum ante fores eius:
et caelatae palmae erant, una hinc, et altera inde in
fronte eius. 27 Et porta atrii interioris in via australi:
et mensus est a porta usque ad portam in via australi,
centum cubitos. 28 Et introduxit me in atrium
interius ad portam australem: et mensus est portam
iuxta mensuras superiores. 29 Thalamum eius, et
frontem eius, et vestibulum eius eisdem mensuris:
et fenestras eius, et vestibulum eius in circuitu
quinquaginta cubitos longitudinis, et latitudinis
vigintiquinque cubitos. 30 Et vestibulum per gyrum
longitudine vigintiquinque cubitorum, et latitudine
quinque cubitorum. 31 Et vestibulum eius ad atrium
exterius, et palmas eius in fronte: et octo gradus
erant, quibus ascendebatur per eam. 32 Et introduxit
me in atrium interius per viam orientalem: et
mensus est portam secundum mensuras superiores.
33 Thalamum eius, et frontem eius, et vestibulum
eius sicut supra: et fenestras eius, et vestibula eius
in circuitu, longitudine quinquaginta cubitorum,
et latitudine vigintiquinque cubitorum. 34 Et
vestibulum eius, id est atrii exterioris: et palmae
caelatae in fronte eius hinc et inde: et in octo
gradibus ascensus eius. 35 Et introduxit me ad
portam, quae respiciebat ad Aquilonem: et mensus
est secundum mensuras superiores. 36 Thalamum
eius, et frontem eius, et vestibulum eius, et fenestras
eius per circuitum, longitudine quinquaginta
cubitorum, et latitudine vigintiquinque cubitorum.
37 Et vestibulum eius respiciebat ad atrium exterius:
et caelatura palmarum in fronte eius hinc et
inde: et in octo gradibus ascensus eius. 38 Et
per singula gazophylacia ostium in frontibus
portarum: ibi lavabant holocaustum. 39 Et in
vestibulo portae, duae mensae hinc, et duae mensae
inde: ut immoletur super eas holocaustum, et pro
peccato, et pro delicto. 40 Et ad latus exterius,
quod ascendit ad ostium portae, quae pergit ad
Aquilonem, duae mensae: et ad latus alterum ante
vestibulum portae, duae mensae. 41 Quattuor
mensae hinc, et quattuor mensae inde: per latera
portae octo mensae erant, super quas immolabant.
42 Quattuor autem mensae ad holocaustum, de
lapidibus quadris extructae: longitudine cubiti
unius et dimidii: et latitudine cubiti unius et
dimidii: et altitudine cubiti unius: super quas
ponant vasa, in quibus immolatur holocaustum,
et victima. 43 Et labia earum palmi unius, reflexa
intrinsecus per circuitum: super mensas autem
carnes oblationis. 44 Et extra portam interiorem
gazophylacia cantorum in atrio interiori, quod erat
in latere portae respicientis ad Aquilonem: et facies
eorum contra viam Australem, una ex latere portae
Orientalis, quae respiciebat ad viam Aquilonis. 45 Et
dixit ad me: Hoc est gazophylacium, quod respicit
viam Meridianam, sacerdotum erit, qui excubant
in custodiis templi. 46 Porro gazophylacium, quod
respicit ad viam Aquilonis, sacerdotum erit, qui
excubant ad ministerium altaris. isti sunt filii
Sadoc, qui accedunt de filiis Levi ad Dominum ut
ministrent ei. 47 Et mensus est atrium longitudine
centum cubitorum, et latitudine centum cubitorum
per quadrum: et altare ante faciem templi. 48 Et
introduxit me in vestibulum templi: et mensus est
vestibulum quinque cubitis hinc, et quinque cubitis
inde: et latitudinem portae trium cubitorum hinc,
et trium cubitorum inde. 49 Longitudinem autem
vestibuli viginti cubitorum, et latitudinem undecim
cubitorum, et octo gradibus ascendebatur ad eam.
Et columnae erant in frontibus: una hinc, et altera
inde.

41 Et introduxit me in templum, et mensus est
frontes, sex cubitos latitudinis hinc, et sex
cubitos latitudinis inde, latitudinem tabernaculi. 2
Et latitudo portae, decem cubitorum erat: et latera
portae, quinque cubitis hinc, et quinque cubitis
inde: et mensus est longitudinem eius quadraginta
cubitorum, et latitudinem viginti cubitorum. 3
Et introgressus intrinsecus mensus est in fronte
portae duos cubitos: et portam, sex cubitorum:
et latitudinem portae, septem cubitorum. 4 Et
mensus est longitudinem eius viginti cubitorum,
et latitudinem eius viginti cubitorum, ante faciem
templi: et dixit ad me: Hoc est sanctum sanctorum.
5 Et mensus est parietem domus sex cubitorum: et
latitudinem lateris quattuor cubitorum undique
per circuitum domus. 6 Latera autem, latus ad
latus, bis triginta tria: et erant eminentia, quae
ingrederentur per parietem domus, in lateribus
per circuitum, ut continerent, et non attingerent
parietem templi. 7 Et platea erat in rotundum,
ascendens sursum per cochleam, et in coenaculum
templi deferebat per gyrum: idcirco latius erat
templum in superioribus: et sic de inferioribus
ascendebatur ad superiora in medium. 8 Et vidi
in domo altitudinem per circuitum, fundata latera

ad mensuram calami sex cubitorum spatio: 9 et
latitudinem per parietem lateris forinsecus quinque
cubitorum: et erat interior domus in lateribus
domus. 10 Et inter gazophylacia latitudinem
viginti cubitorum in circuitu domus undique, 11
et ostium lateris ad orationem: ostium unum ad
viam Aquilonis, et ostium unum ad viam Australem:
et latitudinem loci ad orationem, quinque
cubitorum in circuitu. 12 Et aedificium, quod erat
separatum, versumque ad viam respicientem ad
mare, latitudinis septuaginta cubitorum. paries
autem aedificii, quinque cubitorum latitudinis per
circuitum: et longitudo eius nonaginta cubitorum.
13 Et mensus est domus longitudinem, centum
cubitorum: et quod separatum erat aedificium,
et parietes eius, longitudinis centum cubitorum.
14 Latitudo autem ante faciem domus: et eius,
quod erat separatum contra Orientem, centum
cubitorum. 15 Et mensus est longitudinem aedificii
contra faciem eius, quod erat separatum ad dorsum:
ethecas ex utraque parte centum cubitorum: et
templum interius, et vestibula atrii. 16 Limina, et
fenestras obliquas, et ethecas in circuitu per tres
partes, contra uniuscuiusque limen, stratumque
ligno per gyrum in circuitu: terra autem usque
ad fenestras, et fenestrae clausae super ostia. 17
Et usque ad domum interiorem, et forinsecus
per omnem parietem in circuitu intrinsecus, et
forinsecus, ad mensuram. 18 Et fabrefacta cherubim
et palmae: et palma inter cherub et cherub, duasque
facies habebat cherub. 19 Faciem hominis iuxta
palmam ex hac parte, et faciem leonis iuxta palmam
ex alia parte: expressam per omnem domum in
circuitu. 20 De terra usque ad superiora portae,
cherubim, et palmae caelatae erant in pariete
templi. 21 Limen quadrangulum, et facies sanctuarii,
aspectus contra aspectum. 22 Altaris lignei trium
cubitorum altitudo: et longitudo eius duorum
cubitorum: et anguli eius, et longitudo eius, et
parietes eius lignei. Et locutus est ad me: Haec
est mensa coram Domino. 23 Et duo ostia erant
in templo, et in sanctuario. 24 Et in duobus ostiis
ex utraque parte bina erant ostiola, quae in se
invicem plicabantur: bina enim ostia erant ex
utraque parte ostiorum. 25 Et caelata erant in ipsis
ostiis templi cherubim, et sculptura palmarum,
sicut in parietibus quoque expressa erant: quam
ob rem et grossiora erant ligna in vestibuli fronte
forinsecus. 26 Super quae fenestrae obliquae, et
similitudo palmarum hinc atque inde in humerulis
vestibuli: secundum latera domus, latitudinemque
parietum.

42 Et eduxit me in atrium exterius per viam
ducentem ad Aquilonem, et introduxit me
in gazophylacium, quod erat contra separatum
aedificium, et contra aedem vergentem ad
Aquilonem. 2 In facie longitudinis, centum
cubitos ostii Aquilonis: et latitudinis quinquaginta
cubitos, 3 contra viginti cubitos atrii interioris, et
contra pavimentum stratum lapide atrii exterioris,
ubi erat porticus iuncta porticui triplici. 4 Et
ante gazophylacia deambulatio decem cubitorum
latitudinis, ad interiora respiciens viae cubiti
unius. Et ostia eorum ad Aquilonem: 5 Ubi
erant gazophylacia in superioribus humiliora: quia
supportabant porticus, quae ex illis eminebant
de inferioribus, et de mediis aedificii. 6 Tristega
enim erant, et non habebant columnas, sicut
erant columnae atriorum: propterea eminebant
de inferioribus, et de mediis a terra cubitis
quinquaginta. 7 Et peribolus exterior secundum
gazophylacia, quae erant in via atrii exterioris
ante gazophylacia: longitudo eius quinquaginta
cubitorum. 8 Quia longitudo erat gazophylaciorum
atrii exterioris quinquaginta cubitorum: et
longitudo ante faciem templi, centum cubitorum.
9 Et erat subter gazophylacia haec introitus ab
Oriente ingredientium in ea de atrio exteriori. 10
In latitudine periboli atrii, quod erat contra viam
Orientalem, in faciem aedificii separati, et erant
ante aedificium gazophylacia. 11 Et via ante faciem
eorum iuxta similitudinem gazophylaciorum, quae
erant in via Aquilonis: secundum longitudinem
eorum, sic et latitudo eorum: et omnis introitus
eorum, et similitudines, et ostia eorum. 12
secundum ostia gazophylaciorum, quae erant
in via respiciente ad Notum: ostium in capite
viae: quae via erat ante vestibulum separatum
per viam Orientalem ingredientibus. 13 Et dixit
ad me: Gazophylacia Aquilonis, et gazophylacia
Austri, quae sunt ante aedificium separatum: haec
sunt gazophylacia sancta: in quibus vescuntur
sacerdotes, qui appropinquant ad Dominum in
sancta sanctorum: ibi ponent sancta sanctorum,
et oblationem pro peccato, et pro delicto: locus
enim sanctus est. 14 Cum autem ingressi fuerint
sacerdotes, non egredientur de sanctis in atrium
exterius: et ibi reponent vestimenta sua, in
quibus ministrant, quia sancta sunt: vestienturque
vestimentis aliis, et sic procedent ad populum. 15
Cumque complesset mensuras domus interioris,
eduxit me per viam portae, quae respiciebat ad
viam Orientalem: et mensus est eam undique
per circuitum. 16 Mensus est autem contra
ventum Orientalem calamo mensurae, quingentos

calamos in calamo mensurae per circuitum. 17 Et mensus est contra ventum Aquilonis quingentos calamos in calamo mensurae per gyrum. 18 Et ad ventum Australem mensus est quingentos calamos in calamo mensurae per circuitum. 19 Et ad ventum Occidentalem mensus est quingentos calamos in calamo mensurae. 20 Per quattuor ventos mensus est murum eius undique per circuitum, longitudinem quingentorum cubitorum, et latitudinem quingentorum cubitorum dividentem inter sanctuarium et vulgi locum.

43 Et duxit me ad portam, quae respiciebat ad viam Orientalem. 2 Et ecce gloria Dei Israel ingrediebatur per viam Orientalem: et vox erat ei quasi vox aquarum multarum, et terra splendebat a maiestate eius. 3 Et vidi visionem secundum speciem, quam videram, quando venit ut disperderet civitatem: et species secundum aspectum, quem videram iuxta fluvium Chobar: et cecidi super faciem meam. 4 Et maiestas Domini ingressa est templum per viam portae, quae respiciebat ad Orientem. 5 Et elevavit me spiritus, et introduxit me in atrium interius: et ecce repleta erat gloria Domini domus. 6 Et audivi loquentem ad me de domo, et vir qui stabat iuxta me, 7 dixit ad me: Fili hominis, locus solii mei, et locus vestigiorum pedum meorum, ubi habito in medio filiorum Israel in aeternum: et non polluent ultra domus Israel nomen sanctum meum, ipsi, et reges eorum in fornicationibus suis, et in ruinis regum suorum, et in excelsis. 8 Qui fabricati sunt limen suum iuxta limen meum, et postes suos iuxta postes meos: et murus erat inter me et eos: et polluerunt nomen sanctum meum in abominationibus, quas fecerunt: propter quod consumpsi eos in ira mea. 9 Nunc ergo repellant procul fornicationem suam, et ruinas regum suorum a me: et habitabo in medio eorum semper. 10 Tu autem fili hominis ostende domui Israel templum, et confundantur ab iniquitatibus suis, et metiantur fabricam: 11 et erubescant ex omnibus, quae fecerunt: Figuram domus, et fabricae eius exitus, et introitus, et omnem descriptionem eius, et universa praecepta eius, cunctumque ordinem eius, et omnes leges eius ostende eis, et scribes in oculis eorum: ut custodiant omnes descriptiones eius, et praecepta illius, et faciant ea. 12 Ista est lex domus in summitate montis: Omnis finis eius in circuitu, sanctum sanctorum est: haec est ergo lex domus. 13 Istae autem mensurae altaris in cubito verissimo, qui habebat cubitum, et palmum: in sinu eius erat cubitus et cubitus in latitudine, et definitio eius usque ad labium eius, et in circuitu, palmus unus. haec quoque erat fossa altaris. 14 Et de sinu terrae usque ad crepidinem novissimam duo cubiti, et latitudo cubiti unius: et a crepidine minore usque ad crepidinem maiorem quattuor cubiti, et latitudo cubiti unius. 15 Ipse autem Ariel quattuor cubitorum: et ab Ariel usque ad sursum, cornua quattuor. 16 Et Ariel duodecim cubitorum in longitudine per duodecim cubitos latitudinis: quadrangulatum aequis lateribus. 17 Et crepido quattuordecim cubitorum longitudinis per quattuordecim cubitos latitudinis in quattuor angulis eius: et corona in circuitu eius dimidii cubiti, et sinus eius unius cubiti per circuitum: gradus autem eius versi ad Orientem. 18 Et dixit ad me: Fili hominis, haec dicit Dominus Deus: Hi sunt ritus altaris in quacumque die fuerit fabricatum: ut offeratur super illud holocaustum, et effundatur sanguis. 19 Et dabis Sacerdotibus, et Levitis, qui sunt de semine Sadoc, qui accedunt ad me, ait Dominus Deus, ut offerant mihi vitulum de armento pro peccato. 20 Et assumens de sanguine eius, pones super quattuor cornua eius, et super quattuor angulos crepidinis, et super coronam in circuitu: et mundabis illud, et expiabis. 21 Et tolles vitulum, qui oblatus fuerit pro peccato: et combures eum in separato loco domus extra sanctuarium. 22 Et in die secunda offeres hircum caprarum immaculatum pro peccato: et expiabunt altare, sicut expiaverunt in vitulo. 23 Cumque compleveris expians illud, offeres vitulum de armento immaculatum, et arietem de grege immaculatum. 24 Et offeres eos in conspectu Domini: et mittent sacerdotes super eos sal, et offerent eos holocaustum Domino. 25 Septem diebus facies hircum pro peccato quotidie: et vitulum de armento, et arietem de pecoribus immaculatos offerent. 26 Septem diebus expiabunt altare, et mundabunt illud: et implebunt manum eius. 27 Expletis autem diebus, in die octava et ultra, facient sacerdotes super altare holocausta vestra, et quae pro pace offerunt: et placatus ero vobis, ait Dominus Deus.

44 Et convertit me ad viam portae sanctuarii exterioris, quae respiciebat ad Orientem: et erat clausa. 2 Et dixit Dominus ad me: Porta haec clausa erit: non aperietur, et vir non transibit per eam: quoniam Dominus Deus Israel ingressus est per eam, eritque clausa 3 principi. Princeps ipse sedebit in ea, ut comedat panem coram Domino: per viam portae vestibuli ingredietur, et per viam eius egredietur. 4 Et adduxit me per viam portae Aquilonis in conspectu domus: et vidi, et ecce implevit gloria Domini domum Domini: et cecidi

in faciem meam. 5 Et dixit ad me Dominus: Fili
hominis pone cor tuum, et vide oculis tuis, et
auribus tuis audi omnia, quae ego loquor ad te
de universis ceremoniis domus Domini, et de
cunctis legibus eius: et pones cor tuum in viis
templi per omnes exitus sanctuarii. 6 Et dices
ad exasperantem me domum Israel: Haec dicit
Dominus Deus: Sufficiant vobis omnia scelera vestra
domus Israel: 7 eo quod inducitis filios alienos
incircumcisos corde, et incircumcisos carne, ut
sint in sanctuario meo, et polluant domum meam:
et offertis panes meos, adipem, et sanguinem: et
dissolvitis pactum meum in omnibus sceleribus
vestris. 8 Et non servastis praecepta sanctuarii mei:
et posuistis custodes observationum mearum in
sanctuario meo vobismetipsis. 9 Haec dicit Dominus
Deus: Omnis alienigena incircumcisus corde, et
incircumcisus carne, non ingredietur sanctuarium
meum, omnis filius alienus qui est in medio filiorum
Israel. 10 Sed et Levitae, qui longe recesserunt
a me in errore filiorum Israel, et erraverunt a
me post idola sua, et portaverunt iniquitatem
suam: 11 erunt in sanctuario meo aeditui, et
ianitores portarum domus, et ministri domus: ipsi
mactabunt holocausta, et victimas populi: et ipsi
stabunt in conspectu eorum, ut ministrent eis.
12 Pro eo quod ministraverunt illis in conspectu
idolorum suorum, et facti sunt domui Israel in
offendiculum iniquitatis: idcirco levavi manum
meam super eos, ait Dominus Deus, et portabunt
iniquitatem suam: 13 et non appropinquabunt ad
me ut sacerdotio fungantur mihi, neque accedent ad
omne sanctuarium meum iuxta sancta sanctorum:
sed portabunt confusionem suam, et scelera sua
quae fecerunt. 14 Et dabo eos ianitores domus in
omni ministerio eius, et in universis, quae fient
in ea. 15 Sacerdotes autem et Levitae filii Sadoc,
qui custodierunt ceremonias sanctuarii mei, cum
errarent filii Israel a me, ipsi accedent ad me ut
ministrent mihi: et stabunt in conspectu meo ut
offerant mihi adipem, et sanguinem, ait Dominus
Deus. 16 Ipsi ingredientur sanctuarium meum,
et ipsi accedent ad mensam meam ut ministrent
mihi, et custodiant ceremonias meas. 17 Cumque
ingredientur portas atrii interioris, vestibus lineis
induentur: nec ascendet super eos quidquam
laneum, quando ministrant in portis atrii interioris
et intrinsecus. 18 Vittae lineae erunt in capitibus
eorum, et feminalia linea erunt in lumbis eorum, et
non accingentur in sudore. 19 Cumque egredientur
atrium exterius ad populum, exuent se vestimentis
suis, in quibus ministraverant, et reponent ea in
gazophylacio sanctuarii, et vestient se vestimentis
aliis: et non sanctificabunt populum in vestibus
suis. 20 Caput autem suum non radent, neque
comam nutrient: sed tondentes attondent capita
sua. 21 Et vinum non bibet omnis sacerdos quando
ingressurus est atrium interius. 22 Et viduam, et
repudiatam non accipient uxores, sed virgines de
semine domus Israel: sed et viduam, quae fuerit
vidua a sacerdote, accipient. 23 Et populum meum
docebunt quid sit inter sanctum et pollutum, et
inter mundum et immundum ostendent eis. 24
Et cum fuerit controversia, stabunt in iudiciis
meis, et iudicabunt: leges meas, et praecepta mea
in omnibus sollemnitatibus meis custodient, et
Sabbata mea sanctificabunt. 25 Et ad mortuum
hominem non ingredientur, ne polluantur, nisi ad
patrem et matrem, et filium et filiam, et fratrem
et sororem, quae alterum virum non habuerit: in
quibus contaminabuntur. 26 Et postquam fuerit
emundatus, septem dies numerabuntur ei. 27 Et in
die introitus sui in sanctuarium ad atrium interius
ut ministret mihi in sanctuario, offeret pro peccato
suo, ait Dominus Deus. 28 Non erit autem eis
hereditas, ego hereditas eorum: et possessionem
non dabitis eis in Israel, ego enim possessio eorum.
29 Victimam et pro peccato et pro delicto ipsi
comedent: et omne votum in Israel ipsorum erit. 30
Et primitiva omnium primogenitorum, et omnia
libamenta ex omnibus, quae offeruntur, sacerdotum
erunt: et primitiva ciborum vestrorum dabitis
sacerdoti, ut reponat benedictionem domui suae.
31 Omne morticinum, et captum a bestia de avibus
et de pecoribus non comedent Sacerdotes.

45 Cumque coeperitis terram dividere sortito,
separate primitias Domino, sanctificatum
de terra, longitudine vigintiquinque millia, et
latitudine decem millia: sanctificatum erit in omni
termino eius per circuitum. 2 Et erit ex omni
parte sanctificatum quingentos per quingentos,
quadrifariam per circuitum: et quinquaginta cubitis
in suburbana eius per gyrum. 3 Et a mensura ista
mensurabis longitudinem vigintiquinque millium,
et latitudinem decem millium, et in ipso erit
templum, sanctumque sanctorum. 4 Sanctificatum
de terra erit sacerdotibus ministris sanctuarii,
qui accedunt ad ministerium Domini: et erit eis
locus in domos, et in sanctuarium sanctitatis. 5
Vigintiquinque autem millia longitudinis, et decem
millia latitudinis erunt Levitis, qui ministrant
domui: ipsi possidebunt viginti gazophylacia. 6
Et possessionem civitatis dabitis quinque millia
latitudinis, et longitudinis vigintiquinque millia
secundum separationem sanctuarii, omni domui

Israel. 7 Principi quoque hinc et inde in
separationem sanctuarii, et in possessionem
civitatis, contra faciem separationis sanctuarii, et
contra faciem possessionis urbis: a latere Maris
usque ad Mare, et a latere Orientis usque ad
Orientem: Longitudinis autem iuxta unamquamque
partem a termino Occidentali usque ad terminum
Orientalem. 8 De terra erit ei possessio in Israel:
et non depopulabuntur ultra principes populum
meum: sed terram dabunt domui Israel secundum
tribus eorum. 9 Haec dicit Dominus Deus: Sufficiat
vobis principes Israel: iniquitatem et rapinas
intermittite, et iudicium et iustitiam facite, separate
confinia vestra a populo meo, ait Dominus Deus. 10
Statera iusta, et ephi iustum, et batus iustus erit
vobis. 11 Ephi, et batus aequalia, et unius mensurae
erunt: ut capiat decimam partem cori batus, et
decimam partem cori ephi: iuxta mensuram cori
erit aequa libratio eorum. 12 Siclus autem viginti
obolos habet. Porro viginti sicli, et vigintiquinque
sicli, et quindecim sicli, mnam faciunt. 13 Et
hae sunt primitiae, quas tolletis: sextam partem
ephi de coro frumenti, et sextam partem ephi
de coro hordei. 14 Mensura quoque olei, batus
olei, decima pars cori est: et decem bati corum
faciunt: quia decem bati implent corum. 15 Et
arietem unum de grege ducentorum de his, quae
nutriunt Israel in sacrificium, et in holocaustum,
et in pacifica, ad expiandum pro eis, ait Dominus
Deus. 16 Omnis populus terrae tenebitur primitiis
his principi in Israel. 17 Et super principem
erunt holocausta, et sacrificium, et libamina in
sollemnitatibus, et in Calendis, et in Sabbatis, et in
universis sollemnitatibus domus Israel: ipse faciet
pro peccato sacrificium, et holocaustum, et pacifica
ad expiandum pro domo Israel. 18 Haec dicit
Dominus Deus: In primo mense, una mensis sumes
vitulum de armento immaculatum, et expiabis
sanctuarium. 19 Et tollet sacerdos de sanguine quod
erit pro peccato: et ponet in postibus domus, et in
quattuor angulis crepidinis altaris, et in postibus
portae atrii interioris. 20 Et sic facies in septima
mensis pro unoquoque, qui ignoravit, et errore
deceptus est, et expiabis pro domo. 21 In primo
mense, quartadecima die mensis erit vobis Paschae
sollemnitas: septem diebus azyma comedentur. 22
Et faciet princeps in die illa pro se, et pro universo
populo terrae, vitulum pro peccato. 23 Et in septem
dierum sollemnitate faciet holocaustum Domino
septem vitulos, et septem arietes immaculatos
quotidie septem diebus: et pro peccato hircum
caprarum quotidie. 24 Et sacrificium ephi per
vitulum, et ephi per arietem faciet: et olei hin
per singula ephi. 25 Septimo mense, quintadecima
die mensis in sollemnitate faciet sicut supra dicta
sunt per septem dies: tam pro peccato, quam pro
holocausto, et in sacrificio, et in oleo.

46 Haec dicit Dominus Deus: Porta atrii interioris,
quae respicit ad Orientem, erit clausa sex
diebus, in quibus opus fit: die autem Sabbati
aperietur, sed et in die Calendarum aperietur. 2 Et
intrabit princeps per viam vestibuli portae deforis,
et stabit in limine portae: et facient sacerdotes
holocaustum eius, et pacifica eius: et adorabit
super limen portae, et egredietur: porta autem
non claudetur usque ad vesperam. 3 Et adorabit
populus terrae ad ostium portae illius in Sabbatis,
et in Calendis coram Domino. 4 Holocaustum autem
hoc offeret princeps Domino: in die Sabbati sex
agnos immaculatos, et arietem immaculatum. 5
Et sacrificium ephi per arietem: in agnis autem
sacrificium quod dederit manus eius: et olei hin
per singula ephi. 6 In die autem Calendarum
vitulum de armento immaculatum: et sex agni, et
arietes immaculati erunt. 7 Et ephi per vitulum,
ephi quoque per arietem faciet sacrificium: de
agnis autem, sicut invenerit manus eius: et olei
hin per singula ephi. 8 Cumque ingressurus est
princeps, per viam vestibuli portae ingrediatur, et
per eamdem viam exeat. 9 Et cum intrabit populus
terrae in conspectu Domini in sollemnitatibus:
qui ingreditur per portam Aquilonis, ut adoret,
egrediatur per viam portae Meridianae: porro qui
ingreditur per viam portae Meridianae, egrediatur
per viam portae Aquilonis: non revertetur per
viam portae, per quam ingressus est, sed e regione
illius egredietur. 10 Princeps autem in medio
eorum cum ingredientibus ingredietur, et cum
egredientibus egredietur. 11 Et in nundinis, et in
sollemnitatibus erit sacrificium ephi per vitulum,
et ephi per arietem: de agnis autem erit sacrificium
sicut invenerit manus eius: et olei hin per singula
ephi. 12 Cum autem fecerit princeps spontaneum
holocaustum, aut pacifica voluntaria Domino:
aperietur ei porta, quae respicit ad Orientem, et
faciet holocaustum suum, et pacifica sua, sicut fieri
solet in die sabbati: et egredietur, claudeturque
porta postquam exierit. 13 Et agnum eiusdem
anni immaculatum faciet holocaustum quotidie
Domino: semper mane faciet illud. 14 Et faciet
sacrificium super eo cata mane mane sextam partem
ephi, et de oleo tertiam partem hin, ut misceatur
similae: sacrificium Domino legitimum, iuge atque
perpetuum. 15 Faciet agnum, et sacrificium, et
oleum cata mane mane, holocaustum sempiternum.

16 Haec dicit Dominus Deus: Si dederit princeps
domum alicui de filiis suis: hereditas eius, filiorum
suorum erit, possidebunt eam hereditarie. 17
Si autem dederit legatum de hereditate sua uni
servorum suorum, erit illius usque ad annum
remissionis, et revertetur ad principem: hereditas
autem eius, filiis eius erit. 18 Et non accipiet
princeps de hereditate populi per violentiam, et
de possessione eorum: sed de possessione sua
hereditatem dabit filiis suis: ut non dispergatur
populus meus unusquisque a possessione sua. 19
Et introduxit me per ingressum, qui erat ex latere
portae, in gazophylacia sanctuarii ad sacerdotes,
quae respiciebant ad Aquilonem: et erat ibi locus
vergens ad Occidentem. 20 Et dixit ad me: Iste est
locus ubi coquent sacerdotes pro peccato, et pro
delicto: ubi coquent sacrificium, ut non efferant
in atrium exterius, et sanctificetur populus. 21
Et eduxit me in atrium exterius, et circumduxit
me per quattuor angulos atrii: et ecce atriolum
erat in angulo atrii, atriola singula per angulos
atrii. 22 In quattuor angulis atrii atriola disposita,
quadraginta cubitorum per longum, et triginta per
latum: mensurae unius quattuor erant. 23 Et paries
per circuitum ambiens quattuor atriola: et culinae
fabricatae erant subter porticus per gyrum. 24 Et
dixit ad me: Haec est domus culinarum, in qua
coquent ministri domus Domini victimas populi.

47 Et convertit me ad portam domus, et ecce
aquae egrediebantur subter limen domus
ad Orientem: facies enim domus respiciebat ad
Orientem: aquae autem descendebant in latus
templi dextrum ad Meridiem altaris. 2 Et eduxit me
per viam portae Aquilonis, et convertit me ad viam
foras portam exteriorem, viam quae respiciebat
ad Orientem: et ecce aquae redundantes a latere
dextro. 3 Cum egrederetur vir ad Orientem, qui
habebat funiculum in manu sua, et mensus est
mille cubitos: et traduxit me per aquam usque ad
talos. 4 Rursumque mensus est mille, et traduxit
me per aquam usque ad genua: 5 et mensus est
mille, et traduxit me per aquam usque ad renes.
Et mensus est mille, torrentem, quem non potui
pertransire: quoniam intumuerant aquae profundi
torrentis, qui non potest transvadari. 6 Et dixit
ad me: Certe vidisti fili hominis. Et eduxit me,
et convertit ad ripam torrentis. 7 Cumque me
convertissem, ecce in ripa torrentis ligna multa
nimis ex utraque parte. 8 Et ait ad me: Aquae istae,
quae egrediuntur ad tumulos sabuli Orientalis, et
descendunt ad plana deserti, intrabunt mare, et
exibunt, et sanabuntur aquae. 9 Et omnis anima
vivens, quae serpit, quocumque venerit torrens,
vivet: et erunt pisces multi satis postquam venerint
illuc aquae istae, et sanabuntur et vivent omnia,
ad quae venerit torrens. 10 Et stabunt super illas
piscatores, ab Engaddi usque ad Engallim siccatio
sagenarum erit: plurimae species erunt piscium
eius, sicut pisces maris magni, multitudinis nimiae:
11 in littoribus autem eius, et in palustribus non
sanabuntur, quia in salinas dabuntur. 12 Et super
torrentem orietur in ripis eius ex utraque parte
omne lignum pomiferum: non defluet folium ex eo,
et non deficiet fructus eius: per singulos menses
afferet primitiva, quia aquae eius de sanctuario
egredientur: et erunt fructus eius in cibum, et folia
eius ad medicinam. 13 Haec dicit Dominus Deus:
Hic est terminus, in quo possidebitis terram in
duodecim tribubus Israel: quia Ioseph duplicem
funiculum habet. 14 Possidebitis autem eam singuli
aeque ut frater suus: super quam levavi manum
meam ut darem patribus vestris: et cadet terra
haec vobis in possessionem. 15 Hic est autem
terminus terrae: ad plagam Septentrionalem a
mari magno via Hethalon, venientibus Sedada, 16
Emath, Berotha, Sabarim, quae est inter terminum
Damasci et confinium Emath, domus Tichon, quae
est iuxta terminum Auran. 17 Et erit terminus
a Mari usque ad atrium Enon terminus Damasci,
et ab Aquilone ad Aquilonem: et terminus Emath
plaga Septentrionalis. 18 Porro plaga Orientalis
de medio Auran, et de medio Damasci, et de
medio Galaad, et de medio terrae Israel, Iordanis
disterminans ad mare Orientale, metiemini etiam
plagam Orientalem. 19 Plaga autem australis
meridiana a Thamar usque ad aquas contradictionis
Cades: et torrens usque ad mare magnum: et
haec est plaga ad Meridiem australis. 20 Et plaga
Maris, mare magnum a confinio per directum,
donec venias Emath: haec est plaga Maris. 21 Et
dividetis terram istam vobis per tribus Israel: 22 et
mittetis eam in hereditatem vobis, et advenis, qui
accesserint ad vos, qui genuerint filios in medio
vestrum: et erunt vobis sicut indigenae inter filios
Israel: vobiscum divident possessionem in medio
tribuum Israel. 23 In tribu autem quacumque fuerit
advena, ibi dabitis possessionem illi, ait Dominus
Deus.

48 Et haec nomina tribuum a finibus Aquilonis
iuxta viam Hethalon pergentibus Emath,
atrium Enan terminus Damasci ad Aquilonem
iuxta viam Emath. Et erit ei plaga Orientalis Mare,
Dan una. 2 Et super terminum Dan, a plaga
Orientali usque ad plagam Maris, Aser una: 3 et

super terminum Aser, a plaga Orientali usque ad
plagam Maris, Nephthali una. **4** Et super terminum
Nephthali, a plaga Orientali usque ad plagam Maris,
Manasse una. **5** Et super terminum Manasse, a plaga
Orientali usque ad plagam Maris, Ephraim una. **6** Et
super terminum Ephraim a plaga Orientali usque
ad plagam Maris, Ruben una. **7** Et super terminum
Ruben, a plaga Orientali usque ad plagam Maris,
Iuda una. **8** Et super terminum Iuda, a plaga Orientali
usque ad plagam Maris, erunt primitiae, quas
separabitis, vigintiquinque millibus latitudinis et
longitudinis, sicuti singulae partes a plaga Orientali
usque ad plagam Maris: et erit sanctuarium in medio
eius. **9** Primitiae, quas separabitis Domino: longitudo
vigintiquinque millibus, et latitudo decem millibus.
10 Hae autem erunt primitiae sanctuarii sacerdotum:
ad Aquilonem longitudinis vigintiquinque millia, et
ad Mare latitudinis decem millia, sed et ad Orientem
latitudinis decem millia, et ad Meridiem longitudinis
vigintiquinque millia: et erit sanctuarium Domini
in medio eius. **11** Sacerdotibus sanctuarium erit
de filiis Sadoc, qui custodierunt ceremonias meas,
et non erraverunt cum errarent filii Israel, sicut
erraverunt et Levitae. **12** Et erunt eis primitiae
de primitiis terrae sanctum sanctorum, iuxta
terminum Levitarum. **13** Sed et Levitis similiter
iuxta fines sacerdotum vigintiquinque millia
longitudinis, et latitudinis decem millia. Omnis
longitudo viginti et quinque millium, et latitudo
decem millium. **14** Et non venundabunt ex eo,
neque mutabunt, neque transferentur primitiae
terrae, quia sanctificatae sunt Domino. **15** Quinque
millia autem quae supersunt in latitudine per
vigintiquinque millia, profana erunt urbis in
habitaculum, et in suburbana: et erit civitas in
medio eius. **16** Et hae mensurae eius: ad plagam
Septentrionalem quingenta et quattuor millia: et ad
plagam Meridianam, quingenta et quattuor millia:
et ad plagam Orientalem, quingenta et quattuor
millia: et ad plagam Occidentalem, quingenta
et quattuor millia. **17** Erunt autem suburbana
civitatis ad Aquilonem ducenta quinquaginta,
et ad Meridiem ducenta quinquaginta, et ad
Orientem ducenta quinquaginta, et ad Mare ducenta
quinquaginta. **18** Quod autem reliquum fuerit
in longitudine secundum primitias sanctuarii,
decem millia in Orientem, et decem millia in
Occidentem, erunt sicut primitiae sanctuarii: et
erunt fruges eius in panes his, qui serviunt
civitati. **19** Servientes autem civitati, operabuntur
ex omnibus tribubus Israel. **20** Omnes primitiae,
vigintiquinque millium, per vigintiquinque millia
in quadrum, separabuntur in primitias sanctuarii,
et in possessionem civitatis. **21** Quod autem
reliquum fuerit, principis erit ex omni parte
primitiarum sanctuarii, et possessionis civitatis
e regione vigintiquinque millium primitiarum
usque ad terminum Orientalem: sed et ad Mare e
regione vigintiquinque millium usque ad terminum
maris, similiter in partibus principis erit: et erunt
primitiae sanctuarii, et sanctuarium templi in
medio eius. **22** De possessione autem Levitarum, et
de possessione civitatis in medio partium principis:
erit in terminum Iuda, et in terminum Beniamin, et
ad principem pertinebit. **23** Et reliquis tribubus:
A plaga Orientali usque ad plagam Occidentalem,
Beniamin una. **24** Et contra terminum Beniamin,
a plaga Orientali usque ad plagam Occidentalem,
Simeon una. **25** Et super terminum Simeonis, a
plaga Orientali usque ad plagam Occidentalem,
Issachar una. **26** Et super terminum Issachar, a
plaga Orientali usque ad plagam Occidentalem,
Zabulon una. **27** Et super terminum Zabulon, a plaga
Orientali usque ad plagam Maris, Gad una. **28** Et
super terminum Gad, ad plagam Austri in Meridie: et
erit finis de Thamar usque ad aquas contradictionis
Cades, hereditas contra mare magnum. **29** Haec
est terra, quam mittetis in sortem tribubus Israel:
et hae partitiones earum, ait Dominus Deus. **30**
Et hi egressus civitatis: A plaga Septentrionali
quingentos et quattuor millia mensurabis. **31** Et
portae civitatis ex nominibus tribuum Israel, portae
tres a Septentrione, porta Ruben una, porta Iuda
una, porta Levi una. **32** Et ad plagam Orientalem,
quingentos et quattuor millia: et portae tres, porta
Ioseph una, porta Beniamin una, porta Dan una. **33**
Et ad plagam Meridianam, quingentos et quattuor
millia metieris: et portae tres, porta Simeonis
una, porta Issachar una, porta Zabulon una. **34** Et
ad plagam Occidentalem, quingentos et quattuor
millia, et portae eorum tres, porta Gad una, porta
Aser una, porta Nephthali una. **35** Per circuitum,
decem et octo millia: et nomen civitatis ex illa die,
Dominus ibidem.

Danihelis Prophetæ

1 Anno tertio regni Ioakim regis Iuda, venit
Nabuchodonosor rex Babylonis in Ierusalem, et
obsedit eam; **2** et tradidit Dominus in manu eius
Ioakim regem Iuda, et partem vasorum domus Dei:
et asportavit ea in terram Sennaar in domum dei sui,
et vasa intulit in domum Thesauri dei sui. **3** Et ait rex
Asphenez praeposito Eunuchorum ut introduceret
de filiis Israel, et de semine regio et tyrannorum, **4**
pueros, in quibus nulla esset macula, decoros forma,
et eruditos omni sapientia, cautos scientia, et doctos
disciplina, et qui possent stare in palatio regis, ut
doceret eos litteras, et linguam Chaldaeorum. **5**
Et constituit eis rex annonam per singulos dies de
cibis suis, et de vino unde bibebat ipse, ut enutriti
tribus annis, postea starent in conspectu regis. **6**
Fuerunt ergo inter eos de filiis Iuda, Daniel, Ananias,
Misael, et Azarias. **7** Et imposuit eis praepositus
eunuchorum, nomina: Danieli, Baltassar: Ananiae,
Sidrach: Misaeli, Misach: et Azariae, Abdenago. **8**
Proposuit autem Daniel in corde suo ne pollueretur
de mensa regis, neque de vino potus eius: et rogavit
eunuchorum praepositum ne contaminaretur. **9**
Dedit autem Deus Danieli gratiam et misericordiam
in conspectu principis eunuchorum. **10** Et ait
princeps eunuchorum ad Danielem: Timeo ego
dominum meum regem, qui constituit vobis
cibum et potum: qui si viderit vultus vestros
macilentiores prae ceteris adolescentibus coaevis
vestris, condemnabitis caput meum regi. **11** Et
dixit Daniel ad Malasar, quem constituerat princeps
eunuchorum super Danielem, Ananiam, Misaelem,
et Azariam: **12** Tenta nos obsecro servos tuos diebus
decem, et dentur nobis legumina ad vescendum,
et aqua ad bibendum: **13** et contemplare vultus
nostros, et vultus puerorum, qui vescuntur cibo
regio: et sicut videris, facies cum servis tuis. **14** Qui,
audito sermone huiuscemodi, tentavit eos diebus
decem. **15** Post dies autem decem apparuerunt
vultus eorum meliores, et corpulentiores prae
omnibus pueris, qui vescebantur cibo regio.
16 Porro Malasar tollebat cibaria, et vinum
potus eorum: dabatque eis legumina. **17** Pueris
autem his dedit Deus scientiam, et disciplinam
in omni libro, et sapientia: Danieli autem
intelligentiam omnium visionum et somniorum.
18 Completis itaque diebus, post quos dixerat rex
ut introducerentur: introduxit eos praepositus
eunuchorum in conspectu Nabuchodonosor. **19**
Cumque eis locutus fuisset rex, non sunt inventi
tales de universis, ut Daniel, Ananias, Misael, et
Azarias: et steterunt in conspectu Regis. **20** Et omne
verbum sapientiae et intellectus, quod sciscitatus
est ab eis Rex, invenit in eis decuplum super cunctos
ariolos, et magos, qui erant in universo regno eius.
21 Fuit autem Daniel usque ad annum primum Cyri
regis.

2 In anno secundo regni Nabuchodonosor vidit
Nabuchodonosor somnium, et conterritus est
spiritus eius, et somnium eius fugit ab eo. **2**
Praecepit ergo rex, ut convocarentur arioli, et magi,
et malefici, et Chaldaei: ut indicarent regi somnia
sua: qui cum venissent, steterunt coram rege. **3** Et
dixit ad eos rex: Vidi somnium: et mente confusus
ignoro quid viderim. **4** Responderuntque Chaldaei
regi Syriace: Rex in sempiternum vive: dic somnium
servis tuis, et interpretationem eius indicabimus. **5**
Et respondens rex ait Chaldaeis: Sermo recessit a
me: nisi indicaveritis mihi somnium, et coniecturam
eius, peribitis vos, et domus vestrae publicabuntur. **6**
Si autem somnium, et coniecturam eius narraveritis,
praemia, et dona, et honorem multum accipietis
a me: somnium igitur, et interpretationem eius
indicate mihi. **7** Responderunt secundo, atque
dixerunt: Rex somnium dicat servis suis, et
interpretationem illius indicabimus. **8** Respondit
rex, et ait: Certe novi quod tempus redimitis,
scientes quod recesserit a me sermo. **9** Si ergo
somnium non indicaveritis mihi, una est de vobis
sententia, quod interpretationem quoque fallacem,
et deceptione plenam composueritis, ut loquamini
mihi donec tempus pertranseat. Somnium itaque
dicite mihi, ut sciam quod interpretationem quoque
eius veram loquamini. **10** Respondentes ergo
Chaldaei coram rege, dixerunt: Non est homo super
terram, qui sermonem tuum, rex, possit implere:
sed neque regum quisquam magnus et potens
verbum huiuscemodi sciscitatur ab omni ariolo,
et mago, et Chaldaeo. **11** Sermo enim, quem tu
quaeris, rex, gravis est: nec reperietur quisquam,
qui indicet illum in conspectu regis: exceptis
diis, quorum non est cum hominibus conversatio.
12 Quo audito, rex in furore, et in ira magna
praecepit ut perirent omnes sapientes Babylonis.
13 Et egressa sententia, sapientes interficiebantur:
quaerebanturque Daniel, et socii eius, ut perirent.
14 Tunc Daniel requisivit de lege, atque sententia
ab Arioch principe militiae regis, qui egressus
fuerat ad interficiendos sapientes Babylonis. **15** Et
interrogavit eum, qui a rege potestatem acceperat,
quam ob causam tam crudelis sententia a facie
regis esset egressa. Cum ergo rem indicasset Arioch
Danieli, **16** Daniel ingressus rogavit regem ut tempus

daret sibi ad solutionem indicandam regi. **17** Et
ingressus est domum suam, Ananiaeque et Misaeli,
et Azariae sociis suis indicavit negotium: **18** ut
quaererent misericordiam a facie Dei caeli super
sacramento isto, et non perirent Daniel, et socii
eius cum ceteris sapientibus Babylonis. **19** Tunc
Danieli mysterium per visionem nocte revelatum
est: et benedixit Daniel Deum caeli, **20** et locutus
ait: Sit nomen Domini benedictum a saeculo et
usque in saeculum: quia sapientia et fortitudo eius
sunt. **21** Et ipse mutat tempora, et aetates: transfert
regna, atque constituit: dat sapientiam sapientibus,
et scientiam intelligentibus disciplinam: **22** Ipse
revelat profunda, et abscondita, et novit in tenebris
constituta: et lux cum eo est. **23** Tibi Deus patrum
meorum confiteor, teque laudo: quia sapientiam, et
fortitudinem dedisti mihi: et nunc ostendisti mihi
quae rogavimus te, quia sermonem regis aperuisti
nobis. **24** Post haec Daniel ingressus ad Arioch, quem
constituerat rex ut perderet sapientes Babylonis,
sic ei locutus est: Sapientes Babylonis ne perdas:
introduc me in conspectu regis, et solutionem
regi narrabo. **25** Tunc Arioch festinus introduxit
Danielem ad regem, et dixit ei: Inveni hominem
de filiis transmigrationis Iuda, qui solutionem regi
annunciet. **26** Respondit rex, et dixit Danieli, cuius
nomen erat Baltassar: Putasne vere potes mihi
indicare somnium, quod vidi, et interpretationem
eius? **27** Et respondens Daniel coram rege, ait:
Mysterium, quod rex interrogat, sapientes, magi,
arioli, et aruspices nequeunt indicare regi: **28** Sed
est Deus in caelo revelans mysteria, qui indicavit
tibi rex Nabuchodonosor, quae ventura sunt in
novissimis temporibus. Somnium tuum, et visiones
capitis tui in cubili tuo huiuscemodi sunt: **29**
Tu rex cogitare coepisti in stratu tuo, quid esset
futurum post haec: et qui revelat mysteria, ostendit
tibi quae ventura sunt. **30** Mihi quoque non in
sapientia, quae est in me plus quam in cunctis
viventibus, sacramentum hoc revelatum est: sed ut
interpretatio regi manifesta fieret, et cogitationes
mentis tuae scires. **31** Tu rex videbas, et ecce quasi
statua una grandis: statua illa magna, et statura
sublimis stabat contra te, et intuitus eius erat
terribilis. **32** Huius statuae caput ex auro optimo
erat, pectus autem et brachia de argento, porro
venter, et femora ex aere. **33** tibiae autem ferreae,
pedum quaedam pars erat ferrea, quaedam autem
fictilis. **34** Videbas ita, donec abscissus est lapis
de monte sine manibus: et percussit statuam in
pedibus eius ferreis, et fictilibus, et comminuit
eos. **35** Tunc contrita sunt pariter ferrum, testa,
aes, argentum, et aurum, et redacta quasi in
favillam aestivae areae, quae rapta sunt vento:
nullusque locus inventus est eis: lapis autem, qui
percusserat statuam, factus est mons magnus, et
implevit universam terram. **36** hoc est somnium.
Interpretationem quoque eius dicemus coram te,
rex. **37** Tu rex regum es: et Deus caeli, regnum,
et fortitudinem, et imperium, et gloriam dedit
tibi: **38** et omnia, in quibus habitant filii hominum,
et bestiae agri: volucres quoque caeli dedit in
manu tua, et sub ditione tua universa constituit:
tu es ergo caput aureum. **39** Et post te consurget
regnum aliud minus te argenteum: et regnum
tertium aliud aereum, quod imperabit universae
terrae. **40** Et regnum quartum erit velut ferrum:
quomodo ferrum comminuit, et domat omnia, sic
comminuet, et conteret omnia haec.-- **41** Porro quia
vidisti pedum, et digitorum partem testeam figuli,
et partem ferream: regnum divisum erit, quod
tamen de plantario ferri orietur, secundum quod
vidisti ferrum mistum testae ex luto. **42** Et digitos
pedum ex parte ferreos, et ex parte fictiles: ex
parte regnum erit solidum, et ex parte contritum.
43 Quod autem vidisti ferrum mistum testae ex
luto, commiscebuntur quidem humano semine, sed
non adhaerebunt sibi, sicut ferrum misceri non
potest testae. **44** In diebus autem regnorum illorum
suscitabit Deus caeli regnum, quod in aeternum
non dissipabitur, et regnum eius alteri populo
non tradetur: comminuet autem, et consumet
universa regna haec: et ipsum stabit in aeternum.
45 Secundum quod vidisti, quod de monte abscissus
est lapis sine manibus, et comminuit testam,
et ferrum, et aes, et argentum, et aurum, Deus
magnus ostendit regi quae ventura sunt postea. et
verum est somnium, et fidelis interpretatio eius.
46 Tunc rex Nabuchodonosor cecidit in faciem
suam, et Danielem adoravit, et hostias, et incensum
praecepit ut sacrificarent ei. **47** Loquens ergo rex,
ait Danieli: Vere Deus vester Deus deorum est, et
Dominus regum, et revelans mysteria: quoniam
tu potuisti aperire hoc sacramentum. **48** Tunc rex
Danielem in sublime extulit, et munera multa,
et magna dedit ei: et constituit eum principem
super omnes provincias Babylonis: et praefectum
magistratuum super cunctos sapientes Babylonis.
49 Daniel autem postulavit a rege: et constituit
super opera provinciae Babylonis, Sidrach, Misach,
et Abdenago: Ipse autem Daniel erat in foribus
regis.

3 Nabuchodonosor rex fecit statuam auream
altitudine cubitorum sexaginta, latitudine
cubitorum sex, et statuit eam in campo Dura

provinciae Babylonis. 2 Itaque Nabuchodonosor
rex misit ad congregandos satrapas, magistratus,
et iudices, duces, et tyrannos, et praefectos,
omnesque principes regionum, ut convenirent
ad dedicationem statuae, quam erexerat
Nabuchodonosor rex. 3 Tunc congregati sunt
satrapae, magistratus, et iudices, duces, et
tyranni, et optimates, qui erant in potestatibus
constituti, et universi principes regionum ut
convenirent ad dedicationem statuae, quam
erexerat Nabuchodonosor rex. stabant autem in
conspectu statuae, quam posuerat Nabuchodonosor
rex: 4 et praeco clamabat valenter: Vobis dicitur
populis, tribubus, et linguis: 5 In hora, qua
audieritis sonitum tubae, et fistulae, et citharae,
sambucae, et psalterii, et symphoniae, et universi
generis musicorum, cadentes adorate statuam
auream, quam constituit Nabuchodonosor rex. 6
Si quis autem non prostratus adoraverit, eadem
hora mittetur in fornacem ignis ardentis. 7 Post
haec igitur statim ut audierunt omnes populi
sonitum tubae, fistulae, et citharae, sambucae,
et psalterii, et symphoniae, et omnis generis
musicorum: cadentes omnes populi, tribus, et
linguae adoraverunt statuam auream, quam
constituerat Nabuchodonosor rex. 8 Statimque in
ipso tempore accedentes viri Chaldaei accusaverunt
Iudaeos: 9 dixeruntque Nabuchodonosor regi: Rex
in aeternum vive: 10 tu rex posuisti decretum, ut
omnis homo, qui audierit sonitum tubae, fistulae,
et citharae, sambucae, et psalterii, et symphoniae,
et universi generis musicorum, prosternat se,
et adoret statuam auream: 11 si quis autem
non procidens adoraverit, mittatur in fornacem
ignis ardentis. 12 Sunt ergo viri Iudaei, quos
constituisti super opera regionis Babylonis, Sidrach,
Misach, et Abdenago: viri isti contempserunt,
rex, decretum tuum: deos tuos non colunt, et
statuam auream, quam erexisti, non adorant. 13
Tunc Nabuchodonosor in furore, et in ira praecepit
ut adducerentur Sidrach, Misach, et Abdenago:
qui confestim adducti sunt in conspectu regis.
14 Pronunciansque Nabuchodonosor rex, ait eis:
Verene Sidrach, Misach, et Abdenago deos meos
non colitis, et statuam auream, quam constitui, non
adoratis? 15 Nunc ergo si estis parati, quacumque
hora audieritis sonitum tubae, fistulae, citharae,
sambucae, et psalterii, et symphoniae, omnisque
generis musicorum, prosternite vos, et adorate
statuam, quam feci: quod si non adoraveritis,
eadem hora mittemini in fornacem ignis ardentis:
et quis est Deus, qui eripiet vos de manu mea?
16 Respondentes Sidrach, Misach, et Abdenago,
dixerunt regi Nabuchodonosor: Non oportet nos de
hac re respondere tibi. 17 Ecce enim Deus noster,
quem colimus, potest eripere nos de camino ignis
ardentis, et de manibus tuis, o rex, liberare. 18
Quod si noluerit, notum sit tibi, rex, quia deos tuos
non colimus, et statuam auream, quam erexisti,
non adoramus. 19 Tunc Nabuchodonosor repletus
est furore: et aspectus faciei illius immutatus est
super Sidrach, Misach, et Abdenago, et praecepit ut
succenderetur fornax septuplum quam succendi
consueverat. 20 Et viris fortissimis de exercitu
suo iussit ut ligatis pedibus Sidrach, Misach, et
Abdenago mitterent eos in fornacem ignis ardentis.
21 Et confestim viri illi vincti cum braccis suis,
et tiaris, et calceamentis, et vestibus missi sunt
in medium fornacis ignis ardentis. 22 nam iussio
regis urgebat: fornax autem succensa erat nimis.
Porro viros illos, qui miserant Sidrach, Misach,
et Abdenago, interfecit flamma ignis. 23 Viri
autem hi tres, id est, Sidrach, Misach, et Abdenago,
ceciderunt in medio camino ignis ardentis, colligati.
24 Tunc Nabuchodonosor rex obstupuit, et surrexit
propere, et ait optimatibus suis: Nonne tres
viros misimus in medium ignis compeditos? Qui
respondentes regi, dixerunt: Vere rex. 25 Respondit
rex, et ait: Ecce ego video quattuor viros solutos, et
ambulantes in medio ignis, et nihil corruptionis
in eis est, et species quarti similis filio Dei. 26
Tunc accessit Nabuchodonosor ad ostium fornacis
ignis ardentis, et ait: Sidrach, Misach, et Abdenago
servi Dei excelsi, egredimini, et venite. Statimque
egressi sunt Sidrach, Misach, et Abdenago de medio
ignis. 27 Et congregati satrapae, et magistratus, et
iudices, et potentes regis contemplabantur viros
illos, quoniam nihil potestatis habuisset ignis in
corporibus eorum, et capillus capitis eorum non
esset adustus, et saraballa eorum non fuissent
immutata, et odor ignis non transisset per eos. 28
Et erumpens Nabuchodonosor, ait: Benedictus Deus
eorum, Sidrach videlicet, Misach, et Abdenago,
qui misit angelum suum, et eruit servos suos, qui
crediderunt in eum: et verbum regis immutaverunt,
et tradiderunt corpora sua ne servirent, et ne
adorarent omnem deum, excepto Deo suo. 29
A me ergo positum est hoc decretum, ut omnis
populus, tribus, et lingua, quaecumque locuta
fuerit blasphemiam contra Deum Sidrach, Misach,
et Abdenago, dispereat, et domus eius vastetur:
neque enim est alius Deus, qui possit ita salvare. 30
Tunc rex promovit Sidrach, Misach, et Abdenago in
provincia Babylonis.

4 NABUCHODONOSOR rex, omnibus populis,
gentibus, et linguis, qui habitant in universa
terra, pax vobis multiplicetur. 2 Signa, et mirabilia
fecit apud me Deus excelsus. Placuit ergo mihi
praedicare 3 signa eius, quia magna sunt: et
mirabilia eius, quia fortia: et regnum eius regnum
sempiternum, et potestas eius in generatione et
generationem. 4 Ego Nabuchodonosor quietus eram
in domo mea, et florens in palatio meo: 5 somnium
vidi, quod perterruit me: et cogitationes meae in
strato meo, et visiones capitis mei conturbaverunt
me. 6 Et per me propositum est decretum ut
introducerentur in conspectu meo cuncti sapientes
Babylonis, et ut solutionem somnii indicarent
mihi. 7 Tunc ingrediebantur arioli, magi, Chaldaei,
et aruspices, et somnium narravi in conspectu
eorum: et solutionem eius non indicaverunt mihi:
8 donec collega ingressus est in conspectu meo
Daniel, cui nomen Baltassar secundum nomen
Dei mei, qui habet spiritum deorum sanctorum
in semetipso: et somnium coram ipso locutus
sum. 9 Baltassar princeps ariolorum, quoniam
ego scio quod spiritum sanctorum deorum habeas
in te, et omne sacramentum non est impossibile
tibi: visiones somniorum meorum, quas vidi, et
solutionem earum narra. 10 Visio capitis mei in
cubili meo: Videbam, et ecce arbor in medio terrae,
et altitudo eius nimia. 11 Magna arbor, et fortis:
et proceritas eius contingens caelum: aspectus
illius erat usque ad terminos universae terrae. 12
Folia eius pulcherrima, et fructus eius nimius: et
esca universorum in ea: subter eam habitabant
animalia, et bestiae, et in ramis eius conversabantur
volucres caeli: et ex ea vescebatur omnis caro.
13 Videbam in visione capitis mei super stratum
meum, et ecce vigil, et sanctus de caelo descendit.
14 Clamavit fortiter, et sic ait: Succidite arborem,
et praecidite ramos eius: excutite folia eius, et
dispergite fructus eius: fugiant bestiae, quae subter
eam sunt, et volucres de ramis eius. 15 Verumtamen
germen radicum eius in terra sinite, et alligetur
vinculo ferreo et aereo in herbis, quae foris sunt, et
rore caeli tingatur, et cum feris pars eius in herba
terrae. 16 Cor eius ab humano commutetur, et
cor ferae detur ei: et septem tempora mutentur
super eum. 17 In sententia vigilum decretum est,
et sermo sanctorum, et petitio: donec cognoscant
viventes quoniam dominatur Excelsus in regno
hominum; et cuicumque voluerit, dabit illud, et
humillimum hominem constituet super eum. 18
Hoc somnium vidi ego Nabuchodonosor rex: tu
ergo Baltassar interpretationem narra festinus: quia
omnes sapientes regni mei non queunt solutionem
edicere mihi: tu autem potes, quia spiritus deorum
sanctorum in te est. 19 Tunc Daniel, cuius nomen
Baltassar, coepit intra semetipsum tacitus cogitare
quasi una hora: et cogitationes eius conturbabant
eum. Respondens autem rex ait: Baltassar, somnium
et interpretatio eius non conturbent te. Respondit
Baltassar, et dixit: Domine mi, somnium his, qui te
oderunt, et interpretatio eius hostibus tuis sit. 20
Arborem, quam vidisti sublimem, atque robustam,
cuius altitudo pertingit ad caelum, et aspectus illius
in omnem terram: 21 et rami eius pulcherrimi,
et fructus eius nimius, et esca omnium in ea,
subter eam habitantes bestiae agri, et in ramis
eius commorantes aves caeli: 22 Tu es rex, qui
magnificatus es, et invaluisti: et magnitudo tua
crevit, et pervenit usque ad caelum, et potestas
tua in terminos universae terrae. 23 Quod autem
vidit rex vigilem, et sanctum descendere de caelo,
et dicere: Succidite arborem, et dissipate illam,
attamen germen radicum eius in terra dimittite, et
vinciatur ferro et aere in herbis foris, et rore caeli
conspergatur, et cum feris sit pabulum eius, donec
septem tempora mutentur super eum: 24 Haec est
interpretatio sententiae Altissimi, quae pervenit
super dominum meum regem: 25 Eiicient te ab
hominibus, et cum bestiis ferisque erit habitatio
tua, et foenum ut bos comedes, et rore caeli
infunderis: septem quoque tempora mutabuntur
super te, donec scias quod dominetur Excelsus
super regnum hominum, et cuicumque voluerit,
det illud. 26 Quod autem praecepit ut relinqueretur
germen radicum eius, id est arboris: regnum tuum
tibi manebit postquam cognoveris potestatem
esse caelestem. 27 Quam ob rem rex consilium
meum placeat tibi, et peccata tua eleemosynis
redime, et iniquitates tuas misericordiis pauperum:
forsitan ignoscet Deus delictis tuis. 28 Omnia
haec venerunt super Nabuchodonosor regem. 29
Post finem mensium duodecim, in aula Babylonis
deambulabat. 30 Responditque rex, et ait: Nonne
haec est Babylon civitas magna, quam ego aedificavi
in domum regni, in robore fortitudinis meae, et
in gloria decoris mei? 31 Cumque sermo adhuc
esset in ore regis, vox de caelo ruit: Tibi dicitur
Nabuchodonosor rex: Regnum tuum transibit a te,
32 et ab hominibus eiicient te, et cum bestiis et
feris erit habitatio tua: foenum quasi bos comedes,
et septem tempora mutabuntur super te, donec
scias quod dominetur Excelsus in regno hominum,
et cuicumque voluerit, det illud. 33 Eadem hora
sermo completus est super Nabuchodonosor, et ex
hominibus abiectus est, et foenum ut bos comedit,
et rore caeli corpus eius infectum est: donec capilli

eius in similitudinem aquilarum crescerent, et
ungues eius quasi ungues avium. 34 Igitur post
finem dierum ego Nabuchodonosor oculos meos ad
caelum levavi, et sensus meus redditus est mihi: et
Altissimo benedixi, et viventem in sempiternum
laudavi, et glorificavi: quia potestas eius potestas
sempiterna, et regnum eius in generatione et
generationem. 35 Et omnes habitatores terrae apud
eum in nihilum reputati sunt: iuxta voluntatem
enim suam facit tam in virtutibus caeli quam in
habitatoribus terrae: et non est qui resistat manui
eius, et dicat ei: Quare fecisti? 36 In ipso tempore
sensus meus reversus est ad me, et ad honorem
regni mei, decoremque perveni: et figura mea
reversa est ad me: et optimates mei, et magistratus
mei requisierunt me, et in regno meo restitutus sum:
et magnificentia amplior addita est mihi. 37 Nunc
igitur ego Nabuchodonosor laudo, et magnifico, et
glorifico regem caeli: quia omnia opera eius vera, et
omnes viae eius iudicia, et gradientes in superbia
potest humiliare.

5 Baltassar rex fecit grande convivium optimatibus
suis mille: et unusquisque secundum suam
bibebat aetatem. 2 Praecepit ergo iam temulentus
ut afferrentur vasa aurea et argentea, quae
asportaverat Nabuchodonosor pater eius de templo,
quod fuit in Ierusalem, ut biberent in eis rex, et
optimates eius, uxoresque eius, et concubinae.
3 Tunc allata sunt vasa aurea, et argentea,
quae asportaverat de templo, quod fuerat in
Ierusalem: et biberunt in eis rex, et optimates
eius, uxores et concubinae illius. 4 Bibebant
vinum, et laudabant deos suos aureos, et argenteos,
aereos, ferreos, ligneosque et lapideos. 5 In
eadem hora apparuerunt digiti, quasi manus
hominis scribentis contra candelabrum in superficie
parietis aulae regiae: et rex aspiciebat articulos
manus scribentis. 6 Tunc facies regis commutata
est, et cogitationes eius conturbabant eum: et
compages renum eius solvebantur, et genua eius
ad se invicem collidebantur. 7 Exclamavit itaque
rex fortiter ut introducerent magos, Chaldaeos,
et aruspices. Et proloquens rex ait sapientibus
Babylonis: Quicumque legerit scripturam hanc, et
interpretationem eius manifestam mihi fecerit,
purpura vestietur, et torquem auream habebit
in collo, et tertius in regno meo erit. 8 Tunc
ingressi omnes sapientes regis non potuerunt nec
scripturam legere, nec interpretationem indicare
regi. 9 Unde rex Baltassar satis conturbatus est,
et vultus illius immutatus est. sed et optimates
eius turbabantur. 10 Regina autem pro re, quae
acciderat regi, et optimatibus eius, domum convivii
ingressa est: et proloquens ait: Rex in aeternum
vive: non te conturbent cogitationes tuae, neque
facies tua immutetur. 11 Est vir in regno tuo,
qui spiritum deorum sanctorum habet in se:
et in diebus patris tui scientia et sapientiae
inventae sunt in eo: nam et rex Nabuchodonosor
pater tuus principem magorum, incantatorum,
Chaldaeorum, et aruspicum constituit eum, pater,
inquam, tuus, o rex: 12 quia spiritus amplior,
et prudentia, intelligentiaque et interpretatio
somniorum, et ostensio secretorum, ac solutio
ligatorum inventae sunt in eo, hoc est in Daniele:
cui rex posuit nomen Baltassar. nunc itaque Daniel
vocetur, et interpretationem narrabit. 13 Igitur
introductus est Daniel coram rege. Ad quem
praefatus rex ait: Tu es Daniel de filiis captivitatis
Iuda, quem adduxit pater meus rex de Iudaea? 14
Audivi de te quoniam spiritum deorum habeas: et
scientia, intelligentiaque ac sapientia ampliores
inventae sunt in te. 15 Et nunc introgressi sunt in
conspectu meo sapientes magi, ut scripturam hanc
legerent, et interpretationem eius indicarent mihi:
et nequiverunt sensum huius sermonis edicere.
16 Porro ego audivi de te, quod possis obscura
interpretari, et ligata dissolvere: si ergo vales
scripturam legere, et interpretationem eius indicare
mihi, purpura vestieris, et torquem auream circa
collum tuum habebis, et tertius in regno meo
princeps eris. 17 Ad quae respondens Daniel, ait
coram rege: Munera tua sint tibi, et dona domus
tuae alteri da: scripturam autem legam tibi, rex, et
interpretationem eius ostendam tibi. 18 O rex, Deus
altissimus regnum, et magnificentiam, gloriam, et
honorem dedit Nabuchodonosor patri tuo. 19 Et
propter magnificentiam, quam dederat ei, universi
populi, tribus, et linguae tremebant, et metuebant
eum: quos volebat, interficiebat: et quos volebat,
percutiebat: et quos volebat, exaltabat: et quos
volebat, humiliabat. 20 Quando autem elevatum
est cor eius, et spiritus illius obfirmatus est ad
superbiam, depositus est de solio regni sui, et gloria
eius ablata est: 21 et a filiis hominum eiectus est,
sed et cor eius cum bestiis positum est, et cum
onagris erat habitatio eius: foenum quoque ut
bos comedebat, et rore caeli corpus eius infectum
est, donec cognosceret quod potestatem haberet
Altissimus in regno hominum: et quemcumque
voluerit, suscitabit super illud. 22 Tu quoque filius
eius Baltassar, non humiliasti cor tuum, cum scires
haec omnia: 23 sed adversum Dominatorem caeli
elevatus es: et vasa domus eius allata sunt coram te:
et tu, et optimates tui, et uxores tuae, et concubinae

tuae vinum bibistis in eis: deos quoque argenteos, et aureos, et aereos, ferreos, ligneosque et lapideos, qui non vident, neque audiunt, neque sentiunt, laudasti: porro Deum, qui habet flatum tuum in manu sua, et omnes vias tuas, non glorificasti. **24** Idcirco ab eo missus est articulus manus, quae scripsit hoc, quod exaratum est. **25** Haec est autem scriptura, quae digesta est: MANE, THECEL, PHARES. **26** Et haec est interpretatio sermonis. MANE: numeravit Deus regnum tuum, et complevit illud. **27** THECEL: appensus es in statera, et inventus es minus habens. **28** PHARES: divisum est regnum tuum, et datum est Medis, et Persis. **29** Tunc iubente rege indutus est Daniel purpura, et circumdata est torques aurea collo eius: et praedicatum est de eo quod haberet potestatem tertius in regno suo. **30** Eadem nocte interfectus est Baltassar rex Chaldaeus. **31** Et Darius Medus successit in regnum annos natus sexagintaduos.

6 Placuit Dario, et constituit super regnum satrapas centum viginti ut essent in toto regno suo. **2** Et super eos principes tres, ex quibus Daniel unus erat: ut satrapae illis redderent rationem, et rex non sustineret molestiam. **3** Igitur Daniel superabat omnes principes, et satrapas: quia spiritus Dei amplior erat in illo. **4** Porro rex cogitabat constituere eum super omne regnum: unde principes, et satrapae quaerebant occasionem ut invenirent Danieli ex latere regis: nullamque causam, et suspicionem reperire potuerunt, eo quod fidelis esset, et omnis culpa, et suspicio non inveniretur in eo. **5** Dixerunt ergo viri illi: Non invenimus Danieli huic aliquam occasionem, nisi forte in lege Dei sui. **6** Tunc principes, et satrapae surripuerunt regi, et sic locuti sunt ei: Dari rex in aeternum vive: **7** consilium inierunt omnes principes regni tui, magistratus, et satrapae, senatores, et iudices ut decretum imperatorium exeat, et edictum: Ut omnis, qui petierit aliquam petitionem a quocumque deo, et homine usque ad triginta dies, nisi a te rex, mittatur in lacum leonum. **8** Nunc itaque rex confirma sententiam, et scribe decretum: ut non immutetur quod statutum est a Medis et Persis, nec praevaricari cuiquam liceat. **9** Porro rex Darius proposuit edictum, et statuit. **10** Quod cum Daniel comperisset, id est, constitutam legem, ingressus est domum suam: et fenestris apertis in coenaculo suo contra Ierusalem tribus temporibus in die flectebat genua sua, et adorabat, confitebaturque coram Deo suo sicut et ante facere consueverat. **11** Viri ergo illi curiosius inquirentes invenerunt Danielem orantem, et obsecrantem Deum suum. **12** Et accedentes locuti sunt regi super edicto: Rex numquid non constituisti, ut omnis homo, qui rogaret quemquam de diis, et hominibus usque ad dies triginta, nisi te, rex, mitteretur in lacum leonum? Ad quos respondens rex, ait: Verus est sermo iuxta decretum Medorum, atque Persarum, quod praevaricari non licet. **13** Tunc respondentes dixerunt coram rege: Daniel de filiis captivitatis Iuda, non curavit de lege tua, et de edicto, quod constituisti: sed tribus temporibus per diem orat obsecratione sua. **14** Quod verbum cum audisset rex, satis contristatus est: et pro Daniele posuit cor ut liberaret eum, et usque ad occasum solis laborabat ut erueret illum. **15** Viri autem illi intelligentes regem dixerunt ei: Scito rex, quia lex Medorum, atque Persarum est ut omne decretum, quod constituerit rex, non liceat immutari. **16** Tunc rex praecepit: et adduxerunt Danielem, et miserunt eum in lacum leonum. Dixitque rex Danieli: Deus tuus, quem colis semper, ipse liberabit te. **17** Allatusque est lapis unus, et positus est super os laci: quem obsignavit rex annulo suo, et annulo optimatum suorum, nequid fieret contra Danielem. **18** Et abiit rex in domum suam, et dormivit incoenatus, cibique non sunt allati coram eo, insuper et somnus recessit ab eo. **19** Tunc rex primo diluculo consurgens, festinus ad lacum leonum perrexit: **20** appropinquansque lacui, Danielem voce lacrymabili inclamavit, et affatus est eum: Daniel serve Dei viventis, Deus tuus, cui tu servis semper, putasne valuit te liberare a leonibus? **21** Et Daniel regi respondens ait: Rex in aeternum vive: **22** Deus meus misit angelum suum, et conclusit ora leonum, et non nocuerunt mihi: quia coram eo iustitia inventa est in me: sed et coram te, rex, delictum non feci. **23** Tunc vehementer rex gavisus est super eo, et Danielem praecepit educi de lacu: eductusque est Daniel de lacu, et nulla laesio inventa est in eo, quia credidit Deo suo. **24** Iubente autem rege, adducti sunt viri illi, qui accusaverunt Danielem: et in lacum leonum missi sunt, ipsi, et filii, et uxores eorum: et non pervenerunt usque ad pavimentum laci, donec arriperent eos leones, et omnia ossa eorum comminuerunt. **25** Tunc Darius rex scripsit universis populis, tribubus, et linguis habitantibus in universa terra: PAX vobis multiplicetur. **26** A me constitutum est decretum, ut in universo imperio, et regno meo tremiscant, et paveant Deum Danielis. ipse est enim Deus vivens, et aeternus in saecula: et regnum eius non dissipabitur, et potestas eius usque in aeternum. **27** Ipse liberator, atque salvator, faciens signa, et mirabilia in caelo, et in terra: qui liberavit Danielem de lacu leonum. **28** Porro Daniel

perseveravit usque ad regnum Darii, regnumque
Cyri Persae.

7 Anno primo Baltassar regis Babylonis, Daniel
somnium vidit: visio autem capitis eius in
cubili suo: et somnium scribens, brevi sermone
comprehendit: summatimque perstringens, ait: 2
Videbam in visione mea nocte, et ecce quattuor
venti caeli pugnabant in mari magno. 3 Et quattuor
bestiae grandes ascendebant de mari diversae inter
se. 4 Prima quasi leaena, et alas habebat aquilae:
aspiciebam donec evulsae sunt alae eius, et sublata
est de terra, et super pedes quasi homo stetit, et cor
hominis datum est ei. 5 Et ecce bestia alia similis
urso in parte stetit: et tres ordines erant in ore
eius, et in dentibus eius, et sic dicebant ei: Surge,
comede carnes plurimas. 6 Post haec aspiciebam,
et ecce alia quasi pardus, et alas habebat quasi avis,
quattuor super se, et quattuor capita erant in bestia,
et potestas data est ei. 7 Post haec aspiciebam
in visione noctis, et ecce bestia quarta terribilis,
atque mirabilis, et fortis nimis, dentes ferreos
habebat magnos, comedens atque comminuens, et
reliqua pedibus suis conculcans: dissimilis autem
erat ceteris bestiis, quas videram ante eam, et
habebat cornua decem. 8 Considerabam cornua,
et ecce cornu aliud parvulum ortum est de medio
eorum: et tria de cornibus primis evulsa sunt
a facie eius: et ecce oculi, quasi oculi hominis
erant in cornu isto, et os loquens ingentia. 9
Aspiciebam donec throni positi sunt, et antiquus
dierum sedit: vestimentum eius candidum quasi
nix, et capilli capitis eius quasi lana munda: thronus
eius flammae ignis: rotae eius ignis accensus. 10
Fluvius igneus, rapidusque egrediebatur a facie eius.
millia millium ministrabant ei, et decies millies
centena millia assistebant ei: iudicium sedit, et
libri aperti sunt. 11 Aspiciebam propter vocem
sermonum grandium, quos cornu illud loquebatur:
et vidi quoniam interfecta esset bestia, et perisset
corpus eius, et traditum esset ad comburendum
igni: 12 aliarum quoque bestiarum ablata esset
potestas, et tempora vitae constituta essent eis
usque ad tempus, et tempus. 13 Aspiciebam ergo
in visione noctis, et ecce cum nubibus caeli quasi
filius hominis veniebat, et usque ad antiquum
dierum pervenit: et in conspectu eius obtulerunt
eum. 14 Et dedit ei potestatem, et honorem, et
regnum: et omnes populi, tribus, et linguae ipsi
servient: potestas eius, potestas aeterna, quae non
auferetur: et regnum eius, quod non corrumpetur.
15 Horruit spiritus meus, ego Daniel territus sum
in his, et visiones capitis mei conturbaverunt me.
16 Accessi ad unum de assistentibus, et veritatem
quaerebam ab eo de omnibus his. Qui dixit mihi
interpretationem sermonum, et docuit me: 17 Hae
quattuor bestiae magnae: quattuor sunt regna,
quae consurgent de terra. 18 Suscipient autem
regnum sancti Dei altissimi: et obtinebunt regnum
usque in saeculum, et saeculum saeculorum. 19
Post hoc volui diligenter discere de bestia quarta,
quae erat dissimilis valde ab omnibus, et terribilis
nimis: dentes et ungues eius ferrei: comedebat, et
comminuebat, et reliqua pedibus suis conculcabat:
20 et de cornibus decem, quae habebat in capite: et
de alio, quod ortum fuerat, ante quod ceciderant
tria cornua: et de cornu illo, quod habebat oculos,
et os loquens grandia, et maius erat ceteris. 21
Aspiciebam, et ecce cornu illud faciebat bellum
adversus sanctos, et praevalebat eis, 22 donec venit
antiquus dierum, et iudicium dedit sanctis Excelsi,
et tempus advenit, et regnum obtinuerunt sancti.
23 Et sic ait: Bestia quarta, regnum quartum erit in
terra, quod maius erit omnibus regnis, et devorabit
universam terram, et conculcabit, et comminuet
eam. 24 Porro cornua decem ipsius regni, decem
reges erunt: et alius consurget post eos, et ipse
potentior erit prioribus, et tres reges humiliabit. 25
Et sermones contra Excelsum loquetur, et sanctos
Altissimi conteret: et putabit quod possit mutare
tempora, et leges, et tradentur in manu eius usque
ad tempus, et tempora, et dimidium temporis.
26 Et iudicium sedebit ut auferatur potentia, et
conteratur, et dispereat usque in finem. 27 Regnum
autem, et potestas, et magnitudo regni, quae est
subter omne caelum, detur populo sanctorum
Altissimi: cuius regnum, regnum sempiternum est,
et omnes reges servient ei, et obedient. 28 Hucusque
finis verbi. Ego Daniel multum cogitationibus meis
conturbabar, et facies mea mutata est in me: verbum
autem in corde meo conservavi.

8 Anno tertio regni Baltassar regis, visio apparuit
mihi. Ego Daniel post id, quod videram in
principio, 2 vidi in visione mea, cum essem in Susis
castro, quod est in Aelam regione: vidi autem in
visione esse me super portam Ulai. 3 Et levavi
oculus meos, et vidi: et ecce aries unus stabat
ante paludem, habens cornua excelsa, et unum
excelsius altero atque succrescens. Postea 4 vidi
arietem cornibus ventilantem contra Occidentem,
et contra Aquilonem, et contra Meridiem, et omnes
bestiae non poterant resistere ei, neque liberari de
manu eius: fecitque secundum voluntatem suam, et
magnificatus est. 5 Et ego intelligebam: ecce autem
hircus caprarum veniebat ab Occidente super faciem

totius terrae, et non tangebat terram: porro hircus
habebat cornu insigne inter oculos suos. 6 Et venit
usque ad arietem illum cornutum, quem videram
stantem ante portam, et cucurrit ad eum in impetu
fortitudinis suae. 7 Cumque appropinquasset prope
arietem, efferatus est in eum, et percussit arietem:
et comminuit duo cornua eius, et non poterat
aries resistere ei: cumque eum misisset in terram,
conculcavit, et nemo quibat liberare arietem de
manu eius. 8 Hircus autem caprarum magnus factus
est nimis: cumque crevisset, fractum est cornu
magnum, et orta sunt quattuor cornua subter illud
per quattuor ventos caeli. 9 De uno autem ex eis
egressum est cornu unum modicum: et factum est
grande contra Meridiem, et contra Orientem, et
contra fortitudinem. 10 Et magnificatum est usque
ad fortitudinem caeli: et deiecit de fortitudine, et de
stellis, et conculcavit eas. 11 Et usque ad principem
fortitudinis magnificatum est: et ab eo tulit
iuge sacrificium, et deiecit locum sanctificationis
eius. 12 Robur autem datum est ei contra iuge
sacrificium propter peccata: et prosternetur veritas
in terra, et faciet, et prosperabitur. 13 Et audivi
unum de sanctis loquentem: et dixit unus sanctus
alteri nescio cui loquenti: Usquequo visio, et iuge
sacrificium, et peccatum desolationis, quae facta
est: et sanctuarium, et fortitudo conculcabitur?
14 Et dixit ei: Usque ad vesperam et mane, dies
duo millia trecenti: et mundabitur sanctuarium.
15 Factum est autem cum viderem ego Daniel
visionem, et quaererem intelligentiam: ecce stetit
in conspectu meo quasi species viri. 16 Et audivi
vocem viri inter Ulai: et clamavit, et ait: Gabriel fac
intelligere istum visionem. 17 Et venit, et stetit iuxta
ubi ego stabam: cumque venisset, pavens corrui in
faciem meam, et ait ad me: Intellige fili hominis,
quoniam in tempore finis complebitur visio. 18
Cumque loqueretur ad me, collapsus sum pronus in
terram: et tetigit me, et statuit me in gradu meo, 19
dixitque mihi: Ego ostendam tibi quae futura sunt
in novissimo maledictionis: quoniam habet tempus
finem suum. 20 Aries, quem vidisti habere cornua,
rex Medorum est atque Persarum. 21 Porro hircus
caprarum, rex Graecorum est, et cornu grande,
quod erat inter oculos eius, ipse est rex primus.
22 Quod autem fracto illo surrexerunt quattuor
pro eo: quattuor reges de gente eius consurgent,
sed non in fortitudine eius. 23 Et post regnum
eorum, cum creverint iniquitates, consurget rex
impudens facie, et intelligens propositiones. 24
et roborabitur fortitudo eius, sed non in viribus
suis: et supra quam credi potest, universa vastabit,
et prosperabitur, et faciet. Et interficiet robustos,
et populum sanctorum 25 secundum voluntatem
suam, et dirigetur dolus in manu eius: et cor suum
magnificabit, et in copia rerum omnium occidet
plurimos: et contra principem principum consurget,
et sine manu conteretur. 26 Et visio vespere et
mane, quae dicta est, vera est: tu ergo visionem
signa, quia post multos dies erit. 27 Et ego Daniel
langui, et aegrotavi per dies: cumque surrexissem,
faciebam opera regis, et stupebam ad visionem, et
non erat qui interpretaretur.

9 In anno primo Darii filii Assueri de semine
Medorum, qui imperavit super regnum
Chaldaeorum: 2 Anno uno regni eius, ego Daniel
intellexi in libris numerum annorum, de quo factus
est sermo Domini ad Ieremiam prophetam, ut
complerentur desolationis Ierusalem septuaginta
anni. 3 Et posui faciem meam ad Dominum Deum
meum rogare et deprecari in ieiuniis, sacco, et
cinere. 4 Et oravi Dominum Deum meum, et
confessus sum, et dixi: Obsecro Domine Deus magne
et terribilis, custodiens pactum, et misericordiam
diligentibus te, et custodientibus mandata tua. 5
Peccavimus, iniquitatem fecimus, impie egimus,
et recessimus: et declinavimus a mandatis tuis, ac
iudiciis. 6 Non obedivimus servis tuis prophetis,
qui locuti sunt in nomine tuo regibus nostris,
principibus nostris, patribus nostris, omnique
populo terrae. 7 Tibi Domine iustitia: nobis
autem confusio faciei, sicut est hodie viro Iuda,
et habitatoribus Ierusalem, et omni Israel, his qui
prope sunt, et his qui procul in universis terris,
ad quas eiecisti eos propter iniquitates eorum,
in quibus peccaverunt in te. 8 Domine nobis
confusio faciei, regibus nostris, principibus nostris,
et patribus nostris, qui peccaverunt. 9 Tibi autem
Domino Deo nostro misericordia, et propitiatio,
quia recessimus a te: 10 et non audivimus vocem
Domini Dei nostri ut ambularemus in lege eius,
quam posuit nobis per servos suos prophetas. 11
Et omnis Israel praevaricati sunt legem tuam, et
declinaverunt ne audirent vocem tuam, et stillavit
super nos maledictio, et detestatio, quae scripta
est in libro Moysi servi Dei, quia peccavimus ei. 12
Et statuit sermones suos, quos locutus est super
nos, et super principes nostros, qui iudicaverunt
nos, ut superinduceret in nos magnum malum,
quale numquam fuit sub omni caelo, secundum
quod factum est in Ierusalem. 13 Sicut scriptum
est in lege Moysi, omne malum hoc venit super
nos: et non rogavimus faciem tuam Domine Deus
noster, ut reverteremur ab iniquitatibus nostris, et
cogitaremus veritatem tuam. 14 Et vigilavit Dominus

super malitiam, et adduxit eam super nos: iustus
Dominus Deus noster in omnibus operibus suis, quae
fecit: non enim audivimus vocem eius. 15 Et nunc
Domine Deus noster, qui eduxisti populum tuum de
Terra Aegypti in manu forti, et fecisti tibi nomen
secundum diem hanc: peccavimus, iniquitatem
fecimus. 16 Domine in omnem iustitiam tuam:
avertatur obsecro ira tua, et furor tuus a civitate tua
Ierusalem, et a monte sancto tuo. Propter peccata
enim nostra, et iniquitates patrum nostrorum,
Ierusalem, et populus tuus in opprobrium sunt
omnibus per circuitum nostrum. 17 Nunc ergo
exaudi Deus noster orationem servi tui, et preces
eius: et ostende faciem tuam super sanctuarium
tuum, quod desertum est propter temetipsum. 18
Inclina Deus meus aurem tuam, et audi: aperi oculos
tuos, et vide desolationem nostram, et civitatem,
super quam invocatum est nomen tuum: neque
enim in iustificationibus nostris prosternimus
preces ante faciem tuam, sed in miserationibus
tuis multis: 19 Exaudi Domine, placare Domine:
attende et fac: ne moreris propter temetipsum
Deus meus: quia nomen tuum invocatum est
super civitatem, et super populum tuum. 20
Cumque adhuc loquerer, et orarem, et confiterer
peccata mea, et peccata populi mei Israel, et
prosternerem preces meas in conspectu Dei mei,
pro monte sancto Dei mei: 21 Adhuc me loquente
in oratione, ecce vir Gabriel, quem videram in
visione a principio, cito volans tetigit me in tempore
sacrificii vespertini. 22 Et docuit me, et locutus
est mihi, dixitque: Daniel nunc egressus sum ut
docerem te, et intelligeres. 23 Ab exordio precum
tuarum egressus est sermo: ego autem veni ut
indicarem tibi, quia vir desideriorum es: tu ergo
animadverte sermonem, et intellige visionem. 24
Septuaginta hebdomades abbreviatae sunt super
populum tuum, et super urbem sanctam tuam
ut consummetur praevaricatio, et finem accipiat
peccatum, et deleatur iniquitas, et adducatur
iustitia sempiterna, et impleatur visio, et prophetia,
et ungatur Sanctus sanctorum. 25 Scito ergo,
et animadverte: Ab exitu sermonis, ut iterum
aedificetur Ierusalem, usque ad Christum ducem,
hebdomades septem, et hebdomades sexaginta
duae erunt: et rursum aedificabitur platea, et muri
in angustia temporum. 26 Et post hebdomades
sexaginta duas occidetur Christus: et non erit eius
populus, qui eum negaturus est. Et civitatem, et
sanctuarium dissipabit populus cum duce venturo:
et finis eius vastitas, et post finem belli statuta
desolatio. 27 Confirmabit autem pactum multis
hebdomada una: et in dimidio hebdomadis deficiet
hostia et sacrificium: et erit in templo abominatio
desolationis: et usque ad consummationem et finem
perseverabit desolatio.

10 Anno tertio Cyri regis Persarum, verbum
revelatum est Danieli cognomento Baltassar,
et verbum verum, et fortitudo magna: intellexitque
sermonem: intelligentia enim est opus in visione.
2 In diebus illis ego Daniel lugebam trium
hebdomadarum diebus, 3 panem desiderabilem
non comedi, et caro et vinum non introierunt
in os meum, sed neque unguento unctus sum:
donec complerentur trium hebdomadarum dies. 4
Die autem vigesima et quarta mensis primi eram
iuxta fluvium magnum, qui est Tigris. 5 Et levavi
oculos meos, et vidi: et ecce vir unus vestitus
lineis, et renes eius accincti auro obrizo: 6 et
corpus eius quasi chrysolithus, et facies eius velut
species fulguris, et oculi eius ut lampas ardens: et
brachia eius, et quae deorsum sunt usque ad pedes,
quasi species aeris candentis: et vox sermonum
eius ut vox multitudinis. 7 Vidi autem ego Daniel
solus visionem: porro viri, qui erant mecum, non
viderunt: sed terror nimius irruit super eos, et
fugerunt in absconditum. 8 Ego autem relictus
solus vidi visionem grandem hanc: et non remansit
in me fortitudo, sed et species mea immutata est in
me, et emarcui, nec habui quidquam virium. 9 Et
audivi vocem sermonum eius: et audiens iacebam
consternatus super faciem meam, et vultus meus
haerebat terrae. 10 Et ecce manus tetigit me, et
erexit me super genua mea, et super articulos
manuum mearum. 11 Et dixit ad me: Daniel vir
desideriorum, intellige verba, quae ego loquor ad
te, et sta in gradu tuo: nunc enim sum missus ad
te. Cumque dixisset mihi sermonem istum, steti
tremens. 12 Et ait ad me: Noli metuere Daniel:
quia ex die primo, quo posuisti cor tuum ad
intelligendum ut te affligeres in conspectu Dei
tui, exaudita sunt verba tua: et ego veni propter
sermones tuos. 13 Princeps autem regni Persarum
restitit mihi viginti et uno diebus: et ecce Michael
unus de principibus primis venit in adiutorium
meum, et ego remansi ibi iuxta regem Persarum. 14
Veni autem ut docerem te quae ventura sunt populo
tuo in novissimis diebus, quoniam adhuc visio
in dies. 15 Cumque loqueretur mihi huiuscemodi
verbis, deieci vultum meum ad terram, et tacui.
16 Et ecce quasi similitudo filii hominis tetigit
labia mea: et aperiens os meum locutus sum, et
dixi ad eum, qui stabat contra me: Domine mi,
in visione tua dissolutae sunt compages meae, et
nihil in me remansit virium. 17 Et quomodo poterit

servus Domini mei loqui cum Domino meo? nihil
enim in me remansit virium, sed et halitus meus
intercluditur. 18 Rursum ergo tetigit me quasi
visio hominis, et confortavit me, 19 et dixit: Noli
timere vir desideriorum: pax tibi: confortare, et esto
robustus. Cumque loqueretur mecum, convalui, et
dixi: Loquere Domine mi, quia confortasti me. 20
Et ait: Numquid scis quare venerim ad te? et nunc
revertar ut praelier adversum principem Persarum.
cum ego egrederer, apparuit princeps Graecorum
veniens. 21 Verumtamen annunciabo tibi quod
expressum est in scriptura veritatis: et nemo est
adiutor meus in omnibus his, nisi Michael princeps
vester.

11 Ego autem ab anno primo Darii Medi stabam
ut confortaretur, et roboraretur. 2 Et nunc
veritatem annunciabo tibi. Ecce adhuc tres reges
stabunt in Perside, et quartus ditabitur opibus
nimiis super omnes: et cum invaluerit divitiis suis,
concitabit omnes adversum regnum Graeciae. 3
Surget vero rex fortis, et dominabitur potestate
multa: et faciet quod placuerit ei. 4 Et cum steterit,
conteretur regnum eius, et dividetur in quattuor
ventos caeli: sed non in posteros eius, neque
secundum potentiam illius, qua dominatus est.
lacerabitur enim regnum eius etiam in externos,
exceptis his. 5 Et confortabitur rex Austri: et
de principibus eius praevalebit super eum, et
dominabitur ditione: multa enim dominatio eius. 6
Et post finem annorum foederabuntur: filiaque regis
Austri veniet ad regem Aquilonis facere amicitiam,
et non obtinebit fortitudinem brachii, nec stabit
semen eius: et tradetur ipsa, et qui adduxerunt
eam, adolescentes eius, et qui confortabant eam in
temporibus. 7 Et stabit de germine radicum eius
plantatio: et veniet cum exercitu, et ingredietur
provinciam regis Aquilonis: et abutetur eis, et
obtinebit. 8 Insuper et deos eorum, et sculptilia,
vasa quoque pretiosa argenti, et auri captiva ducet
in Aegyptum: ipse praevalebit adversus regem
Aquilonis. 9 Et intrabit in regnum rex Austri, et
revertetur ad terram suam. 10 Filii autem eius
provocabuntur, et congregabunt multitudinem
exercituum plurimorum: et veniet properans,
et inundans: et revertetur, et concitabitur, et
congredietur cum robore eius. 11 Et provocatus
rex Austri egredietur, et pugnabit adversus regem
Aquilonis, et praeparabit multitudinem nimiam,
et dabitur multitudo in manu eius. 12 Et capiet
multitudinem, et exaltabitur cor eius, et deiiciet
multa millia, sed non praevalebit. 13 Convertetur
enim rex Aquilonis, et praeparabit multitudinem
multo maiorem quam prius: et in fine temporum,
annorumque veniet properans cum exercitu magno,
et opibus nimiis. 14 Et in temporibus illis multi
consurgent adversus regem Austri: filii quoque
praevaricatorum populi tui extollentur ut impleant
visionem, et corruent. 15 Et venit rex Aquilonis, et
comportabit aggerem, et capiet urbes munitissimas:
et brachia Austri non sustinebunt, et consurgent
electi eius ad resistendum, et non erit fortitudo.
16 Et faciet veniens super eum iuxta placitum
suum, et non erit qui stet contra faciem eius: et
stabit in terra inclyta, et consumetur in manu eius.
17 Et ponet faciem suam ut veniat ad tenendum
universum regnum eius, et recta faciet cum eo:
et filiam feminarum dabit ei, ut evertat illud:
et non stabit, nec illius erit. 18 Et convertet
faciem suam ad insulas, et capiet multas: et cessare
faciet principem opprobrii sui, et opprobrium
eius convertetur in eum. 19 Et convertet faciem
suam ad imperium terrae suae, et impinget, et
corruet, et non invenietur. 20 Et stabit in loco
eius vilissimus, et indignus decore regio: et in
paucis diebus conteretur, non in furore, nec in
praelio. 21 Et stabit in loco eius despectus, et non
tribuetur ei honor regius: et veniet clam, et obtinebit
regnum in fraudulentia. 22 Et brachia pugnantis
expugnabuntur a facie eius, et conterentur: insuper
et dux foederis. 23 Et post amicitias, cum eo faciet
dolum: et ascendet, et superabit in modico populo.
24 Et abundantes, et uberes urbes ingredietur: et
faciet quae non fecerunt patres eius, et patres
patrum eius: rapinas, et praedam, et divitias eorum
dissipabit, et contra firmissimas cogitationes inibit:
et hoc usque ad tempus. 25 Et concitabitur fortitudo
eius, et cor eius adversum regem Austri in exercitu
magno: et rex Austri provocabitur ad bellum multis
auxiliis, et fortibus nimis: et non stabunt, quia
inibunt adversus eum consilia. 26 Et comedentes
panem cum eo, conterent illum, exercitusque
eius opprimetur: et cadent interfecti plurimi. 27
Duorum quoque regum cor erit ut malefaciant, et
ad mensam unam mendacium loquentur, et non
proficient: quia adhuc finis in aliud tempus. 28
Et revertetur in terram suam cum opibus multis:
et cor eius adversum testamentum sanctum, et
faciet, et revertetur in terram suam. 29 Statuto
tempore revertetur, et veniet ad Austrum: et non
erit priori simile novissimum. 30 Et venient super
eum Trieres, et Romani: et percutietur, et revertetur,
et indignabitur contra testamentum sanctuarii, et
faciet: reverteturque et cogitabit adversum eos,
qui dereliquerunt testamentum sanctuarii. 31 Et
brachia ex eo stabunt, et polluent sanctuarium

fortitudinis, et auferent iuge sacrificium: et dabunt
abominationem in desolationem. 32 Et impii in
testamentum simulabunt fraudulenter: populus
autem sciens Deum suum, obtinebit, et faciet. 33
Et docti in populo docebunt plurimos: et ruent in
gladio, et in flamma, et in captivitate, et in rapina
dierum. 34 Cumque corruerint, sublevabuntur
auxilio parvulo: et applicabuntur eis plurimi
fraudulenter. 35 Et de eruditis ruent, ut conflentur,
et eligantur, et dealbentur usque ad tempus
praefinitum: quia adhuc aliud tempus erit. 36 Et
faciet iuxta voluntatem suam rex, et elevabitur, et
magnificabitur adversus omnem deum: et adversus
Deum deorum loquetur magnifica, et dirigetur,
donec compleatur iracundia: perpetrata quippe
est definitio. 37 Et Deum patrum suorum non
reputabit: et erit in concupiscentiis feminarum,
nec quemquam deorum curabit: quia adversum
universa consurget. 38 Deum autem Maozim in
loco suo venerabitur: et Deum, quem ignoraverunt
patres eius, colet auro, et argento, et lapide pretioso,
rebusque pretiosis. 39 Et faciet ut muniat Maozim
cum Deo alieno, quem cognovit, et multiplicabit
gloriam, et dabit eis potestatem in multis, et
terram dividet gratuito. 40 Et in tempore praefinito
praeliabitur adversus eum rex Austri, et quasi
tempestas veniet contra illum rex Aquilonis in
curribus, et in equitibus, et in classe magna, et
ingredietur terras, et conteret, et pertransiet. 41 Et
introibit in terram gloriosam, et multi corruent:
hae autem solae salvabuntur de manu eius, Edom,
et Moab, et principium filiorum Ammon. 42 Et
mittet manum suam in terras: et Terra Aegypti
non effugiet. 43 Et dominabitur thesaurorum auri,
et argenti, et in omnibus pretiosis Aegypti: per
Libyam quoque, et Aethiopiam transibit. 44 Et fama
turbabit eum ab Oriente et ab Aquilone: et veniet
in multitudine magna ut conterat et interficiat
plurimos. 45 Et figet tabernaculum suum Apadno
inter maria, super montem inclytum et sanctum:
et veniet usque ad summitatem eius, et nemo
auxiliabitur ei.

12 In tempore autem illo consurget Michael
princeps magnus, qui stat pro filiis populi
tui: et veniet tempus quale non fuit ab eo ex quo
gentes esse coeperunt usque ad tempus illud. Et
in tempore illo salvabitur populus tuus, omnis qui
inventus fuerit scriptus in libro. 2 Et multi de
his, qui dormiunt in terrae pulvere, evigilabunt:
alii in vitam aeternam, et alii in opprobrium ut
videantur semper. 3 Qui autem docti fuerint,
fulgebunt quasi splendor firmamenti: et qui ad
iustitiam erudiunt multos, quasi stellae in perpetuas
aeternitates. 4 Tu autem Daniel claude sermones,
et signa librum usque ad tempus statutum: plurimi
pertransibunt, et multiplex erit scientia. 5 Et vidi
ego Daniel, et ecce quasi duo alii stabant: unus
hinc super ripam fluminis, et alius inde ex altera
ripa fluminis. 6 Et dixi viro, qui erat indutus lineis,
qui stabat super aquas fluminis: Usquequo finis
horum mirabilium? 7 Et audivi virum, qui indutus
erat lineis, qui stabat super aquas fluminis, cum
elevasset dexteram et sinistram suam in caelum, et
iurasset per viventem in aeternum, quia in tempus,
et tempora, et dimidium temporis. Et cum completa
fuerit dispersio manus populi sancti, complebuntur
universa haec. 8 Et ego audivi, et non intellexi.
Et dixi: Domine mi, quid erit post haec? 9 Et ait:
Vade Daniel, quia clausi sunt, signatique sermones
usque ad praefinitum tempus. 10 Eligentur, et
dealbabuntur, et quasi ignis probabuntur multi:
et impie agent impii, neque intelligent omnes
impii, porro docti intelligent. 11 Et a tempore cum
ablatum fuerit iuge sacrificium, et posita fuerit
abominatio in desolationem, dies mille ducenti
nonaginta. 12 Beatus, qui expectat, et pervenit
usque ad dies mille trecentos trigintaquinque. 13
Tu autem vade ad praefinitum: et requiesces, et
stabis in sorte tua in finem dierum.

Osee Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Osee filium
Beeri, in diebus Oziae, Ioathan, Achaz, Ezechiae
regum Iuda, et in diebus Ieroboam filii Ioas regis
Israel. **2** Principium loquendi Domino in Osee: et
dixit Dominus ad Osee: Vade, sume tibi uxorem
fornicationum, et fac tibi filios fornicationum: quia
fornicans fornicabitur terra a Domino. **3** Et abiit,
et accepit Gomer filiam Debelaim: et concepit, et
peperit ei filium. **4** Et dixit Dominus ad eum: Voca
nomen eius Iezrahel: quoniam adhuc modicum, et
visitabo sanguinem Iezrahel super domum Iehu,
et quiescere faciam regnum domus Israel. **5** Et in
illa die conteram arcum Israel in valle Iezrahel.
6 Et concepit adhuc, et peperit filiam. Et dixit ei:
Voca nomen eius Absque misericordia: quia non
addam ultra misereri domui Israel, sed oblivione
obliviscar eorum. **7** Et domui Iuda miserebor, et
salvabo eos in Domino Deo suo: et non salvabo
eos in arcu, et gladio, et in bello, et in equis, et in
equitibus. **8** Et ablactavit eam, quae erat Absque
misericordia. Et concepit, et peperit filium. **9** Et
dixit: Voca nomen eius: Non populus meus: quia
vos non populus meus, et ego non ero vester Deus.
10 Et erit numerus filiorum Israel quasi arena maris,
quae sine mensura est, et non numerabitur. Et erit
in loco ubi dicetur eis: Non populus meus vos:
dicetur eis: Filii Dei viventis. **11** Et congregabuntur
filii Iuda, et filii Israel pariter: et ponent sibimet
caput unum, et ascendent de terra: quia magnus
dies Iezrahel.

2 Dicite fratribus vestris: Populus meus: et sorori
vestrae, Misericordiam consecuta. **2** Iudicate
matrem vestram, iudicate: quoniam ipsa non uxor
mea, et ego non vir eius. auferat fornicationes suas a
facie sua, et adulteria sua de medio uberum suorum.
3 Ne forte expoliem eam nudam, et statuam eam
secundum diem nativitatis suae: et ponam eam
quasi solitudinem, et statuam eam velut terram
inviam, et interficiam eam siti. **4** Et filiorum illius
non miserebor: quoniam filii fornicationum sunt. **5**
quia fornicata est mater eorum, confusa est quae
concepit eos: quia dixit: Vadam post amatores
meos, qui dant panes mihi, et aquas meas, lanam
meam, et linum meum, oleum meum, et potum
meum. **6** Propter hoc ecce ego sepiam viam tuam
spinis, et sepiam eam maceria, et semitas suas
non inveniet. **7** Et sequetur amatores suos, et non
apprehendet eos: et quaeret eos, et non inveniet, et
dicet: Vadam, et revertar ad virum meum priorem:
quia bene mihi erat tunc magis quam nunc. **8**
Et haec nescivit, quia ego dedi ei frumentum, et
vinum, et oleum, et argentum multiplicavi ei, et
aurum, quae fecerunt Baal. **9** Idcirco convertar, et
sumam frumentum meum in tempore suo, et vinum
meum in tempore suo, et liberabo lanam meam et
linum meum, quae operiebant ignominiam eius. **10**
Et nunc revelabo stultitiam eius in oculis amatorum
eius: et vir non eruet eam de manu mea: **11** et
cessare faciam omne gaudium eius, sollemnitatem
eius, neomeniam eius, sabbatum eius, et omnia
festa tempora eius. **12** Et corrumpam vineam eius,
et ficum eius: de quibus dixit: Mercedes hae, meae
sunt, quas dederunt mihi amatores mei: et ponam
eam in saltum, et comedet eam bestia agri. **13** Et
visitabo super eam dies Baalim, quibus accendebat
incensum, et ornabatur inaure sua, et monili suo,
et ibat post amatores suos, et mei obliviscebatur,
dicit Dominus. **14** Propter hoc, ecce ego lactabo
eam, et ducam eam in solitudinem: et loquar ad cor
eius. **15** Et dabo ei vinitores eius ex eodem loco,
et Vallem Achor ad aperiendam spem: et canet ibi
iuxta dies iuventutis suae, et iuxta dies ascensionis
suae de Terra Aegypti. **16** Et erit in die illa, ait
Dominus: vocabit me: Vir meus: et non vocabit
me ultra, Baalim. **17** Et auferam nomina Baalim de
ore eius, et non recordabitur ultra nominis eorum.
18 Et percutiam cum eis foedus in die illa, cum
bestia agri, et cum volucre caeli, et cum reptili
terrae: et arcum, et gladium, et bellum conteram
de terra: et dormire eos faciam fiducialiter. **19** Et
sponsabo te mihi in sempiternum: et sponsabo te
mihi in iustitia, et iudicio, et in misericordia, et
in miserationibus. **20** Et sponsabo te mihi in fide:
et scies quia ego Dominus. **21** Et erit in die illa:
Exaudiam, dicit Dominus, exaudiam caelos, et illi
exaudient terram. **22** Et terra exaudiet triticum, et
vinum, et oleum: et haec exaudient Iezrahel. **23**
Et seminabo eam mihi in terra, et miserebor eius,
quae fuit Absque misericordia. Et dicam non populo
meo: Populus meus es tu: et ipse dicet: Deus meus
es tu.

3 Et dixit Dominus ad me: Adhuc vade, et dilige
mulierem dilectam amico et adulteram: sicut
diligit Dominus filios Israel, et ipsi respiciunt ad
deos alienos, et diligunt vinacia uvarum. **2** Et fodi
eam mihi quindecim argenteis, et coro hordei,
et dimidio coro hordei. **3** Et dixi ad eam: Dies
multos expectabis me: non fornicaberis, et non eris
viro: sed et ego expectabo te. **4** quia dies multos
sedebunt filii Israel sine rege, et sine principe, et
sine sacrificio, et sine altari, et sine ephod, et sine
theraphim. **5** et post haec revertentur filii Israel, et

quaerent Dominum Deum suum, et David regem
suum: et pavebunt ad Dominum, et ad bonum eius
in novissimo dierum.

4 Audite verbum Domini filii Israel, quia iudicium
Domino cum habitatoribus terrae: non est enim
veritas, et non est misericordia, et non est scientia
Dei in terra. **2** Maledictum, et mendacium, et
homicidium, et furtum, et adulterium inundaverunt,
et sanguis sanguinem tetigit. **3** Propter hoc lugebit
terra, et infirmabitur omnis, qui habitat in ea,
in bestia agri, et in volucre caeli: et pisces maris
congregabuntur. **4** Verumtamen unusquisque non
iudicet: et non arguatur vir: populus enim tuus
sicut hi, qui contradicunt sacerdoti. **5** Et corrues
hodie, et corruet etiam propheta tecum: nocte
tacere feci matrem tuam. **6** Conticuit populus meus,
eo quod non habuerit scientiam: quia tu scientiam
repulisti, repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi:
et oblita es legis Dei tui, obliviscar filiorum tuorum
et ego. **7** Secundum multitudinem eorum sic
peccaverunt mihi: gloriam eorum in ignominiam
commutabo. **8** Peccata populi mei comedent, et ad
iniquitatem eorum sublevabunt animas eorum. **9** Et
erit sicut populus, sic sacerdos: et visitabo super
eum vias eius, et cogitationes eius reddam ei. **10** Et
comedent, et non saturabuntur: fornicati sunt, et
non cessaverunt: quoniam Dominum dereliquerunt
in non custodiendo. **11** Fornicatio, et vinum, et
ebrietas auferunt cor. **12** Populus meus in ligno suo
interrogavit, et baculus eius annunciavit ei: spiritus
enim fornicationum decepit eos, et fornicati sunt a
Deo suo. **13** Super capita montium sacrificabant,
et super colles ascendebant thymiama: subtus
quercum, et populum, et terebinthum, quia bona
erat umbra eius: ideo fornicabuntur filiae vestrae,
et sponsae vestrae adulterae erunt. **14** Non visitabo
super filias vestras cum fuerint fornicatae, et
super sponsas vestras cum adulteraverint: quoniam
ipsi cum meretricibus conversabantur, et cum
effeminatis sacrificabant, et populus non intelligens
vapulabit. **15** Si fornicaris tu Israel, non delinquat
saltem Iuda: et nolite ingredi in Galgala, et ne
ascenderitis in Bethaven, neque iuraveritis: Vivit
Dominus. **16** Quoniam sicut vacca lasciviens
declinavit Israel: nunc pascet eos Dominus, quasi
agnum in latitudine. **17** Particeps idolorum Ephraim,
dimitte eum. **18** Separatum est convivium eorum,
fornicatione fornicati sunt: dilexerunt afferre
ignominiam protectores eius. **19** Ligavit eum spiritus
in alis suis, et confundentur a sacrificiis suis.

5 Audite hoc sacerdotes, et attendite domus Israel,
et domus regis auscultate: quia vobis iudicium
est, quoniam laqueus facti estis speculationi, et
sicut rete expansum super Thabor. **2** Et victimas
declinastis in profundum: et ego eruditor omnium
eorum. **3** Ego scio Ephraim, et Israel non est
absconditus a me: quia nunc fornicatus est Ephraim,
contaminatus est Israel. **4** Non dabunt cogitationes
suas ut revertantur ad Deum suum: quia spiritus
fornicationum in medio eorum, et Dominum non
cognoverunt. **5** Et respondebit arrogantia Israel in
facie eius: et Israel, et Ephraim ruent in iniquitate
sua, ruet etiam Iuda cum eis. **6** In gregibus suis, et
in armentis suis vadent ad quaerendum Dominum,
et non invenient: ablatus est ab eis. **7** In Dominum
praevaricati sunt, quia filios alienos genuerunt:
nunc devorabit eos mensis cum partibus suis. **8**
Clangite buccina in Gabaa, tuba in Rama: ululate in
Bethaven, post tergum tuum Beniamin. **9** Ephraim
in desolatione erit in die correptionis: in tribubus
Israel ostendi fidem. **10** Facti sunt principes Iuda
quasi assumentes terminum: super eos effundam
quasi aquam iram meam. **11** Calumniam patiens
est Ephraim, fractus iudicio: quoniam coepit abire
post sordes. **12** Et ego quasi tinea Ephraim: et
quasi putredo domui Iuda. **13** Et vidit Ephraim
languorem suum, et Iuda vinculum suum: et abiit
Ephraim ad Assur, et misit ad regem Ultorem: et
ipse non poterit sanare vos, nec solvere poterit
a vobis vinculum. **14** Quoniam ego quasi leaena
Ephraim, et quasi catulus leonis domui Iuda: ego
ego capiam, et vadam: tollam, et non est qui eruat.
15 Vadens revertar ad locum meum: donec deficiatis,
et quaeratis faciem meam.

6 In tribulatione sua mane consurgent ad me:
Venite, et revertamur ad Dominum: **2** quia
ipse cepit, et sanabit nos: percutiet, et curabit
nos. **3** Vivificabit nos post duos dies: in die
tertia suscitabit nos, et vivemus in conspectu eius.
Sciemus, sequemurque ut cognoscamus Dominum:
quasi diluculum praeparatus est egressus eius, et
veniet quasi imber nobis temporaneus et serotinus
terrae. **4** Quid faciam tibi Ephraim? quid faciam tibi
Iuda? misericordia vestra quasi nubes matutina, et
quasi ros mane pertransiens. **5** Propter hoc dolavi
in prophetis, occidi eos in verbis oris mei: et iudicia
tua quasi lux egredientur. **6** Quia misericordiam
volui, et non sacrificium, et scientiam Dei plusquam
holocausta. **7** Ipsi autem sicut Adam transgressi
sunt pactum, ibi praevaricati sunt in me. **8** Galaad
civitas operantium idolum, supplantata sanguine.
9 Et quasi fauces virorum latronum, particeps
sacerdotum, in via interficientium pergentes de
Sichen: quia scelus operati sunt. **10** In domo

Israel vidi horrendum: ibi fornicationes Ephraim: contaminatus est Israel. 11 Sed et Iuda pone messem tibi, cum convertero captivitatem populi mei.

7 Cum sanare vellem Israel, revelata est iniquitas Ephraim, et malitia Samariae, quia operati sunt mendacium: et fur ingressus est, spolians latrunculus foris. 2 Et ne forte dicant in cordibus suis omnem malitiam eorum me recordatum: nunc circumdederunt eos adinventiones suae, coram facie mea factae sunt. 3 In malitia sua laetificaverunt regem: et in mendaciis suis principes. 4 Omnes adulterantes, quasi clibanus succensus a coquente: quievit paululum civitas a commistione fermenti, donec fermentaretur totum. 5 Dies regis nostri: coeperunt principes furere a vino: extendit manum suam cum illusoribus. 6 Quia applicuerunt quasi clibanum cor suum, cum insidiaretur eis: tota nocte dormivit coquens eos, mane ipse succensus quasi ignis flammae. 7 Omnes calefacti sunt quasi clibanus, et devoraverunt iudices suos: omnes reges eorum ceciderunt: non est qui clamat in eis ad me. 8 Ephraim in populis ipse commiscebatur: Ephraim factus est subcinericius panis, qui non reversatur. 9 Comederunt alieni robur eius, et ipse nescivit: sed et cani effusi sunt in eo, et ipse ignoravit. 10 Et humiliabitur superbia Israel in facie eius: nec reversi sunt ad Dominum Deum suum, et non quaesierunt eum in omnibus his. 11 Et factus est Ephraim quasi columba seducta non habens cor: Aegyptum invocabant, ad Assyrios abierunt. 12 Et cum profecti fuerint, expandam super eos rete meum: quasi volucrem caeli detraham eos, caedam eos secundum auditionem coetus eorum. 13 Vae eis, quoniam recesserunt a me: vastabuntur, quia praevaricati sunt in me: et ego redemi eos: et ipsi locuti sunt contra me mendacia. 14 Et non clamaverunt ad me in corde suo, sed ululabant in cubilibus suis: super triticum et vinum ruminabant, recesserunt a me. 15 Et ego erudivi eos, et confortavi brachia eorum: et in me cogitaverunt malitiam. 16 Reversi sunt ut essent absque iugo: facti sunt quasi arcus dolosus: cadent in gladio principes eorum, a furore linguae suae. Ista subsannatio eorum in Terra Aegypti.

8 In gutture tuo sit tuba quasi aquila super domum Domini: pro eo quod transgressi sunt foedus meum, et legem meam praevaricati sunt. 2 Me invocabunt: Deus meus cognovimus te Israel. 3 Proiecit Israel bonum, inimicus persequetur eum. 4 Ipsi regnaverunt, et non ex me: principes extiterunt, et non cognovi: argentum suum, et aurum suum fecerunt sibi idola, ut interirent: 5 proiectus est vitulus tuus Samaria, iratus est furor meus in eos. usquequo non poterunt emundari? 6 Quia ex Israel et ipse est: artifex fecit illum, et non est Deus: quoniam in aranearum telas erit vitulus Samariae. 7 Quia ventum seminabunt, et turbinem metent: culmus stans non est in eo, germen non faciet farinam: quod et si fecerit, alieni comedent eam. 8 Devoratus est Israel: nunc factus est in nationibus quasi vas immundum. 9 Quia ipsi ascenderunt ad Assur, onager solitarius sibi: Ephraim munera dederunt amatoribus. 10 Sed et cum mercede conduxerint nationes, nunc congregabo eos: et quiescent paulisper ab onere regis, et principum. 11 Quia multiplicavit Ephraim altaria ad peccandum: factae sunt ei arae in delictum. 12 Scribam ei multiplices leges meas, quae velut alienae computatae sunt. 13 Hostias offerent, immolabunt carnes, et comedent, et Dominus non suscipiet eas: nunc recordabitur iniquitatis eorum, et visitabit peccata eorum: ipsi in Aegyptum convertentur. 14 Et oblitus est Israel factoris sui, et aedificavit delubra: et Iuda multiplicavit urbes munitas: et mittam ignem in civitates eius, et devorabit aedes illius.

9 Noli laetari Israel, noli exultare sicut populi: quia fornicatus es a Deo tuo, dilexisti mercedem super omnes areas tritici. 2 Area et torcular non pascet eos, et vinum mentietur eis. 3 Non habitabunt in terra Domini: reversus est Ephraim in Aegyptum, et in Assyriis pollutum comedit. 4 Non libabunt Domino vinum, et non placebunt ei: sacrificia eorum quasi panis lugentium. omnes, qui comedent eum, contaminabuntur: quia panis eorum animae ipsorum, non intrabit in domum Domini. 5 Quid facietis in die sollemni, in die festivitatis Domini? 6 Ecce enim profecti sunt a vastitate: Aegyptus congregabit eos, Memphis sepeliet eos: desiderabile argentum eorum urtica hereditabit, lappa in tabernaculis eorum. 7 Venerunt dies visitationis, venerunt dies retributionis: scitote Israel stultum prophetam, insanum virum spiritualem, propter multitudinem iniquitatis tuae, et multitudinem amentiae. 8 Speculator Ephraim cum Deo meo: propheta laqueus ruinae factus est super omnes vias eius, insania in domo Dei eius. 9 Profunde peccaverunt, sicut in diebus Gabaa: recordabitur iniquitatis eorum, et visitabit peccata eorum. 10 Quasi uvas in deserto inveni Israel: quasi prima poma ficulneae in cacumine eius vidi patres eorum: ipsi autem intraverunt ad Beelphegor, et abalienati sunt in confusionem, et facti sunt abominabiles

sicut ea, quae dilexerunt. 11 Ephraim quasi avis
avolavit, gloria eorum a partu, et ab utero, et a
conceptu. 12 Quod et si enutrierint filios suos,
absque liberis eos faciam in hominibus: sed et
vae eis cum recessero ab eis. 13 Ephraim, ut vidi,
Tyrus erat fundata in pulchritudine: et Ephraim
educet ad interfectorem filios suos. 14 Da eis
Domine. Quid dabis eis? Da eis vulvam sine liberis,
et ubera arentia. 15 Omnes nequitiae eorum in
Galgal, quia ibi exosos habui eos: propter malitiam
adinventionum eorum de domo mea eiiciam eos:
non addam ut diligam eos, omnes principes eorum
recedentes. 16 Percussus est Ephraim, radix eorum
exiccata est: fructum nequaquam facient. Quod et
si genuerint, interficiam amantissima uteri eorum.
17 Abiiciet eos Deus meus, quia non audierunt eum:
et erunt vagi in nationibus.

10 Vitis frondosa Israel, fructus adaequatus
est ei: secundum multitudinem fructus sui
multiplicavit altaria, iuxta ubertatem terrae suae
exuberavit simulachris. 2 Divisum est cor eorum,
nunc interibunt: ipse confringet simulachra eorum,
depopulabitur aras eorum. 3 Quia nunc dicent:
Non est rex nobis: non enim timemus Dominum: et
rex quid faciet nobis? 4 Loquimini verba visionis
inutilis, et ferietis foedus: et germinabit quasi
amaritudo iudicium super sulcos agri. 5 Vaccas
Bethaven coluerunt habitatores Samariae: quia
luxit super eum populus eius, et aeditui eius super
eum exultaverunt in gloria eius, quia migravit
ab eo. 6 Siquidem et ipse in Assur delatus est,
munus regi Ultori: confusio Ephraim capiet, et
confundetur Israel in voluntate sua. 7 Transire
fecit Samaria regem suum quasi spumam super
faciem aquae. 8 Et disperdentur excelsa idoli,
peccatum Israel: lappa, et tribulus ascendet super
aras eorum: et dicent montibus: Operite nos; et
collibus: Cadite super nos. 9 Ex diebus Gabaa,
peccavit Israel, ibi steterunt: non comprehendet eos
in Gabaa praelium super filios iniquitatis. 10 Iuxta
desiderium meum corripiam eos: congregabuntur
super eos populi, cum corripientur propter duas
iniquitates suas. 11 Ephraim vitula docta diligere
trituram, et ego transivi super pulchritudinem
colli eius: ascendam super Ephraim, arabit Iuda,
confringet sibi sulcos Iacob. 12 Seminate vobis in
iustitia, et metite in ore misericordiae, innovate
vobis novale: tempus autem requirendi Dominum,
cum venerit qui docebit vos iustitiam. 13 Arastis
impietatem, iniquitatem messuistis, comedistis
frugem mendacii: quia confisus es in viis tuis,
in multitudine fortium tuorum. 14 Consurget
tumultus in populo tuo: et omnes munitiones tuae
vastabuntur, sicut vastatus est Salmana a domo
eius qui iudicavit Baal in die praelii, matre super
filios allisa. 15 Sic fecit vobis Bethel, a facie malitiae
nequitiarum vestrarum.

11 Sicut mane transiit, pertransit rex Israel. Quia
puer Israel, et dilexi eum: et ex Aegypto vocavi
filium meum. 2 Vocaverunt eos, sic abierunt a
facie eorum: Baalim immolabant, et simulachris
sacrificabant. 3 Et ego quasi nutricius Ephraim,
portabam eos in brachiis meis: et nescierunt quod
curarem eos. 4 In funiculis Adam traham eos,
in vinculis charitatis: et ero eis quasi exaltans
iugum super maxillas eorum: et declinavi ad
eum ut vesceretur. 5 Non revertetur in Terram
Aegypti, et Assur ipse rex eius: quoniam noluerunt
converti. 6 Coepit gladius in civitatibus eius, et
consumet electos eius, et comedet capita eorum.
7 Et populus meus pendebit ad reditum meum:
iugum autem imponetur eis simul, quod non
auferetur. 8 Quomodo dabo te Ephraim, protegam
te Israel? quomodo dabo te sicut Adama, ponam
te, ut Seboim? Conversum est in me cor meum,
pariter conturbata est poenitudo mea. 9 Non faciam
furorem irae meae: non convertar ut disperdam
Ephraim: quoniam Deus ego, et non homo: in medio
tui sanctus, et non ingrediar civitatem. 10 Post
Dominum ambulabunt, quasi leo rugiet: quia ipse
rugiet, et formidabunt filii maris. 11 Et avolabunt
quasi avis ex Aegypto, et quasi columba de Terra
Assyriorum: et collocabo eos in domibus suis, dicit
Dominus. 12 Circumdedit me in negatione Ephraim,
et in dolo domus Israel: Iudas autem testis descendit
cum Deo, et cum sanctis fidelis.

12 Ephraim pascit ventum, et sequitur aestum:
tota die mendacium, et vastitatem multiplicat:
et foedus cum Assyriis iniit, et oleum in Aegyptum
ferebat. 2 Iudicium ergo Domini cum Iuda, et
visitatio super Iacob: iuxta vias eius, et iuxta
adinventiones eius reddet ei. 3 In utero supplantavit
fratrem suum: et in fortitudine sua directus est cum
angelo. 4 Et invaluit ad angelum, et confortatus
est: flevit, et rogavit eum: in Bethel invenit eum,
et ibi locutus est nobiscum. 5 Et Dominus Deus
exercituum, Dominus memoriale eius. 6 Et tu ad
Dominum Deum tuum converteris: misericordiam
et iudicium custodi, et spera in Deo tuo semper. 7
Chanaan, in manu eius statera dolosa, calumniam
dilexit. 8 Et dixit Ephraim: Verumtamen dives
effectus sum, inveni idolum mihi: omnes labores
mei non invenient mihi iniquitatem, quam peccavi.

9 Et ego Dominus Deus tuus ex Terra Aegypti, adhuc
sedere te faciam in tabernaculis, sicut in diebus
festivitatis. 10 Et locutus sum super prophetas, et
ego visionem multiplicavi, et in manu prophetarum
assimilatus sum. 11 Si Galaad idolum, ergo frustra
errant in Galgal bobus immolantes: nam et altaria
eorum quasi acervi super sulcos agri: 12 Fugit Iacob
in regionem Syriae, et servivit Israel in uxorem,
et in uxore servavit. 13 In propheta autem eduxit
Dominus Israel de Aegypto: et in propheta servatus
est. 14 Ad iracundiam me provocavit Ephraim in
amaritudinibus suis, et sanguis eius super eum
veniet, et opprobrium eius restituet ei Dominus
Deus suus.

13 Loquente Ephraim, horror invasit Israel,
et deliquit in Baal, et mortuus est. 2 Et
nunc addiderunt ad peccandum: feceruntque sibi
conflatile de argento suo quasi similitudinem
idolorum, factura artificum totum est: his ipsi
dicunt: Immolate homines vitulos adorantes. 3
Idcirco erunt quasi nubes matutina, et sicut ros
matutinus praeteriens, sicut pulvis turbine raptus
ex area, et sicut fumus de fumario. 4 Ego autem
Dominus Deus tuus ex Terra Aegypti: et Deum
absque me nescies, et salvator non est praeter me.
5 Ego cognovi te in deserto, in terra solitudinis. 6
Iuxta pascua sua adimpleti sunt, et saturati sunt:
levaverunt cor suum, et obliti sunt mei. 7 Et ego ero
eis quasi leaena, sicut pardus in via Assyriorum. 8
Occurram eis quasi ursa raptis catulis, et dirumpam
interiora iecoris eorum: et consumam eos ibi quasi
leo, bestia agri scindet eos. 9 Perditio tu Israel:
tantummodo in me auxilium tuum. 10 Ubi est rex
tuus? maxime nunc salvet te in omnibus urbibus
tuis: et iudices tui, de quibus dixisti: Da mihi regem,
et principes. 11 Dabo tibi regem in furore meo,
et auferam in indignatione mea. 12 Colligata est
iniquitas Ephraim, absconditum peccatum eius.
13 Dolores parturientis venient ei: ipse filius non
sapiens: nunc enim non stabit in contritione
filiorum. 14 De manu mortis liberabo eos, de morte
redimam eos: ero mors tua o mors, morsus tuus
ero inferne: consolatio abscondita est ab oculis
meis. (Sheol h7585) 15 Quia ipse inter fratres dividet:
adducet urentem ventum Dominus de deserto
ascendentem: et siccabit venas eius, et desolabit
fontem eius, et ipse diripiet thesaurum omnis
vasis desiderabilis. 16 Pereat Samaria, quoniam
ad amaritudinem concitavit Deum suum: in gladio
pereant, parvuli eorum elidantur, et foetae eius
discindantur.

14 Convertere Israel ad Dominum Deum tuum:
quoniam corruisti in iniquitate tua. 2 Tollite
vobiscum verba, et convertimini ad Dominum: et
dicite ei: Omnem aufer iniquitatem, accipe bonum:
et reddemus vitulos labiorum nostrorum. 3 Assur
non salvabit nos, super equum non ascendemus, nec
dicemus ultra: Dii nostri opera manuum nostrarum:
quia eius, qui in te est, misereberis pupilli. 4 Sanabo
contritiones eorum, diligam eos spontanee: quia
aversus est furor meus ab eis. 5 Ero quasi ros, Israel
germinabit sicut lilium, et erumpet radix eius ut
Libani. 6 Ibunt rami eius, et erit quasi oliva gloria
eius: et odor eius ut Libani. 7 Convertentur sedentes
in umbra eius: vivent tritico, et germinabunt quasi
vinea: memoriale eius sicut vinum Libani. 8 Ephraim
quid mihi ultra idola? ego exaudiam, et dirigam
eum ego ut abietem virentem: ex me fructus tuus
inventus est. 9 Quis sapiens, et intelliget ista?
intelligens, et sciet haec? quia rectae viae Domini,
et iusti ambulabunt in eis: praevaricatores vero
corruent in eis.

Joël Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Ioel filium
Phatuel. **2** Audite hoc senes, et auribus percipite
omnes habitatores terrae: si factum est istud in
diebus vestris, aut in diebus patrum vestrorum?
3 Super hoc filiis vestris narrate, et filii vestri
filiis suis, et filii eorum generationi alterae. **4**
Residuum erucae comedit locusta, et residuum
locustae comedit bruchus, et residuum bruchi
comedit rubigo. **5** Expergiscimini ebrii, et flete,
et ululate omnes, qui bibitis vinum in dulcedine:
quoniam periit ab ore vestro. **6** Gens enim ascendit
super terram meam, fortis et innumerabilis: dentes
eius ut dentes leonis: et molares eius ut catuli leonis.
7 Posuit vineam meam in desertum, et ficum meam
decorticavit: nudans spoliavit eam, et proiecit:
albi facti sunt rami eius. **8** Plange quasi virgo
accincta sacco super virum pubertatis suae. **9** Periit
sacrificium, et libatio de domo Domini: luxerunt
sacerdotes ministri Domini. **10** Depopulata est regio,
luxit humus: quoniam devastatum est triticum,
confusum est vinum, elanguit oleum. **11** Confusi sunt
agricolae, ululaverunt vinitores super frumento, et
hordeo, quia periit messis agri. **12** Vinea confusa
est, et ficus elanguit: malogranatum, et palma, et
malum, et omnia ligna agri aruerunt: quia confusum
est gaudium a filiis hominum. **13** Accingite vos,
et plangite sacerdotes, ululate ministri altaris:
ingredimini, cubate in sacco ministri Dei mei:
quoniam interiit de domo Dei vestri sacrificium, et
libatio. **14** Sanctificate ieiunium, vocate coetum,
congregate senes omnes habitatores terrae in
domum Dei vestri: et clamate ad Dominum: **15** Aha
diei. quia prope est dies Domini, et quasi vastitas
a potente veniet. **16** Numquid non coram oculis
vestris alimenta perierunt de domo Dei nostri,
laetitia, et exultatio? **17** Computruerunt iumenta
in stercore suo, demolita sunt horrea, dissipatae
sunt apothecae: quoniam confusum est triticum. **18**
Quid ingemuit animal, mugierunt greges armenti?
Quia non est pascua eis: sed et greges pecorum
disperierunt. **19** Ad te Domine clamabo: quia ignis
comedit speciosa deserti, et flamma succendit
omnia ligna regionis. **20** Sed et bestiae agri, quasi
area sitiens imbrem, suspexerunt ad te: quoniam
exiccati sunt fontes aquarum, et ignis devoravit
speciosa deserti.

2 Canite tuba in Sion, ululate in monte sancto
meo, conturbentur omnes habitatores terrae:
Quia venit dies Domini, quia prope est **2** dies
tenebrarum, et caliginis, dies nubis, et turbinis:
quasi mane expansum super montes populus multus
et fortis: similis ei non fuit a principio, et post
eum non erit usque in annos generationis et
generationis. **3** Ante faciem eius ignis vorans, et
post eum exurens flamma: quasi hortus voluptatis
terra coram eo, et post eum solitudo deserti, neque
est qui effugiat eum. **4** Quasi aspectus equorum,
aspectus eorum: et quasi equites sic current. **5** Sicut
sonitus quadrigarum super capita montium exilient,
sicut sonitus flammae ignis devorantis stipulam,
velut populus fortis praeparatus ad praelium. **6**
A facie eius cruciabuntur populi: omnes vultus
redigentur in ollam. **7** Sicut fortes current: quasi
viri bellatores ascendent murum: viri in viis suis
gradientur, et non declinabunt a semitis suis. **8**
Unusquisque fratrem suum non coarctabit, singuli
in calle suo ambulabunt: sed et per fenestras cadent,
et non demolientur. **9** Urbem ingredientur, in
muro current: domos conscendent, per fenestras
intrabunt quasi fur. **10** A facie eius contremuit
terra, moti sunt caeli: sol et luna obtenebrati sunt
et stellae retraxerunt splendorem suum. **11** Et
Dominus dedit vocem suam ante faciem exercitus
sui: quia multa sunt nimis castra eius, quia fortia et
facientia verbum eius: magnus enim dies Domini,
et terribilis valde: et quis sustinebit eum? **12** Nunc
ergo dicit Dominus: Convertimini ad me in toto
corde vestro in ieiunio, et in fletu, et in planctu.
13 Et scindite corda vestra, et non vestimenta
vestra, et convertimini ad Dominum Deum vestrum:
quia benignus et misericors est, patiens et multae
misericordiae, et praestabilis super malitia. **14** Quis
scit si convertatur, et ignoscat, et relinquat post
se benedictionem, sacrificium, et libamen Domino
Deo nostro? **15** Canite tuba in Sion, sanctificate
ieiunium, vocate coetum. **16** congregate populum,
sanctificate ecclesiam, coadunate senes, congregate
parvulos, et sugentes ubera: egrediatur sponsus
de cubili suo, et sponsa de thalamo suo. **17** Inter
vestibulum et altare plorabunt sacerdotes ministri
Domini: et dicent: Parce Domine, parce populo
tuo: et ne des hereditatem tuam in opprobrium ut
dominentur eis nationes. quare dicunt in populis:
Ubi est Deus eorum? **18** Zelatus est Dominus terram
suam, et pepercit populo suo: **19** Et respondit
Dominus, et dixit populo suo: Ecce ego mittam vobis
frumentum, et vinum, et oleum, et replebimini
eis: et non dabo vos ultra opprobrium in Gentibus.
20 Et eum, qui ab Aquilone est, procul faciam
a vobis: et expellam eum in terram inviam, et
desertam: faciem eius contra mare Orientale, et
extremum eius ad mare novissimum: et ascendet
foetor eius, et ascendet putredo eius, quia superbe

egit. 21 Noli timere terra, exulta et laetare: quoniam
magnificavit Dominus ut faceret. 22 Nolite timere
animalia regionis: quia germinaverunt speciosa
deserti, quia lignum attulit fructum suum, ficus,
et vinea dederunt virtutem suam. 23 Et filii Sion
exultate, et laetamini in Domino Deo vestro: quia
dedit vobis doctorem iustitiae, et descendere faciet
ad vos imbrem matutinum et serotinum sicut in
principio. 24 Et implebuntur areae frumento, et
redundabunt torcularia vino, et oleo. 25 Et reddam
vobis annos, quos comedit locusta, bruchus, et
rubigo, et eruca: fortitudo mea magna, quam misi
in vos. 26 Et comedetis vescentes, et saturabimini:
et laudabitis nomen Domini Dei vestri, qui fecit
mirabilia vobiscum: et non confundetur populus
meus in sempiternum. 27 Et scietis quia in medio
Israel ego sum: et ego Dominus Deus vester, et non
est amplius: et non confundetur populus meus in
aeternum. 28 Et erit post haec: effundam spiritum
meum super omnem carnem: et prophetabunt
filii vestri, et filiae vestrae: senes vestri somnia
somniabunt, et iuvenes vestri visiones videbunt. 29
Sed et super servos meos, et ancillas in diebus illis
effundam spiritum meum. 30 Et dabo prodigia in
caelo, et in terra, sanguinem, et ignem, et vaporem
fumi. 31 Sol convertetur in tenebras, et luna in
sanguinem: antequam veniat dies Domini magnus,
et horribilis. 32 Et erit: omnis qui invocaverit
nomen Domini, salvus erit: quia in monte Sion, et
in Ierusalem erit salvatio, sicut dixit Dominus, et in
residuis, quos Dominus vocaverit.

3 Quia ecce in diebus illis, et in tempore illo cum
convertero captivitatem Iuda, et Ierusalem: 2
Congregabo omnes Gentes, et deducam eas in vallem
Iosaphat: et disceptabo cum eis ibi super populo
meo, et hereditate mea Israel, quos disperserunt in
nationibus, et terram meam diviserunt. 3 Et super
populum meum miserunt sortem: et posuerunt
puerum in prostibulo, et puellam vendiderunt pro
vino ut biberent. 4 Verum quid mihi et vobis Tyrus et
Sidon, et omnis terminus Palaesthinorum? numquid
ultionem vos reddetis mihi? et si ulciscimini vos
contra me, cito velociter reddam vicissitudinem
vobis super caput vestrum. 5 Argentum enim
meum, et aurum tulistis: et desiderabilia mea,
et pulcherrima intulistis in delubra vestra. 6 Et
filios Iuda, et filios Ierusalem vendidistis filiis
Graecorum, ut longe faceretis eos de finibus suis. 7
Ecce ego suscitabo eos de loco, in quo vendidistis
eos: et convertam retributionem vestram in caput
vestrum. 8 Et vendam filios vestros, et filias vestras
in manibus filiorum Iuda, et venundabunt eos
Sabaeis genti longinquae, quia Dominus locutus
est. 9 Clamate hoc in Gentibus, sanctificate bellum,
suscitate robustos: accedant, ascendant omnes viri
bellatores. 10 Concidite aratra vestra in gladios,
et ligones vestros in lanceas. Infirmus dicat: Quia
fortis ego sum. 11 Erumpite, et venite omnes
gentes de circuitu, et congregamini: ibi occumbere
faciet Dominus robustos tuos. 12 Consurgant, et
ascendant Gentes in vallem Iosaphat: quia ibi
sedebo ut iudicem omnes gentes in circuitu. 13
Mittite falces, quoniam maturavit messis: venite, et
descendite, quia plenum est torcular, exuberant
torcularia: quia multiplicata est malitia eorum. 14
Populi populi in valle concisionis: quia iuxta est
dies Domini in valle concisionis. 15 Sol et luna
obtenebrati sunt, et stellae retraxerunt splendorem
suum. 16 Et Dominus de Sion rugiet, et de Ierusalem
dabit vocem suam: et movebuntur caeli, et terra: et
Dominus spes populi sui, et fortitudo filiorum Israel.
17 Et scietis quia ego Dominus Deus vester habitans
in Sion monte sancto meo. et erit Ierusalem sancta,
et alieni non transibunt per eam amplius. 18 Et erit
in die illa: stillabunt montes dulcedinem, et colles
fluent lacte: et per omnes rivos Iuda ibunt aquae:
et fons de domo Domini egredietur, et irrigabit
torrentem spinarum. 19 Aegyptus in desolationem
erit, et Idumaea in desertum perditionis: pro eo
quod inique egerint in filios Iuda, et effuderint
sanguinem innocentem in terra sua. 20 Et Iudaea in
aeternum habitabitur, et Ierusalem in generatione
et generationem. 21 Et mundabo sanguinem eorum,
quem non mundaveram: et Dominus commorabitur
in Sion.

Amos Propheta

1 Verba Amos, qui fuit in pastoralibus Thecue: quae vidit super Israel in diebus Oziae regis Iuda, et in diebus Ieroboam filii Ioas regis Israel, ante duos annos terraemotus. **2** Et dixit: Dominus de Sion rugiet, et de Ierusalem dabit vocem suam: et luxerunt speciosa pastorum, et exiccatus est vertex Carmeli. **3** Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Damasci, et super quattuor non convertam eum: eo quod trituraverint in plaustris ferreis Galaad. **4** Et mittam ignem in domum Azael, et devorabit domos Benadad. **5** Et conteram vectem Damasci: et disperdam habitatorem de campo idoli, et tenentem sceptrum de domo voluptatis: et transferetur populus Syriae Cyrenen, dicit Dominus. **6** Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Gazae, et super quattuor non convertam eum: eo quod transtulerint captivitatem perfectam, ut concluderent eam in Idumaea. **7** Et mittam ignem in murum Gazae, et devorabit aedes eius. **8** Et disperdam habitatorem de Azoto, et tenentem sceptrum de Ascalone: et convertam manum meam super Accaron, et peribunt reliqui Philisthinorum, dicit Dominus Deus. **9** Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Tyri, et super quattuor non convertam eum: eo quod concluserint captivitatem perfectam in Idumaea, et non sint recordati foederis fratrum. **10** Et mittam ignem in murum Tyri, et devorabit aedes eius. **11** Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Edom, et super quattuor non convertam eum: eo quod persecutus sit in gladio fratrem suum, et violaverit misericordiam eius, et tenuerit ultra furorem suum, et indignationem suam servaverit usque in finem. **12** Mittam ignem in Theman: et devorabit aedes Bosrae. **13** Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus filiorum Ammon, et super quattuor non convertam eum: eo quod dissecuerit praegnantes Galaad ad dilatandum terminum suum. **14** Et succendam ignem in muro Rabbath: et devorabit aedes eius in ululatu in die belli, et in turbine in die commotionis. **15** Et ibit Melchom in captivitatem, ipse, et principes eius simul, dicit Dominus.

2 Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Moab, et super quattuor non convertam eum: eo quod incenderit ossa regis Idumaeae usque ad cinerem. **2** Et mittam ignem in Moab, et devorabit aedes Carioth: et morietur in sonitu Moab, in clangore tubae: **3** et disperdam iudicem de medio eius, et omnes principes eius interficiam cum eo, dicit Dominus. **4** Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Iuda, et super quattuor non convertam eum: eo quod abiecerit legem Domini, et mandata eius non custodierit: deceperant enim eos idola sua, post quae abierant patres eorum. **5** Et mittam ignem in Iuda, et devorabit aedes Ierusalem. **6** Haec dicit Dominus: Super tribus sceleribus Israel, et super quattuor non convertam eum: pro eo quod vendiderit pro argento iustum, et pauperem pro calceamentis. **7** Qui conterunt super pulverem terrae capita pauperum, et viam humilium declinant: et filius ac pater eius ierunt ad puellam, ut violarent nomen sanctum meum. **8** Et super vestimentis pignoratis accubuerunt iuxta omne altare: et vinum damnatorum bibebant in domo Dei sui. **9** Ego autem exterminavi Amorrhaeum a facie eorum: cuius altitudo, cedrorum altitudo eius, et fortis ipse quasi quercus: et contrivi fructum eius desuper, et radices eius subter. **10** Ego sum, qui ascendere vos feci de Terra Aegypti, et duxi vos in deserto quadraginta annis ut possideretis terram Amorrhaei. **11** Et suscitavi de filiis vestris in prophetas, et de iuvenibus vestris nazaraeos: numquid non ita est filii Israel dicit Dominus? **12** Et propinabitis nazaraeis vinum: et prophetis mandabitis, dicentes: Ne prophetetis. **13** Ecce ego stridebo subter vos, sicut stridet plaustrum onustum foeno. **14** Et peribit fuga a veloce, et fortis non obtinebit virtutem suam, et robustus non salvabit animam suam: **15** et tenens arcum non stabit, et velox pedibus suis non salvabitur, et ascensor equi non salvabit animam suam: **16** et robustus corde inter fortes nudus fugiet in illa die, dicit Dominus.

3 Audite verbum, quod locutus est Dominus super vos, filii Israel: super omnem cognationem, quam eduxi de Terra Aegypti, dicens: **2** Tantummodo vos cognovi ex omnibus cognationibus terrae: idcirco visitabo super vos omnes iniquitates vestras. **3** Numquid ambulabunt duo pariter, nisi convenerit eis? **4** Numquid rugiet leo in saltu, nisi habuerit praedam? numquid dabit catulus leonis vocem de cubili suo, nisi aliquid apprehenderit? **5** numquid cadet avis in laqueum terrae absque aucupe? numquid auferetur laqueus de terra antequam quid ceperit? **6** Si clanget tuba in civitate, et populus non expavescet? si erit malum in civitate, quod Dominus non fecerit? **7** Quia non facit Dominus Deus verbum, nisi revelaverit secretum suum ad servos suos prophetas. **8** Leo rugiet, quis non timebit? Dominus Deus locutus est, quis non prophetabit? **9** Auditum facite in aedibus Azoti, et in aedibus Terrae Aegypti: et dicite: Congregamini super

montes Samariae, et videte insanias multas in
medio eius, et calumniam patientes in penetralibus
eius. 10 Et nescierunt facere rectum, dicit Dominus,
thesaurizantes iniquitatem, et rapinas in aedibus
suis. 11 Propterea haec dicit Dominus Deus:
Tribulabitur et circuietur terra: et detrahetur ex
te fortitudo tua, et diripientur aedes tuae. 12
Haec dicit Dominus: Quomodo si eruat pastor de
ore leonis duo crura, aut extremum auriculae: sic
eruentur filii Israel, qui habitant in Samaria in
plaga lectuli, et in Damasci grabato. 13 Audite, et
contestamini in domo Iacob, dicit Dominus Deus
exercituum: 14 quia in die cum visitare coepero
praevaricationes Israel, super eum visitabo, et super
altaria Bethel: et amputabuntur cornua altaris, et
cadent in terram. 15 Et percutiam domum hiemalem
cum domo aestiva: et peribunt domus eburneae, et
dissipabuntur aedes multae, dicit Dominus.

4 Audite verbum hoc vaccae pingues, quae estis
in monte Samariae: quae calumniam facitis
egenis, et confringitis pauperes: quae dicitis dominis
vestris: Afferte, et bibemus. 2 Iuravit Dominus
Deus in sancto suo: quia ecce dies venient super
vos, et levabunt vos in contis, et reliquias vestras
in ollis ferventibus. 3 Et per aperturas exibitis
altera contra alteram, et proiiciemini in Armon,
dicit Dominus. 4 Venite ad Bethel, et impie agite:
ad Galgalam, et multiplicate praevaricationem: et
afferte mane victimas vestras, tribus diebus decimas
vestras. 5 Et sacrificate de fermentato laudem:
et vocate voluntarias oblationes, et annunciate:
sic enim voluistis, filii Israel, dicit Dominus Deus.
6 Unde et ego dedi vobis stuporem dentium in
cunctis urbibus vestris, et indigentiam panum in
omnibus locis vestris: et non estis reversi ad me,
dicit Dominus. 7 Ego quoque prohibui a vobis
imbrem, cum adhuc tres menses superessent usque
ad messem: et plui super unam civitatem, et super
alteram civitatem non plui: pars una compluta
est; et pars super quam non plui, aruit. 8 Et
venerunt duae et tres civitates ad unam civitatem ut
biberent aquam, et non sunt satiatae: et non redistis
ad me, dicit Dominus. 9 Percussi vos in vento
urente, et in aurugine, multitudinem hortorum
vestrorum, et vinearum vestrarum: oliveta vestra,
et ficeta vestra comedit eruca: et non redistis ad
me, dicit Dominus. 10 Misi in vos mortem in via
Aegypti, percussi in gladio iuvenes vestros usque
ad captivitatem equorum vestrorum: et ascendere
feci putredinem castrorum vestrorum in nares
vestras: et non redistis ad me, dicit Dominus. 11
Subverti vos, sicut subvertit Deus Sodomam, et
Gomorrham, et facti estis quasi torris raptus ab
incendio: et non redistis ad me, dicit Dominus.
12 Quapropter haec faciam tibi Israel: postquam
autem haec fecero tibi praeparare in occursum
Dei tui Israel. 13 Quia ecce formans montes, et
creans ventum, et annuncians homini eloquium
suum, faciens matutinam nebulam, et gradiens
super excelsa terrae: Dominus Deus exercituum
nomen eius.

5 Audite verbum istud, quod ego levo super vos
planctum. Domus Israel cecidit, et non adiiciet ut
resurgat. 2 Virgo Israel proiecta est in terram suam,
non est qui suscitet eam. 3 Quia haec dicit Dominus
Deus: Urbs, de qua egrediebantur mille, relinquentur
in ea centum: et de qua egrediebantur centum,
relinquentur in ea decem in domo Israel. 4 Quia haec
dicit Dominus domui Israel: Quaerite me, et vivetis.
5 Et nolite quaerere Bethel, et in Galgalam nolite
intrare, et in Bersabee non transibitis: quia Galgala
captiva ducetur, et Bethel erit inutilis. 6 Quaerite
Dominum, et vivite: ne forte comburatur ut ignis
domus Ioseph, et devorabit, et non erit qui extinguat
Bethel. 7 Qui convertitis in absinthium iudicium, et
iustitiam in terra relinquitis. 8 Facientem Arcturum,
et Orionem, et convertentem in mane tenebras,
et diem in noctem mutantem: qui vocat aquas
maris, et effundit eas super faciem terrae: Dominus
nomen est eius. 9 Qui subridet vastitatem super
robustum, et depopulationem super potentem
affert. 10 Odio habuerunt corripientem in porta:
et loquentem perfecte abominati sunt. 11 Idcirco,
pro eo quod diripiebatis pauperem, et praedam
electam tollebatis ab eo: domos quadro lapide
aedificabitis, et non habitabitis in eis: vineas
plantabis amantissimas, et non bibetis vinum
earum. 12 Quia cognovi multa scelera vestra, et
fortia peccata vestra: hostes iusti accipientes munus,
et pauperes deprimentes in porta: 13 Ideo prudens
in tempore illo tacebit, quia tempus malum est. 14
Quaerite bonum, et non malum, ut vivatis: et erit
Dominus Deus exercituum vobiscum, sicut dixistis.
15 Odite malum, et diligite bonum, et constituite
in porta iudicium: si forte misereatur Dominus
Deus exercituum reliquiis Ioseph. 16 Propterea
haec dicit Dominus Deus exercituum dominator, in
omnibus plateis planctus: et in cunctis, quae foris
sunt, dicetur vae vae: et vocabunt agricolam ad
luctum, et ad planctum eos, qui sciunt plangere. 17
Et in omnibus vineis erit planctus: quia pertransibo
in medio tui, dicit Dominus. 18 Vae desiderantibus
diem Domini: ad quid eam vobis? dies Domini ista,
tenebrae, et non lux. 19 Quomodo si fugiat vir a

facie leonis, et occurrat ei ursus: et ingrediatur
domum, et innitatur manu sua super parietem, et
mordeat eum coluber. 20 Numquid non tenebrae
dies Domini, et non lux: et caligo, et non splendor
in ea? 21 Odi, et proieci festivitates vestras: et non
capiam odorem coetuum vestrorum. 22 Quod si
obtuleritis mihi holocaustomata, et munera vestra,
non suscipiam: et vota pinguium vestrorum non
respiciam. 23 Aufer a me tumultum carminum
tuorum: et cantica lyrae tuae non audiam. 24 Et
revelabitur quasi aqua iudicium, et iustitia quasi
torrens fortis. 25 Numquid hostias et sacrificium
obtulistis mihi in deserto quadraginta annis, domus
Israel? 26 Et portastis tabernaculum Moloch vestro,
et imaginem idolorum vestrorum, sidus dei vestri,
quae fecistis vobis. 27 Et migrare vos faciam trans
Damascum, dicit Dominus, Deus exercituum nomen
eius.

6 Vae qui opulenti estis in Sion, et confiditis in
monte Samariae: optimates capita populorum,
ingredientes pompatice domum Israel. 2 Transite
in Chalane, et videte, et ite inde in Emath magnam:
et descendite in Geth Palaesthinorum, et ad optima
quaeque regna horum: si latior terminus eorum
termino vestro est. 3 Qui separati estis in diem
malum: et appropinquatis solio iniquitatis. 4
Qui dormitis in lectis eburneis, et lascivitis in
stratis vestris: qui comeditis agnum de grege, et
vitulos de medio armenti. 5 Qui canitis ad vocem
psalterii: sicut David putaverunt se habere vasa
cantici. 6 Bibentes vinum in phialis, et optimo
unguento delibuti: et nihil patiebantur super
contritione Ioseph. 7 Quapropter nunc migrabunt
in capite transmigrantium: et auferetur factio
lascivientium. 8 Iuravit Dominus Deus in anima
sua, dicit Dominus Deus exercituum: Detestor ego
superbiam Iacob, et domos eius odi, et tradam
civitatem cum habitatoribus suis. 9 Quod si reliqui
fuerint decem viri in domo una, et ipsi morientur.
10 Et tollet eum propinquus suus, et comburet
eum, ut efferat ossa de domo: et dicet ei, qui in
penetralibus domus est: Numquid adhuc est penes
te? Et respondebit: Finis est. Et dicet ei: Tace, et non
recorderis nominis Domini. 11 Quia ecce Dominus
mandabit, et percutiet domum maiorem ruinis,
et domum minorem scissionibus. 12 Numquid
currere queunt in petris equi, aut arari potest in
bubalis, quoniam convertistis in amaritudinem
iudicium, et fructum iustitiae in absinthium? 13
Qui laetamini in nihilo: qui dicitis: Numquid non in
fortitudine nostra assumpsimus nobis cornua? 14
Ecce enim suscitabo super vos domus Israel, dicit
Dominus Deus exercituum, gentem: et conteret vos
ab introitu Emath, usque ad torrentem deserti.

7 Haec ostendit mihi Dominus Deus: et ecce fictor
locustae in principio germinantium serotini
imbris, et ecce serotinus post tonsorem regis. 2 Et
factum est: cum consummasset comedere herbam
terrae, dixi: Domine Deus propitius esto, obsecro:
quis suscitabit Iacob, quia parvulus est? 3 Misertus
est Dominus super hoc: Non erit, dixit Dominus. 4
Haec ostendit mihi Dominus Deus: et ecce vocabat
iudicium ad ignem Dominus Deus: et devoravit
abyssum multam, et comedit simul partem. 5 Et
dixi: Domine Deus quiesce, obsecro: quis suscitabit
Iacob, quia parvulus est? 6 Misertus est Dominus
super hoc: Sed et istud non erit, dixit Dominus Deus.
7 Haec ostendit mihi Dominus: et ecce Dominus
stans super murum litum, et in manu eius trulla
caementarii. 8 Et dixit Dominus ad me: Quid tu
vides Amos? Et dixi: Trullam caementarii. Et dixit
Dominus: Ecce ego ponam trullam in medio populi
mei Israel: non adiiciam ultra superinducere eum.
9 Et demolientur excelsa idoli, et sanctificationes
Israel desolabuntur: et consurgam super domum
Ieroboam in gladio. 10 Et misit Amasias sacerdos
Bethel ad Ieroboam regem Israel, dicens: Rebellavit
contra te Amos in medio domus Israel: non poterit
terra sustinere universos sermones eius. 11 Haec
enim dicit Amos: In gladio morietur Ieroboam, et
Israel captivus migrabit de terra sua: 12 Et dixit
Amasias ad Amos: Qui vides, gradere, fuge in terram
Iuda: et comede ibi panem, et prophetabis ibi.
13 Et in Bethel non adiicies ultra ut prophetes:
quia sanctificatio regis est, et domus regni est.
14 Responditque Amos, et dixit ad Amasiam: Non
sum propheta, et non sum filius prophetae: sed
armentarius ego sum vellicans sycomoros. 15 Et
tulit me Dominus cum sequerer gregem: et dixit
Dominus ad me: Vade propheta ad populum meum
Israel. 16 Et nunc audi verbum Domini: Tu dicis:
Non prophetabis super Israel, et non stillabis super
domum idoli. 17 Propter hoc haec dicit Dominus:
Uxor tua in civitate fornicabitur: et filii tui, et
filiae tuae in gladio cadent, et humus tua funiculo
metietur: et tu in terra polluta morieris, et Israel
captivus migrabit de terra sua.

8 Haec ostendit mihi Dominus Deus: et ecce
uncinus pomorum. 2 Et dixit: Quid tu vides
Amos? Et dixi: Uncinum pomorum. Et dixit Dominus
ad me: Venit finis super populum meum Israel: non
adiiciam ultra ut pertranseam eum. 3 Et stridebunt
cardines templi in die illa, dicit Dominus Deus:
multi morientur: in omni loco proiicietur silentium.

4 Audite hoc qui conteritis pauperem, et deficere
facitis egenos terrae, 5 dicentes: Quando transibit
messis, et venundabimus merces: et sabbatum, et
aperiemus frumentum: ut imminuamus mensuram,
et augeamus siclum, et supponamus stateras
dolosas, 6 ut possideamus in argento egenos et
pauperes pro calceamentis, et quisquilias frumenti
vendamus? 7 Iuravit Dominus in superbiam Iacob:
Si oblitus fuero usque ad finem omnia opera eorum.
8 Numquid super isto non commovebitur terra,
et lugebit omnis habitator eius: et ascendet quasi
fluvius universus, et eiicicetur, et defluet quasi rivus
Aegypti? 9 Et erit in die illa, dicit Dominus: occidet
sol in meridie, et tenebrescere faciam terram in
die luminis: 10 et convertam festivitates vestras
in luctum, et omnia cantica vestra in planctum:
et inducam super omne dorsum vestrum saccum,
et super omne caput calvitium: et ponam eam
quasi luctum unigeniti, et novissima eius quasi
diem amarum. 11 Ecce dies veniunt, dicet Dominus:
et mittam famem in terram: non famem panis,
neque sitim aquae, sed audiendi verbum Domini.
12 Et commovebuntur a Mari usque ad mare, et ab
Aquilone usque ad Orientem: circuibunt quaerentes
verbum Domini, et non invenient. 13 In die illa
deficient virgines pulchrae et adolescentes in siti.
14 Qui iurant in delicto Samariae, et dicunt: Vivit
Deus tuus Dan: et vivit via Bersabee, et cadent, et
non resurgent ultra.

9 Vidi Dominum stantem super altare. et
dixit: Percute cardinem, et commoveantur
superliminaria: avaritia enim in capite omnium, et
novissimum eorum in gladio interficiam: non erit
fuga eis. Et qui fugerit ex eis non salvabitur. 2 Si
descenderint usque ad infernum, inde manus mea
educet eos: et si ascenderint usque in caelum, inde
detraham eos. (Sheol h7585) 3 Et si absconditi fuerint
in vertice Carmeli, inde scrutans auferam eos: et si
celaverint se ab oculis meis in profundo maris, ibi
mandabo serpenti, et mordebit eos. 4 Et si abierint
in captivitatem coram inimicis suis, ibi mandabo
gladio, et occidet eos: et ponam oculos meos super
eos in malum, et non in bonum. 5 Et Dominus
Deus exercituum, qui tangit terram, et tabescet: et
lugebunt omnes habitantes in ea: et ascendet sicut
rivus omnis, et defluet sicut fluvius Aegypti. 6 Qui
aedificat in caelo ascensionem suam, et fasciculum
suum super terram fundavit: qui vocat aquas maris,
et effundit eas super faciem terrae, Dominus nomen
eius. 7 Numquid non ut filii Aethiopum vos estis
mihi, filii Israel, ait Dominus? numquid non Israel
ascendere feci de Terra Aegypti: et Palaesthinos
de Cappadocia, et Syros de Cyrene? 8 Ecce oculi
Domini Dei super regnum peccans, et conteram
illud a facie terrae: verumtamen conterens non
conteram domum Iacob, dicit Dominus. 9 Ecce
enim mandabo ego, et concutiam in omnibus
gentibus domum Israel, sicut concutitur triticum in
cribro: et non cadet lapillus super terram. 10 In
gladio morientur omnes peccatores populi mei: qui
dicunt: Non appropinquabit, et non veniet super
nos malum. 11 In die illa suscitabo tabernaculum
David, quod cecidit: et reaedificabo aperturas
murorum eius, et ea quae corruerant, instaurabo:
et reaedificabo illud sicut in diebus antiquis. 12 Ut
possideant reliquias Idumaeae, et omnes nationes,
eo quod invocatum sit nomen meum super eos:
dicit Dominus faciens haec. 13 Ecce dies veniunt,
dicit Dominus: et comprehendet arator messorem,
et calcator uvae mittentem semen: et stillabunt
montes dulcedinem, et omnes colli culti erunt. 14
Et convertam captivitatem populi mei Israel: et
aedificabunt civitates desertas, et inhabitabunt:
et plantabunt vineas, et bibent vinum earum: et
facient hortos, et comedent fructus eorum. 15 Et
plantabo eos super humum suam: et non evellam
eos ultra de terra sua, quam dedi eis, dicit Dominus
Deus tuus.

Abdias Propheta

1 Visio Abdiae. Haec dicit Dominus Deus ad Edom:
Auditum audivimus a Domino, et legatum ad
gentes misit: Surgite, et consurgamus adversus eum
in praelium. **2** Ecce parvulum dedi te in Gentibus:
contemptibilis tu es valde. **3** Superbia cordis
tui extulit te, habitantem in scissuris petrarum,
exaltantem solium tuum: qui dicis in corde tuo:
Quis detrahet me in terram? **4** Si exaltatus fueris
ut aquila, et si inter sidera posueris nidum tuum:
inde detraham te, dicit Dominus. **5** Si fures
introissent ad te, si latrones per noctem, quomodo
conticuisses? nonne furati essent sufficientia sibi?
si vindemiatores introissent ad te, numquid saltem
racemum reliquissent tibi? **6** Quomodo scrutati
sunt Esau, investigaverunt abscondita eius? **7** Usque
ad terminum emiserunt te: omnes viri foederis
tui illuserunt tibi: invaluerunt adversum te viri
pacis tuae: qui comedunt tecum, ponent insidias
subter te: non est prudentia in eo. **8** Numquid
non in die illa, dicit Dominus, perdam sapientes
de Idumaea, et prudentiam de monte Esau? **9** Et
timebunt fortes tui a Meridie, ut intereat vir de
monte Esau. **10** Propter interfectionem, et propter
iniquitatem in fratrem tuum Iacob, operiet te
confusio, et peribis in aeternum. **11** In die cum stares
adversus eum, quando capiebant alieni exercitum
eius, et extranei ingrediebantur portas eius, et
super Ierusalem mittebant sortem: tu quoque eras
quasi unus ex eis. **12** Et non despicies in die fratris
tui, in die peregrinationis eius: et non laetaberis
super filios Iuda in die perditionis eorum: et non
magnificabis os tuum in die angustiae. **13** Neque
ingredieris portam populi mei in die ruinae eorum:
neque despicies et tu in malis eius in die vastitatis
illius: et non emitteris adversus exercitum eius
in die vastitatis illius. **14** Neque stabis in exitibus
ut interficias eos qui fugerint: et non concludes
reliquos eius in die tribulationis. **15** Quoniam iuxta
est dies Domini super omnes gentes: sicut fecisti,
fiet tibi: retributionem tuam convertet in caput
tuum. **16** Quomodo enim bibisti super montem
sanctum meum, bibent omnes Gentes iugiter: et
bibent, et absorbebunt, et erunt quasi non sint. **17**
Et in monte Sion erit salvatio, et erit sanctus: et
possidebit domus Iacob eos qui se possederant. **18**
Et erit domus Iacob ignis, et domus Ioseph flamma,
et domus Esau stipula: et succendentur in eis,
et devorabunt eos: et non erunt reliquiae domus
Esau, quia Dominus locutus est. **19** Et hereditabunt
hi, qui ad Austrum sunt, montem Esau, et qui in
campestribus Philisthiim: et possidebunt regionem
Ephraim, et regionem Samariae: et Beniamin
possidebit Galaad. **20** Et transmigratio exercitus
huius filiorum Israel, omnia loca Chananaeorum
usque ad Sareptam: et transmigratio Ierusalem,
quae in Bosphoro est, possidebit civitates Austri. **21**
Et ascendent salvatores in montem Sion iudicare
montem Esau: et erit Domino regnum.

Jonas Propheta

1 Et factum est verbum Domini ad Ionam filium
Amathi, dicens: **2** Surge, et vade in Niniven
civitatem grandem, et praedica in ea: quia ascendit
malitia eius coram me. **3** Et surrexit Ionas, ut
fugeret in Tharsis a facie Domini, et descendit in
Ioppen, et invenit navem euntem in Tharsis: et
dedit naulum eius, et descendit in eam ut iret cum
eis in Tharsis a facie Domini. **4** Dominus autem misit
ventum magnum in mare: et facta est tempestas
magna in mari, et navis periclitabatur conteri. **5**
Et timuerunt nautae, et clamaverunt viri ad deum
suum: et miserunt vasa, quae erant in navi, in
mare, ut alleviaretur ab eis: et Ionas descendit ad
interiora navis, et dormiebat sopore gravi. **6** Et
accessit ad eum gubernator, et dixit ei: Quid tu
sopore deprimeris? surge, invoca Deum tuum, si
forte recogitet Deus de nobis, et non pereamus. **7**
Et dixit vir ad collegam suum: Venite, et mittamus
sortes, et sciamus quare hoc malum sit nobis. Et
miserunt sortes: et cecidit sors super Ionam. **8** Et
dixerunt ad eum: Indica nobis cuius causa malum
istud sit nobis: quod est opus tuum? quae terra
tua? et quo vadis? vel ex quo populo es tu? **9** Et
dixit ad eos: Hebraeus ego sum, et Dominum Deum
caeli ego timeo, qui fecit mare et aridam. **10** Et
timuerunt viri timore magno, et dixerunt ad eum:
Quid hoc fecisti? (Cognoverunt enim viri quod a
facie Domini fugeret, quia indicaverat eis.) **11** Et
dixerunt ad eum: Quid faciemus tibi, et cessabit
mare a nobis? quia mare ibat, et intumescebat.
12 Et dixit ad eos: Tollite me, et mittite in mare,
et cessabit mare a vobis: scio enim ego quoniam
propter me tempestas haec grandis venit super vos.
13 Et remigabant viri ut reverterentur ad aridam, et
non valebant: quia mare ibat, et intumescebat super
eos. **14** Et clamaverunt ad Dominum, et dixerunt:
Quaesumus Domine, ne pereamus in anima viri
istius, et ne des super nos sanguinem innocentem:
quia tu Domine, sicut voluisti, fecisti. **15** Et tulerunt
Ionam, et miserunt in mare: et stetit mare a fervore
suo. **16** Et timuerunt viri timore magno Dominum,
et immolaverunt hostias Domino, et voverunt vota.
17 Et praeparavit Dominus piscem grandem ut
deglutiret Ionam: et erat Ionas in ventre piscis
tribus diebus, et tribus noctibus.

2 Et oravit Ionas ad Dominum Deum suum de
ventre piscis. **2** Et dixit: Clamavi de tribulatione
mea ad Dominum, et exaudivit me: de ventre
inferi clamavi, et exaudisti vocem meam. **(Sheol
h7585)** **3** Et proiecisti me in profundum in corde
maris, et flumen circumdedit me: omnes gurgites
tui, et fluctus tui super me transierunt. **4** Et ego
dixi: Abiectus sum a conspectu oculorum tuorum:
verumtamen rursus videbo templum sanctum tuum.
5 Circumdederunt me aquae usque ad animam:
abyssus vallavit me, pelagus operuit caput meum.
6 Ad extrema montium descendi: terrae vectes
concluserunt me in aeternum: et sublevabis de
corruptione vitam meam, Domine Deus meus.
7 Cum angustiaretur in me anima mea, Domini
recordatus sum: ut veniat ad te oratio mea ad
templum sanctum tuum. **8** Qui custodiunt vanitates
frustra, misericordiam suam derelinquunt. **9** Ego
autem in voce laudis immolabo tibi: quaecumque
vovi, reddam pro salute Domino. **10** Et dixit Dominus
pisci: et evomuit Ionam in aridam.

3 Et factum est verbum Domini ad Ionam secundo,
dicens: **2** Surge, et vade in Niniven civitatem
magnam: et praedica in ea praedicationem, quam
ego loquor ad te. **3** Et surrexit Ionas, et abiit
in Niniven iuxta verbum Domini: et Ninive erat
civitas magna itinere trium dierum. **4** Et coepit
Ionas introire in civitatem itinere diei unius: et
clamavit, et dixit: Adhuc quadraginta dies, et Ninive
subvertetur. **5** Et crediderunt viri Ninivitae in Deum:
et praedicaverunt ieiunium, et vestiti sunt saccis a
maiore usque ad minorem. **6** Et pervenit verbum ad
regem Ninive: et surrexit de solio suo, et abiecit
vestimentum suum a se, et indutus est sacco, et
sedit in cinere. **7** Et clamavit, et dixit in Ninive ex
ore regis et principum eius, dicens: Homines, et
iumenta, et boves, et pecora non gustent quidquam:
nec pascantur, et aquam non bibant. **8** Et operiantur
saccis homines, et iumenta, et clament ad Dominum
in fortitudine, et convertatur vir a via sua mala, et
ab iniquitate, quae est in manibus eorum. **9** Quis
scit si convertatur, et ignoscat Deus: et revertatur a
furore irae suae, et non peribimus? **10** Et vidit Deus
opera eorum, quia conversi sunt de via sua mala: et
misertus est Deus super malitiam, quam locutus
fuerat ut faceret eis, et non fecit.

4 Et afflictus est Ionas afflictione magna, et iratus
est: **2** et oravit ad Dominum, et dixit: Obsecro
Domine, numquid non hoc est verbum meum,
cum adhuc essem in terra mea? propter hoc
praeoccupavi ut fugerem in Tharsis. scio enim quia
tu Deus clemens, et misericors es, patiens, et multae
miserationis, et ignoscens super malitia. **3** Et nunc
Domine tolle quaeso animam meam a me: quia
melior est mihi mors quam vita. **4** Et dixit Dominus:
Putasne bene irasceris tu? **5** Et egressus est Ionas de
civitate, et sedit contra Orientem civitatis: et fecit

sibimet umbraculum ibi, et sedebat subter illud in
umbra, donec videret quid accideret civitati. **6** Et
praeparavit Dominus Deus hederam, et ascendit
super caput Ionae, ut esset umbra super caput eius,
et protegeret eum: laboraverat enim: et laetatus est
Ionas super hedera, laetitia magna. **7** Et paravit
Deus vermen ascensu diluculi in crastinum: et
percussit hederam, et exaruit. **8** Et cum ortus fuisset
sol, praecepit Dominus vento calido, et urenti: et
percussit sol super caput Ionae, et aestuabat: et
petivit animae suae ut moreretur, et dixit: Melius
est mihi mori, quam vivere. **9** Et dixit Dominus ad
Ionam: Putasne bene irasceris tu super hedera?
Et dixit: Bene irascor ego usque ad mortem. **10**
Et dixit Dominus: Tu doles super hederam, in qua
non laborasti, neque fecisti ut cresceret. quae sub
una nocte nata est, et sub una nocte periit. **11** Et
ego non parcam Ninive civitati magnae, in qua
sunt plus quam centum viginti millia hominum, qui
nesciunt quid sit inter dexteram et sinistram suam,
et iumenta multa?

Micha Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Michaeam
Morasthiten, in diebus Ioathan, Achaz, et
Ezechiae regum Iuda: quod vidit super Samariam,
et Ierusalem. **2** Audite populi omnes, et attendat
terra, et plenitudo eius: et sit Dominus Deus vobis
in testem, Dominus de templo sancto suo. **3** Quia
ecce Dominus egredietur de loco suo: et descendet,
et calcabit super excelsa terrae. **4** Et consumentur
montes subtus eum: et valles scindentur sicut cera
a facie ignis, et sicut aquae, quae decurrunt in
praeceps. **5** In scelere Iacob omne istud, et in
peccatis domus Israel. quod scelus Iacob? nonne
Samaria? et quae excelsa Iuda? nonne Ierusalem? **6**
et ponam Samariam quasi acervum lapidum in agro
cum plantatur vinea: et detraham in vallem lapides
eius, et fundamenta eius revelabo. **7** Et omnia
sculptilia eius concidentur, et omnes mercedes
eius comburentur igne, et omnia idola eius ponam
in perditionem: quia de mercedibus meretricis
congregata sunt, et usque ad mercedem meretricis
revertentur. **8** Super hoc plangam, et ululabo:
vadam spoliatus, et nudus: faciam planctum velut
draconum, et luctum quasi struthionum. **9** Quia
desperata est plaga eius, quia venit usque ad Iuda,
tetigit portam populi mei usque ad Ierusalem. **10**
In Geth nolite annunciare, lacrymis ne ploretis,
in domo Pulveris pulvere vos conspergite. **11** Et
transite vobis habitatio Pulchra, confusa ignominia:
non est egressa quae habitat in exitu: planctum
Domus vicina accipiet ex vobis, quae stetit sibimet.
12 Quia infirmata est in bonum, quae habitat in
amaritudinibus: quia descendit malum a Domino in
portam Ierusalem. **13** Tumultus quadrigae stuporis
habitanti Lachis: principium peccati est filiae Sion,
quia in te inventa sunt scelera Israel. **14** Propterea
dabit emissarios super hereditatem Geth: domos
Mendacii in deceptionem regibus Israel. **15** Adhuc
heredem adducam tibi quae habitas in Maresa:
usque ad Odollam veniet gloria Israel. **16** Decalvare,
et tondere super filios deliciarum tuarum: dilata
calvitium tuum sicut aquila: quoniam captivi ducti
sunt ex te.

2 Vae qui cogitatis inutile, et operamini malum
in cubilibus vestris: in luce matutina faciunt
illud, quoniam contra Deum est manus eorum. **2**
Et concupierunt agros, et violenter tulerunt, et
rapuerunt domos: et calumniabantur virum, et
domum eius, virum, et hereditatem eius. **3** Idcirco
haec dicit Dominus: Ecce ego cogito super familiam
istam malum: unde non auferetis colla vestra, et non
ambulabitis superbi, quoniam tempus pessimum est.
4 In die illa sumetur super vos parabola, et cantabitur
canticum cum suavitate, dicentium: Depopulatione
vastati sumus: pars populi mei commutata est:
quomodo recedet a me, cum revertatur, qui regiones
nostras dividat? **5** Propter hoc non erit tibi mittens
funiculum sortis in coetu Domini. **6** O Israel Ne
loquamini loquentes: Non stillabit super istos,
non comprehendet confusio. **7** Dicit domus Iacob:
Numquid abbreviatus est spiritus Domini, aut tales
sunt cogitationes eius? Nonne verba mea bona
sunt cum eo, qui recte graditur? **8** Et econtrario
populus meus in adversarium consurrexit: desuper
tunica pallium sustulistis: et eos, qui transibant
simpliciter, convertistis in bellum. **9** Mulieres
populi mei eiecistis de domo deliciarum suarum: a
parvulis earum tulistis laudem meam in perpetuum.
10 Surgite, et ite, quia non habetis hic requiem:
propter immunditiam eius corrumpetur putredine
pessima. **11** Utinam non essem vir habens spiritum,
et mendacium potius loquerer: stillabo tibi in
vinum, et in ebrietatem: et erit super quem stillatur
populus iste. **12** Congregatione congregabo Iacob
totum te: in unum conducam reliquias Israel, pariter
ponam illum quasi gregem in ovili, quasi pecus in
medio caularum, tumultuabuntur a multitudine
hominum. **13** Ascendet enim pandens iter ante eos:
divident, et transibunt portam, et ingredientur per
eam: et transibit rex eorum coram eis, et Dominus
in capite eorum.

3 Et dixi: Audite princeps Iacob, et duces domus
Israel: Numquid non vestrum est scire iudicium,
2 qui odio habetis bonum, et diligitis malum:
qui violenter tollitis pelles eorum desuper eis,
et carnem eorum desuper ossibus eorum? **3** Qui
comederunt carnem populi mei, et pellem eorum
desuper excoriaverunt: et ossa eorum confregerunt,
et conciderunt sicut in lebete, et quasi carnem
in medio ollae. **4** Tunc clamabunt ad Dominum,
et non exaudiet eos: et abscondet faciem suam
ab eis in tempore illo, sicut nequiter egerunt
in adinventionibus suis. **5** Haec dicit Dominus
super prophetas, qui seducunt populum meum:
qui mordent dentibus suis, et praedicant pacem:
et si quis non dederit in ore eorum quippiam,
sanctificant super eum praelium. **6** Propterea
nox vobis pro visione erit, et tenebrae vobis pro
divinatione: et occumbet sol super prophetas, et
obtenebrabitur super eos dies. **7** Et confundentur qui
vident visiones, et confundentur divini: et operient
omnes vultos suos, quia non est responsum Dei. **8**
Verumtamen ego repletus sum fortitudine spiritus

Domini, iudicio, et virtute: ut annunciem Iacob
scelus suum, et Israel peccatum suum. 9 Audite hoc
principes domus Iacob, et iudices domus Israel: qui
abominamini iudicium, et omnia recta pervertitis.
10 Qui aedificatis Sion in sanguinibus, et Ierusalem
in iniquitate. 11 Principes eius in muneribus
iudicabant, et sacerdotes eius in mercede docebant,
et prophetae eius in pecunia divinabant: et super
Dominum requiescebant, dicentes: Numquid non
Dominus in medio nostrum? non venient super nos
mala. 12 Propter hoc, causa vestri, Sion quasi ager
arabitur, et Ierusalem quasi acervus lapidum erit,
et mons templi in excelsa silvarum.

4 Et erit: In novissimo dierum erit mons domus
Domini praeparatus in vertice montium, et
sublimis super colles: et fluent ad eum populi. 2
Et properabunt gentes multae, et dicent: Venite,
ascendamus ad montem Domini, et ad domum
Dei Iacob: et docebit nos de viis suis, et ibimus
in semitis eius: quia de Sion egredietur lex, et
verbum Domini de Ierusalem. 3 Et iudicabit inter
populos multos, et corripiet gentes fortes usque in
longinquum: et concident gladios suos in vomeres,
et hastas suas in ligones: non sumet gens adversus
gentem gladium: et non discent ultra belligerare.
4 Et sedebit vir subtus vitem suam, et subtus
ficum suam, et non erit qui deterreat: quia os
Domini exercituum locutum est. 5 Quia omnes
populi ambulabunt unusquisque in nomine Dei
sui: nos autem ambulabimus in nomine Domini
Dei nostri in aeternum et ultra. 6 In die illa, dicit
Dominus, congregabo claudicantem: et eam, quam
eieceram, colligam: et quam afflixeram consolabor:
7 Et ponam claudicantem in reliquias: et eam,
quae laboraverat, in gentem robustam: et regnabit
Dominus super eos in monte Sion, ex hoc nunc et
usque in aeternum. 8 Et tu turris gregis nebulosa
filia Sion usque ad te veniet: et veniet potestas
prima, regnum filiae Ierusalem. 9 Nunc quare
moerore contraheris? numquid rex non est tibi, aut
consiliarius tuus periit, quia comprehendit te dolor
sicut parturientem? 10 Dole, et satage filia Sion
quasi parturiens: quia nunc egredieris de civitate, et
habitabis in regione, et venies usque ad Babylonem,
ibi liberaberis: ibi redimet te Dominus de manu
inimicorum tuorum. 11 Et nunc congregatae sunt
super te gentes multae, quae dicunt: Lapidetur:
et aspiciat in Sion oculus noster. 12 Ipsi autem
non cognoverunt cogitationes Domini, et non
intellexerunt consilium eius: quia congregavit eos
quasi foenum areae. 13 Surge, et tritura filia Sion:
quia cornu tuum ponam ferreum, et ungulas tuas
ponam aereas: et comminues populos multos, et
interficies Domino rapinas eorum, et fortitudinem
eorum Domino universae terrae.

5 Nunc vastaberis filia latronis: obsidionem
posuerunt super nos, in virga percutient
maxillam iudicis Israel. 2 ET TU BETHLEHEM
Ephrata parvulus es in millibus Iuda: ex te mihi
egredietur qui sit dominator in Israel, et egressus
eius ab initio, a diebus aeternitatis. 3 Propter
hoc dabit eos usque ad tempus, in quo parturiens
pariet: et reliquiae fratrum eius convertentur ad
filios Israel. 4 Et stabit, et pascet in fortitudine
Domini, in sublimitate nominis Domini Dei sui: et
convertentur, quia nunc magnificabitur usque ad
terminos terrae. 5 Et erit iste pax: cum venerit
Assyrius in terram nostram, et quando calcaverit
domibus nostris: et suscitabimus super eum septem
pastores, et octo primates homines: 6 Et pascent
terram Assur in gladio, et terram Nemrod in
lanceis eius: et liberabit ab Assur cum venerit in
terram nostram, et cum calcaverit in finibus nostris.
7 Et erunt reliquiae Iacob in medio populorum
multorum quasi ros a Domino, et quasi stillae
super herbam, quae non expectat virum, et non
praestolatur filios hominum. 8 Et erunt reliquiae
Iacob in Gentibus in medio populorum multorum,
quasi leo in iumentis silvarum, et quasi catulus
leonis in gregibus pecorum: qui cum transierit, et
conculcaverit, et ceperit, non est qui eruat. 9 Et
exaltabitur manus tua super hostes tuos, et omnes
inimici tui interibunt. 10 Et erit in die illa, dicit
Dominus: Auferam equos tuos de medio tui, et
disperdam quadrigas tuas. 11 Et perdam civitates
terrae tuae, et destruam omnes munitiones tuas, 12
et auferam maleficia de manu tua, et divinationes
non erunt in te. 13 Et perire faciam sculptilia tua,
et statuas tuas de medio tui: et non adorabis ultra
opera manuum tuarum. 14 Et evellam lucos tuos de
medio tui: et conteram civitates tuas. 15 Et faciam
in furore et in indignatione ultionem in omnibus
gentibus, quae non audierunt.

6 Audite quae Dominus loquitur: Surge, contende
iudicio adversum montes, et audiant colles
vocem tuam. 2 Audiant montes iudicium Domini,
et fortia fundamenta terrae: quia iudicium Domini
cum populo suo, et cum Israel diiudicabitur. 3
Popule meus quid feci tibi, aut quid molestus fui
tibi? responde mihi. 4 Quia eduxi te de Terra
Aegypti, et de domo servientium liberavi te: et misi
ante faciem tuam Moysen, et Aaron, et Mariam?
5 Popule meus memento quaeso quid cogitaverit
contra te Balach rex Moab, et quid responderit ei

Balaam filius Beor, de Setim usque ad Galgalam,
ut cognosceres iustitias Domini. 6 Quid dignum
offeram Domino? curvabo genu Deo excelso?
numquid offeram ei holocaustomata, et vitulos
anniculos? 7 Numquid placari potest Dominus in
millibus arietum, aut in multis millibus hircorum
pinguium? numquid dabo primogenitum meum
pro scelere meo fructum ventris mei pro peccato
animae meae? 8 Indicabo tibi o homo quid sit
bonum, et quid Dominus requirat a te: Utique facere
iudicium, et diligere misericordiam, et solicitum
ambulare cum Deo tuo. 9 Vox Domini ad civitatem
clamat, et salus erit timentibus nomen eius: Audite
tribus, et quis approbabit illud? 10 Adhuc ignis
in domo impii thesauri iniquitatis, et mensura
minor irae plena. 11 Numquid iustificabo stateram
impiam, et saccelli pondera dolosa? 12 In quibus
divites eius repleti sunt iniquitate, et habitantes
in ea loquebantur mendacium, et lingua eorum
fraudulenta in ore eorum. 13 Et ego ergo coepi
percutere te perditione super peccatis tuis. 14 Tu
comedes, et non saturaberis: et humiliatio tua in
medio tui: et apprehendes, et non salvabis: et quos
salvaveris, in gladium dabo. 15 Tu seminabis, et
non metes: tu calcabis olivam, et non ungeris oleo:
et mustum, et non bibes vinum. 16 Et custodisti
praecepta Amri, et omne opus domus Achab: et
ambulasti in voluptatibus eorum, ut darem te in
perditionem, et habitantes in ea in sibilum et
opprobrium populi mei portabitis.

7 Vae mihi, quia factus sum sicut qui colligit in
autumno racemos vindemiae: non est botrus ad
comedendum, praecoquas ficus desideravit anima
mea. 2 Periit sanctus de terra, et rectus in hominibus
non est: omnes in sanguine insidiantur, vir fratrem
suum ad mortem venatur. 3 Malum manuum
suarum dicunt bonum: princeps postulat, et iudex
in reddendo est: et magnus locutus est desiderium
animae suae, et conturbaverunt eam. 4 Qui optimus
in eis est, quasi paliurus: et qui rectus, quasi spina
de sepe. Dies speculationis tuae, visitatio tua venit:
nunc erit vastitas eorum. 5 Nolite credere amico:
et nolite confidere in duce: ab ea, quae dormit in
sinu tuo, custodi claustra oris tui. 6 Quia filius
contumeliam facit patri, et filia consurgit adversus
matrem suam, nurus adversus socrum suam: et
inimici hominis domestici eius. 7 Ego autem ad
Dominum aspiciam, expectabo Deum salvatorem
meum: audiet me Deus meus. 8 Ne laeteris inimica
mea super me, quia cecidi: consurgam, cum sedero
in tenebris, Dominus lux mea est. 9 Iram Domini
portabo, quoniam peccavi ei, donec causam meam
iudicet, et faciat iudicium meum: educet me in
lucem, videbo iustitiam eius. 10 Et aspiciet inimica
mea, et operietur confusione, quae dicit ad me: Ubi
est Dominus Deus tuus? Oculi mei videbunt in eam:
nunc erit in conculcationem ut lutum platearum. 11
Dies, ut aedificentur maceriae tuae: in die illa longe
fiet lex. 12 In die illa usque ad te veniet Assur, et
usque ad civitates munitas: et a civitatibus munitis
usque ad flumen, et ad mare de mari, et ad montem
de monte. 13 Et terra erit in desolationem propter
habitatores suos, et propter fructum cogitationum
eorum. 14 Pasce populum tuum in virga tua, gregem
hereditatis tuae habitantes solos in saltu, in medio
Carmeli: pascentur Basan et Galaad iuxta dies
antiquos. 15 Secundum dies egressionis tuae de
Terra Aegypti ostendam ei mirabilia. 16 Videbunt
gentes, et confundentur super omni fortitudine sua:
ponent manum super os, aures eorum surdae erunt.
17 Lingent pulverem sicut serpentes, velut reptilia
terrae turbabuntur de aedibus suis: Dominum
Deum nostrum desiderabunt, et timebunt te. 18
Quis Deus similis tui, qui aufers iniquitatem, et
transis peccatum reliquiarum hereditatis tuae?
non immittet ultra furorem suum, quoniam volens
misericordiam est. 19 Revertetur, et miserebitur
nostri: deponet iniquitates nostras, et proiiciet in
profundum maris omnia peccata nostra. 20 Dabis
veritatem Iacob, misericordiam Abraham: quae
iurasti patribus nostris a diebus antiquis.

Nahum Propheta

1 Onus Ninive: Liber visionis Nahum Elchesaei. **2** Deus aemulator, et ulciscens Dominus: ulciscens Dominus, et habens furorem: ulciscens Dominus in hostes suos, et irascens ipse inimicis suis. **3** Dominus patiens, et magnus fortitudine, et mundans non faciet innocentem. Dominus in tempestate, et turbine viae eius, et nebulae pulvis pedum eius. **4** Increpans mare, et exiccans illud: et omnia flumina ad desertum deducens. Infirmatus est Basan, et Carmelus: et flos Libani elanguit. **5** Montes commoti sunt ab eo, et colles desolati sunt: et contremuit terra a facie eius, et orbis, et omnes habitantes in eo. **6** Ante faciem indignationis eius quis stabit? et quis resistet in ira furoris eius? indignatio eius effusa est ut ignis: et petrae dissolutae sunt ab eo. **7** Bonus Dominus, et confortans in die tribulationis: et sciens sperantes in se. **8** et in diluvio praetereunte, consummationem faciet loci eius: et inimicos eius persequentur tenebrae. **9** Quid cogitatis contra Dominum? consummationem ipse faciet: non consurget duplex tribulatio. **10** Quia sicut spinae seinvicem complectuntur, sic convivium eorum pariter potantium: consumentur quasi stipula ariditate plena. **11** Ex te exibit cogitans contra Dominum malitiam: mente pertractans praevaricationem. **12** Haec dicit Dominus: Si perfecti fuerint: et ita plures, sic quoque attondentur, et pertransibit: afflixi te, et non affligam te ultra. **13** Et nunc conteram virgam eius de dorso tuo, et vincula tua disrumpam. **14** Et praecipiet super te Dominus, non seminabitur ex nomine tuo amplius: de domo Dei tui interficiam sculptile, et conflatile, ponam sepulchrum tuum, quia inhonoratus es. **15** Ecce super montes pedes evangelizantis, et annunciantis pacem: celebra Iuda festivitates tuas, et redde vota tua: quia non adiiciet ultra ut pertranseat in te Belial: universus interiit.

2 Ascendit qui dispergat coram te, qui custodiat obsidionem: contemplare viam, conforta lumbos, robora virtutem valde. **2** Quia sicut reddidit Dominus superbiam Iacob, sic superbiam Israel: quia vastatores dissipaverunt eos, et propagines eorum corruperunt. **3** Clypeus fortium eius ignitus, viri exercitus in coccineis: igneae habenae currus in die praeparationis eius, et agitatores consopiti sunt. **4** In itineribus conturbati sunt: quadrigae collisae sunt in plateis: aspectus eorum quasi lampades, quasi fulgura discurrentia. **5** Recordabitur fortium suorum, ruent in itineribus suis: velociter ascendent muros eius, et praeparabitur umbraculum. **6** Portae fluviorum apertae sunt, et templum ad solum dirutum. **7** Et miles captivus abductus est: et ancillae eius minabantur gementes ut columbae, murmurantes in cordibus suis. **8** Et Ninive quasi piscina aquarum aquae eius: ipsi vero fugerunt: state, state, et non est qui revertatur. **9** Diripite argentum, diripite aurum: et non est finis divitiarum ex omnibus vasis desiderabilibus. **10** Dissipata est, et scissa, et dilacerata: et cor tabescens, et dissolutio geniculorum, et defectio in cunctis renibus: et facies omnium eorum sicut nigredo ollae. **11** Ubi est habitaculum leonum, et pascua catulorum leonum, ad quam ivit leo ut ingrederetur illuc, catulus leonis, et non est qui exterreat? **12** Leo cepit sufficienter catulis suis, et necavit leaenis suis: et implevit praeda speluncas suas, et cubile suum rapina. **13** Ecce ego ad te, dicit Dominus exercituum, et succendam usque ad fumum quadrigas tuas, et leunculos tuos comedet gladius: et exterminabo de terra praedam tuam, et non audietur ultra vox nunciorum tuorum.

3 Vae civitas sanguinum, universa mendacii dilaceratione plena: non recedet a te rapina. **2** Vox flagelli, et vox impetus rotae, et equi frementis, et quadrigae ferventis, et equitis ascendentis: **3** et micantis gladii, et fulgurantis hastae, et multitudinis interfectae, et gravis ruinae: nec est finis cadaverum, et corruent in corporibus suis. **4** Propter multitudinem fornicationum meretricis speciosae, et gratae, et habentis maleficia, quae vendidit gentes in fornicationibus suis, et familias in maleficiis suis: **5** Ecce ego ad te, dicit Dominus exercituum, et revelabo pudenda tua in facie tua, et ostendam Gentibus nuditatem tuam, et regnis ignominiam tuam. **6** Et proiiciam super te abominationes, et contumeliis te afficiam, et ponam te in exemplum. **7** Et erit: omnis, qui viderit te, resiliet a te, et dicet: Vastata est Ninive: quis commovebit super te caput? unde quaeram consolatorem tibi? **8** Numquid melior es Alexandria populorum, quae habitat in fluminibus? aquae in circuitu eius: cuius divitiae, mare: aquae muri eius. **9** Aethiopia fortitudo eius, et Aegyptus, et non est finis: Aphrica, et Libyes fuerunt in auxilio tuo. **10** Sed et ipsa in transmigrationem ducta est in captivitatem: parvuli eius elisi sunt in capite omnium viarum, et super inclytos eius miserunt sortem, et omnes optimates eius confixi sunt in compedibus. **11** Et tu ergo inebriaberis, et eris despecta: et tu quaeres auxilium ab inimico. **12** Omnes munitiones tuae sicut ficus cum grossis suis: si concussae fuerint, cadent in os comedentis. **13**

Ecce populus tuus mulieres in medio tui: inimicis
tuis adapertione pandentur portae terrae tuae,
devorabit ignis vectes tuos. **14** Aquam propter
obsidionem hauri tibi, extrue munitiones tuas: intra
in lutum, et calca, subigens tene laterem. **15** Ibi
comedet te ignis: peribis gladio, devorabit te ut
bruchus: congregare ergo ut bruchus: multiplicare
ut locusta. **16** Plures fecisti negotiationes tuas
quam stellae sint caeli: bruchus expansus est, et
avolavit. **17** Custodes tui quasi locustae: et parvuli
tui quasi locustae locustarum, quae considunt in
sepibus in die frigoris: sol ortus est, et avolaverunt,
et non est cognitus locus earum ubi fuerint. **18**
Dormitaverunt pastores tui, rex Assur: sepelientur
principes tui: latitavit populus tuus in montibus, et
non est qui congreget. **19** Non est obscura contritio
tua, pessima est plaga tua: omnes qui audierunt
auditionem tuam, compresserunt manum super te:
quia super quem non transiit malitia tua semper?

Habacuc Propheta

1 Onus, quod vidit Habacuc propheta. **2** Usquequo
Domine clamabo, et non exaudies? vociferabor
ad te vim patiens, et non salvabis? **3** Quare
ostendisti mihi iniquitatem, et laborem, videre
praedam, et iniustitiam contra me? Quare respicis
contemptores, et taces, conculcante impio iustiorem
se? Et facies homines quasi pisces maris; et
quasi reptilia non habentia ducem; et factum est
iudicium, et contradictio potentior. **4** Propter
hoc lacerata est lex, et non pervenit usque ad
finem iudicium: quia impius praevalet adversus
iustum, propterea egreditur iudicium perversum.
5 Aspicite in gentibus, et videte: admiramini, et
obstupescite: quia opus factum est in diebus vestris,
quod nemo credet cum narrabitur. **6** Quia ecce ego
suscitabo Chaldaeos, gentem amaram et velocem,
ambulantem super latitudinem terrae, ut possideat
tabernacula non sua. **7** Horribilis, et terribilis est:
ex semetipsa iudicium, et onus eius egredietur.
8 Leviores pardis equi eius, et velociores lupis
vespertinis: et diffundentur equites eius: equites
namque eius de longe venient, volabunt quasi
aquila festinans ad comedendum. **9** Omnes ad
praedam venient, facies eorum ventus urens: et
congregabit quasi arenam, captivitatem. **10** Et
ipse de regibus triumphabit, et tyranni ridiculi
eius erunt: ipse super omnem munitionem ridebit,
et comportabit aggerem, et capiet eam. **11** Tunc
mutabitur spiritus, et pertransibit; et corruet: haec
est fortitudo eius dei sui. **12** Numquid non tu
a principio Domine Deus meus, sancte meus, et
non moriemur? Domine in iudicium posuisti eum:
et fortem ut corriperes, fundasti eum. **13** Mundi
sunt oculi tui, ne videas malum, et respicere ad
iniquitatem non poteris. quare respicis super iniqua
agentes, et taces devorante impio iustiorem se?
14 Et facies homines quasi pisces maris, et quasi
reptile non habens principem. **15** Totum in hamo
sublevavit, traxit illud in sagena sua, et congregavit
in rete suum. Super hoc laetabitur et exultabit. **16**
propterea immolabit sagenae suae, et sacrificabit
reti suo: quia in ipsis incrassata est pars eius, et
cibus eius electus. **17** Propter hoc ergo expandit
sagenam suam, et semper interficere Gentes non
cessat.

2 Super custodiam meam stabo, et figam gradum
super munitionem: et contemplabor ut videam
quid dicatur mihi, et quid respondeam ad arguentem
me. **2** Et respondit mihi Dominus, et dixit: Scribe
visum, et explana eum super tabulas: ut percurrat
qui legerit eum. **3** Quia adhuc visus procul, et
apparebit in finem, et non mentietur. si moram
fecerit expecta illum: quia veniens veniet, et non
tardabit. **4** Ecce qui incredulus est, non erit recta
anima eius in semetipso: iustus autem in fide sua
vivet. **5** Et quomodo vinum potantem decipit:
sic erit vir superbus, et non decorabitur: qui
dilatavit quasi infernus animam suam: et ipse quasi
mors, et non adimpletur: et congregavit ad se
omnes gentes, et coacervavit ad se omnes populos.
(Sheol h7585) **6** Numquid non omnes isti super
eum parabolam sument, et loquelam aenigmatum
eius: et dicetur: Vae ei, qui multiplicat non sua?
usquequo aggravat contra se densum lutum? **7**
Numquid non repente consurgent qui mordeant te:
et suscitabuntur lacerantes te, et eris in rapinam
eis? **8** Quia tu spoliasti gentes multas, spoliabunt
te omnes, qui reliqui fuerint de populis propter
sanguinem hominis et iniquitatem terrae civitatis,
et omnium habitantium in ea. **9** Vae qui congregat
avaritiam malam domui suae, ut sit in excelso
nidus eius, et liberari se putat de manu mali.
10 Cogitasti confusionem domui tuae, concidisti
populos multos, et peccavit anima tua. **11** Quia lapis
de pariete clamabit: et lignum, quod inter iuncturas
aedificiorum est, respondebit. **12** Vae qui aedificat
civitatem in sanguinibus, et praeparat urbem in
iniquitate. **13** Numquid non haec sunt a Domino
exercituum? Laborabunt enim populi in multo
igne: et gentes in vacuum, et deficient. **14** Quia
replebitur terra, ut cognoscant gloriam Domini,
quasi aquae operientes mare. **15** Vae qui potum dat
amico suo mittens fel suum, et inebrians ut aspiciat
nuditatem eius. **16** Repletus es ignominia pro gloria:
bibe tu quoque, et consopire: circumdabit te calix
dexterae Domini, et vomitus ignominiae super
gloriam tuam. **17** Quia iniquitas Libani operiet te, et
vastitas animalium deterrebit eos de sanguinibus
hominis, et iniquitate terrae, et civitatis, et omnium
habitantium in ea. **18** Quid prodest sculptile, quia
sculpsit illud fictor suus, conflatile, et imaginem
falsam? quia speravit in figmento fictor eius ut
faceret simulacra muta. **19** Vae qui dicit ligno:
Expergiscere: Surge, lapidi tacenti: numquid ipse
docere poterit? Ecce iste coopertus est auro, et
argento: et omnis spiritus non est in visceribus
eius. **20** Dominus autem in templo sancto suo: sileat
a facie eius omnis terra.

3 ORATIO HABACUC PROPHETAe PRO
IGNORANTIIS. **2** Domine audivi auditionem
tuam, et timui. Domine opus tuum in medio
annorum vivifica illud: In medio annorum notum

facies: cum iratus fueris, misericordiae recordaberis.
3 Deus ab Austro veniet, et sanctus de monte
Pharan: Operuit caelos gloria eius: et laudis eius
plena est terra. **4** Splendor eius ut lux erit: cornua
in manibus eius: Ibi abscondita est fortitudo eius:
5 ante faciem eius ibit mors. Egredietur diabolus
ante pedes eius. **6** Stetit, et mensus est terram.
Aspexit, et dissolvit Gentes: et contriti sunt montes
saeculi. Incurvati sunt colles mundi, ab itineribus
aeternitatis eius. **7** Pro iniquitate vidi tentoria
Aethiopiae, turbabuntur pelles terrae Madian.
8 Numquid in fluminibus iratus es Domine? aut
in fluminibus furor tuus? vel in mari indignatio
tua? Qui ascendis super equos tuos: et quadrigae
tuae salvatio. **9** Suscitans suscitabis arcum tuum:
iuramenta tribubus quae locutus es: Fluvios scindes
terrae: **10** viderunt te, et doluerunt montes:
gurges aquarum transiit. Dedit abyssus vocem
suam: altitudo manus suas levavit. **11** Sol, et luna
steterunt in habitaculo suo, in luce sagittarum
tuarum, ibunt in splendore fulgurantis hastae
tuae. **12** In fremitu conculcabis terram: et in furore
obstupefacies Gentes. **13** Egressus es in salutem
populi tui: in salutem cum Christo tuo: Percussisti
caput de domo impii: denudasti fundamentum
eius usque ad collum. **14** Maledixisti sceptris eius,
capiti bellatorum eius, venientibus ut turbo ad
dispergendum me. Exultatio eorum sicut eius, qui
devorat pauperem in abscondito. **15** Viam fecisti
in mari equis tuis, in luto aquarum multarum. **16**
Audivi, et conturbatus est venter meus: a voce
contremuerunt labia mea. Ingrediatur putredo in
ossibus meis, et subter me scateat. Ut requiescam
in die tribulationis: ut ascendam ad populum
accinctum nostrum. **17** Ficus enim non florebit: et
non erit germen in vineis. Mentietur opus olivae:
et arva non afferent cibum. Abscindetur de ovili
pecus: et non erit armentum in praesepibus. **18** Ego
autem in Domino gaudebo: et exultabo in Deo Iesu
meo. **19** Deus Dominus fortitudo mea: et ponet
pedes meos quasi cervorum. Et super excelsa mea
deducet me victor in psalmis canentem.

Sofonias Propheta

1 Verbum Domini, quod factum est ad Sophoniam
filium Chusi, filii Godoliae, filii Amariae, filii
Ezechiae, in diebus Iosiae filii Amon regis Iuda.
2 Congregans congregabo omnia a facie terrae,
dicit Dominus: **3** congregans hominem, et pecus,
congregans volatilia caeli, et pisces maris: et ruinae
impiorum erunt: et disperdam homines a facie
terrae, dicit Dominus. **4** Et extendam manum meam
super Iuda, et super omnes habitantes Ierusalem:
et disperdam de loco hoc reliquias Baal, et nomina
aedituorum cum sacerdotibus: **5** et eos, qui adorant
super tecta militiam caeli, et adorant, et iurant in
Domino, et iurant in Melchom. **6** Et qui avertuntur
de post tergum Domini, et qui non quaesierunt
Dominum, nec investigaverunt eum. **7** Silete a
facie Domini Dei: quia iuxta est dies Domini, quia
praeparavit Dominus hostiam, sanctificavit vocatos
suos. **8** Et erit: in die hostiae Domini visitabo super
principes, et super filios regis, et super omnes, qui
induti sunt veste peregrina: **9** et visitabo super
omnem, qui arroganter ingreditur super limen
in die illa: qui complent domum Domini Dei sui
iniquitate, et dolo. **10** Et erit in die illa, dicit
Dominus, vox clamoris a porta piscium, et ululatus
a Secunda, et contritio magna a collibus. **11** Ululate
habitatores Pilae: conticuit omnis populus Chanaan,
disperierunt omnes involuti argento. **12** Et erit in
tempore illo: scrutabor Ierusalem in lucernis: et
visitabo super viros defixos in faecibus suis: qui
dicunt in cordibus suis: Non faciet bene Dominus,
et non faciet male. **13** Et erit fortitudo eorum
in direptionem, et domus eorum in desertum:
et aedificabunt domos, et non habitabunt: et
plantabunt vineas, et non bibent vinum earum. **14**
Iuxta est dies Domini magnus, iuxta est et velox
nimis: vox diei Domini amara, tribulabitur ibi fortis.
15 Dies irae dies illa, dies tribulationis et angustiae,
dies calamitatis et miseriae, dies tenebrarum et
caliginis, dies nebulae et turbinis, **16** dies tubae et
clangoris super civitates munitas, et super angulos
excelsos. **17** Et tribulabo homines, et ambulabunt
ut caeci, quia Domino peccaverunt: et effundetur
sanguis eorum sicut humus, et corpora eorum sicut
stercora. **18** Sed et argentum eorum, et aurum
eorum non poterit liberare eos in die irae Domini:
in igne zeli eius devorabitur omnis terra, quia
consummationem cum festinatione faciet cunctis
habitantibus terram.

2 Convenite, congregamini gens non amabilis:
2 Priusquam pariat iussio quasi pulverem
transeuntem diem, antequam veniat super vos ira
furoris Domini, antequam veniat super vos dies
indignationis Domini. **3** Quaerite Dominum omnes
mansueti terrae, qui iudicium eius estis operati:
quaerite iustum, quaerite mansuetum: si quomodo
abscondamini in die furoris Domini. **4** Quia Gaza
destructa erit, et Ascalon in desertum, Azotum in
meridie eiicient, et Accaron eradicabitur. **5** Vae qui
habitatis funiculum maris, gens perditorum: verbum
Domini super vos Chanaan terra Philisthinorum,
et disperdam te, ita ut non sit inhabitator. **6** Et
erit funiculus maris requies pastorum, et caulae
pecorum: **7** et erit funiculus eius qui remanserit de
domo Iuda: ibi pascentur, in domibus Ascalonis ad
vesperam requiescent: quia visitabit eos Dominus
Deus eorum, et avertet captivitatem eorum. **8** Audivi
opprobrium Moab, et blasphemias filiorum Ammon:
quae exprobraverunt populo meo, et magnificati
sunt super terminos eorum. **9** Propterea vivo ego,
dicit Dominus exercituum Deus Israel, quia Moab
ut Sodoma erit, et filii Ammon quasi Gomorrha,
siccitas spinarum, et acervi salis, et desertum usque
in aeternum: reliquiae populi mei diripient eos, et
residui gentis meae possidebunt illos. **10** Hoc eis
eveniet pro superbia sua: quia blasphemaverunt, et
magnificati sunt super populum Domini exercituum.
11 Horribilis Dominus super eos, et attenuabit
omnes deos terrae: et adorabunt eum viri de
loco suo, omnes insulae Gentium. **12** Sed et vos
Aethiopes interfecti gladio meo eritis. **13** Et extendet
manum suam super Aquilonem, et perdet Assur: et
ponet speciosam in solitudinem, et in invium, et
quasi desertum. **14** Et accubabunt in medio eius
greges, omnes bestiae Gentium: et onocrotalus, et
ericius in liminibus eius morabuntur: vox cantantis
in fenestra, corvus in superliminari, quoniam
attenuabo robur eius. **15** Haec est civitas gloriosa
habitans in confidentia: quae dicebat in corde suo:
Ego sum, et extra me non est alia amplius: quomodo
facta est in desertum cubile bestiae? omnis, qui
transit per eam, sibilabit, et movebit manum suam.

3 Vae provocatrix, et redempta civitas, columba. **2**
Non audivit vocem, et non suscepit disciplinam:
in Domino non est confisa, ad Deum suum non
appropinquavit. **3** Principes eius in medio eius
quasi leones rugientes: iudices eius lupi vespere,
non relinquebant in mane. **4** Prophetae eius vesani,
viri infideles: sacerdotes eius polluerunt sanctum,
iniuste egerunt contra legem. **5** Dominus iustus
in medio eius non faciet iniquitatem: mane mane
iudicium suum dabit in lucem, et non abscondetur:
nescivit autem iniquus confusionem. **6** Disperdidi

Gentes, et dissipati sunt anguli earum: desertas feci
vias eorum, dum non est qui transeat: desolatae sunt
civitates eorum, non remanente viro, neque ullo
habitatore. 7 Dixi: Attamen timebis me, suscipies
disciplinam: et non peribit habitaculum eius propter
omnia, in quibus visitavi eam: verumtamen diluculo
surgentes corruperunt omnes cogitationes suas.
8 Quapropter expecta me, dicit Dominus, in die
resurrectionis meae in futurum, quia iudicium
meum ut congregem Gentes, et colligam regna: et
effundam super eos indignationem meam, omnem
iram furoris mei: in igne enim zeli mei devorabitur
omnis terra. 9 Quia tunc reddam populis labium
electum, ut invocent omnes in nomine Domini,
et serviant ei humero uno. 10 Ultra flumina
Aethiopiae, inde supplices mei, filii dispersorum
meorum deferent munus mihi. 11 In die illa non
confunderis super cunctis adinventionibus tuis,
quibus praevaricata es in me: quia tunc auferam
de medio tui magniloquos superbiae tuae, et
non adiicies exaltari amplius in monte sancto
meo. 12 Et derelinquam in medio tui populum
pauperem, et egenum: et sperabunt in nomine
Domini. 13 Reliquiae Israel non facient iniquitatem,
nec loquentur mendacium, et non invenietur in ore
eorum lingua dolosa: quoniam ipsi pascentur, et
accubabunt, et non erit qui exterreat. 14 Lauda filia
Sion: iubila Israel: laetare, et exulta in omni corde
filia Ierusalem. 15 Abstulit Dominus iudicium tuum,
avertit inimicos tuos: rex Israel Dominus in medio
tui, non timebis malum ultra. 16 In die illa dicetur
Ierusalem: Noli timere: Sion, non dissolvantur
manus tuae. 17 Dominus Deus tuus in medio tui
fortis, ipse salvabit: gaudebit super te in laetitia,
silebit in dilectione tua, exultabit super te in laude.
18 Nugas, qui a lege recesserant, congregabo, quia ex
te erant: ut non ultra habeas super eis opprobrium.
19 Ecce ego interficiam omnes, qui afflixerunt te in
tempore illo: et salvabo claudicantem: et eam, quae
eiecta fuerat congregabo: et ponam eos in laudem,
et in nomen, in omni terra confusionis eorum. 20
In tempore illo, quo adducam vos: et in tempore,
quo congregabo vos: dabo enim vos in nomen, et in
laudem omnibus populis terrae, cum convertero
captivitatem vestram coram oculis vestris, dicit
Dominus.

Aggæi Prophetæ

1 In anno secundo Darii regis, in mense sexto, in die una mensis, factum est verbum Domini in manu Aggaei prophetae ad Zorobabel filium Salathiel, ducem Iuda, et ad Iesum, filium Iosadec, sacerdotem magnum, dicens: **2** Haec ait Dominus exercituum, dicens: Populus iste dicit: Nondum venit tempus domus Domini aedificandae. **3** Et factum est verbum Domini in manu Aggaei prophetae, dicens: **4** Numquid tempus vobis est ut habitetis in domibus laqueatis, et domus ista deserta? **5** Et nunc haec dicit Dominus exercituum: Ponite corda vestra super vias vestras. **6** Seminastis multum, et intulistis parum: comedistis, et non estis satiati: bibistis, et non estis inebriati: operuistis vos, et non estis calefacti: et qui mercedes congregavit, misit eas in sacculum pertusum. **7** Haec dicit Dominus exercituum: Ponite corda vestra super vias vestras: **8** ascendite in montem, portate ligna, et aedificate domum: et acceptabilis mihi erit, et glorificabor, dicit Dominus. **9** Respexistis ad amplius, et ecce factum est minus: et intulistis in domum, et exufflavi illud: quam ob causam, dicit Dominus exercituum? quia domus mea deserta est, et vos festinatis unusquisque in domum suam. **10** Propter hoc super vos prohibiti sunt caeli ne darent rorem, et terra prohibita est ne daret germen suum: **11** et vocavi siccitatem super terram, et super montes, et super triticum, et super vinum, et super oleum, et quaecumque profert humus, et super homines, et super iumenta, et super omnem laborem manuum. **12** Et audivit Zorobabel filius Salathiel, et Iesus filius Iosedech sacerdos magnus, et omnes reliquiae populi vocem Dei sui, et verba Aggaei prophetae, sicut misit eum Dominus Deus eorum ad eos: et timuit populus a facie Domini. **13** Et dixit Aggaeus nuncius Domini de nunciis Domini, populo dicens: Ego vobiscum sum, dicit Dominus. **14** Et suscitavit Dominus spiritum Zorobabel filii Salathiel, ducis Iuda, et spiritum Iesu filii Iosedec sacerdotis magni, et spiritum reliquorum de omni populo: et ingressi sunt, et faciebant opus in domo Domini exercituum Dei sui. **15** In die vigesima et quarta mensis, in sexto mense, in anno secundo Darii regis.

2 In septimo mense, vigesima et prima mensis, factum est verbum Domini in manu Aggaei prophetae, dicens: **2** Loquere ad Zorobabel filium Salathiel, ducem Iuda, et ad Iesum filium Iosedec sacerdotem magnum, et ad reliquos populi, dicens: **3** Quis in vobis est derelictus, qui vidit domum istam in gloria sua prima? et quid vos videtis hanc nunc? numquid non ita est, quasi non sit in oculis vestris? **4** Et nunc confortare Zorobabel, dicit Dominus: et confortare Iesu fili Iosedec sacerdos magne, et confortare omnis populus terrae, dicit Dominus exercituum: et facite (quoniam ego vobiscum sum, dicit Dominus exercituum) **5** verbum quod pepigi vobiscum cum egrederemini de Terra Aegypti: et spiritus meus erit in medio vestrum, nolite timere. **6** Quia haec dicit Dominus exercituum: Adhuc unum modicum est, et ego commovebo caelum, et terram, et mare, et aridam. **7** Et movebo omnes Gentes: ET VENIET DESIDERATUS cunctis Gentibus: et implebo domum istam gloria, dicit Dominus exercituum. **8** Meum est argentum, et meum est aurum, dicit Dominus exercituum. **9** Magna erit gloria domus istius novissimae plus quam primae, dicit Dominus exercituum: et in loco isto dabo pacem, dicit Dominus exercituum. **10** In vigesima et quarta noni mensis, in anno secundo Darii regis, factum est verbum Domini ad Aggaeum prophetam, dicens: **11** Haec dicit Dominus exercituum: Interroga sacerdotes legem, dicens: **12** Si tulerit homo carnem sanctificatam in ora vestimenti sui, et tetigerit de summitate eius panem, aut pulmentum, aut vinum, aut oleum, aut omnem cibum: numquid sanctificabitur? Respondentes autem sacerdotes, dixerunt: Non. **13** Et dixit Aggaeus: Si tetigerit pollutus in anima ex omnibus his, numquid contaminabitur? Et responderunt sacerdotes, et dixerunt: Contaminabitur. **14** Et respondit Aggaeus, et dixit: Sic populus iste, et sic gens ista ante faciem meam, dicit Dominus, et sic omne opus manuum eorum: et omnia quae obtulerunt ibi, contaminata erunt. **15** Et nunc ponite corda vestra a die hac et supra, antequam poneretur lapis super lapidem in templo Domini. **16** Cum accederetis ad acervum viginti modiorum, et fierent decem: et intraretis ad torcular, ut exprimeretis quinquaginta lagenas, et fiebant viginti. **17** Percussi vos vento urente, et aurugine, et grandine omnia opera manuum vestrarum: et non fuit in vobis, qui reverteretur ad me, dicit Dominus. **18** Ponite corda vestra ex die ista, et in futurum, a die vigesima et quarta noni mensis: a die, qua fundamenta iacta sunt templi Domini, ponite super cor vestrum. **19** Numquid iam semen in germine est: et adhuc vinea, et ficus, et malogranatum, et lignum olivae non floruit? ex die ista benedicam. **20** Et factum est verbum Domini secundo ad Aggaeum in vigesima et quarta mensis, dicens: **21** Loquere ad Zorobabel ducem Iuda, dicens: Ego movebo caelum pariter et terram. **22** Et subvertam solium regnorum, et

conteram fortitudinem regni Gentium: et subvertam
quadrigam, et ascensorem eius: et descendent equi,
et ascensores eorum: vir in gladio fratris sui. **23**
In die illa, dicit Dominus exercituum, assumam te
Zorobabel fili Salathiel serve meus, dicit Dominus:
et ponam te quasi signaculum, quia te elegi, dicit
Dominus exercituum.

Zaccharias Propheta

1 In mense octavo in anno secundo Darii regis,
factum est verbum Domini ad Zachariam, filium
Barachiae filii Addo, prophetam, dicens: **2** Iratus
est Dominus super patres vestros iracundia. **3**
Et dices ad eos: Haec dicit Dominus exercituum:
Convertimini ad me, ait Dominus exercituum: et
convertar ad vos, dicit Dominus exercituum. **4**
Ne sitis sicut patres vestri, ad quos clamabant
prophetae priores, dicentes: Haec dicit Dominus
exercituum: Convertimini de viis vestris malis, et de
cogitationibus vestris pessimis: et non audierunt,
neque attenderunt ad me, dicit Dominus. **5**
Patres vestri ubi sunt? et prophetae numquid in
sempiternum vivent? **6** Verumtamen verba mea, et
legitima mea, quae mandavi servis meis prophetis,
numquid non comprehenderunt patres vestros, et
conversi sunt, et dixerunt: Sicut cogitavit Dominus
exercituum facere nobis secundum vias nostras, et
secundum adinventiones nostras fecit nobis. **7** In
die vigesima et quarta undecimi mensis Sabath, in
anno secundo Darii, factum est verbum Domini ad
Zachariam filium Barachiae, filii Addo, prophetam,
dicens: **8** Vidi per noctem, et ecce vir ascendens
super equum rufum, et ipse stabat inter myrteta,
quae erant in profundo: et post eum equi rufi, varii,
et albi. **9** Et dixi: Quid sunt isti, domine mi? Et dixit
ad me Angelus, qui loquebatur in me: Ego ostendam
tibi quid sint haec. **10** Et respondit vir, qui stabat
inter myrteta, et dixit: Isti sunt, quos misit Dominus
ut perambulent terram. **11** Et responderunt Angelo
Domini, qui stabat inter myrteta, et dixerunt:
Perambulavimus terram, et ecce omnis terra
habitatur, et quiescit. **12** Et respondit angelus
Domini, et dixit: Domine exercituum usquequo tu
non misereberis Ierusalem, et urbium Iuda, quibus
iratus es? iste iam septuagesimus annus est. **13** Et
respondit Dominus angelo, qui loquebatur in me
verba bona, verba consolatoria. **14** Et dixit ad me
angelus, qui loquebatur in me: Clama, dicens: Haec
dicit Dominus exercituum: Zelatus sum Ierusalem,
et Sion zelo magno. **15** Et ira magna ego irascor
super gentes opulentas: quia ego iratus sum parum,
ipsae vero adiuverunt in malum. **16** Propterea
haec dicit Dominus: Revertar ad Ierusalem in
misericordiis: et domus mea aedificabitur in ea, ait
Dominus exercituum: et perpendiculum extendetur
super Ierusalem. **17** Adhuc, clama dicens: Haec dicit
Dominus exercituum: Adhuc affluent civitates meae
bonis: et consolabitur adhuc Dominus Sion, et eliget
adhuc Ierusalem. **18** Et levavi oculos meos, et vidi:
et ecce quattuor cornua. **19** Et dixi ad angelum, qui
loquebatur in me: Quid sunt haec? Et dixit ad me:
Haec sunt cornua, quae ventilaverunt Iuda, et Israel,
et Ierusalem. **20** Et ostendit mihi Dominus quattuor
fabros. **21** Et dixi: Quid isti veniunt facere? Qui ait,
dicens: Haec sunt cornua, quae ventilaverunt Iuda
per singulos viros, et nemo eorum levavit caput
suum: et venerunt isti deterrere ea, ut deiiciant
cornua gentium, quae levaverunt cornu super
terram Iuda ut dispergerent eam.

2 Et levavi oculos meos, et vidi: et ecce vir, et in
manu eius funiculus mensorum. **2** Et dixi: Quo tu
vadis? Et dixit ad me: Ut metiar Ierusalem, et videam
quanta sit latitudo eius, et quanta longitudo eius. **3**
Et ecce angelus, qui loquebatur in me, egrediebatur,
et angelus alius egrediebatur in occursum eius. **4**
Et dixit ad eum: Curre, loquere ad puerum istum,
dicens: Absque muro habitabitur Ierusalem prae
multitudine hominum, et iumentorum in medio
eius. **5** Et ego ero ei, ait Dominus, murus ignis
in circuitu: et in gloria ero in medio eius. **6** O, o
fugite de terra Aquilonis, dicit Dominus: quoniam
in quattuor ventos caeli dispersi vos, dicit Dominus.
7 O Sion, fuge quae habitas apud filiam Babylonis: **8**
quia haec dicit Dominus exercituum: Post gloriam
misit me ad gentes, quae spoliaverunt vos: qui
enim tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei: **9** quia
ecce ego levo manum meam super eos, et erunt
praedae his, qui serviebant sibi: et cognoscetis
quia Dominus exercituum misit me. **10** Lauda, et
laetare filia Sion: quia ecce ego venio, et habitabo in
medio tui, ait Dominus. **11** Et applicabuntur Gentes
multae ad Dominum in die illa, et erunt mihi in
populum, et habitabo in medio tui: et scies quia
Dominus exercituum misit me ad te. **12** Et possidebit
Dominus Iuda partem suam in terra sanctificata: et
eliget adhuc Ierusalem. **13** Sileat omnis caro a facie
Domini: quia consurrexit de habitaculo sancto suo.

3 Et ostendit mihi Dominus Iesum sacerdotem
magnum stantem coram angelo Domini: et satan
stabat a dextris eius ut adversaretur ei. **2** Et dixit
Dominus ad satan: Increpet Dominus te Satan: et
increpet Dominus te, qui elegit Ierusalem! numquid
non iste torris est erutus de igne? **3** Et Iesus erat
indutus vestibus sordidis: et stabat ante faciem
angeli. **4** Qui respondit, et ait ad eos, qui stabant
coram se, dicens: Auferte vestimenta sordida ab
eo. Et dixit ad eum: Ecce abstuli a te iniquitatem
tuam, et indui te mutatoriis. **5** Et dixit: Ponite
cidarim mundam super caput eius. Et posuerunt
cidarim mundam super caput eius, et induerunt

eum vestibus: et angelus Domini stabat. 6 Et
contestabatur angelus Domini Iesum, dicens: 7
Haec dicit Dominus exercituum: Si in viis meis
ambulaveris, et custodiam meam custodieris: tu
quoque iudicabis domum meam, et custodies atria
mea, et dabo tibi ambulantes de his, qui nunc hic
assistunt. 8 Audi Iesu sacerdos magne, tu et amici
tui, qui habitant coram te, quia viri portendentes
sunt. ecce enim ego ADDUCAM SERVUM MEUM
ORIENTEM. 9 Quia ecce lapis, quem dedi coram Iesu:
super lapidem unum septem oculi sunt: ecce ego
celabo sculpturam eius, ait Dominus exercituum:
et auferam iniquitatem terrae illius in die una. 10
In die illa, dicit Dominus exercituum, vocabit vir
amicum suum subter vitem, et subter ficum.

4 Et reversus est angelus, qui loquebatur in me,
et suscitavit me, quasi virum, qui suscitatur de
somno suo. 2 Et dixit ad me: Quid tu vides? Et
dixi: Vidi, et ecce candelabrum aureum totum, et
lampas eius super caput ipsius, et septem lucernae
eius super illud: et septem infusoria lucernis, quae
erant super caput eius. 3 Et duae olivae super illud:
una a dextris lampadis, et una a sinistris eius. 4
Et respondi, et aio ad angelum, qui loquebatur
in me, dicens: Quid sunt haec, domine mi? 5 Et
respondit angelus, qui loquebatur in me, et dixit ad
me: Numquid nescis quid sunt haec? Et dixi: Non,
domine mi. 6 Et respondit, et ait ad me, dicens:
Hoc est verbum Domini ad Zorobabel, dicens: Non
in exercitu, nec in robore, sed in spiritu meo,
dicit Dominus exercituum. 7 Quis tu mons magne
coram Zorobabel? in planum: et educet lapidem
primarium, et exaequabit gratiam gratiae eius. 8
Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 9
Manus Zorobabel fundaverunt domum istam, et
manus eius perficient eam: et scietis quia Dominus
exercituum misit me ad vos. 10 Quis enim despexit
dies parvos? et laetabuntur, et videbunt lapidem
stanneum in manu Zorobabel. Septem isti oculi
sunt Domini, qui discurrunt in universam terram.
11 Et respondi, et dixi ad eum: Quid sunt duae olivae
istae ad dexteram candelabri, et ad sinistram eius?
12 Et respondi secundo, et dixi ad eum: Quid sunt
duae spicae olivarum, quae sunt iuxta duo rostra
aurea, in quibus sunt suffusoria ex auro? 13 Et ait
ad me, dicens: Numquid nescis quid sunt haec? Et
dixi: Non, domine mi. 14 Et dixit: Isti sunt duo filii
olei, qui assistunt Dominatori universae terrae.

5 Et conversus sum, et levavi oculos meos: et vidi,
et ecce volumen volans. 2 Et dixit ad me: Quid tu
vides? Et dixi: Ego video volumen volans: longitudo
eius viginti cubitorum, et latitudo eius decem
cubitorum. 3 Et dixit ad me: Haec est maledictio,
quae egreditur super faciem omnis terrae: quia
omnis fur, sicut ibi scriptum est, iudicabitur: et
omnis iurans, ex hoc similiter iudicabitur. 4 Educam
illud, dicit Dominus exercituum: et veniet ad
domum furis, et ad domum iurantis in nomine meo
mendaciter: et commorabitur in medio domus eius,
et consumet eam, et ligna eius, et lapides eius.
5 Et egressus est angelus, qui loquebatur in me:
et dixit ad me: Leva oculos tuos, et vide quid est
hoc, quod egreditur. 6 Et dixi: Quidnam est? Et
ait: Haec est amphora egrediens. Et dixit: Haec est
oculus eorum in universa terra. 7 Et ecce talentum
plumbi portabatur, et ecce mulier una sedens in
medio amphorae. 8 Et dixit: Haec est impietas. Et
proiecit eam in medio amphorae, et misit massam
plumbeam in os eius. 9 Et levavi oculos meos, et
vidi: et ecce duae mulieres egredientes, et spiritus
in alis earum, et habebant alas quasi alas milvi:
et levaverunt amphoram inter terram, et caelum.
10 Et dixi ad angelum, qui loquebatur in me: Quo
istae deferunt amphoram? 11 Et dixit ad me: Ut
aedificetur ei domus in terra Sennaar, et stabiliatur,
et ponatur ibi super basem suam.

6 Et conversus sum, et levavi oculos meos, et
vidi: et ecce quattuor quadrigae egredientes
de medio duorum montium: et montes, montes
aerei. 2 In quadriga prima equi rufi, et in quadriga
secunda equi nigri, 3 et in quadriga tertia equi
albi, et in quadriga quarta equi varii, et fortes. 4
Et respondi, et dixi ad angelum, qui loquebatur in
me: Quid sunt haec, domine mi? 5 Et respondit
angelus, et ait ad me: Isti sunt quattuor venti caeli,
qui egrediuntur ut stent coram Dominatore omnis
terrae. 6 In qua erant equi nigri, egrediebantur in
terram Aquilonis: et albi egressi sunt post eos: et
varii egressi sunt ad terram Austri. 7 Qui autem
erant robustissimi, exierunt, et quaerebant ire,
et discurrere per omnem terram. Et dixit: Ite,
perambulate terram. et perambulaverunt terram. 8
Et vocavit me, et locutus est ad me, dicens: Ecce
qui egrediuntur in terram Aquilonis, requiescere
fecerunt spiritum meum in terra Aquilonis. 9
Et factum est verbum Domini ad me, dicens: 10
Sume a transmigratione ab Holdai, et a Tobia, et ab
Idaia; et venies tu in die illa, et intrabis domum
Iosiae, filii Sophoniae, qui venerunt de Babylone.
11 Et sumes aurum, et argentum: et facies coronas,
et pones in capite Iesu filii Iosedech sacerdotis
magni, 12 et loqueris ad eum, dicens: Haec ait
Dominus exercituum, dicens: ECCE VIR ORIENS
NOMEN EIUS: et subter eum orietur, et aedificabit

templum Domino. 13 Et ipse extruet templum
Domino: et ipse portabit gloriam, et sedebit, et
dominabitur super solio suo: et erit sacerdos super
solio suo, et consilium pacis erit inter illos duos.
14 Et coronae erunt Helem, et Tobiae, et Idaiae, et
Hem, filio Sophoniae, memoriale in templo Domini.
15 Et qui procul sunt, venient, et aedificabunt in
templo Domini: et scietis quia Dominus exercituum
misit me ad vos. Erit autem hoc, si auditu audieritis
vocem Domini Dei vestri.

7 Et factum est in anno quarto Darii regis, factum
est verbum Domini ad Zachariam, in quarta
mensis noni, qui est Casleu. 2 Et miserunt ad
domum Dei Sarasar, et Rogommelech, et viri, qui
erant cum eo ad deprecandam faciem Domini: 3 ut
dicerent sacerdotibus domus Domini exercituum,
et prophetis loquentes: numquid flendum est mihi
in quinto mense, vel sanctificare me debeo, sicut
iam feci multis annis? 4 Et factum est verbum
Domini exercituum ad me, dicens: 5 Loquere
ad omnem populum terrae, et ad sacerdotes,
dicens: Cum ieiunaretis, et plangeretis in quinto
et septimo per hos septuaginta annos: numquid
ieiunium ieiunastis mihi? 6 et cum comedistis,
et bibistis, numquid non vobis comedistis, et
vobismetipsis bibistis? 7 Numquid non sunt verba,
quae locutus est Dominus in manu prophetarum
priorum, cum adhuc Ierusalem habitaretur, ut
esset opulenta, ipsa et urbes in circuitu eius, et
ad Austrum, et in campestribus habitaretur? 8 Et
factum est verbum Domini ad Zachariam, dicens:
9 Haec ait Dominus exercituum, dicens: Iudicium
verum iudicate, et misericordiam, et miserationes
facite, unusquisque cum fratre suo. 10 Et viduam,
et pupillum, et advenam, et pauperem nolite
calumniari: et malum vir fratri suo non cogitet in
corde suo. 11 Et noluerunt attendere, et averterunt
scapulam recedentes, et aures suas aggravaverunt ne
audirent. 12 Et cor suum posuerunt ut adamantem,
ne audirent legem, et verba quae misit Dominus
exercituum in spiritu suo per manum prophetarum
priorum: et facta est indignatio magna a Domino
exercituum. 13 Et factum est sicut locutus est, et
non audierunt: sic clamabunt, et non exaudiam,
dicit Dominus exercituum. 14 Et dispersi eos per
omnia regna, quae nesciunt: et terra desolata est ab
eis, eo quod non esset transiens et revertens: et
posuerunt terram desiderabilem in desertum.

8 Et factum est verbum Domini exercituum, dicens:
2 Haec dicit Dominus exercituum: Zelatus sum
Sion zelo magno, et indignatione magna zelatus sum
eam. 3 Haec dicit Dominus exercituum: Reversus
sum ad Sion, et habitabo in medio Ierusalem:
et vocabitur Ierusalem Civitas veritatis, et Mons
Domini exercituum mons sanctificatus. 4 Haec dicit
Dominus exercituum: Adhuc habitabunt senes, et
anus in plateis Ierusalem: et viri baculus in manu
eius prae multitudine dierum. 5 Et plateae civitatis
complebuntur infantibus, et puellis ludentibus in
plateis eius. 6 Haec dicit Dominus exercituum:
Si videbitur difficile in oculis reliquiarum populi
huius in diebus illis, numquid in oculis meis difficile
erit, dicit Dominus exercituum? 7 Haec dicit
Dominus exercituum: Ecce ego salvabo populum
meum de terra Orientis, et de terra Occasus
solis. 8 Et adducam eos, et habitabunt in medio
Ierusalem: et erunt mihi in populum, et ego ero
eis in Deum in veritate, et in iustitia. 9 Haec
dicit Dominus exercituum: Confortentur manus
vestrae, qui auditis in his diebus sermones istos
per os prophetarum in die, qua fundata est domus
Domini exercituum, ut templum aedificaretur. 10
Siquidem ante dies illos merces hominum non erat,
nec merces iumentorum erat, neque introeunti,
neque exeunti erat pax prae tribulatione: et dimisi
omnes homines, unumquemque contra proximum
suum. 11 Nunc autem non iuxta dies priores
ego faciam reliquiis populi huius, dicit Dominus
exercituum, 12 sed semen pacis erit: vinea dabit
fructum suum, et terra dabit germen suum, et
caeli dabunt rorem suum: et possidere faciam
reliquias populi huius universa haec. 13 Et erit:
sicut eratis maledictio in Gentibus, domus Iuda, et
domus Israel: sic salvabo vos, et eritis benedictio:
nolite timere, confortentur manus vestrae. 14 Quia
haec dicit Dominus exercituum: Sicut cogitavi ut
affligerem vos, cum ad iracundiam provocassent
patres vestri me, dicit Dominus, 15 et non sum
misertus: sic conversus cogitavi in diebus istis
ut benefaciam domui Iuda, et Ierusalem: nolite
timere. 16 Haec sunt ergo verba, quae facietis:
Loquimini veritatem, unusquisque cum proximo
suo: veritatem, et iudicium pacis iudicate in portis
vestris. 17 Et unusquisque malum contra amicum
suum ne cogitetis in cordibus vestris: et iuramentum
mendax ne diligatis: omnia enim haec sunt, quae
odi, dicit Dominus. 18 Et factum est verbum Domini
exercituum ad me, dicens: 19 Haec dicit Dominus
exercituum: Ieiunium quarti, et ieiunium quinti, et
ieiunium septimi, et ieiunium decimi erit domui
Iuda in gaudium, et laetitiam, et in sollemnitates
praeclaras: veritatem tantum, et pacem diligite. 20
Haec dicit Dominus exercituum: Usquequo veniant
populi, et habitent in civitatibus multis, 21 et vadant
habitatores, unus ad alterum, dicentes: Eamus, et

deprecemur faciem Domini, et quaeramus Dominum
exercituum: vadam etiam ego. 22 Et venient populi
multi, et gentes robustae ad quaerendum Dominum
exercituum in Ierusalem, et deprecandam faciem
Domini. 23 Haec dicit Dominus exercituum: In
diebus illis, in quibus apprehendent decem homines
ex omnibus linguis Gentium, et apprehendent
fimbriam viri Iudaei, dicentes: Ibimus vobiscum:
audivimus enim quoniam Deus vobiscum est.

9 Onus verbi Domini in terra Hadrach, et Damasci
requiei eius: quia Domini est oculus hominis,
et omnium tribuum Israel. 2 Emath quoque in
terminis eius, et Tyrus, et Sidon: assumpserunt
quippe sibi sapientiam valde. 3 Et aedificavit Tyrus
munitionem suam, et coacervavit argentum quasi
humum, et aurum ut lutum platearum. 4 Ecce
Dominus possidebit eam, et percutiet in mari
fortitudinem eius, et haec igne devorabitur. 5
Videbit Ascalon, et timebit: et Gaza, et dolebit
nimis: et Accaron, quoniam confusa est spes eius: et
peribit rex de Gaza, et Ascalon non habitabitur. 6 Et
sedebit separator in Azoto, et disperdam superbiam
Philisthinorum. 7 Et auferam sanguinem eius de
ore eius, et abominationes eius de medio dentium
eius, et relinquetur etiam ipse Deo nostro, et erit
quasi dux in Iuda, et Accaron quasi Iebusaeus. 8 Et
circumdabo domum meam ex his, qui militant mihi
euntes et revertentes, et non transibit super eos
ultra exactor: quia nunc vidi in oculis meis. 9 Exulta
satis filia Sion, iubila filia Ierusalem: ECCE REX
TUUS veniet tibi iustus, et salvator: ipse pauper, et
ascendens super asinam, et super pullum filium
asinae. 10 Et disperdam quadrigam ex Ephraim,
et equum de Ierusalem, et dissipabitur arcus belli:
et loquetur pacem Gentibus, et potestas eius a
mari usque ad mare, et a fluminibus usque ad
fines terrae. 11 Tu quoque in sanguine testamenti
tui emisisti vinctos tuos de lacu, in quo non est
aqua. 12 Convertimini ad munitionem vincti spei,
hodie quoque annuncians duplicia reddam tibi. 13
Quoniam extendi mihi Iuda quasi arcum, implevi
Ephraim: et suscitabo filios tuos Sion super filios
tuos Graecia: et ponam te quasi gladium fortium.
14 Et Dominus Deus super eos videbitur, et exibit ut
fulgur, iaculum eius: et Dominus Deus in tuba canet,
et vadet in turbine Austri. 15 Dominus exercituum
proteget eos: et devorabunt, et subiicient lapidibus
fundae: et bibentes inebriabuntur quasi a vino, et
replebuntur ut phialae, et quasi cornua altaris. 16
Et salvabit eos Dominus Deus eorum in die illa, ut
gregem populi sui: quia lapides sancti elevabuntur
super terram eius. 17 Quid enim bonum eius est, et
quid pulchrum eius, nisi frumentum electorum, et
vinum germinans virgines?

10 Petite a Domino pluviam in tempore serotino,
et Dominus faciet nives, et pluviam imbris
dabit eis, singulis herbam in agro. 2 Quia
simulacra locuta sunt inutile, et divini viderunt
mendacium, et somniatores locuti sunt frustra: et
vane consolabantur: idcirco abducti sunt quasi grex:
affligentur, quia non est eis pastor. 3 Super pastores
iratus est furor meus, et super hircos visitabo:
quia visitavit Dominus exercituum gregem suum,
domum Iuda, et posuit eos quasi equum gloriae
suae in bello. 4 Ex ipso angulus, ex ipso paxillus, ex
ipso arcus praelii, ex ipso egredietur omnis exactor
simul. 5 Et erunt quasi fortes conculcantes lutum
viarum in praelio: et bellabunt, quia Dominus cum
eis: et confundentur ascensores equorum. 6 Et
confortabo domum Iuda, et domum Ioseph salvabo:
et convertam eos, quia miserebor eorum: et erunt
sicut fuerunt quando non proieceram eos: ego enim
Dominus Deus eorum, et exaudiam eos. 7 Et erunt
quasi fortes Ephraim, et laetabitur cor eorum quasi
a vino: et filii eorum videbunt, et laetabuntur, et
exultabit cor eorum in Domino. 8 Sibilabo eis, et
congregabo illos, quia redemi eos: et multiplicabo
eos sicut ante fuerant multiplicati. 9 Et seminabo
eos in populis, et de longe recordabuntur mei: et
vivent cum filiis suis, et revertentur. 10 Et reducam
eos de Terra Aegypti, et de Assyriis congregabo eos,
et ad Terram Galaad et Libani adducam eos, et non
invenietur eis locus: 11 et transibit in maris freto,
et percutiet in mari fluctus, et confundentur omnia
profunda fluminis, et humiliabitur superbia Assur,
et sceptrum Aegypti recedet. 12 Confortabo eos
in Domino, et in nomine eius ambulabunt, dicit
Dominus.

11 Aperi Libane portas tuas, et comedat ignis
cedros tuas. 2 Ulula abies, quia cecidit cedrus,
quoniam magnifici vastati sunt: ululate quercus
Basan, quoniam succisus est saltus munitus. 3 Vox
ululatus pastorum, quia vastata est magnificentia
eorum: vox rugitus leonum, quoniam vastata est
superbia Iordanis. 4 Haec dicit Dominus Deus meus:
Pasce pecora occisionis, 5 quae qui possederant,
occidebant, et non dolebant, et vendebant ea,
dicentes: Benedictus Dominus, divites facti sumus:
et pastores eorum non parcebant eis. 6 Et ego
non parcam ultra super habitantes terram, dicit
Dominus: ecce ego tradam homines, unumquemque
in manu proximi sui, et in manu regis sui: et
concident terram, et non eruam de manu eorum. 7
Et pascam pecus occisionis propter hoc, o pauperes

gregis: et assumpsi mihi duas virgas, unam vocavi
Decorem, et alteram vocavi Funiculum: et pavi
gregem. 8 Et succidi tres pastores in mense uno,
et contracta est anima mea in eis: siquidem et
anima eorum variavit in me. 9 Et dixi: Non pascam
vos: quod moritur, moriatur: et quod succiditur,
succidatur: et reliqui devorent unusquisque carnem
proximi sui. 10 Et tuli virgam meam, quae vocabatur
Decus, et abscidi eam ut irritum facerem foedus
meum, quod percussi cum omnibus populis. 11 Et
in irritum deductum est in die illa: et cognoverunt
sic pauperes gregis, qui custodiunt mihi, quia
verbum Domini est. 12 Et dixi ad eos: Si bonum
est in oculis vestris, afferte mercedem meam: et si
non, quiescite. Et appenderunt mercedem meam
triginta argenteos. 13 Et dixit Dominus ad me:
Proiice illud ad statuarium, decorum pretium, quo
appretiatus sum ab eis. Et tuli triginta argenteos: et
proieci illos in domum Domini ad statuarium. 14 Et
praecidi virgam meam secundam, quae appellabatur
Funiculus, ut dissolverem germanitatem inter Iuda,
et Israel. 15 Et dixit Dominus ad me: Adhuc sume
tibi vasa pastoris stulti. 16 Quia ecce ego suscitabo
pastorem in terra, qui derelicta non visitabit,
dispersum non quaeret, et contritum non sanabit,
et id quod stat non enutriet, et carnes pinguium
comedet, et ungulas eorum dissolvet. 17 O pastor,
et idolum, derelinquens gregem: gladius super
brachium eius, et super oculum dextrum eius:
brachium eius ariditate siccabitur, et oculus dexter
eius tenebrescens obscurabitur.

12 Onus verbi Domini super Israel. Dicit Dominus
extendens caelum, et fundans terram, et
fingens spiritum hominis in eo: 2 Ecce ego
ponam Ierusalem superliminare crapulae omnibus
populis in circuitu: sed et Iuda erit in obsidione
contra Ierusalem. 3 Et erit: In die illa ponam
Ierusalem lapidem oneris cunctis populis: omnes,
qui levabunt eum, concisione lacerabuntur: et
colligentur adversus eam omnia regna terrae. 4 In
die illa, dicit Dominus, percutiam omnem equum
in stuporem, et ascensorem eius in amentiam:
et super domum Iuda aperiam oculos meos, et
omnem equum populorum percutiam caecitate.
5 Et dicent duces Iuda in corde suo: Confortentur
mihi habitatores Ierusalem in Domino exercituum
Deo eorum. 6 In die illa ponam duces Iuda sicut
caminum ignis in lignis, et sicut faciem ignis in
foeno: et devorabunt ad dexteram, et ad sinistram
omnes populos in circuitu: et habitabitur Ierusalem
rursus in loco suo in Ierusalem. 7 Et salvabit
Dominus tabernacula Iuda, sicut in principio: ut
non magnifice glorietur domus David, et gloria
habitantium Ierusalem contra Iuda. 8 In die illa
proteget Dominus habitatores Ierusalem, et erit qui
offenderit ex eis in die illa, quasi David: et domus
David quasi Dei, sicut angelus Domini in conspectu
eorum. 9 Et erit in die illa: quaeram conterere
omnes Gentes, quae veniunt contra Ierusalem.
10 Et effundam super domum David, et super
habitatores Ierusalem spiritum gratiae, et precum:
et aspicient ad me, quem confixerunt: et plangent
eum planctu quasi super unigenitum, et dolebunt
super eum, ut doleri solet in morte primogeniti. 11
In die illa magnus erit planctus in Ierusalem, sicut
planctus Adadremmon in campo Mageddon. 12 Et
planget terra: familiae et familiae seorsum: familiae
domus David seorsum, et mulieres eorum seorsum:
13 familiae domus Nathan seorsum, et mulieres
eorum seorsum: familiae domus Levi seorsum, et
mulieres eorum seorsum: familiae Semei seorsum,
et mulieres eorum seorsum. 14 Omnes familiae
reliquae, familiae et familiae seorsum, et mulieres
eorum seorsum.

13 In die illa erit fons patens domui David,
et habitantibus Ierusalem in ablutionem
peccatoris et menstruatae. 2 Et erit in die illa,
dicit Dominus exercituum: Disperdam nomina
idolorum de terra, et non memorabuntur ultra: et
pseudoprophetas, et spiritum immundum auferam
de terra. 3 Et erit, cum prophetaverit quispiam ultra,
dicent ei pater eius, et mater eius, qui genuerunt
eum: Non vives: quia mendacium locutus es in
nomine Domini. et configent eum pater eius, et
mater eius, genitores eius, cum prophetaverit.
4 Et erit: In die illa confundentur prophetae,
unusquisque ex visione sua cum prophetaverit: nec
operientur pallio saccino, ut mentiantur: 5 sed
dicet: Non sum propheta, homo agricola ego sum:
quoniam Adam exemplum meum ab adolescentia
mea. 6 Et dicetur ei: Quid sunt plagae istae in medio
manuum tuarum? Et dicet: His plagatus sum in
domo eorum, qui diligebant me. 7 Framea suscitare
super pastorem meum, et super virum cohaerentem
mihi, dicit Dominus exercituum: percute pastorem,
et dispergentur oves: et convertam manum meam
ad parvulos. 8 Et erunt in omni terra, dicit Dominus:
partes duae in ea dispergentur, et deficient: et tertia
pars relinquetur in ea. 9 Et ducam tertiam partem
per ignem, et uram eos sicut uritur argentum: et
probabo eos sicut probatur aurum. Ipse vocabit
nomen meum, et ego exaudiam eum. Et dicam:
Populus meus es; et ipse dicet: Dominus Deus meus.

14 Ecce venient dies Domini, et dividentur spolia
tua in medio tui. **2** Et congregabo omnes
Gentes ad Ierusalem in praelium, et capietur civitas,
et vastabuntur domus, et mulieres violabuntur:
et egredietur media pars civitatis in captivitatem,
et reliquum populi non auferetur ex urbe. **3** Et
egredietur Dominus, et praeliabitur contra Gentes
illas, sicut praeliatus est in die certaminis. **4**
Et stabunt pedes eius in die illa super Montem
olivarum, qui est contra Ierusalem ad Orientem:
et scindetur Mons olivarum ex media parte sui
ad Orientem, et ad Occidentem praerupto grandi
valde, et separabitur medium montis ad Aquilonem,
et medium eius ad Meridiem. **5** Et fugietis ad
vallem montium eorum, quoniam coniungetur
vallis montium usque ad proximum: et fugietis
sicut fugistis a facie terraemotus in diebus Oziae
regis Iuda: et veniet Dominus Deus meus, omnesque
sancti cum eo. **6** Et erit in die illa: Non erit lux,
sed frigus et gelu. **7** Et erit dies una, quae nota est
Domino, non dies neque nox: et in tempore vesperi
erit lux. **8** Et erit in die illa: Exibunt aquae vivae de
Ierusalem: medium earum ad mare Orientale, et
medium earum ad mare novissimum: in aestate et
in hieme erunt. **9** Et erit Dominus Rex super omnem
terram: in die illa erit Dominus unus, et erit nomen
eius unum. **10** Et revertetur omnis terra usque ad
desertum, de colle Remmon ad Austrum Ierusalem:
et exaltabitur, et habitabitur in loco suo a porta
Beniamin usque ad locum portae prioris, et usque
ad portam angulorum: et a turre Hananeel usque ad
torcularia regis. **11** Et habitabunt in ea, et anathema
non erit amplius: sed sedebit Ierusalem secura. **12**
Et haec erit plaga, qua percutiet Dominus omnes
Gentes, quae pugnaverunt adversus Ierusalem:
Tabescet caro uniuscuiusque stantis super pedes
suos, et oculi eius contabescent in foraminibus suis,
et lingua eorum contabescet in ore suo. **13** In die illa
erit tumultus Domini magnus in eis: et apprehendet
vir manum proximi sui, et conseretur manus eius
super manum proximi sui. **14** Sed et Iuda pugnabit
adversus Ierusalem: et congregabuntur divitiae
omnium Gentium in circuitu, aurum, et argentum,
et vestes multae satis. **15** Et sic erit ruina equi, et
muli, et cameli, et asini, et omnium iumentorum,
quae fuerint in castris illis, sicut ruina haec. **16** Et
omnes, qui reliqui fuerint de universis Gentibus,
quae venerunt contra Ierusalem, ascendent ab anno
in annum, ut adorent Regem, Dominum exercituum,
et celebrent festivitatem tabernaculorum. **17** Et erit:
Qui non ascenderit de familiis terrae ad Ierusalem,
ut adoret Regem, Dominum exercituum, non erit
super eos imber. **18** Quod et si familia Aegypti
non ascenderit, et non venerit: nec super eos
erit, sed erit ruina, qua percutiet Dominus omnes
Gentes, quae non ascenderint ad celebrandam
festivitatem tabernaculorum. **19** Hoc erit peccatum
Aegypti, et hoc peccatum omnium Gentium, quae
non ascenderint ad celebrandam festivitatem
tabernaculorum. **20** In die illa erit quod super
frenum equi est, sanctum Domino: et erunt lebetes
in domo Domini quasi phialae coram altari. **21** Et erit
omnis lebes in Ierusalem, et in Iuda sanctificatus
Domino exercituum: et venient omnes immolantes,
et sument ex eis, et coquent in eis: et non erit
mercator ultra in domo Domini exercituum in die
illo.

Malachi Propheta

1 Onus verbi Domini ad Israel in manu Malachiae
prophetae. **2** Dilexi vos, dicit Dominus, et dixistis:
In quo dilexisti nos? Nonne frater erat Esau Iacob,
dicit Dominus, et dilexi Iacob, **3** Esau autem odio
habui? et posui Seir montes eius in solitudinem,
et hereditatem eius in dracones deserti. **4** Quod si
dixerit Idumaea: Destructi sumus, sed revertentes
aedificabimus quae destructa sunt: Haec dicit
Dominus exercituum: Isti aedificabunt, et ego
destruam: et vocabuntur termini impietatis, et
populus, cui iratus est Dominus usque in aeternum.
5 Et oculi vestri videbunt: et vos dicetis: Magnificetur
Dominus super terminum Israel. **6** Filius honorat
patrem, et servus dominum suum: si ergo Pater ego
sum, ubi est honor meus: et si Dominus ego sum,
ubi est timor meus, dicit Dominus exercituum? ad
vos, o sacerdotes, qui despicitis nomen meum, et
dixistis: In quo despeximus nomen tuum? **7** Offertis
super altare meum panem pollutum, et dicitis: In
quo polluimus te? In eo quod dicitis: Mensa Domini
despecta est. **8** Si offeratis caecum ad immolandum,
nonne malum est? et si offeratis claudum, et
languidum, nonne malum est? offer illud duci tuo,
si placuerit ei, aut si susceperit faciem tuam, dicit
Dominus exercituum. **9** Et nunc deprecamini vultum
Dei ut misereatur vestri (de manu enim vestra
factum est hoc) si quomodo suscipiat facies vestras,
dicit Dominus exercituum. **10** Quis est in vobis, qui
claudat ostia, et incendat altare meum gratuito?
non est mihi voluntas in vobis, dicit Dominus
exercituum: et munus non suscipiam de manu
vestra. **11** Ab ortu enim solis usque ad occasum,
magnum est nomen meum in Gentibus, et in omni
loco sacrificatur, et offertur nomini meo oblatio
munda: quia magnum est nomen meum in Gentibus,
dicit Dominus exercituum. **12** Et vos polluistis illud
in eo, quod dicitis: Mensa Domini contaminata est:
et quod superponitur, contemptibilis est cum igne,
qui illud devorat. **13** Et dixistis: Ecce de labore,
et exufflastis illud, dicit Dominus exercituum, et
intulistis de rapinis claudum, et languidum, et
intulistis munus: numquid suscipiam illud de manu
vestra, dicit Dominus? **14** Maledictus dolosus, qui
habet in grege suo masculum, et votum faciens
immolat debile Domino: quia Rex magnus ego, dicit
Dominus exercituum, et nomen meum horribile in
Gentibus.

2 Et nunc ad vos mandatum hoc, o sacerdotes.
2 Si nolueritis audire, et si nolueritis ponere
super cor ut detis gloriam nomini meo, ait Dominus
exercituum: mittam in vos egestatem, et maledicam
benedictionibus vestris, et maledicam illis: quoniam
non posuistis super cor. **3** Ecce ego proiiciam vobis
brachium, et dispergam super vultum vestrum
stercus sollemnitatum vestrarum, et assumet vos
secum. **4** Et scietis quia misi ad vos mandatum istud,
ut esset pactum meum cum Levi, dicit Dominus
exercituum. **5** Pactum meum fuit cum eo vitae
et pacis: et dedi ei timorem, et timuit me, et a
facie nominis mei pavebat. **6** Lex veritatis fuit
in ore eius, et iniquitas non est inventa in labiis
eius: in pace, et in aequitate ambulavit mecum,
et multos avertit ab iniquitate. **7** Labia enim
sacerdotis custodient scientiam, et legem requirent
ex ore eius: quia angelus Domini exercituum est.
8 Vos autem recessistis de via, et scandalizastis
plurimos in lege: irritum fecistis pactum Levi, dicit
Dominus exercituum. **9** Propter quod et ego dedi
vos contemptibiles, et humiles omnibus populis,
sicut non servastis vias meas, et accepistis faciem
in lege. **10** Numquid non pater unus omnium
nostrum? numquid non Deus unus creavit nos?
quare ergo despicit unusquisque nostrum fratrem
suum, violans pactum patrum nostrorum? **11**
Transgressus est Iuda, et abominatio facta est in
Israel, et in Ierusalem: quia contaminavit Iuda
sanctificationem Domini, quam dilexit, et habuit
filiam dei alieni. **12** Disperdet Dominus virum,
qui fecerit hoc, magistrum, et discipulum de
tabernaculis Iacob, et offerentem munus Domino
exercituum. **13** Et hoc rursum fecistis, operiebatis
lacrymis altare Domini, fletu, et mugitu, ita ut
non respiciam ultra ad sacrificium, nec accipiam
placabile quid de manu vestra. **14** Et dixistis: Quam
ob causam? quia Dominus testificatus est inter te,
et uxorem pubertatis tuae, quam tu despexisti:
et haec particeps tua, et uxor foederis tui. **15**
Nonne unus fecit, et residuum spiritus eius est?
Et quid unus quaerit, nisi semen Dei? Custodite
ergo spiritum vestrum, et uxorem adolescentiae
tuae noli despicere. **16** Cum odio habueris, dimitte,
dicit Dominus Deus Israel: operiet autem iniquitas
vestimentum eius, dicit Dominus exercituum:
custodite spiritum vestrum, et nolite despicere. **17**
Laborare fecistis Dominum in sermonibus vestris:
et dixistis: In quo eum fecimus laborare? In eo
quod dicitis: Omnis qui facit malum, bonus est in
conspectu Domini, et tales ei placent: aut certe ubi
est Deus iudicii?

3 Ecce ego mitto angelum meum, et praeparabit
viam ante faciem meam. Et statim veniet ad
templum suum Dominator, quem vos quaeritis, et

angelus testamenti, quem vos vultis. Ecce venit,
dicit Dominus exercituum: 2 et quis poterit cogitare
diem adventus eius, et quis stabit ad videndum
eum? Ipse enim quasi ignis conflans, et quasi
herba fullonum: 3 et sedebit conflans, et emundans
argentum, et purgabit filios Levi, et colabit eos
quasi aurum, et quasi argentum, et erunt Domino
offerentes sacrificia in iustitia. 4 Et placebit Domino
sacrificium Iuda, et Ierusalem sicut dies saeculi,
et sicut anni antiqui. 5 Et accedam ad vos in
iudicio, et ero testis velox maleficis, et adulteris, et
periuris, et qui calumniantur mercedem mercenarii,
et humiliant viduas, et pupillos, et opprimunt
peregrinum, nec timuerunt me, dicit Dominus
exercituum. 6 Ego enim Dominus, et non mutor:
et vos filii Iacob non estis consumpti. 7 A diebus
enim patrum vestrorum recessistis a legitimis meis,
et non custodistis. Revertimini ad me, et revertar
ad vos, dicit Dominus exercituum. Et dixistis: In
quo revertemur? 8 Si affliget homo Deum, quia
vos configitis me? Et dixistis: In quo configimus
te? In decimis, et in primitiis. 9 Et in penuria vos
maledicti estis, et me vos configitis gens tota. 10
Inferte omnem decimam in horreum, et sit cibus in
domo mea, et probate me super hoc, dicit Dominus:
si non aperuero vobis cataractas caeli, et effudero
vobis benedictionem usque ad abundantiam, 11 et
increpabo pro vobis devorantem, et non corrumpet
fructum terrae vestrae: nec erit sterilis vinea in agro,
dicit Dominus exercituum. 12 Et beatos vos dicent
omnes Gentes: eritis enim vos terra desiderabilis,
dicit Dominus exercituum. 13 Invaluerunt super
me verba vestra, dicit Dominus. 14 Et dixistis:
Quid locuti sumus contra te? Dixistis: Vanus
est, qui servit Deo: et quod emolumentum quia
custodivimus praecepta eius, et quia ambulavimus
tristes coram Domino exercituum? 15 ergo nunc
beatos dicimus arrogantes: siquidem aedificati sunt
facientes impietatem, et tentaverunt Deum, et salvi
facti sunt. 16 Tunc locuti sunt timentes Dominum,
unusquisque cum proximo suo: Et attendit Dominus,
et audivit: et scriptus est liber monumenti coram
eo timentibus Dominum, et cogitantibus nomen
eius. 17 Et erunt mihi, ait Dominus exercituum, in
die, qua ego facio, in peculium: et parcam eis, sicut
parcit vir filio suo servienti sibi. 18 Et convertimini,
et videbitis quid sit inter iustum, et impium: et
inter servientem Deo, et non servientem ei.

4 Ecce enim dies veniet succensa quasi caminus:
et erunt omnes superbi, et omnes facientes
impietatem stipula: et inflammabit eos dies veniens,
dicit Dominus exercituum, quae non derelinquet eis
radicem, et germen. 2 Et orietur vobis timentibus
nomen meum Sol iustitiae, et sanitas in pennis
eius: et egrediemini, et salietis sicut vituli de
armento. 3 Et calcabitis impios, cum fuerint cinis
sub planta pedum vestrorum in die, qua ego facio,
dicit Dominus exercituum. 4 Mementote legis Moysi
servi mei, quam mandavi ei in Horeb ad omnem
Israel praecepta, et iudicia. 5 Ecce ego mittam vobis
Eliam prophetam, antequam veniat dies Domini
magnus, et horribilis. 6 Et convertet cor patrum
ad filios, et cor filiorum ad patres eorum: ne forte
veniam, et percutiam terram anathemate.

NOVUM TESTAMENTUM

Iesus autem dicebat: Pater, dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt.
Dividentes vero vestimenta eius, miserunt sortes.
Lucam 23:34

Mattheum

1 Liber generationis Iesu Christi filii David, filii
Abraham. **2** Abraham genuit Isaac. Isaac autem
genuit Iacob. Iacob autem genuit Iudam, et fratres
eius. **3** Iudas autem genuit Phares, et Zaram de
Thamar. Phares autem genuit Esron. Esron autem
genuit Aram. **4** Aram autem genuit Aminadab.
Aminadab autem genuit Naasson. Naasson autem
genuit Salmon. **5** Salmon autem genuit Booz de
Rahab. Booz autem genuit Obed ex Ruth. Obed
autem genuit Iesse. Iesse autem genuit David
regem. **6** David autem rex genuit Salomonem
ex ea, quae fuit Uriae. **7** Salomon autem genuit
Roboam. Roboam autem genuit Abiam. Abias autem
genuit Asa. **8** Asa autem genuit Iosaphat. Iosaphat
autem genuit Ioram. Ioram autem genuit Oziam. **9**
Ozias autem genuit Ioatham. Ioatham autem genuit
Achaz. Achaz autem genuit Ezechiam. **10** Ezechias
autem genuit Manassen. Manasses autem genuit
Amon. Amon autem genuit Iosiam. **11** Iosias autem
genuit Iechoniam, et fratres eius in transmigratione
Babylonis. **12** Et post transmigrationem Babylonis:
Iechonias genuit Salathiel. Salathiel autem genuit
Zorobabel. **13** Zorobabel autem genuit Abiud.
Abiud autem genuit Eliachim. Eliachim autem
genuit Azor. **14** Azor autem genuit Sadoc. Sadoc
autem genuit Achim. Achim autem genuit Eliud.
15 Eliud autem genuit Eleazar. Eleazar autem
genuit Mathan. Mathan autem genuit Iacob. **16**
Iacob autem genuit Ioseph virum Mariae, de
qua natus est Iesus, qui vocatur Christus. **17**
Omnes itaque generationes ab Abraham usque
ad David, generationes quattuordecim: et a David
usque ad transmigrationem Babylonis, generationes
quattuordecim: et a transmigratione Babylonis
usque ad Christum, generationes quattuordecim.
18 Christi autem generatio sic erat: Cum esset
desponsata mater eius Maria Ioseph, antequam
convenirent, inventa est in utero habens de Spiritu
sancto. **19** Ioseph autem vir eius cum esset iustus,
et nollet eam traducere: voluit occulte dimittere
eam. **20** Haec autem eo cogitante, ecce Angelus
Domini apparuit in somnis ei, dicens: Ioseph fili
David, noli timere accipere Mariam coniugem tuam:
quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto
est. **21** pariet autem filium: et vocabis nomen eius
IESUM: ipse enim salvum faciet populum suum
a peccatis eorum. **22** Hoc autem totum factum
est, ut adimpleretur quod dictum est a Domino
per Prophetam dicentem: **23** Ecce virgo in utero
habebit, et pariet filium: et vocabitur nomen eius
Emmanuel, quod est interpretatum Nobiscum Deus.
24 Exurgens autem Ioseph a somno, fecit sicut
praecepit ei angelus Domini, et accepit coniugem
suam. **25** Et non cognoscebat eam donec peperit
filium suum primogenitum: et vocavit nomen eius
Iesum.

2 Cum ergo natus esset Iesus in Bethlehem Iuda
in diebus Herodis regis, ecce Magi ab oriente
venerunt Ierosolymam, **2** dicentes: Ubi est qui natus
est rex Iudaeorum? vidimus enim stellam eius in
oriente, et venimus adorare eum. **3** Audiens autem
Herodes rex, turbatus est, et omnis Ierosolyma cum
illo. **4** Et congregans omnes principes sacerdotum,
et Scribas populi, sciscitabatur ab eis ubi Christus
nasceretur. **5** At illi dixerunt ei: In Bethlehem
Iuda: Sic enim scriptum est per Prophetam: **6**
Et tu Bethlehem terra Iuda, nequaquam minima
es in principibus Iuda: ex te enim exiet dux, qui
regat populum meum Israel. **7** Tunc Herodes clam
vocatis Magis diligenter didicit ab eis tempus
stellae, quae apparuit eis: **8** et mittens illos in
Bethlehem, dixit: Ite, et interrogate diligenter de
puero: et cum inveneritis, renunciate mihi, ut et ego
veniens adorem eum. **9** Qui cum audissent regem,
abierunt. et ecce stella, quam viderant in oriente,
antecedebat eos, usquedum veniens staret supra,
ubi erat puer. **10** Videntes autem stellam gavisi
sunt gaudio magno valde. **11** Et intrantes domum,
invenerunt puerum cum Maria matre eius, et
procidentes adoraverunt eum: et apertis thesauris
suis obtulerunt ei munera, aurum, tus, et myrrham.
12 Et responso accepto in somnis ne redirent ad
Herodem, per aliam viam reversi sunt in regionem
suam. **13** Qui cum recessissent, ecce angelus Domini
apparuit in somnis Ioseph, dicens: Surge, accipe
puerum, et matrem eius, et fuge in Aegyptum,
et esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est
enim ut Herodes quaerat puerum ad perdendum
eum. **14** Qui consurgens accepit puerum, et matrem
eius nocte, et secessit in Aegyptum: **15** et erat ibi
usque ad obitum Herodis: ut adimpleretur quod
dictum est a Domino per Prophetam dicentem:
Ex Aegypto vocavi filium meum. **16** Tunc Herodes
videns quoniam illusus esset a Magis, iratus est
valde, et mittens occidit omnes pueros, qui erant
in Bethlehem, et in omnibus finibus eius a bimatu
et infra secundum tempus, quod exquisierat a
Magis. **17** Tunc adimpletum est quod dictum est
per Ieremiam prophetam dicentem: **18** Vox in
Rama audita est ploratus, et ululatus multus: Rachel
plorans filios suos, et noluit consolari, quia non
sunt. **19** Defuncto autem Herode, ecce angelus

Domini apparuit in somnis Ioseph in Aegypto, 20
dicens: Surge, et accipe puerum, et matrem eius,
et vade in terram Israel: defuncti sunt enim, qui
quaerebant animam pueri. 21 Qui consurgens,
accepit puerum, et matrem eius, et venit in terram
Israel. 22 Audiens autem quod Archelaus regnaret
in Iudaea pro Herode patre suo, timuit illo ire: et
admonitus in somnis, secessit in partes Galilaeae.
23 Et veniens habitavit in civitate quae vocatur
Nazareth: ut adimpleretur quod dictum est per
Prophetas: Quoniam Nazaraeus vocabitur.

3 In diebus autem illis venit Ioannes Baptista
praedicans in deserto Iudaeae, 2 et dicens:
Poenitentiam agite: appropinquabit enim regnum
caelorum. 3 Hic est enim, de quo dictum est per
Isaiam prophetam dicentem: Vox clamantis in
deserto: Parate viam Domini: rectas facite semitas
eius. 4 Ipse autem Ioannes habebat vestimentum
de pilis camelorum, et zonam pelliceam circa
lumbos suos: esca autem eius erat locustae, et
mel silvestre. 5 Tunc exibat ad eum Ierosolyma,
et omnis Iudaea, et omnis regio circa Iordanem;
6 et baptizabantur ab eo in Iordane, confitentes
peccata sua. 7 Videns autem multos Pharisaeorum,
et Sadducaeorum venientes ad baptismum suum,
dixit eis: Progenies viperarum, quis demonstravit
vobis fugere a ventura ira? 8 Facite ergo fructum
dignum poenitentiae. 9 Et ne velitis dicere intra
vos: Patrem habemus Abraham. dico enim vobis
quoniam potens est Deus de lapidibus istis suscitare
filios Abrahae. 10 Iam enim securis ad radicem
arboris posita est. Omnis ergo arbor, quae non facit
fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur. 11
Ego quidem baptizo vos in aqua in poenitentiam:
qui autem post me venturus est, fortior me est,
cuius non sum dignus calceamenta portare: ipse
vos baptizabit in Spiritu sancto, et igne. 12 Cuius
ventilabrum in manu sua: et permundabit aream
suam: et congregabit triticum suum in horreum,
paleas autem comburet igne inextinguibili. 13 Tunc
venit Iesus a Galilaea in Iordanem ad Ioannem, ut
baptizaretur ab eo. 14 Ioannes autem prohibebat
eum, dicens: Ego a te debeo baptizari, et tu venis ad
me? 15 Respondens autem Iesus, dixit ei: Sine modo:
sic enim decet nos implere omnem iustitiam. Tunc
dimisit eum. 16 Baptizatus autem Iesus, confestim
ascendit de aqua, et ecce aperti sunt ei caeli: et
vidit spiritum Dei descendentem sicut columbam,
et venientem super se. 17 Et ecce vox de caelis
dicens: Hic est filius meus dilectus, in quo mihi
complacui.

4 Tunc Iesus ductus est in desertum a Spiritu,
ut tentaretur a diabolo. 2 Et cum ieiunasset
quadraginta diebus, et quadraginta noctibus, postea
esuriit. 3 Et accedens tentator dixit ei: Si filius Dei
es, dic ut lapides isti panes fiant. 4 Qui respondens
dixit: Scriptum est: Non in solo pane vivit homo,
sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei. 5 Tunc
assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem, et
statuit eum super pinnaculum templi, 6 et dixit ei:
Si filius Dei es, mitte te deorsum. Scriptum est enim:
Quia angelis suis mandavit de te, ut in manibus
tollant te, ne forte offendas ad lapidem pedem
tuum. 7 Ait illi Iesus rursum: Scriptum est: Non
tentabis Dominum Deum tuum. 8 Iterum assumpsit
eum diabolus in montem excelsum valde: et ostendit
ei omnia regna mundi, et gloriam eorum, 9 et dixit
ei: Haec omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me.
10 Tunc dicit ei Iesus: Vade Satana: Scriptum est
enim: Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli
servies. 11 Tunc reliquit eum diabolus: et ecce angeli
accesserunt, et ministrabant ei. 12 Cum autem
audisset Iesus quod Ioannes traditus esset, secessit
in Galilaeam: 13 et, relicta civitate Nazareth, venit,
et habitavit in Capharnaum maritima, in finibus
Zabulon et Nephthalim: 14 ut adimpleretur quod
dictum est per Isaiam prophetam: 15 Terra Zabulon,
et terra Nephtalim, via maris trans Iordanem,
Galilaeae gentium: 16 populus, qui ambulabat in
tenebris, vidit lucem magnam: et sedentibus in
regione umbrae mortis, lux orta est eis. 17 Exinde
coepit Iesus praedicare, et dicere: Poenitentiam
agite: appropinquabit enim regnum caelorum.
18 Ambulans autem Iesus iuxta mare Galilaeae,
vidit duos fratres, Simonem, qui vocatur Petrus,
et Andream fratrem eius, mittentes rete in mare,
(erant enim piscatores) 19 et ait illis: Venite post
me, et faciam vos fieri piscatores hominum. 20 At
illi continuo relictis retibus secuti sunt eum. 21 Et
procedens inde, vidit alios duos fratres, Iacobum
Zebedaei, et Ioannem fratrem eius in navi cum
Zebedaeo patre eorum, reficientes retia sua: et
vocavit eos. 22 Illi autem statim relictis retibus et
patre, secuti sunt eum. 23 Et circuibat Iesus totam
Galilaeam, docens in synagogis eorum, et praedicans
evangelium regni: et sanans omnem languorem,
et omnem infirmitatem in populo. 24 Et abiit
opinio eius in totam Syriam, et obtulerunt ei omnes
male habentes, variis languoribus, et tormentis
comprehensos, et qui daemonia habebant, et
lunaticos, et paralyticos, et curavit eos: 25 et secutae
sunt eum turbae multae de Galilaea, et Decapoli, et
de Ierosolymis, et de Iudaea, et de trans Iordanem.

5 Videns autem Iesus turbas, ascendit in montem,
et cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli
eius, **2** et aperiens os suum docebat eos dicens:
3 Beati pauperes spiritu: quoniam ipsorum est
regnum caelorum. **4** Beati mites: quoniam ipsi
possidebunt terram. **5** Beati, qui lugent: quoniam
ipsi consolabuntur. **6** Beati, qui esuriunt, et
sitiunt iustitiam: quoniam ipsi saturabuntur. **7**
Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam
consequentur. **8** Beati mundo corde: quoniam ipsi
Deum videbunt. **9** Beati pacifici: quoniam filii Dei
vocabuntur. **10** Beati, qui persecutionem patiuntur
propter iustitiam: quoniam ipsorum est regnum
caelorum. **11** Beati estis cum maledixerint vobis
homines, et persecuti vos fuerint, et dixerint omne
malum adversum vos mentientes, propter me: **12**
gaudete, et exultate, quoniam merces vestra copiosa
est in caelis. sic enim persecuti sunt prophetas,
qui fuerunt ante vos. **13** Vos estis sal terrae. Quod
si sal evanuerit, in quo salietur? ad nihilum valet
ultra, nisi ut mittatur foras, et conculcetur ab
hominibus. **14** Vos estis lux mundi. Non potest
civitas abscondi supra montem posita. **15** neque
accendunt lucernam, et ponunt eam sub modio, sed
super candelabrum ut luceat omnibus, qui in domo
sunt. **16** Sic luceat lux vestra coram hominibus: ut
videant opera vestra bona, et glorificent patrem
vestrum, qui in caelis est. **17** Nolite putare quoniam
veni solvere legem, aut prophetas: non veni solvere,
sed adimplere. **18** Amen quippe dico vobis, donec
transeat caelum et terra, iota unum, aut unus
apex non praeteribit a lege, donec omnia fiant. **19**
Qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis,
et docuerit sic homines, minimus vocabitur in
regno caelorum: qui autem fecerit et docuerit, hic
magnus vocabitur in regno caelorum. **20** Dico enim
vobis, quia nisi abundaverit iustitia vestra plus
quam Scribarum, et Pharisaeorum, non intrabitis
in regnum caelorum. **21** Audistis quia dictum est
antiquis: Non occides: qui autem occiderit, reus
erit iudicio. **22** Ego autem dico vobis: quia omnis
qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. Qui autem
dixerit fratri suo, raca: reus erit concilio. Qui autem
dixerit, fatue: reus erit gehennae ignis. **(Geenna g1067)** **23** Si ergo offers munus tuum ad altare, et
ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid
adversum te: **24** relinque ibi munus tuum ante
altare, et vade prius reconciliari fratri tuo: et tunc
veniens offeres munus tuum. **25** Esto consentiens
adversario tuo cito dum es in via cum eo: ne forte
tradat te adversarius iudici, et iudex tradat te
ministro: et in carcerem mittaris. **26** Amen dico
tibi, non exies inde, donec reddas novissimum
quadrantem. **27** Audistis quia dictum est antiquis:
Non moechaberis. **28** Ego autem dico vobis: quia
omnis, qui viderit mulierem ad concupiscendum
eam, iam moechatus est eam in corde suo. **29**
Quod si oculus tuus dexter scandalizat te, erue
eum, et proiice abs te: expedit enim tibi ut pereat
unum membrorum tuorum, quam totum corpus
tuum mittatur in gehennam. **(Geenna g1067)** **30**
Et si dextra manus tua scandalizat te, abscinde
eam, et proiice abs te: expedit enim tibi ut pereat
unum membrorum tuorum, quam totum corpus
tuum eat in gehennam. **(Geenna g1067)** **31** Dictum
est autem: Quicumque dimiserit uxorem suam,
det ei libellum repudii. **32** Ego autem dico vobis:
Quia omnis, qui dimiserit uxorem suam, excepta
fornicationis causa, facit eam moechari: et qui
dimissam duxerit, adulterat. **33** Iterum audistis quia
dictum est antiquis: Non periurabis: reddes autem
Domino iuramenta tua. **34** Ego autem dico vobis,
non iurare omnino, neque per caelum, quia thronus
Dei est: **35** neque per terram, quia scabellum est
pedum eius: neque per Ierosolymam, quia civitas
est magni regis: **36** neque per caput tuum iuraveris,
quia non potes unum capillum album facere, aut
nigrum. **37** Sit autem sermo vester, est, est: non,
non: quod autem his abundantius est, a malo est.
38 Audistis quia dictum est: Oculum pro oculo,
et dentem pro dente. **39** Ego autem dico vobis,
non resistere malo: sed si quis te percusserit in
dexteram maxillam tuam, praebe illi et alteram:
40 et ei, qui vult tecum in iudicio contendere, et
tunicam tuam tollere, dimitte ei et pallium. **41**
et quicumque te angariaverit mille passus, vade
cum illo et alia duo. **42** Qui petit a te, da ei: et
volenti mutuari a te, ne avertaris. **43** Audistis quia
dictum est: Diliges proximum tuum, et odio habebis
inimicum tuum. **44** Ego autem dico vobis: Diligite
inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos: et
orate pro persequentibus et calumniantibus vos:
45 ut sitis filii patris vestri, qui in caelis est: qui
solem suum oriri facit super bonos, et malos: et
pluit super iustos et iniustos. **46** Si enim diligitis
eos, qui vos diligunt, quam mercedem habebitis?
nonne et publicani hoc faciunt? **47** Et si salutaveritis
fratres vestros tantum, quid amplius facitis? nonne
et ethnici hoc faciunt? **48** Estote ergo vos perfecti,
sicut et pater vester caelestis perfectus est.

6 Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram
hominibus, ut videamini ab eis: alioquin
mercedem non habebitis apud patrem vestrum,
qui in caelis est. **2** Cum ergo facis eleemosynam,
noli tuba canere ante te, sicut hypocritae faciunt

in synagogis, et in vicis, ut honorificentur ab
hominibus: Amen dico vobis, receperunt mercedem
suam. **3** Te autem faciente eleemosynam, nesciat
sinistra tua quid faciat dextera tua: **4** ut sit
eleemosyna tua in abscondito, et pater tuus,
qui videt in abscondito, reddet tibi. **5** Et cum
oratis, non eritis sicut hypocritae, qui amant in
synagogis, et in angulis platearum stantes orare,
ut videantur ab hominibus: amen dico vobis,
receperunt mercedem suam. **6** Tu autem cum
oraveris, intra in cubiculum tuum, et clauso ostio,
ora patrem tuum in abscondito: et pater tuus
qui videt in abscondito, reddet tibi. **7** Orantes
autem, nolite multum loqui, sicut ethnici faciunt.
putant enim quod in multiloquio suo exaudiantur.
8 Nolite ergo assimilari eis. scit enim pater vester,
quid opus sit vobis, antequam petatis eum. **9** Sic
ergo vos orabitis: Pater noster, qui es in caelis:
sanctificetur nomen tuum. **10** Adveniat regnum
tuum. Fiat voluntas tua, sicut in caelo, et in terra.
11 Panem nostrum supersubstantialem da nobis
hodie. **12** Et dimitte nobis debita nostra, sicut
et nos dimittimus debitoribus nostris. **13** Et ne
nos inducas in tentationem. Sed libera nos a
malo. Amen. **14** Si enim dimiseritis hominibus
peccata eorum: dimittet et vobis pater vester
caelestis delicta vestra. **15** Si autem non dimiseritis
hominibus: nec pater vester dimittet vobis peccata
vestra. **16** Cum autem ieiunatis, nolite fieri sicut
hypocritae tristes. exterminant enim facies suas,
ut appareant hominibus ieiunantes. Amen dico
vobis, quia receperunt mercedem suam. **17** Tu
autem, cum ieiunas, unge caput tuum, et faciem
tuam lava, **18** ne videaris hominibus ieiunans, sed
patri tuo, qui est in abscondito: et pater tuus,
qui videt in abscondito, reddet tibi. **19** Nolite
thesaurizare vobis thesauros in terra: ubi aerugo, et
tinea demolitur: et ubi fures effodiunt, et furantur.
20 Thesaurizate autem vobis thesauros in caelo:
ubi neque aerugo, neque tinea demolitur, et ubi
fures non effodiunt, nec furantur. **21** Ubi enim est
thesaurus tuus, ibi est et cor tuum. **22** Lucerna
corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit
simplex: totum corpus tuum lucidum erit. **23** Si
autem oculus tuus fuerit nequam: totum corpus
tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen, quod in te
est, tenebrae sunt: ipsae tenebrae quantae erunt?
24 Nemo potest duobus dominis servire: aut enim
unum odio habebit, et alterum diliget: aut unum
sustinebit, et alterum contemnet. Non potestis
Deo servire, et mammonae. **25** Ideo dico vobis, ne
soliciti sitis animae vestrae quid manducetis, neque
corpori vestro quid induamini. Nonne anima plus
est quam esca: et corpus plus quam vestimentum?
26 Respicite volatilia caeli, quoniam non serunt,
neque metunt, neque congregant in horrea: et
pater vester caelestis pascit illa. Nonne vos magis
pluris estis illis? **27** Quis autem vestrum cogitans
potest adiicere ad staturam suam cubitum unum?
28 Et de vestimento quid soliciti estis. Considerate
lilia agri quomodo crescunt: non laborant, neque
nent. **29** Dico autem vobis, quoniam nec Salomon in
omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis.
30 Si enim foenum agri, quod hodie est, et cras in
clibanum mittitur, Deus sic vestit: quanto magis vos
modicae fidei? **31** Nolite ergo soliciti esse, dicentes:
Quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo
operiemur? **32** haec enim omnia gentes inquirunt.
Scit enim pater vester, quia his omnibus indigetis.
33 Quaerite ergo primum regnum Dei, et iustitiam
eius: et haec omnia adiicientur vobis. **34** Nolite
ergo soliciti esse in crastinum. Crastinus enim dies
solicitus erit sibiipsi. sufficit diei malitia sua.

7 Nolite iudicare, et non iudicabimini: nolite
condemnare, et non condemnabimini. **2** In quo
enim iudicio iudicaveritis, iudicabimini: et in qua
mensura mensi fueritis, remetietur vobis. **3** Quid
autem vides festucam in oculo fratris tui: et trabem
in oculo tuo non vides? **4** Aut quomodo dicis fratri
tuo: Frater sine eiiciam festucam de oculo tuo,
et ecce trabs est in oculo tuo? **5** Hypocrita, eiice
primum trabem de oculo tuo, et tunc videbis eiicere
festucam de oculo fratris tui. **6** Nolite dare sanctum
canibus: neque mittatis margaritas vestras ante
porcos, ne forte conculcent eas pedibus suis, et
conversi dirumpant vos. **7** Petite, et dabitur vobis:
quaerite, et invenietis: pulsate, et aperietur vobis.
8 Omnis enim, qui petit, accipit: et qui quaerit,
invenit: et pulsanti aperietur. **9** Aut quis est ex vobis
homo, quem si petierit filius suus panem, numquid
lapidem porriget ei? **10** Aut si piscem petierit,
numquid serpentem porriget ei? **11** Si ergo vos, cum
sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris: quanto
magis pater vester, qui in caelis est, dabit bona
petentibus se? **12** Omnia ergo quaecumque vultis ut
faciant vobis homines, et vos facite illis. Haec est
enim lex, et Prophetae. **13** Intrate per angustam
portam: quia lata porta, et spatiosa via est, quae
ducit ad perditionem, et multi sunt qui intrant
per eam. **14** Quam angusta porta, et arcta via est,
quae ducit ad vitam: et pauci sunt, qui inveniunt
eam! **15** Attendite a falsis prophetis, qui veniunt ad
vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt
lupi rapaces: **16** a fructibus eorum cognoscetis eos.
Numquid colligunt de spinis uvas, aut de tribulis

ficus? 17 Sic omnis arbor bona fructus bonos facit:
mala autem arbor malos fructus facit. 18 Non potest
arbor bona malos fructus facere: neque arbor mala
bonos fructus facere: 19 Omnis arbor, quae non facit
fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur. 20
Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos. 21 Non
omnis, qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit
in regnum caelorum: sed qui facit voluntatem
Patris mei, qui in caelis est, ipse intrabit in regnum
caelorum. 22 Multi dicent mihi in illa die: Domine,
Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, et in
nomine tuo daemonia eiecimus, et in nomine tuo
virtutes multas fecimus? 23 Et tunc confitebor illis:
Quia numquam novi vos: discedite a me omnes,
qui operamini iniquitatem. 24 Omnis ergo, qui
audit verba mea haec, et facit ea, assimilabitur
viro sapienti, qui aedificavit domum suam supra
petram, 25 et descendit pluvia, et venerunt flumina,
et flaverunt venti, et irruerunt in domum illam, et
non cecidit: fundata enim erat supra petram. 26 Et
omnis, qui audit verba mea haec, et non facit ea,
similis erit viro stulto, qui aedificavit domum suam
super arenam: 27 et descendit pluvia, et venerunt
flumina, et flaverunt venti, et irruerunt in domum
illam, et cecidit, et fuit ruina illius magna. 28 Et
factum est: cum consummasset Iesus verba haec,
admirabantur turbae super doctrina eius. 29 Erat
enim docens eos sicut potestatem habens, et non
sicut Scribae, et Pharisaei.

8 Cum autem descendisset de monte, secutae sunt
eum turbae multae: 2 et ecce leprosus veniens,
adorabat eum, dicens: Domine, si vis, potes me
mundare. 3 Et extendens Iesus manum, tetigit eum,
dicens: Volo. Mundare. Et confestim mundata est
lepra eius. 4 Et ait illi Iesus: Vide, nemini dixeris:
sed vade, ostende te sacerdoti, et offer munus,
quod praecepit Moyses, in testimonium illis. 5
Cum autem introisset Capharnaum, accessit ad eum
Centurio, rogans eum, 6 et dicens: Domine, puer
meus iacet in domo paralyticus, et male torquetur.
7 Et ait illi Iesus: Ego veniam, et curabo eum. 8 Et
respondens Centurio, ait: Domine, non sum dignus
ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo,
et sanabitur puer meus. 9 Nam et ego homo sum
sub potestate constitutus, habens sub me milites,
et dico huic: Vade, et vadit: et alio: Veni, et venit: et
servo meo: Fac hoc, et facit. 10 Audiens autem Iesus
miratus est, et sequentibus se dixit: Amen dico
vobis, non inveni tantam fidem in Israel. 11 Dico
autem vobis, quod multi ab Oriente, et Occidente
venient, et recumbent cum Abraham, et Isaac,
et Iacob in regno caelorum: 12 filii autem regni
eiicientur in tenebras exteriores: ubi erit fletus,
et stridor dentium. 13 Et dixit Iesus Centurioni:
Vade, et sicut credidisti, fiat tibi. Et sanatus est puer
in illa hora. 14 Et cum venisset Iesus in domum
Petri, vidit socrum eius iacentem, et febricitantem:
15 et tetigit manum eius, et dimisit eam febris,
et surrexit, et ministrabat eis. 16 Vespere autem
facto, obtulerunt ei multos daemonia habentes: et
eiiciebat spiritus verbo: et omnes male habentes
curavit: 17 ut adimpleretur quod dictum est per
Isaiam prophetam, dicentem: Ipse infirmitates
nostras accepit: et aegrotationes nostras portavit.
18 Videns autem Iesus turbas multas circum se,
iussit discipulos ire trans fretum. 19 Et accedens
unus scriba, ait illi: Magister, sequar te, quocumque
ieris. 20 Et dicit ei Iesus: Vulpes foveas habent,
et volucres caeli nidos: filius autem hominis non
habet ubi caput suum reclinet. 21 Alius autem
de discipulis eius ait illi: Domine, permitte me
primum ire, et sepelire patrem meum. 22 Iesus
autem ait illi: Sequere me, et dimitte mortuos
sepelire mortuos suos. 23 Et ascendente eo in
naviculam, secuti sunt eum discipuli eius: 24 et ecce
motus magnus factus est in mari ita ut navicula
operiretur fluctibus, ipse vero dormiebat. 25 Et
accesserunt ad eum Discipuli eius, et suscitaverunt
eum, dicentes: Domine, salva nos, perimus. 26 Et
dicit eis Iesus: Quid timidi estis, modicae fidei?
Tunc surgens, imperavit ventis, et mari, et facta
est tranquillitas magna. 27 Porro homines mirati
sunt, dicentes: Qualis est hic, quia venti et mare
obediunt ei? 28 Et cum venisset Iesus trans fretum
in regionem Gerasenorum, occurrerunt ei duo
habentes daemonia, de monumentis exeuntes, saevi
nimis, ita ut nemo posset transire per viam illam.
29 Et ecce clamaverunt, dicentes: Quid nobis, et tibi,
Iesu fili Dei? Venisti huc ante tempus torquere nos?
30 Erat autem non longe ab illis grex multorum
porcorum pascens. 31 Daemones autem rogabant
eum, dicentes: Si eiicis nos hinc, mitte nos in
gregem porcorum. 32 Et ait illis: Ite. At illi exeuntes
abierunt in porcos, et ecce magno impetu abiit
totus grex per praeceps in mare: et mortui sunt in
aquis. 33 Pastores autem fugerunt: et venientes in
civitatem, nunciaverunt haec omnia, et de eis, qui
daemonia habuerant. 34 Et ecce tota civitas exiit
obviam Iesu: et viso eo rogabant eum, ut transiret a
finibus eorum.

9 Et ascendens Iesus in naviculam, transfretavit,
et venit in civitatem suam. 2 Et ecce offerebant
ei paralyticum iacentem in lecto. Et videns autem
Iesus fidem illorum, dixit paralytico: Confide fili,

remittuntur tibi peccata tua. 3 Et ecce quidam
de Scribis dixerunt intra se: Hic blasphemat. 4
Et cum vidisset Iesus cogitationes eorum, dixit:
Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris? 5
Quid est facilius dicere: Dimittuntur tibi peccata
tua: an dicere: Surge, et ambula? 6 Ut autem
sciatis, quia filius hominis habet potestatem in
terra dimittendi peccata, tunc ait paralytico:
Surge, tolle lectum tuum, et vade in domum
tuam. 7 Et surrexit, et abiit in domum suam. 8
Videntes autem turbae timuerunt, et glorificaverunt
Deum, qui dedit potestatem talem hominibus.
9 Et, cum transiret inde Iesus, vidit hominem
sedentem in telonio, Matthaeum nomine. Et ait
illi: Sequere me. Et surgens, secutus est eum. 10
Et factum est discumbente eo in domo, ecce multi
publicani, et peccatores venientes discumbebant
cum Iesu, et discipulis eius. 11 Et videntes Pharisaei,
dicebant discipulis eius: Quare cum publicanis, et
peccatoribus manducat Magister vester? 12 At Iesus
audiens, ait: Non est opus valentibus medicus, sed
male habentibus. 13 Euntes autem discite quid
est: Misericordiam volo, et non sacrificium. Non
enim veni vocare iustos, sed peccatores. 14 Tunc
accesserunt ad eum discipuli Ioannis, dicentes:
Quare nos, et Pharisaei ieiunamus frequenter:
discipuli autem tui non ieiunant? 15 Et ait illis
Iesus: Numquid possunt filii sponsi lugere, quamdiu
cum illis est sponsus? Venient autem dies cum
auferetur ab eis sponsus: et tunc ieiunabunt. 16
Nemo autem immittit commissuram panni rudis
in vestimentum vetus: tollit enim plenitudinem
eius a vestimento: et peior scissura fit. 17 Neque
mittunt vinum novum in utres veteres. alioquin
rumpuntur utres, et vinum effunditur, et utres
pereunt. Sed vinum novum in utres novos mittunt:
et ambo conservantur. 18 Haec illo loquente ad
eos, ecce princeps unus accessit, et adorabat eum,
dicens: Domine, filia mea modo defuncta est: sed
veni, impone manum tuam super eam, et vivet.
19 Et surgens Iesus, sequebatur eum, et discipuli
eius. 20 Et ecce mulier, quae sanguinis fluxum
patiebatur duodecim annis, accessit retro, et tetigit
fimbriam vestimenti eius. 21 Dicebat enim intra se:
Si tetigero tantum vestimentum eius: salva ero. 22
At Iesus conversus, et videns eam, dixit: Confide
filia, fides tua te salvam fecit. Et salva facta est
mulier ex illa hora. 23 Et cum venisset Iesus in
domum principis, et vidisset tibicines et turbam
tumultuantem, dicebat: 24 Recedite: non est enim
mortua puella, sed dormit. Et deridebant eum. 25 Et
cum eiecta esset turba, intravit: et tenuit manum
eius, et dixit: Puella surge: Et surrexit puella. 26 Et
exiit fama haec in universam terram illam. 27 Et
transeunte inde Iesu, secuti sunt eum duo caeci,
clamantes, et dicentes: Miserere nostri, fili David.
28 Cum autem venisset domum, accesserunt ad
eum caeci. Et dicit eis Iesus: Creditis quia hoc
possum facere vobis? Dicunt ei: Utique, Domine.
29 Tunc tetigit oculos eorum, dicens: Secundum
fidem vestram fiat vobis. 30 Et aperti sunt oculi
eorum: et comminatus est illis Iesus, dicens: Videte
ne quis sciat. 31 Illi autem exeuntes, diffamaverunt
eum in tota terra illa. 32 Egressis autem illis,
ecce obtulerunt ei hominem mutum, daemonium
habentem. 33 Et eiecto daemonio, locutus est
mutus, et miratae sunt turbae, dicentes: Numquam
apparuit sic in Israel. 34 Pharisaei autem dicebant:
In principe daemoniorum eiicit daemones. 35 Et
circuibat Iesus omnes civitates, et castella, docens
in synagogis eorum, et praedicans evangelium
regni, et curans omnem languorem, et omnem
infirmitatem. 36 Videns autem turbas, misertus est
eis: quia erant vexati, et iacentes sicut oves non
habentes pastorem. 37 Tunc dicit discipulis suis:
Messis quidem multa, operarii autem pauci. 38
Rogate ergo Dominum messis, ut mittat operarios
in messem suam.

10 Et convocatis duodecim discipulis suis, dedit
illis potestatem spirituum immundorum, ut
eiicerent eos, et curarent omnem languorem,
et omnem infirmitatem. 2 Duodecim autem
Apostolorum nomina sunt haec. Primus: Simon,
qui dicitur Petrus, et Andreas frater eius, 3 Iacobus
Zebedaei, et Ioannes frater eius, Philippus, et
Bartholomaeus, Thomas, et Matthaeus publicanus,
Iacobus Alphaei, et Thaddaeus, 4 Simon Cananaeus,
et Iudas Iscariotes, qui et tradidit eum. 5 Hos
duodecim misit Iesus: praecipiens eis et, dicens:
In viam gentium ne abieritis, et in civitates
Samaritanorum ne intraveritis: 6 sed potius ite
ad oves quae perierunt domus Israel. 7 Euntes
autem praedicate, dicentes: Quia appropinquavit
regnum caelorum. 8 Infirmos curate, mortuos
suscitate, leprosos mundate, daemones eiicite:
gratis accepistis, gratis date. 9 Nolite possidere
aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis
vestris: 10 non peram in via, neque duas tunicas,
neque calceamenta, neque virgam: dignus enim
est operarius cibo suo. 11 In quamcumque autem
civitatem, aut castellum intraveritis, interrogate,
quis in ea dignus sit: et ibi manete donec exeatis.
12 Intrantes autem in domum, salutate eam,
dicentes: Pax huic domui. 13 Et si quidem fuerit
domus illa digna, veniet pax vestra super eam:

si autem non fuerit digna, pax vestra revertetur
ad vos. 14 Et quicumque non receperit vos,
neque audierit sermones vestros: exeunte foras de
domo, vel civitate, excutite pulverem de pedibus
vestris. 15 Amen dico vobis: Tolerabilius erit terrae
Sodomorum, et Gomorrhaeorum in die iudicii,
quam illi civitati. 16 Ecce ego mitto vos sicut
oves in medio luporum. Estote ergo prudentes
sicut serpentes, et simplices sicut columbae. 17
Cavete autem ab hominibus. Tradent enim vos in
conciliis, et in synagogis suis flagellabunt vos: 18
et ad praesides, et ad reges ducemini propter me
in testimonium illis, et gentibus. 19 Cum autem
tradent vos, nolite cogitare quomodo, aut quid
loquamini: dabitur enim vobis in illa hora, quid
loquamini. 20 non enim vos estis qui loquimini, sed
Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. 21 Tradet
autem frater fratrem in mortem, et pater filium: et
insurgent filii in parentes, et morte eos afficient: 22
et eritis odio omnibus hominibus propter nomen
meum: qui autem perseveraverit usque in finem,
hic salvus erit. 23 Cum autem persequentur vos in
civitate ista, fugite in aliam. Amen dico vobis, non
consummabitis civitates Israel, donec veniat Filius
hominis. 24 Non est discipulus super magistrum, nec
servus super dominum suum. 25 sufficit discipulo,
ut sit sicut magister eius: et servo, sicut dominus
eius. Si Patrem familias Beelzebub vocaverunt:
quanto magis domesticos eius? 26 Ne ergo timueritis
eos: Nihil enim est opertum, quod non revelabitur:
et occultum, quod non scietur. 27 Quod dico vobis
in tenebris, dicite in lumine: et quod in aure auditis,
praedicate super tecta. 28 Et nolite timere eos,
qui occidunt corpus, animam autem non possunt
occidere: sed potius timete eum, qui potest et
animam, et corpus perdere in gehennam. (Geenna
g1067) 29 Nonne duo passeres asse veneunt? et unus
ex illis non cadet super terram sine patre vestro?
30 Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt.
31 Nolite ergo timere: multis passeribus meliores
estis vos. 32 Omnis ergo, qui confitebitur me coram
hominibus, confitebor et ego eum coram Patre meo,
qui in caelis est: 33 qui autem negaverit me coram
hominibus, negabo et ego eum coram Patre meo, qui
in caelis est. 34 Nolite arbitrari quia pacem venerim
mittere in terram: non veni pacem mittere, sed
gladium. 35 veni enim separare hominem adversus
patrem suum, et filiam adversus matrem suam,
et nurum adversus socrum suam: 36 et inimici
hominis, domestici eius. 37 Qui amat patrem, aut
matrem plus quam me, non est me dignus. et qui
amat filium, aut filiam super me, non est me dignus.
38 Et qui non accipit crucem suam, et sequitur
me, non est me dignus. 39 Qui invenit animam
suam, perdet illam: et qui perdiderit animam suam
propter me, inveniet eam. 40 Qui recipit vos, me
recipit: et qui me recipit, recipit eum, qui me misit.
41 Qui recipit prophetam in nomine prophetae,
mercedem prophetae accipiet: et qui recipit iustum
in nomine iusti, mercedem iusti accipiet. 42 Et
quicumque potum dederit uni ex minimis istis
calicem aquae frigidae tantum in nomine discipuli:
amen dico vobis, non perdet mercedem suam.

11 Et factum est, cum consummasset Iesus,
praecipiens duodecim discipulis suis, transiit
inde ut doceret, et praedicaret in civitatibus eorum.
2 Ioannes autem cum audisset in vinculis opera
Christi, mittens duos de discipulis suis, 3 ait illi:
Tu es, qui venturus es, an alium expectamus? 4
Et respondens Iesus ait illis: Euntes renunciate
Ioanni quae audistis, et vidistis. 5 Caeci vident,
claudi ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt,
mortui resurgunt, pauperes evangelizantur: 6 et
beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me.
7 Illis autem abeuntibus, coepit Iesus dicere ad
turbas de Ioanne: Quid existis in desertum videre?
arundinem vento agitatam? 8 Sed quid existis
videre? hominem mollibus vestitum? Ecce qui
mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt. 9
Sed quid existis videre? prophetam? Etiam dico
vobis, et plus quam prophetam. 10 Hic est enim,
de quo scriptum est: Ecce ego mitto angelum
meum ante faciem tuam, qui praeparabit viam
tuam ante te. 11 Amen dico vobis, non surrexit
inter natos mulierum maior Ioanne Baptista: qui
autem minor est in regno caelorum, maior est illo.
12 A diebus autem Ioannis Baptistae usque nunc,
regnum caelorum vim patitur, et violenti rapiunt
illud. 13 Omnes enim prophetae, et lex usque ad
Ioannem prophetaverunt: 14 et si vultis recipere,
ipse est Elias, qui venturus est. 15 Qui habet aures
audiendi, audiat. 16 Cui autem similem aestimabo
generationem istam? Similis est pueris sedentibus
in foro: qui clamantes coaequalibus 17 dicunt:
Cecinimus vobis, et non saltastis: lamentavimus,
et non planxistis. 18 Venit enim Ioannes neque
manducans, neque bibens, et dicunt: Daemonium
habet. 19 Venit filius hominis manducans, et
bibens, et dicunt: Ecce homo vorax, et potator vini,
publicanorum, et peccatorum amicus. Et iustificata
est sapientia a filiis suis. 20 Tunc coepit exprobrare
civitatibus, in quibus factae sunt plurimae virtutes
eius, quia non egissent poenitentiam. 21 Vae tibi
Corozain, vae tibi Bethsaida: quia, si in Tyro, et
Sidone factae essent virtutes quae factae sunt

in vobis, olim in cilicio, et cinere poenitentiam
egissent. 22 Verumtamen dico vobis: Tyro, et
Sidoni remissius erit in die iudicii, quam vobis.
23 Et tu Capharnaum, numquid usque in caelum
exaltaberis? usque in infernum descendes. quia,
si in Sodomis factae fuissent virtutes, quae factae
sunt in te, forte mansissent usque in hanc diem.
(Hadēs g86) 24 Verumtamen dico vobis, quia terrae
Sodomorum remissius erit in die iudicii, quam tibi.
25 In illo tempore respondens Iesus dixit: Confiteor
tibi, Pater, Domine caeli et terrae, quia abscondisti
haec a sapientibus, et prudentibus, et revelasti ea
parvulis. 26 Ita Pater: quoniam sic fuit placitum
ante te. 27 Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. Et
nemo novit Filium, nisi Pater: neque Patrem quis
novit, nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare. 28
Venite ad me omnes, qui laboratis, et onerati estis,
et ego reficiam vos. 29 Tollite iugum meum super
vos, et discite a me, quia mitis sum, et humilis
corde: et invenietis requiem animabus vestris. 30
Iugum enim meum suave est, et onus meum leve.

12 In illo tempore abiit Iesus per sata sabbato:
discipuli autem eius esurientes coeperunt
vellere spicas, et manducare. 2 Pharisaei autem
videntes, dixerunt ei: Ecce discipuli tui faciunt quod
non licet eis facere sabbatis. 3 At ille dixit eis: Non
legistis quid fecerit David, quando esuriit, et qui
cum eo erant? 4 quomodo intravit in domum Dei,
et panes propositionis comedit, quos non licebat
ei edere, neque his, qui cum eo erant, nisi solis
sacerdotibus? 5 Aut non legistis in lege quia sabbatis
sacerdotes in templo sabbatum violant, et sine
crimine sunt? 6 Dico autem vobis, quia templo maior
est hic. 7 Si autem sciretis, quid est: Misericordiam
volo, et non sacrificium: numquam condemnassetis
innocentes: 8 Dominus enim est filius hominis
etiam sabbati. 9 Et cum inde transisset, venit in
synagogam eorum. 10 Et ecce homo manum habens
aridam, et interrogabant eum, dicentes: Si licet
sabbatis curare? ut accusarent eum. 11 Ipse autem
dixit illis: Quis erit ex vobis homo, qui habeat ovem
unam, et si ceciderit haec sabbatis in foveam, nonne
tenebit, et levabit eam? 12 Quanto magis melior
est homo ove? Itaque licet sabbatis benefacere. 13
Tunc ait homini: Extende manum tuam. Et extendit,
et restituta est sanitati sicut altera. 14 Exeuntes
autem Pharisaei, consilium faciebant adversus eum,
quo modo perderent eum. 15 Iesus autem sciens
recessit inde: et secuti sunt eum multi, et curavit
eos omnes: 16 et praecepit eis ne manifestum
eum facerent. 17 Ut adimpleretur quod dictum
est per Isaiam prophetam, dicentem: 18 Ecce puer
meus, quem elegi, dilectus meus, in quo bene
complacuit animae meae. Ponam spiritum meum
super eum, et iudicium gentibus nunciabit. 19 Non
contendet, neque clamabit, neque audiet aliquis
in plateis vocem eius: 20 arundinem quassatam
non confringet, et linum fumigans non extinguet,
donec eiiciat ad victoriam iudicium: 21 et in nomine
eius Gentes sperabunt. 22 Tunc oblatus est ei
daemonium habens, caecus, et mutus, et curavit
eum ita ut loqueretur, et videret. 23 Et stupebant
omnes turbae, et dicebant: Numquid hic est filius
David? 24 Pharisaei autem audientes, dixerunt:
Hic non eiicit daemones nisi in Beelzebub principe
daemoniorum. 25 Iesus autem sciens cogitationes
eorum, dixit eis: Omne regnum divisum contra
se, desolabitur: et omnis civitas, vel domus divisa
contra se, non stabit. 26 Et si satanas satanam eiicit,
adversus se divisus est: quomodo ergo stabit regnum
eius? 27 Et si ego in Beelzebub eiicio daemones, filii
vestri in quo eiiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt.
28 Si autem ego in spiritu Dei eiicio daemones,
igitur pervenit in vos regnum Dei. 29 aut quomodo
potest quisquam intrare in domum fortis, et vasa
eius diripere, nisi prius alligaverit fortem? Et tunc
domum illius diripiet. 30 Qui non est mecum, contra
me est: et qui non congregat mihi, spargit. 31
Ideo dico vobis: Omne peccatum, et blasphemia
remittetur hominibus, spiritus autem blasphemiae
non remittetur. 32 Et quicumque dixerit verbum
contra filium hominis, remittetur ei: qui autem
dixerit contra Spiritum sanctum, non remittetur ei
neque in hoc saeculo, neque in futuro. (aiōn g165) 33
Aut facite arborem bonam, et fructum eius bonum:
aut facite arborem malam, et fructum eius malum:
siquidem ex fructu arbor agnoscitur. 34 Progenies
viperarum, quomodo potestis bona loqui, cum sitis
mali? ex abundantia enim cordis os loquitur. 35
Bonus homo de bono thesauro profert bona: et
malus homo de malo thesauro profert mala. 36 Dico
autem vobis quoniam omne verbum otiosum, quod
locuti fuerint homines, reddent rationem de eo in
die iudicii. 37 Ex verbis enim tuis iustificaberis, et ex
verbis tuis condemnaberis. 38 Tunc responderunt ei
quidam de Scribis et Pharisaeis, dicentes: Magister,
volumus a te signum videre. 39 Qui respondens ait
illis: Generatio mala, et adultera signum quaerit: et
signum non dabitur ei, nisi signum Ionae prophetae.
40 Sicut enim fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus,
et tribus noctibus; sic erit Filius hominis in corde
terrae tribus diebus, et tribus noctibus. 41 Viri
Ninivitae surgent in iudicio cum generatione ista,
et condemnabunt eam: quia poenitentiam egerunt
in praedicatione Ionae. Et ecce plus quam Ionas hic.

42 Regina austri surget in iudicio cum generatione
ista, et condemnabit eam: quia venit a finibus terrae
audire sapientiam Salomonis, et ecce plus quam
Salomon hic. 43 Cum autem immundus spiritus
exierit ab homine, ambulat per loca arida, quaerens
requiem, et non invenit. 44 Tunc dicit: Revertar
in domum meam, unde exivi. Et veniens invenit
eam vacantem, scopis mundatam, et ornatam. 45
Tunc vadit, et assumit septem alios spiritus secum
nequiores se, et intrantes habitant ibi: et fiunt
novissima hominis illius peiora prioribus. Sic erit et
generationi huic pessimae. 46 Adhuc eo loquente
ad turbas, ecce mater eius, et fratres stabant foris,
quaerentes loqui ei. 47 Dixit autem ei quidam: Ecce
mater tua, et fratres tui foris stant quaerentes te.
48 At ipse respondens dicenti sibi, ait: Quae est
mater mea, et qui sunt fratres mei? 49 Et extendens
manum in discipulos suos, dixit: Ecce mater mea, et
fratres mei. 50 Quicumque enim fecerit voluntatem
Patris mei, qui in caelis est: ipse meus frater, et
soror, et mater est.

13 In illo die exiens Iesus de domo, sedebat secus
mare. 2 Et congregatae sunt ad eum turbae
multae, ita ut naviculam ascendens sederet: et
omnis turba stabat in littore, 3 et locutus est eis
multa in parabolis, dicens: Ecce exiit qui seminat,
seminare semen suum. 4 Et dum seminat, quaedam
ceciderunt secus viam, et venerunt volucres caeli, et
comederunt ea. 5 Alia autem ceciderunt in petrosa,
ubi non habebant terram multam: et continuo
exorta sunt, quia non habebant altitudinem terrae. 6
sole autem orto aestuaverunt: et quia non habebant
radicem, aruerunt. 7 Alia autem ceciderunt in
spinas: et creverunt spinae, et suffocaverunt ea. 8
Alia autem ceciderunt in terram bonam: et dabant
fructum aliud centesimum, aliud sexagesimum,
aliud trigesimum. 9 Qui habet aures audiendi,
audiat. 10 Et accedentes discipuli dixerunt ei: Quare
in parabolis loqueris eis? 11 Qui respondens, ait
illis: Quia vobis datum est nosse mysteria regni
caelorum: illis autem non est datum. 12 Qui enim
habet, dabitur ei, et abundabit: qui autem non
habet, et quod habet auferetur ab eo. 13 Ideo in
parabolis loquor eis: quia videntes non vident, et
audientes non audiunt, neque intelligunt. 14 Ut
adimpleatur in eis prophetia Isaiae dicentis: Auditu
audietis, et non intelligetis: et videntes videbitis, et
non videbitis: 15 Incrassatum est enim cor populi
huius, et auribus graviter audierunt, et oculos suos
clauserunt: nequando videant oculis, et auribus
audiant, et corde intelligant, et convertantur,
et sanem eos. 16 Vestri autem beati oculi quia
vident, et aures vestrae quia audiunt. 17 Amen
quippe dico vobis, quia multi prophetae, et iusti
cupierunt videre quae videtis, et non viderunt:
et audire quae auditis, et non audierunt. 18 Vos
ergo audite parabolam seminantis. 19 Omnis, qui
audit verbum regni, et non intelligit, venit malus,
et rapit quod seminatum est in corde eius: hic
est qui secus viam seminatus est. 20 Qui autem
super petrosa seminatus est, hic est, qui verbum
audit, et continuo cum gaudio accipit illud: 21 non
habet autem in se radicem, sed est temporalis. facta
autem tribulatione et persecutione propter verbum,
continuo scandalizatur. 22 Qui autem seminatus est
in spinis, hic est, qui verbum audit, et solicitudo
saeculi istius, et fallacia divitiarum suffocat verbum,
et sine fructu efficitur. (aiōn g165) 23 Qui vero in
terram bonam seminatus est, hic est qui audit
verbum, et intelligit, et fructum affert, et facit aliud
quidem centesimum, aliud autem sexagesimum,
aliud vero trigesimum. 24 Aliam parabolam
proposuit illis, dicens: Simile factum est regnum
caelorum homini, qui seminavit bonum semen in
agro suo. 25 cum autem dormirent homines, venit
inimicus eius, et superseminavit zizania in medio
tritici, et abiit. 26 Cum autem crevisset herba, et
fructum fecisset, tunc apparuerunt et zizania. 27
Accedentes autem servi patrisfamilias, dixerunt
ei: Domine, nonne bonum semen seminasti in
agro tuo? Unde ergo habet zizania? 28 Et ait illis:
Inimicus homo hoc fecit: Servi autem dixerunt
ei, Vis, imus, et colligimus ea? 29 Et ait: Non: ne
forte colligentes zizania, eradicetis simul cum eis
et triticum. 30 Sinite utraque crescere usque ad
messem, et in tempore messis dicam messoribus:
Colligite primum zizania, et alligate ea in fasciculos
ad comburendum, triticum autem congregate in
horreum meum. 31 Aliam parabolam proposuit eis
dicens: Simile est regnum caelorum grano sinapis,
quod accipiens homo seminavit in agro suo: 32
quod minimum quidem est omnibus seminibus:
cum autem creverit, maius est omnibus oleribus, et
fit arbor, ita ut volucres caeli veniant, et habitent
in ramis eius. 33 Aliam parabolam locutus est
eis. Simile est regnum caelorum fermento, quod
acceptum mulier abscondit in farinae satis tribus,
donec fermentatum est totum. 34 Haec omnia
locutus est Iesus in parabolis ad turbas: et sine
parabolis non loquebatur eis: 35 ut impleretur quod
dictum erat per Prophetam dicentem: Aperiam
in parabolis os meum, eructabo abscondita a
constitutione mundi. 36 Tunc, dimissis turbis, venit
in domum: et accesserunt ad eum discipuli eius,
dicentes: Edissere nobis parabolam zizaniorum agri.

37 Qui respondens ait illis: Qui seminat bonum
semen, est Filius hominis. 38 Ager autem, est
mundus. Bonum vero semen, hi sunt filii regnum.
Zizania autem, filii sunt nequam. 39 Inimicus
autem, qui seminavit ea, est diabolus. Messis vero,
consummatio saeculi est. Messores autem, angeli
sunt. (aiōn g165) 40 Sicut ergo colliguntur zizania,
et igne comburuntur: sic erit in consummatione
saeculi. (aiōn g165) 41 mittet filius hominis angelos
suos, et colligent de regno eius omnia scandala, et
eos, qui faciunt iniquitatem: 42 et mittent eos in
caminum ignis. Ibi erit fletus, et stridor dentium.
43 Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno Patris
eorum. Qui habet aures audiendi, audiat. 44 Simile
est regnum caelorum thesauro abscondito in agro:
quem qui invenit homo, abscondit, et prae gaudio
illius vadit, et vendit universa quae habet, et emit
agrum illum. 45 Iterum simile est regnum caelorum
homini negotiatori, quaerenti bonas margaritas.
46 Inventa autem una pretiosa margarita, abiit,
et vendidit omnia quae habuit, et emit eam. 47
Iterum simile est regnum caelorum sagenae missae
in mare, et ex omni genere piscium congreganti.
48 Quam, cum impleta esset, educentes, et secus
littus sedentes, elegerunt bonis in vasa, malos
autem foras miserunt. 49 Sic erit in consummatione
saeculi: exibunt angeli, et separabunt malos de
medio iustorum, (aiōn g165) 50 et mittent eos in
caminum ignis: ibi erit fletus, et stridor dentium.
51 Intellexistis haec omnia? Dicunt ei: Etiam. 52 Ait
illis: Ideo omnis scriba doctus in regno caelorum,
similis est homini patrifamilias, qui profert de
thesauro suo nova et vetera. 53 Et factum est,
cum consummasset Iesus parabolas istas, transiit
inde. 54 Et veniens in patriam suam, docebat eos in
synagogis eorum, ita ut mirarentur, et dicerent:
Unde huic sapientia haec, et virtutes? 55 Nonne hic
est fabri filius? Nonne mater eius dicitur Maria, et
fratres eius, Iacobus, et Ioseph, et Simon, et Iudas:
56 et sorores eius, nonne omnes apud nos sunt?
Unde ergo huic omnia ista? 57 Et scandalizabantur
in eo. Iesus autem dixit eis: Non est propheta sine
honore nisi in patria sua, et in domo sua. 58 Et
non fecit ibi virtutes multas propter incredulitatem
illorum.

14 In illo tempore audivit Herodes tetrarcha
famam Iesu: 2 et ait pueris suis: Hic est
Ioannes Baptista: ipse surrexit a mortuis, et ideo
virtutes operantur in eo. 3 Herodes enim tenuit
Ioannem, et alligavit eum: et posuit in carcerem
propter Herodiadem uxorem fratris sui. 4 Dicebat
enim illi Ioannes: Non licet tibi habere eam. 5 Et
volens illum occidere, timuit populum: quia sicut
prophetam eum habebant. 6 Die autem natalis
Herodis saltavit filia Herodiadis in medio, et placuit
Herodi. 7 Unde cum iuramento pollicitus est ei
dare quodcumque postulasset ab eo. 8 At illa
praemonita a matre sua, Da mihi, inquit, hic in
disco caput Ioannis Baptistae. 9 Et contristatus est
rex: propter iusiurandum autem, et eos, qui pariter
recumbebant, iussit dari. 10 Misitque et decollavit
Ioannem in carcere. 11 Et allatum est caput eius in
disco, et datum est puellae, et attulit matri suae.
12 Et accedentes discipuli eius, tulerunt corpus
eius, et sepelierunt illud: et venientes nunciaverunt
Iesu. 13 Quod cum audisset Iesus, secessit inde in
naviculam, in locum desertum seorsum: et cum
audissent turbae, secutae sunt eum pedestres de
civitatibus. 14 Et exiens vidit turbam multam, et
misertus est eis, et curavit languidos eorum. 15
Vespere autem facto, accesserunt ad eum discipuli
eius, dicentes: Desertus est locus, et hora iam
praeteriit: dimitte turbas, ut euntes in castella,
emant sibi escas. 16 Iesus autem dixit eis: Non
habent necesse ire: date illis vos manducare. 17
Responderunt ei: Non habemus hic nisi quinque
panes, et duos pisces. 18 Qui ait eis: Afferte mihi
illos huc. 19 Et cum iussisset turbam discumbere
super foenum, acceptis quinque panibus, et duobus
piscibus, aspiciens in caelum benedixit, et fregit, et
dedit discipulis panes, discipuli autem dederunt
turbis. 20 Et manducaverunt omnes, et saturati
sunt. Et tulerunt reliquias, duodecim cophinos
fragmentorum plenos. 21 Manducantium autem
fuit numerus, quinque millia virorum, exceptis
mulieribus, et parvulis. 22 Et statim compulit Iesus
discipulos ascendere in naviculam, et praecedere
eum trans fretum, donec dimitteret turbas. 23 Et
dimissa turba, ascendit in montem solus orare.
Vespere autem facto solus erat ibi. 24 navicula
autem in medio mari iactabatur fluctibus: erat
enim contrarius ventus. 25 Quarta enim vigilia
noctis, venit ad eos ambulans supra mare. 26 Et
videntes eum supra mare ambulantem, turbati
sunt, dicentes: Quia phantasma est. Et prae timore
clamaverunt. 27 Statimque Iesus locutus est eis,
dicens: Habete fiduciam: ego sum, nolite timere.
28 Respondens autem Petrus dixit: Domine, si
tu es, iube me ad te venire super aquas. 29 At
ipse ait: veni. Et descendens Petrus de navicula,
ambulabat super aquam ut veniret ad Iesum.
30 Videns vero ventum validum, timuit: et cum
coepisset mergi, clamavit dicens: Domine, salvum
me fac. 31 Et continuo Iesus extendens manum,
apprehendit eum: et ait illi: Modicae fidei, quare

dubitasti? 32 Et cum ascendisset in naviculam,
cessavit ventus. 33 Qui autem in navicula erant,
venerunt, et adoraverunt eum, dicentes: Vere filius
Dei es. 34 Et cum transfretassent, venerunt in
terram Genesar. 35 Et cum cognovissent eum viri
loci illius, miserunt in universam regionem illam, et
obtulerunt ei omnes male habentes: 36 et rogabant
eum ut vel fimbriam vestimenti eius tangerent. Et
quicumque tetigerunt, salvi facti sunt.

15 Tunc accesserunt ad eum ab Ierosolymis
Scribae, et Pharisaei, dicentes: 2 Quare
discipuli tui transgrediuntur traditiones seniorum?
non enim lavant manus suas cum panem
manducant. 3 Ipse autem respondens ait illis:
Quare et vos transgredimini mandatum Dei
propter traditionem vestram? Nam Deus dixit: 4
Honora patrem, et matrem. et: Qui maledixerit
patri, vel matri, morte moriatur. 5 Vos autem
dicitis: Quicumque dixerit patri, vel matri, Munus,
quodcumque est ex me, tibi proderit: 6 et non
honorificabit patrem suum, aut matrem suam: et
irritum fecistis mandatum Dei propter traditionem
vestram. 7 Hypocritae, bene prophetavit de vobis
Isaias, dicens: 8 Populus hic labiis me honorat:
cor autem eorum longe est a me. 9 Sine causa
autem colunt me, docentes doctrinas, et mandata
hominum. 10 Et convocatis ad se turbis, dixit eis:
Audite, et intelligite. 11 Non quod intrat in os,
coinquinat hominem: sed quod procedit ex ore,
hoc coinquinat hominem. 12 Tunc accedentes
discipuli eius, dixerunt ei: Scis quia Pharisaei audito
verbo hoc, scandalizati sunt? 13 At ille respondens
ait: Omnis plantatio, quam non plantavit Pater
meus caelestis, eradicabitur. 14 Sinite illos: caeci
sunt, et duces caecorum. caecus autem si caeco
ducatum praestet, ambo in foveam cadunt. 15
Respondens autem Petrus dixit ei: Edissere nobis
parabolam istam. 16 At ille dixit: Adhuc et vos
sine intellectu estis? 17 Non intelligitis quia omne,
quod in os intrat, in ventrem vadit, et in secessum
emittitur? 18 Quae autem procedunt de ore, de
corde exeunt, et ea coinquinant hominem: 19 de
corde enim exeunt cogitationes malae, homicidia,
adulteria, fornicationes, furta, falsa testimonia,
blasphemiae. 20 haec sunt, quae coinquinant
hominem. Non lotis autem manibus manducare,
non coinquinat hominem. 21 Et egressus inde Iesus
secessit in partes Tyri, et Sidonis. 22 Et ecce mulier
Chananaea a finibus illis egressa clamavit, dicens
ei: Miserere mei Domine fili David: filia mea male a
daemonio vexatur. 23 Qui non respondit ei verbum.
Et accedentes discipuli eius rogabant eum dicentes:
Dimitte eam: quia clamat post nos. 24 Ipse autem
respondens ait: Non sum missus nisi ad oves, quae
perierunt domus Israel. 25 At illa venit, et adoravit
eum, dicens: Domine, adiuva me. 26 Qui respondens
ait: Non est bonum sumere panem filiorum, et
mittere canibus. 27 At illa dixit: Etiam Domine:
nam et catelli edunt de micis, quae cadunt de
mensa dominorum suorum. 28 Tunc respondens
Iesus, ait illi: O mulier, magna est fides tua: fiat
tibi sicut vis. Et sanata est filia eius ex illa hora.
29 Et cum transisset inde Iesus, venit secus Mare
Galilaeae: et ascendens in montem, sedebat ibi. 30
Et accesserunt ad eum turbae multae, habentes
secum mutos, caecos, claudos, debiles, et alios
multos: et proiecerunt eos ad pedes eius, et curavit
eos: 31 ita ut turbae mirarentur videntes mutos
loquentes, claudos ambulantes, caecos videntes:
et magnificabant Deum Israel. 32 Iesus autem,
convocatis discipulis suis, dixit: Misereor turbae,
quia triduo iam perseverant mecum, et non habent
quod manducent: et dimittere eos ieiunos nolo, ne
deficiant in via. 33 Et dicunt ei discipuli: Unde ergo
nobis in deserto panes tantos, ut saturemus turbam
tantam? 34 Et ait illis Iesus: Quot habetis panes? At
illi dixerunt: Septem, et paucos pisciculos. 35 Et
praecepit turbae, ut discumberent super terram.
36 Et accipiens septem panes, et pisces, et gratias
agens, fregit, et dedit discipulis suis, et discipuli
dederunt populo. 37 Et comederunt omnes, et
saturati sunt. Et quod superfuit de fragmentis,
tulerunt septem sportas plenas. 38 Erant autem qui
manducaverunt, quattuor millia hominum, extra
parvulos, et mulieres. 39 Et, dimissa turba, ascendit
in naviculam: et venit in fines Magedan.

16 Et accesserunt ad eum Pharisaei, et Sadducaei
tentantes: et rogaverunt eum ut signum de
caelo ostenderet eis. 2 At ille respondens, ait illis:
Facto vespere dicitis: Serenum erit, rubicundum est
enim caelum. 3 Et mane: Hodie tempestas, rutilat
enim triste caelum. 4 Faciem ergo caeli diiudicare
nostis: signa autem temporum non potestis scire?
Generatio mala et adultera signum quaerit: et
signum non dabitur ei, nisi signum Ionae prophetae.
Et relictis illis, abiit. 5 Et cum venissent discipuli
eius trans fretum, obliti sunt panes accipere. 6
Qui dixit illis: Intuemini, et cavete a fermento
Pharisaeorum, et Sadducaeorum. 7 At illi cogitabant
inter se dicentes: Quia panes non accepimus. 8
Sciens autem Iesus, dixit: Quid cogitatis inter vos
modicae fidei, quia panes non habetis? 9 Nondum
intelligitis, neque recordamini quinque panum
in quinque millia hominum, et quot cophinos

sumpsistis? 10 neque septem panum in quattuor
millia hominum, et quot sportas sumpsistis? 11
Quare non intelligitis, quia non de pane dixi vobis:
Cavete a fermento Pharisaeorum, et Sadducaeorum?
12 Tunc intellexerunt quia non dixerit cavendum
a fermento panum, sed a doctrina Pharisaeorum,
et Sadducaeorum. 13 Venit autem Iesus in partes
Caesareae Philippi: et interrogabat discipulos suos,
dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis?
14 At illi dixerunt: Alii Ioannem Baptistam, alii
autem Eliam, alii vero Ieremiam, aut unum ex
prophetis. 15 Dicit illis Iesus: Vos autem quem me
esse dicitis? 16 Respondens Simon Petrus dixit: Tu
es Christus, filius Dei vivi. 17 Respondens autem
Iesus, dixit ei: Beatus es Simon Bariona: quia caro,
et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui
in caelis est. 18 Et ego dico tibi, quia tu es Petrus,
et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam,
et portae inferi non praevalebunt adversus eam.
(Hadēs g86) 19 Et tibi dabo claves regni caelorum. Et
quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum et
in caelis: et quodcumque solveris super terram, erit
solutum et in caelis. 20 Tunc praecepit discipulis suis
ut nemini dicerent quia ipse esset Iesus Christus. 21
Exinde coepit Iesus ostendere discipulis suis, quia
oporteret eum ire Ierosolymam, et multa pati a
senioribus, et Scribis, et principibus sacerdotum,
et occidi, et tertia die resurgere. 22 Et assumens
eum Petrus, coepit increpare illum dicens: Absit
a te, Domine: non erit tibi hoc. 23 Qui conversus,
dixit Petro: Vade post me satana, scandalum es
mihi: quia non sapis ea, quae Dei sunt, sed ea, quae
hominum. 24 Tunc Iesus dixit discipulis suis: Si quis
vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat
crucem suam, et sequatur me. 25 Qui enim voluerit
animam suam salvam facere, perdet eam. qui autem
perdiderit animam suam propter me, inveniet
eam. 26 Quid enim prodest homini, si mundum
universum lucretur, animae vero suae detrimentum
patiatur? Aut quam dabit homo commutationem
pro anima sua? 27 Filius enim hominis venturus
est in gloria Patris sui cum angelis suis: et tunc
reddet unicuique secundum opera eius. 28 Amen
dico vobis, sunt quidam de hic stantibus, qui non
gustabunt mortem, donec videant Filium hominis
venientem in regno suo.

17 Et post dies sex assumpsit Iesus Petrum,
et Iacobum, et Ioannem fratrem eius, et
duxit illos in montem excelsum seorsum: 2 et
transfiguratus est ante eos. Et resplenduit facies
eius sicut sol: vestimenta autem eius facta sunt
alba sicut nix. 3 Et ecce apparuerunt illis Moyses,
et Elias cum eo loquentes. 4 Respondens autem
Petrus, dixit ad Iesum: Domine, bonum est nos hic
esse: si vis, faciamus tria tabernacula, tibi unum,
Moysi unum, et Eliae unum. 5 Adhuc eo loquente,
ecce nubes lucida obumbravit eos. Et ecce vox de
nube, dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo
mihi bene complacui: ipsum audite. 6 Et audientes
discipuli ceciderunt in faciem suam, et timuerunt
valde. 7 Et accessit Iesus, et tetigit eos: dixitque eis:
Surgite, et nolite timere. 8 Levantes autem oculos
suos, neminem viderunt, nisi solum Iesum. 9 Et
descendentibus illis de monte, praecepit eis Iesus,
dicens: Nemini dixeritis visionem, donec Filius
hominis a mortuis resurgat. 10 Et interrogaverunt
eum discipuli, dicentes: Quid ergo scribae dicunt
quod Eliam oporteat primum venire? 11 At ille
respondens, ait eis: Elias quidem venturus est, et
restituet omnia. 12 dico autem vobis, quia Elias
iam venit, et non cognoverunt eum, sed fecerunt
in eo quaecumque voluerunt. Sic et Filius hominis
passurus est ab eis. 13 Tunc intellexerunt discipuli,
quia de Ioanne Baptista dixisset eis. 14 Et cum
venisset ad turbam, accessit ad eum homo genibus
provolutus ante eum, dicens: 15 Domine, miserere
filio meo, quia lunaticus est, et male patitur: nam
saepe cadit in ignem, et crebro in aquam. 16
et obtuli eum discipulis tuis, et non potuerunt
curare eum. 17 Respondens autem Iesus, ait: O
generatio incredula, et perversa, quousque ero
vobiscum? usquequo patiar vos? Afferte huc illum
ad me. 18 Et increpavit illum Iesus, et exiit ab eo
daemonium, et curatus est puer ex illa hora. 19
Tunc accesserunt discipuli ad Iesum secreto, et
dixerunt: Quare nos non potuimus eiicere illum? 20
Dixit illis Iesus: Propter incredulitatem vestram.
Amen quippe dico vobis, si habueritis fidem, sicut
granum sinapis, dicetis monti huic, Transi hinc,
et transibit, et nihil impossibile erit vobis. 21 Hoc
autem genus non eiicitur nisi per orationem, et
ieiunium. 22 Conversantibus autem eis in Galilaea,
dixit illis Iesus: Filius hominis tradendus est in
manus hominum: 23 et occident eum, et tertia die
resurget. Et contristati sunt vehementer. 24 Et cum
venissent Capharnaum, accesserunt qui didrachma
accipiebant, ad Petrum, et dixerunt ei: Magister
vester non solvit didrachma? 25 Ait: Etiam. Et cum
intrasset in domum, praevenit eum Iesus, dicens:
Quid tibi videtur Simon? Reges terrae a quibus
accipiunt tributum vel censum? a filiis suis, an ab
alienis? 26 Et ille dixit: Ab alienis. Dixit illi Iesus:
Ergo liberi sunt filii. 27 Ut autem non scandalizemus
eos, vade ad mare, et mitte hamum: et eum piscem,
qui primus ascenderit, tolle: et aperto ore eius,

invenies staterem: illum sumens, da eis pro me, et
te.

18 In illa hora accesserunt discipuli ad Iesum,
dicentes: Quis putas, maior est in regno
caelorum? **2** Et advocans Iesus parvulum, statuit
eum in medio eorum, **3** et dixit: Amen dico vobis,
nisi conversi fueritis, et efficiamini sicut parvuli,
non intrabitis in regnum caelorum. **4** Quicumque
ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est
maior in regno caelorum. **5** Et qui susceperit unum
parvulum talem in nomine meo, me suscipit. **6**
qui autem scandalizaverit unum de pusillis istis,
qui in me credunt, expedit ei ut suspendatur mola
asinaria in collo eius, et demergatur in profundum
maris. **7** Vae mundo a scandalis. Necesse est enim
ut veniant scandala: verumtamen vae homini illi,
per quem scandalum venit. **8** Si autem manus
tua, vel pes tuus scandalizat te: abscinde eum, et
proiice abs te: bonum tibi est ad vitam ingredi
debilem, vel claudum, quam duas manus, vel duos
pedes habentem mitti in ignem aeternum. **(aiōnios
g166)** **9** Et si oculus tuus scandalizat te, erue eum,
et proiice abs te: bonum tibi est cum uno oculo
in vitam intrare, quam duos oculos habentem
mitti in gehennam ignis. **(Geenna g1067)** **10** Videte
ne contemnatis unum ex his pusillis: dico enim
vobis, quia angeli eorum in caelis semper vident
faciem patris mei, qui in caelis est. **11** Venit enim
filius hominis salvare quod perierat. **12** Quid vobis
videtur? si fuerint alicui centum oves, et erravit
una ex eis: nonne relinquit nonagintanovem in
montibus, et vadit quaerere eam, quae erravit?
13 et si contigerit ut inveniat eam: amen dico
vobis, quia gaudet super eam magis quam super
nonagintanovem, quae non erraverunt. **14** Sic non
est voluntas ante Patrem vestrum, qui in caelis
est, ut pereat unus de pusillis istis. **15** Si autem
peccaverit in te frater tuus, vade, et corripe eum
inter te, et ipsum solum. si te audierit, lucratus eris
fratrem tuum. **16** si autem te non audierit, adhibe
tecum adhuc unum, vel duos, ut in ore duorum, vel
trium testium stet omne verbum. **17** Quod si non
audierit eos: dic ecclesiae. si autem ecclesiam non
audierit: sit tibi sicut ethnicus, et publicanus. **18**
Amen dico vobis, quaecumque alligaveritis super
terram, erunt ligata et in caelo: et quaecumque
solveritis super terram, erunt soluta et in caelo. **19**
Iterum dico vobis, quia si duo ex vobis consenserint
super terram, de omni re quamcumque petierint,
fiet illis a patre meo, qui in caelis est. **20** Ubi enim
sunt duo, vel tres congregati in nomine meo, ibi
sum in medio eorum. **21** Tunc accedens Petrus ad
eum, dixit: Domine quoties peccabit in me frater
meus, et dimittam ei? usque septies? **22** Dicit
illi Iesus: Non dico tibi usque septies: sed usque
septuagies septies. **23** Ideo assimilatum est regnum
caelorum homini regi, qui voluit rationem ponere
cum servis suis. **24** Et cum coepisset rationem
ponere, oblatus est ei unus, qui debebat ei decem
millia talenta. **25** Cum autem non haberet unde
redderet, iussit eum dominus eius venundari, et
uxorem eius, et filios, et omnia quae habebat, et
reddi. **26** Procidens autem servus ille, orabat eum,
dicens: Patientiam habe in me, et omnia reddam
tibi. **27** Misertus autem dominus servi illius, dimisit
eum, et debitum dimisit ei. **28** Egressus autem
servus ille invenit unum de conservis suis, qui
debebat ei centum denarios: et tenens suffocavit
eum, dicens: Redde quod debes. **29** Et procidens
conservus eius, rogabat eum, dicens: Patientiam
habe in me, et omnia reddam tibi. **30** Ille autem
noluit: sed abiit, et misit eum in carcerem donec
redderet debitum. **31** Videntes autem conservi eius
quae fiebant, contristati sunt valde: et venerunt, et
narraverunt domino suo omnia quae facta fuerant.
32 Tunc vocavit illum dominus suus: et ait illi:
Serve nequam, omne debitum dimisi tibi quoniam
rogasti me: **33** nonne ergo oportuit et te misereri
conservi tui, sicut et ego tui misertus sum? **34**
Et iratus dominus eius tradidit eum tortoribus,
quoadusque redderet universum debitum. **35** Sic et
Pater meus caelestis faciet vobis, si non remiseritis
unusquisque fratri suo de cordibus vestris.

19 Et factum est, cum consummasset Iesus
sermones istos, migravit a Galilaea, et venit in
fines Iudaeae trans Iordanem, **2** et secutae sunt eum
turbae multae, et curavit eos ibi. **3** Et accesserunt
ad eum Pharisaei tentantes eum, et dicentes: Si
licet homini dimittere uxorem suam, quacumque ex
causa? **4** Qui respondens, ait eis: Non legistis, quia
qui fecit hominem ab initio, masculum, et feminam
fecit eos? et dixit: **5** Propter hoc dimittet homo
patrem, et matrem, et adhaerebit uxori suae, et
erunt duo in carne una. **6** itaque iam non sunt duo,
sed una caro. Quod ergo Deus coniunxit, homo non
separet. **7** Dicunt illi: Quid ergo Moyses mandavit
dare libellum repudii, et dimittere? **8** Ait illis:
Quoniam Moyses ad duritiam cordis vestri permisit
vobis dimittere uxores vestras: ab initio autem
non fuit sic. **9** Dico autem vobis, quia quicumque
dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, et
aliam duxerit, moechatur: et qui dimissam duxerit,
moechatur. **10** Dicunt ei discipuli eius: Si ita est
causa hominis cum uxore, non expedit nubere. **11**

Qui dixit illis: Non omnes capiunt verbum istud,
sed quibus datum est. 12 Sunt enim eunuchi, qui
de matris utero sic nati sunt: et sunt eunuchi,
qui facti sunt ab hominibus: et sunt eunuchi, qui
seipsos castraverunt propter regnum caelorum.
Qui potest capere capiat. 13 Tunc oblati sunt ei
parvuli, ut manus eis imponeret, et oraret. Discipuli
autem increpabant eos. 14 Iesus vero ait eis: Sinite
parvulos, et nolite eos prohibere ad me venire:
talium est enim regnum caelorum. 15 Et cum
imposuisset eis manus, abiit inde. 16 Et ecce unus
accedens, ait illi: Magister bone, quid boni faciam
ut habeam vitam aeternam? (aiōnios g166) 17 Qui
dixit ei: Quid me interrogas de bono? Unus est
bonus, Deus. Si autem vis ad vitam ingredi, serva
mandata. 18 Dicit illi: Quae? Iesus autem dixit: Non
homicidium facies: Non adulterabis: Non facies
furtum: Non falsum testimonium dices: 19 Honora
patrem tuum, et matrem tuam, et diliges proximum
tuum sicut teipsum. 20 Dicit illi adolescens: Omnia
haec custodivi, quid adhuc mihi deest? 21 Ait illi
Iesus: Si vis perfectus esse, vade, vende omnia quae
habes, et da pauperibus, et habebis thesaurum in
caelo: et veni, sequere me. 22 Cum audisset autem
adolescens verbum, abiit tristis: erat enim habens
multas possessiones. 23 Iesus autem dixit discipulis
suis: Amen dico vobis, quia dives difficile intrabit in
regnum caelorum. 24 Et iterum dico vobis: Facilius
est camelum per foramen acus transire, quam
divitem intrare in regnum caelorum. 25 Auditis
autem his, discipuli mirabantur valde, dicentes:
Quis ergo poterit salvus esse? 26 Aspiciens autem
Iesus, dixit illis: Apud homines hoc impossibile est:
apud Deum autem omnia possibilia sunt. 27 Tunc
respondens Petrus, dixit ei: Ecce nos reliquimus
omnia, et secuti sumus te: quid ergo erit nobis? 28
Iesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos,
qui secuti estis me, in regeneratione cum sederit
filius hominis in sede maiestatis suae, sedebitis et
vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim
tribus Israel. 29 Et omnis, qui reliquerit domum, vel
fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut
uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum,
centuplum accipiet, et vitam aeternam possidebit.
(aiōnios g166) 30 Multi autem erunt primi novissimi,
et novissimi primi.

20 Simile est regnum caelorum homini
patrifamilias, qui exiit primo mane conducere
operarios in vineam suam. 2 Conventione autem
facta cum operariis ex denario diurno, misit eos in
vineam suam. 3 Et egressus circa horam tertiam,
vidit alios stantes in foro otiosos, 4 et dixit illis: Ite
et vos in vineam meam, et quod iustum fuerit dabo
vobis. 5 Illi autem abierunt. Iterum autem exiit
circa sextam et nonam horam: et fecit similiter. 6
Circa undecimam vero exiit, et invenit alios stantes,
et dicit illis: Quid hic statis tota die otiosi? 7 Dicunt
ei: Quia nemo nos conduxit. Dicit illis: Ite et vos in
vineam meam. 8 Cum sero autem factum esset, dicit
dominus vineae procuratori suo: Voca operarios, et
redde illis mercedem incipiens a novissimis usque ad
primos. 9 Cum venissent ergo qui circa undecimam
horam venerant, acceperunt singulos denarios. 10
Venientes autem et primi, arbitrati sunt quod plus
essent accepturi: acceperunt autem et ipsi singulos
denarios. 11 Et accipientes murmurabant adversus
patremfamilias, 12 dicentes: Hi novissimi una hora
fecerunt, et pares illos nobis fecisti, qui portavimus
pondus diei, et aestus. 13 At ille respondens uni
eorum, dixit: Amice non facio tibi iniuriam: nonne
ex denario convenisti mecum? 14 Tolle quod tuum
est, et vade: volo autem et huic novissimo dare sicut
et tibi. 15 Aut non licet mihi quod volo, facere?
an oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?
16 Sic erunt novissimi primi, et primi novissimi.
multi enim sunt vocati, pauci vero electi. 17 Et
ascendens Iesus Ierosolymam, assumpsit duodecim
discipulos secreto, et ait illis: 18 Ecce ascendimus
Ierosolymam, et filius hominis tradetur principibus
sacerdotum, et Scribis, et condemnabunt eum
morte, 19 et tradent eum Gentibus ad illudendum,
et flagellandum, et crucifigendum, et tertia die
resurget. 20 Tunc accessit ad eum mater filiorum
Zebedaei cum filiis suis, adorans et petens aliquid
ab eo. 21 Qui dixit ei: Quid vis? Ait illi: Dic ut sedeant
hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, et unus ad
sinistram in regno tuo. 22 Respondens autem Iesus,
dixit: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem,
quem ego bibiturus sum? Dicunt ei: Possumus. 23 Ait
illis: Calicem quidem meum bibetis: sedere autem
ad dexteram meam vel sinistram non est meum
dare vobis, sed quibus paratum est a Patre meo.
24 Et audientes decem, indignati sunt de duobus
fratribus. 25 Iesus autem vocavit eos ad se, et ait:
Scitis quia principes gentium dominantur eorum:
et qui maiores sunt, potestatem exercent in eos.
26 Non ita erit inter vos: sed quicumque voluerit
inter vos maior fieri, sit vester minister: 27 et qui
voluerit inter vos primus esse, erit vester servus.
28 sicut filius hominis non venit ministrari, sed
ministrare, et dare animam suam, in redemptionem
pro multis. 29 Et egredientibus illis ab Iericho,
secuta est eum turba multa, 30 et ecce duo caeci
sedentes secus viam, audierunt, quia Iesus transiret:
et clamaverunt, dicentes: Domine miserere nostri,

fili David. 31 Turba autem increpabat eos ut
tacerent. At illi magis clamabant, dicentes: Domine,
miserere nostri, fili David. 32 Et stetit Iesus, et
vocavit eos, et ait: Quid vultis ut faciam vobis? 33
Dicunt illi: Domine, ut aperiantur oculi nostri. 34
Misertus autem eorum Iesus, tetigit oculos eorum.
Et confestim viderunt, et secuti sunt eum.

21 Et cum appropinquassent Ierosolymis, et
venissent Bethphage ad Montem oliveti: tunc
Iesus misit duos discipulos, 2 dicens eis: Ite in
castellum, quod contra vos est, et statim invenietis
asinam alligatam, et pullum cum ea: solvite, et
adducite mihi: 3 et si quis vobis aliquid dixerit,
dicite quia Dominus his opus habet: et confestim
dimittet eos. 4 Hoc autem totum factum est,
ut adimpleretur quod dictum est per Prophetam
dicentem: 5 Dicite filiae Sion: Ecce rex tuus venit
tibi mansuetus, sedens super asinam, et pullum
filium subiugalis. 6 Euntes autem discipuli fecerunt
sicut praecepit illis Iesus. 7 Et adduxerunt asinam,
et pullum: et imposuerunt super eos vestimenta
sua, et eum desuper sedere fecerunt. 8 Plurima
autem turba straverunt vestimenta sua in via: alii
autem caedebant ramos de arboribus, et sternebant
in via: 9 turbae autem, quae praecedebant, et
quae sequebantur, clamabant, dicentes: Hosanna
filio David: benedictus, qui venit in nomine
Domini: hosanna in altissimis. 10 Et cum intrasset
Ierosolymam, commota est universa civitas, dicens:
Quis est hic? 11 Populi autem dicebant: Hic est
Iesus propheta a Nazareth Galilaeae. 12 Et intravit
Iesus in templum Dei, et eiiciebat omnes vendentes,
et ementes in templo, et mensas numulariorum,
et cathedras vendentium columbas evertit: 13 et
dicit eis: Scriptum est: Domus mea domus orationis
vocabitur: vos autem fecistis illam speluncam
latronum. 14 Et accesserunt ad eum caeci, et
claudi in templo: et sanavit eos. 15 Videntes autem
principes sacerdotum, et Scribae mirabilia, quae
fecit, et pueros clamantes in templo, et dicentes:
Hosanna filio David: indignati sunt, 16 et dixerunt
ei: Audis quid isti dicunt? Iesus autem dixit eis:
Utique. Numquam legistis: Quia ex ore infantium,
et lactentium perfecisti laudem? 17 Et relictis illis,
abiit foras extra Civitatem in Bethaniam: ibique
mansit. 18 Mane autem revertens in Civitatem,
esuriit. 19 Et videns fici arborem unam secus viam,
venit ad eam: et nihil invenit in ea nisi folia tantum,
et ait illi: Numquam ex te fructus nascatur in
sempiternum. Et arefacta est continuo ficulnea.
(aiōn g165) 20 Et videntes discipuli, mirati sunt,
dicentes: Quomodo continuo aruit? 21 Respondens
autem Iesus, ait eis: Amen dico vobis, si habueritis
fidem, et non haesitaveritis, non solum de ficulnea
facietis, sed et si monti huic dixeritis, Tolle, et
iacta te in mare, fiet. 22 Et omnia quaecumque
petieritis in oratione credentes, accipietis. 23 Et
cum venisset in templum, accesserunt ad eum
docentem, principes sacerdotum, et seniores populi,
dicentes: In qua potestate haec facis? Et quis tibi
dedit hanc potestatem? 24 Respondens Iesus dixit
eis: Interrogabo vos et ego unum sermonem: quem
si dixeritis mihi, et ego vobis dicam in qua potestate
haec facio. 25 Baptismus Ioannis unde erat? e
caelo, an ex hominibus? At illi cogitabant inter se,
dicentes: 26 Si dixerimus, e caelo, dicet nobis: Quare
ergo non credidistis illi? Si autem dixerimus, ex
hominibus, timemus turbam: omnes enim habebant
Ioannem sicut prophetam. 27 Et respondentes Iesu,
dixerunt: Nescimus. Ait illis et ipse: Nec ego dico
vobis in qua potestate haec facio. 28 Quid autem
vobis videtur? Homo quidam habebat duos filios, et
accedens ad primum, dixit: Fili, vade hodie, operare
in vinea mea. 29 Ille autem respondens, ait: Nolo.
Postea autem, poenitentia motus, abiit. 30 Accedens
autem ad alterum, dixit similiter. At ille respondens,
ait: Eo, domine, et non ivit. 31 quis ex duobus fecit
voluntatem patris? Dicunt ei: Primus. Dicit illis
Iesus: Amen dico vobis, quia publicani, et meretrices
praecedent vos in regnum Dei. 32 Venit enim
ad vos Ioannes in via iustitiae, et non credidistis
ei. publicani autem, et meretrices crediderunt ei:
vos autem videntes nec poenitentiam habuistis
postea, ut crederetis ei. 33 Aliam parabolam audite:
Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam,
et sepem circumdedit ei, et fodit in ea torcular,
et aedificavit turrim, et locavit eam agricolis, et
peregre profectus est. 34 Cum autem tempus
fructuum appropinquasset, misit servos suos ad
agricolas, ut acciperent fructus eius. 35 Et agricolae,
apprehensis servis eius, alium ceciderunt, alium
occiderunt, alium vero lapidaverunt. 36 Iterum
misit alios servos plures prioribus, et fecerunt illis
similiter. 37 Novissime autem misit ad eos filium
suum, dicens: Verebuntur forte filium meum. 38
Agricolae autem videntes filium, dixerunt intra
se: Hic est haeres, venite, occidamus eum, et
habebimus hereditatem eius. 39 Et apprehensum
eum eiecerunt extra vineam, et occiderunt. 40 Cum
ergo venerit dominus vineae, quid faciet agricolis
illis? 41 Aiunt illi: Malos male perdet: et vineam
suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum
temporibus suis. 42 Dicit illis Iesus: Numquam
legistis in Scripturis: Lapidem, quem reprobaverunt
aedificantes, hic factus est in caput anguli? A

Domino factum est istud, et est mirabile in oculis
nostris: 43 ideo dico vobis, quia auferetur a vobis
regnum Dei, et dabitur genti facienti fructus eius. 44
Et qui ceciderit super lapidem istum, confringetur:
super quem vero ceciderit, conteret eum. 45 Et
cum audissent principes sacerdotum, et Pharisaei
parabolas eius, cognoverunt quod de ipsis diceret.
46 Et quaerentes eum tenere, timuerunt turbas:
quoniam sicut prophetam eum habebant.

22 Et respondens Iesus, dixit iterum in parabolis
eis, dicens: 2 Simile factum est regnum
caelorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo. 3
Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, et
nolebant venire. 4 Iterum misit alios servos, dicens:
Dicite invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri
mei, et altilia occisa sunt, et omnia parata: venite ad
nuptias. 5 Illi autem neglexerunt: et abierunt, alius
in villam suam, alius vero ad negotiationem suam:
6 reliqui vero tenuerunt servos eius, et contumeliis
affectos occiderunt. 7 Rex autem cum audisset,
iratus est: et missis exercitibus suis, perdidit
homicidas illos, et civitatem illorum succendit. 8
Tunc ait servis suis: Nuptiae quidem paratae sunt,
sed qui invitati erant, non fuerunt digni. 9 ite
ergo ad exitus viarum, et quoscumque inveneritis,
vocate ad nuptias. 10 Et egressi servi eius in vias,
congregaverunt omnes, quos invenerunt, malos et
bonos: et impletae sunt nuptiae discumbentium.
11 Intravit autem rex ut videret discumbentes, et
vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali. 12
Et ait illi: Amice, quomodo huc intrasti non habens
vestem nuptialem? At ille obmutuit. 13 Tunc dicit
rex ministris: Ligatis manibus, et pedibus eius,
mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus,
et stridor dentium. 14 Multi enim sunt vocati,
pauci vero electi. 15 Tunc abeuntes Pharisaei,
consilium inierunt ut caperent eum in sermone.
16 Et mittunt ei discipulos suos cum Herodianis
dicentes: Magister, scimus quia verax es, et viam Dei
in veritate doces, et non est tibi cura de aliquo: non
enim respicis personam hominum: 17 dic ergo nobis
quid tibi videtur, licet censum dare Caesari, an non?
18 Cognita autem Iesus nequitia eorum, ait: Quid
me tentatis hypocritae? 19 ostendite mihi numisma
census. At illi obtulerunt ei denarium. 20 Et ait illis
Iesus: Cuius est imago haec, et superscriptio? 21
Dicunt ei: Caesaris. Tunc ait illis: Reddite ergo quae
sunt Caesaris, Caesari: et quae sunt Dei, Deo. 22 Et
audientes mirati sunt, et relicto eo abierunt. 23 In
illo die accesserunt ad eum Sadducaei, qui dicunt
non esse resurrectionem: et interrogaverunt eum,
24 dicentes: Magister, Moyses dixit: Si quis mortuus
fuerit non habens filium, ut ducat frater eius
uxorem illius, et suscitet semen fratri suo. 25 Erant
autem apud nos septem fratres: et primus, uxore
ducta, defunctus est: et non habens semen, reliquit
uxorem suam fratri suo. 26 Similiter secundus, et
tertius usque ad septimum. 27 Novissime autem
omnium et mulier defuncta est. 28 In resurrectione
ergo cuius erit de septem uxor? omnes enim
habuerunt eam. 29 Respondens autem Iesus, ait
illis: Erratis nescientes Scripturas, neque virtutem
Dei. 30 In resurrectione enim neque nubent, neque
nubentur: sed erunt sicut angeli Dei in caelo. 31 De
resurrectione autem mortuorum non legistis quod
dictum est a Deo dicente vobis: 32 Ego sum Deus
Abraham, et Deus Isaac, et Deus Iacob? Non est Deus
mortuorum, sed viventium. 33 Et audientes turbae,
mirabantur in doctrina eius. 34 Pharisaei autem
audientes quod silentium imposuisset Sadducaeis,
convenerunt in unum: 35 et interrogavit eum unus
ex eis legis doctor, tentans eum: 36 Magister, quod
est mandatum magnum in lege? 37 Ait illi Iesus:
Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et
in tota anima tua, et in tota mente tua. 38 Hoc est
maximum, et primum mandatum. 39 Secundum
autem simile est huic: Diliges proximum tuum,
sicut teipsum. 40 In his duobus mandatis universa
lex pendet, et prophetae. 41 Congregatis autem
Pharisaeis, interrogavit eos Iesus, 42 dicens: Quid
vobis videtur de Christo? cuius filius est? Dicunt ei:
David. 43 Ait illis: Quomodo ergo David in spiritu
vocat eum Dominum, dicens: 44 Dixit Dominus
Domino meo: sede a dextris meis, donec ponam
inimicos tuos scabellum pedum tuorum? 45 Si ergo
David vocat eum Dominum, quomodo filius eius
est? 46 et nemo poterat ei respondere verbum:
neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius
interrogare.

23 Tunc Iesus locutus est ad turbas, et ad
discipulos suos, 2 dicens: Super cathedram
Moysi sederunt Scribae, et Pharisaei. 3 Omnia
ergo quaecumque dixerint vobis, servate, et facite:
secundum opera vero eorum nolite facere: dicunt
enim, et non faciunt. 4 Alligant enim onera gravia,
et importabilia, et imponunt in humeros hominum:
digito autem suo nolunt ea movere. 5 Omnia
vero opera sua faciunt ut videantur ab hominibus:
dilatant enim phylacteria sua, et magnificant
fimbrias. 6 Amant autem primos recubitus in
coenis, et primas cathedras in synagogis, 7 et
salutationes in foro, et vocari ab hominibus Rabbi.
8 Vos autem nolite vocari Rabbi. unus est enim
Magister vester, omnes autem vos fratres estis. 9

Et patrem nolite vocare vobis super terram: unus
est enim Pater vester, qui in caelis est. 10 Nec
vocemini magistri: quia Magister vester unus est,
Christus. 11 Qui maior est vestrum, erit minister
vester. 12 Qui autem se exaltaverit, humiliabitur:
et qui se humiliaverit, exaltabitur. 13 Vae autem
vobis Scribae, et Pharisaei hypocritae: quia clauditis
regnum caelorum ante homines. vos enim non
intratis, nec introeuntes sinitis intrare. 14 Vae vobis
Scribae, et Pharisaei hypocritae: quia comeditis
domos viduarum, orationes longas orantes: propter
hoc amplius accipietis iudicium. 15 Vae vobis
Scribae, et Pharisaei hypocritae: quia circuitis mare,
et aridam, ut faciatis unum proselytum: et cum
fuerit factus, facitis eum filium gehennae duplo
quam vos. (Geenna g1067) 16 Vae vobis duces caeci,
qui dicitis: Quicumque iuraverit per templum, nihil
est: qui autem iuraverit in auro templi, debet. 17
Stulti et caeci: Quid enim maius est, aurum, an
templum, quod sanctificat aurum? 18 Et quicumque
iuraverit in altari, nihil est: quicumque autem
iuraverit in dono, quod est super illud, debet. 19
Caeci: quid enim maius est, donum, an altare, quod
sanctificat donum? 20 Qui ergo iurat in altari, iurat
in eo, et in omnibus quae super illud sunt. 21 et
quicumque iuraverit in templo, iurat in illo, et in
eo, qui habitat in ipso: 22 et qui iurat in caelo,
iurat in throno Dei, et in eo, qui sedet super eum.
23 Vae vobis Scribae, et Pharisaei hypocritae: qui
decimatis mentham, et anethum, et cyminum, et
reliquistis quae graviora sunt legis, iudicium, et
misericordiam, et fidem. haec oportuit facere, et illa
non omittere. 24 Duces caeci, excolantes culicem,
camelum autem glutientes. 25 Vae vobis Scribae, et
Pharisaei hypochritae, qui mundatis quod deforis
est calicis, et paropsidis: intus autem pleni estis
rapina, et immunditia. 26 Pharisaee caece, munda
prius quod intus est calicis, et paropsidis, ut fiat id,
quod deforis est, mundum. 27 Vae vobis Scribae, et
Pharisaei hypocritae: quia similes estis sepulchris
dealbatis, quae aforis parent hominibus speciosa,
intus vero pleni sunt ossibus mortuorum, et omni
spurcitia. 28 sic et vos aforis quidem paretis
hominibus iusti: intus autem pleni estis hypocrisi,
et iniquitate. 29 Vae vobis Scribae, et Pharisaei
hypocritae, qui aedificatis sepulchra prophetarum,
et ornatis monumenta iustorum, 30 et dicitis:
Si fuissemus in diebus patrum nostrorum, non
essemus socii eorum in sanguine prophetarum.
31 itaque testimonio estis vobismetipsis, quia filii
estis eorum, qui prophetas occiderunt. 32 Et vos
implete mensuram patrum vestrorum. 33 Serpentes
genimina viperarum, quomodo fugietis a iudicio
gehennae? (Geenna g1067) 34 Ideo ecce ego mitto ad
vos prophetas, et sapientes, et scribas, et ex illis
occidetis, et crucifigetis, et ex eis flagellabitis in
synagogis vestris, et persequemini de civitate in
civitatem: 35 ut veniat super vos omnis sanguis
iustus, qui effusus est super terram, a sanguine
Abel iusti usque ad sanguinem Zachariae, filii
Barachiae, quem occidistis inter templum et altare.
36 Amen dico vobis, venient haec omnia super
generationem istam. 37 Ierusalem Ierusalem, quae
occidis prophetas, et lapidas eos, qui ad te missi sunt,
quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum
gallina congregat pullos suos sub alas, et noluisti?
38 Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. 39
Dico enim vobis, non me videbitis amodo, donec
dicatis: Benedictus, qui venit in nomine Domini.

24 Et egressus Iesus de templo, ibat. Et
accesserunt discipuli eius, ut ostenderent ei
aedificationes templi. 2 Ipse autem respondens
dixit illis: Videtis haec omnia? Amen dico vobis,
non relinquetur hic lapis super lapidem, qui non
destruatur. 3 Sedente autem eo super Montem
oliveti, accesserunt ad eum discipuli secreto,
dicentes: Dic nobis, quando haec erunt? et quod
signum adventus tui, et consummationis saeculi?
(aiōn g165) 4 Et respondens Iesus, dixit eis: Videte
ne quis vos seducat. 5 multi enim venient in
nomine meo, dicentes: Ego sum Christus: et multos
seducent. 6 Audituri enim estis proelia, et opiniones
proeliorum. Videte ne turbemini. oportet enim
haec fieri, sed nondum est finis. 7 consurget enim
gens in gentem, et regnum in regnum, et erunt
pestilentiae, et fames, et terraemotus per loca. 8
haec autem omnia initia sunt dolorum. 9 Tunc
tradent vos in tribulationem, et occident vos: et
eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum.
10 Et tunc scandalizabuntur multi, et invicem
tradent, et odio habebunt invicem. 11 Et multi
pseudoprophetae surgent, et seducent multos. 12 Et
quoniam abundabit iniquitas, refrigescet charitas
multorum. 13 qui autem perseveraverit usque in
finem, hic salvus erit. 14 Et praedicabitur hoc
Evangelium regni in universo orbe, in testimonium
omnibus gentibus: et tunc veniet consummatio. 15
Cum ergo videritis abominationem desolationis,
quae dicta est a Daniele propheta, stantem in loco
sancto, qui legit, intelligat: 16 tunc qui in Iudaea
sunt, fugiant ad montes: 17 et qui in tecto, non
descendat tollere aliquid de domo sua: 18 et qui
in agro, non revertatur tollere tunicam suam. 19
Vae autem praegnantibus, et nutrientibus in illis
diebus. 20 Orate autem ut non fiat fuga vestra in

hieme, vel sabbato. 21 erit enim tunc tribulatio
magna, qualis non fuit ab initio mundi usque modo,
neque fiet. 22 Et nisi breviati fuissent dies illi,
non fieret salva omnis caro: sed propter electos
breviabuntur dies illi. 23 Tunc si quis vobis dixerit:
Ecce hic est Christus, aut illic: nolite credere. 24
Surgent enim pseudochristi, et pseudoprophetae: et
dabunt signa magna, et prodigia, ita ut in errorem
inducantur (si fieri potest) etiam electi. 25 Ecce
praedixi vobis. 26 Si ergo dixerint vobis, Ecce in
deserto est, nolite exire: ecce in penetralibus, nolite
credere. 27 Sicut enim fulgur exit ab Oriente, et
paret usque in Occidentem: ita erit et adventus
Filii hominis. 28 Ubicumque fuerit corpus, illic
congregabuntur et aquilae. 29 Statim autem post
tribulationem dierum illorum sol obscurabitur, et
luna non dabit lumen suum, et stellae cadent de
caelo, et virtutes caelorum commovebuntur: 30
et tunc parebit signum Filii hominis in caelo: et
tunc plangent omnes tribus terrae: et videbunt
Filium hominis venientem in nubibus caeli cum
virtute multa, et maiestate. 31 Et mittet angelos
suos cum tuba, et voce magna: et congregabunt
electos eius a quattuor ventis, a summis caelorum
usque ad terminos eorum. 32 Ab arbore autem
fici discite parabolam: cum iam ramus eius tener
fuerit, et folia nata, scitis quia prope est aestas: 33
ita et vos cum videritis haec omnia, scitote quia
prope est in ianuis. 34 Amen dico vobis, quia non
praeteribit generatio haec, donec omnia haec fiant.
35 Caelum, et terra transibunt, verba autem mea
non praeteribunt. 36 De die autem illa, et hora
nemo scit, neque angeli caelorum, nisi solus Pater.
37 Sicut autem in diebus Noe, ita erit et adventus
Filii hominis. 38 sicut enim erant in diebus ante
diluvium comedentes et bibentes, nubentes et
nuptum tradentes, usque ad eum diem, quo intravit
Noe in arcam, 39 et non cognoverunt donec venit
diluvium, et tulit omnes: ita erit et adventus Filii
hominis. 40 Tunc duo erunt in agro: unus assumetur,
et unus relinquetur. 41 duae molentes in mola: una
assumetur, et una relinquetur. 42 Duo in lecto, unus
assumetur, et unus relinquetur. Vigilate ergo, quia
nescitis qua hora Dominus vester venturus sit. 43
Illud autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias
qua hora fur venturus esset, vigilaret utique, et
non sineret perfodi domum suam. 44 Ideo et vos
estote parati: quia qua nescitis hora Filius hominis
venturus est. 45 Quis, putas, est fidelis servus,
et prudens, quem constituit dominus suus super
familiam suam, ut det illis cibum in tempore? 46
Beatus ille servus, quem cum venerit dominus
eius, invenerit sic facientem. 47 amen dico vobis,
quoniam super omnia bona sua constituet eum.
48 Si autem dixerit malus servus ille in corde suo:
Moram fecit dominus meus venire: 49 et coeperit
percutere conservos suos, manducet autem, et bibat
cum ebriosis: 50 veniet dominus servi illius in die,
qua non sperat, et hora, qua ignorat: 51 et dividet
eum, partemque eius ponet cum hypocritis. illic
erit fletus, et stridor dentium.

25 Tunc simile erit regnum caelorum decem
virginibus: quae accipientes lampades suas
exierunt obviam sponso, et sponsae. 2 Quinque
autem ex eis erant fatuae, et quinque prudentes:
3 sed quinque fatuae, acceptis lampadibus, non
sumpserunt oleum secum: 4 prudentes vero
acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus.
5 Moram autem faciente sponso, dormitaverunt
omnes et dormierunt. 6 Media autem nocte
clamor factus est: Ecce sponsus venit, exite obviam
ei. 7 Tunc surrexerunt omnes virgines illae,
et ornaverunt lampades suas. 8 Fatuae autem
sapientibus dixerunt: Date nobis de oleo vestro: quia
lampades nostrae extinguuntur. 9 Responderunt
prudentes, dicentes: Ne forte non sufficiat nobis,
et vobis, ite potius ad vendentes, et emite vobis.
10 Dum autem irent emere, venit sponsus: et quae
paratae erant, intraverunt cum eo ad nuptias,
et clausa est ianua. 11 Novissime vero veniunt
et reliquae virgines, dicentes: Domine, domine,
aperi nobis. 12 At ille respondens, ait: Amen dico
vobis, nescio vos. 13 Vigilate itaque, quia nescitis
diem, neque horam. 14 Sicut enim homo peregre
proficiscens, vocavit servos suos, et tradidit illis
bona sua. 15 Et uni dedit quinque talenta, alii autem
duo, alii vero unum, unicuique secundum propriam
virtutem, et profectus est statim. 16 Abiit autem
qui quinque talenta acceperat, et operatus est in
eis, et lucratus est alia quinque. 17 Similiter et
qui duo acceperat, lucratus est alia duo. 18 Qui
autem unum acceperat, abiens fodit in terram, et
abscondit pecuniam domini sui. 19 Post multum
vero temporis venit dominus servorum illorum,
et posuit rationem cum eis. 20 Et accedens qui
quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque
talenta, dicens: Domine, quinque talenta tradidisti
mihi, ecce alia quinque superlucratus sum. 21 Ait illi
dominus eius: Euge serve bone, et fidelis, quia super
pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra
in gaudium domini tui. 22 Accessit autem et qui
duo talenta acceperat, et ait: Domine, duo talenta
tradidisti mihi, ecce alia duo lucratus sum. 23 Ait illi
dominus eius: Euge serve bone, et fidelis, quia super
pauca fuisti fidelis, super multa te constituam,

intra in gaudium domini tui. 24 Accedens autem
et qui unum talentum acceperat, ait: Domine, scio
quia homo durus es, metis ubi non seminasti, et
congregas ubi non sparsisti: 25 et timens abii, et
abscondi talentum tuum in terra: ecce habes quod
tuum est. 26 Respondens autem dominus eius, dixit
ei: Serve male, et piger, sciebas quia meto ubi non
semino, et congrego ubi non sparsi: 27 oportuit
ergo te committere pecuniam meam numulariis,
ut veniens ego recepissem utique quod meum est
cum usura. 28 Tollite itaque ab eo talentum, et
date ei, qui habet decem talenta. 29 omni enim
habenti dabitur, et abundabit: ei autem, qui non
habet, et quod videtur habere, auferetur ab eo. 30
Et inutilem servum eiicite in tenebras exteriores:
illic erit fletus, et stridor dentium. 31 Cum autem
venerit Filius hominis in maiestate sua, et omnes
angeli eius cum eo, tunc sedebit super sedem
maiestatis suae: 32 et congregabuntur ante eum
omnes gentes, et separabit eos ab invicem, sicut
pastor segregat oves ab hoedis: 33 et statuet oves
quidem a dextris suis, hoedos autem a sinistris.
34 Tunc dicet rex his, qui a dextris eius erunt:
Venite benedicti Patris mei, possidete paratum
vobis regnum a constitutione mundi. 35 esurivi
enim, et dedistis mihi manducare: sitivi, et dedistis
mihi bibere: hospes eram, et collegistis me: 36
nudus, et cooperuistis me: infirmus, et visitastis
me: in carcere eram, et venistis ad me. 37 Tunc
respondebunt ei iusti, dicentes: Domine, quando
te vidimus esurientem, et pavimus te: sitientem,
et dedimus tibi potum? 38 quando autem te
vidimus hospitem, et collegimus te: aut nudum,
et cooperuimus te? 39 aut quando te vidimus
infirmum: aut in carcere, et venimus ad te? 40
Et respondens rex, dicet illis: Amen dico vobis,
quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis,
mihi fecistis. 41 Tunc dicet et his, qui a sinistris
erunt: Discedite a me maledicti in ignem aeternum,
qui paratus est diabolo, et angelis eius. (aiōnios g166)
42 esurivi enim, et non dedistis mihi manducare:
sitivi, et non desistis mihi potum: 43 hospes eram,
et non collegistis me: nudus, et non cooperuistis
me: infirmus, et in carcere, et non visitastis me. 44
Tunc respondebunt ei et ipsi, dicentes: Domine,
quando te vidimus esurientem, aut sitientem, aut
hospitem, aut nudum, aut infirmum, aut in carcere,
et non ministravimus tibi? 45 Tunc respondebit
illis dicens: Amen dico vobis: Quamdiu non fecistis
uni de minoribus his, nec mihi fecistis. 46 Et ibunt
hi in supplicium aeternum: iusti autem in vitam
aeternam. (aiōnios g166)

26 Et factum est: cum consummasset Iesus
sermones hos omnes, dixit discipulis suis: 2
Scitis quia post biduum Pascha fiet, et Filius hominis
tradetur ut crucifigatur. 3 Tunc congregati sunt
principes sacerdotum, et seniores populi in atrium
principis sacerdotum, qui dicebatur Caiphas: 4
et consilium fecerunt ut Iesum dolo tenerent, et
occiderent. 5 Dicebant autem: Non in die festo,
ne forte tumultus fieret in populo. 6 Cum autem
Iesus esset in Bethania in domo Simonis leprosi, 7
accessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti
pretiosi, et effudit super caput ipsius recumbentis. 8
Videntes autem discipuli, indignati sunt dicentes: Ut
quid perditio haec? 9 potuit enim istud venundari
multo, et dari pauperibus. 10 Sciens autem Iesus,
ait illis: Quid molesti estis huic mulieri? opus
enim bonum operata est in me. 11 nam semper
pauperes habebitis vobiscum: me autem non semper
habebitis. 12 Mittens enim haec unguentum hoc
in corpus meum: ad sepeliendum me fecit. 13
Amen dico vobis, ubicumque praedicatum fuerit
hoc evangelium in toto mundo, dicetur et quod
haec fecit in memoriam eius. 14 Tunc abiit unus
de duodecim, qui dicebatur Iudas Iscariotes, ad
principes sacerdotum: 15 et ait illis: Quid vultis mihi
dare, et ego vobis eum tradam? At illi constituerunt
ei triginta argenteos. 16 Et exinde quaerebat
opportunitatem ut eum traderet. 17 Prima autem
die Azymorum accesserunt discipuli ad Iesum,
dicentes: Ubi vis paremus tibi comedere Pascha?
18 At Iesus dixit: Ite in civitatem ad quendam,
et dicite ei: Magister dicit: Tempus meum prope
est, apud te facio Pascha cum discipulis meis. 19
Et fecerunt discipuli sicut constituit illis Iesus,
et paraverunt Pascha. 20 Vespere autem facto,
discumbebat cum duodecim discipulis suis. 21
Et edentibus illis, dixit: Amen dico vobis, quia
unus vestrum me traditurus est. 22 Et contristati
valde, coeperunt singuli dicere: Numquid ego sum
Domine? 23 At ipse respondens, ait: Qui intingit
mecum manum in paropside, hic me tradet. 24
Filius quidem hominis vadit, sicut scriptum est de
illo: vae autem homini illi, per quem Filius hominis
tradetur: bonum erat ei, si natus non fuisset homo
ille. 25 Respondens autem Iudas, qui tradidit eum,
dixit: Numquid ego sum Rabbi? Ait illi: Tu dixisti.
26 Coenantibus autem eis, accepit Iesus panem,
et benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, et
ait: Accipite, et comedite: hoc est corpus meum.
27 Et accipiens calicem gratias egit: et dedit illis,
dicens: Bibite ex hoc omnes. 28 Hic est enim sanguis
meus novi testamenti, qui pro multis effundetur
in remissionem peccatorum. 29 Dico autem vobis:

non bibam amodo de hoc genimine vitis usque in
diem illum, cum illud bibam vobiscum novum in
regno Patris mei. **30** Et hymno dicto, exierunt in
Montem oliveti. **31** Tunc dicit illis Iesus: Omnes vos
scandalum patiemini in me, in ista nocte. Scriptum
est enim: Percutiam pastorem, et dispergentur oves
gregis. **32** Postquam autem resurrexero, praecedam
vos in Galilaeam. **33** Respondens autem Petrus,
ait illi: Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego
numquam scandalizabor. **34** Ait illi Iesus: Amen
dico tibi, quia in hac nocte, antequam gallus cantet,
ter me negabis. **35** Ait illi Petrus: Etiamsi oportuerit
me mori tecum, non te negabo. Similiter et omnes
discipuli dixerunt. **36** Tunc venit Iesus cum illis in
villam, quae dicitur Gethsemani, et dixit discipulis
suis: Sedete hic donec vadam illuc, et orem. **37** Et
assumpto Petro, et duobus filiis Zebedaei, coepit
contristari et moestus esse. **38** Tunc ait illis: Tristis
est anima mea usque ad mortem: sustinete hic, et
vigilate mecum. **39** Et progressus pusillum, procidit
in faciem suam, orans, et dicens: Pater mi, si
possibile est, transeat a me calix iste. verumtamen
non sicut ego volo, sed sicut tu. **40** Et venit ad
discipulos suos, et invenit eos dormientes, et dicit
Petro: Sic non potuistis una hora vigilare mecum.
41 Vigilate, et orate ut non intretis in tentationem.
Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.
42 Iterum secundo abiit, et oravit, dicens: Pater
mi, si non potest hic calix transire nisi bibam
illum, fiat voluntas tua. **43** Et venit iterum, et
invenit eos dormientes: erant enim oculi eorum
gravati. **44** Et relictis illis, iterum abiit, et oravit
tertio, eumdem sermonem dicens. **45** Tunc venit
ad discipulos suos, et dicit illis: Dormite iam, et
requiescite: ecce appropinquavit hora, et Filius
hominis tradetur in manus peccatorum. **46** Surgite
eamus: ecce appropinquavit qui me tradet. **47** Adhuc
eo loquente, ecce Iudas unus de duodecim venit, et
cum eo turba multa cum gladiis, et fustibus, missi a
principibus sacerdotum, et senioribus populi. **48**
Qui autem tradidit eum, dedit illis signum, dicens:
Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum.
49 Et confestim accedens ad Iesum, dixit: Ave Rabbi.
Et osculatus est eum. **50** Dixitque illi Iesus: Amice, ad
quid venisti? Tunc accesserunt, et manus iniecerunt
in Iesum, et tenuerunt eum. **51** Et ecce unus ex
his, qui erant cum Iesu, extendens manum, exemit
gladium suum, et percutiens servum principis
sacerdotum amputavit auriculam eius. **52** Tunc
ait illi Iesus: Converte gladium tuum in locum
suum. omnes enim, qui acceperint gladium, gladio
peribunt. **53** An putas, quia non possum rogare
patrem meum, et exhibebit mihi modo plusquam
duodecim legiones angelorum? **54** Quomodo ergo
implebuntur Scripturae, quia sic oportet fieri? **55** In
illa hora dixit Iesus turbis: Tamquam ad latronem
existis cum gladiis, et fustibus comprehendere me:
quotidie apud vos sedebam docens in templo, et
non me tenuistis. **56** Hoc autem totum factum est,
ut adimplerentur Scripturae prophetarum. Tunc
discipuli omnes, relicto eo, fugerunt. **57** At illi
tenentes Iesum, duxerunt ad Caipham principem
sacerdotum, ubi Scribae et seniores convenerant.
58 Petrus autem sequebatur eum a longe, usque in
atrium principis sacerdotum. Et ingressus intro,
sedebat cum ministris, ut videret finem. **59** Principes
autem sacerdotum, et omne concilium quaerebant
falsum testimonium contra Iesum, ut eum morti
traderent: **60** et non invenerunt, cum multi falsi
testes accessissent. Novissime autem venerunt
duo falsi testes, **61** et dixerunt: Hic dixit: Possum
destruere templum Dei, et post triduum reaedificare
illud. **62** Et surgens princeps sacerdotum, ait
illi: Nihil respondes ad ea, quae isti adversum te
testificantur? **63** Iesus autem tacebat. Et princeps
sacerdotum ait illi: Adiuro te per Deum vivum,
ut dicas nobis si tu es Christus filius Dei. **64**
Dicit illi Iesus: Tu dixisti. verumtamen dico vobis,
amodo videbitis filium hominis sedentem a dextris
virtutis Dei, et venientem in nubibus caeli. **65** Tunc
princeps sacerdotum scidit vestimenta sua, dicens:
Blasphemavit: quid adhuc egemus testibus? ecce
nunc audistis blasphemiam: **66** quid vobis videtur?
At illi respondentes dixerunt: Reus est mortis.
67 Tunc expuerunt in faciem eius, et colaphis
eum ceciderunt, alii autem palmas in faciem eius
dederunt, **68** dicentes: Prophetiza nobis Christe,
quis est qui te percussit? **69** Petrus vero sedebat
foris in atrio: et accessit ad eum una ancilla, dicens:
Et tu cum Iesu Galilaeo eras. **70** At ille negavit coram
omnibus, dicens: Nescio quid dicis. **71** Exeunte
autem illo ianuam, vidit eum alia ancilla, et ait his,
qui erant ibi: Et hic erat cum Iesu Nazareno. **72**
Et iterum negavit cum iuramento: Quia non novi
hominem. **73** Et post pusillum accesserunt qui
stabant, et dixerunt Petro: Vere et tu ex illis es: nam
et loquela tua manifestum te facit. **74** Tunc coepit
detestari, et iurare quia non novisset hominem. Et
continuo gallus cantavit. **75** Et recordatus est Petrus
verbi Iesu, quod dixerat: Prius quam gallus cantet,
ter me negabis. Et egressus foras, flevit amare.

27 Mane autem facto, consilium inierunt omnes
principes sacerdotum, et seniores populi
adversus Iesum, ut eum morti traderent. **2** Et
vinctum adduxerunt eum, et tradiderunt Pontio

Pilato praesidi. 3 Tunc videns Iudas, qui eum
tradidit, quod damnatus esset; poenitentia ductus,
retulit triginta argenteos principibus sacerdotum,
et senioribus, 4 dicens: Peccavi, tradens sanguinem
iustum. At illi dixerunt: Quid ad nos? tu videris. 5
Et proiectis argenteis in templo, recessit: et abiens
laqueo se suspendit. 6 Principes autem sacerdotum,
acceptis argenteis, dixerunt: Non licet eos mittere
in corbonam: quia pretium sanguinis est. 7 Consilio
autem inito, emerunt ex illis agrum figuli, in
sepulturam peregrinorum. 8 Propter hoc vocatus est
ager ille, Haceldama, hoc est, ager sanguinis, usque
in hodiernum diem. 9 Tunc impletum est quod
dictum est per Ieremiam prophetam, dicentem: Et
acceperunt triginta argenteos pretium appretiati,
quem appretiaverunt a filiis Israel: 10 et dederunt
eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dominus.
11 Iesus autem stetit ante praesidem, et interrogavit
eum praeses, dicens: Tu es Rex Iudaeorum? Dicit illi
Iesus: Tu dicis. 12 Et cum accusaretur a principibus
sacerdotum, et senioribus, nihil respondit. 13 Tunc
dicit illi Pilatus: Non audis quanta adversum te
dicunt testimonia? 14 Et non respondit ei ad ullum
verbum, ita ut miraretur praeses vehementer. 15
Per diem autem sollemnem consueverat praeses
populo dimittere unum vinctum, quem voluissent.
16 habebat autem tunc vinctum insignem, qui
dicebatur Barrabas. 17 Congregatis ergo illis, dixit
Pilatus: Quem vultis dimittam vobis: Barabbam,
an Iesum, qui dicitur Christus? 18 Sciebat enim
quod per invidiam tradidissent eum. 19 Sedente
autem illo pro tribunali, misit ad eum uxor eius,
dicens: Nihil tibi, et iusto illi. multa enim passa
sum hodie per visum propter eum. 20 Principes
autem sacerdotum, et seniores persuaserunt populis
ut peterent Barabbam, Iesum vero perderent.
21 Respondens autem praeses, ait illis: Quem
vultis vobis de duobus dimitti? At illi dixerunt:
Barabbam. 22 Dicit illis Pilatus: Quid igitur faciam
de Iesu, qui dicitur Christus: 23 Dicunt omnes:
Crucifigatur. Ait illis praeses: Quid enim mali fecit?
At illi magis clamabant dicentes: Crucifigatur.
24 Videns autem Pilatus quia nihil proficeret,
sed magis tumultus fieret: accepta aqua, lavit
manus coram populo, dicens: Innocens ego sum
a sanguine iusti huius: vos videritis. 25 Et
respondens universus populus, dixit: Sanguis eius
super nos, et super filios nostros. 26 Tunc dimisit
illis Barabbam: Iesum autem flagellatum tradidit
eis ut crucifigeretur. 27 Tunc milites praesidis
suscipientes Iesum in praetorium, congregaverunt
ad eum universam cohortem: 28 et exuentes eum,
chlamydem coccineam circumdederunt ei, 29 et
plectentes coronam de spinis, posuerunt super
caput eius, et arundinem in dextera eius. Et genu
flexo ante eum, illudebant ei, dicentes: Ave rex
Iudaeorum. 30 Et expuentes in eum, acceperunt
arundinem, et percutiebant caput eius. 31 Et
postquam illuserunt ei, exuerunt eum chlamyde, et
induerunt eum vestimentis eius, et duxerunt eum
ut crucifigerent. 32 Exeuntes autem invenerunt
hominem Cyrenaeum, nomine Simonem: hunc
angariaverunt ut tolleret crucem eius. 33 Et
venerunt in locum, qui dicitur Golgotha, quod est
Calvariae locus. 34 Et dederunt ei vinum bibere
cum felle mistum. Et cum gustasset, noluit bibere.
35 Postquam autem crucifixerunt eum, diviserunt
vestimenta eius, sortem mittentes: 36 Et sedentes
servabant eum. 37 Et imposuerunt super caput
eius causam ipsius scriptam: HIC EST IESUS REX
IUDAeORUM. 38 Tunc crucifixi sunt cum eo duo
latrones: unus a dextris, et unus a sinistris. 39
Praetereuntes autem blasphemabant eum moventes
capita sua, 40 et dicentes: Vah qui destruis templum
Dei, et in triduo illud reaedificas: salva temetipsum:
si filius Dei es, descende de cruce. 41 Similiter et
principes sacerdotum illudentes cum Scribis, et
senioribus dicebant: 42 Alios salvos fecit, seipsum
non potest salvum facere: si rex Israel est, descendat
nunc de cruce, et credimus ei: 43 confidit in
Deo: liberet nunc eum, si vult: dixit enim: Quia
filius Dei sum. 44 Idipsum autem et latrones, qui
crucifixi erant cum eo, improperabant ei. 45 A sexta
autem hora tenebrae factae sunt super universam
terram usque ad horam nonam. 46 Et circa horam
nonam clamavit Iesus voce magna, dicens: Eli,
Eli, lammasabacthani? hoc est: Deus meus, Deus
meus ut quid dereliquisti me? 47 Quidam autem
illic stantes, et audientes, dicebant: Eliam vocat
iste. 48 Et continuo currens unus ex eis acceptam
spongiam implevit aceto, et imposuit arundini,
et dabat ei bibere. 49 Ceteri vero dicebant: Sine
videamus an veniat Elias liberans eum. 50 Iesus
autem iterum clamans voce magna, emisit spiritum.
51 Et ecce velum templi scissum est in duas partes a
summo usque deorsum. et terra mota est, et petrae
scissae sunt, 52 et monumenta aperta sunt: et multa
corpora sanctorum, qui dormierant, surrexerunt.
53 Et exeuntes de monumentis post resurrectionem
eius, venerunt in sanctam civitatem, et apparuerunt
multis. 54 Centurio autem, et qui cum eo erant,
custodientes Iesum, viso terraemotu et his, quae
fiebant, timuerunt valde, dicentes: Vere Filius Dei
erat iste. 55 Erant autem ibi mulieres multae
a longe, quae secutae erant Iesum a Galilaea,
ministrantes ei: 56 inter quas erat Maria Magdalene,

et Maria Iacobi, et Ioseph mater, et mater filiorum
Zebedaei. 57 Cum autem sero factum esset, venit
quidam homo dives ab Arimathia, nomine Ioseph,
qui et ipse discipulus erat Iesu. 58 hic accessit
ad Pilatum, et petiit corpus Iesu. Tunc Pilatus
iussit reddi corpus. 59 Et accepto corpore, Ioseph
involvit illud in sindone munda. 60 et posuit illud
in monumento suo novo, quod exciderat in petra.
Et advolvit saxum magnum ad ostium monumenti,
et abiit. 61 Erant autem ibi Maria Magdalene, et
altera Maria, sedentes contra sepulchrum. 62 Altera
autem die, quae est post Parasceven, convenerunt
principes sacerdotum et Pharisaei ad Pilatum, 63
dicentes: Domine, recordati sumus, quia seductor
ille dixit adhuc vivens: Post tres dies resurgam.
64 Iube ergo custodiri sepulchrum usque in diem
tertium: ne forte veniant discipuli eius, et furentur
eum, et dicant plebi: Surrexit a mortuis: et erit
novissimus error peior priore. 65 Ait illis Pilatus:
Habetis custodiam, ite, custodite sicut scitis. 66 Illi
autem abeuntes, munierunt sepulchrum, signantes
lapidem, cum custodibus.

28 Vespere autem sabbati, quae lucescit in prima
sabbati, venit Maria Magdalene, et altera
Maria videre sepulchrum. 2 Et ecce terraemotus
factus est magnus. Angelus enim Domini descendit
de caelo: et accedens revolvit lapidem, et sedebat
super eum: 3 erat autem aspectus eius sicut
fulgur: et vestimenta eius sicut nix. 4 Prae timore
autem eius exterriti sunt custodes, et facti sunt
velut mortui. 5 Respondens autem angelus dixit
mulieribus: Nolite timere vos: scio enim, quod
Iesum, qui crucifixus est, quaeritis. 6 non est hic:
surrexit enim, sicut dixit. venite, et videte locum,
ubi positus erat Dominus. 7 Et cito euntes, dicite
discipulis eius quia surrexit: et ecce praecedet vos
in Galilaeam: ibi eum videbitis. ecce praedixi vobis.
8 Et exierunt cito de monumento cum timore, et
gaudio magno, currentes nunciare discipulis eius. 9
Et ecce Iesus occurrit illis, dicens: Avete. Illae autem
accesserunt, et tenuerunt pedes eius, et adoraverunt
eum. 10 Tunc ait illis Iesus: Nolite timere. ite,
nunciare fratribus meis ut eant in Galilaeam, ibi me
videbunt. 11 Quae cum abiissent, ecce quidam de
custodibus venerunt in civitatem, et nunciaverunt
principibus sacerdotum omnia, quae facta fuerant.
12 Et congregati cum senioribus consilio accepto,
pecuniam copiosam dederunt militibus, 13 dicentes:
Dicite quia discipuli eius nocte venerunt, et furati
sunt eum, nobis dormientibus. 14 Et si hoc auditum
fuerit a praeside, nos suadebimus ei, et securos vos
faciemus. 15 At illi accepta pecunia, fecerunt sicut
erant edocti. Et divulgatum est verbum istud apud
Iudaeos, usque in hodiernum diem. 16 Undecim
autem discipuli abierunt in Galilaeam in montem,
ubi constituerat illis Iesus. 17 Et videntes eum
adoraverunt: quidam autem dubitaverunt. 18 Et
accedens Iesus locutus est eis, dicens: Data est mihi
omnis potestas in caelo, et in terra. 19 euntes ergo
docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine
Patris, et Filii, et Spiritus sancti: 20 docentes eos
servare omnia quaecumque mandavi vobis: et
ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad
consummationem saeculi. (aiōn g165)

Marcum

1 Initium Evangelii Iesu Christi, Filii Dei. **2** Sicut scriptum est in Isaia propheta: Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam, qui praeparabit viam tuam ante te. **3** Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini, rectas facite semitas eius. **4** Fuit Ioannes in deserto baptizans, et praedicans baptismum poenitentiae in remissionem peccatorum. **5** Et egrediebatur ad eum omnis Iudaeae regio, et Ierosolymitae universi, et baptizabantur ab illo in Iordanis flumine, confitentes peccata sua. **6** Et erat Ioannes vestitus pilis camelorum, et zona pellicea circa lumbos eius, et locustas, et mel silvestre edebat. **7** Et praedicabat dicens: veniet fortior post me: cuius non sum dignus procumbens solvere corrigiam calceamentorum eius. **8** Ego baptizavi vos aqua, ille vero baptizabit vos Spiritu sancto. **9** Et factum est: in diebus illis venit Iesus a Nazareth Galileae: et baptizatus est a Ioanne in Iordane. **10** Et statim ascendens de aqua, vidit caelos apertos, et Spiritum Sanctum tamquam columbam descendentem, et manentem in ipso. **11** Et vox facta est de caelis: Tu es Filius meus dilectus, in te complacui. **12** Et statim Spiritus expulit eum in desertum. **13** Et erat in deserto quadraginta diebus, et quadraginta noctibus: et tentabatur a satana: eratque cum bestiis, et angeli ministrabant illi. **14** Postquam autem traditus est Ioannes, venit Iesus in Galilaeam, praedicans Evangelium regni Dei, **15** et dicens: Quoniam impletum est tempus, et appropinquavit regnum Dei: poenitemini, et credite Evangelio. **16** Et praeteriens secus Mare Galilaeae, vidit Simonem, et Andream fratrem eius, mittentes retia in mare, (erant enim piscatores) **17** et dixit eis Iesus: Venite post me, et faciam vos fieri piscatores hominum. **18** Et protinus relictis retibus, secuti sunt eum. **19** Et progressus inde pusillum, vidit Iacobum Zebedaei, et Ioannem fratrem eius, et ipsos componentes retia in navi: **20** et statim vocavit illos. Et relicto patre suo Zebedaeo in navi cum mercenariis, secuti sunt eum. **21** Et ingrediuntur Capharnaum: et statim sabbatis ingressus in synagogam, docebat eos. **22** Et stupebant super doctrina eius: erat enim docens eos, quasi potestatem habens, et non sicut Scribae. **23** Et erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo: et exclamavit, **24** dicens: Quid nobis, et tibi Iesu Nazarene: venisti ante tempus perdere nos? scio quod sis, Sanctus Dei. **25** Et comminatus est ei Iesus, dicens: Obmutesce, et exi de homine. **26** Et discerpens eum spiritus immundus, et exclamans voce magna exiit ab eo. **27** Et mirati sunt omnes, ita ut conquirerent inter se dicentes: Quidnam est hoc? quaenam doctrina haec nova? quia in potestate etiam spiritibus immundis imperat, et obediunt ei. **28** Et processit rumor eius statim in omnem regionem Galilaeae. **29** Et protinus egredientes de synagoga, venerunt in domum Simonis, et Andreae cum Iacobo, et Ioanne. **30** Decumbebat autem socrus Simonis febricitans: et statim dicunt ei de illa. **31** Et accedens elevavit eam, apprehensa manu eius: et continuo dimisit eam febris, et ministrabat eis. **32** Vespere autem facto cum occidisset sol, afferebant ad eum omnes male habentes, et daemonia habentes: **33** et erat omnis civitas congregata ad ianuam. **34** Et curavit multos, qui vexabantur variis languoribus, et daemonia multa eiiciebat, et non sinebat ea loqui, quoniam sciebant eum. **35** Et diluculo valde surgens, egressus abiit in desertum locum, ibique orabat. **36** Et prosecutus est eum Simon, et qui cum illo erant. **37** Et cum invenissent eum, dixerunt ei: Quia omnes quaerunt te. **38** Et ait illis: Eamus in proximos vicos, et civitates, ut et ibi praedicem: ad hoc enim veni. **39** Et erat praedicans in synagogis eorum, et in omni Galilaea, et daemonia eiiciens. **40** Et venit ad eum leprosus deprecans eum: et genu flexo dicit ei: Si vis, potes me mundare. **41** Iesus autem misertus eius, extendit manum suam: et tangens eum, ait illi: Volo: Mundare. **42** Et cum dixisset, statim discessit ab eo lepra, et mundatus est. **43** Et comminatus est ei, statimque eiecit illum: **44** et dicit ei: Vide nemini dixeris: sed vade, ostende te principi sacerdotum, et offer pro emundatione tua, quae praecepit Moyses in testimonium illis. **45** At ille egressus coepit praedicare, et diffamare sermonem, ita ut iam non posset manifeste introire in civitatem, sed foris in desertis locis esset, et conveniebant ad eum undique.

2 Et iterum intravit Capharnaum post dies octo, **2** et auditum est quod in domo esset, et convenerunt multi, ita ut non caperet neque ad ianuam, et loquebatur eis verbum. **3** Et venerunt ad eum ferentes paralyticum, qui a quattuor portabatur. **4** Et cum non possent offerre eum illi prae turba, nudaverunt tectum ubi erat: et patefacientes submiserunt grabatum, in quo paralyticus iacebat. **5** Cum autem vidisset Iesus fidem illorum, ait paralytico: Fili, dimittuntur tibi peccata tua. **6** Erant autem illic quidam de Scribis sedentes, et cogitantes in cordibus suis: **7** Quid hic sic loquitur? blasphemat. Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus? **8** Quo statim cognito

Iesus spiritu suo quia sic cogitarent intra se, dicit
illis: Quid ista cogitatis in cordibus vestris? 9
Quid est facilius dicere paralytico: Dimittuntur
tibi peccata: an dicere: Surge, tolle grabatum
tuum, et ambula? 10 Ut autem sciatis quia Filius
hominis habet potestatem in terra dimittendi
peccata, (ait paralytico) 11 tibi dico: Surge, tolle
grabatum tuum, et vade in domum tuam. 12
Et statim surrexit ille: et, sublato grabato, abiit
inde coram omnibus, ita ut mirarentur omnes,
et honorificent Deum, dicentes: Quia numquam
sic vidimus. 13 Et egressus est rursus ad mare:
omnisque turba veniebat ad eum, et docebat eos.
14 Et cum praeteriret, vidit Levi Alphaei sedentem
ad telonium, et ait illi: Sequere me. Et surgens
secutus est eum. 15 Et factum est, cum accumberet
in domo illius, multi publicani, et peccatores simul
discumbebant cum Iesu, et discipulis eius: erant
enim multi, qui sequebantur eum. 16 Et Scribae, et
Pharisaei videntes quia manducaret cum publicanis,
et peccatoribus, dixerunt discipulis eius: Quare
cum publicanis, et peccatoribus manducat et bibit
Magister vester? 17 Hoc audito Iesus ait illis: Non
necesse habent sani medico, sed qui malehabent:
non enim veni vocare iustos, sed peccatores. 18
Et erant discipuli Ioannis, et Pharisaei ieiunantes:
et veniunt, et dicunt illi: Quare discipuli Ioannis,
et Pharisaeorum ieiunant, tui autem discipuli non
ieiunant? 19 Et ait illis Iesus: Numquid possunt
filii nuptiarum, quamdiu sponsus cum illis est,
ieiunare? Quanto tempore habent secum sponsum,
non possunt ieiunare. 20 Venient autem dies cum
auferetur ab eis sponsus: et tunc ieiunabunt in illis
diebus. 21 Nemo assumentum panni rudis assuit
vestimento veteri: alioquin aufert supplementum
novum a veteri, et maior scissura fit. 22 Et nemo
mittit vinum novum in utres veteres: alioquin
dirumpet vinum utres, et vinum effundetur, et
utres peribunt: sed vinum novum in utres novos
mitti debet. 23 Et factum est iterum Dominus
sabbatis ambularet per sata, discipuli eius coeperunt
progredi, et vellere spicas. 24 Pharisaei autem
dicebant ei: Ecce, quid faciunt discipuli tui sabbatis
quod non licet? 25 Et ait illis: Numquam legistis quid
fecerit David, quando necessitatem habuit, et esuriit
ipse, et qui cum eo erant? 26 quomodo introivit in
domum Dei sub Abiathar principe sacerdotum, et
panes propositionis manducavit, quos non licebat
manducare, nisi solis sacerdotibus, et dedit eis,
qui cum eo erant? 27 Et dicebat eis: Sabbatum
propter hominem factum est, et non homo propter
sabbatum. 28 Itaque Dominus est filius hominis,
etiam sabbati.

3 Et introivit iterum in synagogam: et erat ibi
homo habens manum aridam. 2 Et observabant
eum, si sabbatis curaret, ut accusarent illum. 3
Et ait homini habenti manum aridam: Surge in
medium. 4 Et dicit eis: Licet sabbatis benefacere,
an male? animam salvam facere, an perdere? At
illi tacebant. 5 Et circumspiciens eos cum ira,
contristatus super caecitate cordis eorum, dicit
homini: Extende manum tuam. Et extendit, et
restituta est manus illi. 6 Exeuntes autem Pharisaei,
statim cum Herodianis consilium faciebant adversus
eum quomodo eum perderent. 7 Iesus autem cum
discipulis suis secessit ad mare: et multa turba
a Galilaea, et Iudaea secuta est eum, 8 et ab
Ierosolymis, et ab Idumaea, et trans Iordanem: et
qui circa Tyrum, et Sidonem, multitudo magna,
audientes, quae faciebat, venerunt ad eum. 9
Et dixit Iesus discipulis suis ut in navicula sibi
deservirent propter turbam, ne comprimerent eum.
10 multos enim sanabat ita ut irruerent in eum ut
illum tangerent quotquot habebant plagas. 11 Et
spiritus immundi, cum illum videbant, procidebant
ei: et clamabant dicentes: 12 Tu es Filius Dei. Et
vehementer comminabatur eis ne manifestarent
illum. 13 Et ascendens in montem vocavit ad se quos
voluit ipse: et venerunt ad eum. 14 Et fecit ut essent
duodecim cum illo: et ut mitteret eos praedicare.
15 Et dedit illis potestatem curandi infirmitates, et
eiiciendi daemonia. 16 Et imposuit Simoni nomen
Petrus: 17 et Iacobum Zebedaei, et Ioannem fratrem
Iacobi, et imposuit eis nomina Boanerges, quod
est, Filii tonitrui: 18 et Andraeam, et Philippum,
et Bartholomaeum, et Matthaeum, et Thomam,
et Iacobum Alphaei, et Thaddaeum, et Simonem
Cananaeum, 19 et Iudam Iscariotem, qui et tradidit
illum. 20 Et veniunt ad domum: et convenit iterum
turba, ita ut non possent neque panem manducare.
21 Et cum audissent sui, exierunt tenere eum:
dicebant enim: Quoniam in furorem versus est.
22 Et Scribae, qui ab Ierosolymis descenderant,
dicebant: Quoniam Beelzebub habet, et quia in
principe daemoniorum eiicit daemonia. 23 Et
convocatis eis in parabolis dicebat illis: Quomodo
potest satanas satanam eiicere? 24 Et si regnum in
se dividatur, non potest regnum illud stare. 25 Et si
domus super semetipsam dispertiatur, non potest
domus illa stare. 26 Et si satanas consurrexerit
in semetipsum, dispertitus est, et non poterit
stare, sed finem habet. 27 Nemo potest vasa fortis
ingressus in domum diripere, nisi prius fortem
alliget, et tunc domum eius diripiet. 28 Amen dico
vobis, quoniam omnia dimittentur filiis hominum
peccata, et blasphemiae, quibus blasphemaverint:

29 qui autem blasphemaverit in Spiritum sanctum, non habebit remissionem in aeternum, sed reus erit aeterni delicti. (aiōn g165, aiōnios g166) 30 Quoniam dicebant: Spiritum immundum habet. 31 Et veniunt mater eius et fratres: et foris stantes miserunt ad eum vocantes eum, 32 et sedebat circa eum turba: et dicunt ei: Ecce mater tua, et fratres tui foris quaerunt te. 33 Et respondens eis, ait: Quae est mater mea, et fratres mei? 34 Et circumspiciens eos, qui in circuitu eius sedebant, ait: Ecce mater mea, et fratres mei. 35 Qui enim fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, et soror mea, et mater est.

4 Et iterum coepit docere ad mare: et congregata est ad eum turba multa, ita ut navim ascendens sederet in mari, et omnis turba circa mare super terram erat: 2 et docebat eos in parabolis multa, et dicebat illis in doctrina sua: 3 Audite: ecce exiit seminans ad seminandum. 4 Et dum seminat, aliud cecidit circa viam, et venerunt volucres caeli, et comederunt illud. 5 Aliud vero cecidit super petrosa, ubi non habuit terram multam: et statim exortum est, quoniam non habebat altitudinem terrae: 6 et quando exortus est sol, exaestuavit: et eo quod non habebat radicem, exaruit. 7 Et aliud cecidit in spinas: et ascenderunt spinae, et suffocaverunt illud, et fructum non dedit. 8 Et aliud cecidit in terram bonam: et dabat fructum ascendentem, et crescentem, et afferebat unum trigesimum, unum sexagesimum, et unum centesimum. 9 Et dicebat: Qui habet aures audiendi, audiat. 10 Et cum esset singularis, interrogaverunt eum hi, qui cum eo erant duodecim, parabolam. 11 Et dicebat eis: Vobis datum est nosse mysterium regni Dei: illis autem, qui foris sunt, in parabolis omnia fiunt: 12 ut videntes videant, et non videant: et audientes audiant, et non intelligant: nequando convertantur, et dimittantur eis peccata. 13 Et ait illis: Nescitis parabolam hanc? et quomodo omnes parabolas cognoscetis? 14 Qui seminat, verbum seminat. 15 Hi autem sunt, qui circa viam, ubi seminatur verbum, et cum audierint, confestim venit satanas, et aufert verbum, quod seminatum est in cordibus eorum. 16 Et hi sunt similiter, qui super petrosa seminantur: qui cum audierint verbum, statim cum gaudio accipiunt illud: 17 et non habent radicem in se, sed temporales sunt: deinde orta tribulatione et persecutione propter verbum, confestim scandalizantur. 18 Et alii sunt, qui in spinas seminantur: hi sunt, qui verbum audiunt, 19 et aerumnae saeculi, et deceptio divitiarum, et circa reliqua concupiscentiae introeuntes suffocant verbum, et sine fructu efficitur. (aiōn g165) 20 Et hi sunt, qui super terram bonam seminati sunt, qui audiunt verbum, et suscipiunt, et fructificant, unum trigesimum, unum sexagesimum, et unum centesimum. 21 Et dicebat illis: Numquid venit lucerna ut sub modo ponatur, aut sub lecto? nonne ut super candelabrum ponatur? 22 Non est enim aliquid absconditum, quod non manifestetur: nec factum est occultum, quod non in palam veniat. 23 Si quis habet aures audiendi, audiat. 24 Et dicebat illis: Videte quid audiatis. In qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis, et adiicietur vobis. 25 Qui enim habet, dabitur illi: et qui non habet, etiam quod habet auferetur ab eo. 26 Et dicebat: Sic est regnum Dei, quemadmodum si homo iaciat sementem in terram, 27 et dormiat, et exurgat nocte et die, et semen germinet, et increscat dum nescit ille. 28 Ultro enim terra fructificat, primum herbam, deinde spicam, deinde plenum frumentum in spica. 29 Et cum ex se produxerit fructus, statim mittit falcem, quoniam adest messis. 30 Et dicebat: Cui assimilabimus regnum Dei? aut cui parabolae comparabimus illud? 31 Sicut granum sinapis, quod cum seminatum fuerit in terra, minus est omnibus seminibus, quae sunt in terra: 32 et cum natum fuerit, ascendit in arborem, et fit maius omnibus oleribus, et facit ramos magnos, ita ut possint sub umbra eius aves caeli habitare. 33 Et talibus multis parabolis loquebatur eis verbum, prout poterant audire: 34 sine parabola autem non loquebatur eis. seorsum autem discipulis suis disserebat omnia. 35 Et ait illis in illa die, cum sero esset factum: Transeamus contra. 36 Et dimittentes turbam, assumunt eum ita ut erat in navi: et aliae naves erant cum illo. 37 Et facta est procella magna venti, et fluctus mittebat in navim, ita ut impleretur navis. 38 Et erat ipse in puppi super cervical dormiens: et excitant eum, et dicunt illi: Magister, non ad te pertinet, quia perimus? 39 Et exurgens comminatus est vento, et dixit mari: Tace, obmutesce. Et cessavit ventus: et facta est tranquillitas magna. 40 Et ait illis: Quid timidi estis? necdum habetis fidem? 41 et timuerunt timore magno, et dicebant ad alterutrum: Quis, putas, est iste, quia et ventus et mare obediunt ei?

5 Et venerunt trans fretum maris in regionem Gerasenorum. 2 Et exeunti ei de navi, statim occurrit de monumentis homo in spiritu immundo, 3 qui domicilium habebat in monumentis, et neque catenis iam quisquam poterat eum ligare: 4 quoniam saepe compedibus et catenis vinctus, dirupisset catenas, et compedes comminuisset, et nemo poterat eum domare. 5 et semper die ac nocte

in monumentis, et in montibus erat, clamans, et
concidens se lapidibus. 6 Videns autem Iesum a
longe, cucurrit, et adoravit eum: 7 et clamans
voce magna dixit: Quid mihi, et tibi, Iesu fili Dei
altissimi? adiuro te per Deum, ne me torqueas. 8
Dicebat enim illi: Exi spiritus immunde ab homine
isto. 9 Et interrogabat eum: Quod tibi nomen
est? Et dicit ei: Legio mihi nomen est, quia multi
sumus. 10 Et deprecabantur eum multum, ne
se expelleret extra regionem. 11 Erat autem ibi
circa montem grex porcorum magnus, pascens in
agris. 12 Et deprecabantur eum spiritus, dicentes:
Mitte nos in porcos ut in eos introeamus. 13 Et
concessit eis statim Iesus. Et exeuntes spiritus
immundi introierunt in porcos: et magno impetu
grex praecipitatus est in mare ad duo millia, et
suffocati sunt in mari. 14 Qui autem pascebant
eos, fugerunt, et nunciaverunt in civitatem, et in
agros. Et egressi sunt videre quid esset factum:
15 et veniunt ad Iesum: et vident illum, qui a
daemonio vexabatur, sedentem, vestitum, et sanae
mentis, et timuerunt. 16 Et narraverunt illis, qui
viderant, qualiter factum esset ei, qui daemonium
habuerat, et de porcis. 17 Et rogare coeperunt
eum ut discederet de finibus eorum. 18 Cumque
ascenderet navim, coepit illum deprecari, qui a
daemonio vexatus fuerat, ut esset cum illo, 19
et non admisit eum, sed ait illi: Vade in domum
tuam ad tuos, et annuncia illis quanta tibi Dominus
fecerit, et misertus sit tui. 20 Et abiit, et coepit
praedicare in Decapoli, quanta sibi fecisset Iesus: et
omnes mirabantur. 21 Et cum ascendisset Iesus in
navi rursum trans fretum, convenit turba multa
ad eum, et erat circa mare. 22 Et venit quidam
de archisynagogis nomine Iairus: et videns eum,
procidit ad pedes eius, 23 et deprecabatur eum
multum, dicens: Quoniam filia mea in extremis est,
Veni, impone manum tuam super eam, ut salva sit,
et vivat. 24 Et abiit cum illo, et sequebatur eum
turba multa, et comprimebant eum. 25 Et mulier,
quae erat in profluvio sanguinis annis duodecim,
26 et fuerat multa perpessa a compluribus medicis:
et erogaverat omnia sua, nec quidquam profecerat,
sed magis deterius habebat: 27 cum audisset de
Iesu, venit in turba retro, et tetigit vestimentum
eius: 28 dicebat enim: Quia si vel vestimentum eius
tetigero, salva ero. 29 Et confestim siccatus est fons
sanguinis eius: et sensit corpore quia sanata esset a
plaga. 30 Et statim Iesus in semetipso cognoscens
virtutem, quae exierat de illo, conversus ad turbam,
aiebat: Quis tetigit vestimenta mea? 31 Et dicebant
ei discipuli sui: Vides turbam comprimentem te, et
dicis: Quis me tetigit? 32 Et circumspiciebat videre
eam, quae hoc fecerat. 33 Mulier vero timens et
tremens, sciens quod factum esset in se, venit et
procidit ante eum, et dixit ei omnem veritatem. 34
Ille autem dixit ei: Filia, fides tua te salvam fecit:
vade in pace, et esto sana a plaga tua. 35 Adhuc
eo loquente, veniunt nuncii ad archisynagogum,
dicentes: Quia filia tua mortua est: quid ultra
vexas Magistrum? 36 Iesus autem audito verbo,
quod dicebatur, ait archisynagogo: Noli timere:
tantummodo crede. 37 Et non admisit quemquam se
sequi nisi Petrum, et Iacobum, et Ioannem fratrem
Iacobi. 38 Et veniunt in domum archisynagogi, et
videt tumultum, et flentes, et eiulantes multum. 39
Et ingressus, ait illis: Quid turbamini, et ploratis?
puella non est mortua, sed dormit. 40 Et irridebant
eum. Ipse vero eiectis omnibus assumit patrem, et
matrem puellae, et qui secum erant, et ingreditur
ubi puella erat iacens. 41 Et tenens manum puellae,
ait illi: Talitha cumi, quod est interpretatum: Puella
(tibi dico) surge. 42 et confestim surrexit puella,
et ambulabat: erat autem annorum duodecim: et
obstupuerunt stupore magno. 43 Et praecepit illis
vehementer ut nemo id sciret: et iussit dari illi
manducare.

6 Et egressus inde, abiit in patriam suam: et
sequebantur eum discipuli sui: 2 et facto sabbato
coepit in synagoga docere: et multi audientes
admirabantur in doctrina eius, dicentes: Unde huic
haec omnia? et quae est sapientia, quae data est illi:
et virtutes tales, quae per manus eius efficiuntur?
3 Nonne hic est faber, filius Mariae, frater Iacobi, et
Ioseph, et Iudae, et Simonis? nonne et sorores eius
hic nobiscum sunt? Et scandalizabantur in illo. 4
Et dicebat illis Iesus: Quia non est propheta sine
honore nisi in patria sua, et in domo sua, et in
cognatione sua. 5 Et non poterat ibi virtutem ullam
facere, nisi paucos infirmos impositis manibus
curavit: 6 et mirabatur propter incredulitatem
eorum, et circuibat castella in circuitu docens. 7 Et
vocavit duodecim: et coepit eos mittere binos, et
dabat illis potestatem spirituum immundorum. 8 Et
praecepit eis ne quid tollerent in via, nisi virgam
tantum: non peram, non panem, neque in zona aes,
9 sed calceatos sandaliis, et ne induerentur duabus
tunicis. 10 Et dicebat eis: Quocumque introieritis
in domum: illic manete donec exeatis inde: 11
quicumque non receperint vos, nec audierint vos,
exeuntes inde, excutite pulverem de pedibus vestris
in testimonium illis. 12 Et exeuntes praedicabant
ut poenitentiam agerent: 13 et daemonia multa
eiiciebant, et ungebant oleo multos aegros, et
sanabantur. 14 Et audivit rex Herodes, (manifestum

enim factum est nomen eius) et dicebat: Quia
Ioannes Baptista resurrexit a mortuis: et propterea
virtutes operantur in illo. 15 Alii autem dicebant:
Quia Elias est. Alii vero dicebant: Quia propheta
est, quasi unus ex prophetis. 16 Quo audito
Herodes ait: Quem ego decollavi Ioannem, hic a
mortuis resurrexit. 17 Ipse enim Herodes misit,
ac tenuit Ioannem, et vinxit eum in carcerem
propter Herodiadem uxorem Philippi fratris sui,
quia duxerat eam. 18 Dicebat enim Ioannes Herodi:
Non licet tibi habere uxorem fratris tui. 19 Herodias
autem insidiabatur illi: et volebat occidere eum,
nec poterat. 20 Herodes enim metuebat Ioannem,
sciens eum virum iustum et sanctum: et custodiebat
eum, et audito eo multa faciebat, et libenter eum
audiebat. 21 Et cum dies opportunus accidisset,
Herodes natalis sui coenam fecit principibus, et
tribunis, et primis Galilaeae. 22 cumque introisset
filia ipsius Herodiadis, et saltasset, et placuisset
Herodi, simulque recumbentibus; rex ait puellae:
Pete a me quod vis, et dabo tibi: 23 et iuravit illi:
Quia quidquid petieris dabo tibi, licet dimidium
regni mei. 24 Quae cum exisset, dixit matri suae:
Quid petam? At illa dixit: Caput Ioannis Baptistae.
25 Cumque introisset statim cum festinatione ad
regem, petivit dicens: Volo ut protinus des mihi in
disco caput Ioannis Baptistae. 26 Et contristatus
est rex propter iusiurandum: sed propter simul
discumbentes noluit eam contristare: 27 et misso
spiculatore praecepit afferri caput eius in disco.
Et decollavit eum in carcere, 28 et attulit caput
eius in disco: et dedit illud puellae, et puella
dedit matri suae. 29 Quo audito, discipuli eius
venerunt, et tulerunt corpus eius: et posuerunt
illud in monumento. 30 Et convenientes Apostoli
ad Iesum, renunciaverunt ei omnia, quae egerant,
et docuerant. 31 Et ait illis: Venite seorsum in
desertum locum, et requiescite pusillum. Erant
enim qui veniebant et redibant multi: et nec
spatium manducandi habebant. 32 Et ascendentes
in navim, abierunt in desertum locum seorsum. 33
Et viderunt eos abeuntes, et cognoverunt multi:
et pedestres de omnibus civitatibus concurrerunt
illuc, et praevenerunt eos. 34 Et exiens vidit turbam
multam Iesus: et misertus est super eos, quia
erant sicut oves non habentes pastorem, et coepit
docere multa. 35 Et cum iam hora multa fieret,
accesserunt discipuli eius, dicentes: Desertus est
locus hic, et iam hora praeteriit: 36 dimitte illos,
ut euntes in proximas villas, et vicos, emant sibi
cibos, quos manducent: 37 Et respondens ait illis:
Date illis vos manducare. Et dixerunt ei: Euntes
emamus ducentis denariis panes, et dabimus illis
manducare. 38 Et dicit eis: Quot panes habetis? ite,
et videte. Et cum cognovissent, dicunt: Quinque,
et duos pisces. 39 Et praecepit illis ut accumbere
facerent omnes secundum contubernia super viride
foenum. 40 Et discubuerunt in partes per centenos,
et quinquagenos. 41 Et acceptis quinque panibus
et duobus pisces, intuens in caelum, benedixit, et
fregit panes, et dedit discipulis suis, ut ponerent
ante eos: et duos pisces divisit omnibus. 42 Et
manducaverunt omnes, et saturati sunt. 43 Et
sustulerunt reliquias, fragmentorum duodecim
cophinos plenos, et de piscibus. 44 Erant autem
qui manducaverunt quinque millia virorum. 45 Et
statim coegit discipulos suos ascendere navim, ut
praecederent eum trans fretum ad Bethsaidam,
dum ipse dimitteret populum. 46 Et cum dimisisset
eos, abiit in montem orare. 47 Et cum sero esset,
erat navis in medio mari, et ipse solus in terra.
48 Et videns eos laborantes in remigando, (erat
enim ventus contrarius eis) circa quartam vigiliam
noctis venit ad eos ambulans supra mare: et
volebat praeterire eos. 49 At illi ut viderunt eum
ambulantem supra mare, putaverunt phantasma
esse, et exclamaverunt. 50 Omnes enim viderunt
eum, et conturbati sunt. Et statim locutus est cum
eis, et dixit eis: Confidite, ego sum, nolite timere.
51 Et ascendit ad illos in navim, et cessavit ventus.
Et plus magis intra se stupebant: 52 non enim
intellexerunt de panibus: erat enim cor eorum
obcaecatum. 53 Et cum transfretassent, venerunt in
terram Genesareth, et applicuerunt. 54 Cumque
egressi essent de navi, continuo cognoverunt
eum: 55 et percurrentes universam regionem
illam, coeperunt in grabatis eos, qui se male
habebant, circumferre, ubi audiebant eum esse.
56 Et quocumque introibat, in vicos, vel in villas,
aut civitates, in plateis ponebant infirmos, et
deprecabantur eum, ut vel fimbriam vestimenti
eius tangerent, et quotquot tangebant eum, salvi
fiebant.

7 Et conveniunt ad eum Pharisaei, et quidam
de Scribis, venientes ab Ierosolymis. 2 Et cum
vidissent quosdam ex discipulis eius communibus
manibus, idest non lotis, manducare panes,
vituperaverunt. 3 Pharisaei enim, et omnes
Iudaei, nisi crebro laverint manus, non manducant,
tenentes traditionem seniorum: 4 et a foro
venientes nisi baptizentur, non comedunt: et
alia multa sunt, quae tradita sunt illis servare,
baptismata calicum, et urceorum, et aeramentorum,
et lectorum: 5 et interrogabant eum Pharisaei, et
Scribae: Quare discipuli tui non ambulant iuxta

traditionem seniorum, sed communibus manibus
manducant panem? 6 At ille respondens, dixit
eis: Bene prophetavit Isaias de vobis hypocritis,
sicut scriptum est: Populus hic labiis me honorat,
cor autem eorum longe est a me. 7 in vanum
autem me colunt, docentes doctrinas, et praecepta
hominum. 8 Relinquentes enim mandatum Dei,
tenetis traditiones hominum, baptismata urceorum,
et calicum: et alia similia his facitis multa. 9 Et
dicebat illis: Bene irritum fecistis praeceptum Dei,
ut traditionem vestram servetis. 10 Moyses enim
dixit: Honora patrem tuum, et matrem tuam. Et:
Qui maledixerit patri, vel matri, morte moriatur. 11
Vos autem dicitis: Si dixerit homo patri, aut matri,
Corban, (quod est donum) quodcumque ex me, tibi
profuerit: 12 et ultra non dimittitis eum quidquam
facere patri suo, aut matri, 13 rescindentes verbum
Dei per traditionem vestram, quam tradidistis: et
similia huiusmodi multa facitis. 14 Et advocans
iterum turbam, dicebat illis: Audite me omnes, et
intelligite. 15 Nihil est extra hominem introiens
in eum, quod possit eum coinquinare, sed quae
de homine procedunt illa sunt, quae coinquinant
hominem. 16 Si quis habet aures audiendi, audiat. 17
Et cum introisset in domum a turba, interrogabant
eum discipuli eius parabolam. 18 Et ait illis: Sic et
vos imprudentes estis? Non intelligitis quia omne
extrinsecus introiens in hominem, non potest eum
coinquinare: 19 quia non intrat in cor eius, sed
in ventrum vadit, et in secessum exit, purgans
omnes escas? 20 Dicebat autem, quoniam quae
de homine exeunt, illa coinquinant hominem. 21
Abintus enim de corde hominum malae cogitationes
procedunt, adulteria, fornicationes, homicidia, 22
furta, avaritiae, nequitiae, dolus, impudicitiae,
oculus malus, blasphemia, superbia, stultitia. 23
Omnia haec mala abintus procedunt, et coinquinant
hominem. 24 Et inde surgens abiit in fines Tyri, et
Sidonis: et ingressus domum, neminem voluit scire,
et non potuit latere. 25 Mulier enim statim ut audivit
de eo, cuius filia habebat spiritum immundum,
intravit, et procidit ad pedes eius. 26 Erat enim
mulier Gentilis, Syrophoenissa genere. Et rogabat
eum ut daemonium eiiceret de filia eius. 27 Qui
dixit illi: Sine prius saturari filios: non est enim
bonum sumere panem filiorum, et mittere canibus.
28 At illa respondit, et dixit illi: Utique Domine, nam
et catelli comedunt sub mensa de micis puerorum.
29 Et ait illi: Propter hunc sermonem vade, exiit
daemonium a filia tua. 30 Et cum abiisset domum
suam, invenit puellam iacentem supra lectum, et
daemonium exiisse. 31 Et iterum exiens de finibus
Tyri, venit per Sidonem ad Mare Galilaeae inter
medios fines Decapoleos. 32 Et adducunt ei surdum,
et mutum, et deprecabantur eum, ut imponat illi
manum. 33 Et apprehendens eum de turba seorsum,
misit digitos suos in auriculas eius: et expuens,
tetigit linguam eius: 34 et suscipiens in caelum,
ingemuit, et ait illi: Ephphetha, quod est adaperire.
35 Et statim apertae sunt aures eius, et solutum est
vinculum linguae eius, et loquebatur recte. 36 Et
praecepit illis ne cui dicerent. Quanto autem eis
praecipiebat, tanto magis plus praedicabant: 37 et
eo amplius admirabantur, dicentes: Bene omnia
fecit: et surdos fecit audire, et mutos loqui.

8 In diebus illis iterum cum turba multa esset
cum Iesu, nec haberent quod manducarent:
convocatis discipulis, ait illis: 2 Misereor super
turbam: quia ecce iam triduo sustinent me, nec
habent quod manducent: 3 et si dimisero eos
ieiunos in domum suam, deficient in via: quidam
enim ex eis de longe venerunt. 4 Et responderunt ei
discipuli sui: unde illos quis poterit saturare panibus
in solitudine? 5 Et interrogavit eos: Quot panes
habetis? Qui dixerunt: Septem. 6 Et praecepit turbae
discumbere super terram. Et accipiens septem
panes, gratias agens fregit, et dabat discipulis
suis ut apponerent, et apposuerunt turbae. 7 Et
habebant pisciculos paucos: et ipsos benedixit, et
iussit apponi. 8 Et manducaverunt, et saturati sunt,
et sustulerunt quod superaverat de fragmentis,
septem sportas. 9 Erant autem qui manducaverunt,
quasi quattuor millia: et dimisit eos. 10 Et statim
ascendens navim cum discipulis suis, venit in partes
Dalmanutha. 11 Et exierunt Pharisaei, et coeperunt
conquirere cum eo, quaerentes ab illo signum de
caelo, tentantes eum. 12 Et ingemiscens spiritu,
ait: Quid generatio ista signum quaerit? Amen
dico vobis, si dabitur generationi isti signum. 13
Et dimittens eos, ascendit iterum navim, et abiit
trans fretum. 14 Et obliti sunt panes sumere: et
nisi unum panem non habebant secum in navi.
15 Et praecipiebat eis, dicens: Videte, et cavete
a fermento Pharisaeorum, et fermento Herodis.
16 Et cogitabant ad alterutrum, dicentes: Quia
panes non habemus. 17 Quo cognito, ait illis Iesus:
Quid cogitatis, quia panes non habetis? nondum
cognoscetis nec intelligitis? adhuc caecatum habetis
cor vestrum? 18 oculos habentes non videtis? et
aures habentes non auditis? Nec recordamini, 19
quando quinque panes fregi in quinque millia:
quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis?
Dicunt ei: Duodecim. 20 Quando et septem panes in
quattuor millia: quot sportas fragmentorum tulistis?
Et dicunt ei: Septem. 21 Et dicebat eis: Quomodo

nondum intelligitis? 22 Et veniunt Bethsaidam,
et adducunt ei caecum, et rogabant eum ut illum
tangeret. 23 Et apprehensa manu caeci, eduxit eum
extra vicum: et expuens in oculos eius impositis
manibus suis, interrogavit eum si quid videret.
24 Et aspiciens, ait: Video homines velut arbores
ambulantes. 25 Deinde iterum imposuit manus
super oculos eius: et coepit videre. et restitutus
est ita ut clare videret omnia. 26 Et misit illum in
domum suam, dicens: Vade in domum tuam: et si
in vicum introieris, nemini dixeris. 27 Et egressus
est Iesus, et discipuli eius in castella Caesareae
Philippi: et in via interrogabat discipulos suos,
dicens eis: Quem me dicunt esse homines? 28 Qui
responderunt illi, dicentes: Alii Ioannem Baptistam,
alii Eliam, alii vero quasi unum de prophetis. 29
Tunc dicit illis: Vos vero quem me esse dicitis?
Respondens Petrus, ait ei: Tu es Christus. 30 Et
comminatus est eis, ne cui dicerent de illo. 31 Et
coepit docere eos quoniam oportet filium hominis
pati multa, et reprobari a senioribus, et a summis
sacerdotibus, et Scribis, et occidi: et post tres
dies resurgere. 32 Et palam verbum loquebatur.
Et apprehendens eum Petrus, coepit increpare
eum. 33 Qui conversus, et videns discipulos suos,
comminatus est Petro, dicens: Vade retro me satana,
quoniam non sapis quae Dei sunt, sed quae sunt
hominum. 34 Et convocata turba cum discipulis suis,
dixit eis: Si quis vult me sequi, deneget semetipsum:
et tollat crucem suam, et sequatur me. 35 Qui
enim voluerit animam suam salvam facere, perdet
eam: qui autem perdiderit animam suam propter
me, et Evangelium, salvam faciet eam. 36 Quid
enim proderit homini, si lucretur mundum totum:
et detrimentum animae suae faciat? 37 Aut quid
dabit homo commutationis pro anima sua? 38
Qui enim me confessus fuerit, et verba mea in
generatione ista adultera et peccatrice: et filius
hominis confitebitur eum, cum venerit in gloria
patris sui cum angelis sanctis.

9 Et dicebat illis: Amen dico vobis, quia sunt
quidam de hic stantibus, qui non gustabunt
mortem donec videant regnum Dei veniens in
virtute. 2 Et post dies sex assumit Iesus Petrum,
et Iacobum, et Ioannem: et ducit illos in montem
excelsum seorsum solos, et transfiguratus est coram
ipsis. 3 Et vestimenta eius facta sunt splendentia,
et candida nimis velut nix, qualia fullo non potest
super terram candida facere. 4 Et apparuit illis
Elias cum Moyse: et erant loquentes cum Iesu. 5
Et respondens Petrus, ait Iesu: Rabbi, bonum est
nos hic esse: et faciamus tria tabernacula, Tibi
unum, Moysi unum, et Eliae unum. 6 Non enim
sciebat quid diceret: erant enim timore exterriti:
7 Et facta est nubes obumbrans eos: et venit vox
de nube, dicens: Hic est Filius meus charissimus:
audite illum. 8 Et statim circumspicientes, neminem
amplius viderunt, nisi Iesum tantum secum. 9
Et descendentibus illis de monte, praecepit illis
ne cuiquam quae vidissent, narrarent: nisi cum
Filius hominis a mortuis resurrexerit. 10 Et verbum
continuerunt apud se: conquirentes quid esset: Cum
a mortuis resurrexerit. 11 Et interrogabant eum,
dicentes: Quid ergo dicunt Pharisaei, et Scribae, quia
Eliam oportet venire primum? 12 Qui respondens,
ait illis: Elias cum venerit primo, restituet omnia:
et quomodo scriptum est in Filium hominis, ut
multa patiatur et contemnatur. 13 Sed dico vobis
quia et Elias venit (et fecerunt illi quaecumque
voluerunt) sicut scriptum est de eo. 14 Et veniens
ad discipulos suos, vidit turbam magnam circa eos,
et Scribas conquirentes cum illis. 15 Et confestim
omnis populus videns Iesum, stupefactus est, et
expaverunt, et accurrentes salutabant eum. 16 Et
interrogavit eos: Quid inter vos conquiritis? 17 Et
respondens unus de turba, dixit: Magister, attuli
filium meum ad te habentem spiritum mutum: 18
qui ubicumque eum apprehenderit, allidit illum,
et spumat, et stridet dentibus, et arescit: et dixi
discipulis tuis ut eiicerent illum, et non potuerunt.
19 Qui respondens eis, dixit: O generatio incredula,
quamdiu apud vos ero? quamdiu vos patiar?
afferte illum ad me. 20 Et attulerunt eum. Et cum
vidisset eum, statim spiritus conturbavit illum:
et elisus in terram, volutabatur spumans. 21 Et
interrogavit patrem eius: Quantum temporis est
ex quo ei hoc accidit? Et ille ait: Ab infantia: 22 et
frequenter eum in ignem, et in aquas misit ut eum
perderet. sed si quid potes, adiuva nos, misertus
nostri. 23 Iesus autem ait illi: Si potes credere,
omnia possibilia sunt credenti. 24 Et continuo
exclamans pater pueri, cum lacrymis aiebat: Credo,
Domine: adiuva incredulitatem meam. 25 Et cum
videret Iesus concurrentem turbam, comminatus
est spiritui immundo, dicens illi: Surde, et mute
spiritus, ego praecipio tibi, exi ab eo: et amplius
ne introeas in eum. 26 Et exclamans, et multum
discerpens eum, exiit ab eo, et factus est sicut
mortuus, ita ut multi dicerent: Quia mortuus est. 27
Iesus autem tenens manum eius, elevavit eum, et
surrexit. 28 Et cum introisset in domum, discipuli
eius secreto interrogabant eum: Quare nos non
potuimus eiicere eum? 29 Et dixit illis: Hoc genus
in nullo potest exire, nisi in oratione, et ieiunio.
30 Et inde profecti praetergrediebantur Galilaeam:

nec volebat quemquam scire. 31 Docebat autem
discipulos suos, et dicebat illis: Quoniam filius
hominis tradetur in manus hominum, et occident
eum, et occisus tertia die resurget. 32 At illi
ignorabant verbum: et timebant interrogare eum.
33 Et venerunt Capharnaum. Qui cum domi essent,
interrogabat eos: Quid in via tractabatis? 34 At illi
tacebant. siquidem in via inter se disputaverunt,
quis eorum maior esset. 35 Et residens vocavit
duodecim, et ait illis: Si quis vult primus esse, erit
omnium novissimus, et omnium minister. 36 Et
accipiens puerum, statuit eum in medio eorum:
quem cum complexus esset, ait illis: 37 Quisquis
unum ex huiusmodi pueris receperit in nomine
meo, me recipit: et quicumque me susceperit, non
me suscipit, sed eum, qui misit me. 38 Respondit
illi Ioannes, dicens: Magister, vidimus quemdam in
nomine tuo eiicientem daemonia, qui non sequitur
nos, et prohibuimus eum. 39 Iesus autem ait: Nolite
prohibere eum. nemo est enim qui faciat virtutem
in nomine meo, et possit cito male loqui de me. 40
qui enim non est adversum vos, pro vobis est. 41
Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquae
frigidae in nomine meo, quia Christi estis: amen dico
vobis, non perdet mercedem suam. 42 Et quisquis
scandalizaverit unum ex his pusillis credentibus
in me: bonum est ei magis si circumdaretur mola
asinaria collo eius, et in mare mitteretur. 43 Et
si scandalizaverit te manus tua, abscinde illam:
bonum est tibi debilem introire in vitam, quam
duas manus habentem ire in gehennam, in ignem
inextinguibilem: (Geenna g1067) 44 ubi vermis eorum
non moritur, et ignis non extinguitur. 45 Et si
pes tuus te scandalizat, amputa illum: bonum est
tibi claudum introire in vitam aeternam, quam
duos pedes habentem mitti in gehennam ignis
inextinguibilis: (Geenna g1067) 46 ubi vermis eorum
non moritur, et ignis non extinguitur. 47 Quod si
oculus tuus scandalizat te, eiice eum: bonum est
tibi luscum introire in regnum Dei, quam duos
oculos habentem mitti in gehennam ignis: (Geenna
g1067) 48 ubi vermis eorum non moritur, et ignis
non extinguitur. 49 Omnis enim igne salietur, et
omnis victima sale salietur. 50 Bonum est sal: quod
si sal insulsum fuerit: in quo illud condietis? Habete
in vobis sal, et pacem habete inter vos.

10 Et exiit inde exurgens venit in fines Iudaeae
ultra Iordanem: et conveniunt iterum turbae
ad eum: et sicut consueverat, iterum docebat illos.
2 Et accedentes Pharisaei interrogabant eum: Si
licet viro uxorem dimittere: tentantes eum. 3 At ille
respondens, dixit eis: Quid vobis praecepit Moyses?
4 Qui dixerunt: Moyses permisit libellum repudii
scribere, et dimittere. 5 Quibus respondens Iesus, ait:
Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis praeceptum
istud. 6 ab initio autem creaturae masculum, et
feminam fecit eos Deus. 7 Propter hoc relinquet
homo patrem suum, et matrem, et adhaerebit ad
uxorem suam: 8 et erunt duo in carne una. Itaque
iam non sunt duo, sed una caro. 9 Quod ergo Deus
coniunxit, homo non separet. 10 Et in domo iterum
discipuli eius de eodem interrogaverunt eum. 11
Et ait illis: Quicumque dimiserit uxorem suam, et
aliam duxerit, adulterium committit super eam. 12
Et si uxor dimiserit virum suum, et alii nupserit,
moechatur. 13 Et offerebant illi parvulos ut tangeret
illos. Discipuli autem comminabantur offerentibus.
14 Quos cum videret Iesus, indigne tulit, et ait illis:
Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibueritis
eos: talium enim est regnum Dei. 15 Amen dico
vobis: Quisquis non receperit regnum Dei velut
parvulus, non intrabit in illud. 16 Et complexans
eos, et imponens manus super illos, benedicebat
eos. 17 Et cum egressus esset in via, procurrens
quidam genu flexo ante eum, rogabat eum dicens:
Magister bone, quid faciam ut vitam aeternam
percipiam? (aiōnios g166) 18 Iesus autem dixit ei:
Quid me dicis bonum: Nemo bonus, nisi unus Deus.
19 Praecepta nosti: Ne adulteres, Ne occidas, Ne
fureris, Ne falsum testimonium dixeris, Ne fraudum
feceris, Honora patrem tuum et matrem. 20 At ille
respondens, ait illi: Magister, haec omnia observavi
a iuventute mea. 21 Iesus autem intuitus eum,
dilexit eum, et dixit ei: Unum tibi deest: vade,
quaecumque habes vende, et da pauperibus, et
habebis thesaurum in caelo: et veni, sequere me. 22
Qui contristatus in verbo, abiit moerens: erat enim
habens multas possessiones. 23 Et circumspiciens
Iesus, ait discipulis suis: Quam difficile qui pecunias
habent, in regnum Dei introibunt! 24 Discipuli
autem obstupescebant in verbis eius. At Iesus
rursus respondens ait illis: Filioli, quam difficile est,
confidentes in pecuniis, in regnum Dei introire! 25
Facilius est, camelum per foramen acus transire,
quam divitem intrare in regnum Dei. 26 Qui magis
admirabantur, dicentes ad semetipsos: Et quis potest
salvus fieri? 27 Et intuens illos Iesus, ait: Apud
homines impossibile est, sed non apud Deum: omnia
enim possibilia sunt apud Deum. 28 Et coepit ei
Petrus dicere: Ecce nos dimisimus omnia, et secuti
sumus te. 29 Respondens Iesus, ait: Amen dico
vobis: Nemo est, qui reliquerit domum, aut fratres,
aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut filios, aut
agros propter me, et propter Evangelium, 30 qui
non accipiat centies tantum, nunc in tempore hoc:

domos, et fratres, et sorores, et matres, et filios, et
agros, cum persecutionibus, et in saeculo futuro
vitam aeternam. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Multi
autem erunt primi novissimi, et novissimi primi. 32
Erant autem in via ascendentes Ierosolymam: et
praecedebat illos Iesus, et stupebant: et sequentes
timebant. Et assumens iterum duodecim, coepit
illis dicere quae essent ei eventura. 33 Quia
ecce ascendimus Ierosolymam, et Filius hominis
tradetur principibus sacerdotum, et Scribis, et
senioribus, et damnabunt eum morte, et tradent
eum gentibus: 34 et illudent ei, et conspuent
eum, et flagellabunt eum, et interficient eum:
et tertia die resurget. 35 Et accedunt ad eum
Iacobus, et Ioannes filii Zebedaei, dicentes: Magister,
volumus ut quodcumque petierimus, facias nobis.
36 At ille dixit eis: Quid vultis ut faciam vobis?
37 Et dixerunt: Da nobis ut unus ad dexteram
tuam, et alius ad sinistram tuam sedeamus in
gloria tua. 38 Iesus autem ait eis: Nescitis quid
petatis: potestis bibere calicem, quem ego bibo: aut
baptismo, quo ego baptizor, baptizari? 39 At illi
dixerunt ei: Possumus. Iesus autem ait eis: Calicem
quidem, quem ego bibo, bibetis; et baptismo, quo
ego baptizor, baptizabimini: 40 sedere autem ad
dexteram meam, vel ad sinistram, non est meum
dare vobis, sed quibus paratum est. 41 Et audientes
decem indignati sunt de Iacobo, et Ioanne. 42
Iesus autem vocans eos, ait illis: Scitis quia hi,
qui videntur principari gentibus, dominantur eis:
et principes eorum potestatem habent ipsorum.
43 Non ita est autem in vobis, sed quicumque
voluerit fieri maior, erit vester minister: 44 et
quicumque voluerit in vobis primus esse, erit
omnium servus. 45 Nam et Filius hominis non venit
ut ministraretur ei, sed ut ministraret, et daret
animam suam redemptionem pro multis. 46 Et
veniunt Iericho: et proficiscente eo de Iericho, et
discipulis eius, et plurima multitudine, filius Timaei
Bartimaeus caecus, sedebat iuxta viam mendicans.
47 Qui cum audisset quia Iesus Nazarenus est, coepit
clamare, et dicere: Iesu fili David, miserere mei.
48 Et comminabantur ei multi ut taceret. At ille
multo magis clamabat: Fili David miserere mei.
49 Et stans Iesus praecepit illum vocari. Et vocant
caecum dicentes ei: Animaequior esto: surge, vocat
te. 50 Qui proiecto vestimento suo exiliens, venit ad
eum. 51 Et respondens Iesus dixit illi: Quid tibi vis
faciam? Caecus autem dixit ei: Rabboni, ut videam.
52 Iesus autem ait illi: Vade, fides tua te salvum
fecit. Et confestim vidit, et sequebatur eum in via.

11 Et cum appropinquarent Ierosolymae, et
Bethaniae ad montem olivarum, mittit duos
ex discipulis suis, 2 et ait illis: Ite in castellum,
quod contra vos est, et statim introeuntes illuc,
invenietis pullum ligatum, super quem nemo
adhuc hominum sedit: solvite illum, et adducite.
3 Et si quis vobis dixerit: Quid facitis? dicite,
quia Domino necessarius est: et continuo illum
dimittet huc. 4 Et abeuntes invenerunt pullum
ligatum ante ianuam foris in bivio: et solvunt
eum. 5 Et quidam de illic stantibus dicebant illis:
Quid facitis solventes pullum? 6 Qui dixerunt
eis sicut praeceperat illis Iesus, et dimiserunt
eos. 7 Et duxerunt pullum ad Iesum: et imponunt
illi vestimenta sua, et sedit super eum. 8 Multi
autem vestimenta sua straverunt in via: alii autem
frondes caedebant de arboribus, et sternebant
in via. 9 Et qui praeibant, et qui sequebantur
clamabant, dicentes: Hosanna: Benedictus, qui
venit in nomine Domini: 10 benedictum quod
venit regnum patris nostri David: Hosanna in
excelsis. 11 Et introivit Ierosolymam in templum: et
circumspectis omnibus, cum iam vespera esset hora,
exiit in Bethaniam cum duodecim. 12 Et alia die
cum exirent a Bethania, esuriit. 13 Cumque vidisset
a longe ficum habentem folia, venit si quid forte
inveniret in ea. et cum venisset ad eam, nihil invenit
praeter folia: non enim erat tempus ficorum. 14 Et
respondens dixit ei: Iam non amplius in aeternum
ex te fructum quisquam manducet. Et audiebant
discipuli eius. (aiōn g165) 15 Et veniunt iterum in
Ierosolymam. Et cum introisset in templum, coepit
eiicere vendentes, et ementes in templo: et mensas
numulariorum, et cathedras vendentium columbas
evertit. 16 et non sinebat ut quisquam transferret
vas per templum: 17 et docebat, dicens eis: Nonne
scriptum est: Quia domus mea, domus orationis
vocabitur omnibus gentibus? Vos autem fecistis
eam speluncam latronum. 18 Quo audito principes
sacerdotum, et Scribae quaerebant quomodo eum
perderent: timebant enim eum, quoniam universa
turba admirabatur super doctrina eius. 19 Et cum
vespera facta esset, egrediebatur de civitate. 20
Et cum mane transirent, viderunt ficum aridam
factam a radicibus. 21 Et recordatus Petrus, dixit
ei: Rabbi, ecce ficus, cui maledixisti, aruit. 22 Et
respondens Iesus ait illis: Habete fidem Dei. 23 amen
dico vobis, quia quicumque dixerit huic monti:
Tollere, et mittere in mare, et non haesitaverit
in corde suo, sed crediderit, quia quodcumque
dixerit, fiat, fiet ei. 24 Propterea dico vobis, omnia
quaecumque orantes petitis, credite quia accipietis,
et evenient vobis. 25 Et cum stabitis ad orandum,

dimittite si quis habetis adversus aliquem: ut et
Pater vester qui in caelis est, dimittat vobis peccata
vestra. 26 Quod si vos non dimiseritis: nec Pater
vester, qui in caelis est, dimittet vobis peccata
vestra. 27 Et veniunt rursus Ierosolymam. Et cum
ambularet in templo, accedunt ad eum summi
sacerdotes, et Scribae, et seniores: 28 et dicunt
ei: In qua potestate haec facis? et quis dedit tibi
hanc potestatem ut ista facias? 29 Iesus autem
respondens, ait illis: Interrogabo vos et ego unum
verbum, et respondete mihi: et dicam vobis in qua
potestate haec faciam. 30 Baptismus Ioannis, de
caelo erat, an ex hominibus? Respondete mihi. 31
At illi cogitabant secum, dicentes: Si dixerimus, De
caelo, dicet nobis, Quare ergo non credidistis ei?
32 Si dixerimus, Ex hominibus, timemus populum.
omnes enim habebant Ioannem quia vere propheta
esset. 33 Et respondentes dicunt Iesu: Nescimus. Et
respondens Iesus ait illis: Neque ego dico vobis in
qua potestate haec faciam.

12 Et coepit illis in parabolis loqui: Vineam
pastinavit homo, et circumdedit sepem, et
fodit lacum, et aedificavit turrim, et locavit eam
agricolis, et peregre profectus est. 2 Et misit
ad agricolas in tempore servum ut ab agricolis
acciperet de fructu vineae. 3 Qui apprehensum
eum ceciderunt, et dimiserunt vacuum. 4 Et iterum
misit ad illos alium servum: et illum in capite
vulneraverunt, et contumeliis affecerunt. 5 Et
rursum alium misit, et illum occiderunt: et plures
alios: quosdam caedentes, alios vero occidentes.
6 Adhuc ergo unum habens filium charissimum:
et illum misit ad eos novissimum, dicens: Quia
reverebuntur filium meum. 7 Coloni autem dixerunt
ad invicem: Hic est heres: venite, occidamus eum:
et nostra erit hereditas. 8 Et apprehendentes eum,
occiderunt: et eiecerunt extra vineam. 9 Quid ergo
faciet Dominus vineae? Veniet, et perdet colonos: et
dabit vineam aliis. 10 Nec scripturam hanc legistis:
Lapidem, quem reprobaverunt aedificantes, hic
factus est in caput anguli: 11 A Domino factum
est istud, et est mirabile in oculis nostris? 12
Et quaerebant eum tenere: et timuerunt turbam.
cognoverunt enim quoniam ad eos parabolam hanc
dixerit. Et relicto eo abierunt. 13 Et mittunt ad
eum quosdam ex Pharisaeis, et Herodianis, ut
eum caperent in verbo. 14 Qui venientes dicunt
ei: Magister, scimus quia verax es, et non curas
quemquam: nec enim vides in faciem hominum,
sed in veritate viam Dei doces. licet dare tributum
Caesari, an non dabimus? 15 Qui sciens versutiam
illorum, ait illos: Quid me tentatis? afferte mihi
denarium ut videam. 16 At illi attulerunt ei. Et ait
illis: Cuius est imago haec, et inscriptio? Dicunt
ei: Caesaris. 17 Respondens autem Iesus dixit illis:
Reddite igitur quae sunt Caesaris, Caesari: et quae
sunt Dei, Deo. Et mirabantur super eo. 18 Et venerunt
ad eum Sadducaei, qui dicunt resurrectionem non
esse: et interrogabant eum dicentes: 19 Magister,
Moyses nobis scripsit, ut si cuius frater mortuus
fuerit, et dimiserit uxorem, et filios non reliquerit,
accipiat frater eius uxorem ipsius, et resuscitet
semen fratri suo. 20 Septem ergo fratres erant: et
primus accepit uxorem, et mortuus est non relicto
semine. 21 Et secundus accepit eam, et mortuus est:
et nec iste reliquit semen. Et tertius similiter. 22 Et
acceperunt eam similiter septem: et non reliquerunt
semen. Novissima omnium defuncta est et mulier.
23 In resurrectione ergo cum resurrexerint, cuius de
his erit uxor? septem enim habuerunt eam uxorem.
24 Et respondens Iesus, ait illis: Nonne ideo erratis,
non scientes Scripturas, neque virtutem Dei? 25
Cum enim a mortuis resurrexerint, neque nubent,
neque nubentur, sed erunt sicut angeli Dei in caelis.
26 De mortuis autem quod resurgant, non legistis in
libro Moysi, super rubum quomodo dixerit illi Deus,
inquiens: Ego sum Deus Abraham, et Deus Isaac,
et Deus Iacob? 27 Non est Deus mortuorum, sed
vivorum. Vos ergo multum erratis. 28 Et accessit
unus de Scribis, qui audierat illos conquirentes, et
videns quoniam bene illis responderit, interrogavit
eum quod esset primum omnium mandatum. 29
Iesus autem respondit ei: Quia primum omnium
mandatum est: Audi Israel, Dominus Deus tuus,
Deus unus est: 30 et diliges Dominum Deum tuum
ex tota corde tuo, et ex tota anima tua, et ex
tota mente tua, et ex tota virtute tua. Hoc est
primum mandatum. 31 Secundum autem simile
est illi: Diliges proximum tuum tamquam teipsum.
Maius horum aliud mandatum non est. 32 Et ait
illi Scriba: Bene Magister, in veritate dixisti, quia
unus est Deus, et non est alius praeter eum. 33 Et
ut diligatur ex toto corde, et ex toto intellectu, et
ex tota anima, et ex tota fortitudine: et diligere
proximum tamquam seipsum, maius est omnibus
holocaustomatibus, et sacrificiis. 34 Iesus autem
videns quod sapienter respondisset, dixit illi: Non
es longe a regno Dei. Et nemo iam audebat eum
interrogare. 35 Et respondens Iesus dicebat, docens
in templo: Quomodo dicunt Scribae Christum filium
esse David? 36 Ipse enim David dicit in Spiritu
sancto: Dixit Dominus Domino meo, Sede a dextris
meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum
tuorum. 37 Ipse ergo David dicit eum Dominum, et
unde est filius eius? Et multa turba eum libenter

audivit. 38 Et dicebat eis in doctrina sua: Cavete a
Scribis, qui volunt in stolis ambulare, et salutari in
foro, 39 et in primis cathedris sedere in synagogis,
et primos discubitus in coenis: 40 qui devorant
domos viduarum sub obtentu prolixae orationis:
hi accipient prolixius iudicium. 41 Et sedens Iesus
contra gazophylacium, aspiciebat quomodo turba
iactaret aes in gazophylacium, et multi divites
iactabant multa. 42 Cum venisset autem vidua una
pauper, misit duo minuta, quod est quadrans, 43
et convocans discipulos suos, ait illis: Amen dico
vobis, quoniam vidua haec pauper plus omnibus
misit, qui miserunt in gazophylacium. 44 Omnes
enim ex eo, quod abundabat illis, miserunt: haec
vero de penuria sua omnia quae habuit misit totum
victum suum.

13 Et cum egrederetur de templo, ait illi unus
ex discipulis suis: Magister, aspice quales
lapides, et quales structurae. 2 Et respondens Iesus,
ait illi: Vides has omnes magnas aedificationes?
Non relinquetur lapis super lapidem, qui non
destruatur. 3 Et cum sederet in Monte olivarum
contra templum, interrogabant eum separatim
Petrus, et Iacobus, et Ioannes, et Andreas: 4 Dic
nobis, quando ista fient? et quod signum erit,
quando haec omnia incipient consummari? 5 Et
respondens Iesus coepit dicere illis: Videte ne quid
vos seducat: 6 multi enim venient in nomine meo
dicentes, quia ego sum: et multos seducent. 7 Cum
audieritis autem bella, et opiniones bellorum, ne
timueritis: oportet enim haec fieri: sed nondum
finis. 8 Exurget enim gens contra gentem, et
regnum super regnum, et erunt terraemotus per
loca, et fames. Initium dolorum haec. 9 Videte
autem vosmetipsos. Tradent enim vos in consiliis,
et in synagogis vapulabitis, et ante praesides, et
reges stabitis propter me, in testimonium illis. 10
Et in omnes gentes primum oportet praedicari
Evangelium. 11 Et cum duxerint vos tradentes,
nolite praecogitare quid loquamini: sed quod datum
vobis fuerit in illa hora, id loquimini non enim
vos estis loquentes, sed Spiritus sanctus. 12 Tradet
autem frater fratrem in mortem, et pater filium: et
consurgent filii in parentes, et morte afficient eos.
13 Et eritis odio omnibus propter nomen meum.
Qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit. 14
Cum autem videritis abominationem desolationis
stantem, ubi non debet, qui legit, intelligat: tunc
qui in Iudaea sunt, fugiant in montes: 15 et qui
super tectum, ne descendat in domum, nec introeat
ut tollat quid de domo sua: 16 et qui in agro erit,
non revertatur retro tollere vestimentum suum. 17
Vae autem praegnantibus, et nutrientibus in illis
diebus. 18 Orate vero ut hieme non fiant. 19 Erunt
enim dies illi tribulationes tales, quales non fuerunt
ab initio creaturae, quam condidit Deus usque nunc,
neque fient. 20 Et nisi breviasset Dominus dies, non
fuisset salva omnis caro: sed propter electos, quos
elegit, breviavit dies. 21 Et tunc si quis vobis dixerit:
Ecce hic est Christus, ecce illic, ne credideritis. 22
Exurgent enim pseudochristi, et pseudoprophetae,
et dabunt signa, et portenta ad seducendos, si fieri
potest, etiam electos. 23 Vos ergo videte: ecce
praedixi vobis omnia. 24 Sed in illis diebus post
tribulationem illam sol contenebrabitur, et luna
non dabit splendorem suum: 25 et stellae caeli
erunt decidentes, et virtutes, quae in caelis sunt,
movebuntur. 26 Et tunc videbunt filium hominis
venientem in nubibus cum virtute multa, et gloria.
27 Et tunc mittet angelos suos, et congregabit
electos suos a quattuor ventis, a summo terrae
usque ad summum caeli. 28 A ficu autem discite
parabolam. Cum iam ramus eius tener fuerit, et
nata fuerint folia, cognoscitis quia in proximo sit
aestas: 29 sic et vos cum videritis haec fieri, scitote
quod in proximo sit in ostiis. 30 Amen dico vobis,
quoniam non transibit generatio haec, donec omnia
ista fiant. 31 Caelum, et terra transibunt, verba
autem mea non transibunt. 32 De die autem illo, vel
hora nemo scit, neque angeli in caelo, neque Filius,
nisi Pater. 33 Videte, vigilate, et orate: nescitis enim
quando tempus sit. 34 Sicut homo, qui peregre
profectus reliquit domum suam, et dedit servis suis
potestatem cuiusque operis, et ianitori praecepit
ut vigilet. 35 Vigilate ergo, (nescitis enim quando
dominus domus veniat: sero an media nocte, an
galli cantu, an mane) 36 ne cum venerit repente,
inveniat vos dormientes. 37 Quod autem vobis dico,
omnibus dico: Vigilate.

14 Erat autem Pascha et Azyma post biduum:
et quaerebant summi sacerdotes, et Scribae
quomodo eum dolo tenerent, et occiderent. 2
Dicebant autem: Non in die festo, ne forte tumultus
fieret in populo. 3 Et cum esset Bethaniae in
domo Simonis leprosi, et recumberet: venit mulier
habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi,
et fracto alabastro, effudit super caput eius. 4 Erant
autem quidam indigne ferentes intra semetipsos,
et dicentes: Ut quid perditio ista unguenti facta
est? 5 Poterat enim unguentum istud vaenundari
plus quam trecentis denariis, et dari pauperibus. Et
fremebant in eam. 6 Iesus autem dixit: Sinite eam,
quid illi molesti estis? Bonum opus operata est in
me. 7 semper enim pauperes habetis vobiscum: et

cum volueritis, potestis illis benefacere: me autem
non semper habetis. 8 Quod habuit haec, fecit:
praevenit ungere corpus meum in sepulturam. 9
Amen dico vobis: Ubicumque praedicatum fuerit
Evangelium istud in universo mundo, et quod
fecit haec, narrabitur in memoriam eius. 10 Et
Iudas Iscariotes unus de duodecim abiit ad summos
sacerdotes, ut proderet eum illis. 11 Qui audientes
gavisi sunt: et promiserunt ei pecuniam se daturos.
Et quaerebat quomodo illum opportune traderet. 12
Et primo die Azymorum quando Pascha immolabant,
dicunt ei discipuli: Quo vis eamus, et paremus tibi
ut manduces Pascha? 13 Et mittit duos ex discipulis
suis, et dicit eis: Ite in civitatem: et occurret vobis
homo lagenam aquae baiulans, sequimini eum: 14
et quocumque introierit, dicite domino domus, quia
magister dicit: Ubi est refectio mea, ubi Pascha
cum discipulis meis manducem? 15 Et ipse vobis
demonstrabit coenaculum grande, stratum: et illic
parate nobis. 16 Et abierunt discipuli eius, et
venerunt in civitatem: et invenerunt sicut dixerat
illis, et paraverunt Pascha. 17 Vespere autem facto,
venit cum duodecim. 18 Et discumbentibus eis, et
manducantibus, ait IESUS: Amen dico vobis, quia
unus ex vobis tradet me, qui manducat mecum. 19
At illi coeperunt contristari, et dicere ei singulatim:
Numquid ego? 20 Qui ait illis: Unus ex duodecim,
qui intingit mecum manum in catino. 21 Et Filius
quidem hominis vadit sicut scriptum est de eo:
vae autem homini illi, per quem Filius hominis
tradetur. bonum erat ei, si non esset natus homo
ille. 22 Et manducantibus illis, accepit Iesus panem:
et benedicens fregit, et dedit eis, et ait: Sumite,
hoc est corpus meum. 23 Et accepto calice, gratias
agens dedit eis: et biberunt ex illo omnes. 24 Et ait
illis: Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro
multis effundetur. 25 Amen dico vobis, quia iam
non bibam de hoc genimine vitis usque in diem
illum, cum illud bibam novum in regno Dei. 26
Et hymno dicto exierunt in Montem olivarum. 27
Et ait eis Iesus: Omnes scandalizabimini in me in
nocte ista: quia scriptum est: Percutiam pastorem,
et dispergentur oves. 28 Sed postquam resurrexero,
praecedam vos in Galilaeam. 29 Petrus autem ait illi:
Et si omnes scandalizati fuerint in te: sed non ego.
30 Et ait illi Iesus: Amen dico tibi, quia tu hodie in
nocte hac, priusquam gallus vocem bis dederit, ter
me es negaturus. 31 At ille amplius loquebatur: Et si
oportuerit me simul commori tibi, non te negabo:
Similiter autem et omnes dicebant. 32 Et veniunt in
praedium, cui nomen Gethsemani. Et ait discipulis
suis: Sedete hic donec orem. 33 Et assumit Petrum,
et Iacobum, et Ioannem secum: et coepit pavere,
et taedere. 34 Et ait illis: Tristis est anima mea
usque ad mortem: sustinete hic, et vigilate. 35 Et
cum processisset paululum, procidit super terram:
et orabat, ut si fieri posset, transiret ab eo hora:
36 et dixit: Abba pater, omnia tibi possibilia sunt,
transfer calicem hunc a me, sed non quod ego volo,
sed quod tu. 37 Et venit, et invenit eos dormientes.
Et ait Petro: Simon, dormis? non potuisti una hora
vigilare? 38 Vigilate, et orate ut non intretis in
tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro
vero infirma. 39 Et iterum abiens oravit eundem
sermonem dicens. 40 Et reversus, denuo invenit eos
dormientes, (erant enim oculi eorum gravati) et
ignorabant quid responderent ei. 41 Et venit tertio,
et ait illis: Dormite iam, et requiescite. Sufficit:
venit hora: ecce Filius hominis tradetur in manus
peccatorum. 42 Surgite, eamus. ecce qui me tradet,
prope est. 43 Et, adhuc eo loquente, venit Iudas
Iscariotes unus de duodecim, et cum eo turba multa
cum gladiis, et lignis, missi a summis sacerdotibus,
et Scribis, et senioribus. 44 Dederat autem traditor
eius signum eis, dicens: Quemcumque osculatus
fuero, ipse est, tenete eum, et ducite caute. 45 Et cum
venisset, statim accedens ad eum, ait: Ave Rabbi: et
osculatus est eum. 46 At illi manus iniecerunt in
Iesum, et tenuerunt eum. 47 Unus autem quidam de
circumstantibus educens gladium, percussit servum
summi sacerdotis: et amputavit illi auriculam. 48 Et
respondens Iesus, ait illis: Tamquam ad latronem
existis cum gladiis, et lignis comprehendere me?
49 quotidie eram apud vos in templo docens, et
non me tenuistis. Sed ut impleantur Scripturae.
50 Tunc discipuli eius relinquentes eum, omnes
fugerunt. 51 Adolescens autem quidam sequebatur
eum amictus sindone super nudo: et tenuerunt
eum. 52 At ille reiecta sindone, nudus profugit
ab eis. 53 Et adduxerunt Iesum ad summum
sacerdotem: et convenerunt omnes sacerdotes,
et Scribae, et seniores. 54 Petrus autem a longe
secutus est eum usque intro in atrium summi
sacerdotis: et sedebat cum ministris ad ignem, et
calefaciebat se. 55 Summi vero sacerdotes, et omne
concilium quaerebant adversus Iesum testimonium,
ut eum morti traderent, nec inveniebant. 56
Multi enim testimonium falsum dicebant adversus
eum: et convenientia testimonia non erant. 57 Et
quidam surgentes, falsum testimonium ferebant
adversus eum, dicentes: 58 Quoniam nos audivimus
eum dicentem: Ego dissolvam templum hoc manu
factum, et post triduum aliud non manu factum
aedificabo. 59 Et non erat conveniens testimonium
illorum. 60 Et exurgens summus sacerdos in
medium, interrogavit Iesum, dicens: Non respondes

quidquam ad ea, quae tibi obiiciuntur ab his?
61 Ille autem tacebat, et nihil respondit. Rursum
summus sacerdos interrogabat eum, et dixit ei: Tu
es Christus filius Dei benedicti? 62 Iesus autem
dixit illi: Ego sum: et videbitis Filium hominis
sedentem a dextris virtutis Dei, et venientem cum
nubibus caeli. 63 Summus autem sacerdos scindens
vestimenta sua, ait: Quid adhuc desideramus testes?
64 Audistis blasphemiam: quid vobis videtur? Qui
omnes condemnaverunt eum esse reum mortis.
65 Et coeperunt quidam conspuere eum, et velare
faciem eius, et colaphis eum caedere, et dicere ei:
Prophetiza: et ministri alapis eum caedebant. 66
Et cum esset Petrus in atrio deorsum, venit una
ex ancillis summi sacerdotis: 67 et cum vidisset
Petrum calefacientem se, aspiciens illum, ait: Et tu
cum Iesu Nazareno eras. 68 At ille negavit, dicens:
Neque scio, neque novi quid dicas. Et exiit foras ante
atrium, et gallus cantavit. 69 Rursus autem cum
vidisset illum ancilla, coepit dicere circumstantibus:
Quia hic ex illis est. 70 At ille iterum negavit.
Et post pusillum rursus qui astabant, dicebant
Petro: Vere ex illis es: nam et Galilaeus es. 71 Ille
autem coepit anathematizare, et iurare: Quia nescio
hominem istum, quem dicitis. 72 Et statim gallus
iterum cantavit. Et recordatus est Petrus verbi,
quod dixerat ei Iesus: Prius quam gallus cantet bis,
ter me negabis. Et coepit flere.

15 Et confestim, mane consilium facientes summi
sacerdotes cum senioribus, et Scribis, et
universo concilio, vincientes Iesum, duxerunt, et
tradiderunt Pilato. 2 Et interrogavit eum Pilatus:
Tu es rex Iudaeorum? At ille respondens, ait illi:
Tu dicis. 3 Et accusabant eum summi sacerdotes
in multis. 4 Pilatus autem rursum interrogavit
eum, dicens: Non respondes quidquam? vide in
quantis te accusant. 5 Iesus autem amplius nihil
respondit, ita ut miraretur Pilatus. 6 Per diem autem
festum solebat dimittere illis unum ex vinctis,
quemcumque petissent. 7 Erat autem qui dicebatur
Barrabas, qui cum seditiosis erat vinctus, qui in
seditione fecerat homicidium. 8 Et cum ascendisset
turba, coepit rogare, sicut semper faciebat illis. 9
Pilatus autem respondit eis, et dixit: Vultis dimittam
vobis regem Iudaeorum? 10 Sciebat enim quod per
invidiam tradidissent eum summi sacerdotes. 11
Pontifices autem concitaverunt turbam, ut magis
Barabbam dimitteret eis. 12 Pilatus autem iterum
respondens, ait illis: Quid ergo vultis faciam regi
Iudaeorum? 13 At illi iterum clamaverunt: Crucifige
eum. 14 Pilatus vero dicebat illis: Quid enim mali
fecit? At illi magis clamabant: Crucifige eum. 15
Pilatus autem volens populo satisfacere, dimisit illis
Barabbam, et tradidit Iesum flagellis caesum, ut
crucifigeretur. 16 Milites autem duxerunt eum in
atrium praetorii, et convocant totam cohortem, 17
et induunt eum purpura, et imponunt ei plectentes
spineam coronam. 18 Et coeperunt salutare eum:
Ave rex Iudaeorum. 19 Et percutiebant caput
eius arundine: et conspuebant eum, et ponentes
genua, adorabant eum. 20 Et postquam illuserunt
ei, exuerunt illum purpura, et induerunt eum
vestimentis suis: et educunt illum ut crucifigerent
eum. 21 Et angariaverunt praetereuntem quempiam,
Simonem Cyrenaeum venientem de villa, patrem
Alexandri, et Rufi, ut tolleret crucem eius. 22
Et perducunt illum in Golgotha locum: quod est
interpretatum Calvariae locus. 23 Et dabant ei
bibere myrrhatum vinum: et non accepit. 24 Et
crucifigentes eum, diviserunt vestimenta eius,
mittentes sortem super eis, quis quid tolleret. 25
Erat autem hora tertia: et crucifixerunt eum. 26 Et
erat titulus causae eius inscriptus: REX IUDAeORUM.
27 Et cum eo crucifigunt duos latrones: unum a
dextris, et alium a sinistris eius. 28 Et impleta est
scriptura, quae dicit: Et cum iniquis reputatus est.
29 Et praetereuntes blasphemabant eum, moventes
capita sua, et dicentes: Vah qui destruis templum
Dei, et in tribus diebus reaedificas: 30 salvum
fac temetipsum descendens de cruce. 31 Similiter
et summi sacerdotes illudentes, ad alterutrum
cum Scribis dicebant: Alios salvos fecit, seipsum
non potest salvum facere. 32 Christus rex Israel
descendat nunc de cruce, ut videamus, et credamus.
Et qui cum eo crucifixi erant, convitiabantur ei.
33 Et facta hora sexta, tenebrae factae sunt per
totam terram usque in horam nonam. 34 Et hora
nona exclamavit Iesus voce magna, dicens: Eloi,
eloi, lammasabacthani? quod est interpretatum:
Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? 35
Et quidam de circumstantibus audientes, dicebant:
Ecce Eliam vocat. 36 Currens autem unus, et implens
spongiam aceto, circumponensque calamo, potum
dabat ei, dicens: Sinite, videamus si veniat Elias
ad deponendum eum. 37 Iesus autem emissa voce
magna expiravit. 38 Et velum templi scissum est in
duo, a summo usque deorsum. 39 Videns autem
Centurio, qui ex adverso stabat, quia sic clamans
expirasset, ait: Vere hic homo Filius Dei erat. 40
Erant autem et mulieres de longe aspicientes: inter
quas erat Maria Magdalene, et Maria Iacobi minoris,
et Ioseph mater, et Salome: 41 et cum esset in
Galilaea, sequebantur eum, et ministrabant ei,
et aliae multae, quae simul cum eo ascenderant
Ierosolymam. 42 Et cum iam sero esset factum (quia

erat parasceve, quod est ante sabbatum) **43** venit
Ioseph ab Arimathia nobilis decurio, qui et ipse
erat expectans regnum Dei, et audacter introivit
ad Pilatum, et petiit corpus Iesu. **44** Pilatus autem
mirabatur si iam obiisset. Et accersito centurione,
interrogavit eum si iam mortuus esset. **45** Et cum
cognovisset a centurione, donavit corpus Ioseph. **46**
Ioseph autem mercatus sindonem, et deponens eum
involvit in sindone, et posuit eum in monumento,
quod erat excisum de petra, et advolvit lapidem ad
ostium monumenti. **47** Maria autem Magdalene, et
Maria Ioseph aspiciebant ubi poneretur.

16 Et cum transisset sabbatum, Maria Magdalene,
et Maria Iacobi, et Salome emerunt aromata
ut venientes ungerent Iesum. **2** Et valde mane una
sabbatorum, veniunt ad monumentum, orto iam
sole. **3** Et dicebant ad invicem: Quis revolvet nobis
lapidem ab ostio monumenti? **4** Et respicientes
viderunt revolutum lapidem. Erat quippe magnus
valde. **5** Et introeuntes in monumentum viderunt
iuvenem sedentem in dextris, coopertum stola
candida, et obstupuerunt. **6** Qui dicit illis:
Nolite expavescere: Iesum quaeritis Nazarenum,
crucifixum: surrexit, non est hic, ecce locus ubi
posuerunt eum. **7** Sed ite, dicite discipulis eius,
et Petro quia praecedet vos in Galilaeam: ibi eum
videbitis, sicut dixit vobis. **8** At illae exeuntes,
fugerunt de monumento: invaserat enim eas tremor
et pavor: et nemini quidquam dixerunt: timebant
enim. **9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)** Surgens autem Iesus mane,
prima sabbati, apparuit primo Mariae Magdalene,
de qua eiecerat septem daemonia. **10** Illa vadens
nunciavit his, qui cum eo fuerant, lugentibus,
et flentibus. **11** Et illi audientes quia viveret, et
visus esset ab ea, non crediderunt. **12** Post haec
autem duobus ex his ambulantibus ostensus est
in alia effigie, euntibus in villam: **13** et illi euntes
nunciaverunt ceteris: nec illis crediderunt. **14**
Novissime autem recumbentibus illis undecim
apparuit: et exprobravit incredulitatem eorum
et duritiam cordis: quia iis, qui viderant eum
resurrexisse, non crediderunt. **15** Et dixit eis: Euntes
in mundum universum praedicate Evangelium omni
creaturae. **16** Qui crediderit, et baptizatus fuerit,
salvus erit: qui vero non crediderit, condemnabitur.
17 Signa autem eos, qui crediderint, haec sequentur:
In nomine meo daemonia eiicient: linguis loquentur
novis: **18** serpentes tollent: et si mortiferum quid
biberint, non eis nocebit: super aegros manus
imponent, et bene habebunt. **19** Et Dominus quidem
Iesus postquam locutus est eis, assumptus est
in caelum, et sedet a dextris Dei. **20** Illi autem
profecti praedicaverunt ubique Domino cooperante,
et sermonem confirmante, sequentibus signis.

Lucam

1 Quoniam quidem multi conati sunt ordinare
narrationem, quae in nobis completae sunt,
rerum: 2 sicut tradiderunt nobis, qui ab initio ipsi
viderunt, et ministri fuerunt sermonis: 3 visum
est et mihi, assecuto omnia a principio diligenter,
ex ordine tibi scribere, optime Theophile, 4 ut
cognoscas eorum verborum, de quibus eruditus es,
veritatem. 5 Fuit in diebus Herodis, regis Iudaeae,
sacerdos quidam nomine Zacharias de vice Abia,
et uxor illius de filiabus Aaron, et nomen eius
Elisabeth. 6 Erant autem iusti ambo ante Deum,
incedentes in omnibus mandatis, et iustificationibus
Domini sine querela, 7 et non erat illis filius eo
quod esset Elisabeth sterilis, et ambo processissent
in diebus suis. 8 Factum est autem, cum sacerdotio
fungeretur Zacharias in ordine vicis suae ante Deum,
9 secundum consuetudinem sacerdotii, sorte exiit
ut incensum poneret, ingressus in templum Domini:
10 et omnis multitudo populi erat orans foris hora
incensi. 11 Apparuit autem illi Angelus Domini,
stans a dextris altaris incensi. 12 Et Zacharias
turbatus est videns, et timor irruit super eum. 13
Ait autem ad illum Angelus: Ne timeas Zacharia,
quoniam exaudita est deprecatio tua: uxor tua
Elisabeth pariet tibi filium, et vocabis nomen eius
Ioannem: 14 et erit gaudium tibi, et exultatio, et
multi in nativitate eius gaudebunt: 15 erit enim
magnus coram Domino: vinum, et siceram non
bibet, et Spiritu sancto replebitur adhuc ex utero
matris suae: 16 et multos filiorum Israel convertet
ad Dominum Deum ipsorum: 17 et ipse praecedet
ante illum in spiritu, et virtute Eliae: ut convertat
corda patrum in filios, et incredulos ad prudentiam
iustorum, parare Domino plebem perfectam. 18
Et dixit Zacharias ad Angelum: Unde hoc sciam?
ego enim sum senex, et uxor mea processit in
diebus suis. 19 Et respondens Angelus dixit ei:
Ego sum Gabriel, qui asto ante Deum: et missus
sum loqui ad te, et haec tibi evangelizare. 20 Et
ecce eris tacens, et non poteris loqui usque in
diem, quo haec fiant, pro eo quod non credidisti
verbis meis, quae implebuntur in tempore suo. 21
Et erat plebs expectans Zachariam: et mirabantur
quod tardaret ipse in templo. 22 Egressus autem
non poterat loqui ad illos, et cognoverunt quod
visionem vidisset in templo. Et ipse erat innuens
illis, et permansit mutus. 23 Et factum est, ut impleti
sunt dies officii eius abiit in domum suam: 24 post
hos autem dies concepit Elisabeth uxor eius, et
occultabat se mensibus quinque, dicens: 25 Quia
sic fecit mihi Dominus in diebus, quibus respexit
auferre opprobrium meum inter homines. 26 In
mense autem sexto, missus est Angelus Gabriel a
Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth,
27 ad Virginem desponsatam viro, cui nomen erat
Ioseph, de domo David, et nomen virginis Maria.
28 Et ingressus Angelus ad eam dixit: Ave gratia
plena: Dominus tecum: Benedicta tu in mulieribus.
29 Quae cum audisset, turbata est in sermone
eius, et cogitabat qualis esset ista salutatio. 30 Et
ait Angelus ei: Ne timeas Maria, invenisti enim
gratiam apud Deum. 31 ecce concipies in utero,
et paries filium, et vocabis nomen eius IESUM. 32
hic erit magnus, et Filius Altissimi vocabitur, et
dabit illi Dominus Deus sedem David patris eius: 33
et regnabit in domo Iacob in aeternum, et regni
eius non erit finis. (aiōn g165) 34 Dixit autem Maria
ad Angelum: Quomodo fiet istud, quoniam virum
non cognosco? 35 Et respondens Angelus dixit
ei: Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus
Altissimi obumbrabit tibi. Ideoque et quod nascetur
ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei. 36 Et ecce
Elisabeth cognata tua, et ipsa concepit filium in
senectute sua: et hic mensis sextus est illi, quae
vocatur sterilis: 37 quia non erit impossibile apud
Deum omne verbum. 38 Dixit autem Maria: Ecce
ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. Et
discessit ab illa Angelus. 39 Exurgens autem Maria
in diebus illis abiit in montana cum festinatione, in
civitatem Iuda: 40 Et intravit in domum Zachariae,
et salutavit Elisabeth. 41 Et factum est, ut audivit
salutationem Mariae Elisabeth, exultavit infans in
utero eius: et repleta est Spiritu sancto Elisabeth:
42 et exclamavit voce magna, et dixit: Benedicta tu
inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui.
43 Et unde hoc mihi ut veniat mater Domini mei
ad me? 44 Ecce enim ut facta est vox salutationis
tuae in auribus meis, exultavit in gaudio infans in
utero meo. 45 et beata, quae credidisti, quoniam
perficientur ea, quae dicta sunt tibi a Domino. 46
Et ait Maria: Magnificat anima mea Dominum: 47
et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo. 48
Quia respexit humilitatem ancillae suae: ecce enim
ex hoc beatam me dicent omnes generationes. 49
Quia fecit mihi magna qui potens est: et sanctum
nomen eius. 50 Et misericordia eius a progenie in
progenies timentibus eum. 51 Fecit potentiam in
brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui. 52
Deposuit potentes de sede, et exaltavit humiles.
53 Esurientes implevit bonis: et divites dimisit
inanes. 54 Suscepit Israel puerum suum, recordatus
misericordiae suae. 55 Sicut locutus est ad patres
nostros, Abraham, et semini eius in saecula. (aiōn

g165) 56 Mansit autem Maria cum illa quasi mensibus
tribus: et reversa est in domum suam. 57 Elisabeth
autem impletum est tempus pariendi, et peperit
filium. 58 Et audierunt vicini, et cognati eius quia
magnificavit Dominus misericordiam suam cum
illa, et congratulabantur ei. 59 Et factum est in
die octavo, venerunt circumcidere puerum, et
vocabant eum nomine patris sui Zachariam. 60
Et respondens mater eius, dixit: Nequaquam, sed
vocabitur Ioannes. 61 Et dixerunt ad illam: Quia
nemo est in cognatione tua, qui vocetur hoc nomine.
62 Innuebant autem patri eius, quem vellet vocari
eum. 63 Et postulans pugillarem scripsit, dicens:
Ioannes est nomen eius. Et mirati sunt universi. 64
Apertum est autem illico os eius, et lingua eius,
et loquebatur benedicens Deum. 65 Et factus est
timor super omnes vicinos eorum: et super omnia
montana Iudaeae divulgabantur omnia verba haec:
66 et posuerunt omnes, qui audierant in corde suo,
dicentes: Quis, putas, puer iste erit? Etenim manus
Domini erat cum illo. 67 Et Zacharias pater eius
repletus est Spiritu sancto: et prophetavit, dicens:
68 Benedictus Dominus Deus Israel, quia visitavit, et
fecit redemptionem plebis suae: 69 Et erexit cornu
salutis nobis: in domo David pueri sui. 70 Sicut
locutum est per os sanctorum, qui a saeculo sunt,
prophetarum eius: (aiōn g165) 71 Salutem ex inimicis
nostris, et de manu omnium, qui oderunt nos: 72
Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris:
et memorari testamenti sui sancti. 73 Iusiurandum,
quod iuravit ad Abraham patrem nostrum, daturum
se nobis: 74 Ut sine timore, de manu inimicorum
nostrorum liberati, serviamus illi. 75 In sanctitate,
et iustitia coram ipso, omnibus diebus nostris. 76
Et tu puer, propheta Altissimi vocaberis: praeibis
enim ante faciem Domini parare vias eius: 77 Ad
dandam scientiam salutis plebi eius: in remissionem
peccatorum eorum: 78 Per viscera misericordiae
Dei nostri: in quibus visitavit nos, oriens ex alto: 79
Illuminare his, qui in tenebris, et in umbra mortis
sedent: ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.
80 Puer autem crescebat, et confortabatur spiritu:
et erat in desertis usque in diem ostensionis suae
ad Israel.

2 Factum est autem in diebus illis, exiit edictum
a Caesare Augusto ut describeretur universus
orbis. 2 Haec descriptio prima, facta est a praeside
Syriae Cyrino: 3 et ibant omnes ut profiterentur
singuli in suam civitatem. 4 Ascendit autem et
Ioseph a Galilaea de civitate Nazareth in Iudaeam in
civitatem David, quae vocatur Bethlehem: eo quod
esset de domo, et familia David, 5 ut profiteretur
cum Maria desponsata sibi uxore praegnante. 6
Factum est autem, cum essent ibi, impleti sunt dies
ut pareret. 7 Et peperit filium suum primogenitum,
et pannis eum involvit, et reclinavit eum in
praesepio: quia non erat ei locus in diversorio. 8
Et pastores erant in regione eadem vigilantes, et
custodientes vigilias noctis super gregem suum. 9
Et ecce angelus Domini stetit iuxta illos, et claritas
Dei circumfulsit illos, et timuerunt timore magno.
10 Et dixit illis angelus: Nolite timere: ecce enim
evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni
populo: 11 quia natus est vobis hodie Salvator,
qui est Christus Dominus in civitate David. 12
Et hoc vobis signum: Invenietis infantem pannis
involutum, et positum in praesepio. 13 Et subito
facta est cum angelo multitudo militiae caelestis
laudantium Deum, et dicentium: 14 Gloria in
altissimis Deo, et in terra pax hominibus bonae
voluntatis. 15 Et factum est, ut discesserunt ab eis
Angeli in caelum: pastores loquebantur ad invicem:
Transeamus usque ad Bethlehem, et videamus hoc
verbum, quod factum est, quod fecit Dominus,
et ostendit nobis. 16 Et venerunt festinantes: et
invenerunt Mariam, et Ioseph, et infantem positum
in praesepio. 17 Videntes autem cognoverunt de
verbo, quod dictum erat illis de puero hoc. 18 Et
omnes, qui audierunt, mirati sunt: et de his, quae
dicta erant a pastoribus ad ipsos. 19 Maria autem
conservabat omnia verba haec, conferens in corde
suo. 20 Et reversi sunt pastores glorificantes, et
laudantes Deum in omnibus, quae audierant, et
viderant sicut dictum est ad illos. 21 Et postquam
consummati sunt dies octo ut circumcideretur
puer: vocatum est nomen eius Iesus, quod vocatum
est ab angelo prius quam in utero conciperetur.
22 Et postquam impleti sunt dies purgationis eius
secundum legem Moysi, tulerunt illum in Ierusalem,
ut sisterent eum Domino, 23 sicut scriptum est in
lege Domini: Quia omne masculinum adaperiens
vulvam, sanctum Domino vocabitur. 24 et ut
darent hostiam secundum quod dictum est in lege
Domini par turturum, aut duos pullos columbarum.
25 Et ecce homo erat in Ierusalem, cui nomen
Simeon, et homo iste iustus, et timoratus, expectans
consolationem Israel, et Spiritus sanctus erat in eo.
26 Et responsum acceperat a Spiritu sancto, non
visurum se mortem, nisi prius videret Christum
Domini. 27 Et venit in spiritu in templum. Et
cum inducerent puerum Iesum parentes eius, ut
facerent secundum consuetudinem legis pro eo:
28 et ipse accepit eum in ulnas suas, et benedixit
Deum, et dixit: 29 Nunc dimittis servum tuum
Domine, secundum verbum tuum in pace: 30 Quia

viderunt oculi mei salutare tuum, 31 Quod parasti
ante faciem omnium populorum. 32 Lumen ad
revelationem gentium, et gloriam plebis tuae Israel.
33 Et erat pater et mater eius mirantes super his,
quae dicebantur de illo. 34 Et benedixit illis Simeon,
et dixit ad Mariam matrem eius: Ecce positus est
hic in ruinam, et in resurrectionem multorum in
Israel: et in signum, cui contradicetur: 35 et tuam
ipsius animam pertransibit gladius ut revelentur
ex multis cordibus cogitationes. 36 Et erat Anna
prophetissa, filia Phanuel, de tribu Aser: haec
processerat in diebus multis, et vixerat cum viro
suo annis septem a virginitate sua. 37 Et haec vidua
erat usque ad annos octoginta quattuor: quae non
discedebat de templo, ieiuniis, et obsecrationibus
serviens nocte, ac die. 38 Et haec, ipsa hora
superveniens, confitebatur Domino: et loquebatur
de illo omnibus, qui expectabant redemptionem
Israel. 39 Et ut perfecerunt omnia secundum legem
Domini, reversi sunt in Galilaeam in civitatem
suam Nazareth. 40 Puer autem crescebat, et
confortabatur plenus sapientia: et gratia Dei erat
in illo. 41 Et ibant parentes eius per omnes annos
in Ierusalem, in die sollemni Paschae. 42 Et cum
factus esset annorum duodecim, ascendentibus illis
Ierosolymam secundum consuetudinem diei festi,
43 consummatisque diebus, cum redirent, remansit
puer Iesus in Ierusalem, et non cognoverunt
parentes eius. 44 Existimantes autem illum esse in
comitatu, venerunt iter diei, et requirebant eum
inter cognatos, et notos. 45 Et non invenientes,
regressi sunt in Ierusalem, requirentes eum. 46
Et factum est, post triduum invenerunt illum in
templo sedentem in medio doctorum, audientem
illos, et interrogantem eos. 47 Stupebant autem
omnes, qui eum audiebant, super prudentia, et
responsis eius. 48 Et videntes admirati sunt. Et
dixit mater eius ad illum: Fili, quid fecisti nobis sic?
ecce pater tuus, et ego dolentes quaerebamus te.
49 Et ait ad illos: Quid est quod me quaerebatis?
nesciebatis quia in his, quae patris mei sunt, oportet
me esse? 50 Et ipsi non intellexerunt verbum, quod
locutus est ad eos. 51 Et descendit cum eis, et
venit Nazareth: et erat subditus illis. Et mater eius
conservabat omnia verba haec in corde suo. 52 Et
Iesus proficiebat sapientia, et aetate, et gratia apud
Deum, et homines.

3 Anno autem quintodecimo imperii Tiberii
Caesaris, procurante Pontio Pilato Iudaeam,
tetrarcha autem Galiaeae Herode, Philippo autem
fratre eius tetrarcha Ituraeae, et Trachonitidis
regionis, et Lysania Abilinae tetrarcha, 2 sub
principibus sacerdotum Anna, et Caipha: factum
est verbum Domini super Ioannem, Zachariae
filium, in deserto. 3 Et venit in omnem regionem
Iordanis, praedicans baptismum poenitentiae in
remissionem peccatorum, 4 sicut scriptum est in
Libro sermonum Isaiae prophetae: Vox clamantis in
deserto: Parate viam Domini: rectas facite semitas
eius: 5 omnis vallis implebitur: et omnis mons,
et collis humiliabitur: et erunt prava in directa:
et aspera in vias planas: 6 et videbit omnis caro
salutare Dei. 7 Dicebat ergo ad turbas quae exibant
ut baptizarentur ab ipso: Genimina viperarum
quis ostendit vobis fugere a ventura ira? 8 Facite
ergo fructus dignos poenitentiae, et ne coeperitis
dicere: Patrem habemus Abraham. Dico enim vobis
quia potens est Deus de lapidibus istis suscitare
filios Abrahae. 9 Iam enim securis ad radicem
arboris posita est. Omnis ergo arbor non faciens
fructum bonum, excidetur, et in ignem mittetur.
10 Et interrogabant eum turbae, dicentes: Quid
ergo faciemus? 11 Respondens autem dicebat
illis: Qui habet duas tunicas, det non habenti:
et qui habet escas, similiter faciat. 12 Venerunt
autem et publicani ut baptizarentur, et dixerunt
ad illum: Magister, quid faciemus? 13 At ille dixit
ad eos: Nihil amplius, quam quod constitutum est
vobis, faciatis. 14 Interrogabant autem eum et
milites, dicentes: Quid faciemus et nos? Et ait illis:
Neminem concutiatis, neque calumniam faciatis:
sed contenti estote stipendiis vestris. 15 Existimante
autem populo, et cogitantibus omnibus in cordibus
suis de Ioanne, ne forte ipse esset Christus: 16
respondit Ioannes, dicens omnibus: Ego quidem
aqua baptizo vos: veniet autem fortior me, cuius
non sum dignus solvere corigiam calceamentorum:
ipse vos baptizabit in Spiritu sancto, et igne: 17
cuius ventilabrum in manu eius, et purgabit aream
suam, et congregabit triticum in horreum suum,
paleas autem comburet igne inextinguibili. 18 Multa
quidem, et alia exhortans evangelizabat populo. 19
Herodes autem tetrarcha cum corriperetur ab illo
de Herodiade uxore fratris sui, et de omnibus malis,
quae fecit Herodes, 20 adiecit et hoc super omnia,
et inclusit Ioannem in carcere. 21 Factum est autem
cum baptizaretur omnis populus, et Iesu baptizato,
et orante, apertum est caelum: 22 et descendit
Spiritus sanctus corporali specie sicut columba in
ipsum: et vox de caelo facta est: Tu es filius meus
dilectus, in te complacui mihi. 23 Et ipse Iesus erat
incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur,
filius Ioseph, qui fuit Heli, qui fuit Mathat, 24 qui
fuit Levi, qui fuit Melchi, qui fuit Iamne, qui fuit
Ioseph, 25 qui fuit Mathathiae, qui fuit Amos, qui

fuit Nahum, qui fuit Hesli, qui fuit Nagge, **26** qui
fuit Mahath, qui fuit Mathathiae, qui fuit Semei,
qui fuit Ioseph, qui fuit Iuda, **27** qui fuit Ioanna, qui
fuit Resa, qui fuit Zorobabel, qui fuit Salatheil, qui
fuit Neri, **28** qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit
Cosan, qui fuit Elmadan, qui fuit Her, **29** qui fuit
Iesu, qui fuit Eliezer, qui fuit Iorim, qui fuit Mathat,
qui fuit Levi, **30** qui fuit Simeon, qui fuit Iuda, qui
fuit Ioseph, qui fuit Iona, qui fuit Eliakim, **31** qui
fuit Melcha, qui fuit Menna, qui fuit Mathatha, qui
fuit Natham, qui fuit David, **32** qui fuit Iesse, qui
fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, qui fuit
Naasson, **33** qui fuit Aminadab, qui fuit Aram, qui
fuit Esron, qui fuit Phares, qui fuit Iudae, **34** qui
fuit Iacob, qui fuit Isaac, qui fuit Abrahae, qui fuit
Thare, qui fuit Nachor, **35** qui fuit Sarug, qui fuit
Ragau, qui fuit Phaleg, qui fuit Heber, qui fuit Sale,
36 qui fuit Cainan, qui fuit Arphaxad, qui fuit Sem,
qui fuit Noe, qui fuit Lamech, **37** qui fuit Methusale,
qui fuit Henoch, qui fuit Iared, qui fuit Malaleel, qui
fuit Cainan, **38** qui fuit Henos, qui fuit Seth, qui fuit
Adam, qui fuit Dei.

4 Iesus autem plenus Spiritu sancto regressus est
a Iordane: et agebatur a Spiritu in desertum
2 diebus quadraginta, et tentabatur a diabolo. Et
nihil manducavit in diebus illis: et consummatis
illis esuriit. **3** Dixit autem illi diabolus: Si Filius Dei
es, dic lapidi huic ut panis fiat. **4** Et respondit ad
illum Iesus: Scriptum est: Quia non in solo pane
vivit homo, sed in omni verbo Dei. **5** Et duxit
illum diabolus in montem excelsum, et ostendit illi
omnia regna orbis terrae in momento temporis, **6**
et ait illi: Tibi dabo potestatem hanc universam, et
gloriam illorum: quia mihi tradita sunt: et cui volo
do illa. **7** Tu ergo si procidens adoraveris coram me,
erunt tua omnia. **8** Et respondens Iesus, dixit illi:
Scriptum est: Dominum Deum tuum adorabis, et illi
soli servies. **9** Et duxit illum in Ierusalem, et statuit
eum super pinnam templi, et dixit illi: Si filius Dei
es, mitte te hinc deorsum. **10** Scriptum est enim
quod Angelis suis mandavit de te, ut conservent te:
11 et quia in manibus tollent te, ne forte offendas
ad lapidem pedem tuum. **12** Et respondens Iesus,
ait illi: Dictum est: Non tentabis Dominum Deum
tuum. **13** Et consummata omni tentatione, diabolus
recessit ab illo, usque ad tempus. **14** Et regressus
est Iesus in virtute Spiritus in Galilaeam, et fama
exiit per universam regionem de illo. **15** Et ipse
docebat in synagogis eorum, et magnificabatur ab
omnibus. **16** Et venit Nazareth, ubi erat nutritus, et
intravit secundum consuetudinem suam die sabbati
in synagogam, et surrexit legere. **17** Et traditus est
illi Liber Isaiae prophetae. Et ut revolvit librum,
invenit locum ubi scriptum erat: **18** Spiritus Domini
super me: propter quod unxit me, evangelizare
pauperibus, misit me sanare contritos corde, **19**
praedicare captivis remissionem, et caecis visum,
dimittere confractos in remissionem, praedicare
annum Domini acceptum, et diem retributionis. **20**
Et cum plicuisset librum, reddit ministro, et sedit.
Et omnium in synagoga oculi erant intendentes in
eum. **21** Coepit autem dicere ad illos: Quia hodie
impleta est haec scriptura in auribus vestris. **22**
Et omnes testimonium illi dabant: et mirabantur
in verbis gratiae, quae procedebant de ore ipsius,
et dicebant: Nonne hic est filius Ioseph? **23** Et
ait illis: Utique dicetis mihi hanc similitudinem:
Medice cura teipsum: quanta audivimus facta in
Capharnaum, fac et hic in patria tua. **24** Ait autem:
Amen dico vobis, quia nemo propheta acceptus est
in patria sua. **25** In veritate dico vobis, multae viduae
erant in diebus Eliae in Israel, quando clausum est
caelum annis tribus, et mensibus sex: cum facta
esset fames magna in omni terra: **26** et ad nullam
illarum missus est Elias, nisi in Sarepta Sidoniae, ad
mulierem viduam. **27** Et multi leprosi erant in Israel
sub Elisaeo propheta: et nemo eorum mundatus
est nisi Naaman Syrus. **28** Et repleti sunt omnes in
synagoga ira, haec audientes. **29** Et surrexerunt, et
eiecerunt illum extra civitatem: et duxerunt illum
usque ad supercilium montis, super quem civitas
illorum erat aedificata ut praecipitarent eum. **30**
Ipse autem transiens per medium illorum, ibat. **31**
Et descendit in Capharnaum civitatem Galilaeae,
ibique docebat illos sabbatis. **32** Et stupebant in
doctrina eius, quia in potestate erat sermo ipsius.
33 Et in synagoga erat homo habens daemonium
immundum, et exclamavit voce magna, **34** dicens:
Sine, quid nobis, et tibi Iesu Nazarene? venisti
perdere nos? scio te qui sis, Sanctus Dei. **35** Et
increpavit illum Iesus, dicens: Obmutesce, et exi ab
eo. Et cum proiecisset illum daemonium in medium,
exiit ab illo, nihilque illum nocuit. **36** Et factus est
pavor in omnibus, et colloquebantur ad invicem,
dicentes: Quod est hoc verbum, quia in potestate et
virtute imperat immundis spiritibus, et exeunt?
37 Et divulgabatur fama de illo in omnem locum
regionis. **38** Surgens autem Iesus de synagoga,
introivit in domum Simonis. Socrus autem Simonis
tenebatur magnis febribus: et rogaverunt illum
pro ea. **39** Et stans super illam imperavit febri: et
dimisit illam. Et continuo surgens, ministrabat illis.
40 Cum autem sol occidisset: omnes, qui habebant
infirmos variis languoribus, ducebant illos ad eum.
At ille singulis manus imponens, curabat eos. **41**

Exibant autem daemonia a multis clamantia, et
dicentia: Quia tu es filius Dei: et increpans non
sinebat ea loqui: quia sciebant ipsum esse Christum.
42 Facta autem die egressus ibat in desertum locum,
et turbae requirebant eum, et venerunt usque ad
ipsum: et detinebant illum ne discederet ab eis. 43
Quibus ille ait: Quia et aliis civitatibus oportet me
evangelizare regnum Dei: quia ideo missus sum. 44
Et erat praedicans in synagogis Galilaeae.

5 Factum est autem, cum turbae irruerunt in eum,
ut audirent verbum Dei, et ipse stabat secus
stagnum Genesareth. 2 Et vidit duas naves stantes
secus stagnum: piscatores autem descenderant, et
lavabant retia. 3 Ascendens autem in unam navim,
quae erat Simonis, rogavit eum a terra reducere
pusillum. Et sedens docebat de navicula turbas. 4
Ut cessavit autem loqui, dixit ad Simonem: Duc
in altum, et laxate retia vestra in capturam. 5 Et
respondens Simon, dixit illi: Praeceptor, per totam
noctem laborantes, nihil cepimus: in verbo autem
tuo laxabo rete. 6 Et cum hoc fecissent, concluserunt
piscium multitudinem copiosam, rumpebatur autem
rete eorum. 7 Et annuerunt sociis, qui erant
in alia navi ut venirent, et adiuvarent eos. Et
venerunt, et impleverunt ambas naviculas, ita ut
pene mergerentur. 8 Quod cum videret Simon
Petrus, procidit ad genua Iesu, dicens: Exi a me,
Domine, quia homo peccator sum. 9 Stupor enim
circumdederat eum, et omnes, qui cum illo erant, in
captura piscium, quam ceperant: 10 Similiter autem
Iacobum, et Ioannem, filios Zebedaei, qui erant
socii Simonis. Et ait ad Simonem Iesus: Noli timere:
ex hoc iam homines eris capiens. 11 Et subductis ad
terram navibus, relictis omnibus secuti sunt eum.
12 Et factum est, cum esset in una civitatum, et ecce
vir plenus lepra, et videns Iesum, et procidens in
faciem, rogavit eum, dicens: Domine, si vis, potes
me mundare. 13 Et extendens manum, tetigit eum
Iesus dicens: Volo: Mundare. Et confestim lepra
discessit ab illo. 14 et ipse praecepit illi ut nemini
diceret: sed, Vade, ostende te sacerdoti, et offer
pro emundatione tua, sicut praecepit Moyses, in
testimonium illis. 15 Perambulabat autem magis
sermo de illo: et conveniebant turbae multae ut
audirent, et curarentur ab infirmitatibus suis. 16
Ipse autem secedebat in desertum, et orabat. 17 Et
factum est in una dierum, et ipse sedebat docens.
Et erant Pharisaei sedentes, et legis doctores, qui
venerant ex omni castello Galilaeae, et Iudaeae,
et Ierusalem: et virtus Domini erat ad sanandum
eos. 18 Et ecce viri portantes in lecto hominem,
qui erat paralyticus: et quaerebant eum inferre,
et ponere ante eum. 19 Et non invenientes qua
parte illum inferrent prae turba, ascenderunt supra
tectum, et per tegulas summiserunt eum cum lecto
in medium ante Iesum. 20 Quorum fidem ut vidit,
dixit: Homo remittuntur tibi peccata tua. 21 Et
coeperunt cogitare Scribae, et Pharisaei, dicentes:
Quis est hic, qui loquitur blasphemias? Quis potest
dimittere peccata, nisi solus Deus? 22 Ut cognovit
autem Iesus cogitationes eorum, respondens, dixit
ad illos: Quid cogitatis mala in cordibus vestris? 23
Quid est facilius dicere: Dimittuntur tibi peccata: an
dicere: Surge, et ambula? 24 Ut autem sciatis quia
Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi
peccata, (ait paralytico) Tibi dico, surge, tolle lectum
tuum, et vade in domum tuam. 25 Et confestim
consurgens coram illis, tulit lectum, in quo iacebat:
et abiit in domum suam, magnificans Deum. 26
Et stupor apprehendit omnes, et magnificabant
Deum. Et repleti sunt timore, dicentes: Quia vidimus
mirabilia hodie. 27 Et post haec exiit, et vidit
publicanum nomine Levi, sedentem ad Telonium,
et ait illi: Sequere me. 28 Et relictis omnibus,
surgens secutus est eum. 29 et fecit ei convivium
magnum Levi in domo sua: et erat turba multa
publicanorum, et aliorum, qui cum illis erant
discumbentes. 30 Et murmurabant Pharisaei, et
Scribae eorum dicentes ad discipulos eius: Quare
cum publicanis, et peccatoribus manducatis, et
bibitis? 31 Et respondens Iesus, dixit ad illos:
Non egent qui sani sunt medico, sed qui male
habent. 32 Non veni vocare iustos, sed peccatores
ad poenitentiam. 33 At illi dixerunt ad eum:
Quare discipuli Ioannis ieiunant frequenter, et
obsecrationes faciunt, similiter et Pharisaeorum: tui
autem edunt, et bibunt? 34 Quibus ipse ait: Numquid
potestis filios sponsi, dum cum illis est sponsus,
facere ieiunare? 35 Venient autem dies: cum ablatus
fuerit ab illis sponsus, tunc ieiunabunt in illis diebus.
36 Dicebat autem et similitudinem ad illos: Quia
nemo commissuram a novo vestimento immittit
in vestimentum vetus: alioquin et novum rumpit,
et veteri non convenit commissura a novo. 37 Et
nemo mittit vinum novum in utres veteres: alioquin
rumpet vinum novum utres, et ipsum effundetur,
et utres peribunt. 38 sed vinum novum in utres
novos mittendum est, et utraque conservantur. 39
Et nemo bibens vetus, statim vult novum, dicit
enim: Vetus melius est.

6 Factum est autem in sabbato secundo primo,
cum transiret per sata, vellebant discipuli eius
spicas, et manducabant confricantes manibus. 2
Quidam autem Pharisaeorum, dicebant illis: Quid

facitis quod non licet in sabbatis? **3** Et respondens
Iesus ad eos, dixit: Nec hoc legistis quod fecit David,
cum esurisset ipse, et qui cum illo erant? **4** quomodo
intravit in domum Dei, et panes propositionis
sumpsit, et manducavit, et dedit his, qui cum
ipso erant: quos non licet manducare nisi tantum
sacerdotibus? **5** Et dicebat illis: Quia Dominus est
Filius hominis, etiam sabbati. **6** Factum est autem in
alio sabbato, ut intraret in synagogam, et doceret.
Et erat ibi homo, et manus eius dextra erat arida.
7 Observabant autem Scribae, et Pharisaei si in
sabbato curaret: ut invenirent unde accusarent eum.
8 Ipse vero sciebat cogitationes eorum: et ait homini,
qui habebat manum aridam: Surge, et sta in medium.
Et surgens stetit. **9** Ait autem ad illos Iesus: Interrogo
vos si licet sabbatis benefacere, an male: animam
salvam facere, an perdere? **10** Et circumspectis
omnibus dixit homini: Extende manum tuam.
Et extendit: et restituta est manus eius. **11** Ipsi
autem repleti sunt insipientia, et colloquebantur
ad invicem, quidnam facerent de Iesu. **12** Factum
est autem in illis diebus, exiit in montem orare,
et erat pernoctans in oratione Dei. **13** Et cum
dies factus esset, vocavit discipulos suos: et elegit
duodecim ex ipsis (quos et Apostolos nominavit) **14**
Simonem, quem cognominavit Petrum, et Andream
fratrem eius, Iacobum, et Ioannem, Philippum,
et Bartholomaeum, **15** Matthaeum, et Thomam,
Iacobum Alphaei, et Simonem, qui vocatur zelotes,
16 et Iudam Iacobi, et Iudam Iscariotem, qui fuit
proditor. **17** Et descendens cum illis, stetit in loco
campestri, et turba discipulorum eius, et multitudo
copiosa plebis ab omni Iudaea, et Ierusalem, et
maritima, et Tyri, et Sidonis, **18** qui venerant ut
audirent eum, et sanarentur a languoribus suis. Et
qui vexabantur a spiritibus immundis, curabantur.
19 Et omnis turba quaerebat eum tangere: quia virtus
de illo exibat, et sanabat omnes. **20** Et ipse elevatis
oculis in discipulis suis, dicebat: Beati pauperes: quia
vestrum est regnum Dei. **21** Beati, qui nunc esuritis:
quia saturabimini. Beati, qui nunc fletis: quia
ridebitis. **22** Beati eritis cum vos oderint homines, et
cum separaverint vos, et exprobraverint, et eiicerint
nomen vestrum tamquam malum propter Filium
hominis. **23** Gaudete in illa die, et exultate: ecce
enim merces vestra multa est in caelo: secundum
haec enim faciebant Prophetis patres eorum.
24 Verumtamen vae vobis divitibus, qui habetis
consolationem vestram. **25** Vae vobis, qui saturati
estis: quia esurietis. Vae vobis, qui ridetis nunc: quia
lugebitis et flebitis. **26** Vae cum benedixerint vobis
omnes homines: secundum haec enim faciebant
pseudoprophetis patres eorum. **27** Sed vobis dico,
qui auditis: Diligite inimicos vestros, benefacite
his, qui oderunt vos. **28** Benedicite maledicentibus
vobis, et orate pro calumniantibus vos. **29** Et qui te
percutit in maxillam unam, praebe illi et alteram. Et
ab eo, qui aufert tibi vestimentum, etiam tunicam
noli prohibere. **30** Omni autem petenti te, tribue: et
qui aufert quae tua sunt, ne repetas. **31** Et prout
vultis ut faciant vobis homines, et vos facite illis
similiter. **32** Et si diligitis eos, qui vos diligunt,
quae vobis est gratia? nam et peccatores diligentes
se diligunt. **33** Et si benefeceritis his, qui vobis
benefaciunt; quae vobis est gratia? siquidem et
peccatores hoc faciunt. **34** Et si mutuum dederitis
his, a quibus speratis recipere; quae gratia est
vobis? nam et peccatores peccatoribus foenerantur,
ut recipiant aequalia. **35** Verumtamen diligite
inimicos vestros: benefacite, et mutuum date, nihil
inde sperantes: et erit merces vestra multa, et
eritis filii Altissimi, quia ipse benignus est super
ingratos et malos. **36** Estote ergo misericordes
sicut et Pater vester misericors est. **37** Nolite
iudicare, et non iudicabimini: nolite condemnare,
et non condemnabimini. Dimitte, et dimittemini.
38 Date, et dabitur vobis: mensuram bonam, et
confertam, et coagitatam, et supereffluentem
dabunt in sinum vestrum. Eadem quippe mensura,
qua mensi fueritis, remetietur vobis. **39** Dicebat
autem illis et similitudinem: Numquid potest caecus
caecum ducere? nonne ambo in foveam cadunt?
40 Non est discipulus super magistrum: perfectus
autem omnis erit, si sit sicut magister eius. **41** Quid
autem vides festucam in oculo fratris tui, trabem
autem, quae in oculo tuo est, non consideras? **42** Aut
quomodo potes dicere fratri tuo: Frater sine eiiciam
festucam de oculo tuo: ipse in oculo tuo trabem non
videns? Hypocrita eiice primum trabem de oculo
tuo: et tunc perspicies ut educas festucam de oculo
fratris tui. **43** Non est enim arbor bona, quae facit
fructus malos: neque arbor mala, faciens fructum
bonum. **44** Unaquaeque enim arbor de fructu suo
cognoscitur. Neque enim de spinis colligunt ficus:
neque de rubo vindemiant uvam. **45** Bonus homo
de bono thesauro cordis sui profert bonum: et
malus homo de malo thesauro profert malum. Ex
abundantia enim cordis os loquitur. **46** Quid autem
vocatis me Domine, Domine: et non facitis quae
dico? **47** Omnis, qui venit ad me, et audit sermones
meos, et facit eos: ostendam vobis cui similis sit:
48 similis est homini aedificanti domum, qui fodit
in altum, et posuit fundamentum supra petram.
inundatione autem facta, illisum est flumen domui
illi, et non potuit eam movere: fundata enim erat
supra petram. **49** Qui autem audit, et non facit:

similis est homini aedificanti domum suam supra
terram sine fundamento: in quam illisus est fluvius,
et continuo cecidit: et facta est ruina domus illius
magna.

7 Cum autem implesset omnia verba sua in aures
plebis, intravit Capharnaum. **2** Centurionis autem
cuiusdam servus male habens, erat moriturus:
qui illi erat pretiosus. **3** Et cum audisset de Iesu,
misit ad eum seniores Iudaeorum, rogans eum
ut veniret, et sanaret servum eius. **4** At illi cum
venissent ad Iesum, rogabant eum solicite, dicentes
ei: Quia dignus est ut hoc illi praestes. **5** diligit enim
gentem nostram: et synagogam ipse aedificavit
nobis. **6** Iesus autem ibat cum illis. Et cum iam
non longe esset a domo, misit ad eum Centurio
amicos, dicens: Domine noli vexari: Non enim sum
dignus ut sub tectum meum intres. **7** propter quod
et meipsum non sum dignum arbitratus ut venirem
ad te: sed dic verbo, et sanabitur puer meus. **8**
nam et ego homo sum sub potestate constitutus,
habens sub me milites: et dico huic vade, et vadit:
et alio veni, et venit: et servo meo, fac hoc, et
facit. **9** Quo audito Iesus miratus est: et conversus
sequentibus se turbis, dixit: Amen dico vobis, nec in
Israel tantam fidem inveni. **10** Et reversi, qui missi
fuerant domum, invenerunt servum, qui languerat,
sanum. **11** Et factum est: deinceps ibat Iesus in
civitatem, quae vocatur Naim: et ibant cum eo
discipuli eius, et turba copiosa. **12** Cum autem
appropinquaret portae civitatis, ecce defunctus
efferebatur filius unicus matris suae: et haec vidua
erat: et turba civitatis multa cum illa. **13** Quam
cum vidisset Dominus, misericordia motus super
eam, dixit illi: Noli flere. **14** Et accessit, et tetigit
loculum. (Hi autem, qui portabant, steterunt) Et ait:
Adolescens, tibi dico, surge. **15** Et resedit qui erat
mortuus, et coepit loqui. Et dedit illum matri suae.
16 Accepit autem omnes timor: et magnificabant
Deum, dicentes: Quia propheta magnus surrexit in
nobis: et quia Deus visitavit plebem suam. **17** Et
exiit hic sermo in universam Iudaeam de eo, et in
omnem circa regionem. **18** Et nunciaverunt Ioanni
discipuli eius de omnibus his. **19** Et convocavit
duos de discipulis suis Ioannes, et misit ad Iesum,
dicens: Tu es qui venturus es, an alium expectamus?
20 Cum autem venissent ad eum viri, dixerunt:
Ioannes Baptista misit nos ad te dicens: Tu es, qui
venturus es, an alium expectamus? **21** (in ipsa autem
hora multos curavit a languoribus, et plagis, et
spiritibus malis, et caecis multis donavit visum.) **22**
Et respondens, dixit illis: Euntes renunciate Ioanni
quae audistis, et vidistis: Quia caeci vident, claudi
ambulant, leprosi mundantur, surdi audiunt, mortui
resurgunt, pauperes evangelizantur: **23** et beatus
est quicumque non fuerit scandalizatus in me. **24** Et
cum discessissent nuncii Ioannis, coepit de Ioanne
dicere ad turbas: Quid existis in desertum videre?
arundinem vento agitatam? **25** Sed quid existis
videre? hominem mollibus vestibus indutum? Ecce
qui in veste pretiosa sunt et deliciis, in domibus
regum sunt. **26** Sed quid existis videre? prophetam?
Utique dico vobis, et plusquam Prophetam: **27**
hic est, de quo scriptum est: Ecce mitto angelum
meum ante faciem tuam, qui praeparabit viam
tuam ante te. **28** Dico enim vobis: Maior inter
natos mulierum propheta Ioanne Baptista nemo
est. qui autem minor est in regno Dei, maior est
illo. **29** Et omnis populus audiens et publicani,
iustificaverunt Deum, baptizati baptismo Ioannis.
30 Pharisaei autem, et legis periti consilium Dei
spreverunt in semetipsos, non baptizati ab eo. **31**
Ait autem Dominus: Cui ergo similes dicam homines
generationis huius? et cui similes sunt? **32** Similes
sunt pueris sedentibus in foro, et loquentibus
adinvicem, et dicentibus: Cantavimus vobis tibiis,
et non saltastis: lamentavimus, et non plorastis.
33 Venit enim Ioannes Baptista, neque manducans
panem, neque bibens vinum, et dicitis: Daemonium
habet. **34** Venit Filius hominis manducans, et
bibens, et dicitis: Ecce homo devorator, et bibens
vinum, amicus publicanorum, et peccatorum. **35**
Et iustificata est sapientia ab omnibus filiis suis.
36 Rogabat autem illum quidam de Pharisaeis ut
manducaret cum illo. Et ingressus domum Pharisaei
discubuit. **37** Et ecce mulier, quae erat in civitate
peccatrix, ut cognovit quod Iesus accubuisset in
domo Pharisaei, attulit alabastrum unguenti: **38**
et stans retro secus pedes eius, lacrymis coepit
rigare pedes eius, et capillis capitis sui tergebat,
et osculabatur pedes eius, et unguento ungebat.
39 Videns autem Pharisaeus, qui vocaverat eum,
ait intra se dicens: Hic si esset propheta, sciret
utique, quae, et qualis est mulier, quae tangit eum:
quia peccatrix est. **40** Et respondens Iesus, dixit
ad illum: Simon, habeo tibi aliquid dicere. At ille
ait: Magister, dic. **41** Duo debitores erant cuidam
foeneratori: unus debebat denarios quingentos, et
alius quinquaginta. **42** Non habentibus illis unde
redderent, donavit utrisque. Quis ergo eum plus
diligit? **43** Respondens Simon dixit: Aestimo quia is,
cui plus donavit. At ille dixit ei: Recte iudicasti. **44**
Et conversus ad mulierem, dixit Simoni: Vides hanc
mulierem? Intravi domum tuam, aquam pedibus
meis non dedisti: haec autem lacrymis rigavit pedes
meos, et capillis suis tersit. **45** Osculum mihi non

dedisti: haec autem ex quo intravit, non cessavit
osculari pedes meos. 46 Oleo caput meum non
unxisti: haec autem unguento unxit pedes meos.
47 Propter quod dico tibi: Remittuntur ei peccata
multa, quoniam dilexit multum. Cui autem minus
dimittitur, minus diligit. 48 Dixit autem ad illam:
Remittuntur tibi peccata tua. 49 Et coeperunt qui
simul accumbebant, dicere intra se: Quis est hic, qui
etiam peccata dimittit? 50 Dixit autem ad mulierem:
Fides tua te salvam fecit: vade in pace.

8 Et factum est deinceps, et ipse iter faciebat per
civitates, et castella praedicans, et evangelizans
regnum Dei: et duodecim cum illo, 2 et mulieres
aliquae, quae erant curatae a spiritibus malignis,
et infirmatibus: Maria, quae vocatur Magdalene,
de qua septem daemonia exierant, 3 et Ioanna
uxor Chusae procuratoris Herodis, et Susanna, et
aliae multae, quae ministrabant ei de facultatibus
suis. 4 Cum autem turba plurima convenirent,
et de civitatibus properarent ad eum, dixit per
similitudinem: 5 Exiit qui seminat, seminare semen
suum: et dum seminat, aliud cecidit secus viam,
et conculcatum est, et volucres caeli comederunt
illud. 6 Et aliud cecidit supra petram: et natum
aruit, quia non habebat humorem. 7 Et aliud cecidit
inter spinas, et simul exortae spinae suffocaverunt
illud. 8 Et aliud cecidit in terram bonam: et ortum
fecit fructum centuplum. Haec dicens clamabat: Qui
habet aures audiendi, audiat. 9 Interrogabant autem
eum discipuli eius, quae esset haec parabola. 10
Quibus ipse dixit: Vobis datum est nosse mysterium
regni Dei, ceteris autem in parabolis: ut videntes
non videant, et audientes non intelligant. 11 Est
autem haec parabola: Semen est verbum Dei. 12
Qui autem secus viam, hi sunt qui audiunt: deinde
venit diabolus, et tollit verbum de corde eorum, ne
credentes salvi fiant. 13 Nam qui supra petram: qui
cum audierint, cum gaudio suscipiunt verbum: et
hi radices non habent: quia ad tempus credunt, et
in tempore tentationis recedunt. 14 Quod autem
in spinas cecidit: hi sunt, qui audierunt, et a
solicitudinibus, et divitiis, et voluptatibus vitae
euntes, suffocantur, et non referunt fructum. 15
Quod autem in bonam terram: hi sunt, qui in
corde bono et optimo audientes verbum retinent,
et fructum afferunt in patientia. 16 Nemo autem
lucernam accendens, operit eam vase, aut subtus
lectum ponit: sed supra candelabrum ponit, ut
intrantes videant lumen. 17 Non est enim occultum,
quod non manifestetur: nec absconditum, quod
non cognoscatur, et in palam veniat. 18 Videte ergo
quomodo audiatis? Qui enim habet, dabitur illi: et
quicumque non habet, etiam quod putat se habere,
auferetur ab illo. 19 Venerunt autem ad illum mater,
et fratres eius, et non poterant adire eum prae
turba. 20 Et nunciatum est illi: Mater tua, et fratres
tui stant foris, volentes te videre. 21 Qui respondens,
dixit ad eos: Mater mea, et fratres mei hi sunt,
qui verbum Dei audiunt, et faciunt. 22 Factum est
autem in una dierum: et ipse ascendit in naviculam,
et discipuli eius, et ait ad illos: Transfretemus
trans stagnum. Et ascenderunt. 23 Et navigantibus
illis, obdormivit, et descendit procella venti in
stagnum, et compellebantur, et periclitabantur. 24
Accedentes autem suscitaverunt eum, dicentes:
Praeceptor, perimus. At ille surgens, increpavit
ventum, et tempestatem aquae, et cessavit: et
facta est tranquillitas. 25 Dixit autem illis: Ubi est
fides vestra? Qui timentes, mirati sunt ad invicem,
dicentes: Quis putas hic est, quia ventis, et mari
imperat, et obediunt ei? 26 Et navigaverunt ad
regionem Gerasenorum, quae est contra Galilaeam.
27 Et cum de navi egressus esset ad terram,
occurrit illi vir quidam, qui habebat daemonium iam
temporibus multis, et vestimento non induebatur,
neque in domo manebat, sed in monumentis. 28 Is,
ut vidit Iesum, procidit ante illum: et exclamans
voce magna, dixit: Quid mihi, et tibi est Iesu Fili
Dei Altissimi? obsecro te, ne me torqueas. 29
Praecipiebat enim spiritui immundo ut exiret ab
homine. Multis enim temporibus arripiebat illum,
et vinciebatur catenis, et compedibus custoditus. et
ruptis vinculis agebatur a daemonio in deserta. 30
Interrogavit autem illum Iesus, dicens: Quod tibi
nomen est? At ille dixit: Legio: quia intraverant
daemonia multa in eum. 31 Et rogabant illum ne
imperaret illis ut in abyssum irent. (Abyssos g12) 32
Erat autem ibi grex porcorum multorum pascentium
in monte: et rogabant eum, ut permitteret eis in illos
ingredi. Et permisit illis. 33 Exierunt ergo daemonia
ab homine, et intraverunt in porcos: et impetu abiit
grex per praeceps in stagnum, et suffocatus est. 34
Quod ut viderunt factum qui pascebant, fugerunt, et
nunciaverunt in civitatem, et in villas. 35 Exierunt
autem videre quod factum est, et venerunt ad
Iesum: et invenerunt hominem sedentem, a quo
daemonia exierant, vestitum ac sana mente ad
pedes eius, et timuerunt. 36 Nunciaverunt autem
illis et qui viderant, quomodo sanus factus esset a
legione: 37 et rogaverunt illum omnis multitudo
regionis Gerasenorum ut discederet ab ipsis: quia
magno timore tenebantur. Ipse autem ascendens
navim, reversus est. 38 Et rogabat illum vir, a quo
daemonia exierant, ut cum eo esset. Dimisit autem
eum Iesus, dicens: 39 Redi in domum tuam, et

narra quanta tibi fecit Deus. Et abiit per universam
civitatem, praedicans quanta illi fecisset Iesus. 40
Factum est autem cum rediisset Iesus, excepit illum
turba. erunt enim omnes expectantes eum. 41 Et
ecce venit vir, cui nomen Iairus, et ipse princeps
synagogae erat: et cecidit ad pedes Iesu, rogans
eum ut intraret in domum eius, 42 quia unica filia
erat ei fere annorum duodecim, et haec moriebatur.
Et contigit, dum iret, a turba comprimebatur. 43 Et
mulier quaedam erat in fluxu sanguinis ab annis
duodecim, quae in medicos erogaverat omnem
substantiam suam, nec ab ullo potuit curari: 44
accessit retro, et tetigit fimbriam vestimenti eius: et
confestim stetit fluxus sanguinis eius. 45 Et ait Iesus:
Quis est, qui me tetigit? Negantibus autem omnibus,
dixit Petrus, et qui cum illo erant: Praeceptor,
turbae te comprimunt, et affligunt, et dicis: Quis me
tetigit? 46 Et dicit Iesus: Tetigit me aliquis. nam et
ego novi virtutem de me exiisse. 47 Videns autem
mulier, quia non latuit, tremens venit, et procidit
ante pedes eius: et ob quam causam tetigerit eum,
indicavit coram omni populo: et quemadmodum
confestim sanata sit. 48 At ipse dixit ei: Filia, fides
tua salvam te fecit: vade in pace. 49 Adhuc illo
loquente, venit quidam ad principem synagogae,
dicens ei: Quia mortua est filia tua, noli vexare illum.
50 Iesus autem, audito hoc verbo, respondit patri
puellae: Noli timere, crede tantum, et salva erit.
51 Et cum venisset domum, non permisit intrare
secum quemquam, nisi Petrum, et Iacobum, et
Ioannem, et patrem, et matrem puellae. 52 Flebant
autem omnes, et plangebant illam. At ille dixit:
Nolite flere, non est mortua puella, sed dormit. 53
Et deridebant eum, scientes quod mortua esset. 54
Ipse autem tenens manum eius clamavit, dicens:
Puella, surge. 55 Et reversus est spiritus eius, et
surrexit continuo. Et iussit illi dari manducare. 56
Et stupuerunt parentes eius, quibus praecepit ne
alicui dicerent quod factum erat.

9 Convocatis autem Iesus duodecim Apostolis,
dedit illis virtutem, et potestatem super omnia
daemonia, et ut languores curarent. 2 Et misit illos
praedicare regnum Dei, et sanare infirmos. 3 Et ait
ad illos: Nihil tuleritis in via, neque virgam, neque
peram, neque panem, neque pecuniam, neque duas
tunicas habeatis. 4 Et in quamcumque domum
intraveritis, ibi manete, et inde ne exeatis. 5 Et
quicumque non receperint vos: exeuntes de civitate
illa, etiam pulverem pedum vestrorum excutite in
testimonium supra illos. 6 Egressi autem circuibant
per castella evangelizantes, et curantes ubique.
7 Audivit autem Herodes tetrarcha omnia, quae
fiebant ab eo, et haesitabat eo quod diceretur 8
a quibusdam: Quia Ioannes surrexit a mortuis: a
quibusdam vero: Quia Elias apparuit: ab aliis autem:
Quia propheta unus de antiquis surrexit. 9 Et ait
Herodes: Ioannem ego decollavi: Quis est autem iste,
de quo ego talia audio? Et quaerebat videre eum. 10
Et reversi Apostoli, narraverunt illi quaecumque
fecerunt: et assumptis illis secessit seorsum in
locum desertum, qui est Bethsaidae. 11 Quod cum
cognovissent turbae, secutae sunt illum: et excepit
eos, et loquebatur illis de regno Dei, et eos, qui
cura indigebant, sanabat. 12 Dies autem coeperat
declinare. Et accedentes duodecim dixerunt illi:
Dimitte turbas, ut euntes in castella, villasque quae
circa sunt, divertant, et inveniant escas: quia hic in
loco deserto sumus. 13 Ait autem ad illos: Vos date
illis manducare. At illi dixerunt: Non sunt nobis
plus quam quinque panes, et duo pisces: nisi forte
nos eamus, et emamus in omnem hanc turbam
escas. 14 Erant autem fere viri quinque millia. Ait
autem ad discipulos suos: Facite illos discumbere
per convivia quinquagenos. 15 Et ita fecerunt. Et
discubuerunt omnes. 16 Acceptis autem quinque
panibus, et duobus piscibus, respexit in caelum,
et benedixit illis: et fregit, et distribuit discipulis
suis, ut ponerent ante turbas. 17 Et manducaverunt
omnes, et saturati sunt. Et sublatum est quod
superfuit illis, fragmentorum cophini duodecim.
18 Et factum est cum solus esset orans, erant cum
illo et discipuli: et interrogavit illos, dicens: Quem
me dicunt esse turbae? 19 At illi responderunt, et
dixerunt: Ioannem Baptistam, alii autem Eliam, alii
vero quia unus Propheta de prioribus surrexit. 20
Dixit autem illis: Vos autem quem me esse dicitis?
Respondens Simon Petrus dixit: Christum Dei. 21 At
ille increpans illos, praecepit ne cui dicerent hoc,
22 dicens: Quia oportet filium hominis multa pati, et
reprobari a senioribus, et principibus sacerdotum,
et Scribis, et occidi, et tertia die resurgere. 23
Dicebat autem ad omnes: Si quis vult post me
venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam
quotidie, et sequatur me. 24 Qui enim voluerit
animam suam salvam facere, perdet illam: nam
qui perdiderit animam suam propter me, salvam
faciet illam. 25 quid enim proficit homo, si lucretur
universum mundum, se autem ipsum perdat, et
detrimentum sui faciat? 26 Nam qui me erubuerit, et
meos sermones: hunc Filius hominis erubescet cum
venerit in maiestate sua, et Patris, et sanctorum
angelorum. 27 Dico autem vobis vere: sunt aliqui hic
stantes, qui non gustabunt mortem donec videant
regnum Dei. 28 Factum est autem post haec verba
fere dies octo, et assumpsit Petrum, et Iacobum, et

Ioannem, et ascendit in montem ut oraret. 29 Et
facta est, dum oraret, species vultus eius altera:
et vestitus eius albus et refulgens. 30 Et ecce duo
viri loquebantur cum illo. Erant autem Moyses, et
Elias, 31 visi in maiestate: et dicebant excessum
eius, quem completurus erat in Ierusalem. 32
Petrus vero, et qui cum illo erant, gravati erant
somno. Et evigilantes viderunt maiestatem eius,
et duos viros, qui stabant cum illo. 33 Et factum
est cum discederent ab illo, ait Petrus ad Iesum:
Praeceptor, bonum est nos hic esse: et faciamus tria
tabernacula, unum Tibi, et unum Moysi, et unum
Eliae: nesciens quid diceret. 34 Haec autem illo
loquente, facta est nubes, et obumbravit eos: et
timuerunt, intrantibus illis in nubem. 35 Et vox facta
est de nube, dicens: Hic est Filius meus dilectus,
ipsum audite. 36 Et dum fieret vox, inventus est
Iesus solus. Et ipsi tacuerunt, et nemini dixerunt
in illis diebus quidquam ex his, quae viderant. 37
Factum est autem in sequenti die, descendentibus
illis de monte, occurrit illis turba multa. 38 Et
ecce vir de turba exclamavit, dicens: Magister,
obsecro te, respice in filium meum quia unicus est
mihi: 39 et ecce spiritus apprehendit eum, et subito
clamat, et elidit, et dissipat eum cum spuma, et
vix discedit dilanians eum: 40 et rogavi discipulos
tuos ut eiicerent illum, et non potuerunt. 41
Respondens autem Iesus, dixit: O generatio infidelis,
et perversa, usquequo ero apud vos, et patiar vos?
Adduc huc filium tuum. 42 Et cum accederet, elisit
illum daemonium, et dissipavit. 43 Et increpavit
Iesus spiritum immundum, et sanavit puerum, et
reddidit illum patri eius. 44 Stupebant autem omnes
in magnitudine Dei: omnibusque mirantibus in
omnibus, quae faciebat, dixit ad discipulos suos:
Ponite vos in cordibus vestris sermones istos: Filius
enim hominis futurum est ut tradatur in manus
hominum. 45 At illi ignorabant verbum istud, et erat
velatum ante eos ut non sentirent illud: et timebant
eum interrogare de hoc verbo. 46 Intravit autem
cogitatio in eos, quis eorum maior esset. 47 At Iesus
videns cogitationes cordis illorum, apprehendit
puerum, et statuit illum secus se, 48 et ait illis:
Quicumque susceperit puerum istum in nomine
meo, me recipit: et quicumque me receperit, recipit
eum, qui me misit. Nam qui minor est inter vos
omnes, hic maior est. 49 Respondens autem Ioannes
dixit: Praeceptor, vidimus quemdam in nomine tuo
eiicientem daemonia, et prohibuimus eum: quia
non sequitur nos. 50 Et ait ad illum Iesus: Nolite
prohibere: qui enim non est adversum vos, pro
vobis est. 51 Factum est autem dum complerentur
dies assumptionis eius, et ipse faciem suam
firmavit ut iret in Ierusalem. 52 Et misit nuncios
ante conspectum suum: et euntes intraverunt in
civitatem Samaritanorum ut parerent illi. 53 Et
non receperunt eum, quia facies eius erat euntis in
Ierusalem. 54 Cum vidissent autem discipuli eius
Iacobus, et Ioannes, dixerunt: Domine, vis dicimus
ut ignis descendat de caelo, et consumat illos? 55 Et
conversus increpavit illos, dicens: Nescitis cuius
spiritus estis. 56 Filius hominis non venit animas
perdere, sed salvare. Et abierunt in aliud castellum.
57 Factum est autem: ambulantibus illis in via, dixit
quidam ad illum: Sequar te quocumque ieris. 58
Dixit illi Iesus: Vulpes foveas habent, et volucres
caeli nidos: Filius autem hominis non habet ubi
caput suum reclinet. 59 Ait autem ad alterum:
Sequere me. ille autem dixit: Domine permitte mihi
primum ire, et sepelire patrem meum. 60 Dixitque
ei Iesus: Sine ut mortui sepeliant mortuos suos:
tu autem vade, et annuntia regnum Dei. 61 Et ait
alter: Sequar te Domine, sed permitte mihi primum
renunciare his, quae domi sunt. 62 Ait ad illum
Iesus: Nemo mittens manum suam ad aratrum, et
respiciens retro, aptus est regno Dei.

10 Post haec autem designavit Dominus et alios
septuaginta duos. et misit illos binos ante
faciem suam in omnem civitatem, et locum, quo
erat ipse venturus. 2 Et dicebat illis: Messis quidem
multa, operarii autem pauci. Rogate ergo dominum
messis ut mittat operarios in messem suam. 3
Ite: ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos.
4 Nolite portare sacculum, neque peram, neque
calceamenta, et neminem per viam salutaveritis.
5 In quamcumque domum intraveritis, primum
dicite: Pax huic domui: 6 et si ibi fuerit filius pacis,
requiescet super illum pax vestra: sin autem, ad
vos revertetur. 7 In eadem autem domo manete
edentes, et bibentes quae apud illos sunt: dignus
est enim operarius mercede sua. Nolite transire de
domo in domum. 8 Et in quamcumque civitatem
intraveritis, et susceperint vos, manducate quae
apponuntur vobis: 9 et curate infirmos, qui in
illa sunt, et dicite illis: Appropinquavit in vos
regnum Dei. 10 In quamcumque autem civitatem
intraveritis, et non susceperint vos, exeuntes in
plateas eius, dicite: 11 Etiam pulverem, qui adhaesit
nobis de civitate vestra, extergimus in vos: tamen
hoc scitote, quia appropinquavit regnum Dei. 12
Dico vobis, quia Sodomis in die illa remissius erit,
quam illi civitati. 13 Vae tibi Corozain, vae tibi
Bethsaida: quia si in Tyro, et Sidone factae fuissent
virtutes, quae factae sunt in vobis, olim in cilicio,
et cinere sedentes poeniterent. 14 Verumtamen

Tyro, et Sidoni remissius erit in iudicio, quam vobis.
15 Et tu Capharnaum usque ad caelum exaltata,
usque ad infernum demergeris. (Hadēs g86) 16 Qui
vos audit, me audit: et qui vos spernit, me spernit.
Qui autem me spernit, spernit eum, qui misit me.
17 Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio,
dicentes: Domine, etiam daemonia subiiciuntur
nobis in nomine tuo. 18 Et ait illis: Videbam satanam
sicut fulgor de caelo cadentem. 19 Ecce dedi vobis
potestatem calcandi supra serpentes, et scorpiones,
et super omnem virtutem inimici: et nihil vobis
nocebit. 20 Verumtamen in hoc nolite gaudere quia
spiritus vobis subiiciuntur: gaudete autem, quod
nomina vestra scripta sunt in caelis. 21 In ipsa
hora exultavit in Spiritu sancto, et dixit: Confiteor
tibi pater, Domine caeli et terrae, quod abscondisti
haec a sapientibus, et prudentibus, et revelasti ea
parvulis. Etiam Pater: quoniam sic placuit ante
te. 22 Omnia mihi tradita sunt a Patre meo. Et
nemo scit quis sit Filius, nisi Pater: et quis sit Pater,
nisi Filius, et cui voluerit Filius revelare. 23 Et
conversus ad discipulos suos, dixit: Beati oculi, qui
vident quae vos videtis. 24 Dico enim vobis, quod
multi prophetae, et reges voluerunt videre quae
vos videtis, et non viderunt: et audire quae auditis,
et non audierunt. 25 Et ecce quidam Legisperitus
surrexit tentans illum, et dicens: Magister, quid
faciendo vitam aeternam possidebo? (aiōnios g166)
26 At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum
est? quomodo legis? 27 Ille respondens dixit:
Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo,
et ex tota anima tua, et ex omnibus virtutibus
tuis, et ex omni mente tua: et proximum tuum
sicut teipsum. 28 Dixitque illi: Recte respondisti:
hoc fac, et vives. 29 Ille autem volens iustificare
seipsum, dixit ad Iesum: Et quis est meus proximus?
30 Suspiciens autem Iesus, dixit: Homo quidam
descendebat ab Ierusalem in Iericho, et incidit in
latrones, qui etiam despoliaverunt eum: et plagis
impositis abierunt semivivo relicto. 31 Accidit
autem ut sacerdos quidam descenderet eadem via:
et viso illo praeterivit. 32 Similiter et Levita, cum
esset secus locum, et videret eum, pertransiit. 33
Samaritanus autem quidam iter faciens, venit secus
eum: et videns eum, misericordia motus est. 34 Et
appropians alligavit vulnera eius, infundens oleum,
et vinum: et imponens illum in iumentum suum,
duxit in stabulum, et curam eius egit. 35 Et altera
die protulit duos denarios, et dedit stabulario, et ait:
Curam illius habe: et quodcumque supererogaveris,
ego cum rediero reddam tibi. 36 Quis horum trium
videtur tibi proximus fuisse illi, qui incidit in
latrones? 37 At ille dixit: Qui fecit misericordiam in
illum. Et ait illi Iesus: Vade, et tu fac similiter. 38
Factum est autem, dum irent, et ipse intravit in
quoddam castellum: et mulier quaedam Martha
nomine, excepit illum in domum suam, 39 et huic
erat soror nomine Maria, quae etiam sedens secus
pedes Domini, audiebat verbum illius. 40 Martha
autem satagebat circa frequens ministerium: quae
stetit, et ait: Domine, non est tibi curae quod soror
mea reliquit me solam ministrare? dic ergo illi, ut
me adiuvet. 41 Et respondens dixit illi Dominus:
Martha, Martha, solicita es, et turbaris erga plurima.
42 Porro unum est necessarium. Maria optimam
partem elegit, quae non auferetur ab ea.

11 Et factum est: cum esset in quodam loco
orans, ut cessavit, dixit unus ex discipulis eius
ad eum: Domine, doce nos orare, sicut docuit et
Ioannes discipulos suos. 2 Et ait illis: Cum oratis,
dicite: Pater, sanctificetur nomen tuum. Adveniat
regnum tuum fiat voluntas tua sicut in coelo, et
in terra. 3 Panem nostrum quotidianum da nobis
hodie. 4 Et dimitte nobis peccata nostra, siquidem
et ipsi dimittimus omni debenti nobis. Et ne nos
inducas in tentationem. 5 Et ait ad illos: Quis
vestrum habebit amicum, et ibit ad illum media
nocte, et dicet illi: Amice, commoda mihi tres
panes, 6 quoniam amicus meus venit de via ad
me, et non habeo quod ponam ante illum, 7 et
ille deintus respondens dicat: Noli mihi molestus
esse, iam ostium clausum est, et pueri mei mecum
sunt in cubili: non possum surgere, et dare tibi.
8 Et si ille perseveraverit pulsans: dico vobis, etsi
non dabit illi surgens eo quod amicus eius sit,
propter improbitatem tamen eius surget, et dabit
illi quotquot habet necessarios. 9 Et ego dico vobis:
Petite, et dabitur vobis; quaerite, et invenietis;
pulsate, et aperietur vobis. 10 Omnis enim qui
petit, accipit: et qui quaerit, invenit: et pulsanti
aperietur. 11 Quis autem ex vobis patrem petit
panem, numquid lapidem dabit illi? Aut piscem:
numquid pro pisce serpentem dabit illi? 12 Aut si
petierit ovum: numquid porriget illi scorpionem?
13 Si ergo vos cum sitis mali, nostis bona data dare
filiis vestris: quanto magis Pater vester coelestis
de caelo dabit spiritum bonum petentibus se? 14
Et erat eiiciens daemonium, et illud erat mutum.
Et cum eiecisset daemonium, locutus est mutus,
et admiratae sunt turbae. 15 Quidam autem ex eis
dixerunt: In Beelzebub principe daemoniorum eiicit
daemonia. 16 Et alii tentantes, signum de caelo
quaerebant ab eo. 17 Ipse autem ut vidit cogitationes
eorum, dixit eis: Omne regnum in seipsum divisum
desolabitur, et domus supra domum cadet. 18 Si

autem et Satanas in seipsum divisus est, quomodo
stabit regnum eius? quia dicitis in Beelzebub me
eiicere daemonia. 19 Si autem ego in Beelzebub
eiicio daemonia: filii vestri in quo eiiciunt? Ideo
ipsi iudices vestri erunt. 20 Porro si in digito Dei
eiicio daemonia: profecto pervenit in vos regnum
Dei. 21 Cum fortis armatus custodit atrium suum,
in pace sunt omnia, quae possidet. 22 Si autem
fortior eo superveniens vicerit eum, universa arma
eius auferet, in quibus confidebat, et spolia eius
distribuet. 23 Qui non est mecum, contra me
est: et qui non colligit mecum, dispergit. 24 Cum
immundus spiritus exierit de homine, ambulat per
loca inaquosa, quaerens requiem: et non inveniens
dicit: Revertar in domum meam unde exivi. 25
Et cum venerit, invenit eam scopis mundatam, et
ornatam. 26 Tunc vadit, et assumit septem alios
spiritus secum, nequiores se, et ingressi habitant ibi.
Et fiunt novissima hominis illius peiora prioribus.
27 Factum est autem, cum haec diceret: extollens
vocem quaedam mulier de turba dixit illi: Beatus
venter, qui te portavit, et ubera, quae suxisti. 28 At
ille dixit: Quinimmo beati, qui audiunt verbum Dei,
et custodiunt illud. 29 Turbis autem concurrentibus
coepit dicere: Generatio haec, generatio nequam
est: signum quaerit, et signum non dabitur ei,
nisi signum Ionae prophetae. 30 Nam sicut fuit
Ionas signum Ninivitis: ita erit et Filius hominis
generationi isti. 31 Regina Austri surget in iudicio
cum viris generationis huius, et condemnabit
illos: quia venit a finibus terrae audire sapientiam
Salomonis: et ecce plus quam Salomon hic. 32 Viri
Ninivitae surgent in iudicio cum generatione hac,
et condemnabunt illam: quia poenitentiam egerunt
ad praedicationem Ionae, et ecce plus quam Ionas
hic. 33 Nemo lucernam accendit, et in abscondito
ponit, neque sub modio: sed supra candelabrum,
ut qui ingrediuntur, lumen videant. 34 Lucerna
corporis tui, est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit
simplex, totum corpus tuum lucidum erit: si autem
nequam fuerit, etiam corpus tuum tenebrosum erit.
35 Vide ergo ne lumen, quod in te est, tenebrae sint.
36 Si ergo corpus tuum totum lucidum fuerit, non
habens aliquam partem tenebrarum, erit lucidum
totum, et sicut lucerna fulgoris illuminabit te. 37 Et
cum loqueretur, rogavit illum quidam Pharisaeus ut
pranderet apud se. Iesus autem ingressus recubuit.
38 Pharisaeus autem coepit intra se reputans
dicere, quare non baptizatus esset ante prandium.
39 Et ait Dominus ad illum: Nunc vos Pharisaei
quod deforis est calicis, et catini, mundatis: quod
autem intus est vestrum, plenum est rapina, et
iniquitate. 40 Stulti nonne qui fecit quod deforis est,
etiam id, quod deintus est, fecit? 41 Verumtamen
quod superest, date eleemosynam: et ecce omnia
munda sunt vobis. 42 Sed vae vobis Pharisaeis,
qui decimatis mentham, et rutam, et omne olus,
et praeteritis iudicium, et charitatem Dei: haec
autem oportuit facere, et illa non omittere. 43 Vae
vobis Pharisaeis, qui diligitis primas cathedras in
synagogis, et salutationes in foro. 44 Vae vobis,
qui estis ut monumenta, quae non apparent, et
homines ambulantes supra, nesciunt. 45 Respondens
autem quidam ex Legisperitis, ait illi: Magister,
haec dicens etiam contumeliam nobis facis. 46
At ille ait: Et vobis Legisperitis vae: quia oneratis
homines oneribus, quae portare non possunt, et
ipsi uno digito vestro non tangitis sarcinas. 47 Vae
vobis, qui aedificatis monumenta Prophetarum:
patres autem vestri occiderunt illos. 48 Profecto
testificamini quod consentitis operibus patrum
vestrorum: quoniam ipsi quidem eos occiderunt,
vos autem aedificatis eorum sepulchra. 49 Propterea
et sapientia Dei dixit: Mittam ad illos Prophetas, et
Apostolos, et ex illis occident, et persequentur: 50
ut inquiratur sanguis omnium Prophetarum, qui
effusus est a constitutione mundi a generatione
ista, 51 a sanguine Abel, usque ad sanguinem
Zachariae, qui periit inter altare, et aedem. Ita
dico vobis, requiretur ab hac generatione. 52 Vae
vobis Legisperitis, qui tulistis clavem scientiae, ipsi
non introistis, et eos, qui introibant, prohibuistis.
53 Cum autem haec ad illos diceret, coeperunt
Pharisaei, et Legisperiti graviter insistere, et os
eius opprimere de multis, 54 insidiantes ei, et
quaerentes aliquid capere de ore eius, ut accusarent
eum.

12 Multis autem turbis concurrentibus, ita ut
se invicem conculcarent, coepit dicere ad
discipulos suos: Attendite a fermento Pharisaeorum,
quod est hypocrisis. 2 Nihil enim opertum est,
quod non reveletur: neque absconditum, quod
non sciatur. 3 Quoniam quae in tenebris dixistis,
in lumine dicentur: et quod in aurem locuti
estis in cubiculis, praedicabitur in tectis. 4 Dico
autem vobis amicis meis: Ne terreamini ab his,
qui occidunt corpus, et post haec non habent
amplius quid faciant. 5 Ostendam autem vobis
quem timeatis: timete eum, qui, postquam occiderit,
habet potestatem mittere in gehennam. ita dico
vobis, hunc timete. (Geenna g1067) 6 Nonne quinque
passeres vaeneunt dipondio, et unus ex illis non
est in oblivione coram Deo? 7 Sed et capilli capitis
vestri omnes numerati sunt. Nolite ergo timere:
multis passeribus pluris estis vos: 8 Dico autem

vobis: Omnis, quicumque confessus fuerit me coram
hominibus, et Filius hominis confitebitur illum
coram Angelis Dei: **9** qui autem negaverit me
coram hominibus, negabitur coram Angelis Dei.
10 Et omnis qui dicit verbum in Filium hominis,
remittetur illi: ei autem, qui in Spiritum sanctum
blasphemaverit, non remittetur. **11** Cum autem
inducent vos in synagogas, et ad magistratus, et
potestates, nolite soliciti esse qualiter, aut quid
respondeatis, aut quid dicatis. **12** Spiritus enim
sanctus docebit vos in ipsa hora quid oporteat vos
dicere. **13** Ait autem ei quidam de turba: Magister,
dic fratri meo ut dividat mecum hereditatem. **14** At
ille dixit ei: Homo, quis me constituit iudicem, aut
divisorem super vos? **15** Dixitque ad illos: Videte, et
cavete ab omni avaritia: quia non in abundantia
cuiusquam vita eius est ex his quae possidet. **16**
Dixit autem similitudinem ad illos, dicens: Hominis
cuiusdam divitis uberes fructus ager attulit: **17**
et cogitabat intra se dicens: Quid faciam, quia
non habeo quo congregem fructus meos? **18** Et
dixit: Hoc faciam: Destruam horrea mea, et maiora
faciam: et illuc congregabo omnia, quae nata sunt
mihi, et bona mea, **19** et dicam animae meae:
Anima, habes multa bona posita in annos plurimos:
requiesce, comede, bibe, epulare. **20** Dixit autem
illi Deus: Stulte, hac nocte animam tuam repetunt
a te: quae autem parasti, cuius erunt? **21** Sic est
qui sibi thesaurizat, et non est in Deum dives.
22 Dixitque ad discipulos suos: Ideo dico vobis:
Nolite soliciti esse animae vestrae quid manducetis:
neque corpori quid induamini. **23** Anima plus est
quam esca, et corpus plus quam vestimentum.
24 Considerate corvos quia non seminant, neque
metunt, quibus non est cellarium, neque horreum,
et Deus pascit illos. Quanto magis vos pluris estis
illis? **25** Quis autem vestrum cogitando potest
adiicere ad staturam suam cubitum unum? **26** Si
ergo neque quod minimum est potestis, quid de
ceteris soliciti estis? **27** Considerate lilia quomodo
crescunt: non laborant, neque nent: dico autem
vobis, nec Salomon in omni gloria sua vestiebatur
sicut unum ex istis. **28** Si autem foenum, quod
hodie est in agro, et cras in clibanum mittitur,
Deus sic vestit: quanto magis vos pusillae fidei?
29 Et vos nolite quaerere quid manducetis, aut
quid bibatis: et nolite in sublime tolli: **30** haec
enim omnia gentes mundi quaerunt. Pater autem
vester scit quoniam his indigetis. **31** Verumtamen
quaerite primum regnum Dei, et iustitiam eius:
et haec omnia adiicientur vobis. **32** Nolite timere
pusillus grex, quia complacuit patri vestro dare
vobis regnum. **33** Vendite quae possidetis, et
date eleemosynam. Facite vobis sacculos, qui non
veterascunt, thesaurum non deficientem in caelis:
quo fur non appropriat, neque tinea corrumpit. **34**
Ubi enim thesaurus vester est, ibi et cor vestrum
erit. **35** Sint lumbi vestri praecincti, et lucernae
ardentes in manibus vestris, **36** et vos similes
hominibus expectantibus dominum suum quando
revertatur a nuptiis: ut, cum venerit, et pulsaverit,
confestim aperiant ei. **37** Beati servi illi, quos cum
venerit dominus, invenerit vigilantes: amen dico
vobis, quod praecinget se, et faciet illos discumbere,
et transiens ministrabit illis. **38** Et si venerit in
secunda vigilia, et si in tertia vigilia venerit, et
ita invenerit, beati sunt servi illi. **39** Hoc autem
scitote, quoniam si sciret paterfamilias, qua hora
fur veniret, vigilaret utique, et non sineret perfodi
domum suam. **40** Et vos estote parati: quia qua hora
non putatis, Filius hominis veniet. **41** Ait autem
et Petrus: Domine, ad nos dicis hanc parabolam:
an et ad omnes? **42** Dixit autem Dominus: Quis,
putas, est fidelis dispensator, et prudens, quem
constituit Dominus supra familiam suam, ut det
illis in tempore tritici mensuram? **43** Beatus ille
servus, quem cum venerit dominus, invenerit ita
facientem. **44** Vere dico vobis, quoniam supra
omnia, quae possidet, constituet illum. **45** Quod
si dixerit servus ille in corde suo: Moram facit
dominus meus venire: et coeperit percutere servos,
et ancillas, et edere, et bibere, et inebriari: **46**
veniet dominus servi illius in die, qua non sperat,
et hora, qua nescit, et dividet eum, partemque
eius cum infidelibus ponet. **47** Ille autem servus,
qui cognovit voluntatem domini sui, et non se
praeparavit, et non facit secundum voluntatem
eius, vapulabit multis: **48** qui autem non cognovit,
et fecit digna, plagis vapulabit paucis. Omni autem,
cui multum datum est, multum quaeretur ab eo: et
cui commendaverunt multum, plus petent ab eo.
49 Ignem veni mittere in terram, et quid volo nisi ut
accendatur? **50** Baptismo autem habeo baptizari:
et quomodo coarctor usquedum perficiatur? **51**
Putatis quia pacem veni dare in terram? Non, dico
vobis, sed separationem: **52** erunt enim ex hoc
quinque in domo una divisi, tres in duos, et duo
in tres **53** dividentur: pater in filium, et filius in
patrem suum, mater in filiam, et filia in matrem,
socrus in nurum suam, et nurus in socrum suam.
54 Dicebat autem et ad turbas: Cum videritis nubem
orientem ab occasu, statim dicitis: Nimbus venit:
et ita fit. **55** Et cum austrum flantem, dicitis: Quia
aestus erit: et fit. **56** Hypocritae faciem caeli, et
terrae nostis probare: hoc autem tempus quomodo
non probatis? **57** Quid autem et a vobis ipsis non

iudicatis quod iustum est? 58 Cum autem vadis
cum adversario tuo ad principem, in via da operam
liberari ab illo, ne forte trahat te ad iudicem, et
iudex tradat te exactori, et exactor mittat te in
carcerem. 59 Dico tibi, non exies inde, donec etiam
novissimum minutum reddas.

13 Aderant autem quidam ipso in tempore,
nunciantes illi de Galilaeis, quorum sanguinem
Pilatus miscuit cum sacrificiis eorum. 2 Et
respondens dixit illis: Putatis quod hi Galilaei prae
omnibus Galilaeis peccatores fuerint, quia talia
passi sunt? 3 Non, dico vobis: sed nisi poenitentiam
habueritis, omnes similiter peribitis. 4 Sicut illi
decem et octo, supra quos cecidit turris in Siloe, et
occidit eos: putatis quia et ipsi debitores fuerint
praeter omnes homines habitantes in Ierusalem? 5
Non, dico vobis: sed si poenitentiam non habueritis,
omnes similiter peribitis. 6 Dicebat autem et
hanc similitudinem: Arborem fici habebat quidam
plantatam in vinea sua, et venit quaerens fructum
in illa, et non invenit. 7 Dixit autem ad cultorem
vineae: Ecce anni tres sunt ex quo venio quaerens
fructum in ficulnea hac, et non invenio: succide
ergo illam: ut quid etiam terram occupat? 8 At ille
respondens, dicit illi: Domine dimitte illam et hoc
anno, usque dum fodiam circa illam, et mittam
stercora: 9 et siquidem fecerit fructum: sin autem,
in futurum succides eam. 10 Erat autem docens
in synagoga eorum sabbatis. 11 Et ecce mulier,
quae habebat spiritum infirmitatis annis decem et
octo: et erat inclinata, nec omnino poterat sursum
respicere. 12 Quam cum videret Iesus, vocavit eam
ad se, et ait illi: Mulier, dimissa es ab infirmitate
tua. 13 Et imposuit illi manus, et confestim erecta
est, et glorificabat Deum. 14 Respondens autem
archisynagogus, indignans quia sabbato curasset
Iesus: dicebat turbae: Sex dies sunt, in quibus
oportet operari: in his ergo venite, et curamini, et
non in die sabbati. 15 Respondens autem ad illum
Dominus dixit: Hypocritae, unusquisque vestrum
sabbato non solvit bovem suum, aut asinum a
praesepio, et ducit adaquare? 16 Hanc autem filiam
Abrahae, quam alligavit satanas, ecce decem et
octo annis non oportuit solvi a vinculo isto die
sabbati? 17 Et cum haec diceret, erubescebant
omnes adversarii eius: et omnis populus gaudebat
in universis, quae gloriose fiebant ab eo. 18 Dicebat
ergo: Cui simile est regnum Dei, et cui simile
aestimabo illud? 19 Simile est grano sinapis, quod
acceptum homo misit in hortum suum, et crevit,
et factum est in arborem magnam: et volucres
caeli requieverunt in ramis eius. 20 Et iterum
dixit: Cui simile aestimabo regnum Dei? 21 Simile
est fermento, quod acceptum mulier abscondit in
farinae sata tria, donec fermentaretur totum. 22 Et
ibat per civitates, et castella docens, et iter faciens
in Ierusalem. 23 Ait autem illi quidam: Domine, si
pauci sunt, qui salvantur? Ipse autem dixit ad illos:
24 Contendite intrare per angustam portam: quia
multi, dico vobis, quaerent intrare, et non poterunt.
25 Cum autem intraverit paterfamilias, et clauserit
ostium, incipietis foris stare, et pulsare ostium,
dicentes: Domine, aperi nobis: et respondens dicet
vobis: Nescio vos unde sitis: 26 tunc incipietis
dicere: Manducavimus coram te, et bibimus, et in
plateis nostris docuisti. 27 Et dicet vobis: Nescio vos
unde sitis: discedite a me omnes operarii iniquitatis.
28 Ibi erit fletus, et stridor dentium: cum videritis
Abraham, et Isaac, et Iacob, et omnes Prophetas in
regno Dei, vos autem expelli foras. 29 Et venient
ab Oriente, et Occidente, et Aquilone, et Austro, et
accumbent in regno Dei. 30 Et ecce sunt novissimi
qui erant primi, et sunt primi qui erant novissimi.
31 In ipsa die accesserunt quidam Pharisaeorum,
dicentes illi: Exi, et vade hinc: quia Herodes vult
te occidere. 32 Et ait illis: Ite, et dicite vulpi illi:
Ecce eiicio daemonia, et sanitates perficio hodie,
et cras, et tertia die consummor. 33 Verumtamen
oportet me hodie et cras et sequenti die ambulare:
quia non capit prophetam perire extra Ierusalem.
34 Ierusalem, Ierusalem, quae occidis Prophetas,
et lapidas eos, qui mittuntur ad te, quoties volui
congregare filios tuos quemadmodum avis nidum
suum sub pennis, et noluisti? 35 Ecce relinquetur
vobis domus vestra deserta. Dico autem vobis,
quia non videbitis me donec veniat cum dicetis:
Benedictus, qui venit in nomine Domini.

14 Et factum est cum introisset Iesus in domum
cuiusdam principis Pharisaeorum sabbato
manducare panem, et ipsi observabant eum. 2 Et
ecce homo quidam hydropicus erat ante illum.
3 Et respondens Iesus dixit ad Legisperitos, et
Pharisaeos, dicens: Si licet sabbato curare? 4 At illi
tacuerunt. Ipse vero apprehensum sanavit eum, ac
dimisit. 5 Et respondens ad illos dixit: Cuius vestrum
asinus, aut bos in puteum cadet, et non continuo
extrahet illum die sabbati? 6 Et non poterant ad
haec respondere illi. 7 Dicebat autem et ad invitatos
parabolam, intendens quomodo primos accubitus
eligerent, dicens ad illos: 8 Cum invitatus fueris
ad nuptias, non discumbas in primo loco, ne forte
honoratior te sit invitatus ab illo, 9 et veniens is, qui
te et illum vocavit, dicat tibi: Da huic locum: et tunc
incipias cum rubore novissimum locum tenere. 10

sed cum vocatus fueris, vade, recumbe in novissimo
loco: ut, cum venerit qui te invitavit, dicat tibi:
Amice, ascende superius. Tunc erit tibi gloria coram
simul discumbentibus: **11** quia omnis, qui se exaltat,
humiliabitur: et qui se humiliat, exaltabitur. **12**
Dicebat autem et ei, qui invitaverat: Cum facis
prandium, aut coenam, noli vocare amicos tuos,
neque fratres tuos, neque cognatos, neque vicinos
neque divites: ne forte te et ipsi reinvitent, et fiat
tibi retributio. **13** sed cum facis convivium, voca
pauperes, debiles, claudos, et caecos: **14** et beatus
eris, quia non habent retribuere tibi: retribuetur
enim tibi in resurrectione iustorum. **15** Haec cum
audisset quidam de simul discumbentibus, dixit illi:
Beatus, qui manducabit panem in regno Dei. **16** At
ipse dixit ei: Homo quidam fecit coenam magnam,
et vocavit multos. **17** Et misit servum suum hora
coenae dicere invitatis ut venirent, quia iam parata
sunt omnia. **18** Et coeperunt simul omnes excusare.
Primus dixit ei: Villam emi, et necesse habeo exire,
et videre illam: rogo te habe me excusatum. **19** Et
alter dixit: Iuga boum emi quinque, et eo probare
illa: rogo te habe me excusatum. **20** Et alius dixit:
Uxorem duxi, et ideo non possum venire. **21** Et
reversus servus nunciavit haec domino suo. Tunc
iratus paterfamilias, dixit servo suo: Exi cito in
plateas, et vicos civitatis: et pauperes, ac debiles, et
caecos, et claudos introduc huc. **22** Et ait servus:
Domine, factum est ut imperasti, et adhuc locus
est. **23** Et ait dominus servo: Exi in vias, et sepes: et
compelle intrare, ut impleatur domus mea. **24** Dico
autem vobis quod nemo virorum illorum, qui vocati
sunt, gustabit coenam meam. **25** Ibant autem turbae
multae cum eo: et conversus dixit ad illos: **26** Si quis
venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem,
et uxorem, et filios, et fratres, et sorores, adhuc
autem et animam suam, non potest meus esse
discipulus. **27** Et qui non baiulat crucem suam, et
venit post me, non potest meus esse discipulus. **28**
Quis enim ex vobis volens turrim aedificare, nonne
prius sedens computat sumptus, qui necessarii
sunt, si habeat ad perficiendum, **29** ne, posteaquam
posuerit fundamentum, et non potuerit perficere,
omnes, qui vident, incipiant illudere ei, **30** dicentes:
Quia hic homo coepit aedificare, et non potuit
consummare? **31** Aut quis rex iturus committere
bellum adversus alium regem, non sedens prius
cogitat, si possit cum decem millibus occurrere ei,
qui cum viginti millibus venit ad se? **32** alioquin
adhuc illo longe agente, legationem mittens rogat
ea, quae pacis sunt. **33** Sic ergo omnis ex vobis, qui
non renunciat omnibus, quae possidet, non potest
meus esse discipulus. **34** Bonum est sal. Si autem sal
evanuerit, in quo condietur? **35** Neque in terram,
neque in sterquilinium utile est, sed foras mittetur.
Qui habet aures audiendi, audiat.

15 Erant autem appropinquantes ei publicani,
et peccatores ut audirent illum. **2** Et
murmurabant Pharisaei, et Scribae, dicentes: Quia
hic peccatores recipit, et manducat cum illis. **3** Et
ait ad illos parabolam istam, dicens: **4** Quis ex vobis
homo, qui habet centum oves: et si perdiderit unam
ex illis, nonne dimittit nonagintanovem in deserto,
et vadit ad illam, quae perierat, donec inveniat eam?
5 Et cum invenerit eam, imponit in humeros suos
gaudens: **6** et veniens domum convocat amicos,
et vicinos, dicens illis: Congratulamini mihi quia
inveni ovem meam, quae perierat. **7** Dico vobis
quod ita gaudium erit in caelo super uno peccatore
poenitentiam agente, quam super nonagintanovem
iustis, qui non indigent poenitentia. **8** Aut quae
mulier habens drachmas decem, si perdiderit
drachmam unam, nonne accendit lucernam, et
evertit domum, et quaerit diligenter, donec inveniat
eam? **9** Et cum invenerit, convocat amicas, et vicinas,
dicens: Congratulamini mihi, quia inveni drachmam,
quam perdideram? **10** Ita dico vobis, gaudium erit
coram angelis Dei super uno peccatore poenitentiam
agente. **11** Ait autem: Homo quidam habuit duos
filios: **12** et dixit adolescentior ex illis patri: Pater,
da mihi portionem substantiae, quae me contingit.
Et divisit illis substantiam. **13** Et non post multos
dies, congregatis omnibus, adolescentior filius
peregre profectus est in regionem longinquam, et
ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose.
14 Et postquam omnia consummasset, facta est
fames valida in regione illa, et ipse coepit egere.
15 Et abiit, et adhaesit uni civium regionis illius.
Et misit illum in villam suam ut pasceret porcos.
16 Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis,
quas porci manducabant: et nemo illi dabat. **17**
In se autem reversus, dixit: Quanti mercenarii in
domo patris mei abundant panibus, ego autem hic
fame pereo! **18** Surgam, et ibo ad patrem meum,
et dicam ei: Pater, peccavi in caelum, et coram te:
19 iam non sum dignus vocari filius tuus: fac me
sicut unum de mercenariis tuis. **20** Et surgens venit
ad patrem suum. Cum autem adhuc longe esset,
vidit illum pater ipsius, et misericordia motus est,
et accurrens cecidit super collum eius, et osculatus
est eum. **21** Dixitque ei filius: Pater, peccavi in
caelum, et coram te, iam non sum dignus vocari
filius tuus. **22** Dixit autem pater ad servos suos: Cito
proferte stolam primam, et induite illum, et date
annulum in manum eius, et calceamenta in pedes

eius: 23 et adducite vitulum saginatum, et occidite,
et manducemus, et epulemur: 24 quia hic filius
meus mortuus erat, et revixit: perierat, et inventus
est. Et coeperunt epulari. 25 Erat autem filius eius
senior in agro: et cum veniret, et appropinquaret
domui, audivit symphoniam, et chorum: 26 et
vocavit unum de servis, et interrogavit quid haec
essent. 27 Isque dixit illi: Frater tuus venit, et
occidit pater tuus vitulum saginatum, quia salvum
illum recepit. 28 Indignatus est autem, et nolebat
introire. Pater ergo illius egressus, coepit rogare
illum. 29 At ille respondens, dixit patri suo: Ecce
tot annis servio tibi, et numquam mandatum tuum
praeterivi: et numquam dedisti mihi hoedum ut
cum amicis meis epularer: 30 sed postquam filius
tuus hic, qui devoravit substantiam suam cum
meretricibus, venit, occidisti illi vitulum saginatum.
31 At ipse dixit illi: Fili, tu semper mecum es, et
omnia mea tua sunt: 32 epulari autem, et gaudere
oportebat, quia frater tuus hic, mortuus erat, et
revixit: perierat, et inventus est.

16 Dicebat autem et ad discipulos suos: Homo
quidam erat dives, qui habebat villicum: et
hic diffamatus est apud illum quasi dissipasset
bona ipsius. 2 Et vocavit illum, et ait illi: Quid hoc
audio de te? redde rationem villicationis tuae: iam
enim non poteris villicare. 3 Ait autem villicus
intra se: Quid faciam quia dominus meus aufert
a me villicationem? fodere non valeo, mendicare
erubesco. 4 Scio quid faciam, ut, cum amotus
fuero a villicatione, recipiant me in domos suas. 5
Convocatis itaque singulis debitoribus domini sui,
dicebat primo: Quantum debes domino meo? 6 At
ille dixit: Centum cados olei. Dixitque illi: Accipe
cautionem tuam: et sede cito, scribe quinquaginta.
7 Deinde alio dixit: Tu vero quantum debes? Qui ait:
Centum coros tritici. Ait illi: Accipe litteras tuas, et
scribe octoginta. 8 Et laudavit dominus villicum
iniquitatis, quia prudenter fecisset: quia filii huius
saeculi prudentiores filiis lucis in generatione sua
sunt. (aiōn g165) 9 Et ego vobis dico: facite vobis
amicos de mammona iniquitatis: ut, cum defeceritis,
recipiant vos in aeterna tabernacula. (aiōnios g166) 10
Qui fidelis est in minimo, et in maiori fidelis est:
et qui in modico iniquus est, et in maiori iniquus
est. 11 Si ergo in iniquo mammona fideles non
fuistis: quod verum est, quis credet vobis? 12 Et si
in alieno fideles non fuistis: quod vestrum est, quis
dabit vobis? 13 Nemo servus potest duobus dominis
servire: aut enim unum odiet, et alterum diliget: aut
uni adhaerebit, et alterum contemnet: non potestis
Deo servire, et mammonae. 14 Audiebant autem
omnia haec Pharisaei, qui erant avari: et deridebant
illum. 15 Et ait illis: Vos estis, qui iustificatis vos
coram hominibus: Deus autem novit corda vestra:
quia quod hominibus altum est, abominatio est
ante Deum. 16 Lex, et prophetae usque ad Ioannem:
ex eo regnum Dei evangelizatur, et omnis in illud
vim facit. 17 Facilius est autem caelum, et terram
praeterire, quam de Lege unum apicem cadere. 18
Omnis, qui dimittit uxorem suam, et alteram ducit,
moechatur: et qui dimissam a viro ducit, moechatur.
19 Homo quidam erat dives, qui induebatur purpura,
et bysso: et epulabatur quotidie splendide. 20
Et erat quidam mendicus, nomine Lazarus, qui
iacebat ad ianuam eius, vulceribus plenus, 21
cupiens saturari de micis, quae cadebant de mensa
divitis, et nemo illi dabat: sed et canes veniebant,
et lingebant ulcera eius. 22 Factum est autem ut
moreretur mendicus, et portaretur ab Angelis in
sinum Abrahae. Mortuus est autem et dives, 23
et sepultus est in inferno. Elevans autem oculos
suos, cum esset in tormentis, vidit Abraham a
longe, et Lazarum in sinu eius: (Hadēs g86) 24 et ipse
clamans dixit: Pater Abraham, miserere mei, et
mitte Lazarum ut intingat extremum digiti sui in
aquam ut refrigeret linguam meam, quia crucior in
hac flamma. 25 Et dixit illi Abraham: Fili, recordare
quia recepisti bona in vita tua, et Lazarus similiter
mala: nunc autem hic consolatur, tu vero cruciaris.
26 et in his omnibus inter nos, et vos chaos magnum
firmatum est: ut hi, qui volunt hinc transire ad vos,
non possint, neque inde huc transmeare. 27 Et ait:
Rogo ergo te pater ut mittas eum in domum patris
mei. 28 habeo enim quinque fratres, ut testetur
illis, ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum.
29 Et ait illi Abraham: Habent Moysen, et prophetas:
audiant illos. 30 At ille dixit: Non, pater Abraham:
sed si quis ex mortuis ierit ad eos, poenitentiam
agent. 31 Ait autem illi: Si Moysen, et prophetas
non audiunt, neque si quis ex mortuis resurrexerit,
credent.

17 Et ait ad discipulos suos: Impossibile est ut
non veniant scandala: vae autem illi, per quem
veniunt. 2 Utilius est illi si lapis molaris imponatur
circa collum eius, et proiiciatur in mare, quam ut
scandalizet unum de pusillis istis. 3 Attendite vobis:
Si peccaverit in te frater tuus, increpa illum: et si
poenitentiam egerit, dimitte illi. 4 Et si septies in die
peccaverit in te, et septies in die conversus fuerit
ad te, dicens: Poenitet me, dimitte illi. 5 Et dixerunt
Apostoli Domino: Adauge nobis fidem. 6 Dixit autem
Dominus: Si habueritis fidem, sicut granum sinapis,
dicetis huic arbori moro: Eradicare, et transplantare

in mare, et obediet vobis. 7 Quis autem vestrum
habens servum arantem aut pascentem boves, qui
regresso de agro dicat illi: Statim transi, recumbe: 8
et non dicat ei: Para quod coenem, et praecinge te,
et ministra mihi donec manducem et bibam, et post
haec tu manducabis, et bibes? 9 Numquid gratiam
habet servo illi, quia fecit quae ei imperaverat?
10 Non puto. Sic et vos cum feceritis omnia, quae
praecepta sunt vobis, dicite: Servi inutiles sumus:
quod debuimus facere, fecimus. 11 Et factum
est, dum iret in Ierusalem, transibat per mediam
Samariam, et Galilaeam. 12 Et cum ingrederetur
quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri
leprosi, qui steterunt a longe: 13 et levaverunt
vocem, dicentes: Iesu praeceptor, miserere nostri. 14
Quos ut vidit, dixit: Ite, ostendite vos sacerdotibus.
Et factum est, dum irent, mundati sunt. 15 Unus
autem ex illis, ut vidit quia mundatus est, regressus
est, cum magna voce magnificans Deum, 16 et
cecidit in faciem ante pedes eius, gratias agens: et
hic erat Samaritanus. 17 Respondens autem Iesus,
dixit: Nonne decem mundati sunt? et novem ubi
sunt? 18 Non est inventus qui rediret, et daret
gloriam Deo, nisi hic alienigena. 19 Et ait illi: Surge,
vade: quia fides tua te salvum fecit. 20 Interrogatus
autem a Pharisaeis: Quando venit regnum Dei?
respondens eis, dixit: Non veniet regnum Dei cum
observatione: 21 neque dicent: Ecce hic, aut ecce
illic. Ecce enim regnum Dei intra vos est. 22 Et ait
ad discipulos suos: Venient dies quando desideretis
videre unum diem Filii hominis, et non videbitis.
23 Et dicent vobis: Ecce hic, et ecce illic. Nolite ire,
neque sectemini: 24 nam, sicut fulgur coruscans
de sub caelo in ea, quae sub caelo sunt, fulget: ita
erit Filius hominis in die sua. 25 Primum autem
oportet illum multa pati, et reprobari a generatione
hac. 26 Et sicut factum est in diebus Noe, ita erit et
in diebus Filii hominis. 27 Edebant, et bibebant:
uxores ducebant, et dabantur ad nuptias, usque in
diem, qua intravit Noe in arcam: et venit diluvium,
et perdidit omnes. 28 Similiter sicut factum est
in diebus Lot: Edebant, et bibebant: emebant, et
vendebant: plantabant, et aedificabant: 29 qua die
autem exiit Lot a Sodomis, pluit ignem, et sulphur
de caelo, et omnes perdidit: 30 secundum haec erit
qua die Filius hominis revelabitur. 31 In illa hora qui
fuerit in tecto, et vasa eius in domo, ne descendat
tollere illa: et qui in agro, similiter non redeat
retro. 32 Memores estote uxoris Lot. 33 Quicumque
quaesierit animam suam salvam facere, perdet
illam: et quicumque perdiderit illam, vivificabit
eam. 34 Dico vobis: in illa nocte erunt duo in
lecto uno: unus assumetur, et alter relinquetur: 35
duae erunt molentes in unum: una assumetur, et
altera relinquetur: duo in agro: unus assumetur,
et alter relinquetur. 36 Respondentes dicunt illi:
Ubi Domine? 37 Qui dixit illis: Ubicumque fuerit
corpus, illuc congregabuntur et aquilae.

18 Dicebat autem et parabolam ad illos, quoniam
oportet semper orare et non deficere, 2 dicens:
Iudex quidam erat in quadam civitate, qui Deum
non timebat, et hominem non reverebatur. 3 Vidua
autem quaedam erat in civitate illa, et veniebat
ad eum, dicens: Vindica me de adversario meo. 4
Et nolebat per multum tempus. Post haec autem
dixit intra se: Etsi Deum non timeo, nec hominem
revereor: 5 tamen quia molesta est mihi haec vidua,
vindicabo illam, ne in novissimo veniens suggilet
me. 6 Ait autem Dominus: Audite quid iudex
iniquitatis dicit: 7 Deus autem non faciet vindictam
electorum suorum clamantium ad se die ac nocte,
et patientiam habebit in illis? 8 Dico vobis quia
cito faciet vindictam illorum. Verumtamen Filius
hominis veniens, putas, inveniet fidem in terra? 9
Dixit autem et ad quosdam, qui in se confidebant
tamquam iusti, et aspernabantur ceteros, parabolam
istam dicens: 10 Duo homines ascendebant in
templum ut orarent: unus Pharisaeus, et alter
publicanus. 11 Pharisaeus stans, haec apud se orabat:
Deus gratias ago tibi, quia non sum sicut ceteri
hominum: raptores, iniusti, adulteri: velut etiam
hic publicanus. 12 ieiuno bis in sabbato: decimas do
omnium, quae possideo. 13 Et publicanus a longe
stans, nolebat nec oculos ad caelum levare: sed
percutiebat pectus suum, dicens: Deus propitius
esto mihi peccatori. 14 Dico vobis, descendit hic
iustificatus in domum suam ab illo, quia omnis,
qui se exaltat, humiliabitur: et qui se humiliat,
exaltabitur. 15 Afferebant autem ad illum et infantes,
ut eos tangeret. Quod cum viderent discipuli,
increpabant illos. 16 Iesus autem convocans illos,
dixit: Sinite pueros venire ad me, et nolite vetare
eos. talium est enim regnum Dei. 17 Amen dico
vobis: Quicumque non acceperit regnum Dei sicut
puer, non intrabit in illud. 18 Et interrogavit
eum quidam princeps, dicens: Magister bone, quid
faciens vitam aeternam possidebo? **(aiōnios g166)**
19 Dixit autem ei Iesus: Quid me dicis bonum?
nemo bonus nisi solus Deus. 20 Mandata nosti:
Non occides: Non moechaberis: Non furtum facies:
Non falsum testimonium dices: Honora patrem
tuum, et matrem. 21 Qui ait: Haec omnia custodivi
a iuventute mea. 22 Quo audito, Iesus ait ei: Adhuc
unum tibi deest: omnia quaecumque habes vende,
et da pauperibus, et habebis thesaurum in caelo: et

veni, sequere me. 23 His ille auditis, contristatus est:
quia dives erat valde. 24 Videns autem Iesus illum
tristem factum, dixit: Quam difficile, qui pecunias
habent, in regnum Dei intrabunt! 25 Facilius est
enim camelum per foramen acus transire, quam
divitem intrare in regnum Dei. 26 Et dixerunt qui
audiebant: Et quis potest salvus fieri? 27 Ait illis:
Quae impossibilia sunt apud homines, possibilia
sunt apud Deum. 28 Ait autem Petrus: Ecce nos
dimisimus omnia et secuti sumus te. 29 Qui dixit eis:
Amen dico vobis, nemo est, qui reliquit domum, aut
parentes, aut fratres, aut uxorem, aut filios propter
regnum Dei, 30 et non recipiat multo plura in hoc
tempore, et in saeculo venturo vitam aeternam.
(aiōn g165, aiōnios g166) 31 Assumpsit autem Iesus
duodecim, et ait illis: Ecce ascendimus Ierosolymam,
et consummabuntur omnia, quae scripta sunt
per prophetas de Filio hominis. 32 tradetur enim
Gentibus, et illudetur, et flagellabitur, et conspuetur:
33 et postquam flagellaverint, occident eum, et tertia
die resurget. 34 Et ipsi nihil horum intellexerunt,
et erat verbum istud absconditum ab eis, et non
intelligebant quae dicebantur. 35 Factum est autem,
cum appropinquaret Iericho, caecus quidam sedebat
secus viam, mendicans. 36 Et cum audiret turbam
praetereuntem, interrogabat quid hoc esset. 37
Dixerunt autem ei, quod Iesus Nazarenus transiret.
38 Et clamavit, dicens: Iesu fili David miserere mei.
39 Et qui praeibant, increpabant eum ut taceret.
Ipse vero multo magis clamabat: Fili David miserere
mei. 40 Stans autem Iesus iussit illum adduci ad
se. Et cum appropinquasset, interrogavit illum, 41
dicens: Quid tibi vis faciam? At ille dixit: Domine ut
videam. 42 Et Iesus dixit illi: Respice, fides tua te
salvum fecit. 43 Et confestim vidit, et sequebatur
illum magnificans Deum. Et omnis plebs ut vidit,
dedit laudem Deo.

19 Et ingressus perambulabat Iericho. 2 Et
ecce vir nomine Zachaeus: et hic princeps
erat publicanorum, et ipse dives: 3 et quaerebat
videre Iesum, quis esset: et non poterat prae
turba, quia statura pusillus erat. 4 Et praecurrens
ascendit in arborem sycomorum ut videret eum:
quia inde erat transiturus. 5 Et cum venisset
ad locum, suspiciens Iesus vidit illum, et dixit
ad eum: Zachaee festinans descende: quia hodie
in domo tua oportet me manere. 6 Et festinans
descendit, et excepit illum gaudens. 7 Et cum
viderent omnes, murmurabant, dicentes quod ad
hominem peccatorem divertisset. 8 Stans autem
Zachaeus, dixit ad Iesum: Ecce dimidium bonorum
meorum, Domine, do pauperibus: et si quid aliquem
defraudavi, reddo quadruplum. 9 Ait Iesus ad eum:
Quia hodie salus domui huic facta est: eo quod et
ipse filius sit Abrahae. 10 Venit enim Filius hominis
quaerere, et salvum facere quod perierat. 11 Haec
illis audientibus adiiciens, dixit parabolam, eo quod
esset prope Ierusalem: et quia existimarent quod
confestim regnum Dei manifestaretur. 12 Dixit ergo:
Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam
accipere sibi regnum, et reverti. 13 Vocatis autem
decem servis suis, dedit eis decem mnas, et ait ad
illos: Negotiamini dum venio. 14 Cives autem eius
oderant eum: et miserunt legationem post illum,
dicentes: Nolumus hunc regnare super nos. 15 Et
factum est ut rediret accepto regno: et iussit vocari
servos, quibus dedit pecuniam, ut sciret quantum
quisque negotiatus esset. 16 Venit autem primus
dicens: Domine, mna tua decem mnas acquisivit.
17 Et ait illi: Euge bone serve, quia in modico
fuisti fidelis, eris potestatem habens super decem
civitates. 18 Et alter venit, dicens: Domine, mna tua
fecit quinque mnas. 19 Et huic ait: Et tu esto super
quinque civitates. 20 Et alter venit, dicens: Domine,
ecce mna tua, quam habui repositam in sudario:
21 timui enim te, quia homo austerus es: tollis
quod non posuisti, et metis quod non seminasti. 22
Dicit ei: De ore tuo te iudico serve nequam. sciebas
quod ego homo austerus sum, tollens quod non
posui, et metens quod non seminavi: 23 quare
non dedisti pecuniam meam ad mensam, ut ego
veniens cum usuris utique exegissem illam? 24
Et astantibus, dixit: Auferte ab illo mnam, et date
illi, qui decem mnas habet. 25 Et dixerunt ei:
Domine, habet decem mnas. 26 Dico autem vobis,
quia omni habenti dabitur, et abundabit: ab eo
autem, qui non habet, et quod habet auferetur
ab eo. 27 Verumtamen inimicos meos illos, qui
noluerunt me regnare super se, adducite huc: et
interficite ante me. 28 Et his dictis, praecedebat
ascendens Ierosolymam. 29 Et factum est, cum
appropinquasset ad Bethphage, et Bethaniam ad
montem, qui vocatur Oliveti, misit duos discipulos
suos, 30 dicens: Ite in castellum, quod contra
vos est: in quod introeuntes, invenietis pullum
asinae alligatum, cui nemo umquam hominum
sedit: solvite illum, et adducite. 31 Et si quis vos
interrogaverit: Quare solvitis? sic dicetis ei: Quia
Dominus operam eius desiderat. 32 Abierunt autem
qui missi erant: et invenerunt, sicut dixit illis,
stantem pullum. 33 Solventibus autem illis pullum,
dixerunt domini eius ad illos: Quid solvitis pullum?
34 At illi dixerunt: Quia Dominus eum necessarium
habet. 35 Et duxerunt illum ad Iesum. Et iacentes
vestimenta sua supra pullum, imposuerunt Iesum.

36 Eunte autem illo, substernebant vestimenta
sua in via. 37 Et cum appropinquaret iam ad
descensum Montis oliveti, coeperunt omnes turbae
descendentium gaudentes laudare Deum voce
magna super omnibus, quas viderant, virtutibus,
38 dicentes: Benedictus, qui venit rex in nomine
Domini, pax in caelo, et gloria in excelsis. 39 Et
quidam Pharisaeorum de turbis, dixerunt ad illum:
Magister, increpa discipulos tuos. 40 Quibus ipse ait:
Dico vobis, quia si hi tacuerint, lapides clamabunt.
41 Et ut appropinquavit, videns civitatem flevit
super illam, dicens: 42 Quia si cognovisses et tu,
et quidem in hac die tua, quae ad pacem tibi,
nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. 43 Quia
venient dies in te: et circumdabunt te inimici tui
vallo, et circumdabunt te: et coangustabunt te
undique: 44 et ad terram prosternent te, et filios
tuos, qui in te sunt, et non relinquent in te lapidem
super lapidem: eo quod non cognoveris tempus
visitationis tuae. 45 Et ingressus in templum, coepit
eiicere vendentes in illo, et ementes, 46 dicens illis:
Scriptum est: Quia domus mea domus orationis
est. Vos autem fecistis illam speluncam latronum.
47 Et erat docens quotidie in templo. Principes
autem sacerdotum, et Scribae, et Princeps plebis
quaerebant illum perdere: 48 et non inveniebant
quid facerent illi. Omnis enim populus suspensus
erat, audiens illum.

20 Et factum est in una dierum, docente
illo populum in templo, et evangelizante,
convenerunt principes sacerdotum, et Scribae cum
senioribus, 2 et aiunt dicentes ad illum: Dic nobis,
in qua potestate haec facis? aut: Quis est, qui dedit
tibi hanc potestatem? 3 Respondens autem Iesus,
dixit ad illos: Interrogabo vos et ego unum verbum.
Respondete mihi: 4 Baptismus Ioannis de caelo
erat, an ex hominibus? 5 At illi cogitabant intra se,
dicentes: Quia si dixerimus, de caelo, dicet: Quare
ergo non credidistis illi? 6 Si autem dixerimus, Ex
hominibus, plebs universa lapidabit nos: certi sunt
enim, Ioannem prophetam esse. 7 Et responderunt
se nescire unde esset. 8 Et Iesus ait illis: Neque ego
dico vobis in qua potestate haec facio. 9 Coepit
autem dicere ad plebem parabolam hanc: Homo
quidam plantavit vineam, et locavit eam colonis: et
ipse peregre fuit multis temporibus. 10 Et in tempore
illo misit ad cultores servum, ut de fructu vineae
darent illi. Qui caesum dimiserunt eum inanem.
11 Et addidit alterum servum mittere. Illi autem
hunc quoque caedentes, et afficientes contumelia,
dimiserunt inanem. 12 Et addidit tertium mittere:
qui et illum vulnerantes eiecerunt. 13 Dixit autem
dominus vineae: Quid faciam? mittam filium meum
dilectum: forsitan, cum hunc viderint, verebuntur.
14 Quem cum vidissent coloni, cogitaverunt intra se,
dicentes: Hic est heres, occidamus illum, ut nostra
fiat hereditas. 15 Et eiectum illum extra vineam,
occiderunt. Quid ergo faciet illis dominus vineae?
16 veniet, et perdet colonos istos, et dabit vineam
aliis. Quo audito, dixerunt illi: Absit. 17 Ille autem
aspiciens eos ait: Quid est ergo hoc, quod scriptum
est: Lapidem, quem reprobaverunt aedificantes,
hic factus est in caput anguli? 18 Omnis, qui
ceciderit super illum lapidem, conquassabitur:
super quem autem ceciderit, comminuet illum. 19
Et quaerebant principes sacerdotum, et Scribae
mittere in illum manus illa hora: et timuerunt
populum: cognoverunt enim quod ad ipsos dixerit
similitudinem hanc. 20 Et observantes miserunt
insidiatores, qui se iustos simularent, ut caperent
eum in sermone, et traderent illum principatui,
et potestati praesidis. 21 Et interrogaverunt eum,
dicentes: Magister, scimus quia recte dicis, et
doces: et non accipis personam, sed viam Dei in
veritate doces: 22 licet nobis tributum dare Caesari,
an non? 23 Considerans autem dolum illorum,
dixit ad eos: Quid me tentatis? 24 Ostendite mihi
denarium: Cuius habet imaginem, et inscriptionem?
Respondentes dixerunt ei: Caesaris. 25 Et ait illis:
Reddite ergo quae sunt Caesaris, Caesari: et quae
sunt Dei, Deo. 26 Et non potuerunt verbum eius
reprehendere coram plebe: et mirati in responso
eius, tacuerunt. 27 Accesserunt autem quidam
Sadducaeorum, qui negant esse resurrectionem,
et interrogaverunt eum, 28 dicentes: Magister,
Moyses scripsit nobis: Si frater alicuius mortuus
fuerit habens uxorem, et hic sine liberis fuerit,
ut accipiat eam frater eius uxorem, et suscitet
semen fratri suo: 29 septem ergo fratres erant:
et primus accepit uxorem, et mortuus est sine
filiis. 30 Et sequens accepit illam, et ipse mortuus
est sine filio. 31 Et tertius accepit illam. Similiter
et omnes septem, et non reliquerunt semen, et
mortui sunt. 32 Novissime omnium mortua est et
mulier. 33 In resurrectione ergo, cuius eorum erit
uxor? siquidem septem habuerunt eam uxorem.
34 Et ait illis Iesus: Filii huius saeculi nubunt, et
traduntur ad nuptias: (aiōn g165) 35 illi vero qui
digni habebuntur saeculo illo, et resurrectione ex
mortuis, neque nubent, neque ducent uxores: (aiōn
g165) 36 neque etiam ultra mori potuerunt: aequales
enim Angelis sunt, et filii sunt Dei: cum sint filii
resurrectionis. 37 Quia vero resurgent mortui, et
Moyses ostendit secus rubum, sicut dicit Dominum,
Deum Abraham, et Deum Isaac, et Deum Iacob.

38 Deus autem non est mortuorum, sed vivorum:
omnes enim vivunt ei. 39 Respondentes autem
quidam Scribarum, dixerunt ei: Magister, bene
dixisti. 40 Et amplius non audebant eum quidquam
interrogare. 41 Dixit autem ad illos: Quomodo
dicunt Christum, filium esse David? 42 et ipse David
dicit in libro Psalmorum: Dixit Dominus Domino
meo, sede a dextris meis, 43 donec ponam inimicos
tuos, scabellum pedum tuorum? 44 David ergo
Dominum illum vocat: et quomodo filius eius est? 45
Audiente autem omni populo, dixit discipulis suis:
46 Attendite a Scribis, qui volunt ambulare in stolis,
et amant salutationes in foro, et primas cathedras
in synagogis, et primos discubitus in conviviis: 47
qui devorant domos viduarum, simulantes longam
orationem. Hi accipient damnationem maiorem.

21 Respiciens autem vidit eos, qui mittebant
munera sua in gazophylacium, divites. 2 Vidit
autem et quandam viduam pauperculam mittentem
aera minuta duo. 3 Et dixit: Vere dico vobis, quia
vidua haec pauper, plus quam omnes misit. 4 Nam
omnes hi ex abundanti sibi miserunt in munera
Dei: haec autem ex eo, quo deest illi, omnem
victum suum, quem habuit, misit. 5 Et quibusdam
dicentibus de templo quod bonis lapidibus, et donis
ornatum esset, dixit: 6 Haec, quae videtis, venient
dies, in quibus non relinquetur lapis super lapidem,
qui non destruatur. 7 Interrogaverunt autem illum,
dicentes: Praeceptor, quando haec erunt, et quod
signum cum fieri incipient? 8 Qui dixit: Videte ne
seducamini: multi enim venient in nomine meo,
dicentes quia ego sum: et tempus appropinquavit:
nolite ergo ire post eos. 9 Cum autem audieritis
proelia, et seditiones, nolite terreri: oportet enim
primum haec fieri, sed nondum statim finis. 10
Tunc dicebat illis: Surget gens contra gentem,
et regnum adversus regnum. 11 Et terraemotus
magni erunt per loca, et pestilentiae, et fames,
terroresque de caelo, et signa magna erunt. 12 Sed
ante haec omnia iniicient vobis manus suas, et
persequentur tradentes in synagogas, et custodias,
trahentes ad reges, et praesides propter nomen
meum: 13 continget autem vobis in testimonium.
14 Ponite ergo in cordibus vestris non praemeditari
quemadmodum respondeatis. 15 ego enim dabo
vobis os, et sapientiam, cui non poterunt resistere, et
contradicere omnes adversarii vestri. 16 Trademini
autem a parentibus, et fratribus, et cognatis, et
amicis, et morte afficient ex vobis: 17 et eritis
odio omnibus hominibus propter nomen meum:
18 et capillus de capite vestro non peribit. 19 In
patientia vestra possidebitis animas vestras. 20 Cum
autem videritis circumdari ab exercitu Ierusalem,
tunc scitote quia appropinquavit desolatio eius:
21 tunc qui in Iudaea sunt, fugiant ad montes: et
qui in medio eius, discedant: et qui in regionibus,
non intrent in eam. 22 quia dies ultionis hi sunt,
ut impleantur omnia, quae scripta sunt. 23 Vae
autem praegnantibus, et nutrientibus in illis diebus.
erit enim pressura magna super terram, et ira
populo huic. 24 Et cadent in ore gladii: et captivi
ducentur in omnes Gentes. et Ierusalem calcabitur
a Gentibus: donec impleantur tempora nationum.
25 Et erunt signa in sole, et luna, et stellis, et in
terris pressura Gentium prae confusione sonitus
maris, et fluctuum: 26 arescentibus hominibus
prae timore, et expectatione, quae supervenient
universo orbi: nam virtutes caelorum movebuntur:
27 et tunc videbunt filium hominis venientem in
nube cum potestate magna, et maiestate. 28 His
autem fieri incipientibus, respicite, et levate capita
vestra: quoniam appropinquat redemptio vestra.
29 Et dixit illis similitudinem: Videte ficulneam,
et omnes arbores: 30 cum producunt iam ex se
fructum, scitis quoniam prope est aestas. 31 Ita
et vos cum videritis haec fieri, scitote quoniam
prope est regnum Dei. 32 Amen dico vobis, quia
non praeteribit generatio haec, donec omnia fiant.
33 Caelum, et terra transibunt: verba autem mea
non transibunt. 34 Attendite autem vobis, ne forte
graventur corda vestra in crapula, et ebrietate, et
curis huius vitae: et superveniat in vos repentina
dies illa: 35 tamquam laqueus enim superveniet
in omnes, qui sedent super faciem omnis terrae.
36 Vigilate itaque, omni tempore orantes, ut digni
habeamini fugere ista omnia, quae futura sunt, et
stare ante Filium hominis. 37 Erat autem diebus
docens in templo: noctibus vero exiens, morabatur
in monte, qui vocatur Oliveti. 38 Et omnis populus
manicabat ad eum in templo audire eum.

22 Appropinquabat autem dies festus Azymorum,
qui dicitur Pascha: 2 et quaerebant
principes sacerdotum, et Scribae, quomodo Iesum
interficerent: timebant vero plebem. 3 Intravit
autem satanas in Iudam, qui cognominabatur
Iscariotes, unum de duodecim. 4 et abiit, et locutus
est cum principibus sacerdotum, et magistratibus,
quemadmodum illum traderet eis. 5 Et gavisi sunt,
et pacti sunt pecuniam illi dare. 6 Et spopondit.
Et quaerebat opportunitatem ut traderet illum
sine turbis. 7 Venit autem dies Azymorum, in qua
necesse erat occidi pascha. 8 Et misit Petrum, et
Ioannem, dicens: Euntes parate nobis pascha, ut
manducemus. 9 At illi dixerunt: Ubi vis paremus?

10 Et dixit ad eos: Ecce introeuntibus vobis in
civitatem, occurret vobis homo quidam amphoram
aquae portans: sequimini eum in domum, in quam
intrat, 11 et dicetis patrifamilias domus: Dicit tibi
Magister: Ubi est diversorium, ubi pascha cum
discipulis meis manducem? 12 Et ipse ostendet
vobis coenaculum magnum stratum, et ibi parate.
13 Euntes autem invenerunt sicut dixit illis, et
paraverunt pascha. 14 Et cum facta esset hora,
discubuit, et duodecim Apostoli cum eo. 15 et ait
illis: Desiderio desideravi hoc pascha manducare
vobiscum, antequam patiar. 16 Dico enim vobis, quia
ex hoc non manducabo illud, donec impleatur in
regno Dei. 17 Et accepto calice gratias egit, et dixit:
Accipite, et dividite inter vos. 18 dico enim vobis
quod non bibam de generatione vitis, donec regnum
Dei veniat. 19 Et accepto pane gratias egit, et fregit,
et dedit eis, dicens: Hoc est corpus meum, quod pro
vobis datur: hoc facite in meam commemorationem.
20 Similiter et calicem, postquam coenavit, dicens:
Hic est calix novum testamentum in sanguine
meo, qui pro vobis fundetur. 21 Verumtamen ecce
manus tradentis me, mecum est in mensa. 22 Et
quidem Filius hominis, secundum quod definitum
est, vadit: verumtamen vae homini illi, per quem
tradetur. 23 Et ipsi coeperunt quaerere inter se,
quis esset ex eis, qui hoc facturus esset. 24 Facta
est autem et contentio inter eos, quis eorum
videretur esse maior. 25 Dixit autem eis: Reges
Gentium dominantur eorum: et qui potestatem
habent super eos, benefici vocantur. 26 Vos autem
non sic: sed qui maior est in vobis, fiat sicut minor:
et qui praecessor est, sicut ministrator. 27 Nam
quis maior est, qui recumbit, an qui ministrat?
nonne qui recumbit? Ego autem in medio vestrum
sum, sicut qui ministrat: 28 vos autem estis, qui
permansistis mecum in tentationibus meis: 29 Et
ego dispono vobis sicut disposuit mihi Pater meus
regnum, 30 ut edatis, et bibatis super mensam
meam in regno meo: et sedeatis super thronos
iudicantes duodecim tribus Israel. 31 Ait autem
Dominus Simoni: Simon, ecce satanas expetivit vos
ut cribraret sicut triticum: 32 ego autem rogavi
pro te ut non deficiat fides tua: et tu aliquando
conversus confirma fratres tuos. 33 Qui dixit ei:
Domine, tecum paratus sum et in carcerem, et in
mortem ire. 34 At ille dixit: Dico tibi Petre, non
cantabit hodie gallus, donec ter abneges nosse
me. Et dixit eis: 35 Quando misi vos sine sacculo,
et pera, et calceamentis, numquid aliquid defuit
vobis? 36 At illi dixerunt: Nihil. Dixit ergo eis: Sed
nunc qui habet sacculum, tollat similiter et peram:
et qui non habet, vendat tunicam suam, et emat
gladium. 37 Dico enim vobis, quoniam adhuc hoc,
quod scriptum est, oportet impleri in me: Et cum
iniquis deputatus est. Etenim ea, quae sunt de me,
finem habent. 38 At illi dixerunt: Domine, ecce duo
gladii hic. At ille dixit eis: Satis est. 39 Et egressus
ibat secundum consuetudinem in Monte olivarum.
Secuti sunt autem illum et discipuli. 40 Et cum
pervenisset ad locum, dixit illis: Orate ne intretis in
tentationem. 41 Et ipse avulsus est ab eis quantum
iactus est lapidis: et positis genibus orabat, 42
dicens: Pater si vis, transfer calicem istum a me:
Verumtamen non mea voluntas, sed tua fiat. 43
Apparuit autem illi Angelus de caelo, confortans
eum. Et factus in agonia, prolixius orabat. 44
Et factus est sudor eius, sicut guttae sanguinis
decurrentis in terram. 45 Et cum surrexisset ab
oratione, et venisset ad discipulos suos, invenit
eos dormientes prae tristitia. 46 Et ait illis: Quid
dormitis? surgite, orate, ne intretis in tentationem.
47 Adhuc eo loquente ecce turba: et qui vocabatur
Iudas, unus de duodecim, antecedebat eos: et
appropinquavit Iesu ut oscularetur eum. 48 Iesus
autem dixit illi: Iuda, osculo Filium hominis tradis?
49 Videntes autem hi, qui circa ipsum erant, quod
futurum erat, dixerunt ei: Domine, si percutimus in
gladio? 50 Et percussit unus ex illis servum principis
sacerdotum, et amputavit auriculam eius dexteram.
51 Respondens autem Iesus, ait: Sinite usque huc. Et
cum tetigisset auriculam eius, sanavit eum. 52 Dixit
autem Iesus ad eos, qui venerant ad se, principes
sacerdotum, et magistratus templi, et seniores:
Quasi ad latronem existis cum gladiis, et fustibus?
53 Cum quotidie vobiscum fuerim in templo, non
extendistis manus in me: sed haec est hora vestra, et
potestas tenebrarum. 54 Comprehendentes autem
eum, duxerunt ad domum principis sacerdotum:
Petrus vero sequebatur eum a longe. 55 Accenso
autem igne in medio atrii, et circumsedentibus illis,
erat Petrus in medio eorum. 56 Quem cum vidisset
ancilla quaedam sedentem ad lumen, et eum fuisset
intuita, dixit: Et hic cum illo erat. 57 At ille negavit
eum, dicens: Mulier, non novi illum. 58 Et post
pusillum alius videns eum, dixit: Et tu de illis es.
Petrus vero ait: O homo, non sum. 59 Et intervallo
facto quasi horae unius, alius quidam affirmabat,
dicens: Vere et hic cum illo erat: nam et Galilaeus
est. 60 Et ait Petrus: Homo, nescio quid dicis. Et
continuo adhuc illo loquente cantavit gallus. 61 Et
conversus Dominus respexit Petrum. Et recordatus
est Petrus verbi Domini, sicut dixerat: Quia prius
quam gallus cantet, ter me negabis. 62 Et egressus
foras Petrus flevit amare. 63 Et viri, qui tenebant
illum, illudebant ei, caedentes. 64 Et velaverunt

eum, et percutiebant faciem eius: et interrogabant
eum, dicentes: Prophetiza, quis est, qui te percussit?
65 Et alia multa blasphemantes dicebant in eum. 66
Et ut factus est dies, convenerunt seniores plebis,
et principes sacerdotum, et Scribae, et duxerunt
illum in concilium suum, dicentes: Si tu es Christus,
dic nobis. 67 Et ait illis: Si vobis dixero, non
credetis mihi: 68 si autem et interrogavero, non
respondebitis mihi, neque dimittetis. 69 Ex hoc
autem erit Filius hominis sedens a dextris virtutis
Dei. 70 Dixerunt autem omnes: Tu ergo es Filius
Dei? Qui ait: Vos dicitis, quia ego sum. 71 At illi
dixerunt: Quid adhuc desideramus testimonium?
ipsi enim audivimus de ore eius.

23 Et surgens omnis multitudo eorum, duxerunt
illum ad Pilatum. 2 Coeperunt autem illum
accusare, dicentes: Hunc invenimus subvertentem
gentem nostram, et prohibentem tributa dari
Caesari, et dicentem se Christum regem esse. 3
Pilatus autem interrogavit eum, dicens: Tu es rex
Iudaeorum? At ille respondens ait: Tu dicis. 4
Ait autem Pilatus ad principes sacerdotum, et
turbas: Nihil invenio causae in hoc homine. 5 At
illi invalescebant, dicentes: Commovit populum
docens per universam Iudaeam, incipiens a Galilaea
usque huc. 6 Pilatus autem audiens Galilaeam,
interrogavit si homo Galilaeus esset. 7 Et ut cognovit
quod de Herodis potestate esset, remisit eum ad
Herodem, qui et ipse Ierosolymis erat illis diebus.
8 Herodes autem viso Iesu, gavisus est valde. erat
enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo
quod audierat multa de eo, et sperabat signum
aliquod videre ab eo fieri. 9 Interrogabat autem eum
multis sermonibus. At ipse nihil illi respondebat. 10
Stabant autem principes sacerdotum, et Scribae
constanter accusantes eum. 11 Sprevit autem illum
Herodes cum exercitu suo: et illusit indutum veste
alba, et remisit ad Pilatum. 12 Et facti sunt amici
Herodes et Pilatus in ipsa die: nam antea inimici
erant ad invicem. 13 Pilatus autem convocatis
principibus sacerdotum, et magistratibus, et plebe,
14 dixit ad illos: Obtulistis mihi hunc hominem,
quasi avertentem populum, et ecce ego coram vobis
interrogans, nullam causam inveni in homine isto
ex his, in quibus eum accusatis. 15 Sed neque
Herodes: nam remisi vos ad illum, et ecce nihil
dignum morte actum est ei. 16 Emendatum ergo
illum dimittam. 17 Necesse autem habebat dimittere
eis per diem festum, unum. 18 Exclamavit autem
simul universa turba, dicens: Tolle hunc, et dimitte
nobis Barabbam, 19 qui erat propter seditionem
quandam factam in civitate et homicidium, missus
in carcerem. 20 Iterum autem Pilatus locutus
est ad eos, volens dimittere Iesum. 21 At illi
succlamabant, dicentes: Crucifige, crucifige eum.
22 Ille autem tertio dixit ad illos: Quid enim mali
fecit iste? nullam causam mortis invenio in eo:
corripiam ergo illum, et dimittam. 23 At illi instabant
vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur: et
invalescebant voces eorum. 24 Et Pilatus adiudicavit
fieri petitionem eorum. 25 Dimisit autem illis eum,
qui propter homicidium, et seditionem missus
fuerat in carcerem, quem petebant, Iesum vero
tradidit voluntati eorum. 26 Et cum ducerent eum,
apprehenderunt Simonem quendam Cyrenensem
venientem de villa: et imposuerunt illi crucem
portare post Iesum. 27 Sequebatur autem illum
multa turba populi, et mulierum: quae plangebant,
et lamentabantur eum. 28 Conversus autem ad illas
Iesus, dixit: Filiae Ierusalem, nolite flere super me,
sed super vos ipsas flete, et super filios vestros. 29
Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent: Beatae
steriles, et ventres, qui non genuerunt, et ubera,
quae non lactaverunt. 30 Tunc incipient dicere
montibus: Cadite super nos. et collibus: Operite nos.
31 Quia si in viridi ligno haec faciunt, in arido quid
fiet? 32 Ducebantur autem et alii duo nequam cum
eo, ut interficerentur. 33 Et postquam venerunt in
locum, qui vocatur Calvariae, ibi crucifixerunt eum:
et latrones, unum a dextris, et alterum a sinistris.
34 Iesus autem dicebat: Pater, dimitte illis: non enim
sciunt quid faciunt. Dividentes vero vestimenta
eius, miserunt sortes. 35 Et stabat populus spectans,
et deridebant eum principes cum eis, dicentes: Alios
salvos fecit, se salvum faciat, si hic est Christus Dei
electus. 36 Illudebant autem ei et milites accedentes,
et acetum offerentes ei, 37 et dicentes: Si tu es
rex Iudaeorum, salvum te fac. 38 Erat autem et
superscriptio scripta super eum litteris Graecis,
et Latinis, et Hebraicis: Hic est rex Iudaeorum.
39 Unus autem de his, qui pendebant, latronibus,
blasphemabat eum, dicens: Si tu es Christus, salvum
fac temetipsum, et nos. 40 Respondens autem alter
increpabat eum, dicens: Neque tu times Deum, qui
in eadem damnatione es? 41 Et nos quidem iuste,
nam digna factis recipimus: hic vero nihil mali
gessit. 42 Et dicebat ad Iesum: Domine, memento
mei, cum veneris in regnum tuum. 43 Et dixit
illi Iesus: Amen dico tibi: Hodie mecum eris in
paradiso. 44 Erat autem fere hora sexta, et tenebrae
factae sunt in universam terram usque ad horam
nonam. 45 Et obscuratus est sol: et velum templi
scissum est medium. 46 Et clamans voce magna
Iesus ait: Pater in manus tuas commendo spiritum
meum. Et haec dicens, expiravit. 47 Videns autem

Centurio quod factum fuerat, glorificavit Deum,
dicens: Vere hic homo iustus erat. 48 Et omnis turba
eorum, qui simul aderant ad spectaculum istud, et
videbant quae fiebant, percutientes pectora sua
revertebantur. 49 Stabant autem omnes noti eius
a longe: et mulieres, quae secutae eum erant a
Galilaea, haec videntes. 50 Et ecce vir nomine
Ioseph, qui erat decurio, vir bonus, et iustus: 51
hic non consenserat consilio, et actibus eorum,
ab Arimathia civitate Iudaeae, qui expectabat
et ipse regnum Dei. 52 hic accessit ad Pilatum,
et petiit corpus Iesu: 53 et depositum involvit
sindone, et posuit eum in monumento exciso, in quo
nondum quisquam positus fuerat. 54 Et dies erat
parasceves, et sabbatum illucescebat. 55 Subsecutae
autem mulieres, quae cum eo venerant de Galilaea,
viderunt monumentum, et quemadmodum positum
erat corpus eius. 56 Et revertentes paraverunt
aromata, et unguenta: et sabbato quidem siluerunt
secundum mandatum.

24 Una autem sabbati valde diluculo venerunt
ad monumentum, portantes quae paraverant,
aromata: 2 et invenerunt lapidem revolutum
a monumento. 3 Et ingressae non invenerunt
corpus Domini Iesu. 4 Et factum est, dum mente
consternatae essent de isto, ecce duo viri steterunt
secus illas in veste fulgenti. 5 Cum timerent
autem, et declinarent vultum in terram, dixerunt
ad illas: Quid quaeritis viventem cum mortuis?
6 non est hic, sed surrexit: recordamini qualiter
locutus est vobis, cum adhuc in Galilaea esset, 7
dicens: Quia oportet filium hominis tradi in manus
hominum peccatorum, et crucifigi, et die tertia
resurgere. 8 Et recordatae sunt verborum eius.
9 Et regressae a monumento nunciaverunt haec
omnia illis undecim, et ceteris omnibus. 10 Erat
autem Maria Magdalene, et Ioanna, et Maria Iacobi,
et ceterae, quae cum eis erant, quae dicebant ad
Apostolos haec. 11 Et visa sunt ante illos, sicut
deliramentum verba ista: et non crediderunt illis.
12 Petrus autem surgens cucurrit ad monumentum:
et procumbens vidit linteamina sola posita, et abiit
secum mirans quod factum fuerat. 13 Et ecce duo
ex illis ibant ipsa die in castellum, quod erat in
spatio stadiorum sexaginta ab Ierusalem, nomine
Emmaus. 14 et ipsi loquebantur ad invicem de
his omnibus, quae acciderant. 15 Et factum est,
dum fabularentur, et secum quaererent: et ipse
Iesus appropinquans ibat cum illis: 16 oculi autem
illorum tenebantur ne eum agnoscerent. 17 Et
ait ad illos: Qui sunt hi sermones, quos confertis
ad invicem ambulantes, et estis tristes? 18 Et
respondens unus, cui nomen Cleophas, dixit ei: Tu
solus peregrinus es in Ierusalem, et non cognovisti
quae facta sunt in illa his diebus? 19 Quibus ille
dixit: Quae? Et dixerunt: De Iesu Nazareno, qui
fuit vir propheta, potens in opere, et sermone
coram Deo, et omni populo: 20 Et quomodo eum
tradiderunt summi sacerdotes, et principes nostri
in damnationem mortis, et crucifixerunt eum. 21
nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus
Israel: et nunc super haec omnia, tertia dies est
hodie quod haec facta sunt. 22 Sed et mulieres
quaedam ex nostris terruerunt nos, quae ante
lucem fuerunt ad monumentum, 23 et, non invento
corpore eius, venerunt, dicentes se etiam visionem
angelorum vidisse, qui dicunt eum vivere. 24 Et
abierunt quidam ex nostris ad monumentum: et ita
invenerunt sicut mulieres dixerunt, ipsum vero non
invenerunt. 25 Et ipse dixit ad eos: O stulti, et tardi
corde ad credendum in omnibus, quae locuti sunt
Prophetae! 26 Nonne haec oportuit pati Christum,
et ita intrare in gloriam suam? 27 Et incipiens a
Moyse, et omnibus Prophetis, interpretabatur illis
in omnibus scripturis, quae de ipso erant. 28 Et
appropinquaverunt castello quo ibant: et ipse se
finxit longius ire. 29 Et coegerunt illum, dicentes:
Mane nobiscum, quoniam advesperascit, et inclinata
est iam dies. Et intravit cum illis. 30 Et factum
est, dum recumberet cum eis, accepit panem, et
benedixit, ac fregit, et porrigebat illis. 31 Et aperti
sunt oculi eorum, et cognoverunt eum: et ipse
evanuit ex oculis eorum. 32 Et dixerunt ad invicem:
Nonne cor nostrum ardens erat in nobis dum
loqueretur in via, et aperiret nobis Scripturas? 33
Et surgentes eadem hora regressi sunt in Ierusalem:
et invenerunt congregatos undecim, et eos, qui
cum illis erant, 34 dicentes: Quod surrexit Dominus
vere, et apparuit Simoni. 35 Et ipsi narrabant quae
gesta erant in via: et quomodo cognoverunt eum in
fractione panis. 36 Dum autem haec loquuntur, stetit
Iesus in medio eorum, et dicit eis: Pax vobis: ego
sum, nolite timere. 37 Conturbati vero, et conterriti,
existimabant se spiritum videre. 38 Et dixit eis: Quid
turbati estis, et cogitationes ascendunt in corda
vestra? 39 Videte manus meas, et pedes, quia ego
ipse sum: palpate, et videte: quia spiritus carnem, et
ossa non habet, sicut me videtis habere. 40 Et cum
hoc dixisset, ostendit eis manus, et pedes. 41 Adhuc
autem illis non credentibus, et mirantibus prae
gaudio, dixit: Habetis hic aliquid, quod manducetur?
42 At illi obtulerunt ei partem piscis assi, et favum
mellis. 43 Et cum manducasset coram eis, sumens
reliquias dedit eis. 44 Et dixit ad eos: Haec sunt
verba, quae locutus sum ad vos, cum adhuc essem

vobiscum, quoniam necesse est impleri omnia, quae
scripta sunt in lege Moysi, et Prophetis, et Psalmis
de me. **45** Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent
Scripturas. **46** et dixit eis: Quoniam sic scriptum
est, et sic oportebat Christum pati, et resurgere a
mortuis tertia die: **47** et praedicari in nomine eius
poenitentiam, et remissionem peccatorum in omnes
gentes, incipientibus ab Ierosolyma. **48** Vos autem
testes estis horum. **49** Et ego mittam promissum
Patris mei in vos. vos autem sedete in civitate,
quoadusque induamini virtute ex alto. **50** Eduxit
autem eos foras in Bethaniam: et elevatis manibus
suis benedixit eis. **51** Et factum est, dum benediceret
illis, recessit ab eis, et ferebatur in caelum. **52** Et ipsi
adorantes regressi sunt in Ierusalem cum gaudio
magno: **53** et erant semper in templo, laudantes, et
benedicentes Deum. Amen.

Iohannem

1 In principio erat verbum, et verbum erat apud
Deum, et Deus erat verbum. **2** Hoc erat in
principio apud Deum. **3** Omnia per ipsum facta
sunt: et sine ipso factum est nihil: quod factum
est **4** in ipso vita erat, et vita erat lux hominum:
5 et lux in tenebris lucet, et tenebrae eam non
comprehenderunt. **6** Fuit homo missus a Deo, cui
nomen erat Ioannes. **7** Hic venit in testimonium
ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes
crederent per illum. **8** non erat ille lux, sed ut
testimonium perhiberet de lumine. **9** Erat lux vera,
quae illuminat omnem hominem venientem in
hunc mundum. **10** in mundo erat, et mundus per
ipsum factus est, et mundus eum non cognovit.
11 In propria venit, et sui eum non receperunt.
12 quotquot autem receperunt eum, dedit eis
potestatem filios Dei fieri, his, qui credunt in
nomine eius: **13** qui non ex sanguinibus, neque ex
voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex
Deo nati sunt. **14** Et verbum caro factum est, et
habitavit in nobis: et vidimus gloriam eius, gloriam
quasi unigeniti a patre plenum gratiae et veritatis.
15 Ioannes testimonium perhibet de ipso, et clamat
dicens: Hic erat, quem dixi: Qui post me venturus
est, ante me factus est: quia prior me erat. **16**
Et de plenitudine eius nos omnes accepimus, et
gratiam pro gratia. **17** quia lex per Moysen data
est, gratia, et veritas per Iesum Christum facta est.
18 Deum nemo vidit umquam: unigenitus filius,
qui est in sinu patris, ipse enarravit. **19** Et hoc
est testimonium Ioannis, quando miserunt Iudaei
ab Ierosolymis sacerdotes et Levitas ad eum ut
interrogarent eum: Tu quis es? **20** Et confessus est,
et non negavit: et confessus est: Quia non sum ego
Christus. **21** Et interrogaverunt eum: Quid ergo?
Elias es tu? Et dixit: Non sum. Propheta es tu? Et
respondit: Non. **22** Dixerunt ergo ei: Quis es ut
responsum demus his, qui miserunt nos? quid dicis
de teipso? **23** Ait: Ego vox clamantis in deserto:
Dirigite viam Domini, sicut dixit Isaias propheta.
24 Et qui missi fuerant, erant ex Pharisaeis. **25** Et
interrogaverunt eum, et dixerunt ei: Quid ergo
baptizas, si tu non es Christus, neque Elias, neque
Propheta? **26** Respondit eis Ioannes, dicens: Ego
baptizo in aqua: medius autem vestrum stetit, quem
vos nescitis. **27** Ipse est, qui post me venturus
est, qui ante me factus est: cuius ego non sum
dignus ut solvam eius corigiam calceamenti. **28**
Haec in Bethania facta sunt trans Iordanem, ubi
erat Ioannes baptizans. **29** Altera die vidit Ioannes
Iesum venientem ad se, et ait: Ecce agnus Dei, ecce
qui tollit peccata mundi. **30** Hic est, de quo dixi: Post
me venit vir, qui ante me factus est: quia prior me
erat. **31** et ego nesciebam eum, sed ut manifestetur
in Israel, propterea veni ego in aqua baptizans. **32**
Et testimonium perhibuit Ioannes, dicens: Quia vidi
Spiritum descendentem quasi columbam de caelo,
et mansit super eum. **33** Et ego nesciebam eum:
sed qui misit me baptizare in aqua, ille mihi dixit:
Super quem videris Spiritum descendentem, et
manentem super eum, hic est, qui baptizat in Spiritu
sancto. **34** Et ego vidi: et testimonium perhibui
quia hic est Filius Dei. **35** Altera die iterum stabat
Ioannes, et ex discipulis eius duo. **36** Et respiciens
Iesum ambulantem, dicit: Ecce agnus Dei. **37** Et
audierunt eum duo discipuli loquentem, et secuti
sunt Iesum. **38** Conversus autem Iesus, et videns eos
sequentes se, dicit eis: Quid quaeritis? Qui dixerunt
ei: Rabbi, (quod dicitur interpretatum Magister) ubi
habitas? **39** Dicit eis: Venite, et videte. Venerunt,
et viderunt ubi maneret, et apud eum manserunt
die illo: hora autem erat quasi decima. **40** Erat
autem Andreas frater Simonis Petri unus ex duobus,
qui audierant a Ioanne, et secuti fuerant eum. **41**
Invenit hic primum fratrem suum Simonem, et dicit
ei: Invenimus Messiam. (quod est interpretatum
Christus.) **42** Et adduxit eum ad Iesum. Intuitus
autem eum Iesus, dixit: Tu es Simon filius Ioanna:
tu vocaberis Cephas. quod interpretatur Petrus. **43**
In crastinum voluit exire in Galilaeam, et invenit
Philippum. Et dicit ei Iesus: Sequere me. **44** Erat
autem Philippus a Bethsaida, civitate Andreae,
et Petri. **45** Invenit Philippus Nathanael, et dicit
ei: Quem scripsit Moyses in lege, et Prophetae,
invenimus Iesum filium Ioseph a Nazareth. **46** Et
dixit ei Nathanael: A Nazareth potest aliquid boni
esse? Dicit ei Philippus: Veni, et vide. **47** Vidit
Iesus Nathanael venientem ad se, et dicit de eo:
Ecce vere Israelita, in quo dolus non est. **48** Dicit
ei Nathanael: Unde me nosti? Respondit Iesus,
et dixit ei: Priusquam te Philippus vocavit, cum
esses sub ficu, vidi te. **49** Respondit ei Nathanael,
et ait: Rabbi, tu es Filius Dei, tu es Rex Israel. **50**
Respondit Iesus, et dixit ei: Quia dixi tibi: Vidi te
sub ficu, credis: maius his videbis. **51** Et dicit ei:
Amen, amen dico vobis, videbitis caelum apertum,
et Angelos Dei ascendentes, et descendentes supra
Filium hominis.

2 Et die tertia nuptiae factae sunt in Cana Galilaeae,
et erat mater Iesu ibi. **2** Vocatus est autem et
Iesus, et discipuli eius ad nuptias. **3** Et deficiente
vino, dicit mater Iesu ad eum: Vinum non habent.

4 Et dicit ei Iesus: Quid mihi, et tibi est, mulier?
nondum venit hora mea. 5 Dicit mater eius
ministris: Quodcumque dixerit vobis, facite. 6
Erant autem ibi lapideae hydriae sex positae
secundum purificationem Iudaeorum, capientes
singulae metretas binas vel ternas. 7 Dicit eis Iesus:
Implete hydrias aqua. Et impleverunt eas usque
ad summum. 8 Et dicit eis Iesus: Haurite nunc, et
ferte architriclino. Et tulerunt. 9 Ut autem gustavit
architriclinus aquam vinum factam, et non sciebat
unde esset, ministri autem sciebant, qui hauserant
aquam: vocat sponsum architriclinus, 10 et dicit
ei: Omnis homo primum bonum vinum ponit: et
cum inebriati fuerint, tunc id, quod deterius est. Tu
autem servasti bonum vinum usque adhuc. 11 Hoc
fecit initium signorum Iesus in Cana Galilaeae: et
manifestavit gloriam suam, et crediderunt in eum
discipuli eius. 12 Post haec descendit Capharnaum
ipse, et mater eius, et fratres eius, et discipuli
eius: et ibi manserunt non multis diebus. 13 Et
prope erat Pascha Iudaeorum, et ascendit Iesus
Ierosolymam: 14 et invenit in templo vendentes
boves, et oves, et columbas, et numularios sedentes.
15 Et cum fecisset quasi flagellum de funiculis,
omnes eiecit de templo, oves quoque, et boves, et
numulariorum effudit aes, et mensas subvertit. 16
Et his, qui columbas vendebant, dixit: Auferte ista
hinc, et nolite facere domum patris mei, domum
negotiationis. 17 Recordati sunt vero discipuli eius
quia scriptum est: Zelus domus tuae comedit me.
18 Responderunt ergo Iudaei, et dixerunt ei: Quod
signum ostendis nobis quia haec facis? 19 Respondit
Iesus, et dixit eis: Solvite templum hoc, et in tribus
diebus excitabo illud. 20 Dixerunt ergo Iudaei:
Quadraginta et sex annis aedificatum est templum
hoc, et tu in tribus diebus excitabis illud? 21 Ille
autem dicebat de templo corporis sui. 22 Cum ergo
resurrexisset a mortuis, recordati sunt discipuli
eius, quia hoc dicebat, et crediderunt scripturae,
et sermoni, quem dixit Iesus. 23 Cum autem esset
Ierosolymis in pascha in die festo, multi crediderunt
in nomine eius, videntes signa eius, quae faciebat.
24 Ipse autem Iesus non credebat semetipsum eis,
eo quod ipse nosset omnes, 25 et quia opus ei non
erat ut quis testimonium perhiberet de homine:
ipse enim sciebat quid esset in homine.

3 Erat autem homo ex Pharisaeis, Nicodemus
nomine, princeps Iudaeorum. 2 Hic venit ad
Iesum nocte, et dixit ei: Rabbi, scimus quia a Deo
venisti magister, nemo enim potest haec signa
facere, quae tu facis, nisi fuerit Deus cum eo. 3
Respondit Iesus, et dixit ei: Amen, amen dico tibi,
nisi quis renatus fuerit denuo, non potest videre
regnum Dei. 4 Dicit ad eum Nicodemus: Quomodo
potest homo nasci, cum sit senex? numquid potest
in ventrem matris suae iterato introire, et renasci?
5 Respondit Iesus: Amen, amen dico tibi, nisi quis
renatus fuerit ex aqua, et Spiritu sancto, non potest
introire in regnum Dei. 6 Quod natum est ex carne,
caro est: et quod natum est ex spiritu, spiritus
est. 7 Non mireris quia dixi tibi: oportet vos nasci
denuo. 8 Spiritus ubi vult spirat: et vocem eius
audis, sed nescis unde veniat, aut quo vadat: sic
est omnis, qui natus est ex spiritu. 9 Respondit
Nicodemus, et dixit ei: Quomodo possunt haec
fieri? 10 Respondit Iesus, et dixit ei: Tu es magister
in Israel, et haec ignoras? 11 Amen, amen dico
tibi, quia quod scimus loquimur, et quod vidimus
testamur, et testimonium nostrum non accipitis.
12 Si terrena dixi vobis, et non creditis: quomodo,
si dixero vobis caelestia, credetis? 13 Et nemo
ascendit in caelum, nisi qui descendit de caelo,
Filius hominis, qui est in caelo. 14 Et sicut Moyses
exaltavit serpentem in deserto; ita exaltari oportet
Filium hominis: 15 ut omnis, qui credit in ipsum,
non pereat, sed habeat vitam aeternam. (aiōnios g166)
16 Sic enim Deus dilexit mundum, ut Filium suum
unigenitum daret: ut omnis, qui credit in eum, non
pereat, sed habeat vitam aeternam. (aiōnios g166)
17 Non enim misit Deus Filium suum in mundum,
ut iudicet mundum, sed ut salvetur mundus per
ipsum. 18 Qui credit in eum, non iudicatur: qui
autem non credit, iam iudicatus est: quia non credit
in nomine unigeniti Filii Dei. 19 Hoc est autem
iudicium: quia lux venit in mundum, et dilexerunt
homines magis tenebras, quam lucem: erant enim
eorum mala opera. 20 Omnis enim, qui male agit,
odit lucem, et non venit ad lucem, ut non arguantur
opera eius: 21 qui autem facit veritatem, venit ad
lucem, ut manifestentur opera eius, quia in Deo
sunt facta. 22 Post haec venit Iesus, et discipuli eius
in terram Iudaeam: et illic demorabatur cum eis, et
baptizabat. 23 Erat autem et Ioannes baptizans in
Aennon, iuxta Salim: quia aquae multae erant illic,
et veniebant, et baptizabantur. 24 Nondum enim
missus fuerat Ioannes in carcerem. 25 Facta est
autem quaestio ex discipulis Ioannis cum Iudaeis
de Purificatione. 26 Et venerunt ad Ioannem, et
dixerunt ei: Rabbi, qui erat tecum trans Iordanem,
cui tu testimonium perhibuisti, ecce hic baptizat,
et omnes veniunt ad eum. 27 Respondit Ioannes,
et dixit: Non potest homo accipere quidquam,
nisi fuerit ei datum de caelo. 28 Ipsi vos mihi
testimonium perhibetis, quod dixerim: Non sum
ego Christus: sed quia missus sum ante illum. 29 Qui

habet sponsam, sponsus est: amicus autem sponsi,
qui stat, et audit eum, gaudio gaudet propter vocem
sponsi. Hoc ergo gaudium meum impletum est. 30
Illum oportet crescere, me autem minui. 31 Qui
desursum venit, super omnes est. Qui est de terra,
de terra est, et de terra loquitur. Qui de caelo venit,
super omnes est. 32 Et quod vidit, et audivit, hoc
testatur: et testimonium eius nemo accipit. 33 Qui
autem accepit eius testimonium, signavit quia Deus
verax est. 34 Quem enim misit Deus, verba Dei
loquitur: non enim ad mensuram dat Deus spiritum.
35 Pater diligit Filium: et omnia dedit in manu eius.
36 Qui credit in Filium, habet vitam aeternam: qui
autem incredulus est Filio, non videbit vitam, sed
ira Dei manet super eum. (aiōnios g166)

4 Ut ergo cognovit Iesus quia audierunt Pharisaei
quod Iesus plures discipulos facit, et baptizat,
quam Ioannes, 2 (quamquam Iesus non baptizaret,
sed discipuli eius) 3 reliquit Iudaeam, et abiit iterum
in Galilaeam. 4 oportebat autem eum transire
per mediam Samariam. 5 Venit ergo in civitatem
Samariae, quae dicitur Sichar: iuxta praedium, quod
dedit Iacob Ioseph filio suo. 6 Erat autem ibi fons
Iacob. Iesus ergo fatigatus ex itinere, sedebat sic
supra fontem. Hora autem erat quasi sexta. 7 Venit
mulier de Samaria haurire aquam. Dicit ei Iesus:
Da mihi bibere. 8 (Discipuli enim eius abierant in
civitatem ut cibos emerent.) 9 Dicit ergo ei mulier
illa Samaritana: Quomodo tu Iudaeus cum sis, bibere
a me poscis, quae sum mulier Samaritana? non
enim coutuntur Iudaei Samaritanis. 10 Respondit
Iesus, et dixit ei: Si scires donum Dei, et quis est,
qui dicit tibi: Da mihi bibere: tu forsitan petisses
ab eo, et dedisset tibi aquam vivam. 11 Dicit ei
mulier: Domine, neque in quo haurias habes, et
puteus altus est: unde ergo habes aquam vivam? 12
Numquid tu maior es patre nostro Iacob, qui dedit
nobis puteum, et ipse ex eo bibit, et filii eius, et
pecora eius? 13 Respondit Iesus, et dixit ei: Omnis,
qui bibit ex aqua hac, sitiet iterum: 14 qui autem
biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non sitiet in
aeternum: sed aqua, quam ego dabo ei, fiet in eo
fons aquae salientis in vitam aeternam. (aiōn g165,
aiōnios g166) 15 Dicit ad eum mulier: Domine, da
mihi hanc aquam, ut non sitiam: neque veniam huc
haurire. 16 Dicit ei Iesus: Vade, voca virum tuum, et
veni huc. 17 Respondit mulier, et dixit: Non habeo
virum. Dicit ei Iesus: Bene dixisti, quia non habeo
virum: 18 quinque enim viros habuisti, et hunc,
quem habes, non est tuus vir: hoc vere dixisti. 19
Dicit ei mulier: Domine, video quia Propheta es
tu. 20 Patres nostri in monte hoc adoraverunt, et
vos dicitis, quia Ierosolymis est locus, ubi adorare
oportet. 21 Dicit ei Iesus: Mulier crede mihi, quia
venit hora, quando neque in monte hoc, neque
in Ierosolymis adorabitis Patrem. 22 Vos adoratis
quod nescitis: nos adoramus quod scimus, quia
salus ex Iudaeis est. 23 Sed venit hora, et nunc
est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in
spiritu et veritate. Nam et Pater tales quaerit, qui
adorent eum. 24 Spiritus est Deus: et eos qui adorant
eum, in spiritu et veritate oportet adorare. 25
Dicit ei mulier: Scio quia Messias venit, (qui dicitur
Christus.) cum ergo venerit ille, nobis annunciabit
omnia. 26 Dicit ei Iesus: Ego sum, qui loquor
tecum. 27 Et continuo venerunt discipuli eius: et
mirabantur quia cum muliere loquebatur. Nemo
tamen dixit: Quid quaeris, aut quid loqueris cum
ea? 28 Reliquit ergo hydriam suam mulier, et abiit
in civitatem, et dicit illis hominibus: 29 Venite, et
videte hominem, qui dixit mihi omnia quaecumque
feci: numquid ipse est Christus? 30 Exierunt ergo de
civitate, et veniebant ad eum. 31 Interea rogabant
eum discipuli, dicentes: Rabbi, manduca. 32 Ille
autem dicit eis: Ego cibum habeo manducare, quem
vos nescitis. 33 Dicebant ergo discipuli ad invicem:
Numquid aliquis attulit ei manducare? 34 Dicit eis
Iesus: Meus cibus est ut faciam voluntatem eius,
qui misit me, ut perficiam opus eius. 35 Nonne vos
dicitis, quod adhuc quattuor menses sunt, et messis
venit? Ecce dico vobis: Levate oculos vestros, et
videte regiones, quia albae sunt iam ad messem.
36 Et qui metit, mercedem accipit, et congregat
fructum in vitam aeternam: ut, et qui seminat,
simul gaudeat, et qui metit. (aiōnios g166) 37 In hoc
enim est verbum verum: quia alius est qui seminat,
et alius est qui metit. 38 Ego misi vos metere
quod vos non laborastis: alii laboraverunt, et vos
in labores eorum introistis. 39 Ex civitate autem
illa multi crediderunt in eum Samaritanorum,
propter verbum mulieris testimonium perhibentis:
Quia dixit mihi omnia quaecumque feci. 40 Cum
venissent ergo ad illum Samaritani, rogaverunt eum
ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies. 41 Et multo
plures crediderunt in eum propter sermonem eius.
42 Et mulieri dicebant: Quia iam non propter tuam
loquelam credimus: ipsi enim audivimus, et scimus
quia hic est vere Salvator mundi. 43 Post duos
autem dies exiit inde: et abiit in Galilaeam. 44 Ipse
enim Iesus testimonium perhibuit quia Propheta
in sua patria honorem non habet. 45 Cum ergo
venisset in Galilaeam, exceperunt eum Galilaei,
cum omnia vidissent quae fecerat Ierosolymis in
die festo: et ipsi enim venerant ad diem festum.
46 Venit ergo iterum in Cana Galilaeae, ubi fecit

aquam vinum. Et erat quidam regulus, cuius filius
infirmabatur Capharnaum. 47 Hic cum audisset quia
Iesus adveniret a Iudaea in Galilaeam, abiit ad eum,
et rogabat eum ut descenderet, et sanaret filium
eius: incipiebat enim mori. 48 Dixit ergo Iesus ad
eum: Nisi signa, et prodigia videritis, non creditis.
49 Dicit ad eum regulus: Domine, descende prius
quam moriatur filius meus. 50 Dicit ei Iesus: Vade,
filius tuus vivit. Credidit homo sermoni, quem dixit
ei Iesus, et ibat. 51 Iam autem eo descendente, servi
occurrerunt ei, et nunciaverunt dicentes, quia filius
eius viveret. 52 Interrogabat ergo horam ab eis, in
qua melius habuerit. Et dixerunt ei: Quia heri hora
septima reliquit eum febris. 53 Cognovit ergo pater,
quia illa hora erat, in qua dixit ei Iesus: Filius tuus
vivit: et credidit ipse, et domus eius tota. 54 Hoc
iterum secundum signum fecit Iesus, cum venisset
a Iudaea in Galilaeam.

5 Post haec erat dies festus Iudaeorum, et ascendit
Iesus Ierosolymam. 2 Est autem Ierosolymis
Probatica piscina, quae cognominatur Hebraice
Bethsaida, quinque porticus habens. 3 In his
iacebat multitudo magna languentium, caecorum,
claudorum, aridorum expectantium aquae motum.
4 Angelus autem Domini descendebat secundum
tempus in piscinam: et movebatur aqua. Et qui prior
descendisset in piscinam post motionem aquae,
sanus fiebat a quacumque detinebatur infirmitate.
5 Erat autem quidam homo ibi triginta et octo
annos habens in infirmitate sua. 6 Hunc autem
cum vidisset Iesus iacentem, et cognovisset quia
iam multum tempus haberet, dicit ei: Vis sanus
fieri? 7 Respondit ei languidus: Domine, hominem
non habeo, ut cum turbata fuerit aqua, mittat me
in piscinam: dum venio enim ego, alius ante me
descendit. 8 Dicit ei Iesus: Surge, tolle grabatum
tuum, et ambula: 9 Et statim sanus factus est homo
ille: et sustulit grabatum suum, et ambulabat. Erat
autem sabbatum in die illo. 10 Dicebant ergo Iudaei
illi, qui sanatus fuerat: Sabbatum est, non licet
tibi tollere grabatum tuum. 11 Respondit eis: Qui
me sanum fecit, ille mihi dixit: Tolle grabatum,
et ambula. 12 Interrogaverunt ergo eum: Quis est
ille homo, qui dixit tibi, Tolle grabatum tuum, et
ambula? 13 Is autem, qui sanus fuerat effectus,
nesciebat quis esset. Iesus enim declinavit a turba
constituta in loco. 14 Postea invenit eum Iesus in
templo, et dixit illi: Ecce sanus factus es: iam noli
peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. 15 Abiit
ille homo, et nunciavit Iudaeis quia Iesus esset,
qui fecit eum sanum. 16 Propterea persequebantur
Iudaei Iesum, quia haec faciebat in sabbato. 17
Iesus autem respondit eis: Pater meus usque modo
operatur, et ego operor. 18 Propterea ergo magis
quaerebant eum Iudaei interficere: quia non solum
solvebat sabbatum, sed et patrem suum dicebat
Deum, aequalem se faciens Deo. Respondit itaque
Iesus, et dixit eis: 19 Amen, amen dico vobis: non
potest Filius a se facere quidquam, nisi quod viderit
Patrem facientem: quaecumque enim ille fecerit,
haec et Filius similiter facit. 20 Pater enim diligit
Filium, et omnia demonstrat ei, quae ipse facit: et
maiora his demonstrabit ei opera, ut vos miremini.
21 Sicut enim Pater suscitat mortuos, et vivificat: sic
et Filius, quos vult, vivificat. 22 Neque enim Pater
iudicat quemquam: sed omne iudicium dedit Filio,
23 ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant
Patrem: qui non honorificat Filium, non honorificat
Patrem, qui misit illum. 24 Amen, amen dico vobis,
quia qui verbum meum audit, et credit ei, qui
misit me, habet vitam aeternam, et in iudicium
non venit, sed transiet a morte in vitam. (aiōnios
g166) 25 Amen, amen dico vobis, quia venit hora, et
nunc est, quando mortui audient vocem Filii Dei: et
qui audierint, vivent. 26 Sicut enim Pater habet
vitam in semetipso: sic dedit et Filio habere vitam
in semetipso: 27 et potestatem dedit ei iudicium
facere, quia Filius hominis est. 28 Nolite mirari hoc,
quia venit hora, in qua omnes, qui in monumentis
sunt, audient vocem Filii Dei: 29 et procedent qui
bona fecerunt, in resurrectionem vitae: qui vero
mala egerunt, in resurrectionem iudicii. 30 Non
possum ego a meipso facere quidquam. Sicut audio,
iudico: et iudicium meum iustum est: quia non
quaero voluntatem meam, sed voluntatem eius,
qui misit me. 31 Si ego testimonium perhibeo de
meipso, testimonium meum non est verum. 32
Alius est, qui testimonium perhibet de me: et scio
quia verum est testimonium eius, quod perhibet de
me. 33 Vos misistis ad Ioannem: et testimonium
perhibuit veritati. 34 Ego autem non ab homine
testimonium accipio: sed haec dico ut vos salvi sitis.
35 Ille erat lucerna ardens, et lucens. Vos autem
voluistis ad horam exultare in luce eius. 36 Ego
autem habeo testimonium maius Ioanne. Opera
enim, quae dedit mihi Pater ut perficiam ea: ipsa
opera, quae ego facio, testimonium perhibent de
me, quia Pater misit me: 37 et qui misit me Pater,
ipse testimonium perhibuit de me: neque vocem
eius umquam audistis, neque speciem eius vidistis.
38 et verbum eius non habetis in vobis manens: quia
quem misit ille, huic vos non creditis. 39 Scrutamini
Scripturas, quia vos putatis in ipsis vitam aeternam
habere: et illae sunt, quae testimonium perhibent
de me: (aiōnios g166) 40 et non vultis venire ad me

ut vitam habeatis. 41 Claritatem ab hominibus
non accipio. 42 Sed cognovi vos, quia dilectionem
Dei non habetis in vobis. 43 Ego veni in nomine
Patris mei, et non accepistis me: si alius venerit
in nomine suo, illum accipietis. 44 Quomodo vos
potestis credere, qui gloriam ab invicem accipitis:
et gloriam, quae a solo Deo est, non quaeritis? 45
Nolite putare quia ego accusaturus sim vos apud
Patrem. est qui accusat vos, Moyses in quo vos
speratis. 46 Si enim crederetis Moysi, crederetis
forsitan et mihi: de me enim ille scripsit. 47 Si
autem illius litteris non creditis: quomodo verbis
meis credetis?

6 Post haec abiit Iesus trans mare Galilaeae, quod
est Tiberiadis: 2 et sequebatur eum multitudo
magna, quia videbant signa, quae faciebat super
his, qui infirmabantur. 3 Subiit ergo in montem
Iesus: et ibi sedebat cum discipulis suis. 4 Erat
autem proximum Pascha dies festus Iudaeorum.
5 Cum sublevasset ergo oculos Iesus, et vidisset
quia multitudo maxima venit ad eum, dixit ad
Philippum: Unde ememus panes, ut manducent
hi? 6 Hoc autem dicebat tentans eum: ipse enim
sciebat quid esset facturus. 7 Respondit ei Philippus:
Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis, ut
unusquisque modicum quid accipiat. 8 Dicit ei unus
ex discipulis eius, Andreas frater Simonis Petri: 9 Est
puer unus hic, qui habet quinque panes ordeaceos,
et duos pisces: sed haec quid sunt inter tantos?
10 Dixit ergo Iesus: Facite homines discumbere.
Erat autem foenum multum in loco. Discumberunt
ergo viri, numero quasi quinque millia. 11
Accepit ergo Iesus panes: et cum gratias egisset,
distribuit discumbentibus: similiter et ex piscibus
quantum volebant. 12 Ut autem impleti sunt,
dixit discipulis suis: Colligite quae superaverunt
fragmenta, ne pereant. 13 Collegerunt ergo, et
impleverunt duodecim cophinos fragmentorum ex
quinque panibus ordeaceis, et duobus piscibius quae
superfuerunt his, qui manducaverant. 14 Illi ergo
homines cum vidissent quod Iesus fecerat signum,
dicebant: Quia hic est vere propheta, qui venturus
est in mundum. 15 Iesus ergo cum cognovisset quia
venturi essent ut raperent eum, et facerent eum
regem, fugit iterum in montem ipse solus. 16 Ut
autem sero factum est, descenderunt discipuli eius
ad mare. 17 Et cum ascendissent navim, venerunt
trans mare in Capharnaum: et tenebrae iam factae
erant: et non venerat ad eos Iesus. 18 Mare autem,
vento magno flante, exurgebat. 19 Cum remigassent
ergo quasi stadia viginti quinque aut triginta, vident
Iesum ambulantem supra mare, et proximum navi
fieri, et timuerunt. 20 Ille autem dicit eis: Ego sum,
nolite timere. 21 Voluerunt ergo accipere eum in
navim: et statim navis fuit ad terram, in quam
ibant. 22 Altera die, turba, quae stabat trans mare,
vidit quia navicula alia non erat ibi nisi una, et
quia non introisset cum discipulis suis Iesus in
navim, sed soli discipuli eius abiissent: 23 aliae vero
supervenerunt naves a Tiberiade iuxta locum ubi
manducaverunt panem, gratias agentes Deo. 24
Cum ergo vidisset turba quia Iesus non esset ibi,
neque discipuli eius, ascenderunt in naviculas, et
venerunt Capharnaum quaerentes Iesum. 25 Et cum
invenissent eum trans mare, dixerunt ei: Rabbi,
quando huc venisti? 26 Respondit eis Iesus, et dixit:
Amen, amen dico vobis: quaeritis me non quia
vidistis signa, sed quia manducastis ex panibus, et
saturati estis. 27 Operamini non cibum, qui perit,
sed qui permanet in vitam aeternam, quem Filius
hominis dabit vobis. Hunc enim Pater signavit
Deus. (aiōnios g166) 28 Dixerunt ergo ad eum: Quid
faciemus ut operemur opera Dei? 29 Respondit
Iesus, et dixit eis: Hoc est opus Dei, ut credatis in
eum quem misit ille. 30 Dixerunt ergo ei: Quod
ergo tu facis signum ut videamus, et credamus tibi?
quid operaris? 31 Patres nostri manducaverunt
manna in deserto, sicut scriptum est: Panem de
caelo dedit eis manducare. 32 Dixit ergo eis Iesus:
Amen, amen dico vobis: Non Moyses dedit vobis
panem de caelo, sed Pater meus dat vobis panem de
caelo verum. 33 Panis enim verus est, qui de caelo
descendit, et dat vitam mundo. 34 Dixerunt ergo ad
eum: Domine, semper da nobis panem hunc. 35
Dixit autem ei Iesus: Ego sum panis vitae: qui venit
ad me, non esuriet: et qui credit in me, non sitiet in
aeternum. 36 Sed dixi vobis quia et vidistis me, et
non credidistis. 37 Omne quod dat mihi Pater, ad
me veniet: et eum, qui venit ad me, non eiiciam
foras: 38 quia descendi de caelo, non ut faciam
voluntatem meam, sed voluntatem eius, qui misit
me. 39 Haec est autem voluntas eius, qui misit me,
Patris: ut omne, quod dedit mihi, non perdam ex eo,
sed resuscitem illud in novissimo die. 40 Haec est
autem voluntas Patris mei, qui misit me: ut omnis,
qui videt Filium, et credit in eum, habeat vitam
aeternam, et ego resuscitabo eum in novissimo die.
(aiōnios g166) 41 Murmurabant ergo Iudaei de illo,
quia dixisset: Ego sum panis vivus, qui de caelo
descendi, 42 et dicebant: Nonne hic est Iesus filius
Ioseph, cuius nos novimus patrem, et matrem?
Quomodo ergo dicit hic: Quia de caelo descendi? 43
Respondit ergo Iesus, et dixit eis: Nolite murmurare
in invicem: 44 nemo potest venire ad me, nisi Pater,
qui misit me, traxerit eum: et ego resuscitabo eum

in novissimo die. **45** Est scriptum in Prophetis: Et
erunt omnes docibiles Dei. Omnis, qui audivit a
Patre, et didicit, venit ad me. **46** Non quia Patrem
vidit quisquam, nisi is, qui est a Deo, hic vidit
Patrem. **47** Amen, amen dico vobis: Qui credit in
me, habet vitam aeternam. **(aiōnios g166)** **48** Ego sum
panis vitae. **49** Patres vestri manducaverunt manna
in deserto, et mortui sunt. **50** Hic est panis de caelo
descendens: ut si quis ex ipso manducaverit, non
moriatur. **51** Ego sum panis vivus, qui de caelo
descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet
in aeternum: et panis, quem ego dabo, caro mea
est pro mundi vita. **(aiōn g165)** **52** Litigabant ergo
Iudaei ad invicem, dicentes: Quomodo potest hic
nobis carnem suam dare ad manducandum? **53**
Dixit ergo eis Iesus: Amen, amen dico vobis: Nisi
manducaveritis carnem Filii hominis, et biberitis
eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis. **54** Qui
manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem,
habet vitam aeternam: et ego resuscitabo eum in
novissimo die. **(aiōnios g166)** **55** Caro enim mea, vere
est cibus: et sanguis meus, vere est potus. **56** qui
manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem,
in me manet, et ego in illo. **57** Sicut misit me vivens
Pater, et ego vivo propter Patrem: et qui manducat
me, et ipse vivet propter me. **58** Hic est panis, qui de
caelo descendit. Non sicut manducaverunt patres
vestri manna, et mortui sunt. Qui manducat hunc
panem, vivet in aeternum. **(aiōn g165)** **59** Haec dixit
in synagoga docens, in Capharnaum. **60** Multi ergo
audientes ex discipulis eius, dixerunt: Durus est
hic sermo, et quis potest eum audire? **61** Sciens
autem Iesus apud semetipsum quia murmurarent
de hoc discipuli eius, dixit eis: Hoc vos scandalizat?
62 Si ergo videritis Filium hominis ascendentem
ubi erat prius? **63** Spiritus est, qui vivificat: caro
non prodest quidquam. verba, quae ego locutus
sum vobis, spiritus et vita sunt. **64** Sed sunt quidam
ex vobis, qui non credunt. Sciebat enim ab initio
Iesus qui essent credentes, et quis traditurus esset
eum. **65** Et dicebat: Propterea dixi vobis, quia nemo
potest venire ad me, nisi fuerit ei datum a Patre
meo. **66** Ex hoc multi discipulorum eius abierunt
retro: et iam non cum illo ambulabant. **67** Dixit ergo
Iesus ad duodecim: Numquid et vos vultis abire? **68**
Respondit ergo ei Simon Petrus: Domine, ad quem
ibimus? verba vitae aeternae habes. **(aiōnios g166)** **69**
et nos credimus, et cognovimus quia tu es Christus
Filius Dei. **70** Respondit eis Iesus: Nonne ego vos
duodecim elegi: et ex vobis unus diabolus est? **71**
Dicebat autem de Iuda Simonis Iscariotis: hic enim
erat traditurus eum, cum esset unus ex duodecim.

7 Post haec autem ambulabat Iesus in Galilaeam,
non enim volebat in Iudaeam ambulare: quia
quaerebant eum Iudaei interficere. **2** Erat autem
in proximo dies festus Iudaeorum, Scenophegia. **3**
Dixerunt autem ad eum fratres eius: Transi hinc, et
vade in Iudaeam, ut et discipuli tui videant opera
tua, quae facis. **4** Nemo quippe in occulto quidquam
facit, et quaerit ipse in palam esse: si haec facis,
manifesta teipsum mundo. **5** Neque enim fratres
eius credebant in eum. **6** Dicit ergo eis Iesus: Tempus
meum nondum advenit: tempus autem vestrum
semper est paratum. **7** Non potest mundus odisse
vos: me autem odit: quia ego testimonium perhibeo
de illo quod opera eius mala sunt. **8** Vos ascendite
ad diem festum hunc, ego autem non ascendam ad
diem festum istum: quia meum tempus nondum
impletum est. **9** Haec cum dixisset, ipse mansit in
Galilaea. **10** Ut autem ascenderunt fratres eius, tunc
et ipse ascendit ad diem festum non manifeste, sed
quasi in occulto. **11** Iudaei ergo quaerebant eum in
die festo, et dicebant: Ubi est ille? **12** Et murmur
multus erat in turba de eo. Quidam enim dicebant:
Quia bonus est. Alii autem dicebant: Non, sed seducit
turbas. **13** Nemo tamen palam loquebatur de illo
propter metum Iudaeorum. **14** Iam autem die festo
mediante, ascendit Iesus in templum, et docebat.
15 Et mirabantur Iudaei, dicentes: Quomodo hic
litteras scit, cum non didicerit? **16** Respondit eis
Iesus, et dixit: Mea doctrina non est mea, sed
eius, qui misit me. **17** Si quis voluerit voluntatem
eius facere: cognoscet de doctrina, utrum ex Deo
sit, an ego a meipso loquar. **18** Qui a semetipso
loquitur, gloriam propriam quaerit. qui autem
quaerit gloriam eius, qui misit eum, hic verax est,
et iniustitia in illo non est. **19** Nonne Moyses dedit
vobis legem: et nemo ex vobis facit legem? **20** Quid
me quaeritis interficere? Respondit turba, et dixit:
Daemonium habes: quis te quaeret interficere? **21**
Respondit Iesus, et dixit eis: Unum opus feci, et
omnes miramini: **22** Propterea Moyses dedit vobis
circumcisionem: (non quia ex Moyse est, sed ex
patribus) et in sabbato circumciditis hominem. **23**
Si circumcisionem accipit homo in sabbato, ut non
solvatur lex Moysi: mihi indignamini quia totum
hominem sanum feci in sabbato? **24** Nolite iudicare
secundum faciem, sed iustum iudicium iudicate.
25 Dicebant ergo quidam ex Ierosolymis: Nonne
hic est, quem quaerunt interficere? **26** Et ecce
palam loquitur, et nihil ei dicunt. Numquid vere
cognoverunt principes quia hic est Christus? **27**
Sed hunc scimus unde sit: Christus autem cum
venerit, nemo scit unde sit. **28** Clamabat ergo Iesus
in templo docens, et dicens: Et me scitis, et unde

sim scitis: et a me ipso non veni, sed est verus,
qui misit me, quem vos nescitis. 29 Ego scio eum:
quia ab ipso sum, et ipse me misit. 30 Quaerebant
ergo eum apprehendere: et nemo misit in illum
manus, quia nondum venerat hora eius. 31 De
turba autem multi crediderunt in eum, et dicebant:
Christus cum venerit, numquid plura signa faciet
quam quae hic facit? 32 Audierunt Pharisaei turbam
murmurantem de illo haec: et miserunt principes,
et Pharisaei ministros ut apprehenderent eum.
33 Dixit ergo eis Iesus: Adhuc modicum tempus
vobiscum sum: et vado ad eum, qui me misit. 34
Quaeretis me, et non invenietis: et ubi ego sum,
vos non potestis venire. 35 Dixerunt ergo Iudaei ad
semetipsos: Quo hic iturus est, quia non inveniemus
eum? numquid in dispersionem Gentium iturus est,
et docturus Gentes? 36 Quis est hic sermo, quem
dixit: Quaeretis me, et non invenietis: et ubi sum
ego, vos non potestis venire? 37 In novissimo autem
die magno festivitatis stabat Iesus, et clamabat,
dicens: Si quis sitit, veniat ad me, et bibat. 38
Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, flumina
de ventre eius fluent aquae vivae. 39 Hoc autem
dixit de Spiritu, quem accepturi erant credentes
in eum: nondum enim erat Spiritus datus, quia
Iesus nondum erat glorificatus. 40 Ex illa ergo turba
cum audissent hos sermones eius, dicebant: Hic est
vere propheta. 41 Alii dicebant: Hic est Christus.
Quidam autem dicebant: Numquid a Galilaea venit
Christus? 42 Nonne Scriptura dicit: Quia ex semine
David, et de Bethlehem castello, ubi erat David,
venit Christus? 43 Dissensio itaque facta est in turba
propter eum. 44 Quidam autem ex ipsis volebant
apprehendere eum: sed nemo misit super eum
manus. 45 Venerunt ergo ministri ad Pontifices, et
Pharisaeos. Et dixerunt eis illi: Quare non adduxistis
illum? 46 Responderunt ministri: Numquam sic
locutus est homo, sicut hic homo. 47 Responderunt
ergo eis Pharisaei: Numquid et vos seducti estis? 48
Numquid ex principibus aliquis credidit in eum,
aut ex Pharisaeis? 49 sed turba haec, quae non
novit legem, maledicti sunt. 50 Dixit Nicodemus ad
eos, ille, qui venit ad eum nocte, qui unus erat ex
ipsis: 51 Numquid lex nostra iudicat hominem, nisi
prius audierit ab ipso, et cognoverit quid faciat?
52 Responderunt, et dixerunt ei: Numquid et tu
Galilaeus es? Scrutare Scripturas, et vide quia a
Galilaea propheta non surgit. 53 Et reversi sunt
unusquisque in domum suam.

8 Iesus autem perrexit in montem Oliveti: 2 et
diluculo iterum venit in templum, et omnis
populus venit ad eum, et sedens docebat eos. 3
Adducunt autem Scribae, et Pharisaei mulierem
in adulterio deprehensam: et statuerunt eam in
medio, 4 et dixerunt ei: Magister, haec mulier modo
deprehensa est in adulterio. 5 In lege autem Moyses
mandavit nobis huiusmodi lapidare. Tu ergo quid
dicis? 6 Hoc autem dicebant tentantes eum, ut
possent accusare eum. Iesus autem inclinans se
deorsum, digito scribebat in terra. 7 Cum ergo
perseverarent interrogantes eum, erexit se, et
dixit eis: Qui sine peccato est vestrum, primus in
illam lapidem mittat. 8 Et iterum se inclinans,
scribebat in terra. 9 Audientes autem haec unus
post unum exibant, incipientes a senioribus: et
remansit solus Iesus, et mulier in medio stans. 10
Erigens autem se Iesus, dixit ei: Mulier, ubi sunt,
qui te accusabant? nemo te condemnavit? 11 Quae
dixit: Nemo, Domine. Dixit autem Iesus: Nec ego te
condemnabo: Vade, et iam amplius noli peccare.
12 Iterum ergo locutus est eis Iesus, dicens: Ego
sum lux mundi: qui sequitur me, non ambulat in
tenebris, sed habebit lumen vitae. 13 Dixerunt ergo
ei Pharisaei: Tu de teipso testimonium perhibes:
testimonium tuum non est verum. 14 Respondit
Iesus, et dixit eis: Et si ego testimonium perhibeo
de meipso, verum est testimonium meum: quia
scio unde veni, et quo vado: vos autem nescitis
unde venio, aut quo vado. 15 Vos secundum
carnem iudicatis: ego non iudico quemquam: 16
et si iudico ego, iudicium meum verum est, quia
solus non sum: sed ego, et qui misit me, Pater.
17 Et in lege vestra scriptum est, quia duorum
hominum testimonium verum est. 18 Ego sum, qui
testimonium perhibeo de me ipso: et testimonium
perhibet de me, qui misit me, Pater. 19 Dicebant
ergo ei: Ubi est Pater tuus? Respondit Iesus: Neque
me scitis, neque Patrem meum: si me sciretis,
forsitan et Patrem meum sciretis. 20 Haec verba
locutus est Iesus in gazophylacio, docens in templo:
et nemo apprehendit eum, quia necdum venerat
hora eius. 21 Dixit ergo iterum eis Iesus: Ego vado,
et quaeretis me, et in peccato vestro moriemini.
Quo ego vado, vos non potestis venire. 22 Dicebant
ergo Iudaei: Numquid interficiet semetipsum, quia
dixit: Quo ego vado, vos non potestis venire? 23 Et
dicebat eis: Vos de deorsum estis, ego de superius
sum. Vos de mundo hoc estis, ego non sum de
hoc mundo. 24 Dixi ergo vobis quia moriemini
in peccatis vestris: si enim non credideritis quia
ego sum, moriemini in peccato vestro. 25 Dicebant
ergo ei: Tu quis es? Dixit eis Iesus: Principium, qui
et loquor vobis. 26 Multa habeo de vobis loqui,
et iudicare. sed qui me misit, verax est: et ego
quae audivi ab eo, haec loquor in mundo. 27 Et

non cognoverunt quia Patrem eius dicebat Deum.
28 Dixit ergo eis Iesus: Cum exaltaveritis Filium
hominis, tunc cognoscetis quia ego sum, et a meipso
facio nihil, sed sicut docuit me Pater, haec loquor:
29 et qui me misit, mecum est, et non reliquit me
solum: quia ego quae placita sunt ei, facio semper.
30 Haec illo loquente, multi crediderunt in eum.
31 Dicebat ergo Iesus ad eos, qui crediderunt ei,
Iudaeos: Si vos manseritis in sermone meo, vere
discipuli mei eritis: 32 et cognoscetis veritatem, et
veritas liberabit vos. 33 Responderunt ei: Semen
Abrahae sumus, et nemini servivimus umquam:
quomodo tu dicis: Liberi eritis? 34 Respondit eis
Iesus: Amen, amen dico vobis: quia omnis, qui facit
peccatum, servus est peccati. 35 servus autem non
manet in domo in aeternum: filius autem manet in
aeternum. (aiōn g165) 36 si ergo vos filius liberaverit,
vere liberi eritis. 37 Scio quia filii Abrahae estis:
sed quaeritis me interficere, quia sermo meus non
capit in vobis. 38 Ego quod vidi apud Patrem meum,
loquor: et vos quae vidistis apud patrem vestrum,
facitis. 39 Responderunt, et dixerunt ei: Pater noster
Abraham est. Dicit eis Iesus: Si filii Abrahae estis,
opera Abrahae facite. 40 Nunc autem quaeritis me
interficere, hominem, qui veritatem vobis locutus
sum, quam audivi a Deo: hoc Abraham non fecit. 41
Vos facitis opera patris vestri. Dixerunt itaque ei:
Nos ex fornicatione non sumus nati: unum patrem
habemus Deum. 42 Dixit ergo eis Iesus: Si Deus pater
vester esset: diligeretis utique et me. ego enim ex
Deo processi, et veni: neque enim a meipso veni,
sed ille me misit. 43 Quare loquelam meam non
cognoscitis? Quia non potestis audire sermonem
meum. 44 Vos ex patre diabolo estis: et desideria
patris vestri vultis facere. ille homicida erat ab
initio, et in veritate non stetit: quia non est veritas
in eo: cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur,
quia mendax est, et pater eius. 45 Ego autem si
veritatem dico, non creditis mihi. 46 Quis ex vobis
arguet me de peccato? Si veritatem dico vobis,
quare non creditis mihi? 47 Qui ex Deo est, verba
Dei audit. Propterea vos non auditis, quia ex Deo
non estis. 48 Responderunt ergo Iudaei, et dixerunt
ei: Nonne bene dicimus nos quia Samaritanus es
tu, et daemonium habes? 49 Respondit Iesus: Ego
daemonium non habeo: sed honorifico Patrem
meum, et vos inhonorastis me. 50 Ego autem non
quaero gloriam meam: est qui quaerat, et iudicet.
51 Amen, amen dico vobis: si quis sermonem meum
servaverit, mortem non videbit in aeternum. (aiōn
g165) 52 Dixerunt ergo Iudaei: Nunc cognovimus
quia daemonium habes. Abraham mortuus est, et
Prophetae: et tu dicis: Si quis sermonem meum
servaverit, non gustabit mortem in aeternum. (aiōn
g165) 53 Numquid tu maior es patre nostro Abraham,
qui mortuus est? et Prophetae mortui sunt. Quem
te ipsum facis? 54 Respondit Iesus: Si ego glorifico
meipsum, gloria mea nihil est: est Pater meus, qui
glorificat me, quem vos dicitis quia Deus vester est,
55 et non cognovistis eum: ego autem novi eum:
Et si dixero quia non scio eum, ero similis vobis,
mendax. Sed scio eum, et sermonem eius servo.
56 Abraham pater vester exultavit ut videret diem
meum: vidit, et gavisus est. 57 Dixerunt ergo Iudaei
ad eum: Quinquaginta annos nondum habes, et
Abraham vidisti? 58 Dixit eis Iesus: Amen, amen
dico vobis, antequam Abraham fieret, ego sum. 59
Tulerunt ergo lapides, ut iacerent in eum: Iesus
autem abscondit se, et exivit de templo.

9 Et praeteriens Iesus vidit hominem caecum a
nativitate: 2 et interrogaverunt eum discipuli
eius: Rabbi, quis peccavit, hic, aut parentes eius, ut
caecus nasceretur? 3 Respondit Iesus: Neque hic
peccavit, neque parentes eius: sed ut manifestentur
opera Dei in illo. 4 Me oportet operari opera eius,
qui misit me, donec dies est: venit nox, quando
nemo potest operari. 5 quamdiu sum in mundo,
lux sum mundi. 6 Haec cum dixisset, expuit in
terram, et fecit lutum ex sputo, et linivit lutum
super oculos eius, 7 et dixit ei: Vade et lava in
natatoria Siloe (quod interpretatur Missus.) Abiit
ergo, et lavit, et venit videns. 8 Itaque vicini, et qui
viderant eum prius quia mendicus erat, dicebant:
Nonne hic est, qui sedebat, et mendicabat? Alii
dicebant: Quia hic est. 9 Alii autem: Nequaquam,
sed similis est ei. Ille vero dicebat: Quia ego sum. 10
Dicebant ergo ei: Quomodo aperti sunt tibi oculi?
11 Respondit: Ille homo, qui dicitur Iesus, lutum
fecit: et unxit oculos meos, et dixit mihi: Vade ad
natatoria Siloe, et lava. Et abii, et lavi, et video. 12
Et dixerunt ei: Ubi est ille? Ait: Nescio. 13 Adducunt
eum ad Pharisaeos, qui caecus fuerat. 14 Erat autem
sabbatum quando lutum fecit Iesus, et aperuit
oculos eius. 15 Iterum ergo interrogabant eum
Pharisaei quomodo vidisset. Ille autem dixit eis:
Lutum mihi posuit super oculos, et lavi, et video. 16
Dicebant ergo ex Pharisaeis quidam: Non est hic
homo a Deo, qui sabbatum non custodit. Alii autem
dicebant: Quomodo potest homo peccator haec
signa facere? Et schisma erat inter eos. 17 Dicunt
ergo caeco iterum: Tu quid dicis de illo, qui aperuit
oculos tuos? Ille autem dixit: Quia propheta est. 18
Non crediderunt ergo Iudaei de illo, quia caecus
fuisset et vidisset, donec vocaverunt parentes eius,
qui viderat: 19 et interrogaverunt eos, dicentes: Hic

est filius vester, quem vos dicitis quia caecus natus
est? Quomodo ergo nunc videt? 20 Responderunt
eis parentes eius, et dixerunt: Scimus quia hic est
filius noster, et quia caecus natus est: 21 quomodo
autem nunc videat, nescimus: aut quis eius aperuit
oculos, nos nescimus: ipsum interrogate: aetatem
habet, ipse de se loquatur. 22 Haec dixerunt
parentes eius, quoniam timebant Iudaeos: iam enim
conspiraverunt Iudaei, ut si quis eum confiteretur
esse Christum, extra synagogam fieret. 23 Propterea
parentes eius dixerunt: Quia aetatem habet, ipsum
interrogate. 24 Vocaverunt ergo rursum hominem,
qui fuerat caecus, et dixerunt ei: Da gloriam Deo.
nos scimus quia hic homo peccator est. 25 Dixit
ergo eis ille: Si peccator est, nescio: unum scio, quia
caecus cum essem, modo video. 26 Dixerunt ergo
illi: Quid fecit tibi? quomodo aperuit tibi oculos?
27 Respondit eis: Dixi vobis iam, et audistis: quod
iterum vultis audire? numquid et vos vultis discipuli
eius fieri? 28 Maledixerunt ergo ei, et dixerunt:
Tu discipulus illius sis: nos autem Moysi discipuli
sumus. 29 Nos scimus quia Moysi locutus est Deus:
hunc autem nescimus unde sit. 30 Respondit ille
homo, et dixit eis: In hoc enim mirabile est quia
vos nescitis unde sit, et aperuit meos oculos: 31
scimus autem quia peccatores Deus non audit: sed
si quis Dei cultor est, et voluntatem eius facit,
hunc exaudit. 32 A saeculo non est auditum quia
quis aperuit oculos caeci nati. (aiōn g165) 33 Nisi
esset hic a Deo, non poterat facere quidquam. 34
Responderunt, et dixerunt ei: In peccatis natus
es totus, et tu doces nos? Et eiecerunt eum foras.
35 Audivit Iesus quia eiecerunt eum foras: et cum
invenisset eum, dixit ei: Tu credis in Filium Dei?
36 Respondit ille, et dixit: Quis est, Domine, ut
credam in eum? 37 Et dixit ei Iesus: Et vidisti
eum, et qui loquitur tecum, ipse est. 38 At ille ait:
Credo Domine. Et procidens adoravit eum. 39 Et
dixit ei Iesus: In iudicium ego in hunc mundum
veni: ut qui non vident videant, et qui vident caeci
fiant. 40 Et audierunt quidam ex Pharisaeis, qui
cum ipso erant, et dixerunt ei: Numquid et nos
caeci sumus? 41 Dixit eis Iesus: Si caeci essetis,
non haberetis peccatum. nunc vero dicitis: Quia
videmus. Peccatum vestrum manet.

10 Amen, amen dico vobis: qui non intrat per
ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde:
ille fur est, et latro. 2 Qui autem intrat per
ostium, pastor est ovium. 3 Huic ostiarius aperit, et
oves vocem eius audiunt, et proprias ovas vocat
nominatim, et educit eas. 4 Et cum proprias oves
emiserit, ante eas vadit: et oves illum sequuntur,
quia sciunt vocem eius. 5 Alienum autem non
sequuntur, sed fugiunt ab eo: quia non noverunt
vocem alienorum. 6 Hoc proverbium dixit eis
Iesus. Illi autem non cognoverunt quid loqueretur
eis. 7 Dixit ergo eis iterum Iesus: Amen, amen
dico vobis, quia ego sum ostium ovium. 8 Omnes
quotquot venerunt, fures sunt, et latrones, et non
audierunt eos oves. 9 Ego sum ostium. Per me
si quis introierit, salvabitur: et ingredietur, et
egredietur, et pascua inveniet. 10 Fur non venit
nisi ut furetur, et mactet, et perdat. Ego veni ut
vitam habeant, et abundantius habeant. 11 Ego
sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam
dat pro ovibus suis. 12 Mercenarius autem, et qui
non est pastor, cuius non sunt oves propriae, videt
lupum venientem, et dimittit oves, et fugit: et lupus
rapit, et dispergit oves: 13 mercenarius autem fugit,
quia mercenarius est, et non pertinet ad eum de
ovibus. 14 Ego sum pastor bonus: et cognosco oves
meas, et cognoscunt me meae. 15 Sicut novit me
Pater, et ego agnosco Patrem: et animam meam
pono pro ovibus meis. 16 Et alias oves habeo,
quae non sunt ex hoc ovili: et illas oportet me
adducere, et vocem meam audient, et fiet unum
ovile, et unus pastor. 17 Propterea me diligit Pater:
quia ego pono animam meam, ut iterum sumam
eam. 18 Nemo tollit eam a me: sed ego pono
eam a meipso, et potestatem habeo ponendi eam:
et potestatem habeo iterum sumendi eam: Hoc
mandatum accepi a Patre meo. 19 Dissensio iterum
facta est inter Iudaeos propter sermones hos. 20
Dicebant autem multi ex ipsis: Daemonium habet,
et insanit: quid eum auditis? 21 Alii dicebant: Haec
verba non sunt daemonium habentis: numquid
daemonium potest caecorum oculos aperire? 22
Facta sunt autem Encaenia in Ierosolymis: et hiems
erat. 23 Et ambulabat Iesus in templo, in porticu
Salomonis. 24 Circumdederunt ergo eum Iudaei, et
dicebant ei: Quousque animam nostram tollis? si
tu es Christus, dic nobis palam. 25 Respondit eis
Iesus: Loquor vobis, et non creditis. opera, quae
ego facio in nomine Patris mei, haec testimonium
perhibent de me: 26 sed vos non creditis, quia non
estis ex ovibus meis. 27 Oves meae vocem meam
audiunt: et ego cognosco eas, et sequuntur me: 28
et ego vitam aeternam do eis: et non peribunt in
aeternum, et non rapiet eas quisquam de manu
mea. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Pater meus quod dedit
mihi, maius omnibus est: et nemo potest rapere
de manu Patris mei. 30 Ego, et Pater unum sumus.
31 Sustulerunt ergo lapides Iudaei, ut lapidarent
eum. 32 Respondit eis Iesus: Multa bona opera
ostendi vobis ex Patre meo, propter quod eorum

opus me lapidatis? 33 Responderunt ei Iudei: De
bono opere non lapidamus te, sed de blasphemia:
et quia tu homo cum sis, facis teipsum Deum. 34
Respondit eis Iesus: Nonne scriptum est in lege
vestra: quia Ego dixi, dii estis? 35 Si illos dixit deos,
ad quos sermo Dei factus est, et non potest solvi
scriptura: 36 quem Pater sanctificavit, et misit in
mundum, vos dicitis: Quia blasphemas: quia dixi,
Filius Dei sum? 37 Si non facio opera Patris mei,
nolite credere mihi. 38 Si autem facio: et si mihi
non vultis credere, operibus credite, ut cognoscatis,
et credatis quia Pater in me est, et ego in Patre. 39
Quaerebant ergo eum apprehendere: et exivit de
manibus eorum. 40 Et abiit iterum trans Iordanem
in eum locum, ubi erat Ioannes baptizans primum:
et mansit illic: 41 et multi venerunt ad eum, et
dicebant: Quia Ioannes quidem signum fecit nullum.
42 Omnia autem quaecumque dixit Ioannes de hoc,
vera erant. Et multi crediderunt in eum.

11 Erat autem quidam languens Lazarus a
Bethania, de castello Mariae, et Marthae
sororum eius. 2 (Maria autem erat, quae unxit
Dominum unguento, et extersit pedes eius capillis
suis: cuius frater Lazarus infirmabatur.) 3 Miserunt
ergo sorores eius ad eum dicentes: Domine, ecce
quem amas infirmatur. 4 Audiens autem Iesus
dixit eis: Infirmitas haec non est ad mortem,
sed pro gloria Dei, ut glorificetur Filius Dei per
eam. 5 Diligebat autem Iesus Martham, et sororem
eius Mariam, et Lazarum. 6 Ut ergo audivit quia
infirmabatur, tunc quidem mansit in eodem loco
duobus diebus. 7 deinde post haec dixit discipulis
suis: Eamus in Iudaeam iterum. 8 Dicunt ei discipuli:
Rabbi, nunc quaerebant te Iudaei lapidare, et iterum
vadis illuc? 9 Respondit Iesus: Nonne duodecim
sunt horae diei? Si quis ambulaverit in die, non
offendit, quia lucem huius mundi videt: 10 si
autem ambulaverit in nocte, offendit, quia lux
non est in eo. 11 Haec ait, et post haec dixit
eis: Lazarus amicus noster dormit: sed vado ut a
somno excitem eum. 12 Dixerunt ergo discipuli
eius: Domine, si dormit, salvus erit. 13 Dixerat
autem Iesus de morte eius: illi autem putaverunt
quia de dormitione somni diceret. 14 Tunc ergo
Iesus dixit eis manifeste: Lazarus mortuus est: 15 et
gaudeo propter vos, ut credatis, quoniam non eram
ibi. sed eamus ad eum. 16 Dixit ergo Thomas, qui
dicitur Didymus, ad condiscipulos: Eamus et nos, et
moriamur cum eo. 17 Venit itaque Iesus: et invenit
eum quattuor dies iam in monumento habentem.
18 (Erat autem Bethania iuxta Ierosolymam quasi
stadiis quindecim.) 19 Multi autem ex Iudaeis
venerant ad Martham, et Mariam, ut consolarentur
eas de fratre suo. 20 Martha ergo ut audivit quia
Iesus venit, occurrit illi: Maria autem domi sedebat.
21 Dixit ergo Martha ad Iesum: Domine, si fuisses
hic, frater meus non fuisset mortuus: 22 Sed et
nunc scio quia quaecumque poposceris a Deo,
dabit tibi Deus. 23 Dicit illi Iesus: Resurget frater
tuus. 24 Dicit ei Martha: Scio quia resurget in
resurrectione in novissimo die. 25 Dixit ei Iesus: Ego
sum resurrectio, et vita: qui credit in me, etiam si
mortuus fuerit, vivet: 26 et omnis, qui vivit, et credit
in me, non morietur in aeternum. Credis hoc? (aiōn
g165) 27 Ait illi: Utique Domine, ego credidi, quia
tu es Christus filius Dei vivi, qui in hunc mundum
venisti. 28 Et cum haec dixisset, abiit, et vocavit
Mariam sororem suam silentio, dicens: Magister
adest, et vocat te. 29 Illa ut audivit, surrexit cito, et
venit ad eum: 30 nondum enim venerat Iesus in
castellum: sed erat adhuc in illo loco, ubi occurrerat
ei Martha. 31 Iudaei ergo, qui erant cum ea in
domo, et consolabantur eam, cum vidissent Mariam
quia cito surrexit, et exiit, secuti sunt eam dicentes:
Quia vadit ad monumentum, ut ploret ibi. 32 Maria
ergo, cum venisset ubi erat Iesus, videns eum,
cecidit ad pedes eius, et dicit ei: Domine, si fuisses
hic, non esset mortuus frater meus. 33 Iesus ergo,
ut vidit eam plorantem, et Iudaeos, qui venerant
cum ea, plorantes, infremuit spiritu, et turbavit
seipsum, 34 et dixit: Ubi posuistis eum? Dicunt ei:
Domine, veni, et vide. 35 Et lacrymatus est Iesus. 36
Dixerunt ergo Iudaei: Ecce quomodo amabat eum.
37 Quidam autem ex ipsis dixerunt: Non poterat
hic, qui aperuit oculos caeci nati, facere ut hic
non moreretur? 38 Iesus ergo rursum fremens
in semetipso, venit ad monumentum. erat autem
spelunca: et lapis superpositus erat ei. 39 Ait Iesus:
Tollite lapidem. Dicit ei Martha soror eius, qui
mortuus fuerat: Domine, iam foetet, quatriduanus
est enim. 40 Dicit ei Iesus: Nonne dixi tibi quoniam
si credideris, videbis gloriam Dei? 41 Tulerunt ergo
lapidem: Iesus autem elevatis sursum oculis, dixit:
Pater gratias ago tibi quoniam audisti me. 42 ego
autem sciebam quia semper me audis, sed propter
populum, qui circumstat, dixi: ut credant quia tu me
misisti. 43 Haec cum dixisset, voce magna clamavit:
Lazare veni foras. 44 Et statim prodiit qui fuerat
mortuus, ligatus pedes, et manus institis, et facies
illius sudario erat ligata. Dixit eis Iesus: Solvite
eum, et sinite abire. 45 Multi ergo ex Iudaeis, qui
venerant ad Mariam, et Martham, et viderant quae
fecit Iesus, crediderunt in eum. 46 Quidam autem
ex ipsis abierunt ad Pharisaeos, et dixerunt eis
quae fecit Iesus. 47 Collegerunt ergo Pontifices et

Pharisaei concilium, et dicebant: Quid faciamus,
quia hic homo multa signa facit? **48** Si dimittimus
eum sic, omnes credent in eum: et venient Romani,
et tollent nostrum locum, et gentem. **49** Unus
autem ex ipsis Caiphas nomine, cum esset Pontifex
anni illius, dixit eis: Vos nescitis quidquam, **50** nec
cogitatis quia expedit vobis ut unus moriatur homo
pro populo, et non tota gens pereat. **51** Hoc autem
a semetipso non dixit: sed cum esset Pontifex anni
illius, prophetavit, quod Iesus moriturus erat pro
gente, **52** et non tantum pro gente, sed ut filios
Dei, qui erant dispersi, congregaret in unum. **53**
Ab illo ergo die cogitaverunt ut interficerent eum.
54 Iesus ergo iam non in palam ambulabat apud
Iudaeos, sed abiit in regionem iuxta desertum, in
civitatem, quae dicitur Ephrem, et ibi morabatur
cum discipulis suis. **55** Proximum autem erat Pascha
Iudaeorum: et ascenderunt multi Ierosolymam
de regione ante Pascha, ut sanctificarent seipsos.
56 Quaerebant ergo Iesum: et colloquebantur ad
invicem, in templo stantes: Quid putatis, quia non
venit ad diem festum? **57** Dederant autem Pontifices,
et Pharisaei mandatum, ut si quis cognoverit ubi
sit, indicet, ut apprehendat eum.

12 Iesus ergo ante sex dies Paschae venit
Bethaniam, ubi Lazarus fuerat mortuus, quem
suscitavit Iesus. **2** Fecerunt autem ei coenam ibi:
et Martha ministrabat, Lazarus vero unus erat
ex discumbentibus cum eo. **3** Maria ergo accepit
libram unguenti nardi pistici, pretiosi, et unxit
pedes Iesu, et extersit pedes eius capillis suis: et
domus impleta est ex odore unguenti. **4** Dixit
ergo unus ex discipulis eius, Iudas Iscariotes, qui
erat eum traditurus: **5** Quare hoc unguentum non
vaeniit trecentis denariis, et datum est egenis? **6**
Dixit autem hoc, non quia de egenis pertinebat ad
eum, sed quia fur erat, et loculos habens, ea, quae
mittebantur, portabat. **7** Dixit ergo Iesus: Sinite
illam ut in diem sepulturae meae servet illud. **8**
Pauperes enim semper habebitis vobiscum: me
autem non semper habebitis. **9** Cognovit ergo turba
multa ex Iudaeis quia illic est: et venerunt, non
propter Iesum tantum, sed ut Lazarum viderent,
quem suscitavit a mortuis. **10** Cogitaverunt autem
principes sacerdotum ut et Lazarum interficerent:
11 quia multi propter illum abibant ex Iudaeis, et
credebant in Iesum. **12** In crastinum autem turba
multa, quae venerat ad diem festum, cum audissent
quia venit Iesus Ierosolymam: **13** acceperunt ramos
palmarum, et processerunt obviam ei, et clamabant:
Hosanna benedictus, qui venit in nomine Domini,
Rex Israel. **14** Et invenit Iesus asellum, et sedit super
eum, sicut scriptum est: **15** Noli timere filia Sion:
ecce rex tuus venit sedens super pullum asinae. **16**
Haec non cognoverunt discipuli eius primum: sed
quando glorificatus est Iesus, tunc recordati sunt
quia haec erant scripta de eo: et haec fecerunt ei.
17 Testimonium ergo perhibebat turba, quae erat
cum eo quando Lazarum vocavit de monumento, et
suscitavit eum a mortuis. **18** Propterea et obviam
venit ei turba: quia audierunt fecisse hoc signum.
19 Pharisaei ergo dixerunt ad semetipsos: Videtis
quia nihil proficimus? ecce mundus totus post
eum abiit. **20** Erant autem quidam Gentiles ex
his, qui ascenderant ut adorarent in die festo.
21 Hi ergo accesserunt ad Philippum, qui erat a
Bethsaida Galilaeae, et rogabant eum, dicentes:
Domine, volumus Iesum videre. **22** Venit Philippus,
et dicit Andreae: Andreas rursum, et Philippus
dixerunt Iesu. **23** Iesus autem respondit eis, dicens:
Venit hora, ut clarificetur Filius hominis. **24** Amen,
amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in
terram, mortuum fuerit; ipsum solum manet. si
autem mortuum fuerit, multum fructum affert. **25**
Qui amat animam suam, perdet eam: et qui odit
animam suam in hoc mundo, in vitam aeternam
custodit eam. **(aiōnios g166)** **26** Si quis mihi ministrat,
me sequatur: et ubi sum ego, illic et minister meus
erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum
Pater meus. **27** Nunc anima mea turbata est. Et
quid dicam? Pater, salvifica me ex hac hora. Sed
propterea veni in horam hanc. **28** Pater, clarifica
nomen tuum. Venit ergo vox de caelo dicens: Et
clarificavi, et iterum clarificabo. **29** Turba ergo,
quae stabat, et audierat, dicebat tonitruum esse
factum. Alii autem dicebant: Angelus ei locutus est.
30 Respondit Iesus, et dixit: Non propter me haec
vox venit, sed propter vos. **31** Nunc iudicium est
mundi: nunc princeps huius mundi eiicietur foras.
32 Et ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham
ad meipsum. **33** (hoc autem dicebat, significans
qua morte esset moriturus.) **34** Respondit ei turba:
Nos audivimus ex lege, quia Christus manet in
aeternum: et quomodo tu dicis, Oportet exaltari
Filium hominis? Et quis est iste Filius hominis? **(aiōn
g165)** **35** Dixit ergo eis Iesus: Adhuc modicum, lumen
in vobis est. Ambulate dum lucem habetis, ut non
vos tenebrae comprehendant: et qui ambulat in
tenebris, nescit quo vadat. **36** Dum lucem habetis,
credite in lucem, ut filii lucis sitis. Haec locutus
est Iesus: et abiit, et abscondit se ab eis. **37** Cum
autem tanta signa fecisset coram eis, non credebant
in eum: **38** ut sermo Isaiae impleretur, quem
dixit: Domine, quis credidit auditui nostro? et
brachium Domini cui revelatum est? **39** Propterea

non poterant credere, quia iterum dixit Isaias: **40** Excaecavit oculos eorum, et induravit cor eorum: ut non videant oculis, et non intelligant corde, et convertantur, et sanem eos. **41** Haec dixit Isaias, quando vidit gloriam eius, et locutus est de eo. **42** Verumtamen et ex principibus multi crediderunt in eum: sed propter Pharisaeos non confitebantur, ut e synagoga non eiicerentur. **43** dilexerunt enim gloriam hominum magis, quam gloriam Dei. **44** Iesus autem clamavit, et dixit: Qui credit in me, non credit in me, sed in eum, qui misit me. **45** Et qui videt me, videt eum, qui misit me. **46** Ego lux in mundum veni: ut omnis, qui credit in me, in tenebris non maneat. **47** Et si quis audierit verba mea, et non custodierit: ego non iudico eum. non enim veni ut iudicem mundum, sed ut salvificem mundum. **48** Qui spernit me, et non accipit verba mea: habet qui iudicet eum. sermo, quem locutus sum, ille iudicabit eum in novissimo die. **49** Quia ego ex meipso non sum locutus, sed qui misit me Pater, ipse mihi mandatum dedit quid dicam, et quid loquar. **50** Et scio quia mandatum eius vita aeterna est. Quae ergo ego loquor, sicut dixit mihi Pater, sic loquor. **(aiōnios g166)**

13 Ante diem festum Paschae, sciens Iesus quia venit hora eius ut transeat ex hoc mundo ad Patrem: cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos. **2** Et coena facta, cum diabolus iam misisset in cor ut traderet eum Iudas Simonis Iscariotis: **3** sciens quia omnia dedit ei Pater in manus, et quia a Deo exivit, et ad Deum vadit: **4** surgit a coena, et ponit vestimenta sua: et cum accepisset linteum, praecinxit se. **5** Deinde misit aquam in pelvim, et coepit lavare pedes discipulorum, et extergere linteo, quo erat praecinctus. **6** Venit ergo ad Simonem Petrum. Et dicit ei Petrus: Domine, tu mihi lavas pedes? **7** Respondit Iesus, et dixit ei: Quod ego facio, tu nescis modo, scies autem postea. **8** Dicit ei Petrus: Non lavabis mihi pedes in aeternum. Respondit ei Iesus: Si non lavero te, non habebis partem mecum. **(aiōn g165)** **9** Dicit ei Simon Petrus: Domine, non tantum pedes meos, sed et manus, et caput. **10** Dicit ei Iesus: Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes lavet, et est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes. **11** Sciebat enim quisnam esset qui traderet eum: propterea dixit: Non estis mundi omnes. **12** Postquam ergo lavit pedes eorum, accepit vestimenta sua: et cum recubuisset iterum dixit eis: Scitis quid fecerim vobis? **13** Vos vocatis me Magister, et Domine, et bene dicitis: sum etenim. **14** Si ergo ego lavi pedes vestros, Dominus, et Magister: et vos debetis alter alterius lavare pedes. **15** Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis. **16** Amen, amen dico vobis: non est servus maior Domino suo: neque apostolus maior est eo, qui misit illum. **17** Si haec scitis, beati eritis si feceritis ea. **18** Non de omnibus vobis dico: ego scio quos elegerim: sed ut adimpleatur Scriptura: Qui manducat mecum panem, levabit contra me calcaneum suum. **19** Amodo dico vobis, priusquam fiat: ut cum factum fuerit, credatis, quia ego sum. **20** Amen, amen dico vobis: Qui accipit si quem misero, me accipit: qui autem me accipit, accipit eum, qui me misit. **21** Cum haec dixisset Iesus, turbatus est spiritu: et protestatus est, et dixit: Amen, amen dico vobis: Quia unus ex vobis tradet me. **22** Aspiciebant ergo ad invicem discipuli, haesitantes de quo diceret. **23** Erat ergo recumbens unus ex discipulis eius in sinu Iesu, quem diligebat Iesus. **24** Innuit ergo huic Simon Petrus: et dixit ei: Quis est, de quo dicit? **25** Itaque cum recubuisset ille supra pectus Iesu, dicit ei: Domine quis est? **26** Respondit Iesus: Ille est, cui ego intinctum panem porrexero. Et cum intinxisset panem, dedit Iudae Simonis Iscariotis. **27** Et post buccellam, introivit in eum satanas. Et dixit ei Iesus: Quod facis, fac citius. **28** Hoc autem nemo scivit discumbentium ad quid dixerit ei. **29** Quidam enim putabant, quia loculos habebat Iudas, quod dixisset ei Iesus: Eme ea, quae opus sunt nobis ad diem festum: aut egenis ut aliquid daret. **30** Cum ergo accepisset ille buccellam, exivit continuo. Erat autem nox. **31** Cum ergo exisset, dixit Iesus: Nunc clarificatus est filius hominis: et Deus clarificatus est in eo. **32** Si Deus clarificatus est in eo, et Deus clarificabit eum in semetipso: et continuo clarificabit eum. **33** Filioli, adhuc modicum vobiscum sum. Quaeretis me: et sicut dixi Iudaeis: Quo ego vado, vos non potestis venire: et vobis dico modo. **34** Mandatum novum do vobis: Ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, ut et vos diligatis invicem. **35** In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem. **36** Dicit ei Simon Petrus: Domine, quo vadis? Respondit Iesus: Quo ego vado, non potes me modo sequi: sequeris autem postea. **37** Dicit ei Petrus: Quare non possum te sequi modo? animam meam pro te ponam. **38** Respondit ei Iesus: Animam tuam pro me pones? Amen, amen dico tibi: non cantabit gallus, donec ter me neges.

14 Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deum, et in me credite. **2** In domo Patris mei mansiones multae sunt. si quo minus dixissem vobis: Quia vado parare vobis locum. **3** Et si abiero,

et praeparavero vobis locum: iterum venio, et
accipiam vos ad meipsum, ut ubi sum ego, et vos
sitis. **4** Et quo ego vado scitis, et viam scitis. **5** Dicit
ei Thomas: Domine, nescimus quo vadis: et quo
modo possumus viam scire? **6** Dicit ei Iesus: Ego
sum via, veritas, et vita. nemo venit ad Patrem, nisi
per me. **7** Si cognovissetis me, et Patrem meum
utique cognovissetis: et amodo cognoscetis eum, et
vidistis eum. **8** Dicit ei Philippus: Domine, ostende
nobis Patrem, et sufficit nobis. **9** Dicit ei Iesus: Tanto
tempore vobiscum sum: et non cognovistis me?
Philippe, qui videt me, videt et Patrem. Quomodo
tu dicis: Ostende nobis Patrem? **10** Non creditis
quia ego in Patre, et Pater in me est? Verba, quae
ego loquor vobis, a me ipso non loquor. Pater
autem in me manens, ipse fecit opera. **11** Non
creditis quia ego in Patre, et Pater in me est? **12**
Alioquin propter opera ipsa credite. Amen, amen
dico vobis, qui credit in me, opera, quae ego facio,
et ipse faciet, et maiora horum faciet: quia ego ad
Patrem vado. **13** Et quodcumque petieritis Patrem
in nomine meo, hoc faciam: ut glorificetur Pater in
Filio. **14** Si quid petieritis me in nomine meo, hoc
faciam. **15** Si diligitis me: mandata mea servate. **16**
Et ego rogabo Patrem, et alium paraclitum dabit
vobis, ut maneat vobiscum in aeternum, **(aiōn g165)**
17 Spiritum veritatis, quem mundus non potest
accipere, quia non videt eum, nec scit eum. vos
autem cognoscetis eum: quia apud vos manebit,
et in vobis erit. **18** Non relinquam vos orphanos:
veniam ad vos. **19** Adhuc modicum: et mundus
me iam non videt. Vos autem videtis me: quia ego
vivo, et vos vivetis. **20** In illo die vos cognoscetis
quia ego sum in Patre meo, et vos in me, et ego in
vobis. **21** Qui habet mandata mea, et servat ea: ille
est, qui diligit me. Qui autem diligit me, diligetur
a Patre meo: et ego diligam eum, et manifestabo
ei meipsum. **22** Dicit ei Iudas, non ille Iscariotes:
Domine, quid factum est, quia manifestaturus es
nobis teipsum, et non mundo? **23** Respondit Iesus,
et dixit ei: Si quis diligit me, sermonem meum
servabit, et Pater meus diliget eum, et ad eum
veniemus, et mansionem apud eum faciemus: **24**
qui non diligit me, sermones meos non servat. Et
sermonem, quem audistis, non est meus: sed eius,
qui misit me, Patris. **25** Haec locutus sum vobis apud
vos manens. **26** Paraclitus autem Spiritus sanctus,
quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit
omnia, et suggeret vobis omnia, quaecumque dixero
vobis. **27** Pacem relinquo vobis, pacem meam do
vobis: non quomodo mundus dat, ego do vobis.
Non turbetur cor vestrum, neque formidet. **28**
Audistis quia ego dixi vobis: Vado, et venio ad
vos. Si diligeretis me, gauderetis utique, quia vado
ad Patrem: quia Pater maior me est. **29** Et nunc
dixi vobis prius quam fiat: ut cum factum fuerit,
credatis. **30** Iam non multa loquar vobiscum. venit
enim princeps mundi huius, et in me non habet
quidquam. **31** Sed ut cognoscat mundus quia diligo
Patrem, et sicut mandatum dedit mihi Pater, sic
facio. Surgite, eamus hinc.

15 Ego sum vitis vera: et Pater meus agricola
est. **2** Omnem palmitem in me non ferentem
fructum, tollet eum: et omnem, qui fert fructum,
purgabit eum, ut fructum plus afferat. **3** Iam vos
mundi estis propter sermonem, quem locutus sum
vobis. **4** Manete in me: et ego in vobis. Sicut palmes
non potest fere fructum a semetipso, nisi manserit
in vite: sic nec vos, nisi in me manseritis. **5** Ego sum
vitis, vos palmites: qui manet in me, et ego in eo,
hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis
facere. **6** Si quis in me non manserit: mittetur
foras sicut palmes, et arescet, et colligent eum,
et in ignem mittent, et ardet. **7** Si manseritis in
me, et verba mea in vobis manserint: quodcumque
volueritis petetis, et fiet vobis. **8** In hoc clarificatus
est Pater meus, ut fructum plurimum afferatis, et
efficiamini mei discipuli. **9** Sicut dilexit me Pater,
et ego dilexi vos. Manete in dilectione mea. **10** Si
praecepta mea servaveritis, manebitis in dilectione
mea, sicut et ego Patris mei praecepta servavi,
et maneo in eius dilectione. **11** Haec locutus sum
vobis: ut gaudium meum in vobis sit, et gaudium
vestrum impleatur. **12** Hoc est praeceptum meum
ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. **13** Maiorem
hac dilectionem nemo habet, ut animam suam
ponat qui pro amicis suis. **14** Vos amici mei estis,
si feceritis quae ego praecipio vobis. **15** Iam non
dicam vos servos: quia servus nescit quid faciat
dominus eius. Vos autem dixi amicos: quia omnia
quaecumque audivi a Patre meo, nota feci vobis.
16 Non vos me elegistis: sed ego elegi vos, et
posui vos ut eatis, et fructum afferatis: et fructus
vester maneat: ut quodcumque petieritis Patrem in
nomine meo, det vobis. **17** Haec mando vobis, ut
diligatis invicem. **18** Si mundus vos odit: scitote
quia me priorem vobis odio habuit. **19** Si de mundo
fuissetis: mundus quod suum erat diligeret: quia
vero de mundo non estis, sed ego elegi vos de
mundo, propterea odit vos mundus. **20** Mementote
sermonis mei, quem ego dixi vobis: non est servus
maior domino suo. Si me persecuti sunt, et vos
persequentur: si sermonem meum servaverunt,
et vestrum servabunt. **21** Sed haec omnia facient
vobis propter nomen meum: quia nesciunt eum,

qui misit me. 22 Si non venissem, et locutus non
fuissem eis, peccatum non haberent: nunc autem
excusationem non habent de peccato suo. 23 Qui
me odit: et Patrem meum odit. 24 Si opera non
fecissem in eis, quae nemo alius fecit, peccatum non
haberent: nunc autem et viderunt, et oderunt et
me, et Patrem meum. 25 Sed ut adimpleatur sermo,
qui in lege eorum scriptus est: Quia odio habuerunt
me gratis. 26 Cum autem venerit Paraclitus, quem
ego mittam vobis a Patre, spiritum veritatis, qui a
Patre procedit, ille testimonium perhibebit de me:
27 et vos testimonium perhibebitis, qui ab initio
mecum estis.

16 Haec locutus sum vobis, ut non scandalizemini.
2 Absque synagogis facient vos: sed venit hora,
ut omnis, qui interficit vos, arbitretur obsequium
se praestare Deo. 3 et haec facient vobis, quia non
noverunt Patrem, neque me. 4 Sed haec locutus sum
vobis: ut cum venerit hora reminiscamini, quia ego
dixi vobis. 5 Haec autem vobis ab initio non dixi,
quia vobiscum eram: Et nunc vado ad eum, qui misit
me; et nemo ex vobis interrogat me, Quo vadis? 6
Sed quia haec locutus sum vobis, tristitia implevit
cor vestrum. 7 Sed ego veritatem dico vobis: expedit
vobis ut ego vadam: si enim non abiero, Paraclitus
non veniet ad vos: si autem abiero, mittam eum
ad vos. 8 Et cum venerit ille, arguet mundum de
peccato, et de iustitia, et de iudicio. 9 de peccato
quidem: quia non crediderunt in me. 10 de iustitia
vero: quia ad Patrem vado: et iam non videbitis me:
11 De iudicio autem: quia princeps huius mundi
iam iudicatus est. 12 Adhuc multa habeo vobis
dicere: sed non potestis portare modo. 13 Cum
autem venerit ille Spiritus veritatis, docebit vos
omnem veritatem. non enim loquetur a semetipso:
sed quaecumque audiet loquetur, et quae ventura
sunt annunciabit vobis. 14 Ille me clarificabit: quia
de meo accipiet, et annunciabit vobis. 15 Omnia
quaecumque habet Pater, mea sunt. Propterea
dixi: quia de meo accipiet, et annunciabit vobis.
16 Modicum, et iam non videbitis me: et iterum
modicum, et videbitis me: quia vado ad Patrem. 17
Dixerunt ergo ex discipulis eius ad invicem: Quid est
hoc, quod dicit nobis: Modicum, et non videbitis me:
et iterum modicum, et videbitis me, et quia vado ad
Patrem? 18 Dicebant ergo: Quid est hoc, quod dicit,
Modicum? nescimus quid loquitur. 19 Cognovit
autem Iesus, quia volebant eum interrogare, et dixit
eis: De hoc quaeritis inter vos quia dixi, Modicum,
et non videbitis me: et iterum modicum, et videbitis
me. 20 Amen, amen dico vobis: quia plorabitis, et
flebitis vos, mundus autem gaudebit: vos autem
contristabimini, sed tristitia vestra vertetur in
gaudium. 21 Mulier cum parit, tristitiam habet,
quia venit hora eius: cum autem pepererit puerum,
iam non meminit pressurae propter gaudium: quia
natus est homo in mundum. 22 Et vos igitur nunc
quidem tristitiam habetis, iterum autem videbo vos,
et gaudebit cor vestrum: et gaudium vestrum nemo
tollet a vobis. 23 Et in illo die me non rogabitis
quidquam. Amen, amen dico vobis: siquid petieritis
Patrem in nomine meo, dabit vobis. 24 Usque modo
non petistis quidquam in nomine meo: Petite, et
accipietis, ut gaudium vestrum sit plenum. 25 Haec
in proverbiis locutus sum vobis. Venit hora cum
iam non in proverbiis loquar vobis, sed palam de
Patre annunciabo vobis. 26 in illo die in nomine
meo petetis: et non dico vobis quia ego rogabo
Patrem de vobis: 27 Ipse enim Pater amat vos,
quia vos me amastis, et credidistis, quia ego a
Deo exivi. 28 Exivi a Patre, et veni in mundum:
iterum relinquo mundum, et vado ad Patrem. 29
Dicunt ei discipuli eius: Ecce nunc palam loqueris,
et proverbium nullum dicis. 30 nunc scimus quia
scis omnia, et non opus est tibi ut quis te interroget:
in hoc credimus quia a Deo existi. 31 Respondit eis
Iesus: Modo creditis? 32 Ecce venit hora, et iam
venit, ut dispergamini unusquisque in propria, et
me solum relinquatis: et non sum solus, quia Pater
mecum est. 33 Haec locutus sum vobis, ut in me
pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis: sed
confidite, ego vici mundum.

17 Haec locutus est Iesus: et sublevatis oculis in
caelum, dixit: Pater venit hora, clarifica filium
tuum, ut filius tuus clarificet te: 2 Sicut dedisti ei
potestatem omnis carnis, ut omne, quod dedisti
ei, det eis vitam aeternam. (aiōnios g166) 3 Haec
est autem vita aeterna: Ut cognoscant te, solum
Deum verum, et quem misisti Iesum Christum.
(aiōnios g166) 4 Ego te clarificavi super terram: opus
consummavi, quod dedisti mihi ut faciam: 5 et nunc
clarifica me tu Pater apud temetipsum, claritate,
quam habui prius, quam mundus fieret, apud te. 6
Manifestavi nomen tuum hominibus, quos dedisti
mihi de mundo: Tui erant, et mihi eos dedisti: et
sermonem tuum servaverunt. 7 Nunc cognoverunt
quia omnia, quae dedisti mihi, abs te sunt: 8 quia
verba, quae dedisti mihi, dedi eis: et ipsi acceperunt,
et cognoverunt vere quia a te exivi, et crediderunt
quia tu me misisti. 9 Ego pro eis rogo: Non pro
mundo rogo, sed pro his, quos dedisti mihi: quia tui
sunt: 10 et mea omnia tua sunt, et tua mea sunt:
et clarificatus sum in eis: 11 Et iam non sum in
mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te venio.

Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti
mihi: ut sint unum, sicut et nos. 12 Cum essem
cum eis, ego servabam eos in nomine tuo. Quos
dedisti mihi, ego custodivi: et nemo ex eis periit,
nisi filius perditionis, ut Scriptura impleatur. 13
Nunc autem ad te venio: et haec loquor in mundo,
ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis.
14 Ego dedi eis sermonem tuum, et mundus eos
odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut et ego
non sum de mundo. 15 Non rogo ut tollas eos de
mundo, sed ut serves eos a malo. 16 De mundo non
sunt, sicut et ego non sum de mundo. 17 Sanctifica
eos in veritate. Sermo tuus veritas est. 18 Sicut
tu me misisti in mundum, ita et ego misi eos in
mundum. 19 Et pro eis ego sanctifico meipsum: ut
sint et ipsi sanctificati in veritate. 20 Non pro eis
autem rogo tantum, sed et pro eis, qui crediturі
sunt per verbum eorum in me: 21 ut omnes unum
sint, sicut tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi
in nobis unum sint: ut credat mundus, quia tu me
misisti. 22 Et ego claritatem, quam tu dedisti mihi,
dedi eis: ut sint unum, sicut et nos unum sumus.
23 Ego in eis, et tu in me: ut sint consummati in
unum: et cognoscat mundus quia tu me misisti, et
dilexisti eos, sicut et me dilexisti. 24 Pater, quos
dedisti mihi, volo ut ubi sum ego, et illi sint mecum:
ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi:
quia dilexisti me ante constitutionem mundi. 25
Pater iuste, mundus te non cognovit. ego autem te
cognovi: et hi cognoverunt, quia tu me misisti. 26
Et notum feci eis nomen tuum, et notum faciam: ut
dilectio, qua dilexisti me, in ipsis sit, et ego in ipsis.

18 Haec cum dixisset Iesus, egressus est cum
discipulis suis trans Torrentem Cedron, ubi
erat hortus, in quem introivit ipse, et discipuli
eius. 2 Sciebat autem et Iudas, qui tradebat eum,
locum: quia frequenter Iesus convenerat illuc
cum discipulis suis. 3 Iudas ergo cum accepisset
cohortem, et a Pontificibus, et Pharisaeis ministros,
venit illuc cum laternis, et facibus, et armis. 4
Iesus itaque sciens omnia, quae ventura erant super
eum, processit, et dixit eis: Quem quaeritis? 5
Responderunt ei: Iesum Nazarenum. Dicit eis Iesus:
Ego sum. Stabat autem et Iudas, qui tradebat eum,
cum ipsis. 6 Ut ergo dixit eis: Ego sum: abierunt
retrorsum, et ceciderunt in terram. 7 Iterum
ergo interrogavit eos: Quem quaeritis? Illi autem
dixerunt: Iesum Nazarenum. 8 Respondit Iesus: Dixi
vobis, quia ego sum: si ergo me quaeritis, sinite
hos abire. 9 Ut impleretur sermo, quem dixit: Quia
quos dedisti mihi, non perdidi ex eis quemquam. 10
Simon ergo Petrus habens gladium eduxit eum: et
percussit pontificis servum: et abscidit auriculam
eius dexteram. Erat autem nomen servo Malchus.
11 Dixit ergo Iesus Petro: Mitte gladium tuum in
vaginam. Calicem, quem dedit mihi Pater, non vis
ut bibam illum? 12 Cohors ergo, et tribunus, et
ministri Iudaeorum comprehenderunt Iesum, et
ligaverunt eum: 13 Et adduxerunt eum ad Annam
primum, erat enim socer Caiphae, qui erat pontifex
anni illius. 14 Erat autem Caiphas, qui consilium
dederat Iudaeis: Quia expedit, unum hominem mori
pro populo. 15 Sequebatur autem Iesum Simon
Petrus, et alius discipulus. Discipulus autem ille
erat notus pontifici, et introivit cum Iesu in atrium
pontificis. 16 Petrus autem stabat ad ostium foris.
Exivit ergo discipulus alius, qui erat notus pontifici,
et dixit ostiariae: et introduxit Petrum. 17 Dicit ergo
Petro ancilla ostiaria: Numquid et tu ex discipulis
es hominis istius? Dicit ille: Non sum. 18 Stabant
autem servi, et ministri ad prunas: quia frigus
erat, et calefaciebant se: erat autem cum eis et
Petrus stans, et calefaciens se. 19 Pontifex ergo
interrogavit Iesum de discipulis suis, et de doctrina
eius. 20 Respondit ei Iesus: Ego palam locutus sum
mundo: ego semper docui in synagoga, et in templo,
quo omnes Iudaei conveniunt: et in occulto locutus
sum nihil. 21 Quid me interrogas? interroga eos,
qui audierunt quid locutus sim ipsis: ecce hi sciunt
quae dixerim ego. 22 Haec autem cum dixisset, unus
assistens ministrorum dedit alapam Iesu, dicens: Sic
respondes pontifici? 23 Respondit ei Iesus: Si male
locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem
bene, quid me caedis? 24 Et misit eum Annas ligatum
ad Caipham pontificem. 25 Erat autem Simon Petrus
stans, et calefaciens se. Dixerunt ergo ei: Numquid
et tu ex discipulis eius es? Negavit ille, et dixit: Non
sum. 26 Dicit ei unus ex servis pontificis, cognatus
eius, cuius abscidit Petrus auriculam: Nonne ego
te vidi in horto cum illo? 27 Iterum ergo negavit
Petrus: et statim gallus cantavit. 28 Adducunt
ergo Iesum a Caipha in praetorium. Erat autem
mane: et ipsi non introierunt in praetorium, ut
non contaminarentur, sed ut manducarent Pascha.
29 Exivit ergo Pilatus ad eos foras, et dixit: Quam
accusationem affertis adversus hominem hunc?
30 Responderunt, et dixerunt ei: Si non esset hic
malefactor, non tibi tradidissemus eum. 31 Dixit
ergo eis Pilatus: Accipite eum vos, et secundum
legem vestram iudicate eum. Dixerunt ergo ei
Iudaei: Nobis non licet interficere quemquam. 32
Ut sermo Iesu impleretur, quem dixit, significans
qua morte esset moriturus. 33 Introivit ergo iterum
in praetorium Pilatus, et vocavit Iesum, et dixit
ei: Tu es rex Iudaeorum? 34 Respondit Iesus: A

temetipso hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me?
35 Respondit Pilatus: Numquid ego Iudaeus sum?
Gens tua, et pontifices tui tradiderunt te mihi: quid
fecisti? 36 Respondit Iesus: Regnum meum non
est de hoc mundo. si ex hoc mundo esset regnum
meum, ministri mei utique decertarent ut non
traderer Iudaeis: nunc autem regnum meum non
est hinc. 37 Dixit itaque ei Pilatus: Ergo rex es tu?
Respondit Iesus: Tu dicis quia rex sum ego. Ego
in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ut
testimonium perhibeam veritati: omnis, qui est ex
veritate, audit vocem meam. 38 Dicit ei Pilatus:
Quid est veritas? Et cum hoc dixisset, iterum exivit
ad Iudaeos, et dicit eis: Ego nullam invenio in eo
causam. 39 Est autem consuetudo vobis ut unum
dimittam vobis in Pascha: vultis ergo dimittam
vobis regem Iudaeorum? 40 Clamaverunt rursum
omnes, dicentes: Non hunc, sed Barabbam. Erat
autem Barabbas latro.

19 Tunc ergo apprehendit Pilatus Iesum, et
flagellavit. 2 Et milites plectentes coronam de
spinis, imposuerunt capiti eius: et veste purpurea
circumdederunt eum. 3 Et veniebant ad eum, et
dicebant: Ave, rex Iudaeorum: et dabant ei alapas. 4
Exivit ergo iterum Pilatus foras, et dicit eis: Ecce
adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia nullam
invenio in eo causam. 5 (Exivit ergo Iesus portans
coronam spineam, et purpureum vestimentum:
) Et dicit eis: Ecce homo. 6 Cum ergo vidissent
eum Pontifices, et ministri, clamabant, dicentes:
Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Accipite
eum vos, et crucifigite: ego enim non invenio in
eo causam. 7 Responderunt ei Iudaei: Nos legem
habemus, et secundum legem debet mori, quia
filium Dei se fecit. 8 Cum ergo audisset Pilatus
hunc sermonem, magis timuit. 9 Et ingressus est
praetorium iterum: et dixit ad Iesum: Unde es tu?
Iesus autem responsum non dedit ei. 10 Dicit ergo ei
Pilatus: Mihi non loqueris? nescis quia potestatem
habeo crucifigere te, et potestatem habeo dimittere
te? 11 Respondit Iesus: Non haberes potestatem
adversum me ullam, nisi tibi datum esset desuper.
Propterea qui me tradidit tibi, maius peccatum
habet. 12 Et exinde quaerebat Pilatus dimittere
eum. Iudaei autem clamabant dicentes: Si hunc
dimittis, non es amicus Caesaris. omnis enim, qui
se regem facit, contradicit Caesari. 13 Pilatus autem
cum audisset hos sermones, adduxit foras Iesum: et
sedit pro tribunali, in loco, qui dicitur Lithostrotos,
Hebraice autem Gabbatha. 14 Erat autem parasceve
Paschae, hora quasi sexta, et dicit Iudaeis: Ecce
rex vester. 15 Illi autem clamabant: Tolle, tolle,
crucifige eum. Dicit eis Pilatus: Regem vestrum
crucifigam? Responderunt Pontifices: Non habemus
Regem, nisi Caesarem. 16 Tunc ergo tradidit eis
illum ut crucifigeretur. Susceperunt autem Iesum,
et eduxerunt. 17 Et baiulans sibi crucem exivit in
eum, qui dicitur Calvariae, locum, Hebraice autem
Golgotha: 18 ubi crucifixerunt eum, et cum eo
alios duos hinc, et hinc, medium autem Iesum. 19
Scripsit autem et titulum Pilatus: et posuit super
crucem. Erat autem scriptum: Iesus Nazarenus, Rex
Iudaeorum. 20 Hunc ergo titulum multi Iudaeorum
legerunt: quia prope civitatem erat locus, ubi
crucifixus est Iesus: Et erat scriptum Hebraice,
Graece, et Latine. 21 Dicebant ergo Pilato Pontifices
Iudaeorum: Noli scribere, Rex Iudaeorum: sed
quia ipse dixit: Rex sum Iudaeorum. 22 Respondit
Pilatus: Quod scripsi, scripsi. 23 Milites ergo cum
crucifixissent eum, acceperunt vestimenta eius, (et
fecerunt quattuor partes: unicuique militi partem)
et tunicam. Erat autem tunica inconsutilis, desuper
contexta per totum. 24 Dixerunt ergo ad invicem:
Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cuius
sit. Ut Scriptura impleretur, dicens: Partiti sunt
vestimenta mea sibi: et in vestem meam miserunt
sortem. Et milites quidem haec fecerunt. 25 Stabant
autem iuxta crucem Iesu mater eius, et soror matris
eius, Maria Cleophae, et Maria Magdalene. 26 Cum
vidisset ergo Iesus matrem, et discipulum stantem,
quem diligebat, dicit matri suae: Mulier, ecce filius
tuus. 27 Deinde dicit discipulo: Ecce mater tua.
Et ex illa hora accepit eam discipulus in sua. 28
Postea sciens Iesus quia omnia consummata sunt, ut
consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. 29 Vas ergo
erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam
plenam aceto, hyssopo circumponentes, obtulerunt
ori eius. 30 Cum ergo accepisset Iesus acetum,
dixit: Consummatum est. Et inclinato capite tradidit
spiritum. 31 Iudaei ergo, (quoniam Parasceve erat)
ut non remanerent in cruce corpora sabbato, (erat
enim magnus dies ille Sabbati) rogaverunt Pilatum
ut frangerentur eorum crura, et tollerentur. 32
Venerunt ergo milites: et primi quidem fregerunt
crura, et alterius, qui crucifixus est cum eo. 33
Ad Iesum autem cum venissent, ut viderunt eum
iam mortuum, non fregerunt eius crura, 34 sed
unus militum lancea latus eius aperuit, et continuo
exivit sanguis, et aqua. 35 Et qui vidit, testimonium
perhibuit: et verum est testimonium eius. Et ille
scit quia vera dicit: ut et vos credatis. 36 Facta
sunt enim haec ut Scriptura impleretur: Os non
comminuetis ex eo. 37 Et iterum alia Scriptura
dicit: Videbunt in quem transfixerunt. 38 Post
haec autem rogavit Pilatum Ioseph ab Arimathia,

(eo quod esset discipulus Iesu, occultus autem
propter metum Iudaeorum) ut tolleret corpus Iesu.
Et permisit Pilatus. Venit ergo, et tulit corpus Iesu.
39 Venit autem et Nicodemus, qui venerat ad Iesum
nocte primum, ferens mixturam myrrhae, et aloes,
quasi libras centum. 40 Acceperunt ergo corpus
Iesu, et ligaverunt illud linteis cum aromatibus,
sicut mos est Iudaeis sepelire. 41 Erat autem in loco,
ubi crucifixus est, hortus: et in horto monumentum
novum, in quo nondum quisquam positus erat. 42
Ibi ergo propter Parasceven Iudaeorum, quia iuxta
erat monumentum, posuerunt Iesum.

20 Una autem sabbati, Maria Magdalene venit
mane, cum adhuc tenebrae essent, ad
monumentum: et vidit lapidem sublatum a
monumento. 2 Cucurrit ergo, et venit ad Simonem
Petrum, et ad alium discipulum, quem amabat Iesus,
et dicit illis: Tulerunt Dominum de monumento,
et nescimus ubi posuerunt eum. 3 Exiit ergo
Petrus, et ille alius discipulus, et venerunt ad
monumentum. 4 Currebant autem duo simul, et ille
alius discipulus praecucurrit citius Petro, et venit
primus ad monumentum. 5 Et cum se inclinasset,
vidit posita linteamina, non tamen introivit. 6
Venit ergo Simon Petrus sequens eum, et introivit
in monumentum, et vidit linteamina posita, 7 et
sudarium, quod fuerat super caput eius, non cum
linteaminibus positum, sed separatim involutum in
unum locum. 8 Tunc ergo introivit et ille discipulus,
qui venerat primus ad monumentum: et vidit, et
credidit: 9 nondum enim sciebant Scripturam, quia
oportebat eum a mortuis resurgere. 10 Abierunt
ergo iterum discipuli ad semetipsos. 11 Maria autem
stabat ad monumentum foris, plorans: Dum ergo
fleret, inclinavit se, et prospexit in monumentum:
12 et vidit duos angelos in albis, sedentes, unum ad
caput, et unum ad pedes, ubi positum fuerat corpus
Iesu. 13 Dicunt ei illi: Mulier, quid ploras? Dicit
eis: Quia tulerunt Dominum meum: et nescio ubi
posuerunt eum. 14 Haec cum dixisset, conversa est
retrorsum, et vidit Iesum stantem: et non sciebat
quia Iesus est. 15 Dicit ei Iesus: Mulier, quid ploras?
quem quaeris? Illa existimans quia hortulanus esset,
dicit ei: Domine, si tu sustulisti eum, dicito mihi
ubi posuisti eum: et ego eum tollam. 16 Dicit ei
Iesus: Maria. Conversa illa, dicit ei: Rabboni (quod
dicitur Magister.) 17 Dicit ei Iesus: Noli me tangere,
nondum enim ascendi ad Patrem meum: vade autem
ad fratres meos, et dic eis: Ascendo ad Patrem
meum, et Patrem vestrum, Deum meum, et Deum
vestrum. 18 Venit Maria Magdalene annuncians
discipulis: Quia vidi Dominum, et haec dixit mihi.
19 Cum ergo sero esset die illo, una sabbatorum, et
fores essent clausae, ubi erant discipuli congregati
propter metum Iudaeorum: venit Iesus, et stetit
in medio, et dixit eis: Pax vobis. 20 Et cum hoc
dixisset, ostendit eis manus, et latus. Gavisi sunt
ergo discipuli, viso Domino. 21 Dixit ergo eis
iterum: Pax vobis. Sicut misit me Pater, et ego
mitto vos. 22 Haec cum dixisset, insufflavit: et
dixit eis: Accipite Spiritum sanctum: 23 quorum
remiseritis peccata, remittuntur eis: et quorum
retinueritis, retenta sunt. 24 Thomas autem unus
ex duodecim, qui dicitur Didymus, non erat cum
eis quando venit Iesus. 25 Dixerunt ergo ei alii
discipuli: Vidimus Dominum. Ille autem dixit eis:
Nisi videro in manibus eius fixuram clavorum,
et mittam digitum meum in locum clavorum, et
mittam manum meam in latus eius, non credam. 26
Et post dies octo, iterum erant discipuli eius intus:
et Thomas cum eis. Venit Iesus ianuis clausis, et
stetit in medio, et dixit eis: Pax vobis. 27 Deinde
dixit Thomae: Infer digitum tuum huc, et vide
manus meas, et affer manum tuam, et mitte in
latus meum: et noli esse incredulus, sed fidelis. 28
Respondit Thomas, et dixit ei: Dominus meus, et
Deus meus. 29 Dixit ei Iesus: Quia vidisti me Thoma,
credidisti: beati qui non viderunt, et crediderunt. 30
Multa quidem, et alia signa fecit Iesus in conspectu
discipulorum suorum, quae non sunt scripta in
libro hoc. 31 Haec autem scripta sunt ut credatis,
quia Iesus est Christus Filius Dei: et ut credentes,
vitam habeatis in nomine eius.

21 Postea manifestavit se iterum Iesus ad mare
Tiberiadis. Manifestavit autem sic: 2 Erant
simul Simon Petrus, et Thomas, qui dicitur Didymus,
et Nathanael, qui erat a Cana Galilaeae, et filii
Zebedaei, et alii ex discipulis eius duo. 3 Dicit eis
Simon Petrus: Vado piscari. Dicunt ei: Venimus et
nos tecum. Et exierunt, et ascenderunt in navim:
et illa nocte nihil prendiderunt. 4 Mane autem
facto stetit Iesus in littore: non tamen cognoverunt
discipuli quia Iesus est. 5 Dixit ergo eis Iesus: Pueri
numquid pulmentarium habetis? Responderunt ei:
Non. 6 Dixit eis: Mittite in dexteram navigii rete:
et invenietis. Miserunt ergo: et iam non valebant
illud trahere prae multitudine piscium. 7 Dixit ergo
discipulus ille, quem diligebat Iesus, Petro: Dominus
est. Simon Petrus cum audisset quia Dominus est,
tunica succinxit se (erat enim nudus) et misit se in
mare. 8 Alii autem discipuli navigio venerunt: (non
enim longe erant a terra, sed quasi cubitis ducentis)
trahentes rete piscium. 9 Ut ergo descenderunt
in terram, viderunt prunas positas, et piscem

superpositum, et panem. **10** Dicit eis Iesus: Afferte
de piscibus, quos prendidistis nunc. **11** Ascendit
Simon Petrus, et traxit rete in terram, plenum
magnis piscibus centum quinquaginta tribus. Et cum
tanti essent, non est scissum rete. **12** Dicit eis Iesus:
Venite, prandete. Et nemo audebat discumbentium
interrogare eum: Tu quis es? scientes, quia Dominus
est. **13** Et venit Iesus, et accepit panem, et dabat eis,
et piscem similiter. **14** Hoc iam tertio manifestatus
est Iesus discipulis suis cum resurrexisset a mortuis.
15 Cum ergo prandissent, dicit Simoni Petro Iesus:
Simon Ioannis diligis me plus his? Dicit ei: Etiam
Domine, tu scis quia amo te. Dicit ei: Pasce agnos
meos. **16** Dicit ei iterum: Simon Ioannis, diligis me?
Ait illi: Etiam Domine, tu scis quia amo te. Dicit ei
iterum: Pasce agnos meos. **17** Dicit ei tertio: Simon
Ioannis, amas me? Contristatus est Petrus, quia
dixit ei tertio, Amas me? et dixit ei: Domine tu
omnia nosti: tu scis quia amo te. Dixit ei: Pasce
oves meas. **18** Amen, amen dico tibi: cum esses
iunior cingebas te, et ambulabas ubi volebas: cum
autem senueris, extendes manus tuas, et alius te
cinget, et ducet quo tu non vis. **19** Hoc autem dixit
significans qua morte clarificaturus esset Deum. Et
cum hoc dixisset, dicit ei: Sequere me. **20** Conversus
Petrus vidit illum discipulum, quem diligebat Iesus,
sequentem, qui et recubuit in coena super pectus
eius, et dixit: Domine quis est qui tradet te? **21**
Hunc ergo cum vidisset Petrus, dixit Iesu: Domine
hic autem quid? **22** Dixit ei Iesus: Sic eum volo
manere donec veniam, quid ad te? tu me sequere.
23 Exiit ergo sermo iste inter fratres quia discipulus
ille non moritur. Et non dixit ei Iesus: Non moritur.
sed: Sic eum volo manere donec veniam, quid ad te?
24 Hic est discipulus ille, qui testimonium perhibet
de his, et scripsit haec: et scimus, quia verum est
testimonium eius. **25** Sunt autem et alia multa,
quae fecit Iesus: quae si scribantur per singula,
nec ipsum arbitror mundum capere posse eos, qui
scribendi sunt, libros.

Actuum Apostolorum

1 Primum quidem sermonem feci de omnibus,
o Theophile, quae coepit Iesus facere, et
docere **2** usque in diem, qua praecipiens Apostolis
per Spiritum sanctum, quos elegit, assumptus
est: **3** quibus et praebuit seipsum vivum post
passionem suam in multis argumentis, per dies
quadraginta apparens eis, et loquens de regno Dei.
4 Et convescens, praecepit eis ab Ierosolymis ne
discederent, sed expectarent promissionem Patris,
quam audistis (inquit) per os meum: **5** quia Ioannes
quidem baptizavit aqua, vos autem baptizabimini
Spiritu sancto non post multos hos dies. **6** Igitur qui
convenerant, interrogabant eum, dicentes: Domine
si in tempore hoc restitues regnum Israel? **7** Dixit
autem eis: Non est vestrum nosse tempora vel
momenta, quae Pater posuit in sua potestate: **8** sed
accipietis virtutem supervenientis Spiritus sancti
in vos, et eritis mihi testes in Ierusalem, et in
omni Iudaea, et Samaria, et usque ad ultimum
terrae. **9** Et cum haec dixisset, videntibus illis,
elevatus est: et nubes suscepit eum ab oculis eorum.
10 Cumque intuerentur in caelum euntem illum,
ecce duo viri astiterunt iuxta illos in vestibus
albis, **11** qui et dixerunt: Viri Galilaei quid statis
aspicientes in caelum? hic Iesus, qui assumptus
est a vobis in caelum, sic veniet quemadmodum
vidistis eum euntem in caelum. **12** Tunc reversi
sunt Ierosolymam a monte, qui vocatur Oliveti,
qui est iuxta Ierusalem, sabbati habens iter. **13** Et
cum introissent in coenaculum, ascenderunt ubi
manebant Petrus, et Ioannes, Iacobus, et Andreas,
Philippus, et Thomas, Bartholomaeus, et Matthaeus,
Iacobus Alphaei, et Simon Zelotes, et Iudas Iacobi.
14 hi omnes erant perseverantes unanimiter in
oratione cum mulieribus, et Maria matre Iesu, et
fratribus eius. **15** In diebus illis exurgens Petrus in
medio fratrum dixit (erat autem turba hominum
simul, fere centum viginti.) **16** Viri fratres, oportet
impleri Scripturam, quam praedixit Spiritus sanctus
per os David de Iuda, qui fuit dux eorum, qui
comprehenderunt Iesum: **17** qui connumeratus
erat in nobis, et sortitus est sortem ministerii
huius. **18** Et hic quidem possedit agrum de mercede
iniquitatis, et suspensus crepuit medius: et diffusa
sunt omnia viscera eius. **19** Et notum factum est
omnibus habitantibus Ierusalem, ita ut appellaretur
ager ille, lingua eorum, Hacheldema, hoc est,
ager sanguinis. **20** Scriptum est enim in libro
Psalmorum: Fiat commoratio eorum deserta, et non
sit qui inhabitet in ea: et episcopatum eius accipiat
alter. **21** Oportet ergo ex his viris, qui nobiscum
sunt congregati in omni tempore, quo intravit
et exivit inter nos Dominus Iesus, **22** incipiens a
baptismate Ioannis usque in diem, qua assumptus
est a nobis, testem resurrectionis eius nobiscum
fieri unum ex istis. **23** Et statuerunt duos, Ioseph, qui
vocabatur Barsabas, qui cognominatus est Iustus: et
Mathiam. **24** Et orantes dixerunt: Tu Domine, qui
corda nosti omnium, ostende, quem elegeris ex his
duobus, unum **25** accipere locum ministerii huius,
et apostolatus, de quo praevaricatus est Iudas ut
abiret in locum suum. **26** Et dederunt sortes eis, et
cecidit sors super Mathiam, et annumeratus est
cum undecim Apostolis.

2 Et dum complerentur dies Pentecostes, erant
omnes pariter in eodem loco: **2** et factus est
repente de caelo sonus, tamquam advenientis
spiritus vehementis, et replevit totam domum ubi
erant sedentes. **3** Et apparuerunt illis dispertitae
linguae tamquam ignis, seditque supra singulos
eorum: **4** et repleti sunt omnes Spiritu sancto, et
coeperunt loqui variis linguis, prout Spiritus sanctus
dabat eloqui illis. **5** Erant autem in Ierusalem
habitantes Iudaei, viri religiosi ex omni natione,
quae sub caelo est. **6** Facta autem hac voce,
convenit multitudo, et mente confusa est, quoniam
audiebat unusquisque lingua sua illos loquentes. **7**
Stupebant autem omnes, et mirabantur, dicentes:
Nonne ecce omnes isti, qui loquuntur, Galilaei
sunt, **8** et quomodo nos audivimus unusquisque
linguam nostram, in qua nati sumus? **9** Parthi, et
Medi, et Aelamitae, et qui habitant Mespotamiam,
Iudaeam, et Cappadociam, Pontum, et Asiam, **10**
Phrygiam, et Pamphyliam, Aegyptum, et partes
Libyae, quae est circa Cyrenen, et advenae Romani,
11 Iudaei quoque, et Proselyti, Cretes, et Arabes:
audivimus eos loquentes nostris linguis magnalia
Dei. **12** Stupebant autem omnes, et mirabantur
ad invicem dicentes: Quidnam vult hoc esse? **13**
Alii autem irridentes dicebant: Quia musto pleni
sunt isti. **14** Stans autem Petrus cum undecim
levavit vocem suam, et locutus est eis: Viri Iudaei,
et qui habitatis Ierusalem universi, hoc vobis notum
sit, et auribus percipite verba mea. **15** Non enim,
sicut vos aestimatis, hi ebrii sunt, cum sit hora
diei tertia: **16** sed hoc est, quod dictum est per
prophetam Ioel: **17** Et erit in novissimis diebus
(dicit Dominus) effundam de Spiritu meo super
omnem carnem: et prophetabunt filii vestri, et
filiae vestrae, et iuvenes vestri visiones videbunt, et

seniores vestri somnia somniabunt. 18 Et quidem
super servos meos, et super ancillas meas in diebus
illis effundam de Spiritu meo, et prophetabunt: 19
et dabo prodigia in caelo sursum, et signa in terra
deorsum, sanguinem, et ignem, et vaporem fumi: 20
Sol convertetur in tenebras, et luna in sanguinem,
antequam veniat dies Domini magnus et manifestus.
21 Et erit: omnis, quicumque invocaverit nomen
Domini, salvus erit. 22 Viri Israelitae, audite verba
haec: Iesum Nazarenum, virum approbatum a Deo
in vobis, virtutibus, et prodigiis, et signis, quae fecit
Deus per illum in medio vestri, sicut et vos scitis: 23
hunc definito consilio, et praescientia Dei traditum,
per manus iniquorum affligentes interemistis: 24
quem Deus suscitavit, solutis doloribus inferni,
iuxta quod impossibile erat teneri illum ab eo.
(questioned) 25 David enim dicit in eum: Providebam
Dominum in conspectu meo semper: quoniam
a dextris est mihi ne commovear: 26 Propter
hoc laetatum est cor meum, et exultavit lingua
mea, insuper et caro mea requiescet in spe: 27
Quoniam non derelinques animam meam in inferno,
nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem.
(Hadēs g86) 28 Notas mihi fecisti vias vitae: et
replebis me iucunditate cum facie tua. 29 Viri
fratres, liceat audenter dicere ad vos de patriarcha
David quoniam defunctus est, et sepultus est: et
sepulchrum eius est apud nos usque in hodiernum
diem. 30 Propheta igitur cum esset, et sciret quia
iureiurando iurasset illi Deus de fructu lumbi eius
sedere super sedem eius: 31 providens locutus est de
resurrectione Christi, quia neque derelictus est in
inferno, neque caro eius vidit corruptionem. (Hadēs
g86) 32 Hunc Iesum resuscitavit Deus, cuius omnes
nos testes sumus. 33 Dextera igitur Dei exaltatus, et
promissione Spiritus sancti accepta a Patre, effudit
hoc donum, quod vos videtis, et auditis. 34 Non enim
David ascendit in caelum: dixit autem ipse: Dixit
Dominus Domino meo, sede a dextris meis 35 donec
ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.
36 Certissime sciat ergo omnis domus Israel, quia
et Dominum eum, et Christum fecit Deus, hunc
Iesum, quem vos crucifixistis. 37 His autem auditis,
compuncti sunt corde, et dixerunt ad Petrum, et ad
reliquos Apostolos: Quid faciemus, viri fratres? 38
Petrus vero ad illos: Poenitentiam (inquit) agite, et
baptizetur unusquisque vestrum in nomine Iesu
Christi in remissionem peccatorum vestrorum: et
accipietis donum Spiritus sancti. 39 Vobis enim
est repromissio, et filiis vestris, et omnibus, qui
longe sunt, quoscumque advocaverit Dominus Deus
noster. 40 Aliis etiam verbis plurimis testificatus
est, et exhortabatur eos, dicens: Salvamini a
generatione ista prava. 41 Qui ergo receperunt
sermonem eius, baptizati sunt: et appositae sunt
in die illa animae circiter tria millia. 42 Erant
autem perseverantes in doctrina Apostolorum, et
communicatione fractionis panis, et orationibus. 43
Fiebat autem omni animae timor: multa quoque
prodigia, et signa per Apostolos in Ierusalem fiebant,
et metus erat magnus in universis. 44 Omnes
etiam, qui credebant, erant pariter, et habebant
omnia communia. 45 Possessiones et substantias
vendebant, et dividebant illa omnibus, prout
cuique opus erat. 46 Quotidie quoque perdurantes
unanimiter in templo, et frangentes circa domos
panem, sumebant cibum cum exultatione, et
simplicitate cordis, 47 collaudantes Deum, et
habentes gratiam ad omnem plebem. Dominus
autem augebat qui salvi fierent quotidie in idipsum.

3 Petrus autem, et Ioannes ascendebant in
templum ad horam orationis nonam. 2 Et
quidam vir, qui erat claudus ex utero matris
suae, baiulabatur: quem ponebant quotidie ad
portam templi, quae dicitur Speciosa, ut peteret
eleemosynam ab introeuntibus in templum. 3
Is cum vidisset Petrum, et Ioannem incipientes
introire in templum, rogabat ut eleemosynam
acciperet. 4 Intuens autem in eum Petrus cum
Ioanne, dixit: Respice in nos. 5 At ille intendebat in
eos, sperans se aliquid accepturum ab eis. 6 Petrus
autem dixit: Argentum et aurum non est mihi: quod
autem habeo, hoc tibi do: In nomine Iesu Christi
Nazareni surge, et ambula. 7 Et apprehensa manu
eius dextera, allevavit eum, et protinus consolidatae
sunt bases eius, et plantae. 8 Et exiliens stetit,
et ambulabat: et intravit cum illis in templum
ambulans, et exiliens, et laudans Deum. 9 Et vidit
omnis populus eum ambulantem, et laudantem
Deum. 10 Cognoscebant autem illum, quod ipse
erat, qui ad eleemosynam sedebat ad Speciosam
portam templi: et impleti sunt stupore et extasi
in eo, quod contigerat illi. 11 Cum viderent autem
Petrum, et Ioannem, cucurrit omnis populus ad eos
ad porticum, quae appellatur Salomonis, stupentes.
12 Videns autem Petrus, respondit ad populum:
Viri Israelitae quid miramini in hoc, aut nos
quid intuemini, quasi nostra virtute aut potestate
fecerimus hunc ambulare? 13 Deus Abraham, et
Deus Isaac, et Deus Iacob, Deus patrum nostrorum
glorificavit filium suum Iesum, quem vos quidem
tradidistis, et negastis ante faciem Pilati, iudicante
illo dimitti. 14 Vos autem sanctum, et iustum
negastis, et petistis virum homicidam donari vobis:
15 auctorem vero vitae interfecistis, quem Deus

suscitavit a mortuis, cuius nos testes sumus. 16
Et in fide nominis eius, hunc, quem vos vidistis,
et nostis, confirmavit nomen eius: et fides, quae
per eum est, dedit integram sanitatem istam in
conspectu omnium vestrum. 17 Et nunc fratres scio
quia per ignorantiam fecistis, sicut et principes
vestri. 18 Deus autem, qui praenunciavit per os
omnium prophetarum, pati Christum suum, sic
implevit. 19 Poenitemini igitur, et convertimini
ut deleantur peccata vestra: 20 ut cum venerint
tempora refrigerii a conspectu Domini, et miserit
eum, qui praedicatus est vobis, Iesum Christum,
21 quem oportet quidem caelum suscipere usque
in tempora restitutionis omnium, quae locutus
est Deus per os sanctorum suorum a saeculo
Prophetarum. (aiōn g165) 22 Moyses quidem dixit:
Quoniam Prophetam suscitabit vobis Dominus Deus
vester de fratribus vestris, tamquam meipsum
audietis iuxta omnia quaecumque locutus fuerit
vobis. 23 Erit autem: omnis anima, quae non audierit
Prophetam illum, exterminabitur de plebe. 24 Et
omnes prophetae a Samuel, et deinceps, qui locuti
sunt, annunciaverunt dies istos. 25 Vos estis filii
prophetarum et testamenti, quod disposuit Deus ad
patres nostros, dicens ad Abraham: Et in semine
tuo benedicentur omnes familiae terrae. 26 Vobis
primum Deus suscitans Filium suum, misit eum
benedicentem vobis: ut convertat se unusquisque a
nequitia sua.

4 Loquentibus autem illis ad populum,
supervenerunt sacerdotes, et magistratus
templi, et Sadducaei, 2 dolentes quod docerent
populum, et annunciarent in Iesum resurrectionem
ex mortuis: 3 et iniecerunt in eos manus, et
posuerunt eos in custodiam in crastinum: erat enim
iam vespera. 4 Multi autem eorum, qui audierant
verbum, crediderunt: et factus est numerus
virorum quinque millia. 5 Factum est autem in
crastinum, ut congregarentur principes eorum,
et seniores, et scribae in Ierusalem. 6 et Annas
princeps sacerdotum, et Caiphas, et Ioannes, et
Alexander, et quotquot erant de genere sacerdotali.
7 Et statuentes eos in medio, interrogabant: In
qua virtute, aut in quo nomine fecistis hoc vos? 8
Tunc repletus Spiritu sancto Petrus, dixit ad eos:
Principes populi, et seniores audite: 9 Si nos hodie
diiudicamur in benefacto hominis infirmi, in quo
iste salvus factus est, 10 notum sit omnibus vobis,
et omni plebi Israel: quia in nomine Domini nostri
Iesu Christi Nazareni, quem vos crucifixistis, quem
Deus suscitavit a mortuis, in hoc iste astat coram
vobis sanus. 11 Hic est lapis, qui reprobatus est a
vobis aedificantibus, qui factus est in caput anguli:
12 et non est in alio aliquo salus. Nec enim aliud
nomen est sub caelo datum hominibus, in quo
oporteat nos salvos fieri. 13 Videntes autem Petri
constantiam, et Ioannis, comperto quod homines
essent sine litteris, et idiotae, admirabantur, et
cognoscebant eos quoniam cum Iesu fuerant: 14
hominem quoque videntes stantem cum eis, qui
curatus fuerat, nihil poterant contradicere. 15
Iusserunt autem eos foras extra concilium secedere:
et conferebant ad invicem, 16 dicentes: Quid
faciemus hominibus istis? quoniam quidem notum
signum factum est per eos, omnibus habitantibus
Ierusalem: manifestum est, et non possumus
negare. 17 Sed ne amplius divulgetur in populum,
comminemur eis, ne ultra loquantur in nomine hoc
ulli hominum. 18 Et vocantes eos, denunciaverunt
ne omnino loquerentur, neque docerent in nomine
Iesu. 19 Petrus vero, et Ioannes respondentes,
dixerunt ad eos: Si iustum est in conspectu Dei,
vos potius audire quam Deum, iudicate. 20 non
enim possumus quae vidimus et audivimus non
loqui. 21 At illi comminantes dimiserunt eos:
non invenientes quomodo punirent eos propter
populum, quia omnes clarificabant id, quod factum
fuerat in eo quod acciderat. 22 Annorum enim erat
amplius quadraginta homo, in quo factum fuerat
signum istud sanitatis. 23 Dimissi autem venerunt
ad suos: et annunciaverunt eis quanta ad eos
principes sacerdotum, et seniores dixissent. 24 Qui
cum audissent, unanimiter levaverunt vocem ad
Deum, et dixerunt: Domine, tu es qui fecisti caelum,
et terram, mare, et omnia, quae in eis sunt: 25 qui
Spiritu sancto per os patris nostri David, pueri tui,
dixisti: Quare fremuerunt Gentes, et populi meditati
sunt inania? 26 Astiterunt reges terrae, et principes
convenerunt in unum adversus Dominum, et
adversus Christum eius? 27 convenerunt enim
vere in civitate ista adversus sanctum puerum
tuum Iesum, quem unxisti, Herodes, et Pontius
Pilatus, cum Gentibus, et populis Israel, 28 facere
quae manus tua, et consilium tuum decreverunt
fieri. 29 Et nunc Domine respice in minas eorum,
et da servis tuis cum omni fiducia loqui verbum
tuum, 30 in eo quod manum tuam extendas ad
sanitates, et signa, et prodigia fieri per nomen
sancti filii tui Iesu. 31 Et cum orassent, motus
est locus, in quo erant congregati: et repleti sunt
omnes Spiritu sancto, et loquebantur verbum Dei
cum fiducia. 32 Multitudinis autem credentium
erat cor unum, et anima una: nec quisquam eorum,
quae possidebat, aliquid suum esse dicebat, sed
erant illis omnia communia. 33 Et virtute magna

reddebant Apostoli testimonium resurrectionis
Iesu Christi Domini nostri: et gratia magna erat in
omnibus illis. 34 Neque enim quisquam egens erat
inter illos. Quotquot enim possessores agrorum,
aut domorum erant vendentes afferebant pretia
eorum, quae vendebant, 35 et ponebant ante
pedes Apostolorum. Dividebatur autem singulis
prout cuique opus erat. 36 Ioseph autem, qui
cognominatus est Barnabas ab Apostolis, (quod est
interpretatum Filius consolationis) Levites, Cyprius
genere, 37 cum haberet agrum, vendidit eum, et
attulit pretium, et posuit ante pedes Apostolorum.

5 Vir autem quidam nomine Ananias, cum Saphira
uxore suo vendidit agrum, 2 et fraudavit de
pretio agri, conscia uxore sua: et afferens partem
quamdam, ad pedes Apostolorum posuit. 3 Dixit
autem Petrus ad Ananiam: Anania, cur tentavit
satanas cor tuum, mentiri te Spiritui sancto, et
fraudare de pretio agri? 4 Nonne manens tibi
manebat, et venundatum in tua erat potestate?
Quare posuisti in corde tuo hanc rem? Non es
mentitus hominibus, sed Deo. 5 Audiens autem
Ananias haec verba, cecidit, et expiravit. Et factus
est timor magnus super omnes, qui audierunt.
6 Surgentes autem iuvenes amoverunt eum, et
efferentes sepelierunt. 7 Factum est autem quasi
horarum trium spatium, et uxor ipsius, nesciens
quod factum fuerat, introivit. 8 Dixit autem ei
Petrus: Dic mihi mulier, si tanti agrum vendidistis?
At illa dixit: Etiam tanti. 9 Petrus autem ad eam: Quid
utique convenit vobis tentare Spiritum Domini? Ecce
pedes eorum, qui sepelierunt virum tuum ad ostium,
et efferent te. 10 Confestim cecidit ante pedes eius,
et expiravit. Intrantes autem iuvenes invenerunt
illam mortuam: et extulerunt, et sepelierunt ad
virum suum. 11 Et factus est timor magnus in
universa ecclesia, et in omnes, qui audierunt haec.
12 Per manus autem Apostolorum fiebant signa, et
prodigia multa in plebe. Et erant unanimiter omnes
in porticu Salomonis. 13 Ceterorum autem nemo
audebat se coniungere illis: sed magnificabat eos
populus. 14 Magis autem augebatur credentium
in Domino multitudo virorum, ac mulierum, 15
ita ut in plateas eiicerent infirmos, et ponerent
in lectulis et grabatis, ut, veniente Petro, saltem
umbra illius obumbraret quemquam illorum, et
liberarentur ab infirmitatibus suis. 16 Concurrebat
autem et multitudo vicinarum civitatum Ierusalem,
afferentes aegros, et vexatos a spiritibus immundis:
qui curabantur omnes. 17 Exurgens autem princeps
sacerdotum, et omnes, qui cum illo erant, (quae
est haeresis Sadducaeorum) repleti sunt zelo: 18
et iniecerunt manus in Apostolos, et posuerunt
eos in custodia publica. 19 Angelus autem Domini
per noctem aperiens ianuas carceris, et educens
eos, dixit: 20 Ite, et stantes loquimini in templo
plebi omnia verba vitae huius. 21 Qui cum
audissent, intraverunt diluculo in templum, et
docebant. Adveniens autem princeps sacerdotum,
et qui cum eo erant, convocaverunt concilium,
et omnes seniores filiorum Israel: et miserunt
ad carcerem ut adducerentur. 22 Cum autem
venissent ministri, et aperto carcere non invenissent
illos, reversi nunciaverunt, 23 dicentes: Carcerem
quidem invenimus clausum cum omni diligentia,
et custodes stantes ante ianuas: aperientes autem
neminem intus invenimus. 24 Ut autem audierunt
hos sermones magistratus templi, et principes
sacerdotum ambigebant de illis quidnam fieret.
25 Adveniens autem quidam nunciavit eis: Quia
ecce viri, quos posuistis in carcerem, sunt in
templo stantes, et docentes populum. 26 Tunc abiit
magistratus cum ministris, et adduxit illos sine
vi: timebant enim populum ne lapidarentur. 27 Et
cum adduxissent illos, statuerunt in concilio: Et
interrogavit eos princeps sacerdotum, 28 dicens:
Praecipiendo praecepimus vobis ne doceretis in
nomine isto: et ecce replestis Ierusalem doctrina
vestra: et vultis inducere super nos sanguinem
hominis istius. 29 Respondens autem Petrus, et
Apostoli, dixerunt: Obedire oportet Deo magis, quam
hominibus. 30 Deus patrum nostrorum suscitavit
Iesum, quem vos interemistis, suspendentes in
ligno. 31 Hunc principem, et salvatorem Deus
exaltavit dextera sua ad dandam poenitentiam
Israeli, et remissionem peccatorum. 32 et nos
sumus testes horum verborum, et Spiritus sanctus,
quem dedit Deus omnibus obedientibus sibi. 33
Haec cum audissent, dissecabantur, et cogitabant
interficere illos. 34 Surgens autem quidam in
concilio Pharisaeus, nomine Gamaliel, legisdoctor
honorabilis universae plebi, iussit foras ad breve
homines fieri. 35 dixitque ad illos: Viri Israelitae
attendite vobis super hominibus istis quid acturi
sitis. 36 Ante hos enim dies extitit Theodas, dicens
se esse aliquem, cui consensit numerus virorum
circiter quadringentorum: qui occisus est: et omnes,
qui credebant ei, dissipati sunt, et redacti ad
nihilum. 37 Post hunc extitit Iudas Galilaeus in
diebus professionis, et avertit populum post se, et
ipse periit: et omnes, quotquot consenserunt ei,
dispersi sunt. 38 Et nunc itaque dico vobis, discedite
ab hominibus istis, et sinite illos: quoniam si est ex
hominibus consilium hoc, aut opus, dissolvetur: 39
si vero ex Deo est, non poteritis dissolvere illud, ne

forte et Deo repugnare inveniamini. Consenserunt
autem illi. 40 Et convocantes Apostolos, caesis
denunciaverunt ne omnino loquerentur in nomine
Iesu, et dimiserunt eos. 41 Et illi quidem ibant
gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni
habiti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati.
42 Omni autem die non cessabant in templo, et
circa domos docentes, et evangelizantes Christum
Iesum.

6 In diebus illis, crescente numero discipulorum,
factum est murmur Graecorum adversus
Hebraeos, eo quod despicerentur in ministerio
quotidiano viduae eorum. 2 Convocantes autem
duodecim multitudinem discipulorum dixerunt:
Non est aequum nos derelinquere verbum Dei,
et ministrare mensis. 3 Considerate ergo fratres,
viros ex vobis boni testimonii septem, plenos
Spiritu sancto, et sapientia, quos constituamus
super hoc opus. 4 Nos vero orationi, et ministerio
verbi instantes erimus. 5 Et placuit sermo coram
omni multitudine. Et elegerunt Stephanum, virum
plenum fide, et Spiritu sancto, et Philippum,
et Prochorum, et Nicanorem, et Timonem, et
Parmenam, et Nicolaum advenam Antiochenum. 6
Hos statuerunt ante conspectum Apostolorum: et
orantes imposuerunt eis manus. 7 Et verbum Domini
crescebat, et multiplicabatur numerus discipulorum
in Ierusalem valde: multa etiam turba sacerdotum
obediebat fidei. 8 Stephanus autem plenus gratia,
et fortitudine faciebat prodigia, et signa magna in
populo. 9 Surrexerunt autem quidam de synagoga,
quae appellatur Libertinorum, et Cyrenensium, et
Alexandrinorum, et eorum qui erant a Cilicia, et
Asia, disputantes cum Stephano: 10 et non poterant
resistere sapientiae, et Spiritui, qui loquebatur. 11
Tunc summiserunt viros, qui dicerent se audivisse
eum dicentem verba blasphemiae in Moysen, et
in Deum. 12 Commoverunt itaque plebem, et
seniores, et Scribas: et concurrentes rapuerunt
eum, et adduxerunt in concilium, 13 et statuerunt
falsos testes, qui dicerent: Homo iste non cessat
loqui verba adversus locum sanctum, et legem.
14 audivimus enim eum dicentem: quoniam Iesus
Nazarenus hic, destruet locum istum, et mutabit
traditiones, quas tradidit nobis Moyses. 15 Et
intuentes eum omnes, qui sedebant in concilio,
viderunt faciem eius tanquam faciem Angeli.

7 Dixit autem princeps sacerdotum: Si haec ita
se haberent? 2 Qui ait: Viri fratres, et patres
audite: Deus gloriae apparuit patri nostro Abrahae
cum esset in Mesopotamia, prius quam moraretur
in Charan. 3 et dixit ad illum: Exi de terra tua,
et de cognatione tua, et veni in terram, quam
monstravero tibi. 4 Tunc exiit de terra Chaldaeorum,
et habitavit in Charan. Et inde, postquam mortuus
est pater eius, transtulit illum in terram istam,
in qua nunc vos habitatis. 5 Et non dedit illi
hereditatem in ea, nec passum pedis: sed repromisit
dare illi eam in possessionem, et semini eius post
ipsum, cum non haberet filium. 6 Locutus est
autem ei Deus: Quia erit semen tuum accola in
terra aliena, et servituti eos subiicient, et male
tractabunt eos annis quadringentis: 7 et gentem
cui servierint, iudicabo ego, dixit Dominus. et
post haec exibunt, et servient mihi in loco isto.
8 Et dedit illi testamentum circumcisionis: et sic
genuit Isaac, et circumcidit eum die octavo: et
Isaac, et Iacob: et Iacob, duodecim Patriarchas.
9 Et Patriarchae aemulantes, Ioseph vendiderunt
in Aegyptum. et erat Deus cum eo: 10 et eripuit
eum ex omnibus tribulationibus eius: et dedit ei
gratiam, et sapientiam in conspectu Pharaonis
regis Aegypti, et constituit eum praepositum super
Aegyptum, et super omnem domum suam. 11
Venit autem fames in universam Aegyptum, et
Chanaan, et tribulatio magna: et non inveniebant
cibos patres nostri. 12 Cum audisset autem Iacob
esse frumentum in Aegypto: misit patres nostros
primum: 13 et in secundo cognitus est Ioseph a
fratribus suis, et manifestatum est Pharaoni genus
eius. 14 Mittens autem Ioseph accersivit Iacob
patrem suum, et omnem cognationem suam in
animabus septuagintaquinque. 15 Et descendit
Iacob in Aegyptum, et defunctus est ipse, et
patres nostri. 16 Et translati sunt in Sichem,
et positi sunt in sepulchro, quod emit Abraham
pretio argenti a filiis Hemor filii Sichem. 17
Cum autem appropinquaret tempus promissionis,
quam confessus erat Deus Abrahae, crevit populus,
et multiplicatus est in Aegypto, 18 quoadusque
surrexit alius rex in Aegypto, qui non sciebat
Ioseph. 19 Hic circumveniens genus nostrum, afflixit
patres nostros ut exponerent infantes suos ne
vivificarentur. 20 Eodem tempore natus est Moyses
et fuit gratus Deo, qui nutritus est tribus mensibus
in domo patris sui. 21 Exposito autem illo, sustulit
eum filia Pharaonis, et nutrivit eum sibi in filium. 22
Et eruditus est Moyses omni sapientia Aegyptiorum,
et erat potens in verbis, et in operibus suis. 23
Cum autem impleretur ei quadraginta annorum
tempus, ascendit in cor eius ut visitaret fratres suos
filios Israel. 24 Et cum vidisset quendam iniuriam
patientem, vindicavit illum: et fecit ultionem ei,
qui iniuriam sustinebat, percusso Aegyptio. 25
Existimabat autem intelligere fratres, quoniam

Deus per manum ipsius daret salutem illis: at illi
non intellexerunt. 26 Sequenti vero die apparuit
illis litigantibus: et reconciliabat eos in pace, dicens:
Viri, fratres estis, ut quid nocetis alterutrum? 27
Qui autem iniuriam faciebat proximo, repulit eum,
dicens: Quis te constituit principem, et iudicem
super nos? 28 numquid interficere me tu vis,
quemadmodum interfecisti heri Aegyptium? 29
Fugit autem Moyses in verbo isto: et factus est
advena in terra Madian, ubi generavit filios duos.
30 Et expletis annis quadraginta, apparuit illi in
deserto montis Sina Angelus in igne flammae
rubi. 31 Moyses autem videns, admiratus est
visum. et accedente illo ut consideraret, facta est
ad eum vox Domini, dicens: 32 Ego sum Deus
patrum tuorum, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus
Iacob. Tremefactus autem Moyses, non audebat
considerare. 33 Dixit autem illi Dominus: Solve
calceamentum pedum tuorum: locus enim in quo
stas, terra sancta est. 34 Videns vidi afflictionem
populi mei, qui est in Aegypto, et gemitum eorum
audivi, et descendi liberare eos. Et nunc veni, et
mittam te in Aegyptum. 35 Hunc Moysen, quem
negaverunt, dicentes: Quis te constituit principem
et iudicem? hunc Deus principem et redemptorem
misit, cum manu Angeli, qui apparuit illi in rubo.
36 Hic eduxit illos faciens prodigia, et signa in
terra Aegypti, et in rubro mari, et in deserto annis
quadraginta. 37 Hic est Moyses, qui dixit filiis
Israel: Prophetam suscitabit vobis Deus de fratribus
vestris, tamquam meipsum audietis. 38 Hic est,
qui fuit in Ecclesia in solitudine cum Angelo, qui
loquebatur ei in monte Sina, et cum patribus
nostris: qui accepit verba vitae dare nobis. 39 Cui
noluerunt obedire patres nostri: sed repulerunt, et
aversi sunt cordibus suis in Aegyptum, 40 dicentes
ad Aaron: Fac nobis deos, qui praecedant nos:
Moysi enim huic, qui eduxit nos de terra Aegypti,
nescimus quid factum sit ei. 41 Et vitulum fecerunt
in diebus illis, et obtulerunt hostiam simulachro,
et laetabantur in operibus manuum suarum. 42
Convertit autem Deus, et tradidit eos servire militiae
caeli, sicut scriptum est in Libro Prophetarum:
Numquid victimas, aut hostias obtulistis mihi
annis quadraginta in deserto, domus Israel? 43
Et suscepistis tabernaculum Moloch, et sidus Dei
vestri Rempham, figuras, quas fecistis, adorare eas.
Et transferam vos in Babylonem. 44 Tabernaculum
testimonii fuit cum patribus nostris in deserto,
sicut disposuit illis Deus, loquens ad Moysen, ut
faceret illud secundum formam, quam viderat.
45 Quod et induxerunt, suscipientes patres nostri
cum Iesu in possessionem Gentium, quas expulit
Deus a facie patrum nostrorum, usque in diebus
David, 46 qui invenit gratiam ante Deum, et petiit
ut inveniret tabernaculum Deo Iacob. 47 Salomon
autem aedificavit illi domum. 48 Sed non excelsus
in manufactis habitat, sicut per Prophetam dicit:
49 Caelum mihi sedes est: terra autem scabellum
pedum meorum. Quam domum aedificabitis mihi,
dicit Dominus? aut quis locus requietionis meae
est? 50 Nonne manus mea fecit haec omnia? 51
Dura cervice, et incircumcisis cordibus, et auribus,
vos semper Spiritui sancto resistitis, sicut Patres
vestri, ita et vos. 52 Quem Prophetarum non
sunt persecuti patres vestri? Et occiderunt eos,
qui praenunciabant de adventu Iusti, cuius vos
nunc proditores, et homicidae fuistis: 53 qui
accepistis legem in dispositione Angelorum, et non
custodistis. 54 Audientes autem haec dissecabantur
cordibus suis, et stridebant dentibus in eum. 55
Cum autem esset plenus Spiritu sancto, intendens
in caelum, vidit gloriam Dei, et Iesum stantem a
dextris virtutis Dei. 56 Et ait: Ecce video caelos
apertos, et filium hominis stantem a dextris Dei. 57
Exclamantes autem voce magna continuerunt aures
suas, et impetum fecerunt unanimiter in eum. 58
Et eiicientes eum extra civitatem lapidabant: et
testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes
adolescentis, qui vocabatur Saulus. 59 Et lapidabant
Stephanum invocantem, et dicentem: Domine Iesu
suscipe spiritum meum. 60 Positis autem genibus,
clamavit voce magna, dicens: Domine ne statuas
illis hoc peccatum. Et cum hoc dixisset, obdormivit
in Domino.

8 Saulus autem erat consentiens neci eius. Facta
est autem in illa die persecutio magna in
Ecclesia, quae erat Ierosolymis, et omnes dispersi
sunt per regiones Iudaeae, et Samariae praeter
Apostolos. 2 Curaverunt autem Stephanum viri
timorati, et fecerunt planctum magnum super eum.
3 Saulus autem devastabat Ecclesiam per domos
intrans, et trahens viros, ac mulieres, tradebat in
custodiam. 4 Igitur qui dispersi erant pertransibant,
evangelizantes verbum Dei. 5 Philippus autem
descendens in civitatem Samariae, praedicabant
illis Christum. 6 Intendebant autem turbae his,
quae a Philippo dicebantur unanimiter audientes, et
videntes signa quae faciebat. 7 Multi enim eorum,
qui habebant spiritus immundos, clamantes voce
magna exibant. Multi autem paralytici, et claudi
curati sunt. 8 Factum est ergo gaudium magnum in
illa civitate. 9 Vir autem quidam nomine Simon,
qui ante fuerat in civitate magus, seducens gentem
Samariae, dicens se esse aliquem magnum: 10 cui

auscultabant omnes a minimo usque ad maximum,
dicentes: Hic est virtus Dei, quae vocatur magna.
11 Attendebant autem eum: propter quod multo
tempore magicis suis dementasset eos. 12 Cum
vero credidissent Philippo evangelizanti de regno
Dei, in nomine Iesu Christi baptizabantur viri,
ac mulieres. 13 Tunc Simon et ipse credidit: et
cum baptizatus esset, adhaerebat Philippo. Videns
etiam signa, et virtutes maximas fieri, stupens
admirabatur. 14 Cum autem audissent Apostoli, qui
erant Ierosolymis, quod recepisset Samaria verbum
Dei, miserunt ad eos Petrum, et Ioannem: 15 Qui
cum venissent, oraverunt pro ipsis ut acciperent
Spiritum sanctum: 16 Nondum enim in quemquam
illorum venerat, sed baptizati tantum erant in
nomine Domini Iesu. 17 Tunc imponebant manus
super illos, et accipiebant Spiritum sanctum. 18 Cum
vidisset autem Simon quia per impositionem manus
Apostolorum daretur Spiritus sanctus, obtulit eis
pecuniam, 19 dicens: Date et mihi hanc potestatem,
ut cuicumque imposuero manus, accipiat Spiritum
sanctum. Petrus autem dixit ad eum: 20 Pecunia
tua tecum sit in perditionem: quoniam donum Dei
existimasti pecunia possideri. 21 Non est tibi pars,
neque sors in sermone isto. cor enim tuum non est
rectum coram Deo. 22 Poenitentiam itaque age ab
hac nequitia tua: et roga Deum, si forte remittatur
tibi haec cogitatio cordis tui. 23 In felle enim
amaritudinis, et obligatione iniquitatis video te
esse. 24 Respondens autem Simon, dixit: Precamini
vos pro me ad Dominum, ut nihil veniat super me
horum, quae dixistis. 25 Et illi quidem testificati, et
locuti verbum Domini, redibant Ierosolymam, et
multis regionibus Samaritanorum evangelizabant.
26 Angelus autem Domini locutus est ad Philippum,
dicens: Surge, et vade contra meridianum ad viam,
quae descendit ab Ierusalem in Gazam: haec est
deserta. 27 Et surgens abiit. Et ecce vir Aethiops,
eunuchus, potens Candacis Reginae Aethiopum,
qui erat super omnes gazas eius: venerat adorare
in Ierusalem: 28 et revertebatur sedens super
currum suum, legensque Isaiam prophetam. 29
Dixit autem Spiritus Philippo: Accede, et adiunge te
ad currum istum. 30 Accurrens autem Philippus,
audivit eum legentem Isaiam prophetam, et dixit:
Putasne intelligis quae legis? 31 Qui ait: Et quomodo
possum, si non aliquis ostenderit mihi? Rogavitque
Philippum ut ascenderet, et sederet secum. 32 Locus
autem Scripturae, quem legebat, erat hic: Tamquam
ovis ad occisionem ductus est: et sicut agnus
coram tondente se, sine voce, sic non aperuit os
suum. 33 In humilitate iudicium eius sublatum est.
Generationem eius quis enarrabit, quoniam tolletur
de terra vita eius? 34 Respondens autem eunuchus
Philippo, dixit: Obsecro te, de quo Propheta dicit
hoc? de se, an de alio aliquo? 35 Aperiens autem
Philippus os suum, et incipiens a Scriptura ista,
evangelizavit illi Iesum. 36 Et dum irent per viam,
venerunt ad quamdam aquam: et ait Eunuchus:
Ecce aqua, quid prohibet me baptizari? 37 Dixit
autem Philippus: Si credis ex toto corde, licet.
Et respondens ait: Credo, Filium Dei esse Iesum
Christum. 38 Et iussit stare currum: et descenderunt
uterque in aquam, Philippus et Eunuchus, et
baptizavit eum. 39 Cum autem ascendissent de
aqua, Spiritus Domini rapuit Philippum, et amplius
non vidit eum Eunuchus. Ibat autem per viam suam
gaudens. 40 Philippus autem inventus est in Azoto,
et pertransiens evangelizabat civitatibus cunctis,
donec veniret Caesaream.

9 Saulus autem adhuc spirans minarum, et caedis
in discipulos Domini, accessit ad principem
Sacerdotum, 2 et petiit ab eo epistolas in Damascum
ad synagogas: ut si quos invenisset huius viae viros,
ac mulieres, vinctos perduceret in Ierusalem. 3
Et cum iter faceret, contigit ut appropinquaret
Damasco: et subito circumfulsit eum lux de caelo.
4 Et cadens in terram audivit vocem dicentem
sibi: Saule, Saule, quid me persequeris? 5 Qui
dixit: Quis es Domine? Et ille: Ego sum Iesus, quem
tu persequeris. durum est tibi contra stimulum
calcitrare. 6 Et tremens, ac stupens dixit: Domine,
quid me vis facere? Et Dominus ad eum: Surge,
et ingredere civitatem, et ibi dicetur tibi quid te
oporteat facere. 7 Viri autem illi, qui comitabantur
cum eo, stabant stupefacti, audientes quidem
vocem, neminem autem videntes. 8 Surrexit autem
Saulus de terra, apertisque oculis nihil videbat.
Ad manus autem illum trahentes, introduxerunt
Damascum. 9 Et erat ibi tribus diebus non videns,
et non manducavit, neque bibit. 10 Erat autem
quidam discipulus Damasci, nomine Ananias: et
dixit ad illum in visu Dominus: Anania. At ille ait:
Ecce ego, Domine. 11 Et Dominus ad eum: Surge,
et vade in vicum, qui vocatur rectus: et quaere
in domo Iudae Saulum nomine Tarsensem: ecce
enim orat. 12 (Et vidit virum Ananiam nomine,
introeuntem, et imponentem sibi manus ut visum
recipiat.) 13 Respondit autem Ananias: Domine,
audivi a multis de viro hoc, quanta mala fecerit
sanctis tuis in Ierusalem: 14 et hic habet potestatem
a principibus sacerdotum alligandi omnes, qui
invocant nomen tuum. 15 Dixit autem ad eum
Dominus: Vade, quoniam vas electionis est mihi
iste, ut portet nomen meum coram gentibus, et

regibus, et filiis Israel. 16 Ego enim ostendam illi
quanta oporteat eum pro nomine meo pati. 17 Et
abiit Ananias, et introivit in domum: et imponens
ei manus, dixit: Saule frater, Dominus misit me
Iesus, qui apparuit tibi in via, qua veniebas ut
videas, et implearis Spiritu sancto. 18 Et confestim
ceciderunt ab oculis eius tamquam squamae, et
visum recepit: et surgens baptizatus est. 19 Et cum
accepisset cibum, confortatus est. Fuit autem cum
discipulis, qui erant Damasci, per dies aliquot. 20 Et
continuo ingressus in synagogas praedicabat Iesum,
quoniam hic est Filius Dei. 21 Stupebant autem
omnes, qui audiebant, et dicebant: Nonne hic est,
qui expugnabat in Ierusalem eos, qui invocabant
nomen istud: et huc ad hoc venit ut vinctos illos
duceret ad principes sacerdotum? 22 Saulus autem
multo magis convalescebat, et confundebat Iudaeos,
qui habitabant Damasci, affirmans quoniam hic
est Christus. 23 Cum autem implerentur dies
multi, consilium fecerunt in unum Iudaei ut eum
interficerent. 24 Notae autem factae sunt Saulo
insidiae eorum. Custodiebant autem et portas die ac
nocte, ut eum interficerent. 25 Accipientes autem
eum discipuli eius nocte, per murum dimiserunt
eum, submittentes in sporta. 26 Cum autem venisset
in Ierusalem, tentabat se iungere discipulis, et
omnes timebant eum, non credentes quod esset
discipulus. 27 Barnabas autem apprehensum illum
duxit ad Apostolos: et narravit illis quomodo in via
vidisset Dominum, et quia locutus est ei, et quomodo
in Damasco fiducialiter egerit in nomine Iesu. 28
Et erat cum illis intrans, et exiens in Ierusalem, et
fiducialiter agens in nomine Domini. 29 Loquebatur
quoque Gentibus, et disputabat cum Graecis: illi
autem quaerebant occidere eum. 30 Quod cum
cognovissent fratres, deduxerunt eum Caesaream,
et dimiserunt Tarsum. 31 Ecclesia quidem per totam
Iudaeam, et Galilaeam, et Samariam habebat pacem,
et aedificabatur ambulans in timore Domini, et
consolatione sancti Spiritus replebatur. 32 Factum
est autem, ut Petrus dum pertransiret universos,
deveniret ad sanctos, qui habitabant Lyddae. 33
Invenit autem ibi hominem quendam, nomine
Aeneam, ab annis octo iacentem in grabato, qui
erat paralyticus. 34 Et ait illi Petrus: Aenea, sanet
te Dominus Iesus Christus: surge, et sterne tibi. Et
continuo surrexit. 35 Et viderunt eum omnes, qui
habitabant Lyddae, et Saronae: qui conversi sunt ad
Dominum. 36 In Ioppe autem fuit quaedam discipula,
nomine Tabitha, quae interpretata dicitur Dorcas.
Haec erat plena operibus bonis, et eleemosynis,
quas faciebat. 37 Factum est autem in diebus
illis, ut infirmata moreretur. Quam cum lavissent,
posuerunt eam in coenaculo. 38 Cum autem prope
esset Lydda ad Ioppen, discipuli audientes quia
Petrus esset in ea, miserunt duos viros ad eum,
rogantes: Ne pigriteris venire ad nos. 39 Exurgens
autem Petrus venit cum illis. Et cum advenisset,
duxerunt illum in coenaculum: et circumsteterunt
illum omnes viduae flentes, et ostendentes ei
tunicas, et vestes, quas faciebat illis Dorcas. 40
Eiectis autem omnibus foras: Petrus ponens genua
oravit: et conversus ad corpus, dixit: Tabitha, surge.
At illa aperuit oculos suos: et viso Petro, resedit.
41 Dans autem illi manum, erexit eam. Et cum
vocasset sanctos, et viduas, assignavit eam vivam.
42 Notum autem factum est per universam Ioppen:
et crediderunt multi in Domino. 43 Factum est
autem ut dies multos moraretur in Ioppe, apud
Simonem quendam coriarium.

10 Vir autem quidam erat in Caesarea, nomine
Cornelius, Centurio cohortis, quae dicitur
Italica, 2 religiosus, ac timens Deum cum omni
domo sua, faciens eleemosynas multas plebi, et
deprecans Deum semper: 3 is vidit in visu manifeste,
quasi hora diei nona, Angelum Dei introeuntem
ad se, et dicentem sibi: Corneli. 4 At ille intuens
eum, timore correptus, dixit: Quis es, Domine?
Dixit autem illi: Orationes tuae, et eleemosynae
tuae ascenderunt in memoriam in conspectu
Dei. 5 Et nunc mitte viros in Ioppen, et accersi
Simonem quendam, qui cognominatur Petrus: 6
hic hospitatur apud Simonem quendam coriarium,
cuius est domus iuxta mare: hic dicet tibi quid
te oporteat facere. 7 Et cum discessisset Angelus
qui loquebatur illi, vocavit duos domesticos suos,
et militem metuentem Dominum ex his, qui illi
parebant. 8 Quibus cum narrasset omnia, misit illos
in Ioppen. 9 Postera autem die iter illis facientibus,
et appropinquantibus civitati, ascendit Petrus in
superiora ut oraret circa horam sextam. 10 Et
cum esuriret, voluit gustare. Parantibus autem
illis, cecidit super eum mentis excessus: 11 et vidit
caelum apertum, et descendens vas quoddam, velut
linteum magnum, quattuor initiis submitti de caelo
in terram, 12 in quo erant omnia quadrupedia, et
serpentia terrae, et volatilia caeli. 13 Et facta est
vox ad eum: Surge Petre, occide, et manduca. 14
Ait autem Petrus: Absit Domine, quia numquam
manducavi omne commune, et immundum. 15 Et
vox iterum secundo ad eum: Quod Deus purificavit,
tu commune ne dixeris. 16 Hoc autem factum est
per ter: et statim receptum est vas in caelum. 17 Et
dum intra se haesitaret Petrus quidnam esset visio,
quam vidisset: ecce viri, qui missi erant a Cornelio,

inquirentes domum Simonis, astiterunt ad ianuam.
18 Et cum vocassent, interrogabant, si Simon, qui
cognominatur Petrus, illic haberet hospitium. 19
Petro autem cogitante de visione, dixit Spiritus
ei: Ecce viri tres quaerunt te. 20 Surge itaque,
descende, et vade cum eis nihil dubitans: quia ego
misi illos. 21 Descendens autem Petrus ad viros,
dixit: Ecce ego sum, quem quaeritis: quae causa est,
propter quam venistis? 22 Qui dixerunt: Cornelius
Centurio, vir iustus, et timens Deum, et testimonium
habens ab universa gente Iudaeorum, responsum
accepit ab Angelo sancto accersire te in domum
suam, et audire verba abs te. 23 Introducens ergo
eos, recepit hospitio. Sequenti autem die surgens
profectus est cum illis: et quidam ex fratribus ab
Ioppe comitati sunt eum. 24 Altera autem die
introivit Caesaream. Cornelius vero expectabat
illos, convocatis cognatis suis, et necessariis amicis.
25 Et factum est cum introisset Petrus, obvius venit
ei Cornelius, et procidens ad pedes eius adoravit.
26 Petrus vero elevavit eum, dicens: Surge, et ego
ipse homo sum. 27 Et loquens cum illo intravit,
et invenit multos, qui convenerant: 28 dixitque
ad illos: Vos scitis quomodo abominatum sit viro
Iudaeo coniungi, aut accedere ad alienigenam:
sed mihi ostendit Deus, neminem communem aut
immundum dicere hominem. 29 Propter quod sine
dubitatione veni accersitus. Interrogo ergo, quam
ob causam accersistis me? 30 Et Cornelius ait: A
nudiusquarta die usque ad hanc horam, orans eram
hora nona in domo mea, et ecce vir stetit ante me
in veste candida, et ait: 31 Corneli, exaudita est
oratio tua, et eleemosynae tuae commemoratae
sunt in conspectu Dei. 32 Mitte ergo in Ioppen,
et accersi Simonem, qui cognominatur Petrus: hic
hospitatur in domo Simonis coriarii iuxta mare.
33 Confestim ergo misi ad te: et tu benefecisti
veniendo. Nunc ergo omnes nos in conspectu tuo
adsumus audire omnia quaecumque tibi praecepta
sunt a Domino. 34 Aperiens autem Petrus os suum,
dixit: In veritate comperi quia non est personarum
acceptor Deus, 35 sed in omni gente qui timet
eum, et operatur iustitiam, acceptus est illi. 36
Verbum misit Deus filiis Israel, annuncians pacem
per Iesum Christum: (hic est omnium Dominus.) 37
Vos scitis quod factum est verbum per universam
Iudaeam: incipiens enim a Galilaea post baptismum,
quod praedicavit Ioannes, 38 Iesum a Nazareth:
quomodo unxit eum Deus Spiritu sancto, et virtute,
qui pertransiit benefaciendo, et sanando omnes
oppressos a diabolo, quoniam Deus erat cum illo.
39 Et nos testes sumus omnium, quae fecit in
regione Iudaeorum, et Ierusalem, quem occiderunt
suspendentes in ligno. 40 Hunc Deus suscitavit
tertia die, et dedit eum manifestum fieri 41 non
omni populo, sed testibus praeordinatis a Deo:
nobis, qui manducavimus, et bibimus cum illo
postquam resurrexit a mortuis. 42 Et praecepit nobis
praedicare populo, et testificari quia ipse est, qui
constitutus est a Deo iudex vivorum, et mortuorum.
43 Huic omnes Prophetae testimonium perhibent
remissionem peccatorum accipere per nomen eius
omnes, qui credunt in eum. 44 Adhuc loquente
Petro verba haec, cecidit Spiritus sanctus super
omnes, qui audiebant verbum. 45 Et obstupuerunt
ex circumcisione fideles, qui venerant cum Petro:
quia et in nationes gratia Spiritus sancti effusa
est. 46 Audiebant enim illos loquentes linguis, et
magnificantes Deum. 47 Tunc respondit Petrus:
Numquid aquam quis prohibere potest ut non
baptizentur hi, qui Spiritum sanctum acceperunt
sicut et nos? 48 Et iussit eos baptizari in nomine
Domini Iesu Christi. Tunc rogaverunt eum ut
maneret apud eos aliquot diebus.

11 Audierunt autem Apostoli, et fratres, qui erant
in Iudaea: quoniam et Gentes receperunt
verbum Dei. 2 Cum autem ascendisset Petrus
Ierosolymam, disceptabant adversus illum, qui erant
ex circumcisione, 3 dicentes: Quare introisti ad viros
praeputium habentes, et manducasti cum illis? 4
Incipiens autem Petrus exponebat illis ordinem,
dicens: 5 Ego eram in civitate Ioppe orans, et vidi
in excessu mentis meae visionem, descendens vas
quoddam velut linteum magnum quattuor initiis
summitti de caelo, et venit usque ad me. 6 In quod
intuens considerabam, et vidi quadrupedia terrae,
et bestias, et reptilia, et volatilia caeli. 7 Audivi
autem et vocem dicentem mihi: Surge Petre, occide,
et manduca. 8 Dixi autem: Nequaquam Domine: quia
commune aut immundum numquam introivit in os
meum. 9 Respondit autem vox secundo de caelo:
Quae Deus mundavit, tu ne commune dixeris. 10
Hoc autem factum est per ter: et recepta sunt omnia
rursum in caelum. 11 Et ecce viri tres confestim
astiterunt in domo, in qua eram, missi a Caesarea
ad me. 12 Dixit autem Spiritus mihi ut irem cum
illis, nihil haesitans. Venerunt autem mecum et sex
fratres isti, et ingressi sumus in domum viri. 13
Narravit autem nobis, quomodo vidisset Angelum in
domo sua, stantem et dicentem sibi: Mitte in Ioppen,
et accersi Simonem, qui cognominatur Petrus, 14
qui loquetur tibi verba, in quibus salvus eris tu,
et universa domus tua. 15 Cum autem coepissem
loqui, cecidit Spiritus sanctus super eos, sicut et
in nos in initio. 16 Recordatus sum autem verbi

Domini, sicut dicebat: Ioannes quidem baptizavit
aqua, vos autem baptizabimini Spiritu sancto. 17
Si ergo eandem gratiam dedit illis Deus, sicut et
nobis, qui credidimus in Dominum Iesum Christum:
ego quis eram, qui possem prohibere Deum? 18
His auditis, tacuerunt: et glorificaverunt Deum,
dicentes: Ergo et Gentibus poenitentiam dedit Deus
ad vitam. 19 Et illi quidem, qui dispersi fuerant
a tribulatione, quae facta fuerat sub Stephano,
perambulaverunt usque Phoenicen, et Cyprum,
et Antiochiam, nemini loquentes verbum, nisi
solis Iudaeis. 20 Erant autem quidam ex eis viri
Cyprii, et Cyrenaei, qui cum introissent Antiochiam,
loquebantur et ad Graecos, annunciantes Dominum
Iesum. 21 Et erat manus Domini cum eis: multusque
numerus credentium conversus est ad Dominum.
22 Pervenit autem sermo ad aures ecclesiae, quae
erat Ierosolymis super istis: et miserunt Barnabam
usque ad Antiochiam. 23 Qui cum pervenisset, et
vidisset gratiam Dei, gavisus est: et hortabatur
omnes in proposito cordis permanere in Domino: 24
quia erat vir bonus, et plenus Spiritu sancto, et fide.
Et apposita est multa turba Domino. 25 Profectus
est autem Barnabas Tarsum, ut quaereret Saulum:
quem cum invenisset, perduxit Antiochiam. 26 Et
annum totum conversati sunt ibi in Ecclesia: et
docuerunt turbam multam, ita ut cognominarentur
primum Antiochiae discipuli, Christiani. 27 In
his autem diebus supervenerunt ab Ierosolymis
prophetae Antiochiam: 28 et surgens unus ex eis
nomine Agabus, significabat per spiritum famem
magnam futuram in universo orbe terrarum, quae
facta est sub Claudio. 29 Discipuli autem, prout
quis habebat, proposuerunt singuli in ministerium
mittere habitantibus in Iudaea fratribus: 30 quod
et fecerunt, mittentes ad seniores per manus
Barnabae, et Sauli.

12 Eodem autem tempore misit Herodes rex
manus, ut affligeret quosdam de Ecclesia. 2
Occidit autem Iacobum fratrem Ioannis gladio.
3 Videns autem quia placeret Iudaeis, apposuit
ut apprehenderet et Petrum. Erant autem dies
Azymorum. 4 Quem cum apprehendisset, misit in
carcerem, tradens quattuor quaternionibus militum
ad custodiendum, volens post Pascha producere
eum populo. 5 Et Petrus quidem servabatur in
carcere. Oratio autem fiebant sine intermissione ab
Ecclesia ad Deum pro eo. 6 Cum autem producturus
eum esset Herodes, in ipsa nocte erat Petrus
dormiens inter duos milites, vinctus catenis duabus:
et custodes ante ostium custodiebant carcerem. 7
Et ecce Angelus Domini astitit: et lumen refulsit
in habitaculo: percussoque latere Petri, excitavit
eum, dicens: Surge velociter. Et ceciderunt catenae
de manibus eius. 8 Dixit autem Angelus ad eum:
Praecingere, et calcea te caligas tuas. Et fecit sic.
Et dixit illi: Circumda tibi vestimentum tuum,
et sequere me. 9 Et exiens sequebatur eum, et
nesciebat quia verum est, quod fiebat per angelum:
existimabat enim se visum videre. 10 Transeuntes
autem primam et secundam custodiam, venerunt
ad portam ferream, quae ducit ad civitatem: quae
ultro aperta est eis. Et exeuntes processerunt vicum
unum: et continuo discessit Angelus ab eo. 11 Et
Petrus ad se reversus, dixit: Nunc scio vere quia misit
Dominus Angelum suum, et eripuit me de manu
Herodis, et de omni expectatione plebis Iudaeorum.
12 Consideransque venit ad domum Mariae matris
Ioannis, qui cognominatus est Marcus, ubi erant
multi congregati, et orantes. 13 Pulsante autem
eo ostium ianuae, processit puella ad videndum,
nomine Rhode. 14 Et ut cognovit vocem Petri,
prae gaudio non aperuit ianuam, sed intro currens
nunciavit stare Petrum ante ianuam. 15 At illi
dixerunt ad eam: Insanis. Illa autem affirmabat sic
se habere. Illi autem dicebant: Angelus eius est. 16
Petrus autem perseverabat pulsans. Cum autem
aperuissent ostium, viderunt eum, et obstupuerunt.
17 Annuens autem eis manu ut tacerent, narravit
quomodo Dominus eduxisset eum de carcere,
dixitque: Nunciate Iacobo, et fratribus haec. Et
egressus abiit in alium locum. 18 Facta autem die,
erat non parva turbatio inter milites, quidnam
factum esset de Petro. 19 Herodes autem cum
requisisset eum, et non invenisset, inquisitione
facta de custodibus, iussit eos duci: descendensque
a Iudaea in Caesaream, ibi commoratus est. 20 Erat
autem iratus Tyriis, et Sidoniis. At illi unanimes
venerunt ad eum, et persuaso Blasto, qui erat
super cubiculum regis, postulabant pacem, eo
quod alerentur regiones eorum ab illo. 21 Statuto
autem die Herodes vestitus veste regia, sedit pro
tribunali, et concionabatur ad eos. 22 Populus autem
acclamabat: Dei voces, et non hominis. 23 Confestim
autem percussit eum Angelus Domini, eo quod non
dedisset honorem Deo: et consumptus a vermibus,
expiravit. 24 Verbum autem Domini crescebat,
et multiplicabatur. 25 Barnabas autem et Saulus
reversi sunt ab Ierosolymis expleto ministerio,
assumpto Ioanne, qui cognominatus est Marcus.

13 Erant autem in Ecclesia, quae erat Antiochiae,
prophetae, et doctores, in quibus Barnabas, et
Simon, qui vocabatur Niger, et Lucius Cyrenensis, et
Manahen, qui erat Herodis Tetrarchae collactaneus,

et Saulus. 2 Ministrantibus autem illis Domino, et
ieiunantibus, dixit illis Spiritus sanctus: Segregate
mihi Saulum, et Barnabam in opus, ad quod
assumpsi eos. 3 Tunc ieiunantes, et orantes,
imponentesque eis manus, dimiserunt illos. 4
Et ipsi quidem missi a Spiritu sancto abierunt
Seleuciam; et inde navigaverunt Cyprum. 5 Et cum
venissent Salaminam, praedicabant verbum Dei in
synagogis Iudaeorum. Habebant autem et Ioannem
in ministerio. 6 Et cum perambulassent universam
insulam usque ad Paphum, invenerunt quendam
virum magum pseudoprophetam, Iudaeum, cui
nomen erat Barieu, 7 qui erat cum Proconsule Sergio
Paulo viro prudente. Hic, accersitis Barnaba, et
Saulo, desiderabat audire verbum Dei. 8 Resistebat
autem illis Elymas magus, (sic enim interpretatur
nomen eius) quaerens avertere Proconsulem a fide.
9 Saulus autem, qui et Paulus, repletus Spiritu
sancto, intuens in eum, 10 dixit: O plene omni dolo,
et omni fallacia, fili diaboli, inimice omnis iustitiae,
non desinis subvertere vias Domini rectas. 11 Et nunc
ecce manus Domini super te, et eris caecus, non
videns solem usque ad tempus. Et confestim cecidit
in eum caligo, et tenebrae, et circuiens quaerebat
qui ei manum daret. 12 Tunc Proconsul cum vidisset
factum, credidit admirans super doctrina Domini.
13 Et cum a Papho navigassent Paulus, et qui cum eo
erant, venerunt Pergen Pamphyliae. Ioannes autem
discedens ab eis, reversus est Ierosolymam. 14 Illi
vero pertranseuntes Pergen, venerunt Antiochiam
Pisidiae: et ingressi synagogam die sabbatorum,
sederunt. 15 Post lectionem autem legis, et
Prophetarum, miserunt principes synagogae ad
eos, dicentes: Viri fratres, si quis est in vobis
sermo exhortationis ad plebem, dicite. 16 Surgens
autem Paulus, et manu silentium indicens, ait: Viri
Israelitae, et qui timetis Deum, audite: 17 Deus plebis
Israel elegit patres nostros, et plebem exaltavit
cum essent incolae in terra Aegypti, et in brachio
excelso eduxit eos ex ea, 18 et per quadraginta
annorum tempus mores eorum sustinuit in deserto.
19 Et destruens gentes septem in terra Chanaan,
sorte distribuit eis terram eorum, 20 quasi post
quadringentos et quinquaginta annos: et post haec
dedit iudices, usque ad Samuel Prophetam. 21 Et
exinde postulaverunt regem: et dedit illis Deus
Saul filium Cis, virum de tribu Beniamin, annis
quadraginta. 22 et amoto illo, suscitavit illis David
regem: cui testimonium perhibens, dixit: Inveni
David filium Iessae, virum secundum cor meum,
qui faciet omnes voluntates meas. 23 Huius Deus
ex semine secundum promissionem eduxit Israel
salvatorem Iesum, 24 praedicante Ioanne ante
faciem adventus eius baptismum poenitentiae omni
populo Israel. 25 Cum impleret autem Ioannes
cursum suum, dicebat: Quem me arbitramini esse?
non sum ego, sed ecce venit post me, cuius non
sum dignus calceamenta pedum solvere. 26 Viri
fratres, filii generis Abraham, et qui in vobis timent
Deum, vobis verbum salutis huius missum est. 27
Qui enim habitabant Ierusalem, et principes eius
hunc ignorantes, et voces prophetarum, quae per
omne sabbatum leguntur, iudicantes impleverunt,
28 et nullam causam mortis invenientes in eo,
petierunt a Pilato, ut interficerent eum. 29 Cumque
consummassent omnia, quae de eo scripta erant,
deponentes eum de ligno, posuerunt eum in
monumento. 30 Deus vero suscitavit eum a mortuis
tertia die: qui visus est per dies multos his, 31 qui
simul ascenderant cum eo de Galilaea in Ierusalem:
qui usque nunc sunt testes eius ad plebem. 32
Et nos vobis annunciamus eam, quae ad patres
nostros repromissio facta est: 33 quoniam hanc
Deus adimplevit filiis vestris resuscitans Iesum,
sicut et in Psalmo secundo scriptum est: Filius meus
es tu, ego hodie genui te. 34 Quod autem suscitavit
eum a mortuis, amplius iam non reversurum in
corruptionem, ita dixit: Quia dabo vobis sancta
David fidelia. 35 Ideoque et alias dicit: Non dabis
Sanctum tuum videre corruptionem. 36 David enim
in sua generatione cum administrasset, voluntati
Dei dormivit: et appositus est ad patres suos, et
vidit corruptionem. 37 Quem vero Deus suscitavit
a mortuis, non vidit corruptionem. 38 Notum
igitur sit vobis viri fratres, quia per hunc vobis
remissio peccatorum annunciatur, et ab omnibus,
quibus non potuistis in lege Moysi iustificari, 39
in hoc omnis, qui credit, iustificatur. 40 Videte
ergo ne superveniat vobis quod dictum est in
Prophetis: 41 Videte contemptores, et admiramini,
et disperdimini: quia opus operor ego in diebus
vestris, opus quod non credetis, siquis enarraverit
vobis. 42 Exeuntibus autem illis rogabant ut
sequenti sabbato loquerentur sibi verba haec.
43 Cumque dimissa esset synagoga, secuti sunt
multi Iudaeorum, et colentium Deum advenarum,
Paulum, et Barnabam: qui loquentes suadebant
eis ut permanerent in gratia Dei. 44 Sequenti
vero sabbato pene universa civitas convenit audire
verbum Dei. 45 Videntes autem turbas Iudaei,
repleti sunt zelo, et contradicebant his, quae a Paulo
dicebantur, blasphemantes. 46 Tunc constanter
Paulus et Barnabas dixerunt: Vobis oportebat
primum loqui verbum Dei: sed quoniam repellitis
illud, et indignos vos iudicatis aeternae vitae,
ecce convertimur ad Gentes. (aiōnios g166) 47 sic

enim praecepit nobis Dominus: Posui te in lucem
Gentium, ut sis in salutem usque ad extremum
terrae. 48 Audientes autem Gentes gavisae sunt,
et glorificabant verbum Domini: et crediderunt
quotquot erant praeordinati ad vitam aeternam.
(aiōnios g166) 49 Disseminabatur autem verbum
Domini per universam regionem. 50 Iudaei autem
concitaverunt mulieres religiosas, et honestas, et
primos civitatis, et excitaverunt persecutionem in
Paulum, et Barnabam: et eiecerunt eos de finibus
suis. 51 At illi excusso pulvere pedum in eos,
venerunt Iconium. 52 Discipuli quoque replebantur
gaudio, et Spiritu sancto.

14 Factum est autem Iconii ut simul introirent
in synagogam Iudaeorum, et loquerentur,
ita ut crederet Iudaeorum, et Graecorum copiosa
multitudo. 2 Qui vero increduli fuerunt Iudaei,
suscitaverunt, et ad iracundiam concitaverunt
animas Gentium adversus fratres. 3 Multo igitur
tempore demorati sunt, fiducialiter agentes in
Domino, testimonium perhibente verbo gratiae
suae, dante signa, et prodigia fieri per manus
eorum. 4 Divisa est autem multitudo civitatis: et
quidam quidem erant cum Iudaeis, quidam vero
cum Apostolis. 5 Cum autem factus esset impetus
Gentilium, et Iudaeorum cum principibus suis,
ut contumeliis afficerent, et lapidarent eos, 6
intelligentes confugerunt ad civitates Licaoniae
Lystram, et Derben, et universam in circuitu
regionem, 7 et ibi evangelizantes erant. 8 Et quidam
vir Lystris infirmus pedibus sedebat, claudus ex
utero matris suae, qui numquam ambulaverat. 9
Hic audivit Paulum loquentem. Qui intuitus eum,
et videns quia fidem haberet ut salvus fieret, 10
dixit magna voce: Surge super pedes tuos rectus.
Et exilivit, et ambulabat. 11 Turbae autem cum
vidissent quod fecerat Paulus, levaverunt vocem
suam Licaonice dicentes: Dii similes facti hominibus,
descenderunt ad nos. 12 Et vocabant Barnabam
Iovem, Paulum vero Mercurium: quoniam ipse erat
dux verbi. 13 Sacerdos quoque Iovis, qui erat ante
civitatem, tauros, et coronas ante ianuas afferens,
cum populis volebat sacrificare. 14 Quod ubi
audierunt Apostoli, Barnabas et Paulus, conscissis
tunicis suis exilierunt in turbas clamantes, 15 et
dicentes: Viri, quid haec facitis? et nos mortales
sumus, similes vobis homines, annunciantes vobis
ab his vanis converti ad Deum vivum, qui fecit
caelum, et terram, et mare, et omnia quae in
eis sunt: 16 qui in praeteritis generationibus
dimisit omnes gentes ingredi vias suas. 17 Et
quidem non sine testimonio semetipsum reliquit
benefaciens de caelo, dans pluvias, et tempora
fructifera, implens cibo, et laetitia corda eorum.
18 Et haec dicentes, vix sedaverunt turbas ne sibi
immolarent. 19 Supervenerunt autem quidam ab
Antiochia, et Iconio Iudaei: et persuasis turbis,
lapidantesque Paulum, traxerunt extra civitatem,
existimantes eum mortuum esse. 20 Circumdantibus
autem eum discipulis, surgens intravit civitatem,
et postera die profectus est cum Barnaba in
Derben. 21 Cumque evangelizassent civitati illi,
et docuissent multos, reversi sunt Lystram, et
Iconium, et Antiochiam, 22 confirmantes animas
discipulorum, exhortantesque ut permanerent in
fide: et quoniam per multas tribulationes oportet
nos intrare in regnum Dei. 23 Et cum constituissent
illis per singulas ecclesias presbyteros, et orassent
cum ieiunationibus, commendaverunt eos Domino,
in quem crediderunt. 24 Transeuntesque Pisidiam,
venerunt in Pamphyliam, 25 et loquentes verbum
Domini in Pergen, descenderunt in Attaliam: 26
et inde navigaverunt Antiochiam, unde erant
traditi gratiae Dei in opus, quod compleverunt. 27
Cum autem venissent, et congregassent Ecclesiam,
retulerunt quanta fecisset Deus cum illis, et quia
aperuisset Gentibus ostium fidei. 28 Morati sunt
autem tempus non modicum cum discipulis.

15 Et quidam descendentes de Iudaea, docebant
fratres: Quia nisi circumcidamini secundum
morem Moysi, non potestis salvari. 2 Facta ergo
seditione non minima Paulo, et Barnabae adversus
illos, statuerunt ut ascenderent Paulus, et Barnabas,
et quidam alii ex aliis ad Apostolos, et presbyteros
in Ierusalem super hac quaestione. 3 Illi ergo
deducti ab Ecclesia pertransibant Phoenicen, et
Samariam, narrantes conversionem Gentium: et
faciebant gaudium magnum omnibus fratribus. 4
Cum autem venissent Ierosolymam, suscepti sunt ab
Ecclesia, et ab Apostolis, et senioribus annunciantes
quanta Deus fecisset cum illis. 5 Surrexerunt autem
quidam de haeresi Pharisaeorum, qui crediderunt,
dicentes: Quia oportet circumcidi eos, praecipere
quoque servare legem Moysi. 6 Conveneruntque
Apostoli, et seniores videre de verbo hoc. 7 Cum
autem magna conquisitio fieret, surgens Petrus
dixit ad eos: Viri fratres, vos scitis quoniam ab
antiquis diebus Deus in nobis elegit, per os meum
audire Gentes verbum Evangelii, et credere. 8
Et qui novit corda Deus, testimonium perhibuit,
dans illis Spiritum sanctum, sicut et nobis, 9 et
nihil discrevit inter nos et illos, fide purificans
corda eorum. 10 Nunc ergo quid tentatis Deum,
imponere iugum super cervices discipulorum, quod

neque patres nostri, neque nos portare potuimus?
11 Sed per gratiam Domini Iesu Christi credimus
salvari, quemadmodum et illi. 12 Tacuit autem
omnis multitudo: et audiebant Barnabam, et Paulum
narrantes quanta Deus fecisset signa, et prodigia
in Gentibus per eos. 13 Et postquam tacuerunt,
respondit Iacobus, dicens: Viri fratres, audite me.
14 Simon narravit quemadmodum primum Deus
visitavit sumere ex Gentibus populum nomini suo.
15 Et huic concordant verba Prophetarum, sicut
scriptum est: 16 Post haec revertar, et reaedificabo
tabernaculum David, quod decidit: et diruta eius
reaedificabo, et erigam illud: 17 ut requirant
ceteri hominum Dominum, et omnes gentes, super
quas invocatum est nomen meum, dicit Dominus
faciens haec. 18 Notum a saeculo est Domino opus
suum. (aiōn g165) 19 Propter quod ego iudico non
inquietari eos, qui ex Gentibus convertuntur ad
Deum, 20 sed scribere ad eos ut abstineant se a
contaminationibus simulacrorum, et fornicatione,
et suffocatis, et sanguine. 21 Moyses enim a
temporibus antiquis habet in singulis civitatibus
qui eum praedicent in synagogis, ubi per omne
sabbatum legitur. 22 Tunc placuit Apostolis, et
senioribus cum omni Ecclesia, eligere viros ex
eis, et mittere Antiochiam cum Paulo, et Barnaba,
Iudam, qui cognominabatur Barsabas, et Silam
viros primos in fratribus, 23 scribentes per manus
eorum. APOSTOLI et seniores fratres, his, qui
sunt Antiochiae, et Syriae, et Ciliciae fratribus ex
Gentibus, salutem. 24 Quoniam audivimus quia
quidam ex nobis exeuntes turbaverunt vos verbis,
evertentes animas vestras, quibus non mandavimus:
25 placuit nobis collectis in unum, eligere viros, et
mittere ad vos cum charissimis nostris Barnaba,
et Paulo, 26 hominibus, qui tradiderunt animas
suas pro nomine Domini nostri Iesu Christi. 27
Misimus ergo Iudam, et Silam, qui et ipsi vobis
verbis referent eadem. 28 Visum est enim Spiritui
sancto, et nobis nihil ultra imponere vobis oneris
quam haec necessaria: 29 ut abstineatis vos ab
immolatis simulacrorum, et sanguine, et suffocato,
et fornicatione, a quibus custodientes vos, bene
agetis. Valete. 30 Illi ergo dimissi, descenderunt
Antiochiam: et congregata multitudine tradiderunt
epistolam. 31 Quam cum legissent, gavisi sunt
super consolatione. 32 Iudas autem, et Silas, et ipsi
cum essent Prophetae, verbo plurimo consolati
sunt fratres, et confirmaverunt. 33 Facto autem ibi
aliquanto tempore, dimissi sunt cum pace a fratribus
ad eos, qui miserant illos. 34 Visum est autem Silae
ibi remanere: Iudas autem solus abiit Ierusalem. 35
Paulus autem, et Barnabas demorabantur Antiochiae
docentes: et evangelizantes cum aliis pluribus
verbum Domini. 36 Post aliquot autem dies, dixit
ad Barnabam Paulus: Revertentes visitemus fratres
per universas civitates, in quibus praedicavimus
verbum Domini, quomodo se habeant. 37 Barnabas
autem volebat secum assumere et Ioannem, qui
cognominabatur Marcus. 38 Paulus autem rogabat
eum (ut qui discessisset ab eis de Pamphylia, et non
isset cum eis in opus) non debere recipi. 39 Facta
est autem dissensio, ita ut discederent ab invicem,
et Barnabas quidem assumpto Marco navigaret
Cyprum. 40 Paulus vero electo Sila profectus est,
traditus gratiae Dei a fratribus. 41 Perambulabat
autem Syriam, et Ciliciam, confirmans Ecclesias:
praecipiens custodire praecepta Apostolorum, et
seniorum.

16 Pervenit autem in Derben, et Lystram. Et ecce
discipulus quidam erat ibi nomine Timotheus,
filius mulieris Iudaeae fidelis, patre Gentili. 2
Huic testimonium bonum reddebant qui in Lystris
erant, et Iconio fratres. 3 Hunc voluit Paulus
secum proficisci: et assumens circumcidit eum
propter Iudaeos, qui erant in illis locis. Sciebant
enim omnes quod pater eius erat Gentilis. 4
Cum autem pertransirent civitates, tradebant eis
custodiri dogmata, quae erant decreta ab Apostolis
et senioribus, qui erant Ierosolymis. 5 Et Ecclesiae
quidem confirmabantur fide, et abundabunt numero
quotidie. 6 Transeuntes autem Phrygiam, et
Galatiae regionem, vetati sunt a Spiritu sancto loqui
verbum Dei in Asia. 7 Cum venissent autem in
Mysiam, tentabant ire in Bithyniam: et non permisit
eos Spiritus Iesu. 8 Cum autem pertransissent
Mysiam, descenderunt Troadem: 9 et visio per
noctem Paulo ostensa est: Vir Macedo quidam erat
stans, et deprecans eum, et dicens: Transiens in
Macedoniam, adiuva nos. 10 Ut autem visum vidit,
statim quaesivimus proficisci in Macedoniam, certi
facti quod vocasset nos Deus evangelizare eis. 11
Navigantes autem a Troade, recto cursu venimus
Samothraciam, et sequenti die Neapolim: 12 et inde
Philippos, quae est prima partis Macedoniae civitas,
colonia. Eramus autem in hac Urbe diebus aliquot,
consistentes. 13 Die autem sabbatorum egressi
sumus foras portam iuxta flumen, ubi videbatur
oratio esse: et sedentes loquebamur mulieribus,
quae convenerant. 14 Et quaedam mulier nomine
Lydia, purpuraria civitatis Thyatirenorum, colens
Deum, audivit: cuius Dominus aperuit cor intendere
his, quae dicebantur a Paulo. 15 Cum autem
baptizata esset, et domus eius, deprecata est dicens:
Si iudicastis me fidelem Domino esse, introite

in domum meam, et manete. Et coegit nos. 16
Factum est autem euntibus nobis ad orationem,
puellam quamdam habentem spiritum pythonem
obviare nobis, quae quaestum magnum praestabat
dominis suis divinando. 17 Haec subsecuta Paulum,
et nos, clamabat dicens: Isti homines servi Dei
excelsi sunt, qui annunciant vobis viam salutis. 18
Hoc autem faciebat multis diebus. Dolens autem
Paulus, et conversus, spiritui dixit: Praecipio tibi
in nomine Iesu Christi exire ab ea. Et exiit eadem
hora. 19 Videntes autem domini eius quia exivit
spes quaestus eorum, apprehendentes Paulum, et
Silam perduxerunt in forum ad principes: 20 et
offerentes eos magistratibus, dixerunt: Hi homines
conturbant civitatem nostram, cum sint Iudaei: 21 et
annunciant morem, quem non licet nobis suscipere,
neque facere, cum simus Romani. 22 Et cucurrit
plebs adversus eos: et magistratus, scissis tunicis
eorum, iusserunt eos virgis caedi. 23 Et cum multas
plagas eis imposuissent, miserunt eos in carcerem,
praecipientes custodi ut diligenter custodiret eos.
24 Qui cum tale praeceptum accepisset, misit eos
in interiorem carcerem, et pedes eorum strinxit
ligno. 25 Media autem nocte Paulus, et Silas
orantes, laudabant Deum: et audiebant eos, qui in
custodia erant. 26 Subito vero terraemotus factus
est magnus, ita ut moverentur fundamenta carceris.
Et statim aperta sunt omnia ostia: et universorum
vincula soluta sunt. 27 Expergefactus autem custos
carceris, et videns ianuas apertas carceris, evaginato
gladio volebat se interficere, aestimans fugisse
vinctos. 28 Clamavit autem Paulus voce magna,
dicens: Nihil tibi mali feceris: universi enim hic
sumus. 29 Petitoque lumine, introgressus est: et
tremefactus procidit Paulo et Silae ad pedes: 30 et
producens eos foras, ait: Domini, quid me oportet
facere, ut salvus fiam? 31 At illi dixerunt: Crede in
Dominum Iesum: et salvus eris tu, et domus tua.
32 Et locuti sunt ei verbum Domini cum omnibus,
qui erant in domo eius. 33 Et tollens eos in illa
hora noctis, lavit plagas eorum: et baptizatus est
ipse, et omnis domus eius continuo. 34 Cumque
perduxisset eos in domum suam, apposuit eis
mensam, et laetatus est cum omni domo sua
credens Deo. 35 Et cum dies factus esset, miserunt
magistratus lictores, dicentes: Dimitte homines
illos. 36 Nunciavit autem custos carceris verba haec
Paulo: Quia miserunt magistratus ut dimittamini,
nunc igitur exeuntes, ite in pace. 37 Paulus autem
dixit eis: Caesos nos publice, indemnatos, homines
Romanos miserunt in carcerem, et nunc occulte nos
eiiciunt? Non ita: sed veniant, 38 et ipsi nos eiiciant.
Nunciaverunt autem magistratibus lictores verba
haec. Timueruntque audito quod Romani essent:
39 et venientes deprecati sunt eos, et educentes
rogabant ut egrederentur de Urbe. 40 Exeuntes
autem de carcere, introierunt ad Lydiam: et visis
fratribus consolati sunt eos, et profecti sunt.

17 Cum autem perambulassent Amphipolim, et
Apolloniam, venerunt Thessalonicam, ubi erat
synagoga Iudaeorum. 2 Secundum consuetudinem
autem Paulus introivit ad eos, et per sabbata
tria disserebat eis de Scripturis, 3 adaperiens
et insinuans quia Christum oportuit pati, et
resurgere a mortuis: et quia hic est Iesus Christus,
quem ego annuncio vobis. 4 Et quidam ex eis
crediderunt, et adiuncti sunt Paulo, et Silae, et
de colentibus, Gentilibusque multitudo magna, et
mulieres nobiles non paucae. 5 Zelantes autem
Iudaei, assumentesque de vulgo viros quosdam
malos, et turba facta, concitaverunt civitatem: et
assistentes domui Iasonis quaerebant eos producere
in populum. 6 Et cum non invenissent eos, trahebant
Iasonem, et quosdam fratres ad principes civitatis,
clamantes: Quoniam hi, qui Urbem concitant, et huc
venerunt, 7 quos suscepit Iason, et hi omnes contra
decreta Caesaris faciunt, regem alium dicentes esse,
Iesum. 8 Concitaverunt autem plebem, et principes
civitatis audientes haec. 9 Et accepta satisfactione
a Iasone, et a ceteris, dimiserunt eos. 10 Fratres
vero confestim per noctem dimiserunt Paulum, et
Silam in Beroeam. Qui cum venissent, in synagogam
Iudaeorum introierunt. 11 Hi autem erant nobiliores
eorum, qui sunt Thessalonicae, qui susceperunt
verbum cum omni aviditate, quotidie scrutantes
Scripturas, si haec ita se haberent. 12 Et multi
quidem crediderunt ex eis, et mulierum Gentilium
honestarum, et viri non pauci. 13 Cum autem
cognovissent in Thessalonica Iudaei, quia et Beroeae
praedicatum est a Paulo verbum Dei, venerunt et
illuc commoventes, et turbantes multitudinem.
14 Statimque tunc Paulum dimiserunt fratres, ut
iret usque ad mare: Silas autem, et Timotheus
remanserunt ibi. 15 Qui autem deducebant Paulum,
perduxerunt eum usque Athenas, et accepto
mandato ab eo ad Silam, et Timotheum ut quam
celeriter venirent ad illum, profecti sunt. 16 Paulus
autem cum Athenis eos expectaret, incitabatur
spiritus eius in ipso, videns idololatriae deditam
civitatem. 17 Disputabat igitur in synagoga cum
Iudaeis, et colentibus, et in foro, per omnes dies
ad eos, qui aderant. 18 Quidam autem Epicurei, et
Stoici philosophi disserebant cum eo, et quidam
dicebant: Quid vult seminiverbius hic, dicere? Alii
vero: Novorum daemoniorum videtur annunciator

esse: quia Iesum, et resurrectionem annunciabat eis.
19 Et apprehensum eum ad Areopagum duxerunt,
dicentes: Possumus scire quae est haec nova, quae
a te dicitur, doctrina? 20 nova enim quaedam infers
auribus nostris: Volumus ergo scire quidnam velint
haec esse. 21 (Athenienses autem omnes, et advenae
hospites, ad nihil aliud vacabant nisi aut dicere,
aut audire aliquid novi.) 22 Stans autem Paulus in
medio Areopagi, ait: Viri Athenienses per omnia
quasi superstitiosiores vos video. 23 Praeteriens
enim, et videns simulacra vestra, inveni et aram,
in qua scriptum erat: IGNOTO DEO. Quod ergo
ignorantes colitis, hoc ego annuncio vobis. 24 Deus,
qui fecit mundum, et omnia quae in eo sunt, hic
caeli et terrae cum sit Dominus, non in manufactis
templis habitat, 25 nec manibus humanis colitur
indigens aliquo, cum ipse det omnibus vitam, et
inspirationem, et omnia: 26 fecitque ex uno omne
genus hominum inhabitare super universam faciem
terrae, definiens statuta tempora, et terminos
habitationis eorum, 27 quaerere Deum si forte
attrectent eum, aut inveniant, quamvis non longe
sit ab unoquoque nostrum. 28 In ipso enim vivimus,
et movemur, et sumus: sicut et quidam vestrorum
Poetarum dixerunt: Ipsius enim et genus sumus. 29
Genus ergo cum simus Dei, non debemus aestimare
auro, aut argento, aut lapidi, sculpturae artis,
et cogitationis hominis, Divinum esse simile. 30
Et tempora quidem huius ignorantiae despiciens
Deus, nunc annunciat hominibus ut omnes ubique
poenitentiam agant, 31 eo quod statuit diem, in quo
iudicaturus est orbem in aequitate, in viro, in quo
statuit, fidem praebens omnibus, suscitans eum a
mortuis. 32 Cum audissent autem resurrectionem
mortuorum, quidam quidem irridebant, quidam
vero dixerunt: Audiemus te de hoc iterum. 33 Sic
Paulus exivit de medio eorum. 34 Quidam vero viri
adhaerentes ei, crediderunt: in quibus et Dionysius
Areopagita, et mulier nomine Damaris, et alii cum
eis.

18 Post haec egressus ab Athenis, venit
Corinthum: 2 et inveniens quemdam Iudaeum
nomine Aquilam, Ponticum genere, qui nuper
venerat ab Italia, et Priscillam uxorem eius, (eo quod
praecepisset Claudius discedere omnes Iudaeos
a Roma) accessit ad eos. 3 Et quia eiusdem erat
artis, manebat apud eos, et operabatur: (erant
autem scenofactoriae artis.) 4 Et disputabat in
synagoga per omne sabbatum, interponens nomen
Domini Iesu, suadebatque Iudaeis, et Graecis. 5 Cum
venissent autem de Macedonia Silas et Timotheus,
instabat verbo Paulus, testificans Iudaeis esse
Christum Iesum. 6 Contradicentibus autem eis,
et blasphemantibus, excutiens vestimenta sua,
dixit ad eos: Sanguis vester super caput vestrum:
mundus ego, ex hoc ad Gentes vadam. 7 Et migrans
inde, intravit in domum cuiusdam, nomine Titi
Iusti, colentis Deum, cuius domus erat coniuncta
synagogae. 8 Crispus autem archisynagogus credidit
Domino cum omni domo sua: et multi Corinthiorum
audientes credebant, et baptizabantur. 9 Dixit
autem Dominus nocte per visionem Paulo: Noli
timere, sed loquere, et ne taceas: 10 propter quod
ego sum tecum: et nemo apponetur tibi ut noceat
te: quoniam populus est mihi multus in hac civitate.
11 Sedit autem ibi annum et sex menses, docens
apud eos verbum Dei. 12 Gallione autem proconsule
Achaiae, insurrexerunt uno animo Iudaei in Paulum,
et adduxerunt eum ad tribunal, 13 dicentes: Quia
contra legem hic persuadet hominibus colere
Deum. 14 Incipiente autem Paulo aperire os,
dixit Gallio ad Iudaeos: Si quidem esset iniquum
aliquid, aut facinus pessimum o viri Iudaei, recte
vos sustinerem. 15 Si vero quaestiones sunt de
verbo, et nominibus, legis vestrae, vos ipsi videritis:
Iudex ego horum nolo esse. 16 Et minavit eos
a tribunali. 17 Apprehendentes autem omnes
Sosthenem principem synagogae, percutiebant
eum ante tribunal: et nihil eorum Gallioni curae
erat. 18 Paulus vero cum adhuc sustinuisset dies
multos, fratribus valefaciens, navigavit in Syriam,
(et cum eo Priscilla, et Aquila) qui sibi totonderat in
Cenchris caput: habebat enim votum. 19 Devenitque
Ephesum, et illos ibi reliquit. Ipse vero ingressus
synagogam, disputabat cum Iudaeis. 20 Rogantibus
autem eis ut ampliori tempore maneret, non
consensit, 21 sed valefaciens, et dicens, Iterum
revertar ad vos Deo volente, profectus est ab Epheso.
22 Et descendens Caesaream, ascendit, et salutavit
Ecclesiam, et descendit Antiochiam. 23 Et facto ibi
aliquanto tempore profectus est, perambulans ex
ordine Galatiam regionem, et Phrygiam, confirmans
omnes discipulos. 24 Iudaeus autem quidam,
Apollo nomine, Alexandrinus genere, vir eloquens,
devenit Ephesum, potens in scripturis. 25 Hic erat
edoctus viam Domini: et fervens spiritu loquebatur,
et docebat diligenter ea, quae sunt Iesu, sciens
tantum baptisma Ioannis. 26 Hic ergo coepit
fiducialiter agere in synagoga. Quem cum audissent
Priscilla et Aquila, assumpserunt eum, et diligentius
exposuerunt ei viam Domini. 27 Cum autem vellet ire
Achaiam, exhortati fratres, scripserunt discipulis ut
susciperent eum. Qui cum venisset, contulit multum
his, qui crediderant. 28 Vehementer enim Iudaeos

revincebat publice, ostendens per Scripturas, esse
Christum Iesum.

19 Factum est autem, cum Apollo esset Corinthi,
ut Paulus peragratis superioribus partibus
veniret Ephesum, et inveniret quosdam de discipulis:
2 dixitque ad eos: Si Spiritum sanctum accepistis
credentes? At illi dixerunt ad eum: Sed neque
si Spiritus sanctus est, audivimus. **3** Ille vero
ait: In quo ergo baptizati estis? Qui dixerunt: In
Ioannis baptismate. **4** Dixit autem Paulus: Ioannes
baptizavit baptismo poenitentiae populum, dicens:
In eum, qui venturus esset post ipsum, ut crederent,
hoc est, in Iesum. **5** His auditis, baptizati sunt in
nomine Domini Iesu. **6** Et cum imposuisset illis
manus Paulus, venit Spiritus sanctus super eos,
et loquebantur linguis, et prophetabant. **7** Erant
autem omnes viri fere duodecim. **8** Introgressus
autem synagogam, cum fiducia loquebatur per tres
menses, disputans, et suadens de regno Dei. **9**
Cum autem quidam indurarentur, et non crederent,
maledicentes viam Domini coram multitudine,
discedens ab eis, segregavit discipulos, quotidie
disputans in schola tyranni cuiusdam. **10** Hoc
autem factum est per biennium, ita ut omnes,
qui habitabant in Asia, audirent verbum Domini,
Iudaei atque Gentiles. **11** Virtutesque non modicas
quaslibet faciebat Deus per manum Pauli: **12** ita
ut etiam super languidos deferrentur a corpore
eius sudaria, et semicinctia, et recedebant ab eis
languores, et spiritus nequam egrediebantur. **13**
Tentaverunt autem quidam et de circumeuntibus
Iudaeis exorcistis, invocare super eos, qui habebant
spiritus malos, nomen Domini Iesu, dicentes: Adiuro
vos per Iesum, quem Paulus praedicat. **14** Erant
autem cuiusdam Iudaei nomine Scevae principis
sacerdotum septem filii, qui hoc faciebant. **15**
Respondens autem spiritus nequam dixit eis: Iesum
novi, et Paulum scio: vos autem qui estis? **16** Et
insiliens in eos homo, in quo erat daemonium
pessimum, et dominatus amborum, invaluit contra
eos, ita ut nudi, et vulnerati effugerent de domo
illa. **17** Hoc autem notum factum est omnibus
Iudaeis, atque Gentilibus, qui habitabant Ephesi: et
cecidit timor super omnes illos, et magnificabatur
nomen Domini Iesu. **18** Multique credentium
veniebant, confitentes, et annunciantes actus
suos. **19** Multi autem ex eis, qui fuerant curiosa
sectati, contulerunt libros, et combusserunt eos
coram omnibus: et computatis pretiis illorum,
invenerunt pecuniam denariorum quinquaginta
millium. **20** Ita fortiter crescebat verbum Dei, et
confirmabatur. **21** His autem expletis, proposuit
Paulus in Spiritu, transita Macedonia et Achaia
ire Ierosolymam, dicens: quoniam postquam fuero
ibi, oportet me et Romam videre. **22** Mittens
autem in Macedoniam duos ex ministrantibus
sibi, Timotheum, et Erastum, ipse remansit ad
tempus in Asia. **23** Facta est autem illo tempore
turbatio non minima de via Domini. **24** Demetrius
enim quidam nomine, argentarius, faciens aedes
argenteas Dianae, praestabat artificibus non
modicum quaestum: **25** quos convocans, et eos,
qui huiusmodi erant opifices, dixit: Viri, scitis quia
de hoc artificio est nobis acquisitio: **26** et videtis,
et auditis quia non solum Ephesi, sed pene totius
Asiae, Paulus hic suadens avertit multam turbam,
dicens: Quoniam non sunt dii, qui manibus fiunt. **27**
Non solum autem haec periclitabitur nobis pars
in redargutionem venire, sed et magnae Dianae
templum in nihilum reputabitur, sed et destrui
incipiet maiestas eius, quam tota Asia, et orbis colit.
28 His auditis, repleti sunt ira, et exclamaverunt
dicentes: Magna Diana Ephesiorum. **29** Et impleta est
civitas confusione, et impetum fecerunt uno animo
in theatrum, rapto Gaio, et Aristarcho Macedonibus,
comitibus Pauli. **30** Paulo autem volente intrare in
populum, non permiserunt discipuli. **31** Quidam
autem et de Asiae principibus, qui erant amici
eius, miserunt ad eum rogantes ne se darent in
theatrum: **32** alii autem aliud clamabant. Erat
enim Ecclesia confusa: et plures nesciebant qua ex
causa convenissent. **33** De turba autem detraxerunt
Alexandrum, propellentibus eum Iudaeis. Alexander
autem manu silentio postulato, volebat reddere
rationem populo. **34** Quem ut cognoverunt Iudaeum
esse, vox facta una est omnium, quasi per horas
duas clamantium: Magna Diana Ephesiorum. **35**
Et cum sedasset scriba turbas, dixit: Viri Ephesii,
quis enim est hominum, qui nesciat Ephesiorum
civitatem cultricem esse magnae Dianae, Iovisque
prolis? **36** Cum ergo his contradici non possit,
oportet vos sedatos esse, et nihil temere agere. **37**
Adduxistis enim homines istos, neque sacrilegos,
neque blasphemantes deam vestram. **38** Quod si
Demetrius, et qui cum eo sunt artifices, habent
adversus aliquem causam, conventus forenses
aguntur, et proconsules sunt, accusent invicem.
39 Si quid autem alterius rei quaeritis: in legitima
Ecclesia poterit absolvi. **40** Nam et periclitamur
argui seditionis hodiernae: cum nullus obnoxius
sit (de quo possimus reddere rationem) concursus
istius. **41** Et cum haec dixisset, dimisit Ecclesiam.

20 Postquam autem cessavit tumultus, vocatis
Paulus discipulis, et exhortatus eos, valedixit,

et profectus est ut iret in Macedoniam. 2 Cum
autem perambulasset partes illas, et exhortatus eos
fuisset multo sermone, venit ad Graeciam: 3 ubi
cum fecisset menses tres, factae sunt illi insidiae a
Iudaeis navigaturo in Syriam: habuitque consilium
ut reverteretur per Macedoniam. 4 Comitatus
est autem eum Sosipater Pyrrhi Beroeensis,
Thessalonicensium vero Aristarchus, et Secundus, et
Gaius Derbeus, et Timotheus: Asiani vero Tychicus,
et Trophimus. 5 Hi cum praecessissent, sustinuerunt
nos Troade: 6 nos vero navigavimus post dies
Azymorum a Philippis, et venimus ad eos Troadem
in diebus quinque, ubi demorati sumus diebus
septem. 7 Una autem Sabbati cum convenissemus
ad frangendum panem, Paulus disputabat cum eis
profecturus in crastinum, protraxitque sermonem
usque in mediam noctem. 8 Erant autem lampades
copiosae in coenaculo, ubi eramus congregati. 9
Sedens autem quidam adolescens nomine Eutychus
super fenestram, cum mergeretur somno gravi,
disputante diu Paulo, ductus somno cecidit de tertio
coenaculo deorsum, et sublatus est mortuus. 10
Ad quem cum descendisset Paulus, incubuit super
eum: et complexus dixit: Nolite turbari, anima enim
ipsius in ipso est. 11 Ascendens autem, frangensque
panem, et gustans, satisque allocutus est usque in
lucem, et sic profectus est. 12 Adduxerunt autem
puerum viventem, et consolati sunt non minime.
13 Nos autem ascendentes navem, navigavimus in
Asson, inde suscepturi Paulum: sic enim disposuerat
ipse per terram iter facturus. 14 Cum autem
convenissemus in Asson, assumpto eo, venimus
Mitylenen. 15 Et inde navigantes, sequenti die
venimus contra Chium, et alia die applicuimus
Samum, et sequenti die venimus Miletum. 16
proposuerat enim Paulus transnavigare Ephesum,
nequa mora illi fieret in Asia. Festinabat enim, si
possibile sibi esset, ut diem Pentecostes faceret
Ierosolymis. 17 A Mileto autem mittens Ephesum,
vocavit Maiores natu Ecclesiae. 18 Qui cum venissent
ad eum, et simul essent, dixit eis: Vos scitis a prima
die, qua ingressus sum in Asiam, qualiter vobiscum
per omne tempus fuerim, 19 serviens Domino
cum omni humilitate, et lacrymis, et tentationibus,
quae mihi acciderunt ex insidiis Iudaeorum: 20
quomodo nihil subtraxerim vobis utilium, quominus
annunciarem vobis, et docerem vos publice, et per
domos, 21 testificans Iudaeis, atque Gentilibus in
Deum poenitentiam, et fidem in Dominum nostrum
Iesum Christum. 22 Et nunc ecce alligatus ego
spiritu, vado in Ierusalem: quae in ea ventura sint
mihi, ignorans: 23 nisi quod Spiritus sanctus per
omnes civitates mihi protestatur, dicens: quoniam
vincula, et tribulationes Ierosolymis me manent. 24
Sed nihil horum vereor: nec facio animam meam
pretiosiorem quam me, dummodo consummem
cursum meum, et ministerium verbi, quod accepi a
Domino Iesu, testificari Evangelium gratiae Dei. 25 Et
nunc ecce ego scio quia amplius non videbitis faciem
meam vos omnes, per quos transivi praedicans
regnum Dei. 26 Quapropter contestor vos hodierna
die, quia mundus sum a sanguine omnium. 27 Non
enim subterfugi, quominus annunciarem omne
consilium Dei vobis. 28 Attendite vobis, et universo
gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit episcopos
regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo.
29 Ego scio quoniam intrabunt post discessionem
meam lupi rapaces in vos, non parcentes gregi. 30
Et ex vobisipsis exurgent viri loquentes perversa,
ut abducant discipulos post se. 31 Propter quod
vigilate memoria retinentes: quoniam per triennium
nocte et die non cessavi, cum lacrymis monens
unumquemque vestrum. 32 Et nunc commendo
vos Deo, et verbo gratiae ipsius, qui potens est
aedificare, et dare hereditatem in sanctificatis
omnibus. 33 Argentum, et aurum, aut vestem
nullius concupivi, sicut 34 ipsi scitis: quoniam
ad ea, quae mihi opus erant, et his, qui mecum
sunt, ministraverunt manus istae. 35 Omnia ostendi
vobis, quoniam sic laborantes, oportet suscipere
infirmos, ac meminisse verbi Domini Iesu, quoniam
ipse dixit: Beatius est magis dare, quam accipere.
36 Et cum haec dixisset, positis genibus suis oravit
cum omnibus illis. 37 Magnus autem fletus factus
est omnium: et procumbentes super collum Pauli,
osculabantur eum, 38 dolentes maxime in verbo,
quod dixerat, quoniam amplius faciem eius non
essent visuri. Et deducebant eum ad navem.

21 Cum autem factum esset ut navigaremus
abstracti ab eis, recto cursu venimus Coum, et
sequenti die Rhodum, et inde Pataram. 2 Et cum
invenissemus navem transfretantem in Phoenicen,
ascendentes navigavimus. 3 Cum apparuissemus
autem Cypro, relinquentes eam ad sinistram,
navigavimus in Syriam, et venimus Tyrum: ibi
enim navis expositura erat onus. 4 Inventis autem
discipulis, mansimus ibi diebus septem: qui Paulo
dicebant per Spiritum ne ascenderet Ierosolymam.
5 Et expletis diebus profecti ibamus, deducentibus
nos omnibus cum uxoribus, et filiis usque foras
civitatem: et positis genibus in littore, oravimus. 6
Et cum valefecissemus invicem, ascendimus navem:
illi autem redierunt in sua. 7 Nos vero navigatione
expleta a Tyro descendimus Ptolemaidam: et
salutatis fratribus, mansimus die una apud illos.

8 Alia autem die profecti, venimus Caesaream. Et
intrantes domum Philippi evangelistae, qui erat
unus de septem, mansimus apud eum. 9 Huic autem
erant quattuor filiae virgines prophetantes. 10
Et cum moraremur per dies aliquot, supervenit
quidam vir a Iudaea propheta, nomine Agabus. 11 Is
cum venisset ad nos, tulit zonam Pauli: et alligans
sibi pedes, et manus dixit: Haec dicit Spiritus
sanctus: Virum, cuius est zona haec, sic alligabunt
in Ierusalem Iudaei, et tradent in manus Gentium.
12 Quod cum audissemus, rogabamus nos, et qui loci
illius erant, ne ascenderet Ierosolymam. 13 Tunc
respondit Paulus, et dixit: Quid facitis flentes, et
affligentes cor meum? Ego enim non solum alligari,
sed et mori in Ierusalem paratus sum propter nomen
Domini Iesu. 14 Et cum ei suadere non possemus,
quievimus, dicentes: Domini voluntas fiat. 15
Post dies autem istos praeparati, ascendebamus in
Ierusalem. 16 Venerunt autem quidam ex discipulis
a Caesarea nobiscum, adducentes secum apud
quem hospitaremur Iasonem quendam Cyprium,
antiquum discipulum. 17 Et cum venissemus
Ierosolymam, libenter exceperunt nos fratres. 18
Sequenti autem die introibat Paulus nobiscum ad
Iacobum, omnesque collecti sunt seniores. 19 Quos
cum salutasset, narrabat per singula, quae Deus
fecisset in Gentibus per ministerium ipsius. 20 At illi
cum audissent, magnificabant Deum, dixeruntque
ei: Vides frater, quot millia sunt in Iudaeis, qui
crediderunt, et omnes aemulatores sunt legis. 21
Audierunt autem de te quia discessionem doceas
a Moyse eorum, qui per Gentes sunt, Iudaeorum:
dicens non debere eos circumcidere filios suos,
neque secundum consuetudinem ingredi. 22 Quid
ergo est? utique oportet convenire multitudinem:
audient enim te supervenisse. 23 Hoc ergo fac
quod tibi dicimus: Sunt nobis viri quattuor, votum
habentes super se. 24 His assumptis, sanctifica
te cum illis: et impende in illis ut radant capita:
et scient omnes quia quae de te audierunt, falsa
sunt, sed ambulas et ipse custodiens legem.
25 De his autem, qui crediderunt ex Gentibus,
nos scripsimus iudicantes ut abstineant se ab
idolis, immolato, et sanguine, et suffocato, et
fornicatione. 26 Tunc Paulus, assumptis viris,
postera die purificatus cum illis intravit in templum,
annuncians expletionem dierum purificationis,
donec offerretur pro unoquoque eorum oblatio. 27
Dum autem septem dies consummarentur, hi, qui
de Asia erant, Iudaei, cum vidissent eum in templo,
concitaverunt omnem populum, et iniecerunt ei
manus, clamantes: 28 Viri Israelitae, adiuvate:
hic est homo, qui adversus populum, et legem,
et locum hunc, omnes ubique docens, insuper et
Gentiles induxit in templum, et violavit sanctum
locum istum. 29 Viderant enim Throphimum
Ephesium in civitate cum ipso, quem aestimaverunt
quoniam in templum introduxisset Paulus. 30
Commotaque est civitas tota, et facta est concursio
populi. Et apprehendentes Paulum, trahebant eum
extra templum: et statim clausae sunt ianuae. 31
Quaerentibus autem eum occidere, nunciatum est
tribuno cohortis: Quia tota confunditur Ierusalem.
32 Qui statim assumptis militibus, et centurionibus,
decurrit ad illos. Qui cum vidissent tribunum, et
milites, cessaverunt percutere Paulum. 33 Tunc
accedens tribunus apprehendit eum, et iussit eum
alligari catenis duabus: et interrogabat quis esset,
et quid fecisset. 34 Alii autem aliud clamabant
in turba. Et cum non posset certum cognoscere
prae tumultu, iussit duci eum in castra. 35 Et cum
venisset ad gradus, contigit ut portaretur a militibus
propter vim populi. 36 Sequebatur enim multitudo
populi, clamans: Tolle eum. 37 Et cum coepisset
induci in castra Paulus, dicit tribuno: Si licet mihi
loqui aliquid ad te? Qui dixit ei: Graece nosti? 38
Nonne tu es Aegyptius, qui ante hos dies tumultum
concitasti, et eduxisti in desertum quattuor millia
virorum sicariorum? 39 Et dixit ad eum Paulus:
Ego homo sum quidem Iudaeus a Tarso Ciliciae,
non ignotae civitatis municeps. Rogo autem te,
permitte mihi loqui ad populum. 40 Et cum ille
permisisset, Paulus stans in gradibus, annuit manu
ad plebem, et magno silentio facto, allocutus est
lingua Hebraea, dicens:

22 Viri fratres, et patres, audite quam ad vos
nunc reddo rationem. 2 Cum audissent autem
quia Hebraea lingua loqueretur ad illos, magis
praestiterunt silentium. 3 Et dixit: Ego sum vir
Iudaeus, natus in Tarso Ciliciae, nutritus autem
in ista civitate, secus pedes Gamalielis eruditus
iuxta veritatem paternae legis, aemulator legis,
sicut et vos omnes estis hodie: 4 qui hanc viam
persecutus sum usque ad mortem, alligans et
tradens in custodias viros ac mulieres, 5 sicut
princeps sacerdotum mihi testimonium reddit, et
omnes maiores natu, a quibus et epistolas accipiens
ad fratres Damascum pergebam, ut adducerem
inde vinctos in Ierusalem ut punirentur. 6 Factum
est autem, eunte me, et appropinquante Damasco
media die, subito de caelo circumfulsit me lux
copiosa: 7 et decidens in terram, audivi vocem
dicentem mihi: Saule, Saule, quid me persequeris?
8 Ego autem respondi: Quis es Domine? Dixitque ad
me: Ego sum Iesus Nazarenus, quem tu persequeris.

9 Et qui mecum erant, lumen quidem viderunt,
vocem autem non audierunt eius, qui loquebatur
mecum. 10 Et dixi: Quid faciam, Domine? Dominus
autem dixit ad me: Surgens vade Damascum: et ibi
tibi dicetur de omnibus, quae te oporteat facere. 11
Et cum non viderem prae claritate luminis illius,
ad manum deductus a comitibus, veni Damascum.
12 Ananias autem quidam, vir secundum legem
testimonium habens ab omnibus cohabitantibus
Iudaeis, 13 veniens ad me, et astans dixit mihi:
Saule frater respice. Et ego eadem hora respexi
in eum. 14 At ille dixit: Deus patrum nostrorum
praeordinavit te, ut cognosceres voluntatem eius,
et videres iustum, et audires vocem ex ore eius:
15 quia eris testis illius ad omnes homines eorum,
quae vidisti, et audisti. 16 Et nunc quid moraris?
Exurge, et baptizare, et ablue peccata tua invocato
nomine ipsius. 17 Factum est autem revertenti
mihi in Ierusalem, et oranti in templo, fieri me in
stupore mentis, 18 et videre illum dicentem mihi:
Festina, et exi velociter ex Ierusalem: quoniam
non recipient testimonium tuum de me. 19 Et ego
dixi: Domine ipsi sciunt quia ego eram concludens
in carcerem, et caedens per synagogas eos, qui
credebant in te: 20 et cum funderetur sanguis
Stephani testis tui, ego astabam, et consentiebam,
et custodiebam vestimenta interficientium illum.
21 Et dixit ad me: Vade quoniam ego in nationes
longe mittam te. 22 Audiebant autem eum usque ad
hoc verbum, et levaverunt vocem suam dicentes:
Tolle de terra huiusmodi: non enim fas est eum
vivere. 23 Vociferantibus autem eis, et proiicientibus
vestimenta sua, et pulverem iactantibus in aerem,
24 iussit tribunus induci eum in castra, et flagellis
caedi, et torqueri eum, ut sciret propter quam
causam sic acclamarent ei. 25 Et cum astrinxissent
eum loris, dicit astanti sibi Centurioni Paulus: Si
hominem Romanum, et indemnatum licet vobis
flagellare? 26 Quo audito, Centurio accessit ad
tribunum, et nunciavit ei, dicens: Quid acturus es?
hic enim homo civis Romanus est. 27 Accedens
autem tribunus, dixit illi: Dic mihi si tu Romanus
es? At ille dixit: Etiam. 28 Et respondit tribunus:
Ego multa summa civilitatem hanc consecutus
sum. Et Paulus ait: Ego autem et natus sum. 29
Protinus ergo discesserunt ab illo, qui eum torturi
erant. Tribunus quoque timuit postquam rescivit,
quia civis Romanus esset, et quia alligasset eum.
30 Postera autem die volens scire diligentius qua
ex causa accusaretur a Iudaeis, solvit eum, et
iussit sacerdotes convenire, et omne concilium, et
producens Paulum, statuit inter illos.

23 Intendens autem in concilium Paulus ait: Viri
fratres, ego omni conscientia bona conversatus
sum ante Deum usque in hodiernum diem. 2
Princeps autem sacerdotum Ananias praecepit
astantibus sibi percutere os eius. 3 Tunc Paulus
dixit ad eum: Percutiet te Deus, paries dealbate.
Et tu sedens iudicas me secundum legem, et
contra legem iubes me percuti? 4 Et qui astabant
dixerunt: Summum sacerdotem Dei maledicis. 5
Dixit autem Paulus: Nesciebam fratres quia princeps
est sacerdotum. Scriptum est enim: Principem
populi tui non maledices. 6 Sciens autem Paulus
quia una pars esset Sadducaeorum, et altera
Pharisaeorum, exclamavit in concilio: Viri fratres,
ego Pharisaeus sum, filius Pharisaeorum, de spe et
resurrectione mortuorum ego iudicor. 7 Et cum
haec dixisset, facta est dissensio inter Pharisaeos,
et Sadducaeos, et soluta est multitudo. 8 Sadducaei
enim dicunt, non esse resurrectionem, neque
Angelum, neque Spiritum: Pharisaei autem utraque
confitentur. 9 Factus est autem clamor magnus.
Et surgentes quidam Pharisaeorum, pugnabant,
dicentes: Nihil mali invenimus in homine isto:
quid si Spiritus locutus est ei, aut Angelus? 10 Et
cum magna dissensio facta esset, timens tribunus
ne discerperetur Paulus ab ipsis, iussit milites
descendere, et rapere eum de medio eorum, ac
deducere eum in castra. 11 Sequenti autem nocte
assistens ei Dominus, ait: Constans esto: sicut enim
testificatus es de me in Ierusalem, sic te oportet et
Romae testificari. 12 Facta autem die collegerunt se
quidam ex Iudaeis, et devoverunt se dicentes, neque
manducaturos, neque bibituros donec occiderent
Paulum. 13 Erant autem plus quam quadraginta viri,
qui hanc coniurationem fecerant: 14 qui accesserunt
ad principes sacerdotum, et seniores, et dixerunt:
Devotione devovimus nos nihil gustaturos, donec
occidamus Paulum. 15 Nunc ergo vos notum facite
tribuno cum concilio, ut producat illum ad vos,
tamquam aliquid certius cognituri de eo. Nos vero
prius quam appropiet, parati sumus interficere
illum. 16 Quod cum audisset filius sororis Pauli
insidias, venit, et intravit in castra, nunciavitque
Paulo. 17 Vocans autem Paulus ad se unum ex
Centurionibus, ait: Adolescentem hunc perduc ad
tribunum, habet enim aliquid indicare illi. 18 Et
ille quidem assumens eum duxit ad tribunum, et
ait: Vinctus Paulus rogavit me hunc adolescentem
perducere ad te, habentem aliquid loqui tibi.
19 Apprehendens autem tribunus manum illius,
secessit cum eo seorsum, et interrogavit illum:
Quid est, quod habes indicare mihi? 20 Ille autem
dixit: Iudaeis convenit rogare te, ut crastina die

producas Paulum in concilium, quasi aliquid certius
inquisituri sint de illo: 21 tu vero ne credideris
illis, insidiantur enim ei ex eis viri amplius quam
quadraginta, qui se devoverunt non manducare,
neque bibere donec interficiant eum: et nunc parati
sunt, expectantes promissum tuum. 22 Tribunus
igitur dimisit adolescentem, praecipiens ei ne cui
loqueretur quoniam haec nota sibi fecisset. 23 Et
vocatis duobus Centurionibus, dixit illis: Parate
milites ducentos ut eant usque Caesaream, et
equites septuaginta, et lancearios ducentos a tertia
hora noctis: 24 et iumenta praeparate ut imponentes
Paulum, salvum perducerent ad Felicem praesidem,
25 (Timuit enim ne forte raperent eum Iudaei, et
occiderent, et ipse postea calumniam sustineret,
tamquam accepturus pecuniam) 26 scribens ei
epistolam continentem haec: CLAUDIUS Lysias
optimo Praesidi, Felici salutem. 27 Virum hunc
comprehensum a Iudaeis, et incipientem interfici
ab eis, superveniens cum exercitu eripui, cognito
quia Romanus est: 28 Volensque scire causam,
quam obiiciebant illi, deduxi eum in concilium
eorum. 29 Quem inveni accusari de quaestionibus
legis ipsorum, nullum vero dignum morte aut
vinculis habentem crimen. 30 Et cum mihi perlatum
esset de insidiis, quas paraverant illi, misi eum
ad te denuncians: et accusatoribus ut dicant apud
te, Vale. 31 Milites ergo secundum praeceptum
sibi, assumentes Paulum, duxerunt per noctem in
Antipatridem. 32 Et postera die dimissis equitibus
ut cum eo irent, reversi sunt ad castra. 33 Qui
cum venissent Caesaream, et tradidissent epistolam
praesidi, statuerunt ante illum et Paulum. 34 Cum
legisset autem, et interrogasset de qua provincia
esset: et cognoscens quia de Cilicia, 35 Audiam te,
inquit, cum accusatores tui venerint. Iussitque in
praetorio Herodis custodiri eum.

24 Post quinque autem dies descendit princeps
sacerdotum, Ananias, cum senioribus
quibusdam, et Tertullo quodam oratore, qui
adierunt praesidem adversus Paulum. 2 Et citato
Paulo coepit accusare Tertullus, dicens: Cum in
multa pace agamus per te, et multa corrigantur per
tuam providentiam; 3 semper et ubique suscipimus,
optime Felix, cum omni gratiarum actione. 4 Ne
diutius autem te protraham, oro, breviter ut audias
nos pro tua clementia. 5 Invenimus hunc hominem
pestiferum, et concitantem seditiones omnibus
Iudaeis in universo orbe, et auctorem seditionis
sectae Nazarenorum: 6 qui etiam templum violare
conatus est, quem et apprehensum voluimus
secundum legem nostram iudicare. 7 Superveniens
autem tribunus Lysias, cum vi magna eripuit eum
de manibus nostris, 8 iubens accusatores eius ad te
venire: a quo poteris ipse iudicans, de omnibus
istis cognoscere, de quibus nos accusamus eum. 9
Adiecerunt autem et Iudaei, dicentes haec ita se
habere. 10 Respondit autem Paulus, (annuente sibi
Praeside dicere) Ex multis annis te esse iudicem
genti huic sciens, bono animo pro me satisfaciam.
11 Potes enim cognoscere quia non plus sunt mihi
dies quam duodecim, ex quo ascendi adorare in
Ierusalem: 12 et neque in templo invenerunt me
cum aliquo disputantem, aut concursum facientem
turbae, neque in synagogis, neque in civitate:
13 neque probare possunt tibi de quibus nunc
me accusant. 14 Confiteor autem hoc tibi, quod
secundum sectam, quam dicunt haeresim, sic
deservio Patri, et Deo meo, credens omnibus, quae
in Lege, et Prophetis scripta sunt: 15 spem habens
in Deum, quam et hi ipsi expectant, resurrectionem
futuram iustorum, et iniquorum. 16 In hoc et ipse
studeo sine offendiculo conscientiam habere ad
Deum, et ad homines semper. 17 Post annos autem
plures eleemosynas facturus in gentem meam,
veni, et oblationes, et vota, 18 in quibus invenerunt
me purificatum in templo: non cum turba, neque
cum tumultu et apprehenderunt me clamantes,
et dicentes: Tolle inimicum nostrum. 19 Quidam
autem ex Asia Iudaei, quos oportebat apud te
praesto esse, et accusare siquid haberent adversum
me: 20 aut hi ipsi dicant siquid invenerunt in
me iniquitatis cum stem in concilio, 21 nisi de
una hac solummodo voce, qua clamavi inter eos
stans: Quoniam de resurrectione mortuorum ego
iudicor hodie a vobis. 22 Distulit autem illos Felix,
certissime sciens de via hac, dicens: Cum Tribunus
Lysias descenderit, audiam vos. 23 Iussitque
Centurioni custodire eum, et habere requiem, nec
quemquam de suis prohibere ministrare ei. 24
Post aliquot autem dies veniens Felix cum Drusilla
uxore sua, quae erat Iudaea, vocavit Paulum, et
audivit ab eo fidem, quae est in Christum Iesum.
25 Disputante autem illo de iustitia, et castitate,
et de iudicio futuro, tremefactus Felix respondit:
Quod nunc attinet, vade: tempore autem opportuno
accersiam te: 26 simul et sperans, quod pecunia
ei daretur a Paulo, propter quod et frequenter
accersiens eum, loquebatur cum eo. 27 Biennio
autem expleto, accepit successorem Felix Portium
Festum. Volens autem gratiam praestare Iudaeis
Felix, reliquit Paulum vinctum.

25 Festus ergo cum venisset in provinciam, post
triduum ascendit Ierosolymam a Caesarea. 2

Adieruntque eum principes sacerdotum, et primi
Iudaeorum adversus Paulum: et rogabant eum,
3 postulantes gratiam adversus eum, ut iuberet
perduci eum in Ierusalem, insidias tendentes ut
interficerent eum in via. 4 Festus autem respondit
servari quidem Paulum in Caesarea: se autem
maturius profecturum. 5 Qui ergo in vobis (ait)
potentes sunt, descendentes simul, si quod est
in viro crimen, accusent eum. 6 Demoratus
autem inter eos dies non amplius quam octo,
aut decem, descendit Caesaream, et altera die
sedit pro tribunali, et iussit Paulum adduci. 7
Qui cum perductus esset, circumsteterunt eum,
qui ab Ierosolyma descenderant Iudaei, multas,
et graves causas obiicientes, quas non poterant
probare. 8 Paulo rationem reddente: Quoniam
neque in legem Iudaeorum, neque in templum,
neque in Caesarem quidquam peccavi. 9 Festus
autem volens gratiam praestare Iudaeis, respondens
Paulo, dixit: Vis Ierosolymam ascendere, et ibi
de his iudicari apud me? 10 Dixit autem Paulus:
Ad tribunal Caesaris sto, ibi me oportet iudicari:
Iudaeis non nocui, sicut tu melius nosti. 11 Si
enim nocui, aut dignum morte aliquid feci, non
recuso mori: si vero nihil est eorum, quae hi
accusant me, nemo potest me illis donare. Caesarem
appello. 12 Tunc Festus cum concilio locutus,
respondit: Caesarem appellasti? ad Caesarem ibis.
13 Et cum dies aliquot transacti essent: Agrippa rex,
et Bernice descenderunt Caesaream ad salutandum
Festum. 14 Et cum dies plures ibi morarentur, Festus
regi indicavit de Paulo, dicens: Vir quidam est
derelictus a Felice vinctus, 15 de quo cum essem
Ierosolymis, adierunt me principes sacerdotum, et
seniores Iudaeorum, postulantes adversus illum
damnationem. 16 Ad quos respondi: Quia non est
Romanis consuetudo damnare aliquem hominem
prius quam is, qui accusatur, praesentes habeat
accusatores, locumque defendendi accipiat ad
abluenda crimina, quae ei obiiciuntur. 17 Cum
ergo huc convenissent sine ulla dilatione, sequenti
die sedens pro tribunali, iussi adduci virum.
18 De quo, cum stetissent accusatores, nullam
caussam deferebant, de quibus ego suspicabar
malum: 19 Quaestiones vero quasdam de sua
superstitione habebant adversus eum, et de quodam
Iesu defuncto, quem affirmabat Paulus vivere. 20
Haesitans autem ego de huiusmodi quaestione,
dicebam si vellet ire Ierosolymam, et ibi iudicari
de istis. 21 Paulo autem appellante ut servaretur
ad Augusti cognitionem, iussi servari eum, donec
mittam eum ad Caesarem. 22 Agrippa autem dixit
ad Festum: Volebam et ipse hominem audire. Cras,
inquit, audies eum. 23 Altera autem die cum
venisset Agrippa, et Bernice cum multa ambitione,
et introissent in auditorium cum tribunis, et viris
principalibus civitatis, iubente Festo, adductus est
Paulus. 24 Et dicit Festus: Agrippa rex, et omnes, qui
simul adestis nobiscum viri, videtis hunc hominem,
de quo omnis multitudo Iudaeorum interpellavit me
Ierosolymis, petentes et acclamantes non oportere
eum vivere amplius. 25 Ego vere comperi nihil
dignum morte eum admisisse. Ipso autem hoc
appellante, ad Augustum iudicavi mittere. 26 De
quo quid certum scribam domino, non habeo.
Propter quod produxi eum ad vos, et maxime ad te
rex Agrippa, ut interrogatione facta habeam quid
scribam. 27 Sine ratione enim mihi videtur mittere
vinctum, et causas eius non significare.

26 Agrippa vero ad Paulum ait: Permittitur tibi
loqui pro temetipso. Tunc Paulus extenta
manu coepit rationem reddere. 2 De omnibus,
quibus accusor a Iudaeis, rex Agrippa, aestimo me
beatum apud te, cum sim defensurus me hodie, 3
maxime te sciente omnia, et quae apud Iudaeos
sunt consuetudines, et quaestiones: propter quod
obsecro patienter me audias. 4 Et quidem vitam
meam a iuventute, quae ab initio fuit in gente mea in
Ierosolymis, noverunt omnes Iudaei: 5 praescientes
me ab initio (si velint testimonium perhibere)
quoniam secundum certissimam sectam nostrae
religionis vixi Pharisaeus. 6 Et nunc in spe, quae
ad patres nostros repromissionis facta est a Deo,
sto iudicio subiectus: 7 in quam duodecim tribus
nostrae nocte ac die deservientes, sperant devenire.
De qua spe accusor a Iudaeis, rex. 8 Quid incredibile
iudicatur apud vos, si Deus mortuos suscitat? 9 Et
ego quidem existimaveram, me adversus nomen
Iesu Nazareni debere multa contraria agere. 10
quod et feci Ierosolymis, et multos sanctorum ego
in carceribus inclusi, a principibus sacerdotum
potestate accepta: et cum occiderentur, detuli
sententiam. 11 Et per omnes synagogas frequenter
puniens eos, compellebam blasphemare: et amplius
insaniens in eos, persequebar usque in exteras
civitates. 12 In quibus dum irem Damascum cum
potestate, et permissu principum sacerdotum, 13 die
media in via, vidi, rex, de caelo supra splendorem
solis circumfulsisse me lumen, et eos, qui mecum
simul erant. 14 Omnesque nos cum decidissemus
in terram, audivi vocem loquentem mihi Hebraica
lingua: Saule, Saule, quid me persequeris? durum
est tibi contra stimulum calcitrare. 15 Ego autem
dixi: Quis es Domine? Dominus autem dixit: Ego
sum Iesus, quem tu persequeris. 16 Sed exurge,

et sta super pedes tuos: ad hoc enim apparui tibi,
ut constituam te ministrum, et testem eorum,
quae vidisti, et eorum, quibus apparebo tibi, **17**
eripiens te de populis, et gentibus, in quas nunc ego
mitto te, **18** aperire oculos eorum, ut convertantur
a tenebris ad lucem, et de potestate satanae ad
Deum, ut accipiant remissionem peccatorum, et
sortem inter sanctos per fidem, quae est in me.
19 Unde rex Agrippa, non fui incredulus caelesti
visioni: **20** sed his, qui sunt Damasci primum, et
Ierosolymis, et in omnem regionem Iudaeae, et
Gentibus annunciabam, ut poenitentiam agerent, et
converterentur ad Deum, digna poenitentiae opera
facientes. **21** Hac ex causa me Iudaei, cum essem
in templo, comprehensum tentabant interficere.
22 Auxilio autem adiutus Dei usque in hodiernum
diem sto, testificans minori, atque maiori, nihil
extra dicens quam ea, quae Prophetae locuti sunt
futura esse, et Moyses, **23** si passibilis Christus,
si primus ex resurrectione mortuorum, lumen
annunciaturus est populo, et Gentibus. **24** Haec
loquente eo, et rationem reddente, Festus magna
voce dixit: Insanis Paule: multae te litterae ad
insaniam convertunt. **25** Et Paulus: Non insanio
(inquit) optime Feste, sed veritatis, et sobrietatis
verba loquor. **26** Scit enim de his rex, ad quem et
constanter loquor: latere enim eum nihil horum
arbitror. Neque enim in angulo quidquam horum
gestum est. **27** Credis rex Agrippa prophetis? Scio
quia credis. **28** Agrippa autem ad Paulum: In modico
suades me Christianum fieri. **29** Et Paulus: Opto apud
Deum, et in modico, et in magno, non tantum te, sed
etiam omnes, qui audiunt, hodie fieri tales, qualis et
ego sum, exceptis vinculis his. **30** Et exurrexit rex,
et praeses, et Bernice, et qui assidebant eis. **31** Et
cum secessissent, loquebantur ad invicem, dicentes:
Quia nihil morte, aut vinculis dignum quid fecit
homo iste. **32** Agrippa autem Festo dixit: Dimitti
poterat homo hic, si non appellasset Caesarem.

27 Ut autem iudicatum est navigare eum in
Italiam, et tradi Paulum cum reliquis custodiis
centurioni nomine Iulio cohortis Augustae, **2**
ascendentes navem Adrumetinam, incipientes
navigare circa Asiae loca, sustulimus, perseverante
nobiscum Aristarcho Macedone Thessalonicensi. **3**
Sequenti autem die devenimus Sidonem. Humane
autem tractans Iulius Paulum, permisit ad amicos
ire, et curam sui agere. **4** Et inde cum sustulissemus,
subnavigavimus Cyprum, propterea quod essent
venti contrarii. **5** Et pelagus Ciliciae, et Pamphyliae
navigantes, venimus Lystram, quae est Lyciae: **6**
et ibi inveniens centurio navem Alexandrinam
navigantem in Italiam, transposuit nos in eam.
7 Et cum multis diebus tarde navigaremus, et
vix devenissemus contra Gnidum, prohibente nos
vento, adnavigavimus Cretae iuxta Salmonem: **8** et
vix iuxta navigantes, venimus in locum quendam,
qui vocatur Boniportus, cui iuxta erat civitas
Thalassa. **9** Multo autem tempore peracto, et cum
iam non esset tuta navigatio, eo quod ieiunium iam
praeterisset, consolabatur eos Paulus, **10** dicens
eis: Viri, video quoniam cum iniuria, et multo
damno non solum oneris, et navis, sed etiam
animarum nostrarum incipit esse navigatio. **11**
Centurio autem gubernatori et nauclero magis
credebat, quam his, quae a Paulo dicebantur. **12** Et
cum aptus portus non esset ad hiemandum, plurimi
statuerunt consilium navigare inde, si quomodo
possent, devenientes Phoenicen, hiemare, portum
Cretae respicientem ad Africum, et ad Corum. **13**
Aspirante autem Austro, aestimantes propositum
se tenere, cum sustulissent de Asson, legebant
Cretam. **14** Non post multum autem misit se contra
ipsam ventus Typhonicus, qui vocatur Euroaquilo.
15 Cumque arrepta esset navis, et non posset conari
in ventum, data nave flatibus, ferebamur. **16** In
insulam autem quandam decurrentes, quae vocatur
Cauda, potuimus vix obtinere scapham. **17** Qua
sublata, adiutoriis utebantur, accingentes navem,
timentes ne in Syrtim inciderent, summisso vase
sic ferebantur. **18** Valida autem nobis tempestate
iactatis, sequenti die iactum fecerunt: **19** et tertia
die suis manibus armamenta navis proiecerunt.
20 Neque autem sole, neque sideribus apparentibus per
plures dies, et tempestate non exigua imminente,
iam ablata erat spes omnis salutis nostrae. **21** Et cum
multa ieiunatio fuisset, tunc stans Paulus in medio
eorum, dixit: Oportebat quidem, o viri, audito me,
non tollere a Creta, lucrique facere iniuriam hanc,
et iacturam. **22** Et nunc suadeo vobis bono animo
esse. amissio enim nullius animae erit ex vobis,
praeterquam navis. **23** Astitit enim mihi hac nocte
Angelus Dei, cuius sum ego, et cui deservio, **24**
dicens: Ne timeas Paule, Caesari te oportet assistere:
et ecce donavit tibi Deus omnes, qui navigant tecum.
25 Propter quod bono animo estote viri: credo
enim Deo, quia sic erit, quemadmodum dictum
est mihi. **26** In insulam autem quandam oportet
nos devenire. **27** Sed posteaquam quartadecima
nox supervenit, navigantibus nobis in Adria circa
mediam noctem, suspicabantur nautae apparere
sibi aliquam regionem. **28** Qui et summittentes
bolidem, invenerunt passus viginti: et pusillum
inde separati, invenerunt passus quindecim. **29**
Timentes autem ne in aspera loca incideremus,

de puppi mittentes anchoras quattuor, optabant
diem fieri. 30 Nautis vero quaerentibus fugere de
navi, cum misissent scapham in mare, sub obtentu
quasi inciperent a prora anchoras extendere, 31
dixit Paulus Centurioni, et militibus: Nisi hi in navi
manserint, vos salvi fieri non potestis. 32 Tunc
absciderunt milites funes scaphae, et passi sunt
eam excidere. 33 Et cum lux inciperet fieri, rogabat
Paulus omnes sumere cibum, dicens: Quartadecima
die hodie expectantes ieiuni permanetis, nihil
accipientes. 34 Propter quod rogo vos accipere cibum
pro salute vestra: quia nullius vestrum capillus de
capite peribit. 35 Et cum haec dixisset, sumens
panem, gratias egit Deo in conspectu omnium: et
cum fregisset, coepit manducare. 36 Animaequiores
autem facti omnes, et ipsi sumpserunt cibum. 37
Eramus vero universae animae in navi ducentae
septuaginta sex. 38 Et satiati cibo alleviabant
navem, iactantes triticum in mare. 39 Cum autem
dies factus esset, terram non agnoscebant: sinum
vero quendam considerabant habentem littus, in
quem cogitabant, si possent, eiicere navem. 40 Et
cum anchoras sustulissent, committebant se mari,
simul laxantes iuncturas gubernaculorum: et levato
artemone secundum aurae flatum tendebant ad
littus. 41 Et cum incidissemus in locum dithalassum,
impegerunt navem: et prora quidem fixa manebat
immobilis, puppis vero solvebatur a vi maris.
42 Militum autem consilium fuit ut custodias
occiderent: nequis cum enatasset, effugeret. 43
Centurio autem volens servare Paulum, prohibuit
fieri: iussitque eos, qui possent natare, emittere se
in mare primos, et evadere, et ad terram exire: 44
et ceteros alios in tabulis ferebant: quosdam super
ea, quae de navi erant. Et sic factum est, ut omnes
animae evaderent ad terram.

28 Et cum evasissemus, tunc cognovimus
quia Melita insula vocabatur. Barbari vero
praestabant non modicam humanitatem nobis.
2 Accensa enim pyra, reficiebant nos omnes
propter imbrem, qui imminebat, et frigus. 3
Cum congregasset autem Paulus sarmentorum
aliquantam multitudinem, et imposuisset super
ignem, vipera a calore cum processisset, invasit
manum eius. 4 Ut vero viderunt Barbari pendentem
bestiam de manu eius, ad invicem dicebant:
Utique homicida est homo hic, qui cum evaserit
de mari, ultio non sinit eum vivere. 5 Et ille
quidem excutiens bestiam in ignem, nihil mali
passus est. 6 At illi existimabant eum in tumorem
convertendum, et subito casurum, et mori. Diu
autem illis expectantibus, et videntibus nihil mali in
eo fieri, convertentes se, dicebant eum esse Deum.
7 In locis autem illis erant praedia principis insulae,
nomine Publii, qui nos suscipiens, triduo benigne se
exhibuit. 8 Contigit autem, patrem Publii febribus,
et dysenteria vexatum iacere. Ad quem Paulus
intravit: et cum orasset, et imposuisset ei manus,
salvavit eum. 9 Quo facto, omnes qui in insula
habebant infirmitates, accedebant, et curabantur:
10 qui etiam multis honoribus nos honoraverunt, et
navigantibus imposuerunt quae necessaria erant.
11 Post menses autem tres navigavimus in navi
Alexandrina, quae in insula hiemaverat, cui erat
insigne Castorum. 12 Et cum venissemus Syracusam,
mansimus ibi triduo. 13 Inde circumlegentes
devenimus Rhegium: et post unum diem flante
Austro, secunda die venimus Puteolos; 14 ubi
inventis fratribus rogati sumus manere apud eos
dies septem: et sic venimus Romam. 15 Et inde cum
audissent fratres, occurrerunt nobis usque ad Appii
forum, ac tres Tabernas. Quos cum vidisset Paulus,
gratias agens Deo, accepit fiduciam. 16 Cum autem
venissemus Romam, permissum est Paulo manere
sibimet cum custodiente se milite. 17 Post tertium
autem diem convocavit primos Iudaeorum. Cumque
convenissent, dicebat eis: Ego, viri fratres, nihil
adversus plebem faciens, aut morem paternum,
vinctus ab Ierosolymis traditus sum in manus
Romanorum, 18 qui cum interrogationem de me
habuissent, voluerunt me dimittere, eo quod nulla
esset causa mortis in me. 19 Contradicentibus autem
Iudaeis, coactus sum appellare Caesarem, non quasi
gentem meam habens aliquid accusare. 20 Propter
hanc igitur causam rogavi vos videre, et alloqui.
Propter spem enim Israel catena hac circumdatus
sum. 21 At illi dixerunt ad eum: Nos neque litteras
accepimus de te a Iudaea, neque adveniens aliquis
fratrum nunciavit, aut locutus est quid de te
malum. 22 Rogamus autem a te audire quae sentis:
nam de secta hac notum est nobis quia ubique
ei contradicitur. 23 Cum constituissent autem illi
diem, venerunt ad eum in hospitium plurimi, quibus
exponebat testificans regnum Dei, suadensque eis
de Iesu ex Lege Moysi, et Prophetis a mane usque
ad vesperam. 24 Et quidam credebant his, quae
dicebantur: quidam vero non credebant. 25 Cumque
invicem non essent consentientes, discedebant
dicente Paulo unum verbum: Quia bene Spiritus
sanctus locutus est per Isaiam prophetam ad Patres
nostros, 26 dicens: Vade ad populum istum, et dic
ad eos: Aure audietis, et non intelligetis: et videntes
videbitis, et non perspicietis. 27 Incrassatum est
enim cor populi huius, et auribus graviter audierunt,
et oculos suos compresserunt: ne forte videant

oculis, et auribus audiant, et corde intelligant, et
convertantur, et sanem eos. **28** Notum ergo sit vobis,
quoniam Gentibus missum est hoc salutare Dei, et
ipsi audient. **29** Et cum haec dixisset, exierunt ab
eo Iudaei, multam habentes inter se quaestionem.
30 Mansit autem biennio toto in suo conducto: et
suscipiebat omnes, qui ingrediebantur ad eum,
31 praedicans regnum Dei, et docens quae sunt
de Domino Iesu Christo cum omni fiducia, sine
prohibitione.

Romanos

1 Paulus, servus Iesu Christi, vocatus Apostolus,
segregatus in Evangelium Dei, **2** quod ante
promiserat per Prophetas suos in Scripturis sanctis
3 de Filio suo, qui factus est ei ex semine
David secundum carnem, **4** qui praedestinatus
est Filius Dei in virtute secundum spiritum
sanctificationis ex resurrectione mortuorum Iesu
Christi Domini nostri: **5** per quem accepimus
gratiam, et Apostolatum ad obediendum fidei in
omnibus Gentibus pro nomine eius, **6** in quibus
estis et vos vocati Iesu Christi: **7** omnibus qui sunt
Romae, dilectis Dei, vocatis sanctis. Gratia vobis, et
pax a Deo Patre nostro, et Domino Iesu Christo. **8**
Primum quidem gratias ago Deo meo per Iesum
Christum pro omnibus vobis: quia fides vestra
annunciatur in universo mundo. **9** Testis enim mihi
est Deus, cui servio in spiritu meo in Evangelio
filii eius, quod sine intermissione memoriam vestri
facio **10** semper in orationibus meis: obsecrans, si
quomodo tandem aliquando prosperum iter habeam
in voluntate Dei veniendi ad vos. **11** Desidero
enim videre vos: ut aliquid impertiar vobis gratiae
spiritualis ad confirmandos vos: **12** id est, simul
consolari in vobis per eam, quae invicem est, fidem
vestram, atque meam. **13** Nolo autem vos ignorare
fratres: quia saepe proposui venire ad vos, (et
prohibitus sum usque adhuc) ut aliquem fructum
habeam in vobis, sicut et in ceteris gentibus. **14**
Graecis ac barbaris, sapientibus, et insipientibus
debitor sum: **15** ita (quod in me) promptum est
et vobis, qui Romae estis, evangelizare. **16** Non
enim erubesco Evangelium. Virtus enim Dei est in
salutem omni credenti, Iudaeo primum, et Graeco.
17 Iustitia enim Dei in eo revelatur ex fide in fidem:
sicut scriptum est: Iustus autem ex fide vivit. **18**
Revelatur enim ira Dei de caelo super omnem
impietatem, et iniustitiam hominum eorum, qui
veritatem Dei in iniustitia detinent: **19** quia quod
notum est Dei, manifestum est in illis. Deus enim
illis manifestavit. **20** Invisibilia enim ipsius, a
creatura mundi, per ea quae facta sunt, intellecta,
conspiciuntur: sempiterna quoque eius virtus, et
divinitas: ita ut sint inexcusabiles. **(aïdios g126)** **21**
Quia cum cognovissent Deum, non sicut Deum
glorificaverunt, aut gratias egerunt: sed evanuerunt
in cogitationibus suis, et obscuratum est insipiens
cor eorum: **22** dicentes enim se esse sapientes, stulti
facti sunt. **23** Et mutaverunt gloriam incorruptibilis
Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis,
et volucrum, et quadrupedum, et serpentium. **24**
Propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis
eorum, in immunditiam: ut contumeliis afficiant
corpora sua in semetipsis: **25** qui commutaverunt
veritatem Dei in mendacium: et coluerunt, et
servierunt creaturae potius quam Creatori, qui est
benedictus in saecula. Amen. **(aiōn g165)** **26** Propterea
tradidit illos Deus in passiones ignominiae. Nam
feminae eorum immutaverunt naturalem usum in
eum usum, qui est contra naturam. **27** Similiter
autem et masculi, relicto naturali usu feminae,
exarserunt in desideriis suis in invicem, masculi in
masculos turpitudinem operantes, et mercedem,
quam oportuit, erroris sui in semetipsis recipientes.
28 Et sicut non probaverunt Deum habere in
notitia: tradidit illos Deus in reprobum sensum:
ut faciant ea, quae non conveniunt, **29** repletos
omni iniquitate, malitia, fornicatione, avaritia,
nequitia, plenos invidia, homicidio, contentione,
dolo, malignitate, susurrones, **30** detractores, Deo
odibiles, contumeliosos, superbos, elatos, inventores
malorum, parentibus non obedientes, **31** insipientes,
incompositos, sine affectione, absque foedere, sine
misericordia. **32** Qui cum iustitiam Dei cognovissent,
non intellexerunt quoniam qui talia agunt, digni
sunt morte: et non solum qui ea faciunt, sed etiam
qui consentiunt facientibus.

2 Propter quod inexcusabilis es o homo omnis, qui
iudicas. In quo enim iudicas alterum, teipsum
condemnas: eadem enim agis quae iudicas. **2**
Scimus enim quoniam iudicium Dei est secundum
veritatem in eos, qui talia agunt. **3** Existimas autem
hoc o homo, qui iudicas eos, qui talia agunt, et facis
ea, quia tu effugies iudicium Dei? **4** An divitias
bonitatis eius, et patientiae, et longanimitatis
contemnis? ignoras quoniam benignitas Dei ad
poenitentiam te adducit: **5** Secundum autem
duritiam tuam, et impoenitens cor, thesaurizas tibi
iram in die irae, et revelationis iusti iudicii Dei,
6 qui reddet unicuique secundum opera eius: **7**
iis quidem, qui secundum patientiam boni operis,
gloriam, et honorem, et incorruptionem quaerunt,
vitam aeternam: **(aiōnios g166)** **8** iis autem, qui sunt
ex contentione, et qui non acquiescunt veritati,
credunt autem iniquitati, ira, et indignatio. **9**
Tribulatio, et angustia in omnem animam hominis
operantis malum, Iudaei primum, et Graeci: **10**
gloria autem, et honor, et pax omni operanti bonum,
Iudaeo primum, et Graeco: **11** non enim est acceptio
personarum apud Deum. **12** Quicumque enim sine
lege peccaverunt, sine lege peribunt: et quicumque
in lege peccaverunt, per legem iudicabuntur. **13**
Non enim auditores legis iusti sunt apud Deum,

sed factores legis iustificabuntur. 14 Cum autem
Gentes, quae legem non habent, naturaliter ea,
quae legis sunt, faciunt, eiusmodi legem non
habentes, ipsi sibi sunt lex: 15 qui ostendunt
opus legis scriptum in cordibus suis, testimonium
reddente illis conscientia ipsorum, et inter se
invicem cogitationibus accusantibus, aut etiam
defendentibus, 16 in die, cum iudicabit Deus occulta
hominum, secundum Evangelium meum per Iesum
Christum. 17 Si autem tu Iudaeus cognominaris, et
requiescis in lege, et gloriaris in Deo, 18 et nosti
voluntatem eius, et probas utiliora, instructus per
legem, 19 confidis teipsum esse ducem caecorum,
lumen eorum, qui in tenebris sunt, 20 eruditorem
insipientium, magistrum infantium, habentem
formam scientiae, et veritatis in lege. 21 Qui ergo
alium doces, teipsum non doces: qui praedicas non
furandum, furaris: 22 qui dicis non moechandum,
moecharis: qui abominaris idola, sacrilegium facis:
23 qui in lege gloriaris, per praevaricationem legis
Deum inhonoras. 24 (Nomen enim Dei per vos
blasphematur inter Gentes, sicut scriptum est.) 25
Circumcisio quidem prodest, si legem observes:
si autem praevaricator legis sis, circumcisio tua
praeputium facta est. 26 Si igitur praeputium
iustitias legis custodiat: nonne praeputium illius in
circumcisionem reputabitur? 27 et iudicabit id, quod
ex natura est praeputium, legem consummans, te,
qui per litteram, et circumcisionem praevaricator
legis es? 28 Non enim qui in manifesto est, Iudaeus
est: neque quae in manifesto in carne est, est
circumcisio: 29 sed qui in abscondito est, Iudaeus
est: et circumcisio cordis in spiritu, non littera:
cuius laus non ex hominibus, sed ex Deo est.

3 Quid ergo amplius Iudaeo est? aut quae utilitas
circumcisionis? 2 Multum per omnem modum.
Primum quidem quia credita sunt illis eloquia Dei.
3 quid enim si quidam illorum non crediderunt?
Numquid incredulitas illorum fidem Dei evacuavit?
Absit. 4 Est autem Deus verax: omnis autem
homo mendax, sicut scriptum est: Ut iustificeris
in sermonibus tuis: et vincas cum iudicaris. 5 Si
autem iniquitas nostra iustitiam Dei commendat,
quid dicemus? Numquid iniquus est Deus, qui
infert iram? 6 (secundum hominem dico.) Absit.
alioquin quomodo iudicabit Deus hunc mundum?
7 Si enim veritas Dei in meo mendacio abundavit
in gloriam ipsius: quid adhuc et ego tamquam
peccator iudicor? 8 et non (sicut blasphemamur,
et sicut aiunt quidam nos dicere) faciamus mala
ut veniant bona: quorum damnatio iusta est. 9
Quid ergo? praecellimus eos? Nequaquam. Causati
enim sumus Iudaeos, et Graecos omnes sub peccato
esse, 10 sicut scriptum est: Quia non est iustus
quisquam: 11 non est intelligens, non est requirens
Deum. 12 Omnes declinaverunt, simul inutiles facti
sunt, non est qui faciat bonum, non est usque ad
unum. 13 Sepulchrum patens est guttur eorum,
linguis suis dolose agebant: Venenum aspidum
sub labiis eorum: 14 Quorum os maledictione, et
amaritudine plenum est: 15 Veloces pedes eorum ad
effundendum sanguinem: 16 Contritio, et infelicitas
in viis eorum: 17 et viam pacis non cognoverunt: 18
Non est timor Dei ante oculos eorum. 19 Scimus
autem quoniam quaecumque lex loquitur, iis, qui
in lege sunt, loquitur: ut omne os obstruatur, et
subditus fiat omnis mundus Deo: 20 quia ex operibus
legis non iustificabitur omnis caro coram illo. Per
legem enim cognitio peccati. 21 Nunc autem sine
lege iustitia Dei manifestata est: testificata a lege
et Prophetis. 22 Iustitia autem Dei per fidem Iesu
Christi in omnes, et super omnes, qui credunt
in eum: non enim est distinctio: 23 Omnes enim
peccaverunt, et egent gloria Dei. 24 Iustificati gratis
per gratiam ipsius, per redemptionem, quae est in
Christo Iesu, 25 quem proposuit Deus propitiatorem
per fidem in sanguine ipsius, ad ostensionem
iustitiae suae propter remissionem praecedentium
delictorum 26 in sustentatione Dei, ad ostensionem
iustitiae eius in hoc tempore: ut sit ipse iustus, et
iustificans eum, qui est ex fide Iesu Christi. 27 Ubi
est ergo gloriatio tua? Exclusa est. Per quam legem?
Factorum? Non: sed per legem fidei. 28 Arbitramur
enim iustificari hominem per fidem sine operibus
legis. 29 An Iudaeorum Deus tantum? Nonne et
Gentium? Immo et Gentium. 30 Quoniam quidem
unus est Deus, qui iustificat circumcisionem ex fide,
et praeputium per fidem. 31 Legem ergo destruimus
per fidem? Absit: sed legem statuimus.

4 Quid ergo dicemus invenisse Abraham patrem
nostrum secundum carnem? 2 Si enim Abraham
ex operibus legis iustificatus est, habet gloriam,
sed non apud Deum. 3 Quid enim dicit Scriptura?
Credidit Abraham Deo: et reputatam est illi ad
iustitiam. 4 Ei autem, qui operatur, merces
non imputatur secundum gratiam, sed secundum
debitum. 5 Ei vero, qui non operatur, credenti autem
in eum, qui iustificat impium, reputatur fides eius
ad iustitiam secundum propositum gratiae Dei. 6
Sicut et David dicit beatitudinem hominis, cui Deus
accepto fert iustitiam sine operibus: 7 Beati, quorum
remissae sunt iniquitates, et quorum tecta sunt
peccata. 8 Beatus vir, cui non imputavit Dominus
peccatum. 9 Beatitudo ergo haec in circumcisione

tantum manet, an etiam in praeputio? Dicimus enim
quia reputata est Abrahae fides ad iustitiam. 10
Quomodo ergo reputata est? in circumcisione, an in
praeputio? Non in circumcisione, sed in praeputio.
11 Et signum accepit circumcisionis, signaculum
iustitiae fidei, quae est in praeputio: ut sit pater
omnium credentium per praeputium, ut reputetur
et illis ad iustitiam: 12 et sit pater circumcisionis
non iis tantum, qui sunt ex circumcisione, sed et iis,
qui sectantur vestigia fidei, quae est in praeputio
patris nostri Abrahae. 13 Non enim per legem
promissio Abrahae, aut semini eius ut heres esset
mundi: sed per iustitiam fidei. 14 Si enim qui ex
lege, heredes sunt: exinanita est fides, abolita est
promissio. 15 Lex enim iram operatur. Ubi enim
non est lex: nec praevaricatio. 16 Ideo ex fide, ut
secundum gratiam firma sit promissio omni semini,
non ei, qui ex lege est solum, sed et ei qui ex fide
est Abrahae, qui pater est omnium nostrum 17
(sicut scriptum est: Quia patrem multarum gentium
posui te) ante Deum, cui credidisti, qui vivificat
mortuos, et vocat ea quae non sunt, tamquam ea
quae sunt. 18 qui contra spem in spem credidit,
ut fieret pater multarum gentium secundum quod
dictum est ei: Sic erit semen tuum sicut stellae
coeli, et arena maris. 19 Et non est infirmatus in
fide, nec consideravit corpus suum emortuum,
cum iam fere centum esset annorum: et emortuam
vulvam Sarae: 20 In repromissione etiam Dei non
haesitavit diffidentia, sed confortatus est fide, dans
gloriam Deo: 21 plenissime sciens quia quaecumque
promisit Deus, potens est et facere. 22 Ideo et
reputatum est illi ad iustitiam. 23 Non est autem
scriptum tantum propter ipsum quia reputatum
est illi ad iustitiam: 24 sed et propter nos, quibus
reputabitur credentibus in eum, qui suscitavit
Iesum Christum Dominum nostrum a mortuis, 25
qui traditus est propter delicta nostra, et resurrexit
propter iustificationem nostram.

5 Iustificati ergo ex fide, pacem habeamus ad
Deum per Dominum nostrum Iesum Christum:
2 per quem habemus accessum per fidem in
gratiam istam, in qua stamus, et gloriamur in
spe gloriae filiorum Dei. 3 Non solum autem,
sed et gloriamur in tribulationibus: scientes quod
tribulatio patientiam operatur: 4 patientia autem
probationem, probatio vero spem, 5 spes autem
non confundit: quia charitas Dei diffusa est in
cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est
nobis. 6 Ut quid enim Christus, cum adhuc infirmi
essemus, secundum tempus pro impiis mortuus
est? 7 Vix enim pro iusto quis moritur: nam pro
bono forsitan quis audeat mori. 8 Commendat
autem charitatem suam Deus in nobis: quoniam si
cum adhuc peccatores essemus, secundum tempus,
9 Christus pro nobis mortuus est: multo igitur
magis nunc iustificati in sanguine ipsius, salvi
erimus ab ira per ipsum. 10 Si enim cum inimici
essemus, reconciliati sumus Deo per mortem filii
eius: multo magis reconciliati, salvi erimus in vita
ipsius. 11 Non solum autem: sed et gloriamur
in Deo per Dominum nostrum Iesum Christum,
per quem nunc reconciliationem accepimus. 12
Propterea sicut per unum hominem peccatum in
hunc mundum intravit, et per peccatum mors, et ita
in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes
peccaverunt: 13 Usque ad legem enim peccatum
erat in mundo: peccatum autem non imputabatur,
cum lex non esset. 14 Sed regnavit mors ab Adam
usque ad Moysen etiam in eos, qui non peccaverunt
in similitudinem praevaricationis Adae, qui est
forma futuri. 15 Sed non sicut delictum, ita et
donum. si enim unius delicto multi mortui sunt:
multo magis gratia Dei et donum in gratia unius
hominis Iesu Christi in plures abundavit. 16 Et
non sicut per unum peccatum, ita et donum. nam
iudicium quidem ex uno in condemnationem: gratia
autem ex multis delictis in iustificationem. 17
Si enim unius delicto mors regnavit per unum:
multo magis abundantiam gratiae, et donationis, et
iustitiae accipientes in vita, regnabunt per unum
Iesum Christum. 18 Igitur sicut per unius delictum
in omnes homines in condemnationem: sic et per
unius iustitiam in omnes homines in iustificationem
vitae. 19 Sicut enim per inobedientiam unius
hominis, peccatores constituti sunt multi: ita et
per unius obeditionem, iusti constituentur multi.
20 Lex autem subintravit ut abundaret delictum.
Ubi autem abundavit delictum, superabundavit et
gratia. 21 ut sicut regnavit peccatum in mortem: ita
et gratia regnet per iustitiam in vitam aeternam,
per Iesum Christum Dominum nostrum. (aiōnios g166)

6 Quid ergo dicemus? Manebimus in peccato ut
gratia abundet? 2 Absit. Qui enim mortui sumus
peccato, quomodo adhuc vivemus in illo? 3 An
ignoratis fratres quia quicumque baptizati sumus
in Christo Iesu, in morte ipsius baptizati sumus? 4
Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in
mortem: ut quomodo Christus surrexit a mortuis
per gloriam Patris, ita et nos in novitate vitae
ambulemus. 5 Si enim complantati facti sumus
similitudini mortis eius: simul et resurrectionis
erimus. 6 Hoc scientes, quia vetus homo noster
simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati,

et ultra non serviamus peccato. 7 Qui enim mortuus
est, iustificatus est a peccato. 8 Si autem mortui
sumus cum CHRISTO: credimus quia simul etiam
vivemus cum illo: 9 scientes quod Christus resurgens
ex mortuis iam non moritur, et mors illi ultra non
dominabitur. 10 Quod enim mortuus est peccato,
mortuus est semel: quod autem vivit, vivit Deo. 11 Ita
et vos existimate, vos mortuos quidem esse peccato,
viventes autem Deo, in Christo Iesu Domino nostro.
12 Non ergo regnet peccatum in vestro mortali
corpore ut obediatis concupiscentiis eius. 13 Sed
neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis
peccato: sed exhibete vos Deo, tamquam ex mortuis
viventes: et membra vestra arma iustitiae Deo.
14 Peccatum enim vobis non dominabitur: non
enim sub lege estis, sed sub gratia. 15 Quid ergo?
peccabimus, quoniam non sumus sub lege, sed sub
gratia? Absit. 16 An nescitis quoniam cui exhibetis
vos servos ad obediendum, servi estis eius, cui
obeditis, sive peccati ad mortem, sive obeditionis ad
iustitiam? 17 Gratias autem Deo quod fuistis servi
peccati, obedistis autem ex corde in eam formam
doctrinae, in quam traditi estis. 18 Liberati autem a
peccato, servi facti estis iustitiae. 19 Humanum dico,
propter infirmitatem carnis vestrae: sicut enim
exhibuistis membra vestra servire immunditiae, et
iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra
vestra servire iustitiae in sanctificationem. 20 Cum
enim servi essetis peccati, liberi fuistis iustitiae. 21
Quem ergo fructum habuistis tunc in illis, in quibus
nunc erubescitis? Nam finis illorum mors est. 22
Nunc vero liberati a peccato, servi autem facti Deo,
habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem
vero vitam aeternam. (aiōnios g166) 23 Stipendia enim
peccati, mors. Gratia autem Dei, vita aeterna, in
Christo Iesu Domino nostro. (aiōnios g166)

7 An ignoratis fratres (scientibus enim legem
loquor) quia lex in homine dominatur quanto
tempore vivit? 2 Nam quae sub viro est mulier,
vivente viro, alligata est legi: si autem mortuus
fuerit vir eius, soluta est a lege viri. 3 Igitur, vivente
viro, vocabitur adultera si fuerit cum alio viro:
si autem mortuus fuerit vir eius, liberata est a
lege viri: ut non sit adultera si fuerit cum alio
viro. 4 Itaque fratres mei et vos mortificati estis
legi per corpus Christi: ut sitis alterius, qui ex
mortuis resurrexit, ut fructificetis Deo. 5 Cum
enim essemus in carne, passiones peccatorum,
quae per legem erant, operabantur in membris
nostris, ut fructificarent morti. 6 nunc autem soluti
sumus a lege mortis, in qua detinebamur, ita ut
serviamus in novitate spiritus, et non in vetustate
litterae. 7 Quid ergo dicemus? lex peccatum est?
Absit. Sed peccatum non cognovi, nisi per legem:
nam concupiscentiam nesciebam, nisi lex diceret:
Non concupisces. 8 Occasione autem accepta,
peccatum per mandatum operatum est in me
omnem concupiscentiam. Sine lege enim peccatum
mortuum erat. 9 Ego autem vivebam sine lege
aliquando. Sed cum venisset mandatum, peccatum
revixit. 10 Ego autem mortuus sum: et inventum
est mihi mandatum, quod erat ad vitam, hoc esse
ad mortem. 11 Nam peccatum occasione accepta
per mandatum, seduxit me, et per illud occidit. 12
Itaque lex quidem sancta, et mandatum sanctum,
et iustum, et bonum. 13 Quod ergo bonum est,
mihi factum est mors? Absit. Sed peccatum, ut
appareat peccatum, per bonum operatum est mihi
mortem: ut fiat supra modum peccans peccatum per
mandatum. 14 Scimus enim quia lex spiritualis est:
ego autem carnalis sum venundatus sub peccato.
15 Quod enim operor, non intelligo. non enim quod
volo bonum, hoc ago: sed quod odi malum, illud
facio. 16 Si autem quod nolo, illud facio: consentio
legi, quoniam bona est. 17 Nunc autem iam non ego
operor illud, sed quod habitat in me peccatum. 18
Scio enim quia non habitat in me, hoc est in carne
mea, bonum. Nam velle, adiacet mihi: perficere
autem bonum, non invenio. 19 Non enim quod volo
bonum, hoc ago: sed quod odi malum, illud facio. 20
Si autem quod nolo, illud facio: iam non ego operor
illud, sed quod habitat in me, peccatum. 21 Invenio
igitur legem, volenti mihi facere bonum, quoniam
mihi malum adiacet: 22 condelector enim legi Dei
secundum interiorem hominem: 23 video autem
aliam legem in membris meis, repugnantem legi
mentis meae, et captivantem me in lege peccati,
quae est in membris meis. 24 Infelix ego homo, quis
me liberabit de corpore mortis huius? 25 Gratia
Dei per Iesum Christum Dominum nostrum. Igitur
ego ipse mente servio legi Dei: carne autem, legi
peccati.

8 Nihil ergo nunc damnationis est iis, qui sunt
in Christo Iesu: qui non secundum carnem
ambulant. 2 Lex enim spiritus vitae in Christo
Iesu liberavit me a lege peccati et mortis. 3 Nam
quod impossibile erat legi, in quo infirmabatur per
carnem: Deus filium suum mittens in similitudinem
carnis peccati, et de peccato damnavit peccatum in
carne, 4 ut iustificatio legis impleretur in nobis, qui
non secundum carnem ambulamus, sed secundum
spiritum. 5 Qui enim secundum carnem sunt: quae
carnis sunt, sapiunt. qui vero secundum spiritum
sunt: quae sunt spiritus, sentiunt. 6 Nam prudentia

carnis, mors est: prudentia autem spiritus, vita et
pax. 7 quoniam sapientia carnis inimica est Deo:
legi enim Dei non est subiecta: nec enim potest. 8
Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt.
9 Vos autem in carne non estis, sed in spiritu: si
tamen spiritus Dei habitat in vobis. Siquis autem
Spiritum Christi non habet: hic non est eius. 10
Si autem Christus in vobis est: corpus quidem
mortuum est propter peccatum, spiritus vero vivit
propter iustificationem. 11 Quod si Spiritus eius,
qui suscitavit Iesum a mortuis, habitat in vobis: qui
suscitavit Iesum Christum a mortuis, vivificabit
et mortalia corpora vestra, propter inhabitantem
Spiritum eius in vobis. 12 Ergo fratres debitores
sumus non carni, ut secundum carnem vivamus. 13
Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si
autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.
14 Quicumque enim spiritu Dei aguntur, ii sunt filii
Dei. 15 Non enim accepistis spiritum servitutis
iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis
filiorum, in quo clamamus: Abba (Pater). 16 Ipse
enim Spiritus testimonium reddit spiritui nostro
quod sumus filii Dei. 17 Si autem filii, et heredes:
heredes quidem Dei, coheredes autem Christi:
si tamen compatimur, ut et conglorificemur. 18
Existimo enim quod non sunt condignae passiones
huius temporis ad futuram gloriam, quae revelabitur
in nobis. 19 Nam expectatio creaturae, revelationem
filiorum Dei expectat. 20 Vanitati enim creatura
subiecta est non volens, sed propter eum, qui
subiecit eam in spe: 21 quia et ipsa creatura
liberabitur a servitute corruptionis in libertatem
gloriae filiorum Dei. 22 Scimus enim quod omnis
creatura ingemiscit, et parturit usque adhuc. 23 Non
solum autem illa, sed et nos ipsi primitias spiritus
habentes: et ipsi intra nos gemimus adoptionem
filiorum Dei expectantes, redemptionem corporis
nostri. 24 Spe enim salvi facti sumus. Spes
autem, quae videtur, non est spes: nam quod
videt quis, quid sperat? 25 Si autem quod non
videmus, speramus: per patientiam expectamus. 26
Similiter autem et Spiritus adiuvat infirmitatem
nostram: nam quid oremus, sicut oportet, nescimus:
sed ipse Spiritus postulat pro nobis gemitibus
inenarrabilibus. 27 Qui autem scrutatur corda,
scit quid desideret Spiritus: quia secundum Deum
postulat pro sanctis. 28 Scimus autem quoniam
diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum,
iis, qui secundum propositum vocati sunt sancti. 29
Nam quos praescivit, et praedestinavit conformes
fieri imaginis Filii sui, ut sit ipse primogenitus in
multis fratribus. 30 Quos autem praedestinavit, hos
et vocavit: et quos vocavit, hos et iustificavit: quos
autem iustificavit, illos et magnificavit. 31 Quid ergo
dicemus ad haec? si Deus pro nobis, qui contra nos?
32 Qui etiam proprio Filio suo non pepercit, sed pro
nobis omnibus tradidit illum: quo modo non etiam
cum illo omnia nobis donavit. 33 Quis accusabit
adversus electos Dei? Deus qui iustificat, 34 quis
est qui condemnet? Christus Iesus, qui mortuus
est, immo qui et resurrexit, qui est ad dexteram
Dei, qui etiam interpellat pro nobis. 35 Quis ergo
nos separabit a charitate Christi? tribulatio? an
angustia? an fames? an nuditas? an periculum?
an persecutio? an gladius? 36 (sicut scriptum est:
Quia propter te mortificamur tota die: aestimati
sumus sicut oves occisionis.) 37 Sed in his omnibus
superamus propter eum, qui dilexit nos. 38 Certus
sum enim quia neque mors, neque vita, neque
angeli, neque principatus, neque virtutes, neque
instantia, neque futura, neque fortitudo, 39 neque
altitudo, neque profundum, neque creatura alia
poterit nos separare a charitate Dei, quae est in
Christo Iesu Domino nostro.

9 Veritatem dico in Christo Iesu, non mentior:
testimonium mihi perhibente conscientia mea
in Spiritu sancto: 2 quoniam tristitia mihi magna
est, et continuus dolor cordi meo. 3 Optabam enim
ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus meis,
qui sunt cognati mei secundum carnem, 4 qui sunt
Israelitae, quorum adoptio est filiorum, et gloria,
et testamentum, et legislatio, et obsequium, et
promissa: 5 quorum patres, ex quibus est Christus
secundum carnem, qui est super omnia Deus
benedictus in saecula. Amen. (aiōn g165) 6 Non autem
quod exciderit verbum Dei. Non enim omnes qui ex
Israel sunt, ii sunt Israelitae: 7 neque qui semen
sunt Abrahae, omnes filii: sed in Isaac vocabitur tibi
semen: 8 id est, non qui filii carnis, hi filii Dei: sed
qui filii sunt promissionis, aestimantur in semine.
9 Promissionis enim verbum hoc est: Secundum
hoc tempus veniam: et erit Sarae filius. 10 Non
solum autem illa: sed et Rebecca ex uno concubitu
habens, Isaac patris nostri. 11 Cum enim nondum
nati fuissent, aut aliquid boni egissent, aut mali, (ut
secundum electionem propositum Dei maneret)
12 non ex operibus, sed ex vocante dictum est ei:
Quia maior serviet minori, 13 sicut scriptum est:
Iacob dilexi, Esau autem odio habui. 14 Quid ergo
dicemus? numquid iniquitas apud Deum? Absit.
15 Moysi enim dicit: Miserebor cuius misereor:
et misericordiam praestabo cuius miserebor. 16
Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis
est Dei. 17 Dicit enim Scriptura Pharaoni: Quia in
hoc ipsum excitavi te, ut ostendam in te virtutem

meam: et ut annuncietur nomen meum in universa
terra. 18 Ergo cuius vult miseretur, et quem vult
indurat. 19 Dicis itaque mihi: Quid adhuc queritur?
voluntati enim eius quis resistit? 20 O homo, tu quis
es, qui respondeas Deo? Numquid dicit figmentum
ei, qui se finxit: Quid me fecisti sic? 21 An non habet
potestatem figulus luti ex eadem massa facere aliud
quidem vas in honorem, aliud vero in contumeliam?
22 Quod si Deus volens ostendere iram, et notum
facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia
vasa irae, aptata in interitum, 23 ut ostenderet
divitias gloriae suae in vasa misericordiae, quae
praeparavit in gloriam. 24 Quos et vocavit non solum
ex Iudaeis, sed etiam in Gentibus, 25 sicut in Osee
dicit: Vocabo non plebem meam, plebem meam:
et non dilectam, dilectam: et non misericordiam
consecutam, misericordiam consecutam. 26 Et erit:
in loco, ubi dictum est eis: Non plebs mea vos: ibi
vocabuntur filii Dei vivi. 27 Isaias autem clamat pro
Israel: Si fuerit numerus filiorum Israel tamquam
arena maris, reliquiae salvae fient. 28 Verbum
enim consummans, et abbrevians in aequitate:
quia verbum breviatum faciet Dominus super
terram: 29 et sicut praedixit Isaias: Nisi Dominus
sabaoth reliquisset nobis semen, sicut Sodoma
facti essemus, et sicut Gomorrha similes fuissemus.
30 Quid ergo dicemus? Quod gentes, quae non
sectabantur iustitiam, apprehenderunt iustitiam:
iustitiam autem, quae ex fide est. 31 Israel vero
sectando legem iustitiae, in legem iustitiae non
pervenit. 32 Quare? Quia non ex fide, sed quasi ex
operibus: offenderunt enim in lapidem offensionis,
33 sicut scriptum est: Ecce pono in Sion lapidem
offensionis, et petram scandali: et omnis, qui credit
in eum, non confundetur.

10 Fratres, voluntas quidem cordis mei, et
obsecratio ad Deum, fit pro illis in
salutem. 2 Testimonium enim perhibeo illis quod
aemulationem Dei habent, sed non secundum
scientiam. 3 Ignorantes enim iustitiam Dei, et
suam quaerentes statuere, iustitiae Dei non sunt
subiecti. 4 Finis enim legis, Christus, ad iustitiam
omni credenti. 5 Moyses enim scripsit, quoniam
iustitiam, quae ex lege est, qui fecerit homo, vivet
in ea. 6 Quae autem ex fide est iustitia, sic dicit: Ne
dixeris in corde tuo: quis ascendet in caelum? id
est, Christum deducere: 7 aut quis descendet in
abyssum? hoc est, Christum a mortuis revocare.
(Abyssos g12) 8 Sed quid dicit Scriptura? Prope est
verbum in ore tuo, et in corde tuo: hoc est verbum
fidei, quod praedicamus. 9 Quia si confitearis in ore
tuo Dominum Iesum, et in corde tuo credideris quod
Deus illum suscitavit a mortuis, salvus eris. 10 Corde
enim creditur ad iustitiam: ore autem confessio
fit ad salutem. 11 Dicit enim Scriptura: Omnis, qui
credit in illum, non confundetur. 12 Non enim est
distinctio Iudaei, et Graeci: nam idem Dominus
omnium, dives in omnes, qui invocant illum. 13
Omnis enim, quicumque invocaverit nomen Domini,
salvus erit. 14 Quomodo ergo invocabunt, in quem
non crediderunt? Aut quomodo credent ei, quem
non audierunt? Quomodo autem audient sine
praedicante? 15 Quomodo vero praedicabunt nisi
mittantur? sicut scriptum est: Quam speciosi pedes
evangelizantium pacem, evangelizantium bona! 16
Sed non omnes obediunt Evangelio. Isaias enim
dicit: Domine quis credidit auditui nostro? 17 Ergo
fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi.
18 Sed dico: Numquid non audierunt? Et quidem
in omnem terram exivit sonus eorum, et in fines
orbis terrae verba eorum. 19 Sed dico: Numquid
Israel non cognovit? Primus Moyses dicit: Ego
ad aemulationem vos adducam in non gentem:
in gentem insipientem, in iram vos mittam. 20
Isaias autem audet, et dicit: Inventus sum a non
quaerentibus me: palam apparui iis, qui me non
interrogabant. 21 Ad Israel autem dicit: Tota die
expandi manus meas ad populum non credentem,
et contradicentem mihi.

11 Dico ergo: Numquid Deus repulit populum
suum? Absit. Nam et ego Israelita sum ex
semine Abraham, de tribu Beniamin: 2 Non repulit
Deus plebem suam, quam praescivit. An nescitis in
Elia quid dicit Scriptura: quemadmodum interpellat
Deum adversum Israel? 3 Domine, Prophetas tuos
occiderunt, altaria tua suffoderunt: et ego relictus
sum solus, et quaerunt animam meam. 4 Sed
quid dicit illi divinum responsum? Reliqui mihi
septem millia virorum, qui non curvaverunt genua
ante Baal. 5 Sic ergo et in hoc tempore reliquiae
secundum electionem gratiae salvae factae sunt.
6 Si autem gratia, iam non ex operibus: alioquin
gratia iam non est gratia. 7 Quid ergo? quod
quaerebat Israel, hoc non est consecutus: electio
autem consecuta est: ceteri vero excaecati sunt:
8 sicut scriptum est: Dedit illis Deus spiritum
compunctionis: oculos ut non videant, et aures
ut non audiant, usque in hodiernum diem. 9
Et David dicit: Fiat mensa eorum coram ipsis in
laqueum, et in captionem, et in scandalum, et in
retributionem illis. 10 Obscurentur oculi eorum
ne videant: et dorsum eorum semper incurva. 11
Dico ergo: Numquid sic offenderunt ut caderent?
Absit. Sed illorum delicto, salus est Gentibus ut illos

aemulentur. 12 Quod si delictum illorum divitiae
sunt mundi, et diminutio eorum divitiae Gentium:
quanto magis plenitudo eorum? 13 Vobis enim
dico Gentibus: Quamdiu quidem ego sum Gentium
Apostolus, ministerium meum honorificabo, 14 si
quomodo ad aemulandum provocem carnem meam,
et salvos faciam aliquos ex illis. 15 Si enim amissio
eorum, reconciliatio est mundi: quae assumptio,
nisi vita ex mortuis? 16 Quod si delibatio sancta est,
et massa: et si radix sancta, et rami. 17 Quod si aliqui
ex ramis fracti sunt, tu autem cum oleaster esses,
insertus es in illis, et socius radicis, et pinguedinis
olivae factus es, 18 noli gloriari adversus ramos.
Quod si gloriaris: non tu radicem portas, sed radix
te. 19 Dices ergo: Fracti sunt rami ut ego inserar. 20
Bene: propter incredulitatem fracti sunt. Tu autem
fide stas: noli altum sapere, sed time. 21 Si enim
Deus naturalibus ramis non pepercit: ne forte nec
tibi parcat. 22 Vide ergo bonitatem, et severitatem
Dei: in eos quidem, qui ceciderunt, severitatem: in
te autem bonitatem Dei, si permanseris in bonitate,
alioquin et tu excideris. 23 Sed et illi, si non
permanserint in incredulitate, inserentur: potens
est enim Deus iterum inserere illos. 24 Nam si tu
ex naturali excisus es oleastro, et contra naturam
insertus es in bonam olivam: quanto magis ii, qui
secundum naturam, inserentur suae olivae? 25
Nolo enim vos ignorare fratres mysterium hoc:
(ut non sitis vobisipsis sapientes) quia caecitas ex
parte contigit in Israel, donec plenitudo Gentium
intraret, 26 et sic omnis Israel salvus fieret, sicut
scriptum est: Veniet ex Sion, qui eripiat, et avertat
impietatem a Iacob. 27 Et hoc illis a me testamentum:
cum abstulero peccata eorum. 28 Secundum
Evangelium quidem, inimici propter vos: secundum
electionem autem, charissimi propter patres. 29
Sine poenitentia enim sunt dona, et vocatio Dei. 30
Sicut enim aliquando et vos non credidistis Deo,
nunc autem misericordiam consecuti estis propter
incredulitatem illorum: 31 ita et isti nunc non
crediderunt in vestram misericordiam: ut et ipsi
misericordiam consequantur. 32 Conclusit enim
Deus omnia in incredulitate: ut omnium misereatur.
(eleēsē g1653) 33 O altitudo divitiarum sapientiae,
et scientiae Dei: quam incomprehensibilia sunt
iudicia eius, et investigabiles viae eius! 34 Quis enim
cognovit sensum Domini? Aut quis consiliarius eius
fuit? 35 Aut quis prior dedit illi, et retribuetur ei?
36 Quoniam ex ipso, et per ipsum, et in ipso sunt
omnia: ipsi gloria in saecula seculorum. Amen. (aiōn
g165)

12 Obsecro itaque vos fratres per misericordiam
Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam
viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile
obsequium vestrum. 2 Et nolite conformari
huic saeculo, sed reformamini in novitate sensus
vestri: ut probetis quae sit voluntas Dei bona, et
beneplacens, et perfecta. (aiōn g165) 3 Dico enim
per gratiam quae data est mihi, omnibus qui
sunt inter vos: Non plus sapere quam oportet
sapere, sed sapere ad sobrietatem: et unicuique
sicut Deus divisit mensuram fidei. 4 Sicut enim
in uno corpore multa membra habemus, omnia
autem membra non eumdem actum habent: 5
ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli
autem alter alterius membra. 6 Habentes autem
donationes secundum gratiam, quae data est
nobis, differentes: sive prophetiam secundum
rationem fidei, 7 sive ministerium in ministrando,
sive qui docet in doctrina, 8 qui exhortatur in
exhortando, qui tribuit in simplicitate, qui praeest
in solicitudine, qui miseretur in hilaritate. 9 Dilectio
sine simulatione: Odientes malum, adhaerentes
bono: 10 charitatem fraternitatis invicem diligentes:
Honore invicem praevenientes: 11 Solicitudine
non pigri: Spiritu ferventes: Domino servientes:
12 Spe gaudentes: In tribulatione patientes:
Orationi instantes: 13 Necessitatibus sanctorum
communicantes: Hospitalitatem sectantes. 14
Benedicite persequentibus vos: benedicite, et nolite
maledicere. 15 Gaudete cum gaudentibus, flete
cum flentibus: 16 Idipsum invicem sentientes:
Non alta sapientes, sed humilibus consentientes.
Nolite esse prudentes apud vosmetipsos: 17 Nulli
malum pro malo reddentes: providentes bona non
tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus
hominibus. 18 Si fieri potest, quod ex vobis est,
cum omnibus hominibus pacem habentes: 19
Non vosmetipsos defendentes charissimi, sed date
locum irae. scriptum est enim: Mihi vindictam: et
ego retribuam, dicit Dominus. 20 Sed si esurierit
inimicus tuus, ciba illum: si sitit, potum da illi: hoc
enim faciens, carbones ignis congeres super caput
eius. 21 Noli vinci a malo, sed vince in bono malum.

13 Omnis anima potestatibus sublimioribus
subdita sit: Non est enim potestas nisi a Deo:
quae autem sunt a Deo, ordinata sunt. 2 Itaque
qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Qui
autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt:
3 nam principes non sunt timori boni operis, sed
mali. Vis autem non timere potestatem? Bonum
fac: et habebis laudem ex illa: 4 Dei enim minister
est tibi in bonum. Si autem malum feceris, time:

non enim sine causa gladium portat. Dei enim
minister est: vindex in iram ei, qui malum agit. 5
Ideo necessitate subditi estote non solum propter
iram, sed etiam propter conscientiam. 6 Ideo enim
et tributa praestatis: ministri enim Dei sunt, in hoc
ipsum servientes. 7 Reddite ergo omnibus debita:
cui tribulatum, tributum: cui vectigal, vectigal:
cui timorem, timorem: cui honorem, honorem. 8
Nemini quidquam debeatis: nisi ut invicem diligatis:
qui enim diligit proximum, legem implevit. 9
Nam: Non adulterabis: Non occides: Non furaberis:
Non falsum testimonium dices: Non concupisces:
et si quod est aliud mandatum, in hoc verbo
instauratur: Diliges proximum tuum sicut teipsum.
10 Dilectio proximi malum non operatur. Plenitudo
ergo legis est dilectio. 11 Et hoc scientes tempus:
quia hora est iam nos de somno surgere. Nunc enim
propior est nostra salus, quam cum credidimus.
12 Nox praecessit, dies autem appropinquavit.
Abiiciamus ergo opera tenebrarum, et induamur
arma lucis. 13 Sicut in die honeste ambulemus:
non in comessationibus, et ebrietatibus, non in
cubilibus, et impudicitiis, non in contentione, et
aemulatione: 14 sed induimini Dominum Iesum
Christum, et carnis curam ne feceritis in desideriis.

14 Infirmum autem in fide assumite, non in
disceptationibus cogitationum. 2 Alius enim
credit se manducare omnia: qui autem infirmus
est, olus manducet. 3 Is, qui manducat, non
manducantem non spernat: et qui non manducat,
manducantem non iudicet: Deus enim illum
assumpsit. 4 Tu quis es, qui iudicas alienum servum?
Domino suo stat, aut cadit: stabit autem: potens
est enim Deus statuere illum. 5 Nam alius iudicat
diem inter diem: alius autem iudicat omnem diem:
unusquisque in suo sensu abundet. 6 Qui sapit diem,
Domino sapit: Et qui manducat, Domino manducat:
gratias enim agit Deo. Et qui non manducat, Domino
non manducat, et gratias agit Deo. 7 Nemo enim
nostrum sibi vivit, et nemo sibi moritur. 8 Sive enim
vivemus, Domino vivimus: sive morimur, Domino
morimur. Sive ergo vivimus, sive morimur, Domini
sumus. 9 In hoc enim Christus mortuus est, et
resurrexit: ut et mortuorum et vivorum dominetur.
10 Tu autem quid iudicas fratrem tuum? aut tu
quare spernis fratrem tuum? Omnes enim stabimus
ante tribunal Christi. 11 scriptum est enim: Vivo
ego, dicit Dominus, quoniam mihi flectetur omne
genu: et omnis lingua confitebitur Deo. 12 Itaque
unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo.
13 Non ergo amplius invicem iudicemus: sed hoc
iudicate magis, ne ponatis offendiculum fratri, vel
scandalum. 14 Scio, et confido in Domino Iesu, quia
nihil commune per ipsum, nisi ei qui existimat
quid commune esset, illi commune est. 15 Si enim
propter cibum frater tuus contristatur: iam non
secundum charitatem ambulas. Noli cibo tuo illum
perdere, pro quo Christus mortuus est. 16 Non
ergo blasphemetur bonum nostrum. 17 Non est
enim regnum Dei esca, et potus: sed iustitia, et
pax, et gaudium in Spiritu sancto: 18 qui enim
in hoc servit Christo, placet Deo, et probatus est
hominibus. 19 Itaque quae pacis sunt, sectemur: et
quae aedificationis sunt in invicem custodiamus.
20 Noli propter escam destruere opus Dei. omnia
quidem sunt munda: sed malum est homini, qui
per offendiculum manducat. 21 Bonum est non
manducare carnem, et non bibere vinum, neque in
quo frater tuus offenditur, aut scandalizatur, aut
infirmatur. 22 Tu fidem habes? penes temetipsum
habe coram Deo: Beatus, qui non iudicat semetipsum
in eo, quod probat. 23 Qui autem discernit, si
manducaverit, damnatus est: quia non ex fide.
Omne autem, quod non est ex fide, peccatum est.

15 Debemus autem nos firmiores imbecillitates
infirmorum sustinere, et non nobis placere.
2 Unusquisque vestrum proximo suo placeat in
bonum, ad aedificationem. 3 Etenim Christus non
sibi placuit, sed sicut scriptum est: Improperia
improperantium tibi ceciderunt super me. 4
Quaecumque enim scripta sunt, ad nostram
doctrinam scripta sunt: ut per patientiam, et
consolationem Scripturarum, spem habeamus. 5
Deus autem patientiae, et solatii det vobis idipsum
sapere in alterutrum secundum Iesum Christum:
6 ut unanimes, uno ore honorificetis Deum, et
patrem Domini nostri Iesu Christi. 7 Propter quod
suscipite invicem, sicut et Christus suscepit vos
in honorem Dei. 8 Dico enim Christum Iesum
ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem
Dei, ad confirmandas promissiones patrum: 9
Gentes autem super misericordia honorare Deum,
sicut scriptum est: Propterea confitebor tibi in
Gentibus Domine, et nomini tuo cantabo. 10 Et
iterum dicit: Laetamini Gentes cum plebe eius. 11
Et iterum: Laudate omnes Gentes Dominum: et
magnificate eum omnes populi. 12 Et rursus Isaias
ait: Erit radix Iesse, et qui exurget regere Gentes, in
eum Gentes sperabunt. 13 Deus autem spei repleat
vos omni gaudio, et pace in credendo: ut abundetis
in spe, et virtute Spiritus sancti. 14 Certus sum
autem fratres mei et ego ipse de vobis, quoniam
et ipsi pleni estis dilectione, repleti omni scientia,
ita ut possitis alterutrum monere. 15 Audacius

autem scripsi vobis fratres ex parte, tamquam in
memoriam vos reducens: propter gratiam, quae
data est mihi a Deo, **16** ut sim minister Christi Iesu
in Gentibus: sanctificans Evangelium Dei, ut fiat
oblatio Gentium accepta, et sanctificata in Spiritu
sancto. **17** Habeo igitur gloriam in Christo Iesu ad
Deum. **18** Non enim audeo aliquid loqui eorum,
quae per me non efficit Christus in obedientiam
Gentium, verbo et factis: **19** in virtute signorum,
et prodigiorum, in virtute Spiritus sancti: ita ut
ab Ierusalem per circuitum usque ad Illyricum
repleverim Evangelium Christi. **20** Sic autem
praedicavi Evangelium hoc, non ubi nominatus
est Christus, ne super alienum fundamentum
aedificarem: **21** sed sicut scriptum est: Quibus
non est annunciatum de eo, videbunt: et qui non
audierunt de eo, intelligent. **22** Propter quod et
impediebar plurimum venire ad vos, sed prohibitus
sum usque adhuc. **23** Nunc vero ulterius locum non
habens in his regionibus, cupiditatem autem habens
veniendi ad vos ex multis iam praecedentibus annis:
24 cum in Hispaniam proficisci coepero, spero
quod praeteriens videam vos, et a vobis deducar
illuc, si vobis primum ex parte fruitus fuero. **25**
Nunc igitur proficiscar in Ierusalem ministrare
sanctis. **26** Probaverunt enim Macedonia, et Achaia
collationem aliquam facere in pauperes sanctorum,
qui sunt in Ierusalem. **27** Placuit enim eis: et
debitores sunt eorum. Nam si spiritualium eorum
participes facti sunt Gentiles: debent et in carnalibus
ministrare illis. **28** Hoc igitur cum consummavero,
et assignavero eis fructum hunc: per vos proficiscar
in Hispaniam. **29** Scio autem quoniam veniens ad
vos, in abundantia benedictionis Evangelii Christi
veniam. **30** Obsecro ergo vos fratres per Dominum
nostrum Iesum Christum, et per charitatem sancti
Spiritus, ut adiuvetis et me in orationibus vestris
pro me ad Deum, **31** ut liberer ab infidelibus, qui
sunt in Iudaea, et obsequii mei oblatio accepta fiat
in Ierusalem sanctis, **32** ut veniam ad vos in gaudio
per voluntatem Dei, et refrigerer vobiscum. **33** Deus
autem pacis sit cum omnibus vobis. Amen.

16 Commendo autem vobis Phoeben sororem
nostram, quae est in ministerio Ecclesiae,
quae est in Cenchris: **2** ut eam suscipiatis in
Domino digne sanctis: et assistatis ei in quocumque
negotio vestri indiguerit: etenim ipsa quoque astitit
multis, et mihi ipsi. **3** Salutate Priscam, et Aquilam
adiutores meos in Christo Iesu; **4** (qui pro anima mea
suas cervices supposuerunt: quibus non solus ego
gratias ago, sed et cunctae ecclesiae Gentium) **5** et
domesticam Ecclesiam eorum. Salutate Ephaenetum
dilectum mihi, qui est primitivus Ecclesiae Asiae
in Christo Iesu. **6** Salutate Mariam, quae multum
laboravit in nobis. **7** Salutate Andronicum, et Iuliam
cognatos, et concaptivos meos: qui sunt nobiles
in Apostolis, qui et ante me fuerunt in Christo. **8**
Salutate Ampliatum dilectissimum mihi in Domino.
9 Salutate Urbanum adiutorem nostrum in Christo
Iesu, et Stachyn dilectum meum. **10** Salutate Apellen
probum in Christo. **11** Salutate eos, qui sunt ex
Aristoboli domo. Salutate Herodionem cognatum
meum. Salutate eos, qui sunt ex Narcissi domo,
qui sunt in Domino. **12** Salutate Tryphaenam, et
Tryphosam: quae laborant in Domino. Salutate
Persidem charissimam, quae multum laboravit in
Domino. **13** Salutate Rufum electum in Domino,
et matrem eius, et meam. **14** Salutate Asyncritum,
Phlegontem, Hermam, Patrobam, Hermen: et qui
cum eis sunt, fratres. **15** Salutate Philologum, et
Iuliam, Nereum, et sororem eius, et Olympiadem,
et omnes, qui cum eis sunt, sanctos. **16** Salutate
invicem in osculo sancto. Salutant vos omnes
Ecclesiae Christi. **17** Rogo autem vos fratres, ut
observetis eos, qui dissensiones, et offendicula
praeter doctrinam, quam vos didicistis, faciunt,
et declinate ab illis. **18** Huiuscemodi enim Christo
Domino nostro non serviunt, sed suo ventri: et per
dulces sermones, et benedictiones seducunt corda
innocentium. **19** Vestra enim obedientia in omnem
locum divulgata est. Gaudeo igitur in vobis. Sed
volo vos sapientes esse in bono, et simplices in
malo. **20** Deus autem pacis conterat Satanam sub
pedibus vestris velociter. Gratia Domini nostri Iesu
Christi vobiscum. **21** Salutat vos Timotheus adiutor
meus, et Lucius, et Iason, et Sosipater cognati mei.
22 Saluto vos ego Tertius, qui scripsi epistolam,
in Domino. **23** Salutat vos Caius hospes meus, et
universa Ecclesia. Salutat vos Erastus archarius
civitatis, et Quartus, frater. **24** Gratia Domini nostri
Iesu Christi cum omnibus vobis. Amen. **25** Ei autem,
qui potens est vos confirmare iuxta Evangelium
meum, et praedicationem Iesu Christi, secundum
revelationem mysterii temporibus aeternis taciti,
(aiōnios g166) **26** (quod nunc patefactum est per
Scripturas Prophetarum secundum praeceptum
aeterni Dei, ad obeditionem fidei) in cunctis
Gentibus cogniti, **(aiōnios g166)** **27** soli sapienti Deo,
per Iesum Christum, cui honor, et gloria in saecula
saeculorum. Amen. **(aiōn g165)**

Corinthios I

1 Paulus vocatus Apostolus Iesu Christi per
voluntatem Dei, et Sosthenes frater, **2** Ecclesiae
Dei, quae est Corinthi, sanctificatis in Christo Iesu,
vocatis sanctis, cum omnibus, qui invocant nomen
Domini nostri Iesu Christi, in omni loco ipsorum, et
nostro. **3** Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro,
et Domino Iesu Christo. **4** Gratias ago Deo meo
semper pro vobis in gratia Dei, quae data est vobis
in Christo Iesu: **5** quod in omnibus divites facti estis
in illo, in omni verbo, et in omni scientia: **6** sicut
testimonium Christi confirmatum est in vobis: **7**
ita ut nihil vobis desit in ulla gratia, expectantibus
revelationem Domini nostri Iesu Christi, **8** qui et
confirmabit vos usque in finem sine crimine, in die
adventus Domini nostri Iesu Christi. **9** Fidelis Deus:
per quem vocati estis in societatem filii eius Iesu
Christi Domini nostri. **10** Obsecro autem vos fratres
per nomen Domini nostri Iesu Christi: ut idipsum
dicatis omnes, et non sint in vobis schismata: sitis
autem perfecti in eodem sensu, et in eadem scientia.
11 Significatum est enim mihi de vobis fratres mei
ab iis, qui sunt Chloes, quia contentiones sunt inter
vos. **12** Hoc autem dico, quod unusquisque vestrum
dicit: Ego quidem sum Pauli: ego autem Apollo:
ego vero Cephae: ego autem Christi. **13** Divisus est
Christus: Numquid Paulus crucifixus est pro vobis?
aut in nomine Pauli baptizati estis? **14** Gratias
ago Deo meo, quod neminem vestrum baptizavi,
nisi Crispum, et Caium: **15** nequis dicat quod in
nomine meo baptizati estis. **16** Baptizavi autem
et Stephanae domum: ceterorum autem nescio si
quem alium vestrum baptizaverim. **17** Non enim
misit me Christus baptizare, sed evangelizare: non
in sapientia verbi, ut non evacuetur crux Christi. **18**
Verbum enim crucis pereuntibus quidem stultitia
est: iis autem, qui salvi fiunt, id est nobis, Dei virtus
est. **19** Scriptum est enim: Perdam sapientiam
sapientium, et prudentiam prudentium reprobabo.
20 Ubi sapiens? ubi scriba? ubi conquisitor huius
saeculi? Nonne stultam fecit Deus sapientiam huius
mundi? **(aiōn g165)** **21** Nam quia in Dei sapientia non
cognovit mundus per sapientiam Deum: placuit
Deo per stultitiam praedicationis salvos facere
credentes. **22** Quoniam et Iudaei signa petunt,
et Graeci sapientiam quaerunt: **23** nos autem
praedicamus Christum crucifixum: Iudaeis quidem
scandalum, Gentibus autem stultitiam, **24** ipsis
autem vocatis Iudaeis, atque Graecis Christum
Dei virtutem, et Dei sapientia: **25** quia quod
stultum est Dei, sapientius est hominibus: et quod
infirmum est Dei, fortius est hominibus. **26** Videte
enim vocationem vestram fratres, quia non multi
sapientes secundum carnem, non multi potentes,
non multi nobiles: **27** sed quae stulta sunt mundi
elegit Deus, ut confundat sapientes: et infirma
mundi elegit Deus, ut confundat fortia: **28** et
ignobilia mundi, et contemptibilia elegit Deus, et
ea, quae non sunt, ut ea quae sunt destrueret: **29** ut
non glorietur omnis caro in conspectu eius. **30** Ex
ipso autem vos estis in Christo Iesu, qui factus est
nobis sapientia a Deo, et iustitia, et sanctificatio, et
redemptio: **31** ut quemadmodum scriptum est: Qui
gloriatur, in Domino glorietur.

2 Et ego, cum venissem ad vos, fratres, veni non in
sublimitate sermonis, aut sapientiae, annuncians
vobis testimonium Christi. **2** Non enim iudicavi me
scire aliquid inter vos, nisi Iesum Christum, et hunc
crucifixum. **3** Et ego in infirmitate, et timore, et
tremore multo fui apud vos: **4** et sermo meus, et
praedicatio mea non in persuasibilibus humanae
sapientiae verbis, sed in ostensione spiritus, et
virtutis: **5** ut fides vestra non sit in sapientia
hominum, sed in virtute Dei. **6** Sapientiam autem
loquimur inter perfectos: sapientiam vero non
huius saeculi, neque principum huius saeculi,
qui destruuntur: **(aiōn g165)** **7** sed loquimur Dei
sapientiam in mysterio, quae abscondita est,
quam praedestinavit Deus ante saecula in gloriam
nostram, **(aiōn g165)** **8** quam nemo principum huius
saeculi cognovit: si enim cognovissent, numquam
Dominum gloriae crucifixissent. **(aiōn g165)** **9** Sed
sicut scriptum est: Quod oculus non vidit, nec
auris audivit, nec in cor hominis ascenderunt, quae
praeparavit Deus iis, qui diligunt illum: **10** nobis
autem revelavit Deus per spiritum suum: Spiritus
enim omnia scrutatur, etiam profunda Dei. **11** Quis
enim hominum scit quae sunt hominis, nisi spiritus
hominis, qui in ipso est? ita et quae Dei sunt,
nemo cognovit, nisi Spiritus Dei. **12** Nos autem non
spiritum huius mundi accepimus, sed Spiritum,
qui ex Deo est, ut sciamus quae a Deo donata
sunt nobis: **13** quae et loquimur non in doctis
humanae sapientiae verbis, sed in doctrina Spiritus,
spiritualibus spiritualia comparantes. **14** Animalis
autem homo non percipit ea, quae sunt Spiritus
Dei: stultitia enim est illi, et non potest intelligere:
quia spiritualiter examinantur. **15** Spiritualis autem
iudicat omnia: et ipse a nemine iudicatur, sicut
scriptum est: **16** Quis enim cognovit sensum Domini,
aut quis instruxit eum? Nos autem sensum Christi
habemus.

3 Et ego, fratres, non potui vobis loqui quasi
spiritualibus, sed quasi carnalibus. Tamquam
parvulis in Christo, 2 lac vobis potum dedi, non
escam: nondum enim poteratis: sed nec nunc
quidem potestis: adhuc enim carnales estis. 3
Cum enim sit inter vos zelus, et contentio: nonne
carnales estis, et secundum hominem ambulatis?
4 Cum enim quis dicat: Ego quidem sum Pauli.
Alius autem: Ego Apollo: nonne homines estis?
Quid igitur est Apollo? quid vero Paulus? 5 Ministri
eius, cui credidistis, ut unicuique sicut Dominus
dedit. 6 Ego plantavi, Apollo rigavit: sed Deus
incrementum dedit. 7 Itaque neque qui plantat
est aliquid, neque qui rigat: sed, qui incrementum
dat, Deus. 8 Qui autem plantat, et qui rigat, unum
sunt. Unusquisque autem propriam mercedem
accipiet secundum suum laborem. 9 Dei enim sumus
adiutores: Dei agricultura estis, Dei aedificatio estis.
10 Secundum gratiam Dei, quae data est mihi, ut
sapiens architectus fundamentum posui: alius autem
superaedificat. Unusquisque autem videat quomodo
superaedificet. 11 Fundamentum enim aliud nemo
potest ponere praeter id, quod positum est, quod
est Christus Iesus. 12 Si quis autem superaedificat
super fundamentum hoc, aurum, argentum, lapides
pretiosos, ligna, foenum, stipulam, 13 uniuscuiusque
opus manifestum erit: dies enim Domini declarabit,
quia in igne revelabitur: et uniuscuiusque opus
quale sit, ignis probabit. 14 Si cuius opus manserit
quod superaedificavit, mercedem accipiet. 15 Si
cuius opus arserit, detrimentum patietur: ipse
autem salvus erit: sic tamen quasi per ignem. 16
Nescitis quia templum Dei estis, et Spiritus Dei
habitat in vobis? 17 Si quis autem templum Dei
violaverit, disperdet illum Deus. Templum enim Dei
sanctum est, quod estis vos. 18 Nemo se seducat: si
quis videtur inter vos sapiens esse in hoc saeculo,
stultus fiat ut sit sapiens. (aiōn g165) 19 Sapientia enim
huius mundi, stultitia est apud Deum. Scriptum est
enim: Comprehendam sapientes in astutia eorum.
20 Et iterum: Dominus novit cogitationes sapientium
quoniam vanae sunt. 21 Nemo itaque glorietur in
hominibus. 22 Omnia enim vestra sunt, sive Paulus,
sive Apollo, sive Cephas, sive mundus, sive vita,
sive mors, sive praesentia, sive futura: omnia enim
vestra sunt: 23 vos autem Christi: Christus autem
Dei.

4 Sic nos existimet homo ut ministros Christi:
et dispensatores mysteriorum Dei. 2 Hic
iam quaeritur inter dispensatores ut fidelis quis
inveniatur. 3 Mihi autem pro minimo est ut
a vobis iudicer, aut ab humano die: sed neque
meipsum iudico. 4 Nihil enim mihi conscius
sum: sed non in hoc iustificatus sum: qui autem
iudicat me, Dominus est. 5 Itaque nolite ante
tempus iudicare, quoadusque veniat Dominus: qui et
illuminabit abscondita tenebrarum, et manifestabit
consilia cordium: et tunc laus erit unicuique a
Deo. 6 Haec autem, fratres, transfiguravi in me
et Apollo, propter vos: ut in nobis discatis, ne
supra quam scriptum est, unus adversus alterum
infletur pro alio. 7 Quis enim te discernit?
Quid autem habes quod non accepisti? Si autem
accepisti, quid gloriaris quasi non acceperis? 8
Iam saturati estis, iam divites facti estis: sine nobis
regnatis: et utinam regnetis, ut et nos vobiscum
regnemus. 9 Puto enim quod Deus nos Apostolos
novissimos ostendit, tamquam morti destinatos:
quia spectaculum facti sumus mundo, et Angelis,
et hominibus. 10 Nos stulti propter Christum,
vos autem prudentes in Christo: nos infirmi, vos
autem fortes: vos nobiles, nos autem ignobiles.
11 Usque in hanc horam et esurimus, et sitimus,
et nudi sumus, et colaphis caedimur, et instabiles
sumus, 12 et laboramus operantes manibus nostris:
maledicimur, et benedicimus: persecutionem
patimur, et sustinemus: 13 blasphemamur, et
obsecramus: tamquam purgamenta huius mundi
facti sumus, omnium peripsema usque adhuc. 14
Non ut confundam vos, haec scribo, sed ut filios
meos charissimos moneo. 15 Nam si decem millia
paedagogorum habeatis in Christo: sed non multos
patres. Nam in Christo Iesu per Evangelium ego vos
genui. 16 Rogo ergo vos, imitatores mei estote, sicut
et ego Christi. 17 Ideo misi ad vos Timotheum, qui
est filius meus charissimus, et fidelis in Domino:
qui vos commonefaciet vias meas, quae sunt in
Christo Iesu, sicut ubique in omni Ecclesia doceo. 18
Tamquam non venturus sim ad vos, sic inflati sunt
quidam. 19 Veniam autem ad vos cito, si Dominus
voluerit: et cognoscam non sermonem eorum, qui
inflati sunt, sed virtutem. 20 Non enim in sermone
est regnum Dei, sed in virtute. 21 Quid vultis? in
virga veniam ad vos, an in charitate, et spiritu
mansuetudinis?

5 Omnino auditur inter vos fornicatio, et talis
fornicatio, qualis nec inter Gentes, ita ut uxorem
patris sui aliquis habeat. 2 Et vos inflati estis: et
non magis luctum habuistis ut tollatur de medio
vestrum qui hoc opus fecit. 3 Ego quidem absens
corpore, praesens autem spiritu, iam iudicavi ut
praesens, eum, qui sic operatus est, 4 in nomine
Domini nostri Iesu Christi, congregatis vobis et
meo spiritu, cum virtute Domini nostri Iesu, 5

tradere huiusmodi hominem satanae in interitum
carnis, ut spiritus salvus sit in die Domini nostri
Iesu Christi. 6 Non est bona gloriatio vestra.
Nescitis quia modicum fermentum totam massam
corrumpit? 7 Expurgate vetus fermentum, ut sitis
nova conspersio, sicut estis azymi. Etenim Pascha
nostrum immolatus est Christus. 8 Itaque epulemur:
non in fermento veteri, neque in fermento malitiae,
et nequitiae: sed in azymis sinceritatis, et veritatis.
9 Scripsi in epistola: Ne commisceamini fornicariis.
10 non utique fornicariis huius mundi, aut avaris,
aut rapacibus, aut idolis servientibus: alioquin
debueratis de hoc mundo exiisse. 11 Nunc autem
scripsi vobis non commisceri: si is, qui frater
nominatur inter vos, est fornicator, aut avarus, aut
idolis serviens, aut maledicus, aut ebriosus, aut
rapax: cum eiusmodi nec cibum sumere. 12 Quid
enim mihi de iis, qui foris sunt, iudicare? Nonne
de iis, qui intus sunt, vos iudicatis? 13 nam eos,
qui foris sunt, Deus iudicabit. Auferte malum ex
vobisipsis.

6 Audet aliquis vestrum habens negotium adversus
alterum, iudicari apud iniquos, et non apud
sanctos? 2 An nescitis quoniam sancti de hoc
mundo iudicabunt? Et si in vobis iudicabitur
mundus, indigni estis qui de minimis iudicetis?
3 Nescitis quoniam angelos iudicabimus? quanto
magis saecularia? 4 Saecularia igitur iudicia si
habueritis: contemptibiles, qui sunt in Ecclesia,
illos constituite ad iudicandum. 5 Ad verecundiam
vestram dico. Sic non est inter vos sapiens quisquam,
qui possit iudicare inter fratrem suum? 6 Sed
frater cum fratre iudicio contendit: et hoc apud
infideles? 7 Iam quidem omnino delictum est in
vobis, quod iudicia habetis inter vos. Quare non
magis iniuriam accipitis? quare non magis fraudem
patimini? 8 Sed vos iniuriam facitis, et fraudatis: et
hoc fratribus. 9 An nescitis quia iniqui regnum Dei
non possidebunt? Nolite errare: Neque fornicarii,
neque idolis servientes, neque adulteri, 10 neque
molles, neque masculorum concubitores, neque
fures, neque avari, neque ebriosi, neque maledici,
neque rapaces regnum Dei possidebunt. 11 Et haec
quidem fuistis: sed abluti estis, sed sanctificati
estis, sed iustificati estis in nomine Domini nostri
Iesu Christi, et in Spiritu Dei nostri. 12 Omnia
mihi licent, sed non omnia expediunt: Omnia mihi
licent, sed ego sub nullis redigar potestate. 13
Esca ventri, et venter escis: Deus autem et hunc,
et has destruet: corpus autem non fornicationi,
sed Domino: et Dominus corpori. 14 Deus vero et
Dominum suscitavit: et nos suscitabit per virtutem
suam. 15 Nescitis quoniam corpora vestra membra
sunt Christi? Tollens ergo membra Christi, faciam
membra meretricis? Absit. 16 An nescitis quoniam
qui adhaeret meretrici, unum corpus efficitur?
Erunt enim (inquit) duo in carne una. 17 Qui autem
adhaeret Domino, unus spiritus est. 18 Fugite
fornicationem. Omne enim peccatum, quodcumque
fecerit homo, extra corpus est: qui autem fornicatur,
in corpus suum peccat. 19 An nescitis quoniam
membra vestra, templum sunt Spiritus sancti, qui
in vobis est, quem habetis a Deo, et non estis vestri?
20 Empti enim estis pretio magno. Glorificate, et
portate Deum in corpore vestro.

7 De quibus autem scripsistis mihi: Bonum est
homini mulierem non tangere: 2 propter
fornicationem autem unusquisque suam uxorem
habeat, et unaquaeque suum virum habeat. 3 Uxori
vir debitum reddat: similiter autem et uxor viro. 4
Mulier sui corporis potestatem non habet, sed vir.
Similiter autem et vir sui corporis potestatem non
habet, sed mulier. 5 Nolite fraudare invicem, nisi
forte ex consensu ad tempus, ut vacetis orationi:
et iterum revertimini in idipsum, ne tentet vos
Satanas propter incontinentiam vestram. 6 Hoc
autem dico secundum indulgentiam, non secundum
imperium. 7 Volo autem omnes vos esse sicut
meipsum: sed unusquisque proprium donum habet
ex Deo: alius quidem sic, alius vero sic. 8 Dico
autem non nuptis, et viduis: bonum est illis si
sic permaneant, sicut et ego. 9 Quod si non se
continent, nubant. Melius est enim nubere, quam
uri. 10 Iis autem, qui matrimonio iuncti sunt,
praecipio non ego, sed Dominus, uxorem a viro
non discedere: 11 quod si discesserit, manere
innuptam, aut viro suo reconciliari. Et vir uxorem
non dimittat. 12 Nam ceteris ego dico, non Dominus.
Si quis frater uxorem habet infidelem, et haec
consentit habitare cum illo, non dimittat illam.
13 Et si qua mulier fidelis habet virum infidelem,
et hic consentit habitare cum illa, non dimittat
virum: 14 sanctificatus est enim vir infidelis per
mulierem fidelem, et sanctificata est mulier infidelis
per virum fidelem: alioquin filii vestri immundi
essent, nunc autem sancti sunt. 15 Quod si infidelis
discedit, discedat: non enim servituti subiectus
est frater, aut soror in huiusmodi: in pace autem
vocavit nos Deus. 16 Unde enim scis mulier, si virum
salvum facies? aut unde scis vir, si mulierem salvam
facies? 17 nisi unicuique sicut divisit Dominus,
unumquemque sicut vocavit Deus, ita ambulet, et
sicut in omnibus Ecclesiis doceo. 18 Circumcisus
aliquis vocatus est? non adducat praeputium. In

praeputio aliquis vocatus est? non circumcidatur.
19 Circumcisio nihil est, et praeputium nihil est:
sed observatio mandatorum Dei. 20 Unusquisque
in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat.
21 Servus vocatus es? non sit tibi curae: sed et
si potes fieri liber, magis utere. 22 Qui enim in
Domino vocatus est servus, libertus est Domini:
similiter qui liber vocatus est, servus est Christi.
23 Pretio empti estis, nolite fieri servi hominum.
24 Unusquisque ergo in quo vocatus est frater, in
hoc permaneat apud Deum. 25 De virginibus autem
praeceptum Domini non habeo: consilium autem
do, tamquam misericordiam consecutus a Domino,
ut sim fidelis. 26 Existimo enim hoc bonum esse
propter instantem necessitatem, quoniam bonum
est homini sic esse. 27 Alligatus es uxori? noli
quaerere solutionem. Solutus es ab uxore? noli
quaerere uxorem. 28 Si autem acceperis uxorem:
non peccasti. Et si nupserit virgo, non peccavit.
tribulationem tamen carnis habebunt huiusmodi.
Ego autem vobis parco. 29 Hoc itaque dico, fratres:
Tempus breve est: reliquum est, ut et qui habent
uxores, tamquam non habentes sint: 30 et qui flent,
tamquam non flentes: et qui gaudent, tamquam non
gaudentes: et qui emunt, tamquam non possidentes:
31 et qui utuntur hoc mundo, tamquam non utantur:
praeterit enim figura huius mundi. 32 Volo autem
vos sine solicitudine esse. Qui sine uxore est,
solicitus est quae Domini sunt, quomodo placeat
Deo. 33 Qui autem cum uxore est, solicitus est
quae sunt mundi, quomodo placeat uxori, et divisus
est. 34 Et mulier innupta, et virgo cogitat quae
Domini sunt, ut sit sancta corpore, et spiritu. Quae
autem nupta est, cogitat quae sunt mundi, quomodo
placeat viro. 35 Porro hoc ad utilitatem vestram
dico: non ut laqueum vobis iniiciam, sed ad id,
quod honestum est, et quod facultatem praebeat
sine impedimento Dominum obsecrandi. 36 Si quis
autem turpem se videri existimat super virgine
sua, quod sit superadulta, et ita oportet fieri: quod
vult faciat: non peccat, si nubat. 37 Nam qui statuit
in corde suo firmus, non habens necessitatem,
potestatem autem habens suae voluntatis, et hoc
iudicavit in corde suo, servare virginem suam, bene
facit. 38 Igitur et qui matrimonio iungit virginem
suam, bene facit: et qui non iungit, melius facit.
39 Mulier alligata est legi quanto tempore vir eius
vivit. quod si dormierit vir eius, liberata est: cui
vult nubat: tantum in Domino. 40 Beatior autem
erit si sic permanserit secundum meum consilium:
puto autem quod et ego Spiritum Dei habeam.

8 De iis autem, quae idolis immolantur, scimus
quia omnes scientiam habemus. Scientia inflat,
charitas vero aedificat. 2 Si quis autem se existimat
scire aliquid, nondum cognovit quemadmodum
oporteat eum scire. 3 Si quis autem diligit Deum,
hic cognitus est ab eo. 4 De escis autem, quae
idolis immolantur, scimus quia nihil est idolum
in mundo, et quod nullus est Deus, nisi unus.
5 Nam etsi sunt qui dicantur dii sive in caelo,
sive in terra (siquidem sunt dii multi, et domini
multi): 6 nobis tamen unus est Deus, Pater, ex
quo omnia, et nos in illum: et unus Dominus Iesus
Christus, per quem omnia, et nos per ipsum. 7 Sed
non in omnibus est scientia. Quidam autem cum
conscientia usque nunc idoli, quasi idolothytum
manducant: et conscientia ipsorum cum sit infirma,
polluitur. 8 Esca autem nos non commendat Deo.
Neque enim si manducaverimus, abundabimus:
neque si non manducaverimus, deficiemus. 9 Videte
autem ne forte haec licentia vestra offendiculum
fiat infirmis. 10 Si enim quis viderit eum, qui
habet scientiam, in idolo recumbentem: nonne
conscientia eius, cum sit infirma, aedificabitur ad
manducandum idolothyta? 11 Et peribit infirmus
in tua conscientia frater, propter quem Christus
mortuus est? 12 Sic autem peccantes in fratres,
et percutientes conscientiam eorum infirmam,
in Christum peccatis. 13 Quapropter si esca
scandalizat fratrem meum: non manducabo carnem
in aeternum, ne fratrem meum scandalizem. **(aiōn g165)**

9 Non sum liber? Non sum Apostolus? Nonne
Christum Iesum Dominum nostrum vidi? Nonne
opus meum vos estis in Domino? 2 Et si aliis
non sum Apostolus, sed tamen vobis sum: nam
signaculum Apostolatus mei vos estis in Domino. 3
mea defensio apud eos, qui me interrogant, haec est:
4 Numquid non habemus potestatem manducandi,
et bibendi? 5 Numquid non habemus potestatem
mulierem sororem circumducendi sicut et ceteri
Apostoli, et fratres Domini, et Cephas? 6 Aut ego
solus, et Barnabas, non habemus potestatem hoc
operandi? 7 Quis militat suis stipendiis umquam?
Quis plantat vineam, et de fructu eius non edit? Quis
pascit gregem, et de lacte gregis non manducat? 8
Numquid secundum hominem haec dico? An et lex
haec non dicit? 9 Scriptum est enim in lege Moysi:
Non alligabis os bovi trituranti. Numquid de bobus
cura est Deo? 10 An propter nos utique hoc dicit?
Nam propter nos scripta sunt. quoniam debet in
spe qui arat, arare: et qui triturat, in spe fructus
percipiendi. 11 Si nos vobis spiritualia seminavimus,

magnum est si nos carnalia vestra metamus? 12 Si
alii potestatis vestrae participes sunt, quare non
potius nos? Sed non usi sumus hac potestate: sed
omnia sustinemus, ne quod offendiculum demus
Evangelio Christi. 13 Nescitis quoniam qui in sacrario
operantur, quae de sacrario sunt, edunt: et qui
altaria deserviunt, cum altari participant? 14 Ita et
Dominus ordinavit iis, qui Evangelium annunciant,
de Evangelio vivere. 15 Ego autem nullo horum
usus sum. Non autem scripsi haec ut ita fiant in me:
bonum est enim mihi magis mori, quam ut gloriam
meam quis evacuet. 16 Nam si evangelizavero, non
est mihi gloria: necessitas enim mihi incumbit:
vae enim mihi est, si non evangelizavero. 17 Si
enim volens hoc ago, mercedem habeo: si autem
invitus, dispensatio mihi credita est. 18 Quae
est ergo merces mea? Ut Evangelium praedicans,
sine sumptu ponam Evangelium, ut non abutar
potestate mea in Evangelio. 19 Nam cum liber essem
ex omnibus, omnium me servum feci, ut plures
lucrifacerem. 20 Et factus sum Iudaeis tamquam
Iudaeus, ut Iudaeos lucrarer. 21 iis qui sub lege
sunt, quasi sub lege essem (cum ipse non essem sub
lege) ut eos, qui sub lege erant, lucrifacerem. iis,
qui sine lege erant, tamquam sine lege essem (cum
sine lege Dei non essem: sed in lege essem Christi)
ut lucrifacerem eos, qui sine lege erant. 22 Factus
sum infirmis infirmus, ut infirmos lucrifacerem.
Omnibus omnia factus sum, ut omnes facerem
salvos. 23 Omnia autem facio propter Evangelium:
ut particeps eius efficiar. 24 Nescitis quod ii, qui in
stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus
accipit bravium? Sic currite ut comprehendatis. 25
Omnis autem, qui in agone contendit, ab omnibus
se abstinet, et illi quidem ut corruptibilem coronam
accipiant: nos autem incorruptam. 26 Ego igitur sic
curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi
aerem verberans: 27 sed castigo corpus meum, et in
servitutem redigo: ne forte cum aliis praedicaverim,
ipse reprobus efficiar.

10 Nolo enim vos ignorare fratres quoniam patres
nostri omnes sub nube fuerunt, et omnes
mare transierunt, 2 et omnes in Moyse baptizati
sunt in nube, et in mari: 3 et omnes eandem
escam spiritalem manducaverunt, 4 et omnes
eundem potum spiritalem biberunt: (bibebant
autem de spiritali, consequente eos, petra: petra
autem erat Christus) 5 sed non in pluribus eorum
beneplacitum est Deo: nam prostrati sunt in
deserto. 6 Haec autem in figura facta sunt nostri,
ut non simus concupiscentes malorum, sicut et
illi concupierunt. 7 neque idololatrae efficiamini,
sicut quidam ex ipsis: quemadmodum scriptum est:
Sedit populus manducare, et bibere, et surrexerunt
ludere. 8 neque fornicemur, sicut quidam ex ipsis
fornicati sunt, et ceciderunt una die viginti tria
millia. 9 Neque tentemus Christum: sicut quidam
eorum tentaverunt, et a serpentibus perierunt.
10 Neque murmuraveritis, sicut quidam eorum
murmuraverunt, et perierunt ab exterminatore.
11 Haec autem omnia in figura contingebant illis:
scripta sunt autem ad correptionem nostram, in
quos fines saeculorum devenerunt. (aiōn g165) 12
Itaque qui se existimat stare, videat ne cadat. 13
Tentatio vos non apprehendat nisi humana: fidelis
autem Deus est, qui non patietur vos tentari supra
id, quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione
proventum ut possitis sustinere. 14 Propter quod
charissimi mihi, fugite ab idolorum cultura: 15 Ut
prudentibus loquor, vos ipsi iudicate quod dico.
16 Calix benedictionis, cui benedicimus, nonne
communicatio sanguinis Christi est? et panis, quem
frangimus, nonne participatio corporis Domini
est? 17 Quoniam unus panis, et unum corpus multi
sumus, omnes, qui de uno pane et de uno calice
participamus. 18 Videte Israel secundum carnem:
nonne qui edunt hostias, participes sunt altaris? 19
Quid ergo? dico quod idolis immolatum sit aliquid?
aut quod idolum, sit aliquid? 20 Sed quae immolant
Gentes, daemoniis immolant, et non Deo. Nolo
autem vos socios fieri daemoniorum: 21 non potestis
calicem Domini bibere, et calicem daemoniorum:
non potestis mensae Domini participes esse, et
mensae daemoniorum. 22 An aemulamur Dominum?
Numquid fortiores illo sumus? Omnia mihi licent,
sed non omnia expediunt. 23 Omnia mihi licent,
sed non omnia aedificat. 24 Nemo quod suum est
quaerat, sed quod alterius. 25 Omne, quod in macello
vaenit, manducate, nihil interrogantes propter
conscientiam. 26 Domini est terra, et plenitudo
eius. 27 Si quis vocat vos infidelium ad coenam, et
vultis ire: omne, quod vobis apponitur, manducate,
nihil interrogantes propter conscientiam. 28 Si
quis autem dixerit: Hoc immolatum est idolis:
nolite manducare propter illum, qui indicavit, et
propter conscientiam: 29 conscientiam autem dico
non tuam, sed alterius. Ut quid enim libertas mea
iudicatur ab aliena conscientia? 30 Si ego cum gratia
participo, quid blasphemor pro eo quod gratias
ago? 31 Sive ergo manducatis, sive bibitis, sive aliud
quid facitis: omnia in gloriam Dei facite. 32 Sine
offensione estote Iudaeis, et Gentibus, et Ecclesiae
Dei: 33 sicut et ego per omnia omnibus placeo, non
quaerens quod mihi utile est, sed quod multis: ut
salvi fiant.

11 Imitatores mei estote, sicut et ego Christi. **2** Laudo autem vos fratres quod per omnia mei memores estis: et sicut tradidi vobis, praecepta mea tenetis. **3** Volo autem vos scire quod omnis viri caput, Christus est: caput autem mulieris, vir: caput vero Christi, Deus. **4** Omnis vir orans, aut prophetans velato capite, deturpat caput suum. **5** Omnis autem mulier orans, aut prophetans non velato capite, deturpat caput suum: unum enim est ac si decalvetur. **6** Nam si non velatur mulier, tondeatur. Si vero turpe est mulieri tonderi, aut decalvari, velet caput suum. **7** Vir quidem non debet velare caput suum: quoniam imago et gloria Dei est, mulier autem gloria viri est. **8** Non enim vir ex muliere est, sed mulier ex viro. **9** Etenim non est creatus vir propter mulierem, sed mulier propter virum. **10** Ideo debet mulier velamen habere supra caput suum et propter Angelos. **11** Verumtamen neque vir sine muliere: neque mulier sine viro in Domino. **12** Nam sicut mulier de viro, ita et vir per mulierem: omnia autem ex Deo. **13** Vos ipsi iudicate: decet mulierem non velatam orare Deum? **14** Nec ipsa natura docet vos, quod vir quidem si comam nutriat, ignominia est illi: **15** mulier vero si comam nutriat, gloria est illi: quoniam capilli pro velamine ei dati sunt? **16** Si quis autem videtur contentiosus esse: nos talem consuetudinem non habemus, neque Ecclesia Dei. **17** Hoc autem praecipio: non laudans quod non in melius, sed in deterius convenitis. **18** Primum quidem convenientibus vobis in Ecclesiam, audio scissuras esse inter vos, et ex parte credo. **19** Nam oportet et haereses esse, ut et qui probati sunt, manifesti fiant in vobis. **20** Convenientibus ergo vobis in unum, iam non est Dominicam coenam manducare. **21** Unusquisque enim suam coenam praesumit ad manducandum. Et alius quidem esurit: alius autem ebrius est. **22** Numquid domos non habetis ad manducandum, et bibendum? aut Ecclesiam Dei contemnitis, et confunditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? in hoc non laudo. **23** Ego enim accepi a Domino quod et tradidi vobis, quoniam Dominus Iesus in qua nocte tradebatur, accepit panem, **24** et gratias agens fregit, et dixit: Accipite, et manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem. **25** Similiter et calicem, postquam coenavit, dicens: Hic calix novum testamentum est in meo sanguine. hoc facite quotiescumque bibetis, in meam commemorationem. **26** Quotiescumque enim manducabitis panem hunc, et calicem bibetis: mortem Domini annunciabitis donec veniat. **27** Itaque quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigne: reus erit corporis, et sanguinis Domini. **28** Probet autem seipsum homo: et sic de pane illo edat, et de calice bibat. **29** Qui enim manducat, et bibit indigne, iudicium sibi manducat, et bibit: non diiudicans corpus Domini. **30** Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles, et dormiunt multi. **31** Quod si nosmetipsos diiudicaremus, non utique iudicaremur. **32** Dum iudicamur autem, a Domino corripimur, ut non cum hoc mundo damnemur. **33** Itaque fratres mei, cum convenitis ad manducandum, invicem expectate. **34** Si quis esurit, domi manducet: ut non in iudicium conveniatis. Cetera autem, cum venero, disponam.

12 De spiritualibus autem, nolo vos ignorare fratres. **2** Scitis autem quoniam cum Gentes essetis, ad simulachra muta prout ducebamini euntes. **3** Ideo notum vobis facio, quod nemo in Spiritu Dei loquens, dicit anathema Iesu. Et nemo potest dicere, Dominus Iesus, nisi in Spiritu sancto. **4** Divisiones vero gratiarum sunt, idem autem Spiritus: **5** Et divisiones ministrationum sunt, idem autem Dominus: **6** Et divisiones operationum sunt, idem vero Deus, qui operatur omnia in omnibus. **7** Unicuique autem datur manifestatio Spiritus ad utilitatem. **8** Alii quidem per Spiritum datur sermo sapientiae: alii autem sermo scientiae secundum eundem Spiritum: **9** alteri fides in eodem Spiritu: alii gratia sanitatum in uno Spiritu: **10** alii operatio virtutum, alii prophetia, alii discretio spirituum, alii genera linguarum, alii interpretatio sermonum. **11** Haec autem omnia operantur unus atque idem Spiritus, dividens singulis prout vult. **12** Sicut enim corpus unum est, et membra habet multa, omnia autem membra corporis cum sint multa, unum tamen corpus sunt: ita et Christus. **13** Etenim in uno Spiritu omnes nos in unum corpus baptizati sumus, sive Iudaei, sive Gentiles, sive servi, sive liberi: et omnes in uno Spiritu potati sumus. **14** Nam et corpus non est unum membrum, sed multa. **15** Si dixerit pes: Quoniam non sum manus, non sum de corpore: num ideo non est de corpore? **16** Et si dixerit auris: Quoniam non sum oculus, non sum de corpore: num ideo est de corpore? **17** Si totum corpus oculus: ubi auditus? Si totum auditus: ubi odoratus? **18** Nunc autem posuit Deus membra, unumquodque eorum in corpore sicut voluit. **19** Quod si essent omnia unum membrum, ubi corpus? **20** Nunc autem multa quidem membra, unum autem corpus. **21** Non potest autem oculus dicere manui: Opera tua non indigeo: aut iterum caput pedibus: Non estis mihi necessarii. **22** Sed multo magis quae videntur membra corporis infirmiora esse, necessariora sunt: **23** et quae

putamus ignobiliora membra esse corporis, his
honorem abundantiorem circumdamus: et quae
inhonesta sunt nostra, abundantiorem honestatem
habent. 24 Honesta autem nostra nullius egent:
sed Deus temperavit corpus, ei, cui deerat,
abundantiorem tribuendo honorem, 25 ut non sit
schisma in corpore, sed in idipsum pro invicem
solicita sint membra. 26 Et si quid patitur unum
membrum, compatiuntur omnia membra: sive
gloriatur unum membrum, congaudent omnia
membra. 27 Vos autem estis corpus Christi, et
membra de membro. 28 Et quosdam quidem
posuit Deus in Ecclesia primum Apostolos, secundo
Prophetas, exinde Doctores, deinde virtutes, exinde
gratias curationum, opitulationes, gubernationes,
genera linguarum, interpretationes sermonum.
29 Numquid omnes Apostoli? numquid omnes
Prophetae? numquid omnes Doctores? 30 numquid
omnes virtutes? numquid omnes gratiam habent
curationum? numquid omnes linguis loquuntur?
numquid omnes interpretantur? 31 Aemulamini
autem charismata meliora. Et adhuc excellentiorem
viam vobis demonstro.

13 Si linguis hominum loquar, et angelorum,
charitatem autem non habeam, factus sum
velut aes sonans, aut cymbalum tinniens. 2 Et si
habuero prophetiam, et noverim mysteria omnia,
et omnem scientiam: et si habuero omnem fidem
ita ut montes transferam, charitatem autem non
habuero, nihil sum. 3 Et si distribuero in cibos
pauperum omnes facultates meas, et si tradidero
corpus meum ita ut ardeam, charitatem autem non
habuero, nihil mihi prodest. 4 Charitas patiens
est, benigna est. Charitas non aemulatur, non agit
perperam, non inflatur, 5 non est ambitiosa, non
quaerit quae sua sunt, non irritatur, non cogitat
malum, 6 non gaudet super iniquitate, congaudet
autem veritati: 7 omnia suffert, omnia credit,
omnia sperat, omnia sustinet. 8 Charitas numquam
excidit: sive prophetiae evacuabuntur, sive linguae
cessabunt, sive scientia destruetur. 9 Ex parte enim
cognoscimus, et ex parte prophetamus. 10 Cum
autem venerit quod perfectum est, evacuabitur
quod ex parte est. 11 Cum essem parvulus, loquebar
ut parvulus, sapiebam ut parvulus, cogitabam ut
parvulus. Quando autem factus sum vir, evacuavi
quae erant parvuli. 12 Videmus nunc per speculum
in aenigmate: tunc autem facie ad faciem. Nunc
cognosco ex parte: tunc autem cognoscam sicut
et cognitus sum. 13 Nunc autem manent, fides,
spes, charitas: tria haec. maior autem horum est
charitas.

14 Sectamini charitatem, aemulamini spiritualia:
magis autem ut prophetetis. 2 Qui enim
loquitur lingua, non hominibus loquitur, sed Deo:
nemo enim audit. Spiritus autem loquitur mysteria.
3 nam qui prophetat, hominibus loquitur ad
aedificationem, et exhortationem, et consolationem.
4 Qui loquitur lingua, semetipsum aedificat: qui
autem prophetat, Ecclesiam Dei aedificat. 5 Volo
autem omnes vos loqui linguis: magis autem
prophetare. Nam maior est qui prophetat, quam qui
loquitur linguis: nisi forte interpretetur ut Ecclesia
aedificationem accipiat. 6 Nunc autem, fratres, si
venero ad vos linguis loquens: quid vobis prodero,
nisi vobis loquar aut in revelatione, aut in scientia,
aut in prophetia, aut in doctrina? 7 Tamen quae sine
anima sunt vocem dantia, sive tibia, sive cithara: nisi
distinctionem sonituum dederint, quomodo scietur
id, quod canitur, aut quod citharizatur? 8 Etenim si
incertam vocem det tuba, quis parabit se ad bellum?
9 Ita et vos per linguam nisi manifestum sermonem
dederitis: quomodo scietur id, quod dicitur? eritis
enim in aera loquentes. 10 Tam multa, ut puta
genera linguarum sunt in hoc mundo: et nihil
sine voce est. 11 Si ergo nesciero virtutem vocis,
ero ei, cui loquor, barbarus: et qui loquitur, mihi
barbarus: 12 Sic et vos, quoniam aemulatores estis
spirituum, ad aedificationem Ecclesiae quaerite
ut abundetis. 13 Et ideo qui loquitur lingua: oret
ut interpretetur. 14 Nam si orem lingua, spiritus
meus orat, mens autem mea sine fructu est. 15 Quid
ergo est? Orabo spiritu, orabo et mente: psallam
spiritu, psallam et mente. 16 Ceterum si benedixeris
spiritu: quis supplet locum idiotae? quomodo dicet,
Amen, super tuam benedictionem? quoniam quid
dicas, nescit. 17 nam tu quidem bene gratias agis:
sed alter non aedificatur. 18 Gratias ago Deo meo,
quod omnium vestrum lingua loquor. 19 Sed in
Ecclesia volo quinque verba sensu meo loqui, ut
et alios instruam: quam decem millia verborum
in lingua. 20 Fratres, nolite pueri effici sensibus,
sed malitia parvuli estote: sensibus autem perfecti
estote. 21 In lege enim scriptum est: Quoniam in
aliis linguis et labiis aliis loquar populo huic: et nec
sic exaudient me, dicit Dominus. 22 Itaque linguae
in signum sunt non fidelibus, sed infidelibus:
prophetiae autem non infidelibus, sed fidelibus.
23 Si ergo conveniat universa Ecclesia in unum, et
omnes linguis loquantur, intrent autem idiotae, aut
infideles: nonne dicent: quid insanitis? 24 Si autem
omnes prophetent, intret autem quis infidelis,
vel idiota, convincitur ab omnibus, diiudicatur ab
omnibus: 25 occulta enim cordis eius manifesta
fiunt: et ita cadens in faciem adorabit Deum,

pronuncians quod vere Deus in vobis sit. 26 Quid ergo
est, fratres? cum convenitis, unusquisque vestrum
psalmum habet, doctrinam habet, apocalypsim
habet, linguam habet, interpretationem habet:
omnia ad aedificationem fiant. 27 Sive lingua quis
loquitur, secundum duos, aut ut multum tres, et per
partes, et unus interpretatur. 28 Si autem non fuerit
interpres, taceat in Ecclesia, sibi autem loquatur, et
Deo. 29 Prophetae autem duo, aut tres dicant, et
ceteri diiudicent. 30 Quod si alii revelatum fuerit
sedenti, prior taceat. 31 Potestis enim omnes per
singulos prophetare: ut omnes discant, et omnes
exhortentur: 32 et spiritus prophetarum prophetis
subiectus est. 33 Non enim est dissensionis Deus,
sed pacis: sicut et in omnibus Ecclesiis sanctorum
doceo. 34 Mulieres in Ecclesiis taceant, non enim
permittitur eis loqui, sed subditas esse, sicut et lex
dicit. 35 Si quid autem volunt discere, domi viros
suos interrogent. Turpe est enim mulieri loqui in
Ecclesia. 36 An a vobis verbum Dei processit? aut
in vos solos pervenit? 37 Si quis videtur propheta
esse, aut spiritualis, cognoscat quae scribo vobis,
quia Domini sunt mandata. 38 Si quis autem
ignorat, ignorabitur. 39 Itaque fratres aemulamini
prophetare: et loqui linguis nolite prohibere. 40
Omnia autem honeste, et secundum ordinem fiant
in vobis.

15 Notum autem vobis facio, fratres, Evangelium,
quod praedicavi vobis, quod et accepistis,
in quo et statis, 2 per quod et salvamini: qua
ratione praedicaverim vobis, si tenetis, nisi frustra
credidistis. 3 Tradidi enim vobis in primis quod et
accepi: quoniam Christus mortuus est pro peccatis
nostris secundum Scripturas: 4 et quia sepultus est,
et quia resurrexit tertia die secundum Scripturas: 5
et quia visus est Cephae, et post hoc undecim: 6
Deinde visus est plus quam quingentis fratribus
simul: ex quibus multi manent usque adhuc, quidam
autem dormierunt: 7 Deinde visus est Iacobo, deinde
Apostolis omnibus: 8 Novissime autem omnium
tamquam abortivo, visus est et mihi. 9 Ego enim sum
minimus Apostolorum, qui non sum dignus vocari
Apostolus, quoniam persecutus sum Ecclesiam Dei.
10 Gratia autem Dei sum id, quod sum, et gratia eius
in me vacua non fuit, sed abundantius illis omnibus
laboravi: non ego autem, sed gratia Dei mecum:
11 Sive enim ego, sive illi: sic praedicavimus, et
sic credidistis. 12 Si autem Christus praedicatur
quod resurrexit a mortuis, quomodo quidam dicunt
in vobis, quoniam resurrectio mortuorum non
est? 13 Si autem resurrectio mortuorum non est:
neque Christus resurrexit. 14 Si autem Christus non
resurrexit, inanis est praedicatio nostra, inanis est
et fides vestra: 15 invenimur autem et falsi testes
Dei: quoniam testimonium diximus adversus Deum
quod suscitaverit Christum, quem non suscitavit,
si mortui non resurgunt. 16 Nam si mortui non
resurgunt, neque Christus resurrexit. 17 Quod
si Christus non resurrexit, vana est fides vestra,
adhuc enim estis in peccatis vestris. 18 Ergo
et qui dormierunt in Christo, perierunt. 19 Si
in hac vita tantum in Christo sperantes sumus,
miserabiliores sumus omnibus hominibus. 20 Nunc
autem Christus resurrexit a mortuis primitiae
dormientium, 21 quoniam quidem per hominem
mors, et per hominem resurrectio mortuorum.
22 Et sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in
Christo omnes vivificabuntur. 23 Unusquisque
autem in suo ordine, primitiae Christus: deinde ii,
qui sunt Christi, qui in adventu eius crediderunt.
24 Deinde finis: cum tradiderit regnum Deo et
Patri, cum evacuaverit omnem principatum, et
potestatem, et virtutem. 25 Oportet autem illum
regnare donec ponat omnes inimicos sub pedibus
eius. 26 Novissime autem inimica destruetur mors:
Omnia enim subiecit pedibus eius. Cum autem haec
dicat: 27 Omnia subiecta sunt ei, sine dubio praeter
eum, qui subiecit ei omnia. 28 Cum autem subiecta
fuerint illi omnia: tunc et ipse Filius subiectus erit
ei, qui subiecit sibi omnia, ut sit Deus omnia in
omnibus. 29 Alioquin quid facient qui baptizantur
pro mortuis, si omnino mortui non resurgunt?
ut quid et baptizantur pro illis? 30 ut quid et
nos periclitamur omni hora? 31 Quotidie morior
propter vestram gloriam, fratres, quam habeo
in Christo Iesu Domino nostro. 32 Si (secundum
hominem) ad bestias pugnavi Ephesi, quid mihi
prodest, si mortui non resurgunt? manducemus, et
bibamus, cras enim moriemur. 33 Nolite seduci:
Corrumpunt mores bonos colloquia mala. 34
Evigilate iusti, et nolite peccare: ignorantiam enim
Dei quidam habent, ad reverentiam vobis loquor.
35 Sed dicet aliquis: Quomodo resurgunt mortui?
qualive corpore venient? 36 Insipiens, tu quod
seminas non vivificatur, nisi prius moriatur. 37
Et quod seminas, non corpus, quod futurum est,
seminas, sed nudum granum, ut puta tritici, aut
alicuius ceterorum. 38 Deus autem dat illi corpus
sicut vult: ut unicuique seminum proprium corpus.
39 Non omnis caro, eadem caro: sed alia quidem
hominum, alia vero pecorum, alia volucrum, alia
autem piscium. 40 Et corpora caelestia, et corpora
terrestria: sed alia quidem caelestium gloria, alia
autem terrestrium: 41 Alia claritas solis, alia claritas
lunae, et alia claritas stellarum. Stella enim a

stella differt in claritate: 42 sic et resurrectio
mortuorum. Seminatur in corruptione, surget
in incorruptione. 43 Seminatur in ignobilitate,
surget in gloria: Seminatur in infirmitate, surget in
virtute: 44 Seminatur corpus animale, surget corpus
spiritale. Si est corpus animale, est et spiritale, sicut
scriptum est: 45 Factus est primus homo Adam in
animam viventem, novissimus Adam in spiritum
vivificantem. 46 Sed non prius quod spiritale
est, sed quod animale: deinde quod spiritale. 47
Primus homo de terra, terrenus: secundus homo de
caelo, caelestis. 48 Qualis terrenus, tales et terreni:
et qualis caelestis, tales et caelestes. 49 Igitur,
sicut portavimus imaginem terreni, portemus et
imaginem caelestis. 50 Hoc autem dico, fratres:
quia caro et sanguis regnum Dei possidere non
possunt: neque corruptio incorruptelam possidebit.
51 Ecce mysterium vobis dico: Omnes quidem
resurgemus, sed non omnes immutabimur. 52 In
momento, in ictu oculi, in novissima tuba: canet
enim tuba, et mortui resurgent incorrupti: et nos
immutabimur. 53 Oportet enim corruptibile hoc
induere incorruptionem: et mortale hoc induere
immortalitatem. 54 Cum autem mortale hoc induerit
immortalitatem, tunc fiet sermo, qui scriptus est:
Absorpta est mors in victoria. 55 Ubi est mors
victoria tua? ubi est mors stimulus tuus? (Hadēs
g86) 56 Stimulus autem mortis peccatum est: virtus
vero peccati lex. 57 Deo autem gratias, qui dedit
nobis victoriam per Dominum nostrum Iesum
Christum. 58 Itaque fratres mei dilecti, stabiles
estote, et immobiles: abundantes in opere Domini
semper, scientes quod labor vester non est inanis
in Domino.

16 De collectis autem, quae fiunt in sanctos, sicut
ordinavi Ecclesiis Galatiae, ita et vos facite. 2
Per unam sabbati unusquisque vestrum apud se
seponat, recondens quod ei bene placuerit: ut non,
cum venero, tunc collectae fiant. 3 Cum autem
praesens fuero: quos probaveritis per epistolas,
hos mittam perferre gratiam vestram in Ierusalem.
4 Quod si dignum fuerit ut et ego eam, mecum
ibunt. 5 Veniam autem ad vos, cum Macedoniam
pertransiero: nam Macedoniam pertransibo. 6 Apud
vos autem forsitan manebo, vel etiam hiemabo:
ut vos me deducatis quocumque iero. 7 Nolo
enim vos modo in transitu videre, spero enim
me aliquantulum temporis manere apud vos, si
Dominus permiserit. 8 Permanebo autem Ephesi
usque ad Pentecosten. 9 Ostium enim mihi apertum
est magnum, et evidens: et adversarii multi. 10 Si
autem venerit Timotheus, videte ut sine timore
sit apud vos: opus enim Domini operatur, sicut
et ego. 11 Ne quis ergo illum spernat: deducite
autem illum in pace, ut veniat ad me: expecto
enim illum cum fratribus. 12 De Apollo autem
fratre vobis notum facio, quoniam multum rogavi
eum ut veniret ad vos cum fratribus: et utique
non fuit voluntas eius ut nunc veniret: veniet
autem, cum ei vacuum fuerit. 13 Vigilate, state
in fide, viriliter agite, et confortamini. 14 omnia
vestra in charitate fiant. 15 Obsecro autem vos
fratres, nostis domum Stephanae, et Fortunati,
et Achaici: quoniam sunt primitiae Achaiae, et in
ministerium sanctorum ordinaverunt seipsos: 16 ut
et vos subditi sitis eiusmodi, et omni cooperanti, et
laboranti. 17 Gaudeo autem in praesentia Stephanae,
et Fortunati, et Achaici: quoniam id, quod vobis
deerat, ipsi suppleverunt: 18 refecerunt enim et
meum spiritum, et vestrum. Cognoscite ergo qui
huiusmodi sunt. 19 Salutant vos omnes Ecclesiae
Asiae. Salutant vos in Domino multum, Aquila, et
Priscilla cum domestica sua ecclesia: apud quos et
hospitor. 20 Salutant vos omnes fratres. Salutate
invicem in osculo sancto. 21 Salutatio, mea manu
Pauli. 22 Si quis non amat Dominum nostrum
Iesum Christum, sit anathema, Maranatha. 23 Gratia
Domini nostri Iesu Christi vobiscum. 24 Charitas
mea cum omnibus vobis in Christo Iesu. Amen.

Corinthios Ii

1 Paulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem
Dei, et Timotheus frater, Ecclesiae Dei, quae
est Corinthi cum omnibus sanctis, qui sunt in
universa Achaia. **2** Gratia vobis, et pax a Deo
Patre nostro, et Domino Iesu Christo. **3** Benedictus
Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi, Pater
misericordiarum, et Deus totius consolationis, **4**
qui consolatur nos in omni tribulatione nostra: ut
possimus et ipsi consolari eos, qui in omni pressura
sunt, per exhortationem, qua exhortamur et ipsi a
Deo. **5** Quoniam sicut abundant passiones Christi
in nobis: ita et per Christum abundat consolatio
nostra. **6** Sive autem tribulamur pro vestra salute,
sive consolamur pro vestra consolatione, sive
exhortamur pro vestra exhortatione, quae operatur
tolerantiam earundem passionum, quas et nos
patimur: **7** ut spes nostra firma sit pro vobis:
scientes quod sicut socii passionum estis, sic eritis
et consolationis. **8** Non enim volumus ignorare
vos fratres de tribulatione nostra, quae facta est in
Asia, quoniam supra modum gravati sumus supra
virtutem, ita ut taederet nos etiam vivere. **9** Sed
ipsi in nobismetipsis responsum mortis habuimus,
ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo, qui
suscitat mortuos: **10** qui de tantis periculis nos
eripuit, et eruit: in quem speramus quoniam et
adhuc eripiet, **11** adiuvantibus et vobis in oratione
pro nobis: ut ex multarum personis facierum eius
quae in nobis est donationis, per multos gratiae
agantur pro nobis. **12** Nam gloria nostra haec
est, testimonium conscientiae nostrae, quod in
simplicitate cordis et sinceritate Dei: et non in
sapientia carnali, sed in gratia Dei conversati sumus
in hoc mundo: abundantius autem ad vos. **13** Non
enim alia scribimus vobis, quam quae legistis, et
cognovistis. Spero autem quod usque in finem
cognoscetis, **14** sicut et cognovistis nos ex parte,
quod gloria vestra sumus, sicut et vos nostra, in die
Domini nostri Iesu Christi. **15** Et hac confidentia
volui prius venire ad vos, ut secundum gratiam
haberetis: **16** et per vos transire in Macedoniam, et
iterum a Macedonia venire ad vos, et a vobis deduci
in Iudaeam. **17** Cum ergo hoc voluissem, numquid
levitate usus sum? Aut quae cogito, secundum
carnem cogito, ut sit apud me EST, et NON? **18**
Fidelis autem Deus, quia sermo noster, qui fuit
apud vos, non est in illo EST, et NON sed est in illo
EST. **19** Dei enim filius Iesus Christus, qui in vobis
per nos praedicatus est, per me, et Silvanum, et
Timotheum, non fuit in illo EST et NON, sed EST in
illo fuit. **20** Quotquot enim promissiones Dei sunt,
in illo EST: ideo et per ipsum Amen Deo ad gloriam
nostram. **21** Qui autem confirmat nos vobiscum in
Christo, et qui unxit nos Deus: **22** qui et signavit
nos, et dedit pignus Spiritus in cordibus nostris. **23**
Ego autem testem Deum invoco in animam meam,
quod parcens vobis, non veni ultra Corinthum: **24**
non quia dominamur fidei vestae, sed adiutores
sumus gaudii vestri: nam fide statis.

2 Statui autem hoc ipsum apud me, ne iterum
in tristitia venirem ad vos. **2** Si enim ego
contristo vos: et quis est, qui me laetificet, nisi qui
contristatur ex me? **3** Et hoc ipsum scripsi vobis, ut
non cum venero, tristitiam super tristitiam habeam,
de quibus oportuerat me gaudere: confidens in
omnibus vobis, quia meum gaudium, omnium
vestrum est. **4** Nam ex multa tribulatione, et
angustia cordis scripsi vobis per multas lacrymas:
non ut contristemini: sed ut sciatis, quam charitatem
habeam abundantius in vobis. **5** Si quis autem
contristavit me, non me contristavit: sed ex parte, ut
non onerem omnes vos. **6** Sufficit illi, qui eiusmodi
est, obiurgatio haec, quae fit a pluribus: **7** ita ut
econtrario magis donetis, et consolemini, ne forte
abundantiori tristitia absorbeatur qui eiusmodi
est. **8** Propter quod obsecro vos, ut confirmetis in
illum charitatem. **9** Ideo enim et scripsi vobis, ut
cognoscam experimentum vestrum, an in omnibus
obedientes sitis. **10** Cui autem aliquid donastis, et
ego: nam et ego quod donavi, si quid donavi, propter
vos in persona Christi, **11** ut non circumveniamur a
satana: non enim ignoramus cogitationes eius. **12**
Cum venissem autem Troadem propter Evangelium
Christi, et ostium mihi apertum esset in Domino,
13 non habui requiem spiritui meo, eo quod non
invenerim Titum fratrem meum, sed valefaciens
eis, profectus sum in Macedoniam. **14** Deo autem
gratias, qui semper triumphat nos in Christo Iesu,
et odorem notitiae suae manifestat per nos in omni
loco: **15** quia Christi bonus odor sumus Deo in
iis, qui salvi fiunt, et in iis, qui pereunt: **16** aliis
quidem odor mortis in mortem: aliis autem odor
vitae in vitam. Et ad haec quis tam idoneus? **17** Non
enim sumus sicut plurimi, adulterantes verbum
Dei, sed ex sinceritate, sed sicut ex Deo, coram Deo,
in Christo loquimur.

3 Incipimus iterum nosmetipsos commendare? aut
numquid egemus (sicut quidam) commendatitiis
epistolis ad vos, aut ex vobis? **2** Epistola nostra vos
estis, scripta in cordibus nostris, quae scitur, et
legitur ab omnibus hominibus: **3** manifestati quod
epistola estis Christi, ministrata a nobis, et scripta

non atramento, sed spiritu Dei vivi: non in tabulis
lapideis, sed in tabulis cordis carnalibus. 4 Fiduciam
autem talem habemus per Christum ad Deum: 5 non
quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis,
quasi ex nobis: sed sufficientia nostra ex Deo est: 6
qui et idoneos nos fecit ministros novi testamenti:
non littera, sed Spiritu: littera enim occidit, Spiritus
autem vivificat. 7 Quod si ministratio mortis litteris
deformata in lapidibus, fuit in gloria, ita ut non
possent intendere filii Israel in faciem Moysi propter
gloriam vultus eius, quae evacuatur: 8 quomodo
non magis ministratio Spiritus erit in gloria? 9 Nam
si ministratio damnationis in gloria est: multo magis
abundat ministerium iustitiae in gloria. 10 Nam nec
glorificatum est, quod claruit in hac parte, propter
excellentem gloriam. 11 Si enim quod evacuatur,
per gloriam est: multo magis quod manet, in
gloria est. 12 Habentes igitur talem spem, multa
fiducia utimur: 13 et non sicut Moyses ponebat
velamen super faciem suam, ut non intenderent
filii Israel in faciem eius, quod evacuatur, 14 sed
obtusi sunt sensus eorum. Usque in hodiernum
enim diem, idipsum velamen in lectione veteris
testamenti manet non revelatum, (quoniam in
Christo evacuatur) 15 sed usque in hodiernum
diem, cum legitur Moyses, velamen positum est
super cor eorum. 16 Cum autem conversus fuerit ad
Dominum, auferetur velamen. 17 Dominus autem
Spiritus est: Ubi autem Spiritus Domini: ibi libertas.
18 Nos vero omnes, revelata facie gloriam Domini
speculantes, in eandem imaginem transformamur a
claritate in claritatem, tamquam a Domini Spiritu.

4 Ideo habentes administrationem, iuxta quod
misericordiam consecuti sumus, non deficimus,
2 sed abdicamus occulta dedecoris, non ambulantes
in astutia, neque adulterantes verbum Dei,
sed in manifestatione veritatis commendantes
nosmetipsos ad omnem conscientiam hominum
coram Deo. 3 Quod si etiam opertum est Evangelium
nostrum: in iis, qui pereunt, est opertum: 4 in quibus
Deus huius saeculi excaecavit mentes infidelium,
ut non fulgeat illis illuminatio Evangelii gloriae
Christi, qui est imago Dei. (aiōn g165) 5 Non enim
nosmetipsos praedicamus, sed Iesum Christum
Dominum nostrum: nos autem servos vestros per
Iesum: 6 quoniam Deus, qui dixit de tenebris lucem
splendescere, ipse illuxit in cordibus nostris ad
illuminationem scientiae claritatis Dei, in facie
Christi Iesu. 7 Habemus autem thesaurum istum in
vasis fictilibus: ut sublimitas sit virtutis Dei, et non
ex nobis. 8 In omnibus tribulationem patimur, sed
non angustiamur: aporiamur, sed non destituimur:
9 persecutionem patimur, sed non derelinquimur:
humiliamur, sed non confundimur deiicimur, sed
non perimus: 10 semper mortificationem Iesu
in corpore nostro circumferentes, ut et vita Iesu
manifestetur in corporibus nostris. 11 Semper enim
nos, qui vivimus, in mortem tradimur propter
Iesum: ut et vita Iesu manifestetur in carne nostra
mortali. 12 Ergo mors in nobis operatur, vita autem
in vobis. 13 Habentes autem eundem spiritum fidei,
sicut scriptum est: Credidi, Propter quod locutus
sum: et nos credimus, propter quod et loquimur: 14
scientes quoniam qui suscitavit Iesum, et nos cum
Iesu suscitabit, et constituet vobiscum. 15 Omnia
enim propter vos: ut gratia abundans, per multos
in gratiarum actione, abundet in gloriam Dei. 16
Propter quod non deficimus: sed licet is, qui foris
est, noster homo corrumpatur: tamen is, qui intus
est, renovatur de die in diem. 17 Id enim, quod in
praesenti est momentaneum et leve tribulationis
nostrae, supra modum in sublimitate aeternum
gloriae pondus operatur in nobis, (aiōnios g166) 18
non contemplantibus nobis quae videntur, sed quae
non videntur. Quae enim videntur, temporalia sunt:
quae autem non videntur, aeterna sunt. (aiōnios g166)

5 Scimus enim quoniam si terrestris domus
nostra huius habitationis dissolvatur, quod
aedificationem ex Deo habemus, domum non
manufactam, aeternam in caelis. (aiōnios g166) 2 Nam
et in hoc ingemiscimus, habitationem nostram,
quae de caelo est, superindui cupientes: 3 si tamen
vestiti, non nudi inveniamur. 4 Nam et qui sumus
in hoc tabernaculo, ingemiscimus gravati: eo quod
nolumus expoliari, sed supervestiri, ut absorbeatur
quod mortale est, a vita. 5 Qui autem efficit nos in
hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis pignus spiritus.
6 Audentes igitur semper, scientes quoniam dum
sumus in hoc corpore, peregrinamur a Domino: 7
(per fidem enim ambulamus, et non per speciem) 8
audemus autem, et bonam voluntatem habemus
magis peregrinari a corpore, et praesentes esse ad
Dominum. 9 Et ideo contendimus sive absentes,
sive praesentes placere illi. 10 Omnes enim nos
manifestari oportet ante Tribunal Christi, ut referat
unusquisque propria corporis, prout gessit, sive
bonum, sive malum. 11 Scientes ergo timorem
Domini hominibus suademus, Deo autem manifesti
sumus. Spero autem et in conscientiis vestris
manifestos nos esse. 12 Non iterum commendamus
nos vobis, sed occasionem damus vobis gloriandi
pro nobis: ut habeatis ad eos, qui in facie gloriantur,
et non in corde. 13 Sive enim mente excedimus,
Deo: sive sobrii sumus, vobis. 14 Charitas enim

Christi urget nos: aestimantes hoc, quoniam si
unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui
sunt: 15 et pro omnibus mortuus est Christus:
ut, et qui vivunt, iam non sibi vivant, sed ei, qui
pro ipsis mortuus est et resurrexit. 16 Itaque
nos ex hoc neminem novimus secundum carnem.
Et si cognovimus secundum carnem Christum:
sed nunc iam non novimus. 17 Si qua ergo in
Christo nova creatura, vetera transierunt: ecce
facta sunt omnia nova. 18 Omnia autem ex Deo,
qui nos reconciliavit sibi per Christum: et dedit
nobis ministerium reconciliationis. 19 quoniam
quidem Deus erat in Christo mundum reconcilians
sibi, non reputans illis delicta ipsorum, et posuit
in nobis verbum reconciliationis. 20 Pro Christo
ergo legatione fungimur, tamquam Deo exhortante
per nos. Obsecramus pro Christo, reconciliamini
Deo. 21 Eum, qui non noverat peccatum. pro nobis
peccatum fecit, ut nos efficeremur iustitia Dei in
ipso.

6 Adiuvantes autem exhortamur ne in vacuum
gratiam Dei recipiatis. 2 Ait enim: Tempore
accepto exaudivi te, et in die salutis adiuvi te.
Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies
salutis. 3 nemini dantes ullam offensionem, ut
non vituperetur ministerium nostrum: 4 sed
in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei
ministros in multa patientia, in tribulationibus,
in necessitatibus, in angustiis, 5 in plagis, in
carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in
ieiuniis, 6 in castitate, in scientia, in longanimitate,
in suavitate, in Spiritu sancto, in charitate non
ficta, 7 in verbo veritatis, in virtute Dei, per
arma iustitiae a dextris, et a sinistris, 8 per
gloriam, et ignobilitatem, per infamiam, et bonam
famam: ut seductores, et veraces, sicut qui ignoti,
et cogniti: 9 quasi morientes, et ecce vivimus:
ut castigati, et non mortificati: 10 quasi tristes,
semper autem gaudentes: sicut egentes, multos
autem locupletantes: tamquam nihil habentes,
et omnia possidentes. 11 Os nostrum patet ad
vos, o Corinthii, cor nostrum dilatatum est. 12
Non angustiamini in nobis: angustiamini autem
in visceribus vestris: 13 eandem autem habentes
remunerationem, tamquam filiis dico: dilatamini
et vos. 14 Nolite iugum ducere cum infidelibus.
Quae enim participatio iustitiae cum iniquitate?
Aut quae societas luci ad tenebras? 15 Quae autem
conventio Christi ad Belial? Aut quae pars fideli
cum infideli? 16 Quis autem consensus templo
Dei cum idolis? Vos enim estis templum Dei vivi,
sicut dicit Deus: Quoniam inhabitabo in illis, et
inambulabo inter eos, et ero illorum Deus, et ipsi
erunt mihi populus. 17 Propter quod exite de medio
eorum, et separamini, dicit Dominus, et immundum
ne tetigeritis: 18 et ego recipiam vos: et ero vobis in
patrem, et vos eritis mihi in filios, et filias, dicit
Dominus omnipotens.

7 Has ergo habentes promissiones, charissimi,
mundemus nos ab omni inquinamento carnis,
et spiritus perficientes sanctificationem in timore
Dei. 2 Capite nos. Neminem laesimus, neminem
corrupimus, neminem circumvenimus. 3 Non ad
condemnationem vestram dico. praediximus enim
quod in cordibus nostris estis ad commoriendum,
et ad convivendum. 4 Multa mihi fiducia est
apud vos, multa mihi gloriatio pro vobis, repletus
sum consolatione, superabundo gaudio in omni
tribulatione vestra. 5 Nam et cum venissemus
in Macedoniam, nullam requiem habuit caro
nostra, sed omnem tribulationem passi sumus:
foris pugnae, intus timores. 6 Sed qui consolatur
humiles, consolatus est nos Deus in adventu Titi.
7 Non solum autem in adventu eius, sed etiam in
consolatione, qua consolatus est in vobis, referens
nobis vestrum desiderium, vestrum fletum, vestram
aemulationem pro me, ita ut magis gauderem. 8
Quoniam etsi contristavi vos in epistola, non me
poenitet: etsi poeniteret, videns quod epistola illa
(etsi ad horam) vos contristavit; 9 nunc gaudeo:
non quia contristati estis, sed quia contristati
estis ad poenitentiam. Contristati enim estis ad
Deum, ut in nullo detrimentum patiamini ex
nobis. 10 Quae enim secundum Deum tristitia est,
poenitentiam in salutem stabilem operatur: saeculi
autem tristitia mortem operatur. 11 Ecce enim hoc
ipsum, secundum Deum contristari vos, quantam
in vobis operatur solicitudinem: sed defensionem,
sed indignationem, sed timorem, sed desiderium,
sed aemulationem, sed vindictam. in omnibus
exhibuistis vos, incontaminatos esse negotio. 12
Igitur, etsi scripsi vobis, non propter eum, qui fecit
iniuriam, nec propter eum, qui passus est: sed
ad manifestandam solicitudinem nostram, quam
habemus pro vobis 13 coram Deo: ideo consolati
sumus. In consolatione autem nostra, abundantius
magis gavisi sumus super gaudio Titi, quia refectus
est spiritus eius ab omnibus vobis. 14 et si quid apud
illum de vobis gloriatus sum, non sum confusus:
sed sicut omnia vobis in veritate locuti sumus,
ita et gloriatio nostra, quae fuit ad Titum, veritas
facta est, 15 et viscera eius abundantius in vobis
sunt: reminiscentis omnium vestrum obedientiam:

quomodo cum timore, et tremore excepistis illum.
16 Gaudeo quod in omnibus confido in vobis.

8 Notam autem facimus vobis, fratres, gratiam Dei,
quae data est in Ecclesiis Macedoniae: 2 quod
in multo experimento tribulationis abundantia
gaudii ipsorum fuit, et altissima paupertas eorum
abundavit in divitias simplicitatis eorum: 3
quia secundum virtutem testimonium illis reddo,
et supra virtutem voluntarii fuerunt, 4 cum
multa exhortatione obsecrantes nos gratiam, et
communicationem ministerii, quod fit in Sanctos. 5
Et non sicut speravimus, sed semetipsos dederunt
primum Domino, deinde nobis per voluntatem
Dei, 6 ita ut rogaremus Titum: ut quemadmodum
coepit, ita et perficiat in vobis etiam gratiam
istam. 7 Sed sicut in omnibus abundatis fide, et
sermone, et scientia, et omni solicitudine, insuper
et charitate vestra in nos, ut et in hac gratia
abundetis. 8 Non quasi imperans dico: sed per
aliorum solicitudinem, etiam vestrae charitatis
ingenium bonum comprobans. 9 Scitis enim gratiam
Domini nostri Iesu Christi, quoniam propter vos
egenus factus est, cum esset dives, ut illius inopia
vos divites essetis. 10 Et consilium in hoc do: hoc
enim vobis utile est, qui non solum facere, sed
et velle coepistis ab anno priore: 11 nunc vero et
facto perficite: ut quemadmodum promptus est
animus voluntatis, ita sit et perficiendi ex eo, quod
habetis. 12 Si enim voluntas prompta est, secundum
id, quod habet, accepta est, non secundum id,
quod non habet. 13 Non enim ut aliis sit remissio,
vobis autem tribulatio, sed ex aequalitate. 14
In praesenti tempore vestra abundantia illorum
inopiam suppleat: ut et illorum abundantia vestrae
inopiae sit supplementum, ut fiat aequalitas, sicut
scriptum est: 15 Qui multum non abundavit: et qui
modicum, non minoravit. 16 Gratias autem Deo, qui
dedit eandem solicitudinem pro vobis in corde Titi,
17 quoniam exhortationem quidem suscepit: sed
cum solicitior esset, sua voluntate profectus est ad
vos. 18 Misimus etiam cum illo fratrem nostrum,
cuius laus est in Evangelio per omnes Ecclesias: 19
non solum autem, sed et ordinatus est ab Ecclesiis
comes peregrinationis nostrae in hanc gratiam,
quae ministratur a nobis ad Domini gloriam, et
destinatam voluntatem nostram: 20 devitantes
hoc, ne quis nos vituperet in hac plenitudine,
quae ministratur a nobis in Domini gloriam. 21
Providemus enim bona non solum coram Deo,
sed etiam coram hominibus. 22 Misimus autem
cum illis et fratrem nostrum, quem probavimus
in multis saepe solicitum esse: nunc autem multo
solicitiorem, confidentia multa in vos, 23 sive pro
Tito, qui est socius meus, et in vobis adiutor, sive
fratres nostri, Apostoli Ecclesiarum, gloriae Christi.
24 Ostensionem ergo, quae est charitatis vestrae,
et nostrae gloriae pro vobis, in illos ostendite in
faciem Ecclesiarum.

9 Nam de ministerio, quod fit in sanctos ex
abundanti est mihi scribere vobis. 2 Scio
enim promptum animum vestrum: pro quo de
vobis glorior apud Macedones. Quoniam et Achaia
parata est ab anno praeterito, et vestra aemulatio
provocavit plurimos. 3 Misimus autem fratres:
ut ne quod gloriamur de vobis, evacuetur in hac
parte, ut (quemadmodum dixi) parati sitis: 4 ne
cum venerint Macedones mecum, et invenerint vos
imparatos, erubescamus nos (ut non dicamus vos)
in hac substantia. 5 Necessarium ergo existimavi
rogare fratres, ut praeveniant ad vos, et praeparent
repromissam benedictionem hanc paratam esse sic,
quasi benedictionem, non tamquam avaritiam. 6 Hoc
autem dico: Qui parce seminat, parce et metet: et
qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus
et metet. 7 Unusquisque prout destinavit in
corde suo, non ex tristitia, aut ex necessitate:
hilarem enim datorem diligit Deus. 8 Potens est
autem Deus omnem gratiam abundare facere in
vobis: ut in omnibus semper omnem sufficientiam
habentes, abundetis in omne opus bonum, 9 sicut
scriptum est: Dispersit, dedit pauperibus: iustitia
eius manet in saeculum saeculi. (aiōn g165) 10 Qui
autem administrat semen seminanti: et panem ad
manducandum praestabit, et multiplicabit semen
vestrum, et augebit incrementa frugum iustitiae
vestrae: 11 ut in omnibus locupletati abundetis
in omnem simplicitatem, quae operatur per nos
gratiarum actionem Deo. 12 Quoniam ministerium
huius officii non solum supplet ea, quae desunt
sanctis, sed etiam abundat per multas gratiarum
actiones in Domino, 13 per probationem ministerii
huius, glorificantes Deum in obedientia confessionis
vestrae, in Evangelium Christi, et simplicitate
communicationis in illos, et in omnes, 14 et in
ipsorum obsecratione pro vobis, desiderantium vos
propter eminentem gratiam Dei in vobis. 15 Gratias
ago Deo super inenarrabili dono eius.

10 Ipse autem ego Paulus obsecro vos per
mansuetudinem, et modestiam Christi, qui in
facie quidem humilis sum inter vos, absens autem
confido in vos. 2 Rogo autem vos ne praesens
audeam per eam confidentiam, qua existimor
audere in quosdam, qui arbitrantur nos tamquam

secundum carnem ambulemus. 3 In carne enim
ambulantes, non secundum carnem militamus.
4 Nam arma militiae nostrae non carnalia sunt,
sed potentia Deo ad destructionem munitionum,
consilia destruentes, 5 et omnem altitudinem
extollentem se adversus scientiam Dei, et in
captivitatem redigentes omnem intellectum in
obsequium Christi, 6 et in promptu habentes ulcisci
omnem inobedientiam, cum impleta fuerit vestra
obedientia. 7 Quae secundum faciem sunt, videte.
Si quis confidit sibi Christi se esse, hoc cogitet
iterum apud se: quia sicut ipse Christi est, ita et
nos. 8 Nam, etsi amplius aliquid gloriatus fuero
de potestate nostra, quam dedit nobis Dominus in
aedificationem, et non in destructionem vestram:
non erubescam. 9 Ut autem non existimer tamquam
terrere vos per epistolas: 10 quoniam quidem
epistolae, inquiunt, graves sunt et fortes: praesentia
autem corporis infirma, et sermo contemptibilis: 11
hoc cogitet qui eiusmodi est, quia quales sumus
verbo per epistolas absentes, tales et praesentes in
facto. 12 Non enim audemus inserere, aut comparare
nos quibusdam, qui seipsos commendant: sed ipsi
in nobis nosmetipsos metientes, et comparantes
nosmetipsos nobis. 13 Nos autem non in immensum
gloriabimur, sed secundum mensuram regulae, qua
mensus est nobis Deus, mensuram pertingendi
usque ad vos. 14 Non enim quasi non pertingentes
ad vos, superextendimus nos: usque ad vos
enim pervenimus in Evangelio Christi. 15 non
in immensum gloriantes in alienis laboribus:
spem autem habentes crescentis fidei vestrae,
in vobis magnificari secundum regulam nostram
in abundantiam, 16 etiam in illa, quae ultra vos
sunt, evangelizare, non in aliena regula in iis quae
praeparata sunt gloriari. 17 Qui autem gloriatur,
in Domino glorietur. 18 Non enim qui seipsum
commendat, ille probatus est: sed quem Deus
commendat.

11 Utinam sustineretis modicum quid insipientiae
meae, sed et supportare me: 2 Aemulor
enim vos Dei aemulatione. Despondi enim vos
uni viro virginem castam exhibere Christo. 3
Timeo autem ne sicut serpens Hevam seduxit
astutia sua, ita corrumpantur sensus vestri, et
excidant a simplicitate, quae est in Christo. 4 Nam
si is, qui venit, alium Christum praedicat, quem
non praedicavimus, aut alium spiritum accipitis,
quem non accepistis: aut aliud Evangelium, quod
non recepistis: recte pateremini. 5 Existimo enim
nihil me minus fecisse a magnis Apostolis. 6
Nam etsi imperitus sermone, sed non scientia,
in omnibus autem manifestus sum vobis. 7 Aut
numquid peccatum feci, me ipsum humilians, ut
vos exaltemini? quoniam gratis Evangelium Dei
evangelizavi vobis? 8 Alias Ecclesias expoliavi,
accipiens stipendium ad ministerium vestrum. 9 Et
cum essem apud vos, et egerem; nulli onerosus fui:
nam quod mihi deerat, suppleverunt fratres, qui
venerunt a Macedonia: et in omnibus sine onere
me vobis servavi, et servabo. 10 Est veritas Christi
in me, quoniam haec gloriatio non infringetur
in me in regionibus Achaiae. 11 Quare? quia non
diligo vos? Deus scit. 12 Quod autem facio, et
faciam: ut amputem occasionem eorum, qui volunt
occasionem, ut in quo gloriantur, inveniantur sicut
et nos. 13 Nam eiusmodi pseudoapostoli, sunt
operarii subdoli, transfigurantes se in apostolos
Christi. 14 Et non mirum: ipse enim satanas
transfigurat se in angelum lucis. 15 non est ergo
magnum, si ministri eius transfigurentur velut
ministri iustitiae: quorum finis erit secundum
opera ipsorum. 16 Iterum dico, (ne quis me
putet insipientem esse, alioquin velut insipientem
accipite me, ut et ego modicum quid glorier) 17
quod loquor, non loquor secundum Deum, sed
quasi in insipientia, in hac substantia gloriae. 18
Quoniam multi gloriantur secundum carnem: et ego
gloriabor. 19 Libenter enim suffertis insipientes:
cum sitis ipsi sapientes. 20 Sustinetis enim si quis
vos in servitutem redigit, si quis devorat, si quis
accipit, si quis extollitur, si quis in faciem vos
caedit. 21 Secundum ignobilitatem dico, quasi nos
infirmi fuerimus in hac parte. In quo quis audet (in
insipientia dico) audeo et ego: 22 Hebraei sunt, et
ego: Israelitae sunt, et ego: Semen Abrahae sunt,
et ego: 23 Ministri Christi sunt, et ego (ut minus
sapiens dico) plus ego: in laboribus plurimis, in
carceribus abundantius, in plagis supra modum,
in mortibus frequenter. 24 A Iudaeis quinquies,
quadragenas, una minus, accepi. 25 Ter virgis caesus
sum, semel lapidatus sum, ter naufragium feci,
nocte et die in profundo maris fui, 26 in itineribus
saepe, periculis fluminum, periculis latronum,
periculis ex genere, periculis ex Gentibus, periculis
in civitate, periculis in solitudine, periculis in
mari, periculis in falsis fratribus: 27 in labore
et aerumna, in vigiliis multis, in fame, et siti, in
ieiuniis multis, in frigore, et nuditate, 28 praeter illa,
quae extrinsecus sunt, instantia mea quotidiana,
solicitudo omnium Ecclesiarum. 29 Quis infirmatur,
et ego non infirmor? quis scandalizatur, et ego non
uror? 30 Si gloriari oportet: quae infirmitatis meae
sunt, gloriabor. 31 Deus et Pater Domini nostri Iesu
Christi, qui est benedictus in saecula, scit quod non

mentior. (aiōn g165) 32 Damasci praepositus Gentis
Aretae regis, custodiebat civitatem Damascenorum
ut me comprehenderet: 33 et per fenestram in
sporta dimissus sum per murum, et sic effugi manus
eius.

12 Si gloriari oportet (non expedit quidem):
veniam autem ad visiones, et revelationes
Domini. 2 Scio hominem in Christo ante annos
quattuordecim, sive in corpore, sive extra corpus
nescio, Deus scit, raptum huiusmodi usque ad
tertium caelum. 3 Et scio huiusmodi hominem
sive in corpore, sive extra corpus nescio, Deus
scit: 4 quoniam raptus est in Paradisum: et audivit
arcana verba, quae non licet homini loqui. 5 Pro
huiusmodi gloriabor: pro me autem nihil gloriabor
nisi in infirmitatibus meis. 6 Nam, et si voluero
gloriari, non ero insipiens: veritatem enim dicam:
parco autem, ne quis me existimet supra id, quod
videt in me, aut aliquid audit ex me. 7 Et ne
magnitudo revelationum extollat me, datus est
mihi stimulus carnis meae angelus Satanae, qui me
colaphizet. 8 Propter quod ter Dominum rogavi
ut discederet a me: 9 et dixit mihi: Sufficit tibi
gratia mea: nam virtus in infirmitate perficitur.
Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis,
ut inhabitet in me virtus Christi. 10 Propter quod
placeo mihi in infirmitatibus meis, in contumeliis,
in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis
pro Christo: Cum enim infirmor, tunc potens
sum. 11 Factus sum insipiens, vos me coegistis.
Ego enim a vobis debui commendari: nihil enim
minus feci ab iis, qui sunt supra modum Apostoli:
tametsi nihil sum: 12 signa tamen Apostolatus
mei facta sunt super vos in omni patientia, in
signis, et prodigiis, et virtutibus. 13 Quid est enim,
quod minus habuistis prae ceteris Ecclesiis, nisi
quod ego ipse non gravavi vos? Donate mihi hanc
iniuriam. 14 Ecce tertio hoc paratus sum venire
ad vos: et non ero gravis vobis. Non enim quaero
quae vestra sunt, sed vos. Nec enim debent filii
parentibus thesaurizare, sed parentes filiis. 15 Ego
autem libentissime impendam, et superimpendar
ipse pro animabus vestris: licet plus vos diligens,
minus diligar. 16 Sed esto: ego vos non gravavi:
sed cum essem astutus, dolo vos cepi. 17 Numquid
per aliquem eorum, quod misi ad vos, circumveni
vos? 18 Rogavi Titum, et misi cum illo fratrem.
Numquid Titus vos circumvenit? nonne eodem
spiritu ambulavimus? nonne iisdem vestigiis? 19
Olim putatis quod excusemus nos apud vos? Coram
Deo in Christo loquimur: omnia autem charissimi
propter aedificationem vestram. 20 Timeo enim
ne forte cum venero, non quales volo, inveniam
vos: et ego inveniar a vobis, qualem non vultis: ne
forte contentiones, aemulationes, animositates,
dissensiones, detractiones, susurrationes,
inflationes, seditiones sint inter vos: 21 ne iterum
cum venero, humiliet me Deus apud vos, et lugeam
multos ex iis, qui ante peccaverunt, et non egerunt
poenitentiam super immunditia, et fornicatione, et
impudicitia, quam gesserunt.

13 Ecce tertio hoc venio ad vos: In ore duorum,
vel trium testium stabit omne verbum. 2
Praedixi enim, et praedico, ut praesens vobis, et
nunc absens iis, qui ante peccaverunt, et ceteris
omnibus, quoniam si venero iterum, non parcam.
3 An experimentum quaeritis eius, qui in me
loquitur Christus, qui in vobis non infirmatur,
sed potens est in vobis? 4 Nam etsi crucifixus
est ex infirmitate: sed vivit ex virtute Dei. Nam
et nos infirmi sumus in illo: sed vivimus cum eo
ex virtute Dei in vobis. 5 Vosmetipsos tentate si
estis in fide: ipsi vos probate. An non cognoscitis
vosmetipsos quia Christus Iesus in vobis est? nisi
forte reprobi estis. 6 Spero autem quod cognoscetis,
quia nos non sumus reprobi. 7 Oramus autem
Deum ut nihil mali faciatis, non ut nos probati
appareamus, sed ut vos quod bonum est faciatis:
nos autem ut reprobi simus. 8 Non enim possumus
aliquid adversus veritatem, sed pro veritate. 9
Gaudemus enim, quoniam nos infirmi sumus, vos
autem potentes estis. Hoc et oramus vestram
consummationem. 10 Ideo haec absens scribo, ut
non praesens durius agam secundum potestatem,
quam Dominus dedit mihi in aedificationem, et non
in destructionem. 11 De cetero, fratres, gaudete,
perfecti estote, exhortamini, idem sapite, pacem
habete, et Deus pacis, et dilectionis erit vobiscum.
12 Salutate invicem in osculo sancto. 13 Salutant vos
omnes sancti. 14 Gratia Domini nostri Iesu Christi,
et charitas Dei, et communicatio sancti Spiritus sit
cum omnibus vobis. Amen.

Galatas

1 Paulus Apostolus non ab hominibus, neque per
hominem, sed per Iesum Christum, et Deum
Patrem, qui suscitavit eum a mortuis: **2** et qui
mecum sunt omnes fratres, Ecclesiis Galatiae. **3**
Gratia vobis, et pax a Deo Patre nostro et Domino
nostro Iesu Christo, **4** qui dedit semetipsum pro
peccatis nostris, ut eriperet nos de praesenti
saeculo nequam, secundum voluntatem Dei et
Patris nostri, **(aiōn g165)** **5** cui est gloria in saecula
saeculorum: Amen. **(aiōn g165)** **6** Miror quod sic
tam cito transferimini ab eo, qui vos vocavit in
gratiam Christi in aliud Evangelium: **7** quod non est
aliud, nisi sunt aliqui, qui vos conturbant, et volunt
convertere Evangelium Christi. **8** Sed licet nos, aut
Angelus de caelo evangelizet vobis praeterquam
quod evangelizavimus vobis, anathema sit. **9**
Sicut praediximus, et nunc iterum dico: Si quis
vobis evangelizaverit praeter id, quod accepistis,
anathema sit. **10** Modo enim hominibus suadeo,
an Deo? An quaero hominibus placere? Si adhuc
hominibus placerem, Christi servus non essem. **11**
Notum enim vobis facio, fratres, Evangelium, quod
evangelizatum est a me, quia non est secundum
hominem: **12** neque enim ego ab homine accepi
illud, neque didici, sed per revelationem Iesu
Christi. **13** Audistis enim conversationem meam
aliquando in Iudaismo: quoniam supra modum
persequebar Ecclesiam Dei, et expugnabam illam, **14**
et proficiebam in Iudaismo supra multos coaetaneos
meos in genere meo, abundantius aemulator
existens paternarum mearum traditionum. **15** Cum
autem placuit ei, qui me segregavit ex utero matris
meae, et vocavit per gratiam suam, **16** ut revelaret
Filium suum in me, ut evangelizarem illum in
Gentibus: continuo non acquievi carni et sanguini,
17 neque veni Ierosolymam ad antecessores meos
Apostolos: sed abii in Arabiam: et iterum reversus
sum Damascum: **18** deinde post annos tres veni
Ierosolymam videre Petrum, et mansi apud eum
diebus quindecim: **19** alium autem Apostolorum
vidi neminem, nisi Iacobum fratrem Domini. **20**
Quae autem scribo vobis, ecce coram Deo quia
non mentior. **21** Deinde veni in partes Syriae, et
Ciliciae. **22** Eram autem ignotus facie Ecclesiis
Iudaeae, quae erant in Christo: **23** tantum autem
auditum habebant: Quoniam qui persequebatur nos
aliquando, nunc evangelizat fidem, quam aliquando
expugnabat: **24** et in me clarificabant Deum.

2 Deinde post annos quattuordecim, iterum
ascendi Ierosolymam cum Barnaba, assumpto
et Tito. **2** Ascendi autem secundum revelationem:
et contuli cum illis Evangelium, quod praedico in
Gentibus, seorsum autem iis, qui videbantur aliquid
esse: ne forte in vacuum currerem, aut cucurrissem.
3 Sed neque Titus, qui mecum erat, cum esset
Gentilis, compulsus est circumcidi: **4** sed propter
subintroductos falsos fratres, qui subintroierunt
explorare libertatem nostram, quam habemus in
Christo Iesu, ut nos in servitutem redigerent. **5**
Quibus neque ad horam cessimus subiectioni, ut
veritas Evangelii permaneat apud vos: **6** ab iis autem,
qui videbantur esse aliquid, (quales aliquando
fuerint, nihil mea interest. Deus personam hominis
non accipit) mihi enim qui videbantur esse aliquid,
nihil contulerunt. **7** Sed econtra cum vidissent quod
creditum est mihi Evangelium praeputii, sicut et
Petro circumcisionis: **8** (qui enim operatus est Petro
in Apostolatum circumcisionis, operatus est et mihi
inter Gentes) **9** et cum cognovissent gratiam, quae
data est mihi, Iacobus, et Cephas, et Ioannes, qui
videbantur columnae esse, dextras dederunt mihi, et
Barnabae societatis: ut nos in Gentes, ipsi autem in
circumcisionem: **10** tantum ut pauperum memores
essemus, quod etiam solicitus fui hoc ipsum facere.
11 Cum autem venisset Cephas Antiochiam: in
faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat. **12**
Prius enim quam venirent quidam a Iacobo, cum
Gentibus edebat: cum autem venissent, subtrahebat,
et segregabat se timens eos, qui ex circumcisione
erant. **13** Et simulationi eius consenserunt ceteri
Iudaei, ita ut et Barnabas duceretur ab eis in
illam simulationem. **14** Sed cum vidissem quod
non recte ambularent ad veritatem Evangelii, dixi
Cephae coram omnibus: Si tu, cum Iudaeus sis,
gentiliter vivis, et non Iudaice: quomodo Gentes
cogis Iudaizare? **15** Nos natura Iudaei, et non ex
Gentibus peccatores. **16** Scientes autem quod non
iustificatur homo ex operibus legis, nisi per fidem
Iesu Christi: et nos in Christo Iesu credimus, ut
iustificemur ex fide Christi, et non ex operibus legis:
propter quod ex operibus legis non iustificabitur
omnis caro. **17** Quod si quaerentes iustificari in
Christo, inventi sumus et ipsi peccatores, numquid
Christus peccati minister est? Absit. **18** Si enim quae
destruxi, iterum haec aedifico: praevaricatorem me
constituo. **19** Ego enim per legem, legi mortuus
sum, ut Deo vivam: Christo confixus sum cruci. **20**
Vivo autem, iam non ego: vivit vero in me Christus.
Quod autem nunc vivo in carne: in fide vivo filii Dei,
qui dilexit me, et tradidit semetipsum pro me. **21**
Non abiicio gratiam Dei. Si enim per legem iustitia,
ergo gratis Christus mortuus est.

3 O insensati Galatae, quis vos fascinavit non
obedire veritati, ante quorum oculos Iesus
Christus proscriptus est, in vobis crucifixus? **2**
Hoc solum a vobis volo discere: Ex operibus legis
Spiritum accepistis, an ex auditu fidei? **3** Sic
stulti estis, ut cum spiritu coeperitis, nunc carne
consummamini? **4** Tanta passi estis sine causa?
si tamen sine causa. **5** Qui ergo tribuit vobis
Spiritum, et operatur virtutes in vobis: ex operibus
legis, an ex auditu fidei? **6** Sicut scriptum est:
Abraham credidit Deo, et reputatum est illi ad
iustitiam. **7** Cognoscite ergo quia qui ex fide sunt,
ii sunt filii Abrahae. **8** Providens autem Scriptura
quia ex fide iustificat Gentes Deus, praenunciavit
Abrahae: Quia benedicentur in te omnes Gentes.
9 Igitur qui ex fide sunt, benedicentur cum fideli
Abraham. **10** Quicumque enim ex operibus legis
sunt, sub maledicto sunt. Scriptum est enim:
Maledictus omnis, qui non permanserit in omnibus,
quae scripta sunt in Libro legis ut faciat ea. **11**
Quoniam autem in lege nemo iustificatur apud
Deum, manifestum est quia iustus ex fide vivit.
12 Lex autem non est ex fide, sed, Qui fecerit ea
homo, vivet in illis. **13** Christus nos redemit de
maledicto legis, factus pro nobis maledictum: quia
scriptum est: Maledictus omnis qui pendet in ligno:
14 ut in Gentibus benedictio Abrahae fieret in
Christo Iesu, ut pollicitationem Spiritus accipiamus
per fidem. **15** Fratres (secundum hominem dico)
tamen hominis confirmatum testamentum nemo
spernit, aut superordinat. **16** Abrahae dictae sunt
promissiones, et semini eius. Non dicit: Et seminibus,
quasi in multis: sed quasi in uno: Et semini tuo,
qui est Christus. **17** Hoc autem dico, testamentum
confirmatum a Deo: quae post quadringentos et
triginta annos facta est Lex, non irritum facit ad
evacuandam promissionem. **18** Nam si ex lege
hereditas, iam non ex promissione. Abrahae autem
per repromissionem donavit Deus. **19** Quid igitur
lex? Propter transgressionem posita est donec
veniret semen, cui promiserat, ordinata per angelos
in manu mediatoris. **20** Mediator autem unius non
est: Deus autem unus est. **21** Lex ergo adversus
promissa Dei? Absit. Si enim data esset lex, quae
posset vivificare, vere ex lege esset iustitia. **22** Sed
conclusit Scriptura omnia sub peccato, ut promissio
ex fide Iesu Christi daretur credentibus. **23** Prius
autem quam veniret fides, sub lege custodiebamur
conclusi in eam fidem, quae revelanda erat. **24**
Itaque lex paedagogus noster fuit in Christo, ut ex
fide iustificemur. **25** At ubi venit fides, iam non
sumus sub paedagogo. **26** Omnes enim filii Dei estis
per fidem, quae est in Christo Iesu. **27** Quicumque
enim in Christo baptizati estis, Christum induistis.
28 Non est Iudaeus, neque Graecus: non est servus,
neque liber: non est masculus, neque femina. Omnes
enim vos unum estis in Christo Iesu. **29** Si autem
vos Christi: ergo semen Abrahae estis, secundum
promissionem heredes.

4 Dico autem: Quanto tempore heres parvulus est,
nihil differt a servo, cum sit dominus omnium:
2 sed sub tutoribus, et actoribus est usque ad
praefinitum tempus a patre: **3** ita et nos cum
essemus parvuli, sub elementis mundi eramus
servientes. **4** At ubi venit plenitudo temporis,
misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum
sub lege, **5** ut eos, qui sub lege erant, redimeret,
ut adoptionem filiorum reciperemus. **6** Quoniam
autem estis filii, misit Deus Spiritum filii Dei sui in
corda vestra clamantem: Abba, Pater. **7** Itaque iam
non est servus, sed filius: Quod si filius: et heres
per Deum. **8** Sed tunc quidem ignorantes Deum,
iis, qui natura non sunt dii, serviebatis. **9** Nunc
autem cum cognoveritis Deum, immo cogniti sitis a
Deo: quomodo convertimini iterum ad infirma, et
egena elementa, quibus denuo servire vultis? **10**
Dies observatis, et menses, et tempora, et annos. **11**
Timeo, ne forte sine causa laboraverim in vobis.
12 Estote sicut ego, quia et ego sicut vos: fratres
obsecro vos. Nihil me laesistis. **13** Scitis autem
quia per infirmitatem carnis evangelizavi vobis
iampridem: et tentationem vestram in carne mea **14**
non sprevistis, neque respuistis: sed sicut Angelum
Dei excepistis me, sicut Christum Iesum. **15** Ubi est
ergo beatitudo vestra? Testimonium enim perhibeo
vobis, quia, si fieri posset, oculos vestros eruissetis,
et dedissetis mihi. **16** Ergo inimicus vobis factus
sum, verum dicens vobis? **17** Aemulantur vos non
bene: sed excludere vos volunt, ut illos aemulemini.
18 Bonum autem aemulamini in bono semper: et
non tantum cum praesens sum apud vos. **19** Filioli
mei, quos iterum parturio, donec formetur Christus
in vobis. **20** Vellem autem esse apud vos modo, et
mutare vocem meam: quoniam confundor in vobis.
21 Dicite mihi qui sub lege vultis esse: legem non
legistis? **22** Scriptum est enim: Quoniam Abraham
duos filios habuit: unum de ancilla, et unum de
libera. **23** Sed qui de ancilla, secundum carnem
natus est: qui autem de libera, per repromissionem:
24 quae sunt per allegoriam dicta. Haec enim sunt
duo testamenta. Unum quidem in monte Sina,
in servitutem generans: quae est Agar: **25** Sina
enim mons est in Arabia, qui coniunctus est ei,
quae nunc est Ierusalem, et servit cum filiis suis.
26 Illa autem, quae sursum est Ierusalem, libera

est, quae est mater nostra. 27 Scriptum est enim:
Laetare sterilis, quae non paris: erumpe, et clama,
quae non parturis: quia multi filii desertae, magis
quam eius, quae habet virum. 28 Nos autem fratres
secundum Isaac promissionis filii sumus. 29 Sed
quomodo tunc is, qui secundum carnem natus
fuerat, persequebatur eum, qui secundum spiritum:
ita et nunc. 30 Sed quid dicit Scriptura? Eiice
ancillam, et filium eius: non heres erit filius ancillae
cum filio liberae. 31 Itaque, fratres, non sumus
ancillae filii, sed liberae: qua libertate Christus nos
liberavit.

5 State, et nolite iterum iugo servitutis contineri.
2 Ecce ego Paulus dico vobis: quoniam si
circumcidamini, Christus vobis nihil proderit. 3
Testificor autem rursus omni homini circumcidenti
se, quoniam debitor est universae legis faciendae. 4
Evacuati estis a Christo, qui in lege iustificamini: a
gratia excidistis. 5 Nos enim spiritu ex fide, spem
iustitiae expectamus. 6 Nam in Christo Iesu neque
circumcisio aliquid valet, neque praeputium: sed
fides, quae per charitatem operatur. 7 Currebatis
bene: quis vos impedivit veritati non obedire?
nemini consenseritis. 8 Persuasio haec non est
ex eo, qui vocat vos. 9 Modicum fermentum
totam massam corrumpit. 10 Ego confido in vobis
in Domino, quod nihil aliud sapietis: qui autem
conturbat vos, portabit iudicium, quicumque est
ille. 11 Ego autem, fratres, si circumcisionem adhuc
praedico: quid adhuc persecutionem patior? Ergo
evacuatum est scandalum crucis. 12 Utinam et
abscindantur qui vos conturbant. 13 Vos enim in
libertatem vocati estis fratres: tantum ne libertatem
in occasionem detis carnis, sed per charitatem
Spiritus servite invicem. 14 Omnis enim lex in uno
sermone impletur: Diliges proximum tuum sicut
teipsum. 15 Quod si invicem mordetis, et comeditis:
videte ne ab invicem consumamini. 16 Dico autem
in Christo: Spiritu ambulate, et desideria carnis
non perficietis. 17 Caro enim concupiscit adversus
spiritum: spiritus autem adversus carnem: haec
enim sibi invicem adversantur: ut non quaecumque
vultis, illa faciatis. 18 Quod si Spiritu ducimini,
non estis sub lege. 19 Manifesta sunt autem
opera carnis: quae sunt fornicatio, immunditia,
impudicitia, luxuria, 20 idolorum servitus, veneficia,
inimicitiae, contentiones, aemulationes, irae, rixae,
dissensiones, sectae, 21 invidiae, homicidia,
ebrietates, comessationes, et his similia, quae
praedico vobis, sicut praedixi: quoniam qui talia
agunt, regnum Dei non consequentur. 22 Fructus
autem Spiritus est: charitas, gaudium, pax, patientia,
benignitas, bonitas, longanimitas, 23 mansuetudo,
fides, modestia, continentia, castitas. Adversus
huiusmodi non est lex. 24 Qui autem sunt
Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis, et
concupiscentiis. 25 Si spiritu vivimus, spiritu et
ambulemus. 26 Non efficiamur inanis gloriae cupidi,
invicem provocantes, invicem invidentes.

6 Fratres, et si praeoccupatus fuerit homo in aliquo
delicto, vos, qui spirituales estis, huiusmodi
instruite in spiritu lenitatis, considerans te ipsum,
ne et tu tenteris. 2 Alter alterius onera portate,
et sic adimplebitis legem Christi. 3 Nam si quis
existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se
seducit. 4 Opus autem suum probet unusquisque,
et sic in semetipso tantum gloriam habebit, et non
in altero. 5 Unusquisque enim onus suum portabit.
6 Communicet autem is, qui catechizatur verbo, ei,
qui se catechizat, in omnibus bonis. 7 Nolite errare:
Deus non irridetur. Quae enim seminaverit homo,
haec et metet. 8 Quoniam qui seminat in carne sua,
de carne et metet corruptionem: qui autem seminat
in spiritu, de spiritu metet vitam aeternam. (aiōnios
g166) 9 Bonum autem facientes, non deficiamus:
tempore enim suo metemus non deficientes. 10
Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad
omnes, maxime autem ad domesticos fidei. 11
Videte qualibus litteris scripsi vobis mea manu.
12 Quicumque enim volunt placere in carne, hi
cogunt vos circumcidi, tantum ut crucis Christi
persecutionem non patiantur. 13 Neque enim qui
circumciduntur, legem custodiunt: sed volunt vos
circumcidi, ut in carne vestra glorientur. 14 Mihi
autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri
Iesu Christi: per quem mihi mundus crucifixus
est, et ego mundo. 15 In Christo enim Iesu neque
circumcisio aliquid valet, neque praeputium, sed
nova creatura. 16 Et quicumque hanc regulam
secuti fuerint, pax super illos, et misericordia, et
super Israel Dei. 17 De cetero nemo mihi molestus
sit: ego enim stigmata Domini Iesu in corpore meo
porto. 18 Gratia Domini nostri Iesu Christi, cum
spiritu vestro, fratres. Amen.

Ephesios

1 Paulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem
Dei, omnibus sanctis, qui sunt Ephesi, et fidelibus
in Christo Iesu. **2** Gratia vobis, et pax a Deo Patre
nostro, et Domino Iesu Christo. **3** Benedictus
Deus et Pater Domini nostri Iesu Christi, qui
benedixit nos in omni benedictione spirituali in
caelestibus in Christo, **4** sicut elegit nos in ipso
ante mundi constitutionem, ut essemus sancti et
immaculati in conspectu eius in charitate. **5** Qui
praedestinavit nos in adoptionem filiorum per
Iesum Christum in ipsum: secundum propositum
voluntatis suae, **6** in laudem gloriae gratiae suae,
in qua gratificavit nos in dilecto filio suo. **7**
In quo habemus redemptionem per sanguinem
eius, remissionem peccatorum secundum divitias
gratiae eius, **8** quae superabundavit in nobis in
omni sapientia, et prudentia: **9** ut notum faceret
nobis sacramentum voluntatis suae, secundum
beneplacitum eius, quod proposuit in eo, **10** in
dispensatione plenitudinis temporum, instaurare
omnia in Christo, quae in caelis, et quae in terra
sunt, in ipso: **11** In quo etiam et nos sorte vocati
sumus praedestinati secundum propositum eius,
qui operatur omnia secundum consilium voluntatis
suae: **12** ut simus in laudem gloriae eius nos, qui
ante speravimus in Christo: **13** In quo et vos, cum
audissetis verbum veritatis, (Evangelium salutis
vestrae) in quo et credentes signati estis Spiritu
promissionis sancto, **14** qui est pignus hereditatis
nostrae, in redemptionem acquisitionis, in laudem
gloriae ipsius. **15** Propterea et ego audiens fidem
vestram, quae est in Christo Iesu, et dilectionem
in omnes sanctos, **16** non cesso gratias agens pro
vobis, memoriam vestri faciens in orationibus meis:
17 ut Deus, Domini nostri Iesu Christi pater, gloriae,
det vobis spiritum sapientiae et revelationis, in
agnitione eius: **18** illuminatos oculos cordis vestri,
ut sciatis quae sit spes vocationis eius, et quae
divitiae gloriae hereditatis eius in sanctis, **19** et quae
sit supereminens magnitudo virtutis eius in nos, qui
credimus secundum operationem potentiae virtutis
eius, **20** quam operatus est in Christo, suscitans
illum a mortuis, et constituens ad dexteram suam
in caelestibus: **21** supra omnem principatum et
potestatem, et virtutem, et dominationem, et omne
nomen, quod nominatur non solum in hoc saeculo,
sed etiam in futuro. **(aiōn g165)** **22** Et omnia subiecit
sub pedibus eius: et ipsum dedit caput supra omnem
Ecclesiam, **23** quae est corpus ipsius, et plenitudo
eius, qui omnia in omnibus adimpletur.

2 Et vos convivificavit, cum essetis mortui delictis,
et peccatis vestris, **2** in quibus aliquando
ambulastis secundum saeculum mundi huius,
secundum principem potestatis aeris huius, spiritus,
qui nunc operatur in filios diffidentiae, **(aiōn g165)** **3**
in quibus et nos omnes aliquando conversati sumus
in desideriis carnis nostrae, facientes voluntatem
carnis, et cogitationum, et eramus natura filii irae,
sicut et ceteri: **4** Deus autem, qui dives est in
misericordia, propter nimiam charitatem suam,
qua dilexit nos, **5** et cum essemus mortui peccatis,
convivificavit nos in Christo, (cuius gratia estis
salvati) **6** et conresuscitavit, et consedere fecit
in caelestibus in Christo Iesu: **7** ut ostenderet
in saeculis supervenientibus abundantes divitias
gratiae suae in bonitate super nos in Christo Iesu.
(aiōn g165) **8** Gratia enim estis salvati per fidem, et
hoc non ex vobis: Dei enim donum est, **9** non ex
operibus, ut nequis glorietur. **10** Ipsius enim sumus
factura, creati in Christo Iesu in operibus bonis,
quae praeparavit Deus ut in illis ambulemus. **11**
Propter quod memores estote, quod aliquando vos
eratis Gentes in carne, qui dicebamini praeputium
ab ea, quae dicitur circumcisio in carne, manu facta:
12 qui eratis illo in tempore sine Christo, alienati a
conversatione Israel, et hospites testamentorum,
promissionis spem non habentes, et sine Deo in
hoc mundo. **13** Nunc autem in Christo Iesu vos, qui
aliquando eratis longe, facti estis prope in sanguine
Christi. **14** Ipse enim est pax nostra, qui fecit utraque
unum, et medium parietem maceriae solvens,
inimicitias in carne sua: **15** legem mandatorum
decretis evacuans, ut duos condat in semetipso
in unum novum hominem, faciens pacem, **16**
et reconciliet ambos in uno corpore, Deo per
crucem, interficiens inimicitias in semetipso. **17** Et
veniens evangelizavit pacem vobis, qui longe fuistis,
et pacem iis, qui prope. **18** quoniam per ipsum
habemus accessum ambo in uno Spiritu ad Patrem.
19 Ergo iam non estis hospites, et advenae: sed estis
cives sanctorum, et domestici Dei, **20** superaedificati
super fundamentum Apostolorum, et Prophetarum,
ipso summo angulari lapide Christo Iesu: **21** in quo
omnis aedificatio constructa crescit in templum
sanctum in Domino, **22** in quo et vos coaedificamini
in habitaculum Dei in Spiritu sancto.

3 Huius rei gratia, ego Paulus vinctus Christi
Iesu, pro vobis Gentibus, **2** si tamen audistis
dispensationem gratiae Dei, quae data est mihi in
vobis: **3** quoniam secundum revelationem notum
mihi factum est sacramentum, sicut supra scripsi
in brevi: **4** prout potestis legentes intelligere

prudentiam meam in mysterio Christi: 5 quod aliis
generationibus non est agnitum filiis hominum,
sicuti nunc revelatum est sanctis Apostolis eius,
et Prophetis in Spiritu, 6 Gentes esse coheredes,
et concorporales, et comparticipes promissionis
eius in Christo Iesu per Evangelium: 7 Cuius factus
sum minister secundum donum gratiae Dei, quae
data est mihi secundum operationem virtutis eius.
8 Mihi enim omnium sanctorum minimo data est
gratia haec, In Gentibus evangelizare investigabiles
divitias Christi, 9 et illuminare omnes, quae sit
dispensatio sacramenti absconditi a saeculis in
Deo, qui omnia creavit. (aiōn g165) 10 ut innotescat
principatibus, et potestatibus in caelestibus per
Ecclesiam, multiformis sapientia Dei, 11 secundum
praefinitionem saeculorum, quam fecit in Christo
Iesu Domino nostro: (aiōn g165) 12 In quo habemus
fiduciam, et accessum in confidentia per fidem eius.
13 Propter quod peto ne deficiatis in tribulationibus
meis pro vobis: quae est gloria vestra. 14 Huius rei
gratia flecto genua mea ad Patrem Domini nostri
Iesu Christi, 15 ex quo omnis paternitas in caelis, et
in terra nominatur, 16 ut det vobis secundum divitias
gloriae suae, virtutem corroborari per Spiritum
eius in interiori homine, 17 Christum habitare per
fidem in cordibus vestris: in charitate radicati, et
fundati, 18 ut possitis comprehendere cum omnibus
sanctis, quae sit latitudo, et longitudo, et sublimitas,
et profundum: 19 scire etiam supereminentem
scientiae charitatem Christi, ut impleamini in
omnem plenitudinem Dei. 20 Ei autem, qui potens
est omnia facere superabundanter quam petimus,
aut intelligimus, secundum virtutem, quae operatur
in nobis: 21 Ipsi gloria in Ecclesia, et in Christo Iesu
in omnes generationes saeculi saeculorum. Amen.
(aiōn g165)

4 Obsecro itaque vos ego vinctus in Domino, ut
digne ambuletis vocatione, qua vocati estis,
2 cum omni humilitate, et mansuetudine, cum
patientia, supportantes invicem in charitate, 3
soliciti servare unitatem Spiritus in vinculo pacis. 4
Unum corpus, et unus Spiritus, sicut vocati estis
in una spe vocationis vestrae. 5 Unus Dominus,
una fides, unum baptisma. 6 Unus Deus et Pater
omnium, qui est super omnes, et per omnia, et
in omnibus nobis. 7 Unicuique autem nostrum
data est gratia secundum mensuram donationis
Christi. 8 Propter quod dicit: Ascendens in altum
captivam duxit captivitatem: dedit dona hominibus.
9 Quod autem ascendit, quid est, nisi quia et
descendit primum in inferiores partes terrae? 10
Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes
caelos, ut impleret omnia. 11 Et ipse dedit quosdam
quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas,
alios vero Evangelistas, alios autem pastores, et
doctores 12 ad consummationem sanctorum in
opus ministerii, in aedificationem corporis Christi:
13 donec occurramus omnes in unitatem fidei,
et agnitionis filii Dei, in virum perfectum, in
mensuram aetatis plenitudinis Christi: 14 ut iam non
simus parvuli fluctuantes, et circumferamur omni
vento doctrinae in nequitia hominum, in astutia
ad circumventionem erroris. 15 Veritatem autem
facientes in charitate, crescamus in illo per omnia,
qui est caput Christus: 16 ex quo totum corpus
compactum, et connexum per omnem iuncturam
subministrationis, secundum operationem in
mensuram uniuscuiusque membri, augmentum
corporis facit in aedificationem sui in charitate.
17 Hoc igitur dico, et testificor in Domino, ut iam
non ambuletis, sicut et Gentes ambulant in vanitate
sensus sui, 18 tenebris obscuratum habentes
intellectum, alienati a vita Dei per ignorantiam, quae
est in illis, propter caecitatem cordis ipsorum, 19 qui
desperantes, semetipsos tradiderunt impudicitiae,
in operationem immunditiae omnis in avaritiam.
20 Vos autem non ita didicistis Christum, 21 si
tamen illum audistis, et in ipso edocti estis, sicut
est veritas in Iesu. 22 Deponite vos secundum
pristinam conversationem veterem hominem,
qui corrumpitur secundum desideria erroris. 23
Renovamini autem spiritu mentis vestrae, 24 et
induite novum hominem, qui secundum Deum
creatus est in iustitia, et sanctitate veritatis. 25
Propter quod deponentes mendacium, loquimini
veritatem unusquisque cum proximo suo: quoniam
sumus invicem membra. 26 Irascimini, et nolite
peccare: sol non occidat super iracundiam vestram.
27 Nolite locum dare diabolo: 28 qui furabatur,
iam non furetur: magis autem laboret, operando
manibus suis, quod bonum est, ut habeat unde
tribuat necessitatem patienti. 29 Omnis sermo
malus ex ore vestro non procedat: sed siquis bonus
ad aedificationem fidei ut det gratiam audientibus.
30 Et nolite contristare Spiritum sanctum Dei: in
quo signati estis in die redemptionis. 31 Omnis
amaritudo, et ira, et indignatio, et clamor, et
blasphemia tollatur a vobis cum omni malitia.
32 Estote autem invicem benigni, misericordes,
donantes invicem sicut et Deus in Christo donavit
vobis.

5 Estote ergo imitatores Dei, sicut filii charissimi: 2
et ambulate in dilectione, sicut et Christus dilexit
nos, et tradidit semetipsum pro nobis oblationem,

et hostiam Deo in odorem suavitatis. 3 Fornicatio
autem, et omnis immunditia, aut avaritia nec
nominetur in vobis, sicut decet sanctos: 4 aut
turpitudo, aut stultiloquium, aut scurrilitas, quae ad
rem non pertinet: sed magis gratiarum actio. 5 Hoc
enim scitote intelligentes: quod omnis fornicator,
aut immundus, aut avarus, quod est idolorum
servitus, non habet hereditatem in regno Christi, et
Dei. 6 Nemo vos seducat inanibus verbis: propter
haec enim venit ira Dei in filios diffidentiae. 7
Nolite ergo effici participes eorum. 8 Eratis enim
aliquando tenebrae: nunc autem lux in Domino. Ut
filii lucis ambulate: 9 fructus enim lucis est in omni
bonitate, et iustitia, et veritate: 10 probantes quid
sit beneplacitum Deo: 11 et nolite communicare
operibus infructuosis tenebrarum, magis autem
redarguite. 12 Quae enim in occulto fiunt ab
ipsis, turpe est et dicere. 13 Omnia autem, quae
arguuntur, a lumine manifestantur: omne enim,
quod manifestatur, lumen est. 14 Propter quod dicit:
Surge qui dormis, et exurge a mortuis, et illuminabit
te Christus. 15 Videte itaque fratres, quomodo caute
ambuletis: non quasi insipientes, 16 sed ut sapientes:
redimentes tempus, quoniam dies mali sunt. 17
Propterea nolite fieri imprudentes: sed intelligentes
quae sit voluntas Dei. 18 Et nolite inebriari vino, in
quo est luxuria: sed implemini Spiritu sancto, 19
loquentes vobismetipsis in psalmis, et hymnis, et
canticis spiritualibus, cantantes, et psallentes in
cordibus vestris Domino, 20 gratias agentes semper
pro omnibus, in nomine Domini nostri Iesu Christi
Deo et Patri. 21 Subiecti invicem in timore Christi.
22 Mulieres viris suis subditae sint, sicut Domino: 23
quoniam vir caput est mulieris: sicut Christus caput
est Ecclesiae: Ipse, salvator corporis eius. 24 Sed
sicut Ecclesia subiecta est Christo, ita et mulieres
viris suis in omnibus. 25 Viri, diligite uxores vestras,
sicut et Christus dilexit Ecclesiam, et seipsum
tradidit pro ea, 26 ut illam sanctificaret, mundans
eam lavacro aquae in verbo vitae, 27 ut exhiberet
ipse sibi in gloriosam Ecclesiam, non habentem
maculam, aut rugam, aut aliquid huiusmodi, sed
ut sit sancta et immaculata. 28 Ita et viri debent
diligere uxores suas ut corpora sua. Qui suam
uxorem diligit, seipsum diligit. 29 Nemo enim
umquam carnem suam odio habuit: sed nutrit,
et fovet eam, sicut et Christus Ecclesiam: 30 quia
membra sumus corporis eius, de carne eius, et de
ossibus eius. 31 Propter hoc relinquet homo patrem,
et matrem suam, et adhaerebit uxori suae: et erunt
duo in carne una. 32 Sacramentum hoc magnum
est, ego autem dico in Christo et in Ecclesia. 33
Verumtamen et vos singuli, unusquisque uxorem
suam sicut seipsum diligat: uxor autem timeat
virum suum.

6 Filii, obedite parentibus vestris in Domino: hoc
enim iustum est. 2 Honora patrem tuum, et
matrem tuam. quod est mandatum primum in
promissione: 3 ut bene sit tibi, et sis longaevus
super terram. 4 Et vos patres nolite ad iracundiam
provocare filios vestros: sed educate illos in
disciplina, et correptione Domini. 5 Servi obedite
dominis carnalibus cum timore, et tremore, in
simplicitate cordis vestri, sicut Christo: 6 non
ad oculum servientes, quasi hominibus placentes,
sed ut servi Christi, facientes voluntatem Dei ex
animo, 7 cum bona voluntate servientes, sicut
Domino, et non hominibus: 8 scientes quoniam
unusquisque quodcumque fecerit bonum, hoc
recipiet a Domino, sive servus, sive liber. 9 Et
vos domini eadem facite illis, remittentes minas:
scientes quia et illorum, et vester Dominus est in
caelis: et personarum acceptio non est apud eum.
10 De cetero fratres confortamini in Domino, et in
potentia virtutis eius. 11 Induite vos armaturam
Dei, ut possitis stare adversus insidias diaboli.
12 quoniam non est nobis colluctatio adversus
carnem et sanguinem: sed adversus principes, et
potestates, adversus mundi rectores tenebrarum
harum, contra spiritualia nequitiae, in caelestibus.
(aiōn g165) 13 Propterea accipite armaturam Dei, ut
possitis resistere in die malo, et in omnibus perfecti
stare. 14 State ergo succincti lumbos vestros in
veritate, et induti loricam iustitiae, 15 et calceati
pedes in praeparationem Evangelii pacis: 16 in
omnibus sumentes scutum fidei, in quo possitis
omnia tela nequissimi ignea extinguere: 17 et
galeam salutis assumite: et gladium spiritus (quod
est verbum Dei) 18 per omnem orationem, et
obsecrationem orantes omni tempore in spiritu: et
in ipso vigilantes in omni instantia, et obsecratione
pro omnibus sanctis: 19 et pro me, ut detur mihi
sermo in apertione oris mei cum fiducia, notum
facere mysterium Evangelii: 20 pro quo legatione
fungor in catena ista, ita ut in ipso audeam, prout
oportet me, loqui. 21 Ut autem et vos sciatis quae
circa me sunt, quid agam: omnia vobis nota faciet
Tychicus, charissimus frater, et fidelis minister in
Domino: 22 quem misi ad vos in hoc ipsum, ut
cognoscatis quae circa nos sunt, et consoletur corda
vestra. 23 Pax fratribus, et charitas cum fide a Deo
Patre nostro, et Domino Iesu Christo. 24 Gratia cum
omnibus, qui diligunt Dominum nostrum Iesum
Christum in incorruptione. Amen.

Philippenses

1 Paulus, et Timotheus servi Iesu Christi, omnibus
sanctis in Christo Iesu, qui sunt Philippis, cum
episcopis, et diaconibus. **2** Gratia vobis, et pax
a Deo Patre nostro, et Domino Iesu Christo. **3**
Gratias ago Deo meo in omni memoria vestri, **4**
semper in cunctis orationibus meis pro omnibus
vobis, cum gaudio deprecationem faciens, **5** super
communicatione vestra in Evangelio Christi a prima
die usque nunc. **6** confidens hoc ipsum, quia qui
coepit in vobis opus bonum, perficiet usque in
diem Christi Iesu. **7** sicut est mihi iustum hoc
sentire pro omnibus vobis: eo quod habeam vos
in corde, et in vinculis meis, et in defensione, et
confirmatione Evangelii, socios gaudii mei omnes
vos esse. **8** Testis enim mihi est Deus, quomodo
cupiam omnes vos in visceribus Iesu Christi. **9**
Et hoc oro ut charitas vestra magis ac magis
abundet in omni scientia, et in omni sensu: **10** ut
probetis potiora, ut sitis sinceri, et sine offensa in
diem Christi, **11** repleti fructu iustitiae per Iesum
Christum, in gloriam et laudem Dei. **12** Scire autem
vos volo fratres, quia quae circa me sunt, magis ad
profectum venerunt Evangelii: **13** ita ut vincula mea
manifesta fierent in Christo in omni praetorio, et in
ceteris omnibus, **14** ut plures e fratribus in Domino
confidentes in vinculis meis, abundantius auderent
sine timore verbum Dei loqui. **15** Quidam quidem
et propter invidiam, et contentionem: quidam
autem et propter bonam voluntatem Christum
praedicant: **16** quidam ex charitate: scientes
quoniam in defensionem Evangelii positus sum. **17**
Quidam autem ex contentione Christum annunciant
non sincere, existimantes pressuram se suscitare
vinculis meis. **18** Quid enim? Dum omni modo
sive per occasionem, sive per veritatem Christus
annuncietur: et in hoc gaudeo, sed et gaudebo. **19**
Scio enim quia hoc mihi proveniet ad salutem, per
vestram orationem, et subministrationem Spiritus
Iesu Christi, **20** secundum expectationem, et spem
meam, quia in nullo confundar: sed in omni fiducia
sicut semper, et nunc magnificabitur Christus in
corpore meo, sive per vitam, sive per mortem. **21**
Mihi enim vivere Christus est, et mori lucrum. **22**
Quod si vivere in carne, hic mihi fructus operis
est, et quid eligam ignoro. **23** Coarctor autem e
duobus: desiderium habens dissolvi, et esse cum
Christo, multo magis melius: **24** permanere autem in
carne, necessarium propter vos. **25** Et hoc confidens
scio quia manebo, et permanebo omnibus vobis
ad profectum vestrum, et gaudium fidei: **26** ut
gratulatio vestra abundet in Christo Iesu in me, per
meum adventum iterum ad vos. **27** Tantum digne
Evangelio Christi conversamini: ut sive cum venero,
et videro vos, sive absens audiam de vobis quia
statis in uno spiritu unanimes, collaborantes fidei
Evangelii: **28** et in nullo terreamini ab adversariis:
quae illis est causa perditionis, vobis autem salutis,
et hoc a Deo: **29** quia vobis donatum est pro Christo,
non solum ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo
patiamini: **30** idem certamen habentes, quale et
vidistis in me, et nunc audistis de me.

2 Si qua ergo consolatio in Christo, si quod solatium
charitatis, si qua societas spiritus, si qua viscera
miserationis: **2** implete gaudium meum ut idem
sapiatis, eandem charitatem habentes, unanimes,
idipsum sentientes, **3** nihil per contentionem, neque
per inanem gloriam: sed in humilitate superiores
sibi invicem arbitrantes, **4** non quae sua sunt singuli
considerantes, sed ea, quae aliorum. **5** Hoc enim
sentite in vobis, quod et in Christo Iesu: **6** qui cum in
forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se
aequalem Deo: **7** sed semetipsum exinanivit formam
servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et
habitu inventus ut homo. **8** Humiliavit semetipsum
factus obediens usque ad mortem, mortem autem
crucis. **9** Propter quod et Deus exaltavit illum, et
donavit illi nomen, quod est super omne nomen: **10**
ut in nomine Iesu omne genu flectatur caelestium,
terrestrium, et infernorum, **11** et omnis lingua
confiteatur quia Dominus Iesus Christus in gloria est
Dei Patris. **12** Itaque charissimi mei (sicut semper
obedistis): non ut in praesentia mei tantum, sed
multo magis nunc in absentia mea, cum metu et
tremore vestram salutem operamini. **13** Deus est
enim, qui operatur in vobis et velle, et perficere
pro bona voluntate. **14** Omnia autem facite sine
murmurationibus, et haesitationibus: **15** ut sitis sine
querela, et simplices filii Dei, sine reprehensione
in medio nationis pravae, et perversae: inter quos
lucetis sicut luminaria in mundo, **16** verbum vitae
continentes ad gloriam meam in die Christi, quia
non in vacuum cucurri, neque in vacuum laboravi.
17 Sed et si immolor supra sacrificium, et obsequium
fidei vestrae, gaudeo, et congratulor omnibus vobis.
18 Idipsum autem et vos gaudete, et congratulamini
mihi. **19** Spero autem in Domino Iesu, Timotheum
me cito mittere ad vos: ut et ego bono animo
sim, cognitis quae circa vos sunt. **20** Neminem
enim habeo tam unanimem, qui sincera affectione
pro vobis solicitus sit. **21** Omnes enim quae sua
sunt quaerunt, non quae sunt Iesu Christi. **22**
Experimentum autem eius cognoscite, quia sicut

patri filius, mecum servivit in Evangelio. 23 Hunc
igitur spero me mittere ad vos, mox ut videro quae
circa me sunt. 24 Confido autem in Domino quoniam
et ipse veniam ad vos cito. 25 Necessarium autem
existimavi Epaphroditum fratrem, et cooperatorem,
et commilitonem meum, vestrum autem apostolum,
et ministrum necessitatis meae, mittere ad vos: 26
quoniam quidem omnes vos desiderabat: et moestus
erat, propterea quod audieratis illum infirmatum.
27 Nam et infirmatus est usque ad mortem: sed
Deus misertus est eius: non solum autem eius,
verum etiam et mei, ne tristitiam super tristitiam
haberem. 28 Festinantius ergo misi illum, ut viso
eo iterum gaudeatis, et ego sine tristitia sim. 29
Excipite itaque illum cum omni gaudio in Domino,
et eiusmodi cum honore habetote. 30 quoniam
propter opus Christi usque ad mortem accessit,
tradens animam suam ut impleret id, quod ex vobis
deerat erga meum obsequium.

3 De cetero fratres mei gaudete in Domino. Eadem
vobis scribere, mihi quidem non pigrum, vobis
autem necessarium. 2 Videte canes, videte malos
operarios, videte concisionem. 3 Nos enim sumus
circumcisio, qui spiritu servimus Deo, et gloriamur
in Christo Iesu, et non in carne fiduciam habentes,
4 quamquam et ego habeam confidentiam in carne.
Si quis alius videtur confidere in carne, ego magis,
5 circumcisus octavo die, ex genere Israel, de
tribu Beniamin, Hebraeus ex Hebraeis, secundum
legem Pharisaeus, 6 secundum aemulationem
persequens Ecclesiam Dei, secundum iustitiam, quae
in lege est, conversatus sine querela: 7 Sed quae
mihi fuerunt lucra, haec arbitratus sum propter
Christum detrimenta. 8 Verumtamen existimo
omnia detrimentum esse propter eminentem
scientiam Iesu Christi Domini mei: propter quem
omnia detrimentum feci, et arbitror ut stercora,
ut Christum lucrifaciam, 9 et inveniar in illo non
habens meam iustitiam, quae ex lege est, sed illam,
quae ex fide est Christi Iesu: quae ex Deo est iustitia
in fide 10 ad cognoscendum illum, et virtutem
resurrectionis eius, et societatem passionum illius:
configuratus morti eius: 11 si quo modo occurram
ad resurrectionem, quae est ex mortuis: 12 non
quod iam acceperim, aut iam perfectus sim: sequor
autem, si quomodo comprehendam in quo et
comprehensus sum a Christo Iesu. 13 Fratres, ego
me non arbitror comprehendisse. Unum autem:
quae quidem retro sunt obliviscens, ad ea vero, quae
sunt priora, extendens meipsum, 14 ad destinatum
persequor, ad bravium supernae vocationis Dei in
Christo Iesu. 15 Quicumque ergo perfecti sumus, hoc
sentiamus: et si quid aliter sapitis, et hoc vobis Deus
revelabit. 16 Verumtamen ad quod pervenimus ut
idem sapiamus, et in eadem permaneamus regula.
17 Imitatores mei estote fratres, et observate eos
qui ita ambulant, sicut habetis formam nostram. 18
Multi enim ambulant, quos saepe dicebam vobis
(nunc autem et flens dico) inimicos crucis Christi:
19 quorum finis interitus: quorum Deus venter
est: et gloria in confusione ipsorum, qui terrena
sapiunt. 20 Nostra autem conversatio in caelis
est: unde etiam Salvatorem expectamus Dominum
nostrum Iesum Christum, 21 qui reformabit corpus
humilitatis nostrae, configuratum corpori claritatis
suae, secundum operationem virtutis suae, qua
etiam possit subiicere sibi omnia.

4 Itaque fratres mei charissimi, et desideratissimi,
gaudium meum, et corona mea: sic state in
Domino, charissimi: 2 Evodiam rogo, et Syntycen
deprecor idipsum sapere in Domino. 3 Etiam
rogo et te germane compar, adiuva illas, quae
mecum laboraverunt in Evangelio cum Clemente,
et ceteris adiutoribus meis, quorum nomina sunt
in libro vitae. 4 Gaudete in Domino semper:
iterum dico gaudete. 5 Modestia vestra nota sit
omnibus hominibus: Dominus enim prope est.
6 Nihil soliciti sitis: sed in omni oratione, et
obsecratione, cum gratiarum actione petitiones
vestrae innotescant apud Deum. 7 Et pax Dei,
quae exuperat omnem sensum, custodiat corda
vestra, et intelligentias vestras in Christo Iesu. 8 De
cetero fratres, quaecumque sunt vera, quaecumque
pudica, quaecumque iusta, quaecumque sancta,
quaecumque amabilia, quaecumque bonae famae,
siqua virtus, siqua laus disciplinae, haec cogitate. 9
Quae et didicistis, et accepistis, et audistis, et vidistis
in me, haec agite: et Deus pacis erit vobiscum.
10 Gavisus sum autem in Domino vehementer,
quoniam tandem aliquando refloruistis pro me
sentire, sicut et sentiebatis: occupati autem eratis.
11 Non quasi propter penuriam dico: ego enim
didici, in quibus sum, sufficiens esse. 12 Scio
et humiliari, scio et abundare: (ubique et in
omnibus institutus sum) et satiari, et esurire, et
abundare, et penuriam pati. 13 omnia possum in
eo, qui me confortat. 14 Verumtamen bene fecistis,
communicantes tribulationi meae. 15 Scitis autem
et vos Philippenses, quod in principio Evangelii,
quando profectus sum a Macedonia, nulla mihi
Ecclesia communicavit in ratione dati et accepti,
nisi vos soli: 16 quia et Thessalonicam semel et
bis in usum mihi misistis. 17 Non quia quaero
datum, sed requiro fructum abundantem in ratione

vestra. **18** Habeo autem omnia, et abundo: repletus
sum, acceptis ab Epaphrodito quae misistis in
odorem suavitatis, hostiam acceptam, placentem
Deo. **19** Deus autem meus impleat omne desiderium
vestrum secundum divitias suas in gloria in Christo
Iesu. **20** Deo autem et Patri nostro gloria in saecula
saeculorum: Amen. **(aiōn g165)** **21** Salutate omnem
sanctum in Christo Iesu. **22** Salutant vos, qui mecum
sunt, fratres. Salutant vos omnes sancti, maxime
autem qui de Caesaris domo sunt. **23** Gratia Domini
nostri Iesu Christi cum spiritu vestro. Amen.

Colossenes

1 Paulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem
Dei, et Timotheus frater: **2** eis, qui sunt Colossis,
sanctis, et fidelibus fratribus in Christo Iesu. **3** Gratia
vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Domino Iesu
Christo. Gratias agimus Deo, et Patri Domini nostri
Iesu Christi semper pro vobis orantes: **4** audientes
fidem vestram in Christo Iesu, et dilectionem,
quam habetis in sanctos omnes **5** propter spem,
quae reposita est vobis in caelis: quam audistis in
verbo veritatis Evangelii: **6** quod pervenit ad vos,
sicut et in universo mundo est, et fructificat, et
crescit sicut in vobis, ex ea die, qua audistis, et
cognovistis gratiam Dei in veritate, **7** sicut didicistis
ab Epaphra charissimo conservo nostro, qui est
fidelis pro vobis minister Christi Iesu, **8** qui etiam
manifestavit nobis dilectionem vestram in spiritu:
9 ideo et nos ex qua die audivimus, non cessamus
pro vobis orantes, et postulantes ut impleamini
agnitione voluntatis eius, in omni sapientia et
intellectu spiritali: **10** ut ambuletis digne Deo per
omnia placentes: in omni opere bono fructificantes,
et crescentes in scientia Dei: **11** in omni virtute
confortati secundum potentiam claritatis eius in
omni patientia, et longanimitate cum gaudio **12**
gratias agentes Deo et Patri, qui dignos nos fecit
in partem sortis sanctorum in lumine: **13** qui
eripuit nos de potestate tenebrarum, et transtulit
in regnum filii dilectionis suae, **14** in quo habemus
redemptionem et remissionem peccatorum: **15**
qui est imago Dei invisibilis, primogenitus omnis
creaturae: **16** quoniam in ipso condita sunt universa
in caelis, et in terra, visibilia, et invisibilia, sive
throni, sive dominationes, sive principatus, sive
potestates: omnia per ipsum, et in ipso creata
sunt: **17** et ipse est ante omnes, et omnia in ipso
constant. **18** Et ipse est caput corporis Ecclesiae,
qui est principium, primogenitus ex mortuis: ut sit
in omnibus ipse primatum tenens. **19** quia in ipso
complacuit, omnem plenitudinem inhabitare: **20** et
per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans
per sanguinem crucis eius, sive quae in terris,
sive quae in caelis sunt. **21** Et vos cum essetis
aliquando alienati, et inimici sensu in operibus
malis: **22** nunc autem reconciliavit in corpore
carnis eius per mortem, ut exhiberet vos sanctos,
et immaculatos, et irreprehensibiles coram ipso:
23 si tamen permanetis in fide fundati, et stabiles,
et immobiles a spe Evangelii, quod audistis, quod
praedicatum est in universa creatura, quae sub caelo
est, cuius factus sum ego Paulus minister. **24** Qui
nunc gaudeo in passionibus pro vobis, et adimpleo
ea, quae desunt passionem Christi, in carne mea
pro corpore eius, quod est Ecclesia: **25** cuius factus
sum ego minister secundum dispensationem Dei,
quae data est mihi in vobis, ut impleam verbum Dei:
26 mysterium, quod absconditum fuit a saeculis,
et generationibus, nunc autem manifestatum est
sanctis eius, **(aiōn g165)** **27** quibus voluit Deus notas
facere divitias gloriae sacramenti huius in Gentibus,
quod est Christus, in vobis spes gloriae, **28** quem
nos annunciamus, corripientes omnem hominem,
et docentes omnem hominem, in omni sapientia, ut
exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo
Iesu. **29** in quo et laboro, certando secundum
operationem eius, quam operatur in me in virtute.

2 Volo enim vos scire qualem solicitudinem
habeam pro vobis, et pro iis, qui sunt Laodiciae,
et quicumque non viderunt faciem meam in carne: **2**
ut consolentur corda ipsorum, instructi in charitate,
et in omnes divitias plenitudinis intellectus, in
agnitionem mysterii Dei Patris et Christi Iesu: **3** in
quo sunt omnes thesauri sapientiae, et scientiae
absconditi. **4** Hoc autem dico, ut nemo vos decipiat
in sublimitate sermonum. **5** Nam etsi corpore absens
sum, sed spiritu vobiscum sum: gaudens, et videns
ordinem vestrum, et firmamentum eius, quae in
Christo est, fidei vestrae. **6** Sicut ergo accepistis
Iesum Christum Dominum, in ipso ambulate, **7**
radicati, et superaedificati in ipso, et confirmati
in fide, sicut et didicistis, abundantes in illo in
gratiarum actione: **8** Videte ne quis vos decipiat
per philosophiam, et inanem fallaciam secundum
traditionem hominum, secundum elementa mundi,
et non secundum Christum: **9** quia in ipso inhabitat
omnis plenitudo divinitatis corporaliter: **10** et estis
in illo repleti, qui est caput omnis principatus, et
potestatis: **11** in quo et circumcisi estis circumcisione
non manu facta in expoliatione corporis carnis,
sed in circumcisione Christi: **12** consepulti ei
in baptismo, in quo et resurrexistis per fidem
operationis Dei, qui suscitavit illum a mortuis. **13**
Et vos cum mortui essetis in delictis, et praeputio
carnis vestrae, convivificavit cum illo, donans
vobis omnia delicta: **14** delens quod adversus nos
erat chirographum decreti, quod erat contrarium
nobis, et ipsum tulit de medio, affigens illud
cruci: **15** et expolians principatus, et potestates
traduxit confidenter, palam triumphans illos in
semetipso. **16** Nemo ergo vos iudicet in cibo, aut
in potu, aut in parte diei festi, aut neomeniae,
aut sabbatorum: **17** quae sunt umbra futurorum:
corpus autem Christi. **18** Nemo vos seducat, volens

in humilitate, et religione angelorum, quae non
vidit ambulans, frustra inflatus sensu carnis suae,
19 et non tenens caput, ex quo totum corpus
per nexus, et coniunctiones subministratum, et
constructum crescit in augmentum Dei. 20 Si
ergo mortui estis cum Christo ab elementis huius
mundi: quid adhuc tamquam viventes in mundo
decernitis? 21 Ne tetigeritis, neque gustaveritis,
neque contrectaveritis: 22 quae sunt omnia
in interitum ipso usu, secundum praecepta, et
doctrinas hominum: 23 quae sunt rationem quidem
habentia sapientiae in superstitione, et humilitate,
et non ad parcendum corpori, non in honore aliquo
ad saturitatem carnis.

3 Igitur, si consurrexistis cum Christo: quae
sursum sunt quaerite, ubi Christus est in
dextera Dei sedens: 2 quae sursum sunt sapite,
non quae super terram. 3 Mortui enim estis, et
vita vestra est abscondita cum Christo in Deo.
4 Cum autem Christus apparuerit, vita vestra:
tunc et vos apparebitis cum ipso in gloria. 5
Mortificate ergo membra vestra, quae sunt super
terram: fornicationem, immunditiam, libidinem,
concupiscentiam malam, et avaritiam, quae est
simulachrorum servitus: 6 propter quae venit ira
Dei super filios incredulitatis: 7 in quibus et vos
ambulastis aliquando, cum viveretis in illis. 8 Nunc
autem deponite et vos omnia: iram, indignationem,
malitiam, blasphemiam, turpem sermonem de ore
vestro. 9 Nolite mentiri invicem, expoliantes vos
veterem hominem cum actibus suis, 10 et induentes
novum eum, qui renovatur in agnitionem Dei
secundum imaginem eius, qui creavit illum. 11 ubi
non est masculus, et femina, Gentilis, et Iudaeus,
circumcisio, et praeputium, Barbarus, et Scytha,
servus, et liber: sed omnia, et in omnibus Christus.
12 Induite vos ergo sicut electi Dei, sancti, et dilecti,
viscera misericordiae, benignitatem, humilitatem,
modestiam, patientiam: 13 supportantes invicem,
et donantes vobismetipsis si quis adversus aliquem
habet querelam: sicut et Dominus donavit vobis,
ita et vos. 14 Super omnia autem haec, charitatem
habete, quod est vinculum perfectionis: 15 et
pax Christi exultet in cordibus vestris, in qua et
vocati estis in uno corpore: et grati estote. 16
Verbum Christi habitet in vobis abundanter, in omni
sapientia, docentes, et commonentes vosmetipsos,
in psalmis, hymnis, et canticis spiritualibus, in
gratia cantantes in cordibus vestris Deo. 17 Omne,
quodcumque facitis in verbo aut in opere, omnia in
nomine Domini nostri Iesu Christi facite, gratias
agentes Deo et Patri per ipsum. 18 Mulieres subditae
estote viris, sicut oportet, in Domino. 19 Viri
diligite uxores vestras, et nolite amari esse ad
illas. 20 Filii obedite parentibus per omnia: hoc
enim placitum est in Domino. 21 Patres, nolite
ad indignationem provocare filios vestros, ut non
pusillo animo fiant. 22 Servi obedite per omnia
dominis carnalibus, non ad oculum servientes, quasi
hominibus placentes, sed in simplicitate cordis,
timentes Deum. 23 Quodcumque facitis, ex animo
operamini sicut Domino, et non hominibus: 24
scientes quod a Domino accipietis retributionem
hereditatis. Domino Christo servite. 25 qui enim
iniuriam facit, recipiet id, quod inique gessit: et
non est personarum acceptio apud Deum.

4 Domini, quod iustum est et aequum, servis
praestate: scientes quod et vos Dominum habetis
in caelo. 2 Orationi instate, vigilantes in ea in
gratiarum actione: 3 orantes simul et pro nobis, ut
Deus aperiat nobis ostium sermonis ad loquendum
mysterium Christi (propter quod etiam vinctus
sum) 4 ut manifestem illud ita ut oportet me
loqui. 5 In sapientia ambulate ad eos, qui foris
sunt: tempus redimentes. 6 Sermo vester semper
in gratia sale sit conditus, ut sciatis quomodo
oporteat vos unicuique respondere. 7 Quae circa me
sunt, omnia vobis nota faciet Tychicus charissimus
frater, et fidelis minister, et conservus in Domino:
8 quem misi ad vos ad hoc ipsum ut cognoscat,
quae circa vos sunt, et consoletur corda vestra,
9 cum Onesimo charissimo, et fideli fratre, qui
ex vobis est. Qui omnia, quae hic aguntur, nota
facient vobis. 10 Salutat vos Aristarchus concaptivus
meus, et Marcus consobrinus Barnabae, de quo
accepistis mandata: si venerit ad vos, excipite
illum: 11 et Iesus, qui dicitur Iustus: qui sunt
ex circumcisione: hi soli sunt adiutores mei in
regno Dei, qui mihi fuerunt solatio. 12 Salutat
vos Epaphras, qui ex vobis est, servus Christi
Iesu, semper solicitus pro vobis in orationibus, ut
stetis perfecti, et pleni in omni voluntate Dei. 13
Testimonium enim illi perhibeo quod habet multum
laborem pro vobis, et pro iis, qui sunt Laodiciae,
et qui Hierapoli. 14 Salutat vos Lucas medicus
charissimus, et Demas. 15 Salutate fratres, qui sunt
Laodiciae, et Nympham, et quae in domo eius est,
Ecclesiam. 16 Et cum lecta fuerit apud vos epistola
haec, facite ut et in Laodicensium Ecclesia legatur:
et ea, quae Laodicensium est, vobis legatur. 17 Et
dicite Archippo: Vide ministerium, quod accepisti
in Domino, ut illud impleas. 18 Salutatio, mea manu
Pauli. Memores estote vinculorum meorum. Gratia
Domini nostri Iesu Christi vobiscum. Amen.

Thessalonicenses I

1 Paulus, et Silvanus, et Timotheus Ecclesiae
Thessalonicensium in Deo Patre nostro, et
Domino Iesu Christo. **2** Gratia vobis, et pax.
Gratias agimus Deo semper pro omnibus vobis,
memoriam vestri facientes in orationibus nostris
sine intermissione, **3** memores operis fidei vestrae,
et laboris, et charitatis, et sustinentiae spei Domini
nostri Iesu Christi, ante Deum et Patrem nostrum:
4 scientes fratres, dilecti a Deo, electionem vestram:
5 quia Evangelium nostrum non fuit ad vos in
sermone tantum, sed et in virtute, et in Spiritu
sancto, et in plenitudine multa, sicut scitis quales
fuerimus in vobis propter vos. **6** Et vos imitatores
nostri facti estis, et Domini, excipientes verbum
in tribulatione multa, cum gaudio Spiritus sancti:
7 ita ut facti sitis forma omnibus credentibus in
Macedonia, et in Achaia. **8** A vobis enim diffamatus
est sermo Domini, non solum in Macedonia, et in
Achaia, sed et in omni loco fides vestra, quae est
ad Deum, profecta est, ita ut non sit nobis necesse
quidquam loqui. **9** Ipsi enim de nobis annunciant
qualem introitum habuerimus ad vos: et quomodo
conversi estis ad Deum a simulachris, servire Deo
vivo, et vero, **10** et expectare Filium eius de caelis
(quem suscitavit a mortuis) Iesum, qui eripuit nos
ab ira ventura.

2 Nam et ipsi scitis, fratres, introitum nostrum ad
vos, quia non inanis fuit: **2** sed ante passi multa,
et contumeliis affecti (sicut scitis) in Philippis,
fiduciam habuimus in Deo nostro loqui ad vos
Evangelium Dei in multa solicitudine. **3** Exhortatio
enim nostra non de errore, neque de immunditia,
neque in dolo, **4** sed sicut probati sumus a Deo
ut crederetur nobis Evangelium: ita loquimur non
quasi hominibus placentes, sed Deo, qui probat
corda nostra. **5** Neque enim aliquando fuimus in
sermone adulationis, sicut scitis: neque in occasione
avaritiae: Deus testis est: **6** nec quaerentes ab
hominibus gloriam, neque a vobis, neque ab aliis. **7**
Cum possemus vobis oneri esse ut Christi Apostoli:
sed facti sumus parvuli in medio vestrum, tamquam
si nutrix foveat filios suos. **8** Ita desiderantes
vos, cupide volebamus tradere vobis non solum
Evangelium Dei, sed etiam animas nostras: quoniam
charissimi nobis facti estis. **9** Memores enim
estis fratres laboris nostri, et fatigationis: nocte
ac die operantes, ne quem vestrum gravaremus,
praedicavimus in vobis Evangelium Dei. **10** Vos
testes estis, et Deus, quam sancte, et iuste, et sine
querela, vobis, qui credidistis, affuimus: **11** sicut
scitis, qualiter unumquemque vestrum (sicut pater
filios suos) **12** deprecantes vos, et consolantes,
testificati sumus, ut ambularetis digne Deo, qui
vocavit vos in suum regnum, et gloriam. **13** Ideo et
nos gratias agimus Deo sine intermissione: quoniam
cum accepissetis a nobis verbum auditus Dei,
accepistis illud, non ut verbum hominum, sed (sicut
est vere) verbum Dei, qui operatur in vobis, qui
credidistis. **14** vos enim imitatores facti estis fratres
Ecclesiarum Dei, quae sunt in Iudaea in Christo Iesu:
quia eadem passi estis et vos a contribulibus vestris,
sicut et ipsi a Iudaeis: **15** qui et Dominum occiderunt
Iesum, et Prophetas, et nos persecuti sunt, et Deo
non placent, et omnibus hominibus adversantur, **16**
prohibentes nos Gentibus loqui ut salvae fiant, ut
impleant peccata sua semper: pervenit enim ira Dei
super illos usque in finem. **17** Nos autem fratres
desolati a vobis ad tempus horae, aspectu, non
corde, abundantius festinavimus faciem vestram
videre cum multo desiderio: **18** quoniam voluimus
venire ad vos: ego quidem Paulus, et semel, et
iterum, sed impedivit nos satanas. **19** Quae est
enim nostra spes, aut gaudium, aut corona gloriae?
Nonne vos ante Dominum nostrum Iesum Christum
estis in adventu eius? **20** vos enim estis gloria nostra
et gaudium.

3 Propter quod non sustinentes amplius, placuit
nobis remanere Athenis, solis: **2** et misimus
Timotheum fratrem nostrum, et ministrum Dei
in Evangelio Christi ad confirmandos vos, et
exhortandos pro fide vestra: **3** ut nemo moveatur
in tribulationibus istis: ipsi enim scitis quod in hoc
positi sumus. **4** Nam et cum apud vos essemus,
praedicebamus vobis passuros nos tribulationes,
sicut et factum est, et scitis. **5** Propterea et ego
amplius non sustinens, misi ad cognoscendam
fidem vestram: ne forte tentaverit vos is, qui tentat,
et inanis fiat labor noster. **6** Nunc autem veniente
Timotheo ad nos a vobis, et annunciante nobis fidem
et charitatem vestram, et quia memoriam nostri
habetis bonam semper, desiderantes nos videre,
sicut et nos quoque vos: **7** ideo consolati sumus
fratres in vobis in omni necessitate, et tribulatione
nostra per fidem vestram, **8** quoniam nunc vivimus,
si vos statis in Domino. **9** Quam enim gratiarum
actionem possumus Deo retribuere pro vobis in
omni gaudio, quo gaudemus propter vos ante Deum
nostrum, **10** nocte ac die abundantius orantes,
ut videamus faciem vestram, et compleamus ea,
quae desunt fidei vestrae? **11** Ipse autem Deus,
et Pater noster, et Dominus noster Iesus Christus
dirigat viam nostram ad vos. **12** Vos autem Dominus

multiplicet, et abundare faciat charitatem vestram
in invicem, et in omnes, quemadmodum et nos in
vobis: 13 ad confirmanda corda vestra sine querela
in sanctitate, ante Deum et Patrem nostrum, in
adventu Domini nostri Iesu Christi cum omnibus
sanctis eius. Amen.

4 De cetero ergo, fratres, rogamus vos et
obsecramus in Domino Iesu, ut quemadmodum
accepistis a nobis quomodo oporteat vos ambulare,
et placere Deo, sic et ambuletis ut abundetis magis.
2 Scitis enim quae praecepta dederim vobis per
Dominum Iesum. 3 Haec est enim voluntas Dei,
sanctificatio vestra: ut abstineatis vos a fornicatione,
4 ut sciat unusquisque vestrum vas suum possidere
in sanctificatione, et honore: 5 non in passione
desiderii, sicut et Gentes, quae ignorant Deum:
6 et nequis supergrediatur, neque circumveniat
in negotio fratrem suum: quoniam vindex est
Dominus de his omnibus, sicut praediximus vobis,
et testificati sumus. 7 non enim vocavit nos Deus in
immunditiam, sed in sanctificationem. 8 Itaque qui
haec spernit, non hominem spernit, sed Deum: qui
etiam dedit Spiritum suum sanctum in nobis. 9 De
charitate autem fraternitatis non necesse habemus
scribere vobis: ipsi enim vos a Deo didicistis ut
diligatis invicem. 10 Etenim illud facitis in omnes
fratres in universa Macedonia. Rogamus autem vos
fratres ut abundetis magis, 11 et opera detis ut quieti
sitis, et ut vestrum negotium agatis, et operemini
manibus vestris, sicut praecipimus vobis: 12 et ut
honeste ambuletis ad eos, qui foris sunt: et nullius
aliquid desideretis. 13 Nolumus autem vos ignorare
fratres de dormientibus, ut non contristemini sicut
et ceteri, qui spem non habent. 14 Si enim credimus
quod Iesus mortuus est, et resurrexit: ita et Deus
eos, qui dormierunt per Iesum, adducet cum eo. 15
Hoc enim vobis dicimus in verbo Domini, quia nos,
qui vivimus, qui residui sumus in adventu Domini,
non praeveniemus eos, qui dormierunt. 16 Quoniam
ipse Dominus in iussu, et in voce Archangeli, et
in tuba Dei descendet de caelo: et mortui, qui in
Christo sunt, resurgent primi. 17 Deinde nos, qui
vivimus, qui relinquimur, simul rapiemur cum illis
in nubibus obviam Christo in aera, et sic semper
cum Domino erimus. 18 Itaque consolamini invicem
in verbis istis.

5 De temporibus autem, et momentis fratres
non indigetis ut scribamus vobis. 2 Ipsi enim
diligenter scitis quia dies Domini, sicut fur in nocte,
ita veniet. 3 cum enim dixerint pax, et securitas:
tunc repentinus eis superveniet interitus, sicut
dolor in utero habentis, et non effugient. 4 Vos
autem fratres non estis in tenebris, ut vos dies illa
tamquam fur comprehendat: 5 omnes enim vos
filii lucis estis, et filii diei: non sumus noctis, neque
tenebrarum. 6 Igitur non dormiamus sicut et ceteri,
sed vigilemus, et sobrii simus. 7 Qui enim dormiunt,
nocte dormiunt: et qui ebrii sunt, nocte ebrii sunt.
8 Nos autem, qui diei sumus, sobrii simus, induti
loricam fidei, et charitatis, et galeam spem salutis:
9 quoniam non posuit nos Deus in iram, sed in
acquisitionem salutis per Dominum nostrum Iesum
Christum, 10 qui mortuus est pro nobis: ut sive
vigilemus, sive dormiamus, simul cum illo vivamus.
11 Propter quod consolamini invicem: et aedificate
alterutrum, sicut et facitis. 12 Rogamus autem vos
fratres ut noveritis eos, qui laborant inter vos, et
praesunt vobis in Domino, et monent vos, 13 ut
habeatis illos abundantius in charitate propter opus
illorum: et pacem habete cum eis. 14 Rogamus
autem vos fratres, corripite inquietos, consolamini
pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote
ad omnes. 15 Videte ne quis malum pro malo alicui
reddat: sed semper quod bonum est sectamini
in invicem, et in omnes. 16 Semper gaudete. 17
Sine intermissione orate. 18 In omnibus gratias
agite: haec est enim voluntas Dei in Christo Iesu
in omnibus vobis. 19 Spiritum nolite extinguere.
20 Prophetias nolite spernere. 21 Omnia autem
probate: quod bonum est tenete. 22 Ab omni specie
mala abstinete vos: 23 Ipse autem Deus pacis
sanctificet vos per omnia: ut integer spiritus vester,
et anima, et corpus sine querela in adventu Domini
nostri Iesu Christi conservetur. 24 Fidelis est, qui
vocavit vos: qui etiam faciet. 25 Fratres orate pro
nobis. 26 Salutate fratres omnes in osculo sancto.
27 Adiuro vos per Dominum ut legatur epistola haec
omnibus sanctis fratribus. 28 Gratia Domini nostri
Iesu Christi vobiscum. Amen.

Thessalonicenses Ii

1 Paulus, et Sylvanus, et Timotheus, Ecclesiae
Thessalonicensium in Deo Patre nostro, et
Domino Iesu Christo. **2** Gratia vobis, et pax a Deo
Patre nostro, et Domino Iesu Christo. **3** Gratias
agere debemus semper Deo pro vobis, fratres, ita
ut dignum est, quoniam supercrescit fides vestra,
et abundat charitas uniuscuiusque vestrum in
invicem: **4** ita ut et nos ipsi in vobis gloriemur
in Ecclesiis Dei, pro patientia vestra, et fide, et in
omnibus persecutionibus vestris, et tribulationibus,
quas sustinetis **5** in exemplum iusti iudicii Dei, ut
digni habeamini in regno Dei, pro quo et patimini.
6 si tamen iustum est apud Deum retribuere
tribulationem iis, qui vos tribulant: **7** et vobis,
qui tribulamini, requiem nobiscum in revelatione
Domini Iesu de caelo cum angelis virtutis eius, **8** in
flamma ignis dantis vindictam iis, qui non noverunt
Deum, et qui non obediunt Evangelio Domini nostri
Iesu Christi. **9** qui poenas dabunt in interitu aeternas
a facie Domini, et a gloria virtutis eius: **(aiōnios g166)**
10 cum venerit glorificari in sanctis suis, et
admirabilis fieri in omnibus, qui crediderunt, quia
creditum est testimonium nostrum super vos in die
illo. **11** In quo etiam oramus semper pro vobis: ut
dignetur vos vocatione sua Deus noster, et impleat
omnem voluntatem bonitatis suae, et opus fidei in
virtute, **12** ut clarificetur nomen Domini nostri Iesu
Christi in vobis, et vos in illo secundum gratiam Dei
nostri, et Domini nostri Iesu Christi.

2 Rogamus autem vos fratres per adventum Domini
nostri Iesu Christi, et nostrae congregationis in
ipsum: **2** ut non cito moveamini a vestro sensu,
neque terreamini, neque per spiritum, neque per
sermonem, neque per epistolam tamquam per nos
missam, quasi instet dies Domini. **3** Nequis vos
seducat ullo modo: quoniam nisi venerit discessio
primum, et revelatus fuerit homo peccati, filius
perditionis, **4** qui adversatur, et extollitur supra
omne, quod dicitur Deus, aut quod colitur, ita ut in
templo Dei sedeat ostendens se tamquam sit Deus.
5 Non retinetis quod cum adhuc essem apud vos,
haec dicebam vobis? **6** Et nunc quid detineat scitis,
ut reveletur in suo tempore. **7** Nam mysterium
iam operatur iniquitatis: tantum ut qui tenet nunc,
teneat, donec de medio fiat. **8** Et tunc revelabitur
ille iniquus, quem Dominus Iesus interficiet spiritu
oris sui, et destruet illustratione adventus sui
eum: **9** cuius est adventus secundum operationem
satanae in omni virtute, et signis, et prodigiis
mendacibus, **10** et in omni seductione iniquitatis
iis, qui pereunt: eo quod charitatem veritatis non
receperunt ut salvi fierent. **11** Ideo mittet illis Deus
operationem erroris ut credant mendacio, **12** ut
iudicentur omnes, qui non crediderunt veritati, sed
consenserunt iniquitati. **13** Nos autem debemus
gratias agere Deo semper pro vobis fratres dilecti a
Deo, quod elegerit vos Deus primitias in salutem
in sanctificatione spiritus, et in fide veritatis: **14**
in qua et vocavit vos per Evangelium nostrum in
acquisitionem gloriae Domini nostri Iesu Christi.
15 Itaque fratres state: et tenete traditiones, quas
didicistis, sive per sermonem, sive per epistolam
nostram. **16** Ipse autem Dominus noster Iesus
Christus, et Deus et Pater noster, qui dilexit nos, et
dedit consolationem aeternam, et spem bonam in
gratia, **(aiōnios g166)** **17** exhortetur corda vestra, et
confirmet in omni opere, et sermone bono.

3 De cetero fratres orate pro nobis ut sermo Dei
currat, et clarificetur, sicut et apud vos: **2** et
ut liberemur ab importunis, et malis hominibus:
non enim omnium est fides. **3** Fidelis autem
Deus est, qui confirmabit vos, et custodiet a
malo. **4** Confidimus autem de vobis fratres, in
Domino, quoniam quaecumque praecepimus, et
facitis, et facietis. **5** Dominus autem dirigat corda
vestra in charitate Dei, et patientia Christi. **6**
Denunciamus autem vobis fratres in nomine Domini
nostri Iesu Christi, ut subtrahatis vos ab omni
fratre ambulante inordinate, et non secundum
traditionem, quam acceperunt a nobis. **7** Ipsi enim
scitis quemadmodum oporteat imitari nos: quoniam
non inquieti fuimus inter vos: **8** neque gratis
panem manducavimus ab aliquo, sed in labore, et
in fatigatione, nocte et die operantes, ne quem
vestrum gravaremus. **9** Non quasi non habuerimus
potestatem, sed ut nosmetipsos formam daremus
vobis ad imitandum nos. **10** Nam et cum essemus
apud vos, hoc denunciabamus vobis: quoniam si
quis non vult operari, nec manducet. **11** Audivimus
enim inter vos quosdam ambulare inquiete, nihil
operantes, sed curiose agentes. **12** Iis autem, qui
eiusmodi sunt, denunciemus, et obsecramus in
Domino Iesu Christo, ut cum silentio operantes,
suum panem manducent. **13** Vos autem fratres
nolite deficere benefacientes. **14** Quod si quis non
obedit verbo nostro per epistolam, hunc notate,
et ne commisceamini cum illo ut confundatur: **15**
et nolite quasi inimicum existimare, sed corripite
ut fratrem. **16** Ipse autem Deus pacis det vobis
pacem sempiternam in omni loco. Dominus sit cum
omnibus vobis. **17** Salutatio, mea manu Pauli: quod
est signum in omni epistola. ita scribo. **18** Gratia

Domini nostri Iesu Christi cum omnibus vobis.
Amen.

Timotheum I

1 Paulus Apostolus Iesu Christi secundum imperium Dei Salvatoris nostri, et Christi Iesu spei nostrae: **2** Timotheo dilecto filio in fide. Gratia, misericordia, et pax a Deo Patre, et Christo Iesu Domino nostro. **3** Sicut rogavi te ut remaneres Ephesi cum irem in Macedoniam, ut denunciares quibusdam ne aliter docerent, **4** neque intenderent fabulis, et genealogiis interminatis: quae quaestiones praestant magis quam aedificationem Dei, quae est in fide. **5** Finis autem praecepti est charitas de corde puro, et conscientia bona, et fide non ficta. **6** A quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vaniloquium, **7** volentes esse legis doctores, non intelligentes neque quae loquuntur, neque de quibus affirmant. **8** Scimus autem quia bona est lex, si quis ea legitime utatur: **9** scientes hoc quia lex iusto non est posita, sed iniustis, et non subditis, impiis, et peccatoribus, sceleratis, et contaminatis, patricidis, et matricidis, homicidis, **10** fornicariis, masculorum concubitoribus, plagiariis, mendacibus, et periuris, et si quid aliud sanae doctrinae adversatur, **11** quae est secundum Evangelium gloriae beati Dei, quod creditum est mihi. **12** Gratias ago ei, qui me confortavit, in Christo Iesu Domino nostro, quia fidelem me existimavit, ponens in ministerio **13** qui prius blasphemus fui, et persecutor, et contumeliosus: sed misericordiam Dei consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate. **14** Superabundavit autem gratia Domini nostri cum fide, et dilectione, quae est in Christo Iesu. **15** Fidelis sermo, et omni acceptione dignus: quod Christus Iesus venit in hunc mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum: **16** Sed ideo misericordiam consecutus sum: ut in me primo ostenderet Christus Iesus omnem patientiam ad informationem eorum, qui credituri sunt illi, in vitam aeternam. **(aiōnios g166)** **17** Regi autem saeculorum immortali, et invisibili, soli Deo honor, et gloria in saecula saeculorum. Amen. **(aiōn g165)** **18** Hoc praeceptum commendo tibi fili Timothee, secundum praecedentes in te prophetias, ut milites in illis bonam militiam, **19** habens fidem, et bonam conscientiam, quam quidam repellentes, circa fidem naufragaverunt: **20** ex quibus est Hymenaeus, et Alexander: quos tradidi Satanae, ut discant non blasphemare.

2 Obsecro igitur primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus: **2** pro regibus, et omnibus, qui in sublimitate constituti sunt, ut quietam et tranquillam vitam agamus in omni pietate, et castitate. **3** hoc enim bonum est, et acceptum coram Salvatore nostro Deo, **4** qui omnes homines vult salvos fieri, et ad agnitionem veritatis venire. **5** Unus enim Deus, unus et mediator Dei et hominum homo Christus Iesus: **6** qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus, cuius testimonium temporibus suis confirmatum est: **7** in quo positus sum ego praedicator, et Apostolus (veritatem dico, non mentior) doctor Gentium in fide, et veritate. **8** Volo ergo viros orare in omni loco, levantes puras manus sine ira, et disceptatione. **9** Similiter et mulieres in habitu ornato, cum verecundia, et sobrietate ornantes se, et non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritas, vel veste pretiosa: **10** sed quod decet mulieres, promittentes pietatem per opera bona. **11** Mulier in silentio discat cum omni subiectione. **12** Docere autem mulieri non permitto, neque dominari in virum: sed esse in silentio. **13** Adam enim primus formatus est: deinde Heva. **14** et Adam non est seductus: mulier autem seducta in praevaricatione fuit. **15** Salvabitur autem per filiorum generationem, si permanserit in fide, et dilectione, et sanctificatione cum sobrietate.

3 Fidelis sermo: si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. **2** Oportet enim episcopum irreprehensibilem esse: unius uxoris virum, sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doctorem, **3** non vinolentum, non percussorem, sed modestum: non litigiosum, non cupidum, sed **4** suae domui bene praepositum: filios habentem subditos cum omni castitate. **5** Si quis autem domui suae praeesse nescit, quomodo Ecclesiae Dei diligentiam habebit? **6** Non neophytum: ne in superbiam elatus, in iudicium incidat diaboli. **7** Oportet autem illum et testimonium habere bonum ab iis, qui foris sunt, ut non in opprobrium incidat, et in laqueum diaboli. **8** Diaconos similiter pudicos, non bilingues, non multo vino deditos, non turpe lucrum sectantes: **9** habentes mysterium fidei in conscientia pura. **10** Et hi autem probentur primum: et sic ministrent, nullum crimen habentes. **11** Mulieres similiter pudicas, non detrahentes, sobrias, fideles in omnibus. **12** Diaconi sint unius uxoris viri: qui filiis suis bene praesint, et suis domibus. **13** Qui enim bene ministraverint, gradum bonum sibi acquirent, et multam fiduciam in fide, quae est in Christo Iesu. **14** Haec tibi scribo fili Thimothee, sperans me ad te venire cito. **15** si autem tardavero, ut scias quomodo

oporteat te in domo Dei conversari, quae est Ecclesia
Dei vivi, columna et firmamentum veritatis. 16
Et manifeste magnum est pietatis sacramentum,
quod manifestatum est in carne, iustificatum est in
spiritu, apparuit angelis, praedicatum est Gentibus,
creditum est in mundo, assumptum est in gloria.

4 Spiritus autem manifeste dicit, quia in novissimis
temporibus discedent quidam a fide, attendentes
spiritibus erroris, et doctrinis daemoniorum, 2 in
hypocrisi loquentium mendacium, et cauteriatam
habentium suam conscientiam, 3 prohibentium
nubere, et abstinere a cibis, quod Deus creavit ad
percipiendum cum gratiarum actione fidelibus,
et iis, qui cognoverunt veritatem. 4 Quia omnis
creatura Dei bona est, et nihil reiiciendum quod cum
gratiarum actione percipitur: 5 sanctificatur enim
per verbum Dei, et orationem. 6 Haec proponens
fratribus, bonus eris minister Christi Iesu enutritus
verbis fidei, et bonae doctrinae, quam assecutus es.
7 Ineptas autem, et aniles fabulas devita: exerce
autem teipsum ad pietatem. 8 Nam corporalis
exercitatio, ad modicum utilis est: pietas autem
ad omnia utilis est, promissionem habens vitae,
quae nunc est, et futurae. 9 Fidelis sermo, et omni
acceptione dignus. 10 In hoc enim laboramus, et
maledicimur, quia speramus in Deum vivum, qui est
Salvator omnium hominum, maxime fidelium. 11
Praecipe haec, et doce. 12 Nemo adolescentiam tuam
contemnat: sed exemplum esto fidelium in verbo,
in conversatione, in charitate, in fide, in castitate.
13 Dum venio, attende lectioni, exhortationi, et
doctrinae. 14 Noli negligere gratiam, quae in te est,
quae data est tibi per prophetiam, cum impositione
manuum presbyterii. 15 Haec meditare, in his
esto: ut profectus tuus manifestus sit omnibus. 16
Attende tibi, et doctrinae: insta in illis. Hoc enim
faciens, et teipsum salvum facies, et eos qui te
audiunt.

5 Seniorem ne increpaveris, sed obsecra ut patrem:
iuvenes, ut fratres: 2 anus, ut matres: iuvenculas,
ut sorores in omni castitate: 3 Viduas honora,
quae vere viduae sunt. 4 Si qua autem vidua filios,
aut nepotes habet: discat primum domum suam
regere, et mutuam vicem reddere parentibus: hoc
enim acceptum est coram Deo. 5 Quae autem vere
vidua est, et desolata, speret in Deum, et instet
obsecrationibus, et orationibus nocte ac die. 6
Nam quae in deliciis est, vivens mortua est. 7 Et
hoc praecipe ut irreprehensibiles sint. 8 Si quis
autem suorum, et maxime domesticorum curam
non habet, fidem negavit, et est infideli deterior.
9 Vidua eligatur non minus sexaginta annorum,
quae fuerit unius viri uxor, 10 in operibus bonis
testimonium habens, si filios educavit, si hospitio
recepit, si sanctorum pedes lavit, si tribulationem
patientibus subministravit, si omne opus bonum
subsecuta est. 11 Adolescentiores autem viduas
devita: Cum enim luxuriatae fuerint in Christo,
nubere volunt: 12 habentes damnationem, quia
primam fidem irritam fecerunt. 13 simul autem
et otiosae discunt circuire domos: non solum
otiosae, sed et verbosae, et curiosae, loquentes quae
non oportet. 14 Volo ergo iuniores nubere, filios
procreare, matresfamilias esse, nullam occasionem
dare adversario maledicti gratia. 15 Iam enim
quaedam conversae sunt retro post satanan. 16
Si quis fidelis habet viduas, subministret illis, et
non gravetur Ecclesia: ut iis, quae vere viduae sunt,
sufficiat. 17 Qui bene praesunt presbyteri, duplici
honore digni habeantur: maxime qui laborant
in verbo et doctrina. 18 Dicit enim Scriptura:
Non alligabis os bovi trituranti. Et: Dignus est
operarius mercede sua. 19 Adversus presbyterum
accusationem noli recipere, nisi sub duobus aut
tribus testibus. 20 Peccantes coram omnibus argue:
ut et ceteri timorem habeant. 21 Testor coram
Deo et Christo Iesu, et electis angelis eius, ut
haec custodias sine praeiudicio, nihil faciens in
alteram partem declinando. 22 Manus cito nemini
imposueris, neque communicaveris peccatis alienis.
Teipsum castum custodi. 23 Noli adhuc aquam
bibere, sed modico vino utere propter stomachum
tuum, et frequentes tuas infirmitates. 24 Quorundam
hominum peccata manifesta sunt, praecedentia
ad iudicium: quorundam autem subsequuntur. 25
Similiter et facta bona manifesta sunt: et quae aliter
se habent, abscondi non possunt.

6 Quicumque sunt sub iugo servi, dominos suos
omni honore dignos arbitrentur, ne nomen
Domini et doctrina blasphemetur. 2 Qui autem
fideles habent dominos, non contemnant, quia
fratres sunt: sed magis serviant, quia fideles sunt et
dilecti, qui beneficii participes sunt. Haec doce, et
exhortare. 3 Si quis aliter docet, et non acquiescit
sanis sermonibus Domini nostri Iesu Christi, et ei,
quae secundum pietatem est, doctrinae: 4 superbus
est, nihil sciens, sed languens circa quaestiones,
et pugnas verborum: ex quibus oriuntur invidiae,
contentiones, blasphemiae, suspiciones malae, 5
conflictationes hominum mente corruptorum, et
qui veritate privati sunt, existimantium quaestum
esse pietatem. 6 Est autem quaestus magnus
pietas cum sufficientia. 7 Nihil enim intulimus in

hunc mundum: haud dubium quod nec auferre
quid possumus. 8 Habentes autem alimenta, et
quibus tegamur, his contenti simus. 9 Nam qui
volunt divites fieri, incidunt in tentationem, et
in laqueum diaboli, et desideria multa inutilia, et
nociva, quae mergunt homines in interitum et
perditionem. 10 Radix enim omnium malorum est
cupiditas: quam quidam appetentes erraverunt
a fide, et inseruerunt se doloribus multis. 11
Tu autem, o homo Dei haec fuge: sectare vero
iustitiam, pietatem, fidem, charitatem, patientiam,
mansuetudinem. 12 Certa bonum certamen fidei,
apprehende vitam aeternam, in qua vocatus es,
et confessus bonam confessionem coram multis
testibus. (aiōnios g166) 13 Praecipio tibi coram Deo,
qui vivificat omnia, et Christo Iesu, qui testimonium
reddidit sub Pontio Pilato, bonam confessionem: 14
ut serves mandatum sine macula, irreprehensibile
usque in adventum Domini nostri Iesu Christi, 15
quem suis temporibus ostendet beatus et solus
potens, Rex regum, et Dominus dominantium: 16
qui solus habet immortalitatem, et lucem inhabitat
inaccessibilem: quem nullus hominum vidit, sed nec
videre potest: cui honor, et imperium sempiternum:
Amen. (aiōnios g166) 17 Divitibus huius saeculi
praecipe non sublime sapere, neque sperare in
incerto divitiarum, sed in Deo vivo (qui praestat
nobis omnia abunde ad fruendum) (aiōn g165) 18 bene
agere, divites fieri in bonis operibus, facile tribuere,
communicare, 19 thesaurizare sibi fundamentum
bonum in futurum, ut apprehendant veram vitam.
20 O Timothee, depositum custodi, devitans profanas
vocum novitates, et oppositiones falsi nominis
scientiae, 21 quam quidam promittentes, circa
fidem exciderunt. Gratia tecum. Amen.

Timotheum Ii

1 Paulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem
Dei, secundum promissionem vitae, quae est in
Christo Iesu: **2** Timotheo charissimo filio, gratia,
misericordia et pax a Deo Patre nostro, et Christo
Iesu Domino nostro. **3** Gratias ago Deo meo, cui
servio a progenitoribus meis in conscientia pura,
quod sine intermissione habeam tui memoriam
in orationibus meis, nocte ac die **4** desiderans
te videre, memor lacrymarum tuarum, ut gaudio
implear, **5** recordationem accipiens eius fidei, quae
est in te non ficta, quae et habitavit primum in
avia tua Loide, et matre tua Eunice, certus sum
autem quod et in te. **6** Propter quam causam
admoneo te ut resuscites gratiam Dei, quae est
in te per impositionem manuum mearum. **7**
Non enim dedit nobis Deus spiritum timoris:
sed virtutis, et dilectionis, et sobrietatis. **8** Noli
itaque erubescere testimonium Domini nostri,
neque me vinctum eius: sed collabora Evangelio
secundum virtutem Dei: **9** qui nos liberavit, et
vocavit vocatione sua sancta, non secundum opera
nostra, sed secundum propositum suum, et gratiam,
quae data est nobis in Christo Iesu ante tempora
saecularia. **(aiōnios g166)** **10** Manifestata est autem
nunc per illuminationem Salvatoris nostri Iesu
Christi, qui destruxit quidem mortem, illuminavit
autem vitam, et incorruptionem per Evangelium: **11**
in quo positus sum ego praedicator, et Apostolus, et
magister Gentium. **12** Ob quam causam etiam haec
patior, sed non confundor. Scio enim cui credidi,
et certus sum quia potens est depositum meum
servare in illum diem. **13** Formam habe sanorum
verborum, quae a me audisti in fide, et in dilectione
in Christo Iesu. **14** Bonum depositum custodi per
Spiritum sanctum, qui habitat in nobis. **15** Scis
enim hoc, quod aversi sunt a me omnes, qui in
Asia sunt, ex quibus est Philetus, et Hermogenes.
16 Det misericordiam Dominus Onesiphori domui:
quia saepe me refrigeravit, et catenam meam non
erubuit: **17** sed cum Romam venisset, solicite me
quaesivit, et invenit. **18** Det illi Dominus invenire
misericordiam a Deo in illa die. Et quanta Ephesi
ministravit mihi, tu melius nosti.

2 Tu ergo fili mi confortare in gratia, quae est
in Christo Iesu: **2** et quae audisti a me per
multos testes, haec commenda fidelibus hominibus,
qui idonei erant et alios docere. **3** Labora sicut
bonus miles Christi Iesu. **4** Nemo militans Deo
implicat se negotiis saecularibus: ut ei placeat, cui
se probavit. **5** Nam et qui certat in agone, non
coronabitur nisi legitime certaverit. **6** Laborantem
agricolam oportet primum de fructibus percipere.
7 Intellige quae dico: dabit enim tibi Dominus in
omnibus intellectum. **8** Memor esto Dominum
IESUM CHRISTUM resurrexisse a mortuis ex semine
David, secundum Evangelium meum, **9** in quo laboro
usque ad vincula, quasi male operans: sed verbum
Dei non est alligatum. **10** Ideo omnia sustineo
propter electos, ut et ipsi salutem consequantur,
quae est in Christo Iesu, cum gloria caelesti. **(aiōnios
g166)** **11** Fidelis sermo: Nam si commortui sumus, et
convivemus: **12** si sustinebimus, et conregnabimus:
si negaverimus, et ille negabit nos: **13** si non
credimus, ille fidelis permanet, negare seipsum
non potest. **14** Haec commone: testificans coram
Deo. Noli contendere verbis: ad nihil enim utile
est, nisi ad subversionem audientium. **15** Solicite
cura teipsum probabilem exhibere Deo, operarium
inconfusibilem, recte tractantem verbum veritatis:
16 Profana autem, et vaniloquia devita: multum
enim proficiunt ad impietatem: **17** et sermo eorum
ut cancer serpit: ex quibus est Hymenaeus, et
Philetus, **18** qui a veritate exciderunt, dicentes
resurrectionem esse iam factam, et subverterunt
quorundam fidem. **19** Sed firmum fundamentum
Dei stat, habens signaculum hoc: Cognovit Dominus
qui sunt eius, et discedat ab iniquitate omnis, qui
invocat nomen Domini. **20** In magna autem domo
non solum sunt vasa aurea, et argentea, sed et
lignea, et fictilia: et quaedam quidem in honorem,
quaedam autem in contumeliam. **21** Si quis ergo
emundaverit se ab istis, erit vas in honorem
sanctificatum, et utile Domino ad omne opus bonum
paratum. **22** Iuvenilia autem desideria fuge, sectare
vero iustitiam, fidem, spem, charitatem, et pacem
cum iis, qui invocant Dominum de corde puro.
23 Stultas autem, et sine disciplina quaestiones
devita: sciens quia generant lites. **24** Servum autem
Domini non oportet litigare: sed mansuetum esse
ad omnes, docibilem, patientem, **25** cum modestia
corripientem eos, qui resistunt veritati: nequando
Deus det illis poenitentiam ad cognoscendam
veritatem, **26** et resipiscant a diaboli laqueis, a quo
captivi tenentur ad ipsius voluntatem.

3 Hoc autem scito, quod in novissimis diebus
instabunt tempora periculosa: **2** erunt homines
seipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemi,
parentibus non obedientes, ingrati, scelesti, **3** sine
affectione, sine pace, criminatores, incontinentes,
immites, sine benignitate, **4** proditores, protervi,
tumidi, et voluptatum amatores magis quam Dei: **5**
habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem

eius abnegantes. Et hos devita: 6 ex his enim
sunt, qui penetrant domos, et captivas ducunt
mulierculas oneratas peccatis, quae ducuntur variis
desideriis: 7 semper discentes, et numquam ad
scientiam veritatis pervenientes. 8 Quemadmodum
autem Iannes, et Mambres restiterunt Moysi: ita
et hi resistunt veritati, homines corrupti mente,
reprobi circa fidem, 9 sed ultra non proficient:
insipientia enim eorum manifesta erit omnibus,
sicut et illorum fuit. 10 Tu autem assecutus
es meam doctrinam, institutionem, propositum,
fidem, longanimitatem, dilectionem, patientiam,
11 persecutiones, passiones: qualia mihi facta sunt
Antiochiae, Iconii, et Lystris: quales persecutiones
sustinui, et ex omnibus eripuit me Dominus. 12
Et omnes, qui pie volunt vivere in Christo Iesu,
persecutionem patientur. 13 Mali autem homines,
et seductores proficient in peius, errantes, et in
errorem mittentes. 14 Tu vero permane in iis, quae
didicisti, et credita sunt tibi: sciens a quo didiceris.
15 et quia ab infantia sacras litteras nosti, quae te
possunt instruere ad salutem, per fidem, quae est
in Christo Iesu. 16 Omnis enim scriptura divinitus
inspirata utilis est ad docendum, ad arguendum,
ad corripiendum, et erudiendum in iustitia: 17
ut perfectus sit homo Dei, ad omne opus bonum
instructus.

4 Testificor coram Deo, et Iesu Christo, qui
iudicaturus est vivos, et mortuos, per adventum
ipsius, et regnum eius: 2 praedica verbum, insta
opportune, importune: argue, obsecra, increpa in
omni patientia, et doctrina. 3 Erit enim tempus,
cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua
desideria coacervabunt sibi magistros, prurientes
auribus, 4 et a veritate quidem auditum avertent,
ad fabulas autem convertentur. 5 Tu vero vigila, in
omnibus labora, opus fac Evangelistae, ministerium
tuum imple. Sobrius esto. 6 Ego enim iam delibor, et
tempus resolutionis meae instat. 7 Bonum certamen
certavi, cursum consummavi, fidem servavi. 8 In
reliquo reposita est mihi corona iustitiae, quam
reddet mihi Dominus in illa die iustus iudex:
non solum autem mihi, sed et iis, qui diligunt
adventum eius. 9 Festina ad me venire cito. 10
Demas enim me reliquit, diligens hoc saeculum, et
abiit Thessalonicam: Crescens in Galatiam, Titus
in Dalmatiam. (aiōn g165) 11 Lucas est mecum
solus. Marcum assume, et adduc tecum: est enim
mihi utilis in ministerio. 12 Tychicum autem misi
Ephesum. 13 Penulam, quam reliqui Troade apud
Carpum, veniens affer tecum, et libros, maxime
autem membranas. 14 Alexander aerarius multa
mala mihi ostendit: reddet illi Dominus secundum
opera eius: 15 quem et tu devita: valde enim restitit
verbis nostris. 16 In prima mea defensione nemo
mihi affuit, sed omnes me dereliquerunt: non
illis imputetur. 17 Dominus autem mihi astitit, et
confortavit me, ut per me praedicatio impleatur,
et audiant omnes Gentes: et liberatus sum de ore
leonis. 18 Liberavit me Dominus ab omni opere
malo: et salvum faciet in regnum suum caeleste, cui
gloria in saecula saeculorum. Amen. (aiōn g165) 19
Saluta Priscam, et Aquilam, et Onesiphori domum.
20 Erastus remansit Corinthi. Trophimum autem
reliqui infirmum Mileti. 21 Festina ante hiemem
venire. Salutant te Eubulus, et Pudens, et Linus,
et Claudia, et fratres omnes. 22 Dominus Iesus
Christus cum spiritu tuo. Gratia vobiscum. Amen.

Titum

1 Paulus servus Dei, Apostolus autem Iesu Christi
secundum fidem electorum Dei, et agnitionem
veritatis, quae secundum pietatem est **2** in spem
vitae aeternae, quam promisit qui non mentitur,
Deus, ante tempora saecularia: **(aiōnios g166)** **3**
manifestavit autem temporibus suis verbum suum
in praedicatione, quae credita est mihi secundum
praeceptum Salvatoris nostri Dei: **4** Tito dilecto
filio secundum communem fidem, gratia, et pax a
Deo Patre, et Christo Iesu Salvatore nostro. **5** Huius
rei gratia reliqui te Cretae, ut ea, quae desunt,
corrigas, et constituas per civitates presbyteros,
sicut et ego disposui tibi. **6** Si quis sine crimine
est, unius uxoris vir, filios habens fideles, non
in accusatione luxuriae, aut non subditos. **7**
Oportet enim episcopum sine crimine esse, sicut
Dei dispensatorem: non superbum, non iracundum,
non vinolentum, non percussorem, non turpis lucri
cupidum: **8** sed hospitalem, benignum, prudentem,
sobrium, iustum, sanctum, continentem, **9**
amplectentem eum, qui secundum doctrinam est,
fidelem sermonem: ut potens sit exhortari in
doctrina sana, et eos, qui contradicunt, arguere.
10 Sunt enim multi etiam inobedientes vaniloqui,
et seductores: maxime qui de circumcisione sunt:
11 quos oportet redargui: qui universas domos
subvertunt, docentes quae non oportet, turpis
lucri gratia. **12** Dixit quidam ex illis, proprius
ipsorum propheta: Cretenses semper mendaces,
malae bestiae, ventris pigri. **13** Testimonium hoc
verum est. Quam ob causam increpa illos dure, ut
sani sint in fide, **14** non intendentes Iudaicis fabulis,
et mandatis hominum, aversantium se a veritate.
15 Omnia munda mundis: coinquinatis autem, et
infidelibus nihil est mundum, sed inquinatae sunt
eorum et mens, et conscientia. **16** Confitentur
se nosse Deum, factis autem negant: cum sint
abominati, et incredibiles, et ad omne opus bonum
reprobi.

2 Tu autem loquere quae decent sanam doctrinam:
2 Senes ut sobrii sint, pudici, prudentes, sani in
fide, in dilectione, in patientia: **3** Anus similiter
in habitu sancto, non criminatrices, non multo
vino servientes, bene docentes: **4** ut prudentiam
doceant adolescentulas, ut viros suos ament, filios
suos diligant, **5** prudentes, castas, sobrias, domus
curam habentes, benignas, subditas viris suis,
ut non blasphemetur verbum Dei. **6** Iuvenes
similiter hortare ut sobrii sint. **7** In omnibus
teipsum praebe exemplum bonorum operum, in
doctrina, in integritate, in gravitate, **8** verbum
sanum, irreprehensibile: ut is, qui ex adverso est,
vereatur, nihil habens malum dicere de nobis: **9**
Servos dominis suis subditos esse, in omnibus
placentes, non contradicentes, **10** non fraudantes,
sed in omnibus fidem bonam ostendentes: ut
doctrinam Salvatoris nostri Dei ornent in omnibus.
11 Apparuit enim gratia Dei Salvatoris nostri
omnibus hominibus, **12** erudiens nos, ut abnegantes
impietatem, et saecularia desideria: sobrie, et
iuste, et pie vivamus in hoc saeculo, **(aiōn g165)** **13**
expectantes beatam spem, et adventum gloriae
magni Dei, et Salvatoris nostri Iesu Christi: **14**
qui dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret
ab omni iniquitate, et mundaret sibi populum
acceptabilem, sectatorem bonorum operum. **15**
Haec loquere, et exhortare, et argue cum omni
imperio. Nemo te contemnat.

3 Admone illos principibus, et potestatibus
subditos esse, dicto obedire, ad omne opus
bonum paratos esse: **2** neminem blasphemare, non
litigiosos esse, sed modestos, omnem ostendentes
mansuetudinem ad omnes homines. **3** Eramus
enim aliquando et nos insipientes, increduli,
errantes, servientes desideriis, et voluptatibus
variis, in malitia et invidia agentes, odibiles,
odientes invicem. **4** Cum autem benignitas, et
humanitas apparuit Salvatoris nostri Dei: **5** non ex
operibus iustitiae, quae fecimus nos, sed secundum
suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum
regenerationis, et renovationis Spiritus sancti, **6**
quem effudit in nos abunde per Iesum Christum
Salvatorem nostrum: **7** ut iustificati gratia ipsius,
heredes simus secundum spem vitae aeternae.
(aiōnios g166) **8** Fidelis sermo est: et de his volo te
confirmare: ut curent bonis operibus praeesse qui
credunt Deo. Haec sunt bona, et utilia hominibus.
9 Stultas autem quaestiones, et genealogias, et
contentiones, et pugnas legis devita. sunt enim
inutiles, et vanae. **10** Haereticum hominem post
unam, et secundam correptionem devita: **11** sciens
quia subversus est, qui eiusmodi est, et delinquit,
cum sit proprio iudicio condemnatus. **12** Cum
misero ad te Artemam, aut Tychicum, festina ad
me venire Nicopolim: ibi enim statui hiemare. **13**
Zenam legisperitum, et Apollo solicite praemitte,
ut nihil illis desit. **14** Discant autem et nostri bonis
operibus praeesse ad usus necessarios: ut non sint
infructuosi. **15** Salutant te qui mecum sunt omnes:
saluta eos, qui nos amant in fide. Gratia Dei cum
omnibus vobis. Amen.

Philemonem

1 Paulus vinctus Christi Iesu, et Timotheus frater:
Philemoni dilecto, et adiutori nostro, **2** et Apiae
sorori charissimae, et Archippo commilitoni nostro,
et Ecclesiae, quae in domo tua est. **3** Gratia vobis, et
pax a Deo Patre nostro, et Domino Iesu Christo. **4**
Gratias ago Deo meo, semper memoriam tui faciens
in orationibus meis, **5** audiens charitatem tuam, et
fidem, quam habes in Domino Iesu, et in omnes
sanctos: **6** ut communicatio fidei tuae evidens fiat
in agnitione omnis operis boni, quod est in vobis
in Christo Iesu. **7** Gaudium enim magnum habui,
et consolationem in charitate tua: quia viscera
sanctorum requieverunt per te, frater. **8** Propter
quod multam fiduciam habens in Christo Iesu
imperandi tibi quod ad rem pertinet: **9** propter
charitatem magis obsecro, cum sis talis, ut Paulus
senex, nunc autem et vinctus Iesu Christi: **10**
Obsecro te pro meo filio, quem genui in vinculis,
Onesimo, **11** qui tibi aliquando inutilis fuit, nunc
autem et mihi, et tibi utilis, **12** quem remisi
tibi. Tu autem illum, ut mea viscera, suscipe: **13**
quem ego volueram mecum detinere, ut pro te
mihi ministraret in vinculis Evangelii: **14** sine
consilio autem tuo nihil volui facere, uti ne velut ex
necessitate bonum tuum esset, sed voluntarium.
15 Forsitan enim ideo discessit ad horam a te, ut
in aeternum illum reciperes: **(aiōnios g166)** **16** iam
non ut servum, sed pro servo charissimum fratrem,
maxime mihi: quanto autem magis tibi et in carne,
et in Domino? **17** Si ergo habes me socium, suscipe
illum sicut me: **18** Si autem aliquid nocuit tibi,
aut debet: hoc mihi imputa. **19** Ego Paulus scripsi
mea manu: ego reddam, ut non dicam tibi, quod et
teipsum mihi debes: **20** ita facies. Ego te fruar in
Domino: Refice viscera mea in Christo. **21** Confidens
in obedientia tua scripsi tibi: sciens quoniam et
super id, quod dico, facies. **22** Simul autem et para
mihi hospitium: nam spero per orationes vestras
donari me vobis. **23** Salutat te Epaphras concaptivus
meus in Christo Iesu, **24** Marcus, Aristarchus, Demas,
et Lucas, adiutores mei. **25** Gratia Domini nostri
Iesu Christi cum spiritu vestro. Amen.

Hebræos

1 Multifariam, multisque modis olim Deus loquens
patribus in Prophetis: **2** novissime, diebus
istis locutus est nobis in Filio, quem constituit
heredem universorum, per quem fecit et saecula:
(aiōn g165) **3** qui cum sit splendor gloriae, et figura
substantiae eius, portansque omnia verbo virtutis
suae, purgationem peccatorum faciens, sedet ad
dexteram maiestatis in excelsis: **4** tanto melior
Angelis effectus, quanto differentius prae illis
nomen hereditavit. **5** Cui enim dixit aliquando
Angelorum: Filius meus es tu, ego hodie genui
te? Et rursum: Ego ero illi in patrem, et ipse
erit mihi in filium? **6** Et cum iterum introducit
primogenitum in orbem terrae, dicit: Et adorent
eum omnes Angeli Dei. **7** Et ad Angelos quidem
dicit: Qui facit Angelos suos spiritus, et ministros
suos flammam ignis. **8** Ad filium autem: Thronus
tuus Deus in saeculum saeculi: virga aequitatis,
virga regni tui. **(aiōn g165)** **9** Dilexisti iustitiam, et
odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus
tuus oleo exultationis prae participibus tuis. **10**
Et: Tu in principio Domine terram fundasti: et
opera manuum tuarum sunt caeli. **11** Ipsi peribunt,
tu autem permanebis, et omnes ut vestimentum
veterascent: **12** et velut amictum mutabis eos, et
mutabuntur: tu autem idem ipse es, et anni tui
non deficient. **13** Ad quem autem Angelorum dixit
aliquando: Sede a dextris meis, quoadusque ponam
inimicos tuos scabellum pedum tuorum? **14** Nonne
omnes sunt administratorii spiritus, in ministerium
missi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis?

2 Propterea abundantius oportet observare nos ea,
quae audivimus ne forte pereffluamus. **2** Si enim
qui per Angelos dictus est sermo, factus est firmus,
et omnis praevaricatio, et inobedientia accepit
iustam mercedis retributionem: **3** quomodo nos
effugiemus si tantam neglexerimus salutem? quae
cum initium accepisset enarrari per Dominum ab eis,
qui audierunt, in nos confirmata est, **4** contestante
Deo signis et portentis, et variis virtutibus, et
Spiritus sancti distributionibus secundum suam
voluntatem. **5** Non enim Angelis subiecit Deus
orbem terrae futurum, de quo loquimur. **6** Testatus
est autem in quodam loco quis, dicens: Quid est
homo quod memor es eius, aut filius hominis
quoniam visitas eum? **7** Minuisti eum paulominus
ab Angelis: gloria et honore coronasti eum: et
constituisti eum super opera manuum tuarum. **8**
Omnia subiecisti sub pedibus eius: In eo enim quod
omnia ei subiecit, nihil dimisit non subiectum ei.
Nunc autem necdum videmus omnia subiecta ei. **9**
Eum autem, qui modico quam Angeli minoratus
est, videmus Iesum propter passionem mortis,
gloria et honore coronatum: ut gratia Dei, pro
omnibus gustaret mortem. **10** Decebat enim eum,
propter quem omnia, et per quem omnia, qui
multos filios in gloriam adduxerat, auctorem salutis
eorum per passionem consummari. **11** Qui enim
sanctificat, et qui sanctificantur, ex uno omnes.
Propter quam causam non confunditur fratres
eos vocare, dicens: **12** Nunciabo nomen tuum
fratribus meis: in medio Ecclesiae laudabo te. **13**
Et iterum: Ego ero fidens in eum. Et iterum: Ecce
ego, et pueri mei, quos dedit mihi Deus. **14** Quia
ergo pueri communicaverunt carni, et sanguini, et
ipse similiter participavit eisdem: ut per mortem
destrueret eum, qui habebat mortis imperium,
id est, diabolum: **15** et liberaret eos, qui timore
mortis per totam vitam obnoxii erant servituti. **16**
Nusquam enim Angelos apprehendit, sed semen
Abrahae apprehendit. **17** Unde debuit per omnia
fratribus similari, ut misericors fieret, et fidelis
pontifex ad Deum, et ut repropitiaret delicta populi.
18 In eo enim, in quo passus est ipse et tentatus,
potens est et eis, qui tentantur, auxiliari.

3 Unde fratres sancti, vocationis caelestis
participes, considerate Apostolum, et pontificem
confessionis nostrae Iesum: **2** qui fidelis est ei, qui
praefecit illum sicut et Moyses in omni domo eius.
3 Amplioris enim gloriae iste prae Moyse dignus
est habitus, quanto ampliorem honorem habet
domus, qui fabricavit illam. **4** Omnis namque domus
fabricatur ab aliquo: qui autem omnia creavit, Deus
est. **5** Et Moyses quidem fidelis erat in tota domo
eius tamquam famulus, in testimonium eorum,
quae dicenda erant: **6** Christus vero tamquam filius
in domo sua: quae domus sumus nos, si fiduciam, et
gloriam spei usque ad finem, firmam retineamus.
7 Quapropter sicut dicit Spiritus sanctus: Hodie
si vocem eius audieritis, **8** nolite obdurare corda
vestra, sicut in exacerbatione secundum diem
tentationis in deserto, **9** ubi tentaverunt me
patres vestri: probaverunt, et viderunt opera mea
10 quadraginta annis: Propter quod infensus fui
generationi huic, et dixi: Semper errant corde. Ipsi
autem non cognoverunt vias meas, **11** quibus iuravi
in ira mea: Si introibunt in requiem meam. **12**
Videte fratres, ne forte sit in aliquo vestrum cor
malum incredulitatis, discedendi a Deo vivo: **13** sed
adhortamini vosmetipsos per singulos dies, donec
Hodie cognominatur, ut non obduretur quis ex vobis
fallacia peccati. **14** Participes enim Christi effecti

sumus: si tamen initium substantiae eius usque ad
finem firmum retineamus. 15 Dum dicitur: Hodie si
vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra,
quemadmodum in illa exacerbatione. 16 Quidam
enim audientes exacerbaverunt: sed non universi
qui profecti sunt ex Aegypto per Moysen. 17 Quibus
autem infensus est quadraginta annis? Nonne illis,
qui peccaverunt, quorum cadavera prostrata sunt
in deserto? 18 Quibus autem iuravit non introire in
requiem ipsius, nisi illis, qui increduli fuerunt? 19
Et videmus, quia non potuerunt introire in requiem
ipsius propter incredulitatem.

4 Timeamus ergo ne forte relicta pollicitatione
introeundi in requiem eius, existimetur aliquis
ex nobis deesse. 2 Etenim et nobis nunciatum est,
quemadmodum et illis. sed non profuit illis sermo
auditus, non admistus fidei ex iis, quae audierunt.
3 Ingrediemur enim in requiem, qui credidimus:
quemadmodum dixit: Quibus iuravi in ira mea: Si
introibunt in requiem meam: et quidem operibus
ab institutione mundi perfectis. 4 Dixit enim in
quodam loco de die septima sic: Et requievit Deus
die septima ab omnibus operibus suis. 5 Et in isto
rursum: Si introibunt in requiem meam. 6 Quoniam
ergo superest introire quosdam in illam, et ii,
quibus prioribus annunciatum est, non introierunt
propter incredulitatem: 7 iterum terminat diem
quendam, Hodie, in David dicendo, post tantum
temporis, sicut supra dictum est: Hodie si vocem
eius audieritis, nolite obdurare corda vestra. 8 Nam
si eis Iesus requiem praestitisset, numquam de
alia loqueretur, posthac, die. 9 Itaque relinquitur
sabbatismus populo Dei. 10 Qui enim ingressus est in
requiem eius: etiam ipse requievit ab operibus suis,
sicut a suis Deus. 11 Festinemus ergo ingredi in illam
requiem: ut ne in idipsum quis incidat incredulitatis
exemplum. 12 Vivus est enim sermo Dei, et efficax,
et penetrabilior omni gladio ancipiti: et pertingens
usque ad divisionem animae ac spiritus, compagum
quoque ac medullarum, et discretor cogitationum
et intentionum cordis. 13 Et non est ulla creatura
invisibilis in conspectu eius: omnia enim nuda et
aperta sunt oculis eius, ad quem nobis sermo. 14
Habentes ergo pontificem magnum, qui penetravit
caelos, Iesum Filium Dei: teneamus spei nostrae
confessionem. 15 Non enim habemus pontificem,
qui non possit compati infirmitatibus nostris:
tentatum autem per omnia pro similitudine absque
peccato. 16 Adeamus ergo cum fiducia ad thronum
gratiae eius: ut misericordiam consequamur, et
gratiam inveniamus in auxilio opportuno.

5 Omnis namque Pontifex ex hominibus
assumptus, pro hominibus constituitur in iis,
quae sunt ad Deum, ut offerat dona, et sacrificia pro
peccatis: 2 qui condolere possit iis, qui ignorant, et
errant: quoniam et ipse circumdatus est infirmitate:
3 et propterea debet, quemadmodum pro populo,
ita etiam et pro semetipso offerre pro peccatis. 4
Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur
a Deo, tamquam Aaron. 5 Sic et Christus non
semetipsum clarificavit ut pontifex fieret: sed qui
locutus est ad eum: Filius meus es tu, ego hodie
genui te. 6 Quemadmodum et in alio loco dicit:
Tu es sacerdos in aeternum, secundum ordinem
Melchisedech. (aiōn g165) 7 Qui in diebus carnis
suae preces, supplicationesque ad eum, qui possit
illum salvum facere a morte cum clamore valido, et
lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia:
8 Et quidem cum esset Filius Dei, didicit ex iis,
quae passus est, obedientiam: 9 et consummatus,
factus est omnibus obtemperantibus sibi, causa
salutis aeternae, (aiōnios g166) 10 appellatus a Deo
pontifex iuxta ordinem Melchisedech. 11 De quo
nobis grandis sermo, et interpretabilis ad dicendum:
quoniam imbecilles facti estis ad audiendum.
12 Etenim cum deberetis magistri esse propter
tempus: rursum indigetis ut vos doceamini quae
sint elementa exordii sermonum Dei: et facti estis
quibus lacte opus sit, non solido cibo. 13 Omnis
enim, qui lactis est particeps, expers est sermonis
iustitiae, parvulus enim est. 14 Perfectorum autem
est solidus cibus: eorum, qui pro consuetudine
exercitatos habent sensus ad discretionem boni ac
mali.

6 Quapropter intermittentes inchoationis Christi
sermonem, ad perfectiora feramur, non rursum
iacientes fundamentum poenitentiae ab operibus
mortuis, et fidei ad Deum, 2 baptismatum doctrinae,
impositionis quoque manuum, ac resurrectionis
mortuorum, et iudicii aeterni. (aiōnios g166) 3
Et hoc faciemus, si quidem permiserit Deus. 4
Impossibile est enim eos, qui semel sunt illuminati,
gustaverunt etiam donum caeleste, et participes
facti sunt Spiritus sancti, 5 gustaverunt nihilominus
bonum Dei verbum, virtutesque saeculi venturi,
(aiōn g165) 6 et prolapsi sunt; rursus renovari ad
poenitentiam, rursum crucifigentes sibimetipsis
filium Dei, et ostentui habentes. 7 Terra enim
saepe venientem super se bibens imbrem, et
germinans herbam opportunam illis, a quibus
colitur: accipit benedictionem a Deo. 8 proferens
autem spinas, ac tribulos, reproba est, et maledicto
proxima: cuius consummatio in combustionem. 9

Confidimus autem de vobis dilectissimi meliora,
et viciniora saluti: tametsi ita loquimur. 10 Non
enim iniustus est Deus, ut obliviscatur operis
vestri, et dilectionis, quam ostendistis in nomine
ipsius, qui ministrastis sanctis, et ministratis. 11
Cupimus autem unumquemque vestrum eandem
ostentare solicitudinem ad expletionem spei usque
in finem: 12 ut non segnes efficiamini, verum
imitatores eorum, qui fide, et patientia hereditabunt
promissiones. 13 Abrahae namque promittens
Deus, quoniam neminem habuit, per quem iuraret,
maiorem, iuravit per semetipsum, 14 dicens:
Nisi benedicens benedicam te, et multiplicans
multiplicabo te. 15 Et sic longanimiter ferens,
adeptus est repromissionem. 16 Homines enim per
maiorem sui iurant: et omnis controversiae eorum
finis, ad confirmationem, est iuramentum. 17 In quo
abundantius volens Deus ostendere pollicitationis
heredibus immobilitatem consilii sui, interposuit
iusiurandum: 18 ut per duas res immobiles, quibus
impossibile est mentiri Deum, fortissimum solatium
habeamus, qui confugimus ad tenendam propositam
spem, 19 quam sicut anchoram habemus animae
tutam ac firmam, et incedentem usque ad interiora
velaminis, 20 ubi praecursor pro nobis introivit
Iesus, secundum ordinem Melchisedech pontifex
factus in aeternum. (aiōn g165)

7 Hic enim Melchisedech, rex Salem, sacerdos
Dei summi, qui obviavit Abrahae regresso a
caede regum, et benedixit ei: 2 cui et decimas
omnium divisit Abraham: primum quidem qui
interpretatur rex iustitiae: deinde autem et rex
Salem, quod est, rex pacis, 3 sine patre, sine
matre, sine genealogia, neque initium dierum,
neque finem vitae habens, assimilatus autem Filio
Dei, manet sacerdos in perpetuum. 4 Intuemini
autem quantus sit hic, cui et decimas dedit de
praecipuis Abraham patriarcha. 5 Et quidem de filiis
Levi sacerdotium accipientes, mandatum habent
decimas sumere a populo secundum legem, id
est, a fratribus suis: quamquam et ipsi exierint
de lumbis Abrahae. 6 Cuius autem generatio non
annumeratur in eis, decimas sumpsit ab Abraham,
et hunc, qui habebat repromissiones, benedixit. 7
Sine ulla autem contradictione, quod minus est,
a meliore benedicitur. 8 Et hic quidem, decimas
morientes homines accipiunt: ibi autem contestatur,
quia vivit. 9 Et (ut ita dictum sit) per Abraham,
et Levi, qui decimas accepit, decimatus est: 10
adhuc enim in lumbis patris erat, quando obviavit
ei Melchisedech. 11 Si ergo consummatio per
sacerdotium Leviticum erat (populus enim sub
ipso legem accepit) quid adhuc necessarium fuit
secundum ordinem Melchisedech, alium surgere
sacerdotem, et non secundum ordinem Aaron dici?
12 Translato enim sacerdotio, necesse est ut et legis
translatio fiat. 13 In quo enim haec dicuntur, de
alia tribu est, de qua nullus altari praesto fuit.
14 Manifestum est enim quod ex Iuda ortus sit
Dominus noster: in qua tribu nihil de sacerdotibus
Moyses locutus est. 15 Et amplius adhuc manifestum
est: si secundum similitudinem Melchisedech
exurgat alius sacerdos, 16 qui non secundum legem
mandati carnalis factus est, sed secundum virtutem
vitae insolubilis. 17 Contestatur enim: Quoniam
tu es sacerdos in aeternum, secundum ordinem
Melchisedech. (aiōn g165) 18 Reprobatio quidem
fit praecedentis mandati, propter infirmitatem
eius, et inutilitatem: 19 nihil enim ad perfectum
adduxit lex: introductio vero melioris spei, per quam
proximamus ad Deum. 20 Et quantum est non sine
iureiurando (alii quidem sine iureiurando sacerdotes
facti sunt, 21 hic autem cum iureiurando per eum,
qui dixit ad illum: Iuravit Dominus, et non poenitebit
eum: tu es sacerdos in aeternum): (aiōn g165) 22
in tantum melioris testamenti sponsor factus est
Iesus. 23 Et alii quidem plures facti sunt sacerdotes
secundum legem, idcirco quod morte prohiberentur
permanere: 24 hic autem eo quod maneat in
aeternum, sempiternum habet sacerdotium. (aiōn
g165) 25 Unde et salvare in perpetuum potest
accedens per semetipsum ad Deum: semper vivens
ad interpellandum pro nobis. 26 Talis enim
decebat ut nobis esset pontifex, sanctus, innocens,
impollutus, segregatus a peccatoribus, et excelsior
caelis factus: 27 qui non habet necessitatem quotidie,
quemadmodum sacerdotes, prius pro suis delictis
hostias offerre, deinde pro populi: hoc enim fecit
semel, seipsum offerendo. 28 Lex enim homines
constituit sacerdotes infirmitatem habentes: sermo
autem iurisiurandi, qui post legem est, Filium in
aeternum perfectum. (aiōn g165)

8 Capitulum autem super ea, quae dicuntur:
Talem habemus Pontificem, qui consedit in
dextera sedis magnitudinis in caelis, 2 sanctorum
minister, et tabernaculi veri, quod fixit Deus, et
non homo. 3 Omnis enim pontifex ad offerendum
munera, et hostias constituitur: unde necesse
est et hunc habere aliquid, quod offerat: 4 si
ergo esset super terram, nec esset sacerdos: cum
essent qui offerent secundum legem munera, 5
qui exemplari, et umbrae deserviunt caelestium.
Sicut responsum est Moysi, cum consummaret
tabernaculum: Vide (inquit) omnia facito secundum

exemplar, quod tibi ostensum est in monte. 6 Nunc
autem melius sortitus est ministerium, quanto et
melioris testamenti mediator est, quod in melioribus
repromissionibus sancitum est. 7 Nam si illud
prius culpa vacasset: non utique secundi locus
inquireretur. 8 Vituperans enim eos dicit: Ecce
dies venient, dicit Dominus: et consummabo super
domum Israel, et super domum Iuda testamentum
novum, 9 non secundum testamentum, quod feci
patribus eorum in die, qua apprehendi manum
eorum ut educerem illos de Terra Aegypti: quoniam
ipsi non permanserunt in testamento meo: et
ego neglexi eos, dicit Dominus: 10 Quia hoc est
testamentum, quod disponam domui Israel post dies
illos, dicit Dominus: Dabo leges meas in mentem
eorum, et in corde eorum superscribam eas: et
ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi in populum:
11 et non docebit unusquisque proximum suum,
et unusquisque fratrem suum, dicens: Cognosce
Dominum: quoniam omnes scient me a minore
usque ad maiorem eorum: 12 quia propitius ero
iniquitatibus eorum, et peccatorum eorum iam non
memorabor. 13 Dicendo autem novum: veteravit
prius. Quod autem antiquatur, et senescit, prope
interitum est.

9 Habuit quidem et prius, iustificationes culturae,
et Sanctum saeculare. 2 Tabernaculum enim
factum est primum, in quo erant candelabra,
et mensa, et propositio panum, quae dicitur
Sancta. 3 Post velamentum autem secundum,
tabernaculum, quod dicitur Sancta sanctorum: 4
aureum habens turibulum, et arcam testamenti
circumtectam ex omni parte auro, in qua urna aurea
habens manna, et virga Aaron, quae fronduerat,
et tabulae testamenti, 5 superque eam erant
Cherubim gloriae obumbrantia propitiatorium: de
quibus non est modo dicendum per singula. 6 His
vero ita compositis: in priori quidem tabernaculo
semper introibant sacerdotes, sacrificiorum officia
consummantes: 7 in secundo autem semel in
anno solus pontifex non sine sanguine, quem
offerret pro sua, et populi ignorantia: 8 hoc
significante Spiritu sancto, nondum propalatam
esse sanctorum viam, adhuc priore tabernaculo
habente statum. 9 quae parabola est temporis
instantis: iuxta quam munera, et hostiae offeruntur,
quae non possunt iuxta conscientiam perfectum
facere servientem, solummodo in cibis, et in
potibus, 10 et in variis baptismatibus, et iustitiis
carnis usque ad tempus correctionis impositis.
11 Christus autem assistens pontifex futurorum
bonorum, per amplius et perfectius tabernaculum
non manufactum, id est, non huius creationis: 12
neque per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed
per proprium sanguinem introivit semel in Sancta,
aeterna redemptione inventa. (aiōnios g166) 13 Si
enim sanguis hircorum, et taurorum, et cinis vitulae
aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem
carnis: 14 quanto magis sanguis Christi, qui per
Spiritum sanctum semetipsum obtulit immaculatum
Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus
mortuis, ad serviendum Deo viventi? (aiōnios
g166) 15 Et ideo novi testamenti mediator est:
ut morte intercedente, in redemptionem earum
praevaricationum, quae erant sub priori testamento,
repromissionem accipiant qui vocati sunt aeternae
hereditatis. (aiōnios g166) 16 Ubi enim testamentum
est: mors necesse est intercedat testatoris. 17
Testamentum enim in mortuis confirmatum est:
alioquin nondum valet, dum vivit qui testatus est. 18
Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum
est. 19 Lecto enim omni mandato legis a Moyse
universo populo: accipiens sanguinem vitulorum et
hircorum cum aqua et lana coccinea, et hyssopo:
ipsum quoque librum, et omnem populum aspersit,
20 dicens: Hic sanguis testamenti, quod mandavit
ad vos Deus. 21 Etiam tabernaculum, et omnia vasa
ministerii sanguine similiter aspersit: 22 Et omnia
pene in sanguine secundum legem mundantur:
et sine sanguinis effusione non fit remissio. 23
Necesse est ergo exemplaria quidem caelestium his
mundari: ipsa autem caelestia melioribus hostiis
quam istis. 24 Non enim in manufacta Sancta Iesus
introivit exemplaria verorum: sed in ipsum caelum,
ut appareat nunc vultui Dei pro nobis: 25 Neque ut
saepe offerat semetipsum, quemadmodum Pontifex
intrat in Sancta per singulos annos in sanguine
alieno: 26 alioquin oportebat eum frequenter
pati ab origine mundi: nunc autem semel in
consummatione saeculorum, ad destitutionem
peccati, per hostiam suam apparuit. (aiōn g165)
27 Et quemadmodum statutum est hominibus
semel mori, post hoc autem iudicium: 28 sic et
Christus semel oblatus est ad multorum exhaurienda
peccata: secundo sine peccato apparebit omnibus
expectantibus se, in salutem.

10 Umbram enim habens lex futurorum
bonorum, non ipsam imaginem rerum:
per singulos annos eisdem ipsis hostiis, quas
offerunt indesinenter, numquam potest accedentes
perfectos facere: 2 alioquin cessassent offerri:
ideo quod nullam haberent ultra conscientiam
peccati, cultores semel mundati: 3 sed in ipsis
commemoratio peccatorum per singulos annos

fit. 4 impossibile enim est sanguine taurorum
et hircorum auferri peccata. 5 Ideo ingrediens
mundum dicit: Hostiam, et oblationem noluisti:
corpus autem aptasti mihi: 6 holocaustomata
pro peccato non tibi placuerunt. 7 Tunc dixi:
Ecce venio: in capite libri scriptum est de me: Ut
faciam, Deus, voluntatem tuam. 8 Superius dicens:
Quia hostias, et oblationes, et holocaustomata
pro peccato noluisti, nec placita sunt tibi, quae
secundum legem offeruntur, 9 tunc dixi: Ecce
venio, ut faciam, Deus, voluntatem tuam: aufert
primum, ut sequens statuat. 10 In qua voluntate
sanctificati sumus per oblationem corporis Iesu
Christi semel. 11 Et omnis quidem sacerdos praesto
est quotidie ministrans, et easdem saepe offerens
hostias, quae numquam possunt auferre peccata:
12 hic autem unam pro peccatis offerens hostiam,
in sempiternum sedet in dextera Dei, 13 de cetero
expectans donec ponantur inimici eius scabellum
pedum eius. 14 Una enim oblatione, consummavit
in sempiternum sanctificatos. 15 Contestatur autem
nos et Spiritus sanctus. Postquam enim dixit: 16 Hoc
autem testamentum, quod testabor ad illos post dies
illos, dicit Dominus: Dabo leges meas in cordibus
eorum, et in mentibus eorum superscribam eas:
17 et peccatorum, et iniquitatum eorum iam non
recordabor amplius. 18 Ubi autem horum remissio:
iam non est oblatio pro peccato. 19 Habentes itaque
fratres fiduciam in introitu sanctorum in sanguine
Christi, 20 quam initiavit nobis viam novam, et
viventem per velamen, id est, carnem suam, 21
et sacerdotem magnum super domum Dei: 22
accedamus cum vero corde in plenitudine fidei,
aspersi corda a conscientia mala, et abluti corpus
aqua munda, 23 teneamus spei nostrae confessionem
indeclinabilem, (fidelis enim est qui repromisit),
24 et consideremus invicem in provocationem
charitatis, et bonorum operum: 25 non deserentes
collectionem nostram, sicut consuetudinis est
quibusdam, sed consolantes, et tanto magis quanto
videritis appropinquantem diem. 26 Voluntarie
enim peccantibus nobis post acceptam notitiam
veritatis, iam non relinquitur pro peccatis hostia,
27 terribilis autem quaedam expectatio iudicii, et
ignis aemulatio, quae consumptura est adversarios.
28 Irritam quis faciens legem Moysi, sine ulla
miseratione duobus vel tribus testibus moritur: 29
quanto magis putatis deteriora mereri supplicia qui
filium Dei conculcaverit, et sanguinem testamenti
pollutum duxerit, in quo sanctificatus est, et
spiritui gratiae contumeliam fecerit? 30 Scimus
enim qui dixit: Mihi vindictam, et ego retribuam.
Et iterum: Quia iudicabit Dominus populum
suum. 31 Horrendum est incidere in manus Dei
viventis. 32 Rememoramini autem pristinos dies, in
quibus illuminati, magnum certamen sustinuistis
passionum: 33 et in altero quidem opprobriis,
et tribulationibus spectaculum facti: in altero
autem socii taliter conversantium effecti. 34 Nam
et vinctis compassi estis, et rapinam bonorum
vestrorum cum gaudio suscepistis, cognoscentes
vos habere meliorem, et manentem substantiam. 35
Nolite itaque amittere confidentiam vestram, quae
magnam habet remunerationem. 36 Patientia enim
vobis necessaria est: ut voluntatem Dei facientes,
reportetis promissionem. 37 Adhuc enim modicum
aliquantulumque, qui venturus est, veniet, et non
tardabit. 38 iustus autem meus ex fide vivit. quod si
subtraxerit se, non placebit animae meae. 39 Nos
autem non sumus subtractionis filii in perditionem,
sed fidei in acquisitionem animae.

11 Est autem fides sperandarum substantia
rerum, argumentum non apparentium. 2 In
hac enim testimonium consecuti sunt senes. 3
Fide intelligimus aptata esse saecula verbo Dei:
ut ex invisibilibus visibilia fierent. (aiōn g165) 4
Fide plurimam hostiam Abel, quam Cain, obtulit
Deo, per quam testimonium consecutus est esse
iustus, testimonium perhibente muneribus eius
Deo, et per illam defunctus adhuc loquitur. 5
Fide Henoch translatus est ne videret mortem, et
non inveniebatur: quia transtulit illum Deus: ante
translationem enim testimonium habuit placuisse
Deo. 6 Sine fide autem impossibile est placere Deo.
Credere enim oportet accedentem ad Deum quia
est, et inquirentibus se remunerator sit. 7 Fide Noe
responso accepto de iis, quae adhuc non videbantur,
metuens aptavit arcam in salutem domus suae, per
quam damnavit mundum: et iustitiae, quae per
fidem est, heres est institutus. 8 Fide qui vocatur
Abraham obedivit in locum exire, quem accepturus
erat in hereditatem: et exiit, nesciens quo iret.
9 Fide demoratus est in Terra repromissionis,
tamquam in aliena, in casulis habitando cum Isaac,
et Iacob coheredibus repromissionis eiusdem. 10
Expectabat enim fundamenta habentem civitatem:
cuius artifex, et conditor Deus. 11 Fide et ipsa Sara
sterilis virtutem in conceptione seminis accepit,
etiam praeter tempus aetatis: quoniam fidelem
credidit esse eum, qui repromiserat. 12 Propter quod
et ab uno orti sunt (et hoc emortuo) tamquam sidera
caeli in multitudinem, et sicut arena, quae est ad
oram maris, innumerabilis. 13 Iuxta fidem defuncti
sunt omnes isti, non acceptis repromissionibus, sed
a longe eas aspicientes, et salutantes, et confitentes

quia peregrini, et hospites sunt super terram. 14 Qui
enim haec dicunt, significant se patriam inquirere.
15 Et si quidem ipsius meminissent de qua exierunt,
habebant utique tempus revertendi. 16 nunc autem
meliorem appetunt, id est, caelestem. Ideo non
confunditur Deus vocari Deus eorum: paravit enim
illis civitatem. 17 Fide obtulit Abraham Isaac,
cum tentaretur, et unigenitum offerebat, in quo
susceperat repromissiones; 18 ad quem dictum est:
Quia in Isaac vocabitur tibi semen: 19 arbitrans quia
et a mortuis suscitare potens est Deus: unde eum et
in parabolam accepit. 20 Fide et de futuris benedixit
Isaac Iacob, et Esau. 21 Fide Iacob, moriens, singulos
filiorum Ioseph benedixit: et adoravit fastigium
virgae eius. 22 Fide Ioseph, moriens, de profectione
filiorum Israel memoratus est, et de ossibus
suis mandavit. 23 Fide Moyses, natus, occultatus
est mensibus tribus a parentibus suis, eo quod
vidissent elegantem infantem, et non timuerunt
regis edictum. 24 Fide Moyses grandis factus
negavit se esse filium filiae Pharaonis, 25 magis
eligens affligi cum populo Dei, quam temporalis
peccati habere iucunditatem, 26 maiores divitias
aestimans thesauro Aegyptiorum, improperium
Christi: aspiciebat enim in remunerationem. 27
Fide reliquit Aegyptum, non veritus animositatem
regis: invisibilem enim tamquam videns sustinuit.
28 Fide celebravit pascha, et sanguinis effusionem:
ne qui vastabat primitiva, tangeret eos. 29 Fide
transierunt Mare rubrum tamquam per aridam
terram: quod experti Aegyptii, devorati sunt. 30 Fide
muri Iericho corruerunt, circuitu dierum septem.
31 Fide Rahab meretrix non periit cum incredulis,
excipiens exploratores cum pace. 32 Et quid adhuc
dicam? Deficiet enim me tempus enarrantem de
Gedeon, Barac, Samson, Iephte, David, Samuel,
et Prophetis: 33 qui per fidem vicerunt regna,
operati sunt iustitiam, adepti sunt repromissiones,
obturaverunt ora leonum, 34 extinxerunt impetum
ignis, effugaverunt aciem gladii, convaluerunt
de infirmitate, fortes facti sunt in bello, castra
verterunt exterorum: 35 acceperunt mulieres de
resurrectione mortuos suos: alii autem distenti
sunt non suscipientes redemptionem, ut meliorem
invenirent resurrectionem. 36 Alii vero ludibria, et
verbera experti, insuper et vincula, et carceres: 37
lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione
gladii mortui sunt, circuierunt in melotis, in pellibus
caprinis, egentes, angustiati, afflicti: 38 quibus
dignus non erat mundus: in solitudinibus errantes,
in montibus, in speluncis, et in cavernis terrae. 39 Et
hi omnes testimonio fidei probati, non acceperunt
repromissionem, 40 Deo pro nobis melius aliquid
providente, ut non sine nobis consummarentur.

12 Ideoque et nos tantam habentes impositam
nubem testium, deponentes omne pondus,
et circumstans nos peccatum, per patientiam
curramus ad propositum nobis certamen: 2
aspicientes in Auctorem fidei, et consummatorem
Iesum, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem,
confusione contempta, atque in dextera sedis
Dei sedet. 3 Recogitate enim eum, qui talem
sustinuit a peccatoribus adversum semetipsum
contradictionem: ut ne fatigemini, animis vestris
deficientes. 4 Nondum enim usque ad sanguinem
restitistis, adversus peccatum repugnantes: 5 et
obliti estis consolationis, quae vobis tamquam filiis
loquitur, dicens: Fili mi, noli negligere disciplinam
Domini: neque fatigeris dum ab eo argueris. 6
Quem enim diligit Dominus, castigat: flagellat
autem omnem filium, quem recipit. 7 In disciplina
perseverate. Tamquam filiis vobis offert se Deus:
quis enim filius, quem non corripit pater? 8 Quod
si extra disciplinam estis, cuius participes facti
sunt omnes: ergo adulteri, et non filii estis. 9
Deinde patres quidem carnis nostrae, eruditores
habuimus, et reverebamur eos. non multo magis
obtemperabimus Patri spirituum, et vivemus? 10 Et
illi quidem in tempore paucorum dierum, secundum
voluntatem suam erudiebant nos: hic autem ad
id, quod utile est in recipiendo sanctificationem
eius. 11 Omnis autem disciplina in praesenti quidem
videtur non esse gaudii, sed moeroris: postea autem
fructum pacatissimum exercitatis per eam, reddet
iustitiae. 12 Propter quod remissas manus, et soluta
genua, erigite, 13 et gressus rectos facite pedibus
vestris: ut non claudicans quis erret, magis autem
sanetur. 14 Pacem sequimini cum omnibus, et
sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum: 15
contemplantes nequis desit gratiae Dei: nequa radix
amaritudinis sursum germinans impediat, et per
illam inquinentur multi. 16 Ne quis fornicator, aut
profanus ut Esau: qui propter unam escam vendidit
primitiva sua: 17 scitote enim quoniam et postea
cupiens hereditare benedictionem, reprobatus est:
non enim invenit poenitentiae locum, quamquam
cum lacrymis inquisisset eam. 18 Non enim
accessistis ad tractabilem montem, et accessibilem
ignem, et turbinem, et caliginem, et procellam,
19 et tubae sonum, et vocem verborum, quam qui
audierunt, excusaverunt se, ne eis fieret verbum.
20 Non enim portabant quod dicebatur: Et si bestia
tetigerit montem, lapidabitur. 21 Et ita terribile
erat quod videbatur. Moyses dixit: Exterritus sum,

et tremebundus. 22 Sed accessistis ad Sion montem,
et civitatem Dei viventis, Ierusalem caelestem, et
multorum millium Angelorum frequentiam, 23
et Ecclesiam primitivorum, qui conscripti sunt
in caelis, et iudicem omnium Deum, et spiritum
iustorum perfectorum, 24 et testamenti novi
mediatorem Iesum, et sanguinis aspersionem melius
loquentem quam Abel. 25 Videte ne recusetis
loquentem. Si enim illi non effugerunt, recusantes
eum, qui super terram loquebatur: multo magis nos,
qui de caelis loquentem nobis avertimus. 26 cuius
vox movit terram tunc: nunc autem repromittit,
dicens: Adhuc semel: et ego movebo non solum
terram, sed et caelum. 27 Quod autem, Adhuc semel,
dicit: declarat mobilium translationem tamquam
factorum, ut maneant ea, quae sunt immobilia. 28
Itaque regnum immobile suscipientes, habemus
gratiam: per quam serviamus placentes Deo, cum
metu et reverentia. 29 Etenim Deus noster ignis
consumens est.

13 Charitas fraternitatis maneat in vobis. 2 Et
hospitalitatem nolite oblivisci, per hanc enim
placuerunt quidam, Angelis hospitio receptis. 3
Mementote vinctorum, tamquam simul vincti: et
laborantium, tamquam et ipsi in corpore morantes.
4 Honorabile connubium in omnibus, et thorus
immaculatus. Fornicatores enim, et adulteros
iudicabit Deus. 5 Sint mores sine avaritia, contenti
praesentibus: ipse enim dixit: Non te deseram, neque
derelinquam. 6 Ita ut confidenter dicamus: Dominus
mihi adiutor: non timebo quid faciat mihi homo. 7
Mementote praepositorum vestrorum, qui vobis
locuti sunt verbum Dei: quorum intuentes exitum
conversationis, imitamini fidem. 8 Iesus Christus
heri, et hodie: ipse et in saecula. (aiōn g165) 9 Doctrinis
variis, et peregrinis nolite abduci. Optimum est enim
gratia stabilire cor, non escis: quae non profuerunt
ambulantibus in eis. 10 Habemus altare, de quo
edere non habent potestatem, qui tabernaculo
deserviunt. 11 Quorum enim animalium infertur
sanguis pro peccato in Sancta per pontificem,
horum corpora cremantur extra castra. 12 Propter
quod et Iesus, ut sanctificaret per suum sanguinem
populum, extra portam passus est. 13 Exeamus igitur
ad eum extra castra, improperium eius portantes.
14 Non enim habemus hic manentem civitatem, sed
futuram inquirimus. 15 Per ipsum ergo offeramus
hostiam laudis semper Deo, id est, fructum labiorum
confitentium nomini eius. 16 Beneficentiae autem,
et communionis nolite oblivisci: talibus enim hostiis
promeretur Deus. 17 Obedite praepositis vestris, et
subiacete eis. Ipsi enim pervigilant quasi rationem
pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc
faciant, et non gementes: hoc enim non expedit
vobis. 18 Orate pro nobis: confidimus enim quia
bonam conscientiam habemus in omnibus bene
volentes conversari. 19 Amplius autem deprecor
vos hoc facere, quo celerius restituar vobis. 20
Deus autem pacis, qui eduxit de mortuis pastorem
magnum ovium, in sanguine testamenti aeterni,
Dominum nostrum Iesum Christum, (aiōnios g166) 21
aptet vos in omni bono, ut faciatis eius voluntatem:
faciens in vobis quod placeat coram se per Iesum
Christum: cui est gloria in saecula saeculorum.
Amen. (aiōn g165) 22 Rogo autem vos fratres, ut
sufferatis verbum solatii. Etenim perpaucis scripsi
vobis. 23 Cognoscite fratrem nostrum Timotheum
dimissum: cum quo (si celerius venerit) videbo vos.
24 Salutate omnes praepositos vestros, et omnes
sanctos. Salutant vos de Italia fratres. 25 Gratia cum
omnibus vobis. Amen.

Iacobi

1 Iacobus Dei, et Domini nostri Iesu Christi servus,
duodecim tribubus, quae sunt in dispersione,
salutem. **2** Omne gaudium existimate fratres mei,
cum in tentationes varias incideritis: **3** scientes
quod probatio fidei vestrae patientiam operatur.
4 Patientia autem opus perfectum habet: ut sitis
perfecti et integri in nullo deficientes. **5** Si quis
autem vestrum indiget sapientia, postulet a Deo,
qui dat omnibus affluenter, et non improperat: et
dabitur ei. **6** Postulet autem in fide nihil haesitans:
qui enim haesitat, similis est fluctui maris, qui
a vento movetur et circumfertur. **7** non ergo
aestimet homo ille quod accipiat aliquid a Domino.
8 Vir duplex animo inconstans est in omnibus
viis suis. **9** Glorietur autem frater humilis in
exaltatione sua: **10** dives autem in humilitate sua,
quoniam sicut flos foeni transibit: **11** exortus est
enim sol cum ardore, et arefecit foenum, et flos
eius decidit, et decor vultus eius deperiit: ita et
dives in itineribus suis marcescet. **12** Beatus vir,
qui suffert tentationem: quoniam cum probatus
fuerit, accipiet coronam vitae, quam repromisit
Deus diligentibus se. **13** Nemo cum tentatur, dicat
quoniam a Deo tentatur: Deus enim intentator
malorum est: ipse autem neminem tentat. **14**
Unusquisque vero tentatur a concupiscentia sua
abstractus, et illectus. **15** Deinde concupiscentia
cum conceperit, parit peccatum: peccatum vero
cum consummatum fuerit, generat mortem. **16**
Nolite itaque errare fratres mei dilectissimi. **17**
Omne datum optimum, et omne donum perfectum
desursum est, descendens a Patre luminum, apud
quem non est transmutatio, nec vicissitudinis
obumbratio. **18** Voluntarie enim genuit nos verbo
veritatis, ut simus initium aliquod creaturae eius. **19**
Scitis fratres mei dilectissimi. Sit autem omnis homo
velox ad audiendum: tardus autem ad loquendum,
et tardus ad iram. **20** Ira enim viri, iustitiam
Dei non operatur. **21** Propter quod abiicientes
omnem immunditiam, et abundantiam malitiae,
in mansuetudine suscipite insitum verbum, quod
potest salvare animas vestras. **22** Estote autem
factores verbi, et non auditores tantum: fallentes
vosmetipsos. **23** Quia si quis auditor est verbi, et non
factor: hic comparabitur viro consideranti vultum
nativitatis suae in speculo: **24** consideravit enim se,
et abiit, et statim oblitus est qualis fuerit. **25** Qui
autem perspexerit in lege perfectae libertatis, et
permanserit in ea, non auditor obliviosus factus,
sed factor operis: hic beatus in facto suo erit. **26** Si
quis autem putat se religiosum esse, non refrenans
linguam suam, sed seducens cor suum, huius vana
est religio. **27** Religio munda, et immaculata apud
Deum et Patrem, haec est: Visitare pupillos, et
viduas in tribulatione eorum, et immaculatum se
custodire ab hoc saeculo.

2 Fratres mei, nolite in personarum acceptione
habere fidem Domini nostri Iesu Christi gloriae.
2 Etenim si introierit in conventum vestrum vir
aureum annulum habens in veste candida, introierit
autem et pauper in sordido habitu, **3** et intendatis
in eum, qui indutus est veste praeclara, et dixeritis
ei: Tu sede hic bene: pauperi autem dicatis: Tu
sta illic; aut sede sub scabello pedum meorum: **4**
nonne iudicatis apud vosmetipsos, et facti estis
iudices cogitationum iniquarum? **5** Audite fratres
mei dilectissimi, nonne Deus elegit pauperes in
hoc mundo, divites in fide, et heredes regni,
quod repromisit Deus diligentibus se? **6** Vos
autem exhonorastis pauperem. Nonne divites per
potentiam opprimunt vos, et ipsi trahunt vos ad
iudicia? **7** Nonne ipsi blasphemant bonum nomen,
quod invocatum est super vos? **8** Si tamen legem
perficitis regalem secundum Scripturas: Diliges
proximum tuum sicut teipsum: bene facitis: **9** si
autem personas accipitis, peccatum operamini,
redarguti a lege quasi transgressores: **10** Quicumque
autem totam legem servaverit, offendat autem
in uno, factus est omnium reus. **11** Qui enim
dixit, Non moechaberis, dixit et, Non occides.
Quod si non moechaberis, occides autem, factus es
transgressor legis. **12** Sic loquimini, et sic facite
sicut per legem libertatis incipientes iudicari. **13**
Iudicium enim sine misericordia illi, qui non facit
misericordiam: superexaltat autem misericordia
iudicium. **14** Quid proderit fratres mei si fidem quis
dicat se habere, opera autem non habeat? Numquid
poterit fides salvare eum? **15** Si autem frater, et
soror nudi sint, et indigeant victu quotidiano,
16 dicat autem aliquis ex vobis illis: Ite in pace,
calefacimini et saturamini: non dederitis autem
eis, quae necessaria sunt corpori, quid proderit?
17 Sic et fides, si non habeat opera, mortua est
in semetipsa. **18** Sed dicet quis: Tu fidem habes,
et ego opera habeo. ostende mihi fidem tuam
sine operibus: et ego ostendam tibi ex operibus
fidem meam. **19** Tu credis quoniam unus est Deus:
Benefacis: et daemones credunt, et contremiscunt.
20 Vis autem scire o homo inanis, quoniam fides
sine operibus mortua est? **21** Abraham pater noster
nonne ex operibus iustificatus est, offerens Isaac
filium suum super altare? **22** Vides quoniam fides

cooperabatur operibus illius: et ex operibus fides
consummata est? 23 Et suppleta est Scriptura,
dicens: Credidit Abraham Deo, et reputatum est illi
ad iustitiam, et amicus Dei appellatus est. 24 Videtis
quoniam ex operibus iustificatur homo, et non ex
fide tantum? 25 Similiter et Rahab meretrix, nonne
ex operibus iustificata est, suscipiens nuncios, et
alia via eiiciens? 26 Sicut enim corpus sine spiritu
mortuum est, ita et fides sine operibus mortua est.

3 Nolite plures magistri fieri fratres mei, scientes
quoniam maius iudicium sumitis. 2 In multis
enim offendimus omnes. Si quis in verbo non
offendit: hic perfectus est vir. potest etiam freno
circumducere totum corpus. 3 Si autem equis frena
in ora mittimus ad consentiendum nobis, et omne
corpus illorum circumferimus. 4 Et ecce naves,
cum magnae sint, et a ventis validis minentur:
circumferuntur autem a modico gubernaculo ubi
impetus dirigentis voluerit. 5 Ita et lingua modicum
quidem membrum est, et magna exaltat. Ecce
quantus ignis quam magnam silvam incendit! 6
Et lingua ignis est, universitas iniquitatis. Lingua
constituitur in membris nostris, quae maculat
totum corpus, et inflammat rotam nativitatis
nostrae inflammata a gehenna. (Geenna g1067) 7
Omnis enim natura bestiarum, et volucrum, et
serpentium, et ceterorum domantur, et domita
sunt a natura humana: 8 linguam autem nullus
hominum domare potest: inquietum malum, plena
veneno mortifero. 9 In ipsa benedicimus Deum et
Patrem: et in ipsa maledicimus homines, qui ad
imaginem, et similitudinem Dei facti sunt. 10 Ex
ipso ore procedit benedictio, et maledictio. Non
oportet, fratres mei, haec ita fieri. 11 Numquid fons
de eodem foramine emanat dulcem, et amaram
aquam? 12 Numquid potest, fratres mei, ficus uvas
facere, aut vitis ficus? Sic neque salsa dulcem potest
facere aquam. 13 Quis sapiens, et disciplinatus inter
vos? Ostendat ex bona conversatione operationem
suam in mansuetudine sapientiae. 14 Quod si zelum
amarum habetis, et contentiones sint in cordibus
vestris: nolite gloriari, et mendaces esse adversus
veritatem. 15 non est enim ista sapientia desursum
descendens: sed terrena, animalis, diabolica. 16
Ubi enim zelus et contentio: ibi inconstantia, et
omne opus pravum. 17 Quae autem desursum
est sapientia, primum quidem pudica est, deinde
pacifica, modesta, suadibilis, bonus consentiens,
plena misericordia, et fructibus bonis, iudicans sine
simulatione. 18 Fructus autem iustitiae, in pace
seminatur, facientibus pacem.

4 Unde bella, et lites in vobis? Nonne ex
concupiscentiis vestris, quae militant in membris
vestris? 2 Concupiscitis, et non habetis: occiditis,
et zelatis: et non potestis adipisci: litigatis, et
belligeratis, et non habetis, propter quod non
postulatis. 3 Petitis, et non accipitis: eo quod male
petatis: ut in concupiscentiis vestris insumatis. 4
Adulteri nescitis quia amicitia huius mundi, inimica
est Dei? Quicumque ergo voluerit amicus esse saeculi
huius, inimicus Dei constituitur. 5 An putatis quia
inaniter Scriptura dicat: Ad invidiam concupiscit
spiritus, qui habitat in vobis? 6 Maiorem autem dat
gratiam. Propter quod dicit: Deus superbis resistit,
humilibus autem dat gratiam. 7 Subditi ergo estote
Deo, resistite autem diabolo, et fugiet a vobis.
8 Appropinquate Deo, et appropinquabit vobis.
Emundate manus, peccatores: et purificate corda,
duplices animo. 9 Miseri estote, et lugete, et plorate:
risus vester in luctum convertatur, et gaudium in
moerorem. 10 Humiliamini in conspectu Domini,
et exaltabit vos. 11 Nolite detrahere alterutrum
fratres mei. Qui detrahit fratri, aut qui iudicat
fratrem suum, detrahit legi, et iudicat legem. Si
autem iudicas legem: non es factor legis, sed iudex.
12 Unus est enim legislator, et iudex, qui potest
perdere, et liberare. 13 Tu autem quis es, qui
iudicas proximum? Ecce nunc qui dicitis: Hodie, aut
crastino ibimus in illam civitatem, et faciemus ibi
quidem annum, et mercabimur, et lucrum faciemus:
14 qui ignoratis quid erit in crastinum. 15 Quae est
enim vita vestra? vapor est ad modicum parens,
et deinceps exterminabitur; pro eo ut dicatis: Si
Dominus voluerit. Et: Si vixerimus, faciemus hoc,
aut illud. 16 Nunc autem exultatis in superbiis
vestris. Omnis exultatio talis, maligna est. 17 Scienti
igitur bonum facere, et non facienti, peccatum est
illi.

5 Agite nunc divites, plorate ululantes in miseriis
vestris, quae advenient vobis. 2 Divitiae vestrae
putrefactae sunt: et vestimenta vestra a tineis
comesta sunt. 3 Aurum, et argentum vestrum
aeruginavit: et aerugo eorum in testimonium vobis
erit, et manducabit carnes vestras sicut ignis.
Thesaurizastis vobis iram in novissimis diebus. 4
Ecce merces operariorum, qui messuerunt regiones
vestras, quae fraudata est a vobis, clamat: et clamor
eorum in aures Domini sabbaoth introivit. 5 Epulati
estis super terram, et in luxuriis enutristis corda
vestra in die occisionis. 6 Adduxistis, et occidistis
iustum, et non resistit vobis. 7 Patientes igitur estote
fratres usque ad adventum Domini. Ecce agricola
expectat pretiosum fructum terrae, patienter ferens

donec accipiat temporaneum, et serotinum. **8**
Patientes igitur estote et vos, et confirmate corda
vestra: quoniam adventus Domini appropinquabit.
9 Nolite ingemiscere fratres in alterutrum, ut non
iudicemini. Ecce iudex ante ianuam assistit. **10**
Exemplum accipite, fratres, exitus mali, laboris, et
patientiae, Prophetas: qui locuti sunt in nomine
Domini. **11** Ecce beatificamus eos, qui sustinuerunt.
Sufferentiam Iob audistis, et finem Domini vidistis,
quoniam misericors Dominus est, et miserator.
12 Ante omnia autem fratres mei nolite iurare,
neque per caelum, neque per terram, neque aliud
quodcumque iuramentum. Sit autem sermo vester:
Est, est: Non, non: ut non sub iudicio decidatis. **13**
Tristatur autem aliquis vestrum: oret aequo animo
et psallat. **14** Infirmatur quis in vobis? inducat
presbyteros Ecclesiae, et orent super eum, ungentes
eum oleo in nomine Domini: **15** et oratio fidei
salvabit infirmum, et alleviabit eum Dominus: et si
in peccatis sit, remittentur ei. **16** Confitemini ergo
alterutrum peccata vestra, et orate pro invicem
ut salvemini: multum enim valet deprecatio iusti
assidua. **17** Elias homo erat similis nobis passibilis:
et oratione oravit ut non plueret super terram, et
non pluit annos tres, et menses sex. **18** Et rursum
oravit: et caelum dedit pluviam, et terra dedit
fructum suum. **19** Fratres mei, si quis ex vobis
erraverit a veritate, et converterit quis eum: **20** scire
debet quoniam qui converti fecerit peccatorem ab
errore viae suae, salvabit animam eius a morte, et
operiet multitudinem peccatorum.

Petri I

1 Petrus Apostolus Iesu Christi, electis advenis
dispersionis Ponti, Galatiae, Cappadociae, Asiae,
et Bithyniae, **2** secundum praescientiam Dei Patris,
in sanctificationem Spiritus, in obedientiam, et
aspersionem sanguinis Iesu Christi: Gratia vobis, et
pax multiplicetur. **3** Benedictus Deus et Pater Domini
nostri Iesu Christi, qui secundum misericordiam
suam magnam regeneravit nos in spem vivam,
per resurrectionem Iesu Christi ex mortuis, **4** in
hereditatem incorruptibilem, et incontaminatam, et
immarcescibilem, conservatam in caelis in vobis, **5**
qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem,
paratam revelari in tempore novissimo. **6** In quo
exultabis, modicum nunc si oportet contristari in
variis tentationibus: **7** ut probatio vestrae fidei
multo pretiosior auro (quod per ignem probatur)
inveniatur in laudem, et gloriam, et honorem in
revelatione Iesu Christi: **8** quem cum non videritis,
diligitis: in quem nunc quoque non videntes creditis:
credentes autem exultabitis laetitia inenarrabili,
et glorificata: **9** reportantes finem fidei vestrae,
salutem animarum vestrarum. **10** De qua salute
exquisierunt, atque scrutati sunt prophetae, qui
de futura in vobis gratia prophetaverunt: **11**
scrutantes in quod, vel quale tempus significaret in
eis Spiritus Christi: praenuncians eas quae in Christo
sunt passiones, et posteriores glorias: **12** quibus
revelatum est quia non sibimetipsis, vobis autem
ministrabant ea, quae nunc nunciata sunt vobis per
eos, qui evangelizaverunt vobis, Spiritu sancto misso
de caelo, in quem desiderant Angeli prospicere.
13 Propter quod succincti lumbos mentis vestrae,
sobrii, perfecti, sperate in eam, quae offertur vobis,
gratiam, in revelationem Iesu Christi: **14** quasi filii
obedientiae, non configurati prioribus ignorantiae
vestrae desideriis: **15** sed secundum eum, qui vocavit
vos, Sanctum: ut et ipsi in omni conversatione
sancti sitis: **16** quoniam scriptum est: Sancti eritis,
quoniam ego Sanctus sum. **17** Et si patrem invocatis
eum, qui sine acceptione personarum iudicat
secundum uniuscuiusque opus, in timore incolatus
vestri tempore conversamini. **18** Scientes quod non
corruptibilibus auro, vel argento redempti estis
de vana vestra conversatione paternae traditionis:
19 sed pretioso sanguine quasi agni immaculati
Christi, et incontaminati: **20** praecogniti quidem
ante mundi constitutionem, manifestati autem
novissimis temporibus propter vos, **21** qui per
ipsum fideles estis in Deo, qui suscitavit eum a
mortuis, et dedit ei gloriam, ut fides vestra, et
spes esset in Deo: **22** Animas vestras castificantes
in obedientia charitatis, in fraternitatis amore,
simplici ex corde invicem diligite attentius: **23**
renati non ex semine corruptibili, sed incorruptibili
per verbum Dei vivi, et permanentis in aeternum:
(aiōn g165) **24** quia omnis caro ut foenum: et omnis
gloria eius tamquam flos foeni: exaruit foenum,
et flos eius decidit. **25** Verbum autem Domini
manet in aeternum. hoc est autem verbum, quod
evangelizatum est in vobis. **(aiōn g165)**

2 Deponentes igitur omnem malitiam, et omnem
dolum, et simulationes, et invidias, et omnes
detractiones, **2** sicut modo geniti infantes,
rationabiles sine dolo lac concupiscite: ut in eo
crescatis in salutem: **3** si tamen gustastis quoniam
dulcis est Dominus. **4** Ad quem accedentes lapidem
vivum, ab hominibus quidem reprobatum, a Deo
autem electum, et honorificatum: **5** et ipsi tamquam
lapides vivi superaedificamini, domos spirituales,
sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias,
acceptabiles Deo per Iesum Christum: **6** Propter
quod continet Scriptura: Ecce pono in Sion lapidem
summum angularem probatum, electum, pretiosum:
et qui crediderit in eum, non confundetur. **7**
Vobis igitur honor credentibus: non credentibus
autem lapis, quem reprobaverunt aedificantes, hic
factus est in caput anguli: **8** et lapis offensionis,
et petra scandali his, qui offendunt verbo, nec
credunt in quo et positi sunt. **9** Vos autem genus
electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus
acquisitionis: ut virtutes annuncietis eius, qui de
tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum. **10**
Qui aliquando non populus Dei, nunc autem populus
Dei: qui non consecuti misericordiam, nunc autem
misericordiam consecuti. **11** Charissimi, obsecro
vos tamquam advenas et peregrinos abstinere vos
a carnalibus desideriis, quae militant adversus
animam, **12** conversationem vestram inter Gentes
habentes bonam: ut in eo, quod detrectant de vobis
tamquam de malefactoribus, ex bonis operibus vos
considerantes, glorificent Deum in die visitationis.
13 Subiecti igitur estote omni humanae creaturae
propter Deum: sive regi quasi praecellenti: **14**
sive ducibus tamquam ab eo missis ad vindictam
malefactorum, laudem vero bonorum: **15** quia sic
est voluntas Dei, ut benefacientes obmutescere
faciatis imprudentium hominum ignorantiam:
16 quasi liberi, et non quasi velamen habentes
malitiae libertatem, sed sicut servi Dei. **17** Omnes
honorate: fraternitatem diligite: Deum timete:
Regem honorificate. **18** Servi subditi estote in omni
timore dominis, non tantum bonis et modestis, sed

etiam dyscolis. 19 Haec est enim gratia, si propter
Dei conscientiam sustinet quis tristitias, patiens
iniuste. 20 Quae enim est gratia, si peccantes, et
colaphizati suffertis? sed si bene facientes patienter
sustinetis: haec est gratia apud Deum. 21 In hoc enim
vocati estis: quia et Christus passus est pro nobis,
vobis relinquens exemplum ut sequamini vestigia
eius. 22 qui peccatum non fecit, nec inventus est
dolus in ore eius: 23 qui cum malediceretur, non
maledicebat: cum pateretur, non comminabatur:
tradebat autem iudicanti se iniuste: 24 qui peccata
nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum:
ut peccatis mortui, iustitiae vivamus: cuius livore
sanati estis. 25 Eratis enim sicut oves errantes,
sed conversi estis nunc ad pastorem, et episcopum
animarum vestrarum.

3 Similiter et mulieres subditae sint viris
suis: ut et si qui non credunt verbo, per
mulierem conversationem sine verbo lucrifiant, 2
considerantes in timore castam conversationem
vestram. 3 Quarum non sit extrinsecus
capillatura, aut circumdatio auri, aut indumenti
vestimentorumve cultus: 4 sed qui absconditus
est cordis homo, in incorruptibilitate quieti,
et modesti spiritus, qui est in conspectu Dei
locuples. 5 Sic enim aliquando et sanctae mulieres,
sperantes in Deo, ornabant se, subiectae propriis
viris. 6 Sicut Sara obediebat Abrahae, dominum
eum vocans: cuius estis filiae benefacientes,
et non pertimentes ullam perturbationem. 7
Viri similiter cohabitantes secundum scientiam,
quasi infirmiori vasculo muliebri impartientes
honorem, tamquam et coheredibus gratiae vitae:
ut non impediantur orationes vestrae. 8 In fide
autem omnes unanimes, compatientes, fraternitatis
amatores, misericordes, modesti, humiles: 9 non
reddentes malum pro malo, nec maledictum pro
maledicto, sed econtrario benedicentes: quia in
hoc vocati estis, ut benedictionem hereditate
possideatis. 10 Qui enim vult vitam diligere, et
dies videre bonos, coerceat linguam suam a malo,
et labia eius ne loquantur dolum. 11 Declinet a
malo, et faciat bonum: inquirat pacem, et sequatur
eam: 12 Quia oculi Domini super iustos, et aures
eius in preces eorum: Vultus autem Domini super
facientes mala. 13 Et quis est qui vobis noceat, si
boni aemulatores fueritis? 14 Sed et si quid patimini
propter iustitiam, beati. Timorem autem eorum
ne timueritis, et non conturbemini. 15 Dominum
autem Christum sanctificate in cordibus vestris,
parati semper ad satisfactionem omni poscenti
vos rationem de ea, quae in vobis est, fide et
spe. 16 sed cum modestia, et timore, conscientiam
habentes bonam: ut in eo, quod detrahunt de
vobis, confundantur, qui calumniantur vestram
bonam in Christo conversationem. 17 Melius est
enim ut benefacientes (si voluntas Dei velit) pati,
quam malefacientes. 18 quia et Christus semel pro
peccatis nostris mortuus est, iustus pro iniustis,
ut nos offerret Deo, mortificatos quidem carne,
vivificatos autem spiritu. 19 In quo et his, qui in
carcere erant, spiritibus veniens praedicavit: 20 qui
increduli fuerant aliquando, quando expectabant
Dei patientiam in diebus Noe, cum fabricaretur
arca: in qua pauci, id est octo animae salvae factae
sunt per aquam. 21 Quod et vos nunc similis formae
salvos fecit baptisma: non carnis depositio sordium,
sed conscientiae bonae interrogatio in Deum per
resurrectionem Iesu Christi, 22 qui est in dextera
Dei, deglutiens mortem ut vitae aeternae heredes
efficeremur: profectus in caelum subiectis sibi
angelis, et potestatibus, et virtutibus.

4 Christo igitur passo in carne, et vos
eadem cogitatione armamini: quia qui passus
est in carne, desiit a peccatis: 2 Ut
iam non desideriis hominum, sed voluntati
Dei, quod reliquum est in carne vivat
temporis. 3 Sufficit enim praeteritum tempus
ad voluntatem Gentium consummandam his, qui
ambulaverunt in luxuriis, desideriis, vinolentiis,
comessationibus, potationibus ebrietatibus, et
illicitis idolorum cultibus. 4 In quo admirantur
non concurrentibus vobis in eamdem luxuriae
confusionem, blasphemantes. 5 Qui reddent
rationem ei, qui paratus est iudicare vivos
et mortuos. 6 Propter hoc enim et mortuis
evangelizatum est: ut iudicentur quidem secundum
homines in carne, vivant autem secundum Deum
in Spiritu. 7 Omnium autem finis appropinquavit.
Estote itaque prudentes, et vigilate in orationibus.
8 Ante omnia autem, mutuam in vobismetipsis
charitatem continuam habentes: quia charitas
operit multitudinem peccatorum. 9 Hospitales
invicem sine murmuratione: 10 Unusquisque, sicut
accepit gratiam, in alterutrum illam administrantes,
sicut boni dispensatores multiformis gratiae Dei.
11 Si quis loquitur, quasi sermones Dei: si quis
ministrat, tamquam ex virtute, quam administrat
Deus: ut in omnibus honorificetur Deus per Iesum
Christum: cui est gloria, et imperium in saecula
saeculorum: Amen. (aiōn g165) 12 Charissimi, nolite
peregrinari in fervore, qui ad tentationem vobis
fit, quasi novi aliquid vobis contingat: 13 sed
communicantes Christi passionibus gaudete, ut et

in revelatione gloriae eius gaudeatis exultantes.
14 Si exprobramini in nomine Christi, beati eritis:
quoniam quod est honoris, gloriae, et virtutis Dei,
et qui est eius Spiritus, super vos requiescit. 15
Nemo autem vestrum patiatur ut homicida, aut fur,
aut maledicus, aut alienorum appetitor. 16 Si autem
ut Christianus, non erubescat: glorificet autem
Deum in isto nomine. 17 quoniam tempus est ut
incipiat iudicium a domo Dei. Si autem primum
a nobis: quis finis eorum, qui non credunt Dei
Evangelio? 18 Et si iustus quidem vix salvabitur,
impius, et peccator ubi parebunt? 19 Itaque et
hi, qui patiuntur secundum voluntatem Dei, fideli
Creatori commendent animas suas in benefactis.

5 Seniores ergo, qui in vobis sunt, obsecro,
consenior et testis Christi passionum: qui et eius,
quae in futuro revelanda est, gloriae communicator:
2 pascite qui in vobis est gregem Dei, providentes
non coacte, sed spontanee secundum Deum: neque
turpis lucri gratia, sed voluntarie: 3 neque ut
dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex
animo. 4 Et cum apparuerit princeps pastorum,
percipietis immarcescibilem gloriae coronam. 5
Similiter adolescentes subditi estote senioribus.
Omnes autem invicem humilitatem insinuate, quia
Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.
6 Humiliamini igitur sub potenti manu Dei, ut
vos exaltet in tempore visitationis: 7 omnem
solicitudinem vestram proiicientes in eum, quoniam
ipsi cura est de vobis. 8 Sobrii estote, et vigilate: quia
adversarius vester diabolus tamquam leo rugiens
circuit, quaerens quem devoret: 9 Cui resistite
fortes in fide: scientes eamdem passionem ei, quae
in mundo est, vestrae fraternitati fieri. 10 Deus
autem omnis gratiae, qui vocavit nos in aeternam
suam gloriam in Christo Iesu, modicum passos ipse
perficiet, confirmabit, solidabitque. (aiōnios g166) 11
Ipsi gloria, et imperium in saecula saeculorum:
Amen. (aiōn g165) 12 Per Silvanum fidelem fratrem
vobis, ut arbitror, breviter scripsi: obsecrans et
contestans, hanc esse veram gratiam Dei, in qua
statis. 13 Salutat vos Ecclesia, quae est in Babylone
collecta, et Marcus filius meus. 14 Salutate invicem
in osculo sancto: Gratia vobis omnibus, qui estis in
Christo Iesu. Amen.

Petri Ii

1 Simon Petrus, servus, et Apostolus Iesu Christi,
iis, qui coaequalem nobiscum sortiti sunt
fidem in iustitia Dei nostri, et Salvatoris Iesu
Christi. **2** Gratia vobis, et pax adimpleatur in
cognitione Dei, et Christi Iesu Domini nostri:
3 quomodo omnia nobis divinae virtutis suae,
quae ad vitam, et pietatem donata sunt, per
cognitionem eius, qui vocavit nos propria gloria,
et virtute, **4** per quem maxima, et pretiosa nobis
promissa donavit: ut per haec efficiamini divinae
consortes naturae: fugientes eius, quae in mundo
est, concupiscentiae corruptionem. **5** Vos autem
curam omnem subinferentes, ministrate in fide
vestra virtutem, in virtute autem scientiam, **6**
in scientia autem abstinentiam, in abstinentia
autem patientiam, in patientia autem pietatem, **7**
in pietate autem amorem fraternitatis, in amore
autem fraternitatis charitatem. **8** Haec enim si
vobiscum adsint, et superent, non vacuos, nec sine
fructu vos constituent in Domini nostri Iesu Christi
cognitione. **9** Cui enim non praesto sunt haec,
caecus est, et manu tentans, oblivionem accipiens
purgationis veterum suorum delictorum. **10**
Quapropter fratres magis satagite ut per bona opera
certam vestram vocationem, et electionem faciatis:
haec enim facientes, non peccabitis aliquando. **11**
Sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus
in aeternum regnum Domini nostri, et Salvatoris
Iesu Christi. **(aiōnios g166)** **12** Propter quod incipiam
vos semper commonere de his: et quidem scientes
et confirmatos vos in praesenti veritate. **13** Iustum
autem arbitror quamdiu sum in hoc tabernaculo,
suscitare vos in commonitione: **14** certus quod
velox est depositio tabernaculi mei secundum quod
et Dominus noster Iesus Christus significavit mihi.
15 Dabo autem operam et frequenter habere vos
post obitum meum, ut horum omnium memoriam
faciatis. **16** Non enim indoctas fabulas secuti
notam fecimus vobis Domini nostri Iesu Christi
virtutem, et praesentiam: sed speculatores facti
illius magnitudinis. **17** Accipiens enim a Deo
Patre honorem, et gloriam, voce delapsa ad eum
huiuscemodi a magnifica gloria: Hic est Filius meus
dilectus, in quo mihi complacui, ipsum audite. **18** Et
hanc vocem nos audivimus de caelo allatam, cum
essemus cum ipso in monte sancto. **19** Et habemus
firmiorem propheticum sermonem: cui benefacitis
attendentes quasi lucernae lucenti in caliginoso
loco donec dies elucescat, et lucifer oriatur in
cordibus vestris: **20** hoc primum intelligentes quod
omnis prophetia Scripturae propria interpretatione
non fit. **21** Non enim voluntate humana allata est
aliquando prophetia: sed Spiritu sancto inspirati,
locuti sunt sancti Dei homines.

2 Fuerunt vero et pseudoprophetae in populo,
sicut et in vobis erunt magistri mendaces, qui
introducent sectas perditionis, et eum, qui emit
eos, Dominum negant: superducentes sibi celerem
perditionem. **2** Et multi sequentur eorum luxurias,
per quos via veritatis blasphemabitur: **3** et in avaritia
fictis verbis de vobis negotiabuntur: quibus iudicium
iam olim non cessat: et perditio eorum non dormitat.
4 Si enim Deus angelis peccantibus non pepercit, sed
rudentibus inferni detractos in tartarum tradidit
cruciandos, in iudicium reservari. **(Tartaroō g5020)** **5**
Et originali mundo non pepercit, sed octavum Noe
iustitiae praeconem custodivit, diluvium mundo
impiorum inducens. **6** Et civitates Sodomorum, et
Gomorrhaeorum in cinerem redigens, eversione
damnavit: exemplum eorum, qui impie acturi sunt,
ponens: **7** et iustum Lot oppressum a nefandorum
iniuria, ac luxuriosa conversatione eripuit: **8**
aspectu enim, et auditu iustus erat: habitans
apud eos, qui de die in diem animam iustam
iniquis operibus cruciabant. **9** Novit Dominus
pios de tentatione eripere: iniquos vero in diem
iudicii reservare cruciandos. **10** magis autem eos,
qui post carnem in concupiscentia immunditiae
ambulant, dominationemque contemnunt, audaces,
sibi placentes, sectas non metuunt introducere
blasphemantes: **11** ubi angeli fortitudine, et
virtute cum sint maiores, non portant adversum
se execrabile iudicium. **12** Hi vero velut
irrationabilia pecora, naturaliter in captionem, et
in perniciem in his quae ignorant blasphemantes
in corruptione sua peribunt, **13** percipientes
mercedem iniustitiae, voluptatem existimantes
diei delicias: coinquinationis, et maculae deliciis
affluentes, in conviviis suis luxuriantes vobiscum,
14 oculos habentes plenos adulterii, et incessabilis
delicti. Pellicientes animas instabiles, cor
exercitatum avaritia habentes, maledictionis filii:
15 derelinquentes rectam viam erraverunt, secuti
viam Balaam ex Bosor, qui mercedem iniquitatis
amavit: **16** correptionem vero habuit suae vesaniae:
subiugale mutum animal, in hominis voce loquens,
prohibuit prophetae insipientiam. **17** Hi sunt fontes
sine aqua, et nebulae turbinibus exagitatae, quibus
caligo tenebrarum reservatur. **18** Superba enim
vanitatis loquentes, pelliciunt in desideriis carnis
luxuriae eos, qui paululum effugiunt, qui in errore
conversantur: **19** libertatem illis promittentes,

cum ipsi servi sint corruptionem: a quo enim quis
superatus est, huius et servus est. 20 Si enim
refugientes coinquinationes mundi in cognitione
Domini nostri, et Salvatoris Iesu Christi, his rursus
implicati superantur: facta sunt eis posteriora
deteriora prioribus. 21 Melius enim erat illis non
cognoscere viam iustitiae, quam post agnitionem,
retrorsum converti ab eo, quod illis traditum est
sancto mandato. 22 Contigit enim eis illud veri
proverbii: Canis reversus ad suum vomitum: et, Sus
lota in volutabro luti.

3 Hanc ecce vobis, charissimi, secundam scribo
epistolam, in quibus vestram excito in
commonitione sinceram mentem: 2 ut memores sitis
eorum, quae praedixi verborum a sanctis Prophetis,
et Apostolorum vestrorum, praeceptorum Domini
et Salvatoris. 3 hoc primum scientes, quod venient
in novissimis diebus in deceptione illusores, iuxta
proprias concupiscentias ambulantes, 4 dicentes:
Ubi est promissio, aut adventus eius? ex quo enim
patres dormierunt, omnia sic perseverant ab initio
creaturae. 5 Latet enim eos hoc volentes, quod
caeli erant prius, et terra, de aqua, et per aquam
consistens Dei verbo: 6 per quae, ille tunc mundus
aqua inundatus periit. 7 Caeli autem, qui nunc sunt,
et terra eodem verbo repositi sunt, igni reservati in
diem iudicii, et perditionis impiorum hominum.
8 Unum vero hoc non lateat vos, charissimi, quia
unus dies apud Dominum sicut mille anni, et
mille anni sicut dies unus. 9 Non tardat Dominus
promissionem suam, sicut quidam existimant: sed
patienter agit propter vos, nolens aliquos perire,
sed omnes ad poenitentiam reverti. 10 Adveniet
autem dies Domini ut fur: in quo caeli magno
impetu transient, elementa vero calore solventur,
terra autem et quae in ipsa sunt opera, exurentur.
11 Cum igitur haec omnia dissolvenda sunt, quales
oportet vos esse in sanctis conversationibus, et
pietatibus, 12 expectantes, et properantes in
adventum diei Domini, per quem caeli ardentes
solventur, et elementa ignis ardore tabescent? 13
Novos vero caelos, et novam terram, et promissa
ipsius expectamus, in quibus iustitia habitat. 14
Propter quod charissimi haec expectantes, satagite
immaculati, et inviolati ei inveniri in pace. 15 et
Domini nostri longanimitatem, salutem arbitremini:
sicut et charissimus frater noster Paulus secundum
datam sibi sapientiam scripsit vobis, 16 sicut et
omnibus epistolis, loquens in eis de his, in quibus
sunt quaedam difficilia intellectu, quae indocti, et
instabiles depravant, sicut et ceteras Scripturas, ad
suam ipsorum perditionem. 17 Vos igitur fratres
praescientes custodite, ne insipientium errore
traducti excidatis a propria firmitate. 18 crescite
vero in gratia, et in cognitione Domini nostri, et
Salvatoris Iesu Christi. Ipsi gloria et nunc, et in
diem aeternitatis. Amen. (aiōn g165)

Iohannis I

1 Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod
vidimus oculis nostris, quod perspeximus, et
manus nostrae contrectaverunt de verbo vitae: **2**
et vita manifestata est, et vidimus, et testamur,
et annunciamus vobis vitam aeternam, quae erat
apud Patrem, et apparuit nobis: **(aiōnios g166)** **3** quod
vidimus et audivimus, annunciamus vobis, ut et vos
societatem habeatis nobiscum, et societas nostra
sit cum Patre, et cum Filio eius Iesu Christo. **4**
Et haec scribimus vobis ut gaudeatis, et gaudium
vestrum sit plenum. **5** Et haec est annunciatio, quam
audivimus ab eo, et annunciamus vobis: Quoniam
Deus lux est, et tenebrae in eo non sunt ullae. **6** Si
dixerimus quoniam societatem habemus cum eo,
et in tenebris ambulamus, mentimur, et veritatem
non facimus. **7** Si autem in luce ambulamus sicut et
ipse est in luce, societatem habemus ad invicem, et
sanguis Iesu Christi, Filii eius, emundat nos ab omni
peccato. **8** Si dixerimus quoniam peccatum non
habemus, ipsi nos seducimus, et veritas in nobis
non est. **9** Si confiteamur peccata nostra: fidelis
est, et iustus, ut remittat nobis peccata nostra, et
emundet nos ab omni iniquitate. **10** Si dixerimus
quoniam non peccavimus: mendacem facimus eum,
et verbum eius non est in nobis.

2 Filioli mei, haec scribo vobis, ut non peccetis.
Sed et si quis peccaverit, advocatum habemus
apud Patrem, Iesum Christum iustum: **2** et ipse est
propitiatio pro peccatis nostris: non pro nostris
autem tantum, sed etiam pro totius mundi. **3** Et in
hoc scimus quoniam cognovimus eum, si mandata
eius observemus. **4** Qui dicit se nosse Deum, et
mandata eius non custodit, mendax est, et in hoc
veritas non est. **5** Qui autem servat verbum eius,
vere in hoc charitas Dei perfecta est: et in hoc
scimus quoniam in ipso sumus. **6** Qui dicit se in
ipso manere, debet, sicut ille ambulavit, et ipse
ambulare. **7** Charissimi, non mandatum novum
scribo vobis, sed mandatum vetus, quod habuistis ab
initio: Mandatum vetus est verbum, quod audistis.
8 Iterum mandatum novum scribo vobis, quod
verum est et in ipso, et in vobis: quia tenebrae
transierunt, et verum lumen iam lucet. **9** Qui dicit
se in luce esse, et fratrem suum odit, in tenebris
est usque adhuc. **10** Qui diligit fratrem suum, in
lumine manet, et scandalum in eo non est. **11** Qui
autem odit fratrem suum, in tenebris est, et in
tenebris ambulat, et nescit quo eat: quia tenebrae
obcaecaverunt oculos eius. **12** Scribo vobis, filioli,
quoniam remittuntur vobis peccata propter nomen
eius. **13** Scribo vobis patres, quoniam cognovistis
eum, qui ab initio est. Scribo vobis adolescentes,
quoniam vicistis malignum. **14** Scribo vobis infantes,
quoniam cognovistis patrem. Scribo vobis iuvenes,
quoniam fortes estis, et verbum Dei manet in vobis,
et vicistis malignum. **15** Nolite diligere mundum,
neque ea, quae in mundo sunt. Si quis diligit
mundum, non est charitas Patris in eo: **16** quoniam
omne, quod est in mundo, concupiscentia carnis
est, et concupiscentia oculorum, et superbia vitae:
quae non est ex Patre, sed ex mundo est. **17** Et
mundus transit, et concupiscentia eius. Qui autem
facit voluntatem Dei, manet in aeternum. **(aiōn
g165)** **18** Filioli, novissima hora est: et sicut audistis
quia Antichristus venit: et nunc Antichristi multi
facti sunt; unde scimus, quia novissima hora est.
19 Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis.
nam, si fuissent ex nobis, permansissent utique
nobiscum: sed ut manifesti sint quoniam non sunt
omnes ex nobis. **20** Sed vos unctionem habetis a
Sancto, et nostis omnia. **21** Non scripsi vobis quasi
ignorantibus veritatem, sed quasi scientibus eam:
et quoniam omne mendacium ex veritate non est.
22 Quis est mendax, nisi is, qui negat quoniam Iesus
est Christus? Hic est Antichristus, qui negat Patrem,
et Filium. **23** Omnis, qui negat Filium, nec Patrem
habet. qui confitetur Filium, et Patrem habet. **24**
Vos quod audistis ab initio, in vobis permaneat:
Quia si in vobis permanserit quod audistis ab initio,
et vos in Filio, et Patre manebitis. **25** Et haec est
repromissio, quam ipse pollicitus est nobis, vitam
aeternam. **(aiōnios g166)** **26** Haec scripsi vobis de his,
qui seducant vos. **27** Et unctionem, quam accepistis
ab eo, maneat in vobis. Et non necesse habetis ut
aliquis doceat vos: sed sicut unctio eius docet vos
de omnibus, et verum est, et non est mendacium.
Et sicut docuit vos: manete in eo. **28** Et nunc
filioli manete in eo: ut cum apparuerit, habeamus
fiduciam, et non confundamur ab eo in adventu
eius. **29** Si scitis quoniam iustus est, scitote quoniam
et omnis, qui facit iustitiam, ex ipso natus est.

3 Videte qualem charitatem dedit nobis Pater,
ut filii Dei nominemur et simus. Propter hoc
mundus non novit nos: quia non novit eum. **2**
Charissimi, nunc filii Dei sumus: et nondum apparuit
quid erimus. Scimus quoniam cum apparuerit,
similes ei erimus: quoniam videbimus eum sicuti est.
3 Et omnis, qui habet hanc spem in eo, sanctificat
se, sicut et ille sanctus est. **4** Omnis, qui facit
peccatum, et iniquitatem facit: et peccatum est
iniquitas. **5** Et scitis quia ille apparuit ut peccata
nostra tolleret: et peccatum in eo non est. **6** Omnis,

qui in eo manet, non peccat: et omnis, qui peccat,
non vidit eum, nec cognovit eum. 7 Filioli, nemo
vos seducat. Qui facit iustitiam, iustus est: sicut et
ille iustus est. 8 Qui facit peccatum, ex diabolo est:
quoniam ab initio diabolus peccat. In hoc apparuit
Filius Dei, ut dissolvat opera diaboli. 9 Omnis, qui
natus est ex Deo, peccatum non facit: quoniam
semen ipsius in eo manet, et non potest peccare,
quoniam ex Deo natus est. 10 In hoc manifesti
sunt filii Dei, et filii diaboli. Omnis qui non est
iustus, non est ex Deo, et qui non diligit fratrem
suum: 11 quoniam haec est annunciatio, quam
audistis ab initio, ut diligatis alterutrum. 12 Non
sicut Cain, qui ex maligno erat, et occidit fratrem
suum. Et propter quid occidit eum? Quoniam opera
eius maligna erant: fratris autem eius, iusta. 13
Nolite mirari fratres, si odit vos mundus. 14 Nos
scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam,
quoniam diligimus fratres. Qui non diligit, manet in
morte: 15 omnis, qui odit fratrem suum, homicida
est. Et scitis quoniam omnis homicida non habet
vitam aeternam in semetipso manentem. (aiōnios
g166) 16 In hoc cognovimus charitatem Dei, quoniam
ille animam suam pro nobis posuit: et nos debemus
pro fratribus animas ponere. 17 Qui habuerit
substantiam huius mundi, et viderit fratrem suum
necessitatem habere, et clauserit viscera sua ab
eo: quomodo charitas Dei manet in eo? 18 Filioli
mei, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere
et veritate. 19 in hoc cognoscimus quoniam ex
veritate sumus: et in conspectu eius suadebimus
corda nostra. 20 Quoniam si reprehenderit nos
cor nostrum: maior est Deus corde nostro, et
novit omnia. 21 Charissimi, si cor nostrum non
reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum: 22
et quidquid petierimus, accipiemus ab eo: quoniam
mandata eius custodimus, et ea, quae sunt placita
coram eo, facimus. 23 Et hoc est mandatum eius:
Ut credamus in nomine Filii eius Iesu Christi: et
diligamus alterutrum, sicut dedit mandatum nobis.
24 Et qui servat mandata eius, in illo manet, et ipse
in eo: et in hoc scimus quoniam manet in nobis de
Spiritu, quem dedit nobis.

4 Charissimi, nolite omni spiritui credere, sed
probate spiritus si ex Deo sint: quoniam multi
pseudoprophetae exierunt in mundum. 2 in
hoc cognoscitur spiritus Dei: omnis spiritus qui
confitetur Iesum Christum in carne venisse, ex Deo
est: 3 et omnis spiritus, qui solvit Iesum, ex Deo
non est, et hic est Antichristus, de quo audistis
quoniam venit, et nunc iam in mundo est. 4 Vos
ex Deo estis filioli, et vicistis eum, quoniam maior
est qui in vobis est, quam qui in mundo. 5 Ipsi de
mundo sunt: ideo de mundo loquuntur, et mundus
eos audit. 6 Nos ex Deo sumus. Qui novit Deum,
audit nos: qui non est ex Deo, non audit nos: in
hoc cognoscimus Spiritum veritatis, et spiritum
erroris. 7 Charissimi, diligamus nos invicem: quia
charitas ex Deo est. Et omnis, qui diligit, ex Deo
natus est, et cognoscit Deum. 8 Qui non diligit,
non novit Deum: quoniam Deus charitas est. 9
In hoc apparuit charitas Dei in nobis, quoniam
Filium suum unigenitum misit Deus in mundum, ut
vivamus per eum. 10 In hoc est charitas: non quasi
nos dilexerimus Deum, sed quoniam ipse prior
dilexit nos, et misit Filium suum propitiationem pro
peccatis nostris. 11 Charissimi, si sic Deus dilexit
nos: et nos debemus alterutrum diligere. 12 Deum
nemo vidit umquam. Si diligamus invicem, Deus in
nobis manet, et charitas eius in nobis perfecta est.
13 In hoc cognoscimus quoniam in eo manemus, et
ipse in nobis: quoniam de Spiritu sancto suo dedit
nobis. 14 Et nos vidimus, et testificamur quoniam
Pater misit Filium suum Salvatorem mundi. 15
Quisquis confessus fuerit quoniam Iesus est Filius
Dei, Deus in eo manet, et ipse in Deo. 16 Et nos
cognovimus, et credidimus charitati, quam habet
Deus in nobis. Deus charitas est: et qui manet in
charitate, in Deo manet, et Deus in eo. 17 In hoc
perfecta est charitas Dei nobiscum, ut fiduciam
habeamus in die iudicii: quia sicut ille est, et nos
sumus in hoc mundo. 18 Timor non est in charitate:
sed perfecta charitas foras mittit timorem, quoniam
timor poenam habet. qui autem timet, non est
perfectus in charitate. 19 Nos ergo diligamus Deum,
quoniam Deus prior dilexit nos. 20 Si quis dixerit
quoniam diligo Deum, et fratrem suum oderit,
mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum
quem vidit, Deum, quem non vidit, quomodo potest
diligere? 21 Et hoc mandatum habemus a Deo: ut
qui diligit Deum, diligat et fratrem suum.

5 Omnis, qui credit, quoniam Iesus est Christus,
ex Deo natus est. Et omnis, qui diligit eum qui
genuit, diligit et eum qui natus est ex eo. 2 In hoc
cognoscimus quoniam diligamus natos Dei, cum
Deum diligamus, et mandata eius faciamus. 3 Haec
est enim charitas Dei, ut mandata eius custodiamus:
et mandata eius gravia non sunt. 4 Quoniam omne,
quod natum est ex Deo, vincit mundum: et haec est
victoria, quae vincit mundum, fides nostra. 5 Quis
est, qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam
Iesus est filius Dei? 6 hic est, qui venit per aquam et
sanguinem, Iesus Christus: non in aqua solum, sed
in aqua et sanguine. Et spiritus est, qui testificatur,

quoniam Christus est veritas. **7** Quoniam tres sunt,
qui testimonium dant in caelo: Pater, Verbum, et
Spiritus sanctus: et hi tres unum sunt. **8** Et tres sunt,
qui testimonium dant in terra: Spiritus, et aqua, et
sanguis: et hi tres unum sunt. **9** Si testimonium
hominum accipimus, testimonium Dei maius est:
quoniam hoc est testimonium Dei, quod maius est,
quoniam testificatus est de Filio suo. **10** Qui credit
in Filium Dei, habet testimonium Dei in se. Qui non
credit Filio, mendacem facit eum: quia non credit in
testimonium quod testificatus est Deus de Filio suo.
11 Et hoc est testimonium, quoniam vitam aeternam
dedit nobis Deus. Et haec vita in Filio eius est. **(aiōnios g166)**
12 Qui habet Filium Dei, habet vitam: qui non
habet Filium Dei, vitam non habet. **13** Haec scribo
vobis: ut sciatis quoniam vitam habetis aeternam,
qui creditis in nomine Filii Dei. **(aiōnios g166)** **14** Et
haec est fiducia, quam habemus ad Deum: Quia
quodcumque petierimus secundum voluntatem
eius, audit nos. **15** Et scimus quia audit nos quidquid
petierimus: scimus quoniam habemus petitiones
quas postulamus ab eo. **16** Qui scit fratrem suum
peccare peccatum non ad mortem, petat, et dabitur
ei vita peccanti non ad mortem. Est peccatum
ad mortem: non pro illo dico ut roget quis. **17**
Omnis iniquitas, peccatum est: et est peccatum ad
mortem. **18** Scimus quia omnis, qui natus est ex
Deo, non peccat: sed generatio Dei conservat eum,
et malignus non tangit eum. **19** Scimus quoniam ex
Deo sumus: et mundus totus in maligno positus est.
20 Et scimus quoniam Filius Dei venit, et dedit nobis
sensum ut cognoscamus verum Deum, et simus in
vero Filio eius. Hic est verus Deus, et vita aeterna.
(aiōnios g166) **21** Filioli, custodite vos a simulacris.
Amen.

Iohannis Ii

1 Senior Electae dominae, et natis eius, quos
ego diligo in veritate, et non ego solus, sed
et omnes, qui cognoverunt veritatem, **2** propter
veritatem, quae permanet in nobis, et nobiscum
erit in aeternum. **(aiōn g165)** **3** Sit vobiscum gratia,
misericordia, pax a Deo Patre, et a Christo Iesu
Filio Patris in veritate, et charitate. **4** Gavisus sum
valde, quoniam inveni de filiis tuis ambulantes in
veritate, sicut mandatum accepimus a Patre. **5** Et
nunc rogo te domina, non tamquam mandatum
novum scribens tibi, sed quod habuimus ab initio,
ut diligamus alterutrum. **6** Et haec est charitas, ut
ambulemus secundum mandata eius. Hoc est enim
mandatum, ut quemadmodum audistis ab initio, in
eo ambuletis: **7** quoniam multi seductores exierunt
in mundum, qui non confitentur Iesum Christum
venisse in carnem: hic est seductor, et antichristus.
8 Videte vosmetipsos, ne perdatis quae operati
estis: sed ut mercedem plenam accipiatis. **9** Omnis,
qui recedit, et non permanet in doctrina Christi,
Deum non habet: qui permanet in doctrina, hic et
Patrem et Filium habet. **10** Si quis venit ad vos, et
hanc doctrinam non affert, nolite recipere eum
in domum, nec AVE ei dixeritis. **11** Qui enim dicit
illi AVE, communicat operibus eius malignis. Ecce
praedixi vobis, ut in die Domini non confundamini:
12 Plura habens vobis scribere, nolui per chartam et
atramentum: spero enim me futurum apud vos, et
os ad os loqui: ut gaudium vestrum plenum sit. **13**
Salutant te filii sororis tuae Electae.

Iohannis Iii

1 Senior Gaio charissimo, quem ego diligo in
veritate. **2** Charissime, de omnibus orationem
facio prospere te ingredi, et valere, sicut prospere
agit anima tua. **3** Gavisus sum valde venientibus
fratribus, et testimonium perhibentibus veritati
tuae, sicut tu in veritate ambulas. **4** Maiorem horum
non habeo gratiam, quam ut audiam filios meos
in veritate ambulare. **5** Charissime, fideliter facis
quidquid operaris in fratres, et hoc in peregrinos,
6 qui testimonium reddiderunt charitati tuae in
conspectu Ecclesiae: quos, benefaciens, deduces
digne Deo. **7** Pro nomine enim eius profecti
sunt, nihil accipientes a Gentibus. **8** Nos ergo
debemus suscipere huiusmodi, ut cooperatores
simus veritatis. **9** Scripsissem forsitan Ecclesiae: sed
is, qui amat primatum gerere in eis, Diotrephes, non
recipit nos. **10** propter hoc si venero, commonebo
eius opera, quae facit: verbis malignis garriens
in nos: et quasi non ei ista sufficiant: neque ipse
suscipit fratres: et eos, qui suscipiunt, prohibet,
et de Ecclesia eiicit. **11** Charissime, noli imitari
malum, sed quod bonum est. Qui benefacit, ex Deo
est: qui malefacit, non videt Deum. **12** Demetrio
testimonium redditur ab omnibus, et ab ipsa
veritate, sed et nos testimonium perhibemus: et
nosti quoniam testimonium nostrum verum est. **13**
Multa habui tibi scribere: sed nolui per atramentum
et calamum scribere tibi. **14** Spero autem protinus
te videre, et os ad os loquemur. Pax tibi. Salutant te
amici. Saluta tu amicos nominatim.

Iudæ

1 Iudas Iesu Christi servus, frater autem Iacobi,
his, qui sunt in Deo Patre dilectis, et Christo
Iesu conservatis, et vocatis. 2 Misericordia vobis,
et pax, et charitas adimpleatur. 3 Charissimi,
omnem solicitudinem faciens scribendi vobis de
communi vestra salute, necesse habui scribere
vobis: deprecans supercertari semel traditae sanctis
fidei. 4 Subintroierunt enim quidam homines
(qui olim praescripti sunt in hoc iudicium) impii,
Dei nostri gratiam transferentes in luxuriam,
et solum Dominatorem, et Dominum nostrum
Iesum Christum negantes. 5 Commonere autem
vos volo, scientes semel omnia, quoniam Iesus
populum de terra Aegypti salvans, secundo eos,
qui non crediderunt, perdidit: 6 Angelos vero,
qui non servaverunt suum principatum, sed
dereliquerunt suum domicilium, in iudicium magni
diei, vinculis aeternis sub caligine reservavit.
(aïdios g126) 7 Sicut Sodoma, et Gomorrha, et
finitimae civitates simili modo exfornicatae,
et abeuntes post carnem alteram, factae sunt
exemplum, ignis aeterni poenam sustinentes. (aiōnios
g166) 8 Similiter et hi carnem quidem maculant,
dominationem autem spernunt, maiestatem autem
blasphemant. 9 Cum Michael Archangelus cum
diabolo disputans altercaretur de Moysi corpore,
non est ausus iudicium inferre blasphemiae:
sed dixit: Imperet tibi Dominus. 10 Hi autem
quaecumque quidem ignorant, blasphemant:
quaecumque autem naturaliter, tamquam muta
animalia, norunt, in his corrumpuntur. 11 Vae illis,
qui in via Cain abierunt, et errore Balaam mercede
effusi sunt, et in contradictione Core perierunt: 12
Hi sunt in epulis suis maculae, convivantes sine
timore, semetipsos pascentes, nubes sine aqua,
quae a ventis circumferentur, arbores autumnales,
infructuosae, bis mortuae, eradicatae, 13 fluctus
feri maris, despumantes suas confusiones, sidera
errantia: quibus procella tenebrarum servata est in
aeternum. (aiōn g165) 14 Prophetavit autem et de
his septimus ab Adam Enoch, dicens: Ecce venit
Dominus in sanctis millibus suis 15 facere iudicium
contra omnes, et arguere omnes impios de omnibus
operibus impietatis eorum, quibus impie egerunt,
et de omnibus duris, quae locuti sunt contra
Deum peccatores impii. 16 Hi sunt murmuratores
querulosi, secundum desideria sua ambulantes, et
os eorum loquitur superbiam, mirantes personas
quaestus causa. 17 Vos autem charissimi memores
estote verborum, quae praedicta sunt ab Apostolis
Domini nostri Iesu Christi, 18 qui dicebant vobis,
quoniam in novissimis temporibus venient illusores,
secundum desideria sua ambulantes in impietatibus.
19 Hi sunt, qui segregant semetipsos, animales,
Spiritum non habentes. 20 Vos autem charissimi
superaedificantes vosmetipsos sanctissimae nostrae
fidei in Spiritu sancto, orantes, 21 vosmetipsos in
dilectione Dei servate, expectantes misericordiam
Domini nostri Iesu Christi in vitam aeternam.
(aiōnios g166) 22 Et hos quidem arguite iudicatos: 23
illos vero salvate, de igne rapientes. Aliis autem
miseremini in timore: odientes et eam, quae carnalis
est, maculatam tunicam. 24 Ei autem, qui potens
est vos conservare sine peccato, et constituere ante
conspectum gloriae suae immaculatos in exultatione
in adventu Domini nostri Iesu Christi. 25 Soli Deo
Salvatori nostro, per Iesum Christum Dominum
nostrum, gloria et magnificentia, imperium et
potestas ante omne saeculum, et nunc, et in omnia
saecula saeculorum. Amen. (aiōn g165)

Apocalypsis

1 Apocalypsis Iesu Christi, quam dedit illi Deus
palam facere servis suis, quae oportet fieri
cito: et significavit, mittens per Angelum suum
servo suo Ioanni, **2** qui testimonium perhibuit
verbo Dei, et testimonium Iesu Christi, quaecumque
vidit. **3** Beatus, qui legit, et audit verba prophetiae
huius: et servat ea, quae in ea scripta sunt: tempus
enim prope est. **4** Ioannes septem Ecclesiis, quae
sunt in Asia. Gratia vobis, et pax ab eo, qui est,
et qui erat, et qui venturus est: et a septem
spiritibus, qui in conspectu throni eius sunt: **5** et
a Iesu Christo, qui est testis fidelis, primogenitus
mortuorum, et princeps regum terrae, qui dilexit
nos, et lavit nos a peccatis nostris in sanguine
suo, **6** et fecit nos regnum, et sacerdotes Deo
et Patri suo: ipsi gloria, et imperium in saecula
saeculorum: Amen. **(aiōn g165)** **7** Ecce venit cum
nubibus, et videbit eum omnis oculus, et qui eum
pupugerunt. Et plangent se super eum omnes tribus
terrae: Etiam: Amen. **8** Ego sum alpha, et omega,
principium, et finis, dicit Dominus Deus: qui est, et
qui erat, et qui venturus est, omnipotens. **9** Ego
Ioannes frater vester, et particeps in tribulatione,
et regno et patientia in Christo Iesu: fui in insula,
quae appellatur Patmos propter verbum Dei, et
testimonium Iesu: **10** Fui in spiritu in Dominica
die, et audivi post me vocem magnam tamquam
tubae, **11** dicentis: Quod vides, scribe in libro: et
mitte septem Ecclesiis, quae sunt in Asia, Epheso,
et Smyrnae, et Pergamo, et Thyatirae, et Sardis, et
Philadelphiae, et Laodiciae: **12** Et conversus sum
ut viderem vocem, quae loquebatur mecum: Et
conversus vidi septem candelabra aurea: **13** et in
medio septem candelabrorum aureorum similem
filio hominis, vestitum podere, et praecinctum ad
mamillas zona aurea: **14** caput autem eius, et capilli
erant candidi tamquam lana alba, et tamquam nix,
et oculi eius tamquam flamma ignis, **15** et pedes
eius similes aurichalco, sicut in camino ardenti,
et vox illius tamquam vox aquarum multarum:
16 et habebat in dextera sua stellas septem: et
de ore eius gladius utraque parte acutus exibat:
et facies eius sicut sol lucet in virtute sua. **17** Et
cum vidissem eum, cecidi ad pedes eius tamquam
mortuus. Et posuit dexteram suam super me, dicens:
Noli timere: ego sum primus, et novissimus, **18**
et vivus, et fui mortuus, et ecce sum vivens in
saecula saeculorum, et habeo claves mortis, et
inferni. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** Scribe ergo quae
vidisti, et quae sunt, et quae oportet fieri post
haec. **20** Sacramentum septem stellarum, quas
vidisti in dextera mea, et septem candelabra aurea:
septem stellae Angeli sunt septem Ecclesiarum: et
candelabra septem, septem Ecclesiae sunt.

2 Et Angelo Ephesi Ecclesiae scribe: Haec dicit, qui
tenet septem stellas in dextera sua, qui ambulat
in medio septem candelabrorum aureorum: **2** Scio
opera tua, et laborem, et patientiam tuam, et quia
non potes sustinere malos: et tentasti eos, qui se
dicunt Apostolos esse, et non sunt: et invenisti eos
mendaces: **3** et patientiam habes, et sustinuisti
propter nomen meum, et non defecisti. **4** Sed habeo
adversum te pauca, quod charitatem tuam primam
reliquisti. **5** Memor esto itaque unde excideris: et
age poenitentiam, et prima opera fac. sin autem,
veniam tibi cito, et movebo candelabrum tuum de
loco suo, nisi poenitentiam egeris. **6** Sed hoc habes,
quia odisti facta Nicolaitarum, quae et ego odi. **7** Qui
habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis:
Vincenti dabo edere de ligno vitae, quod est in
Paradiso Dei mei. **8** Et Angelo Smyrnae Ecclesiae
scribe: Haec dicit primus, et novissimus, qui fuit
mortuus, et vivit: **9** Scio tribulationem tuam, et
paupertatem tuam, sed dives es: et blasphemaris ab
his, qui se dicunt Iudaeos esse, et non sunt, sed sunt
synagogae satanae. **10** Nihil horum timeas quae
passurus es. Ecce missurus est diabolus aliquos
ex vobis in carcerem ut tentemini: et habebitis
tribulationem diebus decem. Esto fidelis usque ad
mortem, et dabo tibi coronam vitae. **11** Qui habet
aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis: Qui
vicerit, non laedetur a morte secunda. **12** Et Angelo
Pergami Ecclesiae scribe: Haec dicit qui habet
rhomphaeam ex utraque parte acutam: **13** Scio
ubi habitas, ubi sedes est satanae: et tenes nomen
meum, et non negasti fidem meam. Et in diebus
illis Antipas testis meus fidelis, qui occisus est apud
vos, ubi satanas habitat. **14** Sed habeo adversus
te pauca: quia habes illic tenentes doctrinam
Balaam, qui docebat Balac mittere scandalum coram
filiis Israel, edere, et fornicari: **15** ita habes et
tu tenentes doctrinam Nicolaitarum. **16** Similiter
poenitentiam age: si quo minus veniam tibi cito, et
pugnabo cum illis in gladio oris mei. **17** Qui habet
aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis: Vincenti
dabo manna absconditum, et dabo illi calculum
candidum: et in calculo nomen novum scriptum,
quod nemo scit, nisi qui accipit. **18** Et Angelo
Thyatirae Ecclesiae scribe: Haec dicit Filius Dei, qui
habet oculos tamquam flammam ignis, et pedes
eius similes aurichalco: **19** Novi opera tua, et fidem,
et charitatem tuam, et ministerium, et patientiam

tuam, et opera tua novissima plura prioribus. **20** Sed
habeo adversus te pauca: quia permittis mulierem
Iezabel, quae se dicit propheten, docere, et seducere
servos meos, fornicari, et manducare de idolothytis.
21 Et dedi illi tempus ut poenitentiam ageret: et
non vult poenitere a fornicatione sua. **22** Ecce ego
mitto eam in lectum: et qui moechantur cum ea, in
tribulatione maxima erunt, nisi poenitentiam ab
operibus suis egerint. **23** et filios eius interficiam
in morte, et scient omnes Ecclesiae, quia ego sum
scrutans renes, et corda: et dabo unicuique vestrum
secundum opera sua. Vobis autem dico, **24** et
ceteris quia Thyatirae estis: Quicumque non habent
doctrinam hanc, et qui non cognoverunt altitudines
satanae, quemadmodum dicunt, non mittam super
vos aliud pondus: **25** tamen id, quod habetis, tenete
donec veniam. **26** Et qui vicerit, et custodierit usque
in finem opera mea, dabo illi potestatem super
Gentes, **27** et reget eas in virga ferrea, et tamquam
vas figuli confringentur, **28** sicut et ego accepi a
Patre meo: et dabo illi stellam matutinam. **29** Qui
habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis.

3 Et Angelo Ecclesiae Sardis scribe: Haec dicit qui
habet septem Spiritus Dei, et septem stellas: Scio
opera tua, quia nomen habes quod vivas, et mortuus
es. **2** Esto vigilans, et confirma cetera, quae moritura
erant. Non enim invenio opera tua plena coram Deo
meo. **3** In mente ergo habe qualiter acceperis, et
audieris, et serva, et poenitentiam age. Si ergo non
vigilaveris, veniam ad te tamquam fur, et nescies
qua hora veniam ad te. **4** Sed habes pauca nomina
in Sardis, qui non inquinaverunt vestimenta sua: et
ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt. **5** Qui
vicerit, sic vestietur vestimentis albis, et non delebo
nomen eius de Libro vitae, et confitebor nomen
eius coram Patre meo, et coram angelis eius. **6** Qui
habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis.
7 Et Angelo Philadelphiae ecclesiae scribe: Haec
dicit Sanctus et Verus, qui habet clavem David: qui
aperit, et nemo claudit: claudit, et nemo aperit: **8**
Scio opera tua. Ecce dedi coram te ostium apertum,
quod nemo potest claudere: quia modicam habes
virtutem, et servasti verbum meum, et non negasti
nomen meum. **9** Ecce dabo de synagoga satanae, qui
dicunt se Iudaeos esse, et non sunt, sed mentiuntur:
Ecce faciam illos ut veniant, et adorent ante pedes
tuos: et scient quia ego dilexi te **10** quoniam servasti
verbum patientiae meae, et ego servabo te ab hora
tentationis, quae ventura est in orbem universum
tentare habitantes in terra. **11** Ecce venio cito: tene
quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam. **12**
Qui vicerit, faciam illum columnam in templo Dei
mei, et foras non egredietur amplius: et scribam
super eum nomen Dei mei, et nomen civitatis Dei
mei novae Ierusalem, quae descendit de caelo a Deo
meo, et nomen meum novum. **13** Qui habet aurem,
audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis. **14** Et Angelo
Laodiciae ecclesiae scribe: Haec dicit: Amen, testis
fidelis, et verus, qui est principium creaturae Dei.
15 Scio opera tua: quia neque frigidus es, neque
calidus: utinam frigidus esses, aut calidus: **16** sed
quia tepidus es, et nec frigidus, nec calidus, incipiam
te evomere ex ore meo. **17** quia dicis: dives sum, et
locupletatus, et nullius egeo: et nescis quia tu es
miser, et miserabilis, et pauper, et caecus, et nudus.
18 Suadeo tibi emere a me aurum ignitum probatum
ut locuples fias, et vestimentis albis induaris, ut non
appareat confusio nuditatis tuae, et collyrio inunge
oculos tuos ut videas. **19** Ego quos amo, arguo, et
castigo. Aemulare ergo, et poenitentiam age. **20**
Ecce sto ad ostium, et pulso: siquis audierit vocem
meam, et aperuerit mihi ianuam, intrabo ad illum,
et coenabo cum illo, et ipse mecum. **21** Qui vicerit,
dabo ei sedere mecum in throno meo: sicut et ego
vici, et sedi cum patre meo in throno eius. **22** Qui
habet aurem, audiat quid Spiritus dicat Ecclesiis.

4 Post haec vidi: et ecce ostium apertum in caelo,
et vox prima, quam audivi tamquam tubae
loquentis mecum, dicens: Ascende huc, et ostendam
tibi quae oportet fieri cito post haec. **2** Statim
fui in spiritu: et ecce sedes posita erat in caelo,
et supra sedem sedens. **3** Et qui sedebat similis
erat aspectui lapidis iaspidis, et sardinis: et iris
erat in circuitu sedis similis visioni smaragdinae.
4 Et in circuitu sedis sedilia vigintiquattuor: et
super thronos vigintiquattuor seniores sedentes,
circumamicti vestimentis albis, et in capitibus
eorum coronae aureae: **5** Et de throno procedebant
fulgura, et voces, et tonitrua: et septem lampades
ardentes ante thronum, qui sunt septem spiritus
Dei. **6** Et in conspectu sedis tamquam mare vitreum
simile crystallo: et in medio sedis, et in circuitu
sedis quattuor animalia plena oculis ante et retro. **7**
Et animal primum simile leoni, et secundum animal
simile vitulo, et tertium animal habens faciem
quasi hominis, et quartum animal simile aquilae
volanti. **8** Et quattuor animalia, singula eorum
habebant alas senas in circuitu: et intus plena
sunt oculis: et requiem non habebant die ac nocte,
dicentia: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus
omnipotens, qui erat, et qui est, et qui venturus est.
9 Et cum darent illa animalia gloriam, et honorem,
et benedictionem sedenti super thronum, viventi
in saecula saeculorum, **(aiōn g165)** **10** procidebant

vigintiquattuor seniores ante sedentem in throno,
et adorabant viventem in saecula saeculorum, et
mittebant coronas suas ante thronum dicentes:
(aiōn g165) 11 Dignus es Domine Deus noster accipere
gloriam, et honorem, et virtutem: quia tu creasti
omnia, et propter voluntatem tuam erant, et creata
sunt.

5 Et vidi in dextera sedentis supra thronum,
librum scriptum intus et foris, signatum sigillis
septem. 2 Et vidi Angelum fortem, praedicantem
voce magna: Quis est dignus aperire librum, et
solvere signacula eius? 3 Et nemo poterat neque in
caelo, neque in terra, neque subtus terram aperire
librum, neque respicere illum. 4 Et ego flebam
multum, quoniam nemo dignus inventus est aperire
librum, nec videre eum. 5 Et unus de senioribus
dixit mihi: Ne fleveris: ecce vicit leo de tribu Iuda,
radix David, aperire librum, et solvere septem
signacula eius. 6 Et vidi: et ecce in medio throni
et quattuor animalium, et in medio seniorum,
agnum stantem tamquam occisum, habentem
cornua septem, et oculos septem: qui sunt septem
spiritus Dei, missi in omnem terram. 7 Et venit:
et accepit de dextera sedentis in throno librum.
8 Et cum aperuisset librum, quattuor animalia, et
vigintiquattuor seniores ceciderunt coram agno,
habentes singuli citharas, et phialas aureas plenas
odoramentorum, quae sunt orationes sanctorum:
9 et cantabant canticum novum, dicentes: Dignus
es Domine accipere librum, et aperire signacula
eius: quoniam occisus es, et redemisti nos Deo in
sanguine tuo ex omni tribu, et lingua, et populo, et
natione: 10 et fecisti nos Deo nostro regnum, et
sacerdotes: et regnabimus super terram. 11 Et vidi,
et audivi vocem angelorum multorum in circuitu
throni, et animalium, et seniorum: et erat numerus
eorum millia millium, 12 dicentium voce magna:
Dignus est Agnus, qui occisus est, accipere virtutem,
et divinitatem, et sapientiam, et fortitudinem,
et honorem, et gloriam, et benedictionem. 13 Et
omnem creaturam, quae in caelo est, et super
terram, et sub terra, et quae sunt in mari, et
quae in eo: omnes audivi dicentes: Sedenti in
throno, et Agno: benedictio, et honor, et gloria,
et potestas in saecula saeculorum. (aiōn g165) 14
Et quattuor animalia dicebant: Amen. Et viginti
quattuor seniores ceciderunt in facies suas: et
adoraverunt viventem in saecula saeculorum.

6 Et vidi quod aperuisset Agnus unum de septem
sigillis, et audivi unum de quattuor animalibus,
dicens, tamquam vocem tonitrui: Veni, et vide. 2
Et vidi: et ecce equus albus, et qui sedebat super
illum habebat arcum, et data est ei corona, et exivit
vincens ut vinceret. 3 Et cum aperuisset sigillum
secundum, audivi secundum animal, dicens: Veni,
et vide. 4 Et exivit alius equus rufus: et qui sedebat
super illum, datum est ei ut sumeret pacem de
terra, et ut invicem se interficiant, et datus est
ei gladius magnus. 5 Et cum aperuisset sigillum
tertium, audivi tertium animal, dicens: Veni, et
vide. Et ecce equus niger: et qui sedebat super illum,
habebat stateram in manu sua. 6 Et audivi tamquam
vocem in medio quattuor animalium dicentium:
Bilibris tritici denario uno, et tres bilibres hordei
denario uno, et vinum, et oleum ne laeseris. 7 Et
cum aperuisset sigillum quartum, audivi vocem
quarti animalis dicentis: Veni, et vide. 8 Et ecce
equus pallidus: et qui sedebat super eum, nomen
illi Mors, et infernus sequebatur eum, et data est illi
potestas super quattuor partes terrae, interficere
gladio, fame, et morte, et bestiis terrae. (Hadēs
g86) 9 Et cum aperuisset sigillum quintum: vidi
subtus altare animas interfectorum propter verbum
Dei, et propter testimonium, quod habebant, 10
et clamabant voce magna, dicentes: Usquequo
Domine, (sanctus, et verus) non iudicas, et non
vindicas sanguinem nostrum de iis, qui habitant in
terra? 11 Et datae sunt illis singulae stolae albae:
et dictum est illis ut requiescerent adhuc tempus
modicum donec compleantur conservi eorum, et
fratres eorum, qui interficiendi sunt sicut et illi.
12 Et vidi cum aperuisset sigillum sextum: et ecce
terraemotus magnus factus est, et sol factus est
niger tamquam saccus cilicinus: et luna tota facta
est sicut sanguis: 13 et stellae de caelo ceciderunt
super terram, sicut ficus emittit grossos suos cum a
vento magno movetur. 14 et caelum recessit sicut
liber involutus: et omnis mons, et insulae de locis
suis motae sunt: 15 et reges terrae, et principes,
et tribuni, et divites, et fortes, et omnis servus,
et liber absconderunt se in speluncis, et in petris
montium: 16 et dicunt montibus, et petris: Cadite
super nos, et abscondite nos a facie sedentis super
thronum, et ab ira Agni: 17 quoniam venit dies
magnus irae ipsorum: et quis poterit stare?

7 Post haec vidi quattuor Angelos stantes super
quattuor angulos terrae, tenentes quattuor
ventos terrae ne flarent super terram, neque
super mare, neque in ullam arborem. 2 Et vidi
alterum Angelum ascendentem ab ortu solis,
habentem signum Dei vivi: et clamavit voce magna
quattuor Angelis, quibus datum est nocere terrae,
et mari, 3 dicens: Nolite nocere terrae, et mari,
neque arboribus, quoadusque signemus servos Dei

nostri in frontibus eorum. 4 Et audivi numerum
signatorum, centum quadraginta quattuor millia
signati, ex omni tribu filiorum Israel. 5 Ex tribu
Iuda duodecim millia signati: Ex tribu Ruben
duodecim millia signati: Ex tribu Gad duodecim
millia signati: 6 Ex tribu Aser duodecim millia
signati: Ex tribu Nephthali duodecim millia signati:
Ex tribu Manasse duodecim millia signati: 7 Ex
tribu Simeon duodecim millia signati: Ex tribu Levi
duodecim millia signati: Ex tribu Issachar duodecim
millia signati: 8 Ex tribu Zabulon duodecim millia
signati: Ex tribu Ioseph duodecim millia signati:
Ex tribu Beniamin duodecim millia signati. 9 Post
haec vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo
poterat ex omnibus gentibus, et tribubus, et populis,
et linguis: stantes ante thronum, et in conspectu
Agni, amicti stolis albis, et palmae in manibus
eorum: 10 et clamabant voce magna dicentes: Salus
Deo nostro, qui sedet super thronum, et Agno.
11 Et omnes Angeli stabant in circuitu throni, et
seniorum, et quattuor animalium: et ceciderunt
in conspectu throni in facies suas, et adoraverunt
Deum, 12 dicentes, Amen. Benedictio, et claritas, et
sapientia, et gratiarum actio, honor, et virtus, et
fortitudo Deo nostro in saecula saeculorum, Amen.
(aiōn g165) 13 Et respondit unus de senioribus, et
dixit mihi: Hi, qui amicti sunt stolis albis, qui sunt?
et unde venerunt? 14 Et dixi illi: Domine mi, tu scis.
Et dixit mihi: Hi sunt, qui venerunt de tribulatione
magna, et laverunt stolas suas, et dealbaverunt eas
in sanguine Agni. 15 ideo sunt ante thronum Dei, et
serviunt ei die ac nocte in templo eius: et qui sedet
in throno, habitabit super illos: 16 non esurient,
neque sitient amplius, nec cadet super illos sol,
neque ullus aestus: 17 quoniam Agnus, qui in medio
throni est, reget illos, et deducet eos ad vitae fontes
aquarum, et absterget Deus omnem lacrymam ab
oculis eorum.

8 Et cum aperuisset sigillum septimum, factum est
silentium in caelo, quasi media hora. 2 Et vidi
septem Angelos stantes in conspectu Dei: et datae
sunt illis septem tubae. 3 Et alius Angelus venit,
et stetit ante altare habens turibulum aureum: et
data sunt illi incensa multa, ut daret de orationibus
sanctorum omnium super altare aureum, quod est
ante thronum Dei. 4 Et ascendit fumus incensorum
de orationibus sanctorum de manu Angeli coram
Deo. 5 Et accepit Angelus turibulum aureum, et
implevit illud de igne altaris, et misit in terram,
et facta sunt tonitrua, et voces, et fulgura, et
terraemotus magnus. 6 Et septem Angeli, qui
habebant septem tubas, praeparaverunt se ut
tuba canerent. 7 Et primus Angelus tuba cecinit,
et facta est grando, et ignis, mista in sanguine,
et missum est in terram, et tertia pars terrae
combusta est, et tertia pars arborum concremata
est, et omne foenum viride combustum est. 8 Et
secundus Angelus tuba cecinit: et tamquam mons
magnus igne ardens missus est in mare, et facta est
tertia pars maris sanguis, 9 et mortua est tertia
pars creaturae eorum, quae habebant animas in
mari, et tertia pars navium interiit. 10 Et tertius
Angelus tuba cecinit: et cecidit de caelo stella
magna, ardens tamquam facula, et cecidit in tertiam
partem fluminum, et in fontes aquarum: 11 et
nomen stellae dicitur Absinthium; et facta est tertia
pars aquarum in absinthium: et multi hominum
mortui sunt de aquis, quia amarae factae sunt. 12
Et quartus Angelus tuba cecinit: et percussa est
tertia pars solis, et tertia pars lunae, et tertia pars
stellarum, ita ut obscuraretur tertia pars eorum,
et diei non luceret pars tertia, et noctis similiter.
13 Et vidi, et audivi vocem unius aquilae volantis
per medium caeli, dicentis voce magna: Vae, vae,
vae habitantibus in terra de ceteris vocibus trium
Angelorum, qui erant tuba canituri.

9 Et quintus Angelus tuba cecinit: et vidi stellam
de caelo cecidisse in terram, et data est ei clavis
putei abyssi. (Abyssos g12) 2 Et aperuit puteum
abyssi: et ascendit fumus putei, sicut fumus fornacis
magnae: et obscuratus est sol, et aer de fumo putei:
(Abyssos g12) 3 Et de fumo putei exierunt locustae
in terram, et data est illis potestas, sicut habent
potestatem scorpiones terrae: 4 et praeceptum est
illis ne laederent foenum terrae, neque omne viride,
neque omnem arborem: nisi tantum homines, qui
non habent signum Dei in frontibus suis. 5 Et
datum est illis ne occiderent eos: sed ut cruciarent
mensibus quinque: et cruciatus eorum, ut cruciatus
scorpii cum percutit hominem. 6 Et in diebus
illis quaerent homines mortem, et non invenient
eam: et desiderabunt mori, et fugiet mors ab
eis. 7 Et similitudines locustarum, similes equis
paratis in proelium: et super capita earum tamquam
coronae similes auro: et facies earum tamquam
facies hominum. 8 Et habebant capillos sicut
capillos mulierum: et dentes earum, sicut dentes
leonum erant: 9 et habebant loricas sicut loricas
ferreas, et vox alarum earum sicut vox curruum
equorum multorum currentium in bellum: 10 et
habebant caudas similes scorpionum, et aculei
erant in caudis earum: et potestas earum nocere
hominibus mensibus quinque: 11 et habebant super
se regem angelum abyssi, cui nomen Hebraice

Abaddon, Graece autem Apollyon, Latine habens
nomen Exterminans. (Abyssos g12) 12 Vae unum
abiit, et ecce veniunt adhuc duo vae post haec. 13
Et sextus Angelus tuba cecinit: et audivi vocem
unam ex quattuor cornibus altaris aurei, quod est
ante oculos Dei, 14 dicentem sexto Angelo, qui
habebat tubam: Solve quattuor angelos, qui alligati
sunt in flumine magno Euphrate. 15 Et soluti sunt
quattuor Angeli, qui parati erant in horam, et
diem, et mensem, et annum: ut occiderent tertiam
partem hominum. 16 Et numerus equestris exercitus
vicies millies dena millia. Et audivi numerum
eorum. 17 Et ita vidi equos in visione: et qui
sedebant super eos, habebant loricas igneas, et
hyacinthinas, et sulphureas, et capita equorum
erant tamquam capita leonum: et de ore eorum
procedit ignis, et fumus, et sulphur. 18 Et ab his
tribus plagis occisa est tertia pars hominum de igne,
et de fumo, et sulphure, quae procedebant de ore
ipsorum. 19 Potestas enim equorum in ore eorum
est, et in caudis eorum. nam caudae eorum similes
serpentibus, habentes capita: et in his nocent.
20 Et ceteri homines, qui non sunt occisi in his
plagis, neque poenitentiam egerunt de operibus
manuum suarum, ut non adorarent daemonia, et
simulachra aurea, et argentea, et aerea, et lapidea,
et lignea, quae neque videre possunt, neque audire,
neque ambulare, 21 et non egerunt poenitentiam
ab homicidiis suis, neque a veneficiis suis, neque a
fornicatione sua, neque a furtis suis.

10 Et vidi alium Angelum fortem descendentem
de caelo amictum nube, et iris in capite eius,
et facies eius erat ut sol, et pedes eius tamquam
columnae ignis: 2 et habebat in manu sua libellum
apertum: et posuit pedem suum dextrum super
mare, sinistrum autem super terram: 3 et clamavit
voce magna, quemadmodum cum leo rugit. Et cum
clamasset, locuta sunt septem tonitrua voces suas.
4 Et cum locuta fuissent septem tonitrua voces
suas, et ego scripturus eram: et audivi vocem de
caelo dicentem mihi: Signa quae locuta sunt septem
tonitrua: et noli ea scribere. 5 Et angelus, quem
vidi stantem super mare, et super terram, levavit
manum suam ad caelum: 6 et iuravit per viventem
in saecula saeculorum, qui creavit caelum, et ea
quae in eo sunt: et terram, et ea quae in ea sunt:
et mare, et ea quae in eo sunt: Quia tempus non
erit amplius: (aiōn g165) 7 sed in diebus vocis septimi
angeli, cum coeperit tuba canere, consummabitur
mysterium Dei, sicut evangelizavit per servos suos
Prophetas. 8 Et audivi vocem de caelo iterum
loquentem mecum, et dicentem: Vade, et accipe
librum apertum de manu angeli stantis super mare,
et super terram. 9 Et abii ad angelum, dicens ei, ut
daret mihi librum. Et dixit mihi: Accipe librum, et
devora illum: et faciet amaricari ventrem tuum, sed
in ore tuo erit dulce tamquam mel. 10 Et accepi
librum de manu angeli, et devoravi illum: et erat in
ore meo tamquam mel dulce: et cum devorassem
eum, amaricatus est venter meus: 11 et dixit mihi:
Oportet te iterum prophetare Gentibus, et populis,
et linguis, et regibus multis.

11 Et datus est mihi calamus similis virgae, et
dictum est mihi: Surge, et metire templum Dei,
et altare, et adorantes in eo. 2 atrium autem, quod
est infra templum, eiice foras, et ne metiaris illud:
quoniam datum est Gentibus, et civitatem sanctam
calcabunt mensibus quadraginta duobus: 3 et dabo
duobus testibus meis, et prophetabunt diebus mille
ducentis sexaginta, amicti saccis. 4 Hi sunt duae
olivae, et duo candelabra in conspectu Domini
terrae stantia. 5 Et si quis voluerit eos nocere, ignis
exiet de ore eorum, et devorabit inimicos eorum:
et si quis voluerit eos laedere, sic oportet eum
occidi. 6 Hi habent potestatem claudendi caelum,
ne pluat diebus prophetiae ipsorum: et potestatem
habent super aquas convertendi eas in sanguinem,
et percutere terram omni plaga quotiescumque
voluerint. 7 Et cum finierint testimonium suum,
bestia, quae ascendit de abysso, faciet adversum eos
bellum, et vincet illos, et occidet eos. (Abyssos g12) 8 Et
corpora eorum iacebunt in plateis civitatis magnae,
quae vocatur spiritualiter Sodoma, et Aegyptus, ubi
et Dominus eorum crucifixus est. 9 Et videbunt de
tribubus, et populis, et linguis, et Gentibus corpora
eorum per tres dies, et dimidium: et corpora eorum
non sinent poni in monumentis. 10 et inhabitantes
terram gaudebunt super illos, et iucundabuntur: et
munera mittent invicem, quoniam hi duo prophetae
cruciaverunt eos, qui habitabant super terram. 11
Et post dies tres, et dimidium, spiritus vitae a Deo
intravit in eos. Et steterunt super pedes suos, et
timor magnus cecidit super eos, qui viderunt eos.
12 Et audierunt vocem magnam de caelo, dicentem
eis: Ascendite huc. Et ascenderunt in caelum in
nube: et viderunt illos inimici eorum. 13 Et in illa
hora factus est terraemotus magnus, et decima
pars civitatis cecidit: et occisa sunt in terraemotu
nomina hominum septem millia: et reliqui in
timorem sunt missi, et dederunt gloriam Deo caeli.
14 Vae secundum abiit: et ecce vae tertium veniet
cito. 15 Et septimus angelus tuba cecinit: et factae
sunt voces magnae in caelo dicentes: Factum est
regnum huius mundi, Domini nostri et Christi eius,

et regnabit in saecula saeculorum: Amen. (aiōn g165)
16 Et viginti quattuor seniores, qui in conspectu Dei
sedent in sedibus suis, ceciderunt in facies suas, et
adoraverunt Deum, dicentes: 17 Gratias agimus tibi
Domine Deus noster omnipotens, qui es, et qui eras,
et qui venturus es: quia accepisti virtutem tuam
magnam, et regnasti. 18 Et iratae sunt Gentes, et
advenit ira tua, et tempus mortuorum iudicari, et
reddere mercedem servis tuis Prophetis, et sanctis,
et timentibus nomen tuum pusillis, et magnis, et
exterminandi eos, qui corruperunt terram. 19 Et
apertum est templum Dei in caelo: et visa est arca
testamenti eius in templo eius, et facta sunt fulgura,
et voces, et tonitrua, et terraemotus, et grando
magna.

12 Et signum magnum apparuit in caelo: Mulier
amicta sole, et luna sub pedibus eius, et in
capite eius corona stellarum duodecim: 2 et in
utero habens, clamabat parturiens, et cruciabatur
ut pariat. 3 Et visum est aliud signum in caelo: et
ecce draco magnus rufus habens capita septem,
et cornua decem: et in capitibus eius diademata
septem, 4 et cauda eius trahebat tertiam partem
stellarum caeli, et misit eas in terram, et draco
stetit ante mulierem, quae erat paritura: ut cum
peperisset, filium eius devoraret. 5 Et peperit filium
masculum, qui recturus erat omnes Gentes in virga
ferrea: et raptus est filius eius ad Deum, et ad
thronum eius, 6 et mulier fugit in solitudinem ubi
habebat locum paratum a Deo, ut ibi pascant eam
diebus mille ducentis sexaginta. 7 Et factum est
proelium magnum in caelo: Michael et angeli eius
proeliabantur cum dracone, et draco pugnabat,
et angeli eius: 8 et non valuerunt, neque locus
inventus est eorum amplius in caelo. 9 Et proiectus
est draco ille magnus, serpens antiquus, qui vocatur
diabolus, et satanas, qui seducit universum orbem:
et proiectus est in terram, et angeli eius cum
illo missi sunt. 10 Et audivi vocem magnam in
caelo dicentem: Nunc facta est salus, et virtus,
et regnum Dei nostri, et potestas Christi eius:
quia proiectus est accusator fratrum nostrorum,
qui accusabat illos ante conspectum Dei nostri
die ac nocte. 11 Et ipsi vicerunt eum propter
sanguinem Agni, et propter verbum testimonii sui,
et non dilexerunt animas suas usque ad mortem. 12
propterea laetamini caeli, et qui habitatis in eis.
Vae terrae, et mari, quia descendit diabolus ad
vos, habens iram magnam, sciens quod modicum
tempus habet. 13 Et postquam vidit draco quod
proiectus esset in terram, persecutus est mulierem,
quae peperit masculum: 14 et datae sunt mulieri
alae duae aquilae magnae ut volaret in desertum
in locum suum, ubi alitur per tempus et tempora,
et dimidium temporis a facie serpentis. 15 Et
misit serpens ex ore suo post mulierem, aquam
tamquam flumen, ut eam faceret trahi a flumine.
16 Et adiuvit terra mulierem, et aperuit terra os
suum, et absorbuit flumen, quod misit draco de ore
suo. 17 Et iratus est draco in mulierem: et abiit
facere proelium cum reliquis de semine eius, qui
custodiunt mandata Dei, et habent testimonium
Iesu Christi.

13 Et stetit supra arenam maris. Et vidi de
mari bestiam ascendentem, habentem capita
septem, et cornua decem, et super cornua eius
decem diademata, et super capita eius nomina
blasphemiae. 2 Et bestia, quam vidi, similis erat
pardo, et pedes eius sicut pedes ursi, et os eius
sicut os leonis. Et dedit illi draco virtutem suam, et
potestatem magnam. 3 Et vidi unum de capitibus
suis quasi occisum in mortem: et plaga mortis
eius curata est. Et admirata est universa terra
post bestiam. 4 Et adoraverunt draconem, qui
dedit potestatem bestiae: et adoraverunt bestiam,
dicentes: Quis similis bestiae? et quis poterit
pugnare cum ea? 5 Et datum est ei os loquens
magna, et blasphemias: et data est ei potestas facere
menses quadraginta duos. 6 Et aperuit os suum in
blasphemias ad Deum, blasphemare nomen eius, et
tabernaculum eius, et eos, qui in caelo habitant. 7 Et
est datum illi bellum facere cum sanctis, et vincere
eos. Et data est illi potestas in omnem tribum, et
populum, et linguam, et gentem, 8 et adoraverunt
eam omnes, qui inhabitant terram: quorum non
sunt scripta nomina in Libro vitae Agni, qui occisus
est ab origine mundi. 9 Si quis habet aurem, audiat.
10 Qui in captivitatem duxerit, in captivitatem
vadet: qui in gladio occiderit, oportet eum gladio
occidi. Hic est patientia, et fides Sanctorum. 11 Et
vidi aliam bestiam ascendentem de terra, et habebat
cornua duo similia Agni, et loquebatur sicut draco.
12 Et potestatem prioris bestiae omnem faciebat
in conspectu eius: et fecit terram, et habitantes
in ea, adorare bestiam primam, cuius curata est
plaga mortis. 13 Et fecit signa magna, ut etiam
ignem faceret de caelo descendere in terram in
conspectu hominum. 14 Et seduxit habitantes in
terra propter signa, quae data sunt illi facere in
conspectu bestiae, dicens habitantibus in terra,
ut faciant imaginem bestiae, quae habet plagam
gladii, et vixit. 15 Et datum est illi ut daret spiritum
imagini bestiae, et ut loquatur imago bestiae: et
faciat ut quicumque non adoraverint imaginem

bestiae, occidantur. 16 Et faciet omnes pusillos,
et magnos, et divites, et pauperes, et liberos, et
servos habere characterem in dextera manu sua,
aut in frontibus suis. 17 et nequis possit emere, aut
vendere, nisi qui habet characterem, aut nomen
bestiae, aut numerum nominis eius. 18 Hic sapientia
est. Qui habet intellectum, computet numerum
bestiae. Numerus enim hominis est: et numerus
eius sexcenti sexaginta sex.

14 Et vidi: et ecce Agnus stabat supra montem
Sion, et cum eo centum quadraginta quattuor
millia habentes nomen eius, et nomen Patris eius
scriptum in frontibus suis. 2 Et audivi vocem
de caelo, tamquam vocem aquarum multarum,
et tamquam vocem tonitrui magni: et vocem,
quam audivi, sicut citharoedorum citharizantium
in citharis suis. 3 Et cantabant quasi canticum
novum ante sedem, et ante quattuor animalia,
et seniores: et nemo poterat dicere canticum,
nisi illa centum quadraginta quattuor millia, qui
empti sunt de terra. 4 Hi sunt, qui cum mulieribus
non sunt coinquinati: Virgines enim sunt. Hi
sequuntur Agnum quocumque ierit. Hi empti sunt
ex hominibus primitiae Deo, et Agno, 5 et in
ore eorum non est inventum mendacium: sine
macula enim sunt ante thronum Dei. 6 Et vidi
alterum Angelum volantem per medium caeli,
habentem Evangelium aeternum, ut evangelizaret
sedentibus super terram, et super omnem gentem,
et tribum, et linguam, et populum: (aiōnios g166) 7
dicens magna voce: Timete Dominum, et date illi
honorem, quia venit hora iudicii eius: et adorate
eum, qui fecit caelum, et terram, mare, et fontes
aquarum. 8 Et alius Angelus secutus est dicens:
Cecidit, cecidit Babylon illa magna: quae a vino
irae fornicationis suae potavit omnes gentes. 9 Et
tertius Angelus secutus est illos, dicens voce magna:
Si quis adoraverit bestiam, et imaginem eius, et
acceperit characterem in fronte sua, aut in manu
sua: 10 et hic bibet de vino irae Dei, quod mistum
est mero in calice irae ipsius, et cruciabitur igne, et
sulphure in conspectu Angelorum sanctorum, et
ante conspectum Agni: 11 et fumus tormentorum
eorum ascendet in saecula saeculorum: nec habent
requiem die ac nocte, qui adoraverunt bestiam, et
imaginem eius, et si quis acceperit characterem
nominis eius. (aiōn g165) 12 Hic patientia Sanctorum
est, qui custodiunt mandata Dei, et fidem Iesu. 13 Et
audivi vocem de caelo, dicentem mihi: Scribe: Beati
mortui, qui in Domino moriuntur. Amodo iam dicit
Spiritus, ut requiescant a laboribus suis: opera enim
illorum sequuntur illos. 14 Et vidi et ecce nubem
candidam: et super nubem sedentem similem Filio
hominis, habentem in capite suo coronam auream,
et in manu sua falcem acutam. 15 Et alius Angelus
exivit de templo, clamans voce magna ad sedentem
super nubem: Mitte falcem tuam, et mete quia
venit hora ut metatur, quoniam aruit messis terrae.
16 Et misit qui sedebat super nubem, falcem suam
in terram, et demessuit eam. 17 Et alius Angelus
exivit de templo, quod est in caelo, habens et ipse
falcem acutam. 18 Et alius Angelus exivit de altari,
qui habebat potestatem supra ignem: et clamavit
voce magna ad eum, qui habebat falcem acutam,
dicens: Mitte falcem tuam acutam, et vindemia
botros vineae terrae: quoniam maturae sunt uvae
eius. 19 Et misit Angelus falcem suam acutam in
terram, et vindemiavit vineam terrae, et misit in
lacum irae Dei magnum: 20 et calcatus est lacus
extra civitatem, et exivit sanguis de lacu usque ad
frenos equorum per stadia mille sexcenta.

15 Et vidi aliud signum in caelo magnum, et
mirabile, Angelos septem, habentes plagas
septem novissimas: Quoniam in illis consummata
est ira Dei. 2 Et vidi tamquam mare vitreum
mistum igne, et eos, qui vicerunt bestiam, et
imaginem eius, et numerum nominis eius, stantes
super mare vitreum, habentes citharas Dei: 3 et
cantantes canticum Moysi servi Dei, et canticum
Agni, dicentes: Magna, et mirabilia sunt opera
tua Domine Deus omnipotens: iustae et verae
sunt viae tuae, Domine Rex saeculorum. 4 Quis
non timebit te Domine, et magnificabit nomen
tuum? quia solus pius es: quoniam omnes gentes
venient, et adorabunt in conspectu tuo, quoniam
iudicia tua manifesta sunt. 5 Et post haec vidi, et
ecce apertum est templum tabernaculi testimonii
in caelo: 6 et exierunt septem Angeli habentes
septem plagas de templo, vestiti lino mundo, et
candido, et praecincti circa pectora zonis aureis.
7 Et unum de quattuor animalibus dedit septem
Angelis septem phialas aureas, plenas iracundiae
Dei viventis in saecula saeculorum. (aiōn g165) 8 Et
impletum est templum fumo a maiestate Dei, et de
virtute eius: et nemo poterat introire in templum,
donec consummarentur septem plagae septem
Angelorum.

16 Et audivi vocem magnam de templo, dicentem
septem Angelis: Ite, et effundite septem
phialas irae Dei in terram. 2 Et abiit primus
Angelus, et effudit phialam suam in terram, et
factum est vulnus saevum, et pessimum in homines,
qui habebant characterem bestiae: et in eos, qui

adoraverunt bestiam et imaginem eius. 3 Et
secundus Angelus effudit phialam suam in mare, et
factus est sanguis tamquam mortui: et omnis anima
vivens mortua est in mari. 4 Et tertius Angelus
effudit phialam suam super flumina, et super
fontes aquarum, et factus est sanguis. 5 Et audivi
Angelum aquarum dicentem: Iustus es Domine qui
es, et qui eras sanctus, qui haec iudicasti: 6 quia
sanguinem Sanctorum, et Prophetarum effuderunt,
et sanguinem eis dedisti bibere: digni enim sunt. 7
Et audivi alterum dicentem: Etiam Domine Deus
omnipotens vera, et iusta iudicia tua. 8 Et quartus
Angelus effudit phialam suam in solem, et datum est
illi aestu affligere homines, et igne: 9 et aestuaverunt
homines aestu magno, et blasphemaverunt nomen
Dei habentis potestatem super has plagas, neque
egerunt poenitentiam ut darent illi gloriam. 10 Et
quintus Angelus effudit phialam suam super sedem
bestiae: et factum est regnum eius tenebrosum,
et commanducaverunt linguas suas prae dolore:
11 et blasphemaverunt Deum caeli prae doloribus,
et vulneribus suis, et non egerunt poenitentiam
ex operibus suis. 12 Et sextus Angelus effudit
phialam suam in flumen illud magnum Euphraten:
et siccavit aquam eius, ut praepararetur via regibus
ab ortu solis. 13 Et vidi de ore draconis, et de ore
bestiae, et de ore pseudoprophetae exire spiritus
tres immundos in modum ranarum. 14 Sunt enim
spiritus daemoniorum facientes signa, et procedunt
ad reges totius terrae congregare illos in proelium
ad diem magnum omnipotentis Dei. 15 Ecce venio
sicut fur. Beatus qui vigilat, et custodit vestimenta
sua, ne nudus ambulet, et videant turpitudinem
eius. 16 Et congregabit illos in locum, qui vocatur
Hebraice Armageddon. 17 Et septimus Angelus
effudit phialam suam in aerem, et exivit vox magna
de templo a throno, dicens: Factum est. 18 Et facta
sunt fulgura, et voces, et tonitrua, et terraemotus
factus est magnus, qualis numquam fuit ex quo
homines fuerunt super terram: talis terraemotus,
sic magnus. 19 Et facta est civitas magna in tres
partes: et civitates Gentium ceciderunt. et Babylon
magna venit in memoriam ante Deum, dare illi
calicem vini indignationis irae eius. 20 Et omnis
insula fugit, et montes non sunt inventi. 21 Et
grando magna sicut talentum descendit de caelo
in homines: et blasphemaverunt Deum homines
propter plagam grandinis: quoniam magna facta
est vehementer.

17 Et venit unus de septem Angelis, qui habebant
septem phialas, et locutus est mecum, dicens:
Veni ostendam tibi damnationem meretricis
magnae, quae sedet super aquas multas, 2 cum
qua fornicati sunt reges terrae, et inebriati sunt
qui inhabitant terram de vino prostitutionis eius.
3 Et abstulit me in spiritu in desertum. Et vidi
mulierem sedentem super bestiam coccineam,
plenam nominibus blasphemiae, habentem capita
septem, et cornua decem. 4 Et mulier erat
circumdata purpura, et coccino, et inaurata auro,
et lapide pretioso, et margaritis, habens poculum
aureum in manu sua, plenum abominatione, et
immunditia fornicationis eius: 5 Et in fronte eius
nomen scriptum: Mysterium: Babylon magna, mater
fornicationum, et abominationum terrae. 6 Et
vidi mulierem ebriam de sanguine sanctorum,
et de sanguine martyrum Iesu. Et miratus sum
cum vidissem illam admiratione magna. 7 Et
dixit mihi Angelus: Quare miraris? Ego dicam tibi
sacramentum mulieris, et bestiae, quae portat eam,
quae habet capita septem, et cornua decem. 8
Bestia, quam vidisti, fuit, et non est, et ascensura
est de abysso, et in interitum ibit: et mirabuntur
inhabitantes terram (quorum non sunt scripta
nomina in Libro vitae a constitutione mundi)
videntes bestiam, quae erat, et non est. **(Abyssos g12)** 9 Et hic est sensus, qui habet sapientiam.
Septem capita: septem montes sunt, super quos
mulier sedet, et reges septem sunt. 10 Quinque
ceciderunt, unus est, et alius nondum venit: et cum
venerit, oportet illum breve tempus manere. 11 Et
bestia, quae erat, et non est: et ipsa octava est: et
de septem est, et in interitum vadit. 12 Et decem
cornua, quae vidisti, decem reges sunt: qui regnum
nondum acceperunt, sed potestatem tamquam
reges una hora accipient post bestiam. 13 Hi unum
consilium habent, et virtutem, et potestatem suam
bestiae tradent. 14 Hi cum Agno pugnabunt, et
Agnus vincet illos: quoniam Dominus dominorum
est, et Rex regum, et qui cum illo sunt, vocati,
et electi, et fideles. 15 Et dixit mihi: Aquae, quas
vidisti ubi meretrix sedet, populi sunt, et Gentes, et
linguae. 16 Et decem cornua, quae vidisti in bestia:
hi odient fornicariam, et desolatam facient illam, et
nudam, et carnes eius manducabunt, et ipsam igne
concremabunt. 17 Deus enim dedit in corda eorum
ut faciant quod placitum est illi: ut dent regnum
suum bestiae donec consummentur verba Dei. 18 Et
mulier, quam vidisti, est civitas magna, quae habet
regnum super reges terrae.

18 Et post haec vidi alium Angelum
descendentem de caelo, habentem potestatem
magnam: et terra illuminata est a gloria eius.
2 Et exclamavit in fortitudine, dicens: Cecidit,

cecidit Babylon magna: et facta est habitatio
daemoniorum, et custodia omnis spiritus immundi,
et custodia omnis volucris immundae, et odibilis:
3 quia de vino irae fornicationis eius biberunt
omnes gentes: et reges terrae cum illa fornicati
sunt: et mercatores terrae de virtute deliciarum
eius divites facti sunt. 4 Et audivi aliam vocem de
caelo, dicentem: Exite de illa populus meus: ut ne
participes sitis delictorum eius, et de plagis eius
non accipiatis. 5 Quoniam pervenerunt peccata
eius usque ad caelum, et recordatus est Dominus
iniquitatum eius. 6 Reddite illi sicut et ipsa reddidit
vobis: et duplicate duplicia secundum opera eius: in
poculo, quo miscuit vobis, miscete illi duplum. 7
Quantum glorificavit se, et in deliciis fuit, tantum
date illi tormentum et luctum: quia in corde suo
dicit: Sedeo regina: et vidua non sum: et luctum
non videbo. 8 Ideo in una die venient plagae eius,
mors, et luctus, et fames, et igne comburetur: quia
fortis est Deus, qui iudicabit illam. 9 Et flebunt,
et plangent se super illam reges terrae, qui cum
illa fornicati sunt, et in deliciis vixerunt, cum
viderint fumum incendii eius: 10 longe stantes
propter timorem tormentorum eius, dicentes: Vae,
vae civitas illa magna Babylon, civitas illa fortis:
quoniam una hora venit iudicium tuum. 11 Et
negotiatores terrae flebunt, et lugebunt super
illam: quoniam merces eorum nemo emet amplius:
12 merces auri, et argenti, et lapidis pretiosi, et
margaritae, et byssi, et purpurae, et serici, et cocci,
(et omne lignum thyinum, et omnia vasa eboris, et
omnia vasa de lapide pretioso, et aeramento, et
ferro, et marmore, 13 et cinnamomum) et amomum
et odoramentorum, et unguenti, et turis, et vini,
et olei, et similae, et tritici, et iumentorum, et
ovium, et equorum, et rhedarum, et mancipiorum,
et animarum hominum. 14 Et poma desiderii
animae tuae discesserunt a te, et omnia pinguia,
et praeclara perierunt a te, et amplius illa iam
non invenient. 15 Mercatores horum, qui divites
facti sunt, ab ea longe stabunt propter timorem
tormentorum eius, flentes, ac lugentes, 16 et
dicentes: Vae, vae civitas illa magna, quae amicta
erat bysso, et purpura, et cocco, et deaurata erat
auro, et lapide pretioso, et margaritis: 17 quoniam
una hora destitutae sunt tantae divitiae, et omnis
gubernator, et omnis, qui in lacum navigat, et
nautae, et qui in mari operantur, longe steterunt,
18 et clamaverunt videntes locum incendii eius,
dicentes: Quae similis civitati huic magnae? 19 Et
miserunt pulverem super capita sua, et clamaverunt
flentes, et lugentes, dicentes: Vae, vae civitas
illa magna, in qua divites facti sunt omnes, qui
habebant naves in mari de pretiis eius: quoniam
una hora desolata est. 20 Exulta super eam caelum,
et sancti Apostoli, et Prophetae: quoniam iudicavit
Deus iudicium vestrum de illa. 21 Et sustulit unus
Angelus fortis lapidem quasi molarem magnum, et
misit in mare, dicens: Hoc impetu mittetur Babylon
civitas illa magna, et ultra iam non invenietur.
22 Et vox citharoedorum, et musicorum, et tibia
canentium, et tuba non audietur in te amplius:
et omnis artifex omnis artis non invenietur in te
amplius: et vox molae non audietur in te amplius:
23 et lux lucernae non lucebit in te amplius: et
vox sponsi, et sponsae non audietur adhuc in te:
quia mercatores tui erant principes terrae, quia in
veneficiis tuis erraverunt omnes gentes. 24 Et in ea
sanguis prophetarum et sanctorum inventus est: et
omnium, qui interfecti sunt in terra.

19 Post haec audivi quasi vocem turbarum
multarum in caelo dicentium: Alleluia: Laus,
et gloria, et virtus Deo nostro est: 2 quia vera, et
iusta iudicia sunt eius, qui iudicavit de meretrice
magna, quae corrupit terram in prostitutione sua,
et vindicavit sanguinem servorum suorum de
manibus eius. 3 Et iterum dixerunt: Alleluia. Et
fumus eius ascendit in saecula saeculorum. (aiōn
g165) 4 Et ceciderunt seniores vigintiquattuor, et
quattuor animalia, et adoraverunt Deum sedentem
super thronum, dicentes: Amen: Alleluia. 5 Et
vox de throno exivit, dicens: Laudem dicite Deo
nostro omnes servi eius: et qui timetis eum
pusilli, et magni. 6 Et audivi quasi vocem turbae
magnae, et sicut vocem aquarum multarum, et
sicut vocem tonitruorum magnorum, dicentium:
Alleluia: quoniam regnavit Dominus Deus noster
omnipotens. 7 Gaudeamus, et exultemus: et demus
gloriam ei: quia venerunt nuptiae Agni, et uxor
eius praeparavit se. 8 Et datum est illi ut cooperiat
se byssino splendenti, et candido. Byssinum enim
iustificationes sunt Sanctorum. 9 Et dicit mihi:
Scribe: Beati, qui ad coenam nuptiarum Agni vocati
sunt: et dicit mihi: Haec verba Dei vera sunt. 10
Et cecidi ante pedes eius, ut adorarem eum. Et
dicit mihi: Vide ne feceris: conservus tuus sum,
et fratrum tuorum habentium testimonium Iesu.
Deum adora. Testimonium enim Iesu est spiritus
prophetiae. 11 Et vidi caelum apertum, et ecce
equus albus, et qui sedebat super eum, vocabatur
Fidelis, et Verax, et cum iustitia iudicat, et pugnat.
12 Oculi autem eius sicut flamma ignis, et in capite
eius diademata multa, habens nomen scriptum,
quod nemo novit nisi ipse. 13 Et vestitus erat veste
aspersa sanguine: et vocabatur nomen eius, Verbum

Dei. 14 Et exercitus qui sunt in caelo, sequebantur
eum in equis albis, vestiti byssino albo, et mundo.
15 Et de ore eius procedit gladius ex utraque parte
acutus: ut in ipso percutiat Gentes. Et ipse reget eas
in virga ferrea: et ipse calcat torcular vini furoris
irae Dei omnipotentis. 16 Et habet in vestimento, et
in foemore suo scriptum: Rex regum, et Dominus
dominantium. 17 Et vidi unum Angelum stantem
in sole, et clamavit voce magna, dicens omnibus
avibus, quae volabant per medium caeli: Venite,
et congregamini ad coenam magnam Dei: 18 ut
manducetis carnes regum, et carnes tribunorum, et
carnes fortium, et carnes equorum, et sedentium in
ipsis, et carnes omnium liberorum, et servorum,
et pusillorum, et magnorum. 19 Et vidi bestiam,
et reges terrae, et exercitus eorum congregatos
ad faciendum praelium cum illo, qui sedebat in
equo, et cum exercitu eius. 20 Et apprehensa est
bestia, et cum ea pseudopropheta: qui fecit signa
coram ipso, quibus seduxit eos, qui acceperunt
characterem bestiae, et qui adoraverunt imaginem
eius. Vivi missi sunt hi duo in stagnum ignis
ardentis sulphure: (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 Et ceteri
occisi sunt in gladio sedentis super equum, qui
procedit de ore ipsius: et omnes aves saturatae sunt
carnibus eorum.

20 Et vidi Angelum descendentem de caelo,
habentem clavem abyssi, et catenam magnam
in manu sua. (Abyssos g12) 2 Et apprehendit
draconem, serpentem antiquum, qui est diabolus,
et satanas, et ligavit eum per annos mille: 3 et misit
eum in abyssum, et clausit, et signavit super illum ut
non seducat amplius gentes, donec consummentur
mille anni: et post haec oportet illum solvi modico
tempore. (Abyssos g12) 4 Et vidi sedes, et sederunt
super eas, et iudicium datum est illis: et animas
decollatorum propter testimonium Iesu, et propter
verbum Dei, et qui non adoraverunt bestiam, neque
imaginem eius, nec acceperunt characterem eius
in frontibus, aut in manibus suis, et vixerunt, et
regnaverunt cum Christo mille annis. 5 Ceteri
mortuorum non vixerunt, donec consummentur
mille anni: Haec est resurrectio prima. 6 Beatus, et
sanctus, qui habet partem in resurrectione prima:
in his secunda mors non habet potestatem: sed
erunt sacerdotes Dei et Christi, et regnabunt cum
illo mille annis. 7 Et cum consummati fuerint
mille anni, solvetur satanas de carcere suo, 8 et
exibit, et seducet Gentes, quae sunt super quattuor
angulos terrae, Gog, et Magog, et congregabit
eos in proelium, quorum numerus est sicut arena
maris. 9 Et ascenderunt super latitudinem terrae, et
circuierunt castra sanctorum, et civitatem dilectam.
Et descendit ignis a Deo de caelo, et devoravit
eos: 10 et Diabolus, qui seducebat eos, missus
est in stagnum ignis, et sulphuris, ubi et bestia,
et pseudopropheta cruciabuntur die ac nocte in
saecula saeculorum. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442)
11 Et vidi thronum magnum candidum, et sedentem
super eum, a cuius conspectu fugit terra, et caelum,
et locus non est inventus eis. 12 Et vidi mortuos
magnos, et pusillos stantes in conspectu throni, et
libri aperti sunt: et alius Liber apertus est qui est
vitae: et iudicati sunt mortui ex his, quae scripta
erant in libris secundum opera ipsorum. 13 et
dedit mare mortuos, qui in eo erant: et mors,
et infernus dederunt mortuos suos, qui in ipsis
erant: et iudicatum est de singulis secundum opera
ipsorum. (Hadēs g86) 14 Et infernus et mors missi
sunt in stagnum ignis. Haec est mors secunda. (Hadēs
g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Et qui non inventus est
in Libro vitae scriptus, missus est in stagnum ignis.
(Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Et vidi caelum novum, et terram novam.
Primum enim caelum, et prima terra abiit, et
mare iam non est. 2 Et ego Ioannes vidi sanctam
civitatem Ierusalem novam descendentem de caelo,
a Deo paratam, sicut sponsam ornatam viro suo. 3
Et audivi vocem magnam de throno dicentem: Ecce
tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum
eis. Et ipsi populus eius erunt, et ipse Deus cum
eis erit eorum Deus: 4 et absterget Deus omnem
lacrymam ab oculis eorum: et mors ultra non erit,
neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra,
quia prima abierunt. 5 Et dixit qui sedebat in
throno: Ecce nova facio omnia. Et dixit mihi: Scribe,
quia haec verba fidelissima sunt, et vera. 6 Et dixit
mihi: Factum est. ego sum alpha, et omega: initium,
et finis. Ego sitienti dabo de fonte aquae vitae,
gratis. 7 Qui vicerit, possidebit haec, et ero illi Deus,
et ille erit mihi filius. 8 Timidis autem, et incredulis,
et execratis, et homicidis, et fornicatoribus, et
veneficis, et idolatris, et omnibus mendacibus, pars
illorum erit in stagno ardenti igne, et sulphure:
quod est mors secunda. (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 Et
venit unus de septem Angelis habentibus phialas
plenas septem plagis novissimis, et locutus est
mecum, dicens: Veni, et ostendam tibi sponsam,
uxorem Agni. 10 Et sustulit me in spiritu in montem
magnum, et altum, et ostendit mihi civitatem
sanctam Ierusalem descendentem de caelo a Deo, 11
habentem claritatem Dei: et lumen eius simile lapidi
pretioso tamquam lapidi iaspidis, sicut crystallum.
12 Et habebat murum magnum, et altum, habentem

portas duodecim: et in portis Angelos duodecim,
et nomina inscripta, quae sunt nomina duodecim
tribuum filiorum Israel. 13 Ab Oriente portae tres: et
ab Aquilone portae tres: et ab Austro portae tres: et
ab Occasu portae tres. 14 Et murus civitatis habens
fundamenta duodecim, et in ipsis duodecim nomina
duodecim Apostolorum Agni. 15 Et qui loquebatur
mecum, habebat mensuram arundineam auream,
ut metiretur civitatem, et portas eius, et murum.
16 et civitas in quadro posita est, et longitudo eius
tanta est quanta et latitudo: et mensus est civitatem
de arundine aurea per stadia duodecim millia: et
longitudo, et altitudo, et latitudo eius aequalia sunt.
17 Et mensus est murum eius centum quadraginta
quattuor cubitorum, mensura hominis, quae est
angeli. 18 Et erat structura muri eius ex lapide
iaspide: ipsa vero civitas aurum mundum simile
vitro mundo. 19 Et fundamenta muri civitatis omni
lapide pretioso ornata. Fundamentum primum,
iaspis: secundum, sapphirus: tertium, calcedonius:
quartum, smaragdus: 20 quintum, sardonyx:
sextum, sardius: septimum, chrysolithus: octavum,
beryllus: nonum, topazius: decimum, chrysoprasus:
undecimum, hyacinthus: duodecimum, amethystus.
21 Et duodecim portae, duodecim margaritae sunt,
per singulas: et singulae portae erant ex singulis
margaritis: et platea civitatis aurum mundum,
tamquam vitrum perlucidum. 22 Et templum non
vidi in ea. Dominus enim Deus omnipotens templum
illius est, et Agnus. 23 Et civitas non eget sole, neque
luna ut luceant in ea. nam claritas Dei illuminabit
eam, et lucerna eius est Agnus. 24 Et ambulabunt
gentes in lumine eius: et reges terrae afferent
gloriam suam, et honorem in illam. 25 Et portae
eius non claudentur per diem: nox enim non erit
illic. 26 Et afferent gloriam, et honorem gentium in
illam. 27 Non intrabit in eam aliquod coinquinatum,
aut abominationem faciens, et mendacium, nisi qui
scripti sunt in libro vitae Agni.

22 Et ostendit mihi fluvium aquae vivae,
splendidum tamquam crystallum,
procedentem de sede Dei et Agni. 2 In medio
plateae eius, et ex utraque parte fluminis lignum
vitae, afferens fructus duodecim, per menses
singulos reddens fructum suum, et folia ligni ad
sanitatem Gentium. 3 Et omne maledictum non
erit amplius: sed sedes Dei, et Agni in illa erunt, et
servi eius servient illi. 4 Et videbunt faciem eius:
et nomen eius in frontibus eorum. 5 Et nox ultra
non erit: et non egebunt lumine lucernae, neque
lumine solis, quoniam Dominus Deus illuminabit
illos, et regnabunt in saecula saeculorum. (aiōn
g165) 6 Et dixit mihi: Haec verba fidelissima sunt,
et vera. Et Dominus Deus spirituum prophetarum
misit Angelum suum ostendere servis suis quae
oportet fieri cito. 7 Et ecce venio velociter. Beatus,
qui custodit verba prophetiae libri huius. 8 Et
ego Ioannes, qui audivi, et vidi haec. Et postquam
audissem, et vidissem, cecidi ut adorarem ante
pedes angeli, qui mihi haec ostendebat: 9 et dixit
mihi: Vide ne feceris: conservus enim tuus sum,
et fratrum tuorum prophetarum, et eorum, qui
servant verba prophetiae libri huius: Deum adora.
10 Et dicit mihi: Ne signaveris verba prophetiae libri
huius: tempus enim prope est. 11 Qui nocet, noceat
adhuc: et qui in sordibus est, sordescat adhuc:
et qui iustus est, iustificetur adhuc: et sanctus,
sanctificetur adhuc. 12 Ecce venio cito, et merces
mea mecum est, reddere unicuique secundum
opera sua. 13 Ego sum alpha, et omega, primus, et
novissimus, principium, et finis. 14 Beati, qui lavant
stolas suas in sanguine Agni: ut sit potestas eorum
in ligno vitae, et per portas intrent in civitatem. 15
Foris canes, et venefici, et impudici, et homicidae,
et idolis servientes, et omnis, qui amat, et facit
mendacium. 16 Ego Iesus misi Angelum meum,
testificari vobis haec in Ecclesiis. Ego sum radix, et
genus David, stella splendida, et matutina. 17 Et
spiritus, et sponsa dicunt: Veni. Et qui audit, dicat:
Veni. Et qui sitit, veniat: et qui vult, accipiat aquam
vitae, gratis. 18 Contestor enim omni audienti
verba prophetiae libri huius: Si quis apposuerit ad
haec, apponet Deus super illum plagas scriptas in
libro isto. 19 Et si quis diminuerit de verbis libri
prophetiae huius, auferet Deus partem eius de libro
vitae, et de civitate sancta, et de his, quae scripta
sunt in libro isto. 20 dicit qui testimonium perhibet
istorum. Etiam venio cito: Amen. Veni Domine Iesu.
21 Gratia Domini nostri Iesu Christi cum omnibus
vobis. Amen.

Et ego Ioannes vidi sanctam civitatem Ierusalem novam descendentem de caelo, a Deo paratam, sicut sponsam ornatam viro suo. Et audivi vocem magnam de throno dicentem: Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis. Et ipsi populus eius erunt, et ipse Deus cum eis erit eorum Deus:

Apocalypsis 21:2-3

Adiutorium Lectoris

Latine at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossarium

Latine at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossarium +

AionianBible.org/Bibles/Latin---Vulgata-Sistina/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Lucam 8:31
Romanos 10:7
Apocalypsis 9:1
Apocalypsis 9:2
Apocalypsis 9:11
Apocalypsis 11:7
Apocalypsis 17:8
Apocalypsis 20:1
Apocalypsis 20:3

aïdios

Romanos 1:20
Iudæ 1:6

aiōn

Mattheum 12:32
Mattheum 13:22
Mattheum 13:39
Mattheum 13:40
Mattheum 13:49
Mattheum 21:19
Mattheum 24:3
Mattheum 28:20
Marcum 3:29
Marcum 4:19
Marcum 10:30
Marcum 11:14
Lucam 1:33
Lucam 1:55
Lucam 1:70
Lucam 16:8
Lucam 18:30
Lucam 20:34
Lucam 20:35
Iohannem 4:14
Iohannem 6:51
Iohannem 6:58
Iohannem 8:35
Iohannem 8:51
Iohannem 8:52
Iohannem 9:32
Iohannem 10:28
Iohannem 11:26
Iohannem 12:34
Iohannem 13:8
Iohannem 14:16
Actuum Apostolorum 3:21
Actuum Apostolorum 15:18
Romanos 1:25
Romanos 9:5
Romanos 11:36
Romanos 12:2
Romanos 16:27
Corinthios I 1:20
Corinthios I 2:6
Corinthios I 2:7
Corinthios I 2:8
Corinthios I 3:18
Corinthios I 8:13
Corinthios I 10:11
Corinthios Ii 4:4
Corinthios Ii 9:9
Corinthios Ii 11:31
Galatas 1:4
Galatas 1:5
Ephesios 1:21
Ephesios 2:2
Ephesios 2:7
Ephesios 3:9
Ephesios 3:11
Ephesios 3:21
Ephesios 6:12
Philippenses 4:20
Colossenes 1:26
Timotheum I 1:17
Timotheum I 6:17
Timotheum Ii 4:10
Timotheum Ii 4:18
Titum 2:12
Hebræos 1:2
Hebræos 1:8
Hebræos 5:6
Hebræos 6:5
Hebræos 6:20
Hebræos 7:17
Hebræos 7:21
Hebræos 7:24
Hebræos 7:28
Hebræos 9:26
Hebræos 11:3
Hebræos 13:8
Hebræos 13:21
Petri I 1:23
Petri I 1:25
Petri I 4:11
Petri I 5:11
Petri Ii 3:18
Iohannis I 2:17
Iohannis Ii 1:2
Iudæ 1:13
Iudæ 1:25
Apocalypsis 1:6
Apocalypsis 1:18
Apocalypsis 4:9
Apocalypsis 4:10
Apocalypsis 5:13
Apocalypsis 7:12
Apocalypsis 10:6
Apocalypsis 11:15
Apocalypsis 14:11
Apocalypsis 15:7
Apocalypsis 19:3
Apocalypsis 20:10
Apocalypsis 22:5

aiōnios

Mattheum 18:8
Mattheum 19:16
Mattheum 19:29
Mattheum 25:41
Mattheum 25:46
Marcum 3:29
Marcum 10:17
Marcum 10:30
Lucam 10:25
Lucam 16:9
Lucam 18:18
Lucam 18:30
Iohannem 3:15
Iohannem 3:16
Iohannem 3:36
Iohannem 4:14
Iohannem 4:36
Iohannem 5:24
Iohannem 5:39
Iohannem 6:27
Iohannem 6:40
Iohannem 6:47
Iohannem 6:54
Iohannem 6:68
Iohannem 10:28
Iohannem 12:25
Iohannem 12:50
Iohannem 17:2

Iohannem 17:3
Actuum Apostolorum 13:46
Actuum Apostolorum 13:48
Romanos 2:7
Romanos 5:21
Romanos 6:22
Romanos 6:23
Romanos 16:25
Romanos 16:26
Corinthios Ii 4:17
Corinthios Ii 4:18
Corinthios Ii 5:1
Galatas 6:8
Thessalonicenses Ii 1:9
Thessalonicenses Ii 2:16
Timotheum I 1:16
Timotheum I 6:12
Timotheum I 6:16
Timotheum Ii 1:9
Timotheum Ii 2:10
Titum 1:2
Titum 3:7
Philemonem 1:15
Hebræos 5:9
Hebræos 6:2
Hebræos 9:12
Hebræos 9:14
Hebræos 9:15
Hebræos 13:20
Petri I 5:10
Petri Ii 1:11
Iohannis I 1:2
Iohannis I 2:25
Iohannis I 3:15
Iohannis I 5:11
Iohannis I 5:13
Iohannis I 5:20
Iudæ 1:7
Iudæ 1:21
Apocalypsis 14:6

eleēsē

Romanos 11:32

Geenna

Mattheum 5:22
Mattheum 5:29
Mattheum 5:30
Mattheum 10:28
Mattheum 18:9
Mattheum 23:15
Mattheum 23:33
Marcum 9:43
Marcum 9:45
Marcum 9:47
Lucam 12:5
Iacobi 3:6

Hadēs

Mattheum 11:23
Mattheum 16:18
Lucam 10:15
Lucam 16:23
Actuum Apostolorum 2:27
Actuum Apostolorum 2:31
Corinthios I 15:55
Apocalypsis 1:18
Apocalypsis 6:8
Apocalypsis 20:13
Apocalypsis 20:14

Limnē Pyr

Apocalypsis 19:20
Apocalypsis 20:10
Apocalypsis 20:14
Apocalypsis 20:15
Apocalypsis 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Liber Numeri 16:30
Liber Numeri 16:33
Deuteronomii 32:22
I Samuelis 2:6
Ii Samuelis 22:6
I Regum 2:6
I Regum 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalmorum 6:5
Psalmorum 9:17
Psalmorum 16:10
Psalmorum 18:5
Psalmorum 30:3
Psalmorum 31:17
Psalmorum 49:14
Psalmorum 49:15
Psalmorum 55:15
Psalmorum 86:13
Psalmorum 88:3
Psalmorum 89:48
Psalmorum 116:3
Psalmorum 139:8
Psalmorum 141:7
Proverbiorum 1:12
Proverbiorum 5:5
Proverbiorum 7:27
Proverbiorum 9:18
Proverbiorum 15:11
Proverbiorum 15:24
Proverbiorum 23:14
Proverbiorum 27:20
Proverbiorum 30:16
Ecclesiastes 9:10
Canticum Canticorum 8:6
Isaiæ 5:14
Isaiæ 7:11
Isaiæ 14:9
Isaiæ 14:11
Isaiæ 14:15
Isaiæ 28:15
Isaiæ 28:18
Isaiæ 38:10
Isaiæ 38:18
Isaiæ 57:9
Hiezechielis Prophetæ 31:15
Hiezechielis Prophetæ 31:16
Hiezechielis Prophetæ 31:17
Hiezechielis Prophetæ 32:21
Hiezechielis Prophetæ 32:27
Osee Propheta 13:14
Amos Propheta 9:2
Jonas Propheta 2:2
Habacuc Propheta 2:5

Tartaroō

Petri Ii 2:4

Questioned

Psalmorum 94:17
Psalmorum 115:17
Proverbiorum 2:18
Ecclesiastes 9:3
Actuum Apostolorum 2:24

Fide qui vocatur Abraham obedivit in locum exire, quem accepturus erat in hereditatem: et exiit, nesciens quo iret. - Hebræos 11:8

Igitur cum emisisset Pharao populum, non eos duxit Dominus per viam Terrae Philisthiim quae vicina est: reputans ne forte poeniteret eum, si vidisset adversum se bella consurgere, et reverteretur in Aegyptum. - Exodus 13:17

Nam et Filius hominis non venit ut ministraretur ei, sed ut ministraret, et daret animam suam redemptionem pro multis. - Marcum 10:45

Paulus, servus Iesu Christi, vocatus Apostolus, segregatus in Evangelium Dei, - Romanos 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="8">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td colspan="3" rowspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Sors

Latine at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Euntes ergo docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti: - Mattheum 28:19